

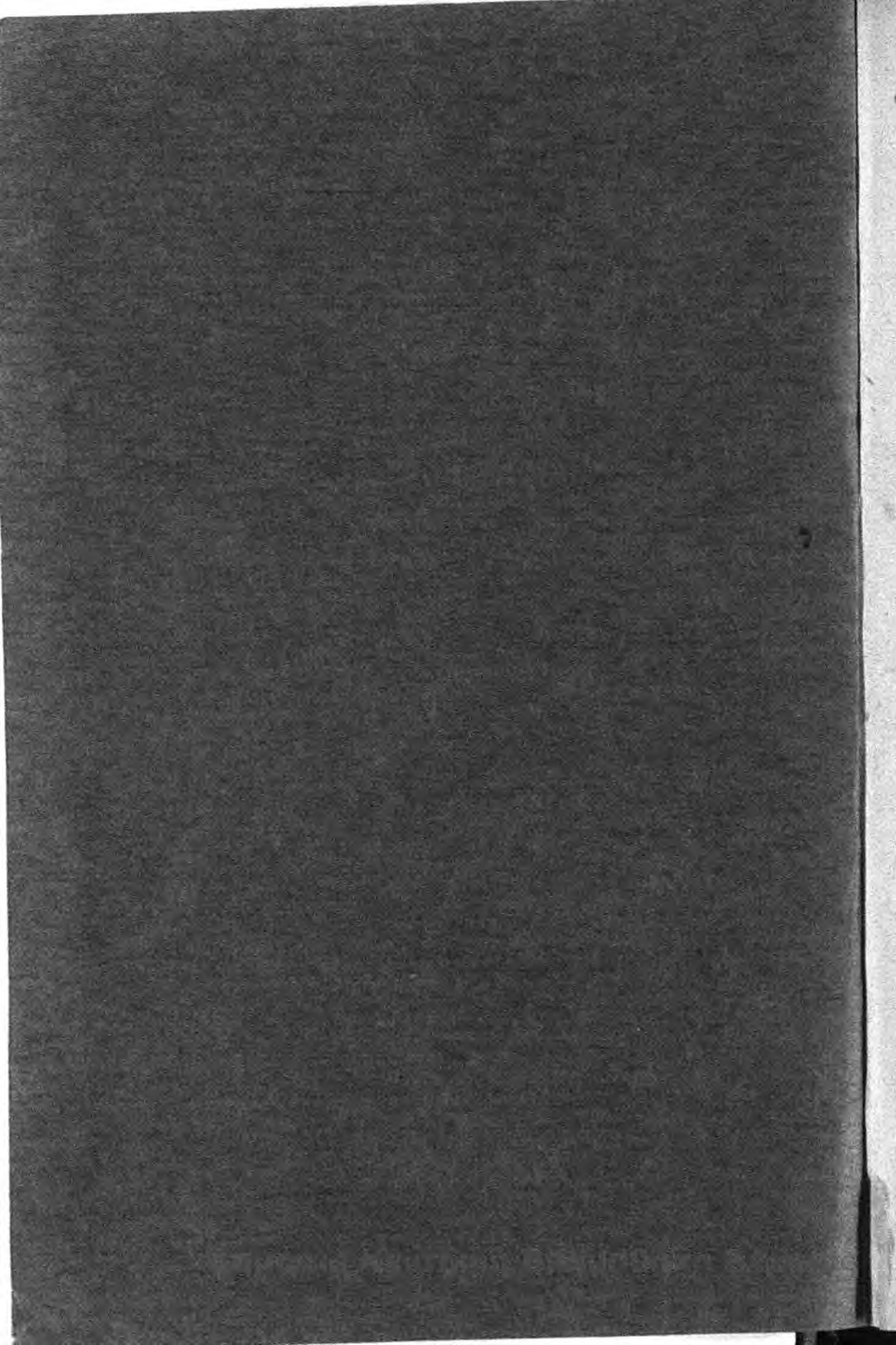
GWVCR-00264

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	
+300	ΒΕΡΟΙΑΣ
1504	942
Αριθ. εισ.	10496
ΔΩΡΕΑ	2/10/96

Digitized by Google

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΑ ΤΗΣ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΔΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΕΦΕΤΕΙΩΝ, ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΕΓΚΥΚΛΙΩΝ, ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ, ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΤΛ.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΘΕΝΤΕΣ ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΟΥ

Δικηγόρου, ύφηγητοῦ ἐν τῷ Ἔθν. Πανεπιστημίῳ, πρώην Πρωτοδίκου.

ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

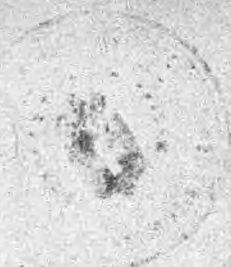
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

Πλατεία Λουδοβίκου, ἔναντι τοῦ νέου Δημ. Θεάτρου

1902

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βερόιας

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ
ΑΘΗΝΑΙ, Ὁδὸς Παιραιῶν-Ζήνωνος, Ἀρ. 2.

I

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

II

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ

III

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΕΝ ΗΠΕΙΡΟΘΕΣΣΑΛΙΑ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΙΣΑΓΟΓΗ ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Β. Διάταγμα 23 Φεβρ. [7 Μαρτ.] 1835. — Περί πολιτικού νόμου.

1. Οἱ πολιτικοὶ Νόμοι τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατορῶν οἱ περιεχόμενοι εἰς τὴν Ἐξαβίβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου θέλουσιν ἰσχύει μεχρισοῦ δημοσιευθῆ ὁ Πολιτικὸς Κώδιξ, τοῦ ὁποῦ τὴν σύνταξιν διετάξαμεν. — Τὰ ἔθιμα ὅμως, ὅσα πολυχρόνιος καὶ ἀδιάκοπος συνήθεια ἢ ἀποφάσεις δικαστικαὶ καθιέρωσαν, ὑπερισχύουσι ὅπου ἐπεκράτησαν.

ΑΠ. 172 (1858) 53, 76 (1865) 83 (1882). Τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 Β. Δ. ἐκύρωσεν ὡς ἀστικὸν νόμον δλόκληρον τὸν νόμον τῶν Βασιλικῶν, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἐν τῇ Ἐξαβίβλῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου περιεχομένων νεωτέρων αὐτοῦ αὐτοκρατορικῶν Νεαρῶν, καὶ οὐχὶ μόνον τὸ ἐν τῇ Ἐξαβίβλῳ κατ' ἐπιτομὴν καὶ ἀτελῶς ἐκτιθέμενον μέρος αὐτοῦ αὐτοκρατορικοῦ δὲ νόμοι εἰσὶν αἱ ἐν τῇ Ἐξαβίβλῳ ἀναγεγραμμέναι διατάξεις τῶν Βασιλικῶν, ὅταν ἐφαρμόζονται ὅπως ὑπὸ τῶν αὐτοκρατορῶν τούτων ἐνομοθετήθησαν· τοὔτέστιν ὡς διατάξεις ἀναπόσπαστοι διὰ τὴν ἀλληλουχίαν αὐτῶν ἀπὸ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ νόμου, οὗτινος μέρος ἀποτελοῦσι καὶ δικτηροῦσιν οὕτω τὴν ἐννοίαν καὶ ἔκτασιν, ἣν εἶχον αἱ αὐτοκρατορικαὶ διατάξεις. Ἐπομένως ὁ δικαστὴς δύναται καὶ ὀφείλει νὰ ἀναπληροῖ τὸ ἔλλειπός τῆς Ἐξαβίβλου, ἀνατρέχων εἰς τὸν νόμον τῶν Βασιλικῶν καὶ εἰς τὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ νομοθετήματα, ἐξ ὧν ὁ Λέων ἀπήρτισε τὰ Βασιλικά, κατὰ τὸ σύνολον δὲ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου νὰ ἐρμηνεύσῃ καὶ τὸ ὑπάρχον ἐν τῇ Ἐξαβίβλῳ.

ΑΠ. 15 (1858). Οἱ νόμοι τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατορῶν διεῖπον ἐν πολλοῖς τὰς μεταξὺ Ἑλλήνων ἐνόμους σχέσεις καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς δουλείας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, καθ' ὃ τοῦτο ἦτο ἐστηρικτὸν τῶν κυριαρχικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων· ὅθεν, ἅμα ὑπὸ τῶν Ἑθνικῶν Συνελεύσεων, μετὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας, ὤρθη, ὅτι οἱ νόμοι ἐκεῖνοι ἀποτελοῦσι τὸ ἀστικὸν τῆς Ἑλλάδος δι-

κσιον, ἀνέζητεν ἡ πλήρης αὐτῶν ἰσχύς, ἀνευ ἀνάγκης νέας αὐτῶν δημοσιεύσεως.

ΑΠ. 136 (1848) 76 (1865). Ὁ Ἀναστασιανὸς νόμος, καίπερ μὴ περιεχόμενος ἐν τῷ Ἀρμενοπούλῳ, ἰσχύει, διότι ὁσάκις ἐν τῇ Ἐξεδίβλῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου, οὕτῃ ἐπιτομῇ τῆς Ρωμαϊκῆς καὶ Βυζαντινῆς νομοθεσίας, ὑπάρχουσι κενὰ ἢ ἀντιφασκοῦσαι ἀλλήλαις διατάξεις, τὰ Δικαστήρια καταφεύγουσιν εἰς τὰς πηγὰς, εἰς ἀσθητικῶς παραπέμπει ἡ Ἐξεδίβλος ἐν τῇ προθεωρίᾳ αὐτῆς.

ΑΠ. 384 (1852). Ὁ Ἀναστασιανὸς νόμος ἰσχύει, καί περ μὴ περιεχόμενος ἐν τῷ Ἀρμενοπούλῳ διότι τὸ διάταγμα τῆς 23 Φεβρ. 1835, ὅπερ κηρύττει ἰσχύοντας τοὺς ἐν τῷ Ἀρμενοπούλῳ περιεχομένους νόμους τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, δὲν καταργεῖ τοὺς μὴ περιεχομένους ἐν αὐτῷ αὐτοκρατορικοὺς νόμους.

ΑΠ. 157, 165 (1838) 58 (1868). Κατὰ τὸν Ἀρμενόπουλον (Βιβ. Α' τίτλ. α § 28) καὶ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 23 Φεβρουαρίου 1835, τὰ ἴδιμα καὶ αἱ πολυχρόνιοι συνήθεια ὑπερισχύουσιν ὅπου ἐπεκράτησαν, ἐν συγκρούσει δὲ πρὸς τὸν γραπτὸν νόμον ἐπικρατοῦσιν αὐτοῦ.

ΑΠ. 372 (1880). Κατὰ τὸν παρ' ἡμῖν ἰσχύοντα Ρωμαϊκὸν νόμον, τὰ ἔθιμα δὲν εἶναι ἐπικρατέστερα τῶν ἐναντίων συμφωνιῶν τῶν συμβαλλομένων.

ΑΠ. 124 (1893). Κατὰ τὴν Βυζαντινὴν νομοθεσίαν, οὐ μόνον δὲν ἀπαγορεύεται ἀλλὰ καὶ ρητικῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἰσχύς τῶν ἐθίμων καὶ ἐναντίον ἐπικειμένων διατάξεων, ὅπου διὰ μακρὰς συνήθειας ἐπεκράτησαν. Ν. 35 Π. (1.3) Ν. 3 Κώδ. (8.53) Βασ. Β. α 144.52).

ΑΠ. 276 (1878) 129 (1885). Τὸ Β. Δ. 23 Φεβρουαρίου 1835 ὁρίζει, ὅτι τὰ ἔθιμα ὅσα πολυχρόνιοι καὶ ἀδιάκοποι συνήθεια ἢ ὁποῦσας δικαστικαὶ καθιέρωσαν ὑπερισχύουσιν ἐνθα ἐπεκράτησαν τῶν Βυζαντινῶν νόμων, δὲν διακρίνει τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπικρατήσεως αὐτῶν, τούτεστιν ἂν πρὸ ἢ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ εἰρημένου διατάγματος, ἀλλ' ἀδιακρίτως καθιεροῖ τὴν τοιαύτην τῶν τοπικῶν ἐθίμων ἐνέργειαν καὶ ἐπικράτησιν ἀπέναντι τῶν Βυζαντινῶν νόμων, ἅρα καὶ τὸ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ εἰρημένου Β. Δ. ἐπικρατήσαν ἔθιμοι δύναται νὰ ὑπερισχύσῃ τῶν διατάξεων τῶν Βυζαντινῶν νόμων.

ΑΠ. 270 (1881) 129 (1885). Κατὰ τὸ ἰσχὺν νόμου ἔχον Β. Δ. 23 Φεβρ. 1835, τὰ ἔθιμα ἐπικρατοῦσι τῶν διατάξεων τοῦ Βυζαντινοῦ δικαίου, ἀλλὰ δὲν κατισχύουσι τῶν νεωτέρων νόμων τοῦ Βασιλείου.

ΑΠ. 303 (1865). Ὅπως ὑπάρχη ἔθιμον, ὑπερισχὺον τοῦ νόμου, δεόν ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ὑπάρχει κοινὴ πεποιθήσις περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐθίμου καὶ παραδοχὴ παρ' ὅλων καὶ ὁμοιόμορφος κατὰ τὴν κοινὴν πεποιθήσιν ἐφαρμογὴ αὐτοῦ.

ΑΠ. 62 (1856). Οὐδεὶς νόμος ἀπαιτεῖ διὰ τὴν ἰσχύν ἐθίμου ἐν τινι τόπῳ ἢ κοινότητι νήσου τινὸς νὰ ἐπικρατῇ τοῦτο καθ' ὅλην τὴν νῆσον ταύτην καὶ ν' ἀποδεικνύηται διὰ μαρτύρων, εἰς ὅλων τῶν δῆμων τῆς νήσου ταύτης καταγομένων.

ΑΠ. 295 (1867). Τὸ Βυζαντινὸν δίκαιον ἰσχύει παρ' ἡμῖν ὡς ἀστικὸς νόμος ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ περὶ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ βασι. τυπογραφίῳ ἐκτυπώσεως τῆς Ἐξάβιβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου.

ΑΠ. 230 (1891) 124 (1893). Κατὰ τὸ 1832 γραπτὴ νομοθεσία ἐπικρατοῦσα ἐν Ἀθήναις ἦτο ἡ Βυζαντινὴ, ἰσχύουσα ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

ΑΠ. 242 (1856). Οἱ ὅρισμοί τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ τοῦ Βυζαντινοῦ δικαίου περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς συνομολογήσεως παρὰ νόμων τόκων, συγκαταργηθέντες μεθ' ἀπάσης τῆς τῶν τόκων θεσμοθεσίας ὑπὸ τοῦ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα, περιεβλήθησαν εἰς τὴν Ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου, ὡς στοιχεῖα τῆς ἱστορικῆς ἀναπτύξεως τῆς προκειμένης θεσμοθεσίας καὶ οὐχὶ ὡς ἐν ἰσχύι ὅρισμοί τοῦ Δικαίου.

ΑΠ. 11, 277 (1856) 116, 172, 202, 315, 340 (1865). Καταργηθεισῶν τῶν περὶ τόκου διατάξεων τοῦ νόμου, ἀντικατεστάθησαν αὐταὶ δι' ἐθίμου πολυχρονίου καὶ ἀδιακόπου, καθ' ὃ ὁ συμβατικός τόκος εἶναι ἀπερίοριστος.

ΑΠ. 177 (1861). Μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν περιοριστικῶν περὶ τόκου διατάξεων, ἡ συμφωνία καὶ ἡ συνήθεια κανονίζουσι τὰ τοῦ τόκου, ὅστις δύναται νὰ συνομολογηθῇ καὶ εἰς 30 ο/ο.

ΑΠ. 135 (1866). Δυνάμει ἐθίμου δύναται νὰ συνομολογηθῇ τόκος ἀνώτερος τοῦ 12 ο/ο, ἡ δὲ τὰ ἐναντία διατάττουσα, ὡς ἐντελῶς ἀπαγορεύουσα τὸν τόκον, Νεαρὰ τοῦ Βασιλείου ἔπαυσε νὰ ἰσχύῃ.

ΑΠ. 103 (1849). Οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἔθιμον, συγχωροῦν τὴν τοῦ ἀνατοκισμοῦ ἐλευθερίαν, ἐξεναντίας ὑπῆρξε μάλιστα εἰς τοὺς πολίτας ἡ ἀντίθετος πεποιθήσις.

ΑΠ. 348 (1853). Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ πληρωμὴ τόκων ἐπὶ τόκου (Ἀρμ. § 12, Γ. Ζ.), κατ' ἐθιμον δὲ ὁ τόκος δὲν δύναται νὰ ὑπεβῇ τὸ 12 ο/ο, ἐπομένως συμβόλαιον, ἐν ᾧ περιελήθη ὡς κεφάλαιον τόκος 15 ο/ο, εἶναι παράνομον.

ΑΠ. 76, 181 (1862). Κατὰ μὲν τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 Β. Δ., ὡς πολιτικοὶ νόμοι ἰσχύουσιν οἱ περιεχόμενοι εἰς τὴν Ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου νόμοι τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, τούτων δὲ ὑπερισχύουσι τὰ ἔθιμα, ὅσα πολυχρονίως καὶ ἀδιακόπως συνήθεια ἢ ἀποφάσεις δικαστικαὶ καθιέρωσαν· κατὰ δὲ τὴν ἐν τῇ αὐτῇ Ἐξάβιβλῳ περιγεγραμμένην Νεαρὰν τοῦ Βασιλείου, πᾶς τόκος ἀπηγορεύθη καὶ ἐπομένως ἔκτοτε αἱ περιοριστικαὶ περὶ τούτων προγενέστεραι διατάξεις κατέστησαν σὺν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἰσχύος, ὡς καταργηθεῖσαι ἐν τῇ βράσει τῶν ἐκ τούτων ἔπεται, ὅτι πᾶσα συνομολογήσις τόκων ἢ περιορισμὸς αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὸ εἰρημένον διάταγμα, δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ ἢ ἐπὶ νομίμου ὑπάρξεως ἐθίμου, καθιερούντος τὸν περὶ τούτου περιορισμὸν ἢ τὴν ἀπαγορεύσιν. Ὅθεν εἶναι ἐσφαλμένον νὰ παραδεχθῇ τις, ὅτι δυνάμει τῶν περιοριστικῶν περὶ τόκων ἐν τῇ Ἐξάβιβλῳ διατάξεων εἶναι παρ' ἡμῖν ἀπηγορευμέ-

νον τὸ συναμολογεῖν τόκον ἐπὶ τόκου γενομένου κεφαλαίου, ὡς καὶ τὸ καταβάλλειν τόκους, ἢ τὸ ἄθροισμα ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τοῦ γενομένου δανείου.

ΑΠ. 50 (1862). Καταργηθεῖσων τῶν ἐν τῷ Ἀρμενοπούλῳ περὶ τόκων διατάξεων, δυνάμει τῆς Νεαρᾶς τοῦ Βασιλεῖου καὶ τοῦ Διατάγματος τῆς 23 Φεβρουαρίου 1835, κανονίζονται τοῦ λοιποῦ κατ' ἔθιμον καὶ κατὰ συμφωνίαν τὰ περὶ τοῦ τόκου. Ὅθεν δὲν ἀπαγορεύεται ἡ ἀνακεφαλαιώσις τοῦ τόκου.

ΑΠ. 151 (1879). Δὲν ἀπαγορεύονται οἱ ἐπὶ τῶν τόκων τόκοι, οὔτε ἀντιβαίνει τοῦτο εἰς τὸν περὶ ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν τῶν Δήμων νόμον τῆς 24 Ἰανουαρίου 1852, διότι διὰ τοῦ νόμου τούτου δὲν τροποποιεῖται τὸ ἀπαιτητὸν ἢ μὴ τῶν χρεῶν τοῦ Δήμου, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀναγκαστικὴ εἰσπραξίς αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ πεμπτημόριον τῶν προσόδων τοῦ δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ· οὐδ' ἀπαγορεύεται τῷ Δήμῳ νὰ πληρώσῃ καὶ πέραν τοῦ πεμπτημορίου, ἂν θέλῃ.

ΑΠ. 11 (1845). Κατὰ τὴν διατάξιν, τὴν περιεχομένην ἐν Ἀρμεν. § 5 (Γ. ζ.), κτῶν τόκων τὸ κεφάλαιον διπλασιαζόντων, ὁ τόκος παύεται, ὁ δὲ ἕνεκα διπλασιασμοῦ παύσας τόκος δὲν ἀρχεται τρέγων ἐκ νέου εἰμὴ μετὰ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, κατὰ Ν. 3 Κώδ. (7. 54).

ΑΠ. 6 (1846). Ἡ περιεχομένη ἐν τῇ Ἐξαβίβῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου § 5 (Γ. ζ.) διατάξις, ἡ διαλαμβάνουσα, ὅτι κτῶν τόκων τὸ κεφάλαιον διπλασιαζόντων, ὁ τόκος παύεται, πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται, ὡς μὴ ποιουμένη διάκρισιν τινα, καὶ διότι ὁ Ν. 27 Κώδ. [4. 31] ρητῶς ὀρίζει τοῦτο, εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὀφείλονται τόκοι καὶ ἐπομένως οὐχὶ μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ τόκοι ἐπιβάλλονται ὡς ἐκ τῆς ὑπερῆμερίας, ἐκ τούτου δ' ἔπεται, ὅτι εἴτε ὁ λόγος τῶν τόκων εἶναι προκαταρκτικῶς ἡ ὑπερῆμερία, εἴτε ἐπέλθῃ ἡ ὑπερῆμερία εἰς περιπτώσιν τόκων ἐξ ἄλλου λόγου ὀφειλομένων, δὲν δύναται ἡ τῆς ὑπερῆμερίας περίστασις νὰ ἐπιφέρῃ μεταβολὴν τινα εἰς τὸ παρὰ τοῦ νόμου διαταττόμενον ἀποτέλεσμα τῆς παύσεως τῶν τόκων μετὰ τὸν διπλασιασμόν, οὐδὲ ἡ ἐπεργασμένη διὰ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς ὑπερῆμερία (Πολ. Δικ. 156) δύναται νὰ ἐπιφέρῃ μεταβολὴν τινα εἰς τὴν εἰρημένην διατάξιν. Ἡ διατάξις ὅμως αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται μετὰ τὴν τελεσιδικίαν τῶν ἀποφάσεων, Ν. 3 Κώδ. (7. 54), διότι ὁ νόμος καταγινώσκει εἰδικὴν ποινὴν εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἕνεκα τῆς ἀπειθείας του περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς δικαστικῆς ἐπιταγῆς, συνισταμένην εἰς τὸν μὴ ἑκατοστιαίου τόκον, ἤτοι εἰς τόκον μὴ συγκεχωρημένον εἰς οὐδεμίαν ἄλλην τῶν συνήθων περιπτώσεων.

ΑΠ. 52, 208 (1853) 25? (1854). Οἱ τόκοι παύουσι μετὰ τὸν διπλασιασμόν τοῦ κεφαλαίου (Ν. 27 § 1, Κώδ. 4. 32, ἡ δὲ διατάξις αὕτη εἶναι γενικὴ, ἐπομένως οὐδὲ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς δύνανται νὰ ἐπιδικασθῶσι τόκοι ἐπὶ τοῦ ἤδη διὰ τῶν προηγουμένων τόκων διπλασιασθέντος κεφαλαίου.

ΑΠ. 282 (1857). Ἡ 83 Νεαρ. τοῦ Λέοντος οὐδελως ὀναζέρει, ὅτι ἀνακαλεῖ εἰς τὴν ἰσχύν τοὺς διὰ τῆς Νεαρ. τοῦ Βασιλείου ἀναρθεύτα, περιορισμοὺς τῶν τόκων· τὲ δὲ ἀπὸ 23 Φεβρ. 1835 διάταγμα δὲν δίδει ἰσχύν εἰς ὄλους τοὺς ἐν τῷ Ἄρμεν. περιεχομένους νόμους, ἐπομένως, ἄφοῦ ἐν Ἑλλάδι ὁ ὅρος τοῦ τόκου μεταβλήθη διὰ παιδιήλου ἐθίμου, ἢ δὲ παύσει τοῦ τόκου ἅμα φθάση τὸ κεφάλαιον δύναται νὰ ἰσχύσῃ, καθόσον καθιερώθη δι' ἐθίμου, δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἀπόδειξις τοῦ τοιοῦτου ἐθίμου.

ΑΠ. 46 (1847) 124 (1848) 303 (1860) 42 (1861). Ὁ Ἄρμεν. ὡς ἰσχύουσαν νομοθεσίαν παρέλαβε τὰς παλαιὰς περὶ τόκου διατάξεις τὰς ὑπὸ τῶν Βασ. καὶ ἄλλων νεωτέρων αὐτοκρ. διατάξεων κυρωθείσας, ἢ δὲ τοῦ Βασιλείου Νεαρ. κείται ἐν αὐτῷ ὡς ἠθικὸν ἀπλῶς καὶ χριστιανικὸν παράγγελμα, ἐπομένως ὡς τοιαυτὴ μόνον δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσχύουσα καὶ μετὰ τὸ Β. Δ. τῆς 23 Φεβρ. 1835, τὸ ὅποιον ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν τὰς ἐν ἰσχύϊ βεβαίως διατάξεις τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων τὰς ἐν τῷ Ἄρμεν. καὶ οὐγὶ τὰς κατηργημένας* ὅθεν καὶ τὰ περὶ τόκων ἐν αὐτῷ περιεχόμενα ἰσχύουσι, καθόσον ὑπὸ νεωτέρων ἐθίμων δὲν ἐτροποποιήθησαν ὁ ὅως λοιπὸν ἐπιδικάζεται· τὰς τοκοὺς μέγρι διπλασιασμοῦ μόνον (*Αουεν. σ 5 Γ. ζ).

ΑΠ. 212, 297 (1858) 97, 191, 263 (1859) 47 (1860) 346, 393 (1861) 172 (1862) 40 (1869) 313 (1874) 467 (1866) 272 (1869) 58, 135 (1872) 75 (1879). Κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἐξασ. τοῦ Ἄρμεν (§ 25 Γ. ζ.) περιεχομένην διατάξιν τοῦ αὐτοκρ. Βασιλείου τοῦ Μακεδόνοσ ὄρ. καὶ Νεαρ. 83 τοῦ Λέοντοσ, πῶσ τόκος κατηργήθη, ἄρα καὶ αἱ περιοριστικαὶ περὶ αὐτοῦ διατάξεις, ἐπομένως ὁ περιορισμὸς τοῦ τόκου μέγρι τοῦ διπλασιοῦ δὲν ἰσχύει καὶ ὁ τόκος ὀφείλεται οὐ μόνον μέγρι διπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου, ἀλλὰ καὶ πέραν τοῦ διπλασιοῦ, μέγρι ἐξοφλήσεωσ τῆσ ἀπαιτήσεωσ.

ΑΠ. 15 (1865) 240, 248 (1866) 291 (1871) 53 (1872) 4 (1877) 83 (1881). Αἱ διατάξεις τοῦ Βυζαντινοῦ Δικαίου, αἱ περιορίζουσαι τὸν τόκον μέγρι διπλασιασμοῦ, ἀπρακτοῦσι, τὴν δὲ ἀπραξίαν αὐτῶν ἐξέπρασεν ὁ νομοθέτῃσ ἀρκούοντωσ διὰ νόμων εὐθὺσ μετὰ τὸ διάταγμα τοῦ 1835, τὸ κορῶσαν τὸν Βυζαντινὸν νόμον, καθόσον δὲν ἀντικείται εἰς τὰ ἐπικρατήσαντα ἔθιμα, ἐκδοθέντων, ἤτοι 1) τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Νοεμ. 1836 νόμων περὶ προικοδοτήσεωσ τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, 2) τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1836 Β. Δ. περὶ συνοικισμοῦ τῶν Χ(ων ἐν Πειραιεῖ, 3) τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουν. 1843 καταστατικοῦ τῆσ Ἐθν. Τραπέζησ, κυρωθέντοσ διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ἰουλ. 1843 Β. Δ., 4) τοῦ ἀπὸ 24 Ἰαν. 1852 νόμου περὶ πληρωμῆσ τῶν χρεῶν τῶν Δήμων, 5) τοῦ ἀπὸ 28 Νοεμ. 1862 ψηφίσματοσ τῆσ προσωρινῆσ Κυβερνήσεωσ περὶ τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν 60 ἑκατομ., καὶ 6) τοῦ ἀπὸ 12 Ἀπρ. 1867 νόμου περὶ ἐθνικοῦ δανείου.

ΑΠ. 83 (1882). Ἡ διάταξισ τοῦ Βασιλείου, δι' ἧσ ἀπαγορεύεται πᾶσ τόκος, ἢ ἐν τῇ Ἐξασ. περιεχομένη, εἶναι προγενεστέρα τῆσ

83 Νεαρ. τοῦ Λέοντος, τῆς καταργησάσης τὴν Νεαρ. τοῦ Βασιλείου καὶ ἐπανορθωσάσης τὴν περὶ τόκων νομοθεσίαν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἣ δὲ διάταξις τοῦ Βασιλείου κεῖται ἐν τῇ Ἐξαβ. τοῦ Ἀρμεν ὡς νόμος ἱστορικῆν μόνον ἔχων ἀξίαν, ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἐξαβ. περιεχομένων περὶ ἀνατοκισμοῦ καὶ περὶ ὑπερδιπλασίου τοῦ τόκου περιριστικῶν διατάξεων καὶ ἐκ τῆς ἐν τῇ αὐτῇ Ἐξαβ. περιεχομένης ἐ-έρας Νεαρ. περὶ προτιμησεως, μεταγενεστέρως τῶν αὐτοκρ. Βασιλείου καὶ Λέοντος, ἐπιτατούσης τὴν καταβολὴν τοῦ τιμημῆτος μετὰ τοῦ νομίμου τόκου, ἣ δὲ τοῦ Ἰουστινιανοῦ περὶ τόκου νομοθεσία, ὡς νομοθεσία ἀναζητήσασα ἐπὶ Λέοντος καὶ ἐν πλήρει οὔσα ἰσχύϊ, ὁλόκληρος περιέχεται εἰς τὰ Βασ. ἄτινα εἰσὶ νεώτεροι νόμοι τῆς Νεαρ. τοῦ Βασιλείου· ὅθεν διὰ τῆς 83ης Νεαρ. τοῦ Λέοντος οἱ περὶ τόκου θεσμοὶ ἀνέλαβον, ἦν εἶχαν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ ἰσχύν, καὶ ἐπομένως, ὅπως ἐπιδικασθῆ ὁ νόμιμος τόκος, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ προταθῆ καὶ ν' ἀποδειχθῆ ἔθιμον περὶ τούτου.

ΑΠ. 293 (1882). Τὸ ἔθιμον δὲν συνίσταται εἰς πράξεις τινάς, ἀλλ' εἰς ὅ,τι εἶναι κοινῶς διὰ τῆς συνηθείας παραδεδεγμένον ἐν τινὶ τόπῳ, ὥστε ὁ προτείνων τὴν ἀπόδειξιν τινος ὀρισμένου. Ζητεῖ ν' ἀποδείξῃ τί εἶναι κοινῶς διὰ τῆς συνηθείας παραδεδεγμένον καὶ ὑποχρεωτικὸν πρὸς πάντας, καὶ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ὀρίσῃ ἐκ τῶν προτέρων τὰς μερικὰς πράξεις τὰς ἐμφανιούσας τὸ ἔθιμον, μένει δὲ εἰς τὸν δικαστὴν νὰ κρίνῃ ἕκαστοτε ἐκ τῶν προσαχθεῖσάντων αὐτῷ ἀποδείξεων, ἂν ὑπαρχῇ τῶντι τὸ προτεινόμενον ἔθιμον.

Εφαθ 522 (1890). Το κατ' ἔθος δίκαιον, ὅπερ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 23 Φεβρ. 1835 διατάγματος κατισχύει τοῦ γραπτοῦ νόμου, καὶ τὸ ὅποιον εἶναι τὸ ἐν τινὶ τόπῳ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀδικαίως καὶ δημοσιόμορφως πραττόμενον, δὲν συνίσταται κυρίως εἰς πράξεις τινὰς ὀρισμένας, ὥστε ν' ἀπαιτῆται πάντως ὁ ἐκ προκαταβολῆς προσδιορισμὸς αὐτῶν, ἀλλ' εἰς ὅ,τι εἶναι κοινῶς διὰ τῆς συνηθείας παραδεδεγμένον, ὅπερ ἀναγκαίως μόνον ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων καὶ τῶν ἐν γένει πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἀποδεικνύοντος προσκομιζομένων ἐποδείξεων θέλει ἐξελθῆ. Ἐκ τούτων δὲ συνάγεται ἀναμφισβητήτως, ἂφ' ἑνὸς μὲν, ὅτι τὰ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἔθιμου προτεινόμενα παραδείγματα καὶ δικαστικὰ ἀποφάσεις δὲν ἀποτελοῦσι συστατικὰ αὐτοῦ στοιχεῖα, ἀλλὰ χρησιμεύουσιν ἀπλῶς, ἐν περιπτώσει ἀμφισβήτησεως, ὡς ἀποδεικτικὰ μέσα, ἄτινα δύνανται καὶ ν' ἀναπληρωθῶσι καὶ δι' ἄλλων τοιοῦτων, καὶ ἂφ' ἑτέρου, ὅτι ἡ ὑπαρξις ἢ μὴ τοῦ ἔθιμου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς κρίσεως τοῦ δικαστοῦ, μορφουμένης ἐκ τῶν υποβαλλομένων αὐτῷ ἐκαστοτε γεγονότων καὶ παραδειγμάτων, καὶ ὅτι, κατὰ συνέπειαν, οὔτε ὁ ἐπικαλούμενος τὸ ἔθιμον, ὅστις ζητεῖ ἀπλῶς ν' ἀποδείξῃ τί δέχεται ἢ κοινῆς συνηθείας ὑποχρεοῦται νὰ ὀρίξῃ ἐκ τῶν προτέρων τὰς ἐμφανιούσας αὐτὰ πράξεις, οὔτε τὸ δικαστήριον νὰ δικτάσῃ ἀποδείξεις περὶ αὐτῶν ὡς καὶ περὶ τοῦ ὅτι τὸ ἔθιμον εἶναι πολυχρόνιον, ἀδικαίωτον καὶ

ομοίωμορον. Καθ' ὅσον διὰ τῆς τοιαύτης ἀποδείξεως τὸ περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἰσχύος τοῦ ἐθίμου συμπέρασμα ἤθελεν ἀνατίθασθαι πλέον ἐναντίον τοῦ σκοποῦ, ὃν προέθετο ὁ νομοθέτης, εἰς τὴν κρίσιν τῶν μαρτύρων, οἵτινες συμφώνως πρὸς τὰ μέχρι τοῦδε λεχθέντα δὲν καλοῦνται νὰ κρίνωσι κατὰ νομικούς κανόνας τὰ ὑπ' αὐτῶν βεβαιούμενα γεγονότα, ἀλλ' ἀφείλουσι νὰ ὀρίωσιν ἀπλῶς καὶ μόνον, εἴν τὸ επικαλούμενον ἔθιμον ἐφηρμόσθη καὶ ἄλλοτε, κατὰ ποῖον τρόπον καὶ ὀρισμένως καὶ οὐχί εἰς τὴν διάγνωσιν τοῦ δικαστοῦ, ὅστις, ὡς ἐρήθη, δικαιοῦται ἀποκλειστικῶς νὰ συμπεραίνῃ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν ἀναγκαίων τοῦ ἐθίμου στοιχείων ὡς καὶ τῆς ἐν γένει ἰσχύος αὐτοῦ.

ἘρΑθ 14 (1891). Διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 23 Φεβρ. 1835 καθιεροῦται μὲν ὅτι τὰ ἔθιμα, ὅσα πολυχρόνιος καὶ ἀδιακόπος συνήθεια ἢ ἀποφάσεις δικαστικαὶ καθιέρωσαν, ὑπερισχύουν ὅπου ἐπεκράτησαν, ἀλλὰ τοῦτο ἀπέναντι τῶν πολιτικῶν νόμων τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, τῶν ἐν τῷ Ἀρμενοπούλῳ περιεχομένων, ὡν τὴν ἰσχύν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ πολιτικοῦ κώδικος καθιέρωσιν, οὐχί δὲ καὶ τῶν νεωτέρων νόμων, τῶν ἐκδοθέντων ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ βασιλείου.

ἘρΑθ. 358 (1891). Ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς ἀναφέρεται ὡς νόμιμος λόγος αὐτῆς ὅτι ἐν Βίβλῳ ἐπικρατεῖ ἔθιμον πολυχρόνιον ἀδιακόπον καὶ συνεχές, καθ' ὃ αἱ χῆραι κληρονομοῦσι τὴν επικαρπίαν τοῦ ἀποθιώσαντος συζύγου τῶν ἰσοθίως καὶ ἐν ὅσῳ διατελοῦσιν ἐν τῇ χηρείᾳ τινῶν, δὲν ἦτο δὲ ἀνάγκη νὰ ἀναφέρηται ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς ὅτι «τὸ ἔθιμον τοῦτο ἐγεννήθη καὶ ἐφηρμόσθη, πρὸ τοῦ νόμου τῆς 23 Φεβρ. 1835», καθόσον, ἐκτός τοῦ ὅτι καὶ τὰ μετὰ τὸν νόμον τοῦτον παραγόμενα ἔθιμα εἶναι ἐπικρατέστερα τῶν Ρωμ. καὶ Βυζ. Νόμ., ἅτε τῶν νόμων τούτων ἐχόντων ἰσχύν ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως ἐναντίου ἐθίμου ἄνευ διακρίσεως τοῦ χρόνου τῆς εἰσαγωγῆς του, τὸ ἔθιμον, ὡς νομικὸς κανὼν, δὲν εἶναι ἀνάγκη κατὰ τὸ ἄρθρον 137 Πολ. Διχ. ν' ἀναγράφηται ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς, δυνάμενον νὰ προταθῇ καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο. τῆς ἐφεσιβλήτου ρητῶς ἰσχυρισσαμένης διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών της τῆς πρώτης συζητήσεως, ὅτι τὸ ἔθιμον τοῦτο ἰσχύει καὶ πρὸ τοῦ ἀνω μνημονευθέντος νόμου τοῦ 1835.

ἘρΑθ. 120 (1892). Οὐδὲν τὸ ἡμερ-ἡμέριον ἔχει ἢ ἐκκαλούμενη ἀπόφασις, εἴν ἐν τῷ θέματι τοῦ ἐθίμου δὲν μνημονεύονται παραδείγματα, καθ' ὅσον ταῦτα ἀφείλουσι νὰ ὀρίωσιν οἱ ἐξετασθησόμενοι μάρτυρες, ὅπως βεβαιώσωσι τὴν ὑπαρξιν τοῦ ἐθίμου, ἧτις κυρίως ἀποτελεῖ τὴ τῆς ἀποδείξεως αἰτούμενον. ἐπομένως τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου παράπανον τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐστὶν ἀνυπόστατον· εἰ καὶ ἡδύναται εἰπεῖν τὸ ἐναντίον, καθ' ὅσον ὁ τὸ ἔθιμον επικαλούμενος ἀφείλει νὰ επικαλεσθῇ ὀρισμένως τὰ πραγματικὰ γεγονότα, ἐφ' ὧν στη-

ρξαι τὸ περί τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ συμπέρασμα, ἵνα ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁ δικαστὴς κρίνῃ, ἂν ταῦτα ἀπο-ελῶσι νόμιμον προϋπόθεσιν ὑπάρξεως ἐθίμου, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ὁ ἀνταποδεικνύων διατελῇ ἐν πληρεστάτῃ γνώσει αὐτῶν, ἵνα ποιήσῃτε ἐγκαίρως προσήκουσαν ὑπεράσπισιν.

Εφ'Αθ. 1067 (1892). Ἐκ τοῦ ἀρθ. 2 τοῦ Ἄστ. Νόμ., κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ νόμος διατηρεῖ τὴν ἰσχύν αὐτοῦ ἐφ' ὅσον ἕτερος νόμος δὲν καταργήσῃ αὐτόν, ἔπεται ὅτι ἔθιμα ἐναντίον τῶν νόμων, ὅτινες ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ βασιλείου ἐξεδόθησαν, δὲν ἰσχύουσιν.

Εφ'Αθ. 1085 (1862). Ἐπειδὴ, καὶ αἱ περὶ τοῦ ἐθίμου, ὅπαρ ἐπακλέσθησαν οἱ ἐνάγοντες διαταχθεῖσαι ἀποδειξέας καλῶς ἔχουσιν, οὐδὲως παραβιωσθεῖσων τῶν διατάξεων τοῦ διατάγματος τῆς 23 Φεβρ. 1835 ἐν αἷς ἀναφέρονται τὰ τοπικὰ ἔθιμα πρὸς διακρίσιν ἀπὸ τῶν γενικῶν ἐθίμων, ἧτοι τῶν ἰσχυόντων καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν οὐχὶ δὲ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι τὰ τοπικὰ ἔθιμα ἰσχύουσι μόνον ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα τὰ διαμένοντα, καὶ ἐφ' ὅσον εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐπικρατεῖ τὸ ἔθιμον, καὶ ὅτι δὲν δύνανται νὰ παρακολουθῇ ἡ ἰσχύς τῶν ἐθίμων τὰ ἀπαξ ὑποβλήθέντα εἰς αὐτὸ πρόσωπα καὶ πέραν τοῦ τόπου ὅπου τὸ ἔθιμον ἐπεκράτησε, διότι τὸ ἔθιμον εἶναι νόμος, δυνάμενον ὡς καὶ ὁ νόμος νὰ παρακολουθῇ τὸ πρόσωπον καὶ ἀλλαγῆ ἂν μεταβῇ ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τὰς κανονιζομένας ἐκ τοῦ νόμου τοῦ τόπου εἰς ὃν ἀνήκει τὸ πρόσωπον τοῦτο, τοιαῦται δὲ εἶναι καὶ αἱ ἐκ τοῦ γάμου σχέσεις (ἀρθ. 4 τοῦ Ἄστ. Νόμ. τοῦ ἔτους 1456), περὶ ὧν ἰδίως πρόκειται ἐν τῷ ἀποδεικτέῳ ἐθίμῳ ἧτοι περὶ τοῦ ἂν οἱ Καθολικοὶ Σάριοι οἱ συνάπτοντες μεταξὺ τῶν γάμων ἐν Ἄνω Σύμφ. διατελῶσι συνεστῆτος τοῦ γάμου ἐν κοινοκτημοσύνῃ καὶ πᾶν ὅ,τι ἀποκτῶσι γίνεται κοινῇ αὐτῶν περιουσία, ἀνήκουσα κατὰ τὸ ἥμισυ εἰς ἕκαστον αὐτῶν.

Εφ'Αθ. 1354 (1892). Οὐδαμῶς ὠφελείται ὁ ἐνάγων ἐπικαλούμενος τὸ ἐν Πάτραις ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ τοιαῦται ὑπηρεσίαι ἀμειβονται πρὸς 2 - 10 ο/ο, τοῦτο μὲν, διότι ἡ ἀπαίτησις ἀμοιβῆς ἀποκρούεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ὡς εἰρηται ἐπιστολῆς τοῦ ἐνάγοντος, τοῦτο δὲ, διότι κατὰ τὰ προεκτεθέντα ἡ ἐπικλήσις τοῦ ἐθίμου διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς γίνεται πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ μέσου τῆς ἀποζημιώσεως, εἰς ἃς περιπτώσεις ἐπὶ ἀποζημιώσεσι ἀνελαβὲ τις ὑπηρεσίαν ἐπὶ ὠφελείᾳ ἄλλου· μὴ ἀποδειχθέντος ὁμως κατὰ τὰ ἄρτι εἰρημμένα τοῦ ἀνανόμου συναλλάγματος, ἄχρηστον ἀπομένει τὸ ἔθιμον. Καίτοι ἡδυνάτο τις ἀμφιβάλλων εἰπεῖν, ὅτι τὸ ἐπικαλούμενον ἔθιμον ἐν προκειμένῳ, ἀποτελοῦν στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ἀπορριπτέον ὡς μὴ ὑποχρεωτικὸν διὰ τὸν ἐναγόμενον, καθ' ὅσον ἢ ἐν λόγῳ δικαιοπραξίᾳ διέπεται ὑπὸ τοῦ γενικῶς κρατοῦντος νόμου. Καὶ ναὶ μὲν κατὰ νόμον τὰ ἀποτελέσματα τῶν δικαιοπραξιῶν κανονίζονται νόμῳ ἐκ τοῦ τόπου, ὃν τὰ μέρη ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὄρισαν, ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐντολῆς εἶδει γε-

νέσθαι ἐν Πάτραις, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη προκειμένου περὶ ἔθιμου τοπικοῦ, ἀπορρέοντος ἐκ τῆς συνειδήσεως μόνον τῶν ἐν ὠρισμένῳ μέρει τοῦ Κράτους οἰκούντων καὶ ἐπομένως ἐξαιρετικῶς μόνον αὐτοὺς ὑποχρεοῦντος δὲν δύναται εὐλόγως νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ κατὰ τῶν καλῆ τῆ, πιστεῖ συναλλασσόμενων καὶ μὴ κατοικούντων ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἰσχύος τοῦ ἔθιμου καθ' ὅσον ὁ πολλῆς νόμου μόνον τοὺς γραπτοὺς δελεῖ νὰ γινώσκῃ νόμους, οὐχὶ δὲ τοὺς ἀγράφους καὶ μόνον ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἐν ὠρισμένῳ τμήματι τοῦ Κράτους οἰκούντων ὑπάρχοντας. Ἐὰν ἐπομένως ὁ ἐνάγων ἐσκόπει νὰ ὑποβάλῃ τὸν ἐναγόμενον εἰς τὴν ἰσχύον τοῦ ἔθιμου, ὠφείλει, ἀφοῦ μάλιστα δι' ἐπιστολῆς ἐγένετο ἡ συναλλαγὴ, νὰ δηλώσῃ, ὅτι τὴν ἐντολὴν ἀναλαμβάνει ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ἐν Πάτραις ἰσχύοντος ἔθιμου.

Ἐφαθ. 1992 (1892). Τὸ Πρωτόδικον Δικαστήριον, ὡς δῆλον γίνεταί ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων διατάζαν μαρτυρικὰς ἀποδείξεις ἐπὶ τοῦ ἔθιμου καὶ ἐκτιμῆσαν αὐτάς, ἐπέβαλαν ἐπαχτὸν τῇ ἐναγομένῃ ὄρκον. Ἄν ἐν Μυκόνῳ οὐδεμία χήρα ὑπεχρῶθη δικαστικῶς νὰ παραδώσῃ τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου τῆς εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, ἐν ὅσῳ διτμῆται ἐν τῇ χηρείᾳ, διότι ἰσχύει ἔθιμον αὐτόθι πολυχρόνιον καὶ ἀδιάκοπον ὁμοιομορφῶς καὶ τακτικῶς ἐφαρμοζόμενον, καθ' ὃ ἡ ἐν τῇ χηρείᾳ διαμένουσα σύζυγος καρποῦται τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου τῆς, ἐφημέριος δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἐξῆς παραδειγμάτων: 1) ἡ χήρα . . . καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐνεμήθησαν καὶ νέμονται τὴν περιουσίαν τῶν ἀποβιώσαντων συζύγων τῶν διαμένουσαι ἐν χηρείᾳ.

Μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ὄρκου περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἔθιμου μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἐφείλου, οὐδεὶς πλέον δύναται νὰ γινήῃ λόγος περὶ κακῆς ἐκτιμῆσεως τῶν περὶ τούτου διαταχθειῶν ἀποδείξεων, διότι κατὰ τὸ ἀ.θ. 357 τῆς Πολ. Δικ., δοθέντος τοῦ ἐπαχτοῦ ὄρκου, πᾶσα ἀνταποδείξις εἶναι ἀπαράδεκτος. Καίτοι ἡδύνατό τις ἀμφιβάλλων εἰπεῖν τὰ ἐναντία, ἔνθεν μὲν, διότι οὐδαμῶς ἐκ τοῦ νόμου δεσμεύεται τὸ Δικαστήριον ν' ἀναθεωρήσῃ τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ὄρκου, ὅστις ἐπιβαρυντικῶς ἐπήχθη, ἔνθεν δέ, διότι καὶ ἂν κατὰ τὸ ἀ.θ. 357 τῆς Πολ. Δικ. ὁ γενόμενος ὄρκος ἀποτελῇ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐντελὴ ἀπόδειξις, μὴ ἐπιτρετομένης ἀνταποδείξεως, τοῦτο εὐλόγως κρατεῖ καθ' ἣν περίπτωσιν τὰ διὰ τοῦ ὄρκου βεβαιωθέντα γεγονότα παραγωγικὰ εἰσι δικαίου ἐν προκειμένῳ ὁμῶς δὲν συντρέγει τοιαύτη τις περίπτωσις· τοῦτο μὲν, διότι προκειμένου περὶ ἀποδείξεως ἔθιμου, ὅπερ νόμῳ εἶναι ἡ ἐφορὰ τῆς σιωπηρᾶς συναίνεσεως τοῦ ἔθνους συνιστάμενον εἰς πράγματα καὶ πράξεις αὐτοῦ (in rebus ipsis et tactis II. 1. 3. N. 32. § 1. tacita civium conventio facit consensus II. 1. 3. N. 35), ἀποδεικτικὰ εἰσι τὰ συγκεκριμένα ταῦτα γεγονότα, οὐχὶ δὲ τὰ ἐκ τούτων συμπεράσματα, διότι ἀφοῦ τὸ ἔθιμον εἶναι, ὡς εἴρηται, ἡ σιωπηρὰ τοῦ ἔθνους συναίνεσις συναγομένη ἐκ πραγμάτων καὶ πράξεων, ὁ δικα-

στῆς μόνον εἶναι ἀρμόδιος νὰ ποιησῆται τὸ ἐπὶ τούτων συμπέρασμα, ὡς ἐπὶ παντός γεγονότος διὰ τεκμηρίου ἀποδεικτικού· διότι σιωπηρὰ συναίνεσις ἐστὶν ἡ ἐξαγομένη ἐκ πράξεων ἐγρουσῶν κατὰ τὴν ὁρθὴν τοῦ δικαστοῦ ἐκτίμησιν τὴν ἔννοιαν τῆς συγκαταθέσεως (2. 1. N. 2 p Βασιλ. 11. 1. N. 2), τεκμήρια δὲ κατὰ τὸ ἄσφρ 273 τῆς Πολ. Δ. κ. εἰσι συμπέρασματα, τὰ ὅποια ὁ νόμος ἢ ὁ δικαστὴς συνάγει ἐκ γνωστοῦ πράγματος περὶ ἀγνώστου. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, δι' ὄρκου δὲν δύναται ὁ διαδίκος νὰ βεβαιώσῃ τὴν ὑπαρξίν ἐθίμου, καθ' ὅσον ἄλλως ὁ μάρτυς καθίσταται συνάμα δικαστὴς τῶν παρ' αὐτοῦ βεβαιουμένων γεγονότων καὶ οὕτως ἐκ τῆς ἐσφαλμένης γνώμης ἄλλων τινῶν ἀισχυριζομένων περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐθίμου παρέχεται μέσον σχηματισμοῦ νέων νόμων τεινόντων εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ ὁσίου νόμου, ὅπερ προϋποκίθησιν οὐ μόνον ἀσφαλῆ καὶ τραπὴν ἀπόδειξιν γεγονότων, ἀλλὰ καὶ περὶ εσκεμμένην κρίσιν τοῦ δικαστοῦ περὶ τῆς ἔννοιας αὐτῶν, ἣν βεβαίως δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὁ μάρτυς, ἀλλ' ὁ δικαστὴς δι' ὁ νομοθέτης προώρισεν ὡς ἀκριτοῦ τῶν κανόνων τοῦ δικαίου γνώστην. Ἐξ ὅλων δὲ τούτων αὐτόδηλον γίνεταί, ὅτι οὐδαμῶς ὑποχρεοῦται τὸ Ἐσπετεῖον νὰ θεωρήσῃ ὡς ἀποβεδειγμένον τὸ ἐθίμον ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἐπισφάλητος ὠρκήσθη ὅτι ἐν Μυκόνῳ ἰσχύει τὸ περὶ οὗ πράκεται ἐθίμον. Τοῦτο μὲν, διότι ἐκ τῆς διὰ τοῦ ὄρκου βεβαιώσεως, ὅτι αὐδεμία γῆρα ὑπεχρεώθη δικαστικῶς νὰ παραδώσῃ τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου τῆς εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ ἐν ὅσῳ διαμένει ἐν γῆραι, οὐδαμῶς συνάγεται ὑπαρξὶς ἐθίμου· καθ' ὅσον τὸ βεβαιωθὲν τοῦτο γεγονός εἶναι πάντῃ ἀόριστον, ἀφ' οὗ συνάμα δὲν βεβαιούται ὠρισμένως τίνες γῆραι καὶ ποτε ἐνοχθεῖσαι ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου περὶ παραδόσεως τῆς περιουσίας τῶν ἀδιαθέτως ἀποβιώσαντων συζύγων τῶν ἀνεγνωρισθησάν ὡς ἐγρουσαι δυνάμει ἐθίμου δικαίωμα ἐπικαρπίας. Τοῦτο δὲ, διότι ἐκ τῆς διὰ τοῦ ὄρκου βεβαιώσεως, ὅτι εἰς γῆραι ἐνεμήθησαν καὶ νέμονται τὴν περιουσίαν τῶν συζύγων τῶν, ὡσαύτως δὲν συνάγεται ὑπαρξὶς ἐθίμου, τὸ μὲν διότι κατὰ τὸ ἀπὸ 7 Μαρτίου 1835 Διάταγμα τὰ ἐθίμα ἰσχύουσιν, ἐὰν καθιέρωσεν αὐτὰ πολυχρόνιος καὶ ἀδιάκοπος συνῆθεια ἢ δικαστικαὶ ἀποφάσεις, διὰ δὲ τῆς βεβαιώσεως τοῦ γεγονότος τούτου προκύπτει, ὅτι αἱ ὡς εἶρηται γῆραι νῦν κατέχουσι καὶ νέμονται τὴν περιουσίαν τῶν συζύγων, ὅπερ δὲν εἶναι ἐπαρκές, ἵνα τεκμηρῆ ὑπαρξὶς ἐθίμου προϋποθέτοντος, ὡς εἶρηται, πολυχρόνιον καὶ ἀδιάκοπον ἐφαρμογὴν· τὸ δὲ, διότι ἐκ τοῦ ὅτι τὰ διαληφθέντα πρόσωπα ἐνεμήθησαν καὶ νέμονται τὴν περιουσίαν τῶν συζύγων τῶν, δὲν ἔπεται ὑπαρξὶς ἐθίμου, ἀφ' οὗ συνάμα δὲν βεβαιούται ὅτι τοῦτο γίνεται ἀνεγνωρίζοντων τῶν κληρονόμων· ἐν δικαίῳ ἐπικαρπίας παραγομένῳ ἐκ τοῦ κρατοῦντος ἐθίμου διατελοῦσι τούτα ἐν τῇ νομῇ τῆς περιουσίας τῆς συζύγου· γνωστὸν δὲ, ὅτι πρὸς ὑπαρξίν ἐθίμου, σὺν τοῖς ἄλλοις ἀπαιτεῖται· νὰ γίνηται ἢ ἄσκησις ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι προέρχεται ἐκ

νομικῆς ἀνάγκης· καὶ εἶναι ἐφαρμογὴ δικανικοῦ κανόνος, οὐχὶ δὲ προῖον ἀπλῆς προαιρέσεως ἢ πλάνης (Σαβίνου Α. 174. 178).

ΑΠ. 124 (1893). Κατὰ τὴν τότε ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ταύτην οὐ μόνον δὲν ἀπαγορεύεται, ἀλλὰ καὶ ρητῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἰσχὺς τῶν ἐθιμῶν ὅπου διὰ μακρᾶς συνηθείας ἐπεκράτησαν. «Καὶ τὰ μακρᾶ συνηθεῖα δοκιμασθέντα καὶ ἐπὶ πολλοὺς ἑνιαυτοὺς φυλαχθέντα οὐχ ἤττον τῶν ἐγγράφων (νόμων) κραταῖσι». α' Ἡ μακρὰ συνηθεῖα καὶ δοκιμασθεῖσα τάξιν ἔχει νόμου Ν. 35 Π. (1. 3) νομ. 3 Κ. (8. 53) καὶ Βασ. Β' α' (44. 52), τοσοῦτο δὲ μᾶλλον εἶναι δεκτὰ τὰ ἔθιμα καὶ ἐναντίον ἐπιεικῶν διατάξεων, καθόσον ἐν τῇ ἀνωμαλίᾳ καὶ ἐκρύβῳ ἐκείνῃ ἐπὶ Τουρκοκρατίας καταστάσει, καθ' ἣν δὲν ὑπῆρχε κανονικὴ νομοθετικὴ ἐξουσία δρᾶσα καὶ ἐνεργὸς, ἀποβλέπουσα, ρυθμίζουσα καὶ φροντίζουσα ἐκάστοτε περὶ τῆς ὁμαλῆς, τακτικῆς καὶ ὁμοιομόρφου ἐκτελέσεως τῶν κειμένων νόμων πρὸς βελτίωσιν καὶ διορθωσιν αὐτῶν κατὰ τὰς ἐκάστοτε, παρουσιαζομένας κοινωνικὰς ἀνάγκας, δὲν ἦτο δυνατόν οὐδὲ δικαία καὶ πρόπουσα τοσαύτη τῶντι ἀσθηρότης περὶ τὴν τήρησιν νόμων, μὴ ἀνταποκρινομένη πλείον ἐς αὐτάς, ὥστε νὰ ἀποκλεισθῶσιν ἔθιμα, ἱκανοποιούσα τὰς ἐκάστοτε, συμφώνως πρὸς τὰς νέας κοινωνικὰς ἀνάγκας παρουσιαζομένας περιστάσεις· δὲν ἀντίκειται δὲ τὸ ἔθιμον εἰς τὴν ἠθικὴν, οὐδ' εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀφοῦ μάλιστα διὰ τῶν νεαρῶν Ζ' καὶ ΡΗ', δι' ὧν ἀπαγορεύεται ἡ ἐκποίηση τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, ἐπιτρέπεται τοιαύτη εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἦτοι ἀφοῦ αὐτὸς ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὴν ἐκποίησιν ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἐπιτεταί ὅτι καὶ ἔθιμον περὶ ὁμοίων περιπτώσεων δυνατόν νὰ ἐπικρατήσῃ, χωρὶς νὰ ἀντιβαίῃ εἰς τὴν ἠθικὴν ἢ τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ἐκ πάντων τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 230 (1891) ἀποστάσεως ἐξετασθέντων μαρτύρων τῆς τε ἀποδείξεως, ἐν συνόλῳ ἐκτιμωμένων, καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν ὡς τεκμηρίων ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐγγράφων ἀποδεικνύεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι τὸ ἔτος 1832 ἐπεκράτει ἐν Ἀθήναις ἔθιμον διὰ μακρᾶς συνηθείας καὶ ἀσκήσεως ἐπὶ πολλοὺς ἑνιαυτοὺς κοινῇ πεποιθήσει τηρηθέν καὶ καθιερωθέν, καθ' ὃ οἱ ἡγούμενοι τῶν Μονῶν καὶ μάλιστα ὁ τῆς τῶν Ἀσωμάτων Πιπράκη εἶχον δικαίωμα νὰ παραχωρῶσιν ἀκίνητα τῆς Μονῆς κτήματα καὶ ἰδίως μικρὰς ἀξίας αὐτοβούλως καὶ ἀγράφως πρὸς πληρωμὴν ὀφειλομένων ἀποζημιώσεων ἢ κατὰ δωρεὰν εἰς προίξιον πτωχῶν καὶ συνδρομὴν χωρὶς νὰ λαμβάνωσι τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐπισκοπικῆς ἀρχῆς, ὑπ' ἣν διατέλου, τὴν συγκατάθεσιν τῶν πλειόνων ἢ ἐγκριτωτέρων μοναχῶν καὶ ὡς προκειμένου μεταξὺ χριστιανῶν διὰ τὴν ἐπικρατούσαν μεταξὺ αὐτῶν καλὴν πίστιν, δὲν συνετάσσοντο ἐγγράφα περὶ τῶν δωρεῶν, θεωρουμένης ὡς προπετείας τοῦ ζητεῖν τοιαῦτα παρὰ τοῦ δωρητοῦ. Ταῦτα δὲ ἐπεκράτησαν ἕνεκα τῆς ἀνωμαλῆς καὶ ἐκρύβῃς καταστάσεως εἰς ἣν εὐρίσκοντο τότε αἱ χριστιανικαὶ κοι-

νόητες, ὅτε δὲν ἐλείπούνγε δι' αὐτὰς ἐξουσία τακτικὴ καὶ ἔννομος, δυναμένη καὶ θέλουσα νὰ κανονίῃ ὁμαλῶς καὶ δικαίως τὰ τῶν σχέσεων τῶν χριστιανῶν, οἵτινες οὕτως εὐρίσκον καταρῦμα καὶ προστασίαν παρὰ ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀρχαίς, ὧν ἠῤῥαζον οὕτω τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις εἰς προστασίαν αὐτῶν καὶ διότι ἡ Μονὴ Πετραῖκη ἦτο σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν δημιούργημα τῆς οἰκογενείας Πετραῖκη, κατὰ τὸ πλείστον ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῆς καὶ τῆ μερίμνῃ τῆς συστηθείσα καὶ συντηρηθείσα, ἐφ' ᾧ καὶ πάντοτε ἐξ αὐτῆς ἐξαιρετικῶς παρὰ τὰ ἐν ταῖς ἄλλαις Μοναῖς κρατοῦντα διαπρίξτετο ὁ Ἡγούμενος, ὅστις τούτων ἕνεκα εἶχε μείζονα ἐλευθερίαν περὶ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῆς Μονῆς καὶ παραδείγματα τοιούτων ὠφελῶν, ἐν πολλοῖς ἔνιαυτοῖς οὕτω γενομένων, δοίξουσιν οἱ μάρτυρες καὶ δὴ τοσαύτη ἦτο ἡ ἐπικράτης τοῦ ἐθίμου τούτου ἐπὶ Τουρκοκρατίας μέχρι τοῦ 1832, ὥστε καὶ μετ' αὐτὸ ἐξηκολούθησαν οἱ ἡγούμενοι ἐκτελοῦντες τοιαῦτα ἔθιμα δημοσίως ἀκινήτων, καίτοι ἐγκατέστη ἔκτοτε ἀπὸ τοῦ 1833 ἔννομος πολιτεία καὶ τάξις ἡ ἑλληνικὴ, ἧτις ρητῶς ἀπηγόρευσε τὰ τοιαῦτα. Καὶ ἡ σιωπὴ δὲ τῆς Μονῆς τῆς ἀναλαβούσης τὸ γῆπεδον συντελεῖ εἰς βεβαίωσιν ὅτι νομίμως παρεχωρήθη.

ΑΠ 81 (1894). Κατὰ τὸν νόμον τῆς 23 Φεβρ. 1835, τὰ ἔθιμα, ὅσα πολυχρόνιος καὶ ἀδιακόπως συνήθεια ἢ ἀποσάσεις δικαστικαὶ καθιέρωσαν, ὑπερῆσαν, ὅπου ἐπικράτησαν. Κατὰ ταῦτα ἡ περὶ ἐθίμου πρότασις εἶναι καὶ πρέπει νὰ λογισθῇ πλήρης, ὅταν περιέχῃ τὰ δύο ἀνωτέρω στοιχεία τῆς πολυχρονίου δηλονότι καὶ ἀδιακόπου ἐφαρμογῆς. Ὅθεν οὕτε τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνάριστος τῆς τοιαύτης ἐφαρμογῆς ἦτοι τῆς γενέσεως τοῦ ἐθίμου ἀπητήτην ὁ νόμος νὰ ὀρίξῃ ὁ προτείνων, οὕτε παραδείγματα τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, τῆς νομικῆς ἰκονίας τοῦ ἐθίμου μὴ ἀποτελουμένης ἐκ τῶν κατὰ μέρος περιπτώσεων τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅτι εἶναι τούτο κανὼν τοῦ δικαίου διὰ τῆς πολυχρονίου καὶ ἀδιακόπου συνήθειας παραδειγματίζοντος ἐν τινι τόπῳ εἰς πρόπον ὥστε, ὁ προτείνων τὴν ὑπαρξίν ὄρισμένου ἐθίμου μόνον διὰ τῆς περὶ τούτου ἀποδείξεως θὰ ὑποβάλλῃ τῷ δικαστῇ τὰ πρὸς μέρωσιν τῆς πεποιθήσεως τοῦ ἀναγκαῖα στοιχεία, ἦτοι τὰ παραδείγματα ἐφαρμογῆς, δὲν εἶναι ὁ ὑπόχρεως καὶ ἐκ τῶν προτέρων νὰ ὀρίσῃ ταῦτα.

ΑΠ. 119 (1870). Ὑπερὶ τοῦ ἔθιμου, τούτέστι δικαίου κατ' ἔθος κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 διαταγμὰ τοῦ γραπτοῦ νόμου κατασχόν, ἐπὶ τὸ ἐν τῷ τόπῳ ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ ἀδιακόπως, ἦτοι δημοσιόμορως καὶ ἐπιμόρως καὶ οὐχὶ ἀστάτως ποτὲ μὲν οὕτως, ποτὲ δὲ ἀντιθέτως πραττόμενον, ὡς δικαίον κατὰ τὴν κοινὴν τῶν κοιτῶν συνείδησιν ἐπομένως ἔργον τοῦ δικαστοῦ εἶναι νὰ κρίνῃ ἂν τοιαῦτον ἦτο τὸ ἀποδειγματικῶς παρὰ πολλῶν κοιτῶν πραττόμενον, τούτέστιν ἂν τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς δικαίου κοινὴν συνείδησιν ἐξεδῆλξον ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ ἀδιακόπως καὶ οὐχὶ ἂν τὸ

πραττόμενον ὑποχρεωτικὸν ἦτο κατ' ἔθιμον προϋπάρχον, ὡς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπραξεν ἀποφηναμένη, ὅτι ἐκ τῶν προσαχθέντων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἐγγράφων δὲν ἀπεδείκνυτο, ὅτι κατ' ἔθιμον ὑποχρεωτικὸν ἦσαν αἱ δι' αὐτῶν μόνῃ τῇ συναινεσεῖ τῶν συζύγων γινόμεναι ἐκποιήσεις προικῶν ἀκινήτων. ἐνῶ, κατὰ τὰ προειρημένα, ὡφείλε τὸ ἐπετεῖον νὰ κρίνῃ ἂν ἐξ ὅλων τῶν προσαγομένων ἐνώπιον αὐτοῦ πολλῶν ἐκποιήσεων προικῶν ἀκινήτων ἐξεδηλώθῃ ἢ ὑπὲρ τοῦ προτεινομένου δικαίου τῶν συζύγων μακροχρόνιος καὶ ἐπίμονος κοινὴ τῶν κατοίκων συνείδησις, ἢ ἂν, χωρὶς τοιαύτης συνειδήσεως, ἐγένοντο ἐκ πλάνης τυχὸν περὶ τὸν νόμον ἢ ἐξ ἄλλης αἰτίας ἐκποιήσεις.

ΑΠ. 58 (1866). — Ἐπειδὴ ὁ Μ. Γ. διὰ τῆς ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1863 πρὸς τὸ πρωτοδικεῖον ἀνακοπῆς ἰσχυρίσθη, ὅτι, κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἐν τῷ δήμῳ Ζαχόλης συνεχῶς καὶ ἀδιακόπως ἔθιμον, αἱ μητέρες, ὡς φυσικαὶ κηδεμόνες τῶν τέκνων τῶν, δανεῖζονται καὶ ὑποχρεοῦνται τοὺς καρποὺς τῶν κτημάτων τῶν αὐτῶν τέκνων τῶν, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ἔθιμον αὐτό, ὡς μὴ ἔχον ἐπιρροὴν καὶ ἀντιβαῖνον εἰς ἀπαγορευτικούς νόμους. Ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς Γ. Μ., διὰ τῶν ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1865 πρὸς τὸ αὐτὸ δικαστήριον προτάσεων, ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι, κατ' ἔθιμον ἰσχύον ἐν Ζαχόλῃ συνεχῶς καὶ ἀδιακόπως, αἱ γῆραι μητέρες ἐδανείζοντο διὰ λογαριασμὸν τῶν τέκνων τῶν, ἀνηλίκων ὄντων, ἀδιακρίτως ἂν ταῦτα ὡς ἐφηβὰ ἢ ἀνήθα, ἐπὶ τῷ ὄρω τῆς παραδόσεως τοῦ ἐκ τῶν ὀφθαλμικῶν κτημάτων παραχθῆσομένου σταφιδοκαρποῦ πρὸς συντήρησιν τῶν τε ὀφθαλμῶν καὶ τῶν κτημάτων τῶν, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀπέρριψε τὸν περὶ ἔθιμου τούτου ἰσχυρισμὸν, ὡς μὴ προταθέντα δῆθεν κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, καθὼς ἐπίσης ἀπέρριψε τὸν αὐτὸν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἀνακοπῇ ἀναφερόμενον ἰσχυρισμὸν ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Σ. δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι κηδεμὼν τοῦ αὐτοῦ Σ. καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, ὡς ὑπερδάντων τὴν ἐφηβότητα.

Ἐπειδὴ ὅλοι οἱ λόγοι, ἐνεκα τῶν ὁποίων κατὰ πρῶτον τὸ πρωτοδικεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπειτα ἀπέρριψε τὸ αὐτὸ ἔθιμον τοῦ νὰ δανεῖζονται αἱ μητέρες διὰ λογαριασμὸν τῶν ἀνηλίκων τέκνων τῶν, δὲν εἶναι ἄνευ ἐπιρροῆς ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης, καθ' ἣν ἡ μήτηρ τοῦ Σ. ἐδανείσθη ὡς ἐπίτροπος τῶν ἀνηλίκων τέκνων τῆς, καθάτι, ἂν ἀπεδείκνυτο, ἤθελε θεωρηθῆ ὡς ἰσχυρὸν καὶ ὑποχρεωτικὸν διὰ τὰ τότε ἀνήλικα τέκνα τῆς τὸ δάνειον αὐτό, οὐδ' ἀντιβαίνει τὸ προκειμένον εἰς ἀπαγορευτικὸν τινα νόμον· τὸ αὐτὸ δὲ ἔθιμον προταθὲν ἀπ' ἀρχῆς διὰ τῆς ἀνακοπῆς, ἂν καὶ δι' ἄλλων λέξεων, δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ ἀπαράδεκτον ὡς μὴ προταθὲν δῆθεν κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι, κατὰ τὸ Ῥωμ. δίκαιον, ἡ κηδεμονία εἶναι πάντοτε διττῇ, δὲν ἀποκλείει τοῦ νὰ ἀποδείξῃ τις, ὅτι κατ' ἔθι-

μον αἱ μητέρες θεωροῦνται ὡς φυσικοὶ κηδεμόνες τῶν τέκνων τῶν μέχρι τῆς ἐνηλικιότητος αὐτῶν.

Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον, μὴ ἐπιτρέψαν ν' ἀποδειχθῇ τὸ προταθὲν κατ' ἐπανάληψιν ἔθιμον, παρεβίασε τὸν ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 περὶ τῆς ἰσχύος τῶν ἐθίμων νόμον καὶ τὸ ἄρθρον 244 πολ. δικ. διὰ τῶν προμνημονευθεισῶν αποφάσεων, αἰτίνες ἐπομένως εἰ-
 ναι ἀναιρετέαι.

ΑΠ. 389 (1862) 44 (1863). — Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον ἀπέριψε τὴν ἐνστάσιν τοῦ ἀπαρδέκτου τῆς προτάσεως τοῦ ἐθίμου, οὐχὶ διότι ἡ πρότασις αὕτη ὑπεβλήθη καὶ πρωτοδικῶς, ὡς ἡ ἀναιρεσίβλητος διατείνεται, ἀλλὰ διότι, ἰσχύοντος τοῦ ἐθίμου, ἔπεται δῆθεν, ὅτι ὁ ἐπικαλούμενος αὐτὸ δὲν προτείνει πραγματικὸν ἰσχυρισμὸν, ἀλλὰ νομικὸν ἐπιχείρημα δυνάμενον νὰ προταθῇ ἐφεσίμως τὸ πρῶτον, καὶ διότι ἄλλως ἢ ἐκκαλοῦσα, καθὼ ἐναγομένη, ἡδύνατο νὰ προτῆ, ὡς ἐπράξεν, ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ τὸν νέον περὶ τοῦ ἐθίμου πραγματικὸν ἰσχυρισμὸν πρὸς ὑπεράσπισιν κατὰ τῆς ἀγωγῆς συντελοῦντα· οὗτα δὲ ἀποζητάμενον παρεβίασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν ἄρθρ. 747 πολ. δικ., ὅπερ ἐπιφέρει ἀναιρεσίμῳ δυνάμει ἄρθρων 201 καὶ 807 § 5 διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ ἄρθρων 244 καὶ 245 πολ. δικ., νομικὰ ἀξιώματα μὴ ἀποτελοῦντα πραγματικοὺς ἰσχυρισμοὺς καὶ δυνάμενα ἐπομένως νὰ προταθῶσιν εἰς πᾶσαν στάσιν οὐχὶ δίκης εἰσὶ ρητῶς μόνον τὰ εἰς γενικοὺς νόμους τοῦ κράτους καὶ οὐχὶ ἄπλως εἰς ἐθίμα ἐπιστηριζόμενα. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 747 μόνον πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως καὶ οὐχὶ κατὰ τῆς ἀγωγῆς, ὡς τὸ ἐφετεῖον ἐξέλαθεν, εἰσὶ παραδεκτοὶ ἐφεσίμως νέοι πραγματικοὶ ἰσχυρισμοί.

ΑΠ. 270 (1869). — Ἐπειδὴ αἱ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ ἄλλοεθνῶν διαφοραὶ δικάζονται εἰς τὸ ὀθωμανικὸν κράτος κατὰ τὰ ἐθίμα τοῦ τόπου, ὃ δὲ ἐφεσίβλητος Δ. Δ. δὲν ἐπρότειναν ἐν τῇ πρώτῃ ἐπὶ ἀκροατηρίου ἐνώπιον τῶν ἐφετιῶν συζητήσαι τὴν ὑπαρξίν ἐθίμων ἀποκλειόντων δῆθεν τὴν ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα Ἐφετειῶν ἐκκλησίαν τῆς ὑποθέσεως, ἀλλ' ἀντέτεινε τὴν ἐνστάσιν τοῦ ἀπαρδέκτου τῆς ἐφέσεως, μόνον, ὡς δὲν εἶναι φιλονεικούμενον, κατὰ τὴν παρούσαν τελευταίαν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου συζητήσαι καὶ ἀφοῦ ἤδη ἐπανειλημμένως εἶχε συζητηθῆ ἡ δίκη ἐν βαθμῶν ἐφέσεως καὶ δοὶ τὸ Ἐφετεῖον εἶχεν ἐκδώσει ἐπὶ ὑρισταμένας ἀποφάσεις (τὴν μὲν ἐρημὴν ὑπ' ἀριθ. 131, τὴν δὲ κατ' ἀντιμωλίαν ὑπ' ἀριθ. 393 διατάξασαν ἀποδείξει). Ὅθεν ἡ εἰρημένη ἐνστάσις, μὴ δυνάμενη νὰ γίνῃ ἐξ ἐπαγγέλματος καθ' ὃ ἀρῶσα ἄγνωστον πραγματικὸν γεγονὸς, ὡς ἐστὶ τὸ τῶν ἐθίμων καὶ μὴ προταθεῖσα ἐγκαίρως καθίσταται ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρον 160, ὡς ἀντενίσταται ὁ ἀντιβίκος.

ΑΠ. 139 (1850). — Ἐπειδὴ ὁ πληρεξούσιος τῆς Ρ. Π., ἀντι-
 κρούων τὴν ἐφεσίμῃς ἀντιβίκου αὐτῆς, ἐπρότειναν εἰς ὑποστήρισιν τοῦ περὶ ἐθίμου θέματος (ἢ ἀπόδειξις τοῦ ὅπου ἐπεβλήθη εἰς αὐ-

τήν) ότι, κατὰ τὸ ἔθιμον, ἡ παραλαβὴ τῆς προικὸς δὲν ἤδύνατο ν' ἀποδειχθῆ διὰ μαρτύρων, τὸ δὲ ἐφετεῖον (λόγῳ ὅτι ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου ἐπροτάθη μόνον ὅτι εἰς Κέκν ἐπρεπε πάντοτε νὰ δίδεται ἔγγραφον ἀποδείξεως περὶ τῆς παραλαβῆς τῆς προικὸς, καὶ οὐχὶ ὅτι δὲν ἤδύνατο νὰ ἀποδειχθῆ καὶ διὰ μαρτύρων) ἐθεώρησεν ὅτι καὶ ἂν ἐγένετο ἡ πρότασις τοῦ ἐθίμου ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου δὲν ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἀλλὰ καὶ ἂν καὶ εἰς τὴν ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν γενομένην πρότασιν δὲν περιλαμβάνετο ὅτι ἡ παραλαβὴ τῆς προικὸς δὲν ἐσυγχωρεῖτο νὰ ἀποδειχθῆ διὰ μαρτύρων, ἀφοῦ τριαυτὴ ἐξηγητικὴ ἐγένετο ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, ὡς τοῦτο παραδέχεται τὸ γεγονός αὐτό, ὥστε νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόδειξιν, ὡς διατάχθη διὰ τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως· διότι τὸ ἔθιμον ἤδύνατο καὶ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου νὰ προταθῆ, καὶ διότι ἡ προτείνουσα αὐτὸ ἦτο ἐπεισβλήτος· ἂν δὲ καὶ αὕτη ἀντεξέκλειε τὴν ἀπόφασιν, δὲν παροπαιεῖται ὅμως ὅτι δὲν ἐτέθη ὀρθῶς τὸ θέμα, ἀλλὰ διότι ἐθεώρει δι' ἄλλους λόγους μὴ στηρικτέον τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀντιδικίου· ὥστε τὸ ἐφετεῖον, μὴ ἐπιτρέψαν τὴν ἀπόδειξιν τοῦ προταθέντος ἐθίμου, ὡς εἴρηται, παρεβίασε τὴν αὐσιώδη διάταξιν τοῦ 747 ἐδ. 2 πολ. δικ., ἥτις εἶναι αὐσιώδης ὡς χαρηγοῦσα δικαιώματα ὑπερασπίσεως· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη εἶδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

ΑΠ. 16 (1848). Κατὰ τὸ βιβλ. 1 τίτλ. 3 τεμ. 32 τῶν Πινδ. καὶ τὸν ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 νόμον τὰ ἔθιμα, ὅσα πολυχρόνιος καὶ ἀδιάκοπος συνήθεια καθιέρωσεν, ἔχουσι ἰσχύον νόμου, καὶ ἐπομένως ὑπερισχύουσι τῶν προγενεστέρων νόμων, οὐδεμίαν δὲ ἐξαίρεσιν τῆς ἀρχῆς ταύτης ὑπάρχει ὡς πρὸς τοὺς νόμους τοὺς καθιερούντας τὰ τῆς προικὸς προνόμια.

ΑΠ. 27 (1835). Ἡ ὑπαρξὶς ἐθίμου δὲν εἶναι ἀντικείμενον ὑποπίπτον εἰς τὰς αἰσθησεις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ συμπεραίνεται παρὰ τοῦ δικαστοῦ κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ δικαίου ἐκ πράξεων καὶ παραδειγμάτων βεβαιωμένων διὰ τῶν συνήθων τῆς ἀποδείξεως μέσων· διότι ἄλλω· ἐκ τῆς ἐσφαλμένης γνώμης ὀλίγων τινῶν δυσχεριζομένων περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐθίμου, ἤθελον σχηματισθῆ νέοι νόμοι· τὸ δὲ δικαστήριον ὀφείλει νὰ ἐκθέτῃ ποιοῦ εἶδους παραδείγματα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, διὰ νὰ μορφώτῃ τὴν πεποιθησίν του, καὶ ὁ Α. Π. ἐπαμφαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὴν στάθμισιν τῶν ἀποδείξεων.

ΑΠ. 165 (1838). Τὰ ἔθιμα καὶ αἱ πολυχρόνιοι συνήθεια ὑπερισχύουσι ἀπὸ τοῦ νόμου ὅπου ἐπεκράτησαν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐν ἰσχύϊ αὐτοκρατορικῶν Νόμων ('Αρμ. βιβλ. α' τίτλ. α' ἀριθ. 28), ὁ δὲ νομοθέτης ὁ τοῦ νόμου τούτου εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσαγωγῶν καὶ προσκυρώσας, δὲν κατήργησε τὰς διατάξεις ταύτας, οὐδ' ἤδύνατο νὰ ἔχη ἀσιγὸν νὰ καταργήσῃ τὰ ἐπικρατοῦντα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔθιμα, διότι οἱ γραπτοὶ νόμοι, πεσοντες διὰ τὰς πολιτικὰς τοῦ ἔθνους περιστάσεις εἰς ἀχρησίαν, ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ ἐνεργηθῶσιν, ἀνεπληροῦντο ἀπὸ τὰς τοπικὰς συνήθειας, ὁ δὲ τοῦ νομοθέτου σκοπὸς τοῦ νὰ διατηρήσῃ τὰς συνήθειας γίνεται μάλιστα φανερώτερος ἀπὸ

τὸ διάταγμα τῆς 23 Φεβρουαρίου 1835, δι' οὗ ἐπεκυρώθη ἡ ἰσχύς τῶν ἐθίμων.

ΑΠ. 157 (1838). Τὰ ἔθιμα καὶ αἱ συνήθειαι, ὅπου ἐπεκράτησαν, ὑπερισχύουσιν ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ μόνον ὅταν δὲν ὑπάρχουν ταῦτα, ὁ δικαστὴς προσφεύγει εἰς τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον ὅθεν πρέπει νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἀποδείξις τῶν.

ΑΠ. 94 (1848). Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου τὰ ἔθιμα δὲν ἰσχύουσιν πρὸς ἀκύρωσιν ρητῆς συμφωνίας (νομ. 6 Κῶδ. de pactis βιβλ. 2 τίτλ. 3 Βασ. βιβλ. 11 τίτλ. Α. § 67), ἀλλὰ κατὰ τὰς αὐτὰς τοῦ δικαίου ἀρχὰς αἱ περὶ τόκων συμφωνίαι διὰ νὰ θεωρηθῶν ὑποχρεωτικαὶ πρέπει νὰ ὑπάρχη προσδιωρισμένον τὸ ποσὸν καὶ νὰ μὴ ὑπερβῇ τὸ νόμιμον μέτρον (Πανθ. βιβλ. 22 τίτλ. Α. νόμ. 9, 29, 44. Κῶδ. νόμος 15 de usuris), ὁ δὲ δανειστὴς δὲν δύναται ν' ἀπατηθῇ, εἰμὴ τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τοῦ δανείου του καὶ τὸν τόκον, τὸν ὁποῖον κοινῶς παρεδέχθη ἡ συνήθεια ὡς νόμιμον (νόμ. 19 καὶ 20 Πανθ. βιβλ. 22 τίτλ. Α') ἐπομένως, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι ἤθελον ἀποδειχθῆ ὅτι νόμιμος τόκος θεωρεῖται δυνάμει ἐθίμου ὁ 12 οἰο κατ' ἔτος, πᾶσα ὑπέρβασις τοῦ βρου τοῦτου ἤθελε κατὰ τὰς ἐρημένας ἀρχὰς τοῦ δικαίου καταστήσει τὴν συμφωνίαν ἀνίσχυρον· ἄλλως τε, θεωρουμένης τῆς ὑπερβάσεως τοῦ νόμιμου τόκου ὡς τοκογλυφίας (ἤτοι ὡς πράξεως αἰσχροκερδοῦς), αὕτη δὲ ὑποθέτουσα κατὰ νομικὴν πρόληψιν μὴ ἐλευθέραν ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου ἐνέργειαν, καὶ δόλον ἢ ἀπάτην ἐκ μέρους τοῦ δανειστοῦ, ἔπεται ὅτι αἱ τοιαῦτα συμφωνίαι περὶ ὑπερμέτρου τόκου προσβάλλουσιν τὰ χρηστά ἦθη καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἔχουσιν ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ἰσχύον (Ἄρμ. βιβλ. Α'. Τ τ. Θ. § 12. Βασιλ. βιβλ. 11. Τίτλ. Α. § 67), καὶ τοι παραδεχομένου τοῦ δικαστηρίου, ὅτι δὲν ὑπάρχει ρητὸς περὶ τόκου νόμος, καθότι δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι ὑπάρχει καὶ συγκεχωρημένον νὰ συναλλάττηται τις ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς.

ΑΠ. 209 (1852). Ἐθιμα, τὰ ὅποια προσβάλλουσιν τὴν δημοσίαν τάξιν, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, οὐδὲ δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενα ἀποδείξεως. Τοιοῦτον δ' εἶναι καὶ τὸ ὅτι καὶ ἐκεῖνοι τῶν Λακωνίων, οἵτινες ἐξελθόντες τῆς Λακωνίας, κατοικοῦσι μονίμως εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν, κληρονομοῦνται, ἀποθανόντες ἅπαντες, οὐχὶ παρὰ τῆς μητρὸς τῶν. ἀλλὰ τῶν ἐξ ἀρρενογονίας πλαγιῶν συγγενῶν, καθότι πρόκειται ν' ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ ἔθιμον τῆς Λακωνίας ἀκολουθεῖ ξένον τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης πρόσωπον καὶ τοῦ παρχαρει δικάσιμα ἢ ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸ ὑποχρεώσεις, ἐν καὶ μονίμως κατοικοῦν ἄλλαχού, ὅπερ προφανῶς προσβάλλει τὸ δημόσιον δίκαιον, διότι ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρέωσιν εἰς ξένην ἐπαρχίαν νὰ παραδεχθῇ ἔθιμα ρυθμίζοντα τὰς σχέσεις τῶν κατοίκων τῆς, καὶ τοι ξένων τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, ἐν ᾗ ἰσχύουσι τὰ ἔθιμα.

ΑΠ. 35 (1841). — Κατὰ τὸ 245 ἄρθρον πολ. δικ., τὰ ἔθιμα μὲν δύναται ν' ἀποδειχθῶσι διὰ τῶν συνήθων μέσων τῆς ἀποδεί-

ξεως, ἐπομένως καὶ δι' ἐπαγωγῆς ὄρκου, ἀλλ' ὅμως, ὡσάκις πρόκειται περὶ ἀποδείξεως ἐθίμου, τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως δὲν δύναται νὰ τεθῆ παρὰ τοῦ δικαστοῦ γενικῶς καὶ νὰ ζητηθῆ ἀπλῶς ἂν τὸ προτεινόμενον ἔθιμον ὑπάρχῃ εἰς τὸν δεῖνα τόπον· καθότι ὁ ὄρκος τότε ἀφορᾷ νομικὸν πόρισμα, οὐχὶ δὲ πραγματικὰ γεγονότα, ἅτινα μόνον ἀποδεικνύονται.

ΑΠ. 281 (1859). — Τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 Β. διάταγμα ὁρίζον ὅτι τὰ ἔθιμα ὅσα πολυχρόνως καὶ ἀδιάκοπος συνήθεια, ἢ ἀποφάσεις δικαστικαὶ καθιέρωσαν, ὑπερισχύουσιν ὅπου ἐπεκράτησαν, ἔννοει ὡς ἔθιμον τὸ ἐξαγόμενον ἐκ συγκεκριμένων πράξεων ἢ γεγονότων ἐκαστοτε ἐπαναλαμβανομένων καὶ ἀποτελούντων δίκαιον κανόνον εἰδος σχέσεων μεταξὺ τῶν κατοίκων τόπου τινὸς· ὅθεν ἀπαιτεῖται νὰ υποβάλλωνται συγκεκριμένα γεγονότα, ἵνα νὰ κρίνῃ ὁ δικαστής, εἰάν ἐκ τούτων συναγῇ τὸ προτεινόμενον ἔθιμον, τα δὲ γεγονότα ταῦτα δύνανται δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων καὶ δι' ὄρκου ν' ἀποδείχθῶσιν, ὅχι ὅμως ἀπλῶς ὅτι ὑπάρχει ἔθιμον κανόνον τὴν δεῖνα σχέσιν, διότι αὐτὸ εἶναι τὸ συμπέρασμα τοῦ δικαστοῦ ὅπερ θέλει ἐκφράσει οὗτος ἐάν πεισθῆ περὶ τῆς ὑπάρξεώς του ἐξ αὐτῶν τῶν γεγονότων.

ΑΠ. 277 (1863). — Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 244 πολ. δικ., ἀντικείμενα ἀποδείξεως δύνανται νὰ γίνωσι πραγματικοὶ ἰσχυρισμοί, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 351, ὄρκος δύναται νὰ ἐπαχθῆ περὶ παντὸς πράγματος· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ὁ ἐπαχθεὶς εἰς τὸν ἀναιρεσιόντα ὄρκος ἦτο ὅτι ὁ ἀναιρεσιών δὲν ἤννοει νὰ δώσῃ τῷ ἀναιρεσιθλήτῃ 5 τοῖς 100 ἐπὶ τῆς ἐκκαθαρισθείσης περιουσίας ὡς ἀντιμισθία· ἐν Κατρίφ δι' ἐθίμου καθιερωθεῖσαν ἐπὶ τοιούτων πράξεων καὶ ἐνεργειῶν ἤγουν ἐπήχθη αὐτῷ ὄρκος περὶ τῆς ὑπάρξεως νομικοῦ κανόνος ἐξ ἐθίμου πηγάζοντος, καθ' ὅν πληρόνεται ἐπὶ ἐκκαθαρίσεων, ὡς ἡ τῆς παρούσης δίκης, πέντε τοῖς 100 εἰς τοὺς ἐκκαθαριστάς, ἢ δόσις δὲ τοῦ ὄρκου τούτου ἐξήρητο ἐκ τῆς κρίσεως περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἀναγκαίων πρὸς καθιέρωσιν ἐθίμου κανόνων, τὴν ὁποίαν κρίσιν ἀρμόδιος ἐστὶν ὁ δικαστὴς τῆς ὑποθέσεως νὰ μορφώσῃ ἐκ τῶν παρὰ τῶν διαδίκων προσαγομένων ἀποδείξεων περὶ τῶν πρὸς καταρισμὸν ἐθίμου ἀναγκαίων πραγματικῶν στοιχείων· ἄρα ἡ μὴ δῆλωσις περὶ τῆς ὁσέως τοιούτου ὄρκου ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιόντος δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ δι' αὐτὸν τὰς ἐπιβλαβεῖς συνεπείας τοῦ ἄρθρ. 352, ὡς ἐσφαλμένως τὸ ἐφετεῖον παρεδέξατο, καθόσον αἱ συνέπειαι αὗται ἐπέρχονται, ὅταν ὁ ὄρκος ἐπαχθῆ κατὰ τὸ ἄρθρ. 351, ἤγουν περὶ πραγματικοῦ περιστατικοῦ.

ΑΠ. 387 (1864). — Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον θεωρῶσαν σφόδρα πιθανὴν τὴν ὑπάρξιν τοῦ ἐθίμου, καὶ ἐπιβαλὸν εἰς τὸν ἐναγόμενον τὸν ἀνακληρωτικὸν ὄρκον, ὅτι ἀκατὰ τὴν νῆσον τῶν Σπετζῶν οὐδεμία θυγάτηρ προικισθεῖσα ἐζήτησε δικαστικῶς νὰ λάβῃ μέρος ἐκ τῆς πατρικῆς τῆς περιουσίας, διότι ἴσχυε μέχρι τῆς ἀποβιώσεως τοῦ

πατρός της ἔθιμον πολυχρόνιον καὶ ἀδιάκοπον, καθ' ἣν ἡ θυγάτηρ προικισθεῖσα δὲν ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν πατρικὴν κληρονομίαν, δὲν παρεβίασε διατάξιν τινα τοῦ νόμου, καθότι καὶ τὰ ἔθιμα κατὰ τὸ ἄρθρ. 245 πολ. δικ. δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι διὰ τῶν συνήθων μέσων τῆς ἀποδείξεως, ἄρα καὶ δι' ἐπαγωγῆς ὅρκου, ἄρκει νὰ μὴ τίθῃται τὸ θέμα τοῦ ὅρκου γενικῶς, καὶ νὰ ζητῆται ἀπλῶς δι' αὐτοῦ, ἂν τὸ προτεινόμενον ἔθιμον ὑπάρχῃ εἰς τὸν δεῖνα τοπον (ὅπερ ἤθελεν ἀναθέσει εἰς τὴν κρίσιν τοῦ διαδίκου, ἀντὶ τοῦ δικαστοῦ, τὴν ὑπαρξίν ἢ μὴ ἔθιμου ἰσχύοντος ἀντὶ νόμου)· ἀλλὰ ν' ἀφορᾷ τὸ θέμα εἰς τὰ γεγονότα, ἐξ ὧν ὁ δικαστὴς δύναται νὰ συμπεράνῃ τὴν τοῦ ἔθιμου ὑπαρξίν ἢ μὴ. Ἐπί δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐπιβληθέν θέμα τοῦ ὅρκου εἶναι κατὰ μὲν τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ εἰδικόν περὶ τοῦ κυρίου καὶ γενικοῦ γεγονότος τοῦ καὶ ὑπὸ τῶν μαρτύρων κατατεθέντος, ἐξ οὗ τὸ ἐφετεῖον συνήγαγέ τὸ συμπέρασμα τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἔθιμου κατὰ δὲ τὸ δευτέρον μέρος, αἰτιολογικόν, ἤγουν δίδον ἀπλῶς τὸν λόγον, ἕνεκα τοῦ ὁποίου οὕτως ἀπολιτευθῆσαν ὅλαι αἱ προικισθεῖσαι κόραι, τὸν τῆς κοινῆς πεποιθήσεως τοῦ ἔθιμου.

ΑΠ. 40 (1859). Δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Α. Π. ὁ λόγος περὶ μὴ ἐκπροσωπεύσεως τῆς ἰδίας μητρὸς καὶ τοῦ ἀλυσιτελοῦς τῆς περὶ ἔθιμου ἀποδείξεως.

ΑΠ. 9 (1859). Ἡ περὶ ἔθιμου πρότασις εἶναι ἀπαράδεκτος, προτεινομένη κατὰ τὴν δευτέραν ἐπὶ ἀκρατήριου συζητήσιν τῶν ἐφετῶν.

ΑΠ. 82 (1858). Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι κατ' ἔθιμον, ἐπικρατοῦν ἐν Ἀθῆναις κατὰ τὰ 1823 καὶ 1824, τὰ προικισύμφωνα ἔπρεπε νὰ συντάσσωνται ἐνώπιον τοῦ τότε συμβολαιογράφου, εἶναι ἀπαράδεκτος μὴ προταθεῖς πρωτοδικῶς· δὲν εἶναι δὲ ἀληθές ὅτι τὰ ἔθιμον, ὡς ἐπίχον ἰσχὺν νόμου, δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πάντα τῆς δίκης στάσι καὶ ν' ἀνακληρωθῇ αὐτεπαγγέλτως παρὰ τοῦ δικαστοῦ ὡς στηριζομένου εἰς γρηζόντα ἀποδείξεως γεγονότα τοῦ ὅτι ὁ διαδίκος καὶ τοὶ ἐφεσεῖων ἠδύνατο νὰ προτείνῃ καὶ νέους πραγματικὸς ἰσχυρισμοὺς ὡς ἐναγόμενος, διότι ἀντίκειται τότε εἰς τὸ ἄρθρ. 247 πολ. δικ.

ΑΠ. 81 (1855). Τὴν συνήθειαν τότε μόνον ὀφείλει νὰ παραδέχῃται ὁ δικαστὴς, ὅταν ἐκ τῆς συνηθῆς αὐτῆς ἐπαναλήψεως πεισθῇ ὅτι ἀπορρέει ἐκ κοινῆς τοῦ λαοῦ πεποιθήσεως νόμος 1.Κώδ. (8,53)· ἐντεῦθεν δὲ συνάγεται ὅτι οἱ μάρτυρες πρέπει νὰ παρέχῃσι τῷ δικαστῇ γεγονότα καὶ παραδείγματα, τὴν καθ' ὁμοίον τρόπον τήρησιν τῆς συνήθειας ἐμφαίνοντα, αὐτὸς δὲ νὰ συμπεράνῃ ἐξ αὐτῶν ἂν ὑπάρχῃ ἢ μὴ ἡ συνήθεια· ὥστε ἐκ τῆς κρίσεως τῶν μαρτύρων, ὅτι αἱ μητέρες ἐπώλιον, ἀνευ ἀδείας, τὰ πατρικὰ τῶν ὀρφανῶν πράγματα, δὲν ἔπεται ὅτι ὑπῆρχε τοιοῦτον ἔθιμον.

ΑΠ. 204 (1861). Προκειμένου περὶ ἔθιμου, τὸ Δικαστήριον ὀφείλει νὰ σχηματίσῃ τὴν περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ πεποιθήσιν του ἐκ τῶν παραδείγματων καὶ ἄλλων γεγονότων, τὰ ὁποῖα προσήχθησαν

πρὸς ἀπόδειξιν τῆς μακροχρονίου, ἀδιακόπου καὶ ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς τοῦ ἐθίμου.

ΑΠ. 181 (1862). Διὰ τὴν ὑπάρξιν ἐθίμου, πρέπει τοῦτο νὰ καθιερωθῆ διὰ σειρᾶς πράξεων, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐπαναλαμβανομένων καὶ κοινῶς παραδεδομένων, ὅπου ἐπικρατεῖ, ἢ δὲ ὑπαρξίς ἢ μὴ ἐθίμου εἶναι συμπέρασμα νομικόν, τὸ ὅποιον ὁ δικαστὴς συναγεῖ ἐκ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ παραδειγμάτων εἰς τὸ ἔθιμον ἀσφρόντων, ἐπομένως διὰ τὴν ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόδειξιν ἐθίμου, ἀναγκασίως ὁ διάδικος πρέπει νὰ υποβάλῃ ἀκριβῶς καὶ ὠρισμένως, οὐχὶ ἀπλῶς, ὅτι ὑπάρχει ἐθιμον ἐπιτρέπον ἢ ἀπαγορεύοντι, ἀλλὰ διὰ τίνων παραδειγμάτων μέλλει τὸ ἔθιμον τοῦτο ν' ἀποδειχθῆ, καθὼς ἄλλως οὔτε ὁ δικαστὴς δύναται, καθὰ διατάττει τὸ ἀρθρ. 249 Πολ. Δικ., νὰ ἕρῃ ἀκριβῶς τὸ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐθίμου θέμα, καὶ ἐκεῖνο τῶν παραδειγμάτων περὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, οὔτε ὁ καθ' οὗ ἢ ἀπόδειξις διάδικος ν' ἀντικρούσῃ διὰ τῆς ἀνταποδείξεως.

ΑΠ. 280 (1860). Ἐπειδὴ, προκειμένου περὶ ἐθίμου, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ ἐκθέτῃ ἐν τῇ ἀποφάσει του οὐχὶ ἀπλῶς τὸ συμπέρασμα, ὃ κατὰ τὴν κρίσιν του ἐκ τῶν ἀποδείξεων ἐξάγει· ἀλλὰ τὰ στοιχεῖα τὰ βεβαιούντα τὴν μακροχρονίον, ἀδιακόπον καὶ ὁμοιομόρφον ἐφαρμογὴν τοῦ ἐθίμου, νομιμοποιουμένην διὰ τῆς τῶν κατοίκων ὁμοφώνου θελήσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐν Ναυπλίᾳ ἐφεταῖον ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτυρῶν συμπεραίνει ὅτι ἐν τῇ κοινότητι τοῦ Καρακοβουνίου ἰσχύει ἐθιμον, καὶ ὃ ἡ σύστασις προικὸς ἐγένετο πάντοτε ἐγγράφως, καὶ ἀμφισβητουμένης τῆς προικῆς ἰδιότητος κτήματός τινος μόνον διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς προικὸς ἡδύνατο αὕτη ν' ἀποδειχθῆ, χωρὶς πρὸς βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ συμπερινομένου ἐθίμου νὰ ἐκθέσῃ ἄλλο τὰ στοιχεῖον, εἰμὴ ὅτι οἱ μάλιστα οὐδὲν περὶ ἀγράφου προικὸς γινώσκουσι, παράδειγμα, ὅπερ οὐδὲν σημαίνει, καθὼς ἡ ἀγνοία τῶν μαρτύρων περὶ ἀγράφου προικίσεως δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀντιθέτου γεγονότος, ὅτι γενικῶς, πολυχρονίως καὶ ἀδιακόπως ὅλοι αἱ προικίσεις ἐγένοντο ἐγγράφως ἄρα ἕνεκα ἀναπιστολογητοῦ καὶ ἐπὶ παραβάσει τῶν περὶ ἀποδείξεων οὐσιωδῶν διατάξεων πολ. δικ. 182, ὃ, 183 καὶ 248, ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀνααιρετέα.

ΑΠ. 331 (1864). Ἐπειδὴ τὰ ἔθιμα ἐκδηλοῦνται διὰ σειρᾶς πράξεων τῶν πολιτῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπαναλαμβανομένων, εἰς τὸν δικαστὴν δὲ ἀνήκει νὰ κρίνῃ ἂν αἱ ἐκεῖ ἰδίαν αὐτὰ πράξεις, αἱ συνεχῶς ἐπαναληφθεῖσαι, πηγάζωσιν ἐκ τῆς ὁμοφώνου τοῦ λαοῦ συνειδήσεως καὶ κατέστησαν οὕτως ἐθιμον· ὅθεν οἱ περὶ ἐθίμου ἐξεταζόμενοι μάρτυρες ἀναγκασίον νὰ καταθέτωσι περὶ αὐτῶν μόνον καὶ παραδείγματα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐθίμου, τὸ δὲ δικαστήριον νὰ ἐκτιμᾷ καὶ ἀποφαινῆται ἂν ὑπάρχωσι τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸ ἔθιμον νομίμως προσόντα νόμ. 3 κώδ. (6, 10)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξάγεται, τὸ

τῆς οὐσίας δικαστήριον παρεδέξατο τὴν ὑπαρξίν ἐθίμου, καθ' ὃ οἱ μεσίται λαμβάνουσιν ἐν τοῖς 0)0 ἀπὸ τὸν δανειζόμενον, στηριχθὲν εἰς καταθέσεις μαρτύρων, εἰπόντων ὅτι κατὰ συνήθειαν οἱ μεσίται λαμβάνουσιν ἐν τοῖς ἑκατόν, χωρὶς ν' ἀναφέρωσι παραδείγματα· τοιοῦτοτρόπως δὲ παρεβίασε τοὺς τε περὶ ἐθίμου νομικοὺς ὁρισμοὺς καὶ τὴν οὐσιώδη διάταξιν 322 πολ. δικ., ὅπερ φέρει ἀνίρρεσιν.

ΑΠ. 331 (†864). Οἱ περὶ ἐθίμου τινὸς ἐξεταζόμενοι μάρτυρες ἀναγκαῖον νὰ καταθέτωσι περιστατικὰ μόνον καὶ παραδείγματα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐθίμου, τὸ δὲ δικαστήριον νὰ ἐκτιμᾷ αὐτὰ καὶ ἀποφαίνεται ἂν ὑπάρχωσι τ' ἀπαιτούμενα διὰ τὸ ἔθιμον νόμιμα προσόντα· νόμ. 3. Κώδ. (8. 10)· ὥστε δὲν ἀρκεῖ ν' ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐξῆς ἐθίμου ἐπὶ τῇ καταθέσει μαρτύρων εἰπόντων ὅτι κατὰ συνήθειαν οἱ μεσίται λαμβάνουσιν ἐν τοῖς ἑκατόν χωρὶς ν' ἀναφέρωσι παραδείγματα. Τὰ ἔθιμα ἐκδηλοῦνται διὰ σειρᾶς πράξεων τῶν πολιτῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπαναλαμβανομένων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ

Τὰ ἄρθρα 1—14 Ἰονίου Κώδικος περιέχουσι τὰς γενικὰς διατάξεις περὶ δημοσιεύσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῶν νόμων. Ὁ νόμος 29 Ὀκτ. 1856, ὀρίζει διὰ τῶν πρώτων ἄρθρων τὰ περὶ δημοσιεύσεως καὶ ἀποτελεσμάτων τῶν νόμων. Συμφώνως ὄθεν πρὸς τὸν νόμον τῆς 20 Ἰαν. 1866, τὰ πρῶτα ἄκτῶ ἄρθρα Ἑλλ. νόμου 29 Ὀκτ. 1856 ἀντικατέστησαν τὰ ἄρθρ. Ἰονίου Κώδικος 1—6.

Ἀλλὰ τὸ ἄρθρ. 7 Ἰον. Κώδικος ἀντικαθιστᾷ τὸ ἄρθρ. 57 Ἑλλῆν. Πολ. Δικονομίας, τὸ δὲ ἄρθρ. 11 Ἰονίου Κώδ. τὸ ἄρθρ. 476 Ποιν. νόμου καὶ τὸ ἄρθρ. 262 Ὀργ. Δικ.

Τὰ ἄρθρα 8, καὶ 10 Ἰονίου Κώδικος πραγματεύονται περὶ ἐρμηνείας νόμων. Οἱ νόμοι τοῦ Ἑλλ. Βασιλείου ἀκολουθοῦντες τὴν ἀρχὴν, ὅτι πᾶν τὸ ἀφορῶν κανόνας περὶ ἐρμηνείας νόμου εἶναι ἔργον ἐπιστημονικὸν καὶ οὐχὶ νομοθετικόν, δὲν ἀναφέρουσι τι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὅθεν τὰ ἄρθρα 8—10 Ἰον. Κώδικος δὲν δύνανται νὰ ἐκκληφθῶσιν ὡς καταργηθέντα. Ἀλλ' ἡ διατήρησις αὕτη οὐδεμίαν ἔχει πρακτικὴν σπουδαιότητα, καθότι οἱ τιθέμενοι παρὰ τοῦ νομοθέτου ἐρμηνευτικοὶ κανόνες εἶναι αὐτοὶ ἐκεῖνοι οὓς ἀποδέχεται ἡ ἐπιστῆμη καὶ οὓς ἐφαρμόζουσι τὰ δικαστήρια τῶν παλαιῶν ἐπαρχιῶν. Ἰδιαιτέραν ὁμῶς προσοχὴν πρέπει νὰ ἐπιστήσωμεν ἐπὶ τοῦ 2 ἰδαφίου 9 ἄρθρου δι' οὗ ἀποδίδεται κύρος εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἀνωτάτου Συμβουλίου.

Τὸ ἀνώτατον Συμβούλιον ἦτο ἐξουσία περιβεβλημένη ἀλλόκοτον δικαιοδοσίαν, κρᾶμα νομοθετικοῦ καὶ δικαστικοῦ σώματος. Πλήν ἡ δικαιοδοσία αὕτη ἦτο ὅλως ἔκτακτος καὶ προσωρινή, ἔπαυσε δὲ ἐντελῶς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν Κωδίκων κατὰ τὰς ρητὰς διατάξεις τοῦ 7 ἄρθ. τμημ. 3 κεφ. 6 Συντάγματος τοῦ 1817. Οἱ ἄγγλοι δικασταὶ ὁμῶς, καθὼς φέροντες τὴν στέρησιν τῶν ἐκτάκτων ἐξουσιῶν, ἃς ἦσαν περιβεβλημένοι, προσεπιάθησαν νὰ διατηρήσωσιν αὐτὰς καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν Κωδίκων. Κατὰ Σεπτέμβριον 1841 παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου δικαστικὴ τις πρᾶξις μὴ ὑπογεγραμμένη παρὰ δικηγόρου, ἐναντίον τῆς ρητῆς διατάξεως ἄρθ.

* Πάντα τὰ περὶ τούτου καταχωρήθησαν ἐν τεύχει Ἰονίου Πολιτικὸς Κώδιξ σελ. 25—51. Ἐνταῦθα καταχωρίζομεν παρατηρήσεις περὶ τῆς τροποποιήσεως καὶ καταργήσεως τῶν ἄρθρων τοῦ Ἰονίου Πολιτικοῦ Κώδικος ὑπὸ τῆς εἰς τὴν Ἑπτάνησον εἰσαχθείσης Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας, ληφθεῖσας ἐκ τοῦ ἀρίστου συγγράμματος τοῦ Ἰωάν. Σκαλιτσούνη, Μελέται ἐπὶ τῶν ἀστικῶν Νόμων τῶν Ἰον. Νῆσ. 1866.

262 Ἴον. Πολ. Δικ. Καὶ οἱ μὲν Ἴόνιοι δικασταὶ ἐγνωμύτευσαν περὶ τοῦ ἀπαρδεύτου τῆς προαχθείσης πράξεως, οἱ δὲ λοιποὶ σκεπτόμενοι ὅτι δυνάμει τοῦ συντάγματος δικαιούνται νὰ ἀποφασίζουσι καὶ παρὰ τὸν νόμον, ἐκήρυξαν τὴν δικαστικὴν πρᾶξιν παραδεκτὴν λόγῳ ἐπιεικείας. Ἐπὶ τῆς ἰσοψηφίας ταύτης ὁ ἄρμοστος, ὡς ἦν ἐπόμενον, συνεμορφώθη μὲ τὴν γνώμην τῶν τελευταίων, ἐξεδόθη δὲ ἡ ἀπόφασις 30 Σεπτ. 1841, δι' ἧς τὸ Συμβούλιον παρεδέξατο, ὅτι αἱ ἔκτακτοι αὐτοῦ ἐξουσίαι διστηρήθησαν ἀνέπαφοι καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πλήρους ἐν Ἑπτανήσῳ ἀττικῆς καὶ ποιικῆς νομοθεσίας. Ἄλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη παραβιάζουσα καὶ τὸ τότε ἰσχυρὸν Σύνταγμα καὶ τοὺς ὀργανικοὺς νόμους τῶν δικαστηρίων δι' οὓς ὠρίζετο ἡ δικαιοδοσία αὐτοῦ μετὰ τὴν 1 Μαΐου 1841, οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχύϊν ὅπως ἀποδώσῃ εἰς τὰς μετὰ τὸ ἔτος 1841 ἐκδοθείσας τοῦ Συμβουλίου ἀποφάσεις ἰσχύϊν νόμου καὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας. Ὁφείλομεν δὲ νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι τὸ Συμβούλιον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως δὲν ἐπέμεινε εἰς τὰς δι' αὐτῆς παραδεχθείσας ἀλλοκότους ἰδέας, πολλᾶκις μάλιστα ἀπεφάνθη ὅτι δὲν δικαιούται νὰ ὑπερηδῆσῃ τοὺς ὀρισμοὺς τοῦ νόμου λόγῳ ἐπιεικείας.

Τὸ ἄρθρον 9 Ἴον. Κώδ. δὲν δεσμεύει τὴν συνείδησιν τοῦ δικαστοῦ. Ὁ δικαστὴς ὀφείλων νὰ διχάσῃ θέμα τι μὴ προνοούμενον παρὰ τῶν νόμων, πρέπει πρότερον νὰ ἐξαντλήσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τῆς ἐρμηνευτικῆς ἐπὶ τῶν λοιπῶν νόμων τῶν ἐχόντων ἕνα λογίαν πρὸς τὸ δικασθησόμενον θέμα, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ προσώγῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου. Ἄλλ' οἱ δικασταὶ δὲν πρέπει νὰ ἀπομακρύνωνται εὐκόλως τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ παραδεχθείσης ἐρμηνείας τῶν ἐκεῖ ἰσχυόντων νόμων παρὰ τῆς νομολογίας τοῦ Συμβουλίου, ἄνευ ἰσχυρῶν καὶ ἀκαταμάχητων λόγων, ἄνευ προφανοῦς ἀποδείξεως τῆς ἀντιθέσεως τοῦ νόμου πρὸς τὴν ὑπερισχύουσαν νομολογίαν. Τὰ κατώτερα δικαστήρια ἐν Ἑπτανήσῳ συνεμορφοῦντο ἀείποτε πρὸς τὰς παραδεχομένας παρὰ τοῦ Συμβουλίου ἐρμηνείας, καὶ οἱ πολῖται συμφώνως πρὸς ταύτας ἐρρῦθμιζον τὰς νομικὰς σχέσεις των. Ἐἴτε τοῦτο συνέβαινε ὡς ἐκ τοῦ ἀπεδιδόμενου κύρους παρὰ τῶν νόμων εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου, εἴτε διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη σπανίως ἀπεμακρύνετο ἐκ τῶν παρ' αὐτῆς ἄπαξ ἀποφασισθέντων, εἴτε διότι καὶ δικασταὶ καὶ πολῖται ἐγίνωσκον ὅτι ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ὑπεβάλλετο καὶ ἡ ἐξέτασις τῆς παραβιάσεως τοῦ νόμου καὶ ἡ ἐκδικασίς τῆς οὐσίας πάσης ὑποθέσεως, εἶναι βέβαιον καὶ ἔκτος πάσης ἀντιλογίας, ὅτι αἱ νομικαὶ τῶν πολιτῶν σχέσεις ἐρρῦθμιζοντο ἐπακριβῶς ἐπὶ τῶν παραδεχομένων παρὰ τοῦ Συμβουλίου ἀρχῶν. Ἡ ἀβέτησις καὶ ἡ παραγνώριστις τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ καθιερωθείσης νομολογίας ἤθελεν ἐπιφέρει ἀναμφιβόλως ἀνατροπὴν νομίμων προδοκιῶν καὶ συμφερόντων λαβόντων ἕναρξιν ὑπὸ τὴν ἰσχύϊν νόμων καὶ πρακτικῆς ἀποδιδόντων κύρος καὶ βαρύτητα εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς ἀνωτάτης δικαστικῆς ἀρχῆς.

Κατ' άρθρ. 13 'Ιον. Πολ. Κώδ. τὰ ἔθιμα τηροῦνται μόνον ἐσάκις ὁ νόμος ἀναφέρεται ρητῶς εἰς αὐτά. Κατὰ Ἑλληνικὸν νόμον 23 Φεβρ. 1831, τὰ ἔθιμα οὐχὶ μόνον τηροῦνται καὶ ὅταν ὁ νόμος δὲν ἀναφέρεται ρητῶς εἰς αὐτά, ἀλλὰ κατασχόουσι καὶ αὐτῶν τῶν βυζαντινῶν νόμων. Ἡ ἰσχὺς τοῦ διατάγματος τούτου δὲν ἐπεξετάθη ἐν Ἑπτανήσῳ, ρητῶς μάλιστα ἐξηρέθη διὰ τοῦ περὶ ἀπομοιώσεως νόμου. Ὅθεν τὸ ἀρθρ. 13 'Ιον. Κώδικ. δὲν κατηργήθη.

Τὰ ἀρθρα 15—37 'Ιον. Κώδ. κανονίζουσι τὰ περὶ ἀπολαυτῆς καὶ στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων. Συμπλήρωσις τῶν ἀρθρων τούτων ἦτο ὁ κοινοβουλευτικὸς νόμος περὶ πολιτογραφήσεως τῆς 16 Μαρτίου 1840. Τὰ ἀρθρα 1—29 'Ελλ. Νόμου 29 Ὀκτωβρίου 1856 κανονίζοντα τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, ἀντικατέστησαν τοὺς 'Ιον. Κώδ.

Τὰ ἀρθρ. 25, 26, 27, 28, 'Ιον. Κώδ. ὀρίζουσι τὴν θέσιν τῶν ἀλλοδαπῶν ἀπέναντι τῆς δικαιοδοσίας τῶν 'Ιονίων δικαστηρίων. Ὁ 'Ελλ. νόμος 29 Ὀκτ. 1856 δὲν περιλαμβάνει τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἀλλὰ τὰ ἀρθρα 19, 20, 22, 27, 78, 220, 999, 1045, 687 καὶ 688 Πολ. Δικ.

Τὸ ἀρθρ. 35 'Ιον. Κώδ. κατηργήθη ὑπὸ ἀρθ. 29 'Ελλ. νόμου, συνδεδειγμένου πρὸς ψήφισμα ἐθνοσυνελεύσεως 31 Ὀκτ. 1862, δι' οὗ ὁ πολιτικὸς θάνατος κατηργήθη.

Τὰ ἀρθρα 38—88 'Ιον. Κώδ. ἰσχύουσι διότι τὸ ἀρθρον 3 τοῦ Νόμου 20 'Ιαν. 1836 διετήρησεν ἐν ἰσχύϊ τὰς περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων διατάξεις 'Ιον. Κώδ., καὶ τοι προνοουμένου τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου παρὰ τῶν 'Ελλ. νόμων. Προκειμένου περὶ ἐπιδιορθώσεως τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων, κανονιζομένης παρὰ ἀρθρ. 86, 87, 88 'Ιον. Κώδ., πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται ἡ τῆς 'Ελλ. Πολ. Δικ. διαδικασία. Ἐτηρήθησαν ἀληθῶς ἐν ἰσχύϊ νόμοι τινὲς ἐν Ἑπτανήσῳ διὰ ρητῆς ἐξαίρεσεως, ἐν οἷς περιλαμβάνονται καὶ διατάξεις δικονομικῆς φύσεως, ἀλλ' ἡ ἐξαίρεσις δὲν πρέπει οὐδὲ δύναται νὰ ἐπεκταθῆ ἀκολούτως καὶ ἐπὶ τούτων. Τοῦ ἐναντίου παραδεχομένου, ἠθέλομεν ἐκτεθῆ πολλάκις εἰς τὸν κίνδυνον νὰ μὴ ἔχωμεν δικαστήριον πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, καθότι ὁ ὀργανισμὸς τῶν δικαστηρίων καὶ αἱ Δικονομίαι τῆς Ἑπτανήσου πρὸς αἰοὶ νόμοι ἀνεφέροντο κατηργήθησαν καθ' ὅλοκληρίαν.

Τὰ ἀρθρα 89—98 'Ιον. Κώδ. ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ ἀρθρων 91—94 'Ελλ. νόμου 29 Ὀκτ. 1856.

Τὰ ἀρθρα 96 καὶ 97 'Ιον. Κώδ. προνοοῦσι τὰ περὶ τῆς νομίμου κατοικίας προσώπων τινῶν, ὡς καὶ τὰ περὶ ἀφρετῆς κατοικίας καὶ τῆς τῶν ἀνοηθιστῶν κληρονομιῶν. Ὁ ἑλληνικὸς νόμος δὲν κανονίζει τὰ ἀντικείμενα ταῦτα, ἀλλ' ἕτεροι νόμοι περιεχόμενοι ἐν τῇ 'Ελλ. Δικ. προνοοῦσι περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Τὸ 'Εδάφ. 5 ἀρθρου 17 καὶ ἀρθρ. 22 Πολ. Δικ. ἀντικατέστησαν τὰ ἀρθρα 96 καὶ 97 'Ιον. Κώδ.

Τὰ ἄρθ. α 142, 161 καὶ 201 Ἰον. Κώδ. ὑπάγουσιν ὅλα τὰ περὶ κύρους ἢ διαλύσεως τῶν γάμων ζητήματα εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς.

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου προνοοῦσι τὰ ἄρθ. 16 καὶ 17 Ἑλλ. νόμου περὶ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς 9 Ἰουλίου 1852. Τὸ μὲν ἄρθρον 17 ἐδημοσιεύθη διὰ Β. διατάγματος 18 Μαρτίου 1866, τὸ δὲ ἄρθρ. 16 εἶναι ἐκτελεστὸν ἐν Ἑπτανήσῳ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1866 κατὰ τὸν νόμον 20 Ἰαν. 1866.

Ἡ ἐγκύκλιος 2 Ἀπριλ. 1835 παραδεχομένη ὡς λεγὸν ἀκυρότητος τοῦ γάμου τὴν ἔλλειψιν ἐπισκοπικῆς ἀδείας, ἐπάγει σχετικὴν τροπολόγησιν εἰς ἄρθ. 142 Ἰον. Κώδ., καθ' ἣν ὁ γάμος τελεῖται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τύπους τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὡσαύτως τὸ Β. διάταγμα τῆς 7 Ἰανουαρίου 1834 κηρύσσει ἀκυροῦς τοὺς γάμους τῶν στρατιωτικῶν, γινομένους ἄνευ τῆς ἀδείας τῶν ἀνωτέρων ἀρχῶν, τὸ διάταγμα δὲ τοῦτο ἐπιφέρει μεταρρυθμίαι εἰς ἄρθρ. 142 Ἰον. Κώδ.

Ὅλαι αἱ ἀπορῶσαι τὰ πολιτικὰ τοῦ γάμου ἀποτελέσματα νομικαὶ δεκταίαι, ὡς καὶ αἱ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ διαζυγίου, καὶ περιεχόμεναι ἐν Ἰον. Κώδ. μένουσιν ἐν ἰσχύϊ, μηδενὸς νόμου τοῦ Βασιλεῖου κανονίζοντος ταῦτα.

Κατὰ ἄρθρ. 288 Ἰον. Κώδ., ἡ διάρρηξις τῶν συμβάσεων τῶν ὑπερβουσιῶν τέκνων κανονίζεται κατὰ ἄρθρ. 1220 καὶ ἐπ. Ἰον. Κώδ. Κατὰ δὲ ἄρθρ. 1221 ἡ ἀπλή βλάβη ἐπιφέρει τὴν διάρρηξιν τῶν παρὰ τῶν συνομολογηθεῖσων συμβάσεων. Τὸ ἄρθρον ὅμως 371 κηρύσσει ἀκυρον τὴν συνομολόγησιν πατρὸς ἐκ μέρους τοῦ ἀνηλικίου δανειστικῆς πράξεως ἀνεξαρτήτως οἰασδὴποτε βλάβης.

Ὅλαι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων τούτων καταργοῦνται διὰ τοῦ Ἑλλ. νόμου 17 Αὐγ. 1861. Ὁ νόμος οὗτος συμφώνως πρὸς ἄρθρ. 290 Ἰον. Κώδ., ὀρίζει τὸν χρόνον τῆς ἀνηλικιότητος μέχρι τοῦ 21 ἔτους.

Ἡ περὶ τῶν ἀνηλικίων ἀνικανότης περὶ τὸ συμβάλλεσθαι, ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου 17 Αὐγούστου 1861, καταργουμένων διὰ τούτου τῶν σχετικῶν διατάξεων Ἰον. Κώδ.

Τὸ ἄρθρον 799 Ἰον. Κώδ. δὲν καταργεῖται ὑπὸ Νόμου 17 Αὐγ. 1861 διότι τὸ ἄρθρον 799 δὲν ἔχει ἄμεσον σχέσιν μετὰ τῆς ἀνηλικιότητος, ἀλλὰ συνδέεται μᾶλλον μετὰ τῶν διαθηκῶν· αἱ δὲ περὶ διαθηκῶν διατάξεις Ἰον. Κώδ. ἐτηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ νόμου 20 Ἰανουαρίου 1866, οὐδεμία δὲ ἐξ αὐτῶν κατηργήθη. Ὅθεν Προκειμένου περὶ ὅλως ἐξαιρετικοῦ ὅρισμοῦ στενωῶς συνδεομένου μετὰ τοῦ ἀντικειμένου τῶν διαθηκῶν, ὁ γενικὸς περὶ ἀνηλικιότητος ἑλληνικὸς νόμος οὐδεμίαν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιφέρει τροπολογίαν.

Τὰ περὶ ἐπιτροπείας τῶν ἀνηλικίων καὶ κηδεμονίας τῶν χειραφειτῶν καὶ ἀπηγορευμένων κανονίζονται παρὰ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου

17 Αύγουστου 1861. *Άρθρ. 9—137, ἄτινα ἀντικατέστησαν τὰ ἄρθρα 291—401 'Ιον. Κώδ., καταργοῦνται.

Τὰ ἄρθρ. 402—428 'Ιον. Κώδ. περιέχουσι τοὺς δοισμοὺς περὶ διακρίσεως κτημάτων. Ὁ ἀπὸ 21 'Ιουνίου 1837 ἑλληνικὸς νόμος κανόνιζει τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, αἱ διατάξεις δὲν αὐτοῦ ἀντικατέστησαν τὰς τοῦ 'Ιον. Κώδ.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 429 'Ιον. Κώδικος «Τὰ εἰς τὰς ἐκκλησίας χρησιμεύοντα πράγματα, ἢ τὰ εἰς λατρείαν ἀφιερωμένα, ὡς τὰ ἱερὰ σκεύη, τὰ ἄμφια καὶ ἄλλα ὅμοια ἀντικείμενα, ἑωποῦ εἶναι προσδιωρισμένα πρὸς τοιαύτην χρῆσιν δὲν εἶναι ἐμπορεύσιμα.» Οὐδὲν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περιέχει ὁ ἑλληνικὸς νόμος 21 'Ιουνίου 1837. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρ. 429 'Ιον. Κώδ. ἀντικαθίσταται παρὰ τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ νόμου περὶ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. «Ὅποιουδήποτε σκεύους χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ καθοσιωθέντος εἰς τὴν θείαν λατρείαν, τιμῶν σταυρῶν, ἁγίων εἰκόνων καὶ ἐν γένει παντὸς κειμηλίου ἱεροῦ ἢ ἱερατικοῦ ἀμφιάσματος, ἐκθεσὶς ἐν ἀγορᾷ πρὸς πώλησιν ἢ κατάσχεσιν πρὸς πληρωμὴν χρέους ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δὲν ἐπιτρέπεται.» Τὸ ἄρθρ. 429 'Ιον. Κώδ. περιέχει εὐρυτέραν ἀπαγόρευσιν κηρύττον μὴ ἐμπορεύσιμα τὰ εἰς τὴν λατρείαν καθοσιωθέντα· ἀλλ' οἰαδήποτε ἂν ἢ ἡ διατάξις αὕτη καταργεῖται, ὡς προνοουμένου τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου παρὰ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου.

Τὸ ἄρθρ. 431 'Ιον. Κώδ. ἀντικατεστάθη ὑπὸ ἄρθρ. 17 Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ἄρθρον 598 'Ιον. Κώδ. τροπολογεῖται διὰ ψήφισματος ἐθνοσυνελεύσεως 31 Ὀκτωβρίου 1862, δι' οὗ καταργεῖται ὁ πολιτικὸς θάνατος.

Τὸ ἄρθρον 607 'Ιον. Κώδ. κηρύσσει ὡς ἀνικάνους πρὸς τὸ κληρονομεῖν τοὺς καταδικασθέντας εἰς ποινὴν ἐπιφέρουσαν στέρησιν πολιτικῶν δικαιωμάτων, καὶ τὸ γεννηθὲν μὴ βιώσιμον βρέφος. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τοὺς πρώτους, ἡ διατάξις τροπολογεῖται κατὰ τὸ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως Ψήφισμα, ὡς πρὸς δὲ τὸ τελευταῖον, ὁ νόμος πρέπει νὰ συναρμολογηθῇ πρὸς ἄρθρον 11 νόμου 29 Ὀκτωβρίου 1856, καθ' ὃ ὀρίζεται τεκμήριον ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ γεννηθέντος, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐγείρεται ἀμφιβολία ἂν ἐγεννηθῆ ζῶν ἢ νεκρὸν.

Πρὸς τὰς περὶ τὸ κληρονομεῖν ἀνικανότητος τοῦ ἄρθρου 609 'Ιον. Κώδ. πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 358 ποινικοῦ νόμου, καθ' ὃ μέλος οἰκογενείας, γενόμενον ἔσθλον πράξεων, αἵτινες βλάπτουσι τὴν οἰκογενεακὴν τάξιν, ἀποστρεφίται ὅλων τῶν ἐκ τῆς συγγενείας νομίμων ὠφελειῶν. Τὸ ἄρθρον 685 'Ιον. Κώδ. χορηγεῖ προθεσμίαν τριῶν μηνῶν πρὸς σύνταξιν ἀπογραφῆς, καὶ μετ' αὐτὴν τεσσαράκοντα ἡμέρας πρὸς διάσκεψιν περὶ ἀποδοχῆς ἢ ἀποβολῆς τῆς κληρονομίας. Ἀμφότεραι αἱ προθεσμίαι αὗται συγχωνεύονται δι' ἄρθρου 560 Πολ. Δικ., ὀρίζεται δὲ τετράμηνος προθεσμία διὰ τε τὸ δικαίωμα τῆς σύνταξέως τῆς ἀπογραφῆς καὶ τὸ τῆς διασκέ-

φweis. Το ἄρθρον 698 Ἰον. Κώδ. κατηγορήθη δι' ἄρθρου 1076 Πολ. Δικ.

Ἐν τῷ περὶ διανομῆς κεφαλαίῳ Ἰον. Κώδ. (ἄρθρ. 707 καὶ ἐπόμε.) ὑπάρχουσι πλείους διατάξεις καθαρῶς δικονομικαί, ὁρίζουσι τοὺς τύπους καθ' οὓς ἐκτελοῦνται αἱ διανομαί, ὁσάκις οἱ συγκοινωνοὶ δὲν συμφωνοῦσιν ἢ ὑπάρχουσιν ἀνήλικα μεταξὺ τούτων. Αἱ διατυπώσεις αὗται ἀντικαθίστανται παρὰ τῶν διαγραφομένων ἐν ἄρθρ. 1087 καὶ ἐπομ. Πολ. Δικ.

Οἱ τύποι τῶν διαθηκῶν ὁρίζονται ἐν Ἑλλάδι παρὰ τοῦ ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου 11 Φεβρουαρίου 1830 καὶ παρὰ τῶν ἐνδιαλαμβανομένων ἐν τῷ Ὀργ. Δικ. περὶ συμβολαιογράφων. Ὁ νόμος 20 Ἰανουαρίου 1866 διατηρήσας ἐν ἰσχύϊ τὰς περὶ διαθηκῶν διατάξεις τοῦ Ἰον. Κώδ. ὠρισε ρητῶς, ὅτι δὲν ἐκτείνεται εἰς τὰς Ἰονίους νήσους ἢ ἰσχύς τοῦ Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου. Ἄλλ' ἢ ἰσχύς τῶν περὶ συμβολαιογράφων νόμων ἐπεκτείνεται καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ.

Τὸ ἄρθρ. 879 Ἰον. Κώδ. ὁρίζει τὰς διατυπώσεις τῆς ἰδιογράφου διαθήκης, τὸ δὲ ἄρθρ. 880 καὶ ἐπόμενα τὰς διατυπώσεις καθ' αἷς γίνεται ἢ ἀναγνώρισις τῆς γραφῆς τοῦ διαθέτου καὶ κηρύσσεται ἐκτελεστέα ἢ διαθήκη. Ἡ ὁριζομένη πρὸς τοῦτο διαδικασία γίνεται ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου. Οἱ νόμιμοι κληρονόμοι προτρεποῦνται διὰ προσωπικῆς κοινοποιήσεως, πᾶς δὲ ἕτερος ἐνδιαφερόμενος προσκαλεῖται διὰ κηρύξεων δημοσιευομένων κατὰ τρεῖς ἀλλεταλλήλους Κυριακάς. Ἡ γινομένη τῆς γραφῆς ἀναγνώρισις εἶναι ὀριστικὴ, οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ φέρῃ πλέον ἀνακοπήν κατὰ τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἀναγνώρισα τὴν γραφήν.

Ἡ διὰ κηρύξεων διαδικασία δὲν ἀναγνωρίζεται ἀληθῶς παρὰ τῆς Ἑλλ. Πολ. Δικ., κατὰ δὲ τὴν παραδεχομένην ἀρχὴν διὰ τῶν ἄρθρων 238, οἱ τρίτοι οἱ μὴ προσωπικῶς παρεμβάντες εἰς οὐρανῆποτε δίκην, δικαιούνται πάντοτε νὰ ἀνακόψωσι τὴν ἐπ' αὐτῆς ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν. Ἀλλὰ τὰ ἄρθρα 880 καὶ 881 Ἰον. Κώδ. οὐδεμίαν ὑπέστησαν τροπολογίαν, καὶ ἡ περὶ ἀναγνώρισεως τῆς γραφῆς διαδικασία καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ρυθμίζονται ἐξ αὐτῶν τῶν ἰδίων νόμων. Ἡ ὁριζομένη παρὰ τῶν ἄρθρων τούτων ἐξουσία πρὸς ἐπιχειρήσιν τῶν περὶ ἀναγνώρισεως τῆς γραφῆς πράξεων, ὑπάρχει ἐν Ἑπτανήσῳ κατὰ τὸν σημερινὸν ἰσχύοντα Ὀργ. Δικ., ἢ δὲ Πολ. Δικονομία δὲν περιέχει εἰδικὰ καὶ ἐξαιρετικὰ διατάξεις περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὅθεν τὰ ἄρθρα 880 καὶ 881 ὧς εἰδικοί νόμοι ἀποτελοῦσιν ἐξαιρέτην τῆς καθόλου διαδικασίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀναγνώρισεως τῆς γραφῆς τῶν ἰδιογράφων διαθηκῶν, οἱ δὲ εἰδικοί καὶ ἐξαιρετικοὶ νόμοι δὲν τροπολογοῦνται διὰ γενικῶν ὀρισμῶν ὁσάκις ὁ νομοθέτης κατὰ τὴν δημοσίευσιν τούτων ρητῶς δηλώσῃ ὅτι δίκτυραι τοὺς πινάτους ἐν ἰσχύϊ.

Τὰ ἄρθρα 882 καὶ ἐπ. Ἴον. Κώδ. ὀρίζουσι τὰς διατυπώσεις τῶν δημοσίων διαθηκῶν. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 883, παρεκτός τῶν ἐν αὐτῷ ὀριζομένων διατυπώσεων, ὑποβάλλει τὰς διαθήκας εἰς ὅλους τοὺς λοιποὺς τύπους τῶν ἐπισήμων πράξεων κατὰ τοὺς περὶ συμβολαιογραφῶν νόμους. Ὁ νόμος οὗτος ὁμοίως ἐξεδόθη ὅτε ἄλλος ἴσχυον ἐν Ἑπτανήσῳ τοῦ νῦν ἰσχύοντος, αἱ δὲ διατάξεις αὐτοῦ ἦσαν σύμφωνοι πρὸς τὸν τότε κρατοῦντα. Ἡδὴ δὲ οἱ περὶ συμβολαιογραφῶν νόμοι εἶναι πάντῃ διάφοροι, τινὲς μάλιστα τῶν ἐν αὐτοῖς κανόνων συγκρούονται μετ' ἐκείνων τοῦ Ἴον. Κώδ.

Ὡς πρὸς τὰς ἐν τῷ Ἴον. Κώδ. διατάξεις, οὐδεὶς περιορισμὸς καὶ οὐδεμία ἐξαίρεσις δύναται νὰ γίνῃ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 178 Δικ. Ὁργ., διὰ νὰ ἔχῃ κύρος πᾶν συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον ἀπαιτεῖται νὰ γείνη ἐνώπιον δύο συμβολαιογραφῶν ἢ ἐνὸς συμβολαιογράφου παραλαμβάνοντος δύο μάρτυρας.

Ἡ διαθήκη δὲν δύναται νὰ συνταχθῇ οὔτε ἐνώπιον δύο συμβολαιογράφων, οὔτε ἐνώπιον ἐνὸς συμβολαιογράφου καὶ δύο μαρτύρων. Τὸ ἄρθρον 882 Ἴον. Κώδ. οὐρίζει ὅτι ἡ διαθήκη συντάσσεται παρ' ἐνὸς συμβολαιογράφου ἐνώπιον τριῶν μαρτύρων, ἀποκρούει τὴν ἐπὶ τῶν διαθηκῶν ἐφαρμογὴν ἄρθρου 178 Ὁργ. Δικ.

Τὸ ἄρθρον 895 Ἴον. Κώδ. ὀρίζει ὅτι οἱ ἐν ταῖς διαθήκαις προσκαλούμενοι μάρτυρες δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι συγγένειαν οὔτε μετὰ τοῦ συμβολαιογράφου, οὔτε μετὰ τοῦ διαθέτου μέχρι τετάρτου βαθμοῦ, καὶ τοῦτου συμπεριλαμβανομένου, ἀποκαθίστησιν ἀνικάνους καὶ τοὺς συγγενεὶς τοῦ τετάρτου βαθμοῦ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης, κατ' ἀντίθεσιν ἄρθρου 179 Ὁργ. Δικ.

Αἱ διατυπώσεις τῶν ἄρθρων 181 καὶ 182 Ὁργ. Δικ. συμβιβάζονται καὶ συμφωνοῦσι μετὰ τῶν ὀρισμῶν ἄρθρων 882 καὶ 883 Ἴον. Κώδ. Εἰς τὰς διαθήκας ὁμοίως προσδιορίζεται ἐκτός τῆς ἡμέρας, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρ. 181 Ὁργ. Δικ., καὶ ἡ ὥρα καθ' ἣν ἤρξατο ἡ σύνταξις αὐτῶν, κατὰ ἄρθρον 883 Ἴον. Κώδ.

Κατὰ ἄρθρ. 184 Ὁργ. Δικ., πᾶν ἔγγραφον ἐνώπιον συμβολαιογράφου συντασσόμενον γράφεται χωριστὰ εἰς ἓν ἢ πλείωτερα φύλλα. Ἀλλ' αἱ διατάξεις περὶ διαθηκῶν Ἴον. Κώδ. παραδέχονται τὴν παρὰ τοῖς συμβολαιογράφοις κράτησιν βιβλίων ἐν οἷς γράφουσι τὰς διαθήκας (ἄρθρ. 886).

Κατὰ ἄρθρ. 185 Ὁργ. Δικ., τὰ ἔγγραφα ὑπογράφονται παρὰ τῶν συμβαλλομένων, ἀλλ' αἱ διαθήκαι πρέπει νὰ ὑπογράφωνται εἰς ἕκαστον φύλλον κατὰ τὰ ὀριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 883 Ἴον. Κώδ.

Τὰ ἄρθρα 186 καὶ ἐπ. Ὁργ. Δικ., καθόσον ὀρίζουσι τὸν τρόπον τῆς γραφῆς τῶν συμβολαιογραφικῶν πράξεων, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς διαθήκας.

Κατὰ ἄρθρ. 194 Ὁργ. Δικ. δὲν δίδεται οὔτε ἀντίγραφον οὔτε ἀπόγραφον τῶν διαθηκῶν. Ὁ κανὼν τοῦ ἄρθρου τούτου περιορίζεται ὑπὸ ἄρθρ. 884 Ἴον. Κώδ., καθ' ὃ, μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης,

γίνεται ἀπόγραφον ὅπερ ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου, τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, σφραγίζεται καὶ παραδίδεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐπαρχείου.

Συναρμολογήσαντες (*) τὰς ἀρχὰς τοῦ ἑλληνικοῦ περὶ συμβολαιογράφων νόμου, μετὰ τῶν διατάξεων Ἰον. Κωδ. περὶ διαθηκῶν, δυνάμεθα νὰ ὀρίσωμεν τὰς ἀπαιτούμενας διατυπώσεις πρὸς σύνταξιν δημοσίας διαθήκης ἐν Ἑπτανήσῳ ὡς ἑξῆς :

Ἡ διαθήκη πρέπει νὰ περιέχῃ

1. Τὸ ὄνομα καὶ ἐπίθετον τοῦ συμβολαιογράφου, ὡς καὶ τὸν τόπον ἢ τὸ ὄνομα τῆς περιφέρειας τοῦ εἰρηνοδικοῦ εἰς ἣν ἐδρεύει.

2. Τὸ ὄνομα, τὸ ἐπίθετον, τὴν κατοικίαν τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων.

3. Τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος, καθ' ἣν συντάσσεται ἡ διαθήκη ὡς καὶ τὴν ὥραν καθ' ἣν ἤρξατο ἡ σύνταξις αὐτῆς.

4. Τὸν τόπον καὶ τὴν συνοικίαν ὅπου γράφεται ἡ διαθήκη. Δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ ἀναφέρῃ τὴν ἔδραν τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον ὅπου συντάσσεται.

5. Ὁ συμβολαιογράφος πρέπει νὰ γινώσκῃ τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ τε διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων.

6. Ὁ συμβολαιογράφος ὀρκίζει τοὺς μάρτυρας νὰ τηρήσωσι τὸ ἀπόρητον τῶν ἐνδιαθηκῶν διατάξεων. Ἐν δὲ τῇ διαθήκῃ ἀναφέρει ρητῶς τὴν ὀρκοδοσίαν των.

7. Ὁ διαθέτης ὑπαγορεύει τὴν διαθήκην, ἡ δὲ συμβολαιογράφος γράφει αὐτολεξεῖ τὰ ὑπαγορευόμενα. Ἐν τέλει τῆς διαθήκης γίνεται ρητὴ δήλωσις ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ἔγραψεν αὐτολεξεῖ τὰ παρὰ τοῦ διαθέτου ὑπαγορευθέντα.

8. Συνταχθείσης τῆς διαθήκης ὁ συμβολαιογράφος ἀναγιώσκει αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, γίνεται ρητὴ δήλωσις περὶ τοιαύτης ἀναγνώσεως, τελειώνει δὲ ἡ διαθήκη, δηλοῦντος τοῦ συμβολαιογράφου ὅτι ὅ,τε διαθέτης καὶ οἱ μάρτυρες θέλουσιν ὑπογράψει αὐτὴν ἐν ἐκάστῳ φύλλῳ, ὡς καὶ τὸ προσαχθεῖσόν ἄντιγραφον παρὰ τῇ διοικητικῇ ἀρχῇ.

9. Μετὰ τὴν ἐν ἐκάστῳ φύλλῳ ὑπογραφὴν τῆς διαθήκης ἐκ μέσους τοῦ συμβολαιογράφου, τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, γίνεται ἀμέσως ἐν ἀντίγραφον αὐτῆς, τὸ ὁποῖον προσυπογράφεται παρὰ τῶν ἰδίων, σφραγίζεται καὶ παραδίδεται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς.

10. Ἡ διαθήκη συντάσσεται ἐνώπιον τριῶν μαρτύρων, Ἑλλήνων, ἀρρένων, ἐνηλίκων, μὴ συνδεομένων μετὰ τοῦ διαθέτου ἢ συμβολαιογράφου διὰ δεσμοῦ συγγενείας ἢ κηδεστίας μέχρι τετάρτου

* Ἰωάν. Σκαλτσούνη ὀρ. εἰτ. σελ. 100.

βαθμοῦ καὶ τούτου συμπεριλαμβανομένου. Οἱ ἐν τῇ διαθήκῃ κληροδόχοι, οἱ παρὰ ταῖς συμβολαιογράφους ὑπηρετοῦντες ἢ μαθητευόμενοι, οἱ κωφόλαλοι, οἱ τυφλοὶ καὶ κωφοὶ δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύωσιν ὡς μάστορες.

11. Ἐὰν ὁ διαθέτης δὲν γινώσκῃ ἢ δὲν δύναται νὰ γράψῃ, δηλοῦται τούτο ἐν τῇ διαθήκῃ, ἀλλὰ δὲν προσλαμβάνεται τέταρτος μέρος ὡς γίνεται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους.

12. Ἡ διαθήκη καὶ τὸ ἀντίγραφον αὐτῆς γίνονται ἄνευ διακοπῆς καὶ κατὰ συνέχειαν. Ὅπως δὲ προκύπτῃ καὶ ἡ διατήρησις τῆς διατυπώσεως ταύτης ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης, οἱ συμβολαιογράφοι δύνανται νὰ δηλώσιν ἐν τέλει τῆς διαθήκης ὅτι αὕτη συντάχθη κατὰ συνέχειαν καὶ ἄνευ διακοπῆς, καὶ ὅτι εὐθέως μεταβιβάζουσιν εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἀντιγράφου.

Εἰς τὴν παράδοσιν τῶν μυστικῶν διαθηκῶν ἐφαρμόζονται ὅλαι αἱ διατυπώσεις ὑπ' ἀριθ. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, καὶ ἐκτελοῦνται τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 889 Ἰον. Κώδ. ὀριζόμενα.

Τὸ ἀρθρ. 213 Ὀργ. Δικ. τροπολογεῖ ρητῶς τινὰς τῶν διατάξεων τοῦ ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου. Ἄλλ' ἐν Ἑπτανήσῳ οὐδεμίαν ὑπέστησαν τροπολογίαν οἱ περὶ διαθηκῶν ὄρισμοὶ Ἰον. Κώδ. ὑπὸ τοῦ ἀρθ. 213. Οὕτω τὰ περὶ μαρτύρων, τὰ περὶ ρητῆς μνείας τῆς ἐκ μέρους τοῦ διαθέτου ὑπαγορεύσεως, τὰ ἀφορῶντα τὰς ὑπογραφὰς τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, τὰ ἀφορῶντα τὴν εἰς τὰ βιβλία καταχώρησιν καὶ τὰ γινόμενα ἀντίγραφα, ρυθμίζονται δι' ὅλως διαφόρων κανόνων ἐν ταῖς παλαιαῖς ἐπαρχίαις ἢ ἐν Ἑπτανήσῳ. Ἡ γινομένη τροπολόγησις διατάξεων τινῶν τοῦ ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου δι' ἑνὸς ρητοῦ νόμου, καὶ ἡ ὀριζομένη ἀπεναντίας διατήρησις ὅλων τῶν περὶ διαθηκῶν διατάξεων Ἰον. Κώδικος ἐν τῷ νόμῳ 20 Ἰανουαρίου 1866, ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἐτροπολογήθησαν τὰ περὶ τῶν διαθηκῶν κείμενα ἐν Ἑπτανήσῳ, εἰσῆχθησαν δὲ νέοι τύποι διὰ τοῦ Ὀργ. Δικ., ὅστινες εἶναι ἐφαρμοστέοι καθάσον δὲν συγκρούονται μετ' ἐκείνων τοῦ Ἰον. Κώδικος, ἢ καὶ τοὶ συγκρούομενοὶ δὲν ἀποκλείονται παρὰ τούτων.

Τὰ ἀντιχρηστικὰ συμβόλαια ἀπαγορεύονται ἀπολύτως παρὰ ἀρθρ. 1021 Ἰον. Κώδ., συνομολογούμενα δὲ ἀκυροῦνται καὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς τοὺς συμβαλλομένους. Κατὰ ἑλληνικὸν νόμον 28 Σεπτεμβρίου 1836, τὸ συμβόλαιον ἀντιχρήσεως δὲν ἰσχύει ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, ἀλλὰ παράγει προσωπικὰ νομίμους σχέσεις ἀπέναντι τῶν συμβαλλομένων. Κατὰ Ρωμ. δικ., τὸ συμβόλαιον τούτο ἐφερὲν ἀποτελέσματα καὶ ἀπέναντι τῶν συμβαλλομένων καὶ ἀπέναντι τῶν τρίτων. Ὁ νόμος τοῦ 1836 κατήργησε τὰ τελευταῖα, ὥστε ἀπέμειναν ἰσχύοντα τὰ πρῶτα, τὸ δὲ συμβόλαιον ἀντιχρήσεως διέπεται ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τῶν ρωμαϊκῶν νόμων. Ἄλλ' ἐν Ἑπτανήσῳ οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ὁ περιοριστικὸς οὗτος νό-

μας, ὄντος ἀγνώστου τοῦ συμβολαίου ἀντιγράψεως καὶ μὴ ὄντων ἐφαρμοστέων τῶν τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου ὅρισμῶν.

Οὕτῃ τὸ προστεθὲν ἐδάριον διὰ τοῦ νόμου ΝΑ' τοῦ Η' Κοινοβουλίου ἀντίκειται εἰς τινὰ τῶν ὁρισμῶν τοῦ περὶ ὑποθήκων νόμου. Ὁ νόμος οὗτος μάλιστα ρητῶς ἐπιτρέπει τὴν σύστασιν ὑποθήκης ἐπὶ ἐπικαρπίας.

Τὰ ἄρθρα 1183—1187 Ἰον. Κώδ. ἀντικατεστάθησαν δι' ἄρθρων 687—697 Πολ. Δικ.

Ὁ Ἰόν. Κώδ. κανονίζει ἐν ἄρθ. 1231—1285 τὰ περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς ἰσχύος τῶν ἀποδείξεων. Ἡ ἑλλ. Πολ. Δικ. ἐν ἄρθρ. 244—461, κανονίζει τὰ περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἀποδείξεων, ὡς καὶ τὰ περὶ τῶν διαφορῶν εἰδῶν καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῶν. Ὅθεν τὰ ἄρθρα 1231—1441 Ἰον. Κώδ. κατηργήθησαν.

Τὰ περὶ ἀγνωρίσεως ἢ ἐπικυρώσεως πράξεων καὶ συμβολαίων πλημμελῶν ὡς ἐκ τινος ἐσωτερικῆς ἐλλείψεως οὐδεὶς νόμος τοῦ Βασιλείου κανονίζει· ὡς ἐκ τούτου δὲ τὰ ἄρθρα 1254, 1255 καὶ 1256, καίτοι παρεισαχθέντα ἐν τῷ περὶ ἀποδείξεων κεφαλαίῳ, οὐδόπως κατηργήθησαν, ἀλλὰ διατηροῦσιν ἅπασαν τὴν ἰσχύον αὐτῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 1303 Ἰον. Κώδ., αἱ κοινότητες ἢ τὰ χωρία εἶναι ὑπεύθυνα περὶ πάσης ζημίας ὀπωσθήκατε προξενηθείσης εἰς τὰ ἐν τῇ ἰδίᾳ κοινότητι ἢ περιογῇ κείμενα κτήματα. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, οἱ τρόποι καὶ οἱ τύποι καθ' οὓς ὁ ζημιωθείς ἐδύνατο νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγὴν του, ὁρίζονται ἐν Ἰον. Πολ. δικ.

Ἡ Ἰόν. Πολ. δικ. περιεῖχεν ἰδιαιτέρας καὶ ἐξαιρετικὰς διατάξεις περὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης. Ἡ ἑλλ. δικ. δὲν περιλαμβάνει τι περὶ τῆς ἐξαιρετικῆς ταύτης διαδικασίας εἰς τὴν ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἄρθρ. 1303 Ἰον. Κώδ. Ὅθεν τὸ ἄρθρ. 1303 κατηργήθη, μὴ οὕτως πλέον ἐρικτῆς τῆς ἐκτελέσεώς του. Ἄλλως τε περὶ μέρους τῶν τῆς ἰδιοκτησίας ζημιῶν προνοεῖ ὁ ἐλληνικὸς νόμος ἰ Ἰουλ. 1838.

Κατὰ ἄρθρ. 1310 Ἰον. Κώδ., ὁ συμβολαιογράφος ὀφείλει ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συντάξεως παντὸς προκίβου συμβολαίου νὰ λαμβάνῃ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐγγραφὴν εἰς βάρος τοῦ συζύγου.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν καταργεῖται ὑπ' οὐδενὸς ἐλληνικοῦ νόμου, ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσίς του παρουσιάζει σοβαρὰς δυσκολίας ἀπέναντι τοῦ νέου περὶ ὑποθήκων συστήματος.

Κατὰ τὸ σύστημα Ἰον. Κώδικος, ἡ γυνὴ εἶχε γενικὴν ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἀνδρὸς ὑποθήκην, ὁ δὲ συμβολαιογράφος ἐνέγραφε τὸ προκίβον συμβόλαιον κατὰ τοὺς ἀπλοῦς τύπους τῆς ἐγγραφῆς γενικῶν ὑποθήκων. Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἤδη ἰσχύον, ἐγγραφὴ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ εἰμὴ ἐπὶ εἰδικῶν κτημάτων κατεχομένων παρὰ τοῦ ὀφειλέτου ὁ δὲ συμβολαιογράφος οὔτε ὑποχρεοῦται οὔτε δύναται πάντοτε νὰ γνωρίζῃ τὰ κτήματα τοῦ ἀνδρὸς ὅπως ἐγγράφῃ ἐπ' αὐτῶν εἰδικὴν ὑποθήκην.

Συναρμολογούντες τὸν περὶ ὑποθηκῶν νόμον (§ 4 τοῦ ἄρθρ. 11 — § 4 τοῦ ἄρθρ. 64) μετὰ τοῦ ἄρθρ. 1310 Ἴον. Κώδ., δυνάμεθα νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς σπουδαίας διατάξεως τοῦ νόμου τούτου.

Κατὰ τὸ Ἑλλ. νόμον περὶ ὑποθηκῶν, ἡ γυνὴ ἔχει νόμιμον τίτλον πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ἀνδρὸς διὰ τὴν προικὰ αὐτῆς. Ἄλλ' ἡ ὑποθήκη αὕτη δὲν ἀποκτάται εἰμὴ δι' ἐγγραφῆς ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρὸς, ὁ ἀνὴρ δὲ ὑποχρεοῦται νὰ ἐγγράψῃ τὴν ὑποθήκην τῆς συζύγου. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ 1310 ἐπιβάλλει τὴν αὐτὴν πρὸς τὸν συμβολαιογράφον ὑποχρέωσιν, δρέλλει οὗτος, κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προικίου συμβολαίου, νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς τὴν σύστασιν εἰδικῆς ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ὑποθήκης τὴν ὅποιαν ὁ συμβολαιογράφος ἐγγράφει ἐξ ἐπαγγέλματος.

Τὰ ἄρθρα 1353 καὶ 1356 Ἴον. Κώδ. κατηργήθησαν ὑπὸ ἄρθρ. 676 καὶ ἐπομ. Πολ. Δικ.

Τὸ ἄρθ. 1395 Ἴον. Κώδ. ἐπιβάλλει κατ' ἐξίρασειν τὸ καθήκον τῆς μεταγραφῆς τῶν συμβολαίων ἀγοραπωλησίας. Τὸ καθήκον τοῦτο ἦτο γενικὸν δι' ἅπαντα τὰ συμβάλαια μεταβιβάσεως κυριότητος κατὰ τοὺς ἰσχύσαντας νόμους ἐν Ἑπτανήσῳ πρὸ τοῦ ἔτους 1841, κατέστη δὲ πάλιν τοιοῦτον διὰ τοῦ εἰσαχθέντος περὶ μεταγραφῆς Ἑλλ. νόμου. Τὸ ἄρθρ. 1395 ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ συναρμολογηθῇ μετὰ τοῦ περὶ μεταγραφῆς συστήματος.

Τὸ δικαίωμα προτιμήσεως τῶν γειτόνων κατηργήθη ἐν Ἑλλάδι δι' ἄρθ. 10 τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτ. 1856 νόμου. Ὅθεν κατηργήθησαν καὶ τὰ ἄρθ. 1476—1481 Ἴον. Κώδ. Τὰ ἀποκτηθέντα δικαιώματα προτιμήσεως διατηροῦνται, ἐὰν κινήθῃ ἡ ἀγωγή ἐντός ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς γενομένης διὰ Β. διατάγματος δημοσιεύσεως ἐν Ἑπτανήσῳ τοῦ νόμου τῆς 29 Ὀκτ. 1856.

Τὰ ἄρθ. 1905—1914 Ἴον. Κώδ. κατηργήθησαν, ἀντικατασταθέντα διὰ ἄρθ. 998—1024 Πολ. Δικ.

Τὰ ἄρθρα 1915—1928 Ἴον. Κώδ. κατηργήθησαν, κανονιζόμενου τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρὰ Ἑλλ. νόμου 1 Δεκ. 1836.

Διὰ νόμου 20 Ἰαν. 1866, καὶ Β. Διαταγμάτων 3 Φεβρ. καὶ 1 Μαρτίου 1866 εἰσῆχθη ἐν Ἑπτανήσῳ τὸ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύον σύστημα περὶ ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῆς. Οἱ περὶ ὑποθηκῶν νόμοι τῆς 11 Αὐγ. καὶ 21 Σεπτ. 1836 εἰσῆχθησαν ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλ. οἱ δὲ περὶ μεταγραφῆς 29 καὶ 31 Ὀκτ. 1856 ἀπὸ τῆς 15 Ἀπρ. 1866. Οἱ νόμοι οὗτοι συμπληροῦνται ἐκ τῶν περὶ προνομίων ὀρισμῶν Πολ. Δικ. [940, 941, 942, 991, 992], ἀντικατέστησαν δὲ τὰς περὶ προνομίων καὶ ὑποθηκῶν διατάξεις Ἴον. Κώδ. τὰς περιεχομένας ἐν ἀρθροῖς 1923—2052, τὰ ὅποια καταργοῦνται.

Τὸ σύστημα τοῦ Πολ. Κώδικος εἶναι αὐτὸ τὸ περὶ ὑποθηκῶν σύστημα τῆς Γαλλίας. Κατὰ τοῦτο ὅθεν συνέστησαν αἱ νόμιμοι γενι-

καὶ ὑποθήκαι, αἱ δικαστικαὶ διὰ τῆς ἐγγραφῆς τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, καὶ αἱ συμβατικαὶ αἱ ἀποκτηθεῖσαι ἐπὶ εἰδικῶν κτημάτων διὰ τῆς ἐγγραφῆς τῶν συμβολαίων. Τὸ μέγα τῆς Γαλλικῆς νομοθεσίας ἐλάττωμα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔγκειται εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῶν νομίμων ὑποθηκῶν ἀνεξαρτήτως πάσης ἐγγραφῆς. Ὁ Πολ. Κώδιξ τῆς Ἑπτανήσου δὲν ὑπέβαλε μὲν τὴν ὑπόστασιν τῶν νομίμων ὑποθηκῶν ὑπὸ τὴν συνθήκην τῆς ἐγγραφῆς, ἀλλὰ παρέδεδεχτο μέτρα κατὰλληλα πρὸς ἐγγραφήν καὶ δημοσίευσιν αὐτῶν, ἐν τῇ πράξει δὲ ἀπεδείχθησαν καὶ τελεσφόρα, ὡς ἐγγραφειῶν σταθερῶς ὄλων τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1841 κεκτημένων νομίμων ὑποθηκῶν.

Αἱ νόμιμοι ὑποθήκαι ἀπενέμοντο κατὰ τὸ ἄρθρ. 1957 τοῦ Πολ. Κώδ. εἰς τὰς ὑπάρχουσας γυναῖκας ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἀνδρὸς αὐτῶν, εἰς τοὺς ἀνήλικας ἢ ἀπηγορευμένους ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐπιτρόπου αὐτῶν, εἰς τὸ δημόσιον ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν ὑπολόγων, εἰσπρακτορίων καὶ διαχειριστῶν δημοσίων χρημάτων.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰς τῶν γυναικῶν ὁ νομοθέτης ὥρτισεν, ὅτι οὐδὲν συμβόλαιον προικὸς ἰσχύει, ἂν μὴ συνομολογηθῇ ἐνώπιον συμβολαιογράφου. Ὁ δὲ συμβολαιογράφος ὑπεχρεοῦται ἐπὶ πο νῆ ἀποζημιώσεως καὶ ἀποβολῆς νὰ ἐγγράψῃ ἐξ ἐπαγγέλματος τὰ ἐνώπιον τοῦ συντασσόμενα προικῶα συμβόλαια εἰς βίβρος τοῦ ἀνδρὸς.

Ὡς πρὸς δὲ τοὺς ἀνήλικας ὁ νόμος ἐπέβαλλε τὸ καθῆκον πρὸς τὸν δικαστὴν τὸν διορίζοντα ἐπιτρόπον ἀνηλικῶν, νὰ λαμβάνῃ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐγγραφήν ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐκλεχθέντος ἐπιτρόπου, ἐπὶ ποινῇ ἀποζημιώσεως. Διὰ δὲ τοὺς ἐκ διαθήκης ἐπιτρόπους οἱ συμβολαιογράφοι ὑπεχρεοῦντο νὰ εἰδοποιῶσι τοῦς πρωτοδικας περὶ τῆς γενομένης ἐκλογῆς εἴτε διὰ δημοσίας εἴτε δι' ἰδιωτικῆς διαθήκης, ὡς κατατεθειμένης καὶ τούτης παρὰ τοῖς συμβολαιογράφοις, οἱ δὲ πρωτοδικαὶ ἐπὶ προσωπικῇ τῶν εὐθύνη ἐνέγραφον τὴν εἰς βίβρος τοῦ ἐπιτρόπου νόμιμον ὑποθήκην.

Περὶ δὲ τῶν ὑπολόγων καὶ διαχειριστῶν δημοσίων χρημάτων πλείστοι ἐξεδόθησαν νόμοι, δι' ὧν ὑπεχρεοῦντο νὰ προσφέρωσιν ἐγγυήσεις χρηματικὰς ἢ ὑποθήκας εἰδικῶν κτημάτων πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὴν διαχείρισιν. Αἱ ἀρχαὶ δὲ ἐνώπιον τῶν ὀφείων εἰδίδοντο αἱ ὑποθήκαι αὐτὰς ὑπεχρεοῦντο νὰ ἐγγράφωσιν αὐτάς.

Διὰ τῶν παραδεχθέντων τούτων νομοθετικῶν μέτρων ἄρα αἱ νόμιμοι ὑποθήκαι αἱ ἀποκτηθεῖσαι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Π. Κώδικος ἐνεγράφησαν εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν.

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἔπεται, ὅτι τὰ δικαιώματα ὑποθήκης ὅσα ἀπεκτήθησαν ἐν Ἑπτανήσῳ μέχρι τῆς 1 Ἀπριλ. 1866 καθ' ἣν εἰσῆχθη τὸ νέον σύστημα ἦσαν τὰ ἑξῆς :

1ον Ὑποθήκαι γενικαὶ ἀποκτηθεῖσαι διὰ τῆς ἀπλῆς τῶν δανείων δηλώσεως πρὸ τοῦ ἔτους 1841.

2ον Ὑποθήκαι γενικαὶ σιωπηραί, ὧν ἡ ἐγγραφή ἐγένετο κατὰ τὸν νόμον τῆς 18 Ἰουλίου 1852.

3ον Ὑποθήκαι νόμιμοι γενικαί ἀποκτηθεῖσαι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Πολ. Κώδικος, καὶ ἐγγραφεῖσαι ἐξ ἐπαγγέλματος.

4ον Ὑποθήκαι γενικαί ἀποκτηθεῖσαι διὰ τῆς ἐγγραφῆς τελεσιδικίων ἀπράσεων.

5ον Συμβατικά ὑποθήκαι ὅσαι ἀπεκτήθησαν εἴτε πρὸ εἴτε μετὰ τὸ ἔτος 1841 τῇ βάσει συμβολαίων ὑποθήκης ἐγγραφέντων ἐν τοῖς περὶ ὑποθηκῶν βιβλίοις.

* Ἀπαντὸ ὄθεν τὰ ὑφιστάμενα ὑποθηκικά δικαιώματα ἦσαν ἐγγεγραμμένα, μόνη δὲ καὶ σπανία ἐξαιρέσις ἀγράφου ὑποθήκης δύναται νὰ παρουσιασθῇ ἢ παρὰ τοῦ νόμου 18 Ἰουλ. 1852 προβλεπομένη, ὑπὲρ προσώπων ἀνικάνων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου* ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξαιρέσις αὕτη ἰσχύει μέχρις οὗ ὑφίσταται ὁ λόγος τῆς ἀνικανότητος.

Ἐν τοιαύτῃ θέσει πραγμάτων ἐδημοσιεύθη ὁ περὶ ὑποθηκῶν νόμος τῆς Ἑλλάδος ἐν ταῖς Ἰουλίαις νήσοις.

Δύο εἶναι αἱ θεμελιώδεις, αἱ ἀπόλυται ἀρχαί τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου τῆς Ἑλλάδος, ἡ εἰδικότης, καὶ ἡ δημοσιότης. Ὑποθήκη δὲν συνιστάται εἰμὴ ἐπὶ ὑπαρχόντων καὶ ὀρισμένων κτημάτων. Τὸ δικαίωμα ὑποθήκης δὲν ἀποκτᾶται οὐδὲ διατηρεῖται ἀνεῦ ἐγγραφῆς. Οὐδεμίᾳ ὡς πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας ὑπάρχει διάκρισις μεταξὺ νομίμων δικαστικῶν, ἢ συμβατικῶν ὑποθηκῶν.

Ἡ πίστωσις δὲν χορηγεῖ δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης. Παρεκτός τῆς πιστώσεως πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ τίτλος πρὸς ἐγγραφὴν. Τὸν τίτλον πρὸς ἐγγραφὴν χορηγοῦσι:

1ον Τὰ συμβολαία, δι' ὧν συνιστᾶται ὑποθήκη ἐπὶ ἀκινήτῳ πρὸς ἐξασφάλισιν πιστώσεώς τινος.

2ον Αἱ ἑριστικαὶ ἀποφάσεις, δι' ὧν καταδικάζεται τις εἰς τὴν εἰς τὴν πληρωμὴν χρέους. Αἱ μὴ ἑριστικοὶ ὡς καὶ αἱ ἀγωγαὶ αὐταὶ πρὸς πληρωμὴν χρέους προκύπτοντος ἐξ ἐγγράφου, χορηγοῦσι δικαίωμα προσημειώσεως.

3ον Ὁ νόμος χορηγεῖ τίτλον ἐγγραφῆς εἰς τινὰς προνομιούχους πιστώσεις, ἀνεξαρτήτως πάσης περὶ ὑποθήκης συμβάσεως ἢ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως (ἀρθρ. 11 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου). Ἀλλὰ καὶ αἱ νόμιμοι αὗτοι ὑποθήκαι δὲν ἀποκτῶνται εἰμὴ διὰ τῆς ἐγγραφῆς, ὁ νόμος περιορίζεται νὰ ἀπονεύμῃ ἐπὶ τῶν πιστώσεων τούτων ἀπλοῦν τίτλον πρὸς ἐγγραφὴν.

Τὸ ριζικὸν ἐλάττωμα τοῦ συστήματος τούτου ἐγκεῖται εἰς τὴν ἀτέλειαν τῶν μέσων δι' ὧν ἐξασφαλίζονται τὰ δικαιώματα τῶν ἀνικάνων.

Ὁ νομοθέτης ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην νὰ προστατεύῃ τὰ συμφέροντα τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν ὑπάνδρων γυναικῶν. Ὁ νόμος φροντίζει δι' ἄλλων μέσων ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν ἀνηλίκων ἢ ἄλλων τοιούτων προσώπων χρηζόντων τῆς ὑπερασπίσεως τῶν νόμων,* (ἐκθεσις 23 Ἰουνίου 1836 τοῦ Γραμ. τῆς

Δικαιουσ.) Πρὸς τοῦτο ἐχορήγησε τίτλον ἐγγραφῆς ὑποθηκῶν ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἀνδρὸς καὶ τοῦ ἐπιτρόπου, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο ὑπέβαλεν εἰς τὰς γενικὰς καὶ ἀπολύτους ἀρχὰς τοῦ συστήματος, τῆς εἰδικότητος τούτεστι καὶ δημοσιότητος. Καὶ μέγχι μὲν τοῦ σημείου τούτου παραδεχόμεθα καὶ τὴν ὀρθότητα καὶ τὴν συνέπειαν τοῦ νόμου. Ἄλλ' ἅμα ὁ νομοθέτης ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ προστατεύωνται ἐξαιρετικῶς τὰ δικαίωματα τῶν ἀνικάνων, ὄφειλε, διὰ νὰ ἦναι συνεπὴς καὶ ἵνα καταστήσῃ τελεσφόρους τὰς προθέσεις του, νὰ παραδεχθῆ καὶ τὰ κατάλληλα πρὸς τοῦτο μέσα, γὰρ νὰ ἀπομακρυνθῆ τῶν θεμελιωδῶν βάσεων τοῦ συστήματος, ὄφειλε νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἐξ ἐπαγγέλματος ἐγγραφῆς τριούτων δικαιομάτων ἵνα μὴ ἡ χορηγομένη προστασία ἐκλείψῃ καὶ ματαιωθῆ.

Ὁ νόμος ἀληθῶς ἐχορήγησε δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν τῶν νομίμων ὑποθηκῶν εἰς τοὺς συγγενεῖς, εἰς τοὺς φίλους, εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς. Ἄλλὰ τοῦ δικαιομάτου τούτου, ὡς ἦτο ἐπόμενον, σπανίως ἐγένετο χρῆσις. Τὸ δὲ καθήκον πρὸς ἐγγραφὴν ἐπέβαλεν εἰς τοὺς ἀνδρας, εἰς τοὺς συνεπιτρόπους, εἰς τὰ συγγενικὰ συμβούλια. Ἄλλ' οὔτε πάντοτε συνεπιτρόποι, ἢ συγγενικὰ συμβούλια συνιστῶνται, οὔτε οἱ ἀνδρες δεῖκνυνται τοσοῦτον πόσθυμοι ὥστε οἰκειοθελῶς νὰ ἐπιβαρύνωσι τὴν περιουσίαν των. Τί δὲ προέκοψεν ἐκ τῆς ἀτελείας τῶν μέσων τούτων; Αἱ νόμιμοι τῶν ἀνηλίκων καὶ γυναικῶν ὑποθήκαι σπανίως ἐνεγράφησαν, τὰ δὲ συμφέροντά των ἐξετέθησαν εἰς βεβαίους κινδύνους ἀντὶ τῆς ὑποσχομένης παρα τοῦ νόμου προστασίας. «Ἡ διάταξις ἣτις ἀναθέτει τὰ συμφέροντα τῆς προικὸς καὶ τῆς ὀρφανικῆς περιουσίας εἰς τοὺς προσεχέας συγγενεῖς, εἰς τοὺς ἐπιτρόπους, ἢ καὶ εἰς τὴν δημοσίαν ἀρχήν, τῆς ὁποίας ἡ φροντίς αὐτῆ εἰναι πάρεργον, πρακτικῶς εἶναι φαντασμαγορία. Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου μας ἡ πείρα μᾶς διδάσκει ὅτι σπανίως καὶ μόλις ἀπαντᾷ τις ἐντὸς τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν ἐγγραφὰς ὑπὲρ προικὸς ἢ ὀρφανικῆς περιουσίας». (Καλλ. περὶ ὑποθηκῶν § 384).

Τὸ πλημμελὲς τοῦ νόμου τούτου δὲν πρόκειται νὰ ἐκθέσῃ εἰς κινδύνους τὰ συμφέροντα τῶν γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων μόνον ἐν τῷ μέλλοντι, ἀλλὰ νὰ καταστρέψῃ καὶ κατηργήσῃ ὅλα τὰ ἤδη κερτημένα δικαίωματα παρὰ τῶν ἀνικάνων δυνάμει τῶν ἰσχυραντων νόμων ἐν Ἑπτανήσῳ πρὸ τῆς 1 Ἀπριλ. 1866. Ἡ ἀνάσκις τῶν μεταβατικῶν νόμων θέλει καταστήσῃ ἐναργὲς ὄλον τὸ βάρος τῆς ἀληθείας ταύτης.

Τὴν 8 Ἰαν. 1866 ἐξιδόθη νόμος μεταβατικὸς πρὸς ἐγγραφὴν τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ κερτημένων δικαιομάτων ὑποθήκης κατὰ τὸν νέον σύστημα ὅπερ ἐπρόκειτο νὰ εἰσαχθῆ. Ἡ ἀνάσκις τοιοῦτων ἐγγραφῶν κατὰ τὸ Ἑλλ. σύστημα ἐπεκτείνεται ἐπὶ πασῶν τῶν τε ἀγράφων καὶ ἐγγεγραμμένων γενικῶν ὑποθηκῶν. Πρὸς ἐγγραφὴν

τῶν ἀγράφων ὑποθηκῶν συσταίνονται καὶ εἰδικὰ βιβλία ἐν οἷς πρέπει νὰ γίνωσιν αἱ ἐγγραφαὶ κατὰ τοὺς τύπους τοῦ Ἑλλ. νόμου.

Ὁ νόμος δὲν ὀρίζει σαφῶς ἐὰν ἡ ἀνανέωσις πάσης γενικῆς ὑποθήκης πρέπει νὰ ἐγγραφῆ εἰς εἰδικὰ βιβλία ἢ ἡ ἀνανέωσις τῶν ἀγράφων ὑποθηκῶν. Ἐὰν σκοπὸν προέβητο νὰ διατάξῃ τὴν εἰδικὰ βιβλία ἐγγραφῆν τῶν ἀφανῶν ὑποθηκῶν, ἀποδεικνύει ἀγνοίαν τῆς ἐν Ἑσπανίᾳ θέσεως τῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ, ὡς ἤδη κατεδείξαμεν, ἡ ὑπερῆς ἀγράφου ὑποθήκης εἶναι ὅλως ἐξαιρετικὴ καὶ σπανιωτάτη. Ἐὰν πάλιν ὁ νομοθέτης διανοεῖτο νὰ ὑποβάλῃ καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν γενικῶν ὑποθηκῶν εἰς εἰδικὰ βιβλία, ὡς ἦτο ὀρθὸν καὶ λογικόν, ἀγνοεῖται τίνας ἔνεκεν ἐχώρισε τὴν νομοθετικὴν διάταξιν εἰς δύο διακεκριμένα ἐδάφια, καὶ ἐν μὲν τῷ ἀπορῶντι τὰς ἀγράφους ὑποθήκας ὥρισεν ὅτι ἡ ἀνανέωσις τῆς ἐγγραφῆς γενήσεται εἰς εἰδικὰ βιβλία, ἐν δὲ τῷ ἀπορῶντι τὰς γενικὰς περιωρισθῆ νὰ ἀναφέρῃ ὅτι ἡ ἐγγραφὴ τῶν θέλει γίνεαι κατὰ τοὺς τύπους τοῦ Ἑλλ. νόμου.

Προκειμένου λόγου νὰ εἰσαχθῆ τὸ νέον περὶ ὑποθηκῶν σύστημα, ὁ νομοθέτης προέβη καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων, ὑποτάξας αὐτὰ οὐ μόνον εἰς τὰς διακοπώσεις, ἀλλὰ κατὰ μέγα μέρος καὶ εἰς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ νέου νόμου. Οὕτω, τὸ ἐπὶ τῶν μελλόντων κτημάτων τοῦ ἔχοντος γενικὴν ὑποθήκην δικαίωμα ἐξηρανόθη διὰ τοῦ 2 ἄρθ. τοῦ μεταβατικοῦ νόμου.

Φρονῶ ὅτι οὐδέμιν προσδοκωμένη ὠφέλεια ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς θεσμοῦ τίνος ἐν τῇ κοινωνίᾳ δύναται νὰ ἰσοσταθμισθῇ τῇ προκύπτουσιν κοινωνικῆν ζημίαν ἐκ τῆς χορηγομένης ὀπισθενεργείας οἰουδὴποτε νόμου. Τὸ μέγα τῶν νόμων εὐεργέτημα δὲν συνίσταται τόσον εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ὑπαρχόντων δικαιωμάτων, ὅσω εἰς τὴν χορηγομένην ἐν τῷ μέλλοντι ἀσφάλειαν, καὶ εἰς τὴν ἐμπνευμένην ἐμπιστοσύνην περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν νομίμων προσδοκιῶν καὶ ἀποτελεσμάτων ὅσα εἶναι συμφυῆ μὲ τὴν ἀπόκτησιν δικαιωμάτων τίνος. Τί ἔσται λοιπὸν ἐὰν ὁ νομοθέτης αὐτὸς ἐπὶ τούτῳ ἢ ἐκείνῳ τῷ λόγῳ ἐρείδόμενος καταστρέφῃ τὰς ἐλπίδας καὶ προσδοκίας ὅσας ὁ νόμος παραίτε, καὶ παραδιᾶξῃ τὰς δοθείσας παρ' αὐτοῦ ὑποσχέσεις; Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ὑπάρχει πλέον οὔτε ἰδιοκτησία, οὔτε βιομηχανία, οὔτε ἱερότης δικαιώματος.

Στερῶντας ὁ νομοθέτης τοὺς ἔχοντας γενικὴν ὑποθήκην τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ἐπὶ τῶν μελλόντων κτημάτων, περιώρισε τὸ δικαίωμα τῶν εἰς ἀπλοῦν τίτλον ἐγγραφῆς. Καὶ μέχρι μὲν τοῦ σημείου τούτου ἐδύνατο εὐλογοφανῆς πρόβασις, ὡς ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀμέσου ἐνεργοποιήσεως τοῦ νέου συστήματος, ἂν οὐχὶ νὰ δικαιοῦσθ, νὰ ἐλαττώσθ τοῦλάχιστον τὴν εὐθύνην τοῦ νομοθέτου, ἀλλ' οὕτως προέβη καὶ περαιτέρω καταστρέφας καὶ ἐξαφανίσας διὰ μιᾶς ἀπερισκέπτου διατάξεως πάντα τὰ παρὰ τῶν ἀνηλικίων καὶ γυναικῶν κεκτημένα δικαιώματα οὐ μόνον ἐπὶ τῶν μελλόντων, ἀλλὰ

καὶ ἐπὶ τῶν παρόντων κτημάτων τῶν ἐπιτρόπων ἢ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν.

Ὁ νόμος ἔταξε τὴν προθεσμίαν ἐνὸς ἔτους πρὸς ἐγγραφήν τῶν γενικῶν ὑποθηκῶν κατὰ τοὺς περὶ εἰδικότητος ὁρισμοὺς τοῦ Ἑλλ. νόμου. Ὁ γινώσκων τὰς περὶ ἀκυρότητος τῶν ἐγγραφῶν διατάξεις τοῦ Ἑλλ. νόμου ἐν περιπτώσει μὴ ἀκριβοῦς περιγραφῆς τοῦ εἶδους καὶ τῶν ὀρίων τῶν κτημάτων, θέλει κατανοήσῃ εὐχερῶς τίνας θὰ ᾖσιν οἱ κίνδυνοι οὓς θέλουσι διατρέξει οἱ πιστωταί, ὑποχρεούμενοι νὰ ἀναζητήσωσι καὶ ἐξακριβώσωσι μετὰ πάσης λεπτομερείας τὰ ἐν τοῖς διαφόροις δήμοις διεσπαρμένα κτήματα τοῦ ὀφειλέτου αὐτῶν. Ἐὰν δὲ τόχῳσι καὶ πιστωταί κάτοχοι πολλῶν δανείων, ἢ ἐντὸς ἐνὸς ἔτους λεπτομερῆς ἐξακριβώσις καὶ ἐγγραφή θὰ ἀποδῇ αὐτοῖς ἀνέφικτος.

Ἄλλ' ἢ ταχθεῖσα προθεσμία τρέχει καθ' ὑπάνδρων γυναικῶν, κατὰ ἀνγλικῶν καὶ κατὰ ἀπηγορευμένων. Καὶ τίς θέλει φροντίσει περὶ τῆς ἐγγραφῆς καὶ εἰδικεύσεως τῶν ὑπὲρ τῶν ἀνικάνων τούτων ὑφισταμένων γενικῶν ὑποθηκῶν;

Κατεδείξαμεν ἤδη τὰς πλημμελείας τοῦ συστήματος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἄλλ' ὁπωσδήποτε ὁ νομοθέτης ἦτο ἐντὸς τοῦ δικαιοῦτός του νὰ τὸ ἐνεργοποιήσῃ καὶ ἐν Ἑσπανίᾳ διὰ τὸ μέλλον. Οἱ γονεῖς γινώσκοντες τὴν ἀτέλειαν τοῦ νόμου δύναται κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ γάμου τῶν θυγατέρων των ἢ τῆς ἐκλογῆς ἐπιτρόπων νὰ λάβωσι κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τῶν τέκνων των, ἅτινα περιφρονοῦνται παρὰ τοῦ Ἑλλ. τῶν ὑποθηκῶν συστήματος, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἤδη συναφθέντας γάμους ἢ τὰς ἀρξικέμενας ἐπιτροπείας, τίς θέλει φροντίσει νὰ διατηρήσῃ τὰ ὑφισταμένα δικαιώματα τῶν ἀνικάνων; Ὁ ἀνὴρ ἀράγε; ἀλλ' οὗτος ἔχει συμφέρον νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν περιουσίαν του ἐκ τοῦ βάρους τῆς γενικῆς ὑποθήκης τῆς ὑπὲρ τῆς συζύγου αὐτοῦ ὑφισταμένης, οἱ πιστωταί αὐτοῦ μάλιστα θὰ τῷ ἐπιβάλλωσι τοιαύτην ἀπελευθέρωσιν εἴτε δι' ὑποχρέσεων εἴτε δι' ἀπειλῶν. Ἡ ὑπάνδρος γυνή; ἀλλ' αὕτη θέλει ὑποκύψει εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀνδρός ἢ ἐπιμένουσα θὰ διαταράξῃ τὴν οἰκογενειακὴν εἰρήνην, ὁ δὲ νόμος πεποιθὴς ἐπὶ τοῦτο ἀπηγόρευσε πᾶσαν μεταξὺ ἀνδρός καὶ γυναικὸς συμβασίν ἵνα μὴ γίνῃται αὕτη θύμα τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ πρώτου, (ἄρθρ. 192 τοῦ Πολ. Κώδικος). Δέλουσιν ἄρα γε ἐγγράψῃ τὰς ὑποθήκας εἰς βῆρος των οἱ ἐπίτροποι αὐτοῖ ὑπὲρ τῶν ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν των διατελούντων ἀνγλικῶν; Ἀλλὰ καὶ οὗτοι συμφέρον ἔχουσι νὰ ἀπελευθερωθῶσι τὰ κτήματά των ἐκ τῆς ἐπιβαρυνούσης γενικῆς ὑποθήκης. Θέλουσιν ἴσως ἐγγράψῃ τὰς ὑποθήκας τὰ συγγενικὰ συμβούλια; Ἄλλ' εἶδομεν τίνα ἔλαβον φροντίδα ἐν Ἑλλάδι τὰ συγγενικὰ συμβούλια πρὸς ἐγγραφήν τῶν ὑποθηκῶν, ἐτέρωθεν δὲ οἱ ἐπίτροποι οὐδεμίαν φροντίδα θέλουσι λάβει ἵνα ἐντὸς τοῦ ἔτους συγχρηθῶσιν αὐτά. Τίς λοιπὸν δίδεται προστασία πρὸς τὰς ὑπάνδρους γυναίκας

καὶ τοὺς ἀνήλικας Οὐδεμία. Τὸ Ἑλλ. σύστημα οὔτε πρῶτα τεύει οὔτε προνοεῖ περὶ τοιοῦτων ἱερῶν συμπερόντων, ὁ δὲ μεταβατικὸς νόμος καταστρέφει, ἐξαφανίζει, καταπατεῖ ἀνηλεῶς ὡς καὶ αὐτὰ τὰ κεκτημένα παρὰ τῶν ἀνικάνων δικαιώματα ἐν Ἑπτανήσῳ.

Νόμος ὑπῆρχεν ἐν ταῖς Ἴονιοῖς νήσοις χορηγῶν δικαιώματα γενικῆς ὑποθήκης ὑπὲρ τῶν γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων. Πρὸς τὸ συμφέρον τῶν τρίτων ὁ νόμος αὗτος ἐπρονοεῖ καὶ περὶ τῆς δημοσιότητος τῶν καθ' ἑαυτὰν δικαιωμάτων. Συγγενεῖς, πατέρες, μητέρες, γυναῖκες, ἐπανεπαύθησαν ἐπὶ τοῦ νόμου τούτου, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐβασίλευσεν ὁ οἰκονομικὸς ὀργανισμὸς τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ οἰκογενειῶν. Νόμος δὲ προτείνεται ἐν τῇ Βουλῇ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τρεῖς ἀναγινώσκεται, καὶ συζητεῖται, καὶ γίνεται δεκτός, καὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπικυροῦται, δι' οὗ κεκτημένα δικαιώματα ἐξαφανίζονται, ἀτυχῆ ὄντα παραδίδονται λεία τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ πιστωτῶν, ἡ τὰς τῶν οἰκογενειῶν ἀνατρέτεται, καὶ οὐδὲ μίᾳ φωνῇ διαμαρτύρεται κατὰ τοιαύτης λεηλασίας εἰσαγομένης διὰ νομοθετικῆς διατάξεως!

Καὶ ἡμῶς εἰς τὴν καταστροφὴν προσετέθη καὶ ἡ χλευῆ. Παραμελοῦντες οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἀνικάνων νὰ προβῶσιν εἰς τὴν εἰδικευσὴν καὶ ἀνανέωσιν τῶν ἐγγραφῶν ὑποβάλλονταί εἰς ἀποζημιώσεις! «Ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀναγωγῆς κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν.» Ἐὰν ὅθεν ὡς ἐκ τῆς μὴ ἀνανεώσεως τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὑποθηκῶν ἀπολέσωσιν αἱ γυναῖκες, τὰ ἀνήλικα, οἱ ἀπαγορευθέντες τὰ δικαιώματά των, οἱ δὲ λοιποὶ πιστωταὶ καταλάβωσι πάντα τὰ κτήματα τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν καὶ ἐπιτρόπων, οἱ ἀνήλικες, οἱ ἀπηγορευμένοι, αἱ γυναῖκες παραπέμπονται εἰς τοὺς ἀνδρας καὶ ἐπιτρόπους ὅπως λάθωσι παρ' αὐτῶν ἀποζημιώσεις. «Ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀναγωγῆς κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν!»

Οἱ περὶ ὑποθηκῶν μεταβατικοὶ νόμοι εἶναι εὐτυχῶς ἐπιδεκτικοὶ διορθώσεως ἐντὸς ἐνδὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, καθόσον ἀφορᾷ τὰ κεκτημένα ἐν Ἑπτανήσῳ δικαιώματα. Ἐκαστος δὲ θέλει δικαιώσει ἡμᾶς διὰ τὴν ἐπίκρισιν ἧς ἐπελήφθημεν καὶ ἐφ' ἣν προβαίνομεν.

Ὁ μεταβατικὸς νόμος ἐξουσιοδοτεῖ τοὺς ἀποκτήσαντας γενικὴν ὑποθήκην ὑπὸ τὸ κράτος τῶν παλαιῶν νόμων νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν ἐφ' ὅλων τῶν βεβαρημένων κτημάτων, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ πράξωσι τοῦτο κατὰ τοὺς ἄρους καὶ τὰς διατυπώσεις τοῦ Ἑλλ. νόμου.

Πλὴν οἱ ἔχοντες γενικὰς ὑποθήκας ἔχουσι δικαιώματα κεκτημένα οὐ μόνον ἐπὶ τῶν κατεγομένων παρὰ τοῦ ὀφειλέτου κτημάτων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν παρ' αὐτοῦ ἀπαλλοτριωθέντων μετὰ τὴν ἐγγραφὴν τῆς γενικῆς ὑποθήκης καὶ παρὰ τῶν τρίτων κατεγομένων. Τώρα τίτιν τρόπον θέλουσι προβῆ οἱ πιστωταὶ εἰς τὴν ἐγγραφὴν τῶν ὑποθηκῶν ἐπὶ κτημάτων ὧν ἡ κυριότης δὲν ἀνήκει πλέον εἰς τὸν ὀφειλέτην;

Ὁ Ἑλλ. νόμος δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ κτή-

ματος τρίτου ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς του. Ὑποθήκη δύναται νὰ ἀποκτηθῇ καὶ ἄνευ τῆς βουλήσεως τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος ὡς ἂν ὁ νόμος ἢ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις ἀπονέμει τίτλον πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης, ἀλλ' εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ὑποθήκη ἐγγράφεται ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ ὀφειλέτου ἢ ἐν γένει τῶν προσώπων τὰ ὅποια ὁ νόμος ἢ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις ἀφορᾷ. Ἄλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τρίτου κυρίου οὗτινος κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον ἢ συγκατάθεσις εἶναι ὄρος ἀπαραίτητος πρὸς ἐγγραφήν. Τὸ ὄρθον τῆς διατάξεως ταύτης κατανοοῦμεν διὰ τὴν ἀπόκτησιν πάσης μελλούσης ὑποθήκης, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τίνι τρόπῳ θέλει ἐφαρμοσθῆ καὶ διὰ τὰ ἤδη κεκτημένα δικαιώματα ἐπὶ κτημάτων περιελθόντων εἰς χεῖρας τρίτων μετὰ τοῦ βάρους τῆς ὑποθήκης. Ὁ νομοθέτης ὅθεν ὤφειλε διὰ ρητῆς διατάξεως νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐγγραφήν ὑποθηκῶν ἐπὶ κτημάτων κατεχομένων παρὰ τρίτων καὶ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς των, ὡς ἂν ἡ ὑπὲρ κεκτημένου ὑποθήκης δικαίωμα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου νόμου, ὃ δὲ τρίτος ἐκέκτητο τὴν ἰδιοκτησίαν ἐπιβεβαρημένην οὕτως, διὰ δικαιώματος ὑποθήκης συσταθέντος ὑπὸ τὴν ἰσχύοντων παλαιῶν συστημάτων εἴτε διὰ τοῦ νόμου, εἴτε διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, εἴτε διὰ συμβάσεως.

Ὁ νόμος τῆς 20 Ἰαν. 1864 περιέχῃ τὰς ἑξῆς διατάξεις. « Αἱ διαδικασίαι περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως αἱ ἀρχόμεναι πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Πολ. Δικονομίας διεκπεραιοῦνται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας. » (ἄρθ. 6) « Ἐπὶ ἀπαιτήσεων προεργασμένων ἐκ δανείων συναφθέντων πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Πολ. Δικονομίας τηροῦσι τὸ κύρος αἱ ἐν Ἑπτανήσῳ ὀφιστάμεναι περὶ ἐκτιμήσεων καὶ κατακυρώσεων διατάξεις. » (ἄρθ. 4) Ἐπὶ δανείων ὅθεν συναφθέντων πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς νέας νομοθεσίας, ἐφαρμολοῦνται αἱ περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας τῆς Ἑλλάδος, ἐκτός μόνον ἐπὶ τῶν ἤδη ἀδραζμένων διαδικασιῶν. Πλὴν εἰς τὰς διατάξεις τῆς Ἑλλ. Δικονομίας τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ ἐγκεντρισθῶσιν αἱ περὶ ἐκτιμήσεως καὶ κατακυρώσεως διατάξεις τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ ἰσχυόντων νόμων τούτων. Ἄλλ' ἡ προσέγγισις αὕτη καὶ ἡ συναρμολόγησις τῶν νόμων τούτων ἀποβίβει ἀνεπίκριτος καὶ ἀπραγματοποίητος εἰς τὴν πρᾶξιν.

Κατὰ τοὺς ἰσχύοντας ἐν Ἑπτανήσῳ νόμους αἱ κατακυρώσεις ἐπὶ ἀναγκαστικῶν ἐκποιήσεων ἐγένοντο ὡς ἑξῆς.

Ἐπὶ μὲν δανείων συνομολογηθέντων πρὸ τῆς 1 Μαΐου 1841, ὃ πιστωτὴς ὤφειλεν, ἐὰν μὴ ἐπαρουσιάζοντο ἀνώτεροι ὑπερθεματισταί, νὰ λάβῃ τὸ πλειστηριαζόμενον κτῆμα πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ δανείου του, κατ' ἴσον μὲν ἄξιαν πρὸς τοὺς τόκους, κατὰ τὰ τρία δὲ τέταρτα τῆς ἄξιως ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον (ἄρθ. 367 Πολ. Δικ. τοῦ 1825).

Ἐπὶ δὲ δανείων συναφθέντων μετὰ τὴν 1 Μαΐου 1841 μέχρι τῆς 20 Μαΐου 1849, οἱ πιστωταὶ ἐδικαιοῦντο ἀπωλύτως νὰ πλειστηριαζῶσι τὰ κτῆματα τῶν ὀφειλετῶν των καὶ νὰ λαμβάνωσι τὸ χρημα-

τικόν τῆς πωλήσεως εξαγόμενον. (Πολ. Δικ. τοῦ ἔτους 1841, περὶ ἀναγκ. ἐκποιήσεως).

Ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν 20 Μαΐου 1849 συναφθέντων δανείων μέχρι τῆς 25 Ἰουλίου 1842, ὁ πιστωτὴς ὤφειλε νὰ λαμβάνῃ τὸ πλειστηριαζόμενον κτήμα διὰ τὸ ἥμισυ τῆς ὀρισθείσης ἀξίας του, ἐὰν οἱ ὑπερθεματισταὶ δὲν προσέφερον ἀνώτερον ποσὸν τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας. (Νόμος 20 Μαΐου 1849).

Διὰ τὰ δάνεια τέλος τὰ γεγόμενα μετὰ τὴν 25 Ἰουλίου 1852 μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Ἑλλ. Δικονομίας, ἴσχυον οἱ ὀρίμοι τῶν νόμων τῶν πρὸ τῆς 1 Μαΐου 1841, τοῦ οὕτω καλουμένου τετάρτου ὀλιγωτέρου, καθ' οὓς οἱ πιστωταὶ ὤφειλον νὰ γείνωσιν ἀγορατταὶ τῶν κτημάτων, ἐὰν μὴ αἱ προσφοραὶ ὑπερέβαινον τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀξίας (Νόμος 25 Ἰουλίου 1852).

Εἰς τὰς διατάξεις ταύτας δὲν συμπεριλαμβάνοντο τὰ ἐμπορικὰ δάνεια ὧν οἱ πιστωταὶ εἶχον ἐν πάσῃ ἐποχῇ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπολύτου πλειστηριασμοῦ.

Ἐρωτώμεν ἤδη, τίμη τράπω δύνανται οἱ ὀριμοὶ οὗτοι περὶ κατακυρώσεως νὰ ἐκτελεσθῶσι τηρουμένης τῆς ἐν τῇ Πολ. Δικονομίᾳ διαγραφομένης διαδικασίας; Αἱ διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας ἀναχωροῦσιν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀπολύτου τῶν κτημάτων πλειστηριασμοῦ. Πᾶς πιστωτὴς δικαιούται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν πώλησιν τῶν κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου. Οἱ ἐνυπόθηκοι δανεισταὶ γνωστοποιοῦνται περὶ τῆς ἀρξομένης διαδικασίας, ὁ πλειστηριασμοὸς λαμβάνει χώραν ἐπὶ τῶν πράξεων τοῦ ἐπισπεύδοντος, μετὰ δὲ τὴν γινομένην πώλησιν τῶν κτημάτων συντάσσεται ὁ πίναξ τῆς κατατάξεως τῶν πιστωτῶν καὶ διανέμεται μεταξὺ αὐτῶν τὸ ἐκπλειστηρίασμα. Ἄλλα διὰ νὰ λάβωσιν ἐφαρμογὴν οἱ περὶ κατακυρώσεως νόμοι οἱ ἰσχύσαντες ἐν Ἑπτανήσῳ πρὸ τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀνάγκη νὰ γείνη ἡ κατάταξις πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ, οἱ δὲ πιστωταὶ νὰ λάβωσιν τὴν πληρωμὴν τῶν πιστώσεων των ἢ διὰ χρημάτων ἢ διὰ κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου σχετικῶς πρὸς τὴν ἐποχὴν ἐνὸς ἐκάστου τῶν δανείων. Ὡς ἔχουσιν ἤδη τὰ πράγματα δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν μετὰ πάσης θετικότητος, ὅτι ἐν Ἑπτανήσῳ δὲν ὑπάρχει νόμος περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως διὰ τὰ συναφθέντα δάνεια μέχρι Μαρτίου 1866. Ἡ διαταξὶς τοῦ ἀρθρ. 4 τοῦ νόμου τῆς 20 Ἰανουαρ. 1866 εἶναι δικαία καὶ ὀρθή, ἀλλὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἔπρεπε ἢ νὰ διατηρηθῇ ὁ περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως νόμος τῆς Ἑπτανήσου διὰ τὰ συναφθέντα δάνεια πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Πολ. Δικονομίας, ἢ ἔτερος μεταβατικὸς νὰ συναρμολογήσῃ τὰς διατάξεις αὐτῆς με τοὺς περὶ κατακυρώσεως ὀρισμοὺς τοὺς διατηρηθέντας ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ μεταβατικοῦ νόμου. Οὕτε δὲ διὰ τῶν κανόνων τῆς ἐρμηνευτικῆς, οὔτε διὰ τῆς νομολογίας δύνανται νὰ συναρμολογηθῶσιν οἱ νόμοι οὗτοι ἐκ διαφόρων ἀποροῦντες ἀρχῶν, καὶ εἰς ἀντίθετα τείνοντες ἀποτελέσματα.

Ἡ εὐθύνη τοιοῦτου κυκεῶνος εἰς ἃν ἐρρίφθησαν τὰ συμφέροντα τῶν Ἰονίων ἐπιβαρύνει κυρίως τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως, τὴν ἐκδῶσασαν τὸ διάταγμα τῆς 11 Φεβρουαρίου 1866. Ἡ Βουλὴ ἐγογγήσῃ προθεσίαν πρὸς ἐπέκτασιν τῆς Ἑλλ. νομοθεσίας ἐν Ἑπτανήσῳ μέχρι τῆς 1 Ἰουλίου. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. ὤφειλε νὰ ὠφελήθῃ τῆς προθεσμίας ταύτης, νὰ μελετήσῃ τὸ ἐγειρόμενα ζητήματα, νὰ ἐξακριβώσῃ τὰς ἀνωμαλίας, αἵτινες ἀναγκαίως ἔπρεπε νὰ ἐκπηγάσωσιν ἐκ τῶν παρ' αὐτῆς ἐπικυρωθέντων νόμων, νὰ ἐξομαλύνῃ αὐτάς εἴτε διὰ διαταγμάτων εἴτε συγκυλοῦσα τὴν Βουλὴν, καὶ διὰ νόμων. Ἀπέναντι τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτῇ καθηκόντων, τί ἔπραξε; Ὡσανεὶ ὁ ἔχθρος ἦτο ἐπὶ θύραις ἔσπευσε νὰ ἐκδώσῃ διάταγμα δι' οὗ ὠρίζετο ἡ 24 Μαρτίου πρὸς ἐφαρμογὴν καὶ ἐπέκτασιν τῆς Ἑλλ. νομοθεσίας ἐν Ἑπτανήσῳ. Καὶ τί; νομίζετε ἄρα γε ὅτι ἡ Κυβέρνησις πιστεύουσα ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἔτοιμα πρὸς ἀντικατάστασιν ὀλοκλήρου νομοθεσίας καὶ νέου διοικητικοῦ καὶ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ προέβη μετὰ τοσαύτης ταχύτητος εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ κυβερνητικοῦ διατάγματος; Ὅχι, ὄχι. Ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχεν εἰδέει τυπῶσι τοὺς Ἑλλ. νόμους τοὺς ὁποίους ἐμύλλε νὰ δημοσιεύσῃ ἐν Ἑπτανήσῳ, ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχεν οὐδὲ ἐν ἀντίτυπον τοῦ πολ. κώδικος τῆς Ἑπτανήσου ὅπως παραδῶσῃ αὐτὸ εἰς τοὺς δικαστὰς τῶν παλαιῶν ἐπαρχιῶν οἵτινες ἐπέλλοντο εἰς τὰς Ἰονίους νήσους ὅπως αὐτὴν ἐφαρμόσωσιν, ἀντὶ δὲ νὰ εἰσαγάγῃ τὸν νέον ὀργανισμόν κατὰ Ἰούλιον ὅτε ὡς ἐκ τῶν ἐπρχομένων σχολῶν ἡ ἐφαρμογὴ τῶν νέων νόμων ἤρχετο κατὰ Σεπτέμβριον, ἀντὶ νὰ μελετήσῃ καὶ προλάβῃ τὰς ἀνωμαλίας καὶ χορηγήσῃ γρόνον τιμὰ ὅπως οἱ δικασταί, οἱ δικηγόροι, οἱ πολῖται προμηθεύωσι τοὺς προαπαιτούμενους νόμους καὶ μελετήσωσιν αὐτούς, ἔσπευσε νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως τὸ ἐξάμβλωμα τῆς 11 Φεβρουαρίου, ἐξ οὗ προέκυβαν τὰ σπουδαῖα, τὰ βαρῦτατα, δυστυχῶς δὲ καὶ τὰ δίκαια τῶν Ἰονίων παράπονα. Ἡ πρόδοσι πάσης δίκης ἔπαυσε· αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν κατήντησαν κωμικαί· αἱ ἀνταλλαγαὶ ἐγαλαρωθήσαν. Τάξεις ὀλοκλήρου πολιτῶν ἐρρίφθησαν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην ἡμέραν ἐν μέσῳ τῶν ἀγυιῶν. (α) Τοιαύτην ἀπερισκεψίαν, τοιαύτην ἀπόνοιαν

(β) Δὲν ἐννοῶ νὰ ἀναφέρω μόνον τοὺς ὑπαλλήλους ὅσοι ἐπαύθησαν ὡς ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν θέσεών των, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀδικηθεῖσαν τάξιν τῶν ὑποδικηγόρων. Οἱ ὑποδικηγόροι ἐν ταῖς Ἰονίαις νήσοις ἐπέχον τόπον τῶν ἀνομιῶν τῆς Γαλλίας. Ὅπως ἐγγραφῇ τις εἰς τὸν κατάλογον τῶν ὑποδικηγόρων ἔπρεπε νὰ χορηγήσῃ τὴν ἀπόδειξιν διαφόρων προσόντων, τὴν ἐν τῷ γραφεῖα δικανικοῦ τινος φοιτησὶν ἐπὶ τινα χρόνον, νὰ ὑποβληθῇ δὲ καὶ εἰς ἐξετάσεις ἐπὶ τοῦ πρακτικοῦ δικαίου. Οἱ ὑποδικηγόροι διεξῆγον τὰς δίκας ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων εὐρυτάτην ἐχόντων δικαιοδοσίαν, διεξῆγον ὡσαύτως

οὐδέποτε Κυβέρνησις ἀνέδειξεν οὐδὲ ἐπὶ τῶν συμφερόντων καὶ αὐ-
 τὰς δίκας ἐνώπιον τῶν πλημμελειοδικῶν, συνέταττον δὲ καὶ ὑπέ-
 γραφον τὸ πλείστον τῶν δικογράφων ἐνώπιον τῶν πρωτοδικείων. Κα-
 τὰ τὸ διαδικαστικὸν τῆς Ἑπτανήσου σύστημα οἱ δικηγόροι ἀνέκρινον
 καὶ προπαρασκεύαζον τὰς δίκας αἰτινες ὑπεβάλλοντο τὸ πρῶτον εἰς
 τὴν ἐκδίκασιν τοῦ δικαστοῦ καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο δριστικῶς νὰ
 δικάσῃ ὁ δικαστὴς κατὰ τὸ σύστημα ἐκεῖνο οὐδεμίαν ἔλλειψιν ἀπο-
 δείξεων ἢ δύνατο νὰ συμπληρώσῃ, οὐδὲν λάθος τῶν προπαρασκευαστι-
 κῶν πράξεων νὰ ἐπανορθώσῃ, τὸ λάθος ἢ ἡ παράλειψις τοῦ δικηγό-
 ρου ἐπέφερον ἀνεπανόρθωτον πρὸς τὸν διάδικον βλάβην. Κατὰ τὸ
 ἤδη εἰσαχθὲν Ἑλλ. σύστημα ὁ δικαστὴς συνεργάζεται μετὰ τοῦ δι-
 κηγόρου, διατάττει καὶ ὀρίζει τὰς ἀπαιτούμενας ἀποδείξεις, ἀναστέλ-
 λει: ὅτῳκις ἂν ἐγκρίνῃ τὴν ἐκδοσὶν τῆς αποφάσεώς του. Τὸ ἐπάγ-
 γελμα τοῦ δικηγόρου παρίστα ὅθεν πλειονὰς δυσκολίας κατὰ τὸ προ-
 ηγούμενον σύστημα, τὰ δὲ λάθη τοῦ δικηγόρου ἐπέφερον πάντοτε
 ἀνεπανορθώτους ζημίας. Ὁ νόμος περὶ ἀφομοιώσεως εἰσαγωγῶν τὸ
 Ἑλλ. σύστημα ἔπρεπε νὰ ἐπεκτείνῃ μᾶλλον ἢ νὰ περιορίσῃ τὸν
 κύκλον τῆς ἐνεργείας τῶν ὑποδικηγόρων. Τὸ σῶμα τοῦτο δὲν ἔπρεπε
 βεβαίως νὰ διατηρηθῇ ἐν ταῖς Ἴονιαις νήσοις κατ' ἐξαιρέσειν τῶν
 παλαιῶν ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ δίκαιον ἦτο οἱ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀφο-
 μοιώσεως ὑπάρχοντες ὑποδικηγόροι νὰ ἀναγνωρισθῶσιν ὡς δικηγόροι
 τῶν πρωτοδικείων. Παραπλησίᾳ ἐλήφθη πρόνοια διὰ τοὺς πρακτι-
 κούς δικηγόρους τῶν παλαιῶν ἐπαρχιῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσα-
 γωγῆς τῆς νέας νομοθεσίας (ἀρθρ. 137 ὄργ. τῶν δικαστηρίων). Ἀντὶ
 δὲ τῆς ἐπεκτάσεως ταύτης, ἀντὶ νὰ ληφθῇ ἡ αὐτὴ πρόνοια οἷα ἐλή-
 φθη κατὰ τὸ ἔτος 1835 διὰ τοὺς δικηγόρους τῶν παλαιῶν ἐπαρ-
 χιῶν ὅσοι δὲν εἶχον τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, ἀλλὰ
 κατὰ προᾶξιν μετήρχοντο τὸ ἐπαγγελμᾶ των, περιορίσθη ἡ ἐνέργεια
 τῶν ὑποδικηγόρων εἰς μόνον τὰ εἰρηνοδικεῖα τὰ ἔχοντα λίαν περιω-
 ρισμένην δικαιοδοσίαν. Τοιοῦτοτρόπως δὲν περιορίσθη ἀλλ' ἐξηφανί-
 σθη ὁ κύκλος τῆς ἐνεργείας τῶν ὑποδικηγόρων. Οἱ πλείστοι δὲ αὐτῶν
 διανύσαντες τὸν βίον εἰς τὸ ἐπάγγελμᾶ των ὑπὸ τὴν πεποιθήσειν ἦν
 ἐνέπνεον αὐτοῖς ὁ νόμος τῆς πολιτείας, μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ ἐπι-
 δοθῶσιν εἰς ἄλλο ἔργον, ἔχοντες ἀνωτέραν ἱκανότητα πολλῶν τῆς
 Ἑπτανήσου δικηγόρων, ἔστερήθησαν ἀδίκως ἀνευ λόγου τινὸς καὶ
 ἀπερισκεπτός τοῦ ἐπαγγέλματος ἐφ' οὗ εἶχον κεκτημένα δικαιώμα-
 τα καὶ προσδοκίας. Ἡ Βουλὴ, δὲν ἀμφιβάλλω, θέλει ἐπανέλθει ἐπὶ
 τῆς αποφάσεώς της καὶ ἐπανορθώσῃ τὴν γενομένην ἀδικίαν κατὰ
 διακοσίωμ περίπτωσιν ἀτόμων τῆς Ἑπτανήσου μεγίστην ἐξουσιάζοντων
 ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν Ἴονίων. Τὰ λάθη τῆς Βουλῆς, ἢ
 ἀπερισκεψία καὶ ἢ ἀπόνοια τῆς Κυβερνήσεως κατέστησαν θρασείαν
 πολιτικὴν τινα ὥστε νὰ προβῇ εἰς βήματα ἔκνομα καὶ προσβάλλον-
 τα τὴν ἐθνικὴν τιμὴν, ἅτινα δὲν θέλουσι βραδύνει νὰ καταστῶσι
 γνωστά.

τῶν τῶν κατακτηθέντων ἐχθρῶν. Ἡ δὲ Ἑλλ. Κυβέρνησις τῆς 11 Φεβρουαρίου 1866 τοιαύτην ἀντεπεξήρχετο διαγωγὴν ἀπέναντι τοῦ λαοῦ τῶν Ἰονίων νήσων!

Δὲν συνηγορῶ ὑπὲρ τῆς Ἑπτανήσου ἥτις δὲν ὑπάρχει πλέον οὐδὲ θέλει ἐν τῷ μέλλοντι ὑπάρξει εἰμὴ ὡς μία τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος. Συνηγορῶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος αὐτῆς. Ἡ τιμὴ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ βασιλέως, ἡ τιμὴ τῆς Ἑλλάδος, τὸ μέλλον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐπεξήτουν μείζονα σκέψιν καὶ ἀνασκοπὴν ἐπὶ τῶν συμφερόντων τῶν νέων ἐπαρχιῶν, ἐπέβαλλον τὸ καθήκον μείζονος εὐλικρινεΐας πρὸς τὰς δεδομένας πρὸς τὴν Α. Μ. συμβουλίας. Μέγα μέρος τῆς ἐπελοούσης καταστροφῆς εἶναι δυστυχῶς ἀνεπανόρθωτον. Ἄλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἀντικείμενα ἐφ' ὧν θεραπεία τις δύναται νὰ ἐπέλθῃ. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ μελετήσῃ ἐπὶ τούτων, νὰ προπαρασκευάσῃ τὰ προσαπαιτούμενα ἔργα ὡπως ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ προλάβῃ τὴν ἀπελπισίαν πρὸς τὴν οἱ Ἰόνιοι πλέουσι πλησίτιστοι. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ὀφείλει πρὸς τὴν Ἑπτανήσον, ὀφείλει πρὸς τὴν τιμὴν καὶ τὰ τιμαλφέστατα τῆς Ἑλλάδος συμφέροντα νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν θεραπείαν, ὅπως τοῦλάχιστον κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ προσεχοῦς δικαστικοῦ ἔτους τακτοποιηθῶσιν ὅσα εἶναι ἐπιδεκτικὰ διορθώσεως.

Ἐν Ἑπτανήσῳ εἰσήχθη τὸ περὶ μεταγραφῆς σύστημα τοῦ Ἑλλ. νόμου 29 Ὀκτ. 1856 κηρυχθέντος ἐκτελεστοῦ ἐν τοῖς Ἰονίοις νήσοις ἀπὸ 15 Ἀπριλ. 1866.

Ὅθεν τὰ ἄρθρα 2009—2026 Ἰον. Κώδ. κατηργήθησαν ἀντικατασταθέντα ὑπὸ τοῦ περὶ μεταγραφῆς Ἑλλ. νόμου.

Τὰ ἄρθρ. 2039—2052 Ἰον. Κώδ. κατηργήθησαν ὑπὸ Ἑλλ. Πολ. Δικ. 954 καὶ ἐπ.

Αἱ διατάξεις ἄρθρων 2008 καὶ 2078 μετερρυθμίσθησαν δι' ἄρθρων 21 καὶ 25 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Ἑλλ. νόμου, καθ' ἃ ἡ ἐγγραφή καὶ ἡ προσημείωσις ὑποθήκης διακόπτουσι τὴν παραγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως ὑπὲρ ἐκείνου, διὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ὁποίου ἐγένοντο.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΕΝ ΗΠΕΙΡΟΘΕΣΣΑΛΙΑ *

Νόμος 19 Μαρτίου 1882. Περί εισαγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς ἄρτι προσαρτηθείσας Θεσσαλικὰς καὶ Ἡπειρωτικὰς ἐπαρχίας.

1. Μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ φύλλου τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως» ἐν ᾧ καταχωριθῆσεται ὁ παρὼν νόμος, ἅπαντα ἢ ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ κειμένη νομοθεσία λαμβάνει ὑποχρεωτικὴν ἰσχύον ἐν ταῖς ἄρτι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος προσαρτηθείσαις χώραις.

2. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως νόμου ὀριστικοῦ περὶ διαιρέσεως τῶν χωρῶν τούτων εἰς νομοὺς καὶ ἐπαρχίας, καθίστανται ἐν αὐταῖς τρεῖς νομοὶ α') ὁ τῆς Ἀρτις, περιλαμβάνων ὡς ἐπαρχίας τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας Ἀρτις καὶ Τσουμέρκων· β') ὁ τῆς Λαρίσσης, περιλαμβάνων ὡς ἐπαρχίας τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας Λαρίσσης, Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων, Ἀγυῖας, Τυρνάβου, Ἀλμυροῦ, καὶ Βώλου· γ') ὁ τῶν Τρικκάλων, περιλαμβάνων ὡς ἐπαρχίας τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας Τρικκάλων, Καλαμπάκας, καὶ Καρδίτσας. — Βασιλικὸν διάταγμα θέλει κανονίσει τὰ τῆς πρώτης ἐγκαταστάσεως ἐπαρχῶν ἐν ταῖς ἄνω ἐπαρχίαις.

3. Ἡ ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις ἐπαρχίαις δημοτικὴ διαίρεσις καὶ ὁ σχηματισμὸς τῶν δήμων γενήσεται κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1833 νόμου περὶ

* Διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 2ῆς Ἰουνίου 1881 καὶ ἄλλων ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐκδοθέντων Β. Διαταγμάτων εἰσήχθη ἡ Ἑλληνικὴ Νομοθεσία εἰς τὴν Ἡπειροθεσσαλίαν. Ἄλλ' ὁ τρόπος οὗτος ἐθεωρήθη ἀντισυνταγματικὸς, δι' ὃ ἐξεδόθη ὁ Νόμος τῆς 19 Μαρτίου 1882, δι' οὗ ἠκυρώθησαν τὰ προηγούμενα διατάγματα. Περὶ τούτου ἐπιθ. Πολιτικὴ Δικονομία σελ. 8.

συστάσεως τῶν δήμων· ἀλλ' ὁ τυχὸν κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῶν ἐκλεχθησομένων δημοτικῶν ἀρχῶν γεννησόμενος μετασχηματισμὸς τῶν νέων τούτων δήμων πραγματοποιεῖται κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς ἀμέσως ἐπομένης περιόδου καὶ οὐδεμίαν ἐπιφέρει μεταβολὴν εἰς τὰς πρὸ αὐτοῦ ἐγκατασταθείσας δημοτικὰς ἀρχάς. — Μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ἀρχῶν τούτων, αἱ ὑφιστάμεναι νῦν δημοτικαὶ ἀρχαὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐκτελοῦσαι τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐν ταῖς διὰ Β. Διατάγματος ὀρισθησομέναις περιφερείαις καὶ κατὰ τὸν ἐν τῷ Διατάγματι κανονισθησόμενον τρόπον. Ἡ ἀναπλήρωσις ἢ ἀντικατάστασις τῶν ἀρχῶν τούτων, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, ἐκ τῶν ἐν τῷ δημοτικῷ νόμῳ ὀρισμένων, γίνεται ὑπὸ τοῦ νομάρχου.

4. Μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν ἐξακολουθεῖ ἐν τοῖς ὑφισταμένοις δήμοις ἡ αὐτὴ, ὡς πρότερον, δημοτικὴ φορολογία. — Ἐπιβάλλεται προσέτι δημοτικὸς φόρος ἐπὶ τῶν ζώων καὶ ἐπὶ τῶν ἀροτριῶν κτηνῶν, ἐκεῖνος μὲν ἴσος πρὸς τὸ πεμπτημόριον τοῦ δημοσίου φόρου, οὗτος δ' ἐκ δραχμῶν δέκα κατὰ κτήνος ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἐκ δραχμῶν πέντε κατὰ κτήνος ἐν τῷ νομῷ Ἄρτης. — Ὁ ὑποβληθεὶς εἰς πληρωμὴν δημοτικοῦ φόρου ἀροτριῶν κτηνῶν δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν ἰδιοκτῆτην ἢ καρπωτῆν τῶν γαιῶν, εἰς τὴν ἀροτρίωσιν τῶν ὁποίων ἐχρησίμεισε τὸ φορολογηθὲν κτήνος, μέρος τοῦ φόρου ἀντιστοιχοῦν πρὸς ἣν ὁ ἰδιοκτῆτης ἢ καρπωτῆς ἀπέτιεν ἀναλογίαν τοῦ φόρου τῆς δεκάτης, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ καλλιεργητοῦ διανομῆς τῶν προϊόντων. — Ἡ περὶ τούτου διαδικασία διεξάγεται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου.

5. Μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους δημοτικῶν ἀρχῶν, ἡ δημοτικὴ ἀστυνομία ἀνατίθεται εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, ἐνεργουμένη διὰ

τῶν ὑπὸ τῶν νομαρχῶν κατὰ τόπους διοριζομένων ἀστυνομῶν, ὑπαστυνόμων, βοηθῶν καὶ ἀστυνομικῶν κλητήρων, ὧν ὁ ἀριθμὸς, ὁ μισθὸς καὶ βαθμὸς κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος. Ὁ τε νομάρχης, ὡς διευθυντῆς τῆς ἐν τῷ νομῷ ἀστυνομίας, καὶ τὰ ἀνωτέρω κατονομαζόμενα ὄργανα αὐτοῦ ἐκτελοῦσι τὰ καθήκοντα, τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ΡΚΨ νόμου τῆς 13 Μαρτίου 1849, ἐπεκτείνονται δὲ καὶ εἰς τὰς χώρας ταύτας αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας Β. Διατάγματος τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836.

6. Ἐν καταρτισθείσῃ καὶ δημοσιευθείσῃ τῆς δημοτικῆς διαιρέσεως, ἐνεργοῦνται αἱ πρῶται δημαιρεσίαι ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγων, περιεχόντων πάντας τοὺς ἔχοντας τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ καταρτιζομένων κατὰ τὰς διατάξεις Β. Διατάγματος, κανονίζοντος τὰ περὶ τούτου καὶ ὀρίζοντος προσέτι τὰ τοῦ κανονισμοῦ τῶν τμημάτων καὶ τὰ πρὸς συγκρότησιν εἰδικῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν διὰ τὰς δημαιρεσίας ταύτας. Κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τούτων καὶ μέχρι τῆς κατὰ τὸν κείμενον ἐκλογικὸν νόμον ἀναθεωρήσεως αὐτῶν, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ἑψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ στρατολογικοῦ νόμου τοῦ 1878. — Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν μετὰ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τούτων καὶ πρὸ τῆς πρώτης ἀναθεωρήσεως αὐτῶν παρεμπέσει βουλευτικὴ ἐκλογή, αὕτη ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ἐν τοῖς αὐτοῖς τμήμασι καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν αὐτῶν ἐπιτροπῶν.

7—8. Κατηργήθησαν. *

9. Διὰ Β. Διατάγματος κανονισθήσονται προσωρινῶς, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰσαγομένης νομοθεσίας, τὰ τῶν οικονομικῶν καὶ ἄλλων ἀρχῶν ἐν ταῖς νέαις ἑπαρχίαις.

* Διὰ τοῦ Ν. ΑΨΘ' τῆς 30 Μαρτίου 1883 περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν καὶ δημοκρασιῶν νόμων.

— Ὡσαύτως διὰ Β. Διατάγματος κανονισθήσονται τὰ τῆς βεβαιώσεως τοῦ φόρου τῶν ζώων διὰ τὸ ἔτος 1882.

— Ἐπιτρέπεται ἢ διὰ Β. Διατάγματος προσθήκη εἰς τὸ σῶμα τῶν πολιτικῶν μηχανικῶν τριῶν νομομηχανικῶν, ὧν δύο πρώτης τάξεως καὶ εἰς δευτέρας, καὶ ἕξ ἐπαρχιακῶν μηχανικῶν, ὧν τέσσαρες πρώτης τάξεως καὶ δύο δευτέρας. — Ἐπίσης ἐπιτρέπεται ἢ διὰ Β. Διατάγματος προσθήκη εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς

δεκαρχῶν πρώτης μὲν τάξεως	6
δευτέρας δὲ τάξεως	4
καὶ φυλάκων	100

Τὸ ὅλον 110

Οἱ πρῶτοι διορισμοὶ εἰς τὰς θέσεις τῶν δεκαρχῶν τούτων γίνονται καὶ ἐκ τῶν μὴ ὑπηρετούντων νῦν φυλάκων, κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματος κανονισθησόμενα.

— Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ Β. Διατάγματος νὰ παλλάξῃ εἰσαγωγικοῦ τέλους προϊόντα καὶ ἄλλα εἶδη εἰσαγόμενα ἐκ τῆς πεδιάδος Ἄρτης εἰς τὴν ὁμώνυμον πόλιν πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν, ὡς καὶ τὰ κτήνη καὶ γεωργικὰ ἐργαλεῖα, τὰ χρησιμεύοντα εἰς τοὺς ἐκ τῶν μεθορίων ἑλληνικῶν χωρῶν μεταβαίνοντας ἐκάστοτε εἰς τὴν ὀθωμανικὴν χώραν πρὸς καλλιέργειαν τῶν κτημάτων των. — Ἀτέλεια ὡσαύτως διὰ Β. Διατάγ. ἐπιτρέπεται διὰ τὰ ὑπὸ κατοίκων τῆς Ἑλλάδος μεταφερόμενα εἰς τὸ ὀθωμανικὸν ἐπὶ προσκαιρῷ διαμονῇ πρὸς νομὴν κτήνη καὶ ἐπαναφερόμενα εἰς τὴν ἡμεδαπὴν ἐντὸς ὀκταμήνου. — Οἱ ὑπάρχοντες ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις ἑλληνοδιδάσκαλοι καὶ δημοδιδάσκαλοι δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν ἐν αἷς κατέχουσι θέσεσι μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους, καὶ ἂν στερῶνται τῶν κατὰ τὴν ἑλληνικὴν νομοθεσίαν προσόντων.

10. Ἐπιτρέπεται ἢ διὰ Β. Διατάγμ. σύστασις εἰρηνοδικείων καὶ πρωτοδικείων, κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ

Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ ἐνὸς ἐφετείου ἐν ταῖς ἄρτι προσαρτηθείσαις εἰς τὸ ἐλληνικὸν Κράτος ἐπαρχίαις, ὡς καὶ ἡ ὑπαγωγή πρωτοδικείου, συσταθησομένου ἐν αὐταῖς, εἰς ἐφετεῖον ἐκ τῶν ἤδη ὑφισταμένων. Ὁ ἀριθμὸς, αἱ ἔδραι, ἡ περιφέρεια καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν δικαστηρίων τούτων ὀρισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος. — Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὸν διορισμὸν τῶν δικαστικῶν γραφέων καὶ ὑπογραμματέων, δὲν ἐφαρμόζοντα. ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς εἰσαγομένης νομοθεσίας, ἀλλ' ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 123 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ. — Ἡ περὶ τῶν προσόντων καὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν παρέδρων παρὰ τοῖς ἐφετείοις καὶ τοῖς πρωτοδικείοις διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων δὲν ἐφαρμόζεται ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς εἰσαγομένης νομοθεσίας, ἀλλ' ἰσχύουσι κατὰ τοῦτο αἱ διατάξεις τῶν ἐδαφίων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ. — Διὰ τὸν διορισμὸν δικηγόρου παρὰ τῷ συσταθησομένῳ ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις ἐφετείῳ, κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς εἰσαγομένης νομοθεσίας, δὲν προαπαιτεῖται ἡ γνωμοδότησις τοῦ πρωτοδικείου, περὶ ἧς ὀρίζει τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, αὐτὴ διὰ τὴν σύστασιν συμβουλευτικοῦ ἢ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 167 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ ἀπαιτουμένη γνωμοδότησις τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν. — Ὡσαύτως διὰ τὸν διορισμὸν κλητῆρων ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῶν νέων ἐπαρχιῶν δὲν ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα ἡ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 9 τοῦ ἀπὸ 29 Ἰουνίου ΥΜΔ' νόμου ὀριζομένη γνωμοδότησις τοῦ συμβουλίου τῶν πρωτοδικῶν.

11. Μέχρις οὗ κατασταθῆ ἔφικτος ὁ καταρτισμὸς καταλόγου ἐνόρκων ἐν τοῖς νέοις νομοῖς, τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν κακουργιοδικῶν ἀδικήματα ἐκδικάζονται τὰ μὲν τοῦ νομοῦ Ἄρτης ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ἐφετείου Κερκύρας κακουργιοδικῶν, τὰ δὲ λοιπὰ ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐφετείου. Πρὸς τοῦτο δὲ παραπέμπονται μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ ὀριστικοῦ βουλευμάτος αἱ σχετικαὶ δικογραφίαι πρὸς τοὺς ἀρμοδίους εἰσαγγελεῖς τῶν ἐφετῶν.

12. Μέχρι τοῦ ὀριστικοῦ τῶν δῆμων σχηματισμοῦ, τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν καὶ τῶν μεταγραφῶν τηρηθῆσονται κατὰ περιφέρειας ἐιρηνοδικείων. Τὰ δὲ καθήκοντα τοῦ δημοσίου κατηγοροῦ, πλὴν τοῦ εἰσαγγελέως, θέλει ἐκπληροῦ καὶ ὁ ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ πταισματοδικείου ἀστυνόμος, ὑπαστυνόμος, ἢ βεηθός· ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων ἐν τῇ ἔδρᾳ ταύτῃ, αἱ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐπαρχίας, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ πταισματοδικεῖον. — Τὰ ὑπὸ τῶν πταισματοδικείων καταγινωσκόμενα πρόστιμα εἰσπράττονται μέχρι τοῦ ὀριστικοῦ καταρτισμοῦ τῶν δῆμων ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, τὰ δὲ λοιπὰ δικαιώματα, τὰ ὀριζόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 τοῦ νόμου περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς εἰσπράττονται ὑπὲρ τῶν δῆμων.

13. Πᾶσαι αἱ ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις ἐκκρεμεῖς διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς εἰσαγομένης νομοθεσίας συσταθησόμενα ἀρμόδια δικαστήρια.

14. Τὰ ἀπὸ τῆς 26 Ἰουνίου 1881 μέχρι σήμερον ἐκδοθέντα περὶ τῶν νέων χωρῶν νομοθετικὰ Β. Διατάγματα καὶ τὰ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ἐκδοθέντα εἰσὶν ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρα. Πᾶσαι δὲ αἱ ἀπὸ τῆς προσαρτήσεως μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς ἐν τῷ λοιπῷ βασιλείῳ κειμένης νομοθεσίας ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις ἢ ἄλλαι πράξεις, δικαστικὸν φέρουσαι τύπον, λαμβάνουσι κῶρος ὅπως ἀπηγ-

γέλθησαν. Ὡσαύτως κυροῦται πᾶσα πράξις, δημόσιον φέρουσα τύπον, ἀφορῶσα εἰς ἰδιώτην, ἐκτὸς διορισμοῦ εἰς δημοσίαν θέσιν· ἀλλ' οἱ διορισθέντες εἰς δικαπτικές θέσεις διατηροῦσιν ἅπερ πρὸ τοῦ διορισμοῦ ἐκέκτηντο προσόντα προαγωγῆς.—Τὰ τῆς ἰσχύος τῶν χρηζουσῶν νομοθετικῆς ἐγκρίσεως συμβάσεων τοῦ δημοσίου πρὸς ἰδιώτας θέλει κανονίσει εἰδικῶς περὶ ἐκάστης ἢ νομοθετικῆς ἐξουσίας.

15. Τὰ τῆς ὀρκωμοσίας τῶν δικαστικῶν καὶ τῶν ἄλλων δημοσίων ὑπαλλήλων κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασιν τῶν ἀρχῶν ὀρισθῆσονται διὰ τοῦ περὶ διορισμοῦ ἐκάστου αὐτῶν Διατάγματος.

16. Ἡ νόμιμος διορία πρὸς ἐπανάληψιν τῶν ἀκυρωθεισῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις ἐπαρχίαις ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου· κανονισθῆσονται δὲ διὰ Β. Διατάγματος, εἰδικῶς διὰ τὰς ἐκλογὰς ταύτας, τὰ τῶν καταλόγων, περιεχόντων πάντας τοὺς ἔχοντας τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, τὰ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, καὶ τὰ τῶν τμημάτων.

17. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ ἐν ᾧ καταχωρισθῆσεται φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

18. Πᾶσα διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργεῖται.

Β. Διάταγμα τῆς 21 Μαρτίου 1882. Περὶ συστάσεως νομαρχιῶν καὶ ἐπαρχιῶν κατὰ τὰς νεωστὶ προσαρτηθείσας εἰς τὸ Βασίλειον ἐπαρχίας.

1. Πρὸς διοικήσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ εἰρημένου νόμου καθισταμένων νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν συνιστῶνται τρεῖς νομαρχίαι· α') ἐν Ἀρτῇ· β') ἐν Λαρίσσει, καὶ γ') ἐν Τρικάλαις· καὶ ὀκτὼ ἐπαρχεῖαι· α') ἐν Τσουμέρκοις· β') ἐν Δομοκῶ καὶ Φαρσάλαις· γ') ἐν Ἀγινῶ· δ') ἐν Τυρνάβῳ· ε') ἐν Ἀλ-

μυρῶ· ζ') ἐν Βόλῳ· ζ') ἐν Καλαμπάκῃ· καὶ η') ἐν Καρδίτῃ.
— Ἡ ἄμεσος διοίκησις τῶν ἐπαρχιῶν Ἄρτης, Λαρίσης, καὶ Τρικκάλων ἀνατίθεται εἰς τοὺς οικείους νομάρχας.

2. Ἐδραὶ τῶν μὲν νομαρχῶν Ἄρτης, Λαρίσης, καὶ Τρικκάλων, καὶ τῶν ἐπαρχῶν Ἀγυῖας, Τυρνάβου, Ἀλμυροῦ, Βόλου, Καλαμπάκας, καὶ Καρδίτσης, ὀρίζονται αἱ ὁμώνυμοι τῶν εἰρημένων ἐπαρχιῶν πόλεις, τοῦ δὲ ἐπαρχοῦ Τσουμέρκων τὰ Ἄγναντα, καὶ τοῦ ἐπαρχοῦ Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων τὰ Φάρσαλα.

Β. Διάταγμα 23 Μαρτίου 1882. Περὶ αὐστάσεως τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις.

1. Συστῶνται αἱ ἐξῆς τελωνιακαὶ ἀρχαί. Ἐν Ἄρτῃ τελωνεῖον Γ' τάξεως. Ἐν Πλάκῃ καὶ Καλαρρῦταις Ὑποτελωνεῖον Γ' τάξεως. Ἐν Σκλούπῳ καὶ Χρηστοῖς τελωνιακὸν φυλακεῖον. Ἐν Κοπρᾶνῃ τελωνιακὸς σταθμὸς, ἐπιφυλασσομένης τῆς προαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τελωνεῖον Γ' τάξεως, ἅμα τῇ κατασκευῇ προκομαίας κτλ. Ἐν Ἀκτίῳ τελωνιακὸς σταθμὸς, ὑπαγόμενος εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ τελωνεῖου Βονίστης. Ἐν Βόλῳ τελωνεῖον Α' τάξεως μετὰ Διχμετακομίσεως. Ἐν Τσεγκέλι, Τρίκερι, Χορευτῷ, Χόρτῳ, Ταμούχαρι καὶ Ἄγριζ ὕποτελωνεῖον Γ' τάξεως. Ἐν Δελῶνιᾳ, Καλὰ Νερά, Ἀφήσῳ, Μηλίνα καὶ Πλατανιά τελωνιακὸς σταθμὸς. Ἐν Τσάγεζι τελωνεῖον Γ' τάξεως. Ἐν Βαυπᾷ ὕποτελωνεῖον Γ' τάξεως. Ἐν Κρανιά, Πυργωτῷ, Καραβί, Γλυμένῳ-Μήλῳ καὶ ἁγίῳ Ἰωάννῃ Θεολόγῳ τελωνιακὸν φυλακεῖον. Ἐν Τυρνάβῳ τελωνεῖον Β' τάξεως. Ἐν Γριζάνῳ, Νεζερῷ καὶ Καραθερῆ ὕποτελωνεῖον Γ' τάξεως. Ἐν Ἀμοθρι τελωνιακὸν φυλακεῖον. Ἐν Καλαμπάκῃ τελωνεῖον Γ' τάξεως. Ἐν Μαλακάσι, Γεωργίτσα, Βελιμάτσα καὶ Ἄσπρῃ Κλησιᾷ τελωνιακὸν φυλακεῖον.

2. Τὸ τελωνεῖον Βόλου θέλει ἔχει τὸ ἐξῆς προσωπικόν: Τελώνην, Ἐλεγκτήν· Α', Β', καὶ Γ', Γραμματεῖα, τέσσαρα: Ὑπογραμματεῖς, Εἰσπράκτορα, Ἀποθηκάριον, τέσσαρα: Ὑποθηκάρχους, Ἐπιστάτην Διαμετακομίσεως καὶ Α' καὶ Β'

Γραμματέα αὐτῆς. — Ἀφομοιοῦνται δὲ τὸ ἀνωτέρω προσωπικόν ὡς πρὸς τὸν μηνιαῖον μισθὸν μὲ τὰς ἐν γένει ἀποδοχὰς τῶν ἰσοβάθμων αὐτῷ τοῦ τελωνείου Σύρου.

Αἱ διὰ τοῦ Δ. 23 Μαρτίου 1882 περὶ συστάσεως οἰκονομικῶν ἐφοριῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις ἄρτι Ἡπειρωτικαῖς καὶ Θεσσαλικαῖς ἐπαρχίαις κατασταθεῖσαι Οἰκονομικαὶ Ἐφορίαι ἀναφέρονται κάτωθεν τοῦ περὶ Ἐφοριῶν ΣΞΕ, νόμου 16 Ὀκτωβρίου 1853 ἐν λ. Ἐφορίαι Οἰκονομικαί. Τὰ δὲ διὰ Διατ. τῆς αὐτῆς ἡμερημηνίας συσταθέντα ταμεῖα ἀναφέρονται κάτωθεν τοῦ περὶ Ταμείων ΣΞΔ' τῆς 21 Ὀκτωβρ. ἐν λέξει Ταμείων Ὁργανισμός.

Β. Διάταγμα 23 Μαρτίου 1882. Περὶ συστάσεως ἐφετείου ἐν Λαρίσσει.

1. Συνιστᾶται ἐφετεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐφετεῖον Λαρίσσης,» ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ πρωτοδικεῖα Βώλου, Τρικκάλων καὶ Καρδίτσας.

2. Ἡμέρα ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐφετείου Λαρίσσης ὀρίζεται ἡ τριακοστὴ πρώτη Μαρτίου ε. ε.

Β. Διάταγμα 23 Μαρτίου 1882. Περὶ συστάσεως πρωτοδικείων καὶ εἰρηνοδικείων ἐν τῷ νομῷ τῆς Λαρίσσης.

1. Ἐν τῷ νομῷ τῆς Λαρίσσης συνιστῶνται τὰκόλουθα πρωτοδικεῖα· α') πρωτοδικεῖον Λαρίσσης, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰς ἐπαρχίας Λαρίσσης, Τυρνάβου, Ἀγυῖας, Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων· β') πρωτοδικεῖον Βώλου, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰς ἐπαρχίας Βώλου καὶ Ἀλμυροῦ.

2. Ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ πρωτοδικείου Λαρίσσης συνιστῶνται τὰ ἀκόλουθα εἰρηνοδικεῖα· Α'. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Λαρίσσης· 1) εἰρηνοδικεῖον Λαρίσσης, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν πόλιν ταύτην καὶ περιλαμβάνιον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του αὐτὴν τε καὶ τὰ χωρία Κιόσκι, Μπαγιάσλάρ, Χασάν-Τατάρ, Χατζῆ-Χαλάρ, Χατζῆ-Λάο, Ἀμαρλάρ, Τσουρμακλή, Χατζῆ-Μουσταφαλάρ, Μαϊμουλι, Μεντεσελῆ, Μικρὰ Καλύβια, Κουλουρι,

Μπαϊραϊνα Νέχαλι, Κασάπ-Ἄλῃ, Σάτ-Ὀμπασι, Νεμπεγ-
 λέρ, Καμπατσηλάρ, Καρλάρ, Ἄλῃφακα, Δοξαρᾶ, Μπουχ-
 λάρ, Κουτσόχερο, Γούντσα, Τωρτουνλάρ, Σουλέτσι, Σουμπα-
 σίμοι, Ἰσαρλίκ, Τουρκεμισλῃ, Μπακράτς, Μπουγιούκ, Χα-
 λίτς, Σοφόμπας, Καρatosώλ, Ύουϊτλῃ, Τουπουσλάρ, Κετσελῃ
 ἢ Ψυχικόν, Ταουσάν, Καρλίγκα· 2) εἰρηνοδικεῖον Γκερλῃς,
 δευτέρως τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Γκερλῃ καὶ περιλαμ-
 βάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Γκερλῃ, Τσουλλάρ,
 Σάρκωλη, Χατζόμπασι, Γιαγαλάρ, Σαρχάτι, Σαρχανιάρ,
 Σορῃ-Μους, Μπουραζάν, Σακαλάρ, Κιουτζούκ, Χαλίτς, Κιολε-
 λέρ, Χατζῆ-Μου, Ριζόμπλον ἢ Ντίνκη, Τσελτικτοῦ, Ἄνιτά-
 τεπέ, Κουγιούν γερῃ, Σορασλάρ, Ἄμππουλάρ, Ντεντέ-βιράν,
 Σαρτζαλάρ, Νιάματα, Μπετσηλέρ, Σουφουλάρ, Κιλίτσλάρ,
 Χατζῆ Μπαϊρακλάρ, καὶ Σουλεμέν· 3) εἰρηνοδικεῖον Κισσά-
 θου, δευτέρως τάξεως, ἔδραν ἔχον τὰ Ἄμπελάκια καὶ περι-
 λαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν τε κομόπολιν ταύτην
 καὶ τὰ χωρία Λασποχώριον, Σπηλιά, Μέγα Κασερλῃ, Μικρὸν
 Κασερλῃ, Σαρλίκι, Μπαμπᾶ, Τσιμπασιά (3 χωρία), Μπακ-
 τσιλάρ, Μπουλτσι, Μακροχώριον, Χαντζόμπασι, καὶ Πουρνάρι.
 Β' Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τυρνάβου· 1) εἰρηνοδικεῖον Τυρνάβου,
 πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ἀμύμονον πόλιν καὶ περιλαμ-
 βάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ἀλόκληρον τὸ τμήμα τοῦ Τυρ-
 νάβου· 2) εἰρηνοδικεῖον Ὀλύμπου, δευτέρως τάξεως, ἔδραν
 ἔχον τὴν κομόπολιν Ραψάνην καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δι-
 καιοδοσίαν του τὴν κομόπολιν ταύτην καὶ τὰ χωρία Πυργωτόν,
 Κράνια, Νεζερόν, Νικετριμ, Αἰγαίνα, Μπόλομπούτ, Κετσιλέρ,
 Καραδεμιρλέρ, Κουδερεσί, Ρουτσούνι, καὶ Δερελῃ. Γ' Ἐν τῇ
 ἐπαρχίᾳ Ἄγκυρας· 1) εἰρηνοδικεῖον Ἄγκυρας, δευτέρως τάξεως,
 ἔδραν ἔχον τὴν πόλιν ταύτην καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δι-
 καιοδοσίαν του αὐτὴν τε καὶ τὰ χωρία Δέσιανν, Γιορακῆρ,
 Κάπιστα, Ποταμιά, Τσαϊ ὄγλι, Ἄθανάτου, Δογάνι, Τουρκο-
 χῶρι, Καρύτσα, Πολυδέδρι, Σηῆτι, Ρετσάνη, Σελίτσανη,
 καὶ Νισόλανι· 2) εἰρηνοδικεῖον Κεραμιδίου, δευτέρως τάξεως,
 ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Κεκουράβα, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν
 δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Κεραμιδί, Κουκουράβα, Κερμενλῃ,
 Τσεκίρι, Τσουζάνι, Μαρμαργιανῃ, Καστρί, Μπλασιά, Βουλγα-

ρί η, Ἄλφρακλάρ, Βένιτο, καὶ Σκληθρον. Δ' Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων 1) εἰρηνοδικεῖον Δομοκοῦ, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του αὐτὴν τε καὶ τὰ χωρία Μπαταριέρ, Τσόμπα, Ἀγόργιαννη, Βελεσιώταις, Μαντασιά, Τσοφλάρι, Καρχασιάν, Πουρνάρ, Σκόρμιτσα, Γιακαρόμπα, Βαρδαλῆ, Κρολύμπα, Βουῆι, Γεραυλῆ, Τσιφλικάκι, Ἀἰθαμουκλῆ, Δραχανῆ, καὶ Λεῦκα· 2) εἰρηνοδικεῖον Δαουκλῆ, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ ὁμώνυμον χωρίον καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Δαουκλῆ, Νεζερόν, Ντερελῆ, Παναγιά, Ὀμβρικῆ, Ζαπάντι, Δερβένιον, Μικρόν Παλαμῆ, Ἀθαρίτσα, Δραμάλα, Χίλιαδοῦ, Νεοχώριον, Ἀλχάνι, καὶ Ἀλφρακα· 3) εἰρηνοδικεῖον Φαρσάλων, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του αὐτὴν τε καὶ τὰ χωρία Καρνᾶ Ρίζι, Βουσιᾶ, Χατζῆ Ἀμάρ, Ἄνω Τσάχρατι, Κάτω Τσάχρατι, Δεμερλῆ, Σαρκιάγια, Μπούπτσι, Μπετσιλάρ, Τζίνι, Μέγα Γκουζγκουνάρι, Μικρὸ Γκουζγκουνάρι, Βασιλῆ, Πασᾶ Μαγούλα, Τατάρ, Κιοπεκλῆ, Τρίσκουλι, Τσιγκριλῆ, Κιουσιλάρ, Ταμπακλῆ, Καρατσολῆ, Ντινίμπτσι, Μπερόμπτσι, Κετίκι, Τσατμαῖ, Κουτσελῆ, Μπαῖροκλῆ, Σεμικλῆ, Χατζόμπαση, Παλαιόλουτρο, Μπαῖρακλῆ, Σεχίταιφλικ· 4) εἰρηνοδικεῖον Μπεκίδων, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Μπεκίδες καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Μπεκίδες, Καραντεμιρτζίκ, Χατζῆ Μπέχ, Κουλακσιζ, Ἀρναουτλῆ, Σουπλῆ Καραμπαῖράμ, δύο Δουβλατάνια, Ἀρμάν Μαγούλα, Λαζαρμπούγα, Ἰρινί, Ἄρτουάν, Τσαγκλί, Ἰνελῆ, Γενιτσαροχωρι, ἄνω καὶ κάτω Δερκελῆ, Κιμπλόμπτσι, ἄνω καὶ κάτω Στερλί, Ἀλχανί, Ἀσικλάρ, Ἀύβαλί, Ἀναμπακλῆ.

3. Ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ πρωτοδικεῖου Βώλου συνιστῶνται τὰ ἑξῆς εἰρηνοδικεῖα: Α' Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βώλου 1) εἰρηνοδικεῖον Βώλου, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν τε πόλιν ταύτην καὶ τὰς κομποπόλεις καὶ τὰ χωρία Ἄνω Βώλου μετὰ τῶν συνοικιῶν του, Μακρονίτσα, Παληοῦρι, Δεμίμι, Μελλισιάτικο, Κάναβον, Πορταριά, Κατοχώριον, Ἀλημεριά,

Κερασιά, Κάπουρα, Σίσκολον, Κανάλια, Κουκράβα, καὶ Σταγιάτες· 2) εἰρηνοδικεῖον Φερρών, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν κωμόπολιν Βελεστίνον καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ταύτην τε καὶ τὰ χωρὶς Ἅγιον Γεώργιον, Βελεστίνον, Πιρσιφλῆ, Οὐσλάρ, Σαραντσῆ, Μουσαφκλή, Νταμεγλή, Ἀκταλασμάν, Διδώριον, καὶ Γερμῆ· 3) εἰρηνοδικεῖον Ζαγοράς, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον κωμόπολιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ταύτην τε καὶ τὰ χωρὶς Πουρίον Μακρορράχη· 4) εἰρηνοδικεῖον Μηλεῶν, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον κωμόπολιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ταύτην τε καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρὶς Βυζίτσα, Πινυκάδαις, Πρόπαντη, Νιοχώρι, καὶ Νιάου· 5) εἰρηνοδικεῖον Ἀργαλαστίης, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον κωμόπολιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ταύτην τε καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρὶς Μπίρ, Μπιστινίκα, Συκῆν, Μετάχι, Λαύκον, καὶ Προμηρί· 6) εἰρηνοδικεῖον Δράκλιας, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον κωμόπολιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ταύτην καὶ τὴν κωμόπολιν Ἅγιον Λαυρέτιον· 7) εἰρηνοδικεῖον Ἁγίου Γεωργίου, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον κωμόπολιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ταύτην τε καὶ τὰ χωρὶα Καραμπάσι, Λεχόνια, Στρόφιλον, καὶ Παλαιόκαστρον· 8) εἰρηνοδικεῖον Κισσοῦ, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον κωμόπολιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ταύτην τε καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρὶα Μούρσις, Ἀνήλιον, Τσαγκαράδες, Λαμπινού, καὶ Σουρίχτι καὶ 9) εἰρηνοδικεῖον Τρικέρων, δευτέρας τάξεως, ἔδρασαν ἐν τῇ ὁμώνυμῃ κωμοπόλει καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του μόνου ταύτην. Β' Ἐν τῇ ἐπιρχίᾳ Ἀλυρού· 1) εἰρηνοδικεῖον δευτέρας τάξεως, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Εἰρηνοδικεῖον Ἀλυροῦ» καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ὁλόκληρον τὸ τμήμα τοῦ Ἀλυροῦ.

4. Ἡμέρα ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῶν πρωτοδικεῶν Λαρίσσης καὶ Βώλου καὶ τῶν ἀνωτέρω εἰρηνοδικεῶν ὀρίζεται ἡ τριακοστὴ πρώτη Μαρτίου ε. ε.

Β. Διάταγμα 23 Μαρτίου 1892. Περί συστάσεως πρωτοδικείων και ειρηνοδικείων εν τῷ νομῷ Τρικκάλων.

1. Ἐν τῷ νομῷ τῶν Τρικκάλων συνιστῶνται τ' ἀκόλουθα πρωτοδικεῖα α') πρωτοδικεῖον Τρικκάλων, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰς ἐπαρχίας Τρικκάλων καὶ Καλαμπάκας. β') πρωτοδικεῖον Καρδίτσας, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσας.

2. Ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ πρωτοδικείου Τρικκάλων συνιστῶνται τ' ἀκόλουθα ειρηνοδικεῖα. Α' Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν Τρικκάλων 1) ειρηνοδικεῖον Τρικκάλων, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν τῆ πόλιν ταύτην καὶ τὰ χωρία Ἁγία Κυριακή, Ριζαρό, Λόγγο, Ἀχμέτχα, Κορυές, Πατουλιά, Νουμή, Πετρόπολον, Κορμπαλιῆ, Γλῆνοι, Σερβοτά, Κριτσίνη, Μπουχούνιτσα, Τούρναθος, Ζούλιανι, Ζαβλιάνια, Μονή, Κορμποδο, Κρινίτσα, Λογγάκι, Ἀρδάνη, Κατίδη, Ζούλουπιτσα, Ἁγία Μοή, Ἀλικαρά, Σαράγια, Φλαμουλι, Στεφανοσαῖοι, Μεγάλο Κολύβια, Μέρτσι μικρό, Μέρτσι μεγάλο, Ζαπιτσαῖοι, Λέστινο, Κόκκινος, Πύργος, Πυργετοί, Βράνον, Λεπτοκαριά, Ἀλώνια, Σελίμογλο, Σωτήρα, Ράξα, Βάνια, Λιόπριστο, Συκιά, Κορμποδο, καὶ Κούρσαβο. 2) ειρηνοδικεῖον Βαλσηνῶν, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Βαλσηνό καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Βαλσηνό, Γουοζή, Ραφίστα, Μπελέτσι, Ντοῦσκι, Πολιάνα, Λισανά, Παππράψα, Σουλουπαρίσι, Βακούφ-Τουρχάνι, Βαρμπόπι, Τσαγκλή, Βαλομάνδρα, Βαλτσινό, Τσάρα, Μαγούλα, Νεχλίτσι, Μεγάργι, Διάλεσι, Γενέσι, Τάσχεσι, Πράδρομον, Γοργογίσι καὶ Καρβουλιπινίτσα. 3) ειρηνοδικεῖον Σοσιῶν, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Τσιότι καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Τσιότι, Ζάρου, Τσιότι μικρό, Ἀλεχώρα, Κεραμίδι, Γριζάνο, Βόρζιανι, Βοστιδί, Νεοχώρι, Μπάνετι, Κλοκωόν, Μπάγια, καὶ Γεωργανάδες. 4) ειρηνοδικεῖον Τύρνης, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Τύρνη, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Τύρνη, Δραμιζι, Καλογέρι, Λάνζο, Ντιχάνι, Ζωλι, Παλαιοκαρού, Βίτσεννα, Κούτσινα,

Βετονίου, Πετρούλι, Πύρρη, καὶ Πόρτα Παζάρ· 5) εἰρηνοδικεῖον Γαρδικίου, δευτέρως τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Βυτσιστα, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του, τὰ χωρία Βυτσιστα, Γαρδικιον, Μηλιά, Τσιούρτζα, Μουστάρα, Μπούκουραν, Δροβόη, Παχτούριον, Γρεβενόν, Σκληπῶνου, Μυρόκοτον, Μοναστήρι, Κάμπον, Τυρλοσέλι, Δέση, Καμινάη, Κορφάρη, Γκαβαλιόρα, Κυθώνη, Βαλκάνο, Κορέσι Βαθύρρευμα, Βαρδάρη, Πλόπ, καὶ Γκόντι. Β' Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καλαμπάκας. 1) εἰρηνοδικεῖον Καλαμπάκας, δευτέρως τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν πόλιν ταύτην καὶ τὰ χωρία Καστράκι, Κόπραϊνα, Κουβέλτσι, Σαρακίνα, Τσάση, Σκλάτινα, Σπαθάδες, Βοϊχόντα, κάτω Μπούρσανα, ἑπάνω Μπούρσανα, Κόνισκον, Γερακάρι, Ἀγγελιάδα, Λογκά, Μουρέλι, Φλαμπουρέσιον, Χασαν-Καλύβια, Μανδραβίλι, Κερασιά, Μαργαρίτη ἢ Σίνου, Κριταιάδες, Ἀσπροκλήσια, Βλαχάβα, Παρασκευη-Ριζό, Τσοῦγκουρι, Γεύρογον, Σκιπάρι, Βουρλογαρι Κερασιά Τσοῦκα, Πρεβέντα, Βανακούλια, Βεριστή, καὶ Ἅγιον Θεόδωρον. 2) εἰρηνοδικεῖον Καστανιάς, δευτέρως τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Καστανιά καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Καστανιά, Κάτω Περιλιάγκον, Ἄνω Περιλιάγκον, Φωτιάνα, Ἀϊθάν, Καλογράνη, Παλαιοχώρι, Κρανιάς, Κληνοβόν, Λιυζέστι, Γουδοβιάζδα, Κοκλαίους, Μποροβίσιον, Βεντίστα, Σκληνιάτα, Χαλίκι, Λεπενίτσα, Κόταρι, Βελίτσανα, Δολιανά, Κορνιά, Δρογοβίσι. 3) εἰρηνοδικεῖον Μαλακκίου, δευτέρως τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Μερίτσα καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Μερίτσα, Βελεμιστι, Νουστρουδόν, Κακοπλευρι, Μοναστήρι, Σταγιάδες, Μαλακάσι, Βουτάδες, Κερασιά-Μεϊντάν, Τσουρανέκ, Γριτσσάδες, Στρούτσα, Τσενεράδες, Λιμπίχοβο, Μοναστήρι, καὶ Κουτσούφλινη.

3. Ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ πρωτοδικεῖου Καρδίτσας συνιστῶνται τ' ἀκόλουθα εἰρηνοδικεῖα· 1) εἰρηνοδικεῖον Καρδίτσας, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν τε πόλιν ταύτην καὶ τὰ χωρία Καμινάδες, Κορδίτσα-Μαγούλα, Ἰσαρη, Πιτσαρή, Σαρακίνα, Φράγκου, Λάσδα, Παλαιόκαστρον, Τσαοσι, Ζεϋλ-

φικάρ, Κρύα - Βρύσι, Ρούσο, Σέκλιζα, Ντελῆ - Ἰμπρατι, Ζαῖμ, Καληφόνι, Βελσπαζάρ, Ντελῆ-Βελῆ, Νταούτι, Κουμάδες, Καπουτσι, Κουρτέσι, Μύρας, Γουργοδίτες, Μακρυχωρι, Ράκοβα, Μυρίχοδον, Καλογριανά, Παραπρόστινα, Ζερβοτά, Μεσδάνι, Παλαιοχώρι, Ριθάζα, Παλιούρη, Ἐχιμ-Βελέσι, Βάνχαρι, καὶ Κόρδα. 2) εἰρηνοδικεῖον Σοφάδων, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Σοφάδες καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Σοφάδες, Μασκλουρι, Παζαράντα, Μπαλ-αλάρι, Κουπριντσέ, Σούπι ἢ Ἰσουφλου, Ντεμερλή, Λασποχωρι, Καραλάρια, Πκασαλή, Μπαλαμπανλί, Χατζημέρι, Ἀσλανάρι, Ἀμπερλάρ, Χαϊγάλι, Μκυραχάδες, Κουβανάδες, Ζαρχναδες, Μαγούλα-Μαλακιάσι, Γκέρμπεζι, Κασνές, Φίλια, Τσαμάσι, Πύργο-Ματαράγκα, Ἀνώγι, Χαλαμπρίζι, Λουτρόν, Ὀρρανά, καὶ Μασλί. 3) Εἰρηνοδικεῖον Παλαμά, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Παλαμά καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Παλαμά, Κοσκινά Μιρκο, Παπαρίζο, Καλυβάκια, Ματαράγκα, Ἐραϊτση, Κουρτίκι, Βλοχό, Κισικλί, Ἅγιον Δημήτριον, Πέτρινο, Δουβλατάν, Σαρπενλί, Ἀλμαντάρι, Κουτσερῆ, Ἡλιᾶ, Μουσκλάρι, Τεκελί, Τσιμπασλάρι, Μπιζεργάν ἢ Μωλό, Γιαννέκ, καὶ Μπκλόμπκσι ἢ Ππουλή, Κεραμίδι, καὶ Σμικλί. 4) εἰρηνοδικεῖον Ἰθάμης, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν κομόπολιν Φανάριον καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του αὐτὴν τε καὶ τὰ χωρία Σιάμι, Κανάλια, Λοζάδα, Βόλτσα, Βούντσα, Νευροδούντσα, Βρόστασι, Ζιρέτσι, Φλορέσι, Ρουποταν, Σκλότινα, Βατσουνιά, Πορτή, Πύργον, Γιάλιστα Μαυρομάτι, Πολιάνα, Λαζαρίνι, Γιλάνθι, Μαγουλίτσα Χάρμινα, Κρανιά, Καπᾶ, Μουζάκι, Φανάρ-Μαγούλα, Παλιγουρίτσα, καὶ Καλύβια. 5) εἰρηνοδικεῖον Ρεντίνης, δευτέρας τάξεως ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον κομόπολιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του αὐτὴν τε καὶ τὰ χωρία Σιόκοβον, Λακρέσι, Θραψίμ, Φωτιάτα, Πάππα, Δρανίστα, Ἀπιδιά, Κοῖτσα, Ἅγιον Ἰωάννην, καὶ Γιαντισσῶ. 6) εἰρηνοδικεῖον Νευρουπάλεως, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Μεσινικόλα καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Μεσινικόλα, Ζωγλόπι, Καταφύγια, Μτάσκλοβον, Καστανιά, Τε-

τάγι, Ἅγιον Γεώργιον, Μαστρογιάννη, Πορτίτσα, Μπλάζο, Βουνέτι, Κερκισιά, Σεούγκου, Μπεζούλα, Σερμανίκου, Μπελάγια, καὶ Νεοχώριον. 7) εἰρηνοδικεῖον Πετρίλου, δευτέρως τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Βραγκιανὰ καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Πετρίλου Μπουκοβίτσα, Βλάσι, Καμπουρογιαννά, Λεοντίτη, Μεζίλο, Κοπλέσι, Στεφανάδα, Βραγκιανὰ, Σελπιανὰ, Τσιπιανὰ, Λιάσκοβον, Μαρτιντσικό, Μολιντσικό, Ντριζάλου, Μασεβούνη, Κνήσοβον, Γουργοβίτσα, Σπορίλου καὶ Ἀργύρι.

4. Ἡμέρα ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῶν πρωτοδικεῖων Τρικάλων καὶ Καρδίτσας καὶ τῶν ἀνωτέρω εἰρηνοδικεῖων ὀρίζεται ἡ τριακαστὴ πρώτη Μαρτίου τοῦ ε ε.

Β. Διάταγμα 23 Μαρτίου 1882. Περί συστάσεως πρωτοδικείου καὶ εἰρηνοδικεῖων ἐν τῷ νομῷ Ἄρτης καὶ ὑπαγωγῆς τοῦ πρωτοδικείου Ἄρτης εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐρεταίου Κερκύρας.

1. Ἐν τῷ νομῷ τῆς Ἄρτης συνιστᾶται πρωτοδικεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πρωτοδικεῖον Ἄρτης.» ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰς ἐπαρχίας Ἄρτης καὶ Τσουμέρκων.

2. Ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ πρωτοδικείου Ἄρτης συνιστῶνται τὰ ἀκόλουθα εἰρηνοδικεῖα: Α' Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἄρτης 1) εἰρηνοδικεῖον Ἄρτης, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν Ἄρταν, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν πόλιν ταύτην καὶ τὰ χωρία Πέτα, Νεοχώριον, Λιμένι, Σελλάδες, Μεγαρχι, Κομπότι, Τσιῦπι, Σουκιεῖς, Λέσμπη, Γλυκορίζον Μπάνη καὶ Κομμένον. 2) εἰρηνοδικεῖον Ραδοβιζίου δευτέρως τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ Βελεντσικό, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Βελεντσικό, Δημαρίο, Ἐπάνω Πέτα, Λιθίτσικον, Μηλάτες, Σκουλικαριά, Χόσιαν, Τσερκίτσα Μαρκινιάδα, Μηλιανὰ, Καταβόθρα, Βρατσίστα, Σομεροῦ, Τσεκλίστα, Μπόται, Μουσοῦντα, Βρετσενίτσα Β' Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τσουμέρκων 1) εἰρηνοδικεῖον Καλαρρυτῶν, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον κωμόπολιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ταύτην τε καὶ τὸ χωρίον

Ματσούκι· 2) ειρηνοδικεῖον Ἰσουμέρκων, δευτέρως τάξεως, ἔδραν ἔχον ἀπὸ μὲν τῆς πρώτης Ἀπριλίου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους τὸ χωρίον Πραμάντα, ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου μέχρι τέλους Μαρτίου τὸ χωρίον Ἄγναντα καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Πραμάντα, Σιλοῦπον, Μελισσουργόν, Ἄγναντα Κοσοβίτσα, Ραφταναίου, Σχορίτσαϊνα, Κουκουλίτσα, Γριτσιότσα, Σερέσι, Ρωμανῶ, καὶ Διπιανά· 3) εἒρηνοδικεῖον Βουργαρελίου, δευτέρως τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Βουργαρελι καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ χωρία Βουργαρελι, Καλεντίνι, Μπούγα, Χόσεφι, Λουψίτσα, Μιαρῆ, Θεοδοριάνα, Ράμια καὶ τὰ νέα χωρία Πεστιάνα καὶ Νισίστα.

3. Ἡμέρα ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ πρωτοδικείου Ἄρτης καὶ τῶν ἀνωτέρω εἒρηνοδικεῖων ὄριζεται ἡ τριακοστὴ πρώτη Μαρτίου ε. ε.

4. Ἡ δικαιοδοσία τοῦ ἐφετείου Κερκύρας ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὸ πρωτοδικεῖον Ἄρτης.

Συμείωμα. Κατόπιν ἐξεδόθησαν καὶ ἄλλα Διατάγματα κανονίζοντα τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις εἒρηνοδικεῖων. Τοιαῦτα εἒσι: 1) Τὸ Διάταγμα τῆς 29 Ἰουνίου 1883 περὶ κανονισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Ἄρτης καὶ Ἰσουμέρκων εἒρηνοδικεῖων, καθ' ὃ α') εἰς τὸ εἒρηνοδικεῖον Ἄρτης, πρώτης τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πῖλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Ἄρτης καὶ Πέτ'· β') εἰς τὸ εἒρηνοδικεῖον Ραδοβιζίου, δευτέρως τάξεως, ἔδρευον εἰς τὸ Βελεντσι ὁ, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Ἡρακλείας καὶ Τετραφυλίας· γ') εἰς τὸ εἒρηνοδικεῖον Καλαρρυτῶν, πρώτης τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμοπόλει, ὑπάγεται ὁ δῆμος Καλαρρυτῶν· δ') εἰς τὸ εἒρηνοδικεῖον Ἰσουμέρκων, δευτέρως τάξεως, ἔδρευον ἀπὸ μὲν τῆς πρώτης Ἀπριλίου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους εἰς Πραμάντα, ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου μέχρι τέλους Μαρτίου εἰς Ἄγναντα, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Ἄγναντων καὶ Πραμάντων, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ χωρίου Ράμια τοῦ δήμου Ἄγναντων, ὅπερ μέχρι τοῦδε ὑπήγετο εἰς τὸ εἒρηνοδικεῖον Βουργαρελίου, ε) εἰς τὸ εἒρηνοδικεῖον Βουργαρελίου, δευτέρως τάξεως, ἔδρευον εἰς Βουργαρελίον, ὑπάγεται ὁ δῆμος

Θεοδώρας). II Το Διάταγμα τῆς 29 Ἰουνίου 1883 περὶ κανονισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐν ταῖς ἐπικρατίαις Λαρίσσης, Τυρνάβου, Ἀγυιάς, Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων εἰρηνοδικείων, καθ' ὅ α') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Λαρίσσης, πρώτης τάξεως, ἐδρεύον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Λαρίσσης, Κρανῶνος, Συκουρίου καὶ Φακίου β') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Γκερλῆς, δευτέρας τάξεως, ἐδρεύον εἰς Γκερλῆ, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Ὀγγήστου καὶ Ἀρμενίου γ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Κισσάβου, δευτέρας τάξεως, ἐδρεύον εἰς Ἀμπελάκια, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Ἀμπελακίων, Νέτσωνος καὶ Εὐρυμενῶν δ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Τυρνάβου, πρώτης τάξεως, ἐδρεύον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πόλει, ὑπάγεται ὁ δῆμος Τυρνάβου ε') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Ὀλύμπου, δευτέρας τάξεως, ἐδρεύον ἐν τῇ κωμοπόλει Ραψάνη, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Ὀλύμπου καὶ Γούτων ζ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Ἀγυιάς, δευτέρας τάξεως, ἐδρεύον ἐν τῇ κωμοπόλει Ἀγυιάς, ὑπάγεται ὁ δῆμος Δωτίου η')

τὸ εἰρηνοδικεῖον Κερκαμιδίου, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον χωρίον Κοκορῆδα, ὑπάγεται ὁ δῆμος Κασθαναίας θ')

εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Φαρσάλων, δευτέρας τάξεως, ἐδρεύον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Φαρσάλων καὶ Εὐνδρίου θ')

εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Μπεκιδίων, δευτέρας τάξεως, ἐδρεύον ἐν τῷ χωρίον Μπεκίδας, ὑπάγεται ὁ δῆμος Σκοτασίης ι')

εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Δομοκοῦ, δευτέρας τάξεως, ἐδρεύον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πόλει, ὑπάγεται ὁ δῆμος Θεσμικῶν καὶ ια')

εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Δουκλῆ, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Δουκλῆ, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Συνεῖδος καὶ Μιλιταίας). III. Το Β. Διάταγμα τῆς 21 Ἰουνίου 1883 περὶ κανονισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐν ταῖς ἐπικρατίαις Βώλου καὶ Ἀλμυροῦ εἰρηνοδικείων, καθ' ὅ α') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Βώλου, πρώτης τάξεως, ἐδρεύον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Παγασηῶν Ἰωλαοῦ, Ὀρμενίου, Μακρυνίτης καὶ Βοΐθης β')

εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Φερρών, δευτέρας τάξεως, ἐδρεύον ἐν τῇ κωμοπόλει Βελεστανίου, ὑπάγεται ὁ δῆμος Φερρών, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος χωρίου Σεσκούλου, ὅπερ μέχρι τοῦδε ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ εἰρηνοδικείου Βώλου γ')

εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Ἀγίου Γεωργίου, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον ἀπὸ μὲν τῆς πρώτης Ἀπριλίου μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου

ἐκείνου ἔτους τὴν κωμόπολιν Ἅγιον Γεώργιον, πρωτεύουσαν τοῦ δήμου Νηλείας, ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 31 Μαρτίου τὸ χωρίον Λεχώνια, ὑπάγεται ὁ δῆμος Νηλείας· δ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Ζαγοράς, δευτέρας τάξεως, ὑπάγεται ὁ ὁμωνύμος δῆμος καὶ προσδιορίζεται ἔδρα αὐτοῦ ἡ συναικία α' Ἅγιος Γεώργιος» τῆς Ζαγοράς· ε') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Κισσοῦ, δευτέρας τάξεως, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Κισσοῦ καὶ Μυρσίου καὶ προσδιορίζεται ἔδρα αὐτοῦ ἡ συναικία α' Ἁγία Μαρίνη» τῆς κωμοπόλεως Κισσοῦ· ς') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Μηλεῶν, δευτέρας τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμοπόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Μηλεῶν καὶ Ἀφετῶν· ζ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Ἀργαλαστῆς, δευτέρας τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμοπόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Σπαλάθρων καὶ Σηπιάδος· η') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Τρικέρων, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμωνύμον κωμόπολιν, ὑπάγεται ὁ δῆμος Αἰαντείου· θ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Δράκιας, δευτέρας τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμοπόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Δράκιας καὶ Ἁγίου Λαυρεντίου καὶ ι') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Ἀλμυροῦ, δευτέρας τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμοπόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Ἀλμυροῦ, Ἰπώνου, Ὀθρυος καὶ Πλατάνου τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ καὶ ὁ δῆμος Νέας Μιζέλης τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος), τὸ τῆς 21 Ἰουνίου ὡσαύτως Δικτάγμα περὶ κανονισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καρδίτσῃς εἰρηνοδικεῖων, καθ' ὃ α') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Καρδίτσῃς, πρώτης τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Καρδίτσῃς, Σιλαίων καὶ Καλλιφωνίου· β') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Ἰθώμης, δευτέρας τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ κωμοπόλει Φαναρίου, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Ἰθώμης καὶ Γόμφων· γ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Παλαμᾶ, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμοπόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Τιτανίου καὶ Φύλλου· δ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Σοφάδων, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμοπόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Κισρίου καὶ Ταμασίου· ε') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Ρεντίνης, δευτέρας τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμοπόλει, ὑπάγεται ὁ δῆμος Μενελαίδος· ς') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Νευραυπέλεως, δευτέρας τάξεως, ἔδρευον εἰς τὸ χωρίον Μεσοκιάλα, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Νευραυπέλεως καὶ

Ἰτάμου καὶ ζ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Πετρίλου, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Βραγγιανὰ, ὑπάγεται ὁ δῆμος Ἀργιθέας), τὸ Διάταγμα τῆς 5 Ἰουλίου 1883 περὶ κανονισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Τρικκάλων καὶ Καλαμπάκας εἰρηνοδικεῖων, καθ' ὅ α') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Τρικκάλων, πρώτης τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Τρικκαίων καὶ Παρακληθαιῶν· β') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Βαλσινῶν, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Βάλτσινά, ὑπάγεται ὁ δῆμος Πιαλίων· γ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Σατίου, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Τσιότι, ὑπάγεται ὁ δῆμος Φαρκαδίνος· δ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Τύρνης, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Τύρνα, ὑπάγεται ὁ δῆμος Αἰθίκων· ε') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Γαρδικίου, δευτέρας τάξεως, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Κοθωνίων καὶ Ἀθαμάνων καὶ προσδιορίζεται ἔδρα αὐτοῦ ἀπὸ μὲν τῆς πρώτης Μαΐου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους ἡ κωμόπολις Γαρδικίον, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀθαμάνων, ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου μέχρι τέλους Ἀπριλίου τὸ χωρίον Βιτσιάστα πρωτεύουσα τοῦ δήμου Κοθωνίων· ς') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Καλαμπάκας, δευτέρας τάξεως, ἔδρευον ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμοπόλει, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Αἰγινίου καὶ Τυμφαίων· ζ') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Καστανιάς, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν κωμόπολιν Καστανιά, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Καπανέας, Χαλκίδος παρ' Ἀσπροποτόμῳ καὶ Λάκμωνος· η') εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Μαλακασίου, δευτέρας τάξεως, ὑπάγονται οἱ δῆμοι Μαλακασίου καὶ Ὁξυνείας καὶ προσδιορίζεται διαρκῆς ἔδρα αὐτοῦ τὸ χωρίον Μαλακάσιον).

* Β. Διάταγμα 26 Ἰουνίου 1881. Περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῶν προσαρτωμένων τῇ Ἑλλάδι χωρῶν κλπ.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐπὶ τῶν καταλαμβανόμενων μερῶν τῶν προσαρτωμένων τῇ Ἑλλάδι χωρῶν, ὑνάμει τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνομολογηθέντων, εἶναι ἀνάγκη πρὸς διοίκη-

* Ἐνταῦθα καταχωροῦμεν ἅπαντα τὰ Β. Διατάγματα τοῦ 1881, ἅτινα ἐπὶ βραχὺν χρόνον ἴσχυσαν ἐν Θεσσαλίᾳ, ἄτε καταργηθέντα ὑπὸ τοῦ Νόμου τῆς 19 Μαρτίου 1882.

σιν αὐτῶν καὶ τὴν ἐν αὐταῖς διατήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας νὰ ληρθῶσι προσωρινῶς τὰ ἀναπόφευκτα μέτρα, μέχρι οὗ κανονισθῶσιν ὀριστικῶς ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας τὰ περὶ αὐτῶν. — Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡ. Ὑ. Σ., Ἀπεφασάσαμεν καὶ διατάσσομεν.

1 Ἐν τῇ καταλήψει ἐκάστου τῶν τμημάτων τῆς προσαρτωμένης χώρας καταργοῦνται αἱ ἐν τῷ καταληφθέντι μέρει ὑπάρχουσαι διοικητικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ ἀρχαὶ ἐπίτροπος δὲ τοῦ βασιλέως ἀναλαμβάνει προσωρινῶς τὴν διοίκησιν τοῦ καταληφθέντος τμήματος. — Παρ' ἐκάστῳ Β. ἐπιτρόπῳ διρίζονται εἰς γραμματεῖς, ἀναπληρῶν αὐτόν, κωλυόμενον ἢ ἀπόντα, εἰς ὑπογραμματεῖς, εἰς πρωτοκολλητῆς, 2 ἢ 3 γραφεῖς, καὶ 2 ἢ 3 κλητῆρις. — Οἱ Β. ἐπίτροποι δίδουσι τὸν ὄρκον τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, πάντες δὲ οἱ ὑπ' αὐτοῖς ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταὶ τὸν ὄρκον τοῦτον δίδουσιν ἐνώπιον αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπὸ στοιχ. Ο' ψηφίσματος τῆς Β' ἐν Ἀθήναις Ἑθνικῆς Συνελεύσεως, τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1863, τὸ ὁποῖον ἄρθρον θέλει δημοσιευθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ παρόντος. — Διὰ Βασ. διατάγματα, ἐκδοθησομένου τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, θέλουσι κανονισθῆ καὶ τὰ περὶ ἀντικαταστάσεις τῶν καταργουμένων οἰκονομικῶν ἀρχῶν.

2 Ἡ διοικητικὴ περιφέρεια ἐκάστου τῶν τμημάτων, ἐν ᾧ διορισθῆται Β. ἐπίτροπος, ὡς καὶ ἡ ἔδρα αὐτοῦ ὀρίζονται διὰ τοῦ περὶ διορισμοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος. Αἱ ὑφιστάμεναι ἐπορχιακαὶ διαιρέσεις (Καϊμακαμλίκια) διατηροῦνται ὡς ἔχουσι, καὶ εἰς ταύτας συγχωνεύονται αἱ εἰς ἐκάστην αὐτῶν ὑπαγόμεναι ὑποδιοικήσεις (Μουδιρία). — Εἰς τὸν Β. ἐπίτροπον τμήματος τινος δύναται ν' ἀνατεθῆ προσωρινῶς καὶ ἡ διοίκησις ἐτέρας παρακειμένης ἐπαρχίας ἢ μέρους αὐτῆς, καὶ τοι μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ὀρισθεῖσαν αὐτῷ διοικητικὴν περιφέρειαν.

3. Εἰς ἐκάστην τῶν ἤδη ὑφισταμένων ἐπορχιῶν ἢ καὶ εἰς πλείονας αὐτῶν ὧν ἡ ἄμεσος διοίκησις δὲν ἤθελεν ἀνατεθῆ τῷ Β. ἐπιτρόπῳ, διορίζεται ἐπαρχος διὰ Β. διατάγματος, ὀρίζοντος τὴν ἐπαρχιακὴν περιφέρειαν καὶ τὴν ἔδραν αὐτοῦ. — Οἱ

ἐπαρχοὶ ἐκπληροῦσι τὰ καθήκοντά των ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ κατὰ τὰς διαταγὰς τῶν Β. ἐπιτρόπων, πρὸς οὓς καὶ ἀναφέρονται. — Παρ' ἐκάστῃ ἐπαρχῇ διορίζεται εἰς γορματεῖς, ἀναπληρῶν αὐτὸν, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, εἰς πρωτοκολλητῆς, εἰς ἣ δύο γραφεῖς, καὶ εἰς ἣ δύο κλητῆρες. — Οἱ ἐπαρχοὶ δίδουσι τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος διατάγματος ὄρκον τῆς ὑπηρεσίας των ἐνώπιον τῶν Β. ἐπιτρόπων, ἢ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, οἱ δὲ ὑπ' αὐτοὺς ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταὶ δίδουσι τὸν ὄρκον τοῦτεν ἐνώπιον αὐτῶν.

4. Οἱ ὑπάρχοντες ἐπαρχοὶ καὶ οἱ ἐκτελεῦντες χρέη δημάρχου πρόεδροι δημοτικῶν συμβουλίων δύνανται ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, μετὰ προηγουμένην γνώμοδότησιν τοῦ Β. ἐπιτρόπου, δι' ἑτέρων ἐκ τῶν κατοίκων τῆς δημοτικῆς περιφέρειας διατηρουμένων τῶν ἐξ ἐκλογῆς προελθόντων δημοτικῶν συμβουλίων. — Οἱ δημοτικὴ ὑπάλληλοι δίδουσι τὸν ὄρκον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Β. ἐπιτρόπου ἢ ἐπαρχου, καθ' ὃν τρόπον διαγράφεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 18 τοῦ ἀπὸ 19 Νοεμβρίου 1864 ὑπὸ στοιχ. 4Γ' νόμου περὶ δημοκρεσιῶν, τὸ ὁποῖον ἄρθρον θέλει δημοσιευθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ παρόντος.

5. Οἱ Β. ἐπίτροποι θέλουσιν ἐφαρμόζει τοὺς ἐν ταῖς καταλαμβανόμεναις χώραις ἰσχύοντες διοικητικούς νόμους καὶ κανονισμούς, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ἀντιβαίνουν πρὸς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς ἐν Ἑλλάδι νομοθεσίας, καὶ ὅπως ἤθελον τροποποιηθῆ διὰ Β. Διατάγματος, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνομολογηθεῖσῶν συμβάσεων μετὰ τῆς Ὑψ. Πύλης καὶ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, καὶ μετὰ τῆς Ὑψ. Πύλης καὶ τῆς Ἑλλάδος.

6. Τὰ ἀστυνομικὰ καθήκοντα θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι, ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν διεύθυνσιν τῆς διοικήσεως, παρὰ τῆς χωροφυλακῆς, ἐκτελοῦσης καὶ ἀνακριτικῆς καθήκοντα, ὅπου δι' αὐτὰ δὲν ἐπαρκεῖ, δύνανται ν' ἀνατελῶσι τὰ ἀστυνομικὰ καθήκοντα καὶ εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς ὑπὸ τοῦ Β. ἐπιτρόπου.

7. Ἐν ταῖς προσηρτωμέναις ἐπαρχίαις τίθενται εἰς ἐνεργεσίαν οἱ περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας νόμοι ὑπὸ στοιχ.

ΤΟΔ' καὶ ΓΙΕ' τοῦ ἔτους 1871, καὶ ΩΞΗ' τῆς 27 Νοεμβρίου 1880 δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς προσηκούσης ἐν ἐκάστῳ τμήματι δημοσίευσως αὐτῶν. Ἡ δημοσίευσις γενήσεται διὰ δημοσίας ἀναγνώσεως ἐν τοῖς ναοῖς παντός θρησκευματος, καθ' ἀπάσας τὰς πόλεις καὶ κωμόπολεις καὶ καθ' ἅπαντα τὰ χωρία τοῦ τμήματος καὶ διὰ τοιχοκολλήσεως ἀντιτύπων εἰς τὰ δημοσιώτερα μέρη αὐτῶν. Τὸν νομάρχην ἀναπληροῖ ὁ Β. ἐπίτροπος εἰς τὰς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω νόμων σχετικὰς ἐνεργείας.

8 Ἄμα τῇ ἐγκαταστάσει αὐτοῦ, ὁ Β. ἐπίτροπος θέλει μεριμνήσει πρὸς ἐξασκίθωσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων τοῦ ὑπ' αὐτὸν τμήματος κατ' ἐπαρχίας, δήμους, καὶ χωρία. — Ὁ τρόπος τῆς προχείρου ἀπογραφῆς ταύτης θέλει κανονισθῆ διὰ Β. διατάγματος, δημοσιευθησομένου κατὰ τὸν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ διηγραφόμενον τρόπον. — Τὰ ἀποτελέσματα τῶν πρὸς τοῦτο ἐργασιῶν, συγκεντρούμενα ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Β. ἐπιτρόπου, ἐπιθεωρούμενα παρ' αὐτοῦ καὶ δημοσιεύμενα κατὰ τὰ ἀνωτέρω, θέλουσι χρησιμεύσει προσωρινῶς ὡς βάσις τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ στηριζομένων διατάξεων νόμων.

9. Οἱ Β. ἐπίτροποι, οἱ ἐπαρχοί, καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν διορίζονται διὰ Β. διατάγματος, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, οἱ δὲ ὑποδεέστεροι ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται διορίζονται ὑπὸ τῶν Β. ἐπιτρόπων, ἀλλ' ἐν ταῖς ὑπὸ ἐπαρχῶν διοικουμέναις ἐπαρχίαις, τῇ προτάσει αὐτῶν. — Τὰ περὶ τῆς ἀντιμισθίας θέλουσι κανονισθῆ δι' ἰδιαιτέρου διατάγματος.

10. Ἐν τῇ ἔδρᾳ ἐκάστου Β. ἐπιτρόπου συριστᾶται διοικήσις μόρας τῆς χωροφυλακῆς, ἐν ἐκάστη δ' ἔδρᾳ ἐπαρχοῦ διοικήσις ὑπομαρτυρίας. Οἱ προϊστάμενοι καὶ ἀξιωματικοὶ αὐτῶν θέλουσι διορίζεσθαι διὰ Β. Διατάγματος. — Ἡ χωροφυλακὴ ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ ἀμελλητί τὰς παραγγελίας τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς.

11. Δι' ἐκτάκτων πιστώσεων, χρηρηγομένων εἰς τὰ οἰκεία ὑπουργεῖα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ δημοσίου

λογιστικοῦ, θέλουσι πληρῶνεσθαι πᾶσαι αἱ ἀπαιτούμεναι δαπάναι διὰ τὴν διοίκησιν ἐν γένει τῶν νέων ἐπαρχιῶν.

12. Ὅσοι οἱ ἐνήλικες πολῖται παντὸς θρησκευματος τῶν προσαρτωμένων τῇ ἑλληνικῇ χώρᾳ ἐπαρχιῶν θέλουσι ὥσει τὸν ἐν τῷ νόμῳ ΔΓ' τῆς 19 Φεβρουαρίου 1864 διατετυπωμένον ὄρκον τοῦ πολίτου ἑλληνοσ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1846 νόμου «περὶ ὄρκωσίας τῶν πολιτῶν», ἀλλ' ἐνθα δὲν ὑπάρχει δημοτικὴ ἀρχή, ὁ ὄρκος οὗτος θέλει δοθῆ ἐνώπιον μόνου τοῦ ἱερέως, κατὰ τὴν παρὰ τῶν Β. ἐπιτρόπων ἢ ἐπαρχῶν προσδιορισθησομένην Κυριακῆν.—Οἱ ἀνωτέρω νόμοι θέλουσι δημοσιευθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ δεκτατάματος τούτου ἐν ταῖς προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις.

Β. Διάταγμα 26 Ἰουνίου 1881. Περὶ ἀναστολῆς ἐν ταῖς προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις ἐπὶ δέμηνον ἀπὸ τῆς καταλήψεως ἐκάστου τῶν τμημάτων ἀπασῶν τῶν νομίμων καὶ δικαστικῶν παντὸς εἶδους προθεσμιῶν καὶ παραγραφῶν.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ προλάβωμεν πάντα κίνδυνον, δυνάμειον νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὰ δημόσια καὶ τὰ ἰδιωτικά συμφέροντα ἐκ τῆς μεταβατικῆς καταστάσεως, ἥτις κατ' ἀνάγκην ἐπιρνεταί ἐν ταῖς προσαρτωμέναις, δυνάμει τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνομολογηθέντων, τῇ Ἑλλάδι χώραις ἅμα τῇ καταλήψει ἐκάστου τμήματος αὐτῶν.—Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

1. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταλήψεως ἐκάστου τῶν τμημάτων τῶν προσαρτωμένων ἐπαρχιῶν ἀναστέλλονται ἐπὶ δύο μῆνας ἅπασαι αἱ νόμιμοι καὶ δικαστικαὶ παντὸς εἶδους προθεσμίαι καὶ παραγραφαί, αἱ κατὰ τὴν ὑφισταμένην ἤδη ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκείνοις νομοθεσίαν ἰσχύουσαι.

2. Ἡ ἀνωτέρω ἀναστολή ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτελεστέων ἀποφάσεων ἢ ἄλλων δικαιογράφων καὶ ἐπὶ τῶν ἐχόντων οἰανδήποτε προθεσμίαν συναλλαγμάτων.

Β. Διάταγμα 3 Ἰουλίου 1881. Περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐνεργηθησομένης ἐν ἐκάστῳ τῶν τμημάτων τῶν παραχωρηθεισῶν τῇ Ἑλλάδι χωρῶν ἀπογραφῆς.

1. Ἡ πρὸς ἐξακριβῶσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων ἐκά-

στου καταλαμβανομένου τμήματος τῶν πορχωρηθεισῶν τῆ Ἑλλάδι γέων ἐπαρχιῶν ἐνεργηθησομένη ἀπογραφὴ διεξαχθήσεται δι' ἀπογραφικῶν ἐπιτροπῶν ἀποτελουμένων ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἢ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἐφημερίου προστιθεμένου καὶ ἐνὸς βοηθοῦ, διοριζομένου παρὰ τοῦ Β. ἐπιτρόπου. — Διὰ τὴν ἀπογραφὴν τῶν ἀλλοθρησκῶν, ἀντὶ τοῦ ἐφημερίου, προσλαμβάνεται ὁ λειτουργὸς τοῦ ἀλλοθρίου θρησκευματος. — Ἐν ἐλλείψει τῆς ἐνημοτικῆς ἀρχῆς, τὴν ἀπογραφικὴν ἐπιτροπὴν ἀποτελεῖ ὁ ἱερεὺς, ἢ ὁ λειτουργὸς τοῦ ἀλλοθρίου θρησκευματος καὶ ὁ βοηθός.

2. Ἡ περὶ τῆς πρόκειται ἀπογραφῆ θέλει ἀρχίσει καθ' ἅπαν τὸ τμήμα τὴν αὐτὴν ἡμέραν, προσδιορισθησομένην παρὰ τοῦ Β. ἐπιτρόπου, καὶ ἀποπερατωθῆ ἐντὸς ἡμερῶν δεκαπέντε τὸ βραδύτερον.

3. Εἰς ὅσας πόλεις ἢ χωρία ἡ ἀπογραφὴ δὲν εἶαι δυνατόν νὰ διεξαχθῆ παρὰ μίαν μόνον ἀπογραφικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Β. ἐπίτροπος θέλει συστήσει περισσοτέρας κατ' ἐνορίας.

4. Ἀπάντες οἱ κάτοικοι ἐκάστου τμήματος ἄρρενες ἢ θῆλεις, ἀπαγράφονται κατ' ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐπὶ ἰδίων πινάκων, χρηγηθησομένων παρὰ τοῦ Β. ἐπιτρόπου. Ἐκτος δὲ τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου, ἐν τῷ πίνακι ἐγγράφεται τὸ φύλον, ἡ ἔλικία, τὸ θρησκευμα καὶ τὸ ἐπάγγελμα ἐκάστου, καὶ ἡ κατογωγὴ, εἰ δυνατόν. — Μετὰ τῆς ἀπογραφῆς τῶν κατὰ τῶν ἐνεργηθησεται καὶ ἡ ἀπογραφὴ τῶν ἐν ἐκάστῳ χωρίῳ οἰκοδομῶν.

5. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπογραφῆς ἐκάστου τμήματος συγκεντρούμενα ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ Β. ἐπιτρόπου, ἐπιθεωρηθῆσονται παρ' αὐτοῦ καὶ δημοσιευθῆσονται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Ἡμετέρου διατάγματος τῆς 25 Ἰουνίου ε. ε.

Β. διάταγμα τῆς 6 Ἰουλίου 1881. Περὶ ἐφαρμογῆς ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις τῶν περὶ χαρτοσήμου καὶ γραμματοσήμου νόμων τοῦ Βασιλείου.

Ἄρθρον μόνον

Ἐν ταῖς προσαρτωμέναις εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον

ἐπαρχίαις τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας, θέλουσι δημοσιεῦθαι καὶ ἐφαρμοσθῆ οἱ περὶ τελῶν χαρτοσήμου καὶ γραμματοσήμου ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντες νόμοι.

Β. Διάταγμα τῆς 4 Ἰουλίου 1881. Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλει βεβαιωθῆ ἡ δημοσίευσίς νόμων τινῶν καὶ διαταγμάτων ἐν ταῖς προσαρτωμέναις τῇ Ἑλλάδι ἐπαρχίαις.

1. Ἡ βεβαίωσις τῆς δημοσίεως ἐν ταῖς προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις τῶν νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων, περὶ ὧν ἐρῶσιν τὰ ἀρθρα 4, 7, 8, 12 καὶ 13 τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 16 Ἰουνίου ε. ε. διατάγματος περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῶν εἰρημικῶν ἐπαρχιῶν, καὶ προσέτι τοῦ ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν Ἡμετέρου διατάγματος περὶ ἀναστολῆς τῶν νομίμων καὶ δικαστικῶν προθσμῶν καὶ παραγραφῶν, γενήσεται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, ἥτις, ἀφοῦ βεβαιωθῆ περὶ τῆς ἀνά πᾶσαν πόλιν, κωμόπολιν, καὶ χωρίον ἐν ταῖς ναοῖς ἀναγνώσεως καὶ εἰς τὰ δημοσιώτερα μέρη τοιχοκολλήσεως, θέλει πιστοποιῆσαι τοῦτο διὰ γενικῆς ἐκθέσεως. — Περὶ τῆς ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς διοικητικῆς περιφερείας τοῦ Β ἐπιτρόπου, κατὰ τὰ εἰρημμένα, δημοσιεύσεως, συντάσσεται καὶ ἰδίᾳ παρ' αὐτοῦ ἡ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ἐκθεσις εἴκοσι δὲ ἡμέρας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἐκθέσεως ταύτης, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις, ὅτι ἐν τινι τῶν πόλεων, κωμοπόλεων, ἢ χωρίων τῆς διοικητικῆς ἐκείνης περιφερείας δὲν ἐγένετο ἡ προσήκουσα δημοσίευσίς τοῦ νόμου ἢ τοῦ διατάγματος. — Ἡ ἀνωτέρω ἐκθεσις καταχωρεῖται ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

2. Τὸ παρὸν διάταγμα θέλει καταχωρηθῆ ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δὲ δημοσίευσίς αὐτοῦ ἐν ταῖς προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις γενήσεται διὰ τοιχοκολλήσεως τοῦ περιέχοντος αὐτὸ φύλλου τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἐν τοῖς γραφεῖσι τῶν Β ἐπιτρόπων καὶ τῶν ἐπαρχῶν, παρ' ὧν θέλει συνταχθῆ ἡ προσήκουσα περὶ τῆς τοιχοκολλήσεως ἐκθεσις.

Β. Διάταγμα τῆς 4 Ἰουλίου 1881. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς δημοσίεως τοῦ λοιποῦ τῶν ἀφορώντων εἰς τὰς προσαρτηθείσας καὶ προσαρτηθησομένους ἐπαρχίας ἐδικῶν διαταγμάτων καὶ τῶν εἰσαγομένων δι' αὐτῶν νόμων.

Ἀπαντᾷ τ' ἀφορῶντα εἰς τὰς προσαρτηθείσας καὶ προσαρ-

τηρησόμεναι, κατὰ τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνομολογηθέντα, χώρας εἰδικὰ διατάγματα, ὡς καὶ οἱ δι' αὐτῶν εἰσαχθησόμενοι εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας νόμοι τοῦ Βασιλείου ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύϊν τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Β. ἐπιτρόπου ἢ τοῦ οἰκείου ἐπάργου τοιχοκολλήσεως αὐτῶν. — Ἡ τοιχοκόλλησις ἀποδεικνύεται δι' ἐκθέσεως τῶν ἀρχῶν τούτων· εἴκοσι δ' ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Β. ἐπιτρόπου τοιχοκολλήσεως, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις, ὅτι δὲν ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος ἢ τὸ Β. διάταγμα ἐν τῇ διοικητικῇ ἐκείνῃ περιφερείᾳ· ἢ ἐκθεσις τοῦ Β. ἐπιτρόπου καταχωρεῖται ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως. — Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος διατάγματος δὲν ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὴν δημοσιεῦσιν τῶν νόμων ἢ τῶν διαταγμάτων, περὶ ὧν ἐκανονίσθη ἤδη εἰδικὸς τρόπος δημοσιεύσεως διὰ προγενεστέρων διαταγμάτων. — Τὸ παρὸν διάταγμα δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἢ δὲ δημοσιεύσιν αὐτοῦ ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτηθησόμεναις ἐπαρχίαις γενήσεται κατὰ τ' ἄνωτέρω.

Β. Διάταγμα τῆς 6 Ἰουλίου 1881. Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν νόμων περὶ δημοσίου λογιστικοῦ καὶ ταμείων καὶ ἐν ταῖς προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις.

*Ἄρθρον μόνον

Οἱ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ ἐν γένει καὶ ταμείων ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντες νόμοι θελοῦσι δημοσιευθῆ καὶ ἐκχρυσθῆ ἐν ταῖς προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις.

Β. Διάταγμα τῆς 6 Ἰουλίου 1881. Περὶ συστάσεως ἐπαρχιακοῦ ταμείου ἐν Ἄρτῃ.

*Ἄρθρον μόνον.

Ἐν Ἄρτῃ συνιστᾶται ἐπαρχιακὸν ταμεῖον δευτέρας τάξεως, ἔχον τὴν αὐτὴν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς δικαιοδοσίαν. — Τὸ προσωπικὸν τοῦ ταμείου καὶ ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ κανονίζονται συμφώνως πρὸς τὸν περὶ συστάσεως ταμείων ΣΕΔ' τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1853 νόμον.

Β. Διάταγμα τῆς 6 Ἰουλίου 1881. Περὶ ἐφαρμογῆς τῆς τελωνιακῆς νομοθεσίας κλπ. εἰς τὰς προσαρτωμένας τῇ Ἑλλάδι χώρας.

1. Ἡ μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν προσαρτωμένων αὐτῆ χωρῶν ὑπάρχουσα μέχρι τοῦτε τελωνιακὴ γρομμὴ αἵρεται ὡς πρὸς τὰ καταλαμβάνεμενα μέρη ἀπὸ τῆς ἐν ἐκάστῳ αὐτῶν δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, θέλουσι δὲ δημοσιευθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ ἐν αὐταῖς τὸ ἰσχύον ἐν Ἑλλάδι τελωνιακὸν δασμολόγιον καὶ οἱ τελωνιακοὶ νόμοι, καθὼς καὶ αἱ περὶ ὑγειονομικῶν, λοιμοκαθαριστικῶν καὶ λιμενικῶν διατάξεις.

2. Τῆς διατάξεως τοῦ προηγουμένου ἀρθρου ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τῶν προσαρτωμένων χωρῶν μεταφερόμενα διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους ἐπίτομα εἶδη ἧται ζάχαρις, καφές, πετρέλαιον, καὶ ρούμι, ἅτινα εἰσαγόμενα θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς τὸ εἰσαγωγικὸν τέλος, κατὰ τὸ ἰσχύον ἐν Ἑλλάδι δασμολόγιον, τὸ δὲ τέλος τοῦτο θέλει μένει παρακατατεθειμένον, μέχρις οὗ τὰ περὶ τοῦτου κανονισθῶσι νομοθετικῶς.

3. Διὰ τὰ ἐκ τοῦ Ὀθωμανικοῦ μεταφερόμενα εἰς τὰς προσαρτωμένας χώρας ποίμνια ἢ ἄλλο ζῶα, ἐπὶ σκοπῷ προσωρινῆς διαμονῆς καὶ νομῆς, θέλει διδασθαι ὑπὸ τῶν μεταφερότων εἰς τὴν πρώτην μεθόριον τελωνιακὴν ἀρχὴν ἀήλωσις περιέχουσα τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν κτηνῶν καὶ ἀξιοχρεῶς ἐγγύθις περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ εἰσαγωγικοῦ τέλους, αἰ' ὅσα τῶν ζῶων τούτων ἐν ἐπικναχθῶσι τυχόν εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν ἐντὸς ἐξ μηνῶν.

4. Ἀπαλλάσσονται κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος παντὸς εἰσαγωγικοῦ τέλους τὰ ἐκ τῆς πεδιάδος Ἄρτης εἰσαγόμενα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος προϊόντα ἐν γένει καὶ δημητριακοὶ καρποὶ τ' ἀνήκοντα εἰς Ἑλληνας ὑπηκόους.

Β. Διάταγμα τῆς 11 Αὐγούστου 1881. Περὶ δημοσιεύσεως καὶ ἐφαρμογῆς ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις τῶν περὶ τηλεγραφικῆς καὶ ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἰσχυόντων ἐν Ἑλλάδι νόμων κλπ.

1. Οἱ περὶ τηλεγραφικῆς καὶ ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἰσχύοντες ἐν Ἑλλάδι νόμοι, διατάγματα, καὶ κανόνες μὲν θέλουσι δημο-

σευθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐν ταῖς παραχωρηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις νέαις ἐπαρχίαις.

2. Δι' ἰδιαιτέρων ἡμῶν διαταγμάτων, τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπεργουῦ προκαλουμένων, θέλουσι συσταθῆ τηλεγραφεῖα καὶ τηλεγραφικοὶ σταθμοὶ ὡς καὶ ὑποδιευθύνσεις ταχυδρομείων καὶ ταχυδρομικὰ γραφεῖα, ἔνθα ἤθελε κριθῆ τοῦτο ἀναγκαῖον πρὸς εὐκολίαν τῆς τε τηλεγραφικῆς καὶ ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους, Β. Διατάγματα, καὶ κανονισμούς.

Β. Διάταγμα 6 'Ιουλίου 1881. Περί κυκλοφορίας ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις τῶν καὶ ἐν Ἑλλάδι κυκλοφορούντων νομισμάτων καὶ διατιμῆσεως τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων.

*Ἄρθρον μόνον.

Ἐν ταῖς προσαρτωμέναις εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον νέαις ἐπαρχίαις τῆς Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας, πρὸς τοῖς κυκλοφοροῦσιν ἐν Ἑλλάδι νομίσμασι, θέλουσιν ἔχει προσωρινῶς νόμιμον κυκλοφορίαν, ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτετυπωμένων, τὰ ἐν τῷ ἐπομένῳ πίνακι χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα τῆς Τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας, ἐπὶ ταῖς ἐν τῷ οὐτῷ πίνακι σημειουμέναις τιμαῖς εἰς δραχμάς τῆς διατιμῆσεως.

Εἶδος νομισμάτων	Βάρος			Διχτηρος εἰς Χιλιοστά	Τίθος εἰς Χιλιοστά	Διατίμησις			
	εἰς δράμια		εἰς γραμμάρια			Δ. Π. Δ.	εἰς πρ.	εἰς λιας	εἰς χαλκας
	ἀργαία	καρὰτα							
Χρυσῶν νόμισμα τῶν 100 γραμμῶν	2	4	7,216,22	172	91613	2250	25	20	
» » » 50 »	1	2	3,608,18	»	»	1125	12	60	
» » » 25 »	0	9	1,804,14	374	»	562	6	30	
Ἄργυρου » » 20 »	7	8	24,055,37	»	830	410	4	60	
» » » 10 »	3	12	12,027,27	174	»	205	2	30	
» » » 5 »	1	44	6,013,24	»	»	102	1	15	
» » » 2 »	0	12	2,405,18	374	»	41	41	46	
» » » 1 »	0	06	1,202,15	»	»	20	20	22	
» » » 1/2 »	0	03	0,601,13	374	»	10	10	11	

Β. Διάταγμα 5 Αύγουστου 1881. Περί εισαγωγῆς τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχυοῦσης νομοθεσίας ἐν ταῖς καταληφθεῖσαι καὶ καταλαμβανόμεναις ἐπαρχίαις καὶ περὶ τῆς ἐν αὐταῖς συστάσεως πρωτοδικείων καὶ εἰρηνοδικείων.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνομολογηθέντα περὶ τῆς παραχωρήσεως τῶν νέων ἐπαρχιῶν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν, καὶ τὸ Ἡμέτερον ἀπὸ 26 Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους Διάταγμα περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ληφθῶσι προσωρινῶς τ' ἀναπέφευκτα μέτρα πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας εἰς τὰ καταλαμβανόμενα μέρη μέχρι οὗ ὀριστικῶς κανονισθῶσι τὰ περὶ αὐτῶν. — Παρατηροῦντες, ὅτι μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ παραχωρηθέντος τμήματος τῆς Ἡπείρου καταδεικνύεται, ὅτι οὔτε ἡ δημοσία τάξις δύναται ν' ἀσφαλισθῆ, οὔτε τὰ ἰδιωτικά δικαιώματα νὰ προστατευθῶσι προσκόντως, ἐνεκα ἀνυπερβλήτων δυσκολιῶν εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν ὑφισταμένων πρὸ τῆς κατάληψεως δικαστικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ ἀνεφικτοῦ ἐν πολλοῖς τῆς, μετὰ τὴν νέαν κατάστασιν ἐφαρμογῆς τῆς νομοθεσίας, ἥτις διείπε τὰ καταλαμβανόμενα μέρη. — Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

1. Ἐν ταῖς καταληφθεῖσαι καὶ καταλαμβανόμεναις χώραις καταργεῖνται αἱ πρὸ τῆς κατάληψεως ὑφιστάμεναι δικαστικαὶ ἀρχαί, ὁ ὀργανισμὸς τῶν δικαστηρίων, καὶ οἱ ποινικοί, δικονομικοί, καὶ ἀστικοὶ νόμοι, δημοσιεύεται δὲ καὶ ἰσχύει, ὑπὸ τὰς ὀριζόμενας διὰ τοῦ παρόντος διατάγματος ἐξαιρέσεις καὶ τροποποιήσεις, ἡ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύουσα νομοθεσία. — α') Περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ συμβολαιογράφων. — β') Περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἐξαιρέσει 1) τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 8, δι' ὧν ὀρίζονται τὰ προσόντα τῶν δικαστικῶν γραφέων καὶ ὑπογραμματέων καὶ τῶν παρὰ ταῖς πρωτοδικείοις παρέδρων, ἀνθ' ὧν ἰσχύουσι τ' ἄρθρα 123 καὶ 6 τοῦ νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, καὶ 2) τῶν ἄρθρων 5 καὶ 20 περὶ τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως τῶν συμβολαιογράφων. — γ') Περὶ πολιτικοῦ νόμου, ἅτοι τὸ ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου 1835 Β. Διάταγμα. — δ') Περὶ πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικονομίας, ἐξαιρέσει τῶν ἀκολουθῶν διατά-

ξων αὐτῶν· α') Ἐν μὲν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τοῦ Κεφαλαίου τρίτου, ἄρθρων 29—35, περὶ κανονισμοῦ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν δικαστηρίων, τοῦ Κεφαλαίου πέμπτου, ἄρθρων 49—55, περὶ παραπομπῆς ἀπὸ δικαστηρίου εἰς δικαστήριον τῶν ἄρθρων 752, 753, 754, 755, 756, 757, 871 § 2, 951 καὶ 985 περὶ τῆς προθεσμίας τῆς ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεων τῶν πρωτοδικῶν, καὶ τῶν ἄρθρων 520 § 2, 816 καὶ 817 περὶ τῆς προθεσμίας τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως· β') Ἐκ δὲ τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, τοῦ Κεφαλαίου ἔκτου, ἄρθρων 46—50, περὶ κανονισμοῦ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως ὑπαλλήλων καὶ τῶν δικαστηρίων, τοῦ Κεφαλαίου ὄγδου, ἄρθρων β'—β4, περὶ παραπομπῆς ἀπὸ δικαστηρίου εἰς δικαστήριον, τοῦ ἄρθρου 260 § 2 περὶ τῆς προθεσμίας τῆς ἀνακοπῆς κατὰ βουλευμάτων, τοῦ ἄρθρου 263 § τελευταία περὶ τῆς προθεσμίας τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως κατὰ βουλευμάτων, ὡσαύτως, καὶ τῶν ἄρθρων 359, 406, 457, 473 καὶ 481, περὶ τῆς προθεσμίας τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως κατὰ ποινικῶν ἐν γένει ἀποφάσεων· γ') Περὶ Ἐμπορικοῦ Νόμου· δ') Περὶ Ποινικοῦ Νόμου· ε') Περὶ διαθηκῶν· ζ') Περὶ διακρίσεως κτημάτων· θ') Περὶ ἐνεχύρου· ι') Περὶ ὑποθηκῶν· ια') Περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων· ιβ') Περὶ Ἄστικου Νόμου, ἧτοι ὁ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1856 νόμος περὶ δημοσιεύσεως, τῶν ἀποτελεσμάτων, καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων ἐν γένει, ἐξαίρεσι τοῦ πρώτου ἄρθρου αὐτοῦ, τοῦ ὀρίζοντος τὰ περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν νόμων, καὶ ὁ ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1861 νόμος περὶ ἀνηλικίων, ἐπιτροπείας, χειραφθείας, καὶ κηδεμονίας αὐτῶν.

2. Ἐν ταῖς καταληφθεῖσαις καὶ καταλαμβανόμεναις ἐπαρχίαις θέλουσι συσταθῆ, ἐπὶ τοῦ παρόντος, πρωτοδικεῖα, ἀπερὶ θέλουσι δικάζει καὶ τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, καὶ εἰρηνοδικεῖα, ὧν ὁ ἀριθμὸς, ἡ ὀνομασία, ἡ ἔδρα, καὶ ἡ περιφέρεια τῆς δικαιοδοσίας ὀρισθῆσονται διὰ Β Διατάγματος, ἐκδιδόμενου κατὰ πρότασιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου

3. Ἡ ἡμέρα τῆς ἰσχύος τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 ὀριζομένης νομοθεσίας θέλει ὀρισθῆ διὰ τῶν περὶ τῆς συστάσεως τῶν πρωτοδικείων καὶ τῶν εἰρηνοδικείων Β Διαταγμάτων, ἡ δὲ

δημοσίευσις τῶν νόμων γενήσεται διὰ καταθέσεως τῶν περιεχόντων αὐτοὺς Ἑλληνικῶν Κωδίκων, τῆς τελευταίας ἐκδόσεως αὐτῶν, ἢ ἄλλων ἀντιτύπων τῶν νόμων, εἰς τὰ γραφεῖα τῶν Β ἐπιτρόπων καὶ τῶν ἐπαρχῶν, κατὰ τὰ ὀριζόμενα διὰ τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 4 Ἰουλίου 1881 Διατάγματος. Αἱ διατάξεις ὅμως, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὰς ἐν τοῖς ἐδαφείοις β', δ', καὶ ε' τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ παρόντος Διατάγματος κατονομαζομένης ἐξαιρέσεις, θεωροῦνται ὡς μὴ δημοσιευθεῖσαι.

4. Αἱ σχέσεις, περὶ ὧν προεῖδεν ἢ περὶ τῆς παραχωρήσεως σύμβαισις δι' εἰδικῶν διατάξεων, θέλουσι διέπεσθαι, καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς νέας νομοθεσίας, ἀπὸ τὰς διατάξεις τῆς συμβάσεως ταύτης, διατηρουμένων ἐν ἰσχύϊ τῶν δι' αὐτῆς παραχωρουμένων δικαιωμάτων.

5. Τὰ περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν προθεσμιῶν ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδίκων μέσων τῆς ἀνακοπῆς, τῆς ἐφέσεως, καὶ τῆς ἀναιρέσεως, περὶ ὧν ἢ ἐν ἐδαφ. δ' τοῦ ἄρθρου 1 ἐξαιρέσεις, κατὰ τῶν βουλευμάτων καὶ τῶν ἀποφάσεων, τῶν ἐκδοθησομένων μέχρι τῆς συστάσεως ἐφετείου ἐν ταῖς καταλαμβανομέναις ἐπαρχίαις, ἢ τῆς ἐπέκτασως τῆς ἐπ' αὐτῶν δικαιοδοσίας ἐφετείου ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἐν Ἑλλάδι καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, θέλουσι κανονισθῆ συγχρόνως μετὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἐφετείων, εἰς ὧν τὴν δικαιοδοσίαν θέλουσιν ὑπαχθῆ αἱ εἰρημέναι ἐπαρχίαι, καὶ μετὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ἀρείου Πάγου. — Ἐν ταῖς περιπτώσεσιν ὅμως, καὶ ὡς ἢ ἐρεσις δὲν ἔχει ἀναστέλλουσαν δύναμιν, αἱ ἀφάσεις τῶν πρωτοδικείων ἐτελοῦνται. — Τὰ περὶ τῆς μεταβιβάσεως τῶν ἐκρεμῶν ἐν τοῖς ὑφισταμένοις πρὸ τῆς καταλήψεως δικαστηρίοις ὑποθέσεων θέλουσιν ἰδιαιτέρως κανονισθῆ.

6. Μέχρι τῆς διαιρέσεως, κατὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντα, τῶν καταληφθεισῶν ἢ καταλαμβανομένων ἐπαρχιῶν εἰς δήμους, τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν θέλουσι τηρεῖσθαι κατὰ περιφερείας εἰρηνοδικείων.

7. Μέχρι τῆς ἐκλογῆς καὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν, πᾶ καθήκοντα τοῦ δημοσίου κατηγόρου παρὰ τοῖς συσταθησομένοις πταισματοδικείοις θέλει ἐκπληροῦ, ἐκτὸς τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως, καὶ ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν

ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ πταισματοδικείου, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 26 Ἰουνίου ε. ε. Διατάγματος περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῶν προσαρτωμένων ἐπαρχιῶν.

8. Τὸ παρὸν Διάταγμα δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἢ δὲ δημοσιεύσῃς αὐτοῦ ἐν ταῖς καταληφθεῖσαις καὶ ταῖς καταλαμβανομέναις ἐπαρχίαις γενήσεται κατὰ τὰ ὀριζόμενα διὰ τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 4 Ἰουλίου ε. ε. Διατάγματος.

Β. Διάταγμα 11 Αὐγούστου 1881. Περί συστάσεως πρωτοδικείου καὶ εἰρηνοδικείων ἐν τῷ καταληφθέντι τμήματι τῆς Ἡπείρου κλπ.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ Ἡμέτερον ἀπὸ 5 Αὐγούστου ε. ε. διάταγμα περὶ τῆς ἐν ταῖς καταληφθεῖσαις καὶ καταλαμβανομέναις ἐπαρχίαις δημοσιεύσεως καὶ ἰσχύος τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχύουσης νομοθεσίας καὶ περὶ τῆς συστάσεως πρωτοδικείων καὶ εἰρηνοδικείων ἐν αὐταῖς.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀπερασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

1. Ἐν τῷ καταληφθέντι τμήματι τῆς Ἡπείρου συνιστῶνται τὰ ἑξῆς δικαστήρια.

α') Ἐν πρωτοδικεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πρωτοδικεῖον Ἄρτης» ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ὁλόκληρον τὴν καταληφθεῖσαν χώραν, ὡς εἰδικώτερον ὀρίζεται αὕτη κατωτέρω ἐν ταῖς περιγραφείσαις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ πρωτοδικείου τούτου εἰρηνοδικείων.

β') Πέντε εἰρηνοδικεῖα, ἦτοι·

1. Εἰρηνοδικεῖον Ἄρτης, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν Ἄρταν, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν πόλιν ταύτην καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία Πέτα, Νισχώριον, Λιμένι, Σελλάδες, Μεγάρχι, Κρηπότι, Τσοῦπι, Σουκιέ, Λέσμπη, Γλυκορίζον, Μπάνη, καὶ Κομμένον.

2). Εἰρηνοδικεῖον Γαρδικίου, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ Γαρδικίον, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του

τάς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία Γαρδικίον, Μηλιά, Τσιούρτσα, Μουστάρα, Μπούκορον, Δοβρόης, Παχτούριον, Γρεβενόν, καὶ Σκληθάνου.

3) Εἰρηνοδικεῖον Ραδοβιζίου, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ Βελεντσικό, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία Βελεντσικόν, Δημαρίο, Ἐπάνω Πέτα, Λιθίτσιον, Μηλάτες, Σκουλικαριά, Χόσιχνα, Τσερκίτσα, Μαρκινιάδα, Μηλιανά, Καταδόβρα, Βρατσίστα, Σομεροῦ, Τσεκλίστα, Μπότσι, Μουσοῦντα, Βρετσενίτσα.

4) Εἰρηνοδικεῖον Καλαρρυτῶν 6' τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Πραχμάντα, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία Πραχμάντα, Καλαρρυτίες, Σκλούπον, Ματζούσι, Μελισσουργόν, Ἄγναντα, Κεσοδίτσα, Ραυταναῖοι, Σχορτσαινα, Κουκουλίστα, Γρετσίστα, Σερέσι καὶ

5) Εἰρηνοδικεῖον Τσουρμέρκων, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὸ χωρίον Βουργαρέλι, καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία Βουργαρέλι, Καλεντίνι, Μπαῦγα, Χόσεφι, Λουψίστα, Μιαρῆ, Θεοδοριάνα, Ράμια, Λιπιανά, Ρωμανοί, καὶ τὰ νέα χωρία Πεστιάνα καὶ Νησίστα

2. Ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὀριζομένων δικαστηρίων ὀρίζεται ἡ 10 Σεπτεμβρίου τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ταύτης ἄρχεται ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν ἡ ἰσχὺς τῆς νέας νομοθεσίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 5 Αὐγούστου ε. ε. Διατάγματος.

4. Τὸ παρὸν διάταγμα δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως, ἡ δὲ δημοσίευσίς αὐτοῦ ἐν τῷ καταληφθέντι τμήματι γενήσεται κατὰ τοὺς ὀρισμούς τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 4 Ἰουλίου ε. ε. διατάγματος.

Β. Διάταγμα 19 Αὐγούστου 1881. Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουνίου ε. ε. Β. Διατάγματος περὶ ἀναστολῆς προθεσμιῶν κτλ. μέχρι τῆς δεκάτης Σεπτεμβρίου ε. ε. ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Β. ἐπιτρόπου Ἄρτης.

1. Ἡ ἰσχὺς τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 26 Ἰουνίου ε. ε. Διατάγματος περὶ τῆς ἐπὶ δύο μῆνας ἀναστολῆς ἐν ταῖς κατα-

λαμβάνομεναις ἐπαρχίαις ἀπασῶν τῶν νομίμων καὶ δικαστικῶν παντὸς εἶδους προθεσμιῶν καὶ τῶν παραγραφῶν, παρατείνεται, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διοικητικὴν περιφέρειαν τοῦ Β. ἐπιτρόπου τῆς Ἄρτης, μέχρι τῆς δεκάτης Σεπτεμβρίου ἐνεστῶτος ἔτους, ἀφ' ἧς ἀρχεται ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ ἡ ἰσχύς τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 5 τοῦ ἰσταμένου μηνὸς διατάγματος περὶ εἰσαγωγῆς τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχυοῦσης νομοθεσίας.

2. Ἡ δημοσίευσίς τοῦ παρόντος διατάγματος ἐν τῇ εἰρημένη περιφερείᾳ γενήσεται κατὰ τὰ ὀριζόμενα διὰ τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 4 Ἰουλίου ε. ε. διατάγματος περὶ τοῦ τρόπου τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀφορώντων εἰς τὰς καταλαμβανομένας ἐπαρχίας διαταγμάτων καὶ τῶν δι' αὐτῶν εἰσαγομένων νόμων.

Β. Διάταγμα 6 Ἰουλίου 1881. Περί συστάσεως τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐν τῷ τμήματι Ἄρτης.

Εἰς τὸ τμήμα Ἄρτης συνιστῶνται αἱ ἑξῆς τελωνιακαὶ ἀρχαί.

Ἐν Ἄρτῃ τελωνεῖον τρίτης τάξεως.

Ἐν Κοπραίνῃ τελωνιακὸς σταθμὸς.

Β. Διάταγμα 17 Αὐγούστου 1881 Περί συστάσεως τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐν τῷ διαμερίσματι Ἄρτης.

Ἐν τῷ διαμερίσματι τῆς Ἄρτης συνιστῶνται ἑτι αἱ ἑξῆς τελωνιακαὶ ἀρχαί.

Ἐν Πλάκᾳ ὑποτελωνεῖον Γ' τάξεως καὶ

Ἐν Σαλοῦπῳ καὶ Χρηστοῦς τελωνιακὸν φυλακεῖον.

Β. Διάταγμα 14 Αὐγούστου 1881. Περί εἰσαγωγῆς ἐν ταῖς καταληφθείσαις καὶ καταληφθησομέναις ἐπαρχίαις τῶν περὶ ὑγειονομιῶν καὶ ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει ἰσχυόντων ἐν Ἑλλάδι νόμων κλπ.

1. Οἱ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντες νόμοι, Β. Διατάγματα καὶ κανονισμοὶ περὶ ὑγειονομιῶν καὶ ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει θέλουσι δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ καὶ ἐν ταῖς καταληφθείσαις καὶ καταληφθησομέναις νέαις ἐπαρχίαις

2. Δι' ἰδιαιτέρων Διαταγμάτων Ἡμῶν, τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργῶν προκληθησομένων, θέλουσι συσταθῆ ὑγειονομεῖα, ὅπου τοῦτο θεωρηθῆ ἀναγκαῖον.

Β. Διάταγμα 6 Ἰουλίου 1881. Περί συστάσεως εἰδικοῦ ταχυδρομικοῦ γραφείου ἐν Ἄρτῃ.

1) Συνίσταται ἐν Ἄρτῃ εἰδικὸν ταχυδρομικὸν γραφεῖον, συγκείμενον ἐξ ἑνὸς ἐπιστάτου μὲ μισθοδοσίαν δραχμῶν ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ ἐξ ἑνὸς βοηθοῦ μὲ μισθοδοσίαν δραχμῶν ὀγδοήκοντα κατὰ μῆνα.

2) Τὰ γραφικὰ ἐξόδα τοῦ ταχυδρομείου τούτου ὀρίζονται εἰς δραχμὰς τριάκοντα κατὰ μῆνα.

Β. Διάταγμα 6 Σεπτεμβρίου 1881. Περί προβιβάσεως τοῦ ἐν Ἄρτῃ συσταθέντος ταχυδρομικοῦ γραφείου εἰς ὑποδιεύθυνσιν β' τάξεως.

α') Τὸ ἐν Ἄρτῃ συσταθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμετέρου Διατάγματος ταχυδρομικὸν γραφεῖον προβιβάζεται εἰς ὑποδιεύθυνσιν Β' τάξεως.

β') Τὰ περὶ προσωπικοῦ, μισθοδοσίας, καὶ γραφικῶν ἐξόδων τῆς ὑποδιεύθυνσεως ταύτης μένουσιν οἷα ὀρίσθησαν διὰ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευομένου Διατάγματος.

Β. Διάταγμα 30 Αὐγούστου 1881. Περί ἐγκαταστάσεως ἐν Θεσσαλίᾳ τελωνιακῶν ἀρχῶν.

1. Καθόσον καταλαμβάνεται ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἕκαστον μέρος τῶν παραχωρηθεισῶν τῇ Ἑλλάδι κατὰ τὴν Θεσσαλίαν χωρῶν, θέλουσιν ἐγκατασταθῆ διὰ τὴν τελωνιακὴν ὑπηρεσίαν αἱ ἐξῆς ἀρχαί·

Ἐν Καλαμπάκᾳ τελωνεῖον Γ' τάξεως.

Ἐν Μαλακάσι, Γεωργίτσα, Βελμιτσα, καὶ Ἄσπρη Κλησιᾷ τελωνιακὸν φυλακεῖον.

Ἐν Τυρνόβῳ τελωνεῖον Βας τάξεως.

Ἐν Γριζάνῳ, Νεζερῶ, Καραδερέ, Κρανιαῖ, καὶ Πυργωτῶ ὑποτελωνεῖον Γης τάξεως, καὶ

Ἐν Ἀμοῦραι τελωνιακὸν φυλακεῖον.

Ἐν Τσάγελι τελωνεῖον Γης τάξεως, καὶ

Ἐν Λασποχώρι τελωνιακὸν φυλακεῖον.

Ἐν Βώλῳ τελωνεῖον Ἀγρ. τάξεως, μετὰ ἐκμετακομίσεως, ἔχον τὸ ἐξῆς προσωπικόν·

Τελώνην, ἐλεγκτήν, ὑπελεγκτήν, Ἀον Βον καὶ Γον γραμματέα, τέσσαρας ὑπογραμματεῖς, ἓνα εἰσπράκτορα, ἓνα ἀποθηκάριον, τέσσαρας ὑπαποθηκάριους, ἓνα ἐπιστάτην διαμετακομίσεως, ἓνα πρῶτον καὶ ἓνα δεύτερον γραμματέα αὐτῆς.

Ἐν Τσιγκέλι καὶ Τρίκερι ὑποτελωνεῖον Γης τάξεως.

Ἐν Λεχώνια, Καλὰ Νερά· Ἀφήσω, Μηλίνα, Πλατανιά, καὶ Χορευτῶ τελωνιακὸς σταθμός, καὶ

Ἐν Ταμούχαρι τελωνιακὸν φυλακεῖον.

2 Ὁ μηνιαίος μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ τελωνεῖου Βώλου ὀρίζεται ἴσος τῷ μισθῷ σὺν τῷ ἐπιμισθίῳ τῶν ὁμοιοβάθμων τοῦ τελωνεῖου Σύρου ὑπαλλήλων.

Β. Διάταγμα 30 Αὐγούστου 1881. Περί συστάσεως ταχυδρομικῶν γραφείων κατὰ τὴν Θεσσαλίαν καὶ περί ὀρισμοῦ τῶν μηνιαίων γραφικῶν αὐτῶν ἐξόδων.

1. Συμπετώνται ἐν Θεσσαλίᾳ τὰ ἐξῆς ταχυδρομικὰ γραφεῖα

α') Ὑποδιευθύνσεις Α' τάξεως ἐν Λαρίσῃ, Βώλῳ, καὶ Τρικυλλοῖς.

β') Ὑποδιευθύνσεις Β' τάξεως ἐν Καρδίτῃ, Ἀλμυρῷ, καὶ Τυρνόθῳ.

γ') Ἐπιστάσεις Α' τάξεως ἐν Δομοκῷ, Φερσάλοις, Φεραῖς, καὶ Ἀμπελακίοις.

δ') Ἐπιστάσεις Β' τάξεως ἐν Πλατάνῳ, Φαναρίῳ, Λαγαρίᾳ, καὶ Καλαμπάκῃ.

2. Τὸ προσωπικὸν τῶν ἀνωτέρω ταχυδρομικῶν γραφείων ὀρίζεται ὡς ἐξῆς·

α') Ἐν ταῖς ὑποδιευθύνσεσι Α' τάξεως ἀνά εἰς ὑποδιευθυντῆς, ἀνά εἰς ἐλεγκτῆς, καὶ ἀνά εἰς βοηθὸς α' τάξεως.

β') Ἐν ταῖς ὑποδιευθύνσεσι Β' τάξεως ἀνά εἰς ὑποδιευθυντῆς καὶ ἀνά εἰς ἐλεγκτῆς.

γ') Ἐν ταῖς ἐπιστάσεσι Α' τάξεως ἀνά εἰς ἐπιστάτην καὶ ἀνά εἰς βοηθὸς β' τάξεως, καὶ

δ') Ἐν ταῖς ἐπιστασίαις Β' τάξεως ἀνά εἰς ἐπιστάτης.

3. Ὁ μηνιαίος μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ρηθέντων ταχυδρομείων ἐρίζεται ὡς ἑξῆς:

Τῶν ὑποδιευθυντῶν Α' τάξεως εἰς δραχμὰς 200

Τῶν ὑποδιευθυντῶν Β' τάξεως εἰς δραχμὰς 140

Τῶν ἐλεγκτῶν, τῶν βοηθῶν α' τάξεως, καὶ τῶν ἐπιστατῶν α' τάξεως εἰς δραχμὰς 120

Τῶν ταχυδρομικῶν ἐπιστατῶν β' τάξεως εἰς δραχ. 100

Καὶ τῶν βοηθῶν β' τάξεως εἰς δραχμὰς 80

4. Τὰ μηνιαῖα γραφικὰ ἐξόδα τῶν ἀνωτέρω ταχυδρομικῶν γραφείων ὀρίζονται διὰ τὴν ὑποδιεύθυνσιν Βῶλου εἰς δραχμὰς 70

Διὰ τὰς ὑποδιευθύνσεις Λαρίσσης καὶ Τρικκάλων εἰς δραχμὰς 50

Διὰ τὰς ὑποδιευθύνσεις β' τάξεως εἰς δραχμὰς 40

Διὰ τὰς ἐπιστάσεις α' τάξεως εἰς δραχμὰς 30

Διὰ τὰς ἐπιστάσεις β' τάξεως εἰς δραχμὰς 20

Β. Διάταγμα 6 Ἰουλίου 1881. Περί συστάσεως τηλεγραφικοῦ σταθμοῦ ἐν Ἄρτῃ.

1. Ἡ τηλεγραφικὴ γραμμὴ Ἀννίνου θέλει ἐπεκταθῆ μέχρι Ἄρτης. διερχομένη διὰ Κομποτίου, καὶ θέλει συσταθῆ ἐν Ἄρτῃ τηλεγραφικὸς σταθμὸς Β' τάξεως.

Β. Διάταγμα 6 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως τηλεγραφείων ἐν Λαρίσση. Φερσάλοις κλπ. καὶ περί ὀρισμοῦ τῶν μηνιαίων γραφικῶν αὐτῶν ἐξόδων.

1. Συνιστῶνται τηλεγραφεῖα ἐκ Λαρίσσης, Φερσάλοις, Καρδίτσης, καὶ Τρικκάλοις, ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον κατατάσσεται, ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν καὶ τὰς ὥρας τῶν ἐργασιῶν, εἰς τὴν Α' τάξιν, ἅπαντα δὲ τὰ λοιπὰ εἰς τὴν Β'.

2. Τὰ γραφικὰ ἐξόδα τοῦ μὲν τηλεγραφείου Λαρίσσης ὀρίζονται κατ' ἀποκοπὴν διὰ μὲν τὴν θερινὴν ἑξαμηνίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου καὶ λήγουσαν τὴν 30 Σεπτεμβρίου, εἰς δραχμὰς τεσσαράκοντα, διὰ δὲ τὴν χειμερινὴν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου καὶ λήγουσαν τὴν 31 Μαρτίου, εἰς δραχμὰς ἑξήκοντα, τῶν δὲ τηλεγραφείων Φερσάλων,

Καρδίτσας, καὶ Τρικκάλων, διὰ μὲν τὴν θερινὴν ἑξαμηνίαν εἰς δραχμὰς εἴκοσι, διὰ δὲ τὴν χειμερινὴν εἰς δραχμὰς τριάκοντα.

Β Διάταγμα 9 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως τηλεγραφικῶν σταθμῶν ἐν Τυρνόβῳ κλπ. καὶ περὶ ὀρισμοῦ τῶν μηνιαίων γραφικῶν αὐτῶν ἐξόδων.

1. Συνιστῶνται τηλεγραφικοὶ σταθμοὶ ἐν Τυρνόβῳ, Ραφάνῃ, καὶ Ἄγυιᾷ, ὑπαγόμενοι, ὡς πρὸς τε τὸν βαθμὸν καὶ τὰς ἐργασίμους ὥρας, εἰς τὴν Β' τάξιν.

2. Τὰ γραφικὰ ἐξόδα τῶν τηλεγραφείων τούτων ὀρίζονται κατ' ἀποκοπὴν διὰ μὲν τὴν θερινὴν ἑξαμηνίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς πρώτης Ἀπριλίου καὶ λήγουσαν τὴν 30 Σεπτεμβρίου εἰς δραχμὰς εἴκοσι, διὰ δὲ τὴν χειμερινὴν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου καὶ λήγουσαν τὴν 31 Μαρτίου εἰς δραχμὰς τριάκοντα.

Β. Διάταγμα 9 Σεπτεμβρίου 1881. Περί ἰσχύος καὶ εἰς τὰς προσαρτηθείσας χώρας τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων κλπ. τοῦ Κράτους περὶ ὁδοποιίας.

*Ἄρθρον μοναδικόν.

Πάντες οἱ ἐν ἰσχύϊ νόμοι, διατάγματα καὶ κανονισμοὶ τοῦ Κράτους περὶ ὁδοποιίας, θεilloύσιν ἰσχύει καὶ ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις χώραις.

Β διάταγμα 10 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως ὑγειονομικῶν ἀρχῶν ἐν τῷ τμήματι Ἄρτης.

*Ἄρθρον μόνον.

Ἐν τῷ τμήματι Ἄρτης συνιστῶνται αἱ ἐξῆς ὑγειονομικαὶ ἀρχαί.

Ἐν Ἄρτῃ ὑγειονομεῖον τρίτης τάξεως.

Ἐν Ἀκτίῳ, Κοπραίνῃ, καὶ Πλάκᾳ ὑγειονομικοὶ σταθμοί.

Ἐν Σαλούπῳ καὶ Χρηστοῦς φυλακεῖα.

Β. Διάταγμα 10 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως ἐπαρχιακῶν ταμείων ἐν Λαρίσση καὶ Τρικκάλοις.

* Ἄρθρον μόνον.

Συνιστῶνται ἐπαρχιακὰ ταμεῖα, ἐν μὲν Λαρίσση Α' τάξεως, ἐν δὲ Τρικκάλοις Β', ἔχοντα τὴν αὐτὴν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς δικαιοδοσίαν.

Τὸ προσωπικὸν τῶν μνησθέντων ταμείων καὶ ἡμισθοδοσία αὐτῶν κανονίζονται, συμφώνως πρὸς τὸν περὶ συστάσεως ταμείων ΣΞΔ' τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1853, νόμον.

Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως πρωτοδικείων καὶ εἰρηνοδικείων ἐν τοῖς καταληφθεῖσι τμήμασι Λαρίσσης καὶ Τρικκάλων.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ Ἡμέτερον ἀπὸ 5 Αὐγούστου. ε. ε. Διάταγμα περὶ τῆς ἐν ταῖς καταληφθεῖσαις καὶ καταλαμβανομέναις ἐπαρχίαις δημοσιεύσεως καὶ ἰσχύος τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχυοῦσης νομοθεσίας καὶ περὶ τῆς συστάσεως πρωτοδικείων καὶ εἰρηνοδικείων ἐν αὐταῖς. — Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικῆς συμβουλίου, ἀπεφασίσανεν καὶ διατάσσομεν.

1. Ἐν Λαρίσση συνιστᾶται πρωτοδικεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πρωτοδικεῖον Λαρίσσης», περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ὀλόκληρον τὴν χώραν τὴν ὑπαγομένην εἰς τὴν διοικητικὴν περιφέρειαν τοῦ Β. ἐπιτρόπου Λαρίσσης, ὡς ὀρίζεται αὕτη διὰ τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 30 Αὐγούστου ε. ε. Διατάγματος περὶ διορισμοῦ τοῦ εἰρημένου Β. ἐπιτρόπου καὶ ἐφ' ὅσον ἐπραγματοποιήθη ἤδη ἡ κατάληψις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν περιφέρειαν ταύτην μερῶν.

2. Ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ πρωτοδικείου Λαρίσσης συνιστῶνται τὰ ἐξῆς εἰρηνοδικεῖα:

α') Εἰρηνοδικεῖον Λαρίσσης, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν τε πόλιν ταύτην καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρῖα τ' ἀποτελεῦντα εἰδικῶς τὸ τμήμα Λαρίσσης, κατὰ τὴν ὑφισταμένην ἐπαρχιακὴν διαίρεσιν.

β') Εἰρηνοδικεῖον Τυρνάβου, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον

τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ τῆν τε πόλιν ταύτην καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τ' ἀποτελοῦντα τὸ τμήμα τοῦ Τυρνάβου, κατὰ τὴν ὑφισταμένην ἐπαρχιακὴν διαίρεσιν.

γ') Εἰρηνοδικεῖον Ἀγυιάς, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ τῆν τε πόλιν ταύτην καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τ' ἀποτελοῦντα τὸ τμήμα Ἀγυιάς, κατὰ τὴν ὑφισταμένην ἐπαρχιακὴν διαίρεσιν.

δ') Εἰρηνοδικεῖον Ἀλμυροῦ, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ τῆν τε πόλιν ταύτην καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τ' ἀποτελοῦντα τὸ τμήμα τοῦ Ἀλμυροῦ, κατὰ τὴν ὑφισταμένην ἐπαρχιακὴν διαίρεσιν.

ε') Εἰρηνοδικεῖον Φαρσάλων, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ τῆν τε πόλιν ταύτην καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τ' ἀποτελοῦντα τὸ τμήμα τῶν Φαρσάλων, κατὰ τὴν ὑφισταμένην ἤδη ἐπαρχιακὴν διαίρεσιν καὶ

ς') Εἰρηνοδικεῖον Δομοκοῦ, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ τῆν τε πόλιν ταύτην καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τ' ἀποτελοῦντα τὸ τμήμα Δομοκοῦ, κατὰ τὴν ὑφισταμένην ἐπαρχιακὴν διαίρεσιν

3. Ἐν Τρικκάλαις συνιστᾶται πρωτοδικεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πρωτοδικεῖον Τρικκίλων», περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁλόκληρον τὴν χώραν τὴν ὑπαγομένην εἰς τὴν διοικητικὴν περιφέρειαν τοῦ Β' ἐπιτρόπου Τρικκάλων, ὡς ὀρίζεται αὕτη διὰ τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 31 Αὐγούστου ε. ε. Διατάγματος περὶ διορισμοῦ τοῦ εἰρημένου Β' ἐπιτρόπου, ἐξαιρέσει μόνον τῶν χωρίων τοῦ Ἀσπροποτάμου, ἅπερ ἀποτελοῦσι τὴν περιφέρειαν τοῦ εἰρηνοδικείου Γαρδικίου, ὑπαχθέντος εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ πρωτοδικείου Ἀρτης διὰ τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 11 Αὐγούστου ε. ε. Διατάγματος.

4. Ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ πρωτοδικείου Τρικκάλων συνιστῶνται τὰ ἑξῆς εἰρηνοδικεῖα.

α') Ειρηνοδικεῖον Τρικκάλων, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν τε πόλιν ταύτην καὶ τὰς κομποπόλεις καὶ τὰ χωρία τ' ἀποτελοῦντα τὰ εἰδικὰ τμήματα (Κόλια) Τρικκάλων, Ζάρκου, Πολιάντας καὶ Πόρτας·

β') Εἰρηνοδικεῖον Καλαμπάκας, δευτέρας τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν τε πόλιν ταύτην καὶ τὰς κομποπόλεις καὶ τὰ χωρία τ' ἀποτελοῦντα τὰ εἰδικὰ τμήματα (Κόλια) Καλαμπάκας, Ἀρδανίου, Κλεινοβοῦς, Χασίων, καὶ Μαλακασίου, ἐξαιρέσει τῶν χωρίων τοῦ Ἀσπροποτάμου τῶν ὑπαχθέντων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ εἰρηνοδικεῖου Γαρδικίου, κατὰ τὰ ὀριζόμενα ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ·

γ') Εἰρηνοδικεῖον Καρδίτσας, πρώτης τάξεως, ἔδραν ἔχον τὴν ὁμώνυμον πόλιν καὶ περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ὁλόκληρον τὸ τμήμα τῆς Καρδίτσας, κατὰ τὴν ὑφισταμένην ἐπαρχιακὴν διαίρεσιν.

5. Ἡμέρα ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις ὀριζομένων δικαστηρίων ὀρίζεται ἡ δεκάτη Ὀκτωβρίου τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ταύτης ἀρχεται ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν ἡ ἰσχὺς τῆς νέας νομοθεσίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 5 Αὐγούστου ε. ε. Διατάγματος.

6. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῶν ἀνωτέρω δικαστηρίων παύει ἡ ἰσχὺς τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 26 Ἰουνίου ε. ε. Διατάγματος περὶ τῆς ἐπὶ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς καταλήψεως ἀναστολῆς ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις ἐπαρχίαις τῶν νομίμων καὶ δικαστικῶν παντός εἶδους προθεσμιῶν καὶ παραγραφῶν.

7. Τὸ παρὸν Διάταγμα δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δὲ δημοσίευσις αὐτοῦ ἐν τοῖς καταληφθεῖσι τμήμασι τῆς Θεσσαλίας γενήσεται κατὰ τοὺς ὀρισμούς τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 4 Ἰουλίου ε. ε. Διατάγματος.

Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1884. Περί ὑπαγωγῆς εἰς τέλος εἰδῶν τινῶν μεταφερμένων ἐκ τοῦ μήπω καταληφθέντος διαμερίσματος τοῦ Βώλου εἰς τὸ πρῶν Βασίλειον καὶ τὰς καταληφθείσας ἤδη χώρας τῆς Θεσσαλίας.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουλίου ε. ε. Ἡμετέρου Διατάγματος, καὶ παρατηροῦντες, ὅτι ἡ εἰς τὸν Βῶλον μεταφορὰ πρὸς τοῖς ἐν τῷ προσημειωθέντι 2 ἄρθρῳ μνημονευομένοις εἰδεσὶν ἐπεκτείνεται καὶ εἰς ἄλλα ἐπὶ βλάβῃ οὐ μόνον τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐλευθέρου τοῦ ἐμπορίου συναγωνισμοῦ, διότι τὰ εἰσαχθέντα καὶ εἰσαγόμενα ἐν Βῶλῳ ποσὰ ὑπερβαίνουν κατὰ πολὺ ἐπὶ μακρὸν χρόνον πάσας τὰς ἀνάγκας, οὐ μόνον τοῦ Βώλου, ἀλλὰ καὶ πασῶν τῶν καταληφθεισῶν ἐν Θεσσαλίᾳ χωρῶν. — Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

1. Ὑπὸ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἀνωτέρω σημειωθέντος 2 ἄρθρου θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι ὡσαύτως εἰς εἰσαγωγικὸν τέλος, κατὰ τὸ ἰσχύον ἐν Ἑλλάδι δασμολόγιον, καὶ τὰ διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς εἰσαγόμενα ἐκ τοῦ μήπω καταληφθέντος διαμερίσματος τοῦ Βώλου εἰς τὸ πρῶν Βασίλειον καὶ τὰς ἄλλας καταληφθείσας χώρας τῆς Θεσσαλίας καὶ τὰ ἀκόλουθα εἶδη: — α' Τὰ παντὸς εἶδους ποτὰ, πλὴν τοῦ γλεύκου. — β') Πάντα τὰ ἐκ πάσης ὕλης ὑφάσματα, ὡς καὶ τὰ πλεκτὰ ἢ ποικίλα, συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς κατηγορίας τοῦ δασμολογίου, ἐξαιρέσει τῶν ἐγχωρίων χειροτεχνημάτων.

2. Ἡ μεταξὺ τοῦ μήπω καταληφθέντος διαμερίσματος Βώλου καὶ τοῦ ἄλλου ἐν γένει Κράτους τελωνιακὴ κατὰ ξηρὰν γραμμὴν ἀρχεται πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Πωρῆ, διευθύνεται πρὸς δυσμὰς διὰ τῆς νοτίου ὄχθης τῆς λίμνης Κάρλας, περιλαμβάνει τὰ χωρία Πέτρα καὶ Κατζόμπασι, διέρχεται ἀνωθεν τοῦ χωρίου Αἰβαλί καὶ καταλήγει εἰς τὸ χωρίον Ὀνδοκλί εἰς τὴν ἐν τῷ Παγασσητικῷ κόλπῳ ἀκτὴν Κοκινά.

3. Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγὴ οἰωνοῦ ποτε ἐμπορευμάτων, πλὴν τῶν ἐγχωρίων προϊόντων καὶ χειροτεχνημάτων, ἐκ τοῦ μήπω καταληφθέντος διαμερίσματος τοῦ Βώλου, εἰς πάντα τὰ καταληφθέντα τοιαῦτα ἐν Θεσσαλίᾳ μέχρι τῆς εἰς αὐτὰ ἰσχύος τοῦ ἑλληνικοῦ δασμολογίου.

Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί εφαρμογῆς τῶν ἰσχυόντων ἐν Ἑλλάδι περὶ δασῶν νόμων εἰς τὰς προσαρτηθείσας καὶ προσαρτωμένας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον ἐπαρχίας τῆς Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας.

*Ἄρθρον μόνον.

Ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον ἐπαρχίαις τῆς Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας θέλουσι δημοσιεῦθῃ καὶ ἐφαρμοσθῇ οἱ ἰσχύοντες ἐν Ἑλλάδι περὶ δασῶν νόμοι· ἦτοι — 1) Ὁ ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1836 περὶ τῶν εἰς τὰ δάση γινομένων ἀνομημάτων.—2) Ὁ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ὑλοτομίας καὶ φόρου ξυλείας.—3) Ὁ ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1844 περὶ καταργήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν καυσοξύλων, φουρκάδων, καὶ ἐργαλείων τῆς γεωργίας φόρου.—4) Ὁ ἀπὸ 10 Αὐγούστου 1861 ΧΠ' περὶ ἐμπρησμοῦ τῶν δασῶν.—5) Ὁ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1877 ΧΙΓ' περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ διοικήσεως τῶν δασῶν διατάξεων· καὶ 6) Τὸ περὶ φορολογίας τῆς ἀσβέστου ἐδάφιον ἐ' τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1874 ΓΛΘ' νόμου, ἰσχύοντος καὶ διὰ τὸ ἔτος 1881.

Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί τῆς ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως τῶν δασῶν τῶν προσαρτηθεισῶν καὶ προσαρτωμένων ἐπαρχιῶν.

*Ἄρθρον μόνον.

Πρὸς φύλαξιν τῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις δασῶν καὶ καταδιώξιν τῶν περὶ ταῦτα ἀνομημάτων θέλουσι τεθῆ εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοποθετηθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ἑκατὸν τριάκοντα πέντε χωροφύλακες καὶ δέκα πέντε ὑπαξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς.

Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως ἐν Ἄρτῃ, Τρικκάλοις, καὶ Λαρίσση δασαρχείων.

*Ἄρθρον μόνον.

Ἐν Ἄρτῃ, Τρικκάλοις, καὶ Λαρίσση συνιστῶνται δασαρχεῖα, διοικούμενα καὶ διαχειριζόμενα κατὰ τὸν ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1877 ΧΙΓ' Νόμον.

Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί τῆς ἐγκυρίας τοῦ νόμου ΣΞΕ' περί οἰκον. ἐφοριῶν καὶ ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτηθησομέναις χώραις Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας.

*Ἄρθρον μόνον.

Ὁ ἐσχύων ἐν Ἑλλάδι νόμος περί οικονομικῶν ἐφοριῶν θέλει ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτηθησομέναις χώραις Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας.

Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως οικονομικῶν ἐφοριῶν ἐν τοῖς διαμερίσμασι Λαρίσσης, Τρικκάλων, καὶ Ἄρτης.

*Ἄρθρον μόνον.

Συνιστῶνται ἐν μὲν τῷ διαμερίσματι Λαρίσσης ἐφορία Απὸ τάξεως, ἐν δὲ ταῖς διαμερίσματιν Ἄρτης καὶ Τρικκάλων ἐφορία Β' τάξεως. — Ἐκάστη τῶν ἐφοριῶν τούτων ἔχει τὴν δικαιοδοσίαν, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ οἰκείος βασιλικὸς ἐπίτροπος.

Τὸ προσωπικὸν τῶν ἐφοριῶν καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ κανονίζονται συμφώνως πρὸς τὸν περί συστάσεως τῶν οικονομικῶν ἐφοριῶν ΣΞΕ' τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1853 νόμον.

Β. Διάταγμα 31 Αὐγούστου 1881. Περί ἐφαρμογῆς τῶν διαπόντων τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν νόμων καὶ κανονισμῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις.

1. Πάντες οἱ νόμοι, καθ' οὓς διέπονται τὰ γυμνάσια, τὰ διδασκαλεῖα, καὶ τὰ ἑλληνικὰ καὶ δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ

Βασιλείου καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων ἐκδθέντα Β. Διατάγματα, ὡς καὶ κανονισμοί, θέλουσι δημοσευθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐν ταῖς παρχωρηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις νῦν ἐπαρχίαις.

2. Δι' Ἡμετέρων Διαταγμάτων εἰδικῶν, τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ ἐκδιδομένων, θέλουσι συσταθῆ τὰ ἀναγκαῖα γυμνάσια, ἑλληνικά καὶ δημοτικά σχολεῖα ἐν ταῖς εἰρημέναις ἐπαρχίαις.

Β. Διάταγμα 13 Σεπτεμβρίου 1881. Περί ἐνεργείας καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπογραφῆς τῶν ἐκ τῶν προσαρτωμένων τῇ Ἑλλάδι χωρῶν κατοίκων κλπ.

1. Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς διὰ τοῦ μνησθέντος Διατάγματος ἡμῶν ἐνεργηθείσης ἢ ἐνεργηθησομένης ἀπογραφῆς τῶν κατοίκων τῶν προσαρτωμένων τῇ Ἑλλάδι χωρῶν ἐνεργηθήσεται τοιαύτη καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

2. Ἡ ἀπογραφή αὕτη διεξαχθήσεται παρὰ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ προξενικῶν ἀρχῶν, κατὰ τὰς παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἐκδοθησεμένας ὁδηγίας.

Β. Διάταγμα 20 Σεπτεμβρίου 1881. Περί τῶν εἰσαγομένων ἐκ τῆς πεδιάδος Ἄρτης νωπῶν ἰχθύων κλπ. εἰς τὴν πόλιν Ἄρτης.

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ διὰ τοῦ Ἡμετέρου ἀπὸ 6 Ἰουλίου ἐνεστῶτος ἔτους Διατάγματος ὀρισθείσα διὰ τὸ ἐνεστῶτος ἔτος ἀπαλλαγὴ ἐκ παντὸς εἰσαγωγικοῦ τέλους τῶν εἰσαγομένων ἐκ τῆς πεδιάδος Ἄρτης προϊόντων ἐπεκτείνεται διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπὶ τῶν ξυλανθράκων, καυσσξύλων, νωπῶν ἰχθύων, καὶ πτηνῶν, τῶν εἰσαγομένων ἐκ τῆς εἰρημένης πεδιάδος εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἄρτης διὰ τῆς γεφύρας.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΕΡΙ ΥΠΟΘΗΚΩΝ

Γενικαὶ διατάξεις.

1. Ἡ ὑπόθηκη εἶναι δικαίωμα πραγματικὸν ἐπὶ ἀλλοτρίων ἀκινήτων κτημάτων, πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεως, ἀποκτώμενον δι' ἐγγραφῆς εἰς τὸ ἐπ' αὐτῶ τούτῳ διὰ τοῦ παρόντος νόμου προσδιοριζόμενον βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν. Πολ. Δικ. 1029. Ν. Ὑπ. 26 ἐ. 34 ἐ. (Βαυαρ. Ἀστ. Ν. 41 § 1. Γαλλ. ἀστ. Ν. 2114).

Εἰδηγτικὴ ἐκθίσις τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης. «Οἱ νεώτεροι νομοθέται, βλέποντες τὰς ἐλλείψεις ταύτας τοῦ Ρωμ. δικαίου, καὶ θεωροῦντες ὅτι αὗται προσέρχονται κυρίως ἐκ τῆς μὴ δημοσιότητος καὶ εἰδικότητος τῶν ὑποθηκῶν, διέταξαν ὥστε 1) πᾶσα ὑπόθηκη νὰ ἐγγράφηται εἰς ἐπὶ τούτῳ ὀρισμένον δημόσιον βιβλίον, τοῦ ὅπου δύναται νὰ λαμβάνη γνῶσιν ἕκαστος, καὶ δεύτερον νὰ μὴ δύναται νὰ προσκτηθῇ ὑπόθηκη εἰμὴ διὰ ρητὴν ποσότητα καὶ ἐπὶ ρητῶν ἀκινήτων, καὶ ταῦτα διὰ νὰ δύναται πᾶς ἕκαστος, πληροφορούμενος περὶ ἐκάστης ὑποθήκης καὶ τῆς ποσότητος αὐτῆς, νὰ σταθμίζῃ ἐκ τούτων ὅπου ἀσφάλειαν δύναται νὰ ἔχῃ δανείζων ἐπὶ ὑπόθηκῃ ἐπὶ τινος κτήματος. Τὰς ἀρχὰς ταύτας τῆς δημοσιότητος καὶ εἰδικότητος ἐκτιμῶσα ἡ Α. Μ. διέταξε νὰ σχεδιασθῇ σύμφωνον μ' αὐτὰς νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπὶ τῶν βᾶσεων τούτων στηριζόμενας νομοθεσίας τῶν ξένων ἐθνῶν, νὰ διαλαμβάνῃ κατ' ἄρθρα πᾶσαν περὶ ὑποθηκῶν διάταξιν, ἣτις ἐνῶ ἀπεδείχθη ὠφέλιμος διὰ τῆς πράξεως, νὰ ἴηαι πρὸς τούτοις καὶ ἐφαρμόσιμος εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κατὰ συνέπειαν τῆς διαταγῆς ταύτης συνετάχθη τὸ παρὸν νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἀκολουθῶν ἀρχῶν.

* Διὰ τοῦ νόμου τούτου ἠκυρώθησαν ὁ Νόμος 23 Ἀπριλίου 1835 περὶ σημειώσεως ὑποθηκῶν, ὁ Νόμος 20 Μαρτίου 1836 περὶ προσωρινῆς σημειώσεως τῶν ὑποθηκῶν καὶ ὁ Νόμος 31 Ἰουλίου 1836 περὶ ὑποθηκῶν.

ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

7

(Γόρσι Νόμος 215, 1870.) ; 1880. 31. καὶ 1914
Γραμ. Νομ. 291 381
2431

1) Ἡ ὑποθήκη, σκοπὸν ἔχουσα τὴν πλήρη τῶν δανειστῶν ἀσφάλειαν, δὲν προσκτᾶται εἰμὴ ἐπὶ ἀκινήτων κτημάτων κατ' ἐξαιρέσειν δὲ ἐνεργεῖται καὶ ἐπὶ ἐπι καρπιῶν πρὸς περιθάλψιν τῆς γεωργίας. Ἐπὶ κινήτων αὐθυπάρκτων ὑποθήκη δὲν λαμβάνει χώραν, ἀλλ' ἐκτείνεται μόνον καὶ εἰς αὐτά, ὅταν ταῦτα ᾖναι προσαρτήματα ἀκινήτων.

2) Ἀπὸ συναλλάγματα ἢ τὸν νόμον δύναται μὲν νὰ προσκτηθῇ τὸ δικαίωμα εἰς ἐγγραφὴν ὑποθήκης· ἢ ὑποθήκη ὅμως δὲν προσκτᾶται εἰμὴ διὰ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ δημόσιον τῶν ὑποθηκῶν βιβλίον. Ὅλοι λοιπὸν αἱ πρότερον μυστικαὶ ὑποθήκαι ἀκυροῦνται καὶ δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσων εἰμὴ ὡς τίτλος πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ὑποθήκης· ὁ νόμος ὅμως φροντίζει δι' ἄλλων μέσων ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν ἀνηλίκων ἢ ἄλλων τοιούτων προσώπων χρηζόντων τῆς ὑπεραπίσεως τῶν νόμων, ἐπιβάλλων εἰς ἄλλους ὑπευθύνους τὸ χρέος νὰ ἐνεργήσων τὴν ἐγγραφὴν.

3) Τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν κρατούμενον ἀπὸ δημοσίαν ἀρχὴν ἔχουσαν πλήρη ἐπισιμότητα, φέρει πλήρη πίστιν ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξιν τῆς ὑποθήκης.

4) Ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν πρέπει ἕκαστος μὲν πιστωτῆς νὰ λαμβάνῃ πληροφορίας περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως, τὴν ὁποῖαν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τινος κτήματος· ἕκαστος δὲ ἀγοραστῆς νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν τῶν ὑποθηκῶν, αἵτινες ἐνυπάρχουν εἰς τὸ ἀγοραζόμενον. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ ὑποθήκη δὲν θέλει ἐγγράφεσθαι, εἰμὴ ἐπ' ἐνὸς ἐκάστου ἰδίου κτήματος· τοῦτο δὲ δὲν ἐμποδίζει τὸ νὰ ὑποβληθοῦν παλλὰ κτήματα εἰς ὑποθήκην διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀπαιτήσιν, ἀλλὰ μόνον ἀπαιτεῖ, ὥστε ἡ ἐγγραφὴ νὰ γίνηται χωριστὰ καὶ ἐπ' ἐκάστου αὐθυποστατοῦ ἀκινήτου.

5) Κἀνεὶς δὲν ἤθελε δυνηθῆ νὰ γνωρίσῃ ὁποῖαν ἀσφάλειαν θέλει τοῦ δῶσαι τὸ κτῆμα· καὶ ὁ χρεώστης ἤθελε πρὸς τοῦτοις χάσει με γάλως ἐκ τῆς πίστεως του (à son crédit), εἰάν ἦτο συγχωρημένον νὰ ἐγγράφωται ὑποθήκαι χωρὶς προδεδωρισμένης ποσότητος. Ἡ ἐγγραφὴ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ γίνῃ, εἰμὴ δι' ὀρισμένην ποσότητα, ἣτις θέλει ἐγγράφεσθαι εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν. Ἀδύτικοι ἀπαιτήσεις, τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶναι εἰς χρήματα, πρέπει νὰ προσεκτιμῶνται ἀπὸ τὸν πιστωτῆν διὰ νὰ μὴ βλαφθῇ ὅμως ἐκ τούτου ὁ χρεώστης, δύναται οὗτος, ἂν ὑπερτιμηθῇ ἡ ἀξία τῆς πίστεως, νὰ ζητήσῃ ἐλάττωσιν αὐτῆς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

6) Ἡ ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν ποριζομένη ἀσφάλεια ἤβηλεν εἶσθαι ἀτελής καὶ ἐπιβλαβὴς μᾶλλον, ἂν ἐσυγχωρεῖτο ὥστε τὰ παρακολουθήματα τῆς ἀπαιτήσεως, δηλαδὴ οἱ τόκοι καὶ τὰ ἐξόδα τῆς δίκης, νὰ χαίρωνται, δυνάμει τοῦ νόμου, τὴν αὐτὴν μὲ τὴν ὑποθήκην προτίμησιν κατ' ἀρίστον ποσότητα. Ὁ νόμος λοιπὸν παρέχει μέσα ὥστε καὶ ἡ ἔλλειψις αὐτῆς τῆς ἀσφαλείας νὰ θεραπευθῇ.

και δ' αὐτὴν ὑποθήκην πιστωτῆς νὰ μὴ ζημιωθῆ ποσῶς, παρέχων εἰς αὐτὸν τὰ μέσα καὶ ἀπαιτεῖται πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν παρακολουθημάτων αὐτῆς τῆς ἀπειρηγῆτος του, δίδων δηλαδή εἰς αὐτὸν χωριστὸν τίτλον ἀπὸ ἀδικοκτησίων ὑποθήκης.

7) Ὁ αὐτὸς τῆς ἀσφάλειας λόγος ἀπαιτεῖ, ὥστε ὁ νόμος νὰ προσδιορίξῃ τὸν χρόνον τῶν ὑποθηκῶν· εἰς τοῦτο δὲ κανὲν ἄλλο μέσον δὲν εἶναι καταλλεπὲν ἢ ὁ χρόνος τῆς ἐγγραφῆς. Πᾶν προνόμιον ἐγγεγραμμένων ὑποθηκῶν ἢ μὴ ἐγγεγραμμένων ὡς ἐξαφανίζον τὴν ἀσφάλειαν ἔπρεπε νὰ ἔλλειψῃ· ὅθεν ἐκάστη ὑποθήκη προτιμᾶται ἀπὸ τὴν ἄλλην κατὰ τὸν χρόνον μόνον τῆς ἐγγραφῆς.

8) Ἡ ὑποθήκη οὕσα πραγματικὸν δικαίον τὸ ὁποῖον ἔχει ἀντικείμενον τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα, φυλάττει πάντοτε τὰ αὐτὰ δικαιώματά του εἰς ὁποιοῦδήποτε χεῖρας καὶ ἂν εὐρίσκηται. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κατὰ τοῦ τρίτου κατόχου τίτλος τοῦ πιστωτοῦ εἶναι, ὅτι εὐρίσκεται ὁ τρίτος οὗτος κάτοχος τοῦ κτήματος, ἐλευθεροῦται ἀμέσως ἅμα ἀποδῶση τὸ κτῆμα, καὶ δὲν ἐνέχεται εἰς τὸν πιστωτὴν ἕνα καὶ τὸν τίτλου τούτου, εἰμὴ καθόσον ἀξίζει τὸ κτῆμα.

Διὰ τὴν ὑπάρξιν πλήρης ἀσφάλεια, καὶ νὰ παρέξουν αἱ ὑποθήκαι πλήρη πίστιν, προαπαιτεῖται μία τακτικὴ μὲν, ἀλλὰ ταχεῖα διαδικασίαι. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ὑποθήκαι στηρίζονται κατὰ μέγα μέρος εἰς δημόσια ἐγγραφα, ἢ δὲ δικονομία διατάσσει συνοπτικῆν διαδικασίαν ἵπου ταυτῶσα ὑπάρχουν, διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ γενῆ παραπομπή εἰς αὐτὴν, ὡς ἀναπλήρονα τὴν ἔλλειψιν.

Αὗται εἶναι αἱ ἀρχαί, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὴ παρὸν νομοσχέδιον, τοῦ ὁποῖου αἱ διατάξεις δὲν εἶναι εἰμὴ ἀπλᾶ συνέπειαι τῶν ἀρχῶν τούτων· ὅθεν κρίνω περιττὸν νὰ κῆμω εἰδικωτέραν αὐτῶν ἀνάπτυξιν.

— «Αἱ λέξεις «πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτήσεως» εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ νὰ ἐπακροθῆ ἡ ὑποθήκη ἀπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν, τὰς δουλείας (servitudes) καὶ λοιπὰ τὰ ὅποια εἶναι ἐπίσης πραγματικὰ δικαιώματα, ἢ δὲ λέξεις δι' ἐγγραφῆς εἶναι ἐπίσης ἀναγκαῖαι, καθὸς ἀνευ αὐτῆς ἡ ὑποθήκη ἤθελε συγχυθῆ μετ' ὁ ἐνέχυρον».

— «Ἀντὶ τῶν λέξεων «εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν» ἦτο κἀλλίον αἱ λέξεις «εἰς τὸ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ὁρισμένον βιβλίον» ὡς ἦτο εἰς τὸ σχέδιον, καὶ ὡς διαλαμβάνει ὁ βασιλικὸς νόμος. Ἡ λέξις ὑποθήκη λογίζεται εἰσέτι ἄγνωστος καὶ ἀόριστος, καὶ ὀρίζεται διὰ τοῦ προκειμένου ἀρθρου· μεταχειριζόμενοι λοιπὸν εἰς τὸν ὁρισμὸν τούτον τὴν λέξιν ταύτην κατανατώμεν εἰς ταυτολεξίαν καὶ ὀρίζομεν ἄγνωστον δι' ἄγνωστον».

ΑΠ. 4 (1901). Ὁλομέλεια. Ἐπειδὴ, τὸ Β' τμήμα τοῦ Ἀρ. Πάγου ἐλέγθη, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς 174 (1900) ἀποφάσεως, ὅτι οὐχὶ ὀφείλεται, ἀλλ' οἱ τρίτοι εἰς οὐς περιῆλθεν ἀκίνητον τι βεβαρημένον διὰ τῆς ἰσχυροῦς ἐν Ἑπτανήσῳ πρὸ τῆς ἐνώσεως γενικῆς ὑποθήκης, δικαιούνται νὰ προτείνωσιν ὅτι ἡ ὑποθήκη αὕτη ἀπώλεσε τὴν

ισχόν της, μὴ εἰδικευθεῖσα κατὰ τὸν PNB' νόμον καὶ ἐπομένως δὲ οἱ ἀναιρεσεῖοντες, ὀφείλονται ὄντες, δὲν δύνανται νὰ προτείνωσι τοῦτο, τὸ δὲ Δ' τμήμα, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς 146 (1899) ἀποφάσεως, ἀπεφάνητο α') ὅτι οἱ ἀναιρεσεῖοντες δὲν εἶναι ὀφείλονται τῶν ἀναιρεσεῖοντων, β') ὅτι τὰ κατασχεθέντα δὲν ἦσαν ἐνυπόθηκα, ἅτε μὴ εἰδικευθεῖσης κατὰ τὸν PNB' νόμον τῆς γενικῆς ὑποθήκης, ἣτις ἐδάρυεν αὐτὰ καὶ ἐπομένως ὅτι δικαιούνται νὰ προτείνωσι τὴν ἀνταρξίαν τῆς ὑποθήκης ἐνεκα τῆς μὴ εἰδικευσεώς της, κατ' ἀκολουθίαν διαφωγοῦσι τὰ τμήματα οὐχὶ πρὸς τὴν λύσιν νομικοῦ ζητήματος, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ πραγματικὸν ζήτημα ἂν οἱ ἀναιρεσεῖοντες εἶναι ὀφείλονται τῶν ἀναιρεσεῖοντων καὶ ἐπομένως δὲν ὑπῆρχε περίπτωση παραπομπῆς εἰς τὴν διαμέλειαν.

ΑΠ. 141 (1852). Κατὰ τὸ ἀρθρ. 915 Πολ. Δικ., οἱ ἀσυγκόμιστοι καρποί, τῶν ὁποίων κατ' εἶδαν καὶ οὐχὶ συνάμα μετὰ τοῦ ἀκινήτου ἐνεργεῖται ἡ κατάσχαις, θεωροῦνται κινήτα, διότι ὡς κινήτα παραδίδονται μετὰ τὴν κατακυρωσιν εἰς τὸν τελευταῖον ὑπερθεματιστὴν, καὶ ἐπομένως τὸ ἐκπλειστηρίασμα αὐτῶν οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἐκπλειστηρίασμα κινήτων, ἐπὶ δὲ κινήτων δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ἐν γένει ἄλλα προνόμια ἢ τὰ ἐν τοῖς ἀρθρ. 940 καὶ 941 Πολ. Δικ. ὀρισμένα, ὅθεν τὸ ἐκπλειστηρίασμα αὐτῶν δὲν ἀνήκει κατὰ προτίμησιν τῶν λοιπῶν δανειστῶν εἰς τὸν ἐνυπόθηκον δανειστὴν, μὴ ὅτων τῶν κινήτων δεκτικῶν ὑποθήκης (νόμου ὑποθηκῶν 1).

ΑΠ. 189 (1876). Τῆς μεταγραφῆς οὐσης ἀναγκαίως διατυπώσεως πρὸς μεταβίβασιν τῆς κυριότητος ἐπὶ ἀκινήτων καὶ ἀντικαταστήσεως τὴν παράδοσιν, ἣτις μόνον ἐπὶ κινήτων διατηρήθη ἡς τύπος μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος, ἢ περὶ παραδόσεως ἐν συμβολαίῳ τινὲς ῥήτρα, ἣτοι ὅτι τὰ κτήματα θέλουσι παραδοθῆ κατ' ὀρισμένον χρόνον, εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν τῆς κυριότητος μεταβίβασιν ἀκινήτων, διότι δὲν δύναται ἐπὶ τῆς μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος νὰ ἰσχυρῆ ἄλλη διατύπωσις ἢ ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου διαγεγραμμένη· ἀλλ' ἡ ῥήτρα τῆς παραδόσεως θεωρεῖται ὡς ἀναφερομένη εἰς τὴν ἀπλὴν μεταβίβασιν τῆς διακατοχῆς τῆς χρήσεως, ἀνευ τῆς ὁποίας δύναται οὐχὶ ἤττον νὰ ὑπάρξῃ κυριότης. Συνεπῶς πρὸς ταῦτα, ὑποθήκη, παραχωρηθεῖσα ἐκ μέρους τοῦ μεταβιβάσαντος τὴν κυριότητα τοῦ ἀκινήτου μετὰ τὴν μεταγραφὴν τοῦ συμβολαίου, ἀλλὰ πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ κτήματος, δὲν ἰσχύει ἀπέναντι τῆς εἰρημένης μεταγραφῆς δι' ἧς καὶ μόνης μεταβιβάζεται ἡ κυριότης.

2. Μόνα ἐπιδεκτικὰ ὑποθήκης εἶναι — 1) τὰ ὑποκείμενα εἰς ἐκποίησην ἀκίνητα κτήματα ἑμοῦ μὲ τὰ παρακολουθήματα αὐτῶν, ὅσα λογίζονται παρὰ τοῦ νόμου ἀκίνητα — 2) ἡ ἐπικαρπία τῶν αὐτῶν κτημάτων καὶ παρακολουθημάτων, δι' ὅσον καιρὸν διαρκεῖ. (Ν.

διακρ. κτημάτων 7 και 8. 12. Ν. Υπ. 26 ε. (Γαλλ. άστ. 2118. 2119).

3. Ο παρών νόμος δέν φέρει καινοτομίαν εις τας διατάξεις τών περί τών πλοίων ναυτικών νόμων. (Γαλλ. άστ. Ν. 2119. 2120).

4. Υποθήκη δέν αποκτάται εις κτήμα τρίτου χωρίς τήν συγκατάθεσίν του — Επί κτημάτων κοινοτήτων, εϊόν δήμων, σωματείων, φιλανθρωπικών καταστημάτων και τούτοις έξομοιουμένων μοναστηρίων, υποθήκη δύναται να αποκτηθῆ μόνον συναινέσει τών νομίμων αντιπροσώπων τής κοινότητος, ή, όπου τοιοῦτοι δέν υπάρχουν, όλων τών μελών τής κοινότητος· αλλά τούτο, όταν προκηται περί υποθήκης αποκτωμένης δι' ιδιωτικής θελήσεως.

ΑΠ. 190 (1848). — Ούτε ό περί έκποιήσεως έθνικών κτημάτων νόμος, ούτε οι περί παραχωρήσεως οικοπέδων έν Πειραιεί εις τους Χίους δίδουσι εις τό δημόσιον δικαίωμα έγγραφής υποθήκης επί τών παραχωρηθέντων κτημάτων· καθότι ό μόν περί έκποιήσεως έθνικών κτημάτων νόμος τής 13) 15 Νοεμβρίου 1836 (άρθρον 13 και 15) όρίζει μόνον, ότι τό δημόσιον διατηρεί επί τού έκποιηθέντος κτήματος και μετά τήν παράδοσιν αύτου τό δικαίωμα τής κυριότητος μέχρι τής έντελους πληρωμής τού τιμήματος διατάττων να έγγραφηται ή μετά τού δικαίωματος τής υποθήκης έντελώς άσυμβίβαστος αύτη (άρθρ. 1 τού περί υποθ. Ν.) επιφύλαξις εις τό βιβλίον τών υποθηκίων (όπερ δέν έγένητο επί τού προκειμένου), οι δέ περί παραχωρήσεως γηπέδων εις τους Χίους νόμοι ούδέν περί δικαίωματος υποθήκης τού δημοσίου αναφέρουσι.

Ο περί έκποιήσεως τών έθνικών κτημάτων νόμος τής 13 νοεμβρίου 1836 όρίζει μόνον ότι τό δημόσιον διατηρεί επί τού έκποιηθέντος κτήματος και μετά τήν παράδοσιν αύτου τό δικαίωμα τής κυριότητος μέχρι τής πληρωμής τού τιμήματος, άλλ' όφείλει να έγγραφη υποθήκην· διότι, αν δέν προνοήση να έγγραφη υποθήκην, ερχόμενος εις τήν κατάταξιν, λαμβάνει μέρος εις τήν διανομήν τού έκλεισθηρισματος κατά τήν έν τῷ βιβλίῳ τών υποθηκίων τάξιν.

ΑΠ. 235 (1854). — Έπειδή, κατά τό άρθρον 15 τού από 3) 15 Νοεμβρίου (1836 περί έκποιήσεως έθνικών κτημάτων Διατάγματος, μέχρι τελείας έξοφλήσεως τής τιμής τής αγοράς και τών τόκων, μένει ρητώς τό επί τού έκποιηθέντος κτήματος δικαίωμα τής ιδιοκτησίας εις τό δημόσιον, και τούτο πρέπει να σημειωθῆ εις τό τών

ὑποθηκῶν βιβλίον, ἢ δὲ ἐξόφλησις νὰ σημειωθῇ ἐντός τοῦ πωλητηρίου* ἐκ δὲ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι ἡ παράλειψις τῆς ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ὑποθηκῶν σημειώσεως δὲν ἐπιφέρει τὴν στέρησιν τοῦ τῆς ιδιοκτησίας δικαιώματος, διότι δὲν διατάσσεται τοῦτο ὡς νόμος, καὶ διότι τὸ τῆς κυριότητος δικαίωμα διατηρεῖται δυνάμει αὐτοῦ τοῦ νόμου, καὶ οὐχὶ τῆς σημειώσεως, οἱ δὲ τρίτοι δύνανται νὰ βεβαιωθῶσι διὰ τοῦ πωλητηρίου, ἐάν ἡ πρὸς τὸ δημόσιον ἐξόφλησις ἐγένετο καὶ ὁ ἀγοραστὴς κατέστη κύριος* ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὑπάρχοντος ὁμολογουμένου ὅτι ὁ περὶ αὐτοῦ ὁ λόγος ὑπόμυλος ἠγοράσθη παρὰ τοῦ Π. ἀπὸ τοῦ δημόσιον κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ διατάγματος, καὶ τὸ τίμημα δὲν κατεβλήθη, ὄρθως τὸ ἐφετεῖον παρεδέχθη ὅτι ἕνεκα τῆς μὴ σημειώσεως ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ὑποθηκῶν τὸ δημόσιον δὲν ἐξέπεσε τοῦ τῆς κυριότητος δικαιώματος* ἀποφηνάμενον δὲ τὸ ἐφετεῖον νὰ λάβῃ τὸ δημόσιον ἐκ τοῦ πλειστηριάσματος τὸ τῆς ἀγορᾶς τίμημα καὶ τοὺς τόκους, δὲν παρεβίασε τὰς περιπρονομίαν διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομ. διότι ἡ ἐξόφλησις εἶναι συνέπεια τοῦ τῆς κυριότητος δικαιώματος, καὶ οὐχὶ ἐξαιρετικῆς τινὸς προνομίου.

ΑΠ. 370 (1862). — Κατὰ τὸ 15 ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836 νόμου περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων, τοῦ ἐκποιουμένου κτήματος διατηρεῖ τὸ δημόσιον τὴν κυριότητα μέχρι τελείας ἐξόφλησεως τοῦ τιμήματος μετὰ τῶν τόκων. Ἐάν δὲ ὁ ἀγοραστὴς δὲν ἐκτελέσῃ τὰς συμφωνίας ἢ καθυστερήσῃ τὴν πληρωμὴν τῶν δόσεων καὶ τόκων δύο ἐτῶν κατὰ συνέχειαν, τὸ δημόσιον ἐνεργεῖ ἀναπλειστηριασμὸν τοῦ κτήματος ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ ὄφελείᾳ τοῦ δημοσίου* ἐντεῦθεν δὲ συνάγεται ὅτι τὸ δημόσιον ἔχει μὲν τὴν κυριότητα τοῦ ἐκποιηθέντος κτήματος μέχρι ἐντελοῦς ἐξόφλησεως τοῦ τιμήματος, ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν μόνον τοῦ νὰ ἦναι ἐξηραλισμένον ὡς πρὸς τὴν καταβολὴν τοῦ τιμήματος* καὶ διὰ τοῦτο μὴ καταβαλλομένων τακτικῶς τῶν δόσεων, δίδει εἰς αὐτὸν τὴν ἐξουσίαν νὰ πλειστηριάσῃ ἅπλως τὸ κτῆμα. Ἄρα δὲν ἔχει δικαίωμα διεκδικήσεως αὐτοῦ.

ΑΠ. 132 (1867). — Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836 διατ. τοῦ δημόσιον α') Διατηρεῖ τὴν δεσποτείαν τοῦ πωληθέντος κτήματος μέχρι τελείας ἐξόφλησεως τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς καὶ ὅλων τῶν τόκων β') Δύναται ἕνεκα μὴ ἐκτελέσεως τῶν συμφωνιῶν νὰ πλειστηριάσῃ τὸ κτῆμα καὶ συμφηφίσῃ τὸ ὀφειλόμενον τίμημα μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν μὲ τὸ ἐκπλειστηριάσμα γ') Κρατεῖ πρὸς ὄφελός του τὴν τυχούσαν ἐπαύξησιν τῆς τιμῆς τοῦ κτήματος. Ὁ ἀγοραστὴς δὲ κύριος γενόμενος τοῦ πωληθέντος αὐτῷ κτήματος κατὰ τὸ εἰρημένον ἄρθρον μετὰ τὴν τελείαν ἐξόφλησιν τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων του, δὲν ἔχει πρὸς τὴν πληρωμὴν ταύτης τὸ δικαίωμα τοῦ θανεῖσθαι ἐπὶ ὑποθήκῃ τοῦ κτήματος κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

ΑΠ. 47 (1873). — Τὸ ὑπὸ τοῦ δημοσίου διὰ τὸ τίμημα καὶ τοὺς τόκους προνόμιον, ὅπερ καθιεροῖ ἐν ἄρθρῳ 15 ὁ ἀπὸ 13)25 Νοεμβρ. 1836 νόμος περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων ἀνάγεται εἰς ἐκποιηθέντα φθαρτὰ κτήματα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ εἰς προικοδοτηθέντα, ἐφ' ὧν ἀναγνωρίζει ὁ περὶ προικοδοτήσεως Νόμος τῆς 26 Μαΐου 1835 δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης εἰς τὸ δημοσίον μέχρις ὀλοσχεροῦς ἀποστέσεως τοῦ χρεωλυτοῦ, ἀλλ' οὐδὲν ἦτον ὁ νόμος αὐτὸς ὁρίζει ὅτι ἐπὶ τούτῳ γενήσονται εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν ἐγγραφαι· ὥστε ἀνευ ἐγγραφῆς ἢ ἀπαίτησις διὰ τοὺς τόκους τῆς ὑπερμερίας δὲν ἦτο αὐτοδικαίως προνομιοῦχος.

ΑΠ. 132 (1867). — Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836 διατάγματος τὸ δημοσίον

α) Διατηρεῖ τὴν δεσποτείαν τοῦ πωληθέντος κτήματος μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς καὶ ὄλων τῶν τόκων.

β) Δύναται ἕνεκα μὴ ἐκτελέσεως τῶν συμφωνιῶν νὰ πλειστηριατῆ τὸ κτήμα καὶ συμπληρῆσῃ τὸ ὀφειλόμενον τίμημα μετὰ τῶν τόκων μὲ τὸ ἐκπλειστηριατῆμα.

γ) Κρατεῖ πρὸς ὄφελός του τὴν τυχοῦσαν ἐπαύξεισιν τῆς τιμῆς τοῦ κτήματος.

Ἐπειδὴ ὁ ἀγοραστῆς, κύριος γενόμενος τοῦ πωληθέντος αὐτῷ κτήματος κατὰ τὸ εἰρημένον ἄρθρον μετὰ τὴν τελείαν ἐξοφλήσιν τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων του, δὲν ἔχει πρὸ τῆς πληρωμῆς ταύτης τὸ δικαίωμα τοῦ δανειζεσθαι ἐπὶ ὑποθήκῃ τοῦ κτήματος κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

Ἐπειδὴ τὰς πρὸς βελτιώσιν καὶ λοιπὴν τοῦ κτήματος διαχειρίσιν γενομένας μεταξὺ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ τρίτων συναλλαγὰς ὀφείλει τὸ δημοσίον ν' ἀναγνωρίσῃ ὡς ὑποχρεωτικὰς καὶ δι' αὐτὸ μόνον καθόσον ἐξ αὐτῶν ὀφελείται. Ν. 6 § 3 (3, 5). Ν. 82 (17, 2). Ν. 7 § 1 Κ. (4, 26)· ὡς ὀφελούμενον δὲ ἐκ τοιούτων συναλλαγῶν λογίζεται κατὰ τὴν προεκτεθεισάν διατάξιν τοῦ ἄρθρου 15 μόνον ἐφόσον τὸ ἐκπλειστηριασμὰ ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τοῦ εἰστέτι ὀφειλομένου τιμήματος καὶ ὄλων τῶν καθυστερούτων τόκων, διότι, ἐνὸς μὴ ἢ διὰ βελτιώσεων τοῦ κτήματος προσουζανόμενῃ ἀξίᾳ ἢ ἐν ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων, ὁ ἀγοραστῆς διὰ τῶν βελτιώσεων τὸ χρέος αὐτοῦ ἵσχυται, καὶ διὰ τοῦτο οἱ πρὸς τοῦτο παρέχοντες χρήματα τρίται αὐτὸν ὀφελούσι καὶ οὐχὶ τὸ δημοσίον.

Ἐπειδὴ, διὰ τοὺς λόγους τούτους, κατὰ παράβασιν τῶν εἰρημένων διατάξεων ἐβασίλευσε τὸ ἐφετεῖον κύριος ἔχουσαν τὴν ὑποθήκην τοῦ ἀνακρεσιδλήτου καὶ δὲν ἐπεδίκατε τῷ δημοσίῳ τὸ ἐκπλειστηριασμὰ μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ ὄλων τῶν καθυστερούτων τόκων, ἀλλὰ μέρος μόνον αὐτῶν τῶν παρέσχε, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ διέταξε νὰ λάβῃ ὁ ἀνακρεσιδλήτης, ἢ διὰ παράβασιν αὕτη ἐπάγεται τὴν ἀνάκλησιν 807 § 7 πολ. δικ.

ΑΠ. 33 (1868). — Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀπὸ 13

Νοεμβρ. 1836 νόμου περί ἐκποιήσεως φαρτῶν κτημάτων, τὸ δημόσιον μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν τόκων μένει ἰδιοκτήτης τοῦ πωληθέντος ὑπ' αὐτοῦ κτήματος, ἐὰν ὁπωσδήποτε ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν ὑποθηκῶν καταστήσῃ γνωστὸν ὅτι ἐκ τοιαύτης ἀγοραπωλησίας προήλθεν εἰς τὸν ἀγοραστήν τὸ κτῆμα ἐπομένως ἀπὸ δημολογουμένων ἐνεγράφη ὑποθήκη ἐπὶ τοῦ κτήματος διὰ τὸ τίμημα καὶ κατέστη οὕτω γνωστὴ τοῖς πᾶσιν ἢ δυνάμει τοῦ νόμου διατήρησις τῆς κυριότητος τοῦ δημοσίου ἐπὶ τοῦ κτήματος, ἢ ἀπαίτησις αὐτοῦ τοῦ νὰ λαβῇ ὅλον τὸ ὑπόλοιπον τίμημα κατὰ προτίμησιν παντὸς ἄλλου δανειστοῦ τοῦ ἀγοραστοῦ μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως ὅλων τῶν ὀφειλαμένων αὐτῷ τόκων ὡς προερχόμενον ἐκ κτήματος, ὅ-ερ τῷ ἀνήκει, νόμιμος ἐστὶ, διότι α') τὸ ἄρθρον 178 τοῦ αὐτοῦ νόμου οὐδὲν ἕτερον ἐκφράζει ἢ ὅ.τι καὶ τὸ ἄρθρον 15, τούτέστιν ὅτι ἡ ἀγοραστῆς τελείως γίνεται ἰδιοκτήτης ἐκπληρῶν τὰς συμφωνίας, ἧτοι καταβάλλων τὸ τίμημα μετὰ τοῦ τόκου, β') ὁ ὀφειλέτης ἐπαυξάνων τὴν ἀξίαν τοῦ κτήματος τοῦ δημοσίου ἐπὶ βελτιώσεων μὴ ὑπερβαίνουσῶν τὰς περὶ τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων ἀπαιτήσεις τοῦ δημοσίου οὐδὲν ἕτερον πράττει ἢ τὴν ἀπίστιν τοῦ χρέους τούτου· καὶ διὰ τοῦτο οὔτε αὐτός, οὔτε οἱ δανεισταὶ του δυνάμει ν' ἀπαιτήσωσιν ἀποζημίωσιν διὰ τοιαύτας βελτιώσεις.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἔχόντων, σύμφωνα πρὸς τὰς εἰρημέναις διατάξεις ἐπέδικασε τῷ δημοσίῳ ὁ πίναξ τῆς κατατάξεως, κατὰ προτίμησιν τοῦ Β., διὰ κεφαλαίον δραχ. 4965 40/100 καὶ διὰ τόκους ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1850 μέχρι Ἰουνίου 1860 ἑτέρας δραχμᾶς 4135 καὶ 50/100 πλὴν δραχμῶν 434 21/100 καθάσον οὐδὲως μὲν ἐπέδικασθησαν διὰ τοῦ πίνακος τόκοι, νόμιμος δ' ἐστὶν ἡ περὶ τόκων ὑπερμερίας ἀπαίτησις ὡς στηριζομένη, ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ εἰρημένου νόμου.

ΑΠ. 141 (1870) — Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀπὸ 25 Μαρτίου 1830 ὑπ' ἀριθ. 1107 καὶ ὑπὸ στοιχ. γ' ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου περί ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φαρτῶν κτημάτων, τὸ διὰ πιστώσεως ἐκποιήθη κτῆμα μέχρι τῆς τελείας πληρωμῆς θέλει θεωρεῖσθαι ὡς ὑποθήκη εἰς τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸ τὸ κτῆμα δὲν δύναται νὰ ἔμβῃ εἰς ὑποθήκην, μήτε νὰ μεταπωληθῇ πρὸ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν χρεωστούμενων Ἐκ τοῦ συνόλου δὲ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει προδήλως ὅτι τῶν τοιοῦτων κτημάτων τὴν κυριότητα διατηρεῖ τὸ δημοσίον μέχρι τῆς πληρωμῆς τοῦ ὅλου τιμήματος, οὐχὶ δὲ ὅτι ἐπ' αὐτῶν εἶ-αι τοῦτο ἐνυπόθηκος δανειστής· διότι τῆς ἐπὶ τινος κτήματος ὀφισταμένης ὑποθήκης συνέπεια δὲν εἶναι ὅτι δὲν δύναται τοῦτο νὰ ἐπιβαρυνθῇ μὲ δευτέραν ἢ τρίτην ὑποθήκην, οὔτε ὅτι δύναται νὰ πωληθῇ, ἀλλὰ μόνον ὅτι ἢ διὰ τῆς πρώτης ἐκείνης ὑποθήκης ἐξησφαλισμένη ἀπαίτησις προτιμάται τῶν λοιπῶν. Ὅθεν τὸ εἰς τὴν προκειμένην διάταξιν στηριζόμενον δικαίωμα τοῦ δημοσίου μὴ ἀποτελοῦν ὑποθήκην, περὶ ἧς προβλέπει

ὁ νόμος τῆς 23 Ἀπριλίου 1835, καὶ ἐπομένως μῆτε μετὰ τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1836 δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης, περὶ οὗ προβλέπει ὁ νόμος τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1836, δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐγγραφῆ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων τούτων εἰς τὰ προσήκοντα βιβλία τῶν ὑποθηκῶν. Ἄρα αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις παραδειγματίζουσι ὅτι τὸ δημόσιον δὲν ὤφειλε νὰ ἐγγράψῃ τὴν ἐπίδικον ἀπαίτησίν του εἰς τὰ εἰρημένα βιβλία, ὁρθῶς ἡρμήνευσε τοὺς νόμους τούτους.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος, εἴν τις τῶν ἀγοραστῶν δὲν πληρώσῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν ποσότητα εἰς τὰς διωρισμένας ἐποχάς, ἡ Κυβέρνησις ἐκθέτει τὸ κτῆμα εἰς δημοπρασίαν μὲ κέρδος ἢ ζημίαν εἰς λογαριασμὸν τοῦ πρώην ἀγοραστοῦ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῆς διατάξεως ταύτης πρὸς τὴν προεκτεθείσαν τοῦ ἀρθρ. 8 πρακύπτει ὅτι τὸ τοιοῦτο κτῆμα ἐκποιεῖ τὸ δημόσιον ὡς κύριον, ὅπως πληρωθῆ τὸ καθυστερούμενον τίμημα. Ὅθεν, διὰ νὰ ᾔηται ἰσχυρὰ ἢ παρ' ἄλλου δανειστοῦ τοῦ ἀγοραστοῦ ἐνεργουμένη δικαστικὴ ἐκποίηση, ἀναγκαῖον εἶναι ἢ νὰ ἱκανοποιήται πρὸ πάντων ἐντελῶς τὸ δημόσιον ἐκ τοῦ πλειστηριασμοῦ καίτοι μὴ ἀναγγελλθέν, καθὼς διατηροῦν τὴν κυριότητα μόνον μέχρι τῆς πληρωμῆς τοῦ πρὸς αὐτὸ ὀφειλομένου τιμήματος, ἢ ἄλλως ν' ἀναγγελλθῆ τοῦτο εἰς τὸν τοιοῦτον πλειστηριασμὸν ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει τῆς ἐκποιήσεως θεωρουμένης ὡς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δημοσίου ἐπισπευσθεῖσας, καθὼς ὑπ' αὐτοῦ ἀπαδεύεσθαι διὰ τῆς ἀγγελίας ἵνα ἐξακμήσῃ τὸ τῆς κυριότητός του δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἀξίας ὡς ἀντιπροσωπεύοντος τὸ κτῆμα.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἔπεται ὅτι οἱ δανεισταί, οἱ ἐπὶ τοῦ τοιοῦτου κτήματος ἐγγράψαντες ὑποθήκην, ἐπισπεύδοντες τὸν πλειστηριασμὸν αὐτοῦ ἢ ἀναγγελλόμενοι εἰς αὐτόν, δὲν ἔχουσι δικαίωμα εἰς τὸ ἐκπλειστηριασμοῦ εἰμὴ μόνον ὅταν ἱκανοποιηθῆ τὸ δημόσιον διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ ὀφειλόμενον τίμημα, καὶ ὅτι τὸ δημόσιον δὲν κατατάσσεται εἰς τὸ ἐκπλειστηριασμοῦ ὡς ἐνυπόθηκος δανειστής ἢ προνομιούχος, ἀλλ' ὡς τοῦ πλειστηριασθέντος κύριος δι' ὀρισμένον ποσὸν ἐκ τῆς ἀξίας του, δηλ. δ' αὐτὸ καθυστερούμενον τίμημα.

ΑΠ. 98 (1845).—Ἀπαιτούμενης πρὸς ὑπαρξεν τελείας ὑποθήκης κατὰ τὰ ἀρθρα 4, 10 καὶ 16 τοῦ περὶ ὑποθ. νόμου α' (τίτλου, β') ἰδίου κτήματος τοῦ εἰς ὑποθήκην δίδοντος αὐτὸ καὶ γ') ἐγγραφῆς τακτικῆς εἰς τὰ τῶν ὑποθηκῶν βιβλίον, ἔκτοτε δὲ ἀρχομένων τῶν ὑποθηκῶν δικαιοματίων, καὶ μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς κτήσεως ὑποθήκης ἐπὶ κτήματος τρίτου, ἔπεται ὅτι, ὅτε τις ἐνέγραψεν ὑποθήκην ἐπὶ κινήτου ὡς ἀνήκοντος εἰς τὸν ὀφειλέτην αὐτοῦ Α. ἐν ᾧ μέρος αὐτοῦ εἰσῆκεν εἰς ἕτερον, ἀκύρου ὄντος τοῦ τίτλου, αὐτὸν δυνάμει ἐδόθη ἢ ὑποθήκη, ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, ἢ ἐγγραφεῖσα ὑποθήκη εἶναι ἀκυρὸς ἂν εἰ μετὰ τὰς ἀκύρους ταύτας πράξεις ὁ Α. κατέστη διὰ δωρεᾶς

κύριος καὶ τοῦ λοιποῦ μέρους τοῦ ἀκινήτου τούτου, δὲν δύναται νὰ δώσῃ κύρος εἰς τὴν ὑποθήκην ταύτην.

Εἰδηνητικὴ ἐκθεσις τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης.

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ σχεδίου λέγει ἐπὶ ἀδικιρέτων κτημάτων δὲν ἀποκτᾶται ὑποθήκη χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν ὄλων τῶν κοινωνῶν. Ἡ λέξις ἀδικιρέτος ἔχει διπλὴν σημασίαν, ἐκφράζουσα ποτὲ μὲν τὸ μῆκος διηρημένα, ποτὲ δὲ τὰ μὴ δυνάμενα νὰ διαιρεθῶσι κτήματα. Εἰς ὅποιονδήποτε σημασίαν καὶ ἂν ἐκλάβωμεν τὴν λέξιν, τὸ νόημα τοῦ ἄρθρου δὲν φαίνεται σύμφωνον μὲ τὸ δίκαιον καὶ εἶναι πᾶντῃ ἐναντίον τοῦ κοινοῦ συμφέροντος. Λέγω ὅτι δὲν εἶναι σύμφωνον μὲ τὸ δίκαιον, καθ' ὅτι καθ' ὅλας ἐν γένει τὰς νομοθεσίας ἕκαστος κοινωνὸς εἶναι ἰδιοκτήτης τοῦ μέρους του, καὶ ὡς τοιοῦτος δύναται νὰ διαθέσῃ τὸ μεριδίον του ὅπως θέλῃ· καὶ κατὰ τὴν νομοθεσίαν μας, ὁ κοινωνὸς δύναται τὸ μεριδίον του νὰ τὸ διαθέσῃ, νὰ τὸ ἐμπούσῃ, καὶ νὰ παύσῃ ἐπ' οὗτου ὅ,τι βούλεται· διατὶ λοιπόν, ἐνῶ συγχωρεῖται τὸ πλεόν, νὰ ἀπαγορευέται τὸ ἕλαττον; τί δὲ εἰς τὸ πλεόν ἐνπεριεχόμενον; εἶναι δὲ ἐναντίον τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, καθότι ἡ συμμετοχὴ πολλῶν εἰς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα πηγάζει ἀπὸ ἀμοιβαίων τῶν ὄλων ὄφελος, τὸ νὰ τοὺς βάλῃ τις εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δευθῶσι ὅλοι τὴν ὑποθήκην εἰς τὰ μέρη των ἢ νὸ στερήσωσι τὸν ἄλλον ἀπὸ τὴν ὠφέλειαν τῆς ἐπὶ τοῦ μέλους του ὑποθήκης, ἢ τέλος νὰ χωρίσωσι τὴν συντροφίαν των διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ μέτοχος τὴν ἐπὶ τοῦ μέρους του ὑποθήκην, τοῦτο δὲν ἐπιφέρει βέβαια κοινωνικὰ ἀποτελέσματα. Τὸ παρὰ τοῦ Κ. Φέδερ συνταχθέν σχέδιον, τὸ ὁποῖον εἶχε βᾶσιν ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ τὸ ὁποῖον ἦτο σύμφωνον κατὰ μέγα μέρος μὲ τὸν βαυαρικὸν νόμον, δὲν διαλαμβάνει τοιοῦτό τι, ἀλλ' ἐννοεῖ τὴν 6' περίοδον τοῦ § 4, ὅτι πράγματα κατεγόμενα ὑπὸ πολλῶν θεωρουμένων παρὰ τοῦ νόμου ὡς ἡθικὸν πρόσωπον δὲν δύναται νὰ ὑποθηκευθῶσι ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως ὄλων ὃ δὲ λόγος εἶναι ὅτι ὁ νόμος ἀποδίδει τὴν ἰδιοκτησίαν ὄχι εἰς ἕνα ἕκαστον, ἀλλ' εἰς ὄλους αὐτοὺς ἡνωμένους, κανὲν δὲ τῶν καθ' ἕκαστην μελῶν τῶν ἀποτελούντων τὸ ἡθικὸν πρόσωπον δὲν δύναται κατὰ νόμον νὰ ἔχῃ ὡς ἰδιοκτησίαν οὐδὲ τὸ ὅλον, οὐδὲ μέρος τῆς εἰς ὄλους συλληθῆδην ἀνηκούσης περιουσίας· τοιαῦτα εἶναι π. γ. τὰ κτήματα τῶν δήμων κλ. (ἴδε Commentaire του Goenner sur la loi bavaroise des Hypothèques τόμ. σελ. 124 ἀριθ. 5). Πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἐννοίας ταύτης οἱ Γερμανοὶ ἔχουν τὴν λέξιν *Gesamteigenthum*, ἡμεῖς δὲ, ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν κυριολεκτίαν εἰς ταῦτα, εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴν ἐκφράσωμεν περιφραστικῶς· ὅθεν ἂν ἡ Ἑμετέρα Μαγαλειότης ἐγκρίνῃ τὴν παρὰ τήρησιν ταύτην, τὸ ἄρθρον τοῦτο δύναται νὰ ἐκφρασθῇ ὡς ἑπείτα·

« Ἐπὶ κτημάτων ἀνηκόντων εἰς ἡθικὰ πρόσωπα συγκαίμενα παρὰ πολλῶν κοινωνῶν, ὑποθήκη δὲν δύναται νὰ ἀποκτηθῇ χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν ὄλων τῶν κοινωνῶν.

ΑΠ. 246 (1865). Μοναχός τις ἰδανείσθη ποσόν τι χρηματικόν, ὑπεθήκευσε δὲ τῷ πιστωτῇ κτῆμα τί' μὴ πληρωθέντος τοῦ χρέους ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ καὶ ἀποθνήσκοντος αὐτοῦ, ὁ δανειστής ἐκοινοποίησεν ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν κατὰ τῆς κληρονομησάσης αὐτὸν μονῆς, ἣτις δι' ἀνακοπῆς ἐπρότεινε, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι τὸ κτῆμα δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποθηκευθῆ ὡς ἀνήκον τῇ μονῇ. Ἀλλὰ τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησε τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτὸν ὡς μὴ ἔγοντα ἐπιρροήν, διότι ἡ μονὴ ἐκκληρονόμησε τὸν μοναχόν, ἡ δὲ ὑποθήκη ἰσχυροποιεῖται διὰ τῆς παραγομένης ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς κληρονομίας σιωπηρᾶς συναίνεσως, ἀπὸ, κατὰ τὰ ἀρθρα 4 καὶ 10 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ἢ ὑποθήκη ἀποκτᾶται διὰ συναίνεσως τοῦ ὀφειλέτου ἢ τοῦ τρίτου κυρίου τοῦ κτήματος· ἢ λύσει αὕτη, κατὰ τὸ ἐφετεῖον, ρητῶς δίδεται ὑπὸ τοῦ νόμου 22 τῶν Πανδ. (20, 1). — Βασ. (25, 2) 22. Ὁ δὲ ἀντιφάσκων 41 Πανδ. (13, 7). — Βασ. (25, 1) 40, καθ' ὃν ἐὰν ἀλλότριον ἐνεχυριάσας κληρονομήσω τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ἀνομοίει τῷ δανειστῇ οὐτέ τιλα περὶ τοῦ ἐνεχυροῦ ἀγωγή· εἰ δὲ ἐγὼ κληρονομήσω τοῦ παρὰ γνώμην μου τὸ πρᾶγμα μου ἐνεχυράσαντος, οὐχ ἀνομοίει, δὲν κατισχύει, ἀπὸ ἤδη μόνῃ ἢ συναίνεσις ἀρκεῖ πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης, καὶ ἡ συναίνεσις αὕτη ἐξάγεται λογικῶς διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς κληρονομίας, ἣτις ἐπιφέρει τὴν κύρωσιν τῶν πράξεων τοῦ κληρονομήσαντος.

ΑΠ. 97 (1854) Ἡ ἀπαξ ἀποκτηθεῖσα ὑποθήκη διατηρεῖται ἕως οὗ τὸ χρέος ἀποσβεσθῆ. Τὸ διάταγμα τῆς 1 Μαρτίου 1833 διατάσσον τὴν ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν πρὸ τοῦ ἔτους αὐτοῦ καθυστερησάντων χρεῶν τοῦ δημοσίου δὲν ἐπιφέρει τὴν κατάργησιν κεκτημένου ὑπὸ τοῦ δημοσίου δικαιώματος ὑποθήκης. Διότι τὸ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1833 διάταγμα, διατάσσον τὴν ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν πρὸ τοῦ ἔτους τούτου καθυστερησάντων χρεῶν τοῦ δημοσίου, δὲν ἐπιφέρει ἀνεγκλίμως τὴν κατάργησιν δικαιωμάτων ὑποθήκης, ἣτις ἀπεκτήθη δυνάμει νόμου, ἢ συμφωνίας, καθότι ἡ ἀποκτηθεῖσα ἀπαξ ὑποθήκη διατηρεῖται, ἐνόσω τὸ χρεὸς δὲν ἀποσβεσθῆ· δυνάμει δὲ τοῦ μνησθέντος διατάγματος, τὰ καθυστεροῦντα χρεῖα τοῦ δημοσίου δὲν ἀποσβεσθήσαν, ἀλλ' ἡ πληρωμὴ αὐτῶν ἀνεστάλη· ὅθεν ὁμοίως τὸ ἐφετεῖον δὲν διέταξε τὴν ἐξάλειψιν τῆς ἐπι ὀρισμένου κτήματος τοῦ δημοσίου ἐγγραφείσης ὑποθήκης ἢν ὁ δικαιοπάροχος τῶν ἀντιδίκων τοῦ δημοσίου ἀπέκτησε, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1830 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ὡς μέτοχος τῆς τότε ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

ΑΠ. 98 (1845). — Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἀρθρα 4, 10 καὶ 16 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Νόμου, διὰ νὰ ὑπάσχη τελεία ὑποθήκη ἀπαιτεῖται α') τίτλος β') ἴδιον κτῆμα τοῦ εἰς ὑποθήκην δίδονος αὐτὸ καὶ γ') ἐγγραφὴ τακτικὴ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, ἀπὸ δὲ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἀρχόνται τὰ ὑποθηκικὰ δικαιώματα· δὲν ἀποκτᾶται δὲ ὑποθήκη εἰς κτῆμα τρίτου, χωρὶς τῆς συγκαταθέσεώς του. Ἐπὶ δὲ

τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσάειον ἐνέγραψεν ὑποθήκην ἐφ' ὅλης τῆς περιήκουσας οἰκίας, ὡς ἀνηκούσης εἰς τὸν ὑφαιλέτην τοῦ Α. ἐν ᾧ μέρος αὐτῆς ἀνήκεν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον· ἐπομένως ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, ἀκύρου ὄντος τοῦ τίτλου δυνάμει τοῦ ὁμοίου ἐδόθη ἡ ὑποθήκη, καὶ ἡ ἐγγραφεῖσα ἐπομένως ὑποθήκη ἦτο ἄκυρος δυνάμει τῶν μνησθέντων ἀρθρῶν καὶ τοῦ ἀρθροῦ 79 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ὡς ὁρθῶς ἀπεφάνιστε τὸ ἐφετεῖον· ἂν δὲ μετὰ τὰς ἀκύρους ταύτας πράξεις ὁ Α. κατέστη διὰ ἑωρεῶς κύριος καὶ τοῦ ἐπιλοῖπου μέρους τῆς περιήκουσας οἰκίας, ἡ περίστασις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ κύρος εἰς ὑποθήκην καὶ ὡς πρὸς τὴν δόσιν αὐτῆς καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν ἀνυπαρκτον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τῆς ἀνακλήσεως τῆς δωρεῆς ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσίβλητου· ὥστε οἱ ἀναφερόμενοι Νόμοι, μὴ συμβιβαζόμενοι μὲ τὸς ἀνωτέρω περὶ ὑποθήκης νέους νόμους, δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν.

ΑΠ. 8 (1858). — Ἐπειδὴ, οὐσης τῆς ἀγοραπωλησίας ἀκύρου εἶδιε ὁ πωλητὴς δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκποιῆσαι τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἀγοραστὴν, ἐὰν βραδύτερον ἐκλείψῃ τὸ ἐκ τῆς στερήσεως τοῦ δικαίωματος ἐκείνου κώλυμα, κυροῦται ἡ πώλησις καὶ μετατίθεται ἡ κυριότης χωρὶς ἀνάγκης νέας συμβάσεως καὶ νέας παραδόσεως (41. 3) 42. Β. 50. 3. 4^ο. 44. 4 § 32)· ὅθεν, ἀργούντος ἐν τοιοῦτῳ θέματι τοῦ Κατωδικίου κανόνος, τὸ ἐφετεῖον δὲν παρεβίασεν αὐτόν, ἀποφηνάμενον, ὅτι, ἐκλείπόντος διὰ τοῦ Χὰτ-Χουμαγλόν τοῦ ἀποτελούντος τὴν ἀκύρησιν τῆς πώλησεως κωλύματος, αὕτη ἰσχυροποιήθη.

55. Ὅσοι δὲν ἔχουν ἐπὶ τῶν ἐπιδεκτικῶν ὑποθήκης κτημάτων εἰμὴ δικαίωμα περιορισμένον, ἢ ὑποκείμενον εἰς διάλυσιν, δὲν δύνανται νὰ τὸ ὑποθηκέυσουν μὲ συμφωνίας ὑπερβαίνουσας τὸν περιορισμὸν ἢ τὸν ὅρον τῆς διαλύσεως. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2125. — Ν. 3 § 1. Ν. 31 § 2. Ν. 13 Π. de pig. et hyp. Ν. 2 Κωδ. de pignus pignori dat. sit. Ν. 3 καὶ 8 ἐν ἀρχῇ Π. quib. mod. pig. vel hypoth. solv. Ν. 4 § 3 Π. de in diem addict. Ν. τελ. § 3 Κ. comm. de legat. Ν. 54 Π. de reg. jur.)

ΑΠ. 184 (1864). — Ἐπειδὴ οἱ ἐνάγοντες ἀξιοῦντες ἑαυτοὺς κυρίους καὶ κατόχους τοῦ γηπέδου, ἐφ' οὗ, ὡς διατείνονται οἱ ἐνάγομενοι, ἀνευ τινός κατ' αὐτῶν τίτλου ἐνέγραψε κατὰ τρίτου ὑφαιλέτου αὐτοῦ τὴν διὰ τῆς ἀγωγῆς προσβαλλομένην προσημασίαν, προτείνουσι πρὸς τὸν ἴδιον ἄμεσον ἰδιωτικὸν συμφέρον, ὅπερ νομιμοποιεῖ τὴν παράστασιν αὐτῶν ὡς ἐναγόντων (67 πολ. δικ.)

Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις ἀρθρῶν 979 καὶ 980 πολ. δικ., ὡς ὁ ἀνα-

ρσελών ἐπικαλεῖται πρὸς ὑποστηρίξιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου γηπέδου κυριότητος τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ Α, ὡς ὑπερθεματιστοῦ λαβόντος τὴν περίληψιν τῆς κατακυρωτικῆς τοῦ γηπέδου τούτου ἐκθέσεως, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθ' ὅσον τὸ ἐφετεῖον παρεδέχθη ὡς ἀποδεδειγμένον ὅτι τὴν περίληψιν ἔλαβεν ὁ ὑπερθεματιστὴς οὐχὶ δυνάμει τῶν παρατεθέντων ἄρθρων ὡς ἐκπλαγίως τὰς περὶ τῆς πωλήσεως συμφωνίας, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ρητὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴ δύναται (μέχρι τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος) νὰ ἐκποιήσῃ εἰς ἄλλον τὸ πωληθέν αὐτῷ γῆπεδον ἄνευ τῆς συμπράξεως τῶν πωλητῶν. Ὁ δὲ λόγος ὅτι ὁ ὅρος οὗτος δὲν περιελήφθη δῆθεν ἐν τῇ περιλήψει τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως, καὶ ὅτι ἐπομένως, τείνων πρὸς ἐξαπάτησιν τοῦ κοινοῦ, δὲν ὑποχρεοῖ τοὺς τρίτους, εἶναι ἀπαράδεκτος (811 πολ. δικ.) καθ' ὅσον στηρίζεται εἰς πραγματικὸν ἰσχυρισμὸν ὅστις δὲν ἐπρωτάθῃ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, οὐδ' ἐξετιμῆθη παρ' αὐτῶν ἄλλως καὶ ἀνυπόστατος εἶναι ὁ λόγος οὗτος, διότι ἐν τῇ περιλήψει τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως μνημονεύεται ρητῶς τὸ συμβόλαιον, ὅπερ οὐδέλαβε τὸν περιοριστικὸν ὅρον.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ὅσοι δὲν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἐπιδεκτικῶν ὑποθηκῆς κτημάτων εἰμὴ περιορισμένον δικαίωμα, δὲν δύνανται νὰ ὑποθηκεύσωνται μὲ συμφωνίας ὑπερβαινούσας τὸν περιορισμὸν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὁ διομολογῶν ὑποθήκην πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ ἐκποιῇ τὸ κτῆμα ἐπὶ τοῦ ὅπου οὐδεὶς τὴν ὑποθήκην ἄρα, ὑπάρχοντος περιορισμοῦ κωλύοντος τὴν ἐκποίησιν, πᾶσα διομολόγησις ὑποθήκης ἐκ μέρους τοῦ ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τούτον κυρίου, ἐπομένως καὶ πᾶσα κατὰ τοιοῦτου κυρίου ὑπὸ δανειστῶν αὐτοῦ ἐγγραφεῖσα ὑποθήκη ἢ προσημείωσις, εἶναι ἀνίσχυρος ἐντελῶς. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὑπάρχει ρητὴ ἐν τῷ τίτλῳ τοῦ ἀγοραστοῦ Α. συμφωνία, καθ' ἣν οὗτος δὲν δύναται νὰ ἐκποιήσῃ μέχρι καταβολῆς τοῦ τιμήματος τὸ πωληθέν αὐτῷ γῆπεδον ἄνευ τῆς τῶν πωλητῶν συμπράξεως ἑπομένως ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον ἄνευ καὶ ἀνίσχυρον τὴν ἐπὶ τοῦ γηπέδου τούτου, ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ Α., ὡς κυρίου, ἐγγραφεῖσαν προσημείωσιν, δὲν παρεβίασε νόμον τινά, ἀλλ' ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὰς περὶ ὑποθηκῶν διατάξεις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἐκτελεσθεῖσαν περιοριστικὴν συμφωνίαν, ὁ Α, μὴ δυνάμενος νὰ ἐκποιήσῃ τὸ πωληθέν αὐτῷ κτῆμα, δὲν ἀπέκτησεν ἐπὶ αὐτοῦ τελείαν κυριότητά

6. Ὅστις δώσῃ ἐν γνώσει ἀλλότριον κτῆμα εἰς ὑποθήκην, ἢ ὅστις, ὦν μετακλητὸς ἰδιοκτῆτης, παραλείπη νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν ὑποθηκικὸν πιστωτὴν τὸν περιορισμὸν τούτον τῆς ἰδιοκτησίας του, ὑπόκειται εἰς τὰς ἀποζημιώσεις καὶ εἰς πολιτικὴν φυλάκισιν, φυλαττομέ-

νων καὶ τῶν ποινῶν, εἰς ὅσας δώσουν χώραν αἱ πράξεις
του. Πολ. Δικ. 999 § 3 καὶ 4. Π. Ν. 396 ε.

7. Ἐάν ἀπὸ ἀμέλειαν ἢ ὀδόν τοῦ χρεώστου ἀφανισθῆ τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα, ἢ ἐλαττωθῆ ἢ ἀξία του, δύναται ὁ πιστωτὴς εἶτε νά παυτήσῃ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους πρὸ τῆς προθεσμίας, εἶτε νά ζητήσῃ νά ἐμποδισθῆ ὁ χρεώστης διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ ἀπὸ τὰς ἐπιβλαβεῖς πράξεις του, εἶτε τέλος νά αἰτήσῃ ἐπὶ ἄλλων κτημάτων αὐτοῦ ὑποθήκην ἀνάλογον τῆς ἀφανισθείσης ἢ ἐλαττωθείσης ἀσφαλείας του. (Γαλλ. Ἄστ. Ν. 2131. Βαυαρ. Ν. 18).

8. Δύο ἔροσι ἀπαιτοῦνται πρὸς ὑπαρξίν τῆς ὑποθήκης — 1. τίτλος χορηγῶν δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν αὐτῆς — 2. ἐγγραφή τῆς ἀπαιτήσεως εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν.

ΑΠ. 239 (1864). — Ἡ ὑποθήκη, ἣν συνομολογεῖ ὁ ὀφειλέτης, δὲν εἶναι ἄκυρος διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι δὲν συνέπραξεν ὁ δανειστής, διότι τὸ συνάλλαγμα εἶναι ἑτεροβαρές. Ἄρα δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ὑποθήκη ἣτις ἐνεγράφη δυνάμει ἐπισήμου συμβολαίου (ἄρθ. 8 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου καὶ 4^ο τοῦ περὶ χαρτοσήμου), εἰς τὸ ὁποῖον δὲν συνέπραξεν ὁ πιστωτὴς, ὅστις ὅμως τὸ ἀπεδέχθη κατόπιν. Ἡ ἀποδοχὴ δὲ δύναται νά προκύψῃ εἶτε ἐκ ρητῶν πράξεων, εἶτε καὶ σιωπηρῶς, μὴ ἀπαιτοῦντος τοῦ νόμου νά δηλωθῆ ἢ ἀποδοχὴ δι' ἐπισήμου ἐγγράφου, οὐδ' ἔχουν ἐνταῦθα ἐπιρροὴν αἱ περὶ δωρεῶν ἐξαιρετικαὶ διατάξεις ἢ ἐκ μέρους δὲ τοῦ πιστωτοῦ ἀποδοχὴ ἀνατρέχει εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης.

9. Τὸ πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης δικαίωμα, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ ὁ τίτλος, ἐκτείνεται εἰς ὅλα τὰ κίνητα κτήματα τοῦ χρεώστου, ἂν δὲν περιορίζεται εἰς ρητὰ κτήματα ἀπὸ τὸν νόμον, ἀπὸ δικαστικὴν ἀπόφασιν, ἢ ἀπὸ ἰδιωτικὴν θέλησιν. — Ἡ ἐγγραφή ὅμως δὲν γίνεται, εἰμὴ δι' ὠρισμένην ποσότητα, καὶ ἐπὶ ὠρισμένων κτημάτων. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2122. Βαυαρ. Ν. ὑποθ. 11).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Περὶ τῶν τίτλων τῶν χορηγούντων δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης.

10. Οἱ τίτλοι, οἱ χορηγούντες δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης, εἶναι ὁ νόμος, δικαστικὴ ἀπόφασις, ἢ ἰδιωτικὴ θέλησις. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2116).

Εἰσηγητικὴ ἐκθεσις τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ δευτέρα παρατήρησις τοῦ κ. Κλονάρη προτείνοντος νὰ μεταβληθῶσιν αἱ ἐπιγραφαί, περὶ τοῦ νόμου, περὶ δικαστικῶν ἀποφάσεων, περὶ τῆς ἰδιωτικῆς θελήσεως εἰς τὰς περὶ νομίμου ὑποθήκης, περὶ δικαστικῆς ὑποθήκης κτλ. εἶναι ἐπίσης ἀπαράδεκτος, καθότι κατὰ τὸ σύστημα τοῦ νόμου δὲν ὑπάρχει εἰμὴ μία καὶ μόνη ὑποθήκη ὅ,τι δὲ πρότερον ἦτο νόμιμος, δικαστικὴ ἢ ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως ὑποθήκη, κατέστη τῶρα νόμιμος, δικαστικὴ ἢ ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως τίτλος. Μᾶς φαίνεται ὅμως ἀντὶ τῶν ἐπιγραφῶν περὶ τοῦ νόμου καὶ τὰ λοιπὰ νὰ τεθῆ ὡς ἐξῆς. περὶ νομίμου τίτλου, περὶ δικαστικοῦ τίτλου, περὶ τοῦ ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως τίτλου, πρῶτον καθότι ἐδῶ δὲν πρόκειται εἰ μὴ περὶ τίτλου, δεύτερον διότι αἱ λέξεις νόμιμος καὶ δικαστικὴ καὶ ἰδιωτικὴ θέλησις εἶναι ὅροι, τοὺς ὁποίους αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ μετεχειρίσθη εἰς διάφορα μέρη τοῦ νομοσχεδίου πρὸς δῆλωσιν τοῦ τίτλου τοῦ διδομένου παρὰ τοῦ νόμου, παρὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως.

ΑΠ. 210 (1858). - Ἐπειδὴ ὁ πλεόν τοῦ ὀφειλομένου δεδωκώς ἔχει προσωπικὴν ἀπαίτησιν ἐξ ἐνοχῆς τικτομένην Ν. 5 § 3 (4, 7) καὶ ν. 18 § 3 (4, 3. Β. 4 (52, 1) καὶ τεμαχ. 18 (10, 3) ἀρχ. καὶ ἀν. τὸ δημόσιον παρεχώρησεν εἰς τὸν Α., ὡς Κρήτα, γῆν πλεόν τῶν εἰς αὐτὸν ὀφειλομένων στρεμμάτων, τὸ Ἐφετεῖον συμφώνως με τοὺς νόμους τούτους ἀπεφάσισεν, ὅτι τὸ δημόσιον δὲν ἔχει διεκδικητικὴν ἀγωγὴν ἐπὶ τῆς εἰς τὴν γῆν ταύτην φυτευθείσης ἀμπέλου, ἐφ' ἧς ὁ τρίτος, δανειστής του, ἐνέγραψεν ὑποθήκην, καὶ δὲν παρεδίωκε τὸ Ἐφετεῖον οὔτε τοὺς περὶ ἐπιλογῆς νόμους, διότι δὲν ἐπρόκειτο ἤδη νὰ παραχωρήτῃ τὸ δημόσιον, οὔτε τὸ ἀρθρ. τοῦ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1848 ὑπὸ στοιχ. ΡΙΔ' νόμου, καθότι τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν χορηγεῖ, κατ' ἐξίρεσιν τῶν ἀνωτέρω νόμων, δικαίωμα διεκδικητικῆς ἀγωγῆς· ἀλλ' ὁρίζει ὅτι εἰς τοὺς μεταναστεύσαντας καὶ μὴ λαβόντας γαίας Κρήτας θέλουσι παραχωρηθῆ κατὰ πρῶτον ἐκ τῶν κατεχομένων καθ' ὑπέρθεσιν τῶν ὄρων τῶν προσδιορισμένων εἰς τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὸ Β. διατ. ἤγουν ὅταν τοιαῦτα καθ'

ὑπέρβασιν κατεχόμεναι γαῖαι δύνανται νομίμως νὰ περιέλθωσιν εἰς τὸ δημόσιον.

ΑΠ 9 (1869) — Κατὰ τὸ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1855 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ σοῦ Νόμου παγίου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαίωματος τῆς ἐπικαρπίας Διατάγμα, ἐκδοθὲν δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 62 τοῦ Νόμου τούτου (καθ' ὃ οἱ ὄροι τῶν δημοπρασιῶν, αἱ συμφωνίαι τῆς ἐνοικιάσεως καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν κανονίζονται διὰ Διατάγματος) α) τὰ κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς δημοπρασίας πρακτικὰ (ἄτινα, ὡς καὶ ἡ διακήρυξις αὐτῆς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ εἰρημένου Νόμου, φέρουσι πίστιν δημοσίων ἐγγράφων) ὑπογράφονται παρὰ τοῦ τελευταίου πλειοδότου καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ καὶ βεβαιοῦνται παρὰ τῶν διενεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν (ἄρθρ. 10) β') ἡ ἐγκρίσις τῆς δημοπρασίας κοινοποιεῖται ἐγγράφως πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν (ἄρθρ. 14) καὶ γ') μετὰ τὴν κοινοποίησιν αὐτῆς, ὁ μὲν οἰκονομικὸς ἔφορος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ εἰρημένου Νόμου, καθ' ὃ τὸ Δημόσιον ἔχει δικαίωμα εἰς ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐφ' ὅλων τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ ἐγγυητοῦ ὀφείλον νὰ ζητήσῃ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τοῦ ἐγγυητοῦ ἢ καὶ ἀμοιτέρων, ὁ δὲ ἐνοικιαστὴς καὶ ἐγγυητὴς αὐτοῦ ὑποχρεοῦνται νὰ υπογράψωσι τὰς ὁμολογίας ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν διατάξεων τούτων καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ διάταξις περὶ ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ προηγεῖται τῆς διατάξεως περὶ ὑποχρεώσεως ἀμοιτέρων τούτων πρὸς ὑπογραφήν τῶν ὁμολογιῶν, προκύπτει ὅτι ἡ ὑποθήκη ἐγγράφεται οὐχὶ δυνάμει τῶν ὁμολογιῶν, ἀλλὰ δυνάμει τῆς τε περὶ δημοπρασίας διακηρύξεως (περιχούσης τὰς συμφωνίας τῆς ἐνοικιάσεως), τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας, τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς καὶ τῆς ἀποδείξεως περὶ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐγκρίσεως.

ΑΠ, 19^α (1848). Οὗτε οἱ περὶ παραχωρήσεως γηπέδων εἰς τοὺς Χίους νόμοι χορηγοῦσι τῷ δημοσίῳ δικαίωμα ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ τῶν παραχωρηθέντων κτημάτων. οὔτε ὁ περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων νόμος, ὅστις μόνον δοῖζει, ὅτι τὸ δημόσιον διατηρεῖ ἐπὶ τοῦ ἐκποιηθέντος κτήματος καὶ μετὰ τὴν παράδοσιν αὐτοῦ τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος ἄχρι τῆς ἐντελοῦς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος, διατάττων νὰ ἐγγράφηται ἢ πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ὑποθήκης ἀσυμβίβαστος ἐπιφύλαξις εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Περὶ τοῦ νόμου.

§ 1. Δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἔχουν, ὅ-

νάμει τοῦ νόμου, μόνον οἱ ἐξῆς πιστωταί· — 1. ἡ ἐπι-
κράτεια, ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν φορολογουμένων δι'
ὅποιουσδήποτε καθυστερήσαντας φόρους· — 2. ἡ ἐπικρά-
τεια, τὰ θρησκευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καταστή-
ματα, καὶ οἱ δήμοι, διὰ τὰς προκυπούσας ἀπὸ τὴν δια-
χείρισιν τῆς περιουσίας των ἀπαιτήσεις, ἐπὶ τῶν ἀκινή-
των τῶν διαχειριστῶν ἢ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν. — Ἀπαλ-
λάττονται ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην οἱ διαχειρισταί
καὶ οἱ ἐγγυηταί αὐτῶν, ἂν ἔδωσαν ἤδη ἄλλην ἀποχρῶ-
σαν ἀσφάλειαν, μὲ συγκατάθεσιν τῆς ἐπικρατείας, τῶν
δήμων, ἢ τῶν εἰρημένων καταστημάτων, καὶ μὲ ἐγ-
χρισιν τῆς ἐπιτηρούσης ἀρχῆς, ἂν ὑπάρχη* — 3. οἱ ἀνή-
λικες καὶ οἱ ὑπὸ κηδεμονίαν, ** ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῶν
ἐπιτρόπων, τῶν κηδεμόνων, ἢ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν,
διὰ τὰς προερχομένας ἀπὸ τὴν διαχείρισιν τῆς ἐπιτρο-
πείας ἢ τῆς κηδεμονίας ἀπαιτήσεις, κατὰ τὰς εἰδικω-
τέρας διατάξεις τῶν ἄρθρων 12 καὶ 13. — 4. ἡ σύ-
ζυγος, ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρός, διὰ τὴν προῖκα

* Δυνάμει εἰδικῶν νόμων ἔχει τὸ Δημόσιον νόμιμον τίτλον
πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης 1) ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ τῶν
ἐγκτητικῶν φόρων καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ (ἄρθρ. 4 τοῦ Ν. Σ(Ζ'
τοῦ 1855) τὸ δικαίωμα δὲ τῆς ἐγγραφῆς ἐδόθη, καὶ τοῖς ἐγγυη-
ταῖς τῶν ἐνοικιαστῶν ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν πρωτοτύπων ὀφειλε-
τῶν διὰ τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ Ν. ΣΚΗ' τοῦ 1861. 2) ἐπὶ τῶν πλειστη-
ριαζομένων ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν καὶ εἰς διαλυομένας μονὰς ἀνη-
κόντων φαρτῶν κτημάτων, ὡς καὶ τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἐθνικῶν ἢ
ἐκκλησιαστικῶν οἰκοπέδων, πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ τι-
μήματος αὐτῶν, οὗ τὰ 4)5 καταβάλλονται εἰς 10 ἐτησίας δόσεις,
(ἄρθρ. 1 καὶ 3 τοῦ Ν. 1Ζ' τοῦ 1863 περὶ ἐκποιήσεως φαρτῶν
κτημάτων).

** Ἀλλὰ κατὰ τὸν μεταγενέστερον νόμον ΧΠΘ' τοῦ 1861 περὶ
ἐπιτροπείας, οἱ μὲν ἀχειράρετοι ἀνήλικοι καὶ οἱ ἀπηγορευμένοι δια-
τελοῦσιν ὑπὸ ἐπιτροπείαν, οἱ δὲ χειράρετοι ὑπὸ κηδεμόνα καὶ οἱ
ἄσωτοι ὑπὸ ἀντιλήπτορα. Ὅθεν τῶν κηδεμόνων καὶ ἀντιληπτῶρων
μὴ ἐγόντων διαχειρίζονται, δῆλον ὅτι μόνον κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου δύνα-
ται νὰ ἐγγραφῇ νῦν ὑποθήκη.

αὐτῆς, διὰ τὴν λοιπὴν περιουσίαν τῆς, ἂν τὸν παραχωρήσῃ τὴν διαχειρίσιν ταύτης, καὶ διὰ τὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεις, ὅσαι προέλθουν ἀπὸ ὑποχρεώσεως, τὰς ὁποίας ἀναλάβῃ ὁμοῦ μὲ τὸν ἄνδρα τῆς, ἢ κατὰ παραγγελίαν αὐτοῦ.—5. τὰ τέκνα, ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς αὐτῶν, διὰ τὴν περιουσίαν, τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ παραιτήσων ὡς πατρικὴν ἢ μητρικὴν, ἢ ἄλλως ἀποκτημένην παρ' αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἀνηλικίας τῶν.—6. οἱ κληροδοχοὶ καὶ πιστωταὶ τῆς κληρονομίας, ἐπὶ τῶν κληρονομικῶν ἀκινήτων.— οἱ συγκληρονόμοι ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐκινήτων, διὰ τὰς ὀρισθείσας εἰς τὸν μοιρασμὸν τῆς κληρονομίας πληρωμὰς, καὶ διὰ τὴν ἐκνίκησιν τῶν κληρονομικῶν πραγμάτων.—7. οἱ ἀρχιτέκτονες, οἱ ἐργολάβοι, καὶ οἱ ἐργάται, διὰ τὰς ἀπαιτήσεις, ὅσαι προέλθουν ἀπὸ τὴν οἰκοδόμησιν, ἀνοικοδόμησιν, ἢ ἐπισκευὴν κτιρίων, καὶ οἱ χορηγήσαντες ὕλην δι' αὐτάς, ἐπὶ τῶν αὐτῶν κτιρίων.—8. οἱ δανεισταί, ἐπὶ τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων, διὰ τοὺς καθυστερήσαντας τόκους τῶν δανείων, καὶ διὰ τὰ ἐξόδα, ὅσα προέλθουν ἀπὸ τὴν ἐγγραφήν τῆς ὑποθήκης καὶ ἀπὸ τὴν δίκην καὶ τὴν σφραγὶν τῶν ὑποθηκικῶν χρεῶν. * Πολ. Δικ. 940 (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2102 ε. 2121. Βαυαρ. Ν. 12).

* Δικαίωμα πρὸς ἐγγραφήν ὑποθήκης ἐκ τοῦ νόμου ἔχουσι ἐπὶ μεταλλεῖου καὶ 1) ὁ εὐρετῆς μεταλλεῖου πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, εἰὰν μὴ παραχωρηθῇ αὐτῷ τὸ μεταλλεῖον, 2) οἱ διὰ δημοσίου ἐγγράφου ἀποδεικνύοντες, ὅτι ἐχορήγησαν χρήματα πρὸς εὐρεσιν αὐτοῦ ἢ ἐπιχείρησιν τῶν προπαρασκευαστικῶν μέτρων ἢ κατασκευῆς μηχανῶν ἢ ἄλλων κατασκευασμάτων ἢ μεταλλευσιν τοῦ μεταλλεῖου (ἄρθρα 18 καὶ 21 τοῦ νόμου περὶ μεταλλεῖων). Κατὰ τὸν περὶ τῶν ἐν Πάτριας οἰκοπέδων ΥΝΖ' τῆς 10 Ἀπριλίου 1858 νόμον (ἄρθρ. 16—18) τὰ τῆς κἀτω πόλεως, ἐὰν ὡς βεβαρημένα διὰ δουλειῶν, περιέρχονται εἰς τὸ δημόσιον ἀπηλλαγμένα αὐτῶν, ἀλλὰ δίδονται τοῖς ἐκ τῶν δουλειῶν τούτων δικαιούχοις δικαίωμα ἀποζημιώσεως, ἀσφαλιζομένης δι' ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ

ΑΠ. 214 (1877). Ἡ ὡς τοκοφόρος ἐγγεγραμμένη ἀπαιτήσις χορηγεῖ δικαίωμα τῷ δανειστῇ νὰ καταταχθῇ καὶ διὰ τοὺς τόκους. Μόνον δὲ διὰ τοὺς ἐξ ὑπερμερίας τόκους ἀπαιτεῖται νέα ἐγγραφή ὑποθήκης.

ΑΠ. 140 (1885) 58 (1886). Ὁλομειείας. Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 ἐδ. 4 καὶ 20. 61 ἐδ. 4 ἡ μὲν σύζυγος δικαιούται εἰς κτήσιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρὸς διὰ τὴν προίκα αὐτῆς, ὁ δὲ ἀνὴρ ὀφείλει νὰ αἰτήσῃ τὴν ἐγγραφήν τῆς τοιαύτης ὑποθήκης καὶ δύναται πᾶς συγγενὴς τῆς γυναικὸς νὰ αἰτήσῃ αὐτήν. Λαβόντος δὲ τοῦ νομοθέτου τοιαύτην πρόνοιαν πρὸς κτήσιν ὑποθήκης ὑπὲρ τῆς προίκας, οὐ ἔνεκα δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ εὐλόγως, ὅτι κατέλειπεν ὕστερον ἀπροστάτευτον τὴν αὐτὴν ὑποθήκην, κτηθεῖσαν ἤδη ἀπαγορευομένης δὲ ρητῶς καὶ τῆς πρὸ τοῦ γάμου συμφωνίας περὶ μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης, ἔπεται κατὰ μείζονα λόγον, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ παραίτησις τῆς κτηθείσης ὑποθήκης μετὰ τὸν γάμον, ὅτε ὁ σύζυγος δύναται νὰ ἐξασκήσῃ ἐπιτροπὴν ἐπιβλαβῆ ἐπὶ τῆς θελήσεως τῆς συζύγου.

Contra ΑΠ. 49 (1885) καὶ μειονοψήφια ΑΠ. 140 (1885). Τοῦ περὶ ὑποθήκης νόμου ἀποφαινομένου μὲν ἄκυρον τὴν μεταῦ σύζυγων συμφωνίαν περὶ μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης πρὸς ἀσφάλειαν τῆς προίκας, ἀλλὰ μὴ καταργούτος πᾶσαν τοῦ Ρ. Ν. διατάξιν, περὶ ἧς αὐτὸς δὲν διέλαθεν, ἐπομένως οὐδὲ τὴν διατάξιν, καθ' ἣν ἡ ἐνῆλικος γυνὴ δύναται νὰ παραιτηθῇ τὴν ἐπὶ ὀρισμένων κτημάτων τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐγγραφείσαν ὑποθήκην ἢ συναινήσῃ εἰς τὴν ἐξάλειψιν αὐτῆς (Κώδ. (4. 29) 21 Bas. (26. 7), μὴ δυναμένης δὲ νὰ ἐπεκταθῇ τῆς διατ. τοῦ 61 ἄρθρ. ἐδ. 4 εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ τῆς παραίτησεως τῆς συζύγου ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ εἰδικῷ πράγματι, ἔπεται ὅτι δύναται ἡ σύζυγος νὰ παραιτηθῇ τὴν ἐγγραφείσαν ἤδη ὑπὲρ αὐτῆς ὑποθήκην.

ΑΠ. 10 (1884). Τὸ Ἐφετεῖον ὀρθῶς ἠρμήνευσε τὸ ἄρθ. 11 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου ἄπαρξιν μὴ ἐρχοστέαν τὴν ἐν ἐδ. 2 διατάξιν, καθ' ἣν ἡ ἐπικρατεία εἶναι δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης διὰ τὰς προκυπούσας ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῆς ἀπαιτήσεως ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῶν διαχειριστῶν ἢ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν, διότι οἱ ἐνοικιασταὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν μὴ ὄντες διαχειρισταὶ μηδὲ ὑπόλογοι.

τοῦ εἰς ἀνταλλαγὴν τοῦ δουλεύοντος ἀκινήτου κτήματος δοθέντος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἑτέρου ἐν τῇ κάτω πόλει γηπέδου· οἱ ἀξιούτες δὲ τοιαύτην ἀποζημίωσιν ἕνεκα δουλείας μὴ ἐγγεγραμμένης ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν μεταγραφῶν, ὀφείλουσι νὰ ἀγγεῖλωσιν αὐτήν ἐντὸς τοῦ ἔτους τῷ ὑποθηκαφύλακι, ὀρίζοντες καὶ ὁ ἀξιούσι ποσόν, οὗτος δὲ κρατεῖ βιβλίον, ἐνθα καταχωρίζει σημείωσιν τῶν ἀπαιτήσεων τούτων· ἅμα δὲ τῇ μεταγραφῇ τοῦ λόγῳ ἀποζημιώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς παρὰ τοῦ Δημοσίου ὀριστικῶς χορηγηθέντος γηπέδου, ὁ ὑποθηκαφύλαξ ὀφείλει νὰ ἐγγράψῃ τὴν ὑποθήκην.

ΑΠ. 73 (1891). Καὶ διὰ τοὺς τόκους ὑπερμερίας συνεπέα τῆς μετ' ἐπιταγῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐπιδικαζούσης ἀπαιτήσιν τινα ἀποσάσεως, ἔχουσιν οἱ δικαιούχοι τίτλον ἐκ τοῦ Νόμου πρὸς ἐγγραφήν ὑποθήκης (ἄρθρ. 11 § 8 καὶ ἄρθ. 32), ὥστε τοιοῦτοι μέχρι τῆς ἐγγραφῆς τοῦ κεφαλαίου δεδουλευμένοι τόκοι δύνανται, συγκεφαλαιούμενοι, νὰ ἐκασφαλίσθωσιν ἑαυτοῦ, ἐγγραφομένης μιᾶς ὑποθήκης πρὸς ἐκασφάλειαν ἀμφοτέρων, ἀποτελούντων ἐν καὶ τὸ αὐτὸ χρέος, ἀσφαλιζόμενον ὁλοκλήρην διὰ τῆς ἐγγραφῆς· ἐὰν ὅμως ἐξ αὐτῆς καθίστανται γνωστά πάντοτε τὰ στοιχεῖα αὐτοῦ, ἵνα μὴ παράβιαζονται αἱ θεμελιώδεις τοῦ ἰσχύοντος ὑποθηκικοῦ συστήματος ἀρχαὶ τῆς δημοσιότητος καὶ τῆς εἰδικότητος, καθ' ἃς ἀπαιτεῖται νὰ ἐρίζηται καὶ ἡ ἐνυπόθηκος ἀπαιτήσις μετὰ τῶν παρακολουθημάτων αὐτῆς, δι' ἐν λόγον καὶ τὸ ὑπέγγυον κτῆμα, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξάγωνται ἐκ τῆς ἐγγραφῆς καὶ τὰ συνιστώσα αὐτὸ στοιχεῖα, ν' ἀναφέρηται ὁλοκλήρην, ὅτι συγκεφαλαιούνται ἐν αὐτῷ καὶ τόκοι ὑπερμερίας, καθὼς καὶ τὸ μέγεθος αὐτῶν διὰ τὴν ὑπάρχουσα ἐγγραφήν καὶ διὰ τοιοῦτους τόκους (ἄρθρ. 8 § 2 καὶ 80 § 2 ὑποθ. Νόμου).

ΑΠ. 130 (1870). — Ἐπειδὴ ὁ ἰσχύων περὶ ὑποθηκῶν νόμος, ὁ μόνος ἐφαρμοσίμος ἐπὶ ζητήματος προτιμήσεως ὑποθήκης δι' ἐγγραφῆς ἀποκτηθείσης, διατάσσει ἐν ἄρθρ. 61 ὅτι ὀφείλουσιν νὰ αἰτήσων τὴν ἐγγραφήν τῆς γυναικὸς πρὸς ἀσφάλειαν τῆς προικὸς καὶ προγαμιαίας δωρεᾶς, ἐνίοτε μάλιστα καὶ ἐπὶ ἀπειλῇ προσωπικῆς κρατήσεως, ὁ συζυγος, οἱ συγγενεῖς, ὁ ἐπίτροπος, ἀντεπίτροπος καὶ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, προσθέτων διὰ πᾶσα συμφωνία μετὰ τοῦ συζυγοῦ περὶ τῆς μὴ ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης ταυτῆς εἶναι ἄκυρος.

12. Ὁ ἐπίτροπος ἢ ὁ κηδεμὼν, ἀναλαμβάνων τὰ ἔργα τῆς ἐπιτροπείας ἢ κηδεμονίας, ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ ὑποθήκην μόνον διὰ τὰ εἰς αὐτὸν ἐμπιστευόμενα μέρη τῆς κινητῆς περιουσίας τοῦ ἀνήλικος ἢ τοῦ ἀπηγορευμένου. — Ἡ ὑποθήκη θέλει ἐγγράφῃσθαι διὰ ρητὴν ποσότητα, προσδιοριστέαν ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν εἰς αὐτὸν ἐμπιστευθέντων κινητῶν (Βαυαρ. Ν. 20)

Ἑλληνικὴ ἔκθεσις τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης.

Τὰ ἄρθρα 11 § 3 12, 13 καὶ 69 § 3 παραβαλλόμενα ἀναμεταξύ των φαίνονται πᾶντῃ ἀσύμφωνα· τὸ μὲν ἄρθρον 11 § 3 λέγει ὅτι ὁ ἐπίτροπος ὑποχρεοῦται νὰ δώσῃ ὑποθήκην ἐπὶ τῶν κτημάτων του ἐκ ὅλων τὰς ἐκ τῆς μελλούσης διαχειρίσεως τῆς ἐπιτροπείας δυναμικὰς νὰ προκύβουν ἀπαιτήσεις τοῦ ἀνήλικος· τὸ ἄρθρον 12 ἐπαναλαμβάνει ὅτι πρέπει νὰ δώσῃ ὑποθήκην διὰ τὴν ἐμπιστευθεῖσαν εἰς αὐτὸν πρὸς

ουσίαν διατάξεις, ἧτις ἐνυπάρχει ἤδη εἰς τὸν δρισμὸν τοῦ ἄρθρου 11 § 3, τὸ δὲ ἄρθρον 69 § 3 σύμφωνον μὲ ταῦτα ἀπαιτεῖ πρὸς ἐγγραφήν τῆς ὑποθήκης τὴν ἀπογραφὴν τῶν κτημάτων τοῦ ἀνήλικου· ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 13, λαμβάνον ἄλλην ἐποψίν, ἐναντιοῦται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 § 3 καὶ ἀπαιτεῖ νὰ διδῆται ὑποθήκη διὰ τὰς ἐκ τῆς διαχειρίσεως ἀπαιτήσεις ὄχι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιτροπείας ἀλλ' ὅταν ἀναφανῇ ἀμέλεια, διὰ δὲ τὴν ἀντιφάσκουσαν ταύτην περίστασιν τὸ ἄρθρον 69 § 3 δὲν διαλαμβάνει τί πρέπει νὰ παρουσιασθῇ διὰ νὰ ἐγγραφῇ ὑπόθηκη.

Ἡ ἀσύμφωνία αὕτη ἐπήγαγε βεβαίως ἐκ τῆς μὴ ἐννοήσεως τῶν διατάξεων τοῦ σχεδίου, τὸ ὅποιον εἶναι σύμφωνον καὶ κατὰ τοῦτο μὲ τὸν Βαυαρικὸν νόμον· ὁ Βαυαρὸς νομοθέτης, θέλων καὶ τὸν ἀνήλικα νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὸν ἐπίτροπον νὰ ὑφελήσῃ μετῶν τὴν παρ' αὐτοῦ δοτέαν ὑπόθηκην, διατάσσει ὅτι ὁ ἐπίτροπος, ἅμα λαμβάνει τὴν ἐπιτροπείαν, γραμμοῖσι νὰ παρέξῃ ὑπόθηκην μόνον πρὸς ἀσφάλειαν τῶν κινητῶν, διὰ τὰ ἀκίνητα ὁμοῦς τὰ ὅποια οὗτος δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ ὅπως θέλει, καὶ τὰ ὅποια δὲν ὑπόκεινται εἰς τόσους κινδύνους καθὼς καὶ διὰ τὰ ἐτήσια εἰσοδήματα θέλει διδοῖν τότε μόνον ὑπόθηκην, ὅταν φανῇ ἀμελής ἢ φερθεῖ δολίως· σύμφωνος μὲ τὸν Βαυαρικὸν νόμον εἶναι καὶ ὁ Πρωσσιτικὸς καθὼς καὶ ὁ Αὐστριακός, ὅστις μάλιστα προχωρῶν μακρύτερον δὲν ἀπαιτεῖ ἐξ ὑπαρχῆς καμμίαν ὑπόθηκην, ἀλλὰ τὴν διατάσσει τότε μόνον, ὅταν ὁ ἐπίτροπος δὲν φυλάξῃ τὰς περὶ ἐπιτροπείας διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ νόμου, ἄρθρον 237 τοῦ Αὐστριακοῦ πολιτικοῦ νόμου (ἴδε περὶ τούτων ὅλων *Commentaire* τὸ *Goennair* σελ. 195 § 5)· εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη τ' ἄρθρα ταῦτα νὰ τροπολογηθοῦν κατὰ τὰ ἀνω λεχθέντα καὶ νὰ συνταχθοῦν ὡς ἔπεται.

Ἄρθρον 11 § 3. Οἱ ἀνήλικος καὶ οἱ ὑπὸ κηδεμονίαν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῶν ἐπιτροπῶν, τῶν κηδεμόνων, ἢ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν διὰ τὰς ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐπιτροπείας ἢ τῆς κηδεμονίας προελθούσας ἀπαιτήσεις τιῶν· κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 12 καὶ 14 εἰδικῶς ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 12. Ὁ ἐπίτροπος ἢ ὁ κηδεμὼν ἀναλαμβάνων τὰ ἔργα τῆς ἐπιτροπείας ἢ τῆς κηδεμονίας ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ ὑπόθηκην μόνον διὰ τὰ εἰς αὐτὸν ἐμπιστευόμενα μέρη τῆς κινητῆς περιουσίας τοῦ ἀνήλικου ἢ τοῦ ἀπηγορευμένου· ἢ ὑπόθηκην θέλει ἐγγράφεισθαι διὰ ρητὴν ποσότητα προσδιοριστέαν ἀναλόγως τῆς ἕξως τῶν κινητῶν τούτων.

Ἄρθρον 13 ὡς εὑρίσκεται εἰς τὸ νομοσχέδιον.

Ἄρθρον 69 § 3. Δι' ἀπαιτήσεις ἀνήλικων ἢ ἀπηγορευμένων κατὰ τὸ ἄρθρον 11 ἀριθ. 3 καὶ 5 καὶ ἄρθρον 12 τὴν ἀπογραφὴν τῶν κτημάτων αὐτῶν ἢ ἐπίσημον περίληψιν αὐτῆς. Ἐὰν δὲ ζητηθῇ ὑπόθηκη ἐνεκα ἐλλιποῦς λογοδοσίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 13, μαρτυρικὸν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἢ ἄλλης ἀρχῆς εἰς τὴν ὁποίαν

πρέπει να παραδίδεται ὁ λογαριασμός προσδιορίζων τὸ ποσὸν τῆς ἀπαιτήσεως.

ΑΠ. 142 (1870).— Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ ἀριθρ. 772 Ἰονίου Ἀστικοῦ Κώδ. καθιερωμένη ὑπὲρ τῶν πιστωτῶν τῶν κληρονόμων διὰ τοῦ χωρισμοῦ τῆς περιουσίας τοῦ πρώτου ἀπὸ τῆς τῶν κληρονόμων, ὅπως ἐξ ἐκείνης πληρωθῶσι πρώτοι οἱ τοῦ ἀποβιώσαντος δανεισταί, τὴν ὁμοίαν (προτίμησιν) τὸ ἀριθρ. 1948 ὀνομάζει προνόμιον διατηρητέον διὰ τῆς ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἐγγραφῆς, δὲν ἔχει εἰμὴ ἐγ καὶ μόνον ἀποτελεσμα, νὰ χορηγησῇ δηλ. εἰς τοὺς πιστωτὰς τοῦ κληρονομούμενου προτεραιότητα ἐπὶ τῆς ἰδίας τούτου περιουσίας ἀπέναντι τῶν πιστωτῶν τῶν κληρονόμων· οὐδόλως δὲ ἐπηρεάζει τὸ εἶδος καὶ τὸ τῆς προτεραιότητος δικαίωμα τῶν δανείων αὐτῶν τῶν πιστωτῶν τοῦ κληρονομούμενου πρὸς ἀλλήλους, οὐδὲ τὸν τρόπον, καθ' ὃν οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀποθανόντος ὀφείλουσιν ἢ δικαιούσιν ν' ἀποτίσωσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τὰ χρεῖα τοῦ ἀποθανόντος, ἤγουν κατὰ τὴν ἔννοιαν ἀριθρ. 765, 768 καὶ 772 Κώδ. μηδὲλως ἐκ τοῦ εἰρημένου σχετικῶν προνομίου ἀνατρεπομένην· τὸ δὲ ἀριθρ. 768 ὀρίζον ὅτι οἱ κληρονόμοι εἶναι ὑπόχρεοι εἰς τὰ κληρονομικὰ χρεῖα καὶ βάρη, προσωπικῶς μὲν κατὰ τὴν μερίδα των, ἐνυποθήκως δὲ καθ' ὅλοκληρίαν, φυλαττομένης τῆς ἀναγωγῆς κλ., ἐννοεῖ προδήλως διὰ τῆς τελευταίας ταύτης λέξεως ἐνυποθήκως μόνον τὰ χρεῖα, τὰ ὅποια ὁ ἀποθανὼν αὐτὸς ὀφείλειν ὡς ἐνυπόθηκα, καὶ τοιαῦτα δὲν εἶναι τὸ προκειμένον χρέος. Οὐδόλως δὲ δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μεταβληθεῖσαι αἱ ἀρχαὶ αὗται (αἱ περὶ τῆς περιορισμένης καὶ σχετικῆς ἰσχύος τοῦ προκειμένου προνομίου), ὅταν τοῦτο διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἐμπροθέσμου ἐγγραφῆς του (ἤγουν ἐντὸς τῶν ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς κληρονομίας) ἐκπίπτῃ κατὰ τὸ ἀριθρ. 1950 εἰς ἀπλήν ὑποθήκην, διότι τὸ ὀλιγώτερον δὲν δύναται νὰ ὑπερισχύσῃ τοῦ μεγαλυτέρου· τούτου δὲ ἐνεκεν, ἡ τοιαύτη ὑποθήκη ἀντικαθίσταμένη εἰς τὸ προνόμιον, δὲν εἶναι καὶ αὐτὴ εἰμὴ σχετικὴ καὶ περιορισμένη ἀπέναντι μόνον τῶν πιστωτῶν τῶν κληρονόμων, ὅπως ἐπιφέρει ἀπλῶς τὴν κατὰ τούτων ἐπὶ τοῦ κτήματος (ἐφ' ὃν ἐνεγγραφή ὑπὸ τοῦ δανεισταῦ τοῦ ἀποθανόντος ὑποθήκη), προτίμησιν αὐτοῦ, χωρὶς οὐδόλως νὰ ἐπηρεάζῃ τὴν τύχην τῶν πιστώσεων τῶν δανειστῶν τοῦ ἀποθανόντος πρὸς ἀλλήλους καὶ τὸν τρόπον τῆς πᾶσιν τῶν κληρονόμων κατὰ τοὺς Νόμους ἀποτίσεως αὐτῶν· οὐδὲ δύναται νὰ ὑποστηρικθῇ ἐναντία ἐρμηνείᾳ διὰ τῆς τοῦ ἀριθρ. 929 διατάξεως, διότι αὕτη εἶναι εἰδικὴ μόνον ὑπὲρ τῶν κληροδοτημάτων, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐν καταστάσει προνομιοῦχους ἄλλας ἀπαιτήσεις· καὶ ὀφείλει μὲν ὁ προσωπικῶς ὑποχρεωθείς νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του ὑπὸ τὴν ἀσφάλειαν ἄλλων τῶν κτημάτων του κινητῶν καὶ ἀκινήτων, παρόντων καὶ μελλόντων (ἀριθρ. 1929), ἀλλὰ προνόμιον ἢ ὑποθήκην ἐπ' αὐτῶν οὐκ ἀποκτᾷ ὁ πιστωτής, εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ Νόμος ὀρίζει.

13. Ἄν ὁ ἐπίτροπος βραδύνη νά δώσῃ λόγον τῆς διαχειρίσεώς του, ἢ, δίδων λόγον, ἀποδειχθῆ ἀμελής, ὁ ἀντεπίτροπος, τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, ἢ αἱ ἀρμόδιαι ἀρχαὶ ὀφείλουσιν νά πειθίσουν ἀπ' αὐτὸν ὑποθήκην ἀνάλογον μὲ τὰ ὑπολογιζόμενα ἐτήσια εἰσοδήματα τῆς περιουσίας τοῦ ἀνήλικου. — Ὅφειλει ὑποθήκην καὶ διὰ τὰς ἐλλείψεις, ὅσαι ἀνακαλυφθοῦν εἰς τοὺς ἐτησίους λογαριασμούς, ἢ εἰς τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τῆς ἐπιτροπικῆς διαχειρίσεώς του (Βαυαρ. Ν. 20).

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων.

14. Αἱ τελεσιδικοί ἀποφάσεις τῶν πολιτικῶν, τῶν ἐμπορικῶν, καὶ τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων παρέχουν δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης. — Τὸ αὐτὸ δικαίωμα παρέχουν αἱ τῆς αὐτῆς ἰσχύος ἀποφάσεις τῶν ἐγκληματικῶν δικαστηρίων διὰ τὰς πολιτικὰς ἀποδόσεις, καὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν διαιτητῶν καὶ τῶν ξένων δικαστηρίων, ὅταν ᾗναι ἐκτελεστέαι. (Βαυαρ. Ν. 12, 16'. Γαλλ. ἀστ. Ν. 2123. Ἰταλ. Ν. 1970. Ἄλλὰ κατὰ τὸ Γαλλ. καὶ Ἰταλ. ἀρθ. δὲν ἀπαιτεῖται τελεσιδικία).

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ τῆς ἰδιωτικῆς θελήσεως.

15. Ὁ χρεώστης, ἢ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 4 ἀρθρου, ἄλλος κριτὸς ὑπὲρ αὐτοῦ, δύναται διὰ διαθήκης ἢ συμφωνίας νά διομολογήσῃ ὑποθήκην. Ὁ διομολογῶν ὁμοίως αὐτὴν πρέπει νά ἔχῃ τὸ δικαίωμα καὶ τὴν

ικανότητα να εκποιή τὰ κτήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων δι-
δει τὴν ὑποθήκην. (†) (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2124—Ν. 1 § 1
Π. quae res pig. vel hypoth. Ν. τελ. Κ. de reb.
alien. Ν. μοναχ. Κ. si comm. res pig. dat. sit. Ν.
3 § τελ. Π. qui pot. in pig.).

Εἰδηνητικὴ ἐκθεσις τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ἐπίσης ἐσφαλμένον ἢ διατάξις τοῦτου λέ-
γει ἂν χρεώστης, ἢ, κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ 4 ἄρθρου, ἄλλος τρίτος
δι' αὐτὸν δύναται νὰ δώσῃ ὑποθήκην διὰ διαθήκης ἢ συμφωνίας ἐπὶ
τῶν κτημάτων ὅσα ἐκεῖνος ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἰκανότητα νὰ
ἐκποιήσῃ ἢ λέξις ἐκεῖνος εἴτε τὴν ἀναρέρη τις εἰς τὸν χρεώστην
εἴτε εἰς τὸν τρίτον, ἀποκατασταίνει πάντοτε τὸ νόημα τοῦ ἄρθρου
παράλογον, καθότι εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν ὁ τρίτος φαίνε-
ται ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑποθηκεύσῃ ἐκ τῶν πραγμάτων του πρὸς
ὄφελος τοῦ χρεώστου εἰμὴ ὅσα οὗτος ὁ χρεώστης δύναται νὰ δια-
θέσῃ, πρᾶγμα μὴ ὑπερτάμενον ποτὲ κατὰ τὸν νόμον, κατὰ δὲ τὴν
δευτέραν περίπτωσιν ὁ χρεώστης φαίνεται ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπο-
θηκεύσῃ ἐκ τῶν πραγμάτων του εἰμὴ ὅσα ὁ τρίτος δύναται νὰ ἐκ-
ποιήσῃ, πρᾶγμα ὅχι ὀλιγώτερον τοῦ πρώτου παράλογον.

Τὸ λάθος τοῦ ἄρθρου τοῦτου ἐπήγασε, φαίνεται, πάλιν ἀπὸ τὴν
μὴ κατάληψιν τοῦ σχεδίου, τὸ ὁποῖον μολταταῦτα εἶναι πολλὰ σαφές
διαλαμβάνον τὰς περὶ τοῦτου διατάξεις εἰς δύο διακεκριμένα ἄρθρα.

Τὸ σχέδιον, καθὼς καὶ ὁ Βασιλικὸς νόμος, διατάσσου ὅτι εἰς
τὰς ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως ὑποθήκας ὁ χρεώστης δύ-
ναται νὰ ὑποθηκεύσῃ τὰ κτήματά του, ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀπαιτεῖται
νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἰκανότητα νὰ τὰ ἐκποιήσῃ, ἐπειδὴ δὲ
τὸ 4 ἄρθρον λέγει ὅτι καὶ πᾶς τρίτος δύναται νὰ ὑποθηκεύσῃ τὰ
κτήματά του πρὸς ὄφελος τοῦ χρεώστου, ἐπαναλαμβάνει καὶ εἰς τὸ
ἄρθρον τοῦτο τὸ αὐτὸ λέγον ὅτι καὶ πᾶς τρίτος δύναται ὑπὲρ τοῦ
χρεώστου νὰ ὑποθηκεύσῃ τὰ κτήματά του, ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀπαιτεῖται
ἐπίσης νὰ ἔχῃ αὐτὸς ὁ τρίτος τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἰκανότητα νὰ

(†) Πρὸβλ. ἄρθρα 4, 66, 106, 130, 122 καὶ 135 τοῦ περὶ ἐπιτρο-
νόμου, καθ' ὃ ὁ μὲν ἀχειράφετος ἀνήλικος δὲν δύναται νὰ ὑποθη-
κεύσῃ, ἔστω καὶ συναίνουτος τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἐπιτρόπου, ὁ δ'
ἐπίτροπος ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὐδ' ὁ χειράφετος ἢ ὁ ἀπὴ-
γορευμένος ἢ ὑπὸ ἀντιλήπτορα ἄνευ τῆς συναίνεσεως αὐτοῦ. Σημειω-
τέον, ὅτι εἰς τὸν συμβολαιογράφον ἀπόκειται συνωδᾶ πρὸς τὸ ἄρθρον
173 Ὁργ. ἢ ἐξέτασις τῆς τῶν ἀμβαλλομένων ἰκανότητος ὅθεν δὲν
ὑπάγεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὑποθηκοφύλακος. (Φλογαίτης.)

τά έκποιήσῃ. Τὸ ἄρθρον λοιπὸν τοῦ νομοσχεδίου πρέπει νὰ μετα-
 ἄληθῇ ὡς ἔπεται.

α' Ο γρεωστῆς, ἢ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 4 ἄρθρου, ἄλλος τρίτος
 ὑπὲρ αὐτοῦ δύναται διὰ διαθήκης ἢ συμφωνίας νὰ διομολογήσῃ ὑπο-
 θήκην ἢ διομολογῶν ὅμως αὐτὴν πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα καὶ
 τὴν ἰκανότητα νὰ ἐκποιῇ, τὰ κτήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων δίδει τὴν
 ὑποθήκην».

ΑΠ. 175 (1875). — Ἐπειδὴ ἡ προτεταλλομένη ἀπόφασις (καθ'
 ὅσον δι' αὐτῆς ἀπερρίφθη ἡ ἔκθεσις τοῦ ἀναιρεσιόντος κατὰ τῆς
 πρωτοδικικοῦ ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἄκυρος ἡ δύναμις τοῦ ὑπ'
 ἀριθ. 1470 συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἐγγραφείσα ὑπεθήκη), βέ-
 σιν ἔχει ὅτι διὰ τοῦ συμβολαίου τούτου συνομολογεῖται, ὅτι, πλην
 τῶν ὑποθηκῶν αἰτινες ἐχρηγήθησαν παρὰ τῆς ἀποδωσάσης μη-
 τρός τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὄρφανῶν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἰσχὺς τηρεῖ-
 ται, ὁ ἐπίτροπος τούτων χορηγεῖ τῶ ἀναιρεσιόντι νὰ ἐγγράψῃ καὶ
 νέαν ὑποθήκην, χωρὶς νὰ διατεινῆται οὗτος, ὅτι πρὸς σύστασιν τῆς
 νέας ταύτης καὶ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1470 συμβολαίου συνομολογη-
 θέτης ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ὑποθήκης προηγῆθη διάσκεμμα τοῦ συγ-
 γενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀφάσεσι δικαστικῆ, ἐνῶ τὰ ὄρανα ῥητῶς
 διὰ τοιαύτην ἔλλειψιν προσβάλλουσι πάσας τὰς ἐν τῷ συμβολαίῳ
 τούτῳ περιεχομένας συμφωνίας· ἀμφισβητεῖ δὲ μόνον τὸν ἰσχυρισμὸν
 αὐτῶν ὅτι ὁ ἐπίτροπος προσέφερεν ὑποθήκην, ἰσχυριζόμενος ἐναν-
 τῶν τοῦ περιεχομένου ἐγγράφου, ὅτι αἱ ὑποθήκαι ἐδόθησαν παρὰ
 τῆς ἀφειλέτιδος μητρὸς τῶν ὄρφανῶν, τῆς ὑπὸ τούτων κληρονομη-
 θεῖσης· καὶ 2) ὅτι ἡ τοιαύτη τῆς ὑποθήκης σύστασις ἐκ μέρους τοῦ
 ἐπιτρόπου ἔνεκα τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου διαγραφομένων διατυπώσεων
 ἐστὶν ἄκυρος.

ΑΠ. 62 (1875). — Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς
 προσβαλλομένης αὐτοῦ ἀπόφασίως ὑπ' ἀριθ. 114 ὀρθῶς σκεπτόμε-
 νον ἀποφαίνεται ὅτι τὰ ἔγγραφα 366 καὶ 368 ἐγγραφῆς ὑποθήκης
 τοῦ 1842, ἢ ὑπ' ἀριθ. 405 ἔκθεσις περὶ παραδόσεως τῶν ἀναγκαίων
 διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑποθήκης ἐγγράφων καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 602 τῆς
 25 Ἰανουαρίου 1871 τοῦ ὑποθηκοφύλακος Χαλκίδος ἔγγραφο, δι' οὗ
 βεβαίωσιν ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ περιλήψεις μέχρι
 τοῦ ἔτους 1850, οὐδ' ἄλλως δύνανται ν' ἀντικαταστήσωσι τὸ παρὰ τοῦ
 Νόμου ἀπαιτούμενον πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης δυνάμει ἰδιωτικῆς θε-
 λήσεως ἐπίσημον ἔγγραφο, τὸ περιέχον τὴν περὶ τούτου συγκατά-
 θεσιν τοῦ ἰδιοκτῆτου, καὶ οὐδεμίαν παρεμβάσιν τῶν περὶ ἀποδείξεως
 διατάξεων Πολ. Δικ., τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Νόμου καὶ Ὁργ. Δικ.

ΑΠ 14 (1897). — Ἡ διάταξις ἄρθρ. 963 Πολ. Δικ., καθ' ὃ ἀπὸ τῆς
 ἡμέρας τῆς εἰς τὸν ἀφειλέτην δηλοποιήσεως τῆς κατασχέσεως αἱ ὑπ'
 αὐτοῦ συνομολογηθεῖσαι ἐπὶ τοῦ κατασχεθέντος ὑποθήκαι εἰσὶν ἄκυ-
 ραι, κείται προδήλως ἐπὶ προστασίᾳ τῶν μὴ προνομιοῦχων ἀπαιτή-
 σεων, αἰτινες ἔνεκα παραχωρήσεως τοιούτων ὑποθηκῶν ἤθελον ἀπο-

κλείεσθαι τῆς διανομῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος. Ὅθεν ἡ ἀκυρότης, σκοποῦσα νὰ προστατευθῇ τὸ συμφέρον τῶν ἐγγχειρογράφων δανειστών, οὔτε ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου δύναται νὰ προταθῇ, ὡς μὴ διαταχθεῖσα ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ μὴ ἀφορῶσα εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, οὔτε ὑπὸ τοῦ ἀγοράσαντος τὸ ἐνυπόθηκον εἰδικὸν αὐτοῦ διαδόχου, εἰς ὃν μεταβαίνει τὸ πωληθέν μετὰ τοῦ πραγματικοῦ βέβρου τῆς ὑποθήκης, τῆς ὑποχρέουσης τὸν ἐξ οὗ ἔλκει τὰ ἑαυτοῦ δίκαια πωλητῆν.

ΑΠ. 140 (1849). — Ρητῶς ὀρίζοντος τοῦ 963 ἄρθρου τῆς πολ. δικ. ὅτι ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην κοινοποιήσεως τῆς κατασχέσεως στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς διαβ. τοῦ κατασχεθέντος, ὅθεν εἶναι ἀκυρος αὐτοδικαίως πᾶσα ἔκτοτε ὑπ' αὐτοῦ παραχωρηθεῖσα ὑποθήκη, ἔπεται ὅτι δυνάμει τοῦ νόμου ἡ δικαστικῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ ἐγγραφῶσι καὶ μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς κατασχέσεως ὑποθήκαι μέχρι τῆς κατατάξεως, διότι αὗται δὲν ἀπορρέουσιν ἀπὸ τῆς θελήσεως τοῦ ὀφειλέτου.

ΑΠ. 241 (1854). Καὶ ὑποθήκη δὲ ἐγγραφείσα μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀκυρώσεως τὴν κατάσχισιν ἀποφάσεως δὲν ἔρρωται, ὅτε ἡ ἀκυροῦσα τὴν κατάσχισιν ἀποφασίς ἀνηρέθη, διότι διὰ τῆς ἀναιρέσεως ἐπανήλθαν τὰ πράγματα εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν κατάστασιν, ὅθεν ἐματαιώθησαν καὶ τὰ ἐνεργηθέντα δυνάμει τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, ἐν οἷς καὶ ἡ τῆς ὑποθήκης ἐγγραφή.

ΑΠ. 169 (1857). Ἡ διομολόγησις δύναται νὰ γένηται αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου, ὅστις ὁμως ὀφείλει νὰ ἔχη εἰδικὴν ἐντολήν.

Α. 1. 214 (1866). Ἐὰν κατὰ τὴν διατίμησιν τῆς προικὸς περιγραφῇ ἡ γυνή, δύναται μὲν αὕτη νὰ αἰτήσῃ παρὰ τοῦ ἀνδρός ἢ τὴν δικαίαν διατίμησιν ἢ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ προικῶος (N. 12 § 1 Πανδ. 23, ε. 3 N. 5 Κωδ. 5. 12. N. 7 § 4 Πανδ. 24. 1) ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς τοῦτο εἶναι ἀπλῶς προσωπικὸν κατὰ τοῦ συζύγου καὶ μόνον, εἰ σώζεται ἐτι τὸν προικῶον ἐν τῇ περιουσίᾳ τοῦ ἀνδρός, δύναται καὶ διὰ πραγματικῆς ἀγωγῆς νὰ προστατευθῇ. (N. 30 Κωδ. 5 72 καὶ σχολ. ὑπὸ τὸν N. 92 Βασιλ. 29. 1). Ὅθεν, ἂν ὁ σύζυγος ἀπαλλοτριώσῃ τὰ διατετιμημένον ἀκίνητον ἢ ὑποθηκεύσῃ αὐτό, ἡ γυνὴ δὲν δύναται νὰ ἐνασκήσῃ κατὰ τῶν τρίτων τὸ δικαίωμα αὐτῆς πρὸς ἀπόληψιν παρὰ τούτων ἢ τῆς δικαίας διατιμήσεως ἢ τοῦ πράγματος αὐτοῦ.

ΑΠ. 246 (1866). — Μοναχὸς δύναται νὰ κτήσῃται νέαν περιουσίαν καὶ μετὰ τὴν ἀρεσίαν τοῦ μοναχικοῦ βίου ἐν τῇ Μονῇ καὶ ἐπομένως νὰ διαχειρίζῃ ταύτην, δανειζόμενος καὶ πρὸς τούτο ὑποθηκεύων τὰ ἀκίνητα αὐτοῦ, συνωδᾶ πρὸς τὴν θην Νεαράν τοῦ Λέοντος, ἧτις ἴσχυει καὶ νῦν, ὡς μὴ καταργηθεῖσα.

ΑΠ. 139 (1851). Τὰ μὴ ἐκτιμηθέντα ἐνεκα πωλήσεως προικῶος ἀκίνητα δὲν δύναται κατὰ νόμον οὐδὲ νὰπαλλοτριωθῶσιν οὐδέ νὰ ὑποθηκευθῶσιν.

ΑΠ. 239 (1864). — Ἐπειδὴ, κατὰ γενικὸν κανόνα, ἡ διομολόγησις χρέους, πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ὁποίου ὁ ὀφειλὴς χορηγεῖ τῷ πιστωτῇ καὶ δικαίωμα ἐγγραφῆς υποθήκης, δύναται νὰ γίνῃ καὶ μονομερῆς, ἤτοι ἀνευ τῆς ἐν τῇ διομολογήσει συμμετοχῆς τοῦ πιστωτοῦ, οὐδεμία δὲ τοῦ νόμου διάταξις ὑποχρεοῖ αὐτὸν ν' ἀποδεχθῇ τὴν διομολόγησιν ταύτην δι' ἐπισήμου ἐγγράφου (ἐνώπιον δηλαδὴ συμβολαιογράφου συντεταγμένου), μὴ ἔχουσάν ἐνταῦθα ἐφαρμογὴν τινὰ τῶν εἰδικῶς περὶ ὀφρεῶν ὠρισμένων ὥστε ἡ τῆς διομολογήσεως ἐκείνης ὀποδοχὴ δύναται νὰ γίνῃ εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, ἡ δὲ ἐκ μέρους τοῦ πιστωτοῦ ὀποδοχὴ τῆς διομολογηθείσης ἐγγραφῆς υποθήκης ἀνατρέχει ἀναγκαιῶς εἰς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ ὀφειλὴς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξετέλεσε τὴν ἐγγραφήν αὐτῆς. Ἄρα τὸ ἐφετεῖον ἀποφηνάμενον, ὅτι δὲν εἶαι ἄκυρος ἡ υποθήκη, ἡ ἐγγραφείσα δυνάμει τοῦ εἰρημένου συμβολαίου, καίτοι μὴ συμπράξαντος εἰς αὐτὸ τοῦ πιστωτοῦ Ν., οὐδεμίαν τοῦ νόμου διάταξιν παρεβίβασε, τοῦ νόμου ὀρίζοντος ἀπλῶς, ὅτι ὁ ὀφειλὴς δύναται νὰ διομολογήσῃ ὑποθήκην δι' ἐγγράφου ἐνώπιον συμβολαιογράφου συντεταγμένου (ἄρθρ. 15 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου καὶ 42 τοῦ περὶ χαρτοσήμου). Ὡσαύτως δὲ τὸ ἐφετεῖον δὲν παρεβίβασε διάταξιν τινὰ τοῦ νόμου ἀποφηνάμενον, ὅτι ὁ Ν. ὑποστηρίζων ἐν τῇ δίκῃ τὸ ἔγκυρον τοῦ συμβολαίου καὶ τῆς υποθήκης κατὰ τῆς ἀμφισβητήσεως τοῦ ἀντιδίκου ἀποδέχεται ἐκ τούτου τὰς πράξεις ταύτας, καὶ ἐντεῦθεν προκύπτει, ὡς τὸ ἐφετεῖον ἐκτίθησιν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἀπεδέχθη οὗτος τὸ τε συμβολαίον καὶ τὴν υποθήκην, τὴν ὁποίαν ἔκτοτε παρεχώρησαν οἱ ὀφειλῆται. — Τὸ ἐφετεῖον δὲ, βεβαίονον ἀφ' ἑνὸς τὴν ὀποδοχὴν, περὶ ἧς ὁ λόγος, καὶ τὴν ἰσχύιν αὐτῆς, καὶ ἐκθέτον τὸν λόγον τῆς πεποιθήσεώς του ταύτης, ἀποκρούει διὰ τούτων συνεπτυγμένως μὲν, ἀλλ' οὐχ ἥττον σαφῶς, τὰς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος ὑποβληθείσας προτάσεις, ὅτι ἡ ὀποδοχὴ ἐπρεπε νὰ γίνῃ δι' ἐπισήμου ἐγγράφου, καὶ ὅτι καμμίαν ὀποδοχὴν δὲν ἔκαμιν ὁ ἀναιρεσιβλήτος διότι (ὡς ὁ ἀναιρεσιῶν ἀξιοῖ, πρὶς ἐτι ἐκφρασθῆναι, προσεβλήθη τὸ κύρος καὶ διότι πᾶσα μετὰ τῆς πτώχευσις τῶν ὀφειλετῶν δῆλωσις δὲν ἔχει ἀποτέλεσμα.

Ἐπειδὴ τὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος παράπονον, ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐξαγαγὼν τὴν ὀποδοχὴν ἐκ τῆς ἀντικρούσεως τῆς περὶ ἄκυρότητος τῆς υποθήκης καὶ εἰκονικότητος τοῦ συμβολαίου αἰτήσεως τοῦ ἀναιρεσιόντος, ἔδωκεν εἰς τὸ γεγονός αὐτὸ τῆς ἀντικρούσεως ἀναδρομικὴν δύναμιν, εἴ-οι ἀνυπόστατον, διότι, κατὰ τὰ ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ τρίτῃ τῆς παρούσης ἐκτεθέντα, ἡ ὑπὸ τοῦ πιστωτοῦ ὀποδοχὴ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐγγεγραμμένης υποθήκης, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀνατρέχει εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐγγραφῆς αὐτῆς, διότι ἡ ἐγγραφή ἐνώσω ὑπάρχει χορηγεῖ δικαιώματα εἰς ἐκείνον, ὑπὲρ οὗ ἐγένετο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὑποθηκῶν.

16. Ἡ ὑπόθηκη ἀποκτᾶται διὰ τακτικῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, καὶ μόνον ἀπὸ τότε λαμβάνει πᾶσα ἀπαίτησις τὰ ὑποθηκικά δικαιώματα, ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ τίτλος τῆς ὑποθήκης. (Βαυαρ. Ν. 21).

ΑΠ. 304 (1887). Ἐὰν τὸ πρὸς ὑποθήκην δικαίωμα ἦτο κεκτημένον πρὸ τῆς κατασχέσεως, ἐγκύρως ἐγγράφεται ἡ ὑπόθηκη καὶ μετὰ τὴν κατασχέσιν, μὴ ἐφαρμοζομένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοῦ ἀρθ. 963 Πολ. Δικ., τὸ δὲ ἀρθ. 16 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου ὀρίζει μόνον τὸν τρόπον τῆς κτήσεως τῆς ὑποθήκης, καὶ οὐδένα ποιεῖται λόγον περὶ τοῦ χορηγοῦντος δικαίωμα ὑποθήκης τίτλου.

ΑΠ. 30 (1892). Τῆς ὑποθήκης οὐσης πραγματικοῦ δικαιώματος ἐπὶ ἀλλοτρίων ἀκινήτων πρὸς ἀσφάλειαν ἀπαιτήσεως, ἔπεται ὅτι ἡ ἀνευ πραγματικῆς ἀπαιτήσεως ἐγγραφείσα ὑπόθηκη ἐστὶν ἀκυρὸς καὶ δύναται μὲν καὶ διὰ μέλλουσαν ἐνοικίην ἀπαίτησιν νὰ παραχωρηθῇ ἐγκύρως ὑπόθηκη, πάντως ὅμως διὰ τὸ κύρος αὐτῆς ἀπαιτεῖται νὰ προέβηται ἡ παραγωγή αὐτῆς ἀπὸ τῆς θελήσεως τοῦ παραχωροῦντος τὴν ὑπόθηκην ὀφειλέτου καὶ οὐχὶ τοῦ εἰς ὃν παραχωρεῖται αὕτη δανειστοῦ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδ. τῶν ἀρθρ. 16, 20 καὶ 24 τοῦ Ν. περὶ ὑποθ.

ΑΠ. 62 (1875). — Ἐπειδὴ ὁ τίτλος χορηγεῖ δικαιώματα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης, ἀλλ' ἡ ὑπόθηκη αὕτη ἀποκτᾶται, κατὰ τὸ ἀρθρ. 16 τοῦ περὶ ὑποθήκης Νόμ., διὰ τακτικῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, καὶ μόνον ἀπὸ τότε λαμβάνει ἡ ἀπαίτησις τὰ ὑποθηκικά δικαιώματα, ὁποῖος δὴποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ τίτλος τῆς ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ προκειμένου δέ, ἐφ' ὅσον τὸ δημόσιον πρὸ τοῦ παλίου Νόμου τοῦ 1855 δὲν εἶχε νόμιμον τίτλον πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν δημοσίων προσόδων εἴτε ἐγγυητῶν αὐτῶν διὰ καθυστεροῦντα τούτων, ἀλλὰ τοιοῦτον τίτλον ἀπέκτησε μόνον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Νόμου τῆς 7 Αὐγούστου 1855· δὲν δύναται ἡ πρότερον ἐγγραφείσα ὑπόθηκη νὰ θεωρηθῇ ἰσχυρὰ, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρχεν ὁ τίτλος, ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ὁποίου ἐνεγράφη, καὶ νὰ λαβῇ ἰσχύϊν ὡς ἐκ τοῦ ἐπελθόντος τίτλου· ἐπομένως οὐκ ὀρθῶς ἰσχυρίζεται τὸ Δημόσιον ὅτι ἡ παρ' αὐτοῦ ἐγγραφείσα ὑπόθηκη ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ ἐκ δημοσίων προσόδων Κ. Τ. κατὰ τὸ 1842 ἐστὶν ἰσχυρὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑπο-

θέσει ότι δὲν ὑπάρχει ἄλλος τίτλος πρὸς ἐγγραφὴν αὐτῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι νόμιμον τίτλον πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐκτήσατο μεταγενεστέρως διὰ τοῦ παγίου Νόμου τοῦ 1855, ἀλλ' ὤφειλεν, ἀποκτηθέντος τοῦ τίτλου, ὅπως ἔχει ἰσχυρὰν ὑποθήκην δυνάμει αὐτοῦ, νῆαν νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἐπὶ τῇ βάσει του· ἐφ' ὅσον δὲ τοιαύτην δὲν ἐνέγραψε, πᾶσα παρ' ἄλλου ἐγγραφείσα ὑποθήκη, εἴτε πρὸ τοῦ Νόμου τοῦ 1855, εἴτε μετ' αὐτόν, ἰσχυρά ἐστίν, εἰάν ἢ πρότερον παρὰ τοῦ Δημοσίου ἐγγραφείσα ὑποθήκη δὲν ἐστηρίζετο ἐπὶ τίτλου, ὁποῖας ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸν περὶ ὑποθήκης Νόμον· καὶ ἂν δὲ τὸ δικάσαν Δικαστήριον ἐγκυρον ἐθεώρησεν τὴν κατὰ τὸ 1842 ἐγγραφὴν τῆς ὑποθήκης τοῦ Δημοσίου, οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν καθ' ὅσον ἐγκυρον αὐτὴν ἐθεώρησεν, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ὑπάρχει ἐπίσημον ἐγγραφοῦ, δι' οὗ καθηρτίσθη ὁ τίτλος τῆς ἰδιωτικῆς θελήσεως, δυνάμει τῆς ὁποίας τυχὸν ἐνεγράφη ἡ ὑποθήκη, οὗ τὴν ἀποδείξιν τῆς ὑπάρξεως διέταξε. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀποροριπτέος ἐστίν ὁ ἐν ταῖς προτάσεσι λόγος ἀναίρεσεως, ὅτι τὸ δικάσαν Δικαστήριον παρεδίωξε τὸν Νόμον μὴ θεωρήσαν ὡς ἰσχυρὰν τὴν κατὰ τὸ 1842 ἐγγραφείσαν ὑποθήκην, ἀρῶν ἐπὶ τῆς μεταγενεστέρως τίτλος, ἦτοι ὁ Νόμος τῆς 7 Αὐγούστου 1855, καὶ ὅτι ματαίως διετάχθησαν ἀποδείξεις περὶ προσαγωγῆς τίτλου ὑποθήκης ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως. ἦτοι συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, δι' οὗ ὁ Κ. παρεχώρησεν ὑποθήκην τῷ Δημοσίῳ διὰ τὴν κατ' αὐτοῦ ὡς ἐγγυητοῦ ἀπαίτησιν.

ΑΠ. 268 (1855). — Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἄρθρ. 16 καὶ 20 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ἡ ὑποθήκη ἀποκτᾶται διὰ τακτικῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἐγγραφῆς κανονίζει τὴν προτιμήσιν· ἐκ τούτων δὲ γίνεται δῆλον, ὅτι ὁ ἔχων δικαίωμα ἐγγραφῆς ὑποθήκης καὶ ἐγγράφας αὐτὴν νόμιμος, δικαιούται νὰ ζητήσῃ ὥστε ἡ ὑποθηκικὴ ἀπαίτησις του νὰ καταταχθῇ κατὰ προτιμήσιν εἰς τὸ ἐκπλειστηριασμοῦ τοῦ ἐνοποθηκοῦ κτήματος, συμφῶνως μὲ τὸ ἄρθρ. 48 τοῦ αὐτοῦ νόμου τὰ δὲ γεγονότι, ὅτι ἄλλος τις ἔχων ἐγγεγραμμένην ὑποθήκην προηγουμένως ἐξήλειψεν αὐτὴν κακῶς, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τοῦ μετὰ τὴν ἐξάλειψιν ταύτην ἐγγράψαντος κατὰ τὸν νόμον ὑποθήκην εἰς τὸ αὐτὸ κτῆμα. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν Ν. Γ. καὶ Κ. Μ., ἐπὶ τῶν κτημάτων, περὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ τῶν ὁποίων πρόκειται, ἡ κατάταξις ἐγένετο ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐπ' αὐτῶν ἐγγεγραμμένη ὑποθήκη τῆς Β. Κ., διότι ἡ ὑπάρχουσα ὑπὲρ αὐτῆς ἐξηλείφθη κατ' αἰτησίαν τῆς μὴ προσβληθείσης δὲ ὡς ἀκύρου ἢ ἄλλως, ὡς γενομένης κατὰ βολίαν συνεννόησιν τῆς ἐγγραφείσης ὑποθήκης τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ἡ Β. δὲν ἔχει, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, δικαίωμα νὰ προτιμηθῇ τῶν ἀντιδίκων τῆς εἰς τὴν κατάταξιν τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, καὶ ἂν δὲν ἤδύνατο, ὡς διατείνεται, νὰ ζητήσῃ αὐτὴ τὴν ἐξάλειψιν τῆς ὑπο-

θήκης ἥτις ἐγένετο πρὸς ἐξασφάλισιν προικίας δῆθεν ἀπαιτήσεώς του.

ΑΠ. 130 (1870). Ἐπειδὴ ἀφ' οὗ ὁ νομοθέτης τοσαυτην ἔλαβε προνοίαν ἵνα ἐγγραφῶσιν οἱ τοιοῦτοι τίτλοι πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑποτεθῆ ὅτι κατέλειπεν ὕστερον ἀπροστάτευτον τὴν αὐτὴν ὑποθήκην ἤδη ἀποκτηθεῖσαν ἐπομένως ἢ ἀπαγόρευσις τῆς συμφωνίας περὶ τῆς μὴ ἐγγραφῆς συνεπιφέρει ἀναγκάως καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐξαλείψεως τῆς ἐγγραφῆς, ἀλλ' ἐννοεῖται πάντοτε καθόσον ὁ σύζυγος δὲν εἶχεν ἕτερα κτήματα ἐλεύθερα ἐπαρκούντα πρὸς ἐκανοποίησιν τῆς γυναικός, διότι, ἂν εἶχε τοιαῦτα καὶ ἀντικαθίσταντο πραγματικῶς εἰς τὸ τῆς προηγουμένης ὑποθήκης, δὲν θὰ ὑπῆρχε πλέον λόγος παρεμποδίζων τὴν ἐξαλείψιν αὐτῆς. Ὅθεν, τούτων προεκτεθέντων, τὸ ἐφατεῖον οὐδένα παρεδίετα νόμον κατατάξαν τὸν ἀναιρεσιβλήτον πρὸ τῆς ἀναιρεσιούσης, διότι, ὡς παραδέχεται διὰ τῆς ἀπαράσεως, ἡ ὑποθήκη ταύτης ἦτο ἐξηλειμμένη ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν ὅταν ἐνεγράφη ἢ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ κατὰ συνέπειαν, τῆς ὑποθήκης τῆς προικίας μὴ ὑπαρχούσης ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐγγεγραμμένης, τῆς δὲ ἐξαλείψεως αὐτῆς στηριζομένης καὶ εἰς ἄλλα αἰτία, ἐντελῶς δεδικκιολογημένα, ὁ ἀναιρεσιῶν ἐδικαιούτο μὴ ἀναγκαζόμενος εἰς περαιτέρω ἐξετάσεις νὰ στηριχθῆ εἰς τὴν γενομένην ἐξέλεξιν ὡς νόμιμον καὶ νὰ ἐγγράψῃ τὸ δάνειόν του στηρίζας ἐπὶ τῆς ἐγγραφῆς ταύτης τὴν νομιμότητα τῆς ἀσφαλείας του.

ΑΠ. 241 1854. — Ἀφοῦ εἰδοποιηθῆ ὁ ὀφειλέτης περὶ τῆς κατασχέσεως στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθέρως διαθέσεως τοῦ κατασχεθέντος πράγματος (963 πολ. δικ.). Ὡς νεκα δὲ τούτου διατασσὶ τὸ 960 τὴν ἐγγραφὴν τῆς κατασχέσεως ἀλλὰ τὴν ἐγγραφὴν ταύτην δὲν ἐπιτάσσει ὁ νόμος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως περιοριζόμενος μόνον εἰς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως εὐθύνην, ἣν ἐπιβάλλει εἰς τοὺς ἐπιφορτισμένους τὴν φροντίδα τῆς ἐγγραφῆς ὑπαλλήλους ὑποθήκη λοιπὸν μετὰ τὴν κατάσχασιν καὶ τὴν περὶ αὐτῆς εἰδοποίησιν πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἐγγραφεῖσα, εἶναι ἀνίσχυρος εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν δὲ τούτην δὲν ὑπάγεται ἢ δικ. ὑποθήκη, ἀλλ' ἢ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου χορηγηθεῖσα.

ΑΠ. 4 (1853). — Τῆς τοῦ ἐκδογέως πρὸς τὸν ἐκχωρηθέντα ὀφειλέτην κοινοποιήσεως τῆς ἐκχώρησεως, ἥτις φέρει τὸ ὄνομα τῆς παραγγελίας (denuntiatio) γινομένης κατὰ τὸ Ρ. Δ. (Βασ. 28. 4) 37. Κωδ. (8. 17) 4) ἀπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐκδογέως ἢ πληρεξουσίου αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐκχωρηθέντα ὀφειλέτην ἢ τὸν πληρεξούσιον αὐτοῦ, ἐπιταί ἐπιτὴ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ὑποθηκῶν ἐγγραφῆ τῆς ἐκχωρηθείσης ὑποθηκικῆς ἀπαιτήσεως δὲν δύναται ἰκανοπληρώσῃ τὴν ἑλλείψιν τῆς παραγγελίας.

17. Ἡ ἐγγραφὴ πάσης ἀπαιτήσεως πρέπει νὰ ᾖται

δι' ὠρισμένην ποσότητα· ἂν ἡ ποσότης τῶν ἀπαιτήσεων ἢ τῶν δικαιωμάτων δὲν ᾖ ὠρισμένη, ὁ αἰτῶν τὴν ἐγγράφην ὀφείλει νὰ προσδιορίσῃ μίαν ρητὴν ὡς ἐγγιστα κατ' ἐκτίμησιν· ἀλλ' ὁ χρεώστης δύναται νὰ αἰτήσῃ ἐλάττωσιν τῆς ποσότητος, ἂν ὁ πιστωτὴς τὴν ὑπερέτιμησεν. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2132 2161 ἔ. Βαυαρ. Ν. 19)

18. Πᾶσα ὑποθήκη πηγαζουσα ἀπὸ τίτλον χορηγούμενον παρὰ τοῦ νόμου ἢ παρὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία πρέπει νὰ ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν ἀπαιτήσεων μόνον καθ' ἓν τρίτον. Ἄν ὁ πιστωτὴς ἐγγράφῃ κτήματα ἀνωτέρας ἀξίας, ὁ χρεώστης δύναται νὰ αἰτήσῃ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ὑπερβάλλοντος ἀπὸ τὸ δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει, καθ' ὅσας ἔχει γνώσεις ἢ λάβῃ πληροφορίας. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2156. 2161. ἔ. Βαυαρ. Ν. 11).

ΑΠ. 54 (1860). Ἡ ἐγωγή, δι' ἧς ὁ χρεώστης ζητεῖ τὸν περιορισμὸν τοῦ ὑπερβάλλοντος, εἶναι τῆς συνήθους διαδικασίας.

19. Ἡ ἐγγράφῃ τῆς ἀπαιτήσεως, τῆς προερχομένης ἀπὸ διαθήκην ἢ συμφωνίαν, δὲν συγχωρεῖται, εἰμὴ ὅταν τὸ ἐγγράφον, δι' οὗ ἐδόθη ἡ ὑποθήκη, ᾖ ἐπίσημον καὶ περιγράφῃ διακεκριμένως τὸ εἶδος καὶ τὴν θέσιν ἐκάστου τῶν ὀδομένων εἰς ὑποθήκην ἀκινήτων. — Ἐπὶ μελλόντων κτημάτων δὲν δύναται κανεῖς νὰ ἐγγράφῃ ὑποθήκην. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2129. Ἰταλ. Ν. 1977).

ΑΠ. 273 (1873). — Ἐπειδὴ, κατὰ ἀρθρ. 2011 καὶ 2012 Πολ. Κώδικος Ἰονίων, ὁ δυνάμει δικαιογράφου πιστωτῆς δύναται νὰ ἐγγράφῃ ὑποθήκην ἐπὶ κτήματος, τὸ ὁποῖον ὁ ὀφειλέτης παρεχώρησεν εἰς ἄλλον, ἀρκεῖ ὅτι τὸ ἐγγράφον τῆς ἀπαλλοτριώσεως νὰ μὴ ᾖ μεταγεγραμμένον, ἢ νὰ μὴ παρῆλθον 15 ἡμέραι ἀπὸ τῆς μεταγραφῆς· καὶ 2) τὸ δικαιογράφων, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐγγράφεται ἡ ὑποθήκη, νὰ ᾖ προγενέστερον τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀφοῦ ὁ ἀναιρεσειῶν ἰσχυρίσθη ὅτι ἐγγράφῃ ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος δυνάμει τῆς ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1846 ὀριστικῆς ἀπαράσεως τοῦ Πρωτοδικείου (ἀποτελοῦσης

νόμιμον δικαιογραφον πρὸς ἐγγραφήν ὑποθήκης κατὰ ἄρθρα 1952 καὶ 1953Κώδικος) οὕσης πολὺ προγενεστέρας τῆς ὑπὸ τοῦ ἀφελέτου παραχωρήσεως τοῦ ἐπιδίκου κτήματος πρὸς τὸν δικαιοπάραχον τῆς ἀναρρεσιβλήτου Μ., ἣ δὲ ὑποθήκη τοῦ ἀναρρεσιβλήτου ἐνεγράφη οὐκ μόνον ἐντὸς τῶν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς μεταγραφῆς τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς μεταγραφῆς αὐτοῦ, ψευδῶς ἐμνηνεύσαν τὸν νόμον ἀπεφῆνατο τὸ Πρωτοδικεῖον ὅτι δὲν ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογὴν αἱ μνησθεῖσαι διατάξεις τοῦ Νόμου. ἐν ᾧ, καθ' ἃ προεξετέθη, τὸ ἐναντίον ἐξάγεται ἐξ αὐτῶν, ἐδέχθη τὴν ἀνακοπὴν τῆς ἀναρρεσιβλήτου κατὰ τῆς γενομένης κατασχέσεως τοῦ κτήματος καὶ ἠκύρωσεν ὡς πρὸς τοῦτο τὴν κατάσχεσιν, ὅπερ ἐπάγεται ἀναίρεσιν.

20. Ἡ ἡμέρα τῆς ἐγγραφῆς κανονίζει τὴν προτίμησιν τῶν ὑποθηκῶν. — Ὅλαι αἱ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐγγεγραμμέναι ὑποθήκαι ἔχουσιν τὴν αὐτὴν τάξιν, ἐκτὸς ἀνρρητῆ συμφωνία μεταξὺ τῶν πιστωτῶν ὥρισε προτίμησιν τινος ἐξ αὐτῶν. (Γαλλ. ἀστ. Ν.2134.2147 Βαυαρ. Ν. 23).

21. Ἡ ἐγγραφή διακόπτει τὴν παραγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως ὑπὲρ ἐκείνου, διὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ὁποῦο ἐγίνεν. Ἄλλ' ἐὰν ἐξαλειφθῆ με συγκατάθεσιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, ἢ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἢ παραγραφὴ λογίζεται ὡς μὴ διακοπεῖσα. (Βαυαρ. Ν. 31).

Εἰδηγορικὴ ἔκθεσις τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐκ τῆς παραβολῆς τῶν ἄρθρων 21, 22 καὶ 25 ἐξάγεται ὅτι πᾶσα ἐγγραφή καθὼς καὶ πᾶσα προσημείωσις διακόπτει τὴν παραγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως πρὸς ὄφελος τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτᾶς ἄλλ' ἐὰν ἐξαλειφθοῦν, εἰς μὲν τὴν προσημείωσιν ἡ παραγραφὴ θεωρεῖται ὡς μὴ διακοπεῖσα, εἰς τὴν ἐγγραφήν ὅμως ἡ παραγραφὴ θεωρεῖται πάντοτε, καίτοι δηλαδὴ ἐξαλειφθείσης τῆς ἐγγραφῆς, ὡς διακοπεῖσα. Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις μᾶς φαίνεται ὑπερβολικὴ (exorbitant) καθότι ἡ δι' ἐγγραφῆς διακοπὴ τῆς παραγραφῆς δὲν ἐπισηρίζεται εἰς τὸ γενικὸν δίκαιον, τὸ ὁποῖον ἐκ τοῦ ἐναντίου θεωρεῖται τὴν ὑποθήκην ὡς παρεκλούθημα τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ἀδυνάμενον μὲ ταύτην, ἀλλ' ἐδιατάχθη ἐξαιρετικῶς πρὸς ὄφελος τῶν ὑποθηκῶν καὶ ἐμμέσως πρὸς ὄφελος τοῦ ἐγγράψαντος τὴν ὑποθήκην ἕκτα δὲ ἐξαλειφθῆ ἡ ὑποθήκη, πρέπει νὰ ἐξαλειφθοῦν καὶ ὅλαι αἱ συνειπιαὶ ὅσαι δι' αὐτῆς τῆς ἐγγραφῆς παρεισήχθησαν τοιαύτη εἶναι ὁμοίως καὶ ἡ διάταξις τοῦ σχεδίου, καθὼς ἐπίσης καὶ τοῦ Βαυαρ.

κοῦ νόμου, ἄρθρον 31, καὶ ὡς ὀρθὴν νομίζομεν νὰ τὴν παραδεχθῶ-
μεν καὶ ἡμεῖς προσθέτοντες εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 21 τὰ ἐπόμενα:
'Ἄλλ' ἂν ἐξαλειφθῇ μετὰ συγκατάθεσιν τῶν ἐχόντων συμφέρον ἢ
διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἢ παραγραφῆ λογίζεται ὡς μὴ διακοπεῖται.

22. Ἡ διὰ τῆς ἐγγραφῆς ἀποκτηθεῖσα ὑποθήκη
συμπαράγεται μετὰ τὴν ἀπαίτησιν, πρὸς ἐξασφάλισιν
τῆς ὁποίας ἐδόθη.

ΑΠ. 9 (1879). Ἡ ὑποθήκη, παρακολούθημα οὔσα τοῦ δανείου,
ἀκολουθεῖ τὴν τύχην αὐτοῦ, συμπαράγραφομένη ὥστε ἐφαρμοστέον
ἐνταῦθα τὸ ἄρθρ. 189 τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου.

ΑΠ. 357 (1884). Κατὰ τὰ ἄρθρα 22, 50 καὶ 57 τοῦ νόμου περὶ
ὑποθηκῶν, ἡ ὑποθήκη δὲν ἀποσβέννεται διὰ χρησικτησίας, ἀλλὰ
διὰ τῆς 30ετοῦς παραγραφῆς τῆς ἀπαιτήσεως.

ΑΠ. 186 (1875) — Παραγραφή: τῆς ἀπαιτήσεως, παρα-
γράφεται καὶ ἡ πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτῆς ὑποθήκη. Τούτου δ' ἕνεκα
ἐκλειπούσης τῆς ἀναγκαστικῆς προϋποθέσεως, ὅτι δηλ. εἶναι ἐνυπόθη-
κος δανειστής ὁ ἐνάγων, δὲν ἔχει πλέον συμφέρον νὰ ζητήσῃ τὴν
ἀκύρωσιν τῆς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ τῶν προσημειώσεων. (*)

23. Προσημείωσις γίνεται — 1. ὅταν ἡ ἐγγραφῆ
τῆς ὑποθήκης δὲν συγχωρῆται δι' ἔλλειψιν ἐνόμου
τύπου τῶν δημοσίων ἐγγράφων, δυνάμει τῶν ὁποίων γί-
νεται ἡ αἰτήσις τῆς ἐγγραφῆς — 2. ὅταν ἡ ὑπαρξίς
ἐμπροθέσμου ἀπαιτήσεως ᾗναι βεβαιωμένη δι' ἐγγρά-
φων, καὶ ἐνταυτῷ ὑπάρχη ἐπίσημος ἀποδείξις, ὅτι ὁ
πιστωτῆς ἐκίνησεν ἀγωγὴν διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῆς — 3.
ὅταν ἡ ἀπαίτησις ἐπεδικάσθη πρωτοκλήτως. Π

ΑΠ. 364 (1866). — Ἐπειδὴ ὅταν ὁ νόμος ἀπαιτεῖ «βεβαιώ-
σιν» ἀρκεῖται εἰς ἀποδείξεις, παρεχούσας κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ δικα-

(*) Τὸ περὶ προσημειώσεων κεφάλαιον ἐλήφθη κυρίως ἐκ τοῦ
Ἀυστριακοῦ νόμου, ἡ δὲ διάτ. τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ 23 ἄρθρου προέκυ-
ψεν ἐκ τοῦ συνδ. τοῦ αὐστρ. νόμου (ἄρθρ. 453 ἐν συνδ. πρὸς τὰ
ἄρθρα 438 ε') πρὸς τὸ 2123 τοῦ Γαλλ. ἀστ. Ν. τροποποιηθὲν
ὑπὸ τοῦ Νόμου τῆς 3 Σεπτ. 1809.

ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Π ἄρθρ. 23 αὐτομειωμένη δυνάμις Νόμον 24 δι' ἄρθρ. 6.
καὶ ὁ συνηγορῶν ἐγγράφεται γὰρ ἐν αὐτῇ αἰτίᾳ τὸ ἐπίσημον.

στηρίψα επιθανότητα ως πρὸς τὰ προκειμένα πράγματα (ἄρθρον 255 πολ. δικον.) ἄρα τὸ ἐρρετικὸν δὲν ἔσφαλεν ἀποφηνάμενον, ὅτι τὸ ἄρθρον 23 § 2 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ὅπερ ἀπαιτεῖ ἀπλῶς υβειαιωτικὸν ἐμπροθέσμου ἀπαιτήσεως ἔγγραφον, δὲν ἔννοεῖ ἔγγραφον, δι' οὐ ρητῶς καὶ σαφῶς νὰ ἀποδεικνύεται ἡ ὑπάρξις τοιαύτης ἀπαιτήσεως, ἀλλ' ἀπλῶς ἔγγραφον ἐπιθανολογοῦν αὐτὴν ὅτι δὲ τοιαύτη εἶναι πραγματικῶς ἢ παρὰ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 23 § 2 ἀποδιδόμενη σημασία εἰς τὴν λέξιν «υβειαιωμένη» δι' ἔγγραφων ὡς πρὸς τὴν ὑπάρξιν τῆς ἀπαιτήσεως καὶ οὐχὶ ἡ ἔννοια τῆς ἀποδείξεως προκύπτει ἐκ περισσοῦ ἐκ τῆς παρεδδαλλομένης διαφορᾶς τῶν ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ ἐπομένων λέξεων ὡς πρὸς τὸ δικαιολογητικὸν ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς, διότι, ἐνῶς περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀπαιτήσεως ἀπαιτεῖ ἀπλῶς τὸ νὰ ἦναι «υβειαιωμένη» δι' ἔγγραφων, περὶ τῆς ἐγένεσως τῆς ἀγωγῆς (πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ ἐπίδοκασιν τῆς τοιαύτης ἀπαιτήσεως) ἀπαιτεῖ νὰ ὑπάρχη ἐπίσημος ἀποδείξις ὥστε ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ λέξεων τούτων, προκύπτει ἡ ἐν γνώσει διάκρισις μεταξὺ τῶν ὄρων τῶν ἀπαιτουμένων δι' ἔκαστοι ἀντικείμενον δικαιολογητικῶν ἔγγραφων.

Ἐπειδὴ τὸ ἐρρετικὸν παραδέχεται ρητῶς, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἰτιαῦτα ἔγγραφα (παρέχοντα πιθανότητα περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τοῦ «ἐμπροθέσμου» τῆς ἀπαιτήσεως) εἰσὶ τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει μνημονεύμενα, διότι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῶν προκύπτει κατὰ τὴν μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἐλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν τοῦ ὅτι ἐδόθη παρὰ τῶν ἀναιρεσειόντων πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐντελῆ, καθ' ἣν ἐγένετο ὑπὸ τούτου ἐνέργεια, ἐξ ἧς κέκεται ἦδη αὐτὸς δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἀνάλογον τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἀποζημιώσιν ὅτιω δὲ ἀποφηνάμενον, συνεπιτωμένως μὲν, ἀλλ' ἀρκούντως, ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ ὡς πρὸς τὸν ὄρον τοῦ «ἐμπροθέσμου» τῆς ἀπαιτήσεως, οὐδὲ παρεδέχθη ὡς ἐμπροθέσμον ἀπαιτήσιν ἀόριστον καὶ ἀφρημένην ὡς πρὸς τὸ εἶδος αὐτῆς θεωρήσαν δὲ ἄνευ σημασίας τὸ ἀόριστον τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης ὡς πρὸς τὸ ποσὸν αὐτῆς, δὲν παρηρμήνευσε ποσῶς τὸν νόμον, διότι οὗτος συγχωρεῖ προσημείωσιν καὶ ὅταν τὸ ποσὸν δὲν ἦναι ὀρισμένον, μηδὲνα περὶ τοῦ ποσοῦ τάστων ὄρον, ὡς πράττει διὰ τὴν ὑποθήκην καὶ τὰ τῆν ἀπαίτησιν δικαιολογοῦντα ἔγγραφα κατὰ τὰ ἄρθρα 17 καὶ 68 § 5 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ διατάγματος τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1836.

ΑΠ. 52 (1891). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 79 § 2 Ν. ὑποθ., ἡ ἐξέλιξις τῆς προσημείωσεως διατάσσεται, ἂν ἡ ἔγγραφὴ δὲν στηρίζεται ἐπὶ κανένα ἀπὸ τοὺς χορηγοῦντας δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθηκῆς τίτλους, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ τῆς ἐμπροθέσμου ἀπαιτήσεως (ἄρθρ. 23 § 2). Τοῦ δὲ ἄρθρ. 80 ὀρίζεται μὲν τὰς περιπτώσεις τοῦ ἐδ. 4 τοῦ προηγούμενου ἄρθρ. 79, καθ' ἃς εἶναι ἄκυρος ἡ προσημείωσις δι' ἔλλειψιν τῶν οὐσιωδῶς ἀπαιτουμένων, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς

λοιπὰς ἀκυρότητας, περί ὧν γίνεται μνεία εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν προηγουμένων ἐδαφίων.

ΑΠ. 37 (1882). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 23 § 3 νόμου ὑποθηκῶν, προσημείωσις συγχωρεῖται, ὅταν ἡ ἀπαίτησις ἐπιδικασθῇ πρωτοδικῶς· τοιαύτη ὅμως δὲν εἶναι καὶ ἡ ἐρήμη ἀπόφασις, ὡς μὴ οὕσα ἀμετάκλητος παρὰ τοῦ ἀπαγγελλαντος αὐτὴν Δικαστηρίου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 181 Πολ. Δικ., διαρκούτης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τίτλος πρὸς ἐγγραφὴν προσημειώσεως.

ΑΠ. 52 (1891). Ὁρθῶς ἡρμηνεύθη καὶ ἐφηρμόσθη τὸ ἄρθρ. 23 § 2 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καθότι ἡ ὑπάρξις ἐμπροθέσμου ἀπαίτησεως πρὸς ἐγγραφὴν προσημειώσεως ἀπαιτεῖται νὰ ὑφίσταται κατὰ τὴν ἐγγραφὴν τῆς προσημειώσεως, ἡ δὲ μετὰ τὴν ἐγγραφὴν ἐπεληθούσα διὰ τῆς τελεσιδικίου ἀποφάσεως δὲν καθιστᾷ τὴν ἐξ ἀρχῆς ἄκυρον ἐγγραφὴν ἔγκυρον, αὐδ' ἐμπροθέσμον τὴν ἀπαίτησιν κατὰ τῆς κοινοποιήσιν τῆς προσημειώσεως. Ἀφ' οὗ μετὰ τὴν ἐγγραφὴν τὴν προσημειώσεως ἐπῆλθεν ἡ τελεσιδικία, τὸ παράπονον, ὅτι τὸ Ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτι τελεσιδικῶς ἐγένετο δεκτὴ ἡ προσημειώσις του, ἐπομένως ἡ ἀπαίτησις του ἦτο ἐμπροθέσμος ἀφ' οὗ ἐνεγράφη ἡ προσημειώσις, ὡς μὴ ἔχον οὐσιώδη ἐπιρροήν, καὶ ἂν δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, δὲν εἶναι βᾶσιμον.

ΑΠ. 373 (1874). Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι δυνάμει τῆς διαταχούσης λογοδοσίαν ἀποφάσεως ἐπιτρέπεται ἐγγραφὴ προσημειώσεως πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἐν αὐτῇ ἀπαιτήσεων, ἄσκοπος ἀποβαίνει ἡ ἐγγραφὴ αὕτη εἰάν ἡ ἀπόφασις ἀνετράπη ἕνεκεν ἀνακοπῆς.

ΑΠ. 283 (1878) Ἐπειδὴ εἰς τὴν Ε. μετεβιβάσθησαν τὰ περὶ ὧν ἡ δίκη κτημάτων μετὰ τοῦ βάρους τῆς ἐπ' αὐτῶν τῶν κληρονόμων Φ. δι' ἀπαίτησιν κατὰ τοῦ Α. ἐγγεγραμμένης προσημειώσεως, μετατραπέυσθε εἰς ὑποθήκην μετὰ τὴν εἰς τὴν Ε. πεοιέλευσιν τῶν κτημάτων, ἡ δὲ ἀναιρεσείουσα Ε., ἀπευθύνουσα προτάσεις ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν καὶ ἐν ἰδίῳ ὀνοματι καὶ ὡς ἐξ ἀπογραφῆς κληρονομος τοῦ πρώην συζύγου τῆς Πολυδώρου, προέτεινε τὸ ἀνίσχυρον τῆς ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ἡ δίκη κτημάτων ὑποθήκης τῶν ἀντιδικίων Φ., προσβάλλουσα τὴν προσημειώσιν, ἐξ ἧς ἡ ὑποθήκη, ὡς ἄκυρον, διότι δὲν στηρίζεται εἰς ἐγγραφον ἢ εἰς τίτλον τινὰ βεβαιούντα τὴν ἀπαίτησιν, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ὁποίας ἐνεγράφη ἡ προσημειώσις ἐναντίον τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Νόμου, το δὲ δικάσαν ἐφετεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 σκέψεως τῆς προτβαλλομένης ἀπ' αὐταῖς του ἀπέρριψε τὴν μνησθεῖσαν αἰτησιν ἀκυρότητος τῆς προσημειώσεως, σκεπτόμενον, ὅτι αὕτη ἐνεγράφη δυνάμει τῆς ἀπὸ 2 Μαρτίου 1867 ἀγωγῆς τῶν καθ' ὧν ἡ ἔφεσις, νῦν ἀναιρεσιβλήτων Φ. κατὰ Α., οὐδ' ἄλλως σκεπτόμενον περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἐνεγράφη ἡ προσημειώσις, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ Ε., δυνάμει ἐγγράφου ἢ τίτλου τινός, πρὸς ἐξασφά-

λυσιν τῆς ὁποίας ἐνεγράφη ἢ προσημειώσις, καὶ τὴν προσημειώσιν θεωρήσαν ἔγκυρον, καὶ ἰσχυρὰν τὴν εἰς ἣν αὕτη μετατρέπη ὑποθήκην, προέβη εἰς τὴν ἀπορρίψιν τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς τὴν ἀνακοπὴν ἀπορριψάσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως· οὕτω δὲ καὶ ἀναιτιολόγητον τὴν ἀπόφασίν του κατέλιπε, μὴ λαβὼν ὅπ' ὄψιν τὸν ρηθέντα ἰσχυρισμὸν καὶ τὸ ἄρθρ. 23 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Νόμου παρεβίασεν, ἀρκασθεὶς πρὸς ἐγγραφὴν τῆς προσημειώσεως εἰς τὴν δυνάμει τῆς ἀγωγῆς ἐγγραφῆν. Δὲν εἶναι δὲ βλάσιμος ὁ παρὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων προτεινόμενος λόγος, ὅτι, ἀπορριφθείσης τῆς περὶ ἀκυρώσεως τῆς προσημειώσεως ἐνστάσεως, ὅπως ἄνευ ἐπιροῆς ἀποβαίνει ὁ λόγος, δι' ὃν ἀπερρίφθη ἢ ἐνόστασις αὕτη, ἀφοῦ δι' ἄλλον λόγον ἦτο ἀπορριπτιὰ ἢ τῆς ἀκυρότητος ἐνστάσις, ἦτοι ἔνεκεν ἐλλείψεως δικαιοῦματος ἢ συμφέροντος τῆς Ε.Φ. νὰ προτεινῆ, εἴτε ἐν ἰδίῳ ὀνόματι εἴτε ὡς ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος παρισταμένη, τὴν τῆς ἀκυρότητος προσημειώσεως ἐνόστασιν· διότι ἐν ἰδίῳ μὲν ὀνόματι, δικαίωμα καὶ συμφέρον ἔχει νὰ ζητήσῃ τὴν τῶν παρ' αὐτῆς κατεχομένων, ὡς κυρίας, κτημάτων, ἀπαλλαγὴν ἀπὸ παντὸς βάρους προσημειώσεως ἢ ὑποθήκης ἐπ' αὐτῶν, καὶ ὡς ἐξ ἀπογραφῆς δὲ κληρονόμος τοῦ πρώτου συζύγου τῆς Πολυδώρου ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κτήματα περιήλθον ἀμέσως ἀπὸ τοῦ συζύγου τῆς εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῆς ὡς ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος αὐτοῦ μὲ τὸ βάρος τῆς προσημειώσεως, καὶ δικαίωμα ἔχει, ὡς ὁ κληρονομηθεὶς, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν κτημάτων τούτων ἀπὸ βάρους προσημειώσεως ἢ ὑποθήκης μὴ νομίμως ἐπικειμένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ συμφέρον προσέτι ἔχει πρὸς τοῦτο, καθ' ὅσον τὸ ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονομουμένου υπερβάλλον τῶν χρεῶν ἀνήκει εἰς τὸν ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμον ὡς κύριον. Ἐπομένως ἔχει συμφέρον ὁ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος νὰ ἀποκρούσῃ πᾶν τὸ ἐπιφέρον μείωσιν τῆς περιουσίας τοῦ κληρονομουμένου.

24. Ἡ προσημειώσις δὲν φέρει τὰ ἔννομα ἀποτελέσματα τῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης, χορηγεῖ μόνον δικαίωμα προτιμήσεως πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης. — Ἄν συμπληρωθῶσι τὰ πταιτούμενα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης, ἢ προσημειώσις τρέπεται εἰς ὑποθήκην, ὅπως λογίζεται ὡς νὰ ἦτο ἐγγεγραμμένη ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς προσημειώσεως.

ΑΠ. 122 (1849). — Ὅταν διὰ συμβαλαίου ἀνεγνώρισέ τις ἐκ τὸν χρεώπτην καὶ συνωμολόγηται ἢ ἐξακολούθησις τῆς δίκης, διὰ νὰ μετατραπῇ ἢ προσημειώσις εἰς ὑποθήκην μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως, ἢ προσημειώσις ὑφίσταται μὴ ἐκπληρωθέντων τῶν ὄρων αὐτῶν.

Διὰ τῆς συναιδέσεως, αἱ τυχόν ὑπάρχουσαι ἀκυρότητες τῆς προσημειώσεως καλύπτονται καὶ δὲν προσβάλλεται πλέον ὡς ἀκυρά

ἔαν πρόκηται περὶ τῶν συναλλασσομένων καὶ οὐχὶ περὶ τρίτου, ὅτε τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἡ προσημεσίωσις ἐγένετο κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις.

ΑΠ. 197 (1865). — Ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος τῆς προσημεσίωσις διὰ τὴν μὴ ἔγκαιρον μετατροπὴν αὐτῆς εἰς ὑποθήκην εἶναι ἀπαράδεκτος προτεινομένη τὸ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετών.

ΑΠ. 268 (1858). — Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ 24 καὶ 83 ἄρθρ. τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ἂν ἡ προσημεσίωσις, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐγένετο συνεπεὶ ἐπιδικασθείσης ἀγωγῆς, χορηγείται εἰς τὸν πισωτήν τριακονθήμερος προθεσμία, ἀρχομένη ἀφ' ἧς ἡμέρας κατέστη τελεσίδικος ἡ ἐπιδικάσασα τὴν ἀπαιτήσιν ἀτόπως, διὰ νὰ τρέψῃ τὴν προσημεσίωσιν εἰς ὑποθήκην· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐφετεῖον βεβαίωσεν, ὅτι διὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν ἐπιδικάσθη εἰς τὸν Μ. ἡ ἀπαιτήσις του, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ὁποίας οὗτος εἶχεν ἐγγράψαι προσημεσίωσιν ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦ ὀφειλέτου του, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐδημοσιεύθη τὴν 19 Νοεμβρίου 1855 καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὴν ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμον τοῦ δανειστοῦ τὴν 5 Δεκεμβρίου 1855, καὶ ὅτι ἡ ὑπὲρ τοῦ Μ. προσημεσίωσις ἐτράπη εἰς ὑποθήκην τὴν 9 Ἰανουαρίου 1856, ἀλλ' οὔτε ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ἐφετείου βεβαίωσεν, οὔτε ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς δικογραφίας προκύπτει (μὴ ὑπαρχούσης ἐν αὐτῇ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐπιδικάσασα τὴν τοῦ Μ. ἀπαιτήσιν, οὔτε τῆς περιλήψεως τῆς προσημεσίωσις, ἢ τῆς τροπῆς αὐτῆς εἰς ὑποθήκην) ὅτι ἡ πρωτοδικὸς ἀπόφασις, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδικάσθη ἡ ἀπαιτήσις τοῦ Μ., ἦτο ἀνέκκλητος, ὅτι ἡ τριακονθήμερος πρὸς ἐγγραφὴν προθεσμία ἤθελεν ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως· ἐξ ἐναντίας ἐκ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως, τῆς ἐφέσεως τοῦ Μ. κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν, τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, τῆς προγενεστέρως ὑπ' ἀριθ. 1159 καὶ τῶν τοῦ ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 101 καὶ 370 ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ἀπαιτήσις τοῦ Μ. ὑπερβαίνει τὰς 1500 δραχμάς ἄρα, μὴ ὑπάρχοντος βεβαιωμένου, ὅτι ἡ ἐπιδικάσασα τὴν ἀπαιτήσιν τοῦ Μ. ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου ἦτο ἀνέκκλητος, τὸ ἐφετεῖον παρεβίασε τὸ ἄρθρον 83 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, παραδεχθέν, ὅτι ἡ προσημεσίωσις ἐκπροθέσμως ἐτράπη εἰς ὑποθήκην, καθότι ἡ ἀπόφασις, κοινοποιηθεῖσα τὴν 5 Δεκεμβρίου 1855, κατέστη τελεσίδικος τὴν 6 Ἰανουαρίου 1856, ἡ δὲ τροπὴ εἰς ὑποθήκην ἐγένετο, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ ἐφετείου, τὴν 9 Ἰανουαρίου 1856 ἄρα ἐντὸς τῆς τριακονθήμερου προθεσμίας τοῦ νόμου.

ΑΠ. 177 (1852). Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 24 περὶ τροπῆς τῆς προσημεσίωσις εἰς ὑποθήκην, συνδυαζομένης πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 23, 25, 28, ἔπεται ὅτι, ἂν ἐγγραφείσης προσημεσίωσις δυνάμει τινὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 23 μνημονευομένων λόγων γίνῃ μετατροπὴ αὐτῆς εἰς ὑποθήκην οὐχὶ λόγῳ συμπληρώσεως τῶν πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἀπαιτουμένων, ἀλλὰ δυνάμει ἰδιωτικῆς βελήσεως, ἢ τοιαύτη ὑποθήκη στηριζομένη ἐπὶ ἰδιωτικοῦ τίτλου

λογίζεται ἔγγραφαισα οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς προσημειώσεως, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς αὐτῆς, καθ' ὅτι ἄλλως ἤθελον βλαφθῆ τὰ ἐν τῷ μεταξὺ κτηθέντα ἐνωπόθηκα δικαιώματα ὑπὸ τρίτου

ΑΠ. 31 (1869). 304 (1874). Χορηγουμένης τῷ πιστωτῇ τριακονθημέρου προθεσμίας, ἀφ' ἧς κατέστη τελεσιδικος ἡ ἐπιδίκασσα τῆς ἀπαίτησιν ἀπόφασις, πρὸς τροπὴν τῆς προσημειώσεως εἰς ὑποθήκην, ἔπεται ὅτι, εἰ πρόκειται περὶ ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν κατ' ἀντιμωλίαν ἐκδοθείσης, τὸ τριακονθημερον ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς, εἰ δὲ περὶ ἀποφ. τῶν Ἐφετῶν ἐρήμην ἐκδοθείσης, ἄρχεται ἀπὸ τῆς παρόδου τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, εἰ δὲ περὶ ἀποφάσεως πρωτοδικῶν εἰς ἔφεσιν ὑποκειμένης, ἀπὸ τῆς παρόδου τῆς πρὸς ἐφεσιν προθεσμίας.

ΑΠ. 164 (1894). Ὀλομέλεια. Ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Δικαστηρίου ἀναφεύσθη διαφωνία περὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ἂν ἡ ἐπὶ τῇ βάσει δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ γενομένη μετατροπὴ τῆς ληφθείσης ἀρχικῶς προσημειώσεως εἰς ὑποθήκην ἐπιφέρει τὰ ἐν τῷ ἀρθ. 24 τοῦ περὶ Ἵποθηκῶν Νόμου ἀποτελέσματα, διότι ἡ μὲν πρώτη τῶν ἀναιρετικῶν τοῦ πρώτου τμήματος ἀποφάσεων, ἧτοι ἡ 87 (1888) ἐδέχθη, ὅτι ἡ τοιαύτη μετατροπὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὰ τοῦ εἰρημένου ἀρθρου ἀποτελέσματα, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου τμήματος ἀπόφασις 42 (1894), ὅτι ἔχει τοιαῦτα ἀποτελέσματα, ὑπάρχει νόμιμος περίπτωσις ν' ἀποφανθῆ ἡ ὀλομέλεια, αἴρουσα τὴν μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων ἀναφεύσαν διαφωνίαν καὶ λύουσα τὸ παραπεμφθὲν εἰς αὐτὴν πρὸς ἐξέτασιν νομικῶν ζητημάτων.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἀρθρου 83 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ἡ ἐπὶ τῇ βάσει ἀγωγῆς ἐγγραφείσα προσημείωσις μετατρέπεται εἰς ὑποθήκην δυνάμει τῆς ἐπιδικαστικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τελεσιδικίου γενομένης. Ἄλλ' ἐὰν περὶ τῆς ἀπαίτησεως, δι' ἣν εἶχεν ἐγερθῆ ἀγωγή, δὲν ἐξεδόθη ἀπόφασις ἐπιδικάζουσα αὐτήν, ἀλλὰ καθηρέσθη δικαστικὸς συμβιβασμὸς, δι' οὗ ἀναγνωρίζεται ἡ ἀπαίτησις αὐτὴ ὡς βῆμιος, ἡ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ μετατραπείσα εἰς ὑποθήκην προσημείωσις ἔχει οὐχ' ἧττον τὰ ἐν τῷ ἀρθρῳ 24 τοῦ περὶ Ἵποθηκῶν Νόμου ἀναφερόμενα ἀποτελέσματα, διότι κατὰ τὸ ἀρθρον 1898 Ἰονίου Ἀστικοῦ Κώδικος, οὗτινος αἱ διατάξεις εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἵνα κριθῆ τὸ κῦρος καὶ τὰ ἐννομα ἀποτελέσματα τῆς καταρτισθείσης ἐν Ζακύνθῳ μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβιβαστικῆς πράξεως. οἱ συμβιβασμοὶ ἔχουσι μεταξὺ τῶν μερῶν τὸ κῦρος τελεσιδικίου ἀποφάσεως, ἄρα ἐπιφέρουσι καὶ πάντα τὰ ἀποτελέσματα, ὅσα εἶτε ὁ δικονομικὸς νόμος εἶτε ἄλλος τις ἀπονέμει εἰς τὰς τελεσιδικίους ἀποφάσεις, μετ' ὧν ἐφομοιοῦνται, ἧτοι οὐ μόνον τὴν νόμιμον τῆς δίκης ἀποπεράτωσιν καὶ τὸ ἐκτελεστὸν αὐτῆς, καθ' ἃ δρῶσιν ἀρθρα 476 καὶ 478 Πολ. Δικ., ἀλλὰ καὶ τὴν μετατροπὴν τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐγγραφείσης ὑπὸ τοῦ προσημειώσαντος ἀγωγῆς ἐγγραφείσης προσημειώσεως

εις υποθήκην, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου. Ὁ-
θεν ὀρθῶς ἐπέφθη τὸ δεῦτερον τμήμα τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ νομί-
μως καταρτισθεὶς δικαστικὸς συμβιβασμὸς, δι' οὗ κατηργήθη ἡ με-
ταξὺ τῶν συμβιβασθέντων διαδίκων διαφορὰ, πρὸς τελεσιδικίαν ἀπό-
φασιν ἐντελῶς ἐξομοιουμένη, ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα, ὅτι ἡ ληφθεῖσα
πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς συμβιβασθείσης ἀπαιτήσεως προσημείωσις με-
τατρέπεται ἐγκύρως εἰς υποθήκην, ἣτις λογίζεται ὡς ἐγγραφεῖσα
ἀπ' ἧς ἐνεγράφη ἡ προσημείωσις, καθ' ἃ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ περὶ Ὑ-
ποθηκῶν Νόμου δέχεται ὅτι πρόκειται περὶ τελεσιδικίου ἀποφάσεως.

25. Ἡ προσημείωσις διακοπτεῖ τὴν παραγραφὴν
τῆς ἀπαιτήσεως ὑπὲρ τοῦ προσημειοῦντος. Ἄλλ' ἂν ἐ-
ξαλειφθῇ μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῶν ἐχόντων συμφέρον,
ἢ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἡ παραγραφὴ λογίζεται
ὡς μὴ διακοπεῖσα. (Βαυσρ. Ν. 31).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν υποθηκῶν.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Περὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν υποθηκῶν.

26. Ἡ υποθήκη ἐκτείνεται εἰς ὀλοκληρον τὸ ἐνυ-
πόθηκον κτῆμα, εἰς ὅλα τὰ μέρη, τὰ παρακαλουθήμα-
τα, καὶ τὴν προσαύξησιν αὐτοῦ. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2133.
Βαυσρ. Ν. 33).

ΑΠ. 243 (1859). Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ 8, 9, 16, 19 καὶ 26 ἄρθρα
τοῦ περὶ υποθηκῶν νόμου, συνδυασμένα πρὸς νόμον 21 Πανθ. (13.
7) καὶ κεφ. 21 Β. (25. 1), ἡ ἐπὶ ὠρισμένου οἰκοπέδου ἐγγραφεῖσα
υποθήκη περιλαμβάνει ἀναγκαιῶς καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχουσαν οἰ-
κοδομήν, ἣτις καὶ ἂν ἀναφέρηται ρητῶς εἰς τὴν ἐγγραφήν τῆς
υποθήκης τοῦ οἰκοπέδου, οὕτα ὁμοῦς κατὰ τὰ 7, 8 καὶ 9 ἄρθρ. τοῦ
ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1837 πρὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου παρακαλού-
θημα, μετέσχε τῆς τύχης τοῦ οἰκοπέδου, ὅπερ εἶναι τὸ κύριον κτῆ-
μα, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τοὺς μνημονευομένους εἰς τὴν προη-
γηθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου. Καὶ οἱ ἀφορῶντες τὴν
ἐπελθοῦσαν προσαύξησιν ἢ μεταβολὴν τοῦ ἐνυποθήκου κτηματος νό-
μοι 29 § 2, 16 ἐν ἀρχῇ Π. (20. 1) καὶ 18 § 1 Π. (13. 7) δὲν ἂν

τίκεινται. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου... ἀμφότεροι οἱ διάδοχοι συμφωνοῦσιν, ὅτι ἐπὶ τοῦ οικοπέδου αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἡ περὶ τῆς ἡ δίκῃ οἰκία καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο ἡ ὑπόθηξις τοῦ Β., οὐτε ἀμφισβήτησις ὀρισμένη ὑπάρχει περὶ τῆς ταυτότητος τῶν κτημάτων αὐτῶν καὶ τῶν ὁρίων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑποθήκης τῶν, καὶ ἐπομένως, κατὰ τοὺς ἐκτεθέντας νόμους, ἀμφοτέρων ἐπὶ τοῦ οικοπέδου ἐγγραφείσα ὑπόθηξις περιλαμβάνει καὶ τὴν ἐν αὐτῷ κειμένην οἰκίαν· ἀλλ' ἡ προτίμησις προσδιορίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγγραφῆς, δυνάμει τοῦ 20 ἄρθρου τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καὶ ἀνευ ἐπιρροῆς εἶναι ἡ διὰ τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως διαταχθεῖσα ἀπόδειξις ὅτι ἡ οἰκία ἦτο κτισμένη καθ' ὃν χρόνον ἐνεγράφη ἡ ὑπόθηξις τοῦ Β., ἢ ἂν αὐτῆς ἡ ἀξία ἦναι μεγαλύτερα ἐκείνης τῆς ὑποθήκης, ὡς καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ οἰκία δὲν εἶναι τῆς ὑποθήκης παράρτημα.

ΑΠ. 11 (1852). Ἡ ἐπὶ ἄλλοτρίου ἐδάφους γενομένη οἰκοδομή εἶναι παρακολούθημα αὐτοῦ καὶ καθ' ἑαυτὴν δὲν ἀποτελεῖ ἀκίνητον κτῆμα καὶ ἂν αὐτὴ ἐγένετο δαπάνη τρίτου. οὗτος ἔχει μόνον δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀπὸ τὸν κύριον τοῦ ἐδάφους, καὶ δὲν δύναται οὔτε νὰ ἐκποιήσῃ οὔτε νὰ ὑποθηκεύσῃ αὐτήν.

ΑΠ. 173 (1859). Ἐπειδὴ, συμφώνως μὲ τὸς νόμους 21 Π. (13. 7), 29 § 2 αὐτόθι (20. 1) καὶ τὸ 26 ἄρθρον τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ἡ ἐπὶ τοῦ οικοπέδου ἐγγραφείσα ὑπόθηξις περιλαμβάνει καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχουσαν οἰκοδομήν καὶ ἂν ρητῶς περὶ αὐτῆς δὲν γίνηται μνεία εἰς τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑποθήκης· διότι, κατὰ τὰ 7, 8 καὶ 9 ἄρθρα τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου, ἡ οἰκοδομή εἶναι παρακολούθημα· καὶ τὸ 80 ἄρθρον τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Ν. ἀπαιτεῖ οὐχὶ τῶν παρακολουθημάτων, ἀλλὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ κυρίου ἀντικειμένου τῆς ὑποθήκης, ὅπερ εἶναι τὸ οἰκόπεδον (27 Ἄρμεν. (6. α') Ν. 7 § 10 Π (41. 1) § 29 30. Εἰσηγ. (2. 1). Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐφετεῖον παροξείζατο ὅτι ὁ Β. δὲν ἔχει ὑπόθηκην ἐπὶ τῆς περὶ τῆς προκειται οἰκίας, στηριχθὲν οὐχὶ εἰς τὸν λόγον ὅτι περιστάσις αὐτὴν εἰς τὸ οἰκόπεδον, τὴν ὑπόθηκην καὶ λοιπὰ αὐτῆς παράρτηματα, ἀφῆκε τὴν οἰκίαν ἐλευθέρην, ἀλλ' εἰς τὴν σκέψιν ὅτι εἰς τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑποθήκης τούτων δὲν μνημονεύεται ἡ οἰκία· αὐτῷ δὲ ἀπήτησε διὰ τὸ τῆς ὑποθήκης δικαίωμα τοῦ Β. προσὸν μὴ ἀναγκαῖον, καὶ παρεδίωξε τοὺς πρᾶσσι μνησθέντας περὶ ἐγγραφῆς καὶ ἐκτάσεως τῆς ὑποθήκης νόμους, διὰ τῆς ψευδοῦς ἐρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς αὐτῶν. ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ ὁ κανὼν, ὃν ὁ ἀναιρεσιῶν ἐπικαλεῖται, ἡ δὲ ἐσφαλμένη ἐφαρμογή καὶ ψευδῆς ἐρμηνεία νόμου πολιτικοῦ ὁδοῖ χῶραν εἰς ἀναίρεσιν.

ΑΠ. 98 (1845) 238 (1853). Ὑπαρχούσης συνιδιοκτησίας, ἡ ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν συνιδιοκτητῶν χορηγηθεῖσα ὑπόθηξις ἰσχύει ὡς πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἰδανικοῦ μέρους τῆς ἰδιοκτησίας του.

ΑΠ. 173 (1866). Ἐπίσης ἡ ὑπόθηξις ἐπεκτείνεται εἰς τὸ μετὰ τοῦ κυρίου κτῆματος, διὰ τῆς διαχωρίσεως, ἐνωθὲν ἀκίνητον προ-

σάρτημα, ὡσάκις ἐν καιρῷ τῆς ἐνώσεως δὲν ὑπῆρχον ἐπ' αὐτοῦ ἐγγεγραμμένα ὑποθήκαι.

ΑΠ. 137 (1882). Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ περί ὑποθ. νόμου καὶ ἰδίως ἐκ τῶν ἀρθρῶν 26 καὶ 30 ἐξάγεται, ὅτι ἡ ὑποθήκη ἐστὶν ἀδιαίρετος, ἐκτεινομένη ἐφ' ἀπασῶν τῶν περιοχῶν κτήματος καὶ ἐκάστου μέρους αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν προέρχεται, ὅτι, ὀνήσκοντος τοῦ ὀφειλέτου καὶ διανεμομένου μεταξύ τῶν κληρονόμων τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, ἕκαστος αὐτῶν, καίπερ προσωπικῶς ὀφείλων τὸ εἰς τὴν ἰδίαν κληρονομικὴν μοῖραν ἐπιβάλλον, δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ περιορισμὸν τῆς ὑποθήκης, ἀλλὰ τὸ περιεχθὸν αὐτῷ διὰ τῆς διανομῆς μέρος τοῦ κτήματος βραβεῖται διὰ τῆς ὅλης ἀπαιτήσεως καὶ μένει ὑπέγγυον ἄχρι τελείας ἐξοφλήσεως.

ΑΠ. 149 (1871). Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν κατὰ τὸ ἀρθρον 26 τοῦ περί ὑποθηκῶν νόμου, ἡ ὑποθήκη ἐκτείνεται εἰς ὀλόκληρον τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα καὶ εἰς τὰ παρακολουθήματα αὐτοῦ, ἐν οἷς καὶ οἱ ἠρτημένοι ὄντι καρποὶ κατὰ τὰ ἀρθρα 6 καὶ 8 § 2 τοῦ περί διακρίσεως κτημάτων νόμου, ἀλλ' οὐδὲν ἦτιον ἢ τῶν καρπῶν κατάσχεσις ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦς ἄρθροι 915 Πολ. Δικ. λογίζομένη ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὡς γενομένη ἐπὶ κινήτων· οὐδόπως δὲ ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ὀφειλέτην, ὡς δικαιούμενον νὰ νέμηται τὸ κτῆμά του, ἢ ἐκποίησις τῶν καρπῶν αὐτοῦ εἰς τρίτον, ὅτε ὁ ἐνυπόθηκος δανειστής δὲν ἔχει κατὰ τούτου δικαίωμα ἀπαιτήσεως (ἀρθρ. 27 τοῦ περί ὑποθηκῶν Ν. I)· ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν νομικῶν τούτων ὀρισμῶν συνάγεται ὅτι κατὰ νόμον ὁ ἐνυπόθηκος δανειστής δὲν δύναται νὰ ἐνασκήσῃ ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ τῶν καρπῶν ἰδίως καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀκινήτου κτήματος, ἀλλ' ὅτι τὸ προνόμιον ἐκτοῦ ὡς ἐνυπόθηκου ἐνασκεῖ ἐπὶ τῶν ἠρτημένων καρπῶν τῶν κατὰ νομικὸν ἀπλῶς πλάσμα λογίζομένων ἐντεῦθεν ὡς ἀκινήτων μόνον, εἴαν κατάσχη αὐτοὺς ὁμοῦ μὲ τὸ ἀκίνητον καὶ οὐχὶ κατ' ἰδίαν ὥστε τὰ ἐναντία ἀποφηνάμενον τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ ἂν ὁ Θ. κατέσχε συνάμα τὴν ἐνυπόθηκον αὐτῷ ἄμπελον, ἐξ ἧς ἠρτηντο οἱ διαφιλονεϊκόμενοι μεταξύ τῶν διεδίλων καρποί, οὐ μόνον τοῦς ἀνωτέρω ὀρισμούς τοῦ ἀπτικοῦ νόμου παρεβίασεν, ἀλλὰ καὶ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν κατέλιπεν ἀναιτιολόγητον.

27. Ἐν τὰ κινήτῃ παρακολουθήματα ἐκποιηθῶσιν εἰς τρίτον, ὁ ὑποθηκικός πιστωτής δὲν ἔχει δικαίωμα ἀπαιτήσεως κατ' αὐτοῦ. (Βασαρ. Ν. 35).

28. Ἐν ἐνωθῶσι μὲ τὸ κύριον κτῆμα ἀκίνητα προσαρτήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐν καιρῷ τῆς ἐνώσεως εἶναι ἐγγεγραμμένα ὑποθήκαι, ὁ ὑποθηκικός πιστωτής

τοῦ κυρίου κτήματος δὲν ἀποκτᾶ δικαίωμα ἐπ' αὐτῶν (Βαυαρ. Ν. 35).

ΑΠ. 83 (1881). Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ 28 ἄρθρ. τοῦ περὶ ὑποθ. νόμου, ὁ τρίτος κάτοχος οὐδὲν ἄλλο δικαίωμα ἔχει ἢ νὰ παραχωρήσῃ τῷ καταδιώκοντι δανειστῇ τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους ἢ νὰ καταβάλλῃ αὐτῷ τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους τοῦ δανείου· πρὸς τοῦτο δὲ δικαιούται νὰ πειρήσῃ, ἵνα κοινοποιηθῇ αὐτῷ ἡ ἐκτέλεσις, ὅπως δυναθῇ νὰ ἐνασκήσῃ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ.

29. Ἡ ὑπόθηκη ἀκολουθεῖ τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα εἰς ὁποιοῦδήποτε ἐξουσίαν καὶ ἂν μεταβῇ.

30. Ὁ ἀποκτήσας ὑπόθηκην ἐπὶ οἰκοδομῆς τινος, καθ' ὃν καιρὸν ἦτο αὕτη ἠσφαλισμένη παρ' ἡμεδαπῶ ἢ ἀλλοδαπῶ τινι πυρασφαλιστικῷ καταστήματι, εἰμφορεῖ νὰ πειρήσῃ ἢ ἀμέσως καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτι τῆς προθεσμίας τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους, ἂν ὁ κύριος παύσῃ τοῦ νὰ ἔχῃ ἐξασφαλισμένην τὴν οἰκοδομὴν του. — Ἐπίσης εἰμφορεῖ ὁ ὑποθηκικός πιστωτής νὰ πειρήσῃ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους ἐκ τῆς ποσότητος, τὴν ὁποίαν τὸ πυρασφαλιστικὸν κατάστημα ὀφείλει νὰ ποδίσῃ εἰς τὸν ὑποθηκικὸν χρεώστην, ἂν ἡ ποσότης αὕτη δὲν κατηναλώθῃ ἐντὸς ἔτους εἰς ἀνέγερσιν τῆς πυρποληθείσης οἰκοδομῆς· μέχρι δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης τοῦ ἐνδὲς ἔτους δύναται νὰ ζητήσῃ ἐξαρκοῦσαν ἐγγύησιν.

31. Ἄν τὸ κεφάλαιον, διὰ τὸ ὁποῖον ἐδόθη ἡ ὑπόθηκη, ᾗται ἐγγεγραμμένον ὡς φέρον τόκους, τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα, εἰς ὁποιοῦδήποτε ἐξουσίαν καὶ ἂν εὐρίσκειται, ἐνέχεται καὶ εἰς τούτους δι' ὄλον τὸν καιρὸν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκινήθη ἀγωγή ἕως ἐκείνην, καθ' ἣν ἠθελε πληρωθῇ τὸ χρέος, ἢ δοθῇ γραμμάτιον πληρωτέον ἀπὸ τὸ ἐκπλειστηρίασμα, ἢ κατασταθῇ ἀμετάκλητος ὁ τῆς κατατάξεως πῖναξ, καὶ δι' ἐν ἔτος πρὸ τῆς ἀγωγῆς.

ΑΠ. 174 (1859). Ἐκ τοῦ 31 ἄρθρου προκύπτει, ὅτι ἀρκεῖ νὰ ᾗται ἐγγεγραμμένον ὡς φέρον τόκους τὸ κεφάλαιον δι' ὃ ἐδόθη ἡ ὑπόθηκη καὶ τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα εἰς ὁποιοῦδήποτε ἐξουσίαν καὶ ἂν ἐν

ορισκείται ἐνέχεται εἰς τοῦτους δι' ὄλον τὸν καιρὸν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκινήθη ἡ ἀγωγή ἕως τὴν καθ' ἣν ἤθελε πληρωθῆ τὸ χρέος, δηλονότι ἀρκεῖ νῦ κινήθῃ μία ἀγωγή καὶ οὐχὶ διὰ τόκους μόνον ἢ διὰ τόκους μέλλοντας. Ἐξομοιουμένης δὲ καὶ τῆς πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγῆς ἀγωγῆς, (διότι, ὡς δι' αὐτῆς εἰσάγεται ἡ δίκη πρὸς ἀπόφασιν, εἰσάγεται καὶ δι' ἐκείνης ἡ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν νέα δίκη), ἔπεται, ὅτι ἐνέχεται τὸ ἐνουπηθικὸν κτῆμα εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δι' ὄλον τὸν καιρὸν, ἀφ' ἧς ἐκαινοποιήθη ἐπιταγῆ πρὸς πληρωμὴν καὶ δι' ἐν ἔτος πρότεραν.

ΑΠ. 243 (1859). Ἐκ τοῦ συνδ. τοῦ ἀρθροῦ 31 τοῦ περὶ ὑποθ. νόμου καὶ τῶν ἀρθρῶν 950—952 τῆς πολ. δικ. συναγεται ὅτι, ὅτε ἐνεγράφη ὑποθήκη περὶ τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων, οἱ τόκοι δὲν παύονται βαρύνοντες τὸν ὀφειλέτην, εἰμὴ ἀφ' οὗ καταστῆ τελεσίδικος ὁ τῆς κατατάξεως πῖναξ.

ΑΠ. 61 (1853). Οἱ τόκοι, περὶ ὧν τὰ ἀρθρα 31 καὶ 82 τοῦ περὶ ὑποθ. νόμου, προτιμῶνται εἰς τὴν κατάταξ. τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐγχειρογράφων δανεισμάτων.

ΑΠ. 194 (1899). Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον ἀποφαίνεται, ὅτι ὀρθῶς ὁ ἀκαιρεσειὼν δὲν κατετάχθη καὶ διὰ τοὺς τόκους τῆς ἀπαιτησεὸς του, διότι δέχεται τὸ μὲν, ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προσαχθέντων ἐνώπιον τοῦ ὑπαλλήλου ὑπ' ἀριθ. 4655 τοῦ 1883 καὶ 17392 τοῦ 1906 συμβολαίων, δὲν ἐχορηγήθη αὐτῷ δικαίωμα ἐγγραφῆς ὑποθήκης καὶ διὰ τοὺς ἐφεξῆς τόκους, διὰ μὲν τοῦ πρώτου δόσεως ὑποθήκης ἐπὶ ἀτέρου κτήματος, διὰ δὲ τοῦ δευτέρου παραχωρησεὸς ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ κλειστηριασθέντος διὰ τὸ ἐκ ἑρ. 3,500 κεφαλαίου καὶ διὰ τοὺς μέχρι τῆς συντάξεως του τόκους ἐκ ἑρ. 740, τὸ δὲ ὅτι κατὰ τὰ προσαχθέντα πιστοποιητικὰ τοῦ ὑποθηκοφύλακος καὶ τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ ἀπαίτησις δὲν ἐνεγράφη ὡς τοκοφόρος, ἐπομένως κατὰ τὸ ἀρθ. 31 Νόμ. ὑποθηκῶν δὲν ἐνέχεται τὸ ἐνουπηθικὸν καὶ διὰ τοὺς τόκους.

Ἐπειδὴ, δεχθέν τὸ Ἐφετεῖον ὡς ἀποβεδειγμένον, ὅτι ἡ ἀπαίτησις δὲν ἐνεγράφη ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν ὑποθηκῶν ὡς τοκοφόρος, ὀρθῶς ἐφαρμόσαν τὴν διατάξιν τοῦ ἀρθρ. 31 νόμ. ὑποθηκῶν, ἀπέριψε τὸν ισχυρισμὸν τοῦ ἀκαιρεσειόντος ὅτι εἶδει νὰ καταταχθῆ προνομιακῶς καὶ διὰ τοὺς τόκους ἐνὸς ἔτους πρὸ τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν καὶ ἐφεξῆς.

Ἐπειδὴ πλὴν τῆς συμφωνίας περὶ τόκων ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἐγγραφὴ τοῦ κεφαλαίου ὡς φέροντος τόκους, ὅπως ὁ δανειστῆς εἴη προνόμιον καὶ δι' αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἀρθρ. 31 νόμ. ὑποθηκῶν, ὅπερ δὲν ἐγένετο ὡς δέχεται τὸ Ἐφετεῖον.

ΑΠ. 243 (1859). Ἐπειδὴ, καίτοι ἀπορριπτομένης τῆς ἀνακοπῆς τοῦ Π., οἱ τόκοι τοῦ κεφαλαίου τοῦ Β. ἐξακολουθοῦν μολοντούτο εἰς βῆρος τοῦ ὀφειλέτου, κατὰ τὸ 31 ἀρθρον τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου καὶ τὰ συνδουασμένα 950, 951 καὶ 952 ἀρθρα πολ. δικ. διότι,

κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῶν, ὅταν περὶ τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐνεργῶς, ὑποθήκη, οἱ τόκοι δὲν παύουν νὰ βαρύνουν τὸν ὀφειλέτην εἰμὴ ἀφοῦ κατασταθῇ τελεσίδικος ἢ τῆς κατατάξεως πίναξ. Ἐὰν δὲ ἐκ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ πίνακος ζημιούται ὁ ὀφειλέτης, ἢ καὶ ἂν αὐτός, ἢ καὶ ἄλλος τις τῶν δανειστῶν, δύναται δι' ἄλλον νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν, τοῦτο δὲν εἶναι ἀντικείμενον ἐρεύνης ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

ΑΠ. 253 (1891) Κατὰ τὸ ἄρθρ. 31 Ν. ὑποθ., ἢ ὑποθήκη ἢ ἐγγραφεῖσα πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων, ἀσφαλίζει μόνον τοὺς ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐνὸς ἔτους πρὸ αὐτῆς τόκους, οὐχὶ δὲ ἅπαντας.

ΑΠ. 45 (1893). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 31 Ν. ὑποθ., ἂν τὸ κεφάλαιον, δι' εἰσόδου ἢ ὑποθήκη ἢ ἐγγεγραμμένον ὡς φέρον τόκους, τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα ἐνέχεται εἰς τοὺς δι' ὄλον τὸν χρόνον, ἀφ' ἧς ἠγέρθη ἢ ἀγωγή ἢ κατέστη ἀμετάκλητος ὁ τῆς κατατάξεως πίναξ καὶ ἐνὸς ἔτους πρὸ αὐτοῦ μὴ ἐπιτροπομένης δὲ κατασχέσεως ἐπὶ κατασχέσεως (Πολ. Δικ. 984), ἀλλὰ μόνον ἀναγγελίας, αὕτη συνεπάγεται οἷα ἀποτελέσματα καὶ ἡ ἀγωγή ἢ ἡ ἐπιταγή, μεθ' ἧν ἐπακολουθεῖ ἡ κατάσχεσις.

ΑΠ. 229 (1888). Ἐκ τοῦ ἄρθρ. 864 Πολ. Δικ. καθ' ὃ ἡ περὶ πηρωμῆς διαταγή, ἐὰν μετ' αὐτὴν ἐπαχθῇ κατάσχεσις ἢ κράτησις, ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν νέας δίκης, ἔπεται ὅτι ἡ ἐπιταγὴ ἐπακολουθοῦσας κατασχέσεως ἢ κράτησεως παύσει ὅλας τὰς ἐνόμους συνεπείας τῆς ἀγωγῆς ἐπομένως ἐπὶ ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως ἐγγεγραμμένης ὡς τοκοφόρου, ἢ ὑποθήκη ἐξασφαλίζει καὶ τοὺς τόκους τοὺς μετὰ τὴν ἐπιταγὴν κατασταθέντας ἀπαιτητοὺς ὡς καὶ ἐνὸς ἔτους πρὸ αὐτῆς, ὡς ὀρίζει τὸ ἄρθρ. 31 Νόμου ὑποθηκῶν περὶ τῆς ἀγωγῆς, ἀρκεῖ νὰ ἐπικολουθήσῃ κατάσχεσις ἢ κράτησις καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ Ἐφρετεῖον οὐδένα νόμον παρεβίβωσεν, ἀλλὰ τοῦναντίον ὀρθῶς ἠρμήνευσε τὰς πρόταξις διατάξεις τοῦ νόμου, παραδεχθέν, ὅτι ὁ δικαιοπάροχος τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἔχων πρῶτην ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ κτήματος τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου νομίμως κατετάχθη ὡς πρῶτος ἐνυπόθηκος πρὸ τοῦ ἔχοντος δευτέραν ὑποθήκην ἀναιρεσιβλήτου καὶ διὰ τοὺς τόκους τοὺς μετὰ τὴν ἐπιταγὴν, ἢ, καθ' ὃ βεβαιοῖ τὸ Ἐφρετεῖον, ἐκοινοποίησε κατὰ τὸ ἔτος 1852 ὡς καὶ τοὺς τόκους ἐνὸς ἔτους πρὸ αὐτῆς, ἀφ' οὗ, καθὰ ἐπίσης βεβαιοῖ τὸ Ἐφρετεῖον, ἐπῆλθε καὶ κατάσχεσις ἐπιβλήθεισα μὲν ὑπ' ἄλλου δανειστοῦ, κοινὰς ὅμως δι' ὅλους ἔχουσα συνεπείας· ἀνεῦ δὲ σημασίας εἶναι, ἐὰν δὲν ὀρίζεται ἐν τῇ ἀποφασίῃ ἢ χρονολογία τῆς ἐπιβολῆς τῆς κατασχέσεως, διότι οὐχὶ αὐτῆς, ἀλλὰ τῆς ἐπιταγῆς ὁ χρόνος ἀποτελεῖ, ὡς εἴρηται, τὴν ἀφετηρίαν τοῦ προνομίου τῶν τόκων.

ΑΠ. 214 (1877). Ἐκ τῶν συνδ. ἄρθρ. 11 § 8, 31, 32, 67 καὶ 69 § 3 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου συνάγεται, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 31 εἶναι νὰ ἐξασφαλίζονται δι' ὑποθήκης οἱ τόκοι μέχρι τοῦ ὑπ'

αὐτοῦ κανονιζομένου μέτρου, ὅταν τὸ κεφάλαιον ᾗμαι ἐγγεγραμμένον ὡς φέρον τόκους συμπεφωνημένους, οὐχὶ δὲ τόκους ἐξ ὑπερῆμερίας, δι' οὓς, ὡς καὶ διὰ καθυστερήσεις, τόκων συμπεφωνημένων μὲν ἀλλ' ἀρχαιοτέρων τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 31 ὠρισμένου χρόνου, εἶδεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 32 ἀνεξάρτητον δικαίωμα ἐγγραφῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου, ἐφ' οὗ ὑπάρχει ἐγγεγραμμένη ἡ κυρία ἀπαίτησις, ἐνόσω τοῦτο διατελεῖ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου.

ΑΠ. 432 (1880). Τὰ ἄρθρα 31 καὶ 32 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου ἐννοοῦσι τόκους συμπεφωνημένους καὶ προερχομένους ἀπὸ ὑπερῆμερίαν μετὰ τὴν ἐγγραφὴν, ἧτοι μέλλοντας, οὐχὶ δὲ καὶ δεδουλευμένους κατὰ τὸν χρόνον αὐτῆς, δὲν κωλύει δὲ ὁ νόμος τὴν ποσὴν τῆς ἐγγραφῆς συγκεφαλαίωσιν τῶν καθυστερουμένων τόκων μετὰ τοῦ κεφαλαίου, ὅπως ἐγγραφῆ ὑποθήκη πρὸς ἐξασφάλισιν ἀμφοτέρων, ἀποτελούντων ἐν καὶ τὸ αὐτὸ χρέος, ἐξασφαλιζόμενον ὁλόκληρον διὰ τῆς ἐγγραφῆς, καθιστώσας γνωστὰ πάντα τὰ στοιχεῖα αὐτῆς.

32. Διὰ καθυστερήσεις τόκων, συμφωνημένων μὲν, ἀλλ' ἀρχαιοτέρων ἀπὸ τὸν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὠρισμένον χρόνον, διὰ τόκους προερχομένους ἀπὸ ὑπερῆμερίαν ἐξοφλήσεως τοῦ ὑποθηκικοῦ χρέους, καὶ διὰ τὰ ἑξῆς τὰ προκύπτοντα ἀπὸ τὴν περὶ τοῦ αὐτοῦ χρέους δίκην καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, ὁ πιστωτῆς ἔχει δυνάμει τοῦ νόμου τίτλον πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, ἐνόσω αὐτὸ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρωτοτύπου χρεώστου, καὶ δύναται νὰ ποκτήσῃ διὰ χωριστῆς ἐγγραφῆς ἰδιαιτέραν ὑποθήκην, τῆς ὁποίας ἡ ἰσχὺς ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐγγραφῆς ταύτης. — Ἄν τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα μεταβῆ εἰς τὴν ἐξουσίαν τρίτου κυρίου, ὁ πιστωτῆς δὲν δύναται πλέον νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἐπ' αὐτοῦ διὰ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διαλαμβανομένους τόκους καὶ τὰ ἑξῆς.

ΑΠ. 73 (1891). Καὶ διὰ τοὺς τόκους τῆς ὑπερῆμερίας δυνάμει τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐπιδικαζούσης ἀπαίτησιν ἀποφάσεως μετ' ἐπιταγῆς ἔχουσιν οἱ δικαιοῦχοι τίτλον ἐκ τοῦ νόμου πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης (ἄρθρ. 11 καὶ 8 ἐν συνδ. πρὸς ἄρθρ. 32). *Ὅθεν τόκοι ὑπερῆμερίας δεδουλευμένοι μέχρι τῆς ἐγγραφῆς τοῦ κεφαλαίου δύναται, συγκεφαλαίουμενοι, νὰ ασφαλισθῶσιν ὁμοῦ, ἐγγραφομένης μιᾶς ὑποθήκης πρὸς ἀσφάλειαν ἀμφοτέρων, ὡς ἀποτελούντων ἐν καὶ τὸ αὐτὸ χρέος, ἀσφαλιζόμενον ὁλόκληρον διὰ τῆς ἐγγραφῆς, ἀλλ' ἀνάγ-

κη πρὸς τοῦτο νὰ προκύπτωσιν ἐξ αὐτῆς πάντα τὰ στοιχεῖα αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβιάζωνται αἱ θεμελιακαὶ τοῦ ὑποθηκικοῦ συστήματος ἀρχαὶ τῆς δημοσιότητος καὶ τῆς εἰδικότητος, καθ' ἃς ἀπαιτεῖται νὰ ὀρίζηται καὶ ἡ ἐνυπόθηκος ἀπαίτησις μετὰ τῶν παρακολουθημάτων αὐτῆς δι' ὃν λόγον καὶ τὸ ὑπέγγυον κτῆμα. Ὅθεν, ὡσάκις δὲν ἐξίγονται ἐκ τῆς ἐγγραφῆς τὰ ἀπαιτούμενα τὸ ἐκ κεφαλαίου καὶ δεδουλευμένων τόκων ὑπερημερίας ἀποτελούμενον χρέος, δὲν ἀναφέρεται δηλαδὴ, ὅτι συγκεφαλαιοῦνται ἐν αὐτῷ καὶ τόκοι ὑπερημερίας, ὡς καὶ τὸ μέγεθος αὐτῶν, ἵνα ὑπάρχη ἐγγραφή καὶ διὰ τόκους (ἄρθρ. 8 § 2 καὶ 80 § 2 Νόμου ὑποθ.), δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπάρχουσα ἐγγραφή ὑποθήκης καὶ διὰ τοὺς τοιοῦτους τόκους.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ χρεώστου καὶ τοῦ πιστωτοῦ.

33. Ἡ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν χρεώστην τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ δώσῃ πρὸς τρίτον νέαν ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος. — Καμία ἐναντία συμφωνία δὲν ἰσχύει πρὸς βλάβην τῶν παρὰ τοῦ νόμου καὶ δικαστικῆς ἀποφάσεως χορηγηομένων τίτλων. Διὰ δὲ τὰς ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως προσερχόμενας ὑποθήκας, ἡ συμφωνία ἰσχύει μόνον ὅταν ἐγγραφῇ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν. (Βαυαρ. Ν. 44).

34. Ὁ πιστωτὴς δύναται κατ' ἐκλογὴν νὰ κινήσῃ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους τὴν προσωπικὴν ἢ τὴν πραγματικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ χρεώστου. Ἡ χρῆσις τῆς προσωπικῆς ἀγωγῆς δὲν ἀποκλείει τὴν τῆς πραγματικῆς. (Βαυαρ. Ν. 49).

ΑΠ. 80 (1876). Κατὰ τὸ 34 ἄρθρον ἡ χρῆσις τῆς πραγματικῆς ἀγωγῆς δὲν ἀποκλείει τὴν προσωπικὴν ἀγωγὴν· ὅθεν αὕτη δύναται νὰ κινήθῃ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, καίτοι κατασχεθέντος καὶ πλειστηριασθέντος τοῦ ὑπὸ ὑποθήκην κτήματος, ἐὰν ὁ ὑπερβηματιστὴς δὲν κατέβαλε τὸ ἐκπλειστηρίασμα.

35. Διὰ τῆς πραγματικῆς ἀγωγῆς ὁ πιστωτὴς δύναται νὰ αἰτήσῃ τὴν ἐξόφλησιν ἀπὸ τοῦ ἐνυπόθηκον κτήμα. (Βαυαρ. Ν. 51).

ΑΠ. 256 (1863). Το άρθρον 954 τῆς Πολ. Δικ. χορηγεί τῷ δανειστῇ τὸ δικαίωμα τῆς διὰ πλειστηριασμοῦ ἐκποιήσεως τῆς ἀκινήτου αὐτοῦ περιουσίας δυναμένῳ νὰ ἐπιλαμβάνηται οἰουδήποτε θέλει κατὰ πρῶτον ἀκινήτου πράγματος (ὑπὸ τὸν περιορισμὸν μόνον τῶν ρητῶς ἐν τῷ ἄρθρῳ ἀναφερομένων ἐξαιρέσεων). Το δὲ ἄρθρον 978 παρέχει μόνον τῷ ὀφειλέτῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ὀρίζειν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πλειστηριασμοῦ τὴν τάξιν τῆς πωλήσεως τῶν κατ' αὐτὴν πλειστηριασθησομένων, ἅπερ κατ' οὐδὲν βεβαίως ἐπηρεάζει τὸ δικαίωμα τοῦ δανειστοῦ τοῦ ὀρίζειν τὴν κατασχετέαν καὶ ἐκποιητέαν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου. Ἐντεῦθεν ἐπιταί, ὅτι καὶ ὁ ἔχων πολλὰ ἐνυπόθηκα κτῆματα δανειστῆς δύναται νὰ κατάσχη καὶ ἐκθέσῃ εἰς πλειστηριασμὸν ὅσα καὶ ὅσα βούλεται, τοῦ ὀφειλέτου μόνον δικαιουμένου νὰ ὀρίτῃ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἐὰν ᾖ καὶ παρῶν, τὴν τάξιν τῆς πλειστηριασεως αὐτῶν.

36. Οἱ πιστωταί, ὅσοι δὲν λάβουν ἀπὸ τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα ὅλην ἢ ἐν μέρει τὴν πίστωσίν των, δύνανται καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις νὰ κινήσουν ἀγωγὴν κατ' ἐκείνων, ὅσοι ὑποκείνται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις των προσωπικῶς, διὰ νὰ πληρωθῶσι τὰ καθυστερήσαντα κεφάλαια, τοὺς τόκους, καὶ τὰ ἐξόδα.

37. Ὁ πιστωτῆς δύναται νὰ παραχωρήτῃ εἰς ἄλλον ὅλην ἢ ἐν μέρει τὴν δι' ὑποθήκης ἐξησφαλισμένην ἀπαίτησίν του, ὁμοῦ μὲ τὸ δικαίωμα τῆς ὑποθήκης.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ τῶν δικαιοματίων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ τρίτου κυρίου.

38. Ὁ τρίτος κύριος, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἐξουσίαν μετέβη τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα, ὑποχρεοῦται νὰ τὸ παραχωρήσῃ εἰς τὸν πιστωτὴν πρὸς ἐξοφλήσιν τοῦ χρέους, ἐὰν δὲν προτιμᾷ νὰ πληρώσῃ διὰ τὴν πίστωσιν αὐτοῦ τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 31 ὀρισμένου χρόνου. (Πολ. Δικ. 956. ἔ. Γαλλ. 2167. ἔ. Βαυαρ. Ν. 45. 54).

ΑΠ 351 (1864). Κατὰ τὸ 956 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ., ἡ κατάσχες γίνεται παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ, ἐπὶ δὲ ὑποθηκῶν δύναται νὰ γίνῃ καὶ παρὰ τρίτῳ διακατόχῳ τοῦ ἐνυποθήκου πράγματος ἐξ οὗ

προκύπτει, ότι ἐπὶ ἐνυποθήκων πραγμάτων, μεταβιβάσθέντων εἰς τρίτους, ἡ ἐκτέλεσις δύναται νὰ ἐνεργηθῆ παρὰ τοῦ ἐνυποθήκου δανειστοῦ ἢ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ ἢ κατὰ τοῦ τρίτου διακατόχου τοῦ πράγματος, οὐδαμῶς δ' ἐπιβάλλει ὁ νόμος τῷ δανειστῇ ἐπιδιώκοντι τὴν ἐκτέλεσιν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου νὰ ποιηταί τὴν κοινοποίησιν τῆς ἐνεργουμένης ἐκτελέσεως εἰς τὸν τρίτον διακάτοχον ἢ ἀλλοτρίνᾳ νὰ ἐπιχειρῇ πράξιν· τὰς διατάξεις δὲ ταύτας τῆς δικονομίας οὐδαμῶς ἐτροποποίησεν ὁ περὶ ὑποθηκῶν νόμος, δι' οὗ ἄλλα τι ἐνδρίζεται ὑπὲρ τοῦ τρίτου διακατόχου, εἰμὴ ὅτι οὗτος ὀφείλει νὰ παραχωρήσῃ τῷ δανειστῇ τὸ κτῆμα ἂν προτιμᾷ νὰ πληρώσῃ τὴν ἀπαίτησιν αὐτοῦ μετὰ τῶν τόκων.

ΑΠ. 224 (1867) 167 (1870). Τὸ ἄρθρον 956 τῆς Πολ. Δικ., ὀρθῶς ἐρμηνευόμενον ἐμφαίνει ὅτι, ὅτε ἐνυποθήκον κτῆμα μεταβιβάσθῃ εἰς τὴν κυριότητα τρίτου, ἡ κατάσχεσις δέον νὰ γίνηται παρὰ τῷ κατέχοντι τὸ κτῆμα τρίτῳ, ὅστις τότε ἀπέναντι τῆς πραγματικῆς ταύτης ἀγωγῆς καθίσταται ἰδίως ὀφειλέτης ἢ ἐξαιρετικῆ δὲ αὕτη διάταξις ὑπερσφύθη ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ λάβῃ γνώσιν τῆς κατασχεσεως ὁ τρίτος διακάτοχος, ὅπως πληρώσῃ, ἂν προτιμᾷ, τὸ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὀσίου ἐνηργηθῆ ἢ κατάσχεσις αὕτη ἐνυποθήκον χρέος, καὶ οὕτω προλάβῃ τὴν ἐκποίησιν αὐτοῦ ἄλλως ἢ πρὸς τὸν προσωπικῶς μόνον ὀφειλέτην κατάσχεσις ἐν τῇ ὑποθεσει τῆς διὰ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος αὐτοῦ ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους καθίσταται παντάπασιν ἄσκοπος.

ΑΠ. 361 (1867). Ἐπειδὴ τοῦ ἀναιρετηρίου ὁ λόγος ἐστὶ ὅτι ὅταν ἐπρεπε νὰ ἐπιδικασθῇ ἡ ὑπεραξία, ἀλλὰ νὰ ληρωθῶσιν ὑπ' ὄψιν μόνον τὰ ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων δαπανηθέντα, διότι ὁ τρίτος κάτοχος τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ εἰμὴ τὰς πρὸς βελτίωσιν τοῦ κτήματος δαπάνας αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ τὴν ὑπεραξίαν, εἶναι ἀπαράδεκτος, καθὼ στήριζόμενος εἰς πραγματικὸν ἰσχυρισμὸν μὴ ὑποβληθέντα εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια· διότι, καὶ ἂν κατὰ τὸ ἄρθρον 2003 Πολ. Κώδ. καὶ τοὺς ἐφ' ὧν στήριζεται νόμος 38 Π. (6. 1 καὶ 29 § 2 Π (20, 1), ὁ τρίτος κάτοχος, ὅστις ἀγοράσας τὸ ἐνυποθήκον κατέστησε αὐτὸ διὰ τῶν δαπανῶν του τιμιώτερον, δικαιούται μόνον νὰ ζητήσῃ τὰς δαπάνας ἐφ' ὅσον τὸ πρᾶγμα γέγονε τιμιώτερον καὶ οὐχὶ τὴν ὑπεροξίμωσιν ἣν ἔχει ἢ ἔλαβε διὰ τῶν γενομένων δαπανῶν, μολοντοῦτο οἱ ἀναιρεσιόντες ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν δὲν ἰσχυρίσθησαν, ὅτι ἡ ὑπεραξία αὕτη εἶναι ἀνωτέρα τῶν πρὸς βελτίωσιν γενομένων δαπανῶν, ὥστε νὰ ἔχωσιν ἤδη δικαίωμα ν' ἀμφισβητήσωσι τὴν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπιδικασθεῖσαν ὑπεραξίαν, ἀλλὰ ἠμφισβήτησαν μόνον τὸ πρὸς ἀπαίτησιν δικαίωμα τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὡς διατελούντων ἐν

* Ἐπιθὶ τὴν Νομολογίαν ἐν τεύχεσι : Πολιτικὴ Δικονομία ἄρθρον 956.

γνώσει τῆς ὑποθήκης καθ' ἕν χρόνον ἠγόρασαν, ἤγουν ὡς ὄντων ἐν κακῇ τῇ πίστει, καὶ τὸ ἐφεταῖον ἀπέκρουσε τὸ ἐπιχειρήμα τοῦτο ὡς πρὸς τὴν κακὴν πίστιν διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ νόμος αὐτός, ἤγουν τὸ εἰρημένον ἄρθρον 2003, χορηγεῖ δικαίωμα τοιαύτης ἀπαιτήσεως εἰς τὸν γενόμενον κύριον ἐνυποθήκου κτημάτος ἔκτιμησαν δὲ ἐντὸς τῆς ἐξουσίας του τὰς ἀποδείξεις, παραδέχεται ὅτι ἡ προταθείσα ὑπερτιμῆσις ἐγένετο διὰ τῶν ἐκτάκτων βελτιώσεων καὶ καλλιεργειῶν τῶν ἀναιρεσιβλήτων καὶ οὐχὶ ἐξ ἄλλων τυχαίων περιστάσεων, καθ' ἃ οἱ ἀναιρεσιβλήτες διατείνονται.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 2003 ἄρθρ. συνδυαζόμενον μὲ τὰ προηγούμενα, ὁ ἐν γνώσει ἀγοράζων ἐνυπόθηκον κτήμα δικαιούται παραχωρῶν αὐτὸ εἰς τοὺς ἐνυποθήκους δανειστάς νὰ λάβῃ τὰς δαπάνας καὶ βελτιώσεις μέχρι τῆς ὑπεραξίας, ὥστε χρεῖα ἀποδείξεως δὲν ὑπῆρχε περὶ τῆς γνώσεως ταύτης τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ἐφ' ἧς οἱ ἀναιρεσιβλήτες ἐστήριξαν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν τὸν περὶ τῆς κακῆς πίστεως αὐτῶν ἰσχυρισμόν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξάγεται ὅτι οἱ ἀναιρεσιβλήτες ὡς ἐνυπόθηκοι πιστωταὶ ὑπεχρεώθησαν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ὑπερτιμῆσεως, ἐξ ἧς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα ὠφελοῦνται καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὴν τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, ἧτις διαφέρει τῆς πρώτης καθὰ δὲ πιστωταί, ἔχουσι τὴν ὑποχρέωσιν δυνάμει τοῦ εἰρημένου ἄρθρου πολιτ. Κώδικος ν' ἀποδώσασιν τὰς δαπάνας τῆς ὑπεραξίας, ἀδιαφόρως ἐὰν αὐτὴ προέκυψεν ἐκ πράξεων προγενεστερῶν τῆς ὑπὲρ αὐτῶν γενομένης κατακυρώσεως.

ΑΠ. 22 (1870). Ἐπειδὴ τοῦ ἐφετείου ἡ σκέψις ὅτι μετὰ τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς προσδιορίζονται ὡς ὑπεγγυὰ τινὰ ἐκ τῶν εἰς γενικὴν ὑποθήκην ὑποκειμένων ἀκινήτων, ὁ δανειστὴς καὶ ὁ ἐκδοχὴς αὐτοῦ στεροῦνται τοῦ δικαίωματος νὰ παραιτηθῶσι τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν καὶ νὰ προβῶσιν εἰς κατάσχεσιν ἄλλων ὑπὸ τρίτων καταχωρῶντων, βεβαρυμένων δὲ μὲ τὴν αὐτὴν ὑποθήκην, κτημάτων, ἐπὶ τῶν λόγῳ ὅτι διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ ἐνδεικνύεται ἡ γενικὴ ὑποθήκη, εἰς οὐδεμίαν διατάξιν νόμου στηρίζεται κατὰ δὲ τὸ σύστημα τῆς Ἰονικῆς Νομοθεσίας, ἐξεναντίας, ἡ ἀναγνωρίζουσα τὴν ὑπεγγυότητα ἀπόφασιν ἰσχύει οὐχὶ ἀντὶ εἰδικῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης πρὸς ἀπόκτησιν δικαίωματος ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἀπόφασιν ὀριζομένων κτημάτων, διότι αὐτὸ προϋπάρχει τῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ καινοδωκοντος δανειστοῦ γενομένου προσδιορισμοῦ τῶν πρὸς ἐκποίησιν ἐκ τῶν εἰς τὴν γενικὴν ὑποθήκην ὑποκειμένων, ὁ δὲ καινοδωκὼν δανειστὴς πρὸ τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν οὐδὲως κωλύεται νὰ παραιτηθῇ ταῦτα καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν κατάσχεσιν ἄλλων ἐκ τῶν ἐνυποθηκῶν πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ἀπαιτήσεως του διότι οὐδεὶς νόμος ἀπαγορεύει τὴν χρῆσιν τοῦ δικαίωματος αὐτοῦ, οὔτε ἐκ μόνου τοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεως γενομένου προσδιορισμοῦ ἔπεται ἀναγκαίως ὅτι παραιτεῖται τῶν λοιπῶν καὶ μὲ τὴν αὐτὴν ὑποθήκην βεβαρυμένων

ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

10

κτημάτων, ἣ δὲ ἀπόφασις τοῦ ἀνωτάτου συμβουλίου καὶ ἂν ὑπο-
 τεθῆ ὅτι ἔχει τὴν ὁποίαν ἀπέδωκε τὸ ἐφετεῖον ἔννοϊαν πρὸς ὑποστή-
 ριξιν τῆς σκέφώς του, δὲν ἔχει, καθὰ παρεδέχθη, ἰσχὺν νόμου, ἀλλ'
 ἀπλῆς ἐπιστημονικῆς ἐρμηνείας, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ἰονίου
 Κώδικος, δυνάμει τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ 9 ἄρθρου αὐτοῦ. Νομῖμως ὁμοῦ
 τὸ ἐφετεῖον ἐκῆρυξεν ἄκυρον τὴν κατὰσχασιν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν
 προηγήθη αὐτῆς ἐπιταγὴ πρὸς τοὺς τρίτους ἵνα πληρώσωσι τὸ ἐνυ-
 πόθηκον χρέος ἢ νὰ παραχωρήσωσι τὰ ἐνυπόθηκα κτήματα, διότι,
 καθὰ παρεδέχθη, ἀποθεδεγμένον εἶναι ἐκ τῆς διαδικασίας ὅτι ἡ ὑπο-
 δίκην ἐκτέλεσις ἤρξατο μετὰ τὴν ἐν Ἑπιανήσω εἰσαγωγὴν τοῦ ἐν
 τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ ἰσχύοντος νόμου τῶν ὑποθηκῶν καὶ τῆς ἰσχυού-
 σης παλ. δίκον., κατὰ δὲ τὰ 862—861 ἄρθρα αὐτῆς καὶ τὸ 38 ἄρ-
 θρον τοῦ νόμου αὐτοῦ οὐδεμίαν καὶ κατὰ τρίτων ἐκτέλεσις γίνεται
 πρὸς ἐκποίησιν ἐνυποθήκων κτημάτων, χωρὶς νὰ προηγηθῆ αὐτῆς
 ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν, οὐδὲ ἐναντίαν διατάξιν περὶ τούτου περι-
 εχεῖ τὸ 1494 ἄρθρ. Ἰονίου Κώδικος ὅθεν διὰ τὴν δευτέραν βρασίον τῆς
 προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἣ κατ' αὐτῆς αἰτησις ἀναίρεσως ἀπο-
 βαίνει ἀστήρικτος.

ΑΠ. 25 (1870). Ἐπειδὴ κατὰ Ἰονίου Κώδικος, (1996, 1997)
 ὁ τρίτος διακάτοχος εἶναι ὑπόχρεως ἢ νὰ πληρώσῃ τὰ ἐνυπόθηκα
 χρέη, κεφάλαιον καὶ τόκους ἀπαιτητοῦς, ἢ νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸ ἐνυ-
 πόθηκον κτῆμα μετὰ παρέλευσιν δὲ 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τούτο
 προσκλήσεως καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἐπιταγῆς, πᾶς ἐνυ-
 πόθηκος δανειστής ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πωλήσῃ τὸ ἐνυπόθηκον
 κτῆμα. Ἐκ τούτων δὲ ἐπάται ὅτι δικαιούται μὲν ὁ τοιοῦτος δανει-
 στής νὰ μὴ κινήσῃ κατὰ τοῦ τρίτου διακατόχου ἀγωγὴν περὶ ἐγ-
 καταλείψεως τοῦ ἐνυπόθηκου κτήματος, καὶ νὰ προβῆ ἀμέσως μετὰ
 παρέλευσιν τῆς εἰρημένης προθεσμίας εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίη-
 σιν, ἀλλὰ δὲ ἀπαγορεύεται αὐτῷ καὶ νὰ ἐγείρῃ τοιαύτην ἀγωγὴν,
 ὅταν μάλιστα ἦναι ἐνδεχόμενον νὰ γίνωσι καὶ βρασιμοὶ ἀντιρρήσεις ὡς
 πρὸς τὸ προνόμιον μέρους τῶν τόκων, ὡς ἐπέπληθεν ἐπὶ τοῦ προκει-
 μένου διὰ τῆς ὀριστικῆς ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων. Ἄρα
 διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων οὐδεὶς σαφῆς τοῦ νόμου ὀρισμὸς
 παρεβιάσθη ἵνα ὑπόκηνται αὐταὶ εἰς ἀναίρεσιν ἕνεκεν ἐσφαλμένης
 ἐφαρμογῆς ἢ ψευδοῦς ἐρμηνείας αὐτοῦ.

ΑΠ. 152 (1895). Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ νόμου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν
 ἄρθρων 38 καὶ 42 τοῦ περὶ Ἑποθηκῶν Νόμου, ὁ τρίτος διακάτο-
 χος τοῦ ἐνυπόθηκου κτήματος εὐθύνεται μόνον εἰς ἐξόφλησιν τῆς
 ἐγγεγραμμένης ποσότητος. Ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστ.
 ἐφετεῖον, ἀφ' οὗ δέχεται ὅτι ἡ ὑποθήκη ἦτο ἐγγεγραμμένη διὰ χι-
 λίας γαλλικὰς λίρας, ἢ τὴν ἀξίαν αὐτῶν, παρὰ τῶν μερῶν ὀρισθεῖ-
 σαν εἰς δραχμὰς 22, 700, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις
 ἀπεφῆνατο, ὅτι ἡ ἀναίρεσιβλητος, ὡς τρίτος διακάτοχος δὲν ἦτο

ὀφείτως νὰ πληρώσῃ τὸ ἐπιταττόμενον ποσὸν τῶν δραχμῶν 26,100, αἰτῶν τῶν 1000 λιρῶν, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιταγῆς.

Ἐπειδὴ, ἀφοῦ τὸ ἐφετεῖον δέχεται, ὅτι ἡ ἐπιταγὴ ἐστηρίχθη ἐπὶ μόνου τοῦ δανειακοῦ συμβολαίου, ὀρθῶς ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἐπίκλησις τοῦ περιστατικοῦ, ὅτι ἡ ἀναιρεσιβλήτος ὑποσχέθη νὰ ἀνέχεται συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους τοῦ δανειακοῦ συμβολαίου, ἀπέτελει μεταβολὴν τῆς βάσεως τῆς ἐπιταγῆς, διότι οὐχὶ ἐκ τοῦ δανειακοῦ συμβολαίου, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰδιαίτερας ὑποσχέσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου νὰ ἐνέχεται συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους τοῦ δανειακοῦ συμβολαίου πηγάζει ἡ ἐνοχὴ αὐτῆς, ὅπερ περιστατικὸν προδήλως διάφορον τοῦ δανειακοῦ συμβολαίου. "Ὅθεν δεχθὲν ὡς ἀνωτέρω, συμφώνως μὲ τὸν νόμον ἀπεφάνητο τὸ ὡς ἀνω περιστατικὸν ἀπαράδεκτον πρὸς ἐξέτασιν, ἐνεκα ἑλλείψεως προδικασίας, ὀρθῶς δ' ἐπίσης ἐπραξε τοῦτο καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, διότι ἡ τήρησις τῆς περὶ προδικασίας διατάξεως, ὡς εἰς τὴν δημοσίαν ταξιν ἐφορώσεως ἐξετάζεται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.

ΑΠ. 323 (1900). Ἐπειδὴ οἱ ἀναιρεσιβλήτοι διὰ τῆς ἐπιταγῆς τῶν πρὸς τὴν δικαιοπάροχον τῶν ἀναιρεσιδόντων, ὡς τρίτην διακρίτου τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων, περὶ ἐξοφλήσεως τοῦ ὑποθηκίου χρέους δι' ἀμέσου καταβολῆς ἢ διὰ παραχωρήσεως τῶν κτημάτων, ἐνόησαν κατ' αὐτῆς τὴν ἐν ἄρθρ. 38 καὶ ἐπ. ἐμπράγματον ἐκ τῆς ὑποθήκης ἀγωγὴν, βάσις δὲ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐστὶν ἡ νόμιμος ἀπόκτησις τῆς ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων, εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου αὐτῶν I. Δ. ἀνηκόντων (ἄρθρ. 4, 6 καὶ 15 Νόμ. Ὑποθηκῶν), ὅθεν, ἀφ' οὗ διὰ τῆς ἀνακοπῆς τῆς κατὰ τῆς ἐπιταγῆς ἡ δικαιοπάροχος τῶν ἀναιρεσιδόντων ἠρνήθη τὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου, ἐπομένως ἠμφισβήτησε καὶ τὸ κύρος τῆς ὑποθήκης κατ' αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ καὶ διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου πρωτοδικῶν τῶν οἱ ἀναιρεσιδόντες ἰσχυρίσαντο, ἔπρεπε κατὰ ἄρθρ. 248 Πολ. Δικ. νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἀναιρεσιβλήτοι εἰς ἀπόδειξιν τῆς εἰρημνῆς βάσεως τῆς διὰ τῆς ἐπιταγῆς τῶν ἐνασκουμένης ὑποθηκικῆς ἀγωγῆς περὶ τῆς κυριότητος τοῦ ὀφειλέτου τῶν ἐπὶ τῶν κτημάτων. Τὸ ἐφετεῖον ἄρα ἐπικυρώσασα τὴν ἀπόφασιν τῶν πρωτοδικῶν, ἣτι ὑπεχρέωσε τὴν δικαιοπάροχον τῶν ἀναιρεσιδόντων, μὴ διαθέτον τοῦ ὀφειλέτου, εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἑαυτῆς κυριότητος ἐπὶ τῶν ἐνυποθήκων, παρέδωσε τὴν ἀνωτέρω οὐσιώδη διάταξιν Πολ. Δικ.

ΑΠ. 162 (1899). Ὁλομέλεια. Ἐπειδὴ κατὰ νόμον ἡ ὑποθήκη ἀποκτάται οὐσίμῃ τίτλῳ δι' ἐγγραφῆς ἐπὶ ἀκινήτῳ ἀνήκοντος εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου ἢ τοῦ παραχωρησαντος τὴν ὑποθηκίαν τρίτου (ἄρθρ. 1, 6, 8 καὶ 15 νόμου ὑποθηκῶν), ἡ οὕτω δὲ κτηθεῖσα ὑποθήκη ἀκολουθεῖ τὸ ἐνυπόθηκον κτήμα εἰς οἰανδήποτε ἐξουσίαν καὶ ἂν μεταβῇ (ἄρθρ. 29)· τρίτος ἄρα κύριος κατὰ ἄρθρ. 38 τοῦ νόμου περὶ ὑποθηκῶν, εἰς τοῦ ὀφείλου τὴν ἐξουσίαν μετέβη τὸ ἐνυπόθηκον κτήμα, ὀφείτως νὰ πληρώσῃ τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους τοῦ ἐν ἄρθρ. 31 ὀριζομένου χρόνου ἢ νὰ παραχωρήσῃ τὸ κτήμα

εἰς τὸν πιστωτὴν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους, ἐστὶν ὁ εἰς οὗ τὴν ἐξουσίαν διὰ νομίμου τρόπου μετέβη μετὰ τὴν ὑποθήκυσιν τὸ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ καθ' οὗ νομίμως ἀπεκτήθη ἡ ὑποθήκη ἀνήκον κτῆμα, ἢ οὐ ὁ εἰς οὗ τὴν ἐξουσίαν μετέβη τὸ μὴ ἀνήκον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ καθ' οὗ ἡ ὑποθήκη, ἥτις ἕνεκα τούτου ἄκυρος ἐστὶ δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἀνωτέρω ὑποχρέωσιν, ὁ δὲ διάδοχος τοῦ μὴ κυρίου, καθ' οὗ ἡ ὑποθήκη, μὴ ἂν κύριος τοῦ κτήματος, ἐκβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς κυρίου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ὑποθήκης.

ΑΠ. 8^ο (189δ). Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον δέχεται, ὅτι τὸ ἔλον πλειστηριασθὲν ἀκίνητον ἀνήκειν εἰς τὴν κυριότητα τῆς μητρὸς τῶν ὀφειλετῶν, ἥτις διὰ τοῦ 2104 δανειστικοῦ συμβολαίου παρέσχεν εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους δανειστὰς τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράψωσιν ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου τούτου ὑποθήκην πρὸς ἀσφάλειαν τῆς κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἀπαιτήσεώς των, ἥτις καὶ νομίμως ἐνεγράφη, καὶ ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐκοινοποιήθη ἡ ἀναγγελία τῶν ἐνυποθήκων τούτων δανειστικῶν, ἡ κυρία τοῦ ἐνυποθήκου τούτου ἀκινήτου εἶχεν ἀποθάνει, κληρονομηθεῖσα παρ' αὐτῶν τούτων τῶν ὀφειλετῶν, οἵτινες ἕνεκα τούτου ἐγενοντο τότε κύριοι τοῦ ἐνυποθήκου, καθ' ὃν, ὡς τοιοῦτων ἀπερησύνθη ἡ ἐκπονητικὴ διαδικασία τῆς ἐκτελέσεως καὶ ἡ ἀναγγελία τῶν δανειστικῶν, ἥτις στηρίζεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ πλινκῶς τῆς κατατάξεως λόγου, ἦτοι τοῦ 2104 συμβολαίου. Ταῦτα εἰ πάντα, ὡς ἀποδεικνυόμενα δεχθὲν τὸ Ἐφετεῖον καὶ ἀποφηνάμενοι, ὅτι ἡ ὑποθήκη τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἦτο ἐπικρατεστέρα τῆς τοῦ ἀναιρεσιόντος, ἥτις ἐνεγράφη κατὰ τῶν αὐτῶν ὀφειλετῶν καὶ εἰς χρόνον καθ' ὃν οὗτοι δὲν ἦσαν κύριοι τοῦ εἰς ὑποθήκην δοθέντος, ἅτε τῆς ἐπι τῆς μητρὸς αὐτῶν, εἰς ἣν κατὰ κυριότητα ἀνήκειν, καὶ ἄνευ τῆς συναίνεσεως αὐτῆς, ὁρθῶς μὲν τοὺς νόμους ἐφήρμοσεν, οὐδὲως δὲ οὔτε τὴν βᾶσιν τῆς ἀναγγέλιας ἢ τῆς ἀνακοπῆς μετέβαλεν, οὐκ εἰς ἀναιτιολόγητον περιέπεσε.

Ἐπειδὴ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσιόντος ὅτι τὸ 2104 συμβολαίου, ὅτι οὐ ὁμολογεῖται ἡ κυριότης τῆς μητρὸς τῶν ὀφειλετῶν ἐπὶ τοῦ ἐνυποθήκου ἀκινήτου εἶναι εἰκονικὸν καὶ βόλιον, τὸ Ἐφετεῖον ἀπέρριψεν οὐ μόνον ὡς ἀπαράδεκτον, ἅτε μὴ προταθέντα ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐνὶ ἐπιρροῇ εἰς τὴν ἐπίδικον διαφορὰν, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ κυριότης τῆς μητρὸς ἀπεδεικνύετο ἐκ τοῦ προγενεστέρου 2281 συμβολαίου. Τὸ δεύτερον δὲ τοῦτο ἔρεισμα τῆς ἀποφάσεως ἄρκει καὶ μόνον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς, καθ' ὅσον ὁ κατ' αὐτοῦ ὑποβαλλόμενος λόγος, ὅτι ἡ περὶ τούτου αἰτιολογία εἶναι ἀόριστος καὶ ὁμοιάζει πρὸς παντελῆ ἑλλειψιν αἰτιολογίας εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ἡ αἰτιολογία αὕτη τῆς ἀποφάσεως οὐδεμίαν πάσχει ἀοριστίαν, οὐκ σαφῆς καὶ πλήρης. Ἐπομένως ὁ λόγος ἀναίρεσεως, ὁ κατὰ τὸ πρῶτον ἔρεισμα τῆς ἀποφάσεως ὑποβαλλόμενος δὲν εἶναι ἔλαττωστέος, ὁ δὲ πρόσθετος λόγος ὅτι, ἄνευ προτάσεως τῶν ἀναιρεσιβλή-

των, τὸ Ἐφετεῖον ἔκρινεν ὡς ἀποδεδειγμένην τὴν κυριότητα τῆς μητρὸς ἐπὶ τοῦ ἐνυποθήκου ἐκ τοῦ 2281 συμβολαίου, ἀποδεικνύεται μὴ ἀληθῆς ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος προσαγομένων ἐγγράφων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐξ οὗ ἀποδεικνύεται ὅτι οὗτοι ρητῶς ὑπέβαλον ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου τὸν ἀνωτέρω ἰσχυρισμόν.

ΑΠ. 102 (1897). Ἐπειδὴ, κατὰ ἄρθρ. 956 § 1 Πολ. Δικ., ἐπὶ ὑποθηκῶν ἢ κατάσχες δύναται νὰ γίνῃ παρὰ τῷ τρίτῳ διακατόχῳ τοῦ ἐνυποθήκου πράγματος, μὴ ἀπαιτοῦντος τοῦ νόμου ἵνα ὁ τρίτος διακάτοχος τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος ἔλκῃ τὰ ἐπ' αὐτοῦ δικαιώματά του παρὰ τοῦ ὑποθηκεύσαντος αὐτὸ ὀφειλέτου ὅθεν τὸ Ἐφετεῖον, ἀκυρῶσαν τὴν ἐπὶ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος τοῦ ὀφειλέτου Γ. ἐνεργηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιόντος ἐνυποθήκου δανειστοῦ παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ, καθ' ὃ τρίτῳ διακατόχῳ τοῦ διαληθθέντος κτήματος, ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν, λέγει ὅτι οὗτος δὲν ἔλκει τὰ ἐπὶ τοῦ ρηθέντος κτήματος δικαιώματά του παρὰ τοῦ προμνησθέντος ὀφειλέτου, παρεβίασε τὴν προπαρατεθείσαν οὐσιώδη διάταξιν Πολ. Δικ.

ΑΠ. 16 (1901). Ἐπειδὴ οἱ ἀναιρεσιβλήτοι διὰ τῆς ἐπιταγῆς πρὸς τὴν δικαιοπάροχον τῶν ἀναιρεσιόντων, ὡς τρίτον διακάτοχον τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων, περὶ ἐξοφλήσεως τοῦ ὑποθηκικοῦ χρέους δι' αὐτοῦ καταβολῆς αὐτοῦ ἢ διὰ παραχωρήσεως τῶν κτημάτων ἐνήραξαν κατ' αὐτῆς τὴν ἐν ἄρθρ. 38 καὶ ἐπὶ Νόμου Ὑποθηκῶν ἐμπράγματον ἐκ τῆς ὑποθήκης ἀγωγὴν, βάσει δὲ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐστὶν ἡ νόμιμος ἀπόκτησις τῆς ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου αὐτῶν ἀνηκόντων (ἄρθρα 4, 6 καὶ 15 νόμου ὑποθηκῶν) ὅθεν, ἀφοῦ διὰ τῆς ἀνακοπῆς τῆς κατὰ τῆς ἐπιταγῆς ἢ δικαιοπάροχος τῶν ἀναιρεσιόντων ἠρνήθη τὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου, ἐπομένως ἡμερισθήησε καὶ τὸ κύρος τῆς ὑποθήκης κατ' αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ καὶ διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐγγράφων προτάσεων οἱ ἀναιρεσιόντες ἰσχυρίσαντο, ἔπρεπε κατὰ 248 Πολ. Δικ. νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἀναιρεσιβλήτοι εἰς ἀπόδειξιν τῆς εἰρημένης βίας τῆς διὰ τῆς ἐπιταγῆς ἐνασκουμένης ὑποθηκικῆς ἀγωγῆς περὶ τῆς κυριότητος τοῦ ὀφειλέτου τῶν ἐπὶ τῶν κτημάτων τὸ ἐφετεῖον ἄρα, ἐπικυρῶσαν τὴν ὑπόφασιν τῶν πρωτοδικῶν, ἧτις ὑπεχρέωσαν τὴν δικαιοπάροχον τῶν ἀναιρεσιόντων μὴ οὔσαν εἰδικὴν διάδοχον τοῦ ὀφειλέτου εἰς ἀπόδειξιν τῆς αὐτῆς κυριότητος ἐπὶ τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων, παρεβίασε τὴν ἀνωτέρω οὐσιώδη διάταξιν Πολ. Δικ.

39. Εἰς τὰς ἀπαιτήσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἔγινε προσημείωσις, ὁ τρίτος κύριος δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐξοφλήσιν τοῦ χρέους, εἰμὴ ἂν αὐτὴ τραπῇ εἰς ὑποθήκην.

40. Αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ τρίτου κυρίου διὰ τὰς,

ὑποθήκας δὲν ἐκτείνονται περισσότερο τῆς ἀξίας τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, καὶ ἡ παραχώρησις τούτου τὴν ἀπαλλάττει ἀπὸ πᾶσαν ἀπαιτήσιν τῶν πιστωτῶν, καθόσον δὲν εἶναι προσωπικῶς ὑπεύθυνος (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2172 ἔ.).

41. Ἄν δοθῇ ὑποθήκη πρὸς ἐξασφάλισιν ἐγγυήσεως, ὁ τρίτος κύριος τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος δύναται νὰ αἰτήσῃ νὰ ἐναχθῇ πρῶτον ὁ πρωτότυπος χρεώστης. — Ἐξαιρεῖται ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ ἐγγυητὴς εἶναι καὶ αὐτοφειλέτης. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2170 ἔ. Βαυαρ. Ν. 57).

42. Ὄταν ὁ τρίτος κύριος τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος ἐξοφλήσῃ τὸ ὑποθηκικὸν χρέος ἢ ἐξωσθῇ ἀπὸ τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος διὰ τῆς πραγματικῆς ἀγωγῆς, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προσφυγῆς κατὰ τοῦ χρεώστου, καὶ λαμβάνει πρὸς αὐτὸν τὰ δικαιώματα τοῦ ὑποθηκικοῦ πιστωτοῦ. (Βαυαρ. Ν. 58 Γαλλ. ἀστ. Ν. 2178).

43. Ἄν ἀπὸ ἀμέλειαν ἢ δόλον τοῦ τρίτου κυρίου ἐλαττωθῇ ἡ ἀξία τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, δύναται ὁ πιστωτὴς νὰ παυθῇ παρ' αὐτοῦ τὴν ἐξοφλήσιν τοῦ ὑποθηκικοῦ χρέους, ἂν δὲν προτιμᾷ νὰ αἰτήσῃ διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ νὰ ἐμποδισθῇ ὁ τρίτος κύριος ἀπὸ τὰς ἐπιβλαβεῖς πράξεις τοῦ ὁ τρίτος κύριος ὑπόκειται πρὸς τούτοις εἰς ἀποζημίωσιν. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2176).

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Περὶ τῆς τάξεως τῶν πιστωτῶν πρὸς ἀλλήλους.

44. Οἱ ὑποθηκικοὶ πιστωταὶ ἔχουν μεταξύ των τὴν προτίμησιν κατὰ τὴν χρονολογικὴν τάξιν τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης των, ἐκτὸς τῶν ὅσα θέλουσιν δια-

ταχθῆ δι' ἰδιαιτέρου νόμου ὡς πρὸς τὴν προτίμησιν τῶν ὑποθηκῶν, ὅσαι προτεκτῆθησαν ἤδη πρὶν τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2134 Βαυαρ. Ν. 59).

ΑΠ. 196 (1876). Τὸ κῦρος τῆς ὑποθήκης τοῦ καταταχθέντος δανειστοῦ ἐξετάζεται ἐν τῇ δίκῃ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως.

ΑΠ. 143 (1899). Ἐπειδὴ οὐδεμία Πολ. Δικ. διάταξις ἀπαιτεῖ νὰ γίνεταί ἡ ἀναγγελία τῶν δανειστῶν πρὸ τῆς κατακυρώσεως ἢ ἐνοστασις ἄρα τῶν ἐκκαλοῦντων ὅτι μὴ κοινοποιήσαντες οἱ ἐφεσίβλητοι τὴν ἀναγγελίαν αὐτῶν πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀλλὰ μετ' αὐτὸν, ἐντὸς ὁμοῦ τῆς τασσομένης ὑπὸ ἄρθρων 938 καὶ 989 καὶ ἀπὸ τῆς προσκλήσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου ἀρχομένης προθεσμίας δὲν ἐδικαιοῦντο νὰ καταταχθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ τῶν κτημάτων τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου Γ., ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος, ὡς καὶ ἡ ἐνοστασις ὅτι ἡ κατάθεσις τῶν ἐγγράφων αὐτῶν δὲν ἐγένετο ἐγκαίρως, διότι ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐπιδοτηρίων, ἡ μὲν πρόσκλησις τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου ἐπεδόθη τῇ 26 Μαΐου 1887, ἡ δὲ τῶν τίτλων κατάθεσις ἐγένετο τῇ 15 Ἰουνίου 1887, ἤτοι πρὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς ὑπὸ τῶν προειρημένων ἄρθρων ὀριζομένης προθεσμίας.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς κατὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως ἀνακοπῆς οἱ ἀνακόπτοντες καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντες δικαιოდόχοι τοῦ Θ. ἐζήτησαν τὴν μεταρρυθμίσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου συνταχθέντος πίνακος κατατάξεως ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ τῶν κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου Γ. Γ. ἐφ' ὅσον δὲν κατετάχθησαν ὡς πρῶτοι ἐνυπόθηκοι δανεισταὶ ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῶν ἐν τῷ ἀνακοπτομένῳ πίνακι ἀναφερομένων κτημάτων, δεύτερον, τέταρτον καὶ πέμπτον ἄρα ὡς πρὸς μόνην τὴν ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ τῶν κτημάτων τούτων κατάταξιν εἶναι ἐξεταστέα τὰ παραπονα αὐτῶν, εἰ καὶ διὰ τῆς ἀναγγελίας αὐτῶν ἐζήτησαν νὰ καταταχθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ πάντων τῶν πλειστηριασθέντων κτημάτων, διότι μόνην τὴν ἐπὶ τῶν προειρημένων κτημάτων κατάταξιν προέβαλον διὰ τῆς ὑπὸ συζητήσιν ἀνακοπῆς, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ εἰσαγωγικὸν τῆς δίκης ἐγγράφον.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ ἐξεχωρήθησαν εἰς τὸν δικαιοπάροχον τῶν ἐκκαλοῦντων μετὰ τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως καὶ αἱ πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτῆς ἐγγεγραμμένα ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ Γ. ὑποθήκαι, καθ' ἣν εἶχον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγγραφῆς τάξιν ἔπεται ὅτι οἱ ἐκκαλοῦντες δικαιοῦνται νὰ καταταχθῶσι πρὸ τῶν ἐφεσίβλητων ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῶν κτημάτων, ἐφ' ὧν ἦσαν αἱ ὑποθήκαι οὗτοι ἐγγεγραμμένοι ἀνεξαρτήτως τῆς τάξεως ἣν εἶχον αἱ ὑποθήκαι καὶ ὡς βραδύτερον οἱ ἐκκαλοῦντες ἐνέγραψαν ἐπὶ τῶν κτημάτων τούτων ὡς

καθολικοί διάδοχοι τοῦ Θ., ὡς ἐκδοχέως τῶν δικαιωμάτων τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἐφεσιβλήτων.

Ἐπειδὴ, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων μερῶν προσαγομένων πιστοποιητικῶν τοῦ υποθηκοφύλακος καὶ τῶν ἐκ τῶν βιβλίων τῶν υποθηκῶν ἐξαγομένων ἀντιγράφων, αἱ ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ θέσει «Κόρακα» τῆς Κηφησιαίας καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῷ κήπου μετὰ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος ἐγγραφεῖσαι ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἐκκαλούντων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐκχωρηθείσης αὐτῷ ἀπαιτήσεως ὑποθήκαι προηγούνται τῶν ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἐφεσιβλήτων πρὸς ἐξασφάλισιν ἄλλων αὐτοῦ ἀπαιτήσεων ἐγγεγραμμένων ἐπὶ τῶν αὐτῶν κτημάτων υποθηκῶν καὶ εἶναι ἔνεκα τούτου ἐπικρατέστερα αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ὅμως, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν ἐγγράφων σαφῶς ἐπίσης δηλοῦται, αἱ ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἐκκαλούντων υποθήκαι δὲν ἐνεγράφησαν ἐπὶ ὅλων τῶν εἰρημένων κτημάτων, ἕτινα κατεσχέθησαν καὶ ἐπλειστηριάσθησαν, ἀλλ' ἐπὶ μόνου τοῦ ἐξ ἀδιαίρετου πέμπτου αὐτῶν μέρους· ὁθῶς ἄρα ἰσχυρίζονται οἱ ἐφεσιβλήτοι, ὅτι μόνον ἐπὶ τοῦ εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἀναλογοῦντος ἐκπλειστηριασματος πρέπει νὰ καταταχθῶσι κατὰ προτίμησιν αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἐφ' ὀλοκλήρου τοῦ ἐκπλειστηριασματος· δὲν εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος ὁ τοιοῦτος τῶν ἐφεσιβλήτων ἰσχυρισμὸς ὡς μὴ υποβλήθεις εἴηθεν ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου, ἀφοῦ ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων ἡμισοδητήθη ὑπ' αὐτῶν πᾶσι ἐν γένει ἀπαιτήσεις τῶν ἐκκαλούντων τοῦ νὰ καταταχθῶσιν ὡς ἐνωπόθηκοι δανεισταὶ ἐπὶ τοῦ τμήματος τῶν πλειστηριασθέντων κτημάτων. Ἐν δὲ υποθήκῃ τις ἐνεγράφη, ὡς ἐπὶ τοῦ πρακτικῆς, ἐπὶ ὀρισμένου ἰδανικοῦ μεριδίου τοῦ κτήματος τοῦ παραχωρησαντος αὐτὴν ὀφειλέτου, δὲν ἐπεκτείνεται εἰς ὀλοκλήρον τὸ κτῆμα ὅπερ τυχόν περιήλθε βραδύτερον διὰ διανομῆς μεταξὺ τῶν συγκυρίων, ἢ δι' ἄλλης ἐνόμου πράξεως εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ· ὅθεν οὐδὲν σημαίνει ὅτι ὁ κοινὸς τῶν διαδίκων ὀφειλέτης Γ. μετὰ τὴν ἐγγραφὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐνὸς πέμπτου τῶν εἰρημένων κτημάτων παραχωρηθείσης ἐπ' αὐτοῦ υποθήκης ἐγένετο κύριος βραδύτερον καὶ τῶν λοιπῶν ἰδανικῶν μεριδίων τῶν συγκυρίων αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἄρα μόνον ὡς πρὸς τὸ ἐν πέμπτου τοῦ τμήματος τῶν ἐν τῷ ἀνακοπομένῳ πίνακι ὑπ' ἀριθ. 2, 4 καὶ 6 κτημάτων εἶναι κατατακτέοι οἱ ἐκκαλοῦντες ὡς πρῶτοι ἐνωπόθηκοι δανεισταὶ κατὰ προτίμησιν τῶν ἐφεσιβλήτων, ἦτοι διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 165⁰⁰ καὶ 50 0)η.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ ὑπολειπόμενον μετὰ τὸ ἐν πέμπτου ἐκπλειστηριασμοῦ τῶν εἰρημένων κτημάτων εἶναι κατατακτέοι συμμέτρως, ἦτοι ἀναλόγως τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν οἱ τε ἐκκαλοῦντες καὶ οἱ ἐφεσιβλήτοι ὡς ἅπλοϊ ἐγγειρόγραφοι δανεισταὶ, διότι τοιοῦτοι εἶναι ὡς πρὸς τὰ κτῆματα ἐφ' ὧν δὲν ἐκτείνονται αἱ υποθήκαι αὐτῶν.

ΑΠ. 45 [1848]. Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐγγράφιων ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Δ., δανειστής τοῦ Σ, κατέσχεν ἀναγκαστικῶς πρὸς πληρωμὴν τοῦ δανείου του δύο ἀκίνητα τοῦ ὀφειλέτου του κτήματα, ὅτι ἐπὶ τῶν δύο τούτων κατασχθέντων, καὶ ἀκολούθως πλειστηριασθέντων κτημάτων ὁ Δ. εἶχεν ἐγγεγραμμένην πρώτην ὑποθήκην, ὁ ἀναιρεσιβλήτος Μ. (δανειστής ἐπίσης τοῦ Σ.) δευτέραν ἐπὶ τοῦ εἰς θέσιν Ἀετῶν ἢ δὲ ἀναιρεσιεύουσα δὲν εἶχεν ἐπὶ τοῦ κτήματος τούτου οὐδὲν ὑποθήκης δικαίωμα· ὅτι ἐπὶ τοῦ εἰς θέσιν Μακρόνην κτήματος ἡ ἀναιρεσιεύουσα (δανειστρία ἐπίσης τοῦ Σ.) εἶχεν ἐγγεγραμμένην δευτέραν ὑποθήκην· ὁ δὲ Μ. τρίτην ἐπομένως κατὰ τὸ πραγματικόν τούτο τῆς ὑποθέσεως, τὸ ὅποιον τὸ ἐφετεῖον βεβαίωσεν, καὶ κατὰ τοῦ ὁποίου δὲν γίνεται ἀντίρρησης ἐκ μέρους τῶν διαδίκων, τὸ ἐφετεῖον, μὴ γενομένης ἀφ' ἐνὸς αἰτήσεως παρὰ τοῦ ὀφειλέτου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς τάξεως, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ πλειστηριασθῶσι τὰ κατασχθέντα κτήματά του (ἄρθρ. 918 πολ. δικ.), μὴ ὑπαρχούσης ἀφ' ἑτέρου ἀντιρρήσεως ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ, ὡφείλει, ὡς ἔπραξε, συμζώνως ἄρθρ. 991 § 1 καὶ 4 πολ. δικ. νὰ κατατάξῃ ἐπὶ τοῦ ὀλικοῦ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κατὰ πρῶτον τὰ τῆς διαδικασίας τῆς ἐκτελέσεως ἔξοδα εἰς τὸ δάνειον τοῦ πρώτου ἐνυποθήκου δανειστοῦ Δ., τὴν δὲ ἀναιρεσειύουσαν διὰ τὸ μέρος ἐκείνου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, τὸ ὅποιον, μετὰ τὰς εἰρημένας ἀναιρέσεις, μένει ὑπόλοιπον ἐκπλειστηρίασμα τῶν εἰς θέσιν Μακρόνην κτήματος· ὅθεν δὲν εἶναι βάσιμοι οἱ τῆς ἀναιρέσεως λόγοι περὶ ἀποκλειστικῆς κατατάξεως, περὶ πλειστηριασμοῦ κατὰ διαδοχικὴν τάξιν περὶ συγχωνεύσεως τοῦ ὀλικοῦ ἐκπλειστηριάσματος καὶ συμμεθέξεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐπ' αὐτοῦ· καθότι, ὡς ἐρέθη, πρόκειται περὶ κτημάτων συγχρόνως κατασχθέντων, ἐκποιηθέντων διὰ τοῦ αὐτοῦ πλειστηριασμοῦ κατ' αἰτήσιν τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ, οὗ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ δάνειον, χωρὶς νὰ γίνῃ οὔτε παρὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐνστάσις τις, οὔτε νὰ ὑπάρχῃ ἀπέναντι τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ ἀντιρρήσις τις ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσειούσης.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἐπίσης βάσιμος καὶ ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως περὶ ἀναιτιολογήτου τῆς προσβαλλομένης, ὡς πρὸς τὴν διάταξιν περὶ συμμεθέξεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπὶ τοῦ ὀλικοῦ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, καθότι ἡ διάταξις αὕτη ὅτι «ἕκαστος ἐκ τῶν διαδίκων, θέλει λαβεῖ ἐκ τῶν δραμῶν 1070 τόσον μέρος τοῦ ὄλου ἐκπλειστηριάσματος· ἀποτελεῖ τὸ τρίμημα τοῦ κτήματος εἰς τὸ προτιμᾶται» δὲν εἶναι εἰμὴ ἐπεξηγήσις τῆς γενικῆς τοῦ διατακτικοῦ διατάξεως, ἡ ὁποία βεβαιεῖται ἐπὶ τοῦ αἰτιολογικοῦ, καὶ κυρίως ἐπὶ τῆς δευτέρας σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

ΑΠ. 288 [1868]. Ἐπειδὴ τὰ περὶ ὧν ἡ δίκη κτήματα κατασχθέντα ἐκπλειστηριάσθησαν ὡς κτήματα τοῦ Σ. Π., ὁ δὲ ἀναιρεσιεὺς ἐνηγγέλθη νὰ καταταχθῇ ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος αὐτῶν ὡς ἐνυποθήκος δανειστής δυνάμει τῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει μνημονευομένων ὑπ'

ἀριθ. 17771, 11087, 287 καὶ 1258 συμβολαίων, δι' ὧν μετεβιβάσθη πρὸς αὐτὸν ἢ κατὰ τῆς Κ. καὶ τοῦ Ε. ὑπὸ τὴν ἀτομικὴν τῶν ἰδιοτήτων ἀπαίτησις τοῦ Α. Ρ., ἔχοντος πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης ὑποθήκην ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ἡ δίκη κτημάτων καὶ ἐπὶ ἄλλων κτημάτων κειμένων εἰς Πάτρας κατὰ παραχώρησιν τῶν ὀφειλετῶν, καὶ ἀναγνωρίζει μὲν ὅτι ἡ Κ. καὶ ὁ Ε. ἐν ἰδίῳ ὀνοματι καὶ ὡς κληρονόμος τοῦ Ναπολέοντος, υἱοῦ καὶ κληρονόμου τοῦ Σ. Π., ἀνεδέχθησαν τὴν πληρωμὴν τῆς παραχωρηθείσης ἀπαιτήσεως τοῦ Α. Ρ. καὶ τὴν ἐκχωρηθεῖσαν ἐπὶ μιᾷ σταφίδαμπέλου κειμένης ἐν Πάτραις καὶ ἀνηκούσης εἰς τὴν Ἑλένην, οὐχὶ δὲ καὶ ὅτι ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τῶν κληρονόμων τοῦ Σ. Π. ἀναγνώρισαν ὡς ἰσχυρὰν τὴν ὁποίαν ἡ Κ. ὑπὸ τὴν ἀτομικὴν ἰδιότητά της εἶχε παραχωρήσει προηγουμένως ἐπὶ τῶν ἐπιδικίων κτημάτων ὑποθήκην ὑπὲρ τοῦ Α. Ρ., τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἀνααιρεσιάντου, καὶ ἐπομένως παραδέχεται ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα ἀνήκοντα εἰς τὸν Σ. Π. πρότερον, περιήλθον εἰς τὴν Κ. καὶ τὸν Ε., ἐκ κληρονομίας τοῦ Ναπολέοντος Σ. Π., ἀλλὰ τούτου δεκτοῦ γενομένου, τὰ αὐτὰ κτήματα ὡς περιελθόντα κατόπιν εἰς τὴν κυριότητα τῶν ὀφειλετῶν Κ. καὶ Ε. καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει, ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἐξόφλησιν καὶ τοῦ ἀτομικοῦ χρέους τῶν καὶ τῶν χρεῶν τοῦ κληρονομηθέντος, διότι ἀμφότεροι ἀποδεχθέντες ἀπλῶς καὶ οὐχὶ ἐξ ἀπογραφῆς τὴν κληρονομίαν τοῦ Σ., καὶ ἐνεχόμενοι διὰ τὰ χρέη τούτου καὶ διὰ τὰ ἀτομικὰ τῶν, ἠδύναντο καὶ ὑπερχεοῦντο διὰ τῶν κληρονομικῶν κτημάτων νὰ ἐξοφλήσωσιν ἰσχυρότερα, ἂν καὶ ὡς κληρονόμοι δὲν διετήρησαν ἐν ἰσχυρῇ τὴν ὁποίαν ἡ Κ. εἶχε παραχωρήσει ὑπὲρ τοῦ Α. Ρ. ὑποθήκην ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐσφαλμένη εἶναι ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου σχέψις τοῦ ἐρετείου· τούτο ὁμῶς ἀπορρίψαν τὴν ἀνακοπὴν τοῦ ἀνααιρεσιάντου, δὲν ἐστήριχθη εἰς τὴν σχέψιν ταύτην, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἀποφάσεώς του ἠηλοῦται, καὶ εἰς τὴν ἑτέραν σχέψιν, ὅτι καθὰ ἐξηγήσασιν ἐκ τῶν εἰρημένων συμβολαίων πρὸς τὸν νῦν ἀνααιρεσιάντα παρεχωρήθη οὐχὶ ὑπὲρ ὁ Α. Ρ. ἔλαβεν ὑποθήκης δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐπιδικίων κτημάτων, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τῆς ἐν Πάτραις σταφίδαμπέλου τῆς Ἑλένης Κ., καὶ ἐπομένως παρεδέχθη ὅτι ὁ ἀνααιρεσιάντος δὲν ἔχει ὡς πρὸς τὰ ἐκπλειστηριασθέντα κτήματα τὴν τοῦ ἐνυποθήκου δανειστοῦ ἰδιότητα, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἀνηγγέλθη, ἵνα καταταχθῇ ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμάτου, ἢ δὲ περὶ τοῦ πραγματικοῦ τούτου γεγονότος ἐκτίμησις διαφεύγει τὸν ἔλεγγον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ, βεβαίον ὄντος ὅτι εἰς τὸν ἀνααιρεσιάντα δὲν παρεχωρήθησαν ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ δικαίωμα ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἐκποιηθέντων κτημάτων, τὸ ἐρετεῖον δὲν παρεβίασε τὸν νόμον παραδεχθὲν ὅτι οὗτος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐνυποθήκου δανειστοῦ στερεῖται τοῦ δικαίωματος νὰ καταταχθῇ καὶ ν' ἀμφισβητήσῃ τὸ κύρος καὶ τὴν προτεραιότητα τῶν ὑποθηκῶν τῶν ἄλλων ἀναγγελθέντων δανειστῶν τοῦ Σ. Π.

45. Ἡ προτίμησις συμπεριλαμβάνει καὶ τοὺς τόκους τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 31 ὠρισμένου χρόνου.

46. Οἱ πιστωταί, ὅσων αἱ ἀπαιτήσεις εἶναι ἐγγεγραμμέναι τὴν αὐτὴν ἡμέραν, πληρόνεται κατ' ἀναλογίαν τῆς ποσότητος τῶν οἰκείων αὐτῶν ὑποθηκῶν. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2147).

47. Ἡ κατάσχεσις καὶ ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκποίηση τῶν ἐνυποθηκῶν κτημάτων, καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν ὑποθηκικῶν πιστωτῶν ἀπὸ τοῦ προῖόν τῆς δημοπρασίας, ἐκτελοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς οικονομίας. * Πουλ. Δικ. 954 ε.

ΑΠ. 334 (1853). Εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἔνστασις τοῦ ὄντος ἐνυποθηκίου δανειστοῦ ἐνταύτῳ καὶ ὀφειλέτου, ἢ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ὀφειλέτου προτεινομένη περὶ ἀκυρότητος τῆς εἰς αὐτόν, ὡς ἐνυπόθηκον δανειστήν, γενομένης κοινοποιήσεως τοῦ τοιχοκολλήτου γραμματίου, καθότι, ἐν ὃ ὀφειλέτης δύναται νὰ προτείνῃ τὰς εἰς τὸν ἐνυπόθηκον δανειστήν ἀνηκούσας ἐνστάσεις, ὅσας αὐταὶ ζημιούσιν αὐτόν, ὅταν ὁμοῦς αὐτὸς συνάπῃ καὶ τὴν ιδιότητα τοῦ δανειστοῦ, δὲν εὐρίσκεται πλέον ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, διότι ἐδύνατο ἐνεργῶν ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ δανειστοῦ νὰ προλάβῃ πᾶσαν τοιαύτην ζημίαν.

ΑΠ. 288 (1868). Ὁ μὴ ἔχων ὡς πρὸς τὰ ἐκπλειστηριασθέντα ἀκίνητα τὴν τοῦ ἐνυποθηκίου δανειστοῦ ιδιότητα, καίτοι ἀναγγελλθεὶς ὑπ' αὐτήν, ἵνα καταταχθῇ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασματος, στέρεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ καταταχθῇ καὶ ἀμειβθῆσθαι τὸ κύρος καὶ τὴν προτεραιότητα τῶν ὑποθηκῶν τῶν ἄλλων ἀναγγελλθέντων δανειστῶν.

48. Ἄν τὸ προῖόν τῆς δημοπρασίας τοῦ ἐνυποθηκίου κτήματος δὲν ἀρκῇ πρὸς ἐξόφλησιν ὅλων τῶν πιστωτῶν, καὶ κατασταθῇ ἀναγκαία ἡ κατάταξις, αἱ ὑποθηκικαὶ ἀπαιτήσεις λαμβάνουν τάξιν μετὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 940 καὶ 941 τῆς πολιτικῆς οικονομίας μνημονευόμενα προνόμια πρὸς ἀλλήλας δὲ ἀκολουθοῦν τὴν ἡμέραν τῆς ἐγγραφῆς των, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 20 καὶ 46 τοῦ παρόντος νόμου. Ἐμπ. Ν. 560 ε.

* Διὰ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ περὶ Ἑθνικῆς Τραπεζῆς νόμου τῆς 14 Ἀπρ. 1859 ὠρίσθη ἰδίᾳ διαδικασία πρὸς ἐκποίησην τῶν εἰς τὴν Τράπεζαν ἐνυποθηκῶν ἀκινήτων.

49. Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανόμενα προνόμια δὲν χρήζουσιν ἐγγραφῆς εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν. Ἀκυροῦνται δὲ διὰ τοῦ παρόντος νόμου αἱ περὶ ἐγγεγραμμένων καὶ μὴ ἐγγεγραμμένων προνομίων ἐν τῷ ἄρθρῳ 991 ἀριθ. 3 καὶ 5 τῆς πολιτ. δικονομίας περιεχόμεναι διατάξεις· ἀκυροῦται πρὸς τούτοις καὶ ἡ περὶ τῶν μὴ ἐγγεγραμμένων ὑποθηκῶν διάταξις τοῦ § 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθ., ἀντὶ τῆς ὁποίας τίθεται· «Ὁ πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ὑπάρχων, ἀλλὰ μὴ ἐγγεγραμμένος τίτλος.» *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Περὶ τῆς ἀποσβέσεως τῶν ὑποθηκῶν.

30. Ἡ ὑποθήκη ἀποσβένεται, — 1. διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας — 2. διὰ τοῦ ἀφανισμοῦ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος — 3. διὰ τῆς παραιτήσεως τοῦ πιστωτοῦ — 4. διὰ τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους — 5. διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος — 6. διὰ τῆς παραγραφῆς. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2189).

ΑΠ. 121 (1869). Κατὰ μὲν τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ 954 ἄρθρου τῆς πολ. δικονομ. ὀφείλει ὁ ἐνυπόθηκος δανειστής νὰ ἐπιλαμβάνηται πῶτον τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων, νὰ ἐπιβάλλῃ δὲ κατάσχεσιν εἰς τὰ λοιπὰ ἀκίνητα, μόνον ἐσάκις τὰ πρῶτα δὲν ἐξαρκούσιν εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ, κατὰ δὲ τὸ 878 ἄρθρον αὐτῆς ὁ μὴ ἔχων ὑποθήκην δανειστής δικαιούται νὰ ἐπιβάλλῃ ἀλλ' ἐκλείπει τῆς ὑποθήκης τὸ δικαίωμα οὐ μόνον ὅτε ὁ δανειστής δὲν ἔλαβε τοιαύτην ἀλλὰ καὶ ὅτε αὐτὸς παραιτεῖται τὴν ὑποθήκην ἐξομοιούμενος πρὸς τοὺς ἐγγει-

* Ἐπιβ. ἄρθρον 451 Ἐμπ. Ν. (τοῦ νέου περὶ πτωχεύσεων) τροποποιῆσαν τὰς διατ. τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ Ν. ὑπ. καὶ 991 § 6 πολ. δικονομ. ἐπὶ πτωχεύσεων, ὅτε κατ' αὐτὸ τοῦ ἔχοντος ἔγκυρον ἀλλὰ μὴ ἐγγεγραμμένον τίτλον ἕως τῆς δημοσιεύσεως τῆς κηρυκτοῦσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως μὴ προτιμωμένου τῶν ἀπλῶν ἐγγειογράφων πιστωτῶν.

ρογράφους δανειστάς, δύναται δὲ νὰ παραιτηθῆ, ἄτε τῆς μὲν ὑποθήκης χορηγουμένης ὑπὲρ τοῦ δανειστοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου περὶ τῶν ὑποθηκῶν, τῆς δὲ ἀποσβέσεως τῆς ὑποθήκης γινομένης διὰ τῆς παραίτησεως τοῦ πιστωτοῦ κατὰ τὸ ἐδ. 3 τοῦ 50 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἀδιαφόρως ἂν ὁ ὀφειλέτης συναινῇ ἢ μὴ εἰς τὴν παραίτησιν ταύτην.

ΑΠ. 72 (1871). Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 50, 55 καὶ 79 τοῦ νόμου περὶ ὑποθηκῶν πρὸς τοὺς Ν. 11 § 1 Πανδ. (13. 7), Ν. 12 § 5 Ν. 21 πρ. (20. 4) συνάγεται ὅτι μετὰ τὴν ἀνανέωσιν τοῦ χρέους ἰσχύει ἡ πρώτη ὑποθήκη, ὡς καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ὁ δανειστής ἐν τῇ ἀνανέωσει ἐτήρησε τὴν ὑποθήκην τοῦ ἀνανεωθέντος δανείου.

ΑΠ. 131 (1899). Ἐπειδὴ ἔχων ὁ ἀναιρεσιδότης πρὸς ἀσφάλειαν ἀπαιτήσεως αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἀναιρεσιδόντος ὑποθήκην ἐπὶ τῆς ἐπιδικίου οἰκίας, ὡς εἰς τοῦτον ἀνηκούσης, κέκτηται ἐντεῦθεν δικαίωμα ὑποθηκικὸν καὶ δύναται νὰ ἐισακῆσθαι τοῦτο, καὶ στηρίξῃ τὴν ἀσφαλίζουσαν τὴν ἀπαίτησιν αὐτοῦ ὑποθήκην κατὰ παντὸς προσβάλλοντος αὐτῇ· ὅθεν τῆς ἐξαλείψεως τῆς ὑποθήκης ταύτης ἐπιζητούμενης διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιδόντος, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἡ οἰκία ἐστὶ προικῶν, νομίμως ἀντιτάσσεται ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδότητος ἐκ τοῦ ἰδίου ὑποθηκικοῦ αὐτοῦ δικαίου, οὐχὶ δὲ ἐκ δικαιώματος μόνου τοῦ ἀναιρεσιδόντος ὀφειλέτου, ἢ ἀκυρότης τῆς μεταγραφῆς τῆς περὶ προικίσεως πράξεως.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Τς νόμου περὶ μεταγραφῶν, ἐγκυρὸς ἐστίν, ἐπαγομένη τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος, μόνον ἢ κατὰ τοὺς ὁρισμῶν τοῦ νόμου αὐτοῦ γενομένη μεταγραφή, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τούτου Β. Διατάγματος ἅμα μεταγραφῇ πρᾶξις τις ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν μεταγραφῶν, παραχωρεῖται ἰδιαίτερα μερὶς ἐν τῷ εὑρετηρίῳ αὐτῶν, περιέχουσα σὺν ἄλλοις τὰ μετοχὴν ἔχοντα εἰς τὴν μεταγραφεῖσαν πρᾶξιν πρόσωπα καὶ παραπομπὴν εἰς τὸν οἰκείον ἀριθμὸν τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν, καὶ σκοποῦν διὰ τῆς περὶ εὑρετηρίου διατάξεως τὴν τήρησιν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς καθιερουμένης ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 αὐτοῦ ἀρχῆς τῆς δημοσιότητος τῶν βιβλίων, ἰσχύει ὡς μέρος τοῦ νόμου τούτου, καθόσον διὰ τοῦ εὑρετηρίου καὶ ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ μερίδων ὁδηγεῖται ὁ συμβουλευόμενος τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν πρὸς εὑρεσιν τῶν καταχωρισμένων ἐν αὐτοῖς πράξεων καὶ δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ προφυλασσόμενος ἐνδεχομένης παγίδος καὶ τῶν ἐπιζημιῶν συνεπειῶν αὐτῆς, ἄνευ δὲ τοῦ τοιοῦτου εὑρετηρίου ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῆς τῶν βιβλίων δημοσιότητος, μὴ οὕσης ἄλλως δυνατῆς τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν καὶ συσχετίσεως τῶν πράξεων πρὸς εὑρεσιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐπὶ τῶν κτήματος μεταγραφῶν καὶ ἀνεκτέλεστος ὁ περὶ αὐτῶν νόμος ἤθελε μένει· ὅθεν μὴ ἀναφερομένων ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐν τῷ εὑρετηρίῳ, ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τῶν προσώπων τῶν

μετεχόντων εἰς τὴν μεταγραφείσαν πρᾶξιν τῆς προκλήσεως καὶ ἐσφαλμένως ὑπαρχούσης ἐν αὐτῷ παραπομπῆς εἰς ἄλλην μεταγραφῆς πρᾶξιν ἐτέρων προσώπων, ἢ ἐπικαλούμενῃ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσειάντος ὡς ὑπάρχουσα μεταγραφῆ τῆς πράξεως ταύτης ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν μεταγραφῶν ἄκυρός ἐστι, διότι ἀνευ τῆς τηρήσεως τῶν εἰρημένων ὀρισμῶν τοῦ νόμου ἐγένετο.

ΑΠ. 90 (1898). Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς Νόμους 2, 5 καὶ 25 Πανδ. 19. 1 καὶ 1 (19.4) ἐκ τῆς ἀγοραπωλησίας πηγάζει ἡ ὑποχρέωσις τοῦ πωλητοῦ τοῦ νὰ προσπορίσῃ τῷ ἀγοραστῇ τὴν σχολαίαν νομὴν τοῦ πράγματος. Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ πωλητὴς δὲν ἐκπληροῖ τὴν ὑποχρέωσιν του ταύτην, δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ τίμημα παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, προτείνοντος τὴν ἔνστασιν τῆς μὴ ἐκπληρωθείσης συμβάσεως. Ἄφ' οὗ δὲ τὸ ἔφρεσιον δέχεται ὅτι ὁ πωλητὴς δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ὑποχρέωσιν του ταύτην, διότι τὸ πωληθέν κτῆμα ἦτο βεβαρημένον δι' ὑποθήκης καὶ ὡς τοιοῦτον ἐπλειστηριάσθη κατακυρωθέν ἐἰς τὸν ὑπερθεματιστὴν, ἐν ᾧ μάλιστα ὑπεσχέθη αὐτὸ ἐλεύθερον παντὸς βάρους ὑποθήκης, ὀρθῶς καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ἀνωτέρω νόμους ἀπεφάνετο ὅτι δὲν δικαιούται ὁ ἀναιρεσειῶν νὰ ἀπαιτῇ τὸ τίμημα τοῦ πωληθέντος.

Ἐπειδὴ ἐξ ἄρθρ. 50 καὶ 77 Ἐποθηκῶν Νόμου σαφῶς ἐξάγεται ὅτι πρὸς κατάργησιν τῆς ὑποθήκης ἀπαιτεῖται πρὸς τῇ ἀποσβέσει αὐτῆς καθ' ἓνα τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 50 τρόπων καὶ ἡ ἐξάλειψις αὐτῆς πρὸς ἐξάλειψιν δὲ αὐτῆς δεῖον νὰ συναίνεσῃ ὁ ἐνυπόθηκος δανειστής διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου γνωστοποιουμένου τῷ υποθηκοφύλακι. Ἄφ' οὗ δὲ τὸ ἔφρεσιον δέχεται ὅτι δὲν ἐξεπλήρωσεν ὁ ἀναιρεσειῶν τὸν ὅρον τοῦτον τῆς ἐξάλειψως τῆς ὑποθήκης, ὀρθῶς ἀπεφάνετο ὅτι ἡ ἀπλὴ δήλωσις αὐτοῦ ὅτι θέλει διαγράψῃ τὴν πρὸ αὐτοῦ ἐγγραφείσαν ὑποθήκην δὲν δικαιῶν αὐτὸν νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ συμφωνηθέν τίμημα. Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ὀρθῶς δὲν ἐθεωρήθη ὡς ἔχουσα ἔνομον ἀποτέλεσμα ἡ προσφορὰ τοῦ ἀναιρεσειάντος περὶ ἐξοφλήσεως τοῦ ἐνυποθήκου χρέους διὰ συμψηφισμοῦ, ἄφ' οὗ τὸ ἔφρεσιον ἐδέχθη ὅτι δὲν ἐξηλείφθη ἡ ὑποθήκη.

Ἐπειδὴ κατὰ Ν. 27 Κώδ. 8. 45 καὶ 25 Βασιλ. 19. 19, τότε μόνον ὁ ἐν γνώσει τῶν βαρῶν τοῦ κτήματος ἀγοράζων ὀφείλει τὸ τίμημα, ὅταν μὴδὲν περὶ τῆς ἐνικησεως συμφωνήσῃ. Ἀλλὰ τὸ ἔφρεσιον δέχεται ὅτι ὁ πωλητὴς τοῦ ἐν λόγῳ κτήματος ὑπεσχέθη ὅτι τὸ πωλούμενον εἶναι ἐλεύθερον παντὸς βάρους ὑποθήκης ἐσμένως ἢ τυχὸν γνώσις τοῦ ἀγοραστοῦ περὶ τοῦ βάρους τῆς ὑποθήκης δὲν ὠφελεῖ τὸν πωλητὴν, ἄφ' οὗ οὗτος διὰ τῆς συμβάσεως ρητῶς ἀπεδέχθη τὴν ἐκ τῆς ἐνικησεως ὑποχρέωσιν ἄρα ὀρθῶς τὸ ἔφρεσιον, εἰ καὶ δι' ἄλλον λόγον, ἀπέρριψεν ὡς ἀλυσίτελῃ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσειάντος ὅτι ὁ ἀγοραστὴς διετέλει ἐν γνώσει τοῦ βάρους τῆς ὑποθήκης.

ΑΠ. 15 (1870). Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Ν. 46 Π. (66. 3). Β. (26. 5) § 46 οὐδὲν ἀναφαιρούμενον ἐκ τοῦ Ν. 11. Κ. (8. 25) Β. (25. 3) § 21 ὡς ὑποθέτοντος τούτου τὴν ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου τῆ συναινέσει τοῦ δανειστοῦ ἐκποίησιν τοῦ ἐνυποθήκου, οὔτε ἐξ ἄλλης τινος διατάξεως τοῦ Ἰονίου Κώδικος ἐξάγεται ὅτι τοῦ δανειστοῦ, ἐκνικηθέντος τοῦ εἰς ἐξόφλησιν δοθέντος, ἀναζῆ ἢ ἀπαίτησις μὲ τὰς παρεπομένους ἀνακλήσεις, καὶ ἐπομένως τὰ δι' ὑποθήκης πρὸ τῆς παραγραφῆσεως τοῦ ἐκνικηθέντος βεβαρημένα κτήματα τοῦ ὀφειλέτου ὑπόκεινται εἰς τὸ βάρος τῆς ὑποθήκης καὶ δύνανται νὰ ἐκποιηθῶσι πρὸς ἐξόφλησιν τῆς αὐτῆς ἀπαίτησεως, διότι ὑποτίθεται ὅτι ὁ δανειστής ἐδέχθη τὸ ἐκνικηθῆν ἀντὶ καταβολῆς ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι ἤθελε μῆναι διαρκῶς εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τοῦ πρὸς ἀνταγῆ ἐξασφάλισίν του, non accepisset re integra creditor, nisi pro solido ejus fieri. Ἐπὶ δὲ τούτῳ προκειμένου τὸ ἐρετεῖον παραδέχεται ὅτι ἐκ τῶν προκίμων ἀκινήτων κτημάτων τῆς ἀναιρεσειούτης βεβαρημένων ἄντων πρὸ τῆς προικοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς ὑπὲρ τῶν δανειστῶν αὐτοῦ καὶ διὰ γενικῆς ὑποθήκης, ὁ πρῶτος ὡς δανειστής ἔλαβεν ἕνα ἐξ αὐτῶν εἰς ἐξόφλησιν τῆς ἀπαίτησεώς του κατακυρωθέντα ἐν ὀνόματι τοῦ συνεπιλά πλειστηριασμοῦ δι' ἔλλειψιν ἄλλων προσφορῶν καὶ κατὰ τοὺς Ἰονίους νόμους μὲ μείωσιν τῆς τοῦ τετάρτου ἀξίας, καὶ οὐχὶ ὡς τρίτος ὑπερθεματιστής, ταῦτα ὅμως ἐξενικήθησαν ὑπὸ τοῦ Α. ὡς ἔχοντος ὑποθήκην προγενεστέραν τῆς τοῦ Α. ἢ δικαίωμα προτεραιότητος· τούτου δὲ δεκτοῦ γενομένου κατὰ τὴν ἀνεξιλεγκτον ἐκτίμησιν τοῦ τῆς οὐσίας δικαστηρίου, τὸ ἐρετεῖον δὲν ἔσφαλεν ἀπορνήσαντον κατόπιν, διὸ τοῦ Π. ἐκνικηθέντος ἕνεκα τῆς προτεραιότητος τοῦ Α., ἧτοι ἐκ causa antiqua vel necessaria, καὶ οὐχὶ δηλ. ἐκ μεταγενεστέρων τῆς κατακυρώσεως λόγων, ἀναζῆ ἢ ἀπαίτησις του καὶ ἡ γενικὴ ὑποθήκη ἦν εἶχεν ἐπὶ τῶν ἄλλων κτημάτων τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου, δοθέντων δὲ μεταγενεστέρως εἰς τρεῖς τῆς ἀναιρεσειούτης· διότι, ἐκνικηθέντος τοῦ εἰς ἐξόφλησιν δοθέντος οὐχὶ ἐκ προσωπικῆς αἰτίας τοῦ δανειστοῦ μεταγενεστέρως τῆς κατακυρώσεως, ἐν θεωρεῖται ἀποσεισμένη ἢ ἀπαίτησις κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ν. 18 § 8. Π. (46. 3) Ἡ δὲ παράλειψις τοῦ Α. νὰ προσεπικαλέτη κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν τοὺς προγενεστέρους δανειστὰς αὐτοῦ, καὶ ἐν ὑπόθεσιν ὅτι ἠδύνατο νὰ γίνῃ καὶ ἐπὶ ἐκποίησεως κτημάτων κατακυρωμένων ὑπὸ τρίτων καὶ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, καθὰ διαλαμβάνουσι τὰ 657 καὶ ἐπ. ἄρθρα Ἰονίου Πολ. Δίκου. καὶ ὁ νόμος 10 τοῦ Γ' κοινοβουλίου, δὲν ἀναιρεῖ τὸ ἐκ τῶν προσημειωθέντων κτημάτων ἀναφαιρούμενον δικαίωμα ὅτι ἡ ἀπαίτησις καὶ αἱ πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτῆς δοθεῖσαι ἐγγυήσεις ἀναζοῦν, ἐκνικηθέντος τοῦ εἰς ἐξόφλησιν δοθέντος· διότι, καὶ ἂν προσεκαλείτο κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν ὁ Α., ὁ δὲ πρὸς ἀναζοῦν προκύψει τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, οὗτος μὲν νὰ προτιμηθῆ εἰς τὴν κατάταξιν, ὁ δὲ Λεονταράκης, μὴ ἐξοφληθεὶς, νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀπαίτησίν του καὶ τὴν ὑποθήκην του ἐπὶ τῶν ἄλλων προκίμων κτη-

μάτων τῆς ἀναιρεσιούσης, καθόσον αὕτη δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ τίμημα αὐτοῦ ἔρχει πρὸς ἐξόφλησιν ἀμφοτέρων τῶν ἀπαιτήσεων, οὔτε ὅτι τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν ὑπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, μολοντί, καθὰ παραδέχεται καὶ τὸ ἐφετεῖον, τοιαύτη προσπέκλησις ἢ ἀναγγελλία πρὸς τοὺς ἀρχαιοτέρους δανειστάς· τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ μόνον ὅταν ἡ κατάσχεσις καὶ ἡ πλειστηριασμὸς ἐνεργῶνται ἐπὶ κτημάτων κατεχομένων ὑπὸ τοῦ ἰδίου ὀφειλέτου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ εἰρημένου 10^ο Νόμου τοῦ 1^ο Κοινοβουλίου.

51. Ἑποθήκη ἐγγραφεῖσα μόνον δι' ὠρισμένῃν προθεσίαν ἀποσβένεται διὰ τῆς παρελεύσεως αὐτῆς.

52. Ὁ ἀφανισμὸς τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος ἀποσβένει τὴν ὑποθήκην, ἀλλ' ἂν ἀποκατασταθῇ πάλιν τὸ κτῆμα, ἀνανεοῦται καὶ ἡ ὑποθήκη αὐτοδικαίως.

53. Ἡ ἀλλοίωσις τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος ἢ ἡ μεταβολὴ τοῦ σχήματος ἢ τοῦ εἶδους αὐτοῦ δὲν βλάπτει τὸ δικαίωμα τῆς ὑποθήκης.

54. Ὁ πιστωτὴς δύναται νὰ παραιτήσῃ τὴν ἀποκτηθεῖσαν ὑποθήκην, ἀλλὰ μόνῃ ἢ παραίτησις αὐτῆς δὲν ἀφαιρῆ τὸ δικαίωμα τῆς προσωπικῆς ἀγωγῆς.

55. Ἄν τὸ ὑποθηκικὸν χρέος ἐξοφληθῇ ὅλον, ἀποσβένεται καὶ ἡ ὑποθήκη· ἂν δὲν ἐξοφληθῇ ἐν μέρει μόνον, ἡ ὑποθήκη μένει διὰ τὸ ὑπόλοιπον.

ΑΠ. 248 (1865). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἐντὸς τῆς ἐξουσίας του ἐρμηνεύσαν τὸ συμβόλαιον καὶ ἐκτιμήσαν τὰς εἰς αὐτὸ ὑποβληθείσας ἀποδείξεις, ἀπεφάνθη ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος Β. δὲν ὤφειλε νὰ καταθέσῃ παρὰ τῆ δικαστικῆς ἀρχῆς τὰς ὄραχ. 21445 ἐντόκως· 1) ὅτι κατὰ τὸ προμνησθὲν συμβόλαιον, ὁ Β. ἐδικαιοῦτο νὰ κρατήσῃ πρὸς ἀσφάλειάν του ἐκ τοῦ τιμήματος τῆς οἰκίας, ὅ οἱ ἀναιρεσιόντες ὁπερὲώθησαν νὰ πληρώσωσι πρὸς αὐτόν, τόσον ποσόν, καθ' ὅσον ἐπιβαρύνεται αὕτη μὲ ὑποθήκας, καὶ ἡ ὑποθήκη τοῦ Β. εἰσέτι δὲν ἐξηλείφθη· καὶ 2) διότι δὲν ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ἀπόφασις τῶν ἐν Πάτραις ἐφετῶν δι' ἧς ἡλαττώθη ἡ ἐπὶ τῆς προκειμένης οἰκίας ὑποθήκη τοῦ Β. κατὰ ὄρ. 21445 κατέστη τελεσίδικος, ἤτοι ἀπρόσβλητος· ἐπομένως τὸ ἐφετεῖον, στήριχθὲν εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἀποδείξεων καὶ εἰς τὴν ἐρμηνείαν συμβολαίου, ἄπερ δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν ἐλεγχμὸν τοῦ Ἀρείου Πάγου, οὔτε τὸ ἄρθρον 55 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, οὔτε τὰς περὶ ἀποδείξεως ἀρχὰς παρεβίασε, καθότι τὸ ἄρθρον 55 ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ὑποθηκικὸν χρέος ἐξαλειφθῇ νομίμως.

μως ἐν μέρει, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐθεώρησεν ὅτι κατὰ τὸ προβλεπόμενον συμβόλαιον, ὅπερ μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ἔχει ἰσχύον νόμου, ὁ Β. ἐδικαιοῦτο νὰ κρατήσῃ ἐλόκληρον τὸ ποσὸν μέχρι τῆς τελείας ἐξάλειψως τῆς ὑποθήκης, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρεδέχθη ὅτι δὲν εἶναι ἀποβεδειγμένον, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, δι' ἧς περιωρίσθη ἢ ἐπὶ τῆς περι τῆς πρόκειται οἰκίας ὑποθήκη τοῦ Β. κατὰ ὄραχ. 21445 κατέστη ἀπρόσβλητος, ὅπερ καὶ μόνον ἐδύνατο νὰ καταστήσῃ τὸν περιορισμὸν ἰσχυρόν, καὶ νόμιμον τὴν γενομένην ἐν μέρει ἐξάλειψιν τῆς ὑποθήκης.

ΑΠ. 197 (1882). Διὰ τῆς καταβολῆς ὄλου τοῦ ὑποθηκικοῦ χρέους ἀποσβεθείσης τῆς ὑποθήκης, κατὰ τὸ ἄρθ. 55 τοῦ νόμου ὑποθηκῶν, οὐδὲν ὑπολείπεται δικαίωμα, ὅπως ἀποχρεωθῇ ὁ πρῶτος ἐνουπόθηκος νὰ ἐκχωρήσῃ τὴν περι τούτου ἀγωγὴν εἰς τοὺς λοιποὺς δανειστάς, ἐκτὸς ἂν ὁ ἐπόμενος δανειστὴς πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἤθελε διὰ προσφορᾶς καταβάλλῃ τὴν ἀπαιτήσιν, ὅτε ὑποκαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ἐνουπόθηκου δανειστοῦ.

ΑΠ. 237 (1893). Ἐὰν ἅπαντες οἱ δανεισθέντες συγχύριοι ὑπέβαλον τὸ κτῆμά των εἰς ὑποθήκην οὐχὶ διαιρητῶς, ἀλλ' ἐν συνόλῳ πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ὅλης ἀπαιτήσεως, ἀφοῦ κατὰ μὲν τὸ ἄρθ. 55 νόμου ὑποθ., ἡ ὑποθήκη εἶναι ἀδιαίρετος, ἀδιάφορον δὲ εἶναι τὸ χρέος συνωμολογήθη διαιρητῶς, κατὰ δὲ τὰ ἄρθ. 15 διὰ τῆς ὑποθηκείσεως ὄλου τοῦ κτήματος θεωρητέοι πάντες ὡς συναινέσαντες εἰς τοῦτο, ἔπεται, ὅτι δὲν ἔχει νομικὴν ἀξίαν ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅτι τῶν συνωμολογητῶν τις προσηνέχθη εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐπιβάλλοντος αὐτῷ ἐξ ἀδικαιρέτου μέρους τοῦ ὄλου χρέους, πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀνήκοντος αὐτῷ ἐξ ἀδικαιρέτου μέρους τοῦ ἐνουπόθηκου κτήματος, καὶ ὅτι τὴν προσφορὰν αὐτοῦ ταύτην ἀπέριψεν ὁ πιστωτής.

36. Ἄν τὸ ὑποθηκικὸν κτῆμα πωληθῇ διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ ἐπὶ δημοπρασίας, μεταβαίνει εἰς τὸν ἀγραστὴν ἐλεύθερον ὑποθήκης.

37. Ἡ παραγραφὴ τῆς ἀπαιτήσεως ἀποσβένει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ὑποθήκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐγγραφῶν καὶ τῶν προσημειώσεων.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Τίνες δύνανται νὰ ἐγγράψουν ἢ νὰ προσημειώσουν.

58. Ἐκαστος δύνανται νὰ αἰτήσῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν ἐγγραφήν ὑποθήκης ἢ προσημειώσιν δι' ἑαυτὸν ἢ δι' ἄλλον.

59. Ὅταν πρόκηται ν' ἀποκτήσῃ τις ἢ νὰ διατηρήσῃ δικαίωμα δι' ἄλλον, εἰς ὄνομα τοῦ ὁποίου ἐμφανίζεται, ἀρκεῖ νὰ φέρῃ τοὺς τίτλους, δυνάμει τῶν ὁποίων αἰτεῖται ἡ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης ἢ ἡ προσημείωσις. — Ἄν ὁμοίως μέλλῃ νὰ ὑποχρεώσῃ ἄλλον ἐπιτροπικῶς, ὀφείλει νὰ φέρῃ εἰδικὴν ἐντολὴν αὐτοῦ.

ΑΠ. 134 (1892). Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι, κατὰ τὸ ἀρθ. 59' τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ἡ παραχώρησις ὑποθήκης ἐπ' ὀνόματι ἄλλου ἄνευ εἰδικῆς αὐτοῦ ἐντολῆς, ἐστὶν ἄκυρος· ἀλλ' ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ νόμου 16 § 1 Π (20.1) Βασιλ. 16 (25 2) φέροντος εἰς ἄλλου τὸ πρᾶγμα μου ὑποθεμένου ἐγὼ ἀποδέξωμαι, ἔκτοτε ἡ ὑποθήκη ἐρωται, ἢ ἀκυρότης αὕτη ἐκλείπει διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ κυρίου τοῦ εἰς ὑποθήκην δοθέντος πράγματος ἐγκρίσεως τῆς πράξεως, ἀναδρομικῶς ἐνεργούσης. Ἐπὶ τῆς ἐγκρίσεως δὲ ταύτης, οὐδὲν κοινὸν ἔχουσης πρὸς τὰς διορθώσεις, περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ ἀρθρ. 74 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἢ διατάξεις τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἀρθρου τούτου. Ὅτε δὲν ἤμαρτε τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ἀποφηνάμενον ἰσχυραν τὴν ἄνευ εἰδικῆς ἐντολῆς τοῦ Ε. παραχωρηθεῖσαν πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν ὑποθήκην ὑπὸ τοῦ Δ., ἀφοῦ ἐδέξατο ὅτι τὴν παραχώρησιν ταύτην ἐνέκρινε καὶ ἀπεδέξατο ὁ Ε.

Ἡ ἐγκρίσις δὲν χρήζει τῆς συμπράξεως τοῦ ὑπὲρ οὗ αὕτη. Ὅτε δύνανται νὰ δηλωθῇ καὶ ἐν συμβολαίῳ μετ' ἄλλου προσώπου· αἱ δὲ διατάξεις τοῦ νόμου, καθ' ἃ: ἐκ συμβάσεων μεταξύ ἄλλων δὲν παράγονται ἀποτελέσματα ὑπὲρ τρίτων, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν, προκείμενου λόγου περὶ ἐκχωρήσεως. Ἐπομένως ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ Ἐφετεῖον, δεξάμενον ὅτι ὁ Μ. ἐνέκρινε τὴν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ παραχωρηθεῖσαν ὑποθήκην, διὰ τοῦ μεταξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ Π. Κ. ὡς

πριθ. 9179 συμβολαίου, εἰς ὃ δὲν συνέπραξε καὶ ἡ Ἐθν., ἐφήρμοσε κακῶς τὰς προμνησθεῖσας διατάξεις, ἐστὶν ἀπορριπτέος.

60. Οἱ ξένοι καὶ οἱ ἄγνωστοι ὀφείλουσιν ν' ἀποδείξουν τὴν ταυτότητά των. Ὅργ. Δικ. 182.

61. Ἐχουν ἰδίως ἐξουσίαν νὰ αἰτῶσιν ἐγγραφήν ὑποθήκης ἢ προσημείωσιν δι' ἄλλον οἱ ἐξῆς. — 1. οἱ πιστωταὶ τοῦ χρεώστου, ὅστις ἔχει ἀπαίτησιν χορηγοῦσαν εἰς αὐτὸν δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης, ἂν ἀπὸ τὴν παραλείψιν τῆς ἐγγράφης τῆς δύναται νὰ προέλθῃ βλάβη εἰς τὰς ἰδίας των ἀπαιτήσεις (*) — 2. οἱ ἐγγυηταὶ τοῦ χρεώστου, ἂν ὁ πιστωτής, ἔχων δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης, ἀμελήῃ τὴν ἐγγραφήν τῆς. — 3. ὁ ἐπίτροπος ἢ ὁ κηδεμὼν, πᾶς συγγενής, ἢ, ἐν ἑλλείψει αὐτοῦ, πᾶς φίλος τοῦ ἀνηλίκου, αἱ ἀρμόδιοι ἀρχαί, (**) καθὼς καὶ ὁ ἀνηλιξ αὐτός, (***) ἔχουν τὸ δικαίωμα, ὁ δὲ ἀντεπίτροπος καὶ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ζητήσουν τὴν ἐγγραφήν τῆς ὑποθήκης τῶν ἀνηλίκων ἢ τῶν ἀπηγορευμένων ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν ἐπιτρόπων, τῶν κηδεμόνων, καὶ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν γονέων τῶν ἀνηλίκων διὰ τὴν πατρικὴν, μητρικὴν, ἢ ἄλλως ἀποκτημένην ἐπὶ τῆς ἀνηλικιότητός των περιουσίαν αὐτῶν. — Ἐὰν παραλειφθῇ ἡ ἐγγραφή, καὶ πηγᾶσθαι ἐκ τούτου βλάβη εἰς τὸν ἀνήλικα, οὗτος δύναται νὰ ζητήσῃ ἀποζημιώσιν ἀπὸ τὸν ἀντεπίτροπον καὶ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον. — 4. Ὁ ἀνὴρ ὀφείλει νὰ αἰτήσῃ

* Ἄρθρ. Ἐμπορ. νόμου, καθ' ὃ οἱ σύνδικοι τῆς πτωχεύσεως ὀφείλουσι νὰ ἐγγράφωσιν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῶν ὀφειλετῶν τοῦ πτωχευαντος τὰς ὑποθήκας, ὧν τοὺς τίτλους εἶχε κεκτημένους ὁ πτωχεύσας.

** Πολ. Δικ., 650, 652, 492. Ν. περὶ ἐπιτρ., 22. 30 ἔ. 81. Ὅργ.

*** Ἄρθρ. 104 τοῦ περὶ ἐπιτρ. νόμου, καὶ 74 Πολ. Δικ., καθ' ἣν καὶ αὕτη ἡ δικαστικὴ παράστασις ἐπιτρέπεται τοῖς ἀνηλίκοις, προσιζουσι τὴν διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν.

τὴν ἐγγραφήν τῆς ὑποθήκης τῆς συζύγου του δύναται νὰ τὴν αἰτήσουν καὶ ἡ γυνή, καὶ πᾶς συγγενῆς αὐτῆς. Ἐὰν ἡ εἰς γάμον συνερχομένη γυνὴ ἦναι ἀνήλιξ, ὁ ἐπίτροπος, ὁ ἀντεπίτροπος, καὶ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον ὀφείλουν, ἐπὶ ἰδίᾳ αὐτῶν εὐθύνη, νὰ ἐγγράφουν τὴν ὑποθήκην ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἀνδρός. Πᾶσα δὲ συμφωνία μεταξὺ τῶν συζύγων περὶ τῆς μὴ ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης ταύτης εἶναι ἄκυρος.—5. Ἐπίτροποι, κηδεμόνες, καὶ σύζυγοι, ὅσοι παραμελοῦν νὰ αἰτήσουν τὴν ἐν τοῖς προηγουμένοις 3 καὶ 4 παραγράφοις διαλαμβανομένην ἐγγραφήν, καὶ δίδουν ὑποθήκης δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἀκινήτων αὐτῶν κτημάτων, ἢ συγχωροῦν νὰ γένῃ ἐπ' αὐτῶν ἐγγραφή, πρὶν οὗτοι ἐνεργήσωσι τὴν ἐγγραφήν τῆς ὑποθήκης τῶν ἀνηλίκων, ἢ τῶν γυναικῶν, ὑπόκεινται εἰς πολιτικὴν φυλάκισιν, φυλαττομένων πρὸς τοῦτοις τῶν ποινῶν, εἰς ὅσας δώσουν τυχὸν χώραν αἱ πράξεις των. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2136 ε.).

Εἰσηγητικὴ ἐκθεσίς τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης.

«Τὸ ἀρθ. 61 § 3 δίδει τὸ δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης διὰ τῶν ἀνηλίκων ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῶν ἐπιτρόπων κτλ. εἰς τὸν ἐπίτροπον, τὸν κηδεμόνα, τὸν ἀντεπίτροπον, τὸ συγγενικὸν συμβούλιον καὶ εἰς τὰς ἀρμοδίαι ἀρχάς, εἰς κανένα ὁμως ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιβάλλει τὸ ἔσογον τοῦτο ὡς ὑποχρέωσιν ὁ Βασιλ. νόμος ἀρθρ. 104 § 4, θεωρῶν ὅτι ἐκ τοιαύτης διατάξεως θέλει πηγᾶσαι μεγίστη βλάβη εἰς τὸν ἀνήλικα, ἀφοῦ δίδει τὸ δικαίωμα καὶ εἰς ἕκαστον συγγενῆ τοῦ ἀνηλίκου νὰ ἐγγράψῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ὑποθήκην, ὑποχρεοῖ πρὸς τοῦτο τὸν ἀντεπίτροπον καὶ τὴν ἀφορεῖουσαν ἀρχήν, ὅθεν καὶ ἐπιτρέπει κατ' αὐτῶν τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν ἢ τοιαύτη διατάξις φαίνεται καὶ εἰς ἡμᾶς ἀναγκασιότατη. ἂν ἄλλως θέλωμεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὸν ἀνήλικα καὶ δὲν θέλωμεν νὰ φανοῦν μάταιαι ὅλαι αἱ περὶ ἀνηλίκων διατάξεις τοῦ νόμου. Εἴμεθα λοιπὸν γνώμης νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἀρθρον ὡς ἐξῆς:

«Ὁ ἐπίτροπος ἢ ὁ κηδεμὼν, πᾶς συγγενῆς τοῦ ἀνηλίκου καὶ αἱ ἀρμοδίαι ἀρχαὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα, ὁ δὲ ἀντεπίτροπος καὶ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον ὀφείλουν νὰ αἰτήσουν τὴν ἐγγραφήν τῆς ὑποθήκης τῶν ἀνηλίκων ἢ τῶν ἀπηγαρευμένων ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν ἐπιτρόπων τῶν κηδεμόνων ἢ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν γονέων τῶν ἀνηλίκων διὰ τὴν πατρὶ-

αίν, μητρικήν ἢ ἄλλως ἀποκτημένην ἐπὶ τῆς ἀνηλικίας των περιουσίαν αὐτῶν.

α' Ἐὰν παραλειφθῇ ἡ ἐγγραφή καὶ πηγάζῃ ἐκ τούτου βλάβη εἰς τὸν ἀνήλικα, οὗτος δύναται νὰ αἰτήσῃ ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὸν ἀντεπίτροπον καὶ συγγενικὸν συμβούλιον.

α' Ὁ δεῦτερος § τοῦ ἄρθρου τούτου ἂν καὶ ὀρθὸς κατὰ τὸ γαλλικὸν δίκαιον, εἶναι ὅμως ἐσφαλμένος ὡς πρὸς τὸ ρωμαϊκόν, κατὰ τὸ ὅποιον ὅταν ὁ πατὴρ ζῇ οὔτε ἀντεπίτροπος οὔτε συγγενικὸν συμβούλιον ὑπάρχει, ἐπειδὴ δὲ τώρα ἔχει ἰσχὺν τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον, ἤθελε πηγάζει ἐκ τούτου παντελῆς ἔλλειψις ἀνθρώπου ἔχοντος δικαίωμα εἰς ἐγγραφήν τῆς ρηθείσης ὑποθήκης πρὸς ἀποφυγὴν τούτου τὸ σχέδιον εἶχε τοὺς δύο παραγράφους εἰς ἓνα δι' οὗ πρῶτον μὲν ἐπροβλέποντο τὰ ἀνάγκαία, ἂν εἰς τὸ μέλλον μεταβληθῇ ἡ περὶ τούτου νομοθεσία κατὰ τὸ γαλλικὸν δίκαιον, δεῦτερον δὲ δίδουσι τὸ δικαίωμα τῆς ἐγγραφῆς καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς ὥστε νὰ ὑπάρχῃ διάταξις ἐφαρμοζομένη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ προκειμένου παραγράφου ἢ ἑνωτικῆ αὐτῆ τῶν δύο παραγράφων μὲς φαίνεται καταλληλοτάτη, ὥστε εἰμεθα γνώμης νὰ τροπολογηθῇ τὸ ὅλον τοῦ ἄρθρου ὡς ἐφεξῆς (ἴστωι ὡς ἐν τῷ κειμένῳ).

ΑΠ. 130 (1870), 140 (1885), 58 (1886) [Τῆς ὁλομελείας]. Ὁρίζοντες τοῦ ἄρθρου 61, ὅτι πᾶσα συμφωνία μεταξὺ τῶν συζύγων περὶ τῆς μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης εἶναι ἄκυρος, ἐπιτεταί, ὅτι ὁ νομοθέτης ἤθελε νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν προικίαν περιουσίαν τῆς συζύγου κατὰ πάσας ἐκ μέρους τοῦ συζύγου κούτης πίεσεως. Ὅθεν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου ἀποβλέποντες, δεόν νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι οὐδὲ νὰ παραιτηθῇ δύναται ἡ σύζυγος τὴν ἅπαξ ἐγγραφεῖσιν ὑποθήκην, ἐκτὸς ἂν, παρατιουμένη αὐτήν, ἐγγράψῃ ἐπὶ ἐτέρου ἀκινήτου ὑποθήκην ἀσφαλίζουσαν τὴν προίκα.

ΑΠ. 268 (1855) 49 (1885). Ἡ παραίτησις, οὐδόπως ἀπαγορευομένη, εἶναι ἔγκυρος.

ΑΠ. 262 (1869). Ἡ συναίνεσις τῆς γυναικὸς ἐξάλειψις ὑποθήκης, ἐγγεγραμμένης ἐπὶ κτήματος τοῦ συζύγου τῆς πρὸς ἐξασφάλισιν ἐξωπροίκου ἀπαιτησεὺς τῆς, λόγῳ ὅτι εἴθεον εἶχεν ἐκανοποιηθῇ διὰ τὴν ἀπαιτησίν τῆς ταύτης ἐν μέρει μὲν διὰ πληρωμῆς, ἐν μέρει δὲ δι' ἄλλης ἀσφαλείας (εἰκονικῶς), ἀντίκειται εἰς τὸ Βελγικόν νόμον καὶ εἶναι ἄκυρος (N. 17 § 1 Π. 16. 1. Βασ. 26. 7. 48 ἐδ. 8) καὶ προτιμᾶται ἡ γυνὴ τοῦ μεταγενεστέρου ἐνυποθήκου δανειστοῦ. Τὸ δὲ γεγονός, ὅτι αὗτος ἐγίνωσκε τὴν εἰκονικότητα τῶν πράξεων τῆς γυναικὸς δύναται ν' ἀποδειχθῇ καὶ διὰ μαρτύρων, προκειμένου καὶ περὶ ἀδυναμίας ἐγγράφου ἀποδείξεως.

ΑΠ. 120 (1890). Πρὸς ἀσφάλειαν τῆς πρὸ γάμου δωρεᾶς, δὲν χορηγεῖται τῇ γυναικὶ δικαίωμα ἐγγραφῆς ὑποθήκης.

ΑΠ. 44 (1885). Ἐκ τῆς περικοπῆς τοῦ ἄρθ. 61 ἐδ. 4 τοῦ νόμου περὶ ὑποθηκῶν πᾶσα δὲ συμφωνία περὶ μὴ ἐγγραφῆς τῆς ὑπο-

θήκης ταύτης είναι άκυρος» έπεται άναντιρρήτως, ότι κατ' αὐτὴν δὲν εἶναι άκυρος ἡ συμφωνία, δι' ἧς ἡ γυνή, ἐνήλικος οὖσα, παραιτεῖται τῆς ὑπὲρ τῆς προικὸς αὐτῆς ἐγγραφείσης ὑποθήκης, ἀφοῦ ἡ ἐξελίψις αὐτῆ εἶναι ἀναγκαῖα συνέπεια τῆς ὡς ἐκ τῆς παραιτήσεως ταύτης ἐπελθούσης ἀποσθέσεως τοῦ ἐνυποθήκου αὐτοῦ δικαιώματος (νόμου ὑποθ. 50 § 3, 77 καὶ 79 § 1)· οὐδαμῶς ἀντίκεινται αἱ διατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικαίου, διότι ὡς συνάγεται ἐκ τῶν Ν. 8 πρ. Π. (16. 1) Ν. 11 καὶ 27 Κῶδ. (4. 59) Βασ. 26 7, 75 Ν. 11 Π. (20. 7) Βασ. 25, 8, 11 Ν. 17 Π. (23. 4) καὶ Βασ. 2-, 5, 15, ἡ παραίτησις ὑποθήκης, ὡς καὶ ἡ καταβολὴ ἐξ ἰδίων δὲν ὑπήγατο εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ Βελλειανείου δόγματος, ἀλλὰ τοῦναντίον ρητῶς κατ' αὐτοὺς θεωρεῖται ἰσχύουσα ἡ παραίτησις τῆς ὑπὲρ προικὸς ὑποθήκης καὶ μόνη ἡ σύμβασις, δι' ἧς ἡ γυνή παραχωρεῖ εἰς ἄλλον τὴν προτεραιότητα τῶν δικαιώματος, ἀπαγορευεῖται, ὡς ἐμφαίνουσα ἄμεσον ἀνάμειξιν τῆς γυναικὸς εἰς ἄλλότριον χρεὸς. Ν. 17 § 1 Π. (16. 1) Βασ. ΚΖ, 4, 48.

ΑΠ. 30 (1870) 140 (1885) 58, 107 (1886). Κατὰ τὴν § 6 τοῦ ἀρθ. 61 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, πᾶσα μεταξὺ τῶν συζύγων συμφωνία περὶ μὴ ἐγγραφῆς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου χρησιμοποιήσης ὑπὲρ τῆς συζύγου ὑποθήκης (ἀρθ. 14 § 4) κηρύσσεται άκυρος· ἡ δὲ ἀπαγόρευσις αὕτη ἀναγκαιῶς συνεπάγεται καὶ τὴν τῆς παραιτήσεως ἐκ τῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης, ἥτις τότε καὶ μόνον δύναται νὰ ᾖναι ἰσχυρά, ὡσάκις δὲν παραβλάπτονται τὰ τῆς γυναικὸς συμφέροντα, ὅπερ συμβαίνει διὰ τῆς μεταθέσεως τῆς ἐγγραφῆς εἰς ἄλλα τοῦ συζύγου κτήματα, ἐξ ἰσοῦ ἀσφαλίζοντα τὰ ἐκ τῆς προικὸς κλπ. δικαιώματα τῆς συζύγου. Ταῦτα δ' ἔτι μᾶλλον ἐνισχύονται ἐκ τοῦ τελευταίου ἀρθροῦ τοῦ αὐτοῦ νόμου, δι' ὃ ἄκυροῦνται πᾶσαι ἐν γένει αἱ περὶ ὑποθηκῶν προϊσχύουσαι διατάξεις, ἐπαρκοῦς θεωρηθέντος τοῦ διὰ τοῦ νόμου τούτου εἰσαχθέντος συστήματος πρὸς ρύθμισιν καὶ λύσιν παντὸς σχετικοῦ πρὸς τὰς ὑποθηκὰς ζητήματος· ἡ δὲ διαταξὶς τοῦ ἀρθ. 77 οὖσα γενικῆ, οὐδαμῶς ἐπιηραῖζει τὴν εἰδικὴν τοῦ ἀρθ. 91 § 4 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

ΑΠ. 2 (1901). [Ὀλομέλεια.] Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀρθρον 71 τοῦ καὶ ἐν ταῖς Ἰονίαις νήσοις δυνάμει τοῦ ΡΝ' νόμου ἰσχύοντος περὶ ὑποθηκῶν νόμου τῆς 1-1 Αὐγούστου 1836, αἱ ἐγγραφαὶ τῶν ὑποθηκῶν ἐφαλείφονται τῇ συγκαταθέσει τῶν ἐχόντων συμφέρον καὶ ἐκινῶν τῆτα πρὸς τοῦτο μερῶν· τὰ δὲ ἀρθρα 14 § 4 καὶ 61 § 4 αὐτοῦ ὀρίζουσιν ὅτι ἡ σύζυγος ἔχει νόμιμον ὑποθήκην ἐπὶ τῶν κινήτων τοῦ ἀνδρὸς πρὸς ἀσφάλειαν τῆς προικὸς τῆς καὶ ὅτι τὴν ὑποθήκην ταύτην ὀφείλει νὰ ἐγγράψῃ ὁ ἀνὴρ, δύνανται δὲ νὰ αἰτηθῶσι τὴν ἐγγραφὴν καὶ ἡ γυνή, πᾶς συγγενῆς ἢ ἐπίτροπος αὐτῆς καὶ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, πᾶσα δὲ συμφωνία τῶν συζύγων περὶ μὴ ἐγγραφῆς αὐτῆς ἐστὶν άκυρος· διὰ τῶν διατάξεων τούτων ἡ νομοθετικὴ ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀνικανότητα τῆς γυναικὸς πρὸς προτάξιμ τῶν

συμφερόντων της, ήθέλησε νά εξασφαλίση τήν προίκα αὐτῆς, ὡς ἐνδιαφέρουσαν τήν δημοσίαν τάξιν, κατὰ πάσης ὑπὸ τοῦ συζύγου πίεσεως, ἥτις ὀφίσταται κατὰ μείζονα λόγον καί μετὰ τήν ὑπὲρ τῆς προικῆς ἐγγραφήν τῆς ὑποθήκης, ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀπαγόρευσις τῆς εἰρημένῃς συμφωνίας ἀναγκαστικῶς συνεπάγεται καί τήν ἀπαγόρευσιν τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἐγγραφείσης ὑποθήκης, ἄλλως τε δὲ ἡ ρηθῆντα ἀπαγόρευσις ἤθελεν ἀποβῆ μάταια, τῆς γυναικὸς δυναμένης, ἐνεκα τῆς πίεσεως τοῦ συζύγου ἢ τῆς πρὸς αὐτὸν ἄκρας ἐμπιστοσύνης, ὡς ἀπογυμνωθῆ πάσης ἀσφαλείας καί νά παραιτηθῆ ὑποθήκης, ἣν ὁ νόμος χάριν τῆς προστασίας αὐτῆς κρίνει ἀναγκαίαν, ἐνῶ, προκειμένου περὶ προστασίας παρεχομένης λόγω δημοσίου συμφέροντος, οὐκ ἐστὶν ἐπιτετραμένον αὐτῇ ὡς ἀποκρούσῃ τὸ εὐεργέτημα τοῦτο καί νά ἀναιρέσῃ διατάξιν τοῦ νόμου δημοσίαις τάξεως.

ΑΠ. 237 (1899). Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον ἀπέρριψε τήν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιούσης περὶ ἀκυρώσεως τῆς δυνάμει τοῦ 17620 (1884) συμβολαίου ἐξαλείψεως τῆς πρὸς ἀσφάλειαν τῆς προικῆς αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου τοῦ ἀνδρός τῆς ἐγγραφείσης ὑποθήκης, διότι, ὡς δέχεται, ἡ ἐξαλείψις ἐγένετο συνεπείᾳ τοῦ ἀνωτέρω συμβολαίου, δι' οὗ ἡ ἀναιρεσιούσα παρητήθη τῆς ὑποθήκης, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ συμβολαίῳ ἀναφέρεται καί ἡ 2 (1883) ἀπόφασις τελεσιδικίας τῶν ἐν Κερκύρᾳ Πρωτοδικῶν, δι' ἧς τῇ αἰτήσεϊ τοῦ ἀναιρεσιούτου ἐπετραπή αὐτῇ νά παραιτηθῆ τῆς ὑποθήκης ταύτης, ἥτοι τῇ ἀδείᾳ τοῦ δικαστηρίου καί ἐπὶ τῇ βάσει δημοσίου ἐγγράφου, ἡ τοιαύτη δὲ ἐξαλείψις, καί ἂν ἢ ἄκυρος λόγω τοῦ ἀρθ. 61 τοῦ νόμου περὶ ὑποθηκῶν δὲν ἠδύνατο νά παραιτηθῆ, ἔχει πλήρη ἰσχύν ἀπέναντι τοῦ μετ' αὐτὴν ἀγορεύσαντος τοῦ ἀκινήτου ἀναιρεσιδλήτου, ἐνεκα τῆς ἀρχῆς τῆς δημοσιότητος, ἣν ὁ Νόμος Ὑποθηκῶν καθιεροῖ, μὴ δυναμένου τοῦ τρίτου νά βλαρθῆ ἐκ τῆς ἀνατροπῆς τῆς ἐξαλείψεως δι' ἀπορρήτους λόγους· οὕτω δὲ ἀπαρηνάμενον ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὸν περὶ Ὑποθηκῶν Νόμον, διότι κατὰ τὰ ἀρθ. 77 αὐτοῦ, καθ' ὃ αἱ ἐγγραφαὶ τῶν ὑποθηκῶν ἐξαλείφονται τῇ συγκαταθέσει τῶν ἐχόντων συμφέρον καί ἱκανότητα πρὸς τοῦτο μερῶν καί 61 § 4 ὅπερ ὀρίζον, ὅτι ὁ ἀνὴρ καί ἡ γυνή, πᾶς συγγενῆς ἢ ὁ ἐπίτροπος αὐτῆς καί τὸ συγγενικὸν συμβούλιον ὀφείλουσι νά ἐγγράψωσι τήν ὑποθήκην πρὸς ἀσφάλειαν τῆς προικῆς καί ὅτι πᾶσα συμφωνία τοῦ συζύγου περὶ τῆς μὴ ἐγγραφῆς αὐτῆς εἶναι ἄκυρος, ἔχει τήν ἐννοίαν, ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς συμφωνίας περὶ μὴ ἐγγραφῆς, φέρει ἀναγκαστικῶς καί τήν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐξαλείψεως τῆς ἐγγραφῆς, καθόσον ἡ ἀπαγορευτικὴ διατάξις τῆς συμφωνίας περὶ μὴ ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης ἤθελεν ἀποβῆ μάταια, ἐάν ἐπειρέπετο ἡ παρὰ τῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης καί ἡ γυνὴ ἤθελε στερηθῆ πάσης ἀσφαλείας, ἢ διὰ τοῦ 17620 (1883) συμβολαίου παρὰ τῆς τῆς ἀναιρεσιούσης ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἀνδρός τῆς ἐγγεγραμμένης ὑποθήκης ἀνίσχυρός ἐστίν, ἀδιάφορον δ' ἐστίν ὅτι ἐγένετο τῇ ἀδείᾳ τοῦ πρωτοδικείου διὰ τῆς 2

(1883) ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῆς, ἥτις οὔτε δεδικασμένου ἰσχύϊν δύναται νὰ ἔχῃ, οὔτε στηρίζεται εἰς διάταξιν τινὰ τοῦ νόμου, ὡς ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ γενομένη δύναμις τοῦ συμβολαίου τούτου ἐκ τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν ἐξάλειψις τῆς ὑποθήκης ταύτης ἄκυρος ἐστὶ καὶ μὴ οὐσα καὶ ἀπέναντι τοῦ μετ' αὐτὴν δι' ἀγορᾶς τὰ ἀκίνητα κτήματα τοῦ ἀνδρὸς ἀποκτήσαντος ἀναίρεσιβλήτου, ὅστις ἠδύνατο νὰ πληροπορηθῇ ἐκ τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν, ὅτι ἡ συναίνεσάσα εἰς τὴν ἐξάλειψιν ἦν ἡ σύζυγος τοῦ καθ' οὗ ἡ ὑπὲρ τῆς προκίρας τῆς ὑποθήκης καὶ ὤφειλεν ἐκ τοῦ νόμου νὰ γινώσκῃ ὅτι ἡ τοιαύτη συναίνεσις ἦν ἄκυρος, ἐπομένως ἐντεῦθεν δὲν παρὰβιάζεται ἡ ἀρχὴ τῆς δημοσιότητος.

62. Ἄν ὁ πιστωτῆς ἀρνήται νὰ παραδώσῃ ἢ νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν τ' ἀπαιτούμενα εἰς ἐγγραφήν τῆς ὑποθήκης ἐγγραφα, τὰ τρίτα πρόσωπα, ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, δύνανται νὰ τὸν ὑποχρεώσουν διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ νὰ ἐγγράψῃ ὁ ἴδιος τὴν ὑποθήκην, ἢ νὰ παραδώσῃ τὰ ἐγγραφα εἰς τὸν αἰτοῦντα, ἢ εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Πότε δὲν εἶναι δεκταὶ αἱ ἐγγραφαὶ καὶ αἱ προσημειώσεις.

63. Ὅταν ἡ περὶ ἐγγραφῆς ὑποθήκης αἰτήσις δὲν φέρῃ ὅσα ἀπαιτοῦνται δι' αὐτήν, ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν ὀφείλει νὰ τὴν περιορίσῃ εἰς προσημείωσιν, ἂν ἔχῃ τοὺς ἀναγκαίους διὰ ταύτην ὄρους.

64. Ὅταν διὰ δικαστικῆς πράξεως ἀπαγορευθεῖν ἢ περαιτέρω ἐγγραφή τῶν ὑποθηκῶν καὶ αἱ προσημειώσεις ἐπὶ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν, εἰς τὸν ὅποιον ἀνηγγέλθη ἐπισήμως ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη, κάμνει μνεῖαν τούτου εἰς τὸ οἰκτεῖον φύλλον τοῦ βιβλίου τοῦ, καὶ δὲν δύναται πλέον νὰ καταχωρίσῃ εἰς αὐτὸ κάμμίαν ἐξ αὐτῶν.

ΑΠ. 140 (1849). Τοῦ ἄρθρου 959 τῆς πολιτ. διοικονομ. καὶ ἐπ.

δεικνύσαν ότι από τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην γενομένης κοινοποιήσεως τῆς κατασχέσεως ἀκινήτου κτηματός αὐτοῦ στερεῖται οὗτος τοῦ δικαιώματος τῆς διαθέσεως αὐτοῦ, δι' ὃ εἶναι αὐτοδικαίως ἄμενος πᾶσα ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ὑπ' αὐτοῦ παραχωρηθεῖσα ὑπόθηκη, ἔπεται, ὅτι δύναμει τοῦ νόμου ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως δύνανται νὰ ἐγγραφῶσι καὶ μετὰ τὴν εἰρημένην κοινοποίησιν τῆς κατασχέσεως ὑποθήκαι μέχρι τῆς κατατάξεως, καθ' ὅτι αὗται δὲν ἀπορρέουσιν ἀπὸ τῆς θελήσεως τοῦ ὀφειλέτου.

ΑΠ. 241 (1854). Εἰ καὶ διατάσσεται δὲ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 960 τῆς ποιν. δικον. ἡ ἐγγραφή τῆς κατασχέσεως τοῦ ἀκινήτου εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν πρὸς ὀδηγίαν τῶν τρίτων, οὐχ ἤτιον μὴ διατασσομένης ταύτης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως (περιοριζομένου μόνου τοῦ νόμου εἰς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως εὐθύνην, ἣν ἐπιβάλλει εἰς τοὺς ἐπιφορτισμένους τὴν φροντίδα τῆς ἐγγραφῆς ὑπαλλήλους), ἔπεται ὅτι ὑποθήκη, μετὰ τὴν κατάσχασιν καὶ τὴν περὶ αὐτῆς εἰδοποίησιν πρὸς τὸν ὀφειλέτην παραχωρηθεῖσα, εἶναι ἄισχυρος.

65. Ὄταν τις δεχθῆ κληρονομίαν μὲ τὴν ἐξ ἀπογραφῆς ὠφέλειαν, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐγγραφῆ ὑπόθηκη ἢ προσημείωσις ἐπὶ τῶν κληρονομικῶν κτημάτων πρὸς βλάβην τῶν ὑπαρχόντων πιστωτῶν τῆς κληρονομίας. (Γαλλ. ἀστ. 2146 ἐδ. 2. Βαυαρ. Ν. 75.)

ΑΠ. 24 (1843). Ἡ διάταξις τοῦ 65 ἀρθροῦ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ὑποθηκῶν ἐγγραφομένων ἐπὶ ἀποβληθείσης καὶ ἐκκειμένης κληρονομίας ἀνευ διακρίσεως μεταξὺ τίτλου κτηθέντος πρὸ τῆς ἀποβολῆς ἢ μετὰ τὴν ἀποβολὴν αὐτῆς, διότι μόνον τὸ ἐπόμενον ἀρθρον ὡς πρὸς τὴν περίπτωσιν τῆς τοῦ χρεώστου χρεωκοπίας ποιεῖται τοιαύτην διακρίσιν.

Ἐρ. Ἀθηνῶν 1120 (1893). Ἐνῶ καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὀφειλέτου δυνατόν νὰ ἐγγραφῶσιν ὑποθήκαι (Ν. περὶ ὑποθ. 71), μάλιστα δὲ νόμιμοί τινες τίτλοι διὰ τοῦ θανάτου γεννώμενοι (ἀρθρ. 11 & 8) μόνον μετ' αὐτὸν εἰσιν ἐγγραφῆς δεκτικοί, διὰ τοῦ ἀρθρ. 65 καθορίζεται ὅτι οὐχὶ πᾶσαι αἱ μετὰ τὸν θάνατον ἀνωτέρω ἐγγραφῆς ἔχουσι πλήρη τὴν ἐνέργειαν, ἀν οἱ κληρονόμοι δεχθῶσιν ἐξ ἀπογραφῆς τὴν κληρονομίαν· τὸ ἀρθρον δὲ τοῦτο, (τοῦ νόμου μὴ ποιοῦντος διακρίσιν), ἀφορᾷ καὶ εἰς τὰς ἐγγραφομένας ὑποθήκας ἢ προσημείωσεις μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς κληρονομίας ἐπὶ τῇ ὠφελείᾳ τῆς ἀπογραφῆς ὑφ' οὐδὲποτε πιστωτοῦ τῆς κληρονομίας, καὶ ἀνευ διακρίσεως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐκτήθη ὁ ὑποθηκικός τίτλος, τούτεστι πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομηθέντος ἢ μετ' αὐτὸν, ὀρθῶς ἐρμηνεύμενον, ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐγγραφῆς δὲν ἐπηρεάζονται τὰ δικαιώματα τῶν πιστωτῶν τῆς κληρονομίας, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐγγραφή θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη.

66. Ἡ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης δὲν ἔχει ἰσχύν, ἂν ὁ τίτλος, δυνάμει τοῦ ὁποίου αἰτεῖται, ἀπεκτήθη ἐντὸς δέκα ἡμερῶν πρὸ τῆς δηλώσεως τῆς χρεωκοπίας τοῦ χρεώστου. Ἡ προσημείωσις δὲν ἔχει ὡσαύτως ἰσχύν, ὅταν στηρίζεται εἰς ὅσα ἐγγραφα μνημονεύει τὸ 23 ἄρθρον ἄρ. 1, ἂν ταῦτα ἀπεκτήθησαν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας. Πᾶσα προσημείωσις, στηριζομένη εἰς τὰς ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀριθ. 2 καὶ 3 τίτλους, καθ' ὅποιον καιρὸν καὶ ἂν ἔλαβον ὑπαρξιν οὗτοι, εἶναι ἄκυρος, ἂν ἔν ἐγγραφῇ πρὸ τῆς προθεσμίας ταύτης. — Αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἐφαρμοζονται ὅμως εἰς τὰς ὑποθήκας τὰς διδομένας παρ' ἐπιτρόπου ἢ κηδεμονος, πρὸς ἀσφάλειαν τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐπιτροπείας ἢ τῆς κηδεμονίας. — Ἐὰν δὲ ἀπαίτησίς τις προσημειωθῇ πρὸ τοῦ ἐν τοῖς ἄρθροις 64, 65, καὶ 66 § 1 καὶ 2 ὀρισμένου χρόνου, ἢ προσημείωσις δύναται, καὶ μετὰ τὴν κατάσχεσιν, ἢ τὴν γενομένην ἀπαγόρευσιν τῶν ἐγγραφῶν, νὰ μετατραπῇ εἰς πραγματικὴν ὑποθήκην. Ε. 449. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2146).

Ἰδιωτικὴ ἔκθεσις τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ δεκαήμερος προθεσμία δὲν μᾶς φαίνεται τόσον κατάλληλος τοιαῦται προθεσμίας οὐσα τυχηραὶ καὶ αὐθαίρετοι δὲν εἶναι ἀρμόδιαι πρὸς βᾶσιν νομίμου τεκμηρίου· αὗται καταθλίβουσι τοὺς ἀκάκους καὶ εὐλικρινεῖς πιστωτὰς χωρὶς νὰ ἐμποδίζωσι τοὺς πονηροὺς, οἵτινες μᾶλλον ἐμψυχόνονται ἐκ τούτου εἰς τὰς διαφόρους πονηρίας τῶν (de Gönner tome 1. seite 558)· μολοταῦτα, ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη εὐρίσκειται καὶ εἰς τὸν ἐν ἰσχύϊ ἐμπορικὸν νόμον καὶ συνέχεται μετὰ τὰς ἄλλας αὐτοῦ, διὰ τοῦτο δὲν ἐγκρίνομεν μὲν νὰ ἐξαλειφθῇ παντάπασι νομιζομεν ὅμως ἀναγκαιότατον νὰ ἐξαιρεθῇ μία περίπτωσις, ἂνευ τῆς ὁποίας τὸ ἄρθρον ἤθελεν ἐπιφέρει ὀλεθριώτατα ἀποτελέσματα· ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι νὰ περιστείλῃ τὸν χρεώστην ἀπὸ δολίας συνεννοήσεως μετὰ τινῶν πιστωτῶν καὶ ν' ἀποφύγῃ πᾶσαν ἀθέμιτον κατὰ τῶν πιστωτῶν πράξιν τοῦ χρεώστου· τούτο δύναται νὰ συμβῇ εἰς τοὺς ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως καὶ δικαστικῆς ἀποφάσεως διδομένους τίτλους, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς παρὰ τοῦ νόμου χορηγούμενους εἰς ὄσους προαπαιτεῖται ἰδιωτικὴ πράξις· τούτο ὅμως δὲν ὑπάρχει εἰς τὰς ὑποθήκας τῶν ἀνηλίκων ἐπὶ τῶν ἐπιτρό-

πων, καθότι ἡ μὲν περίπτωσης τῆς ἐπιτροπίας εἶναι τυχηρά, ἡ δὲ ἀναλαβὴ αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐπιτρόπου καθήκον ἐπιβαλλόμενον εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ νόμου· τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ μεταρρυθμισθέντος γαλλικοῦ ἐμπορικοῦ νόμου τῶν Κάτω Χωρῶν (Vie Litre troisième titre premier division première art 8) νομίζομεν λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ ἡ εἰς περικοπὴ εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου παραγράφου τοῦ ἄρθρου τούτου, ἢ διάταξις αὐτὴ δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς ὑποθήκας τὰς δεδομένας παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος πρὸς ἀσφάλειαν τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐπιτροπίας ἢ τῆς κηδεμονίας.

ΑΠ. 302 (1860). Ἐπειδὴ κατὰ ἄρθρα 437 καὶ 441, 442, συνδυασμένα ἀλλήλοις, λογίζεται ὡς πτωχεύσας ὁ ἔμπορος, ὅστις παύει τὰς πληρωμὰς αὐτοῦ· ὁ χρόνος δέ, ἐφ' οὗ ἤρξατο οὗτος διατελῶν ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ, συνάγεται εἴτε ἀπὸ τῆς φυγῆς αὐτοῦ, εἴτε ἀφ' ἧς κλείσι τὰς ἀποθήκας αὐτοῦ ἢ ἀρνηθῇ τὴν ἐξόφλησιν ἐμπορικῆς ὑποχρέωσως. Ἄλλα τὰ περιστασιακά ταῦτα δὲν ἀρκοῦσι μόνον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐνάρξεως τῆς πτωχεύσεως, διότι ὁ νόμος προσαπαιτεῖ καὶ τὴν παῦσιν τῶν πληρωμῶν, καὶ τὴν κυρίαν ἀποδειξιν τῆς πτωχεύσεως ἢ τὴν περὶ ταύτης δηλοποίησιν τοῦ πτωχεύσαντος. Ἐντεῦθεν δὲ προκύπτει προφανῶς, ὅτι πτωχεύσας δύναται τις νὰ ἦναι καὶ νὰ κηρυχθῇ καὶ μὴ τυχὸν δηλοποιήσας πρότερον ποσῶς τὴν πτώχευσιν αὐτοῦ εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον. Ὅθεν τὸ 66 ἄρθρον τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καθ' ὃ ἡ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης δὲν ἰσχύει, ἂν ὁ τίτλος, οὗ δυνάμει αἰτεῖται, ἐκτίθῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν πρὸ τῆς δηλώσεως τῆς χρεωκοπίας τοῦ χρεώστου, δὲν ἐννοεῖ τὴν δηλοποίησιν, ἣν κατὰ τὰ ἄρθρα 433 καὶ 441 τοῦ ἐμπορ. νόμου δεῖται νὰ ποιησῆται ὁ πτωχεύσας, ἀλλὰ τὴν εἰς τὸ κοινὸν φανέρωσιν τῆς πτωχεύσεως τοῦ ἐμποροῦ· ἡγουν αἱ 10 ἡμέραι ἀριθμοῦνται ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν γνωστοποιεῖται δημοσίως ἡ πτώχευσις διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 441 τοῦ Ἐμπ. Ν. διαγραφομένων μέτρων.

ΑΠ. 243 (1865). Ἐπειδὴ, κατὰ ἄρθρα 441 καὶ 444 ἐμπορ. νόμου, ἡ πτώχευσις δύναται νὰ κηρυχθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, οὐ μόνον ἐπὶ τῇ αὐτῇ ὀριζομένη δηλοποιήσει τοῦ πτωχεύσαντος, ἀλλὰ καὶ ἄνευ τοιαύτης δηλώσεως ἐπὶ τῇ βάσει ἁπλῆς τῆς κηρῆς περὶ τῆς πτωχεύσεως φήμης, ἀρχεται δὲ ἡ πτώχευσις οὐχὶ ἀπὸ τῆς δηλοποιήσεως τῆς κηρυττούσης αὐτὴν ἀποφάσεως, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἡμέρας, εἰς ἣν ἡ ἀπόφασις δηλώνει τὴν ἐναρξιν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἐντεῦθεν προκύπτει σαφῶς ὅτι τὸ ἄρθρ. 66 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καθ' ὃ ἡ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης, ἢ προσημειώσεως, δὲν ἰσχύει ἂν ὁ τίτλος, ἐφ' οὗ στηρίζεται, ἀπεκτίθῃ ἐντὸς τῶν δέκα ἡμερῶν πρὸ τῆς δηλώσεως τῆς χρεωκοπίας τοῦ χρεώστου, ἂν ἐννοεῖ τὴν δι' ἀποφάσεως κήρυξιν τῆς πτωχεύσεως, ἡγουν τὴν δημοσίευσιν αὐτὴν τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως, ὡς ὁ ἀνακίρεσιών ὑπο-

στηρίζει, ἀλλὰ αὐτῆς πτωχεύσεως τὴν ἐναρξιν, ἣν ἡ ἀπόφασις ἐδήλωσεν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκ τοῦ μνησθέντος νόμου πηγάζουσα ἀκυρότης δὲν ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀποδείξεως δολίας τινὸς μεταξὺ τοῦ δανειστοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου συνεννοήσεως ἢ ἐκ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἡ ἀπαίτησις τοῦ δανειστοῦ ἐγενήθη, ἀλλὰ μόνον ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ἀποκτήσεως τοῦ τίτλου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ τῆς ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως ἐγγράφη· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, καθὰ τὸ ἐφετείον βεβαιοῖ, ὁ τίτλος οὗτος εἶναι μεταγενέστερος τῆς ἐναρξεως τῆς πτωχεύσεως τοῦ ὀφειλέτου· ἐπομένως τὸ εἰς τὴν ἔλλειψιν τοῦ δόλου περιστρεφόμενον παράπικον καὶ ὁ λόγος ὅτι ἡ ἀπαίτησις ἦτο ἀργαιότερα τῆς ἐναρξεως τῆς πτωχεύσεως ἀποβαίνουσι ἀνευ ἐπιρροῆς.

Ἐν Γαλλίᾳ, ὅτε ἴσχυεν ἐκεῖ τὸ εἰρημνόμενον 443 ἀρθρον, εἶπον ὅτι ἡ ἀκυρότης ἀναφέρεται εἰς μόνας τὰς ἐν τῷ δεκαημέρῳ ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως ὑποθήκας καὶ προνόμια, οὐχὶ δὲ εἰς τὰς ἐκ τοῦ νόμου. Κατὰ τὸ ἀρθρ. 66 τοῦ ἡμετ. περί ὑποθ. νόμου μία μόνη ἐξαίρεσις μνημονεύεται ὑπὲρ ἀνηλικῶν καὶ ἀπηγορευμένων, τοῦθ' ὅπερ ἐπικυροῖ τὸν κανόνα.

ΑΠ. 173 (1862). Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 443 Ἐμπορ. Νόμου, οὐδεὶς δύναται ν' ἀποκτήσῃ προνόμιον ἢ ὑποθήκην ἐπὶ κτημάτων τοῦ πτωχεύσαντος κατὰ τὰς δέκα ἡμέρας, τὰς πρὸ τῆς ἐναρξεως τῆς πτωχεύσεως· ἡ διάταξις δ' αὕτη ὤρθη πρὸς ἀσφάλειαν τῶν δικαιωμάτων τῶν δανεισῶν τοῦ πτωχεύσαντος καὶ πρὸς ἀποτροπὴν πάσης τυχόν προγενεστέρας συνεννοήσεως αὐτοῦ μετὰ τινος δανειστοῦ, καθ' ἣν ἐκεῖνος ἤθελε παρέξει αὐτῷ δικαίωμα προτιμήσεως ἐπὶ τῶν κτημάτων του, κατὰ τὰς παραμονάς τῆς πτωχεύσεώς του, καὶ οὕτως ἤθελε βλάψῃ τοὺς ἄλλους δανειστάς του. Ὅθεν ἐντεῦθεν συνάγεται, ὅτι ἡ ἀκυρότης τῆς δοθείσης τυχόν παρὰ τοῦ πτωχεύσαντος εἰς τινὰ δανειστὴν ὑποθήκης δὲν εἶναι ἀπόλυτος, ἀλλὰ σχετικὴ, ὡς ἀφορῶσα τὸ συμφέρον μόνον τῆς ομάδος τῶν δανεισῶν, καὶ ἐπομένως ἐνεκὰ τούτου νὰ προταθῇ ὑπὸ μόνον αὐτῆς τῆς ομάδος, ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου τῆς, οὐδέποτε δὲ ὑπὸ τοῦ πτωχεύσαντος καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ δυναμένου νὰ προσβάλῃ τὴν ἰδίαν του πρᾶξιν, δι' ἧς δέδωκε τὸ δικαίωμα εἰς τὸν τοιοῦτον δανειστὴν νὰ ἐγγράψῃ τὴν ὑποθήκην· παραδεχθὲν δὲ τὸ ἐφετεῖον ὅτι ἡδύνατο καὶ ἡ πτωχεύουσα εἰσαίρεσις νὰ προτείνῃ τὴν εἰρημνὴν ἀκυρότητα ἐπὶ λόγῳ, ὅτι, ἀποκατασταθεῖς τῆς ἐταιρίας εἰς τὴν προτέραν τῆς κατάστασιν διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ ἀποδοθείσης αὐτῇ ὅλης τῆς περιουσίας τῆς, ἐξεχωρήθη σιωπηρῶς εἰς αὐτὴν καὶ ἡ παρὰ τῶν συνδικῶν κινηθεῖσα περὶ ἐξαλειψεως τῆς ὑποθήκης ἀγωγή, ἐν ᾧ τοιαύτη ἀγωγή δὲν εἶναι κἄν ἐπιδεκτικὴ ἐκχωρήσεως παρὰ τῆς ομάδος τῶν δανεισῶν πρὸς τὸν ὀφειλέτην, παρεβίβασε τὸ 443 Ἐμπορ. Νόμου, ὅπερ βίβασε χάρον εἰς ἀναρξιν (807 § 7 πολ. δικ.).

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Πῶς γίνονται αἱ ἐγγράφαι καὶ προσημειώσεις.

67. Ὁ πιστωτής, ὅστις θέλει νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην, προερχομένην ἀπὸ δικαστικὴν ἀπόφασιν, ἢ ἰδιωτικὴν θέλησιν, παραδίδει μόνος, ἢ δι' ἄλλου, εἰς τὸν φύλακα τῶν ὑποθηκῶν τὸν τίτλον, ἐκ τοῦ ὁποῦ πηγάζει τὸ πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης δικαίωμα του, ἢ ἐπίσημον ἀντίγραφον αὐτοῦ (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2148).

ΑΠ. 267 (1854). Τὰ ἄρθρα 67 καὶ 70 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου δὲν κανονίζουν ἢ τὸν τρόπον τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὑποθηκῶν, ὑπὸ τίνος δὴλ. δύναται νὰ αἰτηθῇ ἡ ἐγγραφή αὕτη κτλ. Τίτι δὲ δίδεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ἐν ταῖς περὶ ὑποθήκης καὶ ἐκ τῆς ἐγγραφῆς αὐτῆς δίκαιε ὀρίζεται ἐν τοῖς εἰκείοις νόμοις, δὴλ. τῷ νόμῳ τῆς 16 Μαΐου 1845 κτλ.

68. Ὁ πιστωτής συνάπτει εἰς τὸν τίτλον δύο περιλήψεις, ἐξ ὧν ἡ μία δύναται νὰ γραφῇ ἐπὶ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ τίτλου — Αἱ περιλήψεις περιέχουν· — 1. τὴν περιγραφὴν τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, τοῦ εἶδους, καὶ τῆς θέσεώς του, καὶ τῶν παρακολουθημάτων αὐτοῦ· — 2. τὸ ὄνομα καὶ παρόνομα τοῦ πιστωτοῦ, τὴν διαμονήν, καὶ τὸ ἐπάγγελμά του, ἂν ἔχῃ· — 3. τὸ ὄνομα καὶ παρόνομα τοῦ χρεώστου, τὴν διαμονήν, τὸ ἐπάγγελμα, ἂν ἔχῃ, καὶ ἀτομικὴν καὶ εἰδικὴν χαρακτηρισίαν αὐτοῦ τοιαύτην, ὥστε νὰ διακρίνεται εὐκόλως ἀπὸ ἄλλους· — 4. τὴν χρονολογίαν καὶ τὸ εἶδος τοῦ τίτλου· — 5. τὴν διαλαμβανομένην εἰς τὸν τίτλον ποσότητα τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀπαιτήσεως, ἢ, ἂν ἦναι δικάϊωματα ἀόριστα, τὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν εἰς ὠρισμένην ποσότητα, τὸ ποσὸν τῶν τόκων, ἂν ἐσυμφωνήθησαν, καὶ τὸν χρόνον καθ' ὃν τὰ κεφάλαια καὶ οἱ τόκοι εἶναι πληρωτέοι, (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2129, 2148).

ΑΠ. 208 (1888). Κατὰ τὰ ἄρθρ. 68 § 4 τοῦ νόμου περὶ ὑποθη-

κῶν καὶ 12 § 4 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ Β. Διατ., ἐν τῇ ἐγγραφῇ ὑποθήκης ἀπαιτεῖται ν' ἀναφέρηται ἐκτὸς ἄλλων καὶ τὸ εἶδος τοῦ τίτλου, τοῦτο δὲ ἡ διάταξις αὕτη ὁρίζουσα προδήλως ἐννοεῖ ἀπλοῦν κατ' εἶδος προσδιορισμὸν τοῦ τίτλου τῆς ἐγγραφῆς μὴ καθισταμένης ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀκριβεστέρου αὐτοῦ προσδιορισμοῦ ἀκυροῦ τῆς ὑποθήκης, διότι ἀκυρότης τοιαύτη ἐν τῷ νόμῳ δὲν ἀναγράφεται, οὔτε εἶναι στοιχεῖον τῆς ἐγγραφῆς οὐσιώδες ὁ ἀκριβεστέρος τοῦ τίτλου προσδιορισμὸς, ἀφοῦ καὶ ἀπλή μνηεὶα τοῦ εἴδους αὐτοῦ ἀρκεῖ νὰ προφυλάξῃ πάντα θανασιστὴν ἢ ἀγραπτήν ἀπὸ παραπλάνησιν ὅθεν ἀπορηνάμενον τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἀκυρον τὴν προκειμένην ὑποθήκην, διότι ὁρίζεται μὲν ἐν τῇ ἐγγραφῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ τίτλου καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἀναφέρεται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ συμβολαιογράφου, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμωσε τὴν προπαρατεθείσαν διάταξιν.

69. Ὅταν ἡ ἐγγραπτέα ὑποθήκη πηγάζῃ ἀπὸ τὸν νόμον, ὁ αἰτῶν ὀφείλει νὰ συνάψῃ εἰς τὰς περιλήψεις καὶ τὰς ἐξῆς ἀποδείξεις:—1. διὰ καθυστερήσαντας φόρους ἐπίσημον τῆς εἰσπραττοῦσης ἀρχῆς ἀποδεικτικὸν τῆς ποσότητος καὶ τοῦ εἴδους τῶν καθυστερημάτων.—2. δι' ἀπαιτήσεις κατὰ τῶν διαχειριστῶν τῆς περιουσίας τῆς ἐπικρατείας, τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων καὶ τῶν δήμων, ἐπίσημον ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιτηρούσης τὴν περιουσίαν ταύτην ἢ ἄλλης ἀρμοδίας ἀρχῆς.—3. διὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 § 3 καὶ ὁ διαλαμβανομένας ἀπαιτήσεις, τὴν ἀπογραφὴν τῶν κινήτων ἢ ἀκινήτων, ἢ τὸ ἄλλως συνταχθὲν περὶ τούτου ἐγγραφοῦ, ἢ ἐπίσημον περιλήψιν αὐτῶν. Ἐὰν δὲ ζητηθῆται ὑποθήκη ἐνεκὲν ἐλλείπουσας λογοδοσίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 13, μαρτυρικὸν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἢ τῆς εἰς τὴν πρέπει νὰ παραδίδεται ὁ λογαριασμὸς ἀρχῆς, προσδιορίζον τὸ ποσὸν τῆς ἀπαιτήσεως.—4. δι' ἀπαιτήσεις τῆς ὑπάνδρου γυναικὸς κατὰ τὸ 11 ἄρθρ. § 4, τὸ περὶ γάμου συμβολαίον καὶ τὰ λοιπὰ ἐγγραφα, ὅσα διαλαμβάνουσι τὰς περὶ τῶν κτημάτων σχέσεις τῶν συζύγων, καθόσον αὐταὶ ἀνάγονται εἰς τὴν ἐγγραφὴν τῶν ὑποθηκῶν.—5. δι' ἀπαιτήσεις τῶν κληροδόχων, ἢ τῶν

υποθηκικῶν πιστωτῶν, τὴν διαθήκην, ἢ ἰδιωτικὸν ἰσχυρὸν ἢ ἐπίσημον ἔγγραφον τῆς ἐπὶ τῆς κληρονομίας ἀπαιτήσεως τῶν διὰ δὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν συγκληρονόμων, τὰς περὶ διανομῆς τῆς κληρονομίας γενομένης ἐκθέσεις, (*) ἢ ἄλλα μαρτυρικὰ ἢ ἐπίσημον περίληψιν αὐτῶν — 6. δι' ἀπαιτήσεις τῶν ἀρχιτεκτόνων, τῶν ἐργολάβων, τῶν ἐργατῶν, ἢ τῶν προμηθευσάντων ὕλην πρὸς οἰκοδόμησιν, ἀνοικοδόμησιν, ἢ ἐπισκευὴν κατὰ τὸ 11 ἄρθρ. ἀριθ. 7, ἰδιωτικὸν ἰσχυρὸν ἢ ἐπίσημον ἔγγραφον (**) — 7. δι' ἀπαιτήσεις, ὅσαι, κατὰ τὸ 11 ἄρθρ. ἀριθ. 8, πηγάζουν ἀπὸ τὰ ἐξοδα τῆς δίκης, ἢ τῆς συναξέως τῶν υποθηκικῶν χρεῶν, τὰς ἀποφάσεις, ἢ τὰ ἐπιστήμως ἐκδοθέντα καὶ προσδιορίζοντα τὴν ποσότητα ἔγγραφα τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν. Δι' ἀπαιτήσεις δὲ καθυστερησάντων τόκων υποθηκικοῦ χρέους, ἰδιωτικὰ ἰσχυρὰ ἢ ἐπίσημα ἔγγραφα, ἢ ἐπίσημον περίληψιν αὐτῶν, ἀποδεικνύοντα τὴν τε ὑπαρξίν, καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἀνωτέρω τόκων. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2148 συναθεῖ ἐν πολλοῖς).

Εἰδηγτικὴ ἐκθεσις τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης.

«Τὸ ἄρθρον τοῦτο λέγει «δι' ἀπαιτήσεις τῶν κληροδόχων καὶ τῶν πιστωτῶν τῆς κληρονομίας, τὴν διαθήκην ἢ τὴν ἀπογραφὴν τῶν κληρονομικῶν κτημάτων, ἢ ἐπίσημον περίληψιν αὐτῆς» αἱ λέξεις ὑποθηκικοὶ πιστωταὶ καθιστῶσι τὸ νόημα τοῦ ἄρθρου παράλογον, καθότι οὗτοι ἔχοντες ἤδη ὑποθήκην ὡς ὑποθηκικοὶ πιστωταί, οὔτε νὰ ἐγγράφουν πλέον, οὔτε νὰ παρουσιάσουν τι ἕνεκα τούτου ἔχουν ἀνάγκην· τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὸ ἄρθρον 11 § 6 καὶ θέλει ἀναμφιβόλως νὰ εἰπῇ ἀπλῶς αὐτῶν πιστωτῶν τῆς κληρονομίας, διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ σβυσθῇ ἡ λέξις ὑποθηκικῶν».

(*) Ἄρθρον 1095 Πολ. Δικ., περὶ τῶν δικαστικῶν ἐκθ. ἐπὶ τῆς δικαστικῆς διανομῆς. Ἐπὶ ἐξωδίκου διανομῆς αἱ ἐκθέσεις δεόν νὰ εἰσὶ συμβολαιογραφικὰ ἔγγραφα, προκειμένου περὶ διανομῆς ἀκινήτων, κατ' ἄρθρ. 48 τοῦ Ν. ΑΧΚΕ' περὶ Χερτοσήμου.

(**) Ἄρθρ. 11 § 7 Ν. περὶ ὑποθ. 438 Πολ. Δικ.

70. Μία τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 68 διαλαμβανομένων περιλήψεων πρέπει νὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν χρεώστην παρὰ τοῦ πιστωτοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ. Ἡ κοινοποίησις αὕτη θέλει γίνεσθαι ἐντὸς ὀκτῶ τῶν πολὺ ἡμερῶν μετὰ τὴν ἐγγραφήν, ἢ δὲ περὶ τῆς κοινοποιήσεως ἀποδείξεις πρέπει νὰ παραδίδεται ἐκάστοτε εἰς τὸν φύλακα τῶν ὑποθηκῶν· ἐὰν ὁ χρεώστης συνεργήσῃ προσωπικῶς εἰς τὴν ἐγγραφήν ἢ προσημείωσιν, ἢ κοινοποιήσις δὲν εἶναι ἀναγκαία. Ἄν ὁ πιστωτὴς παραλείψῃ τὴν κοινοποίησιν ταύτην ἐντὸς τῆς ρηθείσης προθεσμίας, ὑπόκειται εἰς ἑκατὸν μέχρι διακοσίων δραχμῶν πρόστιμον.

71. Ἐπὶ τῶν κτημάτων προσώπου ἀποβιώσαντος, ἡ ἐγγραφή δύναται νὰ γένη ὑπὸ τὴν ἀπλὴν χαρακτήρισιν αὐτοῦ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 68 ἄρθρ. ἀριθ. 3. — Δύνανται ὡσαύτως καὶ οἱ κληρονόμοι τοῦ πιστωτοῦ νὰ ἐγγράψουν ὑποθήκην ὑπὸ τὴν ἀπλὴν χαρακτήρισιν αὐτοῦ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀριθ. 2, χωρὶς νὰ ὀνομασθοῦν οἱ ἴδιοι. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2149).

72. Ὁ αἰτῶν τὴν προσημείωσιν ὀφείλει νὰ συνάψῃ εἰς τὰς περιλήψεις τὰ δημοσία ἐγγραφα, τὴν ἐπίσημον ἀποδείξιν τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐγγράφων τῆς ἀπαιτήσεώς του, ἢ τὴν πρωτόκλητον ἀπόφασιν, ἢ νάμει τῶν ὁποίων γίνεται ἡ προσημείωσις, ἢ ἐπίσημον ἀντίγραφον αὐτῶν.

ΑΠ. 413 (1896). Οὐδαμοῦ τοῦ νόμου ἀναγράφεται τὸ ἄκυρον τῆς προσημειώσεως διὰ τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἐκθέσεων περιληψὶν τῆς μνείας τῶν βεβαιωτικῶν ἐγγράφων περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἐμπροθέσμου ἀπαιτήσεως καὶ τῆς προσαγωγῆς αὐτῶν δι' ἐπίσημους ἐν τῇ περιλήψει.

ΑΠ. 52 (1891). Ὅρθως ἡρμηνεύθη καὶ ἐφηρμόσθη τὸ ἀρθ. 2 § 2 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καθότι ἡ ὑπαρξὶς ἐμπροθέσμου ἀπαιτήσεως πρὸς ἐγγραφήν προσημειώσεως ἀπαιτεῖται νὰ ὑφίσταται κατὰ τὴν ἐγγραφήν τῆς προσημειώσεως, ἢ δὲ μετὰ τὴν ἐγγραφήν ἐπελθοῦσα διὰ τῆς τελεσιδικίου ἀποφάσεως δὲν καθιστᾷ τὴν ἐν ἀρχῇ ἄκυρον ἐγγραφήν ἔγκυρον, οὐδ' ἐμπροθέσμον τὴν ἀπαιτήσιν κατὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς προσημειώσεως. Ἄφ' οὗ μετὰ τὴν ἐγγραφήν

τῆς προσημειώσεως ἐπῆλθεν ἡ τελεσιδικία, τὸ παράπονον, ὅτι τὸ Ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσειόντος, ὅτι τελεσιδικῶς ἐγένετο δεκτὴ ἡ προσεπικλήσις του, ἐπομένως ἡ ἀπαιτήσις του ἦτο ἐμπρόθεσμος, ἀφ' ὅτου ἐνεγράφη ἡ προσημειώσις, ὡς μὴ ἔχον οὐσιώδη ἐπιρροήν, καὶ ἂν δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, δὲν εἶναι βάσιμον.

73. Ἄν συμπέσῃ μεγάλη συρροὴ ἀπαιτήσεων ἐγγραφτέων καὶ προσημειώσεων, καὶ ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν δὲν δυνηθῆ νὰ τὰς καταχωρίσῃ εἰς τὸ βιβλίον εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ὀφείλει νὰ κάμῃ ἐκθεσίαν διὰ τὰς μὴ καταχωρισθείσας, σημειόνων αὐτὰς κατὰ τὴν τάξιν τῆς παρουσιάσεώς των· ἡ ἐγγραφή δὲ αὐτῶν εἰς τὸ τῶν ὑποθηκῶν βιβλίον γίνεται καθ' ἣν τάξιν ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἐκθεσίαν. (Τὸ Γαλλ. ἀστ. Ν. 2200 διαφέρει ὡς ὀρίζον ὅτι τηρεῖται ἡ ἡμερομηνία τῆς δι' ἐκθέσεως πιστοποιηθείσης ἐμφανίσεως).

74. Τὰ μέρη δύνανται νὰ αἰτήσουν νὰ καταχωρηθῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν διάφοροι σημειώσεις. Αἱ σημειώσεις ἀκολουθοῦν τὰς ἐγγραφὰς ἢ προσημειώσεις, καὶ περιέχουν τὰς γινομένας ἐπ' αὐτῶν ἐξῆς τροπολογίας· — 1. τὰς διορθώσεις τῶν παραδρομῶν καὶ λαθῶν, ὅσα εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἐγγραφῶν ἢ τῶν προσημειώσεων ἐγιναν ἀπὸ τὰ μέλη, τὰ ὅποια δύνανται νὰ αἰτήσουν αὐτὰς, ἢ ἀπὸ τὸν φύλακα τῶν ὑποθηκῶν, ὅστις τὰς κάμνει αὐτεπαγγέλτως· — 2. τὴν ἀλλαγὴν τῆς πραγματικῆς διαμορφῆς· — 3. τὰς ἐλαττώσεις, ὅσαι ἀναφέρονται εἰς τὴν δι' ἐκτιμῆσεως προσδιοριζομένην ποσότητα τοῦ δικαιώματος τῆς ὑποθήκης, ἢ εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν μέρους τῶν ἐνυποθηκῶν κτημάτων· — 4. πᾶσαν τροπολογητικὴν μεταβολὴν τῆς ὑποθήκης διὰ τὴν παρθεσίαν τῆς ἐξοφλήσεώς της, τὸ ποσὸν τοῦ τόκου, τὴν διάρκειαν τῆς ἐγγραφῆς, τὸν τρόπον τῆς ἀπολαύσεως, ἢ ἄλλον ὅρον παρακολουθηματικόν. — Διὰ πᾶσαν σημείωσιν, περιεχομένην εἰς τὸν 3 καὶ 4 ἀριθ. τοῦ πα-

ρόντος άρθρου, ὁ αἰτῶν θφείλει νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν ἐπίσημον ἀποδεικτικὸν τῆς συγκαταθέσεως τῶν μερῶν ἢ δικαστικὴν ἀπόφασιν. Τὰ λάθη, ἢ τὰ ἐλλείμματα, τὰ ἐξ αἰτίας τῶν μερῶν προερχόμενα, δύνανται νὰ διορθωθῶσι μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τοιούτων ἐγγράφων, τὰ ὅποια ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν πρώτην ἐγγραφὴν. Ἐὰν δὲ αἱ διορθώσεις αὗται ἀφορῶσι λάθη, ἐξ ὧν ἡ ὑποθήκη λογίζεται ἄκυρος, αὕτη δὲν θεωρεῖται ἰσχυρά, εἰμὴ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγιναν αἱ διορθώσεις.

Εἰδωλητικὴ ἐκθεδὶς τοῦ Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης.

«Τὸ ἄρθρον 74 § 1 λέγει ὅτι τὰ γενόμενα παρὰ τῶν μερῶν λάθη εἰς τὴν ἐγγραφὴν διορθοῦνται κατ' αἰτησιν αὐτῶν, τὰ δὲ παρὰ τοῦ φύλακος τῶν ὑποθηκῶν, αὐτεπαγγέλτως παρ' αὐτοῦ. Τὸ δὲ ἄρθρον 80 διαλαμβάνει ὅτι πᾶσα ἐγγραφὴ εἶναι ἄκυρος, ὅταν δὲν ἀναφερῆται εἰς αὐτὴν α) ἡ χαρακτηρησὶς τοῦ χρεώστου, β) δὲν εἶναι προσδιορισμένη ἡ ποσότης τῆς πιστώσεως, γ) ἡ ἐγγραφὴ δὲν φέρῃ χρονολογίαν, δ) τὸ κτῆμα δὲν εἶναι προσηκόντως περιγεγραμμένον· ἂν λοιπὸν τὸ λάθος καὶ ἡ ἐπομένη διορθώσις αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 74 § 1 ἀπέβλεπε ἐν ἧ καὶ πλεονα τῶν ἀντικειμένων τούτων, τότε ἀπὸ πότε θέλει λογίζεσθαι ὅτι ἔχει κύρος ἡ ἐγγραφὴ; Ἐπειδὴ οὔτε εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὅπου γίνεται κυρίως λόγος περὶ αὐτοῦ, οὔτε εἰς κἀνὲν ἄλλο μέρος τοῦ νόμου διαλαμβάνεται τι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἔπεται ὅτι ἡ διορθώσις θέλει ἔχει ὀπισθενεργὸν δυνάμιν δίδουσα δηλαδὴ κύρος εἰς τὴν ὑποθήκην ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐνεγράφη, ἀλλὰ τότε δὲν πηγάζει μενίστη βλάβη διὰ τοὺς πιστωτάς, οἵτινες ἐπιστηρίζομενοι εἰς τὸν νόμον ἐνέγραψαν ὑποθήκην λογίζοντες ὅτι ἡ προϋπάρχουσα εἶναι ἄκυρος μὴ ἔχουσα τ' ἀπαιτούμενα ἢ μὴ ἀνυπόθετοι νὰ γνωρίζωσι ποσῶς ἂν τὸ κτῆμα, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἐγγράφουν ὑποθήκην, ἦτο ἐνυπόθετον, μὴ διαλαμβάνοντος τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν τὴν προσήκουσαν περιγραφὴν τοῦ κτήματος· δὲν βλαπτεται ἐκ τούτου ἡ πλάσις τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν; καθὼς ἐπίσης καὶ αἱ ἀρχαὶ τῆς δημοσιότητος καὶ εἰδικότητος; νομίζομεν οὖν καὶ τὸ δίκαιον καὶ ἡ πίστις τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν ἀπαιτεῖ ὅτι ὅταν τὸ λάθος ἀφορᾷ τ' ἀντικείμενα, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 80, ἡ ἐγγραφὴ δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ἰσχύον, εἰμὴ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγινεν ἡ διορθώσις· ἂν δὲ τοῦτο ἐγκριθῇ, εἶναι ἀνάγκη νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον 74 § 1 ἰδιαιτέρον ἐδάφιον διαλαμβάνον τὸ ἐξῆς·

«Ἐὰν αἱ διορθώσεις ἀφορῶσι λάθη ἐξ ὧν ἡ ὑποθήκη λογίζεται ἄκυρος κατὰ τὸ ἄρθρον 80 ἡ ὑποθήκη δὲν λογίζεται ἰσχυρά, εἰμὴ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγιναν αἱ διορθώσεις».

75. Πᾶσα ἐγγραφή ὑποθήκης, προσημείωσις ἢ σημείωσις εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, καὶ πᾶν ἀντίγραφον ἢ περίληψις ἐκ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου, φέρουν τὴν χρονολογίαν καθ' ἣν ἐγιναν.

76. Τὰ ἐξόδα τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης εἶναι εἰς βάρος τοῦ χρεώστου, (*) ἂν δὲν ὑπάρχη συμφωνία ἐναντία, ἀλλὰ προκαταβάλλονται ἀπὸ τὸν αἰτοῦντα. — Τὰ ἐξόδα τῆς προσημείωσης προκαταβάλλονται ὡσαύτως ἀπὸ τὸν αἰτοῦντα, καὶ μόνον ἂν ἡ προσημείωσις τραπῆ εἰς ὑποθήκην, ὑποχρεοῦται ὁ χρεώστης εἰς τὴν ἀποδόσιν αὐτῶν. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2155).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Περὶ τῆς ἐξάλειψως καὶ ἐλαττώσεως τῶν ὑποθηκῶν
καὶ τῶν προσημειώσεων.

77. Αἱ ἐγγραφαὶ τῶν ὑποθηκῶν καὶ αἱ προσημειώσεις ἐξαιρέονται ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν μὲν τὴν συγκατάθεσιν τῶν ἐχόντων συμφέρον καὶ ἱκανότητα πρὸς τοῦτο μερῶν, ἢ δι' ἀποφάσεως τελεσιδίκου. — Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ὁ αἰτῶν τὴν ἐξάλειψιν ὀφείλει νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν τὸ ἀπογραφον τοῦ φέροντος τὴν συγκατάθεσιν ἐπισήμου ἐγγράφου, ἢ τῆς ἀποφάσεως. Πολ. Δικ. 996 ε. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2157, 2158).

(*) Τὸ Ὑπουργ. Οἶκον. δι' ἐγκυκλίου τῆς 6 Αὐγούστου 1849 ἀπεφάνητο, ὅτι τοῦ μὲν ἀρθροῦ 76 ἐπιρρίπτοντος εἰς τὸν χρεώστην τὰς δαπάνας τῆς ἐγγραφῆς, τοῦ δὲ ἀρθροῦ 3 τοῦ Ν. τῆς 1 Ἰουλίου 1842 Β. Διάταγ. περὶ ἀντιμισθίας τῶν ὑποθηκοφυλάκων ἀπαλλάττοντος τὸ δημόσιον τῶν τελῶν, ἐπεταὶ ὅτι ἡ δαπάνη τῆς ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ κτημάτων τῶν ἐνοικιαστῶν ἐπιρρίπτεται εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς, τοῦ δημοσίου ἀπαλασσομένου· ἀλλ' οὐχ ἦττον εἰς τὰς ἐντύπους περίληψεις δεόν νὰ περιάπτηται ὁ ἀρμόδιος σφραγιστὸς χάρτης, οὗ τὸ τέλος εἰσπρακτέον παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

ΑΠ. 314 (1884). Ἐκ τοῦ συνδ. τῶν ἄρθρων 160, 56, 56 καὶ ἐκ τοῦ ἀστ. νόμου καὶ τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ περὶ ὑποθ. νόμου προκύπτει, α') ὅτι ὁ συναϊνῶν εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῆς ὑποθήκης δέον νὰ ἔχη καὶ ἱκανότητα πρὸς τοῦτο, β') ὅτι ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως νὰ συναϊνέσῃ εἰς τὴν ἐξάλειψιν ὑποθήκης ἐγγεγραμμένης ὑπὲρ τοῦ ἐπιτροπευομένου, πλὴν ἂν καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου τὸ δάνειον, οὗ πρὸς ἀσφάλειαν ἦν ἐγγεγραμμένη ἡ ὑποθήκη, γ') ὅτι ἡ τῆ συναϊνέσει μόνον τοῦ ἐπιτρόπου (ἄνευ δικ. ἀποφάσεως ἢ τῆς ἐξαρχήσεως τοῦ χρέους) ἐξάλειψις ὑποθήκης εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος, αὕτη δ' ἐξακολουθεῖ ὕφισταμένη κατὰ πάντων τῶν κτησαμένων ὑποθήκην· οὐδαμῶς δ' ἐκ τούτου παραβιάζεται ἡ ἀρχὴ τῆς δημοσιότητος τῶν ὑποθηκῶν, διότι σὺν τῇ ἐξάλειψι· πληροφροεῖται ὁ τρίτος καὶ τὸ ἄκυρον τῆς ἐξάλειψεως.

ΑΠ. 212 (1887). Ὅσακις ἡ ἐξάλειψις τῶν ὑποθηκῶν ζητεῖται παρὰ τοῦ ἀγοράσαντος τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα ἐπὶ δημοσίου πλειστηριασμοῦ ὑπερθεματιστοῦ, δὲν ἐφαρμόζονται τὸ 77 καὶ ἐπ. ἄρθρ. τοῦ Ν. περὶ ὑποθηκῶν, ἀλλὰ τὰ ἄρθρ. 996 καὶ 997 τῆς Πολ. Δικ., ἐξ ὧν συνάγεται ὅτι, εἰ μὲν πάντες οἱ ἐνυπόθηκοι δανεισταὶ ἐπληρώθησαν ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, αἱ ἐγγεγραμμένα ὑποθήκαι ἐξάλειφονται ἄνευ οὐδεμιᾶς δικαστικῆς μεσολαβήσεως, εἰ δὲ δὲν ἐπληρώθησαν πάντες, καταβελῶν ὁ ὑπερθεματιστὴς τὴν ὅλην ποσότητα, ἤτοι τὸ ἐκπλειστηριάσμα, δικαιούται νὰ αἰτήσῃ δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὸ δικαστήριον, ἐπισυνημμένον ἐχούσης ἐξαφλητικὴν τῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος καταβολῆς, τὴν ἀπὸ πασῶν τῶν προνομίων καὶ ὑποθηκῶν ἀπαλλαγὴν τοῦ κτήματος αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἐν τοῖς άρθροις 641—644 διατεταγμένα. Λέγει δὲ τὸ ἄρθρ. 987 ὅτι πρὸς ἐξάλειψιν τῆς ὑποθήκης ἀπαιτεῖται τελεσιδικία τῆς διατακτούσης αὐτὴν ἀποφάσεως, ἐν ᾧ ἐφαρμόζεται ἡ ἐπ' ἀναφορᾶ δικαστικαία, διότι ἐνδέχεται καὶ κατ' αὐτὴν νὰ παραστῇ ἀντίδικος τοῦ αἰτουῦντος, οὗ ἐνεκα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ἀπαιτεῖται ἀέποτε νὰ καταστῇ αὕτη τελεσιδικία διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἔφασιν προθεσμίας, πλὴν εἰν αὐτός ὁ ἀναφερόμενος ζητῇ τὴν ἐκτέλεσιν, ὅτε ἡ τελεσιδικία ἐπέρογεται διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως συνφθᾶ ἄρθρ. 790 Πολ. Δικ.

ΑΠ. 233 (1880). Ἐὰν ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ οὐδαμῶς γένηται μνηεῖα, ὅτι ἐν περιπτώσει λύσεως τοῦ γάμου ὁ προικοδότης πατὴρ ἐπιφυλάσσει εἰς ἑαυτὸν τὸ δικαίωμα ν' ἀναλάβῃ τὴν προικὴν, οὗ δύναται νὰ ἐξάλειψῃ τὴν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς προικῆς ἐγγεγραμμένην ὑποθήκην, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 77 νόμου ὑποθηκῶν, αἱ ἐγγεγραμμένα τῶν ὑποθηκῶν ἐξάλειφονται τῇ συγκαταθέσει τῶν ἐχόντων συμφέρον καὶ ἱκανότητα πρὸς τοῦτο μερῶν. Ἐπομένως ἡ ἐξάλειψις αὕτη ἄκυρος ἐγένετο, ὁ δὲ μεταγενέστερος δανειστής πρὶν ἢ ἐγγράψῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος ὑποθήκην ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ καὶ πληροφροεῖται εἰς τὴν αὐτῆς καὶ δυνάμει τίνος δικαιώματος ἐξήλειψε τὴν προηγουμένην ὑποθήκην.

θήκην, οὐδαμῶς δὲ ὠφελείται ἐκ τῆς καλῆς αὐτοῦ πίστεως περὶ τοῦ ἔγκυρου τῆς ἐξάλειψως τῆς ὑποθήκης ἐκείνης, διότι ὁμοῦ εἰς πρᾶξιν ἀντικειμένην τῷ ἄρθρῳ 77 τοῦ νόμου περὶ ὑποθηκῶν καὶ συνεπῶς ἡ σύζυγος, ὡς προγενεστέρα αὐτοῦ ἐνυπόθηκος δανείστρια, πρα-
τιμάται.

ΑΠ. 175 (1895). Ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 77 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου, αἱ ἐγγραφαὶ τῶν ὑποθηκῶν καὶ αἱ προσημειώσεις ἐξάλειφονται ἢ δυνάμει συμβολαιογραφικῆς πράξεως, δηλοῦσης τὴν συγκατάθεσιν τῶν μερῶν, ἔτε δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως τελεσιδικίου, κατατιθεμένου εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν τοῦ ἀπογράφου τῶν ἐγγράφων τούτων. Κατὰ δὲ τὰ ἄρθρ. 11 καὶ 16 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου Βασ. Διατάγματος τῆς 21 Ἰουλίου 1836, εἰς τὴν τετάρτην στήλην τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν σημειοῦνται αἱ ἐξάλειψεις, ἐν αἷς θέλει ἀναφέρεσθαι μετὰ τῆς χρονολογίας αὐτοῦ τὸ συμβόλιον ἢ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ἣν στηρίζονται. Ἐκ τῶν ἄρθρων δὲ τούτων, συνδυαζομένων πρὸς τὸ ἄρθρ. 87 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου, καθ' ὃ τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν θέλουσιν συντάσσεσθαι καὶ κρατεῖσθαι κατὰ τὰ περὶ τούτου γενικῶς ἐπισημασμένα ὑποδείγματα, ἅτινα καὶ ἐκδοθέντα σὺν τῷ εἰρημένῳ ἐκτελεστικῷ διατάγματι καὶ ἀποτελοῦντα ἀναπόσπαστον αὐτοῦ μέρος, ὑποδειγματίζουσι, προκειμένου περὶ ἐγγραφῆς ἢ ἀπαλείψεως ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως δυνάμει ἀποφάσεως, τὴν ἐν τοῖς βιβλίοις μνησκὴν τῆς τε ἀποφάσεως καὶ τῆς τελεσιδικίας αὐτῆς, συνάγεται σαφῶς, ὅτι διὰ τὸ κῦρος ἐξάλειψως ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως, δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀπαιτεῖται ἀναγκαστικῶς ἐξ αὐτῶν τῶν βιβλίων νὰ προκύπτῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις ἦτο τελεσιδικίος, ἄλλως, ἐλλείποντος οὐσιώδους στοιχείου ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένου, ἡ ἐξάλειψις εἶναι ἄκυρος, καὶ ἐπομένως ταύτην δὲν δύναται νὰ επικαλεσθῇ ὁ ἐπόμενος κατὰ τὴν τάξιν, καὶ ἂν ἐν ἀγνοίᾳ ἦτο τῆς ἀκυρότητος, διότι ἡ δημοσιότης τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν ἀποκλείει πᾶσαν τοιαύτην ἀγνοίαν. Δεχθὲν ἄρα τὸ Ἐφετεῖον ὅτι ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν ὑποθηκῶν δὲν ἀναφέρεται ποσῶς ὅτι ἡ ἀπόφασις, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ ἐξάλειψις τῆς προσημειώσεως, ἦτο τελεσιδικία, καὶ κηρύτταν τὴν ἐξάλειψιν ταύτην ἄκυρον, ὁρθῶς τὸν νόμον ἐφῆρμον.

§ 8. Ὄταν δὲν δοθῇ ἡ συγκατάθεσις διὰ τὴν ἐξάλειψιν, ἢ αἰτησις ταύτης φέρεται εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἐγένεν ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης ἢ ἡ προσημείωσις, ἂν δὲν ἦναι παρεμπόπτουσα ἢ συναρῆς μετ' ἄλλην δίκην ἐκκρεμῆ ἐνώπιον ἄλλου δικαστηρίου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς κατὰ τοῦ ὑποθηκικοῦ πιστωτοῦ ἀγωγὰς, ὅσαι πηγάζου-

σιν ἐν τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὑποθηκῶν. Πολ. Δικ. 996. (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2159).

ΑΠ. 122 (1852). Ἐκ τοῦ 2 ἔδαφου τοῦ 78 ἄρθρου δηλοῦται, ὅτι ἡ ἐξάλειψις τῆς ὑποθήκης αἰτεῖται δι' ἀγωγῆς καὶ οὐχὶ δι' ἀναφορᾶς. Δὲν ἀντικείμεται δ' εἰς τοῦτο τὰ ἄρθρα 50 § 5 καὶ 86 τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑποθ. νόμου καὶ τὸ 997 τῆς πολ. δικον., διότι τοῦτο μὲν ὀρίζει ὅτι ἡ ἐπ' ἀναφορᾶ διαδικασία γίνεται ὅτε ὁ ὑπερθεματιστὴς ἐπλήρωσεν ὅλους τοὺς δανειστάς καὶ ἔλαβεν ἐξοφλητικὸν αὐτῶν, ἐκεῖνα δὲ δὲν κανονίζουσι διαδικασίαν τινὰ ἀλλ' ὀρίζουσιν ἀπλῶς τὰ ποτελέσματα τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος.

ΑΠ. 221 (1867). Ὁ σύζυγος δικαιούται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἐξάλειψως τῆς βαρυνούσης τὸ προικῶν αὐτοῦ κτῆμα ὑποθήκης ἀγωγὴν, διότι κατὰ τὴν διατάξιν 9 Ἄρμ. (δ. θ) τὰ ἐν προικί ἐκδοθέντα οὐ δύναται ἡ γυνὴ διοικεῖν, ἐπεὶ τοῦ ἀνδρός ἐστὶν ἡ τούτων διαρκούστος τοῦ γάμου δ ε σ π ο τ ε ῖ α ο.

ΑΠ. 60 καὶ 188 (1854). Ἡ περὶ ἐξάλειψως ὑποθήκης ἀγωγὴ εἶναι συνήθης ὡς ἀφορῶσα εἰς δικαίωμα πραγματικόν, μηδαμῶς ὑπαγομένη εἰς τινὰ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 532 καὶ 518 τῆς πολ. δικ. διαλαμβανομένων ἐξαιρέσεων, καὶ οὐδόλως δυναμένη νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς συντηρητικὸν μέτρον, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 1029 τῆς πολ. δικον. εἰς τὰ συντηρητικὰ μέτρα κατατάσσονται μόνον αἱ ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ ἀφειλέτου αὐτοῦ ἐνεργοῦμεναι ἐγγραφαὶ ὑποθηκῶν.

ΑΠ. 84 (1897). Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Νόμων 4 καὶ 5 Πανδ. (18. 4), ὁ ἐκχωρητὴς εὐθύνεται ἀπέναντι τοῦ ἐκδογῶς καθ' ἣν περίπτωσιν ἐξεχώρησεν αὐτῷ ἀπαίτησιν ἀνύπαρκτον, ὅθεν ὅπως θεωρηθῆ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ὡς παραβίασεν τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, πρέπει πάντως ν' ἀποφαίνηται τὸν ἐκχωρητὴν ἀνεύθυνον, καίτοι δεχόμενον ὅτι ἀνύπαρκτον ἐξεχώρησεν ἀπαίτησιν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸ Ἐφετεῖον ἀποφαίνεται τὸν ἐκχωρητὴν ἀνεύθυνον, στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ λόγου, ὅτι ἡ ἐκχωρηθεῖσα ἀπαίτησις ἦτο ὑπαρκτή.

Ἐπειδὴ ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ἀπαιτήσεως, κατ' οὐδεμίαν διατάξιν τοῦ νόμου ἀποτελεῖ ἀνυπαρξίαν καὶ τῆς ἀπαιτήσεως, ὥστε τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, μὴ δεχθὲν τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος ὡς ἀνυπαρξίαν τῆς ἐκχωρηθείσης καὶ βαρυνούσης αὐτὰ ἀπαιτήσεως οὐδεμίαν τοῦ νόμου διατάξιν παρεβίασεν.

Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον δὲν παρεβίασε τὸν νόμον, ἀποφανθὲν τὴν ἐξάλειψιν τῆς προσημειώσεως ἐπὶ τῇ βάσει αἰτήσεως ὑποβληθείσης διὰ τῶν προτάσεων καὶ οὐχὶ δι' ἀγωγῆς, διότι, καθ' ἣ προκύπτει ἐξ ἄρθρ. 78 Ὑποθηκῶν Νόμου, καὶ διὰ παρεμπιπτούσης αἰτήσεως

τὸ δικαστήριον δύναται ν' ἀποφαίνηται τὴν ἐξάλειψιν, ὅταν ᾖναι συναφῆς πρὸς ἄλλην δίκην, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

79. Ἡ ἐξάλειψις τῶν ὑποθηκῶν διατάσσεται ἀπὸ τὰ δικαστήρια. — 1. ἂν ὑπάρχη νόμιμος αἰτία τῆς ἀποσβέσεως αὐτῶν. — 2. ἂν ἡ ἐγγροφή δὲν ἐστηρίζετο εἰς κἀνένα ἀπὸ τοὺς χορηγοῦντας δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης τίτλου. — 3. ἂν ἡ ὑποθήκη ἀπεκτῆθη δυνάμει τίτλου ἀτάκτου ἢ ἀπεσβεσμένου. — 4. ἂν ἡ ἐγγροφή ᾖναι ἤδη ἄκυρος δι' ἔλλειψιν τῶν οὐσιωδῶς ἀπαιτουμένων δι' αὐτὴν. Πολ. Δικ. 997 (Γαλλ. ἀστ. Ν. 2160).

ΑΠ. 171 (1897). Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον, ἐκτιμῆσαν τὸ περιεχόμενον τῶν ὑπ' ἀριθ. 24428 καὶ 14030 συμβολαίων, δέχεται, ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ κρίσει, ὅτι ἡ πίστωσις ἐδόθη πρὸς τοὺς συνεταιροὺς ἀδελφοὺς Σ., οἵτινες παρέσχον πρὸς τὸν πιστωτὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς αὐτῶν περιουσίας, εἰς τὴν κρίσιν δὲ ταύτην τοῦ Ἐφετείου, ἀναγομένην εἰς ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου ἐγγράφου, ὃ Ἄρ. Πάχος δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ ὃ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσιόντος ὅτι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ πρότασις αὐτοῦ, ὅτι ἐκ τοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ ὑποθηκοφύλακος ἀπεδεικνύετο ὅτι ἡ ὑποθήκη ἐνεγράφη εἰς τὴν ἰδιαιτέραν περιουσίαν τῶν ὀφειλετῶν, οὐδεμίαν εἶχε νομικὴν ἀξίαν, διότι ὁ νόμος ἐπιτρέπει εἰς τὰ μέλη τῆς ἐταιρίας νὰ χορηγῶσιν ὑποθήκην ἐπὶ ἰδιαιτέρων αὐτῶν κτημάτων πρὸς ἀσφάλειαν τῶν κατὰ τῆς ἐταιρίας ἀπαιτήσεων.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ Ἐφετεῖον, τὸ μὲν δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσιόντων ὅτι τὰ προσαχθέντα γραμματικὰ καὶ συναλλαγματικὰ ἐξοφλήθησαν παρὰ τῶν Τραπεζῶν, πρὸς ἃς μετεβιβάσθησαν, καὶ ὁ ἀναιρεσιβλήτος ἔλαβε τὴν ἀξίαν τῶν, καὶ ἐπομένως ὅτι ἐκ τούτου ἡ τε ἐνοχὴ καὶ ἡ ὑποθήκη ἀπειθέσθη, τὸ δὲ ὅτι, διὰ τῆς ἐκδοχῆς τοῦ Ἐφετείου περὶ τοῦ ἐναντίου, παραβίασθη ὁ ἀστικὸς νόμος, εἶναι ἀπορριπτέος, διότι, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸν ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸν ἀπεοίχε τὸ Ἐφετεῖον ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὄντος πάντοτε ὀφειλόντος ὡς πιστογράφου πρὸς τὰς Τραπεζὰς ταύτας, παρ' ὧν ἐκ μετεβιβάσεως τῶν γραμμικῶν, ἔλαβε τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἡ ἐνοχὴ καθὼς καὶ ἡ ὑποθήκη κατὰ τῶν κυρίως ὀφειλετῶν υφίσταται ἀκεραία, ἐφ' ὅσον αὐτοὶ οὗτοι δὲν ἤθελον ἐξοφλήσει ταῦτα, τοιαύτην δὲ ἐξοφλήσιν δὲν ἰσχυρίσθη ὁ ἀναιρεσιών. Οὕτω δὲ ἀποφηνόμενον τὸ Ἐφετεῖον, καὶ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσιόντος ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε, καὶ συμφώνως τῷ νόμῳ ἔκρινεν ὅτι

τῶν ἐκδοτῶν τῶν γραμματίων καὶ συναλλαγματικῶν ὄκτων ὑπευθύνων πρὸς τοὺς ὀπισθογράφους διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν, ἢ ἐνοχὴ πρὸς τοὺτους μόνον διὰ τῆς καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων ἀποσβέννεται.

ΑΠ. 356 (1853). Περιγράφων ὁ περὶ ὑποθ. νόμος (διὰ τῶν ἀρθρῶν 79 καὶ 80) τοὺς λόγους τῆς ἀκυρότητος, ἔπειτα, ὅτι αὐτοὺς μόνους θεωρεῖ οὐσιώδεις πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ὑποθήκης καὶ ἀποκλείει πάντα ἄλλον μὴ περιεχόμενον ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς λόγοις δὲ τούτοις δὲν κατατάσσεται καὶ ἡ ἔλλειψις τοῦ ἐπισήμου ἀποδεικτικῆς ἐπιτηρούσης τὴν περιουσίαν τῆς Ἐπικρατείας ἀρμοδίας ἀρχῆς, περὶ οὗ ἀναφέρει τὸ ἀρθρὸν 69 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὅταν τὸ δημόσιον αἰτήσῃ ἐγγραφὴν ὑποθήκης δι' ἀπαιτήσεις αὐτοῦ κατὰ τῶν διαχειριστῶν τῆς περιουσίας τῆς Ἐπικρατείας, κατατάσσεται ὁμως ἐν τοῖς λόγοις ἡ ἔλλειψις τίτλου ἐκ τῶν χορηγούντων δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν καὶ κτῆσιν ὑποθήκης, τὸ δὲ δημόσιον ἔχει ὡς τίτλον τὸν νόμον πρὸς κτῆσιν ὑποθήκης κατὰ τὸ ἀρθρὸν 11 § 2 τοῦ νόμου.

ΑΠ. 3 (1864). Ἐπίσης δὲν καθίστησιν ἄκυρον τὴν γανομένην ἐγγραφὴν ἢ ἀνυπόγραφος αἰτήσις πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης, ἅτε μὴ διαλαμβανομένη ἐν τοῖς λόγοις τῶν ἀρθρῶν 79 καὶ 80.

ΑΠ. 139 (1851). Διατασσομένης κατὰ τὸ ἀρθρ. 79 τῆς ἐξλειψέως τῆς ὑποθήκης μόνον ἐάν ὑπάρχῃ αἴτια νόμιμος τῆς ἀποσβέσεως αὐτῆς, ἔπειτα ὅτι, ὅτε κτῆμά τι ἐνυπόθηκον εἶναι κατὰ μέρος μόνον προικῶν, δεόν ἡ ὑποθήκη νὰ ἐξλειφθῇ μόνον ὡς πρὸς αὐτό.

80. Ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης εἶναι ἄκυρος δι' ἔλλειψιν τῶν οὐσιωδῶς ἀπαιτούμενων — 1. ὅταν εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν δὲν ἀναφέρεται ὁ πιστωτής, ἢ ἡ χαρακτηρίσις τοῦ χρεώστου εἶναι τόσο ἀτελής, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ διακριθῇ σαφῶς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ ἄλλα πρόσωπα — 2. ὅταν ἡ ἀπαίτησις ἐγγραφῇ χωρὶς προσδιορισμὸν τῆς ποσότητος — 3. ὅταν ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης δὲν φέρῃ χρονολογίαν — 4. ὅταν τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα δὲν ᾖ περιγεγραμμένον εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν θέσιν του, ἢ ᾖ περιγεγραμμένον τόσο ἀορίστως, ὥστε δὲν ἔμπορεῖ νὰ γνωρισθῇ ἀποχωρώντως, καὶ νὰ διακριθῇ ἀπὸ ἄλλα.

ΑΠ. 154 (1855). Ναί μὲν, κατὰ τὸ ἀρθρὸν 69 § 2 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Νόμου, ὅταν ἡ ἐγγραφοῦσα ὑποθήκη πηγάζῃ ἀπὸ τὸν Νόμον, ὁ αἰτῶν ἐγγραφὴν ὑποθήκης δι' ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ διαχειριστοῦ τῆς περιουσίας τοῦ κράτους ὀφείλει νὰ συνάψῃ ἐν ταῖς περιλήψεσιν

ἐπίσημον ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιτηρούσης τὴν περιουσίαν ταύτην ἀρχῆς ἢ μὴ ἐπισύναψις ὁμῶς τοῦ τοιοῦτου ἀποδεικτικοῦ εἰς τὰς περιλήψεις δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐγγραφῆς, ἀρκεῖ μόνον νὰ ὑπάρῃ πραγματικῶς κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐγγραφῆς τὸ τοιοῦτον ἀποδεικτικόν, καθότι τὰ ἄρθρα 79 καὶ 80 τοῦ εἰρημένου νόμου, τὰ ὁποῖα ὀρίζουσι ρητῶς τοὺς λόγους, ἐνεκα τῶν ὁποίων διατάσσεται ἡ ἐξάλειψις τῶν ὑποθηκῶν καὶ ἡ ἀκύρωσις τῶν ἐγγράφων, δὲν κατατάττουσι μεταξὺ αὐτῶν τὴν ἔλλειψιν τῆς ἐπισυνάψεως τῶν τοιοῦτων ἀποδεικτικῶν εἰς τὰς περιλήψεις.

ΑΠ. 238 (1864). Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 80 § 4 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου ἀπαιτεῖ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ὑποθηκῶν ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος. Ἄρα τὸ ἐφετεῖον, δι' ἔλλειψιν τοιαύτης ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ὑποθηκῶν περιγραφῆς τοῦ ἐπιδίκου γηπέδου, κηρύξαν ἄκυρον τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐγγραφεῖσαν ὑποθήκην, καὶ τοι πεισθέν ἐξ ἄλλων ὑποβληθέντων αὐτῷ ἐγγράφων περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ γηπέδου τούτου, δὲν παρηρμήνευσεν ἀλλ' ἐφήρμοσε ρητῶς τὸν παρατεθέντα νόμον· ἀδιάφορον δὲ ἂν, ἀντὶ τοῦ ἐφαρμοστέου ἄρθρου, παρέβηκεν ἐσφαλμένως ἕτερον ἄρθρον τοῦ νόμου, καθόσον ἀναίρεσιν ἐπιφέρει μόνον ἡ ψευδὴς ἐρμηνεία καὶ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἐσφαλμένη παραθεσις αὐτοῦ.

Οὐδ' ὄφειλε νὰ διατάξῃ ἄλλην περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ γηπέδου ἀπόδειξιν, ἀφοῦ δι' αὐτῆς δὲν δύναται ν' ἀναπληρωθῇ ἡ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ὑποθηκῶν ἔλλειψις τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένης περιγραφῆς.

ΑΠ. 178 (1873). Ἡ ὑποθήκη εἶναι ἄκυρος, ὅταν τὸ κτῆμα δὲν περιγράφηται ἀποχρώντως· οἷον ἐν ᾧ εἶναι σταφιδάμπελος, χαρακτηρίζεται ὡς ἄγρός.

ΑΠ. 241 (1849). Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 80 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ἡ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης εἶναι ἄκυρος, πρὸς ταῖς λοιπὰς ἐν αὐτῷ ἀναφερομέναις περιπτώσεσι, καὶ διὰ τὴν μὴ περιγραφὴν τοῦ κτήματος, ἢ διὰ περιγραφὴν αὐτοῦ τόσον ἀόριστον, ὥστε δὲν δύναται νὰ γνωρισθῇ ἀποχρώντως καὶ νὰ διακριθῇ ἀπ' ἄλλας· κατὰ δὲ τὸ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τῶν ὑποθηκῶν διάταγμα, ἡ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης γίνεται εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν καθὰ διαγράφει τὸ ἄρθρον 12 αὐτοῦ· μετὰ δὲ τὴν πρώτην ἐγγραφήν, ἐν ᾗ ἐγένετο ἤδη ἡ περιγραφὴ τοῦ κτήματος, δύναται κατὰ τὴν ρητὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρου 13 αὐτοῦ εἰς τὰς ἐπομένας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος ἐγγράφας νὰ παραλειφθῇ ἡ περιγραφὴ τοῦ κτήματος καὶ ἡ χαρακτηρισίς τοῦ χρεώστου, ὅταν ταῦτα κατὰ τὴν παραδιδομένην περίληψιν συμφωνοῦν μὲ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ ἐγγραφῇ σημειωθέντα· τὸ δὲ ἄρθρον 20 τοῦ αὐτοῦ ὀρίζει ἁπλῶς, ὅταν αἱ ἐπὶ τινος κτήματος ἐγγεγραμμέναι ὑποθήκαι ἐξαλειφθῶσιν, ὁ ὑποθηκοφύλαξ περαινέει τὴν σειράν ταύτην κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον καὶ ἀρχίσει νῆαν σειράν ἀριθμῶν διὰ τὰς εἰς τὸ μέλλον γενησομένας· ἐκ δὲ

τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρ. ταύτων καὶ ἐκ τοῦ ὅτι μετὰ τὴν ἐξάλειψιν τῶν ὑποθηκῶν ὅλων δὲν διατάσσεται ἡ διαγραφή αὐτῶν, ἀλλ' ἀπλῶς ἐκατέρωθεν αὐτοῦ περὶ αὐτῶν διὰ δύο παραλλήλων γραμμῶν ἠριζοῦνται, ὅπως διατάσσεται εἰς τὸ ἀρθρ. 19 νὰ γίνηται καὶ κατὰ τὴν ἀπαγύρευσιν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν περαιτέρω ἐγγραφῶν προκύπτει ἀμεθῆλως ὅτι ὁ νομοθέτης, πρὸς ἀποφυγὴν περιπτώων ἐπαναλήψεων καὶ πρὸς εὐκολίαν τῶν ἐγγραφῶν, καθ' ὃ διέγραψεν οἰκονομικὸν σύστημα εἰς τὰ ἀρθρ. 8 καὶ 11—13, ἠθέλησεν νὰ γίνηται ἅπασι εἰς τὴν πρώτην ἐγγραφήν ἢ περιγραφὴ τοῦ κτήματος καὶ νὰ δύναται αὕτη νὰ παραλειφθῇ ὄχι μόνον εἰς τὰς μετ' αὐτῆν, ἐν ἰσχύϊ οὖσαν, γενομένας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς μετὰ τὴν ἐξάλειψιν τῆς εἰς τὸ μέλλον γενησομένας, αἵτινες ἀρχίζουσι τότε μὲν σειρᾶν ἀριθμῶν· διότι ἂν ἡ ἰσχύς τῆς ὑποθήκης παύη καθ' ὅς ὁ νόμος ὥρισεν περιστάσεις, ἢ ὑπάρχουσα περιγραφή τοῦ ἐφ' οὗ ὑπῆρχεν ἡ ὑποθήκη κτήματος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ εἰς τὰς μετὰ τὴν ἐξάλειψιν αὐτῆς γενησομένας νέας ἐγγράφους καὶ ἀναφερομένας εἰς τὴν περιγραφὴν αὐτῆν τοῦ κτήματος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν, ὑπαρχούσης ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῆς ἐν αὐτῇ περιγραφομένης οἰκίας καὶ ἐξελειψέσης αὐτῆς τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1834 ἐνέγραψαν ὑποθήκην νέαν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς οἰκίας, ἀναφερόμενοι ἀμφοτέροι ὡς πρὸς τὴν περιγραφὴν τῆς εἰς τὴν προηγουμένην ὑποθήκην τοῦ δημοσίου, ἣτις εἶχεν ἤδη, ὡς εἴρηται, ἐξελειφθῆ. Τὸ δὲ ἐφετεῖον ἠκώρωσε τὴν ὑποθήκην ταύτην τοῦ ἀναιρεσεύοντος διὰ τὴν παράλειψιν τῆς περιγραφῆς τῆς οἰκίας, προσέθετο αὐτῷ λόγον ἀκυρότητος, μὴ διατασσόμενον ρητῶς εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἀπὸ τὰ μνησθέντα ἀρθρ., τὰ ὅποια μάλιστα συγχωροῦσι τὴν τοιαύτην παράλειψιν, καὶ οὕτω παρέβλασεν αὐτὰ συνδυασμένα καὶ μὲ τὸ ἀρθρ. 80 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

ΑΠ. 237 (1879). Τὰ ἀρθρ. 80 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου ἐννοεῖ νὰ καθιερώσῃ ἀκυρότητα τῆς ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἢ ὅταν δὲν ὑπάρχῃ παντάπασι περιγραφή τοῦ εἴδους καὶ τῆς θέσεως τοῦ κτήματος, ἢ ὅταν ὑπάρχῃ μὲν τοιαύτη, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἀοριστίας δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ ἀποχωρῶντως ἢ ταυτῶς τοῦ κτήματος καὶ νὰ διακοθῇ εἰς ἄλλων· τὸ ἐναντίον δὲ τούτου δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ ἀρθρ. 27 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου Β Δ., διότι, ὡς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸ ἀρθρ. 68 Νόμου ὑποθ. προκύπτει, τοῦτο ὑποδεικνύει ἀπλῶς τὰ γνωρίσματα, δι' ὧν ὁ πιστωτής δύναται ἐν τῇ περιλήψει τῆς ἐγγραφῆς νὰ προσδιορίσῃ τὴν ταυτότητα τοῦ ἐπιδίδου κτήματος, ἐπὶ τῇ προϋποθέσει πάντοτε, ὅτι γίνεται ἐν τῇ περιλήψει τῆς ἐγγραφῆς μνησθῆ τῆς θέσεως καὶ τοῦ εἴδους τοῦ κτήματος.

ΑΠ. 347 (1880). Ἐκ τοῦ συνδ. τῶν ἀρθρ. 1, 8 καὶ 80 τοῦ νό-

μου περί υποθηκῶν καὶ 12 τοῦ σχετικοῦ Β. Δ. προκύπτει, ὅτι ἡ ἐν τῇ προηγουμένη ἐγγραφῇ ταυτότης τοῦ ὀνόματος τοῦ χρεώστου καὶ τοῦ πιστωτοῦ τοῦ κτήματος, δύναται ν' ἀναπληρώσῃ μόνον τοῦ ὀφειλέτου τὸν χαρακτηρισμὸν καὶ τοῦ κτήματος τὴν περιγραφὴν, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ πιστωτοῦ τὴν σημείωσιν, οὕτως τὸ ὄνομα δέον νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐν πάσῃ ἐγγραφῇ καὶ ὅταν ἦναι ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν ἐν τῇ πρώτῃ ἐγγραφῇ, καθισταμένης ἄλλως ἀκύρου τῆς υποθήκης, ἐνεκα τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐγγραφῆς. Κατὰ τὴν ὕψθην ἐρμηνείαν τῶν ἀρθρῶν 80 καὶ 18 τοῦ περί υποθηκῶν νόμου, τὰ ἀπαιτούμενα ὡς οὐσιωδῶς ἀναγκαῖα διὰ τὸ κύρος τῆς ἐγγραφῆς (π. χ. ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ πιστωτοῦ) δέον νὰ ἐξάγωνται ἐξ αὐτοῦ τοῦ βιβλίου τῶν υποθηκῶν καὶ δὲν ἀναπληροῦνται ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἐκθέσεων ἢ ἐκ τῶν περιλήψεων.

ΑΠ. 25" (1848). Τοῦ ἀρθρου 80 ὀρίζοντος, ὅτι ἡ ἐγγραφὴ τῆς υποθήκης εἶναι ἀκύρος διὰ περιγραφὴν ἀόριστον τοῦ κτήματος, τοῦ δὲ 12 ἀρθρου τοῦ περί ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τῶν υποθηκῶν διατάγματος, ὅτι ἡ ἐγγραφὴ γίνεται ἐν ταῖς βιβλίαις τῶν υποθηκῶν, τοῦ δὲ ἀρθρου 13 αὐτοῦ, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην ἐγγραφὴν δύναται νὰ παραλειφθῇ ἡ περιγραφὴ τοῦ κτήματος καὶ ἡ χαρακτηρίσις τοῦ ὀφειλέτου ἐν ταῖς ἐπομέναις ἐγγραφαῖς, τοῦ δὲ ἀρθρου 20 ὀρίζοντος ἁπλῶς ὅτι ἐξαλειφθεῖσων ἀπαστῶν τῶν υποθηκῶν ὁ ὑποθηκοφύλαξ περσοταῖ ἐπὶ σειρὰν τούτων καὶ ἀρχεται νέας σειρᾶς ἀριθμῶν διὰ τὰς εἰς τὸ μέλλον γενησομένας, ἔπεται, ὅτι ὁ νομοθέτης πρὸς ἀποφυγὴν περιττῶν ἐπαναλήψεων καὶ πρὸς εὐκόλιαν τῶν ἐγγραφῶν ἠθέλησε νὰ γίνῃται ἀπαξ ἐν τῇ πρώτῃ ἐγγραφῇ ἡ περιγραφὴ τοῦ κτήματος, δυναμένη νὰ παραλειφθῇ οὐ μόνον ἐν ταῖς μετ' αὐτὴν γενομέναις, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς μετὰ τὴν ἐξάλειψιν αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι γενησομέναις ἀφ' ἑνὸς ἀρχονται τότε διὰ νέας σειρᾶς ἀριθμῶν, διότι, ἂν ἡ ἐπιγὺς τῆς υποθήκης παύη καθ' ἑς ὁ νόμος ὥρισε περιστάσεις, ἢ ὑπάρχουσα περιγραφὴ τοῦ ἐφ' οὗ ὑπῆρχεν ἡ υποθήκη κτήματος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ἐν ταῖς μετὰ τὴν ἐξάλειψιν αὐτῆς γενησομέναις νέαις ἐγγραφαῖς καὶ ἀναφερομέναις εἰς τὴν περιγραφὴν αὐτὴν τοῦ κτήματος.

ΑΠ. 287 (1849). Ἡ ἐν τῇ ἐγγραφῇ τῆς υποθήκης ἔλλειψις μνείας τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ δανειστοῦ, ὡς καὶ τοῦ σήμου ἐν ᾧ κείνται τὰ ἐνυπόθηκα κτήματα, δὲν ἐπάγει ἀκυρότητα, ὅσαίς δὲν προκύπτει σύγχυσις περὶ τῶν προσώπων ἢ τῶν κτημάτων.

ΑΠ. 263 (1860) 91 (1861). Ἡ παράλειψις τῆς μνείας τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ χρεώστου δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐγγραφῆς ὅσαίς οὐδεμίαν σύγχυσις περὶ τῆς ταυτότητος αὐτοῦ ἐπέρχεται. Αἰλλ' εἶναι ἀκύρος ἡ υποθήκη, ὅτε δὲν περιγράφεται τὸ κτῆμα ἀπορῶντως ὅτε δηλονότι ἐξ αὐτοῦ τοῦ βιβλίου τῶν υποθηκῶν δὲν προκύπτει ἡ προσήκουσα τοῦ κτήματος περιγραφὴ, ἔστω καὶ ἂν βε-

δαιοῦται ἐξ ἄλλων ἐγγράφων ἢ ταυτότης τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος.

ΑΠ. 122 (1849). Ὅριζοντος τοῦ νόμου, ὅτι, ἀναγνωρίσας τις τὸ κῦρος πράξεώς τινος, στερεῖται πλέον δυνάμει τῆς συναίνεσως τοῦ δικαιώματος νὰ προσβάλλῃ αὐτὴν ὡς ἄκυρον (Νομ. 16 § 1 Πανθ. βιβλ. 20 τίτλ. 1 de pignorigibus' ἀρθρ. 485 καὶ 486 τῆς πολ. δικ.) ἔπεται, ὅτι ὁ ἐγκρίνας καὶ παραδεχθεὶς τὴν ἐγγραφεῖσαν ὑποθήκην ἢ προσημείωσιν ὡς καλῶς γενομένην καὶ αὐθαρημῆτως συναίνεσας εἰς αὐτήν, δὲν δύναται νὰ προσβάλλῃ αὐτήν ὡς ἄκυρον. Ἐπομένως προκειμένου περὶ τῶν συναλλακτομένων καὶ οὐχὶ περὶ τρίτου, τὸ δικαστήριον οὐδαμῶς δικαιούται νὰ ἐξετάσῃ εἰάν ἢ προσημείωσις ἐγένετο κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις, διότι διὰ τῆς συναίνεσως ἐκαλύφθησαν αἱ τυχόν τῆς προσημείωσεως ὑπάρχουσαι ἀκυρότητες.

ΑΠ. 319 (1884). Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἐδ. 4 τοῦ ἀρθρου 80 τοῦ νόμου περὶ ὑποθήκης μόνη ἢ ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦ κτήματος πλημμελῆς σημείωσις εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν δὲν ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ ἄκυρον τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑποθήκης, εἰάν ἐξ αὐτῆς προκύπτῃ ἀποχρῶντως ἢ τοῦ κτήματος ταυτότης.

81. Ἄν ἡ ὑποθήκη ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, λαμβάνουν τάξιν οἱ ἐπόμενοι πιστωταί, ἂν ὑπάρχουν, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐγγραφῆς τῶν. (Βαυαρ. Ν. § 84).

82. Ἄν ὁ προσημειώσας δὲν συμπληρώσῃ τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸ 23 ἀρθ. ἀριθ. 1 ἐλλείψεις ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν, ἢ δὲν ἀποδείξῃ αἰτίαν ἐννόμου κωλύσεως, ἡ προσημείωσις ἐξαλείφεται.

83. Ὅταν ἡ προσημείωσις ἐγινε κατὰ συνέπειαν ἀγωγῆς ἢ πρωτοκλήτου ἀποφάσεως, εἰ μὲν ἡ τελεσιδικὸς ἀπόφασις ἀπορρίψει τὴν αἴτησιν τοῦ προσημειώσαντος, φέρει τὴν ἐξάλειψιν τῆς προσημείωσεως, εἰ δὲ τοῦ ἐπιδικάσει αὐτήν, ὁ προσημειώσας ἔχει τριάκοντα ἡμέρας, προστιθεμένης τῆς διὰ τὴν ἀπόστασιν παρατάσεως τῆς προθεσμίας, διὰ νὰ τρέψῃ τὴν προσημείωσιν εἰς ὑποθήκην. Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ πρόσημειωσις ἐξαλείφεται.

ΑΠ. 227 (1885). Ἡ δυνάμει τῆς τελεσιδικίου ἀποφάσεως τῶν Ἐφετῶν μετατροπὴ τῆς προσημείωσεως εἰς ὑποθήκην δέον νὰ γίνῃται ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της, προστιθεμένης καὶ τῆς ἀποστάσεως καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς.

ΑΠ. 54 (1889). Ἡ ἐν τῷ ἄρθρ. 83 νόμου ὑποθηκῶν τριακονθήμερος προθεσμία πρὸς μετατροπὴν τῆς προσημειώσεως εἰς ὑποθήκην λογίζεται ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς ἀποφάσεως καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς, διότι ἡ περὶ τούτου διάταξις περιέχει ἀπλῶς τὸν ὅρον τῆς τελεσιδικίας καὶ μόνον ἐπέκτασιν τῆς προθεσμίας λόγῳ ὑποστάσεως χορηγεῖ, ἄρα τὴν προθεσμίαν ἀναυ ἐτέρου τινὸς γεγονότος κινεῖ εὐθὺς ἡ τελεσιδικία, ἅμα ἐπέβη.

ΑΠ. 42 (1894). Κατὰ τὸ ἄρθρον 83 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ὅταν ληθῆῃ προσημείωσις ἐπὶ τῇ βίβσει ἀγωγῆς ἢ πρωτοδίκου ἀποφάσεως, εἰ μὲν διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεως ἀπορριφθῆ ἡ ἀγωγή, ἐπέρχεται ἡ ἐξάλειψις τῆς προσημειώσεως, εἰ δὲ ἐπίδικασθῆ, δικαιούται ὁ ὑπὲρ οὗ αὕτη ἐξεδόθη νὰ τρέψῃ αὐτὴν εἰς ὑποθήκην ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν· ἐὰν ὅμως ἡ ἀπαιτήσις, περὶ ἧς εἶχεν ἐγερθῆ ἡ ἀγωγή, δὲν ἐπεδικάσθη δι' ἀποφάσεως, ἀλλ' ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὀφειλῆτου ὡς ἰσχυρὰ διὰ δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ νομίμως καταρτισθέντος καὶ ἐδόθη ρητῶς δι' αὐτοῦ τὸ δικαίωμα, ἵνα ἡ ληφθεῖσα προσημείωσις μετατραπῆ εἰς ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀναγνωρισθείσης ἀπαιτήσεως, ἢ ἐπὶ τῇ βίβσει αὐτοῦ μετατραπείσα εἰς ὑποθήκην ἔχει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα, ὅσα καὶ ἡ ἐπὶ τῇ βίβσει τῆς τελεσιδικίου ἀποφάσεως μετατραπείσα.

ΑΠ. 304 (1874) Κατὰ τὸ ἄρθρον 83 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ἐξαλείφεται ἡ προσημείωσις ἐὰν παρέλθωσι τριάκοντα ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἐπίδικάσεως τῆς ἀγωγῆς διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεως· δὲν ὀρίζει δὲ ὁ νόμος ὅτι ἡ προσημείωσις ἢ ἡ ὑποθήκη δὲν εἶναι ἐξαληπταί ἐὰν δὲν προλάβῃ ὁ ἔχων συμφέρον νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξάλειψιν πρὸ τῆς μετατροπῆς.

Τὸ ἄρθρον 83 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου ἐξαλείπτειαν διατάσσει τὴν προσημείωσιν ἐὰν δὲν μετατραπῆ εἰς ὑποθήκην ἐντὸς τῶν τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας, χωρὶς νὰ διακρίνῃ ἐὰν πρόκηται περὶ τελεσιδικίου ἀποφάσεως πρωτοβαθμίου ἢ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, ἢ περὶ τελεσιδικίου ἀποφάσεως ἐκδοθείσης συνεπιεῖ ἀνακοπῆς κατ' ἀποφάσεως, δύναμις τῆς ὁποίας ἐνεγράφη ἡ προσημείωσις· ἀβάσιμος δὲ ὁ λόγος ὅτι, προκειμένου περὶ ἐρήμην ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης συνεπιεῖ ἀνακοπῆς, καὶ προτεινάντος τοῦ ἀναιρεσιέντος ὅτι, λογιζομένης καὶ τῆς προθεσμίας τῆς ἀνακοπῆς, δὲν παρήλθον τριάκοντα ἡμέραι ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας, τὸ δικαστήριον δὲν ἠδύνατο ἀπορρίψῃ τὴν ἐνστάσιν ταύτην αὐτεπαγγέλτως ἀποφεινόμενον ὅτι ἀνακοπῆ ἐπ' ἀνακοπῆς δὲν χωρεῖ, διότι ἠδύνατο νὰ τὸ πράξῃ.

ΑΠ. 285 (1868). Ὁ δευτερος ἐνυπόθηκος δανειστής δύναται νὰ προτείνῃ τὸ ἄκυρον τῆς εἰς ὑποθήκην μετατροπῆς τῆς προσημειώσεως, ἥτις προηγείται τῆς ὑποθήκης αὐτοῦ, ἂν ἐκ συμπαιγνίας ἐγένετο αὕτη. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκχώρησις τῆς ἐκ δανείου ἀπαιτήσεως περιλαμβάνει καὶ τὰ παρεπόμενα πρὸς ἀσφάλειαν αὐτοῦ δικαίωματα (Θεμ. β' Βασιλ. 19. 4), ὅλον καὶ ἡ ὑποθήκη, ὁ δὲ ἐκδοχέυς δὲν δύ-

ναται νά ἐνασκήση ἀπεριορίστως τὰς ἐκ τῆς ὑποθήκης ἀγωγὰς αὐτοῦ, ὡσάκις πρὸς ἱκανοποίησιν αὐτῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως δὲν τῷ ἐπιτρέπεται νά ἐνασκήση κατὰ τῶν προηγουμένων ἐνυποθηκῶν ἀνεπιστῶν καὶ τὴν τοῦ δόλου ἀγωγὴν, ἣν τυχὸν εἶχεν ὁ ἐκχωρητής, εἴπεται ὅτι ἡ ἐκχώρησις τοιαύτης ἀπαιτήσεως περιλαμβάνει ἀναγκαιῶς καὶ τὴν ἐκχώρησιν τῆς τοῦ δόλου ἀγωγῆς καὶ ἀνευ τῆς περὶ τούτου ρητῆς μνησίας ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἐκχωρήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΘΟΝ

Περὶ τοῦ γραφείου τῶν ὑποθηκῶν.

§ 84. Εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἢ καὶ εἰς ἄλλας πόλεις ἐκάστης ἐπαρχίας συσταίνεται γραφεῖον ὑποθηκῶν, ὅπου μόνον δύνανται νά αἰτῶνται καὶ νά ἐνεργῶνται ἐγκύρως αἱ ἐγγράφαί τῶν ὑποθηκῶν, καὶ αἱ προσημειώσεις ἐπὶ τῶν κτημάτων, ὅσα κείνται εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτῆς. — Ἡ ὑπηρεσία τοῦ γραφείου τῶν ὑποθηκῶν ἀνατίθεται εἰς τοὺς εἰρηνοδίκας, ὁ δὲ ὄργανισμὸς αὐτοῦ θέλει κανονισθῆ δι' ἰδιαιτέρου διατάγματος.

§ 85. Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν ὀφείλει 1) Νά φυλάττῃ τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν καὶ νά φροντίζῃ ὥστε ἀπόντος αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἐνόμιως ἀναπληροῦντος αὐτον, νά μὴ δύναται κανεὶς νά τὸ ἀνοίξῃ, μηδὲ νά γενῆ κάμμία ἀλλαγὴ ἢ φθορὰ τῶν ἐν αὐτῷ γεγραμμένων 2) Νά καταχωρίξῃ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν ἀκριβῶς, καὶ κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, τὰς ἐγγράφας, τὰς προσημειώσεις, καὶ τὰς σημειώσεις, ὅσαι εἶναι κατὰ τὸν νόμον δεκταὶ καὶ καταχωριστέαι 3) Νά φυλάττῃ ἐπιμελῶς τὰ κατὰ τὸν νόμον παραδιδόμενα εἰς αὐτὸν ἐγγράφα.

§ 86. Αἱ πράξεις τοῦ γραφείου τῶν ὑποθηκῶν, καθόσον δὲν ὑπερβαίνουν τὰ ὁρισμένα παρὰ τοῦ νόμου ὅρια, καὶ τὰ ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν ἀντίγραφα, ἔχουσι ἰσχύον ἐπιστήμων ἐγγράφων.

ΑΠ. 108 (1898). Ἐπειδὴ, κατὰ ἄρθρα 425 καὶ 426 § 1 Πολ. Δικ., ἀντίγραφα, καὶ αὐτὰ τὰ ἀντιπεφωνημένα, δὲν ἀρκοῦσι πρὸς

Γέννησιν ἀσκήθῃ ὅρι Νόμον ΓΝΚΒ' (2422) 1919 Σελ. 1 καὶ σελ. 390
 ὅρι Νόμον 454 (1914) Τμήμα Α' σελ. 261 —

στάσει εντελοῦσθαι ἀποδείξεως, εἰμὴ ἂν δεχθῶσι ταῦτα οἱ διαδίκαι ὡς ἔχοντα ἰσχύϊ ἀποδείξεως, ἢ μεταχειρίσθησαν αὐτὰ ὑπὲρ ἑαυτῶν πρὸς ἀπόδειξιν, κατὰ δὲ ἀρθρ. 86 καὶ 92-95 τοῦ περὶ Ὑποθηκῶν Νόμου, ὁ ὑποθηκοφύλαξ παρέχει τῷ αἰτοῦντι ἀπλοῦν ἀποδεικτικὸν περὶ τῆς μὴ ὑπάρξεως ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν ὑποθηκῶν ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως ἐπὶ ὠρισμένου κτήματος ἢ περιλήψιν τῶν βαρυνουσῶν αὐτὸ ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων, ἀλλ' ὀφείλει οὐχ ἥτιον νὰ δώσῃ τῷ αἰτοῦντι καὶ ἀντίγραφον πιστὸν ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν, περιέχον πλήρως καὶ ὁλοσχερῆς τοῦ σχετικοῦ αὐτῶν μέρους ἀντίγραφον, τῶν ἐγγεγραμμένων δηλονότι ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων, μεθ' ὧν τῶν ἐπ' αὐτῶν σημειώσεων καὶ κινήτων προσέτι τῶν γενομένων ἐξαλείψεων, ἂν καὶ τὸ τελευταῖον κιντὸ ζητήσῃ ὁ ἐνδιαφερόμενος, πρόδηλος δὲ τούτου σκοπὸς ἐστὶ νὰ ἐμφανῶνται ἐν τῷ ἀντιγράφῳ, ὡς ἐν τῷ πρωτοτύπῳ, πᾶσαι ἐν γένει αἱ περιεχόμεναι ἐν τοῖς βιβλίοις πράξεις ἄνευ οὐδεμιᾶς παραλείψεως, καὶ παρέχῃσι πληρεστέραν τοῦ ἀποδεικτικοῦ ἢ τῆς περιλήψεως ἀπόδειξιν τὰ ἀντίγραφα ταῦτα.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν προτάσεων τῆς ἀνααιρεσιούσης Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ρητῶς ἀντέταξεν ἡ Τράπεζα ὅτι ἐπὶ ἐτέρων κτημάτων τοῦ συζύγου τῆς ἐναγοῦσσης νῦν ἀνααιρεσιβλήτου ἐνεγράφη ὑπόθηκη ὑπὲρ τῆς προικὸς αὐτῆς ἀσφαλῆς, τὰ δὲ προσαγόμενα ὑπὸ τῆς ἀνααιρεσιβλήτου πιστοποιητικὰ ὑποθηκοφύλακος περὶ μὴ ὑπάρξεως τοιαύτης ἐγγραφῆς, ἐν τῷ οἰκείῳ τῶν ὑποθηκῶν βιβλίῳ, δὲν βεβαιούσιν ἀληθῶς τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ ἐν γένει σημειούμενα καὶ δεόν νὰ ἐπιτραπῇ καὶ προσαχθῇ, πλήρως καὶ πιστὸν τοῦ σχετικοῦ αὐτῶν μέρους ἀντίγραφον, τὸ Ἐφετεῖον ὁμῶς, ἐκτιμήσαν τὰ ρηθέντα πιστοποιητικὰ, ἧτοι ἀποδεικτικὰ τοῦ ὑποθηκοφύλακος, καὶ ἐπ' αὐτῶν στηριχθέν, ἐδέχθη ὅτι δὲν ἀποδεικνύεται ἡ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης, ἣν ἐπικαλεῖται, ὡς εἴρηται, ἡ ἀνααιρεσίμουσα, τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ ἐπέδικασε τὴν τῆς ἀνααιρεσιβλήτου ἀγωγὴν περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἐπὶ τοῦ κλειστηριασθέντος κτήματος ὑποθήκης ὑπὲρ τῆς αὐτῆς προικὸς, ἀλλ' αὐτὰ τὸ Ἐφετεῖον ἀποφνημαμενον, χωρὶς νὰ διατάξῃ τὴν προσαγωγὴν τοῦ πρωτοτύπου βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν ἢ ὁλοσχερῶς καὶ πιστοῦ ἐξ αὐτοῦ ἀντιγράφου, ὅπερ ἡ ἀνααιρεσίμουσα ἐπικαλέσθη, παρέδωκε τὰς οὐσιώδεις περὶ ἀποδείξεως διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Περὶ τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν.

87. Τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν θέλουσιν συντάσσονται καὶ κρατεῖσθαι κατὰ τὸ περὶ τούτου γενικῶς ὀρι-

σθησόμενον ὑπόδειγμα καὶ τὰς περὶ τούτου ἐκδοθησο-
 μένας ὁδηγίας. Θέλουν μονογραφεῖσθαι καὶ υπογράφε-
 σθαι πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῶν παρὰ τοῦ ἀρμοδίου προέ-
 δρου τῶν πρωτοδικῶν. Δι' ἕκαστον δὲ νομίμως ὄργα-
 νισμένον δῆμον θέλει κρατεῖσθαι ἰδιαίτερον ὑποθηκῶν
 βιβλίον μετ' ἀλφαθητικοῦ ὀνομαστικοῦ πίνακος.

Ἐγκύκλιος Ὑπ. Δικ. ἀριθ. 81 τῆς 18 Ἀπριλ. 1844 περὶ
 ἐγγραφῆς τῶν κατασχέσεων ἀκινήτων εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον.

Πληροφορηθέντες ὅτι ἡ διάταξις ἀρθρ. 960 Πολ. Δικ. κατὰ τὴν
 ὁποίαν οἱ ἐπὶ τῆς συντάξεως τῶν ὑποθηκῶν ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ
 ἐγγράψωσι τὰς κατασχέσεις τῶν ἀκινήτων εἰς ἰδιαίτερον ἐπὶ τούτω
 προσδωρισμένον βιβλίον, ἀλλαγῆ μὲν δὲν ἐκτελεῖται παν-ἀπασιν,
 ἀλλαγῆ δὲ οὐχὶ κατὰ τὸν προσηκόντα τρόπον, συγχεομένων δηλ.
 τῶν ἐγγραφῶν τούτων μὲ τὰς τῶν ὑποθηκῶν, καὶ θεωρήσαντες τὴν
 ἀνάγκην τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῆς ρηθείσης διατάξεως, τῆς
 ὁποίας σκοπὸς εἶναι νὰ καθιστᾷ ἐφιατὸν εἰς τοὺς ἔχοντας συμφέρον
 νὰ πληροφορῶνται περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ ὑπάρξεως κατασχέσεως ἐπὶ
 ἀκινήτου τινὸς καὶ ἰδίως νὰ ἐμποδίσῃ τὴν κατάσχεσιν κατασχέτι-
 νος ἢ ὅθι κτήματος, ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαγορευομένης, ἐνορίσαμεν ἀπα-
 ραίτητον νὰ δώσωμεν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὰς ἀκολουθοῦ-
 ῶσας ὁδηγίας. Πᾶς ἐπὶ τῆς συντάξεως τῶν ὑποθηκῶν ὑπάλληλος ὀφείλει
 νὰ κρατῇ ἰδιαίτερον βιβλίον τῶν κατασχέσεων τῶν ἀφορωσῶν τὰ ἐν
 τῇ περιφερείᾳ του κείμενα ἀκίνητα· εἰς αὐτὸ ὀφείλει νὰ ἐγγράψῃ
 κατ' αὐξήσαντα ἀριθμὸν ὅλας τὰς δηλοποιουμένας εἰς αὐτὸν κατασχέσεις
 ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων κλητῆρων, σημειῶν ἐφ' ἑκάστης τὸν χρόνον τῆς
 πρὸς αὐτὸν δηλοποιήσεως τῆς κατασχέσεως, τὸ ὄνομα τοῦ δηλοποι-
 οῦντος κλητῆρος, τὸν χρόνον καὶ τόπον τῆς ἐγγραφομένης κατα-
 σχέσεως, τὰ ἐν τῇ περὶ κατασχέσεως ἐκθέσει περιεχόμενα χαρακτηρισ-
 τικῶς τοῦ ἀκινήτου, τὸ ὄνομα τοῦ τε ἐπισπύδοντος δανειστοῦ
 καὶ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τὸ ποσὸν τῆς ὀφείλης, καὶ νὰ υπογράψῃ τὴν
 σημείωσιν ταύτην.—Εἰς ὅσας περιφερείας συμβαίνουν συχνότερον κατα-
 σχέσεις ἀκινήτων, οἱ ὑποθηκοφύλακες χάριν εὐκολωτέρας ἐνεργεί-
 σεως τῶν κατὰ μέρος σημειώσεων θέλουσι κρατεῖν πίνακα ἀλφαθητικῶν
 τῶν ὀνομάτων τῶν ὀφειλετῶν παραπέμποντα εἰς τὴν ἀνήκουσαν σελί-
 δα τοῦ περὶ κατασχέσεως βιβλίου. Ἐννοεῖται ὅτι τὰ βιβλία αὐτὰ
 τῶν κατασχέσεων θέλουσι εἶσθαι ἀνοικτὰ εἰς ὅλους τοὺς ἔχοντας συμφέρον
 νὰ πληροφορῶνται, καθὼς καὶ τὰ ὑποθηκικὰ βιβλία. Τὰ περὶ
 ὧν ὁ λόγος βιβλία ὀφείλουσι οἱ ὑποθηκοφύλακες νὰ προμηθευθῶνται
 ἐξ ἰδίων· συμφέρει δὲ ἔνεκα ἐλαττώσεως τῆς ἀνεγκλίως διαπληρῶ-
 ῶσθε οἱ εἰς τὴν αὐτὴν πρωτοδικικὴν περιφέρειαν ὑπαγόμενοι ὑπο-
 θηκοφύλακες νὰ συνενανθῶνται, μεσελαβήσει τοῦ προϊττικμένου εἰσαγ-

γελῶς, περί τῆς συνάμα κατασκευῆς τῶν εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀναγκαιούτων βιβλίων, καὶ τοῦ τρόπου τῆς κατ' ἀναλογίαν ἀποτίσεως τῆς γενομένης κοινῆς διαπάνης. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1842 ἐκδόθει περί ἀντιμισθίας τῶν ὑποθηκοφυλάκων νόμος, δὲν προβλέπει περί τῆς ἐγγραφῆς τῶν κατασχέσεων, ἔπεται ὅτι αὕτη θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ τοῦ παρόντος δωρεάν ἕως οὗ προσερχῶς ἐκδοθῆ νόμος ἀποπέμψων ἕνεκα τῆς ἐνεργείας ταύτης δικαίωμα εἰς τοὺς ὑποθηκοφύλακας. — Ἐπὶ τέλους θέλει παρατηρηθῆ εἰς τοὺς κλητήρας ὅτι ὁσάκις παραγγέλλονται νὰ ἐνεργοῦν κατασχέσεις ἀκινήτων, ὀφείλουν νὰ πληροσφῶνται προηγουμένως ἀπὸ τοὺς ὑποθηκοφύλακας ἐὰν δὲν ὑπάρχη προηγουμένως κατάσχεσις διὰ νὰ ἀποφεύγῃ τὰς εὐθύνας τὰς ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτοὺς ἕνεκα κατασχέσεων κατασχομένων ἤδη κτημάτων, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθ. 984 τῆς πολ. δικ.

88. Ὅλαι αἱ ποσότητες, ὅσαι ἀναφέρονται εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, ἐκθέτονται καὶ ὀλογράφως, καὶ διὰ χαρακτῆρων ἀριθμητικῶν. Πρὸς τούτοις ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ὑπογράψῃ ἰδιοχείρως ὅλας τὰς ἐγγραφάς, τὰς προσημειώσεις, καὶ τὰ σβέσματα, καὶ νὰ συνάπτῃ εἰς ἰδιαιτέρους τομους τὰς περιλήψεις καὶ τ' ἄλλα ἐγγραφα, τὰ πρὸς ἐγγραφήν ἀπαιτούμενα.

ΑΠ. 28 (1901). Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρον 88 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ὑπογράψῃ ὅλας τὰς ἐγγραφάς, ἡ ἐκπλήρωσις δὲ τῆς διατάξεως ταύτης ἐστὶν οὐσιώδης διὰ τὸ κύρος τῆς ἐγγραφῆς, διότι διὰ τῆς ὑπογραφῆς ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ ὑπάρχουσα εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ὑποθηκοφύλακος, τοῦ μόνου πρὸς τοῦτο ἀρμοδίου' ἐκ τοῦ ὅτι ἐὰν ἢ μὴ ἐκπλήρωσις τῆς διατάξεως ταύτης δὲν αναγράφεται ὡς λόγος ἀκυρότητος ἐν τῷ 8 ἄρθρῳ, τῷ ὄρισαντι τοὺς λόγους τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐγγραφῆς δι' ἔλλειψιν τῶν οὐσιωδῶς ἀπαιτούμενων, δὲν ἔπεται ὅτι δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα, διότι αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ὀριζόμεναι περιπτώσεις ἀκυρότητος προϋποθέτουσι πάντως ὑπάρξιν ἐγγραφῆς, ἐνῷ ἡ ἀνυπόγραφος ὑπὸ τοῦ ὑποθηκοφύλακος ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἀνυπαρξίαν ἐγγραφῆς.

Ἐπειδὴ εἰς χεῖρας τρίτου κατάσχονται τὰ ἀκίνητα μόνον ἐὰν βραδυνῶνται δι' ὑποθήκης—ἄρθρ. 966 § 1 Πολ. Δικ.—ἐπομένως ἐπὶ τοῦ προκείμενου, μὴ ὑπαρχούσης, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἐγκύρως ἐγγραμμένης ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ κτήματος τοῦ ὀφειλέτου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅπερ, ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον, μετεβιβάσθη εἰς τρίτον, δὲν ἀδικαίουτο ὁ ἀναιρεσιβλήτος πρὸς εἰσπραξίν τῆς κατὰ τοῦ μεταβιβάσαντος αὐτὸ ἀπαιτήσεώς του νὰ τὸ κατάσχη εἰς χεῖρας τοῦ τρίτου κατόχου, οὐδ' ὑποχρέωσιν ἐπομένως εἶχε πρὶν ἢ ἐγείρη ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀκύρου

ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης ζημίαν του νὰ προβῆ εἰς ἀκύρους ἐκτελέσεως πράξεις, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι δὲν θὰ προταβῆ ἢ ἀκυρότης αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ρηθεῖσα ἀκυρότης τῆς ἐγγραφῆς, ἢ πρὸς ἀνυπαρξίαν αὐτῆς, κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἰσοδυναμοῦσα δὲν ἠδύνατο νὰ καλυφθῆ δι' ἄλλης οἰασδῆποτε πράξεως τοῦ ὑποθηκοφύλακος ἄρα οὔτε διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ὑπογραφῆς τῆς σχετικῆς πράξεως ἐν τῶ βιβλίῳ τῶν ἐκθέσεων, οὔδὲ διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐκδοθέντος ὑπ' αὐτοῦ πιστοποιητικοῦ ὅτι ἐνεγράφη ὑποθήκη τὸ ἀναιτιολόγητον ἐπομένως τῶν μὴ οὐσιωδῶν τούτων ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀναιρεσειόντος ὑπὸ τοῦ δικάσαντος ἐφετείου δὲν καθιστᾷ ἀναιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του

89. Εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν τὰ σβέσματα γίνονται ἀντικρῶ τῶν ἀρμοδίων ἐγγραφῶν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους, ἐπομένως ἀπαγορεύονται τὰ εἰς τὸ σῶμα τῆς ἐγγραφῆς ξέσματα, μεσόστιχα, καθὼς αἱ παρεγγραφαὶ καὶ αἱ παρενθέσεις καὶ ἀφαιρέσεις τῶν φύλλων τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ τῆς δημοσιότητος τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν.

90. Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν ἀνοίγει τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν πρὸς ὅλους, ὅλοι θέλουν νὰ τὰ συμβουλευθοῦν, ἀλλὰ μὲ τὰς ἀναγκαίας διὰ τὴν καλὴν διατήρησίν των προφυλάξεις καὶ χωρὶς μετατόπισιν αὐτῶν.

91. Ἐκαστος τῶν συμβουλευομένων τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν δύναται νὰ λάβῃ ὁ ἴδιος ὅποιασδῆποτε σημειώσεις νομίζῃ ἀναγκαίας.

92. Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ εἰς τοὺς αἰτοῦντας ἀντίγραφα πιστά, ἢ περιλήψεις ἀκριβεῖς τῶν περιεχομένων εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν ἐγγραφῶν καὶ προσημειώσεων.

93. Τὰ ἀντίγραφα τῶν ἐγγραφῶν καὶ τῶν προσημειώσεων πρέπει νὰ περιέχουν καὶ ὅλας τὰς σημειώσεις αὐτῶν.

94. Ὅσαι ἐγγραφαι καὶ προσημειώσεις εἶναι ἐξαλειμμένααι δὲν ἐμβαίνουσι συνήθως εἰς τὰ ἀντίγραφα, ἢ τὰς περιλήψεις, ἐκτὸς ἐὰν τὰ μέρη ζητήσουσι ρητῶς νὰ συμπαραληφθῶσι καὶ αὐται.

95. Ὅταν ἐπὶ κτημάτων ὠρισμένων παρὰ τοῦ αἰτουόντος δὲν ὑπάρχη ἐγγραφή, ἢ προσημείωσις, ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν δίδει εἰς αὐτὸν ἀποδεικτικὸν τῆς μὴ ὑπάρξεως αὐτῶν.

96. Ὅλα τὰ ἀντίγραφα, αἱ περιλήψεις, καὶ τὰ ἀποδεικτικά τοῦ φύλακος τῶν ὑποθηκῶν φέρουσι τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ γραφείου τῶν ὑποθηκῶν.

97. Αἱ κοινοποιήσεις τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν, τ' ἀντίγραφα, αἱ περιλήψεις καὶ τ' ἀποδεικτικά τοῦ φύλακος αὐτῶν, πληρόνεται ἀπὸ τοὺς αἰτουόντας κατὰ τὴν ἐν τῷ περὶ χαρτοσήμου νόμῳ περιεχομένην διατίμησιν.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ τῆς εὐθύνης τοῦ φύλακος τῶν ὑποθηκῶν.

98. Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς ζημίας τῶν μερῶν. 1) Ἄν χωρὶς ἐννομον αἰτίαν ἀπέρριψεν, ἢ ἀνέβαλε τὴν καταχώρισιν τῆς ἐγγραφῆς ἢ τῆς προσημείωσης· 2) Ἄν παρὰ τὸν νόμον δὲν καταχωρήσεν εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν τὴν αἰτηθεῖσαν πράξιν· 3) Ἄν δὲν συνέταξεν ἀκριβῶς καὶ κατὰ τοὺς τύπους ὅλα, ὅσα ἐπροτάθησαν εἰς αὐτόν, καὶ ἦτο καταχωριστέα· 4) Ἄν τὰ ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν ἀντίγραφα, ἢ αἱ περιλήψεις δὲν ἦναι σύμφωνοι μετὰ τὰ περιεχόμενα εἰς τοῦτο τὸ βιβλίον, ἢ τ' ἀποδεικτικά ἀντιβαίνουν εἰς τὴν ἀλήθειαν.

ΑΠ. 72 (1901). Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δι' ἀνα-

φορᾶς εἰς τὰς σκέψεις τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως ἐδέχθη, ὅτι ἀφ' ἧς συνέβη τὸ πταῖσμα τοῦ ὑποθηκιστοῦ μὴ μετατρέψαντος συμφώνως τῇ ὑποβληθείσῃ αὐτῷ αἰτήσῃ τοῦ ἀναιρεσεύοντος τὴν ἐγγεγραμμένην ὑπὲρ τούτου προσημείωσιν εἰς ὑποθήκην, ἀλλὰ κατὰ λάθος διαγράψαντος αὐτήν, ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγήν δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσεύοντος κατὰ τε τοῦ ὑποθηκόφυλακος καὶ τοῦ Δημοσίου ἐπὶ ἀποζημιώσεσι· ἀλλὰ τὸ πταῖσμα τοῦτο οὐκ ἔχει πρὸς γέννησιν τοῦ τῆς ἀποζημιώσεως δικαιώματος ἐφ' ὅσον διὰ τὴν ἀφερευγυότητα τοῦ ὀφειλέτου τοῦ ἀναιρεσεύοντος Δ. Διάπη, μὴ κεκτημένου ἐτέραν περιουσίαν πρὸς ἰκανοποίησιν ἐξ αὐτῆς. τὸ εἰρημένον πταῖσμα καὶ ἢ ἐξ αὐτοῦ ἀπώλεια τῆς ἐνυποθήκου ἀσφαλείας δὲν ἀπέβαινον παραγωγικὰ ζημίας· ἔδει κατὰ συνέπειαν νὰ ἐξετάσῃ τὸ Ἐφετεῖον πότε ἐπῆλθεν ἡ ἀφερευγυότης αὕτη, ἵνα ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ τούτου σημείου συμπληρουμένων τῶν στοιχείων τῆς ἐπιζημιού παραλείψεως θεωρηθῇ γεγεννημένη ἡ ἀγωγή καὶ ἀρξῆται λογιζομένη ἢ κατ' αὐτῆς ἀντιταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου πενταετῆς παραγραφή τοῦ λογιστικοῦ νόμου (N. 1 § 1 Κωδ. 7. 40 N. 3 § 1 Κωδ. 7. 39 Βασιλ. N. 1Δ' 5 καὶ ἀρθρ. 3 τοῦ νόμου ΧΔ' τοῦ 1877), καθόσον ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγή ὑποτίθησι ζημίαν ἐπελθούσαν ἤδη (N. 13 πρ. Πανδ. 46. 8. N. 33 πρ. Πανδ. 9. 2. N. 7 Κωδ. 5. 51 καὶ ἀρθρ. 98 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου). Ὡστε τὸ Ἐφετεῖον στηριχθὲν εἰς μόνον τὸ πταῖσμα ὡς παραγωγικὸν τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς ἀνευ ἐρεύνης τοῦ χρόνου τῆς ἀφερευγυότητος τοῦ ὀφειλέτου καὶ ἀπὸ τοῦ πταίσματος ὑπολόγισαν τὸν χρόνον τῆς παραγραφῆς ψευδῶς τὰς εἰρημένας σαφεῖς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ νόμου ἡρμήνευσαν.

99. Ἐξαιρουμένης τῆς εὐθύνης τῶν ἀποζημιώσεων, ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν ὑπόκειται καὶ εἰς πειθαρχικὰς ποινὰς, αἵτινες δύνανται νὰ λάβουν χώραν κατ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀτακτον κράτησιν τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν.

100. Ὁ παρὰ τοῖς πρωτοδικαῖς εἰσαγγελεὺς ὀφείλει κατ' ἔτος, καὶ προσέτι ὁσάκις πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν κρατοῦνται ἀτάκτως, νὰ τὰ ἐπισκέπτεται ὁ ἴδιος, ἢ διὰ τοῦ ἀντεισαγγελέως, καὶ, ἂν εὕρῃ αἰτίαν, νὰ κόμῃ τὴν πειθαρχικὴν καταδίωξιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

* Ακροτελεύτιοι όρισμοί.

101. Ο παρών νόμος έμβαίνει εις ένέργειαν τήν 1 Οκτωβρίου 1836, και από τήν έποχήν ταύτην άκυροϋνται όλοι οι μέχρι τουδε ισχύοντες περι ύποθηκών όρισμοί, εξαίρουμενων τών όσα θέλουν διαταχθῆ έν τῷ έκδοθησομένῳ εισαγωγικῷ νόμῳ ώς πρός τάς ύπαρχούσας ἤδη ύποθήκας.

νόμος 23 Ἀπριλίου 1835. — Περι σημειώσεως ύποθηκῶν. *

1. Έκαστος εἰρηνοδίκης θέλει άνοιξει βιβλίον, εις τό όποϊον θέλει σημειώνει, κατ' αίτησιν του πιστωτοῦ (créancier) ἢ άλλου τρίτου παρουσιαζομένου εις όνομα αὐτοῦ, τάς ύποθήκας τάς παρ' αὐτοῦ ἤδη άποκτημένας, ἢ άποκτηθησομένας μετά τήν έκδοσιν του παρόντος νόμου.

2. Ἡ περι σημειώσεως αίτησις θέλει γί εσθαι πρός τόν εἰρηνοδίκην, εις του όποϊου τήν περιφέρειαν κείται τό ένυπόθηκον κτήμα. — Ἐν ἡ ύποθήκη συμπεριλαμβάνη κτήματα περισσότερα του ένός, κείμενα εις περιφέρειας διαφόρων εἰρηνοδικῶν, ο πιστωτής δύναται νά κάμη τήν περι σημειώσεως αίτησίν του πρός ένα εξ αὐτῶν, όστις τήν καταχωρίζει εις τό βιβλίον του* αντίγραφον τῆς σημειώσεως όφείλει νά πέμψη άμέσως πρός τόν εἰρηνοδίκην ἢ τους εἰρηνοδίκας, εις τών όποϊων τήν περιφέρειαν εὔρισκονται τά λοιπά κτήματα* οὔτοι είναι ύπόχρεοι νά καταχωρήσουν άνευ άναβολῆς, έκαστος εις τό βιβλίον του, τήν πεμφθεϊσαν πρός αὐτοὺς σημείωσιν.

3. Εις τό βιβλίον τῆς σημειώσεως τών ύποθηκῶν θέλουν σημειόνεσθαι εις 8ξ στήλας — 1. ἡ χρονολογία τῆς αίτήσεως* — 2. τό όνομα, έπώνυμον, και ἡ διαμονή του πιστωτοῦ* — 3. τό όνομα και έπώνυμον του χρεώστου* — 4. σύντομος περι-

* ΕφΚ. 1835 σελ. 94. Ο παρών νόμος, ώς και οι δύο μεταγενέστεροι, οι παρατείναντες τήν ισχύν αὐτοῦ, ἦσαν νόμοι προσωρινοί, ισχύσαντες μέχρι τῆς 1 Οκτ. 1836 οτε ἤρξατο ἡ ισχύς του νόμου τῆς 11 Αὐγ. 1836.

γραφή τοῦ ἐνυποθήκου πράγματος. — 5. ἡ χρονολογία τοῦ τίτλου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται τὸ τῆς ὑποθήκης δικαίωμα. — 6. ἡ ποσότης τοῦ τίτλου, ἂν λαμβάνεται εἰς τὸν τίτλον.

4. Τὸ βιβλίον τῆς σημειώσεως τῶν ὑποθηκῶν θέλει ἀνοίχθῃ τὴν 18 (30) Μαΐου, καὶ θέλει κλεισθῆ τὴν 18 (30) Ὀκτωβρίου. *

5. Αἱ κατὰ τὸν ἀνω τρόπον καὶ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας σημειωθεῖσαι ὑποθήκαι, καθόσον ἡ ἐγγραφή των θέλει γείνηαι εἰς τὸ διαταχθεσόμενον τῶν ὑποθηκῶν βιβλίον, θέλουσι προτιμᾶσθαι ἀπὸ τὰς μὴ σημειωθεῖσας. Ἡ δὲ πρὸς ἀλλήλας προτιμήσεις θέλει ἀποφασίζεσθαι κατὰ τοὺς νόμους τὰς ἰσχύοντας εἰς τὸν τόπον καὶ χρόνον, καθ' ὃν ἔλαβον ὑπαρξίν.

6. Τὸ δικαίωμα τοῦ εἰρηνοδίκου δι' ἐκάστην σημείωσιν ὑποθήκης εἶναι 60 λεπτά* ὅσοι τῶν εἰρηνοδικῶν λαμβάνουσι ἀντίγραφον σημειώσεως ὑποθηκῶν κατὰ τὸν 2 παράγραφον τοῦ 2 άρθρου, θέλουσι καταχωρίζει τὴν σημείωσιν ἀμισθί.

7. Ὁ παρῶν νόμος θέλει τοιχοκολληθῆ πρὸς γινῶσιν ἀπάντων, παρ' ἐκάστου ἐπάρχου, δημάρχου καὶ εἰρηνοδίκου, εἰς τὴν πύλην τοῦ καταστήματος αὐτοῦ. θέλει δὲ ἐκτὸς τούτου ἀναγνωσθῆ εἰς τρεῖς συνεχεῖς κυριακὰς καθ' ὅλας τὰς ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν.

Β. Διάταγμα τῆς 18 Σεπτεμβρ. 1836. Περὶ τοῦ νόμου τῆς ἀντιχρήσεως.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματικῆς ὑπ' ὄψιν τὸν ἤδη ἐκδοθέντα περὶ ὑποθηκῶν Νόμον, καὶ θέλοντες νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν πλήρη ἐνέργειαν αὐτοῦ, ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἡμετέρου συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπεφασίσαμεν τὰ ἑξῆς:

1. Τὸ ἐκ τῆς ἀντιχρήσεως προνόμιον καταργεῖται* καὶ αὕτη, ἀφαιρουμένη τῆς τάξεως τῶν προνομίων, θέλει θεωρεῖσθαι τοῦ λοιποῦ ὡς ἀπλοῦν συνάλλαγμα, μὴ παρέχον εἰς τὴν ἐπὶ ἀντιχρήσει δανείζοντα κανέν προνόμιον καὶ κάμμίαν προτιμήσιν ἐπὶ τοῦ προΐοντος τοῦ ὑπὸ ἀντιχρήσιν κτήματος.

* Ἡ προθεσμία αὕτη παρετάθη διὰ τῶν νόμων τῆς 20 Μαρτίου καὶ 31 Ἰουλίου 1836 καὶ 21 Σεπτεμβρίου 1836 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1836, ἀπὸ δὲ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1836 ἤρξατο ἡ ἐν τοῖς νόμοις ἐγγραφή κατὰ τὸν νόμον τῆς 11 Δεκεμβρίου 1836.

νόμος 20 Μαρτίου 1836. Περί προσωρινῆς σημειώσεως τῶν ὑποθηκῶν. *

1. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ ἀπὸ 23 Ἀπριλίου Ἡμετέρου διατάγματος τεθεῖσα προθεσμία τῶν 5 μηνῶν παρατείνεται μέχρι τῆς 15)27 Μαΐου τ. ε.

2. Αἱ ἐντὸς τῆς παρατάσεως ταύτης σημειωθεῖσαι ὑποθήκαι γαίρονται τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ ρηθέντος διατάγματος διαγεγραμμένων δικαιωμάτων ὡς νὰ ἐσημειόνοντο ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῶν 5 μηνῶν.

νόμος 31 Ἰουλίου 1836. Περί ὑποθηκῶν. **

1. Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου (1 Ἀπριλίου) 1836 νόμου παραταθεῖσα προθεσμία τῆς προσωρινῆς ἐγγραφῆς τῶν ὑποθηκῶν, παρατείνεται καὶ αὖθις, καὶ μάλιστα μέχρι τοῦ καιροῦ ἐκείνου, εἰς τὸν ὅποιον ὁ περὶ ὑποθηκῶν νόμος θέλει ἔμβει εἰς ἐνέργειαν. ***

2. Τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ εἰρημένου νόμου διαταχθέντα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο σημειωησομένης ὑποθήκας.

В Διάταγμα 21 Σεβρίου 1836. Περί κλείσεως τῶν μέχρι τοῦδε προσωρινῶν βιβλ. σημειώσεως ὑποθηκῶν, καὶ περὶ τῶν βληθησομένων εἰς ἐνέργειαν νέων. ****

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρ. 44 καὶ 101 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου κλπ.

1. Τὰ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 23 Ἀπριλίου (5 Μαΐου) 1835 Ἡμετέρου διατάγματος ἀνοιχθέντα βιβλία τῶν προσωρινῶν σημειώσεων τῶν ὑποθηκῶν, θέλουσιν κλεισθῆ τὴν 30 Σεπτεμβρίου τ. ε., τὴν δὲ 1 Ὀκτωβρίου θέλουσιν ἔμβει εἰς ἐνέργειαν τὰ διὰ τοῦ ἀπὸ 11 (23) Αὐγούστου 1836 περὶ ὑποθηκῶν νόμου ὀριζόμενα βιβλία.

2. Ὅσοι μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐσημείωσαν τὰς

* ΕφΚ. 1836 σελ. 42.

** ΕφΚ. σελ. 176.

*** Δηλ. μέχρι 30 Σεπτ. 1836, ἴδ. ἄρθρ. 101 νόμου 11 Αὐγ. 1836 καὶ Β.Δ. 21 Σεπτεμ. 1835.

**** ΕφΚ. 1836 σελ. 247.

ὕποθηκας αὐτῶν εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ ἤδη ὑπάρχοντα βιβλία τῶν σημειώσεων, ὀφείλουν νὰ ἐνεργήσουν τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν εἰς τὰ ἀνοιχθησόμενα βιβλία τῶν ὑποθηκῶν μέχρι τέλους Μαρτ. 1837. Αἱ οὕτω ἐγγραφεῖσαι ὑποθήκαι θέλουν ἔχει τὰ δικαιώματα τῆς προτιμήσεως, τὰ ὅποια εἶχον κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἰσχύοντας εἰς τὸν τόπον καὶ χρόνον, καθ' ὃν αὐταὶ ἔλαβον ὑπαρξίν· αἱ δὲ μὴ ἐγγραφεῖσαι ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς ἀπλοῦς τίτλος πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης.

3. Θέλουν θεωρεῖσθαι ὡσαύτως ὡς ἀπλοῦς τίτλος πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης, ὅλαι αἱ ὑποθήκαι ὅσαι προσερχόμεναι ἀπὸ ἰδιωτικὴν θέλησιν ἢ δικαστικὴν ἀπόφασιν, δὲν ἐσημειώθησαν εἰς τὰ βιβλία τῶν προσωρινῶν σημειώσεων.

4. Οἱ ἀπολαύσαντες μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου τ. ε. ὑποθήκην δυνάμει τοῦ νόμου, ὀφείλουν εἴτε αὐτοί, εἴτε οἱ κατὰ τὸ ἄρθ. 61 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου ἔχοντες τὴν ἐξουσίαν νὰ αἰτήσωσιν ἀντ' αὐτῶν ἐγγραφὴν, νὰ ἐνεργήσουν τὴν ἐγγραφὴν τῶν ὑποθηκῶν τούτων εἰς τὸ ἀρμόδιον βιβλίον μέχρι τέλους Μαρτίου 1837. Αἱ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης ἐγγραφεῖσαι ὑποθήκαι ἔχουν τὰ δικαιώματα τῆς προτιμήσεως τὰ ὅποια εἶχον κατὰ τοὺς νόμους τοῦ ἰσχύοντος εἰς τὸν τόπον καὶ χρόνον, καθ' ὃν ἔλαβον ὑπαρξίν· αἱ δὲ μὴ ἐγγραφεῖσαι κατὰ τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν, θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς ἀπλοῦς τίτλος πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης.

Ὅσοι, ὄντες, κατὰ τὸ ἄρθρ. 61 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ὑποχρεωμένοι νὰ ἐνεργήσουν τὴν ἐγγραφὴν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς ἀνήλικας, εἰς ἀπηγορευμένους, καὶ ὑπάνδρους γυναῖκας ὑποθηκῶν, δὲν ἐνεργήσουν πρὸς βλάβην τούτων τὴν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἐγγραφὴν τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ἀποκτημένων ὑποθηκῶν εἰς τὰ ἀνήκοντα βιβλία, θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὰ ἐν τῷ προμνησθέντι ἄρθρῳ 61 ὀριζόμενα.

5. Ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὅποιους δὲν παρέμεινε κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα 2, 3 καὶ 4, εἰμὴ ἀπλῶς πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης τίτλος, στεροῦνται πᾶν ὑποθηκικὸν δικαίωμα, καὶ πᾶσαν προτίμησιν ἣν εἶχον πρότερον· δύνανται δὲ διὰ τῆς ἐγγραφῆς ν' ἀνακτήσωσιν αὖθις ὑποθηκικά δικαιώματα καὶ προτίμησιν, ἀλλὰ ταῦτα δὲν θέλουν ἀρχεῖσθαι, εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς

ἐγγραφῆς, κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας διατάξεις τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

6. Ὅστις τῶν ἐχόντων ἀρχαίας ὑποθήκας θέλει νὰ ἐγγράψῃ αὐτὰς εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν, ὀφείλει ἑαυτὸν μὲ τὰς περιλήψεις τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 68 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου διαλαμβανόμενας, νὰ παραδίδῃ εἰς τὸν φύλακα τῶν ὑποθηκῶν, καὶ τὸ ἐγγραφὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται ἡ ὑποθήκη του, ὅταν αὕτη πρὸέρχεται ἀπὸ ἰδιωτικὴν θέλησιν, ἢ δικαστικὴν ἀπόφασιν. Ἄν ἡ ὑποθήκη πηγάζῃ ἀπὸ τὸν νόμον, ὁ αἰτῶν τὴν ἐγγραφήν πρέπει νὰ ἐπισυνάπτῃ εἰς τὰς περιλήψεις, ἢ τὰς ἀποδείξεις περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 69 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ περιεχομένας διακρίσεις, ἢ πᾶν ἄλλο ἰδιωτικὸν ἰσχυρὸν ἢ ἐπίσημον ἐγγραφὸν, ἐμφαίνον τὴν περιπτώσιν τῆς ἐκ τοῦ νόμου ὑποθήκης.

7. Ἡ ἐγγραφή τῶν ἀρχαίων ὑποθηκῶν θέλει γίνεσθαι δι' ὀρισμένην ποσότητα, ἐπὶ ὀρισμένων καὶ διακεκριμένως περιγεγραμμένων κτημάτων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου. Αἱ ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως προερχόμεναι γενικαὶ ὑποθήκαι, θέλουσιν μὲν ἐγγράφεσθαι ἐφ' ὅλων τῶν κτημάτων τοῦ χρεώστου, ὅταν ὁ πιστωτὴς τὸ αἰτήσῃ, ἀλλ' ἡ ἐγγραφή τούτων, καθὼς καὶ ὅλων τῶν ἀρχαίων ὑποθηκῶν, θέλει γίνεσθαι πάντοτε ἰδίως ἐφ' ἑκάστου αὐθυπάρκτου κτήματος, καὶ κατὰ τὸν τρόπον ὅστις θέλει ὀρισθῆ εἰς ἰδιαίτερον διάταγμα.

8. Ἡ ἐγγραφή γενικῶν ἀρχαίων ὑποθηκῶν στηριζομένων εἰς διάταξιν τοῦ νόμου, ἢ εἰς δικαστικὴν ἀπόφασιν, πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία νὰ ὑπερβαίῃ τὸ ποσὸν τῶν ἀπαιτήσεων μόνον καθ' ἓν τρίτον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθ. 18 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

Β. Διάταγμα 21 Σεπτεμβρίου 1836. Περί εκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περί τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν.

1. Τὰ βιβλίαι τῶν ὑποθηκῶν θέλουσι εἶσθαι στερεῶς δεδεμένα, καὶ θέλουσι διεξάγεσθαι κατὰ τὰ ἐπισυναπτόμενα εἰς τὸ διάταγμα τοῦτο ὑποδείγματα. **—Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ὁμοιόμορφου, ἢ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης γραμματεία θέλει διευθύνει ἐκάστοτε διὰ τῶν προέδρων τῶν πρωτοδικείων εἰς τὰ ἀρμοδίαι γραφεῖα τῶν ὑποθηκῶν τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν βιβλίων τούτων. ***

2. Δι' ἕκαστον δῆμον θέλει συντάττεσθαι ἰδιαίτερον βιβλίων ὑποθηκῶν. ****

3. Κάνεις τόμος δὲν πρέπει συνήθως νὰ περιέχῃ πλείονας τῶν τετρακοσίων σελίδων· ὅταν δὲ ὁ τόμος γεμίσῃ, λαμβάνεται ἕτερος, καὶ θέλει ἐξακολουθεῖσθαι ἐπ' αὐτοῦ ἡ συνέχεια τῶν ἀριθμῶν τοῦ προηγουμένου τόμου.

4. Εἰς τὸ πρῶτον φύλλον ἐκάστου τόμου τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν θέλει σημειοῦσθαι τὸ ὄνομα τοῦ δήμου, καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ τόμου, εἰς δὲ τινὲς τελευταίας σελίδας θέλει σημειοῦσθαι ὀλογράφως ὁ ἀριθμὸς τῶν σελίδων παρὰ τοῦ ἄρμοδιου προέδρου

5. Εἰς τὰ τελευταία φύλλα ἐκάστου τόμου θέλει συντάττεσθαι ἀλφαριθμητικὸς πίναξ τῶν ὀνομάτων ὄλων τῶν ὑποθηκῶν ὀφειλετῶν διαλαμβάνων τὸν ἀριθμὸν τοῦ φύλλου, εἰς ὃ ἐνεγράφησαν αἱ κατ' αὐτῶν ὑποθήκαι.

6. Ἐκαστον ἀκίνητον κτῆμα, καὶ ἐκάστη ἐπικαρπία, ὅταν

* ΕφΚ. τοῦ 1836 σελ. 251.

** Ἐπιθι ταῦτα κατωτέρω.

*** Δυνάμει τοῦ Β.Δ. 16 Ἰαν. 1854 ἕκαστος ὑποθηκοφύλαξ πληροῖν τὴν ἀξίαν τῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἀναγκαίων βιβλίων.

**** Ἐπιθι Β.Δ. 10 Μαΐου 1842. Περί τακτοποιήσεως τῶν ὑποθηκῶν βιβλίων τῶν μεταρρυθμισθέντων δήμων.

γενῆ ἀντικείμενον ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως, θέλει λαμβάνειν ἰδιαίτερον φύλλον εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν τοῦ δήμου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ κτῆμα.

7. Οἱ φύλακες τῶν ὑποθηκῶν ἀφείλουν, ἐπὶ ἰδίᾳ αὐτῶν εὐθύνη, νὰ προσέχωσιν ὥστε νὰ μὴν ἐγγράφουν ἐν κοί τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ὑποθήκης εἰς διάφορα φύλλα, καὶ νὰ μὴν ἐκλαμβάνουν κτῆμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχῃ ἴδιον φύλλον, ἀντ' ἄλλου ἤδη ἐγγεγραμμένου.

8. Ὅλαι αἱ ἐφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος ὑποθήκαι θέλουν ἐγγράφεσθαι εἰς τὸ διὰ τὸ κτῆμα τοῦτο ἀνιχθὲν φύλλον κατ' αὐξήσαντα ἀριθμόν. Πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν θέλει ἀφίνειν δι' ἕκαστον κτῆμα, ἔχον ἴδιον φύλλον εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, τόσας κατὰ συνέχειαν σελίγας ἀγράφους, ὅσας κρίνει ἀναγκαίας διὰ τὰς ἐδεχομένας εἰς τὸ ἐξῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος ἐγγραφὰς καὶ προσημειώσεις. Ἄν ὁ ἀφεθείς τόπος γεμίση, ἐξακολουθοῦνται αἱ ἐγγραφαὶ εἰς ἄλλο κενὸν μέρος τοῦ αὐτοῦ ἢ ἄλλου ἐπομένου τόμου, ἢ μεταφέρονται ὁλόκληροι ἀπὸ τὸν ἕνα εἰς τὸν ἄλλον τόμον, καὶ ἐξακολουθοῦνται ἐκεῖ, γενομένης καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις τῆς προσηκούσης, παραπομπῆς εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅπου εὐρίσκονται αἱ λοιπαὶ ἐγγραφαί. — Εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀγράφων σελίδων, οἱ φύλακες τῶν ὑποθηκῶν θέλουν λαμβάνειν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀξίαν τοῦ ὑποθηκευομένου κτήματος, καὶ τὴν σημαντικότητά τῶν συναλλαγμάτων, τὰ ὁποῖα συνήθως, κατὰ τὰς τοπικὰς συνηθείας γίνονται, ὥστε νὰ μὴ μένουν εἰς μᾶτην πολλαὶ σελίδες ἀγραφαί, οὐδὲ πάλιν νὰ λείπῃ τόπος ἐγγραφῆς συνεχῶς, καὶ νὰ γίνωνται ἐκ τούτου συχναὶ μεταβάσεις ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλο φύλλον.

9. Ὅταν τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν ὀρίων δύο δήμων, ἡ ἐγγραφὴ γίνεται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ δήμου ἐκεῖνου, εἰς τὴν περιφερείαν τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ μεγαλύτερον τοῦ κτήματος μέρος, εἰς δὲ τὸ βιβλίον τοῦ ἄλλου δήμου γίνεται μόνον εἰς ἰδιαίτερον φύλλον σημειώσεις τῆς εἰς τὸ ἄλλο βιβλίον ἐνεργηθείσης ἐγγραφῆς, γενομένης ἀκριβοῦς παραπομπῆς εἰς ἕκαστα τὰ βιβλία. — Ἄν οἱ δήμοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκει τὸ κτῆμα, ὑπάγωνται εἰς διαφόρους ὑποθηκοφύλακας, ὁ ἐνεργ-

γῆσας τὴν ἐγγραφὴν ὑποθηκοφύλαξ ὀφείλει νὰ στείλῃ περὶ τοῦτου εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα εἰς ὃν ὑπάγεται ὁ ἄλλος δῆμος, ἀντίγραφον τῆς ἐγγραφῆς, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ κατὰ τὸν προηγούμενον παράγραφον τοῦ παρόντος ἄρθρου σημειώσεις.

10. Ὅταν διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀπαίτησιν γίνουσι ἐγγραφαὶ ἐπὶ πολλῶν κτημάτων τοῦ χρεώστου, ἕκαστον τῶν ὀποίων ἔχει ἴδιον φύλλον εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, πρέπει νὰ γίνωνται παραπομπαὶ ἐφ' ἑκάστου αὐτῶν εἰς ὅλα τὰ ἄλλα κτήματα.

11. Ἐκάστη σελὶς τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν, ἀνω τῆς ὁποίας ὁ ὑποθηκοφύλαξ θέλει σημειῶσιν τὸν ἀριθμὸν τοῦ εἰς ἕκαστον κτῆμα ἀφιερωμένου φύλλου, διαιρεῖται εἰς τέσσαρας στήλας· εἰς τὴν πρώτην σημειοῦται ὁ αὐξὼν ἀριθμὸς τῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος ὑποθηκῶν· εἰς τὴν δευτέραν ἡ κυρία ἐγγραφή ἢ προσημείωσις· εἰς τὴν τρίτην τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεως δι' ἀραβικῶν ἀριθμῶν· καὶ εἰς τὴν τετάρτην αἱ ἀπὸ φύλλου εἰς φύλλον ἢ ἀπὸ τόμου εἰς τόμον παραπομπαί, αἱ ἐξαλειψαὶ καὶ αἱ σημειώσεις παντὸς εἶδους.

12. Ἡ εἰς τὴν δευτέραν στήλην ἐγγραφή θέλει διαλαμβάνει τὸ περιεχόμενον τῶν περιλήψεων, τῶν παραδιδόμενων παρὰ τῶν αἰτούντων τὴν ἐγγραφὴν, καὶ θέλει γίνεσθαι κατὰ τὸν ἐπομένον τρόπον.— 1. θέλει ἐγγράφεσθαι ἡ περιγραφή τοῦ ἐνυποθήκτου κτήματος· — 2. τὸ ὄνομα, παρόνομα κτλ. τοῦ ὀφειλέτου· — 3. τὸ ὄνομα, παρόνομα κτλ. τοῦ πιστωτοῦ· καὶ — 4. μετ' αὐτὰ ἡ ἐκθεσις τῆς ὑποθήκης, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ συνέχειαν σημειοῦται ἡ χρονολογία καὶ τὸ εἶδος τοῦ τίτλου, τὸ ποσὸν τῆς ἀπαιτήσεως, οἱ τόκοι, καὶ ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς, κατὰ τὰ εἰς τὰς περιλήψεις διαλαμβανόμενα.

13. Γενομένης κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον τῆς πρώτης ἐγγραφῆς, δύναται εἰς τὰς λοιπὰς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος ἐγγραφὰς νὰ παραλειφθῇ ἡ περιγραφή τοῦ κτήματος καὶ ἡ χαρακτηριστις τοῦ χρεώστου, ὅταν ταῦτα, κατὰ τὴν παραδεδωμένην περίληψιν, συμφωνοῦν μὲ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ ἐγγραφῇ σημειωθέντα, καὶ νὰ ἀρχίσουν αἱ μετὰ ταῦτα ἐγγραφαὶ μὲ τὴν χαρακτηριστις τοῦ πιστωτοῦ· κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται αἱ ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ περὶ ἐγγραφῆς διατάξεις.

14. Διὰ τὰ μὴ μένωσι κενὰ διαστήματα, πρέπει πᾶν διάστημα νὰ γεμίζεται διὰ μιᾶς ὀριζοντείου γραμμῆς, κατὰ τὸν ἐν τοῖς ὑποδείγμασι διαγεγραμμένον τρόπον.

15. Αἱ προσημειώσεις γίνονται ἀπαρλλάκτως ὡς καὶ αἱ ἔγγραφαί, γραφομένης εἰς τὴν τετάρτην στήλην τῆς λέξεως ἀπροσημειοῦτα. v.

16. Εἰς τας ἐν τῇ τετάρτῃ στήλῃ ἐξαλείψεις θέλει ἀναφέρεισθαι μετὰ τῆς χρονολογίας αὐτοῦ τὸ συνάλλαγμα ἢ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὧν στηρίζονται, καὶ γίνεται σημειώσεις τοῦ ἔτους, τοῦ μηνός, καὶ τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὑποίαν γίνονται. — Ἡ ἐν μέρει ἐξάλειψις ἀπαιτήσεώς τινος γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, γραφομένης τῆς ἐξαλειπτέας ποσότητος, καὶ ὀλογράφως καὶ δι' ἀραδικῶν ἀριθμῶν.

17. Ἐνεργηθείσης ἔγγραφῆς τινος, ὁ ὑποθηκοφύλαξ ὀφείλει νὰ σημειῶσιν εἰς τὴν τετάρτην στήλην τὴν παραπομπὴν εἰς τὸν τόμον καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ βιβλίου τῶν ἐκθέσεων, εἰς ᾧ ἐγένετο ἢ περὶ τῆς ἔγγραφῆς τῆς ὑποθέσεως ἐκθεσις. — Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θέλει γίνεσθαι καὶ πᾶσα ἄλλη παραπομπὴ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν αἱ λοιπαὶ σημειώσεις θελοῦν γίνεσθαι ἢ μία κατόπιν τῆς ἄλλης, χωρὶς κενὰ διαστήματα.

18. Ἐκάστη ἔγγραφὴ ὑποθήκης θέλει διαχωρίζεσθαι ἀπὸ τὴν ἐπομένην κατὰ τὴν σύνταξιν ταύτης διὰ μιᾶς ὀριζοντείου γραμμῆς, συρομένης κάτωθεν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ὑποθηκοφύλακος, καὶ ἐντεινομένης δι' ὄλου τοῦ πλάτους τοῦ φύλλου.

19. Ὅταν διὰ δικαστικῆς πράξεως ἀπαγορευθοῦν αἱ περαιτέρω ἔγγραφαὶ ὑποθηκῶν ἐπὶ τινος κτήματος, ὁ δὲ ὑποθηκοφύλαξ λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν ἐκ ἐπίσημου ἀπογράφου αὐτῆς, ὀφείλει οὗτος, ἀφ' οὗ διὰ δύο παρᾶλληλων γραμμῶν συρομένων ὀριζοντείας κάτωθεν τῶν γενομένων ἔγγραφῶν, περατώσῃ ταύτας, νὰ σημειῶσιν εἰς τὴν δευτέραν στήλην κάτωθεν τῶν γραμμῶν τούτων τὴν γενομένην ἀπαγόρευσιν, ἀναφέρων τὴν χρονολογίαν τῆς περὶ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως.

20. Ὅταν αἱ ἐπὶ τινος κτήματος ἔγγεγραμμέναι ὑποθήκαι ἐξαλειφθῶσιν ὅλαι, ὁ ὑποθηκοφύλαξ περατώνει τὴν σειράν τούτων, κατὰ τὸν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ρηθέντα

τρόπον, καὶ ἀρχίζει νέαν σειρὰν ἀριθμῶν διὰ τὰς εἰς τὸ μέλλον γενησομένας.

21. Ἐκάστη ἐγγραφή εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν γίνεται ἀμέσως μετὰ τὴν παράθεσιν τῶν περιλήψεων, καὶ ἀφορμὴν περὶ αὐτῆς ἐκθίσις εἰς τὸ ἐπὶ τοῦτο βιβλίον, εἰς τοῦτον ὥστε νὰ πληροφορηθῆται ἀμέσως ὁ οἰτῶν, ὅτι ἐγένετο ἡ ἐγγραφή — Ἐξοίρεσις τῆς διατάξεως ταύτης δύναται νὰ γενῆ μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀρθρ. 73 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

22. Πᾶσα ἐγγραφή, προσημείωσις, ἐξάλειψις, καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη παντὸς εἶδους σημειώσις, ἐξαιρουμένων τῶν ἀπὸ τόμου εἰς τόμον, ἢ ἀπὸ φύλλου εἰς φύλλον παραπομπῶν, πρέπει νὰ φέρη ἐπὶ τέλος τὸ ἔτος, τὸν μῆνα, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς συντάξεως αὐτῆς, προσέτι δὲ τὴν ὑπογραφήν καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ὑποθηκοφύλακος. — Ἐωσοῦ κατασκευασθῶσιν ἰδιαίτεραι τῶν ὑποθηκοφυλάκων σφραγίδες, θέλει ἐπιτίθεσθαι ἡ τοῦ εἰρηνοδικεῖου σφραγίς.

23. Ὅλαι αἱ ποσότητες πρέπει νὰ γράφονται καὶ ὀλογράφως, καὶ δι' ἀσθητικῶν ἀριθμῶν ἡ χρονολογία πάσης ἐγγραφῆς, καὶ παντὸς εἶδους σημειώσεως, καθὼς καὶ ἡ τῶν ἐγγράφων, εἰς τὰ ὑποῖα ἀναφέρονται, θέλουσιν ἐκτίθεσθαι ὀλογράφως. Συγκοπαὶ παντὸς εἶδους εἰς τὴν γραφὴν κυρίων ὀνομασιῶν, καθὼς καὶ ἄλλων λέξεων, ἐξαιρουμένων τῶν παραπομπῶν, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ 17 ἀρθρον τοῦ παρόντος διατάγματος, ἀπαγορεύονται εἰς τὴν φύλλακα τῶν ὑποθηκῶν.

24. Πᾶν ὅ,τι κατὰ τὸν περὶ ὑποθηκῶν νόμον δὲν δύναται νὰ ᾖ ἀντικείμενον ὑποθήκης, δὲν δύναται οὐδὲ νὰ καταχωρηθῆ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν.

25. Οἱ φύλακες τῶν ὑποθηκῶν οφείλουσιν νὰ γράφουσι εὐαναγνώστως καὶ καθαρῶς, καὶ νὰ φυλάττουσιν ἐπιμελῶς τὴν εἰς τὰ ἐπισυνημμένα ὑποδείγματα ὑπάρχουσαν τάξιν, ἰδίως δὲ νὰ προσέχουσι εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 63, 64, 75, 85, 89, 90, 96, 98 καὶ 99 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν περιλήψεων καὶ αἰτήσεων.

26. Ὁ αἰτῶν, ἐγγραφὴν ὑποθήκης ὀφείλει, κατὰ τὸ ἄρθρον 68 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν φύλακα τῶν ὑποθηκῶν οὐς περιλήψεις διαλαμβανούσας τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 68 προσόντα. — Δι' περιλήψεις αὗται θέλουσιν συντάττεσθαι κατὰ τὸν τύπον τῶν ἐπισυναπτομένων ὑποδειγμάτων.

27. Ὁ πιστωτὴς ὀφείλει, σημειῶν εἴτε τὰ τυχόν ὑπάρχοντα φυσικὰ ὄρια, ἐηλ. ρύακας, οἰώργας, λόφους κτλ., εἴτε τὸ περιεχόμενον τῶν τετραγωνικῶν κήσεων, εἴτε ὁποιαδήποτε κτηνορίσματα, ἐξ ὧν τὸ κτήμα δύναται νὰ διακριθῇ ἀπ' ἄλλα, καὶ περιγράψῃ αὐτό, ὅσον δύναται, ἀκριβῶς, καὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δύναται ἐν περιπτώσει δικαστικῆς κατασχέσεως νὰ γίνῃ ἀμφισβήτησις περὶ τῶν ὁρίων καὶ τῆς ἐκτάσεως αὐτοῦ.

28. Οἱ συμβολαιογράφοι, προσκαλούμενοι νὰ συντάξουν συναλλάγματ', ἢ διαθήκας, δι' ὧν παρχωρεῖται τίτλος πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης, ὀφείλουσιν νὰ ἐλκύουσιν τὴν προσοχὴν τῶν συμβαλλομένων εἰς τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὀρισθέντα.

29. Ὅ,τι τὸ ἄρθ. 23 ὀρίζει ὡς πρὸς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν, ἐφαρμόζεται ἐπίσης, καὶ εἰς τὰς περιλήψεις, ἐκτὸς τοῦτου οὐδαμῶς πρέπει νὰ ὑπογράφωνται παρὰ τοῦ αἰτούντος τὴν ἐγγραφὴν.

30. Τὸ περιεχόμενον τῶν περιλήψεων πρέπει νὰ συμφωνῇ μετὰ τὴν ἐγγραφὴν, τὰ ὅποια συντείνουσιν πρὸς δικαιολόγησιν αὐτῶν. — Ἐνεκὰ τοῦτου ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν ὀφείλει νὰ παραγγέλλῃ ταῦτα πρὸς ἐνεῖνας, καί, ὡς ἀκριβῶς εὐρὴ διαφορὰν μετὰ τῶν αὐτῶν περὶ τινος πράγματος, τὸ ὁπίον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, εἶναι οὐσιωδῶς ἀπειτούμενον, ἢ νὰ ἔχη κύρος ἢ ἐγγραφὴν ἢ ἡ προσημεῖωσις, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀρῆται τὴν ἐγγραφὴν.

31. Ἡ περιλήψις πρέπει ὅχι μόνον νὰ διαλαμβάνῃ, ἀν τὸ ἀναφερόμενον εἰς αὐτὴν ἐγγραφὸν ἦναι ἰδιωτικόν ἢ ἐπίσημον, ἀλλὰ πρέπει νὰ περιγράψῃ τὸ εἶδος αὐτοῦ, ἀν ὡς ἐηλ. ἦναι ἐπισημαστικόν ἐγγραφὸν, προικοσύμφωνον κτλ.

32. Αἱ εἰς ἕκαστον βιβλίον ὑποθηκῶν ἀναγόμεναι περιλήψεις θέλουσιν φυλάττεσθαι εἰς ἰδιαίτερον φάκελλον κατ' αὐξόντα ἀριθμόν.

33. Τὰ εἰς τὰς περιλήψεις ἐπισυναπτόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα θέλουσιν ἀποδίδοσθαι εἰς τὸν προσάγοντα αὐτά, ἂν ᾖ δημοσία, ἀφ' οὗ ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν λάβῃ γινῶσιν αὐτῶν· ἂν τὰ ἔγγραφα ταῦτα ᾖναι ἰδιωτικά, θέλουσιν φυλάττεσθαι εἰς τὸν φάκελλον τῶν περιλήψεων ὡς παραρτήματα αὐτῶν.

34. Ἐφ' ἐκάστης περιλήψεως, ἅμα παραλαμβανομένης, θέλει σημειοῦσθαι ἰδιαίτερος ἀριθμός· ὁ δὲ ἀριθμὸς οὗτος θέλει εἶσθαι ὁ ἐπόμενος τοῦ τελευταίου ἀριθμοῦ τοῦ φακέλλου τῶν περιλήψεων. Τὰ δικαιολογητικά ἔγγραφα τὰ ὅποια, προσαρτώμενα εἰς τὰς οικείας περιλήψεις, φυλάττονται ἐπίσης εἰς τὸν φάκελλον αὐτῶν, δὲν λαμβάνουσι ἰδιαίτερον ἀριθμόν, ἀλλὰ σημειοῦται μόνον ἐπὶ τῆς περιλήψεως ὁ ἀριθμὸς, τὸ εἶδος, καὶ ἡ χρονολογία τῶν εἰς αὐτὴν ἀνηκόντων ἔγγράφων.

35. Πᾶσα αἰτήσις ἀφορῶσα γενομένην ἤδη ἔγγραφῆν ἢ προσημείωσιν προσαρτᾶται μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἔγγράφων, ἂν κατὰ τὸ ἄρθρον 32 δὲν ἀπεδόθησαν εἰς τὴν περίληψιν, εἰς τὴν ἀντιφέρονται. — Ἐὰν ἡ αἰτήσις ἔγεινε προφορικῶς, προσαρτῶνται εἰς τὴν ἀνήκουσαν περίληψιν μόνον τὰ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς προσαχθέντα ἔγγραφα.

36. Μετα πάσαν ἔγγραφῆν, ἡ μία τῶν περιλήψεων παρακατατίθεται εἰς τὸν οικεῖον φάκελλον παραρτημάτων, ἡ δὲ ἄλλη παραδίδεται εἰς τὸν αἰτήσαντα τὴν ἔγγραφῆν. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν βεβαιοῖ ὅτι ἐνεγράφη ὑποθήκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ βιβλίων τῶν ἐκθέσεων.

37. Δι' ὅλας τὰς πράξεις τὰς γινομένας εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν, θέλει κρατεῖσθαι βιβλίον ἐκθέσεων, συντασσόμενον κατὰ χρονολογικὴν τάξιν καὶ κατ' αὐξόντα ἀριθμόν.

Δι' ἕκαστον δὲ βιβλίον ὑποθηκῶν θέλει ὑπάρχει ἴδιον ἀντιστοιχοῦν βιβλίον ἐκθέσεων.

38. Ἐκαστον τῶν βιβλίων τούτων λαμβάνει εἰς τὸ πρῶτον φύλλον τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν «Βιβλίον ἐκθέσεων ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν τοῦ δήμου (ἐνταῦθα τίθεται τὸ ὄνομα τοῦ οἰκείου δήμου): θέλει δὲ ἀριθμῆσθαι καὶ μονογραφῆσθαι ὡς καὶ τὰ τῶν ὑποθηκῶν βιβλία.

39. Εἰς ἐκάστην τῶν εἰς τὰ βιβλία ταῦτα καταχωριζομένων ἐκθέσεων θέλει σημειοῦσθαι τὸ ὄνομα καὶ παρόνομα τοῦ αἰτούντος τὴν ἐγγραφὴν, ἐξάλειψιν, ἢ ἄλλην ὅποιανδήποτε σημείωσιν ἢ χρονολογία τῶν ἐγγράφων, τὰ ὅποια οὗτος ἐπαρουσίασεν· ὁ ἐπὶ τῶν περιλήψεων σημειωθείς ἀριθμὸς, δσάκις ἢ ἔκθεσις γίνεται κατὰ συνέπειαν περιλήψεων· ποῖα ἐγγραφα ἀπεδόθησαν εἰς τὸν αἰτούντα, καὶ ποῖα μένουσι προσηρητημένα εἰς τὴν περιλήψιν, καὶ τέλος ὁ ἀριθμὸς τοῦ φύλλου τοῦ οἰκείου τόμου τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν, καὶ εἰς ὃν ἐγένεν ἡ ἐγγραφὴ.

40. Ἡ ἐκθεσις θέλει ἀναγινώσκειται εἰς τοὺς παρισταμένους, καὶ θέλει ὑπογράφεσθαι παρ' αὐτῶν καὶ τοῦ ὑποθηκοφύλακος, ἐπιτιθεμένης εἰς τὸ τέλος τῆς σφραγίδος τῆς ὑπηρεσίας.

41. Αἱ ἐκθέσεις θέλουσιν συντάττεσθαι κατὰ τὰ ἐπισυνημμένα ἐνταῦθα ὑποδείγματα· εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῶν ἐγγράφων θέλει ἀφίεται ἐν τρίτον τῆς σελίδος κενάν, χωριζόμενον διὰ δύο καθέτων παραλλήλων γραμμῶν, χάριν τῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν παραπομπῶν καὶ ἄλλων ἐνδεχομένων σημειώσεων. Αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 89 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καὶ τοῦ ἀρθροῦ 23 τοῦ παρόντος διατάγματος ἐφαρμοζονται καὶ εἰς τὰ βιβλία τῶν ἐκθέσεων.

42. Ὅταν αἰτίας τις ἐπιπέρη ἐγγραφὴν ἢ προσημεύσῃ εἰς βιβλία ὑποθηκῶν, ἀναγόμενα εἰς διαφόρους δήμους, ἢ περὶ αὐτῆς ἐκθεσις θέλει γίνεσθαι εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἐκθέσεων, τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, εἰς ὃ θέλει γενῆ ἡ κυρία ἐγγραφὴ· εἰς δὲ τὰ βιβλία τῶν ἐκθέσεων, τ' ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν, εἰς ὃ θέλει γίνεσθαι ἀπλῆ μνηεὶς τῆς ἀλλαγῆς γενομένης ἐγγραφῆς.

θέλει γίνεσθαι μὲ ἰδιαίτερον αὐξήοντα ἀριθμὸν ἀπλῆ παράπομπή εἰς ἐκεῖνο τὸ βιβλίον τῶν ἐκθέσεων, ἐν ᾧ ἔχινεν ἡ περὶ τῆς κυρίας ἐγγραφῆς ἐκθεσις· ὡς π.χ. ἴδε πρωτόκολλον τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων τόμ. 1 σελ. 12.

43. Ὅταν γίνῃ αἰτήσεις ἐγγραφῆς ἢ προσημειώσεως, τὴν ὁποίαν ὁ ὑποθηκοφύλαξ κρίνει ἀπορριπτέαν, κατὰ τὰ ἐν τῷ περὶ ὑποθηκῶν νόμῳ διαταχθέντα, γίνεται ἐν τῷ προσήκοντι βιβλίῳ ἐκθεσις κατὰ τὸν συνήθη τρόπον, καὶ σημειοῦνται ἐν αὐτῇ αἱ αἰτίαι τῆς ἀπορρίψεως· αἱ περιλήψεις καὶ τὰ ἐγγραφα πρέπει τότε νὰ ἐπιστρέφωσι εἰς τὸν αἰτήσαντα τὴν ἐγγραφὴν, ἂν εὗτος δὲν αἰτῇ νὰ μείνουσι παρακατατεθειμένα εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν.

44. Ὁ ὑποθηκοφύλαξ δύναται τότε μόνον νὰ κρατήσῃ ἐκθεσιν ξεχωριστὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 73 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, εἰς μεμονωμένα φύλλα, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενομένων περὶ ἐγγραφῆς αἰτήσεων ᾖ τὸσον μέγας, ὥστε δὲν μένει καιρὸς διὰ νὰ γίνῃ τακτικὴ ἐκθεσις εἰς τὸ ἐπὶ τούτου βιβλίον.—Εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν εἰδικὴν ἐκθεσιν δὲν πρέπει νὰ περιλαμβάνωνται εἰμὴ αἰτήσεις ἀναγομεναι εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον ὑποθηκῶν· ἐὰν δὲ αἱ γενομένης αἰτήσεις ἀναφέρονται εἰς διάφορα βιβλία ὑποθηκῶν, συντάσσεται διὰ τὰς εἰς ἕκαστον βιβλίον ἀναγομένας αἰτήσεις ἰδιαίτερα εἰδικὴ ἐκθεσις.

45. Ἐκάστη τῶν εἰς τὰς εἰδικὰς ταύτας ἐκθέσεις γινομένων σημειώσεων πρέπει νὰ περιέχῃ τὸ ὄνομα τοῦ αἰτούντος, καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς περιλήψεως, καὶ νὰ υπογράφεται παρὰ τοῦ αἰτούντος· ὁ δὲ ὑποθηκοφύλαξ ὑπογράφει ἐφ' ἑαυτῆς τὰς εἰς τὴν αὐτὴν ἐκθεσιν περιεχομένας σημειώσεις, κατὰ τὸ τέλος αὐτῆς.

46. Ἡ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἐκθέσεων καὶ τὸ τῶν ὑποθηκῶν τακτικὴ καταχώρισις γίνεται κατὰ πρώτην εὐκαιρίαν, αἱ δὲ εἰδικαὶ ἐκθέσεις πρέπει νὰ παρακατατίθενται εἰς τὸν οὐκ εἰς τὸν φάκελλον τῶν περιλήψεων ὑπὸ ἰδικιτέραν δεσμίδα, καὶ ὑπὸ ἴδιον αὐξήοντα ἀριθμὸν.

Εισαγωγικαὶ (transitoires) διατάξεις.

47. Οἱ εἰρηνοδίκαι, οἱ μὴ διορισθέντες ὑποθηκοφύλακες, θέλουν κλείσει τὴν 30 τοῦ παρόντος μηνός, ἕκτη ὥρα μετὰ μεσημβρίαν, τὰ βιβλία τῶν προσωρινῶν σημειώσεων, καὶ θέλουν τὰ στείλει ἀμέσως διὰ τοῦ ταχυδρομείου, ἢ δι' ἄλλου ἀσφαλούς μέσου (λαμβάναντες ἀπόδειξιν παραλαβῆς παρακατατιθεμένην εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ εἰρηνοδικείου) εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν, εἰς τὴν περὶφέρειαν τοῦ ὅποιου ὑπάγεται τὸ εἰρηνοδικεῖον.

48. Τὰ βιβλία ταῦτα περαίνονται κατὰ τὸν ἐξῆς τύπον, περιεπτόμενον ἀμέσως μετὰ τὴν τελευταίαν ἐγγραφὴν. — « Ἐπεράνθη.

» Τὴν τριακοστὴν Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους, ἕκτη ὥρα μετὰ μεσημβρίαν »

(Τ. Σ.)

Ὁ εἰρηνοδίκης

Ἐὰν δὲν ἔγινε καμμία προσωρινὴ σημείωσις, τὸ βιβλίον περαίνεται ὡς ἀκολούθως, γραφομένων εἰς τὴν πρώτην σελίδα τῶν ἐξῆς.

» Εἰς βεβαίωσιν ὅτι δὲν ἐνεγράφη εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο καμμία προσωρινὴ σημείωσις ὑποθηκῶν.

» Τὴν τριακοστὴν Σεπτ. τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους, ἕκτη ὥρα μετὰ μεσημβρίαν. »

(Τ. Σ.)

Ὁ εἰρηνοδίκης Ν. Ν.

49. Οἱ ὑποθηκοφύλακες, ὡς αἰεὶ ἐγγράψωσιν ὑποθήκας, σημειωθείσας ἤδη εἰς τὸ βιβλίον τῶν προσωρινῶν σημειώσεων, ἀφείλουν νὰ σημειώσωσιν, ἐκτός τῶν ἄλλων προσόντων πάσης ἐγγραφῆς, καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς σημειώσεως αὐτῶν εἰς τὰ τῶν προσωρινῶν σημειώσεων βιβλία.

50. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς φύλακας τῶν ὑποθηκῶν νὰ ἐπεμβαίνουσι εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν τίτλων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅποιων ἔγινεν ἡ προσωρινὴ σημείωσις, καὶ αἰτεῖται ἤδη ἡ ἐγγραφὴ θέλουν ὁμῶς ἐξηγεῖ εἰς τοὺς αἰτοῦντας, τοὺς ἐν τῷ νόμῳ τῶν ὑποθηκῶν διαγεγραμμένους τύπους καὶ θέλουν ἀδ-

γαῖ αὐτοῦς εἰς τὴν συμπλήρωσιν ἐσφαλμένων τυχόν περιλήψεων.

Ἄρθρον μοναδικόν.

51. Ὄταν περί τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀπὸ 11 (23) Αὐγούστου τ. ε. περί ὑποθηκῶν νόμου, ἢ τοῦ παρόντος διατάγματος ἀπαντῶνται προκείμενα, οἱ ὑποθηκοφύλακες ὀφείλουσι ν' ἀναφέρωνται εἰς τὸν ἀρμόδιον παρὰ πρωτοδικαῖς εἰσαγγελέα, αἰτοῦντες τὴν λύσιν αὐτῶν· οὗτος δὲ θέλει ἀναφέρεσθαι, ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας, εἰς τὸν παρ' ἐφέταις εἰσαγγελέα. ὅστις ἐπίσης ἀποτείνεται, χρείας καλούσης, εἰς τὴν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης γραμματεῖαν.

Ὑποδείγματα περιλήψεων.

Περίληψις.

Ἐπὶ τῆς οἰκίας ὑπ' ἀριθμὸν δωδέκατον, κειμένης κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Ἑρμοῦ ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν, μὲ τὸν προσκειμένον κήπον, κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου Κ. Ν. Ν. φαρμακοπόλου, κατοικοῦντος εἰς Ἀθήνας, ὑπὲρ τοῦ πιστωτοῦ Κ. Α. Φ. ἐμπόρου, κατοικοῦντος εἰς Ἀθήνας, ζητεῖται νὰ ἐγγραφῇ ὑπόθηκη εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, δυνάμει τοῦ ἐπισυναπτομένου δανειστικοῦ συμβολαίου, γενομένου τὴν πρώτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Κ. Γ. Δ. πρὸς ἀτφάλειαν ἀπαιτήσεως δραχμῶν τεσσαρῶν χιλιάδων ἤτοι 4,000, πληρωτέων τὴν πρώτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους, καὶ φερουσῶν τόκους ὀκτὼ τοῖς ἑκατόν, πληρωτέους εἰς τὸ τέλος παντὸς ἔτους κατὰ τὴν πρώτην Ὀκτωβρίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν τετάρτην Ὀκτωβρ. τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους. Α. Φ. ἔμπορος.

(Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν προσθέτει μετὰ τὴν γενομένην ἐγγραφὴν τὴν ἐξῆς σημείωσιν, καὶ ἐπιστρέφει τὴν περίληψιν εἰς τὸν αἰτήσαντα τὴν ἐγγραφὴν).

Ἐνεγράφη εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων τόμος 1. ἀρ. 1.

Τὴν τετάρτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους.

(Γ. Σ.) Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν Ν. Ν.

Περίληψις.

Ἐπὶ τοῦ κήπου κειμένου κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς ὁδοῦ τῆς Ἐλευσίνος, ἔχοντος ὄρια πρὸς ἀνατολὰς τὸν Κηφισόν, πρὸς μεσημβρίαν τὴν ὁδὸν τοῦ Πειραιῶς, πρὸς δυσμὰς καὶ πρὸς ἀρκτον περίβολον λιθόκτιστον, κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου Κυρ. Α. Ν. γεωργοῦ, κατοικοῦντος εἰς τὰ Πατήσια, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνήλικος Ι. Α., υἱοῦ τοῦ ἀποβιώσαντος Γ. Α. ἐμπόρου, κατοικοῦντος εἰς Ἀθήνας, καὶ εὕρισκομένου ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ μνησθέντος Α. Ν. ζητεῖται νὰ ἐγγραφῇ ὑπόθηκη εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν τοῦ δήμου Ἀθηναίων, δυνάμει 1) τῆς ἀπὸ τρίτης Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους διαθήκης, δι' ἧς διωρίσθη ἐπίτροπος ὁ Α. Ν. (ἢ δυνάμει τῆς ἀπὸ πρώτης Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, δι' ἧς ὡς ἀνωτέρω) 2) δυνάμει τῆς ἀπὸ πρώτης Ὀκτωβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους ἀπογραφῆς τῶν κινητῶν τοῦ ἀνήλικος, τῶν ἐγγχειρισθέντων εἰς τὸν ἐπίτροπον, καὶ ἐκτιμηθέντων εἰς ἀξίαν τριακοσίων δραχμῶν πρὸς ἀσφάλειαν ταύτης τῆς περιουσίας τοῦ ἀνήλικος Ι. Α.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν τρίτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους.

Ὁ ἀντεπίτροπος Σ. Φ.

Υπόδειγμα βιβλίου εκθέσεων.

Ἀριθμὸς 1.

Ὑπόδειγμα ἀφορῶν πρώτης ἐγγραφῆς ὑποθήκης, στηριζομένην εἰς τίτλον ἰδιωτικῆς θελήσεως.

Τὴν τετάρτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακο- Ἰδε
 σιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους ἐνεφανίσθη ὁ Κ.Α.Γ. βιβλίον
 καὶ παρέδωκε τὰς ὑπ' ἀριθ. 2 περιλήψεις, εἰς τὰς ὁ- ὑποθ.
 ποίας ὑπάρχει ἐπισυνημμένον τὸ ἀπὸ πρώτης Ὀκτω- τόμ. 1.
 βρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπίσημον δανειστικὸν συμβό- ἀρ. 1.
 λαιον (ἢ εἰς τὰς ὁποίας ὑπάρχουν ἐπισυνημμένα τὰ ἀ-
 κόλουθα συμβόλαια, ἢ ἀποδεικτικά ἐγγραφα). Ἐπειδὴ
 ἢ εἰς τὰς περιλήψεις διαλαμβανομένη οἰκία δὲν ἔλα-
 βε μέχρι τοῦδε ἴδιον φύλλον εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑπο-
 θηκῶν, ἠνείχθη νέον φύλλον ὑπ' ἀριθ. 1 τόμ. 1 καὶ
 ἐνεργήθη ἡ ἐγγραφή ὑπ' αὐξοντα ἀριθ. 1. Ἡ ἑτέρα
 τῶν περιλήψεων μετὰ τὸ ἐπισυναφθὲν συμβόλαιον ἐπε-
 στράφη εἰς τὸν αἰτήσαντα τὴν ἐγγραφήν.

Ἐπογραφή τοῦ αἰτήσαντος.

(Τ.Σ.)

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν Ν.Ν.

Ἀριθμὸς 2.

Ὑπόδειγμα ἀφορῶν ὁμοίαν δευτέραν ἐγγραφήν εἰς τὸ αὐτὸ
 φύλλον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος.

Τὴν πέμπτην Ὀκτωβρ. τοῦ χιλιοστοῦ κτλ. (τὰ Ἰδε
 ἀκόλουθα μέχρι «ἢ ἀποδεικτικά ἐγγραφα», ὡς ἀνωτέ- βιβλίον
 ρω) ἐπειδὴ ἢ εἰς τὰς περιλήψεις διαλαμβανομένη οἰκία ὑποθ.
 ἔλαβεν ἤδη ἴδιον φύλλον εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, τόμ. 1.
 ὑπ' ἀριθ. 1 τόμ. 1, ἐγινε διὰ τὴν παροῦσαν ἀπαίτησιν ἀρ. 1.
 ἐγγραφή ὑπ' αὐξοντα ἀριθμὸν 2 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φύλ-
 λου. (Ἡ ἑτέρα τῶν περιλήψεων κτλ. ὡς ἀνωτέρω),
 ἢ, καθ' ἣν περίπτωσιν τὰ ἀποδεικτικά ἐγγραφα δὲν
 ἐπιστρέφονται, ἀλλάσσει ἢ τελευταία φράσις ὡς ἐφεξῆς:

Ἡ ἑτέρα τῶν περιλήψεων ἐπεστράφη εἰς τὸν αἰτήσαντα τὴν ἐγγραφὴν, τὰ δὲ ἀπό... (ἡμερομηνία) ἐγγραφα παρακατετέθησαν εἰς τοὺς φακέλους τῶν περιλήψεων.

Ἑπογραφή τοῦ αἰτήσαντος.

(Τ.Σ.)

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν Ν.Ν.

Ἀριθμὸς 3.

Ἑπόδειγμα ἀφορῶν προσημείωσιν γενομένην δυνάμει ἀποφάσεως ἐφεσίμου ἢ ὑποκειμένης εἰς ἀνακοπήν.

Τὴν δεκάτην πέμπτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ Ἰδε κτλ. ἐφανισθεὶς ὁ Κ Δ Μ. παρέδωκε τὰς ὑπ' ἀριθ... βιβλίον περιλήψεις, εἰς τὰς ὁποίας ὑπάρχει ἐπισυνημμένη ἢ ὑποθ. ἀπὸ πέμπτης Ὀκτωβρίου ἀπίφασις τῶν ἐν Ἀθήναις τόμ. 1. πρωτοδικῶν ἐπειδὴ ἡ ἐκεῖ ἀναφερομένη οἰκία ἔλαβεν ἀρ. 1. ἤδη ἕλιον φύλλον εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν ὑπ' ἀριθ. 1, ἔγινεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φύλλου ἐγγραφὴ ὑπ' αὐξόντα ἀριθ. 3, θεωρουμένη ὡς προσημείωσις, διότι ἡ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα ἀπόφασις εἶναι ἐφεσίμος.

Σημ. Ἐν ἡ ἀπόφασις, μὴ οὔσα ἐφεσίμος, ὑπόκειται εἰς ἀνακοπήν, σημειοῦνται ἀντὶ τῶν λέξεων εἶναι ἐφεσίμος, αἱ λέξεις ὑποκείται εἰς ἀνακοπήν.

Τὰ λοιπὰ ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω ὑπόδειγμα.

Ἑπογραφή τοῦ αἰτήσαντος.

(Τ.Σ.)

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν Ν.Ν.

Ἀριθμὸς 4.

Ἑπόδειγμα ἀφορῶν τὴν μεταβολὴν προσημείωσεως εἰς ἐγγραφὴν.

Τὴν δεκάτην ἕκτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὁ Ἰδε κτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἐβδόμου ἔτους ἐφανισθεὶς ὁ βιβλίον Κ.Δ.Μ. παρέδωκε τὴν ἀπὸ δεκάτης τετάρτης Ὀκτω- ὑποθ.

βρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγγραφον αἰτησιν, δι' ἧς αἰ- τόμ. 1.
τεῖται τὴν μεταβολὴν τῆς ἐν τόμ. 1. φύλλω 1. αὐ- ἀρ. 1.
ξοντι ἀριθ. 3. προσημειώσεως εἰς ἐγγραφὴν, ἐπισυ-
νάπτων τὴν ἀπὸ δεκάτης Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους
τελεσιδίκον ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἐπικυ-
ροῦσαν τὴν ἀπόφασιν, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐνηργήθη
ἡ προσημείωσις· εὐρεθείσης ταχτικῆς τῆς αἰτήσεως,
μετεβλήθη ἡ προσημείωσις εἰς ἐγγραφὴν.

Σημ. Ἄν ἡ αἰτήσις γενῆ προφορικῶς, ἡ ἔκθεσις
γίνεται ὡς ἐφεξῆς·

Τὴν κτλ. ἐμφανισθεὶς ὁ Κ. Δ. Μ. ἤχησάτο προφο-
ρικῶς τὴν μεταβολὴν τῆς ἐν τόμ. 1. φύλλω 1. αὐξον-
τι ἀριθ. 3. προσημειώσεως εἰς ἐγγραφὴν, παραδιδούς
τὴν ἀπὸ κλπ. ὡς ἀνωτέρω.

Ὑπογραφή τοῦ αἰτήσαντος
(Τ. Σ.) Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν Ν. Ν.

Ἀριθμὸς 5.

Ὑπόδειγμα ἀφορῶν ἐγγραφῆν στηριζομένην εἰς τίτλον
χορηγούμενον παρὰ τοῦ νόμου.

Τὴν εἰκοστὴν Ὀκτωβρίου κλπ. ἐμφανισθεὶς ὁ Κ. Ἴδε
Δ. Κ. ἀντεπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου Ι. Α. παρέδωκε τὰς βιβλίον
ὑπ' ἀρθ... περιλήψεις, εἰς τὰς ὁποίας ὑπάρχουν ἐπισυ- ὑποθ.
νημμενα 1) ἡ ἀπὸ τρίτης Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιεστοῦ τόμ. 1.
κλπ. διαθήκη τοῦ ἀπεβιώσαντος ἐμπόρου Κ. Γ. Α. δι' ἀρ. 3.
ἧς διωρίσθη ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου Ι. Α. ὁ Κ. Α. Ν.
γεωργίς· 2) ἡ ἀπὸ πρώτης Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔ-
τους ἀπογραφή τῶν κινητῶν τοῦ ἀνηλίκου· ἐπειδὴ ὁ
εἰς τὰς περιλήψεις ἀναφερόμενος κῆπος δὲν ἔλαβεν ἔ-
διον φύλλον εἰς τὸ βιβλ. τῶν ὑποθηκῶν, ἠνοίχθη νέον
φύλλον ὑπ' ἀριθ. 3 τόμ. 1 καὶ ἐγένετο ἡ ἐγγραφή ὑπ'
αὐξοντα ἀριθ. 1.

Σημ. Περὶ τῆς ἀποδόσεως ἢ μὴ ἀποδόσεως τῶν
ἐπισυννημμένων εἰς τὰς περιλήψεις ἐγγράφων πρέπει νὰ

γίνεται πάντοτε σημείωσις ὡς εἰς τὰ ἀνωτέρω ὑποδείγματα.

Υπογραφή τοῦ αἰτούντος.

(Τ.Σ.)

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν Ν.Ν.

Ἀριθμὸς 6.

Ἐπίδειγμα ἀφορῶν τὴν ἔναρξιν νέας σειρᾶς ἐγγραφῶν ἐπὶ κτήματος ἤδη ἐγγεγραμμένου (ἄρθρ. 20 τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1836 διατάγματος).

Τὴν ὀγδόην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ κλπ. ἔτους Ἰδε ἐνεφανίσθη ὁ Κ.Δ.Μ. καὶ παρέδωκε τὰς ὑπ' ἀριθ. 10 βιβλίον περιλήψεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐπεσύναψε τὸ ἀπὸ πρώτης ὑποθ. Ὀκτωβρίου τρέχοντος ἔτους ἐπίσημον συμβόλαιον ἐ- τόμ. 1. παιδὴ ὁ εἰς τὰς περιλήψεις διαλαμβανόμενος κήπος ἔ- ἀρ. 3. λαβε μὲν ἤδη ἴδιον φύλλον εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν ὑπ' ἀριθ. 3 τόμ. 1, αἱ ἐκεῖ ὁμως ἐγγραφεῖσαι ὑποθήκαι ἐξηλείφθησαν ὅλαι, ἐγένεν ἀρχὴ νέων ἐγγραφῶν, καὶ ἐνεγράφη ἡ παρούσα ἀπαιτήσις ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ ὑπ' αὐξῶντα ἀριθ. 1.

Ἀριθμὸς 7.

Ἐπίδειγμα ἀφορῶν τὴν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως διαταχθεῖσαν ἀπαγόρευσιν περαιτέρω ἐγγραφῶν.

Σήμερον τὴν 11 Νοεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακο- Ἰδε σιστοῦ τριακοστοῦ ἐβδόμου ἔτους ἐμφανισθεὶς ὁ Κ.Δ. βιβλίον Μ. παρέδωκεν ἀπόγραφον τῆς ἀπὸ πρώτης Νοεμβρίου ὑποθ. τρέχοντος ἔτους ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδι- τόμ. 1. κῶν, δι' ἧς ἀπαγορεύεται πᾶσα περαιτέρω ἐγγραφή ὑ- ἀρ. 3. ποθηκῶν ἐπὶ τῆς ἐν φύλλῳ 1 τόμ. 1 ἐγγεγραμμένης οἰκίας· κατὰ συνέπειαν τούτου ἐγένεν ἡ προσήκουσα σημείωσις ἐν τῷ εἰρημένῳ φύλλῳ.

(Τ.Σ.)

Υπογραφή τοῦ αἰτήσαντος

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν Ν.Ν.

Ἀριθμὸς 8.

Ὑπόδειγμα παραπομπῆς εἰς ἄλλο βιβλίον ἐκθέσεων ὅπου
 ἐγένετο ἡ κυρία ἐγγραφή (ἄρθρ. 10 τοῦ ἀπὸ 21 Σε-
 πτεμβρ. 1836 διατάγματος).

Ἴδε βιβλίον ἐκθέσεων τοῦ δήμου... ἀριθ... τὴν κτλ. Ἴδε
 (χρονολογία) τόμος 1. βιβλίον

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν

N. N.

(T. X.)

ὑποθ.
 τόμ. 1.
 ἀρ. 1.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Ἄριθμός 1

Δξ. ἀριθ.

Ἐγγραφαὶ καὶ προσημειώσεις

Ποσόν

Ἐξαλείφεις
καὶ ἄλλαι
σημειώσεις

1 Ὑπόδειγμα ἀφορῶν πρώτην ἐγγραφήν
ὑποθήκης στηριζομένην εἰς τίτλον
ιδιωτικῆς θελήσεως.

Ἐπὶ τῆς οἰκίας ὑπ' ἀριθ. δω-
δέκατον κειμένης κατὰ τὴν ὁδὸν
Ἑρμοῦ ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν
μετὸν προσκειμένον κῆπον.

Κατὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου Κ. Ν. Ν.
φαρμακοπώλου κατοικοῦντος εἰς Ἀ-
θήνας.

Ἐπὲρ τοῦ πιστωτοῦ Κ. Α. Φ.
ἐμπόρου κατοικοῦντος εἰς Ἀθήνας.

Ἐγγράφεται ὑποθήκη δυνάμει
τοῦ ἐπισυναπτομένου δανειστικοῦ
συμβολαίου γενομένου τὴν 1 Ὀκ-
τωβρίου τοῦ χιλιστοῦ ὀκτακοσιο-
στοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους ἐνώ-
πιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθη-
νῶν Κ Γ Δ. πρὸς ἀσφάλειαν ἀπαι-
τήσεως τεσσάρων χιλ. ὄρ. πληρω-
τέων τὴν πρώτην Ὀκτωβρ. τοῦ χι-
λιστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακο-
στοῦ ἔτους, καὶ φερουσῶν τόκους ὀ-
κτὼ τοῖς ἑκατόν, πληρωτέους εἰς τὸ
τέλος παντός ἔτους κατὰ τὴν πρώ-
την Ὀκτωβρ.

4000

Βιβλίον ἐκθ. τόμ.
1 ἀρ. 1. κατὰ συ-
ναίνεσιν τῶν μερῶν
δηλωθεῖσαν ἐνώπιον
τοῦ συμβολαιογρά-
φου Ἀθηνῶν Κ. Ν.
Ν. τὴν (χρονολ. τοῦ
συμβολαίου) ἐξηλεί-
φθη ἐν μέρει ἢ ἀ-
πέναντι ὑποθήκη ἐ-
λαττωθείσης τῆς ἀ-
παιτήσεως κατὰ δρ.
δισχιλίας ἤτοι 2000.
Συνετάχθη τὴν...
κτλ.

Συνετάχθη ἐν Ἀθήναις τὴν τετάρτην Ὀκτωῶρ. τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους.

(Τ. Σ.) Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθ.
N. N.

Ὁ φύλαξ τῶν
ὑποθ. N. N.
(Τ. Σ.)
Βιβλ. ἐκθέσ. τόμ.
1 ἀρ. 9.

2

Ὑπόδειγμα ἀφορῶν ὁμοίαν δευτέραν ἐγγραφὴν εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος.

Ὑπὲρ τοῦ πιστωτοῦ K. B. B. ἐμπόρου, κατοικοῦντος εἰς Ναύπλιον. Ἐγγράφεται ὑποθήκη δυνάμει τῆς ἀπὸ τρίτης Ματοῦ τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους τελεσιδίκου ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν πρὸς ἀσφάλειαν ἀπαιτήσεως δραχ. πέντε χιλιάδων.

Σημ. Ὅταν ἡ ἀπόφασις προσδιορίζῃ τὰς ἐποχὰς τῶν πληρωμῶν, σημειοῦνται αὐταὶ ὡς ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 1 ὑποδείγματι. Συνετάχθη τὴν πέμπτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους.

(Τ. Σ.) Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθ.
N. N.

Βιβλίον ἐκθέσεων τόμ. 1. ἀρ. 2.

3 Ὑπόδειγμα ἀφορῶν προσημείωσιν
γενομένην δυνάμει ἀποφάσεως ἐ-
φεσίμου ἢ ὑποκειμένης εἰς
ἀνακοπήν.

Ὑπὲρ τοῦ πιστωτοῦ Δ. Μ. ξε-
νοδόχου κατοικοῦντος εἰς Ἐλευσίνα.

Ἐγγράφεται ὑποθήκη δυνάμει
τῆς ἀπὸ πέμπτης Ὀκτωβρίου τοῦ
χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ
ἔκτου ἔτους ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀ-
θήναις πρωτοδικῶν πρὸς ἀσφάλειαν
ἀπαιτήσεως χιλίων δραχμῶν.

Συνετάχθη τὴν δεκάτην πέμ-
πτην Ὀκτωβρίου κλπ.

—
Ἄριθμός 2.

Ὑπόδειγμα ἀφορῶν τὴν διὰ δικα-
στικῆς ἀποφάσεως διαταχθεῖσαν
ἀπαγόρευσιν περαιτέρω ἐγ-
γραφῆς.

Δυνάμει τῆς ἀπὸ πρώτης Νοεμ-
βρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ
τριακοστοῦ ἑβδόμου ἔτους ἀποφά-
σεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, τῆς
ὁποίας προσήχθη ἀπόγραφον, ἀπη-
γερεύθη πᾶσιν περαιτέρω ἐγγραφῆ.

Τὴν δεκάτην τοῦ κτλ. ἔτους.

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν.

(Τ. Σ.)

N. N.

Βιβλ. ἐκθ. τόμ. 1.
ἀρ. 3. Προσημειού-
ται.

Ὁ φύλαξ τῶν
ὑποθηκῶν N.N.

Ἡ προσημείω-
σις μετεβλήθη εἰς
ἐγγραφ. τὴν δεκά-
την ἕκτην Ὀκτ.
τοῦ χιλ. ὀκτ. τρι-
ακοστ. ἑβδόμου ἔ-
τους.

Ὁ φύλαξ τῶν ὑ-
ποθ. N.N.

(Τ. Σ.)

Βιβλ. ἐκθέσεων
τόμ. 1. ἀρ. 4.

Βιβλ. ἐκθέσεων
τόμ. 1. ἀρ. 7.

Αἰ. ἀριθ.	Ἀριθμὸς ὁ.	Ποσόν	Ἐλλείψεις καὶ ἄλλαι σημειώσεις
1	Ἑποδείγματα ἀφορῶν ἐγγραφῆν στηριζομένην εἰς τίτλον χορηγούμενον παρὰ τοῦ νόμου.		
	Ἐπὶ κήπου κειμένου κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς ὁδοῦ τῆς Ἐλευσίνος ἔχοντος ὄρια πρὸς ἀνατολάς τὸν Κηρισσόν, πρὸς μεσημβρίαν τὴν ὁδὸν τοῦ Πειραιῶς, πρὸς δυσμὰς καὶ πρὸς ἄρκτον περίβολον λιθόκτιστον.		Βιβλ. ἐκθέσεων τόμ. 1. ἀριθ. 5. Ἐξηλείφθη συναινεσί τοῦ πιστωτοῦ ἐνήλικος γενομένου, δηλωθεῖσθαι τὴν κτλ. (χρονολογία) ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Γ. Ν. Ν. τὴν πρώτην κτλ.
	Κατὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου κυρίου Α. Ν. γεωργοῦ κατοικοῦντος εἰς τὰ Πατήσια		Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν Ν. Ν.
	Ἐπεὶ τοῦ ἀνήλικος Ι. Α. υἱοῦ τοῦ ἀποθιώσαντος ἐμπόρου Γ. Α. κατοικοῦντος εἰς Ἀθήνας καὶ εὐρισκομένου ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ μνησθέντος κυρίου Α. Ν.		
	Ἐγγράφεται ὑποθήκη δυνάμει 1) τῆς ἀπὸ τρίτης Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακισιοστοῦ τριακιστοῦ ἔκτου ἔτους διαθήκης, δι' ἧς διωρίσθη ἐπίτροπος ὁ Κ. Α. Κ. (ἡ δυνάμει τῆς ἀπὸ 1 Ὀκτωβρ. τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακισιοστοῦ ἔκτου ἔτους ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, δι' ἧς κτλ. ὡς ἀνωτέρω· 2) δυνάμει τῆς ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους ἀ-	300	

πογραφῆς τῶν κινητῶν τοῦ ἀνήλικος, τῶν ἐγγχειρισθέντων εἰς τὸν ἐπίτροπον, καὶ ἐκτιμηθέντων εἰς ἀξίαν τριακοσίων δραχμῶν πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ποσότητος ταύτης....
 Συνετάχθη τὴν Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ διατακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔκτου ἔτους.

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν
 (Τ. Σ.) N. N.

Ὑπόδειγμα ἀφορῶν τὴν ἑναρξιν νέας σειρᾶς ἐγγραφῶν ἐπὶ κτήματος ἤδη ἐγγεγραμμένου (ἄρ. 29 τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1836 διατάγματος).

Ὑπὲρ τοῦ πιστωτοῦ κυρίου Δ. Μ. κτλ.

Ἐγγράφεται ὑποθήκη κτλ. (κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον).

Συνετάχθη τὴν κτλ.

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν
 (Τ. Σ.) N. N.

Βιβλίον ἐχθές.
 τόμ. 1. ἀριθ. 6.

2

Ἐπίδειγμα παραπομπῆς εἰς ἄλλο
βιβλ. ὑποθηκῶν ὅπου ἐγείνην ἡ
κυρία ἐγγραφή.

Ἐλαιῶν κείμενος κτλ. (περι-
γραφή τῆς θέσεως) καὶ ἀποτελῶν
μέρος τοῦ κτήματος.... (περιγραφή
τοῦ κτήματος) τὸ ὁποῖον ὡς κείμε-
νον κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν περι-
φέρειαν τοῦ δήμου.... ἐνεγράφη εἰς
τὸ βιβλίον τοῦ εἰρημένου δήμου....
....τὴν

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν
(Τ.Σ.) N. N.

Βιβλίον ἐκθέσ.
τόμ. 1. ἀρ. 8.

Βιβλίον ὑποθ.
τοῦ δήμου.

.
τόμ. 1. ἀριθ.

.

Β. Διάταγμα 10 Μαΐου 1842. Περί τακτοποιήσεως τῶν υποθηκῶν βιβλίων τῶν μεταρρυθμισθέντων δήμων (*)

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀρθ. 2 καὶ τὸν τελευταῖον παράγραφον τοῦ ἀρθ. 37 τοῦ ἀπὸ 21 Ἰουλίου 1836 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ υποθηκῶν νόμου Β. Διατάγματος, θεωροῦντες ὅτι ὡς ἐκ τῆς γενομένης ἐσχότως μεταρρυθμίσεως περὶ τὴν συγκρότησιν πολλῶν δήμων εἶναι ἀνάγκη νὰ συναρμολογηθῶσιν ἀναλόγως καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν ποσειρημένων διατάξεων — ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τὰ ἑξῆς.

1. Ὅσάκις ὁ νέος δήμος ὁ προκύψας ὡς ἐκ τῆς γενομένης μεταρρυθμίσεως διετήρησε τὴν ἐπωνυμίαν ἑνὸς τῶν παλαιῶν δήμων. ἀπ' ὧν ἤδη συγκροτεῖται, αἱ νέαι ἐγγραφαὶ καὶ ἐκθέσεις υποθηκῶν ὀλοκλήρου τῆς νέας περιφερείας θέλουσιν γίνεσθαι εἰς τὰ βιβλία τῶν υποθηκῶν τοῦ παλαιοῦ τοῦτου δήμου, περαινομένων τῶν ὑπαλοίπων βιβλίων τῶν συγχωνευθέντων ἐντὸς αὐτῆς δήμων. — Ὅσάκις δὲ ὁ νέος δήμος ἔλαβε νέαν ἐπωνυμίαν, ὅλα τὰ βιβλία τῶν συγχωνευθέντων ἐν αὐτῷ δημοτικῶν μονάδων θέλουσιν κλείσει, ἀνοίγομένων ἄλλων διὰ τὴν υποθηκικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ νέου δήμου — Ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ὅλων τῶν βιβλίων τῶν διὰ τῆς γενομένης συγχωνεύσεως καταργηθέντων δήμων θέλουσιν οἱ ὑποθηκοφύλακες. ἀμέσως μετὰ τὴν παλαιὰν ἐπιγραφὴν, σημειώσει τὸ ἐνεστὸς ὄνομα τοῦ δήμου ἢ τῶν δήμων, τῶν ὁποίων ἀποτελεῖσθαι ἤδη μέρος οἱ καταργηθέντες.

τοῦ ὑποθηκοφύλακος παραλαβῆς τοῦ παρόντος Διατάγματος καὶ τῶν ἀνηκόντων βιβλίων, ἐφαρμοζομένου ἀναλόγως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρ. 48 τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτ. 1836 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Νόμου Β. Δ. διαγραφέντος τύπου ὡς πρὸς τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν παλαιῶν βιβλίων τῶν προσημειώσεων.— Ἡ ὑπὸ τῶν ὑποθηκοφύλακων παραλαβὴ τοῦ παρόντος Διατάγματος καὶ τῶν νέων βιβλίων θέλει πιστοποιηθῆ εἰς μὲν τὰς ἔδρας τῶν εἰρηνοδικῶν ὅπου ὑπάρχει ταχυδρομεῖον διὰ πράξεως ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ ταχυδρομείου καὶ τοῦ ὑποθηκοφύλακος, τῆς ὁποίας τὰ πρωτότυπον θέλει ἀποσταλῆ εἰς τὸν ἀρμοδίον παρὰ πρωτοδικαῖς εἰσαγγελέα καὶ φυλαχθῆ παρ' αὐτῷ εἰς δὲ τὰς ἔδρας ὅπου ταχυδρομεῖον δὲν ὑπάρχει διὰ ἐπιδοτιρίου δικαστικῷ κλητῆρος ἐπίτηδες σταλυσμένου ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ τὸ ὅποιον θέλει ἐπίσης φυλαχθῆ παρὰ τῷ τελευταίῳ τούτῳ. Ἡ ἐξοδα τῆς ἀποστολῆς τοῦ κλητῆρος θέλουσιν πληρωθῆ ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεία.

3. Ὅσάκις μέρη τοῦ ἐκ τῆς γενομένης μεταρρυθμίσεως προκύψαντος νέου δήμου δὲν ὑπήγαντο πρότερον εἰς τὸν ὅποιον ὑπάγεται οὗτος ὑποθηκοφύλακα, τὰ βιβλία τῶν παλαιῶν δήμων ἀφ' ὧν συγκροτεῖται ὁ νέος, εἰ μὲν πρόκειται περὶ συγχωνευθέντος ὁλοκλήρου δήμου, θέλουσιν ἀποσταλῆ εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἤδη οὗτος ὑπάγεται εἰ δὲ περὶ κερματισθέντος δήμου θέλουσιν φυλαχθῆ παρὰ τῷ ὑποθηκοφύλακι εἰς τὸν ὅποιον ὑπάγεται, τὸ μεγαλύτερον αὐτοῦ μέρος, καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ παρὰ τῷ ὑποθηκοφύλακι τὸν ὅποιον ἤθελε διαρίσει ὁ ἀρμοδῖος παρὰ πρωτοδικαῖς εἰσαγγελέως.

4. Ὁ ὑποθηκοφύλαξ παρὰ τῷ ὁποίῳ θέλουσιν ὑπάρχει κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου τὰ βιβλία δήμων ἐκλειψάντων, ὀφείλει, προκειμένου ἰὰ γένωσι νέαι ἐγγραφαὶ ἢ προσημειώσεις ἐπὶ κτημάτων κειμένων εἰς τοὺς εἰρηνοδικαίους δήμους, καὶ περιεχομένων εἰς τὴν περιφέρειάν του, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι προηγούμεναι ἐγγραφαὶ ἢ προσημειώσεις, νὰ ἐνεργῇ ἐπὶ τῶν βιβλίων τοῦ νέου δήμου παραπομπὴν ἀνάλογον μὲ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου Β. Δ. ὠρισμένην.

5. Ὁ ὑποθηκοφύλαξ ὅστις κατὰ τὸ ἄρθρον 3, ὀφείλει νὰ ἀποστείλῃ εἰς ἄλλον ὑποθηκοφύλακα τὰ παλαιὰ βιβλία δήμου κερματισθέντος: θέλει ἐνεργήσῃ ἀμέσως πρὶν τῆς ἀπιστολῆς τῶν ἐπὶ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ νέου δήμου μεταγραφῆν ὄλων τῶν παλαιῶν ἐγγραφῶν, προσημειώσεων καὶ ὑπαγορεύσεων ἐγγραφῶν, ὅσαι ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ εἰρημένου (κερματισθέντος) δήμου τὰ ὅποια διατελοῦσιν εἰς τὴν περιφέρειάν του, ἐπὶ δὲ τοῦ βιβλίου τῶν ἐκθέσεων παραπομπὴν ἀναλόγον μετὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 42 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου Β. Δ. ὠρισμένην, σημειῶνων συγχρόνως τὸν ὑποθηκοφύλακα πρὸς τὸν ὅποιον στέλλονται τὰ βιβλία.

6. Ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν πρόκειται κατὰ τὸ μνησθέν ἄρθρον 3 νὰ μείνωσι τὰ βιβλία δήμου κερματισθέντος παρὰ τῷ ὁποίῳ ἦσαν ὑποθηκοφύλακι, οὗτος ὀφείλει, ἐν δὲν ὑπάρχῃ τι ἐγγεγραμμένον ἐπὶ τῶν μεταβάντων εἰς τὴν ἄλλαν ὑποθηκοφύλακα κτημάτων, νὰ πέμψῃ εἰς αὐτὸν ἀποδείξιν ῥητῶς διαλαμβάνουσαν τοῦτο. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ, νὰ ἐνεργήσῃ εἰς βιβλίον ἐπίτηδες δοθησόμενον εἰς αὐτὸν καθαρὰν, πλήρη καὶ ἀκριβῆ ἀντιγραφὴν ὄλων τῶν ἐγγραφῶν, προσημειώσεων καὶ ἀπαγορεύσεων ἐγγραφῶν τῶν ἀφορωσῶν τὰ ἐκ τῆς περιφερείας ταύτης μεταβάντα εἰς ἄλλην περιφέρειαν ὑποθηκοφύλακος κτήματα, καὶ πέμψῃ αὐτὸ ἄνευ ἀναδ' ἡλθῆς εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα τοῦτον, ὅστις φυλάττων αὐτό, ὀφείλει ὡσάκις πρόκειται νὰ γίνωσι νέαι ὑποθηκῶν πράξεις ἐπὶ τῶν εἰρημένων κτημάτων νὰ ἐνεργῇ ἐπὶ τῶν βιβλίων τοῦ δήμου εἰς ὃν ὑπάγονται ἤδη τὰ κτήματα ταῦτα, παραπομπὰς ἀναλόγου μετὰ τὰς ἐν τοῖς ἄρθροις 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου Β. Δ. ὠρισμένης.

7. Οἱ ὑποθηκοφύλακες εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὰς ζητίας ὅσαι ἤθελον προκύψῃ εἰς τὰ μέρη ὡς ἐκ τῆς μὴ ἀκριβοῦς καὶ ταχέως ἐνεργείας τῶν παραπομπῶν ἢ μεταγραφῶν, περὶ ὧν διαλαμβάνονται τὰ τρία προσηγόμενα.

Νόμος 1 Ἰουλ. 1842. — Περὶ ἀντιμισθίας τῶν ὑποθηκοφυλάκων. (*)

Θεωροῦντες δίκαιον νὰ μὴ μένη τοῦ λοιποῦ, ὡς ἄχρι τοῦδε, ἐντελῶς ἀμισθίαι ἢ τῶν ἔργων τοῦ ὑποθηκοφύλακος ἐκπληρώσεις· παρατηρήσαντες τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ διορισθῶσιν ἐνιαχοῦ εἰδικοί πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ὑπέλληλοι — ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

1 Ὁ ὑποθηκοφύλαξ θέλει λαμβάνει:

Α' Διὰ πᾶσαν ἐγγραφὴν ὑποθήκης μέχρι μὲν χιλίων δραχμῶν, δραχ. μίαν. — Ἀπὸ τῶν χιλίων δὲ μέχρι τῶν πεντακισχιλίων, ἀπὸ πᾶσαν πεντακοσίων δραχμῶν ποσότητα ἢ καὶ μέρος αὐτῆς οἰονδήποτε, δραχμὴν ἡμίσειαν. — Δὲν πληροῦνται τι πλεόν τῶν δραχμ. πέντε διὰ τὰς ἐπέκεινα τῶν πεντακισχιλίων ὄρ. ποσότητος.

Β' Διὰ πᾶσαν προσημείωσιν, τὰ ὅποια καὶ διὰ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης τέλη.

Γ' Διὰ πᾶσαν τροπὴν προσημείωσης εἰς ὑποθήκην, δραχ. μίαν.

Δ' Διὰ πᾶσαν καταχώρισιν ἀπαγορεύσεως ἢ σημειώσεως περὶ ὧν διαλαμβάνουσι τὰ ἀρθρα 64 καὶ 74 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Νόμου, ὄρ. ἡμίσειαν.

Ε' Διὰ πᾶσαν ἐξάλειψιν ὑποθήκης ὄρ. μίαν.

Ζ' Διὰ τ' ἀντίγραφα, τὰς περιλήψεις καὶ τ' ἀποδεικτικὰ τὰ ὅποια κατὰ τὸν Νόμον ὀφείλει νὰ δίδῃ, τὸ ἡμισυ τῆς ἀξίας τοῦ χαρτοσήμου ἐπὶ τοῦ ὀποίου θέλει τὰ γράφει. — Τῶν ἐν τοῖς πρώτοις πέντε ὀρθλοῖς τοῦ παρόντος ἀρθρου ἀλαμβανομένων τελῶν αἱ πληρωμαὶ θέλουσι πιστοποιεῖσθαι διὰ εἰ-
πλοτύπων ἀποδεικτικῶν, γραφομένων ἐπὶ ἀσήμου χυρτοῦ καὶ ὑπογραφουμένων εἰς μὲν τὸ στέλεχος παρὰ τοῦ πληρονοῦτος, εἰς δὲ τὸ γραμματίον παρὰ τοῦ λαμβάνοντος.

2. Ἐν καὶ μόνον τέλος πληροῦνται, ὅταν διὰ τὴν αὐτὴν πίστωσιν γίνωνται συγχρόνως παρὰ τῷ αὐτῷ ὑποθηκοφύλακι πράξεις ἐπὶ πολλῶν κτημάτων ἀνηκόντων εἰς τὸν αὐτὸν ὀρει-
λέτην. — Δὲν πληροῦνται τι διὰ τὰς σημειώσεις περὶ ὧν δια-

(*) Ἐφ. Κ. 1842 παλ. σελ. 101 ἀνατοπ. σελ. 51. Ἐπιφ. καὶ τεύχος Χαρτοσήμου.

λαμβάνει τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Νόμου Β. Διατάγματος.

3. Ἀπαλλάττεται τῆς προκαταβολῆς τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 1 τοῦ παρόντος Νόμου διαλαμβανομένων τελῶν τὸ δημόσιον, ἐπιφυλαττομένου εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα τοῦ δικαίωματος τῆς ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ ἀφειλέτου διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τέλους, τὸ ὅποιον κηρύττεται εἰσπράξιμον ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, κατὰ τὸν ἐν τῷ ἀρθρῷ 243 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ τύπον. — Ἀπαλλάττονται δὲ ὀριστικῶς παντὸς τέλους ὅλαι αἱ ὑποθηκικαὶ πράξεις, ὅσαι κατὰ τὰ ἐδάφια 3 καὶ 4 τοῦ ἀρθροῦ 61 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν Νόμου ἐνεργοῦνται ὑπὲρ τῆς ὑπὸ ἀνδρῶν γυναικός, ὑπὲρ τῶν ἀνηλίκων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπηγορευμένων.

4. Δύνανται νὰ διορίζωνται εἰδικοὶ ὑποθηκοφύλακες παντοῦ ὅπου διὰ τὴν πληθύν τῶν ἐργασιῶν των οἱ εἰρηνοδίκαι ἀδυνατοῦν νὰ ἐπαρκέτωσιν εἰς τὴν διεξαγωγὴν καὶ ταύτης τῆς ὑπηρεσίας.

Νόμος 24 Μαρτίου 1843. — Περί ἀναπληρώσεως τῶν κωλυομένων εἰδικῶν ὑποθηκοφύλακων παρὰ τῶν ἀρμοδίων εἰρηνοδικῶν. (*)

1. Τοὺς εἰδικοὺς ὑποθηκοφύλακας κωλυομένους, καὶ ὅσακις κενοῦται ἡ θέσις των, θέλουν ἀναπληροῦσιν οἱ κατὰ τὸ ἀρθρον 81 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου ἀρμοδίιοι εἰρηνοδίκαι. — Τὸν ἐν Ἀθήναις εἰδικὸν ὑποθηκοφύλακα ἀναπληροῦσιν οἱ κατὰ τὴν βόρειον πλευρὰν τῆς Ἑρμαῖκῆς ὁδοῦ εἰρηνοδίκαι.

2. Ἐὰν ἡ ἀναπλήρωσις γίνεται λόγῳ ἀσθενείας, τὰ ὑποθηκικὰ δικαιώματα μοιράζονται ἐξ ἡμιτείας μεταξὺ τοῦ ἀσθενούντος ὑποθηκοφύλακος καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ. Κατὰ τὰς λοιπὰς κωλύσεις τὰ δικαιώματα ἀνήκουν ὁλόκληρα εἰς τὸν ἀναπληρωτὴν.

Β. διατάγμα 16 Ἰαν. 1854. — Περί πληρωμῆς παρ' ἑκάστου ὑποθηκοφύλακος τῆς ἀξίας τῶν χρησίμων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του βιβλίων. (**)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀρθ. 87 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου

(*) ἘφΚ. 1843 σελ. 46.

(**) ἘφΚ. 1854 σελ. 27.

καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἀπὸ 21 ἡλίου 1836 Β Δ., ἀπαφασίσαιμεν καὶ διατάξομεν.

Ἐκαστος ὑποθηκοφύλαξ θέλει πληρῶνει τοῦ λοιποῦ τὴν ἀξίαν τῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἀναγκαίων βιβλίων

Β. Διάταγμα 16 Μαΐου 1875. — Περὶ προσόντων καὶ ἐγγυηδοσίας τῶν ὑποθηκοφυλάκων. (*)

1**.

2. Οἱ διοριζόμενοι ὑποθηκοφύλακες ὑπόκεινται εἰς ὅσον ἐγγυήσεως, προηγουμένην πάντοτε τῆς ἐνάρξεως τῆς ὑπηρεσίας. Εἰς τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ὑπόκεινται καὶ οἱ ἐκπληρούντες χρέη ὑποθηκοφύλακος εἰρηνοδίκου.

3. Ἡ ἐγγύησις αὕτη εἰδικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς προσδιορίζεται διὰ τὴν εὐθύνην τοῦ ὑποθηκοφύλακος, τὴν κατὰ τὸ ἀρθ 98 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καὶ διαρκεῖ ἐν ὅσῳ καὶ ἡ ὑπηρεσία καὶ δέκα ἔτη μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς Δίδεται δὲ παρ' αὐτοῦ τοῦ διοριζομένου ἢ δι' ἐγγυητοῦ, ἀλλὰ μόνον 1) διὰ μετρητῶν ἢ ἐθνικῶν γραμματίων 2) δι' ἰκανῶν ἀκινήτων κτημάτων.

4. Τὸ ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ α') ἐν μὲν τοῖς εἰρηνοδικείοις Α' τάξεως, οὐχὶ κατώτερον τῶν 10,000 δραχμῶν ἐπὶ ἀκιήτων καὶ 8,000 ἐπὶ μετρητῶν καὶ τίτλων· ἐξαιρετικῶς δὲ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ διὰ τὸ τῆς νοτίου πλευρᾶς 30,000 τοῦλάχιστον ἢ 25,000 δραχμῶν κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάκρισιν β') ἐν δὲ τοῖς εἰρηνοδικείοις Β' τάξεως οὐχὶ κατώτερον τῶν 8,000 ἢ 6,000 δραχμ. κατὰ τὴν αὐτὴν διάκρισιν.***

5. Ἡ εἰς χρήματα ἢ τίτλους ἰσαξίους ἐγγυήσις κατατίθεται εἰς τὸ πλησιέστερον τῇ εἰρήνῃ τοῦ ὑποθηκοφυλακείου ἀπόστον ταμεῖον. Περὶ δὲ τῆς καταθέσεως συντάσσεται ἐκθεσίς ὑπὸ τοῦ ταμείου συνυπογραφομένη καὶ ὑπὸ τοῦ κατατιθεμένου τῶν ἐγγυήσιν καὶ δίδεται τούτῳ ἢ ἀνήκουσα ἀπάδειξις. Κατὰ τὸ

(*) ἘφΚ 1875 σελ. 269.

(**) Ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῶν Νόμων περὶ προσόντων τῶν δικαστ. ὑπαλλήλων, οὗς ἐπιβίβη ἐν τεύχει Δικαστικὸς Ὁργανισμὸς.

(***) Τὸ περὶ εἰρηνοδικείων γ' καὶ δ' τάξεως ἐξάφριον παρκατελείπεται, ὡς μὴ ὑπαρχόντων νῦν εἰρηνοδικείων γ' καὶ δ' τάξεως.

λοιπά Ισχύουσιν ἐπὶ τῆς ἐγγυήσεως ταύτης τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 24 Αὐγ. 1866 Β. Δ. περὶ ἐγγυήσεως τῶν ὑπαλλήλων.

6. Ἐπὶ ἐγγυήσεως δι' ἀκινήτων συντάσσεται ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἔκθεσις, εἰς ἣν συνάπτονται οἱ τίτλοι τῆς ιδιοκτησίας, πιστοποιητικὸν τοῦ ὑποθηκοϋλάκου, ἐμφαίνον τὴν ἀπὸ παντός βάρους ἐλευθερίαν τοῦ κτήματος, καὶ πρωτόκολλον ἐκτιμήσεως τῶν εἰς ὑποθήκην παρεχόμενων ἀκινήτων συντασσόμενον ὑπὸ δύο ἐκτιμητῶν, ὃν τὸν ἕτερον διορίζει ὁ προσφέρων τὴν ἐγγυήσιν, τὸν δὲ ἄλλον ὁ παρὰ πρωτοδικαίᾳ εἰσαγγελεύς ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου. Ἐν περὶ πτώσει δὲ διχογνωμίας, ὁ πρόεδρος τοῦ ἀρμοδίου Πρωτοδικείου διορίζει τρίτον ἐκτιμητήν, οὗ ἡ γνώμη προστιθεμένη εἰς τὴν τοῦ ἐτέρου τῶν διχογνωμούντων ἐκτιμητῶν κρατεῖ.

7. Ὁ πρόεδρος τοῦ Πρωτοδικείου, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἀποφαίνεται ἄνευ ἀναβολῆς διὰ πράξεως μὴ ὑποκειμένης εἰς ἐνδίκον τινα προσβολὴν περὶ τῶν ἐπὶ τοῦ κτήματος δικαιωμάτων τοῦ δίδοντος τὴν ὑποθήκην, ἐξελέγχων τοὺς προσαγομένους τίτλους.

8. Οἱ ἤδη διωρισμένοι ὑποθηκοϋλάκαι ἀπολύονται τῆς θέσεως αὐτῶν, ἂν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτοὺς κοινοποιήσεως νομίμου προσκλήσεως δὲν συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων. Ἡ ἀνωτέρω προσκλήσις θέλει γίνεσθαι ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος.

Νόμος ΡΝΒ' 8[22] Ἰανουαρ. 1866. Περὶ ἐγγραφῆς τῶν ἐν ταῖς Ἰονίοις Νήσοις ἀγράφων ὑποθηκῶν ἢ προνομίων καὶ τῶν γενικῶν ὑποθηκῶν. (*)

1. Πᾶσα ἄγραφος ὑποθήκη ἢ προνόμιον ἰσχύοντα κατὰ τοὺς ἤδη ἐν ταῖς Ἰονίοις Νήσοις κειμένους νόμους, ὅπως δια-

(*) ἘφΚ. 1866 σ. 100. Ἡ διὰ τοῦ νόμου τούτου δοθεῖσα προθεσμία παρατάθη διὰ τῶν κατωτέρω νόμων ΡΕΗ' καὶ ΤΑΓ' ἐπὶ 6 ἔτη ἀκόμη. [Ἄλλ' ἴδε κατωτέρω καὶ Β. Δ. 20 Ἰαν. 1872] Ὁ νόμος δ' ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ 1 Ἀπριλ. 1866 (ἴδε Β. Δ. 3 Φεβρ. 1866).

τηρήσωσι τὰ νόμιμα αὐτῶν ἀποτελέσματα, πρέπει νὰ ἐγγραφῶσι κατὰ τὰς διαταξείας τοῦ περὶ ὑποθηκῶν τῆς 11 Αὐγούστου 1836 νόμου τοῦ Βασιλείου, εἰς εἰδικὰ βιβλία ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τεθίσεται εἰς ἐνέργειαν ὁ νόμος οὗτος. Ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης πρέπει νὰ ἐγγραφῶσι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καὶ αἱ κατὰ τοὺς ἤδη κειμένους αὐτόθι νόμους ὑπάρχουσαι γενικαὶ ὑποθήκαι. Οἱ ἀπολαύοντες δικαίωμα τοιαύτης γενικῆς ὑποθήκης δύνανται νὰ ἐγγράψωσι τὰ ὑποθηκικὰ αὐτῶν δικαιώματα ἐφ' ἀπάντων τῶν διὰ τῆς ὑποθήκης τῶν βεβαρημένων κτημάτων οἰκδήποτε καὶ ἂν ἦ ἡ ἀξία αὐτῶν, ἐπιφυλαττομένου εἰς τὸν ὀφειλέτην τοῦ δικαιώματος τοῦ περιτρισμοῦ τῆς ἐγγραφῆς, καθόσον τοῦτο ἐπιτρέπεται παρὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἐ. ταῖς Ἰονίαις Νήσοις ἰσχυόντων νόμων. — Ἡ προρρηθεῖσα προθεσμία τρέχει καθ' ὑπάνδρων γυναικῶν, ἀνηλικῶν, ἀπηγορευμένων, σωματείων κλπ., ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀναγωγῆς κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν.

2. Μετὰ παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης αἱ εἰρημένα ὑποθήκαι καὶ προνόμιχα ἀποτελοῦσι μόνον νόμιμον πρὸς ἐγγραφὴν τίτλον.

3. Αἱ ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ παρόντος νόμου καὶ δυνάμει αὐτοῦ γενομέναι ἐγγραφαὶ γενικῶν ὑποθηκῶν ἐνεργηθήσονται ἀνεξίδως.

4. Ἡ προτίμησις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου ἐγγραφησομένων ὑποθηκῶν καὶ προνομίων θέλει ἀποφασίζεσθαι κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἰσχύοντας, καθ' ὃν χρόνον ἔλαβον αὐταὶ ὑπαρξίν.

Β Διάταγμα 3 Φεβρουαρίου 1866. Περί εἰσαγωγῆς ἐν Ἑπτανήσῳ ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου τῶν ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ ἰσχυόντων περὶ ὑποθηκῶν νόμων. (*)

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν α') τὸν ἀπὸ 8 Ἰαν. ε.ε. ΡΝΒ' νόμον β') τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀπὸ 8 Ἰαν. ε.ε. ΡΝ' νόμου, καθ' ὃ ἡ εἰσαγωγή τῶν ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ ἰσχυόντων νόμων ἐν

(*) ἘφΚ. 1866 σελ. 100.

Ἐπτανήσῳ δύναται νὰ γείνη διὰ Β. Διαταγμάτων καὶ πρὸ τῆς 1 Ἰουλίου ε. ε. — ἀπερασίσαιεν καὶ διατάσσομεν.

1. Ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου ε. ε. ἰσχύουσιν ἐν Ἐπτανήσῳ α) ὁ ἀπὸ 11 Αὐγούστου 1836 περὶ ὑποθηκῶν νόμος β) τὸ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ Βασιλικὸν διάταγμα τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1836. καὶ γ) οἱ νόμοι τῆς 1 Ἰουλίου 1842 περὶ ἀντιμισθίας τῶν ὑποθηκοφυλάκων, τῆς 24 Μαρτίου 1843 περὶ ἀναπλήρωσεως αὐτῶν, καὶ τὸ ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου 1854 Βασιλικὸν διάταγμα περὶ τῆς καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν.

2. Τὴν 31 Μαρτίου ε. ε. θέλουσι κλεισθῆ περὶ τὴν 6 Μ. Μ. ὄραν, διὰ πράξεως τῶν ὑποθηκοφυλάκων, τὰ ἤδη κατὰ τοὺς ἐν Ἐπτανήσῳ ἰσχύοντες νόμους κρατούμενα βιβλία ὑποθηκῶν, καὶ τὴν 1 Ἀπριλίου θέλουσι τεθῆ εἰς ἐνέργειαν τὰ διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Αὐγούστου 1836 περὶ ὑποθηκῶν νόμου καὶ τοῦ μηθιεντος περὶ ἀγράφων ὑποθηκῶν νόμου ὀριζόμενα βιβλία.

3. Τὰ μέχρι τῆς 31 Μαρτίου βιβλία τῶν ὑποθηκῶν θέλουσι παραδεθῆ τὴν 1 Ἀπριλίου εἰς τοὺς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἤδη εἰσαγομένων νόμων ἀρμοδίους εἰρηνοδίκας ἢ εἰδικούς ὑποθηκοφύλακας.

4. Οἱ διὰ τοῦ παρόντος εἰσαγόμενοι νόμοι θέλουσι δημοσιευθῆ συγχρόνως μὲ τὸ παρὸν διάταγμα ἕνα τοῦλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτῶν.

Νόμος ΡΕΗ' 19 [20] Ἰανουαρίου 1867. Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἀνανέωσιν τῶν ἀγράφων ἢ ἐγγεγραμμένων γενικῶν ὑποθηκῶν εἰς τὰς Ἰουλιὰς Νήσους κατὰ τὸν νόμον ΡΝΒ'. (*)

Ἄρθρον μοναδικόν. Ἡ διὰ τοῦ νόμου ΡΝΒ' χορηγηθεῖσα προθεσμία ἑνὸς ἔτους πρὸς ἐγγράφην τῶν ἀγράφων ἢ ἐγγεγραμμένων γενικῶν ὑποθηκῶν εἰς τὰς Ἰουλιὰς Νήσους παρατείνεται ἐπὶ τρία ἔτη μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἤδη ὀρισθέντος ἑνὸς ἔτους.

(*) ΕρΚ. 1867 σ. 41.

νόμος ΤΑΓ' 17 'Οκτ. 1864. Περί παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἀνανέωσιν τῶν ἐγγεγραμμένων καὶ ἀγράφων ὑποθηκῶν κατὰ τὰς Ἰονίους Νήσους. (*)

Ἄρθρον μοναδικόν. Ἡ διὰ τοῦ Νόμου ΡΕΗ' χορηγηθεῖσα προθεσμία πρὸς ἐγγραφήν τῶν ἐγγεγραμμένων ἢ ἀγράφων γενικῶν ὑποθηκῶν εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους, περὶ ἧς ἐπρόνοησεν ὁ ΡΝΒ' νόμος, παρατείνεται ἐπὶ ἕτερα τρία ἔτη ἀπογεόμενα ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς διὰ τοῦ ΡΕΗ' νόμου ταχθείσης προθεσμίας.

Β Διάταγμα 20 Ἰανουαρίου 1872. Περί παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἐγγραφήν ἀγράφων ἢ ἐγγεγραμμένων γενικῶν ὑποθηκῶν εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους ἐπὶ πέντε εἰσέτι ἔτη. (**)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ΡΝΒ' ἀπὸ 8 Ἰαν. 1866 νόμου. ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθ. μόνον. Ἡ διὰ τοῦ ΡΕΗ' ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1867 νόμου χορηγηθεῖσα προθεσμία πρὸς ἐγγραφήν ἀγράφων ἢ ἐγγεγραμμένων γενικῶν ὑποθηκῶν εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους παρατείνεται ἐπὶ πέντε ἔτη μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὀρισθέντος χρονικοῦ διαστήματος. — Ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος, ὑποβλήθησόμενου εἰς νομοθετικὴν κύρωσιν κατὰ τὴν α' σύναδον τῆς προσεχοῦς βουλευτικῆς περιόδου, ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργόν (***)

νόμος ΑΝΒ' 9 Ἰουν. [26 Ἰουλ.] 1882.— Περί σημειώσεως ὑποθηκῶν ἐν τοῖς νομοῖς Ἄρτης, Λαρίσης καὶ Τρικάλων. (****)

1. Οἱ κεκτημένοι δικαίωμα εἰς ἐγγραφήν ὑποθήκης, δυνάμει τῆς νομοθεσίας τῆς ἰσχυροῦσης ἐν τοῖς νομοῖς Ἄρτης, Λαρίσης καὶ Τρικάλων μέχρι δημοσιεύσεως τοῦ ρΜ' νόμου τῆς 19 Μαρτίου 1882(*****) ἐπὶ ἀκινήτων, κειμένων ἐν ταῖς

(*) ΕφΚ 1864 σ. 290.

(**) ΕφΚ. 1872 σελ. 25.

(***) Ἀλλὰ τὸ διάταγμα τοῦτο οὐκ ἐκυρώθη ποτὲ νομοθετικῶς.

(****) ΕφΚ. 1882 σελ. 365.

(*****) Ὁ νόμος ρΜ' περὶ εἰσαγωγῆς τῆς Ἑλλ. νομοθ. εἰς τὰς ἀρτι προσαρτηθείσας ἐπαρχίας, δι' οὗ εἰσῆχθη εἰς τὰς νέας ἐπαρχίας ἅπαντα ἢ ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ κειμένη νομοθεσία ἐδημοσιεύθη

ειρημένους νομοίς, καὶ ἂν ἐνέγραψαν τὴν ὑποθήκην αὐτῶν εἰς τὰ, κατὰ τὴν ἐν λόγῳ νομοθεσίᾳ τηρούμενα ὑπὸ τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν βιβλίαι, ὀφείλουσι νὰ ἐνεργήσωσι τὴν ἐγγραφὴν ταύτην ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν ὑποθηκῶν, κατὰ τὸν ἀπὸ 11 Αὐγ. 1836 νόμον περὶ ὑποθηκῶν ἐντὸς εἰς μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐπισυνάπτοντες εἰς τὴν πρὸς ἐγγραφὴν αἴτησιν μετὰ τοῦ τίτλου καὶ κεκυρωμένην ἑλληνικὴν αὐτοῦ μετάφρασιν

Αἱ. 149 (1885). Διὰ τοῦ ἀρθρ. 14 τοῦ νόμου ᾠΜ' τῆς 19 Μαρτίου 1882 περὶ εἰσαγωγῆς τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς ἀσὶ προσαρτηθείσας ἐπαρχίας, ἠκυρώθησαν πᾶσαι αἱ πράξεις, αἱ φέρουσαι δικαστικὸν ἢ δημοσίον τύπον καὶ ἀφορῶσαι εἰς ἰδιώτας, εἰς τὴν κατηγορίαν δὲ αὐτῶν ὑπάγονται καὶ αἱ ἐγγραφεῖσαι προσημειώσεις κατὰ τὸν ἡμέτερον περὶ ὑποθηκῶν νόμον, ὅστις ἐθεωρεῖτο ἰσχύων τότε ἐν Θεσσαλίᾳ δυνάμει τῶν διαταγμάτων, ὡς φέρουσαι δημόσιον τύπον καὶ ἀφορῶσαι εἰς ἰδιώτας.

2. Ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης πρέπει νὰ ἐγγραφῶσι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καὶ αἱ κατὰ τὴν αὐτὴν μέχρι δημοσιεύσεως τοῦ ᾠΜ' εἰρημένου νόμου ἰσχύουσαν νομοθεσίαν τυχόν ὑπάρχουσαι ὑποθήκαι γενικαὶ ἄγραφοι, ἢ προνόμια ἐπὶ ἀκινήτων, κειμένων ἐν τοῖς εἰρημένους νομοῖς.

3. Ἡ προρρηθείσα προθεσμία τρέχει καθ' ὑπάνδρων γυναικῶν, ἀνηλικῶν, ἀπηγορευμένων, σωματείων κλπ. ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀγωγῆς κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν.

4 Μετὰ παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης αἱ εἰρημέναι ὑποθήκαι καὶ προνόμια ἀποτελοῦσι μόνον νόμιμον τίτλον εἰς ἐγγραφὴν ὑποθήκης.

5. Ἡ προτίμησις τῶν κατὰ τὰ ἀρθρα 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος νόμου ἐγγραφησομένων ὑποθηκῶν καὶ προνομίων θέλει ἀποφασιζέσθαι κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἰσχύοντας, καθ' ὃν χρόνον αὐταὶ ἔλαβον ὑπαρξίν.

ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 20 Μαρτίου 1882, ὥριζε δὲ ὅτι ἡ ἰσχὺς του ἀρχεται μετὰ δέκα ἡμέρας. Ὄθεν ἀπὸ τῆς 30 Μαρτίου 1882 λογίζεσται εἰσαχθεῖσα ἡ ἑλλ. νομοθεσία εἰς τὰς νέας ἐπαρχίας.

Β Διάταγμα 14 Σεπτεμβρίου 1836. Περὶ προσδιορισμοῦ τῶν γραφείων τῶν ὑποθηκῶν. (*)

1. Συσταίνονται γραφεῖα ὑποθηκῶν εἰς πᾶσαν ἔδραν εἰρηνοδικείου ἢ περιφέρεια τῆς δικαιοδοσίας ἐκάστου ἐμπεριέχει τὴν τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδικείου δικαιοδοσίαν μὲ τὰς ἐν τῷ ἐπομένῳ ἀρθρῷ ἐξαιρέσεις.

2. Εἰς τὰ ἐξῆς εἰρηνοδικεῖα δὲν θέλουν συστηθῆ γραφεῖα ὑποθηκῶν, θέλουν δὲ ἀνατεθῆ ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν τῶν ὑποθηκῶν εἰς τὰ ἐξῆς εἰρηνοδικεῖα: — 1. τοῦ τῆς βορείου πλευρᾶς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἐν Πειραιεῖ, εἰς τὸ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν τοῦ Ἑρμοῦ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν συστηθησόμενον γραφεῖον ὑποθηκῶν. — 2. τοῦ τῆς Ἐλευσίνας εἰς τὸ τῶν Μεγάρων. — 3. τοῦ τοῦ Γαυρίου εἰς τὸ τῆς Ἀνδρου. — 4. τοῦ τῆς Πανόρμου εἰς τὸ τῆς Τήνου. — 5. τοῦ τῆς Τραγαίας εἰς τὸ τῆς Νάξου. — 6. τοῦ τῆς Οἴας καὶ Ἀνάφης εἰς τὸ τῆς Θήρας. — 7. τοῦ τῆς Νωνάκριδος εἰς τῆς Κυναιθῆς. — 8. τοῦ τῆς Ἀροανείας εἰς τὸ τῆς Λαμπίας. — 9. τοῦ τῶν Λιμνῶν εἰς τὸ τῆς Χαλκίδος. — 10. τοῦ τῆς Βιτρινίτσας εἰς τὸ τοῦ Λοιδωρικίου. — 11. τοῦ τοῦ Ἀνατολικοῦ εἰς τὸ τοῦ Μεσολογγίου. — 12. τοῦ τῆς Ἐπιδαύρου εἰς τὸ τῆς Ναυπλίας. — 13. τοῦ τοῦ Ὀρχομενοῦ καὶ Καλτεζούντος εἰς τὸ τῆς Τριπόλεως. — 14. τοῦ τῆς Ὑψούντος καὶ Νυμφασίας εἰς τὸ τῆς Ἡωρίδος. — 15. τοῦ τῆς Μικρομάνης καὶ Ἀμπελακίων εἰς τὸ τῆς Ἀνδρούσης. — 16. τοῦ τοῦ Κάμπου εἰς τὸ τοῦ Οἰτύλου.

Β. Διάταγμα 1 Ὀκτωβρ. 1841. Περὶ τῶν ἐπὶ ὑπόθηκῃ ἐγγραφῶν κτλ.

Ἐγκρίνομεν, αἱ ἐγγραφαὶ τῶν ὑποθηκῶν καὶ αἱ προσημειώσεις ἐπὶ τῶν κτημάτων, ὅσα κεῖνται εἰς τοὰς δῆμους τῆς περιφερείας τοῦ εἰρηνοδικείου Ἀμαλιαπόλεως, νὰ ἐνεργῶνται καὶ εἰς τὰ ἐξῆς, ὡς ἄχρι τοῦδε, ἀπὸ τῶν ὑποθηκαφύλακα Λαμίας.

(*) Δι' ἀπειραριθμῶν Διαταγμάτων συνεστήθησαν, κατηργήθησαν καὶ ἀνασυνεστήθησαν πλείστα ὅσα εἰδικὰ Ὑποθηκοφυλακεία. Πίνακα τῶν νῦν ὑφισταμένων ἐπιθι ἐν Τεύχει: Δικαστικῆς Ὁργανισμῆς σελ. 355.

Β. Διάταγμα 13 Ἀπριλίου 1842. Περὶ τινῶν ἐγγραφῶν ὑποθηκῶν.

1. Θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐνεργῶνται καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, ὡς ἄχρι ταῦδε, αἱ ἐγγράφαί τῶν ὑποθηκῶν καὶ αἱ προσημειώσεις αἱ ἐπὶ τῶν κτημάτων, ὅσα κεῖνται εἰς τοὺς δήμους τῆς περιφέρειας: — α' τοῦ εἰρηνοδικείου Εἰδυλλίας εἰς τὸ ὑποθηκοφυλακεῖον Μεγάρων· — β' τοῦ εἰρηνοδικείου Καλλίστης εἰς τὸ ὑποθηκοφυλακεῖον Θήρας· — γ' τοῦ εἰρηνοδικείου Κορθίου εἰς τὸ ὑποθηκοφυλακεῖον Ἄνδρου· — δ' τοῦ εἰρηνοδικείου Ἐλευσίνας (τῆς Πελοποννήσου) εἰς τὸ ὑποθηκοφυλακεῖον Ψωφίδας.

Β. Διάταγμα 18 Φεβρ. 1844. Περὶ συστάσεως γραφείου ὑποθηκῶν.

1. Εἰς τὴν ἔδραν τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀροανείας, ὑπαγομένου μέχρι ταῦδε, ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφικὴν τῶν ὑποθηκῶν εἰς τὸ τῆς Λαμπίας, συσταίνεται γραφεῖον ὑποθηκῶν.

2. Ὁ εἰρηνοδίκης Λαμπίας θέλει ἀποδώσει εἰς τὸν τῆς Ἀροανείας τὰ ἐν τῷ γραφείῳ του ὑποθηκικὰ βιβλία καὶ λοιπὰ τῆς ὑποθηκικῆς ὑπηρεσίας ἐγγράφα, τὰ ἀφορῶντα τοὺς ἀπαρτίζοντας τὴν περιφέρειαν τοῦ εἰρηνοδικείου Ἀροανείας δήμους.

Β. Διάταγμα 1 Ἰανουαρ. 1865. Περὶ διαιρέσεως τοῦ ἐν Ἀθῆναις ὑποθηκοφυλακεῖου εἰς τὸ τῆς βορείου πλευρᾶς καὶ εἰς τὸ τῆς νοτίου πλευρᾶς.

Τὸ ἥδη ἐν Ἀθῆναις ὑποθηκοφυλακεῖον μετονομάζεται « Ὑποθηκοφυλακεῖον Ἀθηνῶν τῆς νοτίου πλευρᾶς » καὶ περιορίζεται ἡ περιφέρεια αὐτοῦ εἰς τὴν τοῦ δήμου Ἀθηναίων.

Συσταίνεται ἐν Ἀθῆναις δεύτερον γραφεῖον ὑποθηκῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα « Ὑποθηκοφυλακεῖον Ἀθηνῶν τῆς βορείου πλευρᾶς », εἰς ὃ θέλουν ὑπάγεσθαι οἱ δήμοι Φυλῆς, Ἀχαρνῶν, Κρωπίας καὶ Λαυρίου.

Ἀπὸ τῆς 10 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1865 θέλει κάμει ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν τοῦ τὸ ὑποθηκοφυλακεῖον τῆς βορείου πλευρᾶς, θέλουσι δὲ παραδοθῆ αὐτῷ καὶ τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων δήμων.

Νόμος ΔΕ' 25 Φεβρουαρίου 1864. Περὶ ἐγγραφῆς ἐκ νέου τῶν ὑποθηκῶν ἢ προσημειώσεων, τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ καταστραφέντα βιβλία τῶν ὑποθηκοφυλάκων Μαραθῶνος, Κύμης, Ἐλευσίνος καὶ Τρικάλων, εἰς τὰ νέα βιβλία τῶν ὑποθηκῶν τῶν αὐτῶν ὑποθηκοφυλάκων.

1. Ὅσοι ἔχουν ὑποθήκας ἢ προσημειώσεις ἐγγεγραμμένας εἰς τὰ καταστραφέντα βιβλία τῶν ὑποθηκοφυλάκων Μαραθῶνος, Κύμης, Ἐλευσίνος καὶ Τρικάλων, δύνανται νὰ ἐγγράψωσιν αὐτὰς ἐκ νέου (ἂν δὲν ἐπραξάν ἤδη τοῦτο πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου) μέχρι τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου εἰς τὰ νέα βιβλία τῶν ὑποθηκῶν τῶν αὐτῶν ὑποθηκοφυλάκων.

2. Ὁ κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον θέλων νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἢ προσημείωσιν ὀφείλει νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συντασσομένης περιλήψεις τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου διατάγματος βεβαίωσιν τοῦ ἀρμοδίου ὑποθηκοφύλακος, ἢ ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἐγγραφῶν ἢ τῶν ἐκθέσεων, ἐκδοθὲν πρὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν τὰ μνησθέντα βιβλία κατεστράφησαν, καὶ ἀποδεικνύον ὑπὸ ποῖον ἀριθμὸν καὶ εἰς ποῖον τόμον τῶν βιβλίων τούτων ἦτο ἐγγεγραμμένη ἡ ὑποθήκη.

3. Αἱ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς κνωτέρω προθεσμίας ἐγγραφησόμεναι ὑποθήκαι καὶ προσημειώσεις, καθὼς καὶ αἱ ἐκ νέου πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐγγραφείσαι, διατηροῦν τὴν τάξιν καὶ τὰ δικαιώματα προτεραιότητος, ἅτινα εἶχον κεκτημένα διὰ τῆς εἰς τὰ καταστραφέντα βιβλία ἐγγραφῆς.

4. Ὅσοι ὀξιοῦσιν, ὅτι εἶχον ὑποθήκας ἐγγεγραμμένας εἰς τὰ ἀπολεσθέντα βιβλία, χωρὶς νὰ φέρωσι τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἀπόδειξιν, ὀφείλουσιν νὰ προκαλέσωσιν ἀπόφασιν τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, ὅπερ λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰς παρ' αὐτῶν προσυγομένης ἀποδείξεις περὶ τῆς υπάρξεως τῆς ὑποθήκης, θέλει ἐπιτρέψῃ, ἢ μὴ, τὴν ἐκ νέου ἐγγραφὴν. Εἰς τὴν διαδικασίαν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 540 καὶ ἐπομένοις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, προηγουμένων τῶν τυχόν ὑπαρχόντων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος ἐνυποθηκῶν πιστωτῶν. Δυνάμει δὲ τῆς τοιαύτης ἀγωγῆς, ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ ἐγγραφὴ προσημειώσεως, ἥτις ὁμοίως, ἵνα δυνηθῇ νὰ φέρῃ τὰ ἐν τῷ τρίτῳ ἄρθρῳ

μνημονευόμενα ἀποτελέσματα, πρέπει νὰ ἐγγραφῆ μέχρι τέλους τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου

5. Τὰς νέας ἐγγραφὰς καὶ προσημειώσεις, περὶ ὧν ὁ παρὼν νόμος διαλαμβάνει, δύνανται νὰ ἐνεργήσουν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ 61 ἄρθρου τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου μνημονευόμενα πρόσωπα.

6 Ὁ παρὼν νόμος θέλει ἀναγνωσθῆ ἐπ' ἐκκλησίας τρεῖς κατὰ συνέθειαν Κυριακὰς, ἐν τῇ ἔδρᾳ τῶν εἰρηνοδικείων Μαραθῶνος, Κύμης, Ἐλευσίνος καὶ Τρικάλων.

Νόμος 00' 5 Ὀκτωβρίου 1864. Περί παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς πρὸς ἐγγραφὴν τῶν ὑποθηκῶν ἢ προσημειώσεων εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκοφυλάκων Μαραθῶνος, Ἐλευσίνος, Κύμης, καὶ Τρικάλων μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ε. ε.

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ψηφ. ΡΙΖ' (Ν. ΔΕ') χορηγηθεῖσα προθεσμία πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθηκῶν ἢ προσημειώσεων εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκοφυλάκων Μαραθῶνος, Ἐλευσίνος, Κύμης καὶ Τρικάλων παρατείνεται μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ε.ε.

Νόμος ΡΙΓ' 4 Δεκεμβρίου 1865. Περί ἀπαλλαγῆς ἀνανεώσεως ἐγγραφῶν τῶν δανείων.

1 Αἱ ἐγγραφαὶ αἱ τελεσθεῖσαι δυνάμει τοῦ πολιτικοῦ Κώδικος τῆς Ἑπτανήσου τοῦ 1841 ἔτους διατηροῦσι τὴν ἰσχὺν των ἄνευ ἀνάγκης ἀνανεώσεως ἐγγραφῆς.

2 Αἱ ἐγγραφαὶ τῶν παλαιῶν δανείων αἱ ἐκκαθαρισθεῖσαι συνεπεὶ τῆς 50 πράξεως τοῦ 7ου κοινοβουλίου καὶ 4 τοῦ 8ου κοινοβουλίου τῆς Ἑπτανήσου διατηροῦσι τὴν ἰσχὺν των, ἄνευ ἀνάγκης ἀνανεώσεως ἐγγραφῆς.

3 Αἱ νόμιμοι ὑποθήκαι καὶ τὰ προνομίωχα δικαιώματα, τὰ ὅποια ἀπεκτήθησαν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀρχαίας νομοθεσίας, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῆς δὲν ὑπέκειντο εἰς ἐγγραφὴν, διατηροῦσι τὴν ἰσχὺν των ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ 8ου νόμου τοῦ 10ου κοινοβουλίου καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ 6ου νόμου τοῦ 12ου κοινοβουλίου.

4 Καταργεῖται πᾶσα διάταξις νόμου ἐναντία εἰς τὸν παρὼν νόμον.

Νόμος ΒΧΑ' 30 'Ιουν. [1 'Ιουλίου] 1899. Περὶ ἐγγραφῆς ἐκ νέου καὶ μεταγραφῆς τῶν ἐγγεγραμμένων ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων καὶ μεταγραφῶν εἰς τὰ ἀπολεισθέντα ἢ ἐν μέρει καταστραφέντα βιβλία τῶν ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν δῆμων ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Φθιώτιδι.

1. Ὅσοι ἔχουν ἐγγεγραμμένας ὑποθήκας ἢ προσημειώσεις εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν τῶν δῆμων Φερῶν, Βοϊόης, Τιτανίου, Φύλλου, Κισρίου, Τομασίου, Φαρσάλων, Εὐιδρίου, Σκοτούσης, Φαλάρων, Ὀλύμπου, Εὐρυμενῶν, Γόννων, Δαρίας, Φακίου, Ἀρμενίου, Συκουρίου, Παραληθαιῶν, Καρδίτσας, Καλλιφωνίων καὶ Σιλάνω, τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχει καθόλου οἱ τόμοι ἢ κατεστράφησαν τὰ φύλλα, ἐφ' ὧν ἦσαν ἐγγεγραμμένα, δύνανται νὰ ἐγγράψωσιν αὐτάς ἐκ νέου (εἴν δὲν ἐνέγραψαν ἤδη αὐτάς) ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰς τοὺς νέους τόμους τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν τῶν δῆμων τούτων.

2. Ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον θέλων νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἢ προσημείωσιν ὀφείλει νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὰς προκείμενους σκοπὸν τοῦτο συντασσομένους περιλήψεις τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου Β. διατάγματος βεβαίωσιν τοῦ ἀρμαδίου ὑποθηκοφύλακος, ἢ νὰ καταθεσῇ παρ' αὐτῷ περὶ τῆς ἐγγραφῆς πιστοποιητικὸν ἢ ἀντιγραφὸν τῆς ἐγγραφῆς ἢ τῆς ἐκθέσεως, ἐκδοθὲν πρὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τὰ βιβλία τούτα κατεστράφησαν, καὶ ἀποδεικνύον εἰς πῶρον τόμον καὶ φύλλον καὶ ὑπὸ πῶρον ἀριθμὸν εὑρισθῆναι καὶ χρονολογίαν ἧτο ἐγγεγραμμένη ἢ ὑποθήκη ἢ προσημείωσις.

3. Αἱ ἐντὸς τῆς ἄνω προθεσμίας ἐγγραφησόμεναι ἐκ νέου ὑποθήκαι καὶ προσημειώσεις, καθὼς καὶ αἱ ἐκ νέου πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐγγραφεῖσαι, διατηροῦσι τὴν τάξιν καὶ τὰ δικαιώματα προτεραιότητος, ὡς καὶ πάντα τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποία εἶχον κεκτημένα διὰ τῆς εἰς τὰ καταστραφέντα βιβλία ἐγγραφῆς, ὡς καὶ ὅλα τὰ δικαιώματα τὰ πορρέοντα ἐκ τῆς ταιαύτης ἐν τοῖς καταστραφέντοις βιβλίοις ἐγγραφῆς.

4. Ὅσοι ἀξιούσιν ὅτι εἶχον ὑποθήκας ἢ προσημειώσεις ἐγγεγραμμένας εἰς τὰ ἀπαλεισθέντα ἢ ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει καταστραφέντα βιβλία, χωρὶς νὰ ἔχωσι καὶ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου ἀπόδειξιν τῆς ἐγγραφῆς, οὐρεῖται νὰ προκαλέσων ἀπόφασιν τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, ὅπως λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς παρ' αὐτῶν προσαγομένους ἀποδείξεις, ἐγγράφους ἢ καὶ μαρτυρικάς, περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὑποθήκης ἢ τῆς προσημειώσεως, θέλει ἐπιτρέψει ἢ μὴ τὴν ἐκ νέου ἐγγραφήν. Εἰς τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 640 καὶ ἐπόμεν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὀριζόμενα, προσκαλουμένων τῶν τυχόν ἐγγεγραμμένων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος ἐνυποθήκων ἢ ἐχόντων προσημειωτὴν πισωτῶν. Ἡ πρὸς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον αἴτησις πρέπει νὰ γίνῃ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου. Δυνάμει δὲ τῆς προσηκόντως κοινοποιηθείσης αἰτήσεως πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ δικαστηρίου ἐπιτρέπεται ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας ἢ προσωρινὴ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης ἢ τῆς προσημειώσεως, ἥτις, ἐὰν διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἐπιτραπῇ ἢ ἐγγραφῇ, τρέπεται εἰς ὀριστικὴν, συνεπαγομένη τὰ ἐν ἄρθρῳ 3 ἀποτελέσματα. Διὰ τὴν τροπὴν ταύτην χορηγεῖται 30 ἡμερῶν προθεσμία ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως. Παρελθούσης δὲ ταύτης, ἢ ἀπορριφθείσης τῆς αἰτήσεως τελεσιδικῶς, ἢ προσωρινὴ ἐγγραφή ἐξαλείφεται.

5. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν τασσομένων διὰ τὴν νέαν ἐγγραφὴν προθεσμιῶν, πᾶσα ἐγγραφὴ ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως λογίζεται ὡς γενομένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑποθηκοφύλακα παραδόσεως τῶν περιλήψεων, καὶ οὐδὲν δικαίωμα ἔχει, ἂν τυχόν ἦτο ἐγγεγραμμένη εἰς τοὺς καταστραφέντας τόμους.

6. Τὰς νέας ἐγγραφὰς καὶ προσημειώσεις καὶ τὴν περὶ τούτου διαδικασίαν, περὶ ἧν ὁ παρὼν νόμος διαλαμβάνει, οὐναντοὶ νὰ ἐνεργήσωσι καὶ τὰ ἐν ἄρθρῳ 61 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου μνημονευόμενα πρόσωπα.

7. Αἱ μεταγεγραμμέναί πράξεις εἰς τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν τῶν ἰνωτέρω δῆμων, ἂν αἱ τόμοι ἢ τὰ φύλλα, ἐν οἷς ἔσονται μεταγεγραμμένα, κατεστράφησαν, θέλουσι μεταγραφῇ ἐκ

νέου, ἂν δὲν μετεγράφησαν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν τοῦ αὐτοῦ δήμου, εἴν μετὰ τῆς πρὸς μεταγραφὴν πράξεως προσαχθῆ βεβαίως ἢ πιστοποιητικὸν τοῦ ἀρμοδίου ὑποθηκοφύλακος, ἢ ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ εὑρετηρίου τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὁ τόμος, ὁ αὐξων ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τῆς προηγουμένης μεταγραφῆς. Ὅσοι δὲ ὄν ἔχουσι τὰ ἀποδεικτικά ταῦτα, θέλουν προκαλεῖται κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 4 διαδικασίαν, καθ' ἣν δύναται νὰ κληθῆ ἢ νὰ ἐμφανισθῆ πᾶς ἔχων συμφέρον, ἀπόφασιν τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, ὀρίζουσιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσαχθησομένων ἀποδείξεων, τὴν χρονολογίαν, καθ' ἣν εἶχε προηγουμένως μεταγραφῆ εἰς τὰ καταστραφέντα βιβλία, καὶ ἐπιτρέπουσαν τὴν ἐκ νέου μεταγραφὴν. Διὰ τὴν ἐκ νέου μεταγραφὴν καὶ τὴν κατὰ τὰ ἄνω αἰτήσιν πρὸς τὸ δικαστήριον χορηγεῖται προθεσμία τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, οὐκ δὲ τὴν συνεπεῖα ἀποφάσεως κατὰ τὰ ἄνω μεταγραφὴν χορηγεῖται προθεσμία ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς διαταξάσης τὴν ἐγγραφὴν ἀποφάσεως.

8. Αἱ κατὰ τὰ ἄνωτέρω καὶ ἐντὸς τῶν τασσομένων προθεσιμῶν γινόμεναι μεταγραφαί, καθὼς καὶ αἱ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος γινόμεναι, εἴν περὶ τούτων ὑπάρχει ἐπίσημος βεβαίωσις περὶ τοῦ χρόνου, τοῦ τόμου καὶ τοῦ αὐξάντος ἀριθμοῦ τῆς προηγουμένης μεταγραφῆς, λογίζονται ὡς μεταγραφεῖσσι κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν εἶχον καταχωρισθῆ εἰς τὰ καταστραφέντα βιβλία. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ἄνω προθεσιμῶν πᾶσα μεταγραφὴ λογίζεται ὡς γενομένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὸν ἀρμοδίον φύλακα παραδόσεως τοῦ μεταγραφτέου τίτλου, καὶ οὐδὲν δικαίωμα ἔχει, καὶ ἂν τυχὸν ἦτο μεταγεγραμμένη εἰς τὰ καταστραφέντα βιβλία.

Β. Διάταγμα 20/21 Μαρτίου 1898. Περὶ βιβλίων ἐγγραφῆς δανείων καλλιιεργεῖτε ἐν τοῖς ὑποθηκοφυλακείαις.

1. Τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 ὀριζόμενα βιβλία πρὸς ἐγγραφὴν τῶν διὰ συμβολαίων συνομολογουμένων δανείων καλλιιεργεῖται, διὰ τὸ ὁμοιόμορφον αὐτῶν, θὰ χρηρηῆ ἐκάστοτε τὸ Ὑπουργ-

γειον τῆς Δικαιοσύνης διὰ τῶν Προέδρων τῶν Πρωτοδικείων εἰς τοὺς ὑποθηκοφύλακας.

2. Δι' ἕκαστον δῆμον θὰ τηρῆται ἴδιον βιβλίον ἐγγραφῶν δανείων καλλιιεργείας, ἕκαστος δὲ τόμος αὐτοῦ θὰ ᾖναι ὅμοιος κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν φύλλων πρὸς τὸν ἥδη ἐν χρήσει· καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης γαρηγούμενον εἰς τοὺς ὑποθηκοφύλακας διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν ὑποθηκῶν. Ὄταν δὲ οὗτος πληρωθῆ, θὰ ἐξακολουθήσῃ ἢ συνέχεια τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φύλλων αὐτοῦ εἰς ἕτερον.

3. Εἰς τὸ πρῶτον φύλλον ἐκάστου τόμου θὰ σημειῶται τὸ ὄνομα τοῦ δῆμου καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ τόμου.

4. Ἐκαστὸς ὀφειλέτης λαμβάνει ἴδιαν μερίδα εἰς ἴδιον φύλλον. Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ φύλλῳ τῆς μερίδος του μὲ αὐξοῦντα ἀριθμὸν ἐγγραφῆς ἐγγράφονται πάντα τὰ μεταγενέστερα δάνεια καλλιιεργείας τοῦ οὐτοῦ κτήματος καὶ ἔτους. Ἐὰν δὲ δάνειόν τι περιλαμβάνῃ τὴν καλλιιεργείαν πλειόνων τοῦ ἐνὸς κτημάτων, δίδεται δι' ἕκαστον τούτων ἄλλη μερίς εἰς τὸν ὀφειλέτην εἰς ἕτερον φύλλον τοῦ αὐτοῦ, ἐὰν ὑπάρχῃ κενόν, ἢ ἄλλου τόμου, καθ' ἣν περίπτωσιν ἐφ' ἐκάστου τούτων θὰ γίνονται παραπομπαὶ καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα φύλλα, ἐφ' ὧν ἐγέναντο αἱ ἐγγραφαί.

5. Ὄταν φύλλον τι πληρωθῆ, αἱ ἐγγραφαὶ θὰ ἐξακολουθήσωσιν εἰς ἄλλα φύλλον κενόν τοῦ αὐτοῦ τόμου ἢ, τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος, εἰς ἄλλου τόμου, γινομένης τῆς προσηκούσης περὶ τῆς μεταφορᾶς παραπομπῆς εἰς ἀμφοτέρω τὰ φύλλα.

6. Ἐκάστη ἐγγραφή δανείου διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος καλλιιεργείας χωρίζεται ἀπὸ τῆς προηγουμένης δι' ὀριζοντίου γραμμῆς, συρομένης καθ' ὅλον τὸ πλάτος τοῦ φύλλου.

7. Αἱ ἐγγραφαὶ αἱ ἀφορώσαι δάνεια μεταγενεστέρου ἔτους καλλιιεργείας ἀπὸ τὰ προηγουμένως ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου καὶ διὰ τὸ αὐτὸ κτῆμα συνομολογούμενα, θὰ ἐγγράφονται εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον τῆς μερίδος του, ἀλλὰ μὲ ἴδιον δι' ἕκαστον ἔτος καλλιιεργείας αὐξοῦντα ἀριθμὸν. Θὰ χωρίζονται δὲ πρὸς διακρίσιν διὰ διπλῆς ὀριζοντίου γραμμῆς, συρομένης ἐφ' ὅλου τοῦ πλάτους τοῦ φύλλου.

8. Ὄταν τὸ κτῆμα, διὰ τὴν καλλιιεργείαν τοῦ ὁποῦ εἰ-

δόθη τὸ δάνειον, ἐκτείνηται εἰς δύο ἢ πλειότερους δήμους, ἢ ἐγγραφή θὰ γείνη ἐν τοῖς βιβλίοις ὄλων τῶν δήμων.

9. Ἐκάστη σελὶς ἐκάστου τόμου, ἀνωθὶ τῆς ὁποίας σημειοῦται ὁ ἀριθμὸς τοῦ φύλλου διαιρεῖται, ὅπως καὶ τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, εἰς τέσσαρες στήλας, καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην σημειοῦται ὁ ἀξίων ἀριθμὸς τῶν διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ αὐτοῦ κτήματος, συνεμολογηθέντων δανείων καλλιέργειας κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐγγραφῆς των, εἰς τὴν δευτέραν ἢ κυρία ἐγγραφή, περιλαμβάνουσα ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ κτήματος, τὸ ἔτος τῆς καλλιέργειας, ὀριζομένου τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως καὶ διαρκείας αὐτοῦ, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὴν κατοικίαν καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀφειλέτου, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν κατοικίαν καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δανειστοῦ, τὸ δανειστικὸν συμβόλαιον μετὰ τῆς χρονολογίας αὐτοῦ, τὸ ποσὸν τοῦ δανείου, τοὺς τόκους αὐτοῦ, τὴν προθεσίαν τῆς πληρωμῆς καὶ οἰονδήποτε ἄλλον ὄρον ἐν τῷ συμβολαίῳ διαλαμβανόμενον εἰς τὴν τρίτην τὸ ποσὸν τοῦ δανείου δι' ἀραβικῶν ὀρθιμῶν καὶ εἰς τὴν τετάρτην αἰ' ἀπὸ φύλλου εἰς φύλλον ἢ ἀπὸ τόμου εἰς τόμον καὶ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἐκθέσεων παραπομπαὶ καὶ αἰ' ἐξοφλήσεις.

10. Ἡ ἐγγραφή ἢ ἐξόφλησις γίνεται εἰς τὸ βιβλίον ἀμέσως μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς αἰτήσεως διὰ τὴν ἐγγραφήν, ἢ τοῦ συμβολαίου τῆς ἐξοφλήσεως διὰ τὴν ἐξόφλησιν, καὶ ἀφοῦ γείνη περὶ αὐτῆς ἐκθεσις κατὰ τὰ ἐν ἀρθρῷ 13 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα εἰς ἰδιαιτέρον βιβλίον, διὰ τὸ βιβλίον τῶν ἐγγραφῶν δανείων καλλιέργειας τηρούμενον· ἐξαιρέσεις μόνον γίνεται ὅταν συμπέσῃ νὰ ζητηθῶσι συγχρόνως πολλαὶ ἐγγραφαὶ καὶ ἐξοφλήσεις, ὃ δὲ ὑποθηκοφύλαξ δὲν δυναθῆ νὰ τὰς καταχωρίσῃ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ὅτε γίνεται ὃ,τι ἐν ὁμοίᾳ περιστάσει διὰ τὰς ἐγγραφὰς τῶν ὑποθηκῶν συμφώνως πρὸς τὰ ἀρθρα 44, 46 τοῦ ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1836 διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

11. Ἐκαστος τόμος τοῦ βιβλίου τῶν ἐγγραφῶν καὶ τοῦ τῶν ἐκθέσεων θὰ μονογραφῆται πρὸ πάσης ἐπ' αὐτοῦ καταχωρίσεως ἐν ἐκάστῳ φύλλῳ, καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι θὰ βεβαιῶται ὀλογράφως ὁ ἀριθμὸς τῶν φύλλων καὶ τῶν σελίδων

αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ὁ δῆμος, δι' ὃν τὸ βιβλίον τῶν ἐγγραφῶν.

12. Πᾶσα ἐγγραφή καὶ ἐξόφλησις πρέπει νὰ φέρῃ ἐν τέλει ὀλογράφως τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα καὶ τὸ ἔτος τῆς συντάξεώς της, προσέτι τὴν ὑπογραφήν καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ὑποθηκοφύλακος.

13. Διὰ τὴν ἐγγραφήν παραδίδονται ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ ἢ παρ' ἄλλου εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα δύο αἰτήσεις γεγραμμέναι ἐφ' ἄπλου χάρτου καὶ ὑπογεγραμμέναι ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ μετ' ἀντιγράφου τοῦ δανειστικοῦ συμβολαίου, περιλαμβάνουσαι δὲ μετὰ τῆς αἰτήσεως περὶ ἐγγραφῆς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ παρόντος διὰ τὴν κυρίαν ἐγγραφήν ἀπαιτούμενα.

14. Τὸ εἰς τὰς αἰτήσεις ἐπισυναπτόμενον δανειστικὸν συμβόλαιον ἐπιστρέφεται μετὰ τὴν ἐγγραφήν εἰς τὸν αἰτοῦντα μετὰ τῆς μιᾶς τῶν αἰτήσεων. Ἡ δὲ ἄλλη θέλει φυλάττεσθαι εἰς ἰδιώτερον φακέλλον αἰτήσεων ἐγγραφῆς δανείων καλλιεργίας ὑπὸ τοῦ ὑποθηκοφύλακος, διδομένου εἰς ἑκάστην αὐξόντος ἀριθμοῦ κατὰ τὴν τάξιν τῆς προσαγωγῆς των. Ἐπίσης θὰ φυλάττωνται εἰς ἰδιώτερον φακέλλον καὶ τὰ προσαγόμενα διὰ τὴν σημείωσιν τῆς ἐξοφλήσεως ἐξοφλητικὰ συμβόλαια μεῖς ἴδιον αὐξόντα ἀριθμὸν.

15. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ἐκθεσις συντάσσεται κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν καὶ κατ' αὐξόντα ἀριθμὸν δι' ἑκαστὸν τόμον καὶ δι' ἑκάστην ἐγγραφήν ἢ ἐξόφλησιν.

16. Ἡ ἐκθεσις θέλει περιλαμβάνει τὴν χρονολογίαν τῆς συντάξεώς της, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ αἰτοῦντος, τὴν ἐγγραφήν ἢ τὴν ἐξόφλησιν, τὴν χρονολογίαν τοῦ ἐγγράφου, δι' ὃ ἐξήτηθη ἢ ἐγγραφῆ ἢ ἐξόφλησις, τὸν ἀριθμὸν τοῦ φακέλλου τῶν αἰτήσεων, ὡσάκις ἀφ' ἧς ἐγγραφήν, ἢ τὸν τῶν ἐξοφλήσεων, προκειμένου περὶ ἐξοφλήσεως, καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ τόμου καὶ τοῦ φύλλου, ἐνθα ἔγεινεν ἢ ἐγγραφῆ ἢ ἐξόφλησις.

17. Εἰς πᾶσαν ἐγγραφήν ἢ ἐξόφλησιν ἢ ἐκθεσιν, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τῶν συμβολαίων θ' ἀναφέρονται ὀλογράφως. Εἰς τὰς ἐγγραφὰς προσέτι καὶ τὸ πᾶσὸν τοῦ δανείου,

ὁ τόκος καὶ ὁ χρόνος τῆς πληρωμῆς, καὶ εἰς τὰς ἐξοφλήσεις, ὡσάκις εἶναι μερικά, ἢ ἐξοφλουμένη ποσότης.

18. Αἱ ἐγγραφαὶ καὶ αἱ ἐξοφλήσεις ἐν τῷ βιβλίῳ, αἱ ἀιτήσεις πρὸς ἐγγραφὴν καὶ αἱ ἐκθέσεις θέλουσι συντάσσασθαι κατὰ τὰ ἐπισυναπτόμενα ὑποδείγματα.

19. Διὰ τὸ βιβλίον τῶν ἐγγραφῶν, ὁ ὑποθηκοφύλαξ θέλει τηρῆ εὐρετήριον τῶν ὀφειλετῶν κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων θὰ σημειῶνται οἱ τόμοι καὶ αἱ σελίδες αὐτῶν, ἐν αἷς ἔλαβον μερίδα.

20. Ἡ δαπάνη τῶν βιβλίων τῶν ἐγγραφῶν καὶ ἐκθέσεων βαρύνει τὸν ὑποθηκοφύλακα.

21. Ὁ ὑποθηκοφύλαξ ἀνοίγει τὸ βιβλίον τῶν ἐγγραφῶν εἰς ὅλους τοὺς θέλοντας νὰ λάβωσι γνῶσιν αὐτῶν εἰς ὄρισμένας ὥρας, μὲ τὰς ἀναγκαίας διὰ τὴν καλὴν διατήρησιν τῶν προφυλάξεις καὶ χωρὶς νὰ μετατοπίζωνται.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΛΛΕΙΨΕΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΥΛΛΟΥ

Αύξων ἀριθ. ἐγγράφ.	'Εγγράφαι δανείων καλλιτεργίας	Ποσόν ἀνείλον	'Εξοφλήσεις και παραπομπαι
1	<p>Δια τὴν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος καλλιτεργίας καλλιέρ- γειαν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς καὶ λήγουσαν τῆς ἐν τῷ χωρίῳ τοῦ δήμου κειμένης σταφιδαπέλου τοῦ ἑκτασέως καὶ ὀριζομένης ἀνατολικῶς δυτικῶς μεσημέρινῶς καὶ ἀρκτικῶς τοῦ ἰδιο- κτήτου ὑπὸ τοῦ κτηματίου κατοικοῦ παρὰ τοῦ ἐμπόρου κατοικοῦ 'Εγγράφεται, ὅτι ἐλήφθη δάνειον δυναμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. ἑκατὸν πενήκοντα συμβολαίου τοῦ συμβολαί- ογράφου Πατρῶν τῆς δεκάτης Μαρτίου τρέχοντος ἔτους 1898 δραχ. χιλίων (1000) μετὰ τόκου ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν ἐτήσιως πληρωτέου τὴν εἰ- κοστὴν Αὐγούστου ἐνεστώτος ἔτους καὶ ἐν ὑπερ- μερίᾳ μετὰ τὸν αὐτὸν τόκον μέχρι ἐξοφλήσεως. Συνετάχθη ἐν Πάτραις τὴν δεκάτην Μαρτίου τοῦ χι- λιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἐνενηκостоῦ ὀγδῶου ἔτους.</p>	1000	<p>Βιβλ. ἐκθέσεων τόμ. ἀριθ. » ἐγγραφῶν π φύλ.</p> <p>Τὸ ἔναντι δάνειον ἐξωφλήθη εἰς δλό- κληρον ὑπὸ τοῦ πιστωτοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν διακόσια εἴκοσι (220) τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἐνενηκостоῦ ὀγδῶου ἔτους συμβολαίου τοῦ συμβο- λαιογράφου Πατρῶν (καὶ ἐν ἡ περιπτώσει ἡ ἐξο- φλήσις εἶναι μερικὴ ἀντὶ τοῦ ὀλο- σμερῶς) «μόνον διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν (ὀλογράφως)»</p> <p>'Ἐγένετο ἐν Πάτραις τὴν εἰκοστὴν Αὐ- γούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἐνενηκостоῦ ὀγδῶου 1898 ἔτους.</p>
	<p>Τ. Σ. 'Ο Ὑπεθηκοφύλαξ</p>		<p>Τ. Σ. 'Ο Ὑπεθηκοφύλαξ</p>

Ἑπίλογος ἐκθέσεως ἐγγραφῆς

Ἄρθ.

Βιβλ. ὑποθ. τόμ. φύλ.

Ἐν τῇ Πάτραις σήμερον τὴν δεκάτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀτακκοσιοστοῦ ἐνενηκостоῦ ὀγδοῦ ἔτους ἐνεφανίσθη ὁ ὅστις παρέδωκεν ἡμῖν τὰς ἀπὸ 40 Μαρτίου ἐνεστῶτος ἔτους δύο αἰτήσεις ὑπ' ἀριθ. (ὁ ἀριθμὸς τοῦ φακέλλου), ἐν αἷς ἐπισυνάπτεται τὸ ὑπ' ἀριθ. ἑκατὸν πενήκοντα (150) τῆς δεκάτης Μαρτίου ἴδίου ἔτους δανειστικὸν συμβόλαιον τοῦ συμβολαιογράφου Πατρῶν Α.Κ. καὶ ἐξήτησεν νὰ σημειωθῇ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἐγγραφῶν καλλιεργεῖας τὸ δι' αὐτοῦ συνομολογηθὲν δάνειον. Ὡπεὶδ' ὁ ἐν ταῖς αἰτήσεις ἀναφερόμενος ἀφελίετης ἔχει ἴδιαν μερίδα διὰ τὴν κτήμα, διὰ τὴν καλλιεργεῖαν τοῦ ὅπου συνωμολογηθὲν τὸ δάνειον ἐν τὸμῳ πρώτῳ, φύλλῳ δεκάτῳ, ἐνηργήθη ἡ διὰ τὸ προκειμένον δάνειον ἐγγραφή ἐν αὐτῷ ὑπ' αὐτῆς ἀριθμῶν ...

Μεθ' ὃ ἡ ἑτέρα τῶν αἰτήσεων μετὰ τοῦ δανειστικοῦ συμβολαίου ἐπιστράφη εἰς τὸν αἰτήσαντα τὴν ἐγγραφήν.

Ἄρθ.

(Τ.Σ.) Ὁ ὑποθηκοφύλαξ

.....

Ἑπίλογος ἐκθέσεως ἐξαλειψέως

Ἄρθ.

Βιβλ. ἐγγρ. τόμ. φύλ.

Ἐν σήμερον τὴν εἰκοστὴν Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀτακκοσιοστοῦ ἐνενηκостоῦ ὀγδοῦ ἔτους ἐνεφανίσθη ὁ ὅστις προσήγαγεν ἡμῖν τὸ ὑπ' ἀριθμὸν διακόσια ἑκοσι (220) τοῦ χιλιοστοῦ ὀτακκοσιοστοῦ ἐνενηκостоῦ ὀγδοῦ ἔτους ἐξοφλητικὸν (καθ' ὅλον ἢ μέρος) συμβόλαιον τοῦ συμβολαιογράφου Πατρῶν καὶ ἐξήτησεν, ὅπως διναῖται αὐτοῦ σημειωθῆ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἐγγραφῶν καλλιεργεῖας, ὅτι τὸ ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένον δάνειον ἐν τὸμῳ πρώτῳ, φύλλῳ δεκάτῳ καὶ ὑπ' αὐτῆς ἀριθ. ... ἐνηργήθη ὀλοσχερῶς (ἢ ἐν μέρει, ὅταν ᾖ καὶ μερικῶς ἡ ἐξοφλήσις).

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ συμβολαίου τούτου ὁ δανειστής ὀμολογεῖ τὴν ὀλοσχερῆ (ἢ ἐν μέρει) ἐξοφλήσιν, ἐγένετο ἡ σημειώσις αὐτῆς καὶ τὸ μὲν ἐξοφλητικὸν συμβόλαιον κατετέθη εἰς τὸν οἶκετον φακέλλον τῶν ἐξοφλήσεων ὑπ' ἀριθ., ὁ δὲ αἰτησάμενος προσῆγε γράψαν ἴδης.

Ἄρθ.

(Τ.Σ.) Ὁ ὑποθηκοφύλαξ

.....

Νόμος ΒΨΝς' 8) 17 Ἀπριλίου 1900. Περὶ ἐγγραφῆς ἐκ νέου καὶ μεταγραφῆς τῶν ἐγγεγραμμένων ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων καὶ μεταγραφῶν εἰς τὰ καταστραφέντα βιβλία τῶν ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν τοῦ δήμου Ἀετοῦ τοῦ νομοῦ Τριφυλλίας.

1. Ὅσοι ἔχουσιν ἐγγεγραμμένας ὑποθήκας ἢ προσημειώσεις εἰς τὸ καταστραφέν βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν τοῦ δήμου Ἀετοῦ δύνανται νὰ ἐγγράψωσιν αὐτάς ἐκ νέου ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὸ νέον βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν τοῦ δήμου τούτου.

2. Ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον θέλων νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἢ προσημείωσιν ὀφείλει νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὰς πρὸς σκοπὸν τούτον συγγραμμένας περιλήψεις τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου Β. Διατάγματος περιλήψιν, ἢ πιστοποιητικὸν τοῦ ὑποθηκοφύλακος περὶ τῆς ἐγγραφῆς ἢ ἀντίγραφον τῆς ἐγγραφῆς ἢ τῆς σχετικῆς ἐκθέσεως, ἐκδοθὲν πρὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τὸ βιβλίον τούτο κατεστράφη, καὶ ἀποδεικτικὸν εἰς ποῖον τόμον καὶ φύλλον καὶ ὑπὸ ποῖον αὐξοῦντα ἀριθμὸν καὶ χρονολογίαν ἦτο ἐγγεγραμμένη ἡ ὑποθήκη ἢ προσημείωσις.

3. Αἱ ἐντὸς τῆς ἄνω προθεσμίας ἐγγραφησόμεναι ἐκ νέου ὑποθήκαι καὶ προσημειώσεις διατηροῦσι τὴν τόξιν καὶ τὰ δικαιώματα τῆς προτεραιότητος ὡς καὶ πάντα τὰ δικαιώματα, τὰ ὅποια εἶχον κεκτημένα διὰ τῆς εἰς τὸ καταστραφέν βιβλίον ἐγγραφῆς, ὡς καὶ ὅλα τὰ δικαιώματα τὰ ἀπορριόντα ἐκ τούτης ἐν τῷ καταστραφέντι βιβλίῳ ἐγγραφῆς.

4. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἀνωτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ὀριζομένης προθεσμίας διὰ τὴν νέαν ἐγγραφὴν πᾶσα ἐγγραφὴ ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως λογίζεται ὡς γενομένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα τοῦ ἀνωτέρου δήμου παραδόσεως τῶν περιλήψεων, καὶ οὐδὲν δικαίωμα ἔχει, ἂν τυχὸν ἦτο ἐγγεγραμμένη εἰς τὸ καταστραφέν βιβλίον.

5. Τὰς νέας ἐγγραφὰς καὶ προσημειώσεις, περὶ ὧν ὁ νόμος οὗτος διαλαμβάνει, δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι καὶ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 61 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου διαλαμβανόμενα πρόσωπα.

6. Αἱ μεταγεγραμμένοι πράξεις εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν τοῦ ἀνωτέρου δήμου θέλουσι μεταγραφῇ ἐκ νέου εἰς τὸ νέον βιβλίον μεταγραφῶν τοῦ αὐτοῦ δήμου, εἰάν μετὰ τῆς

πρὸς μεταγραφὴν πράξεως προσαχθῆ βεβαίωσις ἢ πιστοποιητικὸν τοῦ τόμου τῶν μεταγραφῶν ἢ ὁπόσπασμα ἐκ τοῦ εὐρετηρίου τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὁ τόμος, ὁ αὐξων ἀριθμὸς αὐτοῦ καὶ ἡ χρονολογία τῆς προηγουμένης μεταγραφῆς. Ὅσοι δὲ δὲν ἔχουσι τὰ ἀποδεικτικά ταῦτα μέσα θέλουσι προκαλέσει ἀπόφασιν τοῦ ἀρμοδίου Πρωτοδικείου, ὀρίζουσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προηγουμένων ἐγγράφων ἢ μαρτυρικῶν ἀποδείξεων τὴν χρονολογίαν, καθ' ἣν εἶχε προηγουμένως μεταγραφῆ εἰς τὸ καταστραφέν βιβλίον καὶ ἐπιτελοῦσαν τὴν ἐκ νέου μεταγραφὴν. Εἰς τὴν διαδικασίαν ταύτην, καθ' ἣν δύναται νὰ κληθῆ ἢ νὰ ἐμφανισθῆ πᾶς ἔχων συμφέρον, ἐφαρμόζονται τὰ ἐν ἀρθρῷ 640 καὶ ἐπόμενα τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας: ὀριζόμενα.

7. Διὰ τὴν ἐκ νέου μεταγραφὴν καὶ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἴτησιν πρὸς τὸ Δικαστήριον χορηγεῖται προθεσμία τῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου. Διὰ δὲ τὴν συνεπεῖα ἀποφάσεως κατὰ τὰ ἄνω μεταγραφὴν χορηγεῖται προθεσμία ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς διαταξάσης τὴν ἐγγραφὴν ἀποφάσεως.

8. Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἐντὸς τῶν τασσομένων προθεσμιῶν γενόμενα μεταγραφαὶ λογίζονται ὡς μεταγραφεῖσαι κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν εἶχον καταχωρισθῆ εἰς τὸ καταστραφέν βιβλίον. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν πᾶσα μεταγραφὴ λογίζεται ὡς γενομένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὸν ἀρμοδίον φύλακα παραδόσεως τοῦ μεταγραφτέου τίτλου, καὶ οὐδὲν δικαίωμα ἔχει, καὶ ἂν τυχὸν ἦτο μεταγεγραμμένη εἰς τὸ καταστραφέν βιβλίον.

ΠΕΡΙ ΕΝΕΧΥΡΟΥ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Β. Διάταγμα 1 Δεκεμβρίου 1836. Περί ἐνεχύρων. *

I. Τὸ ἐνέχυρον εἶναι δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ὁ πιστω-
τῆς πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτήσεώς του ἀποκτᾷ ἐπὶ
ξένου ἐπιδεκτικοῦ ἐκποιήσεως κινητοῦ πράγματος, δι-
δομένου πρὸς αὐτὸν παρὰ τοῦ ὀφειλέτου, ἢ ὑπὲρ αὐτοῦ,
παρὰ τρίτου τινός, καὶ τὸ ὁποῖον δίδει εἰς τὸν πιστω-
τὴν τὴν δύναμιν νὰ πληρόνεται ἐκ τοῦ πράγματος τού-
του προνομιακῶς, προτιμώμενος τῶν ἄλλων πιστωτῶν
κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

ΑΠ. 340 (1880). Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθ. 1 καὶ 10 τοῦ
ἀπὸ 1 Δεκεμ. 1836 περὶ ἐνεχύρου νόμου προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνεχυ-
ροῦχος δανειστῆς δικαιῶται : α') νὰ πληρωθῆ κατὰ προτίμησιν ἄλ-
λων δανειστῶν ἐκ τοῦ ἐνεχύρου, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροῖς 941 § 1
καὶ 942 τῆς Πολ. Δικ. διατεταγμένα, καὶ β') νὰ παρακρατῆ τὸ
ἐνέχυρον μέχρι ἐντελοῦς ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους. Ἄλλὰ τὰ δικαίω-
ματα ταῦτα δὲν ἀποκλείουσιν εἰς πάντα ἄλλον δανειστὴν τὸ δικαίωμα,
ὅπερ χορηγεῖ αὐτῶ τὸ ἄρθ. 885 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, νὰ κατὰσχῃ
τὸ ἐνέχυρον ὡς πρᾶγμα εἰς τὸν κοινὸν ὀφειλέτην ἀνήκον καὶ νὰ ἐπι-
διώξῃ τὸν πλειστηριασμὸν αὐτοῦ, ἀφοῦ μάλιστα τοῦτο φέρει ἀναγ-
καίως εἰς τὴν ἐνάσκησιν τοῦ προνομίου τοῦ ἐνεχυροῦχου δανειστοῦ
ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ τὸ δὲ τῆς παρακατασχέσεως τοῦ ἐνε-
χύρου δικαίωμα τοῦ εἰρημένου προνομίουχου δανειστοῦ ἀσφαλίζει
αὐτῶ ἐν ἀνάγκῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους, ὥστε δὲν δύναται οὗτος
τὸ παράπαν νὰ βλαφθῆ ἐκ τῆς ἐνάσκησεως τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δι-
καίωματος τῶν ἄλλων δανειστῶν.

ΑΠ. 80 (1883) 82 (1893). Τὰ πλοῖα ρητῶς χαρακτηρίζονται
ὡς κινητὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθ. 140 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου καὶ ὡς τοιαῦτα εἰσὶ,
κατὰ τὸ ἄρθ. 1 τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου, δεκτικὰ ἐνεχύρου, ἤτοι
πραγματικοῦ δικαίωματος ἐπὶ ξένων δεκτικῶν ἐκποιήσεως κινητῶν,
παρέχοντος εἰς τὸν ἐνεχυροῦχον δανειστὴν προνόμιον.

* ΕφΚ. 1836 σελ. 363. Ἐπιθι καὶ Τεῦχος : Ἐμπορικὴ Νο-
μοθεσία σελ. 713 κ. ἔ. καὶ 769 κ. ἔ.

2. Τὸ ἕνεκα ποσότητος ἀνωτέρας τῶν πενήτηκοντα δραχ. δοθὲν ἐνέχυρον, λογίζεται ὡς μὴ ὂν, ἐνὸς δὲν ὑπάρχει ἔγγραφο, ἔχον βεβαίαν χρονολογίαν (413 καὶ 414 τῆς πολιτικῆς δικονομίας), καὶ διαλαμβάνον τὴν ὀφειλομένην ποσότητα, καὶ τὴν περιγραφὴν τῶν ἐνεχυριασθέντων πραγμάτων.

ΑΠ. 88 (1854). Τὸ ὑπερβαῖνον τὴν ἄξιαν τῶν 50 δραχμῶν ἐνέχυρον δέον ν' ἀποδεικνύηται μόνον δι' ἔγγραφου, δι' ὅρκου ἢ διὰ δικαστικῆς ὁμολογίας, κατὰ τὸ ἄρθ. 300 Πολ. Δικ.

ΑΠ. 164 (1878). Ἡ πρᾶξις τοῦ ἐνεχύρου δὲν εἶναι κυρίως ἀμφιμερῆς σύμβασις, ἀλλὰ πιστοποίησις τοῦ γεγονότος τῆς ἐνεχυρίασεως ἀπέναντι τρίτου, ὥστε δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γείνωσι δύο πρωτόγραφα τοῦ ἰδιωτικοῦ ἔγγραφου.

Εφαθ. 921 (1891). Ὁ περὶ συστάσεως τοῦ ἐνεχύρου ἐπαγόμενος ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅρκος εἶναι ἀπαράδεκτος, τοῦ ἀσθροῦ ἢ ἀπαιτοῦντος ὡς συστατικὸν τοῦ ἐνεχύρου τύπον (ad solemnitatem), καὶ οὐ μόνον πρὸς ἀπόδειξιν, ἔγγραφο φέρον βεβαίαν χρονολογίαν, οὐ μὴ ὑπάρχοντος, τὸ ἐνέχυρον, κατὰ τὴν ρητὴν τοῦ νόμου ἐκφρασίαν, «λογίζεται ὡς μὴ ὂν» (Καλλιγ. Β' § 348, Παπαρρ. Πραγμ. Δικ. § 500 σημ. 2), καίτοι κατὰ τὴν κρίσιν τῆς μειοψηφίας, ἡ ἔννοια τοῦ νόμου εἶναι ὅτι ὡς πρὸς μόνον τὸ προνόμιον, τὸ ἐκ τοῦ ἐνεχύρου παρεχόμενον τῷ ἐνεχυροῦχῳ δανειστῇ ἀπέναντι τῶν ἄλλων τοιοούτων, τὸ ἐνέχυρον εἶναι ἀνυπαρκτὸν δι' ἔλλειψιν ἔγγραφου φέροντος βεβαίαν χρονολογίαν, διότι τῶν δανειστῶν τὰ συμφέροντα ἢ ἔλλειψις τούτου ἐχθετεῖ εἰς κίνδυνον ἕνεκα τῆς ἐνδεχομένης συμπατηγίας τοῦ ὀφειλέτου μετὰ τινος δανειστοῦ. Ὡς πρὸς τὴν μεταξὺ ὁμῶς τῶν συμβαλλομένων σχέσιν καὶ τὰ ἀποτελέσματα ταύτης, ἅτινα περιορίζονται εἰς τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως τοῦ ἐνεχυριασθέντος ἀντικειμένου, οὐδεὶς ὑφίσταται λόγος, ὅπως ἀπαιτηθῇ πρὸς τὸ κύριον αὐτῆς ἔγγραφο φέρον βεβαίαν χρονολογίαν, καὶ ἀποκλεισθῇ οὕτως ὁ ὅρκος ὡς μέσον ἀποδείξεως. Ὁ νόμος δέ, ἀποφαινόμενος μὴ ὂν τὸ ἐνέχυρον, ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸ κύριον αὐτοῦ σκοπούμενον, ἦτοι τὴν προνομιακὴν ἐξόφλησιν ἐκ τοῦ τιμήματος αὐτοῦ τοῦ ὑπὲρ οὗ συνιστᾶται δανείου, καὶ ταύτην μόνον ἀναιρεῖ ἀποφαινόμενος ἀνυπαρκτὸν τὸ ἐνέχυρον, τὸ μὴ συσταθὲν κατὰ τοὺς τύπους, οὓς ἔκρινε πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν τρίτων ἀναγκαίους. Ὁμοίως καὶ παρὰ ταῖς νομοθεσίας, τῶν τὴν οἰκονομίαν ἠκολούθησεν ὁ ἡμέτερος περὶ ἐνεχύρου νόμος (ἄρθρ. 2074 γαλ. κώδ.

Εφαθ. 1040 (1891). Αἱ περὶ συστάσεως τοῦ ἐνεχύρου διατάξεις τοῦ Ἀστ. Νόμου, ἐφαρμοζόνται καὶ εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, οὐδὲ τροποποιεῖ αὐτὰς τὸ ἄρθρον 12 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀρίζον, ὅτι

αἱ ἀνωτέρω διατάξεις αὐτὴν ἐφαρμόζονται εἰς τὰ ἐμπορικὰ συναλλάγματα καὶ τὰ ἐπὶ ἐνεχύρῳ δανειστήρια, τὰ δὲ ἀδείας τῆς ἀρχῆς καθεστηκότα, οὐδ' εἰς τὰς Τραπεζάς, ὅσαι ἤθελον λάβει ἐν τῷ καταστατικῷ αὐτῶν ἐγγράφῳ τὴν ἀδειαν νὰ δανείζωσιν ἐπὶ ἐνεχύρῳ, περὶ τῶν ὁποίων ἰσχύουσιν οἱ περὶ τούτων ἰδιαίτεροι γενόμενοι νόμοι καὶ κανονισμοί, διότι ἐκ τῆς τελευταίας περικοπῆς τοῦ ἄρθρου τούτου «περὶ τῶν ὁποίων ἰσχύουσιν οἱ περὶ τούτων ἰδιαίτερος γενόμενοι νόμοι καὶ κανονισμοί», ἀναφερομένης εἰς ἅλας τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ὑπαρχούσας περιπτώσεις, ἐξάγεται, ὅτι καὶ ἐπὶ ἐμπορικῶν συναλλαγμάτων, περὶ ὧν δὲν ὑπάρχουσιν ἰδιαίτεροι νόμοι, δεόν νὰ τηρῶνται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου, συνεπῶς δὲ καὶ ἐν προκειμένῳ, τοῦ ἐμπορικοῦ Νόμου οὐδὲν περιέχοντος περὶ συμβατικοῦ ἐνεχύρου, δεόν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ τοῦ ἄρθρου 2 διατάξεις τοῦ περὶ ἐνεχύρου Νόμου. ἐπίσης δὲ οὐδεμίαν ἔχουσι ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 109 τοῦ Ἐμπορ. Νόμου καὶ 304 § 1 Πολ. Δικ., διότι τὸ μὲν πρῶτον πραγματεύεται περὶ ἀποδείξεως τῆς πωλήσεως, τοῦ δὲ δευτέρου αἱ διατάξεις ἰσχύουσι, καθ' ἃς περιπτώσεις ὁ νομοθέτης δὲν ἀπήτησεν ἐξαιρετικὰς διατυπώσεις (Παπασ. Τ. 7 § 503, Οἰκονομ. Βιβλ. Β' § 117 σημ. 12 Καλλ. § 357). Καὶ ἐν Γαλλίᾳ δὲ πρὸ τοῦ Νόμου τῆς 13 Μαρτίου 1836, καθ' ἣν καθιερώθη αὐτόθι ἡ ἀρχὴ τῆς διὰ μαρτύρων ἀποδείξεως περὶ συστάσεως ἐνεχύρου εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς, ἐγερθείσης διαφωνίας περὶ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 1084 τοῦ Γαλ. Ἀστ. Κώδικος, ἐνιστασίουμένουτος πρὸς τὸ ἄρθ. 12 τοῦ ἡμετέρου Νόμου περὶ ἐνεχύρου, ἐξενικήσθη ὡς ὀρθότερα ἡ γνώμη, ὅτι ἐπὶ ἐμπορικῶν συμβάσεων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ περὶ ἐνεχύρου Νόμου, μέχρις οὗ εἰδικὸς νόμος ὀρίσῃ ἄλλως (Daloz 2 1091).

Εφαθ. 1413 (1891). Κατὰ τὸ ἄρθ. 2 τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου τοῦ 1836, ὅταν πρόκηται περὶ ἐνεχύρου ὑπερβαίνοντος τὰς 50 δραχμὰς, δεόν νὰ ἀποδεικνύηται ἐγγράφως, οὔτε δ' ὁ ἐμπορικὸς νόμοι, οὔτε οἱ εἰδικοὶ νόμοι περὶ Τραπεζῶν ΥΟΖ τοῦ 1878, ΩΚΘ' τοῦ 1880 καὶ ΔΟΓ' τοῦ 1883, ἐν οἷς κανονίζεται ὁ τρόπος τῆς πρὸς τὰς Τραπεζὰς ἐνεχυρίασεως, ἀναγράφουσιν ὡς μέτρον ἀποδεικτικὸν τοῦ ἐνεχύρου τὴν μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν, ἅρα ἀδύνατον τὸ πκράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἔσβαλε τὸ Πρωτοδικεῖον, μὴ ἐπιτρέψαν αὐτῷ ν' ἀποδείξῃ διὰ μαρτύρων τὴν σύστασιν ἢ τὸ ποσὸν τοῦ ἐνεχύρου.

22. Τὸ ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ διαληφθὲν προνόμιον δὲν δύναται νὰ κατασταθῇ ἐπὶ μεταβατικῶν πιστώσεων κινήτων πραγμάτων, εἰμὴ δι' ἐγγράφου ἰδιωτικοῦ, ἔχοντος βεβαίαν χρονολογίαν, ἢ δημοσίου, κοινοποιου-

μένου εἰς τὸν ὀφειλέτην τῆς εἰς ἐνέχυρον δοθείσης πιστώσεως.*

4. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν προνόμιον δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου, ἂν τὸ ἐνέχυρον αὐτὸ δὲν ἐτέθη, καὶ διατελῇ ὑπάρχον εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ πιστωτοῦ, ἢ τρίτου τινὸς κοινῇ γνώμῃ τῶν συναλλαττομένων ἐκλεγομένου.

ΑΠ. 38 (1881) 63 (1882). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου, προνόμιον δὲν ὕφίσταται, ἂν τὸ ἐνέχυρον δὲν διατελῇ ὑπάρχον εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ πιστωτοῦ ἢ τρίτου τινὸς, κοινῇ γνώμῃ τῶν συναλλαττομένων ἐκλεγομένου.

ΑΠ. 63 (1882). Ἄρα ἂν τὸ ἐνέχυρον ἀφῆθῃ εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ὀφειλέτου, ὁ πιστωτὴς δὲν ἔχει προνόμιον.

25. Ὁ πιστωτὴς δὲν δύναται, μὴ πληρωθεὶς, νὰ διαθέσῃ τὸ ἐνέχυρον· δύναται ὁμοίως νὰ προκαλέσῃ δικαστικὴν διαταγὴν, ἐπιτρέπουσαν νὰ μείνῃ παρ' αὐτῷ τὸ ἐνεχυρον ἀντὶ πληρωμῆς, μέχρι τῆς εἰς αὐτὸν ὀφειλομένης ποσότητος κατ' ἐκτίμησιν γενομένην δι' ἐμπειροτεχνῶν, ἢ, μὴ συγκατανεύοντος εἰς τοῦτο τοῦ ὀφειλέτου, νὰ πωληθῇ διὰ πλειστηριασμοῦ. — Πᾶς ἐν τῷ συναλλάγματι ὄρος, ἐπιτρέπων εἰς τὸν πιστωτὴν νὰ ἰδιοποιηθῇ τὸ ἐνέχυρον, ἢ νὰ τὸ διαθέσῃ, χωρὶς τῶν ἀνωτέρω διατυπώσεων, εἶναι ἄκυρος.

ΑΠ. 425 (185'). Ἡ κατάχρησις τοῦ ἐνεχύρου δὲν παρέχει δικαίωμα τῷ ὀφειλέτῃ, ὅπως ζητήσῃ δικαστικῶς τὴν ἐκποίησιν αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἄρθρα 5, 7 καὶ 10 τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου.

ΑΠ. 134 (1867). Ἐκ τῆς συστάσεως ἰδίας ἐπὶ τοῦ δανείου σχέσεως, καθ' ἣν ὁ δανειστὴς ἀπεδέχθη ἐντολὴν τοῦ ὀφειλέτου περὶ πώλησεως τοῦ δοθέντος αὐτῷ ἐνεχύρου, ἵνα πληρωθῇ διὰ τοῦ ἀντιόμου αὐτοῦ, δὲν ἔπεται κατὰ νόμον τινα, ἢ τοῦ ὀφειλέτου ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐνοχῆς ἀπαλλαγὴ διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ὁ δανειστὴς τῷ ἀνήγγειλεν ὡς γενομένην τὴν πώλησιν, ὅταν αὕτη πράγματι δὲν ἐγένετο.

* Ὡς πρὸς τὰ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ εἰς ἄλλας Τραπεζὰς ἢ ἀνεγνωρισμένους τραπεζίτας διδόμενα εἰς ἐνέχυρον κινητὰ ἰσχύουσιν ἰδιαίτεροι ὀρισμοὶ δυνάμει εἰδικῶν νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων.

ΑΠ. 26 (1847) 86 (1850). Τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀπὸ 4 Δεκ. 1836 περὶ ἐνεχύρου νόμου ἔννοσι βεβαίως διὰ τῆς τελευταίας διατάξεώς του μόνον τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐδόθη τὸ ἐνέχυρον πρὸς τὸν δανειστήν δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκείνην, καθ' ἣν ὑπάρχει τοῦτο εἰς χεῖρας τοῦ δανειστοῦ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐκτελεστοῦ ἐγγράφου, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ δανειστής τὸ κοινὸν δίκαιον, ὅπερ χορηγεῖ εἰς πάντα δανειστὸν τὸ δίκαιωμα, ὅταν ἔχῃ ἐκτελεστὸν δικαιοῦγραφον, νὰ κατάσχη καὶ πωλήσῃ, κατὰ τοὺς περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τύπους, τὰ κινήτῃ καὶ τὰ ἀκίνητῃ τοῦ ὀφειλέτου του, ἐπομένως δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πώλησιν τοῦ ἐνεχύρου ἀνευ τινος δικαστικῆς διαταγῆς, ὡς σαφέτερον συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ἀρθρου 954, § 2 Πολ. Δικονομίας προκειμένου περὶ ἐνυποθήκου ἀκινήτου, τούτέστι περὶ παρομοίας περιπτώσεως, ἀρκεῖ δὲ μόνον νὰ ἐνεργήσῃ ταύτην κατὰ τὰς νομίμους περὶ κατάσχεσεως καὶ πλειστηριασμοῦ διατυπώσεις.

ΑΠ. 155 (1897). Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς Νόμ. 14 Πανδ. 1. 3. 23 § 3 Π. 40. 5 καὶ 141 καὶ 162 Π. 50, 17 συνδυαζομένους πρὸς τοὺς Νόμους 141 καὶ 162 Βασιλ. Β' γ', αἱ ἐξαιρετικαὶ διατάξεις τῶν νόμων δὲν ἐφαρμόζονται ἐξ ἀναλογίας ἐπὶ ἑτέρων θεμάτων. Ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ περὶ Ἐνεχύρων Νόμου, καθ' ἣν ἅπας ἐν τῇ ἐνεχυριακῇ συμβάσει ὄρος, ἐπιτρέπων εἰς τὸν πιστωτὴν νὰ ἰδιοποιήσῃ τὸ ἐνέχυρον εἶναι ἀκυροῦσα, εἶναι διάταξις ὅλως ἐξαιρετικῆ, τεθεῖσα κατ' ἀντίθεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος τοῦ δικαίου, καθ' ὃν ἐπιτρέπεται τοιοῦτος καταπιστευτός ὄρος ἐπὶ πάσης ἄλλης δικαιοπραξίας Ν. 1—7 Π. 18. 3. Τὸ Ἐφετεῖον ἐν τούτοις ἐξέτεινε τὴν ἀπαιτίαν ταύτην καὶ εἰς τὸ διαφορετικὸν θέμα τοῦ ναυτοδανείου, κηροῦσαν ἄκυρον τὸν ἐν τῷ ἄρθρ. 2841 συμβολαίῳ ρητὸν ὄρον, καθ' ὃν, ἐὰν οἱ ἀγορασταὶ ἀναιρεσιβλητοὶ ἤθελον καθυστερήσει τὰς ἐν αὐτῷ ὁδοῖς τοῦ ναυτοδανείου, τὸ ἀτμόπλοιοι σὴ Τριεὶς θὰ ἐπαυρήσεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου· οὕτω δὲ ἀποφηνόμενιν παρέβη τους ρηθέντας νόμους τοῦ ἀστικού δικαίου, ἐφαρμόσαν ἐξ ἀναλογίας τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ Ἐνεχύρων Νόμου ἐπὶ ἀλλοτρίου θέματος, ἐνεκα δὲ τούτου ἀναιρετέα ἐστὶν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις.

ΑΠ. 269 (1872). Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ ἐνταῦθα ἐφετεῖον ἡρμήνευσε καὶ ἐρῆρμοσεν ὡς πρὸς τὴν ἀποδοτέαν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήσεως ἀποζημιώσιν τοὺς νόμους 4 Πανδ. (13. 7) καὶ Νομ. 8 § 1 Πανδ. (13. 1), διότι ἀφ' οὗ αὕτη, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου παραδοδεξιμένα, ἐξεποίησε τὸν ἐνεχυριασθέντα αὐτῇ σταφιδοκαρπὸν τοῦ ἀντιδίκου τῆς ἐναντίον τῆς ρητῆς αὐτοῦ ἀπαγορεύσεως, ἀρμόζει κατ' αὐτῆς πρὸς ἀποζημιώσιν τοῦ ἀντιδίκου τῆς ἢ τῶν κλοπιμαίων ἀπαίτησις (condictio furtiva), διότι, ὡς ἐκφράζεται ὁ νόμος 4 Πανδ. (13. 7), ὅταν συμφωνηθῇ νὰ μὴ ἐκποιήσῃ τὸ ἐνέχυρον ὁ ἐνεχυροῦχος δανειστής καὶ ὁμως τὸ ἐκποιήσῃ, ἐνέχεται ἐπὶ κλοπῇ αὐτοῦ (furt.

obligatum) τούτεστι, κατὰ τὸν προπαρατεθέντα νόμον 8 § 1 Πανδ. (13. 1), ὀφείλει τὴν ἀποτίμησιν ὅσου πλείονος ἢν ὄρεθῆποτε τὸ πρᾶγμα quo res unguorum plurium fuit, ἤτοι τὴν κατὰ τὸ μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἀπὸ τῆς κλοπῆς χρονικὸν διάστημα μείζονα ἀξίαν τοῦ κλαπέντος· δὲν ἔχει δὲ ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος ἢ διατάξεις 2 τοῦ Κώδ. (8. 30), διότι ἐν ταύτῃ δὲν πρόκειται περὶ κλοπῆς τοῦ ἐνεχύρου, καὶ ἐπομένως ὀρθῶς δὲν ἐφηρμόσθη ἢ διατάξεις αὕτη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν· οὐδ' εἶναι βᾶσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι ἡ *condictio furtiva* εἶναι μικτὴ ἀγωγή σκοποῦσα καὶ τὴν ἐπιβολὴν ποινῆς καὶ ἀποζημιώσιν τοῦ παθόντος· καὶ ἐπομένως δὲν ἰσχύουσι τὰ νῦν αἱ περὶ αὐτῆς διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ νόμου, διότι ἡ *condictio furtiva* εἶναι ἀγωγή ἀπλῶς τὸ ἴδιον ἐπιδιώκουσα (*re persecutoria*), καὶ ἐπομένως οἱ περὶ αὐτῆς ἄριστοι τοῦ ρωμ. νόμου ἰσχύουσι καὶ τὴν σήμερον μὴ καταργηθέντες διὰ νεωτέρου νόμου· ὡσαύτως δὲ δὲν εἶναι βᾶσιμος καὶ ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι κατηργήθη ὁ ρηθεὶς 4 νόμος Πανδ. (13. 7) διὰ τοῦ νεωτέρου ἡμῶν περὶ ἐνεχύρου νόμου, διότι ὁ νόμος οὗτος οὐδεμίαν διατάξιν περιέχει καταργούσαν τὸν ρηθέντα νόμον Πανδεκτῶν, κατηργήθη δὲ μόνον διὰ τοῦ νεωτέρου περὶ ἐνεχύρου νόμου καὶ πολ. δικ. ἢ διατάξεις αὐτοῦ, καθ' ἣν τότε μόνον δὲν ἐνέχεται τῇ τῶν κλοπιμαίων ἀπαιτήσῃ ὁ ἐνεχυροῦχος δανειστής, ὁ παρὰ τὰ συμπεφωνημένα ἐκποιήσας τὸ ἐνέχυρον, ὅταν προηγηθῶσι πρὸς τὸν ὀφειλέτην τρεῖς διαμαρτυρίαι, ἵνα πληρώσῃ, καὶ ὁμοίως οὗτος δὲν πληρώσῃ, διότι ἡ διατάξις αὕτη εἶναι ἐντελῶς διαδικαστικὴ, ἀλλ' αὕτη δὲν ἐφηρμόσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

ΑΠ. 150 (1871). Ἐπειδὴ ὁ ἐνεχυροῦχος πιστωτῆς ὁ ἐκποιήσας ἢ ἄλλως ὀψωδῆποτε διαθέσας τὸ ληφθὲν ἐνέχυρον ἐναντίον τῆς περὶ τούτου συμφωνίας αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ὀφειλέτου εὐθύνεται μὲν, κατὰ τὰ συνδυασμένα 5, 7 καὶ 8 ἄρθρα τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου, ὡς ἐκποιήσας ἐναντίον τῆς ἀπαγορεύσεως, ὀφειλῶν τὸ τίμημα τοῦ παρὰ νόμου πωληθέντος καὶ ἀποζημιώσιν, Ν. 2. 4 Κ. (8. 29). Β. 25. 7 § 44. 46. 48, ὅπως καὶ τὸ ἐφετεῖον ἐπέβηθη παραδεχθὲν ἐν τῷ τῆς ἐξουσίας του, ὅτι ἡ ἀναιρεσειούσα ἑταιρία ἠθέτησε τὴν συμφωνίαν ἐκποιήσασα τὴν ἐνεχυροισθέντα αὐτῇ στασιδοκαστὸν πρὸς ἄλλον ἐκ συνεννοήσεως μετ' αὐτοῦ καὶ ἐναντίον τῶν μεταξύ αὐτῆς καὶ τῶν ἀντιδίκων τῆς συμφωνημένων ἀλλ' ἢ νόμιμος ἀποζημιώσις εἶναι ἢ τοῦ τιμήματος, ὑπερ τὸ ἐνέχυρον ἔχει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκποιήσεως ἢ τῆς καταδίκης ἠύξημένον καὶ οὐχὶ πρὸ αὐτοῦ, διότι ἀπὸ τῆς ἐκποιήσεως γεννᾶται τὸ δικαίωμα τοῦ δανειστοῦ. Ν. 50 (47. 2). Β. Ε. 42, 50. Ν. 81 § 1 (13. 1). Β. Ε. 10. 8. Ν. 4 (13 7.) Β. 25. 4. 4. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐφετεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του, παρεδέχθη ὅτι ἀποδοτέον τὸ τί-

μημα εἶναι τὸ διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ κατὰ τὸν χρόνον αὐτῆς καταβληθὲν τμήμα τοῦ σταφιδοκαρποῦ· τούτεστι τὸ πρὸ τῆς ἀθετήσεως τῆς συμφωνίας ἢ τοῦ ἀδικήματος, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ στηριχθὲν προέδῃ εἰς τὸ μέτρον νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀξίαν, ἣτις ἐδόθη κατὰ τὸν χρόνον καὶ ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀγορᾶς, ἐνῷ ὤφειλε, κατὰ τοὺς προσημειωθέντας νόμους, νὰ λάβῃ ὡς μέτρον τοῦ ἀποδοτέου τιμήματος ὅπερ τὸ ἐνεχύρον εἶχε καθ' ἕν χρόνον καὶ ἐν ᾧ τόπῳ παρεβιάσθη τοῦτο διὰ τῆς ἀπαλλοτριώσεως, καθόσον μάλιστα, ὡς ἐκ τῆς ἀπειρώσεως του δηλοῦται, ὁ σταφιδοκαρπὸς ἐστάλη πρὸς ἐκποίησιν ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἐκ τῆς στέρξεως τῶν αὐτόθι ὑπαρχουσῶν τότε τιμῶν ζημιούται ὁ κύριος τοῦ παραβιασθέντος ἐνεχύρου. Ὅθεν ἀποφηνάμενον τὸ ἐναντίον καὶ ὑποχρεῶσαν τὴν ἀναίρεσιούσαν νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ τμήμα καὶ τὰς δαπάνας, ὅσας κατέβαλε πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ἐνεχυριασθέντος σταφιδοκαρποῦ, καὶ τοὺς προσημειωθέντας νόμους ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεων οὐσιώδεις διτάξεις τῆς Δικ. παρέβη, ὅπερ ἐπάγεται ἀναίρεσιν.

6. Ὅταν τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ἐξαρκῆ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὀλιγοῦ χρέους, ὁ πιστωτῆς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτῆ τὸ ἐλλειπὸν ἐκ τῆς λοιπῆς τοῦ ὀφειλέτου περιουσίας διὰ προσωπικῆς ἀγωγῆς.

7. Ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ δίδοντος τὸ ἐνεχύρον, ὁ πιστωτῆς δὲν δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτοῦ· ὁ παραβαίνων τὴν διάταξιν ταύτην πιστωτῆς, καταδικάζεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ὀφειλέτου νὰ παραδώσῃ τὸ ὄσθην εἰς αὐτὸν ἐνεχύρον εἰς τρίτον, ἐκλεγόμενον παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν.

8. Ὁ πιστωτῆς εἶναι, κατὰ τὰς ἐν γένει περὶ συναλλαγμάτων ἢ συμφωνητικῶν ὑποχρεώσεων διατάξεις, ὑπεύθυνος ἕνεκα τῆς δι' ἀμέλειάν του συμβάσης τυχὸν ἀπωλείας, ἢ βλάβης τοῦ ἐνεχύρου. Ἄπ' ἐναντίας ὁ ὀφειλέτης εἶναι ὑπόχρεως πρὸς τὸν πιστωτὴν περὶ τῶν ἐπωφελῶν καὶ τῶν πρὸς συντήρησιν τοῦ ἐνεχύρου ἀναγκαίων ἐξόδων.

Ερ. Αθ. 1343 (1891). Κατὰ τὸ ἀρθ. 8 τοῦ περὶ ἐνεχύρου Νόμου τοῦ 1836, ὁ πιστωτῆς εἶναι ὑπεύθυνος ἕνεκα τῆς δι' ἀμέλειάν του συμβάσης τυχὸν ἀπωλείας ἢ βλάβης τοῦ ἐνεχύρου· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δέ, ὡς ὀρθῶς καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον

ἔκρινεν, ἂν ἀποδείξῃ ὁ ἐφεσιβλήτος τὰ πραγματικὰ γεγονότα, τὰ περιλαμβανόμενα ἐν τῷ θέματι τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, θὰ ἀπαλλαγῇ πάσης εὐθύνης, διότι δὲν εἰδείξεν ἀμέλειάν τινα περὶ τὴν φύλαξιν τοῦ ἐνεχύρου, ἐὰν ἐφύλαττεν αὐτὸ ἐντὸς τῆς οἰκίας του ἐν κινωσίῳ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου, διὰ ρήξεως ἀνοιγέτος, τὸ ἀφῆρσαν κλέπται· δὲν ἔσφαλεν ἄρα τὸ Πρωτοδικεῖον, ὡς ἀβασίμως διατείνεται ὁ ἐκκαλῶν, διατάζαν τὰς ἀποδείξεις ταύτας, ὡς ἀναγομένας εἰς γεγονότα οὐσιωδῶς ἐπηρεάζοντα τὴν ἔκδοσιν τῆς δικαζομένης διαφορᾶς· δὲν ἦτο δὲ ὀριστικὴ ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ὡς πρὸς τὴν εὐθύνην τοῦ δανεισταῦ, διότι ἐν τῷ διατακτικῷ αὐτῆς δὲν περιλαμβάνει διατάξιν, δεχομένην τὴν ἀγωγὴν, καὶ ἐπαμένως ἠδύνατο τὸ Πρωτοδικεῖον νὰ ἐρευνήσῃ ἐκ νέου τὴν σχετικὴν ἀμφισβήτησιν.

ΑΠ. 260 (1893). Κατὰ τὴν εἰδικὴν διάταξιν τοῦ Ν. 30 § 1 Π. (9. 2) Βασ. 40, 3. 30, διὰ βλάβην γενομένην εἰς τὸ ἐνέχυρον, ὁ ὑπάτιος εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν πρὸς τὸν ἐνεχυροῦχον δανειστὴν μόνον, ὅταν ὁ ὀφειλέτης ἦναι ἀναξιόχρεως ἢ ὁ δανειστής ἀπώλεσε τὴν περὶ τῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου. Οἱ ἄλλοι δὲ οὗτοι, ἀφ' ὧν ἐξαρτᾶται τὸ συμφέρον τοῦ δανεισταῦ ἐν τῷ προκειμένῳ θέματι, ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς, ἡ δὲ μεία αὐτῶν δεῖον νὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ καὶ μόνῃ.

9. Ἄν πρόκειται περὶ τοκοφόρου τινὸς πιστώσεως, εἰς ἐνέχυρον δοθείτης, ὁ πιστωτὴς καταλογίζει τοὺς ἀπὸ τῆς πιστώσεως ταύτης τόκους εἰς τοὺς πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένους τυχόν. — Ἐὰν ὁμοίως τὸ χρέος, πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ὁποίου ἐνεχυριάσθη ἡ πίστῶσις, δὲν φέρῃ τόκους, ὁ καταλογισμὸς γίνεται ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τοῦ χρέους.

10. Ὁ ὀφειλέτης, ἐν ὅσῳ ὁ κατέχων τὸ ἐνέχυρον δὲν καταγράται αὐτοῦ, δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν, πρὶν ἢ ὀλοσχερῶς ἐξοφλήσῃ, κατὰ τε τὸ κεφάλαιον, τοὺς τόκους καὶ τὰ ἐξόδα τὸ χρέος, τὸ διὰ τοῦ ἐνεχύρου ἀσφαλισθὲν, καθὼς καὶ τὰ ἐν τῷ ἀρθρ. 8 ὠρισμένα ἐξόδα· ἂν παρὰ τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου πρὸς τὸν αὐτὸν πιστωτὴν συνωμολογήθῃ μετὰ τὴν δι' ἐνεχύρου συναλλαγὴν ἄλλο χρέος, τὸ ὁποῖον κατέστη ἀπαιτητὸν πρὸ τῆς πληρωμῆς τοῦ πρώτου, ὁ πιστωτὴς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου ἕνεκα τῆς, λόγῳ τοῦ δευτέρου χρέους, ἀπαιτήσεώς του.

ΑΠ. 103 (1852). Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν Ν. 8 Π. (13. 7) καὶ Ν. μον. Κωδ. (8. 27), ὁ δανειστής δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἀπόδοσιν τοῦ ἐνεχύρου, πρὶν ἢ ὁ ὀφειλέτης ἐξοφλήσῃ πρὸς αὐτὸν τὸ ὀφειλόμενον.

ΑΠ. 425 (1852). Ἡ διὰ λόγου γενομένη προσφορὰ τοῦ ὀφειλομένου δὲν εἶναι ἀληθῆς ἐξοφλήσις τοῦ χρέους, ὁ δὲ ὀφειλέτης, κατὰ τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου, δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐνεχύρου πρὶν ἢ ὅλοσχερῶς ἐξοφλήσῃ κατὰ τὸ κελεύθαιον, τοὺς τόκους καὶ τὰς δαπάνας τὸ διὰ τοῦ ἐνεχύρου ἀσφαλισθὲν χρέος.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροίας

νόμος Τ4' 29]30 Ὀκτωβρίου 1856. (Δημοσιευθεὶς τὴν 6 Νοεμβρίου 1856). — Περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων καὶ τῶν ἄλλων ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων. *

II. Μεταγράφονται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν Γ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται τὰ ἀκίνητα.

α') Αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν προικοσυμφώνων, αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι — 1. Μεταβάσιν κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεως ἢ ἐπιφανείας. ** — 2. Σύστασιν οἰασδήποτε δουλείας. — 3. Παραίτησιν τοιούτων δικαιωμάτων.

β') Αἱ παντὸς εἶδους κατακυρώσεις τῶν προειρημένων δικαιωμάτων, καὶ αἱ δικαστικαὶ περὶ διανομῆς αὐτῶν ἐκθέσεις.

ΑΠ. 351 (1864). Ἐὰν μεταγράφη ἢ ἐκθεσὶς τῆς κατακυρώσεως εἰς τὸ τῶν μεταγραφῶν βιβλίον, κατὰ τὸν περὶ μεταγραφῆς νόμον, εἶναι ἀδιάφορον, ἂν παρεμορφώθη ἢ οὐ ἢ πιστοποιησὶς τοῦ φύλακος τῶν μεταγραφῶν ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν τῆς μεταγραφῆς καὶ τῆς περιλήψεως.

ΑΠ. 178 (1870) 172 (1872). Ἡ παρὰ τοῦ μηχανικοῦ γενομένη κατακύρωσις δέον νὰ μεταγράφηται πρὸς μεταβάσιν τῆς κυριότητος (ἄρθρ. 1 καὶ 4 τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου), διότι ὄρῳ τοῦ νόμου, ὅτι πρέπει νὰ μεταγράφωνται αἱ παντὸς εἶδους κατακυρώσεις, ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς μεταγραφῆς πᾶσα δικαστικὴ ἢ διοικητικὴ κατακύρωσις, ἔχουσα ἀντικείμενον τὴν μεταβάσιν τῆς κυριότητος ἀκινήτου ἄλλὰ μὴ γενομένης μεταγραφῆς, δὲν ἔχει διεκδικητικὴν ἀγωγὴν ὃ εἰς θν κατεκυρώθη τὸ οἰκόπεδον.

ΑΠ. 9 (1876). Ἐὰν ἡ δωρεὰ ἀνάγηται εἰς τὸ τίμημα, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη μεταγραφῆς τοῦ δωρητηρίου ἢ τῆς περὶ ἀποδοχῆς

* ΕφΚ. 1856 σελ. 375.

** Κατὰ τὸ ἄρθρ. 20 τοῦ νόμου Χ4' 1861 περὶ μεταλλείων, ἀνάγκη νὰ μεταγράφηται ἡ πράξις περὶ παραχωρήσεως μεταλλείου, μὴ μεταβιβαζομένης ἄλλως τῆς κυριότητος τοῦ μεταλλείου.

Γ ἔβρωσσαι 24 ὄρε Νόμη 3306 1916 : 188 51/49 1916 188
ὠνύεσται 24 ὄρε Νόμη 3306 1916 : 188 51/49 1916 188
- 259. —

της δωρεᾶς πράξεως, μὴ προκειμένου περὶ ἀκινήτου, κατὰ τὸν περὶ μεταγραφῆς νόμον (ἄρθρ. 1 § 1), ἢ δὲ ἀγορὰ ἐγένετο πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου (ἄρθρ. 4). Δὲν ὑπάρχει δὲ ἀνάγκη μεταγραφῆς τῆς μετὰ τὴν ἐκδοσὶν τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου γενομένης πράξεως ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ κυρίου τῶν πεπραγμένων ἐκ μέρους τοῦ διοικητοῦ τῶν ὑποθέσεων του, διότι ἡ πράξις τῆς ἐγκρίσεως δὲν εἶναι ὁ μεταβιβάστικὸς τῆς κυριότητος τίτλος, οὕτινος τὴν μεταγραφὴν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος (ἄρθρ. 1).

ΑΠ. 157 (1884). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 ἐδ. 6' τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου, εἰς τὴν μεταγραφὴν ὑπάγονται καὶ αἱ παντὸς εἶδους κατακυρώσεις κυριότητος ἀκινήτων, μόνη δὲ ἡ μεταγραφὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 4, μεταβιβάζει τὴν κυριότητα τῶν ἀκινήτων τούτων ὄθεν, καὶ ἡ διὰ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ συμβολαίου πόλεως τινος κατακυρώσεις ἰδιωτικῶν ἀκινήτων, ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς ὁδοὶ ἢ πλατεῖαι, ἀναγκαστικῶς δεόν να μεταγραφῆται, ἵνα μεταβιβάσῃ εἰς τὸν δῆμον τὴν κυριότητα τῶν ἀκινήτων τούτων.

ΑΠ. 63 (1887). Κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 4 τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου, μόνον διὰ μεταγραφῆς μεταβιβάζεται ἡ κυριότης τῶν ἀκινήτων κτημάτων μεταξύ ζώντων· συνεπῶς, μὴ μεταγραφέντος τοῦ συμβολαίου, δι' οὗ ὁ προικοκλήτης ἔλαβε λόγῳ προικὸς ἀκίνητα κτήματα, δὲν μεταβιβάσθη εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ προικοδότου καὶ ἡ κυριότης τούτων, ἥτις ἀρκεῖται μόνον ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν μεταγραφῶν καταχωρίσεως ἢ δὲ ἔλλειψις τῆς μεταγραφῆς δὲν ἀναπληροῦνται ἐκ τῆς μεταγενεστέρας μεταγραφῆς τοῦ συμβολαίου, δι' οὗ ἐπωλήθη τὸ αὐτὸ κτῆμα εἰς ἄλλον, καὶ ἐν ᾧ γίνεται τούτου μνεία ὡς προικῶν. Ἐπομένως ὁ σύζυγος μὴ ἀποκτήσας τὴν κυριότητα τοῦ δοθέντος αὐτῷ λόγῳ προικὸς κτήματος δὲν δύναται νὰ διεκδικῆται αὐτὸ κατὰ τῶν εἰς οὗς περιῆλθε διὰ πωλήσεως παρὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἐνεργηθείσης, διότι μόνος ὁ κύριος ἔχει διεκδικητικὴν ἀγωγὴν οὐδεμίαν δ' ἔχει σημασίαν ἡ ἐξέτασις τοῦ κύριου ἢ μὴ τῆς συμβάσεως, δι' ἧς περιῆλθε τὸ ἐπίδικον εἰς τὴν νομὴν τοῦ δικαιωπαροῦ τοῦ συζύγου, διότι ὁ διεκδικῶν κτῆμα τι ὀφείλει πρὸ παντὸς ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἐγένετο κύριος αὐτοῦ.

ΑΠ. 401 (1899). Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς Νόμους Κώδ. 7 (4. 51) Βασιλ. 75 (19. 9) 7.3 (25.7), δασεία κωλυθῆ διὰ νόμου ἢ συμφώνου τῶν συναλλαττόντων ἢ ἐκποίησης πράγματος ἀκινήτου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπαλλοτριωθῆ τοῦτο, οὕτε νὰ παραχωρηθῆ ἐπ' αὐτοῦ ὑποθήκη ἢ δουλείας δικαίωμα, ἐκ τούτων δὲ συναγέεται ὅτι, ἀπαγορευομένης ἐν συμβάσει περὶ ἀγοραπωλησίας ἀκινήτου τῆς πωλήσεως αὐτοῦ μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος, ἐν παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην πωληθῆ τὸ ἀκίνητον ἢ ἀποκτηθῆ ἐπ' αὐτοῦ παρὰ τρίτου ὑποθήκη, ἄκυροι αὗται αἱ πράξεις εἰσίν, ὡς τοιαῦται δὲ προσβάλλονται δι' ἀγωγῆς πραγματικῆς ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ πωλητῆ, ἢ ἐπ' οὗ συναφωρηθῆ ἢ ἀπαγόρευσις, τοῦτο δὲ ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ λό-

γού, ὅτι μετὰ τὴν νέαν περί Μεταγραφῆς Νόμον, δύναται νὰ λάβῃ γνώσιν τῆς ὑπερχώσεως ἀπαγορεύσεως, συμβουλευόμενος τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν, ὁ μέλλων ἀγοραστής ἢ ὑποθηκικός δανειστής, καὶ νὰ ἀπόσχῃ τοιαύτης: ἀκύρου συμβάσεως προφυλαττόμενος τῶν συνεπειῶν τῆς. Ὅθεν τοῦναντίον δεχθὲν τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ὅτι δηλ. καίτοι συμφωνηθείσης κατὰ τὴν γενομένην παρά τοῦ ἀναιρεσειόντος πώλησιν τοῦ ἐπιδικίου κτήματος πρὸς τὸν Α. τῆς μὴ πωλήσεως ἢ ὑποθηκεύσεως αὐτοῦ μέχρι ἐξοφλήσεως τῶν ἐκδοθέντων διὰ τὸ τμήμα γραμματίων, ἔχει μόνον ἐντεῦθεν ἀγωγήν προσωπικὴν ὁ ἀναιρεσιών κατὰ τοῦ Α., οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἐνασκουμένην πραγματικὴν κατὰ τῆς ἐπιχειρηθείσης ἐκτελέσεως ἐπὶ τοῦ κτήματος αὐτοῦ, συνεπεῖα ἐγγραφείσης ἐπ' αὐτοῦ ὑποθήκης παρὰ τῆς ἀναιρεσιδλήτου ὑπὸ διατάσει ἐταίριας δι' ἀπαίτησιν αὐτῆς κατὰ τοῦ Α., φευδῶς τοὺς τροπαρτεθέντας νόμους ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐρήμοσε.

ἈΠ. 316 (1898). Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ δικηγόφου τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τῆς κατασχέσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὁ ἀναιρεσιών τὸ δικαίωμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ κατασχθέντος ὑδρομύλου ἐπέσειεν οὐ μόνον εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἐνεργηθεῖσαν πρότερον κατασχέσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὅτι τὸ ἀκίνητον τοῦτο ἀνήκεν εἰς τοὺς ὀφειλέτας αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ εἶχεν ἐγγράφει ὑποθήκην· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, ἀπορρίψαν τὴν ἀνακοπὴν ταύτην ὡς πρὸς τὸν ὑδρομύλον, ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἀναιρεσιών δὲν εἶχεν ἐπιβάλει ἐπ' αὐτοῦ κατασχέσιν, προφανῶς δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν οὐδ' ἐξέτιμησεν ἐν συνόλῳ τὸ δικόγραφον τοῦτο τῆς ἀνακοπῆς, παραβιάσαν οὕτω τὴν οὐσιώδη διατάξιν τοῦ ἄρθρου 470 Πολ. Δικ.

Ἐπειδὴ καὶ μὲν αἱ κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις ὑπογρεῦσαι καὶ τοὺς δανειστάς αὐτῶν, οὗτοι ὅμως δύνανται κατὰ τὸν νόμον (Ν. 3 § 1 Π. 42 8—Ν. 3 Βασιλ. 9.8) νὰ προσβάλλωσιν αὐτάς, ἀντιτασσόμενας κατ' αὐτῶν, διὰ τῆς ἐνστάσεως τοῦ δόλου καὶ ὡς ἐκ συμπαιγνίας γενομένας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 4 τοῦ περί Μεταγραφῆς Νόμου, μεταγράφονται πᾶσαι αἱ μεταξύ ζώντων πράξεις αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι μεταβίβασιν κυριότητος ἀκινήτου. Ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὀνομαζόμενον τὸ ἐφετεῖον ὅτι τὸ ὑπ' ἀριθ. 6236 συμβόλαιον, δι' οὗ συνωμολογήθη ὡς εἰκονικὸν τὸ ὑπ' ἀριθ. 14672 συμβόλαιον, δὲν περιέχει μεταβίβασιν κυριότητος, ὀρθῶς καὶ συμφώνως τῷ ἀνωτέρῳ νόμῳ ἀπεφάνητο, ὅτι ἡ μεταγραφὴ τοῦ συμβολαίου τούτου δὲν ἦτο ἀναγκαῖα, ὅπως ἀποκτηθῆ ἡ κυριότης τῶν εἰκονικῶς πωληθέντων ἀκινήτων.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ἐφετεῖον τὸν περί εἰκονικότητος τῶν ὑπ' ἀριθ. 6236 καὶ 7075 συμβολαίων καὶ περί τῆς γνώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἰσχυρισμὸν ἀπέρριψεν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅθεν ὅτι δὲν ἐπροτάθη διὰ τῆς ἀνακοπῆς ἢ πρωτοδικως, εἶναι

ἀπορριπτέος, διότι, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 164 ἀποφάσεως, τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον ἀπέριψε τὸ ἐφετεῖον ὡς ἄνευ νομικῆς σημασίας ὄντα, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν προτείνεται ὅτι καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἦτο ἐν γνώσει τῆς εἰκονικότητος ταύτης, ὅτε καὶ μόνον ἡ εἰκονικότης ἠδύνατο κατὰ τὸν νόμον νὰ προταθῆ ἀποτελεσματικῶς καὶ κατ' αὐτῆς οὐσης τρίτου.

2. Οἱ συντάττοντες τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ἀναφερομένας πράξεις δημόσιαι ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἐνθυμίζωσιν εἰς τοὺς συμβαλλομένους τὴν περὶ μεταγραφῆς, κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ὑποχρέωσιν αὐτῶν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως αὐτῆς, καὶ νὰ μνημονεύωσιν ἐν τῇ πράξει τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς εἰρημένης διατάξεως ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πενήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἐπιμελεία τοῦ εἰσαγγελέως ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως.

3. Πᾶσα ἀπόφασις, δι' ἧς πράξις μεταγεγραμμένη κηρύττεται ἄκυρος, διαλελυμένη ἢ διερρηγμένη, διατάττει νὰ γίνεται αὐτῆς μνηεῖα ἐν τῷ περιθωρίῳ τῆς μεταγεγραμμένης πράξεως ἐντὸς μηνός, ἀφ' ἧς κατασταθῆ τελεσιδικος. — Ὁ δικηγόρος τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη, καὶ μὴ ὑπάρχοντος δικηγόρου, ὁ διάδικος αὐτὸς ὀφείλει ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πενήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, νὰ φροντίζη περὶ ἐκτέλεσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐγχειρίζων σημείωσιν περὶ τούτου, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ, εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα, ὅστις δίδει αὐτῷ ἀπόδειξιν παραλαβῆς. — Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον.

4. Μόνη ἡ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου γενομένη μεταγραφὴ ἐπάγεται κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ πρώτου ἀρθρου τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, καὶ τὴν μεταβίβασιν ἢ σύστασιν τῶν λοιπῶν ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων, μὴ προσαπαιτουμένης ἐπὶ τούτῳ παραδόσεως.

ΑΠ. 229 (1865). Δεν δύναται ἡ μεταγραφή καθ' ἑαυτὴν νὰ στερεώσῃ τὸν διακείμενον τῆς νομῆς καὶ τὸν δεσπότην τῆς δεσποτείας, ἐν ὃ πωλήσας δὲν ἦτο οὔτε νομεύς, οὔτε κύριος τοῦ πωληθέντος καὶ μεταγραφέντος.

ΑΠ. 234 (1867). Διὰ τῆς μεταγραφῆς, ὁ ἀγοραστὴς ἀκινήτου καθίσταται κύριος (νομ. μεταγ. ἄρθρ. 4) καὶ δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν πρὸς αὐτὸν παραχώρησιν τοῦ ἀκινήτου τούτου, κατεχομένου παρὰ τρίτων.

ΑΠ. 278 (1868) 47, 279 (1878). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου, μόνῃ ἡ μεταγραφή τοῦ τῆς κυριότητος τίτλου ἐπάγεται τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος, μὴ προσαπαιτουμένης παραδόσεως τοῦ παραχωρουμένου ἀκινήτου, ἀντικαταστήσασα οὕτω τὴν ὑπὸ τοῦ Ρωμ. Δικαίου ἀπαιτουμένην παράδοσιν πρὸς μετὰθεσιν τῆς κυριότητος, ἣν ἐκέκτητο ὁ παραχωρῶν, καὶ ἐνάσκησιν τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς· διὸ νῦν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ συστήματος τῆς μεταγραφῆς δὲν εἶναι ἀναγκαῖα ἢ κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταγραφῆς ὑπαρξίς τῆς κατοχῆς τοῦ ἀκινήτου παρὰ τῷ παραχωροῦντι, ἀλλ' ἄρκει ἡ τῆς δεσποτείας, ἣν μεταβιβάζει ἢ τὴν παράδοσιν ἀναπληρῶσασα μεταγραφή Ν. 20 Π. (41. 1), οὐδ' ἡ ἐπίληψις τῆς κατοχῆς ὑπὸ τοῦ τῆν κυριότητᾶ κτησαμένου, οὐδ' ἡ σύγχρονος τῷ μεταβιβαστικῷ τίτλῳ μεταγραφῆς, μὴ τάσσοντος τοῦ νόμου προθεσμίαν τινά, γενομένη ὁμως πρὸ τῆς ἐνάσκησεως τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς.

ΑΠ. 114 (1865) 58, 234 (1867) 278 (1868) 374 (1880). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου, μόνῃ ἡ μεταγραφή τοῦ τῆς κυριότητος τίτλου ἐπάγεται τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος, μὴ προσαπαιτουμένης ἐπὶ τούτῳ τῆς παραδόσεως τοῦ παραχωρουμένου ἀκινήτου, ἀντικαταστήσασα οὕτω τὴν ὑπὸ τοῦ Ρωμ. Δικαίου ἀπαιτουμένην παράδοσιν πρὸς μετὰθεσιν τῆς κυριότητος, ἣν ἐκέκτητο ὁ παραχωρῶν, καὶ ἐνάσκησιν τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς.

ΑΠ. 58 (1867). Κατὰ τὸν περὶ μεταγραφῆς νόμον, ἡ μεταγραφή ἀντικαθιστᾷ τὴν παράδοσιν τῆς κατοχῆς τῶν ἀκινήτων, καὶ ἐπομένως ὁ ἀγοραστὴς ἔχει νόμιμον συμφέρον νὰ παρέμβῃ καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ ἐγερθεῖσαν δίκην περὶ τοῦ πωληθέντος ἀκινήτου.

ΑΠ. 414 (1865). Ἡ μεταγραφή μεταβιβάζει καὶ ἄνευ παραδόσεως τοῦ ἐκποιουμένου τὴν ἐπ' αὐτοῦ κυριότητα τοῦ πωλητοῦ εἰς τὸν ἀγοραστὴν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ μὲν πωλητὴς δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ κατέχῃ τὸ πωλούμενον, ἀλλ' ἄρκει νὰ δεσπόζῃ αὐτοῦ, ἀποξενουμένου δὲ διὰ τῆς μεταγραφῆς τῆς δεσποτείας δὲν δύναται πλέον νὰ μεταβιβάσῃ αὐτὴν εἰς ἄλλον, ὁ δὲ ἀγοραστὴς δύναται νὰ διεκδικήσῃ τὴν κτήμα κατὰ παντὸς κατόχου, ὅστις μετὰ τὴν πρὸς αὐτὸν πώλησιν καὶ μεταγραφὴν ἠγόρασε τὸ ἐπίδικον ἢ μετέγραψεν (ἄρθρ. 1 καὶ 4 νόμου περὶ μεταγραφῆς).

ΑΠ. 374 (1880). Διὰ τῆς μεταγραφῆς μεταβιβάζεται, ἢ κυριότης τοῦ κτήματος, ἀντικαθιστώσα τὴν παράδοσιν, οὐδόπως δὲ καὶ ἡ κατοχὴ, πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται παρὰ τοῦ εἰς αὐτὴν μεταβιβάζεται τὸ ἀκίνητον πράξις ὀλιγῆ. Ἐπὶ πλειόνων δ' ἀγοραστῶν ἀκινήτου παρὰ τοῦ αὐτοῦ κυρίου, μόνον ἐπὶ τῆς δίχης περὶ κυριότητος νικᾷ ὁ λαβὼν τὰ πρωτεῖα τῆς μεταγραφῆς, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῆς νομῆς, ἣν δὲν ἀποδεικνύει ἡ μεταγραφή.

ΑΠ. 67 (1882). Διακεκριμένη ἐστὶν ἡ σχέσις τῶν συμβαλλομένων ἀπὸ τῆς δυνάμει τῆς μεταγραφῆς μεταθέσεως τῆς κυριότητος δυνάμει τῆς συμβάσεως, ὁ πωλητὴς ὀφείλει νὰ παραδώσῃ, το πωληθέν, ἂν ἔχῃ ἐτι τοῦτο ἐν τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ, ἢ κυριότης διμῶς τοῦ πωληθέντος μεταβιβάζεται διὰ τῆς μεταγραφῆς τοῦ τῆς πώλησεως συμβολαίου, ταύτης δὲ γενομένης, δύναται ὁ ἀγοραστὴς διὰ τὸ μὴ παραδοθὲν αὐτῷ ἀκίνητον νὰ ἐκασκήσῃ κατὰ τοῦ πωλητοῦ εἴτε τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀγωγὴν περὶ παραδόσεως, εἴτε τὴν διεκδικητικὴν.

ΑΠ. 324 (1894). Ὁ περὶ μεταγραφῆς νόμος, μὴ καταργήσας τὰς ἀρχὰς τοῦ Ρωμ. καὶ Βυζαντ. Νόμου, δι' ὧν συνίστανται, μεταβιβάζονται καὶ περατοῦνται αἱ δικαιοπραξίαι μεταξὺ ζώντων, ἐκωνόνισα μόνον τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τῶν δικαιοπραξιῶν τούτων, ἄριστος ὅτι αἱ τοιαῦται δικαιοπραξίαι δὲν περατοῦνται ἢ διὰ τῆς καταχωρίσεως τῆς δικαιοπραξίας ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν μεταγραφῶν ὥστε τοῦ νόμου περὶ μεταγραφῆς μὴ ἀπαιτήσαντος ἑτέραν τινὰ διατυπώσιν διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς μεταγραφῆς, ἢ τὴν καταχωρίσιν τῆς δικαιοπραξίας καὶ τὴν χρονολογίαν ἐκείνης, ἔπεται ὅτι πᾶσα μεταγραφή, φέρουσα τὰ στοιχεῖα ταῦτα καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ὑποθηκοῦ λακος, εἶναι ἔγκυρος καὶ δὲν δύναται ν' ἀκυρωθῇ ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἐν τῇ καταχωρίσει τῆς δικαιοπραξίας περιγράφεται τὸ ἀκίνητον ἑλλειπῶς ἢ ἀορίστως. Αἱ ἀκυρότητες ἀπαγγέλλονται ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ὅταν αἱ διατυπώσεις πράξεως τινος ἐπιβάλλωνται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἢ ἧναι οὐσιώδεις, ἀλλ' ὁ νόμος ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδὲν ἕτερον ἀπήτησε διὰ τὴν μεταγραφὴν, ὥστε ἡ μεταγραφή δι' ἑλλείψιν τοιαύτην δὲν δύναται ν' ἀκυρωθῇ ἢ τοιαύτη μεταγραφή ἔσται ἀνίσχυρος μόνον, ὅταν ἐκ τῆς ἑλλείψεως ταύτης δὲν ἐκπληροῦται ὁ σκοπός, δι' ὃν ἐνομοθετήθη αὕτη, καὶ ἐκ τούτου προσεβλήθη συμφέρον, ὅπερ ὁ νόμος ἐσκόπει νὰ προστατεύσῃ καὶ ὑπὲρ ἐκείνου, ὅστις ὑπέστη ζημίαν ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης. Καθιερώσας ὁ νόμος τὴν μεταγραφὴν ἐκ λόγου δημοσίου συμφέροντος καὶ χάριν τῆς ἰδιωτικῆς πίστεως, ἢ θέλησας καὶ εἰς τὴν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν νὰ παρέξῃ περισσότεράν ἀσφάλειαν καὶ τοὺς τρίτους νὰ προστατεύσῃ, ὅπως μὴ ἐκτίθενται εἰς πᾶσαν ἐνεκα τούτου ἀπήτησε τὴν δημοσιότητα τῆς μεταβιβαστικῆς πράξεως, ὅπως γνωρίζωσιν οὗτοι τὰς μεταβολὰς τῆς ἰδιοκτησίας, ἢ τὴν τοὺς ἐνδιαφέρει, ὅπως ἀπέχωσι νὰ συναλλάσσωνται πρὸς ἄτομα ἀπικυθέντα τῆς ἰδιοκτησίας αὐτῶν, ἢ ἂν ἡ ἰδιοκτησία αὐτῶν ἦναι βε-

κασημένη. Ὡστε ὁ τρίτος οὗτος τότε μόνον δύναται νὰ ἐπικαλεσθῆ ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀκυρότητα ἕνεκα τῆς ἀοριστίας ἢ τῆς ἐλλείψεως τῆς περιγραφῆς, ὅταν ἐκ ταύτης παρεσῶρθη καὶ συνηλλάχθη πρὸς τὸν ἀρχικὸν κύριον τοῦ κτήματος τοῦ εἰς αὐτὸν πωληθέντος ἢ ὑποθηκωθέντος ματαίως ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει θὰ ἐπικαλεσθῆ ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν μεταγραφὴν τοῦ τίτλου τοῦ ὁ προηγούμενος τοῦ ἀπατηθέντος, διότι ὄφειλε νὰ γνωρίζῃ ὅτι διὰ τῆς μεταγραφῆς ὁ νόμος προϋπέθετο νὰ προστατεύσῃ καὶ τὰ συμφέροντα τῶν τρίτων ὅταν λοιπὸν ἡ μεταγραφὴ τοῦ δὲν πληροῖ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, ἤτοι δὲν γνωρίζῃ ποῖον κτῆμα ἠγοράσθη παρ' αὐτοῦ καὶ ἐκ τούτου ὁ τρίτος πλανηθεὶς ἐβλάφθη συναλλαχθεὶς πρὸς τὸν πωλητὴν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου, ἢ μεταγραφῆς τοῦ εἶναι ἐλαττωματικὴ ἐν τῇ αὐτῇ αὐτῆς καὶ συνεπῶς ἀνίσχυρος πρὸς τρίτον, ὅπερ ὅμως ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν συντρέχει, διότι ἀποδεδειγμένον εἶναι ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐνέγραψεν ὑποθήκην ἐπὶ τῶν κτημάτων τῆς προικοδοτηθείσης συνεπείᾳ συμβάσεως, ἀλλὰ δυνάμει ἀποφάσεως καὶ συνεπῶς εἰς αὐτίκων παγίδα ἐνέπεσε πλανηθεὶς ἐκ τῆς ἀορίστου μεταγραφῆς, ὅπως συναλλαχθῆ πρὸς τὸν ἀρχικὸν κύριον τῶν κτημάτων τῆς ἐφεσπλήτου, κατ' ἀκολουθίαν ἢ ἀκυρότης, ἢ ἐπικαλεῖται, εἶναι ἀπαράδεκτος ἕνεκα ἐλλείψεως βλάβης, διότι ἄλλως ἤθελε παραγνωρισθῆ ἢ θέλησις τοῦ νομοθέτου καὶ οἱ κανόνες τῆς δικαιοσύνης ἐν ἐλλείψει βλάβης ὃ ἀκυρωθῆ πράξις τρίτου. Οἱ νόμοι κύριον σκοπὸν ἔχουσι τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὴν διατήρησιν τῶν ἰδιοκτητικῶν συμφερόντων, ἐπομένως αἱ διατάξεις τῶν οὐδέποτε δύνανται νὰ ἔχουσι συνεπείας, καὶ ὅταν παραλειπόμεναι προξενώσι βλάβην, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ προσδιορισμὸς τῆς πηγῆς τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ ἐφεσπλήτου ἢ ἀρκοῦντως ἐνδεικτικὸς ἐν τῇ μεταγραφῇ πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς ταυτότητος, ὅπως ἀποτρέψῃ τὸν πατέρα τῆς ἐφεσπλήτου νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἐπὶ κτημάτων ξένων, ἀφ' οὗ ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς ὑποθήκης τοῦ παραδέχεται καὶ αὐτός, ὅτι τὰ ὑποθηκωθέντα κτήματά των ἕως ἀνήκοντα εἰς τὸν ἀφελῆτην τοῦ εἶλον τὴν αὐτὴν καταγωγὴν, ἤτοι τὴν διαθήκην τῆς Ε. Τ. "Ora καὶ Moulton's Transcription article 3 καὶ 181, ὅστις διδάσκει τὰ ἐξῆς: ἐπὶ ἡ ἐλαττωματικὴ μεταγραφὴ δὲν ἀκυροῦται, ἐκτός ἂν ἡ ἐν αὐτῇ ἐλλείψις ἦναι τῷ αὐτῷ, ὥστε νὰ βλάβῃ τινὰ καὶ ἡ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγή θίβεται μόνον εἰς ἐκείνους, ὧν τὸ συμφέρον ἐβλάφθη ὑπὸ τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἢ ὑπὸ τῆς ἀνακριθείας. Οὕτω πλανηθεὶς ἐν τῷ προσδιορισμῷ τοῦ προσώπου τοῦ πωλητοῦ, ἐὰν ἦναι τῷ αὐτῷ, ὥστε νὰ καθιστᾷ δυσδιάκριτον αὐτόν, θέλει ἐπιστεῦσαι τὴν ἀκυρότητα τῆς μεταγραφῆς ὑπὲρ τῶν τρίτων, οἵτινες συνηλλάχθησαν μετ' αὐτοῦ θεωροῦντες εἰσέτι αὐτὸν ἰδιοκτήτην. Ἄλλ' ἐὰν ἡ ἐλλείψις τῆς μεταγραφῆς δὲν ἦναι τῷ αὐτῷ, ὥστε νὰ τοὺς πλανήσῃ τῶν ἀπατηθῶσιν, ἢ μεταγραφῆ δὲν ἀκυροῦται" ὅρα καὶ Rivière et Haricel quest. 251 καὶ ἐπὶ Moulton p. 161 καὶ τὴν Γαλλικὴν

Νομολογίαν ἐν Dalloz transcrip. qu. 2 n. 433. Ἐν καὶ ἴδοντες τις ἀμφιβάλλων νὰ εἶπῃ, ὅτι ὀρθῶς ἡ προηγουμένη ἀπόφασις ἔλυσε τὸ ζήτημα τῆς ἀκυρότητος τῆς μεταγραφῆς.

ΑΠ. 104 (1877). Ἐπειδὴ διὰ τῆς μεταγραφῆς μεταβιβάζεται ἡ κυριότης, ταύτης τὴν παράδοσιν ἀντικαταστήσασα, οὐδὲν δὲ καὶ ἡ κατοχὴ, πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται παρὰ τοῦ εἰς ὃν μεταβιβάζεται τὸ ἀκίνητον ἀγορασταῦ πρᾶξι ὀλιγῇ καὶ κατ' αὐτὸν δὲ τὸν νῦν νόμον περὶ οἰκοπέδων τῆς πόλεως Πατρῶν, τοῦ ἐξ ἀνταλλαγῆς εἰς τὸ δημόσιον περιερχομένου οἰκοπέδου μεταβιβάζεται αὐτοδικαίως εἰς τὸ δημόσιον ἢ κατοχὴ ἐκτός τῆς κυριότητος, δὲν μεταβιβάζεται ὅμως αὐτοδικαίως ἡ κατοχὴ εἰς ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὅποιον μεταβιβάζει τὸ γήπεδον τὸ δημόσιον, καὶ ἐν αὐτῷ ἐνεργήσῃ τὴν μεταγραφὴν τὸ δικαστικὸν πρῶτον οὐκ ἔστιν ἄλλο ἢ ἐπιβεβαιῶσαι τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ἀποφάσεως, στηριχθέν εἰς τὸν λόγον ὅτι διὰ τῆς μεταγραφῆς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται οἰκοπέδου παρὰ τοῦ ἀρχικοῦ διαδίκου, εἰς οὗ τὰ δικαιώματα ὑπεισθλθεν ἡ ἀναιρεσίβλητος δι' αὐτὴν καὶ ὡς ἐπίτροπος τῶν τέκνων τῆς, εἰς τὸν ὅποιον εἶχε μεταβιβάσθαι τούτο παρὰ τοῦ δημοσίου, εἰς ὃ εἶχε περιέλθει ἐξ ἀνταλλαγῆς κατὰ τὸν νῦν νόμον περὶ οἰκοπέδων Πατρῶν, μεταβιβάσθαι αὐτῷ καὶ ἡ κατοχὴ, καὶ θεωρήσασα ἀνεξαρτήτως τῆς παρὰ τοῦ προσεπικληθέντος δημοσίου ὑποστηρίξεως, ἐνεκα τοῦτου, τὴν ἀναιρεσίβλητον ἐφασείουσιν ὡς ἔχουσιν ἐκ τῶν μεταγραφῶν τὴν τελευταίαν ἀνεπίβλητον κατοχὴν πρᾶξιν, καὶ ἐνεκα τούτου δεχθέν τὴν ἀπὸ 9 Φεβρουαρίου 1873 κλήσιν τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσίβλητων κατὰ τοῦ ἀναιρεσιέοντος, παρεβίβασε τὸν ἀπτικὸν νόμον ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀποκτησεως τῆς κατοχῆς καὶ κατὰ ἐφήρμοσται τὸν νῦν νόμον τὸν περὶ οἰκοπέδων Πατρῶν, ὅπερ δίδωσι χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

ΑΠ. 279 (1878). Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ περὶ μεταγραφῆς Νόμου, μόνῃ ἡ μεταγραφὴ τοῦ τῆς κυριότητος τίτλου ἐπάγεται τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος, μὴ προσαπαητουμένης παραδόσεως τοῦ παραχωρουμένου ἀκινήτου, ἀντικαταστήσασα αὐτῶ τὴν ὑπὸ τοῦ ΠΝ ἀπαιτουμένην παράδοσιν πρὸς μετάθεσιν τῆς κυριότητος ἢ ἐκείνη τοῦ παραχωρῶν, καὶ ἐνάσκησιν τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς διὰ ἣδὴ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ συστήματος τῆς μεταγραφῆς οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖα ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταγραφῆς ὑπαρξίς τῆς κατοχῆς τοῦ ἀκινήτου παρὰ τῷ παραχωροῦντι, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ τῆς ἀποκτησεως, ἢν μεταβιβάζει ἢ τὴν παράδοσιν ἀναπληρώσασα μεταγραφῇ, Π. (41. 1) 20, οὐδ' ἡ ἐπίληψις τῆς κατοχῆς ὑπὸ τοῦ τῆς κυριότητος κτησαμένου, καὶ οὐδ' ἡ σύγχρονος τῷ μεταβιβαστικῷ εἰς τὴν μεταγραφῇ, μὴ τάσσοντος τοῦ νόμου προθεσμίαν τινά, γενομένη ὅμως πρὸ τῆς ἐνάσκησεως τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς. Ὄρθως ἀπὸ τὸ ἐφετέριον ἠρμήνευσε τὸν μνησθέντα νόμον, ἀποφηνάμενον ὅτι μόνον ἡ γενομένη μεταγραφὴ ἀρκεῖ πρὸς μετάθεσιν τῆς κυριότητος καὶ

ἐνάσκησιν τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς. Οὕτω δὲ συνεπτυγμένως ἀποκρούει καὶ αἰτιολογεῖ τοὺς ἐπουσιώδεις ἄλλως ἰσχυρισμοὺς τῶν ἀναιρεσιδόντων, ὅτι ἡ δικαιοπαρόχος τοῦ ἀναιρεσιδλήτου δὲν ἐκέκτητο καὶ τὴν νομὴν, οὐδ' ἐξεχώρησεν αὐτῷ τὴν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν, ὅτι ὁ ἀναιρεσιδλήτος δὲν ἔλαβε τὴν νομὴν πρὸς τῇ μεταγραφῇ, καὶ ὅτι αὕτη βραδέως ἐγένετο.

ΑΠ. 47 (1878). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχόμενον διὰ τῆς δεκάτης καὶ δεκάτης ἐνάτης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὅτι ἀμφότεροι οἱ διάδικοι ὁμολογοῦσι τὸν Π. Σ. ἀρχικὸν κύριον καὶ κάτοχον τοῦ ἐπιδίκου καὶ ὅτι ὁ Ρ. μετέγραψε τὸν ἐκ τοῦ Π. Σ. τίτλον του καὶ καλῶς συνεπέλα τούτου διεκδικεῖ, ἀπαντᾷ εἰς τὴν τοῦ Κ. Τ. ἔνστασιν τοῦ ἀπαρδέκτου τῆς ἀγωγῆς ὡς διευπῶθη ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου καὶ τοῦ ἐφετείου, ὅτι, δηλονότι, δὲν εἶναι δεκτὴ ἡ ἀγωγή τῆς διεκδικήσεως αὐτοῦ, ὡς μὴ λαβόντος ποτὲ τὴν κατοχὴν, ὑπάρχουσαν, ὅτε μετεδιδάσθη αὐτῷ τὸ κτῆμα, εἰς τὴν ἐθνικὴν τῆς Ἑλλάδος Τράπεζαν, καὶ τὸν ἀναιρεσιδόντα, καὶ οὐχὶ τὸν μεταδιδάξοντα εἰς τοῦ Ρ., Π. Σ. καὶ καλῶς ἀπαντᾷ, διότι ὁ ἀγοράσας παρὰ κυρίου καὶ λαβόντος τὴν κατοχὴν, μὴ ἔχοντος δὲ τὴν κατοχὴν ὅτε πωλεῖ, καλῶς διεκδικεῖ, ἂν μετέγραψε τὸν τῆς ἀγοραπωλησίας τίτλον του, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβῃ ὁ ἀγοραστής τὴν κατοχὴν προτοῦ κινήσῃ τὴν περὶ διεκδικήσεως ἀγωγὴν· οὕτω δὲ ἀναιτιολογητος δὲν εἶναι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσιδόντος ὅτι αὐτὸς διευτύπωσεν ἔνστασιν ἀπαρδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων ἐκίνησεν αὐτὴν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, καὶ οὐχὶ ἐν ὀνόματι τοῦ δικαιοπαρόχου αὐτοῦ Π. Σ., ὡς ἐκδοχεύ, διότι τοιοῦτόν τι δὲν προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν προτάσεων, ὅπερ ἄλλως, καὶ ἂν προέκυπτεν, ἤθελεν εἶσθαι ἀνευ νομικῆς ἐπιρροῆς ὁ ἰσχυρισμὸς· ἐπομένως ἀδιαφοροῦν ἂν ἀπερρίφθῃ δι' ἐιδικῆς αἰτιολογίας ἢ ὄχι, διότι ὁ ἐξ ἄλλου παράγων τὰ δικαιώματά του δικαιοῦται νὰ ἐνάξῃ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐναγγίξῃ ἐν ὀνόματι τοῦ δικαιοπαρόχου του, ὡς ἀπλοῦς ἐπίτροπος αὐτοῦ, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρῃ εἰς τὸ σῶμα τῆς ἀγωγῆς του τὴν ἱστορικὴν αἰτίαν τοῦ δικαιώματός του, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσιδὼν ὅτι δὲν ὑπῆρχε, προκύπτει δὲ τὸ ἐναντίον ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

5. Τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν εἰσὶ δημόσια, ὁ δὲ φύλαξ αὐτῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ πρὸς τὸν αἰτοῦντα ἀντίγραφα ἢ περιλήψεις ἀκριβεῖς τῶν περιεχομένων, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνη.

6. Ἐὰν συμπέσῃ συρροὴ πολλῶν μεταγραφῶν, ὁ δὲ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δὲν ὀνηθῆ ἐν-

τὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας νὰ τὰς μεταγράψῃ δλας, συντάσσει ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ ἔκθεσιν διὰ τὰς μὴ καταχωρισθείσας, σημειόνων αὐτὰς κατὰ τὴν τάξιν τῆς προσαγωγῆς των. — Ἡ καταχώρησις αὐτῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν γίνεται, καθ' ἣν τάξιν ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὃ δὲ φύλαξ πρὶν μεταγράψῃ αὐτὰς δὲν δύναται νὰ προβῆ εἰς ἄλλας μεταγραφάς. Αἱ τοιαῦται μεταγραφαὶ λογίζονται ὡς γενόμεναι ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως.

7. Μεταξὺ πολλῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενομένων μεταγραφῶν περὶ δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου, προτιμᾶται ἡ στηριζομένη εἰς τίτλον ἀρχαιότερον.

8. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857. *

9. Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πράξεις τὰς προγενεστέρας τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857, ἢ δὲ ἰσχὺς καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν κρίνονται κατὰ τοὺς νόμους, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐγένοντο. Αἱ μετὰ τὴν πρώτην ὁμοῦς Ἰανουαρίου 1857 ἀποφάσεις, δι' ὧν ἀποβαίνουσι διαλελυμένα, ἄκυροι ἢ διερρηγμένα αἱ ἀνωτέρω πράξεις, ἐγγράφονται ἐν περιλήψει, φυλαττομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

10. Αἱ περὶ προτιμήσεως διατάξεις, αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸ βιβλίον Γ' τίτλον 3 τῆς ἐξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ τὰ περὶ ταύτης ἔθιμα καταργοῦνται. Τὰ δὲ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποκτηθέντα δικαιώματα προτιμήσεως παραγράφονται, ἀν ἡ ἀγωγή δὲν κινήθῃ ἐντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημο-

* Ἐν Ἐπτανήσῃ ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1866 κατὰ τὸ Β. Δ. 1 Μαρτίου 1866.

σειύσεως τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ ἀγωγή αὕτη δὲν παραβλάπτει τὰ μετὰ τοὺς ἕξ μῆνας ἀποκτώμενα ἐπὶ τοῦ κτήματος πραγματικά δικαιώματα, ἂν αὕτη δὲν προσημειωθῇ ἐν τοῖς βιβλίοις μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς μεταγραφῆς αὐτῶν.

ΑΠ. 114 (1871). Ἐπειδὴ, τοῦ νῦν ἀνααιρεσίοντος ἰσχυρισθέντος ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου διὰ τὸ ἀντίδικός του τὴν ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1857 περὶ προτιμήσεως ἀγωγήν του περὶ τοῦ ἐπιδικίου ἄγρου μὴ μεταγράφας εἰς τὰ βιβλία δυνάμει τοῦ 10 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1856 περὶ μεταγραφῆς νόμου, δὲν ὠφελεῖται ἐκ τῆς παραδειξιμένης τὴν ἀγωγήν του ἀποφάσεως, ὡς μὴ ἰσχυροῦσης κατ' αὐτοῦ, καθὼς τρίτου καὶ παράγοντος τὰ ἐπὶ τοῦ ἄγρου αὐτοῦ δικαιώματα ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, ὃν ὁ ἐνυπόθηκος δανειστής τοῦ πρώην κατόχου καὶ κυρίου Α. Π. ἐτήρησε, τὸ ἐφετεῖον παρέλειπε νὰ σκεφθῇ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἰσχυρισμοῦ καὶ ἀπέρριψε τὴν ἐπ' αὐτοῦ στηριζομένην ἔρσην τοῦ ἀνααιρεσίοντος, ἐνῶ ἡ περὶ αὐτοῦ ἔρευνα δύναται νὰ ἔχη σπουδαίαν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκβασιν τῆς ὑπὸ δίκην ὑποθέσεως, κατὰ τὸ προσημειωθὲν ἄρθ. τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου, καθ' ὃ τὰ μετὰ τοὺς ἕξ μῆνας ἀποκτώμενα ἐπὶ τοῦ κτήματος πραγματικά δικαιώματα τῶν τρίτων δὲν βλάπτει ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγή, κατὰ συνίτησαν καὶ ἡ ἐπιδικασίς αὐτῆς, ἐὰν δὲν προσημειωθῇ ἐν τοῖς βιβλίοις μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς μεταγραφῆς τῶν πραγματικῶν τούτων δικαιωμάτων ἢ δὲ ἐπὶ μὴ γενομένου ἰσχυρισμοῦ σκέψις τῆς πρσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι αἱ ἀναγνωρίζουσαι τὸ τῆς προτιμήσεως δικαίωμα ὀριστικαὶ ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς μεταγραφὴν δυνάμει τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ εἰρημένου νόμου, εἶναι ἐντελῶς ἀσχετος πρὸς τὸν ὑποβληθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀνααιρεσίοντος καὶ ἄνευ ἐπιρροῆς. Δὲν ἦτο δὲ ἀνάγκη, καθ' ὃ διατείνεται ὁ ἀναηρεσίβλητος, νὰ ἰσχυρισθῇ ὁ ἀντίδικός του διὰ τὸ ἐνυπόθηκος δανειστής εἶχεν ἐγγράψαι ὑποθήκην κατὰ τοῦ ἀρχικοῦ κυρίου τοῦ ἄγρου, δηλονότι τοῦ πωλητοῦ καὶ δικαιοπαράχου τοῦ ἐγοραστοῦ Α. Π., καθ' οὗ ἐκινήθη ἡ περὶ προτιμήσεως ἀγωγή, διότι ἡ παράλειψις τῆς μεταγραφῆς ὠφελεῖ τὸν μετὰ τὴν ἀγωγήν ταύτην ἀποκτήσαντα ὡς πιστωτὴν τοῦ ἐγοραστοῦ ἐμπράγματα δικαιώματα δυνάμει τοῦ 10 ἄρθρου, καὶ ἐπομένως ἡ μεταγραφή ἀπαιτεῖται πρὸς ἀνατροπὴν τῶν τοιούτων δικαιωμάτων, καὶ οὐχὶ κατὰ τῶν δανειστῶν τοῦ ἀρχικοῦ κυρίου, διότι οὗτοι μετὰ τὴν πώλησιν τοῦ κτήματος δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι δικαιώματα πραγματικά, ἐὰν πρὸ τῆς πωλήσεως δὲν ἀπέκτησαν τοιαῦτα περὶ τῶν προακτεθέντων ἢ μεταγραφῆ τῆς ἀγωγῆς ἀποβαίνει ἀσχετος καὶ ἀνωφελής.

§ 1. Διὰ πᾶσαν μεταγραφὴν πληρώνονται εἰς τὸν

φύλακα τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δύο δραχμαί, ἐάν τὸ πρὸς μεταγραφὴν προσαγόμενον ἔγγραφον δὲν ὑπερβαίνει τὸ ἐν φύλλον, διὰ πᾶν δὲ ἐπόμενον φύλλον, καὶ διὰ πᾶσαν ἔγγραφὴν ἀποφάσεως ἢ προσημειώσεως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἀρθρῶν 3, 9 καὶ 11 πληρώνεται δραχμὴ μία, διὰ δὲ τὰ ἀντίγραφα καὶ τὰς περιλήψεις ὁ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν λαμβάνει τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τοῦ χαρτοσήμου, ἐφ' οὗ ἐγγράφησαν ταῦτα.

12. Καταργοῦνται προσέτι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου

1. Τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν, τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν στρατιωτῶν πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ προικῶν χρημάτων, χρημάτων τῶν ἀνηλίκων, ἢ τῶν στρατιωτικῶν, τοῦ συζύγου, τῶν ἐπιτρόπων ἢ τῶν κηδεμόνων, τῶν διαχειριστῶν ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνέματι ἀποκτηθέντων πραγμάτων.

2. Τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς πρὸς διεκδίκησιν τῶν διατετιμημένων πραγμάτων τῆς προικὸς.

3. Τὸ δικαίωμα τῶν συζύγων πρὸς διεκδίκησιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια ὁ εἰς ἀπέκτησεν ἐκ χρημάτων δωρηθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου.

4. Τὸ κατὰ τὸ ἀρθρ. 940 ἀριθ. 7 τῆς Πολ. Δικ. προνόμιον τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ἐμμέσων φόρων μεταγενεστέρων τῆς ἐπὶ τῶν μεταγεγραμμένων κτημάτων ἐγγραφῆς ὑποθήκης.

ΑΠ. 78 (1899). Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρου 1^ο § 2 τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1856 περὶ μεταγραφῆς νόμου, δι' ἧς καθιερώθη τὸ ὄνομα τοῦ Ἰουστινιανοῦ διὰ τοῦ Ν. 30 (5. 42) τοῦ Κώδικος ἀνοικηθὲν εἰς τὰς γυναίκας δικαίωμα τῆς μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου ὡφελίμου διεκδικήσεως τῶν σωζομένων αὐτοῦσίων διατετιμημένων πραγμάτων τῆς προικὸς, γενικὴ οὖσα καὶ οὐδεμίαν ποιομένην διαστολήν, ἐφαρμόζεται καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν κατὰ τὴν

* Περὶ τοῦ τέλους τῆς μεταγραφῆς ἐπιθ. καὶ Τεῦχος Χαρτοσήμου σελ. 48 καὶ 58.

διατίμησιν ἐγένετο περιγραφή τῆς συζύγου, περί ἧς προνοεῖ ὁ προγενέστερος ὁρισμὸς τοῦ Νόμου 12 § 1 (23. 3) Πανδ. παρέχει μὲν αὐτῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως τῆς κατὰ τὴν σύστασιν τοῦ προικίου συμβολαίου ἀληθοῦς ἄξιας τῶν πραγμάτων τούτων, ἐπιφυλάσσει ὅμως τῷ ἀνδρὶ τὴν ἐπιλογὴν τῆς ἀντὶ ταύτης ἐπιστροφῆς τῶν σωζομένων αὐτοῦσιων. ὅθεν ἄρθως τὸ ἐνταῦθα Ἐφετεῖον διὰ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἐρμηνεύσαν καὶ ἐφαρμόσαν τὸν ἀνωτέρω περὶ μεταγραφῆς νόμον, ἐδέξατο ὅτι ἡ ὑπὸ δίκην ἀγωγή ἐπ' ὅσον διὰ ταύτης ἐπιδιώκεται ἡ ἀπόδοσις τῶν διατετιμημένων ἀκινήτων τῆς προικὸς τῆς μητρὸς τῆς ἀναιρεσειούσης, ἦτο νόμῳ ἀπαράδεκτος, καὶ ὁ πρῶτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος, καθ' ὃν ἡ διατάξις του δὲν εἶχε ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς ἀξιουμένης ἐν προκειμένῳ περιπτώσεως τῆς κατὰ τὴν διατίμησιν περιγραφῆς ἐκείνης δὲν εἶναι βέβαιος.

Ἐπειδὴ, καθ' ἃ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν σκέψεων πρὸς τὸ δικτακτικὸν τῆς ἀποφάσεως δῆλον καθίσταται, διὰ ταύτης ἐπεκυρώθη μὲν ἡ ἐκκληθεῖσα ἐφ' ὅσον διέταξε τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐκ 250 δραχμῶν ἄξιας τῶν κινήτων μετὰ ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς λύσεως τοῦ γάμου, μεταρροθίσθη δὲ καθ' ὅσον ὥρισε τὸν τόκον 4 καὶ οὐχὶ 8 ο/ο, ἐπομένως ὁ σχετικὸς ἀναιρετικὸς λόγος, καθ' ὃν ἐσφαλμένως δὲν διέταξε τὸ Ἐφετεῖον τὴν ἀπόδοσιν τῶν 250 δραχμῶν οὐδὲ ὥρισε τὸν χρόνον αὐτῆς, εἶναι ἀβάσιμος.

Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ ἀνωτέρω ὑπαλλακτικὸν δικαίωμα τοῦ συζύγου πρὸς ἀπόδοσιν τῆς διατίμησεως ἢ τῶν αὐτοῦσιων πραγμάτων τῆς προικὸς, διάφορον ὄν τῆς διαζευκτικῆς ἐνοχῆς, καθ' ἣν ὁ θανειστής δικαιούται νὰ ζητήσῃ ἀμφότερα τὰ ἀντικείμενα ταύτης, δὲν ἐπέτρεπε κατὰ κανόνα ἢ τὴν ἐπιδίωξιν τῆς πραγματι ὑποχρεώσεώς του ἤτοι, ὡς εἴρηται, τῆς δικαίας ἀποτιμήσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς διαζευκτικῆς αἰτήσεως ἀμφοτέρων οὐδεμία προσγίνεται αὐτῷ βλάβη, ἀφοῦ δι' αὐτῆς δὲν ματαιοῦται τὸ πρὸς ἐπιλογὴν δικαίωμα του· ἐπομένως τὸ Ἐφετεῖον ἀφ' ἑνὸς μὲν δεχθὲν διὰ τῆς ἀποφάσεως, ὅτι διὰ τῆς ἀγωγῆς κυρίως μὲν ζητεῖται ἡ ἀπόδοσις τῶν ἀκινήτων αὐτοῦσιων, ἐπιδοθητικῶς δὲ καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἀναιρεσιβλητός ἤθελε κάμει χρῆσιν τοῦ δικαιώματός του, ἢ τῆς κατὰ τὴν σύστασιν τῆς προικὸς ἀληθοῦς ἄξιας των καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπορρίψαν αὐτὴν κατὰ τὴν τελευταίαν αἰτησίν της ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ταύτην ἐξήρτησεν ἡ ἀναιρεσειούσα ἐκ τῆς βουλήσεως αὐτοῦ, δι' ὅπερ κατὰ τὰς σκέψεις του ἡ ἀγωγή μόνον τῆς διεκδικητικῆς περιέχει τὰ στοιχεῖα, παρεδίωκε τὸν νόμον 25 (44. 7) Πανδ., ὅπερ καθιστᾷ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν.

All. 108 (1900). Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν 12 Νόμον § 1 Πανδ. de jure dotium, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰς διατάξεις 7 καὶ 8 Βασιλ. Βιβλ. ΚΘ' τίτλ. α', παρέχεται τῇ γυναικὶ τὸ δικαίωμα, ἐὰν ἐκ τῆς γυναικῆς διατίμησεως τῶν προικίων αὐτῆς πραγμάτων ἐζημιώθη,

ν' άπαιτήση μετά τήν διάλυσιν τοῦ γάμου διὰ τῆς περι προικὸς ἀγωγῆς (actio rei uxoriae) τήν ἐπιστροφὴν τῶν διατιμηθέντων καὶ σωζομένων ἔτι παρὰ τῷ ἀνδρὶ προικῶν, ἐκτός ἐάν ὁ τήν ἐπιλογὴν ἔχων ἀνὴρ προτιμᾷ νὰ δώσῃ ἀντὶ τούτων τὴν δικαίαν ἀποτίμησιν καθ' ἃ δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆς, ὡς ἐπιδοθητικὴ αὐτῆς βάσις, περὶ ἧς καὶ μόνῃς ἤδη πρόκειται, ὑπόκειται ἢ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑποχρέωσις εἰς ἐπιστροφήν αὐτοῦσι τῶν διατετιμημένων ἀκινήτων, ἐφ' ὅσον σώζονται παρ' αὐτῷ ἢ τῆς δικαίας αὐτῶν κατ' ἐπιλογὴν αὐτοῦ ἀποτίμησεως τοιοῦτου δὲ ὄντος τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐπιδοθητικῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀνυπόστατος ἐξελέγχεται ἢ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἔνστασις ὅτι ἡ ἀγωγή αὕτη εἶναι νόμῳ ἀνυπόστατος, ὡς ἐπιδιώκουσα τὴν τῶν προικῶν διεκδίκησιν, ἣτις κατηργήθη διὰ τοῦ περὶ Μεταγραφῆς Νόμου, ἂν δέ, ὡς ἄρθρως ἐσκέφθη καὶ ἡ ἀναιρετικὴ τοῦ πρώτου τμήματος ἀπόφασις, ἢ ἐπεσιβλήτος ἐζήτησε διαζευκτικῶς τὴν ἀπόδοσιν τῶν διατιμηθέντων ἢ τὴν δικαίαν αὐτῶν ἀποτίμησιν κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐνῶ, ὡς ἐρρήθη, ἡ κυρία αὐτοῦ ὑποχρέωσις συνίσταται εἰς μόνην τὴν τῆς ἀληθοῦς αὐτῶν ἀξίας ἀπόδοσιν, οὕτωμῶς ἐκ τῆς τοιαυτῆς τῆς ἐπιδοθητικῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς αἰτήσεως βλέπεται ὁ ἐκκαλῶν, ὡς μὴ κωλυόμενος ἐντεῦθεν νὰ ἐξασκήσῃ τὸ τῆς ἐπιλογῆς αὐτοῦ δικαίωμα.

Ἐπειδὴ ἡ τὴν ἀνάληψιν τῆς προικὸς ἀντικείμενον ἔχουσα προσωπικὴ ἀγωγή, ὅποια εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ συζήτησιν, μεταβαίνει καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἔχοντος αὐτήν, κατὰ τε τὴν γενικὴν ἀρχὴν, καθ' ἣν πᾶσαι αἱ ἀγωγαὶ πλὴν τῶν μετὰ τοῦ προσώπου τοῦ κληρονομούμενου συνδεδεμένων μεταβαίνουσι εἰς τοὺς κληρονόμους, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ Νόμου 1 § 6 Κῶδ. de rei uxoriae (5, 13), ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὴν 1. 19 διάταξιν τῶν Βασιλ. (Κθ' α'), καθ' ἣν πᾶσα τοιαύτη ἀγωγή παραπέμπεται εἰς τοὺς κληρονόμους τῆς γυναικὸς ἐσφαλμένως ἄρα ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς, τοῦ νὰ ζητήσῃ τὴν δικαίαν ἀποτίμησιν, δὲν δύναται νὰ ἐνασκηθῇ ὑπὸ τῶν κληρονόμων αὐτῆς, ὡς μὴ γενομένου τοῦ εἰς ἀπόδοσιν τῆς προικὸς ὑποχρέου ὑπερημέρου, ζωσῆς ἔτι τῆς γυναικὸς.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν κατὰ τὸν 12 Νόμον ἐν προοίμιῳ Πανθ. [23. 3] καὶ τὴν διάταξιν 8 Βιβλ. Κθ' τ(τλ. α' Βασιλικῶν, ἐάν ἡ διατίμησις τοῦ προικῶν γίνῃ δωρεᾶς αἰτία, εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος, ὡς δωρεὰ μετὰ συζήτησιν ληγίζομένη, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῶν συμφάνων τῶν δικίδων ἰσχυρισμῶν, καθ' οὓς ἡ τῶν ἐπιδίκων κτημάτων διατίμησις ἐγένετο λόγῳ πωλήσεως, οὐ μόνον δὲν συνάγεται, ἀλλὰ καὶ ἀποκλείεται προφανῶς οἰαδήποτε περὶ δωρεᾶς πρόθεσις (animus donandi) καὶ ἀνυπόστατος ἐξελέγχεται ὁ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ διατίμησις τῶν ἐπιδίκων, ἐφ' ὅσον ὑπερβαίνει τὴν ἀληθῆ ἀξίαν τῶν διατιμηθέντων, λογίζεται ὡς δωρεὰ γε-

νομένη εἰς αὐτόν ὑπὸ τῆς ἀποβιώσεως συζύγου του καὶ μὴ ἀνακλθεῖσα μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῆς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀγωγή προικῶν συμβολαίων, τὰ ἐν Πειραιεῖ ἀκίνητα εἶχον ἕκτασιν ἐν συνόλῳ στρεμμάτων 19, μὴ ὀριζομένου δὲ εἰδικώτερον τοῦ εἴδους αὐτῶν, ἦτοι, εἰάν ἦναι στρέμματα κοινὰ ἢ βασιλικά, ὀρθῶς ἀπεφῆνετο τὸ πρωτοδικεῖον ὅτι, καθ' ἃ ὀρίζει τὸ ἔχον ἰσχὺν νόμου Διάταγμα τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1836, ἕκαστον στρέμμα ἀποτελεῖται ἐκ χιλίων βασιλικῶν πῆχων ἢ γαλλικῶν μέτρων, ἰσοδυναμοῦντων πρὸς 1777 καὶ 77 τεκτονικοὺς πῆχεις, καὶ ὅτι ἐπομένως τὰ 19 βασιλικά στρέμματα σύγκεινται ἐν συνόλῳ ἐκ τεκτονικῶν πῆχων 33,777. Καὶ εἰάν δὲ ὑποθεθῆ ὅτι ἔχει τὰ πρόσοντα ἐθίμου ἦτοι κανόνος τοῦ δικαίου, παραχθέντος ἐκ τῆς κοινῆς συνειδήσεως, καθ' ὃν τρόπον διατυποῦται ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἢ ἐπικρατοῦσα, ὡς ἰσχυρίζεται, ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας ἢ καὶ βραδύτερον συνήθεια τοῦ νὰ ὑπολογίζωσιν οἱ συμβαλλόμενοι τὰ ἐν τοῖς προικῶσι συμβολαίοις σημειούμενα στρέμματα, τὰ καλούμενα προικίσια, εἰς τεκτονικοὺς πῆχεις ἐλάσσονας τῶν χιλίων, κατ' ἀντίθεσιν τῶν ἐν ἄλλοις συμβολαίοις στρεμμάτων, ἢ τοῦ τοιοῦτου ἐθίμου ἰσχύς ἐπαυσεῖν οὐχ ἦπτον ὑφισταμένη μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ προειδοθέντος περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν Διατάγματος, διότι τὰ ἐν Ἑλλάδι κρατήσαντα ἔθιμα κατισχύουσι τῶν διατάξεων τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου καὶ οὐχὶ τῶν νεωτέρων νόμων· δὲν ἦτο ἄρα ὑπόχρεον τὸ πρωτοδικεῖον νὰ διατάξῃ περὶ τοῦ ἐθίμου ἀπόδειξιν καὶ ἐφαρμένως ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν τὸ ἐναντίον.

ΑΠ. 210 (1865). Τὸ ἀρθρ. 12 τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου ὑποτίθησι προφανῶς ἀκίνητα διατετιμημένα, περὶ ὧν συνεφωνήθη νὰ λογίζηται προικῶν τὸ τίμημα, τὸ διὰ τῆς διατιμῆσεως ὀρισθέν, τὰ εἰ ἀκίνητα νὰ κατασταθῶσι περιουσία τοῦ συζύγου, ἐπομένως, εἰάν ἢ διατιμῆσις δὲν ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ ἀπαλλοτριώσεως, ἀλλ' ἐπὶ προσδιορισμῷ τοῦ τέλους τοῦ χαρτοσήμου, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἢ διέταξις τοῦ ἀρθρ. 12.

ΑΠ. 426 (1866) Διὰ τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου τοῦ 1856 κτηρηγήθησαν αἱ τοῦ Ῥωμ. Δικαίου διατάξεις, καθ' ἃς οἱ κληρονόμοι τῆς συζύγου δύνανται, διαλυθέντος τοῦ γάμου διὰ τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς, νὰ διεκδικήσωσι τὸ προικῶν κτῆμα.

Β. Διάταγμα 31 Ὀκτωβρίου 1856. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ Μεταγραφῆς νόμου. *

■. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ Μεταγραφῆς νόμου οἱ ὑποθηκοφύλακες κρατοῦσι δι' ἕκαστον δῆμον δύο ββλία κατὰ τὰ ἐπισυννημμένα ὑποδείγματα, ἦτοι α')

(*) ΕφΚ. 1856 σελ. 440.

ἑλίου τῶν Μεταγραφῶν καὶ 6') ἐν εὐρετήριον τῶν Μεταγραφῶν.

2. Ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Μεταγραφῶν μεταγράφονται κατὰ σειράν, κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν, καὶ κατὰ τὴν τάξιν τῆς προσαγωγῆς τῶν ἀπασαί αἱ εἰς τὴν μεταγραφὴν ὑποκείμεναι πράξεις. — Τὰ περιέχοντα τὰς μεταγραφτέας πράξεις συμβολαῖα ἀντιγράφονται ὁλοσχερῶς· ἐὰν ὁμοῦς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ συμβολαῖον περιλαμβάνῃ διαφόρους συνομολογίας, παραλείπεται τὸ μὴ ἀφερῶν τὴν μεταγραφτέαν πράξιν μέρος. — Εἰς τὸ τέλος τῆς μεταγραφῆς τῆς πράξεως ὁ ὑποθηκοφύλαξ σημειοῖ «Μεταγραφὴ ἐν ἔτει.... μηνί.... καὶ ἡμέρᾳ... (ὀλογράφως)», καὶ ὑπογράφει αὐτὴν· ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ νόμου, σημειοῖ «ἡ ἀνωτέρω πράξις λογιζέται μεταγεγραμμένη τὴν... (ὀλογράφως) κατὰ τὴν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν καὶ ὑπ' ἀριθμὸν... ἐκθεσιν.» — Ἐν ἰδιαιτέρᾳ στήλῃ τοῦ βιβλίου τῶν Μεταγραφῶν γίνεται παραπομπὴ εἰς τὸν σχετικὸν νόμον καὶ τὴν σχετικὴν μερίδα τοῦ εὐρετηρίου τῶν Μεταγραφῶν. Ἀφίεται προσέτι ἀνάλογον περιθώριον πρὸς μνημόνευσιν τῶν ἀποφάσεων κατὰ τὸ 3 ἀρθρον τοῦ νόμου.

3. Ἐν μεταγραφῆσιν ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν μεταγραφῶν πράξεως τινος, παραχωρεῖται εἰς ἕκαστον τῶν κατὰ τὴν πράξιν ταύτην ἐνεχομένων ἰδιαιτέρᾳ μερίδι ἐν τῷ εὐρετηρίῳ τῶν Μεταγραφῶν. — Αἱ μερίδες αὗται, αἵτινες ἐγγράφονται κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν, φέρουσιν ἐπιγραφὴν «Μερίδι τοῦ δεινός» καὶ εἰσι διηρημέναι εἰς τέσσαρας στήλας, ὧν ἡ μὲν πρώτη περιέχει τὴν παραπομπὴν εἰς τὸν οἰκείον νόμον καὶ ἀριθμὸν τοῦ βιβλίου τῶν Μεταγραφῶν, ἡ δὲ δευτέρα τὴν ἡμερομηνίαν τῆς Μεταγραφῆς, ἡ τῆς ἐν τῷ περιθωρίῳ αὐτῆς σημειώσεως, ἡ τρίτη, τὸ εἶδος τῆς μεταγεγραμμένης πράξεως, ἡ σημειώσεως, καὶ ἡ τετάρτη, τὴν ἐν τῇ πράξει ἐνδιαλαμ-

θανομένην χρηματικὴν ἀξίαν, ἢ τὸ τίμημα. — Πᾶσα μεταγενεστέρα πράξις, ἀφορῶσα πρόσωπον ἔχον ἤδη ἰδίαν Μερίδα ἐν τῷ εὐρετηρίῳ, μνημονεύεται ἐν τῇ αὐτῇ Μερίδι. Εἰς τὰ τελευταῖα φύλλα τοῦ εὐρετηρίου ὑπάρχει ἀλφαβητικὸς πίναξ τῶν ὀνομάτων ὄλων τῶν ἔχόντων Μερίδα προσώπων μετὰ παραποιπῆς εἰς τὸν ἀριθμὸν τῆς Μερίδος ἐκάστου. Τὰ ὀνόματα γράφονται εἰς τὸν πίνακα τοῦτον, ἅμα παραχωρηθῆ εἰς αὐτὰ Μερὶς ἐν τῷ εὐρετηρίῳ.

4. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων βιβλίων ὁ ὑποθηκοφύλαξ ἔχει καὶ ἕτερον βιβλίον διὰ τὰς ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ 6 ἀρθροῦ τοῦ νόμου συντασσομένης ἐκθέσεις· τοῦτο δὲ θέλει χρησιμεύσει δι' ἅπαντας τοὺς εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ αὐτοῦ ὑποθηκοφύλακος ὑπαγομένους δήμους. Αἱ δὲ ἐκθέσεις γράφονται ἐν τῷ εἰρημένῳ βιβλίῳ κατὰ σειρὰν καὶ κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν χρονολογούμεναι καὶ ὑπογραφόμεναι παρὰ τοῦ ὑποθηκοφύλακος.

5. Ἄπαντα τὰ ἀνωτέρω βιβλία χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑποθηκοφύλακας παρὰ τοῦ Ἰπουργείου τῆς Δικαιοσύνης· εἰσὶ δὲ δεδεμένα καὶ μονογραφημένα, ὡς τὰ τῶν ὑποθηκῶν. Εἰς τὸ πρῶτον φύλλον ἐκάστου τόμου σημειοῦται τὸ εἶδος τοῦ βιβλίου, ὁ ἀριθμὸς τοῦ τόμου καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δήμου.

6. Ὁ αἰτῶν τὴν Μεταγραφὴν πράξεως ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ὑποθηκοφύλακος ἀποδείξιν βεβαιούσαν τὴν ἡμέραν τῆς ἐγχειρήσεως τῆς.

7. Ἐνεργηθείσης τῆς Μεταγραφῆς ὁ ὑποθηκοφύλαξ ἐπιστρέφει τὸ μεταγραφὴν ἐγγράφον, σημειῶν ἐπ' αὐτοῦ καὶ βεβαιῶν διὰ τῆς ὑπογραφῆς του, ὅτι μετεγράφη τὴν δεῖνα ἡμέραν, ὑπὸ τὸν δεῖνα αὐξοῦντα ἀριθμὸν, ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν δεῖνα Βιβλίου τῶν Μεταγραφῶν τοῦ δεῖνος δήμου.

Γ 2300000000 000 AD/Σίμωτος 1914
 42 Γενική τῆς 382. Νοσοκομ. Βερούνας

Σ. Περὶ τῆς δημοσιότητος καὶ τῆς φυλάξεως τῶν εἰρημένων βιβλίων, περὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν τε ἀντιγράφων καὶ τῶν περιλήψεων, καὶ περὶ τῆς εὐθύνης, τῆς πειθαρχίας, καὶ τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν κρατούντων τὰ βιβλία ταῦτα ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.

Β. Διάταγμα 1 Μαρτίου 1866. Περὶ ἰσχύος καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ τοῦ ἐν τῷ λοιπῷ Κράτει ἰσχύοντος νόμου περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων κλπ. *

Ἀπὸ τῆς 15 Ἀπριλίου ε. ε. λαμβάνουσι πλήρη ἰσχὺν ἐν ταῖς Ἰονίοις Νήσοις ὁ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρ. 1856 Νόμος περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων καὶ τῶν ἄλλων ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δ. καιωμάτων, καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Διάταγμα τῆς 31 Ὀκτ. 1856, ἓνα δὲ μῆνα πρὸ τῆς ἡμέρας ταύτης θέλουσι δημοσιευθῆ ἐν Ἑπτανήσῳ συγχρόνως μὲ τὸ παρὸν Διάταγμα.

(*) ΕφΚ. 1866 σελ. 127. ~

ΠΕΡΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΣ ΚΤΗΜΑΤΩΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

νόμος 21 'Ιουνίου 1837.— Περὶ διακρίσεως κτημάτων. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Περὶ διακρίσεως κτημάτων.

1. Κτήμα ὀνομάζεται πᾶν ὃ,τι ἤμπορεῖ νὰ ᾖναι ἀντικείμενον ἰδιοκτησίας δημοσίου ἢ ἰδιωτικῆς. Αὐστρ. Κ. 285.

2. Τὰ κτήματα εἶναι: Ἐνώματα ἢ ἀσώματα, ἀντικαταστατὰ ἢ ἀναντικατάστατα, κινήτὰ ἢ ἀκίνητα.

3. Ἐνώματον εἶναι πᾶν κτήμα τοῦ ὁποίου διὰ τῶν αἰσθητηρίων ἀντιλαμβανόμεθα, τὰ δὲ κτήματα τὰ μὴ ὑποπίπτοντα τῇ αἰσθήσει εἶναι ἀσώματα. Αὐστρ. Κ. 292.

4. Ἀντικαταστατὰ κτήματα εἶναι, ὅσα δύνανται ν' ἀποδοθῶσι δι' ἄλλων κτημάτων τῆς αὐτῆς ποσότητος καὶ ποιότητος· ἐκεῖνα δὲ τῶν ὁποίων ἢ ἀπόδοσις δὲν δύναται νὰ γενῆ δι' ἄλλων, ἀλλ' ἀποδίδονται αὐτὰ ταῦτα, καλοῦνται ἀναντικατάστατα. Αὐστρ. Κ. 391.

5. Τὰ κτήματα τὰ ἀνευ βλάβης τῆς οὐσίας αὐτῶν δυνάμεθα νὰ μεταφερθῶσιν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, λέγονται κινήτὰ· τὰ δὲ τῆς ἐναντίας ἰδιότητος, ἀκίνητα. Γαλλ. Κ. 528.

ΑΠ. 304 (1873). Τὸ δικαίωμα τῶν ἀναδεχθέντων τὴν κατασκευὴν σιδηροδρόμου εἶναι ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν καθαρώς κινήτὸν (διότι ὁ σιδηροδρόμος ἀνήκει εἰς τὸ Δημόσιον καὶ μόνον ἢ ἐφ' ὀρισμένον χρόνον ἀπόλαυσις τῶν κερδῶν αὐτοῦ παραχωρεῖται εἰς ἰδιώτας),

(*) ΕφΚ. 1837 σελ. 108. Ὁ παρῶν νόμος ἐλήφθη ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ καὶ τοῦ Αὐστριακοῦ Κώδικος.

τοῦ ὁποῖου ἢ πρὸς ἄλλους περὶ χωρῆσις ρυθμίζεται κατὰ τὰς περὶ συναλλαγῶν τῶν κινητῶν διατάξεις τοῦ νόμου. Οὐδαμῶς δὲ ἀπάρτεται πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας ὁ νόμος τῆς 22 Νοεμβρίου 1855 περὶ τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμου.

6. Κτήματα φύσει κινητὰ λογίζονται ἀκίνητα, ὅταν, ἢτοι δυνάμει τοῦ νόμου, ἢ τῇ προθέσει τοῦ ἰδιοκτήμονος, ἀποτελοῦν παρακολούθημα ἀκινήτου τινός. Γαλλ. Κ. 517, Αὐστρ. Κ. 293, 294.

7. Παρακολούθημα λέγεται πᾶν τὸ μετὰ κινητοῦ ἢ ἀκινήτου κτήματος εἰς διαρκῆ σύνδεσμον τεθειμένον εἶναι δὲ ὄχι μόνον τὸ προσαύξημα κτήματός τινος, ἐφ' ὅσον δὲν χωρισθῆ ἀπὸ τούτου, ἀλλὰ καὶ τὰ παραρτήματα, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γενῆ χρῆσις τοῦ κυρίου κτήματος, ἢ τὰ ὅποια ὁ νόμος ἢ ὁ ἰδιοκτήτης ἐπροσδιόρισεν εἰς διαρκῆ ὑπηρεσίαν (service) τοῦ κυρίου κτήματος.

8. Τοιαῦτα παρακολουθήματα ἀκινήτου κτήματος εἶναι ἰδίως τὰ ἑξῆς :

1) Πᾶν ὅ,τι εἶναι συμπεπηγμένον μετ' αὐτοῦ δὲν δύναται ν' ἀποχωρισθῆ, χωρὶς νὰ πάθῃ αὐτὸ συντριβὴν ἢ χειροτέρευσιν, ἢ χωρὶς νὰ διαρραγῆ ἢ νὰ χειροτερευθῆ τὸ μέρος τοῦ κτήματος, μετ' οὗ εἶναι συμπεπηγμένον, οἷον καὶ θρέπται καὶ εἰκόνες, ὅταν τὸ περίζωμά των ἀποτελῆ τὸ σῶμα μετὸν τοῖχον. Γαλλ. Κ. 525.

2) Τὰ φυτὰ, τὰ δένδρα, τὰ ὀπωρικά, οἱ δημητριακοὶ καρποὶ καὶ ὅσα ἡ γῆ παράγει χρήσιμα πράγματα ἐν ὅσῳ δὲν ἐκκοπῶσιν ἀπ' αὐτῆς. Γαλλ. Κ. 520.

3) Ὁ σίτος, ἡ ξυλική, ἡ φορβὴ καὶ πᾶν ἄλλο προῖόν καὶ συνειλεγμένον ἂν ᾖ, ἢ κόπροι, τὰ ζῶα καὶ τὰ ἐργαλεῖα καὶ σκευῆ, οἷον, ληνοί, λέβητες, ἄμβυκες, πίθοι, κάδδοι, σχοινία, ἄλυσσοι, πυροσβεστήρες, τὰ ἐκ κτήμα ἢ ἐργαστάσιόν τι ἀνήκοντα, καθ' ὅσον ὅλα ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖα, καὶ ἐξειδικιασμένως προσδιωρισμένα εἰς τὸ

τακτικὴν καλλιέργειαν τοῦ κτήματος, ἢ τὴν τακτικὴν χρῆσιν τοῦ ἐργοστασίου. Γαλλ. Κ. 524. Αὐστρ. Κ. 296—297.

4) Αἱ κυφέλαι τῶν μελισσῶν, αἱ περιστεραι τῶν περιστερῶνων, καθ' ὅσον εἶναι προσδιωρισμέναι εἰς κτήμα τι, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐν λίμναις ἰχθεῖς. Γαλλ. Κ. 524.

ΑΠ. 269 (1875). Οἱ καρποί, πρὶν ἢ συγκομισθῶσιν, εἰσι μέρος τοῦ ἀκινήτου, ὥστε πρὸ τῆς ἐκκοπῆς καὶ συγκομιδῆς αὐτῶν δὲν δύναται νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τρίτον ἢ κυριότης αὐτῶν κεχωρισμένως τοῦ κτήματος (ἄρθρ. 8 § 2 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου).

9. Ἡ οἰκοδομικὴ ὕλη ἢ ἐκ τῆς κατεδαφίσεως κτιρίου τινὸς προερχομένη, θεωρεῖται ἀκίνητος, ἐν ὅσῳ εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ τόπου τοῦ κατεδαφισθέντος κτιρίου· ἢ δὲ πρὸς κατασκευὴν ἢ ἐπισκευὴν κτιρίου τινὸς προσαχθεῖσα, εἶναι κινήτη, ἐν ὅσῳ ὁ ἐργάτης δὲν τὴν μεταχειρισθῇ εἰς οἰκοδομήν. Γαλλ. Κ. 532.

10. Ἐπιπλα καλοῦνται ἐκεῖνα μόνον τὰ κινήτα, ὅσα συντείνουσι εἰς χρῆσιν καὶ καλλωπισμὸν τῶν οἰκημάτων, οἶον, τάπητες, κλῖναι, καθήκλαι, καθρέπται, κρεμαστὰ ὠρολόγια (pendules), τράπεζαι, εἰκόνες, ἰχνογραφήματα, ἀγάλματα καὶ ἄλλα τοιαῦτα· ἀλλ' ὅχι καὶ αἱ τῶν τριῶν τελευταίων ἀντικειμένων συλλογαί, αἵτινες δύναται νὰ εὐρίσκωνται εἰς ἀποθήκας ἢ καὶ ἰδιαιτέρους θαλάμους. Γαλλ. Κ. 534.

11. Ἡ πώλησις ἢ δώρησις οἰκίας μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ περιλαμβάνει ὅλα τὰ κινήτα πράγματα, οὐχὶ ὁμῶς καὶ τὰ μετρητὰ χρήματα, οὐδὲ τὰς ὁμολογίας καὶ ἄλλα δίκαια, τὰ περὶ τῶν ὁποίων ἐγγραφα ἐμποροῦν νὰ ᾔναι κατατεθειμένα εἰς τὴν οἰκίαν. Γαλλ. Κ. 536.

12. Ὅλα τὰ δίκαια θεωροῦνται ὡς κτήματα κινήτα, ἐξαιρουμένων τῶν ἐπὶ τινος ἀκινήτου δουλειῶν, καὶ τῶν πρὸς διεκδίκησιν ἀκινήτου τινὸς ἀγωγῶν, ἅτινα θεωροῦνται ὡς ἀκίνητα. Γαλλ. Κ. 526.

ΑΠ. 298 (1898). Ἐπειδὴ, ἐκτιμῆσαν τὸ Ἐρετεῖον τὰς προσκομισθείσας ἀποδείξεις ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ, ἐδέχθη, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Τουρκικῆς κυριαρχίας ἰσχύει ἐν Ἀθῆναις διαρκῶς εἰς πολλὰς ποιοτάσεις ἐφαρμοσθέν ἴθιμον καθ' ὃ αἱ πλειοψηφίαι βουνῶν, ὧν τὰ ὕδατα καταρρέουν, ἀνήκουσιν εἰς τὸν κύριον τῶν ὑπωρειῶν, κατὰ τὸ κρατοῦν δ' ὡς νόμος Β. Διάταγμα 13 Φεβρ. 1835, τὰ ἔθιμα ὅσα πολυχρόνιος καὶ ἀδιάκοπος συνήθεια ἢ ἀποδείξεις δικαστικαὶ καθιέρωσαν, ὑπερισχύουσιν ὅπου ἐπεκράτησαν, κατὰ δὲ τὸ πνεῦμα τῆς διατάξεως ταύτης, οὐδεμίαν ποιοτήτος διακρίσιν, ἐπικρατέστερα εἰσὶ τὰ τοιαῦτα ἔθιμα καὶ ἂν ἀντίκεινται εἰς ἀπαγορευτικὸν τινα ἢ ἐπιτακτικὸν Νόμον· ὅθεν δεχθέν τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας, ὡς ἰσχύον τὸ ρηθὲν ἔθιμον, ὀρθῶς ἠρμήνευσε τὸν Νόμον αὐτὸν καὶ ἀπεφῆγατο μὴ ἀδέσποτον τὴν ἐπίδικον βουνωδὴν ἔκτασιν ἐν θέσει Πατήσια τῶν Ἀθηνῶν, ὡς ἀνήκουσαν κατὰ τὸ ἔθιμον αὐτὸ εἰς τὸν κύριον τῶν ὑπωρειῶν, οὐχὶ δ' ἡμαρτημένως ἐθεώρησεν ἀποκρουόμενον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἔθιμου ὡς ἐπικρατεστέρου τὸν τοῦ Δημοσίου ἰσχυρισμὸν περὶ νόμου Ὑθωμανικοῦ ὑπαγορευσαντος τὴν κτήσιν βουνῶν καὶ βραχωδῶν μερῶν ἀνεπιδέκτων ἀρτροιώσεως.

ΑΠ. 58 (1900) Ἐπειδὴ τὸ ρέον ὕδωρ, ὡς παγκοινὸν πράγμα, λόγῳ τῆς κατὰ φυσικὸν νόμον ἀεικινήσεως αὐτοῦ, εἰς οὐδένα τὴν ἀποκλειστικὴν δεσποτείαν δύναται νὰ ὑποταχθῇ καὶ ἀνεπίδεκτον ἐστὶ κυριότητος (Ν. 2.1 Παν. 1.8), μόνον δὲ δικαίωμα τῆς χρήσεως αὐτοῦ κτᾶται, ὡς αἱ περὶ τούτου διατάξεις τοῦ νόμου ὀρίζουσιν· ὅθεν τοῦτο καὶ τὸ ἐρετεῖον δεχθέν καὶ ἀποφηνάμενον τὴν προκειμένην ἀγωγὴν ἀστήρικτον νόμῳ, ὡς ἔχουσαν ἀντικείμενον ἐν τῇ βᾶσει καὶ τῷ αἰτητικῷ αὐτῆς τὴν κυριότητα καὶ διεκδικήσιν, οὐχὶ δὲ τὴν κτήσιν τοῦ ἐπίδικου ὕδατος, τοῦ ρέοντος ἐκ τοῦ Κηφισσοῦ ποταμοῦ, οὐδένα παρεβίασε νόμον.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ τὸ περὶ ἀποζημιώσεως κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς ἠτιολογημένως τὸ ἐρετεῖον ἀπέριψεν ὡς παρεπόμενον καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς μὴ νομίμου περὶ κυριότητος ὕδατος βᾶσεως στηριζόμενον, προβάλλει δὲ νῦν ὁ ἀντικεινόμενος, ὅτι ὁ ἐναγόμενος πωλῆσας τὴν κυριότητα τοῦ ἐπίδικου ὕδατος, μὴ δεκτικῷ τοιαύτης, ἐνέχεται ἀπέναντι τοῦ ἀγοράσαντος αὐτὸ καλῇ τῇ πίστει ἐνάγοντος, διὰ πᾶσαν ἐκ τῆς καθυστερησεως τοῦ ζημιῶν, πλην τοῦτο μεταβάλλον τὴν προεκτεθεισάν βᾶσιν τῆς ἀγωγῆς, ἀπαραδέκτον ἐλλείψει προδικασίας ἐστὶν (ἄρθρ. 188 καὶ 170 Π. Δικ.)

ΑΠ. 276 (1900). Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 12 τοῦ περὶ δικαίσεως κτημάτων Νόμου, ἅπαντα τὰ δίκαια, καὶ δὴ αἱ προσωπικὰ καὶ ἀπαιτήσεις, εἰσὶ κινήτᾳ, κατὰ δὲ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 568 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, ἅμα τῇ πτωχεύσει τοῦ συζύγου καὶ τῷ ἐντεῦθεν χωρισμῷ τῆς προικός, ἢ γυνὴ ἀναλαμβάνει αὐτοῦσιν ἅπαντα τὰ κινήτᾳ προικῶς αὐτῆς, ἐν οἷς ἀναγκαίως περιλαμβάνεται καὶ ἡ

διὰ τοῦ προικοσυμφώνου ὑπεσχημένη τῷ συζύγῳ, οὕτω δὲ καταβληθεῖσα αὐτῷ προῖξ, ἣτις οὕτως, ὡς αὐτοσίως ὑπάρχουσα, δύναται ν' ἐναληθῆ ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἡμαρτημένως ἄρα τὸ δικάσαν ἐφτεῖον ἀπέριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀνααιρεσιόντος ὡς νόμῳ ἀβασίμον, ἐπὶ τῇ ψευδεὶ ἐκδοχῇ τοῦ ρηθέντος ἄρθρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, ὡς μὴ ἔστιν περιλαμβανόμενος καὶ τὴν ἀπαίτησιν ὑπεσχημένης προίκος, καθ' ἃ μὴ ἀποτελοῦσαν κινήτῳ αὐτοσίω, καταστήσαν οὕτως ἀνααιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ τῶν κτημάτων, θεωρουμένων ὡς πρὸς τοὺς κυρίους αὐτῶν.

13. Τὰ κτήματα εἶναι, ἦτοι δημόσια ἢ ἰδιωτικά.

14. Δημόσια κτήματα, εἶναι ὅσα ἀνήκουν εἰς τὴν ἐπικράτειαν.

ΑΠ. 80 (1897). Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένων ἐγγράφων προτάσεων τοῦ ἀνααιρεσιόντος, ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν ἰσχυρίσθη οὗτος ὅτι ἡ ἐπίδικος ἀγωγή τοῦ Δημοσίου ἦτο ἄκυρος ἅτε μὴ περιέχουσα τὰ περιστατικά, ἐφ' ὧν τὸ Δημόσιον ἐστήριξε τὰς ἀξιώσεις του, ἦτοι ὅτι ὁ διεκδικούμενος ἄγρος, ἀνήκων πρῶτον εἰς Ὀθωμανούς, δὲν κατεῖχετο πλέον παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἢ μετ' αὐτήν, ἀλλὰ κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἢ ἐνστάσις δὲ αὕτη ἦτο οὐσιώδης, διότι, κατὰ τὰς συνθήκας καὶ τὰ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου καὶ 1 Ἰουλίου 1830 πρωτοκόλλα τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσίας, δι' ὧν ἀνεκηρύχθη ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκανονίσθησαν αἱ σχέσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου εἰς τὸ μέλλον, ὡς πρὸς τὰς πρῶτην ἐν Ἑλλάδι ἰδιοκτησίας τῶν Ὀθωμανῶν, μόνον αἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς υπογραφῆς τῶν πρωτοκόλλων τούτων μὴ παρ' Ὀθωμανῶν δεσποζόμεναι ἰδιοκτησίαι περιέρχονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ἐξ οὗ ἐπεταὶ ὅτι τὸ δημόσιον δὲν ἐγένετο γενικὸς τῶν Ὀθωμανῶν διάδοχος, ἀλλ' ἀπέκτησε τὴν κυριότητα ἐκείνων μόνον τῶν Ὀθωμανικῶν κτήσεων, αἱτινὰς μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἣ κατελήφθησαν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἢ ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τῶν πρῶτην κυρίων αὐτῶν Ὀθωμανῶν, καὶ δὲν κατεῖχοντο παρ' αὐτῶν τὸν ἰσχυρισμὸν ὅμως τοῦτον τοῦ ἀνααιρεσιόντος οὐδαμῶς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν οὐδ' ἐδίκασε τὸ Ἐφετεῖον, οὕτω δὲ παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 170 καὶ 533 τῆς πολ. Διονομίας, ὅπερ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 5 αὐτῆς, ἐπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως.

15. Αἱ ὁδοὶ καὶ ἀγυαί, αἱ διατηρούμεναι μ' ἔξοδα τοῦ δημοσίου ταμείου, οἱ δυνάμενοι νὰ κατασταθῶσι πλευστοὶ ποταμοὶ μὲ τὰς ὄχθας τῶν, οἱ αἰγιαλοὶ, οἱ λιμένες, οἱ ὄρμοι (rades), καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐπικρατείας ὅσα δὲν δύνανται νὰ γενῶσιν ἰδιοκτησία ἰδιωτικῆ, θεωροῦνται ὡς κτήματα δημόσια. — Ὅχθαι καὶ αἰγιαλοὶ, εἶναι ἡ περιστοιχοῦσα τὴν θάλασσαν ἢ τοὺς ποταμοὺς γῆ, καθ' ὅσον μέρος βρέχεται ἀπὸ τὰς μεγίστας, πλὴν συνήθεις ἀναβάσεις τῶν ὑδάτων, ἀλλ' ὄχι καὶ ἀπὸ τὰς ἐκτάκτους πλημμύρας. Γαλλ. Κ. 538.

ΑΠ. 92 (1856). Οἱ αἰγιαλοὶ δὲν εἶναι μὲν ἐκ τῶν ἰδίως ἀνήκοντων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, εἶναι ὅμως ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ, ὡς ἀνήκοντες εἰς τὴν γῆσιν ἀπάντων.

ΑΠ. 57 (1874). Δυνάμει τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐθνικοῦ πολέμου, ἡ ἑλληνικὴ Ἐπικράτεια ἐκτήσατο ὡς δημόσια καὶ ἀνήκοντα αὐτῇ ὅλα τὰ μέρη τῆς ἑλληνικῆς χώρας, ὅσα λόγῳ δημοσίας κυριότητος ἐκτάτο ἡ ὀθωμανικὴ Ἐπικράτεια, ἐπομένως καὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ ἂν ἔτι ὁ αἰγιαλὸς κατεῖχετο ἐπὶ τουρκοκρατίας παρ' ἰδιοῦ χριστιανοῦ, διότι οἱ αἰγιαλοὶ θεωροῦνται κτήματα δημόσια (ἄ.θρ. 15 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου καὶ Ν. 2 Βασ. 46. 3), ὅθεν τὸ Δημόσιον ἔχει διεκδικητικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ κατόχου αὐτῶν. (Βασ. 15 (2. 3).)

ΑΠ. 174 (1872). Οἱ ναοὶ, ὡς πράγματα ἑρᾶ καὶ ἐπομένως τοῦ θεοῦ δικαίου, δὲν δύνανται νὰ γένωσιν ἀντικείμενον ἰδιοκτησίας οὐδενός, ἐνόσω διατηροῦσι τὴν ἰδιότητα ταύτην, δύνανται ὅμως νὰ γένωσιν ἀντικείμενα ἰδιοκτησίας τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν κυριότητα ναοῦ τινος ὡς νομικοῦ προσώπου καὶ μὴ χρήσιμα εἰς τὴν θεῖαν λατρείαν πράγματα, ἔτι καὶ τὰ συνεχόμενα καὶ ἀνασπᾶστως ἠνωμένα μετὰ τοῦ ναοῦ, ὅποια εἰσὶ καὶ αἱ ἀποθήκαι, αἱ ἀποτελούμεναι ἐκ τῶν κενῶν τῶν ὑπογεῶν θόλων, τῶν στηριζόντων τὸ οἰκοδόμημα τοῦ ναοῦ καὶ χρησιμεύουσαι ὡς ἐμπορικῶν καταστήματα εἰς τοὺς ἐνοικιάζοντας αὐτά.

ΑΠ. 205 (1880). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ νόμου τῆς 21 Ἰουνίου 1836 περὶ διακρίσεως κτημάτων, αἱ περιστοιχίζουσαι τὴν θάλασσαν γαῖαι, καθ' ὅσον μέρος βρέχονται ἀπὸ τὰς μεγίστας πλὴν συνήθεις ἀναβάσεις τῶν ὑδάτων, θεωροῦνται ὡς δημόσια κτήματα, ἐπομένως οἱ αἰγιαλοὶ θεωροῦνται κατεχόμενοι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

ΑΠ. 157 (1885). Ἐκ τοῦ Ν. 2 § 20—22 Π. (43.8) καὶ Ν. 7 Βασ. (58.8) σαφῶς συνάγεται, ὅτι τῶν μὴ ἰδιωτικῶν ὁδῶν ἢ χρήσις κοινὴ τοῖς πᾶσιν ἐστὶν καὶ ἐπομένως ἕκαστος δικαίωμα εἰς χρῆσιν τῆς ὁδοῦ ἔχων δικαιούται ν' ἀπαιτήσῃ δικαστικῶς τὴν ἀνθρώ-

ειν πάσης βλάβης τῆς ὕδου καὶ τὴν ἄρσιν παντός κωλύματος τῆς ἐλευθέρως διόδου ἀνευ διακρίσεως προσκαίρου ἢ διαρκούς κωλύματος.

ΑΠ. 56 (1883). Οἱ αἰγιαλοὶ θεωροῦνται δημόσια κτήματα (νόμου διακρίσεως κτημ. ἄρθρ. 15), νομίμως δὲ πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐπ' αὐτῶν ἀξιομένης νομῆς τοῦ ἐνάγοντος παρεμβαίνει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου.

ΑΠ. 14 (1890). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ νόμου περὶ διακρίσεως κτημάτων, ἐκτὸς ἄλλων κτημάτων τοῦ Δημοσίου, ἀνεπίδεκτοι ἰδιωτικῆς κτήσεως εἰσὶ καὶ οἱ αἰγιαλοὶ, τοιούστιν ἢ περιστοιχοῦσα τὴν θάλασσαν γῆ, καθόσον μέρος βρέχεται ἀπὸ τὰς μεγίστας πλὴν συνήθεις ἀναβάσεις τῶν ὑδάτων ἀνευ ἐκτάκτων πλημμυρῶν, τὴν τοιαύτην δὲ βιόσθητα μέρους γῆς παρὰ τὴν θάλασσαν, ἀμφισβητουμένην, δὲν ἀποδεικνύει νομίμως ἀπλή τοῦ δικαστοῦ αὐτοψία, διότι ἡ στιγμήα αὐτοῦ ἀντ'ληψίς δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ τὰς ἐκάστοτε διαφόρους τῶν ὑδάτων ἀναβάσεις, ὅπως ὄρισῃ τὰς μεγίστας πλὴν συνήθεις ἐκ τούτων.

ΑΠ. 425 (1893). Ὁ αἰγιαλὸς τῆς θαλάσσης, κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου καὶ τὰς διατάξεις § 1 Εἰσηγ. (2.1) Ν. 2 § 1 Π. (1.8), εἶναι ἀνεπίδεκτος ἀποκλειστικῆς νομῆς προσώπου τινός, εἶναι πρᾶγμα ἐκτὸς συναλλαγῆς κοινὸν τοῖς πᾶσι, καὶ τοιοῦτον ὄν δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν νομὴν τινός, καθόσον τότε καύει τοῦ νὰ ἦναι τοῖς πᾶσι κοινόν, ἤτοι ἡ ἀποκλειστικὴ νομὴ καὶ χρῆσις ὀρισμένου προσώπου εἶναι ἀσυμβιβαστος πρὸς τὴν ιδιότητα τοῦ κοινοῦ τοῖς πᾶσι.

ΑΠ. 272 (1854). Ἐκ τοῦ συνδ. τῶν Ν. 13 καὶ 49 Βασ. (50.1) πρὸς τὰς § 1 καὶ 5 Εἰσ. (2.1) συνάγεται, ὅτι ὁ κτιζὼν ἐπὶ αἰγιαλοῦ δεσπόζει τοῦ κτιζομένου καὶ ἔχει τὴν διεκδικητικὴν κατὰ τρίτων ἀγωγὴν, ὅταν ἀδεία ἢ ἐγκρίσει τῆς ἀρχῆς ἔκτισεν.

ΑΠ. 235, 236 (1866) 248 (1891) 197 (1892) 425 (1893). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ νόμου περὶ διακρίσεως κτημάτων, ἡ περιστοιχοῦσα τὴν θάλασσαν γῆ, ἐφ' ὅσον μέρος βρέχεται ἀπὸ τὰς μεγίστας πλὴν συνήθεις ἀναβάσεις τῶν ὑδάτων, ὡς αἰγιαλός, ἀνεπίδεκτος ἐστὶν ἰδιωτικῆς κτήσεως, ἐπομένως καὶ νομῆς, ἀλλ' ἅμα διὰ χειροποιήτου ἔργου, εἴτε ἐκ φύσεως ἔπαυσε νὰ ἦναι αἰγιαλός, τὸ μέρος τοῦτο ὡς κτῆμα τοῦ FISCUS καὶ οὐχὶ δημοσίου, δεκτικόν ἐστὶν ἰδιωτικῆς κτήσεως καὶ νομῆς.

ΑΠ. 196 (1867). Προκειμένου περὶ χρήσεως ρεάντος ὕδατος, ὅστινος δύναται κατὰ νόμον νὰ γείνη χρῆσις ὡς κοινῆς πράξεως καὶ παρ' ἄλλου, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ κεκτῆμένον προνόμιον, ἢ καὶ παρ' ἄλλου γενομένη χρῆσις δὲν ἐμποδίζει τὸν προχρησάμενον νὰ ἐξακολουθῇ ποιούμενος ἴσῃν χρῆσιν Ν. μον. § 1—3 Π. (43.13) Ν. 1 § 41—43 Π. (43 20).

ΑΠ. 3 (1887). Τὸ δημοτικὸν ὕδωρ εἶναι ἀναπαλλοτριωτόν, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται κατὰ νόμον (Εἰσ. πρ. § 1 (2.1) Ν. 2 § 1

Π. (1.8) Βασ. α' καὶ β' (46.4) Ν. 30 § 1 καὶ 3 Π. (41.2) Ν. 100 Κώδ. (11.42) Βασ. β' (58. 14) ν' ἀποκτηθῆ ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα παρ' ἰδιώτου δι' ἀσπδήποτε νομῆς.

ΑΠ. 493 (1852). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου, συνδ' πρὸς τὴν § 2 τῶν Βίσηγ. (2. 1), οἱ λιμένες θεωροῦνται μὲν ὡς δημόσια κτήματα, δὲν ὑπάρχοντα ὁμοίως εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄστ. δίκαιον ἐννοουμένην κυριότητα, οὔτε τοῦ Δημοσίου, ὡς νομικοῦ προσώπου, οὔτε τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλ' ἢ μὲν χρήσις αὐτῶν εἶναι ἐλευθέρα ταῖς πᾶσιν ἐν τῇ πολιτεῖα, ἢ δὲ ἐφορεία καὶ συντήρησις ἐν γένει, ἢ προστατευτικὴ ἐπὶ αὐτῶν ἐξουσία καὶ ἡ κατοχὴ, ἀνήκουσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καθὼ ἀντιπρόσωπον τῆς ἐθνικῆς ὀλομελείας, τοῦτ' αὐτὸ δὲ ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸν πυθμένα τῶν λιμένων.

ΑΠ. 40 (1880). Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ρωμαϊκοῦ καὶ βυζαντινοῦ δικαίου, ἢ παρὰ ποταμοῦ ἐγκαταλειπομένη κοίτη ἀνήκει εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς τῆς παρακειμένης ὄχθης αὐτοῦ. ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῆς ἰδιοκτησίας τῶν, κατὰ μῆκος τῆς ὄχθης, καὶ καθ' ὅσον προσεγγίζει εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἑτέραν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ ἐκ τῆς κατὰ μέσον τῆς κοίτης διερχομένης γραμμῆς. Τὰ αὐτὰ ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν σχηματιζομένων ἐν τοῖς ποταμοῖς νήσων· ἐξαιρέσις δὲ τούτων γίνεται ὅταν, τοῦ ποταμοῦ συνεχῶς μεταβάλλοντος ρεῖθρον, ἢ μνήμη τῆς ἰδιοκτησίας τῆς τελευταίου ἐγκαταλειφθείσης κοίτης σώζεται, καθ' ἣν περίπτωσιν ὀρίζεται, ὅτι αὕτη ἀνήκει εἰς τοὺς παλαιούς αὐτῆς ἰδιοκτητὰς· Ν. 7 § 3 καὶ 5 Π. (41.1) Ν. 6 § 4 καὶ 6 Βασ. (50.1). Τούτων δ' ἐναντία δὲν ὤρισεν ὁ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμος τῆς 31 Ἰουνίου 1837 ἢ μόνον ὡς πρὸς τὴν κοίτην καὶ τὰς ὄχθας τῶν δυναμένων νὰ κατασταθῶσι πλευστῶν ποταμῶν (ἄρθρ. 15), ὁρίσας ὅτι εἰσὶ κτήματα ἐθνόσια, ἀφῆκε δ' ἐν ἰσχύϊ τὰς διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου κατὰ τὰ λοιπὰ· ἀφοῦ δὲ κατ' αὐτὰς δὲν εἶναι ἡ κοίτη τῶν μὴ πλευστῶν ποταμῶν ἀδέσποτος, ἀλλ' ἀνήκει τοῖς ἰδιοκτηταῖς τῆς παρακειμένης ὄχθης, εὐθύς ἅμα ἐγκαταλείφθη ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτῶν τὸ ἄρθρ. 16 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ὃ τὰ ἀδέσποτα ἀνήκουσι τῷ Δημοσίῳ.

ΑΠ. 47, 48 (1881). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου, δημόσιοι εἰσὶν οἱ δυνάμενοι νὰ κατασταθῶσι πλευστοὶ ποταμοὶ μετὰ τῶν ὄχθων τῶν διαλαμβάνοντος δὲ τοῦ νόμου περὶ ποταμῶν δυναμένων νὰ κατασταθῶσι πλωτῶν, καὶ μέρος τῆς περιουσίας τοῦ Δημοσίου χαρακτηρίζοντος τὴν κοίτην καὶ τὰς ὄχθας τῶν τοιούτων ποταμῶν, ἐπεταί, ὅτι ὡς πρὸς τῶν ἄλλων ποταμῶν καὶ χειμάρρων τὰς ὄχθας καὶ τὴν κοίτην ἀφῆκεν ἰσχυούσας τὰς διατάξεις τοῦ Ρωμ. δικαίου, Ν. 7 § 5 Π. (41. 1) Π. 1 § 1—4 Π. (43. 12), καθ' ἃς ἢ παρὰ τῶν ποταμῶν ἐγκαταλειπομένη κοίτη ἀνήκει εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς τῆς παρακειμένης ὄχθης, καὶ οὐδόπως καθιερῶνται

ἡ κυριότης τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῆς ἐγκαταλειπομένης κοίτης τῶν χειμάρρων.

ΑΠ. 327 (1884). Κατὰ τοῦ; Ν. 1 § 15 καὶ Ν. 2 Π. (43.12), ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας νὰ ποιῶνται χρῆσιν τοῦ ποταμίου ὕδατος, παραχεύοντες αὐτὰ εἰς τὰ παρακείμενα κτήματα τῶν (π. γ. πρὸς κίνησιν ὑδρομύλου), ἐφ' ὅσον δὲν βλέπεται ἡ πλωϊμότης τοῦ ποταμοῦ, οὐδὲ ὑπάρχει ἀπαγόρευσις διοικητικῆ. Ὅθεν ἐκ τοῦ ὅτι εἰς παραποτάμιος ἰδιοκτῆτης ἔχει ὑδρομύλην, ποιούμενος χρῆσιν τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, οὐδαμῶς κωλύεται ὁ κύριος ἐτέρου παρακειμένου κτήματος νὰ ποιῆται χρῆσιν τοῦ ποταμίου ὕδατος πρὸς κίνησιν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ὑδρομύλου.

ΑΠ. 188 (1886). Ὁ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμος (ἄρθρ. 15) κατέταξε μὲν εἰς τὰ δημόσια κτήματα τοὺς ποταμούς, οἵτινες εἶναι δυνατόν νὰ κατασταθῶσι πλειστοί, οὐδένα ὅμως κανόνα ἔθετο καθιστώντα τὸ δυνατόν τῆς ιδιότητος ταύτης ἐκ τῶν προτέρων βέβαιον καὶ ἀναμφισβήτητον, ἀλλὰ κατέλιπε τοῦτο εἰς συγκεκριμένην ἐκαστοῦ ἀναζήτησιν, κατὰ τοὺς κοινούς περὶ ἀμφισβητούμενων πραγμάτων κανόνας. Ὅθεν ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ποταμὸς εἶναι ἀέναος, δὲν ἔπεται ἄνευ ἄλλης ἀποδείξεως, ὅτι δύναται νὰ καταστῆ πλειστατός.

ΑΠ. 283 (1882). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου, δημόσιοι εἶναι καὶ οἱ δυνάμενοι νὰ κατασταθῶσι πλειστοί ποταμοὶ καὶ αἱ ὄχθαι τῶν. Οὗτοι καθὼς καὶ οἱ πλειστοὶ εἰσὶ μὲν κοινῆς χρήσεως (Νόμ. 3 § 1 Πανδ. 43. 2 καὶ 24 προσιμ. 39. 2) καὶ ἕκαστος δύναται νὰ μεταχειρισθῆ τὸ ὕδωρ αὐτῶν παντοιοτρόπως καὶ ἰδίως ὡς μέσον συγκοινωνίας, ἀλλ' ἀπηγορευμένη εἶναι ἡ κατασκευὴ ἢ ἡ τοποθέτησις ἐν τῷ ποταμῷ ἢ τῇ ὄχθῃ ἔργου ἐμποδίζοντος τὴν ἀνεπηρέαστον χρῆσιν αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ἀυθαίρετος μετακίνησις τοῦ ροῦ αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον 1 Πανδ. 43. 12 καὶ τὸ ἄρθρ. 13 § 34 τοῦ ἀπὸ 5 Δεκ. 1845 Διαιτήματος περὶ καθηκόντων Νομαρχῶν ἔχοντος ἰσχύν νόμου. Ἐπίσης δὲ κατὰ τὸ ἄρθρ. 13 § 48 τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ τὸ ἄρθρ. 76 τοῦ ἀπὸ 13 Δεκ. 1836 περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας, ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις μύλου ἢ γεφύρας, περιφράγματος, ἢ τεχνουργείου ἐπὶ δημοσίου ποταμοῦ, αἱ διατάξεις δὲ αὐταὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νεωτέρων νόμων ἐτροποποίησαν κατὰ τοῦτο τὰς σχετικὰς περὶ χρήσεως τῶν δημοσίων ποταμῶν διατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικαίου· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπομένως ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἑσπετῶν ἀποφηναμένη ὅτι καὶ ἂν δύναται νὰ καταστῆ πλειστατός ὁ ποταμὸς Λαδαν, ἐξ οὗ οἱ ἐναχόμενοι ἀδελφοὶ Ρ. λαμβάνουν τὸ πρὸς κίνησιν τοῦ ὑδρομύλου τῶν ὕδωρ, καὶ θεωρηθῆ ἄληθής ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς τοῦ Δημοσίου, ὅπερ ἀμφισβητοῦν οἱ ἐναχόμενοι, οὐχ ἤτιον καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει συγχωρεῖται κατὰ τοὺς ἐν αὐτῇ παρατιθεμένους νόμους Πανδ. 2 (43, 2.) καὶ Κωδ. Νόμ. 10 (3, 43) ἡ χρῆσις τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ πρὸς κίνησιν ὑ-

δρομόλου, ἀφού δὲν ἰσχυρίζεται τὸ Δημόσιον ὅτι χάριν γενικωτέρου συμφέροντος περιωρίσθη ἡ χρῆσις αὐτοῦ, καὶ συνεπῶς θεωρήσασα μὴ βάσιμον τὴν ἀγωγήν τοῦ Δημοσίου κατὰ τὰ εἰρημένα, καθόσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν βίαιον αὐτῆς, ἤτοι τὸ δικαίωμα τοῦ Δημοσίου νὰ ἔχῃ τὴν ἀνεπιληπτον κυριότητα καὶ χρῆσιν τοῦ ὕδατος τοῦ εἰρημένου ποταμοῦ, καὶ ἐπικυρώσασα κατὰ τοῦτο τὰς ὑπ' ἀριθ. 349 ἔτους 1875 καὶ 245 ἔτους 1876 ἀποφάσεις τῶν ἐν Τριπόλει Πρωτοδικῶν, ἐφήρμοσε κακῶς τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος διατάξεις τοῦ Ρωμ. νόμου, τροποποιηθείσας διὰ τῶν ὡς εἴρηται, νεωτέρων, συνάμα δὲ παρεδίωξε καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις τῆς Πολ. Δικον., παραλείψασα νὰ διατάξῃ τὴν ἀποδείξιν τοῦ εἰρημένου ἰσχυρισμοῦ, ἀφού ἦτο οὐσιώδης κατὰ τὰ ἐκτεθέντα καὶ ἡμφισθητήθη, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις.

ΑΠ 56 (1883). Ἀφού ὁ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι ὁ νόμιμος ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν διεξαγωγήν πασῶν τῶν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀναγομένων δικῶν, καὶ ἀφ' οὗ (καὶ ἐν τῇ περιπτώσει θεωρήθη ὅτι ἡ προκειμένη παρέμβασις τοῦ Δημοσίου εἰριδεταὶ ἐπὶ μόνου τοῦ ἐπιδοθητικοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ὅτι τὸ ἐπίδικον ἐστὶν αἰγιαλός, καίτοι ἀξιοῖ ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐπίδικου βάλτου ὡς τοιοῦτου ἐξήσκει πράξεις νομῆς) κατὰ τὸ ἀρθρ. 15 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου, οἱ αἰγιαλοὶ θεωροῦνται ὡς δημόσια κτήματα, νομίμως πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀξιουμένης νομῆς τοῦ ἐνάγοντος παρενέθη ὁ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν καὶ οὐχὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἐσφαλμένως ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν, καὶ μὴ βάσιμος ἡ σχετικὴ ἔκτασις ἀπαρδέκτου τῆς παρεμβάσεως τοῦ Δημοσίου. Ἰσχυρισμένου ἐπιδοθητικῶς τοῦ Δημοσίου ὅτι τὸ ἐπίδικον αἰγιαλός ἐστὶν ἡγαυὸν περιβρέεται ὑπὸ τῶν μεγίστων πλὴν συνήθων ἀναβάσεων τῆς θαλάσσης, ὁρῶς τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 90 τοῦ 1865 ἀποφάσεώς του διετάξε τὴν ἐμάρτυρον περὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἀποδείξιν, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 6 τοῦ 1867 καὶ πραγματοποιημοσύνην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπιδείξεων, ἃς ἤθελον ποιήσει οἱ ἐπὶ τοῦ μνησθέντος θέματος ἐξετασθέντες μάρτυρες πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἐκτάσεως, ἣν περιβρέχουσι αἱ μέγιστα ἀλλὰ συνήθεις ἀναβάσεις τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης καὶ βάσιμον τὸ σχετικὸν παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος, διότι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν ἀνάγεται ἀποκλειστικῶς εἰς ζήτημα κυριότητος, μὴ ἐξεταζόμενον ἐν τῇ περὶ νομῆς δίκῃ, ἀλλὰ συντελεῖ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς ἀπόκρουσιν τῆς ἀξιουμένης νομῆς τοῦ ἐνάγοντος, καθόσον ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, μὴ δυναμένου γενέσθαι ἰδιοκτησίαν ἰδιωτικὴν, δὲν χωρεῖ καὶ νομῆ, ἀνεπιδέκτων δυνῶν τοιαύτης τῶν τοιοῦτων κτημάτων τοῦ Δημοσίου.

ΑΠ. 327 (1884) Κατὰ τοὺς Νόμους 1 § 15 καὶ 2 Πανθ. (43, 42), ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας νὰ ποιῶνται χρῆσιν τοῦ ποταμοῦ ὕδατος παροχετεύοντες αὐτὸ εἰς τὰ παρακείμενα κτήματά των, ἐφ' ὅσον δὲν βλάπτεται ἡ πλωϊμότης τοῦ ποταμοῦ, οὐδὲ ὑπάρχει

ἀπαγόρευσις διοικητική· συνωδὰ ἄρα ταῖς διατάξεσι ταύταις ὁ ἀναιρεσειῶν ἔχων ιδιόκτητον παραποτάμιον μύλον ἐδύνατο νὰ ποιῆται χρῆσιν τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ διοχετεύων αὐτὸ διὰ σωλῆνων πρὸς κίνησιν τοῦ ὕδρομύλου του. Ἐφοῦ ὅμως, ὡς παραδέχεται τὸ Ἐφετεῖον, ὁ μὲν ὕδρομυλος τοῦ ἀναιρεσειόντος πρὸ πολλῶν ἐτῶν κατέπεσεν, οἱ δὲ διοχετευόντες τὸ ὕδωρ σωλῆνες κατεστράφησαν καὶ δὲν ἦτο ἐφικτὴ πλέον εἰς αὐτὸν ἡ χρῆσις τοῦ ὕδατος, οὐδὲν δικαίωμα αὐτοῦ προσέβαλεν ὁ ἀναιρεσιβλήτος ἀποπειραθεὶς διὰ νέου αὔλακος νὰ διοχετεύσῃ τὸ ὕδωρ εἰς τὸν ὕδρομυλὸν του, καθόσον καὶ οὗτος κατὰ τοὺς ἀνωτέρω νόμους εἶχε τὸ αὐτὸ δικαίωμα χρήσεως τοῦ ποταμίου ὕδατος, ιδιοκτητῆς ὢν παρακειμένου κτημάτος.

ΑΠ. 598 (1891). Κατὰ Νόμον, μόνον ἐφ' ὅσον ἐγίνωσκε τὸ Δημοσίον, ὅτι τὸ ἐκποιούμενον ὑπ' αὐτοῦ ἦτο ἐκτὸς συναλλαγῆς, εὐθύνεται διὰ τὸ ἐκ τῆς τοιαύτης ἀκύρου συμβάσεως διαφέρειν, τοῦ ἀγοραστοῦ (ἐνάγοντος), ἕνεκα τοῦ δόλου του, μὲ τὴν ἀπόδειξιν δὲ ταύτην πρέπει νὰ βαρυνθῇ ὁ προτείνων αὐτὴν ἐνάγων, χρώμενος καὶ τῷ μαρτυρικῷ μέσῳ διὰ τὸ ἀνεφικτὸν τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως. Ἐπίσης ἀντικείμενον ἀποδείξεως, πρέπει νὰ καταστῇ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου προτεινόμενον ἀμφισβητούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἤδη ἐκκαλούντος, ὅτι οὗτος, καὶ ὅτε ἠγόρασε τὸ ἐπίδικον καὶ ὅτε ἤγειρεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἀνωτέρω μνημονευομένην οἰκοδομήν, διετέλει ἐν γνώσει ὅτι τὸ ἐκποιηθὲν ἦτο αἰγιαλός, ὡς τείνον εἰς ἀπόκρουσιν τῆς ἀνωτέρω ρηθείσης εὐθύνης τοῦ Δημοσίου, διότι τῆς τοιαύτης τοῦ ἀγοραστοῦ γνώσεως ὑπαρχούσης κατὰ τὴν πώλησιν καὶ ἐνεργούντος οὕτω καὶ αὐτοῦ ἐν δόλῳ κατ' αὐτὴν, δὲν παραγεται αὐτῷ δικαίωμα ἀπαιτήσεως διαφέροντος ἕνεκα τοῦ συμψηφισμοῦ τοῦ δόλου, καὶ ἡ μετὰ τὴν πώλησιν δέ, ἀλλὰ πρὸ τῆς ρηθείσης οἰκοδομῆς τοιαύτη τοῦ ἐνάγοντος γνώσις ἀποκλείει ἐπίσης τὴν εὐθύνην τοῦ Δημοσίου, διότι ἡ οἰκοδομή, ἐξ ἧς ἡ ζημία κατὰ τὴν ἀγωγὴν πηγάζει, εἶναι πρᾶξις τοῦ ἐνάγοντος, τὴν ὅποιαν, ἐφ' ὅσον ἐγίνωσκεν οὗτος τὴν ρηθείσαν ἰδιότητα τοῦ ἐπ' οὗ ἡ οἰκοδομὴ γηπέδου, ἠδύνατο καὶ ἠφείλε μάλιστα νὰ παραλείψῃ· οὕτω δὲ ὑποτιθεμένης ἀληθοῦς τῆς τοιαύτης γνώσεώς του, ὁ ἐνάγων αὐτὸς ἐγένετο παραίτιος τῆς τοιαύτης βλάβης του, μὴ δικαιούμενος ἕνεκα τούτου εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν κανὼνα τοῦ δικαίου ὅτι ἐὸ ἐξ οἰκείου ἀμαρτήματος ζημιούμενος οὐ δοκεῖ ζημιούσθαι».

16. Ὅλα τὰ παρ' ἰδιωτῶν, ἢ κοινοτήτων μὴ δεσποζόμενα, δηλαδή ὅλα τὰ ἀδέσποτα, καὶ τὰ τῶν ἀκλήρων ἀποθανόντων κτήματα ἢ τὰ ἐγκαταλελειμμένα ἀπὸ τῶν κληρονόμων κτήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχουν ἄλλων ἀποδεδειγμένα ἀπαιτήσεις, ἀνήκουν εἰς τὸ δημόσιον. Γαλλ. Κ. 539.

ΑΠ. 171 (1872). Τὸ Δημόσιον, δυνάμει τοῦ δικαιώματος τοῦ πολέμου καὶ τοῦ πρωτοκόλλου τῶν συμμάχων Δυνάμεων, καθίσταται κύριον τῶν ναῶν, ὅσοι ἐπὶ τουρκοκρατίας ἦσαν ἰδιοκτησία τῆς Ὀθωμανικῆς κοινότητος, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἰσχύει τὸ δίκαιον τῆς ὑποστρεφῆς (Jus postliminii).

ΑΠ. 26 (1900). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δέχεται ὅτι ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγή τοῦ ἀνααιρεθέντος διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου ἀφαιρῶσιν τοῦ ὕδατος τοῦ Κηφισσοῦ, ἐξ ἧς προέκυψεν ἡ ἐν αὐτῇ ὀριζομένη ζημία, ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἐξ ἀμνημονεύτου χρόνου χρήσεως τοῦ ὕδατος τούτου πρὸς ἀρδεύσιν τοῦ κτήματος αὐτοῦ, ἀλλ' ἀποφαίνεται ὅτι μόνη ἡ ἐξ ἀμνημονεύτου χρόνου ἀρχαιότης δὲν παράγει κατὰ νόμον δικαίωμα· οὕτω δὲ ψευδῶς ἠρμήνευσε τὸν Νόμον 3 ε 4 (43.20), καθ' ὃν ἐπὶ τοῦ ρεόντος ὕδατος ἀποκτᾶται δικαίωμα διὰ τῆς ἐξ ἀμνημονεύτου χρόνου χρήσεως αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν.

17. Αἱ πύλαι, τὰ τείχη, αἱ τάφροι καὶ αἱ ἐπάλξεις, καὶ ἐν γένει τὰ ὀχυρώματα τῶν φρουρίων ἢ ἄλλων πολεμικῶν χωρίων, ἀποτελοῦν μέρος τῆς δημοσίου κτήσεως. Γαλλ. Κ. 540.

18. Ἐπίσης τὰ γήπεδα, τὰ ὀχυρώματα καὶ αἱ ἐπάλξεις τῶν χωρίων, τὰ ὅποια δὲν εἶναι πλέον χωρία πολεμικά, ἀνήκουν εἰς τὸ δημόσιον, ἐὰν ἐγκύρως δὲν ἀπηλλοτριώθησαν, ἢ δὲν ἐγειναν ἰδιοκτησία ἰδιωτικῆ διὰ παραγραφῆς. Γαλλ. Κ. 541.

19. Ἰδιωτικὰ κτήματα εἶναι τ' ἀνήκοντα εἰς ἓν, ἢ καὶ πλείω, κατὰ μέρος ἄτομα, ἢ εἰς κοινότητά τινα.

20. Κτήματα κοινότητος εἶναι τ' ἀνήκοντα εἰς τὸ σύνολον ἀνθρώπων, ἀποτελούντων ἐν ἰδανικόν πρόσωπον, καὶ οὐχὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὰ ἄτομα, ἐξ ὧν σύγκειται τὸ ἰδανικόν πρόσωπον. Γαλλ. Κ. 542.

21. Αἱ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἀποκτᾶται, διατηρεῖται καὶ μεταδίδεται ἐγκύρως ἡ ἰδιοκτησία τῶν κτημάτων ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ περιεχόμενα διατάξεις, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ δημόσια κτήματα, καθ' ὅσον εἰδικοὶ νόμοι δὲν διατάττωσιν ἄλλως περὶ τῆς διοικήσεως τῶν κτημάτων τούτων.

22. Δίκαια ἐγκείμενα εἰς τὸ κτῆμα εἶναι τὰ τῆς διακατοχῆς, τῆς ἰδιοκτησίας, τῆς κληρονομίας, τῶν δουλειῶν, τῆς ὑποθήκης καὶ τοῦ ἐνεχύρου. Αὐστρ. Κ. 308.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

**ΕΘΝΙΚΑΙ ΓΑΙΑΙ
ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΕΦΥΤΕΥΜΕΝΩΝ**

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Σημείωμα.

*Αμα τῆς συστάσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου αἱ ἀνήκουσαι τῶ Τουρκικῷ Δημοσίῳ γαῖαι ὡς καὶ αἱ ἐγκαταλειφθεῖσαι ὑπὸ τῶν Τούρκων περιῆλθον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου. Οὐχ ἤττον πολλάς τούτων οἱ Ἕλληνες δι' ἐμφυτεύσεων ἐκαλλιέργουν καὶ ἐκαρπούντο εἴτε πληρώνοντες τῷ Δημοσίῳ εἴτε μὴ. Διὰ τοῦ Νόμου τῆς 15 Ἰανουαρ. 1837 ἐγένετο Νομοθετικὴ πρόνοια περὶ τούτου ἀλλ' ὁ Νόμος ἐν τῇ πρακτικῇ ἐδείχθη ἀνεφάρμοστος. Τελευταίον διὰ τοῦ Νόμου τῆς 24 Μαρτίου 1871, ὃν κατήρτισεν ὁ Σωτηρόπουλος, ἐγένετο ριζικωτέρα λύσις τοῦ ζητήματος. Οὐχ ἤττον καὶ σήμερον πολλὰ ἀπαντῶσιν ἄτοπα τῆς Νομοθετικῆς δεόμενα μερίμνης.

Ἐνταῦθα προτάσσομεν ἀποφάσεις τινὰς δικαστικὰς διὰ τὰ πρὸ τοῦ Νόμου τῆς 15 Ἰαν. 1837 καὶ τὰ κατὰ τὸν Νόμον τοῦτον.

ΑΠ. 100 (1900). Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 25 τοῦ Διατάγματος τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1833, καθ' ἣν τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον κρατεῖ κατὰστιχον, ἐν ᾧ καταγράφει τὰς πωλήσεις τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, τὰ δὲ δοθησόμενα εἰς τοὺς ἀγοραστὰς ἔγγραφα ἰδιοκτησίας πρέπει νὰ ᾖναι ἐπικεκυρωμένα διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ προέδρου τοῦ Συνεδρίου, ἐφωδιασμένα μὲ τὸν ἀριθμὸν τοῦ καταστήτου καὶ ἐὰν εἰς τὰς πωλήσεις δὲν ἐτηρήθησαν οἱ γενικοὶ κανονισμοί, δὲν ὑπογράφει ὁ πρόεδρος, ἀλλ' ἀναφέρει εἰς τὸν Βασιλέα ἐντὸς 24 ὡρῶν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συνεδρίου, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἐθνικῶν κτημάτων, παραδοθησομένων λόγῳ προικοκτησίας κατὰ τὸ διάταγμα τῆς 26 Μαΐου 1835, μὴ καταργηθεῖσα ὑπὸ τούτου μῆτε ὑπὸ τοῦ Συντάγματος.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγή δὲν περιέχει βάσιν, ὅτι τὰ προικοδοτηθέντα κτήματα περιῆλθον εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσιόντων καὶ ἀποδεικνύεται ἡ ταυτότης, ἡ ἔκτασις καὶ τὸ τίμημα αὐτῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ΣΨΕ' Νόμου τῆς 12 Αὐγούστου 1855.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγή τῶν ἀναιρεσιόντων δὲν ἔχει βάσιν τὴν ὑπερημερίαν τοῦ Δημοσίου, ὅτι δηλ. τοῦτο δὲν ἀπέστειλε τὰ παραχωρητήρια εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἣν ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 17.058 τελειδικοὶ ἀπόφασις ὥρισεν, ἐπομένως οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖα ἡ προσαγωγή τοῦ ἔγγραφου τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν, πρὸς ἀπόδειξιν ἐὰν αὕτη ἐγένετο ἐμπροθέσμως, ἀποδειχθέντος, ὡς δέχε-

ται τὸ ἐφετεῖον, ἐκ τοῦ προσαχθέντος ἐπισήμου ἀντιγράφου ἐν ἀποσπάσματι τῆς 5ης γενικῆς συνεδριάσεως τῆς 23 Ἰανουαρίου 1860 τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὅτι τὸ Δημόσιον ἀπέστειλε τὰ παραχωρητήρια συμφώνως πρὸς τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, ἀλλὰ τὸ Συνέδριον δὲν ἐθεώρησεν αὐτά, διότι δὲν συνέτρεχαν πρὸς τοῦτο οἱ ἀπαιτούμενοι ὅροι κατὰ τὸ Διάταγμα τῆς 12 Αὐγούστου 1835 περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν καθυστερούντων. Δὲν ἰσχυρίζονται δὲ οἱ ἀναιρεσιέοντες ὅτι τὸ Δημόσιον δὲν ἀπέστειλε τῶν Ἐλεγκτικῶν Συνεδρίων καὶ τὰ δικαιολογητικά ἔγγραφα τῆς δημοπρασίας καὶ ἔνεκα τούτου ἤρνηθη τὴν θεώρησιν, ὅπως ἦ ἀναγκαῖα ἡ προσαγωγή πλήρους ἀντιγράφου τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐπέβαλε τῶν ἀναιρεσιβλήτων τὸν ἑακτὸν ὅρον, ὅτι τὰ παραχωρητήρια δὲν ὑπεγράφησαν καὶ δὲν ἐπεστράφησαν ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦτο δὲν κατεκράτησεν αὐτά, ἡ δὲ ἀγωγή δὲν ἔχει βάσιν τὴν συμπαιγνίαν τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἢ ἀρνήθη τούτου τὴν θεώρησιν τῶν παραχωρητηρίων.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγή ἐν ἧ ἐκτίθεται «Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγνωρίζον τὴν ἐπιβαλλομένην εἰς τὸ Δημόσιον ὑποχρῖσιν δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀνωτέρου δικαστηρίου» οὐδόλως περιέχει βάσιν περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσως, ἥτις οὔτε ὡς ἐπικουρικὴ πρότασις δύναται νὰ θεωρηθῇ, ἐπομένως τὸ ἐφετεῖον ἀπορρίψαν αὐτὴν δὲν παρεβίασε τὰ ἄρθρα 153 καὶ 533 Νομ. Δικ.

Ἐπειδὴ ὁ τρίτος πρόσθετος λόγος οὐκ ἐστὶ βάσιμος διότι τὸ ἐφετεῖον δέχεται, ὅτι τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον δὲν ἐθεώρησε τὰ παραχωρητήρια, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Διατάγματος τῆς 27 Σεπτεμβρ. 1833, εἰς δ' ἀναφέρεται τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ Διατάγματος τῆς 13 Νοεμβρίου 1836 περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων ὅλον ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διευθύνει τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον διὰ νὰ περασθῇ κατὰ τὰς καθεστῶσας διατάξεις ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἀφ' οὗ ἐγκρίνη τὴν ἐκποίησιν καὶ ἐκδώσῃ τὸ πωλητήριον ὅπερ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Ὡς ἐκ τούτου δὲ ἐξελέγχεται μὴ βυσιμὸς καὶ ὁ τελευταῖος πρόσθετος λόγος καὶ ἂν ὑποτέθη ὅτι ἡ ἀγωγή ἔχει τοιαύτην βάσιν.

ΑΠ. 69 (1853). Πᾶς τίτλος περὶ κυριότητος ἐθνικῶν κτημάτων, μὴ ὄν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ 2 ψήφ. τῆς ἐν Ἀρχαῖς Συνελεύσεως (ὅλον ἔαν δὲν συγκατετέθη ἡ Γερουσία), δὲν εἶναι ἰσχυρὸς.

ΑΠ. 175 (1853). Κατὰ τὸ ψήφισμα τῆς ἐν Ἀρχαῖς Δ' συνελεύσεως (ὅπερ ἰσχυρὸν καὶ κατὰ τὰ 1832), οὐδὲν μέτρον σχέσιν ἔχον μὴ τὴν περιουσίαν ἢ τοὺς οἰκονομικοὺς πόρους τοῦ κράτους, ἡδύνατο νὰ ληφθῇ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Γερουσίας. Τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ μέτρον περὶ τῆς εἰς τινὰ παραχωρήσεως χρήσεως καὶ καρπώσεως

(έντεχνήσεως) μύλων μέχρι της αποζημιώσεώς του, ένεκα τών ύφει-
λομένων αὐτῶν.

ΑΠ. 3 (1853). Ναί μὲν τὸ 16' ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεῖ συνε-
λεύσεως διάταξε νὰ ἐκποιῶνται ἐπὶ δημοπρασίας τὰ ἐθνικὰ φθαρτὰ
κτῆματα, τὴν διάταξιν δὲ ταύτην ἐπανελάβε τὸ ἀπὸ 25 Μαρτίου
1830 ψήφισμα ὑπ' ἀριθ. 1γ', διατυπῶσαν προσέτι εἰδικώτερον τὰ τῆς
δημοπρασίας καὶ διατάξαν ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 ὅτι πρέπει νὰ γίνηται
ἀναπλειστηριασμὸς μὲ κέρδος ἢ ζημίαν τοῦ πρώτου ἀγοραστοῦ, ἐάν
οὗτος δὲν πληρώσῃ ἐμπροθέσμως, ἀλλὰ τοῦτο δὲν καθιστᾷ ἄκυρον
τὴν δευτέραν πώλησιν ὡς μὴ γενομένην ἐπὶ δημοπρασίας, διότι ὁ
Κυβερνήτης, ὁ διατάξας ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 τὸν ἀναπλειστηριασμόν,
ἀπεφάσισεν ἄλλως ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἤτοι ἀπεφάσισε νὰ δοθῇ εἰς
τὸν ἐνάγοντα καθὼς δεύτερον ἐν τῇ πρώτῃ δημοπρασίᾳ ὑπερβηματι-
στῆν ὥστε προτιμᾶται ἢ μεταγενεστέρα καὶ εἰδικὴ αὐτοῦ θέλησις
προηγθεῖσης ἀπᾶς δημοπρασίας κατὰ τὸ εἰρημένον ψήφισμα.

ΑΠ. 69 (1853). Προκειμένου περὶ διαθέσεως ἐθνικῶν κτημάτων,
ἢ μέτρων σχέσιν ἐχόντων μὲ τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ τοὺς πόρους τοῦ
ἔθνος, τὰ ψήφισμα τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἤθελον ἐνεργεῖσθαι,
ἂν δὲν συγκατατεθῇ προηγουμένως ἡ Γερουσία τὸ δὲ ὑπ' ἀριθ. 3658
διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου, δι' οὗ, κατὰ τροποποίησιν τοῦ 10 ἄρθρου
τοῦ ὁπὸ 2α Μαρτίου 1830 γ' ψηφίσματος, παρεχωρήθη ἡ οἰκία εἰς
τὸν ἐνάγοντα, ἐξεδόθη χωρὶς ν' ἀκουσθῇ ἡ Γερουσία, καὶ τὸ διά-
ταγμα αὐτό, κανόνισαν ἄλλως ἢ ὅπως τὸ μνηθὲν ψήφισμα τοῦ 1830
τὸ περὶ πλῆρωμῆς τοῦ τιμήματος, σχέσιν εἶχε μὲ τοὺς οικονομικοὺς
πόρους τοῦ Κράτους, καὶ ἔπρεπε νὰ ἐκδοθῇ συγκαταθέσει τῆς Γερου-
σίας ἄλλως δὲν εἶναι ἰσχυρὸς τίτλος προσπορίζων κυριότητα.

ΑΠ. 201 (1853). Οἱ τῆς θρησκείας καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑ-
πουργοὶ δὲν ἐξέπροσώπων ἐν ἔτει 1825 τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ὡς
πρὸς τὴν εἰς αὐτὸ ἀνήκουσαν περιουσίαν ἐπομένως αἱ ὁμολογίαι τῶν
περὶ τῆς κυριότητος κτήματός τινος δὲν θεωροῦνται ὡς ὁμολογίαι
τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' οὗ μάλιστα ὑπῆρχεν ἴδιος ἐπὶ τῶν
ὀικονομικῶν ὑπουργῶς (§ κα' τοῦ πολιτ. τῆς ἐν Ἀργεῖ συνελ.).

ΑΠ. 163 (1860). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐνώ ἄφ' ἐνὸς παραδέχεται
ὅτι ἡ κεντρικὴ τῆς Πελοποννήσου Γερουσία εἶχε κυριαρχικὴν ἐ-
ξουσίαν, δυναμένη ν' ἀναγνωρίξῃ τὸ ἔγκυρον τῆς πρὸ τῆς ἀνεγέρ-
σεως τῶν Ἑλλήνων προσκλήσεως ὀθωμανικῶν κτημάτων, ὅτι δὲ οἱ
ἀναιρεσεῖοντες δὲν προσήγαγον τὴν ἐπιβληθεῖσαν αὐτοῖς ἀπόδειξιν,
ὅτι κατὰ τὴν διαίρεσιν τῆς Γερουσίας εἰς τμήματα, τὸ ἐν Τριπόλει
μεῖζον τμήμα ἔλαβε πᾶν τὸ εἰς τὴν Γερουσίαν δόλοκληρον ὑπεγόμε-
νον δικαίωμα, θεωρεῖ ὁμως ἄφ' ἐτέρου ἀδιάφορον καὶ δὲν λαμβάνει
ὑπ' ἕψιν ἢν οἱ ἀναιρεσεῖοντες ἐπεκαλέσθησαν ὁμολογίαν τοῦ ἔθμο-
σιου πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι τὸ τμήμα τῆς Γερουσίας τῆς Πελοποννή-
σου εἶχαν ἔλα τῆς Γερουσίας αὐτῆς τὰ δικαίωματα. Τοιοῦτοτρόπως
ἢ περιέλασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις ἄρθρων 264 καὶ 273 § 2 πολ.

δικ. σταρῆσαν τοὺς ἀναιρεσεύοντας τοῦ σπουδαιοτάτου ἀποδεικτικοῦ μέσου, ὅπερ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἐπιβληθέντος αὐτοῖς θέματος ὑπέβαλον εἰς τὸ ἐφετεῖον. Ὁ δὲ λόγος τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἃν ἐθεώρησαν ἀδιάφορον τὴν ἡμολογίαν ταύτην, ὅτι δηλαδή, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ δημοσίου, οὔτε ἡ γερουσία οὔτε ὁ Κυβερνήτης εἶχον δικαίωμα ἀναγνωρίσεως κυριότητος Ἑλλήνων ἐπὶ ἀκινήτων τῶν ὠθωμανῶν, οὐδεμίαν ἔχει βαρύτητα καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐφετερίου διὰ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας ἀποκρούεται εἶναι δὲ καὶ ἐσφαλμένος, διότι δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀπομάκρυνσιν ἀποδεικτικοῦ τινος μέσου νὰ προτείνῃ ἄπλως ὁ διάδικος, καθ' οὗ προσάγεται, ὅτι τὸ ἀποδεικτέον γεγονός δὲν ἔχει τὴν νομικὴν τημασίαν ἣτις τῷ ἀποδίδεται, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὸ δικαστήριον ν' ἀποφανθῇ περὶ τούτου, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὸ ἐφετεῖον ἀνήκε ν' ἀποφανθῇ ἂν ἡ Γερουσία εἶχε τὸ δικαίωμα ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν κυριότητα τῶν ἀναιρεσεύόντων ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος καὶ κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην νὰ παραδεχθῇ ἢ ἀπορρίψῃ ἢ οἱ ἀναιρεσεύοντες ἐπεκαλέσθησαν ἡμολογίαν τοῦ δημοσίου.

ΑΠ. 283 (1853). Τὸ βουλευτικὸν σῶμα εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδίδῃ ἀποφάσεις περὶ ἀφαιρέσεως ἰδιωτικῶν γηπέδων, χάριν δημοσίου ἀνάγκης, δι' ἀνταλλαγῆς ἐθνικῶν. Ὁ ἐκ τούτου δὲ ζητούμενος ἡδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, καὶ, ἐὰν τὸ παρέλιπε, δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ ζητήσῃ χρηματικὴν ἀποζημίωσιν.

Νόμος 15)27 Ἰανουαρίου 1837. Περὶ διανομῆς τῶν γενομένων ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἐμφυτευτῶν.

1. Ὅλαι αἱ ἐπὶ ἐθν. γαιῶν ἐμφυτεύσεις σταφιδαμπέλων καὶ ἀμπέλων, γενόμεναι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως μέχρι τοῦδε εἴτε με ἀδειαν, εἴτε ἀνευ ἀδείας τῆς κυβερνήσεως, θέλουσι διαμεριθῆναι εἰς δύο ἴσας μερίδας, ἐξ ὧν ἡ μὲν μία θέλει ἀφειθῆ εἰς τὸν ἐμφυτευτὴν ὡς ἰδιοκτησίαν του, ἡ δὲ θέλει μεταβῆ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

2. Ἡ ἀμοδιὰ πρὸς τὴν διαμέρισιν ταύτην ἐποχὴ προσδιορίζεται τῶν μὲν σταφιδαμπελιῶνων εἰς τὸ ἔβδομον, τῶν δὲ ἀμπέλων εἰς τὸ πέμπτον ἔτος τῆς ἐμφυτεύσεως.

3. Ἄν ὁ ἐμφυτευτὴς παρημέλησε τὴν καλλιέργειαν τῆς παρ' αὐτοῦ ἐπιχειρηθείσης φυτείας, τὸ κτῆμα μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 προσδιορισμένου καιροῦ ὀλόκληρον θέλει μεταβῆ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ἐκτὸς ἂν ὁ ἐμφυτευτὴς προτιμηθῇ νὰ ὑποχρεωθῇ δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως, ν' ἀκολουθήσῃ μέχρι τριῶν εἰσέτι ἐτῶν τὴν καλλιέργειαν, διαρκούντων τῶν ὁποίων τὸ δημοσίον θέλει λαμβάνει ἀνεξόδως τὸ ἥμισυ, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἐκτελεσθῇ ἢ διαμέρισις.

4. Ἡ διαμέρισις θέλει γενῆ δι' εἰδημόνων ἐκλεχθησομένων, τοῦ

μὲν παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιτρόπου, τοῦ δὲ παρὰ τοῦ ἐμφυτευτοῦ, καὶ τοῦ τρίτου παρὰ τοῦ διοικητοῦ· μεταξύ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ἐμφυτευτοῦ ἀποφασίζει τὴν μέλλουσαν ἰδιοκτησίαν ὁ κλῆρος.

5. Οἱ ρηθέντες εἰδημόνες ἀποφασίζουν ἂν δι' ἑλλειψιν τῆς ἀνηκούσης καλλιέργειας, πρέπη νὰ ἐνεργηθῶσιν οἱ ὅρισμοί τοῦ τρίτου ἄρθρου, καὶ νὰ ἀναβληθῇ ἢ διαμέρισσις.

6. Αἱ εἰς τὸ δημόσιον μεταβαίνουσαι ἐμφυτεύσεις θέλουσι ἐκποιηθῆναι κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ περὶ διατυπώσεως τῆς ἐκποιήσεως ἔθν. κτημάτων διατάγματος.

7. Περὶ τῶν ἐμφυτεύσεων, ὅσαι ἔλαβον ἀρχὴν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, θέλουσι ληφθῆναι ἰδιαίτερα μέτρα ὀριστικά.

Μολαταῦτα ὅταν πρόκειται λόγος περὶ τοιαύτης φύσεως ἐμφυτεύσεων, ἢ διαμέρισσις αὕτη θέλει ἐκτελεῖσθαι κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ὅταν ἀμφότερα τὰ μέρη συμφωνῶσιν.

Ὁδηγία τῆς 18 Μαΐου 1844. Περὶ διανομῆς τῶν φυτειῶν ὅσαι ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀπὸ 15)27 Ἰανουαρίου 1837 νόμου.

Ἡ Α. Μ. ἐπιθυμοῦσα νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ διανομὴ τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς φυτειῶν, εὐχεστήθη νὰ διατάξῃ διὰ τοῦ ἀπὸ 7/19 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 1087 διατάγματος νὰ ἐνεργηθῇ ἡ διανομὴ τῶν περὶ τῶν ὁ λόγος κτημάτων, καθόσον ὀρίζεται αὕτη διὰ τοῦ ἀπὸ 15)27 Ἰανουαρίου 1837 περὶ φυτειῶν νόμου.

Ἄλλ' ἐπειδὴ, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ προκειμένη διανομὴ, ἀπαιτοῦνται ἰκαναὶ προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι, ἡ γραμματεία σπεύδει, κύριοι, νὰ σᾶς ἐποδιάσῃ μὲ τὰς ἐφεξῆς ὁδηγίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ρηθείσης Β. ἀποφάσεως.

I. Περὶ ἐξιχνιάσεως τῶν φυτειῶν.

1. Πρώτιστον ἀντικείμενον τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται ἐκ πρώτης ὄψεως εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλομεν ἰδιαίτερος νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν μας, εἶναι ἡ ἀκριβὴς διάγνωσις τῶν φυτειῶν τῶν ὑπαγομένων ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀπὸ 15)27 Ἰανουαρίου 1837 νόμου. Ἀλλὰ φυτεῖαι ἐνηργήθησαν, ὡς γινώσκете, καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως μὲ ἀδειαν τῶν ἰδιοκτητῶν Ὀθωμανῶν, φυτεῖαι ἐνηργήθησαν καὶ μετὰ τὴν ἐπαναστάσιν μέχρι τῆς 15)27 Ἰανουαρίου 1837, φυτεῖαι μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην καὶ μέχρι ἐσχάτων Ἰσως. Αἱ παρῶσαι ὁδηγία ἀφορῶσι μόνον τὰς φυτείας ἐκαίνας, ὅσαι ἐνηργήθησαν ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως μέχρι τῆς 15)27 Ἰανουαρίου 1837, διότι μόναι αὗται εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ρηθέντος νόμου (ἄρθρ. 1) Αἱ μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην φυτεῖαι ὑπάγονται ὅλαι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀυθαίρετων φυτειῶν καὶ περὶ αὐτῶν ἐπιφυλάττεται ἡ κυβέρνησις τῆς Α. Μ. νὰ λάβῃ εἰδικὰ μέτρα.

Πρόκειται λοιπὸν σήμερον νὰ ἐξηγιασθῶσι καὶ ἐξακριβωθῶσι ὅλαι αἱ ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου 1837 φυτεῖαι, ἀλλὰ καὶ αὗται ὑπάγονται εἰς δύο διακεκριμένας κατηγορίας α') ὅσαι ἐνεργήθησαν μὲ ἀδείαν τῆς κυβερνήσεως β) ὅσαι ἐνηργήθησαν ἄνευ ἀδείας. Καὶ διὰ τὰς πρώτας καὶ διὰ τὰς δευτέρας ἔχομεν τὰ ἑξῆς βοθηήματα 1) τοὺς πίνακας ὅσους ὑπέβαλον εἰς τὴν ἐπι τῶν οἰκονομικῶν γραμματεῖαν καὶ οἰκονομικαὶ ἐπιτροπεῖαι, κατὰ συνέπειαν τῆς ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1838 ὑπ' ἀριθ. 30882 ἐγκυκλίου 2) τὰ παραχωρητήρια ἐγγραφα, ὅσα ἐξεδόθησαν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐπ' ὀνόματι κοινοτήτων καὶ ἰδιωτῶν καὶ διὰ τῶν ὁποίων προσεκτῆσαντο οὗτοι τὸ δικαίωμα πρὸς ἐμφύτευσιν ἄλων τούτων γραμματεῖα θέλει ἀποστείλει πρὸς ὑμᾶς προσεχῶς ἀντίγραφα ἐάν λαβόντες τὴν παρούσαν καὶ ἐξετάζοντες τὰ ἀρχεῖα σας δὲν ἠθέλατε ἔχει τοιαῦτα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν πιστεύομεν. Ταῦτα δὲ θέλουσιν εἰσθαι πρὸς ὀδηγίαν τῶν ἐπιστάτων, ἀλλὰ δὲν ἐννοοῦμεν παντάπασι ὅτι ὀφείλετε νὰ θεωρήσητε ταῦτα ὡς βάσιν τῆς ἐργασίας σας. Ὅλα ταῦτα ἔχομεν πεποιθήσειν, ὅτι εἶναι ἀτελῆ, διότι καὶ εἰς τοὺς πίνακας πιθανὸν νὰ μὴ συμπεριελήφθησαν πολλοὶ ἐμφυτευταί, καὶ εἰς τὰ παραχωρητήρια νὰ μὴ ἐσημειώθη ἡ ἀληθὴς ἔκτασις τῶν παραχωρηθεισῶν πρὸς ἐμφύτευσιν γαιῶν, ἀπαιτεῖται ὅθεν νέα αὐτῶν ἀναθεώρησις καὶ ἐγγραφή εἰς νέα βιβλία μὲ πλειοτέραν ἀκρίβειαν.

2. Καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἀμπελοφυτεῖας, τὰ περὶ τούτου μέσα εἰσπίσκομεν εἰς τὸν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμον τοῦ τρέγοντος ἔτους, καὶ ἰδίως εἰς τὸ ἄρθρον 32. Κατὰ τὰς ἀπὸ Μαΐου ὑπ' ἀριθ. 14,100 14,450 ὀδηγίας ("Ἀρθρ. Β'), οἱ ἐπὶ τῶν ἐκτιμῆσεων ἐπιστάται δὲν θέλουσιν ἐκπληρώσει ἀναμφιβόλως ἀκριβῶς τὰ καθήκοντά των, ἐάν δὲν ἤθελον ἐρευνᾶ καὶ περὶ τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς γενομένων ἀμπελοφυτειῶν, τῶν ὁποίων καὶ μὲ ἀδείαν τῆς κυβερνήσεως ἐμφυτευθεῖσαι ἀποδίδουσι μέρος ἐπικαρπίας 10 0/0, καὶ ὁ ἄνευ ἀδείας φόρον ἐπικαρπίας 15 0/0. Διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ τοῦτο καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος καὶ διὰ τὰ ἐπόμενα, διὰ νὰ διακριθῶσιν αἱ παντὸς εἵδους φυτεῖαι, οἱ ρηθέντες ἐπιστάται ὀφείλουσι νὰ ἐξετάζωσι μὲ ἀκρίβειαν 1) πότε ἐνεφυτευθῆ ἡ ἀμπελος, 2) ἐάν ὑπάρχη περὶ τοῦ τοῦ ἀδείας τῆς κυβερνήσεως εἰς δὲ τὸ βιβλίον τῆς φορολογίας εἰς τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων νὰ κάμνωσι σαφῶς καὶ εὐκρινῶς τὰ περὶ τούτου σημειώσεις. Καὶ ἐάν μὲν ἡ φυτεῖα ἐνηργήθη πρὸ τῆς 15 Ἰανουαρίου 1837, ἡ σημείωσις ἀπαιτεῖται νὰ γίνεταί ὡς ἐφεξῆς «φυτεῖα ὑπαγομένη εἰς τὸν ἀπὸ 15/27 Ἰανουαρίου 1837 νόμον», ἐάν ἐνηργήθη μετὰ τὴν ρηθείσαν ἐποχὴν «κῶθαρετος φυτεῖα», ἐάν εἰς τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων μετὰ τὴν ρηθείσαν σημειώσιν γένωσι καὶ ἄλλαι προσθήκαι, δηλονότι ἐάν οἱ ἐκτιμηταὶ ἐξετάσωσι ἐνταυτῷ διὰ τῆς ἐπιτοπίου ἐρεύνης των καὶ σημειώσωσι κατόπιν ὅτι ἡ ἀμπελος εἶναι ἢ δὲν εἶναι ἐντελῶς καλλιεργημένη, τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ὀρθοσίαν αὐτῆς, διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐργασίας θέλει ἐκ-

πληρωθῆ διπλοῦς σκοπός, θέλουν ἐνεργηθῆ τὰ ἄρθρα 1, 2, τοῦ ἀπὸ 15)27 Ἰανουαρίου 1837 περὶ φυτειῶν νόμου καὶ οἱ οἰκονομικοὶ ἐπίτροποι θέλουν εὑρεῖ τὴν ἀρμοδίαν πηγὴν, ἐκ τῆς ὁποίας θέλουν ἀντλήσει τὴν διὰ τὸ κτηματολόγιον τῶν ἀμπελοφυτειῶν ἀνγκαλιὰν ὕλην, τὴν ὁποίαν θέλουν καταχωρήσει εἰς ἰδιαίτερα βιβλία, τὰ ὁποῖα προσεχῶς θέλουν ἀποσταλῆ πρὸς αὐτοὺς.

3. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐξιχνίασιν τῶν σταφιδοφυτειῶν ἡ γραμματεία θέλει ἀναθέσει τὴν ἐργασίαν ταύτην εἰς εἰδικούς ἐπιστάτας.

4. Οἱ ἐπὶ τῶν ἐκτιμήσεων τῶν ἀμπέλων ἐπιστάται, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ εἰδικοί ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς τῶν σταφιδοφυτειῶν ἐπιστάται, κάμνοντες τὰς ἀνηκούσας ἐρεῦνας περὶ τῶν ὑπαγομένων φυτειῶν εἰς τὸν ἀπὸ 15)27 Ἰανουαρίου 1837 νόμον, δὲν θέλουν παρατρέχει καὶ τὰς φυτείας τὰς ἐνεργηθείσας μετὰ τὴν ρηθείσῃν ἐποχὴν, διότι, μελλονότι πιθανὸν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν νὰ μὴ παράγωσιν εἰσέτι καρπὸν, οὐχ ἤττον ὅμως εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ γίνηται καὶ τούτων ἡ ἀνήκουσα σημεῖωσις εἰς τὰ βιβλία μὲ τὴν διάκρισιν αὐθαίρετος φυτείας.

II. Περὶ καταμετρήσεως φυτειῶν.

5. Ἀφοῦ οἱ ἐπὶ τῶν ἐκτιμήσεων ἐπιστάται παραδώσωσιν εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ἐπίτροπους τὰ βιβλία τῆς φορολογίας κατὰ συνέπειαν τοῦ ἄρθρου β' τῶν ἀπὸ 8 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθμὸν 14,100, 14,550 ὁδηγίων, οἱ δὲ οἰκονομικοὶ ἐπίτροποι μεταφέρωσιν ἐξ αὐτῶν εἰς τὰ βιβλία τῆς ἀπογραφῆς τῶν φυτειῶν τὰς ἀνηκούσας σημειώσεις, ἀντίγραφα αὐτῶν θέλουν παραδώσει εἰς τοὺς κατ' ἐπαρχίας γεωμέτραι, οἵτινες, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὰς ἐν αὐτοῖς σημειώσεις, θέλουν ἐνεργεῖ βαθμηδὸν τὴν καταμέτρησιν τῶν τεμαχίων, σημειοῦντες τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταμετρήσεως ἐπὶ ἐντύπων πρωτοκόλλων καὶ συντάττοντες καὶ τοπογραφικὰ σχέδια. Θέλετε δὲ παρατηρήσει εἰς αὐτοὺς ὅτι εἶναι καθήκον των νὰ ἐξετάζωσι μὴ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ φυτειῶν νόμου ἐμφυτευθὲν μέρος, καὶ τεμάχια ἐμφυτευθέντα μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ρηθέντος νόμου, ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ ἐμφυτευταὶ δὲν γάρουσιν εἰσέτι ὅποιονδήποτε δικαίωμα κυριότητος. Ἄλλ' ὅπως οἱ ἐπὶ τῶν ἐκτιμήσεων τῶν ἀμπέλων καὶ οἱ εἰδικοί ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς τῶν σταφιδοφυτειῶν ἐπιστάται ἤθελον κάμει διάκρισιν αὐτῶν, οὕτω καὶ οἱ γεωμέτραι ἀφελουσι νὰ συντάττωσι χωριστὸν πρωτόκολλον καταμετρήσεως διὰ τὸ ἐμφυτευμένον μέρος αὐθαίρετως.

6. Ἡ καταμέτρησις θέλει ἐπεκταθῆ εἰς ὅλον τὸ ἐμφυτευμένον τεμαχίον, ὥστε νὰ ἐξακριβωθῆ τὸ πραγματικὸν ἐμβαδὸν τῆς φυτείας ὁλοκλήρου, ἀλλὰ τὰ ἐμβαδὰ δὲν θέλουν ὑποδιαιρεθῆ εἰς δύο ἴσα μέρη, μέχρις ὅτου γνωμοδοτήσωσιν οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ περὶ

φυτειῶν νόμου διορισθησόμενοι εἰδῆμονες περὶ τῆς ποιότητος ἐκαστοῦ τεμαχίου.

7. Αἱ διατάξεις αὗται εἶναι γενικαὶ διὰ τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι θέλουσι προηγηθῆ τῆς διανομῆς τῶν φυτειῶν. Ἄλλ' ἐὰν ἐμφυτευθῆς τις ὑπαγομένος εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀ-δ 15) 27 Ἰανουαρίου 1837 νόμου, θέλει νὰ προσφέρῃ ἀμέσως εἰς ὑποθήκην εἰς τὴν τράπεζαν τὴν παρ' αὐτοῦ καλλιεργουμένην φυτεῖαν, ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ τοῦτο δι' ἀναφοράς του πρὸς ὑμᾶς. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν διευθύνοντες τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφοράν, εἰς τὸν ἐν δίκῳ ἐπιστάτην ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς τῶν σταφιδόφυτειῶν ἢ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐκτιμήσεων τῶν ἀμπέλων ἐπιστάτην, θέλετε παραγγεῖλαι αὐτὸν νὰ μεταβῇ ἐπιτοσίως ἐπὶ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος φυτείας, καὶ ἐξετάσῃ ἀκριθῶς 1) ἐὰν ἡ φυτεία ἐνηργήθη πρὸ τῆς 15 Ἰανουαρίου 1837· 2) ἐὰν ἐκαλλιεργήθη καλῶς ἢ παρημελήθη ἢ καλλιέργεια· 3) ἐὰν ἐνηργήθη δυνάμει ἀδείας ἢ μὴ τῆς κυβερνήσεως· ἀφοῦ ἀφθῶσιν αἱ ρηθῆσαι πληροφορίαι, θέλετε προσκαλέσει τὸν γεωμέτρον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν καταμέτρησιν καὶ ὑποβάλλῃ εἰς ὑμᾶς πρωτόκολλον καταμετρήσεως ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτοῦ. Ἴσον τοῦ αὐτοῦ πρωτοκόλλου τῆς καταμετρήσεως θέλει παραδίδεσθαι εἰς τὸν ἰδιώτην ἐμφυτευτὴν παρὰ τοῦ γεωμέτρου διὰ νὰ παρουσιάσῃ αὐτὸ εἰς τὴν ἔθνικὴν τράπεζαν· ἀλλ' ἐὰν ἐκ τῶν ὁποίων ἠθέλατε λάβει πληροφοριῶν παρὰ τῶν ἐπιστατῶν ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ καλλιέργεια τοῦ κτήματος παρημελήθη ἀπὸ ἀδιαφορίας τοῦ ἐμφυτευτοῦ, δὲν θέλετε παραγγεῖλαι παντάπασιν τὴν καταμέτρησιν, ἀλλ' αὕτη θέλει ἐνεργηθῆ ἐν καιρῷ τῆς γενικῆς καταμετρήσεως τῶν φυτειῶν.

Ἐθνικαὶ τῆς 6 Ἰουλίου 1871. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου περὶ τῶν γενομένων ἐμφυτεύσεων ἐπὶ ἔθνικῶν, ἐπισκοπικῶν ἢ εἰς διαλελυμένας μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν.

Ὡς διευθύνομεν εἰς πλεῖστα ἀντίτυπα τὴν ἀρτίως ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ κυρωθέντα παρὰ τοῦ Βασιλέως νόμον περὶ διαιθέσεως τῶν ἐθνικοῦδιοκτητῶν φυτειῶν, ὅπως ἐνεργήσῃτε τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτοῦ. Ὁ νόμος οὗτος σκοπὸν ἔχει νὰ καταπάσῃ τὴν ἀβεβαιότητα, εἰς ἣν διατελοῦσι πολλαὶ μυριάδες στρεμμάτων ἐθνικῆς γῆς, τὰ ὁποῖα ἐκαλύφθησαν ἀπὸ διαφορῶν εἰδῶν φυτείας, ἀλλὰ μὲν ἐπὶ τουρκοκρατίας, δι' ἀδείας τῶν τότε κυρίων τῆς γῆς Ὀθωμανῶν, ἀλλὰ δὲ μετὰ τὴν ἐπαναστάσιν τῇ ἀδείᾳ τῆς κυβερνήσεως καὶ ἄλλα τέλος ἀνευ ἀδείας τινὸς καὶ ἀφοῦ μάλιστα ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἀπαγορεύσει πᾶσαν ἐμφύτευσιν. Γνωστὴ εἶναι εἰς ὅλους ὑμᾶς ἡ αὐστηρότης, μετὰ τὴν ὁποίαν προσφέρθη κατὰ καιροῦ ἡ Κυβέρνησις ἐναντίον τῶν τελευταίων τούτων, πολλὰς μὲν τῶν φυτειῶν ἐκρίθασασα διοικητικῶς, ἐξ ἄλλων δὲ ἐνεργήσασα δικαστικῶς τὴν ἀποβολὴν τῶν ἐμφυτευτῶν· δὲν ἀγνοεῖτε ἐπίσης, ὅτι οἱ μὲν τὰς γενομένας ἐπὶ Τουρκοκρατίας καὶ μέχρι τοῦ 1837 φυτείας ἐξετέθη τὸ ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1837 Β. διάταγμα, κατὰ τὸ ὁποῖον

πᾶσα φυτεία ἐμελλε νὰ διαιρεθῆ εἰς δύο ἴσα μέρη, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἀφίκετο εἰς τὸν ἐμφυτευτὴν καὶ τὸ ἄλλο περιήρχετο εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου διὰ νὰ ἐκποιηθῆ ἐπὶ δημοπρασίας ὡς ἐθνικὸν φαρτὸν κτήμα, διὰ δὲ τὰς φυτείας, ὅσαι ἐγένοντο μετὰ τὸ 1837 καὶ αἱ ὅποσαι ἄκασαι ὑπῆγοντο εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν αὐθαϊρέτων, ἄλλοτε μὲν ἐγένετο σκέψις νὰ τὰς ἀφαιρέσωσιν ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ τοὺς ἐμφυτευτάς, ἄλλοτε δὲ ἐπροτάθη νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ δι' αὐτάς τὸ διάταγμα τοῦ 1837 καὶ ἄλλοτε ὑπερίσχυεν ἡ ἰδέα νὰ ἀφθῶσιν εἰς τοὺς ἐμφυτευτάς ἐπὶ τῇ πληρωμῇ τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας αὐτῶν.

Καὶ ἦτο μὲν ἐντελῶς ἐλευθέρᾳ ἢ νομοθετικῇ ἐξουσίᾳ νὰ λάβῃ οἰονδήποτε μέτρον ἤθελεν, ἀλλ' ἀφοῦ ἀπεφασίσθη νὰ διατεθῆ ἡ ἐθνικὴ γῆ κατ' ἐκτίμησιν καὶ ἐδόθη εἰς πάντα κάτοχον τὸ δικαίωμα νὰ γενῆ ἰδιοκτητὴς τῆς κατοχῆς του, ἐνόμισεν ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἄδικον νὰ μὴ ἐφαρμοσθῆ τὸ αὐτὸ μέτρον καὶ ὡς πρὸς τὰς ἐμφυτευθείσας γαίας, αἱ πλείσται τῶν ὁποίων εἶναι κατοχαὶ τῶν γεωργῶν, οἵτινες ἐνόμισαν συμφερώτερον νὰ τὰς μεταβάλωσιν εἰς φυτείας, ἀντὶ νὰ τὰς καλλιεργῶσι μὲ δημοτριακοὺς καρπούς. Ἐχουσα δὲ ὑπ' ὄψιν τοὺς πολυειδεῖς ἀγῶνας καὶ τὰς ὑπερόγκους δαπάνας, τὰς ὁποίας οἱ ἐμφυτευταὶ κατέβαλον διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν φυτειῶν, καὶ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐπελθούταν ἐκ τούτων σημαντικὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ἐντεῦθεν προσγενομένην εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ τὸ δῆμόσιον ὠφέλειαν, ἀπεφάσισε νὰ καταστήσῃ τοὺς ἐμφυτευτάς ἰδιοκτητὰς τῶν ἐμφυτευθεισῶν ἐκτάσεων ἐπὶ μόνῃ τῇ πληρωμῇ τῆς σημερινῆς ἀξίας τῆς γῆς. Οὕτω λοιπὸν λύεται τὸ ζήτημα τῶν ἐθνικοῦδιοκτητῶν φυτειῶν καὶ ἐκλείπει ἡ ἀβεβαιότης, εἰς ἣν ἐπὶ τοσούτον χρόνον διατελεῖ ἡ πολυάριθμος τῶν ἐμφυτευτῶν τάξις, μὴ δυναμένη νὰ δανεισθῆ ἐπὶ ὑποθήκῃ τῶν φυτειῶν, εἰς τὰς ὁποίας τοσαῦτα ἐδαπάνησε, καὶ μὴ τολμῶσα νὰ κάμῃ τὰς ἀναγκαίας βελτιώσεις. Ἡ γενομένη λύσις εἶναι ἢ μᾶλλον ἐπιεικὴς καὶ ὠφέλιμος διὰ τοὺς ἐμφυτευτάς, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι καὶ αὐτοὶ ἐκτιμῶντες τὴν ὑπὲρ ἑαυτῶν πρόνοιαν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἡέλουσι φιλοτιμηθῆ νὰ ἀνταποκριθῶσι μετ' εὐγνωμοσύνης εἰς τὴν δειχθεῖσαν πρὸς αὐτοὺς ἐπιείκειαν, δηλώνοντες ἐμπροσθέντως καὶ μετ' ἀκριθείας τὰς γαίας, ὅσαι ἕκαστος ἐνεφύτευσε, συντρέχοντες εἰς τὸ νὰ γενῆ εἰλικρινὴς ἢ ἐκτίμησις καὶ πληρόνως τακτικῶς τὰς δόσεις τοῦ τιμηματος.

Ὁ ἐκδοθεὶς νόμος περιλαμβάνει ὅλας τὰς φυτείας, οἰονδήποτε εἴδους καὶ ἂν ᾖσιν, ὅσαι ἐγένοντο μέχρι τέλους τοῦ λήξαντος ἔτους 1870 ὅχι μόνον ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὰς διαλελυμένας μονὰς ἢ τὰς ἐπισκοπὰς. Μολονότι δὲ ἐλήφθη φροντίς νὰ κατασταθῆ ὅσον ἔνασι σαφῆς καὶ εὐληπτος εἰς τὰ διάφορα αὐτοῦ μέρη, μ' ὅλα ταῦτα πρὸς εὐκόλιαν ὁμῶν ἐθεωρησάμεν ἀναγκαῖον νὰ σᾶς ἐφοδιάσωμεν μὲ τὰς ἀκολουθοῦσας ὁδηγίας.

Α' Δημοσιεύσεις τοῦ νόμου.

Ἰδιάζουσιν προσοχὴν ἀφαιλεῖτε νὰ καταβάλητε εἰς τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου, περὶ οὗ πρόκειται, διότι ἐν αὐτῷ περιέχονται: πολλαὶ προθεσμίαι, ἐντὸς τῶν ὁποίων αἱ μὲν ἀρχαὶ ἀφαιλοῦσι νὰ ἐκτελέσωσι διάφορα καθήκοντα, οἱ δὲ ἐμφυτευταὶ καὶ ἄλλοι ἰδιῶται ὑπερχεοῦνται νὰ ὑποβάλωσιν ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας τῶν δικαιωμάτων τῶν δηλώσεις τῶν. Τὸ ἄρθρον 2 ὑποχρεοῖ τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς νὰ ἐνεργήσωσιν ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τὴν διαίρεσιν τῶν τοποθεσιῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 7· οἱ ἐμφυτευταὶ ἀφαιλοῦσι νὰ παρουσιάσωσιν ἐντὸς τριῶν μηνῶν τὰς δηλώσεις τῶν, ἄλλως καθίστανται ἔκπτωτοι παντὸς δικαιώματος καὶ αἱ φυτεῖαι τῶν περιέρχονται καθ' ὅλοκληρίαν εἰς τὸ δημόσιον· κατὰ τὸ ἄρθρον 14 § 3 ὅσοι ἐξήτησαν τὴν καταμέτρησιν γαιῶν, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἔλαβον ἔτι παραχωρητήρια, ἀφαιλοῦσι νὰ καταστήσωσι τοῦτο γνωστὸν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἐντὸς δύο μηνῶν διὰ νὰ μὴ ἐκδοθῶσι παραχωρητήρια. Διὰ τοὺς λόγους τούτους εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνεργηθῇ ἡ δημοσίευσις τοῦ νόμου συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ νόμου, οἱ ἑπαρχοὶ δὲ καὶ οἱ ἑφοροὶ τῶν ἐπαρχιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὑπάρχουσι φυτεῖαι: ἐπὶ ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν ἀφαιλοῦσι νὰ πέμψωσιν ἀνάλογον ἀριθμὸν ἀντιτύπων τοῦ νόμου καὶ τῶν δηγμάτων πρὸς ἕκαστον τῶν δημάρχων μὲ τὴν παραγγέλιαν τοῦ νὰ τὸν δημοσιεύσωσι προσηκόντως, παραγγέλλω δὲ τοὺς ἐπάρχους νὰ μοὶ ὑποβάλωσιν ἐν καιρῷ ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν ἐκθέσεων περὶ δημοσιεύσεως τοῦ νόμου συνωδευμένα μὲ πίνακα ἐμφαίνοντα τὴν χρονολογίαν, καθ' ἣν ὁ νόμος ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν πρωτεύουσάν ἕκαστου δήμου.

Β' Διαίρεσις εἰς γενικὰς τοποθεσίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου, αἱ φυτεῖαι παντὸς χωρίου διαίρουσιν εἰς γενικὰς τοποθεσίας οὐχὶ πλείονας τῶν ἑξ, ἣ δὲ διαίρεσις ἐνεργεῖται ὑπὸ ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἀπὸ τὸν δήμαρχον, τὸν πρόεδρον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἓνα μὲν δημοαρχικὸν πάρεδρον, εἴαν πρόκειται περὶ τῆς πρωτεύουσας τοῦ δήμου, τὸν ἀρμόδιον δὲ εἰδικόν, εἴαν πρόκειται περὶ τῶν λοιπῶν χωρίων αὐτοῦ. Ἐὰν εἰς τι χωρίον δὲν ὑπάρχῃ νομίμως ἐκτελεγμένους καὶ ἐγκατεστημένους εἰδικὸς πάρεδρος, θέλει ἀναπληρωθῆ ὑπὸ τοῦ δημαρχικοῦ.

Ἡ διαίρεσις αὕτη σκοπὸν ἔχει νὰ καταστήσῃ ὅσον ἔνεστι δικαιότεραν τὴν ἐκτίμησιν, καὶ νὰ ἐλαττώσῃ τὰς ἀδικίας καὶ ἀνισότητάς αἱ ὁποιαὶ παρακολουθοῦσι τὸ ληφθὲν μέτρον περὶ τοῦ κατὰ τάξεις προσδιορισμοῦ τοῦ τιμήματος. Γνωστὸν εἶναι, ὅτι ὅλαι αἱ γαίαι αἱ κατὰ τὴν περιφέρειαν χωρίου τινὸς κείμεναι δὲν εἶναι τῆς αὐτῆς

ποιότητος καὶ ἀξίας, διὰ τοῦτο δὲ ὀρθότερον καὶ δικαιότερον ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν ἐξετιμᾶτο ἕκαστον τεμάχιον γῆς ἰδιαίτερος· ἀλλ' ἐπειδὴ παρετηρήθη ἐκ πείρας, ὅτι οἱ ἐπιφορτιζόμενοι τὴν τοιαύτην ἐκτίμωσιν, δὲν φυλάττουσι τὴν ἀπαιτούμενην δικαιοσύνην καὶ ἀμεροληψίαν, ἕνεκα δὲ τούτου ὄχι μόνον δὲν ἐπιτυγχάνεται ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς τῆς ἐξακριβώσεως τῆς ἀληθοῦς ἀξίας, ἀλλὰ γεννῶνται καὶ πολλὰ σκάνδαλα, διὰ τοῦτο ἐκρίθη εὐλογον νὰ ἐγκαταλειφθῇ τὸ σύστημα τῆς κατὰ τεμάχιον ἐκτιμήσεως καὶ νὰ ὀρισθῶσι γενικαὶ τιμαί. Καὶ κατὰ μὲν τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, αἱ γαῖαι ἑκάστου χωρίου διηροῦντο εἰς δύο κλάσεις, ξηρικήs καὶ ποτιστικῆs, καὶ δι' ἑκάστην κλάσιν ὀρίζετο μία τιμὴ, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε νὰ ὑποδιαιρεθῇ ἑκάστη κλάσις εἰς δύο τάξεις, ὥστε ἀντὶ τῶν δύο τιμῶν θέλομεν ἔγει τέσσαρας τιμὰς δι' ἕκαστον χωρίον, ἦτοι δύο διὰ τὰς ποτιστικὰς καὶ δύο διὰ τὰς ξηρικήs. Ἡ ὑποδιαιρέσις αὕτη, ὡς μὴ στηριζομένη εἰς φυσικὰ γνωρίσματα, ἐγέννησε τὴν ἀγάχην τῆς διαιρέσεως τῶν φυτειῶν ἑκάστου χωρίου εἰς γενικὰς τοποθεσίας, οὕτω δὲ ὅλα αἱ φυτεῖαι μιᾶς τοποθεσίας κατατάσσονται εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ ἐκλείπει τὸ σκάνδαλον τῆς κατὰ τεμάχιον ἐκτιμήσεως. Ἔργον λοιπὸν τῆς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης παραγράφου σημειωθείσης ἐπιτροπῆς εἶναι νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ποιότητα καὶ τὴν ἀξίαν τῶν γαιῶν ἑκάστου χωρίου καὶ νὰ διαιρέσῃ τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ εἰς γενικὰ τμήματα ἢ τοποθεσίας, τῶν ὑποίων ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἑξ. Ἐκάστη τοποθεσία πρέπει νὰ περιλάβῃ γαῖας τῆς αὐτῆς περιῶου ποιότητος καὶ ἀξίας, ἀπαιτεῖται δὲ τὰ ὅρια αὐτῆς νὰ ἴναι εὐδιάκριτα καὶ νὰ περιγράφονται ἀκριβῶς εἰς τὸ συνταχθησόμενον πρωτόκολλον πρὸς ἀποφυγὴν πάσης διενέξεως, ἐννοεῖται δέ, ὅτι ἡ αὐτὴ τοποθεσία δύναται νὰ περιλαμβάνῃ γαῖας ποτιστικὰς καὶ ξηρικήs.

Δι' ἕκαστον χωρίον πρέπει νὰ συντάσσεται ἴδιον πρωτόκολλον, εἰς διπλοῦν, ἐξ οὗ τὸ μὲν ὑποβάλλεται εἰς τὸν ἔφορον, τὸ δὲ κατατίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον, οἱ δὲ δήμαργοι ὀφείλουσιν ὑπὸ βραδίαν προσωπικὴν εὐθύνην τῶν νὰ ἀποπερατώσωσι τὴν διαιρέσιν τῶν τοποθεσιῶν καθ' ὅλα τὰ χωρία τοῦ δήμου τῶν ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου καὶ νὰ ὑποβάλωσι τὰ συνταχθησόμενα πρωτόκολλα εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον.

Γ' Ἐκτίμησις.

Ἡ ἐκτίμησις, ἣτοι ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν ἐπὶ τῶν ὑποίων ὑπάρχουσιν αἱ φυτεῖαι, εἶναι ἡ σπουδαιότερα τῶν ἐργασιῶν τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ δημοσιευομένου νόμου καὶ διὰ τοῦτο περιεβλήθη παρ' αὐτοῦ μὲ ὅλας τὰς δυνατὰς ἐγγυήσεις καὶ ἀνετέθη εἰς πολλὰ καὶ διακεκριμένα πρόσωπα. Εἶπομεν ἄνωτέρω, ὅτι ἐνῶς πολλάκις ἐγένετο ἐκέψις νὰ ἐξωσθῶσι καθ' ὄλοκληρίαν οἱ ἐμφυ-

τευταὶ ἀπὸ τῶν φυτείας ἢ νὰ ἀφαιρεθῇ παρ' αὐτῶν τὸ ἥμισυ τῆς ἐμφυτευθείσης ἐκτάσεως, ἢ νομοθετικῆ ἐξουσία, ἐπιεικῶς φερομένη, ἀπιφάσισε νὰ μὴ ἀπαιτήσῃ παρὰ τῶν ἐμφυτευτῶν, εἰμὴ μόνον τὴν σημερινὴν ἀξίαν τῆς ἐμφυτευθείσης γῆς. Ἡ ἐκτίμησις τῆς ἀξίας ταύτης θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ πρῶτον ὑπὸ ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἀπὸ τῶν ἑπαρχῶν, τὸν οἰκονομικὸν ἑφορὰν καὶ ἓνα πολίτην, τὸν ὁποῖον θέλει ἐκλέξει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ τοῦ ὁποῖου τὴν ἐκλογὴν θέλει ζητήσῃ ὁ οἰκονομικὸς ἑφορὸς ἅμα τῷ ὑποβληθῇ τὸ πρωτόκολλον τῶν τοποθεσιῶν κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 § 3 τοῦ νόμου.

Δύο εἶναι αἱ ἐργασίαι, τὰς ὁποίας ἡ περὶ τῆς πρόκειται ἐπιτροπὴ ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ 1) ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν ἐκάστης τάξεως καὶ 2) ἡ κατάταξις τῶν γαιῶν ἐκάστης τοποθεσίας εἰς τὴν ἀνήκουσαν τάξιν. Ἐπειδὴ δὲ αἱ γαῖαι διαίρουνται εἰς τέσσαρας τάξεις, ἤτοι εἰς δύο αἰ ποτιστικαὶ καὶ εἰς δύο αἰ ξηρικαὶ, ἔπεται ὅτι δι' ἕκαστον χωρίον θέλουσι προσδιορισθῆ τέσσαρες τιμαί. Ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῶν τιμῶν ἡ ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν ἤθελον ἔχει αἱ γαῖαι, ἐὰν ἦσαν μὲν ἐκχερωμένα καὶ καλλιεργημένα, δὲν ὑπῆρχον δ' ἐπ' αὐτῶν τὰ ἀνδρα ἢ τὰ κλήματα τῆς φυτείας, καὶ ἐχρησίουμεν εἰς παραγωγὴν σιτηρῶν, βαμβακίου, κάπνιων καὶ ἄλλων τοιοῦτων προϊόντων. Ἐπειδὴ δὲ εἰς πολλὰ μέρη ἐνεφυτεύθησαν αἱ καλλίτεραι γαῖαι, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν κωλύεται νὰ προσδιορίσῃ τιμὰς ὑψηλοτέρας διὰ τὰς γαῖας τῶν φυτειῶν ἀπὸ τὰς τιμὰς, αἱ ὁποῖαι θέλουσιν ὁρισθῆ κατὰ τὸν περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς νόμον διὰ τὰς ψιλὰς γαῖας τὰς εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν ὑπαχθισμένας.

Ἡ ἐξεύρεσις τῶν πραγματικῶν τιμῶν καὶ ὁ μετὰ δικαιοσύνης καὶ ἀμεροληψίας προσδιορισμὸς αὐτῶν εἶναι, ὡς εἶπομεν, ἡ σπουδαιότερα τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐκ ταύτης περιμένει τὸ ὑπουργεῖον νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ χρησιμότητος τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων. Ὅπως δὲ προβῆτε εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀλανθάτως, ὁ μὲν οἰκονομικὸς ἑφορὸς πρέπει ἀπὸ τοῦδε νὰ συντάξῃ πίνακας ἐμφαίνοντας τὰς τιμὰς, εἰς αἷ ἐπωλήθησαν ἐθνικαὶ γαῖαι καὶ νὰ λάβῃ παρὰ τῶν συμβολαιογράφων ἢ τῶν ὑποθηκοφυλάκων τῆς περιφέρειας τοῦ ἀντίγραφου τῶν τίτλων τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη γενομένων ἀγοραπωλησιῶν, ὅλοι δὲ ὑμεῖς ἀρεῖτετε νὰ συμπυκνώσῃτε διὰ ἄφορα ἀξιόπιστα καὶ εἰδημόνα πρόσωπα καὶ νὰ λαμβάνητε πληροφορίας περὶ τῆς ποιότητος τῶν γαιῶν ἐκάστου χωρίου καὶ περὶ τῶν τιμῶν αὐτῶν. Ὅταν δὲ φθάσῃ ἡ ὥρα τῆς ἐκτιμήσεως, ἡ ἐπιτροπὴ χρεώσεται ν' ἀπέλθῃ ἐπιτοπικῶς εἰς ἕκαστον χωρίον, νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα, ν' ἀντιληφθῇ ἰδίαις ὀμμασι τὴν διαφοράν, ἣτις ὑφίσταται μεταξὺ τῶν διαφόρων τοποθεσιῶν καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν τε ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας καὶ τὴν κατάταξιν. Ὅπως δὲ μὴ μείνῃ ἀμφιβολία τις ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς κατατάξεως, σὺς παρατηροῦμεν, ὅτι δὲν εἶναι ἀπκράτῃτος νὰ κατατάσσονται αἱ ποτι-

στικαὶ καὶ αἱ ξηρικαὶ γαῖαι μιᾶς τοποθεσίας εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, ἀλλὰ δύνανται αἱ μὲν ποτιστικαὶ νὰ κατατάσσωνται εἰς τὴν πρώτην τάξιν, αἱ δὲ ξηρικαὶ εἰς τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην. Τὸ χωρίον π. γ. Κ., τὸ ὁποῖον διηρέθη εἰς ἑξὶ τοποθεσίας α, β, γ, δ, ε, ζ, ἔχει γαῖας ξηρικὰς καὶ ποτιστικὰς· αἱ ξηρικαὶ διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις Α' καὶ Β', ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ποτιστικαὶ. Ἡ ἐπιτροπὴ θέλει προσδιορίσει ἐν πρώτοις τὸ τμήμα τῶν γαίων ἐκάστης τάξεως, ἀποπειρομένη ὡς ἐν παραδείγματι, ὅτι ἡ μὲν τάξις Α' τῶν ποτιστικῶν ἔχει ἀξίαν δραχμῶν 100, ἡ δὲ τάξις Β' δραχ. 70, καὶ ὅτι ἡ Α' τάξις τῶν ξηρικῶν ἔχει ἀξίαν δραχμῶν 6, ἡ δὲ Β' 30. Μετὰ δὲ τοῦτο θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὸ πρωτόκολλον τῶν τοποθεσιῶν καὶ θέλει ἀποφανθῆ, ὅτι αἱ ποτιστικαὶ γαῖαι τῆς τοποθεσίας α' ὑπάγονται π. γ. εἰς τὴν τάξιν Α' καὶ ἔχουσιν ἐπομένως ἀξίαν δραχμῶν 100, αἱ ξηρικαὶ γαῖαι τῆς ἰδίας τοποθεσίας ὑπάγονται εἰς τὴν τάξιν Β' καὶ ἔχουσιν ἀξίαν δραχ. 30, αἱ ποτιστικαὶ τῆς τοποθεσίας β' ἀνήκουσιν εἰς τὴν Β' τάξιν, ὁμοίως καὶ αἱ ξηρικαὶ, ἐπομένως αἱ μὲν πρῶται ἔχουσιν ἀξίαν δραχ. 70, αἱ δὲ τελευταῖαι δραχ. 30 καὶ οὕτω καθεστῆς.

Διὰ πᾶν χωρίον ὀφείλει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συντάξῃ ἴδιον πρωτόκολλον ἐκτιμήσεως καὶ κατατάξεως· ἐὰν δὲ ὑπάρξῃ διαφωνία μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῆς, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν διαφόρων τάξεων, εἴτε ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν τῶν τοποθεσιῶν, πρέπει νὰ ἐκτεθῶσιν ἡτιολογημένως ὅλαι αἱ γνώμαι πρὸς φωτισμὸν τῆς τε κυβερνήσεως καὶ τῆς ἄλλης ἐπιτροπῆς.

Τοῦ συνταχθησομένου δι' ἕκαστον χωρίον πρωτοκόλλου θέλει πέμψει ὁ οἶκον. ἔφορος διπλοῦν ἀντίγραφον πρὸς τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον, οὗτος δὲ ὀφείλει τὸ μὲν ἐν νὰ ἐκθέσῃ ἐπὶ δέκα ἡμέρας εἰς τὸ δημαρχεῖον, τὸ δὲ ἄλλο νὰ πέμψῃ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς τὸ ἀρμόδιον παρεδρεῖον, προσκαλῶν πάντας τοὺς πολίτας καὶ ἰδίως τοὺς ἐμφυτευτὰς νὰ λάβωσι γνώσιν καὶ νὰ φέρωσι τὰς ἐνστάσεις των, ἐὰν ἔχωσι τοιαύτας· αἱ ἐνστάσεις πρέπει νὰ ᾔναι σαφεῖς καὶ ὀρισμέναι διαλαμβάνουσαι εὐκρινῶς ἐὰν ὁ ἐνιστάμενος θεωρῇ μὴ ἀκριβῆ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τιμήματος μιᾶς ἢ πλειοτέρων τάξεων, ἢ ἐὰν θέλῃ νὰ προσβάλλῃ τὴν κατάταξιν τοποθεσίας τινὸς καὶ ποίας. Ὁμοίαι ἀντίγραφα ὀφείλει ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος νὰ ὑποβάλλῃ παραχρῆμα καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Παρελθούσης τῆς προθεσμίας τῶν δέκα ἡμερῶν, ὁ δήμαρχος θέλει ὑποβάλλει εἰς τὸν οἰκονομ. ἔφορον τὰς τυχόν παρουσιασθείσας ἐνστάσεις καὶ τὰς ἀποδείξεις ἑαυτοῦ καὶ τῶν παρέδρων περὶ ἐκθέσεως τῶν πρωτοκόλλων.

Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀντίγραφα τῶν ἐνστάσεων καὶ νὰ περιμείνῃ τὴν ἀπάντησιν αὐτοῦ. Τὸ ὑπουργεῖον θέλει κοινοποιήσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου κρίσιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπὶ τῶν γενομένων ἐκτιμήσεων καὶ κατατάξεων. Ἐὰν κατὰ τὴν ἀπάντησιν ταύτην τὸ

ὕπουργικὸν συμβούλιον θεωρήσῃ ἀναγκαίαν τὴν ἐπανάληψιν ἢ ἐὰν παρουσιάσθῃσαν ἐνστάσεις ἐκ μέρους πολιτῶν, ὁ οἰκονομ. ἔφορος εἰδοποιεῖ περὶ τούτων τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν ὅπως ἐκλέξῃ τὸν πρωτοδικὴν τὸν μέλλοντα νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν νέαν ἐκτίμησιν, συνάμα δὲ προσκαλεῖ νὰ συμπράξῃσι μετ' αὐτοῦ τὸν ταμίαν καὶ τὸν πρόεδρον τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου διὰ τοῦ ἐπάρχου. Ἡ δὲ δευτέρα αὕτη ἐπιτροπὴ θέλει προβῆ ἄνευ βραδύτητος καὶ μετὰ τῆς δευτέρας περισκέψεως εἰς τὰς ἐργασίας τῆς ἀφ' ἑνὸς μὲν λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ τὰς ἐνστάσεις τῶν πολιτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξετάζουσα ἐπιτοπίως καὶ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα καθ' ὃν τρόπον ἐσημειώσαμεν ἀνωτέρω διὰ τὴν πρώτην ἐπιτροπὴν.

Ἐὰν αἱ παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἢ αἱ ἐνστάσεις τῶν πολιτῶν δὲν ἀφορῶσι τὴν ἐκτίμησιν, ἤτοι τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τιμήματος τῶν διαφόρων τάξεων, ἀλλὰ μόνον τὴν κατάταξιν τῶν γαιῶν μιᾶς ἢ πλειοτέρων τοποθεσιῶν, τὰ ἔργα τῆς δευτέρας ἐπιτροπῆς εἶναι εὐχερέστερον, διότι δὲν ἔχει νὰ ἐξετάσῃ ἄλλο, εἰμὴ ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐγένετο ἡ κατάταξις.

Καὶ ἡ δευτέρα ἐπιτροπὴ θέλει συντάττει ἴδιον πρωτόκολλον δι' ἕκαστον χωρίον, πᾶν δὲ συντασσόμενον πρωτόκολλον θέλει παραδίδει εἰς τὸν οἰκονομ. ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ παρακολουθῇ ἀείποτε τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην διὰ νὰ τῇ χορηγῇ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίες καὶ ἐξηγήσεις, ὁ δὲ οἰκονομ. ἔφορος ἀφοῦ κρατήσῃ ἀντίγραφον, ὑποχρεοῦται νὰ τὸ ὑποβάλλῃ μετὰ τοῦ σχετικοῦ πρωτοκόλλου τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ μετὰ τῶν παρατηρήσεών του διὰ νὰ γίνηται ἡ περαιτέρω ἐνέργεια.

Ὁ νόμος οὐδεμίαν προθεσμίαν ἔταξε διὰ τὴν σύνταξιν καὶ ἀποστολὴν τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἐκτιμήσεως, διότι εἶχεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ πλειοψηφία ἀμφοτέρων τῶν ἐπιτροπῶν συγκροτεῖται ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων, οἵτινες θέλουσι φιλοτιμηθῆ νὰ ἐκπληρώσωσι μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης δραστηριότητος τὸ καθήκον των. Οὐδὲν ἦττον κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ προσθέσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ διεξαγωγὴ καὶ ἡ ἀποπράττωσις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκτιμήσεως καὶ κατατάξεως πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἐπιμελείας καὶ ταχύτητος, διότι τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἀποφασισμένον νὰ μεταχειρισθῇ ἀσυγκαταβάτως κατὰ παντὸς ραθυμοῦντος τὴν χορηγουμένην αὐτῷ παρὰ τοῦ άρθρου 22 τοῦ νόμου πειθαρχικὴν ἐξουσίαν.

Δ' Δήλωσις.

Ἡ δήλωσις τοῦ κατόχου τῆς φυτείας εἶναι ὁ τίτλος δυνάμει τοῦ ὁποίου ὁ κάτοχος ἀποκτᾷ τὸ δικαίωμα νὰ γενῇ ἰδιοκτῆτης τῆς ἐμφυτευθείσης ἐθνικῆς ἢ ἐκκλησιαστικῆς γῆς καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλουσι στηριχθῆ πᾶσαι αἱ τῆς παραχωρήσεως ἐργασίαι, διὰ τοῦτο

δὲ καὶ ὁ νόμος περιέβαλεν αὐτὴν μὲ πολλὰς ἐγγυήσεις, περιγράφας ἐν τοῖς ἀρθροῖς 7, 8, 9, 10 καὶ 17 τὴν προθεσίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ παρουσιασθῶσιν αἱ δηλώσεις ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ᾔναι συντεταγμένοι, τὴν χρηματικὴν προκαταβολήν, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως νὰ ᾔναι συνωδευμένοι καὶ τὰς συναπείας τῆς μὴ ἐμπροθέσμου καὶ κατὰ τὸν νόμον δηλώσεως. Αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ ἔχουσι καθήκον νὰ μὴ περιορισθῶσιν εἰς τὴν τυπικὴν καὶ συνήθη τοῦ νόμου δημοσίευσιν, ἀλλ' ὀφείλουσι διὰ συντόμευ καὶ εὐκρινούς προγράμματος, τὸ ὁποῖον θέλει τοιχοκολληθῆ εἰς τὰς δημοσιώτερα μέρη τῶν πόλεων καὶ χωρίων καὶ ἀναγνωσθῆ πολλάκις ἐπ' ἐκκλησίας, νὰ ὑπενθυμίσωσι πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐμφυτευτὰς ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, ὅτι, ὅστις ἐξ αὐτῶν δὲν παρουσιάσει εἰς τὸν οἶκον. ἔσορον ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου δηλώσιν συντεταγμένην κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 7 καὶ 9 τοῦ νόμου καὶ συνωδευμένην μὲ ἀπόδειξιν τοῦ ταμίου ἢ εἰσπράκτορος περὶ πληρωμῆς τῆς ἐν τῷ ἀρθρῷ 8 διαλαμβανομένης χρηματικῆς ποσότητος, ἀποβάλλει πᾶν δικαίωμα κατὰ τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ νόμου ἐπὶ τῆς φυτείας, περιέρχεται δὲ αὐτὴ κατὰ τὸ ἀρθρὸν 17 εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου καὶ ἐκποιεῖται ὡς ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει κατὰ τὸ ἴδιον ἀρθρὸν καὶ ἐάν εἰς τὴν δηλώσιν δὲν σημειωθῆ ἀκριβῶς ἡ ἔκτασις καὶ κατὰ τὴν γενησομένην καταμέτρησιν εὐρεθῆ πλεόνασμα ἀνώτερον τῶν 10 0)0) συμπεριλαμβάνεται δηλ. εἰς τὴν καταμέτρησιν μόνον τὸ πλεόνασμα τῶν 10 0)0), τὸ δὲ ἐπέκεινα τοῦ ὅρου τούτου ἀποκόπτεται καὶ καταμετρεῖται χωριστὰ ὡς ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα. Ὡς ἀναπόσπαστον μέρος πάσης φυτείας θεωροῦνται καὶ πάντα τὰ κενὰ διαστήματα, ὅσα κείνται ἐν τῷ μέσῳ ἢ εἰς τὰ ἄκρα αὐτῆς καὶ χρησιμεύουσι δι' ἀλώνια, οἰκοδομὰς, προαύλια, διόδους καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀναγκαίαν χοῦσιν' ἐπομένως καὶ τούτων ἡ ἔκτασις πρέπει νὰ συμπεριλαμβάνηται εἰς τὴν ἡλώσιν. Διὰ πᾶσαν φυτεῖαν πρέπει νὰ συντάσσεται ἰδιαιτέρα δηλώσις, περιγράφουσα ἀκριβῶς τὸ εἶδος, τὴν θέσιν, τὰ ὄρια, τὴν ὡς ἐγγίστα ἔκτασιν καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐμφυτεύσεως· ὅπως δὲ ἐξ ἡ κῦρος ἢ δηλώσεως, ὁ νόμος ἀπῆρτησε νὰ ᾔναι προσυπογεγραμμένη ἀπὸ τὸν ἡμάρχον πρὸς βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος καὶ τοῦ γνησίου τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δηλοῦντος· ἐπὶ τῆς διατάξεως ταύτης θέλετε ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἡμάρχων, παραγγέλλοντες αὐτοὺς νὰ ἐνεργῶσι μετὰ προθυμίας τὴν ἐπικύρωσιν τῶν ὑπογραφῶν καὶ ἀναφέροντες πρὸς ἡμᾶς πᾶσαν δυστροπίαν διὰ νὰ ἐπιβάλλωμεν τὴν ἀνήκουσαν ποινήν.

Εἰς πολλὰς ἐπαρχίας ὑπάρχουσιν ἐμφυτευτὰ, οἵτινες φοβούμενοι τὴν αὐστηρότητα τῶν κυβερνητικῶν μέτρων, ἰσχυρίσθησαν ὅτι ἡ γῆ, τὴν ὁποῖαν ἐνεφύτευσαν, δὲν εἶναι ἐθνικὴ, καὶ ἄλλοι μὲν ἔχουσι δικὰς ἐκχρεμεῖς μετὰ τοῦ δημοσίου, ἄλλοι δὲ κατώρθωσαν νὰ ἀ-

ποφυγῶσι καὶ τοῦτο, συμβιβαζόμενοι ἐκάστοτε μετὰ τῶν κατὰ καιροῦς ἐνοικιαστῶν καὶ πληρόντες πρὸς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιкарτίας χωρὶς νὰ λαμβάνωσι διπλότυπα. Τοὺς τοιοῦτους ἐμφυτευτάς, γνωστοὺς ὄντας εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχάς, ὀφείλουσιν αὐταὶ νὰ προτρέψωσιν ἰδιαιτέρως ὅπως παραιτηθῶσι τῶν παραλόγων ἀξιώσεων τῶν, ἀφοῦ ἡ κυβέρνησις ἐφάνη τοσοῦτον γενναία καὶ ἐπιεικὴς ἀπέναντι τῶν ἐμφυτευτῶν καὶ νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὸν νόμον, διὰ τὴν ἄμα παρέλθῃ ἢ πρὸς δῆλωσιν προθεσμία, αἱ φυτεῖαι αὐτῶν θέλουσι καταμετροθῆ καὶ ἐκτεθῆ εἰς δημοπρασίαν ὡς ἐθνικὰ φθαρτὰ κτημάτα ἄς μὴ ἀμφιβάλλωσι δέ, ὅτι θὰ εὐρεθῶσιν ἀγορασταί, οἵτινες θέλουσι προσφερθῆ νὰ τὰς ἀγοράσωσιν ἀναλαμβάνοντες αὐτοὶ τὴν εὐθύνην τοῦ νὰ τὰς διεκδικήσωσιν, ὅπως ἐγένετο καὶ ἐπὶ πολλῶν φθαρτῶν κτημάτων τὰ ὅποια κατεπατοῦντο.

Πολλοὶ τῶν ἐμφυτευτῶν, καὶ τοὶ μὴ ἔχοντες κεκτημένον οὐδὲν δικαίωμα ἐπὶ τῶν φυτειῶν, προσέφερον αὐτάς εἰς ὑποθήκην ἕκ τῶν ὑποθηκῶν τούτων δὲν ἔχουσι νόμιμον κύρος εἰμὴ μόνον ὅσαι ἐνεγράφησαν ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τῶν πρὸ τοῦ 1837 γενομένων φυτειῶν, διότι κατὰ τὸ ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1837 διάταγμα ἀφίνετο τοῦτο ὡς ἰδιοκτησία τῶν ἐμφυτευτῶν. Ἐν τούτοις κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἤδη δημοσιευμένου νόμου ἐγένετο ἡ παρατήρησις, ὅτι πολλαὶ ἐθνικοῖδιοκτῆτοι φυτεῖαι ἐπιβαρύνονται μὲ τοιαύτας ὑποθήκας, ὥστε εἶναι πολὺ ἐνδεχόμενον οἱ κάτοχοι αὐτῶν νὰ μὴ εὐρίσκωσι συμφέρον νὰ τὰς ἀποκτήσωσι καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ μὴ τὰς δηλώσωσιν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐκρίθη εὐλογον νὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν πρῶτον ἐνυπόθηκον δανειστὴν νὰ δηλώσῃ τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν παρὰ τοῦ ἐμφυτευτοῦ φυτεῖαν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τῶν τριῶν μηνῶν. Ἐννοεῖται ὅτι διὰ νὰ γενῆ δεκτὴ ἡ δῆλωσις τοῦ ἐνυποθηκίου δανειστοῦ πρέπει νὰ συνοδεύηται μὲ ἐπίσημον ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν (ἄρθρ. 10 § 6.)

Τὸ αὐτὸ δικαίωμα γορηγεῖται διὰ τοῦ ἄρθρου 19 καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας προσημείωσιν ἐπὶ τῆς ὑποθήκης.

Εἰς τοὺς ἀγοράσαντας ἐθνικὰς γαίας ἐπὶ προικοδοτήσῃ θέλετε ὑπομνήσει τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1865 νόμου καθ' ἃς πᾶν πλεόνασμα ἀνώτερον τῶν 20 οἷο ἀπεφασίσθη νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰ ληφθῆσάμενα περὶ ἐθνικῶν γαιῶν καὶ ἐθνικοῖδιοκτῆτων φυτειῶν μέτρα, παρατηροῦντες πρὸς αὐτούς, ὅτι θέλουσιν ἀπολέσει τὰ πλεονάσματα ταῦτα, εἰάν δὲν σπεύσωσι νὰ τὰ δηλώσωσι.

Ε' Ἐξαιρέσεις.

Διὰ τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ νόμου παραχωροῦνται πᾶσαι αἱ φυτεῖαι αἱ ὅποια ἐγένοντο ἐπὶ γαιῶν ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν, ἀλλ' ἕκ τῆς παραχωρήσεως ἐκρίθη ἀναγκαῖον πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεων νὰ εὐρεθῶσιν.

1) Αἱ φυτεῖαι, ὅσαι ἐγένοντο ἐπὶ γαιῶν, αἱ ὁποῖαι παρεχωρήθησαν εἰς τρίτους· ἡ ἐξαιρέσις αὕτη εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὰς γαῖας διὰ τὰς ὁποίας ἐξεδόθησαν παραχωρητήρια πρὸς πραγματοποίησιν κρητικῶν ἢ ἄλλων γραμματίων, ἀλλὰ τὴν παραχώρησιν τῶν ὁπῶν προσβάλλουσιν οἱ κάτοχοι ὡς παρὰ τὸν νόμον γενομένην. Διὰ τὰς φυτείας ταύτας δὲν εἶναι δεκταὶ δηλώσεις, ἐκ μέρους τῶν ἐμφυτευτῶν, ἐνόσω ὑφίσταται ἡ διένεξις, ἐὰν ὅμως λυθῇ αὕτη παρὰ τῶν δικαστηρίων κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ ἀκυρωθῇ ἡ παραχώρησις, δύνανται οἱ ἐμφυτευταὶ νὰ τὰς ἀποκτήσωσιν, ἀρκεῖ μόνον νὰ ὑποβάλωσι τῇ δηλώσει τῶν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀκυρώσεως τὴν παραχώρησιν δικαστικῆς ἀποφάσεως (ἄρθρ. 20).

2) Αἱ φυτεῖαι αἱ γενομένηαι ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ἢ ἐπισκοπικῶν γαιῶν πολυετῶς ἐκμεμισθωμένων. Καὶ αὗται δὲν δύνανται νὰ παραχωρηθῶσιν, εἰμὴ ἀφοῦ λήξη ἡ ἐκμίσθωσις καὶ ἐὰν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως ταύτης παρουσιάσωσιν οἱ ἐμφυτευταὶ τὰς δηλώσεις τῶν.

Λέγοντες φυτείας ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, δὲν ἐνοοῦμεν τὰς φυτείας, ὅσαι εἶχον ἐνεργηθῆ παρὰ τῶν μονῶν πρὸ τῆς διαλύσεως αὐτῶν ἢ ἀκολούθως παρὰ τῶν κατὰ καιροῦ ἐνοικιαστῶν, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνας, ὅσαι ἐνεφυτεύθησαν παρ' ἄλλων μὲ ἀδειαν ἢ ἄνευ ἀδείας τῶν μονῶν καὶ ἀπὸ τὰς ὁποίας τόσον αἱ μοναὶ ὅσον καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ ἢ τὸ δημόσιον δὲν λαμβάνουσιν εἰμὴ ὠρισμένον δικαίωμα ἐπικαρπίας· αἱ λοιπαὶ φυτεῖαι θεωροῦνται ὡς φθαρτὰ κτήματα καὶ ἀνήκουσιν ὁλοσχερῶς εἰς τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον τὰς ἐκποιεῖ ἐπὶ δημοπρατίας κατὰ τὸν περὶ φθαρτῶν κτημάτων νόμον.

Ἐκτὸς τῶν δύο τούτων ἐξαιρέσεων, ὑπάρχει καὶ τρίτη ἐξαιρέσις ἡ ἐνδιαλαμβανομένη ἐν τῇ γ' § τοῦ ἄρθρου 14, ἣτις ἀποθλέπει τὰς φυτείας, ὅσαι ἐγένοντο ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν, αἱ ὁποῖαι κατεμετρήθησαν μὲν πρὸς πραγματοποίησιν γραμματίων, ἀλλὰ διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξεδόθησαν παραχωρητήρια· εἰς τοὺς ἐμφυτευτὰς ὅμως τῶν τοιούτων γαιῶν δὲν γορηγεῖται νέα προθεσμία, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ παρουσιάσωσι τὰς δηλώσεις τῶν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου. Ἄφ' ἐτέρου δὲ οἱ κύριοι τῶν γραμματίων, ὑπὲρ ὧν ἐγένετο ἡ καταμέτρησις, ἔχουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ γνωστοποιήσωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν τὰς ἀξιώσεις τῶν διὰ νὰ ἐμποδισθῇ τῶν παραχωρητηρίων ἡ ἐκδόσις. Τὸ ὑπουργεῖον θέλει κρατεῖ σημείωσιν τῶν τοιούτων γνωστοποιήσεων, ἀκολούθως δὲ θέλει τὰς διευθύνει εἰς τοὺς ἀρμοδίους οἰκονομικοὺς ἐφόρους, οἱ ὁποῖοι ὀφείλουσι νὰ τὰς ἐπιστρέψωσι μετὰ τῶν πρωτοκόλλων τῆς καταμετρήσεως.

Μετὰ τὰς ἐξαιρέσεις ταύτας θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ ἐφελκῶμεν τὴν προσοχὴν σας καὶ ἐπὶ τριῶν ἄλλων ἐξαιρέσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀναφέρονται μὲν ἐν τῷ νόμῳ ρητῶς, προκύπτουσιν ὅμως ἐκ προηγουμένων νόμων.

Ἢ πρώτη ἀφορᾷ τὰς γαῖας, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσιν ἀρχαιότητες,

διότι, κατὰ τὸν ἀπὸ 10 Μαΐου 1884 νόμον, αἱ ἀρχαιότητες θεωροῦνται ὡς κτῆμα ἐθνικὸν καὶ ἀπαγορεύεται πᾶσα αὐτῶν κατάληψις ἢ χρῆσις ἐπομένως ἐὰν τις ἐπραξῆ τὴν ἀσέβειαν νὰ ἐνεργήσῃ φυτεῖαν ἐπὶ γαιῶν, ἐφ' ὧν ὑπῆρχον ἢ ὑπάρχουσιν ἀρχαῖα ἔργα τῶν προγόνων ἡμῶν, ὅχι μόνον δὲν ἔχετε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προκαλέσητε ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν παραχώρησιν τῆς γενομένης φυτείας, ἀλλ' ἀπεναντίας ὀφείλετε νὰ τὸν καταγγέλητε εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον καὶ νὰ ζητήσητε τὴν ἐξωσίν του, εἰδοποιούντες ἡμᾶς καὶ τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον πρὸς ἐνέργειαν τῶν περαιτέρω.

Ἡ δευτέρα ἐξαιρέσις ἀποβλέπει τὰς φυτείας, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο τυχόν ἐπὶ γηπέδων κειμένων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν πόλεων ἢ κωμοπόλεων, διότι τὰ γηπέδα ταῦτα χαρακτηρίζονται ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων ὡς φθαρτὰ κτήματα καὶ καθὼ τοιαῦτα ἐκποιῶνται, ὡς δὲν ἄγνοεῖτε, ἐπὶ δημοπρασίας λέγοντες δὲ περιφέρειαν πόλεων καὶ κωμοπόλεων, ἐνοουῦμεν συμπεριλαμβανόμενον καὶ ὅλον ἐν γένει τὸν πῆρξ χωρὸν, ἐφ' οὗ ἤρχισαν νὰ κτίζονται οἰκοδομαὶ καὶ ὃ ὅποιος εἶναι προωρισμένος νὰ καλυφθῇ ἀπὸ τοιαύτας. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐφελκυσμέν σπουδαίως τὴν προσοχὴν τῶν οἴκου, ἐφόρων καὶ γεωμετρῶν, παραγγέλλοντες αὐτοὺς νὰ μὴ προβαίνωσιν εἰς τὴν καταμέτρησιν φυτειῶν ἐπὶ τοιούτων γηπέδων γενομένων, διότι πᾶσαν παραβάσιν θέλομεν τιμωρήσει μετὰ παραδειγματικῆς αὐστηρότητος.

Τρίτη καὶ τελευταία ἐξαιρέσις εἶναι ἡ ἀφορῶσα τὰς φυτείας τὰς γενομένας τυχόν ἐντὸς δασῶν. Εἰς τὰ δάση ἀπαγορεύεται, ὡς γινώσκετε, πᾶσα καλλιέργεια ἐπομένως, ἐὰν ἐγένοντο ἐντὸς αὐτῶν φυτεῖαι, τὸ δημόσιον δὲν ὀφείλει νὰ τὰς ἀναγνωρίσῃ ἄλλως τε τὰ δάση ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν φθαρτῶν κτημάτων καὶ πᾶσα συτεία, γενομένη ἐντὸς τῆς περιφέρειας φθαρτοῦ κτηματος, οὐδὲν χορηγεῖ πρὸς τὸν ἐμφυτευτὴν δικαίωμα κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἀρθροῦ 12.

5' Καταμέτρησις κτλ.

Ἡ καταμέτρησις ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ οἴκου, ἐφόρου κατὰ τὸ ἀρθρ. 13 διὰ γεωμέτρου, δὲν δύναται δὲ νὰ γενῆ ἑναρξίς τῶν καταμετρήσεων, εἰμὴ ἀφοῦ κατασταθῇ δριστικὴ ἢ ἐκτίμησις, διότι εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς καταμετρήσεως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναφέρηται πρὸς τοὺς ἄλλοις ἢ τᾶξις τῆς φυτείας καὶ τὸ τίμημα αὐτῆς. Εἰς τὸ πρωτόκολλον πρέπει νὰ περιγράφηται ἀκριβῶς κατὰ πόσον ἡ φυτεία εἶναι πλήρης ἢ ἀτελής ἢ ἐξακριβῶσις αὕτη εἶναι ἀπαραίτητος ἀναγκαῖα ἰδίως δι' ἐκείνους, τῶν ὁποίων αἱ δηλώσεις περιέχουσιν ἐκτασιν ἀνωτέραν τῶν 80 στρεμμάτων, ἢ ὁποῖα κατὰ τὸν περί διατάξεως τῆς ἐθνικῆς γῆς νόμον, ὠρίσθη ὡς παραχωρητέα εἰς τοὺς κητόχους. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία θέλουσα νὰ μετᾶσχωσιν ὅσον ἐνεστὶ πλείοτεροι Ἕλληνας τῶν εὐεργετημάτων τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, περιώρισε τὸν ἀριθμὸν τῶν στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα ἕκαστος

Ἑλλήν δύνανται νὰ ἀποκτήσῃ, εἰς 80 στρέμματα, ἀλλὰ διὰ τὰς φυτείας δὲν ἐτέθη οὐδεὶς περιορισμός, διότι ἐθεωρήθη ἀδίκον νὰ ἀποβληθῶσιν οἱ ἐμφυτεύσαντες ἀνωτέρας ἐκτάσεις· ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι ἡ παραχώρησις αὐτὴ ἀφορᾷ τοὺς πράγματι ἐμφυτευτάς, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκείνους, ὅσοι θελήσωσι νὰ καταδολιευθῶσι τὸν νόμον, ζητοῦντες νὰ ἀποκτήσωσι μεγάλας ἐκτάσεις δι' ὀλίγα δένδρα ἢ κλήματα, ἅτινα σποραδικῶς ἐνεφυτεύσαν ἐπ' αὐτῶν.

Ὡς βῆσιν εἰς τὴν καταμέτρησιν θέλετε ἔχει τὰς δηλώσεις τῶν ἐμφυτευτῶν, ὀφείλετε δὲ νὰ καλῆτε καὶ τούτους ὅπως παρίστανται εἰς τὴν καταμέτρησιν καὶ ἐπιδεικνύωσιν ὑμῖν τὰ ὄρια· ἐὰν κατὰ τὴν καταμέτρησιν εὐρεθῇ πλεονασμα ἀνώτερον τῶν 10 ο/ο, πρέπει νὰ τὸ ἀποκόπητε καὶ συντάσσητέ ἴδιον πρωτόκολλον, ὅπως ἐκτεθῇ εἰς δημοπρασίαν ἐκποιήσεως ὡς φθαρόν κτῆμα κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ νόμου.

Ἐὰν δὲ διὰ τὴν αὐτὴν φυτεῖαν ἐγένοντο δηλώσεις παρὰ δύο ἢ πλείονων προσώπων ἀξιούντων τὴν κατοχὴν αὐτῆς, ὀφείλετε νὰ τοῖς ἐξηγήσητε, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ νόμου, πᾶσα τοιαύτη ἀνεπίδη λύεται δικαστικῶς καὶ τὸ ἐκδοθησόμενον παραχωρητήριον οὐδὲν παράγει δικαίωμα· ἐὰν ὅμως ἐπιμένωσι, θέλετε προβῆ εἰς τὴν καταμέτρησιν καὶ συνάμα θέλετε καλέσαι τὴν κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἀποφανθῇ ποῖος ἐκ τῶν ἀμφισβητούμενων εἶναι ὁ μᾶλλον δικαιούμενος· ἀλλ' ἡ τοιαύτη τῆς ἐπιτροπῆς ἀπόφασις οὐδεμίαν ἄλλην ἔχει συνέπειαν ὑπὲρ τοῦ δικαιωθέντος, εἰμὴ μόνον τὴν ἐπ' ὀνόματί του ἐκδοσὶν τοῦ παραχωρητηρίου.

Αἱ καταμετρήσεις πρέπει νὰ ἀρχίσωσιν ἀμέσως μετὰ τὴν ὀριστικότητά τῶν ἐκτιμήσεων, τὰ δὲ πρωτόκολλα μετὰ τῶν σχετικῶν δηλώσεων δέον νὰ υποβάλλωνται καθ' ἑβδομάδα εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ ἐκδίδωνται ταχέως τὰς παραχωρητήρια, διότι ἐὰν βραδύνη ἡ ἐκδοσις πέραν τῶν δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς δηλώσεως, οἱ ἐμφυτευταὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα κατὰ τὸ ἄρθρον 14 § 1 νὰ ζητήσωσι τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, καταθέτοντες εἰς τὸ ταμεῖον τὴν ἐνιαύσιον δόσιν τοῦ τιμήματος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων τῶν, τοῦτο δὲ θέλει φέρει σύγγυσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἀνωμαλίαν εἰς τοὺς μετὰ τῶν ἐμφυτευτῶν λογαριασμούς.

Ζ' Πληρωμὴ τοῦ τιμήματος.

Τὴ πληρωτέαν εἰς τὸ δημόσιον τίμημα θέλει ἐξοφληθῆ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ νόμου, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς προκαταβολῆς, εἰς δεκαετῶ δόσεις μετὰ ἐτησίου τόκου 4 0/0 κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνήτου χρεωλυσίας, ὥστε πᾶσα ἐτήσια δόσις θέλει περιέχει 8 0/0 ἐπὶ τοῦ ἐλικουῦ τιμήματος. Ἡ πληρωμὴ διὰ μὲν τὰς σταφιδαμπέλου, ἀμπέλου, συκοπερίβολα καὶ λοιπὰς φυτείας θέλει γίνεσθαι τὴν 1 Σεπτεμβρίου, διὰ δὲ τὰ ἐλαιόδενδρα τὴν 1 Δεκεμβρίου.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου ἡ μὲν ἐμφυτευτῆς ὀφείλει νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἀνήκουσαν χρεωστικὴν ὁμολογίαν, ἡ δὲ οἶκον. ἕρωςος πρέπει νὰ μεταγράψῃ πρῶτον τὸ παραχωρητήριον εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην, πάντα δὲ ταῦτα ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸ ἀρθρ. 15 τοῦ νόμου, νὰ ἐνεργῶνται πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου. Ἐὰν δὲ ὁ ἐμφυτευτῆς προσκαλούμενος ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει δὲν ὑπογράψῃ τὴν βυβλογίαν ἐντὸς ἐνὸς μηνός, καθίσταται, κατὰ τὸ ἀρθρ. 16, ἔκπτωτος καὶ γάνει τὴν προκαταβολήν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ ἐνυπόθηκος δανειστῆς νὰ ἀναλάβῃ τὴν παραχώρησιν ὑπογράφων τὴν ὁμολογίαν, ἀλλὰ πρὸς τοῦτα εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποβάλλῃ τὴν αἰτήσιν του πρὸς τὸν οἶκον. Ἐφορον ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς μηνιαίας προθεσμίας, καθ' ἣν ὁ δηλώσας κατοχὰς ὤφειλε νὰ ὑπογράψῃ τὴν ὁμολογίαν. Τὸ ἐκδοθὲν παραχωρητήριον ἐπιστρέφεται διὰ νὰ ἀντικατασταθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κατόχου διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐνυποθήκου δανειστοῦ.

Ἡ ὑποθήκη τοῦ δημοσίου λαμβάνει πάντοτε τὴν θέσιν πρώτης ὑποθήκης, ἐὰν δὲ εὐρεθῶσιν ἐγγεγραμμένοι πραγματοποιεῖται ὑποθήκαι, ἡ ὑποθηκοῦλας ὀφείλει νὰ τὰς τάξῃ μετὰ τὴν τοῦ δημοσίου.

Κατὰ τὸ ἀρθρον 18 τοῦ νόμου πᾶς ἐμφυτευτῆς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξοφλήσῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν 18 ἐτῶν τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κεφαλαίου. Διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην παρατίθεται ἐν τέλει τῆς παρουσίας πίνακα (στοιχείων II) ἐμφαίνοντα τὸ κεφάλαιον, ὅπερ μένει ἀπαιτητὸν μετὰ τὴν πληρωμὴν ἐκάστης ὀσσεως καὶ τὸ ὅποιον ὀφείλει νὰ καταβῆλῃ ἢ θέλων νὰ ἐξοφλήσῃ διὰ μιᾶς τὸ χρέος του ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι ἐὰν ἡ ἐξοφλήσις δὲν γίνεται, αὐτὸς μετὰ τὴν πληρωμὴν λήξεως ὀσσεως, ὁ ἀγοραστῆς ὀφείλει ἐκτὸς τοῦ κεφαλαίου νὰ πληρῶνῃ καὶ τοκοὺς ἐπ' αὐτοῦ πρὸς 4 0/0 λογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς λήξεως μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς.

Εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τῶν φυτειῶν, εἴτε κατὰ ὀσσεις, εἴτε διὰ μιᾶς γίνεται αὕτη, δὲν εἶναι δεκτὰ, κατὰ τὸ ἀρθρον 23 τοῦ νόμου, οὐδενὸς εἶδους γραμμᾶτικ' ἐπομένως ἡ πληρωμὴ πρέπει νὰ γίνεται τοῖς μετρητοῖς.

Καὶ ὑμεῖς καὶ οἱ ἐμφυτευταὶ πρέπει νὰ ἐννοήσητε, ὅτι ἀπὸ τὸ δημοσίον πρόκειται νὰ στερηθῇ τῆς ἐπιμαρτίας, ἣν ἀπολαμβάνει ἐκ τῶν ἐθνικοῖδιοκτητῶν φυτειῶν, ἔχει σταθερὰν καὶ ἀμετάστροφον ἰσχύοςιν νὰ μὴ ἀνεχθῇ, οὐδεμίαν καθυστέρησιν τῶν ἐνταυθίων ὀσσεων τοῦ τιμήματος· ἐπομένως οἱ ταμίαι ὀφείλουσι νὰ ἴηται ἀδυσπόγητος περὶ τὴν χρῆσιν τῶν καταναγκαστικῶν μέσων καὶ ἐὰν τὰ μέτρα αὐτῶν μέτρα ἀποβῶσιν ἀτελεσφόρητα, θέλουσι προδικίνει εἰς τὴν κατάσχεσιν καὶ ἀναγκαστικὴν ἐκποίησην τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος.

Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκποίησις καθιστᾷ ἀπαιτητὸν ὄλοκλήρων τὸ χρέος τοῦ ὀφειλέτου, ἐπομένως τὸ δημοσίον δικαιούται νὰ λαβῇ ἐκ

τοῦ πλειστηριάσματος οὐ μόνον τὰς καθυστερούσας δόσεις, ἀλλὰ καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν ἐπομένων. Μόνον δὲ εἰς περίστασιν καθ' ἣν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ληξασῶν δόσεων καὶ τῶν ἐξόδων μένη ὑπόλοιπον ἴσον ἢ ἀνώτερον τοῦ κεφαλαίου, τοῦ ἀποτελοῦντος τὰς ὑπολοίπους δόσεις, δύναται ὁ νέος ἀγοραστὴς νὰ ἀναλάβῃ τὴν πληρωμὴν τῶν δόσεων τούτων καὶ νὰ πληρῶνῃ ἐκάστην αὐτῶν εἰς τὴν λῆξιν τῆς. Ἐπωλήθη π. χ. ἀναγκαστικῶς ἡ φυτεία Α' τῆς ὁποίας ἐκάστη δόσις συνίσταται ἐκ δραχ. 320 καὶ κατεκυρώθη διὰ δραχ. 6,000, ἐγένετο δὲ ἡ ἐκποίηση, διότι δὲν ἐπληρώθη ἡ Ε' καὶ ἡ Ξ δόσις· ἐὰν ἀφαιρουμένων ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῶν ἐξόδων καὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν δύο δόσεων μετὰ τοῦ τόκου τῆς ὑπερήμερίας, μείνη ὑπόλοιπον ἐκ δρ. 5,000, ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον τοῦ κεφαλαίου τῶν ὑπολειπομένων δωδέκα δόσεων, ὅπερ κατὰ τὸν χρεωλυτικὸν πίνακα συνίσταται εἰς δραχ. 2938, 73 0/0, ὁ νέος ἀγοραστὴς δύναται νὰ καταθέσῃ μόνον τὸ πλεόνασμα, ὅπερ ἀνήκει εἰς τὸν ἀρχικὸν ὀφειλέτην, νὰ κρατήσῃ δὲ τὰς δραχμὰς 2938, 73 0/0 καὶ νὰ πληρῶνῃ ἐν τῷ μέλλοντι δραχ. 320 κατ' ἔτος μέχρις ἐξοφλήσεως· ἀλλὰ ἡ εὐκολία αὕτη τῷ χορηγεῖται ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ προσυπογράψῃ τὴν χρεωστικὴν ὁμολογίαν καὶ ν' ἀνανεώσῃ ἐπ' ὀνόματί του τὴν ἐγγεγραμμένην ὑπὲρ τοῦ δημόσιου πρώτην ἐπὶ τῆς φυτείας ὑποθήκην.

Η' Ἐκνίκησις τρίτων.

Τὸ δημόσιον δὲν ἔχει δυστυχῶς κώδικας τῶν γαιῶν, αἱ ὁποῖαι τῷ ἀνήκουσιν, ἐπομένως δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ὁποῖαι φυτεῖαι εἶναι ἐθνικοιδιόκτητοι· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν συνέβη, ὥστε γαῖαι καὶ κτήματα, τὰ ὁποῖα ἐξεποιήθησαν παρὰ τοῦ δημοσίου ὡς ἐθνικά, νὰ ἀμφισβητηθῶσι παρ' ἰδιωτῶν ὡς ιδιόκτητα, πολλοὶ δὲ τῶν ἰδιωτῶν τούτων ἐδικαιώθησαν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καὶ τὸ δημόσιον ὑπεχρεώθη εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ τιμήματος καὶ εἰς ἀποζημιώσεις, διὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου προλαμβάνει νὰ κηρύξῃ τὸ δημόσιον ἐκτὸς πάσης εὐθύνης, ἐὰν φυτεία δηλωθεῖσα καὶ παρεχωρηθεῖσα ἐκνικηθῇ ὑπὸ τρίτου, ἀφίνει δὲ εἰς τὸν ἐμφυτευτὴν, ὅτι· ἐξήτησε τὴν παραχώρησιν, ὄχι μόνον τὴν φροντίδα νὰ ἀντικρούσῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τὰς ἀπαιτήσεις τῶν τρίτων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσῃ πρὸς τὸ δημόσιον ὁλόκληρον τὸ συμφωνηθὲν τίμημα. Αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθρου τούτου ἐθεωρήθησαν τόσον μᾶλλον ὀρθαί, καθόσον ἡ παραχώρησις τῶν φυτειῶν δὲν γίνεται οἰκοθεν παρὰ τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ προκαλεῖται παρ' αὐτῶν τῶν ἐμφυτευτῶν διὰ τῶν δηλώσεών των. Τὸ δημόσιον ἐπομένως δὲν μεταβιβάζει εἰς αὐτοὺς εἰμὴ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα αὐτοὶ οὗτοι ὁμολογοῦσιν, ὅτι κέκτηται, ἐὰν δὲ ἔκριναν κακῶς περὶ τῶν δικαιω-

μάτων τούτου, ἢ εἰν δὲν δυνηθῶσι νὰ τὰ ὑποστηρίξωσι θεόντως ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ὀρθὸν εἶναι νὰ φέρωσι μόνοι αὐτοὶ ὅλην τὴν εὐθύνην τῆς πράξεώς των.

Ἡ γενομένη ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου παραχώρησις, ὅχι μόνον δὲν χορηγεῖ εἰς τὸν ὑπὲρ οὗ ἐγένετο κανὲν δικαίωμα ἰπέναντι τρίτων, ἀλλ' εἶναι ἄκυρος, ὡς εἴπομεν καὶ ἄνωτέω, εἰν ἄφορᾷ κτήμα ἐθνικὸν ἢ ἐκκλησιαστικόν, τὸ ὁποῖον δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐθνικοῖδιοκτητῶν φυτειῶν· τοιαῦτα δὲ εἶναι πρὸ πάντων τὰ φθαρτὰ κτήματα καὶ τὰ ἐντὸς ἢ πλησίον τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων γῆπεδα, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἀνεγερσιν οἰκοδομῶν.

Θ' Ποιναί.

Εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ φυτειῶν νόμου λημβάνουσι μέρος ὑπάλληλοι δημοτικοὶ καὶ δημόσιοι διαφόρων κλάδων· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ κυβέρνησις καὶ ἡ κοινωνία μέγα ἔχουσι συμφέρον, ὅπως αἱ ἐργασίαι ἐπιδιωχθῶσι μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ταχύτητος καὶ μὴ παρεμβληθῆ παρ' οὐδενὸς τὸ ἐλάχιστον πρόσκομμα, τὸ ἄρθρον 22 ἔδωκεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὸ δικαίωμα νὰ τιμωρῇ μὲ βαρὺ πρόστιμον πάντα ὑπάλληλον δημόσιον ἢ δημοτικόν, ὅστις ἤθελε δεῖξει ὅχι μόνον ἀσύγγνωστον ἀμέλειαν, ἀλλὰ καὶ ἀπλήν εαθυμίαν. Τῆς ἐξουσίας ταύτης τὸ ὑπουργεῖον θέλει κάμει ἀσυγκαταβίβως χρῆσιν, διότι ἔχει σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ ἐπιδιωχῇ τὴν ταχίστην ἀποπεράτωσιν τῶν παραχωρήσεων, ὅπως μὴ μένη ἐπὶ πλέον εἰς τὴν ἀβεβαιότητα ἢ ἰδιοκτησία τοσούτων ἐκτασεων πρὸς ζημίαν τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἐμφυτευτῶν· θέλει δὲ θεωρήσει ὡς ἀξιοπονοῦν ἀμέλειαν, οὐχὶ μόνον τὴν μὴ ἔγκαιρον ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος, ρητῶς ἐπιβαλλομένης παρὰ τοῦ νόμου εἰς τινα ὑπάλληλον, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἀδιαφορίαν, ἣν ἤθελον δεῖξει ἰδίως οἱ ἔπαρχοι, οἱ οἰκονομοὶ, ἔφοροι καὶ οἱ δήμαρχοι εἰς τὸ νὰ δημοσιεύσωσι προσηκόντως τὸν νόμον καὶ εἰς τὸ νὰ πείσωσι διὰ τῶν πρακτάσεών των πάντας τοὺς ἐμφυτευτὰς νὰ παρουσιάσωσιν ἐμπροθέσμω τὰς δηλώσεις των.

Δήλωσις φυτείας ἔθνικοῦδιοκτῆτου

Πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον. . .

Ὁ ὑποφαινόμενος κάτοικος τοῦ χωρίου τοῦ δήμου
 τῆς ἐπαρχίας συμμορφούμενος μετὰ τὸν ἀπὸ 24 Μαρτίου 1871
 ΤΠΣ' νόμον, δηλῶ ὅτι εἰμι κάτοχος μιᾶς φυτείας ὑπαγομένης εἰς
 τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου. Ἡ φυτεία αὕτη εἶναι
 κεῖται δὲ εἰς τὴν θέσιν
 τοῦ χωρίου τοῦ δήμου ἐφυτεύθη κατὰ τὸ ἔτος
 καὶ ἔχει ἔκτασιν στρεμμάτων Βασ. ἄρ. συνορευομένη

πρὸς ἀνατολὰς
 δυσμὰς
 ἄρκτον
 μεσημέριαν

ἡ γῆ ἀνήκεν εἰς τὸν (ὀθωμανὸν ἢ εἰς τὴν διαλελυ-
 μένην μονήν), εἶναι δὲ (ξηρική ἢ ποτιστικὴ λαμβάνουσα τὸ ὕ-
 δωρ ἐκ)
 Συμφώνως δὲ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου ἐπι-
 συνάπτεται τὸ ὑπ' ἀριθ. γραμμάτων τοῦ εἰσπρά-
 κτορος ἐκ δρ.

'Εν

τῇ

1871

Ὁ κάτοχος τῆς φυτείας.

Ὁ ὑποφαινόμενος δήμαρχος βεβαιῶ τὴν ταυτότητα τοῦ ἀνωτέ-
 ρου κατόχου, τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς καὶ ὅτι ἡ παρούσα δήλωσις
 ἐγένετο τῇ ἐλευθέρᾳ αὐτοῦ θελήσει.

'Εν

τῇ

1871

Ὁ δήμαρχος.

Ἐθεωρήθη καὶ κατεχωρίσθη εἰς τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων τοῦ
 χωρίου ὑπὸ τὸν ἀριθ.

'Εν

τῇ

1871

Ὁ Οἶκον. Ἐφορος.

Πρωτόκολλον καταμετρήσεως καὶ περιγραφῆς.

Οἱ ὑποφαινόμενοι μεταβάντες ἐπὶ τόπου καταμετρήσαμεν τὴν
ἔθνικοῖδιοκτητον φυτείαν τοῦ

ἣν ἐδήλωσεν διὰ τῆς ἀπὸ
187 δηλώσεώς του καταχωρισθείσης ὑπὸ τὸν αὐξοντα ἀριθ.
τοῦ βιβλίου τοῦ χωρίου, τοῦ δήμου

Ἡ προκειμένη φυτεία ὑπάγεται εἰς τὴν τὰς
τῶν γαιῶν τοῦ ἀνωτέρω χωρίου, τῆς ὁποίας ἡ κατὰ στρέμμα τιμὴ
ᾠρίσθη διὰ τῆς ἀπὸ 187 ἀποφάσεως

τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἰς δραχ.
ἐπομένως ἡ ὀλικὴ ἀξία τῆς γῆς συμποσοῦται εἰς δραχ.
ἀριθ.

Εἶδος φυτείας	Τοποθεσία			Ἄνωθεν	Μέτρα κατὰ πλευρὰς	Ἐκτασις εἰς Βασιλικά		Ποτιστικὴ ἢ ξηρική	Ὄνομα τῆς μονῆς τῆς ἐπισκοπῆς ἢ τοῦ πρῶην ἰδιοκτήτου Ὄθωμανοῦ
	Δῆμος	Χωρίον	Θέσις			Σρ.	Μέτρα		
				Ὄροθεσία					
				Ἄνατολὰς Δυσμὰς Ἄρκτον Μεσημβρ.					

Διάγραμμα τοῦ κτήματος.

'Εν

τῇ

187

'Ο Οικονομικὸς ἔφορος

'Ο Γεωμέτρης

'Εθεωρήθη καὶ ᾠρίσθη εἰς στρέμματα
Βασ. καὶ μέτρα τετραγωνικά ἀριθ.

'Εν Ἀθήναις τῇ

187

'Ο τοῦ Γεωμετρικοῦ Διευθυντῆς.

νόμος ΤΠΣ' τῆς 24 Μαρτ. 1871. Περί τῶν γενομένων ἐμφυτεύσεων ἐπὶ ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν, ἢ εἰς διαλελυμένας μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν. (*)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Περί χαρακτηρισμοῦ, διαίρεσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν φυτειῶν.

1. Οἱ μέχρι τέλους τοῦ 1870 ἐμφυτεύσαντες, ἀδεῖα ἢ μὴ τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῶν πρώην ἰδιοκτητῶν Ὀθωμανῶν, ἐπὶ γαιῶν ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν, ἢ διαλελυμένων μονῶν, ἀμπέλους, σταφιδαμπέλους, ἐλαίας, μωρίας, ὀπωροφόρα δένδρα, συκέας ἢ ἀναμιξ κλήματα ἀμπέλου, σταφιδαμπέλου ὡς καὶ πᾶν εἶδος καρποφόρων δένδρων, ἀναγνωρίζονται ἰδιοκτῆται τῶν φυτειῶν ἐπὶ πληρωμῇ τῆς ἐνεστώσης ἀξίας τῆς πεφυτευμένης γῆς. [Ν. ΥΠΑ' τοῦ 1873, ἄρθρ. 1. ΑΤΜΔ' τοῦ 1885, ἄρθρ. 1 ἐπ.]

Ἐξαιροῦνται

1) Αἱ φυτεῖαι αἱ γενομέναι ἐπὶ γαιῶν παραχωρηθειῶν εἰς τρίτους, ἐκτὸς ἂν ἡ παραχώρησις ἀκυρωθῇ δικαστικῶς.

2) Αἱ φυτεῖαι αἱ γενομέναι ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ἢ ἐπισκοπικῶν γαιῶν πολυετῶς ἐκμισθωμένων, ἐν ὅσῳ διαρκεῖ ἡ ἐκμισθωσις.

Ἐγκύκλιος 32066]97 τῆς 2 Ἰουν. 1875. — Ὅσακις παραδίδονται δηλώσεις γαιῶν καὶ φυτειῶν, περίξ φρουρίων κειμένων, νὰ υποβάλληται ἀντίγραφον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀναφέρεται δὲ τοῦτο καὶ εἰς τὸ τῶν Οἰκονομικῶν.

2. Αἱ γαῖαι, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσιν αἱ φυτεῖαι, διαίρονται εἰς δύο κλάσεις, εἰς ποτιστικὰς καὶ ξηρικὰς, ἐκάστη δὲ τῶν κλάσεων ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο τάξεις, α' καὶ β'.

(*) Ἐφ. Κ. 29 τῆς 9 Ἰουλ. 1871.

Ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἀπὸ τὸν δήμαρχον, ἓνα δημαρχικὸν πάρεδρον ἢ τὸν ἀρμόδιον εἰδικὸν καὶ τὸν πρόεδρον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου διαιρεῖ τὴν περιφέρειαν ἐκάστου χωρίου εἰς γενικάς τοποθεσίας διπλείνας τῶν ἐξ καὶ περιγράφει ἐν πρωτοκόλλῳ ἀκριβῶς τὰ ὄρια ἐκάστης τοποθεσίας. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο συντάσσεται εἰς διπλοῦν, ἐξ ὧν τὸ μὲν ὑποβάλλεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφόρον, τὸ δὲ ἕτερον κατατίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον.

Ἐπιτροπὴ συγκειμένη ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ ἐνὸς ἐκ τῶν εὐπόληπτέ-ρων καὶ νοσημονεστέρων πολιτῶν, ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐνεργεῖ τὴν ἐκτίμησιν τῶν γαίων, προσδιορίζουσα κατὰ χωρίον ἐν μόνον τμήμα διὰ τὰς γαίας ἐκάστης τάξεως· συνάμα δὲ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸ πρωτόκολλον τῶν τοποθεσιῶν ἀποφαίνεται εἰς ποίαν τάξιν πρέπει νὰ καταταχθῶσιν αἱ γαῖαι ἐκάστης τοποθεσίας.

Πρὸς τοῦτο ἢ ἀνωτέρω ἐπιτροπὴ συντάσσει πρωτόκολλον, ἀντίγραφα τοῦ ὁποίου ἐκτίθενται εἰς τὸ ἀρμόδιον δημαρχεῖον καὶ τὸ οἰκείον παρεδρεῖον ἐπὶ δέκα συνεχεῖς ἡμέρας, ἐπιμελεία τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου.

Κατὰ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἐκτιμήσεως δύναται πᾶς πολίτης νὰ φέρῃ ἐγγράφους ἐνστάσεις, παραδίδων τὴν περὶ τούτου ἀναφορὰν τοῦ εἰς τὸν δήμαρχον ἢ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω δεκαήμερου προθεσμίας. [Ν. ΑΤΜΔ', ἀρθρ. 12].

3. Γενομένων ἐνστάσεων, ἢ ἂν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον κρίνῃ ἀναγκαῖον, γνωμοδοτεῖ ἕτερα ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ὑφ' ἐνὸς πρωτοδίκου, ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, τοῦ ταμίου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω δὲ γνωμοδοτήσεων ἀποφαίνεται τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἢ παραδ-χόμενον τὴν ἑτέραν τῶν γνώμων, ἢ σχηματίζου ἰδίαν ἐντὸς τῶν ὄρων αὐτῶν.

Ἡ κατὰ τὴν γνώμην τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς ἐκτίμησις καθίσταται ὀριστικῆ, ἐὰν δὲν γείνωσι κατ' αὐτῆς ἐνστάσεις καὶ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον δὲν κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκτιμήσεως· ἐὰν αἱ γνώμαι τῶν δύο ἐπιτροπῶν ᾧσι σύμφωνοι, ἢ ἐκτίμησις καθίσταται ὀριστικῆ.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκτιμήσεων γνωστοποιοῦνται διὰ δηλοποιήσεων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, δημοσιευομένων διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. (*)

(*) Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ Νόμου ΥἸΑ' ἐξεδόθησαν αἱ ἐφεξῆς δηλοποιήσεις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, στηριζόμεναι εἰς πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

α) Ἡ ἀπὸ 19 Ἰουνίου 1878 [Ἐφ. Κ. 30 τῆς 26 Ἰουν. 1878], παραδεχθεῖσα τὴν πρώτην ἐκτίμησιν τῶν τε ἀσκειῶν καὶ πεφυτευμένων γαιῶν διαφόρων χωρίων τῶν ἐπαρχιῶν Ἀττικῆς, Λεβαδείας, Λακκίδος, Ξηροχωρίου Εὐρυταίας, Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, Καλαμῶν, Κυνουρίας, Σκοπέλου, Μήλου, Θήρας, Ἄνδρου, Ναυπακτίας καὶ Μαντινείας.

β) Ἡ ἀπὸ 4 Ἰουλίου 1878 [Ἐφ. Κ. 39 τῆς 15 Ἰουλ. 1878] περὶ ἐγκρίσεως τῆς γενομένης διαιρέσεως τῆς περιφερείας διαφόρων χωρίων τῶν ἐπαρχιῶν Παρνασσίδος, Φθιώτιδος, Τριφυλίας, Λοκρίδος, Θηβῶν, Καρυστίας, Ναυπλίας καὶ Μεσσολογίου.

γ) Ἡ ἀπὸ 25 Αὐγούστου 1878 [Ἐφ. Κ. 48 τῆς 28 Αὐγ. 1878] περὶ διαιρέσεως τῆς περιφερείας διαφόρων χωρίων τῶν ἐπαρχιῶν Παρνασσίδος, Ναυπλίας, Λακεδαίμονος, Ὑδρας καὶ Τροιζηνίας, Ἐπιδ. Λιμηρᾶς, Καλαμῶν, Λεβαδείας καὶ Μεσσηνίας.

δ) Ἡ ἀπὸ 10 Ἰουν. 1879 [Ἐφ. Κ. 20 τῆς 14 Μαρτ. 1879] περὶ διαιρέσεως τῶν ἐπαρχιῶν Τριχωνίας, Νάξου, Δωρίδος, Αἰγιαλείας, Ἄργους, Μαντινείας, Πατρῶν, Τήνου, Καρυστίας, Σπετσῶν καὶ Ἐρμιονίδος, Κορινθίας, Ὑδρας καὶ Τροιζηνίας, Γόρτυνος, Ναυπακτίας, Βάλτου, Μεγαρίδος, Βονίτζης, Ὀλυμπίας, Πυλίας, Μεγαλοπόλεως, Ἡλείας, Καλαβρύτων καὶ Μεσσολογίου.

ε) Ἡ ἀπὸ 18 Ὀκτ. 1879 [Ἐφ. Κ. 10 τῆς 31 Ὀκτ. 1879] περὶ διαιρέσεως τῶν ἐπαρχιῶν Καρυστίας, Νάξου, Γόρτυνος, Σπετσῶν καὶ Ἐρμιονίδος, Αἰγιαλείας, Τριφυλίας, Ἄργους, Καλαβρύτων,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος.

4. Τὸ τίμημα τῶν παραχωρουμένων φυτειῶν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 προκαταβολῶν ἀποδίδεται εἰς δέκα ὀκτὼ ἐτησίαις ἴσας δόσεις, κατὰ τὸ ὄριον τῆς συνθέτου χρεωλυσίας. Ἐκάστη δόσις περὶ χροῖαν 4 τοῖς ἑκατὸν χρεώλυτρον καὶ 4 τοῖς ἑκατὸν χροῖαν ἐπὶ τοῦ τιμήματος, θέλει πληρόνεσθαι τὴν 1 Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους διὰ τὰς λοιπὰς φυτείας, διὰ δὲ τὰς ἐλαφύων φυτείας τὴν 1 Δεκεμβρίου, ἀρχομένης τῆς πληρωμῆς ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς παραχωρήσεως. Οἱ λαβόντες ὅμως τὰ παραχωρητήρια μετὰ τὴν 15 Ἰουνίου πληρόνουσι τὴν πρώτην δόσιν κατὰ τὰς ὀρισθείσας ἐπι

Χαλκίδος, Ἡλείας, Πυλίας, Μεσολογγίου, Πατρῶν, Μεγαλοπόλεως, Ὀλυμπίας καὶ Ἀττικῆς.

ς) Ἡ ἀπὸ 3 Δεκ. 1881 [Ἐφ. Κ. 129 τῆς 30 Δεκ. 1878] περὶ ἐγκρίσεως τῆς γενομένης διαιρέσεως τῶν ἐπαρχιῶν Βονιτζῆς, Σηρομέρου, Μαντινείας, Ἄργους, Ἐπιδ. Λιμηρᾶς, Ἡλείας, Θηβῶν, Μεσολογγίου, Ναυπλίας, Γόρτυνος, Τριφυλίας, Λακεδαιμόνος, Ὀλυμπίας, Γυθείου, Οἰτύλου, Σηροχωρίου καὶ Αἰγιαλείας.

ζ) Ἡ ἀπὸ 6 Αὐγ. 1882 [Ἐφ. Κ. 78 τῆς 14 Αὐγ. 1872] περὶ διαιρέσεως τῶν ἐπαρχιῶν Δωρίδος, Οἰτύλου, Μεγαλοπόλεως, Μαντινείας, Λοκρίδος, Καλαμῶν καὶ Γόρτυνος.

η) Ἡ ἀπὸ 18 Φεβρ. 1883 [Ἐφ. Κ. σελ. 365] περὶ ἐγκρίσεως τῆς γενομένης διαιρέσεως καὶ ἐκτιμήσεως ψιλῶν καὶ πεφυτευμένων γαιῶν χωρίων τινῶν τῶν ἐπαρχιῶν Τριχωνίας, Φθιώτιδος καὶ Ἡλείας.

θ) Ἡ ἀπὸ 3 Αὐγ. 1883 [Ἐφ. Κ. σελ. 1823] περὶ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ἀσκεπῶν καὶ πεφυτευμένων γαιῶν Πυλίας, Μεγαλοπόλεως καὶ Μεσολογγίου.

ι) Ἡ ἀπὸ 10 Ἰουν. 1889 [Ἐφ. Κ. 155 τῆς 13 Ἰουν. 1889] περὶ τῆς ὀρισθείσης κατὰ στρέμμα τιμῆς τῶν ποτιστικῶν ἀσκεπῶν γαιῶν τοῦ χωρίου Βριτζοῦλι τῆς ἐπαρχίας Τροιζηνίας.

ια) Ἡ ἀπὸ 11 Μαΐου 1890 [Ἐφ. Κ. 118 τῆς 16 Μαΐου 1890] περὶ τῆς κατὰ στρέμμα τιμῆς τῶν πεφυτευμένων καὶ ἀσκεπῶν γαιῶν τῶν χωρίων τοῦ δήμου Τριταίας.

χὰς τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὑποχρεοῦνται δὲ διὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς παραχωρήσεως εἰς τὴν πληρωμὴν δικαίωματος ἐπικαρπίας κατὰ τὸν φορολογικὸν νόμον. (*)

Ἐ. Πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ὑφειλομένων δόσεων τὸ δημόσιον ἔχει ἐπὶ τῆς φυτείας τὸ δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης, ἀποκτωμένης δι' ἐγγραφῆς εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν

Πᾶσα τυχὸν προγενεστέρα ὑποθήκη ἐπὶ τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῆς φυτείας ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐπ' αὐτῆς ἀποκτηθὲν πραγματικὸν δικαίωμα ἔπονται τῆς ὑποθήκης τοῦ δημοσίου.

Ὅσαι δ' ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ἐγγεγραμμέναι ἐπὶ φυτειῶν γενομένων μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 1837 συμφώνως μετὰ τὸν ἀπὸ 15)27 Ἰανουαρίου 1837 νόμον περὶ φυτειῶν ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν λαμβάνουσαι θέσιν μετὰ τὴν ὑποθήκην τοῦ δημοσίου, ἐκτείνονται δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἐφ' ὅλου τοῦ κτήματος καὶ ἂν τυχὸν εἶχον ἐγγραφὴν ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως. [N. ΒΡΛΑ', 1]

Γ. Ἐὰν ἐνέκα καθυστερήσεως δόσεων γενῆ ἀναγκαστικὴ ἐκποίησης τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, τὸ δημόσιον λαμβάνει ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ οὐ μόνον τὰς ληξάσας δόσεις, ἀλλὰ καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν ἐπομένων πρὸς ὀλοσχερῆ τοῦ τιμήματος ἐξοφλήσιν. Ἄλλ' ἐὰν τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ἐπαρκέσῃ πρὸς ἀπότισιν ὅλων τούτων, ὁ ὑφειλέτης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἄμεσον πληρωμὴν τοῦ ἐλλείμματος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου. Ὅσάκις δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξῴων τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ τὴν ἐξοφλήσιν τῶν ληξασῶν δόσεων τὸ ὑπόλοιπον τοῦ πλειστηριασμοῦ εἶναι ἴσον ἢ ἀνώτερον τοῦ ὑφειλομένου ἔτι κεφαλαίου, ὁ νέος ἀγορα-

(*) Ἐτροποποιήθη ὑπὸ Νόμου ΑΣΜΗ' τοῦ 1885 καὶ ΒΡΛΑ' τοῦ 1893, ἀρθρ. 9.

στῆς δύναται νὰ κρατήσῃ τὸ κεφάλαιον τῶν μῆσω ληξασῶν δόσεων, καὶ νὰ πληρόνη αὐτὰς κατὰ τὴν λῆξιν των· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὀφείλει νὰ προσυπογράψῃ τὰς ὁμολογίας τῶν δόσεων τούτων, καὶ ν' ἀνανεώσῃ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου τὴν ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ κτήματος, ὑποκείμενος διὰ πᾶσαν καθυστέρησιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμου. Τὸ τυχὸν περίσσειμα κατατίθεται καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸν ἀρχικὸν ὀφειλέτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς παραχωρήσεως.

7. Πᾶς κάτοχος φυτειῶν, θέλων νὰ μετᾶσχη τῶν πλεονεκτημάτων ἀπερ παρέχει ὁ παρὼν Νόμος, ὀφείλει ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον τῆς ἐπαρχίας ἐν ἣ κεῖται τὸ κτῆμα, ἔγγραφον δηλώσιν διαλαμβάνουσαν [Ν. ΥΠΑ' ἄρθρ. 2, ΧΖ' ἄρθρ. 1, ρΟ' 1, ΑΡΙΖ' ἄρθρ. 2 καὶ ΑΤΜΔ' 1885].

α) Τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὸν δῆμον καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

β) Τὸν δῆμον, τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἐνθα τὸ κτῆμα κεῖται.

γ) Τὰ ὄρια τοῦ κτήματος, τὸ εἶδος τῆς φυτείας, τὴν ἔκτασιν αὐτῆς εἰς Β. στρέμματα καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐμφυτεύσεως· καὶ

δ) Ἐὰν ᾗναι ποτιστικὴ ἢ ξηρική.

8. Ἐν τῇ δηλώσει ὀφείλει νὰ ἐπισυναψῇ διπλότυπον ἀποδεικτικὸν πληρωμῆς διὰ τὸ παρ' αὐτοῦ δηλωθὲν πρὸς ἀπόκτησιν κτῆμα, δραχμῶν μὲν 4 διὰ τὰς σταφιδάμπέλους καὶ τὰ συκὸδένδρα, δύο δὲ δραχμῶν διὰ τὰς λοιπὰς φυτείας κατὰ στρέμμα.

Δήλωσις ἀνευ τοιοῦτου ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς, θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη. [N. ΑΤΜΔ' 1885].

9. Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου καὶ ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ δηλοῦντος, καὶ ἂν οὗτος ᾖ ἀγράμματος, ὑπ' ἄλλου τῆς ἐκλογῆς του, προτυπογράφονται δὲ ἀπὸ τὸν δήμαρχον τῆς κοινοτικίας τοῦ δηλοῦντος, ὀφείλοντα νὰ βεβαιώσῃ τὴν ταυτότητα καὶ τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δηλοῦντος. [N. ΥΛΑ' 2. ΨΜΔ', 2. ΑΤΜΔ', 5].

Ἐκ τῶν δηλώσεων ἡ μία θεωρηθεῖσα παρὰ τοῦ ἐφόρου ἐπιστρέφεται εἰς τὸν κάτοχον, ἡ δὲ ἄλλη μένει παρὰ τῇ ἐφορίᾳ. Αἱ δηλώσεις ἐγγράφονται κατὰ χωρίον εἰς ἐπίτηδες βιβλίον, τὸ ὁποῖον τὴν ἐπιούσαν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας κλείεται διὰ πράξεως ὑπογραφομένης ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου· ἀντίγραφον αὐτοῦ ἐκτίθεται ἐν τῷ οἰκείῳ δημαρχείῳ, καὶ ἀποσπάσματα εἰς τὰ ἀνήκοντα προεδρεία.

Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ δημάρχου ὅπως βεβαιώσῃ τὴν ταυτότητα καὶ τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δηλοῦντος, ὁ δηλῶν κοινοποιεῖ τὴν δήλωσίν του διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸν δήμαρχον, ὅστις ὀφείλει ἐπὶ ἀποδείξει νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν δηλοῦντα ἐντὸς δύο ἡμερῶν προτυπογεγραμμένην τὴν δήλωσίν του. Ἡ τε κοινοποιήσις καὶ τὸ ἐπιδοτήριον συντάσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου.

10. Οἱ μὴ δηλώσαντες ἐντὸς τῆς τριμήνου προθεσμίας τὰς ὑπ' αὐτῶν κατεχομένας φυτείας, θεωροῦνται παρητημένοι τῶν χρητηγούμενων ἐκ τοῦ παρόντος νόμου πλεονεκτημάτων.

Ἐὰν ἐπὶ μὴ δηλωθείσης φυτείας ὑπάρχῃ ἐγγεγραμμένη ὑποθήκη πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ὁ ἐνυπόθηκος δανειστής δύναται νὰ ὑποβάλῃ δήλωσιν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἐνδιαλαμ-

θανομένης ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 προθεσμίας καὶ νὰ ζητήσῃ ὅπως ἐνεργηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ παραχώρησις. Ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ἡ φυτεία παραχωρεῖται εἰς αὐτόν, ἀναλαμβάνοντα ἀπάσας τὰς ἐπιβαλλομένας διὰ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρεώσεις· εἰάν ὁμοῦς ὑπάρχωσι πλείονες τῆς μιᾶς ὑποθήκαι, οἱ δὲ ἐνυπόθηκοι δανεισταὶ ὑποβάλωσιν, ὡς ἀνωτέρω, τὰς ἀνηκούσας δηλώσεις, προτιμᾶται ἡ δῆλωσις τοῦ ἔχοντος τὴν προτέραν ὑποθήκην. [Ν. ΥΠΑ' ἄρθρ. 2 ΦΕΖ', ἄρθρ. 1. ΨΜΓ', ἄρθρ. 2].

11. Πᾶσα διένεξις περὶ κατοχῆς μεταξὺ δύο ἢ καὶ πλείονων ἀξιούντων αὐτήν, λύεται δικαστικῶς· ἐν τούτοις διὰ τὰς ἀμφισβητούμενας παρ' αὐτῶν φυτείας, τὸ παραχωρητήριον ἐκδίδεται ὑπὲρ ἐκείνου, ὅν ἤθελε κρίνει δικαιοῦμενον ἐπιτροπῇ συγκροτούμενῃ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ οικονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς πρωτεύουσας.

Ἄν δικαιωθῇ ἕτερος δικαστικῶς παρὰ τὸν λαβόντα, τὸ παραχωρητήριον ἀκυροῦται, ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸ ἀπόλλυσι μὲν τὴν προκαταβολήν, δικαιούται ὁμοῦς διὰ τὰς πληρωθείσας δόσεις ἀπὸ τὸν δικαστικῶς δικαιωθέντα.

Ἡ αὐτὴ ὡς ἀνωτέρω ἐπιτροπῇ ἀποφαίνεται ὀριστικῶς καὶ περὶ πάσης διενέξεως ἀφορώσης τὰ ὅρια τοῦ χωρίου.

12. Τὸ δημόσιον οὐδόλως εὐθύνεται, εἰάν δηλωθεῖσα καὶ παραχωρηθεῖσα φυτεία ἐκνικηθῇ ὑπὸ τρίτου, ὁ δὲ πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ παραχώρησις ὑποχρεοῦται οὐχ ἥττον εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ συμπεφωνημένου τιμήματος [Ν. ΥΠΑ' 1873, ἄρθρ. 4 καὶ ΥΠΓ' 1873, ἄρθρ. 3].

Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ἐθνικὸν ἢ ἐκκλησιαστικὸν φθαρτὸν κτῆμα ἐδηλώθη ἢ παρεχωρήθη ὡς φυτεία, ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ παραχώρησις θεωρεῖται ὡς κακῆς πίστεως κάτοχος, καὶ συνάμα ἀπόλλυτιν ὅτι ἀπέναντι τοῦ τιμήματος κατέβαλεν.

13. Ὁ ἀρμόδιος οἶκον. ἔφορος, τῇ συμπράξει γεωμέτρου ἢ ἀξιωματικοῦ τοῦ μηχανικοῦ, προβαίνει εἰς τὰς ἐργασίας τῆς καταμετρήσεως, ἀφοῦ κατασταθῇ ὀριστικὴ ἢ ἐκτίμησις τῶν φυτειῶν. Διὰ πᾶν τεμάχιον συντάσσεται ἴδιον πρωτόκολλον καταμετρήσεως καὶ ὁροθεσίας, ἐν ᾧ σημειοῦται ἡ τάξις εἰς ἣν ἀνήκει, τὸ εἶδος τῆς φυτείας, τὰ πλευρικά μέτρα, τὰ ὄρια, ἡ θέσις καὶ τὸ τοπογραφικὸν σχέδιον. [N. ΨΜΔ', ἀρθρ. 4].

14. Τὸ πρωτόκολλον τῆς καταμετρήσεως μετὰ τῆς δηλώσεως υποβάλλεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐκδίδει τὰ παραχωρητήρια καὶ διευθύνει αὐτὰ εἰς τὸν οἶκον. ἔφορον, ἀφοῦ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου. [N. ΨΜΔ', 4].

Ἐὰν ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς δηλώσεως δὲν ἐκδοθῶσι τὰ παραχωρητήρια, ἀπαλλάσσονται τῆς ἐπικαρπίας ὅσοι τῶν ἐμφυτευτῶν καταθέσωσι τὴν ἐνιαύσιον ὄσιν τοῦ τιμήματος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δηλώσεώς των. [N. ΦΕΖ', ἀρθρ. 6].

Οἱ κύριοι γραμματίων οἰασδῆποτε κατηγορίας, οἱ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου προκαλέσαντες πρὸς πραγματοποιήσιν αὐτῶν τὴν καταμέτρησιν ἀσχεπῶν γαιῶν, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξεδόθησαν παραχωρητήρια, καὶ αἵτινες ἐνεφυτεύθησαν μεταγενεστέρως, ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιήσωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων ἀξιώσεις των, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας παντὸς δικαιώματος ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀναβάλλεται ἡ ἐκδοσις τῶν παραχωρητηρίων μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἀποπερατώσεως τῆς ὑφισταμένης διαφορᾶς. (N. ΥΠΑ', ἀρθρ. 7).

15. Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ἅμα λάβῃ τὰ παραχωρητήρια, προσκαλεῖ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει ἓνα ἑ-

καστον τῶν δικαιοῦχων, ἵνα υπογράψῃ ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς τὴν χρεωστικὴν ὁμολογίαν διὰ τὰς ἐτησίας δόσεις· μετὰ τὴν υπογραφὴν τῆς ὁμολογίας μεταγράφει τὰ παραχωρητήρια, ἐγγράφει ὑποθήκην ἐπὶ τῶν παραχωρητηρίων φυτειῶν, καὶ παραδίδει τὰ παραχωρητήρια εἰς τοὺς δικαιοῦχους, ἀφοῦ χαρτοσημανθῶσι καὶ πληρωθῶσιν ἐπὶ τὸ ταμεῖον τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου, τὰ δικαιώματα τῆς μεταγραφῆς καὶ τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης. (Ν. Υἲ. Η' τοῦ 1880, ἀρθρ. 6 ἈΣΜΗ' ἀρθρ. 3).

ΑΠ. 415 (1893). Ἐπειδὴ, ἵνα γείνη τις κύριος φυτείας ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, μέχρι τέλους τοῦ 1870, ἀδεῖα ἢ μὴ τῆς κυβερνήσεως ἐμφυτευθείσης, κατὰ τὸν εἰρημένον ΤΚΣ' νόμον (ἀρθρ. 1), δὲν ἀρκεῖ ἢ περὶ τοῦτου ἐμπρόθεσμος δηλώσις καὶ ἡ πληρωμὴ τῆς προκαταβολῆς καὶ τῶν δόσεων, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἀναγκαστικῶς προστίμεται ἐκτίμησιν καὶ καταμέτρησιν τοῦ δηλωθέντος κτήματος κατὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ περὶ ταύτης πρωτοκόλλου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἢ ὑπὸ τοῦτου ἐκδόσις παραχωρητηρίου, τὸ ὁποῖον ὡς ἐγγραφὸν ἰδιοκτησίας, θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κατὰ τὸ ἀρθρὸν 25 τοῦ περὶ συστάσεως αὐτοῦ νόμου τοῦ 1833 ἐτούτου μεθ' οὗ προσκαλεῖται ὁ δηλώσας δικαιοῦχος νὰ υπογράψῃ τὴν χρεωστικὴν ὁμολογίαν διὰ τὰς δόσεις καὶ μετὰ τὴν υπογραφὴν αὐτῆς μεταγράφεται τὸ παραχωρητήριον καὶ κατόπιν ἐγγραφομένης τῆς ἐπὶ τῷ ἀρθρῷ 5 ὀριζομένης ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ κτήματος πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐπιφειλομένων, παραδίδεται εἰς τὸν δικαιοῦχον τὸ παραχωρητήριον, ἀφοῦ χαρτοσημανθῆ καὶ πληρωθῆ τὸ τέλος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς μεταγραφῆς καὶ τῆς ὑποθήκης, ὡς ταῦτα φέρονται ἀκριβῶς καὶ λεπτομερῶς ἐν τοῖς ἀρθροῖς 14 καὶ 15 τοῦ ΤΚΣ' νόμου ὥστε πρὸς τὴν ἐκτελεσθῶσι ταῦτα, δὲν γίνεται κύριος ὁ δηλώσας φυτείας ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς φυτευθεῖσαν μέχρι τοῦ 1870, ἢ δ' ἐν ἀρθρῷ 1 περὶ τῆς ἐπιφειλομένης φράσις, ὅτι οἱ μέχρι τότε φυτευσαντες τοιαύτας ἀναγκαστικῶς γίνονται ἰδιοκτῆται ἐπὶ πληρωμῇ τῆς ἐνεστώσης ἀξίας αὐτῶν, καὶ ἐν ἀρθρῷ 5, ὅτι πρὸς ἐξασφάλισιν ἔχει τὸ Δημόσιον δικαίωμα πρὸς τὴν ὑποθήκην, δὲν ἔχουσι προδήλως τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἀμέσως γίνονται ἰδιοκτῆται οἱ δηλώσαντες, ἀλλ' ὅτι γίνονται τοιοῦτοι καὶ ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς ὑποθήκης δικαίωμα, ἀφοῦ τελεσθῶσι πάντας οἱ ὡς ἄνωτέρω πρὸς μεταδίδασιν τῆς ἰδιοκτησίας ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενοι ὅροι ὥστε καὶ τὸ δεύτερον τμήμα τοῦ δικαστηρίου συμφωνεῖ τῷ πρώτῳ ὡς πρὸς τὸ νομικὸν τοῦτο ζήτημα.

ΑΠ. 110 (1892). Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγή, ὡς δέχεται καὶ ἡ προσδεδωμένη ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, ὅρα τὴν ἀξιουμένην παρὰ τῆς ἀναρροισιθλήτου κυριότητος τῆς ἐπιδόκου σταφίδαμπέλου, ὡς φυτείας ἐπὶ

ἔθνικῆς γῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Νόμου περὶ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπὶ πωλήσεως ἔθνικῶν κτημάτων ἐκδίδεται ἔγγραφον ἰδιοκτησίας, κεκυρωμένον διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ προέδρου τοῦ Συνεδρίου καὶ φέρον ἀριθμὸν καταχωρίσεως τοῦ τηρουμένου ἐπὶ τούτῳ βιβλίου, ὡς γενικῆ δὲ ἡ διατάξις αὕτη πάντοτε χωρεῖ ἐπὶ μεταβιβάσεως ἀημοσίων κτημάτων, ἐφ' ὅσον ρητὸς νόμος ἐπὶ εἰδικῆς περιπτώσεως δὲν διαγραφῆι τὸ ἐναντίον. Ἐκ τοῦ συνόλου δὲ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΤΠΣ' τοῦ 1871 περὶ ἐμφυτεύσεως ἐπὶ γαιῶν ἔθνικῶν, ἰδιαίτερος δ' ἐκ τοῦ ἄρθρου 15 αὐτοῦ ὀρίζοντος ὅτι ἅμα λάβῃ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος τὰ παραχωρητήρια προσκαλεῖ ἕνα ἕκαστον τῶν δικαιούχων, ἵνα ὑπογραψῇ τὴν χρεωστικὴν ὁμολογίαν, καὶ μετὰ τοῦτο μεταγράφῃ τὰ παραχωρητήρια, ἐγγράφει ὑποθήκην ἐπὶ τῶν παραχωρηθειῶν φυτειῶν καὶ παραδίδει τὰ παραχωρητήρια εἰς τοὺς δικαιοῦχος, ἀφοῦ χαρακτηρισθῶσι καὶ πληρωθῶσιν εἰς τὸ Ταμίον τὰ τέλη καὶ τὸ δικαίωμα τῆς μεταγραφῆς καὶ τῆς ὑποθήκης, συνιεταιί ὅτι καὶ ἐπὶ ἐμφυτεύσεως ἔθν. γαιῶν ὁ νόμος ΤΠΣ' ἀπήγαγε τὴν ἐκδοσὶν παραχωρητηρίου, διότι ἀναγνωρίζονται μὲν ἰδιοκτηταὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ οἱ μέχρι τέλους τοῦ 1870 φυτεύσαντες σταριδαμπέλους ἢ ἀμπέλους ἐπὶ ἔθνικῶν γαιῶν, ἀλλ' ἄνευ τῆς πληρώσεως τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ διατυπωσῶν καὶ ἰδίως ἄνευ τῆς ἐλήσεως παραχωρητηρίου, περὶ οὗ διαλαμβάνουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἐπομένων ἄρθρ., δὲν μεταβιβάζεται εἰς τοὺς ἐμφυτευτὰς δικαίωμα κυριότητος. Ἀποφηνάμενον ἄρα τὸ δικαστὴν Ἐκτετεῖον ὅτι ἡ ἀναίρεσιβήτης ἀπέκτησεν ἄνευ τῆς ἐκδόσεως παραχωρητηρίου τὴν κυριότητα τῆς ἐπιδόκου σταριδαμπέλου ὡς φυτεύτασα αὐτὴν, κατόπιν δηλώσεως ἐπὶ γῆς ἔθνικῆς πρὸ τοῦ 1870, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως αὐτοὺς ἐφήρμοσε.

ΑΠ. 352 (1893) Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1833 Β. Δ. περὶ συστάσεως Ἐλεγκτ. Συνεδρίου, «τὸ Συνεδριον θέλει κρατεῖ καταστιχον εἰς τὸ ὅποιον νὰ καταγραφῆ ὅλας τὰς πωλήσεις ἔθνικῶν πραγμάτων καὶ δικαιωμάτων καὶ τὰς δι' αὐτὰ πληρωμὰς.—Τὰ δοθησομένα εἰς τοὺς ἀγοραστὰς ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας προεπι νὰ ἔχῃαι ἐπικεκυρωμένα διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Συνεδρίου καὶ ἐφωδιασμένα μὲ τὸν ἀριθμὸν τοῦ καταστίμου, ἡ γενικῆ δ' αὕτη διατάξις περὶ τῶν ἔγγραφων τῆς ἰδιοκτησίας τηρητέα ἐστίν, ἐφ' ὅσον ρητὸς νόμος ἐπὶ εἰδικῆς περιπτώσεως δὲν ὀρίζει ἄλλῶς τούναντίον, ἐκ τοῦ συνόλου δὲ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΤΠΣΤ' περὶ τῶν γενομένων ἐμφυτεύσεων ἐπὶ ἔθνικῶν γαιῶν καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ ἄρθρ. 15 αὐτοῦ, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφορος ἅμα λάβῃ τὰ παραχωρητήρια προσκαλεῖ τοὺς δικαιούχους ἵνα ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ὑπογραφῶσι τὰς ὁμολογίας διὰ τὰς ἐπιπέλους ὕψεις, μετὰ δὲ τὴν ὑπογραφὴν αὐτῶν μεταγραφῆι τὰ παραχωρητήρια, ἐγγράφει ὑποθήκην ἐπὶ τῶν παραχωρηθειῶν φυτειῶν καὶ παραδίδει τὰ παραχωρητήρια εἰς τοὺς δικαιοῦχος, ἐφ' οὗ χερ-

τοσημανθῶσι καὶ πληρωθῶσιν εἰς τὸ Τεμείον τὰ τέλη τοῦ γαρτο-
σήμου κλπ., συνάγεται, ὅτι καὶ ἐπὶ ἐμφυτεύσεων ἐθνικῶν γαϊῶν ὁ νό-
μος ΤΠΣΤ' ἀπήτησε τὴν ἐκδοσὶν παραχωρητηρίου συμφώνως ταῖς
περὶ τοῦτου διατάξεις αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦτον ἀναγνωρίζει,
ἄρθρ. 1 νόμου ΤΠΣΤ', ἰδιοκτητῆς τῶν φυτειῶν τοὺς ἐμφυτεύσαντας
μέχρι τέλους τοῦ 1870 ἀμπέλους κτλ., κατ' ἀκολουθίαν τὸ Ἐφετεῖον
ἀποφηνάμενον τοῦναντίον, ἦτοι ὅτι ἡ ἀναίρεσίδελτος ἐγένετο κυρία
τῆς ὑπ' αὐτῆς δηλωθείσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου ΤΠΣΤ'
σταφίδαμπέλου πρὶν ἢ ἐκδοθῆ ἑπ' ὀνόματι τῆς παραχωρητηρίου
κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλ-
μένως ἐφήρμοσεν αὐτόν, ὅπερ ἐπάγεται ἀναίρεσιν.

16. Ἐὰν ὅμως ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω ὀρισθείσης προ-
θεσμίας δὲν ὑπογράψῃ τὴν ὁμολογίαν, ἀπολλυσι τὴν
κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 προκαταβολὴν, καὶ θεωρεῖται παρητη-
μένος τῶν χρηγουμένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου δι-
καιωμάτων.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ ἐνυπόθηκοι δανεισταὶ
δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν εἰς αὐτοὺς παραχώρησιν κα-
τὰ τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ νόμου. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Γενικαὶ διατάξεις.

17. Πᾶσα φυτεία, τῆς ὁποίας ὁ κάτοχος κατέστη
ἐκπτώτος κατὰ τὰ ἄρθρ. 10 καὶ 16 τοῦ παρόντος νό-
μου, περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου καὶ
θεωρουμένη ὡς ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα, διατίθεται κατὰ
τοὺς κειμένους νόμους.

Ἐὰν κατὰ τὴν καταμέτρησιν τῆς φυτείας εὐρεθῆ
πλεόνασμα ἐπὶ τῆς δηλωθείσης ἐκτάσεως, παραχωρεῖ-
ται καὶ τοῦτο εἰς τὸν δηλώσαντα, ὅταν δὲν ᾖ αἰ ἀνώ-
τερον τῶν δέκα τοῖς ἑκατόν. (Ν. ΑΡΙΖ', ἄρθρ. 4 § δ').

Πᾶσα ὑπέρβασις τοῦ ὄρου τοῦτου περιέρχεται εἰς τὸ

* Ἐπιθι Ν. ΡΚΑ' τοῦ 1865, περὶ τῶν ἐκ προικοκτησίας καλυ-
στεροῦντων, ἄρθ. 4.

δημόσιον καὶ διατίθεται ὡς ἀνωτέρω. (Ν. ΑΤΝΔ', 6 ἐπ., 15 ἐπ.).

18. Πᾶς ἐκ παραχωρήσεως ἔθνικοῦδιοκτῆτων φυτειῶν ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου κατὰ τὸν παρόντα νόμον δύναται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν 18 ἐτῶν νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ ὑπολοιπὸν τοῦ κεφαλαίου.

19. Τὰ περὶ ὑποθηκῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 10 καὶ 16 τοῦ παρόντος νόμου ὀρισθέντα ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ προσημειώτων ὑπὲρ τῶν ἐχόντων τοιαύτας.

20. Διὰ τοὺς ἐμφυτευτάς φυτειῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ 1 ἄρθρου ἡ προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀκυρώσεως τὴν παραχώρησιν τελεσιδικίου ἀποφάσεως ἢ ἀπὸ τῆς λήξεως ἢ τῆς διαλύσεως τῆς μισθώσεως.

21. Ὅπου ὑπάρχουσι φυτεῖαι γενόμεναι ἐπὶ γαιῶν μὴ ἀνηκουσῶν ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸ δημόσιον καὶ ὑποβαλλόμεναι εἰς δικαίωμα ἐπικαρπίας ἕλαττον τοῦ διὰ τῶν ἐτησίων φορολογικῶν νόμων κανονιζομένου, τὸ δημόσιον λαμβάνει ἐκ τοῦ ὀρισθέντος τιμήματος μέρος μόνον ἀνάλογον τῆς εἰσπραττομένης ἐπικαρπίας.

22. Πάντα τὰ μέλη τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἐπιτροπῶν καὶ οἱ δημόσιοι καὶ οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων, ἄτινα ἐπιβάλλει εἰς αὐτοὺς ὁ παρὼν νόμος, ἤθελον δεῖξει ἀσύγνωστον ἀμέλειαν ἢ καὶ ἀπλὴν ραθυμίαν, τιμωροῦνται πειθαρχικῶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μὲ προστιμὸν 100—500 δραχμῶν.

23. Εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τῶν ἔθνικοῦδιοκτῆτων φυτειῶν ὁὐκ εἶναι δεκτὰ οὐδενὸς εἴδους πιστωτικὰ γραμμάτια τοῦ δημοσίου (Ν. ΑΣΜΗ', ἄρθρ. 11).

24. Καταργοῦνται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς αὐτὸν διατάξεις καὶ ρητῶς ὁ ἀπὸ 15)27 Ἰανουαρίου 1837 νόμος περὶ φυτειῶν ἐπὶ ἔθνικῶν γαιῶν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΘΝΙΚΑΙ ΓΑΙΑΙ
ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΦΥΤΕΥΤΩΝ ΓΑΙΩΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ὀδηγία τῆς 10 Ἰουνίου 1871. Περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν.

Ὡς διευθύνομεν εἰς πλείστα ἀντίτυπα τὸν ψηφισθέντα παρὰ τῆς βουλῆς καὶ κυρωθέντα παρὰ τοῦ Βασιλέως νόμον περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, ὅπως ἐνεργήθητε τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτοῦ. Διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐκπληροῦται ὁ γενικὸς πόθος τῶν Ἑλλήνων, καὶ πραγματοποιοῦνται αἱ ἐπανειλημμένοι ὑποσχέσεις τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων ἡ γῆ, τὴν ὁποῖαν οἱ κατακτηταὶ ἀφῆραν βίβη καὶ δυναστεία παρὰ τῶν προγόνων ἡμῶν καὶ τὴν ὁποῖαν οἱ πατέρες μας ἀπηλευθέρωσαν διὰ χειμάρρων αἱμάτων, καθίσταται τελεία καὶ ἀνεξάρτητος ἰδιοκτησία τῶν θελόντων καὶ δυναμίων νὰ τὴν καλλιεργῶσιν, ὑποχρεουμένων διὰ τὴν γινομένην εἰς αὐτοὺς προτίμησιν νὰ πληρώσωσι τὸ τίμημα κατ' ἐκτίμησιν καὶ ἐν διαστήματι δλοκλήρου εικοσιεξαετίας· οὕτω δὲ ἡ γεωργικὴ τάξις, ἣτις ἀποτελεῖ τὸ μεγκλήτερον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ ἡμῶν καὶ ἀπαρτίζει τὴν ὕλικὴν τοῦ ἔθνους ὑπόστασιν, παύει ἀπὸ τοῦ νὰ ζῆ ὡς δουλοπάρικος ἐπὶ ξένης γῆς καὶ ἕκαστος γεωργὸς γινόμενος ἰδιοκτήτης τῆς ἀναγκαιούτης πρὸς ἐξάκκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του ἐκτίσεως θέλει συγκεντρώσει ὅλας αὐτοῦ τὰς προσπάθειας πρὸς βελτίωσιν τῆς καὶ θέλει τὴν καταστήσει παραγωγικωτέραν πρὸς ὄφελός αὐτοῦ καὶ τῆς κοινωνίας. Οὐδέμια δὲ ὑπάρχει ἀμυβόλια, ὅτι ἐνεκα τῶν εὐκολιῶν, τὰς ὁποίας ὁ δημοσιεύμενος νόμος περιέχει, θέλουσιν ζητήσει ν' ἀποκτήσωσιν ἐθνικὰς γαίας καὶ πολλοὶ μὴ γεωργοὶ καὶ ὅτι θέλει ἐκ τούτου αὐξήσει ὁ γεωργικὸς πληθυσμὸς, ὅπερ τὰ μέγιστα θέλει συντελεσεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτος καὶ τὴν παύωσιν τῆς δημοσίας τάξεως. Πλὴν τούτου ἡ διάθεσις τῆς ἐθνικῆς γῆς θέλει διευκολύνει τὴν μεταβολὴν τοῦ ἰσχύοντος παρ' ἡμῖν φορολογικοῦ συστήματος καὶ θέλει ἀπαλλάξει τὸν φορολογούμενον λαὸν ἀπὸ τὰς καταπίεσεις καὶ τὰ βάρη, ὅσα ἐξ αὐτοῦ ὑποφέρει.

Αἱ εἰς τὰς διαλελυμένας μονὰς καὶ ἐπισκοπικὰς ἀνήκουσαι γαίαι ἐξομοιοῦνται κατὰ τὸν νόμον μετὰ τὰς ἐθνικὰς, διότι μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν μονῶν, περιήλθον καὶ αὗται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, δικτιθέμεναι ὅπως καὶ αἱ ἐθνικαί, ἄδικον δὲ ἐθεωρήθη νὰ μὴ τόχωσι τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων καὶ οἱ καλλιεργηταὶ τῶν γαιῶν τούτων, ἀρ' οὐ κατέβηλον τὰς αὐτὰς προσπάθειας καὶ τὰς αὐτὰς θυσίας διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ ἀποκτάσασιν των.

Μ' ὅλας ὅτι ἡ σύνταξις τοῦ νόμου ἐγένετο σφραγιστάτη καὶ εὐληπτος, μ' ὅλα ταῦτα πρὸς εὐκολίαν ὑμῶν ἐθεωρήσα λυσitelὸς νὰ

σῆς ἐφοδιάσω μὲ τὰς παρούσας δὴγιας, ἐν αἷς εὐρίσκειται κατὰ σειρὰν ἐκτεθειμένη ἢ ὅλη ἐργασία πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου, ὡς καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν προτιθεμένων νὰ μεθεξωσιν εἰς τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς.

Α' Δημοσίευσις τοῦ νόμου.

Ἡ δημοσίευσις τῶν νόμων εἶναι κατὰ τὰ κεκανονισμένα ἀνατεθειμένη εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς. Τούτων λοιπὸν κατὰ πρῶτον λόγον ἐπιστῶ τὴν προσοχὴν καὶ ἀξιῶ ἵνα ὁ ἀποστελλόμενος νόμος δημοσιευθῆ ἐγκαίρως ἀκριβῶς καὶ συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀστικού νόμου, παραγγέλλω δὲ αὐτὰς νὰ μοι ὑποβάλωσιν ἐν δέοντι ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν περὶ δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐκθέσεων, συνωδευμένα μὲ πίνακα ἐμφαίνοντα τὴν χρονολογίαν, καθ' ἣν ὁ νόμος ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν πρωτεύουσιν ἐκάστου δήμου.

Τοὺς οικονομικοὺς ἐφόρους παραγγέλλω ἀνεξαρτήτως τῆς ἀνωτέρω δημοσιεύσεως νὰ πέμψωσι τὸ ταχύτερον ἀνάλογα τοῦ νόμου καὶ τῶν συνωδεουσῶν αὐτὸν δὴγιαῶν ἀντίτυπα εἰς ἅπαντα τὰ συνιστώμενα τὴν ἐπαρχίαν χωρία, ὅπως λάβωσι πληρεστάτην γνῶσιν πάντες οἱ πολῖται.

Οἱ ταμίαι τῆς Ἑπτανήσου, ὅστινες ἐκπληροῦσι καὶ τὰ ἐφοριακὰ, ὡς καὶ οἱ ἔφοροι, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχουσι γαῖαι τοῦ δημοσίου ἀναλόγου ἐκτάσεως ἱκανοποιῶσαι τὸ δικαίωμα ὄλων τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας, παραγγέλλονται νὰ δημοσιεύσωσιν ὡς ἀνωτέρω τὸν νόμον καὶ συνεννοούμενοι μετὰ τῶν διοικητικῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχῶν νὰ καταστήσωσι γνωστὰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, ὅπως φροντίσωσιν ἀπὸ τοῦδε οἱ προτιθέμενοι νὰ ἐξασκήσωσι τὸ δικαίωμα τῶν νὰ μάθωσι ποῦ θέλουσι μείνει γαῖαι ἀδίθετοι καὶ ἀπευθύνωσιν ἐμπροθέσμως τὰς δηλώσεις τῶν.

Οἱ δημοσίοι εἰσπράκτορες, οἱ δασονόμοι καὶ οἱ δασοφύλακες θέλουσι καθοδηγηθῆ παρὰ τῶν οικονομικῶν ἐφόρων ὅπως ἐρηγνεύσωσιν εἰς τοὺς χωρικοὺς προφορικῶς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου καὶ τοὺς προτρέπωσι νὰ παρουσιάσωσιν ἐμπροθέσμως τὰς δηλώσεις τῶν, ἐξηγουῦντες αὐτοῖς, ὅτι διὰ πᾶν τεμάχιον, τὸ ὁποῖον ὁ κάτοχος δὲν ᾔθελεν ἐμπροθέσμως δηλώσει, χάνει τὴν κατοχὴν καὶ δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν παραχώρησιν αὐτοῦ οἷοσδήποτε ἄλλος.

Β'. Περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν γαιῶν.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου περιλαμβάνει τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν γαιῶν τοῦ δημοσίου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο δικαιοῦται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν διανο-

μὴν οὐ μόνον πᾶς Ἐγγαμος πολίτης Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ πᾶς ἐνῆλιξ ἄγαμος, ὅστις ζῆ ἔξ ἰδίας περιουσίας ἢ ἔξ ἰδίας ἐργασίας. Ἐὰν ἀπεβίωσεν ὁ πατήρ, ἢ χήρα καὶ τὰ ἀνήλικα αὐτῆς τέκνα δύνανται νὰ ἐξασκήσωσι τὸ δικαίωμα τοῦ πατρός, ἐὰν δὲ ἀπεβίωσεν καὶ ἡ μήτηρ, δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο διὰ τοῦ κηδεμόνος τῶν τὰ ἀνήλικα ὀρφανῶν ἢ χήρα ἢ μὴ ἔχουσα τέκνα δικαιούται νὰ ζητήσῃ γαίας, ἀλλ' ὀφείλει νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ἐκτάσεως, ἣτις παραχωρεῖται εἰς τοὺς ἄλλους· ὥστε πᾶσα οἰκογένεια καὶ πᾶς ἐνῆλιξ ἀνεξάρτητος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς· ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ἐξαιρεῖ τοὺς ὀπωσθήποτε λαβόντας ἤδη ἐθνικὰς γαίας, ἐκτός ἐὰν ἢ ἔκτασις, τὴν ὁποίαν ἔλαβον, ἦναι μικροτέρα τῆς διὰ τοῦ νόμου ὀριζομένης, ὅτε δύνανται νὰ ζητήσωσι μόνον τὸ πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς ἔλλειπον.

Ἡ ἐξαιρέσις αὕτη ἐθεωρήθη νόμιμος καὶ δίκαια, διότι κύριος τῆς διανομῆς σκοπὸς εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν, ἀδίκον δὲ καὶ ἄτοπον ἦθελεν εἶσθαι ὅσοι κατώρθωσαν ἤδη νὰ ἐποικησῶσιν ἐθνικὴν γῆν νὰ ἐξομοιωθῶσι μὲ τοὺς μηδὸλως λαβόντας τοιαύτην.

Αἱ ἐξαιρέσεις εἶναι προσωπικαὶ καὶ οὐδὸλως ἐπεκτείνονται εἰς τὰ τέκνα τῶν ἐξαιρουμένων.

Πρὸς ἀκριβῆ τοῦ νόμου ἐκτέλεσιν οἱ εἰκόνομ. ἔφοροι ὀφείλουσι νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν τὰ βιβλία τῶν προικοδοτήσεων, τὰς γεννησομένας δηλώσεις ἐκ μέρους τῶν ἐμφυτευσάντων ἐπὶ ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν καὶ τοὺς καταλόγους τῶν λαβόντων Κρητικὰ καὶ ἄλλα γραμμάτια, ὥστε νὰ ἀπορρίπτωσι πᾶσαν αἰτήσιν ἀντιβάνουσαν εἰς τὸν νόμον. Πρέπει δὲ νὰ δώσωσιν εἰς τοὺς πολίτας νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι καὶ ἐὰν ἐκ πλάνης γενῆ παραχώρησις ἐθνικῆς γῆς εἰς πρόσωπα, ἅτινα δὲν ἔχουσι τοιοῦτον δικαίωμα, εἶναι ἀπ' ἐαυτῆς ἄκυρος, ἅμα οὐ ἀνακαλυφθῆ ἢ πλάνη, ἢ παραχωρηθεῖσα γῆ θέλει ἐπανέρχασθαι εἰς τὸ δημόσιον καὶ διατίθεσθαι ὑπὲρ ἄλλου πολίτου.

Γ'. Περὶ τῶν ἐξαιρουμένων τῆς διανομῆς γαιῶν.

Ὡς εἶπον καὶ ἄνωτέρω, ἅπασαι αἱ καλλιεργούμεναι καὶ καλλιεργητέμοι ἐθνικαὶ γαῖαι, ὡς καὶ αἱ τῶν διαλελυμένων μονῶν καὶ ἐπισκοπῶν εἰσι διαθέσιμοι καὶ παραχωροῦνται εἰς τοὺς πολίτας Ἑλλήνας ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου· ἕκαστος δὲ πολίτης δικαιούται νὰ λάβῃ μέχρι ὀγδοήκοντα στρεμμάτων ξηρικῆς γῆς, ἀλλ' ἡ ποτιστικὴ γῆ λογίζεται διπλασια· ἐξαιροῦνται τῆς παραχωρήσεως α') τὰ δάση καὶ αἱ συστάδην κείμεναι ἀγριελαιαί· διότι τὰ μὲν δάση εἶναι ἀνάγκη πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ τόπου καὶ τῆς κοινῆς νὰ διατηρηθῶσι καὶ ν' ἀναπτυχθῶσιν, αἱ δὲ συστάδην ἀγριελαιαὶ διέπονται ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου· ἐπὶ τῶν δασῶν ἐφιστῶ ἰδίως δὲ τῶν ὑμῶν τὴν προσοχὴν καὶ σὰς παραγγέλλω οὐ μόνον νὰ μὴ πα-

ραχωρήσῃτε γαίας καλυπτομένας ἀπὸ δένδρα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀρνηθῆτε τὴν παραχώρησιν πάσης ἐκτάσεως περιεχομένης ἐντὸς τῶν ὄρων τῶν δασῶν, ἔστω καὶ ἐὰν αὕτη κατέστη πρὸ πολλοῦ δι' ὑλοτομίας ἢ ἐμπρησμοῦ ψιλῆ γῆ καὶ καλλιεργεῖται· εἰς τοὺς καλλιεργητάς τῶν τοιούτων γαιῶν θέλετε δώσει νὰ ἐννοήσωσι τὸ μέγα συμφέρον, το ὁποῖον ἔχει ὁ τόπος εἰς τὴν διατήρησιν τῶν δασῶν, καὶ θέλετε τοῖς παρατηρήσει, ὅτι ὀφείλουσι νὰ ζητήσωσιν ἀλλαγῶν γαίας, διότι ἐὰν δηλώσωσι τὰς ἐντὸς τῶν δασῶν κειμένας, δὲν θέλουσι τοῖς παραχωρηθῆ, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ταχὼν γείνη κατὰ λάθος παραχώρησις, εἶναι ἀφ' ἑαυτῆς ἄκυρος καὶ οἱ πρὸς οὗς ἐγένετο αὕτη οὐ μόνον θέλουσιν ἀποβληθῆ τῶν γαιῶν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑποχρεωθῆ καὶ νὰ πληρώσωσι τὸ τίμημα κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ νόμου.

β') Αἱ γαῖαι, ὅσας ἡ κυβέρνησις ἤθελε νομίσει ἀναγκαῖον νὰ ἐξαίρεσθ διὰ νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς δημοσίον ἢ δημοτικὸν σκοπὸν, Περὶ τινῶν τῶν γαιῶν τούτων ἐξεδόθη ἡδὴ τὸ ἀπὸ 8 τοῦ ε. μ. Βασιλικῶν διατάγμα· ἐπιφυλάσσεται δὲ ἡ κυβέρνησις νὰ προκαλέσῃ καὶ ἄτερα Β. διαταγματα δι' ὅσας ἄλλας γαίας θεωρήσει ἀναγκαῖον νὰ ἐξαίρεσθ τῆς παραχωρήσεως καὶ νὰ τὰς κρατήσῃ χάριν δημοσίων ἢ δημοτικῶν σκοπῶν.

γ' Αἱ γαῖαι, ὅσαι ἤθελόν ζητηθῆ εἰς πραγματοποιήσῃν γραμματίων πρὶν ἢ δοθῆ δι' αὐτὰς δηλώσεις περὶ παραχωρήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. Αἱ γαῖαι αὗται δὲν δύνανται νὰ ᾖναι εἰμῆ ἢ ἀκαλλιεργητοὶ ἢ κατεχόμεναι καθ' ὑπέρβασιν τοῦ μεγίστου ὄρου τῆς παραχωρουμένης εἰς τοὺς κατόχους ἐκτάσεως. Ἔχουσι δὲ ἰκανὸν χρονικὸν διάστημα οἱ κάτοχοι τῶν γραμματίων διὰ νὰ ζητήσωσιν, ἐὰν θέλωσι, τὴν πραγματοποίησιν τῶν γραμματίων τῶν, διότι περὶ τῶν τοιούτων γαιῶν δὲν δύνανται νὰ γενῶσι δηλώσεις εἰμῆ ἀπρὸς παρέλθῃ ἢ ἐξάμηνος προθεσμίᾳ, ἐντὸς τῆς ὁποίας διακιοῦνται νὰ δηλώσωσιν οἱ κάτοχοι, καὶ εἰς ἔτι μὴν ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων (ἄρθρ. 20 τοῦ νόμου).

Ἢὰν πρόκειται περὶ φαλαγγιτικῶν γραμματίων, ἡ δημοπρασία θέλει διεξάγεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκποιήσεως ἔθνικῶν φαρτῶν κτημάτων νόμου (ἄρθρ. 31). Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι εἰς τὰς δημοπρασίας ταύτας οἱ φέροντες γραμματία γίνονται δεκτοὶ ἀνευ προκαταβολῆς δεκατημορίου καὶ ἐξοφλοῦσιν ὁλόκληρον τὸ τίμημα διὰ τῶν γραμματίων τῶν, μόνον δὲ οἱ μὴ φέροντες γραμματία καὶ θέλοντες νὰ μετάσχῃσι τοῦ συναγωνισμοῦ ὀφείλουσι νὰ καταβάλωσι τὸ δεκατημόριον καὶ ὑποχρεοῦνται, ἐὰν αἱ γαῖαι κατακυρωθῶσιν ἐπ' ὀνόματί τῶν, νὰ πληρώσωσιν ἐπὶ χεῖρας τὸ πεμπτήμεριον τοῦ τιμήματος.

δ') Αἱ παλαιοῦς ἐκμερισθωμένα ἐκκλησιαστικὰ γαῖαι, ἀλλ' ἢ περὶ αὐτῶν ἐξαίρεσις εἶναι προσηρηνῆ, περιοριζομένη ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἢ ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε διαλυθῆ ἢ μισθώσις. Δύναται ἐν τούτοις νὰ ζητηθῆ καὶ τῶν γαιῶν τούτων ἢ παραχώρησις πρὸ τῆς λήξεως

τῆς ἐνοικιάσεως, ἀλλ' ἡ παραχώρησις δὲν ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅταν ἴκη ἡ ἐνοικίασις καὶ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ δημόσιον.

Ἄλλ' ἐνταῦθα γεννᾶται τὸ ζήτημα τίνας δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσι κατὰ προτίμησιν τὴν παραχώρησιν τῶν πολυετῶς ἐκμεμισθωμένων ἐκκλησιαστικῶν γαϊῶν. Ἐν πρώτοις ἀναντίρρητον εἶναι, ὅτι ἐν ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν κανὲν δικαίωμα οἱ ἐνοικιασταί, διότι οὗτοι τὰς ἐμισθώσαν λόγῳ κερδοσκοπίας καὶ ὀφείλουσι νὰ τὰς παραιτήσωσιν εἰς τὸ δημόσιον ἅμα τῇ λήξει τῆς ἐνοικιάσεως. Ἐπίσης δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσωσι τὴν παραχώρησιν καὶ οἱ καλλιεργηταὶ ἐκεῖνοι, πρὸς τοὺς ὁποίους παρέδωκαν αἱ ἐνοικιασταὶ τὴν καλλιεργίαν ἐπὶ ἰδιαιτέραις συμφωνίαις. Ἐπομένως αἱ πολυετῶς ἐκμεμισθωμέναι ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι πρέπει κατὰ γενικὸν κανόνα νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μὴ καταχόμεναι καὶ νὰ παραχωρηθῶσι κατὰ προτίμησιν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου ἐνθα κεῖνται, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 20 καὶ ἐπέκεινα τοῦ νόμου. Ἐξαιρέσειν τοῦ κανόνος τούτου δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν μόνον ὑπὲρ τῶν γεωργῶν, ὅσοι κατέχοντες καὶ καλλιεργοῦντες τὰς γαῖας πρὸ τῆς πολυετοῦς αὐτῶν ἐμισθώσεως διατηροῦσι καὶ ἤδη τὴν κατοχὴν αὐτῶν πληρόντες τὴν ἐπικαρτίαν εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς. Οἱ τοιοῦτοι γεωργοὶ ἐξομοιοῦνται μὲ τούτους λοιπούς κατοχούς καὶ δύνανται, ἐὰν θέλωσι, νὰ πραγματοποιήσωσι τὸ δικαίωμα τῶν ἐπὶ τῶν γαϊῶν, τὰς ὁποίας κατέχουσι.

ε') Αἱ ἐπίδοκοι γαῖαι, ὅσαι παραχωρήθησαν ἀπέναντι πιστωτικῶν γραμματίων ἢ ἄλλων τίτλων. Ἡ ἐξαιρέσις αὕτη ἀφορᾷ τὰς ἐθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς γαῖας, διὰ τὰς ὁποίας ἐξεδόθησαν παρὰ τῆς κυβερνήσεως παραχωρητήρια, ἀλλὰ τὴν κατοχὴν τῶν ὁποίων διατηροῦσιν οἱ γεωργοὶ, ἰσχυριζόμενοι, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ παραχωρηθῶσι. Διὰ τὰς τοιαύτας γαῖας δὲν δύναται νὰ γενῆ δῆλωσις μέχρις οὗ ἀποπερατωθῇ ἡ δίκη καὶ ἀκυρωθῇ ἡ γεννημένη παραχώρησις.

Ἐπειδὴ ὁμως ὑπάρχουσι καὶ γαῖαι, αἱ ὁποῖαι κατεμετρήθησαν μὴ πρὸς πραγματοποιήσιν γραμματίων, ἀλλὰ διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξεδόθησαν παραχωρητήρια, τὸ ἄρθρον 17 § γ' προέβλεψε περὶ αὐτῶν καὶ διέταξε τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκδόσεως παραχωρητηρίων ὑπὲρ τῶν κατοχῶν, ἐὰν οἱ κύριοι τῶν γραμματίων γνωστοποιήσωσιν ἐντὸς τῶν μῆνῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰς ἀξιώσεις των. Ὅθεν αἱ εἰς τὴν κατοχὴν ταύτην ὑπαγόμεναι γαῖαι δύνανται νὰ δηλωθῶσι καὶ νὰ καταμετρηθῶσιν, ὅπως καὶ αἱ λοιπαὶ αἱ μὴ καταχόμεναι, ἀλλ' ἡ ἐκδοσις τῶν παραχωρητηρίων θέλει ἀναβληθῆν μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἀποπερατώσεως τῶν διαφορῶν.

Ἐπὶ τοῦ ὧ οἱ αἰτήσαντες τὴν καταμέτρησιν τῶν ἐν λόγῳ γαϊῶν πρὸς πραγματοποιήσιν τῶν γραμματίων ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιήσωσι τὸ γεγονός εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσίευσίσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐπὶ παινῇ ἀποπαικῆς παντὸς δικαιώματος κατὰ τὴν § 3 τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ νόμου. Τῶν τοιούτων γνω-

στοποιήσεων θέλει κρατεῖ σημειώσιν τὸ ὑπουργεῖον, ἀκολουθῶς δὲ θέλει τὰς διευθύνει πρὸς τοὺς ἀρμοδίους οἰκονομικοὺς ἐφόρους, οἵτινες μετὰ τῶν σχετικῶν δηλώσεων θέλουσι τὰς ἐπιστρέφει εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ μείνωσι μέχρις οὗ ἀποφασισθῇ ὀριστικῶς ἂν πρέπει νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς πρῶτους ἢ τοὺς δηλωσαντας αὐτάς.

Ἡ ἕκτη καὶ τελευταία ἐξαιρέσις εἶναι ἡ ἀφορῶσα τὰς ἐθνικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς γαίας, ὅσαι δὲν ἀνήκουσι καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ δημόσιον ἢ παραχώρησις τῶν γαιῶν τούτων ἀναδύλλεται προσωρινῶς, μέχρις οὗ αἱ γαῖαι διανεμηθῶσι καὶ διακριθῇ τὸ ἀνήκον εἰς τὸ δημόσιον μέρος, ὃ δὲ τρόπος τῆς παραχώρησεως θέλει κανονισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

Πρὸς ταῖς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεις τοῦ νόμου, θεωρῶ οὐχ' ἥττον ἀναγκαῖον νὰ ἐφαλύσω τὴν προσοχὴν σας καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς δύο ἐξαιρέσεων, αἵτινες πηγάζουσιν ἐκ προγενεστέρων νόμων.

Ἡ πρώτη ἀφορᾷ τὰς γαίας, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσιν ἀρχαιοτήτες.

Κατὰ τὸν περὶ ἀρχαιοτήτων νόμον τῆς 10 Μαΐου 1834, αἱ ἀρχαιοτήτες θεωροῦνται ὡς κτήμα ἐθνικὸν καὶ ἀπαγορεύεται πᾶσα αὐτῶν κατάληψις ἢ χρῆσις, πολλῶ δὲ μᾶλλον ἢ παραχώρησις. Ἐν τῆς ἐπραξὲ τὴν ἀσέβειαν νὰ καλλιεργῇ γαίας, ἐφ' ὧν ὑπῆρχον ἢ ὑπάρχουσιν ἀρχαῖα ἔργα τῶν ἐνδύξων προγόνων μας, ὅχι μόνον οὐδὲν πρέπει νὰ ἐνεργήσῃτε τὴν παραχώρησιν τῶν γαιῶν αὐτῶν, ἀλλ' ὀφείλετε νὰ καταγγεῖλητε τὸν καλλιεργητὴν εἰς τὸ δικαστήριον, νὰ ζητήσῃτε τὴν ἔξωσιν αὐτοῦ δικαστικῶς καὶ ν' ἀναφέρῃτε ταυτοχρόνως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν.

Ἡ δευτέρα ἐξαιρέσις ἀφορᾷ τὰ οἰκόπεδα, τὰ ὅποια κεῖνται ἐν τὸς ἢ περίξ τῶν πόλεων, κωμοπόλεων καὶ χωρίων καὶ τὰ ὅποια τυχὸν καλλιεργοῦνται· τὰ οἰκόπεδα, ὡς γινώσκετε, κατατάσσονται δυνάμει τῶν ἰσχυόντων νόμων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν φθαρτῶν κτημάτων, ἐπομένως ἐφιστῶ σπουδαίως τὴν προσοχὴν τῶν ἐφορῶν καὶ τῶν γεωμετρῶν καὶ παραγγέλλω αὐτοὺς νὰ ἀπέχωνι πάσης παραχώρησεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἤδη δημοσιευομένου νόμου, νὰ τὰ καταμετρώσι δὲ καὶ νὰ τὰ ἐκτιμῶσι χωριστὰ διὰ νὰ ἐκποιῶνται ὡς φθαρτὰ κτήματα· παρατηρῶ δὲ πρὸς γνώσιν τῶν τε πολιτῶν καὶ τῶν ἀρχῶν, ὅτι οὔτε ἡ προσπάθεια τῶν πρῶτων, οὔτε ἡ τυχὸν ὀλιγωρία τῶν τελευταίων δύναται νὰ νομιμοποιήσῃ παραχώρησιν παράνομον, ἀπ' ἐναντίας πᾶσα τοιαύτη παραχώρησις θέλει ζημιώσει ἐπαισθητῶς τοὺς προσκαίρως γενεμένους κυρίους, διότι καὶ τὰ οἰκόπεδα θέλουσιν ἀπολέσει καὶ τὸ συμπεφωνημένον τίμημα θέλουσιν οὐχ' ἥττον πληρώσει δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 15. Τὸ αὐτὸ θέλει ἐφαρμοσθῆ καὶ περὶ τῶν γαιῶν, ἐν αἷς ἦσαν ἢ εἶναι ἀρχαιοτήτες ὡς καὶ περὶ πάσης ἐτέρας γῆς, ἥτις ἐξαιρεῖται δυνάμει τοῦ παραπάνω νόμου ἢ ἄλλων ἐν ἰσχύϊ νόμων ἄλλως κανονισάντων τὰ περὶ διαθέσεως αὐτῶν.

Δ' Περί διαιρέσεως τῶν γαιῶν εἰς γενικὰς τοποθεσίας.

Πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας ὀφείλουσιν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ καὶ οἱ οικονομικοὶ ἔφοροι νὰ λάβωσι πρόνοιαν περὶ διαιρέσεως τῶν γαιῶν ἐκάστου χωρίου εἰς γενικὰς τοποθεσίας, διότι διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ὁ νόμος ἔταξε τὴν βραχείαν προθεσίαν ἑνὸς μόνοι μηνὸς καὶ ἐπειδὴ ἄνευ αὐτῆς δὲν δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐκτίμησις, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐπιστήσῃτε ὅλην ὑμῶν τὴν προσοχὴν καὶ τὴν μέριμναν, καταγγέλλοντες εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοὺς ραθυμοῦντας δημοτικοὺς ὑπαλλήλους διὰ νὰ τοῖς ἐπιβληθῆται ἡ ἀνήκουσα ποινὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ νόμου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου αἱ γαῖαι παντὸς χωρίου διαιροῦνται εἰς γενικὰς τοποθεσίας, οὐχὶ πλείονας τῶν ἑξ, ἡ δὲ διαιρέσις ἐνεργεῖται ὑπὸ ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον, τὸν πρῶτον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἓνα μὲν δημαρχικὸν παρῶρον, εἴαν πρόκειται περὶ τῶν γαιῶν τῆς πρωτεύουσας τοῦ δήμου, τὸν ἀρμόδιον δὲ εἰδικὸν παρῶρον, εἴαν πρόκειται περὶ τῶν λοιπῶν χωρίων αὐτοῦ. Ἐὰν εἰς τι χωρίον δὲν ὑπάρχῃ νομίμως ἐκλεγμένους καὶ ἐγκατεστημένους εἰδικὸς παρῶρος, θέλει ἀναπληρωθῆ ὑπὸ τινος τῶν δημαρχικῶν παρῶρων.

Ἡ διαιρέσις αὕτη σκοπὸν ἔχει νὰ καταστήσῃ ὅσον ἕνεστι δικαιότεραν τὴν ἐκτίμησιν καὶ νὰ προλάβῃ τὰς ἀδικίας, ἅς τινες παρακολουθεῖ τὸ ληφθὲν μέτρον περὶ τοῦ κατὰ τάξεις προσδιορισμοῦ τοῦ τιμήματος, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ εἰς τὴν περιφέρειαν ἐκάστου χωρίου κείμεναι γαῖαι διαφέρουσι πρὸς ἀλλήλας κατὰ τε τὴν ποιοτήτα καὶ ἀξίαν. Ὁρθότερον καὶ δικαιότερον ἦθελεν εἶσθαι, εἴαν ἕξαστα ἕκαστον τεμάχιον γῆς ἰδιαιτέρως. Ἐπειδὴ ὅμως παρετηρήθη ἔκ πείρας, ὅτι αἱ τοιαῦται ἐκτιμήσεις δὲν διεξάγονται μὲ τὴν ἀπαιτουμένην δικαιοσύνην καὶ ἀκρίβειαν, ἕνεκα δὲ τούτου ὄχι μόνον οὐκ ἐπιτυγχάνεται ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς τῆς ἐξακριβώσεως τῆς ἀληθοῦς ἀξίας, ἀλλὰ γυνῶνται καὶ πολλὰ σκάνδαλα, διὰ τοῦτο ἰκρίθη, εὐλογον καὶ συμφερότερον διὰ τοὺς πολίτας καὶ τὸ δημόσιον νὰ ἐγκαταλειφθῇ τὸ σύστημα τῆς κατὰ τεμάχιον ἐκτιμήσεως καὶ νὰ διασῶσι γενικαὶ τιμαί. Καὶ κατὰ μὲν τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον αἱ γαῖαι ἐκάστου χωρίου διηροῦντο εἰς δύο κλάσεις, ποτιστικὰς καὶ ξηρικὰς καὶ δι' ἐκάστην ὀρίζετο μία τιμὴ, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε νὰ ὑποδιαιρεθῇ ἡ μὲν κλάσις τῶν ποτιστικῶν εἰς δύο τάξεις, ἡ δὲ τῶν ξηρικῶν εἰς τρεῖς ὥστε ἀντὶ τῶν δύο τιμῶν, τὰς ὁποίας παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον, ὁ νόμος προσδιορίζει πέντε τιμὰς διὰ τὰς γαῖας ἐκάστου χωρίου, ἤτοι δύο διὰ τὰς ποτιστικὰς καὶ τρεῖς διὰ τὰς ξηρικὰς. Ἡ ὑποδιαιρέσις αὕτη, ὡς μὴ πτηνίζομένη εἰς φυσικὰ γνωρίσματα, προκαλεῖται τὴν ἀνάγκην τῆς διαιρέσεως τῶν γαιῶν ἐκάστου χωρίου εἰς γενικὰς τοποθεσίας εἰς τρόπον, ὥστε ὅλαι αἱ γαῖαι ἐκάστης τοποθεσίας νὰ κατατάσσονται εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ νὰ ἐκλείψωσι τὰ σκάνδαλα τῆς

κατὰ τεμάχιον ἐκτιμήσεως, ἥτις ἄλλως ἤθελεν ἀπαιτήσῃ ἀπειρον χρόνον καὶ μεγάλα ἐξοδα. Ἔργον λοιπὸν τῆς ἐπὶ τῶν τοποθεσιῶν ἐπιτροπῆς, περὶ ἧς ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας παραγράφου ἐλέγχθη, εἶναι νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ποιότητα καὶ τὴν ἀξίαν τῶν γαιῶν ἐκαστοῦ χωρίου καὶ νὰ διαίρῃ τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου εἰς γινικὰ τμήματα ἢ τοποθεσίας, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς δὲν ἐπιτρέπεται ἐκ τοῦ νόμου νὰ ὑπερβαίῃ τὰς εἴς. Ἐννοεῖται δέ, ὅτι ἐκάστη τοποθεσία πρέπει νὰ περιλάβῃ γαίαι τῆς αὐτῆς ποιότητος καὶ ἀξίας, διότι ἐπὶ τούτῳ, ὡς ἐρρέθη, ἐνομοθετήθη ἡ διαίρεσις τῶν γαιῶν ἐκαστοῦ χωρίου εἰς τοποθεσίας, διὰ νὰ προσδιορισθῇ ὅσον ἐνεστί ἀκριβῶς ἡ ἀξία τῶν παραχωρητέων γαιῶν ἀναλόγως μὲ τὴν ποιότητα καὶ ἀξίαν αὐτῶν.

Αἱ τοποθεσίαι πρέπει νὰ διακρίνονται δι' ὀρίων γνωστῶν καὶ εὐδιακρίτων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ περιγράφωνται μὲ ὄλην τὴν λεπτομέρειαν καὶ ἀκρίβειαν εἰς τὸ σχετικὸν πρωτόκολλον πρὸς ἀποφυγὴν πάσης διενέξεως. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι μίαι καὶ ἡ αὐτὴ τοποθεσία δύναται νὰ περιλαμβάνῃ γαίαι ποτιστικὰς καὶ ξηρικὰς.

Δι' ἕκαστον χωρίον πρέπει νὰ συντάσσεται ἴδιον πρωτόκολλον εἰς διπλοῦν, καὶ τὸ μὲν ἐν αὐτοῦ ἀντίτυπον πρέπει νὰ ὑποβάλληται εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, τὸ δὲ ἄλλο κατατίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον. Οἱ δήμαρχοι ἀφελουσί, ὑπὸ βρεΐαν προσωπικῆν εὐθύνην των, νὰ ἀποπερατώσωσι τὴν διαίρεσιν τῶν τοποθεσιῶν καθ' ὅλα τὰ χωρία τοῦ δήμου των ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου κατὰ τὴν ἀπαίτησιν αὐτοῦ, καὶ νὰ ὑποβάλωσι τὰ συνταχθησόμενα πρωτόκολλα εἰς τὸν οἶκον ἔφορον, ὅστις ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ ποινῇ βαρυτάτου προστίμου περὶ τῆς λήψεως τῶν πρωτοκόλλων ἢ περὶ τῆς καθυστερήσεως αὐτῶν. Ἀντίγραφα τῶν τοιούτων πρωτοκόλλων θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἅμα τῇ παραλαβῇ.

Ε' Ἐκτίμησις.

Ἡ ἐκτίμησις τῶν γαιῶν, ἥτοι ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας αὐτῶν, εἶναι ἡ σπουδαιότερα τῶν ἐργασιῶν τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου καὶ διὰ τοῦτο περιβλήθη παρ' αὐτοῦ μ' ὄλην τὰς δυνατὰς ἐγγυήσεις καὶ ἀνετέθη εἰς πολλὰ καὶ διακεκριμένα ποσῶνα, τὰ ὅποια, πέποιθα, ὅτι καλῶς ἐννοοῦντα τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀνατεθείσης αὐτοῖς ὑπηρεσίας, θέλουσι τὴν ἀποπερατώσει μόνον μετὰ προθυμίας, ἀλλὰ καὶ μετ' αὐστηρᾶς ἀκριβείας καὶ δικαιοσύνης, χωρὶς νὰ παραβλάψωσιν οὔτε τοῦ δημοσίου, οὔτε τῶν πολιτῶν τὰ συμφέροντα.

Ἡ ἐκτίμησις αὕτη θέλει ἐνεργηθῆ κατὰ πρῶτον ὑπὸ ἐπιτροπῆς συγχεϊμένης ἀπὸ τὸν ἑπαρχον, τὸν οἰκονομ. ἔφορον καὶ ἑνα πολιτῆν, τὸν ὁποῖον θέλει ἐκλέξει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ τὸν

δοῦλου τὴν ἐκλογὴν θέλει ζητήσῃ ὁ οἰκονομ. ἔφορος ἅμα τῶ ὑποβληθῆ τὸ πρωτόκολλον τῶν τοποθεσιῶν. Δύο εἶναι αἱ ἐργασίαι τὰς ὁποίας ἡ περὶ τῆς ἐρρέθη ἐπιτροπὴ ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ: 1) ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν ἐκάστης ἐκ τῶν πέντε τάξεων, τὰς ὁποίας ὁ νόμος ὥρισεν καὶ 2) ἡ κατάταξις τῶν γαιῶν ἐκάστης τοποθεσίας εἰς τὴν ἀνήκουσαν τάξιν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ νόμος διήρσε τὰς γαίας εἰς πέντε τάξεις, δύο διὰ τὰς ποτιστικὰς καὶ τρεῖς διὰ τὰς ξηρικὰς, ἔπεται ὅτι δι' ἕκαστον χωρίον θέλουσι προσδιορισθῆ πέντε τιμαί. Ὅπως προβῆτε εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ἐκτιμήσεων ἀλανθάστως, οἱ μὲν οἰκον. ἔφοροι ὀφείλουσιν ἀπὸ τοῦδε νὰ συντάξωσι πίνακας ἐμφανίζοντας τὰς τιμὰς, εἰς ἃς ἐπωλήθησαν ἔθνικαὶ γαίαι καὶ νὰ λάβωσι περὰ τῶν συμβολαιογράφων ἢ τῶν ὑποθηκοφυλάκων τῆς περιοριστικῆς τῶν ἀντίγραφα τῶν τίτλων τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἐτη γενομένων ἀγοροπωλησιῶν, ὅλοι δὲ ὑμεῖς πρέπει νὰ συμβουλευθῆτε διάφορα ἀξιόπιστα καὶ εἰδημόνα πρόσωπα καὶ νὰ λαμβάνητε πληροφορίας περὶ τῆς ποιότητος τῶν γαιῶν ἐκάστου χωρίου καὶ περὶ τῶν τιμῶν αὐτῶν ὅταν δὲ φθάσῃ ἡ ὥρα τῆς ἐκτιμήσεως, ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ ἐπανεέλθῃ ἐπιτοπίως εἰς ἕκαστον χωρίον, νὰ ἐξέκ τῶ πλησίον τὰ πράγματα, νὰ ἀντιληφθῆ ἰδίως ὄμμασι τὴν διαφοράν, ἣτις ὀφίσταται μεταξὺ τῶν διαφόρων τοποθεσιῶν καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν τε ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας καὶ τὴν κατάταξιν. Ὅπως δὲ μὴ μείνῃ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς κατατάξεως, οὗτος παρατηρῶ ὅτι δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ κατατάσσονται αἱ ποτιστικαὶ καὶ αἱ ξηρικαὶ γαίαι μιᾶς τοποθεσίας εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, ἀλλὰ δύναται αἱ μὲν ποτιστικαὶ νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν πρώτην τάξιν, αἱ δὲ ξηρικαὶ εἰς τὴν δευτέραν ἢ εἰς ὁποιαδήποτε ἄλλην καὶ τ' ἀνάπαλιν.

Τὸ χωρίον π. γ. Θ., τὸ ὁποῖον διηρέθη εἰς ἑξ τοποθεσίας α, β, γ, δ, ε, ζ, ἔχει γαίας ξηρικὰς καὶ ποτιστικὰς, αἱ ξηρικαὶ διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις Α, Β καὶ Γ, αἱ δὲ ποτιστικαὶ εἰς δύο Α καὶ Β. Ἡ ἐπιτροπὴ θέλει προσδιορίσῃ ἐν πρώτοις τὸ τμήμα τῶν γαιῶν ἐκάστης τάξεως ἀποφαινομένη ὡς ἐν παραδείγματι, ὅτι ἡ μὲν τάξις Α τῶν ξηρικῶν ἔχει ὄρ. 100, ἡ δὲ τάξις Β ὄρ. 80 καὶ ἡ τάξις Γ ὄρ. 60 ἡ δὲ τάξις Α τῶν ποτιστικῶν ὄρ. 120 καὶ ἡ τάξις Β ὄρ. 100. Μετὰ τὸν προσδιορισμὸν τούτου θέλει λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ πρωτόκολλον τῶν τοποθεσιῶν καὶ θέλει ἀποφανεθῆ, ὅτι αἱ μὲν ξηρικαὶ γαίαι τῆς τοποθεσίας Α ὑπάγονται π. γ. εἰς τὴν τάξιν Β καὶ ἔχουσιν ἐπομένως ἀξίαν, ὡς ἀνωτέρω ὥρισθη, ὄρ. 80 κατὰ στρέμμα, αἱ δὲ ποτιστικαὶ ὑπάγονται εἰς τὴν τάξιν Α καὶ ἔχουσιν ἀξίαν ὄρ. 120. Αἱ ξηρικαὶ τῆς θέσεως Β ὑπάγονται εἰς τὴν τάξιν Α καὶ ἔχουσιν ἀξίαν ὄρ. 100, αἱ δὲ ποτιστικαὶ εἰς τὴν τάξιν Β καὶ ἔχουσιν τὴν αὐτὴν τιμὴν τῶν ὄρ. 100 καὶ οὕτω καθεξῆς.

Δι' ἕκαστον χωρίον ὀφείλει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συντάξῃ ἴδιον πρωτόκολλον ἐκτιμήσεως καὶ κατατάξεως. Ἐάν δὲ ὑπάρξῃ διαφωνία

μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῆς, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν γαιῶν τῶν διαφόρων τάξεων, εἴτε ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν τῶν τοποθεσιῶν πρέπει νὰ ἐκτεθῶσιν ἡτιολογημένως ὅλαί αἱ γνώμαι πρὸς φωτισμὸν τῆς τε κυβερνήσεως καὶ τῆς δευτέρας ἐπιτροπῆς.

Τὸ πρωτόκολλον ἐκάστου χωρίου, ἕνα ὡς συνταχθῆ καὶ ὑπογραφῆ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, παραλαμβάνει ἀμέσως ὁ οἶκον. ἔφορος ὅστις ὀφείλει ἔν μὲν ἀντίγραφον νὰ ὑποβάλλῃ μετὰ τῶν ἀναγκαίων παρατηρήσεων εἰς τὸ ὑπουργεῖον, δύο δὲ ἄλλα θεόντως ἐπικυρωμένον νὰ πέμψῃ ἐπὶ ἀποδείξει πρὸς τὸν ἀρμόδιον δῆμαρχον, παραγγέλων αὐτὸν ὅπως τὸ μὲν ἔν ἐκθέσῃ ἐπὶ δέκα ἡμέρας εἰς τὸ δημαρχεῖον, τὸ δὲ ἕτερον ἀποστείλῃ ἀμέσως εἰς τὸ οἰκεῖον παρέδρον πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τῆς ἐκθέσεως. Ὁ δῆμαρχος καὶ ὁ εἰδικὸς παρέδρος ὀφείλουσι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκθέσεως τοῦ πρωτοκόλλου νὰ ἐκδώσῃσι καὶ δημοσιεύσῃσι σύντομον προκήρυξιν, δι' ἧς νὰ εἰδοποιῶσι περὶ τούτου τοὺς συμπολίτας τῶν καὶ νὰ προσκαλῶσιν αὐτοὺς νὰ φέρωσιν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζουμένης δεκαήμερου προθεσμίας ἐνστάσεις, ἐὰν ἔχωσι τοιαύτας, ὑποβάλλοντες αὐτάς εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἢ τὸν δῆμαρχον. Αἱ ἐνστάσεις πρέπει νὰ εἴπωσιν ἀκριβεῖς, σαφεῖς καὶ ὀρισμέναι, διαλαμβάνουσαι ἐὰν ὁ ἐνιστάμενος θεωρῆ μὴ ἀκριβῆ τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν γαιῶν μιᾶς ἢ καὶ πλείοτέρων τάξεων, ἢ θέλῃ νὰ προσβάλλῃ τὴν κατάταξιν τοποθεσίας τινὸς καὶ ποσῆς ὀρισμένως. Ἐν τῇ ἐνστάσει πρέπει σημειῶνται εὐκρινῶς αἱ ἀποδείξεις τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐνισταμένου νὰ ἐπισυνάπτωνται δὲ καὶ τὰ ἔγγραφα ἐὰν ἐπικαλεῖται τοιαῦτα ὡς ἐνιστάμενος. Ἀντίγραφα τῶν ἐνστάσεων, καθόσον ἐπιδίδονται εἰς τὸν ἔφορον ἢ εἰς τὸν δῆμαρχον, πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται διὰ τοῦ πρώτου ταχυδρομείου εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ ἀποδείξει.

Παρελθούσης τῆς προθεσμίας τῶν δέκα ἡμερῶν, ὁ δῆμαρχος ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν ἔφορον τὰς τυχόν εἰς αὐτὸν ὀδοθεσίας ἐνστάσεις καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτοῦ καὶ τοῦ εἰδικοῦ παρέδρου περὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ πρωτοκόλλου ὑπὸ κατάλογον.

Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ὀφείλει, εἴτε ἐγένοντο ἐνστάσεις ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν, εἴτε δὲν ἐγένοντο, νὰ περιμελῆ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὅποιον θέλει κοινοποιήσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον δ κρῖσιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπὶ τῶν γενομένων ἐκτιμήσεων καὶ κατατάξεων· ἐὰν κατὰ τὴν ἀπάντησιν ταύτην τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον θεωρήσῃ ἀναγκαίαν τὴν ἐπανάληψιν ἢ ἐὰν παρουσιάσθῃσαν ἐνστάσεις ἐκ μέρους πολιτῶν, ὁ οἶκον. ἔφορος εἰδοποιεῖ ἀμέσως τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν ὅπως ἐκλέξῃ τὸν πρωτοδικὴν τὸν μίλλοντα νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν δευτέραν ἐκτίμησιν συνάμα δὲ προσκαλεῖ νὰ συμπράξῃσιν μετ' αὐτοῦ τὸν ταμίαν καὶ τὸν πρόεδρον τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου ἐπὶ ἀποδείξει διὰ τοῦ ἐπαρχίου.

Ἡ δευτέρα αὕτη ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ προβῆ ἄνευ βραδύτητος καὶ μετὰ τῆς δεούσης ἀκριβεῖς καὶ περισκέψεως εἰς τὰς ἐργασίας τῆς

ἐφ' ἑνὸς μὲν λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ τὰς ἐνστάσεις τῶν πολιτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ μεταβαίνουσα ἐπὶ τοῦ καὶ ἐξετάζουσα ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ πράγματα, καθ' ἕνα τρόπον ἐσημειώθη ἀνωτέρω καὶ διὰ τὴν πρώτην ἐπιτροπὴν.

Ἐὰν αἱ παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἢ αἱ ἐνστάσεις τῶν πολιτῶν δὲν ἀφορῶσι τὴν ἐκτίμησιν, ἤτοι τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἰξίας τῶν διαφόρων τάξεων, ἀλλὰ μόνον τὴν κατάταξιν τῶν γαιῶν μίᾳ ἢ πλειοτέρων τοποθεσιῶν, τὸ ἔργον τῆς δευτέρας ἐπιτροπῆς εἶναι εὐχερέστερον, διότι δὲν ἔχει νὰ ἐξετάσῃ ἄλλο, εἰμὴ ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐγένετο ἡ κατάταξις.

Καὶ ἡ δευτέρα ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ συντάσῃ ἴδιον πρωτοκόλλον ἐπὶ ἑαστον χωρίον καὶ νὰ τὸ παραδῶῃ εἰς τὸν οἶκον. ἔφορον, ὅστις θέλει παρακολουθεῖ ἀεὶποτε αὐτὴν διὰ νὰ τῇ χορηγῇ τὰς ἀναγκαίας πληροφωρίας καὶ ἐξηγήσεις, ὁ δὲ οἶκον. ἔφορος, ἀφ' οὗ κρατήσῃ ἀντίγραφον, ὀφείλει νὰ τὸ υποβάλλῃ μετὰ τοῦ σχετικοῦ πρωτοκόλλου τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ μετὰ τῶν παρατηρήσεών του διὰ νὰ γίνεταί ἡ παραιτέρω ἐνέργεια.

Ὁ νόμος αὐδεμίαν προθεσμίαν ἔταξε διὰ τὴν σύνταξιν καὶ ἀποστολὴν τῶν πρωτοκόλλων τῆς κατατάξεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν γαιῶν, ὅστις εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ πλειονοψηφία ἀμφοτέρων τῶν ἐπιτροπῶν ἀπαρτίζεται ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων, οἵτινες θέλουσι φιλοτιμηθῆ νὰ ἐπιτηρώσωσι μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης ἀκριβείας καὶ δραστηριότητος τὸ καθῆκόν των· αὐδὲν ἦττον κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ προσθέσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ διεξαγωγὴ καὶ ἀποπεράτωσις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκτιμήσεως καὶ κατατάξεως πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἐπιμελείας καὶ ταχύτητος, διότι τὸ ὑπουργεῖον ἔχει ἀπόφασις σταθερὰν καὶ ἀμετάτρεπτον νὰ τιμωρήσῃ αὐστηρῶς καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀμέλειαν διὰ τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ πειθαρχικῆς ἐξουσίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ νόμου.

5. Δήλωσις.

Ἡ δήλωσις εἶναι ὁ μόνος τίτλος, δυνάμει τοῦ ὁποῦ παραχωροῦνται αἱ γαῖαι, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ θέλουσι στηριχθῆ πᾶσαι αἱ τῆς παραχωρητικῆς ἐργασίαι, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ νόμος περιέβαλεν αὐτὴν μὲ πολλὰς ἐγγυήσεις, περιγράφας ἐν τοῖς ἄρθροις 10, 11, 12, 13, 20 καὶ ἐπόμενα τὰς προθεσμίας, ἐντὸς τῶν ὁποίων πρέπει νὰ παρουσιασθῶσιν αἱ δηλώσεις, τὸν τρόπον, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἴηται συντεταγμέναι, τὴν γρηματικὴν προκαταβολὴν, μὲ τὴν ὁποῖαν ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως νὰ ὦσι συνωδευμέναι, καὶ τὰς συνεπείας τῆς μὴ ἐμπροθέσμου δηλώσεως· διὰ νὰ θεωρῆται ἡ δήλωσις ὡς τίτλος ἀναμειβήτετος, πρέπει οὐ μόνον νὰ δοθῇ ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ νόμου ἀρτίως προθεσμίας καὶ νὰ συνταχθῇ καθ' ὃν τρόπον ὁ νόμος ἐκανόνισεν, ἀλλὰ καὶ νὰ προσαρτηθῇ ἐν αὐτῇ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πλη-

ρωμῆς τῆς χρηματικῆς προκαταβολῆς, ἣτις ὤρισθη διὰ τοῦ ἀρθρ. 11 εἰς τρεῖς δραχμάς διὰ τὰς ποτιστικὰς, μίαν δὲ καὶ ἡμίσειαν διὰ τὰς ξηρικοῦς γαίας. Δῆλωσις ἄνευ ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς καὶ ἐάν δοθῇ ἐγκαίρως καὶ κανονικῶς συντεταγμένη, θεωρεῖται ὡς μὴ δοθεῖσα. Ἀπασαὶ αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου καὶ παρουσιάζονται εἰς τὸν οἶκον. Ἐφορον τῆς ἐπαρχίας, ἐν ἣ κείνεται αἱ ζητούμεναι γαῖαι. Τέσσαρες δὲ εἰσὶ κατὰ νόμον αἱ προθεσμίαι, καθ' ἃς εἶναι δεκταὶ Δηλώσεις περὶ παραχωρήσεως τῶν γαιῶν τοῦ δημοσίου.

Ἡ πρώτη προθεσμία ἀφορᾷ τοὺς κατόχους γαιῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 10, καὶ εἶναι ἐξάμηνος ἀρχομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου.

Ἡ δευτέρα προθεσμία ἀφορᾷ τοὺς μὴ κατέχοντας γαίας ἐκτάσεως ὅσῃν ὁ νόμος ὥρισε δι' ἕκαστον πολίτην Ἑλληνα κατὰ τὸ ἀρθρον β ἢ μηδὲως κατέχοντας τοιαύτας, θέλοντας δὲ νὰ πραγματοποιήσωσι τὸ δικαίωμά των ἐπὶ γαιῶν κειμένων ἐν τῷ χωρίῳ τῆς κατοικίας των. Ἡ προθεσμία αὕτη εἶναι μηνιαία κατὰ τὸ ἀρθρον 20 τοῦ νόμου καὶ ἀρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκτεθῆ εἰς τὸ δημαρχεῖον κατὰ τὸ ἀρθρον 12 τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων τῶν κατόχων.

Ἡ τρίτη προθεσμία ἀποβλέπει τοὺς πολίτας Ἑλληνας, ὅσοι δὲν ἤδυνήθησαν νὰ συμπληρώσωσι τὸ δικαίωμά των διὰ τῶν δύο πρώτων δηλώσεων ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καὶ θέλουσι νὰ τὸ πραγματοποιήσωσιν ἐπὶ γαιῶν εἰς οἰονδήποτε μέρος τοῦ βασιλείου κειμένων. Ἡ προθεσμία αὕτη εἶναι τριῶν μηνῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 26 τοῦ νόμου καὶ ἀρχεται, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκτεθῆ εἰς τὸ δημαρχεῖον τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων τῆς δευτέρας κατηγορίας κατὰ τὸ ἀρθρον 24.

Ἡ τετάρτη ἀφορᾷ τοὺς ἀποτυχόντας εἰς τὴν κλήρωσιν κατὰ τὸ ἀρθρον 23 τοῦ νόμου καὶ εἶναι μηνιαία. Ὁ τρόπος τῆς συντάξεως τῶν δηλώσεων ὤρισθη διὰ τοῦ ἀρθρου β τοῦ νόμου· εἶναι δὲ ὁ αὐτὸς σχεδὸν διὰ τὰς δηλώσεις τῶν τεσσάρων κατηγοριῶν, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐρρήθη, μόνη δὲ διαφορά ἐκανονίσθη ἐκ τοῦ νόμου κατὰ τὴν δ' ἐ τοῦ ἀρθρου β, ὅταν τις κατέχῃ πλειοτέρας γαίας τοῦ ἀνωτέρω ὅρου τῶν ὀγδοήκοντα στρεμμάτων ὀφείλει κατὰ νόμον νὰ δηλώσῃ ἀπᾶσαι τὰς παρ' αὐτοῦ κατέχομένας, νὰ διασφύσῃ δὲ ἐν αὐτῇ τῇ δηλώσει ἐπὶ τίνων γαιῶν προτιμᾷ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ δικαίωμά του, ἐννοεῖται δὲ ὅτι αἱ περισσεύουσαι γαῖαι θεωροῦνται διαθέσιμοι καὶ παραχωροῦνται εἰς τὸν πρῶτον αἰτήσοντα αὐτάς, προτιμωμένων τῶν κατοίκων.

1. Δηλώσεις κατόχων.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος λοιπὸν δὲν ἔχουσι δικαίωμα νὰ παρουσιάσωσι δηλώσεις καὶ νὰ ζητήσωσι τὴν παραχώρησιν εἰμὴ μόνοι οἱ κατέ-

χροντες ἔθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς γαῖας, διότι τούτων κυρίως τὴν ἀποκατάστασιν σκοπεῖ ὁ νόμος, θέλων νὰ τοὺς καταστήσῃ ἰδιοκτητὰς τοῦ ἐδάφους ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐξασκοῦσι τὴν βιομηχανίαν των καὶ ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι εὐκόλουν νὰ ζήσωσι.

Κάτοχοι θεωροῦνται ἐκεῖνοι, οἵτινες μέχρι σήμερον κατεῖχον τὰς γαῖας, καθόσον ὁ νόμος διὰ τοῦ ἀρθρ. 7 § 2 ρητῶς ἐθεώρησεν ἄκυρον πᾶσαν πώλησιν κατοχῆς ἐπὶ τῶν γαιῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου, περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς ἔθνικῆς γῆς.

Ὁ σκοπὸς τῆς ρηθείσης διατάξεως εἶναι νὰ προληφθῇ ἡ κατάχρησις τῆς συγκεντρώσεως μεγάλης ἐκτάσεως γαιῶν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο, δι' εἰκονικῆς προσωρινῆς παραχωρήσεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένων γαιῶν εἰς συγγενεῖς καὶ φίλους, νὰ γείνη κύριος ὅλης τῆς ἐκτάσεως.

Ὅστις λοιπὸν ἐγένετο κάτοχος γαιῶν τοῦ δημοσίου, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου ἀγοράσας τὴν κατοχὴν ἐκ τοῦ πρώτου κατάχου αὐτῶν, δὲν θεωρεῖται νομίμως κάτοχος καὶ ἐπομένως δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως.

Ἐπίσης δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τοῦ κατάχου, ὅτις μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου κατέλαβεν ἀκαλλιεργήτους γαῖας, διότι ἡ πράξις αὕτη ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον περὶ διανομῆς τῶν γαιῶν, καθόσον διὰ τοῦ ἀρθρου 35 ἠκυρώθη ὁ νόμος τῆς 24 Ἰουνίου 1843.

Ὅθεν αἱ γαῖαι ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν, περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐρεθῆ, ἧτοι ἐκεῖνων ὅσαι περιῆλθιν εἰς τὴν κατοχὴν οἰουδῆποτε μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου περὶ διανομῆς θεωροῦνται ὡς μὴ κατεχομέναι καὶ παραχωροῦνται ὡς τοιαῦται.

Ἐπὶ τοὺς κατόχους ἐχορήγησεν ὁ νόμος τὴν μακρὰν προθεσίαν τῶν 6 ἡμηνῶν, ὅπως ἔχωσι τὸν καιρὸν νὰ συντάξωσι τὰς δηλώσεις των μετὰ τὴν ἀνεσίαν καὶ νὰ ἐξοικονομήσωσι τὴν κατὰ τὸ ἀρθρ. 11 προκαταβολὴν τῶν δραμῶν 3 διὰ τὰς ποιστικὰς, μετὰ δὲ καὶ ἡμισείας διὰ τὰς ξηρικὰς, ἄνευ τῆς ὁποίας αἱ δηλώσεις θεωροῦνται ὡς μὴ γενομένα. Τὸ συμφέρον ὅμως τῶν γεωργῶν ὑπαγορεύει ὅπως μὴ ἀρῶσι νὰ ἐξαντληθῇ ὁλόκληρος ἡ προθεσίμα, ἀλλὰ νὰ σπεύσωσι νὰ παρουσιάσωσι τὰς δηλώσεις των ὅσον ἔνεστι τάχιον διὰ νὰ ἐφοδιασθῶσι μετὰ τὰ παραχωρητήρια καὶ ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τὴν πληρωμὴν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιχαρτίας.

Ἡ Κυβέρνησις ἔχει πλήρη πεποίθησιν, ὅτι οἱ κατέχοντες ἔθνικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς γαῖας, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ νόμου, θέλουσι σπεύσει νὰ παρουσιάσωσιν ἐμπροθέσμως τὰς δηλώσεις των, διὰ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ μέλλον τῶν οἰογενειῶν των· οὐδὲν ἦττον θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ καλέσω ὑμᾶς τε καὶ τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς ὅπως ἐξηγήσητε εἰς τοὺς ἀπλουστέρους τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρου 13, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μὴ δηλώσας ἐμπρο-

θέσμως τὴν κατεχομένην γῆν, χάνει πᾶν δικαίωμα κατοχῆς ἐπ' αὐτῆς καὶ δύναται νὰ τὴν ζητήσῃ καὶ νὰ τὴν λάβῃ πᾶς ἄλλος πολίτης ἢ ἐξῆγγις αὐτῆ εἶναι ἀναγκαῖα, διότι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ τοὺς ἐκπατήσωσιν ἄλλοι, ἐποβθαλιμῶντες τὰς κατοχὰς τῶν καὶ νὰ τοὺς ἀποτρέψωσιν ἀπὸ τὴν δῆλωσιν, πειθόντες αὐτοὺς, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ σφετερισθῶσι τὴν ἐθνικὴν γῆν. Εἰς τινὰς ἐπαρχίας μάλιστα γνωρίζω, ὅτι πολλαὶ γαῖαι ἐθνικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαί, καίτοι φορολογηθεῖσι ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ὡς τοιαῦται, ἔπαυσαν ἀπὸ τινος χρόνου νὰ ἀποδίδωσι δικαίωμα ἐπικαρτίας, διότι οἱ κατέχοντες αὐτὰς ἄλλοτε μὲν συμφωνοῦσι μετὰ τῶν ἐνοικιαστῶν, ἄλλοτε δὲ ἀρνοῦνται καὶ εἰς αὐτοὺς πᾶσαν πληρωμὴν δι' ἀντιρρήσεων ἐπὶ τῶν φορολογικῶν διπλοτύπων. Τοῦς τοιοῦτους καλλιεργητὰς γνωστοὺς ὄντας πρὸ πάντων εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς θέλετε προτρέψει ὑμεῖς τε καὶ οἱ δήμαρχοι νὰ παραιτηθῶσι τῶν προφανῶς παρανόμων ἀδικησιῶν τῶν καὶ νὰ σπεύσωσι νὰ συμμορφωθῶσιν ἐγκαιρῶς καὶ ἀκριβῶς μὲ τὸν νόμον, δίδοντες εἰς αὐτοὺς νὰ ἐννοήσωσιν, ὅτι ἐν ἀφῆσιν νὰ παρέλθῃ ἡ τεταγμένη προθεσμία καὶ γίνωσιν οὗτοι ἐκπτώτοι παντὸς δικαιοῦματος, κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ νόμου, θέλουσι παρουσιασθῆ κατόπιν κερδοσκόποι, οἵτινες θέλουσι δηλώσει καὶ λάβει τὰς παρ' αὐτῶν κατεχομένας γαῖας, ἀναδεχόμενοι νὰ τὰς διεκδικήσωσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ ἀποδεικνύοντες ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὸ δημόσιον νὰ ἀποβάλωσι τοὺς κατόχους. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῆ, ὅτι οἱ τοιοῦτοι κάτοχοι θέλουσι κατορθῶσει νὰ ἐμποδίσωσι πάντα ἄλλον ἀπὸ τοῦ νὰ παρουσιάσῃ δῆλωσιν, τὸ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα μετὰ τὴν ἐξάντησιν ὅλων τῶν περὶ δηλώσεων προθεσμιῶν νὰ καταμετρήσῃ τὰς καταπατουμένας γαῖας καὶ νὰ τὰς ἐκθέσῃ εἰς δημοπρασίαν ἐκποιήτως κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ νόμου, ἀφῖνον εἰς τοὺς ἀναδειχθησομένους ἀγοραστὰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ τὰς ἐκπλήρωσιν κατὰ παντὸς τρίτου, ὡς ἔπραξε καὶ διὰ πολλὰ φθαρτὰ κτηματα, τὰ ὅποια καταπατοῦντο παρὰ διαφόρων καὶ τὰ ὅποια οἱ ἀγορασταὶ ἐδικαιώθησαν παρὰ τῶν δικαστηρίων νὰ λάβωσιν, ἐξωσθέντων τῶν κατόχων ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἐπινεχθείσας βελτιώσεις.

Αἱ δηλώσεις τῶν κατόχων θέλει γράφεσθαι ἐπὶ ἐντύπων κατὰ τὸ ὑπόδειγμα α' καὶ πρέπει νὰ περιέχωσιν ἀκριβῶς πάντα τὰ προπάντα τὰ διαλαμβανόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ νόμου. Ἰδίως οφείλουσιν οἱ κάτοχοι νὰ περιγράψωσιν ἐν τῇ δηλώσει μὲ πολλὴν λεπτομέρειαν τὴν θέσιν καὶ τὰ ὄρια ὅλων τῶν γαιῶν, τὰς ὁποίας κατέχουσι, καὶ τῶν τεμαχίων, ἐπὶ τῶν ὁποίων προτιμῶσι νὰ πραγματοποιήσωσι τὸ δικαίωμά των, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ δῆλωσις εἶναι ὁ μόνος τίτλος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει στηριχθῆ τὸ πρὸς παραχώρησιν δικαίωμά των, καὶ ὅτι πᾶσα ἀσάφεια ἢ παράλειψις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπώλειαν τοῦ δικαιοῦματός των· οφείλουσιν ἐπίσης οἱ κάτοχοι νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν των ὡς πρὸς τὴν

ἀκριβῆ δηλώσιν τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ιδιότητος τῶν ποτιστικῶν ἢ ξηρικῶν, διότι ἐὰν δηλώσουν μικροτέραν ἕκτασιν, θέλουσι τοῖς ἀφανεῖν τὰ πλεονάσματα, ἐὰν δὲ χαρακτηρίωσι τὰς ποτιστικὰς γαῖας ὡς ξηρικὰς, αἱ δηλώσεις των δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἄκυροι ὡς μὴ συνοδευόμεναι μὲ τὴν ἀνήκουσαν προκαταβολήν, κατὰ τὸ ἄρθρον 11.

Διὰ νὰ ἔχη κύρος ἡ δηλώσις πρέπει νὰ ᾖ γιναι προσυπογεγραμμένη ἀπὸ τὸν δήμαρχον τῆς κατοικίας τοῦ δηλοῦντος (ἄρθρον 12) ὀφείλοντα νὰ βεβαιώσῃ 1) τὴν ταυτότητα καὶ τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δηλοῦντος καὶ 2) ὅτι ἔχει οὗτος τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα ὡς οὐδέποτε τῆς διανομῆς· ἐὰν ὁ δήμαρχος ἀρνηθῇ τὴν προσυπογραφὴν καὶ βεβαιώσιν, ὁ δηλῶν κοινοποιεῖ πρὸς αὐτὸν τὰς δηλώσεις του διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλει ὁ δήμαρχος νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν δηλώσαντα ἐντὸς δύο ἡμερῶν καὶ ἐπὶ ἀποδείξει τὰς δηλώσεις προσυπογεγραμμένας, διότι ἄλλως οὐ μόνον δύναται νὰ τιμωρηθῇ πειθαρχικῶς παρ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 30, ἀλλὰ τρέχει τὸν κίνδυνον νὰ καταδιωχθῇ καὶ ποινικῶς, ὑποβαλλόμενος προεῖτι καὶ εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν. Αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουσι νὰ ἐπιστήσωσιν ἰδιόζουσαν προτοχὴν ὡς πρὸς τὴν ἀκριβῆ ἐκ μέρους τῶν δημάρχων ἐκπλήρωσιν τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ νόμου καὶ νὰ μᾶς ἀναφέρωσιν ἐγκαίρως πᾶσαν δυστροπίαν διὰ νὰ ἐνεργῶνται τὰ περαιτέρω.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου καὶ παραδίδονται εἰς τὸν ἐφόρον τῆς ἐπερχίας ἐν ἣ κείνται αἱ αἰτούμεναι γαῖαι. Ἐκ τῆς διπλῆς δηλώσεως ἡ μὲν, ἀφοῦ θεωρηθῇ παρὰ τοῦ ἐφόρου, ἐπιστρέφεται ἀμέσως εἰς τὸν κάτοχον, ἡ δὲ μένει ἐν τῇ ἐφορίᾳ καὶ καταχωρεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον τοῦ σχετικοῦ χωρίου. Τὸ βιβλίον κλείεται τὴν ἐπιούσαν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας διὰ πράξεως τοῦ ἐπάρχου καὶ ἐφόρου, ὅστις ὀφείλει νὰ πέμψῃ τὸ ταχύτερον ἀντίγραφον αὐτοῦ διὰ νὰ ἐκτεθῇ ἐν τῷ οἰκείῳ δήμαρχεῖν καὶ εἰδικῷ παρεδρεῖν ὅπως γείνη γνωστὸν πόσαι καὶ ποῖαι γαῖαι ἐκ τῶν κατεχομένων ἐδηλώθησαν καὶ ἐπομένως ὀδηγηθῶσιν οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων, ἐν τῇ περιφερίᾳ τῶν ὁποίων ἔμειναν ἀδιάθετοι γαῖαι, οἱ μηδὲν κατέγοντες τοιαύτας ἢ οἱ μὴ κατέγοντες ἕκαστον ὅσῃν ὁ νόμος εἰς ἕκαστον παραχωρεῖ, νὰ δώσωσι τὰς δηλώσεις των σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 20.

2. Δηλώσεις μὴ κατόχων κατοικῶν τοῦ αὐτοῦ χωρίου.

Ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων τῶν κατόχων ἐθνικῶν γαιῶν, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, ἀρχεται ἡ δευτέρα προθεσμία διὰ τὰς μηδὲν κατέγοντας ἐθνικὰς γαῖας καὶ διὰ τοὺς κατόχους ἐκτάσεως ἐλάσσονος τῶν ὀγδοήκοντα στρεμμάτων, ὅσοι θέλουσι νὰ πραγματοποιήσωσι τὸ δικαίωμα των ἐπὶ γαιῶν κειμένων ἐντὸς τοῦ χωρίου τῆς κατοικίας των καὶ οἱ ὅποιοι κατὰ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 20 τοῦ νόμου προτιμῶνται τῶν ἄλλων πολιτῶν. Ἡ προθεσμία αὕτη ὀρίσθη, ὡς εἶπομεν, μηνιαία, διότι ὑποτίθεται, ὅτι οἱ κατοικοῦντες

εἰς τι χωρίον εἶναι, εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωσιν ἐκ τῶν προτέρων τὰς μὴ κατοχομένας γαῖας, τὰ πλεονάσματα τῶν κατόχων, ὡς καὶ τὸ τυχόν μὴ δηλωθέντα τεμάχια.

Αἱ δηλώσεις τῶν μὴ κατόχων συντάσσονται κατ' ἴδιον τύπον καὶ διὰ τὸ ἦναι δεκταὶ πρέπει νὰ φέρωσιν ἐπισυνημμένα 1) πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου περὶ τοῦ ὅτι ὁ δηλῶν ἔχει τὰ ἐν τῷ άρθρῳ 1 τοῦ νόμου προσόντα καὶ 2) ἀποδεικτικὸν τοῦ ἁρμοδίου εἰσπράκτορος ἢ ταμίου περὶ καταθέσεως τῆς προκαταβολῆς κατὰ τὸ άρθρον 11. Ἐάν δὲ ὁ δήμαρχος ἀρνηθῆ νὰ ἐκδώσῃ τὸ περὶ προσόντων πιστοποιητικόν, ὁ δηλῶν κοινοποιεῖ αὐτῷ τὴν δήλωσιν του διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, τότε δὲ ὁ δήμαρχος ὀφείλει νὰ ἐπιστρέψῃ αὐτὴν ἐπὶ ἀποδείξει ἐκθέτων τοὺς λόγους τῆς ἀρνήσεως, διότι ἄλλως ὑποκειται εἰς ποινικὴν καταδίκην καὶ εἰς ἀποζημιώσεις, ὁ δὲ δηλῶν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν βεβαίωσιν τῶν προσόντων του καὶ παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου.

Εἰς τὰς δηλώσεις πρέπει νὰ περιγράφηται ἀκριβῶς ἡ θέσις, τὰ ὄρια καὶ ἡ ἔκτασις τῶν γαιῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ πολίτης ζητεῖ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ δικαίωμά του, καθὼς εἰάν ἦναι πατριακά ἢ ξηρικά, ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτοις, νὰ σημειώσῃ ὁ δηλῶν, εἰάν ἐζητήσῃ ἢ κατόχος τὴν παραχώρησιν καὶ ἄλλων γαιῶν παραθέτων τὴν χρονολογίαν τῆς τοιαύτης δηλώσεως.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως μεταξὺ τῶν μὴ κατόχων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς χρονολογίας τῆς παρουσιάσεως τῶν δηλώσεών των. Διὰ τοῦτο ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ὀφείλει τὰς διδομένας αὐτῷ ἐκάστης ἡμέρας δηλώσεις νὰ καταχωρίζῃ ἀμέσως εἰς τὸ βιβλίον τοῦ οἰκείου δήμου, ὅπερ θέλει ὑποδιαίρεισθαι εἰς τόσα μέρη, ὅσα εἰσὶ τὰ συνιστώμενα αὐτὸν χωρία, καὶ τὴν ἐσπέραν ἐκάστης ἡμέρας νὰ υπογράψῃ αὐτὸς καὶ ὁ ἐπαρχος, διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ οὐδεμίαν ἀμφισβήτησιν ὡς πρὸς τὰς δηλώσεις ἐκάστης ἡμέρας. Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν πρέπει νὰ συντάττῃ διπλοῦν ἀπόσπασμα τοῦ βιβλίου περιλαμβάνον τὰς δηλώσεις τῆς ἡμέρας, τὴν δὲ πρῶταν τῆς ἐπιούσης νὰ τὸ τοιχοκολλῇ εἰς τὴν θύραν τῆς ἐφορίας καὶ τοῦ δημαρχείου τῆς πρωτεύουστος τῆς ἐπαρχίας κατὰ τὸ άρθρον 21. Ἡ διατάξις αὕτη εἶναι σπουδαιότατη, διότι ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων, ἐνῶ ἀφ' ἑνὸς γίνονται γνωσταὶ αἱ δηλωθεῖσαι γαῖαι καὶ δδηγοῦνται οἱ μὴ δηλώσαντες, ἀφ' ἑτέρου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἢ ἐλαχίστη ἀμφισβήτησις ἐπὶ τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων ἐκάστου, ἅτινα κανονίζει, ὡς εἶπον, ἡ χρονολογία τῆς δηλώσεως.

Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν τὴν αὐτὴν ἡμέραν δύο ἢ καὶ πλείονες δώσωσι δήλωσιν διὰ τὰς αὐτὰς γαῖας, ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος καλεῖ τὸν ἐπαρχον καὶ ἐνεργεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων κλήρωσιν, ἀπὸ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ὁποίας κανονίζεται ποῖος τῶν δηλωσαέντων θέλει προτιμηθῆ.

Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται τὴν πρῶταν τῆς ἐπιούσης, πρὶν ἀρχίσῃ

ἢ παρουσίας νέων δηλώσεων, ἐν τῷ καταστήματι τῆς ἐφορίας δημοσίας, παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ ἐφόρου· περὶ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς συντάσσεται πράξις εἰς τὸ σχετικὸν μέρος τοῦ βιβλίου ἀμέσως κάτωθι τῶν καταχωρισθεισῶν δηλώσεων τῆς προλαβούσης ἡμέρας. Ἡ πράξις αὕτη ὑπογράφεται παρὰ τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὴν κλήρωσιν, ἐὰν ὧσι παρόντες, ἐὰν ὅμως δὲν παρευρεθῶσιν εἴτε ὅλοι, εἴτε εἰς ἐξ αὐτῶν, προσκαλεῖται καὶ παρίσταται εἰς τὴν κλήρωσιν ὁ εἰρηνοδίκης τῆς πρωτεύουσας ἐπαρχίας.

Ὁ τρόπος τῆς κληρώσεως δὲν κανονίζεται διὰ τοῦ νόμου, διότι ἐθεωρήθη τοῦτο περιττὸν προκειμένου νὰ ἐνεργηθῇ ἡ κλήρωσις παρὰ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ δημοσίου, εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῶν ὁποίων εὐλόγως ἐνεπιστεύθη ὁ νομοθέτης. Διὰ νὰ μὴ ὑπάρξῃ ὅμως ἡ ἐλαχίστη αἰτία εἰς ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς κληρώσεως, παραγγέλλω νὰ προσέξῃτε πολὺ, ὥστε αἱ ἐντὸς τῆς κληρωτικῆς τιθέμενοι κληροὶ αἱ φέροντες τὸ ὄνομα ἐκάστου τῶν ἐνδιαφερομένων, νὰ ὦσιν ἀκριβῶς τοῦ αὐτοῦ μεγέθους, ἐκ τοῦ αὐτοῦ χάρτου καὶ τῆς αὐτῆς κυκλοειδοῦς περιφέρειας, ἢ δὲ ἐξαγωγή ἢ γίνεται ἀπὸ ἓνα παιδα ἀφ' οὗ καλυφθῇ καλῶς ἡ κληρωτικὴ. Εἰς ἐκείνον, τοῦ ὁποίου ὁ κληρὸς πρῶτος θέλει ἐξαχθῆ ἐκ τῆς κληρωτικῆς, ἀνήκουσιν αἱ παρὰ πολλῶν δηλωθεῖσαι γαῖαι, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους ἐπιστρέφεται ἀμέσως τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς προκαταβολῆς διὰ νὰ ἐπιδώσωσιν, ἐὰν θέλωσιν, ἑτέραν δῆλωσιν ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κληρώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ νόμου.

3. Δηλώσεις μὴ κατόχων κατοίκων ἄλλων χωρίων.

Ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ προθεσμία τῶν δηλώσεων διὰ τοὺς θέλοντας νὰ πραγματοποιήσωσι τὸ δικαίωμά των ἐπὶ γαιῶν, κειμένων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου των, καὶ ἐκτεθῇ εἰς τὸ οἰκεῖον δημαρχεῖον τὸ περιέχον αὐτὰς βιβλίον, ἔρχεται ἡ σειρά τῶν λοιπῶν πολιτῶν Ἑλλήνων, οἵτινες δύνανται νὰ ζητήσωσι καὶ νὰ λάβωσι γαῖας εἰς οἰονδήποτε μέρος τοῦ κράτους ἀκαλλιεργήτους ἢ καὶ καλλιεργημένας μὴ δηλωθεῖσας παρὰ τῶν κατόχων ἢ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου, ἐνθα κείνται. Διὰ τὴν παρουσίαν τῶν ἐκ μέρους τούτων δηλώσεων τὸ ἄρθρον 26 τοῦ νόμου χορηγεῖ προθεσμίαν τριῶν μηνῶν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων τῶν μὴ κατόχων τοῦ αὐτοῦ χωρίου. Ὁ νόμος, ἀφοῦ ἔδωκε κατὰ προτίμησιν τὰ μέσα τῆς ἀποκαταστάσεως εἰς τοὺς κατόχους τῶν ἐθν. γαιῶν καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων, ἐνθα ὑπάρχουσι τοιαῦται, δίδει τὴν εὐκολίαν καὶ εἰς πάντα ἄλλον πολίτην Ἑλλήνα νὰ γενῇ ἰδιοκτήτης, ζητῶν καὶ λαμβάνων ἐθνικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν γῆν εἰς οἰονδήποτε χωρίον τοῦ βασιλείου ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀποκατασταθῶσιν. Εἰς τὴν Ἡλείαν,

τὴν Πυλίαν, τὴν Λακεδαίμονα, τὴν Ἀκαρνανίαν, τὴν Τριχωνίαν καὶ ἄλλας ἐπαρχίας θέλουσι περισσεύσει πολλαὶ γαῖαι, ἐλπίζομεν δὲ, ὅτι ὅσοι τῶν μὴ γεωργῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀσπασθῶσι τὸ γεωργικὸν ἐπάγγελμα καὶ ὅσοι δὲν ἔχουσιν ἀρκοῦσαν ἔκτασιν γαιῶν εἰς τὰς ἰδίαις ἐπαρχίαις θέλουσι σπεύσει νὰ πραγματοποιήσωσι τὰ δικαιώματῶν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, διότι μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς πᾶσα περὶ παραχωρήσεως αἰτησις εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ αἱ ἀδιάθετοι γαῖαι θέλουσιν ἐκποιηθῆ διὰ δημοπρασίας.

Ἐπὶ τῶν δηλώσεων τούτων ἐφαρμόζονται κατὰ γράμμα ὅσα ἐσημείωσα ἀνωτέρω περὶ τῶν δηλώσεων τῶν μὴ κατόχων κατοίκων τοῦ αὐτοῦ χωρίου.

Ζ'. Καταμέτρησις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 16, ἡ καταμέτρησις ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου διὰ γεωμέτρου, δὲν δύναται δὲ νὰ γενῆ ἔναρξις τῆς καταμετρήσεως πρὶν κατασταθῆ ὀριστικῆ ἢ ἐκτίμησις τῶν γαιῶν, διότι εἰς ἕκαστον πωυτόκολλον καταμετρήσεως εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρηται πρὸς τοὺς ἄλλοις ἢ τὰς τῶν γαιῶν καὶ τὸ τίμημα αὐτῶν.

Ὡς βάσιν εἰς τὴν καταμέτρησιν θέλετε ἔχει τὰς δηλώσεις, ἀφείλετε δὲ νὰ καλῆτε καὶ τοὺς δηλώσαντας ὅπως ἐπιδεικνύωσιν ὑμῖν τὰ ὄρια εἰάν κατὰ τὴν καταμέτρησιν εὑρεθῇ πλεόνασμα γαιῶν, ἢ τοῦ ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τῶν ὀγδοήκοντα στρεμμάτων ξηρικῶν ἢ τεσσαράκοντα ποτιστικῶν, πρέπει ἀμέσως νὰ τὸ ἀποκόπητε καὶ νὰ συντάσσητε ἴδιον πωυτόκολλον.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐρρέθη ἐν τῷ κεφαλαίῳ περὶ δηλώσεως γαιῶν, ὁ νόμος ὥρισεν τρεῖς κυρίως προθεσμίας ἐν αἷς θέλουσι δοθῆ δηλώσεις, τὴν πρώτην ἐξάμηνον διὰ τοὺς κατόχους τῶν γαιῶν, τὴν δευτέραν μηνιαίαν, καθ' ἣν οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων ἐν οἷς κεῖνται διαθέσιμα ἔθνικαὶ γαῖαι δύναται νὰ λάθωσι κατὰ προτίμησιν τὴν ἐκ τοῦ νόμου κανονισμένην ἔκτασιν, καὶ τὴν τρίτην τρίμηνον, καθ' ἣν ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ πρὸς τὸν νόμου δύναται νὰ μετάσχωσι τῆς διανομῆς ἐφ' ὅλων τῶν γαιῶν, αἵτινες δὲν ἐδηλώθησαν οὔτε ἀπὸ τοὺς πρώτους οὔτε ἀπὸ τοὺς δευτέρους, ἄνευ προτίμησεως, εἴτε κάτοικοι εἰσὶ τῶν χωρίων ἐν οἷς κεῖνται αἱ γαῖαι, εἴτε μὴ, παραγγέλλω ἅμα ἢ ἐκτίμησις κατασταθῆ ὀριστικῆ, νὰ γενῆ ἔναρξις τῆς καταμετρήσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρώτων δηλώσεων τῶν κατόχων, κατόπιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δευτέρων καὶ τελευταίων τῶν τρίτων, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 17 § 2, εἰάν ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς δηλώσεως δὲν ἐκδοθῶσι τὰ παραχωρητήρια, ἀπαλλάσσονται τῆς ἐπικαρπίας ὅσοι ἐκ τῆς πρώτης κατηγορίας, ἢ τοῖς οἱ κατέχοντες τὰς δηλωθείσας γαῖαι, καταθέσωσι τὴν ἐνιαύσιον δόσιν τοῦ τιμήματος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων τῶν, ὅπερ θέλει ἐπιφέρει ἀνωμαλίαις εἰς τοὺς μετὰ τοῦ δημοσίου λογαριασμοὺς αὐτῶν.

Τὰ τῆς καταμετρήσεως πρωτόκολλα ἐκάστης ἐβδομάδος πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται κατὰ τὰς ἀρχάς τῆς ἐπομένης εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ ἐπισπευδῆται συγχρόνως ἡ ἐκδοσις τῶν παραχωρητηρίων. Οἱ ἐπισορτισμένοι τὴν καταμέτρησιν γεωμέτραι ὀφείλουσι, καταμετρούντες τὰ διάφορα τεμάχια ἐκάστης θέσεως, νὰ κρατῶσι τὰς ἀναγκαίας σημειώσεις, διὰ νὰ συντάξωσιν ἐν καιρῷ γενικά διαγράμματα ἐμφαίνοντα τὰ παραχωρηθέντα τεμάχια καὶ τὴν μένουσαν ἀδιάθετον ἕκτασιν.

Ἐὰν κατὰ τὴν καταμέτρησιν ἀνακαλυφθῇ, ὅτι τὸ αὐτὸ τεμάχιον γῆς ἐδηλώθη ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει παρὰ δύο ἢ πλείονων προσώπων ἀξιούτων, ὅτι ἔχουσι τὴν κατοχὴν αὐτοῦ, ὀφείλετε νὰ τοῖς ἐξηγήσῃτε, ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 14 τοῦ νόμου, πάντα τοιαύτη διένεξις λύεται δικαστικῶς καὶ ὅτι τὸ ἐκδοθησόμενον παραχωρητήριον οὐδὲν παράγει δικαίωμα. Ἐὰν ὁμως ἐπιμένωσι, θέλετε προβαίνει εἰς τὴν καταμέτρησιν, ἀλλὰ συνάμα θέλετε καλεῖ τὴν κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἀποφανθῇ ποῖος ἐκ τῶν ἀμφισβητούντων εἶναι ὁ μᾶλλον δικαιούμενος, ὥστε νὰ ἐκδοθῇ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ τὸ παραχωρητήριον.

Η'. Πληρωμὴ τοῦ τίμηματος.

δ

Τὸ πληρωτέον εἰς τὸ δημόσιον τίμημα θέλει ἐξοφληθῆ κατὰ τὰ ἄρθρ. 8 τοῦ νόμου μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς προκαταβολῆς εἰς εἰκοσὶν ἕξ ἐτησίας ἴσας δόσεις μὲ τόκον 2 0)0 καὶ χρεωσίσιον 3 0)0 ἐπὶ τοῦ ἄλικου τίμηματος κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνθέτου χρεωλύσεως. Ἡ πληρωμὴ ἐκάστης δόσεως ὤρισθη διὰ τοῦ νόμου τὴν πρώτην ἑβδόμην ἐκάστου ἔτους, ἀρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς παραχωρήσεως· αἱ λαβόντες ὁμως τὰ παραχωρητήρια μετὰ τὴν πρώτην Ἀπριλίου πληροῦνσι τὴν πρώτην δόσιν τὴν 1 ἑβδόμην τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὑποχρεούμενοι διὰ τὸ ἔτος καθὼ ἐγένετο ἡ παραχώρησις νὰ πληρώσωσι δικαίωμα ἐπιταρτίας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπιτελιῶν φορολογικῶν νόμων. Πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου διὰ τὰς ὀφειλόμενας δόσεις, ἡ μὲν πρὸς ὄν παραχωροῦνται αἱ γαῖαι ὑποχρεοῦται νὰ ὑπογράψῃ χρεωστικὸν ἠμόλογον, ὃ δὲ οἱκ. ἔφορος ὀφείλει νὰ μεταγὰρῃ πρῶτον τὸ παραχωρητήριον καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, πάντα δὲ ταῦτα ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου νὰ ἐνεργῶνται πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου. Ἐὰν δὲ ὃ ὑπὲρ αὐτῆς ἐξεδόθη τὸ παραχωρητήριον, καὶ τοὶ προσηλωθεὶς ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, δὲν ὑπογράψῃ τὸ χρεωστικὸν ἠμόλογον ἐντὸς εἰκοσὶν ἡμερῶν καθίσταται ἔκπτωτος, χάνει τὴν προκαταβολὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 19 τοῦ νόμου καὶ συνεπῶς ἐπιστρέφεται ἀμέσως τὸ παραχωρητήριον πρὸς ἀκύρωσιν, αἱ δὲ γαῖαι ἐκτί-

θενται εἰς δημοπρασίαν ἐκποίησεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 29 τοῦ νόμου, εἴν παρῆλθον ὅλαι αἱ προθεσμιαὶ τῶν δηλώσεων.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 28 πᾶς ἐκ παραχωρήσεως γαιῶν τοῦ δημοσίου ὀφειλέτης ἔχει τὸ δικαίωμα ἐντὸς τῶν 26 ἐτῶν νὰ προεξοφλήσῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κεφαλαίου. Διὰ τὴν περίστασιν ταύτην παραθέτομεν ἐν τέλει τῆς παρούσης πίνακα (στοιχ. III) ἐμφαίνοντα τὸ κεφάλαιον, ὅπερ μένει ἀπαιτητὸν μετὰ τὴν πληρωμὴν ἐκάστης δόσεως καὶ τὸ ὅποιον ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ ὁ θέλων νὰ προεξοφλήσῃ ἐν αἰωδήποτε γρόνῳ τῆς εἰσοσιεξαιτίας τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κεφαλαίου τοῦ γρόσου του. Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι εἴν ἡ προεξοφλήσις δὲν ἐνεργήται ἀμέσως μετὰ τὴν πληρωμὴν τῆς δόσεως, ὁ ἀγοραστὴς ὀφείλει ἐκτός τοῦ ὑπολειπομένου κεφαλαίου νὰ πληρώσῃ καὶ τόκον ἐπ' αὐτοῦ πρὸς 2 0/0 λογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς λήξεως τῆς τελευταίας πληρωθείσης δόσεως μέχρι τῆς πληρωμῆς τοῦ ὑπολοίπου κεφαλαίου.

Εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τῶν γαιῶν, εἴτε κατὰ δόσεις, εἴτε διὰ μιᾶς γίνεται αὕτη, δὲν εἶναι δεκτὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ νόμου οὐδενὸς εἶδους πιστωτικὰ γραμματῖα τοῦ δημοσίου, ἐπομένως πρέπει νὰ γίνηται τοῖς μετρητοῖς. Οἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου λαβόντες γαίας πρέπει νὰ ἐννοήσωσι καλῶς, ὅτι ἀφ' οὗ τὸ δημοσίον πρόκειται διὰ τῆς παραχωρήσεως τῶν γαιῶν του νὰ στερηθῇ ἐκπομμυρίων ἐπικαρπῖαν, ἣν κατ' ἔτος ἀπολαμβάνει, ἔχει δικαίωμα καὶ ἀμετάσπρετον ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀνεχθῇ οὐδεμίαν καθυστέρησιν ἐκ τῶν ἐνιαυσίων δόσεων, ἐπομένως οἱ ταμίαι ὀφείλουσι νὰ ἦναι ἀδυσώπητοι περὶ τὴν χρῆσιν τῶν καταναγκαστικῶν μέσων καὶ εἴν τα ἄλλα μέτρα τῆς καταδιώξεως ἀποδώσιν ἀτελεσφόρητα πρέπει νὰ προσβῶνσιν ἀμέσως εἰς τὴν κατάσχεσιν καὶ καταναγκαστικὴν ἐκποίησιν τῶν ἐνυποθήκων γαιῶν.

Ἡ καταναγκαστικὴ ἐκποίησις κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 § 2 καθιστᾶ ἀπαιτητὸν ὁλόκληρον τὸ χρέος τοῦ ὀφειλέτου, ἐπομένως τὸ δημοσίον δικαιούται νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος οὐ μόνον τὸς καθυστερούσας δόσεις, ἀλλὰ καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν ἐπομένων μόνον δὲ εἰς περίστασιν, καθ' ἣν μετὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ὀφείρεσιν τῶν ληξασῶν δόσεων καὶ ἐν γένει τῶν ἐξόδων μένει ὑπόλοιπον ἴσον ἢ ἀνώτερον τοῦ κεφαλαίου τοῦ ἀποτελοῦντος τὰς μὴπω ληξασῶν δόσεις, δύναται ὁ νέος ἀγοραστὴς ν' ἀναλάβῃ τὴν πληρωμὴν τῶν δόσεων αὐτῶν καὶ νὰ πληρῶνῃ ἐκάστην δόσιν εἰς τὴν λήξιν τῆς υπογράφων τὸ χρεωστικὸν ὁμολογῶν καὶ ἀνανεῶνων ἐπ' ὀνόματι του τὴν ἐγγεγραμμένην ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποθήκην ἐπὶ τῶν γαιῶν.

Διὰ νὰ ἐννοήσητε καλῶς τὸν ἐκτεθέντα ὅρον τοῦ νόμου θέτω τὸ ἐπόμενον παράδειγμα.

Ὁ Β. προσεκτήσατο ἐν τεμάχιον γῆς διὰ ὄρ. 1000, καὶ ὀφείλων κατὰ νόμον νὰ πληρῶνῃ ἐτησίαν δόσιν ὄρ. 50, ἐπλήρωσε πάντε δόσεις καὶ καθυστέρει τὴν Σ' καὶ Ζ', ἐνεκα τῆς καθυστερήσεως τῶν ὀπίων κατεσχέθη καὶ ἐξεποιήθη ἡ γῆ διὰ ὄρ. 1100, ἐξ ὧν, μετὰ

τὴν ἀφαίρεσιν τῶν καθυστερουμένων δόσεων, τῶν τόκων ὑπερημερίας καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ πλειστηριασμοῦ συνισταμένων εἰς δραχ. 200, μένει ὑπόλοιπον δραχ. 900· ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον τοῦ κεφαλαίου τῶν ὑπολειπομένων δέκα ἐννέα δόσεων, ὅπερ κατὰ τὸν χρεωλυτικὸν πίνακα συνίσταται εἰς δραχ. 776, 97 ὁ νέος ἀγοραστὴς δύναται νὰ καταθέσῃ μόνον τὸ πλεόνασμα ἐκ δραχ. 123, 03 τὸ ὅποιον κατὰ τὸν νόμον ἀποδίδεται εἰς τὸν ἀρχικὸν ὀφειλέτην, νὰ κρατήσῃ δὲ τὰς δραχ. 776, 97 πληρόνων ἐν τῷ μέλλοντι δραχ. 50 κατ' ἔτος μέχρις ἐξοφλήσεως.

Θ' Ἐκνίκησις τρίτων.

Τὸ δημόσιον παραχωρεῖ κατὰ τὸν νόμον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων, τὰς γαίας καλῆ τῇ πίστει.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπάρχουσι κώδικες περιλαμβάνοντες τὰς γαίας τοῦ δημοσίου, ὅπως ἐξελέγχῃ τὰς δοθείσας δηλώσεις πρὸς πρόληψιν πίστεως ἀδικίας τρίτου, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ παρελθὸν συνέβη, ὥστε κτήματα, τὰ ὅποια ἐξεποιήθησαν παρὰ τοῦ δημοσίου ὡς ἐθνικὰ ν' ἀποδειχθῶσι δικαστικῶς ὡς ιδιόκτητα, διὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου πρὸλαμβάνει νὰ κηρύξῃ τὸ δημόσιον ἐντελῶς ἀνεύθυνον, ἐὰν γῆ δηλωθεῖσα καὶ παραχωρηθεῖσα ἐκνικηθῇ ὑπὸ τρίτου, ἀφίνει δὲ εἰς τὸν δηλώσαντα ὄχι μόνον τὴν φροντίδα νὰ ἀντικρούσῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ τρίτου, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὸ τίμημα καὶ καθ' ἣν περιπτώσιν ἀκόμη ἤθελεν ἀπολέσει τὴν γῆν. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐθεωρήθη τοσούτω μᾶλλον ὀρθή, ὅσω ἡ παραχώρησις τῶν γαίων δὲν γίνεται οἰκοθεν παρὰ τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ προκαλεῖται παρ' αὐτῶν τῶν κατόχων διὰ τῶν δηλώσεών των, ὥστε τὸ δημόσιον δὲν μεταβιβάζει πρὸς αὐτοὺς, εἰμὴ δικαιώματα, τὰ ὅποια αὐτοὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσιν ὅτι κέκτηται, ἐὰν δὲ ἔκριναν κακῶς περὶ τῶν δικαιωμάτων τούτου, ἢ ἐὰν δὲν δυνηθῶσι νὰ τὰ ὑποστηρίξωσι δεόντως ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ὀρθὸν εἶναι νὰ φέρωσι μόνοι αὐτοὶ ὄλην τὴν εὐθύνην τῆς πράξεώς των.

Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης φρονοῦμεν, ὅτι οἱ πραγματικοὶ ιδιοκτῆται γαίων δὲν θέλουσιν ὑποστῆ εὐθεμίαν ἐνόκλησιν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, διότι οὐδεὶς θέλει εὐρεθῆ ὁ τολμήσων νὰ δηλώσῃ ξένην γῆν καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος αὐτῆς. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἔχω πλήρη τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐὰν οἱ σφετεριζόμενοι ἐθνικὴν γῆν δὲν σπεύσωσι νὰ δηλώσωσιν ὡς κάτοχοι, θέλουσιν εὐρεθῆ ἄλλοι, οἵτινες θὰ ζητήσωσι τὴν παραχώρησιν, ἀναλαμβάνοντες τὴν φροντίδα καὶ τὴν εὐθύνην τῆς διεκδικήσεως. Οὕτω δὲ πᾶσαι αἱ καταπατούμεναι ἐθνικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ γαίαι θέλουσιν ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν διαρπασάντων αὐτάς.

Γ' Περὶ ἐθνικοῖδιοκτητῶν γαιῶν.

Τὸ ἄρθρον 34 τοῦ νόμου ὑπήγαγεν εἰς τὴν αὐτὴν μὲ τὰς ἐθνικὰς κατηγορίας καὶ τὰς λεγομένας ἐθνικοῖδιοκτητοὺς γαίας, τῶν ὁποίων ἡ κυριότης ἀνήκει ἐξ ἀδιαίρετου εἰς τὸ δημόσιον καὶ τοὺς καλλιεργητὰς· ὅθεν οἱ κατέχοντες τοιαύτας γαίας ἀπαιτεῖται νὰ δώσωσιν ἐντὸς τῆς πρώτης προθεσμίας τῶν ἑξ μηνῶν, τὰς ἀναγκαίας δηλώσεις, διότι, ἐὰν δὲν δώσωσι, στεροῦνται τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τοῦ κατόχου καὶ αἱ γαῖαι διατίθενται ὑπὲρ ἐκείνων, οἵτινες πρῶτοι τὰς ἐδήλωσαν.

Κατὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν τοιούτων γαιῶν θέλετε ζητεῖν τὸν τίτλον, ἐξ οὗ προκύπτει τὸ δικαίωμα τοῦ κατόχου εἰς τὸ νὰ μὴ πληροῖν πρὸς τὸ δημόσιον πλήρες τὸ τῆς ἐπικαρπίας δικαίωμα, καὶ θέλετε τὸν ὑποβάλλει εἰς τὸ ὑπυργεῖον.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν γαιῶν, περὶ ὧν πρόκειται, τὸ δημόσιον δὲν ἔχει πλήρη τὴν κυριότητα, ἔπεται ὅτι θέλει παραχωρήσει μόνον τὸ ἀνήκον εἰς αὐτὸ μέρος, κατ' ἀναλογίαν δὲ τούτου θέλει ὀρισθῆ καὶ τὸ πληρωτέον τίμημα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ γενικῆ πρωτοκόλλου τῶν τιμῶν τοῦ χωρίου ἐνθα κείνται καὶ αἱ ἐθνικοῖδιοκτητοὶ γαῖαι.

Διὰ τὴν γενῆ μᾶλλον καταληπτὴ ἢ προκειμένη διατάξις, ὑποθέσατε ὅτι γαῖαι, ἐκ τῶν καλουμένων ἐθνικοῖδιοκτητῶν, πληροῦνται εἰς τὸ δημόσιον δικαίωμα ἐπικαρπίας 10 τοῖς 00, ἐν ᾧ κατὰ φορολογικὸν νόμον τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν εἶναι 15 τοῖς 00. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ δημόσιον ἔχει δικαίωμα ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῶν 2/3, καὶ ἐπομένως θέλει λάβει τὰ 2/3 τοῦ ὀρισθέντος διὰ τὰς ἐθνικὰς γαίας τιμήματός.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐθνικοῖδιοκτητῶν γαιῶν δὲν ὑπάγονται αἱ γαῖαι ἐκεῖναι, ἀπὸ τὰς ὁποίας τὸ δημόσιον δὲν λαμβάνει μὲν δλόκληρον τὸ τῆς ἐπικαρπίας δικαίωμα, ἀλλὰ τῶν ὁποίων συνιδιοκτητῆται εἶναι ἄλλοι παρὰ τοὺς καλλιεργητὰς. Ἐπὶ τῶν τοιούτων γαιῶν θέλουσιν ἐφαρμοσθῆ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 3 § 5' τοῦ νόμου, κατὰ τὸ ὅποιον θέλουσι παραχωρηθῆ, ἀφοῦ διανεμηθῶσι καὶ λάβῃ τὸ δημόσιον τὸ εἰς ἑαυτὸ ἀνήκον μέρος.

ΤΥΠΟΣ Α'.

Δήλωσις κατόχου ἐθνικῶν, ἐκκλησιαστικῶν ἢ ἐπισκοπικῶν γαιῶν.

(Ἐκαστος κάτοχος γαιῶν τοῦ δημοσίου ὀφείλει εἰς μίαν δήλωσιν νὰ περιλάβῃ ἀπάσας τὰς παρ' αὐτοῦ κατεχομένας γαίας.)

Πρὸς τὸν οικονομικὸν ἔφορον. . . .

Ὁ ὑποφαινόμενος . . . κάτοικος τοῦ χωρίου . . .

... τοῦ δήμου τῆς ἐπαρχίας συμμορφούμενος μετὰ τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ ἀπὸ 24 Μαρτίου 1871 νόμου, δηλῶ, ὅτε κατέχω τὰς ἐφεξῆς γαίας.

Λυτ. ἀριθμὸς	πὺκκείνται	"Όνομα τῆς μονῆς, τῆς ἐπισκοπῆς ἢ τοῦ ἰδιοκτῆτου Ὀθωμανοῦ	Ποτιστικαὶ ἢ Ξηρικαὶ	Ἑκτασις εἰς Βασιλικὰ		Ὁροθεσία ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη
	αἱ γαῖαι			Δῆμος	Χωρὸν	
Δ						
ω						
ο						
ς						
ε						
α						

Τὸ ἔλρον (ὀλογράφως)

(ἀριθμητικῶς)

Ὁ δηλῶν ὀφείλει νὰ δηλώσῃ ἀπάσας τὰς παρ' αὐτοῦ κατεχομένας γαίας, ἐὰν δὲ κατέχῃ πλειοτέραν ἑκτασιν τῶν ὀγδοήκοντα στρεμμάτων ξηρικῶν ἢ τεσσαράκοντα ποτιστικῶν, ὅπερ εἶναι ὁ μέγιστος ὅρος κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ νόμου, πρέπει νὰ προσθέσῃ κάτωθι τῆς δηλώσεώς του τὴν ἐπομένην σημείωσιν.

Ἐπειδὴ αἱ παρ' ἐμοῦ κατεχόμεναι γαῖαι εἶναι πλέον τοῦ μεγίστου ὅρου (ἄρθρ. 6), δηλῶ ὅτι προτιμῶ τὰ ὑπὸ τοὺς αὔξοντας ἀριθμοὺς τῆς παρούσης δηλώσεως τεμάχια ἐπὶ τέλους προσθέτει εἰς τὴν δήλωσιν τὰ ἐπόμενα.

Συμφώνως μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ νόμου ἐπισυνάπτω τὸ ὑπ' ἀριθ. ἀποδεικτικὸν πληρωμῆς τοῦ εἰσπράκτορος ἐκ δραχ.

Ἐν

τῆ

1871

Ὁ κάτοχος τῶν γαιῶν.

(Ἐὰν ὁ δηλῶν ᾖ ἄγραμματος, ὑπογράφει ἀντ' αὐτοῦ ἄλλος τῆς ἐκλογῆς του.)

Ὁ ὑποφαινόμενος δήμαρχος βεβαιῶ τὴν ταυτότητα καὶ τὸ γνήσιον τῆς ἀνωτέρω ὑπογραφῆς καὶ ὅτι ὁ δηλῶν ἔχει τὰ προσόντα, ἃ

τινα διαλαμβάνονται εἰς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἔθνικῆς γῆς.

'Εν

τῇ

1871

Ὁ δήμαρχος

Ἐθεωρήθη καὶ κατεχωρίσθη εἰς τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων τοῦ χωρίου τοῦ δήμου ὑπὸ τὸν αὐξοντα ἀριθμ.

'Εν

τῇ

1871

Ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος

ΤΥΠΟΣ Β'.

Δύλωδις μὴ κατόχου γαιῶν τοῦ δημοσίου.

(Ἐὰν ὁ δηλῶν ᾖ κατόχος γαιῶν, τὰς ὁποίας ἐδήλωσεν ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῶν ἑξ μηνῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ νόμου, οὐκ εἶναι νὰ σημειώσῃ εἰς τὴν παροῦσαν τὸν αὐξοντα ἀριθμὸν τοῦ βιβλίου εἰς ᾧ κατεχωρίσθη ἡ προγενεστέρα δήλωσις).

Πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον

Ὁ ὑποφαινόμενος κάτοικος τοῦ χωρίου
 τοῦ δήμου τῆς ἐπαρχίας συμμορφώ-
 μενος μετὰ τὸ ἄρθρ. 20 (ἢ μετὰ τὸ ἄρθρ. 26) τοῦ ἀπὸ 24 Μαρτίου
 1871 νόμου, βεβαιῶ ὅτι ἐδήλωσα μὲν διὰ τῆς ἀπὸ
 1871 δηλώσεώς μου καταχωρίσθαι ὑπὸ τὸν αὐξοντα ἀριθμὸν τοῦ
 βιβλίου τῶν δηλώσεων τοῦ χωρίου τοῦ δήμου
 τὰς παρ' ἐμοῦ κατεχομένας γαίας ἐκ στρεμμάτων (ὀλογράφως καὶ
 ἀριθμητικῶς), δηλῶ δὲ διὰ τῆς παρουσίας ὅτι θέλω νὰ λάβω προσέτι
 ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ αὐτοῦ νόμου τὰς κατωτέρω
 περιγραφόμενας γαίας τοῦ δημοσίου.

Ἀριθμὸς ἀξίων	Ποῦ κεῖνται αἱ γαῖαι			Ὄνομα τῆς μονῆς, τῆς ἐπισκοπῆς ἢ τοῦ ἰδιοκτῆτου Ὀθωμανοῦ	Ποτιστικαὶ ἢ ἑληρικαὶ	Ἑκτασις εἰς Βασιλικὰ		Ὀροθεσία ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη
	Δῆμος	Χωρίου	Θέσις			ἑρ.	μέτρα	
1								
2								
3								
4								

Τὸ ὄλον (ὀλογράφως)

(Ἀριθμητικῶς)

Συμφώνως δὲ μετὴν διάταξιν τῶν ἀρθρ. 1 καὶ 11 τοῦ νόμου, επισυνάπτω πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου βεβαιοῦντος ὅτι κέκτημαι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. ἀποδεικτικὸν πληρωμῆς τοῦ εἰσπράκτορος ἐκ πρᾶγ.

Ἐν

τῇ

1871

Ὁ δηλῶν

(Ἐὰν ᾖναι ἀγράμματος, ὑπογράφει ἄλλος τῆς ἐκλογῆς του.)

Ἐθεωρήθη καὶ κατεχωρίσθη εἰς τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων τῶν ἐκ κατόχων, τοῦ χωρίου τοῦ δήμου ὑπὸ τὸν ἀξίοντα ἀριθμὸν

Ἐν

τῇ

1871

Ὁ Οἶκον. Ἐφορος.

Νόμος ΥΛΑ' τῆς 25 Μαρτίου 1871. Περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς Ἐθνικῆς γῆς. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἐπὶ τῆς διανομῆς.

1. Δικαίωμα μετοχῆς ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν ἐθνικῶν γαιῶν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου ἔχουσι:

α') Πᾶς πολίτης Ἑλλην ἑγγαμος.

β') Πᾶς πολίτης Ἑλλην ἐνήλιξ, ζῶν ἐξ ἰδίας ἐργασίας ἢ περιουσίας.

γ') Πᾶσα χήρα πολίτου Ἑλληνος.

δ') Τὰ πατρὸς καὶ μητρὸς ὄρφανὰ ἀνήλικα ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος πατρὸς, ὡς καὶ τὰ ὄρφανὰ χήρας ἐλθούσης εἰς δεύτερον γάμον.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἀτέκνου χήρας περιορίζεται καθ' ἑλθεὶς τὰς περιπτώσεις τοῦ παρόντος νόμου κατὰ τὸ ἡμισυ.

Ἡ ἔχουσα τέκνα χήρα, ἐλθοῦσα εἰς δεύτερον γάμον, στερεῖται παντὸς δικαιώματος. Ἐὰν δ' ἐξήσκησεν ἤδη τὸ δικαίωμα διαρκούσης τῆς χηρείας τῆς, αἱ δυνάμει αὐτοῦ ἀποκτηθεῖσαι γαίαι διανέμονται μεταξύ αὐτῆς καὶ τῶν τέκνων τοῦ πρώτου γάμου ἐξίσου.

2. Δὲν μετέχουσιν εἰς τὴν διανομὴν τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου παραχωρουμένων ἐθνικῶν γαιῶν.

α') Οἱ κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον προικοδοτηθέντες καὶ μὴ παραιτήσαντες τὰς εἰς προικοδοτήσιν ληφθείσας παρ' αὐτῶν γαίας κατὰ τὸν ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1855 περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν καθυστερούντων νόμον.

(*) ΕφΚ. 25 τῆς 16 Ἰουν. 1871.

β') Οἱ Κρήτες καὶ λοιποὶ ἀποικοί, οἵτινες ἔλαβον δωρεάν ἔθνικὰς γαίας.

γ') Οἱ κάτοχοι φυτειῶν ἐπὶ ἔθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν.

Ὅσοι ὅμως ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἀνωτέρω τρισὶν ἐξαιρέσειν ἔλαβον ἢ κατέχουσιν ἐκτάσεις κατωτέρας τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ β' διαλαμβανομένης, δύνανται νὰ λάβωσι καὶ ἑτέρας γαίας μέχρι συμπληρώσεως.

Ἐγκύκλιος 43359 τῆς 11 Αὐγ. 1877. — α') Ἡ ἔχουσα τέχνα χήρα πολίτου Ἑλλήνος, χρηρεύουσα μετὰ τὴν ἐκδосιν τοῦ νόμου ΥΛΑ' καὶ μένουσα ἐν τῇ χηρείᾳ τῆς, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς δηλώσεως γαιῶν, καθόσον δὲν ἐξήσκησεν αὐτὸ ὁ ἀποβιώσας σύζυγός τῆς· τοῦτέστιν ἐὰν ὁ σύζυγός τῆς οὐδόλως ἐδήλωσε γαίας, δύναται νὰ δηλώσῃ ταιαύτας ἢ χήρα· ἐὰν ὅμως ἐδήλωσεν οὗτος ξηρικὰς φερ' εἶπεῖν ἐκ στρεμμάτων 60 ἢ ποτιστικὰς 30, ἡ χήρα δύναται νὰ δηλώσῃ 20 ἔτι στρέμματα ξηρικῶν γαιῶν, ἢ δέκα ποτιστικῶν, πρὸς ἄλοσχερῆ ἐξάντλησιν τοῦ χορηγουμένου διὰ τοῦ μνησθέντος νόμου δικαιώματος· β') Πολῖται Ἕλληνες, ἐνγληκισθέντες διαρκούσης τῆς πρὸς δῆλωσιν προθεσμίας, χαίρουσι τοῦ τῆς δηλώσεως δικαιώματος, ἐὰν ζῶσιν ἐξ ἰδίας ἐργασίας ἢ περιουσίας· καὶ— γ') Ἀλλοδαποί, μὴ ἔροντες κεκτημένον τὸ δικαίωμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἰθαγενείας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως καὶ δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, ἀποκτήσαντες ὅμως αὐτὸ, διαρκούσης ἔτι τῆς πρὸς δῆλωσιν προθεσμίας, δύνανται νὰ συμμεθέξωσιν εἰς τὴν διανομὴν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ διανεμητέων ἔθνικῶν γαιῶν.

3. Διανεμητέαι εἰσὶν ἅπασαι αἱ καλλιεργούμεναι καὶ καλλιεργήσιμοι ἔθνικαὶ γαῖαι, ὡς καὶ αἱ τῶν διαλελυμένων μονῶν καὶ ἐπισκοπῶν. Ἐξαιροῦνται. (Ν. ΦΕΖ', ἄρθρ. 8—10):

α') Τὰ δάση κατὰ τὰ προσδιορισμένα ἢ προσδιορισθησόμενα ὄρια αὐτῶν καὶ αἱ συστάδην κείμεναι ἀγριελαταί.

β') Αἱ γαῖαι, ὅσας ἡ κυβέρνησις διὰ Β' Διατάγμα-

τος ἤθελε προσδιορίσει πρὸς δημόσιον ἢ δημοτικὸν σκοπὸν.

γ') Αἱ γαῖαι, ὅσαι κατὰ τοὺς κειμένους νόμους δύνανται νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς πραγματοποίησιν γραμματίων φαλαγγιτῶν, Κρητῶν, πυρπολητῶν, ὄρφανῶν ἢ ἄλλων, ἐὰν οἱ φέροντες τὰ γραμμάτια ταῦτα ὑποβάλωσι τὴν περὶ πραγματοποίησεως αἰτησίν των πρὶν ἢ διὰ τὰς αὐτὰς γαῖας δοθῇ δήλωσις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου (Ν. ΦΕΖ', ἀρθρ. 1).

δ') Αἱ πολυετῶς ἐκμισθωμένα ἐκκλησιαστικά γαῖαι, ἐνὸσφ διαρκεῖ ἡ ἐκμίσθωσις, ἐὰν δὲν ὑπάρχη λόγος διαλύσεως αὐτῆς.

Δύνανται ὁμοίως οἱ βουλόμενοι ἐκ τῶν ἐσχότων δικαίωμα ἐπὶ τῆς διανομῆς νὰ ζητήσωσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν μερίδα των, ἀλλ' ἡ παραχώρησις δὲν ἐνεργεῖται, εἰμὴ μετὰ τὴν λήξιν τῆς μισθώσεως, ἐκτὸς ἐὰν οἱ μισθωταὶ συναινέσωσι καὶ πρὸ τῆς λήξεως εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ συμβολαίου, ἢ ἐὰν κατὰ τοὺς ὅρους αὐτοῦ δύναται τὸ δημόσιον νὰ τὴν ζητήσῃ πρὸ τῆς λήξεως.

Ἐγκύκλιος 8146)26 τῆς 13 Φεβρ. 1879. — Κάτοχος καὶ μὴ κάτοχος δηλώσαντες γαῖας ἐκκλησιαστικὰς πολυετῶς ἐκμισθωμένας δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν ἐτησίων δόσεων, ἐν ὅσῳ διαρκεῖ ἡ πολυετής ἐνοικίασις, διότι πληρῶνουν τὴν κεκανονισμένην ἐπικαρπίαν.

ε') Αἱ ἐπίδικαι γαῖαι αἱ παραχωρηθεῖσαι δυνάμει πιστωτικῶν γραμματίων ἢ ἄλλων νομίμων δικαιωμάτων, ἐκτὸς ἂν ἡ παραχώρησις ἀκυρωθῇ δικαστικῶς.

ς') Ὅσαι ἔθνικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι δὲν ἀνήκουσιν ἐν ὅλῳ εἰς τὸ δημόσιον μέχρις οὗ διανεμηθῶσιν.

Διὰ τὰς ἐξαιρουμένας ἐπὶ τοῦ παρόντος τῆς παραχώρησεως ἔθνικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς γαῖας, περὶ ὧν διέλαβον αἱ παράγραφοι ε' καὶ ς', ἡ πρὸς δήλωσιν προθεσμία κατὰ τὸ ἀρθρον 10 τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται

ἀφ' ἧς ἐποχῆς αἱ γαῖαι αὗται περιέλθωσιν ὀριστικῶς εἰς τὸ δημόσιον, ὅπερ θέλει δημοσιεῦθῃ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιμελεῖα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν [Ν. ΦΕΖ', ἄρθρ. 1].

Αἱ μετὰ τὴν διανομὴν περιελευσόμεναι εἰς τὸ δημόσιον γαῖαι παραχωροῦνται εἰς ἅπαντας τοὺς κατόχους τῆς ἀδιανεμήτου ἐκτάσεως, ἀναλόγως τῶν στρεμμάτων τὰ ὅποια κατεῖχεν ἕκαστος πρὸ τῆς διανομῆς.

Ὁ τρόπος τῆς παραχωρήσεως θέλει κανονισθῇ διὰ Βασιλ. Διατάγματος [Ν. ΑΤΜΔ', 1. ἐπ.].

Ἐγκύκλιος 6675)26 τῆς 15 Φεβρ. 1874 καὶ 67955 τῆς 25 Νοεμβρίου 1878. Αἱ γαῖαι, αἵτινες ἐχρησίμευον ἑνέκαθεν καὶ χρησιμεύουσι ἤδη ὡς ἀλώνια τῶν γεωργῶν, ὅπου συγκομίζονται καὶ συγκεντρῶνται καὶ ἀλωνίζονται ἢ κοπανίζονται ὀδημητριάκοι καρποὶ, δὲν παραχωροῦνται. Ἐὰν ὅμως γαῖαι τινὲς ἐθνικαὶ ἢ ἐκκλησιαστικαί, κείμεναι πλησίον ἰδιοκτητῶν ἀγρῶν ἢ ἐθνικῶν, δηλωθέντων, ἢ ἀποτελοῦσαι μέρος αὐτῶν, χρησιμεύουσιν ὡς ἀλώνια λιθόστρωτα ἢ μὴ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν παρακειμένων γαῶν ἢ δηλωτῶν ἀπολειστικῶς, παραχωροῦνται. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν αὗται δὲν ἐδηλώθησαν, δεόν νὰ καταμετρηθῶσιν ὅπως ἐκποιηθῶσι κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ φαρτῶν κτημάτων νόμων.

Ἐγκύκλιος 40050 τῆς 12 Ἰουλ. 77. — Αἱ δηλώσεις δασῶν καὶ ἐκ τοῦ συστάδην κειμένων ἀγριελαιῶν εἰσὶν ἄκυροι ὡς ἀντικείμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ Ν. ΥΛΑ'.

Ἐγκύκλιος 61991)152 τῆς 17 Ὀκτ. 1879 περὶ τῶν δασῶν καὶ τῶν δασικῶν περιφερειῶν. — Οὔτε δ Ν. ΙΖ' περὶ ἐκποίησεως τῶν φαρτῶν κτημάτων, οὔτε ἕτερος ἐπιτρέπει τὴν ἀπαλλοτριωσιν τῶν δασῶν, μηδὲλως λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν πάσης ἀυθαίρετου φυτείας, διότι αὕτη, ἐκνόμως γενομένη, δὲν μεταβάλλει τὴν ἰδιότητα τοῦ δάσους, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρεῖται μέρος αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ φαρτὸν κτήμα ἢ ἐθνικὴ γῆ, ἀπαλλοτριωτέα κατὰ τὸ ἄρθρ. 29 τοῦ Ν. ΥΛΑ'. — Δάσος εἶναι πᾶσα ἐκτασὶς γῆς, καλυπτομένη ἀπὸ δασικὰ δένδρα, χρήσιμα πρὸς οἰκοδομὴν καὶ ναυπηγίαν, ἢ θάμνους, ἢ τοὶ χαμόκλαδα παράγοντα καύσιμον ξυλείαν, χρήσιμα δὲ πρὸς ἀνθρακοποιίαν, ἀσβεστοποιίαν καὶ τέχνας, καθὼς καὶ πᾶσα ἐντὸς τῆς αὐτῆς περιφερείας ἀσκεπῆς γῆ. — Εἰς τὸ δασικὸν ἔδαφος καὶ ἐν δὲν καλύπτηται ἀπὸ δασικὰ δένδρα ἢ θάμνους, ὑπάγονται καὶ αἱ γαῖαι, αἱ κείμεναι ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν ὄρεων, καὶ ἔχουσαι ἄνω τῶν 20 ο)ο (εἴκοσι μοιρῶν) κατωφέρειαν. — Αἱ τοιαῦται ἐκτάσεις καὶ εἰὰν ἐδηλώθησαν, πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσιν ἀδίστά-

κτως ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Ν. ΨΜΔ' ἐπιτροπῆς. — Δασότοποι ὅμως, ἐκτάσεως οὐχὶ μείζονος τῶν διακοσιῶν στρεμμάτων μεμονωμένοι, περικυκλοῦμενοι ἀπὸ ἰδιοκτῆτους κτήσεις καὶ μὴ συνηχιζόμενοι μὲ δάσος ἢ δασικὰς περιφέρειας, δύνανται ν' ἀπαλλοτριωθῶσι καὶ διατεθῶσι δι' ἐνοικιάσεως.

ΑΠ. 160 (1894). Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΥἼΑ' Νόμου, ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς τὰ δάση καὶ αἱ συστάδην κείμεναι ἀγριελαῖαι, τὸ δικάσαν δ' Ἐφετεῖον δὲν ἐδέχθη, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι αἱ δηλωθεῖσαι καὶ παραχωρηθεῖσαι τῷ ἀναρρεσιβλήτῳ γαῖαι ἦσαν δάση ἢ περιεῖχον συστάδην κείμενας ἀγριελαίας, ἀλλὰ τούναντίον ὅτι περιεῖχον ἀποράδην εὐαρίθμους ἐλαίας, ἀγριελαίας καὶ ἀπιδέας καὶ ὅτι τούτω τῷ λόγῳ δὲν ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, τοῦτο δὲ δεχθῆν ὀρθῶς ἤρμηνευσε καὶ ἐφῆρμωσε τὸν Νόμον 6)18 Φεβρουαρίου 1833 καὶ τὸν Νόμον ΥἼΑ' τοῦ 1871 περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, οὐδὲ καθιστᾷ σφαλερὰν τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν νόμων τούτων τὸ ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου ἐκ περισσοῦ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἀναφερόμενον, ὅτι αἱ ρηθεῖσαι γαῖαι τοιαῦται οὐσαι, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, δὲν ἀνάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν φαρτῶν κτημάτων καὶ ἀνεγνωρίσθη τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν ἀρμοδίων πρὸς ἔκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ διαιρέσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν γαιῶν.

4. Αἱ διανεμόμεναι ἐκκλησιαστικαὶ καὶ ἐθνικαὶ γαῖαι διαιροῦνται εἰς δύο κλάσεις, εἰς ποτιστικὰς καὶ ξηρικὰς καὶ ἡ μὲν κλάσις τῶν ποτιστικῶν ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο τάξεις, ἡ δὲ τῶν ξηρικῶν εἰς τρεῖς.

Ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἀπὸ τὸν δήμαρχον, ἓνα δημαρχικὸν πρέεδρον ἢ τὸν ἀρμόδιον εἰδικὸν καὶ τὸν πρέεδρον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, διαιρεῖ τὴν περιφέρειαν ἐκάστου χωρίου εἰς γενικὰς τοποθεσίας, ὅχι πλείονας τῶν ἐξ καὶ περιγράφει ἐν πρωτοκόλλῳ ἀκριβῶς τὰ ὅρια ἐκάστης τοποθεσίας. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο συντάσσεται εἰς διπλοῦν, ἐξ ὧν τὸ μὲν ὑποβάλλεται εἰς

τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον, τὸ δὲ ἕτερον κατατίθεται εἰς τὸ δῆμαρχεῖον.

Ἐπιτροπὴ συγκειμένη ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ οἰκονομικοῦ ἔφορου καὶ ἑνὸς τῶν εὐποληπτοτέρων καὶ νοημονεστέρων πολιτῶν, ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐνεργεῖ τὴν ἐκτίμησιν τῶν γαιῶν, προσδιορίζουσα κατὰ χωρίον ἓν μόνον τίμημα διὰ τὰς γαίας ἐκάστης τάξεως· συνάμα δὲ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸ πρωτόκολλον τῶν τοποθεσιῶν ἀποφαίνεται εἰς ποῖαν τάξιν πρέπει νὰ καταταχθῶσιν αἱ γαῖαι ἐκάστης τοποθεσίας.

Πρὸς τοῦτο ἡ ἀνωτέρω ἐπιτροπὴ συντάσσει πρωτόκολλον, ἀντίγραφα τοῦ ὁποῦ ἐκτίθενται εἰς τὸ ἀρμοδίον δῆμαρχεῖον καὶ τὸ οἰκτεῖον παρεδρεῖον ἐπὶ δέκα συνεχεῖς ἡμέρας, ἐπιμελεῖα τοῦ οἰκονομικοῦ ἔφορου.

Κατὰ τοῦ πρωτοκολλοῦ τῆς ἐκτιμήσεως δύναται πᾶς πολίτης νὰ φέρῃ ἐγγράφους ἐνστάσεις, παραδίδων τὴν περὶ τούτου ἀναφορὰν του εἰς τὸν δῆμαρχον ἢ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω δεκαήμερου προθεσμίας [Ν. ΑΤΜΔ', 12, ΤΠΓ', 2].

3. Γενομένων ἐνστάσεων, ἢ ἂν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον κρίνει ἀναγκαῖον, γνωμοδοτεῖ ἕτερα ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ὑφ' ἑνὸς πρωτοδίκου ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, τοῦ ταμίου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ. Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω δὲ γνωμοδοτήσεων ἀποφαίνεται τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἢ παραδεχόμενον τὴν ἑτέραν τῶν γνωμῶν, ἢ σχηματίζον ἰδίαν ἐντὸς τῶν ὄρων αὐτῶν. Ἡ κατὰ τὴν γνώμην τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς ἐκτίμησις καθίσταται ὀριστικὴ, ὅταν δὲν γείνωσι κατ' αὐτῆς ἐνστάσεις καὶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον δὲν κρίνῃ ἀναγκαῖαν τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκτιμήσεως· ἐὰν αἱ

γνώμαι τῶν δύο ἐπιτροπῶν ὡς συμφωνοί, ἡ ἐκτίμησις καθίσταται ὀριστική.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκτιμήσεων γνωστοποιούνται διὰ δηλοποιήσεων τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν, δημοσιευμένων διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Περὶ τῶν ὄρων τῆς παραχώρησης.

6. Ὡς μέγιστος ὄρος τῆς παραχωρουμένης ἐκτάσεως γαιῶν εἰς ἕκαστον πολίτην Ἑλληνα ὀρίζεται ποσὸν ὀγδοήκοντα στρεμμάτων ξηρικῶν· αἱ ποτιστικαὶ λογιζονται ἀντὶ ξηρικῶν διπλασίας ἐκτάσεως. [Ν.Α.ΤΜΔ', ἄρθρ. 2]

7. Προτιμῶνται εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν γαιῶν ἐκάστου χωρίου· α') πᾶς κάτοχος ἐπὶ τῶν παρ' αὐτοῦ κατεχομένων γαιῶν· καὶ β') οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου οἱ μὴ κατέχοντες ἐθνικὰς γαίας, ἢ κατέχοντες ἐκτασιν κατωτέραν τῆς ὀρισθείσης ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ.

Τὸ ὑπόλοιπον τῶν διαθέσιμων γαιῶν παραχωρεῖται ἄνευ τινὸς προτιμήσεως. Πᾶσα πώλησις κατοχῆς ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς εἶναι ἄκυρος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐγκύκλιος 60204)150 τῆς 27 Σεπτ. 1875. — Κατόχους ἐννοεῖ ὁ νόμος τοὺς κατόχους δηλωθεισῶν γαιῶν, κατὰ τὴν δημοσίευσιν καὶ οὐχὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ ἀποκτήσαντας κατοχὴν. Τῶν γαιῶν τούτων ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μὴ κατεχομένων δύναται πᾶς ἔχων δικαίωμα νὰ δηλώσῃ αὐτάς, ἐντὸς τῆς διὰ τοὺς μὴ κατόχους τεταγμένης προθεσμίας.

8. Τὸ τίμημα τῶν παραχωρουμένων ἐθνικῶν γαιῶν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 11 προκαταβολῶν ἀποδίδεται εἰς εἰκοσιεξ ἑτησίας ἰσας δόσεις κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνθέτου χρεωλύσεως· ἐκάστη δόσις συνίσταται εἰς χρεωλύσιον 3 τοῖς ἑκατὸν καὶ 2 τοῖς

ἑκατὸν τόκον ἐπὶ τοῦ τιμήματος, πληρόνεται δὲ τὴν 1 Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, ἀρχομένης τῆς πληρωμῆς ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς παραχωρήσεως. Οἱ λαβόντες ὁμῶς τὰ παραχωρητήρια μετὰ τὴν 1 Ἀπριλίου πληρόνουσι τὴν πρώτην δόσιν τὴν 1 Ὀκτωβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὑποχρεοῦνται δὲ διὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς παραχωρήσεως εἰς τὴν πληρωμὴν δικαίωματος ἐπικαρπίας κατὰ τὸν φορολογικὸν νόμον. [Ν. ΔΣΜΗ', ἄρθρ. 1 ἐπ. ΒΡΑΑ', ἄρθρ. 1. Ἐγκύκλιος 60487)124 τοῦ 1881].

9. Πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ὑφειλομένων δόσεων τὸ δημόσιον ἔχει ἐπὶ τῶν παραχωρουμένων γαιῶν δικαίωμα ὑποθήκης ἀποκτώμενον διὰ τακτικῆς ἐγγραφῆς εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν.

Ἐὰν ἐνεκα καθυστερήσεως δόσεων γενῆ ἀναγκαστικὴ ἐκποίηση τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, τὸ δημόσιον λαμβάνει ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος οὐ μόνον τὰς ληξάσας δόσεις, ἀλλὰ καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν ἐπομένων πρὸς ὀλοσχερῆ τοῦ τιμήματος ἐξόφλησιν· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ἐπαρκέσῃ πρὸς ἀπότισιν ὄλων τούτων, ὁ ὑφειλέτης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀμείσον πληρωμὴν τοῦ ἐλλείμματος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου· ὡσάκις δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἐκπλειστηριάσματος εἶναι ἴσον ἢ ἀνώτερον τοῦ ὑφειλομένου ἔτι κεφαλαίου, ὁ νέος ἀγοραστὴς δύναται νὰ κρατήσῃ τὸ κεφάλαιον τῶν μὴπω ληξάσων δόσεων καὶ νὰ πληρῶνῃ αὐτὰς κατὰ τὴν λῆξιν των· ἀλλ' ἐν τριαύτῃ περιπτώσει ὑφίλει νὰ προσυπογράψῃ τὰς ὁμολογίας τῶν δόσεων τούτων καὶ ν' ἀνανεώσῃ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου τὴν ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ κτήματος, ὑποκείμενος διὰ πᾶσαν καθυστέρησιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμου. [Ν. ΤΠΦ', ἄρθρ. 6].

Τὸ τυχὸν περίσσευμα κατατίθεται ἀμέσως καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸν ἀρχικὸν ὀφειλέτην [Ν. ΒΡΛΑ', 1].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Περὶ παραχωρήσεως εἰς κατοχοῦς.

10. Πᾶς κάτοχος ἔθνικῶν γαιῶν κατὰ τὰ ἄρθρα β καὶ γ, εἰς τὴν θέλησιν νὰ μετάσχη τοῦ εἰς τὸν κάτοχον ἀπονεμομένου δικαιώματος, ὀφείλει ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τῆς ἐπαρχίας, ἐν ᾗ κεῖνται αἱ παρ' αὐτοῦ κατεχόμεναι γαῖαι, δῆλωσιν περιέχουσας

α') Τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸν δῆμον εἰς ὃν ἀνήκει, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

β') Τὸ προσὸν ἐφ' οὗ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 στηρίζει τὸ δικαίωμά του.

γ') Τὴν θέσιν, τὰ ὄρια καὶ τὴν ὡς ἔγγιστα ἔκτασιν εἰς Βασιλ. στρέμματα τῶν παρ' αὐτοῦ κατεχομένων γαιῶν, ὡς καὶ τὸ χωρίον ἐν ᾧ κεῖνται.

δ') Ἐὰν ἡ γῆ ᾖ ποτιστικὴ ἢ ξηρικὴ.

ε') Ἐπὶ τίνος τεμαχίου προτιμᾷ νὰ λάβῃ τὴν μερίδα του, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν κατέχει ἔκτασιν γαιῶν ἀνωτέραν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον β μεγίστου ὅρου. [Ν. ΥΠΓ', ἄρθρ. 1 ἐπ. ΤΠΓ', 7].

11. Ἐν τῇ δηλώσει ὀφείλει νὰ ἐπισυνάψῃ διπλοτυπὸν ἀποδεικτικὸν πληρωμῆς διὰ τὰς παρ' αὐτοῦ δηλωθείσας πρὸς ἀπόκτησιν γαίας, τριῶν μὲν δραχμῶν διὰ τὰς ποτιστικὰς, μιᾶς δὲ καὶ ἡμισίας δραχμῆς διὰ τὰς ξηρικὰς κατὰ στρέμμα. Δῆλωσις ἀνευ τοιοῦτου ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς, θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη.

Ἐὰν ὁ δηλῶν ᾖ ἀγράμματος, ὑπογράφει ἀντ' αὐτοῦ ἄλλος τῆς ἐκλογῆς του.

12. Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐφ' ἄπλου χάρτου καὶ προσυπογράφονται ἀπὸ τὸν δήμαρχον τῆς κατοικίας τοῦ δηλοῦντος, ὀφείλοντα νὰ βεβαιώσῃ.

α') Τὴν ταυτότητα καὶ τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ· καὶ

β') Ἐὰν ἔχει τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 προσόντα.

Ἐκ τῶν δηλώσεων ἡ μία θεωρηθεῖσα παρὰ τοῦ Ἐφόρου ἐπιστρέφεται εἰς τὸν κάτοχον, ἡ δ' ἄλλη μένει παρὰ τῇ Ἐφορίᾳ αἱ δηλώσεις ἐγγράφονται κατὰ χωρίον εἰς ἐπιτήδες βιβλίον, τὸ ὁποῖον τὴν ἐπιούσαν τῆς λήξεως προθεσμίας κλείεται διὰ πράξεως, ὑπογραφομένης ὑπὸ τοῦ Ἐπαρχοῦ καὶ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου. Ἀντίγραφον αὐτοῦ ἐκτίθεται ἐν τῷ οἰκείῳ δημαρχεῖῳ καὶ ἀποσπάσματα εἰς τ' ἀνήκοντα Παρεδρεῖα.

Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ δημάρχου ὅπως βεβαιώσῃ τὴν ταυτότητα καὶ τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δηλοῦντος, ὁ δήλων κοινοποιεῖ τὴν δήλωσίν του εἰς τὸν δήμαρχον διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, ὅστις ὀφείλει ἐπὶ ἀποδείξει νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν δηλώσαντα ἐντὸς δύο ἡμερῶν προσυπογεγραμμένην τὴν δήλωσιν. Ἡ κοινοποίησις καὶ τὰ ἐπιδοτήρια συντάσσονται ἐφ' ἄπλου χάρτου. [N. ΨΜΔ', ἄρθρ. 2. ΤΠΣ', 9].

13. Οἱ μὴ δηλώσαντες κάτοχοι ἐντὸς τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας θεωροῦνται ὡς παρητημένοι τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως, δυνάμενοι τοῦ λοιποῦ νὰ ἐξασκήσωσι τὰ δικαιώματα τοῦ μὴ κατόχου· αἱ δὲ παρ' αὐτῶν κατεχόμεναι γαῖαι διατίθενται ὡς καὶ αἱ μὴ κατεχόμεναι. Εἰς τὴν ἰδίαν κατηγορίαν τάσσονται καὶ αἱ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 μεγίστου ὄρου κατεχόμεναι.

Ἐγκύκλιος 53570 τῆς 3 Σεπτ. 1876.—Οἱ μὴ δηλώσαντες κάτοχοι δύνανται νὰ ἐνασκήσωσι τὰ δικαιώματα τοῦ κατόχου, ἐνὸς ἂν προέλαβον ἢ δὲν προλάβουν ἄλλοι ν' ἀποκτήσωσι δικαιώματα

ἐπὶ τῶν γαιῶν, εἴτε διὰ δηλώσεως, εἴτε δι' αἰτήσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 § γ' ἐχόντων δικαίωμα.

14. Πᾶσα διένεξις περὶ κατοχῆς μεταξὺ δύο ἢ πλείονων ἀξιοῦντων αὐτὴν λύεται δικαστικῶς. Ἐν τούτοις διὰ τὰς ἀμφισβητουμένας παρ' αὐτῶν γαίας τὸ παραχωρητήριον ἐκδίδεται ὑπὲρ ἐκείνου, ὃν ἤθελε κρίνει δικαιοῦμενον ἐπιτροπῇ συγκροτουμένη ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς πρωτεύουσας τῆς ἐπαρχίας. [N. XZ', ἄρθρ. 3].

Ἄν δικαιοῦθῃ δικαστικῶς ἕτερος παρὰ τὸν λαβόντα, τὸ παραχωρητήριον ἀκυροῦται· ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸ ἀποβάλλει μὲν τὴν προκαταβολήν, δικαιοῦται ὁμως διὰ τὰς πληρωθείσας ὁσοεῖς ἀπὸ τὸν δικαστικῶς δικαιωθέντα.

Ἡ αὐτὴ ὡς ἀνωτέρω ἐπιτροπῇ ἀποφαίνεται ὀριστικῶς καὶ περὶ πάσης διενέξεως ἀφορώσης τὰ ὄρια τῶν χωρίων. [N. YΠΓ' τοῦ 1873, ἄρθρ. 5].

15. Τὸ δημόσιον οὐδὲως εὐθύνεται ἐὰν δηλωθεῖσαι καὶ παραχωρηθεῖσαι γαῖαι ἐκνικηθῶσιν ὑπὸ τρίτου. Ὁ δὲ πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ παραχώρησις ὑποχρεοῦται οὐχ ἥττον εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ συμπεφωνημένου τιμήματος. [N. YΠΑ', ἄρθρ. 4. YΠΓ', ἄρθρ. 3].

16. Ὁ ἀρμόδιος οἰκονομικὸς ἐφορος, τῇ συμπράξει ἐνὸς γεωμέτρου ἢ ἀξιωματικοῦ τοῦ μηχανικοῦ, προβαίνει εἰς τὰς ἐργασίας τῆς καταμετρήσεως ἀφ' οὗ κατασταθῆ ὀριστικῆ ἢ ἐκτίμησις τῶν γαιῶν.

Διὰ πᾶν τεμάχιον συντάσσεται ἴδιον πρωτόκολλον καταμετρήσεως καὶ ὁροθεσίας, ἐν ᾧ σημειοῦται ἡ τάξις εἰς ἣν ἀνήκει ἡ γῆ, τὰ πλευρικά μέτρα, τὰ ὄρια, ἡ θέσις καὶ τὸ τοπογραφικὸν σχέδιον. [YΜΔ', ἄρθρ. 4.]

17. Τὸ πρωτόκολλον τῆς καταμετρήσεως μετὰ τῆς δηλώσεως ὑποβάλλεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐκδίδει τὰ

παραχωρητήρια καὶ διευθύνει αὐτὰ εἰς τὸν οἶκον. Ἐφορον, ἀφοῦ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου. [Ν. ΨΜΔ', 4].

Ἐὰν ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς δηλώσεως δὲν ἐκδοθῶσι τὰ παραχωρητήρια, ἀπαλλάσσονται τῆς ἐπικαρπίας ὅσοι τῶν κατόχων καταθέσωσι τὴν ἐνιαύσιον δόσιν τοῦ τιμήματος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δηλώσεώς των. [ΦΕΖ', ἀρθρ. 6 ἐπ.].

Οἱ κύριοι γραμματίων οἰασδήποτε κατηγορίας, οἱ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου προκαλέσαντες πρὸς πραγματοποίησιν αὐτῶν τὴν καταμέτρησιν ἀσκεπῶν γαιῶν, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξεδόθησαν παραχωρητήρια, ὀφείλουν νὰ γνωστοποιήσωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων ἀξιώσεις των, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐπὶ παινῇ ἀπωλείας παντὸς δικαιώματος ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀναβάλλεται ἡ ἐκδοσις τῶν παραχωρητηρίων μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἀποπερατώσεως τῆς ὑφισταμένης διαφορᾶς. [ΤΠΓ', 14. ὙΠΓ', ἀρθρ. 4].

18. Ὁ οἶκ. ἔφορος, ἅμα λάβῃ τὰ παραχωρητήρια, προσκαλεῖ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει τὸν κάτοχον ἵνα ὑπογράψῃ ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν τὴν χρεωστικὴν ὁμολογίαν διὰ τὰς ἐτησίαις δόσεις. Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ὁμολογίας μεταγράφει τὰ παραχωρητήρια, ἐγγράφει ὑποθήκην ἐπὶ τῶν παραχωρηθεισῶν γαιῶν καὶ παραδίδει τὰ παραχωρητήρια εἰς τοὺς δικαιούχους, ἀφοῦ χαρτοσημανθῶσι καὶ πληρωθῶσιν εἰς τὸ ταμεῖον τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου, τὰ δικαιώματα τῆς μεταγραφῆς καὶ τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης. [Χ4Η', 6. ΑΣΜΗ', ἀρθρ. 2].

19. Ἐὰν ὁ κάτοχος δὲν ὑπογράψῃ τὴν ὁμολογίαν διὰ τὰς ἐτησίαις δόσεις, ἀποβάλλει τὴν κατὰ τὸ ἀρθρον 11 προκαταβολὴν καὶ θεωρεῖται παρητημένος τοῦ δι-

καιώματος τοῦ κατόχου, αἱ δὲ γαῖαι ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μὴ κατεχομένων.

Ἐγκύκλιος 35747/95 τῆς 22 Ἰουν. 1879.— Δικαίωμα παραίτησεως ἐπὶ μέρους ἐκτάσεως δηλωθέντος τεμαχίου ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν δὲν ἔχουσιν οἱ δηλωταί, μὴ οὔσης ἀναγεγραμμένης ἐν τῷ σχετικῷ νόμῳ περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, τοιαύτης διατάξεως· θεωροῦνται δὲ μόνον παρητημένοι τῶν δικαιωμάτων τῶν, ἐκ τῶν δηλώσεων ὑπ' αὐτῶν γαιῶν, ἐν ἧ περιπτώσει δὲν ἤθελαν ἐκπληρῶσαι τὰς ὑποχρεώσεις τῶν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 19 τοῦ Ν. ΥἸΑ' (Ἔρα καὶ ἐγκ. 9035 τοῦ 1879 ὑπὸ τοῦ Ν. ΨΜΔ', ἐγκ. 28690 τοῦ 1881 ὑπὸ τὸν Ν. ΨΖΗ').

Ἐγκύκλιος 14016 τῆς 19 Μαρτίου 1877.— Κάτοχος κρητικῶν γραμματίων, δηλώσας γαῖας ὡς κάτοχος, κατὰ τὸν Ν. ΥἸΑ' τοῦ 1874, δύναται, παραιτούμενος τοῦ δικαιώματος τῆς προκλήσεως τῶν γαιῶν αὐτῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δηλώσεώς του, καὶ ὑπαβάλλων τὴν κατὰ τὸ ἀρθρ. 11 τοῦ Ν. προκαταβολὴν, νὰ πραγματοποιήσῃ ἐπ' αὐτῶν τὰ Κρητικά γραμματία, εἴαν ὅντως αἱ γαῖαι εἴσιν ἐκ τῶν παραχωρησίμων μέσης ποιότητος, καὶ δὲν ἐδηλώθησαν καὶ παρ' ἄλλου, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀπορρέει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρ. 19 τοῦ Ν. Ἀνάγκη ὅμως ἢ παραίτησις νὰ γίνῃ ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ἐνώπιον τοῦ ὁποῖου δεόν νὰ ὑποσχεθῇ ὁ παραιτούμενος κάτοχος καὶ ὅτι ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκνικήσῃ καὶ πᾶσαν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν ἀξίωσιν τρίτου, ἀνευ τῆς παρεμβάσεως τοῦ δημοσίου, παραιτούμενος ἅμα καὶ πάσης περὶ ἀποζημιώσεως, δι' οἰονδήποτε λόγον, ἀπαιτήσεώς του κατὰ τοῦ αὐτοῦ δημοσίου.

Ἐγκύκλιος 14809/83 τῆς 12 Ἀπριλ. 1874. Οἱ πρὸ διετίας δηλώσαντες γαῖας τοῦ δημοσίου καὶ πληρῶσαντες τὴν ἐτησίαν δόσιν, κατὰ τὰ συνδ. ἀρθρ. 17 καὶ 4 τοῦ Ν. περὶ διανομῆς κλπ., δὲν λαμβάνουσι θέσιν καὶ ιδιότητα ιδιοκτήτου, ἀλλὰ μένουσιν ἅπλοῖ καλλιεργηταί ὡς καὶ πρότερον, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι ἀντὶ δικαιώματος ἐπικαρπίας πληρώνονται ἐφεξῆς ἔγγειον φόρον, διότι τὸ συνάλλαγμα τῆς πωλήσεως, πρὸ τοῦ ὀριστικοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ τιμῆματος καὶ τῆς συνεπειᾶς αὐτῶν ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου θεωρήσεως αὐτοῦ, δὲν εἶναι καθηρητισμένον καὶ πλήρες, παλὸ δὲ ὀλιγώτερον δύναται νὰ θεωρηθῶσι πρὸ τοῦ χρόνου τούτου ιδιοκτῆται οἱ δηλώσαντες, διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι κατέθεσαν τὸ προσωρινῶς διὰ τοῦ ἀρθρ. 4 τοῦ συμπληρωτικῆς Ν. ΥἸΠ' ὀρισθὲν τμήμα, ἢ δὲ διάταξις τῶν εἰρημένων Ν. καθ' ἣν ὁ κάτοχος ἀπαλλάσσεται τοῦ φόρου τῆς ἐπικαρπίας, ὡς ἐξέφρασιν εἰσάγουσα, δὲν δύναται νὰ ἐκταθῇ πέραν τῶν ὀρίων αὐτῆς, ἐπομένως δεόν νὰ ἐνοικιασθῶσιν, ὡς καὶ πρότερον, τὰ ἐθνικὰ βουκάλια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Περὶ παραχωρήσεως εἰς μὴ κατοχοῦς.

20. Ὅστις τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 1 πολιτῶν δὲν κατέχει ἑθνικὰς γαίας, ὡς καὶ ὁ κάτοχος γαιῶν κατωτέρας ἐκτάσεως τῆς ὀρισθείσης ἐν τῷ ἄρθρῳ 6, εἰὰν θέλῃ νὰ μετέσχη τῶν χορηγημένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου πλεονεκτημάτων ἐπὶ γαιῶν κειμένων ἐν τῷ χωρίῳ τῆς κατοικίας του, ὀφείλει ἐντὸς μηνὸς ἀρχομένου ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξετεθῆ ἐν τῷ οἰκείῳ δημαρχείῳ τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 12 νὰ ἐπιδώσῃ εἰς τὸν ἀρμοδίον εἰκόν. ἔφορον δῆλωσιν περιέχουσαν. [N. ΦΕΖ', ἄρθρ. 3. ΨΜΓ', ἄρθρ. 1].

α') Τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸν δῆμον εἰς ὃν ἀνήκει, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

β') Τὸ χωρίον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποῦ προτιμᾷ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ δικαίωμά του.

Ἐν τῇ δῆλώσει ὀφείλει νὰ ἐπισυνάψῃ πιστοποιητὸν ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου βεβαιῶντος, ὅτι κέκτηται τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου προσόντα, πρὸς δὲ ἀποδεικτικὸν πληρωμῆς τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 ὀριζομένης προκαταβολῆς.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, ὑπογράφονται παρὰ τοῦ δηλοῦντος καὶ ἂν ἦναι ἀγράμματος ὑπὸ ἐτέρου τῆς ἐκλογῆς του· ἐκ τῆς δηλώσεως ἢ μία θεωρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφόρου ἐπιστρέφεται ἀμέσως εἰς τὸν κάτοχον, ἢ δὲ ἑτέρα μένει παρὰ τῇ ἐφορίᾳ.

Ἀρνούμενου τοῦ δημάρχου, ὁ δηλῶν κοινοποιεῖ τὴν δῆλωσιν του διὰ δικαστικῶν κλητῆρος, δι' ἧς προσκαλεῖ αὐτὸν νὰ βεβαιώσῃ τὰ προσόντα του καὶ ἐντὸς δύο ἡμε-

ρῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ὀφείλει ὁ δήμαρχος ἐπι-
ποδεῖξει νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν δῆλωσίν του, ἐν ᾗ θὰ ἐκθέσῃ
τοὺς λόγους τῆς ἀρνήσεώς του. Ἐν περιπτώσει ψευδοῦς
διαβεβαιώσεως ἐκτὸς τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, ὑπό-
κειται εἰς ἀποζημιώσεις, δυναμένου τοῦ δηλοῦντος νὰ
ζητήσῃ τὴν βεβαίωσιν τῶν προσόντων του ὑπὸ τοῦ εἰρη-
νοδίκου τῆς περιφέρειας. [N. ΤΠΣ', ἄρ. 7. ΧΖ', ρΟ',
ἄρ. 1. ΨΜΔ', ἄρθ. 2. ΑΡΙΖ', ἄρ. 2. ΑΤΝΔ'].

Ἐγκύκλιος 5153)15 τῆς 4 Φεβρ. 1872. — Ὅπου δὲν ὑπάρχου-
σι κατεχόμεναι γαῖαι, ἢ καὶ ἂν ὑπάρχωσι, δὲν ἐδηλώθησαν ὑπὸ τῶν
κατόχων, διὰ νὰ ἀρχίσῃ τὸ δικαίωμα τῆς δηλώσεως τῶν κατόχων,
ἀπαιτεῖται, μὴ ὑπάρχοντος βιβλίου δηλώσεων κατόχων πρὸς ἔκθεσιν,
ἢ ἐκδοσις καὶ δημοσίευσις διὰ τοῦ δημάρχου προγράμματος ὑμῶν
περὶ ἐλλείψεως βιβλίου, ἵνα κανονισθῇ νομίμως ἡ ἑναρξίς τῆς δη-
λώσεως καὶ τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν
ἄρθρ. 21 καὶ 22 τοῦ Ν. — Ἐγκ. 8617)22 τῆς 11 Φεβρ. 1872 ἐπέ-
τρεψε τοῖς οἰκον. Ἐφόροις νὰ δεχθῶσι τὰς ἐκπροθέσμουι δηλώσεις.

21. Αἱ δηλώσεις ἐγγράφονται κατὰ χωρίον εἰς ἐ-
πίτηδες βιβλίον ἴδιον δι' ἕκαστον δῆμον κατὰ σειρὰν,
τὴν δὲ ἐσπέραν ἑκάστης ἡμέρας τὸ βιβλίον ὑπογράφεται
ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ ἐφόρου καὶ ἀντί-
γραφον αὐτοῦ περιλαμβάνον τὰς δηλώσεις ἑκάστης ἡμέ-
ρας τοιχοκολλᾶται τὴν πρῶταν τῆς ἐπιούσης, ἐπιμελεῖα
τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, εἰς τὴν θύραν τοῦ γραφείου τῆς
ἐφορίας καὶ τοῦ δημαρχείου τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρ-
χίας [N. ΥΠΓ', ἄρθ. 5].

22. Ἐὰν τὴν αὐτὴν ἡμέραν δύο ἢ καὶ πλείονες
ζητήσωσι διὰ τῆς δηλώσεως τὰς αὐτὰς γαῖας, τὴν
πρῶταν τῆς ἐπιούσης καὶ πρὸ τῆς παραδοχῆς νέων δη-
λώσεων, αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ ἐνεργοῦσι κλήρωσιν δημοσίαν
ἐν τῷ καταστήματι τῆς ἐφορίας, παρουσίᾳ καὶ τῶν ἐν-
διαφερομένων, οἵτινες ἐπὶ τούτῳ ὀφείλουσι νὰ παραμεί-
νωσι.

Περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς κληρώσεως συντάσσε-
ται πρωτόκολλον ἐν τῷ οἰκείῳ βιβλίῳ τῶν δηλώσεων,

ὅπερ ὑπογράφεται παρὰ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων· ἔάν δὲ ἀρνηθῶσι νὰ ὑπογράψωσι, γίνεται περὶ τούτου μνεῖα. Ἐάν οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν παρευρεθῶσιν εἰς τὴν κλήρωσιν, προσκαλεῖται ὁ εἰρηνοδίκης τῆς πρωτεύουσας, ὅστις συμπράττει εἰς τὴν κλήρωσιν καὶ ὑπογράφει τὸ πρωτόκολλον. [N. AXKÇ, ἀρθρ. 1, 2 καὶ 3].

Ἐγκύκλιος 63173|144 τῆς 30 Ὀκτ. 1875.— 1) Ἡ δὲ ὁλονδήποτε λόγον μὴ γενομένη τὴν ἐπιούσαν τῆς δηλώσεως κλήρωσις, δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ βραδύτερον, ἀφοῦ βεβαιωθῇ ὅτι πολλαὶ δηλώσεις τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενόμεναι ἀφορῶσι τὰς αὐτὰς γαῖας, ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει δέον νὰ προσκληθῶσι καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐπὶ ἀποδείξει εἰς ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν, ἵνα παρευρεθῶσι καὶ νὰ συνυπογράψωσιν οἱ παρευρεθησόμενοι τὸ κάτωθι τοῦ βιβλίου δηλώσεων πρωτοκόλλον, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου 21 τοῦ ΥἸΑ' Ν., ἐν τῷ αὐτῷ δὲ πρωτοκόλλῳ δέον νὰ ἐκτεθῇ καὶ ὁ λόγος, οὗ ἕνεκα δὲν ἐνεργήθη ἐγκαίρως ἡ κλήρωσις.

2) Ἐάν παραλειφθῇ τις ἀπὸ τῆς κληρώσεως, αὕτη καθίσταται ἀκυρὸς δι' ὅλους, ὅτε ἀνάγκη νὰ ἐπαναληφθῇ πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τῆς αὐτῆς ἀκυρώσεως ἀνάγκη αὐτοὶ αὐτοὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ ἐρευνήσωσιν ἐπισταμένως τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων, ἵνα συμπεριληφθῶσι πάντες οἱ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὰς αὐτὰς γαῖας δηλώσαντες. (Ὅρα ὁμοίως ἐγκ. 7763 τοῦ 1887, ὑπὸ Ν. AXKÇ').

3) Ὁ θέλων ν' ἀπόσχη τῆς κληρώσεως δύναται, ἀλλὰ τὴν παραιτησὶν τοῦ ταύτην ὀφείλει νὰ κάμη ἢ ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς κληρώσεως, ἢ ἐπὶ τοῦ στελέγους καὶ τοῦ ἀποσπάσματος τῆς δηλώσεως, ἐφ' ὧν δέον νὰ συνταχθῇ πρᾶξις ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπὶ τῆς κληρώσεως ἐπιτροπῆς βεβαιούσα τὴν παραίτησιν καὶ μνημονεύουσα τὰ ὀνόματα τῶν λοιπῶν δηλώσαντων καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν δηλώσεων, ὅτε καὶ μόνον δύναται νὰ ἐπιστραφῇ αὐτῷ ἢ προκαταβολῇ, προσαρτωμένου ὡς δικαιολογητικοῦ ἀντιγράφου τοῦ πρωτοκόλλου τούτου.

4) Αἱ γαῖαι, ὅσαι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δηλώσεως εἰσι πευτευμένοι, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀσκεπῶν γαιῶν, ἀλλὰ τῶν πεφυτευμένων, ἐπομένως τοιαῦται δηλώσεις, εἴτε παρὰ κατόγων, εἴτε παρὰ μὴ τοιοῦτων γενόμεναι, δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῶσι διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν παριστῶσι τὴν πραγματικὴν κατάστασιν καὶ ἰδιότητα τῆς γῆς, καθόσον μάλιστα ἰδιαίτεροι νόμοι διέπουν ἐκάστην κατηγορίαν.

23. Εἰς τοὺς ἀποτυχόντας εἰς τὴν κλήρωσιν ἐπιστρέφεται ἀμέσως ἡ πληρωθεῖσα προκαταβολὴ καὶ ἐπι-

τρέπεται νὰ ἐπιδώσωσιν ἑτέραν δῆλωσιν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κληρώσεως.

24. Τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων τὴν ἐπιούσαν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας κλείεται διὰ πράξεως ὑπογραφομένης ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου καὶ τοῦ Ἐφόρου καὶ ἀντίγραφον αὐτοῦ ἐκτίθεται ἐν τῷ οἰκείῳ δημαρχείῳ, ἀποσπάσματα δ' αὐτοῦ εἰς τὰ ἀνήκοντα παρεδρεῖα [N. ΥΜΓ', ἄρθρ. 5].

25. Τὰ ἐν τοῖς ἄρθρ. 15, 16, 17, 18 καὶ 19 ὀριζόμενα ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς παραχωρήσεως τῶν μὴ κατεχομένων γαιῶν.

26. Οἱ ἔχοντες τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 1 πολῖται, μὴ κατέχοντες ἔθνικας γαίας ἢ κατέχοντες κατωτέρας ἐκτάσεως τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 ὀρισθείσης, καὶ θέλοντες νὰ μετάρχωσι τῶν δικαιωμάτων τοῦ παρόντος νόμου ἐπὶ γαιῶν κειμένων εἰς ἄλλα χωρία παρὰ τὸ τῆς κατοικίας των, ὀφείλουσιν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξετέθη ἐν τῷ οἰκείῳ δημαρχείῳ τὸ κατὰ ἄρθρον 24 ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων, νὰ ἐπιδώσωσιν εἰς τὸν ἀρμοδίον οἰκονομικὸν Ἐφορον δῆλωσιν. [ΦΕΖ', ἄρθρ. 3. ΧΖ', ἄρθρ. 2. ΧΛΕ' καὶ ΨΜΓ', 1].

Τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 20—25 περὶ συντάξεως τῆς δηλώσεως, περὶ πληρωμῆς τῆς προκαταβολῆς, περὶ κληρώσεως κλπ. ἐφαρμόζονται ὁλοσχερῶς καὶ ἐπὶ τῶν δηλώσεων τούτων [ΧΖ', ἄρθρ. 2].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Γενικαὶ Διατάξεις.

27. Μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 10, 20, 23, καὶ 26 προθεσμίων οὐδεμία δῆλωσις πρὸς ἀπόκτη-

σιν ἔθνικῶν γαιῶν ἐκ τῶν παραχωρουμένων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου γίνεται δεκτὴ. [ΑΤΜΔ', ἀρθρ. 3].

28. Πᾶς ἐκ παραχωρήσεως ἔθνικῶν γαιῶν ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, κατὰ τὸν παρόντα νόμον, δύναται καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τῶν εἰκοσιν ἐξ ἑτῶν νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κεφαλαίου.

29. Αἱ ἀδιάθετοι μείνασαι γαῖαι μετὰ τὴν πλήρη ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου διατίθενται εἴτε δι' ἐκποιήσεως κατὰ τοὺς περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμους, εἴτε δι' ἐκμισθώσεως.

30. Πάντα τὰ μέλη τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἐπιτροπῶν καὶ οἱ δημοσίοι καὶ οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, ὅστινες εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων, ἅτινα ἐπιβάλλει εἰς αὐτοὺς ὁ παρὼν νόμος, ἤθελον δεῖξει ἀσύγγνωστον ἀμέλειαν ἢ καὶ ἀπλήν ραθυμίαν, τιμωροῦνται πειθαρχικῶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν μὲ πρόστιμον 100—500 δραχμῶν.

31. Εἰς τὴν διὰ δημοπρασίας ἐκποίησησιν τῶν ἔθνικῶν γαιῶν πρὸς πραγματοποίησιν τῶν πιστωτικῶν γραμματίων, περὶ ὧν διέλαβεν ἡ § γ' τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ νόμου, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων περὶ ἐκποίησησεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων [ΦΕΖ', ἀρθρ. 12].

32. Εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τῶν παραχωρουμένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου γαιῶν δὲν εἶναι δεκτὰ οὐδενὸς εἴδους πιστωτικὰ γραμμάτια τοῦ δημοσίου. [ΑΣΜΗ', ἀρθρ. 11].

33. Τὸ πεμπτημόριον τῶν εἰσπραττομένων ἐτησίων δόσεων θέλει κατατίθεται εἰς πῖνα τῶν ἐν Ἑλλάδι Τραπεζῶν ἐντόκως διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας.

34. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐθνικοῖδιοκτῆτων γαιῶν τῶν ὁποίων

εἰσὶ κύριοι οἱ καλλιεργηταὶ μετὰ τοῦ δημοσίου ἀδιαιρέτως. Θέλει δὲ πληρωθῆ κατὰ τὰς διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὀρισθείσας δόσεις καὶ προθεσμίας τόσον ποσὸν ἐκ τοῦ τιμήματος, ὅσον εἶναι τὸ μέρος τῆς κυριότητος τοῦ δημοσίου.

35. Καταργοῦνται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἅπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς αὐτὸν διατάξεις καὶ ρητῶς οἱ ἀπὸ 28 Μαΐου 1835 καὶ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836 περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἐλληνικῶν οικογενειῶν νόμοι ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1843 περὶ παρατάσεως τῆς χορηγηθείσης πρὸς τοὺς φαλαγγίτας προθεσμίας, κλπ. [ΥΠΓ', ἄρθρ. 8].

Ἐγκύκλιος 60487)144 τῆς 6 Νεβ. 1882. — Ἡ τοῦ ὅλου τιμήματος προεξόφλησις ἐπιτρέπεται κατὰ τε τὸν Ν. ΤΠΣ καὶ τὸν Ν. ΥΛΑ', ἀλλὰ πᾶς ὁ θέλων νὰ προεξοφλήσῃ, εἴτε κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς πληρωμῆς, εἴτε μετὰ ταῦτα, τὸ χρέος του, ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸν κεκανονισμένον τόκον τῆς δόσεως ἐκείνου τοῦ ἔτους, καθ' ὃ προσφέρεται νὰ προεξοφλήσῃ συγχρόνως καὶ τὰς ἐπομένας, εἴτε ἔλθῃ ἡ δόσις αὕτη, εἴτε μὴ. — Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τῆς μετὰ τοῦ κεκανονισμένου τόκου πληρωμῆς τῆς δόσεως τοῦ ἔτους ἐκείνου, καθ' ὃ πᾶς ὀφειλέτης θέλει προεξοφλήσῃ τὸ χρέος του στηρίζεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ Ν. ΤΠΣ' καὶ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ Ν. ΥΛΑ', καθ' ὃ καὶ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων ἢ πρώτη δόσις πληρώνεται ἐντόκως ἐπομένως καὶ ὁ προσφερόμενος νὰ προεξοφλήσῃ ἅμα τῇ ἐκδόσει τοῦ παραχωρητηρίου ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὴν πρώτην δόσιν ἐντόκως, τὰς δὲ ὑπολειπομένας ἀτόκως, μεθ' ὃ ἢ ἐγχειρίζεται αὐτῷ τὸ παραχωρητήριον ἄνευ ἐγγραφῆς ὑποθήκης, ἥτις εἶναι περιττὴ μετὰ τὴν προεξόφλησιν.

Β. Διάταγμα 8 Ἰουν. 1871 περί ἐκτελέσεως τοῦ περί διανομῆς κτλ. τῆς ἐθνικῆς γῆς νόμου (ἘφΚ. 25 τῆς 16 Ἰουν. 1871 (*))

* Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικὸς σκοποὺς·

1) Ἀπασαὶ αἱ ἐθνικαί, ἐκκλησιαστικαὶ καὶ ἐπισκοπικαὶ γαῖαι αἱ περὶ τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων κείμεναι [Ν. Ψ'Η' τοῦ 1881, 9]. Ἡ ἐξαιρέσις ἐκτείνεται διὰ μὲν τὰς πόλεις πεντακόσια μέτρα, διὰ δὲ τὰς κωμοπόλεις εἰς διακόσια, μετρούμενα ἀπὸ τὰ τελευταῖα σημεῖα τῆς ζώνης ὅπου ὑπάρχει σχέδιον, ἢ ἀπὸ τὰς ἐξωτέρας κατοικουμένας οἰκοδομάς, ὅπου ἔν ἐφημερίᾳ τριούτου.

2) Αἱ περὶ τῶν Πειραιῶς γαῖαι αἱ περιληφθεῖσαι εἰς τὸ ἀπὸ 20 Μαΐου ε. ε. ἔτους διάγραμμα τοῦ γεωμέτρου Ζιζήλα, εἰς τὸ ὅποιον ἐτέθη ἡ Ἡμετέρα ὑπογραφή, καθὼ χρήσιμοι διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς πόλεως, τὴν κατασκευὴν τῶν καταστημάτων τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τῆς δεξαμενῆς, καὶ τὴν ἀνίδρυσιν βιομηχανικῶν ἐργαστασίων.

3) Αἱ κατὰ τὴν θέσιν Τουραλῆ τοῦ χωρίου Κουκουβάουνης τῆς Ἀττικῆς ἐθνικαὶ γαῖαι αἱ χρησιμεύουσαι πρὸς σύστασιν στρατοπέδου.

4) Αἱ γαῖαι αἱ περιλαμβανόμεναι εἰς τὸ ὄριον τοῦ κατὰ τὸν δῆμον Ἀχαρνῶν κτήματος Μπάφι.

5) Αἱ κατὰ τὸν δῆμον Ἀθηνῶν πολυετῶς ἐνοικιασμένα ἐθνικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι.

6) Αἱ κατὰ τὸν δῆμον Λαυρίου ἐθνικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι.

7) Αἱ περὶ τοὺς ἱεροὺς ναοὺς γαῖαι ὅσαι εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ προαύλιον καὶ περιοχὴν αὐτῶν.

(*) Τὸ διάταγμα τοῦτο ἐξεδόθη δυνάμει καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθ. 3 Νόμου ΥΠΑ', ἰσχύει δὲ καὶ διὰ τὰς φυτείας (ΤΠΣ', ἄρθ. 1, ΦΕΖ', ἄρθ. 8, Ψ'Η', ἄρθ. 9). Κατόπιν ἐξεδόθησαν καὶ ἄλλα διατάγματα. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν διαταγμάτων ἐπιθεῖ δὲ Νόμους ΥΠΑ' ἄρθ. 5, ΥΠΓ' ἄρθ. 2, καὶ 6, ΦΕΖ' ἄρθ. 8, ΧΖ' ἄρθ. 4, ΦΡΙΖ' ἄρθ. 3 καὶ 6 καὶ ΑΨΕ'.

ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

25

Δημοσίον Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βεροῦνης

8) Αἱ ἀκαλλιέργηται γαῖαι αἱ περίξ τῶν λιμνῶν Ἀγγελοκάστρου, Ὄζερού καὶ Ριβίου καὶ αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὰς διαλελυμένας Μονὰς Λεσινίου, Ἀγίου Νικολάου παρὰ τὸ χωρίον Ἀετὸν καὶ Ἀγίου Γεωργίου παρὰ τὸ χωρίον Πόρταις τῆς Ἀκαρνανίας.

9) Αἱ ἔθνικαὶ γαῖαι ὅσας κατὰ τὸν ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1869 Νόμον ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν ἀναδεξαμένην τὴν τομὴν τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου ἑταιρίαν.

10) Αἱ γαῖαι τῆς ἐν Τίρυνθι γεωργικῆς σχολῆς καὶ τοῦ ἱπποφορβείου.

11) Αἱ περίξ τοῦ ἐν Πυλῆα ἰχθυοτροφείου Ἰταλιάνη ἀκαλλιέργητοι γαῖαι.

12) Αἱ περὶ τὸ ἰχθυοτροφεῖον Καϊάφα καὶ τὸ δάσος Μούντριζα τῆς Ὀλυμπίας ἀκαλλιέργητοι γαῖαι.

13) Αἱ ἀκαλλιέργητοι γαῖαι αἱ κείμεναι μεταξὺ τοῦ χωρίου Δερβίς-Τσελεπῆ καὶ τῆς θέσεως στενοῦ ἐν Ἡλείᾳ.

Β. διάταγμα τῆς 4 Ὀκτ. 1871. Ἄρθρον μοναδικὸν (*)

Ἐξαιροῦνται προσέτι τῆς διανομῆς, καθὸ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοποὺς.

1) Αἱ περίξ τῶν πηγῶν τῶν λαματικῶν ὑδάτων κείμεναι Ἐθνικαὶ καὶ Ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι εἰς ἀπόστασιν πεντακοσίων μέτρων ἀπὸ τῆς πηγῆς.

2) Αἱ κατὰ τὸν δῆμον Ὀλυμπίων τῆς ἐπαρχίας Ἡλείας κείμεναι Ἐθνικαὶ καὶ Ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι, αἱ ὀροθετούμεναι ἐξ ἀνατολῶν μὲ τὸν ποταμίσκον, ὅστις κατέρχεται ἀπὸ τὸ χωρίον Μέρακα, ἐκ δυσμῶν μὲ τὸν ποταμὸν Κλαδέα ἢ Στραβὸ, ὅστις καταβαίνει ἀπὸ τὸ χωρίον Στραβὸ κεράλι, ἐξ ἀρκτου μὲ τὰ ὄρη τὰ περιλαμβάνοντα τὴν ἑκτασιν αὐτὴν καὶ ἐκ μεσημβρίας μὲ τὸν Ἀλφειὸν ποταμὸν.

3) Ἡ ἐν τῇ περιφερείᾳ Κερκύρας νῆσος καλουμένη Πτυχία.

4) Αἱ εἰς τὴν θέσιν Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Μήλου πλησίον τοῦ ὄρυχείου τῶν μυλοπετρῶν κείμεναι Ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι, ἐκτάσεως πενήκοντα (50) στρεμμάτων ὡς ἔγγιστα.

(*) Ἐπιθ: ὁμως καὶ Β. Δ. 3 Δεκ. 1881.

5) Αἰ συνιστῶσαι τὸ Παλύγωνον τοῦ Ναυπλίου γαῖαι ἐκ στρεμμάτων 252, αἰ περιληφθεῖσαι εἰς τὸ ἀπὸ 20 Ἰουλίου ε. ε. διάγραμμα τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ Μηχανικοῦ Β. Δροσινῶ τοῦ φέρον τὴν Ἡμετέραν ὑπογραφὴν.

6) Αἰ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Ναυπλίου κείμεναι Ἐθνικαὶ γαῖαι ἐκ στρεμμάτων 88, αἰ προσδιωρισμένα: πρὸς ἀνεγερσιν Καψυλοποιείου καὶ περιληφθεῖσαι εἰς τὸ ἀπὸ 20 Ἰουλίου ε. ε. διάγραμμα τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ Μηχανικοῦ Β. Δροσινῶ, τὸ φέρον τὴν Ἡμετέραν ὑπογραφὴν.

7) Αἰ παρὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ Στρατηγοῦ Χατζῆ-Χρήστου κατεχόμεναι καὶ καλλιεργούμεναι Ἐθνικαὶ γαῖαι, κείμεναι εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου Μπολάτι, τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας, ἐκτάσεως πεντακοσίων ὡς ἐγγίστα στρεμμάτων.

8) Αἰ γαῖαι αἰ ἀπαρτίζουσαι, ὡς ἀνέκαθεν, τὸ θειριστὸν λιθάδιον, καλούμενον Κουκίστρα, κείμενον εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Ἀγρινίου τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας.

Γνωμοδότησις Δικαστικοῦ Συμβούλου 30 τῆς 14 Ἰαν. 1888.

Τὸ Δ. 4 Ὀκτ. 1871, ἐκδοθὲν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀρθρ. 3 § 6' τοῦ ἸΛΑ' Νόμου, ἦν ὑποχρεωτικὸν διὰ τὸν Ὑπουργόν, τὸν ἀφείλοντα νὰ διαχειρίζηται τὴν δημοσίαν περιουσίαν συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.—Αἰ διὰ τοῦ Δ. τεθεῖσαι ἐκτὸς συναλλαγῆς πέριξ τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων γαῖαι εἰς περίμετρον 500 μέτρων ἔνδυνανται νὰ ἦναι ἀντικείμενον ἰδιωτικῆς κτήσεως. Ἄρα ἡ γενομένη πρὸς ἰδιώτην παραχώρησις εἶναι ριζηδὸν ἄκυρος καὶ μῆτε ἡ παράδοσις τοῦ παραχωρητηρίου, μῆτε ἡ μεταγραφὴ αὐτοῦ δύνανται νὰ ἰσχυροποιησῶσι πρὸς τὴν ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρον. Ὁ Ὑπουργὸς ἀπέλει ν' ἀκυρώσῃ τὸ παραχωρητήριον.

Β. Διάταγμα 16 Ὀκτ. 1873. Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1871 Ἡμετέρου Διατάγματος ἐξαιρουμένων τῆς διανομῆς γαιῶν, ἐξαιροῦνται καὶ αἰ ἐντὸς τῶν ἐρειπίων καὶ πέριξ τοῦ φρουρίου τῶν παλαιῶν Ναυαρίνων Ἐθνικαὶ γαῖαι, ὁροθετούμεναι κατ' ἀνατολὰς μετὰ τὸ ἰχθυοτροφεῖον Νταλιάνη, κατὰ δυτικὰς μετὰ ἀκτὴν Μεσογείου.

θαλάσσης, κατ' ἄρκτον μὲ μικρὸν ὄρμον θαλάσσης Βοῖδο-κοι-
λιὰ καὶ κατὰ μεσημβρίαν μὲ παραλίαν τῆς μικρᾶς εἰσόδου τοῦ
λιμένος λεγομένης Σαυγιάς.

Β. Διάταγμα 13 Ὀκτ. 1873. Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς ἐτι, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημο-
σίους καὶ δημοτικούς σκοπούς, καὶ ἅπασαι αἱ γαῖαι τῆς κατὰ
τὴν ἐπαρχίαν Μεσελογγίου κειμένης Νήσου Τευρλίδος.

Β. Διάταγμα 21 Δεκ. 1873. Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι διὰ δημοσίους
σκοπούς, οἱ γαῖαι τῆς νήσου Σφακτηρίας.

Β. Διάταγμα 28 Ἰαν. 1874. Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐξαιρεῖται τῆς διανομῆς ἡ Νήσος Ψυττάλεια, ὅπως χρη-
σιμεύσῃ εἰς ἀνέγερσιν δημοσίων καταστημάτων.

Β. Διάταγμα 29 Ἰαν. 1874. Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους
σκοπούς, αἱ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Πυλίας ἐρημόνησοι Σαπιέντζα
(Πορτολέγκον), Ἁγία Μαριανή καὶ Σχιζα τοῦ δήμου Μεθώνης
καὶ Βενέτικον τοῦ δήμου Κολλωνίδων ὡς καὶ αἱ παρακειμε-
ναι αὐταῖς ἐρημόνησοι.

Β. Διάταγμα 11 Μαΐου 1874. Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους
καὶ δημοτικούς σκοπούς.

1) Ἡ εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς Βονίτσης τοῦ δήμου
Ἀνακτορίων πρὸς τὸν Ἡράκλειον λιμένα κειμένη νήσος Κου-
κουμίτσα.

2) Ἡ ἐντὸς τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου κειμένη νήσος Κέ-
φαλος καὶ 3) Ἡ θέσις Παλαιονήσιον κειμένη εἰς τὸ ἀνατολι-
κὸν μέρος τοῦ χωρίου Παλαιάμπελα τοῦ δήμου Ἀνακτορίων,
ὄροθετουμένη ἀνατολὰς μὲ θάλασσαν, δυσμὰς μὲ ρεῦμα Καναρᾶ,
ἄρκτον μὲ λίμνην καὶ θάλασσαν καὶ μεσημβρίαν μὲ Βάλτον
Φραξᾶ.

Β. Διάταγμα 20 Μαΐου 1874. Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐξαιρεῖται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμος πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικούς σκοπούς, ἡ ἀπέναντι τοῦ χωρίου Τολοῦ δήμου Μινώας τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας κειμένη νῆσος Πλατιά.

Β. Διάταγμα 25 Μαΐου 1874. Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοπούς, αἱ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Θήρας κείμεναι νῆσοι παλαιὰ καὶ νέα Καύμενη.

Β. Διάταγμα 29 Αὐγ. 1874. Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοπούς, αἱ μέχρι τοῦ 1871 ὑπὸ τῶν ὑδάτων καλυπτόμεναι γαῖαι τῆς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας καὶ παρὰ τὸ χωρίον Βουνοῦ καὶ Μπεμπάτι λίμνης λεγομένης Τάκας.

Β. Διάταγμα 10 Ὀκτ. 1874. Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ διεπόμεναι ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου, αἱ γαῖαι τῆς Κωπαίδος λίμνης αἱ κείμεναι ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν σπηθῶν πλημμυρῶν, τῆς σημειουμένης ὑπὸ τοῦ διαγράμματος τοῦ γάλλου μηχανικοῦ Σωβάξ. οὗτινος ἐπικυρωμένον ἀντίγραφον ὑπάρχει ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Β. Διάταγμα 15 Ὀκτ. 1874. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τὴν διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοπούς, αἱ γαῖαι τῆς λίμνης Φενεοῦ. Ἡ ἐξαιρέσις περιορίζεται ἐπὶ τῶν γαιῶν, αἵτινες ἐκαλύπτοντο ὑπὸ τῶν ὑδάτων μέχρι τῆς 5 Ἰουνίου 1871.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοπούς, αἱ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ἠλείας τὸν δῆμον Βουπρασιῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν χωρίων Ψάρι, Καπελέτου καὶ Μάξι καὶ ταῖς θέσεις Βάρδα, Καπελετεῖκο καὶ Ψαρεῖκο κείμεναι ἐθνικαὶ γαῖαι, περιλαμβανόμεναι ἐν τῷ ἀπὸ 21 Ἰουνίου ε. ε. διαγράμματι τῶν γεωμετρῶν Σ. Κάσταλη καὶ Ἀριστοτ. Ζούζουλα, εἰς ἃ ἐτάθη ἡ Ἡμετέρα ὑπογραφή. Ἡ ἐξαιρέσις αὕτη δὲν περιλαμβάνει καὶ τὰς καλλιεργημένας γαῖας, αἵτινες ἐδη-

λώθησαν νομίμως μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1873 ὑπὸ τῶν ἐχόντων πρὸς τοῦτο δικαίωμα κατόχων, συμφώνως μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ΥἸΑ' καὶ τοῦ ΥἸΓ' ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1873 συμπληρωτικοῦ νόμου.

Β. Διάταγμα 16 Ἰερίου 1875. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοποὺς, αἱ γαῖαι τῆς νήσου Καβαλλιανῆς κειμένης ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δήμου Στύρων τῆς Ἐπαρχίας Καρυστίας.

Β. Διάταγμα 29 Σεπτ. 1875. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, διὰ τὰ χρησιμεύσωσιν εἰς δημόσιον σκοπὸν, αἱ γαῖαι τοῦ κατὰ τὴν περιφέρειαν τῆς Ἐπαρχίας Βονίτσης ἐκκλησιαστικοῦ λιβαδίου ὀνομαζομένου Μυρταρίου.

Β. Διάταγμα 23 Φεβρ. 1876. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικούς σκοποὺς, αἱ πολυετῶς καὶ μονοετῶς ἐκμερισθωμένα καὶ χρησιμεύουσαι ὡς θεριστὰ λιβάδια ἔθνικαι γαῖαι, ἧτοι 1) αἱ γαῖαι τῶν κατὰ τὸν Δήμον Καρπενισίων θεριστῶν λιβαδίων ἐκ στρεμμάτων 300 περίπου, ἀποτελουμένων ἐκ 15 τεμαχίων γνωστῶν ὑπὸ τὰς ὀνομασίας α') Ἰσμαήλ Ἀγᾶ Σεριας, β') Ἰσμαήλ Ἀγᾶ μεγάλο, γ') Μουσα Πανώβλακα, δ') Ἀγάκου, ε') Μουσα Κατώβλακα, ς') Ξεῖνοπουλου Γχοριτζᾶ, ζ') Καραμαχμούτη, η') Ξεῖνοπούλου Κερζοργιό, θ') Ρουστὲμ Ἀγᾶ, ι') Μουλαχμέτ Παλαιόλευκα, ια') Μπέη Βαρκά, ιβ') Καρακάση, ιγ') Κατσάνου λακκύλαις, ιδ') Ἀχμέτ-βέη πλάτανος, καὶ ιε') Τοτόνη 2) αἱ γαῖαι τοῦ κατὰ τὸν Δήμον Ἀγρινίου ἔθνικοῦ θεριστοῦ λιβαδίου Κουκίστρα καλουμένου, καὶ β) αἱ γαῖαι τοῦ κατὰ τὸν Δήμον Σουδενῶν εἰς θέσιν Χαρακτηνοῦ ἔθνικοῦ θεριστοῦ λιβαδίου.

Β. Διάταγμα 4 Μαρτίου 1876. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικούς σκοποὺς, αἱ γαῖαι τοῦ κατὰ τὸν Δήμον Ἐχί-

νου τῆς ἐπαρχίας Βονίτσης κειμένου καὶ πολυετῶς ἐκμερισθωμένου ἐκκλησιαστικοῦ λιθαδίου τῆς διαλελυμένης μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Πόρταις, κατὰ τὴν ὁροθεσίαν τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως.

Β. Διάταγμα 12 Ἰουλ. 1876. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼς χρήσιμοι πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικούς σκοπούς, αἱ ἑξῆς γαῖαι·

1) Αἱ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Καρυστίας τὸν Δήμον Αὐλῶνος κείμεναι ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι τῶν διαλελυμένων μονῶν Κουτζούρου, Καταρράκτου, Γερμανοῦ καὶ Μυρναγίου, καὶ αἱ κατὰ τὰς θέσεις Πύργον, Μαγούλαν καὶ Κάραβον τοῦ χωρίου Ἀλιθερίου τοῦ Δήμου Δυστίων ἀνήκουσαι εἰς τὴν διαλελυμένην μονὴν Κορακζαῖς.

2) Αἱ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπαρχίαν κείμεναι ἐρημόνησοι Μεγαλόνησος, Πετούση, Μοραθωνῆσι, Μπιρδούνια, Φονιά, Ἅγιος Ἀνδρέας, Ἐλαφόνησος, Τηγάνι, Κουνέλια καὶ Μπαθερίσθα.

3) Αἱ κατὰ τὴν θέσιν Λειβάδιον τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου Ἀγουλινίτζης τοῦ Δήμου Βώλακος τῆς Ὀλυμπίας, ἐκ στρεμμάτων 250 ὡς ἔγγιστα, ἔθνικαὶ γαῖαι, συνορεύουσαι πρὸς μὲν τὸ ἀνατολικοαρκτικὸν μέρος μετὰ χάνδακας διαχωρίζοντας διάφορα κτήματα καὶ γαῖας, πρὸς δὲ τὸ δυτικομεσημβρινὸν μετὰ τὴν λίμνην τοῦ Ἰχθυοτροφείου.

4) Αἱ κατὰ τὴν θέσιν Φούσκαρι ἔξω τῆς πόλεως Ἀγρινίου κείμεναι ἀκαλλιέργητοι γαῖαι ἐκτάσεως μέχρι στρεμμάτων 500.

5) Αἱ κατὰ τὴν θέσιν καλουμένην Ἅγιος Θεόδωρος τοῦ χωρίου Πετρομαγούλας τοῦ Δήμου Ὀρχμενοῦ τῆς Λεβαδείας κείμεναι καὶ ἀκαλλιέργητοι μέχρι τοῦ 1861 μένουσαι γαῖαι, ἐκτάσεως μέχρι στρεμμάτων 600, συνορεύουσαι ἀνατολικῶς καὶ δυτικῶς μετὰ γαῖας Καλογεροπούλου, ἀρκτικῶς καὶ μεσημβρινῶς μετὰ γαῖας ἔθνικας, κατεχομένας ὑπὸ τῶν κατοίκων Πετρομαγούλας.

6) Αἱ περὶ τοῦ ἔξω τῆς πόλεως Μεσολογγίου ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου κείμεναι γαῖαι, ἐκ στρεμμάτων 7 περίπου.

7) Αἱ παρακείμεναι τῇ μονῇ Τριποτάμων τοῦ Δήμου Ψωφίδος ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι, ἐκ στρεμμάτων 25 περίπου, ἐνθα τελεῖται κατ' ἔτος πανήγυρις, συνορεύουσαι ἀνατολικῶς με ὁμοίως γαίας τῆς μονῆς Τριποτάμων, δυτικῶς με ποταμόν, ἀρκτικῶς με πετρώδη τόπον καὶ μεσημβρινῶς με δημόσιον δρόμον.

Αἱ κατὰ τὸν Δήμον Φαριανῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ἔθνικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι. Εἰς τὴν ἐξάίρεσιν ταύτην δὲν περιλαμβάνονται αἱ γαῖαι, ὅσας διεφύλαξεν ὑπὲρ τῶν κατοίκων μὴ Φαριανῶν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 10 Μαρτίου 1847 περὶ ἐποικισμοῦ τῶν Φαριανῶν ἐν Ἐρετρίᾳ Νόμου.

Ε. Διάταγμα 17 Ἰαν. 1877. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼς χρήσιμοι πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικoὺς σκοποὺς, αἱ περίξ τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ Παμίσου κατὰ τὸν Ἅγιον Φλώρον τῆς Ἐπαρχίας Καλαμῶν κείμεναι γαῖαι ἐκτάσεως στρεμμάτων 100, διαγραφόμεναι ἐν τῷ ἀπὸ 4 Ἰανουαρίου 1877 σχεδιαγράμματι τοῦ γεωμέτρου Ἀνδρέου Παπαμιχαήλ, φέροντι τὴν Ἡμετέραν ὑπογραφήν.

Β. Διάταγμα 18 Φεβρ. 1877. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼς χρήσιμοι πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικoὺς σκοποὺς, αἱ περίξ τῆς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Νέδα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Κυπαρισσίας εἰς Πύργον κατασκευαζομένης δημοσίας γεφύρας ἔθνικαὶ γαῖαι ἐπὶ ἀκτίνος μέτρων ἑκατὸν πενήκοντα, λαμβανομένου ὡς κέντρου τοῦ μέσου τῆς γεφύρας.

Β. Διάταγμα 31 Μαρτίου 1877. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼς χρήσιμοι πρὸς δημόσιον σκοπόν, οἱ γαῖαι ὅσας καταλαμβάνει ἢ ἀπὸ Καλαμῶν εἰς Μεγαλόπολιν, διὰ τοῦ Ἁγίου Φλώρου, κατασκευαζομένη ἔθνικὴ ὁδὸς καὶ αἱ ἐνθεν καὶ ἐνθεν τάφροι αὐτῆς.

Β. Διάταγμα 15 Ἀπριλίου 1877. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼς χρήσιμοι πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικoὺς σκοποὺς, αἱ γαῖαι τῆς κατὰ τὸν δῆμον Σκύρου

τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας κειμένης ἐρημονήσου «Σαρακίνικο ἢ Δεσπότη Νησί.»

Β. Διάταγμα 18 Ἀπριλίου 1877. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται προσέτι τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοπούς, αἱ ἐν τῷ ἀπὸ 21 Ἰουλίου 1876 σχεδιασθέντι καταμετρήσεως τοῦ γεωμέτρου Γ. Ζιζηλα εἰς τὸ ὑποῖον ἐτέθη ἡ Ἡμετέρα ὑπογραφή, περιλαμβανόμεναι καὶ διὰ κιτρίνου γρώματος διακρινόμεναι γαῖαι τῆς Φαληρικῆς παραλίας ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Κηφιστοῦ ποταμοῦ μέχρι τοῦ πρὸς ἀνατολὰς παρὰ τὸ παλαιὸν Φάληρον ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Β. Διάταγμα 6 Μαΐου 1877.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοπούς, αἱ ἐμπροσθεν τοῦ φρουρίου Ρίου τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν κείμεναι ἐκ στρεμμάτων τετρακοσίων εἴκοσι πέντε καὶ μέτρων διακοσίων τεσσαράκοντα τριῶν ἀριθ. 425,243 ἀσκεπεῖς γαῖαι καὶ συνορευόμεναι ἀνατολικῶς μὲ γαῖας κατεχομένης ὑπὸ Γρηγορίου Πετμ.ζα, δυτικῶς μὲ σταφιδάμπελον κατεχομένην ὑπὸ Γεωργίου Μπράτσια, ἀρκτικῶς μὲ θάλασσαν καὶ φρούριον καὶ μεσημβρινῶς μὲ σταφιδάμπέλους κατεχομένης ὑπὸ Τσικλητῆρα καὶ Βεναρδῆ, κατὰ τὸ συνημμένον ἀπὸ 19 Ἀπριλίου ε. ε. καὶ φέρον τὴν Ἡμετέραν ὑπογραφήν διάγραμμα τοῦ γεωμέτρου Σ. Κάσταλη.

Β. Διάταγμα 16 Ἰουνίου 1877.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοπούς, αἱ κατὰ τὴν θέσιν «Ἁγίος Ἰωάννης» τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν κείμεναι ἐκ στρεμμάτων 2481 καὶ μέτρων 280 ἀσκεπεῖς γαῖαι καὶ συνορευόμεναι ἀνατολικῶς μὲ ρεῦμα Ἁγίας Αναλήψεως, δυτικῶς μὲ ρεῦμα Ἁγίου Ἰωάννου, ὁδὸν ἀπὸ Θηβῶν εἰς τοὺς ἀγρούς, ὀπὴν παλαιοῦ ὑδραγωγείου καὶ ὁδὸν ἀπὸ Θηβῶν εἰς Ἀθήνας, ἀρκτικῶς μὲ ὁδὸν ἀπὸ Θηβῶν εἰς Μοσχοπόδι καὶ Μουσταφάδες καὶ μεσημβρινῶς μὲ ἀνωνόμους θέσεις, κατὰ τὸ συνημμένον ἀπὸ 8 Ἰοαννίου μηνὸς καὶ φέρον τὴν Ἡμετέραν ὑπογραφήν διάγραμμα.

Β. Διάταγμα 20 Ἰουλίου 1877.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικούς σκοπούς, α) αἱ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μεσολογγίου, τὸν δῆμον Μακρυονίας, τὸ χωρίον Ματαράγκα καὶ τὴν θέσιν Τουμπανιά κείμεναι ἔθνικαί γαῖαι ἐκ στρεμμάτων τριακοσίων περίπου καὶ συνορευόμεναι ἀνατολικῶς μετὰ γαίαις ἀδελφῶν Δροσίνη καὶ μετὰ ὄριον τοῦ χωρίου Χασάνγκα, δυτικῶς μετὰ γαίαις καλλιεργουμένης παρὰ τοῦ Χρήστου Κατσιγιάννη, Ἰωάν. Ψαρᾶ καὶ Παντολ. Ψαρᾶ, ἀρκτικῶς μετὰ ἀγροῦ καλλιεργουμένου παρὰ τῶν Ἄθαν. Τσιλίκι, χήρας Σωτ. Καρθούνη, χήρας Παναγ. Μυλωνοπούλου, Δημητρίου Σκιαδᾶ, Ἄθαν. Φαρμάκη καὶ ἀδελφῶν Μπάθα καὶ μεσημβρινῶς μετὰ ἀμπέλους τῆς κοινότητος Ματαράγκας καὶ β) αἱ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Τριχωνίας, τὸν δῆμον Ἀγρινίου καὶ τὸ χωρίον Δοκίμιον κείμεναι ἔθνικαί γαῖαι ἐκ στρεμμάτων διακοσίων ἐξήκοντα δύο καὶ μέτρων 309 καὶ συνορευόμεναι ἀνατολικῶς μετὰ ἀγρὸν Παύλου Δημητροπούλου, δυτικῶς μετὰ ἀγροὺς Χαράλ. Μπάγκα, Ἀθόδῃ Σωτηροπούλου, Μ. Ἀγραφιῶτη καὶ Σ. Σπιροπούλου, ἀρκτικῶς μετὰ ὁδὸν ἀπὸ Ἀγρινίου εἰς χωρίον Δοκίμιον καὶ μεσημβρινῶς μετὰ ὁδόν.

Β. Διάταγμα τῆς 10 Αὐγούστου 1877. (*)

Β. Διάταγμα 30 Δεκ. 1892.

Ἀνακαλοῦμεν τὸ ἀπὸ 10 Αὐγούστου 1877 Ἡμέτερον διάταγμα, δι' οὗ ἐξηρέθησαν τῆς διανομῆς αἱ ἐν αὐτῷ περιγραφόμεναι ἔθνικαί γαῖαι κείμεναι κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μεγαλοπόλεως, ὡς ἐκλιπόντος τοῦ λόγου, δι' ὃν ἐγένετο ἡ ἐξαιρέσις αὕτη.

Β. Διάταγμα 30 Αὐγ. 1877.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοπούς, αἱ κατὰ τὴν θέσιν «Ἁγίου Κωνσταντίνου» τῆς πόλεως Ἀγρινίου τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας κείμεναι ἐκ στρεμμάτων 1, 228 καὶ μέτρων 162 ἀσκεπεῖς γαῖαι καὶ συνορευόμεναι ἀνατολικῶς μετὰ ρεῦμα ὀνομαζόμενον Τσίτα, δυτικῶς μετὰ

(*) Ἀνεκλήθη διὰ Β. Δ. 30 Δεκ. 1892.

ιδιόκτητον ἄγρον Κωνστ. Σταύκου, ὅμοιον Β. Θεοδωροπούλου καὶ Σωτηρίου Σταύκου καὶ με ἐθνικούς ἀγρούς δηλωθέντας ὑπὸ Μηλιώνη καὶ Β. Θεοδωροπούλου, ἀρκτικῶς με ἐθνικούς ἀγρούς καλλιεργημένους παρὰ Χρήστ. Μαστρομήτσου, Ταμπάκισας, Θεοδώρου Τριανταφυλλίδου καὶ με νεοκατασκευασθεῖσαν ὁδὸν καὶ μεσημβρινῶς πρὸς τὸ χωρίον Ζαπάντι κατὰ τὸ συνημμένον ἀπὸ 2 Αὐγούστου ε. ε. καὶ φέρον τὴν Ἡμετέραν ὑπογραφὴν διάγραμμα τοῦ γεωμέτρου Μιλτιάδου Γ. Σέχου.

Β. Διάταγμα 30 Αὐγ. 1877.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικούς σκοπούς, αἱ ἐξῆς γαῖαι κείμεναι κατὰ τὴν περιφέρειαν τῆς πόλεως Ἀταλάντης τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος, ἧτοι·

1) Αἱ τὸ ἐθνικὸν βόσκημα Ζγάρνα ἢ Σπηλιαῖς ἀπαρτίζουσαι καὶ συνορευόμεναι ἀνατολικῶς με ρεῦμα Ἀσπρόρρευμα καὶ πέραν αὐτοῦ με βόσκημα τῆς διαλελυμένης Μονῆς Ἀγίων Ἀναργύρων, δυτικῶς με ρεῦμα καὶ πέραν αὐτοῦ με γαῖας ἐθνικὰς καὶ με γαῖας ἰδιοκτητοῦ τοῦ Ν. Ζερβελοπούλου, ἀρκτικῶς με δρόμον ἄγοντα ἀπὸ Ἀταλάντης εἰς Κολάκων καὶ πέραν αὐτοῦ με ἰδιόκτητον βόσκημα τῆς Ἑλένης Καρδαμήτη καὶ μεσημβρινῶς με κορυφὰς ὄρους ὑψηλῆς ράχης, καὶ

2) Αἱ γαῖαι τοῦ κοινῶς καλουμένου Ρόδα ὄρους, κατὰ τὰ γνωστὰ τοῦ ὄρους τούτου ὄρια.

Β. Διάταγμα 14 Δεκ. 1877.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, καθὼ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους σκοπούς, αἱ κατὰ τὴν θέσιν Ρεῦμα τῆς περιφέρειας Μήλου τῆς Ὁμωνύμου Ἐπαρχίας κείμενοι ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι ἐκ στρεμμάτων τριῶν χιλιάδων ὡς ἐγγιστα καὶ συνορευόμεναι ἀνατολικῶς με ὄρυχειον μυλοπετρῶν καὶ θάλασσαν, δυτικῶς με κορυφὴν ὄρους τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου ὀνομαζομένην «Τρογός», ἀρκτικῶς με κορυφὰς ὄρους ὀνομαζομένας «Ντεμεναγάκι καὶ Κεράλα» καὶ μεσημβρινῶς με τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους «Πιστοπιανά».

Β. Διάταγμα 31 Ἰαν. 1878.

Ἐξαιρῶνται τῆς διανομῆς, ἐνεκα ἄλλου δημοσίου σκοποῦ, αἱ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ φρουρίου τῆς πόλεως Μεσολογγίου κείμεναι ἔθνικαὶ γαῖαι, ἔχουσαι ἕκτασιν μὲν τριακοσίων πενήκοντα ἕξ Βασιλικῶν στρεμμάτων καὶ ἑνεακοσίων τεσσαράκοντα δύο μέτρων, ὅρια δὲ τὰ ἑξῆς·

Ἀνατολικῶς, ἀγροὺς ἀδελφῶν Στατίου καὶ ὁμοίους ἔθνικοὺς ἀντιπικουμένους ὑπ' αὐτῶν, δυτικῶς, τὴν τάφρον τοῦ φρουρίου Μεσολογγίου, ἀρκτικῶς, παλαιὰν ὁδὸν Εὐήνοχωρίου καὶ ἀγροὺς Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἄνδρ. Γιοζίμη, Π. Παπουτσοπούλου, Ἀριστείδου Μαγκανάρου καὶ κληρονόμων Τριγκούκη καὶ μεσημερινῶς, θάλασσαν, ὡς περιγράφονται ἐν τῷ συντημένῳ καὶ περιβεβλημένῳ τὴν Ἡμετέραν ὑπογραφὴν χωρογραφικῷ σχεδίῳ τοῦ γεωμέτρου Μ. Σέχου.

Β. Διάταγμα 17 Αὐγ. 1878.

Ἐξαιρῶνται τῆς διανομῆς, καθ' ἃ χρήσιμοι πρὸς δημοσίους καὶ δημοτικούς σκοποὺς, ἅπασαι αἱ καλλιεργούμεναι καὶ καλλιεργήσιμοι γαῖαι τῆς ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Εὐρυτανίας διαλελυμένης Μονῆς Ἁγίας Τριάδος Παροικίου, κείμεναι μεταξύ τῶν χωρίων Μαραθιά καὶ Βίνιανης καθὼς καὶ τὸ χειμερινὸν λειβάδιον τῆς αὐτῆς Μονῆς καλούμενον Βοιλάδα κατὰ τὰ ἐγνωσμένα ὅρια τῶν.

Β. Διάταγμα 28 Ἰαν. 1879.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 25 Μαρτίου 1871 ἸΛΑ' νόμου περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἔθνικῆς γῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦ, ἐξαιροῦμεν τῆς διανομῆς ἅπασας τὰς ἔθνικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς γαῖας τὰς κειμένας εἰς τὰς Κυκλάδας νήσους [ὄρα καὶ Β. Δ. 3 Μαρτ. 1879].

Β. Διάταγμα 28 Φεβρ. 1879.

Ἐξαιρῶνται τῆς διανομῆς, καθὼς χρήσιμοι πρὸς δημοσίον σκοπὸν, αἱ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Πυλίας, τὴν πύλιν Πύλου καὶ τὴν θέσιν Παληάμπελα κείμεναι ξηρικαὶ γαῖαι, αἱ διηρημέναι εἰς δύο τεμάχια ὡς ἀκολούθως.

α) Τεμάχιον πρῶτον ἐκ στρεμμάτων ὡς ἔγγιστα τεσσάρων, ἔχον ὄρια πρὸς ἀνατολὰς σταφιδοφυτεῖαν Νικολάου καὶ Γεωργίου ἀδελφῶν Κανελλοπούλων, δυσμὰς ιδιόκτητον τεμάχιον Ε. Κυπαρίσση, ἀρκτον προικοκτησίαν Γ. Ραφαήλ καὶ χέρσον γῆν καὶ μεσημβριαν χάνδακα καὶ σταφιδάμπελον Ἀριστείδου Λεβαγίδου καὶ Γ. Κανελλοπούλου.

β) Τεμάχιον δεύτερον ἐκ στρεμμάτων δέκα, ἀριθ. 10, ὡς ἔγγιστα, ἔχον ὄρια πρὸς ἀνατολὰς ἐλαιοτεμάχιον Παναγιώτας Ἰ. Κυπαρίσση, καὶ σταφιδοφυτεῖαν θυγατρὸς Μ. Ματσούκα, πρὸς δυσμὰς ὁδόν.

Β. Διάταγμα 3 Μαρτίου 1879.

Ἀνγκαλοῦμεν τὸ ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου ε. ε. Διάταγμα, δι' οὗ ἐξήρθησαν τῆς διανομῆς αἱ ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους κείμεναι ἔθνικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι καὶ περιορίζομεν, ἀνάμει τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 25 Μαρτίου 1871 ΥἼΑΔ νόμου περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἔθνικῆς γῆς, τὴν ἐξαιρέσιν ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν ἐφεξῆς διαλελυμένων Μονῶν.

1) Ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν κειμένων ἐκ τῆ νήσῳ Κόθινῳ τῶν Μονῶν Παναγία τοῦ Νίκου καὶ Ἅγιος Γεώργιος.

2) Ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν κειμένων ἐν τῇ νήσῳ Κέα τῶν Μονῶν Δάφνη, Ἐπισκοπή, Ἅγία Ἄννα, Ἅγία Μαρίνα, Προφήτης Ἡλίας, Στρατηλάτησσι, Ταξίαρχαι μετὰ τοῦ Προδρόμου καὶ Παναγία Καστριανή.

3) Ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν κειμένων ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ τῆς Μονῆς Ἅγία Παρασκευή.

4) Ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν κειμένων ἐν τῇ νήσῳ Μήλω τῆς Μονῆς Ἅγία Μαρίνα.

5) Ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν κειμένων ἐν τῇ νήσῳ Σίφῳ τῶν Μονῶν Ἅγιοι Ἰωάννης Θεολόγος Χρυσόστομος καὶ Ἐπισκοπή.

6) Ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν κειμένων ἐν ταῖς νήσοις Φολεγάνδρῳ καὶ Σικίνῳ τῆς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

7) Ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν κειμένων ἐν τῇ νήτῳ Θήρᾳ τῶν Μονῶν Ἅγιος Ἰωάννης Μονόλιθος, Ἅγιος Δημήτριος, Ἅγιος Διονύσιος καὶ Ἐπισκοπή.

8) Ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν κειμένων ἐν τῇ νήσῳ Ἄνδρου τῆς Μονῆς Ἁγία Μαρίνα, καὶ

9) Ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν κειμένων ἐν τῇ νήσῳ Νάξῳ τῆς Μητροπόλεως.

Β. Διάταγμα 22 Μαΐου 1879.

Ἐξαιροῦμεν τῆς δικιομῆς τὰς γαῖας τῶν ἐφεξῆς διαλελυμένων Μονῶν.

1) Τὰς ἐν τῇ νήσῳ Κύθνῳ κειμένας γαῖας τῆς Μονῆς Προδρόμου εἰς Χωριδάκι.

2) Τὰς ἐν τῇ νήσῳ Νάξῳ κειμένας γαῖας τῆς Μονῆς Σταυροῦ, Καλορήτσα, Προδρόμου, Ταξιάρχων, Ὀσίου Ἀντωνίου, Ἁγίας Μονῆς καὶ Ἁγίου Ἰωάννου.

3) Τὰς ἐν τῇ νήσῳ Θήρᾳ κειμένας γαῖας τῆς Μονῆς Ἁγίου Σπυρίδωνος.

Β. Διάταγμα 31 Μαΐου 1879.

Θεωροῦντες ὅτι, ἐν περιστάσει καθ' ἣν συντελεσθῆ συνοικισμός παρὰ τὴν Φαληρικὴν ἀκτὴν, συμφώνως ταῖς περὶ τοῦτου μελέταις, αἱ κατὰ τὰς θέσεις Τηγάνι ἢ Ἀλική, Ἀράπικα ἢ Παλαιογεφυράκι Λίμνη καὶ Μήρυγγες, ὁδὸς Βόρρου καὶ Λίμνη, κείμεναι ἐθνικαὶ γαῖαι παρὰ τῷ πικλαιῷ Φαλήρῳ τῆς περιφέρειας Ἀθηνῶν τοῦ Δήμου Ἀθηναίων τῆς Ἐπαρχίας Ἀττικῆς, συγκείμεναι ἐκ στρεμμάτων τετρακκοσίων τριάκοντα ἕξ καὶ μέτρων ἑπτακοσίων ἐξομοήκοντα ὀκτώ (436, 778) κατὰ τὰ γνωστὰ ὁριά των θέλουσι χρησιμεύσει πᾶσαι εἰς σκοπὸν δημοτικὸν ἢ δημόσιον.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, ὡς χρήσιμοι πρὸς δημόσιον ἢ δημοτικὸν σκοπὸν, αἱ ἄνω μνημονευθεῖσαι γαῖαι κατὰ τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν ἕκτασιν αὐτῶν.

Β. Διάταγμα 11 Ἰουνίου 1879.

Θεωροῦντες ὅτι, ἐν ᾗ περιπτώσει ἤθελε συντελεσθῆ συνοικισμός ἐν τῷ λιμένι Ψυφιάς, κειμένῳ κάτωθι τοῦ χωρίου Χαν-

ἡλάττωσα τοῦ δήμου Μονεμβασίας τῆς Ἐπαρχίας Ἐπιδαύρου Λακωνίας, αἱ περίξ τοῦ εἰρημένου λιμένος κείμεναι ἔθνικαί γαῖαι ἐκ στρεμμάτων πενήτηκοντα ὀκτώ, μέτρων ἑπτακοσίων πενήτηκοντα τεσσάρων καὶ ὀγδοήκοντα ἐπὶ ἑκατοστῶν (58, 754, 87)00) περιλαμβανόμεναι ἐν τῷ ἀπὸ 13 Ἀπριλίου 1879 διαγράμματι τοῦ γεωμέτρου Βελισαρίου Σταματελοπούλου, εἰς ὃ ἐτέθη ἡ ἡμετέρα ὑπογραφή, θέλουσι χορηγηθῆναι εἰς σκοπὸν δημοσίον ἢ δημοτικόν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς, ὡς χρήσιμοι πρὸς δημοσίον ἢ δημοτικόν σκοπόν, αἱ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαι ἔθνικαί γαῖαι κατὰ τὴν περιγραφομένην ἐν τῷ διαγράμματι ἕκτασιν καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν.

Ε. Διάταγμα 11 Δεκεμβρίου 1879.

Ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς πρὸς σχηματισμὸν στρατοπέδου αἱ ἐξῆς γαῖαι αἱ κείμεναι ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου Λεπενούσας τῆς Ἐπαρχίας Βάλτου καὶ συνορεύουσαι πρὸς ἀνατολὰς μετὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀγούσαν ἀπὸ Βαρείας καὶ Ὀχθίας εἰς Λεπενούσας, μέχρι τοῦ σημείου, καθ' ὃ διασταυροῦνται μετὰ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Ἀγρινίου εἰς Καρθασσαρᾶν ὁδοῦ, πρὸς δυσμὰς μετὰ γαίας καλλιεργουμένης ὑπὸ Μίχα Πάγκιου καὶ Νικολάου Ἀβδῆ καὶ συνορευούσας δυτικῶς μετὰ τῆς Μονῆς Κωστοῦ ἀπὸ ἐνός καὶ ἐτέρωθεν μετὰ τοῦ φρέατος τοῦ ὑφισταμένου ἐπὶ τῆς ἀπὸ Καρθασσαρᾶ εἰς Ἀγρίνιον ἀγούσης ὁδοῦ, πρὸς ἄρκτον μετὰ δημοσίαν ὁδὸν ἀπὸ Ἀγρινίου εἰς Καρθασσαρᾶν καὶ πρὸς μεσημέριον μετὰ Ὀχθίας.

Β. Διάταγμα 26 Μαρτίου 1880. Ἄρθρον μόνον.

Ἐξαιρεῖται ἀπὸ τῆς διανομῆς τῆς ἔθνικῆς γῆς ἡ ἐν τῷ συνημμένῳ καὶ τὴν ἡμετέραν ὑπογραφὴν περιβεβλημένῳ τοπογραφικῷ διαγράμματι ἐμφαινόμενη ἕκτασις γῆς ἐκ στρεμμάτων Βασιλικῶν τριάκοντα καὶ μέτρων τετραγωνικῶν ἑπτακοσίων πενήτηκοντα ὀκτώ (30. 758) καὶ συνορευομένη ἀνατολικῶς, μετὰ ἀγρόν Ἡλία Γιαννοπούλου καὶ Κυριάκου Σκουρλᾶ,

δυτικῶς, με ἀγρὸν Ἡλιοῦς Μποβέραινας καὶ Ι. Σταθοπούλου, ἀρκτικῶς, με μυλαύλακα Σ. Εὐταξιοπούλου καὶ μεσημβρινῶς, με ἀγρὸν Ἰωάννου Κοκκινάκη καὶ Παναγιώτου Βλαχιά, περιέχουσα τὸ ἀρχαῖον θέατρον Μεγαλοπόλεως.

Β. Διάταγμα 3 Δεκ. 1881.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ συμφώνως τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τροποποιούμεν τὸ Ἡμέτερον ἀπὸ 4 Ὀκτωβρίου 1871 Διάταγμα, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐξαιρηθείσας τῆς διανομῆς ἐθνικᾶς καὶ ἐκκλησιαστικᾶς γαίας, τὰς κειμένας ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δήμου Ὀλυμπίων τῆς Ἐπαρχίας Ἡλείας, καὶ περιοριζόμεν τὴν ἐξαιρητέαν τῆς διανομῆς ἔκτασιν ὡς ἐφεξῆς.

Ἀνατολικῶς, ὁ ποταμὸς Μοίρακας, ἀπὸ τῆς εἰς τὸν Ἀλφειὸν ἐκβολῆς μέχρι τῶν ὑπωρειῶν τῆς σειρᾶς τοῦ Κρανίου ὄρους.

Δυτικῶς, ἡ παράλληλος γραμμὴ τοῦ ποταμοῦ Κλαδαίου, ἀπὸ τῶν ὄχθων τοῦ Ἀλφειοῦ ἀγομένη εἰς τὰς ὑπωρείας τῶν κάτωθεν τῆς Δρούβας ὄρεων πρὸς τὴν Δρούβαν αὐτὴν.

Ἀρκτικῶς, ἐξ ἀνατολῶν μὲν αἱ ὑπώρειαι τοῦ Κρανίου ἐκ θυσμῶν αἱ ὑπώρειαι τῶν κάτωθι τῆς Δρούβας ὄρεων ἐν δὲ τῇ κοιλάδι τοῦ Κλαδαίου γραμμῇ, διερχομένη διὰ τοῦ ὕδρομύλου τῶν κληρονόμων Μιχαλακοπούλου καὶ καταλήγουσα εἰς τὰς ὑπωρείας τῶν παρακειμένων ὄρεων καὶ μεσημβρινῶς, ὁ ποταμὸς Ἀλφειός.

Β. Διάταγμα 23 Μαΐου 1883.

Αἱ ζῶναι τῶν πόλεων, κωμῶν καὶ χωρίων τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς προσδιορίζονται εἰς χίλια πεντακόσια μέτρα πέραν μὲν τῶν τελευταίων οἰκοδομικῶν γραμμῶν, τῶν ἔχουσῶν ἐγκεκριμένα σχέδια, πέραν δ' ὡσαύτως τῶν τελευταίων οἰκοδομῶν τῶν μὴ ἔχουσῶν ἐγκεκριμένα τοιαῦτα σχέδια (ὄρα Β. Διάταγμα τῆς 8 Ἰουνίου 1871 ἀνωτέρω).

Β. Διάταγμα 26 Δεβρίου 1896.

Ἡ ζώνη τῆς μὲν παραλίας Καλαμῶν ἐπεκτείνεται εἰς χί-

λια πεντακόσια μ. μ. ἀπὸ τῆς τελευταίας οἰκοδομικῆς γραμμῆς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου αὐτῆς, τῆς δὲ πόλεως Καλομῶν εἰς χίλια πεντακόσια μὲν μ. μ. πρὸς Δυσμὰς καὶ Ἀνατολὰς, εἰς ὀκτακόσια δὲ τοιαῦτα πρὸς Ἄρκτον, ἀπὸ τῶν τελευταίων οἰκοδομικῶν γραμμῶν τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου αὐτῆς.

Β. Διάταγμα 15 Ἰουλ. 1897.

Ἡ ζώνη τῆς πόλεως Πατρῶν προσδιορίζεται εἰς (800) ὀκτακόσια μέτρα πέραν τῶν τελευταίων οἰκοδομικῶν γραμμῶν τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου.

Β. Διάταγμα 2 Αὐγούστου 1897.

Ἡ ζώνη τῆς πόλεως Πύργου προσδιορίζεται εἰς ὀκτακόσια (800) μέτρα πέραν τῶν τελευταίων οἰκοδομικῶν γραμμῶν τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου.

Νόμος ΥΠΑ' 30 Ἰουλ. 1873. Συμπληρωτικὸς νόμος περὶ παραχωρήσεως τῶν ἐθνικοἰδιοκτῆτων φυτειῶν. *

1. Ἀπολαύουσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ ΤΠΣ' νόμου καὶ οἱ ἐμφυτεύσαντες μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1872 ἐπὶ ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν, καὶ εἰς διαλελυμένας μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν. [Ν. ΤΠΣ', ἄρθρ. 1. ΦΕΖ', ἄρθρ. 2. Ψ4Η', ἄρθρ. 5].

2. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ ΤΠΣ' νόμου ὀριζομένη τρίμηνος προθεσμία περὶ δηλώσεως τῶν φυτειῶν παρατείνεται μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ε. ε., αἱ δὲ δοθεῖσαι δηλώσεις μετὰ τὴν ἐκπνευσιν τῆς τριμήνου προθεσμίας εἰσὶν ἔγκυροι.

Ἡ δίμηνος προθεσμία πρὸς δήλωσιν τῶν ἐνυποθηκῶν δανειστῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀνωτέρω νόμου λογίζεται μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1874 ἔτους [Ν. ΦΕΖ', ἄρθρ. 2].

3. Τὰ μέχρι τοῦδε χρησιμεύοντα διὰ τὰς σταφι-

(*) ΕρΚ. 35 τῆς 4 Αὐγ. 1873.

δαμπέλους ἀλώνια, δηλοῦνται καὶ παραχωροῦνται ὡς σταφιδάμπελοι μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς οἰκοδομῶν.

4. Εἰς τοὺς δηλώσαντας ἔθνικὰς, ἢ ἐκκλησιαστικὰς, ἢ ἐπισκοπικὰς φυτείας, διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχουσιν ἐκκρεμεῖς δίκαι ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, εἰάν τὸ δημόσιον ἡττηθῆ, καὶ αἱ γαῖαι περιέλθωσιν ὀριστικῶς εἰς τρίτους, ἐπιστρέφεται ἀτόκως ἢ προκαταβολῇ καὶ αἱ ἐτήσια δόσεις, ὅσας ἐπλήρωσαν εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἀκυροῦνται αἱ χρεωστικαὶ ὁμολογίαι τῶν ὑπολειπομένων δόσεων.

5. Τὰ ἀνακαλυφθησόμενα ἀρχαῖα ἐντὸς τῶν παραχωρουμένων φυτειῶν ἀνήκουσιν εἰς τὸ δημόσιον, ἀνευ ἀποζημιώσεως τοῦ ἰδιοκτῆτου τῆς φυτείας. Ἐάν δὲ πρόκειται περὶ ἀρχαιοτήτων μὴ μετακινουμένων, ἢ ὧν ἡ μετακίνησις ἤθελεν ἀποβῆ ἐπιβλαβῆς ἢ πολυδάπανος, διαλύεται τὸ τῆς παραχωρήσεως συνάλλαγμα καὶ ἐπιστρέφεται τῷ δηλώσαντι ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθροῦ 3 τὸ καταβληθὲν τίμημα.

6. Οἱ δηλώσαντες φυτείας, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐπληρῶντο μέχρι τοῦδε φόρος ἐπικαρπίας, ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς τοῦ δικαιώματος τούτου διὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, χωρὶς οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ ἔχωσι δικαίωμα ἀναγωγῆς ἢ ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ δημοσίου.

7. Ἐάν κατὰ τὸ ἀρθρον 14 τοῦ ΤΠΓ νόμου, ἢ ἐκτίμησις δὲν κατασταθῆ ὀριστικῇ διὰ τοὺς δηλώσαντας πρὸ διετίας, δύνανται οἱ μὴ προτιμῶντες νὰ πληρῶνωσιν ἐπικαρπίαν, νὰ καταβάλωσι τὴν ἐτησίαν δόσιν ἐπὶ τῇ βάσει δραχμῶν πενήτηκοντα δι' ἕκαστον στρέμμα. [Ν. ΦΖ', ἀρθρ. 3].

Αἱ ἀνωτέρω δόσεις θέλουσι συμψηφισθῆ πρὸς τὰς ἐτησίας δόσεις τοῦ τιμήματος, ὅταν ἡ ἐκτίμησις κατασταθῆ ὀριστικῇ, καὶ συνταχθῶσι τὰ ὀριστικὰ ὁμολογία.

Πᾶσα προλαβοῦσα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργεῖται.

νόμος ΥΠΓ' 30 Ἰουλ. 1873. Συμπληρωτικὸς νόμος περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς.*

1. Ἡ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ ΥΛΑ' νόμου περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν, τῶν ἐπισκοπικῶν καὶ τῶν εἰς τὰς διαλελυμένας μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν προθεσμία παρατείνεται μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ἑ. ἑ., ἀπὸ δὲ τῆς ἐκθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 12 καὶ 24 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ἄρχονται αἱ ἄλλαι προθεσμίαι, περὶ ὧν διαλαμβάνουσι τὰ ἀρθρα 20 καὶ 26 τοῦ νόμου τούτου.

Αἱ δοθεῖσαι δηλώσεις τῶν κατόχων μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς ἐξαμήνου προθεσμίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ μνησθέντος νόμου εἰσὶν ἔγκυροι [Ν. ΦΕΖ', ἀρθρ. 1 καὶ 2].

2. [Ἡ παραχώρησις τῶν μὴ κατεχομένων ἐν Πελοποννήσῳ ἐθνικῶν καὶ τῶν εἰς τὰς διαλελυμένας μονὰς καὶ ἐπισκοπικὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν, ὡς καὶ τῶν κατεχομένων, αἰτίαι δὲν ἦθελον δηλωθῆναι μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ε.ε. ἀπαβάλλεται μέχρις οὗ λάβῃ ἡ ἐταιρία τῶν σιδηροδρόμων τῆς Πελοποννήσου τὰς γαίας, ὅσας ἢ εἰσαχθεῖσα εἰς τὴν Βουλὴν σύμβασις παραχωρεῖ εἰς αὐτὴν, ἐὰν ἢ σύμβασις κατασταθῇ νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ προθεσμία πρὸς ἔναρξιν τῆς δηλώσεως τῶν γαιῶν, ὅσαι ἦθελον γείνει μετὰ τὴν παραχώρησιν πρὸς τὴν ἐταιρίαν τοῦ σιδηροδρόμου κατὰ τὸ ἀρθρον 20 τοῦ νόμου περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, θέλει προσδιορισθῆναι διὰ Β. Διατάγματος.]**

3. Εἰς τοὺς δηλώσαντας ἐθνικὰς, ἐκκλησιαστικὰς, ἢ ἐπισκοπικὰς γαίας διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχουσιν ἔκκρε-

(*) ΕφΚ. 35 τῆς 4 Αὐγ. 1873.

(**) Τὸ ἀρθρον 2 κατήργησεν ὁ Νόμος ΦΕΖ' ἀρθρ. 13.

μεις ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων δίκαι, ἐὰν τὸ δημόσιον ἠττηθῆ καὶ αἱ γαῖαι περιέλθωσιν ὀριστικῶς εἰς τρίτους, ἐπιστρέφεται ἀτόκως ἢ προκαταβολὴ καὶ αἱ ἐτήσιαι δόσεις, ὅσας ἐπλήρωσαν εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἀκυροῦνται αἱ χρεωστικαὶ ὁμολογίαι τῶν ὑπολειπομένων δόσεων.

4. Ἐάν, κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ἸΛΑ' νόμου περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἡ ἐκτίμησις δὲν κατασταθῆ ὀριστικῆ διὰ τοὺς δηλώσαντας πρὸ διετίας, δύνανται οἱ μὴ προτιμῶντες νὰ πληρώσωσιν ἐπικαρπίαν, νὰ καταβάλωσι τὴν ἐτήσιαν δόσιν ἐπὶ τῇ βάσει δραχμῶν τριάκοντα δι' ἕκαστον στρέμμα.

Αἱ ὡς ἀνωτέρω δόσεις θέλουσι συμψηφισθῆ πρὸς τὰς ἐτήσιας δόσεις τοῦ τιμήματος, ὅταν ἡ ἐκτίμησις κατασταθῆ ὀριστικῆ καὶ συνταχθῶσι τὰ ὀριστικά ὁμολογια. [Ν. ΦΜΘ', ἄρθρ. 3].

5. Τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 14, 21 καὶ 24 τοῦ νόμου περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀνατεθειμένα εἰς τὸν ἑπαρχον καθήκοντα, ὅπου τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει, ἢ ὅταν κωλύηται αὐτός τε καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ, ἐκπληροῖ ὁ Εἰρηνοδίκης τοῦ τόπου, ἐνθα ἐδρεύει ἢ Ἐφορία, ὁ δὲ δήμαρχος τοῦ αὐτοῦ δήμου ἀναπληροῖ τὸν Εἰρηνοδικὴν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 22, ὅταν ὁ Εἰρηνοδίκης ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπάρχου.

6. Τὰ ἀνακαλυφθησόμενα ἀρχαῖα ἐντὸς τῶν παραχωρουμένων ἐθνικῶν γαιῶν ἀνήκουσιν εἰς τὸ δημόσιον ἀνευ ἀποζημιώσεως τοῦ ἰδιοκτῆτου τῆς γῆς.

Ἐάν δὲ πρόκειται περὶ ἀρχαιοτήτων μὴ μετακινουμένων ἢ ὧν ἡ μετακίνησις ἤθελεν ἀποβῆ ἐπιβλαβῆς καὶ πολυδάπανος, διαλύεται τὸ τῆς παραχωρήσεως συνάλλαγμα καὶ ἐπιστρέφεται τῷ δηλώσαντι ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 3 τὸ καταβληθὲν τίμημα.

7. Αἱ ἐντὸς τῶν ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν λειβαδίων, ὡς καὶ πέριξ αὐτῶν γαῖαι, ὅσαι ἀνεκαθὲν χρῆσι-

μεύουσι διὰ ποιμνιοστάσια καὶ διὰ καλύβας τῶν ποιμένων, δὲν παραχωροῦνται.

8. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἐλληνικῶν οικογενειῶν καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1869 ΓΠΓ' νόμου περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν οικοπέδων καὶ γηπέδων εἰς τοὺς δήμους ἰσχύουσιν.

9. Χορηγεῖται ἑκτακτος πίστωσης δραχμῶν τεσσαράκοντα χιλιάδων καταλογισθησομένη εἰς ἴδιον κεφάλαιον τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ μισθῶν καὶ λοιπὰ ἔξοδα τῶν ἀναγκαζομένων ὑπαλλήλων καὶ γεωμετρῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ ἐθνικοῦδιοκτητῶν φυτειῶν.

Πᾶσα προλαβοῦσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

νόμος ΦΕΖ' 24 Δεκεμβρ. 1875. Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς ὑπὸ τῶν νόμων περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ τῶν φυτειῶν ταχθείσης.

1. Αἱ μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΥΠΓ' συμπληρωτικοῦ νόμου περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς ὀριζομένης προθεσμίας γενόμεναι δηλώσεις ἐπὶ ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, παρὰ τῶν κατόχων μὲν ἐν Πελοποννήσῳ, παρὰ τῶν κατοίκων δὲ τοῦ, ἔνθα κεῖνται αἱ γαῖαι, χωρίου ἐν τοῖς λοιποῖς τμήμασι τοῦ Κράτους, ἐξομοιοῦνται μὲ τὰς ἐμπροθέσμους, καθ' ὅσον δὲν παραβλάπτονται τὰ τυχὸν ἀποκτηθέντα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 § γ' τοῦ ΥΛΑ' νόμου ὑπὸ τρίτων δικαιώματα· ὡταύτως καὶ αἱ μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ΥΠΑ' συμπληρωτικοῦ νόμου ταχθείσης προθεσμίας δοθεῖσαι καθ' ὅλον τὸ Κρά-

(*) ΕφΚ. 68 τῆς 30 Δεκ. 1875.

τος δηλώσεις ὑπὸ τῶν κατόχων φυτειῶν ἐπὶ ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, θεωροῦνται ὡς ἐμπροθεσμιοὶ, καθ' ὅσον δὲν ἐδηλώθησαν αἱ αὐταὶ φυτεῖαι παρὰ δανειστῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ 19 τοῦ ΤΠΓ' νόμου.

2. Εἰς τοὺς κατόχους ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν ὡς καὶ φυτειῶν, ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τῶν νόμων ΤΠΓ' καὶ ΥΛΑ', ὅπως ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν συμπληρωτικῶν νόμων ΥΠΑ' καὶ ΥΠΓ' χρηλεῖται τελευταία προθεσμία μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1876, ὅπως δηλώσωσι τὰς κατεχομένας καὶ μὴ δηλωθείσας παρ' αὐτῶν γαίας ἢ φυτείας, καθὼς καὶ νὰ δώσωσιν ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας συμπληρωτικὰς δηλώσεις διὰ τὴν πλεονάζουσαν ἑκτασιν ἐκάστου δηλωθέντος τεμαχίου, καθ' ὅσον δὲν προσβάλλονται δικαιώματα τρίτων κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

3. Τὸ δικαίωμα δηλώσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ΥΛΑ' νόμου κατοικῶν ἀρχεταὶ τὴν 1 Ἰουλίου καὶ λήγει τὴν 31 Αὐγούστου 1876, τὸ δὲ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ αὐτοῦ νόμου πολιτῶν ἀρχεταὶ τὴν 1 Ὀκτωβρίου καὶ λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

4. Οἱ δηλώσαντες ἐθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς γαίας, τῶν ὁποίων δὲν ἦσαν κάτοχοι, δύνανται καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου νὰ λάβωσιν αὐτὰς εἰς τὴν κατοχὴν τῶν, ἐγείροντες κατὰ τρίτων πᾶσαν πρὸς τοῦτο ἀρμόζουσαν ἀγωγὴν, μηδὲν ὀρῶντος τὸ δημόσιον τοῦ ἐκ τῶν δικῶν τούτων δεδικασμένου.

Ἐὰν αἱ γαῖαι τύχωσιν ἐσπαρμέναι, λαμβάνουσι τὴν κατοχὴν μετὰ τὴν συλλογὴν τῶν καρπῶν.

5. Ἐκ παντὸς τεμαχίου γαιῶν ἢ φυτειῶν, ἐλλίπῳς δηλωθέντος, δικαιοῦται τὸ δημόσιον ν' ἀποκόψῃ τὸ πλεόνασμα ἐξ οἰασθῆποτε πλευρᾶς τοῦ τεμαχίου ἐγκρίνει τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ πᾶς ὅστις ἠθέλει παρῶν-

σιάσει ἐμπροθέσμως δήλωσιν ἐπὶ πλεονάσματος γῆς ἐλλιπῶς δηλωθείσης ὡς καὶ οἱ φέροντες γραμμᾶτια κατὰ τὴν § γ' τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὙΛΑ' νόμου [Ν. ΨΜΔ', ἄρθρον 3].

6. Οἱ δηλώσαντες γαίας ἢ φυτείας δύνανται νὰ καταθέσωσι τὴν ἐτησίαν δόσιν καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 17 τοῦ ὙΛΑ' τοῦ 14 τοῦ ΤΠΣ' νόμων διετούς προθεσμίας καὶ ν' ἀπαλλαγθῶσι τῆς ἐπικαρπίας. [Ἐγκ. 14809 τοῦ 1874].

7. Αἱ γαῖαι διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατεβλήθη ἡ ἐτησία δόσις πρὸ τῆς α' Ἀπριλίου, καὶ αἱ φυτεῖαι διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐγένετο τοῦτο πρὸ τῆς 15 Ἰουνίου ἐκάστου ἔτους, ὑποβάλλονται εἰς δικαίωμα ἐπικαρπίας διὰ τὸ ἔτος-ἐκεῖνο.

Ἐὰν τεμάχιόν τι, διὰ τὸ ὁποῖον κατεβλήθη ἡ ἐτησία δόσις, ἦναι ἐλλιπῶς δηλωμένον, τὸ ἀημόσιον ἢ αἱ ἐνοικιασταὶ δικαιούνται ν' ἀπαιτήσωσι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας διὰ τὸ πλεονάσμα.

8. Φυτεῖαι γενόμεναι ἐντὸς περιοχῶν ἐξαιρουμένων τῆς διανομῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ὙΛΑ' νόμου, δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῶν νόμων ΤΠΣ' καὶ ὙΠΑ' περὶ φυτειῶν.

9. Οὔτε ἡ δήλωσις, οὔτε ἡ πληρωμὴ τῶν ἐτησίων δόσεων ἔχουσι νόμιμόν τινα συνέπειαν ὑπὲρ τοῦ δηλώσαντος, ἐὰν αἱ γαῖαι ἢ αἱ φυτεῖαι κείνται εἰς περιοχὴν, ἣτις ἤθελεν ἐξαιρεθῆ τῆς διανομῆς. Ἐὰν ἡ ἐξαιρέσις ἐγένετο μετὰ τὴν δήλωσιν, ἐπιστρέφεται ἡ προκαταβολή.

10. Αἱ προκαταβολαὶ καὶ ἐτήσιαι δόσεις δὲν ἐπιστρέφονται εἰμὴ μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ρητῶς διατάσσεται τοῦτο ὑπὸ τοῦ παρόντος καὶ τῶν προηγουμένων νόμων περὶ γαιῶν καὶ φυτειῶν.

11. Ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τοῦ δικαίουματος τῆς ἐπι-

καρπίας συνεπιφέρει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς νομῆς τοῦ χόρτου ἐπὶ τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν.

12. Οἱ πρὸς πραγματοποιήσιν πιστωτικῶν γραμματίων πλειοδοτοῦντες ἐν δημοπρασίαις ἀφορώσαις εἰς ἐκποίησιν ἐθνικῶν γαιῶν, ὡς καὶ οἱ ἐπὶ τούτων ἀναδεικνυόμενοι ἀγορασταὶ δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν διὰ χρημάτων καταβολὴν τοῦ δεκατημορίου ἢ τοῦ πεμπτημορίου τοῦ τιμήματος, ὅπερ ὀλοσχερῶς ἐξοφλεῖται διὰ τῶν πιστωτικῶν γραμματίων.

13. Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ΥΠΓ' νόμου καὶ πᾶσα διάταξις τῶν προηγουμένων νόμων περὶ διανομῆς τῆς γῆς καὶ τῶν φυτειῶν, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, ἀκυροῦται.

Ἐγκύκλιος 11396) 11 τῆς 26 Φεβρ. 1876. Περὶ τῆς ἐτησίαις δόσεως γαιῶν καὶ φυτειῶν. — Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ ἀπὸ 24 Δεκ. 1875 ΦΕΖ' Ν., οἱ δηλώσαντες γαίας ἢ φυτείας δύνανται νὰ πληρώσωσι τὴν ἐτησίαν δόσιν καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς διέτας ἀπὸ τῆς δηλώσεως, διὰ ν' ἀπαλλαγῶσιν ὁμως ἐπικαρπίας ὀφείλουσι νὰ καταβάλωσι τὴν δόσιν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Ν. ΦΕΖ' προθεσμίας, ἥτοι διὰ μὲν τὰς γαίας πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου, διὰ δὲ τὰς φυτείας ἐν γένει πρὸ τῆς 15 Ἰουνίου, διότι ἄλλως καὶ ἂν πληρώσωσι μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην ὑπόκεινται οὐχ ἥττον καὶ εἰς ἀπόδοσιν δικαίωματος ἐπικαρπίας· αἱ εἰσπράξεις ἐπομένως πρέπει νὰ παύσωσιν ἀμέσως ὡς λήξη ἡ προθεσμία, αἱ δὲ πληρωμαὶ ὅσαι γίνονται ἐκπροθέσμως δὲν πρέπει νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ βιβλίον τῶν πληρωμῶν, οὔτε νὰ βεβαιωθῶσι διὰ τοῦ αὐτοῦ τριπλοτύπου εἰσπρακτέων.

Γνωμοδοτικῆς Δικ. Συμβούλου 42660 τῆς 9 Ἰουλ. 1897. — Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ ΦΕΖ' Ν. τοῦ 1875 προϋποθέτει τὴν μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ δηλώσαντος περὶ παραχωρήσεως τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν σύμβασιν συντελεσθεῖσαν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 10—12 τοῦ ΥΛΑ' Ν., ἥτοι τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως μετὰ τοῦ διπλοτύπου πληρωμῆς καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἐφόρου θεώρησιν τῆς μιᾶς τούτων καὶ ἐπιστροφὴν αὐτῆς τῷ δηλώσαντι καὶ τὴν καταχώρησιν τῆς ἐτέρας εἰς τὸ ἐπίτῃδες κρατούμενον βιβλίον, ὅπερ ὁ νόμος ἐθεώρησεν ὡς προαπαιτούμενον διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς, ὅπως γεννηθῆ τὸ δικαίωμα τοῦ δηλώσαντος νὰ λάβῃ τὰς δηλωθείσας γαίας, ἂν ᾖναι παραχωρητέαι. Ὅθεν μὴ παραδοθείσας τῆς δηλώσεως μετὰ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῷ Ἐφόρῳ, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διά-

ταῖς τοῦ δικαίου ἐπὶ καταβολῆς δι' αἰτίαν μὴ παρακολουθήσαν (causa data causa non secuta), ὅτε ἐπιστρέφονται τὰ καταβληθέντα, δὲν εἶναι δὲ κώλυμα ἢ ἐκδόσις τοῦ γραμματίου παραλαβῆς, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν τρόπον τῆς νομίμου καταβολῆς εἰς τὸ ταμίον χρήματος κατὰ τὰ ἄρθρ. 6 καὶ 144 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ Ν., χρησιμεύοντος ὡς τὸ μόνον ἀποδεικτικὸν ταύτης μέτρον.

Νόμος ΧΖ' 15 Μαρτίου 1877. Περί χορηγήσεως προθεσμίας πρὸς δῆλωσιν μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1877 εἰς τοὺς κατόχους ἐθνικοῦ δικαιοῦ φυτειῶν.*

1. Εἰς τοὺς κατόχους παντὸς εἴδους ἐθνικοῦ δικαιοῦ φυτειῶν τοὺς μὴ δηλώσαντας ταύτας ἐντὸς τῶν διὰ τῶν σχετικῶν νόμων ὀρισθεισῶν προθεσμιῶν, χορηγεῖται νέα καὶ τελευταία προθεσμία ὅπως δηλώσωσι τὰς φυτείας ταύτας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΤΠς' ἀπὸ 24 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1871 νόμου, καθόσον δὲν ἐδηλώθησαν αἱ αὐταὶ φυτεῖαι παρὰ δανειστῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ 19 τοῦ ἰδίου νόμου.

Ἡ προθεσμία αὕτη τῆς δηλώσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου καὶ λήγει τὴν 31 Αὐγούστου 1877.

2. Ἡ πραγματοποιήσις τῶν παρὰ μὴ κατόχων πολιτῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ νόμου ΥΛΑ' ἀπὸ 25 Μαρτίου 1871 γενομένων δηλώσεων ἐπὶ γαιῶν κατεχομένων παρ' ἄλλων ἀναβάλλεται μέχρι τέλους Αὐγούστου 1877. Διαρκούσης τῆς ἀναβολῆς ταύτης, δύναται οἱ κάτοχοι τῶν γαιῶν, ὅσοι δὲν ἐξήντησαν τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου χορηγούμενον αὐτοῖς δικαίωμα, νὰ δηλώσωσιν, ἢ ἐὰν τὰς ἐδήλωσαν ἑλλειπῶς νὰ συμπληρώσωσι τὰς δηλώσεις των, συμμορφούμενοι μὲ τὰς διατάξεις τῶν ΥΛΑ' ἀπὸ 25 Μαρτίου 1871, ΥΠΓ' ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1873 καὶ ΦΕΖ' ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου 1875 σχετικῶν νόμων.

(*) ΕφΚ. 20 τῆς 18 Μαρτίου 1877.

Παρελθούσης τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ἔχουσι πλήρη τὴν ἰσχύν καὶ τὸ κῦρος αἱ δηλώσεις τῶν μὴ κατόχων, ἐὰν αἱ γαῖαι δὲν ἐδηλώθησαν παρὰ τῶν κατόχων τοῦναντίον αἱ δηλώσεις τῶν μὴ κατόχων θεωροῦνται ὡς μὴ γενόμεναι ἐπιστρέφονται δ' αὐτοῖς αἱ προκαταβολαί. [N. ΑΣΜΗ', ἀρθρ. 9].

3. Ἡ κατὰ τὸ ἀρθρον 14 τοῦ ΥΛΑ' νόμου συγκροτουμένη ἐπιτροπὴ τῇ προσλήψει τοῦ τε δημάρχου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ αἰκείου δήμου, ἀποφαίνονται ὀριστικῶς ἐπὶ πάσης διενέξεως περὶ τοῦ ἀν αἱ γαῖαι ἦναι ποτιστικαὶ ἢ ξηρικαὶ.

Ἐὰν αἱ γαῖαι δηλωθεῖσαι ὡς ξηρικαὶ ἐχαρακτηρίσθησαν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ὡς ποτιστικαί, αἱ δηλώσεις ἔχουσι νόμιμον κῦρος ἐφ' ὅσον ἡ δηλωθεῖσα ἔκτασις δὲν ὑπερβαίνει τὸν ἐν τῷ ἀρθρῷ 6 τοῦ ΥΛΑ' νόμου διαλαμβανόμενον ἀνώτατον ὅρον ποτιστικῶν γαιῶν.

4. Αἱ ἐντὸς τῶν ἐνοικιαζομένων ἐκκλησιαστικῶν λιθαδίων γαῖαι ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς· εἰς τὴν ἐξαιρέσειν ταύτην δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ γαῖαι ὅσαι ἐκαλλιεργοῦντο καὶ ἐτπείροντο, ἐδηλώθησαν δὲ παρὰ τῶν κατόχων μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1876, ἐξαιροῦνται ὡσαύτως τῆς διανομῆς 1) αἱ ἐντὸς ἀρχαίων ἑλληνικῶν ἀκροπόλεων καὶ ἐντὸς περιτοιχισμένων περιοχῶν τῶν διαλελυμένων ἢ διατηρουμένων Μονῶν κείμεναι ἔθνικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι καὶ 2) αἱ ἐπιτήδεια πρὸς κατασκευὴν ὑδρομύλων θέσεις. Αἱ θέσεις αὗται μετὰ τῆς ἀναγκαίας περιοχῆς καὶ τῆς δουλείας τοῦ ὕδατος ἐκποιῶνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκποιήσεως φθορῶν κτημάτων νόμου.

5. Ἐὰν ἐπέλθῃ δικαστικὴ ἀμφισβήτησις ἐνεκα τυχόν προκεκτημένων δικαιωμάτων, πᾶσα συνέπεια βαρύνει τοὺς δηλώσαντας κατόχους καὶ οὐχὶ τὸ δημόσιον. [N. ΨΜΔ', ἀρθρ. 10 καὶ ΑΣΜΗ', ἀρθρ. 6].

Νόμος ΧΛΕ' 29 Ἰουνίου 1877. Περὶ χορηγήσεως νέας προθεσμίας πρὸς δῆλωσιν γαιῶν.

Ἄρθρον μόνον.

Εἰς τοὺς μὴ κατόχους γαιῶν πολίτας, περὶ ὧν προβλέπει τὸ ἄρθρον 26 τοῦ ἀπὸ 25 Μαρτίου 1871 ΥἸΑΑ' νόμου, τοὺς δὴλώσαντας γαίας κατεχομένας, αἵτινες ἠθέληον δηλωθῆ μέχρι τέλους Αὐγούστου ἐ. ἐ. ὑπὸ τῶν κατόχων, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 15 Μαρτίου ἐ. ἐ. ΧΖ' νόμου, καθὼς καὶ εἰς τοὺς δὴλώσαντας γαίας ἐξαιρεθείσας τῆς διανομῆς ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐ. ἐ., ἢ ἐξαιρεθησομένας αὐτῆς μέχρι τέλους Αὐγούστου ἐ. ἐ., χορηγεῖται νέα πρὸς δῆλωσιν προθεσμία τρίμηνος, ἀρχομένη ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου καὶ λήγουσα τὴν 31 Δεκεμβρίου ἐ. ἐ.

Τὸ αὐτὸ δικαίωμα χορηγεῖται καὶ εἰς πάντα πολίτην Ἑλληνα μὴ κάτοχον γαιῶν.

Νόμος ΨΜΓ' 13 Δεκ. 1878. Περὶ χορηγίας παρατάσεως πρὸς δῆλωσιν προθεσμίας εἰς τοὺς κατόχους ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν.

1. Εἰς τοὺς κατόχους ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, περὶ ὧν δὲν ἐδόθησαν δηλώσεις, θεωρούμεναι ἐγκυροὶ, χορηγεῖται νέα πρὸς δῆλωσιν προθεσμία μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1879, ἀπὸ δὲ τῆς δεκάτης Μαρτίου μέχρι τέλους Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς δεκάτῃ δὴλώσεις παρα τῶν μὴ κατόχων συγχωρίων, περὶ ὧν διέλαβε τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ΥἸΑΑ' νόμου περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ ἀπὸ τῆς 10 Μαΐου μέχρι τέλους Ἰουνίου ἰδίου ἔτους εἰς δεκάτῃ δὴλώσεις τῆς τρίτης κατηγορίας κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

(*) ΕφΚ. 49 τῆς 30 Ἰουν. 1877.

(**) ΕφΚ. 75 τῆς 19 Δεκ. 1878.

Δηλωτέαι γαῖαι λογίζονται αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ρηθέντος ΥἸΑ' νόμου, ὅπως ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν κατόπιν ἐκδοθέντων συμπληρωτικῶν νόμων.

2. Εἰς τοὺς κατόχους παντὸς εἶδους ἐθνικοῦδιοκτητῶν φυτειῶν, τοὺς μὴ δηλώσαντας ταύτας ἐντὸς τῶν διὰ τῶν σχετικῶν νόμων ὁρισθειῶν προθεσμιῶν, χορηγεῖται νέα προθεσμία πρὸς δήλωσιν αὐτῶν μέχρι τέλους Μαρτίου 1879 κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 24 Μαρτίου 1871 ΤΠΓ' νόμου, καθόσον δὲν ἐδηλώθησαν αἱ φυτεῖαι αὗται παρὰ τῶν ἐνυποθήκων δανειστῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ 19 τοῦ ἰδίου νόμου.

Ἐγκύκλιος 74038)174 τῆς 17 Δεκ. 1878. Διὰ ταύτης ἐκοινοποιήθη ὁ νόμος ΨΜΓ' καὶ ἐπεξηγήθησαν αἱ διατάξεις του, ἐδόθησαν δὲ ὁδηγεῖαι περὶ καταχωρίσεως κλπ. τῶν δηλώσεων.

* Νόμος ΨΜΔ' 13 Δεκ. 1878. Περὶ κανονισμοῦ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς τῶν ἐτησίων δόσεων ὑπὸ τῶν δηλωσάντων ἐθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς γαίας.*

1. Οἱ δηλώσαντες ἐθνικὰς, ἐκκλησιαστικὰς ἢ εἰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκούσας γαίας καὶ ἐθνικοῦδιοκτητῶν φυτείας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων ΥἸΑ' καὶ ΤΠΓ' καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῶν ἐκδοθέντων, ὀφείλουσι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῶν τακτικῶν παραχωρητηρίων νὰ πληρῶνωσι τὴν ἐτησίαν δόσιν πρὸς δραχμὴν μίαν καὶ λεπτὰ πεντήκοντα διὰ τὰς γαίας καὶ δραχμὰς τέσσαρας διὰ τὰς φυτείας κατὰ στρέμμα.

2. Οἱ δηλωταὶ ἢ ἐκδοχεῖς τῶν δικαιωμάτων τούτων, γαιῶν ἢ φυτειῶν, τῶν ὁποίων αἱ ἐκτιμήσεις ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταί, αἱ δὲ ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐδημοσιεύθησαν διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, μέχρις οὗ λάβωσι τὰ παραχωρητήρια, δύνανται νὰ πληρῶσωσι τὴν ἐτη-

(*) ΕφΚ. 15 τῆς 19 Δεκ. 1878.

σίαν δόσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ 1. Ἄν δὲ προτιμῶσι νὰ πληρώσωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀριστικῆς ἐκτιμήσεως, ὀφείλουσι νὰ δώσωσι δῆλωσιν ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου, διὰ τῆς ὁποίας νὰ βεβαιώσωσιν εἰς ποίαν τοποθεσίαν περιλαμβάνονται αἱ παρ' αὐτῶν δηλωθεῖσαι γαῖαι καὶ πόση εἶναι ἡ ὀρισθεῖσα κατὰ στρέμμα τιμῆ κατὰ τὴν δημοσιευθεῖσαν πράξιν τοῦ Ἰπουργικοῦ συμβουλίου, ἧς τὸ στοιχεῖον καὶ τὴν χρονολογίαν θέλουσι σημειώσῃ ἐν τῇ δηλώσει.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δηλώσεως ταύτης προσυπογραφομένης καὶ παρὰ τινος Δημάρχου, ὅστις βεβαιοῖ τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δηλωτοῦ, ἢ τοῦ ἐκδοχέως τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, ἢ τοῦ κατ' ἐντολήν αὐτοῦ, ἐάν ᾖ ἀγράμματος, ὑπογράψαντος τὴν δῆλωσιν, πληρώνει ὁ δηλωτὴς τὴν ἐτησίαν δόσιν εἰς τὸν ἀρμοδίον ταμίαν ἢ τὸν εἰσπράκτορα, ὅστις κρατεῖ τὴν δῆλωσιν, ἐφ' ἧς σημειοῖ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν χρονολογίαν τοῦ διπλοτύπου εἰσπράξεως καὶ καταχωρίζει αὐτὴν εἰς ἐπίτηδες βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἅμα τῇ λήξει τῆς προθεσμίας πρὸς πληρωμὴν τῆς ἐτησίας δόσεως ἀποστέλλεται μετὰ τῶν δηλώσεων παρὰ τοῦ ταμίου πρὸς τὸν ἔφορον, ὡς καὶ τὸ τριπλότυπον παραλαβῆς.

Ἄν ὁ δηλωτὴς ἢ ὁ ἐκδοχέως τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ἀποκρύψῃ τὴν ἀληθῆ τοποθεσίαν καὶ ἐκ τούτου πληρώσῃ ὀλιγώτερον ποσὸν τῆς πραγματικῆς ἐτησίας δόσεως, ὑπόκειται εἰς πρόστιμον ἴσον τῷ διπλασίῳ τῆς διαφορᾶς τῆς πληρωθείσης δόσεως ἀπὸ τῆς πραγματικῆς.

Ἐγκύκλιος 74039)175 τῆς 17 Δεκεμ. 1878 περὶ τῶν δηλωθεῖσων γαιῶν καὶ ἐθνικοῦδιοκτητῶν φυτειῶν.— Ἡ κατὰ τᾶρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ Ν. ΨΜΔ' προσωρινὴ δόσις, ἣτις εἶναι οὐχὶ προαιρετικὴ, ὡς πρότερον, ἀλλὰ ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς δηλωτάς γαιῶν καὶ φυτειῶν, διαιρεῖται εἰς δύο κατηγορίας.

Ἡ πρώτη οὖσα κατὰ τὸ ποσὸν ἢ αὐτῇ, ὅση εἶχε προσδιορισθῆ

καὶ διὰ τοῦ πραγμεινότερου νόμου, ἀφορᾷ τὰς γαίας καὶ τὰς φυτείας ἐκείνας διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐκηρύχθη ἔτι ἢ δὲν ἤθελε κηρυχθῆ δευ-
στικῆ ἢ ἐκτίμησις μέχρι τῆς 30 Μαρτίου 1879 συμπεριλαμβανομέ-
νης, ἣτις εἶναι ἡ τελευταία κατὰ τὸν ἐπέτειον φορολογικὸν νόμον,
ὡς καὶ διὰ τὰς φυτείας ἡ 14 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους συμπεριλαμ-
βανομένη, καθ' ἣν ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσιν.

Ἡ δευτέρα, ἣτις ἐπίσης θέλει πληρωθῆ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ση-
μειωθείσων ἐποχῶν, ἀφορᾷ τὰς γαίας καὶ φυτείας, διὰ τὰς ὁποίας ἡ
ἐκτίμησις ἐγένετο δευστικῆ.

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς γνωστόν, ἐκ τῆς παραβολῆς τῶν δηλώσεων μὲ
τὰ πρωτόκολλα τῆς διαιρέσεως τῆς περιφερείας τῶν χωρίων εἰς γενι-
κὰς τοποθεσίας δὲν προκύπτει ἡ τοποθεσία, εἰς ἣν καίται ἐκάστη
δηλωθεῖσα ἔκτασις, ὅπως πληρωθῆ ἡ ὀφειλομένη ἔτησις δόσις ἐπὶ
τῇ βάσει τῆς δευστικῆς ἐκτιμήσεως, ἐδόθη τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς δη-
λώσαντας ἢ νὰ πληρώσωσι κατὰ τὸν πρῶτον ὄρον τοῦ νόμου ἢ νὰ
δώσωσιν ἐγγραφοὺς ἀήλωσιν περὶ τῆς τοποθεσίας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν αἱ
παρ' αὐτῶν δηλωθεῖσαι καὶ καταληφθεῖσαι γαίαι, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς
ὁποίας θέλουσι πληρώσει· ὀφείνεται δὲ εἰς πρόστιμον ἂν ἤθελον
ἀποδειχθῆ, ὅτι διὰ τῆς δηλώσεως τῶν κατέταξαν τὰς αὐτῶν γαίας
εἰς τοποθεσίαν ἄλλην ἢ τὴν ἀληθῆ, καὶ ἔνεκα τούτου ἐπλήρωσαν ἔ-
λασσον ποσὸν τοῦ ὀφειλομένου.

Πρὸς πρόληψιν πάσης τοῦ Δημοσίου ζημίας, πράγματι δὲ τῶν
δηλωτῶν, διότι οὗτοι, ὡς ἐρέθη, ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον, ἂν
ἤθελον πληρώσει ὀλιγώτερον ποσὸν τῆς ὀφειλομένης ἔτησις δόσεως,
καὶ διότι, ἕπερ τὸ σπουδαιότερον, τὰ παραχωρητήρια θέλουσιν ἐκ-
δοθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων διὰ τὰς γαίας καὶ φυτείας, τῶν ὁ-
ποίων δὲν ἐγένετο καταμέτρησις, παραγγέλλω τοὺς Ἐφόρους. Ἰνα, εὐ-
θὺς ὡς λάθωσι τὴν παροῦσαν, καλέσωσι τοὺς δημάρχους ὅπως μετ'
αὐτῶν καὶ τοῦ Γεωμέτρου συντάξωσι τὰς ἀπαιτούμενας διὰ τὰς γαίας
καὶ φυτείας, αἵτινες δὲν καταμετρήθησαν, καὶ περὶ ὧν ἡ ἐκτίμησις
ἐκηρύχθη ἐκτελεσθῆ, πράξεις, ἰδίαν διὰ τὰς γαίας καὶ ἑτέραν διὰ τὰς
φυτείας ἐκάστου χωρίου, περὶ κατατάξεως εἰς τὰς οἰκείας τοποθεσίας,
μεθ' ὧν θέλουσι καταλογίσει τὴν πληρωτέαν ὄσιν δι' ἕκαστον τεμά-
χιον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δευστικῆς ἐκτιμήσεως, προσθέτουσι δὲ ἀπέ-
ναντι καὶ τὴν πληρωθεῖσαν χρηματικὴν προκατοβολὴν καὶ τὰς ἔτη-
σις δόσεις, ὅπως δευσθῆ τὸ ὑπόλοιπον πληρωτέον ποσὸν, τὸ ὁποῖον
ὀφείλουσιν οἱ δηλωταί.

Ἡ αὐτὴ ἐπιτροπὴ ἔχει κατὰ τὸν νόμον καὶ ἕτερον καθῆκον νὰ
ἐκτελέσῃ, ὅπερ ἐπίσης εἶναι σπουδαῖον, τὸ ὁποῖον ὅμως πρέπει νὰ
προηγηθῆ, ἣτοι νὰ ἐξεύρη ποῖαι καὶ πόσαι ἐκ τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν
καὶ φυτειῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραχωρηθῶσι κατὰ τὰς διατάξεις
τῶν σχετικῶν νόμων καὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου περὶ διανο-
μῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἐκδοθέντων Β. Δ.

Περὶ τούτων τῶν γαιῶν καὶ τῶν ἐθνικοῖδιοκτητῶν φυτειῶν, τῶν

ἐξαιρεθεισῶν τῆς διανομῆς, ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἰδίαν πράξιν περὶ τῶν γαιῶν ὄλων τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας, καὶ ἑτέραν ὁμοίαν περὶ τῶν φυτειῶν, καὶ νὰ σημειώσῃ ἀπέναντι ἐνὸς ἐκάστου τεμαχίου τὸν λόγον τῆς ἐξαιρέσεως, λαμβάνουσα πρὸς τοῦτοις ὑπ' ὄψιν τὰ ἐδ. 2 τοῦ ἀρθρ. 6 τοῦ νέου Ν., καθ' ὃ δὲν ἐξαιροῦνται αἱ ἐν τῶν κομποπόλεων καὶ τῶν χωρίων κείμεναι φυτεῖαι, αἱ γινόμεναι πρὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ σχεδιαγράμματος, καὶ τὰ ἐξαρτήματα αὐτῶν, καὶ τὸ ἀρθρ. 10 τοῦ αὐτοῦ Ν. κατὰ τὸ ὅποιον ἠκυρώθησαν καὶ αἱ δηλώσεις τῶν μὴ κατόχων συγχωρίων διὰ τὰς γαίας ἐκεῖνας, τὰς ὁποίας ἐδῆλωσαν οἱ κάτοχοι ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1877 ΧΖ' ὁρισθείσης προθεσμίας.

Ἄν μὲν δὲν ὑπάρτῃ διαφωνία μεταξὺ τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς, αἱ πράξεις αὐτῆς, οὔσαι ὀριστικαί, θέλουσιν ὑποβληθῆ ἄμέσως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ τῶν στελέχεων τῶν σχετικῶν δηλώσεων καὶ τῶν βιβλίων τῆς καταχωρίσεως αὐτῶν δι' ἐκθέσεως ἰδίας δι' ἕκαστον χωρίον καὶ δι' ἑτέρας δὲ ὁμοίας περὶ τῶν μὴ παραχωρητέων γαιῶν καὶ φυτειῶν, εἰς ἣν ὡσαύτως θέλουσιν ἐπισυναφθῆ αἱ σχετικαὶ δηλώσεις, συνεραμμέναι ἀσφαλῶς. Ἄν δὲ ἡ πρώτη ἐπιτροπὴ διαφωνήσῃ, θέλει κληθῆ ἄμέσως ἡ δευτέρα ὅπως ἀποφανθῆ ὀριστικῶς.

Ἐἶπον ἀνωτέρω ὅτι κατὰ τὸν νόμον ἡ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου ἐτησίαι δόσεις εἶναι ἐφεξῆς ὑποχρεωτικαί.

Ὅσοι λοιπὸν τῶν δηλωτῶν γαιῶν ἢ φυτειῶν δὲν ἤθελον ἀποτίσει ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω σημειωθεισῶν προθεσμῶν τὴν ἐτησίαν δόσιν, εἴτε κατὰ τὴν πρώτην εἴτε κατὰ τὴν δευτέραν βᾶσιν τοῦ νόμου, θέλουσιν ὑποχρεωθῆ δι' ὄλων τῶν νομίμων μέσων, τῶν ἐπιτρεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ εἰσπραξέως τῶν δημοσίων ἐσόδων, νὰ πληρώσωσιν ἐντόκως ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας. Ὅθεν, εὐθὺς ὡς λάβῃτε παρὰ τῶν ταμιῶν τὰ βιβλία τῆς πληρωθείσης δόσεως τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦνται νὰ κρατήσωσι κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ παρόντος νόμου, θέλετε παραβάλλει αὐτὰ πρὸς τὰ βιβλία τῆς μεταγραφῆς τῶν δηλώσεων, ὅπως γνωρίσητε τίνες δὲν ἐπλήρωσαν, περὶ αὐτῶν δὲ, τῶν μὴ πληρωσάντων, νὰ συντάξῃτε χρηματικὸν κατάλογον πρῶτον διὰ τὰς γαίας καὶ κατόπιν διὰ τὰς φυτείας, τὸν ὅποιον ν' ἀποστείλητε εἰς τὸν ταμίαν πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ποσοῦ τῆς δόσεως καὶ εἰσπραξίν αὐτοῦ.

Ἐυνοεῖται δὲ, ὅτι τὴν ἐτησίαν δόσιν τῶν μὲν γαιῶν καὶ φυτειῶν, δι' ἧς δὲν ἐγένετο ὀριστικὴ ἢ ἐκτίμησις, θέλετε ὑπολογίσει κατὰ τὸν ὅρον τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Ν., τῶν δὲ ὀριστικῶν ἐκτιμηθεισῶν, κατὰ τὰς ὑγετικὰς ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τὰς πράξεις τῶν ἐπιτροπῶν, περὶ ὧν ἐρρέθη ἀνωτέρω. Ὡς καθυστεροῦντες δὲν λογίζονται οἱ δηλωταὶ ἐκσίνων τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν τῶν ἐξαιρουμένων τῆς διανομῆς, περὶ ὧν θέλει συνταχθῆ κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ νόμου ἰδία πράξις ἐξαιρέσεως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς· οὗτοι δὲν δύνανται νὰ πληρώσωσι τὴν ἐτησίαν δόσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νό-

μου τούτου, ἀλλὰ ὀφείλουσιν ἐπικαρπίαν εἰς εἶδος, τοῦτο δὲ ἐπιεικῶς διὰ μόνον τὸ ἔτος 1879, διότι κατέβαλον ἔξοδα πρὸς βελτιώσεις καὶ καλλιέργειαν κατόπιν δὲ θέλουσι διατεθῆαι παρ' αὐτῶν δηλωθεῖσαι γαίαι καὶ φυτεῖαι εἴτε δι' ἐνοικιάσεως εἴτε δι' ἐκποιήσεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ὡς δημόσια κτῆματα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων προκύπτει, ὅτι ἡ μᾶλλον σπουδαία καὶ ἐπιεικτέρα ἐργασία εἶναι πρῶτον ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἐξαιρουμένων τῆς διανομῆς γαιῶν καὶ φυτειῶν, καὶ δευτέρον ἡ κατάταξις τῶν ὑπολειπομένων εἰς τὰς σχετικὰς τοποθεσίας πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἐτησίας δόσεως, διότι ἡ ἐργασία αὕτη οὐ μόνον θέλει διευκολύνει τὴν εἰσπραξίν, ἀλλὰ θέλει προλάβει τὰς συνέπειας κατὰ τῶν δηλωτῶν ἕνεκα ἑλλειποῦς πληρωμῆς τῆς δόσεως, τὸ δὲ Δημοσίον θέλει γνωρίσει ἔγκαιρος τὰς ἐξαιρηθείσας γαίας καὶ φυτείας, ἀπὸ τὰς ὁπλίας δικαιούται νὰ εἰσπράξῃ ἐπικαρπίαν εἰς εἶδος.

Ἀποστέλλων ἔντυπα κατάλληλα πρὸς ὑπόλοιαν σας ἀπαιτῶ ἐπιποινῆ αὐτηροτάτη, ὅπως αἱ πράξεις ἀμφοτέρων τῶν ἐπιτροπῶν, περὶ μὲν τῶν γαιῶν νὰ συνταχθῶσι καὶ ὑπογραφῶσι μέχρι τὸ πολὺ τῆς 15 Μαρτίου 1879, περὶ δὲ τῶν φυτειῶν μέχρι τέλους Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, νὰ κρατηθῶσιν ἐν τοῖς γραφείοις τῶν Ἐφοριῶν ἀντίγραφα αὐτῶν, ἐπικεχωρημένα παρὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὑποβληθῶσι τὰ πρωτότυπα τῶν πράξεων μετὰ τῶν δηλώσεων διὰ τοῦ πρώτου μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν ταχυδρομίου, παραδουθῶσι δὲ εἰς τὸν προϊστάμενον τοῦ ταχυδρομικοῦ γραφείου, ὅστις ὀφείλει νὰ ὑπογράψῃ ἀπόδειξιν, ἐν ἣ θέλουσιν ἐγγραφῆ ταῖ ἀποσταλόμενα ἀκριβῶς καὶ σαφῶς, καὶ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην θέλετε ὑποβάλαι δι' ἰδίαν ἀναφορᾶς καὶ συγχρόνως τηλεγραφῆσαι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἐπαναλαμβάνω τὴν παρατήρησιν, ὅτι πρὸς πλήρη δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου, οὐ μόνον πρέπει νὰ ἐνεργήσῃτε τὰ εἰκότα διὰ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ἀλλὰ δεῖον καὶ εἰς πάντας τοὺς πολίτας, ἂν ἡ δυνατόν, νὰ λαλήσῃτε διὰ ζώσης, ὅπως μηδεὶς τῶν δηλωτῶν ἀδικήσῃ ἐξ ἀγνοίας, διότι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφάπτονται σημαντικῶν συμφερόντων ἀπάντων σχεδὸν τῶν πολιτῶν, ὡς ὑποκειμένων εἰς βαρεῖας ποινάς, ἂν ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν δὲν ἐκπληρώσων ἀκριβῶς τὰς ὑποχρεώσεις των, αἵτινες εἰσὶν αἱ ἐπόμεναι.

α) Ἡ ἔγκαιρος πληρωμὴ τῆς ἐτησίας δόσεως, διότι, ἐάν καθυστερήσωσιν, ὑπόκεινται οἱ δηλωταὶ εἰς τόκον ὑπερήμερίας 12 τοῖς 0)0 ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς πληρωμὴν προθεσμίας καὶ εἰς κατάδωξιν μερῶν ὀλοσχεροῦς ἀποτίσεως.

β) Ὁ δηλωτῆς, ὅστις δὲν ἤθελε πληρῶσαι ἀκριβῶς τὴν ἐτησίαν δόσιν κατὰ τὴν πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὑπεβάλλεται εἰς πρόστιμον, ἴσον μὲ τὸ διπλάσιον τῆς ἐπὶ ἕλαττον διαφορᾶς, τὸ ὁποῖον δὲν λογίζεται ἀπέναντι τοῦ χρέους του.

γ) Ἄν κατέχῃ πλειοτέραν ἔκτασιν τῆς δηλωθείσης, ὑποχρεῖται νὰ πληρῶσῃ, καὶ ἂν δὲν ἐνεμήθῃ αὐτήν, διπλάσιον ποσὸν τῆς

κεκωνοισμένης ἐτησίας δόσεως, ἢ δὲ κατὰ πλεονασμὸν κατεχομένη ἔκτασις ἀποκόπτεται ἐκ τοῦ καλλιτέρου μέρους καὶ θεωρεῖται κτήμα τοῦ Δημοσίου ἄνευ ἀποζημιώσεως τοῦ κατόχου δι' οἷον δήποτε λόγον.

Καὶ αἱ τρεῖς ἀνωτέρω σημειωθεῖσαι διατάξεις εἰσὶν, ὡς ἔδει, σφόδρα ἐπιζήμιοι, ἀλλὰ μόνον διὰ τοὺς δηλωτὰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἤθελεν ὠβήσει ἢ κακῇ πίστις πρὸς βλάβην τῶν νομίμων δικαιωμάτων τοῦ Δημοσίου· ἐκείνων ὅμως τοὺς ὁποίους θέλει ὀδηγήσει ἢ καλῇ πίστις, ὁ νόμος οὗτος ἐξησφάλισε πληρέστατα τὰ συμφέροντα, θέλει δὲ ἀποκαταστήσει αὐτοὺς λίαν συντόμως πραγματικούς κυρίους τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν διὰ τῶν τακτικῶν παραχωρητηρίων.

Δύνανται λοιπὸν πάντες νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν διατάξεων τούτων τοῦ νόμου, ἂν δεῖξωσι καλὴν πίστιν, ἤτοι πληρώσωσιν ἐγκρίτως καὶ ἀκριβῶς τὴν ἐτησίαν δόσιν καὶ δηλώσωσιν ἤδη τὰ πλεονάσματα, τὰ ὁποῖα παρέλειψαν νὰ δηλώσωσι πρότερον. Ἐμαρτύρησε δ' ὁ νόμος οὗτος ἀληθῶς πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς συμπολίτας ἡμῶν τούτους, ἀφείς εἰς αὐτοὺς νὰ προσδιορίσωσι τὰς τοποθεσίας, εἰς αἷ ἀνήκουσιν αἱ γαῖαι ἢ αἱ φυτεῖαι τῶν, καὶ ἐπιτρέψας νὰ ἐκδοθῶσιν εἰς αὐτοὺς τὰ παραχωρητήρια ἄνευ καταμετρήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεών των. Ἄλλ' ἀπέναντι τῆς ἐμπιστοσύνης ταύτης ἔταξε καὶ ζήμιας δι' ἐκείνους οἵτινες ἤθελον καταχρασθῆ αὐτῆς καὶ ἀποπειραθῆ νὰ στερήσωσι τὸ Δημοσίον τῶν νομίμων δικαιωμάτων των.

Καὶ ὡς ἡ γενησομένη δριστηκῆ κατὰ τοποθεσίας κατάταξις τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν θέλει ἀποδείξει τίνες διὰ ψευδοῦς δηλώσεως ἐζήτησαν νὰ κατατάξωσι τὰς ἑαυτῶν γαῖας καὶ φυτείας εἰς τοποθεσίαν ἄλλην, ἢ εἰς ἣν ἀνήκουσι, διὰ νὰ ἐπιτύχωσι νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τιμὴν κατωτέραν, καὶ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς δόσιν μικροτέραν, καὶ θέλει ἐφαρμοσθῆ κατ' αὐτῶν ἡ ἐπιβολὴ τοῦ προστίμου, ἴσου μὲ τὸ διπλάσιον τοῦ ποσοῦ, τὸ ὅποιον ἠθέλησαν ν' ἀποστερήσωσιν ἀπὸ τὸ Δημοσίον παμείον, οὕτω καὶ τὸ δικαίωμα, τὸ ὅποιον διετήρησε τὸ Δημοσίον, ἵνα διὰ γεωμέτρου καταμετρήσῃ κατὰ πᾶσαν περιστασίαν τὴν δηλωθεῖσαν καὶ καταληφθεῖσαν παρ' ἐκάστου ἔκτασιν γῆς ἢ φυτείας, ἐνισχυόμενον μάλιστα ἀπὸ τὸ συμφέρον, τὸ ὅποιον πᾶς ἔχει κατὰ τὸν νόμον νὰ καταγγεῖλῃ τὸν ἄλλον ὡς κατέχοντα μείζονα τῆς δηλωθείσης ἔκτασιν, θέλει ἀποδείξει ἐκείνους, οἵτινες μικροτέραν δηλώσαντες ἔκτασιν, κατέλαβον μεγαλειτέραν, οὐδ' ἠθέλησαν νὰ δηλώσωσι τὸ πλεόνασμα κατὰ τὸν νόμον ΨΜΓ' ἀπὸ 13 (15) τρέχ. μηνός, ἐπιμειναντες νὰ ἀποστερήσωσι τὸ Δημοσίον τῆς ἰδιοκτησίας του, καὶ θέλωσιν ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐπ' αὐτῶν αἱ ζήμιας τὰς ὁποίας ὁ νόμος περὶ οὗ ἐν τῇ παρουσίᾳ πραγματεύομαι, ἐπιβάλλει εἰς αὐτοὺς.

Ἰδίως δὲν πρέπει νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν των, ὅτι θέλει εἰσθεῖαι ἀδύνατον νὰ κατορθώσωσι νὰ κατέχωσι περισσοτέραν τῆς δηλωθείσης ἔκτασιν, ἀφοῦ πάντες οἱ πολῖται, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου, συμφέρον ἔχουσι νὰ καταγγεῖλωσι τοῦτο, ὅπως ἀπολαύσωσι τὴν ὁμοιῆν τὴν ὁποῖαν ὁ νόμος ὤρισε διὰ τοῦ

ἀριθ. 8.

Ἐγκύκλιος 3366) 17 τῆς 27 Ἰαν. 1879. — Διὰ τοῦ νόμου ΨΜΔ' ἀναγνωρίζονται τὰ δικαιώματα τῶν ἐκδογέων τῶν δηλωτῶν ἐκείνων, οἵτινες μετεβίβασαν τὰς δηλωθείσας παρ' αὐτῶν γαίας, οἵτινες ἐκδοχεῖς ὑπεισέρχονται εἰς τὰ δικαιώματα τῶν δηλωτῶν ἀναλαμβάνοντες συγχρόνως ἀπάσας τὰς ἀπέναντι τοῦ δημοσίου ὑποχρεώσεις αὐτῶν ἐπ' ὀνόματι δ' αὐτῶν ἐκδόθησονται καὶ τὰ παραχωρητήρια, ὑποχρέων ὄντων νὰ ὑποβάλωσιν ἐγκαίρως τὰς πρὸς τοῦτο αἰτήσεις τῶν τοῖς ἀρμοδίοις Οἰκ. Ἐφόροις μετ' ἐπισήμων ἀντεγράφων τῶν ἐκχωρητηρίων. Δὲν ἐξομοιοῦνται ὁμως μὲ τοὺς δικαιοπαρόχους αὐτῶν δηλωτῶν, κατόχους τυγχάνοντας τῶν μεταβιβάσθεισῶν γαιῶν, ἐπομένως οὐδὲν δικαίωμα ἔχουσι νὰ δηλώσωσιν, ὡς κάτοχοι, τὰ τυχόν πλεονάσματα τῶν ὑπὸ κατόχων δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ μεταβιβάσθεισῶν αὐτοῖς. Τὰ πλεονάσματα ταῦτα ἔχουσι δικαίωμα νὰ δηλώσωσι οἱ δικαιοπάροχοι κάτοχοι, ἂν δὲν ἐξήντηλσαν τὸ δικαίωμα τῶν ὡς πρὸς τὸν παραχωρητέον ὑπὸ τοῦ νόμου ὅρον τῶν στρεμματῶν ἄλλως τὰ πλεονάσματα ταῦτα ἐξομοιοῦμενα μὲ τὰς μὴ κατεχόμενας γαίας, ὑπόκεινται εἰς δῆλωσιν ἐντὸς τῶν ὁρισθεισῶν διὰ τοῦ νόμου ὑπὸ μὴ κατόχων προθεσμιῶν.

Ἐγκύκλιος 5361) 18 τῆς 31 Ἰαν. 1879. — Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ νόμου ΨΜΔ', αἱ ἐτήσια δόσεις τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς ὑποχρεωτικά! ἀφαιλοῦσιν ἐπομένως πάντες οἱ δηλωταὶ νὰ πληρώσωσιν ἐντὸς τῶν ὁρισθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 7 τοῦ ΦΕΖ' νόμου προθεσμιῶν τὰς ἐτήσιαις δόσεις, τόσον διὰ τὰς γαίας καὶ φυτείας ἐκείνας, ὧν ἡ ἐκτίμησις δὲν ἐκηρόχθη ὀριστικῆ εἰσέτι διὰ πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, αἵτινες προσωριναὶ οὐσαι, προσδιορίσθησαν διὰ τῶν ἀρθρ. 7 καὶ 4 τῶν νόμων ΥΠΑ' καὶ ΥΠΓ', καθὼς καὶ διὰ τὰς γαίας καὶ φυτείας ἐκείνας ὧν ἡ ἐκτίμησις κατέστη ἤδη ὀριστικῆ, καθ' ὅν τρόπον ὤρισεν ὁ νόμος ἐν τοιαύτῃ ἐπομένως περιπτώσει ἀπαλλάσσονται πάντες οἱ δηλωταὶ τῆς πληρωμῆς δικαιώματος ἐπικαρπίας. Ἐὰν δὲ καθυστερήσωσι τινες τὴν ἐμπρόθεσμον πληρωμὴν, καταδικάζονται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐπισπράξεως τῶν καθυστερούντων ἐσόδων νόμων, ὑποχρεούμενοι καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ νομίμου τόκου μέχρις ἐξοφλήσεως.

Ἐγκύκλιος 6035) 35 τῆς 24 Φεβρ. 1879. — Οἱ δηλώσαντες ἔθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς γαίας καὶ ἔθνικοῖδιοκτήτους φυτείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΥΠΑ', ΤΠΣ' κλπ. νόμων, δύνανται καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων νὰ παραιτηθῶσι τῶν ἐπὶ τῶν δηλωθεισῶν παρ' αὐτῶν γαιῶν ἢ φυτειῶν δικαιωμάτων τῶν ἐπὶ ἀπωλείᾳ τῶν προκαταβολῶν καὶ τῶν τυχόν πληρωθεισῶν ἐτήσιων δόσεων, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς πληρωμῆς τῶν ἐτήσιων δόσεων, ὑποχρεωτικῶν ἤδη διὰ τοῦ νόμου ΨΜΔ' κατασταθεισῶν δέον ὁμως εἰς τὰς πρὸς τοὺς ἀρμοδίους Οἰκ. Ἐφόρους διδομένας περὶ τούτου αἰτήσεις τῶν, νὰ ἐπισυναπτῶσι καὶ τὰς ἀνά χεῖρας τῶν δηλώσει, καὶ εἰ μὲν

τινώσκουσι γράμματα οἱ τοιοῦτοι δηλωταί, θέλει γίνεσθαι ἐν τοῖς σχετικοῖς βιβλίοις τῆς μεταγραφῆς τῶν δηλώσεων, ἀπέναντι τοῦ νόμου αὐτῶν, μνεῖα περὶ τῆς γενομένης παραίτησως καὶ ὑπογράφει ὁ παραιτούμενος δηλωτῆς ἐν τῷ βιβλίῳ ἐν ᾗ δὲ περιπτῶσει ἀγράμματος τυγχάνει ὁ δηλωτῆς, θέλει γίνεσθαι ἡ παραίτησις ἐπισημῶς ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Συμβολαιογράφου, ὑποχρέου ὄντος τοῦ δηλωτοῦ νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ ἀντίγραφου τοῦ συμβολαίου. — Τῶν ἐκτάσεων δὲ τούτων τῶν μὴ δηλωθεισῶν ἐντὸς τῶν παραταθεισῶν διὰ τοῦ νόμου ΨΜΓ' πρὸς δῆλωσιν προθεσμίων, ὡς καὶ τῶν μὴ δηλωθεισῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, μετὰ τὴν λήξιν τῶν προθεσμίων θὰ ἐνεργηθῇ καταμέτρησις καὶ ἐκτίμησις καὶ τὰ πρωτόκολλα τῆς καταμετρήσεως αὐτῶν θὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, ὅπως μετὰ τὴν θεώρησιν διαταχθῇ ἡ ἐκποίησις κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ φθαρτῶν κτημάτων.

3. Ἐὰν δύο ἢ καὶ πλείονες ἐδηλωσαν μὲ τὰ αὐτὰ ὄρια γαίας, τῶν ὁποίων ἡ παρ' ἐκάστου δηλωθεῖσα ἔκτασις εἶναι μικροτέρα τῆς πραγματικῆς, λαμβάνει ἕκαστος τῶν δηλωτῶν ἢ τῶν ἐκδοχέων τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν τὴν δηλωθεῖσαν κατὰ νόμον ἔκτασιν, προτιμωμένου τοῦ πρώτου καὶ κατόπιν τοῦ δευτέρου κατὰ τὴν σειρὰν τῆς καταχωρήσεως τῶν δηλώσεων ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ βιβλίῳ, μέχρι παραχωρήσεως τῆς ὅλης ἐκτάσεως. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην δὲν ὑπάγονται τὰ δηλωθέντα ὡς πλεονάσματα κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ΦΞΖ' νόμου τῆς 24 Δεκεμβρίου 1875.

4. Δι' ὄσας γαίας ἢ φυτείας δὲν ἐγένετο καταμέτρησις, τὰ παραχωρητήρια δύνανται νὰ ἐκδοθῶσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων, μηδὲν εὐθυνομένου τοῦ δημοσίου οὔτε διὰ τὴν ἔκτασιν, οὔτε διὰ πᾶσαν μεταξὺ δηλωτοῦ καὶ τρίτων διένεξιν.

Τὸ δημόσιον ἔχει δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν παραχωρητηρίων καταμέτρησιν. Ἄν δὲ προκύψῃ πλεονάσμα, ἀποκόπτει ὅθεν νομίσει συμφερότερον, καὶ παραλαμβάνει αὐτὸ εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητά του, ἀποβαλλομένου διοικητικῶς τοῦ κατόχου, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς

δηλώσεως διπλάσιον ποσὸν τῆς ἐτησίας δόσεως διὰ τὸ πλεόνασμα εἴτε ἐνεμήθη αὐτό, εἴτε μὴ, χωρὶς νὰ ἔχη δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ δημοσίου δι' οἰανδήποτε βελτίωσιν ἢ καλλιέργειαν.

Ἡ τοιαύτη κατάληψις τῶν καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἀηλωθείσης ἐκτάσεως γαιῶν ἢ φυτειῶν δὲν γεννᾷ ὑπὲρ τοῦ καταλαβόντος δικαίωμα τι, τὸ δὲ δημοσίον διατηρεῖ ἐπ' αὐτῶν τὴν νόμιμον κατοχὴν. Ὁ καταλογισμὸς τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην δευτέραν παράγραφον δόσεων διὰ τὸ πλεόνασμα ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ ἐφόρου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρωτοκόλλου τῆς καταμετρήσεως, τὸ δὲ καταλογιστέον ποσόν, καθιστάμενον ἀμέσως ἀπαιτητόν, εἰσπράττεται ὑπὸ τοῦ ταμείου, ἐντόκως ἐν ὑπερήμερία, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων νόμου.

Τὸ αὐτὸ δικαίωμα τῆς καταμετρήσεως, ἴδια αὐτῶν δαπάνη καὶ διὰ δημοσίου γεωμέτρου, ἔχουσι καὶ οἱ ἀηλωταὶ ἢ ἐκδοχοὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν πρὸς ἐκδοσιν τῶν παραχωρητηρίων. [Ν. Ψ'Η', ἀρθρ. 7].

25. Ἐπιτροπὴ συγκροτούμενη ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἐφόρου, τοῦ Δημάρχου καὶ ἑνὸς Γεωμέτρου ἢ μηχανικοῦ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰ πρωτόκολλα τῆς διαιρέσεως τῆς περιφερείας ἐκάστου χωρίου εἰς γενικὰς τοποθεσίας, τὰς δηλώσεις τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν καὶ τὰς πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' ὧν ἐκηρύχθησαν ὀριστικαὶ αἱ ἐκτιμήσεις, συντάσσει δι' ἕκαστον χωρίον πράξιν, δι' ἧς προσδιορίζει τὴν τοποθεσίαν, εἰς ἣν κείται ἕκαστον ἐκ τῶν ἀηλωθέντων τεμαγίων, τὴν κατὰ στρέμμα τιμὴν καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς πληρωτέαν ἐτήσιαν δόσιν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατατάξεως ταύτης ἐξελέγχονται αἱ κατὰ τὸ ἀρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου πληρωθεῖσαι ἐτήσιαι δόσεις καὶ ὑπολογίζεται τὸ ἐπιβλητέον προσ-

τιμον τὸ ἐποῖον ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ἀμέσως ὁ δηλωτής, ὑποκείμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμου καὶ ἐν ἧ περιπτώσει δὲν παραλάβῃ τὸ παραχωρητήριον καὶ κατασταθῇ ἔκπτωτος τῶν δικαιωμάτων τοῦ [Ν. ΨΛΗ', ἀρθρ. 1. ΩΔΕ', ἀρθρ. 4].

ΑΠ. 132 (1892). Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον δὲν καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν, ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἀρθρὸν 5 τοῦ ΨΜΔ' νόμου ἐπιτροπὴ δύναται διὰ μεταγενεστέρας πράξεως τῆς ν' ἀποφανθῆ ὅτι ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς αἱ δηλωθεῖσαι γαῖαι, περὶ ὧν ἀπερρίχθη ἤδη ὅτι εἰσὶ παραχωρητέαι· ἀλλ' ἀπλῶς σκέπτεται, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ὑποχρεοῦται διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πράξεως νὰ ἐνεργήσῃ τὰ ὑφ' ἑκατέρου τῶν ἀρθρῶν 5 καὶ 6 τοῦ εἰρημένου νόμου ἐπιβαλλόμενα αὐτῇ καθήκοντα. Ἐκτιμῶν δὲ κατόπιν τὸ Ἐφετεῖον τὰ πράγματα καὶ δεχόμενον, κατὰ τὴν ἀνεξίλεγκτον κρίσιν του, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐξήντηλθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς περιορίσθαι εἰς μόνην τὴν ἐνέργειαν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ ΨΜΔ' νόμου ὀριζομένων, ἀποφαίνεται ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 7 καθιερούμενον ἀνέκκλητον τῆς κατὰ τὸ ἀρθρὸν 5 πράξεως τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἐκώλυεν αὐτὴν ὅπως δι' ἐτέρας πράξεως τῆς ἀποφανθῆ, συμφῶνως τῷ ἀρθρῷ 6 τοῦ νόμου, ὅτι αἱ περὶ ὧν πρόκειται γαῖαι ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς.

Ἐγκύκλιος 363]10 τῆς 15 Ἰαν. 1879. — Ἐν ἧ περιπτώσει ἡ κατὰ τὸ ἀρθρ. 5 τοῦ νόμου ΨΜΔ' ἐπιτροπὴ δὲν δυνήθη νὰ γνωρίσῃ ἀπὸ τῆς ἐδρας τῆς ἐπαρχίας τὴν τοποθεσίαν, εἰς ἣν τεμάχια τινὰ γαιῶν ἢ φυτειῶν ἀνήκουσι, συλλέγουσα περὶ τούτου παρ' ἀξιοπιστοῦ πηγῆς πληροφορίας, ἐπιτρέπεται τὸ μέτρον τῆς ἐπὶ τόπου μεταβάσεως, εἰ καὶ θάπανηρὸν διὰ τὸ δημόσιον, ἂν ἀπολύτως ἀναγκαῖον θεωρηθῇ τούτο, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐργασία αὕτη δὲν πρέπει νὰ παραταθῇ πέραν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς ὀρισθεῖσων προθεσμῶν.

Ἐγκύκλιος 29643]88 τῆς 29 Μαΐου 1879. — Διὰ τὴν σύνταξιν τῶν πράξεων τῆς ἐπιτροπῆς τῆς κατατάξεως τῶν δηλωθεῖσων ἔθνικων γαιῶν καὶ φυτειῶν εἰς τὰς οἰκείας τοποθεσίας, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 5 τοῦ νόμου ΨΜΔ', παραγγέλλομεν τὰ ἑξῆς· α) Τὰς πράξεις κατατάξεως θέλει συντάσσει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὑπ' ὅψιν ἔχουσα τὰς δηλώσεις τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν ὡς καὶ τὰ βιβλία τῆς μεταγραφῆς, οὕτως ὥστε τὰ ὀνόματα τῶν δηλωτῶν, τὰ χωρία καὶ αἱ θέσεις ἐνθὰ αἱ δηλωθεῖσαι γαῖαι ἢ φυτεῖαι κείνται, νὰ ᾔναι καθ' ὀλοκλήριον σύμφωνα· εἰς τὰς πράξεις δὲ ταύτας θέλουσιν ἐγγράφεσθαι ἅπαναι αἱ δοθεῖσαι καὶ ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς μεταγραφῆς καταγεγραμμένοι δηλώσεις, πλὴν ἐκεῖνων αἰτινες περιέχουσι γαίας καὶ φυτείας ἐξαιρεθείσας τῆς διανομῆς, αἰτινες θέλουσι καταχωρίζεσθαι ἐν

ταῖς οἰκείαις πράξεσι κατὰ τὸ ἄρθρ. β τοῦ νόμου. — β) Ἀπέναντι τῶν ὀνομάτων τῶν δηλωτῶν ἐκείνων, οἵτινες παρητήθησαν τῶν κεκτημένων ἐπὶ τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν ἢ φυτειῶν δικαιωμάτων, ἐν μὲν τοῖς βιβλίοις τῆς μεταγραφῆς θέλει συντάττεσθαι ἡ ἀπαιτούμενη προῖσις, καθ' ἃ διέλαθεν ἢ ὑπ' ἀριθμ. 9035 ἐ. β. ἐγκ., ἐν δὲ ταῖς πράξεσι κατατάξεως ἀπέναντι ἐπίσης τῶν ὀνομάτων τῶν δηλωτῶν, θέλει γίνεσθαι μνεῖα περὶ τῆς παραίτησεως· αἱ παραίτησεις δ' αὐταὶ μετὰ τῶν σταλέγων τῶν δηλώσεων καὶ τῶν ἀποσπασμάτων, ἢ ἀντιγράφων αὐτῶν, ἐν ἧ περιπτώσει πλείονα τοῦ ἐνὸς περιέχουσι τεμάχια, ἢ δὲ παραίτησις δι' ἐν μόνον τεμάχιον ἰδῶθη, θέλουσι υποβάλλεσθαι δι' ἰδίαις ἀναφορᾶς. — γ) Ἐν ἧ περιπτώσει ὀθλωαὶ τις περιέχει πολλὰ τεμάχια, ὃ δὲ δηλωτῆς παρητήθη ἐνὸς ἢ καὶ δύο ἐξ αὐτῶν, θέλει γίνεσθαι μνεῖα ἐν τε τοῖς βιβλίοις τῆς μεταγραφῆς καὶ ἐν ταῖς πράξεσι κατατάξεως, περὶ τοῦτο γενομένης συγχρόνως ἐν τῇ δηλώσει διακρίσεως τῶν τεμαχίων ἐκείνων διὰ τὰ ὅποια ἡ παραίτησις ἰδῶθη. δ) Ἐὰν δηλωτῆς τις τεμαχίου ἐθνικῆς γῆς, παρητήθη μέρος τοῦ τεμαχίου τούτου, δέον ἐν τῇ δοθείσῃ παραίτησει νὰ περιγράφωνται ἀκριβῶς τὰ ὅρια τῆς τεκτασεως, δι' ἣν ἡ παραίτησις ἐγένετο καὶ ἐκείνης τῆς παραχωρητικῆς, δι' ἣν τὸ παραχωρητήριον ἐκδοθήσεται, γενομένης ὁμοίας σημειώσεως καὶ ἐν τῷ σταλέγῃ τῆς δηλώσεως. — ε) Ἐν τε τοῖς βιβλίοις τῆς μεταγραφῆς καὶ ἐν ταῖς πράξεσι κατατάξεως ἀντικρῶ τῶν ὀνομάτων τῶν δηλωτῶν ἐκείνων, οἵτινες ἐξεχώρησαν τὰς δηλωθείσας παρ' αὐτῶν γαῖας, θέλουσι σημειοῦσθαι τὰ ὀνόματα τῶν ἐκδοχέων καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐκχωρητηρίων συμβολαίων, ἅπερ μετὰ προηγουμένην ἀκριβῆ ἐξέλεξις, θέλουσι σχετίζεσθαι μετὰ τῶν δηλώσεων. ς) Ἐὰν δηλωτῆς ἐνὸς καὶ μόνου τεμαχίου ἐξεχώρησε μέρος αὐτοῦ, ὀφείλει ἐν τῷ ἐκχωρητηρίῳ νὰ περιγράψῃ ἀκριβῶς τὰ ὅρια τῆς ἐκχωρηθείσης ἐκτασεως, καθὼς καὶ ἐκεῖνα τῆς ἐτέρας ἐκτασεως, καθόσον δύο ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει παραχωρητήρια ἐκδοθήσονται, ὅτε δέον νὰ ἐπισυνάπτηται ἐν τῷ ἐκχωρητηρίῳ ἀντίγραφον τῆς δηλώσεως. — ζ) Ἐὰν δηλωσὶς τις περιέχῃ πλείονα τοῦ ἐνὸς τεμάχια, ὃ δηλωτῆς δὲ ἐξεχώρησε τινὰ τούτων εἰς ἕνα ἢ καὶ πλείοτέρους, θέλουσι σχετίζεσθαι πάντα τὰ ἐκχωρητήρια μὲ τὴν δήλωσιν, εἰς ἣν δέον νὰ γίνηται ἡ δέουσα παρατήρησις ὡς πρὸς τὰ ἐκχωρηθέντα τεμάχια, σημειουμένων τῶν ὀνομάτων τῶν ἐκδοχέων ἐν τῇ δηλώσει, τῆς ἀποσπασματα θέλουσιν ἐπισυνάπτεσθαι εἰς τὰ ἐκχωρητήρια. — Ἐν ἧ περιπτώσει ἢ Ἐπιτροπὴ ἤθελεν ἀνακαλύψει, ὅτι γαῖαι τινες, δηλωθείσαι ὡς ἀνήκουσαι εἰς τὴν περιφέρειαν ἐνὸς χωρίου, κείνται εἰς τὴν περιφέρειαν ἐτέρου χωρίου, ἢ ὅτι ἐν μιᾷ δηλώσει περιέχονται πολλὰ τεμάχια γαιῶν ἀνήκοντα εἰς τὴν περιφέρειαν διαφόρων χωρίων, δέον νὰ ἐγγράφωνται τὰ τεμάχια ταῦτα ἐν ταῖς πράξεσι κατατάξεως τοῦ οἰκείου χωρίου καὶ γίνεται μνεῖα συγχρόνως περὶ τοῦτου εἰς τε τὸ βιβλίον τοῦ χωρίου, εἰς τὸ ὅποιον ἐσφαλμένως κατε-

χωρίσθη ἢ δηλώσῃ εἰς ἐκεῖνο τοῦ χωρίου εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὅποιου κείνται αἱ γαῖαι, εἰς τὰς σχετικὰς πράξεις κατὰξέως εἰς τὰς ὁποίας νὰ ἐπισυνάπτονται ἀποσπάσματα τῶν δηλώσεων διὰ τὰ ἐν λόγῳ τεμάχια καὶ εἰς τὰ στελέχη τῶν δηλώσεων.

Ἐγκύκλιος 35636 56 τῆς 30 Ἰουν. 1881. — Ἀπορριπτέα πᾶσα κατὰ τῶν ὀριστικῶν πράξεων τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου ΨΜΔ' ἐπιτροπῆς παρουσιαζομένη περὶ ἀναθεωρήσεως ἢ μεταβολῆς κῦτων αἰτησις ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου.

6. Ἡ κατὰ τὸ προηκούμενον ἄρθρον 5 ἐπιτροπή, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς διὰ τῶν νόμων περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ περὶ ἐθνικοῦδιοκτητῶν οὐτειῶν ἐξαιρηθείσας τῆς παραχωρήσεως γαίας ἢ φυτείας καὶ τὰς ἐπὶ τῇ βάσει Β. Διαταγμάτων, ἐκδοθέντων ὑνὰμει τοῦ πρώτου νόμου, ἀποφαίνεται διὰ πράξεώς της ποῖαι καὶ πόσαι ἐκ τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς καὶ εἰς ποῖαν τῶν ἐξαιρέσεων ὑπάγεται ἐκάστη ἔκτασις.

Δὲν ὑπάγονται δὲ εἰς ἐξαιρέσιν αἱ ἐντὸς τῶν κωμοπόλεων ἢ χωρίων φυτεῖαι καὶ τὰ ἐξαρτήματα αὐτῶν, αἱ γενόμεναι πρὸ τῆς ἐγκρίσεως σχεδιαγράμματός τινος.

Ἐγκύκλιος 75871 2 τῆς 4 Ἰαν. 1879. — Μικραὶ τινες δυσχερεῖαι παρουσιασθήσονται κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν. ΨΜΔ' ὡς πρὸς τὴν ἐξουρσιν τῶν ἐξαιρηθεισῶν τῆς διανομῆς διὰ τῶν νόμων καὶ τῶν Β. Δ. ἐθνικῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς ἀπαιτουμένης περὶ τούτου πράξεως, ἧτοι 1) τῶν περὶ τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων κειμένων γαιῶν, μὴ ἀπεγοουσῶν 500 μέτρα τῶν πόλεων, 200 δὲ μέτρα τῶν κωμοπόλεων ἀπὸ τὰ τελευταῖα σημεῖα τῆς ζώνης, ὅπου ὑπάρχει σχέδιον ἢ ἀπὸ τὰς ἐξωτέρας κατοικοῦμενας οἰκοδομὰς, ὅπου δὲν ἐφηρμόσθη τοιοῦτον, 2) τῶν χρησιμεουσῶν ἀνέκαθεν διὰ ποιμνιοστάσια θέσεων, 3) τῶν ἐπιτηδείων πρὸς ἀνέγερσιν ὑδρομύλων θέσεων, 4) τῶν ἐντὸς ἀρχαίων ἀκροπόλεων κειμένων ἐκτάσεων, 5) τῶν ἐντὸς τῶν ὀρίων τῶν θασσῶν καὶ τῶν θασωδῶν θέσεων κειμένων, 6) τῶν διὰ τοῦ νόμου ΧΖ' ἐξαιρηθεισῶν ἐκκλ. γαιῶν κλπ., ἀλλὰ κατὰ τὸ πλείστον δύναται ἡ Ἐπιτροπή νὰ συλλέξῃ πάσας τὰς πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἐκείτης ἐπὶ τούτου γνώμης ἀναγκαίας πληροφορίας, χωρὶς νὰ μεταβῇ ἐπὶ τόπου καὶ χωρὶς νὰ γίνῃ καταμέτρησις, ἐξετάζουσα μετ' ἀκριβείας καὶ συλλέγουσα αὐτάς, οὕτω δὲ νὰ ἐκτελέσῃ ἀπὸ τῆς ἐδρας

τῆς Ἐπαρχίας τὸ ἐκυτῆς καθήκον καὶ συντάξῃ τὴν ἀπαιτούμενην πράξιν.

Ἐπὶ ταύτοις ὀφείλουσιν οἱ Οἰκον. ἄροροι νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ ΦΕΖ' νόμου κατὰ τὴν ὁποίαν οὔτε ἡ δηλώσεις οὔτε ἡ πληρωμὴ τῶν ἐτησίων δόσεων, οὔτε ἡ ἐκδοσις τῶν παραχωρητηρίων ἔχουσι νόμιμόν τινα συνέπειν ὑπὲρ τοῦ δηλώσαντος, ὅστις καὶ τὴν προκαταβολὴν καὶ τὰς πληρωθείσας ἐτησίας δόσεις ἀπόλλυσιν, ἐν ἡ περιπτώσει αἱ δηλωθεῖσαι παρ' αὐτοῦ γαίαι ἢ φυτεῖαι ἐξηρέθησαν τῆς διανομῆς.

Ἐγκύκλιος 3356]16 τῆς 25 Ἰαν. 1879. — Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 5 καὶ 6 τοῦ νέου ΨΜΔ' νόμου, παρέχομεν τὰς ἐξῆς ὁδηγίας πρὸς λύσιν τῶν ἀποριῶν.

Διὰ τὴν διάκρισιν τῶν κωμοπόλεων ἀπὸ τῶν χωρίων, ἐὰν παρουσιάζεται δυσκολία ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦτον, δεόν νὰ ζητῆται ὠρισμένως ἢ περὶ τοῦτου γνώμη τοῦ ὑπουργείου ἵνα δίδῃ τὰς δεούσας ὁδηγίας.

Οἱ δηλώσαντες πλεονάσματα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου ΦΕΖ', καίτοι μὴ καταλαβόντες τὰς γαίας, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἐτησίας δόσεως, συμφώνως μὲ τὰς δηλώσεις τῶν ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ὁποίων καὶ τὰ παραχωρητήρια ἐκδοθήσονται, διότι οἱ δηλώσαντες, ἔχουσι δικαίωμα κατὰ τὸν νόμον νὰ καταλάβωσι τὴν δηλωθεῖσαν ἔκτασιν ἂν δὲ παρέλειψαν νὰ πράξωσι τοῦτο, δὲν ἐπιταί, ὅτι δὲν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι τὴν ἐτησίαν δόσιν, ὑποχρεωτικὴν ἤδη καταστάσαν διὰ τοῦ νέου Νόμου, δύνανται δὲ οἱ τοιοῦτοι δηλωταὶ νὰ ζητήσωσι τὴν καταμέτρησιν καὶ ἀποκοπὴν τῶν πλεονασμάτων, συμμορφούμενοι μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ νόμου ΨΜΔ' ἢ καὶ δικαστικῶς νὰ διεκδικήσωσι τὰς γαίας.

Ἄν ἐκ πλάνης ἐδήλωσάν τινες πλεονάσματα γαιῶν μὴ ὑπάρχοντα, ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσιν οἱ τοιοῦτοι δηλωταὶ τὰς ἐτησίας δόσεις, ἐν ὅσῃ δὲν παραιτηθῶσιν ἐπίσημως τῆς δηλώσεώς των, καθόσον ὀφείλουσιν πρὶν ἢ τὰς δηλώσεις ἐπιδόσωσι, νὰ ἐξετάσωσιν ἂν ὑπῆρχον τὰ ὁποῖα ἐδήλωσαν πλεονάσματα ἢ ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν δικαιοῦνται εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῆς προκαταβολῆς καὶ τῶν τυχόν πληρωθεισῶν ἐτησίων δόσεων.

Οἱ δηλώσαντες ἐκ πλάνης γαίας παρ' ἄλλων προηγουμένως ἐγκύρως δηλωθείσας, τὴν αὐτὴν ἔκτασιν καὶ τὰ ἴδια ὄρια ἔχούσας, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἐτησίας δόσεως, διὰ τὸν ὡς ἀνωτέρω ἐκτεθέντα λόγον, ἐκτός ἂν παραιτηθῶσιν ἐπίσης τῶν δηλώσεών των, αἵτινες θεωροῦνται ἄκυροι καὶ δὲν ἐπιστρέφονται αὐτοῖς αἱ προκαταβολαί.

Ἐὰν δύο ἢ πλείονες ἐδήλωσαν μὲ τὰ αὐτὰ ὄρια γαίας μεγαλύτερας ἐκτάσεως, λαμβάνει ἕκαστος τῶν δηλωτῶν τὴν δηλωθεῖσαν παρ' αὐτοῦ ἔκτασιν καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου

ΥΜΔ', εἰς δὲ αἱ γαῖαι δὲν ἐπαρκέσωσιν ὅπως πάντες οἱ δηλώσαντες λάθωσιν, ὀφείλουσι οἱ τελευταῖοι δηλωταὶ νὰ παραιτηθῶσιν, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, τῶν δηλώσεων τῶν, ἄλλως ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἐτησίαις δόσεως.

Ἐάν τινες ἐδήλωσαν γαίας χαρακτηρίσαντες αὐτάς ὡς ξηρικές, ἕτεροι δὲ κατόπιν ἐδήλωσαν τὰς ἰδίας γαίας ὡς ποτιστικὰς, δὲν ἀπεφάνθη δὲ περὶ τῆς διενέξεως ταύτης ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ νόμου ΧΖ', δέον ἢ Ἐπιτροπῇ ν' ἀποφανθῆ περὶ τοῦτου ἐν ἧ δὲ περιπτώσει χαρακτηρισθῶσιν αἱ γαῖαι ὡς ποτιστικαὶ, αἱ δηλώσεις τῶν πρώτων ἔχουσι κύρος ὡς πρὸς τὸν παραχωρούμενον ὅρον τῶν ποτιστικῶν γαιῶν δι' ἃς θέλουσι χρεωθῆ πρὸς πληρωμὴν τῆς ἐτησίαις δόσεως, δικαιουμένων τῶν δευτέρων νὰ λάθωσι τὴν ἐπὶ πλέον δηλωθεῖσαν ἔκτασιν, δι' ἣν καὶ οὗτοι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἐτησίαις δόσεως.

Ἐν ἧ περιπτώσει ἐδηλώθησαν ποτιστικαὶ γαῖαι, χαρακτηριθεῖσαι ὡς ξηρικαὶ, θέλουσι μὲν παραχωρηθῆ αἱ τοιαῦται γαῖαι καὶ χρεωθῶσιν οἱ δηλωταὶ μὲ τὰς ἀναλόγους ἐτησίαις δόσεις, ἀλλ' ἂν κατόπιν ἤθελεν ἀνακαλυφθῆ τοῦτο, τὸ Δημόσιον θέλει ἀφαιρέσει τὴν ἐπὶ πλέον ἔκτασιν καὶ περιορίσει τὸν δηλωτὴν εἰς τὴν ἔκτασιν, ἣν ὁ νόμος ὄρισε διὰ τὰς ποτιστικὰς γαίας, κατὰ τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ νόμου ΧΖ'.

Διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν χρησιμοποιουσῶν ἀνέκαθεν γαιῶν διὰ ποιμνιοστάσια, τῶν ἐπιτηδείων πρὸς ἀνέγερσιν ὑδρομύλων θέσεων κλπ. παραπέμπομεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 75871] 2 τῆς 4 τρ. μηνὸς ἑ γ κ. ὡς πρὸς τὰς γαίας τὰς κειμένας περίξ τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων τῆς Ὑπάτης καὶ τοῦ Πλατυστόμου, παρατηροῦμεν ὅτι διὰ Β. Δ. τῆς 4 Ὀκτ. - 1871. ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς αἱ περίξ τῶν πηγῶν τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων κείμεναι ἐθνικαὶ ἢ ἐκκλησιαστικαὶ γαῖαι εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων ἀπὸ τῆς πηγῆς· εἰς ἐπομένως ἐδόθησαν δηλώσεις διὰ γαίας κειμένας πλησίον τῶν ὡς ἀνωτέρω ἱαματικῶν ὑδάτων, ὅσον νὰ ἐξετασθῆ ἡ θέσις τῶν δηλωθεῖσῶν γαιῶν καὶ τεθῶσιν ὑπ' ὄψιν τῆς ἐπιτροπῆς αἱ δηλώσεις κατὰ τὸ ἀρθ. 6 τοῦ νόμου ἐν ἧ περιπτώσει ἐντὸς τῆς ὡς ἀνωτέρω ὀρισθείσης ἐκτάσεως κείνται αἱ γαῖαι.

Ἐγκύκλιος 15382]52 τῆς 19 Μαρτ. 1879. Μεταξὺ τῶν ἐν τῷ νόμῳ ΥΛΑ' ἀναγεγραμμένων διατάξεων τῶν κανονιζουσῶν τὰς ἐξαιρέσεις, ὑπάρχει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου ΥΛΑ', κατ' ἣν δὲν μετέχουσι τῆς διανομῆς 1) οἱ κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον προικοδοτηθέντες καὶ μὴ παραιτήσαντες τὰς ληφθεῖσας παρ' αὐτῶν γαίας κατὰ τὸν νόμον τῆς 12 Αὐγ. 1855 περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν καθυστερούντων· 2) οἱ Κρήτες καὶ λοιποὶ ἄποικοι, εἴτινες ἔλαβον δωρεὰν ἐθνικὰς γαίας· καὶ 3) οἱ κάτοχοι φυτειῶν ἐπὶ ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν· ἀλλ' ὅσοι ἐκ τῶν ἐν ταῖς τρισὶν ἑθνικῶν ἐξαιρέσει, μνημονευομένων ἔλαβον ἢ κατέχουσι γαίας ἢ φυτείας ἐκτάσεως κατωτέρας τῆς ἐν τῷ ἀρθρ. 6 διαλαμ-

βανομένης, δύνανται νὰ λάβωσι καὶ ἑτέρας γαίας μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὄρου τῆς παραχωρουμένης κατὰ τὸν νόμον ἐκτάσεως, ἤτοι ξηρικὰς μὲν γαίας στρέμματα ὀγδοήκοντα, ποτιστικὰς δὲ στρέμματα τεσσαράκοντα· δέον ἐπομένως ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου ΨΜΔ' Ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἑαυτῆς καθήκοντων, νὰ ἐξετάσῃ, περὶ μὲν τῆς πρώτης καὶ δευτέρας ἐξαιρέσεως ὑπ' ὄψιν λαμβάνουσα τὰ ἐν τοῖς ἀρχαίοις τῶν ἐφοριῶν ὑπάρχοντα γατικὰ ἔγγραφα καὶ βιβλία, περὶ δὲ τῆς τρίτης ἐξαιρέσεως τὰς δοθείσας δηλώσεις φυτειῶν, ὅπως συμπεριλάβῃ εἰς τὰς πράξεις τῶν ἐξαιρέσεων τὰς ἐπὶ πλέον τυχὸν δηλωθείσας ἔθνικὰς γαίας, δημοσιεύσῃ δ' ἀρμοδίως τὰς τοιαύτας πράξεις, ὅπως σπεύσωσι καὶ δηλώσωσιν οἱ βουλούμενοι, οἵτινες δὲν ἐπραγματοποίησαν τὸ ἐκ τοῦ νόμου παραχωρηθὲν αὐτοῖς δικαίωμα ἐπὶ τῆς διανομῆς τῆς ἔθνικῆς γῆς, ἐντὸς τῶν προσθεμιῶν τῆς δευτέρας καὶ τρίτης κατηγορίας τῶν μὴ κατοχῶν, τὰς ἐπὶ πλέον δηλωθείσας καὶ ἐξαιρέθείσας ἔθνικὰς γαίας.

Παρατηροῦμεν πρὸς γνῶσιν τῶν δηλωσάντων φυτείας καὶ γαίας, ὅτι ἂν κατόπιν ἀποδειχθῇ ὅτι εἰς καὶ ὁ αὐτὸς δηλωτὴς ἔλαβεν, ἀπ' ἑνὸς μὲν φυτείας ἐκτάσεως μείζονος τῶν ὀγδοήκοντα στρεμμάτων ξηρικῶν ἢ τεσσαράκοντα ποτιστικῶν, ἢ καὶ ἰσῆς ἐκτάσεως, ἀπ' ἑτέρου δὲ ἔλαβε καὶ γαίας, ἢ ἐπὶ πλέον παραχωρηθεῖσα ἔκτασις θέλει ἀφαιρεθῆναι ἐκ τῆς φυτείας, ὅπερ ἴσταν μὲν ἐπιζητήμιον διὰ τὸν κατοχὸν ἴσσαι, νόμιμον δὲ καὶ συμφέρον τῷ δημοσίῳ, διότι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθ. 2 τοῦ ΨΞΖ' νόμου ἔχει τὸ δικαίωμα τὸ Δημοσίον ν' ἀποκόψῃ τὸ πλεόνασμα ὅθεν βούλεται καὶ ὅτι οὔτε ἡ ἔκδοσις τοῦ παραχωρητηρίου, οὔτε αἱ ἐπὶ τῇ βύσει αὐτοῦ γενομένης πληρωμαὶ κατὰ τὸν νόμον, δύνανται νὰ παρέξωσι δικαίωμα τι τοῖς δηλωταῖς· ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, θέλουσιν ἀπολέσει τὴν φυτείαν, ὅ,τι ἐπλήρωσαν λόγῳ προκαταβολῆς καὶ ἐτησίας ὁσέως καὶ υποχρεωθῆναι εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ προστίμου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθ. 2 τοῦ νόμου ΨΜΔ'.

Τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα κατὰ τὸν νόμον θέλει ἐπέλθει καὶ δια τοὺς δηλωτὰς γαιῶν, αἵτινες ἔλαβον πρότερον τοιαύτην κατὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου ΥΛΑ' ἀναφερομένας περιπτώσεις, ἤτοι θέλουσι στερηθῆναι τὰς παρ' αὐτῶν ἤδη δηλωθείσας καὶ παραχωρηθείσας γαίας, πληρώσει δὲ τὸ νόμιμον πρόστιμον.

Ἐγκύκλιος 63972] 116 τῆς 14 Νοβρίου 1880. — Ἐὰν ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἑταιρίας ὑποδείξῃ εἰσάφη ὑποκρύπτοντα ἀρχαιότητος, προκαλεῖται ἀμέσως μετὰ προηγουμένην ἐξακριβωσιν πασῶν τῶν ἐπὶ τῶν τοιούτων ἔδαφῶν δοθεισῶν δηλώσεων, ἢ ἐξαιρέσεις αὐτῶν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ ΨΜΔ' νόμου.

Ζ. Αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 τοῦ νόμου πράξεις τῆς ἐπιτροπῆς εἰσὶν ἀνέκκλητοι, ἂν δὲν ὑπάρξῃ διαφω-

νία, ἄλλως ἀποφασίζει κατὰ πλειονοψηφίαν ὀριστικῶς ἑτέρα ἐπιτροπή, συγχειμένη ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ Ταμίου καὶ τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς πρωτεύουσας τῆς Ἐπαρχίας.

Γνωμοδότησις Δικ. Συμβούλου 115784 τῆς 22 Ἀπριλ. 1889. Τὸ κατὰ πλάνην γειόμενον οὐκ ἔρρωται κατὰ τὸν νόμον. Τὸ ἀρθρ. 7 τοῦ Ν. ΨΜΑ' λαλεῖ περὶ ἐκκλητοῦ ἢ μὴ τῶν πράξεων τῆς Ἐπιτροπῆς. Κατὰ κανόνα δὲ αἱ διοικητικαὶ πράξεις εἰσὶ δεκτικαὶ ἀνακλησεως, πλὴν ἂν προσβάλλωνται δικαιώματα κεκτημένα. Ἄλλ' ἐκ πλάνης δὲν ἀποκτάται δικαίωμα, διότι ὑπάρχει ριζικὴ ἀκυρότης. — Κατ' ἀκολουθίαν φρονῶ, ὅτι δὲ ὑ ν α τ α ι ν ἄ π ρ ο κ λ η θ ῆ ἢ ἑ π ι τ ρ ο π ῆ ν' ἄ ν α θ ε ω ρ ῆ σ η τ ὁ π α ρ α χ ω ρ ῆ τ ῆ ρ ι ο ν διὰ π ρ ᾶ ξ ε ω ς τ οῦ ὑ π ο υ ρ γ οῦ, ἧς ἀντίγραφον νὰ σταλῆ εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα, ἵνα γείνη μνεῖα τῆς ἀκυρώσεως εἰς τὸ περιθώριον τῶν βιβλίων τῆς μεταγραφῆς. Φρονῶ δὲ, ὅτι ἡ πρὸς αὐς ἐγένετο ἡ παραχώρησις δὲν θὰ ἔχωσι βάσιμον λόγον παραπόνου, διότι ἡ παραχώρησις ἐγένετο ἐναντίον τοῦ νόμου, ἡ δὲ πεπλανημένη πρᾶξις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ τοῦ νόμου, οὐδὲ ἀποτελεῖ δεδικασμένον ἢ πρᾶξις τῆς ἐπιτροπῆς, διότι αὕτη δὲν διακάζει (μὴ ὑπαρχούσης ἀντιδικίας), ἀλλ' ἐκκαθαρίζει τὰς δηλώσεις, ἐφαρμοζουσα τὰς περὶ ἐξαιρέσεως γενικὰς διατάξεις τοῦ νόμου ἐπὶ ἐκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως, ἐν τῇ ἐφαρμογῇ δὲ ταύτῃ ἔσραλευ ἐνταῦθα πλανηθεῖσα.

ΑΠ. 123 (1891) Ἐπειδὴ, ὡς βεβαιοῖ τὸ Ἐφετεῖον, τὸ ἀναιρεσιῶν Δημοσίον διὰ τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἰσχυρίσθη, ὅτι ἦν κύριον τοῦ ἐν αὐτῇ περιγραφομένου ἀγροῦ, καὶ ἐξ αὐτοῦ λόγῳ προικοδοτήσεως παρεχώρησεν εἰς τὸν δικαιοπάροχον τοῦ ἀναιρεσιῶντος ἑπτὰ στρέμματα καὶ 500 μέτρα, ὅτι ὁ ἀναιρεσιβλήτος κατέχει πλέον τοῦ πωληθέντος στρέμματα τρεῖς καὶ 408 μέτρα, ὡς κατέχων ἐνδεκα στρέμματα καὶ 400 μέτρα, καὶ ἡγήσατο ν' ἀναγνωρισθῆ κύριον ἐκ τοῦ ἔνω πλεονάσματος, ἐπὶ στρεμμάτων δύο καὶ μέτρων 408 καὶ ὑποχρεωθῆ ὁ ἀναιρεσιβλήτος νὰ τῷ παραδώσῃ ταῦτα, ὃ δὲ ἀναιρεσιβλήτος πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ὡς ἄνω διεκδικητικῆς ἀγωγῆς τοῦ Δημοσίου, πρὸς τοὺς ἄλλοις, ἀνέταξεν, ὅτι ὁ ἐν τῇ ἀγωγῇ περιγραφόμενος ἀγρὸς παραχωρήθη αὐτῷ καθ' ὅρια, καὶ συνεπῶς καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἕκτασις μεγαλειτέρᾳ τῆς ἐν τῷ παραχωρητηρίῳ ἐνδεικνυομένης, καὶ ταύτης ἐστὶ κύριος, διότι καὶ αὕτη ἐστὶ κατὰ νόμον πωληθεῖσα αὐτῷ, ὡς δὲ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὡς ἄνω ὀριστικῆς ἀποφάσεώς του προκύπτει, τὴν ἀνωτέρω διεκδικητικὴν ἀγωγὴν, τὸ δικαστὴν Ἐφετεῖον ἀπέρριψεν διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὸ Δημοσίον δὲν ἀπέδειξεν, ὡς ὑποχρεώθη, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀντιταθείσα πώλησις, ἐγένετο κατὰ μέτρον.

Ἐπειδὴ, οὕτως ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν, ἐστηρίχθη προδήλως

ἐπὶ τοῦ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀγωγῆς, ἀντιπαθθέντος περιστατικοῦ τῆς καθ' ὅρια παραχωρήσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἔννοίαν τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1835 περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν νόμου, συναγομένην καὶ ἐκ τῆς παραβολῆς αὐτοῦ πρὸς τὸ ἄρθρον 5' τοῦ Σ.Ε' ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1855 Νόμου ἢ ἐπὶ τῷ ἄνω τέλει παραχώρησις ἔθνικῶν κτημάτων, ἐπιτρέπεται μόνον κατὰ μέτρον, καὶ οὐχὶ καθ' ὅρια, ἐκτός ἐπὶ ἀδιαίρετων κτημάτων, κατ' ἀκολουθίαν καὶ προκειμένου ἤδη, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ ἐξετάσει, περὶ παραχωρήσεως ἀγροῦ, ἤτοι κτήματος διαίρετοῦ, τὸ πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ Δημοσίου παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προταθῆν περιστατικῶν τῆς καθ' ὅρια παραχωρήσεως τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀγροῦ, ἀτὰ ἀποτελοῦν ἀναντιρρήτως ἔνστασις καὶ οὐχὶ ἀρνήσις τῆς ἀγωγῆς» δὲν εἶχεν ἄξιαν νομικὴν, καὶ ἦν συνεπῶς ἀνευ ἀποτελεσματικότητος διὰ τὴν δίκην, ἐπαμένως τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, θεωρήσαν ἐκ τοῦ ἐναντίου, τὸ ὡς ἄνω περιστατικόν, ὡς σημασίας νομικῆς καὶ ἀποτελεσματικῶν πρὸς ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτου ἀπορρίψαν ταύτην, ψευδῶς ἠρημύνας καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον.

ΑΠ. 128 (1891). Ἐπειδὴ οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐφέσεως ἢ ἔνστασις τῶν ἐφεισιβλήτων ὅτι διὰ τοῦ ὅρκου, ὃν ἐπέβαλεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 399 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Μεσολογγίου, δοθέντος, κατέστη ἀποδεδειγμένον τὸ θέμα, ὅτι ὁ δικαιοπάροχος αὐτῶν δὲν παρητήθη τῆς δηλώσεώς του καὶ ὅτι ὁ ἐκκαλὼν δὲν ἐδήλωσε νομίμως τὸν αὐτὸν ἀγρόν, διότι καὶ ἂν ὁ ἐναγόμενος δὲν κέχθεται δῆλωσιν νόμιμον καὶ ἂν ὁ δικαιοπάροχος αὐτῶν δὲν παρητήθη τῆς δηλώσεώς του, ὁ ἐναγόμενος δύναται, καὶ ὡς ἀπλοῦς κατοχὸς, νὰ ἀποκρούσῃ τοὺς ἐνάγοντας, ἀμφισβητῶν τὴν ἐνεργητικὴν αὐτῶν νομιμοποίησιν, ἤτοι τὸ πρὸς ἀγωγήν δικαίωμα αὐτῶν, ὅπερ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ τῆς δηλώσεώς του, ἀφοῦ ἡμολογουμένως κατὰ τὴν ἀγωγήν ὁ ἐπίδικος ἀγρὸς κατέχεται μὲν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἐπὶ δὲ ἔθνικος καὶ μόνον δι' ἐγκύρου καὶ νομίμου δηλώσεως ἐπὶ τῇ βᾶσει καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς Νόμων δύναται εἰ τοιαῦται γαῖαι νὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τῶν ἰδιωτῶν, ἀφοῦ εἰς τοὺς Νόμους τούτους ἔχει τὴν βᾶσιν τῆς καὶ ἢ ἐπίδικος ἀγωγῆς, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ἐπιδιώκεται ἡ λήψις τῆς κατοχῆς τοῦ ἐπίδικου ἀγροῦ, συνεπεῖα τῆς ἀπὸ 11 Δεκεμβρίου 1877 δηλώσεως τοῦ δικαιοπαράχου τῶν ἐναγουσῶν, δυνάμει τοῦ Φ.Ε.Ζ. Νόμου (ἄρθρον 4), καθ' ὃν οἱ δηλώσαντες ἔθνικὰς γαῖας δύναται καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου νὰ τὰς λάβωσιν εἰς τὴν κατοχὴν των, ἐγείροντες κατὰ τρίτων πᾶσαν πρὸς τοῦτο ἀρμόζουσαν ἀγωγήν, οὐχὶ δὲ συνεπεῖα δηλώσεως γενομένης τυχεῖα μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐπίδικας καὶ τὴν δημοσίευσιν ταύτης διὰ τῆς Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθ. 3 τοῦ Υ.Α.Α. Νόμου.

Ἐπειδὴ ὁ μὲν ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ δῆλωσις τοῦ δικαιο-

παρόχου τῶν ἐναγουσῶν ἐστὶν ἄκυρος, διότι ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ΨΜΔ' Νόμου ὀριζομένη ἐπιτροπὴ ἐγαρκατήρισε τὸν ἐπίδικον ἀγρὸν ὡς ἐξηρημένον τῆς διανομῆς διὰ πράξιν τῆς 29 Αὐγούστου 1880, αἱ δὲ ἐνάγουσαι ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ πράξις αὕτη τῆς ἐπιτροπῆς ἐστὶν ἄκυρος, διότι ἐτέρα Ἐπιτροπὴ, δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Νόμου συνελθούσα πρότερον, ἤτοι τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1880, ἐγαρκατήρισε τὰς αὐτὰς γαίας ὡς μὴ ἐξαιρουμένας τῆς διανομῆς, καὶ ἐπομένως ἀπέκτησαν αὐταὶ τελεσιδικίως δικαίωμα ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου, αἱ πράξεις τῆς ἐπιτροπῆς εἰσὶν ἀνέκκλητοι.

Ἐπειδὴ καὶ μὲν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ ΨΜΔ' νόμου, ἡ πράξις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ἀποφαινομένη περὶ τοῦ ἐξαιρέσιμου ἢ μὴ τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν, ἐστὶν ἀνέκκλητος κατὰ τὸ ἄρθρον 7, ἀλλ' ἔννοσι ὁ νόμος διὰ τῆς λέξεως ἀνέκκλητος, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ὑπόκειται εἰς τὸ ἐνόδιον τῆς ἐφέσεως μέσον καὶ οὐχὶ ὅτι εἶναι ὀριστική καὶ μὴ ὑποκειμένη εἰς ἀνάκλησιν, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ὃ ὀριστική ἐστὶν ἡ δευτέρα ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἣτις συνιστάται ἐὰν τὰ μέλη τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς διαφωνήσωσι, καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 14 τοῦ ΥΔΑ' νόμου, καθ' ὃ ὀριστική ἐστὶν ἡ ἀπόφασις περὶ διενέξεως ἀφορώσης τὰ ὅρια τῶν χωρίων· οὐδὲν δὲ ἄρθρον τοῦ νόμου τούτου ἢ ἄλλου τινὸς ἐκ τῶν ἐκδοθέντων συμπληρωτικῶν νόμων περιέχει διάταξιν τινα καθ' ἣν νὰ μὴ δύναται ἡ αὕτη Ἐπιτροπὴ νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν πράξιν, ἣν προηγουμένως ἐξέδωκεν, ἐὰν ἤθελε πεισθῆ, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς, ὅτι ἐπλανήθη, ὡς συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅπου ἡ τοῦ ρηθέντος νόμου ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τῶν περὶ διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς γῆς νόμον (ΥΔΑ') καὶ διὰ τὸ ἄρθρ. 3 ἐδ. ε' καὶ ζ' καθ' ὃ ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς αἱ ἐπίδικοι γαῖαι καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ δήλωσις αὐτῶν κειμῆ ἀφοῦ περιέλθωσιν αὐταὶ ὀριστικῶς εἰς τὸ Δημόσιον, ὅπερ θέλει δημοσιεῦθαι διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀπεφάνθη ὅτι αἱ ἐπίδικοι ἦσαν ἐπίδικοι καὶ ἐπομένως ἐξηροῦντο τῆς διανομῆς· θεωρεῖται δὲ ἐπικρατεστέρα ἢ νεωτέρα πράξις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀποδεικνυομένου ἐξ αὐτῆς ὅτι αἱ ἐπίδικοι γαῖαι ἐξηροῦντο τῆς διανομῆς, ἡ δήλωσις τῶν ἐναγουσῶν δὲν δύναται νὰ ἐπισημουργήσῃ βάσιν νομίμου δικαίωματος πρὸς ἀγωγὴν περὶ τῶν περὶ ὧν ἡ δήλωσις γαιῶν. — Εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν, ὅτι τῆς νομίμου Ἐπιτροπῆς ἀποφανθείσης τὸς γαίας ὑπαγομένας εἰς ἐξαιρέσιν, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀποδεξαμένου αὐτῆν, διότι ἡ οἰκὴ ἐπεραιώθη καὶ τὸ Δημόσιον ἐγκατέστη εἰς τὰς γαίας, δὲν ὑπῆρχε πλέον περίπτωση εἰς ἀποφάνσεως δευτέρας ἐπιτροπῆς, ἄτε τοῦ ἐπίδικου τῶν γαιῶν μὴ ὑπάρχοντος ὅταν ἡ δευτέρα Ἐπιτροπὴ διορισθῆ, ὅθεν ἡ σύστασις αὐτῆς δὲν ἐπετρέπετο ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένης, ὅτι τὰ ἐπίδικα ἐξαιροῦνται οὐχὶ τὰ μὴ ἐπίδικα.

Ἐπειδὴ ἄλλως, καὶ ἂν θεωρηθῆ ἡ πρώτη πράξις τῆς Ἐπιτροπῆς,

ὡς ἀπόφασις τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ, μὴ ὑποκειμένη ὡς τοιαυτὴ εἰς ἀνάκλησιν, ὑπαχθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἐξαιρουμένων γαιῶν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην, δὲν δύναται κατὰ τοιαύτης ἀποφάσεως νὰ φερθῆ παραπῶνον ἐνώπιον τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων ὡς πρὸς τὸ λυθὲν ὑπ' αὐτῆς ἐν τῇ ἀρμοδιότητί της ζήτημα, ἂν αἱ γαίαι ἦσαν ἐπίδικοι, καὶ ἐπομένως ἐξηρητημένοι τῆς διανομῆς, ἀφαιρέθέντος οὕτω τοῦ σχετικοῦ ζητήματος ἀπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, λόγῳ δημοσίου συμφέροντος, ἀπειρουσύνης δὲ τῆς ἀναρμοδιότητος ἐκ διοικητικῆς ὕλης, καθ' ὃ ὑπαχθείσας ταύτης ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ἕνεκα τῆς τάξεως τῆς δικαιοδοσίας δὲν δύναται νὰ ἰσχυρῆ οὐδὲ παρέκτασις ἀρμοδιότητος, ἐπομένως ἀνυπόστατα εἰσὶ τὰ παραπῶνα τοῦ μὲν ἐναγομένου κατὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι αἱ γαίαι δὲν ἦσαν ἐξηρητημένοι τῆς διανομῆς, καὶ ὅτι ἐσφαλμένη ἦν ἡ περὶ τούτων κρίσις τῆς Ἐπιτροπῆς, τῶν δὲ ἐναγουσῶν κατὰ τῆς β' ἀποφάσεως ὅτι δὲν ἠδύνατο, ἀφοῦ ἡ πρώτη Ἐπιτροπὴ ἐξήντηλσε τὴν δικαιοδοσίαν της νὰ σχηματισθῆ ἑτέρα Ἐπιτροπὴ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου καὶ ἐκδόσῃ ἀντίθετον ἀπόφασιν, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ β' ἀπόφασις δὲν πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὡς προσβάλλουσα τὸ διὰ τῆς πρώτης δεδικασμένον· διότι οἱ λόγοι οὗτοι προσβάλλουσι τὴν ὀρθότητά τῶν ἀπαφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ἧτις μόνη ἐστὶν ἀρμοδία νὰ δικασθῇ ἀνεξελέγκτως περὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἀντικειμένου τοῦ ἀναγομένου εἰς τὰ διαδέσιμον ἢ μὴ τῶν γαιῶν, καὶ ἐπομένως, ἀφοῦ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐστάθμισε κατὰ τὴν πεποιθησὶν της καὶ ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός της τὰ περιστατικὰ ταῦτα, δὲν δύναται τὰ δικαστήρια νὰ ἐπέμβωσιν εἰς τὴν ἐκτίμησιν ταύτην· διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν εἰς τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς ἡ παρά τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐξενεχθεῖσα γνώμη, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς α' ἐπιτροπῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17866 τοῦ 1880 διαταγῆς του, ἣν ἐπικαλοῦνται αἱ ἐνάγουσαι, ἀφοῦ ἔλλειπει συμφωνος ἀπόφασις τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς περὶ τούτου διὰ τὴν ἀντίφασιν τῶν ἀπαφάσεων ὑπαρχούσης δὲ ἀντιφάσεως μεταξὺ ἀποφάσεων διοικητικῆς δικαιοδοσίας, ἐνόσω δὲν ἀνατραπῆ νομίμως ἡ ἰσχύς τῆς δευτέρας ἀποφάσεως, ὅπως λάβῃ ἰσχύον τὸ διὰ τῆς πρώτης διοικητικῆς ἀποφασισθέν, δὲν δύναται ὁ Ἄρειος Πάγος, ὡς δικαστήριον οὐσίας, δικάζων μετ' ἀναφρασιν ν' ἀποφανθῆ συμφώνως πρὸς τὴν πρώτην ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀφοῦ ὑπάρχει ἐναντία αὐτῆς μεταγενεστέρως χρονολογίας ἀπόφασις ἰσχυρά, διότι ἄλλως ἤθελε παραβιασθῆ ἡ ἀρχὴ τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἐξουσιῶν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐπεται ὅτι ἀπαγορευεταί εἰς τὰ δικαστήρια ἡ ἔρευνα τῆς νομιμότητος καὶ ὁ ἔλεγχος καὶ ἐπίκρισις πράξεων ἢ ἀποφάσεων, ἅς ὁ νόμος ἀνέθετο εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἐξουσίαν ὀρισμένων διοικητικῶν ἀρχῶν ἢ ἐπιτροπῶν, ἐκ τῆς διοικήσεως λαμβανουσῶν τὴν τοῦ ἐνεργεῖν ἐξουσίαν, διὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον οὐδὲ ἡ ἀκύρωσις ἢ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τοιούτων πρά-

ξων, δι' ὧν ὠρισμένα κατ' εἶδος ἀντικείμενα κανονίζονται ἐν ἐκάστοτε δεδομένη περιπτώσει, ἐπιτρέπεται εἰς τὰ δικαστήρια ὅθεν ἢ αἰτήσεις τοῦ νὰ κηρυχθῶσιν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἄκυροι ἢ ἄνευ ἀποτελέσματος αἱ ἐνέργειαι τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐξ ὧν προσεβλήθησαν τυχόν συμφέροντα ὠρισμένων ἀτόμων δὲν εἶναι νόμιμος ἀπόκειται βέ εἰς τοὺς ἐκ τοιούτων πράξεων ζημιωθέντας νὰ ἀπευθύνωσι τὴν ἀρμόζουσαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὑπαίτιου τῆς ζημίας, ἣν αἱ πράξεις αὐταὶ ἐπήνεγκον εἰς αὐτόν.

8. Ὅστις καταδείξῃ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος νόμου ἐκτάσεις καταληφθείσας καθ' ὑπέρβασιν τῶν δηλωθειτῶν, λαμβάνει παρὰ τοῦ δημοσίου δι' ἀμοιβὴν τὸ τρίτον τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἐτησίων δόσεων, ἂν ἐντὸς ἔτους, ἀφ' ἧς τὸ δημοσίον καταλάβῃ τὸ πλεόνασμα, δὲν ἤθελεν ἐγερθῆ δι' αὐτὸ ἀγωγή, ἄλλως ἢ ἀμοιβὴ πληρόνεται, ὅταν ἡ ἀγωγή ἀπορριφθῇ παρὰ τῶν δικαστηρίων ὀριστικῶς καὶ τελεσιδίκως.

9. (*)

10. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1877 νόμου γινόμεναι παρὰ κατόχων δηλώσεις ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰς γαίας τὰς δηλωθείσας ὑπὸ μὴ κατόχων συγχωρίων, ὑπαγομένας εἰς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ἀπὸ 25 Μαρτίου 1871 ΥἸΑΑ' νόμου. [Ν. ΔΣΜΗ', ἄρθρ. 6].

11. Πᾶσα διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Ἐγκύκλιος 22671178 τῆς 4 Μαΐου 1879. — Οὔτε ὁ ἀρχικὸς ΥἸΑΑ' νόμος οὔτε αἱ κατόπιν ἐκδοθέντες ποιῶνται λόγον ἐξαίρεσεως περὶ τῶν ἐν τοῖς χωρίοις καὶ περὶ αὐτῶν κειμένων οἰκοπέδων, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἐπιταί, ὅτι τὰ οἰκόπεδα δύνανται νὰ δηλωθῶσι καὶ παραχωρηθῶσιν ὡς ἐθνικαὶ γαίαι, διότι ρητῶς διὰ τῶν προμνησθέντων νόμων διετάχθη ἡ διανομὴ καὶ διάθεσις μόνον τῶν καλλιεργουμένων καὶ καλλιεργησίμων γαιῶν τοῦ Δημοσίου, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν οἰκοπέδων τῶν χρησιμευόντων εἰς ἀνέγερσιν οἰκοδομῶν πρὸς κατοικίαν, δι' ὃ τὸ ὑπουργεῖον ἔπεισε νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τοὺς βουλευμένους νὰ μετασχεύσῃ τῆς διανομῆς διὰ τῆς τελευταίας § τοῦ Γ' μέρους τῶν ὁδηγίων τῶν ἐκδοθεισῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ προρηθέντος ΥἸΑΑ' νόμου ὅτι πρέπει ν' ἀπέχῃσι πάσης δηλώσεως ἐπὶ τῶν, περὶ ὧν πρόκειται, οἰκοπέδων, διότι ταῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν

(*) Παραλείπεται ὡς ἐπουσιῶδες.

κατηγορίαν τῶν φθαρτῶν κτημάτων, καὶ ἐκποιοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ αὐτῶν νόμων καὶ ὅτι πᾶσα τοιαύτη δηλώσει ἢ καὶ παραχώρησις, γενομένη ἐκ πλάνης, οὐδόλως ἤθελεν ἀφελῆσαι τοὺς δηλωτάς, καθόσον κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ΥἸΑΑ' νόμου καὶ τὰ οἰκόπεδα ἤθελον ἀπολέσει καὶ τὸ συμπεφωνημένον τίμημα ἤθελον οὐχ ἦττον πληρώσει. — Αἱ τοιαῦται δηλώσεις, περιλαμβάνουσαι οἰκόπεδα κείμενα ἐντὸς καὶ περίξ τῶν χωρίων, θεωροῦνται ἄκυροι καὶ καταχωρίζονται εἰς τὰς οἰκείας πράξεις περὶ ἐξαιρέσεως.

Ἐγκύκλιος 43778]110 τῆς 21 Ἰουλ. 1879. — Τὰ ἀντίγραφα τῶν πράξεων κατατάξεως τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν καὶ ἐκεῖνα τῶν πράξεων τῶν ἐξαιρεθειῶν τῆς διανομῆς, περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 74039 τῆς 17 Δεκ. 1878 ἐγκ., θέλουσι βιβλιοθετηθῆ, ὥστε ν' ἀποτελῶσιν ἴδιον βιβλίον καθ' ἕκαστον δῆμον. — Ἐν ταῖς πράξεσιν, ἀπέναντι ἐκάστου τῶν τεμαχίων τῶν δηλωθειῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, θέλουσι σημειωθῆ οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐκδοθέντων παραχωρητηρίων, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει, διὰ πλείοτερα τοῦ ἐνὸς τεμάχια γαιῶν, ἐν ἐξεδόθῃ παραχωρητήριον, θέλουσιν ἐνωθῆ διὰ γραμμῆς ἅπαντα τὰ τεμάχια καὶ σημειωθῆ καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ παραχωρητηρίου εἰς ἴδιον δὲ στήλην, ἥτις θέλει χαραχθῆ ἐπὶ τοῦ ἐντύπου τῶν πράξεων, θέλει σημειωθῆ τὸ ποσὸν τῆς πληρωτέας ἐτησίαις δόσεως, ἥτις θέλει ἐξευρεθῆ καὶ κανονισθῆ κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν χρεωστικῶν ὁμολόγων, καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ αὐτοῦ ὁμολόγου.

Νόμος ΨΨΗ' 28 Μαρτίου 1880, Περὶ γαιῶν καὶ φυτειῶν. *

1. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων, οἱ δηλώσαντες γαίας καὶ φυτείας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Νόμων ΥἸΑΑ' καὶ ΤΠΣ' ἀπὸ 25 Μαρτίου 1871, τῶν κατόπιν συμπληρωτικῶν καὶ τοῦ παρόντος, ὡς καὶ οἱ ἐκδοχοεῖς τῶν δικαιωμάτων τῶν, ὑποχρεοῦνται νὰ πληρῶναι τὴν προσωρινὴν ἐτησίαν δόσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνταχθησομένων μέχρι τῆς δεκάτης πέμπτης Αὐγούστου ἐκάστου ἔτους πράξεων κατατάξεως, περὶ ὧν διέλαβε τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου ΨΜΔ' ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1878.

Διὰ τὰς γαίας καὶ φυτείας ἐκεῖνας, ὧν ἡ μὲν κατάταξις ἤθελε καθυστερήσει, ἡ δὲ ἐκτίμησις ἐκηρύχθη ὀριστική, δύνανται οἱ δηλώσαντες ἢ οἱ ἐκδοχοεῖς αὐτῶν

(*) ΕφΚ. 37 τῆς 18 Ἀπρ. 1880.

νά πληρώσωσι τὴν ἔτησίαν δόσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀριστικῆς ἐκτιμήσεως, ἂν παραδώσωσι πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφόρον, μέχρι τῆς διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἐδαφίου ὀρισθείσης προθεσμίας, εἰς διπλοῦν δῆλωσιν ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου, ὑπογεγραμμένην παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἢ ἀγραμμάτου ὄντος, παρ' ἄλλου τῆς ἐκλογῆς του, ὀρίζουσιν τὴν τοποθεσίαν, ἐν ἣ περιλαμβάνονται καὶ τὴν διὰ τῆς ὀριστικῆς ἐκτιμήσεως κανονισθεῖσαν κατὰ στρέμμα τιμὴν.

Ἡ δῆλωσις καταχωρεῖται ἐν βιβλίῳ ἐπὶ τούτῳ κρατουμένῳ, ἐπιστρεφόμενου τοῦ ἀποσπάσματος αὐτῆς εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον τεθεωρημένου καὶ ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου.

Τὸ βιβλίον κλείεται τὴν ἑσπέραν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ὑπὸ τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς ὅπου δὲ τοιαύτη δὲν ὑπάρχει ἢ κωλύεται, ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ Ἐφόρου, συντασσομένης ἐπὶ τοῦ βιβλίου τῆς ἀπαιτουμένης πράξεως μετὰ τὴν καταχώρισιν τῆς τελευταίας δηλώσεως.

Ἄν ἡ δῆλωσις δὲν ἐγένετο ἀκριβῆς καὶ συνεπῶς ἡ ἔτησία δόσις ἐπληρώθη ἑλλιπῶς, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου ΨΜΔ'.

Διὰ τὰς γαίας καὶ φυτείας, περὶ ὧν οὔτε κατάταξις, οὔτε δῆλωσις ἐγένετο, ἡ ἔτησία δόσις καταλογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ΨΜΔ' νόμου.

Γνωμοδοτήσις Δικ. Συμβούλου 47391 τῆς 15 Ἰουν. 1890.
— Ὁ νόμος ΥΛΑ' ἐν ἀρθρ. 7 καὶ οἱ κατόπιν συμπληρωτικοὶ προσδῶρισαν τίνες ἔχουσι δικαίωμα νὰ δηλώσωσιν ἔθνικὰς γαίας καὶ φυτείας, τὸ τοιοῦτον δὲ δικαίωμα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μεταβιβασθῇ πρὸς ἄλλους λόγῳ πωλήσεως ἢ ἐκχωρήσεως. Ἐπομένως καὶ καθ' ἡμᾶς ἡ ἐκδοσις τῶν παραχωρητηρίων ἐπ' ὀνόματι τῶν τοιούτων ἐκδόγων τῶν δικαιωμάτων τῶν δηλωτῶν δὲν ἐπιτρέπεται, οἱ δὲ νόμοι ΨΛΗ' καὶ ΨΜΔ' εἰς οὗς ἐστηρίζετο μέχρι τοῦδε ἡ ὑπηρεσία τοῦ Α' τμήματος, προβλέπουσι τὴν περίπτωσιν τῆς καθολικῆς διαδοχῆς.

2. Ὁ Οἶκον. Ἐφορος, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πράξεων κατατάξεως, τῶν δηλώσεων τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν δρισθεῖσαν διὰ τῆς ἐκτιμῆσεως κατὰ στρέμμα τιμὴν καὶ τῶν βιβλίων τῆς μεταγραφῆς τῶν δηλώσεων διὰ τὰς γαίας καὶ φυτείας τῆς τρίτης κατηγορίας, περὶ ὧν διέλαβε τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ προηγουμένου ἀρθρου, συντάσσει τοὺς χρηματικούς πίνακας τῆς προσωρινῆς ἐτησίαις δόσεως καὶ ἀποστέλλει αὐτοὺς πρὸς τὸν Ταμίαν πρὸς εἰσπραξίν.

Οἱ καθυστερήσαντες τὴν πληρωμὴν, μέχρι τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους, ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀπίστιν τοῦ νενομισμένου τόκου ὑπερήμερίας.

3. Οἱ δηλώσαντες γαίας καὶ φυτείας καὶ οἱ ἐκδοχεῖς τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς τῆς προσωρινῆς ἐτησίαις δόσεως, ἂν μέχρι τέλους Ἀπριλίου ε. ε. ἐπιδώσωσι τῷ ἀρμοδίῳ Οἰκονομικῷ Ἐφόρῳ, διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, παραίτησιν τῶν ἐκ τῶν δηλώσεων δικαιωμάτων τῶν ἧ τε δήλωσις καὶ τὸ ἐπιδοτήριον αὐτῆς συντάσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου, ὃ δὲ κλητὴρ λαμβάνει, ὡς δικαίωμα, λεπτά πενήτηντα παρὰ τοῦ παραιτουμένου.

Εἰς τοὺς παραιτηθέντας δηλωτάς οὔτε ἡ προκαταβολὴ οὔτε αἱ ἐτήσιαι δόσεις, ὅσαι ἐπληρώθησαν, ἐπιστρέφονται· ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἐτησίαις δόσεως τοῦ ἔτους 1879.

Ἐγκύκλιος 25387/45 τῆς 13 Μαΐου 1880.—Ἐὰν μὲν αἱ δηλωθεῖσαι γαῖαι ἢ φυτεῖαι, δι' ἃς ἐδόθησαν παραιτήσεις κατὰ τὸ ἀρθ. 3 τοῦ νόμου Ψ4Η', κατετάχθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 5 τοῦ νόμου ΨΜΔ', εἰς τὰς οἰκείας τοποθεσίας καὶ ὑπεβλήθησαν αἱ τῆς κατατάξεως πράξεις τῷ ὑπουργεῖῳ, δεόν νὰ διαγραφῶσι τὰ τεμάχια τῶν γαιῶν, ἐκ τῶν ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς ἐφορίας ὑπαρχόντων ἀντιγράφων τῶν πράξεων κατατάξεως καὶ ὑποβληθῶσιν αἱ παραιτήσεις μετὰ τῶν ἀποσπασμάτων τῶν δηλώσεων πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ γίνῃ ἡ διαγραφή καὶ ἐκ τῶν πρωτοτύπων τῶν πράξεων, ἀκυρωθῶσι δὲ συγχρόνως τὰ ἐκδοθέντα παραχω-

ρητήρια" ἐὰν δὲ δὲν ἐγένετο εἰσέτι ἡ κατάταξις τῶν τοιούτων γαιῶν, καὶ ἐνεργηθῆ ἡ ἀκύρωσις τῶν δηλώσεων, γινομένης μείας περί τούτου ἐν τοῖς σχετικοῖς βιβλίοις μεταγραφῆς καὶ ἐν τοῖς σταλέεσι τῶν δηλώσεων, σχετισθῶσι δὲ αἱ παραιτήσεις μετὰ τῶν σταλέεων τῶν δηλώσεων ὑποβλητέων ἐν καιρῷ μετὰ τῆς πράξεως κατατάξεως πρὸς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐγκύκλιος 28690[36 τῆς 27 Μαΐου 1881.—Κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ νόμου Ψ'Η', οἱ δηλώσαντες γαῖαι καὶ φυτεῖαι καὶ οἱ ἐκδοχεῖς τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς τῆς προσωρινῆς ἐτησίαις δόσεως, ἂν μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1880 ἐπιδώσωσι τῷ ἐρμολῶ οἶκον. ἐφόρῳ, διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, παραιτησὶν τῶν ἐκ τῶν δηλώσεων δικαιωμάτων των, κατ' ἀκολουθίαν οἱ μὴ παραιτηθέντες εἰσὶν ὑπόχρεοι εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν προσωρινῶν ἐτησίων δόσεων, δυνάμενοι κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου νὰ παραιτηθῶσι τότε μόνον, ὅταν εἰδοποιηθῶσιν, ὅτι ἐξεδόθησαν τὰ παραχωρητήρια, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος, καθόσον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἡ προσωρινὴ ἐτήσια ἀντικαθίσταται διὰ τῆς παγίας δόσεως ἧτις περιλαμβάνει τὸ τίμημα. Ὅσαι παραιτήσεις δηλωτῶν ἐπεδόθησαν μετὰ τὴν 30 Ἀπριλίου 1880 νὰ μὴ ληφθῶσιν ὡς ὄφιν, ἀλλὰ νὰ χρεωθῶσιν οἱ ἐκπροθέσμως παραιτηθέντες δηλωταὶ μετὰ τῆς προσωρινῆς ἐτησίαις δόσιν καὶ νὰ καταταχθῶσιν αἱ γαῖαι πρὸς ἐκδοσὶν παραχωρητηρίων μετ' ὅ, ὡς ἐρρέθη ἄνωτέρω, δύνανται νὰ παραιτηθῶσιν, γένη δὲ ἡ κατάταξις τῶν γαιῶν αὐτῶν, περὶ τῶν αἱ ἐκπρόθεσμοι παραιτήσεις, κατὰ προτίμησιν καὶ ὑποβληθῶσιν αἱ ἀπαιτούμεναι πράξεις πρὸς ἐκδοσὶν τῶν παραχωρητηρίων, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πληρῶνωσι προσωρινὰς ἐτησίαις δόσεις χωρὶς νὰ καρπῶνται τὰ κτήματα.

Ἐγκύκλιος 26389[79 τῆς 21 Ἀπρ. 1888.—Ἐφ' ὅσον οἱ δηλωταὶ μὴ κάτοχοι ἀσκεπῶν γαιῶν δὲν ὑποδεικνύουσι τοὺς δηλώσαντας τὰς αὐτὰς γαῖαις κατόχους καὶ δὲν παρητήθησαν τῶν ἐκ τῶν δηλώσεων δικαιωμάτων των ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης διὰ τοῦ 3 ἄρθρ. τοῦ Ψ'Η' νόμου προθεσμίας, οὐδένα νόμιμον λόγον ὑπὲρ ἑαυτῶν δικαιούνται νὰ προβάλλωσι πρὸς ἀπαλλαγὴν των ἐκ τῆς πληρωμῆς τῶν εἰς βάρους των βεβαιωθεισῶν ἐτησίων δόσεων, ἀπ' ἐναντίας δὲ μὴ ἐκπληρῶσαντες μῆδετέραν τῶν ἄνωτέρω ὑποχρεώσεων των, αἱ προσωριναὶ δόσεις κατὰ νόμον εἰσὶν ὑποχρεωτικαὶ δι' αὐτοὺς καὶ ὀφείλουσι νὰ πληρῶσωσι ταύτας.

Ἐγκύκλιος 46350[90 τῆς 11 Αὐγούστου 1897.—Κατὰ τοὺς συμπληρωτικὸς νόμους ΥΠΑ' καὶ ΥΠΓ' τοῦ 1873 ἡ πληρωτέα ἐτήσια προσωρινὴ δόσις ὁρίσθη, πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν δηλωτῶν ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, εἰς ἣν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὑπέκειντο αἱ δηλωθεῖσαι γαῖαι καὶ φυτεῖαι, ὑπὸ τὸν ὅρον αἱ προσωριναὶ αὗται δόσεις νὰ συμφηφισθῶσι πρὸς τὰς ἐτήσιαις δόσεις τοῦ τιμήματος ὅταν ἡ ἐκτίμησις κατασταθῆ ὀριστικῆ καὶ συνταχθῶσι τὰ

χρεωστικά ἠμόλογα. — Οἱ κατόπιν ἐκδοθέντες συμπληρωτικοὶ νόμοι συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τελευταίου Ψ⁴Η', ἐτροποποίησαν μόνον τὸ πληρωτέον ποσὸν τῆς προσωρινῆς ἐτησίαις δόσεως ἀναλόγως τῶν γενομένων διοικητικῶν ἐνεργειῶν πρὸς ὀριστικὴν παραχώρησιν, ἡ δὲ τελευταία προσέτι διαιρέσας τὰς γαίας καὶ φυτείας εἰς τρεῖς κατηγορίας δὲν μετέβαλε τὴν βᾶσιν τῶν πρώτων νόμων, καθ' ἣν, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὁ συμφηφισμὸς τῶν προσωρινῶν ἐτησίων δόσεων πρὸς ἐκείνας τὰς ἐτησίαις δόσεις, αἱτινες εἰσὶν αἱ πάγια, ἐνεργεῖται κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν χρεωστικῶν ἠμολόγων, ἀντικατασταθέντων διὰ τῶν ἐπιδοτηρίων, ἐν οἷς σημειωθήσεται ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ πληρωτέου ὑπολοίπου τοῦ τιμήματος καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει αὐτοῦ ὑπολογισθήσεται τὸ ποσὸν τῆς παγίας ἐτησίαις δόσεως, ἐπομένως ὡς πρὸς τὰς γαίας καὶ φυτείας, περὶ ὧν ἐγένοντο πράξεις κατατάξεως θέλει ὑπολογισθῆ ἡ προσωρινὴ δόσις, χωρὶς νὰ ληφθῶσιν ὅπ' ὄψιν τὰ πληρωθέντα προγενεστέρως, ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς ὀριστικῆς ἐκτιμήσεως, ἣτις ἐσημειώθη ἐν ταῖς πράξεσιν, ἣτις ἂν πρόκειται περὶ στρεμμάτων γαιῶν 12, τῶν ὁποίων ἡ δι' ἕκαστον στρέμμα τιμὴ ὀρίσθη πρὸς δραχμὰς 20, πολλαπλασιάζοντες τοὺς δύο τούτους εὐριθμοὺς εὐρίσκομεν γινόμενον ἐκ δραχ. 240, ὅπερ εἶναι τὸ ὅλικόν τιμῆμα, τὸ ὅποιον αἴθις πολλαπλασιάζομεν μὲ τὸν ἀριθμὸν 5 καὶ εὐρίσκομεν, ἀποκόπτοντες τοὺς δύο τελευταίους ἀριθμοὺς, ἐτησίαν δόσιν δραχ. 12. Ἐν δὲ περὶ φυτειῶν, τὸ γινόμενον τῶν δύο πρώτων ἀριθμῶν, ἧτοι τῶν στρεμμάτων καὶ τῆς κατὰ στρέμμα τιμῆς, πολλαπλασιάζομεν μὲ τὸν ἀριθμὸν 8, πρὸς εὔρεσιν τῆς ἐτησίαις δόσεως, ἡ μᾶλλον εὐκρινῶς ἐπὶ δραχ. 100, τιμήματος γαιῶν ἢ ἐτησίαις δόσις συνίσταται ἐκ δραχ. 5, ἐπὶ δὲ τῶν φυτειῶν ἐκ δραχ. 8.

4. Εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε δηλώσαντας γαίας καὶ φυτείας ἐπιτρέπεται νὰ ὀδώσῃ μέχρι τέλους Ἰουλίου ἐ.ε. συμπληρωτικὰς δηλώσεις διὰ τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἔκτασιν, τὴν περιλαμβανομένην ἐν τοῖς ὀρίοις τῆς ἀρχικῆς δηλώσεως, ἂν δὲν ἐδηλώθη πρότερον νομίμως ὑπὸ ἄλλων, ὑποχρέους ὄντας καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἐφεινετῆς προσωρινῆς δόσεως.

Διὰ τὰς προκειμένας δηλώσεις ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν πρώτων Νόμων ΥΛΑ' καὶ ΤΠΓ'.

Τῶν ἀνωτέρω πλεονασμάτων γαιῶν ἐπιτρέπεται ἡ παραχώρησις καὶ ἂν οἱ κατέχοντες αὐτὰ ἐδηλώσαν προηγουμένως τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἀρχικοῦ ΥΛΑ' νόμου περὶ διανομῆς τῶν ἐθνικῶν γαιῶν ὀρισθεῖσαν ἐκ-

τασιν [N. APIZ', άρθρ. 1, § β' καὶ Ψ4H', άρθρ. 7].

3. Αἱ μέχρι τοῦδε δοθεῖσαι δηλώσεις περὶ φυτειῶν, γενομένων καὶ μετὰ τὴν ὀρισθεῖσαν προθεσίαν διὰ τοῦ άρθρου 1 τοῦ νόμου ΥΠΑ' ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1873, θεωροῦνται ἔγκυροι.

6. Τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Νόμων περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ ἐθνικοῦδιοκτῆτων φυτειῶν ἐκδιδόμενα παραχωρητήρια ἀποστέλλονται πρὸς τὸν ἀρμοδίον Οἰκονομικὸν Ἐφορον, ὅστις αὐτὸς ἀπ' εὐθείας ἢ διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς εἰδοποιεῖ, ἐπὶ ἀποδείξει, ἰδίᾳ ἕκαστον δηλωτὴν περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου.

Οἱ εἰδοποιηθέντες καὶ μὴ ἐπιδόσαντες ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἀφ' ἧς προσεκλήθησαν, πρὸς τὸν ἀρμοδίον Ἐφορον παραίτησιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος, εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ πληρώσωσι τὸ τίμημα κατὰ τοὺς δρους τῶν σχετικῶν Νόμων. [N. ΑΣΜΗ', άρθρ. 1, 5 καὶ 7].

Ἐγκύκλιος 16779/37 τῆς 22 Ἀπρ. 1880. Πρὸς εὐκόλιαν τῶν δηλωτῶν, διὰ τοῦ άρθρου 6 τοῦ νόμου Ψ4H', τὰ χρεωστικὰ ὁμολογα καταγγέθησαν, ἅτινα κατὰ τοὺς προλαβόντας νόμους ἀπηγοῦντο. Ἀντὶ τῶν χρεωστικῶν ὁμολόγων πάντες οἱ δηλώσαντες γαίας καὶ φυτείας εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ πληρώσωσι τὸ τίμημα κατὰ τὰ προσυμπεφωνημένα, ἂν ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἀφ' ἧς εἰδοποιηθῶσιν, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δηλώσεώς των ἐξεδόθη τὸ παραχωρητήριον, δὲν ἐπιδόσωσι πρὸς τὸν ἀρμοδίον Ἐφορον ἔγγραφον παραίτησιν διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου (*). Τὸ ἐπιδότηριον τῆς πρὸς τοὺς δηλωτὰς παραδοτέας εἰδοποιήσεως, περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου, εἶναι ὁ μόνος τίτλος τοῦ Δημοσίου ὅστις ἀποκαθιστᾷ αὐτοὺς ὑποχρέους νὰ πληρώσωσι τὸ πρὸς τὸν Δῆμόσιον χρέος τῶν ἀπροσφασίτως, ἤτοι ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ χρεωστικὸν ὁμολογόν, τὸ ὁποῖον

(*) Ἐγκύκλιος 29599/35 τῆς 25 Μαΐου 1880. — Ἄν εἰδοποιούμενοι οἱ δηλωτὰὶ νὰ προσέλθωσι, πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς τριμῆνου προθεσμίας, ὅπως γνωρίσωσι τί ὀφείλουσιν, ὑπογράψωσι τὸν λογαριασμὸν τοῦ χρέους των καὶ πληρώσωσι τὰ τέλη τοῦ προσαρτηθεμένου ἐν τῷ παραχωρητηρίῳ χαρτοσήμου καὶ τὰ δικαιώματα τῆς μεταγραφῆς τοῦ παραχωρητηρίου καὶ τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποθήκης, θέλουσιν ἐγχειρίσαι αὐτοῖς ἐπὶ ἀποδείξει τὰ παραχωρητήρια καὶ ὑποβάλλει τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ χρέους, ἐσχετισμένην μὲ τὴν περιλήψιν τῆς ὑποθήκης.

κατὰ τὸν πρῶτον νόμον ὀφείλον νὰ ὑπογράψωσι, δεόν ἐπομένως οἱ ἔφοροι νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν τῶν οὐ μόνον κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν εἰδοποιήσεων, ὅπως αὐταὶ περιλάβωσιν ἐν τῷ παραχωρητήριον ἐμπεριέχει, ἀλλὰ καὶ αἱ εἰδοποιήσεις αὐταί, νὰ παραδίδωσιν πάντοτε εἰς χεῖρας αὐτῶν τῶν ἰδίων δηλωτῶν, καὶ πρὸς τοῦτοις κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἐπιδοτηρίων, ἐν οἷς ἀπαιτεῖται νὰ μεταγραφῆται ἀκριβέστατα τὸ κείμενον τῆς εἰδοποιήσεως καὶ ὑπογράφωνται παρὰ τῶν δηλωτῶν, τούτων δὲ ἀγγραμμάτων ὄντων, ὑπὸ δύο ἐγγραμμάτων μαρτύρων τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, τὸ δὲ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς νὰ βεβαιῶται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἀρμοδίου Δημάρχου, τιθεμένης καὶ τῆς σφραγίδος τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ. Αἱ εἰδοποιήσεις αὐταὶ δύνανται νὰ ἐπιδοθῶσι καὶ διὰ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀσφαλέστερον, οἱ ἔφοροι ὀφείλουσιν αὐτοὶ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐπὶ τόπου μεταβαινόντων, νὰ ἐπιδοθῶσι τὰς τοιαύτας εἰδοποιήσεις. — Ὅπισθεν τῶν συνταχθέντων ἐπιδοτηρίων συνεξετυπώθη ὑπόδειγμα λ)σμοῦ τοῦ πληρωτέου ἐπὶ τῇ βῆσει ἐκάστου παραχωρητηρίου χρέους. Τὴν πράξιν αὐτὴν περὶ τοῦ πληρωτέου χρέους, ἅμα τῇ λήξει τῆς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως διὰ τοὺς μὴ παραιτηθέντας τῶν δικαιωμάτων τῶν δηλωτῶν, θέλουσι συμπληρώσει καὶ ὑποβάλει οἱ οἶκον, ἔφοροι εἰς τὸ ὑπουργεῖον, σὺν τῇ συγχρόνῳ ἀποστολῇ τῆς σχετικῆς περιλήψεως τῆς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἐγγραφησομένης ὑποθήκης, ἧς κατὰ τὸν νόμον ἔπεται μὲν τῆς μεταγραφῆς τοῦ παραχωρητηρίου, ἐγγράφεται δὲ ἀμέσως μετ' αὐτὴν, ἐπιμελεῖα καὶ εὐθύνη τῶν ἐφόρων, τὰ δὲ παραχωρητήρια παραδώσει, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς ὑποβλητέῳ τῷ ὑπουργεῖῳ, εἰς τοὺς ταμίας, ὀφείλοντας νὰ ἐγχειρίσωσιν αὐτὰ τὸ ταχύτερον τοῖς δικαιούχοις, εἰσπράττοντες τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου διὰ τὸ παραχωρητήριον καὶ τὰ δικαιώματα τῆς μεταγραφῆς καὶ ἐγγραφῆς ὑποθήκης, ἅτινα κατὰ τὸ ἀρθρ. 16 τοῦ νόμου ὠρίσθησαν εἰς λεπτὰ πενήκοντα, διὰ τὴν μεταγραφὴν ἐκάστου παραχωρητηρίου καὶ ἕτερα πενήκοντα διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑποθήκης (*) τὰ δικαιώματα δὲ ταῦτα θέλουσι πληρῶναι ἀμέσως πρὸς τοὺς δικαιούχους ὑποθηκοφύλακας. Ἐν δὲ τινὲς τῶν δηλωτῶν παραιτηθῶσι, τότε τὰ σχετικὰ ἐπιδοτήρια μετὰ τῶν παραιτήσεων καὶ τῶν παραχωρητηρίων συγχρόνως θέλουσιν ὑποβάλει οἱ ἔφοροι πρὸς ἀκύρωσιν καὶ μεριμνήσει ὅπως καταμετρηθῶσι καὶ ἐκτιμηθῶσι πρὸς ἐκποίησιν αἱ γαῖαι ἢ αἱ φυτεῖαι, ὑποβάλλοντες τ' ἀπαιτούμενα πρωτόκολλα.

Ζ. Διὰ τὰ πλεονάσματα, τὰ ὅποια ἤθελον τυχόν ὑπάρχει ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν δηλωθειῶν γαιῶν καὶ φυ-

(*) Ὅρα ὅμως κατωτέρω Β. Δ. 31 Δεκ. 1885 καὶ τὸ ὑπ' αὐτῆ Β. Δ. 28 Σεπτ. 1888.

τειῶν, καὶ διὰ τὰ ὅποια δὲν ἤθελον δοθῆ συμπληρωτικαὶ δηλώσεις κατὰ τὸ ἄρθρον 4, θέλουσιν ἐνεργηθῆ τὰ ὀριζόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ νόμου ΨΜΔ'· δὲν ὑπόκεινται ὅμως εἰς ἀπόδοσιν δικαιώματος ἐπικαρπίας πρὸς τὸ δημόσιον ἢ τοὺς ἐνοικιαστὰς.

§. Οἱ δηλώσαντες γαίας καὶ ἀνεγείραντες ἐπ' αὐτῶν ὑδρομύλους, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Νόμου ΧΖ' ἀπὸ 15 Μαρτίου 1877, ὡς καὶ οἱ ἐκδοχεῖς αὐτῶν, ἔχουσι δικαίωμα ἀποζημιώσεως παρὰ τῶν ἀναδειχθησομένων μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἀγοραστῶν διὰ τε τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ὑδρομύλου καὶ διὰ τὰς καταβληθείσας πρὸς βελτίωσιν τῶν γαιῶν δαπάνας.

Ἐπιτροπὴ συγκροτουμένη παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἐφόρου, τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἢ τούτων κωλυομένων, ὑπὸ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν των καὶ ἐνδὲς πραγματογνώμονος, διοριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου, μεταβαίνει ἐπὶ τόπου καὶ προσδιορίζει διὰ πρωτοκόλλου ἡτιολογημένου τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως. Τὸ πρωτόκολλον αὐτὸ θεωρεῖται ἐκτελεστόν, ἂν δὲν ὑπάρξῃ διαφωνία· ἄλλως, ἀποφασίζει ἀνεκκλητήτως ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς ὃν ὁ Ἐφορὸς ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ τὸ πρωτόκολλον, παραδεχόμενος μίαν ἐκ τῶν γνωμῶν, ἢ σχηματίζων ἰδίαν ἐντὸς τῶν ὄρων αὐτῶν.

Ἄν ὁ ἐνδιαφερόμενος δὲν διορίσῃ τὸν ἐκ μέρους τοῦ πραγματογνώμονα, δὲν ὀρκίσῃ αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ δὲν ἐγγχειρίσῃ τῷ Ἐφόρῳ τὴν ἀπαιτουμένην περὶ διορισμοῦ δήλωσιν μετ' ἀντιγράφου τῆς ἐκθέσεως τῆς ὀρκοδοσίας, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἐπὶ ἀποδείξει προσκληθῆ παρὰ τοῦ Ἐφόρου, προσλαμβάνεται ὁ Πρόεδρος τοῦ ἀρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τούτου δὲ κωλυομένου, ὁ νόμιμος ἀναπληρωτῆς· τὸ αὐτὸ γίνεται, ἂν ὁ πραγματογνώμων δὲν παρευρεθῆ εἰς τὸν τόπον

κατὰ τὴν προσδιοριστέαν ἡμέραν τῆς ἐκτιμῆσεως, ἢ ἀρνηθῆ νὰ ὑπογράψῃ τὸ πρωτόκολλον.

Ἐγκύκλιος 16719 τῆς 22 Ἀπρ. 1880.—Οἱ δηλώσαντες γαίαι ἐπιτηδείας πρὸς ἀνέγερσιν ὑδρομύλων, ἂν ἀνήγειρον τοιούτους πρὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου ΧΖ' 15 Μαρτίου 1877, καὶ οἱ ἐκδοχεῖς τῶν δικαιωμάτων τῶν δηλωτῶν, ἀποζημιοῦνται παρὰ τῶν ἀγοραστῶν τῶν ὑδρομύλων, τῶν ἀναδειχθησομένων μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, διὰ τε τὴν οἰκοδομὴν καὶ τὰς πρὸς βελτίωσιν τῶν γαιῶν ἐπωφελεῖς δαπάνας, κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ νόμου, ὀφείλουσι λοιπὸν οἱ οἰκον. ἔφοροι νὰ ἐξετάσωσι ποσοὶ ὑδρομύλοι ἀνηγέρθησαν ἐπὶ δηλωθεισῶν γαιῶν, ποιοὶ ἐξ αὐτῶν ὀικοδομήθησαν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ΧΖ' καὶ ποιοὶ μετὰ, μεθ' ὃ μεριμνήσωσι περὶ τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμῆσεως πάντων τῶν ὑδρομύλων πρὸς ἐκποίησιν καὶ ὑποβάλλωσι τ' ἀπαιτούμενα πρωτόκολλα πρὸς θεώρησιν, δι' ἰδίας ἀναφορᾶς τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας καὶ δι' ἰδίας τὰ τῆς δευτέρας.

9. Αἱ δηλωθεῖσαι καὶ μὴ παραχωρητέαι φυτεῖαι κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1871 Β. Διατάγματος, τοῦ ἐκδοθέντος εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ΥἸΑ' νόμου περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς, ὅπερ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς φυτείας κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ νόμου ΦΕΖ' ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου 1875, καὶ αἱ ἐντὸς τῶν σχεδίων τῶν πόλεων κείμεναι παραχωροῦνται, ἐπὶ τῇ βάσει ἐκτιμῆσεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἐνεργουμένης ἰδίας δι' ἐκάστην φυτεῖαν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς σημερινῆς ἀξίας τῆς γῆς, τὰ δὲ παραχωρητήρια θέλουσιν ἐκδοθῆ μετὰ προηγουμένην καταμέτρησιν. — Τὰ ὁδοιπορικὰ ἐξοδα διὰ τὴν ἐπὶ τόπου μετάβασιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ πᾶσα ἕτερα νόμιμος ἀποζημίωσις διὰ τε τὴν ἐκτίμησιν καὶ καταμέτρησιν τῶν φυτειῶν καὶ τῶν ὑδρομύλων, ἐκκαθαρίζομενα παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καταλογίζονται εἰς βᾶρος τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ εἰσπράττονται διοικητικῶς, δυνάμει τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων. — Οἱ δηλώσαντες γαίαι καὶ φυτείας ἐξαιρεθείσας τῆς διανομῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρι τοῦδε ἰσχυόντων νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων, ἐκ-

ποιηθείσας δὲ παρὰ τοῦ δημοσίου, οὐδὲν ἔχουσι δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

10. Εἰς τοὺς κατόχους γαιῶν καὶ φυτειῶν, περὶ ὧν διέλαβον οἱ νόμοι ΥἸΑ' καὶ ΤΠΓ' καὶ οἱ κατόπιν συμπληρωτικοί, δίδεται νέα πρὸς δήλωσιν προθεσμία, διὰ μὲν τὰς γαίας μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ε.ε., διὰ δὲ τὰς φυτείας τὰς ἐμφυτευθείσας ἕως τέλους τοῦ 1879, μέχρι τέλους τρέχοντος ἔτους, ἂν δὲν ἐδηλώθησαν προτερον νομίμως. Ἀπὸ δὲ τῆς 15 Ὀκτωβρίου μέχρι τέλους τρέχοντος ἔτους πάντες οἱ ἔχοντες τὰ προσόντα τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ΥἸΑ' νόμου, δύνανται νὰ δηλώσωσι γαίας διαθεσίμους. — Διὰ τὰς δηλώσεις ταύτας τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν προλαβόντων νόμων.

11. Αἱ δηλωθησόμεναι γαῖαι καὶ φυτεῖαι ἀπαλλάσσονται διὰ μόνον τὸ τρέχον ἔτος τῆς ἐτησίας δόσεως, ἀλλ' ὑπόκεινται εἰς δικαίωμα ἐπικαρπίας.

12. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸ μέλλον ἢ διὰ Β. Διατάγματος ἐξαιρέσεις ἀπὸ τῆς διανομῆς δηλωθεισῶν γαιῶν. — Ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ που ἀνάκλησις διαταχθείσης ἐξαιρέσεως γαιῶν, ἰσχύουσιν αἱ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐξαιρέσαντος αὐτὰς Β. Διατάγματος γενόμεναι δηλώσεις, ἂν δὲν ἐπεστράφηταν αἱ προκαταβολαί.

13. Οἱ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1879 ἐγκεντρίσαντες ἀγριελαίας ἐπὶ ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν, ἢ εἰς διαλελυμένας μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν, εἴτε ἀδεία τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1856 Τ.Ε' νόμου περὶ ἐγκεντρίσεως ἐθνικῶν ἀγριελαίων, εἴτε μὴ, ἀπολαύουσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου ΤΠΓ' καὶ τῶν κατόπιν συμπληρωτικῶν περὶ τῶν γενομένων ἐμφυτεύσεων ἐπὶ ἐθνικῶν καὶ ἄλλων γαιῶν, ἂν δώσωσι δήλωσιν μέχρι τέλους ε. ἔτους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω νόμου καὶ πληρῶσωσι χρηματικὴν προ-

καταβολὴν δύο δραχμῶν δι' ἕκαστον στρέμμα. — Οἱ ἐγκεντρίσαντες ἀγριελαίας κειμέναι ἐπὶ γαιῶν ὧν ἡ κατοχὴ ἢ ἡ κυριότης ἀνήκει εἰς τρίτον, ὀφείλουσιν ἐν τὸς τῆς διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἔδαφίου ὀρισθείσης προθεσμίας νὰ δώσωσι δῆλωσιν, περιλαμβάνουσαν τὴν θέσιν, τὴν ἔκτασιν, τὰ ὄρια, καὶ τὸ ὄνοματεπώνυμον τοῦ κατόχου ἢ τοῦ ἰδιοκτῆτου τῆς γῆς καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἐγκεντρισθεισῶν ἀγριελαίων, πληρόνοντες ὡς προκαταβολὴν λεπτά εἴκοσι καθ' ἕκαστον ἐλαιόδενδρον.

14. Ὁ δηλωτὴς ἐγκεντρισθεισῶν ἀγριελαίων τῆς πρώτης κατηγορίας ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὴν ἀξίαν τῆς παραχωρητέας ἐκτάσεως, ὃ δὲ τῆς δευτέρας τὸ ἥμισυ τοῦ τιμήματος τῶν δένδρων, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμου ΙΖ' ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1863. — Ἡ ἐκτίμησις καὶ καταμέτρησις ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ παρόντος νόμου, τὰ δὲ ἔξοδα ἐπιβαρύνουσι τὸν δηλωτὴν. — Διὰ τὰς ἐγκεντρισθείσας ἀγριελαίας, δι' ὅσας δὲν ἠθέλων δοθῇ δηλώσεις, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ σχετικοῦ νόμου περὶ ἐγκεντρίσεως ἀγριελαίων.

15. Ἐπὶ τῶν παραχωρητηρίων, τῶν ἐκδιδομένων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ παραχωρήσεως τῶν φυτειῶν, ἡ ὑπογραφή τοῦ Ὑπουργοῦ δύναται νὰ τεθῇ καὶ διὰ σφραγιστῆρος· ἐν τῷ αὐτῷ δὲ περιπτώσει προσυπογράφει αὐτὰ καὶ ὁ ἀρμόδιος Τμηματάρχης.

16. Τὸ τῆς μεταγραφῆς ἑκάστου παραχωρητηρίου γαιῶν ἢ φυτειῶν δικαίωμα προσδιορίζεται εἰς λεπτά πεντήχοντα, εἰς ἴσον δὲ ποσὸν καὶ τὸ τῆς ὑποθήκης [ΑΣΜΗ', ἀρθρ. 7, ἐδ. γ', 8 καὶ Β. Δ. 28 Σεπτ. 1888].

17. Πᾶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργεῖται.

νόμος ΩΛΒ' τῆς 29 Ἀπρ. 1880. Περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως ἐπικαρπίας ἐκ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν διὰ τὸ ἔτος 1880. *

1. Αἱ ἐξαιρεθεῖσαι τῆς διανομῆς ἐθνικαὶ καὶ ἐπισκοπικαὶ γαῖαι ὡς καὶ τῶν διαλελυμένων Μονῶν, κατὰ τοὺς ἐκδοθέντας νόμους καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν Β. Διατάγματα, μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ σκοποῦ, οὗ ἕνεκα ἐγένετο ἡ ἐξαιρέσις, παραχωροῦνται εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε καλλιεργητὰς καὶ κατόχους, θεωρουμένους κατὰ παράκλησιν τοιοῦτους, ὅσοι ἤθελον συμμορφωθῆ μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ παραχώρησις αὕτη γίνεται διὰ μόνον τὸ ἔτος 1880 καὶ διὰ μόνας τὰς κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ ἐσπαρμένας γαίας.

2. Ἐκαστος κάτοχος καὶ καλλιεργητῆς ὀφείλει μέχρι τέλους Μαΐου ε. ε. νὰ ἐγχειρίσῃ τῷ ἀρμοδίῳ Οἰκονομικῷ Ἐφόρῳ εἰς διπλοῦν ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου δηλώσιν, περιγράφουσαν ἀκριβῶς τὰς γαίας καὶ τὴν ἔκτασιν αὐτῶν.

3. Ἡ δηλώσις, ἀφοῦ θεωρηθῆ καὶ ὑπογραφῆ παρὰ τοῦ Ἐφόρου, ἡ μὲν ἐπιστρέφεται ἀμέσως τῷ δηλωτῆ, ἡ δὲ μένει παρὰ τῆ Ἐφορίας, ἣτις καταχωρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου ἐν βιβλίῳ, τὸ ὁποῖον κλείεται τὴν ἐσπέραν τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας, δια πράξεως ὑπογραφομένης παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, καὶ ταύτης κωλυομένης, παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ ἐφόρου, καὶ ὑποβάλλεται μετὰ τῶν δηλώσεων καὶ τῶν σχετικῶν αὐταῖς διπλοτύπων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐπομένην ἡμέραν, ἀντίγραφον δὲ τοῦ βιβλίου κρατεῖ ὁ ἔφορος.

4. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενομένων δηλώσεων, ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ΨΜΔ' ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1878 Νό-

(*) Ἐπιθι καὶ Νόμον ΒΥΠΑ' ἄρθρ. 1.

μου Ἐπιτροπῇ, ἢ, ἐν περιπτώσει διαφωνίας τῶν μελῶν αὐτῆς, ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ Νόμου Ἐπιτροπῇ, 1) κατατάσσει διὰ πράξεώς της ἕκαστον τεμαχίον εἰς τὴν οἰκείαν τοποθεσίαν καὶ προσδιορίζει τὴν καθ' ἕκαστον στρέμμα τιμὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀριστικῶν ἐκτιμήσεων τῶν ἐνεργηθειῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ 2) ἀποφαίνεται συνάμα περὶ τῶν τεμαχίων ἐκείνων, περὶ ὧν δὲν ἐγένετο ὀριστικὴ ἐκτίμησις, καὶ ὧν ἡ κατὰ στρέμμα τιμὴ ὀρίζεται εἰς δραχμὰς τριάκοντα.

Ἐπὶ τῶν γαιῶν ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν πληρώνεται τὴν 1-Σεπτεμβρίου 1880 εἰς τὸ Δημόσιον δικαίωμα ἐπικαρπίας, ὀριζόμενον εἰς πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῇ ὀρισθείᾳ κατὰ στρέμμα ἀξία.

Ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφορὸς, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενομένης κατατάξεως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τιμῆς τῶν δραχμῶν τριάκοντα διὰ τὰς γαῖας, ὧν δὲν ἐγένετο ἡ ἐκτίμησις, συντάσσει τὸν προσήκοντα χρηματικὸν κατάλογον καὶ ἀποστέλλει αὐτὸν εἰς τὸν Ταμίαν.

Οἱ καθυστερήσαντες πέραν τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου, ὑποβάλλονται καὶ εἰς τόκον 12 τοῖς 0]0.

Β. Ἄν διὰ καταμετρήσεως βεβαιωθῇ, ὅτι οὐδόπως ἐδηλώθησαν γαῖαι, περὶ ὧν διέλαβεν ὁ παρὼν νόμος, ἢ ὅτι ἡ δηλωθεῖσα ἕκτασις εἶναι ἐλάσσων τῆς πραγματικῆς πλέον τῶν εἰκοσιν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ὑποβάλλεται ὁ καλλιεργητῆς εἰς δικαίωμα ἐπικαρπίας τριπλάσιον τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὀρισθέντος, καὶ εἰς τὰ ἐξόδα τῆς καταμετρήσεως.

Γ. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὰς γαῖας τὰς ὑπαγομένους εἰς διανομὴν, ἀλλὰ μὴπω δηλωθείσας.

Δ. Ὁ ἔφορος τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δραχ. 100 — 500, ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Οἰκονο-

μικῶν, καὶ ἀπολύεται τῆς ὑπηρεσίας, ἂν τὴν αὐτὴν ἡμέραν δὲν ἐπιστρέψῃ τὴν μίαν τῶν δηλώσεων πρὸς τὸν δικαιοῦχον.

Ἐγκύκλιος 26871/44 τῆς 13 Μαΐου 1880.— Κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσιν τοῦ νόμου ΩΔΕ' περὶ βεβαίωσης καὶ εἰσπράξεως, διὰ τὸ τρέχον ἔτος, τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας ἐκ τῶν ἐσπαρμένων ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, ἀπληρίφθη τὸ ὠρισμένον ποσοστὸν τῆς διὰ τῆς δηλώσεως χρηματικῆς προκαταβολῆς. Ὁπομένως οἱ δηλωταὶ τῶν ἐν λόγῳ γαιῶν, δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσι προκαταβολὴν ἀπέναντι τῆς δηλωτέας ἐκτάσεως, ἀλλὰ μόνον ὀφείλουσι νὰ δώσωσι εἰς διπλοῦν δήλωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ μνησθέντος νόμου.

Ἐγκύκλιος 32828/50 τῆς 18 Ἰουν. 1881.— Οἱ εἰδοποιηθέντες νομίμως δηλωταὶ φυτειῶν καὶ λαβόντες τὰ παραχωρητήρια μέχρι τῆς 15 Ἰουν. θέλουσι πληρώσει τὴν ἐτησίαν δόσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παραχωρητηρίων αὐτῶν. Ἐκεῖνοι δέ, οἵτινες ἔλαβον ταῦτα μετὰ τὴν ἀνωτέρω προθεσίαν, θὰ χρεωθῶσι μὲ τὴν προσωρινὴν ἐτησίαν δόσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πράξεων κατατάξεως καὶ τῶν ὀριστικῶν ἐκτιμήσεων· αἱ δὲ πάγια δόσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παραχωρητηρίων πληρωθήσονται ἀπὸ τῆς 1 Σεπτ. τοῦ ἐπομ. ἔ. πλὴν τῶν δηλωθεσῶν ἔλαιοφυτειῶν, ὧν ἡ πληρωμὴ ὤρισθη τὴν 1 Δεκ. τοῦ αὐτοῦ ἐπομ. ἔ. κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 4 τοῦ ΤΠΣ' νόμου τοῦ 1871.

Νόμος 80' 26 Μαΐου 1882. Περὶ παρατάσεως προθεσμίας πρὸς δήλωσιν φυτειῶν. *

1. Πρὸς τοὺς κατόχους φυτειῶν, περὶ ὧν διέλαβεν ὁ νόμος ΤΠΣ' καὶ οἱ κατόπιν συμπληρωτικοί, χορηγείται νέα πρὸς δήλωσιν προθεσμία, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰουλίου καὶ λήγουσα τὴν 31 Δεκεμβρίου τρέχοντος ἔτους.

2. Οἱ δηλωταὶ φυτειῶν, δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, ὀφείλουσι, πλὴν τῆς προκαταβολῆς, νὰ πληρώσωσι συγχρονως καὶ τὴν κεκανονισμένην προσωρινὴν ἐτησίαν δόσιν πρὸς δραχμὰς τέσσαρας δι' ἕκαστον στρέμμα, ἐπισυνάπτοντες ἐν τῇ δηλώσει δύο διπλότυπα πληρωμῆς, τὸ μὲν τῆς προκαταβολῆς, τὸ δὲ τῆς προσωρι-

(*) Εφκ. 40 τῆς 3 Ἰουν. 1882.

νης δόσεως. Δήλωσις μὴ φέρουσα ἀμφότερα τὰ ἀποδεικτικά πληρωμῆς θεωρεῖται ἄκυρος.

Β. Οἱ κατέχοντες τοιαύτας φυτείας καὶ μὴ δηλώσαντες αὐτὰς ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου προθεσμίας, ἢ μὴ πληρώσαντες τὴν τε προκαταβολὴν καὶ τὴν προσωρινὴν ἐτήσιαν δόσιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου, οὐ μόνον ἀποβάλλουσι πᾶν δικαίωμα ἀποζημιώσεως λόγῳ ἐμφυτεύσεως, βελτιώσεως καὶ καλλιεργείας τῶν φυτειῶν, αἵτινες περιέρχονται ἐν τῇ κατοχῇ καὶ κυριότητι τοῦ Δημοσίου, ἀλλ' ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσι διπλασίαν τὴν προσωρινὴν δόσιν διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἥτις δύναται νὰ διατεθῇ δι' ἐνοικιάσεως.

Γ. Πᾶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργεῖται.

Ἐγκύκλιος 89963]240 τῆς 13 Δεκ. 1882. — Διὰ τὰς καταγεθροσμέναις γαῖαις καὶ φυτείας, πρὸς παραχώρησιν τὸ ὀλικὸν τίμημα ἐκάστου τεμαχίου καὶ τὰ ἀπέναντι αὐτοῦ πληρωθέντα θὰ υπολογίζωνται εἰς παλαιὰς δραχ. ὡς κατελογισθήσαν καὶ ἐπληρώθησαν, μετὰ δὲ τὴν ἀφαιρέσιν τῶν πληρωθέντων τὸ ὑπόλοιπον πληρωτέον θὰ ἀναγάγηται εἰς νέας δραχμάς, ἂν δὲ ἀπὸ τῆς πρώτης Νοεμβρίου καὶ ἐντεῦθεν ἐπληρώθησαν ὀφειλόμεναι προσωρινὰ ἐτήσια δόσει, ταύτας πληρωθείσας εἰς νέας δραχμάς θ' ἀφαιρῶνται ἐκ τοῦ ἀναγθέντος ἀπὸ παλαιᾶς εἰς νέας δραχμάς ὑπολοίπου. Αἱ πράξεις αὗται θὰ ἐγγράφωνται ἐφ' ἐκάστης δηλώσεως, μεταγραφομένου ἐν αὐτῇ τοῦ ὀλικοῦ τιμήματος καὶ τῶν ἀπέναντι αὐτοῦ πληρωθέντων ἐκ τῆς σχετικῆς κατατάξεως.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς πρὸς τοὺς δηλωτὰς κοινοποιητέας εἰδοποιήσεις ἀπὸ τῆς 1 Νοεμβρίου καὶ ἐν τῷ μέλλοντι διὰ τὰ ἐκδοθέντα καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐφορειῶν ἀποσταλέντα παραχωρητήρια θέλει ἐγγραφῆ ἐν αὐταῖς, ὅπως ἔχη τὸ παραχωρητήριον μόνον τὸ ὑπόλοιπον κατὰ τὸ παραχωρητήριον χρέος τοῦ δηλωτοῦ, ἀφοῦ σημειωθῆ εἰς παλαιὰς δραχμάς θέλει ἀναχθῆ καὶ σημειωθῆ εἰς νέας δραχμάς, τοῦτ' αὐτὸ θὰ ἐκτελεσθῆ καὶ ἐν τοῖς ὁμολόγοις πρὸς ὁρισμὸν τῆς παγίας δόσεως.

Ἐγκύκλιος 37894]97 τῆς 25 Μαΐου 1883. — *Ἄν ἐν τινὶ παραχωρητηρίῳ περιλαμβάνωνται πολλὰ τεμάχια γαϊῶν, ἐξ ὧν ἐν ἡ καὶ πλείονα ὁ δηλωτὴς μετεβίβασεν πρὸς ἕτερον, δεόν νὰ κοινοποιηθῶσιν εἰδικῶς πρὸς τοὺς ἐκδοχῆς προσκλητήρια καὶ συνταχθῶσι χωριστὰ ὁμολόγια δι' ἕκαστον τῶν ἐκδοχέων ἐν οἷς νὰ σημειωθῆ μετὰ

τῶν ἄλλων τὸ ὑπόλοιπον τίμημα τῶν μεταβιβασθέντων μόνον τεμαχίων ἐξευρεθῆσόμενον ἐκ τοῦ παραχωρητηρίου καὶ τῆς σχετικῆς πράξεως κατατάξεως, ἐν ἣ ἀναφέρεται ἢ τε τοποθεσία, ἢ στρεμματικὴ τιμὴ καὶ τὸ ὀλικὸν τίμημα ἐκάστου τεμαχίου, καὶ σχετικῶς γαίνη ἢ ἐκκαθάρισις τοῦ χρέους τοῦ ἐκδογέως, τοῦτ' αὐτὸ δέον νὰ ἐνεργηθῇ καὶ διὰ τὰ τεμαχία, ἅπερ μένουσι διὰ λ)σμοῦ τοῦ ἰδίου δηλωτοῦ, ἐν τοῖς ὁμολόγοις τῶν ἐκδογέων νὰ συναρῶθῃ καὶ ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ μεταβιβαστικοῦ συμβολαίου πρὸς ἔλεγχον.

Ἐγκύκλιος 48955/130 τῆς 2 Ἰουλ. 1883. — 1) Αἱ γαῖαι ἐξ ὧν παρητήθησαν δηλωταί, καὶ αἵτινες κατεμετρήθησαν πρὸς ἐκποίησησιν, ἀλλὰ δὲν ἐπραγματοποιήθη εἰσέτι οὕτη, δύνανται νὰ δηλωθῶσι δυνάμει τοῦ τελευταίου νόμου καὶ ὡς δηλωθῶσι νὰ ἐπιστραφῶσι τὰ τῆς καταμετρήσεως πρωτόκολλα συνωδευμένα μετ' ἀντιγράφων τῶν δοθησομένων δηλώσεων, ἐφ' ὅσον δὲ δὲν δίδονται δηλώσεις διὰ τὰς γαίας ταύτας δὲν πρέπει νὰ ματαιῶνται αἱ δημοπρασίαι τῆς ἐκποίησησεως, ἀλλὰ νὰ ἐξακολουθῶνται αὐταί· 2) μόνον αἱ μέχρι τέλους τοῦ 1879 ἐμφυτευθεῖσαι φυτεῖαι δύνανται νὰ δηλωθῶσι, πᾶσα δὲ ἄλλη φυτεία γενομένη μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην ἐπὶ ἀδηλώτου ἐθνικῆς γῆς δὲν παραχωρεῖται, ἀλλὰ θεωρεῖται φθαρτὸν κτῆμα καὶ ἡ τυχὸν δοθησομένη δῆλωσις ἐστὶν ἄκυρος καὶ 3) ἐν γένει αἱ ἐπὶ δηλωθειῶν καὶ ἐξαίρεθειῶν τῆς διανομῆς γαιῶν γενόμεναι φυτεῖαι κείμεναι ἐντὸς τῆς ζώνης ἢ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως καὶ μὴ δηλωθεῖσαι μέχρι τοῦ 1879 δὲν ὑπάγονται εἰς δῆλωσιν οὐδὲ παραχωροῦνται, ἀδιάφορον ἂν ἐνεφυτεύθησαν πρὸ τοῦ 1879 ἔτους ἢ μετὰ καὶ δέον αὐταί νὰ καταμετρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ γεωμέτρου πρὸς ἐκποίησησιν.

Νόμος ΑΡΙΖ' 5 Ἀπριλ. 1883. Περὶ παρατάξεως προθεσμίας δηλώσεως γαιῶν καὶ φυτειῶν. *

1. Πρὸς δῆλωσιν ψιλῶν καὶ πεφυτευμένων ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ περιγραφομένων, χρηγεῖται προθεσμίᾳ δέκα μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ὡς ἐφεξῆς :

α') Πρὸς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν καὶ μὴ πραγματοποιήσαντας αὐτό, ἄνευ προτιμῆσεως τῶν κατόχων, ὅπως δηλώσωσιν ἐθνικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς γαίας, ἐξ ὧν οἱ πρῶτοι δηλωταὶ παρητήθησαν, ἢ μῆπω δηλωθεῖσας, ἀλλὰ ὑπαγομένας εἰς διανομὴν.

(*) ΕφΚ. 209 τῆς 26 Μαΐου 1883.

β') Πρὸς τοὺς δηλώσαντας γαῖας καὶ φυτείας ἢ τοὺς κληρονόμους καὶ τοὺς ἐκδογεῖς αὐτῶν, ὅπως δώσωσι συμπληρωτικὰς δηλώσεις διὰ τὰ μὴ δηλωθέντα πλεονάσματα, ἀλλὰ περιλαμβανόμενα ἐν τοῖς ὀρίοις τῶν ἀρχικῶν δηλώσεων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Ψ.Η' νόμου τῆς 28 Μαρτίου 1880 περὶ γαιῶν καὶ φυτειῶν.

γ') Ἐντὸς ἐτέρων ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἐπιτρέπεται πρὸς πάντας τοὺς κεκτημένους δικαίωμα ἐπὶ τῆς διανομῆς, καὶ ἂν ἐπραγματοποιήσαν αὐτά, νὰ δηλώσωσι τὰ πλεονάσματα τῶν γαιῶν, περὶ ὧν τὸ προηγουμένον ἐξάφιον.

δ') Πρὸς τοὺς κατέχοντας καὶ καλλιεργοῦντας γαῖας καὶ φυτείας ἐντὸς καὶ περίξ χωρίου, αὐθαιρέτως συνοκισθέντος μέχρι σήμερον, ἐντὸς δασικῆς περιφέρειας, παραχωρεῖται ἐκ τῶν γαιῶν τούτων ἑκτασις 50 τὸ πλεον στρεμμάτων καὶ ὅσον κατέχουσι πεφυτευμένον.

ε') Πρὸς τοὺς κατέχοντας γαῖας καὶ φυτείας ἀποτελούσας ἄλλοτε δάσος καὶ συνεχομένας ἤδη μὲ γαῖας καὶ φυτείας ἐξω δασικῆς τινος περιφέρειας, κατὰ τοὺς αὐτοὺς ὅρους.

2. Οἱ δηλωταὶ γαιῶν καὶ φυτειῶν ἐπὶ τῇ βάρει τοῦ παρόντος νόμου ὑποχρεοῦνται, πλὴν τῆς κεκανονισμένης χρηματικῆς προκαταβολῆς, νὰ πληρώσωσιν, ἅμα τῇ δηλώσει, καὶ προσωρινὴν ἐτησίαν δόσιν δραχμὴν μίαν καὶ λεπτὰ πενήτηκοντα δι' ἕκαστον στρέμμα ἀσκεποῦ γῆς, καὶ δραχμὰς τέσσαρας πεφυτευμένης, ἐπισυναπτόντες ἐν τῇ δηλώσει τ' ἀποδεικτικὰ τῆς πληρωμῆς ἄλλως ἢ ὀδηλώσις θεωρεῖται ἄκυρος.

Διὰ τὴν σύνταξιν τῶν δηλώσεων, τὴν καταχώρισιν αὐτῶν ἐν τοῖς βιβλίοις καὶ λοιπά, ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν νόμων ὙΛΑ' καὶ ΤΠ5' περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ τῶν ἐθνικοιδιοκτῆτων φυτειῶν καὶ τῶν κατόπιν συμπληρωτικῶν.

3. Ἐξαιροῦνται τῆς παραχωρήσεως αἱ ἀσκετεῖς γαῖαι καὶ αἱ μεμονωμένα φυτεῖαι, κείμεναι ἐντὸς τῶν δασῶν καὶ μὴ συνεχόμεναι μὲ φυτείας καὶ γαίας τῆς περιφερείας χωρίου τινος.

4. Ἡ παραχώρησις τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, περὶ ὧν τὰ ἐδάφια δ' καὶ ε' τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ παρόντος νόμου, γίνεται μετὰ προηγουμένην ἐπιστημονικὴν καταμέτρησιν καὶ ὁροσήμανσιν διὰ στερεῶν ὁροσῆμων.

Τὰ ἐξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ ὁροσημάνσεως, κατὰ λέγον τῆς στρεμματικῆς ἐκτάσεως ἐκκαθαριζόμενα παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπιβαρύνουσι τοὺς πρὸς οὓς γίνεται ἡ παραχώρησις, εἴτινες ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσιν αὐτά, ἅμα τῇ ἐγγχειρήσει τοῦ παραχωρητηρίου, ἄλλως εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων.

Τὸ ἔδαφος τῶν ἐν ταῖς παραχωρουμέναις τούτοις γαῖαις ἢ φυτεῖαις οἰκοδομῶν, θεωρουμένων ὡς παράρτημα αὐτῶν, παραχωρεῖται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους. Ἡ παραχώρησις τῶν ἐν ἀρθρῷ 1 ἐδαφ. γ' πλεονασμάτων γίνεται μετὰ προηγουμένην καταμέτρησιν καὶ ὁροθέτησιν.

25. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς δεκαμῆνου προθεσμίας ἐπιτρέπεται ἡ δηλώσις φυτειῶν, γενομένων ἐπὶ ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν, περὶ ὧν ὁ ἀρχικὸς νόμος ΤΠΓ' καὶ οἱ κατόπιν συμπληρωτικοί.

26. Ἐπιτρέπεται πρὸς τοὺς δηλώσαντας φυτείας δυνάμει τοῦ νόμου ΤΠΓ' καὶ τῶν κατόπιν συμπληρωτικῶν καὶ μὴ παραχωρηθείσας, καθὸ ὑπαρχούσας ἐπὶ γαιῶν, θεωρηθεισῶν χρησίμων δι' ἀρχαιολογικοὺς λόγους, νὰ καλλιεργῶσιν αὐτάς, ἀποδίδοντες τὸ κατὰ τὸν ἐπέτειον φορολογικὸν νόμον δικαίωμα ἐπικαρπίας. Ὅταν δὲ αἱ φυτεῖαι αὗται πρόκειται νὰ χρησιμεύσωσι δι' ὄν σκοπὸν προωρίσθησαν, οἱ κάτοχοι καὶ καλλιεργηταὶ ἀ-

ποβάλλονται διοικητικῶς, μηδὲν ἔχοντες δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ δημοσίου δι' οὐδένα λόγον.

7. Ἐντὸς τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 δεκαμήνου προθεσμίας ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἐγκεντρίσαντας ἀγριελαίας, περὶ ὧν τ' ἄρθρα 13 καὶ 14 τοῦ νόμου Ψ.Η' τῆς 28 Μαρτίου 1880 περὶ γαιῶν καὶ φυτειῶν, νὰ δηλώσωσι τὰς μὴ δηλωθείσας, ὡς πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου περὶ ἀγριελαίων.

8. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου δὲν ἐπεκτείνονται εἰς τὰς νέας ἐπαρχίας.

9. Πᾶσαι διατάξεις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν νόμον τοῦτον, καταργεῖται.

Ἐγκύκλιος 53070]87 τῆς 5 Ἰουλ. 1886. — Ἐκ τῶν φυτειῶν αἵτινες ἐδηλώθησαν κατὰ τοὺς νόμους περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, διάφοροι οὐ ἀμικρὰς ἐκτάσεως κεῖνται περίξ πόλεων, ἢ κωμοπόλεων ἢ ἐντὸς τῶν σχεδίων πόλεων, παρετηρήθη δ' ἐσχάτως ὅτι, ἐν ᾧ αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην φυτεῖαι παραχωροῦνται ἐπὶ τιμῆματι, ὀριζομένῳ δι' εἰδικῆς ἐκτιμήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 8 καὶ 9 τοῦ Ψ.Η' νόμου τοῦ 1880, τινὲς τῶν οἰκον. ἐφόρων προῦκάλεσαν τὴν ὑπὸ τῆς κατὰ τὸν Ψ.Μ.Δ' νόμον τοῦ 1878 ἐπιτροπῆς κατὰ τὰς αὐτῶν εἰς γενικὴν μετὰ τῶν ἄλλων φυτειῶν τοποθεσίαν καί, διὰ τῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑποβολῆς τῶν οὕτω συνταχθεισῶν πράξεων, τὴν παραχώρησίν των ἐπὶ τῇ ὀρισθείσῃ διὰ τῆς γενικῆς ἐκτιμήσεως τῶν φυτειῶν ἄξιαν.

Ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται ἐνέργειαι, ἀντιβαίνουσαι εἰς ρητὰς διατάξεις τοῦ νόμου, δὲν ἔχουσι κύρος, πρέπει οἱ οἰκον. ἐφοροὶ νὰ λάθωσιν ὑπ' ὄψιν των τὰ ἐν τῇ ἐφορείᾳ ὑπάρχοντα ἀντίγραφα πράξεων κατατάξεως τῶν δηλώσεων, αἵτινες ἐδόθησαν ἀπὸ τοῦ 1872 καὶ ἐντεύθεν διὰ φυτείας, κειμένας ἐν τῇ περιφερείᾳ πόλεων καὶ κωμοπόλεων, ἢ, ἂν πράξεις κατατάξεως δὲν συνετάχθησαν, τὰ βιβλία τῆς μεταγραφῆς τῶν τοιούτων δηλώσεων, νὰ μεριμνήσωσιν ὅπως ὀδηγούμενοι ἐκ τῶν στοιχείων τούτων, ἀναγνωρίσωσιν ἐν τῷ τόπῳ τὰ ἐν αὐτοῖς καταγεγραμμένα ὡς δηλωθέντα κτήματα καὶ ἂν εὐρωσιν, ὅτι δηλωθεῖσά τις φυτεία κεῖται σχετικῶς πρὸς τὴν πόλιν ἢ κωμόπολιν ἐντὸς τῆς ἐκτάσεως, ἣν, ὡς πρὸς τὰς γαίας, ἐξήρσε τῆς διανομῆς τὸ ἐδάφ. 1 τοῦ ἀπὸ 8 Ἰουν. 1871 Β. Δ., ὅτι δηλαδή εἶναι ἐκ τῶν φυτειῶν ἐκείνων, αἵτινες παραχωροῦνται, μετὰ προηγουμένην καταμέτρησιν, ἐπὶ εἰδικῇ ἐκτιμῆσει κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ψ.Η' νόμου νὰ ἐνεργήσωσιν ὡς ἐξῆς.

α') Ἐὰν περὶ τῆς τοιαύτης φυτείας δὲν ἐξεδόθη ἔτι παραχωρητ

τήριον, νὰ διατάξωσι τὴν καταμέτρησίν τῆς, νὰ προβῶσι μετὰ τοῦτο εἰς ἐκτιμήσιν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρ. 8 καὶ 9 τοῦ προσημειωθέντος νόμου Ψ'Η' καὶ νὰ ὑποβάλωσι τὰ τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως πρωτόκολλα εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρὸς ἔκδοσιν τοῦ παραχωρητήριου. β') Ἐὰν πρόκειται περὶ φυτείας, περὶ ἧς ἐξεδόθη παραχωρητήριον, μὴ δοθὲν ἐτι τῷ δηλωτῇ, νὰ ἐπιστρέψωσιν ἀμέσως τὸ παραχωρητήριον τοῦτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον μὲ σημειώσιν περὶ τῶν ὡς πρὸς αὐτὸ γενομένων ἐνεργειῶν καὶ μὲ πάσας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καὶ ν' ἀναμείνωσι τὰς διαταγὰς καὶ γ') Ἐὰν περὶ φυτείας, τὸ περὶ τῆς ὁποίας ἐκδοθὲν παραχωρητήριον παρεδόθη τῷ δηλωτῇ, νὰ γνωρίσωσι τὴν περίστασιν ταύτην τῷ ὑπουργείῳ, σημειοῦντες τὸν ἀριθμὸν τοῦ παραχωρητηρίου καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς ληφθείσης ὁμολογίας ἢ τῆς συνταχθείσης ἐκκαθαρίσεως καὶ ὑποβάλοντες πᾶσαν ἀναγκαίαν πληροφορίαν περὶ τῆς θέσεως τῆς φυτείας σχετικῶς πρὸς τὴν πόλιν ἢ κωμοπόλιν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας κείται, ἵνα κανονίσωμεν τὰς περαιτέρω ἐνεργείας.

Ἐν γένει δὲ νὰ τηρήσωσιν ὡς κανόνα τὴν δι' ἰδίας ἀναφορᾶς τῶν ὑποβολῆν τῶν ἀφορῶντων εἰς ἐκάστην δηλωθεῖσαν φυτεῖαν.

Διατάξεις σχετικαὶ πρὸς τὴν κατηγορίαν τῶν φυτειῶν, περὶ ὧν πρόκειται, εἶσι

α') Τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 24 Μαρτίου 1871 νόμου ὑπὸ στοιχ. ΥΛΑ' περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς.

β') Τὸ ἐδάφ. 1 τοῦ ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1871 Β. Δ., καθ' ὃ, δυνάμει τοῦ ἐδάφ. β' τοῦ ἀνωτέρω 3ου ἀρθρου τοῦ νόμου, ἐξαιροῦνται τῆς διανομῆς ἅπανται αἱ ἐθνικαί, ἐκκλησιαστικαὶ καὶ ἐπισκοπικαὶ γαῖαι αἱ ἐντὸς ὠρισμένης ἐκτάσεως πέριξ τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων κείμεναι.

γ') Τὸ ἀρθρ. 8 τοῦ ἀπὸ 21 Δεκ. 1875 ΦΞΖ' νόμου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηγορεύθη ἡ παραχώρησις καὶ τῶν φυτειῶν, αἵτινες ὑπῆρχον ἐντὸς τῆς ἐκτάσεως τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ ΥΛΑ' νόμου ἐξαίρεθείσης τῆς διανομῆς, προκειμένου περὶ τῶν γαιῶν.

δ') Τὸ ἐδάφ. β' τοῦ ἀρθρ. 6 τοῦ ΨΜΔ' νόμου τῆς 13 Δεκεμ. 1878, δι' οὗ ἡ διὰ τοῦ προσημειωθέντος νόμου διαταχθεῖσα ἐξαίρεσις καθηργήθη ὡς πρὸς τὰς ἐντὸς τῶν κωμοπόλεων καὶ τῶν χωρίων φυτείας καὶ τὰ ἐξαρτήματα αὐτῶν.

ε') Τὰ ἀρθρα 8 καὶ 9 τοῦ ἀπὸ 28 Μαρτίου 1880 νόμου Ψ'Η' δι' ὧν καταργουμένων τῶν προσημειωθεισῶν διατάξεων περὶ ἐξαίρεσεως τῶν φυτειῶν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐντὸς τῆς ἐκτάσεως, ἦν ὡς πρὸς τὰς γαῖας ἐξήρесе τῆς διανομῆς διὰ τοῦ ἐδάφ. 1 τὸ ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1871 Β. Δ., ἐπιτρέπεται ἡ παραχώρησις αὐτῶν καὶ τῶν ἐντὸς τῶν σχεδίων τῶν πόλεων κειμένων ἐπὶ τῇ βάσει ἰδίας δι' ἐκάστην φυτεῖαν ἐκτιμήσεως, καὶ

ς') Ἡ ε' § τῶν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω Ψ'Η' νόμου δοθεσῶν ἀδηγιῶν ὑπ' ἀριθ. 16779]87 ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1880.

Νόμος ΑΤΜΔ' τῆς 30 Δεκ. 1885. Περὶ γαιῶν καὶ φυτειῶν. *

1. Χορηγεῖται προθεσμία, μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1886.

α') Εἰς τοὺς κατόχους ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν ἢ εἰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν, μὴ δηλωθεισῶν μέχρι τοῦδε, ὑπαγομένων δὲ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Υ'ΛΑ' νόμου τοῦ ἔτους 1871, ὅπως ἐτροποποιήθη διὰ τῶν κατόπιν συμπληρωτικῶν, ἵνα δηλώσωσι τὰς γαῖας ταύτας.

β') Εἰς τοὺς κατόχους φυτειῶν γενομένων μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1885 ἐπὶ γαιῶν ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν ἢ εἰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκουσῶν, ὑπαγομένων δὲ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ΤΠΓ' νόμου τοῦ 1871 καὶ τῶν κατόπιν τούτου ἐκδοθέντων συμπληρωτικῶν, ὅπως δηλώσωσι ταύτας, εἰάν δὲν ἐδηλώθησαν ὑπὸ ἐνυποθηκῶν δανειστῶν, δὲν διετέθησαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου δι' ἐκποιήσεως ἢ ἐνοικιάσεως καὶ δὲν προσβάλλωνται δικαιώματα τρίτων, καὶ

γ') Εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε, κατὰ τοὺς νόμους Υ'ΛΑ' καὶ ΤΠΓ' τοῦ 1871 καὶ τοὺς κατόπιν τούτων ἐκδοθέντας συμπληρωτικούς, δηλώσαντας γαῖας καὶ φυτείας ἢ τοὺς κληρονόμους ἢ τοὺς ἐκδοχοεῖς τῶν δικαιωμάτων τῶν, ὅπως δηλώσωσι συμπληρωτικῶς τὴν μὴ δηλωθεῖσαν παρ' ἄλλων πλεονάζουσαν ἑκτασιν, τὴν περιλαμβανομένην ἐν τοῖς ὁρίοις τῶν προηγουμένων δηλώσεών των, ἂν ἡ ἑκτασις αὕτη δὲν διετέθη δι' ἀπαλλοτριώσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

2. Ἐπιτρέπεται πρὸς πάντας τοὺς κεκτημένους δικαιώματα ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν ἢ εἰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν, ἀνευ προτι-

(*) [ΕφΚ. 135 τῆς 31 Δεκ. 1885.

μήσεως τῶν κατοίκων τῶν χωρίων, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν ὁποίων κείνται αἱ γαίαι, νὰ δηλώσωσιν ἀπὸ α' Ἰουνίου καὶ ἐφεξῆς μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1886.

α') Γαίας καλλιεργημένας ἢ καλλιεργησίμους μὴπω δηλωθείσας ἀλλ' ὑπαγομένας εἰς διανομὴν, καὶ

β') Πλεονάσματα γαιῶν περικλειόμενα ἀπὸ τὰ σημειούμενα ἐν δεδομένην δηλώσει ὄρια καὶ κατεχόμενα καθ' ὑπέρβασιν τῆς εἰς στρέμματα ὀριζομένης ἐν τῇ δηλώσει ταύτῃ ἐκτάσεως.

Τὰ πλεονάσματα δηλοῦνται καὶ ἂν οἱ δηλωταὶ ἐξήντησαν προηγουμένως τὸ δικαίωμα τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ΓΛΑ' νόμου, οὐχὶ δὲ καὶ ἂν ἀνεκαλύφθησαν διὰ καταμετρήσεως, ἐνεργηθείσης ὑπὸ τοῦ δημοσίου κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ παρόντος νόμου.

3. Ἀπὸ τῆς α' Ἰανουαρίου 1887 καὶ ἐφεξῆς καὶ ὑπὸ τοὺς ὄρους τοῦ ἄρθρου 18 εἶναι δεκταὶ δηλώσεις, κατὰ μὲν τοὺς μῆνας Ἰανουάριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον ἐκάστου ἔτους διὰ γαίας ἢ φυτείας ὑπαγομένας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου, κατὰ δὲ τοὺς μῆνας Μάιον ἕως τέλους Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους, διὰ γαίας ὑπαγομένας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2.

4. Οἱ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου δηλοῦντες γαίας ἢ φυτείας ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι πρὸ τῆς δηλώσεως, πρὸς τῇ προκαταβολῇ ὀριζομένην διὰ τὰς ξηρिकास εἰς δραχμὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν, διὰ τὰς ποτιστικὰς εἰς δραχ. τρεῖς, διὰ τὰς σταφιδαμπέλους καὶ τὰ συκοδένδρα εἰς δραχ. τέσσαρας καὶ διὰ τὰς λοιπὰς φυτείας εἰς δραχμάς δύο κατὰ στρέμμα καὶ προσωρινὴν ἔτησίαν ὅσιν δραχμὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν δι' ἕκαστον στρέμμα ἀσκεποῦς γῆς καὶ δραχ. τέσσαρας πεφυτευμένης, νὰ ἐπισυνάψωσι δὲ τὰ περὶ τῶν πληρωμῶν τούτων ἀποδεικτικὰ ἐν τῇ δηλώσει, ἥτις ἄλλως ἄνευ αὐτῶν εἶναι ἄκυρος.

5. Διὰ τὴν σύνταξιν τῶν δηλώσεων, τὴν καταχώρισιν ἐν τοῖς βιβλίοις καὶ τὴν κατάταξιν αὐτῶν κατὰ τοποθεσίαν, τὴν θεώρησιν τῶν βιβλίων κατὰ τὴν λήξιν ἐκάστης πρὸς δήλωσιν προθεσμίας καὶ λοιπά, ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν νόμων ΥΛΑ' καὶ ΤΠΓ' τοῦ 1871, ΨΜΔ' τοῦ 1878 καὶ τῶν πρὸς συμπλήρωσιν τούτων ἐκδοθέντων, καθόσον δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Γνωμοδοτηθεὶς Δικ. Συμβούλου τῆς 18 Αὐγ. 1888. — Κατὰ τοὺς ἰσχύοντας περὶ γαιῶν καὶ φυτειῶν νόμους ΥΛΑ' τοῦ 1871 (ἄρθρον 2), ΤΠς' τοῦ 1878 (ἄρθρον 2), ΨΜΔ' τοῦ 1878 (ἄρθρον 2) καὶ ΑΤΜΔ' τοῦ 1885 (ἄρθρον 2), μόνον αἱ δηλώσεις συντάσσονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, ἀλλὰ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων τούτων καταβολαὶ δὲν ἀπαλλάσσονται τοῦ προσήκοντος χαρτοσήμου, ὅπερ ὀρίζει ἡ γενικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 29 ἐδ. γ' τοῦ περὶ χαρτοσημοῦ νόμου τοῦ 1836· τούτο ἀποδεικνύουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 13 τοῦ ΥΛΑ', τοῦ 8 τοῦ ΤΠς', τοῦ 2 ἐδαφ. 5 τοῦ ΨΜΔ' καὶ τοῦ 4 τοῦ ΑΤΜΔ', ἐν αἷς πάσαις οὐδὲν περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν τοῦ χαρτοσημοῦ τελῶν διατάσσεται· ἄρα μὴ γενομένης ρητῆς ἐξαιρέσεως, ἰσχύει ὁ γενικὸς κανὼν τοῦ περὶ χαρτ. νόμου ἄρθρ. 29.

6. Ἐὰν τὰ σημειούμενα ἐν δεδομένῃ δηλώσει ὄρια περικλείωσι γαίας ἢ φυτείας ἐκτάσεως μεγαλειτέρας τῆς εἰς στρέμματα δηλωθείσης, ὁ δηλωτὴς, καὶ ἂν ἔλαβε τὸ παραχωρητήριον, οὐδὲν ἀποκτᾷ ἐπὶ τοῦ πλεονάσματος τῶν γαιῶν ἢ φυτειῶν δικαίωμα.

Τὸ δημόσιον διατηρεῖ εἰς ἑαυτὸ τὴν νομικὴν κατοχὴν ἐπὶ τῶν πλεονασμάτων τούτων, ὁ δὲ δηλωτὴς οὐδεμίαν ἔχει κατ' αὐτοῦ ἀπαίτησιν διὰ βελτιώσεις οἰασθήποτε ἢ καλλιέργειαν.

Ὁ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 § 6' τοῦ παρόντος νόμου, ὡς καὶ τῶν προηγουμένων ὁμοίων, δηλώσας πλεονάσμα ψιλῆς γῆς, δικαιούται νὰ ἀποκόψῃ αὐτὸ ἐξ οἰασθήποτε πλευρᾶς τοῦ τεμαχίου ἐγκρίνη, ὁ δὲ καθ' ὑπέρβασιν τῆς δηλωθείσης ἐκτάσεως κατέχων πρότερον τὸ πλεονάσμα ἀποβάλλεται ἐξ αὐτοῦ διοικητικῶς.

7. Τὸ δημόσιον ἔχει δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ κατα-

μέτρῃσιν τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου.

Αἱ τοιαῦται καταμετρήσεις ἄρχονται τὴν α' Ἰουνίου 1886, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1887 καὶ ἐφεξῆς ἄρχονται τὴν α' Μαΐου καὶ ἐξακολουθοῦσι μέχρι 31 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους.

8. Ἄν διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐνεργηθείσης καταμετρήσεως κτήματός τινος εὑρεθῇ πλεόνασμα, τὸ πλεόνασμα τοῦτο, εἰ μὲν ἀνήκει εἰς τεμάχιον ψιλῆς γῆς καὶ ἐδηλώθη παρ' ἄλλου, δυνάμει τῶν ἄρθρων 2 § 6' ἢ 3 τοῦ παρόντος νόμου, πρὸ τῆς ἀναδειξάσης αὐτὸ καταμετρήσεως, παραχωρεῖται εἰς τὸν οὕτω δόντα τὴν περὶ αὐτοῦ δήλωσιν, εἰ δὲ δήλωσις τοιαύτη δὲν ἐδόθη ἢ ἀνήκει εἰς φυτεῖαν, παραχωρεῖται τῷ ἀρχικῷ δηλωτῇ τοῦ κτήματος.

9. Ὁ κατέχων τὸ κτῆμα, εἰς ὃ ἀνεκαλύφθη τὸ πλεόνασμα, ἀρχικὸς δηλωτῆς αὐτοῦ ἢ οἱ κληρονόμοι ἢ οἱ ἐκδοχοεῖς τῶν δικαιωμάτων του, εἴτε ἐνεμήθησαν τὸ πλεόνασμα τοῦτο εἴτε μὴ, ὑποχρεοῦνται, ἐὰν μὲν μετὰ τὴν βεβαιώσασαν τὴν ὑπαρξίν του καταμέτρησιν παρεχωρήθη αὐτοῖς τοῦτο, κατὰ τὴν τελευταίαν διάταξιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, νὰ πληρῶσωσιν εἰς τὸ δημόσιον τὸ τίμημα τοῦ εἰρημένου πλεονάσματος καὶ, ἀσχέτως πρὸς πᾶσαν λόγῳ ἐπικαρπίας πληρωμὴν πρὸς ἐνοικιαστάς, διπλὴν ἐτησίαν δόσιν, ἀνάλογον πρὸς τὸ τίμημα τοῦτο, ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐδόθη ἢ περὶ τοῦ κυρίου κτήματος δήλωσις, καὶ λήγουσαν μετὰ τὸ ἔτος, καθ' ὃ ἐγένετο ἡ ἐξακριβώσατα τὸ πλεόνασμα καταμέτρησις. Ἐὰν δὲ παρεχωρήθη εἰς ἄλλον ἐπὶ τῇ βάσει δηλώσεως, δοθείσης κατὰ τ' ἄρθρα 2 § 6' ἢ 3 τοῦ παρόντος νόμου πρὸ τῆς καταμετρήσεως, ὑποχρεοῦνται εἰς μόνην τὴν πληρωμὴν διπλῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐτησίας δόσεως [N. ATMA', ἄρθρ. 13].

10. Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀφειλόμενον διὰ διπλῆν ἐτησίαν δόσιν πρὸς καταλογίζεται διὰ πρῶξέως τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, βάσιν ἐχούσης τὸ πρωτόκολλον τῆς καταμετρήσεως, εἶναι ἀμέσως ἀπαιτητὸν καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τοῦ ταμείου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίων ἐσόδων νόμου.

Τὸ δημοσίον ἔχει διὰ τοῦ παρόντος νόμου τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράφη καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρχικῶς παραχωρηθέντος κτήματος ὑποθήκην πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ἀπαιτήσεώς του ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ ἐν τῷ κτήματι τούτῳ εὑρεθέντος πλεονάσματος καὶ τῶν ὀφειλομένων ἐκ διπλῶν ἐτησίων δόσεων.

11. Οἱ κατέχοντες φυτείας ἐπὶ ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν ἢ εἰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν καὶ μὴ δηλώσαντες αὐτὰς ἐμπροθέσμως, κατὰ τ' ἄρθρα 1 ἢ 3 τοῦ παρόντος νόμου, οὐ μόνον ἀποβάλλουσι πᾶν δικαίωμα ἀποζημιώσεως λόγῳ ἐμφυτεύσεως, βελτιώσεως καὶ καλλιεργείας τῶν φυτειῶν, αἵτινες περιέρχονται εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τοῦ δημοσίου καὶ, θεωρούμεναι ὡς ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα, διατίθενται κατὰ τοὺς κειμένους νόμους, ἀλλὰ καὶ ὑποχρεοῦνται, μέχρι οὗ ἐκποιήσῃ ἢ διαθέσῃ ταύτας δι' ἐνοικιάσεως τὸ δημοσίον, νὰ πληρῶσωσι πρὸς αὐτὸ κατ' ἔτος δικαίωμα ἐπικαρπίας, διὰ μὲν τὰς σταφιδάμπέλους καὶ τὰ συκόδενδρα ἴσον μὲ τὸ τρίπλάσιον, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς φυτείας ἴσον μὲ τὸ ἡμιόλιον τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 προσωρινῆς δόσεως.

12. Ἐὰν καταδειχθῇ ὑπὸ δηλωτοῦ γαιῶν ἢ φυτειῶν ἢ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Οἰκονομ. Ἐφόρου ἢ Γεωμέτρου ὅτι δηλωθεῖσα τις ἐκτασις κατετάχθη εἰς τοποθεσίαν ἐτέραν ἐκείνης, ἐν ᾗ ἀληθῶς κεῖται, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔχει τὸ δικαίωμα, καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῆς

παγίας δόσεως, νὰ διατάξη τὴν ὑπὸ νέας Ἐπιτροπῆς ἐξέτασιν τῆς ἐσφαλμένης καταδειχθείσης κατατάξεως.

13. Τὰ ὑφειλόμενα ἐκ προσωρινῶν καὶ παγίων δόσεων τοῦ τιμήματος δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν ἐκ διπλῆς ἐτησίας δόσεως, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 9, καὶ ἐκ τῶν δόσεων τῶν χρεωλυτικῶν τόκων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ΔΣΜΗ' ε. ε. νόμου, εἰάν ἐβεβαιώθησαν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον μετὰ τὴν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν κεκατονισμένην προθεσμίαν, ὑπόκεινται εἰς τόκον ὑπερμερίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὸ ταμεῖον βεβαιώσεώς τῶν.

14. Τὰ ἐκ προσωρινῶν δόσεων τοῦ τιμήματος γαιῶν καὶ φυτειῶν τῶν χρήσεων 1879—1884 ὑφειλόμενα ὑπὸ δηλωτῶν μὴ κοινοποιησάντων παραιτησιν τῶν ἀπὸ τῆς δηλώσεως δικαιωμάτων τῶν, εἶναι ἀπαιτητὰ ἀνευ τόκου ὑπερμερίας· ἐκκαθαρισθέντος δὲ τοῦ χρέους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΔΣΜΗ' νόμου τοῦ 1885, ἀναστέλλεται ἡ ἀπαίτησις καὶ ἐνεργοῦνται ὡς πρὸς τὰ ἐκ τούτων μὴπω εἰσπραχθέντα τὰ ὀριζόμενα ἐν τοῖς ἄρθροις 3 καὶ 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

15. Αἱ μετὰ τὴν λήξιν τῆς διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ παρόντος νόμου ταχθείσης προθεσμίας μείνασαι ἀδιάθετοι ψιλὰὶ γαῖαι καὶ φυτεῖαι διατίθενται εἴτε μετὰ προηγουμένην καταμέτρησιν δι' ἐκποιήσεως, κατὰ τοὺς περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμους, εἴτε δι' ἐκμισθώσεως.

Δι' ἐκμισθώσεως ἐπίσης δύνανται νὰ διατεθῶσι καὶ αἱ ἐξαιρηθεῖσαι τῆς διανομῆς γαῖαι, ἀλλ' ὁ μισθωτὴς ὑφείλει ὡς πρὸς τοὺς καλλιεργητάς, εἰάν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 1 ὨΔΕ' νόμου τοῦ 1880, καὶ ὡς πρὸς τὴν πληρωτέαν παρ' αὐτῶν ἐπικαρπίαν, νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς εἰρημένας διατάξεις.

16. Ἡ ἐκμίσθωσις τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἐνεργεῖται διὰ δημοπρασίας· ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ ἀγροῦ ἢ φυτείας ἐκτάσεως μικροτέρας τῶν δέκα στρεμμάτων, ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ αὕτη κατ' ἐγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας.

17. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ἐὰν δὲν ἐπερατώθῃ ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 καταμέτρησις τῶν κτημάτων ἢ δὲν καταρθώθῃ ἢ ἐνοικίασις αὐτῶν πρὸς καλλιέργειαν, νὰ διαθέσῃ δι' ἐνοικιάσεως τὴν ἐπικαρπίαν.

α') Τῶν μὴ δηλωθεισῶν κατὰ τὸν ΩΛΕ' νόμον ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν ἢ εἰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν, ὡς ὀρίζεται αὕτη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

β') Τῶν μὴ δηλωθεισῶν φυτειῶν, ὡς ὀρίζεται αὕτη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παρόντος νόμου.

γ') Τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ παρόντος νόμου πλεονασμάτων γαιῶν καὶ φυτειῶν, ὀριζομένην διὰ μὲν τὰ ἐκ γαιῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ΩΛΕ' νόμου τοῦ 1880, διὰ δὲ τὰ ἐκ φυτειῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ παρόντος νόμου, καὶ

δ') Τῶν φυτειῶν ἐπὶ γαιῶν ἐξαιρεθεισῶν τῆς διανομῆς, διότι ἐθεωρήθησαν χρήσιμοι οἱ ἀρχαιολογικοὺς λόγους, ὡς ὤρισεν αὕτην τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ΑΡΙΖ' τοῦ 1883 νόμου. [ΒΥΠΑ', ἄρθρ. 1].

18. Ἀρξαμένης τῆς δημοπρασίας περὶ ἐκποίησεως ἢ ἐνοικιάσεως τῆς μὴ δηλωθείσης γῆς ἢ φυτείας, ἢ περὶ ἐνοικιάσεως τῆς ἐπικαρπίας, δὲν εἶναι δεκτὴ, ὡς πρὸς τὰ σχετικὰ πρὸς αὐτὴν κτήματα, δῆλωσις κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 ἢ μετὰ τὸ πέρασ τῆς δημοπρασίας, καὶ ἂν ἀκυρωθῇ ἀρμοδίως αὕτη, δὲν ἐληξῆ δὲ ἢ διὰ τὴν δῆλωσιν προθεσμία.

Διαρκούσης τῆς ἐνοικιάσεως εἶναι δεκταὶ δηλώσεις, εἰάν δοθῶσιν ἐντὸς τῆς τεταγμένης προθεσμίας, ἀλλ' ἢ παραχωρησὶς δὲν ἐνεργεῖται ἢ μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἐνοικιάσεως, ἐκτὸς εἰάν ὁ ἐνοικιαστὴς συναινέσῃ καὶ πρὸ τῆς λήξεως εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ συμβολαίου.

19. Αἱ ἔρευναὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ πρὸς ἐξακριβῶσιν τῶν εἰς ἀπόδοσιν ἐπικαρπίας ὑποκειμένων γαιῶν καὶ φυτειῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 18, ἐνεργοῦνται ἐντὸς προθεσμίας, ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου, τοῦ Οἴκον. Ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου διὰ πρωτοκόλλου, οὗ ἀντίγραφον κοινοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Οἴκον. Ἐφόρου εἰς τοὺς ἀρμοδίους Εἰρηνοδίτην, Δήμαρχον καὶ τὸν ἐνοικιαστήν. [N. AXKΓ', ἄρθρ. 4].

Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ τῷ ἀρμοδίῳ Δημάρχῳ δι' ἀναφορᾶς του, κοινοποιουμένης διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, τὴν ἡμέραν τῆς ἐν ἐκάστῳ χωρίῳ ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του, ὁ δὲ Δήμαρχος τοῖς συνδημόταις του, διὰ δηλοποιήσεώς του, ἀναγινωσκομένης ἐπ' ἐκκλησίας, τὴν ὀρισθεῖσαν ὑπὰ τῶν ἀρχῶν προθεσμίαν καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἀναφορᾶς.

20. Περὶ τῆς ἐξακριβωθείσης ψιλῆς γῆς ἢ φυτείας, ὡς ὑποκειμένης εἰς ἀπόδοσιν ἐπικαρπίας, συντάσσει ὁ ἐνοικιαστὴς πρωτοκόλλον εἰς διπλοῦν, ὑπογραφομένον παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ καλλιεργητοῦ, ἢ, ἀπόντος τούτου ἢ ἀρνούμενου ἢ ὄντος ἀγραμμάτου, ὑπὸ δύο μαρτύρων.

Τὸ παράρτημα τοῦ πρωτοκόλλου διδεται τῷ καλλιεργητῇ, εἰάν δὲν ὑπεγράψῃ τούτο ἰδιοχείρως παρ' αὐτοῦ, παραδίδεται ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἐντὸς πέντε ἀπὸ τῆς συντάξεώς του ἡμερῶν εἰς τὸν ἀρμοδίον ἐκ τῆς θέσεως τοῦ κτήματος Δήμαρχον, ὀφείλοντα νὰ δηλώσῃ παραλαβὴν του ἐπὶ τοῦ στελέχους.

Τὸ φέρον τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφήν τοῦ καλλιεργη-

τοῦ ἢ τὴν τοῦ Δημάρχου στέλεχος τοῦ πρωτοκόλλου παραδίδεται ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὸν Οἰκονομ. Ἐφορον ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προθεσμίας.

Ὁ Δήμαρχος ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ ἐντὸς πέντε ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ ἡμερῶν ἕκαστον πρωτοκόλλον εἰς τὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη τοῦτο καλλιεργητήν.

21. Ὅστις τῶν καλλιεργητῶν ἔχει ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ ἐπ' ὀνόματί του συνταχθέντος πρωτοκόλλου ὀφείλει, ἐπὶ ἀπωλείᾳ παντὸς περὶ αὐτῶν δικαιώματός του, νὰ γνωστοποιήσῃ ταύτας διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τῷ ἀρμοδίῳ Δημάρχῳ ἐντὸς εἰκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 19 προθεσμίας.

Τὰ περὶ τῶν κοινοποιηθεισῶν ἀντιρρήσεων ἔγγραφα ὑποβάλλει ἐντὸς δέκα ἐτέρων ἡμερῶν ὁ Δήμαρχος εἰς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον μετὰ πιστοποιήσεώς του περὶ τῶν μὴ κοινοποιησάντων τοιαύτας.

22. Ἐὰν ὁ καλλιεργητὴς ἐνίσταται ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ κτήματος, ἢ ἐξέτασις τῆς ἐνστάσεως ἀνατίθεται εἰς τὸν δημόσιον Γεωμέτρην, τὰ δ' ἐξοδα αὐτοῦ, καταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ καταλογιζόμενα ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου, εἰς τὸν μὲν ἢ ἔκτασις εὐρέθη ἴση ἢ μεγαλειτέρα τῆς διὰ τοῦ πρωτοκόλλου βεβαιωθείσης, εἰς βάρος τοῦ ἐνισταμένου καλλιεργητοῦ, εἰς δὲ μικροτέρα, εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ, θέλουσιν εἰσπράττεσθαι κατὰ τοὺς περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων νόμους.

Ἐὰν δὲ ὁ καλλιεργητὴς ἰσχυρίζεται, ὅτι δὲν ὑπόκειται τὸ κτῆμα εἰς ἀπόδοσιν δικαιώματος ἐπικαρπίας ἢ προτείνει οἰανδήποτε ἄλλην ἀντίρρησιν, ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει, λαμβάνων ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Ἐφορίας γνώσιν τῆς ἐνστάσεως, νὰ φέρῃ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 20 προθεσμίας, τὴν διαφορὰν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

23. Ἀρμόδιον νὰ δικάσῃ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου διαφορῶν εἶναι τὸ Εἰρηνοδίκειον, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1877 ὑπὸ στοιχ. ΧΞΗ' νόμου περὶ διαθέσεως ἐγγείου φόρου κλπ.

24. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρωτοκόλλων, καθ' ὧν δὲν ἐκοινοποιήθησαν ἐνστάσεις, τῶν πρωτοκόλλων τοῦ Γεωμέτρου καὶ τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀποφάσεων ὅσαι κατέστησαν ὀριστικαὶ καὶ τελεσιδίκαι ὡς πρὸς τὴν ζητηθεῖσαν ἐπικαρπία, γίνεται ἡ εἰς τὰς οἰκείας τοποθεσίας κατὰτάξις τῶν ἐξακριβωθέντων κτημάτων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΩΛΕ' νόμου τοῦ 1880 καὶ προσδιορίζεται ἡ πληρωτέα τῷ ἐνοικιαστῇ ἐπικαρπία.

25. Ἀντίγραφον τῆς πράξεως περὶ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον κατατάξεως κοινοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου τῷ ἐνοικιαστῇ διὰ νὰ εἰσπράξῃ τὰ ὀφειλομένα παρὰ τῶν καλλιεργητῶν τῶν κτημάτων. Ἀποστέλλεται δὲ καὶ τῷ ταμίᾳ πρὸς διοικητικὴν εἰσπραξίν τῶν ὀφειλομένων τούτων, ἂν αἰτήσῃ τοῦτο ὁ ἐνοικιαστής.*

26. Ἐπικαρπία, μὴ πληρωθεῖσα, παραγράφεται μετὰ διετίαν ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 24 πράξεως κατατάξεως, ἄνευ δὲ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 20 πρωτοκόλλου καὶ τῆς ἀνωτέρω πράξεως κατατάξεως οὐδέμια ἀπαίτησις τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἶναι δεκτή.

27. Κατὰ τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλή-

(*) Νόμος ΑΥΠΗ' τῆς 22 Δεκ. 1889 περὶ τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν (Ἐφ. Κ. 8 τῆς 11 Ἰαν. 1890), ἄρθρον 2. Ἡ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 17—26 τοῦ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1885 ΑΤΜΔ' νόμου προβλεπομένη ἐνοικίασις τῶν ἀθλήτων γαιῶν καὶ φυτειῶν καταργεῖται.

λων, ὅσοι συμπράττουσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμοζόνται διὰ πᾶσαν παράλειψιν τῶν ἀνατεθειμένων αὐτοῖς καθηκόντων αἱ διατάξεις τοῦ ΑΡΓ' νόμου περὶ πειθαρχικῆς τιμωρίας τῶν δημοσίων λειτουργῶν.

28. Αἱ περὶ προσκλήσεως γαιῶν καὶ φυτειῶν διὰ δηλώσεως διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου δὲν ἐπεκτείνονται εἰς τὰς νέας Ἐπαρχίας.

29. Πᾶσα διάταξις τῶν προηγουμένων νόμων, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα, καταργεῖται.

Ἐγκύκλιος 17335]45 τῆς 10 Ἀπρ. 1886. — Μόνον ἀρχικοὶ δηλωταὶ δύνανται νὰ δηλώσωσι μέχρι τέλους τρέχ. μηνὸς Ἀπριλίου δυνάμει ἀρθρ. 1 νόμου ΑΤΜΔ', πλεονάσματα γαιῶν καὶ φυτειῶν καὶ μόνον ὡς πρὸς αὐτοὺς δὲν εἶναι ἤδη κώλυμα οἰαδήποτε προηγηθεῖσα καταμέτρησις ἀπὸ 1 Ἰουν. καὶ ἐφεξῆς τὰ πλεονάσματα ὅσα δὲν ἐδηλώθησαν ὑπὸ ἀρχικῶν δηλωτῶν, εἰ μὲν ἀποτελοῦνται ἐκ ψιλῶν γαιῶν ἀνεκαλύφθησαν δὲ καὶ ἐδηλώθησαν παρ' ἄλλων ἐντὸς προθεσμίας ἀρθρ. 2 καὶ πρὶν ἢ ἀνακαλύψῃ καὶ δυνάμει ἀρθρ. ἐβδόμου καταμέτρησιν ταῦτα τὸ Διημέσιον, παραχωροῦνται τελευταίως ταῦτα δηλωταῖς, εἰ δὲ ἀνακαλυφθῶσι διὰ καταμέτρησεως ὑπὸ δημοσίου, παραχωροῦνται δυνάμει ἀρθροῦ ὁγδοοῦ τῷ τῆς, εἰς ἣν ἀνήκουσι ταῦτα, γῆς ἢ φυτείας ἀρχικῶν δηλωτῶν ὑποχρεοῦμένῳ τότε κατ' ἀρθρ. 9 νὰ πληρώσῃ πρὸς τὴν τιμῆματι καὶ διπλῆν ἐτησίαν δόσιν λογιζομένη ἀπὸ τοῦ ἔτους τῆς ἀρχικῆς δηλώσεως.

Νόμος ΑΣΜΗ' 26 Ἰουλ. 1885. Περὶ τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν.

1. [Ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ νόμου ΒΡΛΑ' τοῦ 1893].

2. Μετὰ τὴν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκκαθάρισιν τοῦ χρέους, τὸν προσδιορισμὸν τῆς πληρωτέας παγίας δόσεως, τὴν μεταγραφὴν τοῦ παραχωρητηρίου καὶ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης, ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφορος παραδίδει τὰ παραχωρητήρια εἰς τοὺς δηλωτάς κατὰ τὰ ὀριζόμενα ἐν

(*) ΕφΚ. 86 τῆς 30 Ἰουλ. 1885.

τοῖς ἄρθροις 15 τοῦ ΤΠϚ' καὶ 18 ΥΛΑ' νόμων τοῦ 1871.*

3. Τὸ 1)2 τῶν ὀφειλομένων ἐκ προσωρινῶν δόσεων τοῦ τιμήματος δηλωθεισῶν φυτειῶν καὶ τὰ 3)5 τῶν ὀφειλομένων ἐκ προσωρινῶν δόσεων τοῦ τιμήματος δηλωθεισῶν γαιῶν, θέλουσι διαγράφεσθαι ἐκ τῶν δημοσίων βιβλίων προηγουμένη ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐφ' ὅσον τὸ τίμημα τῶν σχετικῶν πρὸς τὰς δόσεις ταύτας κτημάτων ἐκκαθαρίζεται ὀριστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.*

4. Μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον διαγραφὴν, τὰ ὑπολειπόμενα 1)2 τῶν ὀφειλομένων ἐκ προσωρινῶν δόσεων φυτειῶν καὶ 2)5 τῶν ὀφειλομένων τῷ Δημοσίῳ ἐκ προσωρινῶν δόσεων γαιῶν, ἐάν μὲν ἀνήκωσιν εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1885 ἢ τὰς νεωτέρας αὐτῆς, εἶναι ἀπαιτητὰ ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου τοῦ σχετικοῦ ἔτους μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ὑπερήμερίας, λογιζομένου ὅμως ἐφ' ὀλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῆς δόσεως, ἧς τὰ ὑπόλοιπα ταῦτα εἶναι μέρος, ἐάν δὲ ἀνήκωσιν εἰς τὰς χρήσεις 1879, 1880, 1881, 1882, 1883 καὶ 1884, συγκεφαλαιούμενα εἰς ἓν κατ' ὀφειλέτην, θέλουσι πληρωθῆ ἀτόκως εἰς τέσσαρας ἰσας ἐτησίας δόσεις κατὰ τὴν 1 Ὀκτωβρίου, ἀρχομένης τῆς πληρωμῆς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους μετὰ τόν, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος, προσδιορισμὸν τῆς παγίας δόσεως τοῦ τιμήματος.

Ἐάν τὸ οὕτω συγκεφαλαιωθὲν χρέος δὲν φθάνη τὰς εἴκοσι δραχμάς, διαιρεῖται εἰς ἐτησίας δόσεις ἐκ δραχμῶν πέντε τοῦλάχιστον ἐκάστην.*

5. Οἱ δηλώσαντες γαῖας καὶ φυτείας καὶ οἱ ἐκδοχοὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν δύνανται καὶ πρὸ τῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ΨΛΗ' νόμου τοῦ 1880, εἰδοποι-

(*) Τ' ἄρθρ. 3 — 4 ἐτροποποιήθησαν διὰ Ν. ΒΡΑΑ' τῆς 20 Ἰουν. 1893 ἄρθρ. 2. ΑΤΜΔ' ἄρθρ. 13.

ἡσεώς των περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου, νὰ ἐπιδώσωσι τῷ ἀρμοδίῳ Οἰκονομικῷ Ἐφόρῳ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος παραίτησιν τῶν ἐκ τῶν δηλώσεων δικαιωμάτων των. Ἡ τε δήλωσις καὶ τὸ ἐπιδοτήριον αὐτῆς συντάσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου, ὃ δὲ κλητῆρ λαμβάνει ὡς δικαίωμα λεπτὰ πεντήκοντα παρά τοῦ παραιτουμένου.

Οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Ψ' Η' νόμου παραιτηθέντες δηλωταί, ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς προσωρινῆς δόσεως διὰ τὸ ἔτος καθ' ὃ παρητήθησαν, ἐὰν ἡ παραίτησις ἐπεδόθη τῷ Οἰκονομικῷ Ἐφόρῳ πρὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου.

6. Εἰς τοὺς παραιτηθέντας δηλωτας οὔτε ἡ προκαταβολὴ οὔτε αἱ ἐτήσιαι προσωριναὶ δόσεις, ὅσαι ἐπληρώθησαν, ἐπιστρέφονται. Ὑποχρεοῦνται δ' οὗτοι εἰς τὴν ἄμεσον πληρωμὴν τοῦ τόκου, τοῦ περιεχομένου εἰς τὰς μῆνω πληρωθείας δόσεις τῶν πρὸ τῆς παραίτησεως ἐτῶν καὶ τὴν δόσιν τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐπεδόθη ἡ παραίτησις, ἂν ἡ δόσις αὕτη ὀφείλεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Σὺν τῇ ὀφειλῇ ταύτῃ ἀποδίδεται ὃ ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς προσωρινῆς δόσεως ὀφειλόμενος τόκος ὑπερήμερίας.

Ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τούτων·

α') Οἱ μὴ κάτοχοι, ὧν αἱ δηλώσεις κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 6' τοῦ ΧΖ' ἀπὸ 15 Μαρτίου 1877 νόμου, θεωροῦνται ὡς μὴ γενόμεναι.

β') Οἱ μὴ κάτοχοι συγγώριοι, ὧν αἱ δηλώσεις ὑπέχθησαν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ προμνησθέντος ΧΖ' νόμου διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ΨΜΔ' ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1878 ἐτέρου νόμου· καὶ

γ') Οἱ δηλώσαντες γαίας ἢ φυτείας αἰτινες διὰ μεταγενεστέρας τῶν δηλώσεων ἀποφάσεως τῆς ἀρχῆς, ἢ διὰ Β. Διατάγματος ἢ διὰ νόμου ἐξηρέθησαν τῆς δια-

νομῆς, ἐφ' ὅσον οἱ δηλωταὶ δὲν ἐκαρπώθησαν τὰς γαίας ἢ φυτείας ταύτας.

Ἀπαλλάσσονται μόνον τῆς πληρωμῆς τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν ἐτησίων δόσεων διὰ τὰ πρὸ τῆς παραίτησεως ἔτη οἱ δηλώσαντες γαίας, τὰς ὁποίας δὲν ἐκαρπώθησαν, οὔτε ἔλαβον εἰς τὴν κατοχὴν των, ἐὰν κοινοποιήσωσι παραίτησιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος, μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1885.

7. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 Ψ4Η' νόμου τοῦ 1880 εἰδοποιήσις τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου πρὸς τὸν δηλωτὴν περὶ τοῦ ἐπ' ὀνόματι του ἐκδοθέντος παραχωρητηρίου, δύναται νὰ κοινοποιηθῆ καὶ δι' οἰουδήποτε ἄλλου δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ δηλωτοῦ ἢ ἐν ἣ περιπτώσει οὗτος ἢ ὁ σύνοικος αὐτοῦ ἤθελον ἀρνηθῆ τὴν παραλαβὴν τοῦ εἰδοποιητηρίου ἢ εἶναι ἀγράμματος, ἢ κοινοποιήσις γίνεται διὰ τοιχοκολλησεως παρόντων καὶ προσυπογραφόμενων εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν δύο μαρτύρων συγχωρίων ἢ ἐνὸς δημοσίου ἢ δημοτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρετοῦ.

Τὰ περὶ τῆς κοινοποιήσεως ἀποδεικτικὰ συντάσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου, ὁ δ' ἐνεργήσας τὴν ἐπίδοσιν, ἐὰν ἦναι δικαστικὸς κλητῆρ, λαμβάνει δι' αὐτὴν ὡς δικαίωμα λεπτὰ δέκα ἕως εἰκοσι πέντε κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐγκύκλιος 101090)180 τῆς 30 Σεπτ. 1888.—Καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὰ δικαιώματα τῶν φυλάκων ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 16 τοῦ νόμου Ψ4Η' τοῦ 1880 συνιστάμενα εἰς δραχμὴν, καὶ τὰ δικαιώματα τῶν δικαστικῶν κλητῆρων ἐκ λεπτῶν δέκα μέχρι εἰκοσι πέντε κατὰ τὸ ἐδ. γ' τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ νόμου ΑΣΜΗ' τοῦ 1885, ἐλήφθη τὸ μέτρον νὰ βεβαιῶνται ταῦτα ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ μετὰ τῆς πρώτης παγίας δόσεως καὶ ἀποδίδονται, ὡς μέχρι τοῦδε, διὰ χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περιλήψεων καὶ τῆς βεβαιώσεως ἐγγραφῆς ὑποθήκης καὶ μεταγραφῆς καὶ τοῦ καταλόγου τοῦ Οἴκου. Ἐφόρου τοῦ συνοδεύοντος τὰ ἀποστελλόμενα παραχωρητήρια πρὸς τοὺς φυλάκας τῶν ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν.

8. Τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δικαιώματα

ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

30

τῶν δικαστικῶν κλητῆρων, καθὼς καὶ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ΨΗ' νόμου τοῦ 1880 δικαιώματα μεταγραφῆς τοῦ παραχωρητηρίου καὶ ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὲρ τοῦ δημοσίου διὰ τὸ τίμημα τοῦ κτήματος, τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου, περὶ ὧν τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ΩΖ' νόμου τῆς 18 Ἀπριλίου 1880 καὶ τὰ τέλη τῶν ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου συντασσομένων περιλήψεων ὑποθήκης, καταβάλλονται εἰς τοὺς δικαιοῦχους δι' ἐντάλματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τὴν εἰς αὐτὸ περιέλευσιν, 1) τῶν ἀποδεικτικῶν περὶ τῆς κοινοποιήσεως τῶν εἰδοποιητηρίων, καὶ 2) τῆς περιλήψεως τῆς ἐγγραφείσης ὑποθήκης ἢ τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς προπληρωμῆς τοῦ τιμήματος, ἢ τῆς παραιτήσεως τοῦ δηλωτοῦ.

Διὰ Β. Διατάγματος θέλουσι κανονισθῆ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς χρήσεως τοῦ χαρτοσήμου, δι' ὃ καταβάλλονται, ὡς ἀνωτέρω, τὰ τέλη.*

Ἐγκύκλιος 68219]117 τῆς 15 Ἰουλ. 1893.—Κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 ἐδ. 5' τοῦ ΑΧΚΕ' νόμου, πᾶσα μεταγραφὴ ὑπεβάλλετο εἰς τέλος δραχ. δύο. Μετὰ τὴν ἰσχὺν ὅμως τοῦ νόμου ΒΡΙΒ' περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀνωτέρω νόμου, τὸ τέλος τοῦτο μετετράπη εἰς ἀναλογικὸν καὶ ἐπὶ μὲν ἀξίας τεσσάρων χιλ. δραχμῶν ἐπιβάλλεται τέλος δραχμ. τεσσάρων, ἐπὶ δὲ ἄνω τῶν 4000 δρ. τέλος ἀναλογικὸν καθοριζόμενον ἐν τῷ πίνακι τῷ περιλαμβανομένῳ ἐν τῷ ἄρθρ. 14 τῷ διὰ τὰ ἐπι ἐμπορικῶν ἐγγράφων τέλη.—τὴν ἀνω διάταξιν τοῦ νόμου ΒΡΙΒ' ὑπομιμησάτων, παραγγέλλω νὰ ἐφαρμόζητε ἐπὶ πάσης μεταγραφῆς παραχωρηθειῶν ἔθν. καὶ ἐκκλησ. γαιῶν καὶ συντεῶν κατὰ τοὺς νόμους ΤΗΣ' καὶ ΥΛΑ' τοῦ 1871 καὶ τοὺς κατόπιν ἐκδοθέντας, ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀξίαν τοῦ παραχωρηθέντος καὶ μεταγραφτέου κτήματος, πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ τέλους τῆς μεταγραφῆς, ὅπερ κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Δ. τῆς 28 Σεπτ. 1888 ὤρισθη καὶ εἰσπράττεται μετὰ τοῦ τέλους τῶν ἐπὶ τῶν αἰτήσεων περιλήψεων ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὸ τῶν ταμῶν καὶ ὑποταμιῶν διὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐπιθέσεως κινήτου ἐπισήματος ἀναλόγου κατὰ τὸν ἰσχύοντα περὶ χαρτοσήμου νόμον, ἐπὶ τοῦ γραμματίου παραδόσεως πληρωμῆς τῆς πρώτης παγίας δόσεως.

Θ. Τὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου καταβληθέντα δικαιώματα

(*) Ἐπιθε Τεῦχος: Χαρτόσημον.

κοινοποιήσεως εἰδοποιητηρίων, μεταγραφῆς παραχωρητηρίων καὶ ἐγγραφῆς ὑποθήκης καὶ τέλη χαρτοσήμου, καταλογίζονται εἰς βᾶρος τοῦ δηλωτοῦ, ἐγγράφονται ἐν τοῖς δημοσίοις βιβλίοις ὡς ἔσοδα καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ ἀρμοδίου Ταμίου συνεισπράττονται μὲ τὴν πρώτην, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου, παγίαν χρεωλυτικὴν ὁσίν.

Τὰ δικαιώματα τῶν κλητῆρων, ὅσα ἀναφέρονται εἰς κοινοποιήσεις διὰ παραχωρητήρια, ἀπὸ τῶν ὁποίων παρητήθησαν νομίμως οἱ δηλωταί, ἐπιβαρύνουσι τὸ Δημόσιον. [N. ΑΤΜΔ', ἄρθρ. 13].

10. Διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 8 καταβολὴν τῶν ἐξόδων καὶ τελῶν χορηγεῖται τῷ Ὑπουργῷ τῶν Οἰκονομικῶν πίστωσις ὄραχμῶν πεντήκοντα χιλιάδων ἀριθμὸς 50,00. Ἐφ' ὅσον δὲ τὰ καταβαλλόμενα ἐκ τῆς πιστώσεως ταύτης δικαιώματα καὶ τέλη εἰσπράττονται ἐν τοῖς δημοσίοις ταμείοις ὡς ἔσοδα, ἐπαναφέρεται ἰση ποσότης χρηματικὴ εἰς τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν.

Ἡ ἐπαναφορὰ στηρίζεται εἰς τὸ διὰ τὴν εἰσπραξίν τοῦ ἐκ τῶν γενομένων καταβολῶν ἐσόδου ἐκδοθῆν ὑπὸ τοῦ ταμίου ἀποδεικτικὸν παραλαβῆς.

11. Πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῶν μῆπω ληξασῶν ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου παγίων ὁσέων εἶναι δεκτὰ·

α') Τὰ φαλαγγιτικά, καὶ τὰ ναυτικά καὶ πάντα τὰ διὰ δημοπρασίας πραγματοποιητέα πιστωτικά γραμμάτια, εἰς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἀξίαν.

β') Αἱ ὁμολογίαι τῆς ἐπὶ Κυβερνήτου Ἑθν. Τραπεζῆς ἀνευ ὑπολογισμοῦ τόκου, εἰς τὴν ὀνομαστικὴν των ἐπίσης ἀξίαν.

γ') Τὰ ἐπ' ἐκτιμήσει πιστωτικά γραμμάτια, εἰς τὸ ἡμιόλιον τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας καὶ

δ') Τὰ Κρητικά καὶ τὰ τούτοις ὅμοια γραμμάτια,

ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας ἐκάστου στρέμματος εἰς ὄραχ-
τεσσαράκοντα.

12. Πᾶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα
νόμον, καταργεῖται.

Ἐγκύκλιος 203]5 τῆς 26 Ἰουν. 1885. Ὅδηγμα πρὸς ἐκτέλε-
σιν τοῦ νόμου Δ1ΜΗ' — Α' § 1. Περὶ τῶν στελλομένων τοῖς οἰκον.
ἐφόροις παραχωρητηρίων. — Ἡ ὑπ' ἀριθμ. 40290]77 τῆς 15 Ἰουλ.
1880 ἐγκ. διέλαθεν ὅτι ὁ οἰκον. ἐφορος ἅμα τῇ λήψει στελλομένων
ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου παραχωρητηρίων ἐπὶ δηλώσεων ἔθνικῶν γαιῶν
ἢ φυτειῶν κειμένων ἐν τῇ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του ἐπαρχίας, ὀφεί-
λει νὰ σημειώσῃ τὸν ἀριθμὸν ἐκάστου τούτων ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ γρα-
φείῳ του κρατηθέντος ἀντιγράφου τῶν πράξεων κατατάξεως ἀντι-
κρῦ τοῦ ὀνόματος τοῦ οἰκειοῦ δηλωτοῦ. Ἡ διάταξις αὕτη παρεβί-
σθη, ἀπωλέσθησαν δέ τινα τῶν σταλέντων παραχωρητηρίων. —
Ἐπειδὴ ἀνευ τῆς ρηθείσης ἐπὶ τῶν πράξεων σημειώσεως εἶναι διὰ
τὴν ὑπηρεσίαν τῶν οἰκον. ἐφοριῶν ἀδύνατος ἡ τήρησις ἀκριβοῦς
ἐλέγχου τῶν ἐφ' ἐκάστης δηλώσεως ἐνεργηθέντων καὶ κατ' ἀκολου-
θίαν ἀνέφικτος ἡ ἐξακριβωσις τῶν ἀπολεσθέντων παραχωρητηρίων
καὶ ἡ μετ' ἀκριβείας διεξαγωγή τῶν περαιτέρω ἐργασιῶν, δεόν νὰ
περιουλληγῶσι τὰ ὑπάρχοντα ἐν τοῖς γραφείοις τῶν ἐφόρων: α) Πα-
ραχωρητήρια πρὸς παράδοσιν τοῖς δηλωταῖς. β) Τὰ ἔγγραφα περὶ τῆς
εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιστροφῆς παραχωρητηρίων τοιοῦτων πρὸς ἀκυ-
ρωσιν. γ) Τὰ ἐπιδοτήρια τῶν κατὰ τὸ ἀρθρ. 6 τοῦ Ψ1Η' νόμου εἰ-
δοποιήσεων πρὸς τοὺς δηλωτάς περὶ τῶν ἐκδοθέντων παραχωρη-
τηρίων. δ) Αἱ περιλήψεις τῆς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἐγγραφείσης ὑπο-
θήκης. ε) Τὰ ἔγγραφα περὶ ἀποστολῆς παραχωρητηρίων πρὸς τοὺς
Εἰρηνοδίκας, ὡς φύλακας τῶν βιβλίων τῶν μεταγραφῶν καὶ τῶν ὑπο-
θηκῶν, καὶ πρὸς τοὺς Ταμίαις. ς) Τὰ ἔγγραφα τῆς ὑποβολῆς ἐκ-
καθαρίσεων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ζ) Οἱ κατάλογοι βεβαιώ-
σεως τῆς παγίας δόσεως εἴτα νὰ συμπληρωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν
ἔγγραφων τούτων πᾶσα ὡς πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς τῶν παραχωρητηρίων
ἄλλειψις, παρατηρουμένη ἐπὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἀντιγράφων τῶν πρά-
ξεων κατατάξεως, καὶ τελευταῖον, εἴαν καὶ μετὰ τοῦτο μείνωσιν ἐν
ταῖς εἰρημέναις πράξεσι κενὰ σχετικῶς πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς τῶν πα-
ραχωρητηρίων, νὰ αἰτηθῶσι περὶ τῶν ἐν ἐκάστη πράξει κενῶν του-
τῶν αἰ διαταγῶν τοῦ Ὑπουργείου.

Β' Περὶ τῶν χρηματικῶν καταλόγων τῶν προσωρινῶν δόσεων.
— § 2. Οἱ χρηματικοὶ κατάλογοι τῶν προσωρινῶν δόσεων, οὓς
ἔχουσιν οἱ Ταμίαι ὡς ἔγγραφα παραστατικὰ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ὀρ-
μοσίου, ποῦ μὲν ἐμφαίνουσι συλλήβδην κατὰ δηλωτὴν τὴν δια-
πολλά, κατὰ διαφόρους χρονικὰς περιόδους δηλωθέντα κτήματα, πλη-
ρωτέων ἐτησίαν δόσιν, ποῦ δέ, καταρτισθέντες δι' ἀντιγραφῆς ἀπὸ
τῶν προηγουμένων, περιέχουσι τὰ ὀνόματα τῶν ὀφειλετῶν μεταβεβλη-

μέγα εἰς βαθύν καθιστῶντα αὐτοὺς ἀγνώστους καὶ ἀλλαγῆν φέρουσι ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ δημοσίου παραλείπειν ἐν τῇ βεβαίῳσει τῶν δόσεων. Ἐνεκα τῆς ἀταξίας ταύτης συμβαίνει πολλάκις, ὥστε κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ χρέους πληρωμαὶ διὰ πολλὰ κτήματα γινόμεναι, ὅτε μὲν νὰ σημειωθῶσιν εἰς πίστωσιν τοῦ τιμήματος ἑνὸς μόνου καὶ καὶ ἐπεξεργαζόμεναι ἐν τῷ Ὑπουργείῳ νὰ ἐλαττωθῶσι κατὰ τὸ ὑπερβάλλον ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ δηλωτοῦ, ὅτε δὲ νὰ παραλειφθῶσιν ἐντελῶς ἕνεκα διαφορᾶς πρὸς τὸ πραγματικὸν ὀνοματεπώνυμον τοῦ δηλωτοῦ, παρουσιαζομένης ἐν τῇ ἀντιπαραβολῇ τῶν ἐγγράφων τῆς Ἐφορᾶς πρὸς τοὺς ἐν τῷ Ταμείῳ χρηματικούς καταλόγους· ἄλλοτε πάλιν πληρωμὴ δι' ὀρισμένον κτήμα νὰ σημειωθῆ δις, τρίς καὶ πολλάκις εἰς πίστωσιν διαφόρων ἀσχέτων πρὸς αὐτὴν κτημάτων τοῦ αὐτοῦ δηλωτοῦ, καὶ οὐχὶ σπανίως νὰ ἐκκαθαρισθῆ χρέος καὶ νὰ προσδιορισθῆ παγία δόσις χωρὶς νὰ ἦναι ἐξηκριβωμένον, ὅτι ἐβεβαιώθη δόσις προσωρινὴ καθ' ὅλα τὰ ἀπὸ τοῦ 1879 καὶ ἐντεῦθεν προηγουμένα τῆς παγίας δόσεως ἐτη. Ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον, ὅπως ὁ ἀριθμὸς τοῦ παραχωρητηρίου χρησιμεύῃ πάντοτε ὡς τὸ γινώσκμα τῆς πρὸς ἀλλήλας σχέσεως ὄλων τῶν πράξεων, αἵτινες ἐγένοντο διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν, τὴν βεβαίωσιν καὶ τὴν εἰσπραξίν προκαταβολῶν ἢ δόσεων τοῦ τιμήματος τοῦ ἐν ἐκάστῳ παραχωρητηρίῳ περιλαμβανομένου κτήματος. Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τούτου, ἅμα ὁ Ἐφορὸς συμπληροῖ διὰ τῆς σημειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκδοθέντων παραχωρητηρίων τὰς πράξεις κατατάξεως τῶν δηλώσεων ἐκάστου χωρίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ κεφ. Α' τῶν ὀδηγιῶν τούτων διαταχθέντα, νὰ τυπεννοῆται μετὰ τοῦ Ταμείου, ἵνα καὶ οὗτος αὐτοχρόνως σημειοῖ ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῷ χρηματικῶν καταλόγων περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ 1879 καὶ ἐντεῦθεν χρήσεων ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἐπὶ τούτῳ βρισθησομένῃ στήλῃ καὶ ἀπέναντι ἐκάστου κοινυλλίου προσωρινῆς δόσεως εἴτε πληρωθείσης εἴτε ἀρειλουμένης τὸν ἀριθμὸν τοῦ παραχωρητηρίου, ὅπερ ἐξεδόθη διὰ τὸ κτῆμα εἰς λ)σμὸν τοῦ τιμήματος τοῦ ὁποίου ἐβεβαιώθη ἢ δόσις αὐτῆ.

§ 3. Τὸ ἔργον ταῦτο δὲν εἶναι ὅσον φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως δυσχερὲς. Ἐνωστὸν ὅτι οἱ παρὰ τοῖς Ταμείοις χρηματικοὶ καταλόγοι τῶν προσωρινῶν δόσεων περιέχουσιν ἐκτὸς σπανίων ἐξαιρέσεων, τοὺς ἀρειλέτας καταγεγραμμένους κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, καθ' ἣν καὶ αἱ πράξεις κατατάξεως καὶ ἐπομένως δὲν πρόκειται ἢ μόνον περὶ τῆς ἐν τοῖς καταλόγοις σημειώσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν παραχωρητηρίων συνεχιζομένης τῆς παραβολῆς τῶν καταλόγων πρὸς τὰς πράξεις καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς δηλωτὰς καὶ τὰ ποσὰ τῶν δόσεων. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης θὰ προκύβῃ ὅτι δηλωτὰὶ δὲν ἔχρῳθησαν ἐν τοῖς Ταμείοις μὲ προσωρινὴν δόσιν δι' ἔτη, καθ' ἃ δὲν εἶχον εἰδοποιηθῆ περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου καὶ δὲν ἦσαν ὀφνῆκοι εἰς τὴν πληρωμὴν παγίας, δεόν νὰ καταστρωθῆ εἰδικὸς τῶν τοιοῦτων παραλείψεων πίναξ κατὰ χωρίον, ὄνομα δηλωτοῦ, πα-

ραχωρητήριον, ἔτησίαν δόσιν καὶ χρῆσιν καὶ ὑποβληθῆ διὰ τὰ διαταχθῶσι τὰ περὶ τῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐσόδου.

§ 4. Κατανοοῦσι πάντες καὶ ἰδίως οἱ Ταμίαι τὴν σπουδαιότητα ἣν ἔχει ἡ σημείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκδοθέντων παραχωρητηρίων ἐπὶ τῶν χρηματικῶν καταλόγων τῶν προσωρινῶν δόσεων, προκειμένου τὰ χρησιμεύσῃ αὐτῇ ὡς ὁδηγός εἰς ἀπειρίαν πράξεων ἀναγκαίων διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν πληρωμῶν, τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ γρόσου καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῆς παγίας δόσεως κατὰ παραχωρητήριον, τὴν κατὰ τ' ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ νόμου διαγραφῆν τῶν προσωρινῶν δόσεων καὶ τὸν μετασχηματισμὸν τοῦ ἐν αὐταῖς τόκου εἰς δόσεις νέας, τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἀπαιτήσεων ἕνεκα παραίτησεως τῶν δηλωτῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 καὶ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν μέχρι τοῦδε πράξεων.

Γ' § 5. Περὶ τῶν ἀνωτέρω δικαιωμάτων τῶν παραίτησεων τῶν δηλωτῶν [ἴδρα ἄρθρ. 5 καὶ 6 τοῦ νόμου ἈΣΜΗ'].

§ 6. Τὰ περὶ τῆς παραίτησεως τῶν δηλωτῶν ἔγγραφα, τὰ ὅποια ὡς ἀπορῶντα εἰς δικαιώματα ἔχουσι πολλὴν τὴν σπουδαιότητα, περὶ ὧν καὶ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Ψ'ΛΗ' νόμου τοῦ 1880 καὶ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ἈΣΜΗ' νόμου παρατηρητέον.

Α' Ὡς πρὸς τὸ κύρος. Δὲν ἔχει οὔτε λαμβάνεται ὑπ' ὄψει παραίτησις, 1) δοθείσα μετὰ τὴν λήξιν τριῶν μηνῶν λογιζομένων ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου εἰδοποιήσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Ψ'ΛΗ' νόμου, 2) δοθείσα ὑπὸ προσώπου μὴ ἔχοντος τὴν πρὸς τοῦτο ἰκανότητα, 3) μὴ υπογεγραμμένη ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ παραιτουμένου, ἢ ἀγραμμάτου ὄντος τούτου ἢ ἄλλως κωλυσμένου, ὑπὸ πληρεξουσίου τοῦ ἐνώπιον Συμβολαιογράφου διορισθέντος καὶ 4) προκειμένου περὶ δικαιωμάτων ἀποβιώσαντος δηλωτοῦ, ἂν δὲν ᾖ καὶ υπογεγραμμένη ὑπὸ πάντων τῶν ἀνηλίκων κληρονόμων αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπιτρόπου τῶν ἀνηλίκων καὶ ἐὰν δὲν συνοδεύηται μετὰ πιστοποιήσεως τοῦ ἀρμοδίου Δημάρχου περὶ τῶν μόνων νομίμων κληρονόμων τοῦ δηλωτοῦ καὶ μετ' ἀντιγράφου τῆς Δικαστικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ὡς πρὸς τοὺς ἐκ τούτων ἀνηλίκους, ἐχορηγήθη τῷ ἐπιτρόπῳ τῶν τὸ δικαίωμα τῆς παραίτησεως.

Β' Ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα. Μετὰ κοινοποίησιν τῆς παραίτησεως, εὐρεθείσης ἐγκύρου, ἀκυροῦται ἡ σχετικὴ πρὸς αὐτὴν δήλωσις καὶ τὸ ἐπὶ τῶν βάσει τῆς δηλώσεως ταύτης ἐκδοθὲν τυχόν παραχωρητήριον, καὶ ἐπανερχεται τὸ κτῆμα εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τοῦ δημόσιου, ὡς πρὸς δὲ τὰς γενομένας προκαταβολὰς καὶ τὰς βεβαιωθείσας προσωρινὰς δόσεις ἰσχύουσι τὰ ἑξῆς. — 1) Προκειμένου περὶ παραίτησεως ὁθείσης κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Ψ'ΛΗ', καὶ 5 τοῦ ἈΣΜΗ' νόμου, ὁ δηλωτὴς ἐπιστρέφει δι' αὐτῆς εἰς τὸ δημόσιον τὸ κτῆμα, ἢ τοὶ αὐτὸ τὸ ὀφειλόμενον παρ' αὐτοῦ κεφάλαιον, ἀπαλλάσσεται τοῦ ἐν ταῖς καθυστερουμέναις προσωριναῖς δόσεσι περιεχομένου μέρους τοῦ κεφαλαίου, ὑπαγορεύεται δὲ κατὰ τὰ α' καὶ β' ἐκ

τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ ΑΣΜΗ' νόμου εἰς τὴν πληρωμὴν μόνον τοῦ ἐν αὐταῖς χρεωλυτικοῦ τόκου τῆς ὑπερῆμερίας, λογιζομένου ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς βεβαιωθείσης προσωρινῆς δόσεως.—2) Εἰς τοὺς παραιτηθέντας ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αἱ παρ' αὐτῶν δηλωθεῖσαι γαίαι ἐδηλώθησαν κατόπιν δυνάμει τοῦ ΧΖ' νόμου τοῦ 1871 ὑπὸ τῶν κατόχων, ἐπιστρέφονται αἱ προκαταβολαὶ καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ πληρωμὴ, διαγραφομένων ἅμα τῶν εἰς βίρος των βεβαιωθείσων προσωρινῶν δόσεων.—3) Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ὑπὸ στοιχ. γ' ἐξίρσειν τοῦ 6 ἄρθρ. τοῦ νόμου, ἔχοντες δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΦΞΖ' νόμου τοῦ 1875 δικαίωμα εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῆς διὰ τὴν δῆλωσιν προκαταβολῆς, ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων διὰ τὸν πρὸς τῆς ἐξαιρέσεως χρόνον, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐκαρπώθησαν τὸ κτῆμα, καὶ 4) Οἱ μὴ καταλαβόντες τὸ παρ' αὐτῶν δηλωθέν κτῆμα οὐδὲν ἔχοντες δικαίωμα εἰς ἀνάληψιν τῶν γενομένων πληρωμῶν, ἀπαλλάσσονται μόνον τῆς πληρωμῆς τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων, ἐὰν ἐκοινοποίησαν παραίτησιν μέχρι τῆς 31 τοῦ μηνὸς Ὀκτ. 1884.

§ 7. Ἡρμηνεύθη ἄλλοτε, ὅτι ἂν κοινοποιηθεῖσά τις παραίτησις εὐρεθῇ φέρουσα ἐλλείψεις, ὀφείλει ὁ λαβὼν αὐτὴν Οἶκον. Ἐκπρὸς νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἀνορθώσεως τῶν ἐλλείψεων τούτων καὶ ὅτι, εἴτε ἐπετεύχθη ἡ ἀνορθωσις αὕτη, εἴτε μὴ, τὸ περὶ τῆς παραίτησεως ἔγγραφον κρέπεται ἐπὶ τέλους νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἰπουργείου* προκειμένου ὁμοίως περὶ ἀποφάσεως ἐπὶ τῶν παραίτησεων παρατηρητέον.

Ἐν γένει μὲν ἐκάστη παραίτησις ἢ αἰτήσις περὶ ἀκυρώσεως δηλώσεως πρέπει νὰ ὑποβάλληται δι' ἰδίας ἀναφορᾶς καὶ ἐν πάσῃ ὑπαγευσίᾳ αὐτὴν περιπτώσει νὰ συνοδεύηται α) μὲ τὸ σχετικὸν παραχωρητήριον ἢ, ἂν τοιοῦτο δὲν ἐξεδόθη, μὲ τὴν σχετικὴν δῆλωσιν, καὶ β) μὲ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πρὸς τὸν παραιτηθέντα δηλωτὴν γενομένης κοινοποιήσεως τῆς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ ΨΖΗ' νόμου τοῦ 1880, εἰδοποιήσεως περὶ τοῦ ἐκδοθέντος παραχωρητηρίου, ἢ, ἂν ἀποδεικτικὸν τοιοῦτον δὲν ὑπάρχη, μὲ πιστοποιήσιν τοῦ Οἴκου. Ἰπρῶσου περὶ τοῦ ὅτι εἰδοποιήσις δὲν ἐκοινοποιήθη.

Εἰδικῶς δὲ νὰ συνοδεύηται πρὸς τοὺς ἀνωτέρω καὶ μὲ τὰ ἐξῆς κατὰ κατηγορίαν παραίτησεων ἢ αἰτήσεων ἔγγραφα 1) Ἐπὶ παραίτησεως σκοπούσης τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ κτήματος κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ ΨΖΗ' νόμου καὶ 5 τοῦ ΑΣΜΗ' νόμου, α) μὲ π(ναχ τῶν προσωρινῶν δόσεων, αἵτινες ὀφείλονται διὰ τὸ κτῆμα, περὶ οὗ ἡ παραίτησις.—2) Ἐπὶ παραίτησεως ἀναφερομένης εἰς τὰς τῶν ἐδ. α' καὶ β' τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ ΑΣΜΗ' νόμου ἐξαιρέσεις, α) μὲ ἀντίγραφον τῆς ὑπὸ μὴ κατόχου ἢ μὴ κατόχου συγχαρῖδου δοθείσης δηλώσεως β) μὲ ἀντίγραφον ἐπίσης τῆς κατόπιν, δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ΧΖ' νόμου δοθείσης ὑπὸ κατόχου διὰ τὸ αὐτὸ κτῆμα ἑτέρας δηλώσεως γ) μὲ πιστοποιήσιν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, ἢ τοῦ

γεωμέτρου τῆς ἐπαρχίας, ἢ τοῦ οἴκον. ἐφόρου, ἢ τοῦ γραμματέως τῆς ἐφορίας, συντεταγμένην ὑπὸ τὰ ρηθέντα ἀντίγραφα τῶν δηλώσεων καὶ βεβαιούσαν ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην τοῦ ἐκδόντος αὐτήν, ὅτι τὸ ἐν τοῖς εἰρημένους ἀντιγράφοις περιγραφόμενον κτῆμα, τὸ δηλωθὲν πρῶτον μὲν ὑπὸ τοῦ κοινοποιήσαντος τὴν παραίτησιν ἦδη, κατόπιν δὲ ὑπὸ τοῦ κατόχου, εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ, καὶ 5) μὲ πίνακα συντεταγμένον κατὰ τὸ ὑπόδειγμα Β' καὶ ἐμφαίνοντα τὰς γενομένας πληρωμὰς διὰ προκαταβολὰς κλπ. καὶ τὰς ὀφειλομένας προσωρινὰς δόσεις. — 3) Ἐπὶ αἰτήσεως περὶ κτημάτων, περὶ ὧν ἡ ὑπόστοιχ. γ' ἐξαίρεσις τοῦ ἀρθρ. β τοῦ „ΑΣΜΗ" νόμου α) μὲ πιστοποιήσιν περὶ τοῦ ὅτι τὸ κτῆμα περιλαμβάνεται εἰς τὸν κατόπιν τῆς περὶ αὐτοῦ δηλώσεως ἐξαίρεθέντα τῆς διανομῆς γῶρον, ἐκδοδομένην ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου γεωμέτρου, ἢ, ἐν ἑλλείψει γεωμέτρου, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, ὑπὸ προσωπικὴν του εὐθύνην καὶ ἐπιθεβαιωμένην ὑπὸ τοῦ οἴκον. ἐφόρου. β) μὲ ἴμοιαν πιστοποιήσιν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, δηλοῦσαν ἂν ὁ παραιτηθεὶς ἐλαρπώθη ἢ οὐ τὸ κτῆμα, καὶ γ) μὲ πίνακα συντεταγμένον κατὰ τὸ ὑπόδειγμα Β' καὶ ἐμφαίνοντα τὰς γενομένας πληρωμὰς καὶ τὰ ὀφειλόμενα ἐκ προσωρινῶν δόσεων. — 4) Ἐπὶ παραιτήσεων δοθεῶν δυνάμει τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἀρθρ. β τοῦ „ΑΣΜΗ" νόμου α) μ' ἔγγραφον τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς δηλοῦν ὑπ' εὐθύνην τῆς τῆς ἄλλοις παρὰ τὸν παραιτούμενον δηλωτῆν, ὑπὸ τινὰ τίτλον καὶ ἀπὸ ποτε ὡσιπμένως κατέγει καὶ νέμεται τὸ κτῆμα, καὶ ποῖον ἀπέδωκεν ὁ κάτοχος οὗτος τῷ δημοτικῷ δικαίωμα ἐκ τοῦ προϊόντος ἢ, ἂν τὸ κτῆμα τοῦτο δὲν διατελῇ ὑπὸ τὴν κατοχὴν τινος, ποῖα τὰ αἴτια, ὧν ἕνεκα δὲν κατέλαθεν, αὐτε ἐκαλλιέργησεν αὐτὸ ὁ παραιτούμενος τῶν ἐπ' οὗτοῦ δικαιωμάτων του, καὶ β) μὲ πίνακα, κατὰ τὸ ὑπόστοιχ. Β' ὑπόδειγμα, τῶν ὀφειλομένων ἐκ προσωρινῶν δόσεων.

Δ' Περὶ γνωστοποιήσεως τοῖς δηλωταῖς τῶν ἐκδοθέντων παραχωρητηρίων. — § 8. Οἱ δηλώσαντες γαίας καὶ φυτείας, ἐπ' ὀνόματι τῶν ὁποίων ἐξεδόθησαν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἐστάλησαν τῷ σίκ. ἐφόρῳ παραχωρητήρια, ὅσοι δὲν ὑπέβαλον παραίτησιν τῶν ἐπ' αὐτῶν δικαιωμάτων τῶν εἰδοποιουμένων περὶ τούτου παρὰ τοῦ εἰρημένου ἐφόρου ἐπὶ ἀποδείξει, κατὰ τὸ ἀρθρ. β τοῦ Ψ' νόμου τοῦ 1880. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀπλοῦστατον εἶναι καὶ γνωστὸν ἐκ προηγουμένων ὁδηγιῶν, ἀλλ' ὅμως δὲν θεωρεῖται περιττὸν νὰ προσέξωσιν ἐπὶ τῶν ἐξῆς. — α) Εἰς τοὺς ἀπαξ εἰδοποιηθέντας κατὰ τὰ ἀνωτέρω δηλωτάς δὲν κοινοποιεῖται δευτέρα εἰδοποίησις ἀνευ ρητῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου ἐκδοδομένης ἐπὶ ἡτλιογημένη ἐκβίβει τοῦ οἴκον ἐφόρου καταδεικνυοῦσα τὴν περὶ αὐτῆς ἀνάγκην. β) Τα παρὰ τοῦ οἴκον. ἐφόρου ἐκδοδομένα εἰδοποιητήρια συντάσσονται ἐπὶ τῶν ἐπὶ τούτῳ παρεσκευασμένων ἐντύπων, καὶ διαλαμβάνουσιν ἕκαστον περὶ ἐκείνου μόνου παραχωρητηρίου. γ) Ἐὰν εἴτε ὡς ἐκδογεὶς δικαιωμάτων εἴτε ὡς κληρονόμοι δηλωτοῦ, παρουσιάζωνται πλείονες τοῦ ἐνὸς ἔχοντες δικαίω-

ώματα ἐπὶ τῶν παραχωρουμένων γαιῶν ἢ φυτειῶν, τὸ περὶ τοῦ παραχωρητηρίου καὶ τῆς ὅλης ἀπαιτήσεως τοῦ δημοσίου εἰδοποιητήριον ἐγγράφον τοῦ ἐφόρου, ἐκδιδόμενον πρὸς τοὺτους εἰς ἰσαρίθμη ἀντίτυπα, κοινοποιεῖται εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν χωριστά. Ἐὰν δὲ μεταξὺ τῶν κληρονόμων ὑπάρχωσιν ἀνήλικοι, τὸ εἰδοποιητήριον ἀπευθύνεται καὶ πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτῶν ὡς τοιοῦτον.

§ 9. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ νόμου ΑΣΜΗ, ἡ κοινοποίησις τῶν ἀνωτέρω εἰδοποιητηρίων ἐγγράφων τοῦ ἐφόρου δύναται νὰ γείνη οὐ μόνον διὰ τῶν δημοτικῶν ἄρχῶν ἀλλὰ καὶ διὰ παντός δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ δικαστικοῦ κλητῆρος, ἀκολουθεῖ δὲ τύπος εὐκρινέστατα διαγραφόμενος καὶ εὐκλόως εἰς τὴν τήρησίν των.—Οἱ οἰκον. ἔφοροι παραγγέλλονται ν' ἀναθέτωσιν εἴτε ἀπ' εὐθείας εἴτε διὰ τῶν ἁρμοδίων εἰρηνοδικῶν πρὸς τοὺς δικαστ. κλητῆρας τὴν κοινοποίησιν τῶν εἰδοποιητηρίων ἐγγράφων, ἐκτὸς μόνης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἤθελεν ὑπάρχει ἄλλο προχειρότερον μέσον, ἢ πρόκειται περὶ κοινοποίησεως ἐντὸς τοῦ γραφείου τῆς ἐφορίας. Ἡ γνησιότης τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν κοινοποίησιν δικαστικοῦ κλητῆρος θέλει ἐπικυροῦσθαι ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν.

§ 10. Τὰ πληρωτέα τοῖς κλητορσι δικαιώματα θέλουσι προσδιορίζεσθαι διὰ συμφωνίας, ἀλλὰ πάντοτε ἐντὸς τῶν ὁρῶν τοῦ τελευταίου ἐδ. τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ νόμου, ἡ δὲ περὶ τῆς συμφωνίας ταύτης φροντίς ἀνατίθεται τοῖς ἐφοραῖς καὶ τοῖς εἰρηνοδίκαις, ἕκαστῳ διὰ τὰς παρ' αὐτοῦ διδομένας εἰς κλητῆρα εἰδοποιήσεις πρὸς κοινοποίησιν. Ἡ ἔγκρισις τῆς συμφωνίας καὶ ἡ διαταγὴ τῆς πληρωμῆς τῶν δικαιωμάτων τούτων θὰ γείνη μετὰ τὴν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑποβολὴν τῶν ἐκκαθαρίσεων τοῦ χρέους καὶ λοιπῶν ἐγγράφων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ νόμου καὶ τὴν § 19 τῶν ὁδηγίων.

§ 11. Ἐπισπευδομένης τῆς πρὸς τοὺς δηλωτὰς κοινοποιήσεως τῶν εἰδοποιητηρίων ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ὅσον ἕνεστι ταχύτερας διακανονίσεως τῶν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ δημοσίου γέσεων, παρετηρήθη ὅτι, ἐνῶ πολλοὶ ταύτων ἐπιθυμοῦσι νὰ παραδοθῶσιν αὐτοῖς τὰ παραχωρητήρια πρὸ τῆς λήξεως τῆς τριμήνου ἀπὸ τῆς περὶ αὐτῶν εἰδοποιήσεως προθεσμίας, οἱ οἰκον. ἔφοροι σχεδὸν πάντοτε ἠανάθησαν νὰ πράξωσι τοῦτο ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ παράδοσις παραχωρητηρίου δὲν ἐπιτρέπετο πρὸ τῆς ἐν σιωπῇ τοῦ δηλωτοῦ παρελεύσεως τριῶν ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως μηνῶν. Ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη ἀξίωσις τοῦ δηλωτοῦ, προϋποθέτουσα ἀναγκάως ὅτι οὗτος δὲν θέλει κάμει γοῆσιν τοῦ ἐκ τοῦ ἐδ. 6' τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ ΨΛΗ' νόμου γορηγομένου δικαιώματος τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ κτήματος καὶ εὐλογος εἶναι, καὶ μὲ τὸν νόμον συμβιβάζεται, ἐὰν ὁ προβαλὼν αὐτὴν δηλώσῃ εἴτε ἐν εἰδικῷ ἐγγράφῳ, εἴτε διὰ συμβολαίου ἐὰν ἴηται ἀγράμματος, εἴτε δι' ἐνυπογράφου πράξεως τοῦ ὑπὸ τὸ ἐπιδοτήριον τῆς προσκλήσεως ὅτι ἀποδέχεται τὸ παραχωρητήριον, ἐὰν φυλάττωνται οἱ ἀνωτέρω ὁ-

ροι, δύνανται οἱ ἔφοροι νὰ ἐνδίδωσιν εἰς παρομοίας ἀξιώσεις, καὶ οὐ φείλουσι νὰ μεριμνῶσιν, ἐπόμενοι αὐταῖς, περὶ τῆς ἴσον ἔντασι ταχυτέρας περατώσεως τῶν κεκανονισμένων ἐνεργειῶν καὶ τῆς παραδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου.

§ 12. Καὶ ματὰ τὰ ἐπισταλέντα διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 75483]101 ἀπὸ 24 Αὐγ. 1884 ἔγκ. περὶ εἰδοποιήσεως τῶν δηλωτῶν, ὑπὲρ ὧν ἐξεδόθησαν παραχωρητήρια, καθυστερεῖται εἰσέτι διὰ πολλοὺς δηλωτὰς ἡ τοιαύτη εἰδοποίησις. — Οἱ οἰκον. ἔφοροι, κατανοοῦντες ἤδη ὅτι ἡ ἀναβολὴ τῆς εἰδοποιήσεως τοῦ δηλωτοῦ περὶ τοῦ ἐκδοθέντος ἐν ὀνόματι τοῦ παραχωρητηρίου ἀναβάλλει τὴν ἀριστικὴν παραχώρησιν τοῦ κτήματος καὶ τὴν ἐκκαθάρσιν τοῦ χρέους, ὀφείλουσιν εὐθύς ὡς παρατοῦται, κατὰ τὰ κανονισθέντα ἐν τῷ κεφ. Α', ἡ συγκέντρωσις καὶ τακτοποιήσις τῶν περὶ τῶν παραχωρητηρίων ἐγγράφων καὶ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων μὲν ἤδη, τῶν σταλησομένων δὲ ἐφεξῆς παραχωρητηρίων, μετὰ τὴν λήψιν των, ἡ συμπλήρωσις τῶν πράξεων κατατάξεως τῶν δηλώσεων ἐκάστου χωρίου, νὰ μεριμνῶσι περὶ τοῦ κατάρτισμῶ τῶν ἀναγκαίων εἰδοποιητηρίων καὶ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῶν.

Ε'. Περὶ ἐκκαθάρσεως τοῦ τιμήματος τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν. — § 13. Οἱ κατὰ τὸ ἔτος 1871 ἐκδοθέντες νόμοι περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἐκανόνισαν ὁ μὲν ΤΠΣ' διὰ τοῦ ἀρθροῦ 15, ὁ δὲ ΥΛΑ' διὰ τοῦ ἀρθρ. 18, ὅτι οἱ δηλώσαντες δυνάμει αὐτῶν γαίας καὶ φυτείας ὄφειλον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου εἰδοποιήσεως των περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου καὶ ἐπὶ κινδύνῳ ἀπωλείας τῶν ἐκ τῶν δηλώσεων δικαιωμάτων των νὰ ὑπογράψωσιν ἕκαστος τὴν ἀνήκουσαν ὁμολογίαν διὰ τὰς ἐπισημασθεῖσας δόσεις τοῦ τιμήματος τῶν κτημάτων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐμπρόθεσμος προσέλευσις τῶν δηλωτῶν πρὸς ὑπογραφήν τῶν ὁμολογιῶν ἀπέδειχθη ἀνέφικτος, οὕτω δὲ αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἀπέβαινον ἀεπίδεκτοι ἐκτελέσεως, ἐκανονίσθη διὰ τοῦ ἀρθρ. 6 τοῦ Υ' ἢ Η' νόμου τοῦ 1880, ὅτι ἡ πληρωμὴ τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος καθίσταται ὑποχρεωτικὴ, ἐὰν ὁ δηλωτὴς δὲν κοινοποιήσῃ τῷ Δημοσίῳ παραίτησιν ἐντὸς τοῦτων μηνῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον κεφάλαιον εἰδοποιήσεως του περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου. — Οὕτως ἤδη τὰ περὶ τῆς τοιαύτης εἰδοποιήσεως ἐπιδοτήρια ἀντικατέστησαν τὰς ἐνυπογράφους χρεωστικὰς ὁμολογίας τῶν δηλωτῶν, ἀλλ' ὅμως, ἐπειδὴ τὰ ἐπιδοτήρια ταῦτα, ἀναφέροντα ὡς ὀφειλόμενον χρέος τὸ ἐν τῷ παραχωρητηρίῳ μνημονευόμενον ὑπόλοιπον τοῦ τιμήματος, δὲν εἶναι ἀκριβῆ καὶ ὡς ἐγγράφα ἀποδεικτικὰ τῆς πραγματικῆς ἀφείλης, διότι, μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς πράξεως κατατάξεως, ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς ὁποίας ἐξεδόθη βραδύτερον τὸ παραχωρητήριον, ἐγένοντο εἰς λογισμὸν τοῦ αὐτοῦ χρέους νέα διὰ προσωρινὰς δόσεις πληρωματικὰ κανονίσθη διὰ μὲν τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ ΑΣΜΗ' νόμου ὅτι, ὅταν κατὰ τὰ εἰρημμένα ἐπιδοτήρια κατασταθῇ ὑποχρεωτικὴ ἡ πληρωμὴ τοῦ

τιμήματος τοῦ κτήματος, συντάσσεται ἡ ὀριστικὴ ἐκκαθάρισις τοῦ χρέους καὶ προσδιορίζεται ἡ πληρωτέα ἐφεξῆς παγία δόσις, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρ. 2 δεῖ μετὰ τὴν τοιαύτην ἐκκαθάρισιν ἐγγράφεται ἡ ὑπερ τοῦ Δημοσίου ὑπόθεξις καὶ τελεσιουργεῖται ἡ μεταβίβασις τῆς κυριότητος τοῦ κτήματος παραδιδόμενου τοῦ παραχωρητηρίου τῷ δηλωτῇ.

§ 14. Ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ χρέους α') ἀναφέρεται πάντοτε εἰς ἐν ὀρισμένον παραχωρητήριον β') ἐνεργεῖται ἐν τῷ ταμείῳ ἐπὶ τῇ βάρσει τῶν παρ' αὐτῷ στοιχείων, κοινῇ συμπράξει τοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου, ἀφοῦ σημειωθῶσι ἐπὶ τῶν χρηματικῶν καταλόγων τῶν προσωρινῶν δόσεων οἱ ἀριθμοὶ τῶν παραχωρητηρίων κατὰ τὰ ἐν τῷ Β' κεφ. κανονισθέντα γ'). καταστρώννεται ὀπισθεν τοῦ ἐπιδοτηρίου τῆς πρὸς τὸν δηλωτὴν γενομένης εἰδοποιήσεως Ἰν' ἀποτελῆ σὺν αὐτῷ, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ τὸν χρηματικὸν τίτλον τοῦ Δημοσίου, δ') κλείεται πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἀκριβείας τῶν ἐν αὐτῇ περιληφθεισῶν πράξεων διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ Ταμίου καὶ ε') ὑποβάλλεται τῷ Ὑπουργεῖῳ πρὸς ἔλεγχον κλπ. (ὄρα Κεφ. Η', § 27 τῶν ὀδηγίων τούτων) ἀναγκαίως δὲ πρέπει νὰ ἐμφανῆ α') τὸ κατὰ τὸ παραχωρητήριον ὀφειλόμενον ὑπόλοιπον τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος β') ἐν πρὸς ἐν τὰ κατὰ τοὺς χρηματικοὺς καταλόγους τοῦ Ταμείου καὶ μετὰ τὴν συναξίν τῆς πράξεως κατατάξεως πραγματικῶς πληρωθέντα ποσὰ διὰ προσωρινὰς δόσεις γ') τὸ ἐν ταῖς πληρωθείσαις προσωριναῖς ταύταις δόσεσι περιεχόμενον κεφάλαιον, ὅπερ κατὰ τὸ προμνημονευθὲν ἰ άρθρον τοῦ ΔΣΜΗ' νόμου συνίσταται, εἰάν μὲν πρόκειται παρὶ γαιῶν ἐκ τῶν 3)δ, εἰάν δὲ περὶ φυτειῶν ἐκ τοῦ ἡμίσεως τοῦ ὅλου τῶν πληρωμῶν δ') τὸ ἐπόμενον χρέος μετὰ τὴν τοῦ πληρωθέντος κεφαλαίου τούτου ἐκπτώσιν ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸ παραχωρητήριον ὀφειλομένου ὑπολοίπου τιμήματος ε') τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀπομεινάντος χρέους ἀναλογοῦσάν παγίαν ἐτησίαν δόσιν, συνισταμένην εἰς 5 τοῖς 0)0 ἐπὶ τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ τιμήματος γαιῶν καὶ εἰς 8 τοῖς 0)0 ἐπὶ τοῦ ἐκ τιμήματος τῶν φυτειῶν ς') τὸ ἔτος καθ' ὃ εἶναι ἀπαιτητὴ ἡ πρώτη τοιαύτη δόσις συμφώνως τῷ τελευταίῳ ἐδ. τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ αὐτοῦ ΔΣΜΗ' νόμου καὶ ζ') τὰ κατὰ χρῆσιν ὀφειλόμενα ἐκ προσωρινῶν δόσεων τοῦ τιμήματος περὶ οὗ ἡ ἐκκαθάρισις.

§ 15. Πλείστοι τῶν δηλωσάντων γὰρας καὶ φυτείας εἰδοποιηθέντες, ἄλλοι μὲν πρὸ πολλοῦ περὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων, ἄλλοι δὲ μετὰ τὰ διαταχθέντα ἐσχάτως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75483]104 π. ἔ. ἐγκ. καὶ μὴ κοινοποιήσαντες ἐντὸς τῆς ὀριζομένης ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ Ψ4Η' νόμου τριμήνου προθεσμίας παραίτησιν, εἶναι ἤδη ὑπόχρεοι πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος καὶ ὅμως οὐκ ὄλγαι ἐκ τούτων ἀσ' ἤς εἰδοποιήθησαν. ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἤδη δὲν ὑποβάλλοντα εἰς οὐδεμίαν πληρωμὴν, διότι δὲν χρεοῦνται, αὐτε μὲ προσωρινὴν δόσιν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν παγίας, ἀφοῦ εἰδοποιή-

θησαν περὶ τοῦ παραχωρητηρίου, ὅτε μὲ παγίαν ἐπὶ τῷ λόγῳ οὐ
δὲν ἐγένετο ἀκόμη τοῦ χρέους ἢ ἐκκαθαρίσεως.

5. Περὶ ἐγγραφῆς ὑποθήκης, παραδόσεως τῶν παραχωρητηρίων
τοῖς δηλωταῖς καὶ ἐκκαθαρίσεως, βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν δι-
καιωμάτων τῶν ὑποθηκοφυλάκων καὶ Δικαστικῶν Κλητῆρων.— 16.
Ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφόρος ἀκολουθῶν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 2, 8
καὶ 6 τοῦ ΔΣΜΗ νόμου, ὀφείλει ἅμα τῷ πέρατι, κατὰ τὸ προη-
γούμενον κεφάλαιον τῆς ἐκκαθαρίσεως χρεῶν προερχομένων ἐκ κτη-
μάτων ἀνηκόντων εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον, νὰ πέμψῃ τὰ σχετικὰ παρα-
χωρητήρια δι' ἐγγράφου του εἰς τὸν ἀρμοδίον φύλακα τῶν βιβλίων
τῶν μεταγραφῶν καὶ τῶν ὑποθηκῶν, συνοδευμένα ἕκαστον μετὰ δι-
πλῆς ἐφ' ἀπλοῦ γάρτου περιλήψεως ὑποθήκης, πάντα δ' ἄρα τὰ ἐν
ἐκάστῳ ἐγγράφῳ συνημμένα περὶ γαϊῶν ἢ φυτειῶν ἑνὸς τοῦ αὐτοῦ
χωρίου παραχωρητήρια μετὰ καταλόγου συντεταγμένου κατὰ τὸ πα-
ρηρητημένον ὑπόδειγμα ὑπὸ στοιγ. Γ', ὑπογεγραμμένου παρ' αὐτοῦ
καὶ φέροντος τὴν σφραγίδα τῆς ὑπηρεσίας του καὶ νὰ αἰτήσῃται τὴν
μεταγραφήν αὐτῶν καὶ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ὑπὲρ τοῦ δημοσίου.

§ 17. Ἡ ὑποθήκη δὲν δύναται νὰ ἔχῃ νόμιμα ἀποτελέσματα,
εἰὰν προηγήθῃ τῆς μεταγραφῆς τοῦ παραχωρητηρίου, δὲν εἶναι ἀναρ-
πισθητῆτως ἰσχυρά, εἰὰν ἐγγραφῇ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καθ' ἣν μετε-
γράφη τὸ παραχωρητήριον, οὔτε ἀσφαλίζει ἀπολύτως καὶ δι' ὅλης
τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Δημοσίου, εἰὰν κατὰ τὴν
αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐνεγράφη αὐτὴ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ἐνεγράφη
ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος τοιαύτη καὶ ὑπὲρ ἄλλου τινός.

Οἱ ὑποθηκοφύλακες λαβόντες τὴν αἴτησιν τοῦ Ἐφόρου, ὀφεί-
λουσι α) Νὰ συντάξωσιν ἀμέσως περὶ τῶν πρὸς μεταγραφὴν στα-
λέντων αὐτοῖς παραχωρητηρίων τὴν ἔκθεσιν, περὶ ἧς προύνησι τὸ
ἄρθρ. 8 τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτ. 1856 νόμου περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότη-
τος τῶν ἀκινήτων κλπ. καὶ ἀναγγείλωσι τοῦτο πρὸς τὸν ἀρμοδίον
Οἰκ. Ἐφόρον. β) Νὰ συντάξωσι περὶ τῶν ζητηθειῶν ὑποθηκῶν
τὴν ἔκθεσιν, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρ. 73 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν
νόμου. γ) Νὰ ἐπιληθῶσιν ἀμέσως τῆς μεταγραφῆς τῶν παραχωρητη-
ρίων. δ) Εὐθὺς τὴν ἐπιδοσαν τῆς μεταγραφῆς νὰ ἐγγράψωσι τὴν
ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ζητηθείσαν ὑποθήκην. ε) Νὰ βεβαιώσωσι διὰ
τῆς ὑπογραφῆς των κάτωθι τῆς ἐπιστραφησομένης τῷ Οἰκ. Ἐφόρῳ
περιλήψεως ὅτι ἡ ἐγγραφείσα ὑποθήκη εἶναι πρώτη, καὶ ὅτι κατὰ
τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐνεγράφη αὐτὴ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, δὲν ἐνε-
γράφη τοιαύτη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος καὶ ὑπὲρ ἄλλου τινός, καὶ
ς) Ἄν ἔλαβε χώραν πρᾶξις ἐμποδίζουσα τὴν ἀνωτέρω βεβαίωσιν,
νὰ ἐκθέσωσιν ἐγγράφως τὰ κατ' αὐτὴν εἰς τὸν Ἐφόρον.

§ 18. [Ὅρα ἐγκ. 68213]117 τοῦ 1893 ὑπὸ Β.Δ. 28 Σεπτ. 1888].

§ 19. Μετὰ τὴν μεταγραφήν τῶν παραχωρητηρίων καὶ τὴν ἐγ-
γραφὴν τῆς ὑποθήκης, ὁ ὑποθηκοφύλαξ ὀφείλει νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ
χρῆστα τῷ Οἰκ. Ἐφόρῳ τὰ παραχωρητήρια, ἅτινα μετέγραψε, συνα-

δευμένα, ἕκαστον μὲν μετὰ τῆς σχετικῆς περιλήψεως τῆς κατὰ τὰ εἰρημένα ἔγγραφοῦς ὑπόθεσης, πάντα δ' ἑμοῦ μετὰ διπλῆς ἔκκαθαρίσεως τῶν ἀνήκοντων αὐτῷ δικαιωμάτων καὶ τελῶν, συνταγμένης κατὰ τὸ παρηρητημένον ὑπόδειγμα ὑπὸ στοιχ. Δ'. Ὁ Οἶα. Ἐφορος, λαβὼν τὰ ἔγγραφα ταῦτα καὶ πεισθεὶς μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν τῶν ἐπ' αὐτῶν βεβαιώσεων ὅτι ἐτηρήθησαν πάντες οἱ ἀναγκαῖοι τύποι, περὶ ὧν ἐρρήθη καὶ ἀνωτέρω (§ 17), συμπληροῖ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑποθηκοφύλακος σταλεῖσιν ἔκκαθάρσιν ὑπὸ στοιχ. Δ' διὰ τῆς προσθήκης καὶ τῶν τυχόν ὑφειλομένων εἰς δικαστικούς κλητήρας δικαιωμάτων, κρατεῖ παρ' αὐτῷ τὰς περιλήψεις τῆς ὑπὸθεσης καὶ ἀποστέλλει αὐτὴν μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ μνημονευομένων παραχωρητηρίων εἰς τὸν ταμίαν, ζητῶν παρ' αὐτοῦ, α) νὰ βεβαιώσῃ εἰς τὰ Δημόσια βιβλία ὑπὸ τὸ κεφ. ΣΤ' ἄρθ. 15 τὰ κατὰ τὴν ἔκκαθάρσιν ταύτην ὑφειλόμενα ὑπὸ τῶν δηλωτῶν δικαιώματα τοῦ ὑποθηκοφύλακος καὶ τέλη χαρτοσήμου καὶ β) νὰ πέμψῃ εἰς τὴν Ἐφορίαν ἀνευ ἀναβολῆς τὸ παράρτημα τοῦ περὶ τῆς τοιαύτης βεβαιώσεως ἐκδοθησομένου ἀποδεικτικῶ συνωδευμένον μετὰ τοῦ ἐνὸς τῶν ἀντιτύπων τῆς εἰρημένης ἔκκαθαρίσεως προσηκόντως τεθεωρημένου.

Λαβὼν δὲ τὸ παράρτημα τοῦ τριπλοτύπου ἀποδεικτικῶ εἰσπρακτέων, συντάττει εἰς διπλοῦν περιληπτικὴν κατάστασιν, ἵνα ὑποβάλῃ αὐτὴν μετὰ τῶν σχετικῶν ἔκκαθαρίσεων τοῦ χρέους κλπ. εἰς τὸ Ἔγκουργιον κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ νόμου καὶ τὴν § 27 τῶν ὁδηγίων ταύτων πρὸς ἐκδοσιν τοῦ ἀνήκοντος ἐντάλματος.

§ 20. Τὰ μετὰ τῆς ἔκκαθαρίσεως, ἣν συνέταξεν ὁ ὑποθηκοφύλαξ, ἀποσταλέντα τῷ ταμίᾳ παραχωρητήρια ἀποτελοῦσι τὰ παραστατικά τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐξόδου ἔγγραφα· ἐπομένως οἱ ταμίαι πρέπει νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψει ὅτι μόνον μετὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν σχετικῶν ἐξόδων δύνανται νὰ παραδώσῃ ταῦτα τοῖς δηλωταῖς· παρατηρεῖται δ' αὐτοῖς ἐνταῦθα πρὸς ὁδηγίαν των ὅτι καθυστέρησις ἐξόδου, ἐκ τῶν περὶ ὧν πρόκειται, μὴ ὑπάρχοντος τοῦ σχετικοῦ παραχωρητηρίου ἐν τῷ Ταμίῳ θεωρεῖται ἀνυποστήρικτος καὶ καταλογίζεται εἰς βῆρος τοῦ Ταμίου. — Πρόκειται περὶ ἐξόδων, τὰ ὅποια προκαταβάλλει τὸ Δημόσιον, καὶ οἱ ταμίαι ὑφείλουσιν, ἀναλογιζόμενοι τὴν ἀπέναντι αὐτοῦ εὐθύνην, νὰ αναπτύξωσι μεγίστην δραστηριότητα πρὸς εἰσπραξίν αὐτῶν.

§ 21. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ ΔΣΜΗ' νόμου ἐπ' ὅσον εἰσπραττόνται τὰ καταβαλλόμενα ἐξόδα ἐπαναφέρεται ἴση χρηματικὴ ποσότης εἰς τὴν δοθεῖσαν πίστωσιν· ὅθεν οἱ ταμίαι ὑφείλουσιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν πίστωσιν νὰ ὑποβάλλωσι τακτικῶς κατὰ μῆνα σημαίωσιν ἐμφαινίωσαν κατὰ γρῆσιν τὸς ἐκ τῶν ἐν λόγῳ δικαιωμάτων καὶ τελῶν εἰσπράξεις των, καὶ σὺν αὐτῇ τὰ διὰ τὰς εἰσπράξεις ταύτας ἐκδοθέντα γραμμάρια παραλαβῆς ἢ ἐπικεκυρωμένα ἀντίγραφα τούτων.

§ 22. Ζ'. Περὶ τῶν ὑφειλομένων ἐκ προσωρινῶν ὁσέων.

§ 23. Αὗται διαγράφονται ἐκ τῶν δημοσίων βιβλίων καθ' ἕνα μέρος ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ περιεχομένου ἐν αὐταῖς κεφαλαίου (ἄρθρ. 3 καὶ ἐδ. α' καὶ β' τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ νόμου) καὶ εἰσπράττονται κατὰ τὸ ὑπόλοιπον μετὰ τόκου ὑπερμερίας ὑπολογιζομένου ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς δόσεως (ἄρθρ. 4 καὶ ἐδ. α' καὶ β' τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ νόμου), εἰάν προέρχωνται ἐκ τοῦ τιμήματος κτημάτων, ἀπὸ τῶν ὁποίων παρητήθησαν οἱ δηλωταὶ δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ Ν⁴Η' νόμου τοῦ 1880, ἢ τοῦ ἄρθρ. 5 ΑΣΜΗ' νόμου, τοῦ 1885, ἢ, εἰάν προέρχωνται ἐκ τοῦ τιμήματος κτημάτων περὶ οὗ συνετάχθη ἡ ὀριστικὴ ἐκκαθάρισις, κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ΑΣΜΗ' νόμου ἀνήκουσι δὲ εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1885 ἢ τὰς νεωτέρας αὐτῆς. — Διαγράφονται δὲ καθ' ὀλοκλήρου ἐκ τῶν δημοσίων βιβλίων (ἄρθρ. 3, 4 καὶ 5 τοῦ νόμου), εἰάν προέρχωνται ἐκ κτημάτων, περὶ ὧν αἱ τοῦ ἄρθρ. 6 ἐξαιρέσεις ὑπὸ τὰ στοιχ. α' β' γ' ἢ ἀπὸ τῶν ὁποίων παρητήθησαν οἱ δηλωταὶ κατὰ τὸ τελευταῖον εἶδρον τοῦ αὐτοῦ 6 ἄρθρου, ἢ εἰάν προέρχωνται ἐκ τοῦ τιμήματος κτημάτων περὶ οὗ συνετάχθη ἡ ὀριστικὴ ἐκκαθάρισις κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου, ἀνήκουσι δὲ εἰς τὰς χρήσεις 1879—1884.

§ 24. Περὶ τῆς τοιαύτης τῶν ὀφειλομένων ἐκ προσωρινῶν δόσεων διαγραφῆς ἐνεκα παρατήσεως τοῦ δηλωτοῦ, ἢ ἐξαιρέσεως ἀπὸ τῆς διανομῆς σχετικῶς πρὸς τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ νόμου, θέλουσι διαλέθει ἐκάστοτε εἰδικαὶ διατάξεις στηριζόμεναι ἐπὶ τῶν εἰς τὴν ἐκτέμησιν τοῦ Ὑπουργείου ὑποβληθησομένων ἐγγράφων κατὰ τὰ κανονισθέντα ἐν τῷ Γ' κεφ. καθόσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν διαγραφὴν τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων τοῦ τιμήματος, περὶ οὗ συνετάχθη ἡ ὀριστικὴ ἐκκαθάρισις, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου δεόν νὰ τηρηθῶσιν οἱ ἑξῆς κανόνες:— α') Ἀμέσως μετὰ τὴν κατὰ τὸ κεφ. Ε' συνταξίν καὶ ὑπογραφὴν τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ ὀλικοῦ χρέους, ὁ Οἰκ. Ἐφορὸς καὶ ὁ Ταμίης ὀφείλουσι νὰ καταρτίσωσι σημειώσιν τῶν κατὰ τὴν εἰρημένην ἐκκαθάρισιν ὀφειλομένων καὶ κατὰ τὰ προρηθέντα διαγραπτέων ἀπὸ τὰ δημοσία βιβλία προσωρινῶν δόσεων. — β') Ἡ τοιαύτη σημείωσις διαγραφῆς πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ ὀλοκλήρως τὸ ποσὸν ἐκάστης καθυστερουμένης προσωρινῆς δόσεως τῶν χρήσεων 1879—1884, καὶ μόνον τὸ κεφάλαιον ἧται τὰ 3/5 διὰ τὰς γαλαί καὶ τὸ 1/2 διὰ τὰς φυτείας τῆς ὀφειλομένης προσωρινῆς δόσεως τῆς χρήσεως 1885, ἢ τῶν νεωτέρων αὐτῆς, θέλει δὲ συντάττεσθαι ἐπὶ διπλοτύπου βιβλίου κατὰ τὸ συναπτόμενον εἶγμα ὑπὸ στοιχ. Ζ.— γ') Τὸ στέλεχος τῆς ἀνωτέρω σημειώσεως διαγραφῆς θέλει φυλάττεσθαι μεταξὺ τῶν σχετικῶν παραστατικῶν ἐγγράφων τοῦ Ταμίου, τὸ δὲ παράρτημα αὐτῆς θέλει παραδίδοσθαι τῷ Ἐφόρῳ, ὅπως ὑποβληθῇ παρ' αὐτοῦ ἐν καιρῷ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον (κεφ. Η' ἄρθρ. 27 ὁδηγ.)— δ') Διὰ τὰς ἐκκαθάρσεις τὰς ἀφορούσας εἰς γαλαί ἢ φυτείας ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ χωρίου δύνανται νὰ συνταχθῶσι πολλὰ σημειώσεως διαγραφῆς, ἀλλὰ μία καὶ ἡ αὐτὴ σημείωσις δὲν ἐπιτρέ-

πειτα ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ περιλάβῃ ἐκκαθαρίσεις πλείους τῶν τεσσαράκοντα, ἢ ἐκκαθαρίσεις, εἴτε ἀνηκούσας εἰς δύο ἢ περισσότερα χωρία, εἴτε γαϊῶν καὶ φυτειῶν ὁμοῦ ἔστω καὶ ἂν αὐταὶ ἀνήκωσιν εἰς κτήματα τοῦ αὐτοῦ χωρίου. — ε') Τὸ παραδοθὲν τῷ Ἐφόρῳ παράρτημα τῆς σημειώσεως διαγραφῆς θέλει χρησιμεύει τῷ Ὑπουργεῖῳ διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ νόμου συγκεφαλαίωσιν, τὴν κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη τῆ φροντίδι αὐτοῦ βεβαίωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ τὴν ἀπαίτησιν τῶν περιεχομένων τόκων ἐν ταῖς προσωριναῖς δόσεσι τῶν χρήσεων 1879—1884, ἔτι δὲ καὶ ὡς βᾶσις ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ θέλει ἐκδίδεσθαι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργεῖου ἢ ἄδεια διαγραφῆς, ἥτις μετὰ τοῦ παραρτήματος τούτου τῆς σημειώσεως θὰ συνοδεύσῃ τοὺς ὑποβληθησομένους εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον λ)σμούς τοῦ Ταμεῖου.

§ 25. Μετὰ τὰ ἀνωτέρω περὶ τῶν σημειώσεων διαγραφῆς προσωρινῶν δόσεων ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ἀπὸ τοῦδε καὶ ἐφεξῆς συνταχθησομένων ἐκκαθαρίσεων παρατηρητέον, ὅτι, σχετικῶς πρὸς τὰς μέχρι τοῦδε συνταχθεῖσας ἄλλας, αἵτινες ὑπαβλήθησαν τῷ Ὑπουργεῖῳ καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ὁποίων προσδιωρίσθησαν καὶ ἐβεβαιώθησαν εἰς τὰ Ταμεῖα πάγια δόσεις, ὀφείλονται δόσεις προσωριναί, ὅτι πρέπει νὰ διαγραφῶσιν ἐκ τῶν χρηματικῶν καταλόγων καὶ αἱ δόσεις αὗται καὶ ὅτι ταύτοχρόνως πρέπει νὰ ληρῆθῃ φροντίς περὶ τῆς συγκεφαλαίωσιν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ νόμου τῆς βεβαίωσεως καὶ τῆς ἐν καιρῷ ἐκπράξεως τοῦ ἐν αὐταῖς περιεχομένου τόκου, ἀποτελοῦντος καὶ κατὰ τοὺς μετριωτέρους ὑπολογισμούς πολλὰς μυριάδας δραχμῶν. Ἡ διαγραφὴ καὶ τῶν δόσεων τούτων θ' ἀκολουθήσῃ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἀνωτέρω κανόνας, ἀλλ' ὅμως, ἐπεὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιστραφῶσιν ἴσῃ ταῖς οἰκονομίαις. ἀρχαῖς αἱ προὑποβληθεῖσαι ἐκκαθαρίσεις, ἄλλως ἢ δ' αὗται δὲν ἐμφαίνουσι καὶ τὰς καθυστερουμένας προσωρινὰς δόσεις, ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς βᾶσις εἰς τὴν σύνταξιν τῶν σημειώσεων διαγραφῆς, δέον οἱ Οἶκον Ἐφορῶν καὶ οἱ Ταμεῖα, ὅπως πρὸς ἀναπήρωσιν μὲν αὐτῶν α') λάβωσιν ὑπ' ὄψει τοῦ καταλόγου τῆς διὰ τὸ ἔτος 1885 βεβαιωθεῖσης παγίας δόσεως, ὅπως γνωρίσωσι τὰ παραχωρητήρια διὰ τὰ ὁποῖα ἐβεβαιώθη ἡ τοιαύτη δόσις, — β) μετρίψωσιν, κατὰ προτίμησιν διὰ τὰ χωρία, εἰς κτήματα τῶν ὁποίων ἀναφέρεται ἡ βεβαιωθεῖσα παγία δόσις, ὅπως, συμφώνως πρὸς τὰ διαταχθέντα ἐν τῷ κεφαλ. Β' σημειωθῶσιν ἐπὶ τῶν πράξεων κατατάξεως καὶ ἐκ τούτων ἐπὶ τῶν ἐν τῷ Ταμεῖῳ χρηματικῶν καταλόγων τῶν προσωρινῶν δόσεων, αἱ ἀριθμοὶ τῶν παραχωρητηρίων, ὅπως ἐξεδόθησαν διὰ γαίας ἢ φυτείας κειμένας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν εἰρημένων χωρίων, καὶ γ) ἐξακριβώσωσι δι' ἀντιπαραβολῆς τῶν καταλόγων τῶν παγίων δόσεων πρὸς τοὺς τῶν προσωρινῶν ἐπὶ τῇ βᾶσει καὶ τῶν σημειουμένων ἐν αὐτοῖς ἀριθμῶν παραχωρητηρίων, διὰ ποῖα τῶν, κατὰ τοὺς καταλόγους τῶν παγίων δόσεων, ἐκκαθαρισθέντων χρεῶν, καθυστεροῦνται δόσεις προσωρινὰ.

Κατόπιν τούτων δὲ νὰ συντάξωσιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ διπλοτύπου βιβλίου (§ 24, ἐδαφ. 6') καὶ ὑποβάλλωσι τὰς ἀναγκαίας σημειώσεις διαγραφῆς ἀνὰ ὀλίγας, κατὰ κατηγορίαν κτημάτων καὶ κατὰ χωρίον, ὅπως τὸ Ὑπουργεῖον, μετὰ προηγούμενον ἔλεγχον, ἐκδώσῃ τὴν περὶ τούτης ἀδειαν καὶ μεριμνήσῃ ταυτοχρόνως περὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ νόμου συγκεφαλαιώσεως καὶ βεβαιώσεως τῶν ἐν ταῖς διαγραφησομέναις δόσεσι περιεχομένων τόκων.

§ 26. Η'. Περὶ ὑποβολῆς τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ χρέους καὶ λοιπῶν ἐγγράφων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. — § 27. Μετὰ τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας ἔρχεται κατὰ σειράν ἡ βεβαίωσις τῶν παγίων δόσεων καὶ τῶν ἐν ταῖς προσωριναῖς δόσεσι τῶν χρήσεων 1879—1884 περιεχομένων τόκων καὶ ἡ καταβολὴ τῶν δικαιωμάτων τῶν ὑποθηκοφυλάκων καὶ δικαστικῶν κλητῆρων. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὸ τὴν φροντίδα περὶ πάντων τούτων ἅμα δὲ καὶ περὶ συγκεντρώσεως καὶ τοῦ ἔλεγχου τῶν πρὸς ταῦτα σχετικῶν ἐγγράφων, ἐπομένως ὀφείλουσιν οἱ οἰκ. ἔφοροι νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς αὐτό, εὐθὺς ὡς καταρτίζονται πλήρη· α) Τὰς ἐκκαθαρίσεις τοῦ χρέους (§ 14) φερούσας προσηρητημένας τὰς οἰκείας περιλήψεις τῆς ἐγγραφῆς ὑποθήκης (§ § 18 καὶ 19)· β) Τὴν σημείωσιν διαγραφῆς εἰς διπλοῦν (§ 25 ἐδ. γ') καὶ γ') Τὴν περιληπτικὴν κατάστασιν περὶ πληρωμῆς τῶν δικαιωμάτων κλπ. τῶν ὑποθηκοφυλάκων καὶ δικαστικῶν κλητῆρων (§ 19 καὶ ἐδ. ε' τῆς § 22) συνωδευμένην μετὰ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν εἰρημένων δικαιωμάτων καὶ τοῦ ἀποδεικτικοῦ εἰσπρακτέων περὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν δικαιωμάτων τούτων εἰς βῆρος τῶν δηλωτῶν (§ § 19 καὶ 22).

Τὰ ἔγγραφα ἐκάστης τῶν ἀνωτέρω τριῶν κατηγοριῶν θέλουσι ὑποβάλλεσθαι δι' ἰδίας ἀναφορᾶς, ἐκάστη δὲ τῶν ἀναφορῶν τούτων θέλει παραπέμπει εἰς τὰς σχετικὰς δύο ἑτέρας· δέον δὲ πρὸς ἀποφυγὴν περιπλοκῶν καὶ συγχύσεων κατὰ τὸν ἔλεγχον, νὰ καταβληθῇ ἰδιαίτη φροντίς ὅπως μὴ ὑποβάλλωνται σημειώσεις διαγραφῆς προσωρινῶν δόσεων, ἢ καταστάσεις πληρωμῆς δικαιωμάτων ὑποθηκοφυλάκων καὶ δικαστικῶν κλητῆρων, ἐὰν δὲν συνυποβάλλωνται καὶ αἱ σχετικαὶ πρὸς ταῦτα ἐκκαθαρίσεις τοῦ χρέους· τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἐὰν εὐθὺς εἰς ἀρχῆς τηρηθῇ ὁ κανὼν, ὥστε ἡ ἐκκαθάρισις τῶν δικαιωμάτων τοῦ ὑποθηκοφύλακος κλπ., ἢ περιληπτικὴ κατάστασις περὶ πληρωμῆς τῶν δικαιωμάτων τούτων καὶ ἡ σημείωσις διαγραφῆς νὰ θεωρῶνται ὡς μία ὑπόθεσις ἀδιαίρετος καὶ νὰ περιλαμβάνωσιν ἄνευ οὐδεμιᾶς προσθήκης μόνον τὰ παραχωρητήρια, ὅσα ἐσημειώθησαν εἰς τὸν ὑπὸ στοιχ. Γ' κατάλογον, ὅτε ἐστάλησαν τῷ ὑποθηκοφύλακι πρὸς μεταγραφὴν κλπ.

§ 28. Προηγούμεναι διαταγαὶ εἶχον ἀπαγορεύσει τὴν ἐκ δικαιωμάτων ὑποβολὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐκκαθαρίσεων τοῦ τμήματος τῶν γαϊῶν ἢ φυτειῶν τοῦ αὐτοῦ χωρίου. — Τὸ μέτρον τοῦτο εἶχε σκοπὸν νὰ εὐκολύνῃ τὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἔλεγχον, ἀλλὰ παρετή-

ρήθη ὅτι σχεδὸν πάντοτε ἢ ἐκκρεμότης ἐλαχίστου μέρους τῆς κατὰ χωρίον ἐργασίας ἐγένετο ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ δημοσίου αἰτία ἀναβολῆς τῆς ὑποβολῆς καὶ τῶν κατηρτισμένων ἤδη πολλῶν διὰ κτήματα τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἐκκαθαρίσεων ἄθεν πρὸς ἀποφυγὴν ζημίας τοιαύτης, ἂν δὲν πρόκειται περὶ ἐμποδίου δυναμένου νὰ ὑπερνικηθῇ ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος, οἱ ἔφοροι ὀφείλουσι νὰ προβῶσιν εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν ἐπὶ τῶν λοιπῶν παραχωρητηρίων, ὅσα ἐξεδόθησαν περὶ κτημάτων τοῦ αὐτοῦ χωρίου, τηροῦντες ὡς πρὸς τὴν ὑποβολὴν τῶν ἐκκαθάρσεων κλπ. τοὺς ὅρους τῆς προηγουμένης παραγράφου.

Θ'. Περὶ παραδοχῆς φαλαγγιτικῶν καὶ ἄλλων πιστωτικῶν γραμματίων εἰς προεξόφλησιν τιμῆματος. — § 29. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 τοῦ νόμου εἶναι δεκταὶ εἰς προεξόφλησιν τοῦ συνόλου τῶν μῆτω ληξασῶν παγίων δόσεων τοῦ τιμήματος δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν τὰ φαλαγγιτικὰ καὶ λοιπὰ ἄλλα μνημονευόμενα ἐν αὐτῶ πιστωτικῶν γραμμάτων. Ἡ προεξόφλησις τῶν παγίων δόσεων ἀκολουθεῖ τοὺς κανονισμένους ὡς πρὸς αὐτὴν τύπους, προκειμένου ὁμως περὶ πιστωτικῶν γραμματίων, ὀφείλουσι οἱ οἰκον. ἔφοροι, πρὸ πάσης ἄλλης πράξεως, νὰ ὑποβάλλωσι ταῦτα μετὰ τοῦ λογαριασμοῦ τῆς προεξόφλησεως τοῦ χρέους, τῆς αἰτήσεως τοῦ κυρίου αὐτῶν καὶ τῶν ἀποδεικνυόντων τὴν κυριότητα τούτου ἐγγράφων, ὅπως ἐξετασθῇ ἂν ταῦτα ὡσιν ἐγκυρά καὶ ἀπραγματοποίητα καὶ ὁ λογαριασμὸς τῆς προεξόφλησεως ἀκριβῆς καὶ διαταχθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἢ συμφηρισμὸς τῶν.

Γ' Τελευταῖαι παρατηρήσεις. — § 30. Ὁ ἈΣΜΗ'. νόμος α) ἀπῆλλαξε τοὺς δηλωτάς τῆς πληρωμῆς τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας οὗς ὀφείλον ν' ἀποδώσωσιν οὗτοι ἐπὶ τῶν καθυστερηθεισῶν προσωρινῶν δόσεων τῶν χρήσεων 1879 — 1884, β') ἐπέτρεψε νὰ περιηφθῇ εἰς τὰς μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ χρέους κανονισθησομένας παγίας δόσεις καὶ νὰ πληρωθῇ εἰς τὰς δι' ἐκείνας ὀρισμένας προσημαίας τὸ περιεχόμενον εἰς τὰς ὀφειλομένας προσωρινὰς δόσεις κεφάλαιον καὶ γ') ἐχορήγησε τετραετῆ προσημαίαν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τόκων, αἵτινες περιέχονται εἰς τὰς καθυστερουμένας προσωρινὰς δόσεις τῶν χρήσεων 1879—1884.

ΣΧ. Ἡ ἐγκ. αὕτη συνωδεύετο ὑπὸ πολλῶν ὑποδειγμάτων, εἴτινα εὑρίσκει τις ἐν τοῖς ἐντύποις τῆς ὑπηρεσίας.

Γνωμοδοτήσις 27936 τῆς 20 Σεπτ. 1895—Ἀφοῦ, διὰ μὲν τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ νόμου ἈΣΜΗ', ἐπετράπη ἡ πληρωμὴ διὰ τῶν ἐν αὐτῇ μνημονευόμενων γραμματίων μόνον τῶν μὴ ληξασῶν παγίων, κατὰ τ' ἄρθρ. 1 αὐτοῦ, δόσεων, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρ. 1 ὠρίσθη, ὅτι αἱ πάγια δόσεις προδιορίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπολοίπου ποσοῦ τοῦ μέχρι τῆς συντάξεως τῆς ὀριστικῆς ἐκκαθάρσεως ποσοῦ ἀφαιρέσει τῶν 1/2 τῶν περὶ φυτειῶν, καὶ τῶν 3/5 τῶν περὶ γαιῶν, τῶν καταβληθεισῶν προσωρινῶν δόσεων, σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι διὰ τῶν εἰρημένων γραμματίων δύνανται νὰ πληρωθῶσι μόνον αἱ μετὰ τὴν ἐκκαθάρι-

σιν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπολειφθέντος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν εἰρη-
μένων ποσοστῶν τῶν μέχρι ταύτης πληρωτέων προσωρινῶν δόσεων
ὀριζόμενα συνεπέξ αὐτῆς μὴ λήξασαι πάγια δόσεις καὶ οὐχὶ αἱ
μέχρι τῆς ἐκκαθαρίσεως προσωριναί, εἰς τοῦτο δὲ οὐδεμίαν ἔχει
ἐπιρροὴν νὰ μεταβάλλῃ τὸ γράμμα τοῦ νόμου ἢ σπουδῇ τῶν δηλωτῶν
πρὸς κατάθεσιν τοιούτων γραμματίων πρὸ τῆς ἐκκαθαρίσεως, δι' ἣν
οὐδεμία ὑπὸ τοῦ νόμου ἐτάχθη προθεσμία.

Ἐγκύκλιος 91383]153 τῆς 5 Σεπτ. 1888 — Κατὰ τὸ ἀρθρ. 3.
τοῦ νόμου ἈΣΜΗ, τὸ 1)2 τῶν ὀφειλομένων ἀπὸ προσωρινὰς δόσεις
τιμήματος δηλωθεισῶν φυτειῶν καὶ τὰ 3)5 τῶν ὀφειλομένων ἀπὸ προ-
σωρινὰς δόσεις τιμήματος ἐθν. γαίων διαγράφονται ἐκ τῶν δημοσίων
βιβλίων, εἰς τὴν διαγραφὴν δὲ ταύτην μέχρι τοῦδε προέβαιναν ὁ ἀρ-
μόδιος ταμίς τῇ προηγουμένῃ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ.
Ἐπιμετρητοῦ. Ἦδη δὲ ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἈΥΙΔ', νόμου π. ἔ. περὶ συ-
στάσεως ἐπαρχιακῶν ὑποταμείων καὶ τοῦ κατόπιν ἐκδοθέντος τὴν 12
Μαΐου 1887 Β. Δ. ἡ εἰσπραξις τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων
ἀπὸ τοῦ ἔτους 1885 καὶ ἐντεῦθεν ἀνετέθη τοῖς ὑποταγματικαῖς συνεπέξ
παρεδόθησαν αὐτοῖς καὶ οἱ χρηματικοὶ κατάλογοι τῶν ὡς εἰρηται
χρήσεων, παραγγέλλομεν ὅπως ἐφεξῆς διὰ τὰ χωρία ἐκεῖνα τὰ ὑπα-
γόμενα εἰς τὴν περιφέρειαν συσταθέντος ὑποταμείου νὰ συντάσσων-
ται δύο σημειώσεις διαγραφῆς ὧν ἡ μία νὰ περιλαμβάνῃ τὰς ἀπὸ
τοῦ ἔτους 1879—1884 προσωρινὰς δόσεις, ἡ δὲ ἑτέρα τὰς ἀπὸ τοῦ
ἔτους 1885 καὶ ἐντεῦθεν, ὅπως τὸ Ἐπιμετρητοῦ ἀποστέλλον τῷ τα-
μίᾳ ἢ ὑποταμίᾳ τὴν σχετικὴν σημείωσιν διαγραφῆς ἐντέλλεται τὴν
διαγραφὴν τῶν ἐν αὐταῖς μνημενυομένων χρεῶν.

Νόμος ΑΧΚΣ' 22 Δεκ. 1887. Περὶ κληρώσεως μεταξὺ μὴ
κατόχων δηλωσάντων τὰς αὐτὰς γαίας *

1. Αἱ κατὰ τὸ ἀρθρον 22 τοῦ ΥΛΑ' νόμου τοῦ
1871 κληρώσεις περὶ τῶν ὑπὸ μὴ κατοχῶν δηλωθει-
σῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γαίων δύνανται νὰ ἐνεργη-
θῶσιν ἤδη, ἐάν δὲν ἐνηργήθησαν μέχρι τοῦδε.

2. Ἡ κληρώσις ἐνεργεῖται, ἐάν ζητηθῇ δι' ἐγγρά-
φου πρὸς τὸν ἀρμόδιον Οἰκονομ. Ἐφόρον ὑπὸ τινος τῶν
δηλωσάντων τὰς αὐτὰς γαίας, ἡ δὲ αὐτὴν δὲ ὀρισθεῖσα
ἡμέρα γνωστοποιεῖται πρὸ ὀκτώ τοῦλάχιστον ἡμερῶν
ὑπὸ τοῦ Οἰκονομ. Ἐφόρου διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τοῖς
ἐν τῇ ἀνωτέρω αἰτήσει μνημενυομένοις δηλωταῖς.

(*) ΕφΚ. 1 τῆς 2 Ἰαν. 1888.

3. Κατὰ τ' ἀνωτέρω προκαλοῦνται καὶ ἐνεργοῦνται καὶ αἱ κληρώσεις περὶ γαιῶν, δηλωθησομένων ὑπὸ μὴ κατόχων μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου.

4. Εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § α' τοῦ ΔΤΜΔ' νόμου τοῦ 1885 προσδιορισμὸν προθεσμίας λαμβάνει μέρος ἀντὶ τοῦ Ἐπαρχοῦ ὁ Εἰρηνοδίκης τῆς πρωτευούσης τῆς Ἐπαρχίας. Πάντα δὲ τὰ ἔγγραφα καὶ τ' ἀντίγραφα πρωτοκόλλων ἢ ἀντιρρήσεων, ὅσα ἀφορῶσιν εἰς διαφορὰς μεταξὺ ἐνοικιαστῶν ἐπικαρπίας ἀδελώτων γαιῶν καὶ φυτειῶν καὶ καλλιεργητῶν τῶν κτημάτων τούτων, συντάσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου.

Ἐγκύκλιος 58212)111 τῆς 19 Ἰουν. 1887. — Ληξιάσης τῆς 31 Μαρτίου τῆς διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ΔΤΜΔ', νόμου, ταχθείσης προθεσμίας ποὺς ἀγλωσιν ὑπὸ τῶν κατόχων. α') Ἐθνικῶν, Ἐπισκοπικῶν, ἢ εἰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκούσων γαιῶν. β') Φυτειῶν, ἐὰν ἐγένοντο μέχρι τέλους τοῦ 1885, καὶ γ') Πλεονασμάτων γαιῶν καὶ φυτειῶν δηλωθειῶν ἄλλοτε μὲ ἕκτασιν μικροτέραν τῆς πραγματικῆς ἐπέρχεται ἢ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρ. 2, 3, 7 καὶ 15 τοῦ εἰρημένου νόμου. Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας, σκοπούσας τὴν ἀνακάλυψιν τῶν κτημάτων τὰ ὅποια δὲν ἐδήλωσαν οἱ κάτοχοι, ἐπιτρέπεται α') Ὡς πρὸς τὰς οὐδόλως δηλωθείσας γαῖας. Νὰ δηλωθῶσι αὐταὶ μέχρι τῆς 31 Δεβρίου (ἄρθρ. 2 καὶ 3) ἀνευ προτιμήσεως τῶν κατοικῶν τοῦ χωρίου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποῦ κεῖνται, ὅπῃ μὴ κατόχων κεντημένων δικαίωμα ἐπὶ τῆς διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς γῆς, ἢ νὰ καταμετρηθῶσιν (ἄρθρ. 15) καὶ νὰ ἐκποιηθῶσι διὰ δημοπρατίας, κατὰ τοὺς περὶ ἐκποιήσεως τῶν Ἐθνικῶν φαρτῶν κτημάτων νόμους Ὡς πρὸς τὰ πλεονάσματα γαιῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρ. 6. Νὰ δηλωθῶσι μέχρι τῆς 31 Δεβρίου (ἄρθρ. 2 καὶ 3) ὑπὸ μὴ κατόχων καὶ ἂν ἐξηντήσαν οὗτοι προηγουμένως ὡς δηλωταὶ τὸ δικαίωμα τῶν καὶ νὰ παραχωρηθῶσιν αὐτοῖς ἀποκοπτόμενα ἐκ τοῦ ὅλου τεμαχίου κατ' ἐκλογὴν τῶν (ἄρθρ. 6 ἐδάφ. γ') ἢ, ἂν ἀνεκαλύφθησαν διὰ καταμετρήσεως ἐνεργηθείσης δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 7, νὰ παραχωρηθῶσι τοῖς ἀρχικοῖς δηλωταῖς κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρ. 8 καὶ ἐπομένως. γ') Ὡς πρὸς τὰς οὐδόλως δηλωθείσας φυτείας. Νὰ καταμετρηθῶσι καὶ ἐκποιηθῶσιν αὐταὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 15 ὡς φαρτὰ κτήματα περιελθόντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 11. δ') Ὡς πρὸς τὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 πλεονάσματα φυτειῶν. Ἀνακαλυπτόμενα διὰ καταμετρήσεως ἐνεργοῦμένης συμφώνως τῷ ἄρθρ. 7, τὰ τοιαῦτα πλεονάσματα νὰ παραχωρηθῶσι τοῖς ἀρχικοῖς δηλωταῖς ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς τοιαύτης καταμετρήσεως καὶ ὑπὸ τοῦ

ἄρους τῶν ἄρθρ. 8 καὶ ἐπόμενα τοῦ νόμου καὶ ε' ὡς πρὸς τὰς οὐδόλως δηλωθείσας οὔτε ἐκποιηθείσας κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 γαίας καὶ φυτείας. Νὰ ἐνοικιασθῶσι δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 16 πρὸς καλλιέργειαν, εἰάν δὲν διετέθη ἡ ἐπικαρπία αὐτῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 17. [ἄρα ὁμοίως νόμον ΒΥΠΛΑ', τοῦ 1897].

Πρέπει δὲ νὰ παρατηρήσω ὑμῖν πρὸς ὀδηγίαν σας, ὡς πρὸς μὲν τὴν α' τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων, ἦτοι ὡς πρὸς τὰς οὐδόλως δηλωθείσας γαίας, ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 καταμέτρησης πρὸς ἐκποίησην δὲν ἀποκλείει τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 δήλωσιν, τούναντιον δὲ ἡ τοιαύτη δήλωσις ἀποκλείει τὴν, ὡς εἴρηται, καταμέτρησην. — Ὡς πρὸς δὲ τὴν β' ἦτοι τὰ πλεονάσματα τῶν γαιῶν, ὅτι ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ νόμου δοθεῖσα ὑπὸ μὴ κατόχου δήλωσις ἰσχύει μόνον, εἰάν δὲν προηγῆθῃ καταμέτρησης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 ἐνεργηθεῖσα καὶ ὡς πρὸς τὰς γ' καὶ δ' ἦτοι τὰς οὐδόλως δηλωθείσας φυτείας καὶ τὰ πλεονάσματα φυτειῶν, ὅτι δὲν εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου δηλώσεις, ἀλλὰ ἐφαρμόζονται μόνον αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7—11 ἢ 15, ἢ 16, ἢ 17. — Ἐν γένει δὲ ὅτι αἱ κατὰ τὰ ἄρθρ. 2 καὶ 3 δηλώσεις, καὶ ἂν ἐδόθησαν πρὸ πάσης καταμετρήσεως, ὑπόκεινται διὰ τὸ ἔτος καθ' ὃ ἐδόθησαν εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ νόμου.

Ἐπομένως πρέπει νὰ προτρέψητε πάντας εἰς παροχὴν δηλώσεων διὰ τὰς ἄνευ τοιούτων κατεχομένης γαίας ἢ πλεονάσματα γαιῶν καὶ νὰ ἐπιμεληθῆτε ὅπως αἱ προτροπαὶ ἀποθῶσιν ἀποτελεσματικαί, εἰδικῶς δ' οἱ γεωμέτραι ὀφείλουσι νὰ ἐπιληφθῶσιν ἄνευ ἀναβολῆς τῆς καταμετρήσεως κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ νόμου, τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν πρὸς ἐξεκρίθωσιν τῶν ἐν αὐταῖς ὑπαρχόντων πλεονασμάτων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς παραχωρήσεώς των εἰς τοὺς ἀρχικοὺς δηλωτάς, κατὰ δὲ τ' ἄρθρ. 11, 15 καὶ 16 τῶν οὐδόλως δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐκποιήσεως ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς ἐκποιήσεως ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐνοικιάσεως των.

Οἱ γεωμέτραι πρὸς ὀδηγίαν των πρέπει νὰ λάβωσι δι' ἕλαστον χωρίον περὶ τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν αὐτοῦ σημειώσεως, ἐξηγήμεναι ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἐφορίᾳ δηλώσεων ἢ παραχωρητηρίων καὶ ἐκ τῶν βιβλίων τῶν μεταγραφῶν, ἐν οἷς μεταγράφησαν τὰ παραδοθέντα τοῖς δηλωταῖς παραχωρητήρια, ὀφείλουσι δὲ νὰ μὴ ἀπαρνώσιν τὸν καιρὸν των εἰς ἀσκόπους καταμετρήσεις, ἀλλὰ νὰ προβαίνωσιν εἰς ταύτας μόνον, ἀφοῦ μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν ἐπέσειθῃσαν, ὅτι ἐν τοῖς ὅροις ὀρισμένου δηλωθέντος κτήματος περιλαμβάνεται περίσσευμα, ἢ ὀρισμένη τις ψιλλὴ γῆ ἢ φυτεία εἶνε ἐντελῶς ἀήλωτος.

Σπουδαῖον βοήθημα εἰς τὰς ἐρεῦνας τῶν γεωμετρῶν εἶναι τὰ πρωτόκολλα τῆς καταμετρήσεως, τὰ ὅποια συντάξαν κατὰ τὸ ἄρθρ. 20 τοῦ ΑΤΜΑ', νόμου [οἱ ἐνοικιασταὶ τῆς ἐπικαρπίας καὶ] οἱ κατὰ

τὸ ἀρθρ. 5 τοῦ ΩΛΕ' νόμου τοῦ 1880 [πραγματογνώμονες ἢ γεωμέτραι, ἐπομένως ἐν ᾧ ἀφ' ἐνὸς συνιατᾶται νὰ ληφθῇ ἀμέσως φροντίς, ὅπως τῇ συνδρομῇ καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐφορίας ἐφοδιασθῶσιν οἱ γεωμέτραι μὲ πᾶσαν ἐκ τῶν τοιοῦτων πρωτοκόλλων ἀναγκαίαν σημασίαν, ἀφ' ἐτέρου θέον νὰ καταβληθῇ πᾶσα ἐκ μέρους τῶν γεωμετρῶν προσπάθεια, ὅπως διὰ τῶν ἐνεργηθησομένων καταμετρήσεων ἀνακαλυφθῶσι πρῶτιστως τὰ ἐν ταῖς δοθείσαις δηλώσεσιν ὑπάρχοντα πλεονάσματα. τὰ ὅποια, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς πρὸς τινὰς δηλωτάς εἶνε μεγαλύτερα τῆς δηλωθείσης ἐκτάσεως.

Ἐπιτρεπομένης τῆς τε δηλώσεως ὑπὸ μὴ κατόχων καὶ τῆς καταμετρήσεως ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας, ἀποβαίνει ἀναντίρρητον, ὅτι διὰ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἐτέρου τῶν μέτρων τούτων θέλει ἐξασφαλισθῆ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου τὸ νόημα τῶν μηδὲως ἢ ἑλλιπῶς δηλωθέντων κτημάτων, ἐὰν οἱ Οἶκον. Ἐφοροὶ καὶ οἱ γεωμέτραι ἐργασθῶσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μετ' ἐνδιαφέροντος.

Ἐγκύκλιος 7763)9 τῆς 22 Ἰαν. 1888. — Ὁ νόμος ΑΧΚΣ' προεκλήθη ἐκ τῆς μὴ ἐκτελέσεως ἐν τισιν ἐπαρχίαις τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρ. 22 τοῦ νόμου ΥΛΑ' τῆς 25 Μαρτίου 1871, καθ' ἃς ὠφείλει νὰ διοικητικῇ ἀρχῇ καὶ ὁ Οἶκονομ. Ἐφορὸς νὰ ἐνεργήσῃ κλήρωσιν τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην ἡμέραν κοινοποιηθεισῶν δηλώσεων τῶν αὐτῶν γαιῶν. — Διὸ παραγγέλλομεν, ὡσάκις ζητεῖται κλήρωσις ἐκ τῶν δηλωσάντων ἢ ἐφεξῆς δηλωσάντων κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὰς αὐτὰς γαῖας, καὶ βεβαιωθῇ ὅτι ἀληθῶς πρόκειται περὶ τῶν αὐτῶν γαιῶν, νὰ ὀρίζηται ἡμέρα κληρώσεως καὶ καλεῖται κατ' αὐτὴν ἕκαστος δηλωτῆς διὰ προσκλήσεως τοῦ Οἶκον. Ἐφόρου, κοινοποιουμένης διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸ ὀκτῶ τοῦλάχιστον ἡμερῶν. Ἡ κλήρωσις γίνεται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου ἢ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ καὶ τοῦ Οἶκον. Ἐφόρου καλουμένου ἐπὶ τούτῳ καὶ τοῦ Βιρηνοδίκου τῆς Πρωτεύουσας τῆς Ἐπαρχίας διὰ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν κλήρωσιν, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν εἰς ἢ περισσότεροι δηλωταὶ δὲν ἤθελον παρευρεθῆ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κληρώσεως συμφώνως πρὸς τὰ διατεταγμένα. Αἱ δηλώσεις τῶν ἀποτυχόντων κατὰ τὴν κλήρωσιν, τὰ ἀποδεικτικὰ πληρωμῆς προκαταβολῶν καὶ προσωρινῶν δόσεων καὶ τὰ παρὰχωρητήρια, ἂν τοιαῦτα ἐξεδόθησαν, ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως μετὰ διπλῶν καταστάσεων, συντεταγμένα κατὰ τὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 85967)6b τοῦ 1877 ἐγκ. κανονισθέντα τύπον, διὰ νὰ διατάσσεται ἢ ἐπιστροφή τῶν πληρωθεισῶν προκαταβολῶν καὶ προσωρινῶν δόσεων, συμφώνως τῷ ἀρθρῳ 23 τοῦ ΥΛΑ' τοῦ 1871 νόμου. *

(*) Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 65 τοῦ 1887 ἐγκ. ὡς δικαιολογητικῆ τῆς περὶ ἐπιστροφῆς χρημάτων καταστάσεως ἐπισυνάπτονται καὶ ἡ αἰτήσις τοῦ αἰτούντος τὴν ἐπιστροφήν χρημάτων 6) τὸ συνεπέξ ταύτης συντασσόμενον διοικητικὸν πρωτόκολλον, ἐν ᾧ δέον νὰ

Ἐγκύκλιος 68900)107 τῆς 7 Ἰουλ. 1888. — Οἱ ὄκονομ. ἔφοροι παραγγέλλονται νὰ προβῶσιν εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν ἀπαιτούμενων ὀνομαστικῶν καταλόγων διὰ τὴν τοῦ ε. ε. προσωρινὴν δόσιν τοῦ τιμήματος τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, καὶ παραδώσωσιν αὐτοὺς μετὰ τῶν κεκονομισμένων περιληπτικῶν καταστάσεων πρὸς τοὺς ταμίαις, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἐξῆς: α') ὅτι οἱ χρηματικοὶ καταλόγοι θέλουσιν εἶσθαι εἰδικοί διὰ τὰς γαίας καὶ εἰδικοί διὰ τὰς φυτείας, θέλουσι συνετάχθῃ ἐπὶ ἐντύπων, ἅτινα τυποῦντο ἤδη, καὶ τῶν ὁποίων ἕκαστος θέλει αἰτήσῃ ἀνάλογα πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας του, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Γενικὴν ἀποθήκην τῶν ἐντύπων τοῦ Ἰπουργείου καὶ θέλουσιν ἐμφανῆσαι τοὺς ὀφειλέτας κατὰ αὐτῶν, ἐν τέλει δὲ θέλουσι περιέχει ἀνακεφαλαίωσιν τῆς ἐκτάσεως, τοῦ ὀλικοῦ τιμήματος καὶ τῆς εἰσπρακτέας προσωρινῆς δόσεως β') Πάντες διὰ τὴν προσδιορισμὴν τῆς προσωρινῆς δόσεως θέλει εἶσθαι, εἰ μὴ συνετάχθῃ πράξις κατατάξεως τῶν δηλώσεων, ἢ κατὰ τὴν πρῶτην τιμὴ τῶν δηλωθέντων κτημάτων, ἢ δὲ δὲν συνετάχθῃ τοιαύτη, διὰ μὲν τὰς φυτείας ἢ προσωρινὴ τιμὴ τῶν δραχμῶν πενήτηκοτὰ κατὰ στρέμμα, διὰ δὲ τὰς γαίας ἢ τῶν δραχμῶν τριάκοντα γ') Οἱ δηλωταὶ, ὅσοι παρητήθησαν κτηματός τινος πρὸ τῆς α' Ἀπριλίου ε. ε. δὲν πρέπει νὰ χρεωθῶσι μὲ προσωρινὴν δόσιν διὰ τὸ κτήμα τοῦτο, συμφώνως πρὸς τὴν τελευταίαν § τοῦ ἀρθ. 5 τοῦ ΔΣΜ νόμου ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεται τινες τῶν τοιοῦτων παραιτήσεων νὰ μὴ ᾖσιν ἔγχυροι καὶ ἀπορριπτομένιοι κατόπιν ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου καὶ καθισταμένως οὕτω βεβαιωτέας τῆς μὴ βεβαιωθείσης δόσεως, νὰ ἐπέλθωσι περιπλοκαί, ὀφείλουσιν οἱ ἔφοροι νὰ υποβάλωσιν ἀμέσως δι' ἰδίαν ἀναφορὰς τῶν ἐκάστην ἐν τῷ γραφείῳ τῶν παραίτησιν, κατὰ τὰ κανονισθέντα διὰ τοῦ Γ' κεφαλ. τῶν ὑπ' ἀριθ. 203)5 δόχητων καὶ ἀναμένωσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἰπουργείου. δ') Ἐν τοῖς χρηματικῶν καταλόγοις δεόν νὰ καταγραφῶσι τὰ εἰσπρακτέα ποσά, οὐχὶ κατὰ δηλωτὴν συλλήδην διὰ πολλὰς δηλώσεις, οὔτε, προκειμένου περὶ γαιῶν, δι' ὅλα τὰ τεμάχια ἐκάστης δηλώσεως ἡνωμένα, ἀλλὰ διὰ δι' ἕκαστον δηλωθέν τεμάχιον, ἕστω καὶ ἐν δεύρῃ, νὰ ἐπαναληφθῇ πολλακίς ἢ ἐγγραφῇ ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ δηλωτοῦ. ε') Οἱ δηλωταὶ οἵτινες εἰδοποιήθησαν περὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων τῶν καὶ διὰ τοὺς ὁποίους, παρελθούσης τῆς πρὸς παραίτησιν ταιμῆου προθεσμίας, κατέστη ὑποχρεωτικὴ ἢ πληρωμὴ τοῦ χρέους, δεόν νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τοὺς χρηματικούς καταλόγους τῶν προσωρινῶν δόσεων, ἐν ἣ περιπτώσει δὲν κατορθωθῇ, μέχρι τοῦ πέρατος τῆς κατάρτισεως αὐτῶν ἢ ἐκκαθαρίσεως τοῦ χρέους τῶν καὶ ἐπομένως δὲν

ἐκτίθονται εὐκρινῶς οἱ λόγοι τῆς ἀνοικείως γενομένης εἰσπράξεως καὶ γ) τὰ διπλότυπα ἀποδεικτικά τοῦ εἰσπρακτορὸς ἢ τὰ γραμματικὰ παραλαβῆς, ἀφοῦ προηγουμένως τίθεται ἐπ' αὐτῶν ὁ ἀνάλογος σφραγιστὸς χάρτης.

χρεωθῶσι διὰ τὸ ε. ἔ. μὲ παγίαν δόσιν. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο συνιστῶ σπουδαίως τὴν προσοχὴν τῶν οἰκον. ἐφόρων, ὅπως μὴ οἱ δηλωταὶ χρεωθῶσι καὶ μὲ παγίαν καὶ μὲ προσωρινὴν δόσιν, ὡς συνέβη κατὰ τὸν παρελθόν εἰς πολλὰς ἐπαρχίας. Σ') Πρὸς ἀποφυγὴν οἰασθήποτε παραλείψω: δέον νὰ τηρηθῇ ἀπαραβάτως ὁ κανὼν νὰ χρεωθῶσι μὲ προσωρινὴν δόσιν πάντες οἱ δηλώσαντες γαίας καὶ φυτείας, ὡς εἶναι καταγεγραμμένοι ἐν ταῖς πράξεσι κατατάξεως καί, ὅπου τοιαῦται δὲν συνετάχθησαν, ἐν τοῖς βιβλίοις μεταγραφῆς τῶν δηλώσεων, ἐξαιρέσει μόνον τῶν ἐξῆς. α') Τῶν παραιτηθέντων ἐγκαίρων. β') Τῶν χρεωθέντων μὲ παγίαν δόσιν καὶ γ') Τῶν δι' οὗς συνετάχθησαν πρὸ τῆς βεβαίωσης τῆς διὰ τὸ ε. ἔ. προσωρινῆς δόσεως καὶ ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐκκαθαρίσεις πρὸς ἔλεγχον καὶ προσδιορισμὸν τῆς παγίας δόσεως. Τ' ἀποδεικτικὰ εἰσπρακτέων δέον νὰ ὑποβληθῶσι εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου τὸ βραδύτερον, νὰ συνοδεύονται δέ, ἐκτὸς τῆς περιληπτικῆς καταστάσεως, ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη ἡ βεβαίωσις, καὶ μὲ πίνακα, ἐμφαινόντα κατὰ δῆμον καὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γενομένην βεβαίωσιν τῆς χρήσεως 1883 πᾶσαν ἐπὶ πλέον ἢ ἕλαττον διαφορὰν, ἣν παρουσιάζει ἡ τοῦ ε. ἔ. βεβαίωσις καὶ περιέχοντα ἐν ταῖς παρτηρήσεσιν ἐξηγήσιν τοῦ λόγου τῆς τοιαύτης διαφορᾶς.

Νόμος ΑΨΞ' τῆς 6 Ἀπρ. 1889. Περὶ ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς διανομῆς τῶν ἐν τῷ κτήματι Θέρμα ἐθνικῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν.*

* Ἀρθρον μόνον.

Ἐξαιροῦνται τῆς κατὰ τοὺς σχετικὸς νόμους διανομῆς αἱ δυνάμει τοῦ συνταχθησομένου διανεμητηρίου περιλειψόμεναι εἰς τὸ δημόσιον γαίαι καὶ φυτεῖαι, περιλαμβανόμεναι ἐν τῷ κοινῷ μετὰ τῶν κληρονόμων Δημ. Χαντζίσκου κτήματι Θέρμα, τῷ κειμένῳ ἐν τῷ δῆμῳ Ὑπάτης τῆς Φθιώτιδος καὶ περιγραφομένῳ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 849 τῆς 24 Ἰουνίου 1887 συμβολαίῳ περὶ συμβιβασμοῦ, συνταχθέντι ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Π. Κ. Γενοβέλη.

(*) ἘφΚ. 94 τῆς 14 Ἀπρ. 1889.

Νόμος ΒΙΒ' 11 Ἰουλ. 1892. Περὶ τοῦ κατὰ τὸν νόμον ΔΦΜΖ' προσθέτου προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. *

1. Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 3, 5 καὶ 6 τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1887 ΔΦΜΖ' νόμου περὶ τοῦ ὑποδεστέρου προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν παρατείνεται ἐπὶ τριετίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀριζομένης πενταετοῦς διορίας [Ν. ΒΣΟΓ' ἀρθρ. 4].

2. Κατὰ τὴν εἰς τὰ γραφεῖα τῶν οἰκονομικῶν ἐφοριῶν τοποθέτησιν τοῦ κατὰ τὸ ἀρθρ. 3 ἐδάφια α-ε τοῦ ἀνωτέρω ΔΦΜΖ' νόμου προσωπικοῦ, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1875 ΦΜ' νόμου.

Νόμος ΒΡΑΑ' 20 Ἰαν 1893. Περὶ ἐκκαθαρίσεως τοῦ ὀφειλομένου τιμήματος δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν. **

1. Τὸ ἀρθρον 1 τοῦ νόμου ΔΣΜΗ' τῆς 26 Ἰουλίου 1885 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Ἐκ τοῦ ὅλικοῦ τιμήματος τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, τῶν παραχωρουμένων κατὰ τοὺς νόμους ΥΛΑ' καὶ ΤΠΓ' τῆς 24 Μαρτίου 1871 καὶ τοὺς κατόπιν ἐκδοθέντας συμπληρωτικούς, ἀφαιροῦνται πρὸς τῇ προκαταβολῇ καὶ τὰ τρία πέμπτα, ἐὰν πρόκειται περὶ γαιῶν, ἢ τὸ ἡμισυ ἐὰν πρόκειται περὶ φυτειῶν, τῶν μέχρι τῆς συντάξεως τῆς ὀριστικῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ χρέους τῶν δηλωτῶν βεβαιωθεισῶν προσωρινῶν δόσεων, εἴτε ἐπληρώθησαν αὐταί, εἴτε ὀφείλονται· τὸ δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὑπόλοιπον λαμβάνεται ὡς βᾶσις εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ ΥΛΑ' καὶ τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ ΤΠΓ' τοῦ 1871 νόμου πληρωτέων παγίων χρεωλυτικῶν δόσεων. Αἱ πάγια δόσεις πληρῶνται κατὰ τὰς ἐποχὰς τὰς ὀριζομένας ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀρθροῖς, ἀρχο-

(*) ΕφΚ. 255 τῆς 11 Ἰουλ. 1892.

(**) ΕφΚ. 74 Ἀπρ. 1893.

μένης τῆς πληρωμῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐγένετο ἡ ἐκκαθαρίσις· ἀπὸ δὲ τῆς ἐκάρξεως τῆς πληρωμῆς τῶν παγίων δόσεων πληροῦνται μεθ' ἑκάστης καὶ κατὰ χρονολογικὴν τάξιν ἀπὸ τῆς παλαιότερας ἐκ τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων, μία μὲν ἐκ τῶν ἀναγομένων εἰς τὰς χρήσεις 1879—1884 ἀτόκως μέχρι τῆς πρὸς πληρωμὴν ἑκάστης παγίας δόσεως διορίας, ἕτερα δὲ ἐκ τῶν ἀναγομένων εἰς τὰς χρήσεις 1885 καὶ ἐφεξῆς ἐντόκως ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων ὀριζομένης διορίας μετὰ τῶν τυχόν ὀχειλοπένων προσθέτων τελῶν.

Πρὸ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ χρέους αἱ προσωριναὶ δόσεις εἰσὶν ἀπαιτηταὶ κατὰ τὰς ὑφισταμένας διατάξεις τῶν νόμων.

Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 9 τοῦ ὙΛΑ' καὶ 5 τοῦ ΤΠΦ' τοῦ 1871 νόμου ὑποθήκη ἐγγράφεται πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων.

2. Τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ νόμου ΑΣΜΗ' τῆς 26 Ἰουλ. 1885 θέλουσιν ἰσχύει μόνον ὡς πρὸς τὰς ἐκκαθαρίσεις, ὅσαι συνετάχθησαν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.*

Ἐγκύκλιος 46925/79 τῆς 26 Μαΐου 1893.—'Ο νόμος ΒΡΑΑ' ὀρίζει ἐν ἄρθρ. 2 «τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ νόμου ΑΣΜΗ' τῆς 26 Ἰουλ. 1885 θέλουσιν ἰσχύει μόνον ὡς πρὸς τὰς ἐκκαθαρίσεις, ὅσαι συνετάχθησαν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου». Ἡ δὲ δικαιολογητικὴ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσις ἐξηγοῦσα τὴν ἀνάγκην τὴν προκαλέσασαν τὸν νόμον ΒΡΑΑ' διαλαμβάνει ἐν ἑδαφίῳ γ' «τροποποιεῖται τὸ 1 ἄρθρ. τοῦ ΑΣΜΗ' νόμου τῆς 26 Ἰουλ. 1885 ὡς πρὸς τὰς ὀφειλομένας προσωρινὰς δόσεις, διότι τὸ μέτρον τῆς διαγραφῆς τῶν 3)5 ἢ τοῦ 1)2 ἐκ τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων καὶ τῆς ἐκ νέου βεβαιώσεως τῶν ὑπολειπομένων 2)5 ἢ τοῦ 1)2 ὡς πρὸς ἀπολυτικῶν τόκων ἀπεδείχθη δυσεφάρμοστον ἕνεκα τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐπιβαλλομένης μεγάλης ἐργασίας εἰς τε τοὺς ταμίαις καὶ τοὺς ἑφόρους».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται σαφῶς, ὅτι τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ΒΡΑΑ' νόμου ἐνόησε νὰ τηρήσῃ τὴν ἰσχύον τῶν ἄρθρ. 3 καὶ 4 τοῦ νόμου

(*) Τὰ ἄρθρα 3—5 παραλείπονται ὡς ἐπουσιώδη.

ΔΣΜΗ ὡς πρὸς τὰς ἑκκαθάρσεις ἐκείνας μόνον, δὲ ὅσας συνετάχθησαν σημειώσεις διαγραφῆς τῶν 3)5 ἢ τοῦ 1)2 ἐκ τῶν ὀφειλόμενων προσωρινῶν δόσεων καὶ ἐπομένως ὡς πρὸς ταύτας δεῖον νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ ἢ διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ΒΡΑΑ' νόμου ἐπενεχθεῖσα τροποποιήσις εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ΔΣΜΗ νόμου, ἢ δὲ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποθήκη νὰ ἐγγραφῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παλαιῶν περιλήψεων, ὡς πρὸς δὲ τὰς ἑκκαθάρσεις ἐκείνας, δι' αἷς ἐνηργήθη μὲν ἡ πιστοχρέωσις τῶν δηλωτῶν ἀλλὰ δὲν συνετάχθησαν σημειώσεις διαγραφῆς, δεῖον νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ΒΡΑΑ' νόμου, γενομένης νέας πιστοχρέωσης ὀπισθεν τῶν νέων ἐπίδοτηρίων, ἐπὶ τῶν ὁποίων θέλουσιν ἐπικολληθῆ τὰ παλαιὰ πρὸς ἀποφυγὴν νέας κοινοποιήσεως προσκλήσεων, ἢ δὲ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποθήκη θέλει ἐγγραφῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νέων περιλήψεων.

Ἐγκύκλιος 52901)86 τῆς 31 Μαΐου 1893. — Ὁ νόμος ΣΔ' τῆς 10 Ἀπριλ. 1867 ἀρτίζει διὰ ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ἥτις, ὡς γνωστὸν, ἐγένετο τῇ 1 Νοβρίου 1882, τὰ ὀφιστάμενα χρέη τοῦ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν ἀναχθῆσονται εἰς νέα ποσὰ ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς νέας δραχμῆς, τῆς ὁποίας 89 μέρη ἢ λεπτά ἰσοδυναμοῦσι πρὸς 1 παλαιὰν δραχμὴν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αἱ προσωριναὶ δόσεις, αἵτινες καταβάλλονται ὑπὸ τῶν δηλωτῶν ὀπέναντι τοῦ τμήματος τῶν εἰς αὐτοὺς παραχωρηθέντων κτημάτων, ἀποτελοῦσι χρέος τῶν δηλωτῶν πρὸς τὸν δημοσίον, δεῖον νὰ ὑπολογίζονται καὶ αὗται, ἀφοῦ τὸ τμήμα τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, ὅπερ καὶ ἐν ταῖς πράξεσι κατατάξεως καὶ ἐν τοῖς παραχωρητήριοις φέρεται εἰς παλαιὰς δραχμὰς, ἀναχθῆ εἰς νέας, ἥτις ἀφοῦ ἐλαττωθῇ κατὰ 11 τοῖς 0)0 οὕτως, εἶναι τὸ τίμημα τῶν γαιῶν τοῦ Α παραχωρητηρίου ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 1800, ἡ δηλωτῆς δεῖον νὰ καταβάλῃ μετὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ νομισματικοῦ συστήματος λόγῳ προσωρινῆς δόσεως οὐχὶ δραχμὰς 90, ἀλλὰ δραχ. 80 καὶ 10)00, διότι αἱ 1800 παλαιαὶ δραχμαὶ ἰσοδυναμοῦσι πρὸς 1602 νέας, ἐπὶ τῶν ὁποίων δεῖον νὰ ὑπολογισθῇ ἡ πληρωτέα προσωρινὴ δόσις.

Ἐγκύκλιος 56099)95 τῆς 18 Ἰουν. 1893. — Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46225 ε.ε. ἐγκ. ἐκδοθεισῶν ὁδηγιῶν, παραγγέλλεται ὅπως ὡς πρὸς τὰ παραχωρητήρια ἐκεῖνα, δι' αἷς ἐνεργήσῃ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποθήκη, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἡ ἑκκαθάρισις τοῦ χρέους τῶν δηλωτῶν, ἐνεργῆται ἡ ἑκκαθάρισις συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου ΒΡΑΑ', μετὰ δὲ τοῦτο προαίθθενται κάτωθι τῶν περιλήψεων ἐγγραφῆς τοῦ παλαιοῦ τύπου τὰ ἐξῆς ἀκατὰ τὴν γενομένην ἑκκαθάρσιν τὸ μὲν ὑπόλοιπον τίμημα τῶν παραχωρηθεισῶν (γαῶν ἢ φυτειῶν) ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς..... αἱ δὲ ὀφειλόμενα προσωρινὰ δόσεις εἰς δραχμὰς... ἐπομένως τὸ ποσὸν τῆς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἐγγραφείσης ὑποθήκης ἀνέρχεται ἐν ὅλῳ εἰς δραχμὰς... πληρωθησομένης ὑπὸ τοῦ δηλωτοῦ κατὰ τὰς ὀριζομένας ἐν ταῖς νόμοις ΓΔΑ' (ἢ ΤΠς') καὶ ΒΡΑΑ' ἐποχὰς μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ὑπε-

ρημερίας ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως, καὶ ἀποπέλλεται ἡ οὕτω συμπληρωμένη περίληψις τῷ ἀρμοδίῳ ὑποθηκοφύλακι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐπιφέρῃ καὶ οὗτος ἐν ταῖς παρ' αὐτῷ περιλήψει καὶ τοῖς βιβλίοις τῶν ὑποθηκῶν τὴν δέουσαν διόρθωσιν.

Ἐγκύκλιος 85866)104 τῆς 11 Ὀκτ. 1895. — Κατὰ τὰ κανονισθέντα διὰ τοῦ νόμου ΒΡΛΑ' τοῦ 1893 ἐκ τοῦ κατὰ τὸ παραχωρητήριον ὑπολοίπου τιμήματος τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν ἐκπίπτει τὸ κεφάλαιον οὐ μόνον τῶν μέχρι τῆς ἐναρξέως τῆς πληρωμῆς τῆς παγίας δόσεως πληρωθεισῶν προσωρινῶν δόσεων, ὡς ἐγένετο ὑπὸ τὸ κράτος τῶν προγενεστέρων νόμων, ἀλλὰ καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων. Ἐπειδὴ δέ, ὡς πρὸς πλείστα παραχωρητήρια, συμβαίνει μετὰ τὴν, ὡς ἀνω γενομένην τροποποίησιν διὰ τοῦ νόμου ΒΡΛΑ', εἴτε νὰ ἐξοφλῆται ὀλοσχερῶς τὸ χρέος τῶν δηλωτῶν, εἴτε καὶ νὰ ᾗ μείζον τοῦ χρέους τῶν τὸ σύνολον τῶν ἐκπιπτομένων δόσεων, ἄδεν ὅπως, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει οἱ μὲν οἶκον, ἔφοροι ζητῶσι παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὑποθηκοφύλακων νὰ ἐγγράφηται ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποθήκη διὰ τὸ σύνολον τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων, ἀποπέλλωσι πρὸς τὸν ταμίαν καὶ τὸν ὑποταμίαν κατάλογον, ἐμφαίνοντά τὸ ὀνοματεπώνυμον τῶν δηλωτῶν, τοὺς ἀριθμοὺς τῶν παραχωρητηρίων, τοὺς ἀριθμοὺς τῶν σχετικῶν ἐκκαθαρίσεων, τὰς χρήσεις, εἰς ἃς ἀνάγονται αἱ ὀφειλόμεναι προσωριναὶ δόσεις καὶ τὸ ποσὸν ἐκάστης αὐτῶν, καὶ μετὰ τοῦτο ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ἐκκαθαρίσεις μετὰ τῶν περιλήψεων σὺν τῇ βεβαιώσει, ὅτι ἐξετελέσθησαν τ' ἀνωτέρω, οἱ δὲ ταμίαι καὶ ὑποταμίαι, ἅμα τῇ λήψει τοῦ καταλόγου, ἐπιμελῶνται τῆς εἰσπράξεως τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ΒΡΛΑ' καὶ ἀναφέρωσιν εἰς τὸ Α' τμήμα τοῦ Ὑπουργείου τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν χρονολογίαν τοῦ διπλοτύπου εἰσπράξεως ὡς καὶ τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐνεργήσαντος ταύτην εἰσπρακτορὸς ἢ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν χρονολογίαν τοῦ γραμματίου πληρωμῆς ἐκάστης προσωρινῆς δόσεως, ἵνα πιστῶνται ἐπὶ τῶν ἐκκαθαρίσεων οἱ δηλωταὶ μὲ τὰ πληρωθέντα ποσά· ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ περιπτώσει, πρὸς τῇ ἐνεργείᾳ τῶν ἀνωτέρω, συντάσσονται καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρωτόκολλα περὶ ἐκπτώσεως τῶν ὀφειλομένων προσωρινῶν δόσεων καθ' ὅσον ποσὸν ὑπερβάλλουσιν αὐτὰ τὸ χρέος τῶν δηλωτῶν.

Νόμος ΒΣΟΓ' 29 Ἰουν. 1895. Περὶ μεταβολῶν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ ὀφειλομένου τιμήματος δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν.

II. Καταργεῖται τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου ΒΡΛΑ'

(*) Εγκ. 7 τῆς 1 Ἰουλ. 1895.

τῆς 20 Ἰανουαρίου 1893 περὶ χορηγίας ἀμοιβῆς εἰκοσιπέντε ἕως τριάκοντα λεπτῶν εἰς τὸν ἀρμοδίον Οἰκονομ. Ἐφορον ἢ τὸν νόμιμον ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ διὰ τὴν σύνταξιν ἐκάστης ἐκκαθαρίσεως ἐκ τιμήματος ἀλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν.*

§ Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεταὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταχωρίσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐγκύκλιος 32156] 32 τῆς 18 Ἀπρ. 1896. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ 2 τοῦ νόμου ΩΔΕ' τοῦ 1880 περὶ τῆς μέχρι τῆς 31 Μαΐου δηλώσεως τῶν σπειρομένων ἐθνικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν τοῦ τρέγοντος ἔτους, αἰτνες κατὰ τοὺς σχετικοὺς νόμους περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς γῆς οὐδόπως ἐδηλώθησαν ἢ ἐξηρέθησαν τῆς διανομῆς, δεόν οἱ ἔμποροι μὲν νὰ ἐπιστείλωσιν ἀμέσως τοῖς ἀρμοδίοις Δημάρχοις τῆς περιφέρειας τῶν ὧπως διὰ προγράμματός τινος ἀναγνωσθησομένου ἐπ' Ἐκκλησίας, ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν Κυριακάς, καὶ τοιχοκολληθησομένου εἰς τὸ κεντρικώτερον τῆς εἰρας τοῦ Δήμου τῶν μέρους, καὶ εἰς ἅπαντα τὰ συνιστώμενα τῶν Δήμων Παρεδρεῖα, προτρέψωσι τοὺς συνδημώτας αὐτῶν νὰ παραδώσωσιν ἐμπροθέσμως ἐνώπιον τῶν ἐφόρων τὴν ἀπαιτουμένην δῆλωσιν. πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρτέτων συνεπειῶν, αἰτνες θέλουσι προκύψει κατὰ τῶν μὴ συμμορφωθέντων πρὸς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἐκ τῆς ἅμα τῇ λήξει τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας γνησομένης καταμετρήσεως, καθόσον ἐσμέν διατεθειμένοι νὰ μὴ λάθωμεν ὑπ' ὄψει οὐδὲν δικαιολόγημα δι' ἐνδεχομένην παράλειψιν ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἀποστείλωσιν τὰς περὶ τῆς δημοσιεύσεως ἀποδείξεις, ὅπως ὑποβληθῶσιν ἐν καιρῷ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου τὴν ἐσπέραν τῆς 31 Μαΐου, ὅποτε λήξει ἢ πρὸς δῆλωσιν τασσομένη προθεσμία, ὀφείλουσι νὰ κλείωσι τὸ βιβλίον τῆς μεταγραφῆς τῶν δηλώσεων συντάσσοντας μετὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου τὴν οἰκείαν πρᾶξιν, καλέσωσι δ' εἶτα τὴν κατὰ τὸ ἀρθρον 5 τοῦ ΨΜΔ' νόμου ἐπιτροπὴν πρὸς κατάταξιν τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, καὶ προσδιορισμὸν τῆς κατὰ στρέμμα τιμῆς αὐτῶν, ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς ὁποίας ἐξευρεθήσεται τὸ ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, ὅπερ θέλουσι βεβαιώσῃ ἀμέσως, καὶ ὑποβάλωσιν ἡμῖν σὺν τῇ ὑποβολῇ τῶν δηλώσεων καὶ τοῦ βιβλίου μεταγραφῆς αὐτῶν τὸ ἐκδοθησομένον τριπλάτυον εἰσπρακτέων ἀνυπερθέτως ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουνίου. Μετὰ δὲ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας, ἦτοι τὴν πρώτην Ἰουνίου ὀφεί-

(*) Παραλείπονται τὰ ἀρθρα 2—4 ὡς ἐπουσιώδη.

λοισι νὰ προσκαλέσωσι τοὺς γεωμέτραις νὰ ἐξέλθωσιν ἀμέσως καὶ ἐπιληφθῶσι τῆς καταμετρήσεως πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν μὴ δηλωθεισῶν τοιούτων γαιῶν καὶ φυτειῶν.

Τοὺς γεωμέτραις θέλουσιν ἐφοδιάσει μὲ τὰς ἀπαιτούμενας δόηγιας καὶ τὰ ἐν τῇ ἐφορίᾳ ὑπάρχοντα σχετικὰ στοιχεῖα, παρέχοντες συνάμα αὐτοῖς πᾶσαν τὴν συνδρομὴν τῶν αἰ Ἐφοροῦ, φροντίζοντες διὰ τῶν οἰκιστῶν Δημάρχων περὶ τοῦ διορισμοῦ καταλλήλων ἡριοδεικτῶν πρὸς ἀκριβεστέραν περῶσιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται καταμετρήσεως, παρατηροῦντες πρὸς τοῦτοις αὐτοῖς ἐξ ὀνόματός μας, ὅτι, ἐάν τις τούτων ἤθελεν ἀποδειχθῆ ὅτι συνέταξε πρωτόκολλα καταμετρήσεως, μὴ μεταβᾶς ἐπὶ τόπου, ἀλλὰ στηριχθεὶς εἰς πληροφορίας ἢ μεταβᾶς ἐπὶ τόπου καὶ μὴ ἐνεργήσας καταμέτρησιν τεχνικὴν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται καταμετρηθησομένου κτήματος, θέλει ἀμέσως προκληθῆ ἢ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομάκρυνσις του καὶ συγχρόνως θέλει καταγελοθῆ ἐπὶ πλαστογραφία.

Ἐγκύκλιος 43470]47 τῆς 23 Μαΐου 1896. — Οἱ Ἐφοροὶ νὰ γνωρίσωσι τοῖς γεωμέτραις, ὅτι ὀφείλουσι νὰ παραλάβωσι μεθ' ἑαυτῶν κατὰ τὴν ἐπὶ τόπου μεταβασίν των πρὸς ἐναρξιν τῆς ἐνεργηθησομένης καταμετρήσεως ἀντίγραφα ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς Ἐφορίας ὑπαρχουσῶν πράξεων κατατάξεως τῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, καὶ ὅμοια ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς μεταγραφῆς τῶν δηλώσεων ὅπως οὗτοι καθοδηγῶνται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των, παραβάλλοντες τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταμετρήσεώς των πρὸς τὰς γενομένας δηλώσεις καὶ συντάσσοντες τὰ πρωτόκολλα διὰ τὰ καθαρῶς προκύπτοντα πλεονάσματα.

Ἐκτὸς δὲ τῶν πρὸς βεβαίωσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρτίας συνταχθησομένων πρωτοκόλλων αὐτοψίας καὶ καταμετρήσεως, θέλουσι συντάξει οἱ γεωμέτραι καὶ διὰ τὰς μηδὲως δηλωθείσας τοιαύτας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 11 καὶ 15 τοῦ νόμου ἈΤΜΔ, τ' ἀπαιτούμενα πρωτόκολλα καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμῆσεως φθαρτῶν κτημάτων.

Νόμος ΒΥΠ' 13 Φεβρ. 1897. Περὶ παρατάσεως τῆς πληρωμῆς τῶν προσωρινῶν δόσεων γαιῶν καὶ φυτειῶν τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας τῶν χρήσεων 1890—1896. *

1. Αἱ προσωριναὶ δόσεις γαιῶν καὶ φυτειῶν τῶν χρήσεων 1890—1896 τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας, ὅσαι ἐβεβαιώθησαν ἐντὸς τῶν ἐτῶν 1894, 1895 καὶ 1896, ἐπιτρέπεται νὰ πληρωθῶσιν εἰς δόσεις μετὰ τόκου 5 τοῖς οἷς ἀπὸ τῆς εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τῆς κατοικίας τῶν

(*) ΕφΚ. 30 τῆς 18 Φεβρ. 1897.

ὀφειλετῶν ἀποστολῆς νέας γενικῆς προσκλήσεως τοῦ ἀρμοδίου ταμίου ἢ ὑποταμίου μέχρι τῆς πληρωμῆς ὡς ἑξῆς.

1. Αἱ προσωριναὶ δόσεις γαιῶν καὶ φυτειῶν τῶν χρήσεων 1890 καὶ 1891 τὴν 1 Αὐγούστου καὶ 1 Ὀκτωβρίου 1897.

2. Αἱ τῶν χρήσεων 1892 καὶ 1893 τὴν 1 Αὐγούστου καὶ 1 Ὀκτωβρίου 1898.

3. Αἱ τῶν χρήσεων 1894 καὶ 1895 τὴν 1 Αὐγούστου καὶ 1 Ὀκτωβρίου 1899.

4. Αἱ τῆς χρήσεως 1899 τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1900.

Οἱ βουλόμενοι δύνανται καὶ πρὸ τῶν ἀνωτέρω ὀριζομένων διορισμῶν νὰ πληρώσωσιν εἴτε κατὰ δόσιν εἴτε ἐν ὅλῳ τὰς προσωρινὰς δόσεις γαιῶν καὶ φυτειῶν μετὰ τοῦ ἀναλόγου τόκου ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ποσοῦ.

Τὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντα ἢ ἐκδοθησόμενα ἐντάλματα κατὰ ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου ἐκ τιμῆματος γαιῶν καὶ φυτειῶν τῶν χρήσεων 1890—1896, ὅσα δὲν ἐξετελέσθησαν διὰ καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων ποσῶν, ἀκυροῦνται. Ἀπολύονται δὲ τῶν φυλακῶν οἱ δυνάμει τοιούτων ἐνταλμάτων προσωποκρατούμενοι ἐν ταῖς φυλακαῖς.

2. Μετὰ παρέλευσιν δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ὀριζομένων διορισμῶν, ἐφαρμόζεται κατὰ τῶν καθυστερησάντων τὰς προσωρινὰς δόσεις γαιῶν καὶ φυτειῶν ἢ περὶ προσθέτου τέλους τοῦ ἄρθρου 2 ἐδ. α' τοῦ νόμου ΑΨΓ' τῆς 1 Ἀπριλίου 1887 διάταξις.

3. Πᾶσα διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

4. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Νόμος ΒΥΠΑ' τῆς 18 Φεβρ. 1897. Περί ὑποχρέωσης τῶν καλλιεργούντων γαίας ἢ φυτείας ἔθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς εἰς ἀπόκτησιν δικαιώματος ἐπικαρπίας. *

1. Οἱ καλλιεργούντες γαίας ἔθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς καὶ οἱ καρπούμενοι ἔθνικοῦδικοκλήτους γαίας, ἐφ' ὅσον καὶ αἱ μὲν καὶ αἱ δὲ δὲν ἐδηλώθησαν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῶν ἔθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, ἢ δηλωθεῖσαι ἐξηρέθησαν τῆς διανομῆς, θεωρούμενοι κατὰ παράκλησιν κάτοχοι ἀποτίνουσι τῷ δημοσίῳ ἢ ἐκκλησιαστικῷ ταμείῳ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΩΛΕ' τοῦ 1880, δικαίωμα ἐπικαρπίας, ὡς ὀρίζεται τοῦτο διὰ τοῦ ἀρθροῦ 17 (§ α', β', γ', δ') τοῦ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1885 ΑΤΜΔ' νόμου καὶ τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1889 ΑΨΠΖ νόμου.

2. Ἐκαστον πρωτοκόλλον καταμετρήσεως κοινοποιεῖται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας πρὸς τὸν οἰκείον καλλιεργητὴν, ὅστις ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως ὀφείλει νὰ προτείνῃ δι' ἀναφορᾶς ἢ πρὸς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐφορίαν ἢ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ὅσας καὶ οἷας ἐν ἐγγὺ ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ πρωτοκόλλου.

3. Κριθεισῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τούτου τῶν ἀντιρρήσεων, ἐὰν μὲν αὐταὶ ἀποβλέπωσιν εἰς τὸ ποσὸν τῆς καλλιεργηθείσης ἔθνικῆς ἢ ἐκκλησιαστικῆς ἐκτάσεως, τοῦ καλλιεργητοῦ ἰσχυριζομένου ὅτι ἐκαλλιέργησεν ἐλάσσονα ἐκτασιν, διατάσσεται ἀναθεωρητικὴ καταμέτρησις, ἐπιδεικνύοντος τὰ ὅρια τῆς καλλιεργηθείσης ἐλάσσονος ἐκτάσεως αὐτοῦ τοῦ καλλιεργητοῦ, ἐὰν δὲ εἰς τὴν ἰσότητά τοῦ καλλιεργηθέντος κτήματος, τοῦ καθ' οὗ τὸ πρωτοκόλλον καλλιεργητοῦ ἰσχυριζομένου ὅτι τὸ ὡς ἐ-

(*) ΒφΚ. 32 τῆς 20 Φεβρ. 1897.

θνικὸν ἢ ἐκκλησιαστικὸν κτῆμα διὰ τοῦ πρωτοκόλλου θεωρηθὲν εἶναι ἴδιον αὐτοῦ, λύεται ἡ ὑπόθεσις διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ.

4. Ἐάν ὁ καλλιεργητής, καλούμενος ἐγγράφως νὰ ἐπιδείξῃ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐν τακτῇ ἡμέρᾳ τὰ ὅρια τῆς ἐλάσσονος ὑπ' αὐτοῦ καλλιεργηθείσης ἐκτάσεως, δὲν προσέλθῃ, ἢ ἀναθεωρητικὴ καταμέτρησις χωρεῖ καὶ ἄνευ τῆς συμπράξεως αὐτοῦ, ἐάν ἐν τῇ ἀναφορᾷ τῶν ἀντιρρήσεων αὐτοῦ διαγράφη τὰ ὅρια τῆς καλλιεργηθείσης ἐκτάσεως· ἐάν δὲ ἐκ τῆς νέας ταύτης καταμετρήσεως προκύψῃ ὅτι ὄντως ἐκαλλιεργήθη ἐκτασις ἐλάσσων, τὸ πληρωτέον δικαίωμα ἐπικαρπίας προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς καταμετρήσεως ταύτης, τὰ δὲ ἔξοδα αὐτῆς βαρύνουσι τὸ δημοσίον. Ἐάν δὲν ἀναγράφωνται ὅρια, ἀναθεωρητικὴ μὲν καταμέτρησις δὲν διενεργεῖται, τὸ δὲ ἀρχικὸν πρωτοκόλλον ἐκτελεῖται.

5. Πρωτόκολλον, καθ' οὗ δὲν ἐγένοντο ἀντιρρήσεις ἐμπροσθέντως, καθίσταται ὀριστικὸν καὶ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ βεβαίωσις τοῦ διὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας χωρεῖ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναπτολῆς.

6. Δικαίωμα ἐπικαρπίας διὰ τὰ ἔτη 1889, 1890, 1891 βεβαιωθὲν ἐπὶ τῇ βάσει πρωτοκόλλων, μὴ στηριζομένων εἰς αὐτοψίαν τῆς ἐν ἐκάστῳ τῶν ἐτῶν τούτων γενομένης καλλιεργείας, ἀλλὰ συνταχθέντων ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν ληφθεισῶν μετὰ τὰ ἔτη ταῦτα, δὲν καθίσταται ἀπαιτητόν.

7. Τὰ δικαίωματα ἐπιδόσεως, ὀριζόμενα εἰς εἰκοσιλεπτά δι' ἕκαστον πρωτόκολλον, πληροῦνται ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν, συμβεβαιούμενα μετὰ τῶν λοιπῶν ἐξόδων ἐπιδείξεως καὶ καταμετρήσεως.

(*) Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ΒΥΠΑ' ὁμιλεῖ περὶ γαιῶν, ἀλλ' ὡς καὶ ἐκ τοῦ τίτλου τοῦ νόμου δείκνυται, ἀναφέρεται καὶ εἰς τὰς φυ-

τελας. — Ὁ νόμος ΑΨΠΖ', τοῦ ὁποίου τὸ ἄρθρ. 7 παρατίθεται κατωτέρω, εἶχε καταργηθῆ ὑπὸ τοῦ νόμου ΒΙΙ' τῆς 5 Αὐγ. 1892 περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῶν ζώων, ἄρθρ. 140 [σελ. 89 τοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργ. τῶν Οἰκ. ἐκδοθέντος τεύχους τῶν σχετικῶν νόμων ἐν ἔτει 1892]. Διὰ τοῦ ἄρθρ. ΑΤΜΔ' τοῦ 1885 ἐπετρέπη ἡ διάθεσις τῆς ἐπικαρπίας δι' ἐνοικιάσειω, ἐάν... δὲν καθωρθῶθῃ ἡ ἐνοικίασις πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρ. (§ α', β', γ', δ') μνημονευομένων γαιῶν καὶ φυτειῶν. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐνοικίασις τῆς ἐπικαρπίας κατηργήθη ὑπὸ τοῦ νόμου ΑΨΙΗ' τοῦ 1889, ἄρθρ. 2.

Νόμος ΑΨΠΖ' 21 Δεκ. 1889. Περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ἔτος 1889, ἄρθρ. 7.*

Τὸ ἐπὶ τῶν ἐξαιρηθειῶν τῆς διανομῆς φυτειῶν δικαίωμα ἐπικαρπίας ὀρίζεται εἰς δραχμάς τέσσαρας κατὰ στρέμμα.

(*) Αἱ διατάξεις περὶ τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα ὁ νόμος ἐπέβαλεν ἐπὶ τῶν ἐθνικοιδιοκτῆτων φυτειῶν εἴρηγται ἐν διαφόροις νόμοις περὶ ἐγγείων φόρων, ὑποστᾶσαι ἀλληλοδιαδόχως τροποποιήσεις. Αἱ κανονίζουσαι τὰ τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοιδιοκτῆτων ταύτων κτημάτων καὶ τοῦ προϊόντος τῶν ἀδιαθέτων ἐθνικῶν κτημάτων διατάξεις εἴρηγται ἐν νόμῳ ΣΟΖ' τῆς 7 Ἀπρ. 1855 [ἄρθρ. 56 — 59], Υἱ' τῆς 30 Μαΐου 1857, ἄρθρ. 5—14, ψήφισμα ΛΔ' τῆς 24 Μαΐου 1863, ἄρθρ. 3, ΑΤΜΔ' τοῦ 1885, ΒΥΠΙΑ' τοῦ 1857. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 60 τοῦ νόμου ΣΟΖ' «Τὸ δημόσιον ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῆ εἰς ἑαυτὸ τὴν νομικὴν κατοχὴν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων, ἐφ' ὅσον ἐλάμβανε δικαίωμα ἐπικαρπίας μέχρι τέλους τοῦ 1843, ἐκτὸς αὐτῶν ἀπώλεσεν αὐτὴν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἢ διὰ ρητῆς παραίτησεως.» Ὁ νόμος ΦΖ' τοῦ 1875, ἄρθρ. 3, διέλαβε τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος ἠκυρώθη διὰ τοῦ νόμου ΦΛΘ' τῆς 6 Νεβρίου 1855. Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη ἐπανῆλθεν ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ νόμου ΦΜΘ', ἄρθρ. 3. Τὴν αὐτὴν διάταξιν ἀνευρίσκωμεν καὶ ἐν Β Δ. τῆς 30 Ἀπρ. 1875 [ΕφΚ. 29 τῆς 3 Μαΐου 1876], ἄρθρ. 3, ὅπερ ἐκυρώθη διὰ τοῦ νόμου ΦΜΘ'.

Νόμος ΦΜΘ' 19 Νεβρίου 1875. Περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1875. **

25. Ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς δικαιώματος ἐπικαρπίας: α') οἱ προσκτήσαντες μὴ πεφυτευμένας ἐθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς γαίας, δι' ἃς τὸ παραχωρητή-

(*) ΕφΚ. 60 τῆς 27 Νεβρ. 1875.

(**) ΕφΚ. 311 τῆς 28 Δεκ. 1840.

ριον παρεδόθη αὐταῖς πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1875· καὶ β) ἐκ τῶν ἀποκτησάντων τὸ δικαίωμα τοῦτο δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 4 τοῦ νόμου ΥΠΑ' τοῦ ἔτους 1873 περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς γῆς καὶ δυνάμει τοῦ ἀρθρου 7 τοῦ ἐτέρου νόμου ΥΠΓ' ἰδίου ἔτους περὶ διανομῆς τῶν ἐθνικοῦδιοκτῆτων φυτειῶν, οἱ καταβαλόντες τὴν ἐτήσιαν ὄσιν, διὰ μὲν τὰς γαῖας, πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου τοῦ 1875, διὰ δὲ τὰς φυτείας πρὸ τῆς 15 Ἰουνίου ἰδίου ἔτους.

Ἐγκύκλιος 121·2]32 τῆς 1 Ἀπριλ. 1897.—Ὡς καὶ πρότερον διὰ προκηρῶσεων δημοσιευομένων οἱ Οἶκον. Ἐφοροὶ ὀφείλουσι νὰ προκαλέσωσι τοὺς καλλιεργήσαντας γαῖας ἢ φυτείας ἐθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς νὰ παραγγώσωσι δῆλωσιν ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Μαΐου περὶ τῆς ὑφ' ἐνὸς ἐκάστου γενομένης καλλιεργείας, τὴν δὲ 31 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς νὰ κλείσωσι τὸ βιβλίον (οἱ Ἐφοροὶ), ἐν ᾧ θέλουσι μεταγράψει ταύτας, καὶ συγκαλέσωσι τὴν ἐπὶ τῆς κατατάξεως ἐπιτροπὴν, ὅπως κατατάξῃ ταύτας εἰς τὰς οἰκείας τοποθεσίας, τοῦτου δὲ γενομένου, νὰ καταρτίσωσι τοὺς χρηματικούς πίνακας, ἔχοντες ὅπ' ὄψει ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ παρ' ἐνὸς ἐκάστου καλλιεργητοῦ πληρωτέου δικαιώματος τὸ ἀρθρ. 17 τοῦ νόμου ΑΤΜΔ' καὶ 7 τοῦ νόμου ΔΨΠΖ' καὶ ἀποστείλωσιν αὐτὰ εἰς τοὺς οἰκείους Ταμίαις, ὅπως ἐκδώσωσι καὶ πέμψωσι τοῖς Ἐφόροις τὰ τριπλότυπα ἀποδεικτικὰ παραλαβῆς εἰσπραχτέων.

Ἐὰν οἱ Ἐφοροὶ γνωρίζωσιν, ὅτι ἐκτάσεις καλλιεργηθεῖσαι δὲν ἐδηλώθησαν, τότε διὰ πρωτοκόλλου ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ Ταμίου συντασσόμενου δεόν νὰ ἀποφανθῶσι περὶ τῆς διὰ καταμετρήσεως ἐξακριβώσεως αὐτῶν, ἣν καὶ θέλουσιν ἀναθέσει εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς γεωμέτραις. Τὰ τῆ ἐπιδείξει τῶν ὑποδεικτῶν συνταχθησόμενα εἰς διπλοῦν πρωτόκολλα ὀφείλουσι κατὰ τὸ ἀρθρὸν 2 νὰ κοινοποιήσωσι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς ἕνα ἐκαστον καλλιεργητὴν, ὅπως αὐτος ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως προτείνει ὅσας ἤθελεν ἔχει ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ συνταχθέντος πρωτοκόλλου. Κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον δύο εἰδῶν ἀντιρρήσεις δύνανται νὰ προκύψωσι ἤτοι, ἢ ὅτι ὁ καλλιεργητὴς ἐκαλλιέργησεν ἐλάσσονα τῆς διὰ τοῦ πρωτοκόλλου ὀρισθείσης ἐκτασιν, ἢ ὅτι δὲν ἐκαλλιέργησεν ἐθνικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν, ἀλλ' ἰδίαν γῆν ἢ φυτεῖαν.

Πάσας τὰς ἀντιρρήσεις μετὰ τῶν οἰκείων πρωτοκόλλων καὶ ἐπιδοτηρίων, πρὸς ἃ θέλουσι συσχετίσει αὐτάς, ὀφείλουσι νὰ υποβάλωσιν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, εὐθὺς ὡς ἐπιδοθῶσιν αὐτοῖς, ἵνα διατάξωμεν τί ἐπὶ ταύταις ὀφείλουσι νὰ πράξωσιν, ἐὰν δὲ οὐδαμῶς ἐγερθῶσιν ἀντιρρήσεις κατὰ πρωτοκόλλων, ἐντὸς τῆς προθεσμίας, τότε, μετὰ

τὴν κατάταξιν τῶν γαιῶν ἢ φυτειῶν, δι' αἷ τὰ πρωτόκολλα, θέλουσιν ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ πρωτόκολλα ταῦτα μετὰ τῶν χρηματικῶν πινάκων καὶ καταστάσεων τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεως τοῦ γεωμέτρου, τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ὀριδοδικτῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐπιδόσεως, ἅτινα κατὰ τὸ άρθρον 7 τοῦ νόμου ὁρίζονται εἰς 20 λεπτά κατὰ πρωτόκολλον, ἵνα μετὰ τὴν ἐξελέγξιν αὐτῶν διατάξωμεν τὴν βεβαιοσιν.

Ἐγκύκλιος 36511/46 τῆς 4 Ἰουν. 1897. — Αἱ διὰ τοῦ νόμου ΒΥΠΑ' εἰσαχθεῖσαι διατάξεις ἐπαρκῶς προστατεύουσι τοὺς καλλιεργήσαντας γαῖας ἢ φυτείας ἐθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς, ἐφ' ὅσον μὴ δηλωθεῖσαι αὐταὶ ἀνεκαλύφθησαν διὰ τῆς καταμετρήσεως, διότι ἐπιτρέπη τοῖς καλλιεργηταῖς νὰ φέρωσιν ἀντιρρήσεις κατὰ τῶν πρωτοκόλλων κοινοποιουμένων πρὸς αὐτοὺς, μέσον τὸ πρὶν μὴ ἐπιτροπέμενον, καὶ ἐπομένως νὰ ἀποκρούσῃ τὴν ἀβάσιμον ἀξίωσιν τοῦ Δημοσίου, ὅτι ἐκαλλιεργήσαν κτήματα ἐθνικὰ, ἐνῶ ταῦτα ἦσαν ἴδια τῶν καθ' ὧν τὰ πρωτόκολλα καλλιεργητῶν, ἢ νὰ ἀμφισβητήσωσι τὸν ἀνακριθῆ προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς καλλιεργηθείσης ἐκτάσεως τῆς ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ σημειουμένης, ἐνῶ αὕτη εἶναι ἐλάσσων. — Ἀλλ' ἐκείνο, καθ' οὗ δὲν δύναται νὰ προστατευθῇ τὸ Δημοσίον καὶ ὅπερ πολλακίς ἀνεκαλύφθη ὡς ἐπιταλασθέν, εἶναι ὅτι τὸ μέτρον τῆς διὰ καταμετρήσεως ἐξακριβώσεως τῶν ὀφειλετῶν εἰς τὸ Δημοσίον δικαίωμα ἐπικαρπίας γαιῶν ἢ φυτειῶν δὲν ἐφαρμόζεται ἐν ὅλῃ τῇ γενικότητι αὐτοῦ, οὕτω δὲ ἐπερχομένης τῆς διὰ τῆς μὴ καταμετρήσεως καλλιεργηθείσης γῆς ἢ φυτείας συγκαλύφως τῆς καλλιεργείας μετὰ τὴν ἀπόκρυψιν αὐτῆς διὰ τῆς μὴ δηλώσεως, οἱ κίνδυνοι τῆς ἀπωλείας τοῦ ἀξιομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δικαιώματος ἐπικαρπίας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς κυριότητος αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ καλλιεργηθέντος μὲν, μὴ δηλωθέντος δέ, μηδὲ καταμετρηθέντος κτήματος χωροῦσιν ἐπρόσκοπτοι ἢ τὴν κἀταρξιν δικαστικῶν ἀγῶνων ἀποβαινόντων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρὸς ζημίαν τοῦ Δημοσίου προκαλοῦντες, ἢ τὸ ἔργον τῆς ἀπωλείας τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοῦ τῷ χρόνῳ συντελοῦντες. Ταῦτα δε πάντα συμβαλίνουν, ἵνα οἱ Ἐσφοροὶ, οὔτε ἀπ' ἀρχῆς ἐροδιῶσιν τοὺς ἀνακαμβάνοντας τὴν καταμέτρησιν γεωμέτρως ἢ ἐργοδηγῶς διὰ τῶν ἀναγκαίων στοιχείων καὶ ὁδηγιῶν καὶ πληροφοριῶν, οὔτε καὶ μετὰ τὸ πέρασ κἂν ἐξελέγχωσι τὴν ἀκρίβειαν τῆς προσερχομένης αὐτοῖς ἐργασίας, ὅπως ἀνακαλυφθῶσι καὶ ἐπανορθωθῶσιν ἔστω καὶ τότε αἱ ἐξ οἰουδήποτε λόγου λαβοῦσαι χῶρον παρόμοιαι παραλείψεις, ἀποτραπῶσι ἔ' οὕτω αἱ ἀνυπολόγιτοι ζημίαι αἱ ἀπειλοῦσαι κατὰ τὰ προεκτεθέντα τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπόν, ἐπελθόντος τοῦ χρόνου τῆς διὰ καταμετρήσεως ἐξακριβώσεως τῶν μὴ δηλωθεῖσῶν καλλιεργηθεισῶν γαιῶν ἢ φυτειῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν, ὀφείλουσιν οἱ ἔσφοροι ἄε κἄθωσιν ὑπ' ὅψιν τὰς καθ' ἕναστον χωρὸν ἐπιδοθεῖσας δηλώσεις καλλιεργείας, τὰ ἀποτελέσματα τῶν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη γενό-

μένων καταμετρήσεων, δι' ὧν ἀνεκαλύφθησαν γαῖαι ἢ φυτεῖαι ἔθνικαὶ ἢ ἐκκλησιαστικαὶ καλλιεργηθεῖσαι, καὶ συμβουλευόμενοι τὰς πηγὰς ταύτας, τὸ μὲν συνδιασκεφθῶσι μετὰ τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ ταμίου περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τῆς καταμετρήσεως εἰς τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα χωρίον, ὀρίζοντες καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν θέλει διαρκέσει ἡ καταμέτρησης, καὶ προσκαλοῦντες τὸν ἀρχαρχον, ὅπως διορίσῃ τοὺς ὀριοδείκτας, ἐκλέγων αὐτοὺς ἐκ τῶν μᾶλλον χρηστῶν καὶ εὐπολῆπτων καὶ εἰδῶτων τὰς ἰδιοκτησίας τῆς περιφέρειας τοῦ χωρίου των, τὸ δὲ παρέχοντες εἰς τὸν ἐκτελέσοντα τὸ ἔργον τῆς καταμετρήσεως γεωμέτρην ἢ ἐργοδηγὸν πάσας τὰς πληροφορίας, ἃς ἡθέλουσι ἀντλήσει ἐκ τῶν προμνημονευθεισῶν πηγῶν. Καίτοι δὲ κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου ΒΥΠΑ' οἱ καλλιεργήσαντες ἔθνικὰ κτήματα θὰ λάθωσι γινῶσιν διὰ τῶν πρὸς αὐτοὺς κοινοποιηθησομένων πρωτοκόλλων, ὅτι κατέστησαν ὑπόχρεοι εἰς πληρωμὴν δικαιοῦματος ἐπικαρπίας, ὅμως δὲν θεωροῦμεν ὅτι θὰ ἦτο ἀσκοπον νὰ προγνωσθῇ καταλλῆλως εἰς τοὺς κατοικοὺς ἐκάστου χωρίου ἢ ἀπόφασις τῆς ἐνεργείας καταμετρήσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν καλλιεργηθεῖσῶν γαϊῶν καὶ ἡ χρόνος τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς, ὅπως παρασταθῶσι καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι κατὰ τὴν ἐνεργηθησομένην καταμέτρησην καὶ ἐπιδείξωσιν αὐτοὶ τὰ καλλιεργηθέντα κτήματα ἢ καὶ ἄλλα παρ' ἄλλων καλλιεργηθέντα, διότι καὶ τὸ συμφέρον ἑαυτῶν ἐξυπηρετοῦσιν ὅπως κατὰ τὴν καταμέτρησην ἐπιδείξωσι τὴν ἀκριβῆ καλλιεργηθεῖσαν ἔκτασιν καὶ οἰοῦν ἀναγνωρίζωσι τὸ ἀνεπίεμπτον τῆς καταμετρήσεως τοιοιουτρόπως καὶ ἀποφύγωσι τὰς ἀντιρρήσεις καὶ συνεπείας αὐτῶν.

Ἄλλὰ καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς καθ' ἕκαστον χωρίον καταμετρήσεως καὶ τὴν παρὰ τοῖς Ἐφόροις συγχέντρωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, ὀφείλουσι νὰ προβῶσιν οὗτοι ἀμέσως εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξέλεξιν αὐτῶν, ὅπως κριθῇ ἂν ὁ ἀναλαβὼν τὴν καταμέτρησην γεωμέτρης ἢ ἐργοδηγός ἐπετέλεσεν ἔργον ἀρτίον ἢ πλημμελές καὶ ληφθῶσιν ἐγκαίρως τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν παρουσιασθεῖσῶν πλημμελειῶν.

Τούτων δὲ γενομένων ὀφείλουσι νὰ προβῶσιν ἀμελλητι εἰς τὴν διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου κοινοποιήσιν τῶν πρωτοκόλλων πρὸς τοὺς καθ' ὧν ταῦτα καλλιεργητάς, λέγομεν δὲ ἀμελλητι καὶ διότι, ἐὰν ἐπιδοθῶσιν ἀντιρρήσεις κατὰ τῶν πρωτοκόλλων, ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ νόμου ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐξετάσεως τῆς περὶ τῆς πρόκειται ὑποθέσεως ἐπὶ τόπου, ἄλλ' ὅταν ἔχει παρῆλθει χρόνος καὶ ἐξαλειφθῶσι τὰ ἴχνη τῆς καλλιεργείας, ἢ ἐπὶ τόπου κρίσις καὶ ἢ ἐπὶ ταύτῃ ἀπόφασις ἀδύνατον νὰ στηριχθῶσιν ἐπὶ ἀνεπίδεκτων ἀμφισβητήσεως γενομένων.

Ἐγκύκλιος 95180126 τῆς 10 Μαρτίου 1897. Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὰ δι' ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ ἐκποιούμενα κτήματα μεταβαίνουν εἰς τοὺς ἀγοραστὰς αὐτῶν ἐλευθερὰ παντὸς χρέους καὶ πάσης ὑποθήκης, ἐπομένως δὲν δύναται τὸ

δημόσιον νά ἐνεργήσῃ τήν ἐκποίησην τῶν γαιῶν πρὸς εἰσπραξίν τοῦ ὀφειλομένου τμήματος αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐνδέχουμενον ὡς πρὸς τινὰ τῶν ἐκποιηθέντων κτημάτων εἶτε νά μὴ ἐξεδόθησαν εἰσέτι παραχωρητήρια, εἶτε καὶ ἐκδοθέντα νά μὴ μετεγράψων ἐπ' ὀνόματι τῶν δηλωτῶν, ὅποτε ἡ ὑπὸ τρίτων ἀναγκαστικὴ ἐκποίησις αὐτῶν τυγχάνει παράνομος, αἶτε μὴ ἀποκτωμένης τῆς κυριότητος ὑπὸ τῶν δηλωτῶν πρὶν ἢ μεταγραφῶσιν ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν ἢ παραχωρητήρια, εἶτε, καὶ τοὶ μεταγραφέντων τῶν παραχωρητηρίων, νά μὴ ἐπεδόθησαν τῷ ἀρμοδίῳ ταμίᾳ τὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ προγράμματα, ὅποτεν πάλιν ἡ διαδικασία τῆς περαιτέρω ἐκτελέσεως εἶναι ἄκυρος, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ άρθρου 971 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ ἐπομένως δι' ὅσα κτήματα παρουσιάζεσθε μία ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων δύναται τὸ δημόσιον νά ἐπιδιώξῃ δικαστικῶς τὴν ἀκύρωσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ, παραγγέλλω ὅπως, ἅμα τῇ λήψει τῆς παρουσίας ὑποβλήτε σημειώσιν ἐμφανίουσαν 1) τὸ εἶδος, τὴν ἔκτασιν, τὴν θέσιν καὶ τὰ ὄρια ἐκείνου ἐκποιηθέντος κτήματος, 2) τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐκδοθέντος παραχωρητηρίου, 3) ἂν μετεγράφη ἐπ' ὀνόματι τοῦ δηλωτοῦ καὶ κατὰ τίνα ὁρισμένως ἐποχὴν, 4) κατὰ τίνα ὁρισμένως ἐποχὴν ἐγένετο ὁ πλειστηριασμός, 5) ἂν ἐπεδόθησαν τῷ ἀρμοδίῳ ταμίᾳ τὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ προγράμματα καὶ 6) τὸ ὄνοματεπώνυμον καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ εἰς τὴν κατεκυρώθη τὸ κτῆμα.

Ἐγκύκλιος 21663,24 ἀπὸ 14 Μαρτίου 1897. — Μόνον μετὰ τὴν ἐκδοσίν τῶν παραχωρητηρίων τῶν δηλωθέντων κτημάτων καὶ τὴν ἐπ' ὀνόματι τῶν δηλωσάντων μεταγραφὴν αὐτῶν ἀποκτώσιν οὗτοι τὴν κυριότητα, ἐφ' ὅσον δὲ τοιαῦτα, οὔτε ἐξεδόθησαν ὑπὲρ αὐτῶν, οὔδε μετεγράψων, καὶ ἐπομένως ἐφ' ὅσον δὲν ἀπεκτήθη ἡ κυριότης, πᾶσα ἐγγραφή ὑποθήκης, γενομένη ἐπὶ τοιούτων κτημάτων δὲν δύναται νά ἔχῃ νομίμους συνεπείας, καθόσον, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου περὶ ὑποθηκῶν, ὑποθήκη δὲν ἀποκτάται εἰς κτῆμα τρίτου χωρὶς τὴν συγκατάθεσίν του, κτῆμα τρίτου δὲ τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, εἶναι τὸ δηλωθέν, ἀφοῦ δὲν ἔχῃ ἐκδοθῆ οὔδε μεταγραφῆ παραχωρητήριον ὑπὲρ τοῦ δηλωτοῦ, ὃ δὲ κτήματος τοιαύτου ἐνεργηθεὶς πλειστηριασμός εἶναι ἄκυρος, δέον ἐπὶ τοιούτων περιπτώσεων ἀντὶ τοῦ ν' ἀναγγέλλωσιν οἱ Ταμίαι καὶ οἱ ὑποταμίαι τὸ δημόσιον ἢ ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον ὡς πιστωτῆν, ἀνακόπτουσι τὸν πλειστηριασμόν, ἵνα ἐπέρχηται ἡ ἀκύρωσις αὐτοῦ, πρὸ τούτου ὁμοῦ δέον ἀφ' ἑνὸς μὲν ν' ἀναφέρωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον (Τμήμα δικαστικόν) τὴν τοιαύτην περίπτωσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ νά γνωρίζωσιν εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀπάλληλον τὸ ἄκυρον αὐτοῦ.

Ἐγκύκλιος 35134)43 τῆς 29 Μαΐου 1897. — Διὰ διαφορῶν διαταγῶν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπέστειλε παραχωρητήρια δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν, ὅπως παραδοθῶσι πρὸς

ταύς ὑπὲρ ὧν ἐξεδόθησαν, ἀφοῦ, ἐννοεῖται, διενηργούντο πάντα αἱ πρὸς τοῦτο προαπαιτούμεναι καὶ ἐν ταῖς εἰδικαῖς τῆς ἀποστολῆς, τῶν παραχωρητηρίων διαταγαῖς ἀναγραφόμεναι πράξεις. ἐν τούτοις, καίτοι ἱκανὸς παρῆλθε χρόνος, τὸ Ἵπουργεῖον ἀγνοεῖ, οὐ μόνον ἂν συντελεσθήσαν αἱ πράξεις αὗται εἴτε σύμπασαι, εἴτε μερικαί, ἀλλὰ καὶ ἂν παρελήφθησαν παρὰ τῶν Ἐφοριῶν τὰ πρὸς αὐτάς ἀποσταλέντα παραχωρητήρια. Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τῆς συστάσεως συνεργείων πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν τιμημάτων τῶν δηλωθεισῶν καὶ παραχωρηθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν κατεδόμεν τὴν οἰκτροτέραν εἰκόνα καταστάσεως, εἰς ἣν ἦτι δυνατόν ποτε νὰ περιέλθῃ ὁ τοσούτων ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἔτησιαν πρόσθετον ἀποφερνον κλάδος αὐτος τῆς ὑπηρεσίας. Οὕτως εὐρέθησαν παραχωρητήρια παρερριμένα τῆδε κακείσε ἐν τοῖς ἐφημεριοῖς καταστήμασιν καὶ ἀπεσχέτισμένα τῶν συμπαραμαρτούντων αὐτοῖς παραστατικῶν· εὐρέθησαν εἰδοποιήσεις περὶ ἐκδόσεως παραχωρητηρίων ἀσχέτιστοι πρὸς ταῦτα ἢ αὐτὰ ἀσχετίστα πρὸς τὰ ἐπιδοτήρια ἢ καὶ πρὸς τὰς παραιτήσεις, ὅσαι εἶχον ἐπιδοθῆ, τὸ δὲ καὶ χερίστον εὐρέθη ὅτι, ἐνῶ δὲν εἶχον γείνει αἱ ἐκκαθάρσεις, τὰ παραχωρητήρια ἦσαν μεταγεγραμμένα ἐπ' ὀνόματι τῶν δηλωτῶν, χωρὶς νὰ ἔχη ἐγγραφῆ ὑποθήκη κατ' αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δόσεων, ὅσας ἡ ἐκκαθάρσις ἤθελεν ἐξεύρει ὡς ὀφειλομένας, ἐγγεγραμμένα δὲ ὑποθήκαι ὑπὲρ τρίτων ἀποκλιόντων καὶ τὸ προνόμιον τοῦ ἐνυποθήκου δανειοῦ, ἐνῶ αἱ τοῦ δημοσίου, οὐτινας ἦτο τὸ κτῆμα, ἔμενον ἀνυπόθηκοι, κατασταθεῖσαι ἐπισφαλεῖς.

Διὸ προσκαλούμεν ὅπως 1) συγκεντρώσῃτε ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἅπαντα τὰ μέχρι τοῦδε ἀποσταλέντα παραχωρητήρια καὶ 2) τούτου γενομένου, συσχέτισῃτε αὐτὰ μετὰ τῶν γενομένων εἰδοποιήσεων, ἐὰν δὲν ἔχωσιν αὗται κοινοποιηθῆ, ἢ μετὰ τῶν ἐπιδοτηρίων, ἐὰν τούναντιον, ἢ μετὰ τῶν παραιτήσεων, ἐὰν ἐκοινοποιήθησαν τοιαῦται.

Μετὰ τὴν προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν ταύτην δι' ὅσα παραχωρητήρια δὲν ἔχουσι ποσῶς καταρτισθῆ εἰδοποιήσεις θέλετε ἀσχυλῆθῃ μετὰ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν εἰδοποιήσεων καὶ εἰς τὴν ἀμεινον αὐτῶν κοινοποιήσιν πρὸς τοὺς δηλωτάς, δι' ὅσα δὲ καὶ αἱ εἰδοποιήσεις ἔχουσι συντεθῆ καὶ τὰ ἐπιδοτήρια ἔχουσιν ἐπιστραφῆ, ἀλλὰ ὑπεβλήθησαν παραιτήσεις, ταύτας μετὰ τῶν παραχωρητηρίων καὶ τῶν ἐπιδοτηρίων καὶ τῶν λοιπῶν παραστατικῶν τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ κεφ. I' τῆς ὑπ' ἀριθ. 203 τοῦ ἔτους 1880 ἐγκ. θέλετε ὑποβάλλει εἰς τὸ Ἵπουργεῖον ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀνυπερθέτως, διὰ δὲ τὰ παραχωρητήρια, δι' ἃ ἐκοινοποιήθησαν μὲν εἰδοποιήσεις, παρῆλθε δὲ ἡ κατὰ νόμον τρίμηνος προθεσμία καὶ δὲν ἐπεδόθησαν παραιτήσεις, θέλετε προβῆ ἀμέσως μετὰ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τῆς ἐφορίας εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν τιμημάτων αὐτῶν, καὶ καθ' ἕκαστον μῆνα θέλετε ὑποβάλλει ὅσας ἐκκαθάρσεις καταρτίσετε ἐντὸς αὐτοῦ.

Τοῦ ἔργου τῆς ἐκκαθαρίσεως θέλετε ἐπιληφθῆ, ἀφοῦ κοινοποιήσατε πρὸς τοὺς δηλωτὰς τὰς εἰδοποιήσεις περὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων αὐτῶν, ὅποτε, τούτου γενομένου, δεόν νὰ περιμείνητε ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἀφ' ἑκάστης κοινοποιήσεως, μὴ ὁ εἰδοποιούμενος ἐπιδώσῃ παραίτησιν, καθ' ὅσον ἔχει ἐκ τοῦ νόμου δικαίωμα, κατὰ δὲ τὸ διάστημα τούτο τὸ τρίμηνον θέλετε υποβάλλει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰς εὐρισκομένας ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἰς τὰ ἀρχαῖα τῶν ἐροσιῶν παραιτήσεις, ὅταν δὲ παρέλθῃ ἡ τρίμηνος προθεσμία, τότε δι' ὅσους δὲν ὑπέβαλον ἐντὸς αὐτῆς παραιτήσεις θέλετε ἀποληφθῆ εἰς τὴν κατάρτισιν καὶ ὑποβολὴν τῶν ἐκκαθαρίσεων καὶ τὰ ἄνωθι διαταθέντα, δι' ὅσους δ' ἐπιδίδου παραιτήσεις νὰ υποβάλλητε αὐτὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐφ' ὅσον ἐπιδίδονται.

Ἐγκύκλιος 4810)47 τῆς 10 Ἰουν. 1897. — Πρὸς τὴν ἡ οἱ ταμίαι καὶ ὑποταμίαι προβαίνουσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 21613] 24 τοῦ 1894 ἐγκ. περὶ ἀνακοπῆς τῶν πλειστηριασμῶν τῶν ἐνεργουμένων διὰ κτήματα δηλωθέντα, διὰ τὰ ὅποια δὲν ἐξεδόθησαν μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγένετο ὁ πλειστηριασμός, παραχωρητήρια ἢ ἐκδοθέντα δὲν μετεγράφησαν ἐπ' ὀνόματι τῶν καθ' ὧν οἱ πλειστηριασμοὶ δηλωτῶν, δύνανται νὰ καλῶσι τοὺς εἰς οὗς κατακυροῦνται τὰ κτήματα, ὅπως ἐντὸς συντόμου προθεσμίας, παρὰ τῶν εἰρημένων ὀριζομένης, ἀναλαμβάνουσι διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως τὰς πρὸς τὸ δημόσιον ὑποχρεώσεις τῶν δηλωτῶν καὶ παρέχωσιν εἰς αὐτὸ τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ ἐπὶ τῶν ἐκπλειστηριασθέντων κτημάτων νόμιμον ὑποθήκην. τούτου δὲ γενομένου, θέλουσιν ἀποστέλλει πρὸς τὸν Οἶκον. Ἐξοφρον ἀντίγραφον τῆς συμβολαιογραφικῆς πράξεως, ὅπως οὗτος κοινοποιῇ ἀντὶ τοῦ δηλωτοῦ πρὸς τὸν ἀγοραστὴν τοῦ κτήματος τὴν κεκκονισμένην πρόσκλησιν, ἐκκαθαρίσῃ τὸ ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ ἐκπλειστηριασθέντος κτήματος χρέος, μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, δυνάμει τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ τῆς συμβολαιογραφικῆς πράξεως, καὶ τὴν μὲν ἐκκαθάρσιν μετὰ τῆς περιλήψεως ἐγγραφῆς ὑποθήκης υποβάλλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τὸ δὲ παραχωρητήριον ἀποστέλλῃ εἰς τὸ ταμεῖον, ἵνα παραδίδωται τῷ ἀγοραστῇ τοῦ κτήματος.

Ἐν ἡ περιπτώσει οἱ ἀγορασταὶ τῶν κτημάτων ἤθελον ἀρνηθῆ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου, θέλουσι προβαίνει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διὰ τῆς, ὡς εἴρηται, ἐγκυκλίου διαταγῆς ἐπισταλέντων, ἄτε μὴ δυναμένου τοῦ δημοσίου νὰ ἐξασφαλίσῃ ἄλλως τὰς ἐκ τῆς παραχωρήσεως τῶν κτημάτων ἀπαιτήσεις του, μὴ ἀμελοῦντες ὅπως ἐξασκῶσι καὶ κατὰ τῶν δηλωτῶν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων ἐπιτρεπόμενα ἀναγκαστικὰ μέτρα.

νόμος ΤΨΕ' 16 Ὀκτ. 1856. Περὶ ἐγκεντρίσεως ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν.*

1. Ἐθνικαὶ ἀγριελαῖαι ἐμπεριεχόμεναι εἰς ἀκαλλιεργήτους τόπους κατὰ δέκα τὸ ἑλάχιστον εἰς ἕκαστον Β. στρέμμα παραχωροῦνται πρὸς ἐξημέρωσιν εἰς τὸν πρῶτον αἰτήσοντα. — Ἐπὶ συγχρόνων αἰτήσεων ἢ προτίμητις δίδεται διὰ κλήρου. — Ἐπιτρέπεται δὲ νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς ἐξημέρωσιν διὰ Β. Διατάγματος καὶ ἐκτάσεις γαιῶν περιέχουσαι κατ' ἑλάχιστον ὅρον πέντε ἐλαιόδενδρα κατὰ στρέμμα, ὅπου ὁ τόπος εἶναι ἀνεπίδεκτος πάσης ἄλλης καλλιεργείας. Δὲν ἐπιτρέπεται ὁμοίως ἢ παραχώρησις τοιούτων κειμένων σποράδην ἢ συσταδην ἐντὸς ὁσῶν. — Ἡ παραχώρησις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὅρους.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸς ἐξημέρωσιν παραχωρητέων ἀγριελαιῶν προσδιορίζεται κατ' ἑλάχιστον ὅρον εἰς 50 καὶ κατὰ μέγιστον εἰς 1000 δένδρα.

3. Ὁ ἀναδεχόμενος τὴν ἐξημέρωσιν ἀγριελαιῶν καλλιεργητὴς ὑποχρεοῦται α'. Νὰ ἐγκεντρίσῃ τὰ ἐλαιόδενδρα καὶ τὰ τυχόν μεταξὺ κείμενα μὴ προσδοφόρα δένδρα β'. Νὰ πληρώσῃ τὰ κενὰ διαστήματα δι' ἐμφυτεύσεως ἐλαιῶν ἢ ἄλλων προσδοφίρων δένδρων κατὰ τοὺς περὶ καλλιεργείας τῶν τοιούτου εἶδους αὐτειῶν ποραδεδεγμένους κανόνας γ'. Νὰ ἐκχερσώσῃ ἐντὸς πέντε ἐτῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τὰς γαῖας, ἐκρίζων τὰς θάμνους βάρτους καὶ ἄλλα περιττὰ φυτὰ. — Ὅφείλει δὲ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας τῆς ἐγκεντρίσεως, ἐμφυτεύσεως καὶ ἐκχερσώσεως μέχρι ἐντελοῦς ἐξημερώσεως καὶ καλλιεργείας τοῦ κτήματος.

4. Ἐὰν μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως βεβαιωθῇ, ὅτι ὁ καλλιεργητὴς ἤεν ἐνήργησε τὴν ἐγκέντρισιν τῶν ἐπίδεικτικῶν ἐγκεντρίσεως ἀγριελαιῶν, ἢ τὴν ἐμφύτευσιν τῶν κενῶν διαστημάτων, ἢ ἐντὸς πέντε ἐτῶν τὴν ἐκχερσῶσιν τῆς περιεχοῦσης αὐτὰς γῆς, τὸ κτῆμα ἐπανέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, ἀνευ τινὸς ἀποζημιώσεως πρὸς τὸν καλλιεργητὴν διὰ τὰς τυχόν παρ' αὐτοῦ γενομένας ἐργασίας καὶ ἄλλα ἐξόδα, πλὴν τῶν οἰκοδο-

(*) ΕφΚ. 79 τῆς 24 Ν)βρίου 1856.

(*) Ἐπιθι καὶ Νόμον ΦΨΗ' τῆς 28 Μαρτίου 1880 ἀρθρ. 13-15.

μῶν, ὑποχρεομένου πρὸςτούτοις ν' ἀποζημιώσῃ τὸ δημοσίον διὰ πᾶσαν ἐπιζήμιον ἐκκοπὴν ἢ ἐκρίζωσιν ἀγριελαιῶν καὶ ἄλλων δένδρων ἡμέρων, ἢ καὶ ἀγρίων ἐπιδεδυκτικῶν ἐξημερώσεως.

5. Ὁ ἐκπληρώσων τὰς ὑποχρεώσεις του καλλιεργητῆς καθίσταται μετὰ παρέλευσιν δώδεκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως αὐτοδικαίως κύριος τοῦ ἡμίσεως τοῦ κτήματος, ἀφοῦ βεβαιωθῇ διὰ πρωτοκόλλου ἢ ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων του ἢ δὲ διανομὴ πραγματοποιεῖται διὰ κλήρου. - Το ἕτερον ἡμῖου διατίθεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου διὰ δημοπρασίας καὶ ὑπὸ τοῦς ὅρους τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμου. — Ὁ καλλιεργητῆς ἔχει ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν κυριότητά του καὶ τὸ ἕτερον ἡμῖου δι' ἐκτιμήσεως πιφυλαττομένης τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὁρῆσει δὲ οὗτος νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του πρὸ τῆς διανομῆς τοῦ κτήματος, καὶ νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα ὑπὸ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμου.

6. Ὁ τρόπος τῆς παραχωρήσεως τῶν ἀγριελαιῶν, τῶν κληρώσεων καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ δημοσίον ἡμίσεως μέρους, ἐν περιπτώσει παραχωρήσεως τούτου εἰς τὸν καλλιεργητὴν, θέλει κανονισθῇ διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκδοθησομένου Β. Διατάγματος.

7. Διὰ τὰς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐξημερωθείσας ἔθνικας ἀγριελαιάς ἐφαρμύζονται αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἀρθρῶν 5, 6, α') ἐὰν παρῆλθον δώδεκα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐγκεντρίσεως, καὶ β') ἐὰν αἱ περιέχουσιν αὐτὰς γαῖαι ἐξεχερσώθησαν ἐντελῶς καὶ συνεπληρώθησαν τὰ κενὰ ἔλαστήματα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 3. ἄλλως ἐπιτρέπεται εἰς τὸν καλλιεργητὴν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν δώδεκα ἐτῶν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐπὶ ἕξ πλήρη ἔτη, ἰσχυροῦσῶν καὶ ἐνταῦθα τῶν διατάξεων τοῦ 4 ἀρθρου.

8. Τὰ κατὰ τὰ προηγούμενα ἀρθρα παραχωρούμενα δέντρα καὶ γαῖαι ὑποβίλλονται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐξημερώσεως καὶ καλλιεργείας αὐτῶν εἰς μόνον τὸν ἐγγεῖον φόνον.

νόμος ΣΝΒ' 16 Δεκ. 1867. Περὶ ἐκοιζώσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μεταφυτεύσεως. *

1. Ἐπιτρέπεται πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μεταφυτεύσεως ἢ ἐκρίζωσις τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν, ὅσαι δὲν παρεχωρήθησαν πρὸς ἐγκέντρεισιν κατὰ τὸν ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1856 νόμον, ἢ δὲν συνέγονται μετὰ διαθεσίμων ἐθνικῶν ἐλαιοδένδρων.

2. Ἡ ἐκκοπή ἀγριελαιῶν πρὸς ἄλλην ἢ τὸν σκοπὸν τῆς μεταφυτεύσεως χρῆσιν συνεπάγεται τὰς προβλεπομένας ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ δόση γινομένων ἀνομημάτων νόμῳ ποινὰς καὶ ἀποζημιώσεις.

Β. διάταγμα 16 Ὀκτ. 1856. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ἐξημερώσεως τῶν ἀγριελαιῶν νόμου.

1. Οἱ ἐθνικοὶ ἀκαλλιέργητοι τόποι, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν ἀγριελαῖαι, διαιροῦνται εἰς μερίδας· ἐκάστη μερὶς δύναται νὰ ἐμπεριέχῃ μέχρι τριακοσίων ἐλαιοδένδρων ἐπὶ τῇ βάσει 10 ἕως 15 τοιοῦτων κατὰ στρέμμα· ὅπου ὅμως ἡ διίρρεσις τῶν κτημάτων αὐτῶν εἶναι ἀπτεδειγμένως ἀδύνατος, δύναται νὰ ἦναι ἡ μερὶς καὶ μεγαλητέρας ἐκτάσεως, εἰς τρόπον ὅστε νὰ ἐμπεριέχῃ αὕτη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω ὅρου μέχρι χιλίων ἐλαιοδένδρων κατὰ μέγιστον ὄρον.

2. Ἡ αἴτησις περὶ ἐξημερώσεως τῶν ἀγριελαιῶν παραδίδεται καὶ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ὧν οἰκονομικῶν, ἢ πρὸς μίαν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὑπαρχουσῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν, ἧτοι τὸν νομάρχην, τὸν ἐπαρχον, καὶ τὸν οἰκονομικὸν ἐφορον ἢ τοὺς νομίμους ἀναπληρωτὰς αὐτῶν.

Ἡ αἴτησις πρέπει ν' ἀναφέρῃ τὸν δῆμον, τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, εἴν ἦν κείνται αἱ ἀγριελαῖαι καὶ τὴν ὄρθοθεσίαν τῆς ἐμπεριεχούσης αὐτὰς γῆς (Β.Δ. 20 Ἰαν. 1880, ἀρθρον 2).

Ἐν περιπτώσει συγχρόνου παρουσιάσεως δύο ἢ πλειοτέρων αἰτήσεων, περὶ τῶν ἰδίων ἐλαιοδένδρων πραγματευομένων, ἢ προτίμησις δίδεται διὰ κλήρου.

Ἡ κλήρωσις ἐκτελεῖται ἐντὸς τοῦ νομαρχιακοῦ ἢ ἐπαρχιακοῦ καταστήματος, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ νομάρχου ἢ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν αὐτῶν,

(*) ΕφΚ. 74 τῆς 20 Δεκ. 1867.

τοῦ δημάρχου τῆς πρωτεύουσας, καὶ τῶν αἰτησαμένων καλλιεργητῶν, τιθεμένων ἐντὸς κάλπης ἰσαριθμῶν μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν καλλιεργητῶν, ὀνοματοδελτίων· ἡ κλήρωσις γίνεται καὶ ἔχει κύρος καὶ ἀπόντων τῶν καλλιεργητῶν, ἐὰν προσκληθέντες οὗτοι ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς διὰ τῆς ἀρμοδίας διμοτικῆς ἀρχῆς δὲν παρουσιασθῶσι. — Περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς κληρώσεως συντάσσεται ἡτιολογημένη πράξις.

Περαιωθείσης τῆς κληρώσεως ἐνεργεῖται κατμέτρησις, ὄρθοθεσία καὶ περιγραφή τῆς μερίδος, συντάσσεται ὑπὸ τοῦ γεωμέτρου, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἢ τοῦ παρ' αὐτῷ γραμματέως, πρωτόκολλον, ἐν ᾧ ἀναφέρονται· α') ἡ ἔκτασις τοῦ κτήματος· β') ἡ ὄρθοθεσία αὐτοῦ· γ') ἡ ποιότης καὶ ἰδιότης τῆς περιεχούσης τὰ δένδρα γῆς· δ') ὁ ἀριθμὸς τῶν δένδρων, ἅτινα δύνανται νὰ ἐμρυτευθῶσιν ἐντὸς τῆς καταμετρηθείσης καὶ ὀρθοθετηθείσης ἔκτασεως.

Τὸ εἰρημένον πρωτόκολλον ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ γεωμέτρου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἢ τοῦ παρ' αὐτῷ γραμματέως, καὶ τοῦ κληροῦχου, καὶ ὑποβάλλεται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, μετὰ τῆς αἰτήσεως περὶ ἐξημερώσεως τῶν ἀγριελαιῶν καὶ τοῦ πρωτοτύπου τῆς πράξεως τῆς κληρώσεως.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν παραλαβὸν τὰ ἀνωτέρω ἐγγράφα, ὀφείλει ἢ νὰ ἀκυρώσῃ τὴν πράξιν καὶ νὰ διατάξῃ τὴν ἐπανάληψιν τοῦ ἔργου, ἢ νὰ ἐκδώσῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀνυπερβλήτου προθεσμίας ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῶν ἐγγράφων αὐτῶν, τὴν ἀνήκισαν προσωρινὴν ἐγκρισίν, καὶ ἀποστείλῃ αὐτὴν πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἐφορον, ἵνα παραδώσῃ αὐτὴν εἰς τὸν οἰκαιοῦχον ἐντὸς 24 ὥρων ἀπὸ τῆς παραλαβῆς αὐτῆς, ἀφοῦ ὁ καλλιεργητὴς οὗτος χορηγήσῃ δι' ἐπίσημου συμβολαιογραφικῆς πράξεως ἐγγυητὴν ἀξιόχρεων, ὀφείλοντα ν' ἀποζημιώσῃ τὰ δημόσια ἐν περιπτώσει παραβιάσεως τῶν διατάξεων τοῦ άρθρου 4 τοῦ νόμου.

Ἐὰν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας δὲν ἀποφανθῇ τὸ ὑπουργεῖον, ἡ εἰρημένη πράξις καθίσταται ὀριστικὴ.

Μία μόνον χορηγεῖται μερὶς εἰς ἕκαστον καλλιεργητὴν δύνανται μολὼν ταῦτα νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς αὐτὸν τοῦτον καὶ

περισσότεραι μερίδες ἐν ἐλλείψει ἄλλων αἰτήσεων, ἀλλ' ἐπ' αὐθενί λόγῳ δὲν δύναται νὰ χορηγηθῆ εἰς ἓν ἄτομον μεγαλειότερος ἀριθμὸς τῶν χιλίων ἐλαιοδένδρων ἐπὶ τῇ ἀναφερομένῃ βᾶσει εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος διατάγματος.

3. Μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τοῦ κτήματος εἰς τὸν καλλιεργητὴν, ἐπιτροπὴ συγκειμένη ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἢ τοῦ παρ' αὐτῷ γραμματέως, δύο ὀρισμένων πραγματογνωμόνων, καὶ τοῦ γεωμέτρου, φέρουσα τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενον πρωτόκολλον, ἢ ἀντίγραφον τῆς ἐκδοθείσης ἐγκρίσεως καὶ συναδευομένη ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ, ἐνεργεῖ αὐτοψίαν ἐπὶ τοῦ κτήματος καὶ συντάσσει πράξιν περὶ τῆς ἐκπληρώσεως ἢ μὴ τῶν νομομισμένων υποχρεώσεων καὶ τῶν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ ἢ τῇ ἐγκρίσει ἀναφερομένων ὄρων.

Τὴν εἰρημένην πράξιν ὑπογεγραμμένην παρ' ὄλων τῶν ἀνωτέρω προσώπων, ὑποβάλλει παραχρῆμα ὁ οἰκονομικὸς ἐφορὸς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὁρεῖλον νὰ ἐνεργήσῃ συμφώνως μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου, ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν υποχρεώσεων τοῦ καλλιεργητοῦ.

Ἡ ἀνωτέρω αὐτοψία ἐκτελεῖται καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ καλλιεργητοῦ, ἐὰν προσκλήθῃς ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, δὲν ἐμφανισθῆ ἐπὶ τοῦ τόπου.

4. Μετὰ παρέλευσιν πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τοῦ κτήματος εἰς τὸν καλλιεργητὴν ἐνεργεῖται ἐπίσης αὐτοψία ἐπὶ τοῦ κτήματος τούτου, καθ' ὅν κανονίζει τρόπον τὸ προηγουμένον ἄρθρ. 3, διὰ νὰ ἐξακριβωθῆ, αἰ ὁ καλλιεργητὴς οὗτος ἐκαλλιέργησε πρεπόντως τὴν παραχωρηθεῖσαν αὐτῷ γῆν ὑποβάλλεται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς αὐτοψίας ταύτης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπόχρεων νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ νόμου, ἐὰν ὁ καλλιεργητὴς δὲν ἐξεπλήρωσε τὰς ὑποχρεώσεις του.

5. Συμπληρωθέντων δώδεκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τοῦ κτήματος εἰς τὸν καλλιεργητὴν, ἐνεργεῖται τελευταῖον αὐτοψία ἐπὶ τοῦ κτήματος, ὡς ὀρίζει τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος διατάγματος, ὑποβάλλεται τὸ ἀποτέλεσμα πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει περὶ τῆς ἐκδόσεως ἢ μὴ τοῦ

ὀριστικοῦ παραχωρητηρίου καὶ ἐν μὲν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ἐνεργεῖ τὴν δικαστικὴν ἐπεκδίκησιν τοῦ κτήματος, ἐν δὲ τῇ πρώτῃ διατάσσει τὴν διαίρεσιν αὐτοῦ εἰς δύο ἴσα μέρη.

6. Ἡ κατὰ τὸ πραγματοποιούμενον ἄρθρον διαίρεσις τοῦ κτήματος ἐνεργεῖται ὑπο τοῦ γεωμέτρου καὶ δύο πραγματογνομόνων, παρόντος καὶ τοῦ καλλιεργητοῦ, συντάσσεται πρωτόκολλον, ἐμφαίνον τὰ συστατικὰ μέρη τοῦ κτήματος, ἡ δὲ διανομὴ αὐτοῦ ἐκτελεῖται διὰ κλήρου.

Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται ἐν τῷ καταστήματι τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, τοῦ ὀπαρχοῦ τῆς πρωτεύουσας καὶ τοῦ καλλιεργητοῦ, τιθεμένων ἐν τῇ κληρωτικῇ δέκῃ ἀετιῶν φερόντων ἐκάστου αὐξήματα ἀριθμῶν ἀπὸ 1 ἕως 10, ἐξ ὧν ὁ ἀριθμὸς 5 προσδιορίζεται διὰ τὸ ἐπιμεῖν ὀρισμένως, καὶ ὁ ἐξ ἄλλου διὰ τὸ ἕτερον ἡμεῖς τοῦ κτήματος.

Ὁ πρῶτος τῶν δύο τούτων ἀριθμὸς ἐξαχθεὶς ἐκ τῆς κληρωτικῆς ἀνήκει εἰς τὸν καλλιεργητὴν, καὶ καθιστᾷ αὐτὸν κύριον τοῦ προσδιορισθέντος εἰς τὸν ἐξελεθόντα ἀριθμὸν τεμαχίου.

Περὶ τῆς κληρώσεως συντάσσεται πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπογράφεται παρὰ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν κλήρωσιν, καὶ ὑποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖο τῶν οἰκονομικῶν μετὰ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς διαιρέσεως.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρωτοκόλλου τούτου ἐκδίδει τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν τὸ ἀνήκον παραχωρητήριον, καὶ ἀποστέλλει αὐτὸ πρὸς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον πρὸς θεώρησιν μετὰ ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων ἐγγράφων.

Τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον λαβὼν ὑπ' ὄψιν τ' ἀνωτέρω ἐγγράφα ὀφείλει νὰ ἐκφράσῃ ὀριστικὴν γνώμην ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀνωπερβλήτου προθεσμίας.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν παραλαβὼν θεωρημένον ὑπὸ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου τὸ παραχωρητήριον, ἀποστέλλει αὐτὸ πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὀφείλοντα νὰ παραδώσῃ αὐτὸ εἰς τὸν καλλιεργητὴν.

7. Ἐὰν ὁ καλλιεργητὴς ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του ν' ἀπακτήσῃ τὴν κυριότητα καὶ τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ δημόσιον ἡμίσεως μέρος τοῦ κτήματος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 § 3 τοῦ νόμου, τὸ κτῆμα δὲν διαιρεῖται, ἐκτιμᾶται ὁλόκληρον καὶ πληρώνει-

ται εἰς τὸ δημόσιον τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς παρὰ τοῦ καλλιεργητοῦ ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ τὸ παραχωρητήριον παραδίδεται εἰς τὸν δικαιοῦχον μετὰ τὴν ἐγγραφὴν πρώτης τακτικῆς ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως κτήματος πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου, τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἀνηκούσης ὁμολογίας ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ.

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἢ ὁ ἐγγυητὴς αὐτοῦ εἶναι ἀγράμματος ὑπογράφεται εἰς τὴν ὁμολογίαν ἀπὸ πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς του, προσυπογραφομένων δύο μαρτύρων.

8. Αἱ δι' ἐκτιμήσεως γινόμεναι παραχωρήσεις ἐκτελοῦνται ὑπὸ δύο πραγματογνωμόνων ἐκλεγμένων τοῦ μὲν ὑπὸ τοῦ δημοσίου, τοῦ δὲ ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ.

Ἐν περιπτώσει διχογνωμίας τῶν πραγματογνωμόνων, τρίτος τοιοῦτος διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου ἀποφασίζει ὀριστικῶς.

9. Ἐπὶ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων ἐξημερώσεων ἀγριελαιῶν τῇ ἀδείᾳ ἢ μὴ τῆς κυβερνήσεως ἐνεργεῖται αὐτοφία ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάγματος καθ' ὅτι κανονίζει τρόπον τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ πρὶντος διατάγματος.

Περὶ τῆς ἀνωτέρω αὐτοφίας συντάσσεται ἡτιολογημένη πράξις, ἥτις ὑπογραφομένη ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων προσώπων ὑπαβάλλεται παραχρῆμα πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου.

10. Ἐπὶ τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρ. 9 ἐνδιὰλαμβανομένων κτημάτων ἐφαρμόζονται ἐξ ἀναλογίας αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ παρόντος διατάγματος.

Β. Διάταγμα 20 Ἰαν. 1880. Περὶ ἐκδόσεως συμπληρωτικοῦ Διατάγματος πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ἐγκεντρίσεως ἀγριελαιῶν νόμου.*

1. Τὸ ἀνωτέρω πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ΤΨΕ' νόμου ἐκδεδωμένον Β Διατάγμα συμπληροῦται διὰ τῶν ἐν τοῖς ἐπομένους ὄσιν ἄρθροις διατάξεων.

(*) ΕφΚ. 8 τῆς 4 Φεβρ. 1880.

2. Οὐδεμίᾳ αἴτησις περὶ παραχωρήσεως ἀγριελαιῶν πρὸς ἐγκέντρισιν ἐκτελεῖται, ἀν μὴ προηγουμένως παρακατατεθῆ ὑπὸ τοῦ αἰτουῦντος ἐν τῷ ἄρμοδίῳ ταμείῳ ἢ κατὰ προσέγγισιν ἀπαιτουμένη δαπάνη, λόγῳ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ γεωμέτρου καὶ ἀποζημιώσεως τοῦ τελευταίου τούτου ἐπὶ τῇ γεωμετρικῇ ἐργασίᾳ αὐτοῦ.

3. Ὡσαύτως εἰς βᾶρος τοῦ καλλιεργητοῦ καὶ κατόχων εἶναι τὰ ὁδοιπορικὰ ἐξόδα τῶν ἐπιτροπῶν, αἵτινες τελειοῦσιν τὰς κατὰ τὰ ἄρθρα 3, 4 καὶ 5 τοῦ εἰρημένου ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1856 Β. Διατάγματος οὔτινος συμπλήρωμα εἶναι τὸ παρόν, αὐτοψίας.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΗΣΕΙΣ
I
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ
II
ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ
III
ΚΡΗΤΩΝ
IV
ΝΕΟΦΥΤΩΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Νόμος 26 Μαΐου] 7 'Ιουνίου 1835. Περί προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν.*

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Χαρακτηρισμὸς τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν
καὶ προικοδοτήσις αὐτῶν.

1. Ὅλοι οἱ ἀρχηγέται ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἐφαρμόζονται οἱ ὅρισμοὶ τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3 τοῦ κερνήτου νόμου, ἔχουσι τὸ δικαίωμα ν' ἀποκτήσωσιν ὡς προικοδοτήματα κατὰ τοὺς εἰς τὸν κερνήτου νόμον ἐνδιαλαμβανομένους τύπους, ἕως δύο χιλιάδων δραχμῶν ἔθνικὰ κτήματα

2. Οἱ ἔχοντες δικαιώματα εἰς τὴν προικοδοτήσιν Ἑλληνες εἶναι·

1. Πᾶς Ἑλλήν αὐτόχθων, ὅστις κατεγράφη εἰς δῆμόν τινα ἢ θέλει καταγραφῆ ἕωσού ἐπεξεργασθῆ ὁ περὶ προικοδοτήσεως κατάλογος, ὅστις διατάσσεται εἰς τὸ ἀρθρον 7.

2. Πᾶς ἐκτὸς τῶν σημερινῶν ὁρίων τοῦ Βασιλείου γεννηθεὶς Ἑλλήν, ὅστις λαθὼν μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, κατοικεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἢ κατεγράφη ἤδη εἰς δῆμόν τινα ἢ ἀποκατασταθεὶς καταγραφῆ ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας.

3. Πᾶς Ἑλλήν γεννηθεὶς εἰς ἡπειρον ἢ εἰς νῆσον μὴ ἀνήκουσαν μὲν εἰς τὴν Ἡμετέραν Ἐπικράτειαν, λαβοῦσαν δὲ μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, ἂν ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀποκατασταθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ καταγραφῆ εἰς δῆμον. Ὅσοι ὁμοῦ τῶν τοιούτων Ἑλλήνων εἶναι ἄγαμοι,

(* ἘφΚ. 2 τῆς 19 'Ιουν. 1835. — Ὁ Νόμος οὗτος κατηργήθη ὑπὸ Νόμου ΥἸΑ' ἀρθ. 35. Ἄλλ' ἐπιθὶ καὶ Νόμον ΥἸΓ' ἀρθ. 8.

τότε μόνον ἔχουν δικαίωμα νὰ λάβουν προικοδότημα, ὅταν νυμφευθῶν καὶ γενῶσι πικτέρες οἰκογενείας.

4. Πᾶς ξένος, ὁποιουδήποτε ἔθνους καὶ ἂν ᾖ, ὅστις ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ πολεμήσῃ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας της, κατοικεῖ ἤδη εἰς αὐτήν, καὶ ἡ ἐγεινὴν ἢ γενῆ εἰς τὸ ἕξῃς μέλος δήμου τινός, ἕως οὗ καταστρωθῇ ὁ περὶ προικοδοτήσεως κατάλογος· πρὸς τούτοις καὶ ὅσοι ξένοι ὑπηρετήσαν ἐν διαστήματι τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τοῦλάχιστον δύο ἔτη ὑπὸ τὰς Ἑλληνικὰς σημαίας, ἂν ἐνοικήσωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ πολὺ μέχρι τῆς εἰκοστῆς Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1837 καὶ καταγραφῶσιν εἰς δῆμον.

3. Οἱ ἀρχηγῆται ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦσι καὶ τώρα εἰς τὸν στρατόν, εἰς τὸν στόλον ἢ πολιτικὴν ὑπηρεσίαν, ἔχουσι τὰ αὐτὰ ὡς πρὸς τὴν προικοδοτήσιν δικαίωματα, ὡς οἱ λοιποὶ ἀρχηγῆται ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν· καὶ ἐπομένως δὲν γίνεται ὡς πρὸς αὐτοὺς καμμία ἐξαιρέσις τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου· εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν ὑπάγονται μάλιστα ὅλοι οἱ στρατιῶται, οἵτινες μετέχουσι τῶν ὠφελημάτων τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1834 νόμου, ἀφοῦ τὸ ἄρθρ. 14 αὐτοῦ ἐπεφύλαξεν εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα.

4. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 προικοδοτήσις δὲν ἐννοεῖται χωριστὰ δι' ἕκαστον μέλος τῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ δίδεται μία καὶ μόνη εἰς τὸν ἀρχηγῆτην διὰ τὴν ὀλομέλειαν τῆς οἰκογενείας.

Ὡς ἀρχηγῆται οἰκογενείας θεωροῦνται ὅσοι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται εἰς μίαν τῶν ἀκολουθῶν κατηγοριῶν·

α' Πᾶς ἔχων γυναῖκα ἢ χηρεῦν πατὴρ οἰκογενείας·

β' Πᾶσα ἔχουσα τέκνα ἢ ἄτεκνος χήρα·

γ' Πᾶς ἀγαμος, ὅστις ἔχει ὅλα τὰ χαρακτηριστικά, περὶ τῶν ὁποίων ἀναφέρουν οἱ ὁρισμαὶ 1, 2 καὶ 4 τοῦ 2 ἄρθρου, καὶ δὲν εἶναι μέλος προικοδοτηθείσης ἤδη οἰκογενείας·

δ' Τὰ πατρός τε καὶ μητρός ὄρφανὰ ἀγαμα τέκνα, ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀποθανόντος πατρός.

Ἐὰν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός τὰ ὄρφανὰ δὲν ἔχωσι τὴν νόμιμον ἡλικίαν, ἢ παραλαβὴ καὶ ἡ χρῆσις τοῦ προικο-

δοτήματος γίνεται κατά τούς γενικούς περί κηδεμονίας νόμους.

5. Ἡ προικοδοτήσις συνίσταται ὄχι μόνον εἰς καλλιεργησίμους ἐθνικὰς γαίας, ἀλλὰ καὶ εἰς καλλιεργημένα κτήματα καὶ ἄλλα διάφορα ἀκίνητα πράγματα, οἷον μύλους, οἰκίας, οἰκόπεδα, ἀμπελώνας, φυτευμένας με ἐλαίας, συκαμινέας καὶ ἄλλα ὄπωροφόρα δένδρα, γαίας κτλ. ἔξαιροῦνται ὁμῶς·

α' Ὅλα τὰ κτήματα, ὅσα εἶναι πενταστῶς ἢ καὶ ἐπέκεινα ἐνοικιασμένα·

β' Οἱ ἐλαιῶνες καὶ τὰ ἄλλα συκαμινεῶν καὶ ἄλλων ὄπωροφόρων δένδρων·

γ' Ὅλα τὰ δάση καὶ οἱ δρυμῶνες·

δ' Ὅσα ἐθνικὰ κτήματα κρατηθῶν πρὸς προικισμόν τοῦ βασιλικῆς στέμματος·

ε' Πᾶν ἄλλο κτήμα, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις δι' ἀνωτέρους λόγους ἤθελε κρίνει κατάλληλον νὰ κρατήσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Τρόπος, καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ προικοδοτήσις καὶ διατάξεις περὶ τῶν προικοδοτημάτων.

6. Ἐκαστος ἀρχηγέτης ἐλληνικῆς οἰκογενείας, ἀναγνωριζόμενος παρὰ τοῦ παρόντος νόμου ὡς τοιοῦτος, θέλει λάβει πίστωσιν 2000 δραχμῶν, τῆς ὁποίας ὁμῶς τὰ γραμμάτια, ἐπειδὴ δὲν θεωροῦνται ὡς χαρτονομίσματα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐμποδοῦν εἰς ἐμπορικὴν κυκλοφορίαν, ἀλλὰ χρησιμεύουν μόνον καὶ μόνον ὡς μέσα πληρωμῆς πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον διὰ τὴν ἀγορὰν ἐθνικῶν κτημάτων, ἐκποιουμένων χάριν προικοδοτήσεως.

Ἄν ὁ ἀρχηγέτης τῆς οἰκογενείας, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἐγγίενεν ἡ πίστωσις, ἀποθάνῃ πρὶν πραγματοποιήσῃ αὐτήν, τότε ἡ πίστωσις μεταβιβάζεται εἰς τούς νομίμους αὐτοῦ κληρονόμους, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ τὰ διαθέσωσι κατὰ τὰ παρὰ τοῦ νόμου διατασσόμενα.

Ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἡ πίστωσις αὕτη παύει, προσδιαρίζεται ἀκριθέστερα εἰς τὸ ἄρθρον 29.

7. Εἰς τούς δήμους θέλουν καταστρωθῆ ὁμοιομόρφως κα-

τάλογοι όλων τῶν ἐχόντων δικαίωμα εἰς προικοδοτήσεις τῶν καταλόγων τούτων τὴν τύπωσιν θέλει ἐνεργήσει ἢ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματεία μὲ ἐξοδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ παραπέμψει εἰς τοὺς ἀρμοδίους Ἐπαρχοὺς καὶ δήμους ἀρκετὸν ἀριθμὸν ἀντιτύπων. Οἱ δήμαρχοι ἢ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν συνενοούμενοι μὲ τοὺς παρέδρους καὶ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, θέλου καταγράψαι εἰς αὐτοὺς κατὰ τὰς δοθησομένας ἐδηγίας τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν κτλ τοῦ ἀρχηγέτου τῆς οἰκογενείας. Οἱ κατάλογοι μένουں ἐκτεθειμένοι ἢ ἐβδομάδας εἰς τὸ δημαρχεῖον πρὸς γνώσιν ἐκάστου, καὶ ἐν ἀντίτυπον τοιχοκολλᾶται. Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης, παρουσιάζεται ὁ Ἐπαρχος εἰς τὸ κατάστημα τῆς δημαρχίας (καὶ τοῦτο πρέπει νὰ δημοσιευθῆ διὰ κήρυκας καὶ διὰ τοιχοκολλημένης διακηρύξεως), διὰ νὰ κλείσῃ αὐτοὺς ἐπὶ συνεδριάσει τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν. Ὅστις καίτοι ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως δὲν κατεγράψῃ εἰς τὸν κατάλογον, θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν συνέλευσιν ταύτην, διὰ νὰ προβάλλῃ προφορικῶς τὰς ἀξιώσεις του. Ὁ Ἐπαρχος καὶ αἱ δημοτικαὶ Ἀρχαὶ ἀποφασίζουν εὐθὺς διὰ πλειοψηφίας, σημειοῦντες αὐτὸ τοῦτο εἰς τὸν κατάλογον. Ἐν ἀπορριφθῆ ἢ αἰτησίς τοῦ ἀναφερθέντος, ἔχει δικαίωμα νὰ κληθῆ ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἐγγραφὸν αἰτησίαν εἰς τὴν Γραμματείαν τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τοῦ Νομάρχου· ἂν καὶ ἡ Γραμματεία τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπορρίψῃ τὴν αἰτησίαν, τότε ἀποφασίζει τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνεκκλητίως.

8. Ὅσοι Ἕλληνες ἢ ἀλλοδαποὶ ἔχουν δικαίωμα προικοδοτήσεως καὶ δὲν κατεγράψαν εἰς τοὺς καταλόγους (ἄρθρον 7), ἀλλ' ἀποκαταταθοῦν καὶ καταγραφοῦν εἰς ἓνα δῆμον ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ ἀρθρου 2 διδομένης προθεσμίας, θέλου ζητήσαι τὸν προικοδοτήσιν τῶν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν Γραμματείαν τῶν Ἐσωτερικῶν ἂν τὴν ἀρνηθῆ εἰς αὐτοὺς, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ καταφεύγουν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

9. Ἐπὶ τῆ βάσει τῶν ἀνωτέρω καταλόγων, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἐξετάζῃ ἡ Γραμματεία τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ τὸ ἐθελωρήθη, καὶ ἐπὶ τῆ βάσει τῶν ἀποφάσεων τῆς Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐκδίδει ἡ Γραμματεία τῶν Οἰ-

κονομικῶν τὰ πιστωτικά ἔγγραφα (ἄρθρ. 6), τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἦναι γεγραμμένα καὶ ὁμοιόμορφον τρόπον.

*Αν ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεία παρατηρήσῃ εἰς τοὺς καταλόγους παραδρομὰς, καὶ ἡ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν προσκεκλημένη ἐπὶ τούτῳ δὲν θελήσῃ νὰ τοὺς διορθώσῃ, γίνεται παρὰ τῆς πρώτης ἀναφορᾶ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

10. Εὐθὺς μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν πιστωτικῶν ἔγγράφων γίνεται δημοπρασία εἰς τὸν ἀρμόδιον δῆμον, εἰς τὴν ὁποίαν ἕκαστος δύναται ν' ἀγοράσῃ ἀπὸ τὰ πωλούμενα κτήματα μέχρι συμπληρώσεως τῆς πιστώσεώς του. Ἡ πώλησις δὲν ἔχει κύρος, ἂν δὲν φθάσῃ τὸν ἐλάχιστον ὄρον, τὸν ὁποῖον διορίζει ἡ Κυβέρνησις.

*Ὅσον δὲ περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐλάχιστου ὄρου τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τῶν πωληθησομένων ἐθνικῶν κτημάτων καὶ γαιῶν, καθὼς καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκποιήσεως θέλομεν διατάξῃ ἀκολουθῶς τὰ δέοντα.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος προσδιορίζομεν μόνον ν' ἀποφασίσῃ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ὀριστικῶς περὶ τῶν παραπάνων, ὅσα τυχόν ἤθελον γεννηθῆ ὡς πρὸς τὸν προσδεδειρισμένον τοῦ ἐλάχιστου ὄρου.

11. Κατὰ τὴν ἀρχὴν, τὴν ὁποίαν ἐθέσαμεν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 δὲν πρέπει νὰ παραχωρηθῶν τὰ εἰς προικοδοτήσιν κτήματα, εἰμὴ διὰ δημοπρασίας. Ἐγκρίνομεν μολονταῦτα τὰς ἐφεξῆς ἐξαιρέσεις.

α'. Ἐὰν ἡ ὁλομέλεια τοῦ δήμου ζητήσῃ νὰ διακείμῃ εἰς ἑαυτὴν τὰ πρὸς προικοδοτήσιν του προσδεδειρισμένα κτήματα, τότε τῶ παραχωροῦνται ἐπὶ τῷ ἐλάχιστῳ ὄρῳ ἄνευ δημοπρασίας.

*Ἐὰν ὁμοῦ ἐν τῇ πλειοτέρᾳ μέρει τοῦ δήμου ἀπαιτήσῃ τὴν δημοπρασίαν, αὐτὴ ἐνεργεῖται καὶ ἡ παραχώρησις ἄνευ δημοπρασίας δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ εἰμὴ καθόσον ἀφορᾷ τὰ μὴ πωληθέντα κτήματα.

β'. Ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς πενταετῶς ἢ καὶ ἐπέκεινα ἐνοικιασμένων ἐθνικῶν κτημάτων ἐπιθυμῇ νὰ λάβῃ ἀπὸ αὐτὰ τὴν προικοδοτήσιν του, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν δὲν ἐνεργεῖται δημοπρασία, ἀλλ' ἀφίεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ἰσοτιμον

μέ δραχμῶν 2000 ἐκ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐνοικιασμένων ἐννοεῖται ὅμως ἂν ἐξετέλεσε τὰς συμφωνίας. *

γ'. Ὅσοι ἔκαμαν ἀμπελοφυτεῖας, ἢ μεγαλειτέρας δένδροφυτεῖας ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, δύνανται νὰ λάβωσιν ἐξ αὐτῶν ὡς προικοδοτήσιν μέχρι τῆς ποσότητος τῶν 2000 δραχμῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκτιμήσεως, τὸ δὲ ὑπόλοιπον μέρος δύνανται νὰ τὸ κρατήσωσιν ὑπὸ ἐνοίκιον πληρόντες τοὺς ἐγκτητικοὺς φόρους.

Τὴν αὐτὴν προτίμησιν δύνανται νὰ ζητήσωσιν καὶ ἐκεῖνοι ἐκ τῶν ἀγορασάντων ἐπὶ τῶν μεταξὺ τῆς 9 Ἰανουαρίου 1822 καὶ τῆς 6 Φεβρουαρίου 1833 Κυβερνήσεων ἐθνικὰ κτήματα, ὧν αἱ ἀγοραὶ ἀποδειχθοῦν παράνομοι, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν προτέρων νόμων καὶ κατὰ τὰς δυνάμει τοῦ ἀπὸ 27 Σεπτ. (9 Ὀκτωβρ.) 1833 διατάγματός μας ἐνεργηθησομένης παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐξακριβώσεως, τῶν ὁποίων τὰς βάσεις ἐθέσαμεν διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Μαρτίου (11 Ἀπριλίου) 1835 Διατάγματος.

δ'. Ἐκεῖνοι οἱ Ἕλληνες καὶ ἀλλοδαποὶ, περὶ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ τὸ ἄρθρον 8, ἂν δὲν ἀποκατασταθοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν θέλουσιν γενῆ αἱ δημοπρασίαι, δύνανται νὰ λάβωσιν τὴν προικοδοτήσιν των εἰς ὅποιονδήποτε δῆμον ὑπάρχουν διαθέσιμοι ἐθνικαὶ γαῖαι.

12 Ἄν ζητηθῇ ἀπὸ ἑλληνικὴν οἰκογένειαν ὡς προικοδοτήσιν ἀδιαίρετον κτῆμα, π. χ. μύλος, οἶκος κτλ. καὶ ἡ τιμὴ τοῦ ρηθέντος κτήματος ὑπερβαίῃ τὴν πίστωσιν τῶν δραχμῶν 2000, θέλει παραδίδασθαι μὲν εἰς αὐτήν, ἀλλὰ τὸ περιπλέον τῶν δραχμῶν 2000 θέλει τὸ πληρόν εἰς 10 ἴσας δόσεις, καὶ μὲ τόκον 6 τοῖς ἑκατόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Δικαιώματα τῶν προικοδοτουμένων.

13. Τὰ εἰς προικοδοτήσιν δοθησάμενα κτήματα θεωροῦνται ὡς πλήρως ἰδιοκτησιαὶ τοῦ προικοδοτουμένου· εἶναι ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης, ἐξαίρουμένων τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁ-

πείας επιβάλλει εις αυτόν ὁ παρὼν νόμος. Δὲν δύνανται πώποτε καὶ ὑπὸ οὐδεμίαν συμφωνίαν νὰ δοθοῦν εἰς ἐμφύτευσιν ἢ νὰ γενοῦν κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον ἀτελῆς ἰδιοκτησία, ἢ νὰ ἐπιβαρυνθοῦν μὲ ἰδιωτικὰς δουλείας, ἢ ἀνεξαγόραστα βάρη, ἀλλὰ θέλουν ἔχει πάντοτε τὴν ἰδιότητα ἐλευθέρας ἰδιοκτησίας. Τὰ τοιαῦτα κτήματα δὲν ὑπόκεινται πλέον εἰς τὴν εἰς εἶδη ἀπόδοσιν τῶν φόρων.

14. Τὰς νομίμους ὑποθήκας, μὲ τὰς ὁποίας εἶναι τυχὸν βεβαρωμένα τὰ ἀνωτέρω κτήματα, ἀναδέχεται ἡ Κυβέρνησις, ἣτις θέλει ἀποσβέσει αὐτάς ὁμοῦ μὲ τοὺς κανονισμένους τόκους. Αἱ ἐπ' αὐτῶν ἐπικείμεναι ὑποθήκαι πρέπει νὰ μᾶς γνωστοποιηθοῦν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους διὰ τῆς Γραμματείας τῶν Οἰκονομικῶν· ἂν δὲν γνωστοποιηθοῦν, θεωροῦνται ὡς ἄκυροι καὶ μηδὲν γειόμεναι.

15. Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν καὶ κληρονομικὴν μετάβασιν αὐτῶν τῶν κτημάτων ἰσχύουν οἱ τακτικοὶ πολιτικοὶ νόμοι· καὶ πάντα περὶ αὐτῶν διένεξις μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ προικοδοτηθέντος διαλύεται διὰ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων κατὰ τὸν Πολιτικὸν Κώδικα καὶ κατὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ νόμους.

16. Πᾶσα προικοδοτηθεῖσα οἰκογένεια λαμβάνει παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Γραμματέως ἰδιαίτερον πωλητήριον ἐγγράφον, ἀφοῦ καταγραφῇ πρότερον εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, καὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων εἰς τὸ ἀρμόδιον Δημαρχεῖον. Διὰ τὸ πωλητήριον δὲν δίδεται καμμὶς ἄλλη πληρωμὴ παρὰ ἢ τοῦ χαρτοσήμου· ὅλα τὰ ἐξόδα τῆς προικοδοτήσεως γίνονται ἀπὸ τὸ ταμεῖον τῆς Ἐπικρατείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἐποχρώσεις τοῦ προικοδοτουμένου.

17. Ὡς ἀποζημίωσιν διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, τὸ ὅποιον ἀπεκδύεται ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῶν εἰς προικοδοτήσιν δοθησομένων κτημάτων, θέλει πληρῶναι ὁ προικοδοτηθεὶς χρεώσιον ἢ τοῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος ἐν διαστήματι 36 χρόνων.

Τὸ χρεωλύσιον τοῦτο παύει μετὰ παρέλευσιν τοῦ εἰρημένου καιροῦ· ἂν ὅμως ἐν διαστήματι τῶν τριάκοντα ἕξ χρόνων θελήσῃ τις νὰ ἀπολλαγῇ ἀπὸ αὐτοῦ, δύναται νὰ τὸ κάμῃ πληρῶν ὀλοκλήρον τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς.

18. Διὰ τὴν κατάργησιν τῆς εἰς εἶδη ἀποδεκατώσεως, ἄρθρον 13, θέλουσιν πληρῶναι αἱ εἰς προικοδοτήσιν δοθείσαι γαῖαι, ἀμπέλια, ἐλαιῶνες κτλ εἰς τὴν ἀποδεκατώσιν ἀκριτοῦδε ὑποκείμενα ἀκίνητα κτήματα, ἔγγειον φόρον ὅ τοις ἑκατὸν κατ' ἔτος εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐπικρατείας, ἕως οὐ εἰσαχθῇ ὁ γενικὸς ἔγγειος φόρος, ἀντὶ τοῦ εἰς εἶδη ἀποδιδόμενου ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὁ φόρος οὗτος δὲν ἐξαγοράζεται καὶ ὅτι ἐμπεριέχει καὶ τὸν φόρον τῆς ἐπικαρπίας. Ἄν παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἢ εἰσαγωγή τοῦ γενικοῦ ἔγγειου φόρου ἀναβληθῇ, ὁ ρηθεὶς φόρος ὅ τοις ἑκατὸν θελεῖ ἀναθεωρηθῆ μετὰ ὅ χρόνου, ἀλλ' αὐξήσῃ αὐτοῦ ὑπὲρ τὰ ὅ τοις ἑκατὸν δὲν συγχωρεῖται.

Τὰ εἰς προικοδοτήσιν δοθησόμενα σπήτια, μύλοι καὶ παρόμοια ἀκίνητα κτήματα θέλουσιν ἐξακολουθεῖν νὰ δίδουν τοὺς ἤδη πληρονομένους φόρους, ἕως οὐ εἰσαχθῇ καὶ δι' αὐτὰ ὁμοιόμορφος γενικὸς φόρος· ἐπομένως ἔν ὑπόκεινται εἰς τὰ ὡς ἀνωτέρω κανονισθέντα φόρον ὅ τοις ἑκατὸν.

19. Τὸ κατ' ἔτος χρεωλύσιον καθὼς καὶ ὁ ἔγγειος φόρος πληρῶνεται εἰς μίαν δόσιν κατὰ τὴν α' Ὀκτωβρίου ἐλάστου ἔτους εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐπικρατείας· ἐκ τῶν ὅ τοις ἑκατὸν ἐρῶσιναι 1 τοῖς ἑκατὸν εἰς τὸ χρεωλυτικὸν ταμεῖον ὡς κεφάλαιον, τὰ δὲ λοιπὰ ὅ τοις ἑκατὸν καὶ ὁ ἔγγειος φόρος εἶναι προσδιωρισμένα διὰ τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν.

20. Ἔως οὐ σβεσθῇ ἐξ ὀλοκλήρου τὸ χρεωλύσιον, τὸ ταμεῖον τῆς Ἐπικρατείας ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τῶν εἰς προικοδοτήσιν δοθέντων κτημάτων, τὰ ὅποια μέχρις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς θέλουσιν ὀνομάζεσθαι προικοδοτήσιν. Εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν θέλουσιν γενῆ ἐπὶ τούτοις αἱ ἀναγκαῖαι ἐγγράφαι. Οἱ ἐπὶ τῶν ὑποθηκῶν ὑπάλληλοι ἔχουσι δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἀπὸ τῶρα τὸ χρεὸς νὰ λαμβάνουσι αὐτεπαγγέλτως τὰς ἀναγκαῖας σημειώσεις ἕως οὐ διαταχθῇ ἢ ἐγγραφῇ.

21. Τὸ χρεωλύσιον καὶ ὁ ἔγγειος φόρος πληρῶνεται ἀπ'

ἢς ἡμέρας φθάση ἢ προθεσμία, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖναι ἢ κατὰστασις τοῦ κτήματος καὶ ἂν δίδῃ εἰσόδημα ἢ ὄχι· ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν δὲ τοῦ ἐγγείου φόρου ὅ τοις ἑκατὸν διὰ τὰς φυτείας, αἱ ὅποιαι θ-λουν γενῆ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἐπιφυλαττόμεθα ἰδιαιτέρας συγκαταβάσεις ἂν ζητηώσιν.

Ἄν οἱ ρηθέντες δύο φόροι καθυστερήσουν δύο χρόνους κατὰ συνέθειαν, τὸ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ νὰ πωλήσῃ τὸ κτῆμα, καὶ νὰ κρατήσῃ τὸ εἰς αὐτὰ ἀνήκαν. Ἡ πώλησις αὕτη δὲν θέλει συμπεριλαμβάνει μόνον τὰ δοθέντα εἰς προικοδόσεις ἀκίνητα κτήματα, ἀλλὰ καὶ ὅλην τὴν κινητὴν περιουσίαν τοῦ χρεώστου, ἐξαιρουμένων ἐκείνων τῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς τὸ ἀρθρ. 885 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας· πρὶν γενῆ ὅμως ἢ ἐπὶ δημοπρασίας ἐκποιήσεις, προτιμῶνται οἱ κατιόντες καὶ ἐν ἑλλείψει αὐτῶν οἱ ἀνιόντες, καὶ τελευταῖον οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ τοῦ χρεώστου, πληρόντες τὰ καθυστερήσαντα. Ἡ αἴτησις τῶν ὅμως πρέπει νὰ δοθῇ τὸ πολὺ ἐντὸς μηνὸς μετὰ τὴν διακήρυξιν τῆς δημοπρασίας· παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης, χωρὶς νὰ δοθῇ ἢ αἴτησις, ἐνεργεῖται ἡ δημοπρασία.

22. Ἡ Κυβέρνησις ἐπιφυλάττεται νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς προικοδοτηθέντας νὰ φυτεύσουν ἐκεῖ, ὅπου ἡ φύσις τῆς γῆς τὸ ἐπιτρέπει, ἀριθμὸν τινα δένδρων κατὰ στρέμμα. Ὁ ἀριθμὸς αὗτος δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸς εἰμὴ διὰ 5 δένδρα τὸ στρέμμα· ἂν εἰς τὴν δοθησομένην προθεσμίαν δὲν ἐνεργήσῃ, ὁ προικοδοτηθεὶς τὴν φύτευσιν τῶν δένδρων, πληροῖναι πρόστιμον ὄχι ὀλιγώτερον τῆς μιᾶς καὶ ὄχι περισσότερον τῶν δύο δραχμῶν διὰ πᾶν μὴ φυτευθὲν δένδρον. Ἡ ἐκ τούτου προκύπτουσα ποσότης θέλει ἐξοδευθῆ διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου διὰ τὴν φύτευσιν τῶν ρηθέντων δένδρων ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ προικοδοτηθέντος, τὸ δὲ περισπλέον παραδίδεται εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον πρὸς ὄφελος τοῦ σχολείου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Προικοδοτήσεις τῶν Δήμων.

23. Εὐθὺς ἀφ' οὗ τελειώσῃ εἰς ἓνα δῆμον ἡ γενικὴ προικοδοτήσις τῶν ἑλληνικῶν οικογενειῶν, θέλει γενῆ ἑναρξίς τῆς προικοδοτήσεως αὐτοῦ τοῦ δήμου, ἥτις θέλει γενῆ εἰς τοιαῦτα πράγματα, τὰ ὅποια ἀναφέρει τὸ ἀρθρ. 5.

24. Ἡ προικοδοτήσις τῶν δήμων θέλει ἐνεργηθῆ ἀναλόγως μὲ τὸ ἀρθρὸν 7, τὸ ποσὸν αὐτῆς προσδιορίζεται δι' ἰδιαιτέρας ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κατ' ἀναλογίαν τοῦ παρόντος καὶ τοῦ ἐνδεχομένου πληθυσμοῦ τοῦ δήμου, κατὰ τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας, τὰ τοπικὰ βάρη καὶ κατὰ τὰς εἰδικὰς περιστάσεις ἐκάστου δήμου. Ἡ προικοδοτήσις δὲ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐλάχιστου ὄρου, ἀφ' οὗ προσδιορισθῆ ἡ πραγματικὴ ἀνάγκη τῆς κοινότητος, καὶ τότε προσδιορίζεται ἀνεκκλήτως ἡ ἔκτασις τῆς προικοδοτήσεως.

25. Ἡ προικοδοτήσις τοῦ δήμου ἐννοεῖται κατὰ τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ὑπ' ἀρ. 13, 14, 15, 16. ἡ δὲ κατοχὴ καὶ χρῆσις αὐτῆς γίνεται κατὰ τοὺς ὄρους τοῦ νόμου τῆς 27 Δεκεμβρίου (8 Ἰανουαρίου) 1834. Ὁ δῆμος χρεωστῆ νὰ πληρῶνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὄρου τῆς ἐκτιμῆσεως τὸ διὰ τὸ ἀρθρ. 17 προσδιοριζόμενον ἐτήσιον χρεωλύσιον, τὸ ὅποιον ἀνήκει εἰς τὸ χρεωλυτικὸν ταμεῖον καὶ εἰς τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν κατὰ τὸ ἀρθρ. 19. Ἡ πληρωμὴ γίνεται τὴν α' Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους ὁμοῦ μὲ τὸν ἐγγειονόμον 3 τοῖς ἑκατόν, περὶ τοῦ ὁποῦ ὁμιλεῖ τὸ ἀρθρ. 18. ἂν δὲ πρόκειται λόγος περὶ λιθαδίων ἀντὶ τοῦ φόρου 3 τοῖς ἑκατόν, θέλει πληρῶνεσθαι ὁ ἐπὶ τῶν ιδιωτικῶν λιθαδίων ἐπιβαλλόμενος ἢ εἰς τὸ μέλλον ἀντικατασταθῆσόμενος φόρος.

Τὸ δικαίωμα τῆς πρώτης ὑποθήκης, περὶ τοῦ ὁποῦ πραγματεύεται τὸ ἀρθρ. 20 ἐπιφυλάττεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὡς πρὸς τὰ εἰς προικοδοτήσιν τοῦ δήμου δαθησόμενα.

26. Διὰ νὰ κανονισθῆ ἡ προικοδοτήσις τῶν δήμων, προσκαλοῦνται διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὅλοι οἱ δῆμοι, οἵτινες πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως εἶχον δημοτικὴν περιουσίαν, νὰ ἀποδεί-

ξουν προηγουμένως κατὰ τοὺς νόμους τοὺς περὶ ἰδιοκτησίας τίτλους τῶν. Ἄν ἡ νέα προικοδότησις τοῦ δήμου ἐμπεριέχῃ τινὰ τῶν ἀνωτέρω κτημάτων, καὶ αὐτὰ εἶναι βεβαρυμένα μὲ παλαιὰ χρέη, οἱ θανεισταὶ τῆς κοινότητος χρεωστοῦν νὰ κάμουν εὐθὺς τὴν ὑπ' ἀρ. 14 διαταχθεῖσαν κοινοποιήσιν καὶ νὰ καθαρίσουν τὸ χρέος· αὐτὸ τοῦτο ἐννοεῖται καὶ διὰ τοὺς θανειστὰς ἐπὶ ἐκείνων τῶν κτημάτων, τὰ ὅποια θέλουν δοθῆ εἰς τὸν δῆμον περιπλέον τῶν ὄσων προηγουμένως εἶχεν.

27. Ἐκτὸς τῆς ὑπ' ἀρ. 23, 24 προικοδοτήσεως τῶν δήμων, θέλει δοθῆ εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἐν περιπτώσει πραγματικῆς ἀνάγκης ὡς ἰδιαιτέρον εὐνοίας δαίγμα, καὶ ἐπομένως ἀνευ πληρωμῆς τοῦ χρεωλυτοῦ ἐκ τῶν διαθέσιμων ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ κατὰ τοὺς ὑπ' ἀρ. 24 διαλαμβανομένους τύπους.

α'. Νεκροταφεῖον, ἂν δὲν ἤμπορῆ νὰ δοθῆ ἀπὸ τὰ γήπεδα τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων, τὰ ὅποια πρὸ πάντων θέλουν χρησιμεύσει εἰς τοῦτο.

β'. Ὁ ἀναγκαῖος δι' οἰκοδομὴν ἐκκλησίας τόπος.

γ'. Ἔως 15 στρέμματα διὰ κατοικίαν τοῦ ἐφημερίου τῆς κοινότητος καὶ διὰ κῆπον αὐτοῦ καὶ ἄλλα τόσα διὰ σχολεῖον καὶ διὰ κῆπον αὐτοῦ· καὶ ἂν τοῦτο δὲν δύναται νὰ δοθῆ ἀπὸ τὰ κτήματα τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων.

δ'. 3000—6000 πήχεις διὰ δημοσίαν πλατεῖαν, ἥτις πρέπει νὰ φυτευθῆ μὲ δένδρα.

ε'. Ὁ διὰ νοσοκομεῖον καὶ κῆπον αὐτοῦ ἀναγκαῖος τόπος.

ς'. Ἡ διὰ δημοσία καταστήματα, π. χ. δρόμοις, ὑδραγωγεῖα, φρέατα, σιταλιάς, κ.τ.λ. ἀναγκαῖα ἔκτασις γῆς.

Ἡ παραλαβὴ καὶ χρῆσις αὐτῶν τῶν γαιῶν γίνεται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἀρθρ. 13, 14, 15, 16.

Ὁ ὑπ' ἀρθρ. 18 διορισθεὶς φόρος τῶν 3 τοῖς ἑκατὸν δὲν πληρόνεται ὅμως εἰμὴ ἀπὸ τοὺς ἐφημερίους καὶ διδασκάλους ὡς ἐπικαρπωτάς τῶν ὑπὸ στοιχεῖον Γ κτημάτων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Γενικοὶ ὁρισμοί.

28. Ἄν ὁ ἀρχηγέτης μιᾶς ἐλληνικῆς οἰκογενείας δὲν δυ-

νηθῆ εἰς τὴν γενησομένην δημοπρασίαν ἢ διανομὴν νὰ συμπληρώσῃ ὅλην του τὴν πίστωσιν τῶν δραχ. 2000, εἴμπορεῖ νὰ τὴν ἐνεργήσῃ εἰς ἄλλον δῆμον· ἀλλὰ τούτο γίνεται, λαμβάνοντος αὐτοῦ μέρος εἰς τὴν δημοπρασίαν ἢ διανομὴν.

29. Ἡ ὑπ' ἄρθρ. ὁ προσδιορισθεῖσα πίστωσις παύει ἐκτὸς τῶν ὑπ' ἄρθρ. 28 περιπτώσεων, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐνεργηθῆ ἢ δημοπρασία ἢ ἡ διανομὴ τῶν κτημάτων εἰς τὴν ἀρμοδίαν κοινότητα· διὰ τοὺς ὑπ' ἄρθρ. 28 ἐν ἔτος μετὰ τὴν δημοπρασίαν ἢ διανομὴν, καὶ διὰ τοὺς ὑπ' ἄρθρ. 8, 11 στοιχείων 4, ἐν ἔτος μετὰ τὴν ἐκδόσιν τοῦ πιστωτικοῦ ἐγγράφου.

30. Ἡ ἐργασία τῆς προικοδομήσεως διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας εὐρισκομένους καὶ διὰ τὰς κοινότητας πρέπει νὰ τελειώσῃ τὸ πολὺ μέχρι τῆς 20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1836. Θέλομεν διατάξῃ τὰς ἀναγκαίας προεργασίας.

31. Ὅστις ἀρχηγέτης ἐλληνικῆς οἰκογενεῖς ζητήσῃ καὶ λάβῃ διπλοῦν πιστωτικὸν ἐγγράφον, ἢ καὶ τὸ ἐπραγματοποίησεν ἤδη, χάνει τὸ δικαίωμα τῆς προικοδομήσεως ὡς ἀνάξιος αὐτῆς.

Β. Διάταγμα 10 Μαΐου 1836.

Αἱ κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀπόφασιν τῆς 12)24 Φεβρουαρίου ε.ε. διὰ τῆς ἀπὸ 18 30 Μαρτίου 1836 ἀναφορᾶς καθυποβληθεῖσαι καὶ ἤδη ἐπιστεφόμεναι μετὰ τῆς ἡμετέρας ἐγκρίσεως μερικαὶ ὁδηγαί περὶ ἐκτιμήσεως τῶν προικοδομητέων κτημάτων, εἶναι κατὰ πάντα σύμφωνοι μὲ τοὺς σκοποὺς ἡμῶν. καὶ θέλουσι ἐφαρμοσθῆ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν τρεχουσῶν τιμῶν § 21 ἀπαντοχοῦ διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐργασία ὁμοῦ ὁμορφος, τόσον εἰς τῶν οἰκογενειῶν, ὅσον καὶ εἰς τῶν δῆμων τὸν προικισμὸν. Οἱ ἐξωτερικοὶ ὑπάλληλοι εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ἐκτέλεσις εἶναι ἀνατεθειμένη, θέλουσι ἀνυπερθέτως ἐδ-γηθῆ κατὰ συνέπειαν, πρὸς παντελῆ ἀποφυγὴν πάσης ἀναβολῆς. Ὅτι δὲ τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς ἐκτιμήσεως ἐφαρμοζέται μόνον εἰς δημοσίους γαίας, καταλλήλους εἰς καλλιέργειαν καὶ προικοδοτήσιν τῶν δῆμων, ἀλλ' ὄχι καὶ εἰς οἰκόπεδα ἐντὸς πόλεων, εἰς μύλους, κήπους, λουτρά, οἰκίας κτλ., ἐρρέθη ἤδη εἰς τὴν ἀπὸ 12)24 Φεβρουαρίου ἀπόφασιν, καὶ ἐνωσέται καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ,

διότι τὰ τοιαῦτα ἀντικείμενα κατὰ τὰς ὁδηγίας ἐκτιμῶνται, καὶ θεωροῦνται κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν τοπικὴν ἀξίαν· ἄρα γίνονται εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας παράπονα περὶ τῶν ἐκτιμήσεων, θέλουν τῷ κοινοποιηθῆ αἱ ὑπάρχουσαι ὁδηγίαι διὰ νὰ συμμορφῶνται κατ' αὐτὰς εἰς τὰς ἀποφάσεις του.

Β. Διάταγμα 13[25] Νοεμβρίου 1836. Περί προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν.

Ἐπειδὴ κατὰ συνέπειαν τῶν γενομένων πολυπληθῶν αἰτήσεων προικοδοτήσεως ἔθνικῶν γαιῶν κατὰ τὸν νόμον τὸν ἀπὸ 26 Μαΐου (7 Ἰουνίου) 1835 ἐτέθημεν εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ δώσωμεν εἰς τὸν ἀγαπητὸν Μας λαὸν χάριν τούτου τῆς πατρικῆς Μας προνοίας καὶ ἀγάπης νέα δείγματα, ἀναφερόμενοι εἰς τὸν σήμερον ἐκδοθέντα νόμον τὸν περὶ διατυπώσεων διὰ τὰς πωλήσεις τῶν ἔθνικῶν κτημάτων, καὶ ἰδίως εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ ἔδαφου 2 ἄρθρ. 1 καὶ ἄρθρ. 18 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς γραμματείας τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῇ γνωμοδότησει τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὀρίζομεν τὰ ἑξῆς·

1. Τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ρηθέντος περὶ διατυπώσεων τῆς πωλήσεως τῶν ἔθνικῶν κτημάτων νόμου κηρύττεται ὡς ἀρρυθροῦμενον καὶ ἐνταῦθα διὰ τὰ κτήματα τῆς προικοδοτήσεως, καθόσον ἀφορᾷ τὴν πληρωμὴν τοῦ δεκάτου ἢ τοῦ ἀντιτίμου τῶν κτημάτων.

Ἡ παραδοχὴ τοῦ τοιούτου πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ ἀπὸ τὸν προικοδοτηθέντα ἐν τῷ γενησομένῳ πρωτοκόλλῳ πρὶν λάβῃ εἰς τὴν κυριότητά του τὸν τίτλον τῆς ἰδιοκτησίας τῶν προικοδοτούμενων κτημάτων· εἰς τὸν ὁποῖον ἀπικτηθέντα πρέπει νὰ γενῆ μείρα· παρελθόντος δὲ τούτου δὲν λαμβάνεται πλέον ὑπ' ὄψιν. Πλὴν διὰ τὰς προικοδοτήσεις, ὅσαι ἐφθασαγ ἤδη νὰ γίνωσιν ἢ φανερώσιν αὕτη ἤμπορεῖ νὰ γενῆ καὶ κατόπιν ἐν τῇ τριῶν μῶνῶν ἀπὸ τῆς σήμερον ἀμέσως παρὰ τῷ οἰκονομικῷ ἐπιτρόπῳ καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν γραμμ. τῶν οἰκονομικῶν.

2. Ἐκαστος ἀρχηγέτης οἰκογενείας, ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως, δύναται ἐντὸς τῆς ὀρισθείσης εἰς προικοδοτήσιν πιστώσεως 2000 δραχ. νὰ προσαποκτήσῃ δι' ἀγορᾶς καὶ ἔως

εκατὸν εἴκοσι βασιλικά στρέμματα γαιῶν, ὅταν διὰ τῆς προσαποκτήσεως ταύτης δὲν ἐμποδιζῶνται ποσῶς αἱ δοθησόμεναι 2000 δραχ. γαίαι εἰς τελείαν ἀπογέμωσιν τῆς τακτικῆς προικοδοτήσεως τῶν ἐχόντων δικαίωμα. Αἱ συμφωνίαι τῆς ἀποκτήσεως κτημάτων ὑπερβαινόντων τὴν τιμὴν 2000 δραχ. συμμορφοῦνται κατὰ τὸν νόμον περὶ τῶν διατυπώσεων τῆς πώλησεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων. Τὰ δὲ χρήματα τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ μὲν τὰς ἐπέκεινα τῶν 2000 μέχρι τῶν 6000 δραχ. πληθύνουσι εἰς τὸ γενικὸν ταμεῖον τὸκοῦ 6 τοῖς 0'0, διὰ πᾶσαν δὲ τούτων ἀνωτέραν ποσότητα 8 τοῖς 0'0, ἀλλ' αἱ διατυπώσεις τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως τῶν 2000 δραχμῶν μένουσι κατὰ τὸν νόμον ἀμετάβλητοι.

3. Ἀνίσως δὲ ὁ ἀρχηγέτης τῆς οἰκογενείας ἔχη συγγρόνως δικαίωμα ἐπὶ τοῦ νόμου τῆς 20 Ματοῦ (1 Ἰουνίου 1834) τοῦ περὶ διανομῆς γαιῶν εἰς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντας, ἢ ἐβρασεν ἤδη νὰ λάβῃ νομίμως προικοδοτήσιν τινα ἐθνικῶν γαιῶν, ἢ ἀνήκει εἰς αὐτὸν ἢ διὰ τὰς νεοφωτίστους ἀποζημιώσεις, τότε ἢ ἀπόκτησις τῶν ἐθνικῶν κτημάτων τούτων λογαριάζεται ἀπαράλλaktως ὡς καὶ ἡ γενικῶς προικοδοτούμενη πίστωσις τῶν 2000 δραχ. κατὰ τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 προσδιορισθέντα ἀνώτατον ὅρον, ἐκπιπτομένη ἀπὸ τὰ χρήματα τῆς ἀγορᾶς. Τὸ ἴδιον ἰσχύει καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, τὴν ὁποίαν προεἶδε τὸ ἄρθρ. 12 τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου.

4. Ἐὰν εἰς ἀρχηγέτης οἰκογενείας ἀπὸ τοὺς ἐχόντας δικαίωμα προικοδοτήσεως ἀπακτήσῃ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προκηθέντος ἄρθρου μίαν ἑκτασιν γῆς 120 στρεμμάτων, τότε ἡμπορεῖ πλέον οὗτος νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 δίδουμένης ἀδείας.

5. Ἡ προθεσμία τῶν αἰτήσεων τῶν ἐχουσῶν δικαίωμα προικοδοτήσεως ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, καὶ ποθουσῶν ν' ἀπακτήσωσιν ἐθνικὰς γαίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου προσδιορίζεται ἕως τὰς 20 Ματοῦ (1 Ἰουνίου) 1838, μετὰ παρέλευσιν τῆς ὁποίας προθεσμίας, δὲν εἶναι πλέον δεκταὶ αἱ μηνύσεις, ἀλλὰ μένει νὰ διατάξῃ περὶ τῶν διαθεσίμων μενουσῶν γαιῶν ἡ κυβέρνησις, ὡς ἤθελε νομίσει περὶ αὐτῶν συμφερότερον.

Παραλείπονται τὰ

Β. Διάταγμα 10 Μαΐου 1836.

Β. Διάταγμα 12 Δεκ. 1836. Περί προικοδοτήσεως τῶν ἑλλη-
νικῶν οικογενειῶν.

Β. Διάταγμα 26 Ἰαν.]7 Φεβρ. 1837. Περί προεξοφλήσεως
ὁμολογιῶν.

Τὸ Β. Δ. τῆς 21 Μαΐου [2 Ἰουν. 1838]. Περί τελευταίας πα-
ρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς ἐγγραφῆς εἰς τοὺς προικοδοτικούς κα-
ταλόγους τῶν ἐχόντων δικαίωμα προικοδοτήσεως.

Τὸ Β. Δ. τῆς 23 Ἰουν. [5 Ἰουλ. 1838]. Περί ἐπιθεωρήσεως
τῶν καταλόγων τῆς προικοδοτήσεως.

Ὁ Νόμος τῆς 30 Ἰουν. [12 Ἰουλ. 1842]. Περί πιστοποιητικῶν
τῶν δημάρχων περὶ τῶν πρὸς ἀπόκτησιν προικοδοτήσεως ἀπαιτου-
μένων ἰδιοτήτων.

Νόμος 23 Ἀπρ. [5 Μαΐου 1838. Περί ἐγκτητικῶν φόρων (δε-
κίτων) διὰ τὸ 1838 ἔτος. *

13. Διὰ τὰς εἰς τοὺς Κρήτας, νεοφωτιστοὺς, φαλαγγίτας
καὶ ἄλλοις πολίτας, διὰ διαταγμάτων τῆς κυβερνήσεως παρα-
χωρηθείσας γαίας, δὲν πληρόνεται φόρος ἐπικαρπίας, ἐκτὸς
ὅταν ἂν ὠρίσθη ἄλλως πως εἰς αὐτὰ τὰ διατάγματα. Ὡσαύ-
τως δὲν πληρόνεται φόρος ἐπικαρπίας διὰ τὰς ἐθνικὰς γαίας
ἢ φθαρτὰ κτήματα, ὅσα ἐπροικοδοτήθησαν ἢ ἐξεποιήθησαν.

Νόμος ΣΛΕ' 13 Αὐγ. 1855. Περί τῶν ἐκ προικοκτησιῶν κα-
ταστερούντων. **

1. Οἱ λαβόντες προικοδοτήσιν, δυνάμει τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου
1835 καὶ 13 Νοεμβρίου 1836 νόμων, ἀπαλλάττονται τῆς πλη-
ρωμῆς τῶν συμπερωνημένων τόκων ἐπὶ τῶν διαφόρων πιστώ-
σεων τῶν χορηγηθεισῶν εἰς αὐτούς, καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπε-
ρημερίας δια τὰς ληξάσας ἤδη δόσεις τῶν πιστώσεων ταύτων.

2. Τὸ ποσόν, ἐφ' ᾧ κατεκυρώθησαν εἰς ἕκαστον προικο-
δοτή/ε-τα ἐθνικὰ κτήματα, θέλει ἐξοφληθῆ χρεωλυτικῶς εἰς
30 ἔτησις ἑσῶς δόσεις· ἐκάστη δόσις, περιέχουσα 2 τοῖς 0)0
χρεωλυτρον καὶ 2 0)0 τόκον ἐπὶ τοῦ τιμήματος, θέλει πλη-
ρόνεσθαι κατὰ πᾶσαν πρώτην Ὀκτωβρίου ἀρχομένης τῆς πλη-
ρωμῆς ἀπὸ τοῦ 1885 ἔτους.

(*) ΕφΚ. 14 τῆς 25 Ἀπρ. 1838.

(**) ΕφΚ. 37 τῆς 13 Σεπτ. 1855.

3. Τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα ὑπὸ τῶν προικοδοτηθέντων διὰ χρεωλύσια, δεκαετείς πιστώσεις καὶ τόκους συμπεριλαμβανόμενους καὶ ὑπερμερίας, θέλουσι συμφηρισθῆ μετὰ τὰς ἐτήσιαις δόσεσι, ἐκπιπτομένου ἀναλόγου ποσοῦ ἐξ ἑκάστης αὐτῶν.

Ἐὰν ὅμως τὰ πρὸ αὐτῶν πληρωθέντα ποσὰ ὑπερῶσι τοῦτον τὸ ὅλον τῶν ἐτήσιων δόσεων, δὲν δύνανται ν' ἀπαιτηθῶσι τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ὑπερβάλλοντος ποσοῦ. Ν. ΡΚΑ', ἀρθρον 2].

4. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους τῶν ἀπαιτουμένου χρόνου δύνανται αἱ προικοδοτηθέντες νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὸ κεφάλαιον τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα 2 καὶ 3 ἄρθρα ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν.

5. Μεταξὺ τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὸν ἔγγειον φόρον 3 τοῖς 0)0 κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 8 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου καὶ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ νόμου ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836, οἱ βουλόμενοι νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν ὀρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου θέλουσι ὑπαχθῆ εἰς τὸν ἔγγειον φόρον, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμων.

Τὰ ἐξ ἐγγείου φόρου 3 τοῖς 0)0 μέχρι τοῦδε καθυστερούμενα, συγκεκριλασιοῦμενα ἀτόκως θέλουσι προστεθῆ εἰς τὸ ἀρχικὸν τίμημα τῶν κτημάτων καὶ πληρωθῆ κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ παρόντος νόμου.

6. Οἱ μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντες δύνανται νὰ παραιτήσωσι τὰ λογῶ προικοδοτήσεως παρ' αὐτῶν ληφθέντα ἔθνηκα κτήματα, ἐὰν δηλώσωσι διὰ δικαστικοῦ ἄληθρος, ἐντὸς τεσσαρῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, τὴν ἀπόφασίν των εἰς τὴν οἰκονομικὴν ὄρχην τῆς ἐπαρχίας των.

Ἐκ τῶν παραιτουμένων κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον οἱ μὴ λαβόντες κατοχὴν τῶν κτημάτων ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ λαβόντες κατοχὴν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσιν ἀτόκως λόγῶ δικαιώματος ἐπικαρπίας 2 τοῖς 0)0 ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος δι' ἑκαστον ἔτος τῆς κατοχῆς των, ἐτι δὲ δι' ἔγγειον φόρον ἕτερα 3 τοῖς 0)0 ἐπὶ τοῦ ρηθέντος τιμήματος, ἐὰν ἐσυμφωνήθῃ ἢ πληρωμὴ αὐτοῦ εἰς χρήματα. [Ν. ΡΚΑ', ἀρθρ. 3].

7. Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὀφειλομένου ποσοῦ θέλουσιν ἀφαιρεθῆ ὅλα τὰ τυχόν μέχρι τοῦδε πληρωθέντα εἴτε λόγῳ ἐγγείου φόρου § τοῖς θ)θ, εἴτε ἀπέναντι πῶν δόσεων τοῦ τιμήματος, εἴτε λόγῳ συμπεφωνημένων ἢ ὑπερημερίας τόκων, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐξασφαλιζόμενον δι' ὑποθήκης, θέλει πληρωθῆ ἀτόκως εἰς δώδεκα ἐτησίας ἰδῆς δόσεις, ἀρχαμένης τῆς πληρωμῆς αὐτῶν ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου ε. ε.

Ἐὰν ὅμως τὰ παρ' αὐτῶν πληρωθέντα υπερβαίνωσι τὸ κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον ὀφειλόμενον ποσόν, οἱ παραιτηθέντες δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐδεμίαν ἀπαιτητικὴν ἐπιστροφῆς τοῦ πλεονάσματος τούτου.

Οἱ παραιτούμενοι δὲν ἔχουσι δικαίωμα ν' ἀπαιτήσωσιν ἀποζημιώσιν διὰ βελτιώσεις, τὰς ὁποίας τυχόν ἐπέφερον εἰς τὰ κτήματα ταῦτα, ἢ δι' ἄλλον οἰονδήποτε λόγον.

8. Ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδοθῶσι τὰ δι' ἔλλειψιν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων ἢ διὰ παράβασιν τύπων περὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοπρασίας μήπω ἐκδοθέντων προικοκτησίας ἐγγράφα, εἴαν τὰ προικοδοτηθέντα κτήματα περιῆλθον εἰς τὴν κατοχὴν τῶν προικοδοτηθέντων καὶ ἀποδεικνύεται ἡ ταυτότης, ἡ ἐκταξίς καὶ τὸ τμήμα τῶν κτημάτων αὐτῶν.

9. Ἐὰν, γενομένης ἀναθεωρήσεως τῆς καταμετρούσεως προικοδοτηθέντων κτημάτων, προκύψῃ ἔλλειμμα, θέλει ἐκπίπτειν τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸ ἔλλειμμα τοῦτο χρηματικόν ποσόν ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος. Ἐὰν δὲ προκύψῃ πλεονάσμα, τὸ ἀντίτιμον τοῦ πλεονάσματος τούτου θέλει πληρωθῆ εἰς τὸ δημόσιον παρὰ τοῦ προικοδοτηθέντος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ τιμήματος, εἰς ὃ παρεχωρήθη τὸ κτήμα. Ἄλλως, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν κατοχὴν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ πλεονάσματος ἀνεῦ τινὸς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημιώσιν δι' οἰονδήποτε λόγον. [N. PKA', ἄρθρ. 4].

10. Ὅταν οἱ προικοδοτηθέντες θελήσωσι νὰ πληρώσωσι διὰ μιᾶς τὸ κεφάλαιον τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν, θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ εἰς τὴν πληρωμὴν τὰ φελαγγιτικά γραμμάτια μόνον κατὰ τὸ 1)5.

11. Οἱ μὴ θέλοντες νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τοὺς ὅρισμούς τοῦ

παρόντος νόμου ορείλουσι νά επιδώσωσι διά δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τόν ἀρμόδιον οἰκονομικόν ἔφορον ἔγγραφον περί τοῦτου δήλωσιν ἐντός ἑξ μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου· εἰ δέ μή, θεωροῦνται ὡς ἀπαδεχθέντες τὰς τοῦ παρόντος νόμου διατάξεις. [N. PKA', ἀρθρ. 1].

Β. Διάταγμα τῆς 2 Σεπτ. 1856. Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθρ. 27 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν. *

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ὡς πρὸς τὰς κατὰ τὸ ἀρθρον 27 τοῦ ἀπὸ 27 Μαΐου 1835 νόμου περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν παραχωρούμενας εἰς τοὺς δήμους προικοδοτήσεις, ἀντὶ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, θέλει ἀποφαινεσθαι τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον θέλει γνωμοδοτεῖ ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργείων.

Ἐγκύκλιος 18164 τῆς 26 Ἀπρ. 1856.—1) Ὁ νόμος ΣηΒ' ἐξωμοίωσε τὰ ἐκ προικοκτησιῶν προκύπτοντα χρέη, μὴ ὑπαρχούσης διακρίσεως μεταξὺ προικοδοτικῆς πιστώσεως καὶ ὀκαστοῦς πιστώσεως προικοκτησιῶν. Ἐὰν ἄρα εἰς προσεκτήσατο ἐπὶ πολιτικῆ προικοδοτήσῃ δύο ἢ περισσότερα τεμάγια ἐθνικῶν γαιῶν ἴσου ἢ μεγαλύτερου ἀριθμοῦ φθαρτὰ κτήματα, δὲν πρέπει νά ἐκδοθῇ ἴδια ὁμολογία ἐπὶ τοῦ τιμήματος ἐκάστου τῶν κτημάτων τούτων, ἀλλὰ μία μόνη ἐπὶ τοῦ ὅλου χρέους τοῦ προικοκτήτου· ἐὰν ὅμως ὁ πρωτότυπος οὗτος προικοκτήτης μετεβίβασεν εἰς ἕν ἢ πλείοτερα πρόσωπα διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως μέρος μιᾶς τῶν ὑπ' αὐτοῦ προικτηθειῶν μεριδίων, πρέπει νά ἐκδοθῇ ἴδια ὁμολογία ἐπὶ τοῦ ἀναλόγου τιμήματος ἐκάστου τιμήματος τῆς οὕτω διανεμηθείσης μερίδος, ἵνα φαίνεται διακεκριμένως τὸ πηγάζον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ταύτης χρέος ἐκάστου.

Νόμος ΦΛΘ' 28 Μαΐου 1859. Περὶ παραχωρήσεως δωρεᾶν ἐθνικοῦ γηπέδου εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ χωμόπολιν πρὸς ἀνέγερσιν λιθοκτιστοῦ ἀγορᾶς ἐδωδύμων. **

1. Α'. Παραχωρεῖται δωρεᾶν εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ χωμόπολιν τοῦ Βασιλείου γηπέδον πρὸς κατασκευὴν λιθοκτιστοῦ ἀγορᾶς ἐδωδύμων, ἐκ τῶν ἐν αὐταῖς ἀδιαθέτων καὶ διαθέσιμων ἐθνικῶν γηπέδων.

(*) ΕφΚ. 46 τῆς 10 Σεπτεμβ. 1856.

(**) ΕφΚ. 21 τῆς 30 Μαΐου 1859.

Β'. Ἡ θέσις καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ γηπέδου, ὡς καὶ ἡ προθεμίαι, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλουσιν οἱ δῆμοι ν' ἀνεγείρωσι τοιαύτας οἰκοδομὰς, προσδιορίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

2. Ἐκ τοῦ ἐν τῇ πόλει Πειραιῶς ὑπὸ τοῦ σχεδίου αὐτῆς προσδιορισμένου δι' ἀγορὰν τεμαχίου, κειμένου περὶ τὰ δυτικὰ ἑπακρά τῆς πλατείας Θεμιστοκλέους, περιέχοντος ἐπιφάνειαν 2572 καὶ 50)00 βασιλικῶν τετραγωνικῶν πήχεων, μεταβαίνουσιν ἀμέσως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δήμου αἱ ἀδιάθετοι 1619 38)00 ἀπαρτίζοντες τὰ τεσσαράκοντα ἐν ἀδιάθετα γηπεδα ἐκ πήχεων 244 38)00 ἕκαστον, καὶ τὸν διαχωρίζοντα τὴν ἀγορὰν δρομίσκον.

Τὸ τμήμα τῶν λοιπῶν ὑπὸ τοῦ δήμου Πειραιῶς, λόγῳ δημοσίου ἀνάγκης προσληφθησομένων 953 12)00 τετραγωνικῶν βασιλικῶν πήχεων, εἰς ἰδιώτας παραχωρηθέντων, ὡς καὶ τὸ τῶν ἐπ' αὐτῶν ὑπαρχουσῶν οἰκοδομῶν, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Ταμείου Πειραιῶς.

Τὸ Δημοσίον ἀποδίδει εἰς τὸν Δῆμον Πειραιῶς τὰ μέχρι τοῦδε ἐκ τῶν προκειμένων ἐκποιήσεων συνηγμένα χρήματα, καὶ παραχωρεῖ εἰς αὐτόν, πρὸς συμψηφισμόν τῶν ἀποζημιώσεων, τὰς κατὰ τῶν ἀγοραστῶν ἀπαιτήσεις του. Μετὰ τὸν συμψηφισμόν τοῦτον, ἐὰν ὑπάρξῃ τυχὸν ὑπόλοιπον χρέους πρὸς τὸ Δημοσίον τῶν ἀγοραστῶν, μένουσιν οὗτοι ἀκαταζήτητοι.

Νόμος ΧΚΒ' 27 Ἰουνίου 1861. Περὶ φορολογίας τῶν ἀποκτητῶν ἐθνικῶν γαιᾶς. *

Περιεῖχεν ἄρθρον μοναδικὸν μεταβατικῆς ἰσχύος.

Νόμος ΡΚΑ' 22 Δεκ. 1865. Περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν καθυστερούντων. **

1. Αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1855 περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν καθυστερούντων νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 11 μὴ θελησάντων τότε νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τοὺς ὁρισμοὺς αὐτοῦ.

2. Εἰς τὴν συγκεφαλαίωσιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ διαληφθέντος νόμου πληρωθέντων θέλωσι συμπεριληφθῆ καὶ τὰ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα.

(*) ΕἰΚ. 24 τῆς 6 Ἰουλ. 1861.

(**) ΕἰΚ. 61 τῆς 29 Δεκ. 1865.

3. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 προθεσμία διὰ τοὺς θέλοντας νὰ παραιτηθῶσιν ἀγροαστάς, ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

4. Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 πλεόνασμα, τὸ ὁποῖον παραχωρεῖται εἰς τοὺς ἀγροαστάς, δὲν δύναται νὰ ᾖναι ἀνώτερον τοῦ 20 0)0 ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς ἐκτάσεως.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται ἐφ' ὄλων ἐν γένει τῶν ἐκ προικοκτησιῶν πλεονασμάτων, διὰ τὰ ὅποια δὲν ἐξεδόθησαν παραχωρητήρια, ἢ ἐφ' ὧν ὁ προικοκτήτης δὲν ἀπέκτησε κατὰ τοὺς καιμένους νόμους δικαίωμα κυριότητος.

Ἡ τυχούσα ὑπέρβασις ὑπάγεται εἰς τὰ ληφθῆσάμενα περὶ ἐθνικῶν γαιῶν καὶ ἐθνικοῦ ιδιοκτητῶν φυτειῶν μέτρα.

Γνωμοδοτήσεις Δικ. Συμβούλου. 13 Δεκ. 1878. — Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου ΣηΕ' οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι τοῦτο ἐφαρμόζετο ἐπὶ τῶν πλεονασμάτων ἐκείνων, ἅτινα προήρχοντο ἐκ τοῦ ὅτι, εἴτε διὰ πλημμελεῖν καταμέτρησιν, εἴτε δι' ἀνακριθεῖν ὁροθέτησιν καταλαμβάνετο ἕκτασις μεγαλύτερα τῆς πράγματι παραχωρουμένης, πάντοτε ὁμοίᾳ τῇ πεποιθήσει ὅτι τὸ τεμάχιον τὸ οὕτω προσλαμβανόμενον, περιλαμβάνετο ἐν τῇ παραχωρητέᾳ ἐκτάσει ἢ ὅπερ διατυπούμενον ἀκριβέστερον ὑπὸ τῆν ἐποψίν τοῦ ἐναντίου, ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν πλεονασμάτων, τὰ ὅποια διὰ καταπατήσεως κατέλαβεν ὁ προικοδοτῆς. Ὅτι δὲ τοιαύτη ἢ ὀρθὴ ἐρμηνεία, οὐ μόνον ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου ἀποδεικνύεται, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι μὴ ὀριζομένου μάλιστα ἐν τῷ ν. ΣηΕ' τοῦ ποσοστοῦ ἐκείνου, ὅπερ προσδιορίσθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1865, ἢ ἐναντία ἐρμηνεία ἤθελε φέρει εἰς τὸ ἀντίθετον ἀποτέλεσμα, ὅτι δηλ. ἂν διὰ παρανόμου καταλήψεως γαιῶν συνεχόμενων μετὰ τῶν ἐπὶ προικοκτησίᾳ παραχωρηθεισῶν καταλαμβάνετο οὕτως ἕκτασις τετραπλάσια ταύτης, ἐδικαίωτο ὁ καταλαβὼν αὐτὰς νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ προεκτεθὲν εὐεργέτημα τοῦ ἄρθρ. 9, ὅπερ βεβαίως δὲν ἐνόησεν ὁ νομοθέτης νὰ ἐπιτρέψῃ. — Μετὰ τὸν νόμον τοῦ 1865 ΡΚΑ' ἄρθρ. 4, τὰ ἀποπῆμα τοῦτο ἐκλείπει, διότι ἠρίσθη, ὅτι τὸ κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 πλεόνασμα, ὅπερ παραχωρεῖται εἰς τοὺς ἀγροαστάς, δὲν δύναται νὰ ᾖναι ἀνώτερον τοῦ 20 0)0 ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς ἐκτάσεως, καὶ ἀληθὲς μὲν εἶναι, ὅτι καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τούτου δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι πλεονάσματα θεωροῦνται τὰ καταληφθέντα καὶ περιεχόμενα ἐν τῇ ἐκτάσει τῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προικοκτησίας παραχωρηθείσῃ, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκεῖνα, ἅτινα ἐν γνώσει τοῦ ὅτι δὲν περιέχονται καταλήφθησιν, διότι ὁ νόμος ρητῶς ἀναφέρει αὐτὰ ἐκ προικοκτησίας πλεονάσματα, ἤτοι τὰ καλῶς, τῇ πίστει καταληφθέντα ὡς περιεχόμενα ἐν τῇ προικοκτηθείσῃ ἐκτάσει, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς

μως τῶν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἀναγκαιῶς ἀναφυησομένων δυσχερειῶν, καθόσον ἐκάστοτε ἤθελον εἶσθαι ἀντικείμενον ἐρεύνης ἢ καλῆ ἢ κακῆ πίστεως τοῦ καταλαβόντος, φρονῶ, ὅτι δὲν παραβιάζεται ὁ νόμος, ἂν ἀδιακρίτως ἐπὶ παντὶς πλεονασμῶτος, εἴτε ἐκ καταπατήσεως, εἴτε ἐκ πλάνης περὶ τὰ ὄρια πηγαζόντος, ἐφαρμοσθῆ ἢ διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 9, ἴσως μάλιστα τοιαύτη ἦτο καὶ ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου, ἂν καὶ τοιοῦτον δὲν προκύπτει ἐκ τῶν γενομένων συζητήσεων. Ἡ φράσις, κίφ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἐκ τῶν προικοκτησιῶν πλεονασμάτων μὴ ἐκφραζομενα μετ' ἀκριβείας ὅ,τι ἔπρεπε νὰ ἐκδηλωθῆ, δὲν ἔχει ἐπιρροὴν τινα, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν γενομένων ἐπὶ τῆς ἐπισημείωσης τοῦ κόμου συζητήσεων, αὐτὴ ἐτέθη, διότι ἡ γέρθη ἀμφισβήτησις, ἂν ἡ διατάξις τοῦ νόμου τοῦ 1861 περὶ τῶν καθυστερούντων ἐφαινόμετο μόνον ἐπὶ τῶν κτηθέντων δυνάμει τοῦ περὶ φθαρτῶν κτημάτων νόμου ἢ περιελάμβανε καὶ τὰς προικοκτησίας.

Ἐγὺγκλιος 16722 τῆς 8 Νεβρίου 1869 — Προκειμένου περὶ ἐκπαίσεως προικοκτητῶν ἐν γένει κτημάτων, ἐὰν το κτῆμα ἀνήκῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς ἐκδοχεῖς, ὧν τινὲς μὲν ἐπλήρωσαν τὰς δόσεις τῶν, αἱ δὲ λοιποὶ καθυστεροῦσιν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, εἰ μὲν ἐγένετο ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν ἢ ἐκκαθάρισις, τοῦ ὁποῦ ἀνεδέχθησαν μέρους τῆς ὀφειλῆς καὶ συντάχθησεν ἐπ' ὀνόματι τῶν ἰδίων αἰ νέαι ὁμολογίαι, ἢ κατάσχεσις ἐνεργηθῆσεται ἐπὶ μόνου τοῦ ἀναλογούντος εἰς τὸν μὴ ἐκπληρώσαντα τὰς πρὸς τὸ δημόσιον ὑποχρεώσεις τοῦ μέρους τοῦ κτῆματος, διότι αὐτὸν ἀνεγνώρισεν ὡς ὀφειλέτην τοῦ τὸ δημόσιον διὰ τῶν νέων ὁμολογιῶν, εἰ δὲ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ προικοκτητοῦ καὶ ὑπεγράφησεν ὑπ' αὐτοῦ αἱ νέαι ὁμολογίαι, ἐνεργηθῆσεται αὐτὴ ἐπὶ τοῦ ὅλου κτῆματος, ἀποκειμένου εἰς τοὺς ἐκδοχεῖς, τοὺς μὴ συμμορφωθέντας μετὰ τὸν ΣηΕ' νόμον, νὰ στρέψωσι τὰ ἀπαιτήσεις τῶν ἐναντίον τοῦ ἀρχικοῦ προικοκτητοῦ, μεθ' οὗ συνηλλάχθησαν, ἀφοῦ ἐν γνῶσει τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μεταβιβαθέντος κτῆματος κατηρτίσθη τὸ συνάλλαγμα τῆς μεταβιβάσεως.

νόμος ΤΚΣ 12 Ὀκτ. 1869. Περὶ τῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 27 τοῦ νόμου περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν ὑπάγωγης παντὸς ἄλλου καταστήματος δημοτικῆς ἀνάγκης.

1. Εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀρθρ. 27 ἐδαφ. 5' τοῦ νόμου περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν ὑπάγεται καὶ πᾶν ἄλλο κατάστημα δημοτικῆς ἀνάγκης.

2. Τὴν ἐκτασιν τῶν παραχωρουμένων ἐθνικῶν οἰκοπέδων προσδιορίζει τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν.

(*) Ὁ νόμος αὗτος ἐπανῆλθεν ἐν ἰσχύϊ δυνάμει ΥΠΓ' ἀρθρ. 8.

(†) ΕφΚ. 43 τῆς 23 Ὀκτ. 1869.

Ἐγκύκλιος 8440/23 τῆς 10 Φεβρ. 1876. — Δι' ὅσα τῶν προικοκτητῶν κτημάτων ὀφείλονται πλείοτε τῶν δέκα ὀσέων, οἱ ταμίαι συμμορφούμενοι μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων νόμου δεόν νὰ προβῶσιν εἰς τὴν περιγραφὴν καὶ ἐκποίησιν τῶν ἐνυποθήκων τούτων κτημάτων, πρὸ τούτου δὲ ὀφείλουσι νὰ ἐξασκιδώσωσι τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους τῶν ληξασῶν ὀσέων, τὸ κεφάλαιον τῶν μῆπω ληξασῶν καὶ πάντα τὰ λοιπὰ χρεὴ τοῦ ὀφειλέτου ἐξ οὐατοῦποτε καὶ ἂν προέρχεται αἰτίας διότι ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ σημειωθῶσι κάτωθι τῆς περιγραφῆς. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν πρώτην προσφορὰν, ἣν ὀφείλει κατὰ τὸ ἀρθρ. 25 τοῦ ΥΛΣ' νόμου ὁ Ταμίαι ὡς καταδιώκων δανειστής, δεόν ἢ γενησομένη προσφορὰ ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὸ ποσόν, ὅπερ ὀφείλεται εἰς τὸ δημόσιον ἐκ τῶν ληξασῶν ὀσέων, τὸν τόκον τῆς ὑπερήμερίας αὐτῶν καὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν μῆπω ληξασῶν ὀσέων, λαμβάνοντες πρὸς τοῦτο ὑπ' ὄψιν τῶν τῆν 48130 ἐγκ. καὶ τὸν προσηρτημένον αὐτῇ ὑπὸ στοιχ. Α χρεωλυτ. πίνακα, μόνον καθ' ἣν περὶπτωσιν ἢ παραχωρηθεῖσα γῆ ἔλαβε σπουδαίας βελτιώσεις καὶ κατέστη κτῆμα ἔχον ἤδη μεγάλην ἀξίαν, ὀφείλουσι κατ' ἐξαίρεσιν νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς τὸ δημόσιον χρεὴ τοῦ ὀφειλέτου, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ἐγγεγραμμένη ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποθήκη, ἀμέσως μετὰ τὴν διὰ τὸ τίμημα τῆς ἀγορᾶς τοῦ κτήματος ἐγγεγραμμένην, καὶ νὰ ἀυξάνωσιν ἀναλόγως τὴν πρώτην προσφορὰν, καὶ μάλιστα εἰάν διὰ τὰ ἄλλα χρεὴ δὲν ὑπαρχῶσι καὶ ἄλλαι ἀσφάλειαι. Ἀπαγορεύομεν δὲ αὐστηρῶς νὰ κάμωσι προσφορὰν, ἢ ὁποῖα ἐν περιπτώσει κατακυρωσεως εἰς τὸ δημόσιον ἤθελε μᾶς ἀναγκάσει νὰ πληρώσωμεν εἰς ἄλλους χρήματα, διότι δὲν ἔχει συμφέρον τὸ δημόσιον νὰ κατακυρωθῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ κτήμα δια τὸ ὁποῖον θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ ἀποδώσῃ εἰς ἰδιώτας ὡς ἐνυποθήκους δανειστάς ὅ,τι οὗτοι δικαιούονται νὰ λάβωσιν.

Εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦ πλειστηριασμοῦ ἔα προστίθεται ὁ ὅρος, ὅτι, εἰάν τὸ κτῆμα κατακυρωθῇ εἰς ἰδιώτην καὶ τὸ ἐκπλειστηρίασμα ἀποβῇ τοσοῦτον, ὥστε μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν καθυστερουσῶν ὀσέων καὶ τῶν τόκων αὐτῶν μένει ποσὸν ἴσον ἢ ἀνώτερον τοῦ κεφαλαίου τῶν μελλουσῶν ὀσέων, δύναται ὁ ἀγοραστής, εἰάν θέλῃ, νὰ κρατήσῃ τὸ ποσὸν τοῦ κεφαλαίου ὑπερἀναλογεῖ εἰς τὰς ληξασῶν ὀσέους, καὶ νὰ τὸ πληρῶνῃ χρεωλυτικῶς, καθ' ὅσον τρόπον ἤθελε πληρῶσαι τοῦτο ὁ ἀρχικὸς προικοκτητῆς, προσφερομένου τοῦ αὐτοῦ κτήματος εἰς Ἀθῆν ὑποθήκην ὑπὲρ τοῦ δημοσίου.

II.

Διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 20 Μαΐου] 1 Ἰουν. 1834, περὶ τῶν μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, στρατιωτικῶν καὶ ναυτῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ζησᾶς καὶ τῆς θαλάσσης*, ἐλήφθη πρόνοια ὅπως οἱ παλαιοὶ καὶ

(*) Εφκ. 22 τῆς 16 Ἰουν. 1834.

πρωτοί αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και στρατιωτικοί τῶν ἀτάκτων καὶ τακτικῶν στρατευμάτων τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης οἵτινες μετέσχον ἐνδοξῶς εἰς τὸν περὶ ἀπελευθέρωσης τῆς πατρίδος ἀγῶνα, πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν παλαιῶν τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὰς οἰκογενεὰς τῶν σταθερὸς πόρος ὑπάρξεως, λάβωσιν ἀμέσως εἰς πλήρη ἰδιοκτησίαν τῶν μέρους τῶν ἀκαλλιεργήτων μὲν, πλὴν καλλιεργησίμων ἐθνικῶν γαιῶν, καθ' ὅσον ὅμως δὲν ἐλάβαναι ἄχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐκ τοῦ ταμείου μισθοὺς ἐνεργείας, συντίξεις, ἢ τροποδοσίας (ἄρθρ. 4) Ὅρα ὅμως τὸν κατωτέρω νόμον 1)13 Ἰαν. 1838, ἄλλως ρυθμίσαντα τὰ περὶ τούτων, καὶ δὴ τὰς θρᾶ 12 καὶ 13 αὐτοῦ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ πνεύματος ὁρμώμενος ὁ νομοθέτης προύνοησε καὶ περὶ παραχωρήσεως γαιῶν εἰς χωροφύλακας καὶ ἐνωματάρχας (*) — Δι' ἑτέρου δὲ Δ. τῆς 18)30 Σεπτ. 1835 περὶ σχηματισμοῦ Ἑλληνικῆς Φάλαγγος, χάριν ἐνωμοσύνης τῆς πατρίδος εἰς τοὺς γενναίους ἄνδρας, οἵτινες ἐχορησίμωσαν ὡς ὁδηγοὶ τῶν συστρατιωτῶν τῶν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλήν. ἀνεξαρτησίας ἐνδοξὸν ἀγῶνα, ἐοχηματίσθη Ἑλλην. Φάλαξ, περιέχουσα διαφόρους βαθμοὺς ὡς τιμητικὰς θέσεις. Φαλαγγίται κατὰ τὸ γράμμα τοῦ Δ. ἐλέγοντο οἱ δὲ κατώτεροι βαθμοφόροι αὐτῆς (δεκανεῖς), οἵτινες ἐξισοῦντο κατὰ τὸν βαθμὸν πρὸς τοὺς ἀνθυπολοχαγοὺς τῶν στρατευμάτων (ἄρθρ. 5). Ἐπικράτησεν ὅμως νὰ ἀποκαλῶνται κοινῶς Φαλαγγίται ἅπαντες οἱ βαθμοφόροι τῆς φάλαγγος ταύτης. [Κορινθῆς].

Νόμος 1)13 Ἰαν. 1838. Περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν γαιῶν εἰς τοὺς φαλαγγίτας.

Θέλונτες νὰ δώσωμεν ἀσφαλῆ καὶ διαρκῆ ὑπαρξιν εἰς τοὺς ἅδ' εἰς τὴν φάλαγγα καταταχθέντας καὶ εἰς τὸ ἐξῆς κατα-

(*) Δ. 4)16 Ἰουνίου 1834. Διὰ νὰ ἀνταμείψωμεν τὰς προτέρας ἐκδουλεύσεις τῶν εἰς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς κατατεταγμένων υπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν καὶ διὰ νὰ δώσωμεν δείγματα τῆς εὐχαριστήσεώς μας διὰ τὰς μέχρι τοῦδε ὑπηρεσίας των, διατάττομεν. Οἱ ἐγγαμοὶ υπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται τοῦ σώματος τούτου, οἵτινες ὑπηρετήσαν ἐντίμως κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, κατετάχθησαν μέχρι 31 Αὐγούστου τρέχοντος ἔτους καὶ ἐδείξαν καὶ ἤδη καλὴν διαγωγήν* α' Θέλουν λάβει πηλοσὸν τῶν ἐπισταθμευμένων των, ἢ εἰς τὰ μέρη ἐκείνα εἰς τὰ ὅποια διατρίβουν αἱ οἰκογενεαὶ των, πρὸς τὸ παρὸν δύο στρέμματα ἀκαλλιεργήτου πλὴν ἐργασίμου γῆς ἐκ τῶν ἐθνικῶν διὰ νὰ ἐγειρωσιν οἶκον, καὶ καλλιεργήσωσι κῆπον πρὸς ἐνοίκησιν τῶν οἰκογενειῶν των καὶ 703 γραμμὰς ἀλεύρου καθ' ἑκάστην δι' ἑκάστον ἄτομον τῆς οἰκογενείας β'. Τὴν αὐτὴν ἀπολαύτην θέλουν ἔχει καὶ οἱ χηρεύσαντες διὰ τὰ τέκνα των.

(*) ΕφΚ. 1 τῆς 1 Ἰαν. 1838.

ταχθησομένους αξιωματικούς και εις τὰς οικογενείας των, διὰ παραχωρήσεως ἐθνικῶν γαιῶν ἢ ἄλλων ἀκινήτων φθαρτῶν κτημάτων εις ἐντελῆ ἰδιοκτησίαν των, και ἔχοντες ἰδίως πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ Ἡμετέρον διάταγμα ἀπὸ 20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1834 περὶ παραχωρήσεως ἀκαλλιεργήτων μὲν, ἀλλὰ καλλιεργήσιμων γαιῶν πρὸς τοὺς μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ἐνδεεῖς αξιωματικούς κτλ. τοῦ ἡμετέρου κατὰ γῆν και θάλασσαν στρατοῦ, πρὸς ἀμοιβὴν κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα ἐκδουλεύσεών των, ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ ἡμετέρου συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν και διατάττομεν ὡς ἔπεται.

1. Ἐκαστος εἰς τὴν φάλαγγα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἤδη κατατεταγμένος αξιωματικός, ὅστις ὡς τοιοῦτος λαμβάνει μισθὸν ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον, δύναται, ἐὰν θέλῃ, παραιτούμενος τοῦ μισθοῦ του, νὰ λάβῃ ὡς πλήρη ἰδιοκτησίαν, γῆν ἢ κτῆμα τι φθαρτὸν μέχρι τοῦδε ἐθνικὸν ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ἄρους.

α'. Ὁ λαμβάνων μηνιαῖον μισθὸν 140 δραχμῶν θέλει λάβει γῆν ἢ κτῆμα φθαρτὸν ἀξίας 8400 δραχμῶν.

β'. Ὁ λαμβάνων μηνιαῖον μισθὸν δραχμῶν 90, θέλει λάβει γῆν ἢ κτῆμα φθαρτὸν ἀξίας 5400 δραχμῶν.

γ'. Ὁ λαμβάνων μηνιαῖον μισθὸν 60 δραχμῶν θέλει λάβει γῆν ἢ κτῆμα φθαρτὸν ἀξίας 3600 δραχμῶν.

δ'. Ὁ λαμβάνων μηνιαῖον μισθὸν 48 δραχμῶν θέλει λάβει γῆν ἢ κτῆμα φθαρτὸν ἀξίας 2880 δραχμῶν.

Ὅσοι λαμβάνουν μισθὸν κατώτερον μὲν τοῦ ἀνωτάτου ὄρου, πλειότερον δὲ ἢ ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ διαλαμβανομένων ποσοτήτων τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, θέλουν λάβει γῆν ἢ κτῆμα φθαρτὸν ἀξίας πενταπλασίου τῆς ποσότητος τοῦ ἐτησίου μισθοῦ των.

2. Ὅσοι φαλαγγίται λαμβάνουν κατὰ μῆνα ἀνώτερον τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ παραγράφου α' διαλαμβανόμενου μισθοῦ δὲν δύνανται νὰ λάβουν ἀντ' αὐτοῦ γῆν ἢ ἄλλο κτῆμα ὑπερβαῖνον τὴν εἰς ἐκεῖνο ὀρισμένην ἀνωτάτην ἀξίαν, ἀντιστοιχοῦσαν μὲ τὸ αὐτόθι ἀναφερόμενον ποσὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ· οὗτοι ὁμοῦ λαμβάνουν κατὰ μῆνα τὸ περιπλέον τούτου τοῦ μισθοῦ, ὡς ἄχρι τοῦδε, λόγῳ κανονικοῦ μισθοῦ.

3. Εἰς ἕκαστον φαλαγγίτην θέλει ἀνοίχθῃ πίστωσις τῆς εἰς αὐτὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἀνηκούσης ποσότητος, καὶ θέλει τῷ δοθῆ γραμματίον πιστώσεως μὲ τὸ ὅποιον ἡμπορεῖ ν' ἀγοράσῃ ὅποιαδήποτε διαθέσιμα καὶ πωλητέα ἐθνικὰ ἀκίνητα κτήματα ἐπὶ δημοπρασίᾳ.

Ἐὰν ἡ τιμὴ ἀδιαίρετου τινος κτήματος ὑπερβαίῃ τὸ γραμματίον τῆς πιστώσεως, πρέπει νὰ πληρωθῇ τὸ περιπλέον ἀμέσως εἰς μετρητά. Β. Δ. 4]16 Μαρτίου καὶ 17]24 Ἄπρ. 1838]

4. Ἡ εἰς τοὺς φαλαγγίτας παραχωρηθεῖσα γῆ, ἢ ἄλλο κτῆμα δὲν δύναται νὰ ἐκποιηθῇ κατὰ τὰ πρῶτα τρία ἔτη ἀνευ βασιλικῆς ἀδείας· μολοντιῦτο ἡμπορεῖ νὰ δοθῇ εἰς ὑποθήκην ἐπὶ τοιαύτῃ συμφωνίᾳ.

5. Ἐκτὸς τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 1 παραχωρήσεως γῆς ἢ κτήματος, θέλει χορηγηθῆ εἰς ἕκαστον φαλαγγίτην, μετὰ τὴν εἰς αὐτὸν τελειωτικὴν κατακύρωσιν τοῦ κτήματος ἢ τῆς γῆς καὶ χρηματικὴ ποσότης ἴση μὲ τὸν μισθὸν ἑνὸς ἔτους, πληρωτέα εἰς εἰκοσιτέσσαρας μηνιαίας δόσεις καὶ ὑπολογιζομένη κατὰ τὰς εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἀναφερομένης ποσότητος τῶν μηνιαίων μισθῶν.

Συγχωρεῖται ἐν τούτοις εἰς αὐτοὺς νὰ λάβωσι καὶ τὴν ποσότητα τοῦ ἔτησιου τούτου μισθοῦ εἰς γαίας ἢ ἄλλα φθαρτὰ κτήματα, ἀλλὰ περὶ τούτου θέλουν ἀναφέρεισθαι ἐγκαίρως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν γραμματειῶν, διὰ νὰ λάβωσι καὶ περὶ τῆς ποσότητος ταύτης τὸ ἀνήκουσ γραμματίον τῆς πιστώσεως. [N. ΤΟΖ', ἄρθρ. 1].

6. Οἱ φαλαγγίται δύνανται νὰ δανεισθῶσι τὴν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον χρηματικὴν ποσότητα μὲ τὴν ἐγγυήσιν τῆς Κυβερνήσεως· ὁ τρόπος δὲ τῆς ἐγγυήσεως ταύτης θέλει προσδιορισθῆ ἰδίως δι' Ἡμετέρου διατάγματος ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν γραμματείας.

7. Ὅσοι φαλαγγίται ἀγοράσωσιν ἐπὶ δημοπρασίας ἀκαλλιέργητον, ἀλλὰ καλλιεργεῖας ἐπιδεικτικὴν γῆν, ἀπαλλάττονται, ὡς πρὸς ταύτας τὰς γαίας, διὰ τρία ἔτη, ἀπ' ἧς γίνῃ εἰς αὐτοὺς ἡ κατακύρωσις, τοῦ φόρου τοῦ δεκάτου.

8. Ὅσοι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου κατα-

ταχθῶσι παρ' ἡμῶν εἰς τὴν φάλαγγα καὶ ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἐνδεεῖς, θέλουν λάβει, κατὰ τοὺς εἰς τὸ 1 ἄρθρον ἐμπεριεχομένους ὁρισμούς ἐν μέρος ἐθνικῆς γῆς, ἢ ἄλλο κτῆμα φθαρτὸν ἀνάλογον μὲ τὴν εἰς τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ των ἀνήκουσαν χρηματικὴν ποσότητα· δὲν θέλουν ὑπόκεινται πρὸς ταῦτοις διὰ τρία ἔτη εἰς τὸν φθῶρον τοῦ δεκάτου ἂν λάβωσι γῆν, κατὰ τὰ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαλαμβανόμενα· θέλουν δὲ λάβει τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 5 ὁρισμένην χρηματικὴν ποσότητα κατὰ τοὺς ἐκεῖ τεθέντας ὅρους.

Ἐπίσης ἐπεκτείνονται εἰς αὐτοὺς καὶ οἱ ὁρισμοὶ τοῦ ἄρθρ. 6. δὲν λαμβάνουν δὲ τὸ περιπλέον τοῦ εἰς τὸ ἄρθρ. 1 ὁρισμένου ἀνωτάτου ὕρου, οὔτε εἰς χρήματα, οὔτε εἰς κτήματα. [N. ΡΜΔ, ἄρθρ. 4].

9. Ὅσοι τῶν ἤδη κατατεταγμένων φαλαγγιτῶν ἐπιθυμοῦν νὰ διατηρήσωσι τὴν θέσιν των εἰς τὴν φάλαγγα, χωρὶς νὰ λάβωσι γῆν ἢ ἄλλο κτῆμα ἂντ' αὐτῆς, θέλουν συγκεντρωθῆ εἰς ὀλιγωτέρας τετραρχίας δι' ἰδιαιτέρων Βασιλ. διαταγμάτων, τὰς ὁποίας ἐπιφυλακτόμεθα νὰ διαθέσωμεν κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας. Ἀπόκειται ὁμως εἰς ἡμᾶς νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς ἀδείας ἀπουσίας, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 18 καὶ 19 τοῦ ἀπὸ 18/30 Σεπτεμβρίου 1835 διατάγματος περὶ ὀργανισμοῦ τῆς φάλαγγος, ἢ νὰ τοὺς θέσωμεν εἰς κατάστασιν ἀπουσίας μὲ τὴν κανονικὴν ἐλάττωσιν τοῦ μισθοῦ, ἢ, κατὰ τὰ ἄρθρα 23 καὶ 25 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, νὰ τοὺς μεταθέσωμεν εἰς τοὺς πρεσβύτας, τοὺς μὴ ἱκανοὺς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν.

10. Εἰς τοὺς φαλαγγίτας ὅσοι ἀποζημιώθησαν ἤδη μὲ γαίαν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 18 Μαρτίου 1830 διατάγματος, καὶ τὰς ἔλαβον εἰς τὴν κατοχὴν των, ἢ ἀξία τῶν γαιῶν τούτων θέλει ἐκπεσθῆ ἐκ τῆς εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ὀφειλογένης ἀποζημιώσεως, ἢ ἐκ τοῦ μισθοῦ των, ἂν δὲν λάβωσι τοιαύτην ἀποζημίωσιν.

11. Ὅσοι ἀξιοματικοί, κατὰ συνέπειαν τοῦ παρόντος διατάγματος, λάβωσι γαίαν ἢ ἄλλα κτήματα, θέλουν διατηρήσει, τιμῆ· χάριν, τὸν βαθμὸν των καὶ δύνανται καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις νὰ φέρωσι τὴν στολὴν τοῦ βαθμοῦ των.

Πρὸς τούτοις δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἀξίωματικοὶ τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἢ τῆς ἐθνοστρατείας, ὅσακις ἡ κυβέρνησις κρίνῃ ἀναγκαῖον νὰ τὴν σχηματίσῃ.

12. Ὅσοι φαλαγγῖται ἀπολαύσουν τὰς ὠφελείας τοῦ παρόντος νόμου, δὲν ἔχουν κανέν δικαίωμα εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1834 Βασιλ. διατάγματος περὶ παραχωρήσεως γῆς εἰς τοὺς μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξίωματικούς, στρατιώτας καὶ ναύτας.

13. Εἰς τοὺς πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διορισθέντας φαλαγγίτας δίδεται προθεσμία δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, διὰ νὰ δηλώσωσιν ἂν θέλουν νὰ μεθεξῶσι τῶν πλεονεκτημάτων, τὰ ὅποιε ὁ νόμος αὐτός χορηγεῖ.

Β. Δ 4]16 Μαρτίου 1838 — Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν τῶν 12)24 Φεβρουαρίου τ. ἔ. ὑπ' ἀριθ. 1412 ἀπὸ κοινοῦ καθυποβληθείσαν ἀναρράβαν τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματειῶν ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 1)13 Ἰανουαρίου τ. ἔ. νόμον περὶ διανομῆς ἐθνικῶν κτημάτων εἰς τοὺς φαλαγγίτας, ἐγκρίνομεν ὥστε, οἱ ἀγοράσαντες κτήματα ἐθνικὰ καὶ γαίαις κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἀπὸ 13)25 Νοεμβρίου 1836 περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φαρτῶν κτημάτων νόμου, ἢ κατὰ τοὺς ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 ἢ 13)25 Νοεμβ. 1836 περὶ προικοδοτήσεως νόμους, ἀξίωματικοὶ τῆς φαλαγγος νὰ πληρώσωσι τὸ ἀντίτιμον καθ' ὅσον δὲν ἐξωφλήθη ἀκόμη μὲ τὰ πιστωτικὰ γραμμάτια, τὰ ὅποια θέλουν λάβει κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀνωτέρω ἀπὸ 1)13 Ἰανουαρίου νόμου.

Τὰ γραμμάτια ταῦτα ὅμως δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς πληρωμὴν χρεωστούμενων χρημάτων ἐνοικιάσεων. (Ὅρα κατωτέρω Δ. 13)30 ὄβρ. 1841).

Β. Δ. 17)29 Ἀπριλίου 1838. — Ἐπὶ τῇ ἀπὸ 9)21 Ἀπριλίου προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματειῶν, ἐγκρίνομεν ὅτι ἐκεῖνοι τῶν φαλαγγιτῶν, οἵτινες κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἀπὸ 1)13 Ἰανουαρίου τ. ἔ. νόμου ἀπέκτησαν ἢ θέλουν ἀποκτήσει ἐθνικὸν κτῆμα, δύνανται νὰ ἐξωφλήσωσιν, ἀπὸ τῶν μετρητῶν χρημάτων τὸ εἰς τὸ 2 ἑδάφιον τοῦ 3 ἀρθροῦ ἐκείνου τοῦ νόμου, σηματομένον περιπλέον, κατὰ τοὺς ὁρους τοῦ ἀπὸ 13)25 Νοεμβρίου 1836 περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου (7 Ἰουνίου) 1835, καὶ 13)25 Νοεμβρίου 1836 περὶ προικοδοτήσεως τῶν πολιτῶν νόμου, ἐὰν οἱ εἰρημένοι θεωροῦνται, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ διαληθέντος ἀπὸ 6 Μαΐου (7 Ἰουνίου) 1835 νόμου ὡς πατέρες οἰκογενειῶν καὶ εἶναι καταχωρισμένοι ὡς πολῖται τοῦ ἔθνους, εἰς τὸν ὅποιον ἔχουσι τὸ κτῆμα τῶν οἱ φαλαγγίται ἢ ἀφαιρούται νὰ πολιτογραφῶσι, καὶ ἐὰν μέχρι τοῦ νῦν δὲν μετεχειρί-

σθησαν τὰ δικαιώματά των ἵνα ἀποκτήσωσιν ἔθνικόν κτῆμα ὡς πολεῖται κατὰ τοὺς ἄνω εἰρημένους νόμους.

Β. Δ. 18]30 Νοεμβρίου 1841. — Θεωροῦντες, ὅτι τὸ ἀπὸ 4)11 Μαρτίου 1838 περὶ συμφηρισμοῦ τῶν φαλαγγιτικῶν γραμματίων ἡμέτερον Β. Διάταγμα ἀναφέρεται μόνον εἰς τὰ μετὰ τὴν ἡμερομηνία ταύτην ἐκδοθέντα γραμμάτια καὶ δὲν προσδιορίζει ρητῶς τὴν ἐποχὴ τῶν γενομένων παρὰ τῶν φαλαγγιτικῶν ἀγορῶν ἔθνικῶν γαιῶν καὶ φαρτῶν κτημάτων, τὰ ὅποια ὑπόκεινται εἰς τὸν συμφηρισμόν, καὶ ἐνεκ τούτου πολλῶν φαλαγγιτικῶν γραμματίων δὲν ἔγιναν δεκτὰ πρὸς συμφηρισμόν τῆς τιμῆς κτημάτων, ἢ γαιῶν ἐκποιήθεισόν μετὰ τῆ ἐκδοσίν τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος, ἐπὶ τῇ προτάσει κλπ. ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

α') Ὁ διὰ τοῦ ἀπὸ 4)16 Μαρτίου 1838 συγχωρούμενος συμφηρισμός δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ μετὰ τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια ὅσα ἐξεδόθησαν πρὶν τῆς εἰρημένης ἐποχῆς.

β') Εἰς συμφηρισμόν ὑπάγονται καὶ τὰ πρὸ τῆς παραλαβῆς τῶν φαλαγγιτικῶν γραμματίων ἀγορασθέντα κτήματα, ἅτινα μετὰ τῆ 4)16 Μαρτίου 1838 ἠγοράσθησαν ἢ θέλουν ἀγορασθῆ κατὰ τῶν φαλαγγιτικῶν.

Β. Δ. 19]31 Μαρτίου 1843. — Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 13 τοῦ ἀπὸ 1)13 Ἰανουαρίου 1838 νόμου, παραχωροῦν εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ μεθέξωσι τῶν ὀφειλῶν αὐτοῦ φαλαγγίτας προθεσμία διμηθον διὰ νὰ ἐκφράσωσι τὴν εἰς ταῦτο θέλησίν των, καὶ θεωροῦντες ὅτι ἡ τῆς προθεσμίας ταύτης παράτασις διὰ τοὺς ἐκπροθέσμους μέγιστοῦδε καθυποβαλόντας, καὶ τοὺς ἐντὸς ρητοῦ τινος διατιμήματος μέγιστοῦδε καθυποβάλλωσι τὰς αἰτήσεις των, ἐνῶ ἄφ' ἐνὸς ἤθελε συλλεγεῖν εἰς τὸν ἀρχικόν αὐτὸν τοῦ εἰρημένου νόμου σκοπόν, τὴν ἀσφαλῆ καὶ διαρκῆ ὑπαρξίν τῶν αἰτούντων, ἤθελεν ἐπιφέρει ἄφ' ἑτέρου ἐλαττωτικὴν τινα τῶν δημοσίων δαπανῶν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει κλπ. ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

1. Δίδεται τρίμηνος προθεσμία ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰς τοὺς φαλαγγίτας, διὰ νὰ δηλώσωσι τὴν ἐπιθυμίαν των νὰ λαβῶσι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 1)13 Ἰανουαρίου 1838 νόμου διαθέσιμα πωλητέα ἔθνικὰ φαρτὰ κτήματα ἢ ναῖας, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, ἅτινα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν χρῆσιν τῶν καλλιεργουμένων αὐτὰ γεωργῶν. Οἱ φαλαγγίται δύνανται νὰ προσκτήσωσι καὶ τὰ κατὰ τὸν 15)27 Ἰανουαρίου 1837 νόμον, μέλλοντα νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ δημόσιον μερζία φυτειῶν, καὶ τὰ ἐνοικιαζόμενα μονοστῶς φαρτὰ κτήματα. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις ταύτας οἱ πλειστηριασταὶ θέλουν ἐμφθῆ εἰς τὴν θέσιν τοῦ δημοσίου, παραλαμβάνοντες ἀντ' αὐτοῦ, εἴτε τὸ μέρος τῆς φυτείας μετὰ τὴν ἔγκαιρον διανομὴν εἴτε τὸ ἐνοικιασθὲν κτῆμα μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐνοικιάσεως. (Ν. 5)17 Ἀπρ. 1843 καὶ 24 Ἰουν.] 6 Ἰουλ. 1843].

Β. Διάταγμα 25 Μαρτίου 1842 Περί χορηγήσεως γαιών εις τους πυρπολιστάς, ναύτας και ναυκλήρους κατά τὸ 1822. *

Ἐπιθυμούντες νὰ δώσωμεν δείγμα τῆς ἡμετέρας εὐαρεσκείας εἰς τους κατὸ τὴν 6 Ἰουνίου τοῦ 1822 ἔτους ἀριστεύσαντας πυρπολιστάς, ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας, ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἡμετέρου ὑπουργικοῦ συμβουλίου διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Α' Νὰ παραχωρηθῇ δωρεὰν καὶ κατ' ἐκτίμησιν εἰς ἕκαστον μὲν τῶν ναυτῶν τῶν πυρπολησάντων τὰ ἐχθρικά πλοῖα κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἡμέραν ἐκ τῶν διαθέσιμων ἐθνικῶν γαιῶν Β. στρέμματα γῆς καλλιέργησιμου καὶ κρηπιαίας ποιότητος δεκαπέντε, εἰς ἕκαστον δὲ ναύκληρον στρέμματα τριάκοντα.

Β' Ἐὰν ἐκ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ναυτῶν καὶ ναυκλήρων ἀπεβίωσέ τις, ἢ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἔγουν τὸ δικαίωμα τοῦ αποθανόντος, καὶ θέλει γενῆ πρὸς αὐτοὺς ἢ παραχώρησις τῶν γαιῶν.

Νόμος 517 Ἀπρ. 1843. Περί μετατροπῆς τοῦ μισθοῦ τῶν διαθέσιμων ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ εἰς πρόσκτησιν ἐθνικῶν κτημάτων. **

1. Ἐκαστος ἐκ τῶν διαθέσιμων ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ δύναται, ἐὰν θέλῃ παραιτούμενος τοῦ μισθοῦ του, νὰ λάβῃ γραμματίον ποσότητος ἕως μὲ τὸ ἕξαπλοῦν τοῦ ἔτησιου μισθοῦ του δεκτὸν εἰς ἀγορὰν ἐθνικῶν κτημάτων ἐκ τῶν ὑπάρχουσάντων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ἀπὸ 19/31 Μαρτίου 1834 νόμου περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν κτημάτων εἰς τοὺς φελαγγίτας

2. Αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 3, 7, 10 11 καὶ 12 τοῦ ἀπὸ 1/13 Ἰανουαρίου 1838 νόμου θέλουσι ἐφαρμοσθῆ ἀναλόγως καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην.

3 Εἰς τοὺς διαθέσιμους ἀξιωματικοὺς τοῦ ναυτικοῦ δίδεται προθεσμία τετραμήνιος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου. ἐντὸς τῆς ὁποίας οἱ θέλοντες νὰ προσκτήσωσιν ἐθνικὰ κτήματα δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσι τὴν περὶ τούτου θέλησίν των.

(*) ΕφΚ. 7 τῆς 25 Μαρτίου 1842.

(**) ΕφΚ. 11 τῆς 8 Ἀπρ. 1843.

Νόμος 24 Ιουν. [6 Ιουλ. 1843. Περί παρατάσεως τῆς χορηγηθείσης πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 19]31 Μαρτίου τοῦ τ. ε. νόμου. *

Θεωροῦντες ἀναγκαῖον νὰ διακριθῇ ὀριστικώτερον τὸ μέρος ἐκεῖνο τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, τὸ ὁποῖον ὡς ἀπαιτούμενον διὰ τὴν χρῆσιν τῶν καλλιεργούντων αὐτὸ γεωργῶν, δὲν δύναται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 19]31 Μαρτίου τ. ε. νόμου νὰ προσκτηθῇ παρὰ τῶν φαλαγγιτῶν καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιοματικῶν τοῦ ναυτικοῦ ἐπὶ τῇ προτάσει κλπ. ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

1. * Τὸ δι' ἐκάστην γεωργικὴν οἰκογένειαν ὡς ἀναγκαῖον εἰς τὴν χρῆσιν αὐτῆς θεωρούμενον μέρος ἔθν. γαιῶν εἶναι τὸ παρ' αὐτῆς συνήθως καλλιεργούμενον μέχρι 40 μὲν στρεμ. ἀνίσως ἦναι ποτιστικαὶ γαῖαι, 80 δε, ἀνίσως ἦναι πεδινὰ μὲν, ἀλλ' ὄχι ποτιστικὰ καὶ 120 ἀνίσως ἦναι ὄρειοί.

2. Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ ἀπὸ 19]31 Μαρτίου τ. ε. νόμου χορηγηθεῖσα προθεσμία διὰ τὴν δῆλωσιν τῆς ἐπιθυμίας τῶν φαλαγγιτῶν τὸ ν' ἀνταλλάττωσι τὸν μισθὸν τῶν εἰς κτήματα παρατείνεται εἰς τρεῖς εἰσέτι μῆνας μετὰ τὴν ἐκπενσιν αὐτῆς.

B. Δ. 1 Ιουλίου 1843. — Λαβόντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς τινὰς τῶν φαλαγγιτῶν τῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου τοῦ 1838 διατάγματος διορισμένων ὀφείλεται παρὰ τοῦ δημοσίου ἢ εἰς μετρητὰ πληρωμὴ τῆς ἐτησίης μισθοδοσίας τῶν, καὶ θεωροῦντες ὅτι πολλοὶ τούτων εἶναι ὀφειλέται τοῦ δημοσίου, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ οἰκονομικῶν γραμματειῶν ἐγκρίνομεν, ἀφοῦ ἐκπεσθῇ ὁ ἀνάλογος τόκος, νὰ ἐκδοθῶσι καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο πιστωτικὰ γραμματικὰ δεκτὰ ὄχι μόνον εἰς ἀγοράς ἐθνικῶν κτημάτων καὶ γαιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς συμφηρισμὸν τῶν ἰδίων αὐτῶν πρὸς τὸ ταμεῖον χρῆσιν οἰασδῆποτε φύσεως.

Ἐκεῖνα τῶν ρηθέντων γραμματιῶν θέλουσιν ἔχει τὴν ἀνωτέρω ἰσχύν, ὅσα ἐκδοθῶσιν ἀπὸ τῆς α' Ιουλίου τ. ε.

(*) ΕφΚ. 20 τῆς 28 Ιουν. 1843.

(**) Τὸ ἄρθρον τοῦτο κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 35 Νόμου Γ. Α. Δ. τοῦ 1871.

Νόμος 12)24 Ἰουλ. 1843. Περὶ προικοδοτήσεως τῶν φαλαγγι-
τῶν καὶ τῶν διαθέσιμων ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ. *

1. Οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς φάλαγγος καὶ οἱ διαθέσιμοι ἀξιω-
ματικοὶ τοῦ Ναυτικοῦ οἱ πλεόν τῶν ἑκατὸν τεσσαράκοντα δραχ-
μῶν κατὰ μῆνα μισθοδοτηθέντες, καὶ μέχρι καταλογισμοῦ τῆς
ρθείσης ποσότητος μὲ ἐθνικὰ κτήματα προικοδοτηθέντες ὡς
καὶ προικοδοτηθησόμενοι δύνανται νὰ λάβωσιν ἐθνικὰ κτή-
ματα καὶ διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν μέρος μέ-
χρι τῶν δραχ. 250 μηνιαίου μισθοῦ, συμπεριλαμβανομένου
εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ τοῦ εἰς κτήματα ἀναλλαχθέντος ἢ δὴ
μέρους τῆς μισθοδοσίας των· κατα τα λοιπὰ ἐφαρμόζονται αἱ
ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τῶν ἀπὸ 1 (13) Ἰανουαρίου 1838, ἀπὸ
19 (*) Μαρτίου, ἀπὸ 5 (17) Ἀπριλίου καὶ ἀπὸ 24 Ἰου-
νίου (6 Ἰουλίου) 1843 Νόμων.

Νόμος ΡΜΔ' 3'Οκτ. 1849. Περὶ κληρονομικοῦ δικαιώματος. **

1. Τὸ δικαίωμα κληρονομίας εἰς τὴν προικοδοτήσιν τῶν
ἀποθυσάντων στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν, τῶν κατὰ τεταγμέ-
νου μὲ πραγματικὸν βαθμὸν εἰς τὰ μητρώα τῶν ἐξεταστικῶν
ἐπιτροπῶν, τῶν συσταθεισῶν διὰ μὲν τοὺς στρατιωτικοὺς δι-
νῶμαι τῶν ἀπὸ 13 Μαρτίου 1833, 15 Δεκεμβρίου 1835 καὶ
23 Νοεμβρίου 1836 Β Διαταγμάτων, χορηγεῖται μόνον εἰς
τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ αὐτῶν κατ' ἴσιν μερίδα καὶ ἐν ἐλ-
λείψει ὅλων τούτων εἰς τοὺς πατέρας καὶ μητέρας ἐκείνων,
καὶ τούτων μὴ ὑπαρχόντων εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς ἐ-
πίσης κατ' ἴσιν μερίδα.

2. Τὸ κληρονομικὸν τοῦτο δικαίωμα δὲν ἐπεκτείνεται εἰς
τὰς εἰς δεῦτερον γάμον συνελθούσας χήρας.

3. Αἱ χήραι καὶ τὰ ὄρφανὰ τὰ ὑποῖα ἤθελον λαμβάνει
συντάξιν τινα παρὰ τοῦ Δημοσίου, δὲν δύνανται νὰ ἀπαιτή-
σωσι τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦτο, εἰμὴ ἔαν παραιτήσωσι
τὴν συντάξιν.

Υποτίθεται δὲ νὰ παρουσιάσωσι τὴν τοῦ κληρονομικοῦ δι-
καιώματος ἐπὶ παραιτήσει τῆς συντάξεως ἀπαιτήσιν των, ἐν-

(*) ΕφΚ. 23 τῆς 21 Ἰουλ. 1843.

(**) ΕφΚ. 34 τῆς 8 Ὀκτ. 1849.

τός 8ξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, μετὰ παρέλευσιν τῶν ὁποίων δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα.

Ἡ χορηγομένη εἰς τὰς ἀνωτέρω γῆρας καὶ ὄρφανὰ σύνταξις θέλει παύσει τότε, ὅταν τοῖς παραχωρηθῶσι τὰ προικοδοτικὰ γραμμάτια.

Ἡ προικοδοτήσις θέλει χορηγηθῆ εἰς τοὺς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀναγνωριζομένους κληροδόμους ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ § 2 τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1838 περὶ προικοδοτήσεως νόμου συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐτήσιου μισθοῦ εἰς προικοδοτικὸν γραμμάτιον.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ προικοδοτήσις αὕτη δὲν θέλει ὑπερβαίνει κατὰ μέγιστον ὄρον τὴν ὠρισμένην διὰ τὸν ταγματάρχην τῆς φάλαγγος προικοδοτήσιν.

Β. Διάταγμα 10 Φεβρουαρίου 1850. Περὶ χορηγήσεως ἰδέας τοῦ νὰ ἐκποιῶσιν οἱ κληρονόμοι τῶν ἀποβιωσάντων ναυτικῶν τὰ πιστωτικὰ γραμμάτια.

Ἐγκρίνομεν καὶ χορηγοῦμεν τὴν ἄδειαν νὰ ἐκποιῶντι οἱ κληρονόμοι τῶν ἀποβιωσάντων ναυτικῶν καὶ εἰς τὰ μητρώα κατατεταγμένων τὰ εἰς αὐτοὺς χορηγοῦμενα πιστωτικὰ γραμμάτια δυνάμει τοῦ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1849 ἔτους ἐκδοθέντος ΡΜΔ* νόμου περὶ κληρονομικοῦ δικαιοῦματος.

Νόμος ΣΚΑ' 94 Ἰαν. 1853. Περὶ συντάξεως τῶν γηρῶν καὶ ὄρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος *

1. Αἱ γῆραι καὶ τὰ ὄρφανὰ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν, τρεσβυτῶν καὶ συνταξιοῦχων τῆς φάλαγγος ἔγρουσι πρὸς σύνταξιν δικαίωμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος νόμου, ἐὰν οἱ σύζυγοι ἢ οἱ γονεῖς αὐτῶν κέκτηνται τὰ παρὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, δύνανται δὲ ἀντὶ συντάξεως νὰ τοῖς δοθῇ προικοδοτικὸν γραμμάτιον κατὰ τὰ περὶ προικοδοτήσεως τῶν φάλαγγιτῶν νενομοθετημένα, ἀνάλογον τοῦ πραγματικοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου ἢ γονέως αὐτῶν. Τὸ γραμμάτιον τοῦτο δια-

(*) ΕφΚ. 5 τῆς 4 Φεβρ. 1853.

νέμεται και μεταβίνει εις την χήραν και τὰ ὄρφανὰ κατὰ τοὺς περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν και ὄρφανῶν ὅρους τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Δικαίωμα ἀπολαυτῆς προικοδοτικοῦ γραμματίου ἢ συντάξεως ἔχουν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 30 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ νόμου περὶ συντάξεως και κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ρηθέντας ὅρους και αἱ χῆραι και τὰ ὄρφανὰ τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς φάλαγγος μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποβιωσάντων ἐκ τῶν διαλαμβανομένων ὡς ἀνωτέρω ἀξιοματικῶν τῆς φάλαγγος.

2. Ἄπασαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.

Νομος ΤΟΖ' 16 'Οκτ. 1856. Περί τῶν ἀπερχομένων εἰς ἄδειαν ἢ προικοδοτημένων ἀξιοματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος *

1. Εἰς τοὺς ἀπερχομένους μὲ ἀδειαν ἀπουσίας εἰς τὰς ἐστίας τῶν ἀξιοματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος και εἰς τοὺς πρεσβύτες αὐτῆς χορηγεῖται πλήρης ὁ μισθὸς αὐτῶν ὡς συντάξις, διαρκούσης τῆς ἀδείας τῶν.

2. Ὅσοι τῶν εἰς τὸ προλαβὸν ἄρθρον διαλαμβανομένων ἀξιοματικῶν τῆς φάλαγγος προτιμῶσιν ἀντὶ τοῦ μισθοῦ τῶν προικοδοτησιν εἰς ἐθνικὴν γῆν ἢ ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα, λαμβάνουσι τοιαύτην διὰ πιστωτικοῦ γραμματίου ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ἀπὸ 1 (13) Ἰανουαρίου 1838 νόμου ἐφ' ὄλου τοῦ μισθοῦ τῶν, συμπεριλαμβανομένου και τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἔτησιου μισθοῦ.

3. Οἱ δικτηροῦντες ὑπόλοιπον κανονικοῦ μισθοῦ προικοδοτημένοι ἀξιοματικοὶ τῆς φάλαγγος ἀπολαμβάνουσι τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο ὡς σύνταξιν, ἢ ἀνάλογον προικοδοτησιν διὰ πιστωτικοῦ γραμματίου εἰς ἐθνικὴν γῆν ἢ ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ ἀπὸ 1 (13) Ἰανουαρίου 1838 νόμου, συμπεριλαμβανομένου και τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἔτησιου μισθοῦ.

4. Οἱ ἀπολαμβάνοντες χρηματικὴν περιθάλψιν προικοδοτημένοι ἀξιοματικοὶ τῆς φάλαγγος και ἀρχαῖοι ὑπαξιοματικοὶ τοῦ ἀγῶνος, δικτηροῦσι τὴν περιθάλψιν αὐτῶν ὡς σύνταξιν.

(*) ΕφΚ. 61 τῆς 23 'Οκτ. 1856.

Ψήφισμα ΙΗ' τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῆς 24 Αὐγούστου 1830.

Θεωροῦντες ὅτι πολλοὶ τῶν γεωργῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας, στερούμενοι γῆς ἰδιοκτητοῦ κατώκου εἰς καλύβας ἢ οἰκίας κτισμένας ἐπὶ τουρκικῆς γῆς εἴτε διὰ χειρῶν αὐτῶν τῶν ἰδίων γεωργῶν, εἴτε δι' ἐξόδων τῶν κυρίων τῆς γῆς ὀθωμανῶν.— Θεωροῦντες ὅτι αἱ καλύβαι καὶ οἰκίαι αὗται παρεχωρήθησαν εἰς τοὺς γεωργοὺς πλαιοθεν καὶ ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱὸν ἀπὸ τοῦ ὀθωμανοῦ διὰ τὴν ὁποῖαν ὑπέφερον δουλείαν καλλιεργούντες τοὺς ἀγρούς των, καὶ διὰ τοῦτο νομίζεται δίκαιον νὰ τοὺς χαρισθῆ τὸ ἐπ' αὐτάς ἐπὶ τὰ ἐρείπια καὶ ἐπὶ τὸ ἔδαφος αὐτῶν δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας.

Ἔχουτες πρὸ ὀρθαλμῶν τὸ Ζ' ἄρθρον τοῦ Γ' ψήφισματος τῆς ἐν Ἀργεῖ ἐθνικῆς συνελεύσεως καὶ τὸ κβ' ψήφισμα τῆς ἐν Τροιζῆνι.— Ἀκούσαντες δὲ καὶ τὴν γνώμη τῆς γεροῦσίας — Ψηφίζομεν·

Α' Αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος καλύβαι ἢ οἰκίαι, τὰ ἐρείπια καὶ τὸ ἔδαφος, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπῆρχον ἢ ὑπάρχουσιν αἱ καλύβαι αὗται ἢ τὰ ἐρείπιά των, λογίζονται ἰδιοκτησίαι τῶν γεωργῶν, οἱ ὁποῖοι κατώκου εἰς αὐτάς καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἢ τῶν κληρονόμων αὐτῶν, ἐπομένως ἐξαίρουνται ἀπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 1007 ΙΓ' ψήφισμα.

Β' Ἡ γῆ αὕτη τῶν καλυβῶν ἢ οἰκιῶν καὶ τῶν ἐρειπίων αὐτῶν θέλει καθυπάγεσθαι εἰς τὴν προσδιορισθησομένην ἐκ τῆς ἐθνικῆς εἰς ἐκάστην κοινότητα, λογιζομένη ὡς μέρος τοῦ ὅλου, τὸ ὁποῖον θὰ ἀναλογίσῃ ἐξ αὐτῆς εἰς ἕκαστον τῶν κατοικῶν τῆς ἰδίας κοινότητος.

Γ' Δὲν θέλουσι ἀναγνωρίζεσθαι οἱ γεωργοί, ὅσοι ὑπάρχουσι εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, ὡς ἰδιοκτῆμονες εἰμὴ ἀφ' ὅτου οἱ κατ' ἐπαρχίας ἕκτακτοι ἐπίτροποι ἢ διοικηταὶ ἐξετάσωσιν ἐπιτοπίως τὰ περὶ τὰς καλύβας αὐτάς, ἐξακριβώσωσι τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος καὶ ἀναφέρωσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὅτε θέλουσι ἐκδίδεσθαι ἀπὸ τῆν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας ἐπιτροπῆν τὰ τακτικὰ τῆς ἰδιοκτησίας ἐγγράφα εἰς ὄνομα ἑνὸς ἐκάστου τῶν εἰρημένων γεωργῶν ἢ τῶν κληρονόμων των.

Δ' Ὅσοι τῶν ἐκπατρισθέντων διὰ τὰς περιστάσεις καὶ

ἀπορούντων γεωργῶν θελήσουν νὰ συγκαταλεχθῶσι μὲ τοὺς κατοίκους τῶν γεωργικῶν κοινοτήτων ἤμπορῶν νὰ λάβουν ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν τόσον τόπον, ὅσον χρειάζονται καὶ αὐτοὶ διὰ νὰ οἰκοδομήσουν τὰς καλύβας των.

Ε'. Οἱ πύργοι ἢ τὰ ὀσπήτια, εἰς τὰ ὁποῖα κατῴκουν οἱ ἰδιοκτῆμονες τοῦρκοι ἢ ἐπίτροποί των, αἱ ἀποθήκαι αὐτῶν καὶ ἡ γῆ ἐπὶ τῆς ὁποίας κεῖνται ὡς ἔθνικα, μένουσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς κυβερνήσεως, καθὼ δυνάμενα νὰ χρησιμεύσουν εἰς δημοσίους ὑπηρεσίας.

Β. Διάταγμα 12)24 Ἰαν. 1836.

1. Τὰ ἔθνικα γῆπεδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων κεῖνται αἱ καλύβαι καὶ αἱ οἰκίαι τῶν γεωργῶν, εἴτε μέλλουσι νὰ ἐγερθοῦν εἰς τὸ ἔξῃς, δὲν πρέπει νὰ καταλογισθοῦν εἰς τὸ ποσὸν τοῦ προικοδοτήματος, ἀλλὰ νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἰδιοκτησία.

2. Ὅτι κατὰ τὸ Δ' ἀρθ. τοῦ προηγουμένου ψηφίσματος πρέπει νὰ παραχωρηθοῦν ἀπὸ τὰ δημόσια χωρὶς τινα πληρωμῆν καὶ εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ λάβωσι τὴν προικοδοτήσιν των, εἰς τινα χωρικὸν δῆμον τὸ δι' οἰκοδομὴν κατοικίας ἀναγκαῖον οἰκόπεδον ὁμοῦ μὲ μικρὸν κῆπον καὶ τὴν ἀναγκαίαν αὐλὴν, τὸ ὁποῖον ὁμοῦ δὲν θέλει ὑπερβαίνει εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν τὸ ἡμισυ στρέμμα. Ἐξαιροῦνται τούτῳ ὡστόσον τὰ εἰς τὰς πόλεις κείμενα ἔθνικα οἰκόπεδα ἐπειδὴ δὲν προσδιώρισέ τι περὶ αὐτῶν τὸ μνημονευθὲν ψηφίσμα, καὶ ἐπειδὴ πρὸς τούτους διὰ διαφοροὺς λόγους πρέπει νὰ διαταχθῇ περὶ τούτου ἄλλως πως.

Νόμος Π' 29 Φεβρ. 1848. Περί χορηγήσεως ἑνὸς στρέμματος τῆς εἰς ἕνα ἕκαστον γεωργόν *

1. Εἰς τοὺς ἑλληνας γεωργοὺς ὅσοι κατοικοῦν, ἢ θελήσουν νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρὰ, τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι ἀνήκουσιν καθ' ὀλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει εἰς τὸ δημόσιον, ἐὰν δὲν ἔχωσιν ἰδιοκτησίας οἰκίας, ἢ οἰκόπεδα, εἰς καθ' ἑαυτὰς χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσιν ἐκ τῶν ἔθνικῶν ἐρειπίων, ἢ ἀγρῶν, δωρεάν ἕν βασιλικὸν στρέμμα, ἀποκλειστικῶς δι' οἰκοδομὴν οἰ-

(*) ΕφΚ. 6 τῆς 29 Φεβρ. 1848.

κίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κήπον, ἐντός ἢ περίξ τοῦ χωρίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

2. Εἰς τοὺς γεωργούς, τοὺς ἔχοντας ἰδιόκτητον οἰκίαν, γήπεδον ἢ ἀγρόν, ἐντός ἢ περίξ τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν ἢ θελήσωσι νὰ κατοικήσωσιν, ἔλαττον τοῦ ἐνός στρέμματός, καὶ εἰς τοὺς λαθόντας γῆν δι' οἰκίαν, καλύβην, ἢ κήπον δυνάμει τοῦ ΠΗ' ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου ἢ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. διατάγματος, ἔλαττον ἐπίσης τοῦ ἐνός στρέμματος. χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι τὸ ἔλλειπον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ ἐκτάσεως κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος νόμου.

3. Ἐὰν δύο ἢ καὶ πλείότεροι γεωργοὶ ζητήσωσι συγχρονως ἐν καὶ τὸ αὐτὸ διαθέσιμον ἔθνικόν γήπεδον, ἢ ἀγρόν, λαμβάνει αὐτὸ ὁ πρῶτος λαχὼν κατὰ κλήρον, ἐνεργεῖται δὲ ἡ κλήρωσις διὰ τοῦ οἴκον. ἐφόρου ἐπὶ δημοσίας συνεδριάσεως τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου παρόντος καὶ τοῦ δημαρχου.

4. Ἐὰν ζητηθῶσιν ἔθνικὰ γήπεδα, καίμενα μεταξὺ ἰδιοκτητιῶν, διὰ ἢ πλείοτέρων γεωργῶν, διανέμονται εἰς τοὺς αἰτουύνας αὐτὰ γειτνιαζόντας μέχρι τῆς ἀπαρτίσεως τοῦ ἐνός στρέμματος εἰς ἕκαστον· ἀλλ' ἐὰν τὸ ὀλίγον ποσὸν τῶν ἔθνικῶν τούτων γηπέδων ἦναι ἔλαττον τῆς ἀπαιτουμένης ποσότητος, λαμβάνουν κατὰ προτίμησιν οἱ ἔχοντες ὀλιγώτερον ποσόν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ φθάσωσιν ὅλοι εἰς ἴσην ἔκτασιν· τὸ δὲ μέναι ποσόν διανέμεται μετὰ ταῦτα εἰς ὅλους κατ' ἴσην ἀναλογίαν.

5. Ἐξαιροῦνται τῶν παραχωρήσεων γαῖαι ἢ γήπεδα φέροντα ἢ κρύπτοντα ἀρχαιότητος ἢ ἄλλα ἱστορικὰ μνημεῖα, καὶ ὅσα δημόσια ἢ δημοτικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ νὰ μὴ παραχωρηθῶσιν.

6. Οἱ γεωργοὶ ἀρτεῖλου ἐντός μὲν τὸ πολὺ τοῦ δευτέρου ἔτους ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως, νὰ οἰκοδομήσωσιν ἐπὶ τοῦ παραχωρηθέντος γηπέδου, ἐὰν δὲν ἔλαβον οἰκόπεδα ἐπὶ τῶν ὀποιῶν ὠκοδόμησαν ἤδη, καὶ ἐγκατασταθῶσιν εἰς τὸ χωρίον ὅπου ἐγένετο ἡ παραχώρησις.

Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἀνωτέρω θέλει ἀποδεικνύεσθαι δι' ἐκθέσεως πραγματογνωμόνων, ἐπιβεβαιουμένης ὑπὸ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ ἀρμοδίου οἰκον. ἐφόρου.

7. Ἐὰν οἱ γεωργοὶ δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτοὺς ὑποχρεώσεις, θέλουσι στερεῖσθαι ἀνευ ἀποζημιώσεως, τῶν εἰς αὐτοὺς παραχωρηθεισῶν γαιῶν ἢ γηπέδων, ἅμα δὲ καὶ οὗτινος ἤθελον οἰκοδομήσει ἢ φυτεύσει.

8. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς γεωργοὺς νὰ κάμωσιν ἄλλην χρῆσιν τῶν παραχωρηθέντων γηπέδων ἢ γαιῶν, παρά τὴν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὠρισμένην.

Ἐν περιπτώσει παραβάσεως, θέλουσι ἐφαρμόζεσθαι εἰς αὐτοὺς αἱ φορολογικαὶ περὶ ἐθνικῶν γαιῶν διατάξεις.

9 Ὅσοι λαβόντες ἤδη γῆν δυνάμει τοῦ 1Η' ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου ἢ τοῦ ἀπὸ 12|24 Ἰανουαρίου 1836 Β. διατάγματος προσλάβωσι καὶ τὸ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἔλλειπον πρὸς συμπλήρωσιν, καὶ δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, θέλουσι στερεῖσθαι, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 διαταττόμενα, ὅ,τι προσ απέκτησαν, μὴ παραβλεπομένων ὅμως τῶν ἀποκτηθέντων ἤδη δικαιωμάτων των, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος ἢ διατάγματος.

10. Τὸ τρίτον ἔτος, ἢ καὶ πρὸ αὐτοῦ, ἀρῶν παραδοθῆ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ἐκθέσεις, βεβαιούσας τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς γεωργοὺς ὑποχρεώσεων, τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸν ἀπαιτούμετον τίτλον ἰδιοκτησίας, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας διατάξεις περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν κτημάτων, ἐκτὸς ἂν πληροφορηθῆ, ὅτι τὰ ἐν τῇ διαληφθείσῃ ἐκθέσει περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων δὲν ἔχονται ἀληθείας.

11. Τοῦ δικαιώματος τῆς δωρεᾶς, τὴν ὁποίαν χορηγεῖ εἰς τοὺς γεωργοὺς ὁ παρὼν νόμος, μετέχουσι καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀποθιωσάντων γεωργῶν κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Β. Διάταγμα 3 Αὐγ. 1850. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ 11' νόμου περὶ χορηγήσεως ἑνὸς στρέμματος γῆν εἰς ἕνα ἕκαστον γεωργόν.

1 Ἄρα δημοσιευθέντος τοῦ παρόντος διατάγματος, οἱ δὲ-

μαρχοι και οι ειδικοί παρέδροι των χωρίων, εις α υπάρχουσιν έρειπια, οικόπεδα η άγροι έθνικοί, θέλουν προσκαλέσει τους κατοικοῦντας Έλληνας γεωργούς, τους ένθλιας αυτεξουσίους, η έγγάμους, η χηρευοντας και τας οικογενείας των αποδωσιάντων γεωργών Έλλήνων, όσοι θέλουν να ώφεληθώσιν εκ των υπέρ αυτών διαταξεων του ανημενουθεντος νόμου να εκφρασθη ειδικιτέρως έκαστος έντός ένόςμηδος περι του γηπέδου, το όποιον επιθυμει ν' αποκτήση δι' αίτησεως διαλαμβανούσης την έκτασιν του γηπέδου, την θέσιν αυτου, τα όνόματα των συμπλησιαστών και το του πρώην δθωμανου ιδιοκτητου, αν ταυτο ηναι γνωστον· προσέτι δε την έκτασιν του ιδιοκτητου γηπέδου του και εκείνου, το όποιον έλαβε τυχόν δυνάμει του ΙΗ' ψηφίσματος του κυβερνήτου η του από 12/24 Ιανουαριου 1836 Β. διατάγματος.

2. Οι δήμαρχοι λαβόντες τας αίτησεις ταύτας, θέλουν συντάξει μετά των ειδικών παρέδρων καταλόγους κατά το σχέδιον, με το όποιον θέλει εφοδιάσει αυτους το επί των οικονομικών υπουργειον, εις τους όποιους θέλουν καταχωρει το εις μίαν των ανωτέρω κατηγοριών αναγόμενον γηπέδον ως έφεξής

α') Την έκτασιν και οριοθεσίαν του ιδιοκτητου και του τυχόν προσκτηθέντος, δυνάμει του ψηφίσματος του κυβερνήτου η του Β. διατάγματος της 12/24 Ιανουαριου 1836, γηπέδου.

β') Του αιτουμένου είτε προς ολοσχερη παραχώρησιν ενός στρέμματος, είτε προς συμπλήρωσιν του ενός στρέμματος.

Τους καταλόγους ταυτους επικυρωμένους παρ' αυτών θέλουν δημοσιεύσει δια τοιχοκολλησεως εις την θύραν της εκκλησίας και την πλατειαν της πρωτευούσης του δήμου, αποσπάσματα δε αυτών θέλουν δημοσιεύσει κατά τον αυτον τρόπον επιμελεία των ειδικών παρέδρων, εις έκαστον χωριον δια τας εις αυτο αναγομένας αίτησεις· αντίγραφον του γενικου καταλόγου επίσης επικυρωμένον θέλει διευθύνει άμέσως έκαστος δήμαρχος εις την διοικητικην άρχην της επαρχίας.

Οι δημοσιευθησόμενοι ως ανωτέρω κατάλογοι θέλουν μείνει εκτεθειμένοι επί δεκαπέντε ημέρας προς γνώσιν των κατοίκων. Το περιεχόμενον δε αυτών θέλει αναγνωσθη μεγαλο-

φώνιος ἐπ' ἐκκλησίας μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν δύο κατὰ συνέλειαν Κυριακάς.

3. Ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ἕκαστος τῶν κατοίκων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ υποβάλλῃ ἐγγράφως ἐνστάσεις εἰς τὸν δήμαρχον περὶ ἑνὸς ἢ καὶ περισσοτέρων γηπέδων, ἂν ἤθελε θεωρήσει, ὅτι οἱ αἰτήσαντες αὐτὰ δὲν ἔχουσι δικαίωμα πρὸς ἀποκτίσιν τοῦ ὅλου ἢ μέρους τοῦ παρ' ἑνὸς ἑκάστου αἰτηθέντος γηπέδου. Διὰ τοῦτο εἰς τὰς διδομένας ἐνστάσεις πρέπει νὰ διαλαμβάνωνται ρητῶς οἱ λόγοι, δι' οὓς γίνεται ἡ ἐνστάσις· αἱ περὶ το οὐτῶν ἐνστάσεων ἀναφοραὶ δίδονται εἰς τὸν δήμαρχον ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς.

4. Τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ὁ δήμαρχος συγκαλῶν συμβούλιον συγκαίμενόν παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ δήμου, συμβουλίου καὶ δύο δημοτικῶν συμβούλων ἐκλεγομένων διὰ κλήρου θέλει υποβάλλει εἰς αὐτὸν τὸν τε δημοσιευθέντα κατάλογον καὶ τὰς ὑποβληθείσας ἐνστάσεις. Τὸ συμβούλιον τοῦτο ἐξετάζον τὰς ἐνστάσεις ἀποφασίζει κατὰ πλειονοψηφίαν, συντάττει τὸ ἀπαιτούμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοκόλλου.

5. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δημοσιευθέντος καταλόγου καὶ τῶν πρωτοκόλλων τῶν ἀποφάσεων τοῦ εἰρημένου συμβουλίου θέλει συντάττεσθαι νέος κατάλογος, ὅστις θέλει διευθύνεσθαι ἀνευ ἀναβολῆς παρὰ τοῦ δημάρχου πρὸς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας· αὕτη δ' ἐξελέγχουσα τὸν νέον κατάλογον διὰ τῶν πρωτοκόλλων τῶν ἀποφάσεων, θέλει ἐπικυροῦ αὐτὸν, καὶ διευθύνει πρὸς τὸν οἶκον ἔσφρον πρὸς ἐκτέλεσιν.

Ἡ ἀτίγραφον δὲ θέλει διευθύνει πρὸς τὸν δήμαρχον πρὸς δημοσιεύσιν.

Ἡ δημοσίευσίς τοῦ καταλόγου τούτου γίνεται εἰς τε τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου καὶ τὰ χωρία, καθ' ὃν ἐγένετο τρόπον καὶ ἡ τοῦ πρώτου καταλόγου, ἀλλὰ δὲν διαρκεῖ πλέον τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν.

6. Οἱ γεωργοὶ ἢ οἱ οἰκογένειαι τῶν ἀποβιωσάντων ἐξ αὐτῶν, τῶν ὁποίων αἱ αἰτήσεις συνεπέα τῶν ἐνστάσεων ἀπερρίφθησαν ἢ ἐτραποποιήθησαν, ἢ τέλος δὲν ἐλήφθησαν πᾶσις ὅπ' ὅσιν παρὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ.

4 τοῦ παρόντος διατάγματος συστηθέντος συμβουλίου, δύναται ν' ἀπευθύνωσι τὰς ἀντιρρήσεις των πρὸς τὴν οἰκητικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας, αἵτινες λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰς ἀντιρρήσεις, θέλουν ὑπεβάλλει αὐτὰς μετὰ τῆς γνωμοδοτήσεώς των εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον θέλει ἀποφασίζει.

7. Παρελθούσης τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 5 προθεσμίας, ὁ οἶκον. ἔφορος (ἢ ὁ βοηθὸς αὐτοῦ) παραλαμβάνων τὸν γεωμέτρην, τὸν δήμαρχον (καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου) ἢ τὴν εἰδικὸν πάρεδρον, ἂν τὸ γῆπεδον ἦν εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς δικαιοδοσίας του, θέλει ἐνεργεῖ τὴν καταμέτρησιν τοῦ ἰδιοκτῆτου γηπέδου καὶ τοῦ ἀποκ. κθέντος δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου, ἢ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 12(24) Ἰανουαρίου 1836 καὶ ἐκείνην τοῦ παραχωρηθησομένου γηπέδου, καθὸσον ἀφορᾷ τὰ γῆπεδα ἐκεῖνα, δι' ἃ εἰν ἔγειναν ἀντιρρήσεις, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄ.θρον. 6. Τῶν καταμετρήσεων τούτων θέλουν συντάττεισθαι πρωτόκολλα κατὰ τὸ δοθησόμενον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν σχέδιον, τὰ ὁποῖα ὑπογράφονται παρὰ τῶν εἰρημένων τριῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων, θέλουν δευθύνεσθαι πρὸς τὸν οἶκον. ἔσορον.

8. Ὁ οἶκον. ἔφορος παραλαμβάνων τὰ πρωτόκολλα ταῦτα καὶ τὸν κατάλογον, θέλει ἐξελέγγχει αὐτὰ καὶ ὑπεβάλλει δι' ἐκδόσεως μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων παρατηρήσεων εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον καθ' ὅσον εὑρεῖ αὐτὰ ὀρθά, θέλει διατάττει ἄμέσως τὴν παραχώρησιν ἐκδίδον συγχρόνως διὰ τὰ παραχωρηθησόμενα γῆπεδα πρωτορικὴν ἐγκρίσιν, ἰσχύουσαν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ τακτικοῦ παραχωρητηρίου, τὰ ὁποῖον θέλει ἐκδοθῆ ἐν καιρῷ δι' ἕκαστον γῆπεδον, ἂν ὁ λαβὼν αὐτὸ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐπιβαλλομένας διὰ τῶν ἄρθρων 6, 9 καὶ 10 τοῦ νόμου ὑποχρεώσεις.

Ὅσακις δὲ τὸ ὑπουργεῖον πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἢ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐγκρίσεως ἤθελεν ἀνακαλύψει παρατυπίαν τινά, ἢ ὑπέρβασιν τοῦ προσδιορισμένου κατὰ νόμον ποσοῦ δι' ἃ ἢ περισσότερα γῆπεδα, διατάττει ἀναθεώρησιν τοῦ τε ἰδιοκτῆτου γηπέδου τοῦ παραχωρηθέντος ἢ τοῦ παραχωρηθησομένου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς, ἐκδίδει τὴν προ-

σων ἢ ἐγκρισιν, ἢ ἐπιφέρει τὴν διόρθωσιν ἐπ' αὐτῆς, ἐὰν προεξεδόθη

9. Διὰ τὰ διὰ κλήρου παραχωρηθησόμενα δυνάμει τοῦ 3 ἄρθρ. τοῦ νόμου γηπέδα θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον καταμερίσεως καὶ ὁρθεσίας, ὡς καὶ διὰ τὰ λοιπὰ, ἀλλὰ παρὰ πόδες ἢ ὀπισθεν αὐτοῦ θέλει γίνεσθαι ἢ πράξις τῆς διὰ τοῦ οἴκου ἐφόρου ἐνώπιον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τοῦ δημάρχου ἐνεργηθησομένης κληρώσεως, ἐπιβεβαιουμένη ὑπ' αὐτῶν τούτων διὰ τῆς ὑπογραφῆς των.

10. Ἡ διανομὴ τῶν παραχωρητέων δυνάμει τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ νόμου γηπέδων, τῶν κειμένων μεταξύ δύο ἢ πλειοτέρων ἰδιοκτησιῶν ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ οἴκου ἐφόρου τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ γεωμέτρου. Συντάσσεται δὲ ἐν γενικόν πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον σημειοῦται, α') ἡ ἔκτασις καὶ ὁρθεσία ἐκάστης ἰδιοκτησίας τῶν ἐχόντων δικαίωμα προσκτήσεως πρὸς ἀπορτισμὸν τοῦ ἐνὸς στρέμματος· β') ἡ ὀλικὴ ἔκτασις τοῦ διανεμηθησομένου γηπέδου, καὶ γ') ἡ ἔκτασις τοῦ εἰς ἕκαστον τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἰδιοκτητῶν παραχωρηθησομένου μέρους. Τὸ πρωτόκολλον δὲ τοῦτο ὑπογράφεται καὶ παρ' ὄλων τῶν ἰδιοκτητῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων ἐγένετο ἡ διανομὴ.

11. Ἐάν τις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος διατάγματος διαλαμβανομένων γεωργῶν ἤθελεν ὑποβάλλει τὴν περὶ παραχωρήσεως εἰς αὐτὸν γηπέδου αἴτησίν του μετὰ παρέλευσιν τῆς ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ διαλαμβανομένης προθεσμίας τοῦ ἐνὸς μηνός. ἡ αἴτησις τούτου εἶνε παραδεχτέα τηρουμένων ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς τῶν ἐν τῷ παρόντι διατάγματι διαλαμβανομένων διατάξεων καὶ προθεσμιῶν, λογιζομένων τῶν τελευταίων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιδύσεως τῆς αἰτήσεως.

12. Ἄν καὶ τις τῶν πραγματοποιησάντων τὸ διὰ τοῦ Π νόμου χορηγούμενον εἰς αὐτὸν δικαίωμα γεωργῶν ἤθελε μεταίτισει εἰς ἕτερον χωρίον ἢ δῆμον δὲν δύναται εὖ λαβῆ περισσότεραν τῆς διὰ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος νόμου προσδιορισθείσης δι' ἕκαστον ἄτομον ἐκτάσεως

13. Ἐξαιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου γηπέδα θεωροῦνται τὰ φέροντα ἢ κρύπτοντα ἀρχαιότητος ἢ ἄλλα ἱστορικὰ μνημεῖα πάσης ἐποχῆς, ὡς καὶ τὰ εἰς ἀδημόσιον ἢ δημο-

τικόν συμφέρον απαιτούμενα. Καί περί μὲν τοῦ δημοσίου συμφέροντος θέλει ἀποφασίζει ἡ κυβέρνησις διὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπουργείων, περί δὲ τοῦ δημοτικοῦ θέλει ἀποφαινεσθαι ἐκάστοτε διὰ πράξεώς του τὸ ἀνήκον δημοτικόν συμβούλιον κατὰ προτασιν τοῦ δημάρχου, ἡ πρότασις δὲ αὕτη ὑποβάλλεται εἰς τὸν ἀρμόδιον νομάρχην, ἐγκρίνεται δὲ ἢ ἀπορρίπτεται ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείων.

III

Ψήφισμα ΚΔ' τοῦ Κυβερνήτου.

Θεωροῦντες ὅτι τὸ ἔθνος χρεωσται νὰ προμηθεύῃ εἰς τοὺς Ἑλληνας ὅσοι πολεμοῦντες ὑπὲρ τῶν δικαίων των ἔχασαν τὰς ἐστίας των, τὰ δυνατὰ μέσα διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ ἀποκατασταθῶσιν εἰς τὸ νέον κράτος.

Θεωροῦντες ὅτι μέγα μέρος Κρητῶν εὐρίσκειται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην.

Θεωροῦντες ὅτι ἡ φιλάνθρωπος καὶ γενναία ὑποδοχὴ αὐτῶν ἐν μέρους τῶν κατοικίων διαφόρων ἐπαρχιῶν ἀποδεικνύει πόσον τὸ ἔθνος εἶναι διατεθειμένον νὰ ταῖς βοηθήσῃ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1198 ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῶν ναυτικῶν γραμματείας οὔσης ἐπιφορτισμένης τὰ περί τῆς μεταβίβασις τῶν Κρητῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς γερουσίας.

Ψηφίζομεν

A') Οἱ προσφυγόντες εἰς τὴν Ἑλλάδα Κρητῆς θέλουσιν διανομοῦσθαι παρὰ τῆς κυβερνήσεως εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας ὅπου ἤθελε κριθῆ εὐλόγον ν' ἀποκατασταθῶσι.

B') Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ θέλει προσδιορισθῆ δι' ἐκάστην οἰκογένειαν ἐθνικὴ γῆ κατὰ τὰς ἐπομένους ἀναλογίας.

Εἰς οἰκογένειαν γεωργαῦ καὶ τεχνίτου, στρέμματα δεκαπέντε, ἐὰν δὲ τῆς τῆς οἰκογενείας ὁ ἀρχηγὸς δὲν ὑπάρχῃ καὶ ὑπάρχουν ἡ χήρα καὶ τὰ ὄρφανά, προσδιορίζονται δι' αὐτὰ στρέμματα εἴκοσι.

Εἰς οἰκογένειαν στρατιωτικοῦ, ἐὰν ἦναι χιλίαρχος, ἢ καὶ ἀνωτέρου βαθμοῦ στρέμματα εἴκοσιπέντε ἕως ἑκατὸν κατὰ τὸν

ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, ἂν δὲ κατωτέρου βαθμοῦ στρέμματα εἴκοσιν. Ἐὰν ὁ ἀρχηγὸς τῆς τοιαύτης οἰκογενείας δὲν ὑπάρχῃ καὶ ὑπάρχουν ἡ χήρα καὶ τὰ ὄρφανά, προσδιορίζονται ὡς ἑξῆς:

Εἰς οἰκογένειαν χιλιάρχου, ἢ καὶ ἀνωτέρου βαθμοῦ στρέμματα πενήκοντα, κατωτέρου στρέμματα εἰκοσιπέντε, εἰς πατέρας οἰκογενειῶν, ἱερεῖς, ἢ χήρας ἱερέων μὲ ὄρφανά στρέμματα εἴκοσιν, ἐκτὸς τῶν μοναζόντων, ἢ χηρευόντων ἱερέων, οἵτινες θέλουν εὖρει πόρην ζωῆς εἰς τὰ μοναστήρια.

Εἰς οἰκογένειαν προκρίτου στρέμματα ἑξήκοντα, καὶ ἐὰν ἀπέθανεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐπὶ τῆς διαρκείας τοῦ ἀγῶνος, στρέμματα ὀγδοήκοντα.

Γ') Εἰς ἐκάστην οἰκογένειαν προσέτι θέλουν χορηγηθῆ φοιτικαὶ ὀκτώ εἰς κάθε στρέμμα γῆς, ὥστε νὰ δυνηθῆ δι' αὐτῶν νὰ κτίσῃ κατοικίαν καὶ νὰ προμηθευθῆ τὰ ἀναγκαῖα εἰς καλλέργειαν τῆς χορηγηθσομένης εἰς αὐτὴν γῆς.

Δ') Διὰ νὰ ἐξοικονομηθοῦν τὰ πρὸς τοῦτο ἀπιτούμενα χρήματα, ἐπειδὴ τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὴν τοιαύτην δαπάνην, προσκαλεῖται ἕκαστος τῶν πολιτῶν νὰ συνεισφέρῃ ἐπὶ τούτῳ ἀνὰ τεσσαράκοντα λεπτά, μένει δὲ εἰς τὴν κολὴν πραίρεσιν ἐκάστου νὰ προσφέρῃ καὶ πλεῖστον κατὰ τὴν θέσιν καὶ κατάστασιν του.

Ε') Οἱ κατὰ τὴν ἐπιγράτειαν ἔκτακτοι ἐπίτροποι, διοικηταὶ καὶ τοποτηρηταὶ θέλουν προσκληθῆ δι' ἐγκυκλίου νὰ συνάξουν τὴν ἐκούσιον ταύτην προσφορὰν.

Ζ') Συνίσταται τριμελὲς ἐπιτροπὴ συγκειμένη παρὰ τῶν γερουσιαστῶν κυρίων Δ. Καμπάνη, Π. Λοιδωρική καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν γραμματέως, ἧτις ἔχουσα συμβούλους καὶ τοὺς κυρίους Ν. Ρενέρην καὶ Β. Χάλην ὀφείλει νὰ φρονίσῃ.

1) Διὰ νὰ μεταβῶσιν οἱ κατὰ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους Κρήτες διὰ τοῦ καταλληλοτέρου καὶ οἰκονομικωτέρου τρόπου εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα.

2) Νὰ διαμοιρασθῶσιν εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας τοῦ κράτους ὅπου ἤθελε κριθῆ συμφερώ ερον καὶ δι' αὐτοὺς καὶ διὰ τοὺς κατοίκους, ἀλλ' ὅσον τὸ δυνατόν νὰ ἐκπληρωθῶσιν αἱ εὐχαὶ τῶν Κρητῶν ὡς πρὸς τὸν τόπον τῆς κατοικησεως των.

3) Νὰ συναχθῆ ἀπὸ τὰς ἐπορχίας διὰ τῶν ἐκτάκτων ἐπιτρόπων, διοικητῶν καὶ τοποτηρητῶν ἢ ἀνωτέρω προσφορὰ καὶ νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὸ ταλεῖόν της, περὶ δὲ τῆς χρήσεως τῶν ἐξ αὐτῶν χρημάτων θέλει δώσει λόγον εἰς τὸ λογιστικὸν καὶ ἐλεγκτικὸν συμβούλιον, δημοσιεύουσα ἐν δέοντι καὶ διὰ τοῦ τύπου τὸν λογαριασμὸν της.

4) Νὰ δοθῆ ἡ χρηματικὴ βοήθη α εἰς ἐκάστην οἰκογένειαν ἄμα ἄρ' οὗ ἀποκατασταθῆ ὅπου προδιωρισθῆ ἡ κατοικία της.

5) Νὰ δίδῃ λόγον τῶν πράξεών της εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀνὰ δεκαπέντε ἡμέρας διὰ νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς.

6) Ἡ προδιωρισθησομένη εἰς τοὺς Κρήτας γῆ πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῶν δὲν συγχωρεῖται νὰ ἐκποιηθῆ πρὶν ἢ ληφθῶσι μέτρα περὶ τῆς μελετωμένης γενικῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς.

Ὁ γραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας νὰ ἐνεργήσῃ τὸ πρὸν ψήφισμα.

Νόμος ΡΙΔ' τῆς 15 Σεπτ. 1848 Περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν.*

1. Εἰς τοὺς ἀποικήσαντας ἐν τῇ Ἑλλάδι Κρήτας, καὶ λαβύοντας γαίας δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΚΔ' ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου ἢ τῶν ἀπὸ 13 καὶ 18 Ὀκτωβρίου 1834 Β. διαταγμάτων περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν εἰς Μινώαν καὶ Μεθώνην θέλουσιν παραχωρηθῆ τὰ ἐγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας εἰς ὅσους ἐκ τῶν μεταναστευσάντων ἤδη δὲν ἔλαβον εἰσέτι γαίας θέλουσιν παραχωρηθῆ εἰς ἐκάστην οἰκογένειαν 30—50 στρέμματα γῆς, ἀναλόγως τῶν μελῶν αὐτῆς ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θέλουσιν χρησιμεύσει πρὸ πάντων ἐκεῖναι αἱ γαῖαι, αἵτινες ἢ κατέχονται ἀπὸ Κρήτας καθ' ὑπέρβασιν τῶν προδιωρισμένων ἀπὸ τὸ ψήφισμα τοῦ κυβερνήτου καὶ τὰ Β. διατάγματα, ἢ ἐγκατελείφθησαν ἀπ' αὐτοὺς ἐὰν δὲν ᾔθελον ἐξαρκέσει αὐταί, θέλουσιν παραχωρηθῆ καὶ ἐκ τῶν διαθέσιμων ἐθνικῶν γαιῶν ἐπιφυλαττομένων τῶν ἔρων τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1843 νόμου ὑπὲρ τῶν γεωργῶν.

2. Ἐὰν εἰς τοὺς νῦν ἀποίκους τῆς Μινώας δὲν ἐδόθη ἐκ-

(*) ΕφΚ. 25 τῆς 27 Σεπτ. 1848.

τασις γαιῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τούτου Β. διατάγματος, θέλει συμπληρωθῆ τὸ ἐλλείπον ἀπὸ ἐθνικῆς γαίας κεμένας καὶ ἐκτὸς τοῦ δήμου Μινώας, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ὄρων τοῦ εἰρημένου ὑπὲρ τῶν γεωργῶν νόμου.

3 Κατὰ τὴν Μήλον καὶ Μινώαν, ὅπου δὲν ὑπάρχουσι διαθέσιμοι ἐθνικαὶ γαῖαι, θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τοὺς ἀποίκους καὶ ἐκ τῶν γαιῶν τῶν παρακειμένων μονῶν, ἀποζημιουμένου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου δι' ἄλλων ἐθνικῶν γαιῶν ἴσης ἀξίας.

4. Εἰς ἐκάστην τῶν ἐν Μήλῳ καὶ Μινώᾳ νεοσυνοικισθησαμένων οἰκογενειῶν θέλει παραχωρηθῆ δι' ἐξόδων τῆς κυβερνήσεως εἰς οἰκίσκος ἀξίας ὄχι ἀνωτέρας τῶν 300 δραχ. εἰς βοῦς, καὶ τ' ἀναγκαῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα πρὸς καλλιέργειαν τῶν γαιῶν αὐτῶν.

Ἐγκύκλιος 22018 τῆς 10 Νεβρίου 1848. — Κατὰ τὸν νόμον ΡΙΔ' εἰς τρεῖς κατηγορίας δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀποικισάντες Κρήτες: α) Εἰς ἀποικισάντας καὶ λαβόντας γαίας δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΚΔ' ψ. τοῦ κυβερνήτου ἢ τῶν ἀπὸ 13 καὶ 18 Ὀκτ. 1834 Β. Δ. περὶ συνοικισμοῦ αὐτῶν εἰς Μινώαν καὶ Μεθώων, οἵτινες πρόκειται νὰ λάβουν τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας τῶν β) Εἰς μὴ λαβόντας τοιαύτας καὶ ληψομένους ἤδη ἀνὰ 10—50 στρέμματα ἐκάστη οἰκογένεια ἀναλόγως τῶν μελῶν τῆς, καὶ γ) Εἰς συνοικιζομένους ἐν Μινώᾳ καὶ Μήλῳ, εἰς τοὺς ὁποίους ἐκτὸς τῶν ἄλλων, θέλει παραχωρηθῆ καὶ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν μερίδων τῶν γαιῶν τῶν ποσὸν ἐκ τῶν γαιῶν τῶν παρακειμένων διαλελυμένων μονῶν, ἀποζημιουμένου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου δι' ἄλλων ἐθνικῶν γαιῶν ἴσης ἀξίας.

Β. Δ τῆς 22 Ἀπρ. 1850 Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ τοῦ ἀποικισμοῦ νόμου.*

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΡΙΔ' περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν νόμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργῶν ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

1. Ὅσοι Κρήτες ἔλαβον ἐθνικὸς γαίας δυνάμει τοῦ ΚΔ' ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τῶν ἀπὸ 13 καὶ 18 Ὀκτωβρίου 1834 Β. Διαταγμάτων ὑποχρεοῦνται ἂν δὲν ἐπραξιν ἤδη τοῦτο κατὰ συνέπειαν τῶν ὑπὸ τῶν ὑπουργείων τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἐκδοθεισῶν κατὰ τὴν 10 Νοεμβρίου 1848 ὁδηγίῶν, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάγματος διὰ τῆς ἐφη.

(*) ΕφΚ. 12 τῆς 2 Μαΐου 1850.

μερίδος τῆς κυβερνήσεως, νὰ καταθέσωσιν αὐτοπροσώπως εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας, ὅπου σταθερῶς, ἢ προσωρινῶς διαμένουν, ἀπόδειξιν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, βεβαιουσαν τὴν ταυτότητα αὐτῶν καὶ τὴν ἐπαχίαν τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταναστεύσεως των καὶ ὅσα ἐπίσημα ἔγγραφα ἔχουν, δυνάμενα νὰ συντελέσωσιν πρὸς ἀπόδειξιν τούτων, ἐπισυνάπτοντες προσέτι τοὺς τίτλους, δι' ὧν παραχωρήθησαν εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸ παρελθὸν ἐθνικαὶ γαῖαι, ὅπως τὰ ἔγγραφα ταῦτα υποβληθῶσιν εἰς τὰ ὑπουργεῖα ἐπὶ τῶν οικονομικῶν καὶ τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς ἐξακριβωσιν τῶν δικαιωμάτων των καὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν τακτικῶν παραχωρητηρίων.

2. Τὰ ἀνωτέρω ὑπουργεῖα θέλουσιν ἐξελέγξει δι' εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς συγκεκλιμένης ἐκ δύο ἐκ τῶν ἀνωτέρω αὐτῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐνὸς ἐλεγκτοῦ τοῦ ἐλεγκ. συνεδρίου, τὰ προσαγόμενα ὑπὸ τῶν Κρητῶν ἔγγραφα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν, κατὰ τὸ διαληφθὲν ψήφισμα καὶ τὰ Β. διατάγματα· ἐὰν δὲ ἐκ τῆς ἐξελέγξεως ταύτης προκύβῃ ὅτι κατέχουσι γαῖας καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὄρων τοῦ τε ψηφίσματος καὶ τῶν Β. Διαταγμάτων, ἢ ὅτι αἱ παραχωρηθεῖσαι ἐγκατελείφθησαν, τὸ ὑπουργεῖον τῶν οικονομικῶν κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν θέλει διεκδικήσει κατὰ τῶν νῦν κατοχῶν τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ δικαίου· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν θέλει διατάξει τὴν κατάληψιν τῶν γαιῶν· αἱ γαῖαι αὗται θέλουσιν διατεθῆ κυρίως ὑπὲρ ἄλλων Κρητῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀνωτέρω νόμου.

3. Εἰς ὅσους τῶν μεταναστατῶν Κρητῶν δὲν ἐδόθησαν ἄχρι τοῦδε γαῖαι ἐθνικαὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μνησθέντος ψηφίσματος, ἢ τῶν Β. διαταγμάτων θέλουσιν παραχωρηθῆ ἤδη δυνάμει τοῦ εἰρημένου νόμου ὡς ἐφεξῆς.

α.) Εἰς ἕκαστον μεταναστεύσαντα εἰς τὴν Ἑλλάδα Κρητῆ, ὅστις κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1848 περὶ ἀπολισμοῦ τῶν Κρητῶν νόμου, ἦτον ἐνήλιξ αὐτεξούσιος, ἢ ἦτον ἔγγαμος ἢ χηρευμένος θέλουσιν παραχωρηθῆ τριάκοντα στρέμματα. β.) Δι' ἕκαστον τῶν λοιπῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὑπαρχόντων μελῶν τῶν οικογενειῶν των (γυναῖκα καὶ τέκνα) παραχωροῦνται, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω τριάκοντα στρεμμάτων, πέντε εἰσέτι στρέμματα μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν πενήτηκοντα στρεμμάτων. γ.) Εἰς τὰς οικογενείας τῶν ἀποθανόντων πρὶν τῆς ἐκδόσεως τοῦ διαληφθέντος νόμου μεταναστῶν, καθόσον τὰ μέλη αὐτῶν εἶναι μὲν ἀποκατεστημένα ἐν τῇ Ἑλλάδι, δὲν ὑπάγονται δὲ εἰς τὴν ὑπὸ στοιχ. α' τοῦ παρόντος ἄρθρ. κατηγορίαν, χορηγοῦνται, ἐκτὸς τῶν εἰς τὸν ἀποθανόντα οικογενειάρχην ἀναλογούντων τριάκοντα στρεμμάτων, πέντε εἰσέτι στρέμματα διὰ τὴν χήραν καὶ δι' ἕνα ἕκαστον τῶν τέκνων του, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν πενήτηκοντα στρεμμάτων· ἐν δὲ τὰ μέλη τῶν περὶ ὧν πρόκειται οἰκογενειῶν ἀπέθανον ἤδη, τὰ

δικαιώματα των μεταβαίνουσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἄρους εἰς τὰς χήρας καὶ τοὺς ἀπογόνους των, κατὰ τοὺς περὶ κληρονομίας νόμους.

4. Οἱ ἐν τοῖς ἐδαφίοις α, β, καὶ γ, τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀναφερόμενοι Κρήτες, οἵτινες μέλλουν ἤδη νὰ λάβωσι γαίας, θέλουν καταθέσει, ἂν δὲν τὸ ἕκαμον ἤδη, αὐτοπροσώπως ἐντὸς πέντε μηνῶν εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας, ὅπου σταθερῶς ἢ προσωρινῶς διαμένουσι, πιστοποιητικὸν ἐκδοδομένον παρὰ τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, βεβαιοῦν τὴν ταυτότητα αὐτῶν, τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας των καὶ πᾶν ἄφορῶν αὐτὰ περιστατικόν, περὶ οὗ γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 3, ὡς καὶ τὴν ἐποχὴν τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταναστεύσεώς των, καταθέτοντες συγχρόνως καὶ ὅσα ἐπίσημα ἔγγραφα ἔχουν, δυνάμενα νὰ συντελέσωσι πρὸς ἀπόδειξιν τούτων.

5. Κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀνωτέρω νόμου δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ λάβουν ἐθνικὰς γαίας αἱ Κρήσσαις οἰκογένειαι, αἱ μεταβῆσαι ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος των, πρὸ τῆς κηρυξέως τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἡγῶτος, εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἐγκύκλιος 62 τῆς 11 Ἰουν. 1850. — Διὰ ταύτης παρέχονται ὁδηγίαι τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν νόμου Β. διατάγματος.

Β. Δ. 28 Αὐγ. 1854 Περὶ πραγματοποιήσεως τῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1848 νόμου περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν ἐκδοθέντων καὶ ἐκδοθησομένων γραμματίων.*

Πληροφορηθέντες ὅτι αἱ ὑπὸ Κρητῶν καθ' ὑπέρβασιν κατεχόμεναι, ὡς καὶ αἱ παρ' αὐτῶν ἐγκαταλειφθεῖσαι γαίαι δὲν ἐφαρκοῦσιν εἰς τὰς παρὰ τοῦ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν νόμου τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1848 διατασσομένης παραχωρήσεις καὶ ὅτι αἱ περιελθούσαι εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τοῦ δημοσίου ἐκ τῶν γαιῶν τούτων παρεχωρήθησαν ἤδη εἰς Κρήτας.

Ἰδόντες προσέτι ὅτι ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ δὲν προσδιορίζεται ρητῶς εἰμὴ μόνον ἡ ἕκτασις τῶν ἐκ τῶν διαθέσιμων εἰς Κρήτας παραχωρηθησομένων γαιῶν καὶ θέλοντες διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ποσότητος αὐτῶν νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἐξίσου ἀπονομὴν τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὠφελημάτων πρὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς Κρήτας, ἀνευ βλάβης τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

†. Οἱ δικαιούμενοι νὰ λάβωσι γαίας κατὰ τὸν νόμον τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1848 καὶ μὴπω λαβόντες αὐτὰς Κρήτες, θέλουσι λάβει ἐκ τῶν διαθέσιμων ἐθνικῶν γαιῶν μεταίαις ποιότητος.

(*) ΕφΚ. 32 τῆς 2 Σεπτ. 1854.

Δέν είναι διαθέσιμοι γαΐαι.

1) Αί δι' ἰδιαιτέρων νόμων ἢ διαταγμάτων προσδιορισμένοι δι' εἰδικήν τινα χρῆσιν.

2.) Αἱ προσδιορισμένοι διὰ τοὺς γεωργοὺς παρὰ τοῦ νόμου τῆς 24 Ἰουνίου 1843 καὶ αἱ ἀναγκαῖαι διὰ προικοδοτήσιν τῶν δῆμων, κατὰ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου.

3) Αἱ γαΐαι ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν ἀρχαῖα κτίρια, ἢ ἐρείπια οὐρανόποτε ἐποχῆς, κατὰ τὸν περὶ ἀρχαιότητων νόμον τῆς 10 Μαΐου 1834, καὶ

4) Αἱ γαΐαι ὅσαι ἐζητήθησαν ἤδη παρ' ἄλλων, ἐχόντων πρὸς ἀπόκτησιν αὐτῶν δικαίωμα.

2. Οἱ ἑπαρχοὶ καὶ ἑφοροὶ μετὰ τῶν ἐν ταῖς ἐπιτροπῆσι μηχανικῶν προσδιορίζουσι κατὰ τμήματα τὰς εἰς Κρήτας παραχωρητέας γαλας μεσαίας ποιότητος καὶ ὑποβάλλουσι τὰς περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τούτων πράξεις τῶν εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργῶν.

Μόνον ἐπὶ τῶν οὕτω προσδιορισμένων γαιῶν δύνανται οἱ Κρήται νὰ ζητήσωσι τὴν πραγματοποίησιν τῶν γραμματίων τῶν.

3. Τῶν γινομένων κατὰ τὸ πρῆγουμενον ἄρθρον παραχωρήσεων συντάσσονται πρωτόκολλα καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐκδίδονται τὰ παραχωρητήρια, ἀπὸ θεωρηθῶσι παρὰ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου.

4. Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν πρὸς πραγματοποίησιν τῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος διατάγματος ἐκδοθησομένων γραμματίων θέλει προσδιορίζει τὰς ἑπαρχίας ἐν αἷς ὑπάρχουν πλειότερα ἐκ τῶν κατὰ ἀνωτέρω πρὸς τοὺς Κρήτας παρεχωρησίων γαιῶν.

Β. Δ. τῆς 11 Μαΐου 1855 περὶ παρατάσεως προθεσμίας πρὸς Κρήτας.

Κατὰ πρότασιν τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν παραείνομεν εἰς ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς σήμερον τὴν κατὰ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1850 ἡμ. διατάγματος δοθεῖσαν ἀδειαν εἰς τοὺς δυνάμει τοῦ ΚΔ' ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου καὶ τῶν ἀπὸ 13 Ἀπριλίου Β. διαταγμάτων λαβόντας ἔθν. γαλας Κρήτας, διὰ νὰ καταθέσωσιν αὐτοπροσώπως ἢ διὰ νομίμου αὐτῶν ἐπιτρόπου εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν τῆς σταθερᾶς, ἢ προσκαίρου διαμονῆς τῶν, πάντα τὰ ἀπαιτούμενα ἀποδεικτικά ταυτότητος, χρόνου μεταναστεύσεως κλπ. καθὼς καὶ τοὺς τίτλους, δι' ὧν παρεχωρηθῆσαν εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔθνικαὶ γαΐαι

Ἐγκύκλιος 10752, 12416 τῆς 30 Μαρτίου 1856. — Ἐκ τῆ τοῦ ὑπὲρ Κρητῶν νόμου τοῦ ἔτους 1848 καὶ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε δυνάμει τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντων Κρητικῶν γραμματίων ἀναφέρονται διάφορα ζητήματα, ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ὑπ' ὄψιν λαμβανόμενα α') τοῦ ΚΔ' ψ. τοῦ κυβερνήτου, β') τῶν ἀπὸ 13 καὶ 18 Ὀκτ. 1834

Β. Δ. περί τῶν εἰς Μινῶν καὶ Μεθώνην συνοικισμῶν τῶν Κρητῶν, γ) τοῦ ὑπὲρ Κρητῶν νόμου τῆς 15 Σεπτ. 1848 καὶ δ') τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδεδομένων Β. διαταγμάτων τῆς 22 Ἀπρ. 1850 καὶ τῆς 28 Αὐγ. 1854, δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν ἀνευδοιάστως, ὅτι τὸ δυνάμει τοῦ εἰρημένου ν. πρὸς ἀπόκτησιν ἐθνικῶν γαιῶν δικαίωμα ὑφίσταται ὑπὲρ οἰουδήποτε Κρητός, μὴ λαθόντος ἐθνικᾶς γαίας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου ἢ τῶν Β. διαταγμάτων περὶ τῶν συνοικισμῶν τῆς Μινώας καὶ τῆς Μεθώνης, ἂν ὁ εἰρημένος Κρῆς ἐμετανάστευσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐντὸς τῆς διὰ τῶν ἐν Λονδίῳ πρωτοκόλλων τῶν συμμάχων δυνάμεων ἐπιζομένης ὑπὲρ τῶν μεταναστῶν προθεσμίας πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἐλληνικῆς ἐθνικότητος, ἧτος μέχρι τῆς 1/13 Ἰουλ. 1837 κατὰ τὴν ἀπὸ Ἰαν. 1844 δημοσίησιν τῆς πρώην ἐπὶ τοῦ Β. οἴκου καὶ τῶν ἑξωτερικῶν γραμματείας, τὴν ἀφορῶσαν τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος πρωτοκόλλου. Ἐν ἐπομένῳς ὁ ἐθνικᾶς γαίας ζητῶν Κρῆς ἐμετανάστευσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ρηθείσαν προθεσίαν, εἶναι προφανές ὅτι δὲν δικαιούται νὰ λάβῃ τοιαύτας δυνάμει τοῦ νόμου τοῦ ἔτους 1818. — Ὅτι τὰ ἐπιζῶντα μέλη οἰκογενείας, λαθούσης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου ἐθνικᾶς γαίας, δὲν δικαιούνται νὰ λάβωσιν ἄλλας, δυνάμει τοῦ νόμου τοῦ ἔτους 1848 α') διότι κατὰ τὸ ψηφίσμα καὶ τὴν ρηθέντα νόμον αἱ ἐθνικαὶ γαίαι παρεχωρήθησαν δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τούτου εἰς οἰκογενείας καὶ οὐκ ἀτομικῶς εἰς ἕκαστον μέλος αὐτῶν, β') διότι ὑπὲρ τῶν δυνάμει τοῦ ψηφίσματος λαθούσων ἐθνικᾶς γαίας οἰκογενειῶν ὁ τοῦ 1848 νόμου ὤρισε μόνην τὴν ἐκδοσιν τῶν τῆς ἰδιοκτησίας ἐγγράφων. — Ὅτι αἱ δυνάμει τοῦ ψ. τοῦ κυβερνήτου καὶ τῶν ἀπὸ 13 καὶ 18 Ὀκτ. 1848 Β. Δ. περὶ τῶν εἰς Μινῶν καὶ Μεθώνην συνοικισμῶν τῶν Κρητῶν μὴ λαθούσαι ἐθνικᾶς γαίας οἰκογένειαι δικαιούνται κατὰ τὸν νομον τοῦ 1848 εἰς ἀπόκτησιν 30—50 στρεμμάτων κατὰ τὸν αὐτὸν ὅμον καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. Δ. τῆς 22 Ἀπρ. 1850 ἔχει δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν τριακοντα στρεμμάτων ἐθνικῶν γαιῶν καὶ ἕκαστος μετανάστευσας εἰς τὴν Ἑλλάδα Κρῆς ὅστις ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ εἰρημένου νόμου ἦτον ἐνηλιξ αὐτεξούσιος, ἢ ἔγγαμος, ἢ χηρευμένος. Δ' ἕκαστον δὲ τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ὑπαρχόντων μελῶν οἰοῦσῃ τῆς οἰκογενείας παρεχωροῦνται πέντε εἰσέτι στρέμματα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν πενήτηκοντα στρεμμάτων. — Ὅτι οἱ ἀποικοὶ τῆς Τριφυλίας Κρῆτες ὅσοι ὡς τοιοῦτοι (ἀποικοὶ) ἔλαβον ἐθνικᾶς γαίας δυνάμει Β. Δ. τῆς 12)24 Μαΐου 1837, δικαιούνται ν' ἀπαιτήσωσι καὶ τὰς δυνάμει τοῦ νόμου 1848 παραχωρητέας εἰς αὐτοὺς ὡς μετανάστας, διότι ἡ μὲν κατὰ τὸ εἰρημένον Β. Δ. παραχώρησις τῶν ἐθν. γαιῶν ἀφορᾷ ἀμοιβὴν στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων, ἢ δὲ κατὰ τὸν μνημονευθέντα νόμον ἐνεργητέα ἔχει αἰτίαν ἄλλην. τοιαύτη δ' ἐστὶν ἢ εἰς Ἑλλάδα μετανάστευσας τῶν Κρητῶν. — Ὅτι οἱ κατὰ παράκλησιν διακατέχοντες καὶ καλλιεργοῦν-

τες ἐθν. γαίας δικαιούνται νὰ προσποκτήσωσιν αὐτάς διὰ Κρητικῶν γραμματικῶν α') ἂν ταῦτα ὡσιν ἀναμφισβήτητα, β') ἂν δὲν ὑπάρχωσι ἄλλαι ἐθνικαὶ γαίαι, καθ' ὑπέρβασιν διακατεχόμεναι παρὰ Κρητῶν, ἢ παρ' αὐτῶν ἐγκαταλείμμεναι καὶ γ') ἂν αἱ πρὸς πραγματικοποίησιν τοιούτων γραμματικῶν ζητούμεναι γαίαι δὲν ὑπάρχωσι εἰς τινα τῶν ἀναφερομένων ἐξαιρέσεων ἐν τῷ Β. Δ. 28 Αὐγ. 1854, ἰδίως δὲ ἂν ὡσι μεσοκίας ποιότητος κατὰ τὴν ρητὴν τοῦ διατάγματος τούτου διατάξιν. — Ὅτι εἰς τοὺς τρίτους, εἰς τὴν κυριότητα τῶν ὁποίων περιήλθον ἢ περιελεύσανται κρητικὰ γραμμάτια, ἐκδοδομένα κατὰ πλάνην καὶ ἐξ ἀπάτης ἢ ἐκδοθησόμενα τυχόν ἐπ' ὀνόμασιν ἀτόμων, μὴ δικαιουμένων νὰ λάβωσιν ἐθνικὰς γαίας δυνάμει τοῦ νόμου τοῦ 1848, δύναται ν' ἀντιταχθῆ ὅτι καὶ εἰς τοὺς ἰδίους Κρητάς, τῶν ὁποίων οἱ τρίτοι εἰσὶ δικαιωδοχοί, διότι δυνάμει τοῦ πολιτικοῦ δικαίου οἱ ἐκδοχοεῖς ὑπόκεινται εἰς ἀπάσας τὰς ἐνστάσεις, τὰς προβλητέας κατὰ τοῦ παραχωρητοῦ αὐτῶν, καθὼς μὴ ἀποκτῶντες διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ γενομένης παραχωρήσεως εἰμὴ μόνον τὰ δικαιώματα ὅσα ἔχει αὐτὸς πραγματικῶς. — Οὕτω λοιπὸν λυομένων τῶν τοιούτων ζητημάτων ὑπάρχουσιν ἤδη ἀπ' ἐνός μὲν σαφῆς καὶ ὠρισμένου οἱ λόγοι, δι' οὓς ἔστος τῶν Κρητῶν δικαιούται ἢ δὲν δικαιούται νὰ λάβῃ ἐθνικὰς γαίας δυνάμει τοῦ νόμου τοῦ 1848, ἀπ' ἑτέρου δὲ ἀνεπίδεκτοι ἀμφισβόλιας αἱ διαθέσιμοι ἐθνικαὶ γαίαι, αἱ εἰς Κρητάς δυνάμει τοῦ νόμου τούτου παραχωρούμεναι. Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας καθίσταται τοῦ λοιποῦ εὐκόλος ἢ ἐκτέλεσις τῆς ἀνατεθειμένης ἡμῖν ὑποφρασίας, διότι τὸ καθήκον ἡμῶν περιορίζεται κορίως εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν λόγων, δι' οὓς ὁ ζητῶν γαίας δυνάμει τοῦ εἰρημένου νόμου δικαιούται ἢ δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ λάβῃ τοιαῦτα, εἴτε διότι δὲν ἐμεταναστεύσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐντός τῆς διὰ τῶν ἐν Λονδίῳ πρωτοκόλλων τῶν συμπάγων Δυνάμεων κανονισθείσης προθεσμίας, εἴτε διότι ἔλαθεν αὐτὸς αὐτὸς ἢ ἀνήκει εἰς οἰκογένειαν λαβοῦσαν ἐθνικὰς γαίας δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου ἢ τῶν Β. Δ. περὶ τῶν συνοικισμῶν τῆς Μινώας καὶ τῆς Μεθώνης, εἴτε διότι δὲν ἦτον ἐγγλῆξ καὶ αὐτεξούσιος ἐπὶ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τοῦ 1848. Ἐν ᾧ δὲ ἀπαξ μόνον δικαιούται νὰ λάβῃ ἐθνικὰς γαίας ἕκαστος τῶν Κρητῶν, ἐνδέχεται νὰ παραστῆ τις αὐτῶν ὅπως λάβῃ ἢ παραστὰς ἤδη ὑπὸ διάφορα ὀνόματα ἢ ἐπίνομα ἔλαβε παρανόμως καὶ δι' ἀπάτης διπλᾶ γραμμάτια ἀντὶ ἐνός καὶ μόνου, καθὼς ἐνδέχεται ὡσαύτως νὰ λάβῃ χώραν ἢ καὶ συνέβῃ τυχόν ἢ ψευδῶν μὲν παράστασις Κρητὸς τινος, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς αὐτὸν ἐθνικαὶ γαίαι δυνάμει τοῦ εἰρημένου νόμου, καίτοι λαβόντα ἤδη ἢ ἀνήκοντα εἰς οἰκογένειαν λαβοῦσαν τοιαῦτα ἐπὶ τῇ βρασί τοῦ ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου ἢ τῶν Β. Δ. περὶ συνοικισμῶν τῆς Μινώας καὶ τῆς Μεθώνης. Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ τοιούτου δόλου, ἀνεγνώριζομεν, ὅτι ὑπάρχει κατὰ τι δυσχερῆς, διότι τὸ ἀμοιβαίον συμφέρον δύναται νὰ ἐπενέγκῃ προσκόμματα εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας.

ὅν περὶ αὐτῆς ἐρωτῶνται πρόσωπα ἐνδιαφερόμενα καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ὑπαγόμενα κατηγορίαν. Ἄρα ἡ ἀπὸ πάσης ζημίας προφύλαξις τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου ἐξήρτηται κυρίως ἐκ τῆς καταλλήλου ἐκλογῆς τῶν προσώπων παρ' ὧν θέλετε λαμβάνει ἐκάστοτε τὰς περὶ οὐδαμῆποτε Κρητὸς ἀναλόγως τῶν περιστάσεων ἀναγκαίας πληροφορίας, συνειννοῦμενοι ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ μετὰ παντός ἀρμοδίου συμβέλλου ὁμῶν.

Μὴ ἀμφιβάλλοντες ἐπομένως ὅτι θέλετε καταβάλλει ἕκαστος ζήλον καὶ ἐπιμέλειαν, ὅπως δικαιώσητε τὴν ἡμετέραν προσδοκίαν, ἀπαιτοῦμεν νὰ γνωστοποιήτε πρὸς ἡμᾶς ἄνευ ἀναβολῆς οὐδαμῆποτε ἀνακαλυπτόμενον λόγον, ἐξ οὗ κωλύεται ἡ παραχώρησις ἐθνικῶν γαιῶν πρὸς τὸν αἰτήσαντα ἢ αἰτήσαντι αὐτάς Κρητᾶ, ὅπως μὴ συμβῆ καὶ εἰς τὸ μέλλον ἢ ἐκδοσις γραμματίων ἐπ' ὀνόμασιν ατόμων, μὴ δικαιουμένων νὰ λάθωσιν ἐθνικὰς γαίας, δυνάμει τοῦ νόμου τοῦ 1848. Ἄν δὲ ὁ κωλύων τὴν παραχώρησιν ἐθνικῶν γαιῶν λόγος ἀφορᾷ Κρητὰς, λαβόντας ἤδη, γραμματία, ἢ ταῦτα ἐπραγματοποιήθησαν ἤδη, ἢ εἰσὶν εἰσέτι ἀπραγματοποίητα ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὀφείλετε νὰ ἀναγγέλλητε πρὸς ἡμᾶς τὸν ἀνακαλυπτόμενον τοιοῦτον λόγον, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἔχετε προσέτι καθήκον ν' ἀποφευγῆτε τὴν παροδοσιν τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ ἐνεργοῦντες ἐπίσχετιν τῶν πρὸς πραγματοποιήσιν προσαγομένων γραμματίων ἢ τῶν ἐκδοθέντων ἢ ἐκδοθησομένων τίτλων ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῇ βάσει γραμματίων τοιούτων, νὰ προκλήτε παραχρῆμα τὰς περὶ τοῦ πρακτέου διαταγὰς ἀμοτέρως τῶν ὑπουργείων. Δύναται ἐν τούτοις νὰ συμβῆ εἰσέτι ἢ συνέβη ἢ ἐκδοσις γραμματίων, μνημονευόντων τὴν παραχώρησιν ἐκτάσεως ἐθνικῶν γαιῶν μείζονος τῆς ἀποδοτέας ἐκάστῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναερωμένων Κρητῶν. Ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ τοιοῦτου γεγονότος θέλει ἀναγγελλεσθαι πρὸς ἡμᾶς ἅμα π. ἀπραγματοποιουμένη, ὅπως λαμβανώμεν τὰ προσήκοντα μέτρα. Πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὀφείλετε νὰ λάβητε ὑπ' ὄψιν πόση ὑπάρχει ἡ δυνάμει τοῦ νόμου τοῦ 1848 καὶ τοῦ Β. Δ. τῆς 22 Ἀπρ. 1850 παραχωρητέα ἐκτάσις ἐθνικῶν γαιῶν εἰς ἕκαστον Κρητᾶ, ὅπως ἐξετάζηται α') ἂν εἰς τὸ ἐκδοσθέν ἢ ἐκδοθησόμενον γραμματίον ἐπ' ὀνόματι οὐδαμῆποτε οἰκογενειάρχου συμπεριλαμβάνηται καὶ ἡ ἀναλογουσα δι' ἕκαστον τῶν τέκνων αὐτοῦ ἐκτάσις τῶν πέντε στρεμμάτων, ἐν ᾧ τὰ τοιαῦτα τέκνα καθὸ ἐνήλικα καὶ αὐτεξούσια ἐπὶ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ρηθέντος νόμου ἔλαβον ἢ πρόκειται νὰ λάθωσι γραμματία ἰδιαιτέρως β') ἂν ἐν τῷ αὐτῷ γραμματίῳ μνημονεύηται ὡς παραχωρητέα ἐκτάσις γαιῶν μείζον τῆς νομίμου, διότι ἐθεωρήθη τυχὸν ὁ ἐν τῷ γραμματίῳ τούτῳ ἀναφερόμενος Κρητὴς ὡς ἔχων οἰκογένειαν, συνισταμένην ἐκ μελῶν πλείονων τῶν πραγματικῶς ὑπαρχόντων ἐπὶ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ εἰρημένου νόμου Ἄλλ' ἂν ἦναι ἀνάγκη νὰ ἐπιστήσητε ἰδιαιτέρως προσοχὴν πρὸς ἀπορυγὴν ἢ ἐπανόρθωσιν ζημίας τοῦ δημοσίου ὁποιασδήποτε, ὀφείλετε ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐπισπεύσητε ὅσον οἶον τε

τάχιον τῆν ἀποπεράτωσιν ἐκάστης τῶν τοιούτων ὑποθέσεων, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παρατείνηται ἐπ' ἄπειρον ἡ πραγματοποίησις τῶν κρητικῶν γραμματίων, οὐδὲ ἀνέχεται ἡ κυβέρνησις νὰ δοθῶσιν ἀφορμὰ παραπόνων, προκύπτουσαι ἐξ ἀναβολῆς τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ τοῦ ὁποίου ἐρρέθη.

IV

Β. Διάταγμα τῆς 28 Ἀπρ. 10 Μαΐου 1836 Περί τῶν ἀπαιτήσεων τῶν νεοφυτῶν ὡς πρὸς τὰ ἰδιόκτητα αὐτῶν κτήματα, τὰ διατεθέντα ὑπὸ τοῦ δημοσίου.*

Ἐπὶ ταῖς κοιναῖς προτάσεσι τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν γραμματείας, περὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν νεοφυτῶν (βαπτισμένων ὀθωμανῶν καὶ ἀπογόνων αὐτῶν), ὡς πρὸς τὰ ἰδιόκτητα αὐτῶν κτήματα, τὰ δημευθέντα ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐπαναστάσεως, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

1. Ἡ δι' ἀποφάσεως τῆς βουλῆς καὶ ψηφίσματος ἀπὸ 18)30 Σεπτεμβρ. καὶ 23 Σεπτεμβρ. (ἡ 20κτωβρ.) 1830 τοῦ κυβερνήτου Καποδίστρια ἐγκριθεῖσα εἰς τοὺς νεοφυτοὺς ἀποζημιώσεις διὰ τὰ ρηθέντα ἰδιόκτητα αὐτῶν κτήματα, ἐπικυροῦται καὶ διὰ τοῦ παρόντος, ὡς ἔγεινε τοῦτο προσωρινῶς καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 18)30 Νοεμβρίου 1833 διατάγματος.

2. Ἐκαστος νεόφυτος (βαπτισμένος ὀθωμανός) καὶ ἐκάστη οἰκογένεια (καταγομένη ἀπὸ νεόφυτον ἢ ἀπὸ ὀθωμανόν), ἀφ' ὧν προσώπων καὶ ἂν σύγκηται, καὶ εἰς ὁποίας οἰκονομικὰς περιστάσεις καὶ ἂν εὐρίσκειται ἕκαστον πρόσωπον, θέλει ἐπομένως ἔχει δικαίωμα διὰ τὰ ἰδιόκτητα κτήματα (τὰ ἀκίνητα) ὅσα ἀνήκουν εἰς αὐτὴν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος πρὶν τῆς δημεύσεως, εἰς ἀποζημιώσιν ἐξισουμένην μετ' ἐτήσιον καθαρὸν εἰσόδημα 200 ἕως 1000 φοινίκων, ἢ 14 - 970 δραχμῶν, (κατὰ τὸ ἀπὸ 30 Ἰανουαρ. (11 Φεβρουαρ.) 1835 διάταγμα ἐὼν. κυβερνήσ. σελ. 51). Ἄν τὰ δημευθέντα κτήματα δὲν εἶδον 200 φοίν. ἢ 144 δραχ. ἐτήσιως, ἢ ἀποζημιώσις θέλει προσμετᾶσθαι πρὸς τὴν ποιότητα τοῦ κτήματος. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἀποζημιώσεως ἀνήκει μόνον εἰς τοὺς βαπτισμένους ὀθωμανοὺς ἢ νεοφυτοὺς, τοὺς ὄντας κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀπογόνους ὀθωμανῶν, προσηγοριζομένου, ὅτι κατοικοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὶν τῆς 18)30 Σεπτεμβρίου 1830. Οἱ πλάγιοι συγγενεῖς ἀποκλείονται αὐτοῦ.

3. Ἡ ἀποζημιώσις αὕτη εἶναι ἄσχετος μετὰ τὰ δικαιώματα, ὅσα ὁ νεόφυτος δύναται νὰ ἔχη καὶ ἐκ τοῦ νόμου τῆς προικοδοτήσεως καὶ τῶν λοιπῶν ὁρσμῶν περὶ τῶν ἐκδουλεύσεων εἰς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν ἀγῶνα.

4. Ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 2 ἀναφερομένη ἀποζημιώσις θέλει κυρίως λαμβάνεσθαι ἀπὸ τὰ δημευθέντα κτήματα τῶν ἀποζημιωτέων νεοφυτῶν, ἐπὶ ὑποθέσει, ὅτι αὐτὰ εὐρίσκονται ἀκόμη ἀνεκποίητα με-

(*) ΕφΚ. 20 τῆς 15 Μαΐου 1836.

ταξὺ τῶν δημοσίων κτημάτων, καὶ δεῖ τὸ δημόσιον δύναται νὰ διαθέσῃ αὐτὰ ἐκτόμῃ ἐλευθέρως ὡς πρὸς τὸ πολιτικὸν δίκαιον. Εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἢ ἀποζημίωσις γίνεται ἀπὸ τὰ λοιπὰ διαθέσιμα καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἐδάφ. 1 τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου σημειούμενα ἔθνηκα κτήματα, χωρὶς ὁμῶς νὰ θεωρηθῇ ἢ ἐνεστῶσα κατάστασις τῆς καλλιεργείας τῶν πρὸς ἀποζημίωσιν προσδιοριζομένων ἀντικείμενων.

Ἄν τὸ δημευθὲν ἀντικείμενον ᾖ τὸ κτίριον, ἐραιπῶθὲν ἔκτοτε ἢ μὴ ὑπάρχον πλέον, ἀποδίδεται εἰς τὸν νεόφυτον τὸ πλαιῖον οἰκόπεδον, καὶ ἂν τοῦτο δὲν ᾖναι διαθέσιμον πλέον, ἄλλο ἴσῃς ἀξίας. Ἄν δὲ ὑπάρχῃ καὶ τὸ κτίριον, ἀλλὰ δὲν εἴμπορεῖ νὰ ἐπιστοραφῇ, θέλει δίδεσθαι πρὸς ἀποζημίωσιν ἄλλο ἔθνηκον οἰκοδόμημα ἴσῃς ἀξίας.

5. Ἄν δοθῇ ὡς ἀποζημίωσις εἰς νεόφυτον, συγκαταθέσει αὐτοῦ, ἀντικείμενον ἀδιαίρετον ἀνωτέρας ἀξίας ἀπὸ τὸ δημευθὲν, θέλει πληρώσῃ οὗτος τὸ περισπλέον εἰς δέκα ἐτησίαις δόσεις εἰς τὸ ταμίειον, δίδων κατὰ τὸ 12 ἄρθρ. τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου τόκον δι' αὐτὸ 6 τοῖς 0/100 ἐξεναντίας ἢ νεόφυτος, ὁ οἰκοδομήσας ἢ μέλλων νὰ οἰκοδομήσῃ οἰκίαν ἐπὶ ἔθνηκῃς γῆς, κατὰ τὸ ψήφισμα τῆς 26 Αὐγούστου (7 Σεπτεμβρ.) 1833 δὲν θέλει πληρώσῃ οὐδὲν ὡς ἀποζημίωσιν εἰς τὸ δημόσιον διὰ τὸ οἰκόπεδον ἐπὶ ὑποθέσει ὁμῶς, ὅτι ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν περιεχομένων εἰς τὸ ρηθὲν ψήφισμα.

6. Τὰ εἰς τοὺς νεοφύτους ὡς ἀποζημίωσις διδόμενα κτήματα, μεταβαίνουν εἰς αὐτοὺς ὡς πλήρης καὶ ἐλευθέρως πάσης δημοσίου ὑποθήκῃς ἰδιοκτησία. Αἱ περιστάσεις εἰς τὰ ἄρθρα 13, 14 καὶ 15 τοῦ γ' κεφαλαίου, τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου ἀναφερόμεναι, ἐφαρμόζονται ἐπομένως ἀναλόγως καὶ εἰς τὰ κτήματα ἐκεῖνα. Ὁ νεόφυτος θέλει πληρῶσαι ἀπὸ τὰ πρὸς ἀποζημίωσιν δοθέντα αὐτῷ κτήματα μόνον ἀπλοῦν δέκατον, μέχρι τῆς εἰσπραγῆς γενικοῦ φόρου ἔγγειου. Δὲν ὑποχρεοῦται δὲ εἰς καταβολὴν τῆς τιμῆς τῆς παραχωρήσεως, ὅσακις δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 5 ἐδάφ. 1.

7. Πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ἀποζημιώσεως (ἄρθρ. 2) θέλουσιν χρησιμεῦσαι ὡς νομικαὶ βάσεις, ἢ πολιτικὴ στάσις, ἢ ἐπιστημότης τοῦ νεοφύτου, καὶ ἢ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δημεύσεως περισυρία του, πρὸ πάντων δὲ τὸ μέγεθος καὶ ἡ σημαντικότης τῶν δημευθέντων ἰδιωτικῶν κτημάτων. Τὸ ἐτήσιον καθαρὸν εἰσόδημα τῶν πρὸς ἀποζημίωσιν διδομένων κτημάτων εὐρίσκειται, ἔν ἀπὸ τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα αὐτῶν ἀφαιρεθεῖν τὰ ἔξοδα τῆς συνήθους καλλιεργείας (ἀλλ' ὄχι καὶ ἡ ἔκτακτος καταβολὴ τῆς πρώτης καλλιεργείας) καὶ τὸ δέκατον ἢ ὁ ἔγγειος φόρος.

8. Ἐκαστος νεόφυτος νομίζων, ὅτι ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἐν τῷ παρόντι διατάγματι ἀναφερομένην ἀποζημίωσιν ὑποχρεοῦται ἐντὸς ἑξ μηνῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς σήμερον νὰ γνωστοποιήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο δι' ἑγγράφου ἀναφορᾶς εἰς τὴν γραμματεῖαν τῆς οἰκονομίας. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ γραμματεία θέλει πέμπει εἰς τοὺς ἀνήκοντας οἰκονομικοῦ ἐπιτρόπους ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰς ση-

μειώσεις της αποζημιώσεως, τὰς γενομένας κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ 23 Σεπτεμβρ. 1830 ψηφίσματος καὶ τῶν μεταγενεστέρων διατάξεων, αἵτινες ὁμως πρέπει νὰ θεωρηθῶν καὶ νὰ συμπληρωθῶν μέχρι τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Οὗτοι συμφώνως μὲ τὸν ἀνήκοντα ἑπαρχον, τὸν δήμαρχον ἢ δημογεροντα καὶ τὸν νεοφυτον θέλουν ἐγγράφει εἰς πρωτόκολλον τὸ μέγεθος τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τὸ παραχωρητέον κτῆμα. Τὰς περὶ τούτου ἐγγράφους πράξεις, τὰς ὁποίας θέλουν ὑπογράψει ὅλοι οἱ παρεστώτες ἰδιοχείρως, θέλει καθυποβάλλει ὁ οἰκονομικός ἐπίτροπος εἰς τὴν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματεῖαν ἀμέσως, ἥτις θέλει, συμφώνως μὲ τὴν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, καθυποβάλλει αὐτὰς μετὰ γνωμοδοτήσεως εἰς τὴν ἡμετέραν ἔγκρισιν. Ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς ἐγκρίσεως ταύτης θέλει παραδίδοσθαι εἰς τὸν νεοφυτον τὸ εἰς ἄρθρον 16 τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου ὀριζόμενον ἔγγραφον ἰδιοκτησίας, καὶ θέλει φροντίζει ὁ οἰκονομικός ἐπίτροπος περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ κτηματος. Ἐντὸς 9 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ παρόντος αἱ δύο γραμματεῖαι χρεωσταῶν ν' ἀποπερατώσουν τὴν ἐργασίαν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν νεοφύτων. Ἡ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματεῖα θέλει ὀδηγήσει ἀνηκόντως τοὺς οἰκονομικοὺς ἐπιτρόπους καὶ τοὺς ἑπαρχοὺς διὰ νὰ κατορθωθῇ ὁ πρῶτος σκοπὸς τοῦ παρόντος διατάγματος.

4. Ὅσοι νεοφυτοὶ ἀπεζημιώθησαν ἤδη ἀπὸ τὴν ἑλλ. κυβέρνησιν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ εἰς τὸ ἄρθρον 1 ἀναφερομένου ψηφίσματος τῆς βουλῆς, μένουσιν εἰς ἐντελῆ κτῆσιν τῶν δοθέντων αὐτοῖς κτημάτων, ὑπὸ τὰς ἑνωσέρω εἰς τὸ ἄρθρον 6 ἀναφερομένας περιστάσεις, καὶ χωρὶς νὰ ὑποχρεωθῶν ν' ἀποδώσουν εἰς τὸν δημόσιον, τὸ τυχόν περιπλέον τῆς ἀποζημιώσεως. Ἀφ' ἑτέρου δὲν ἔχουν δικαίωμα εἰς ἀναπλήρωσιν ἢ ἀξίωσιν τῆς ἀποζημιώσεως.

Β. Διάταγμα τῆς 7/19 Μαΐου 1838 Περὶ ἐξελέγξεως παρὰ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου τῶν συνταχθέντων πρωτοελλῶν πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν κληρονομικῶν δικαιωμάτων τῶν Νεοφύτων. *

Ἐγόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου (10 Μαΐου) 1836 ἡμετέρου διατάγματος περὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν νεοφύτων, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ παρὰ τῶν διοικητῶν, οἰκονομικῶν ἐπιτρόπων καὶ δημάρχων συντασσόμενα πρωτόκολλα, διὰ παραχώρησιν ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς νεοφύτους, καθυποβάλλονται εἰς τὴν ἔγκρισίν μας ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας μετὰ γνωμοδοτήσεως.

Πληροφωρηθέντες, ὅτι πολλὰι καταγρήσεις παρεϊσέφρασαν εἰς τὰς πληροφορίας ἐπὶ τῶν ὁποίων, κατὰ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ ρηθέντος διατάγματος, ἐστηρίχθησαν τὰ πρωτόκολλα ταῦτα, τόσον ὡς πρὸς τὴν ταυτότητα τῶν προσώπων, καὶ τὸ ποσὸν τῶν παλαιῶν κτημάτων τοῦ

(*) ΕφΚ. 19 τῆς 22 Μαΐου 1838.

νεοφύτου, καθώς και ως πρὸς τὴν ἀξίαν καὶ τὸ εἰσόδημα τῶν παραχωρουμένων εἰς ἀποζημίωσιν κτημάτων.

Καὶ θεωροῦντες, ὅτι ὁ ἀναποτεθεὶς εἰς τὰς ἡμετέρας γραμματείας τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ἔλεγχος δύναται νὰ ἐνεργηθῆ καλῆτερον καὶ ἀσφελέστερον παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν καθηκόντων του, ἔχει πλειότερας σύκολλας εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐξελέγχεως.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

1. Ὅλα τὰ κατὰ τὸ 8 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου (10 Μαΐου) 1836 διατάγματος συνταχθέντα πρωτόκολλα δι' ἀποζημίωσιν νεοφύτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐξεδόθησαν εἰσέτι παρὰ τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείας τὰ παροχωρητήρια, θέλου καθυποβληθῆ ἀνεῦ ἀναβολῆς εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ ἡμετέρου ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου.

2. Τὸ ἡμέτερον ἐλεγκτικὸν συνέδριον θέλει ἐξετάζει διὰ τῶν ἀνηκόντων μέσων, ἂν εἰς τὴν προβαλλομένην παραχώρησιν, διετηρήθησαν οἱ ὅροι τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου (10 Μαΐου) 1836 διατάγματος, καὶ ἰδίως τῶν ἄρθρων 2, 4 καὶ 7, ἀφορῶντες τὴν ταυτότητα τοῦ προσώπου τοῦ νεοφύτου, τὰ κληρονομικὰ τοῦτου δικαιώματα ἐπὶ τῶν παλαιῶν του κτημάτων, τὸ ποσὸν καὶ τὴν ἀξίαν τῶν κτημάτων ταύτων, τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν τὴν σήμερον εὑρίσκονται ὡς πρὸς τὸ δημόσιον καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὸ εἰσόδημα τῶν παραχωρουμένων εἰς ἀποζημίωσιν κτημάτων.

3. Ἄν διὰ τῆς ἐξετάσεως τοῦ συνεδρίου, ἀποδειχθῆ ἡ διατήρησις τῶν σθηθέντων ὄρων, καὶ ἡ ἀλήθεια τῶν βάσεων τοῦ πρωτοκόλλου, ἡ παραχώρησις θέλει καθυποβληθῆ εἰς τὴν ἡμέτεραν ἔγκρισιν διὰ τῶν ἡμετέρων γραμματεῶν τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἀφαιρεῖται μολαταῦτα τὸ δικαίωμα τῆς γνωμοδοτήσεως.

4. Ἄν τὸ συνέδριον λάβῃ αἰτίαν νὰ ὑποπτεύη, ὅτι οἱ σθηθέντες ὅροι δὲν διετηρήθησαν, ἢ ὅτι αἱ τεθείσαι βάσεις δὲν εἶναι ἀληθεῖς, τὸ πρωτόκολλον θέλει θεωρηθῆ δι' ὅλα, ἢ δι' ἕν ἕκαστον τῶν μερῶν του, ὡς μὴ γενόμενον, καὶ θέλει διαταχθῆ διὰ τῆς γραμματείας τῶν οἰκονομικῶν ἢ σύνταξις νέου πρωτοκόλλου, κατὰ τὰς βάρεις, τὰς ὁποίας θέλει θέσει τὸ συνέδριον καὶ τὰς ἀνηκόντως δοθησομένας δηγίας, καὶ τὸ ὁποῖον ἐκ νέου θέλει καθυποβληθῆ εἰς τὴν ἐξετάσιν του.

5. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀποζημιώσεις περὶ τῶν ὁποίων ἐξεδόθησαν ἤδη κατ' ἔγκρισίν μας τὰ παροχωρητήρια παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου (10 Μαΐου) διατάγματος δι' ἀποζημίωσιν νεοφύτων, θέλομεν, ὥστε τὸ ἡμέτερον ἐλεγκτικὸν συνέδριον, νὰ ἐξετάσῃ καὶ περὶ τούτων ἀκριβῶς, ἂν αἱ παραχωρήσεις αὗται ἔγειναν συμφώνως καθ' ὅλα μὲ τὸ σθηδὲν διάταγμα. Εἰς τὴν περιστάσιν ταύτην, τὸ ἐξαγόμενον τῶν γενησομέ-

ων εξετάσεων θέλει μᾶς καθυποβληθῆ πρὸς πληροφορίαν, καὶ διὰ τὴν ἀποφασίσωμεν τὰ ἀνήκοντα χωρὶς βλάβην ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων.

Ὁ. Μὴς τὴν ἀκεραιότητα, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν φρόνησιν τοῦ ἡμετέρου ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἐμπιστευόμεθα τὴν ἐξέτασιν τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὅποια, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου (10 Μαΐου) 1836 διατάγματος, οἱ νεοφύτοι δύνανται νὰ ἀπαιτήσωσι, διὰ τὴν γνωρισθῆ πασιφανῶς ὅτι, ἂν εὐημερήσθημεν νὰ περιθάλψωμεν ἀναλόγως τῆς ἀπολεσθείσης περιουσίας των, τοὺς δυστυχῆσαντας νεοφύτους, ὅν ἐννοήσαμεν ποτὲ διὰ τοῦτου νὰ δώσωμεν αἰτίας καὶ ν' ἀνοίξωμεν δρόμον εἰς καταχρήσεις πολυειδεῖς, μὲ ζήμιαν τοῦ δημοσίου, καὶ μὲ κίνδυνον τῶν ἀγαπητῶν ἡμῶν ὑπηκόων.

Νόμος τῆς 23 Νοβρίου [5 Δεβρίου 1838. Περὶ ἐξελέγξεως τῶν εἰς τοὺς νεοφύτους παραχωρήσεων. *

Ἀναφερόμενοι εἰς τὸ ἡμέτερον διάταγμα τῶν 7 (19 Μαΐου) 1838 περὶ ἐξελέγξεως τῶν εἰς τοὺς νεοφύτους παραχωρήσεων.

Καὶ θέλοντες αὐτὸ κανονίσωμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν τὸ ἡμέτερον ἐλεγκτικὸν συνέδριον, κατὰ τὴν παρ' αὐτοῦ τοῦ ἴδιου εἰς τὴν ἡμέτεραν ἐπὶ τῶν οικονομικῶν γραμματεῶν καθυποβληθείσαν γνωμοδότησιν, θέλει ζητεῖ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτου τὰς ἀπαιτούμενας ἐνάρκους μαρτυρίας.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν οικονομικῶν γραμματέων τῆς ἐπικρατείας.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ ἡμετέρου συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

1. Τὸ ἡμέτερον ἐλεγκτικὸν συνέδριον θέλει λαμβάνει αὐτὸ ἀπ' εὐθείας, ἢ ἐννοεῖ διὰ παραγγελίας πρὸς τὰ ἀρμόδια Πρωτοδικεῖα ἢ εἰρηνοδικεῖα ἐνάρκους ἐξετάσεις μαρτύρων, καὶ ὁρκίσεις πραγματογνωμόνων πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀπὸ 7 (19 Μαΐου) 1838 περὶ ἐξελέγξεως τῶν εἰς τοὺς νεοφύτους παραχωρήσεων ἐθνικῶν κτημάτων διατάγματος. Αἱ δὲ εἰρημεναὶ πράξεις θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι ἐνώπιον ἐκείνων τῶν εἰρημένων δικαστηρίων, τὰ ὅποιον κείτα πλησιέστερον εἰς τὴν διαμονὴν τῶν ἐξετασθησομένων ἀτόμων.

2. Ὁ ὄρκος καὶ ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων, καθὼς καὶ ὁ ὄρκος τῶν πραγματογνωμόνων θέλει γίνεσθαι ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐπὶ κατὰ τὸν συνήθη τρόπον συνεδριάσεων, παρόντος τοῦ παρὰ τῷ ἐλεγκτικῷ συνεδρίῳ ἐπιτρόπου τῆς ἐπικρατείας, ἢ τοῦ ἀρμοδίου οικονομικοῦ ἐπιτρόπου, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ δημοσίου, καὶ τοῦ νεοφύτου ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του, δεόντως καλεσθέντος, καὶ ἐνώπιον ἐξῆς φέροντος τὴν ἱερατικὴν στολήν, κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Ὁρκος τῶν μαρτύρων. «Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, καὶ εἰς τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον, ὅτι εἰς ὅσα ἐρωτηθῶ θέλω εἰπεῖ τὴν ἀλήθειαν, ὅλην

(*) Εφκ. 42 τῆς 29 Νοβρίου 1838.

τὴν ἀλήθειαν, τίποτε πλέον παρὰ τὴν ἀλήθειαν». Ὁρκος τῶν πραγματογνωμόνων. α' Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, καὶ εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὅτι ἡ ἐκτίμησις τὴν ὁποίαν διορίζομαι νὰ κάμω θέλει εἶσθαι δίκαια καὶ ἀληθῆς, χωρὶς νὰ χαρισθῶ εἰς κανένα καὶ διὰ τίποτε».

3. Ἡ κλῆσις καὶ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων γίνεται κατὰ τοὺς ὅρους τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Πᾶσα δὲ ἐξέτασις μάρτυρος καὶ ὅρκισις πραγματογνώμονος, γινομένη ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀρμοδίου ἀντιπροσώπου τοῦ δημοσίου, εἶναι ἄκυρος.

4. Ἡ κλῆσις τῶν μαρτύρων καὶ τῶν πραγματογνωμόνων, ὡς καὶ αἱ παρὰ τῶν πρωτοδικῶν περὶ ἐξετάσεως καὶ ὅρκισεως αὐτῶν γινόμεναι ἐκθέσεις, θέλουσι γράφεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ ἁσήμου χάρτου· ἐνώπιον δὲ τῶν εἰρηνοδικεῶν θέλει γίνεσθαι περὶ τοιούτων ἐκθέσεων χρήσις καὶ τοῦ παρ' αὐτοῖς συνήθους ἐνσήμου χάρτου.

Β. Διάταγμα τῆς 26 Ὀβρίου [7 7ῆριου 1840.

Παραγγέλλεται διὰ τοῦ παρόντος ἢ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν γραμματεία νὰ διατάξῃ τὰς ὑποτελούσας ἀρχάς, ὅπως ἐν τῇ ἐκτίμησει τῆς ἀξίας τῶν εἰς τοὺς νεοφωτίστους παραχωρηθησομένων γαιῶν λαμβάνωσι πάντοτε ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ποιότητα τῆς εὐφορίας τῶν κτημάτων τούτων, καὶ οὕτω ν' ἀναφέρωσι τὸ καθαρὸν εἰσοδήμα, τὸ ὁποῖον θέλουσι παρέξει αὐτά, ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν κερδαλεοτέραν καλλιέργειαν, τὴν ὁποίαν ἐπιδέχονται.

Εἰς τὴν ἐξεύρεσιν ὁμοῦ τοῦ καθυροῦ εἰσοδήματος τούτου νὰ ἐκπίπτωσι συγχρόνως ἐκ τοῦ ἐκκαθαρίστου εἰσοδήματος τοὺς διὰ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα τῆς πρώτης καλλιεργείας ἀναλογοῦντας τόκους.

Περὶ τῆς ἀποφάσεώς μας ταύτης πρέπει νὰ εἰδοποιηθῇ ἀνηκόντως καὶ τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

**ΕΚΠΟΙΗΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ**

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Συμείωμα.

Δυνάμει τῶν πρωτοκόλλων τῆς 3 Φεβρουαρίου, 16 Ἰουνίου καὶ 4 Ἰουλίου 1830 ἀπέκτησε τὸ Ἑλληνικὸν δημόσιον τὰ ἀκίνητα τὰ πρότερον ὑπὸ τῶν Τούρκων δεσποζόμενα.

Τὰ δικαιώματα τοῦ Ἑλλήν. Δημοσίου διασαφηνίζουσι αἱ ἐπομέναι ἀποφάσεις τοῦ Ἀρ. Πάγου.

ΑΠ. 455 (1878) Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἀπὸ 3 Μαρτ. 1875 προτάσεων τοῦ δημοσίου ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 524 ἀπόφασις, τὸ δημόσιον ἐζητήσατο τὴν παραδοχὴν τῆς ἐφέσεώς του καὶ ἐπεκαλέσθη τὴν ὑπ' ἀριθ. 19825 ἀπόφασιν τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν, καθὼς καὶ τὸ δι' αὐτῆς τεθὲν θέμα ἀποδείξεως κατὰ τὴν δευτέραν δ' αἰτιολογίαν τῆς ἀποφάσεως ταύτης διὰ τῶν ἐφετηρίων ἐγγράφων καὶ διὰ τῶν προτάσεων του τὸ δημόσιον ὑποβάλλει, ὅτι τὰ ἐπίδικα κτήματα ἀνήκον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Σουλτάνου· ὅτι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως κατεῖχοντο παρ' ὀθωμανῶν καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ παρέλαβε καὶ τὰ κατέχει δικαίωματι πολέμου, καὶ κατέχει αὐτὰ ὡς ἐθνικὰ πρὸ 25 ἐτῶν, καὶ ὅτι παρέγραψεν ὡς καλῆς πίστεως κατοχὸν μὲ τὸν τίτλον αὐτοῦ, αἰτήσαντος δὲ τοῦ δημοσίου τὴν παραδοχὴν τῆς ἐφέσεώς του, τὸ δικαιοκτῆριον ὑπ' οὐδεμιᾶς τοῦ Νομοῦ διαταξέως ἐκωλύετο νὰ λαβῆ ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν τῶν ἐφετηρίῳ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἀναφερόμενα ἐν τῇ ἐπίσης ἐκκληθείσῃ παρὰ τοῦ αὐτοῦ δημοσίου περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 19825 περὶ κτητικῆς παραγραφῆς, ἐν ταῖς τελευταίαις δὲ προτάσει μὴ ὑποβληθέντα· τοῦτο δὲ πράξαν τὸ ἐφετεῖον δὲν ἀνεπλήρωσε πρότασιν μὴ ὑποβληθῆσαι ὑπὸ τοῦ δημοσίου, οὐδὲ ἢ ὡς ἐκ περισσοῦ πρότασιν τοῦ δημοσίου περὶ τῆς τριακονταετοῦς παραγραφῆς ἀπέκλειε τὴν τῆς χρησικτησίας ἐνστάσιν, ἣν καὶ ἀπέκρυσαν οἱ ἀναιρεσειόντες, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν τελευταίων ἀπὸ 7 Μαρτίου 1875 προτάσεων των, ἰσχυρισθέντες, ὅτι ἡ κτητικὴ παραγραφή εἶναι ἀνυπόστατος ἔνελεν ἐλλείψεως νομίμου τίτλου καὶ καλῆς πίστεως.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παραδέχεται, ὅτι τὸ ἐπίδικον κτῆμα κατεῖχεν ἐπὶ πληρημῆ μισθώματι κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐπαναστάσεως ὁ Π. Χ. ὡς σουλτανικόν· ἐπομένως δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ νομὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐξησκέιτο διανοίᾳ κυρίου ὑπὸ ἐλλήνων, ἡ τοιαύτη δὲ νομὴ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐπαναστάσεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν εἰς κανονισμὸν τοῦ ἐκ τοῦ πολέμου δικαιώματος τοῦ δημοσίου· δὲν εἶναι δ' ἄλλως ἀληθές, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παραδέχεται, ὅτι τὸ ἐπίδικον κατεῖχτο παρὰ τῶν ἀναιρεσειόντων μέχρι τοῦ 1836 ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι, διότι, κατὰ

τὴν 8 αἰτιολογίαν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἀποδεικνύεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ Σουλτάνος, διατηρηθείσης τῆς ἀγκυρωσεως τοῦ ἐπιδικίου, διέταξε νὰ δοθῇ εἰς κάρπωσιν τοῦτο πρὸς τοὺς τέσσαρας οἰοὺς τοῦ Ἀναγνώστου ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ νὰ πληρῶνῃσιν ἐτησίως πρὸς τὴν κυρίαν τῶν κτημάτων τούτων Βασιδὲ γρόσια 5500 καὶ ν' αὐξάνῃ ἀναλόγως τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς ἀποκοπῆς καθ' ὅσον αὐξάνει· καὶ ἡ τῶν προϊόντων πρόσδος' ὅτι συνετεία τοῦ ὄρισμοῦ τούτου κατεῖχον τὸ ἐπιδίκιον οἱ εἰρημένοι μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἐπαναστασεως· ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἐπαναστάσιν ἐξηκολούθησαν νὰ κατέχωσι τὸ αὐτὸ κτήμα, καὶ ὅτι κατὰ τὸ 1836 κατέλαβεν αὐτὸ τὸ δημοσίον καλῆ τῇ πίστει ὡς ἐθνικόν· χαρακτηρισθέντων ἐπομένως τῶν ἀναιρεσειόντων ὡς μισθωτῶν καὶ ὡς ἰδιοκτητῶν· ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου στηριζομένων εἰς ἰσχυρὰν καὶ ἀπρόσβλητον δήμευσιν κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν, καθὼς καὶ εἰς τὰ εἰρημένα πρωτοκόλλα τῶν συμμαχίων δυνάμεων, ἡ ἐξουπαγῆς κατοχὴ τοῦ δημοσίου, ἦν ἐπικαλοῦνται οἱ ἀναιρεσειόντες, ὅπως ἀποκλείσῃ τὴν χρησικτησίαν, ἀντικρούεται ὑπὸ τῶν παραδεξαμένων ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ, παραδεξαμένου τοῦ ἐφετείου διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι οἱ δικαιοπάροχοι τῶν ἀναιρεσειόντων ἦσαν ἀπὸ μισθωτῶν, καθὼς ὁ Σουλτάνος ἠδύνατο ἀναλόγως ν' αὐξήσῃ ἐλαττοτετὸ τὸ μίσθωμα καὶ ὅτι προσωπικὸν μόνον δικαίωμα ἀπέκλυται, καὶ ἀναγνωρισθείσης τῆς κυριότητος τοῦ δικαιώματος διὰ τῆς χρησικτησίας, ἡ συμβάσις τῆς Βασιδὲς περὶ τῆς μισθώσεως καὶ τῆς καθ' ἀποκοπὴν πληρωμῆς ὀρισμένου ποσοῦ κατ' ἔτος οὐδόπως περιορίζει τὴν ἐξουσίαν τοῦ δημοσίου, καθὼς κυρίου τῶν αὐτῶν γαιῶν τοῦ διαθέτειν αὐτάς, ὅπως βούλεται· ὅθεν, στηριζομένου τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως δι' ὅσον παρεδέξατο αὐτῇ, ματαία καθίσταται ἡ ἐξουπαγῆς τοῦ εἰς τὴν αἰτιολογίαν τῆς ἀποφάσεως περὶ χρησικτησίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς χορτονομῆς ἀναγομένου λόγου ἀναίρεσεως.

ΑΠ, 289 (1878). Ἐπειδὴ οἱ ἤδη παριστάμενοι κληρονόμοι τοῦ ἐνάγοντος ἰσχυρίζονται πρὸς τοὺς ἄλλοις ὅτι οὗτος κατέστη κύριος τῶν ἐπιδικίων ἀγρῶν καὶ διὰ τῆς τριακονταετοῦς παραγραφῆς, καθὼς κατέχοντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ν. Λογοθέτου καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τοῦ ἐφσειδλήτου τοὺς ἀγρούς τούτους διανοίξαι κυρίου καὶ καλῆ τῇ πίστει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1810, ἀφού ἔκτοτε μέχρι τῆς ἐπίδοσεως τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, γενομένης κατὰ τὸ ἔτος 1850, παρήλθε τριακονταετία, καὶ ὅτι τὸ δημοσίον πρωτοδικίως δὲν ἠρνήθη τὸν τοῦ ἐνάγοντος μὲν τούτου τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἤδη ἐφσειδλήτου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνοστασις αὐτῆ τῆς τριακονταετοῦς παραγραφῆς, ἦν ἤδη προτεινοῦσιν οἱ κληρονόμοι τοῦ ἐφσειδλήτου, καὶ τοι κατὰ πρῶτον προτεινομένης παρ' αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου δικαζόμενος ὡς ἐφετείου καὶ μὴ προταθείσα ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς μὴ βασιμῶς ἐνίσταται τὸ δημοσίον, ἀφού πρὸ

τείνεται παρά τῶν κληρονόμων τοῦ ἐφεισβλήτου, ὁ δ' ἐφεισβλήτος δύναιται, κατὰ τὸ ἀρ. 717 § 2 τῆς πολ. δικονομίας, νὰ ὑποβιβῆ καὶ κατὰ πρῶτον ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ νέους πραγματικούς ἰσχυρισμούς καὶ νέας προτάσεις, ὅταν αὐταί, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, συντελώσιν εἰς ἀπολογία κατὰ τῆς ἐφέσεως· οὐδ' ἀνυπόστατος εἶναι ἡ ἔνστασις αὕτη τῆς παραγραφῆς διὰ τὸν λόγον τῆς τοῦ δημοσίου κατοχῆς, ὡς τοῦτο ἰσχυρίζεται, διότι, ἀληθοῦς ὄντος τοῦ προεκτεθέντος ἰσχυρισμοῦ τῶν ἀντιδίκων τοῦ δημοσίου, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀμέσῳ ἐπομένῃ σκέψει ἐκτεθησομένα, οὗτοι διετήρησαν τὴν νομικὴν κατοχὴν τῶν ἐπιδικίων ἀγρῶν, καθόσον ἐπὶ κτημάτων κατεχομένων ὑπὸ ἰδιωτῶν, ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι, καὶ παρά τοῦ δημοσίου, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 18)30 Ἀπριλ. 1836 φορολογικοῦ νόμου, διοικητικῶς ἀμριοθηθέντων, οἷα τὰ ἐπίδικα, ἡ πληρωμὴ τοῦ τῆς ἐπικαρπίας φόρου ἐκ μέρους τοῦ δικατοχοῦ δὲν μεταβάλλει τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ νομὴν, καθόσον ἡ πληρωμὴ αὕτη, ὡς ἐπιβαλλομένη παρα τοῦ 14 άρθρου τοῦ μνηθέντος νόμου ρητῶς, ἵνα ὁ φόρος παρακατατίθεται εἰς τὸ δημοσίον ταμεῖον, ἕως οὗ ἐξακριβωθῇ ἡ τῆς ἰδιοκτησίας κατάστασις, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς παραίτησις τοῦ κατόχου ἐκ τῆς νομῆς του.

Ἐπειδὴ τὸ δημοσίον δὲν ἀρνεῖται μὲν τὸν προεκτεθέντα ἰσχυρισμὸν τῶν κληρονόμων τοῦ ἐφεισβλήτου, διατείνεται ὁμοίως ὅτι ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν, καθ' ἃ ἰσχυρίζονται οἱ ἀντιδικοί των, ὅτι ἐνεμήθη ὁ πατήρ αὐτῶν καὶ ὁ πάππος των τὰ ἐπίδικα κτήματα, πρέπει ν' ἀφαιρεθῶσι τὰ ἐπὶ τὰ ἔτη τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ὅτι οὕτω δὲν συμπληρώθη τεσσαρακονταετία ἀπὸ τοῦ ἔτους 1810 μέχρι τοῦ 1850, ὅτε ἐκινήθη ἡ προκειμένη ἀγωγή.

Ἐπειδὴ ὁ μὲν πρῶτος τῶν ἰσχυρισμῶν τούτων τοῦ δημοσίου δὲν εἶναι βλάσιμος, διότι κατὰ τὰ ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως οὐδεμίαν ἐπὶ τῆς ἐνεκῆν αὐτῆς ἀναστολὴν τῆς παραγραφῆς τῶν ἀντιδικίων του, καθότι τὸ δημοσίον, ἐὰν ἤξῃου κυριότητα ἐπὶ τῶν ἐπιδικίων κτημάτων, ἠδύνατο νὰ διακόψῃ τὴν παραγραφὴν ἐπιδίδον διαμαρτυρίαν πρὸς διοικητὴν τινα ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ὅπου κείνται τὰ ἐπίδικα, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιοῦτων ἀρχῶν, νὰ ἐπιδώσῃ τὸ τῆς ἀγωγῆς ἔγγραφον ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ ἐναγομένου ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τριῶν μαρτύρων, κατὰ τὸν νόμον 2 Βασ. (50. 15) ὁ δὲ δεύτερος τῶν ἀνωτέρω ἰσχυρισμῶν τοῦ δημοσίου εἶναι ἐπίσης ἀβάσιμος, μὴ προκειμένου περὶ δημοσίων, ἢ ἡγεμονικῶν, ἢ ἐκκλησιαστικῶν ἐλληνικῶν κτημάτων, δι' ἃ ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν νόμον τελευτ. Κωδ. (11 61) τεσσαρακονταετῆς νομῆς κατὰ τὴν πίστει καὶ διανοίᾳ κυρίου πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος αὐτῶν, ἀλλ' ἀρκούσης μόνως τριακονταετοῦς κατὰ τὴν πίστει νομῆς αὐτῶν καὶ ἀνευ τίτλου, κατὰ τὸν νόμον 8 § 1 κωδ. (7. 39) καὶ νομ. 9 Βασ. (50. 14), πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος αὐτῶν διὰ τῆς ἐκτάκτου παραγραφῆς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον 20 Πανδ. (49. 15) καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν

τῶν περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου πρωτοκόλλων καὶ συνθηκῶν, τὸ δημόσιον δὲν διεδέχθη δυνάμει τοῦ πολέμου τὰ ἐπὶ τῶν τουρκικῶν γαῶν δικαιώματα τοῦ Σουλτάνου, ἀλλ' ἀπέκτησε τῶ δικαιώματι τοῦ πολέμου ἐκείνας μόνας τῶν γαῶν ταύτων, ὅτιαι, διαρκούντος τοῦ ἀγῶνος, κατέληψθησαν παρὰ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἢ ἔμειναν ἀδέσποτοι, ἐγκαταλειφθεῖσαι ὑπὸ τῶν κυρίων αὐτῶν, οὐκ ἂν καὶ τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ μετ' αὐτήν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, κτεγόμενα κτήματα. Ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ δημόσιον μὴ ἔχον νόμιμον τίτλον πρὸς κατάληψιν τῶν ἐπιδίκων κτημάτων, λόγῳ τοῦ δικαιώματος τοῦ πολέμου, δὲν δύναται νὰ ἐπικλησθῆ ὡς πρὸς αὐτὰ γρησικτησίαν Ἐπομένως ἢ παρ' αὐτοῦ προτεινομένη ἐνστάσις τῆς κτητικῆς (δεκαετοῦς) παραγραφῆς, λόγῳ ὅτι κατέχον τὰ κτήματα ταῦτα ἀπὸ τοῦ 1835 παράγραφε πᾶν δικαίωμα κυριότητος τοῦ ἐφεισιβλήτου ἐπ' αὐτῶν, ἀφοῦ ἀπὸ τοῦ 1835 μέχρι τοῦ 1850, ὅτε ἐκινήθη κατ' αὐτοῦ ἡ προκειμένη ἀγωγή τοῦ ἐφεισιβλήτου, συνεπληρώθησαν δέκα ἔτη, εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ὁμως τὸ δημόσιον καὶ πρωτοδίκως καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 19 Ἰουλ. 1850 ἀπολογητηρίου αὐτοῦ ἰσχυρίσθη καὶ ἤρτη ἐπαναλαμβάνει, ὅτι τὰ ἐπίδικα κτήματα ὡς ἐκκλησιαστικὰ ἢ βακουφικὰ, σεβί, ἀνήκοντα εἰς τὸν Τεκέν τῆς Ἀρτιεῆ ἦσαν, κατὰ τὴν ὀθωμανικὴν νομοθεσίαν, ἀναπαλλοτρίωτα καὶ ἀπαράγραπτα.

Ἐπειδὴ, ἂν τῶντοι ἦσαν βακούφια τὰ κτήματα ταῦτα καὶ ἀναπαλλοτρίωτα καὶ ἀπαράγραπτα κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον, ἢ κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα τριακονταετῆς καλῆ τῆ πίστει νομῆ αὐτῶν ὑπὸ τῶν δικαιοπαράχων τῶν ἀντιδίκων τοῦ δημοσίου, παπποῦ καὶ πατρὸς αὐτῶν, δὲν ἰσχύει ὅπως προσδώσῃ αὐτοῖς δικαίωμα κυριότητος ἐπ' αὐτῶν, ἀφοῦ κατὰ μὲν τὴν τουρκικὴν νομοθεσίαν, ὡς τὸ δημόσιον ἰσχυρίζεται, ἐπὶ τουρκοκρατίας δὲν ἠδύναντο ταῦτα νὰ κατασταθῶσι ἀντικείμενα ἰδιωτικῆς κτήσεως, κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ 16 Ἰουν. 1830 πρωτοκόλλ.ον, τὰ κτήματα τὰ ἐγνωσμένα ὑπὸ τὸ ὄνομα βακουφια καὶ κείμενα εἰς τοὺς τοποὺς, τοὺς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἤδη ὄντας τῶν Ἑλλήνων, μένουσι κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν τριῶν συμμάχων δυνάμεων εἰς τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τοῦ νέου κράτους, χωρὶς νὰ ἦναι δυνατόν νὰ προσκύψῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου καμμία ἀπίσθησις εἰς βῆρος αὐτοῦ τοῦ κράτους. Ὅθεν καὶ τὰ ἐπίδικα κτήματα, ἐν ὅσοι τεθῆ ὅτι τῶντοι ἦσαν βακούφια, περιῆλθον δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω πρωτοκόλλου εἰς τὴν κυριότητα τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καθόσον κείνται εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βουτζῆς, ἥτις κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀνωτέρω πρωτοκόλλου, ἦτο ὁμολογουμένως ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἑλλήνων.

ΑΠ. 21 (1857) Ἐπειδὴ τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον ἐκτιμῆσαι ἐν τὸς τῆς ἐξουσίας του τὰς μαρτυρίας τῶν Σερβοπουλῶν, ἐπέισθη, ὅτι ὁ πατὴρ αὐτῶν μετὰ τὴν κατάληψιν τῶν Καλαβρυτῶν ὑπὸ τῶν Ἑλ-

Ἑλληνικῶν ὄπλων ἀιχμάλωτος διατελῶν, ἐξ ἀνάγκης ἢ ἀπὸ φόβου ἐγένετο Χριστιανός, καθὼς καὶ τὰ τέκνα του, ἐν ἄλλαις δὲ λέξεσι παραδέχεται, ὅτι ὁ πατὴρ τῶν Σ. καθὼς καὶ τὰ τέκνα του ἦσαν Ὀθωμανοί, ὅτε τὸ δημόσιον διὰ τῆς καταλήψεως τῶν Καλαβρυτῶν, ὅπου οἱ Ὀθωμανοὶ τῆς ἐπαρχίας διέτριβον, ἀπέκτησε τὴν κυριότητα τῶν ἐπιδικῶν κτημάτων τῶν Ὀθωμανῶν αὐτῶν, δὲν ἀπρτεῖτο δὲ, διὰ τὴν θεωρηθῆναι ὅτι ἀπέκτησαν αὐτὰ τὰ Ἑλληνικὰ ὄπλα να περιέλθωσι συγχρόνως ὅλα τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας, ἀφοῦ δὲν ἐπροτάθη καὶ, ὅτι ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ τότε ἄλλη πολέμια στρατιωτικὴ δύναμις· ἂν δὲ μετέπειτα πρὸς καιρὸν πολέμιοι κατέλαβον τὴν ἐπαρχίαν καὶ αὐτὸς ὁ Σερβίτης γενόμενος Χριστιανός ἐνεμήθη πρὸς καιρὸν τὰ περὶ τῶν ὁ λόγος κτήματα, ἐκ τούτου δὲν ἔπαται ὅτι τὸ δημόσιον ἀπωλεσε τὴν ἀπικτηθεῖσαν κυριότητά του, καθόσον οἱ πολέμιοι ἐπὶ τέλους ἐξώστησαν ἐκ τῆς ἐπαρχίας ταύτης καὶ ὁ Σερβίτης γενόμενος Χριστιανός ἄνευ δικαιώματος ἐνεμήθη πρὸς καιρὸν περιουσίαν ξένην, τοῦ δημοσίου.

ΑΠ 284 (1868) Ὅτι τὸ δημόσιον δὲν διεδέχθη, δικαίωμα τοῦ πολέμου, τὰ ἐπὶ τῶν Τουρκικῶν γειῶν δικαίωματα τοῦ Σουλτάνου ἀπέκτησε δὲ μόνον τὰς γαίας ἐκεῖνας, ὅσαι κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐπαναστάσεως εὐρέθησαν κατεχόμεναι παρ' Ὀθωμανῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παρὰ Χριστιανῶν κατεχομένης, καθὼς παρ' αὐτῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ἀδελφὰ τῆς Τουρκικῆς ἀρχῆς, ἐκχερσωθεῖσας.

ΑΠ. 123 (1868) Τὸ Δημόσιον ἔχει τὴν κυριότητα τῶν πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως Ὀθωμανικῶν κτημάτων δυνάμει τοῦ δικαιώματος τοῦ πολέμου, ἐάν ταῦτα κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἦσαν Ὀθωμανικὰ καὶ κατεχόμενα ὑπὸ Ὀθωμανῶν κατελήφθησαν ὑπ' αὐτοῦ, ἢ μὴ καταληφθέντα παρ' οὐδενὸς ἰδιώτου διανοία κυρίου περιήλθον κατόπιν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ταῦτα πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ μετ' αὐτὴν κατεῖχοντο ὑπὸ Ἑλλήνων ἰδιωτῶν διανοία κυρίου, ἔστω καὶ ἄνευ τίτλου ἐγκύρου καὶ ἰσχυροῦ, ἢ ὅταν τὸ Δημόσιον ἀπὸ ἐνεχυροῦ λαμβάνῃ προσωρινῶς ἐξ αὐτῶν ὡς ἐπὶ ἔθνικῶν δικαιώματα ἐπικαρπίας, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ν. 20 § 1 (49, 15) Π. Ν. 51 § 1. Ν. 52 (41, 51) Π. Ν. 13 ἐν ἀρχῇ (41, 8) Π. Ν. (15, 1) (16, 2) Π. διότι τότε τὰ κτήματα μένουσιν εἰς τὸν κάτοχον μέχρι ὅτου τὸ Δημόσιον ἀποδείξῃ τὸ ἐπικαλούμενον ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα τοῦ κατὰ τὰ προεκτεθέντα· ἔθεν τῶν ἐπιδικῶν κτημάτων κατεχομένων ὑπὸ τοῦ νῦν ἀνααιρεσέοντος διανοία κυρίου πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, τὸ δημόσιον, ὡπερ ἄξιόν ἐστι εἶναι ἔθνικὰ δυνάμει τοῦ δικαιώματος τοῦ πολέμου, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἐκ τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ τίτλον, δυνάμει τοῦ ἥσυχου δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ κυριότητος δικαίωματα, ὃ δὲ ἀνααιρεσέων, καθὼς διακράτοχος τῶν τη-

μάτων, δὲν ὑποχρεοῦται, ὡς ἐρρέθη, εἰς προαποδείξιν περὶ τῆς νομιμότητος τῆς κατοχῆς του καὶ περὶ τοῦ κύρους τοῦ τίτλου.

ΑΠ. 57 (1871). Ἐπειδὴ, δυνάμει τοῦ δικαιοῦματος τοῦ ἐθνικοῦ πολέμου, ἡ ἑλληνικὴ ἐπικράτεια ἐκτήσατο ὡς δημοσία καὶ ἀνήκοντα αὐτῇ ὅλα τὰ μέρη τῆς ἑλληνικῆς χώρας, ὅσα λόγῳ δημοσίας κυριότητος ἐκτάτο ἢ πρῶην ὀθωμανικὴ ἐπικράτεια· ἐπομένως καὶ τὸν αἰγιαλόν, ἂν ἀληθῶς, κατὰ τὴν βᾶσιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς καὶ κατὰ τὴν περὶ αὐτῆς διαταχθεῖσαν ἀποδείξιν, ἐπὶ τουρκοκρατίας κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν δίκαιον ὁ αἰγιαλός, ἐφ' οὗ κείνται ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει αἱ ἐπίδοκοι οἰκοδομαί, ἧ·ο ἀναπαλλοτριῶτων δημοσίων κτήμα· ανεπίδεκτον ἰδιωτικῆς κτήσεως· διότι ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, πρῶτον ἡ κυριότης τοῦ αἰγιαλοῦ ἔμενε πράγματι καὶ δικαίῳ ἀναλλοίωτος παρὰ τῇ ἐξουσίᾳ τῆς ἐπικρατείας, ἂν καὶ τυχόν ἐν ἀπλή ὀλικῇ καταστάσει κατοχῆς τὸ καταληφθὲν τοῦ αἰγιαλοῦ μέρος, ἔκειτο παρ' ἰδιώταις ὀθωμανοῖς ἢ χριστιανοῖς, τῆς τοιαύτης ὀλικῆς καταστάσεως μὴδὲν δικαίωμα παρεχούσης ποτέ· διότι, δεῦτερον, καὶ ὑπο ἄλλῃ ἔποψιν ἐπὶ πρᾶγμα δοκεῖ ἔχειν ὁ περὶ πρᾶγματος ἀγωγὴν ἔχων εἰς ἀπαιτήσιν (15 B. 2. 3) καὶ αἱ πρὸς δικόδικησιν ἀκίνητου ἀγωγῆς θεωροῦνται ὡς ἀκίνητα (ἄρθρ. 12 τοῦ περὶ διακορίσεως κτημάτων νόμου τῆς 21 Ἰουνίου 1839)· ὅθεν αἱ πραγματικαὶ ἀγωγαὶ τῆς ὀθωμανικῆς ἐξουσίας μετέβησαν, ὡς ἄλλα ὀθωμανικὰ ἀκίνητα κτήματα εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐξουσίαν καὶ τελευταῖον, διότι ἄνευ διακορίσεως τινός τὸ εἰρημένον δικαίωμα τῆς ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ περιτῆλθεν ἀπαράλλακτον εἰς τὴν ἑλληνικὴν, κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν ἀνέκαθεν ἑλληνικὸν δίκαιον, ἐπάντων εἰς τὸν ὁ ἄθρ, τὸ ρέον ὕδωρ ἢ θάλασσα καὶ ὁ αἰγιαλός τῆς θαλάσσης» (2 B. 46 3). «Οἱ αἰγιαλοὶ θεωροῦνται ὡς κτήματα δημοσίου» (ἄρθρ. 15 τοῦ περὶ διακορίσεως κτημάτων νόμου)· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, θεωρῆσαν ὅτι τὸ ἑλληνικὸν δημοσίον δὲν ἠδύνατο νὰ διεκδικήσῃ τὸ ρηθὲν κτῆμα μόνον αἰδί· καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως κατεῖχετο ἀπὸ χριστιανῶν (τὸν νῦν ἀναίρεσιβλητων) καὶ ἀνακαλέσαν τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ ὕπ' ἀριθ. 480 (1864) δι' ἧς διετάχθη ἀποδείξιν περὶ τοῦ ἂν κατὰ τὸ ἰσχυρὸν ἐν ἔτει 1815 ὀθωμανικὸν δίκαιον ἠδύνατο ἢ παραλίᾳ νὰ γίνῃ ἰδιωτικὴ κτήσις, παρεβίβας τοῦ εἰρημένου· νόμου καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεων ὀσινώδεις διατάξεις, ὅσαι ἐπάγεται ἀναίρεσιν.

ΑΠ. 139 (1871). Τὸ ἑλλ. δημοσίον δύναται οὖν, δικαιοῦματι τοῦ πολέμου, νὰ ἐξασκήσῃ τὰ εἰς ἀκίνητα κτήματα ἐμπράγματα δικαιοῦματα τοῦ ὀθωμανικοῦ δημοσίου, ὅσα δηλ. δὲν εἶναι ἀπλῶν προσωπικῶν ἀπαιτήσεων παραρτήματα, ὅσον λῆμνην τινά, ἣν ὁ ἄλλῃ παρῆ· ἐδόκε· χριστιανῶ τινὶ ἐπὶ ζωῆς του ὑπὸ τὸν ὄρον, δηλοῦν, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ δημοσίον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ λήπτορος, ὅστις ἐπέζησε μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821.

ΑΠ. 327 (1857). Ἐπειδὴ ἀληθῶς τὸ δημοσίον, καθὸ νεμόμενον

τὸ ἐπίδικον κτῆμα ἐν καιρῷ τῆς ἀγωγῆς, ἠδύνατο ν' ἀμφισβητήσῃ τὸ τῆς κυριότητος δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος, ὅπερ καὶ ἐπραξεν, ἀλλὰ τὸ ἀνεκλήτως δίκασαν δικαστήριον, ἀναφερόμενον καὶ εἰς τὰς αἰτιολογίας τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ἐκτιμῆσαν τὰς προσυγχεισας περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος τοῦ ἐνάγοντος ἀποδείξεις, ἐπέστη, ὅτι ἀπέκτησεν οὕτως δυνάμει διαταγῆς τοῦ Σατραπῆος τῆς Ἡπείρου Ἀλλ' Πασᾶ τὴν κυριότητα τοῦ ἐπίδικου κτημάτων τὸ δημόσιον δέ, ὅπερ ἀπέκρουσε τὸ κατὰ τὸν τουρκικὸν νόμον νόμιμον τοῦ τοιοῦτου τρόπου ἀποκτήσεως τῆς κυριότητος, ἰσχυρισθὲν πρωτοδικῶς καὶ κατ' ἔφεσιν, ὅτι μόνον διὰ τοῦ ταπλου ἢ χοτζετίου ἀπεκτᾶτο ὑπὸ τὸ κράτος τουρκικοῦ δικαίου ἢ κυριότητος τῶν τοιοῦτων κτημάτων, καὶ ὅτι ἐπομένως οὐδόλως ἀπεδείχθη διὰ τοῦ Βουγιουρδίου τοῦ Ἀλλ' Παϊᾶ ἢ τῆς κυριότητος κτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὡφείλε ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου (ἦτοι τοῦ ὅποιου προέτεινε κανόνος τοῦ τουρκικοῦ δικαίου) ὅστις ἀπετέλει τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὑπὸ τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως ταχθέντος θέματος· μὴ πρόξαν δὲ τοῦτο καὶ οὔτε κἂν ῥη-ῶς ἐξακτινηθέντων πρωτοδικῶς ἢ κατ' ἔφεσιν νὰ τῷ συγχωρηθῇ ἢ ἀποδείξῃ τοῦ αὐτοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον ἠθέλε σκεφθῆ ἔν ἠδύνατο τὸ δημόσιον νὰ προτείνῃ τοιαύτην αἴτησιν περὶ ἀποδείξεως, ἐναντίον τοῦ ἀποδείχθέντος ἤδη θέματος, δὲν δικαιούται νῦν νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον παρέβη νόμον τινὰ κατὰ τὴν ἀνωτέραν ἐκτίμησιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναίρεσιβλήτου προσηχθείσης ἀποδείξεως· ἐπομένως καὶ ἂν αὐ εἰς τὴν ἀπόρριψιν τῆς προκειμένης ἀντιρρήσεως τοῦ δημοσίου σκέψῃς τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως, ὡς παραδέχεται ἢ προσβιλλομένη ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, δὲν εἶναι ὀρθαί, οὐδὲν ἦττον, ὅσως ὀρθοῦ τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς, δὲν χωρεῖ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ προκειμένος λόγος ἀναίρεσεως.

ΑΠ. 3 (1856) Ἐπειδὴ τὸ δίκαιον τοῦ ἑλληνικοῦ πολέμου καὶ τὰ ἐπιγενομένα πρωτόκολλα δὲν παρέχουσι τίτλον πρὸς χρησικτησίαν τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου καταληφθέντων Ὄθωμανικῶν κτημάτων, διότι, δικαίωμα τοῦ πολέμου, τὸ δημόσιον κατέστη κύριον τῶν κτημάτων ἐκείνων, καὶ μόνον ἐκείνων, ἢ δὲ ἀπλῶς δυνάμει τοῦ πολέμου κατάληψις ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου κτημάτων τινος, κατοχυρωμένου κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως παρ' Ὄθωμανοῦ, οὐχὶ ὡς ἰδιοκτητῆ, ἀλλ' ὡς ἐνεχυροῦχου δανειστοῦ, οὔτε τίτλον πρὸς χρησικτησίαν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου καὶ κατὰ τοῦ Ἑλλήνος ἰδιοκτητοῦ παράγει, διότι δὲν εἶναι κατάληψις ἐγκαταλειμμένου πράγματος ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτητοῦ αὐτοῦ, οὔτε ἀμέσως κυριότητα, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ὡς μὴ οὕσης Ὄθωμανικῆς ἰδιοκτησίας· ὅθεν τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον, παραβεχθέν, ὅτι τὸ ἐπίδικον κτῆμα ἦτον ἰδιοκτησία Ἑλλήνος, καὶ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ κατεῖχετο παρ' Ὄθωμανοῦ, ὡς ἐνεχυροῦχου δανειστοῦ, ὁρθῶς ἀπέρριψε τὴν τῆς χρησικτησίας ἐν-

στασιν τοῦ δημοσίου τὴν στηριζομένην ἀπλῶς εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ πολέμου κατάληψιν.

ΑΠ. 346 (1857). Ἐπειδὴ, ὡς παραδέχεται τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον, ἐκτιμήσαν τὰς ὑποβληθείσας αὐτῷ ἀποδείξεις, τὸ ἐπίδικον κτῆμα ἀνῆκε πρὸς τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημάκη Χατζῆ, μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ περιῆλθεν εἰς τὴν τῶν κληρονόμων του, νῦν ἀναιρεσιβλήτων, οἵτινες ἐνεμήθησαν αὐτὸ μέχρι τοῦ 1823 ἔτους, ὅτε ἠναγκάσθησαν ἐκ τῶν περιστάσεων τοῦ πολέμου ν' ἀναχωρήσωσιν ἐκ τῆς ἐπαρχίας ἐν ἣ κείται τὸ κτῆμα, καὶ ὅτι τοῦτο ἔκτοτε ἔκεινεν ἔρημον νομέως μέχρι τοῦ 1828 ὅτε κατέλαβεν αὐτὸ τὸ δημόσιον ἐκ δὲ τῶν γεγονότων τούτων πείθεται τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ὅτι τὸ δημόσιον ἐστέρειτο νομίμου τίτλου πρὸς χρησικτησίαν τοῦ κτήματος, μὴ δικαιολογήσαν τὴν περὶ τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ, καθὼ ἀνῆκοντος εἶχεν εἰς τὴν κυριότητα τῶν Ὀθωμανῶν, πλάνην του ἵνα ὑπάρχη ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦλάχιστον νομιζόμενος τίτλος ὡς ἰδίου (p^ulativus pro suo) Β. 50 (9. 5) ἢ διὰ κρίσεως αὐτῆς οὐδένα παραβιάζει νόμον, ὅτε εἶναι ἀληθεῖς οἱ ισχυρισμοὶ τοῦ δημοσίου α') ὅτι, καθὰ παραδέχεται τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον, τὸ ἐπίδικον κτῆμα ἦτο ἔρημον κυρίου, ταῦτέστιν ἀδέσποτον ὅτε κατελήφθη ὑπὸ τοῦ δημοσίου, διότι τὸ δικαστήριον παραδέχεται μόνον, ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο ἦτον ἔρημον νομέως ἀπὸ τοῦ 1823 ἔτους ἄλλο τὸ ἐπὶ προθέσει παραιτήσεως τῆς κυριότητος ἐγκαταλειρθέν πρᾶγμα καὶ β') ὅτι κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν ἐφετῶν ἀπ' ἀρ. 1067 τὸ αὐτὸ κτῆμα ἦτον Ὀθωμανικὸν καθὼ τὸ γεγονός τοῦτο αἰτίας ἀποκρούει ἢ αὐτῆς ἀπόφασιν διὰ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης αἰτιολογίας.

ΑΠ. 245 (1856). Ἐπειδὴ τὸ δημόσιον δὲν κατέλαβε τοὺς ἐπιδικούς ἀγρούς ἐγκαταλειμμένους ὄντας καὶ ἔχον ἀποκρῶντας λόγους νὰ θεωρῆ αὐτοὺς ὡς εἰς Ὀθωμανοὺς ἀνήκοντας διὰ ν' ἀποκτήσῃ τίτλον πρὸς χρησικτησίαν, διότι, ὡς βεβαίον τὸν ἐφετεῖον, κατέλαβεν αὐτοὺς κατὰ τὸ 1835 ἀπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ Δημητρίου Φούντη, τὸν ὁποῖον μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης ὑποβέβητι ἔχοντα τὴν κυριότητα καὶ ἀπολέσαντα αὐτὴν κατόπιν ἀποκτηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου διὰ τῆς χρησικτησίας· ἀλλὰ καὶ ἂν τὸ δημόσιον εἶχε τὴν πεποιθήσιν, ὅτι οἱ ἀγροὶ οὗτοι ἀνῆκον εἰς τοὺς ἄλλοτε πολεμίους, μὴ ὑπαρχόντος ὅμως ἀποκρῶντος λόγου δικαιολογούντος αὐτὴν τὴν πεποιθήσιν, ἀπὸ δὲν κατέλαβεν αὐτοὺς ἐγκαταλειμμένους ὄντας, ἀλλ' ἀφήτηεν ἀπὸ τὸν κύριον αὐτῶν, οὐδένα πρὸς χρησικτησίαν τίτλον ἐκτήσαντο, καὶ τὸ ἐφετεῖον ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε καὶ ψευδῶς ἠρμάνευσε τοὺς περὶ αὐτῆς νόμους, παραβιάσαν καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας, θεωρήσαν μέχρι τοῦ 1835 κύριον τῶν ἐπίδικων ἀγρῶν τὸν εἰρημένον Φούντην, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ τὰς περὶ κ. 1067 τοὺς ἀποδείξεις.

ΑΠ. 260 (1870). Ὄταν τὸ δημόσιον κατέλαβε κτῆμα εἰς Ὀθωμανὸν κατὰ κυριότητα ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀνήκον, καὶ τὸ κατέλαβεν

ὕπερ τὰ 30 ἔτη ὡς τοιοῦτον, δικαίωματι πολέμου, ἢ περὶ αὐτοῦ κατὰ τοῦ δημοσίου ἀγωγή θεωρεῖται παραγεγραμμένη.

ΑΠ. 24 (1854). Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετών ὀρίζει τὸ δικαίωμα, ὅπερ, ἀνήκον εἰς τοὺς δικαιούδας τῶν ἀναίρεσιβλήτων, περιήλθεν εἰς αὐτοὺς ὡς δικαίωμα τῆς ἐκποιήσεως τῆς καρπώσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἐκ τῆ. δεσποτείας πηγαζουσῶν εξουσιῶν, ἐπὶ τῇ καταβολῇ ὀρισμένου ἑδαφικοῦ τελέσματος ἢ κανόνος εἰς τὸν κεκτημένον τὴν ψιλὴν κυριότητα, τὸ δὲ δικαίωμα τοῦτο δὲν ἀντιβαίνει εἰς τοὺς ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας ἀνεγνωρισμένους θεσμούς ἀπεναντίας μάλιστα ταῦτιζεται μὲ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐν ἰσχύϊ νόμου καθιερωμένον δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας. Πανδ. (43, 18) 1 πρ. 6 καὶ 6. Βασιλ. (19, 1). 30. Πανδ. (30) 39 § 5, 71 § 5, 81 § 3, 86 § 4. Βασιλ. (2, 2) 211, (42, 3), 10. 25, 1) 16. οὐδὲ καθίστησι τὴν ἀπόφασιν ἀναιτιολόγητον ἢ ἔλλειψις τῆς ρητῆς μινελαρ τῆς συνταπίσεως τῶν δικαιωμάτων ταύτων, ἀφοῦ αὕτη συνάγεται ἐκ τῆς παραβολῆς τοῦ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ τῆς ἀποφάσεως περιγραφομένου δικαίωματος πρὸς τοὺς παρατεθέντας νόμους.

Ἐπειδὴ ἀνεγνωρισαντος τοῦ ἐφετείου διὰ τὴν ἀναίρεσιβλήτων κέκτηνται τοιοῦτον δικαίωμα τοῦ νέμεσθαι, χρῆσθαι, καρποῦσθαι καὶ ἐκποιεῖν τὸ ἐπίδικον κτῆμα, καὶ διὰ τὸν δὲν ἀμφισβητοῦσι τὴν εἰς τὸ δημόσιον περιελθούσαν ἀπὸ τῆς Σουλτανίας κυριότητα, ὀρθῶς ἀπέριψε μὲν τὴν ἀγωγήν, δι' ἧς ἐζητεῖτο τὸ δημόσιον τὴν εἰς αὐτὸ παραδόσιν τοῦ κτήματος, οὐδὲν δὲ ἀπεφάσισε περὶ τῆς ψιλῆς κυριότητος τοῦ δημοσίου, διότι αὕτη δὲν ἠμφισβητήθη ἄλλως δὲ τὸ ἄσπερς τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι λόγος πρὸς ἀναίρεσιν.

ΑΠ 396 (1862). Το ἑλλ. δημόσιον θύναται, δικαίωματι τοῦ πολέμου, ν' ἀπαιτήσῃ κανόνα ἰνσταρὲ λεγόμενον διὰ κτῆμα, τὸ ὁποῖον πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως Σουλτάνα τις παραχώρησεν, ὑπὸ τὸν ὄρον αὐτοῦ, ἀμετακλήτως εἰς Ἑλλῆνα; Οὐχί; διότι ναὶ μὲν δικαίωματι τοῦ πολέμου καὶ τῆς καταλήψεως ἀπέκτησεν ἢ ἑλλ. κυβέρνησις τὴν κυριότητα τῶν κτημάτων τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐθνεγερσίας ὄντων τῆς κυριότητος καὶ εὐρισχομένων εἰς τὴν κατοχὴν τῶν Ὀθωμανῶν, ἢ ἐκείνων, ὅσα ἐγκαταλειφθέντα ἔμειναν ἀδέσποτα, ὡς τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῶν πρωτοκόλλων τῆς 12 δεκ. 1828, 28 μαΐου 1827, 3 φεβρ. καὶ 1 Ἰουλίου 1830, ἀλλὰ δὲν κατέστη τὸ ἑλλ. δημόσιον καθολικὸς διαδόχος ὅλων τῶν ἀξιώσεων καὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν Ὀθωμανῶν, διὰ τὴν ἐξαιτήσῃ ὅσα οὗτοι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἠδύναντο νὰ ἐξασκήσωσι δικαίωματα, ἔστι καὶ τῆς περιουσίας τῶν Ὀθωμανῶν.

Β Διάταγμα 6) 18 Φεβρ. 1823. *

Ἡ ἐκποιήσις ἔθν. κτημάτων παντὸς εἶδους εἰς ὅλα τὰ

(*) ἘφΚ. τῆς 28 Φεβρ. 1833.

μέρη τοῦ Κράτους, κατ' ἔξαχὴν εἰς τὰς πόλεις, ἀπαγορεύεται. Πᾶσα παράβασις αὐτῆς τῆς διαταγῆς θέλει παιδεύεσθαι αὐστηρῶς, καὶ πᾶσα ἄ-ευ τῆς ἰδιαιτέρας μας συγκαταθέσεως γινομένη ἐκποιήσις ἐθνικοῦ κτήματός θεωρεῖται ὡς ἄκυρος.

Β. Διάταγμα 30 Μαρτ. 11 Ἀπρ. 1835 Περί ἀννεώσεως τῶν δικαιογράφων ἐκείνων τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ὅσα μετέβησαν εἰς τῶν ἰδιωτῶν τὴν κυριότητα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος μέχρι τῆς καταστάσεως τῆς παρούσης Κυβερνήσεως, δηλ. ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1822 ἕως 6 Φεβρουαρίου 1833.

Διὰ ν' ἀπαλλάξωμεν τέλος πάντων τὰς ἰδιοκτησίας ἀπὸ πᾶσαν ἀμφισβολίαν καὶ ἀμφισβήτησιν, καὶ διὰ νὰ θέσωμεν διαρκεῖς καὶ ἀμετακινήτους βάσεις εἰς τὴν διανομὴν τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ εἰς τὴν ἀπεργασία τῶν πολλοῦ λόγου ἀξίων κτηματογραφικῶν πινάκων καὶ βιβλίων τῆς ὑποθήκης, μετὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας περὶ τῆς ἐξακριβώσεως τῶν ἀναγκαίων δικαιωμάτων πρὸς ἀπόκτησιν ἐθνικῶν κτημάτων, ἧτις εἰς πολλοὺς πρὶν τῆς Βασιλείας Ἡμῶν ἐκδοθέντας νόμους καὶ διατάγματα ἀεβλήθη, διὰ δὲ τοῦ διατάγματος ἀπὸ 27 Σεπτεμβρ. (9 Ὀκτωβρίου) 1833 ἀνετέθη εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἀπερσιόσκειν τὰ ἑξῆς.

1. Ὅσοι δι' ὁποιοῦδήποτε δικαιώματος ἀπέκτησαν ἐθνικὰ κτήματα ἀπὸ 7 Ἰανουαρίου 1822, ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ ἐν Ἀστρεί ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐξέδωκε τὸ πρῶτον Ψήφισμα περὶ τῆς ἐκποίησεως τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, ἕως 6 Φεβρουαρίου 1833, ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ ἐκποίησις ὑπεβλήθη ὑπὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοτείας Ἡμῶν ἐγκρίσεως, προσκαλοῦνται διὰ τοῦ παρόντος νὰ διακοινώσωσι τὴν ἐγκρίσιν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐντὸς ἑξ' ἑβδομάδων ἀπὸ τῆς σήμερον, καὶ ὑποβάλλοντες εἰς αὐτὸ τὰ εἰς χεῖρας τῶν ἐγγράφα, ν' ἀνανεώσωσι τῆς κατοχῆς τὰ δικαιώματα [B Δ. 9]21 Δεκ. 1835].

2 Ἡ διακοινώσις γίνεται ἐγγράφως ἢτοι προφορικῶς κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἢτοι πρὸς τὸν Νομάρχην ἢ πρὸς τὸν Ἐπαρχον, εἰς τῶν ὁποίων τὴν δικαιοδοσίαν καίται τὸ κτήμα· τὴν διακοινώσιν ὁμοῦ ταύτην ὀφείλει

(*) ΕφΚ. 14 τῆς 9 Μαΐου 1835.

ὁ ἀπολογιζόμενος νὰ συνοδεύῃ μὲ ἐν δι' ἰδίῳ του ἐξόδῳ ἀπὸ τὸν συμβολαιογράφον γεγραμμένον ἀντίγραφον τῶν ταυτοχρόνως παραδιδομένων πρωτοτύπων.

Ἡ διακοίνωσις πρέπει νὰ χαρακτηρίξη τὸ κτῆμα ἀκριβῶς, καὶ ὅταν γίνεται προφορικῶς, πρέπει νὰ συντάσσῃται ἐπὶ τούτῳ ἰδιαιτέρον πρωτόκολλον συνυπογεγραμμένον ἀπὸ τὸν ἀπολογιζόμενον· ὅλα τὰ φύλλα τῶν πρωτοτύπων θέλουσι υπογράφεσθαι ὡσαύτως παρὰ τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ παραλαμβάνοντος· αὐτὰ τὰ ἔγγραφα, τὰ δὲ ἀντίγραφα αὐτῶν ἐπιθεωροῦνται ἀπὸ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἀπὸ τὸν Νομάρχην ἢ ἀπὸ τὸν Ἐπαρχον· ὁ ἀπολογιζόμενος ὁμοῦ λαμβάνει ἀμέσως μετὰ τὴν παράδοσιν ἐνδείξιν παραλαβῆς.

3. Οἱ Νομαρχαὶ καὶ Ἐπαρχοὶ ὀφείλουσι νὰ ὑπεβάλλωσι πάντοτε κατ' εὐθείαν καὶ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον συνοδευόμενα μὲ τὴν διακοίνωσιν τὰ ὅσα ἤθελον παραλαμβάνει ἔγγραφα, νὰ ἐπισυνάπτωσι ταυτοχρόνως τὰς ἀναγκαίαις αὐτῶν παρατηρήσεις καὶ ἐν γένει ν' ἀκολουθῶσι τὰς ἐπὶ τούτῳ διαταγὰς αὐτοῦ· εἰ δὲ μὴ, ἐπιβάλλεται εἰς αὐτούς ἡ εἰς τὸν § 17 τοῦ διατάγματος ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου (9 Ὀκτωβρίου) 1833 περὶ τοῦ διοργανισμοῦ ταύτης τῆς Ἀρχῆς προσδιορισθεῖσα ποινὴ.

4. Ὅστις δὲν ζητήσῃ ἐντὸς τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 1 διορισθείσης προθεσμίας τὴν διαταχθεῖσαν ἀνανέωσιν τοῦ δικαιογράφου, τιμωρεῖται ἀπὸ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον κατὰ τὸ εἰς τὸ προηγθὲν ἄρθρον μνημονευθὲν διάταγμα μὲ 30 ἕως 200 δραχμῶν πρόστιμον, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται κατὰ τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος, καὶ καταδιώκεται προσέτι δι' ἐνεργείας τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας εἰς τὸ ἀρμόδιον Πρωτοδικεῖον, διὰ νὰ παραδῶσῃ τὰ ἔγγραφα κατὰ τοὺς ὅρους τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Δὲν εἶνε πρὸς τούτοις ἐφαρμοστά εἰς τὸν ταιούτον τὰ ἀρτ. 5 καὶ 7, οὔτε δύναται ποτὲ νὰ ἔχη κῆρος ἢ εἰς τὰ δημόσια βιβλία καταχώρησις τῶν ἀποκτηθέντων ἔθνικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων τὰ δικαιογραφα δὲν ἀνανεώθησαν ὡς ἐκανονίσθη.

5. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ὀφείλει νὰ ἐξετόζη τὰ παραδιδόμενα τῆς ἐγκλήσεως δικαιογραφα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν

περὶ πωλήσεως τῶν ἔθνικῶν κτημάτων κειμένων νόμων καὶ διαταγμάτων ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1822, 14 Ἀπριλ. 1823 (1) 6 Ἰουνίου 1824, 12 Ἰουλίου 1824 11 Νοεμβρίου 1825, 6 Φεβρουαρίου 1826, 16 Ἀπριλίου 1826 (2) 5 Μαΐου 1827 (3) 10 Ἀπριλίου 18 9, 1 καὶ 25 Μαρτίου 1830 (4) 21 καὶ 26 Αὐγούστου 1830, 27 Ὀκτωβρ 1830, 3 Ἰουνίου 1831 καὶ 11 Σεπτεμβρ. 18 11, ἀνίσως τὰ εὗρη σύμφωνα τότε ἐνεργεῖ ἐν ὀνόματι Ἡμῶν εἰς εἶδος ψήφισματος τὴν ἀνανέωσιν, τὴν ὁποίαν καταχωρεῖ ἀμέσως εἰς τὰ παρ-δοθέντα πρωτότυπα ἔγγραφα, ἢ ἐκτὸς τούτου τὴν ἐκδίδει χωριστά, καὶ τὴν ἐπισημεῖ τακτικῶς εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἔθνικῶν κτημάτων.

(1) Ἀρ. ΔΒ' τῶν πρακτικῶν Συνελεύσεως.

Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις θεωρήσασα τὸν § λε' τοῦ χθὲς ἐπικυρωθέντος προσωρινοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἑλλάδος.

Θεωρήσασα, ὅτι ἂν καὶ νῦν διδῆται κατὰ τὸν § λε' τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἔθνικῶν κτημάτων ὡς δικαίωμα ἀναφαίρετον καὶ ἀναλλοίωτον, ἐπειδὴ ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς ἀποθήκης κατὰ τὸν αὐτὸν § λε φαίνεται ἱκανὸν εἰς εὗρεσιν ἀνεύρων καὶ χρηματικὸν πορισμὸν, ὅταν μάλιστα προστεθῇ καὶ τινων ἀσθρων τῆς ἐκποιήσεως τὸ δικαίωμα, εψηφίσαστο τὰδε § Α' Ἡ Διοίκησις ἀπὸ τὰ ἔθνικὰ κτήματα νὰ μὴν πωλήσῃ ἐπ' οὐδεμιᾷ περιστάσει ἕτερα εἰμὴ τὰ ἀκόλουθα· α'-Ἐργαστήρια. β'-Σπήτια καὶ σπητατόπους μὲ τὰς περὶ αὐτῶν τῶν. γ'-Ἐν γένει τοὺς μύλους εἴτε κτισμένους, εἴτε χαλασμένους δ'-Μαγαζιά. ε'-Χάνια. ζ'-Λουτροὺς. ζ'-Τζαμὰ καὶ μεδρετέες. η'-Φούρνοις. θ'-Ἐλαιοτριβεῖα. Ὅταν δ' ἐξ αὐτῶν ἔχει νὰ πωλήσῃ, ἢ Διοίκησις νὰ πωλῇ διὰ δημοπρασίας. § Β' Ἐν Ἀστροὶ τῇ ιδ' Ἀπριλίου φωνγ' καὶ γ' τῆς ἀνεξαρτησίας.

(2) Κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦτο, § Β' ἢ ἕως ἐδῶ ἐκποιήσεις τῶν ὅσα τὸ ὀπ' ἀρ. ΔΒ' ψήφισμα τῆς ἐν Ἀστροὶ Ἐθνικῆς Β' Συνελεύσεως ἀπαγορεύει, ἀκυροῦνται, καὶ τὰ ἐκποιηθέντα μένουσι πάλιν Ἐθνικὰ καὶ § Γ' Ἡ Διοίκησις χρεωστεῖ ν' ἀποζημιωσὶ τοὺς ἀγοραστὰς μὲ τὸ ὁμοεῖδὸς ἀντάλλαγμα τῆς δοθείσης τιμῆς.

(3) Κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦτο (δρ. Μάμουκα Θ σ. 119) τῆς Γ' τῶν Ἑλλ. Συνελεύσεως § Α' » α' ἐκποιήσεις τῶν ἔθνικῶν κτημάτων, ὅσαί ἔγιναν ἐναντίον τῶν Νόμων καὶ τῶν διατυπώσεων τῆς Διοικήσεως, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς Α' Περιόδου ἄχρι τέλους τῆς Γ' ἀκυροῦνται.

(4) Ψ. ΙΓ' τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῆς 25 Μαρτίου 1830 [Ἐθνικὴ Ἐφημ. τῆς Ἑλλάδος ἀρ. 41 τῆς 28 Μαΐου 1830]. Ὅρα αὐτὸ δεδημοσιευμένον καὶ ἐν τρίτῳ Παραρτήματι Περσας, σ. 415-417.

Διὰ τοῦ παρόντος δίδομεν τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ν' ἀνανεώσῃ καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ δικαιόγραφα τῆς ἐγκτήσεως τῶν ἔθνικῶν κτημάτων, τὰ ὅποια δὲν συμφωνοῦν ἀκριβῶς μετὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν μνημονευθέντων νόμων καὶ διαταγμάτων, ἢ εἰ εἰς ἄλλα, ὡς γενομένης τῆς ἐγκτήσεως μετὰ τὴν 5 Ἰουνίου 822 ἕως 6 Φεβρουαρίου 1835 ἐναντίον τῆς ἀπαγορεύσεως, ἣτις ὠρίσθη ἀπὸ τὰς τρεῖς Δυνάμεις εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐν Λονδίνῳ συνδιαλέξεως ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1817, ἀλλὰ τοῦτο γίνεται μόνον, ὅταν τὰ χρήματα τῆς ἀγορᾶς ἐδόθησαν ἀληθῶς εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον κατὰ τὰς εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς πωλήσεως προσδιορισθείσας συμφωνίας, ἣτοι ἐπληρώθησαν μετέπειτα ἀνελλιπῆ κατὰ τὸ ἄρθρον 6, καὶ δὲν ἐχώρησε κανεὶς σφετερισμὸς, ἀλλὰ τὰ ἀπέκτησε ὁ διακτάτοχος μετὰ καλὴν πίστιν (iure iide). Εἰς ὅλας τὰς ἀνανεώσεις τῶν τοιαύτης φύσεως δικαιογράφων ὀφείλει τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ἐκτάκτους περιστάσεις, καθ' ἃς ἔγιναν αἱ ἐπιποιήσεις αὐτὰι τῶν ἔθνικῶν κτημάτων, καὶ τὸν ἀνώτατον σκοπὸν τῆς πολιτείας, ὅστις πρέπει νὰ εἶνε σφιγκτὰ συνδεδεμένος μετὰ τῆς ἰδιοκτησίας τὴν ἐξασφάλισιν.

6. Ἄνισως τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἀνακαλύψῃ ἀπλήρωτα χρέη ἀπ' ἀγορᾶς, τὰ ὅποια χρεωστοῦνται ἀκόμη νομίμως πρὸς τὸ δημόσιον, τότε δὲν δύνανται τὰ δικαιόγραφα ν' ἀνανεωθῶν προτῆ-ερα, εἰμὴ ἀφοῦ ὁ κατέχων αὐτὰ δώσῃ ἔννομον βεβαίωσιν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ὅτι θέλει πληρῶσει τὸ χρέος τοῦ ὁμοῦ μετὰ τοὺς τόκους, λογιζομένους πρὸς 8 τοὺς ἑκατὸν καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ πληρωθῶν τὰ χρήματα. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ὀφείλει νὰ γνωστοποιῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεῖαν ὅλας τὰς τοιαύτας ἀνακαλύψεις.

7. Ἄνισως ἐχώρησεν, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸ ἄρθρ. 5, φανερὸς σφετερισμὸς εἰς τῆς καταχῆς τὸ δικαίωμα, καὶ ὁ κατέχων τὰ κτήματα δὲν τ' ἀπέκτησε μετὰ καλὴν πίστιν, ἢ ἄνισως ἔγινε παράνομος τις αὐτῶν ἀντιποιήσις, τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ πάντοτε τὴν ὑπόθεσιν συναδευμένην μετὰ τὴν γνωμοδότησίν του εἰς τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν.

Ἐάν δὲ παρακινήθωμεν ἀπὸ εὐλόγου αἰτίας νὰ διορίσωμεν

ἀνανεώσεις δικαιογράφων διὰ συμβιβασμοῦ, θέλουμεν δώσει ἐπὶ τούτῳ εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον εἰδικὴν ἐξουσίαν, ἀκολουθοῦντες ὡς παντοτεινὸν κανόνα τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐπιεικείας. Ἄλλ' ὁ ἀπολογιζόμενος τῶν κτημάτων δικατοχὸς πρέπει τότε νὰ παραδεχθῆ τὰς συμβιβαστικὰς συμφωνίας, τὰς ὁποίας ἤθελε προβάλλει εἰς αὐτὸν τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἐντὸς τεσσάρων ἐβδομάδων μετὰ τὴν πρότασιν εἰς τὸν δι' ἰδίων του ἐξόδων παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου συντεταγμένον ἔγγραφο, τὸ ὁποῖον παραδίδει εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

8. Ἀνίσως τὸ κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 διὰ δικαστικῆς ἀπόφασεως παραδοθὲν δικαιοῖγραφον δὲν συμφωνῆ μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 5 μνημονευθέντων νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ κηρυχθῆ ὡς ἄκυρον παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἢ ἀνίσως ὁ ἀπολογιζόμενος δὲν δεχθῆ ἐντὸς τῆς διορισθείσης προθεσμίας τὸν εἰς τὸ ἄρθρ. 7 ἀναφερθέντα συμβιβασμόν, ἢ ἐὰν ἡμεῖς δι' ἀποφυγὴν μεγάλων καταχρήσεων δὲν ἀναδεχθῶμεν τὴν διὰ συμβιβασμοῦ ἀνανέωσιν, τότε ὀφείλει τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, λαμβάνον ὑπ' ἑψιν τὰ ἄρθρ. 1, 2 καὶ 3 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀναγκαίαν διοικητικὴν ἀπόφασιν καὶ νὰ τὴν διακοινώσῃ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματειῶν, ἢ ὁποῖα χρεωστῆ νὰ καταδιώξῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰ ἀρμόδια Πρωτοδικεῖα κατὰ τοὺς εἰς τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ παρόντος Διατάγματος σημειωθέντας νόμους καὶ διατάγματα, διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς κατοχῆς καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν καρπῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 852 καὶ 853 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Β. Διάταγμα 9/11 Δεκ. 1835 Περὶ παρατάσεως τῆς διὰ τὴν ἀνανέωσιν τῶν ἐγκλητικῶν ἐγγράφων προλαβόντως ἐκποισθέντων ἔθνικων κτημάτων προσδιορισθείσης προθεσμίας. *

Παρακινούμεθα νὰ παρατείνωμεν τὴν διὰ τὸ διάταγμα-τος ἀπὸ 30 Μαρτίου 11 (Ἀπριλίου) 1835, ἄρθρ. 1, διορισθείσαν προθεσμίαν εἰς 25 ἀκόμη μῆνας ἀφ' ἧς ἡμέρας δημοσιεύθῃ τὸ διάταγμα τοῦτο διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

(*) ΕφΚ. 21 τῆς 23 Δεκεμ. 1835.

νόμος 13]25 Νεβρου 1836 Περί τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων.

1. Ὅλα τὰ ἀκίνητα ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα, ὅσα, μὴ ἀναγκαῖα διὰ τὴν προικοδότησιν ἑλληνικῶν οικογενειῶν ἢ δι' ἰδιαιτέρους σκοποὺς τῆς κυβερνήσεως, εἰν ἡ διαθέσιμα, θέλουσιν ἐκποιηθῆ βιθμηδὸν διὰ λόγους οἰκονομικῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους. Περί τῶν ἀκινήτων ἐθνικῶν μὴ φθαρτῶν κτημάτων ὁμοῦς θέλει ἐνεργηθῆ μόνον κατὰ τὸ μέτρον τῶν ὑπαρχουσῶν ἤδη καὶ ἐκδοθησομένων εἰς τὸ ἐξῆς περὶ τούτων διατάξεων (**).

2. Ἡ ἐπι τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεία θέλει καταστρώσει πίνακα τῶν ἐκποιηθησομένων τούτων κτημάτων, κατὰ τὰς ὀδηητομένας ἰδιαιτέρας ὁδηγίας, καὶ θέλει ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν θεώρησιν καὶ ἔγκρισίν μας.

3. Ἡ ἐκποίηση γίνεται μετὰ προηγουμένην ἐκτίμησιν καὶ κοινοποίησιν διὰ δημοπρασίας, ἐνεργηθησομένης παρὰ τῶν διοικητῶν παρουσία τῶν Β. Οἰκονομικῶν ἐπιτρόπων.

4. Ἡ ἐκτίμησις τῶν κτιρίων γίνεται διὰ τοῦ Β. ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν μηχανικοῦ τοῦ νομοῦ ἢ δι' ἄλλων εἰδημόνων, ἢ δὲ ἐκτίμησις τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων θέλει ἐνεργεῖται παρ' ἄλλων εἰδημόνων ἐπὶ τούτῳ ἐκτιμητῶν. Οἱ ἐκτιμηταὶ ἐκλέγονται παρὰ τῆς Γραμματείας τῶν οἰκονομικῶν, ἢ παρὰ τοῦ Β. Οἰκονομικοῦ ἐπιτρόπου, καὶ ὀρκίζονται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου. Ἄν οἱ αὐταὶ ἐκτιμηταὶ ἐνεργοῦν ταυτοχρόνως εἰσφορὰς ἐκτίμησις, ἐπανάληψις ὀρκοδοσίας εἶναι περιττή. Τὸ πρωτοκόλλον τῆς ὀρκοδοσίας τὸ ὅποιον καταστρώνεται ἀμισθί, εἶναι ἀναγκαῖον δικαιολογητικὸν ἔγγραφον τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἐκτίμησεως. Οἱ ἐκτιμηταὶ οἵτινες ἤθελον βλάψει ἐκ προαιρέσεως τὸ δημόσιον διὰ τῆς γνωμοδότησεώς των, τιμωροῦνται κατὰ τὸν ἀρθρ. 440 τοῦ ποινικοῦ νόμου· πρέπει λοιπὸν νὰ προσελευθῆ ἢ προσοχὴ των κατὰ εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀρθρ. τούτου καθ' ὃν κοινὸν ὀρκίζονται.

5. Εἰς τὴν ἐκτίμησιν πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ ἐμβαδὸν, καθήσον εἶναι γνωστὸν, ἢ ποιότης τοῦ ἀντικειμένου.

(*) ΕφΚ. 66 τῆς 3 Νεβρου.

(**) Νόμος 12' τοῦ 1863, ἀρθρ. 1 § α' τροποποιῶν τὸ ἀνωτέρω ἀρθρον.

τὸ πιθανὸν εἰσόδημα καὶ ἡ τοπικὴ ἀξία. Εἰς ἐκάστην ἐκτίμησιν γίνεται ἰδιαιτέρον τακτικὸν πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ καταφαίνηται τὸ εἶδος, ἡ θέσις, ἡ ἐκτίμησις, ἡ περιοχὴ καὶ ὁροθεσία τοῦ κτήματος, καὶ ἡ μὲ λέξεις (ὄχι μὲ ἀριθμοὺς) ἐκφραζομένη ἀξία κατὰ στρέμμα καὶ ὄλικως. Ὅτε ἐνεργαῦνται αἱ ἐκτιμήσεις δι' ἐκτιμητῶν, ὁ ἀρμόδιος οἰκονομικὸς ἐπίτροπος, ἢ ὁ διοικητὴς, καταστρώνει τὸ πρωτόκολλον, συνυπογράφουσι μὲ τοὺς ἐκτιμητὰς, καὶ τὸ παραπέμπουσι εὐθὺς εἰς τὴν Γραμματείαν τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ τὸ ἐξεάσῃ καὶ τὸ ἐγκρίνῃ, ἢ ὁποῖα, ἐξελέγχουσα τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐκτιμήσεων καὶ πλειστηριασμῶν, δύναται νὰ μεταχειρισθῇ ἢ αὐτὰ ὡς στήριγμα καὶ εἰς τὴν προικοδότησιν τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν. Ἡ τοιυτοτρόπως ἐκτιμηθεῖσα καὶ ἐγκριθεῖσα ἀξία λαμβάνεται εἰς τὴν δημοπρασίαν ὡς ἐλάχιστος ὄρος, καὶ καμμία κατωτέρα τούτου τιμὴ δὲν δύναται νὰ κατακυρωθῇ.

6. Διὰ τὴν ἐκτίμησιν συνήθως καταμέτρησης δὲν ἀπατεῖται ἐπομένως δὲν ἐγγυᾶται τὸ δημόσιον οὔτε περὶ τοῦ ἐμβαδου, οὔτε περὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν κτημάτων, ἀλλὰ μόνον περὶ τῆς κατὰ τὰ διαγεγραμμένα ὄρια τρυτότητος τοῦ κτήματος. — Μοναδικὰ κτήματα καὶ τεμάχια δὲν ἐκτίθενται εἰς δημοπρασίαν, εἰμὴ κατὰ τὰ ὄρια τῶν σημειώνεται μὲν ἢ κατὰ πιθανολογίαν ἐκτάσεως, ἀλλὰ προστίθεται συγχρόνως καὶ ἡ ρητὴ παρατήρησις, ὅτι τοῦτο γίνεται μόνον διὰ νὰ δηλωθῇ τὸ κτῆμα, καὶ ὄχι ἐπὶ σκοπῷ ἐγγυήσεως. Ἄν ὅμως ἡ σημείωσις τῆς ἐκτάσεως θεμελιουῖται εἰς προηγουθεῖσαν ἐξῆς ριθωμένην καταμέτρησην, αὐτὸ τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὸ πρωτόκολλον, καὶ τότε τὸ δημόσιον ἐγγυᾶται διὰ τὸ ἐμβαδὸν [ν. Γ'ΕΘ' τοῦ 1867, ἀρθρ. 4].

7. Ὅτε πᾶσαι νὰ γείνη διαίρεσις ἑνὸς κτήματος εἰς μερίδας, ἢ καὶ εἰς ἄλλας ἐξειδιχαζομένας περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας μίᾳ συνεγγισματικῇ ἢ ἀκριβῆς μαθηματικῇ καταμέτρησης εἶνε ἀναγκαῖα, ἡ γραμματεία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἐνεργήσῃ δι' ἄλλων ἀξίων ἀνθρώπων.

(*) 8. Ἡ δημοπρασία κοινοποιεῖται τοῦλάχιστον τέσσαρας

(*) Τὸ ἀρθρ. 8 ἐτροποποιήθη ὑπὸ νόμου Γ'ΕΘ' τοῦ 1867, ἀρθρ. 2 καὶ 3.

ἑβδομάδας πρὸ τῆς ἐναρξέως διὰ τῆς Γραμματείας τῶν Οἰκονομικῶν, ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιτρόπου, καὶ εἰς τὴν διακήρυξιν περιγράφεται τὸ ἐκποιούμενον πρᾶγμα ἀκριβῶς ἐπὶ τῆ βάρει τοῦ πρωτοκόλλου τῆ ἐκτιμήσεως, καὶ ἀναφέρεται ἡ ἡμέρα, ἡ ὥρα καὶ ὁ τόπος τῆς δημοπρασίας. Ἡ κοινοποίησις γίνεται διὰ τοιχοκαλλήσεως εἰς τὰ δημόσια καταστήματα, καὶ τὰς γωνίας τῶν δρόμων ὅλων τῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας. Ἄν τὸ κτήμα εἶνε σημαντικόν, καὶ προῦποθίθεται μετὰ βεβαιότητος συρρατῆ ἀγοραστῶν, τότε καταχωρίζεται καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰς ἄλλα δημόσια φύλλα, κηρύττεται προσέτι καὶ τοιχοκαλλᾶται εἰς τοὺς δρόμους τῆς πρωτεύουσας τοῦ Κράτους καὶ, χρείας καλοῦσης, κοινοποιεῖται καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους διὰ τῶν πρεσβειῶν καὶ προξενείων. Εἰς τὸν τόπον, ὅπου γίνεται ἡ δημοπρασία, κηρύττεται δὲς, καὶ μάλιστα ἡ τελευταία κήρυξις γίνεται πρὸ τῆς ἐναρξέως της διὰ τοῦ τυμπάνου ὅπου δὲν ὑπάρχει τύμπανον, ἢ κοινοποιεῖται κηρύττεται μεγαλοφώνως εἰς τοὺς πολυανθρωπατέρους δρόμους παρὰ τοῦ δημοσίου κήρυκος. Ἡ κήρυξις αὕτη δύναται νὰ ἐνεργηθῆ εἰς τὴν καθέδραν τοῦ διοικητηρίου, ἂν τὸ κρίνη εὐλογον ἡ γραμματεία τῶν οἰκονομικῶν. Οἱ διοριζόμενοι εἰς τοὺς δήμους δημοσίοι κήρυκες ἐνεργοῦν τὴν κήρυξιν λαμβάνοντες ἀντιμισθίαν ἕν τοις χιλίοις ἀπὸ τὸ ποσὸν τῆς ἀγορᾶς.

(*) 9. Εὐθὺς μετὰ τὴν κοινοποίησιν παρακατατίθονται αἱ παρὰ τῆς γραμματείας τῶν οἰκονομικῶν τεθεῖσαι συμφωνίαι τῆς ἐκποιήσεως διὰ τοῦ ἀρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐπιτρόπου εἰς τὸ διοικητήριον, ὅπου ἕκαστος δύναται νὰ τὰς θεωρήσῃ ἐλευθέρως· αἱ συμφωνίαι αὗται πρέπει νὰ θεμελιωνται ἐπὶ ταῖς περὶ ἐκποιήσεων ἔθνικῶν κτημάτων διατάξεσι, καὶ νὰ περιέχουν, ἐκτὸς τούτου, καὶ ὅσα ἄλλα εἰδικῶς ἐθεωρήθησαν κατάλληλα πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου.

10. Ἐκαστος δύναται, ἂν θέλῃ, νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν διοικητήν, μέχρι τῆς ἐναρξέως τῆς δημοπρασίας, ἐγγράφους προσφορὰς ἐσφραγισμένας ἀρχομένης τῆς δημοπρασίας, ἀνοίγονται αἱ προσφοραὶ παρουσίᾳ τοῦ προσφέροντος, καὶ τοῦ οἰκονομι-

(*) Κατηργήθη τὸ ἄρθρ. 9 ὑπὸ νόμου 12' ἄρθρ. 8.

κοῦ ἐπιτρόπου, καὶ καταχωρίζονται εἰς τὸ πρωτόκολλον τῶν ἐκποιήσεων, ἀφοῦ πρῶτον καταχωρισθῆ εἰς αὐτὸ ὁ τρόπος τῆς κοινοποιήσεως (ἄρθρ. 8) μετὰ τὰς ἰδιαιτέρας συμφωνίας (ἄρθρ. 9). Ἄν αἱ προσφοραὶ αὗται ὑπερβαίνουν τὴν ἀξίαν τῆς ἐκτιμήσεως, ἦγουν τὸν ἐλάχιστον ὄρον, ἡ δημοπρασία ἀρχίζει μετὰ τὴν ἀνωτάτην προσφορὰν· εἰ δὲ μὴ, τίθεται ὡς βᾶσις ἡ διὰ τῆς ἐκτιμήσεως προσδιορισθεῖσα ἀξία. Αἱ ἐγγραφαὶ προσφορῆς ἐπισυνάπτονται εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐκποιήσεως.

11. Ἡ δημοπρασία ἐνεργεῖται συνήθως εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπινομίας, καὶ μάλιστα εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ τῷ σκοπῷ ἐπίτηδες σημειωμένον μέρος τοῦ δήμου, τὸ ὁποῖον προσδιορίζεται ἅπαξ πρὸς ἀποφυγὴν ἀκυρώσεως τῆς δημοπρασίας. Ἡ δημοπρασία ἀρχίζει μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐξήγησιν τῶν συμφωνιῶν, μετὰ τὴν ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ ἐκποιουμένου κτήματος, καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ κήρυκος ἐκφώνησιν τοῦ ἐλάχιστου ὄρου παρευρίσκειται εἰς αὐτὴν ἐκάστοτε, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, ὁ οἰκονομικὸς ἐπίτροπος, ὅστις ὀφείλει νὰ διδῇ πληροφορίας περὶ τῆς θέσεως καὶ τῶν συστατικῶν μερῶν τοῦ κτήματος, καθὼς καὶ τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις τῆς ἐννοίας τῶν συμφωνιῶν τῆς ἐκποιήσεως, καὶ νὰ ἐπαγρυπνῇ τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου κατὰ πάντα λόγον· πρὸ πάντων δὲ, καθέσον ἀφορὰ τὰ ἀξιόχρεων τῶν πλειστηριαστῶν καὶ τῶν ἐγγυητῶν τῶν. Τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐκποιήσεως κρατεῖ ὁ διοικητὴς αὐτὸς δυνατὸν νὰ μεταχειρισθῆ ὡς γραμματέα ἓνα τῶν γραφέων του, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ὀφείλει πάντοτε νὰ διευθύνῃ τὴν πράξιν, αὐτὸς ὁ ἴδιος αὐτοπροσώπως. Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐπαναλαμβάνωνται εἰς τὰ πρωτόκολλα τῶν δημοπρασιῶν, ἐκτὸς τῶν εἰδικῶν συμφωνιῶν (ἄρθρ. 9 καὶ 10), καὶ αἱ γενικαὶ νομικαὶ διατάξεις.

ΑΠ. 68 (1875). Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 30 καὶ 13 τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836 περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων νόμου, αἵτινα εἰσὶν ἐφίρμωστα ὡς πρὸς τὰς ἐν αὐταῖς διαγραφόμενας διατάξεις καὶ ἐπὶ τῶν δυνάμει τοῦ ὑπὸ στοιχ. 12' νόμου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1863 περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων κτημάτων, κατὰ μὲν τὸ 12' ἄρθ. τοῦ νόμου τούτου ἐπὶ τῶν γενόμενων ἐκποιήσεων ὁ οικονομικὸς ἔφορος παρίσταται μετὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐπὶ τῆς πρὸς ἐκποίησιν τούτων διαγεγραμμένης δημοπρασίᾳ, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 16 ὀκτωβρίου 1853 περὶ ἔφορευ

νόμου, οἱ ἅπαντες καὶ κωλυόμενοι ἔμποροι ἀναπληροῦνται ἀπὸ τοῦ γραμματεῖς καὶ ὑπὸ τὴν τοιαύτην προϋπόθεσιν τὸ προσβαλλόμενον βουλευμα παραδέχεται ὅτι τὰ τῆς δημοπρασίας διεξήγαγεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἀνααιρεσιῶν Σ ὡς γραμματεὺς τῆς ἐφορείας· ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ἐν τῷ βουλευματι τούτῳ ἀναφέρεται ὅτι ἐνήργησε τὴν δημοπρασίαν οὗτος, οὐδόλως ἐξάγεται ὅτι δὲν μετέσχεν εἰς αὐτὴν καὶ ὁ ἐπαρχος ὡς ἡ ἀρμοδία διοικητικὴ ἀρχή, οὔτε τὸ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τοῦ βουλευματος τοῦ τῶν πλημμελειοδικῶν συμβουλίου (καθὼσον ἐφορᾷ τὴν τοῦ ἐπαρχοῦ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς αὐτῆς κατηγορίας) ἀναφερόμενον ἐν ταῖς αἰτιολογίαις του ὅτι οὗτος ἐγένετο ἄμα τῆς πρὸς τὸν γραμματεῖα τῆς ἐφορείας ἐμπιστοσύνης του κατὰ τοῦ ὁποῦ οὐδεμίαν εἶχεν ἀφορμὴν νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐδοκίμετο τὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντα, καταδεικνύουσιν, ὅτι ὁ ἐπαρχος δὲν παρευρίσκειτο σαφῶς μάλιστα τὸ ἐναντίον τούτου προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ βουλευματι ρητῇ γίνεταί μνηστὰ ὅτι συ.υπεγράφησαν καὶ ἀπὸ τούτων τὰ πρακτικά, οὐδαμῶς ἀπαδεικνωμένου ὅτι ἐτέθη παρ' αὐτοῦ ἡ ὑπογραφή χωρὶς παντάπασιν νὰ παρευρεθῆ, ἂν δὲ ὁ ἐπαρχος οὗτος ἐπὶ τῇ ἐκ θείσει ἐμπιστοσύνη ἀνέβηκεν εἰς τὸν τῆς ἐφορείας γραμματεῖα, ὅστις, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐφόρου παρίστατο, τὴν τῶν πρακτικῶν συντάξιν, κατὰ τὴν ὁποίαν, ὡς παραδόντωνται τὰ προσβαλλόμενα βουλευματα, ἐγένετο καὶ πλαστογραφία, μὴ περιληφθέντος τοῦ ἀληθοῦς ποσοῦ ἐφ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατακύρωσις, δὲν εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἄκυρα καθὼσον ἀφορᾷ τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους.

12. Αἱ προσφοραὶ εἰς ἐπὶ δημοπρασίας πλειστηριασμῶν διευθύνονται παρὰ τῶν πλειστηριαζόντων ἢ τῶν ἐπιτρόπων εἰς τὸν κήρυκα, καὶ διακριύττονται παρ' αὐτοῦ μεγαλοφωνῶς. Ὅτε ὁ ἐλάχιστος ὅρος εἶναι δραχ. 100 ἕως 1000, ἡ προσφορὰ πρέπει νὰ γίνηται τοῦλάχιστον ἀνὰ 5 δραχ., ὅτε ἕως δραχμ. 5000 ἀνὰ 2 δραχμάς, καὶ ὅτε ἕως δραχ. 10000 ἀνὰ 50 δραχμάς. Πᾶσα προσφορὰ σημειώνεται εἰς τὰ πρακτικά μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πλειστηριαστοῦ. Μίαν ὥραν μετὰ τὴν τελευταίαν προσφορὰν γίνεταί ἡ κατακύρωσις, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐν τῷ ἀρθρῷ 13 ἀνεφερομένης ἀνωτέρας ἐγκρίσεως, καὶ κλείει ἡ δημοπρασία· τὰ δὲ πρακτικά ὑπογράφονται παρὰ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, τοῦ διοικητοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιτρόπου. Ἄν τις πλειστηριάζῃ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου, πρέπει νὰ τὸ φανερώσῃ εὐθὺς εἰς τὰ πρακτικά, καὶ νὰ παρουσιάσῃ τὸ νόμιμον ἐπιτρόπον· εἰ δὲ μὴ, ἕως τότε θεωρεῖται καὶ ἐκλαμβάνεται αὐτὸς ὡς κύριος ἀγοραστής. Προσφοραὶ μετὰ τὴν κατακύρωσιν δὲν

εἶναι δεκταί. Οἱ πλειστηριασταί εἶναι ὑπόχρεοι διὰ τὰς προσφορὰς τῶν ὅταν δὲ προσφερθῇ ἀνωτέρα τιμὴ, αἱ προσφοραὶ τῶν πρώτων πλειστηριαστών μένουσιν χωρὶς ἀποτέλεσμα· ἐκ τούτου καὶ εἰς τὴν περίστασιν, ὅποτε πρέπει νὰ διακοπῇ ὁ πλειστηριασμός, πρέπει πάντοτε ὁ τελευταῖος πλειστηριαστής νὰ ὑπογράψῃ ἰδιοχειρῶς τὸ πρωτόκολλον. Εὐθὺς μετὰ τὴν κατακύρωσιν τῆς δημοπρασίας ὁ ἀρμόδιος οἰκονομικὸς ἐπίτροπος θέλει ζητήσῃ ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν ἐξίόχρων ἐγγύησιν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πληρωμῆς καὶ ἐκπληρώσεως τῶν λοιπῶν συμφωνιῶν τῆς ἀγορᾶς. Εἰς περιστάσιν ὅμως, καθ' ἣν δὲν προσφέρει τὴν ἐγγύησιν ἐνεργεῖται ἀναπλειστηριασμός, ἐννοουμένης τῆς ἐκ τῆς δευτέρας ταύτης δημοπρασίας προκυφωμένης ζημίας εἰς βάρος τοῦ πρώτου ἀγορασταῦ αἱ ἀνωτέρω περὶ ἐγγυήσεως περιστάσεις πρέπει νὰ σημειῶνται καὶ εἰς τὸ πρωτόκολλον, παραστηνόμεναι ἀρκούντως. Παρενογήσεις εἰς τὰς δημοπρασίας καταμηνύονται εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ παιδεύονται κατὰ τὸ ἄρθρον 436 τοῦ ποινικοῦ νόμου. (*)

(**) 13. Ὁ οἰκονομικὸς ἐπίτροπος ὀφείλει νὰ παραπέμψῃ εὐθὺς εἰς τὴν γραμματεῖαν τῶν οἰκονομικῶν πρωτότυπον τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας ὁμοῦ μὲ τὰ ἐν αὐτῷ ἐπισυνημμένα τυχόντα ἔγγραφα. Ἡ γραμματεία ἐξετάζει τὸ πρωτόκολλον, καί, ἐὰν αἱ γενικαὶ ἢ αἱ εἰδικαὶ συμφωνίαι τῆς ἐκποιήσεως ἐφυλάχθησαν πρεπόντως, τὸ διευθύνει εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον διὰ νὰ περασθῇ κατὰ τὰς καθεστῶσας διατάξεις ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν· ἐγκρίνει ἐπομένως ἐξ ἰδίας ἀρμοδιότητος τὴν ἐκποίησιν, ἐκδίδει τὸ πωλητήριον, ἐπὶ τοῦ νομίμου σφραγιστοῦ χάρτου γεγραμμένον καὶ διευθύνει αὐτὸ ἀνεπαρμικρᾶς ἀναβολῆς πρὸς τὸ γενικὸν ταμεῖον, διὰ νὰ λάβῃ σημειῶσιν τῶν προθεσιμῶν τῆς πληρωμῆς καὶ νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν, ἀφοῦ πρῶτον σημειωθῇ εἰς αὐτό, ὅτι κατεχωρίσθη εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν καὶ πληρωθῇ ἢ πρῶτον δόσις εἰς τὸν ἀρμόδιον ταμεῖον τῆς ἐπικρατίας.

(*) Νόμος ΙΖ' τοῦ 1863, ἄρθρ. 4—8 καὶ νόμος ΡΞΘ' ἄρθρον 1 καὶ 3.

(**) Τα ἄρθρ. 13 καὶ 14 ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ νόμου ΙΖ' τοῦ 1863, ἄρθρ. 2 καὶ 8.

14. Ἡ συμφωνηθεῖσα τιμὴ τῆς ἀγορᾶς πληρῶνεται εἰς δέκα ἔτησις ἴσας δόσεις μὲ τόκον 8 1/2) κατ' ἔτος μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως· δύναται ὁμως νὰ πληρωθῇ διὰ μιᾶς. Ἡ πρώτη δόσις πληρῶνεται πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ πωλητηρίου, καὶ πρὶν ἢ ἐγκατασταθῇ ὁ ἀγοραστὴς εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ κτήματος διὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιτρόπου, ὅστις χρεωστῆται νὰ σημειώσῃ αὐτὸ τοῦτο εἰς τὸ πωλητήριον [νόμος ΙΖ' τοῦ 1863, ἀρθρ. 2].

15. Μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν τόκων μένει ρητῶς τὸ ἐπὶ τοῦ ἐκποιηθέντος κτήματος δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας εἰς τὸ δημόσιον καὶ τοῦτο πρέπει νὰ σημειωθῇ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν· ἐπομένως οἱ ἀγορασταὶ δὲν ἀπ' ἀλλάττονται τῶν ὑποχρεώσεων περὶ τῆς ἑλικῆς τιμῆς καὶ τῶν τόκων, εἰμὴ ἀροῦ πληρώσουν καὶ τὴν τελευταίαν ἣσιν καὶ σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὸ πωλητήριον παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ταμίου ἢ σημειώσῃ αὕτη περὶ ἀμέσως εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν. Ἄν ὁ ἀγοραστὴς δὲ ἐκτελέσῃ τὰς συμφωνίας καὶ ἂν μάλιστα καθυστερήσῃ μὲ δόσεις καὶ τόκους δύο ἐτῶν κατὰ συνέχειαν, τότε τὸ δημόσιον ἐνεργεῖ νέαν δημοπρασίαν (ἀναπλειστηριασμὸν) ἐπὶ κινδύνῳ τοῦ ἀγοραστοῦ. Τὰ ἐξόδα, οἱ τόκοι τῆς ὑπερμερίας καὶ ἡ τυχούσα μείωσις τῆς τιμῆς εἶναι εἰς βῆρος τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐναντίον τοῦ ὁποίου δύναται εἰς ταιαύτην περίπτωσιν νὰ ἐνεργηθῇ καὶ προσωπικὴ κράτησις. Μένει δὲ πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ἡ τυχούσα ἐπαύξησης τῆς τιμῆς. Τὸ δημόσιον δὲν εἶναι ὑπόχρεων νὰ φυλάττῃ καὶ τὰς περὶ ἐνοικιάσεως συμφωνίας, τὰς ὁποίας τυχόν ἔλαβεν ὁ πρῶτος ἀγοραστὴς, ἢ ὁ ἐπίτροπός του, ἢ οἱ κληρονόμοι του, ἂν τὸ ἐνοίκιον εἶναι ὀλιγώτερον ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἐλάμβανε πρῶτον τὸ δημόσιον [ν. ΙΖ' ἀρθρ. 2].

ΑΠ. 381 (1874). Κατὰ μὲν τὸ ἀρθρ. 14 τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1874 περὶ ἐκποιήσεως ἔθνικων κτημάτων νόμου ἡ πρώτη δόσις τῆς συμφωνηθεῖσης τιμῆς τῆς ἀγορᾶς πληρῶνεται πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου καὶ πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἀγοραστοῦ εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ κτήματος· κατὰ δὲ τὸ ἐπόμενον ἀρθρον 15, εἰάν ὁ ἀγοραστὴς δὲν ἐκτελέσῃ τὰς συμφωνίας, καὶ ἂν μάλιστα καθυστερήσῃ ὅσους, τότε τὸ δημόσιον ἐνεργεῖ ἀναπλειστηριασμὸν ἐπὶ κινδύνῳ τοῦ ἀγοραστοῦ· ἐκ τούτων δὲ ἔπεται ὅτι τὸ ἐν Ἀθήναις ἔφευ παραδεξάμενον ὅτι ἐκ τῶν ὑποθηκέντων αὐτῷ ἐγγράφων προέκυψεν ὅτι κατέβαλε μὲν ὁ ἀνακίρεσιών δραχ. 74 διὰ τὴν πρώτην δόσιν, ἀλλὰ τὴν κα-

τέβαλε μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ἔτων χωρὶς νὰ καταβάλλῃ ἔτι τὰ δικαιώματα τοῦ κήρυκος καὶ τοῦ χαρτοσήμου, ὀρθῶς ἐφῆρ-
 μοσε καὶ ὀρθῶς ἠρμήνευσε τὰς παρατεθείσας διατάξεις· διότι, κατὰ
 τὸ ἄρθρ. 15 συνδυασμένον τῷ ἄρθρῳ 19 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἡ καθυ-
 στέρησις δόσεων καὶ τόκων δύο ἐτῶν κατὰ συνέχειαν συνεπάγεται τὸ
 δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκθέσῃ τὸ δημόσιον εἰς ἀναπλειστηριασμὸν τὸ πω-
 ληθὲν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἀγοραστοῦ εὐρισκόμενον κτῆμα· οἱ δὲ
 ἀγορασταὶ θέλουσι πληρῶσαι μετὰ τῆς πρώτης δόσεως τὸ δικαίωμα
 τοῦ κήρυκος καὶ τὸ χαρτοσήμον. Δὲν ἦτον δὲ ὑπόχρεων τὸ δημόσιον
 νὰ προσκλήσῃ τὸν ἀντίδικόν του πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών
 του, ἀφοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 14, ἡ πρώτη δόσις καταβάλλεται πρὸ
 τῆς παραδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου ἐγγράφου καὶ πρὸ τῆς ἐγκα-
 ταστάσεως, ὅπερ σημαίνει, ὅτι πρόσκλησις δὲν ἀπαιτεῖται ἐνῶ ἐπὶ
 τοῦ προκειμένου ἡ πρώτη δόσις, κατὰ τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας
 παρεδέξατο, κατεβλήθη μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἐτῶν.

ΑΠ. 171 (1853). Ἐπειδὴ κατὰ τῶν ὀφειλῶν τοῦ δημο-
 σίου εἰς ἀγορὰς ἐθνικῶν κτημάτων ἐφαρμόζεται τὸ ἀπὸ 15125 Νοεμ-
 βρίου 1836 εἰδικὸν περὶ τούτων διάταγμα, καὶ οὐχὶ τὰ ἐπικαλε-
 σθέντα παρὰ τοῦ ἀναιρεσιόντος περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων
 διατάγματα, καθότι ταῦτα, ἂν καὶ μεταγενέστερα, ἀφορῶσιν ὅμως
 τὴν καταδίωξιν τῶν καθυστερούντων ἐκ φόρων, τὸ δὲ εἰρημένον δι-
 άταγμα κανονίζει ἰδίως τὸν τρόπον τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτη-
 μάτων καὶ τὰς μεταξὺ τοῦ δημοσίου, ὡς πωλητοῦ, καὶ τοῦ ἀγορα-
 στοῦ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ταιούτων κτημάτων σχέσεις· ἐπομένως τὸ
 δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, παραδεχθέν ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν
 δὲν ἐπλήρωσε τὸ τίμημα τοῦ ὁποίου ἡγόρασεν ἐθνικοῦ οἰκοπέδου,
 ἀπεφάσισε νομίμως ἐπιτρέψαι τὸν ἀναπλειστηριασμὸν αὐτοῦ τοῦ οἰ-
 κοπέδου, καὶ ἐφῆρμοσεν ὀρθῶς ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως τὸ
 εἰρημένον Β. διάταγμα, καθ' ὃ (ἀριθ. 15) ἂν ὁ ἀγοραστὴς δὲν ἐκτε-
 λήσῃ τὰς συμφωνίας, καὶ ἂν μάλιστα καθυστερήσῃ δόσεις δύο ἐτῶν
 κατὰ συνέχειαν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου καθυστέρησεν ὁ ἀναιρεσιῶν
 ὅλον τὸ τίμημα, καθ' ὃ βεβαιεῖ τὸ δικαστήριον, τότε τὸ δημόσιον
 ἐνεργεῖ ἀναπλειστηριασμὸν ἐπὶ κινδύνῳ τοῦ ἀγοραστοῦ ὡς ἐκ πε-
 ρισσοῦ δὲ τὸ δικάσαν ἐφεταῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἄρθρα τινὰ τοῦ
 περὶ καταδιώξεως καθυστερούντων Β. Διατάγματος ἐπὶ τοῦ προτε-
 θέντος συμφητισμοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς προτάσεως ὅτι ἀπαιτεῖται προη-
 γουμένως ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν, ὅπερ δὲν καθιστᾷ παντάπασί
 πλημμελεῖ τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν, καθότι ἐπιστηρίζεται
 αὐτὴ ἰδίως εἰς τὸ εἰρημένον διάταγμα.

Ἐπειδὴ τὸ διαληθὲν διάταγμα ὀρίζον ρητῶς, καθὰ προελέθη,
 ὅτι ἂν καθυστερήσῃ ὁ ἀγοραστὴς δόσεις καὶ δύο ἐτῶν τόκους κατὰ
 συνέχειαν, τὸ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ θέσῃ εἰς ἀναπλειστη-
 ριασμὸν τὸ πωληθὲν, δὲν ἀπαιτεῖ νὰ γίνῃ κοινοποίησις μετ' ἐπιτα-
 γῆς πρὸς πληρωμὴν εἰς τὸν ὀφειλέτην, οὐδ' ἄλλη ἐκκαθάρισις τῆς

ἀπειθήτως, ὅταν αὐτὴ ᾖ ἀκαθαρισμένη καὶ ἀναμφισβήτητος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθὰ τὸ βεβαίον τὸ δικάσαν δικαστήριον ἄρα νομίμως τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἀπέρριψε τὰς τοιαύτας ἐνστάσεις τοῦ ἀνικροσεύοντος, καὶ τοσοῦτω μᾶλλον, καθόσον, ὡς βεβαίον ἐπεριττοῦ, διετηρήθησαν αἱ παρὰ τοῦ προμηθεύοντος διατάγματα ὀριζόμενα διαιτητικῶς ἐπὶ τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ ἐρετεῖον σκεπτόμενον ὅτι κατὰ τὸ εἰρημένον διάταγμα γίνεται ἀναπλειστηριασμός ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν πληρῶσθαι ὁ ἀγοραστὴς τὸ τίμημα καὶ τὰ λοιπὰ, ἀντέκρουσεν ἐμπειρητικῶς τὴν περὶ ἐρμηνείας τοῦ διαλυτικοῦ ἔρου πρότασιν τοῦ ἀνικροσεύοντος, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ὁ ἔρος οὗτος διαλύει τὸ συνάλλαγμα τῆς πωλήσεως, καὶ οὐχὶ ἅτι ὀδεῖ δικαίωμα ἀγωγῆς περὶ τοῦ τιμήματος ὥστε δὲν εἶναι ἀνατιολόγητος ἡ ἀπόφασις.

(*) 16. Αἱ τιμαὶ τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ ἐκποιήσεως ἔθνικῶν φαρτῶν κτημάτων ἐμβαίνουν εἰς τὸ χρεωλυτικὸν ταμεῖον τοῦ Κράτους, οἱ δὲ τόκοι μένουσιν εἰς τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν· εἰς βάρους τοῦ χρεωλυτικοῦ ταμεῖου πίπτουσιν ἐπομένως καὶ τὰ διὰ τὰς δακίμας τῆς ἐκποιήσεως καὶ αὐτὰς τὰς ἐκποιήσεις γινόμενα ἐξόδα, καθόσον αὐτὰ δηλαδὴ δὲν πίπτουσιν εἰς βάρους τοῦ ἀγοραστοῦ. Ἐπίσης θέλουσιν γίνεσθαι ἀπὸ τὸ χρεωλυτικὸν ταμεῖον καὶ αἱ πληρωμαὶ τῶν τιμῶν ἀκινήτων κτημάτων, ἀποκτημένων παρὰ τοῦ δημοσίου, δι' ἀγορᾶς, ἀλλαγῆς ἢ συνθήκης.

17. Τὰ ἐκποιηθέντα κτήματα μεταβαίνουν εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης, καὶ γίνονται πλήρως αὐτοῦ ἰδιοκτησία, ὑποχρεοῦται ὅμως καὶ αὐτὸς νὰ πληρῶσθαι τὰς συμφωνίας. Δὲν δύνανται ὅμως τὰ κτήματα ταῦτα νὰ δοθῶσιν ἐπ' οὐδεμιᾷ συμφωνίᾳ εἰς ἀτελεῖ ἰδιοκτησίαν. οὔτε νὰ ἐπιδορυνθῶσι μὲ ἰδιωτικὸς περιορισμούς καὶ ἀναλλοίωτα βάρη, καὶ μάλιστα μὲ τὴν ὑπὸ ὄνομα νόβελλον γνωστὴν δουλείαν, ἀλλὰ πρέπει νὰ φυλάττωσι διὰ πάντα καιρὸν ἀδιαλείπτως τὴν ιδιότητα τῆς ἐλευθέρως ἰδιοκτησίας.

(**) 18. Διὰ τὰ κτήματα ταῦτα πληρῶνει ὁ ἀγοραστὴς εἰς τὸ δημόσιον κατὰ τὴν ἐλευθέρην θέλησίν του, ἥτις ἐκφράζεται καὶ καταχωρεῖται εὐθὺς εἰς τοῦ πλειστηριασμοῦ τὸ πρωτόκολλον, καὶ εἰς τὸ πωλητήριο, ἢ κατ' ἔτος τρία τοῖς 0 | 0 ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἀντὶ τοῦ φόρου τοῦ δεκάτου εἰς εἶδη, ἢ τὸ ἀτλοῦν

(*) Τὸ ἄρθρ. 16 ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ νόμου ΙΖ' ἄρθρ. 7.

(**) Τὸ ἄρθρον 18 κατηργήθη ὑπὸ νόμου ΙΖ' τοῦ 1863, ἄρθρ. 2.

δέκατον εἰς εἶδη μέχρι τῆς εἰσάξεως τοῦ γενικοῦ ἐγγείου φόρου. Ἄν προτιμᾷ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ δεκάτου ὁ ἰδιοκτήτης, πρέπει νὰ ἐφοδιασθῇ κατ' ἕναστον ἔτος μὲ ἐγγραφον ἀποδεικτικόν τοῦ ἀρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐπιτρόπου πρὸς τὸ ἀρμόδιον δημόσιον ταμεῖον, ὅτι τὰ ἀποκτηθέντα κτήματα ταῦτα ἐκαλλιεργήθησαν ἀληθῶς. Ἐκ τούναντίου δὲ θέλει πληρόνεσθαι εἰς μετρητὰ παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου ὁ σημειωθείς φόρος 3 0 0 ἄνευ ἀντιλογίας εἰς τὸ ταμεῖον διὰ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔτας — Διὰ τὰ ἀνωτέρω κτήματα πληρόνει ὁ ἀγοραστὴς ἀπλοῦν δέκατον εἰς εἶδη διὰ τοὺς μύλους, οἰκίας, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀκίνητα κτήματα, ὅσα δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀποδεκάτωσιν, δὲν πληρόνονται, μετριοῦ κανονισθῆ γενικός ὁμοιόμορφος δι' αὐτὰ φόρος, ἄλλοι παρὰ οἱ ἄχρι τοῦδε ἐπ' αὐτῶν ἐπιχειρήμενοι φόροι ἐπομένως δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἀνωτέρω ἀπλοῦν ἐγγειῶν φόρον.

19. Οἱ ἀγορασταὶ θέλουσιν πληρόνει μὲ τὴν πρώτην δόσιν τὸ δικαίωμα τοῦ κήρυκος καὶ τὸ χαρτόσημον.

Β. Διάταγμα [τῆς 16] 28 Ἰουν. 1842.

1. Μολοντοὶ ἢ κατακίρωσις δημοπρατηθέντων ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, τὰ ὅποια δὲν περιέχονται εἰς τοὺς ἐπὶ τούτῳ παρ' ἡμῶν ἐγκριθέντας καταλόγους, εἶνε ἄφ' ἑαυτῆς τῆς ἀκέρως, ἐγκρίνομεν μολοντοῦτα νὰ παραχωρηθῶσι πωλητήρια ἐγγραφα εἰς τοὺς πλειοδότας τῆς πρώτης ἢ περαιτέρω δημοπρασίας εἰς ἐκεῖνα ἐκ τῶν μὴ ἐν τοῖς εἰρημένοις καταλόγοις περιχομένων ἐθνικῶν κτημάτων, ἅτινα κατέχονται, εἴτε μὲ ἀδειαν, εἴτε ἄνευ ἀδείας, ἢ ἂν ἐβεβλιώθησαν ἢ ἐνοικοδομήθησαν ἢ ἐπεσκευάσθησαν ἀπ' αὐτοῦς. Ἐξαίρουνται δὲ τῆς ἀνω παραχωρήσεως τὰ κτήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι ἀρχαιότητις ὁποιασδήποτε ἐποχῆς καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ φυλάττωνται δι' ἀνασκαφάς, διοριζομένης ἐπὶ τούτῳ παρ' ἡμῶν εἰδικῆς ἐπιτροπῆς.

2. Δι' ὅλα τὰ φθαρτὰ κτήματα ὅσα περιέχονται εἰς τοὺς κατὰ τὸ 1836 καθυποβλήθέντας εἰς ἡμᾶς καὶ ἐγκριθέντας παρ' ἡμῶν περὶ ἐκποήσεως καταλόγους, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχειναν μετὰ τὴν κατακίρωσιν τῆς πρώτης δημοπρασίας νῆαι προσφορᾷ, θέλουσιν ἐκδοθῆ τ' ἀνήκοντα πωλητήρια εἰς ὄνομα τῶν

εἰς τὴν πρώτην δημοπρασίαν πλειοδοτῶν, αἵτινες δὲν ἔλαβον μέρος εἰς δευτέραν ἢ τρίτην δημοπρασίαν, καὶ εἴτε ἕκασταν ἐνόμισαι κατὰ τῆς μὴ ἐγκρίσεως τῆς εἰς αὐτοὺς ἐκποιήσεως, εἴτε κατέχουσι τὸ κτῆμα. Ἀλλέως τὰ πωλητήρια θέλουσι παραχωρεῖσθαι εἰς τοὺς κατὰ τὴν δευτέραν δημοπρασίαν πλειοδότας. Ἄν δὲ ἔγειναν νέκι προσφορὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δευτέρας δημοπρασίας θέλουσι ἐφαρμύζεσθαι ἀναλόγως αἱ προηγουμένη διατάξεις τοῦ παρόντος άρθρου.

3. Ἐννεεῖται δὲ ὅτι ἡ παραχώρησις τῶν πωλητηρίων δὲν θέλει γίνεσθαι, εἰμὴ ἂν ἐτηρήθησαν οἱ λοιποὶ περὶ τῶν τοούτων ἐκποιήσεων κανόνες καὶ ἂν οἱ μελλοντες νὰ λαμβάνωσι τὸ πωλητήριον ἀναλαμβάνουσι προηγουμένως τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποζημιώσωσι τοὺς βελτιώσαντας τὸ κτῆμα δι' ὅσας βελτιώσεις ἔκαναν μετὰ τὴν παρ' αὐτῶν (τῶν λαμβανόντων πωλητήρια) τελευταίαν προσφορὰν.

4. Ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν τῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἐκποίησις δὲν ἐνεκρίθη, διὰ τοῦ πορόντος, θέλομεν διατάξει περαιτέρω τ' ἀνήκοντα.

Νόμος ΚΟΗ' τῆς 10 Αὐγ. 1861 Περὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν ἐλαιόνων.

1. Τὰ ἐλαιόδένδρα τοῦ δημοσίου, τῶν ἐπισκοπῶν καὶ τῶν διατελευμένων Μονῶν, ὅσα εἰς εἶναι πολυετῶς ἐνοικοισμένα, διαιρούμενα εἰς τεμάχια, παραχωροῦνται εἰς καλλιεργητὰς μέχρι τῆς ἐκδόσεως γενικοῦ περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φθυρτῶν κτημάτων Νόμου.

Ἐκαστὸν τεμάχιον δὲν δύναται νὰ περιλαμβάνῃ πλεον τῶν ἑκατὸν ἐλαιοδένδρων.

Ἐξαιρέσις τότε μόνον δύναται νὰ γίνῃ, ὅταν ὑπάρχωσιν εὐκρινῶς ἀνεγνωρισμένα τὰ ὅρια τοῦ κτήματος, εἰς ὃ ἀνήκουσι τὰ ἐλαιόδένδρα, καὶ ὅταν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν ὑπερβαίῃ τὸ ἡμίλιον τοῦ ἀνωτέρου μεγίστου ὄρου. Οὐδεὶς δύναται νὰ λάβῃ δύο τεμάχια συνάμα.

2. Δικαίωμα προτιμήσεως εἰς τὴν παραχώρησιν ταύτην ἔχουσιν οἱ πρῶτοι αἰτήσαντες.

(*) ΕφΚ 37 τῆς 12 Αὐγ. 1861.

Αἱ αἰτήσεις ἐπιδίδονται εἰς τὸν ἀρμόδιον Οἰκονομικὸν ἑφῆρον διὰ δικαστι οὐ κλητῆρος.

Ἐὰν πλείονες αἰτήσῃσι τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸ αὐτὸ τεμάχιον, τίθεται κλῆρος καὶ ὁ λαγὼν προτιμᾶται.

Ἐγγυήσις δύναται νὰ ζητηθῇ μόνον ὅταν ὁ αἰτῶν δὲν ᾖ ἐκ τῶν ἐγκατεστημένων περιοικῶν, ἢ εἶναι ὅλως ἀπεργυρος.

3. Ὁ κολλιεργητὴς ὀφείλει νὰ καθαρίζῃ τὰ ἐλαιόδενδρα, κόπτων τοὺς ξηροὺς αὐτῶν κλαδούς, νὰ ἐκριζώνῃ τὰ ἀναφυόμενα ἄγρια δένδρα, χαμόκλαδα καὶ βάτους, νὰ κεντρώῃ τὰ ἄγρια καὶ τὰ ἐξηγηριωμένα ἐλαιόδενδρα, νὰ ὀργώνῃ τὴν ὑπὸ τὰ ἐλαιόδενδρα ἐξηγηριωμένην γῆν ἐγκαίρως καὶ κατὰ τὸν ἐν γῆσει ἐν τῷ τόπῳ, ἐνθα κείνται, τελειότερον τρόπον, καὶ νὰ ἀρδεύῃ αὐτὰ ἐν καιρῷ τῷ δένοντι κατὰ τὸν εἰθισμένον τρόπον.

4. Ἐὰν ὁ καλλιεργητὴς δὲν ἐτεπληρώσῃ ἐπὶ ἐν ὁλόκληρον ἔτος τὰς ἐν τῷ προγουμένῳ ἄρθρῳ ὑποχρεώσεις του, ἀποβάλλεται τοῦ ἐλαιοτεμαχίου, ἀνευ οὐδεῖας ἀποζημιώσεως διὰ τὰς τυχόν ἐπενεχθείσας παρ' οὗτου βελτιώσεις εἰς τὸ κτῆμα.

Ἡ μὴ ἐτεπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ καλλιεργητοῦ βεβαιούται ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἑφῆρου καὶ δημάρχου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ὁπαίων κείται τὸ κτῆμα, δι' ἣτ' ὀλογημένης ἐκθέσεως, ἢ δε περὶ ἀποβολῆς ἔριστικῆ ἀπόφασιν γίνεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν μετὰ προηγουμένην ἀπολογία τοῦ καλλιεργητοῦ.

Τὰ οὕτω περιεργόμενα εἰς τὴν ἀμειστον κατοχὴν τοῦ δημοσίου ἐλαιοτεμάχια παραχωροῦνται εἰς ἄλλους καλλιεργητὰς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2.

5 Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὴν καλλιεργητὴν νὰ κόψῃ οὐδὲ ἐν ἐλαιόδενδρον, ἐκτός ἐὰν ᾖ κατὰ ξηρον ἢ ἀνεπίδεκτον καλλιεργείας, ὅτε μόνον δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφῆρου ἢ ἐκκοπή αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ ὀφείλοντος ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτὸ διὰ νέου.

Ἐὰν ὁ καλλιεργητὴς παραβῇ τὴν διάταξιν ταύτην, ὑποχρεοῦται κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιητιολογημένη κατὰ τὴν ἐννεκίαν τοῦ ἐδαφ. 6' τοῦ ἄρθρου 4

ἐκτίσει, ἢ ἀποζημιώτῃ τὸ δημόσιον ἀποδίδων εἰς αὐτὸ δραχ. 30 — 60 δι' ἕκαστον παρανόμως ἐκκοπὴν ἐλαιόδενδρον.

6. Ὁ καλλιεργητὴς ἀποδίδει εἰς τὸ δημόσιον ἢ Ἐκκλησ. Ταμείον ἐκτὸς τοῦ ἐγγείου φόρου, δικαίωμα ἐπικαρπίας, τὸ ὅποιον δὲν δύναται νὰ ἦναι ἕλαττον τῶν εἰκασί τοῖς ἑκατὸν τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος τῶν ἐλαιοδένδρων.

Τὸ δικαίωμα τοῦτο δι' ἕκαστον ἐλαιῶνα ἢ δι' ἕκαστον τμήμα ἐλαιῶνος προσδιορίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

7. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας βεβαιούται καὶ εἰσπράττεται εἴτε δι' ἐνοικιστοῦ, εἴτε δι' ἐπιστατῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 26 τοῦ ἀπὸ 7 Ἀπριλίου 1855 νόμου περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐπικαρπίας.

Ἡ διάταξις τοῦ β' ἐδαφίου τοῦ ἀρθροῦ τούτου ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν τὰ ἔθνικὰ ἐλαιόδενδρα ἦναι ἀναμεμιγμένα μετὰ ἰδιοκτητῶν.

ΑΠ. 53 (1894). Τὸ Ἐφετεῖον ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ ἀποφάσκει, ὅτι τὰ ἕνδεκα τεμάχια λογγωδῶν ἔθνικῶν γαιῶν, ὡς ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀγωγῇ, εἶναι φθαρτὰ κτήματα.

Νομος ΙΖ' τῆς 20 Δεκ. 1863 Περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἔθνικῶν, ἐπισκοπικῶν καὶ τῶν εἰς τὰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκόντων φθαρτῶν κτημάτων.*

1. Ἐπὶ τρέπεται ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησης τῶν ἔθνικῶν, ἐπισκοπικῶν καὶ τῶν εἰς τὰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκόντων φθαρτῶν κτημάτων, ὡς καὶ τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἔθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν οἰκοπέδων.

Ἐξαιροῦνται τῆς ἐκποιήσεως τὰ πρὸς δημοσίαν ἀνάγκην χρήσιμα κτήματα ἢ οἰκόπεδα, τὰ ὅποια θέλουσιν προσδιορίζεσθαι κατ' ἐπαγγελίαν διὰ Βασ. Διαταγμάτων, ἐκδοθησομένων διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

*Ὅσα ἐκ τῶν ἀνωτέρω κτημάτων διατελοῦσιν ὑπὸ παλυστῆ μίσθωσιν ἐκποιοῦνται μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς.

2. Τὸ πεμπτημόριον τοῦ ὅλου τιμήματος πληρώνεται τοῖς μετρητοῖς μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου καὶ πρὸ τῆς

(*) ΕφΚ. 1 τῆς 13 Ἰαν. 1864.

παραδόσεως τούτου εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν. ἀρ' ἢ οὗτος εἰδοποιηθῆ ἐπισήμως ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅτι ἐξεῖσθη τὸ παραχωρητήριον τούτο, τὸ δὲ ὑπόλοιπον πληρῶνεται ἀτόκως εἰς δέκα ἐτῆσις ἴσας δόσεις, κατὰ πᾶσαν πρώτην Σεπτεμβρίου τοῦ ἀμέσως μετὰ τὴν παραχώρησιν ἐπομένου ἔτους. (*)

Ἐν περιπτώσει καθυστερή εως δόσεως τινος ἐν ἄλλῃ ἢ ἐν μέρει, ἐνεργεῖται καταδίωξις πρὸς εἰσπραξιν τῆς δόσεως ταύτης, κατὰσχεταὶ δὲ συνάμα διοικητικῶς τὸ κτῆμα καὶ ἐκποιεῖται πρὸς εἰσπραξιν τῆς τε ληξάσεως καὶ τῶν μῆπω ληξασῶν μετὰ τῶν τόκων τῆς ὑπερμερίας.

Ἐάν τὸ ἐκπλειστηρίασμα ἐν ἐπ' ῥέσει πρὸς ἐξούλησιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου, ὁ ἀρχικὸς ἀγοραστὴς καταδίωκεται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐλλείμματος. Ἐάν δὲ ὑπάρξῃ πλεόνασμα ἀποδίδεται τούτο εἰς τὸν ἴδιον.

3. Τὰ ἐκποιούμενα κτῆματα μεταβ. ἔχονται εἰς τὴν ἀγοραστὴν ἐλεύθερα ὑποθήκης καὶ μετὰ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς δουλείας, ἢ ἐπ' αὐτῶν εἶχον εἴτε τὸ δημοσίον, αἱ Ἐπισκοπαί, αἱ διαλελυμέναι Μοναί, εἴτε τρίτος. Ἐπιφυλάσσεται δὲ εἰς τὸ δημοσίον τὸ δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης ἐπ' αὐτῶν μέχρι τῆς βλοσυροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος.

4. (**). Οὐδεὶς εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν δημοπρασίαν πρὸς συναγωνισμόν, ἐάν δὲν καταθέσῃ πρότερον ἐν τῷ δημοσίῳ τρεμῖφ εἰς μετρητὰ τὸ εἰσοστὸν τοῦ προσδιορισθέντος ὡς ἐλαχίστου ὅρου τοῦ τιμήματος τοῦ ἐκποιημένου κτήματος, καὶ ἐν φέρῃ τὴν ἀπόδειξιν τῆς καταθέσεως ταύτης.

5. Ἐάν ὁ ἐλευθεῖος πλειοδότης ἀρνηθῆ νὰ ὑπογράψῃ, τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας εὐθὺς μετὰ τὴν κατακύρωσιν, ἢ νὰ πληρώσῃ τὸ πεμπτημόριον τοῦ ὅλου τιμήματος, ἢ νὰ ὑπογράψῃ τὰς ὁμολογίας διὰ τὸ ὑπόλοιπον, ἀπόλλυσι τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον κατατεθειμένον ἐν τῷ τρεμῖφ εἰκοστημόριον τοῦ προσδιορισθέντος ἐλαχίστου ὅρου τῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἢ δὲ

(*) Ἐτροποποιήθη διὰ νόμου ΤΑΘ' τοῦ 1864, ἀρθρ. 1 καὶ 2, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῶν ἐλαιοδένδρων.

(**) Ἐτροποποιήθη ὑπὸ νόμου ΡΞΘ' τοῦ 1867, ἀρθρ. 1 καὶ 3.

δημοπρασία καὶ τὸ εἰδοθὲν παραχωρητήριον θεωροῦνται ἄκυρα. (νόμου ΡΞΘ' ἀρθρ. 1).

6. Ὁμολογίῃ τῆς ἐπὶ Κυβερνήτου συσταθείσης Τραπεζῆς, πιστωτικὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια καὶ τὰ τοῦτοις ἕξομοῦμένα εἰς: δεκτὰ πρὸς ἀπότισιν τῶν μετὰ τὴν πληρωμῆν τοῦ πεμπτημορίου ὑπολοίπων τεσσάρων πειπτων τοῦ τμήματος τοῦ ἐκποιηθέντος κτήματος. Ἐὰν διὰ τῆς ἀξίας τῶν γραμματίων τούτων ἐν ἐξοφλῇ αἰ ὀλοσχερῶς τὸ τμήμα, τὸ ὑπόλοιπον πληρῶνεται τοῖς μετρητοῖς εἰς ἄεκα ἐτησίας ἴσας δόσεις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 2. (Νόμου ΦΞΖ' ἀρθρ. 7).

Μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῶν ὁμολογιῶν ἐν εἶναι δεκτὰ πλέον τὰ ἀνωτέρω πιστωτικὰ γραμμάτια πρὸς πληρωμὴν δόσεων.

7. Τὸ εἰσπραττόμενον τοῖς μετρητοῖς ἐκ τοῦ τμήματος τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων κατὰ τὸν παρόντα νόμον κατατίθεται ἐντόκως ἐν τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ καὶ χρησιμεύει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου χρέους.

8. Πλειότεραι τῶν δ' οὐ δημοπρασιῶν δὲν ἐπιτρέπονται. Μετὰ τὸ πέρας τῆς πρώτης δημοπρασίας εἰσὶ δεκταὶ προσφοραὶ, ἐὰν παραδοῦσιν εἰς ἀρυοδίαν οἰκητικὴν ἢ οικονομικὴν ἀρχήν, ἐντὸς δέ α ἡμερῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τοῦ πέρατος τῆς δημοπρασίας ταύτης, καὶ συνοδεύονται μὲ τὴν κατὰ τὸ ἀρθρ. 4 ἀπόδειξιν τῆς καταθέσεως τοῦ εἰκοσημορίου ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τοιαύτη προηγουμένη κατάθεσις. (Νόμου ΡΞΘ' ἀρθρ. 1)

Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης πᾶσα προσφορὰ εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ αἱ διενεργούσαι τὰς δημοπρασίας ἀρχαὶ ὀφείλου ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς διὰ τὰς προσφορὰς ὀρισμένης προθεσμίας νὰ παραδώσωσιν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας μετ' ὅλων τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, ἑυθυνόμενα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὅποιον, ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν πρακτικῶν, ὀφείλει ἢ νὰ ἀκυρώσῃ ἢ νὰ ἐγκρίνῃ τὴν δημοπρασίαν.

Ἐπὶ τοῦ ἀποελέσματος τῆς δευτέρας δημοπρασίας προσφοραὶ εἰσὶν ἀπαράδεκτοι, καὶ τὰ πρακτικὰ αὐτῆς ἀποστέλλον-

ται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μεθ' ὧν τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, παραδ. δόμενα εἰς τὸ ταχυδρομεῖον ἐντὸς 24 ὥρῶν ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τοῦ πέρατος τῆς δημοπρασίας. ἢ θεωρεῖται ὑποχρεωτικὴ καὶ διὰ τὸ δημόσιον, ἐὰν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν αὐτῆς ἐτηρήθησαν αἱ νενομισμέναι διατυπώσεις. Τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἀρεῖλει ἐπίσης, ἐντὸς πενθημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς λήψεως τῶν πρακτικῶν, ν' ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ἐγκύρου ἢ ἀκύρου τῆς δευτέρας δημοπρασίας ἡτιολογημένως.

Μετὰ παρέλευσιν τῆς ὀρισθείσης δι' ἀμφοτέρας τὰς δημοπρασίας πενθημέρου προθεσμίας, ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀποφ. θῇ, τὸ κτήμα θεωρεῖται κατακεκρυμμένον εἰς τὸν τελευταῖον πλειοδότην.

Εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας σημειοῦνται ἀκριβῶς καὶ ἐν πρὸς ἐν ἄλλα τὰ ἀφορῶντα τὴν δημοπρασίαν ἐγγράφα, ἐξ ὧν βεβαιοῦται ἡ τήρησις τῶν νενομισμένων διατυπώσεων.

Αἱ διενεργούσται τὴν δημοπρασίαν ἀρχαί, ἐὰν ἐξελεχθῶσιν ὑπαίτιοι παραλείψεως οὐσιώδους τύπου ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐπῆλθεν ἡ ἀκύρωσις αὐτῆς, τιμωροῦνται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων.

Διὰ Βασ. Διατάγματος θέλουσιν ὀρισθῆ αἱ οὐσιώδεις διατυπώσεις τῆς δημοπρασίας (Νόμου ΡΞΘ' ἄρθρον 1 καὶ 2).

9. Ἡ ἐκποιήσις τῶν ἐλαιοδένδρων, μωροδένδρων καὶ λοιπῶν καρποφόρων δένδρων ἐπιτρέπεται μόνον κατὰ τεμαχίαν. Ἐκαστὸν τῶν ὁρίων περιλαμβάνει τὸ πολὺ 100 δένδρα. Ἐπ' οὐδεμίᾳ περιπτώσει ἐπιτρέπεται ἡ ἔνωσις πολλῶν τοιοῦτων τεμαχίων. Ἐξαιροῦνται τὰ περιτοιχισμένα περιβόλια, ἐκτὸς ἐὰν ᾖναι δυνατὴ ἡ διαίρεσις.

10. Ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν ὁμολογιῶν τῆς ἐπὶ Καποδιστρίου Τριπέζης ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ νόμου ΧΚΗ' περὶ καθυστερούντων.

11. Αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον δημοπρασίαι ἀρχίζουσι μόνον μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσίευσως διακηρύξεως μετὰ καταλόγου, περιέχοντος τὰ ἐκποιητέα ἐκαστοῦ κτήματος, τὴν ἀναγκαίαν αὐτῶν περιγραφὴν, καὶ τὸν ἐλαχιστὸν ὅρον τοῦ τιμήματος ἐκάστου αὐτῶν (Νόμου ΡΞΘ' ἀρθρ. 2).

12 Αί διατυπώσεις του από 13)25 Νόμου 1836 νόμου περί έκποιήσεως ἔθνικων φθαρτῶν κτημάτων ἐφαρμόζονται ἐξ ἀναλογίας καὶ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς δημοπρασίας τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου, καθὼς δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

ΑΠ. 280 (1876). Ἡ ἀγοραπωλησία ἐθν. φθαρτῶν κτημάτων κατὰ τὸν νόμον ΙΖ' τοῦ 1863 καταρτίζεται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας ἐπελευθούσης καὶ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ δημοσίου, ἡ δὲ καταβολὴ τοῦ πεμπτηρίου τοῦ τιμήματος καὶ ἡ ὑπογραφή τῶν ὁμολογιῶν ἐστὶν ἡ παροχὴ τοῦ ἀγοραστοῦ ὀφειλέτου κατὰ τὴν ἐνοχικὴν του τῆς ἀγοραπωλησίας ὑποχρέωσιν, καὶ ἐπομένως, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ὑπερήμερίας διατάξεων, ἡ μὴ ἐντὸς δεκαημερίας καταβολὴ τοῦ πεμπτηρίου καὶ ὑπογραφή τῶν ὁμολογιῶν ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως δὲν ἀποτελεῖ ὑπέρθεσιν, ἐὰν ἐνεκεν ἀδυναμίας ἀνεξαρτήτου τῆς θελήσεώς του ὁ ἐπὶ δημοπρασίᾳ ἀγοραστής ἐκώλυθη νὰ ἐκπληρώσῃ ἐμπροθέσμως τὰς ἀνωτέρω ὑποχρεώσεις του.

Ἐγκύκλιος τῆς 3 Ἰαν. 1864. Α' Περί τῶν ἐκποιητέων κτημάτων. Ἐκποιῶνται ὑπὸ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ νόμου 18)25 Νόμ. 1836 τὰ ὑποκείμενα εἰς τὰς ἐξῆς κατηγορίας κτήματα. 1) Αἱ σταφιδωπαεῖσι καὶ αἱ ἄμπελοι διαιρούμεναι εἰς μερίδας, ἐκάστης τῶν ὁσίων ἢ ἔκτασις προσδιορίζεται κατὰ μέγιστον ὄρον εἰς δεκαπέντε στρέμματα ἐπιτρέπεται δὲ νὰ ᾔηται ἡ μερὶς καὶ ἀνωτέρας ἐκτάσεως, ἐὰν ἡ διαίρεσις εὐνῆται ἀποδεδειγμένως νὰ ὑπάρξῃ αἰτία οὐσιώδους ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς τοῦ κτήματος. 2) Οἱ κήποι, τὰ μωροπερίβολα, σκυοπερίβολα, ἐλαιοπερίβολα καὶ τὰ περιβόλια, τὰ παντὸς εἴδους καρποφόρα δένδρα ἐμπεριέχοντα, κατὰ τὰ ὄρια καὶ τὴν ἐπινομίαν, οἱ ἧς διακρίνονται ὡς ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς μονῆς ἢ ἐπισκοπῆς, εἰς ἣν πρότερον ἀνήκον, ἢ τοῦ πρώην κυρίου αὐτῶν ὀθωμανοῦ ὅσα ὄντως ἐκ τῶν κτημάτων αὐτῶν εἶνε ἐπίδεκτικὰ διαίρεσεως, ταῦτα οὐνεκα νὰ διατρεθῶσιν εἰς τρόπον, ὥστε ἕκαστον κτῆμα νὰ μὴ περιέχῃ κατὰ μέγιστον ὄρον πλείονερα τῶν ἑκατῶν δένδρων. 3) Οἱ ἐλαιῶνες καὶ οἱ μορεῶνες διαιρούμενοι εἰς μερίδας, ἐκάστη τῶν ὁσίων δὲν οὐνεκα ἐπ' οὐδὲμίᾳ περιπτώσει νὰ περιέχῃ πλείονερα τῶν ἑκατῶν δένδρων κατὰ μέγιστον ὄρον. 4) Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ ὑδροσουλοὶ, αἱ ὑδροτριβῆαι, τὰ μανδάνια, τὰ ἐρείπια τῶν κτιρίων τούτων καὶ αἱ θέσεις, ἐφ' ὧν ὑπῆρχον τοιαῦτα οἰκοδομαί, μετὰ τῆς ἀπαραιτήτως απαιτουμένης περιοχῆς αὐτῶν. 5) Αἱ οἰκίαι, τὰ ἐργαστήρια, αἱ ἀποθήκαι, τὰ ξηνοδοχεῖα, τὰ ἐλαιοτριβεῖα, οἱ κλιβανοὶ, οἱ ἀνεμοκίνητοι μύλοι καὶ τὰ ἐρείπια τῶν κτιρίων τούτων μετὰ τῆς τυχόν παραγόμενης περιοχῆς τῶν. 6) Τὰ ἐν ταῖς πόλεσιν ὑπάρχοντα οἰκόπεδα τὰ προσ ἀνέγερσιν παντὸς εἴδους οἰκοδομῆς χρήσιμα τὰ μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἐξάρτησιν τῆς § 2 τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ νόμου 7) Τὰ παντὸς εἴδους κτίρια τὰ ἀνήκοντα κοινῶς εἰς τὸν δημόσιον, ἢ διαλελυ-

μένας μόνας ἢ ἐπισκοπὰς καὶ ἰδιώτας τὰ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα συλλογικὰ καὶ τὰ ἐρείπια τῶν κτιρίων τούτων. Ἐννοεῖται δέ, ὅτι πωλεῖται τὸ μέρος μόνον τὸ ἀνήκον εἰς τὸ δημόσιον ἢ τὰς διαλελυμένας μόνας ἢ ἐπισκοπὰς.

Β' Περί καταμετρούσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων καὶ τῆς συντάξεως τῶν ἀνηκόντων πρωτοκόλλων Ἡ καταμέτρησης τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων ἐνεργεῖται ὑπὸ μηχανικοῦ ἢ γεωμέτρου, καὶ ἡ ἐκτίμησις αὐτῶν ὑπὸ τριῶν πραγματογνωμόνων τοῦ δημοσίου. Εἰς τὴν ἐκτίμησιν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ἡ ἔκτασις τοῦ κτήματος, ἡ κατάστασις καὶ ἡ τοιότης αὐτοῦ, τὸ ὡς ἐγγίστα καθαρὸν εἰσοδήμα καὶ ἡ τοπικὴ ἀξία δι' ἕκαστον κτῆμα συντάσσεται ἰδιαίτερον πρωτόκολλον, ἐν ᾧ περιγράφεται ἀκριβῶς. 1) Τὸ εἶδος τοῦ κτήματος. 2) Ἡ ἐπαρχία, ὁ δῆμος, τὸ χωρίον καὶ ἡ θέσις ἐνθα κεῖται. 3) Τὸ ὄνομα τῆς μονῆς ἢ τῆς ἐπισκοπῆς ἢ τοῦ ὀνόματι, εἰς ᾧ τὸ κτῆμα ἀνήκε πρότερον. 4) Αἱ διαστάσεις τῶν πλευρῶν, ἡ ἔκτασις καὶ ἡ ὄρθοσις. 5) Ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ εἶδος τῶν ἐμπεριεχομένων δένδρων ἢ κτιρίων. 6) Ἡ τυχούσα δουλεία. 7) Τὸ ποσὸν τῆς ἀξίας α' τῶν τυχόν ἐμπεριεχομένων κατ' εἶδος δένδρων ἢ κτιρίων β') τῆς ἀπαρτιζούσης τὸ κτῆμα γῆς καὶ γ') τοῦ συνόλου τῆς ἐκτιμήσεως δι' ἀριθμῶν καὶ ὀλογράφως. Εἰς τὸ πρωτόκολλον ἀναφέρεται, ἂν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ᾖται τὸ κτῆμα ποτιστικῶν ἢ ξηρικών, καὶ ποτὴ ἔκτασις ὑπάγεται εἰς ἐκάστην κατηγορίαν. Εἰς τὰ πρωτόκολλα τῶν ὑδρομύλων, ὑδροτριβῶν καὶ μηχανῶν σημειοῦνται ρητῶς, ποθεν θέλουσιν λαμβάνειν τὸ ὕδωρ τὰ ἐργαστῆσια ταῦτα καὶ ποίους μῆνας τοῦ ἔτους θέλουσιν εἶσθαι εἰ ἐνέργειαν.

Ἐγκύκλιος 7608] 11 τῆς 9 Φεβρ. 1880. Αἱ γαῖαι, ἐφ' ᾧ ὑπάρχουσι κεραμοκάμιννοι, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν διανεμητέων γαιῶν, ἀλλ' ἐχαρακτηρίσθησαν φθαρτὰ κτῆματα, ἐκποιητέα κατὰ τοὺς νόμους τῶν φθαρτῶν κτημάτων ἐπὶ τῇ βία καταμετρούσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῆς ἐν χρήσει πρὸς κεραμοποιίαν ἔκτασεως καὶ πώσεως ἑτέρας καταλλήλου πρὸς κατασκευὴν κεραμῶν.

Ἐγκύκλιος 6962 τῆς 12 Φεβρ. 1854. Οἱ δημοτικοὶ παρῆροι δύνανται εὖ διορίζονται δημόσιοι πραγματογνωμόνες.

Γ' Περί τελειοποιήθεντος πρωτοκόλλου ἐκτιμήσεως καὶ ἐκτιμήσεως ὁ πρωτόκολλον καταρτισμένον, ὡς ἀνωτέρω διατάσσεται, καὶ ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου μηχανικοῦ ἢ γεωμέτρου καὶ τῶν πραγματογνωμόνων διευθύνεται ἄνευ ἀναβολῆς ὑπὸ τοῦ πρώτου δι' ἀναφορᾶς τοῦ πρὸς τὸν οἶκ. ἔνορον ὅστις ὑποβάλλει αὐτὸ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον μετὰ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ μηχανικοῦ ἢ τοῦ γεωμέτρου ἐν τῷ ὀκτῷ ἡμερῶν ἀνωπεθέως. Ἐάν τὰ πρωτόκολλα ᾖται πολλὰ ὑποβάλλονται ταῦτα διὰ μιᾶς ἀναφορᾶς πρὸς τὸν οἶκ. ἔνορον καὶ ὑπὸ τούτου πρὸς τὸ ὑπουργεῖον συνωδευμένα μὲ πίνακα, εἰς τὴν ἀνωπεθῶν τοῦ οἶκ. ἐφόρου ἐπισυνάπτονται τὰ ἀπαιτούμενα παραστασιακά ἔγγραφα πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ μὲν μηχανικοῦ ἢ

γεωμέτρου διὰ τὴν ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, τῶν δὲ πραγματογνωμόνων διὰ τὴν ἀντιμισθίαν καὶ τὰ ὁδοιορικὰ αὐτῶν ἐξόδα. Ἐὰν διὰ τῆς ἐνεργηθησομένης παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ ἐξελέγξῃς πρωτοκόλλου τινὸς ἀποδείξηθῃ ἐσφαλμένη ἢ καταμέτρησις καὶ πρὸς τακτοποίησιν τοῦ ἐγγράφου τούτου παρουσιασθῇ ἀνάγκη τῆς μεταβάσεως καὶ πάλιν εἰς τὸν τόπον τῶν συνταζάντων αὐτό, ἡ νέα δαπάνη ἐπιβαρύνει τὸν παρλίτιον.

Δ' Ἐπερὶ τῆς διακηρύξεως. Ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ πρωτοκόλλου τῆς καταμετρούσεως καὶ ἐκτιμήσεως μετὰ τῆς ἐγκριτικῆς διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου ἐκδίδει ὁ οἶκον. Ἐφορὸς τὴν διακήρυξιν προσδιορίζουσαν τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς δημοπρασίας. Εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν διακήρυξιν δύνανται νὰ σημειωθῶσιν ἕν ἢ καὶ πλείοτερα κτήματα μετὰ περιγραφῆς τῶν οὐκωδεσιτέρων συστατικῶν μερῶν ἐκάστου κτήματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰδικοῦ πρωτοκόλλου, οἱ ἐλάχιστοι ὅροι καὶ τὰ εἰκοστημόρια αὐτῶν. Αἱ διακηρύξεις δημοσιεύονται. . . [δρα νόμου ΡΞΘ' ἀρθρ. 2] Πρὸς ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως ταύτης ὀρίζεται ἡ ἐκδοσις τῆς διακηρύξεως, τῆς μὲν πρώτης δημοπρασίας πρὸς ἡμερῶν δέκα, τῆς δὲ δευτέρας πρὸ ἑνδeka ἡμερῶν πρὸ τῆς ἐνάξεως τῆς δημοπρασίας οἱ δὲ οἶκ. ἔφοροι λαμβάνουσαν πρόνοιαν περὶ τῆς ἐγκαίρου ἀποστολῆς τῆς διακηρύξεως πρὸς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς ἵνα ἐνεργηθῇ ἐγκαίρως ἡ δημοσιεύσις αὐτῆς πρὸς ἀποφυγὴν ἀκυρώσεως τῆς δημοπρασίας· κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν εἴτε πρώτη, εἴτε δευτέρα δηλονότι εἶναι ἡ δημοπρασία, ἡ διακήρυξις εἶναι ἔντυπος καὶ φέρει τὸν αὔξοντα ἀριθμὸν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἐφορίας. Αἱ δημοτικαὶ ἀρχαί, αἱ ἐπιφορτισμέναι τὴν δημοσίευσιν τῶν διακηρύξεων, ἀποστέλλουσι πρὸς τὸν οἶκ. ἔφορον ἀποδείξιν περὶ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ δημαρχεύοντος. Αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ διατηροῦν στελέχη τῶν ἀποδείξεων, ἵνα ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ πρώτου πρωτοτύπου, ἀτέλληται πιστὸν αὐτοῦ ἀντίγραφον. Περὶ τῆς ἀνωτέρας, ὅτι ἡ διακήρυξις τῆς μὲν πρώτης δημοπρασίας δημοσιεύεται εἰς τὰς πρωτεύουσας ὅλων τῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας, τῆς δὲ δευτέρας εἰς τὴν πρωτεύουσαν μόνον τῆς ἰδίας ἐπαρχίας· ἀκριβῆς ἐκτέλεσις τῆς διατάξεως αὐτῆς ἀφορᾷ τὸ ἔγκυρον τῆς δημοπρασίας. Ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων παραπόνων πρὸς ἐπίτευξιν τιμῶν ἀναλόγων σχετικῶς πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν κτημάτων πρέπει νὰ δημοσιεῖται ἡ διακήρυξις κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν καὶ εἰς τὰ παρεδρεῖα τῶν δήμων ἐπὶ ἀποδείξει, ὑποβλητέα πρὸς τὸν οἶκ. ἔφορον διὰ τῶν ἀρμοδίων δημοτάρχων, ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τῶν εἰδικῶν παρέδρων καὶ εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν ὁμῶν ἐπαρχιῶν διὰ τῶν σχετικῶν οἶκ. ἐφορῶν, ὅστινες οφείλουσι νὰ εἰδοποιήσιν ἐγγράφως τὸν ἀρμοδίον ἔφορον ὅτι ἐξετέλεσαν τὴν παρακλητικὴν του. Ἄ τίττυπα τῶν ἐκδιδόμενων ἐκάστοτε διακηρύξεων ὑποβάλλονται καὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον πρὸς γνῶσιν του καὶ διὰ νὰ διατασθῇ

τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν διὰ τινος τῶν πολιτικῶν ἡμερησίων, εἴν θεωρήσῃ ἀναγκαίαν τὴν δημοσίευσιν. Ἐἴτε ἓν, εἴτε πολλὰ εἶναι τὰ ἐκδοθησόμενα κτήματα καὶ τὰ εἰς μίαν διακηρύξιν μνημονεύμενα, εἰς τὰ διάφορα αὐτῶν πρωτόκολλα τῆς δημοπρασίας τίθεται εἰς καὶ ὁ αὐτὸς αὖξιν ἀριθμὸς ὃ ἐν τῇ διακηρύξει σημειούμενος. Παραπύλαι τῆς ἐφ' ἑκάστου πρακτικοῦ διακηρύξεως ἐγγράφονται κατὰ φεῖραν αἱ ἀποδείξεις τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, αἱ ἀπαραιτήτως ἀπαιτούμεναι.

Εἰ Περὶ τῆς δημοπρασίας. Αἱ διενεργοῦσαι τὴν δημοπρασίαν ἀρχαὶ εἰσὶ ὁ νομάρχης ἢ ὁ ἐπαρχος καὶ ὁ οἰκ. ἐφορος, ἢ οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί. Ἡ δημοπρασία ἐνεργεῖται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, εἰς ἣν κείναι τὰ κτήματα καὶ διαρκεῖ τρεῖς κατὰ συνεχίαν ἡμέρας, ἀπὸ τῆς 10 ὥρας π. μ. μέχρι τῆς 5 μ. μ. Ὡς ἐλάχιστον ὄρος τῆς δημοπρασίας θεωρεῖται καὶ ἐκφωνεῖται ὑπὸ τοῦ κήρυκος τὸ ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ σημειούμενον ποσὸν τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κτήματος. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸν συναγωνισμὸν πρώτης ἢ δευτέρας δημοπρασίας ὀφείλει νὰ καταθέσῃ προηγουμένως εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον χρηματικὸν ποσὸν ἴσον τῷ εἰκοστῷ τοῦ ἐλάχιστου ὄρου τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κτήματος, καὶ νὰ φέρῃ τὴν περὶ καταθέσεως ἀπόδειξιν. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἐνδεχόμενον, ὥστε ἐν κτι τὸ αὐτὸ πρόσωπον νὰ ἐπιθυμῇ νὰ γίνῃ προσφερτὴς ἐπὶ διαφόρων κτημάτων, διὰ ταῦτα χωρὶν εὐκολίας παρευρίσκειται εἰς τὸν τόπον τῆς δημοπρασίας ὁ ταμίας, ἢ εἰς παρ' αὐτοῦ διοριζόμενος εἰσπρακτικῶς, ὅπως λαμβανῇ τὰ χορηγούμενα χρηματικά ποσὰ καὶ ἐκδίδῃ τὴν ἀνεγκουσαν ἐντυπον ἀποδείξιν ἐκ τοῦ ἀνα χείρας αὐτοῦ διπλοτύπου βιβλίου. Ὁ πλειοδοτῶν διὰ λογαριασμῶν ἄλλου, ὀφείλει νὰ καταθέσῃ ἐν πῶ τῆς ἐνεργείας τῆς δημοπρασίας ἐπίσημον πληρεξούσιον. Ἐν μετὰ τὸ πέρας τῆς δημοπρασίας δὲν κατακυρωθῇ κτῆμα τι ἐπ' ὀνόματι τοῦ καταθέσαντος, τὸ εἰκοστημόριον τοῦτο ἐπιστρέφεται πάντως πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τῶν διενεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν γραφομένη ἐπὶ τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ διπλοτύπου τῆς παραλαβῆς, ὅπερ κρατεῖ ὁ ταμίας ὡς δικαιολογητικὸν ἔγγραφον. [Ὅσα ν. ΡΕΘ' καθ' ὃν τὸ εἰκοστημόριον περιορίσθη εἰς δεκατημόριον].

ΣΤ' Περὶ πρακτικῶν δημοπρασιῶν. Δι' ἑκάστον κτῆμα συντάσσεται ἴδιον πρακτικόν, ἐν ᾧ ἐγγράφεται ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐν τῇ 4 αὐτοῦ σελίδι ἢ διὰ τοῦ κήρυκος ἐκφωνουμένη προσφορά ἐκαστοῦ πλειοδότου ὀνομαστί. Τὸ πρακτικόν τοῦτο ὑπογράφεται ἐν τῇ τρίτῃ αὐτοῦ σελίδι, τὴν μὲν πρώτην καὶ δευτέραν ἡμέραν ὑπὸ τῶν διενεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν, τὴν δὲ τρίτην καὶ τελευταίαν ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀρχῶν καὶ τοῦ πλειοδότου. Ἐάν ὁ τελευταῖος πλειοδοτήσῃ ἢναι ἀγράμματος, ὑπογράφεται παρ' ἀνθρώπου τῆς ἐκλογῆς τοῦ πλειοδοτοῦ ὑπογραφομένων δυο μαρτύρων.

Ζ' Περὶ τῆς πρώτης δημοπρασίας. Μετὰ παρέλευσιν δέκα ἡμερῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἐπίουσης τοῦ πέρατος τῆς δημοπρασίας τῶν

της, αἱ διενεργούσαι αὐτὴν ἀρχαὶ ὀφείλουσιν, ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένης διημέρου προθεσμίας, νὰ παραδώσωσιν ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας μετὰ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ μνημονευομένων ἀποδείξεων τῶν δημάρχων καὶ τῆς ἀποδείξεως τοῦ ταμείου περὶ τῆς καταβολῆς τοῦ εἰκοστημορίου. ὅπως ὑποβληθῶσιν εἰς τὰ ὑπουργεῖον. Ἐκαστὸν πρακτικὸν δημοπρασίας συνοδεύει ἰδιαίτερὰ λεπτομερῆς ἔκθεσις τῶν διενεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν, ἐκφραζουσῶν συνάμα γνώμην ἡτιολογημένην περὶ τῆς προσανεχθείσης τιμῆς καὶ τῆς ἐπικυρώσεως ἢ ἀκυρώσεως τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δημοπρασίας ταύτης· εἰς δὲ τὴν ἔκθεσιν ταύτην σημειοῦται ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τῆς ἀναφορᾶς τῆς ἐγκλειούσας τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα· εἰς δὲ ταῦτα ἀποβλέπωσιν ἐν πρακτικῶν, συνοποβιλλόνται μετ' αὐτοῦ.

Η' Περὶ τῆς δευτέρας δημοπρασίας. Ἐπὶ ἔγγραφῳ ἀνωτέρῳ προσφορᾶ, ἀπευθυνομένη πρὸς τὴν ἀρμοδίαν διοικητικὴν ἢ οἶκον, ἀρχὴν καὶ δοθείσῃ ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας, ἐνεργεῖται δευτέρα τοιαύτη, εἰς δὲ προσφέρων σὺν τῇ αἰτήσῃ του παραδῶσῃ καὶ τὴν νενομισμένην ἀπόδειξιν περὶ καταθέσεως ἐν τῷ δημοσίῳ ταμείῳ τοῦ εἰκοστημορίου τοῦ ἐλαχίστου ὕρου τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κτήματος.

Περαιουμένης τῆς δημοπρασίας, αἱ διενεργήσασαι αὐτὴν ἀρχαὶ παραδίδουσιν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον ἐπὶ ἀποδείξει ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας τῶν 24 ὡρῶν, τὰ πρακτικὰ τῆς τε πρώτης καὶ δευτέρας δημοπρασίας μετὰ τῶν διατασσομένων σχετικῶν ἔγγραφων, ὅπως ὑποβληθῶσιν εἰς τὰ ὑπουργεῖον.

Οὐχὶ ὡς στοχεῖται ἀπαραίτητα πρὸς ἐπικύρωσιν ἢ ἀκύρωσιν τῆς δημοπρασίας, ἀλλὰ πρὸς γνώσιν τοῦ ὑπουργείου στέλλονται πρὸς αὐτὴ μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἔγγραφων, καὶ αἱ ἀποδείξεις τῶν εἰδικῶν παρέδρων τῶν δήμων τῆς σχετικῆς ἐπαρχίας, ὡς καὶ αἱ εἰδοποιήσεις τῶν οἰκ. ἐφόρων τῶν ἑσόδων ἐπαρχιῶν.

Θ' Γενικαὶ διατάξεις. Ὁ οἶκον, ἔφορος, λαβὼν τὸ ἐκδοθὲν παραχωρητήριον καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας τοῦ κτήματος, εἰδοποιεῖ παραχρῆμα διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου καὶ ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς τὸν ἀγοραστὴν περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου, τῷ παρατηρεῖ δὲ συνάμα, ὅτι, εἰς ἐντὸς δεκαήμερου προθεσμίας ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως δὲν προσέλθῃ νὰ πληρῶσῃ τὸ πεμπτημῶριον τοῦ κτήματος τοῖς μετρητοῖς καὶ ὑπογράψῃ τὰς ἀπαιτούμενας χρεωστικὰς ὁμολογίας, ἢ καταθέσῃ τὰ ἀπαιτούμενα πιστωτικὰ γραμμάτια διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ὑπολοίπων 4 πέμπτων, θέλει ἀπολέσει τὸ κατατεθειμένον εἰς τὸ ταμεῖον εἰκοστημῶριον, τὸ ὅποιον ἐπὶ ἔγγραφῳ παραγγεῖλα τοῦ οἰκ. ἐφόρου θέλει εἰσάγεσθαι εἰς τὸ ταμεῖον ὑπὸ τὸ κεφ.λ. Σ' ἄρθρ. 9 ατυχηρὰ εἰσοδήματα. Ἐνωσεῖται δέ, ὅτι ἐν τῷ πεμπτημῶριῳ συμψηφίζεται ἐν καιρῷ καὶ τὸ κατατεθειμένον εἰκοστημῶριον. Καταβληθέντος τοῦ πεμπτημορίου καὶ ὑπογραφεισῶν

τῶν ὁμολογιῶν διὰ τὰ ἕτερα τέσσαρα πέμπτα, ἐὰν ταῦτα δὲν ἐξωφλήθησαν διὰ πιστωτικῶν γραμματιῶν, παραδίδεται εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὸ παραχωρητήριον, ἀφοῦ ἐπισυναφθῆ ἑπ' αὐτοῦ τὸ ἀνήκον χαρτοσημον. Ἐὰν πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῶν ὁμολογιῶν ζητήσῃ ὁ ἀγοραστής νὰ ἐξωφλήσῃ μέρος ἢ τὸ ὅλον τῶν ὑπολοίπων τεσσάρων πέμπτων δι' ὁμολογιῶν τῆς ἐπὶ κυβερνήτου συσταθείσης τραπέζης ἢ φελλαγιτικῶν γραμματιῶν καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιουμένων, περιελθόντων εἰς τὴν κυριότητά του νομίμῳ τίτλῳ, οἱ ταμίαι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ συμμορφοῦνται μὲ τὰς ὑπαρχούσας ὁδηγίας λαμβάνοντες προηγουμένως πληροσοφίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου περὶ τοῦ ἐγκύριου ἢ μὴ τῶν γραμματιῶν τούτων. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ ἢ ἐπ' ἀορίστῳ ἀναβολῇ τῆς ὑπογραφῆς τῶν ὁμολογιῶν ἐντὸς τῆς δεκαήμερου προθεσμίας, λογιζομένης ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραλαβῆς τῆς κοινοποιήσεως περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου, ὀφείλει ὁ ἀγοραστής νὰ καταθέσῃ μετὰ τῶν τίτλων του εἰς τὸ ταμεῖον τὰ πιστωτικὰ γραμμάτια ἢ νὰ ὑπογράψῃ τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας ἐπὶ ποιῆ ἀπωλείας τοῦ εἰκοστημορίου. Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ᾖ ἄγραμματος, ἢ ὁμολογία καὶ τὰ παραρτήματα αὐτῆς ὑπογράφονται ἀπὸ πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ δυνάμει συμβολαιογραφικοῦ πληρεξουσίου. Δι' ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ πληρεξουσίου εἶδεται ἢ ἐντολῇ τῆς ὑπογραφῆς καὶ πλειοτέρων ὁμολογιῶν προερχομένων ἐξ ἀγορᾶς πολλῶν κτημάτων, ἀντίγραφον δὲ αὐτοῦ προσάρτῃται εἰς μίαν ἐκ τούτων καὶ μνημονεύεται ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ καὶ ἡ προσάρτησις καὶ εἰς τὰς λοιπὰς. Ὁ οἶκον, ἔφορος λαμβάνει ἀνευ ἀναβολῆς πρόνοιαν περὶ ἐγκαταστάσεως τοῦ ἀγοραστοῦ ἐπὶ τοῦ κτήματος καὶ περὶ ἐγγραφῆς ἐπ' αὐτοῦ πρώτης τακτικῆς ὑποθήκης πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου, εἰς περιπτώσειν καθ' ἣν ὁ ἀγοραστής ἤθελε χρεωθῆ διὰ τὰ ὑπόλοιπα τέσσαρα πέμπτα ἢ μέρος αὐτῶν. Μετὰ τὸ πέρας τῶν διατασσόμενων ἔργων ἐπιστρέφονται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας συνωδευμένα μὲ ἀντίγραφον τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ τῆς περιλήψεως τῆς ἐγγραφείσης ὑποθήκης καὶ μὲ τὰς ὁμολογίας.

Παραδοθέντος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἐπίτροπον, οὗτος προσκαλεῖ ἑμέσως τὸν ἠρμοδίον ταμίαν νὰ παραδώσῃ τὸ πωλητήριον εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς. Ὑστερον ἀπὸ τούτους λεπτομερεῖς ἀναπτύξεις τῶν διατάξεων τοῦ περὶ ἐκποιήσεως ἔθνικων φαρτῶν κτημάτων νόμου, δὲν μὲν πλέον οὐδεμὶα ἀμφιβολία ὅτι ἕκαστος ὁμῶν θέλει καταβάλλει τὴν ἀνηκούσαν προσοχὴν, ὥστε αὐταὶ νὰ ἐνεργῶνται μὲ ἀκρίβειαν πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν καὶ τῶν δημοσίων συμφερόντων.

Ἐγκύκλιος 15294 τῆς 8 Ἀπρ. 1858. Τὸ δημοσίον δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὴν μεταγραφὴν τῶν ἐκποιουμένων κτημάτων. Τὸ συμφέρον τῶν ἀγοραστῶν ἀπαιτεῖ νὰ ἐκτελήται ἡ διάταξις αὕτη, δὲν εἶναι δὲ ἄτοπον, παραδιδόμενων εἰς αὐτούς τῶν ἐκδίδο-

μείων παραχωρητηρίων, νὰ τοὺς ἀδηγήτε εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς διατάξεως τοῦ νόμου.

Ἐγκύκλιος 58626]144 τῆς 4 Ὀκτ. 1879.—Ἐπειδὴ κατὰ τὸν περὶ μεταγραφῆς νόμον ὁ ἀγοραστὴς παντὸς κτήματος διὰ τῆς μεταγραφῆς τοῦ παραχωρητηρίου θεωρεῖται νομίμως ἐγκαταστημένος, δεόν νὰ μὴ ἐνεργῆτε διὰ τῶν γεωμετρῶν ἐγκαταστάσεις τῶν ἀγοραστῶν φθαρτῶν κτημάτων ἢ γαιῶν ἢ παντὸς ἑτέρου κτήματος, καθόσον αὐταὶ εἶναι περιτταί, υποβάλλουσαι ἄλλως τὸ δημόσιον, ἄνευ υποχρεώσεως, εἰς πληρωμὴν ἐξόδων. Ἄν δέ τις τῶν ἀγοραστῶν ἠθελὲν αἰτῆσαι τὴν διὰ τοῦ γεωμέτρου ἐγκατάστασιν αὐτοῦ δι' ὀνομαστικῶν λόγων, δεόν νὰ υποβάλητε τὴν τοιαύτην αἰτήσιν μετὰ τὰς ἀπαιτούμενας σχετικὰς πρὸς αὐτὴν πληροφορίας, ἵνα προκαληθῆται ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργείου.

Ἐγκύκλιος τῆς 15 Δεκ. 1866. Τὰ ἐντὸς τῶν ἐκποιουμένων φθαρτῶν κτημάτων δένδρα, ἢ ἐκ καιρικῶν περιπετειῶν ἢ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν ὑπόκεινται εἰς φθοράν, ἐντὸς ἐνίστα τοῦ διαστήματος τοῦ χωρίζοντος τὴν καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν ἀπὸ τὴν ἐκποίησιν. Ἐπειδὴ δέ τινες τῶν ἀγοραστῶν φθαρτῶν κτημάτων, καίτοι μὴ ἔχοντες νομίμως δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ δημοσίου, λογιζομένης ἐπὶ ἕλαττον ἀσημάντου διαφορᾶς τῶν δένδρων, ἦν εὐρίσκουσι κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν των εἰς τὰ κτήματα, ἐπασχολοῦσι τὴν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀναφορῶν καὶ αἰτήσεων δικαστικῶν, δι' ἧς καταλείβουσι τὸν δέον ὅπως εἶ, τε τὰς διακηρυξεις καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας προστίθεται εἰς τὸ μέλλον, ὅτι οὕτε τὸ δημόσιον ἐγερᾶται, οὕτε εὐθύνεται διὰ τὸ περιεχόμενον ποσὸν καὶ τὴν κατάστασιν τῶν δένδρων.

Ἐγκύκλιος τῆς 8 Ἰουλ. 1866. Κοινοποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀρ. 193]16798 ἀπὸ 22 παύσαντος μηνὸς ἐγγ. τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου δι' ἧς προσκαλοῦνται αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ νὰ ἐκτελῶσι προθυμῶς καὶ ταχέως πᾶσαν ὑμῶν πρόσκλησιν ἀφορῶσαν τὰ τῆς ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων, ἰδίως δὲ νὰ ἐπιδίδωσιν ἀμέσως τὰς τὰς τοὺς ἀγοραστὰς κτημάτων ἀπευθυνόμενας εἰδοποιήσεις, περὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων καὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ πεμπτημοσίου τοῦ τιμήματος, υποβάλλωσιν ἐγκαίρως ὑμῖν τὰς περὶ τούτου ἀποδείξεις, παραγγέλλομεν εἰς ὑμᾶς πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου νὰ ἀπευθύνητε διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου εἰς ἕνα ἕκαστον ἀγοραστὴν, δι' ἕκαστον κτῆμα, ἴδια, πρόσκλησιν καὶ ἀπαιτήσιν τῆς ἰδίας τακτικῆς ἀποδείξιν παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου κατὰ τὸ κείμενον κοινοποιούμενον ὑπόδειγμα. Αἱ ἀποδείξεις αὐταὶ δεόν νὰ ὑπογραφῶνται οὐ μόνον παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ τοῦ κτήματος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦ ἐπιδιδόντος αὐτὰς δημοτικοῦ ὑπαλλήλου, ὡν τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν θέλει ἐπικυροῖ ὁ ἀρμοδῖος δήμαρχος. Ὅταν δὲ ὁ ἀγοραστὴς ἀρνήται νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἀπόδειξιν αὐτοῦ, αὕτη θέλει ὑπογραφῆσθαι παρὰ δύο μαρτύρων βεβαιούντων τὴν ἀρνήσιν τοῦ

πρὸς τὸν ἀπευθύνοντο ἀγοραστοῦ καὶ τὴν τοιχοκόλλησιν τῆς εἰδοποιήσεως εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κατοικίας του, αἱ δὲ ὑπογραφαὶ τῶν μαρτύρων τούτων ὡς καὶ τοῦ ὑπαλλήλου ἐπίσης θέλουσιν ἐπικυροῦσθαι παρὰ τοῦ δημάρχου. Αἱ τοιαῦται παρὰ τῶν ἀγοραστῶν φθαρτῶν κτημάτων λαμβανόμεναι ἀποδείξεις, ἅς τινες θέλουσι φυλάττει ὑπ' εὐθύνην των οἱ προϊστάμενοι τῶν ἐφοριῶν, πρέπει νὰ προσαρτῶνται ἀσφαλῶς εἰς τὰ παραχωρητήρια, τὰ ὁποῖα ἐπιστρέφονται πρὸς ἀκύρωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅταν οἱ ἀγορασταὶ γίνονται ἐκπτώτοι τῶν δικαιωμάτων των ὡς μὴ πληρόντες ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ νόμου ἠριζομένης δεκαήμερου προθεσμίας τὸ πεμπτημέριον εἰς τοῦτο ἐφεξῆς ἐφιστῶμεν ὑμῖν τὴν προσοχὴν ἐπὶ ποινῇ προστίμου διὰ πᾶσαν παράλειψιν.

α Ἐλαβον παρὰ τοῦ δημοτικοῦ κλητῆρος (τὸ ὄνομα) τοῦ δήμου α τὴν ὑπ' ἀριθ. . . . ἀπὸ . . . εἰδοποίησιν τοῦ οἰκ. ἐφόρου α . . . δι' ἧς προσκαλοῦμαι νὰ πληρώσω εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον α ἐντὸς δεκαήμερου προθεσμίας ἀρχομένης ἀπὸ σήμερον τὸ πεμπτημέριον τοῦ ἐκλεισθηριασματος τοῦ ἐπ' ὀνόματί μου ἐγκριθέντος ἐλααιοπεριβάλλου ἐκ στρεμμάτων διὰ τὸ ὁποῖον προσέφερον ἐπὶ δημοπρασίας δραχ. (ὀλογράφως ὡς τὸ ὑπ' ἀριθ. . . . παραχωρητήριον.

Ἐν τῇ 18 . . .

Ὁ κλητῆρ

Ὁ λαβὼν

Ἐγκύκλιος τῆς 19 Μαρτίου 1868. Συνιστᾶται ὁ ἀκριβὴς προσδιορισμὸς τοῦ ἐλαχίστου ὄρου τῆς ἐκτιμῆσεως τῶν ἐκποιητέων φθαρτῶν κτημάτων καὶ ἡ περιγραφή αὐτῶν εἰς τὰ σχετικὰ πρωτοκόλλα καταμετρήσεως, ἐν οἷς δεόν νὰ σημειῶνται ὡς ὄρια πρὸς τὸ ὀνοματεπώνυμον τῶν κατόχων καὶ τὰ εἶδη τῶν κτημάτων, μεθ' ὧν συνέχονται τὰ ἐκποιητέα κτήματα, καθόσον τὰ κτήματα μεταβάλλοντα διὰ τῆς ἀγοραπωλησίας ἢ ἄλλως πως διαθέσεως αὐτῶν κύριον ἀπολλύουσι τὸν οὐσιωδέστερον χαρακτηρισμὸν τῶν ὄρων αὐτῶν, ἵνα μὴ ὑπάρχη ἀμφιβολία περὶ τῆς ταυτότητος αὐτῶν, οὐδὲ νὰ προκύπτῃ διενέξις ἐκ τῆς ἀσφαλείας τῶν δημοσίων τίτλων.

Ἐγκύκλιος τῆς 30 Ἰουλ. 1858. Ἐθνικῇ γῆ καίμενη ἐντὸς τῆς ἀκτίνας τοῦ φρουρίου Πύλου, ἐπειδὴ ἀπ' αὐτῆς προσβάλλεται ἡ ἀμυνα τοῦ φρουρίου, ὑπάγεται εἰς τὴν στρατιωτικὴν δικαιοδοσίαν, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 64 καὶ ἐπ. τοῦ κανον. τῆς ὑπηρεσίας τῶν στρατευμάτων εἰς τὰ φρούρια κλπ. Β. Δ. 21 Ὀκτ. 1858, καὶ δεῖν πρέπει νὰ ἐκποιηταί.

Ἐγκύκλιος τῆς 9 Ἀπρ. 1864. Ὅσακις ἐντὸς ἰδιωτικῶν κτημάτων ὑπάρχουν δένδρα ἰθνηκὰ καὶ ἐκκλησιαστικά, ἵνα ἐκλείψῃ ἡ ὑπάρρουσα ἀνωμαλίαι εἰς τὰς ἰδιοκτησίας ταύτας, πρέπει νὰ συντασσῶνται τακτικὰ πρωτόκολλα καταμετρήσεως, ὁροθεσίας καὶ περιγραφῆς, ἐμφαινόμενα πρὸς τοὺς ἄλλοις ἐν ὄλῳ καὶ ἀκριβῶς τὰς

ἐκτάσεις τῶν κτημάτων καὶ τὰ κατὰ πλευρὰς μέτρα αὐτῶν, καθ' ἕν ἑκανόνισαν τρόπον αἱ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ν. ΙΖ' ἐκδοθεῖσαι γενικαὶ ὁδηγίαι· πρὸς δὲ νὰ προστίθωνται αἱ ἀνήκουσαι ἐξηγήσεις ἐπὶ τῶν πρωτοκόλλων καὶ ἐκ τούτων εἰς τὰς διακηρύξεις πρὸς γνῶσιν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἀναδειχθῶσιν ἀγορασταὶ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν εἰς τὸ μέλλον διενέξων εἴτε μεταξὺ τῶν κυρίων τῶν κτημάτων καὶ τῶν ἀγοραστῶν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ Δημόσιον, τὰς διαλελυμένας Μονὰς ἢ τὰς Ἐπισκοπικὰς μέρους, εἴτε μεταξὺ τῶν ἀγοραστῶν τούτων καὶ τοῦ δημοσίου.

Προκειμένου λόγου περὶ καταμετρήσεως πρὸς πώλησιν Ἐθνικοῦ ἢ Ἐκκλησιαστικοῦ κτήματος, περιλαμβάνοντος ἀποδεδειγμένως ἰδιωτικὰ καρποφόρα δένδρα, ἐν τῇ δευτέρᾳ σελίδι τοῦ πρωτοκόλλου ὑπὸ τὸν ὑπάρχοντα τίτλον ἀπαρτηρήσεις» θέλει σημειοῦσθαι α') τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ β') τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτὸν δένδρα κατ' εἶδος. Καθ' ἕσον δ' ἀφορᾷ τὰ φθαρτὰ κτήματα, τὰ εἰς ἰδιώτας ὁμολογουμένως ἀνήκοντα καὶ ἐμπεριέχοντα καρποφόρα δένδρα Ἐθνικὰ ἢ Ἐκκλησιαστικά, ἐν τῇ ἰδίᾳ σελίδι τῶν πρακτικῶν, ὑπὸ τὸν τίτλον «ἐκτίμησις κατ' εἶδος τοῦ περιεχομένου» θέλουσιν ἀναφέρεσθαι κατ' εἶδος, α') τὰ πωλητέα δένδρα καὶ β') τὰ ποσὸν τῆς ἐκτιμήσεως αὐτῶν δι' ἀριθμῶν ἀλογράφως, διότι τὸ γινώσκον τοῦτο ἔσται ὁ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ταῖς ὁδηγίαις μνημονεύμενος ἐλάχιστος ὄρος.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἐν τῇ δευτέρᾳ σελίδι τῶν πρακτικῶν ὑπὸ τὸν τίτλον ἀπαρτηρήσεις» θέλει ρητῶς γίνεσθαι λόγος, ὅτι εἰς τὸν κύριον τῶν πωληθησομένων ἢ τῶν ἐξαιρεθησομένων τῆς πωλήσεως δένδρων ἀνήκει κατὰ τὰ ἀνεκαθεν παραδεδεγμένα καὶ ἢ καλυπτομένη ὑπ' αὐτῶν γῆ.

Αἱ γενικαὶ ὁδηγίαι διαλαμβάνουν, ὅτι εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐκτιμήσεως πρέπει ν' ἀναφέσθαι τὸ ποσὸν τῆς ἀξίας α') τῶν τυχόν ἐμπεριεχομένων κατ' εἶδος δένδρων ἢ κτερίων καὶ β') τῆς ἀπαρτιζούσης τὸ κτήμα γῆς· ἐάν λοιπὸν πρόκηται περὶ ἐκποίησεως ἔθνικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ κτήματος περιλαμβάνοντος ἰδιωτικὰ καρποφόρα δένδρα, κατ' αὐστηρὰν δικαιοσύνην πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς ἐκτιμήσεως ἡ τῆς ὅλης τοῦ κτήματος ἐκτάσεως τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπερ καλύπτουσιν τὰ ὑπάρχοντα ἰδιωτικὰ δένδρα, καὶ τὸ ὅποιον δύναται νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ προσδιορίσῃ ὁ ἐκτελέσων τὴν καταμέτρησιν· ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀξίαν τῆς γῆς, ἣν καλύπτουσιν πωλητέα δένδρα ἔθνικὰ ἢ ἐκκλησιαστικά ὑπάρχοντα ἐντὸς ἰδιωτικῶν κτημάτων, ἐπειδὴ ἡ ἀθροιστικὴ τῶν μικρῶν τούτων ἐκτάσεων, εἴαν ταῦτα κηνηταὶ σποράδην, καὶ ὁ ὁποιοῦσμός κατὰ συνέπειαν τῆς ἀξίας αὐτῶν κατὰ στρέμμα εἶναι ὀυκόλος, καὶ ἐπειδὴ τὸ ποσὸν θέλει εἶσθαι ἀσήμαντον, διὰ ταῦτα ἡ ἐκτίμησις θέλει περιορίζεσθαι εἰς τὴν ἀξίαν μόνον τῶν δένδρων.

Ἐγκύκλιος 18 Ἰαν. 1865. Σχετικῶς πρὸς τὴν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 18036]50 ἐγκ. εἶδονται τὰ ἑξῆς δύο παραδείγματα.

Α' Ἐν κτήμα ἀνήκον εἰς τὸ δημόσιον ἢ εἰς ἐπισκοπικὴν ἢ διαλελυμένην μονὴν ἐμπεριέχει καρποφόρα δένδρα 70, ἤτοι ἐλαίας 30, μωρέας 20 καὶ συκᾶς 20· ἐκ τῶν δένδρων τούτων ἀνήκουν ἀποδεδειγμένως εἰς τινὰ ἐλαίαι 10, μωρέαι 10 καὶ συκαὶ 10 μετὰ τῆς καλυπτομένης ὑπ' αὐτῶν γῆς κατὰ τὰ παραδεδεγμένα. Πρόκειται νὰ πωληθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σχετικοῦ νόμου ἢ μερὶς τοῦ δημοσίου, τῆς ἐπισκοπῆς ἢ τῆς διαλελυμένης μονῆς μετὰ τῶν δένδρων. Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐν μὲν τῇ πρώτῃ σελίδι τῶν πρακτικῶν πρέπει νὰ σημειωθῶσι: α') Τὸ εἶδος τοῦ κτήματος β') Ὁ δῆμος, τὸ χωρίον καὶ ἡ θέσις, ἐνθα τοῦτο κεῖται γ') Τὸ ὄνομα τοῦ πρώην ἰδιοκτήτου ὀθωμανοῦ, ἢ τῆς ἐπισκοπῆς ἢ τῆς διαλελυμένης μονῆς δ') Ἡ ἀνήκουσα τῷ δημοσίῳ ἢ τῇ ἐπισκοπῇ ἢ τῇ διαλελυμένῃ μονῇ ἔκτασις τῆς γῆς. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ σελίδι, α') Τὰ κατὰ πλευρὰς μέτρα τοῦ ὅλου κτήματος β') Ἡ ὀλικὴ ἔκτασις τῆς γῆς γ') Τὰ ὄρια αὐτοῦ.

Νὰ περιορισθῇ δὲ τὸ ποσὸν τῆς ἐκτιμήσεως τῆς γῆς εἰς τὴν ἔκτασιν μόνον ἐκεῖνην, ἣτις ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον, ἢ τὴν ἐπισκοπὴν ἢ τὴν διαλελυμένην μονὴν. Ὑπὸ τὸν τίτλον δὲ «ἐκτίμησις κατ' εἶδος τοῦ περιεχομένου» νὰ σημειωθῇ τὸ εἶδος, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ἀξία μόνον τῶν δημοσίων, ἢ ἐπισκοπικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν δένδρων, καὶ τέλος ὑπὸ τὸν τίτλον «παρατηρήσεις» νὰ γένωσιν αἱ ἐξῆς ἐξηγήσεις: «ἐντὸς τοῦ προκειμένου κτήματος «περιλαμβάνονται προσέτι 30 καρποφόρα δένδρα, ἤτοι ἐλαίαι 10, μωρέαι 10 καὶ συκαὶ 10, ἅτινα ἀνήκουσιν ἀποδεδειγμένως εἰς τὸν Α καὶ τὰ ὅποια ἐξαιροῦνται τῆς πωλήσεως καὶ ἡ καλυπτομένη ὑπ' αὐτῶν γῆ συνισταμένη ἐκ στρεμμάτων.....»

Β') Ἐν κτήμα ἀνήκον εἰς τὸν Α ἐμπεριέχει ἐλαίας 5, μωρέας 5 καὶ συκᾶς 5 ἔθνικας ἢ ἐκκλησιαστικὰς. Ζητεῖται ἀπὸ τὸν συνιδιοκτήτην ἢ πώλησις τῶν δένδρων, ἢ τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιθυμεῖ, πρὸς τακτοποίησιν τῶν ἰδιοκτησιῶν τούτων, νὰ προβῇ οἰκθην εἰς τὸ μέτρον τῆς ἐκτιμήσεως. Καὶ κατὰ τὴν περίστασιν τούτην ἐν μὲν τῇ πρώτῃ σελίδι τῶν πρακτικῶν πρέπει νὰ ἀναφέρωνται: α') Ὁ δῆμος, τὸ χωρίον καὶ ἡ θέσις, ἐνθα τὸ ἰδιοκτήτον κτήμα κεῖται β') Τὸ ὄνομα τοῦ ὀθωμανοῦ ἢ τῆς ἐπισκοπῆς ἢ τῆς διαλελυμένης μονῆς, εἰς τὴν τὰ ἐκποιητέα δένδρα ἀνήκον γ') Τὸ εἶδος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκποιηθησομένων δένδρων. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ σελίδι πρέπει νὰ σημειωθῶσι, α') Τὰ ὄρια τοῦ ὅλου κτήματος καὶ β') Τὸ πρᾶν τοῦ τιμήματος τῶν ἐκποιητέων δένδρων· ὑπὸ τὸν τίτλον δὲ «ἐκτίμησις κατ' εἶδος τοῦ περιεχομένου» πρέπει νὰ σημειωθῇ κατ' εἶδος ἡ ἀξία τῶν πωληθησομένων δένδρων.

Β Διατάγμα 6 Ἰουλ. 1864. *

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου π. ε. Ἡμετέρου Διατάγματος κανονισθέντων, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ διατάσσομεν.

1. Ἡ περὶ ἐκποίησης Ἐθνικοῦ, Ἐπισκοπικοῦ ἢ εἰς διαλελυμένην Μονὴν ἀνήκοντος φθαρτοῦ κτήματος ἢ εἰκοπέδου δημοπρασία, εἰς ἣν δὲν προσηνέχθη τιμὴ τις κατὰ τὴν τριήμερον διεξαγωγὴν αὐτῆς, ἐπαναλαμβάνεται τηροῦσα τὴν ἀριθμητικὴν τάξιν τῆς ματαιωθείσης. Ἡ περὶ ἐπαναλήψεως τῆς δημοπρασίας ταύτης διακήρυξις δημοσιεύεται καὶ τότε ἐπιμελεία τοῦ ἀρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου ὑπὸ μόνου τοῦ δημάρχου τῆς πρωτεύουσας τῆς ἐπαρχίας εἰς ἣν κεῖται τὸ κτῆμα, ἢ δὲ δημοπρασία ἐνεργεῖται μετὰ δέκα τοῦλάχιστον ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τῆς διακήρυξεως.

2. Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις.

α') Ἐὰν μετὰ τὸ πέρας ματαιωθείσης δημοπρασίας κτήματός τινος, ἄλλ' ἐντὸς τῆς νομίμου δεκαήμερου προθεσμίας ἠθέλε ζητηθῆ ἐπὶ προσφορᾷ ἢ ἐκποίησησι τοῦ κτήματος τούτου, καὶ

β') Ἐὰν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἀρνηθῆ νὰ ὑπογράψῃ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ἢ τὰς ὁμολογίας ἢ νὰ πληρώσῃ τὸ πεμπτημέριον.

Ἐγκύκλιος 52358 τῆς 30 Ὀκτ. 1864. Ἐπειδὴ ὁ καρπὸς τῶν βαλανοδένδρων ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν βασικῶν προϊόντων, οὐδεὶς δὲ νόμος ὑπάρχει ἐπιτρέπων τὴν πώλησιν τῶν δασῶν, παρατηροῦμεν ὁμῶς, ὅτι βαλανοδένδρα συστάδην κείμενα δὲν δύνανται νὰ ἐκποιηθῶσιν ὑπὸ τοῦς ὅρους τοῦ ἄνω μνησθέντος νόμου, ἐὰν ὁμοίως ἐντὸς τεμαγίου περιέχοντος ἄλλα κάρπιμα δένδρα ἦτοι: ἐλαιῶν, μορεῶν, συκῶν ἢ ἄλλων τοιούτων, εὑρεθῶσι μετὰ τῶν δένδρων τούτων κατὰ περιστάσιν σποράδην καὶ βαλανοδένδρα, ταῦτα βεβαίως δύνανται νὰ ἐκποιηθῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν, καθ' ὃν ἐκανόνισαν τρόπον αἱ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ διαληφθέντος νόμου ἐκδοθεῖσαι ὁδηγίαι.

Ἐγκύκλιος 24047 τῆς 12 Μαΐου 1865. Εἰς τὰς ἐνεργουμένας δημοπρασίας πρὸς ἐκποίησιν τῶν ἐθνικῶν, τῶν ἐπισκοπικῶν καὶ τῶν εἰς διαλελυμένας μονὰς ἀνήκόντων φθαρτῶν κτημάτων (δυνάμει τοῦ 12 ἀπὸ 20 Δεκ. 1863 ν.) ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς

(*) ΕφΚ. 29 τῆς 13 Ἰουλ. 1864.

τὸν συναγωνισμὸν οἱ γεωμέτραι καὶ οἱ λοιποὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι εἰς τὰς ἐπαρχίας εἰς ἃς ὑπηρετοῦσιν.

Νόμος ΡΞΘ' 30 Ἰαν. 1867. Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φαρτῶν κτημάτων ΙΖ' νόμου.*

1. Ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ΙΖ' νόμου εἰκοστή-μορίου τοῦ ἐλαχίστου ὄρου τοῦ τιμήματος τῶν κτημάτων ὑποχρεοῦνται οἱ θέλοντες νὰ συναγωνισθῶσιν εἰς τὰς δημοπρασίας νὰ προκαταβάλωσι τὸ δεκατημόριον. Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ εἰρημένου νόμου, ὃ μὲν τελευταῖος πλειοδότης ἀπόλλυσι τὸ δεκατημόριον, αἱ δὲ προενεργηθεῖσαι δημοπρασίαι θεωροῦνται ὡς μὴ γενόμεναι.

2. Ἡ περὶ ἐκποιήσεως διακήρυξις δημοσιεύεται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀρμοδίου οἴκου. Ἐφόρου, τῆς μὲν πρώτης δημοπρασίας εἰς τὰς πρωτεύουσας ὄλων τῶν δήμων τῆς Ἐπαρχίας, ἐν ἣ καίται τὸ κτῆμα, τῆς δὲ δευτέρας εἰς τὴν πρωτεύουσαν μόνον τῆς Ἐπαρχίας ταύτης. Καὶ ἡ μὲν πρώτη δημοπρασία ἐνεργεῖται μετὰ 30 ἡμέρας, ἡ δὲ δευτέρα μετὰ 10 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὡς ἀνωτέρω δημοσιεύσεως τῶν διακηρύξεων.

3. Ὑπόχρεοι εἰς τὴν προκαταβολὴν τοῦ δεκατημορίου θεωροῦνται καὶ οἱ μέλλοντες νὰ συναγωνισθῶσιν εἰς δημοπρασίας, κηρυχθείσας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

4. Τὸ δημόσιον δὲν ἐγγυᾶται οὔτε διὰ τὴν κατάστασιν τοῦ κτήματος οὔτε διὰ τὸ ποσὸν τῶν περιεχομένων ἐν αὐτῷ δένδρων, ἀλλὰ μόνον περὶ τῆς κατὰ τὰ διαγεγραμμένα ὄρια ταυτότητος τῶν κτημάτων. — Πᾶσα προλαβοῦσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀκυροῦται.

Νόμος ΤΛΘ' 31 Ὀκτ. 1869. Περὶ πληρωμῆς τοῦ ἐκπλειστηριασματος τῶν ἐκποιητέων ἐλαιοδένδρων τοῦ δημοσίου.

1. Οἱ ἀγοραστοὶ ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν καὶ μοναστηριακῶν ἐλαιοδένδρων δυνάμει τοῦ νόμου ΙΖ' θέλουσι πληρῶνει τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἐκπλειστηριασματος κατὰ πᾶσαν πρῶ-

(*) ΕφΚ 8 τῆς 2 Φεβρ. 1867.

(*) ΕφΚ 46 τῆς 8 Νῆρ. 1869.

τὴν Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους συμφώνως μετὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ 17' νόμου.

2. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε ἀγοραστὰς ἐλαιοδένδρων διὰ τὰς μελλούσας δόσεις.

3. Εἰς τὰς Ἐπορχίας, ἐν αἷς δὲν ὑπάρχει διοικητικὴ ἀρχὴ ἢ κωλύεται, ἀναπληροῖ αὐτὴν ὁ Εἰρηνοδίκης εἰς τὰς δημοπρασίας.

Ἐγκύκλιος 38395 [95 τῆς 21 Ἰουν. 1876. Ἐκ τῶν υποβαλλομένων ἐκάστοτε πρακτικῶν ἐπαναληπτικῶν δημοπρασιῶν ἐκποιήσεως φαρτῶν κτημάτων, παρατηρήθη, ὅτι τινὲς κατὰ παράβασιν τῶν ἐπιεικῶν διαταχθέντων, παραλείπουσι νὰ σημειώσιν ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῶν προηγουμένων δημοπρασιῶν τοὺς λόγους, ὧν ἕνεκα ἠκυρώθησαν ταῦτα, ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ χρονολογίαν τῆς περὶ τούτου διαταγῆς, καὶ ἐντεῦθεν πλεῖστα ὄσα ἀπαντῶνται εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου θεώρησιν τῶν παραχωρητηρίων προσκείμενα.

Πρὸς ἀρτιν λοιπὸν τῶν προσκομμάτων τούτων ἐφεξῆς διατάσσομεν 1) Ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῶν ἀκυρωμένων δημοπρασιῶν νὰ γίνηται: μνεία τῶν λόγων τῆς ἀκυρώσεως καὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ χρονολογίας τῆς περὶ τούτου διαταγῆς. 2) Ἐπὶ τῶν πρακτικῶν, ἐφ' ὧν ἐπὶ ἔλαβεν ἔγκρισιν καὶ ἐξεδόθη παραχωρητήριον, ὅπερ κατόπιν ἠκυρώθη, ὡς μὴ ἐκπληρώσαντος τοῦ ἀγοραστοῦ ἐμπροσθέντως τὰς ὑποχρεώσεις του, νὰ σημειώται ὁ ἀριθμὸς τοῦ παραχωρητηρίου, ὡς καὶ τῆς ἀναφορᾶς δι' ἧς ὑπεβλήθη τούτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρὸς ἀκόρωσιν καὶ 3) Ἐπὶ τῶν πρακτικῶν, τῆς συνεπειᾶ ἀνωτέρας προσφορᾶς ἐνεργουμένης δημοπρασίας, νὰ συρράπηται καὶ ἡ προσφορά.

Ἐγκύκλιος 58 τοῦ 1867. Παραγγέλλεται ἡ σύνταξις βιβλίου, ἐν ᾧ ἐγγράφονται ἅπαντα τὰ μὴπω ἐκποιηθέντα κτήματα, κατὰ τὰ πρωτόκολλα καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως, ὡς καὶ εἰς τὸ μέλλον ὄσα καταμετρηθῶσιν, ἅμα τὰ περὶ τούτων πρωτόκολλα ἐπιστραφῶσι θεωρημένα.

Ἐγκύκλιος τῆς 22 Μαρτίου 1877. Ἡ δευτέρα δημοπρασία διὰ τὴν ἐκποίησιν τῶν φαρτῶν κτημάτων εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ δημόσιον ἀφοῦ πλείοτεροι τῶν δύο δημοπρασιῶν δὲν ἐπιτρέπονται ἐκ τοῦ νόμου, περὶ ἐκποιήσεως τῶν φαρτῶν κτημάτων (ἄρθρ 8). Ἐπομένως τὴν ἀξίαν τῶν μνησθέντων κτημάτων ἀφείλατε νὰ τὴν ἐξετάσητε καὶ τὴν βελτιώσητε, ἐὰν ἦτα ἐλαττωμένη. πρὶν ἢ ἐκθέσητε ταῦτα εἰς δημοπρασίαν ἐκποιήσεως τούτο δὲ μὴ πράξαντες, ἀνέλθατε μεγίστην εὐθύνην, διότι ἀποδεικνυμένου, ὅτι τὰ κτήματα αὐτὰ ἦσαν ἀνωτέρας ἀξίας, τῆς εἰς ἣν ἐξεποιήθησαν καὶ ὅτι, ἐν γνώσει τούτου διατελοῦντες, δὲν ἐβελτιώσατε τὸν ὑπὸ τῶν δημοτικῶν πραγματευομένων προαδιορισθέντα ἐλάχιστον ὄρον, καὶ ποι-

νικῶς θέλετε καταδιωχθῆ καὶ εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ δημοσίου θέ-
λετε ὑποχρεωθῆ.

Ἐγκύκλιος τῆς 27 Αὐγ. 1881. Παρατηροῦμεν, ὅτι ἅπαν-
αὶ περιλήψεις τῶν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἐγγραφομένων ἀδιακρίτως
ὑποθηκῶν, ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου, διότι τὸ ἔξοδον
τοῦτο ἐπιβαρύνει τοὺς ὀφειλέτας, καθ' ὧν ἐγγράφεται ὑπόθηκη,
καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ περιάπτηται ὁ ἀρμόδιος ἐνσημος χάρτης
καὶ εἰς τὰς ἐντύπους περιλήψεις, ἐκ μέρους ὑποθηκοφυλακῶν,
εἰς οὓς δεόν νὰ καθίσταται γνωστὴ ἡ περίστασις αὕτη καὶ γί-
νεται ἡ εἰσπραξις τοῦ διὰ τὴν χαρτοσήμανσιν τῶν ἐν λόγῳ
περιλήψεων ἀπαιτουμένου τέλους.

Ἐγκύκλιος τῆς 5 Ἰουν. 1881. Τὰ δικαιώματα τῆς τε ὑπο-
θήκης καὶ τῆς μεταγραφῆς ἐπὶ τῶν παραχωρητηρίων γαιῶν καὶ
φυτειῶν, ὡς καὶ τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου, ὀφείλουσιν οἱ τῶν
παραχωρητηρίων δικαιοῦχοι.

ΛΕΙΜΟΝΕΣ.

Σημείωμα.

ΑΠ. 30 (1870). Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος διαλαμβάνοντος ὅτι, ἰδιοκτητῆται βασιλῶν κειμένων ἐν τῷ βασιλείῳ εἶναι 1) ὅσοι ἔχουν περὶ αὐτῶν ἔγγραφα ἐκδοσμένα κατὰ τοὺς νομίμους τύπους ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας Τουρκικὰς ἀρχὰς πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος· ἢ 2) ὅσοι ἔχουν ἰδιωτικὰ χωρία (τσιφλικία) περιέχοντα ἀναμφισβητήτως δάση, περὶ ὧν δὲν ἀναφέρουν ρητῶς τὰ νόμιμα περὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν χωρίων τῶν ἔγγραφα, καὶ ἐκ τοῦ 33 ἄρθρου αὐτοῦ (διαλαμβάνοντος ὅτι ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, οἱ ἰδιοκτητῆται τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 1 καὶ 2 ἀναφερομένων βασιλῶν ἀφείλουν νὰ παρουσιάσωσιν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματειῶν τοὺς νομίμους τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας των κτλ.) δηλοῦται ὅτι οἱ καθ' ἓνα ἐκ τῶν ἐν τῷ 1 ἄρθρ. τρόπων ἀναλεχθέντες ἰδιοκτητῆται βασιλῶν, εἴτε δηλαδὴ ἐγένοντο τοιοῦτοι δυνάμει ἔγγραφου ρητῶς μνημονεύοντος αὐτά, εἴτε δι' ἔγγραφων μὴ ρητῶς ἀναφερόντων ταῦτα, ἀφορώντων δὲ τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν χωρίων ἐντὸς τῶν ὁποίων κείνται ἀναμφισβητήτως τὰ δάση, ὑποχρεοῦνται κατ' ἀμοτέρας τὰς περιπτώσεις νὰ παρουσιάσωσι τὰ περὶ τῆς ἰδιοκτησίας των ἔγγραφα εἰς τὴν εἰρημένην γραμματεῖαν καὶ ἐντὸς τῆς τοῦ ἔτους ταχθείσης προθεσμίας· διότι κατ' ἀμοτέρας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ἡ γραμματεία δυνάμει τοῦ 3 ἄρθρου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ παραδεχθῇ ἐὰν τὰ περὶ τῆς ἰδιοκτησίας ἔγγραφα ᾖναι κατὰ τοὺς νομίμους τύπους καὶ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς ἐκδοσμένα, ἰὰν ταῦτα ἀποτελῶσι νόμιμον τίτλον περὶ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ δάσους καὶ περὶ τοῦ χωρίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κείνται τὸ ὡς ἰδιωτικὸν χαρακτηριζόμενον δάσος, καὶ ἐὰν τῶν ὄντι τοῦτο κῆται ἐντὸς τοῦ ἰδιωτικοῦ χωρίου, περὶ ὧν διαλαμβάνουν τὰ κατὰ νόμιμον τύπον ἐκδοθέντα ἔγγραφα τῶν ἀρμοδίων Τουρκικῶν ἀρχῶν συμφώνως μὲ τὸ εἶναι τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ διατάγματος· ὥστε δὲν εἶναι νόμιμος ἀπαγορισμὸς ὅτι, μὴ ἀμφισβητουμένης τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ χωρίου Νοστήμου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κείνται τὸ ἐπίδικον δάσος, οἱ ἀναιρεσιένοντες δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 ἐπιβαλλομένην ὑποχρέωσιν νὰ παρουσιάσωσι τὸν τίτλον τῆς ἰδιοκτησίας των, οὐδεμίαν δὲ περὶ δημεύσεως διάταξιν περιέχει τὸ διαλεχθὲν διάταγμα, ἀλλ' ἀπλῶς προσδιώριζε τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἔπρεπε κατὰ νόμον νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ περὶ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ κειμένων βασιλῶν ἰδιοκτησία τῶν κατοίκων καὶ τοῦ δημοσίου συνάμα, ἢ δὲ πρὸς ἐξακριβώσιν τῆς ἰδιοκτησίας διαδικασία δὲν περιλαμβάνει τὸ μέτρον τῆς δημεύσεως, ἢ ἀπα-

γορεύουσι τὰ τῆς Ἑλλάδος συντάγματα, ἢ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ιδιοκτησίας, περὶ ἧς προνοεῖ τὸ 11 ἄρθρον τοῦ συντάγματος τοῦ 1844.

ΑΠ. 83 (1874). Ἐπειδὴ τὸ ἔφρετ. ἀποφηνάμενον ὅτι ὁ ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1836 περὶ δασῶν νόμος δὲν ἐδήμεισε τὴν ἐπὶ δασῶν ιδιωτικὴν ιδιοκτησίαν, ὁρίσας ἀπλῶς τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ προσαχθῶσι τὰ τῆς ἀποδείξεως τῆς ιδιωτικῆς ιδιοκτησίας αὐτῆς μέσα, καὶ ἐπομένως ὅτι δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογὴν τὰ Συντάγματα τοῦ 1844 (ἄρθρ. 12) καὶ 1864 (ἄρθ. 17) ἢ ἀπαγορεύοντα τὴν δήμευσιν, οὐδεμίαν τοῦ νόμου διάταξιν παρεβίασαν, ἀφοῦ ἐν τῷ νόμῳ τῆς 17 Νοεμβρίου 1836 δὲν πράκεται περὶ δήμευσεως ιδιωτικῆς περιουσίας, ἀλλ' ὁρίζεται ἀπλῶς δι' αὐτοῦ, ὅτι τὰ δάση, περὶ τῆς ιδιοκτησίας τῶν ὁποίων δὲν ἤθελον προσαχθῆ ἔντος τοῦ ὁρισθέντος χρόνου τίτλοι, θεωροῦνται ἔθνικα, ὁ νόμος δὲ αὐτὸς τῆς 17 Νοεμβρίου 1836 περὶ δασῶν δὲν κατηργήθη διὰ τινος τῶν διατάξεων τῶν ἐισηγμένων Συνταγμάτων, διότι οὔτε ἐκ τῶν Συνταγμάτων αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν τῆς συζητήσεως πρακτικῶν (σελ. 265 τῶν τῶν 1844) τοιοῦτό τι προκύπτει· μάλιστα δὲ τὸ ἐναντίον ἐξεγεται, καθότι, γενομένης τοιαύτης προτάσεως περὶ καταργήσεως τοῦ περὶ δασῶν Νόμου, ἡ Συνέλευσις δὲν προέβη εἰς μέτρον τι τοιοῦτον (16, σ. 268 τῶν πρακτικῶν τοῦ 1844). Διὸ οἱ εἰς τὴν ἐναντίαν βίαν στηριζόμενοι λόγοι ἀνυπόστατοι εἰσὶν· ἀνυπόστατον δὲ ἀποβαίνει καὶ τὸ τῆς ἀναιρεσεύσεως κοινότητος παράπονον, ὅτι τὸ Ἐφτεσίον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὡς περιττὸν καὶ ἄσκοπον τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς, ὅτι δι' ἀποφάσεως δικαστικῆς ἀνεγνωρίσθη αὐτὴ κάτοχος τῶν περὶ ὧν ἡ δίκη κτημάτων, τὸ δὲ δημόσιον δὲν ἔλαβε τὴν κατοχὴν αὐτῶν πρὸ τοῦ 1844· διότι τῷ ὄντι ἡ τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ ἐξέτασις ἀπέδειξε περιττὴ καὶ ἄσκοπος, ἀφοῦ (καὶ ἂν θεωρηθῆ βίαιμος ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτός) τὰ Συντάγματα τοῦ 1844 καὶ 1864 δὲν κατήργησαν, ὡς εἰρηται, τὸν περὶ δασῶν νόμον τῆς 17 Νοεμβρίου 1836, κατὰ δὲ τὸν νόμον αὐτὸν τὸ Δημόσιον δύναται νὰ διεκδικήσῃ ὡς ἔθνικα τὰ δάση ἐκεῖνα, περὶ ὧν δὲν προσήχθησαν ἐντὸς τοῦ διὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ ὁρισθέντος χρονικοῦ διαστήματος τίτλοι ἐμφαινόντες ὅτι ἀνήκουσιν εἰς ἰδιώτην. Δι' αὐτὸ δὲ ταῦτα ἀδιάφορόν ἐστι καὶ ἂν τὸ ἐφτεσίον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ τῆς κατοχῆς τῶν δικαστικῆν ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ, τοῦ Δημοσίου ἐπικαλεσθέντος, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 353 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του ὅτι ἡ θέσις Δάρδιχα εἶναι δασώδης, καὶ τὰ στελέχη τῶν πρὸς ὑλοτομίαν δασῶν, τὸ ἐφτεσίον ἀποφηνάμενον τὸ ἐναντίον ἐπὶ τῇ βίαι τῶν μαρτυριῶν, ἤρνηθη νὰ λάβῃ ταῦτα ὑπ' ὄψιν ὡς μέσα ἀποδείξεως ἰσχυρὰ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ταῦτα ἐγένοντο ἄνευ τῆς συμπράξεως τῆς κοινότητος καὶ ὑπὸ μόνων τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Δημοσίου, οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις τοῦ νόμου διατάξεις, καθότι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγγράφα, ὅταν ὡς συντεταγμένα κατὰ τὸν διὰ τὸ ἀντικείμενον καὶ τὴν πράξιν ἀπαιτούμενον τύπον

παρὰ δημοσίου ὑπαλλήλου ἐντὸς τῶν ἑρίων τῶν καθηκόντων του, ἀποδεικνύουσιν ἀπέναντι καὶ τῶν τρίτων τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν (398 καὶ 400 Πολ. Δικονομίας) ἤγουν, ὅτι εἰς τὴν θέσιν ἦν τὰ στελεχῆ ἀναγέρουσαν ἐγένετο ὕλογομιά ὥστε ἡ τοῦ ἐρστείου παράλειψις τοῦ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐκτιμήσῃ, ἐπάγεται ἀναίρεσιν διὰ παραβίασιν τῶν οὐσιωδῶν διατάξεων τῶν τε εἰρημένων ἀρθρων καὶ τῶν ἀρθρῶν 248, 253, 807 ἐδ. 5 καὶ 201 Πολ. Δικ.

ΑΠ. 343 (1874). Τὸ περὶ δασῶν διάταγμα τῆς 17 Νοεμβρίου 1836 ἐνάγεται εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἐν γένει δάση τοῦ βασιλείου ἀνευ διαστολῆς, καὶ ἐπομένως ἡ ἀξίωσις περὶ μὴ ἐφαρμογῆς αὐτοῦ εἰς τὰ κατὰ τὴν Ἀττικὴν καὶ Εὐβοίαν κείμενα δάση, ἅτινα εἶχον Ὁθωμανοὶ ἐπὶ τῆς Τουρκοκρατίας, ἐστὶν ἀβάσιμος, ὡς καθιερούσα διακρίσιν ἀντικειμένην εἰς τὸ ἀπόλυτον καὶ σαφὲς γράμμα τοῦ ρηθέντος νόμου ὁλόκληρος δὲ ὑποστηρίζει αὐτὴν ὁ λόγος ὅτι περὶ τῶν δασῶν ἐκείνων (τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ Εὐβοίᾳ, δηλαδὴ, κειμένων καὶ εἰς ὀθωμανοὺς ἀνηκόντων κατὰ κυριότητα) ἐπρονόησεν ἡ ἀπὸ 28 Μαρτ. 1835 συμβάσις μεταξὺ τῶν τῆς Ὑψηλ. Πύλης ἀπεσταλμένων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιτροπῆς διότι διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης ἀπετράπη μὲν εἰς τοὺς Ὁθωμανοὺς τῶν δυνάμει τοῦ πρωτοκόλλου τῆς 9)24 Ἰουλίου 1832 προστεθειῶν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κράτος Ἐπαρχιῶν ἢ ἐκποίησις τῆς περιουσίας, ἣν ἐπὶ τῆς παρελθούσης ἐξουσίας εἶχον οὗτοι ὑπὸ κτῆσιν καὶ χρῆσιν, συνεφωνήθη δὲ προσέτι διὰ τοῦ 3 ἀρθρου ἵνα τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα δάση διατελῶσιν ὑφ' ἣν ἦσαν χρῆσιν τῶν ἐπὶ τῆς Ὁθωμανικῆς Ἐξουσίας ἐχόντων αὐτά, ἀλλ' οὐδὲν ἤττον ἢ ἀνωτέρω συμβασις, καίτοι ἀναγνωρισάσα τὰ ἐπὶ τῶν διαληφθέντων δασῶν ὀφισταμένα τυγὸν δικαιώματα ἑκάστου τῶν ὑπαγομένων εἰς ταύτην Ὁθωμανῶν, οὐδόπως ὅμως ἐξήρξεν αὐτὰ τοῦ κράτους τῶν τὴν κτῆσιν τῶν δασῶν ρυθμιζόντων Ἑλληνικῶν νόμων, διότι τοιοῦτος προνόμιον δὲν καθιέρωσεν ὑπὲρ τῶν εἰρημένων Ὁθωμανῶν, ἀλλ' ἐσκόπεε μόνον νὰ διατηρήσῃ ἐξαιρετικῶς εἰς τούτους τὴν διάθεσιν τῶν τυγὸν ἀνηκόντων αὐτοῖς δασῶν, καὶ λοιπῶν ἀκινήτων κτημάτων, κατ' ἀντίθεσιν τῶν ἐν ἄλλαις ἐπαρχίαις Ὁθωμανικῶν κτημάτων, ἅτινα, ἀντίθετον τοῦ πολέμου, περιήλθον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ὥστε ἡ ἀκεραιότης τῶν δικαιωμάτων, ὅσα εἰς τοὺς Ὁθωμανοὺς ἐκέλευσε ἀνεγνώρισεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διὰ τῆς μνησθεῖσης συνθήκης, ἐξήρητο ὅπως ἀήποτε ἐκ τῆς παρ' ἐκάστου αὐτῶν τηρήσεως καὶ τῶν ὀρισμῶν τοῦ περὶ δασῶν διατάγμ. τῆς 17 Νοεμβρίου 1836 συνεπίως δὲ ἀδιάφορος ἐστὶν ἡ μετὰ ταῦτα δημοσίευσίς τῆς συνθήκης.

ΑΠ. 259 (1869). Ὁ περὶ προσαγωγῆς ἐντὸς ἔτους τῶν περὶ δασῶν τῶν νόμος δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ δασῶν κειμένων ἐντὸς μεγάλης περιφέρειας ἰδιοκτητῶν γαιῶν.

ΑΠ. 82 (1860). Τὸ περὶ δασῶν διάταγμα τῆς 16 Ἀπριλ. 1842 ἀφορᾷ τοὺς εἰσέλκεις, ἐφ' ὧν, παρουσιασθέντων ἐμπροσθέντος, δὲν ἐξε-

φράσθη ἡ ἀρμοδία ἀρχή· δὲν ἀφορᾷ δὲ τὰ δάση, ὧν τὴν ἰδιοκτησίαν ἀνεγνώρισεν ἡ Κυβέρνησις ὡς ἀνήκουσαν ἰδιώτη τινί.

ΑΠ. 82 (1867) 261 (1874). Ἐπειδὴ ὁ νόμ. τῆς 13/25 Μαΐου 1835, ὅστις ἀφορᾷ τὴν ἐκ βοσκῆς ζώων εἰς ἀγρούς ἐν γένει (ἐσπαρμένους ἢ μὴ) προξενουμένην βλάβην, ὄριζον ὅτι περὶ τῶν βλαβῶν τούτων δικάζουσιν οἱ εἰρηνοδίκαι, δὲν χαρακτηρίζει ἐξαιρετικῶς ἀνεκκλήτους τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν· τὸ δὲ μεταγενέστερον τοῦ νόμου τούτου διάταγμα τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836 προτιθέμενον, καθ' ἃ ρητῶς ἐν προοίμιῳ ἐκφράζεται, νὰ προφυλάξῃ πρεπόντως τὰ σπαρτά, ἵνα προοδεύσῃ ἢ τόσον τῇ Ἑλλάδι ἀναγκαῖα καλλιέργεια τῆς γῆς, καὶ ὄριζον διὰ τοῦτο ἐξαιρετικῶς ἐν ἀρθρῷ 14, ὅτι οἱ εἰρηνοδίκαι ἀποφασίζουσιν ἀνεκκλήτως περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ἐὰν συμβῇ βλάβη εἰς σπαρτά ἀπὸ ζῶα βόσκοντα, ἢ ἀρινόμενα νὰ βοσκῆσασιν εἰς μὴ συγχωρημένον τόπον, ἀφορᾷ εἰδικῶς τοὺς καλλιεργουμένους, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς παράγοντας ἀπλῶς αὐτοῦτον χόρτον ἀγρούς· ἀρα τὸ ὡς ἐφετέριον δικάζαν Πρωτοδικεῖον, συναγαθὸν τὸ ἐναντίον ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν προαναφερθέντων νόμων, καὶ ἀπορρίψαν ὡς ἀπαράδεκτον τὴν ἔφασιν, ἐν ᾧ ἡ πρωτόδικος ἀποφασίς, μὴ ἀφορώσα βλάβην εἰς σπαρτά προξενηθείσαν, ὑπέκειτο ὡς ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπαιτήσεως εἰς ἔκκλησιν δυνάμει τῶν γενικῶς περὶ τοῦ ἐνόδικου τούτου μέσου ὁρισμῶν τῆς πολ. Δικον. παρεβιάζε τὰς οὐσιώδεις ταύτας διατάξεις ὡς καὶ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ προαναφερθέντος διατάγματος, ὅπερ δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν δυνάμει ἀρθρ. 201 καὶ 807 § 5 τῆς Πολ. Δικον.

Β. Διάταγμα 3/15 Ἀπριλίου 1833. Περὶ διορισμοῦ τοῦ φόρου βοσκῆς καὶ τοῦ διὰ τὰ ἐθνικοῖδιοκτητα λιβάδια ἐγγελοῦ φόρου κατὰ τὰ ἔτη 1833 καὶ 1834.*

1. Ὅλα τὰ λιβάδια διὰ τὴν ἐπικαρπίαν τῶν ὁποίων δὲν ἔχει τις νὰ παρουσιάσῃ ἐγγραφον (ταπι) ἐκδοθὲν ἐπὶ τουρκικῆς ἐξουσίας, θεωροῦνται ὡς δημόσια, καὶ ἡ νομὴ αὐτῶν μὲν εἰς ὡς καὶ μέχρι τοῦδε εἰς τὸ δημόσιον.

2. Τὰ λιβάδια τῶν ὁποίων ἡ ἐπικαρπία εἶχε δοθῆ ἐκ μερῶν τῆς Ὁθωμανικῆς ἐξουσίας εἰς τινὰ ἰδιώτην διὰ ταπισι, καὶ τὰ ὅποια ἔμεναι εἴτε αὐτός, εἴτε ἄλλος τις, εἰς τὸν ὅποιον ἐδύνατο νὰ παραχωρήσῃ τὸ τῆς ἐπικαρπίας δικαίωμα κατὰ τοὺς τουρκικοὺς νόμους, μένουσι καὶ εἰς τὰ ἐξῆς εἰς τὸν νομιμον ἐπικαρπωτὴν μὲ δικαίωμα ἐμφυτευτικῆς ἐπικαρπίας ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐθνικοῖδιοκτητα.

* ΕφΚ. 40 τῆς 12 Δεκ. 1833.

5. Πᾶσα ἐνοικίασις ἐθνικῶν λιβαδίων θέλει παύσει εἰς τὸ εἶξῃς.

7. Τὰ ζῶα, διὰ τὰ ὁποῖα πληρωθῆ ὁ τῆς βοσκῆς φόρος, κατὰ τὴν χειμερινὴν καταμέτρησιν, μένουσιν ἐλεύθερα παντός φόρου βοσκῆς κατὰ τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος καὶ δύνανται νὰ βόσκωσιν ἐλευθέρως εἰς τὰ ἔαρινά καὶ θερινὰ λιβαδία. Οἱ Βασιλ. ἔμποροι θέλουσιν προσέξει εἰς τὸ νὰ τοποθετηθοῦσιν εἰς ἀνάλογον λιβαδίον τὰ ποίμνια ἐνὸς ἐκάστου, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ζῶων του, ὥστε νὰ ἀποφεύγηται ἡ σύγκρουσις. Τὸ αὐτὸ θέλει γενῆ καὶ εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν χειμερινῶν βοσκημάτων δι' ἕκαστον τῶν ἐχόντων ζῶα, ἀλλὰ τόσον εἰς τὴν πρώτην ὅσον καὶ εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, πρέπει νὰ γενῆ προσοχή, ὥστε νὰ διορισθῆ κατὰ προτίμησιν εἰς τοὺς κατοίκους μιᾶς κοινοτή-
τος τὸ πλεονέκτατον εἰς τὸ χωρίον τῶν λιβαδίων. *

ΑΠ. 294 (1857). Τὸ δημόσιον θεωρεῖται καλῆς πίστεως κάτοχος τῶν λιβαδίων κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ τῆς 3]15 Δεκεμβρ. 1833 διατάγματος, ἀφοῦ τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπαιτούμενον ἔγγρα-
πον τὰ π λ π ο τ ἔ δ ἐν ἐπαρουσιάσθη καθ' ἕν χρόνον τὸ δημό-
σιον κατεῖχε, καὶ ἀφοῦ ὅλα τὰ λιβαδία θεωροῦνται ὡς ἐθνικά,
ἐνὸς δὲν παρουσιάσθη ταπί.

ΑΠ. 324 (1874). Ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 3 δεκεμβρίου 1833 ἢ διατ. ἄρζοντος ὅτι ὅλα τὰ λιβαδία, διὰ τὴν ἐπικαρπίαν τῶν ζῶων δὲν θέλει τις παρουσιάσῃ ἔγγραφο (ταπί) ἐκδοθὲν ἐπὶ Τουρκικῆς ἐξουσίας θεωροῦνται ὡς δημόσια, καὶ ἡ νομὴ αὐτῶν μένει ὡς καὶ μέχρι τοῦδε εἰς τὸ Δημόσιον, ἐξάγεται ὅτι τὴν νομὴν τῶν λιβαδίων περὶ ὧν δὲν παρουσιάσθησαν ταπί, διατηρεῖ ἀεὶποτε τὸ Δη-
μόσιον, καὶ ὅτι οἱ νεμόμενοι τοιαῦτα θεωροῦνται ὡς ἐν ὀνόματι τοῦ
Δημοσίου κατέχοντες, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν οὐδεμίαν ἔχει ἐπ' αὐτῶν
εὐαρμογὴν ἢ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 629 τῆς πολ. δικ. Ὅθεν καὶ ἐπὶ
τοῦ προκειμένου ἀφ' οὗ τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ
αὐτοῦ κρίσει ἐκτιμήσῃ τὰς διεξαχθεῖσας ἀποδείξεις συνεπείᾳ τῆς ὑπ'
καθ. 523 ἀποφάσεως παρεδέρξατο ὅτι τὸ ἐπίδικον ἀποτελεῖ μέρος
ἀναπόσπαστον τοῦ ἐθνικοῦ λιβαδίου Μπελουκίου, καὶ ὅτι ὁ ἀναίρε-
τείων δὲν ἐπαρουσίασε ταπίον, ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τοῦ
κηρθέντος διατάγματος, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου
σχηρζόμενος ἀναίρεσεως λόγος ἐστὶν ἀνυπόστατος.

(*) Τὰ ἄρθρ. 3—20 τοῦ Δ. καθηργήθησιν ὑπὸ τῶν μεταγενεστέ-
ρων νόμων, δι' ὃ παρελείφθησαν παρετέθησαν δὲ τὰ 5 καὶ 7 ὡς ἔχοντα ἐ-
ποικικὴν ἀξίαν. Ἡ φορολογία τῶν βοσκημάτων γαιῶν καὶ ἡ τῶν
ζῶων διέπεται νῦν ὑπὸ τοῦ νόμου ΒΠ' τοῦ 1892 περὶ φορολογίας
τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῶν ζῶων.

ΑΠ. 33 (1874). Ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ νόμου κθ' τῆς 31 Ἰανουαρίου 1864 καὶ τῆς κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ γενομένης συζητήσεως προκύπτει ὅτι δὲν κατηργήθησαν μόνον ἄνευ τινὸς διακρίσεως, ὡς πρὸς τὰς κατεχούσας κοινότητες, δυνάμει ταπίου ἢ ἄνευ τοιοῦτου, λειβάδια, αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 3 Δεκεμ. 1833 διατάγματος, ἀλλὰ σαφῶς καταδεικνύεται ὅτι ἀνεξαρτήτως τοιαύτης διακρίσεως ὠρίσθησαν ὅτι αἱ κοινότητες, καθόσω. ἀφορᾷ τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα ἀμφισβητουμένην μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Δημοσίου λειβάδιων, ἐπανερχονται εἰς τὴν ἦσαν θέσιν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ τε προμνησθέντος διατάγματος μὴ λογιζομένης οὕτως ὡς ἀποκτηθείσης ποτὲ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου τῆς κατοχῆς ἢ ἢ τοιαύτη ἀπόκτησις ἐστηρίζετο ἐπὶ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ κοινότης δὲν ἔχει ταπίον μόνον δὲ τὰ ὑπὲρ τρίτων κεκτημένα δικαιώματα διτηρήθησαν ἢ τοιρῆτως διὰ τοῦ ὑπὸ στοιχ. κθ' νόμου ἐδόθη ὀπισθενεργῶς δυνάμει εἰς αὐτὸν ὡς πρὸς τὰς ἐκτεθείσας διατάξεις του. Ὅστε κατὰ ταῦτα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τούτου ἐξεταστέα μόνον εἶναι ἂν τῶντι κάτοχος κατὰ τὰς περὶ νομῆς διατάξεις παρίσταται ἢ κοινότης ἢ τὸ Δημόσιον.

νόμος ΚΘ' τῆς 31 Ἰαν. 1864. Περὶ βοσκησίμων γαιῶν.

1. Τὸ διάταγμα τῆς 3/15 Δεκεμβρίου 1833, καθόσον ἀφορᾷ τὰ κοινοτικά λειβάδια, καταργεῖται. Τὸ δημόσιον, ὡς καὶ αἱ κοινότητες διατηροῦσιν ἀνέπαφα τὰ δικαιώματα δεσπότης πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης εἶχον ἐπὶ τῶν ἀμφισβητουμένων λειβάδιων, ἄνευ βλάβης τῶν παρὰ τρίτων ἀποκτηθέντων δικαιωμάτων.

2. Οἱ κατὰ τοὺς νόμους Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, καὶ τὰς ἐπαρχίας Λεβαθείας καὶ Θεῶν ἔθνηκοι βοσκήσιμοι τόποι παραχωροῦνται εἰς τὴν κατὰ παράκλησιν κατοχὴν τῶν δῆμων, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν ὁποίων κείνται. Θέλουσι δὲ ἐνοικιάζεσθαι διὰ δημοπρασίας πρὸς ὄφελος αὐτῶν καὶ τῶν οἰκείων ἐπαρχιῶν, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἐπομένων ἀρθρῶν, καθόσον δὲν εἶναι ἀναγκαῖοι πρὸς νομὴν τῶν ζώων ἐκκάτης κοινότητος. Ἐκ δὲ τοῦ ἐνοικίου θέλει λαμβάνει τὸ δημόσιον ἐπ' καρπίας δικαίωμα 20 τοῖς 100 καὶ διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως, ἐχερσώσεως καὶ καλλιεργείας τῶν γαιῶν τούτων κατὰ τοὺς κειμένους νόμους. Οἱ δὲ λοιποὶ τοῦ Κράτους βοσκήσιμοι τόποι μένουσιν εἰς οἴαν ἦσαν κατάστασιν.

Εἰς οὐδεμίαν οἰκογένειαν ἐπιτρέπεται νὰ βοσκή ἴδιαν ζῶν

(*) ἘρΚ. 8 τῆς 31 Ἰαν. 1864.

ἐντός τῆς παραχωρουμένης εἰς τὴν κοινότητα περιφέρειας πλείονα τῶν 100 μικρῶν καὶ 10 μεγάλων.

(*) 3. Ἐπιταμελής ἐπιτροπή, συγκειμένη ἐκ τοῦ δημάρχου, τοῦ εἰδικοῦ παρέρου, ἢ εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν δήμων, ἑνὸς τῶν δημοτικῶν συμβούλων ἢ δημορχικῶν παρέρων κατοίκων αὐτῆς, ἑνὸς ἱερέως τῆς κοινότητος, ἑνὸς τῶν ἐπαρχιακῶν συμβούλων, ἑνὸς τῶν ἐγκριτωτέρων κτηνοτρόφων τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς περιφέρειας προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ οἴκου, ἐφόρου, θέλει ἐκτελέσει τὸν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαχωρισμὸν.

Τὸν ἱερέα, τὸν δημορχικὸν πάρεδρον, ἢ δημοτικὸν σύμβουλον, τὸν κτηνοτρόφον καὶ τὸν ἐπαρχιακὸν σύμβουλον ἐκλέξει ὁ ἐπαρχὸς ἢ ὁ νομάρχης.

(*) 4. Ἡ ἐπιτροπή συντάσσει ἐπὶ τούτῳ πρωτόκολλον εἰς τριπλῶν, διαγράφων ἀκριβῶς τὰ ὄρια τῶν διαχωρισθεισῶν περιφερειῶν, ὡς καὶ τὰ τῶν περισσευουσῶν βοσκῶν, τῶν ὑπαρχησιμῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἐνοικιάσεως. Τὸ ἐν τῶν πρωτοκόλλων τούτων κατατίθεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ἀρχαίου δήμου, τὸ ἕτερον εἰς τὰ τοῦ ἐπαρχείου ἢ τῆς νομαρχίας, καὶ τὸ τρίτον εἰς τὰ τῆς ἐφορίας.

(*) 5. Ἐπιμελεῖα τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς γίνεται κατὰ πανταετίαν καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν προηγούμενων ἀρθρῶν ἀναθεώρησις τῶν ὁρίων τῆς παραχωρηθείσης περιφέρειας, ὅπως ἐπενεχθῶσιν αἱ δέουσαι τροποποιήσεις.

8. Τὸ μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιχορηγίας ὑπόλοιπον τοῦ ὄλου ἐνοικίου κατατίθεται ἐν τῷ δημοτικῷ τομεῖω, καὶ δαπανᾶται κατὰ τοὺς περὶ διαθέσεως τῶν δημοτικῶν ἐσόδων νόμους πρὸς κατασκευὴν καὶ ἐπιτησίαν τῶν δημοτικῶν ὁδῶν καὶ γεφυρῶν, τῶν ἀναγκαίων ὑδραγωγείων καὶ φρεάτων, τῶν προκαταρτικῶν σχολείων τοῦ δήμου καὶ τῶν ἀναγκαιούτων ἱερῶν ναῶν. Τὰ περὶ τούτου κανονίζονται διὰ τοῦ ἐτήσιου δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ ἐν

(*) Τὰ ἄρθρα 3—5 ἐτροποποιήθησαν. Ἐπιθι Δ. 9 Ἰαν. 1878 καὶ Δ. 13 Ἰαν. 1881. Τὰ δὲ ἄρθρα 6—7 κατηργήθησαν, ὡς διέποντα τὰ τῶν ἀγαπρασιῶν, περὶ ὧν ἰσχύουσι νῦν νόμος ΨΜΕ' τοῦ 1878, ἄρθρον 19 καὶ 21, καὶ Δ. 9 Ἰαν. 1878, ἄρθρον 4.

ιδιαιτέρῳ αὐτοῦ παραρτήματι. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ περίσσευμα, ἢ τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον φρονῇ, ὅτι ἢ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως πρόσθετος εἶναι ἀνωτέρα τῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ προαγομένῳ ἔδαφιῳ ἀναφερομένων τοῦ δήμου ἀναγκῶν, τὸ συμβούλιον τοῦτο ἀποφαίνεται περὶ διαθέσεως μέρους αὐτῆς πρὸς ἀνάπτυξιν ἰδίως τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας τῆς ἐπαρχίας καὶ ἐν γένει τῶν πρὸς προαγωγὴν τῆς εὐημερίας αὐτῆς, ὅριον αὐτὰ εἰδικῶς. Ἀφοῦ δὲ, ἐπιμελεία τοῦ Νομάρχου, ἀπεφανήθη καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ ἐπαρχιακοῦ, ὁ Νομάρχης ἀποφασίζει περὶ αὐτῆς ὀριστικῶς.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐπαρχιακῶν τούτων ἔργων γίνεται διὰ τῷ Ὑπουργεῖου τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

Τὸ ἐνοίκιον τοῦτο εἶναι ἀκατάσχετον διὰ πᾶν ἄλλο χρέος τοῦ δήμου.

9. Αἱ βοσκαὶ αἱ περιλαμβανόμεναι ἐντὸς τῶν ἀνεγνωρισμέων ὁρίων τῶν κεφαλαιοχωρίων, οἷτινες πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 3 (15) Δεκεμβρίου 1833 Διατάγματος ἀνήκον εἰς τὰς κοινότητας τῶν ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ ἀναφερομένων Νομῶν καὶ Ἐπαρχιῶν διατίθενται ὡς ἑξῆς.

Ἐπιτροπὴ πενταμελής, συγκειμένη ἀπὸ τῶν εἰκαζέντων Νομάρχου, τὸν πρεσβύτερον τῶν ἱερέων τῆς κοινότητος καὶ τὰ τρία μέλη αὐτῆς, ἐκλεγόμενα κατὰ πλειοψηφίαν ὑπὸ τῆς ἰδίας κοινότητος, ἀφοῦ προηγουμένως προσδιορίσῃ καὶ παραχωρήσῃ ἀνάλογον περιφέρειαν πρὸς βοσκὴν τῶν μικρῶν καὶ μεγάλων ζώων καὶ μελῶν αὐτῆς τῶν ἀρχίθεν ἐχόντων κοινοτικὸν δικαίωμα, ἐκτίθῃσιν εἰς δημοπρασίαν ἐνοικιάσεως πρὸς ὄφελος τῶν κοινοτήτων τὸ περιπλῆξον (*).

Τὸ ἐνοίκιον θέλει εἰσάγεσθαι εἰς τὸ Δημοσίον ταμεῖον καὶ εἰσπράττεται παρ' αὐτοῦ. Θέλει δὲ δαπανᾶσθαι, τῆς γνηστοδοτήσεως τῆς πλειοψηφίας τῆς κοινότητος, πρὸς κατασκευὴν καὶ διατήρησιν τῶν κοινοτικῶν ὁδῶν καὶ γεφυρῶν, τῶν ἀναγκαίων ὑδραγωγείων καὶ φρεατίων, τῶν προκαταρτικῶν εργαλείων, τῶν ἀναγκασιούτων ἱερῶν Ναῶν καὶ εἰς ἄλλας κοινοτικὰς ἀνάγκας.

(*) Παραλείπονται αἱ δύο τελευταῖαι παράγραφοι, διότι ἐν τῷ Ν. 4518 τοῦ 1878, ἄρθρον 19, ἄλλως ἐκανόνισεν τὰ τῶν δημοπρασιῶν τούτων.

10. Τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας διὰ τὴν ἐνοικίαν τῶν κοινοτικῶν λειβαδίων πέμπονται μετὰ τῶν συντασσομένων ὁμολογιῶν ὑπὸ τοῦ οἰκείου δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἐφορὸν, ὅπως ἐνεργῶνται τὰ τῆς βεβαίωσης καὶ εἰσπράξεως.

11. Οἱ ὑπενοικιασταὶ κτηνοτρόφοι ὑποχρεοῦνται νὰ παρακαταθέσωσιν, εἴτε περὶ ἐθνικῶν, εἴτε περὶ κοινοτικῶν βοσκῶν πρόκειται, τὸ μετὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ συμφωνηθὲν τίμημα εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἔξ οὗ ὁ ἐνοικιαστὴς θέλει λαμβάνει τὸ τυχόν περίσσευμα.

Πᾶσα εἰς ἄλλον πληρωμὴ θεωρεῖται ἄκυρος, καὶ ὁ μὴ συμμορφωθείς πληρώνει εἰς τὸ δημόσιον 20 λεπτὰ δι' ἕκαστον πρόβατον καὶ 50 δι' ἕκαστον χονδρὸν ζῶον ἀπέναντι τοῦ χρέους τοῦ ἐνοικιαστοῦ, καθ' οὗ ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

12. Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐνοικίου διὰ τὰς ἐθνικὰς καὶ τὰς κοινοτικὰς βοσκὰς θέλει γίνεσθαι εἰς δύο ἴσας δόσεις, ἡ τῶν θερινῶν τὴν 15 Ἰουνίου καὶ 20 Αὐγούστου, ἡ δὲ τῶν χειμερινῶν τὴν 15 Νοεμβρίου καὶ 20 Ἀπριλίου τοῦ ἐπιόντος ἔτους ἐφαρμοζομένων κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἐκ τοιούτων ἐνοικίων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων ἐκ δημοσίων ἐσόδων.

13. Τὸ δημόσιον δὲν ἐνέχεται εἰς οὐδεμίαν δι' οἰονδήποτε λόγον ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἕνεκα πράξεων τρίτων, καθ' ἣν ἔχει τὰς τοῦ δημοσίου ἀγωγὰς. Ὡσαύτως δὲν ἔχει οὗτος ἀποζημιώσεως δικαίωμα διὰ τὴν ἀπὸ τὰς χειμερινὰς εἰς τὰς θερινὰς νομάς καὶ τ' ἀνάπαλιν διάβασιν τῶν ποιμνίων, ἅτινα ἡμῶς δὲν δύνανται νὰ διαμείνωσιν ἐντὸς τῶν ἡρίων τῆς αὐτῆς κοινότητος πέραν τῶν 12 ὡρῶν.

Τὸ δημόσιον δὲν εὐθύνεται ἐπίσης πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκα τῆς μέχρι τοῦδε ἐφαρμογῆς τοῦ καταργηθέντος διατάγματος.

14. Δίδεται ποσοστὸν εἰς τὸν εἰσπράττοντα ταμίαν ἐκ τῶν εἰσπραττομένων χρημάτων 1 τοῖς 100.

15. Ἡ ἐξακολούθησις καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς καλλιεργεῖας καὶ φυτοκομίας ἐπὶ τῶν βοσκησίμων ἐθνικῶν τόπων καὶ κτημάτων, καθὼς καὶ ἡ διάθεσις τοιούτων ἐπὶ τῆ βάσει τῶν κει-

μένων νόμων, θέλει ενεργεῖσθαι ὡς καὶ μέχρι τοῦδε καὶ οὐδὲ
μια ὑποχρέωσις ἢ δικαίωμα γεννᾶται ἐκ τοῦ παρόντος νόμου
διὰ τε τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὴν κοινότητα, πρὸς ἣν τυχόν πα-
ρεχωρήθησαν αἱ θέσεις αὐ-αὶ ὡς εἰδικὴ περιφέρεια τοῦ χωρίου.
Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναται νὰ ληφθῆ πρόνοια περὶ προ-
σαυξήσεως τῆς ἰριθθείσης εἰδικῆς περιφέρειας τοῦ χωρίου."

17. Τὰς τῶν κατοίκων πρὸς ἀλλήλους ἢ πρὸς ἄλλους κτη-
νοτρόφους ἐρίδας περὶ τὴν τοποθέτησιν καὶ νομίην, δικάζει ἡ
εἰρηνοδίκης τῆς περιφέρειας· ἡ δὲ ἀπόφασις αὐτοῦ εἶναι προσω-
ρινῶς ἐκτελεστή. Ἡ διαδικασία γίνεται ἐπὶ ἀπλῶ χάρτου.

18. "Ὅστις ἤθελεν οἰκειοποιθῆ ἢ δηλώσει ἐν ὀνόματι τοῦ
ξένα ζῶα ἢ πλείοτερα τῶν πραγματικῶν, τιμωρεῖται μὲ πρό-
στιμον δρ. 2 κατὰ κεφαλὴν τῶν ὄσων ἀντεποιήθη ἢ περιπλεῖν
ἐδήλωσε ζῶων.

Τὸ πρόστιμον τοῦτο εἰσπράττεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου τα-
μείου καὶ τὸ μὲν ἐν τρίτον δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύπτοντα τὸν
δόλον, τὰ δὲ λοιπὰ δύο τρίτα εἰς τὰ δημοτικά ταμεῖα.

ΑΠ. 703 τοῦ 93. Κατὰ μὲν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΚΘ' τοῦ
1864, ἡ ἐνοικίασις τῶν περισευμάτων τῶν λειβαθίων ενεργεῖται πρὸς
ὑφελος μὲν τῶν Δήμων, ἀλλ' ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ τοῦ δημοσίου ἀπαλ-
λασπομένου ἀπέναντι τοῦ μισθωτοῦ μόνον τῆς ἐκ πράξεων τρίτων
εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν, κατὰ δὲ τὰς γενικὰς περὶ μισθώσεως ἀρ-
χάς, ὁ ἐκμισθωτὴς εὐθύνεται, ἕνεκα τῆς μὴ παρασχῆς τῆς χρήσεως
τοῦ μισθίου, εἰς ἐπιστορῆν τοῦ μισθώματος.

Ἐγκύκλιος τῆς 29 Φεβρ. 1864. — Προκύπτει, ὅτι ὁ νόμος δὲν
χορηγεῖ εἰς οἰκογενεῖας, μὴ ἐχούσαι ἰδιόκτητα κτήνη, δικαίωμα βο-
σκητικῆς ἐντὸς ἐθνικοῦ βοσκησίου τόπου ἐκ τῶν ἀμισθὶ διανεμομένων
(ἄρθρ. 2, 3, 4 καὶ 18).

Ἐντὸς τῶν ἀνεγνωρισμένων ὁρίων τῶν κεφαλαιοχωρίων ὑπάρ-
χουν βοσκήσιμα τόποι ἀνήκοντες πρότερον εἰς ὀθωμανοὺς, ὀθωμανικὰ
τεμένη καὶ διαλυθέντα κεφαλαιοχώρια, οἱ ὅποιοι ἀναμφιδῶλος ἀνήκου-
σιν εἰς τὸ δημόσιον, τὸ ὅποιον κατεῖχε καὶ διεχειρίζετο τοὺς τόπους
τούτους πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπὸ 3/15 Δεκεμβρίου 1833
Β. Διατάγματος. Ἐπομένως καὶ περὶ τῶν βοσκησίων τούτων τόπων
θέλουσιν ενεργηθῆ τὰ δέοντα κατὰ τὰ περὶ ἐθνικῶν βοσκῶν ἀνωτέρω
διατασσόμενα (ἄρθρ. 1).

(*) Τὸ ἄρθρ. 16 ἀφώρᾳ τὴν φορολογίαν τῶν ἰδιωτικῶν (καί-
νοτικῶν καὶ ἄλλων ἰδιοκτήτων) βοσκῶν, ἕτινα διέπονται νῦν ὑπὸ
τῶν ἄρθρων 50—56 τοῦ νόμου ΒΠ' τῆς 9 Αὐγούστ. 1892 περὶ φο-
ρολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῶν ζῶων.

Ἐγκύκλιος τῆς 17 Μαρτίου 1864. — Κεφαλοχώρια εἰσὶν ἐκεῖνα τὰ χωρία, τὰ ὅποια κατοικοῦνται ἐξ οἰκογενειῶν ἐγρουσῶν ἰδιαιτέραν μὲν ἐκάστη αὐτῶν καὶ ἀνεξάρτητον κτηματικὴν τινα περιουσίαν, κοινὴν δὲ καὶ ἀμέριστον περιφερειᾶν τινα ὀριζομένην ὑπὸ γνωστῶν ἄρτων κοινῶς καὶ ἀμέριστως κατέχομένην καὶ νεμομένην ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀποτελουσῶν μίαν ὁμάδα, μίαν κοινότητα. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου ΚΘ' ἐπεκτείνονται ἐπὶ τῶν καθ' ὅλον τὸ Κράτος ὑπαρουσῶν βουσκῶν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς κοινότητας, ἰδιώτας καὶ ἠθικὰ πρόσωπα καὶ ἐπὶ τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν δὲν ἐξαιροῦνται οὔτε τὰ Κεφαλοχώρια, καθόσον ἀφορᾷ τὸ πλεονάζον μέρος τῶν βουσκῶν τῶν δι' ἐνοικιασεως διατιθεμένων.

Ἐγκύκλιος 6140 τῆς 10 Ἰουν. 1864. — Προκειμένου περὶ βεβαίωσης τοῦ κατὰ τὸν νόμον ΚΘ' δικαιώματος ἐπικαρπίας 20 000 ἐπὶ τοῦ ἐνοικίου τῶν ἔθν. βουσκῶν καὶ τοῦ ἐγγείου φόρου ἐπὶ τοῦ τῶν κοινοτικῶν, ἐπειδὴ μετὰ τῶν φόρων τούτων εἰς τὸ δημόσιον ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ νόμου ἡ ὑποχρέωσις νὰ εἰσπράττη καὶ τὰ ἐνοικια αὐτά, οἱ οἰκον. ἔφοροι θέλουσιν συντάττει ἰδίαν δι' ἐκάστην κατηγορίαν κατάστασιν, ἣτοι χωριστὴν διὰ τὰ ἐξ ἔθνικῶν βουσκῶν, καὶ ἄλλην διὰ τὰ ἐκ κοινοτικῶν εἰς ἐκάστην δὲ κατάστασιν πρέπει νὰ ἐμφαίνηται ἐν ἰδίᾳ στήλῃ, ἀφ' ἑνὸς ὁ ἐγγεῖος φόρος ἢ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ εἰς τὸν δῆμον ἢ τὴν κοινότητα ἀναλογοῦν μέρος. — Οἱ οἰκον. ἔφοροι ἀποστέλλοντες πρὸς βεβαίωσιν ὁμολογίας τοιοῦτων ἐνοικίων, ὀφείλουσιν νὰ συνιδεῦουσιν αὐτὰς ἀπαραιτήτως καὶ ἐπὶ ἀπειλῇ προστίμου, μὲ ὅλα τὰ ἐγγραφα διὰ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἐνοικίου δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τῶν ἐγγυητῶν κτηματικὴν ἐγγύησιν, τὰ ὅποια νὰ σημειῶσι λεπτομερῶς εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς καταστάσεως. Οἱ ταμίαι παραλαμβάνοντες ὅλα ταῦτα, θέλουσιν ἐκδίδει ἀμέσως δύο ἀφ' ἐκάστης καταστάσεως ἀποδεικτικὰ εἰσπρακτέων, ἐπὶ τῶν οἰκείων κεφαλ. — Ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς δὲ τίτλους θέλουσιν ἐγγράφεισθαι τὰ εἰσπρακτέα ἐν τῇ βιβλίῳ τῶν εἰσπρακτέων καὶ ἐνεργεῖσθαι αἱ εἰσπραξεις αἱ τελευταῖαι δύο μερίδες, διὰ τὰς εἰς τοὺς δῆμους ἢ τὰς κοινότητας ἀνήκοντα ποσά, λαμβάνουσι θέσιν εἰς τὸ καθολικὸν εἰς τὸ τρίτον μέρος, αἱ ὁμολογίαι ὅμως τῶν ἐνοικιαστῶν προσαρτῶνται κατὰ τὴν ἐξόφλησιν, εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ οἰκείου κεφαλ. ἐκδιδόμενα γραμματικὰ παραδόσεως.

Ἐγκύκλιος 10545 τῆς 8 Σεπτεμβρ. 1864. — Περὶ ἀποδόσεως ἐνοικίων ἔθνικῶν βουσκῶν ὑπὲρ τῶν δῆμων.

§ 1. Διὰ πᾶσαν δαπάνην ἀπαιτουμένην πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀναφερομένων δημοτικῶν ἔργων, ὁ ἀρμόδιος δήμαρχος ἐκδίδει χρηματικὸν ἔνταλμα εἰς βάρος τοῦ ἐπαρχιακοῦ ταμεῖου, παρ' ᾧ εἰσὶ κατατεθειμένα εἰσπραξεις ἐξ ἐνοικίων ἔθνικῶν βουσκῶν.

§ 2. Τὸ ἔνταλμα ἐκδίδεται ἐπ' ὀνόματι ἑνὸς ἢ καὶ πολλῶν δικαιούχων, καὶ πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ὑποστηρίξηται ἀπὸ τὰ ἐξῆς

δικαιολογητικά. α) Με απόσπασμα τοῦ παραρτήματος τοῦ ἐγκεκριμένου δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ, δι' οὗ προσδιορίζεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου. β) Ἐν περιπτώσει κατασκευῆς τοῦ ἔργου δι' ἐργολαβίας μὲ τὰ ἐγκεκριμένα πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας καὶ τὰ τούτοις παρεπόμενα, κατὰ τὰς περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων ἰσχυρούσας διατάξεις. γ) Με βεβαίωσιν τῆς ἐκτελεσθείσης ἐργασίας καὶ τοῦ προκύπτοντος εἰς ὄφελος τοῦ δικαιοῦχου ποσοῦ. δ) Με βεβαίωσιν παραλαβῆς τοῦ ἔργου.

§ 3. Τὰ εἰρημένα ἐντάλματα ἐξαργυρούμενα ἀπὸ τὸ ἐπαρχικὸν ταμεῖον, ἐγγράφονται εἰς τὰ βιβλία ὑπὸ τὴν μερίδα α' Ἀποδόσις ἐνοικίων ἐθνικῶν βοσκῶν ὑπὲρ τῶν δήμων».

§ 4. Ἐν τέλει ἐκάστου μηνὸς ὁ ταμίαις συγκεντρῶν αὐτὰ, συντάσσει κατάστασιν κατὰ τὸ ὑποτιπούμενον τῆ παρούσῃ ὑπόδειγμα, ἣν ἀποστέλλει εἰς διπλοῦν μετὰ τῶν ἐνταλμάτων πρὸς τὴν ἀρμοδίαν διοικητικὴν ἀρχὴν. Αὕτη ἅμα λαβοῦσα ταῦτα, ἀφείλει ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν νὰ τὰ παραβάλλῃ ὡς πρὸς τὰ ἐν ἐκάστῳ αὐτῶν ἐπισυνημμένα δικαιολογητικά ἐγγράφα, καὶ ὡς πρὸς τὰ σημειούμενα εἰς τὴν κατάστασιν ποσά, καὶ ἀφοῦ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἀκριβείας, ἐπιστρέφει εἰς τὸν ταμίαν θατέραν τῶν καταστάσεων ἐπιβεβαιουμένην κατὰ τὸ ὑπόδειγμα. Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἢ διοικητικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ παραπέμψῃ τὰ ἐξαργυρωθέντα ἐντάλματα διὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν πρὸς τοὺς ἀρμοδίους δημοτικοὺς εἰσπράκτορας, ὅπως ἐγγραφῶσιν εἰς τὰ βιβλία τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως.

§ 5. Ἡ παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐπιστρεφομένη εἰς τὸν ταμίαν κατὰ τὴν προηγουμένην διάταξιν κατάστασις ἀποτελεῖ τὸ λογιστικὸν ἐγγραφοῦν τῶν κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα πληρωμῶν. Ἐπομένως ὁμοῦ μὲ τὰ λογιστικὰ ἐγγράφα τῆς μηνιαίας διαχειρίσεως υποβάλλεται αὕτη εἰς τὸ γενικὸν λογιστήριον δι' ἰσῆς ἀναφορᾶς, δι' ἧς πρέπει νὰ συνυποβάλλονται ὑπὸ κατάστασιν καὶ τὰ ἐκδοθέντα γραμμάτια δι' εἰσπράξεις σένοικια ἐθνικῶν βοσκῶν ὑπὲρ τῶν δήμων».

Περὶ ἀποδόσεως ἐνοικίων κοινοτικῶν βοσκῶν ὑπὲρ τῶν κοινοτήτων.—§ 6. Αἱ διὰ τὰ κοινοτικά ἔργα, ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 9 ἔδαρ. 3 τοῦ νόμου ΚΘ ἀναφερομένων, ἀπαιτούμεναι δαπάναι, καταβάλλονται ἀπὸ τὰς παρὰ τῷ ἀρμοδίῳ ἐπαρχιακῷ ταμεῖῳ ὑπαρχούσας ἐξ ἐνοικίων κοινοτικῶν βοσκῶν.

§ 7. Αἱ πρὸς πληρωμὴν ἐντολαὶ ἐκδίδονται ἀπὸ τὸν ἀρμοδίον νομάρχην ἢ ἐπαρχον κατὰ τὸν τύπον τῶν χρηματικῶν ἐνταλμάτων, ὑποστηρίζονται δὲ ἀπαραιτήτως διὰ τῶν ἐξῆς δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Α'.) Με ἐπικυρωμένον ἀντίγραφον τῆς κατὰ πλειονοψηφίαν τῆς κοινότητος συνταχθείσης γνωμοδοτήσεως πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ κοινοτικοῦ ἔργου ἢ ἄλλης ἀποδεδειγμένης κοινωφελοῦς ἀνάγκης. Β'.) Με τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, προκειμένου περὶ ἔργου δι'

επιμεριάζει έκτελουμένου, ἢ μὲ τὰς συνομολογηθείσας συμφωνίας επικυρωμένας πάντοτε ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς. Γ.) Μὲ βεβαιώσιν τοῦ έκτελεσθέντος καὶ παραληφθέντος κοινοτικοῦ ἔργου, καὶ τοῦ ὑπὲρ τοῦ δικαιοῦχου προκύπτοντος πρὸς πληρωμὴν ποσού.

§ 8. Αἱ ἐξαργυρωθεῖσαι ἐντολαὶ διὰ λογαριασμὸν τῶν κοινοτικών, ἐγγραφόμεναι εἰς τὰ βιβλία ὑπὸ τὴν μερίδα «Ἀπόδοσις ἐθνικῶν κοινοτικῶν βοσκῶν ὑπὲρ τῶν κοινοτήτων» ὑποβάλλονται κατὰ μῆνα εἰς τὰ Γεν. λογιαστήριον ὑπὸ καταστάσιν δι' ἰδίας ἀναφορᾶς ἑμοῦ μὲ τὰ γραμμάτια παραδόσεως «ἐνοίκια κοινοτικῶν βοσκῶν ὑπὲρ τῶν κοινοτήτων».

Γενικαὶ διατάξεις.—§ 9. Κανὲν ἐντάλμα δημοτικῆς ἢ ἐπιχειρητικῆς ἀρχῆς ἐκ τῶν ἐν ταῖς § § 1 καὶ 6 ἀναφερομένων εἶν ἰσχύοντι νὰ ἐξαργυρωθῇ ἀπὸ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον εἰάν δὲν ἀπέχρῃσι πράγματι κατατεθειμέναι εἰσπράξεις εἰς λογαριασμὸν τῶν ὁποίων ἐντέλλεται ἡ δαπάνη. Πρὸς ἀποφυγὴν ἐπομένως τῆς ἐπιβαρυνούσης προσωπικῶς τοὺς ταμίαις εὐθύνης, ἕνεκα ἀπερβασεως τῆς διατάξεως ταύτης διατάσσομεν ἵνα ἕκαστος αὐτῶν τηρῇ ἰδίαν μερίδα κατὰ δῆμον καὶ κατὰ κοινότητα, τῶν ἐν εἰσπράξεσιν καὶ δαπανῶν, ὅπως ἢ ἐν γνώσει ἐκάστοτε τῶν λογαριασμοῦ τούτου. Τὰς μερίδας ταύτας δύνανται οἱ ταμίαι ν' ἀνοίξωσιν εἰς τὸ βιβλίον τῶν δημοτικῶν διαχειρίσεων, ἐν ᾧ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς τὴν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν δῆμων ἀποδοσίαν ὡς πρὸς τὰς προκαταβολὰς τῶν μισθῶν τῶν δημοτικῶν κλάδων.

§ 10. Ὅσαύτως ὁ ταμίαις εὐθύνεται προσωπικῶς διὰ πᾶσαν πληρωμὴν μὴ στηριζομένην εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ προσδιοριζόμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα. Ἐν περιπτώσει ἐν ᾗ καὶ ἢ τῶν ταῦτα παρουσιάζονται ἑλλιπῆ ἢ κατ' οὐσίαν λανθασμένα, ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ ἐξ ἀνχλογίας μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 44 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ.

§ 11. Ἡ πληρωμὴ τῶν ἐντελλομένων δαπανῶν ἐνεργεῖται πρὸς τοὺς ἐν τοῖς ἐντάλμασι ἀναφερομένους δικαιοῦχους ἢ τοὺς ἐπιτρόπους αὐτῶν.

Ἐγκύκλιος 15 Σεπτ. 1864.—Οἱ ὑπερήμεροι ἐνοικιασταὶ ἐθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν ὑπὲρ τοῦ δήμου ἢ τῶν κοινοτήτων ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν τόκων ἀπὸ τῆς λήξεως. Οἱ ἀναφερομένοι τάκοι θέλουν καταλογίζεσθαι εἰς τὰς αὐτὰς μερίδας, εἰς ἃς ἢ θέλουν ἀνήκει τὰ κεφάλαια, ἐφ' ὧν ἐπιβάλλονται ἀποδοσίαι κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνός ἰδιαιτέρως [ἶδρα καὶ ΕΠΚ. 42340]214 τοῦ 1882].

Ἐγκύκλιος 23 Ὀκτ. 1882.—Τὰ λόγῳ φόρου καὶ δικαιωμάτων ἐπικαρπίας ὀφειλόμενα ἐνοίκια ἐθνικῶν λειβαδίων ὑπὸ

γονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. ΚΑΔ' τοῦ 1881, ἀλλὰ παραχωρούμενα τοῖς δήμοις δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀνανέωσιν οὔτε ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς τοκοῦ ὑπερῆμερίας, διότι ταῦτα δὲν ἀνάγονται εἰς τὰ ἔσοδα τοῦ Δήμου, ἀλλ' εἰς ἔσοδα τῶν δήμων.

Β διατάγμα 9 'Ιαν. 1878. Περὶ κοινοτικῶν ἐθνικῶν βοσκῶν.

1. Ὁ κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 9 τοῦ νόμου ΚΘ τοῦ ἔτους 1864 χωρισμὸς τῆς περιφερείας, ἐν ᾗ θέλουσιν βόσκει τὰ ζῶα ἐκάστης κοινότητος, γίνεται ἐπὶ τῶν κοινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν βοσκῶν ὑπὸ ἐπιτροπῆς συγκροτουμένης ἐκ τοῦ οἰκον. ἐφόρου, τοῦ εἰρηνοδίκου, τοῦ προέδρου τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ἐνὸς τῶν ἱερέων τῆς κοινότητος καὶ εἰδικοῦ παρέδρου, ἢ, κατὰ τὰς προτιμύσας τῶν δήμων, ἐνὸς τῶν δημοτικῶν συμβούλων ἢ παρέρδρων, προτιμωμένων τῶν ἐν αὐτῇ κατοικούντων. Τὸν ἱερέα δημοτικὸν σύμβουλον ἢ παρέδρον διορίζει ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ.

Ἐὰν κατὰ τὸν ὅρισμόν τῆς περιφερείας ὑπάρξῃ διαφωνία ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐπιτροπῇ, συναποφασίζει μετ' αὐτῆς ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ μετὰ τοῦ ταμίου καὶ δημάρχου. **

2. Ἀνὰ πᾶσαν τριετίαν ὀρίζεται ἡ εἰρημένη περιφέρεια

(*) ΕφΚ. 3 τῆς 11 'Ιανουαρ. 1878.

(**) Τὰ Β. Δ. 12 Φεβρ. 1878, 16 Φεβρ. 1878, 22 Μαρτ. 1878, 20 Μαΐου 1878, 30 'Ιουν. 1880, 14 Μαΐου 1893 καὶ 10 'Ιουν. 1896, τροποποιοῦσι τὴν α' §, καὶ Β. Δ. 22 Μαρτίου 1878 καὶ 5 'Ιουλ. 1890 τὴν β' § ὅρα καὶ νόμ. ΨΜΕ' ἄρθρ. 24. — Τὸ Δ. 4 'Ιαν. 1878 ἐξεδόθη δυνάμει καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ΧΞΘ' τῆς 31 Δεκ. 1877, ἄρθρον 24 (ἴδ. κατωτέρω) ὅστις, ὡς καὶ ὁ νόμος ΧΠΕ' τῆς 27 'Ιαν. 1878, καταργήθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου ΨΜΕ' τοῦ 1878.

Νόμος ΧΞΘ' τῆς 31 Δεκ. 1877 [ΕφΚ. 1 τῆς 3 'Ιαν. 1877]. Περὶ τοῦ ἐπὶ ζῶων καὶ βοσκῶν φόρου καὶ περὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν λειψαδίων ἄρθρον 24. «Διὰ Β. Διατάγματος θέλει ὀρισθῆ ὁ πρὸς καθ' ὅν θέλει χωρίζεσθαι ἐπὶ ἐθνικῶν ἢ κοινοτικῶν βοσκῶν ἡ ἐνοικιαστέα περιφέρεια ἀπὸ τῆς χρησίμου πρὸς νομὴν τῶν κοινοτικῶν ζῶων καὶ καθ' ὅν θέλει βεβαιῶσθαι ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν προηγουμένων ἄρθρ. 20 καὶ 23 τὸ ὀφειλόμενον ἐνοίκιον. Ἀπὸ δὲ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ εἰρημένου διατάγματος θέλουσι καταργηθῆ αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 2, 3, 4, 5 καὶ 9 τοῦ ἐπιρ. νόμου ΚΘ' τοῦ ἔτους 1864».

ἀναλόγως τῶν ζώων ἐκάστης καινότητος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν φορολογηθέντος ποσοῦ καὶ εἶδους αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο θέλει χρησιμεύει ὁ μέγιστος ὄρος τῶν κατὰ τὴν εἰρημένην τριετίαν δηλωθέντων ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος ζώων, κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου ΧΞΘ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877 πίνακα, πλέον 20 τοῖς 100 ἐπὶ τοῦ εἰρημένου μεγίστου ὄρου.

Κατὰ τὴν πρώτην τριετίαν ὁ ὀρισμὸς τῆς περιφέρειας θέλει γίνεαι κατὰ τοὺς πίνακας τῶν δηλώσεων τοῦ ἔτους 1878, προστιθεμένου καὶ τοῦ εἰρημένου ποσοστοῦ (Β. Δ. 12 Φεβρ. 1878).

3. Ὁ κατὰ τριετίαν προσδιορισμὸς τῆς περιφέρειας θέλει διεξάγεσθαι ἐντὸς τῶν μηνῶν Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου. Ἐπιτρέπεται δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν νὰ διατάξη, καὶ διαρκούσης τῆς τριετίας, ἀναθεώρησιν τῶν ὀρίων τῆς προσδιορισθείσης περιφέρειας ἐὰν αὐξήσῃ τὸ ποσοὺν τῶν καινοτικῶν ζώων ἢ γεννηθῶσιν ἄλλα σπουδαῖα παράπονα (Β. Δ. 13 Ἰαν. 1881).

Ὁ προσῶρισμὸς τῆς περιφέρειας κατὰ τὸ ἔτος 1878 θέλει ἀποπερατωθῆ μέχρι τῆς 15 Μαρτίου τὸ βραδύτερον (Β. Δ. 12 Φεβρ. 1878).

4. Ἡ δημοπρασία τῶν τε καινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν βοσκῶν διεξάγεται, τῶν μὲν θερινῶν τὴν 1ην Ἀπριλίου, τῶν δὲ χειμερινῶν τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, κατὰ τὰς διατυπώσεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 9 τοῦ νόμου τῆς 31 Ἰανουαρίου 1864 καὶ τῶν ἄρθρων 19 καὶ 22 τοῦ νόμου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877.

5. Ὁ ἐνοικιαστὴς τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ βοσκῶν φόρου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ βεβαιώσῃ τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ ἐνοίκιον, ἐνεκὰ παραβάσεως τῶν ἄρθρων 20 καὶ 23 τοῦ προσηρημένου νόμου ΧΞΘ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877, ἐνάγων ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδίκου τὸν παραβάτην κτηνοτρόφον.

Ἡ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ κατ' ἔφεσιν δικδικασία διεξάγεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ εἰρημένου νόμου.

Ὡς πρὸς τὸ ποσοὺν καὶ εἶδος τῶν ζώων ἢ δηλώσεις τοῦ

κτηνοτρόφου καὶ τὸ πρωτόκαλλον τῆς ἀπαραριθμήσεως τῶν ζώων αὐτοῦ ἀποτελοῦσι πλήρη ἀπόδειξιν καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐπιτρέπεται ὡς πρὸς τοῦτο ἀποδεικτικόν μέσον. Ἐὰν δὲ ἀμφισβητηται, ἂν τὰ ζῶα ἀνήκωσιν εἰς τὸν φαινόμενον κύριον αὐτῶν, ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις παντὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου πλὴν τοῦ τῶν μαρτύρων.

Τὸ προσὸν τοῦ δημότου ὀφείλει ὁ κτηνοτρόφος ν' ἀποδείξῃ οἱ ἐπισήμου ἀποσπάσματος τοῦ δημοτολογίου τὴν δὲ τοῦ σταθεροῦ κατοίκου τῆς κοινότητος βεβαίων διὰ παντὸς ἀποδεικτικῶν μέσων, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ τῶν μαρτύρων, ὅτι κατέστησεν ἐν τῇ κοινότητι ταύτῃ τὸ κέντρον τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ πρὸς ἀπόδειξιν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, σταθερᾶς ἐν τῇ κοινότητι οἰκήσεως.

Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ ἐν γόμοις δὲν ἔχει τὰ προσόντα τοῦ κατοίκου τῆς κοινότητος, ἢ ὅτι βόσκει πλεον τῶν 150 μικρῶν καὶ 30 μεγάλων ζώων, καταδικάζεται ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 20 τοῦ εἰρημένου νόμου ἐνοικίου, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν τοῦ ὀριζομένου ἐν ἄρθρῳ 23.

Ἐὰν δὲ ὁ κάτοικος τῆς κοινότητος παρέστη εἰκονικῶς ὡς κύριος ἀλλοτρίων ζώων, ὅπως στερήσῃ τὸ δημόσιον τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 20 καὶ 23 νενομισμένου ἐνοικίου, οὗτος μὲν καταδικάζεται ποινικῶς καὶ καταδικάζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 11 εἰς τὴν πληρωμὴν προστίμου ἴσου τῶν διὰ τὰ ἀλλότρια ζῶα φόρων. εἴτε ἐπληρώθῃ ὁ φόρος οὗτος εἴτε μὴ, ὁ δὲ κύριος τῶν ζώων ἐνάγεται κατὰ τὰς προεκτεθείσας διατάξεις πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου.

Ἐγκύκλιος 5080]14 τῆς 4 Φεβρ. 1878.— 1) Ἐὰν ὁ χωρισμὸς τῆς περιφέρειας, ἐν ἣ θέλουσι βόσκει τὰ ζῶα ἐκάστης κοινότητος, ἔσται γενικός, ἀνὰ πάντας δηλαδὴ τοὺς συνήθεις δήμους, ἢ μόνον ἀνὰ τοὺς δήμους ὅσοι ἔχουσιν ἤδη, κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ΚΘ' νόμου, περίσσευμα βοσκῆς ἐνοικιαζόμενον; 2) Τὸν πρόεδρον τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ἢ τι τῶν ἄλλων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, κωλυομένους, τίς ὁ ἀναπληρώσων;

Ιον. Ὁ νέος περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν βοσκῶν φόρου καὶ περὶ διαθέσεως τῶν ἐν. λειβαδίων νόμος κατηγορηματικῶς καὶ ρητῶς κατήγγησεν οὐκ ὀλίγας τῶν διατάξεων τῶν παλαιότερων σχετικῶν νόμων ΓΜ' καὶ ΚΘ' ἐν αἷς καὶ αἰ περὶ διαχωρισμοῦ τῶν προς

χρήσιν τῆς κοινότητος ἀπὸ τῶν ἐνοικιαστέων βοσκῶν, ἐθνικῶν τε καὶ κοινοτικῶν. Τῆς ἰσχύος δὲ τῶν διατάξεων ἐκείνων παυσασμένης, ἐπαυσε καὶ τὸ κῦρος τῶν πράξεων, τῶν γενομένων ὑπὸ τὰς διατάξεις αὐτάς· οὐδὲ δύνανται ἐφεξῆς νὰ ᾧσιν ὑποχρεωτικὰ τὰ πρωτόκολλα τοῦ κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον προσδιορισμοῦ τῶν βοσκῶν, ὅτε ἀκριδῶς πρόκειται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ νέου νόμου. Ἄρα ὁ τε νόμος ΧΞΘ' ἄρθρ. 24, καὶ τὸ ἀπὸ 9 Ἰαν. ε.ε. Β. Δ. ἄρθρ. 1, τὴν ἐργασίαν τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἐνοικιαστέων βοσκῶν ἀπὸ τῶν πρὸς νομῆν τῶν κοινοτικῶν ζώων χορησίμων, ἐννοοῦσι νέαν ἐξ ὑπαρχῆς, γενικὴν δ' ἀνά πάντα τοὺς δήμους τῶν τοιούτων ἐπαρχιῶν. Τὸ ὄρθον δὲ τῆς λύσεως ταύτης ἐνισχύεται καὶ ὑπὸ τῆς μελέτης τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐν λόγῳ Β. Δ., ὅπερ προνοεῖ καὶ περὶ συντηρήσεως ἐν ἀνάγκῃ τῆς τριετίας πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ προτέρου προσδιορισμοῦ τῶν ὁρίων καὶ τοῦτο γενικῶς καὶ ἀνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ. Ἄλλ' ἐάν ὁ συντάκτης τοῦ διατάγματος ἐννόει, ὅτι δύνανται νὰ ἰσχύωσιν ἐπι, ἔστω καὶ μερικῶς, αἱ παλαιαὶ διατάξεις, περὶ τῆς ἀνά πενταετίαν καὶ μόνην ἀναθεωρήσεως τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ὁρίων, δὲν ἤθελε διατυπώσῃ διατάξιν, δηλοῦσαν ὅτι ἀποδοῦμεν, οὕτως εἰπεῖν, ἐπὶ ἐδάφους καθαροῦ ἀπὸ παντός προτέρου ἀποτελέσματος. Ἄρα καὶ ἐντεῦθεν γίνεται δῆλον, ὅτι γενικὴ ἐπέβλη ἐπὶ τὰς παλαιὰς διατάξεις κατάργησις καὶ γενικὸς πρόκειται νῦν ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀναγκαίων ταῖς κοινότησιν, ἢ περισσευουσῶν καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐκμισθωτέων βοσκησίμων ἐκτάσεων, τῶν ἀνέκαθεν κεχαρκτηρισμένων ὡς ἐθνικῶν ἢ ὡς κοινοτικῶν.

2ον. Πάντα τὰ μέλη τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἐν λόγῳ Β. Δ. ἐπιτροπῆς, πλὴν τῶν εἰδικῶν παρέδρων τῶν χωρίων, ἔχουσι, δυνάμει τῶν κειμένων νόμων, τοὺς σχετικούς ἀναπληρωτάς αὐτῶν. Ὁ Οἶκον. Ἐφορος, φέρ' εἰπεῖν, τὸν Γραμματέα τῆς Ἐφορίας. Ὁ Εἰσηγητικὸς τοὺς παρέδρους αὐτοῦ, κατὰ τὴν τῆς προτεραιότητος αὐτῶν τάξιν. Ὁ πρόεδρος τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου τὸν ἀντιπρόεδρον. Οὕτω κωλυόμενον τι τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀναπληρώσει αὐτὸ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτής.

Β. Διάταγμα 13 Φεβρ. 1878. Περί παρατάσεως τῆς προθεσμίας διὰ τὸν διαχωρισμὸν τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν. (*)

Ἄρθρον μόνον. Ἡ διὰ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1878 Ἡμετέρου διατάγματος ταχθεῖσα προθεσμία πρὸς διαχωρισμὸν τῶν ἀναγκαίων ταῖς κοινότησιν ἀπὸ τῶν περισσευουσῶν, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐκμισθωτέων βοσκῶν, ἐθνικῶν ἢ κοινοτικῶν, κατὰ τὸ ἔτος 1878, παρατείνεται μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Μαΐου 1878.

(*) Ἐρκ. 15 τῆς 24 Φεβρ. 1878.

Τύς εἰδικούς δὲ παρέδρους τῶν χωρίων, μὴ ὑπάρχοντας ἢ κωλυομένους, ἀνεπληροῖ εἰς τῶν δημοτικῶν συμβούλων προσδιοριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀνωτέρου εἰρημένου διατάγματος ἐπιτροπῆς. Ἀναπληρωτῆς δὲ τοῦ προέδρου τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου ἔσται ὁ ἀντιπρόεδρος, κωλυομένου δὲ καὶ τούτου ὁ τῆς πλείους λαβῶν ψήφους ἐπαρχιακὸς σύμβουλος (B. Δ. 30 Ἰουν. 1880).

Β. Διάταγμα 16 Φεβρ. 1878. Περὶ κοινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν βουκῶν. (*)

Ἄρθρον μόνον. Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ρηθέντος ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1870 Διατάγματος συμπληροῦται διὰ προσθήκης δύο ἐτέρων ἐδαφίων, ὡς ἔπεται·

«Ἐὰν κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἐν ὄλομελείᾳ συνεδριαζούσης καὶ ἀποφαινομένης ἐπιτροπῆς ὑπάρξῃ ἰσοψηφία, ἢ ψῆφος τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς ἀποφασίζει.

«Αἱ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς πείσιν ὀριστικά. Μόνον δ' ἔὰν ὑπάρξῃ ἀντίρρησης ὑπὸ τινος ἀμέλους τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι βουκαί, ἀνεκαθεν κεχαρκτηρισμέναι ὡς ἐθνικαὶ ἢ κοινοτικά, τὸ πρῶτον ἤδη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς χαρακτηρίζονται ὡς ἰδιωτικά, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀποφαίνεται ὡς πρὸς τοῦτο, ἐπικυρῶν ἢ ἀκυρῶν, ἢ τροποποιῶν τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς.» [Δ. 20 Μαΐου 1878, ἄρθρ. 3.]

Β. Διάταγμα 22 Μαρτ. 1878. I' Συμπληρωτικὸν περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν περιφερειῶν ἐθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βουκῶν. (**)

Ἄρθρον μόνον. Μὴ ὑπάρχοντος ἢ κωλυομένου τοῦ ἱερέως ἐν τινι κοινότητι, προσκαλεῖται τοιοῦτο, ἐκ τοῦ πλησιεστέρου χωρίου.

Τὴν κατὰ τὸ ἐδάφιον α' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1878 Διατάγματος ἐπιτροπὴν παρακολουθεῖσιν αἱ τοῦ

(*) Μὴ δημοσιευθὲν εἰς ἘφΚ.

(**) ἘφΚ. 24 τῆς 25 Ἀπριλίου 1878.

ἀριού 6' ἀρχαί· ἢ ἐν περιπτώσει κωλύματος τῶν προϊστα-
μένων ἐκάστης, οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί.

Τὸν ταμίαν κωλυόμενον παρίστησιν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ὁ
γραμματεὺς τοῦ ταμείου δυνάμει ἐγγράφου ἐπὶ τούτῳ ἐντολῆς
τοῦ προϊσταμένου αὐτοῦ. (Δ 16 Ἰουν. 1881).

Ἐγκύκλιος 15087 τῆς 27 Μαρτ. 1878.— Τὰ πρακτικὰ ἐνοι-
κιάσεως τῆς χορτονομῆς τῶν κοινοτικῶν βοσκῶν ὑποβληθήσονται
ἐπὶ τὴν ἐγκρίσιν ἡμῶν κατὰ τὴν ρητὴν διατάξιν τοῦ ἀρθροῦ 19
τοῦ ΧΣΘ' νόμου· τὰ δὲ τῶν ἐθνικῶν λειβαθίων δεόν νὰ ἐγκρίνη ἡ
ἐπιτροπὴ Διοικητικῆ ἀρχῆς κατὰ τὸ ἀρθρον 8 τοῦ ΚΘ' νόμου, ὅπερ
ἐπιφέρει τὴν ἰσχύν αὐτοῦ, καθ' ἃ ἐκδηλοῦται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν
ἀρθρ. 21 καὶ 24 τοῦ ΧΣΘ' νόμου. Ὑποβάλλονται δ' αἱ ἀρχαί πρα-
κτικὰ κοινοτικῶν, ὡς εἴρηται, βοσκῶν, ὀφείλουσι νὰ σημειώσιν ἐν
τῇ περιθωρίῳ τῶν ἀναφορῶν αὐτῶν τὸ ἀναλογοῦν ἐτήσιον μίσθωμα
κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν προτέρων ἐνοικιάσεων (ἂν δὲν ἐνοικιά-
σονται ἤδη τὸ πρῶτον) ἐκφέρωσι δὲ τὴν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος
ἐπισημοπρασίας γνώμην αὐτῶν ἠτιολογημένην δεόντως, καὶ ὀρι-
στικῶς ἐκπεφρασμένον τὸ συμπέρασμα περὶ ἐγκρίσεως ἢ ἀκυρώσεως
τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας.

Β Διάταγμα 20 Μαΐου 1878. Περὶ συμπληρωτικῶν διατάξεων
ἐπισημοπρασιῶν εἰς τὸν διαχωρισμὸν τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βο-
σκῶν. (*)

1. Ἐὰν τὰ τε κυρία μέλη τῆς κατὰ τὸ ἐδάφιον α' τοῦ
ἀρθροῦ 1 τοῦ ἀπὸ 9 Ἰαν. ε. ε. πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς καὶ οἱ
νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί, ἐξῆς προσκαλούμενοι, ὑπεκφυγ-
σάντες ἀνὰ εἰς τὴν σύμπραξιν αὐτῶν πάντες· καὶ αὖθις δὲ ἀνα-
προσκληθέντες, εὐρεθῶσιν ἀπόντες δευτέραν τότε φοράν, προ-
σκαλοῦσιν εἰς τὸν προσδιορισμὸν μόνον τὰ παρόντα μέλη τῆς
ἐπιτροπῆς, προσλαμβάνοντα καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 6'
ἀρθροῦ τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ. Τὰ οὕτω δὲ συνταχθέντα πρωτό-
κολλα χορήγῳσι τῆς κυρώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
ἐπισημοπρασιῶν πουργοῦ.

2. Ἡ προθεσμίς τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1878 διαχωρισμοῦ
τῶν βοσκῶν, ἢ ὀρισθείσα διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Φεβρουαρίου ε. ε. δια-
τάγματος μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Μαΐου, παρατείνεται μέχρι
τῆς 30 Ἰουνίου ε. ε.

(*) Ἐγκ. 34 τῆς 14 Ἰουνίου 1878.

3. Ἡ διάταξις τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1878 διατάγματος περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουρογίου ὅπως ἀναθεωρῆ καὶ μεταρρυθμίζη τὰς πράξεις τῆς ἐπιτοπῆς, ἐπεκτείνεται ἐπὶ πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν διὰ τοῦ νομομένου διαχωρισμοῦ προσεβλήθησαν ὀπωσδήποτε δικαιώματα κοινότητος τινος ἢ τοῦ δημοσίου, ἠγέθησαν παράπονα, ἢ ἐπὶ τήθησαν διατάξεις τοῦ νόμου καὶ τῶν σχετικῶν αὐτῶ διαταγμάτων.

Νόμος ΨΜΕ' τῆς 13 Δεκ. 1878. Περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων. (*)

19. Ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ εἰρημένου ΚΘ' νόμου κοινοτικῶν βοσκησίμων τόπων ἢ ἐνοικίας τῆς χορτονομῆς αὐτῶν γίνεται πάντοτε διὰ δημοπρασίας διεξαγομένης ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1855 Β. Διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ΣΟΖ' παγίου φορολογικοῦ νόμου, συμπράττοντες καὶ τοῦ ἀρμοδίου ἐημέρχου, ὅστις ἐπὶ τούτῳ προσκαλεῖται ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἐγκαίρως. Ἄν δὲ δὲν παρευρεθῆ ἐπὶ τὴν δημοπρασίαν, ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ταμίου. (**)

Ἐκ τοῦ ἐνοικίου κατατιθεμένου εἰς τὸ δημόσιον ταμίον ὁ οἰκῆος δῆμος λαμβάνει δικαίωμα ἴσον τῷ δημοσίῳ ἐπιτοπῆ φόρῳ, τὸ δὲ λοιπὸν διατίθεται δια τὰς ἀνάγκας τῆς κοινότητος κατὰ τὰ ἐκδοθέντα ἢ ἐκδοθησόμενα Β. Διατάγματα προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν (νόμου ΨΖΖ', ἀρθρ. 1).

20. Ἀπαγορεύεται εἰς τὰ μὴ κοινοτικὰ ζῶα νὰ βοσκῶν ἐν τῇ κοινοτικῇ περιφερείᾳ, ἥτις ἐξήρηθη τῆς ἐνοικίας τῆς χορτονομῆς τῶν ζώων τῆς κοινότητος· ἄλλως οἱ κύριοι αὐτῶν πληρώνουσιν ἐνοίκιον βοσκῆς, ὑπολογιζόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 15 πλέον τὸ ἡμισυ αὐτοῦ. Εἰ δὲ τις τῶν κατοικῶν εἰκονικῶς παρέστη ὡς ἰδιοκτῆτης τῶν ζώων, καταδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 11 ποινικῶς. ***

(*) ἘφΚ. 76 τῆς 20 Δεκ. 1878.

(**) Τὸ Δ. περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ΣΟΖ' Ν. καταργήθη ἀπὸ τοῦ Δ. τῆς 20 Αὐγ. 1892, περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου ΒΠ' τοῦ 1892.

(***) Τὸ κατὰ τὸ ἀρθρὸν 20 ἐνοίκιον καταργήθη, ν. ΨΖΗ' τοῦ 1892.

Περὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν λιβαδίων.

21. Ἡ διάθεσις τῶν ἐθνικῶν λιβαδίων, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 2 τοῦ προειρημένου ΚΘ' νόμου, γίνεται διὰ δημοπρασίας κατὰ τὰς περὶ χορτονομῆς τῶν κοινοτικῶν βοσκισίμων τόπων διατάξεις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ παρόντος νόμου ἐκ δὲ τοῦ ἐνοικίου, τὸ μὲν δημόσιον λαμβάνει λόγῳ ἐπικαρπίας (50)0, τὸ δὲ ὑπόλοιπον παραχωρεῖται εἰς τοὺς οἰκείους δήμους καὶ διατίθεται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 8 τοῦ ΚΘ' νόμου.

22. Ἐκαστος τῶν κατοίκων δύναται νὰ βόσκη ἐν τῇ παραχωρηθείσῃ τῇ κοινότητι περιφέρειᾳ 150 μικρὰ καὶ 30 μεγάλα ἴδια αὐτοῦ ζῶα· εἰ δὲ βόσκη πλείοτερα, ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸ ἕμισυ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 τοῦ παρόντος νόμου ὀριζομένου λόγῳ ἐνοικίου ποσοῦ. Ἐὰν δὲ τὰ ζῶα ταῦτα δὲν ἀνήκωσιν εἰς αὐτόν, ἐφαρμόζονται καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 20 περὶ εἰκονικοῦ ἰδιοκτιήτου.

23. Κάτοικοι λογίζονται πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ τῆς βοσκῆς δικιωματος, οἱ δημόται οἱ ἐν τῇ κοινότητι σταθερῶς οἰκοῦντες.

Γενικαὶ διατάξεις.

24. Διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ πάντα τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ π. 11 Δεκεμβρίου 1877 περὶ ἐγγείου φόρου ζῶων καὶ βοσκῆς καὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν λιβαδίων ΧΞΘ' ἐκδεδωμένα Β. Διατάγματα. Ἐπιτρέπεται δὲ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν νὰ προκαλέσῃ τὴν συμπλήρωσιν ἢ τὴν τροποποίησιν ἐκείνων διὰ νέων Β. Διαταγμάτων.

25. Αἱ ἐν ἄρθροις 16 καὶ ἐπομ. τοῦ νόμου ΥΜ' τοῦ 1858 ἀναφερόμεναι ποιναὶ ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ παραβάσει τοῦ παρόντος νόμου, καθόσον δὲν ἀπαντῶνται ἐν αὐτῷ εἰδικῶς περὶ αὐτοῦ διατάξεις. Ὡσαύτως ἐφαρμόζονται καὶ οἱ περὶ δημοπρασιῶν ποινικοὶ ὁρισμοὶ τῶν περὶ διαθέσεως τῶν

προσόδων νόμων καὶ ὁ περὶ πειθαρχικῆς ἐξουσίας ΧΛΔ' νόμος τοῦ 1877.

26. Ὁ ἐνοικιαστὴς τοῦ δικαίωματος τῶν κατὰ παράβασιν τῶν ἀρθρῶν 20 καὶ 22 τοῦ παρόντος νόμου βροσκόντων ζώων, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καλέσῃ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικοῦ, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ὁ βροσκηθεὶς γῶρος, τὸν παραβάτην κτηνοτρόφον, οἷονδῆποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ ποσὸν τοῦ ἀπειτουμένου ἐνοικίου. Οἱ παραβάται μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς περιφέρειας δύνανται νὰ συνεναχθῶσιν ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ἐνοικιαστοῦ διὰ τῆς αὐτῆς κλήσεως. Τὸ τῆς ἀγωγῆς δικαίωμα παραγράφεται μετὰ ἐν ἔτος, ἀπ' ἧς ἡ παράβασις ἐτελέσθη.

Ἡ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικοῦ διαδικασία γίνεται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου· ἡ δὲ κατ' ἔφεσιν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ χαρτοσήμου νόμων. Ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ὀρίζεται δεκαήμερος.

Ἐγκύκλιος τῆς 15 Ἰαν. 1879. — Μετὰ τὸν νόμον ΦΜΒ' κατὰ τοσοῦτον μόνον ἰσχύει τὸ ἀρθρον 4 τοῦ ἀπὸ 9 Ἰαν. 1878 Β. Δ., καθόσον δὲν ἀντίκειται πρὸς τὸν ρηθέντα νόμον. Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι τὸν μὲν χρόνον τῆς διεξαγωγῆς τῶν δημοπρασιῶν τῆς ἐνοικιάσεως τῆς χορτονομῆς τῶν περισσευμάτων οὐδὲλλως μετέβαλε, τὴν ὑποχρῶσιν ὅμως τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων, ἃς καθιέρουν τὰ ἀρθρα 7 καὶ 9 τοῦ νόμου τῆς 31 Ἰανουαρίου 1864 καὶ 19 καὶ 22 τοῦ νόμου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877, ὅπως ἀφείλεν, ὑπαγαγὼν καὶ τὰς δημοπρασίας ταύτας εἰς τὰς γενικὰς περὶ δημοπρασιῶν διατάξεις τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 30 Ἀπριλίου 1855, δεόν ὅπως ἀκριβῶς κατὰ πᾶσαν α' Ἀπριλίου καὶ α' Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἀρχίξῃ καταλλήλως ἡ ἐνοικίασις τῆς χορτονομῆς τῶν περισσευμάτων ἑρινῶν ἢ χειμερινῶν λιπαρῶν, γενικῶς δὲ καὶ ἀπαρτρεπῶς τηρῶνται αἱ διατάξεις τοῦ γνωστοῦ Διατάγματος τῆς 30 Ἀπριλίου 1855, ὑπὸ τὴν προσθήκην μόνον τοῦ συμπράττειν καὶ τὸν ἀρμόδιον Δῆμαρχον, οὗτινος κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν εἰδικὸς ἀναπληρωτὴς ἔσται ὁ ἐπαρχιακὸς ταμίης, ἐπὶ τοὺς ἐξῆς προσθέντους ἄρθροις. 1) Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ λάβῃ τὴν διαχείρισιν τῆς ἐνοικιαζομένης χορτονομῆς μόνος, ἄνευ ἐγκαταστάσεως εἰς αὐτὴν παρὰ τῆς κοινότητος ἢ τοῦ Δημοσίου. 2) Οὐδέμιν ἀπαίτησιν κατὰ τῆς κοινότητος ἢ τοῦ Δημοσίου δύναται νὰ ἔχῃ, εἰ μὴ δὲν ᾔθελε δυνῆθαι νὰ λάβῃ τὴν νομὴν. 3) Οὐδὲν ἔχει δικαίωμα προκλήσεως πρὸς παρέμβασιν τοῦ δημοσίου ἢ τῶν κοινοτήτων ἐν ταῖς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τρίτων δίκαις διὰ τὴν ἐκβάσιν τῶν ὁπίων δὲν εὐθύνεται οὔτε τὸ δημόσιον, οὔτε αἱ κοινότητες.

Μετὰ τ' ἀνωτέρω γενικῶς περὶ τῶν διατυπώσεων, τῶν διατυπώσεων τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος δημοπρασίας, ἐκτεθειμένα, περιττὴ ἀνωτέρω εἰδικὴ ἀπάντησις, εἰάν καὶ μετὰ τὸν νέον νόμον ἰσχύῃ τὸ

ἄρθρον 9 τοῦ ΚΘ' ν. ὡς πρὸς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δημοπρασιῶν, διότι ἐκ τῶν ἐκτεθέντων εὐχερῶς ἀποτελεῖται τὸ πόρισμα, ὅτι καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν δημοπρασιῶν ἀφέθη ἀπροσδιόριστος, καὶ ὅτι θέλουσιν ἐπαναλαμβάνεσθαι, μέχρις οὗ ἤθελεν ἐπιτευχθῆ ἑνοίκιον συμφέρον.

Νόμος ΨΖ' τῆς 27 Μαρτίου 1880. Περὶ κοινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν λειβαδιῶν (*)

1. Τὸ κατὰ τὰ ἄρθρα 20 καὶ 22 τοῦ ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1878 νόμου ΨΜΕ' ἐνοίκιον, ὅπερ ἐπεβάλλετο ἐπὶ τῶν κυρίων τῶν ἐκνόμως βοσκόντων ζώων, καταργεῖται.

Ἡ οἰκεία κοινότης διὰ τὰ κοινοτικὰ λειβάδια καὶ ὁ δῆμος διὰ τὰ ἐθνικά, ἐνασκουσι τὸ δικαίωμα μόνον ἀποζημιώσεως κατὰ τῶν κυρίων τῶν ἐκνόμως βοσκόντων ζώων, ἡ δὲ ποινικὴ καταδίωξις διὰ τὰς παραβάσεις ταύτας ἐνεργεῖται κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

Αἱ περὶ κοινοτήτων καὶ δῆμων ἐπιδικαζόμεναι ἀποζημιώσεις εἰσπράττονται παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ταμίου καὶ διατίθενται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 19, ἐδαφ. 2, καὶ ἄρθρ. 21 τοῦ εἰρημένου νόμου ΨΜΕ'.

2. Οἱ δημόσιοι καὶ οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἣτις διαχωρίζει τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς βόσκησιν τῶν ζώων τῶν κοινοτήτων περιφέρειαν ἐπὶ τε τῶν κοινοτικῶν καὶ τῶν ἐθνικῶν λειβαδιῶν, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν, ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας καὶ στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακτησεως αὐτῆς ἐπὶ τρία ἔτη, ἂν παραχωρήσωσιν ἐκ προθέσεως περιφέρειαν μείζονα τῆς ἀπαιτουμένης, ἀναλόγως μὲ τὸ ποσὸν τῶν ζώων τῆς κοινότητος.

3. Τὸ δημόσιον, ὡς πρὸς τὰ ἐθνικά, καὶ αἱ κοινότητες, ὡς πρὸς τὰ κοινοτικὰ λειβάδια, διατηροῦντιν ἀπέναντι τῶν ἰδιωτῶν τὴν νομικὴν κατοχὴν ἐπὶ τῶν βοσκησίμων τόπων, ἐφ' ὧν ἐγένοντο, κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτίου 1847 ΝΕ' νόμου, τοποθετήσεως ποιμνίων μέχρι τοῦ ἔτους 1864, καὶ ὅπως διεκρίθησαν διὰ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 9 τοῦ νόμου ΚΘ' τοῦ 1864, ἐκτὸς ἂν ἀπώλεσαν τὴν κατοχὴν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ διὰ ρητῆς παραιτήσεως.

(*) Ἐφ.Κ. τῆς 27 Μαρτίου 1880.

4 Πᾶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον, καταργεῖται.

Β. Διάταγμα 30 Ἰουν. 1880. Περί διαχωρισμοῦ βοσκῶν. (*)

Προκειμένου περί διαχωρισμοῦ βοσκῶν ἢ ἀναθεώρησως, εἰ μὲν διαρκεῖ ἡ ἐξαετῆς περίοδος τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλιῶν, ἀλλ' ἡ σύνοδος ἔχει λήξει, συμπράττει μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς ὁ κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον πρόεδρος ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ἢ τοῦτου κωλυομένου οἱ κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 12 Φεβρουαρίου 1878 νόμιμοι αὐτοῦ ἀναπληρωταί. Ἐἰ δ' ἐγένοντο ἤδη νέα ἐκλογαὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλιῶν, ἀλλ' ἀπέγευε ἡ πρώτη αὐτῶν σύνοδος, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει συμπράττει ὁ κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς πλειονοψηφῆσας ἐπαρχιακὸς σύμβουλος, κωλυομένου δὲ τοῦτου ἢ ἀρνούμενου, ὁ μετ' αὐτὸν πλειονοψηφῶν. Ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ μεταξύ δύο ἢ πλειόνων ὁ κατὰ τὴν ἡλικίαν πρεσβύτερος.

Β. Διάταγμα τῆς 13 Ἰανουαρ. 1884. Περί πτροποποιήσεως τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 9 Ἰαν. 1878 Β. Δ. ἀφορῶντος εἰς τὸν ἐν γένει κανονισμὸν τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν βοσκῶν κλπ. (**)

Τὸ ἀρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1878 Β. Διατάγματος τροποποιεῖται ὡς ἔπεται

« Ὁ κατὰ τριετίαν προσδιορισμὸς τῆς περιφερείας θέλει εἶσθαι τετελεσμένος μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους το βραδύτερον. Αἱ δὲ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι δύνανται νὰ ἀρχίσωσι καὶ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου. Ὁ διαχωρισμὸς δύνανται νὰ περνωθῇ καὶ πρὸ τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ἥτις εἶναι τὸ ἀπώτατον καὶ ἀνυπέρβλητον διὰ τὴν τοῦ ἔργου περνώσει ὄριον. Ἐπιτρέπεται δὲ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν νὰ διατάξῃ καὶ διαρκούσης τῆς τριετίης, ἀναθεώρησιν τῶν ἐπιτροπῶν τῆς προσδιορισθείσης περιφερείας, ἐὰν αὐξήσῃ τὸ πᾶσιν τῶν κοινοτικῶν ζώων, ἢ ἄλλως ἐπὶ τῶ γενομένῳ διαχωρισμῷ γέννηθῶσι μομφαὶ καὶ παράπονα. »

(*) Μὴ δημοσιευθὲν ἐν ἘφΚ.

(**) ἘφΚ. 43 τῆς 13 Μαΐου 1881.

Β. Διάταγμα 16 Ἰουν. 1881 *

* Ἄρθρον μόνον. Ἐν ἑλλείψει γραμματέως παρὰ τῷ ἰδίῳ ταμείῳ, τὸν κωλυόμενον ταμίαν δύναται νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ὁ γραμματεὺς καὶ ἄλλου ταμείου δυνάμει εἰδικῆς πρὸς τοῦτο διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.**

Β. Διάταγμα 13 Ὀκτ. 1888. Περὶ ὀρισμοῦ χρόνου ἀπαραριθήσεως κλπ. τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ζώων***.

2 Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ ἀπὸ 13 Δεκεμ. 1878 νόμου ὙΜΕ' δηλώσεις τῶν ἰδιοκτητῶν, κατόχων ἢ διαχειριστῶν ἰδιωτικῶν βοτκησίμων γαιῶν θερινῶν τε καὶ χειμερινῶν ἐπιδίδονται εἰς τὸν δήμαρχον τῆς περιφερείας, ἐν ᾧ κείνται αἱ βοσκαί, μέχρι τέλους Δεκεμβρίου.

Τὸ παρὸν διάταγμα ὑποβληθήσεται εἰς τὴν κύρωσιν τῆς οὐλῆς [νόμ. ΑΧΕ' τοῦ 1888].

Β. Διάταγμα 23 Δεκ. 1888. Περὶ ὀρισμοῦ ἑνὸς νομαρχιακοῦ συμβούλου ὡς τρίτου μέλους τῆς πρὸς διαχωρισμὸν τῶν βοσκῶν ἐπιτροπῆς****.

Νόμος ΑΧΕ' 30 Νεβρίου 1888. Περὶ ὀρισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς δηλώσεως τῶν ἰδιωτικῶν βοσκησίμων γαιῶν κλπ****.

Β. Διάταγμα 5 Ἰουλ. 1890. Περὶ ἀναπληρώσεως τοῦ ταμείου ὡς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν βοσκησίμων γαιῶν*****.

* Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου ΧΕΘ' τῆς 31 1877 καὶ τὰ Ἡμέτερα Διατάγματα τῆς 9 Ἰανουαρίου καὶ 22 Μαρτίου 1878:

* Ἄρθρον μόνον. Τὸν ταμίαν κωλυόμενον εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῆς δευτέρας κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ διατάγματος τῆς 9 Φεβρουαρίου 1878 ἐπιτροπῆς, ἀνα-

(*) Μὴ δημοσιευθὲν ἐν ἘφΚ.

(**) Ἐξεδόθη δυνάμει νόμου 13 Δεκ. 1878 περὶ φόρου ζώων καὶ βοσκῶν καὶ Δ. 22 Μαρτ. 1878.

(***) ἘφΚ. 265 τῆς 13 Ὀκτ. 1888.

(****) ἘφΚ. 329 τῆς 27 Δεκ. 1888.

(*****) ἘφΚ. 308 τῆς 5 Δεκ. 1888.

(*****) ἘφΚ. 167 τῆς 10 Ἰουλ. 1890.

πληροῖ ὁ παρ' αὐτῷ γραμματεὺς ἢ καὶ πᾶς ἄλλος δημόσιος λειτουργὸς μὴ ἀναφερόμενος ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ τοῦ προμνησθέντος διατάγματος, δυνάμει ἐγγράφου ἐντολῆς τοῦ διευθύνοντος τὸ ταμεῖον.

Β. Διάταγμα τῆς 14 Μαΐου 1893 Περί ὄρισμοῦ καὶ ἀναπληρώσεως τοῦ τρίτου μέλους τῆς ἐπὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν ἐθν. καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν ἐπιτροπῆς. (*)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου ΧΞΘ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1877 καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 9 Ἰανουαρίου 1878 περὶ κοινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν βοσκῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Τρίτον μέλος τῆς κατὰ τὴν § 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀνωτέρου διατάγματος ἐπιτροπῆς ἔσται ὁ πρόεδρος τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, τοῦτον δὲ κωλυόμενον ἢ μὴ ἐκλεχθέντα θέλει ἀναπληροῖ εἰς τῶν ἐπαρχιακῶν συμβούλων ὀριζόμενος ὑπὸ νομάρχου.

Β. Διάταγμα 10 Ἰουν. 1896. Περί προσθήκης παραγράφου εἰς τὸ ἄρθ. 1 τοῦ περὶ κοινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν βοσκῶν Β. Δ. τῆς 11 Ἰαν. 1878 κλπ. (**)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 24 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1877 ΧΞΘ' νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1878 ΨΜΕ' νόμου, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Εἰς τὴν παράγραφον πρώτην τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1878 Β. Διατάγματος προστίθεται καὶ δευτέρου παραγράφου ἢ ἐξῆς·

« Τὸν πρόεδρον τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ὅπου δὲν ὑπάρχουσι καταρτισμένα τοιαῦτα, ἀναπληροῖ ὁ πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου δήμου, ἐνθα αἱ πρὸς διαχωρισμὸν βοσκαί. »

(*) ἘφΚ. 91 τῆς 14 Μαΐου 1893.

(**) ἘφΚ. 76 τῆς 11 Ἰουνίου 1896.

I.

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΗ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

II.

ΒΑΚΟΥΦΙΑ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἐγκύκλιος τοῦ Κυβερνήτου τῆς 15 Μαΐου 1829. Περὶ μοναστηριακῶν κτημάτων. Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Ἐπικράτειαν ἐκτάκτους ἐπιτόπους καὶ προσωρινὰς διοικητάς.

Πολλαχῶθεν πληροφοροῦμεθα, ὅτι διάφοροι ἡγούμενοι μοναστηρίων, ἅλλα μὲν ὑποστατικὰ τούτων ἀπηλλοτριώσαν ἐκποιήσαντες, ἅλλα δὲ ἐνοικίωσαν διὰ πολλὰ ἔτη εἰς διαφόρους.

Τοιαῦται πράξεις ἀντιβαίνουν εἰς τὸν ἱερὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἔγινον τὰ ἀφιερώματα τῶν μοναστηρίων ἐν γένει καὶ ὑποκρύπτουσιν ἰδιωτελεῖας ἀθεμίτους.

Ἠθέλωμεν ἀδεκῆσαι βέβαια τοὺς φιλανθρώπους ἐκείνους ἄνδρας, ὅσοι ἀφιέρωσαν τὰ ἱερὰ ταῦτα ἀναθήματα, ἐὰν πληροφοροῦμενοι τὰς γενομένας καταχρήσεις, δὲν ἐλιμβάνομεν τ' ἀναγκαῖα μέτρα περὶ τῆς διαθεώσεως αὐτῶν καὶ καταπαύσεως. Διορίζεσθε λοιπὸν νὰ κοινοποιήσῃτε εἰς τοὺς ἡγούμενους καὶ λοιποὺς πατέρας τῶν κειμένων εἰς τὰ ὑποτὴν διοίκησίν σας τμημάτων μοναστηρίων, ὅτι αἱ περὶ ἧν ὁ λόγος ἐκποιήσεις καὶ ἐνοικιάσεις, ὅσαι ἔγινον παρ' αὐτῶν, μὴ ἀναγνωρίζονται κατ' οὐδένα τρόπον ἀπὸ τῆν Κυβέρνησιν εἶναι ὅπως ἄκυροι, διὰ τοὺς ἀπαγορεύεται καθ' ὅλην τὴν ἐκτάσιν νὰ κάμουν ἐφεξῆς πιαύτας ἱεροσύλους καταχρήσεις καὶ ὅτι, ἂν παρεκτρέπομενοι ἀπὸ τὰ καθήκοντά των, θέλωσι νὰ ἐκποιήσουν, ἢ νὰ ἐνοικιάσουν διὰ πολλοὺς χρόνους τὰ κτήματα τῶν μοναστηρίων, τότε ἢ βιασθῶμεν, κατὰ τὸ ἀκαρτέητον γρῆος μας, τὰς μὲν πράξεις των νὰ καταργήσωμεν ὡς περιόριστους, τοὺς δὲ καταχρασθέντας καὶ καταπατήσαντας τὰ δίκαια νὰ παραδώσωμεν εἰς τῶν νόμων τὴν αὐστηρότητα· ἀλλὰ καὶ ὅσοι βούληται εἴτε ν' ἀγοράσουν, εἴτε νὰ λάβουν εἰς πολυετές ἐνοίκιον τὰ μοναστηριακὰ ὑποστατικὰ, ἀνάγκη νὰ γνωρίζουν ταυτοχρόνως εἰδοποιούμενοι παρ' ἡμῶν, ὅτι πράττουσιν ἐγκλημα, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἔχουσιν ἀτιμώρητος.

Β. διάταγμα 25 Σεπτ. 1833. Περὶ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ μοναστηρίων.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1833 κτίσιν τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημόσιας ἐκπαιδεύσεως γραμματείας περὶ ἐνοικιάσεως καὶ φορολογίας τῶν μοναστηρίων, κατασκευασμένων.

Α'. Κατὰ τὴν ἀναφορὰν τῆς συνόδου, ὅλα τὰ μοναστήρια καὶ τὰ μοναστηριακὰ κτήματα, ὅσα κατὰ τὸ παρὸν εἶναι ἐρη-

μωμένα καὶ ἐγκαταλελειμμένα, θέλουσι παραληφθῆ ἄνευ ἀναβολῆς παρὰ τῶν νομαρχῶν εἰς λογαριασμόν τῆς ἐπικρατείας, διὰ τὰ χρησιμεύσουσι εἰς τὸν προκείμενον σκοπὸν τῆς βελτιώσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως. Β'. Ὁμοίως θέλουσι διαχειρισθῆ καὶ τὰ εἰς τὸν ὑπό-στοιχ. Γ' κατάλογον τῆς συνόδου σημειούμενα μοναστήρια, τὰ περιέχοντα ὀλίγους καὶ ὄχι ὑπὲρ τοὺς εἴ μοναχοὺς, ἀφοῦ πρῶτον αὐτοὶ μετατεθῶσιν εἰς ἄλλα μοναστήρια. Γ'. Πρὸς τοῦτο θέλουσι προσκινηθῆ οἱ νομαρχαὶ νὰ πληροφορήσουσι εἰς ποῖα τῶν διατηρηθησομένων μοναστηρίων ἐπιθυμοῦν νὰ μετατεθοῦν οἱ μοναχοὶ οὗτοι, ὥστε συνεννοουμένη ἡ γραμματεία μετὰ τῆς συνόδου νὰ ἐνεργήσῃ τὴν μετάθεσιν τῶν κατὰ τὰς εὐχὰς τῶν, καθ' ὅσον τοῦτο εἶναι πρακτέον, καὶ ὅσον τάχιον. Δ'. Περὶ ὄλων τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων τούτων μετὰ τῶν μετ' αὐτῶν συνδεδεμένων δικαιωμάτων, θέλουσι ζητηθῆ ἀκριβεῖς περιγραφαὶ καὶ κατάλογοι, οἱ ὅποιοι θέλουσι καθυποβληθῆ εἰς ἡμᾶς μετὰ περιεκτικῆς ἐκθέσεως περὶ τῆς καταλληλοτέρας διαθεσεως τῶν κτημάτων τούτων. Θέλει γίνεσθαι ἄνευ ἀναβολῆς ἀπόπειρα ἐνοικιάσεως αὐτῶν διὰ ρητὴν διορίαν· ἀλλὰ πρὸς ἐπίκλιρωσιν αὐτῆς ἀπαιτεῖται ρητῶς ἡ βασιλικὴ ἐγκρισίς, πρὸς ζήτησιν τῆς ὁποίας θέλουσι καθυποβάλλεσθαι ὑπ' ὄψιν ἡμῶν αἱ πρὸς τῶν ἀρχῶν γινόμεναι διαπραγματεύσεις. Ε'. Αἱ συμφωνίαι τῆς ἐνοικιάσεως θέλουσι γίνεσθαι ἐξ ἀνάγκης ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς ἀρχῆς (τοὺς νομαρχαί), ἐπειδὴ οὔτε εἰς τί συνίστανται τὰ ἀντικείμενα ταῦτα, οὔτε αἱ τοπικαὶ σχέσεις τῶν εἶναι ἱκανῶς γνωσταὶ ἐδῶ, αὐδὲ δύνανται νὰ γνωσθῶσιν ἀπὸ τῆς προκειμένης πληροφορίας. Σημειωτέον ἐδῶ, ὅτι πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῆ τὸ δημόσιον ἀπὸ πάσαν ζημίαν δι' ἀναλόγως διδομένων ἐγγυήσεων ἀπὸ μέρους τῶν ἐνοικιαστῶν, ἂν αὐτοὶ δὲν εἶναι ἱκανῶς γνωστοὶ ὡς τίμιοι καὶ εὐκατάστατοι. ΣΤ'. Εἰς τὴν ἐνοικίασιν τῶν μοναστηρίων (ἀριθ. 2), εἰς τὰ ὅποια εὐρίσκονται ὀλίγοι μόνον μοναχοί, θέλουσι θεωρεῖσθαι αὐτοὶ κατὰ προτίμησιν ὡς ἐνοικιασταί, καὶ θέλουσι μένει ὡς τοιοῦτοι εἰς τὰ μοναστηριακὰ κτήματα, ἂν, ὡς ἐρρέθη, δὲν πραγματοποιηθῆ νὰ μεταδοῦν εἰς ἄλλα ἐκ τῶν διατηρηθησομένων μοναστηρίων. Ζ'. Τὰ διατηρηθησόμενα μοναστήρια θέλουσι πληρῶσαι πρὸς τὸ

παρόν και μέχρι δευτέρας ἀποφάσεως τὸ δέκκτον τοῦ εἰσοδή-
ματος τῶν κτημάτων τῶν διὰ τὸν ρηθέντα σκοπόν. Ἡ. Ὅλα
τὰ εἰσοδήματα ταῦτα θέλουσιν συνάγεσθαι ἀνηκόντως παρὰ τῶν
νομαρχῶν, καὶ διευθύνεσθαι εἰς τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον, τὸ ὅποιον
θέλει κρατεῖ αὐτῶν λογαριασμὸν ἰδιαίτερον. Θ'. Ἡ διαχειρι-
σις τῶν πρὸς βελτίωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς ἐκπαιδεί-
σεως προσδιωρισμένων προσόδων τούτων ἐναπόκειται ἰδίως εἰς
τὴν ἡμετέραν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν γραμματεῖαν τῆς ἐπικρα-
τείας.

Β. Διάταγμα 26 Ἀπρ. 1834. Περί ἰδιοκτητῶν μοναστηρίων
καὶ ἐκκλησιῶν.

1. Ὅλα τὰ ἰδιωτικὰ μοναστήρια καὶ οἱ ναοί, ἐπὶ τῶν
ὁποίων ἔχει τις ἀποδεδειγμένα δικαιώματα ἰδιοκτησίας, μέ-
νουν εἰς αὐτὸν ἀγενοχλήτως. — Ἐξ ἐναντίας τὰ κτήματα δι-
εσα δὲν ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις, ὅτι ἀνήκουσιν ἰδίως εἰς τὸ
πρῶτον κτήτορα ἢ τοὺς ἀπογόνους του, ἀλλ' ἀφιερώθησαν παρ'
ἄλλων εἰς τὸ μοναστήριον ἢ τὴν ἐκκλησίαν, νὰ παραλαμβά-
νῳνται εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον ὡς ἀφιέρωματα.

2. Δὲν ἐπιτρέπεται τοῦ λοιποῦ εἰς οὐδένα ν' ἀφ' ἐρώση εἰς
ἐν τῶν ἰδιοκτητῶν τούτων ναῶν ἢ τῶν λεγομένων μοναστη-
ρίων ὁποιοῦνδήποτε ἀφιέρωμα.

3. Ὅσα τοιαῦτα μοναστήρια ἢ ἐκκλησίαι ἀφωσιώθησαν ἅπαξ
εἰς δημοσίαν χρῆσιν, καὶ ἢ κατέστησαν ἐνοριακὰ ἢ ἐπαυσαν
ὅπωπ' ἴδιως νὰ διοικῶνται καὶ διαχειρίζονται ἀμέσως παρὰ
τῶν ἐχόντων ἐπ' αὐτοῖς ἀξιώσεις ἰδιοκτησίας, θέλουσιν λογι-
ζεσθαι καὶ εἰς τὸ εἴης δημοσία, καὶ συμπεριλαμβάνεσθαι εἰς
τὸ περὶ τῶν μοναστηρίων τοῦ βασιλείου μέτρον. Ὅλαι δὲ αἱ
περὶ αὐτῶν περαιτέρω ἀξιώσεις εἶναι ἀπαράδεκτοι.

4. Αἱ ἰδιοκτῆται ἐκκλησίαι τότε μόνον δύνανται νὰ χρη-
σιμεύουσιν ὡς ἐνοριακαί, ὅταν ἀγορασθῶσι παρὰ τῆς ἐνορίας,
ἢ χαρισθῶσιν εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου.

5. Τὰ ἰδιωτικὰ μοναστήρια δὲν θέλουσιν φέρεи τοῦ λοιποῦ
τὸ ὄνομα τοῦτο, οὐδὲ θέλουσιν χρησιμεύει πρὸς ἐνοικητικὴν μονα-
ρχίαν, ἀλλ' ὡς ἰδιαίτερα εὐκτήρια καὶ ἡσυχαστήρια αὐτοῦ μό-
νον τοῦ ἰδιοκτητοῦ τῶν.

Β' Διάταγμα 4 Δεκ. 1834. Περί τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ἐν τοῖς διαλυθείσι μοναστηρίοις μοναχῶν.

1. Δὲν ἐπιτρέπεται τὸ ἀπὸ τοῦδε εἰς κανένα τῶν μοναχῶν νὰ δικιμένῃ ὡς ἐνοικιαστῆς εἰς μοναστήριον.

2. Ὅλοι ἐπομένως ἢ ἐντὸς τοῦ βασιλείου μοναχοί, ἱερομένοι καὶ μή, ὅσοι δὲν ἔχουν ἔργον ἐπωφελές ἐντὸς τοῦ κόσμου, ὀφείλουσι ἀπροφασίστως νὰ διαμένουν εἰς ὅποιον τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων τοῦ ἡμετέρου κράτους ἐκλεξώσιν ἢ ἴδιοι, καὶ νὰ λογίζωνται μοναχοὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ μοναστηρίου καθ' ὅλα ἴσοι καὶ ὅμοιοι μὲ τοὺς ὑπάρχοντας ἤδη ἐν αὐτῷ συναδέλφους των, καὶ βιοτεύοντες κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

3. Ὅσοι τῶν μεταβαινόντων ἀπὸ τῶν ἡαλυθέντων εἰς τὰ διατηρούμενα μοναστήρια μοναχῶν ἔχουν ἀξιώσεις ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ μοναστηρίου τῆς ἀκρι τοῦδε διαμαντικῶν, λαμβάνουν μὲν εἰς τὴν κατοχὴν των ὅσα κτήματα εἶχον πρὶν τῆς εἰσόδου των εἰς τὸ μοναστήριον, ἢ ὅσα ἠγόρασαν ἐξ ἰδίων ἀλλ' ὀφείλουσι, α'. ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάγματος, νὰ ἀποδείξουν βασιμῶς καὶ ἀνιμνηρίστως ἐνώπιον τῆς ἀγκλοῦσης πολιτικῆς ἀρχῆς, κατὰ τοῦ: πρὸ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. γραμματείας τῆς ἐπικρατείας συνησομένους ὄρους, ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα ἢ ἀνήκον εἰς αὐτοὺς πρὶν εἰσελθῶσιν εἰς τὸ διαλυθὲν μοναστήριον, ἢ ἠγοράσθησαν ὕστερον μὲ ἰδιὰ των χρήματα· καὶ β'. νὰ ἀπερῶτουν δι' ἐγγράφου των τακτικῶς τὰ κτήματά των ταῦτα ἀναφαιρέτως εἰς τὸ μοναστήριον τῆς εἰς τὸ ἔξῃς ἐγκαταβιώσεώς των, ἐπιφυλάττοντες εἰς ἑαυτοὺς μόνον τὴν διὰ βίου αὐτῶν ἐπικρασίαν.

4. Ὅσα κινήτὰ τῶν κτημάτων τούτων, ἀποδειχθέντα τοιοῦτοτρόπως δὲν ἐκποιήθησαν εἰσέτι, θέλουσι ἀποδοθῆ εἰς τοὺς μοναχοὺς, καταγραφόμενα ἀμέσως εἰς τὸ κτηματολόγιον τοῦ μοναστηρίου τῆς ἐγκαταβιώσεώς των ὡς περιουσία τοῦ μοναστηρίου τούτου ἀναφαιρέτως, ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ἀκινήτων, ὅσα, διὰ τὴν γειτνίασιν αὐτῶν τῶν μοναστηρίων, τοῦ διαλυθέντος δηλαδὴ καὶ τοῦ διατηρουμένου, εἶναι δυνατόν τὰ συμπεριληφθῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ τελευταίου τούτου ἀκινήτων κτημάτων. Τὰ πρὸς δικτήρησιν ἢ καλλιέργειαν τῶν κτημάτων

τούτων ἔξοδα εἶναι ἐπομένως εἰς βάρος τοῦ μοναχοῦ, ἔκτος ἂν συμφωνήσῃ ἄλλως πως περὶ τούτου μετὰ τὸν ἡγούμενον καὶ τὸ συμβούλιον τοῦ μοναστηρίου του, παραχωρῶν δηλαδὴ τὴν ἐπι-
κοπίαν ἢ μέρος αὐτῆς.

5. Εἰ δὲ τὰ κτήματα ταῦτα, τὰ μὲν κινητὰ ἐξεποιήθησαν ἀπὸ τῆς διαλύσεως τοῦ μοναστηρίου, τὰ δὲ ἀκίνητα κεῖνται εἰς μακρινὰς ἀποστάσεις, θέλει πληρῶνεσθαι κατ' ἔτος ἀντ' αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ διατηρουμένου μοναστηρίου, ὅπου διαμένει ὁ ἰδιοκτῆτης μοναχός, τὸ διάφορον πρὸς 8 τοῖς ἑκατὸν τῆς εἰσπραχθείσης μὲν ποσότητος ἀπὸ τῶν κινητῶν, τοῦ τιμήματός δὲ τῶν ἀκινήτων γενομένης τῆς ἐκ-
τῆς ὡς παρ' εἰδημόνων εἰς ἣν εὐρίσκοντο τὰ κτήματα ταῦτα κατὰ τὴν ὅτε παρελήθησαν εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐκκλησια-
στικοῦ ταμείου. — Ἡ πληρωμὴ αὕτη παύει εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποδίσωσιν τοῦ ἰδιοκτῆτου μοναχοῦ· ἄθεν εἰς τὸ τέλος ἐκά-
στου διοικητικοῦ ἔτους ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου ὀφεί-
λει νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν ἐπιτόπιον διοικητικὴν ἀρχὴν ἀπο-
δεικτικόν, ἐπικυρωμένον παρὰ τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου, περὶ
τῆς ὑπάρξεως τοῦ μοναχοῦ.

6. Ὁ μοναχός εἶναι ἐλεύθερος ἢ νὰ λαμβάνῃ αὐτός εἰς τὴν ἀίεσον ἐξουσίαν καὶ διαχείρισίν του τὸν τόκον τοῦτον, τότε ὅμως τὸ μοναστήριον δὲν ὑποχρεοῦται νὰ τὸν τρέφῃ, ἢ νὰ τὸν παραχωρῇ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ μοναστηρίου καὶ νὰ λαμβάνῃ παρ' αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωάρκειαν. Καθ' ἑκατέραν τῶν περιπτώ-
σεων θέλει γίνεσθαι ἐγγράφος συμφωνία μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ
τηρουμένου, ἐπικυρωμένη παρὰ τοῦ ἐπισκόπου. — Τὸ αὐτὸ ἡμ-
πορεῖ νὰ πράξῃ καὶ ὡς πρὸς τὰ κτήματά του κατὰ τὸ ἄρθρ. 3.

7. Οἱ ὄροι οὗτοι θέλουσι ἐφαρμοσθῆ καὶ εἰς τὴν περιουσίαν τῶν
μυαζουσῶν ὄσων, κατὰ τὸ προχθεσινὸν ἡμέτερον· δια-
ταγὰς, μετέβησαν εἰς 29 τῶν διατηρουμένων γυναικείων μονα-
στηρίων.

8 Ἀνίσως κκεῖς τῶν μοναχῶν τούτων κριθῆ ἄξιος ὑπη-
ρεσίας ἐντὸς τοῦ κόσμου, καὶ λάβῃ τῆς ἐπὶ τούτῳ διαμονῆς
ἐγγράφον ἀδείας παρὰ τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου, ἔχει μὲν
ἐπίσης τὴν ἐπινομήν τῆς ἰδιοκτησίας του, ἢ, κατὰ τὴν περί-
πτωσιν τοῦ ἄρθρου 5, τῶν ἀντ' αὐτῆς πληρουμένων τόκων, ἢ

ἰδιοκτησίᾳ του ὅμως λογίζεται πάντοτε τοῦ μοναστηρίου, καὶ εἰς αὐτὸ μένει μετὰ τὴν ἀποβίωσίν του. — Το αὐτὸ ἐνεργεῖται καὶ ὡς πρὸς τοὺς μοναχοὺς ἐκείνους, ὅσοι δι' εὐλόγους αἰτίας, ἐγκριθεῖσας παρὰ τοῦ κατὰ τόπον ἐπίσκοπου ἢ καὶ τῆς ἱερᾶς συνόδου, ἀποφασίσουν νὰ μεταβῶσιν εἰς ἄλλο διατηρούμενον μοναστήριον· καὶ οἱ πρῶτοι ὅμως καὶ οἱ δεῦτεροι ὀφείλουν νὰ συμβιβασθοῦν μὲ τὸν ἡγούμενον, ὥστε, χωρὶς νὰ ἐπενεχθῇ βλάβη ὅποιαδήποτε εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν, ἢ διατήρησιν καὶ καλλιέργεια αὐτῆς νὰ μὴ ᾖναι εἰς βάρος τοῦ μοναστηρίου. Ἄν τὸ συμβούλιον τοῦ μοναστηρίου εἰς τοιαύτην περίστασιν ἐγκρίνῃ νὰ μὴ παραδεχθῇ τὴν ἰδιοκτησίαν, ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἀνήκουσαν ἀρχὴν, διὰ νὰ ἀφιερωθῇ αὐτὴ εἰς ὅποιον ἄλλο τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων ἐγκρίνῃ ὡς ἰδιοκτήτης, ἢ, ἂν τοῦτο δὲν ᾖναι ἐνεργητέον, διὰ νὰ συμπεριληφθῇ μὲ τὴν περιουσίαν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, κατὰ τὰς εἰς τὸ ἄρθρον ὡς ἀναφερομένας ὑποχρεώσεις. Τοιαύτη μετάβασις ἀπὸ μοναστηρίου εἰς μοναστήριον δὲν ἐπιτρέπεται ἐπ' οὐδεμιᾷ προφασί ἀνω ἰδιαιτέρας ἀδείας.

9. Ὁ μοναχὸς δὲν δύναται ἐπ' οὐδεμιᾷ προφασί καὶ περιστάσει οὔτε ὑποθήκῃ νὰ βάλῃ, οὔτε πολυετῶς νὰ ἐνοικίῃ τὸ κτήμᾳ του, χωρὶς τὴν εἰδήσιν καὶ συγκαταθεσιν τοῦ ἡγουμένου καὶ τῶν συμβούλων τοῦ μοναστηρίου του. Εἰς ἐκάστην περίστασιν ἢ ἐνοικίασιν δὲν ἰσχύει εἰμὴ διὰ βίου μόνον τοῦ ἰδιοκτήτου μοναχοῦ. Ὁ ἡγούμενος καὶ τὸ συμβούλιον τοῦ μοναστηρίου εἶναι αὐτοὶ ὑπεύθυνοι ὡς πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον διὰ κάθε τοιαύτην παράδοσιν, ὀφείλοντες νὰ ζητοῦν, καθὼς καὶ περὶ τῶν λοιπῶν τοῦ μοναστηρίου κτημάτων, τὴν ἀδειαν τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. γραμματείας διὰ πᾶσαν τοιαύτην διάθεσιν τοῦ κτήματος.

10. Ἡ ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ἐπιτροπὴ θέλει ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀνω διατάξεων, καὶ συμπράττει κατὰ τὰς ἀρθεύσεις εἰς αὐτὴν ὁδηγίας· μετὰ παραλευσιν δὲ τῆς διορίας πρὸς ἐμφάνισιν τῶν εἰς τὸ ὡς ἄρθρον ἀναφερομένων ἀπαιτήσεων καὶ ἀποδείξεων καὶ περαιοθείσας τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀπαιτήσεων τούτων, θέλει συντάξαι καταλογὸν τῶν ἀποδοτέων κτημάτων, σημειοῦτα καὶ τὴν ἀξίαν ἐκάστου,

καὶ τοῦ κατ' ἔτος πληρωτέου διαφόρου κατὰ τὸ 5 ἄρθρον, καθυποβάλλει δὲ αὐτὸν εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. γραμματείας.

Β. Διάταγμα 24 Ἀπρ. Περί τῶν ἱερῶν ναῶν τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων.

1. Οἱ ἱεροὶ ναοὶ τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων δὲν θέλουν συμπεριλαμβάνεσθαι εἰς τὴν ἐνοικίασιν τῶν ὑποστατικῶν καὶ οἰκοδομημάτων αὐτῶν.

Β. Διάταγμα 20 Μαΐου 1836. Περί τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Θεωροῦντες, ὅτι κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, τὰ κτίρια, ὅσα ἀφιερώθησαν ἅπαξ εἰς τὴν δημόσιον θεῖαν λατρείαν, καθὼς καὶ οἱ τόποι, ἐπὶ τῶν ὁπαίων ταῦτα ἀνηγέρθησαν, δὲν ὑπάγονται εἰς οὐδενὸς ἰδιοκτησίαν, καὶ ἂν κατεδαφίσθῃ τὸ κτίριον — Θεωροῦντες, ὅτι αἱ κατὰ τὴν πόλιν Ἀθηνῶν ἢ ἄλλοις κατερειπωμένοι ἐκκλησίαι καὶ τὰ γήπεδα αὐτῶν δὲν δύνανται, ὡς ἱερά, νὰ ἐκποιηθῶσιν εἰμὴ ὡσάντις τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ὄφελος διεντεθῆ πρὸς ἄλλα θεάροστα ἔργα, καὶ ἰδίως πρὸς οἰκοδομὴν ἱερῶν καὶ ἀγαθοεργῶν καταστημάτων. — Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ ὑπουργικοῦ ἡμῶν συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

1. Αἱ κατὰ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν κατερειπωμένοι ἐκκλησίαι καὶ τὰ γήπεδα αὐτῶν διαιροῦνται εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας τρεῖς τάξεις — 1. μοναστηριακαί — 2. ἐνοριακαί — 3. ἰδιωτικαί.

2. Τῶν μοναστηριακῶν ὅσα μὲν ὑπάγονται εἰς διατηρούμενα τοῦ ἡμετέρου κράτους μοναστήρια, θέλουν διοικεῖσθαι καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ κτήματα αὐτῶν. Ὅσα δὲ ἐρείπια ἐκκλησιῶν καὶ μετοχιῶν ὑπάγονται εἰς διαλελυμένα μοναστήρια, θέλουν ἐκποιηθῆ ἀνυπερθέτως διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν γραμματείας, εἴτε μὲ μετρητὰ ἐπὶ χειρὸς, ἢ τὸ πολὺ μὲ προθεσμίαν ἕξ μηνῶν μετὰ τῆς κατακύρωσιν, καὶ τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν ἐξαγόμενον θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς ἀνέγερσιν ἑνὸς πανεπιστημίου.

3. Αἱ ἐνοριακαί θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τὸν δῆμον τῶν

Ἀθηναίων με τὰς ἀκολούθους ὑποχρεώσεις: — 1. ἡ ἐκποίηση αὐτῶν θέλει γένη ἐπὶ δημοπρασίας, προηγουμένης τακτικῆς ἐροθητικῆς διαγραφῆς καὶ ἐκτιμήσεως ἐνόρκου. — 2. ἡ δημοπρασία θέλει ἐνεργηθῆ ὑπὸ τοῦ δημάρχου καὶ δύο μελῶν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀττικῆς καὶ εἰς τὸ προσδιωρισμένον διὰ τὰς δημοπρασίας μέρος. — 3. ἡ πληρωμὴ τοῦ πλειστηριάσματος θέλει γίνεσθαι εἰς μετρητὰ ἐπὶ χεῖρας, ἢ τὸ πολὺ εἰς μῆνας μετὰ τὴν κατακύρωσιν τοῦ δημοπρατουμένου ἐρειπίου, γηπέδου ἢ ὕλης. — 4. τὸ προκύπτον ἐκ τῆς ἐκποιήσεως θέλει χρησιμεύει εἰς ἱερά καὶ φιλόδηρα καταστήματα ἐντὸς τῆς πόλεως ταύτης πρὸ πάντων δὲ καὶ ρητῶς εἰς ἀνεγερσιν ἐνὸς ἢ καὶ πλείτερον ἐνοριακῶν ναῶν εὐρυχωρίας καὶ λαμπροῦτος ἀναλόγου, εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος τῶν τεσσάρων τῆς πόλεως τμημάτων· ἐὰν δὲ μετὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν ἐκκλησιῶν τούτων περισσεύσῃ χρήματα, αὐτὰ θέλουσι χρησιμεύει εἰς σύστασιν ἐνὸς δημοτικοῦ σχολείου τῶν ἀρρέων καὶ ἐνὸς τῶν κορασιῶν.

4. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας θέλει καθυποβληθῆ εἰς γνῶσιν μας διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν γραμματείας τοῦ δε σκέδιου, ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων καὶ ἡ θέσις ἐκάστης οἰκοδομῆς, καθὼς καὶ τ' ὄνομα τοῦ ἁγίου, ἢ τῆς ἁγίας ἐκαστῆς ἐκκλησίας πρέπει νὰ καθυποβάλληται προηγουμένως διὰ τῆς ἀνηκούσης γραμματείας τῆς ἐπικρατείας εἰς τὴν ἡμετέραν ἐγκρισιν — Αἱ ἰδιωτικῆ ὑπάγονται εἰς τὸ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 ἡμέτερον διάταγμα, καὶ οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν τοιοούτων ἐκκλησιῶν, τῶν ἐρειπίων, τῶν γηπέδων, ἢ τῆς ὕλης αὐτῶν, οὐρεῖλου ἐντὸς 40 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάγματος νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις τῶν συνδεδεμέναις μετὰ τὰς ἀνηκούσας ἀπαδείξεις διὰ τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. γραμματείας τῆς ἐπικρατείας εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ τὰς ἐπεξεργασθῆ καὶ γνωμοδοτήσῃ.

5. Ἐὰν ὁ ἀπαιτῶν νομίζῃ ἑαυτὸν ἠδικημένον ἐκ τῆς ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως τῆς γραμματείας, δύναται, ἂν θέλῃ, ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως

νά ἐνάξη εἰς τὰ πολιτικά δικαστήρια τὸ δημόσιον· εἰς τιαυτήν περίστασιν τὸ κτήμα μένει ἀδιάθετον ἄχρι τῆς ἐκδόσεως τελεσιδικίου ἀποφάσεως, ἐκτός ἂν, πρὸς εὐρυμίαν τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν τῆς πόλεως, καθίσταται ἄφενκτος ἢ κατεδάφισις τὸν διότι τότε ἐκποιεῖται μὲν ἐπὶ δημοπρασίας, ἀλλὰ τὰ χρήματα μένουσιν πρᾶκκαταθεμιμένα εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμείον, διὰ λ]σμόν οὐτινος ἀνήκει.

6. Ἐὰν οἱ ἔχοντες ἔξιώσει; ἐπὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τούτων ἐκκλησιῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 δὲν παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐντὸς τῆς εἰρημένης προθεσμίας, ἢ παρουσιάσωσι μὲν, λαβόντες δὲ ἀρνητικὴν ἀπάντησιν, δὲν ἐνάξωσι τὸ δημόσιον ἐντὸς τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 5 ὀριζομένης προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν, τὸ καθισθητόμενον ἐρείπιον, ἢ τὸ γήπεδον ἢ ἡ ὕλη αὐτοῦ θέλει διατιθεσθαι εἴτε κατὰ τὸ 6' ἄρθρον, ἂν ὑπάγῃται εἰς τὰ μοναστηριακά, εἴτε ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, κατὰ τὸ 3' ἄρθρον, ἂν ὑπάγῃται εἰς τὰ ἐνοριακά ὃ δὲ ἰδιώτης δὲν δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δημοσίου.

7. Οἱ ὀρισμοὶ τοῦ παρόντος διατάγματος ἰσχύουσιν καὶ διὰ τὰ ἄλλα ἐρείπια ἢ γήπεδα ἐκκλησιῶν κείμενα ἐντὸς τῶν λοιπῶν δήμων τοῦ ἡμετέρου κράτους. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι τὸ μὲν προκύπτον ἐκ τῶν ἐνοριακῶν ἐκκλησιῶν, ὄφελος θέλει χρησιμεύει εἰς ἀνέγερσιν θεαρέστων καταστημάτων ἐντὸς ἐκάστου δήμου τὸ δὲ ἐκ τῶν ὑπαγεμένων εἰς διαλελυμένα μοναστήρια ἐκκλησιῶν καὶ μετοχιῶν, εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἐν τῷ 2' ἄρθρῳ ἀναγερομένου πανεπιστημίου.

Β. Διάταγμα 12 Ἰουν. 1836. Περὶ τῶν κτιρίων τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων.

Ἐγκρίνομεν, ὅπως τὰ κτίρια τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων, τὰ ὅπλα, μῆτε εἰς ἐνοικιαστάς, μῆτε εἰς ἀγοραστάς χρησιμεύουσιν ἀποτελέσουσιν μέρος τῆς προικοδοτήσεως τῶν δήμων, ὅταν προσδιορισθῶσι καὶ ἐνοικιασθῶσι παρ' αὐτῶν, διὰ νὰ χρησιμεύουσιν εἰς ἀλληλοδιδακτικά καὶ ἑλληνικά σχολεῖα.

Β. Διάταγμα 29 Ἀπρ. 1843. Περὶ μεταβάσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων εἰς τὴν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματειῶν.

1. Ἡ περὶ τῶν κτημάτων τῶν διαλελυμένων μνηστο-

ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

42

Δημοσίον Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βεροῖας

ρίων καὶ ἡ περὶ τοῦ δευτέρου δεκάτου τῶν διατηρουμένων φροντίς, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἀντιπροσώπευσις τῆς περιουσίας ταύτης θέλει μεταβῆ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείαν τῆς ἐπικρατείας, φροντίζουσαν καὶ περὶ τῆς καταλληλοτέρας διαθέσεως τῶν κτημάτων τούτων κατὰ τὰς ὑπαρχούσας περὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων διατάξεις· ἀλλὰ καμμία ἀπαλλοτριώσις τῶν κτημάτων τούτων δὲν δύναται νὰ γίνῃ, ἂν, ἀκουσθέντος τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας προηγουμένως, δὲν ἀναγνωρισθῇ δι' εἰδικοῦ νόμου, ὅτι τούτο συμφέρει ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν, εἰς ὃν εἶναι ἀφιερωμένη ἡ ἐκκλησιαστικὴ περιουσία.

2. Τόσον τὰ κτήματα ταῦτα, καθὼς καὶ ἡ ἐκ τούτων καὶ τοῦ δευτέρου δεκάτου τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων προσοδος, θέλουσιν ἐξασχολουθῆσαι ἐγγεγραφομένα εἰς βιβλία ἰδιαίτου μηδαμῶς συγγεόμενα μὲ τὰ λοιπὰ τοῦ κράτους κτήματα καὶ εἰσοδήματα.

3. Αἱ δὲ τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν δαπᾶναι, ὑπερτεροῦνται μὲν τοῦ ποσοῦ τῶν ρηθεισῶν ἐκκλησιαστικῶν προσόδων, θέλουσιν ἀναπληροῦσθαι ἀπὸ τὰ λοιπὰ δημοσία εἰσοδήματα, οὐδέποτε δὲ ἐν περιπτώσει περισσεύματος τῶν προσόδων αὐτῶν, τοῦ περισσεύματος τούτου θέλει γενῆ χρῆσις ἄλλη, μὴ ἀποβλέπουσα τὴν βελτίωσιν τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τὴν κοινὴν ἐκπαίδευσιν ἐπιφυλάττεται διὰ ταῦτα εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαίδευσεως γραμματεῖα τῆς ἐπικρατείας τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ ἐπισημῶς γνώσιν τῆς καταστάσεως τῶν προσόδων τούτων καὶ νὰ προτείνῃ τὰ δέοντα συνεννοούμενος μετὰ τῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείας περὶ τῆς αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως αὐτῶν.

Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰσουλίου 1902.

Μεταξὺ τῶν νομικῶν πράξεων εἰς ἃς αἱ Μοναὶ ἐνίστη προβαίνουσιν, εἰσὶ πράξεις καὶ ἀνταλλαγῆ καὶ ἐμφυτεύσεσις κτημάτων ἀκινήτων.

Ἡ μοναστηριακὴ περιουσία, ὡς περιουσία ἐκκλησιαστικὴ, κατ' ἀρχὴν κηρύσσεται ἀναπαλλοτριώτως καὶ πᾶσιν ἐκποίησις αὐτῆς ἀπαγορεύεται. Περὶ τούτου ὑπάρχουσι σαφεῖς διατάξεις τῆς ἐν Χαλκιδὶ δόμῃ τετάρτης οἰκουμένητικῆς συνόδου καν. 24 ἀτὰ ἀνήκοντα τοῖς μοναστηρίοις φυλάττεσθαι,» τῆς ἐν Νικαίᾳ ἐβδόμης καν. 12 αἰτίας

ἐπίσκοπος εὐρεθείη, ἢ ἡγούμενος, ἐκ τῶν αὐτουργίῶν τοῦ ἐπισκοπείου, ἢ τοῦ μοναστηρίου, ἐκποιούμενος εἰς ἀρχοντικὴν χεῖρα, ἢ ἑτέρῳ προσώπῳ ἐκδίδους, ἄκυρον εἶναι τὴν ἐκδοσὶν· εἰ δὲ προφασίζονται ζημίαν ἐμποιεῖν καὶ μηδὲν πρὸς ὄνησιν τυγχάνειν τὸν ἄγραν, μηδ' οὕτω τοῖς κατὰ τόπον ἄρχουσιν ἐκδίδοναι τὸν τόπον, ἀλλὰ κληρικοῖς ἢ γεωργοῖς· τῆς ἐν Καρθαγένῃ καν. 26 εἴρησαν, ἵνα πρᾶγμα ἐκκλησιαστικὸν μηδεὶς πιπράσκη. Ὅπερ πρᾶγμα, εἰάν προσόδους μὴ ἔχῃ, καὶ πολλὰ τις ἐπέιγῃ ἀνάγκη, τοῦτο ἐμφανίζεσθαι τῷ πρωτεύοντι τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, καὶ μετὰ τοῦ ὀρισμένου ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων βουλευέσθαι τί δεῖ πράξαι, (πρὸβ. καὶ Νεαρᾶν 120 κεφ. VI).

ὑπὸ τὴν ἐννοίαν δὲ τῆς ἐκποιήσεως περιλαμβάνονται αἱ πράξεις αὗται, ὡς ρητῶς ὁ Ἰουστινιανὸς ἐν Νεαρᾶ Ζ' κεφ. 1 ἀναφέρει: ὅτι δὲ τῆς ἐκποιήσεως ὄνομα γενικώτερον διὰ τοῦτο τεθείκαμεν, ἵνα κωλύσωμεν καὶ πρᾶσιν καὶ ὄμωρᾶν καὶ ἀμειψίν καὶ τὴν εἰς τὸ διεμεῖν ἐμπρότευσιν (πρὸβ. καὶ καν. 12, 13 Νικ. Συνόδ. καὶ σγόλια Βαλαταμῶνος, Ζωναρᾶ καὶ Ἀριστηνοῦ αὐτόθι).

Πρᾶσις καὶ ἀγορασία.

Μόνον κατ' ἐξαιρέσιν εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις ἐπιτρέπεται ἡ πρᾶσις κινήτων, ὅταν εὐλόγος ὑπάρχῃ αἰτία καὶ ἐπείγουσα ἀνάγκη. Τοιοῦτοτρόπως εὐλόγος αἰτία κατὰ νόμους ὑφίσταται ὅταν πρόκειται α') περὶ ἀνικοδομήτως καταπεπωκότων οἰκῶν (Νεαρᾶ 120 κεφ. 6 § 2, 6') περὶ καταβολῆς δημοσίων συντελειῶν ἢ χρεῶν ἄλλων, εἰς ἀεὶ ἀναγκαίας αἰτίας ὁ εὐαγῆς οἶκος περιέπεσε· «καὶ οὐκ ἔστι δυνατόν ἐκ πραγμάτων κινήτων τὰ οὗτὰ διαλυθῆναι χρεῖα» (Νεαρᾶ 120 κεφ. 46 κεφ. 1) καὶ περ τῶν ἀγιωτάτων τις ἐκκλησιῶν ἢ τῶν λοιπῶν σεβασμῶν οἰκῶν δημοσίου ὀφείλοι φόρους καὶ ὄθεν ποιήσονται τὴν τούτων ἀπόδοσιν οὐκ ἔχει. . . ἄδειαν αὐτοῖς εἶναι. . . καὶ κτήσεων ἀκινήτων ἄπτεσθαι καὶ ταύτας ἐκποιεῖν εἰς λύσιν τοῦ ὀφληματος. Καὶ ἐν Ἀρμενοπούλῳ 120 (3. 3.) φέρεται ὁμοίᾳ διατάξει (Νεαρᾶ 120 κεφ. 7 § 1, γ') περὶ εἰσφορᾶς ὑπὲρ ἀπόρων ἐκκλησιῶν ('Ἀλεξίου συνοδικὸν ὑπόμνημα ἐν Συντάγματι Ποτλῆ καὶ Ράλλῃ V σελ. 20 ἐπ. εἰς τεχνῶς γὰρ ἄτοπὸν ἔστι καὶ παράλογον κλπ. » δ') ὑπὲρ τῶν αἰγμάλωτων ἀναρρύσεως (Νεαρᾶ 120, κεφ. 10, Ἀποστολ. καν. 38, Φωτίου Νομοκᾶν. Β' κεφ. 6' ἐν Συντάγματι Ποτλῆ καὶ Ράλλῃ I σ. 109).

Καὶ ὅτε ὅμως τὸ κανονικὸν δίκαιον ἐπιτρέπει τὴν πρᾶσιν, ἐπιβάλλει τάξιν εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐξαιρετικοῦ δικαιώματος· διότι κατὰ πρῶτον δέον ἵνα ἐκποιῶνται τὰ κινήτὰ πρᾶγματα (Νεαρᾶ 120 κεφ. 10), ἐν ἑλλείψει δὲ ἄλλων κινήτων ἐπιτρέπει ἐκποιήσιν καὶ ἱερῶν σκευῶν κατ' ἐξαιρέσιν τοῦ ΟΓ' ἀποστολικοῦ κανόνος, ὅστις ἀπαγορεύει τῶν ἱερῶν σκευῶν τὴν πρᾶσιν εσκευὸς χρυσοῦν, ἢ ἀργυροῦν,

ἀγισθὲν, ἢ ὀθόνην, μηδαί· ἐπὶ εἰς οἰκίαν χρεῖαν σπετερίζεσθω· παρόνομον γὰρ· εἰ δὲ τις φωροκβεῖη, ἐπιτιμᾶσθω ἀπορίσμων» (πρὸς καὶ Συνόδου Α' καὶ Β' Κωνσταντινουπόλεως καν. 10 καὶ σχόλια Ζωναρά καὶ Βαλσακμῶνος). Ἐάν δὲ δὲν ὑπάρχη κινήτῃ περιουσία καὶ ὁ εὐαγγέλης οἶκος βαρῆται· πολλοῖς δημοσίοις τελέσματιν ἐπιτρέπεται κατ' ἀνάγκην ἢ ἐκποίησης, οὐχὶ δ' ὁμοῦ τῶν αὐτουργῶν, ἀλλ' ἐκίνητος τῆς ἀκινήτου κτήσεως «εἰς ἧς οὐδεμία εἰσάγεται πρόσδος τῶ εὐαγγέλιου οἴκῳ, ἄδειαν παρέχονεν . . . τὴν τοιαύτην κτῆσιν ἐκποιεῖν οὐκ ὀρθῶς ποτε τρόπον βουλευθεῖν πρὸς τὸ λυσιτελεῖν τοῦ αὐτοῦ εὐαγγέλιου οἴκου (Νεκάρ 120 κεφ. 7, Φωτίου Νομοκάν. Β' ὁ' ἐν Συντάγματι Ποιτῆ καὶ Ράλλη I σελ. 108) Ἄλλα καὶ τότε ἡ ἐκποίηση τοῦ κτήματος δὲν γίνεται εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ δι' ἀνάγκην, ἥτις δὲν νά ᾖ κατεπεύγουσα ὡς καὶ ἐν κανόνι 26 τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου φέρεται, «εἴαν πρόσδους μὴ ἔχη, καὶ πολλῆ τις ἐπίειχῃ ἀνάγκῃ, ταῦτο ἐμφανίζεσθαι· τῶ πρωταύγου τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, καὶ μετὰ τοῦ ὀρισμένου ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκόπων βουλευεσθαι, τί δεῖ πράξαι. Εἰ δὲ τοσαύτη ἐπίειχῃ ἀνάγκῃ τῆς ἐκκλήσιας, ὡς μὴ δύνασθαι πρὸς τὸ πωλεῖν βουλευεσθαι, κἂν τοῦ, γειτνιῶντος πρὸς μακρυρίαν κληρῆς ὁ ἐπίσκοπος, φροντίδα ποιούμενος τοῦ ἀποδείξει τῇ συνόδῳ πάσαις ταῖς συμβάσαις τῇ ἐκκλήσιᾳ αὐτοῦ περιπτώσαις· ὅπερ εἰ μὴ ποιῆσει, ὑπεύθυνος τῶ Θεῷ καὶ τῇ συνόδῳ φανῆ ὁ πιπράσκων καὶ ἀλλότριος τῆς οἰκείας τιμῆς» (πρὸς καὶ Ζωναρά καὶ Βαλσακμῶνος αὐτόθεν ἐν Συντάγματι Ποιτῆ καὶ Ράλλη III σελ. 373 ἐκ. Νικαίας Συνότῳ, Β' καν. 12).

Πλὴν τῆς εὐλόγου αἰτίας ἐπιβάλλεται καὶ ἡ διαδικασία δημοσίου πλειστηριασμοῦ ὡς ὅρας ἀπκραιφτέρος τῆς ἐγκύρου ἐκποίησης κτημάτων ἐκκλησιαστικῶν προσδοφοῦσα. Ἐπὶ τούτῳ προηγεῖται ἔρευνα περὶ τοῦ εἰληκρινοῦς ἀσκοποῦ τῶν διοικητῶν τῶν εὐαγγέλιου οἴκων (Νεκάρ 120 κεφ. ὁ 5 1) καὶ δὲ πτωχεῖα ἢ ξενωνίας ἢ νοσοκομεῖα ἢ ἕτεροι εὐαγγέλιου οἶκοι ὧν ἰδίαν διοίκησιν ἔχοντες, εἰ μὲν ἀγίου κληρῆς οἴκους εἶναι συμβεβηῖ, κατὰ γνώμην τοῦ πλείονος μετῶν τῶν ἐκείσε λειτουργούντων κληρικῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ οἰκονομοῦ, εἰ δὲ ξενῶν ἢ πτωχεῶν ἢ νοσοκομεῶν ἢ ἕτερος εὐαγγέλιου οἴκου, τῶν προσετώτων τούτων τὸ συναλλάγμα ποιείσθαι, ὁμνούντων τῶν ἐπιτηκτῶν τῶν αὐτῶν εὐαγγέλιου οἴκων παρουσίᾳ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπιτηκτοῦ παρ' οὗ προβάλλονται ἢ χειροτονοῦνται, ὡς οὐδὲν πρὸς βλάβην ἢ περιγραφὴν τῶν αὐτῶν εὐαγγέλιου οἴκων ἐπὶ τῶ τοιοῦτῳ συναλλάγματι γίνεται.

Μετὰ δὲ τὰ αὐτὰ ταῦτα παρακολουθεῖται παρὰ τοῖς μοναστηριακοῖς ἀγιοτάτοις πατριάρχεις ἢ μητροπολίταις ἢ ἄλλοις ἐπίσκοποις τῆνικαῦτα τοὺς εἰρημένους διοικητὰς τοῦ ἐπορευόντος εὐαγγέλιου οἴκου ἐγγράφως ἐν δημοσίῳ τῆς πόλεως τόπῳ προτιθέναι ἐπὶ εἰκοσὶν ἡμέραις, καὶ τούτῳ τῶ τρόπῳ προτρέπει τοὺς ἀγοράσαι βουλομένους τὸ ἀκίνητον πρᾶγμα, ἵνα ὁ πλείων παρέχων τῶν ἄλλων προτιμηθῇ, τοῦ

των δὲ πάντων προϊόντων τὴν ποσὴν γίνεσθαι, τοῦ τιμήματος πᾶσι τρόποις ὑπὲρ τοῦ ἀπλήκτου διδομένου, ἵνα μὴ ἄλλως ἔργῃ ὁ ἀγοραστής τὸ ἀσφαλές, εἰ μὴ τὸ τίμημα ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ χρέους καταβάλλῃ, καὶ τοῦτο ρητῶς ἐγγραφῇ μεθ' ὄρκου τῆ ἰνεακῆ συγγραφῇ, καὶ οἷ οὐδὲν πρὸς βλάβην ἢ περιγραφὴν τοῦ αὐτοῦ εὐαγοῦς οἴκου γίνεται εἰ δὲ κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον ἀγοραστής τοῦ τοιοῦτου πράγματος μὴ εὐσεβῆ, κελευομένον τὸν ὀφειλόμενον ἐκ τινος τῶν εἰρημένων εὐαγῶν οἴκων τῷ δικαίῳ ὅπερ pro soluto λέγεται τὴν αὐτὴν λαμβάνειν κτήσιν, δικαίως καὶ ἀκριβοῦς διατιμῆσεως γινομένης» (πρβλ. Ἀλεξίου ὑπόμνημα καὶ Ματθαίου Βλαστάρεως Β', ἐν Συντάγματι Πολιτῆ καὶ Πάλλῃ V 23, VI 250 Καρθαγ. Συνόδ. καν. 26).

Ἐπὶ τοιοῦτοις ὁρισμοῖς τοῦ κανονικοῦ δικαίου ἡ Καπούλστριας διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Μαΐου 1829 Διατάγματος ἐκήρυξεν ἀκύρους ἐκποιήσεις καὶ πολυτεῖς μισθώσεις μοναστηριακῶν κτημάτων. Ἐξεδόθησαν κατόπι Β. Διατάγματα α') τῆς 15 Μαρτίου 1836, καὶ 17 Νοεμβρίου 1836, ἀλλὰ τὰ διατάγματα ταῦτα ἀφορῶσιν εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις τῶν μοναστηρίων Ἀνδρου καὶ Πεντέλης καὶ δὲν ἐδημοσιεύθησαν διὰ τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως», β') τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836 περὶ εἰκοσιπενταετῆς ἐνοικιάσεως καὶ ἐκποιήσεως ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, ἀλλὰ τοῦτο ἀφορᾷ εἰς κτήματα τῶν διαλυομένων μονῶν ἄλλως δὲν ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως», γ') τῆς 24 Μαρτίου 1837. Τὸ Διάταγμα τοῦτο κανονίζει τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκποιήσεως καὶ πολυτεῦς ἐνοικιάσεως μοναστηριακῶν κτημάτων. Καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο Διάταγμα, ὃ φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος, δύναται κατὰ τὸ κύρος νὰ ἀμφισβητηθῆ, διότι δὲν ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως». Τοῦτο μάλιστα ὑποστηρίζει καὶ ὁ ἐν ἔτει 1871 Δικαστικὸς Σύμβουλος τοῦ Δημοσίου ἀσίδιμος Β. Οἰκονομίδης (ὅρα ἐπίσημον γνωμοδότησιν αὐτοῦ τῆς 10 Δεκεμβρίου 1872). Ἀλλὰ καὶ ἂν θεωρηθῆ ὡς ἔχον νόμον ἰσχύον τὸ Διάταγμα τοῦτο, ἐπιβάλλει ἀνεξαιρέτως τὸν δημόσιον πλειστηριασμὸν εἰς πᾶσαν ἐκποίησιν ἢ πολυτετὴ μίσθωσιν ἄρθρ. 2 αὐτοῦ ἐγγραφῆ τῆς ἐνεργηθείσης ἐνοικιάσεως ἢ ἐκποιήσεως δύναται μόνον νὰ ἐγκρίνη ἢ γραμματεία, ὅταν ἐπὶ τῆς δημοπρασίας προσφέρῃ τοῦλάχιστον ἢ ἀξία τῆς ἐκτιμῆσεως καὶ ἐφυλάχθησαν ἐν ταύτῳ αἱ ὑπάρχοντες τύποι ἀνηκόντως.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἂν ἐν τῇ ἀπλῇ ἐγκρίσει τῶν προϊσταμένων διοικητικῶν ἀρχῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων τούτων νόμων καὶ τοῦ ἐπακολουθήσαντος Β. Διατάγματος τῆς 28 Ἰουλίου 1858 περὶ κανονισμοῦ τῶν Μοναστηρίων (ἄρθρον β'), προϋποτίθεται οὐλοπρῶς ἢ εὐλόγως αἰτία καὶ ἡ κατεπίγουσα ἀνάγκη (οἷον ἰδρυτικὸς σκοποῦμαι ἢ πτωχείων ἢ κοινωφελῶν ἔργων, ὅτε καὶ ἡ δωρεὰ δικαιοδογεῖται καὶ ἐγκυρος κρίνεται), ὡς τὸ καθεκτικὸν καὶ ἀστικὸν δικαίον οὐσιαστικῶς ἀξιοῖ, ὅρθρον μὲν ἔστιν ἵνα, ὅσάκις πρόκειται περὶ πώλησεως μοναστηριακῶν κτημάτων, ἀναφέρονται ρητῶς οἱ νόμοι

λόγοι καί, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, τὸ καταπέιγον τῆς ἀναποδράστου ἀνάγκης, πάντως δ' ὅμως, καί ἐπὶ ποιῆ ἀκυρότητες, ὡς πρὸς τὰ προσοδοφόρα κτήματα δεῖν νὰ διενεργηθῆται δημοσίως πλειστηριασμοί, οὐδὲ δύναται νὰ καλύψῃ τὴν ἀκυρότητα Διάταγμα τῆς Κυβερνήσεως. Τοῦτο καί ὁ Β. Οἰκονομικῆς συμπεραίνει ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ μνημονευθείσῃ γνωμοδοτήτῃ ἐπαγόμενος ταῦτε: Ἄνακαραλαίων λοιπὸν τὰ ἀνωτέρω λέγω, ὅτι ἡ ἰσχύουσα καὶ σήμερον διάταξις περὶ ἐκποίησης ἀκινήτων κτημάτων τῶν μοναστηρίων εἶναι ἡ ΡΚ' Νεοκρά, καὶ ἢ ὡς γενικὸς κανὼν πρέπει νὰ τηρῆται ἢ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησης, καὶ αὕτη ὅταν γίνηται πρὸς θεραπείαν ἀναποδρεύτου ἀνάγκης ἢ ἐπὶ προφανεῖ τοῦ μοναστηρίου ὠφελείᾳ μόνον δὲ τῶν ἀπροσόδων πραγμάτων ἢ ἐκποίησης συγχωρεῖται νὰ γένη καὶ ἀνευ δημοπρασίας τῆς ἀνάγκης δὲ τῆς δημοπρασίας δὲν δύναται κατ' ἐμὲ ν' ἀπαλλαγῇ τοὺς ἐνεργούντας τὴν ἐκποίησιν διάταγμα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Καὶ ὁρθῶς ἡ γνώμη αὕτη ἐκφέρεται ὑπὸ τοῦ Β. Οἰκονομικοῦ, διότι οἱ κανόνες καὶ οἱ νόμοι ρητῶς ἀπαγορεύουσι τὴν ἐκποίησιν κτημάτων ἀνευ δημοπρασίας πρὸνείται δὲ περὶ ὁρισμῶν δημοσίας τάξεως.

Ἐπειδὴ αἱ διοικητικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουσι πάντως νὰ ἐξετάσωσι τὰς κατὰ καιροὺς γενομένας πράξεις καὶ νὰ διατάξωσι καὶ ἐνεργήσωσι τὴν προσβολὴν αὐτῶν δικαστικῶς, διότι τινὲς μὲν αὐτῶν ἐγένοντο κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τῶν οὐσιαστικῶν νόμων, ἄλλαι δὲ κατὰ παράβασιν τῶν τύπων ὡς παράδειγμα δὲ ἐέρομεν τὰ ὑπ' ἀριθ. 1896 τῆς 15 Ἰουνίου 1872 καὶ 4122 τῆς 15 Μαρτίου 1875 συμβολαία τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηναίων Β. Κτενᾶ, δι' ὧν τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς Ἀσωμάτων-Πετρακῆ μετεβίβασεν ἀνευ εὐλόγου αἰτίας καὶ ἀνευ ἀνάγκης, ἰδίως ὅμως ἐξωδίκως ἀνευ πλειστηριασμοῦ, ἀντὶ τιμῆματος θρ. 65,000 ἐπὶ πιστώσει, τὰ μεγάλα ἐν Ἀττικῇ ἀγροτικά κτήματα Πικέρμι καὶ Ἀραφίνα, ὧν ἡ ἀξία, ὡς λέγεται, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκποίησησεως ἦν ἀσυγκρίτως μεγαλύτερα.

Ἐνίοτε αἱ μοναὶ προβαίνουσι καὶ εἰς ἀγορὰν ἀκινήτων κτημάτων. Καὶ ἐπὶ τούτου ὅμως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, διότι ὁ αὐτοκράτωρ ἐν Νεοκρά 7 κεφ. 12 καὶ 120 κεφ. 9 ἀναγράφει ἀπαγορευτικὴν διατάξιν τῆςδε ἐκτελούμεν ὥστε μηδεμίαν ἀνάγκην ταῖς ἀγιωτάταις ἐκκλησίαις ἢ τοῖς ἄλλοις εὐαγέτι τοποῖς ἐν τε τῇ βασιλίᾳ πόλει καὶ ἐν πάσαις ταῖς τῆς ἡμετέρας πολιτείας ἐπαρχίαις κειμέναις ἐπάγεσθαι κτήσεις ἀπόρους ἢ εὐπόρους ἢ ποιεῖσθαι κειμένας ὠνεῖσθαι, ἵνα μὴ εὐρεθῶσι διὰ ταυτην τὴν προοασίν καὶ ἄς ἔχουσιν ἀπολλύντες ἢ γρῆσειν ἐνεχόμενοι.

Ἀγαλλογὴ ἢ ἀμειψίς.

Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἀπαλλοτριώσεως, σπανίως ἐν ταῖς μεταξὺ ἰδιωτῶν νομικαῖς σχέσεσι σήμερον ἀπαντῶν, παρέχει εὐλόγους ἀφορ-

βολίας περί τῆς εὐκρινούς διαχειρίσεως καὶ εὐσυνειδήτου ἐπαπειίας συγγένει ἐφαρμοζόμενον ἐπὶ τῶν μοναστηριακῶν περιουσιῶν. Διὰ τὸν λόγον τούτον καὶ διότι πολὺς ἐγένετο λόγος περί βλάβης τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ ἰδίως τῶν μονῶν Πετράκη καὶ Πεντέλης, ἐζητήσαμεν πίνακα τῶν ἀπὸ τεσσαρακονταετίας καὶ ἐντεύθεν γενομένων ἀπαλλοτριώσεων καὶ ἀνταλλαγῶν, ἐφ' ὅπου δηλαδὴ δὲν ἐπῆλθεν ἀποθεστικὴ παραγραφή καὶ ἐπομένως ἐπιτρέπεται ἡ ἐνάσκησις ἀγωγῆς περί ἀκυρώσεως. Ἐκ τῶν ὑποβληθέντων πινάκων ἀποδεικνύεται, ὅτι, ἵνα μὴ εἰπωμεν πᾶσαι αἱ γενόμεναι ἀνταλλαγῆαι, ἀλλὰ βεβαίως τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἐγαλκεύθησαν πρὸς βλάβην τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, κτήματα δὲ μεγάλης ἀξίας ἄνευ νομίμου λόγου καὶ εὐλόγου αἰτίας ἀπηλλοτριώθησαν καὶ ἀντηλλάγησαν ἐπὶ προφανεῖ τῶν μονῶν ζημίᾳ.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου εὐρίσκομεν ἐν ταῖς πηγαῖς τὰς ἐν Νόμῳ 17 Κωδ. (1. 2) τοῦ αὐτοκράτορος Ἀναστασίου, ὅτι πᾶσα ἀνταλλαγὴ μοναστηριακῶν κτημάτων καθ' ὁσονδήποτε τρόπον γενομένη ἢ μελετωμένη ἀπαγορεύεται. Ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἐκτίθενται αἱ ἐξαιρέσεις αἱ μὴ που χρείας τινὸς ἀναγκαίας καὶ ἐπιωφελοῦς τοῖς αὐτοῖς σεβασμίαις οἴκοις ἀνακυπτούσης λυσιτελής εἴη τούτοις ἢ πράσις τοῦ τοιούτου πράγματος ἢ ὑποθήκη ἢ ἀνταλλαγὴ ἢ διηνηκῆς ἐμφυτεύσει τοιούτων ἐπειδὴν τὰ τιμήματα τοῦ πιπρασκομένου πράγματος εἰς διευλῶσιν χρεῶν, οὐχ ἀπλῶς οὐδ' ὡς ἔχυγα συστάντων, ἀλλ' ἐκ ἁδούλων τινῶν ἢτοι κληρονομιῶν ἢ ἐξ αἰτιῶν ἀναγκαίων καὶ χρειωδῶν ἐνὶ τῶν προδηλωθέντων σεβασμίων οἰκῶν ἐπικειμένων, ἢ καὶ αἱ πράγματος αὐτοῖς ἑτέρου χρειωδέστερου τε καὶ ἀναγκαιοτέρου κτήσιν καὶ ἀγορασίαν μέλλοι προχωρεῖν, ἢ καὶ εἰς ἀνανέωσιν ἢτοι ἐπιμελείαν τοῦ αὐτοῦ οἴκου κατεπίγουσαν καὶ μακρᾶς ἀναβολῆς οὐκ ἀνεγομένην δαπανᾶσθαι τῶν αὐτῶν αἰτιῶν καὶ ἐπὶ τοῖς δανεισμασι καὶ ταῖς ἐπ' αὐτοῖς ὑποθήκαις τῆς κωλύσεως ἐξηρημένων τὰ δὲ τῆς ἀνταλλαγῆς, ὅταν ἐπὶ χρειωδέστερῳ κατὰ τὸν ἴσον τρόπον καὶ ἀναγκαιοτέρῳ καὶ πρόσδοτον ἀξίαν καὶ οὐκ ἐλάττωκα τοῦ δεδομένου πράγματος ἐνὶ τῶν αὐτῶν σεβασμίων οἰκῶν περιποιεῖν δυναμένῳ ἐπιζητήσιν.

Ὁ Νόμος οὗτος τοῦ αὐτοκράτορος Ἀναστασίου ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς Νεαρᾶς 7 ὡς ἀτελής. Ἐν τῇ Νεαρᾷ τούτῃ κεφ. 2 φέρεται ἀερίμενον ἐπὶ βασιλείᾳ, εἶπου τις κοινωφελῆς ἐστὶ καὶ πρὸς λυσιτέλειαν τῆς πολιτείας βλέπουσα χρεία καὶ κτήσιν ἀπαιτούσα τοιούτου τινὸς ἀκινήτου πράγματος ὅποιον ὑπεθέμεθα, τοῦτο αὐτῇ παρὰ τῶν ἀγιωτατων ἐκκλησιῶν καὶ τῶν λοιπῶν εὐαγίων οἰκῶν τε καὶ συστημάτων λαμβάνειν ἐξείναι, τοῦ πανταχόθεν ἀζημίου τοῖς ἱεροῖς οἴκοις φυλαττομένου καὶ ἀντιδιδόμενου πράγματος αὐτοῖς παρὰ τοῦ λαμβανόντος ἰσοῦ ἢ καὶ πλεονοῦς τοῦ δεδομένου». Μετὰ δὲ τὴν Νεαρὰν 46, ἣτις ἡμετέρας τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐκποιήσεως, ἐπῆλθεν ἡ Νεαρὰ 55 εἰδικῶς περί ἀμείψεως πραγματοποιημένη καὶ ὑρίζουσα ἀέχοντας μόνας

ἔρρωσθαι τὰς ἀμειψίαις τὰς πρὸς τὴν βασιλικὴν οἰκίαν ἐπὶ τούτοις γινόμενας, ὥστε διηλεκτικῶς παρὰ τῆ βασιλείᾳ μένειν καὶ μὴ μεταβαλεῖν εἰς ἰδιώτην μηδὲ τῆς ἐκείνου γίνεσθαι δεσποτείας διὰ μέσης τῆς βασιλείας ἐπ' αὐτὸν ὀφειλομένου. Κατόπιν δ' ἡ Νεαρά 120 συμπέρασμα λαβεῖν πάσας τὰς προηγουμένας διατάξεις.

Ὡς πρὸς τὴν ἀνταλλαγὴν ἡ Νεαρά 120 ἐν μὲν τῷ προοίμιῳ ἀπαγορεύει αὐτὴν ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, καὶ ἐπιτρέπει αὐτὴν μόνον πρὸς βασιλικὸν οἶκον. Εἰσάγει δὲ γενικὴν ἐξαιρέσιν ἐν κεφαλαίῳ 1 ὡς πρὸς τὰς ἀμοιβαίας τῶν εὐαγῶν οἰκῶν ἀνταλλαγὰς εἶζεῖναι παρὰ ταῖς ἀγιωτάταις ἐκκλησιαίαις καὶ τοῖς εὐαγέσι οἰκοῖς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μοναστηρίοις ἐν τε τῇ βασιλίδι πόλει καὶ ἐν διαφόροις ἐπαρχίαις κειμένοις ἀνταλλαγὰς πρὸς ἀλλήλους ποιεῖσθαι, ὅταν ἐκατέρω τυχὼν οἰκῶ φυλάττηται τὸ ἀξήμιον, συνκινουμένων ἐγγράφως ἢ διὰ καταθέσεως τῷ τοιοῦτῳ συναλλάγματι, οὐ μόνον τῶν διοικητικῶν ἐκατέρου εὐαγῶς οἴκου, ἀλλὰ καὶ τοῦ πλείονος μέρους τῶν ἐν αὐτοῖς λειτουργούντων, τὰ δὲ ἀπὸ βασιλικοῦ οἴκου εἰς ἰδιωτὴν εὐαγῆ τοπικῶν περιελθόντα ἢ μετὰ ταῦτα περιλευσόμενα κατ' οὐδὲνα τρόπον πωπρωσκῆσθαι ἢ ὑποτίθεσθαι ἢ ἀνταλλάττεσθαι ἢ ὅπως ἐκποιεῖσθαι συνηροῦμεν, οὐδὲ εἰ πρὸς ἀλλήλους οἱ εὐαγῆς οἴκοι τοιοῦτό τι πράξαιεν. Ἐν κεφαλαίῳ 11 φέρονται αἱ ποιναὶ τῆς παραβιάσεως, καὶ ὅτι ἀκυρότης τοῦ συναλλάγματος ἀνάδίδεσθαι . . . τὸ πρᾶγμα ἐφ' ᾧ τοιοῦτό τι προηκολούθησε μετὰ τῶν τοῦ μέσου χρόνου καρπῶν, μείνω δὲ παρ' αὐτῇ (τῇ ἐκκλησίᾳ) καὶ τὸ τρίμημα ἢ τὸ ἀντίδωρον ἢ τὸ ὑπὲρ ἀμειψίαις ἢ ἄλλης οἰκιστῶν αἰτίας αὐτῷ δεδομένον» (Πρβ. καὶ νόμον Λέοντος καὶ Ἀνθελμου 14, Κώδ. (1—2).

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τούτων αὐστηρῶς ἐφαρμοζομένων ἐξαναταί νὰ ἐξελθῆ τὸ συμπέρασμα ὅτι ἀνταλλαγὴ κτήματος ἐκκλησιαστικοῦ πρὸς κτῆμα ἰδιώτου εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως ἀπαγορεύεται, πλὴν ἐὰν προκρίται περὶ ἀνταλλαγῆς πρὸς τὴν βασιλείαν κέρδις κοινωφελῆς ἐστὶ καὶ πρὸς λυσιτέλειαν τῆς πολιτείας βλέπουσα γράειν ἢ ἐὰν πρὸς ἀλλήλους εὐαγῆς οἴκοι συμβάλλωνται. Ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσι φυλάττεται τὸ ἀξήμιον τῶν Μονῶν.

Ἀλλὰ τὸ διοικητικὸν σύστημα σήμερον μετεβλήθη. Ὅσοις ἐπὶ πρόκειται κοινωφελῆς ἀνάγκη, ἢ ἀνταλλαγὴ μεταξὺ Μονῆς καὶ τοῦτου, γινομένη διὰ Βασιλικῶν Διατάγματος, δύναται ἐπιεικῶς νὰ θεωρηθῆ ἰσχυρά. Τοῦ οὐσιώδους στοιχείου ἐν ταῖς πράξεσι τῆς ἐκποιήσεως εἶναι πρὸ πάντων τὸ ἀξήμιον τῶν Μονῶν ἢ διαδικασία μετεβλήθη διὰ νεωτέρων διατάξεων, (πρβ. ἐγκύκλιον γραμματείας τῶν ἐκκλησιαστικῶν 17 Ἰουλίου 1833 καθ' ἣν οἱ ἡγούμενοι δὲν ἔχουσιν τὴν ἀξίαν ὅποιασδήποτε ἀπαλλοτριώσεως χωρὶς προηγουμένης ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνητικῆς Ἀρχῆς, ἐπιστηριζομένης εἰς ἀπόφασιν ἡτιολογημένην πρβ. καὶ ἐγκύκλιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου 24 Ὀκτωβρίου 1842 ἐπελευθέρως ἀκυρότητα. Ἐγκύκλιον 19 Φεβρουαρίου 1835 τῆς Γραμματείας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἐνθα καὶ περὶ ἀνταλλαγῶν

γῆς κινήτων. Β. Διάταγμα 31 Δεκεμβρίου 1836. Β. Διάταγμα 24 Μαρτίου 1837. Β. Διάταγμα 1858 περί τοῦ κανονισμοῦ τῶν Μοναστηρίων ἀρθ. θ', ὃ ἐν ταῦτοις ἐκδοθέν μετὰ τὸ Σύνταγμα ἰσχύει ἐφ' ὅσον στηρίζεται ἐπὶ τῶν Νόμων.)

Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ὁρισμούς τῶν νόμων, ἃ δὲν θεωρηθῆ ἀπολύτως ἄκυρος νομικῶς πᾶσα ἀνταλλαγὴ μοναστηριακοῦ κτήματος πρὸς κτῆμα ἰδιώτου, οὐχ ἦττον ὅπως συναρθῆ ἔγκυρος οἰκιστικὴ ἀνταλλαγὴ δέον πάντως νὰ ὑπάρχη εὐλογος αἰτία καὶ κοινωφελὴ ἀνάγκη, ἣ δὲ ἀξία τοῦ πρὸς ἀντάλλαγμα ἀντιτιδομένου κτήματος νὸ ἢ τοῦλάχιστον ἴση πρὸς τὸ μοναστηριακόν.

Ἐπειδὴ ἐν ταῖς δυοῖς μοναῖς Πετράκη καὶ Πεντέλης ἐγένοντο ἀνταλλαγῆ κτημάτων ἐπὶ ζημίᾳ τῆς περιουσίας αὐτῶν. Τοιοῦτοτρόπως δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19046 τῆς 19 Ἀπριλίου 1893 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Τασοῦ Οἰκονόμου ἐξεποιήθη κατ' ἀνταλλαγῆν κατομιῶν μαρμάρων ἐν Πεντέλῃ καὶ Διόνυσος τῆς Μονῆς Πετράκη πρὸς ἀγροὺς καὶ κτήματα ὧν ἡ ἀξία εἶναι ἀμφίβολον ἂν ἰσοδυναμῆ πρὸς μέρος τοῦ εἰσοδήματος τοῦ μοναστηριακοῦ κτήματος. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν τῇ ἐκποιήσει καὶ ἀνταλλαγῇ ταύτῃ δὲν προηγήθη καὶ Β. Διάταγμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 24 Μαρτίου 1837 (ἐν ταῦτο ἤθελε θεωρηθῆ ἰσχυρὸν) (Β. Διατάγματος περί κανονισμοῦ τῶν μοναστηρίων 28 Ἰουλίου 1858 ἀρθ. Θ' καὶ Ι'). Δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17935 τῆς 27 Ἰουνίου 1890 συμβολαίου τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Δ. Καλλιωντζῆ ἐξεποιήθησαν δι' ἀνταλλαγῆς κτήματα τῆς Μονῆς Πεντέλης, ἐν οἷς καὶ ὑποστατικόν ἐκ 5400 στρεμμάτων, ἀντὶ διεσπαρμένων τῆδε κακείσε τεμαχίων ἀγρῶν (ἃ ἐξιστατέον ἂν συμπίπτωσι καὶ πρὸς τὰ ἐν τῷ σχετικῷ Β. Διατάγματι). Δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 50270 τῆς 12 Νοεμβρίου 1901 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Σπ. Ἀρμάγου κατ' ἀνταλλαγῆν ἐξεποιήθη οἰκόπεδον ἐκ πήγων τεκτονικῶν τετραγωνικῶν 3244 καὶ 4400 ἐπὶ τῆς λεωφόρου Κηφισίας ἐκτιμηθὲν ἀντὶ δραχμῶν 79,488 καὶ 8000 ἀντὶ οἰκίας χρησιμευούσης ὡς φυλακῆς, τῆς λεγομένης τοῦ Τριγγέτα. Ἡ οἰκία δὲ αὕτη μετὰ τῶν ἄλλων παραρτημάτων ἐξετιμήθη ἀντὶ δραχμῶν 79,076 καὶ 5400 καθ' ὑπολογισμὸν ἐπὶ τοῦ ἐνοικίου τὸ ὅποιον παρέχει τὸ Δημόσιον, ἐν ᾧ εἶδει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψει πρὸς ἀλήθειαν ἐκτίμησιν τῆς οἰκίας ἡ ἀξία καὶ τὸ εἰσόδημα αὐτῆς ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ Δημόσιον ἤθελε λύσῃ τὴν μίσθωσιν καὶ παρεδίδοτο αὕτη εἰς ἰδιωτικὴν χρῆσιν. Δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 30808 τῆς 4 Νοεμβρίου 1895 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Σπ. Ἀρμάγου ἐγένετο ἀνταλλαγὴ κτήματος ἐν τῷ χωρίῳ Ἀμαρουσίου πρὸς ἀγρὸν κατωτέρας ἀξίας. Καὶ ἄλλαι δὲ ἀντάλλαγαί πρὸς ἰδιώτας, ἀναφερόμεναι ἐν ταῖς ὑποβληθείσιν ἡμῖν πινάξιν, ἐγένοντο.

Ἐπειδὴ γενικῶς ἐν ταῖς πράξεσι ταύταις, πλὴν σπανίων ἐξαιρέσεων, δὲν φαίνεται οὔτε τὸ συμφέρον τῆς μονῆς, οὔτε ἡ ἐπιβουλή

ἀνάγκη, οὔτε κἄν ὁ κοινοφελὲς σκοπός, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπολαμβάνει ἡ τῶν συμβληθέντων ἰδιωτῶν μονομερὴς ὠφέλεια καὶ κερδοσκοπία πρὸς βλάβην τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας. Δεόν ἐπομένως ἵνα ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ παρεμβῆ καὶ προστατεύσῃ τὴν μοναστηριακὴν περιουσίαν καὶ ἀναγκαστῇ τὴν ἀνάσταλον αὐτῆς διαχειριστὴν διὰ παντός νομίμου μέσου, εἴτε διοικητικοῦ, εἴτε δικαστικοῦ, ἐπιβάλλουσα τὴν ἐγερσιν τῶν ἀρμοζουσῶν ἀγωγῶν.

Ἐμφύτευσις.

Ἐπειδὴ τὸ συνάλλαγμα τῆς διηνεκοῦς ἐμφυτεύσεως ἐκκλησιαστικοῦ ἢ πτωχικοῦ κτήματος δὲν ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἐν Νεαρᾷ 7 κεφ. 3 φέρεται: ἀμφύτευσιν συγγιροῦμεν ἐπὶ τοῦ λαμβάνοντος προσώπου ἐπὶ τὰ δύο τοῦ αὐτοῦ προσώπου κληρονόμων ἐρεξῆς, παίδων μέντοι μόνων ἀρένων ἢ θηλειῶν κλπ.» (σγῶλια Βαλσαμῶνος ἐν Συνόδῳ Νικαίας Β' καν. 18' Ματθαίου Βλαστάρεως Ε' η' καὶ κτήσεις τῶν εὐαγῶν οἰκῶν δύνανται ἐμφυτεύσθαι, πάντων τῶν μοναχῶν ἢ τῶν κληρικῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ τῆς πράξεως συναινούντων καὶ ζανερούντων συμφέρειν τὸ «ινόμενον»). Ἐν Νεαρᾷ δὲ 120 κεφ. 6 ἐπιτρέπεται ἵνα κτήματα ἀκίνητα μοναστηριακὰ «διηνεκῶς ἐμφυτευτικῶς δικαίῳ τοῖς βουλομένοις διδόναι.

Τοὺς ὅρους καὶ τὰ σπείγματα τῆς ἐμφυτεύσεως μοναστηριακῶν κτημάτων ἐτροποποίησαν οὐσιαστικῶς δύο διατάγματα ἀπὸ 4)16 Ὀκτωβρίου 1836 καὶ 9)24 Ἰανουαρίου 1837, ἐπὶ τῷ λόγῳ δὲ ὅτι, ἡ μετὰ πάροδον τοῦ ὀρισμένου ὑπὸ τῆς Νεαρᾶς 7 καὶ 120 χρόνου ἐπιστροφή τοῦ κτήματος εἰς τὴν μονὴν ἀντιβαίνει πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔνοιαν τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τὴν ἐπιμελῆ χρῆσιν τῆς ἐργασίας καὶ τῶν κεφαλαίων ἐθεώρησαν ἀπαράδεκτον τὴν κατὰ τὸ ῶμαϊκὸν καὶ βυζαντινὸν δίκαιον συμφωνίαν. Ἀλλ' ἀμφότερα τὰ Διατάγματα ταῦτα δὲν ἀναγράφουσι γενικὸς κανόνας, οὐσιαστικῶς ἢ τυπικούς περὶ νέου συναλλάγματος, φέρουσι δὲ μόνην τὴν ὑπογραφήν τοῦ «*»* ρμανσπεργ καὶ δὲν φαίνονται δημοσιευθέντα ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως». Τοιοῦτοτρόπως τίθεται ἐν ἀμφιβολίᾳ τὸ κύρος αὐτῶν. Ἐν τούτοις τὸ μετὰ τὸ Σύνταγμα ἐκδοθὲν Β. Διατάγμα τοῦ 1858 ἐν ἀρθ. I' ἀναφέρει ὅτι ἀμφύτευσις μοναστηριακοῦ κτήματος τότε μόνον δύναται νὰ ἐπιτραπῇ, ὅταν συμφωνηθῇ καὶ ὁ τῆς διανομῆς χρόνος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Διατάγματος τῆς 9 Ἰανουαρίου 1837 καὶ τοῦ περὶ φυτειῶν νόμου τῆς 15 Ἰανουαρίου 1837 ».

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Διατάγματος τοῦ 1858 πλείστα ἀγροτικά κτήματα παρεδόθησαν εἰς ἐμφύτευσιν καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ νόμου τῆς 9 Ἰανουαρίου 1837 ἐκτελεῖται διανομὴ, ἢν κανονίζῃ ἐπιτροπὴ ἐκ τριῶν πραγματογνωμόνων. Τὸ σύστημα τοῦτο ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον ἐφαρμοζόμενον καὶ αἰτήσεις σχετικαὶ ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ὑπουργείου ἐκκρεμεῖς καὶ αἱ μοναὶ ἀπογομνούνται

δημέραι αγροτικῶν γαιῶν ἀπεράντων διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἐμφυτεύσεως ἐπὶ διανομῇ ἀπολύτου συγκυριότητος.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος τῆς 15 Ἰανουαρίου 1837 περὶ φυτειῶν καὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἀφείρα εἰς τὴν τύχην τῶν πρὸ τοῦ 1837 γενομένων ἐμφυτεύσεων ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν, εἴτε ἀδεία κυβερνητικῆ, εἴτε αὐθαίρετως, καὶ τὸν διακανονισμόν τῶν μεταξὺ τῶν ἐμφυτευτῶν καὶ τοῦ δημοσίου παρωχημένων σχέσεων (ὅρα καὶ ἐγκύκλιον ὑπουργείου Οἰκονομικῶν τῆς 6 Ἰουλίου 1871) Β. Διάταγμα μετὰ τὸ Σύνταγμα ἐκδοθὲν ἄνευ ἐντολῆς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας (Ἄρ. Πάγου ἀπόφασις 48 τοῦ 1885) δὲν ἠδύνατο ἀναμφιβόλως νὰ ἐφαρμοσθῇ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοιοῦτου νόμου εἰς τὸν μετὰ τὸ 1835 χρόνον καὶ μάλιστα νὰ παρατείνῃ αὐτὸν εἰς ἐμφυτεύσεις τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων. Ἀλλὰ καὶ τὴ διάταγμα τῆς 9, 21 Ἰανουαρίου 1837, τὸ ὁποῖον ὡς στήριγμα ἐπικαλεῖται ὁ ὑπουργὸς τοῦ 1858, καὶ ἂν θεωρηθῇ ἔχον ἰσχύον νόμου, δὲν παρέχει γενικοὺς κανόνας περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῶν στοιχείων τῆς ἐμφυτεύσεως. Ἄλλως ὁ νόμος τῆς 9, 21 Ἰανουαρίου 1837 κατηργήθη ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ΤΠς τῆς 24 Μαρτίου 1871 καὶ τοιοῦτοτρόπως ἡ βῆσις τῆς διατάξεως τοῦ Β. Διατάγματος τοῦ 1858 ἤρθη.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα τὰ συναπτόμενα συναλλάγματα ἐμφυτεύσεως ἀντιβλέπεται ὅλως πρὸς τὰς Νεαράς 7 καὶ 120 καὶ γαίαι ἐκτεταμέναι μεγάλης ἀξίας καθίστανται ἰδιωτῶν κτήσεις.

Ἐπειδὴ πλὴν τούτων κατηγγέλη ἡμῖν ὅτι ἡγούμενοι μοναστηρίων καὶ πρὸς συγγενεῖς αὐτῶν συνεβλήθησαν, ὑπερ ρητῶς ἀπαγορευταῖ ὑπὸ τῆς Νεαρᾶς 120 κερ. 7 καὶ 11 αἰσὶς δὲ οἰκονομοῖς καὶ διοικηταῖς καὶ γαρτουλαρίοις τῶν ὀπουδῆποτε ὄντων εὐαγῶν οἰκῶν καὶ τοῖς αὐτῶν γονεῦσι τε καὶ παισὶ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἢ κατὰ γένος ἢ κατὰ γαμικὸν δίκαιον αὐτοῖς συναπτομένοις μισθώσεσι ἢ ἐμφυτεύσεσι ἢ ἀγορασίαις ἢ ὑποθήκας πραγμάτων ἀκινήτων τοῖς αὐτοῖς εὐαγῶν οἰκοῖς προσηκόντων ὑπεισιέναι ἢ δι' ἑαυτῶν ἢ διὰ πρεσβυτέρου προσώπου, καθὰ καὶ τοῖς ἐν τῇ βασιλίδι πόλει οὖσιν, ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ποιναῖς ἀπαγορευόμενα. Ὅθεν καὶ ὡς πρὸς ταῦτα δέον ἢ διοικητικῇ ἀρχῇ νὰ λάβῃ σύντονα μέτρα.

Ἐπειδὴ γενικῶς πᾶσα ἐκποίησις μοναστηριακοῦ κτήματος (πρᾶσις ἀνταλλαγῆ, ἐμφυτεύσεις κλπ.) ἐάν δὲν ἐγένετο κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ὁρους τοῦ κανονικοῦ δικαίου (ἢ τὰ κατὰ τόπους ἔθιμα ἰδίως ἐπὶ ἐμφυτεύσεσι ὅτε ταῦτα ἐφορμοστέα τυγχάνουσιν) εἶναι ἄκυρος καὶ χωρεῖ διεδόχησις κατὰ παντὸς κατόχου ὅστις ἀπόλλυσι καὶ τὸ ἀντίτιμον (Νεαρά 120 κερ. 9 καὶ 11, Συνόδου Νικαίας Β' καν. 12, Συνόδου Ἁγιοῦ καν. 15, Συνεδικὸν ὑπόμνημα πατριάρχου Ἀλεξίου «ἀναρτηρῶς ἀνατρέπειν καὶ ἄκυροῦν», Φωτίου Νομοκ. ΙΛ' Α).

Διὰ ταῦτα

Παρακαλοῦμεν ὑμᾶ ἐπιληφθῆτε τῆς ἐξετάσεως πάσης τοιαύτης ὁ-

ποθέσεως καὶ προβῆτε εἰς πᾶν μέτρον νόμιμον πρὸς περιφρούρησιν καὶ διάσωσιν τῶν μοναστηριακῶν περιουσιῶν· ἰδίως δὲ νὰ παραγγείλητε τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ ὑμῶν ἡγουμενοσυμβούλια, ὅπως προβῶσιν εἰς προσβολὴν πάσης ἐκποιήσεως καὶ ἰδίᾳ ἀνταλλαγῆς καὶ ἐμφυτεύσεως, ἣτις ἐγένετο κατὰ παράβασιν τῶν κειμένων νόμων καὶ ἐπὶ ζήμια τῶν μονῶν.

Παρακαλοῦμεν πρὸς τοῦτοις ὑμᾶς ὁσάκις ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς περιουσίας τῶν μονῶν λαμβάνετε γνώσιν πράξεων ἐκ ποθέσεως πρὸς βλάβην αὐτῆς ἐνεργουμένων νὰ ἐπιδιώκητε τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν ἀρχηστία περιπεσόντος ἄρθρου 439 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

ΒΑΚΟΥΦΙΑ

'Νόμος ΑΨΣΤ' τῆς 5)17 Φεβρ. 1889. Περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Ἡπείρῳ βακουφίων κλπ. (**)

1. Ἡ διοίκησις καὶ διαχειρίσις τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Ἡπείρῳ ἐν ἐκάστη περιφερείᾳ, ὀριζομένη ἐκ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ οἰκείου μουφτῆ, βακουφίων, δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων ἐν γένει, τῶν ὑπὲρ μωαμεθανικῶν θρησκευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων ἢ κοινοτήτων, καθόσον δὲν ἐλανονίσθησαν ἄλλως διὰ τῆς θελήσεως τοῦ κληροδότου ἢ δωρητοῦ, ἢ ἀνδι' οἰονόηποτε λόγον ἀποβαίνει ἀνεφικτος ἢ ἐκτέλεσις τῶν ὑπὸ ταύτων ὀρισθέντων, ἀνατίθενται εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν, ἀπαρτιζομένην ὑπὸ τοῦ μουφτῆ, ὡς προέδρου, καὶ ἐξ τακτικῶν μελῶν ἐκλεγομένων κατὰ τὰς κατωτέρω διατάξεις.

2. Ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, ὁ οἰκεῖος νομάρχης προσκαλεῖ τὸν ἀρμόδιον μουφτῆν νὰ συντάξῃ κατάλογον τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα τοῦ ἐκλογίμου ὡς μέλους τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς.

Ἐκλόγιμοι εἶναι οἱ ἐν τῇ πόλει, ἐνθα ἐδρεύει ὁ μουφτῆς, κατοικοῦντες καὶ οἰκογενειακῶς ἐγκατεστημένοι ἐγκριτοὶ μωαμεθανοὶ, πολῖται Ἕλληνες, γνωρίζοντες ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν τῆς τουρκικῆς γλώσσης, καὶ

α. Ἐχοντες ἀκίνητον περιουσίαν ἀξίας 10,000 δραχμῶν ἢ ἐτήσιαν πρῶσον 2,500.

β. Διατελοῦντες ἢ διατελέσαντες διδάσκαλοι καὶ καθηγηταὶ μωαμεθανικῶν σχολείων.

(*) Ὁ Νόμος οὗτος ἐκ παραδρομῆς δὲν ἐτέθη ἐν Κώδικι Ἐκκλησιῶν σελ. 284 τῆθέντος τοῦ νόμου ΑΡΠΡ', ὅστις κατηργήθη διὰ τοῦ παρόντος.

(**) Ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 44 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τῆς 17 Φεβρουαρίου 1889.

γ'. Ἐχόντες ἀπολυτήριον γυμνασίου ἢ δημοδοθῆτου τουρκικοῦ ἐκπαιδευτηρίου καὶ ἀσκοῦντες ἐπιτήδευμά τι.

δ'. Διατελέσαντες ἢ διατελοῦντες βουλευταί, δήμαρχοι νομαρχιακοί, ἐπαρχιακοί, ἢ δημοτικοὶ σύμβουλοι καὶ πολιτικοὶ λειτουργοί.

Ὁ μουφτής συντάσσει καὶ ὑποβάλλει ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω προσκλήσεως τὸν κατάλογον τῶν ἐκλογίμων εἰς τὸν ἀρμόδιον εἰρηνοδίκην, ὅστις διατάσσει τὴν τοιχοκόλλησιν αὐτοῦ ἐν τῷ ἀκριατηρίῳ τοῦ εἰρηνοδικείου καὶ ἐν ταῖς θύραις τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ του ἐν ἐνεργείᾳ μωαμεθανικῶν τεμενῶν (τζαμιῶν).

Αἱ κατὰ τοῦ καταλόγου ἐνστάσεις, εἴτε διὰ κακὴν ἐγγραφὴν τινος, εἴτε διὰ παράλειψιν ἐγκρίτου τινὸς ἔχοντος τὰ πρὸς τοῦτο προσόντα, ὑποβάλλονται ἐγγράφως ἢ καὶ προφορικῶς, συντασσομένης ἐκθέσεως, εἰς τὸν εἰρηνοδίκην ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τοιχοκόλλησεως τοῦ καταλόγου, βεβαιουμένης δια πράξεως τοῦ ἐκτελέσαντος αὐτὴν δικαστικοῦ κλητῆρος.

Τὴν ἐπαύριον τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ὁ εἰρηνοδίκης ἀποστέλλει τὸν κατάλογον μετὰ τῶν τυχόν γενομένων ἐνστάσεων πρὸς τὸν ἀρμόδιον πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν, ὅστις ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ ἠτιολογημένης, δυνάμενος ν' ἀρυσθῇ αὐτεπαγγέλτως οἰασθῆποτε κρίνη ἀναγκασίας πρὸς σχηματισμὸν τῆς πεποιθήσεως αὐτοῦ πληροφορίας.

Ἐκ τοῦ οὕτω καταρτιζομένου ὀριστικοῦ τούτου καταλόγου ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν ἐκλογέων, κατὰ τὰς ἐπομένας διατάξεις, τὰ ὡς ἄνω εἶχεν τακτικά μὲλη τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ ἄλλα εἶς μὲλη ἀναπληρωτικά πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν τακτικῶν μελῶν ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως, παραιτήσεως ἢ παύσεώς, τινος ἐξ αὐτῶν.

3. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς καταστῆ ὀριστικὸς ὁ κατάλογος τῶν ἐκλογίμων, ὁ οἰκείος νομάρχης ὀρίζει τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς καὶ τὸ ἐντὸς τῆς πόλεως, ἐν ᾗ ἐδρεύει ὁ μουφτής, κατάστημα, ἐνθα γενήσεται ἡ ψηφοφορία, διὰ προγράμματος δημοσιευομένου διὰ κήρυκος καὶ διὰ τοιχοκόλλησεως ἐν ὅλοις

ταῖς ἐν ἐνεργείᾳ τεμένεσι τῆς περιφερείας, δέκα πέντε ταύλα-
γιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκλογῆς.

4. Ἡ ψηφοφορία ἀργεται τὴν 9 πρωϊνὴν ὥραν καὶ λήγει
τὴν 4 μ. μ. τῆς ὁρισθείσης ἡμέρας. Τὴν ἐκλογὴν διευθύνει ὁ
ἀριότιδος εἰρηνοδίκης, ἢ, τούτου κωλυομένου, ὁ νόμιμος αὐτοῦ
ἀναπληρωτής, συμπράξει τοῦ μουφτῆ ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διορι-
ζομένου ἀντιπροσώπου καὶ ἐνὸς μέλους ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν
ἐκλογίμων, ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου. Καθήμενα
γραμματέως ἐκπληροῖ εἰς τῶν παρὰ τῷ εἰρηνοδικεῖῳ ὑπογραμ-
ματέων.

Ἐκλογεῖς εἰσὶν ἅπαντες οἱ ὄθωμανοί, οἱ ἐγκατεστημένοι
ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ μουφτῆ καὶ ἐγγεγραμμένοι ἐν ταῖς
ἐκλογικαῖς καταλόγοις τῶν οἰκειῶν δήμων.

Εἰς τὸν διευθύνοντα καὶ τὰ δύο, ὡς εἴρηται, συμπράτ-
τοντα μέλη ἀνήκει ἡ προσωρινή, ἀλλὰ οἱ ἠτιολογημένων ἀπο-
φίσεισι λύσεις τῶν κατὰ τὴν ἐκλογὴν ἀναφευομένων ζητημάτων,
ὡς καὶ ἡ φροντίς τῆς τηρήσεως τῆς τάξεως καὶ ἀσφιλείας ἐν
τῷ τῆς ψηφοφορίας τόπῳ.

5. Περὶ τῆς ἐκλογῆς τηροῦνται πρωτόκολλον καὶ πρακτι-
κόν. Καὶ ἐν μὲν τῷ πρωτοκολλῷ ἐγγράφονται οἱ ψηφοφοροῦν-
τες ἐκλογεῖς καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου, ὑπ' ὃν
τυγχάνει ἐγγεγραμμένος ἕκαστος τούτων, ὅπερ μετὰ τὸ πέρας
τῆς ψηφοφορίας ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὴν ἐκλογὴν
καὶ τῶν συμπραττόντων δύο μελῶν· ἐν δὲ τῷ πρακτικῷ ἀνα-
γράφονται πᾶσαι αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὴν ἐναρξίν, τὴν πρόσθεν
καὶ τὴν λήξιν τῆς ἐκλογῆς πράξεις καὶ αἱ κατ' αὐτῆς ἐνατά-
σεις, ἐγγράφοι ἢ προφορικά, καὶ τὸ πρακτικὸν ὑπογράφεται
ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω.

Τὰ ἀνογκοῖα βιβλία διὰ πρωτόκολλα καὶ πρακτικά ἀριθ-
μῶνται κατὰ σελίδας καὶ μονογραφοῦνται ὑπὸ τοῦ νομάρχου
καὶ ἀποστέλλονται ἐν χειρῷ πρὸς τοὺς οἰκείους δημάρχους. αἱ-
τινες παρκοῖδουσιν αὐτὰ τοῖς εἰρηνοδικαῖς τὴν προηγουμένην
τῆς πρὸς ἐναρξίν ψηφοφορίας ἡμέρας.

6. Ἡ ἐκλογὴ γίνεται διὰ μυστικῆς διὰ ψηφοδελτίων ψη-
φοφορίας.

Ἐκαστος ἐκλογεὺς ἐγγράφει ἢ αὐτὸς ἢ δι' ἄλλου ἐν ψηφο-

δελτίω ἐκ λευκοῦ χάρτου ὀκτώδεκα μέλη ἐπιτροπῆς καὶ παρακά-
θει τοῦτο δεξιπλωμένον εἰς τὸν διευθύνοντα τὴν ἐκλογὴν, ὅπως
μονογραφῆι αὐτὸ καὶ τὸ ρίπτει ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ψηφοφέρου ἐν
τῇ ἐπὶ τούτῳ προητοιμασμένη καὶ ἐσφραγισμένη κάλπῃ.

Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπογράφηται τὸ ψηφοδέλτιον ἄπα-
γορεύεται ἢ δι' ἀντιπροσώπου ψηφοφορία.

7. Ληξάσης τῆς πρὸς περάτωσιν τῆς ψηφοφορίας προσδιω-
ρισμένης ὥρας, ὁ διευθύνων τὴν ἐκλογὴν κυρύσσει τὴν λήξιν τῆς
ψηφοφορίας διὰ πράξεως καταχωριζομένης ἐν τῷ πρακτικῷ.
Ἀνοίγεται ἰδὲ ἡ κάλπῃ καὶ ἐνεργεῖται ἡ διαλογὴ, ἐξαγομῶν
ἐξ αὐτῆς τῶν ψηφοδελτίων ἀνά ἓν, ὅπερ ἀριθμοῦμενον ἀνοί-
γεται καὶ δεικνύεται εἰς τὰ, ὡς εἴρηται, δύο μέλη, καὶ κατα-
γράφεται ἢ ἐν αὐτοῖς ψηφοφορία ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς δια-
λογῆς, εἶτα δὲ τὸ γενικὸν ἀποτέλεσμα κοινοποιεῖται διὰ κη-
ρυκτοῦ εἰς τοὺς περισταμένους ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκλογῆς.

Οἱ ἐξ πλειονοψηφίσαντες εἰσὶ τὰ τακτικὰ μέλη τῆς ἐπι-
τροπῆς, οἱ δὲ μετ' αὐτοὺς πλειονοψηφίσαντες τὰ ἀναπληρω-
τικὰ μέλη ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας μεταξύ δύο ἢ καὶ πλειον-
ων ὁ κληρὸς ὀρίζει τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῶν ἢ μὴ, καὶ κανονίζει
τὴν θέσιν αὐτῶν μεταξύ τῶν ἐπιτυχόντων τακτικῶν καὶ ἀνα-
πληρωματικῶν. Περὶ τῆς κληρώσεως γίνεται ρητὴ μνεὶ ἐν
τοῖς πρακτικοῖς τῆς διαλογῆς.

8. Εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς
ἐκλογῆς ἐκτίθενται τὰ περὶ αὐτῆς πρακτικὰ ἐν τῷ κατασκευ-
ματι τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καθ' ἃς δὲν δύναται
οἱ ἔχοντες τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν νὰ λάβωσι γνώμην
τῶν ἐν αὐτοῖς καὶ νὰ προτείνωσι τὰς ἐνδεχομένας κατα τῆς
ἐκλογῆς ἐνστάσεις ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τῶν δύο, ὡς
εἴρηται, μελῶν.

Ἐὰν ὁ εἰρηνοδίκης καὶ τὰ δύο συμπράττοντα μέλη δε-
δεχθῶσιν ἢ ἀρνῆθωσι νὰ καταχωρίσωσι τὰς ἐνστάσεις, οἱ προ-
τείναντες ταύτας δύνανται νὰ τὰς ἐπιδώσωσι πρὸς τὸν εἰρηνο-
δίκην διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, ἀλλ' ἐντὸς τῆς τεταγμένης
προθεσμίας.

Αἱ περὶ ἐκλογῆς πράξεις καὶ αἱ ἐνστάσεις γράφονται ἐπὶ
ἀπλοῦ χάρτου.

Ἡ κοινοποίησις περὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν πρακτικῶν γίνεται διὰ δημοσίου κήρυκος καὶ διὰ προγράμματος τοῦ εἰρηνοδίκου, τειροκολλουμένου εἰς τὸ κατάστημα τῆς ψηφοφρῖας.

9. Ἐπὶ τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς ἐκθεσίων τῶν πρακτικῶν προέσβιας, ὁ εἰρηνοδίκης καταχωρίζει ἐν αὐτῆς ὅσας ἐπὶ τῶν γενομένων ἐιστάσεων ἔχει παρατηρήσεις καὶ διαβιβάζει ἀνευ ἀναβολῆς τὰ πρακτικά τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, ἧς διευθύνει ταῦτα εἰς τὸν πριεδρὸν τοῦ ἀρμοδίου πρωτοδικείου, ὑπ' οὗ ἐξελέγχεται ἡ ἐκλογὴ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΡΞΔ' τῆς 17 Μαΐου 1882 «περὶ ἐκείκασως τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν» νόμου, ἀνεκκλήτως ὁμῶς δικάζοντας. Ἀκυρουμένης ἐκλογῆς τινός, ἐπινολομβάνεται αὕτη ἐντὸς ἡμερῶν εἴκοσιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως.

10. Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς εἰσὶν ἀμιχθὰ· πρὶν δὲ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, δίδουσι τὸν γενομισμένον ὄρκον ἐνώπιον τοῦ μουφτῆ καὶ τοῦ πριε τοῦτο διοριζομένου ἀντιπροσώπου τοῦ νομάρχου, συντασσομένου περὶ τῆς ὀρκίσεως πρακτικῶ, ὑπογράφουμένου ὑπ' αὐτῶν καὶ κατατιθέμενου εἰς τὸ γραφεῖον τῆς νομορχίας.

Ὁ μουφτῆ διορίζει μετὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἓνα ἀντιπριεδρὸν, ὅστις θέλει ἀνοπληροῖ αὐτὸν ἐκάστοτε καλυόμενον.

11. Ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὴν περιουσίαν τῶν βακουφίων, κληροδοτημάτων καὶ δωρεῶν, νὰ ζητήσῃ λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν παρὰ τῶν ἐπιστατῶν καὶ ἐφόρων τῶν βακουφίων, ἢ οἰωνδήποτε ἄλλων διαχειριστῶν αὐτῶν, καὶ νὰ προνοῇ ἐν γένει εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ, πρὸς ὃν ὠρίσθησαν τὰ βακουφια ἢ ἄλλα κληροδοτήματα.

Ἐὰν δὲ ἀπωλέσθῃ τὸ ἀφιερωτήριον ἐγγράφον βακουφίου τινός, ἡ διοίκησις αὐτοῦ θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ διεξάγῃται ὡς τὸ πρὶν.

12. Ἐὰν ἐξέλτεται ἡ ἀρχὴ τὸ ἴδρυμα, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εἶχε προορισθῆ τὸ βακούφιον, ἢ δωριὰ ἢ τὸ κληροδοτήμα, ἢ ἐὰν ἀποβῆ ἀνέφικτος ἢ ἐκτέλεισις τοῦ δρισθέντος σκοποῦ, ἐπιτρέπεται μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς διὰ

Βασιλικού διατάγματος να διατεθῶσι τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ βακούφιον, τὸ κληροδότημα ἢ τὴν δωρεάν, κτήματα ὑπὲρ ἄλλων μουσουλμανικῶν ιδρυμάτων ἢ κοινοτήτων ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἢ παραπλησίῳ σκοπῷ.

13. Ἐὰν ἡ διαχείρισις, ἢ διακτήρησις ταμένους, εὐκτηρίου οἴκου, ἢ εὐαγοῦς τινός ιδρυματος, ὑπάρχοντος ἐν χωρίῳ ἢ θέσει ὅπουθεν ἐξέλιπεν ὁ μουσουλμανικός πληθυσμός, ἀποβαίνῃ δυσχερῆς, τὰ ιδρύματα δὲ ταῦτα ἔμειναν ἐγκαταλελειμμένα, ἐπιτρέπεται συνεπεῖα ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, εἰὰν ἡ ἀξία αὐτῶν δὲν υπερβαίνῃ τὰς χιλίας δραχμὰς, νὰ πωληθῶσιν ἢ ἀνταλλαγῶσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἱεροῦ νόμου, ἄλλως πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τοῦ νομάρχου· ἐναντιουμένου δὲ τούτου, ἐπιτρέπεται προσφυγὴ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον.

Ἀπαλλοτριώσις παντός ἄλλου ἀκινήτου ἢ ἱμπραγμάτου δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ἐκτὸς εἰὰν τῇ ὁμοφώνῳ γνωμοδοτήσει τῆς ἐπιτροπῆς ἔγκρινῃ ταύτην ὁ νομάρχης.

Συμβιβασμοὺς δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἡ ἐπιτροπὴ ἀνεῦ ἔγκρίσεως τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου.

Ἐν ἀμφοτέροις ταῖς περιπτώσεσι ταύταις, ἐπιτρέπεται προσφυγὴ κατὰ τῆς ἀρνητικῆς ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον.

14. Ἐκάστη ἐπιτροπὴ ἐκπροσωπεῖ διὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ πάσης ἄλλης ἀρχῆς τὰ ιδρύματα καὶ τὰς κοινοτήτας περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1.

Αἱ κατὰ πλειοψηφίαν κατορτιζόμεναι καὶ ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ νόμου τούτου ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτελοῦνται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ μουφτῆ. Ἐν ὁλγαρία δ' αὐτοῦ, ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἀναφέρεται πρὸς τὸν νομάρχην, ὅστις ἐκτελεῖ ἀντὶ τοῦ μουφτῆ τὴν ἀπόφασιν. Ἡ ἐπιτροπὴ λογίζεται ἐν ἀπαρτίᾳ διὰ τῆς παρουσίας τεσσάρων μελῶν καὶ τοῦ μουφτῆ κωλυμένου δὲ τούτου, προεδρεῖ ὁ ἀντιπρόεδρος.

15. Ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ προσλάβῃ ἐπὶ ἀντιμισθία, ἐπιζομένη ὑπ' αὐτῆς, ἕνα γραμματέα, ἕνα ταμίαν καὶ ἕνα κλητήρα.

Ὁ ταμίαις ὀφείλει, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ,

νά παράσχη ἐγγύησιν, ἧς τὸ πᾶν ὀρίζεται ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐπιτρέπεται δὲ αὐτῷ νὰ προσλάβῃ, ἐπὶ ἰδίᾳ εὐθύῃ εἰσπράκτορα, δικαιοῦμενον εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὀρισθησόμενα ποσοστά, ἅτινα δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰ 5 τοῖς 100 ἐκ τῶν εἰσπράξεων.

Ἡ ἐγγύησις συνίσταται εἴτε εἰς ἀκίνητα, ἐφ' ὧν ἐγγράφεται ἐπιμελεία τοῦ προεδροῦ τῆς ἐπιτροπῆς ἢ προσήκουσα ὑπόθηκη, ἢ εἰς χρεώγραφα κατατεθειμένα πρὸς φύλαξιν ἐν τῷ ἐπαρχιακῷ ταμείῳ.

Ἡ ὡς ἄνω ἐγγύησις αἱρεται μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ταμίου καὶ τὴν προσήκουσαν λογοδοσίαν αὐτοῦ, ἀποφάσει τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐγκρίσει τοῦ νομάρχου.

16. Ἐπὶ τῶν βακουφίων, ὅσα ἐκ τῆς διαθήκης ἢ τοῦ ἀφιερωτηρίου τῶν εὐεργετῶν δὲν ἔχουσιν ἐφόρους ἢ ἐπιστάτας, δύναται ἢ ἐπιτροπὴ νὰ διαρίσῃ ἐμμίσθους τοιοῦτους ἐγκρίσει τοῦ νομάρχου, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν μελῶν αὐτῆς τῶν τε τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν.

Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ἐν ἡ περιπτώσει, κατὰ τὸν μωαμεθανικὸν ἱερὸν νόμον, ὑπάρχει ἀντικαταστάσεως ἀνάγκη τοῦ ὑπὸ τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ βακουφίου διωρισμένου ἐφόρου ἢ ἐπιστάτου.

17. Αἱ πρόσοδοι τῶν βακουφίων διατίθενται συμφώνως πρὸς τὸν καθωρισμένον ὑπὸ τῶν ἱδρυτῶν σκοπὸν. Ἐὰν δὲ προκύψῃ περίσσευμα, οὐ ἢ διάθεσις δὲν προβλέπεται ἐν τῷ ἀφιερωτηρίῳ ἐγγράφῳ, διατίθεται τοῦτο ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν κατοίκων τῆς κοινότητος ἀποφάσει μὲν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐὰν δὲν ὑπερβαίῃ ταῦτα τὰς 500 δραχμάς, ἐγκρίσει δὲ καὶ τοῦ νομάρχου, ἂν τὰ ποσὸν ᾖναι μείζον.

18. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐξελέγχει κατ' ἔτος τὴν διαχείρισιν τῶν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτῆς ἐφόρων καὶ ἐπιστατῶν τῶν βακουφίων, τῶν τε διωρισμένων δυνάμει τῶν ἀφιερωτηρίων ἐγγράφων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς διορισθέντων.

Τοιοῦτον ἔλεγχον ἢ ἐπιτροπὴ δὲν ἐξασκεῖ ἐπὶ τῶν καθαρῶς κληρονομικῶν βακουφίων, ὧν τὰ εἰσοδήματα ἐλευθέρως νέμονται αἱ ἐγκατασταθέντες ὑπὸ τῆς διαθήκης κληρονόμοι.

19. Ἡ ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει κατ' ἔτος μὲν προσωρινὴν λογοδοσίαν, κατὰ τὴν λήξιν δὲ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς γενικὴν

λογοδοσίαν τῆς διαχειρίσεώς της πρὸς τὸν ἀρμόδιον νομάρχην, ὅστις, ἀφοῦ ἐξελέγξῃ, υποβάλλει αὐτὴν μετὰ τῶν παρατηρήσεών του πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείον.

20. Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς παύονται ὑπὸ τοῦ νομάρχου δι' ἠτιολογημένης ἀποράσεως, ἕνεκα κακῆς διαχειρίσεως, ἢ ἀμελείας περὶ τὴν διαχείρισιν, προτάσει τοῦ μουφτῆ ἢ κατ' ἀναφορὰν τοῦ τρίτου τῶν μελῶν τῆς κοινότητος.

Τὰ οὕτω παύόμενα μέλη στεροῦνται ἐν τῷ μέλλοντι τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλογίμου.

21. Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι τριετής, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου καὶ λήγουσα τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ τρίτου ἔτους.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀναλαμβάνουσι τὰ καθήκοντά των εὐθὺς ἀφοῦ ἐκλεχθῶσι καί, ἐπικυρουμένης τῆς ἐκλογῆς, ὀρκισθῶσι.

Τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τῆς τριετίας ὁ μουφτῆς ἀναθεωρεῖ τὸν κατάλογον τῶν ἐγκρίτων ἐκάστης κοινότητος, διαγράφων τοὺς ἀποβιώσαντας καὶ τοὺς παυθέντας κατὰ τὸ 20 ἄρθρον καὶ ἐγγράφων τοὺς ἀποκτήσαντας τὰ προσόντα τοῦ 2 ἄρθρου, υποβάλλει αὐτὸν εἰς τὸν ἀρμόδιον εἰρηνοδίκην τὴν 15 Ὀκτωβρίου πρὸς ὀριστικὸν αὐτοῦ καταρτισμὸν, ἐνεργούμενον κατὰ τὸ 2 ἄρθρον, μεθ' ὃ ἐνεργεῖται ἡ ἐκλογή τῶν μελῶν τῆς νέας ἐπιτροπῆς διὰ τὴν μέλλουσαν τριετίαν ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 3—9.

Παραίτησις μέλους τῆς ἐπιτροπῆς δὲν γίνεται δεκτὴ, εἰμὶ ἐγκρίσει τοῦ νομάρχου μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ μουφτῆ.

22. Ὁ νόμος ΑΡΠΓ" τῆς 17 Ἀπριλίου 1884 καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ διάταξις καταργεῖται.

ΕΘΝΙΚΑΙ ΓΑΙΑΙ
ΚΑΙ
ΒΑΚΟΥΦΙΑ
ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΙ ΚΑΙ ΗΠΕΙΡΩΙ

νόμος ΒΩΜΓ' τῆς 1 Φεβρ. 1902. Περὶ κυρώσεως συμβάσεων α' περὶ ἀγορᾶς τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ κτημάτων τοῦ Ἰωάννου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση καὶ β') περὶ δανείου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος αὐτῶν. (*)

1. Κυροῦνται αἱ ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1901 ἐπόμεναι συμβάσεις.

Α') Μεταξὺ τῶν κ. κ. Φωκίωνος Νέγρη, Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ Νικολάου Τριανταφυλλάκου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀφ' ἑνός καὶ Ἀλκιβιάδου Κρασσαῦ καθηγητοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ δικηγόρου, ἐνεργούντος ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὡς πληρεξουσίου τοῦ ἐν Λονδίῳ διαμένοντος Ἰωάννου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 798 τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1901 πληρεξουσίου ἐγγραφῶν συνταχθέν ἐνώπιον τοῦ ἐν Λονδίῳ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου, ἐξ ἄρθρων 18, περὶ ἀγορᾶς τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ κτημάτων τοῦ Ἰωάννου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση καὶ

Β') Μεταξὺ τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ κ. Στεφάνου Στρέϊτ, Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐκπροσωποῦντος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην τὴν αὐτὴν Ἐθνικὴν Τραπεζάν, ἀφ' ἑτέρου, ἐξ ἄρθρων VI, περὶ συνάψεως δανείου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τῶν ἀνωτέρω κτημάτων, ἐκ λιρῶν στερλινῶν 80,000.

2. Τὰ ὑπὸ τοῦ Ἰω. Στεφάνοβιχ Σκυλίτση τῶν Ἑλληνικῶν δημοσίων πωληθέντα διὰ τῆς ἀνω συμβάσεως κτήματα μεταβιβάζονται εἰς τὴν κυριότητα τούτου διὰ μόνης ταύτης, ὡς ἐγένετο, ἀπὸ τῆς διὰ τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου· διέπονται δέ, μέχρι τῆς ὁριστικῆς διαθέσεως αὐτῶν, ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων καὶ διατίθενται ὡς καὶ πάντα τὰ λοιπὰ Ἐθνικὰ κτήματα, δι' ἐνοικιάσεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν ἐπιτοπίων γεωργικῶν ἐθίμων.

3. Ἐὰν ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἐθίμων τούτων ἤθελεν ἀπαιτήσεις πρόσληψιν προσωπικοῦ, μίσθωσιν ἀποθηκῶν ἢ ἄλλην μέ-

(*) Εφ. Κυβερ. 18 τοῦ 1902.

ριμαν, ἢ ἐὰν τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου ἤθελεν ἀπαιτήσει, ὅπως τὰ κτήματα ταῦτα διοικηθῶσι προσωρινῶς ἄλλως ἢ δι' ἐκμισθώσεων. ἐπιτρέπεται νὰ κανονισθῶσι τὰ τῆς διοικήσεως αὐτῶν διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος, ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αἱ δαπάναι γίνονται ἐπὶ τῆ βαρῆσει προϋπολογισμοῦ, συντασσομένου δι' ἕκαστον τῶν μὴ ἐκμισθωμένων κτημάτων χωριστά, ἐγκρινομένου δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ δημοσιευομένου διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

4. Χορηγεῖται διὰ τὸ τρέχον γεωργικὸν ἔτος ἑξακτὰς πηστωσις δραχμῶν ἑκατὸν χιλιάδων, καταλογισθησομένη εἰς ἴδιον κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς γῆσεως τοῦ 1902, διὰ μισθὸν τοῦ προσληφθησομένου προσωπικοῦ καὶ λοιπὰς δαπάνας διὰ τὰς περιπτώσεις τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διοικήσεως τῶν κτημάτων, ἐπιτρεπομένου τῷ Ὑπουργῷ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐνεργῇ προκαταβολὰς διὰ τὴν καλλιέργειαν αὐτῶν καὶ πλεον τοῦ ποσοῦ τρισχιλίων δραχμῶν.

5. Μετὰ τὴν ἀνάληψιν ὑπὸ τοῦ δημοσίου τῶν ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς ἐπιστρεπομένων χρημάτων κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάσιον τοῦ ἄρθρου III τῆς μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς συμβάσεως καὶ συμφηρισμὸν πρὸς αὐτὸ τῶν παρὰ τοῦ δημοσίου γινόμενων δαπανῶν πρὸς διαίτησιν καὶ καλλιέργειαν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου κτημάτων, τὸ ὑπόλοιπον κατατίθεται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τραπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἐντόκως, κανονιζομένου νομοθετικῶς τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως αὐτοῦ.

6. Ἡ ἐσχὴς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδῃ τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

ΛΟΓ. ΣΥΜΒΑΣΙΣ

ΑΓΟΡΑ ΠΩΛΗΣΙΑΣ ΚΤΗΜΑΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ ΣΚΥΛΙΤΣΗ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν ὀγδόην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιο-

στοῦ ἐνεακκοσιοστοῦ πρώτου ἔτους, οἱ ὑπαφαινόμενοι Κύριοι, ἀπ' ἐνὸς εἰ Κύριοι Φωκίων Νέγρης, Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ Νικόλαος Τριανταφυλλᾶκος, Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐκπροσωποῦντες ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀμφότεροι τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, καὶ ἀπ' ἑτέρου ὁ κύριος Ἀλκιβιάδης Κρασσάς, καθηγητὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ δικηγόρος, ἐνεργῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὡς πληρεξούσιος τοῦ ἐν Λονδίῳ κατοικοῦντος Τραπεζίτου Κυρίου Ἰωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 798 τῆς εἰκοστῆς ἑκτῆς Ὀκτωβρίου (ἀρχῆς Νοεμβρίου ἔτους νέου) ἐνεστῶτος ἔτους 1901 πληρεξουσίου ἐγγράφου συνταχθέντος ἐνώπιον τοῦ ἐν Λονδίῳ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος, κάτοικοι ἅπαντες Ἀθηνῶν, ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐκ συμφώνου καὶ ὑπὸ τὰς ὁποίας ἑκάτεροι παριστάνται ἰδιότητος, συμφώνησαν τὰ ἑξῆς:

1

Ὁ Ἰωάννης Στεφάνοβικ Σκυλίτσης εἶαι κύριος καὶ κάτοχος τῶν ἐν ταῖς περιφερείαις τῶν Νομῶν Λαρίσης, Τρικιᾶλων καὶ Καρδίτσης κτημάτων ἢ χωρίων (Τσιφλικίων), εἰκοσιν ἑξ τῶν ἀριθμῶν, τῶν ἑξῆς:

Α' Νιάματα, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Γκερλί, μεθ' ὅλων τῶν περιεχθέντων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργητῶν, χειμερινῶν καὶ θερινῶν λειμῶνων, ἄλωνοτόπων, κήπων, βάλτων (σαγζικ), περιοχῶν καὶ λοιπῶν, ἐκτάσεως ἁπάντων τούτων δεκαοκτὼ χιλιάδων περίπου στρεμμάτων (ἀριθ. 18.000), οἰκῶν γεωργικῶν, ἀχυρῶνων, σταύλων καὶ σταποθηκῶν μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμερῶν καὶ ἀγρίων, ὕδατων καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ τσιφλικίου τούτου, ὁρθητομένου γύρωθεν τοῦ ὅλου τσιφλικίου ἀνατολικῶς μετὰ ἀγροῦ τῶν γωρίων Καστράι καὶ Πλασιά, δυτικῶς μετὰ οἰκίους τῶν γωρίων Σαρμπι καὶ Σαρχανάς, μεσημβρινῶς μετὰ οἰκίους τῶν γωρίων Σαρτζιλάρ καὶ Πλασιά, ὁρθητομένου δ' ἀκριβέστερον διὰ τῶν ἑξῆς θέσεων, ὁδὸν Κουκούραβας, ὁμοίαν Σκακλάρ σταυροδρόμων Τσατρ, ρεῦσα, γέφυρα, δρόμον Τριγγινὲ Κιοπρόπου (γύφτικον γεφύρι), παλαιὸν Αὐλάκι καὶ βάλτων.

Β'. Σαρραβλάο, κείμενον ἐπίσης ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Γκερλί, μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων αὐτῶ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργητῶν, χειμερινῶν καὶ θερινῶν λειμώνων, ἀλωνίων, κήπων, βάλτων γὰ ὑρτ-γερί-περιοχῶν καὶ λοιπῶν, ἐκτάσεως ἀπάντων ἐν ὅλῳ τριάκοντα τεσσάρων χιλιάδων περίπου στρεμμάτων (ἀριθ. 34 000) τῶν ἐναυτῶ αἰκιῶν, οἰκίσκων, σταύλων, ἀποθηκῶν μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ χωρίου τούτου, ὁροθετουμένου γύρωθεν τοῦ ὅλου χωρίου ἀνατολικῶς μετ' ἀγροῦς τῶν χωρίων Ριζομύλου καὶ Χατζζιμισι, δυτικῶς μετ' ὁμοίους Δεδεδράν καὶ Ἄβδουλάρ, μεσημβρινῶς μετ' ὁμοίους τοῦ χωρίου Ἄκτασμάν καὶ ἀρκτικῶς τοῦ χωρίου Γκερλί, ὁροθετουμένου δ' ἀκριδέστρον διὰ τῶν ἐξῆς σημείων καὶ θέσεων, Παλαιόμυλον, ρεῖμα, στράτα, κατρώρι, Συκιά, μονοπάτι, κόκκινη ῥάχη, Νεντεβελόστρατα, Καλοράγι, μύλον Σεϊφῆ Μπέη, καλδερῖν, ρεῖμα Ἰτιά, Γεντίν Ὀνισῶ, Χωράφια Σελη-Μεμέτ, Γκορτσιά Μπογαζι, Κασα-Δέρε, ρεῖμα, Κοτρώνια, δένδρα, ῥάχη, μονοπάτι, Γερμενλιώτικο σύντασον, Γιαρζιῶν, Μερέσι Καθάκια, ρεῖμα, Πλατάνα, Γεφύρι, Ἄκτισμάν, Ἀυπέλια, ρεῖμα, φούρνον Μερόχη, Μνήματα, Βελεστενόστρατα ῥάχη, Συκιά, μονοπάτι, ριζομυλιώτικο μονοπάτι, Μαγούλα, Γκερλί-Στράτα, Χατζζι Μούσ στράτα, ἀνάθεμα, Γκορτσιά, ρεῖμα, γεφύρι, στράτα, Τρανή ἢ Λαρισινή, Μικρὸν γεφύρι, μονοπάτι καὶ παλαιόμυλον

Γ'. Κιοπέ-Όρπασι, κείμενον ἐπίσης ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Γκερλί, μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῶ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργητῶν, λειμώνων καὶ χειμερινῶν καὶ θερινῶν, ἀλωνοτάπων, κήπων, βάλτων καὶ λοιπῶν, ἐκτάσεως ἀπάντων μετὰ τῶν περιοχῶν δεκαοκτὼ περίπου χιλιάδων στρεμμάτων (ἀριθ. 18,000) παλαιοαικιῶν, ἐρειπίων, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων, συνορευόμενον γύρωθεν τὸ ὅλον τρισηκοντῶ ἀνατολικῶς μετ' ἀγροῦς χωρίου Ριζομύλου, δυτικῶς μετ' ὁμοίους τοῦ χωρίου Κονιάρη καὶ ἀρκτικῶς μετ' ὁμοίους τοῦ χωρίου Γκερλί, ἀκριδέστερον δ' ὁροθετούμενον διὰ τῶν ἐξῆς σημείων καὶ θέσεων, Σουβλοκονιαρίτικον, στράτα, πλατεῖα μαγούλα, Σου-

Πλερὴ μαγουῖλα, Παλχώρια, κοτρώνια, Λιανόστρατα, μαγουλί-
στοι, πηγάδι παλαιόν, καλύβια, λάκκον (γούρνα), ῥάχην ἕως
στρεμνωτικόν σύνορον, Ἀδαμπεγλή σύνορον, Κονιαρίτικα γα-
ουῖλα, στημένην πέτραν, ἰδὸν Βελεστίνου, Πέτρα, Ἰκορτζιά
καὶ μονοπάτι Σουδάλα.

Δ'. **Σῆχ** (**Σεῖχι**), κείμενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ χω-
ρίου Μπεκιδίων, μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων
ἐν αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργήτων,
λειμώνων, ἀλωνίων, κήπων, περιφρογμάτων, περιοχῆς καὶ λοι-
πῆς ἐκτάσεως, ἀπάντων ἑνδεκα περίπου χιλιάδων στρεμμάτων
ἀκίσκων, οἰκιῶν, σταύλων καὶ σιταποθηκῶν, μιᾶς ἀποθήκης
καὶ ἐνὸς σχολείου μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτη-
μάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἑγγύων καὶ λοιπῶν δικαιο-
ματων τοῦ χωρίου τούτου, συνσκευασμένῳ γύρωθεν τοῦ ὅλου χω-
ρίου, ἀνατολικῶς μετὰ πάλκουσα, νεροφαγιά, κλαρί, βρωμόδρου-
τον, δρόμον, μουργιάν, παλγάμπελα, δρόμον, πηγάδι, πουρ-
νάρι, πηλοῦργια Θεοδωροπούλου, μονοπάτι Τιπιτζικο πόρον
(ποταμὸν), λιθαδι (μερὰν) Μαγουῖλαν, Πέτραν, Καζάλι, παλχο-
ῶρι, Σουζιάν, κιοῦγγι, καλθερίμ, καλομάκια, καλεμλίτ, ψη-
λὴν ῥάχην καὶ μετὰ ἀγρούς τῆς Λαζορμπούχας, δυτικῶς μετὰ κο-
τρώνι πλησίον τῆς σπηλιάς, γέφυραν Σαϊκλή, ἑρόμον, Πέρον,
ἑρῶν, δρόμον, Μπαϊρακλή παρασπόρι, ἑρόμον, χωρίου Χατζή-
Μπέη, Πέτραν, ἀσπρόχωμα, δρόμον Καρᾶ-Δεμερτζή, δρόμον
Χατζ-τεπέ καὶ μετὰ ἀγρούς τοῦ χωρίου Μπαϊρακλή, ἀρκτικῶς
μετὰ ἀγρούς χωρίων Τατάρ καὶ Καρᾶ-Δεμερτζή, Κουτσοσιάν,
Κιοῦγγι καὶ μεγάλον δρόμον, χωρίον Χατζή-Μπέη, μεσημ-
ρινῶς μετὰ ἀγρούς τῶν χωρίων Κάτω Σιατερλί, καὶ ἐπάνω Σικ-
τεαλί, μετὰ ὄρος Σεριφ, Πασπόρι, Μποϊκοκάλη, Πουρνάρι, ψη-
λὴν ῥάχην Μποϊκοκάλη, Χάνδακα, Πλάταναν, βούσιν, δρόμον,
βουνον, Σιατερλί, Σεριφ, Ἄκραν βουνοῦ καὶ Κοτρώνι.

Ε'. **Κραγίνε** (κοινῶς **Κραγιά**), κείμενον ἐντὸς τῆς πε-
ριφερείας τοῦ χωρίου Ἰθώμης τοῦ Δήμου τούτου μεθ' ὅλων τῶν
ἀνηκόντων καὶ περιεχομένων ἐν αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίων,
λειμώνων, ἀλωνοτόπων, ἀμπελιῶνων,
κήπων, αὐλῶν, περιφρογμάτων, περιβάλων διὰ βοσκήν ζώων,
ἐκτάσεως ἀπάντων δέκα πέντε περίπου χιλιάδων στρεμμάτων

(ἀριθ. 15,000) οἰκιῶν, ἀποθηκῶν, σταύλων, καλυθῶν καὶ ἀγρῶν μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων, περιοχῶν καὶ λοιπῶν δικαιοματίων τοῦ χωρίου τούτου, ὁρθητουμένου γύρωθεν τοῦ ὄλου χωρίου μετὰ ἀγρούς Ριζάδου καὶ ἀμπέλια τοῦ αὐτοῦ χωρίου, μετὰ ὁμοίους τοῦ χωρίου Φανάρι καὶ Μαγούλας, μετὰ ὁμοίους τοῦ χωρίου Καλογοριαντί καὶ δημόσιον δρόμον καὶ ὁμοίους τοῦ χωρίου Παληοῦρι.

Σ'. **Βουχούνιστα ἢ Μπουχούνιστα**, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Τρικκάλων, μετὰ ὄλων τῶν περιεχομένων ἐν αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων, γαιῶν ἀκαλλιεργητῶν, λειμώνων, ἀλώνοτόπων, κήπων, βάλτων, ἀμπελώνων, γιούρτ-γερί, ἐκτάσεως ἀπάντων δεκατεσσάρων περίπου χιλιάδων στρεμμάτων (ἀριθ. 14,000), ἐβδομήκοντα περίπου οἰκιῶν, σταύλων, ἀχυρώνων καὶ σταποθηκῶν μετὰ τῶν συνεχόμενων προαυλιῶν καὶ κήπων αὐτῶν καὶ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων, περιοχῶν καὶ λοιπῶν δικαιοματίων τοῦ χωρίου τούτου, ὁρθητουμένου γύρωθεν τοῦ ὄλου χωρίου ἀνατολικῶς μετὰ ἀγρούς τοῦ χωρίου Κουρμπάλι καὶ Κριτσίν καὶ μετὰ τὰς θέσεις πηγῆς τῆς Κουρμπάλι καὶ Λούκουθο ἀρκτικῶς μετὰ ὁμοίους τοῦ χωρίου Τουριάδους καὶ Ζουλιάνι καὶ μετὰ τὰς θέσεις Λιδάδι τοῦ Μασίμ Ἀγᾶ, μαυριαίς, Χαλκὸν καὶ Μαρτύλα, δυτικῶς μετὰ ὁμοίους τοῦ χωρίου Ζούλικης καὶ τῆς πόλεως Τρικκάλων καὶ μετὰ ὁμοίους μετὰ ὁμοίους τῶν χωρίων Ῥιζαριό, Γλύνου καὶ Πατουλιᾶς καὶ μετὰ τὰς θέσεις Παλχόμουλο Σεκτὴ μύλου καὶ ἄλλων.

Ζ'. **Ριζαριό**, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Τρικκάλων μετὰ ὄλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀντικειμένων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων, γαιῶν ἀκαλλιεργητῶν, λειμώνων, ἀλώνοτόπων, κήπων, βάλτων, ἀμπελώνων, γιούρτ-γερί, ἐκτάσεως 25 περίπου χιλιάδων στρεμμάτων, εἴκοσι περίπου οἰκιῶν, ἀποθηκῶν, σταύλων καὶ ἀχυρώνων, μετὰ τῶν συνεχόμενων αὐτῶν καὶ κήπων αὐτῶν καὶ μετὰ ὄλων τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων, περιοχῶν καὶ λοιπῶν δικαιοματίων τοῦ χωρίου (τσιπλικίου), συνορθητουμένου γύρωθεν τοῦ ὄλου χωρίου

ἀνατολικῶς μετ' ἀγρούς τῶν χωρίων Λόγκο, Ἀχμέτ Ἀγᾶ καὶ ἄλλων καὶ μετ' τὰς θέσεις Παπαδιαλὸς καὶ Ρόγκα, ἀρκτικῶς μετ' ἄλλους τοῦ χωρίου Βουχούνιστα, δυτικῶς μετ' Τρικκαλινούς ἄλλους καὶ μετ' ὁμοίους τοῦ χωρίου «Καρυαίς» καὶ μετ' τὰς θέσεις γέφυραν Καρομαλῆ καὶ Ροῦμπαλα καὶ μεσημβρινῶς μετ' ἄλλους τοῦ χωρίου Ἁγίας Κυριακῆς.

Η'. Λόγγος Ἀχμέτ-Ἀγᾶ, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Τρικκάλων τοῦ αὐτοῦ δήμου μετ' ἄλλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαίῶν καλλιεργησιμῶν (ἀγρῶν), γαίῶν ἀκαλλιεργήτων, λειμῶνων, ἀλωνοτόπων, κήπων, βάλτων, αὐλῶν, περιφραγμάτων, γροῦτ-γερί, ἐκτάσεως ἀπάντων ἐπτὰ καὶ ἡμίσι χιλιάδων περίπου στρεμμάτων, οἰκιῶν, σταύλων, σιταποθιγῶν καὶ ἀχυρώνων τριάκοντα περίπου μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν καὶ τῶν συνεχομένων αὐτοῖς προαυλίῶν καὶ κήπων, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων, περιοχῆς καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ χωρίου τούτου, συνορευομένου γύρωθεν τοῦ ὅλου χωρίου ἀνατολικῶς μετ' ἀγρούς τοῦ χωρίου Γλύνου καὶ τὴν θέσιν ἀρκτικῶς μετ' ὁμοίους τοῦ χωρίου Πατουλιᾶς καὶ τὴν θέσιν Σειντι, δυτικῶς μετ' ὁμοίους τῶν χωρίων Ριζαριῶ καὶ Ἁγίας Κυριακῆς καὶ μετ' τὰς θέσεις Λαπατᾶ καὶ Παπαδιαλὸς καὶ μεσημβρινῶς μετ' ποταμόν.

Θ'. Στεφανοσαῖοι, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Τρικκάλων τοῦ ὁμωνύμου δήμου μετ' ἄλλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαίῶν καλλιεργησιμῶν, ἀκαλλιεργήτων, ἀλωνοτόπων, κήπων, βάλτων, αὐλῶν, περιφραγμάτων, γροῦτ-γερί, ἐκτάσεως ἀπάντων ἐπτὰ περίπου χιλιάδων στρεμμάτων, οἰκιῶν, σταύλων, καλυδῶν καὶ σιταποθιγῶν δέκα ἐπτὰ μετὰ τῶν προαυλιῶν καὶ τῶν κήπων αὐτῶν καὶ μετ' ἄλλων τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, ἀπάντων τῶν ἐν αὐτῷ δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ἀλωνοτόπων, ὑδάτων, περιοχῆς καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ χωρίου τούτου, ὁροθετομένου γύρωθεν τοῦ ὅλου χωρίου ἀνατολικῶς μετ' ἀγρούς τοῦ χωρίου Καλύβια καὶ μετ' τὰς θέσεις Βάδονα καὶ Βάρα, μεσημβρινῶς μετ' ὁμοίους τοῦ χωρίου Μικρὰ Παναγιῶτα καὶ μετ' τὴν θέσιν Καμάρα, δυτικῶς μετ' ὁμοίους τοῦ χω-

ρίου μεγάλη Πελιάνα καὶ μὲ τὰς θέσεις Δεσῆ καὶ Ἰτῆ καὶ ἀρκτικῶς μὲ ποταμὸν.

Γ'. Φλαμοῦλι, κείμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Τρικκαίων τοῦ αὐτοῦ δήμου, μεθ' ὅλων τῶν ἀνηκόντων καὶ περιεσφένων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων, γαιῶν ἀκαλλιεργήτων, λειμώνων, ἀλωνοτόπων, κήπων, βάλτων, γιούτ-γερῖ, περιφραγμάτων, ἐκτάσεως ἀπάντων ἐννέα περίπου χιλιάδων στρεμμάτων, τῶν ἐν αὐτῇ οἰκίσκων καὶ καλυδῶν μετὰ τῶν παρακολουθημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων, περιοχῆς καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ χωρίου τούτου, ὁροθετουμένου γύρωθεν τοῦ ὅλου χωρίου τούτου ἀνατολικῶς μὲ ποταμὸν τῆς Ἁγίας μονῆς, ἀρκτικῶς μὲ ἀμπελιῶνας τῆς Ἁγίας μονῆς, δυτικῶς μὲ δημόσιον δρόμον, μὲ τὸ Κευμέρκι καὶ φθάνει εἰς τὸν Καραθόπουλον καὶ μεσημβρινῶς μὲ ποταμὸν.

ΙΑ'. Χατζῆ-Μουσταφάλαρ, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Λαρίσης, μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργήτων, λειμώνων χειμερινῶν καὶ θερινῶν, ἀλωνίων (κήπων), βάλτων, γιούτ-γερῖ, περιφραγμάτων, ἐκτάσεως ἀπάντων τούτων ἐν ὅλῳ τριάκοντα περίπου χιλιάδων στρεμμάτων (30,000), τεσσαράκοντα τεσσάρων οἰκίῶν καλυδῶν, σιταποθικῶν, σταύλων, ἀχυρώνων, μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων περιοχῆς καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ χωρίου τούτου, ὁροθετουμένου γύρωθεν τοῦ ὅλου χωρίου ἀνατολικῶς μὲ ἀγρούς τοῦ χωρίου Σουφλάρ, δυτικῶς μὲ ὁμοίους χωρίων Χισαρλίκα καὶ Νεμπεγλέρ, μεσημβρινῶς μὲ ὁμοίους χωρίου Μπακράτς καὶ ἀρκτικῶς μὲ ὁμοίους χωρίου Κοτζιά-Μπασαν, ὁροθετεῖται δὲ ἀκτινῶδες διὰ τῶν ἐξῆς θέσεων, Σοφαμπασίτικα Ἀμπέλια, Καρατσούλουκια, Παλαιοβούσι, Ντερεκλέρ, Μπάντρα (ράχη), Κίργια, Στυμπόλι, Ἀνάθιμα, Μαγούλα, Τσακλή ράχη, Κόκκινες καὶ Κοιλάδες.

ΙΒ'. Κότζ-Μπασάν, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Λαρίσης, μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργήτων, λειμώνων, ἀλωνίων, κήπων, βάλτων, περιοχῶν, γιούτ-

γερῆ, ἐκτάσεως ἀπάντων τούτων εἴκοσι δύο χιλιάδων περίπου στρεμμάτων, οἰκιῶν, καλυβῶν, σταύλων καὶ ἀποθηκῶν, μετὰ τῶν παρακολυθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ τσιφλικίου τούτου, ὁρθετομένου γύρωθεν τοῦ ὅλου τσιφλικίου ἀνατολικῶς μετὰ ἀγρούς τοῦ χωρίου Σουφλάρ, μεσημβρινῶς μετὰ ὁμοίους τοῦ χωρίου Χατζῆ Μουσταφαλάρ, δυτικῶς μετὰ ὁμοίους τοῦ χωρίου Νευπεγλέρ καὶ Καπατζιλῆ καὶ ἀρκτικῶς μετὰ ὁμοίους τοῦ χωρίου Μαῖμοῦλι. ὁρθετεῖται δὲ ἀκριβέστερον καὶ διὰ τῶν θέσεων Μπαδρόα, Στεράνια, Λαυρίδια, Καρτάλια, Βλεσάρ, Δραγασιά καὶ Κύργια.

II'. **Μεγάλιο Χαλίτζε**, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Λαρίσης, μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργήτων, ἀμπελώνων, λειμώνων, ἀλωνίων, κήπων, βάλτων, περιοχῶν, ἐνὸς μελισσῶνος, ἐκτάσεως ἐν ὅλῳ ἀπάντων τούτων τριάκοντα πέντε χιλιάδων καὶ ὀκτακοσίων περίπου στρεμμάτων (35,800), τεσσαράκοντα πέντε οἰκιῶν, σταύλων καὶ σιταποθηκῶν μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων, ὑδάτων καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ χωρίου τούτου, ὁρθετομένου γύρωθεν τοῦ ὅλου χωρίου ἀνατολικῶς μετὰ ἀγρούς τῶν χωρίων Σοφόμπασι καὶ Σουλμεζῆ, δυτικῶς μετὰ ὁμοίους τοῦ χωρίου Σοφόμπασι, μεσημβρινῶς μετὰ ὁμοίους τῶν χωρίων Χατζῆ Μπέη, Κολοστήγ καὶ ρεῦμα καὶ ἀρκτικῶς μετὰ ὁμοίους τῶν χωρίων Σουϊτλή καὶ Μπακράτζε. Ἀκριβέστερον δ' ὁρθετεῖται διὰ τῶν ἐξῆς σημείων καὶ θέσεων, Τσατάλι, Δίστρατον, Κεφαλόβρυσον, ράχην Ἰσαρλίχ, Παλγογκορτσιά, στράτα, γουσαν, Τσατῆρ, Ἀράπισσα ὄρη, Κεραμιδί, ρεῦμα, Ἀσπρόχωμα, Λάκκον, μνήμα, ράχην, βρυσούλα, Ρουμάνι, Σοφόμπαση καὶ κιούγγια.

ΙΔ'. **Ἀμασλάρ**, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Λαρίσης, μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργήτων, λειμώνων, ἀλωνίων, κήπων, βάλτων, σαζλίχ, περιοχῆς καὶ λοιπῶν, ἐκτάσεως ἀπάντων τούτων ἐν ὅλῳ τεσσαράκοντα δύο χιλιάδων περίπου στρεμμάτων, εἰκοσιπέντε οἰκιῶν, ἐνὸς

Πανδοχείου, σταύλων καὶ σιταποθηκῶν μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ Τσιφλικίου τούτου, ὀρθοθετουμένου γύρωθεν τοῦ ὅλου Τσιφλικίου ἀνατολικῶς μετὰ ἀγροῦς Χατζή-Χαλάρ, δυτικῶς μετὰ ὁμοίους τῶν χωρίων Δευτῶν καὶ Ταουσσάν, μεσημβρινῶς μετὰ ὁδὸν καὶ ἀρκτικῶς μετὰ ἀγροῦς τοῦ χωρίου Τουρσοῦλαρ, ὀρθοθετεῖται δὲ ἀκριβέστερον διὰ τῶν θέσεων Παλικούρι, Κιούγγια, Γενὸν τεπέ, παλαιὰ μνήματα ἢ Τσιττορικουλί, Κοκκινόγιες, Βλαχόστρα α, Πέτραις, γούφτικε Ἄμπιδημα, Παλιούρια, Μαυροάις, Χάνδακα, Ἄμπάρια, Προστορικλάρι, ὁδὸν Καρδίτσας καὶ Σεστομασιόν.

ΙΕ'. **Ἄκ-Σερούϊ**, κείμενον ἐπίσης ἐπὶ τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Λαρίσης μετὰ ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων καὶ μὴ, λειμώνων, ἄλωνιων, κήπων καὶ λοιπῶν περιοχῶν τοῦ Τσιφλικίου τούτου, ἐκτάσεως ἐν ὅλῳ ἀπάντων δεκαεννέα περίπου χιλιάδων στρεμμάτων (19000), εἰκοσιν οἰκιῶν, σταύλων καὶ σιταποθηκῶν μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ Τσιφλικίου τούτου ὀρθοθετουμένου γύρωθεν τοῦ ὅλου Τσιφλικίου ἀνατολικῶς μετὰ ὄψρον τῆς πόλεως Λαρίσης, ἀρκτικῶς μετὰ ἀγροῦς Ἄλῃ-Μπέη καὶ ποταμὸν, δυτικῶς μετὰ ὁμοίους τοῦ χωρίου Μπαϊσλάρ καὶ μεσημβρινῶς μετὰ ὁμοίους τῶν χωρίων Χατζή-Χαλάρ, Χασάν-Τατάρ καὶ Μπαϊσλάρ, ὀρθοθετεῖται δὲ ἀκριβέστερον καὶ διὰ τῶν ἐξῆς θέσεων, Κούλια, Ἰομὴ Χανδάκι, Καρκεούλι, Τρικκαλινὰ ὁδοί, Χάνδακα, Συκιά, Καραέρι, Μπουντάκι, γούρνα, ὑψηλὴ Γκορτσούλα, Μπιλιτσίκι, Μουλτάρ Τσαίρι, Κοτρώνα, Πούλιας σκοτωμένος, Γκορτσιά, Μαγουλίτσα, μπηγημένη Πέτρα, δρομος, Μπακράτς, μονοπάτι, Ἄράπη Τσαρδάκι, βρωμοξυλιαῖς καὶ Σαμορράχην.

Ις'. **Ὀκτοῦλαρ**, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Τυρνάβου μετὰ ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργητῶν, λειμώνων, γηπέδων, κήπων, ἄλωνιων καὶ ἐνὸς μορφοπερισβολίου, ἐκτάσεως ἀπάντων τούτων τεσσάρων περίπου χιλιάδων στρεμμάτων (4000), ὀδῶδεκα οἰκιῶν, ἐνὸς ὑδρομύλου μὴ

δύο πέτρας, δύο ἀποθηκῶν, καλυθῶν, σταύλων καὶ λοιπῶν μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ Τσιφλικίου τούτου, συννευσιμένου γύρωθεν τοῦ ὅλου τσιφλικίου ἀνατολικῶς μὲ χωρίον Δένδρα, δυτικῶς μὲ ἀγρούς τοῦ χωρίου Τσαναλάρ, ἀρκτικῶς μὲ κτήματα τῆς πόλεως Τυρνάβου καὶ μεσημβρινῶς μὲ ἀγρούς τοῦ χωρίου Τουρσανάδες, ὀροθετεῖται δὲ ἀκριβέστερον διὰ τῶν ἐξῆς θέσεων, μὲ δένδρα νεροκράτια, Τουρναβίτικα Ντάμια, Γκερενία, Μπεϊλίκ στρατά, μύλλον καὶ Ἀμαργίστικη στρατά.

12'. **Καστροί**, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Κεραμιδίου, μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργησίμων, χειμερινῶν καὶ θερινῶν λειμώνων, κήπων καὶ βάλτων, ἐκτάσεως ἀπάντων τούτων στρεμμάτων δέκα ἐννέα περίπου χιλιάδων καὶ ἑκατὸν (19100), οἰκιῶν, σταύλων καὶ σιταποθηκῶν τεσσαράκοντα δύο, μεθ' ὅλων τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων καὶ λοιπῶν περιουσιῶν τοῦ τσιφλικίου τούτου, συννευσιμένου γύρωθεν τοῦ ὅλου τσιφλικίου ἀρκτικῶς μὲ ἀγρούς τοῦ χωρίου Πασιά, ἀνατολικῶς μὲ ράχην κατὰ τὴν διανομὴν τῶν ὑδάτων τοῦ χωρίου Κερμειλῆ, μεσημβρινῶς μὲ ὁμοίους τοῦ χωρίου Κουκούρουθας καὶ δυτικῶς μὲ ὁμοίους τοῦ χωρίου Νημάτα (Σερμειλῆ) καὶ Τσουλάρια, ἀκριβέστερον δὲ ὀροθετεῖται τὸ χωρίον τοῦτο διὰ τῶν ἐξῆς σημείων καὶ θέσεων, βρύσιν εἰς θέσιν Πλανάκα, Γιαγγιά, ὀροπέδιον ἢ ράχην ὀνόματι Καμπύσιο, Καμμένη πέτραν, ἀγρούς Μονῆς Προδρόμου ὅθεν καταλήγει τὸ σύνορον εἰς βρύσιν καὶ ἐκεῖθεν διαπερᾶ τὸν Καστρίτικον βάλτον καὶ φθάνει μέχρι τῶν ἀγρῶν Τσουλάρια.

13'. **Τσουξάνι**, κείμενον ἐπίσης ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Κεραμιδίου μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργησίμων, θερινῶν καὶ χειμερινῶν λειμώνων, ἄλωνοτήπων, κήπων καὶ βάλτων (Ζαγγλίκ) ἐκτάσεως ἀπάντων τούτων εἰκοσι τριῶν περίπου χιλιάδων στρεμμάτων, οἰκιῶν γεωργικῶν, καλυθῶν, ἀγορώνων, σταύλων καὶ σιταποθηκῶν ἐν ὅλῳ εἰκοσιν

ὄκτω (28) μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων περιοχῆς καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ τσιφλικίου τούτου, ὁρθετομένου γύρωθεν τοῦ ὅλου τσιφλικίου ἀρκτικῶς μὲ ἀγροὺς Σελητσάνι, ἀνατολικῶς μὲ λειμῶνα Ἰντζιρλί Βακούφτσι μεσημβρινῶς μὲ ὁμοίους τοῦ χωρίου Πλασιά, δυτικῶς μὲ ὁμοίους τοῦ χωρίου Κοραλάρ καὶ ἀρκτικοδυτικῶς μὲ ὁμοίους τοῦ χωρίου Μαρυόγιαννή, ὁρθετεῖται δὲ ἀκριβέστερον τὸ χωρίον τοῦτο διὰ τῶν ἐξῆς σημείων καὶ θέσεων, ἀπὸ ἀγροῦ Σκλητσάνης καὶ Κοκκινόβραχον Λάκκοι εἰς θέσιν Παληογιδομάνδρι, ἐκ τούτου καταλήγει εἰς διστοῦτον (Λαρίστης καὶ Τσοῦζανης) ἢ ἀγριοροδιά, ἐκεῖθεν ἀκολουθεῖ γρημῆ καταλήγουσα εἰς Τσατάλι, ἐνθα εἶναι καὶ τὰ πηγαδούλια, ἀκολουθεῖ τὸν παλαιὸν γάνδακα καὶ φθάνει εἰς τοὺς ἀγροὺς.

ΙΘ'. Τσαμιάσι, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰσνοδικείου Σοφάδων τοῦ αὐτοῦ δήμου μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων, γαιῶν ἀκαλλιεργητῶν, λόφων, λειμώνων χειμερινῶν καὶ θερινῶν, ἀμπέλωνων, ἀλωνοτόπων, κηπων, οὐβίων, βάλτων, γιούρτ γερί, ἐκτάσεως ἀπάντων τούτων ἑβδομήκοντα πέντε περίπου χιλιάδων στρεμμάτων (75,000), οἰκιῶν καὶ οἰκίσκων εἰκοσι τριῶν, πέντε ἀποθηκῶν, δύο σχολαίων, ἐνὸς πανδοχείου καὶ δύο ἀλευρομύλων μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων ἀπάντων τούτων, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων, περιοχῶν καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ χωρίου τούτου, ὁρθετομένου γύρωθεν τοῦ ὅλου χωρίου ἀνατολικῶς μὲ ἀγροὺς τῶν χωρίων Ἀμκρλάρ καὶ μὲ τὰς θέσεις φλέβαις δρόμον, ρεῦμα καὶ καλοστρίμικ, μεσημβρινῶς μὲ ὁμοίους τῶν χωρίων Χαϊλά, Φιλια καὶ Μαβρογάτσας καὶ μὲ τὰς θέσεις δρόμον παλαιοκλήσι, Καφυλόραχη καὶ μονοπάτι, δυτικῶς μὲ ὁμοίους τοῦ χωρίου Χαλαμπρίζ καὶ τὰς θέσεις Ἀμπέλια, Μαγούλια, δρόμον καὶ μονοπάτι καὶ ἀρετικῶς μὲ ὁμοίους χωρίου Δράνιστα.

Κ'. Βοστῆδι, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰσνοδικείου Σοφίου μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργητῶν, λειμώνων χειμερινῶν καὶ θερινῶν, γιούρτ-γερί, ἀλωνίων, κή-

των, βάλτων, περιοχῶν καὶ αὐλῶν, ἐκτάσεως ἀπάντων τούτων ἐν ὅλῳ δεκαεννέκ' χιλιάδων πεντακοσίων περίπου στρεμμάτων, ἐβδομήκοντα τριῶν εἰκιδῶν, ἐνὸς χανίσι, τριάκοντα ἐπτὰ σταύλων καὶ τεσσαράκοντα τριῶν, σταποθητῶν μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, τῶν ἐν αὐτῷ ἀμπελώνων, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ χωρίου τούτου, συνορευομένου γύρωθεν τοῦ ὄλου χωρίου ἀνατολικῶς μετὰ ἀγροῦς τῶν χωρίων Μεγάλου Τσιότι καὶ μικροῦ Τσιότι (Τσιοτεῦρι) καὶ μετὰ δρόμον (παγκόστρατα), ἀρκτικῶς μετὰ εἰμαίους τοῦ χωρίου Γρζιώτου μετὰ θέσεις συλαῖς, παλαιόμυλον, σικκιάς πέτρας, μετὰ ἀγροῦς τοῦ χωρίου Βόργιαννης, ρεῦμα, ράχην βουνοῦ, πετρωτὸ καὶ κυλάκι, δυτικῶς μετὰ ράχην βουνοῦ, Ἰερρακωφλιά, θέσιν Μπούφο, δρόμον (παγκόστρατα), ἀμπέλους τοῦ χωρίου Νεοχωρίου καὶ θέσιν παλαιοπήγαδο, μεσημβρινῶς μετὰ χάδακα, ρεματα Κλωκοτοῦ καὶ ποταμὸν Νεοχωρίτικον καὶ γέφυραν ὀνόματι Καράχουσαν.

ΚΑ'. Τσοτοῦλα, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Σοτίου, μετὰ ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργησίμων, γουρτζερί, χειμερινῶν καὶ θερινῶν λειμώνων, ἀλωνίων, κήπων, βάλτων, περιοχῶν καὶ αὐλῶν, ἐκτάσεως ἀπάντων τούτων ἐπὶ χιλιάδων δετακοσίων περίπου στρεμμάτων (7800), εἰκιδῶν, σταύλων, σταποθηκῶν, ἀγυρώνων, σχολείων καὶ χανίων ἐν ὅλῳ ἐνενηκοντα ὀκτώ μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων καὶ λοιπῶν περιοχῶν τοῦ χωρίου τούτου, συνορευομένου γύρωθεν τοῦ ὄλου χωρίου μεσημβρινῶς μετὰ ἀγροῦς καὶ ἀμπέλια χωρίου Μεγάλου Τσιότι, Καμαρούλαν, χωράφια Ἁγίου Ἀθανασίου, ράχην βουνοῦ, πετρωτὸ, καὶ ἑμίαν νειμένην μέχρι τῶν Πύργων, ἀνατολικῶς μετὰ πύργους καὶ ἀγροῦς Γριζάνου, ἀρκτικῶς μετὰ δρόμον, μύτικα καὶ Ράχην βουνοῦ Γριζάνου καὶ δυτικῶς μετὰ ρεῦμα, Κευμησίαν Πέτραν, δρόμον καὶ ἀγροῦς Βουτῶν.

ΚΒ'. Βόργιαννη, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Τσιότι, μετὰ ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιε-

γῆτων, γιούρτ-γερί, χειμερινῶν καὶ θερινῶν λιμνῶνων, κήπων, αὐλῶν, ἀλωνίων, ἐκτάσεως τριάκοντα περίπου χιλιάδων στρεμμάτων, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων, περιοχῶν, δεκαεννέα εἰκιῶν, δεκαεῖς ἀποθηκῶν, δώδεκα στούλων καὶ δύο μαγαζείων μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ τσιφλικίου τούτου, ἐροθετουμένου γύρωθεν τοῦ ὅλου τσιφλικίου ἀνατολικῶς μετὰ ποταμὸν Μάμισα, ρεῦμα καὶ θέσιν Παλαιομπύνα, ἀρκτικῶς μετὰ ρεῦμα καὶ ράχην βουνοῦ μούρου, θέσιν κορυμηνιαῖς, ράχην, ἀσπρην πέτραν, δένδρου λάκκον, Φυλλουργιάν καὶ ράχην βουνοῦ Τσέβρικο μέχρι τῆς θέσεως φυλιάλα (Κοραγάς), βορειοδυτικῶς μετὰ ρεῦμα βουνοῦ, κλέφτικο τσοῦμα καὶ θέσιν καλαμια, δυτικῶς μετὰ λιμνῶνα Παλαιοχωρίου Παπαδόπουλο, ποταμῶν, ἀγροῦς Μονῆς Ὀρτανόβουλον Νεοχωρίου, θέσιν μυγαλιάν, μνήματῶν, δένδρον στραβόν ράχην καὶ μνήμα Βλάχου, μεσημβρινῶς μετὰ ρεῦμα βουνοῦ Βρυτιδίου, θέσιν Τσοβράνη, ράχην, γυφτόκαστρον, λυγὰκι, ἀγροῦς Βουτιδίου, λυγὰκι καὶ ἑξαπόταμον Γάμισα.

ΚΓ. Μπάγια, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Σοτίου μεθ' ὅλων τῶν ἀνηκόντων καὶ περιεχομένων οὐτῶ γαιῶν καλλιεργησίμων, γαιῶν ἀκαλλιεργήτων, χειμερινῶν καὶ θερινῶν λιμνῶνων, γιούρτ-γερί, κήπων, ἀλωνίων, ἀμπελόνων, περιφραγμάτων καὶ περιοχῶν τοῦ χωρίου τούτου ἐκτάσεως ἐν ὅλῳ ἑκατὸν πεντε χιλιάδων πεντακοσίων περίπου στρεμμάτων, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων, πενήκοντα εἰκιῶν, τριῶν ξενώνων, τεσσαράκοντα εἰς σιτοποθηκῶν καὶ δεκαεπτὰ σταύλων μετὰ τῶν παραρτημάτων καὶ παρακολουθημάτων αὐτῶν καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ χωρίου τούτου, συνορευομένου γύρωθεν τοῦ ὅλου χωρίου ἀνατολικῶς μετὰ ἀγροῦς τοῦ χωρίου Νεοχωρίου, πηγὰδι, συνορευομένου μετὰ αὐλάκα, Παλαιομύλον, λυγάρην, δρόμον, φτέρες δρίνακον, πασχάλι, λάκκον καὶ Βρυσούλες, ἀρκτικῶς ρεῦμα βουνοῦ Κουτσίκου, Βρυσούλες, ζυγόν, Ἅγιον Ἥλιον μικρὸν καὶ πέτραις, δυτικῶς μετὰ ρεῦμα βουνοῦ παληογερδία, γαλανόβρυσες καὶ συχὰ καὶ μεσημβρινῶς μετὰ γαλανόβρυσες, Πετρόποροι βάλτου, μεγάλην καμάραν (βρύσιν), Πατουλιά, μετὰ λιμνῶνα βανουφιῶ Παλιούρι.

μαγούλιταν, πέτραν, παληοπόταμον Νεοχωρίτικον, μαγούλαν, ἀγρούς χωρίου Γεωργιάδης, ὄρυμον καὶ πηγάδι συκαμνιά.

ΚΔ'. Χιθιοβλίκ, κείμενον ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Εἰρηνοδικείου Λαρίτης, μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ ἀνηκόντων οὐτῶ γαιῶν καλλιεργησίμων (ἀγρῶν), γαιῶν ἀκαλλιεργητῶν, λειμῶνων, ἀλωνοτοπίων, κήπων, βάλτων, γροῦρ-γερὶ καὶ περιφραγματῶν, ἐκτάσεις ἀπέντων τούτων εἴκοσι ἑπτὰ περίπου χιλιάδων στρεμμάτων (ἄρ 27000), εἴκοσι δύο οἰκιῶν, καλυβῶν, ἀγροῶνων, σταύλων καὶ σιταποθηκῶν μετὰ τῶν παρακολουθημάτων καὶ παραρτημάτων αὐτῶν, δένδρων ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὑδάτων, περιοχῶν καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων τοῦ Τσιφλικίου τούτου, ὁρθετομένου γύρωθεν τοῦ ὅλου Τσιφλικίου ἀνατολικῶς με ἀγρούς τοῦ χωρίου Χατζῆ-Μουσταφαλάρ, δυτικῶς με ὁμοίους τοῦ χωρίου Τζουρμακλή, μεσημβρινῶς με ὁμοίους τοῦ χωρίου Μπακράτη καὶ ἀρκτικῶς με ὁμοίους τοῦ χωρίου Νεμπεγλέρ, ἀκριβέστερον δὲ διὰ τῶν θέσεων Καλαμκκία, παλαιοκλήσι, Κλαδιχ, Μπαλαμάτον, ξυλαδες καὶ βρωμοδύσι.

ΚΕ'. Χατζῆ Μίσθ ἢ Χατζῆ Μούρ, συνορευόμενου γύρωθεν τοῦ ὅλου χωρίου με ἀγρούς τῶν χωρίων Καναλλίων, Ριζομούλου, Πέτρας, Γκιερλῆ, Σαρασλάρ, Τσελετζῆ, Κιοπέ, Ὀμπασα, με λειμῶνας Συρτάδων, Ντελῆ-Χαλῆ καὶ με τὴν λίμνην Κάρλαν, ἀκριβέστερον δὲ ὁρθετομένου τοῦ χωρίου τούτου καὶ διὰ τῶν ἐξῆς σημείων καὶ θέσεων, ἦται με Σουβλερῆν Μαγούλαν, Πρωτομαγούλα, Ἀμπέλια, Τσατάλη, Κερκιδαργιῆ, Αὐλακκί, Λειμῶνα Ντελῆ-Χαλῆ ὁμοίον Συρτάδων, Λίμνην Κάρλαν, δένδρα (Καρτζάτσια), Πέτρας, Μνήματα, Καμπάδια, Ἀνάθεμα καὶ Σουβλερῆν.

Κς'. Ριζομούλον, συνορευόμενον γύρωθεν τὰ ὅλον χωρίον με ἀγρούς τῶν χωρίων Χατζῆ Μούρ, Κιοῦγγερῆ ἢ Κόνικρη Ἀγίου Γεωργίου, Βελεπίνου, Ἀδάμπεγλη καὶ Κιοπέ Ὀμπασα ἢ ἀκριβέστερον διὰ τῶν ἐξῆς σημείων καὶ θέσεων Μαγούλας σουβλερῆς, Πρωτομαγούλας, Ἀμπέλια Χατζῆ-Μισιώταν, Τσατάλη, Παλαιὸν Κερκιδαργιόν, αὐλακκί, λειμῶνας Ντελῆ Χαλῆ, Στιλένης πέτρας, χωριφίων καὶ ἀμπελίων Ἀγίου Γεωργίου καὶ δάσους Βελεπίνου, τοῦ λειμῶνος ὀνόματι Τσόλτσιλερ ἢ Συρτάδες, ὅτις ἐκτάτως καὶ ἂν εἶναι, συνορευόμενου γύρωθεν

τοῦ ὄλου μὲ ἀγρούς τῶν χωρίων Χατζῆ-Μούς, Ντελῆ Χαλῆ καὶ Καναλλίων, μὲ λειμῶνας τῶν χωρίων Καναλλίων καὶ Κάπρενας, Ντελῆ Χαλῆ καὶ μὲ τὴν λίμνην Κάρλαν καὶ μὲ ἑτέρου λειμῶνος ὀνόματι Διδάν-Χαλίλη ἢ Δελῆ Χαλίλη ὕψους ἐκτάσεως καὶ ἂν εἶναι, συνορευομένου γύρωθεν τοῦ ὄλου μὲ ἀγρούς τῶν χωρίων Ἁγίου Γεωργίου, Ριζομύλου, Χατζῆ-Μούς καὶ μὲ λειμῶνας χωρίων Κάπρενας, Ἁγίου Γεωργίου καὶ Παλαιοχωρίου Συρτάδων.

Ὁ αὐτὸς Ἰωάννης Στεφάνοβιχ Σκυλίτση εἶναι ὡσαύτως κύριος καὶ μιᾶς οἰκίας, κειμένης ἐντὸς τῆς πόλεως Λαρίσης καὶ κατὰ τὴν συνοικίαν Τακλῆ Ἄτικ, οἰκοδομηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Παύλου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση ἐπὶ οἰκοπέδου, συνορευομένου ἀνατολικῶς μὲ δρόμον, δυτικῶς μὲ οἰκίαν Ν. Ριζοπούλου, ἀρκτικῶς μὲ οἰκίας κληρονομίων Ἰωάννου Ζαφειροπούλου, Ἀλῆ Μουσταφᾶ Χότζα καὶ Γερασίου Μεταξᾶ, μεσημερινῶς μὲ δρόμον, ἐκτάσεως πῆχυν ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας (ἀριθ. 2000) πλέον ἢ ἕλασσον, καὶ ὁ οἰκοπέδον περιῆλθεν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Παύλου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 23634 τοῦ ἔτους 1899 συμβολαίου τοῦ Συμβολαιογράφου Λαρίσης Ἀγαθ. Α. Ἰωαννίδου καὶ μεταγεγραμμένου τὴν τριακοστήν Σεπτεμβρίου ἰδίου ἔτους ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν μεταγραφῶν Λαρίσης.

Τὰ ἀνωτέρω εἴκοσι ἕξ (26) κτῆματα ἢ χωρῖα (τσιφλίκια), ἀποτελούμενα, ὡς ἄνω ἕλαστον τούτων περιγράφεται, ἐκ γαιῶν καλλιεργησίμων καὶ μὴ τοιούτων, φυτειῶν, δασῶν, λιβαδιῶν καὶ λοιπῶν, περιῆλθον εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τῶν ἀδελφῶν Ἰωάννου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση, Δημητρίου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση καὶ Παύλου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση ἀδιαρέτως κατὰ τὸ τρίτον εἰς ἕνα ἕκαστον τούτων.

1) Δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1554554)4996 τῆς εἰκοστῆς ἐβδόμης Μαρτίου τοῦ ἔτους 1887 ὀγδοηκοστοῦ ἐβδόμου πωλητηρίου ἐγγράφου συνταχθέντος ἐν τῷ Προξενικῷ Γραφείῳ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Βασιλικῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας μεταξὺ τοῦ Ἀβραάμ Πασσᾶ Καρακιχαγιά καὶ τοῦ Παύλου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση, ἐνεργούντος δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιου γενικοῦ καὶ εἰδικοῦ τῶν ἐτέρων δύο ἀδελφῶν τοῦ Ἰωάν-

του καὶ Δημητρίου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, μεταγεγραμμένου ἐν Λαρίσῃ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Ἰουνίου 1887.

2) Δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 36705 τῆς ὀγδόης Μαρτίου 1888 ὀγδοηκοστοῦ ὀγδοῦ ἔτους συμβολαίου τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Γερασίου Ἀρεντάκη μεταξὺ τοῦ Κωνσταντίνου Δημ. Ράλλη, ἐνεργούντος ὡς πληρεξουσίου τοῦ Μεχμέτ ἡ Μωχαμέτ Σαχίπ Βέη καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Φατιμέ Δελχιζάρ Κανούμ καὶ τοῦ Εὐσταθίου Ἰατρίδου, ἐνεργούντος ὡς πληρεξουσίου τοῦ Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, ἐνεργούντος καὶ τούτου δι' ἐαυτὸν καὶ ὡς πληρεξουσίου τῶν δύο ἑτέρων ἀδελφῶν αὐτοῦ Ἰωάννου καὶ Δημητρίου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, μεταγεγραμμένου εἰς τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν τοῦ Δήμου Ἀρμενίων τοῦ Νομοῦ Λαρίσης τὴν δεκάτην Μαρτίου τοῦ ἔτους 1888.

Ἀποθανόντος δὲ πρότερον τοῦ Δημητρίου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, εἶτα δὲ τοῦ Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτση, μόνος καὶ ἀποκλειστικὸς κύριος καὶ κάτοχος τῶν ἄνω κτημάτων ἐγένετο ὁ Ἰωάννης Στεφάνοβικ Σκυλίτσης ὡς ἐκ διαθήκης κληρονόμος τοῦ Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτση δυνάμει τῆς ἀπὸ δεκάτης ἑκτῆς Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1900 διαθήκης αὐτοῦ.

Ἄπαντα τᾶνωτέρω εἰκοσιν εἴς κτήματα, ὡς καὶ τὴν ρηθεῖσαν οἰκίαν, πλὴν τῶν ἐν αὐτῇ ἐπίπλων καὶ χρηματοκιβωτίων, τὴν ἐν τῇ πόλει τῆς Λαρίσης τοῦ ὀμωνύμου Δήμου κειμένην, πωλεῖ καὶ μεταβιβάζει εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τοῦ Δημοσίου τῆς Ἑλλάδος ὁ Ἰωάννης Στεφάνοβικ Σκυλίτσης ἀντὶ τιμῆματος λιρῶν χρυσῶν Ἀγγλικῶν ὀγδοήκοντα χιλιάδων (ἀριθ. 80,000), πληρωτέων τοῖς μετρητοῖς ἐν Λονδίνοις.

Τὰ ἀγροτικὰ κτήματα πωλοῦνται ὡς ἄνω ἤδη περιεγγραφτῶν, μεθ' ὅλων τῶν ἐξαρτημάτων καὶ παρερτημάτων αὐτῶν, ἴσως οἰκιῶν, ἀποθηκῶν, σταύλων, ἀχυρώνων, καλυδῶν, πρὸς δὲ καὶ μετὰ τῶν μηχανῶν ἀλυσιστικῶν, θεριστικῶν καὶ ἑτέρων οἰωνδήποτε τοιοῦτων χρησίμων ἐν τοῖς κτήμασι τούτοις καὶ γεωργικῶν ἐργαλείων, κτηνῶν ἀροτριῶντων καὶ μὴ δικιωμάτων καὶ λοιπῶν.

2. Τὸ ἐξ λιρῶν χρυσῶν Ἀγγλικῶν ὀγδοήκοντα χιλιάδων (80,000) τίμημα πληρωθήσεται εἰς τὸν Ἰωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτσην ἐν Λονδίνοις τοῖς μετρητοῖς ἀμέσως ἀλλὰ τῇ δημο-

σιεῖσαι τοῦ Νόμου τοῦ ἐπικυρῶντος τὴν σύμβασιν ταύτην τὴν γενομένην μεταξὺ τοῦ Δημοσίου τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῶν ἀνω δύο ἀντιπροσώπων αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἰωάννου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἀνατρεπτικὸν ὄρον, ὅτι ἡ δημοσίευσίς τοῦ Νόμου τοῦ ἐπικυρῶντος τὴν σύμβασιν ταύτην γενήσεται τὸ βραδύτερον πρὸ τῆς πέμπτης Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1902 ἑνεακοσιοστοῦ δευτέρου Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου.

3. Σὺν τῷ ποσῷ τῶν ὀφειζόμενων χιλιάδων λίρῶν χρυσοῦν Ἀγγλικῶν τὸ Δημοσίον τῆς Ἑλλάδος ὀφείλει προσέτι νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Ἰωάννην Στεφάνοβιχ Σκυλίτσην καὶ τὸκοῦν τέσσαρα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (400), ἐπίσης εἰς λίρας χρυσοῦς Ἀγγλικὰς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς εἰκοστῆς Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἑνεακοσιοστοῦ πρώτου ἔτους Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν θέλει δημοσιευθῆ ὁ νόμος ὁ ἐπικυρῶν τὴν σύμβασιν ταύτην.

4. Ἄν τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς πέμπτης Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἑνεακοσιοστοῦ δευτέρου ἔτους Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου δὲν δημοσιευθῆ ὁ νόμος ὁ ἐπικυρῶν τὴν σύμβασιν ταύτην, ἡ σύμβασις ἀρ' αὐτῆς, ἀκυροῦται ὡς οὐδέποτε ὑπάρξασα λογιστένη.

5. Ἡ ἐν Λαρίσῃ οἰκία πλὴν τῶν ἐν αὐτῇ ἐπιπέλων καὶ χρηματοκιβωτίων, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω περιγραφέντα ἀγροτικὰ κτήματα μετὰ τῶν περιρτημάτων καὶ ἐξαρτημάτων αὐτῶν πωλοῦνται ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση εἰς τὸ Δημοσίον τῆς Ἑλλάδος, ὅπως εἰσὶ καὶ εὐρίσκονται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσίευσως τοῦ Νόμου τοῦ ἐπικυρῶντος τὴν σύμβασιν ταύτην.

6. Ὁ Ἰωάννης Στεφάνοβιχ Σκυλίτσης πωλεῖ εἰς τὸ Δημοσίον τῆς Ἑλλάδος τὰ ἀνω περιγραφέντα ἀγροτικὰ καὶ ἀστικὰ κτήματα ἐπὶ τῆ βάσει τῶν τίτλων, δι' ὧν ἐγένετο κύριος καὶ κατέχει ταῦτα, δι' ὅ καὶ μεταβιβάζει εἰς τὸ Δημοσίον τῆς Ἑλλάδος πάντα τὰ ἐκ τῶν τίτλων αὐτοῦ δικαιώματα κυριότητος καὶ δικαιώματα δουλειῶν καὶ ἀγωγῆς καθ' οἵανδήποτε τρίτων, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅτι ὁ πωλητὴς Ἰωάννης Στεφάνοβιχ Σκυλίτσης οὐδεμίαν ἀπολύτως φέρει εὐθύνην διὰ τὴν ἀκριβείαν τῶν ὀρίων καὶ τὴν ἑκτασιν τῶν πωλουμένων ἀστικῶν καὶ

ἀγροτικῶν κτημάτων, εἴτε τὰ ὄρα καὶ ἡ ἔκτασις εἶναι τοιαῦτα πρὸς τὴν ἄνω γενομένην περιγραφὴν, εἴτε διάφορα, εἴτε μεῖζων εἴτε ἐλάσσων τῆς ἄνω γενομένης περιγραφῆς εἴναι ἡ ἔκτασις τῶν πωλουμένων ἀστικῶν καὶ ἀγροτικῶν κτημάτων, ὡς ἐπίσης οὐδεμίαν ἀπολύτως ἐξ οὐδενὸς λόγου καὶ αἰτίας φέρει ὁ πωλητὴς εὐθύνην ἕνεκεν ἀξιώσεων καὶ τυχόν δικαιομάτων χωρικῶν, καλλιεργητῶν καὶ ἐτέρων οἰωνότητε ἐπὶ τῶν εἰρημένων κτημάτων, εἴτε τὴν κυριότητα εἴτε τὴν κατοχὴν ἀφορῶσιν αἱ ἀξιώσεις καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα. Ἐπίσης οὐδεμίαν φέρει εὐθύνην ὁ πωλητὴς ἕνεκεν ἐκνικήσεως τῆς ἐν Λαρσῇ οἰκίας καὶ τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων ἐξ οἰουδῆποτε λόγου ἢ αἰτίας ἤθελον ἐκνικηθῆ ταῦτα καὶ εἴτε περὶ τῆς κυριότητος εἴτε περὶ τῆς κατοχῆς αὐτῶν πρόκειται καὶ οἰοσδῆποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ ἀξιῶν δικαιώματα ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω περιγραφέντων κτημάτων.

7. Ἐπὶ τῶν κτημάτων Χατζίμιση καὶ Ρζόμουλες, τῶν κειμένων ἐν τῇ περιφερείᾳ Λαρίσης, ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1882 προσημεσίως ἢ κατάσχεσις ἐκ λιρῶν Τουρκικῶν δεκατεσσάρων χιλιάδων τριάκοντα (ἀριθ. 14050), ἀς ἤξιον ὅτι ἐδικαιοῦτο γὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Σαχίπ Βέη ὁ Ὁθωμανὸς Τζελάλ Χαβούζ, καὶ δι' ἣν ἀξίωσιν ὑφίσταται ἐκκρεμὴς δίκη.— Ἀμφότερα τὰ κτήματα ταῦτα πωλοῦνται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὡς εὐρίσκονται μετὰ τῆς προσημεσίως ἢ κατάσχεσις καὶ τῆς ἐκκρεμοῦς περὶ τούτου δίκης ἀνευ οὐδεμίας εὐθύνης τοῦ πωλητοῦ Ἰωάννου Στεφάνου Σκυλίτση.

8. Μεταξὺ τοῦ πωλητοῦ Ἰωάννου Στεφάνου Σκυλίτση καὶ τοῦτων ὑπάρχουσιν αἱ ἐξῆς ἐκκρεμεῖς δίκαι.

1) Νουρῆ Χατζῆ Ἀγμέτ διεκδικοῦντο: στρέμματα ὀκτακόσια (800) περίπου ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου Χατζῆ Μουσταφᾶ

2) Τοῦ ἰδίου περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἀφαίρεσιν ἐπιδικασθείσης αὐτῷ νομῆς ἀγρῶν Ἀμαρλάρ ἐκατὸν ἐβδομήκοντα στρεμμάτων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1883 ἀγδοηκαστοῦ τρίτου.

3) Μουσταφᾶ Μαϊκὸν ὁμοίᾳ ὡς ἡ προηγουμένη περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἀφαίρεσιν νομῆς ἀγρῶν στρεμμάτων πενήκοντα περίπου τοῦ χωρίου Ἀμαρλάρ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1892 ἐνενηκαστοῦ δευτέρου.

4) Δημητρίου Πάππου περί ἀνακτίσεως νομῆς ἀγρῶν στρεμμάτων ἑκατὸν πενήκοντα τῆς περιφερείας Σαραιλῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1889 ὁ δολικιστοῦ ἑνάτου.

5) Τοῦ ἰδίου ὁμοία ἀγρῶν στρεμμάτων ἐνεήκοντα δὴ τῆς περιφερείας τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1895 ἐνενηκοστοῦ πέμπτου.

6) Τοῦ ἰδίου ὁμοία ἀγρῶν στρεμμάτων πενήκοντα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1896 ἐνενηκοστοῦ ἕκτου.

7) Ἐπιτρόπων καὶ διαχειριστῶν Βακουφίου Τσαρχῶν περί ἀνακτίσεως νομῆς γαιῶν στρεμμάτων δύο χιλιάδων πεντακοσίων ἐκ τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου Μπάγιας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1890.

8) Λεωνίδα Κλωτσάρη περί ἀνακτίσεως νομῆς ἀγρῶν Στεφανοσαίων στρεμμάτων εἴκοσι πέντε περίπου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1899 ἐνενηκοστοῦ ἑνάτου ἔτους.

9) Ἀδελφῶν Γλαβάνη περί πληρωμῆς δραχμῶν δεκατρεσάρων χιλιάδων ἑπτακοσίων (1700) ἐντόκως ἀπὸ πρώτης Μαρτίου 1893 ἐνεκοστοῦ τρίτου ἔτους.

10) Κληρονόμων Π Τσολακῆ περί πληρωμῆς δραχμῶν διακοσίων ὀγδοήκοντα τεσσάρων χιλιάδων διακοσίων ἑκατοστά (214,218) ἐντόκως ἀπὸ τῆς ὀγδότης Ἀπριλίου 1896 ἐνενηκοστοῦ ἕκτου.

11) Τῶν ἰδίων περί πληρωμῆς δραχμῶν ἑκατὸν ἑκατὸν τε χιλιάδων διακοσίων ὀγδοήκοντα μιᾶς (ἀριθ. 115281) ἐντόκως ἀπὸ τῆς κατῆς Ἀπριλίου 1896 ἐνενηκοστοῦ ἕκτου ἔτους.

12) Τῶν ἰδίων κληρονόμων Παναγιώτου Τσαλάκου συνεπέα τῆς ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου ἀγωγῆς αὐτῶν κατὰ Ἰωάννου Στεφάνου Σκυλίτση περί πληρωμῆς δραχμῶν διακοσίων ἑκατοστά χιλιάδων διακοσίων πενήκοντα, ὀκτώ καὶ τῆς ἐπειρᾶς ἀπὸ εἰκοστῆς τετάρτης Ὀκτωβρίου ἀγωγῆς τῶν αὐτῶν κατὰ τοῦ αὐτοῦ περί πληρωμῆς τῶν ἐν αὐτῷ ποσῶν ἐκ δραχμῶν ἑξήκοντα πέντε χιλιάδων ἑκατὸν τριάκοντα πέντε καὶ πενήκοντα χιλιάδων ἑκατὸν πενήκοντα τεσσάρων, ἀμφοτέρων τῶν ἀγωγῶν ἐγερθεῖων κατὰ τὰς ἀνω ἡμερομηνίας τοῦ ἔτους 1901.

13) Δημητρίου Χρήστου περί πληρωμῆς δραχμῶν τριῶν

γυλιάρδων ὀκτακοσίων ὀγδοήκοντα ἐντόκως ἀπὸ πρώτης Φεβρουαρίου 1901.

Ἀπάσας ἀνεξαιρέτως τὰς δίκας ταύτας τὰς ἤδη περιγραφείσας, ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην τυχόν μὴ ρητῶς μνημονευομένην ἐνταῦθα, ἀλλ' ὑφισταμένην ἤδη ἢ ὅπωςδήποτε προκύψουσαν οἰασδήποτε φύσεως καὶ οἰονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, προσωπικαὶ ἢ πραγματικαί, ἀλλ' ὅπωςδήποτε σχεῖσιν ἐγούσας πρὸς τὰ πωλούμενα κτήματα ἀναλαμβάνει ὡς ἰδίας ἑαυτοῦ τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος οὐδεμίαν ἀπολύτως φέροντος εὐθύνην τοῦ πωλητοῦ διὰ τὰς ἀνωτέρω δίκας καὶ τὴν ἐκβασιν αὐτῶν, διότι αὐτοὶ βαρύνουσιν ἀποκλειστικῶς τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος καὶ μόνον, τὸ ὅποιον ὀφείλει νὰ παρεμβῆ καὶ διεξάγῃ ταύτας δι' ἑαυτὸ καὶ ἰδίᾳ αὐτοῦ δαπάνη.

9. Ἐκ τῶν ἄνω περιγραφέντων κτημάτων ὀκτώ (8) κτήματ' εἰσιν ἐνοικιασμένα διὰ πέντε (5) γεωργικὰ ἔτη, ἦτοι ἀπὸ δεκάτης ἕκτης Αὐγούστου 1898 μέχρι δεκάτης ἕκτης Αὐγούστου 1903.

Τὰ κτήματα ταῦτά εἰσι·

1) **Τσοῦζανι**, ἐνοικιασθὲν ἀντὶ λιρῶν Τουρκικῶν κατ' ἔτος πεντακοσίων (500).

2) **Καστοὶ** ἀντὶ λιρῶν Τουρκικῶν κατ' ἔτος διεκοσίων ἑξήκοντα (260).

3) **Κιοπέ Ὀυπαση**, ἀντὶ λιρῶν Τουρκικῶν κατ' ἔτος τριακοσίων εἴκοσι (320).

4) **Νιάματα**, ἀντὶ λιρῶν Τουρκικῶν κατ' ἔτος τριακοσίων πενήκοντα (350).

5) **Κροινιά**, ἀντὶ λιρῶν Τουρκικῶν κατ' ἔτος τετρακοσίων πενήκοντα (450).

6) **Λόγγος**, ἀντὶ λιρῶν Τουρκικῶν κατ' ἔτος τριακοσίων ἑβδομήκοντα (370).

7) **Φλαμοῦλι**, ἀντὶ λιρῶν Τουρκικῶν κατ' ἔτος διακοσίων ὀγδοήκοντα (280).

8) **Τσαμάσι**, ἀντὶ λιρῶν Τουρκικῶν κατ' ἔτος πεντακοσίων (500).

Πάντα τὰ μισθώματα τῶν ἄνω ὀκτώ (8) ὑπὸ ἐνοικίᾳ σκευτελούντων κτημάτων, ὡς καὶ τὰ μισθώματα τῶν ἐπίσης

ὑπὸ ἐνοικίᾳσιν εὐρισκομένων κτημάτων τῆς περιφέρειας Τρικυκάλων «Μπαγιας» καὶ «Βουστήδη» μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου τοῦ κυροῦντος τὴν παροῦσαν σύμβασιν ὅπως ὁποῦτε πληρωθέντα εἰς τὴν πωλητὴν Ἰωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτσην ὡς ὀφειλόμενα αὐτῷ ὡς καὶ τὰ μὴ πληρωθέντα ἀλλ' ὀφειλόμενα ὡς ληξιπρόθεσμα δύναμει τῶν μισθωτηρίων συμβολαίων μέχρι τῆς ἀνω μνημονευθεῖσης ἡμέρας, ἀνήκουσι ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν πωλητὴν Ἰωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτσην καὶ οὐδὲν ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα ἔχει τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος.

Πάντα δὲ τὰ λοιπὰ ἀνήκουσι καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος.

10. Τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος ὑποχρεοῦται διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως νὰ διατηρήσῃ ἐν ἰσχύϊ τὴν ἤδη ὑφιστάμεναι ἐνοικιάσεις τῶν ἀνωτέρω ὀκτῶ (8) κτημάτων μέχρι τῆς λήξεως αὐτῶν, ὡς ἐπίσης ὑποχρεοῦται νὰ διατηρήσῃ καὶ τὰς ἐνοικιάσεις τῶν δύο ἐν τῇ περιφέρειᾳ Τρικυκάλων κτημάτων «Μπαγιας» καὶ «Βουστήδη», αἵτινα ἀμρότερα εἶναι ἐνοικιασμένα διὰ πέντε γεωργικὰ ἔτη ἀπὸ δεκάτης Αὐγούστου ἐπιστάτως 1901 ἔτους καὶ ἀντιμισθώματα λιρῶν Τουρκικῶν χιλίων (1000) κατ' ἔτος δι' ἀμρότερα τὰ κτήματα ταῦτα.

11. Τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος ὑποχρεοῦται ἐπίσης νὰ διατηρήσῃ ἐν ἰσχύϊ πάσας τὰς διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου γενομένας μονοτετεῖς ἐνοικιάσεις τῶν λιθαδίων τῶν λοιπῶν δεκαῖξ κτημάτων, αἵτινες ἐνοικιάσεις ἀρχόμεναι ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἡξαμήνου τοῦ παρόντος ἔτους λήγουσιν ἐντὸς τοῦ προσεχῶς ἔτους 1902.

12. Ὡς πρὸς τὰ μισθώματα τῶν λιθαδίων τῶν ἀνωτέρω δεκαῖξ κτημάτων αἱ μὲν προκαταβολαὶ καὶ ὀφείσεις, αἵτινες δύναμει τῶν μισθωτηρίων συμβολαίων τῶν γενομένων ἐνώπιον Συμβολαιογράφου ὀφείλονται πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου τοῦ κυροῦντος τὴν σύμβασιν καὶ εἶναι ἀποιτητά, ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν ἰδιοκτήτην Ἰωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτσην, πᾶσαι δὲ αἱ λοιπαὶ εἰς τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος.

13. Ἐὰν τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος δὲν διατηρήσῃ ἀπα-

σας τὰς ἀνωτέρω ἐνοικιάσεις τὰς τε πολυετείς τῶν δέκα κτημάτων ὡς καὶ τὰς μονοετείς τῶν λ' βαθίων τῶν ἐτέρων δεκαεξέκμητων, εὐθύνονται εἰς ἀποζημίωσιν ἀπέναντι τοῦ πωλητοῦ Ἰωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση διὰ πᾶσαν κατ' αὐτοῦ παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν δίκην καὶ διὰ πᾶσαν ἐντεῦθεν εἰσδημίαν αὐτοῦ.

14. Τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος ὑποχρεῦται νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Ἰωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτση τὴν ἀξίαν τοῦ σίτου καὶ τῆς κριθῆς, τὰ ὅποια ὁ ἰδιοκτήτης ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἐχορηγήσῃ καὶ θέλει χορηγήσῃ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου τοῦ ἐπικυροῦντος τὴν σύμβασιν εἰς τοὺς χωρικοὺς καὶ καλλιεργητὰς τῶν κτημάτων εἴτε πρὸς σπορὰν εἴτε πρὸς διατροφήν αὐτῶν.

Τὸ χορηγηθὲν ποσὸν ἐκ τῶν ἐδῶν τούτων θέλει ἐξακριβωθῆ ἐκ τῶν βιβλίων τῆς διοικήσεως τῶν κτημάτων, ἡ δὲ ἀξία θέλει ὑπολογισθῆ κατὰ τὴν τρέχουσαν τιμὴν τοῦ χρόνου, καθ' ἣν ἐχορηγήθησαν. Τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος ἀπέναντι τῶν χωρικῶν καὶ καλλιεργητῶν, εἰς οὓς χορηγήθησαν τὰ πρὸς σπορὰν καὶ διατροφήν εἶδη, ὑπεισέρχεται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου Ἰωάννου Στεφάνοβικ Σκυλίτση.

15. Τὰ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην Ἰωάννην Στεφάνοβικ Σκυλίτση ὀφειλόμενα παρὰ χωρικῶν, καλλιεργητῶν ἢ ἐτέρων τρίτων εἰσδημίαν εἴτε λόγῳ θανάτου εἴτε ἐξ ἐτέρας αἰτίας ἀνήκουσιν εἰς αὐτὸν καὶ μόνον, καὶ οὐδὲν ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα ἔχει τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος, ἐκτὸς ἂν πρόκηται περὶ σίτου ἢ κριθῆς χορηγηθέντων εἰς χωρικοὺς ἢ καλλιεργητὰς πρὸς τροφήν ἢ σπορὰν κατὰ τὸ ἄρθρον 14.

16. Τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος κτάται αὐτοδικαίως τὴν κατοχὴν τῶν πωλουμένων ἀγροτικῶν κτημάτων καὶ τῆς ἐν Λαρίσῃ οἰκίας ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ νόμου τοῦ κυροῦντος τὴν παρούσαν σύμβασιν. Ἀλλὰ διὰ μὲν τὴν ἐν Λαρίσῃ οἰκίαν θέλει ἐπιτρέψῃ τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ὁ ἐν αὐτῇ σήμερον ἐνοικῶν παραμείνῃ ἀμίσηως μέχρι τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου τοῦ προσεχοῦς 1902 ἔτους. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἀποθήκας τῶν κτημάτων ἐν γένει, τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος θέλει

ἀφήσει ταύτας εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ Ἰωάννου Στεφανόβικ Σκυλίτση μέχρι τῆς πρώτης Μαΐου τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1902.

17. Τὸ κατὰ τὸν νόμον ΔΧΚΕ' τῆς 30 Δεκεμβρίου 1887 ὀφειλόμενον τέλος κληρονομίας ἐπὶ τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀστικῶν καὶ ἀγροτικῶν κτημάτων, καθ' ἕνα μέρος τὰ κτήματα ταῦτα περιήλθον εἰς τὸν Ἰωάννην Στεφανόβικ Σκυλίτσην ἐκ κληρονομίας τοῦ ἀποβιώσαντος ἀδελφοῦ του Παύλου Στεφανόβικ Σκυλίτση, ἤτοι κατὰ τὸ ἡμῖς ἐξ ἀδιαίρετου, προσδιορισθῆναι λεμβανόμενης ὡς ἀξίας τῶν κτημάτων ταύτων τοῦ ποσῶ τῶν λιπῶν στερολινῶν ὀγδοήκοντα χιλιάδων, ἀνθ' ὧν καὶ ποιοῦνται εἰς τῆς Ἑλληνικῆν Κυβέρνησιν.

18. Πάντες οἱ τίτλοι καὶ τὰ ταπία τῶν πωλουμένων κτημάτων παραδοθήσονται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν τῆς Ἑλλάδος ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ τὴν παρούσαν συμβάσιν κυρούμενος νόμου, ἐξαίρεσει τῶν ταπίων τοῦ χωρίου Ἀλ. Σερά, οὐτινος δὲν εὐρέθησαν εἰσέτι τὰ ταπία.

Βον) ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΠΡΟΣ ΠΑΗΡΩΜΗΝ ΤΟΥ ΤΙΜΗΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥΤΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ ὀγδόῃ Δεκεμβρίου 1901 ἔτους.

Ὁ Κύριος Νικόλαος Τριανταφυλλάκος Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ Κύριος Φωκίων Νέγρης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκπροσωποῦντες ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω ἰδιότητας αὐτῶν τὸ Δημόσιον.

Ὁ Κύριος Στέφανος Στρέϊτ διοικητῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐκπροσωπῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην τὴν αὐτὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν,

συνεβάλλοντες ὡς ἔπεται :

I. Τὸ δημόσιον διὰ συμβάσεως ἀπὸ σημερινῆς χρονολογίας καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς διὰ νόμου κυρώσεως αὐτῆς μέχρι

Δημόσιον Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βεροῖοις

τῆς 5 Φεβρουαρίου 1902 ἠγόρασε παρὰ τοῦ κ. Ἰωάννου Στεφανοῦ Σκυλίτση ἅπαντα τὰ ἐν Θεσσαλίᾳ κείμενα ἀκίνητα αὐτοῦ κτήματα περιελθόντα αὐτῷ ἐξ ἀγορᾶς καὶ ἐκ κληρονομίας τοῦ ἀποθιώσαντος ἀδελφοῦ του Παύλου Στεφανοῦ Σκυλίτση ἀντὶ λιρῶν στερλινῶν ὀγδοήκοντα χιλιάδων μετὰ τόκου πρὸς 4 ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος ἀπὸ 20ῆς Δεκεμβρίου ἐ. ε. μέχρι ἐξοφλήσεως, καταβλητέων αὐτῷ ὑπὸ τῷ Δημοσίῳ ἐν Λονδίῳ, ἀμα ὡς ἢ ἐν λόγῳ σύμβασις κυρωθῆ οἰὰ νόμου καὶ δημοσιευθῆ οὕτως ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω ὀριζομένης προθ. σμίας.

Τὸ ἐξ ὀγδοήκοντα χιλιάδων λιρῶν στερλινῶν μετὰ τόκων ὡς ἀνωτέρω ποσόν, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς τίμημα τῆς ἐν λόγῳ ἀγορᾶς, χορηγεῖ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν Δημοσίον εἰς τὴν τρέχουσαν τιλὴν τῆς λίρας στερλίνας εἰς τὴν ἀγορὰν Ἀθηνῶν εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταβολῆς τῶν ὀγδοήκοντα χιλιάδων λιρῶν στερλινῶν μετὰ τόκων, ὡς κατωτέρω ρηθῆσεται, πρὸς τὸν κ. Ἰωάννην Στεφανοῦ Σκυλίτση ἐν Λονδίῳ, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐντὸς τῆς ὡς ἔνω τεταγμένης προθεσμίας δημοσιεύσεως τοῦ κυρώσαντος τὴν τῆς ἀγοραπωλησίας σύμβασις νόμου.

Ἀναλαμβάνει δὲ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως το ἐν λόγῳ ποσόν τῶν 80 000 λιρῶν στερλινῶν μετὰ τόκων, ἀμέσως μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ κυρούσαντος τὴν παρούσαν σύμβασις καὶ τὴν περὶ ἀγοραπωλησίας, τὴν ἀνωτέρω μνημονευομένην, ἐν ὅς τῆς πρὸς τὴν δημοσίευσιν ταύτην τεταγμένης προθεσμίας, καταβάλῃ διὰ λογαριασμόν τοῦ δημοσίου καὶ ἢ χρεώσῃ αὐτοῦ πρὸς τὸν κ. Ἰωάννην Στεφανοῦ Σκυλίτση ἐν Λονδίῳ εἰς λίρας στερλίνας ἐπὶ ἀποδείξει αὐτοῦ πρὸς τὴν καταβλητέην τὴν πληρωμὴν Τράπεζαν ἐν Λονδίῳ, ἀππληκτικῶς παντὸς τέλους χαρτοσήμου Ἑλληνικοῦ.

II. Τὰ συμβαλλόμενα μέρη διὰ τῆς παρούσης συνομολογοῦσι περαιτέρω ὅτι τὸ ἀντίτιμον εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια τοῦ ἀνωτέρω εἰρημένου ποσοῦ λιρῶν στερλινῶν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα παρέχει εἰς δάνειον πρὸς τὸν Δημοσίον χρεωλυτικὸν κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνθέτου χρεωλυσίας ἐπὶ τόκῳ πρὸς 5 ταῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος καὶ τῷ ἀντιστοιχοῦντι χρεωλύτῳ, ἵνα τὸ αὐτὸ δά-

νειον ἐξοφληθῆ, ἐντὸς τριάκοντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1902. Αἱ χρεωλυτικαὶ δόσεις τοῦ δανείου τούτου καταβλήθησονται ἐτησίως τῇ 1ῃ Νοεμβρίου ἐκάστου ἔτους καταβληθσομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου πρὸς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν αὕτη ἐνεργήσῃ τὴν εἰρημένην καταβολὴν διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ ἐν Λονδίνοις πρὸς τὸν κ. Ἰωάννην Στεφαννοβίχ Σκυλίτην μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου τοῦ 1902 ἔτους μόνον τοῦ τόκου, ὡς οὗτος ἀνωτέρω ὀρίζεται, πρὸς 5 τοιαῖς ἑκατὸν ἐτησίως.

Καθ' ἣν περιπτῶσιν τὸ δημόσιον δὲν ἤθελε καταβάλλει ἐμπροθέσμως, ἤτοι κατὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ὀλόκληρον τὸ ἀφειλόμενον ἐκ τόκων καὶ κεφαλαίων, ἤτοι τὰν χρεωλυτικῶν δόσεων, ποσόν, χωρεῖ κατὰ τοῦ δημοσίου ἐπίπασκῃ καθυστερήσῃ, ὁ νόμιμος τόκος ὑπερμερίας μέχρι ἐξοφλήσεως αὐτοδικαίως καὶ ἀνευ ὀχλήσεως.

III. Οἱ δημόσιοι Ἐπαρχιακοὶ ταμίαι ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως διὰ νόμου νὰ καταθέσωσιν εἰς τὰ ταμεία τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης πάσαν αὐτῶν εἰσπρασίαν ἐκ μισθωμάτων τῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀναφερομένων κτημάτων καὶ παντὸς ἄλλου ἐσόδου ἐκ τῶν αὐτῶν κτημάτων.

Ἐπίσης ἐὰν τὸ δημόσιον πωλήσῃ τμήματα τῶν κτημάτων ἀφίνον τοῖς ἀγορασταῖς μέροσιν, ἢ τὸ ὅλον τοῦ τμήματος, εἰς δάνεια χρεωλυτικά, οἱ εἰσπραττοντες τοὺς τόκους, τὰ κεφάλαια καὶ τὰς χρεωλυτικὰς δόσεις τῶν τοιούτων δανείων δημόσιοι ταμίαι ὑποχρεοῦνται νὰ καταθέτωσιν τὰ εἰσπραττούμενα ἀνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Πάσης καὶ τοιαῦται καταθέσεις θέλουσι συμφηριζέσθαι αὐτοδικαίως καὶ ἀνευ ἐτέρας διατυπώσεως κατὰ τὴν προθεσμίαν τῆς καταβολῆς τῆς ἐκάστοτε προσεχοῦς χρεωλυτικῆς δόσεως τοῦ πρὸς τὸ δημόσιον δανείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἰς τὸ ποσόν τῆς ἐν λόγῳ χρεωλυτικῆς δόσεως.

Ἐπὶ τῶν τοιούτων καταθέσεων τοῦ δημοσίου ταμείου πρὸς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης αὕτη θέλει καταλογίζεσθαι μέχρι τῆς προθεσμίας τοῦ συμφηρισμοῦ αὐτῶν εἰς τὴν ἀφειλόμενην χρεωλυτικὴν δόσιν τόκον πρὸς 2 τοιαῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος.

Καθ' ὅσον τὰ διὰ τῶν καταθέσεων τῶν δημοσίων ταμείων

εἰς τὰ ταμεία τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς σύγκεντριθέντα ποσά δὲν ἤθελον ἐπαρκέσει εἰς ἐμπρόθεσον ἐξόφλησιν τῆς χρεωλυτικῆς δόσεως, τὸ δημόσιον ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ τὸ εἰς συμπλήρωσιν ταύτης ἀναγκαῖον ποσὸν κατὰ τὴν προθεσμίαν τῆς καταβολῆς τῆς ἐτησίας χρεωλυτικῆς δόσεως πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, δικαιουμένην πρὸς ταύτους νὰ καταλογίσῃ διὰ πᾶσαν καθυστέρησιν τόκον ὑπερημερίας πρὸς δ' ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν, χωροῦντα αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ ὀχλήσεως τοῦ δημοσίου.

Καθ' ἣν περίπτωσιν τὰ δυνάμει τοῦ παρόντος ἀθροῦ συγκεντρούμενα διὰ καταθέσεων τῶν δημοσίων ταμιῶν ποσά ἤθελον ὑπερβῆ τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῆς χρεωλυτικῆς ἐτησίας δόσεως ποσόν, τὸ ὑπερβάλλον τίθεται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς προθεσμίας τῆς πληρωμῆς τῆς χρεωλυτικῆς δόσεως ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου.

IV. Πᾶσαι αἱ μὴ προβλεπόμεναι ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει λεπτομέρειαι περὶ τῶν ἀνωτέρω συντεθειμένων αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς τιμῆς τῆς λίρας στερλίνας εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω συμφωνουμένων, εἰς τὸν χρεωλυτικὸν πίνακα τοῦ δανείου, θέλουσι κανονισθῆ διὰ Β. Διαταγμάτων μετὰ προηγουμένην μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς συνεννόησιν.

V. Ἡ παρούσα σύμβασις, ἡ πρὸς τὴν Τράπεζαν ἐξόφλησις τοῦ διὰ τῆς παραύσης συνημολογουμένου δανείου, ὡς καὶ ἡ ἐξόφλησις τῶν ὑπὸ τῶν δημοσίων ταμιῶν καταθέσεων καὶ τῶν χρεωλυτικῶν δόσεων τοῦ χρεωλυτικοῦ δανείου, ἀπαλλάσσονται τῶν τελῶν τοῦ χαρτοσήμου.

VI. Ἡ παρούσα σύμβασις καθίσταται ἄκυρος, ἂν μὴ ἐπέλθῃ ἡ δημοσίευσίς τοῦ κυρώσαντος ταύτην νόμου κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κυρώσαντος τὴν κατὰ τοῦ Ἰωάννου Στεφάνουδix Σκυλίτση σύμβασιν ἀγοραπωλησίας νόμου καὶ μέχρι τῆς 5ης Φεβρουαρίου 1902.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ Ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἠπειρῷ

Διὰ τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συμβάσεως
ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

τῆς 24 Μαΐου 1881, κυρωθείσης διὰ τοῦ Νόμου ΠΛΖ' τῆς 11 Μαρτίου 1882, καὶ ἀναγνωρισθείσης διὰ τοῦ ἀρθροῦ 10 τῆς δευ-
στικῆς περὶ εἰρήνης συνθήκης τῆς 22 Νεβρίου 1897, τὸ Ἑλ-
ληνικὸν δημόσιον ὡς διάδοχον τοῦ ὀθωμανικοῦ, ἀπέκτησε τὴν
κυριότητα τῶν κτημάτων τοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους τῶν κειμέ-
νων εἰς τὰς παραχωρηθείσας χώρας.

Ὁ Πίναξ τῶν κτημάτων τούτων τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κρά-
τους, ὑποβληθεὶς γαλλιστὶ εἰς τὴν Ἑλληνοτουρκικὴν ἐπιτροπὴν
ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἐπιτρόπων, ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀ-
ριθ. 512 τῆς 7 Δεκ. 1883 φύλλου τῆς Ἐφκ. [σ. 2903—
2908].

Καζὰς Λαρίσης.

Πόλις Λαρίσης καὶ περιοχὴ. 1. Τὸ διοικητήριον μετὰ τῶν
παραρτημάτων αὐτοῦ. 2. Τὸ τελωνεῖον. 3. Δύο μαγαζεῖα παρὰ
τὸ τελωνεῖον, παρέχοντα ἐνοίκιον 850 γρασίων. 4. Δί αυ-
λακαί. 5. Τὸ τηλεγραφεῖον. 6. Τὸ φρούριον μετὰ τῶν οικοδο-
μῶν, γηπέδων καὶ παραρτημάτων αὐτοῦ. 7. Οἰκοδόμημα
χρησιμεῦον ὡς ἀποθήκη διὰ τοὺς ἐπέδρους. 8. Δωμάτιον πλη-
σίον τῆς ἀποθήκης. 9. Κοιτῶνες πλησίον τῆς ἀποθήκης. 10.
Γήπεδον πλησίον τῆς ἀποθήκης. 11. Ἐν φυλακείον ἐν τῇ ἀ-
γορᾷ. 12. Ἐν φυλακείον παρὰ τὴν γέφυραν. 13. Ἀποθήκη
πολεμοφοδίων πλησίον τοῦ τζαμιῦ «Σασάν Μπέη». 14. Πα-
ράπηγμα διὰ πυροβόλα πλησίον τῆς ἀνωτέρω ἀποθήκης. 15.
Ὁ ὑποστηρίζων τὴν ἀνωτέρω ἀποθήκην τοίχος. 16. Γηπεδον
πλησίον τῆς αὐτῆς ἀποθήκης. 17. Φυλακείον μετὰ γηπέδου
ἐπίσης πλησίον τῆς ἀποθήκης. 18. Πυροβολεῖον «Ἀκ Σα-
ραΐ». 19. Ἀποθήκη πολεμοφοδίων λιθόκτιστος παρὰ τὴν Πό-
λιν Τρικάλων. 20. Γήπεδον παρὰ τὴν ἀνωτέρω ἀποθήκην
καὶ ἐν φυλακείον. 21. Γήπεδον καὶ λίθοι τοῦ παλαιοῦ πυρο-
βολεῖου «Τουρμπέ.» 22. Πυροβολεῖον παρὰ τὴν πύλιν Φαρ-
σάλων καὶ γήπεδον. 23. Ἀποθήκη πολεμοφοδίων ἐν Τελι-
Καδάκ μετὰ φυλακείου καὶ γηπέδων παρακειμένων. 24. Πυ-
ροβολεῖον, μικρὰ ἀποθήκη καὶ γήπεδον παρὰ τὴν πύλιν Πόλου.
25. Γήπεδον τοῦ πυροβολεῖου «Ἀράπισσα.» Φυλακείον. 26.

Πυροβολεῖον «Σταμπούλ» μετὰ γηπέδου. Γήπεδον παρακείμενον. 27. Παλαιὸς «τοπχανές,» οἰκοδομαὶ καὶ γήπεδον.

Ναχιές (δῆμος) Τυρνάβου.

28. Λουτρῶν λιθόκτιστος παρὰ τῷ στρατῶνι. 29. Δύο μαγαζεῖα ἐντὸς τοῦ στρατῶνος. 30. Δύο σκιάδες πλησίον τοῦ στρατῶνος. 31. Ἄγροί, γρασιδοτόποι ἐκτάσεως 40 τουρκικῶν στρεμμάτων (δενούμ). 32. Δέκα τουρκ. στρέμματα κήπων περιέχοντα 1070 συκαμινέες. 33. Εἰς ἀγρός 50 τουρκ. στρεμμάτων. 34. Εἰς λαχονόκηπος 20 τουρκ. στρεμμάτων, ἐνοικιαζόμενος πρὸς 500 γρόσια κατ' ἔτος. Πάντα ταῦτα πλησίον τοῦ στρατῶνος. 35. Ὁ σταθμὸς (κουλές) τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου ἐν τῷ χωρίῳ Καρχιδεοῦ. 36. Γήπεδον ἀμμῶδες, τουρκ. στρέμμ. 157. 37. Γαῖαι καλλιεργούμεναι τ. σ. 460. 38. Γαῖαι καλλιεργούμεναι καὶ σπειρόμεναι τ.σ. 173. 39. Ὁ στρατὸν τοῦ Τυρνάβου μεθ' ἑνὸς φαρμακείου, ἑνὸς μαγειρείου, ἑνὸς σταύλου, μιᾶς δεξαμενῆς. 40. Εἰς σταύλος διὰ τοὺς ἀσθενεῖς ἵππους καὶ εἰς ἀχυρῶν, κείμενα πλησίον τοῦ στρατῶνος. 41. Ἀποθήκη πολεμοφοδίων λιθόκτιστος. 42. Τὸ τηλεγραφεῖον καὶ ἐν φυλακείον.

Ναχιές (δῆμος) Δερβελί.

43. Τὸ διοικητήριον. 44. Ἐν φυλακείον ἐν Ταφσάν Κεπροῦ. 45. Ἐν φυλακείον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Τυρνάβου. 46. Φυλακείον μετὰ προαρτημάτων ἐν Ὀρτά Κουλέ. 47. Διώροφος στρατωνικός (κουλές) ἐν Λασποχωρίῳ. 48. Φυλακείον καὶ κουλές ἐν Καραλί Δερβέν.

Ναχιές (δῆμος) Ἀγυιάς.

49. Τὸ διοικητήριον. 50. Ἐν φυλακείον ἐν Ἰγγιρλί. 51. Ἐν φυλακείον ἐν Χασάν Τσεσμέ. 52. Τὸ δάσος τὰς Καρύτσας καὶ Τσάγεζι, τουρκ. στρέμματα 80000. 53. Τὸ δάσος τοῦ Σιπαῖλικ, τουρκ. στρέμμ. 91000. 54. Τὸ δάσος παρὰ τὸ

χωρίον Σιλίτσανι, τουρκικὰ στρέμματα 10000. 55. Τὸ δάσος παρὰ τὸ χωρίον Ἰσκήτ, τουρκ. στρέμματα 9000. 56. Τὸ δάσος παρὰ τὸ χωρίον Κεστανέ (Σκληθρον), στρέμματα τουρκικὰ 12000. 57. Τὸ δάσος παρὰ τὰ χωρία Βουλγαρινὰ καὶ Μοναστήριον, στρέμματα τουρκικὰ 22000. 58. Τὸ δάσος παρὰ τὸ χωρίον Κοκοράθαν, στρέμματα τουρκικὰ 3000. 59. Τὸ δάσος παρὰ τὸ χωρίον τοῦ Τουκρλή, στρέμματα τουρκικὰ 5000. 60. Γαῖαι προσοδοφόροι ἐκτάσεως 450 τουρκικῶν στρεμμάτων περίπου, κείμεναι ἐντὸς τῶν ἀμπελώνων τοῦ τοιφλικίου Νεμπεϊλέρ.

Καζὶς Βόλου.

Πόλις Βόλου.

61. Τὸ διοικητήριον. 62. Τὸ καλούμενον «Σερμπέτ Χανέ» γήπεδον πλησίον τοῦ διοικητηρίου. 63. Τὸ ὑγειονομεῖον, κείμενον ἐν τῇ θέσει «Παλαιὰ Μαγαζεῖα». 64. Ἀποθήκη ἀνθράκων ἐν τῇ θέσει «Κέφαλος». 65. Στρατῶν ἐν τῇ αὐτῇ θέσει. 66. Ἡ λιθόκτιστος πυριτιδαποθήκη ἐντὸς τοῦ φρουρίου, ὡσαύτως μία ἀποθήκη ζωοτροφῶν καὶ δύο ἀποθήκαι πολεμοφοδίων. 67. Δύο ἀποθήκαι πολεμοφοδίων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ φρουρίῳ τῷ κειμένῳ ἐντὸς τοῦ ἐτέρου. 68. Ἐν οἰκοδόμημα δ' ἀπυροβόλα ἐντὸς τοῦ φρουρίου. 69. Τὸ πυροβολεῖον «Κοῦμ Ταμπιασί» ἐπὶ τῆς παραλίας ἐκτὸς τοῦ φρουρίου. 70. Τὸ τελωνεῖον μετὰ τῆς ἀποβάθρας αὐτοῦ καὶ γηπέδου. 71. Τὸ τηλεγραφεῖον. 72. Ὁ στρατῶν μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ καὶ πεδίου ἀσκήσεων. 73. Ἀποθήκη ἐπὶ τῆς παραλίας, χρησιμεύουσα ὡς ἀλαταποθήκη. 74. Τὸ φυλακεῖον τοῦ τελωνεῖου τὸ κείμενον ἐν τῇ θέσει «Νέα Μαγαζεῖα».

Ναχιές (δῆμος) Τρικέρων.

75. Τὸ διοικητήριον. 76. Ὑγειονομεῖον. 77. Ἐν φυλακεῖον χωροφυλάκων ἐν Δεσεμελέρ. 78. Ἐν φυλ. χωροφ. ἐν Καδίρ Ἀγὰ Μεζαρλίκ. 79. Ἐν φυλ. χωροφ. ἐν Πιλάφ Τεπέ. 80.

Ἐν φυλακ. χωροφ. ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀλμυροῦ. 81. Δύο φυλακεῖα χωροφυλάκων ἐν Μπασδέκ.

Ναχιές (δῆμος) Βελεστίνου.

82. Ἐν φυλακεῖον χωροφυλάκων ἐν Μπασλένω. 83. Ἐν φυλακ. χωροφυλ. ἐν Μουσαφεκιλέρ. 84. Ἐν φυλακ. χωροφυλ. ἐν Δερόβις Σουϊοῦ. 85. Ἐν φυλακ. χωροφυλ. πλυσίον Ἀγίου Γεωργίου. 86. Ἐν φυλακ. χωροφυλ. πλυσίον τοῦ Δίγκ. 87. Ἐν φυλακ. χωροφυλ. ἐν Χατζῆ Χουσεῖν Πασά.

Καζῆς Ἀλμυροῦ.

88. Τὸ διοικητήριον μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ. 89. Τὸ τηλεγραφεῖον μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ. 90. Ὁ στρατῶν μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ.

Τ' ἀνωτέρω οἰκοδομήματα κεῖνται ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἀλμυροῦ. 91. Οἱ ἐμπρησθέντες στρατωνίσκοι (κουλέδες) εἰς τὰς ἐξῆς θέσεις: Κέφαλος, Ἀλμυρός, Ἰστίνο, Σούρπα, Κονίτσιο, Διρμόνα, Λιγοράκι, Χαροῖ, Μεγάλη Ράχη, Λεύκα, Ἀϊδίνι, Σαμανδοῦρα, Καλόγερρος, Δαρμάλα, Τζόκα, Γιάσμο, Ἀῦλα, Προσῆλου, Τσατά, Μπακκλί, Καρατζᾶ, Δαγλοῦ, Γιάτζελε, Γενέδικλου, Γενιτζέκ. 92. Τὸ ὑγειονομεῖον τῆς Σούρπης καὶ τὸ τελωνεῖον. 93. Ἡ ἀποβάθρα καὶ τὸ ὑγειονομεῖον Πλατάνου. (Τὸ ὑγειονομεῖον ἔχει μόνον τὸ ἰσόγειον· τὸ πρῶτον πάτωμα ἐκάτῃ.) 94. Ἐν νοσοκομεῖον κείμενον ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἀλμυροῦ. 95. Αἱ βοσκαὶ τοῦ Μπακκλαῆ, παρέχουσαι ἐτήσιον εἰσόδημα 6500 γροσίων, τουρκ. στρέμματα 6,000. 96. Αἱ βοσκαὶ τοῦ Κιολουμηνλῆ, παρέχουσαι ἐτήσιον εἰσόδημα 2170 γροσίων, τουρκ. στρέμματα 2000. 97. Αἱ βοσκαὶ Μαδα Καρά Ἰσμαήλ ἐτήσιον εἰσόδημα 6,150 γροσίων, τουρκικὰ στρέμματα 6000. 98. Αἱ βοσκαὶ τοῦ Ἀϊδινίου παρέχουσαι ἐτήσιον εἰσόδημα 3150 γροσίων, τουρκικὰ στρέμματα 4231. 99. Αἱ βοσκαὶ τοῦ Κεφάλου παρέχουσαι ἐτήσιον εἰσόδημα 8150 γροσίων, τουρκικὰ στρέμματα 2500. 100. Αἱ βοσκαὶ τοῦ Κουρφαλοῦ παρέχουσαι ἐτήσιον εἰσόδημα 8250 γροσίων, τουρκικὰ

στρέμματα 4000. 101. Αἱ βοσκαὶ τοῦ Κιλάρια, παρέχουσαι ἐτήσιον εἰσόδημα 8000 γροσίων, τουρκικὰ στρέμματα 6500.

Καζῆς Τρικκάλων.

102. Τὸ φρούριον μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ. 103. Ὁ στρατὸν μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ. 104. Ὁκτὼ φυλακεῖα (κουλέδες) κείμενα ἐν Ἀγίρο, Κάκοβα, Κίλινο, Τάβις, Βέκουε, Καραμπούς, Ζάρκος καὶ Χοσάν Κλίμπο. 105. Τὸ τηλεγραφεῖον ἐν τῇ πόλει Τρικκάλων. 106. Ἐν λατομεῖοι. 107. Τὸ ἄσος ἐπάνω Περλιάγκο, τουρκ. στρέμματα 4000. 108. Τὸ δ. κάτω Περλιάγκο, τ. σ. 7000. 109. Τὸ δ. Μπελίστα τ. σ. 5000. 110. Τὸ δ. Κρασιὰ τ. σ. 16000. 111. Τὸ δ. Καστανιά τ. σ. 5000. 112. Τὸ δ. Δουλάνα τ. σ. 6000. 113. Τὸ δ. Δραγοβίτσι τ. σ. 8000. 114. Τὸ δ. Κότουρι τ. σ. 15000. 115. Τὸ δ. Λεπενίτσα τ. σ. 18000. 116. Τὸ δ. Χαλλίχι τ. σ. 10000. 117. Τὸ δ. Σκληνιάσα τ. σ. 5000. 118. Τὸ δ. Τζμῦλα τ. σ. 3000. 119. Τὸ δ. Ὀστροβον τ. σ. 8000. 120. Τὸ δ. Κακοπλεῦρι τ. σ. 12000. 121. Τὸ δ. Καρβουνολεπενίτσα τ. σ. 9000. 122. Τὸ δ. Δράμιον τ. σ. 7000. 123. Τὸ δ. Μπουράσα τ. σ. 5000. 124. Τὸ δ. Τέρνα τ. σ. 18000. 125. Τὸ δ. Λάντζου τ. σ. 2000. 126. Τὸ δ. Καλόγηρον τ. σ. 6000. 127. Τὸ δ. Ζιόλι τ. σ. 3000. 128. Τὸ δ. Κούτσαϊνα τ. σ. 12000. 129. Τὸ δ. Βετερνίκον τ. σ. 10000. 130. Τὸ δ. Περτουλι τ. σ. 15000. 131. Τὸ δ. Πύρρα τ. σ. 8000. 132. Τὸ δ. Δέσι τ. σ. 10000. 133. Τὸ δ. Καυεῖ τ. σ. 6000. 134. Τὸ δ. Τεγλοσέλι τ. σ. 2000. 135. Τὸ δ. Γαρδίχι τ. σ. 5000. 136. Τὸ δ. Μουτσάρα τ. σ. 3000. 137. Τὸ δ. Πακτοῦρι τ. σ. 4000. 138. Τὸ δ. Μπουφούρι τ. σ. 3000. 139. Τὸ δ. Δοβρόι τ. σ. 2000. 140. Τὸ δ. Βαλκάνι τ. σ. 5000. 141. Τὸ δ. Βιταίστα τ. σ. 2000.

Καζῆς Φαρσάλων.

142. Τὸ διοικητήριον μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ. 143. Ἐν φυλακείον ἐν Διβαγλοῦ. 144. Ἐν κτήμα ἐν Βαρούγ.

Ναχιές (δῆμος) Δομοκοῦ.

145. Τὸ φρούριον μετὰ τῶν παρερτημάτων αὐτοῦ. 146. Εἰς κοιλές ἐν τῇ πόλει Δομοκοῦ. 147. Εἰς κοιλές χρησιμεύων ὡς νοσοκομεῖον. 148. Τὸ διοικητήριον μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ. 149. Ἐν φυλακεῖον χωροφυλάκιον. 150. Τὰ ὄχυρώματα τοῦ Ἄριφ Πασσᾶ. 151. Ἡ πυριτιδαποθήκη αὐτῶν. 152. Ὁ στρατῶν τοῦ Δομοκοῦ. 153. Ἐν νοσοκομεῖον. 154. Εἰς στρατῶν περιέχων δύο ἀποθήκας λιθοκτιστους, τέσσαρας ἀποθήκας πολεμοφοδίων, σταῦλον, παράπηγμα διὰ πυροβόλα, δεξαμενὴν. 155. Ὁ στρατῶν «Μαχρουδιέ». 156. Λουτρῶν περιέχων ἐτήσιον εἰσόδημα 720 γροσίων. 157. Κλίβανος περιέχων ἐτήσιον εἰσόδημα 2800 γροσίων. 158. Δέκα παραπήγματα διὰ τὸν στρατόν. 159. Δύο κοιτῶνες ἐν Δελί Ἀχμέτ. 160. Δύο κοιτῶνες ἐν Γιλδίς τεπέ. 161. Δύο κοιτῶνες ἐν Ἰδζιγάρ. 162. Δύο κοιτῶνες ἐν Γιαβερ πασσᾶ. 163. Ἐν φυλακεῖον ἐν Ταρπακλή. 164. Δέκα ἐξ τουρκικῶν στρέμματα γηπέδων καὶ κήπων ἐν Δομοκῶ. 165. Δέκα τρεῖς ἐμπρησθέντες στρατωνίσκοι (κουλέδες) ἐπὶ τῶν παλαιῶν συνόρων.

Καζῆς Καρδίτσης.

166. Τὸ διοικητήριον ἐν τῇ πόλει Καρδίτσης. 167. Ὁ στρατῶν τῆς Καρδίτσης μετὰ κτήματος παρέχοντος ἐτήσιον εἰσόδημα 1500 γροσίων. 168. Πεδίον ἀσκήσεων. 169. Δύο σταυλοὶ. 170. Εἰς ἀχυρῶν.

Ναχιές (δῆμος) Φαναρίου.

171. Δύο σκιαδες ἐν τῇ πόλει Φαναρίου. 172. Εἰς κῆπος ὁμοίως. 173. Δύο ἀποθήκαι ὁμοίως. 174. Τρία μαγειρεῖα ὁμοίως. 175. Ἐν δωματίον ὁμοίως. 176. Ἐν νοσοκομεῖον ὁμοίως. 177. Ὁ στρατῶν μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ, περιλαμβάνων πέντε τουρκικῶν στρέμματα γαιῶν, δεκαπέντε τουρκ. στρέμματα πεδίου ἀσκήσεων, μαγειρεῖον, δεξαμενὴν, σκιάδα κτλ. 178. Τὸ φρούριον μετὰ τῶν παρερτημάτων αὐ-

του. 179. Τὸ νοσοκομεῖον Φαναρίου περιέχον μαγεῖρειον, σταύλους, δεκαπέντε τουρκικὰ στρέμματα γαιῶν. 180. Εἰς λουτρῶν, μία δεξαμενὴ. 181. Εἰς στρατῶν μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ, περιέχων μίαν δεξαμενὴν, πυριτιδαποθήκην μετ' ἀλεξικραυνοῦ κτλ. 182. Στρατῶν ἐν τῇ θέσει «Παλουκωμένο». 183. Τριάκοντα τέσσαρες ἐμπρησθέντες στρατωνίσκοι (κουλέδες) ὧν οἱ ἐξωτερικοὶ τοῖχοι εὐρίσκονται εἰς καλὴν κατάστασιν, ἐν τῷ καζῇ Καρδίτσῃς.

Καζῆς Ἄρτης.

184. Τὸ φρούριον περιέχον δύο κοιτῶνας, τρία φυλακεῖα, ἓνα σταῦλον, ἐν φρέαρ, δύο ἑτέρους κοιτῶνας, δύο κλιβάνους, ἐν μαγεῖρειον, μίαν ἀποθήκην. 185. Εἰς στρατῶν δι' ὀκτακοσίους ἀνδρας. 186. Εἰς σταῦλος. 187. Πεδίον ἀσκήσεως. 188. Ὁ στρατῶν παρὰ τὴν πόλιν. 189. Εἰς σταῦλος. 190. Ἐν μαγεῖρειον. 191. Δύο φυλακεῖα. 192. Δεξαμενὴ καὶ κήπος. 193. Πεδίον ἀσκήσεων.

Βρούσις.

194. Οἱ στρατωνίσκοι (κουλέδες) ἐν Ἀϊά, Οὐστραυμάρ, Ἄγ. Γεωργίω, Ἄλικουζέτ, Σηροποτάμω, Ραδοβίω Σιρδὰ Κερβάν Σερσί. 195. Οἱ ἐν καλῇ καταστάσει στρατωνίσκοι (κουλέδες) κατὰ τὰ παλαιὰ σύνορα εἰς τὰς ἐξῆς θέσεις: Τοῦζλα, Μακρονήρ, Νιδαράκη, Ἄϊνο μετὰ κήπου, Παληόμυλος, Χρυσούλα, Ζεῖταιν μετὰ κήπου, Μικρὸ Χουσάνα μετὰ κήπου, Μεγάλον Χουσάνα. 196. Τὸ ὑποδιοικητήριον ἐν Καλενδέρ καὶ Ραδουζερίνδα. 197. Δέκα ἕξ στρατωνίσκοι (κουλέδες) ἐμπρησθέντες, ἀλλὰ διασώζοντες τοὺς τοίχους αὐτῶν ἐν τῷ καζῇ Ἄρτης.

Ποῦντα.

198. Τὸ φρούριον περιέχον ἓνα κοιτῶνα, ἀποθήκην παλεοφροδίων, ἑτέραν ἀποθήκην, μίαν δεξαμενὴν. 199. Τὸ φρούριον «Ἀζιζιέ». 200. Ἐν φρέαρ. 201. Στρατῶν χωροφυλάκων.

202. Ὁ στρατιωνίσκος (κουλές) τῆς Τουζλας (ἐμπρησθεῖς).
 203. Γήπεδον τοῦ πυροβολείου μετὰ φρέατος. 204. Ἀμπελος καὶ λχανόκηπος. 205. Ἡ λίμνη τοῦ Δαουκλή ἐν τῷ καζᾶ Φαρσάλων, ἐνοικιαζομένη πρὸς 15,500 γρόσια κατ' ἔτος· ἐφθασεν ἐπὶ δημοπρασίας τὴν τιμὴν 3000 λ. τουρκικῶν. 206. Ἡ λίμνη τῆς Γκέλοσας (Νεζερού) ἐν τῷ Καζᾶ Λαρίσης, ἐνοικιαζομένη πρὸς 3,400 γρόσια κατ' ἔτος· ἐφθασεν ἐπὶ δημοπρασίας τὴν τιμὴν τῶν 505 τουρκ. λιρῶν. 207. Τὸ ἰχθυοτροφεῖον τοῦ Καρατζά Βερὰν ἐν τῷ καζᾶ Λαρίσης, ἐνοικιαζόμενον πρὸς 3,100 γρόσια κατ' ἔτος. 208. Τὸ πορθμαεῖον ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ ἐν θέσει «Χασὰν Μπαμπᾶ» ἐν τῷ καζᾶ Λαρίσης, ἐνοικιαζόμενον πρὸς 3000 γρόσια κατ' ἔτος. 209. Τὸ ἰχθυοτροφεῖον Τσιγάντι Κεμπιρ ἐν τῷ καζᾶ Τρικκάλων, ἐνοικιαζόμενον πρὸς 12000 γρόσια κατ' ἔτος· ἐφθασεν ἐπὶ δημοπρασίας τὴν τιμὴν τῶν 700 τουρκικῶν λιρῶν. 210. Ἐν γήπεδον ἐπιγλωσθεῖσα θάλασσα ἐν τῇ πόλει Βόλου· ἐφθασεν ἐπὶ δημοπρασίας τὴν τιμὴν τῶν 373¹ τουρκικῶν λιρῶν. 211. Γήπεδον (ἐπιγλωσθεῖσα θάλασσα) ἐν Βόλῳ, ἐν «Τσακμάκ Σκελεῖ» κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὕψιανομείου· ἐφθασεν ἐπὶ δημοπρασίας τὴν τιμὴν τῶν 4150 τουρκικῶν λιρῶν. 212. Ἡ λίμνη Κανάλια (Βοιγής) ἐν τῷ καζᾶ Βόλου ἐφθασεν ἐπὶ δημοπρασίας τὴν τιμὴν τῶν 3200 λιρῶν τουρκικῶν. 213. Αἱ ἀλυκαὶ τοῦ Βόλου μετὰ τῶν οἰκοδομημάτων αὐτῶν. 214. Ἡ ἀλυκὴ Κοπέρνα ἐν Ἄρτῃ, παρέχουσα ἐτήσιον εἰσόδημα 441366 γροσίων. 215. Τὰ οἰκοδομήματα τῆς ἀλυκῆς ταύτης. 216. Τὸ τελωνεῖον ἐν Ἄρτῃ. 217. Τὸ τσιφλίκιον Κομμένο ἐν τῷ καζᾶ Ἄρτης. 218. Αἱ ἀμπελοὶ τοῦ Νεμπειλέρ ἐν τῷ καζᾶ Λαρίσης. 219. Τὸ τσιφλίκιον Τσοφλάρ ἐν τῷ καζᾶ Φαρσάλων. 220. Αἱ βίσσαι τοῦ Ὀστούπ ἐν τῷ καζᾶ Ἀλμυροῦ. 221. Τὸ τελωνεῖον κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἐν Ἄρτῃ. 222. Τὸ τσιφλίκιον Πράμαντα ἐν τῷ καζᾶ Ἄρτης. 223. Τὸ ἰχθυοτροφεῖον Ἀγρόπουλο ἐν τῷ καζᾶ Ἄρτης, παρέχον ἐτήσιον εἰσόδημα 222 λιρῶν τουρκικῶν. 224. Τὸ ἰχθυοτροφεῖον Ἰμπόσσα ἐν τῷ καζᾶ Ἄρτης. 225. Τὰ δάση καὶ περιεχόμενα ἐντὸς τῶν παραχωρηθέντων εἰς τὴν Ἑλλάδα μερῶν τῶν καζάδων Ἀσπροποτάμου, Ἄρτης καὶ Μεταόβου ἐκτάσεως 120,000 στρεμμάτων περίπου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ

Μεταλλεία.

Μεταλλεία παραχωρ. δυν. Α. Φιρμανίου δι' 99 ἔτη.

Ἐν μεταλλεῖον χρωμίου κείμενον ἐν τῷ καζᾶ Φαρσάλων ἐν θέσει «Τσονλί» παραχωρηθὲν εἰς τὸν κ. Ἀποστολίδην τῇ 27 Ζηλκαδὲ 1297. Ἐν μεταλλεῖον μαγγανίτου, κείμενον ἐν Δράκια, ἐν τῷ καζᾶ Βόλου, παραχωρηθὲν εἰς τὸν Ἀχμέτ Χαϊρί Μπέην καὶ Σα τῇ 21 Μαΐου 1291. Ἐπτὰ μεταλλεῖα ἀργυρούχου μολύβδου, κείμενα ἐν Ζαγορᾷ ἐν τῷ καζᾶ Βόλου, παραχωρηθέντα εἰς τὸν κ. Ραΐζερ τῇ 21 Ρεδζέπ 1295. Ἐν μεταλλεῖον ἀργυρούχου μολύβδου, κείμενον ἐπίσης ἐν Ζαγορᾷ, παραχωρηθὲν εἰς τὸν κ. Ραΐζερ τῇ 21 Ρεδζέπ 1295.

Παραχωρήσεις ἀκυρωθεῖσαι.

Τρία μεταλλεῖα χαλκοῦ, χρυσοῦ ἀργυρούχου, κείμενα ἐν Τσαγκαράδα ἐν τῷ καζᾶ Βόλου. Τὰ μεταλλεῖα ταῦτα εἶχον παραχωρηθῆ εἰς τὸν Ἰζέτ πασᾶν, ἀλλ' ἡ παραχώρησις ἤκυρώθη.

Μεταλλεῖα.

δι' ὧν τὴν παραχώρησιν αἱ διατυπώσεις ἦσαν ἐν τῷ τελειούσθαι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παραδόσεως τῶν χωρῶν.

Τέσσαρα μεταλλεῖα μολύβδου, χαλκοῦ, ἀντιμονίου, χρυσοκόλλης, κείμενα ἐν Δράκια, ἐν τῷ καζᾶ Βόλου, ὧν ἡ παραχώρησις ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ κ. Χατζῆ Λαζάρου τῇ 17 Αὐγούστου 1289. Ἐν μεταλλεῖον χρωμίου, κείμενον ἐν Ἐρπουλί καὶ Ἀρδαχανλοῦ, ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ Μπαϊράμ Μπαμπᾶ. (Ἡ διεύθυνσις τῶν μεταλλείων ἐξήρτησε τὴν παραχώρησιν τοῦ μεταλλεῖου τούτου ἐπ' ὀνόματι τοῦ Μπαϊράμ Μπαμπᾶ, ἐκ τῆς ἐκδόσεως τῆς μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ κ. Ἀποστολίδου δικῆς). Δύο μεταλλεῖα χρωμίου, σιδήρου, κείμενα ἐν Γκέλοβα (Νεζερῶ), ἐν τῷ καζᾶ Λαρίσης, ἀνακαλυφθέντα ὑπὸ τοῦ κ.

Ἀριστείδου Μουσοῦρη. Τρία μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, μολύβδου, κείμενα ἐν Ζαγορά, ἐν τῷ καζᾶ Λαρίσης (Ἰσῶς Βόλου), ἀνακαλυφθέντα ὑπὸ τῆς ἐταιρίας τῶν μεταλλείων τῆς αὐτοκρατορίας. (Χρονολογία τῆς ἀποστολῆς τῶν δειγμάτων 27 Μαΐου 1292). Ἐν μεταλλεῖον χρωμίου κείμενον ἐν Πλατάνῳ ἐν τῷ καζᾶ Ἀλμυροῦ, ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀργύρη Κατζίη Ἀργύρη (12 Δεκεμβρίου 1288). Δύο μεταλλεῖα χρωμίου, σιδήρου, κείμενα ἐν Ἀργαλαστῇ ἐν τῷ καζᾶ Βόλου, ἀνακαλυφθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Νικολάου Κωνσταντῆ (3 Νοεμβρίου 1288). Ἐν μεταλλεῖον χρωμίου ἐν Ἀργαλαστῇ ἐν καζᾶ Βόλου, ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ Στομ. Ἀναγνώστη (12 Ἰουλ. 1291). Ἐν μεταλλεῖον χρωμίου ἐν Ἀργαλαστῇ ἐν τῷ καζᾶ Βόλου, ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ Κουττοῦ Κωνσταντῆ (11 Ἀπριλίου 1290). Ἐν μεταλλεῖον χρωμίου ἐν Δράκιᾳ, ἐν τῷ καζᾶ Βόλου, ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀγμέτ Χαϊρί Μπέη (20 Ἀπριλ. 1289).

Ἄδεια πρὸς ἀναζήτησιν.

Ἐξ μεταλλεῖα μολύβδου, ἀργύρου, χαλκοῦ, ἀντιμονίου, χρωμίου, μαγγανίτου, κείμενα ἐν Ζαγορά, Κισσῶ καὶ Μακρυαχτῇ, ἐν τῷ καζᾶ Βόλου, δι' ἃ ἐχορηγήθη ἄδεια πρὸς ἀναζήτησιν πρὸς τὸν κ. Αἰμ. Ραϊζερ (8 Μαΐου 1297).

ΠΙΝΑΞ ΣΥΜΠΛΗΡΩΤΙΚΟΣ, ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΠΡΟΣΘΗΚΑΣ
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Προσθήκαι

226. Ἐν φυλακεῖον ἐν τῇ πόλει Βόλου, ἐν τῇ συνοικίᾳ «Νέα Μαγαλεῖα», πλησίον τοῦ ἐργοστασίου τοῦ κ. Μουσοῦρη.
227. Ἐν φυλακεῖον ἐν τῇ θέσει Λατζᾶ ἐν τῷ καζᾶ Βόλου.
228. Τὸ διοικητήριον (λιθόκτιστον) μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ ἐν Βελεστίνῳ. 229. Αἱ φυλακαὶ (λιθόκτιστοι) μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν ἐν Βελεστίνῳ.

Τὰ ἐξῆς τέσσαρα δάση ἐν τῷ καζᾶ Τρικκαίων.

230. Καλοβρύση τουρκικὰ στρέμματα 500. 231. Κουτσέ-
σι τουρκικὰ στρέμματα 1500. 232. Φωλιάνα τουρκικὰ στρέ-
ματα 2500. 233. Γιουβαν τουρκικὰ στρέμματα 2400. 234.
Αἱ βοσκαὶ τοῦ Δουλιάνου ἐν τῷ καζᾶ Τρικκαίων. 235. Τὸ

βυρσοδεψείον ἐν Φαρσάλωις. 236. Γήπεδον τεσσάρων τουρκικῶν - στρεμματίων ἐν Μπεσεδεϊρμέν, Πεντεμίλη, ἐν τῷ καζῶ Φαρσάλων. 237. Τὸ δικαστικὸν κατ᾽ ἄστημα ἐν Ἄρτῃ. 238. Τὸ ὑγειονομείον καὶ ἐν χάνι ἐν τῇ θέσει «Ἄνιτου» (Ἰσῶς Ἄνινον) ἐν τῷ καζῶ Ἄρτης. Τὰ δύο ταῦτα οἰκοδομήματα περιέχουσι δέκα πέντε δωμάτια, εἰσόδημα ἐτήσιον 2500 γρσ.

Ἐπεξηγήσεις καὶ διουσιώσεις, ἀναφερόμεναι εἰς τὰς κτήσεις τοῦ Ἰθ. Κράτους τὰς σημειούμενας ἐν τῷ ἀρχικῷ πίνακι ὑπὸ τοῦς ἐξῆς ἀριθμούς :

4. Αἱ φυλακαὶ εἶναι λιθόκτιστοι. 5. Τὸ τηλεγραφείον ἔχει ἐν γήπεδον. 6. Τὸ φρούριον ἔχει ἀποθήκας πολεμοφοδίων, κουλέδες, παραπήγματα διὰ πυροβόλα, δωμάτια, κοιτώνας, ἐν γήπεδον. 7. Τὸ οἰκοδομημα τὸ χρησιμευόντως ἀποθήκη διὰ τοὺς ἐφέδρους εἶναι λιθόκτιστον. 18. Τὸ πυροβολεῖον «Ἄκ Σαραΐ» ἔχει δωμάτια λιθόκτιστα καὶ ἐν γήπεδον 22. Τὸ πυροβολεῖον παρὰ τὴν πόλιν Φαρσάλων ἔχει μίαν ἀποθήκην πολεμοφοδίων, πυριτιδαποθήκην καὶ ἓνα κοιτών. 24. Τὸ πυροβολεῖον παρὰ τὴν πόλιν Βόλου ἔχει ἐν φυλακείον καὶ δωμάτι. 25. Τὸ πυροβολεῖον «Ἄρσπίσσα» ἔχει καὶ ἕτερον γήπεδον. 26. Τὸ πυροβολεῖον Σταμπούλ ἔχει δωμάτια. 41. Ἡ ἀποθήκη ἔχει δύο φυλακεία. 43. Τὸ διοικητήριον ἐν Δερελί ἔχει παραρτήματα. 61. Τὸ διοικητήριον ἐν Βόλῳ ἔχει παραρτήματα. 83. Ὑπάρχει καὶ ἕτερον φυλακείον ἐν Μουσαφτικλέρ. 90. Ὁ στρατὸν τοῦ Ἄλμυροῦ ἔχει δωμάτια. 107. Τὸ δάσος ἐπὶ τοῦ Περίκωκα ἔχει ἑκτασιν 6600 τουρκικῶν στρεμματίων. 152. Ὁ στρατὸν τοῦ Δομοκοῦ ἔχει παραρτήματα. 157. Ἐκτὸς τοῦ κλίβανου τοῦ σημειούμενου ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον, ὑπάρχει καὶ κῆπος. 159—162. Ἐκτὸς τῶν δύο κοιτώνων ὑπάρχουσι καὶ δύο λιθόκτιστοι πυριτιδαποθήκαι ἐν ἑκάστη τῶν θέσεων τῶν σημειούμενων ὑπὸ τοὺς τέσσαρας τούτους ἀριθμούς. 166. Τὸ διοικητήριον ἐν Καρδίτῃ ἔχει παραρτήματα. 167. Ὁ στρατὸν τῆς Καρδίτσης εἶναι λιθόκτιστος. 177. Ὁ ἐν Φανιρῶ στρατὸν εἶναι λιθόκτιστος. 180. Τὰ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον σημειούμενα κτήματα κεῖνται ἐν Καρδίτῃ. 195. Οἱ στρατωνίσκοι (κουλέδες) οἱ σημειούμενοι ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἔχουσι κλίβανον καὶ μαγειρεῖον. Ἐν Ζεϊτοῦν ὑπάρχει καὶ ἕτε-

ρος κήπος. Τὸ Μεγάλο Χουσαῖνα ἔχει ἐπίσης κήπον. Εἰς τοὺς στρατωνίσκουσ προσθετός καὶ ὁ ἐν Σιλιάτῃ μετὰ κλιβάνου καὶ κήπου. 196. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος διορθωτός ὡς ἀκολούθως· τὸ διοικητήριον μετὰ ἐξ ὀδοματιῶν καὶ μιᾶς μεγάλης αἰθούσης ἐν τῇ θέσει «Καλενδερ Ραδουζιρίνδα». 217. Τὸ τοιφλίκιον Κομμέλο ἀνήκει εἰς τὴν Α.Α.Μ. τὴν Σουλτάνον. Πρέπει νὰ παραδοθῆ μεθ' ὄλων τῶν ἀπὸ τῆς παραδόσεως τῶν χωρῶν εἰσοδημάτων, εἰς τὴν ὀθωμανικὴν ἐπιτροπὴν. Τὸ κτῆμα τοῦτο παρέχει ἐτήσιον εἰσόδημα 282 τουρκικῶν λιρῶν. 219. Τὸ ἤμισυ μόνον τοῦ τοιφλικίου Γσοφλῶρ ἀνήκει εἰς τὸ ὄθ. Κράτος. 222. Τὸ κτῆμα Πράμαντα ἀνήκει εἰς τὴν Α.Α.Μ. τὴν Σουλτάνον. Πρέπει νὰ παραδοθῆ εἰς τὴν ὀθωμ. ἐπιτροπὴν, μεθ' ὄλων τῶν εἰσοδημάτων ἀπὸ τῆς παραδόσεως τῶν χωρῶν. Τὸ κτῆμα τοῦτο παρέχει ἐτήσιον εἰσόδημα 400 τουρκικῶν λιρῶν. 223. Τὸ ἰχθυοτροφεῖον Ἀγρόπουλο παρέχει εἰσόδημα 237 τουρκικῶν λιρῶν. 224. Τὸ ἰχθυοτροφεῖον Τυπίσσα παρέχει ἐτήσιον εἰσόδημα 50 τουρκικῶν λιρῶν.

Σημ. Ἐκ τῶν μεταλλείων τῶν σημειουμένων ἐν τῷ παραρτήματι τοῦ πίνακος τῶν κτήσεων τοῦ ὄθωμ. Κράτους, ἡ ὀθωμανικὴ ἐπιτροπὴ ἀπαιτεῖ μόνον τὰ ἐν Τσαγκαράδα (χαλκοῦ, χρυσοῦ ἀργυροῦχου), ὧν ἡ γενομένη εἰς τὸν Ἰζέτ πασάν παρχώρσις ἠκυρώθη πρὸ τῆς παρδόσεως τῶν χωρῶν.

Ἀπόσπασμα ἐτέρου συμπληρωτικοῦ τῶν ἀπαιτήσεων
τῆς Ὄθωμ. Κυβερνήσεως Πίνακος.

Τὰ τζαμιά, τεκέδες καὶ σχολεῖα ἄπερ ἐγκατελείφθησαν ἔθνηκα τῆς μεταναστεύσεως τῶν Μωμεθικῶν, ὡς καὶ τὰ ἀνήκοντα εἰς ταῦτα Βακουφικὰ κτήματα.

Αἱ εἰς τὸ «Ἐφκάφ» ἀνέκουσαι κτήσεις.

Αἱ Βακουφικαὶ δεκάται.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΡΤΩΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΠΑΤΡΩΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Διάταξις τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῆς 4 Δεκ. 1830 ὑπ' ἀριθ. 2771. Περὶ τῆς ἀνεγέρσεως τῆς πόλεως τῶν Π. Πατρῶν καὶ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλῃσιν δοθῆ αἱ ἀποζημιώσεις. *

Ἑλληνικὴ Πολιτεία. Ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος. Ἡ κυβέρνησις κατ' αἰτήσιν τῶν προκρίτων καὶ λοιπῶν κατοίκων τῆς πόλεως Παλαιῶν Πατρῶν, γενομένην κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1828, διέταξε πολιτικούς μηχανικούς διὰ νὰ χαράξουν τακτικὸν σχέδιον, κατὰ τὸ ἑποῖον ἢ πόλις ν' ἀνεγερθῆ εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐπαγγέλληται ὅσον τὸ δυνατὸν πλείοντα ἀγαθὰ ὡς πρὸς τὸ ἔμποριον καὶ τὴν συγκοινωνίαν μετ' ἄλλα ἔθνη, καὶ ὡς πρὸς τὸ ὑγιεινὸν τοῦ τόπου, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ διαγραφέν σχέδιον διὰ τὴν εὐθυγραμμίαν τῶν ὁδῶν, καὶ τὸν σχηματισμὸν τῶν ἀγορῶν ἀφαιροῦντο πολλὰ μέρη τῶν ὄσους τινὲς τῶν πολιτῶν ἀπῆλθον ὡς ἰδιοκτησίαν των, ἐσυστήθησαν μία κατόπιν τῆς ἄλλης δύο ἐπιτροπαὶ διὰ νὰ ἐξετάσουν τὰ περὶ τῶν ἀποιτήσεών των, νὰ ἐκτιμῆσουν τὰ μέρη αὐτά, τὸν τόπον, καὶ νὰ προσάλουν τὴν ἀποζημίωσιν, ἧτις ἐπρεπε νὰ γενῆ εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτάς.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ διορισθεῖσαι διὰ νὰ λύσουν τὰ διάφορα ταῦτα ζητήματα ἐπιτροπαὶ δὲν ἐξετέλεσαν τὸ χρέος των κατὰ τὴν προσδοκίαν τῆς κυβερνήσεως, καὶ διὰ τοῦτο ἔγειναν παράπονα, καὶ ἐδόθησαν πολλαὶ ἀναφοραὶ κατὰ τῶν ἀποφάσεών των, διωρίσθη κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1830 καὶ τρίτη ἐπιτροπή.

Παρατηρήσασα μετ' ἐπιστάσεως ἡ κυβέρνησις τὰς ἀναφοράς, τὰς ὁποίας ἡ τελευταία αὕτη ἐπιτροπὴ ἀπῆλθεν εἰς αὐτήν, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἀκριβεῖς πληροφορίες τῆς

Διατάττει

1. Μόνον οἱ κάτοικοι τῶν Π. Πατρῶν, ὅσων αἱ ἰδιοκτησίαι προσεβλήθησαν ἀπὸ τὰς γραμμάς τοῦ νέου τακτικοῦ σχε-

(*) Μὴ ἀημοσιευθεῖσα διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

δίου τῆς πόλεως, καὶ ὅσοι ἐκ τούτου ζημιούνται, ἔχουν δικαίωμα εἰς ἀποζημίωσιν.

2. Θέλει δοθῆ ἀποζημίωσις. α') Εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς οὗτοι διὰ τὴν διαγραφὴν τῶν ὁδῶν ἀφαιρῶνται μέρη τοῦ τόπου των, ἢ ὅποιονδήποτε οἰκοδομήν, ἢ παλαιὰ θεμέλια, ἀλλ' ὅσον διὰ τὰ θεμέλια ταῦτα, ἢ ἀποζημίωσις θέλει τοῖς δοθῆ ἐκτὸς τῆς πόλεως. β') Εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἀφαιρέθιντες διὰ τὴν εὐθυγραμμίαν τῶν ὁδῶν μέρος τοῦ τόπου των δὲν ἔχουν ἀρκετὸν διάστημα, ὥστε νὰ οἰκοδομήσουν ἀνάλογον οἰκοδομήν. γ') Εἰς ἐκείνους, οἵτινες διὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν διαιρουμένων τῶν πόλεων τετραγώνων μένουσι εἰς τὰ ἔνδον τοῦ τετραγώνου, ἢ δὲν ἔχουν ἐπὶ τῆς εἰς τὰ ἔξω τῆς γραμμῆς ἀρκετὰ πρόσωπα.

ΑΠ. 271 (1851). Ἐπειδὴ ὁ Δ. διὰ τῆς ἀγωγῆς ἰσχυροῦσιν, ὅτι ἢ ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν κατοίκων Πατρῶν συστηθεῖσα κατὰ τὰ 1830 ὑπὸ τοῦ τότε Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος ἐπιτροπὴ παρεχώρησεν εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ διὰ τῶν ἀπὸ 23 Μαΐου 1831 ὑπ' ἀριθ. 113 καὶ 114 δύο γραμματίων ἓν οἰκόπεδον ἐκ πηγῶν 1800, κειμένον εἰς τὸ 19 τετραγώνων τῆς κάτω πόλεως Πατρῶν, ὅτι μετὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν τῶν γραμματίων ἐνεκατέστησεν αὐτὸν ἢ ἰδίᾳ ἐπιτροπῇ, εἰς τὴν νομὴν τοῦ εἰρημένου οἰκοπέδου, ὅτι ἐπειτα διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1831 ὑπ' ἀριθ. 3909 διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου ἠκυρωθῆσαν ὅλαι αἱ περὶ ἀποζημιώσεως πράξεις τῆς ἐπιτροπῆς ὅσαι ἔλαβον χώραν ἕως τότε, ἐν αἷς καὶ ἢ εἰς αὐτὸν γενομένη παραχώρησις ἢ ἀποζημίωσις· ὅτι ἀφ' οὗ ὁ Δ. κατέστη κύριος καὶ κατοχὸς τοῦ διατεφθέντος οἰκοπέδου, καὶ ὑποδόμησεν ἐπ' αὐτοῦ, ἢ ἰδίᾳ ἐπιτροπῇ διὰ τῆς βίας ἀφῆρσεν ἀπ' αὐτοῦ ὅλον τὸ οἰκόπεδον καὶ τὸ διῆρσεν εἰς τρία μέρη δοῦσα εἰς τὸν ἀναιρεσιβλήτον (ἐναγόμενον) ἐξ αὐτοῦ πηχεῖς 510. Ὅθεν κατὰ τὰ προεκτεθέντα ὁ ἀναιρεσιβλήτων διεκδικεῖ διὰ τῆς ἀγωγῆς του καθαρῶς τοὺς 510 πηχεῖς τοῦ οἰκοπέδου, τοὺς ὁποῦς ὡς ἰσχυρίζεται, παρεχώρησεν ἢ ἐπιτροπῇ ἡμοῦ μὲ τοὺς ὑπολοιπούς τοῦ οἰκοπέδου εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὁποῦς ἔλαβεν ὁ ἀναιρεσιβλήτος παρανόμως διὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς, ἀφ' ἄλλῳως (2 ἀρθρ. διατάγματος Κυβερνήτου) ἐπεκυρωθῆσαν αἱ εἰς τότε γενομέναι ἀπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀποζημιώσεις· τὸ δὲ διατάγμα τοῦτο ἐπεκατέστη ὁ ἀναιρεσιβλήτων ρητῶς εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς δικογραφίας καὶ ἐκ τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχύον, ἂν καὶ δὲν ἦναι δημοσιευμένον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθόσον δὲν ἀπηγγείλο τότε ἢ διὰ τοῦ τοιαούτου τρόπου δημοσίευσαι, ὡς μὴ ὑπάρχοντος τότε νόμου τινὸς ἐπιτάσσοντος τὴν τοιαύτην δημοσίευσιν.

Ἐπειδὴ, προκειμένου, ὡς ἀνωτέρω, περὶ διεκδικήσεως τῆς κα-

ριότητα τῶν 510 πύργων καὶ οὐχὶ περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, ὡς ἐφαλμένως διατείνεται ὁ ἀναρρεσίβλητος, εἶναι ἀρμοδία πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως τὰ τακτικά δικαστήρια, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § α' τοῦ ἀπὸ 7 Μαΐου 1837 Βασ. διατάγματος, τὸ ἄρθρον 101 τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ 5' ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὅλαι αἱ περὶ κυριότητος πραγμάτων τινος δίκαι ἀνεξαιρέτως ὑπάρχοντα εἰς τὰ τακτικά δικαστήρια. Τὰ δὲ ἔγγραφον 6602 τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1831 τοῦ γραμματέως τῆς ἐπικρατείας, διὰ τοῦ ὁποίου ἐγκρίνεται ἡ ἀπόφασις τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν Δ. πῆχ. 845 καὶ τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖται ὁ ἀναρρεσίβλητος, δὲν δύναται νὰ οὐδετερώσῃ τὰ δικαιώματα τῆς κυριότητος, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἀναρρεσίβλητος, ὡς διηγούμεθα, εἶχε προαπαιτήσεις ἀμετακλήτως νομίμους, οὐδὲ τὸ ἀπὸ 17)29 Αὐγούστου 1836 ὑπ' ἀριθ. 14399 Βασιλ. διάταγμα περὶ συστάσεως τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς δύναται νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, καθὼς ἐκτὸς οὗτο εἶναι προγενέστερον τοῦ εἰρημένου περὶ ἀρμοδιότητος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων διατάγματος, τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὥστε δὲν κατισχύει τῶν μεταγενεστέριον, δὲν ὀρίζει ὅτι ἡ ἀναθεωρητικὴ αὕτη ἐπιτροπὴ θέλει ἐπιθεωρεῖ καὶ τὰς πράξεις τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς, ὅσοι ἐπεκυρώθησαν παρὰ τοῦ Κυβερνήτου διὰ τοῦ προμνημονευθέντος ὑπ' ἀριθ. 3909 διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου, ἀλλ' ἀπεναντίας ἐνοεῖται εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς αἱ ἐκτελεστικαὶ ἀποζημιώσεις, ὅσας παρεχώρησε μὲν ἡ πρώτη ἐπιτροπὴ, δὲν εἶχε δὲ ἐπικυρώσει ὁ Κυβερνήτης, ὡς τελειοποιηθείσας μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ διαληφθέντος διατάγματος τοῦ.

ΑΠ. 276 (1856). Ἐπειδὴ ἡ ἀναθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἀπὸ 3 Ἰανουαρίου 1837 πράξεώς της δὲν ἀπεφάνισε ν' ἀρκεθῆ ἀπὸ τὸν Β. το εἰς αὐτὸν παραχωρηθῆν ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων ἐπιτροπῆς 19 τετραγώνων ἐν Πάτραις, πυνιστάμενον ἐκ πύργων 1800, εἰ ἐναντίας ἐγνωμοδότησε ν' ἀναγνωρισθῆ κύριος αὐτοῦ ἄρα ἡ περὶ ἐκδικήσεως μέρος ἐκ τοῦ τετραγώνου αὐτοῦ ἀγωγὴ τοῦ Β., ἡ σπρωζομένη εἰς τὸν λόγον οὗτο ἢ εἰς αὐτὸν γενομένη παραχώρησις ἐπεκυρώθη καὶ διὰ διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου, εἶναι τῆς ἀρμοδιότητος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, διότι πρόκειται περὶ δικαιώματος κεκτημένου, τὸ ὁποῖον οὐτε ἀπόφασις τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, οὐτε νόμος τίς ἀφῆρσεν ἐκ τῆς τακτικῆς δικαιοδοσίας.

ΑΠ. 296 (1853). Ἡ δύναμις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2771 διατ. συστηθείσα ἐπιτροπὴ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν εἶχε μὲν τὴν ἀδειαν νὰ παραχωρῇ οἰκόπεδα ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς κάτω πόλεως, ἀλλ' ὠφελεῖ νὰ ἐνεργῇ τοῦτο ὑπὸ ρητοῦς ὄρους διαλαμβανόμενους εἰς τὸ διάταγμα, ἰδίως δὲ δὲν ἠδύνατο νὰ παραχωρήσῃ οἰκόπεδον ἐν ἀποζημιώσιν λιθῶν.

3. Ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶχαν ἑκπαλαι ἔμπορικά καταστήματα, ἐργαστήρια καὶ οἰκίας εἰς τὴν κάτω πόλιν μένουσι κύριοι τῆς ἰδιοκτησίας των, καὶ ἂν ἀφαιρῶνται μέρη ἐξ αὐτῶν ἕνεκεν τῶν ὁδῶν, θέλουσι ἀποζημιωθῆ ἀπὸ γῆν ὅσον τὸ δυνατόν πλησιέστερον τῆς ἰδιοκτησίας των.

ΑΠ. 117 (1867). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, παραδείχμενον ἀπ' ἐνός ὅτι τὸ ἀνήκον τῷ ἐναγομένῳ γηπέδον, μέρος τοῦ ὁποίου προσεβλήθη ἀπὸ τὸ κατὰ τὸ 1861 ἐφαρμοσθέν κατ' ἐπέκτασιν σχεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν, ἀνῆκε πρὸ τοῦ 1830 εἰς τὸ δημόσιον, ὅπερ παρεωρήθη αὐτὸ κατὰ τὸ 1849 εἰς τὸν Ν., ἐξ οὗ ἡ ἀναιρεσίαν ἔλκει τὰ δικαιώματά του, καὶ ἀποφηνάμενον ἀπ' ἐτέρου ὅτι μήτε ἡ ἀναιρεσίαν, μήτε ἡ δικαιοπάροχος αὐτοῦ Ν. ἔχουσι, διὰ τὴν εἰρημένην προσβολὴν τοῦ γηπέδου τοῦ ἀναιρεσιέντος, δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2771 τοῦ 1830 ψήφισματος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων, οἱ ὅποιοι κανονίζουσι τὰ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κυρίων τῶν οἰκοπέδων, ὅσα ἢ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν περιτέμνῃ ἢ ὀπισθόποτε προσβάλλει, δὲν ἠορμήνευσε ψευδῶς τὸ εἰρημένον ψήφισμα· διότι τῇ ὄντι αὐτὰ διαλαμβάνει ἐν τῷ τρίτῳ ἀρθρῳ, ὅτι ἔχουσι δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶχαν ἑκπαλαι ἔμπορικά καταστήματα, ἐργαστήρια καὶ οἰκίας εἰς τὴν κάτω πόλιν καὶ μένουσι κύριοι τῆς ἰδιοκτησίας των, καὶ, ἂν ἀφαιρῶνται μέρη ἐξ αὐτῶν, θέλουσι ἀποζημιωθῆ διὰ γῆς, ὅσον τὸ δυνατόν πλησιέστερον τῆς ἰδιοκτησίας των, ἐννοεῖ τοὺς εἰς τὴν κάτω πόλιν Πατρῶν ἐργασίας ἰδιοκτησίαν κεκτημένους πρὸ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τοῦ εἰρημένου ψήφισματος, οὗχι δὲ καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ἀποκτήσαντας τοὺς τοιαῦτα ἐπὶ γῆς ἀνηκούσης πρὸ τῆς χρονολογίας τοῦ ψήφισματος εἰς τὸ δημόσιον, διότι τὸ ψήφισμα ἀναφέρει τοὺς ἑκπαλαι ἰδιοκτήτας.

4. Ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶχαν ἀμπελῶνας καὶ γαίας ἀρώσιμου ἑκπαλαι, τὰ ὅποια εὕρισκοντο ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς νέας πόλεως, θέλουσι λάβει ἀποζημιώσιν εἰς ἀντίτιμν γῆς, μέρος μὲν ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς νέας πόλεως, ὅπου ἐπιθυμοῦν νὰ ἐκλυδμήσουν ἐν αὐτῇ οἰκίαν. τὰ δὲ ὑπόλοιπον ἔκτος τῆς πόλεως.

ΑΠ. 195 (1859). Ἀμφισβητούμενοι οὗσι τὸ κτῆμα τὸ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παρὰ τῆς ἐπὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ σχεδίου Πατρῶν ἐπιτροπῆς παραχωρηθὲν δὲν ἦτο ἀμπελῶν ἢ ἀρώσιμος γῆ, περὶ νὰ διατάσσεται ἀποδεχθῆς.

ΑΠ. 85 (1859). Ἐπειδὴ οἱ ἀναιρεσιέντες προσέβαλον ἐννοῦσι πῶν ἐφετῶν τὸ 304 παραχωρητήριον τῆς ἐπὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ σχεδίου Πατρῶν ἐπιτροπῆς, τὸ προταθὲν ὑπὸ τῆς ἀντιπλοῦτων ὡς νόμιμος τίτλος τῆς κτητικῆς παραγραφῆς τῆς κυριότητος τοῦ ἐπιδικίου κτῆματος, ἰσχυρισθέντες ὅτι ἡ εἰρημένη, ἐπιτροπὴ οὐδὲν

ἦτον ἀρμοδίᾳ πρὸς τὴν τοιαύτην παραχώρησιν, διότι ἡ ἐξουσία τοῦ ἀφαιρεῖν τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν ὑπάρχοντα ἰδιωτικὰ ἀκίνητα κτῆματα καὶ παραχωρεῖν αὐτὰ εἰς ἀποζημιώσεις τῶν κτῆσιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ αὐτοῦ σχεδίου ἀποβιζλόντων τὴν ἰδιοκτησίαν ὡν περιορίζεται εἰς μόνας τὰς ἀμπελούς καὶ τὰς ἀρωσίμους γὰρας, ἔκπαλαι εἶχον οἱ κάτοικοι Πατρῶν, καὶ αἵτινες περιελήφθησαν ἐντὸς τοῦ σχεδίου κατὰ τὸ 4 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1850 διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ἐνῶ τὸ κτῆμα, περὶ οὗ ἡ δίκη, δὲν ἦτο πρὸ τῆς καταρτίσεως τοῦ σχεδίου ἀμπελῶν ἢ ἀρωσίμου γῆς, ἀλλ' ἀνέκαθεν οἰκόπεδον· τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ὁ τακτικὸς δικαστὴς, εἰς ὃν ὑπεβλήθη ἡ πρότασις τοῦ ἀνισγύρου τῆς εἰρημένης παραχωρήσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς πρὸς ταύτην ἀπολύτου ἀναρμοδιότητος τῆς διοικητικῆς ἐκείνης ἀρχῆς, ὡσεὶς νὰ ἐξετάσῃ κατ' οὐσίαν τὴν ἀλήθειαν τῆς εἰρημένης προτάσεως, τούτεστιν ἐὰν ἡ τοῦ ἐπιδικίου κτήματος παραχώρησις ὑπήγετο εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν δικαιοδοσίαν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἀφοῦ μάλιστα αὕτη οὐδὲν ἀποφαίνεται διὰ τῆς 304 πράξεως τῆς παραχωρήσεως περὶ τῆς φύσεως τοῦ κτήματος ὡς ἀμπελώρου ἢ ἀρωσίμου γῆς, διότι ἄλλως πᾶσα ἐκτὸς τῆς ἐξαιρετικῆς ἀρμοδιότητος τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν διάταξις αὐτῶν περὶ τῆς ἰδιωτικῆς ἰδιοκτησίας ἤθελεν ἀποστερεῖ τὸν πολίτην τοῦ τακτικοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ πρὸς ὑπερασπίσιν τῆς προσβαλλομένης ἰδιοκτησίας του, ὅπερ ἤθελεν ἀνατρέψει τὰς περὶ ἀρμοδιότητος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων διατάξεις τοῦ νόμου (ἄρθρ. 1 τῆς πολ. δίκον. καὶ 2 ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 7 Μαΐου 1837 Β. διατάγ.)· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον ἀποφηνάμενον ἐκυτὸ ἀναρμοδίον νὰ κρίνῃ ἐὰν κατ' οὐσίαν ἢ παραχώρησις τοῦ ἐπιδικίου κτήματος ὑπήγετο εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς τακτοποιητικῆς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν ἐπιτροπῆς, παρεβίασε τὸν νόμον.

ΑΠ. 195 (1859) Ἐπειδὴ ἡ γενομένη διὰ τοῦ 304 ἐγγράφου τῆς ἐπὶ τῆς τακτοποιήσεως ἐπιτροπῆς παραχώρησις τοῦ ἐπιδικίου κτήματος εἶναι ἰσχυρὰ καὶ κατέστησε κυρίαν αὐτοῦ τὴν ἐφεσίβλητον, εἰς τὸ κτῆμα αὐτὸ ἦτο κατὰ τὴν ἐπαγὴν τῆς παραχωρήσεως ἀμπελῶν ἢ ἀρωσίμος γῆς, ὡς ἔρχει τὸ 4 ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1850 διατάγματος τοῦ τότε Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος· ἐπομένως, ἀμφισβητουμένου ὑπὸ τῶν διαδίκων τοῦ περιστατικοῦ τούτου, πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ἀπόδειξις αὐτοῦ εἰς τὴν ἐφεσίβλητον, ὡς ἐνισταμένην, ἔγρουσαν ἀδείαν νὰ προσαγάγῃ καὶ ἐμμάτυρον ἀπόδειξιν, ὡς προκειμένου περὶ ἐπαγῆς προγενεστέρας τῆς ἰσχυροῦς πολ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ οἱ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν πτερούμενοι τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ἀποζημιούντων κατὰ τὰ ἄρθρα 1—5 τοῦ ἀνω μνησθέντος διατάγματος, λαμβάνοντες τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀφαιρέσεως γῆς εἰς τόπον, εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς τῆς νέας πόλεως κείμενον ὥστε ἡ τοιαύτη ἀφαιρέσις, ἀναγκαστικὴ οὖσα ἐκποίησις, ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ σχεδίου ἐπιτρο-

πῆς ἐνεργηθεῖσα, εἶναι κατὰ νόμον (N. 137) Πανθ. (50: 17) N. 11. Π. 41. 2. N. 1. Κωδ. (8. 23) ἰσχυρὸς χρησικτησίας τίτλος δι' ἐκείνον, ᾧ παραχωρεῖται τὸ ἀφαιρεθὲν γῆπεδον· διότι ἡ ἀρχὴ ἢ ἀφαιρούσα τὸ γῆπεδον καὶ ἀντὶ τοῦ ἰδιοκτητοῦ παραχωρούσα αὐτὸ εἰς ἄλλον θμοιάζει τὸν ἐκπαιούντα ἄλλότριον πρᾶγμα ὁσάκις δὲν συμμορφοῦται ἀκριβῶς πρὸς τὰς τὴν παραχώρησιν ταύτην κανονίζουσας διατάξεις τοῦ νόμου. Ὅθεν ἀντιτάσσοντες κατὰ τῆς χρησικτησίας οἱ ἐκκαλοῦντες ὅτι ὁ δικαιοπάροχος τῆς ἐφεσιβλήτου δὲν ἦτον ἐν καλῇ πίστει κατὰ τὸν καιρὸν τῆς παραχώρησεως καὶ ὅτι διεμαρτυρήθησαν πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐπὶ τοῦ ἐπίδικου γηπέδου, πρέπει νὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ φέρωσι τὴν περὶ αὐτοῦ ἀποδείξιν, ὡς δυναμένην νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν εἰς τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς· συγχωρεῖται δὲ καὶ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων, ἀλλὰ περὶ τῆς διαμαρτυρήσεως μονῶν, καθόσον ἐγένετο πρὸ τῆς ἰσχυούσης πολ. δικον. Αἱ προσαχθεῖσαι δὲ ἦδη δύο ἐγγραφαι διαμαρτυρήσεις ἀπὸ 13 καὶ 31 Αὐγούστου 1831 θέλουσι ληφθῆ ὑπ' ὄψιν μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων.

5. Ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶχον ἰδιοκτησίας εἰς τὴν ἄνω πόλιν καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ μείνουν ἐκεῖ, δύνανται νὰ οἰκοδομήσουν εἰς τὴν θέσιν ὅπου εὐρίσκονται, ἀλλ' ὀφείλουν νὰ κτίσουν κατὰ γραμμὴν, ἐὰν δὲ ἔχουν δικαίωμα εἰς ἀποζημιώσιν ἕνεκεν τῆς εὐθυγραμμίας τῶν ὁδῶν, θέλουν ἀποζημιωθῆ καθ' ὅσον εἶναι δυνατόν ἀπὸ γαλῶς κειμένας πλησίον τῶν ἰδιῶν των.

6. Ὅσαι οἰκοδομαὶ ἔμειναν μέχρι τοῦδε κατὰ τὸ παλαιὸν σχέδιον θέλουν διαμένει καθὼς εὐρίσκονται.

7. Οἱ ἀριθμοὶ 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 καὶ 30 τῆς κάτω πόλεως εἶναι ἐξαρέτως προσδιορισμένοι διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς κέντρον τῆς νέας πόλεως, καὶ εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην εἶναι ἀνάγκη ν' ἀρχίσουν νὰ οἰκοδομῶν οἱ πολῖται.

8. Οἱ τόποι ὅσοι ἐστρμεώθησαν διὰ δημόσια καταστήματα, οἷον ἐκκλησίας, ἀνταλλακτήριον, θέατρον καὶ λοιπὰ δὲν παραχωροῦνται εἰς κανένα.

9. Οἱ ἔχοντες δικαίωμα ἀποζημιώσεως εἰς τὴν ἄνω πόλιν, κοὶ ζητοῦντες νὰ τὴν λάβουσι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς κάτω τὴν σημειουμένην εἰς τὸ ἄρθρον 7, χρεωστοῦν νὰ ἐκλέξουσι ἐκεῖ τόπον διὰ νὰ οἰκοδομήσουσι· οὗτοι θέλουσι λάβει τὸ συμπλήρωμα τῆς πρὸς αὐτοὺς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐὰν ἦναι τόπος ἐκτός τῆς εἰρημένης περιοχῆς ἢ ἐκτός τῆς πόλεως, ὅταν θέλουσι.

10. Ὅταν ἢ εἰς τὸ 7 ἄρθρον σημειουμένην περιοχὴν πλη-

ρωθῆ τελείως ἀπὸ νέας οἰκοδομίας, ἕκαστος δύναται νὰ οἰκοδομήσῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἣτις ἔλαχεν εἰς αὐτόν, ἐκτὸς τῆς ρηθείσης περιοχῆς, πλὴν φυλαττομένης πάντοτε τῆς εὐθυγραμμίας.

11. Ὅσοι ἔχουν δικαιώματα εἰς ἀποζημίωσιν καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ κάμουν ἀλλαγὴν τόπου, εἴτε ἀναμετοξύ των, εἴτε μετὰ τῆς κυβερνήσεως, δύνανται νὰ τὴν κάμουν, ἀλλὰ συμμορφούμενοι πάντοτε κατὰ τὴν παρούσαν διάταξιν.

12. Ὁ ἰδιοκτήτης μέρους τινὸς τόπου κειμένου ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν σημειωθέντων εἰς τὸ 7 ἄρθρον ἀριθμῶν δὲν δύναται νὰ πωλήσῃ εἰς ἄλλον διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ, ἐκτὸς εἰμὴ τὸ ὅσον μέρος προσδιορίσθῃ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον ἐπ' αὐτῷ ταύτῳ· δύναται δὲ νὰ διαθέσῃ καὶ νὰ πωλήσῃ τὸν τόπον, ὅστις ἤθελε τοῦ δοθῆ καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως εἰς ἀποζημίωσιν.

13. Ὁ διαθέτων καὶ πωλῶν τόπον μὴ ἀνήκοντα νομίμως εἰς αὐτόν εἶναι ὑπεύθυνος ὡς πρὸς τὸν ἀγροαστὴν αὐτοῦ καὶ ὑποκείμενος εἰς τὰς ζημίας, τόκους κλπ.

14. Αἱ διαφοραὶ ὅσαι θὰ γεννηθῶσιν ἕνεκα τῶν ἰδιοκτησιῶν, θέλουσι κρ. θῆ ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας ἀρχάς.

15. Ἐὰν κατὰ συνέπειαν κρίσεως γενομένης ἀπὸ τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν ἤθελεν ἀποδειχθῆ, ὅτι ὁ λαβὼν ἀποζημίωσιν ἔεν εἶχε τοιοῦτον δικαίωμα θέλει μὲν διατηρήσει τὴν ὅποιαν ἤθελεν ἐγείρει οἰκοδομήν, ἀλλὰ θέλει ὑπόκεισθαι νὰ πληρώσῃ διὰ τοῦ τόπον κατ' ἔτος ὅ,τι δόσιμον ἀπαφασισθῇ ἐν γένει περὶ τῶν τοιαύτης φύσεως τόπων, ἀλλ' ὁ κακῆ πίστεϊ ἀπαλλοτριώσας τὸν τόπον αὐτὸν θέλει ὑπόκεισθαι εἰς τὴν αὐστηρότητα τῶν νόμων.

ΑΠ. 334 (1860). Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2771 διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου προκύπτει, ὅτι ὁ ὑπὸ τῆς ταχτοποιητικῆς τοῦ σχεδίου Πατρῶν ἐπιτροπῆς λαβὼν εἰς ἀποζημίωσιν γῆπεδον, οὗ ὅμως δὲν ἀπέκτησε τὴν κυριότητα ὡς μὴ ἐγκριθείσης τῆς πράξεως ταύτης, διατηρεῖ, ἐὰν οἰκοδομήσῃ, αὐτό, ἐνόσω ἄλλος νόμος δὲν ὀρίσῃ τὸ ἐναντίον· τοιοῦτος δὲ μέχρι ταῦδε δὲν ἐξεδόθη, ὁ δὲ τῆς 10 Ἀπριλίου 1858 ὑπ' ἀρ. 22 § 3 δὲν ἀντιβαίνει εἰς ταῦτα. Ἄρα τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ διεκδικήσῃ τοιαῦτα οἰκόπεδα.

16. Ἡ ἐνεστῶσα ἐπιτροπὴ ἔχει τὴν ἀδειαν νὰ ἐκλέγῃ πέντε πολίτας, οἵτινες συμφώνως με δύο δημογέροντας θέλουσι κάμει τὴν ἐκτίμησιν τῶν τόπων, ὅσοι ἀρῆρέθησαν ἕνεκα τῶν

γραμμῶν τοῦ σχεδίου, καθὼς καὶ τῶν τόπων, ὅσοι θέλουν δευθῆ εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῶν, καὶ ἀφοῦ γίνῃ ἡ διπλῆ αὐτῆ ἐκτίμησις, ἡ ἐπιτροπὴ θέλει προδιορίσει τὴν ἀποζημίωσιν καθὼς ὑπαγορεύει τὸ δίκαιον.

17. Ἡ κυβέρνησις θέλει διορίσει ἐν καιρῷ καὶ τόπῳ εἰδὴ κὴν ἀναθεωρητικὴν ἐπιτροπὴν, δ' αὖ τὰς πράξεις τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διὰ τὴν κατομέτησιν καὶ ἐὰν γεννηθῇ διαφορά τις περὶ τὴν ἰδιοκτησίαν, θέλει κριθῆ κατὰ τὸ 14 ἄρθρον, ἐν δὲ μὴ, ἡ κυβέρνησις θέλει ἐπικυρώσει ὀριστικῶς κατὰ τὰς ἀναφορὰς τῆς ρηθείσης ἐπιτροπῆς τὰς ἰδιοκτησίας, ὅσοι θ' ἀναγνωρισθῶν νόμιμοι, ἀλλ' ἐν τοσοῦτῳ ὅσοι παραχωρήσεις τόπων ἠθέλων γενῆ θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὰς ἀνωτέρω συμφωνίας.

ΑΠ. 55 (1853). Κατὰ τὰ ἄρθρα 14 καὶ 17 τοῦ 2771 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, αἱ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἐπιτροπῶν ἀναφυόμεναι περὶ ἰδιοκτησίας διαφοραὶ κρίνονται ἀπὸ τὰ τακτικά δικαστήρια ἄρα ὄχι ἀπὸ τὰς ἐπιτροπὰς.

18. Ὅστις θ' ἀπεκτήσῃ ἢ ἐκλέξῃ τόπον διὰ νὰ κτίσῃ, χρεωστῆ νὰ οἰκοδομήσῃ αὐτὸν ἐντὸς τῆς προθεσμίας εἰς τὴν ὁποίαν ἠθέλων ὑποχρεωθῆ παρὰ τῆς ἐνεστώσης ἐπιτροπῆς.

19. Πᾶν εἶδος οἰκοδομῆς εἶναι δεκτόν, ἀλλὰ δὲν συγχωρεῖται εἰς τὸν οἰκοδομοῦντα ἄχυρον, γόρτον καὶ πᾶσα ὕλη εὐκολοφλόγιστος, ὁ δὲ πολιτικὸς μηχανικὸς θέλει ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ πλέον ὥστε αἱ οἰκοδομαὶ νὰ γίνωνται ἀσφαλεῖς καὶ στερεαί.

20. Ὁ θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ οἰκίαν ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὸν πολιτικὸν μηχανικὸν τὸ σχέδιον τῶν ἐξωτερικῶν προσώπων αὐτῆς.

21. Πᾶσα οἰκία εἴτε μεγάλη, εἴτε μικρά, πρέπει νὰ ἔχῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν χωρισμάτων τῆς καπνοδόχου, ἀναγκαῖον, καὶ τοὺς ἀναγκαίους ὀχετούς· ὁ πολιτικὸς μηχανικὸς ἐπιφορτίζεται ἰδιαιτέρως νὰ ἐπαγρυπνῆ, ὥστε νὰ διατηρηθῶσιν εἰς τὰς οἰκοδομὰς αἱ περὶ ὑγείας διατάξεις, θέλει λάβει ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν λεπτομερεῖς ὁδηγίας περὶ τούτου.

22. Ἐπειδὴ οἰκοδομήθησαν ἤδη κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς ἀγορᾶς πολλαὶ οἰκίαι ἐπὶ στηλῶν, εἰ πολῖται θέλουν ἐξακολουθεῖν νὰ οἰκοδομοῦν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

23. Ἐπειδὴ ὁ συνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ Μεσον

Σχωμοῦργ ἔκαμεν εἰς τὸ σχέδιον τῶν Πατρῶν ἀρ. ποιοήσεις πολλὰ ὠφελίμους, εὐχάταται ἡ κυβέρνησις τοὺς πάντας νὰ συμμορωθῶν κατ' αὐτάς.

24. Ἡ κυβέρνησις προθυμοτάτη νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν πρώτοις τὰς ἀπαιτήσεις ἐλείνων ὅσοι ἔχουν δικαίωμα ἀποζημιώσεως δὲν θέλει ἀποποιηθῆ κατὰ δεῦτερον λόγον νὰ λάβῃ εἰς σκέψιν καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν πολιτῶν, οἵτινες θέλουν νὰ οἰκοδομήσωσιν χωρὶς νὰ ἔχουν δικαίωμα τοῦ νὰ λάβουν τοποθεσίαν λόγῳ ἀποζημιώσεως ἐντὸς τῆς νέας πόλεως. Αἱ ἀναφοραὶ τούτων πρέπει ν' ἀποστελλωνται διὰ τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ αὕτη θέλει ἀποφασίζει περὶ τῶν αἰτήσεών των.

ΑΠ. 8 (1855). Κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1830 διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου ἐπεφυλάχθη εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα ν' ἀποφασίζῃ ἐπὶ τῶν αἰτήσεων τῶν Πατρῶν τῶν ζητούντων νὰ οἰκοδομήσωσιν ἐντὸς τῆς πόλεως Πατρῶν, τῆς νέας, καὶ χωρὶς νὰ ἔχωσι δικαίωμα νὰ λάβωσιν αὐτοῦ τοποθεσίαν λόγῳ ἀποζημιώσεως ὥστε διὰ τὴν παρεχωρήθη τοιούτον οἰκόπεδον διὰ τοὺς ἀφαιρέθεντας ὑπὸ τοῦ δημοσίου λίθους, δὲν ἀπαιτεῖται ἄλλη πᾶσις τοῦ Κυβερνήτου.

Ἐν Ναυπλίῳ, τὴν 4 Δεκεμβρίου 1830.

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰω. Καποδίστριας

Ὁ Γραμμ. τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπυλιάδης

Διάταξις τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῆς 26 Ἰουλίου 1831 ὑπ' ἀριθ. 3909. Περὶ τῶν οἰκοπέδων Πατρῶν.

Θεωροῦντες, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν ἐπιτροπὴ ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2771 διατάξεως δυσκολίας, αἵτινες τὴν ἐμποδίζουν νὰ φθάσῃ τὸν ὅποιον ἡ κυβέρνησις προέθετο κύριον σκοπόν, τὴν ταχισταί καὶ τακτικὴν ἀνάγκην τῆς ἀνω καὶ κάτω πόλεως. — Θεωροῦντες, ὅτι ὅλη ἡ γῆ τῆς κάτω πόλεως δὲν ἤθελεν ἐξτραπέσει νὰ ἐκπληρωθῶν αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς ἀνω πόλεως. — Θεωροῦντες, ὅτι πολλοὶ τῶν πολιτῶν δὲν θέλουν τοὺς τόπους, τοὺς ὁποίους τοὺς προαδιώρισεν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ κέντρον τῆς νέας πόλεως, ἥτις μ' ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ κατοικηθῇ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ σχεδίου. — Θεω-

(*) Μὴ δημοσιευθεῖσα ἐν Ἐφημερίδι Κυβερνήσεως.

ροῦντες ὅτι αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2771 διατάξεως γενόμεναι ἐκτιμήσεις τῶν οἰκοπέδων, μ' ὅλον ὅτι ἐναργῶς ἐπιβλαβεῖς πρὸς τὸ ἔθνος, δίδουν ἀφορμὴν εἰς πολλὰ παράπονα ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν.—Θεωροῦντες, ὅτι αἱ περὶ ἀποζημιώσεως ὑποχρεώσεις τῆς κυβερνήσεως μετὰ τῶν κατοίκων παύουν, ἀφ' ἧς αὕτη δὲν ἐγγίζει πλέον τὰς ἰδιοκτησίας των.—Θεωροῦντες τελευταῖον, ὅτι ἡ ἄνω πόλις ὄν εἶναι δυνατόν νὰ οἰκοδομηθῇ κατὰ τάξιν, ἐνεκα τῆς ἀνωμαλίας τῶν οἰκοπέδων καὶ θέλοντες συγχρόνως νὰ εὐκολύνωμεν τοὺς ἰδιοκτῆτας τῆς ἄνω πόλεως, ὅσοι ἤθελον ἐπιθυμήσει νὰ οἰκοδομήσουν ἐκεῖ, τὰ μέσα τοῦ νὰ οἰκοδομήσουν κατὰ τὸν ὀλιγώτερον δαπανηρὸν τρόπον.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 100 ἀνακοινῆ τῆς ἐπιτροπῆς διατάττομεν.

1. Ἐκαστος ἰδιοκτῆτης τῆς ἄνω πόλεως δύναται νὰ οἰκοδομήσῃ ἐκεῖ, ὅπως ἐπιθυμῆι ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας του, χωρὶς νὰ ᾖναι ὑπόχρεως εἰς τὸ νὰ φυλάξῃ τὴν γραμμὴν.

2. Αἱ μέχρι τῆς σήμερον παραχωρηθεῖσαι ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν ἀποζημιώσεις ἐπικυροῦνται, ὅσοι δὲ πολῖται ἐλάβον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γῆν εἰς τὴν κάτω πόλιν. Ὑποχρεοῦνται νὰ θεσοῦν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς κυβερνήσεως ἴσην ποσότητα γῆων γῆς εἰς τὴν ἄνω πόλιν.

3. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν οἰκοπέδων τῆς ἄνω πόλεως, οἵτινες δὲν ἐλάβον ἀκόμη τόπον εἰς τὴν κάτω πόλιν, δύναται νὰ κάμουν ἀλλαγὴν τόπων μετὰ τῆς κυβερνήσεως. Θελεῖ δὲ ἔχει τὴν κατὰ τοῦτο προτίμησιν, ὅποιος ὑποχρεωθῇ νὰ οἰκοδομήσῃ εἰς ὀλιγώτερον διάστημα καιροῦ μεγαλειτέραν οἰκίαν.

4. Ἡ κυβερνήσις ἐν καιρῷ θέλει δώσει ἕκτασιν μεγαλειτέραν εἰς τὸ σχέδιον τῆς πόλεως, ὥστε ἀροῦ πληρωθῇ ὅλον τὸ ἐνεστὸς αὐτοῦ διάστημα, νὰ δυνηθοῦν ὅλοι οἱ ἰδιοκτῆται τῆς ἄνω πόλεως νὰ λάβωσιν, ἂν θέλουν, οἰκόπεδον εἰς τὴν κάτω πόλιν.

5. Ἡ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως τῶν Π. Πατρῶν ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Β. Διάταγμα τῆς 17[29] Αὐγ. 1836. Περί διορισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν κατοίκων Πατρῶν.

Ἐγκρίνομεν τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας ἕκαστον ἰδιόκτης κατοικῶν τῶν Πατρῶν, ἐπιστοιχίζομενοι εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2771 διάταγμα τῆς προλαβούσης κυβερνήσεως, καὶ νὰ προσδιορίσῃ αὐτὴ ἐπομένως τὴν εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀνηκούσαν ἀποζημίωσιν, ὅπου ὁμως δὲν θέλει ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἢ ἐξ αἰτίας τοῦ σχεδίου προξενηθεῖσα ζημία εἰς τοὺς κατοίκους τῆς ἄνω πόλεως, ὡς ἀνηκούσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸν ὄμιον.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιθεωροῦσα προσέτι καὶ τὰς πράξεις τῆς προλαβούσης ἐπιτροπῆς θέλει γνωμοδοτεῖ περὶ αὐτῶν, τὰ δὲ ὑπουργεῖα τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οικονομικῶν θέλουν δώσει εἰς αὐτὴν τὴν ἀναγκαίαν ὁδήγίαν, ἐπιβάλλοντα εἰς αὐτὴν τὸ χρέος τοῦ νὰ τελειώσῃ ἐντὸς τεσσάρων ἐβδομάδων τῆς ἐργασίας τῆς.

Ἡ δημοπρασία τῶν ἐθνικῶν οἰκοπέδων, καθόσον ἀναγκαῖοι θέλει ἐνεργεῖται μέχρι τέλους τῶν ἐργασιῶν τῆς ρηθείσης ἐπιτροπῆς, τὰ πρακτικὰ τῆς ὁποίας πρέπει νὰ καθυποβληθῶσιν ἐν καιρῷ τῷ δεόντι ὑπὸ τὴν ὄψιν καὶ ἐγκρισίν μας.

ΑΠ. 26 (1860). Τὸ διάταγμα τῆς 17 Αὐγούστου 1836 λέγον ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπιθεωροῦσα καὶ τὰς πράξεις τῆς προλαβούσης ἐπιτροπῆς θέλει γνωμοδοτεῖ περὶ αὐτῶν, ἐννοεῖ ἐκεῖνας μόνον τὰς πράξεις αἰτίας δὲν ἦσαν ἀκόμη τότε τελειωτικῶς ἐγκεκριμένα· ἂν δὲ ἐπέλπει νὰ δώσῃ ἀναδοσικὴν δύναμιν, ἔπρεπε νὰ τὸ ἐκφράσῃ ρητῶς ὥστε πρέπει νὰ διατάσσῃται ἀπόδειξις τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι τὸ διάταγμα τῆς 26 Ἰουνίου 1831 περιέλαβε καὶ τὴν γενομένην εἰς τὸν ἀναφερόμενον παραχώρησιν, τὸ δὲ διάταγμα τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1852 δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα ὡς δημοσιευθὲν μετὰ τὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν ἐπίδοσιν τῆς πρωτόδικου ἀποφάσεως.

Β. Διάταγμα τῆς 10[22] Ὀκτ. 1837. Περί ἀποζημιώσεως τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Πατρῶν.

Ἐγκρίνομεν τὸ νὰ παραχωρηθῆ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν Π. Πατρῶν, τῶν ὁποίων αἱ εἰς τὴν ἄνω πόλιν ἰδιοκτησίαι των δὲν προσεβλήθησαν ἀπὸ τὸ σχέδιον, ἀποζημιώσις ἐντὸς τῶν δύο νέων σειρῶν τῆς κάτω πόλεως, ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως καὶ ἀξίας ἐκάστου ἀνταλλασσομένου οἰκοπέδου, τὸ ἀποζημιούμενον τούτου εἰκόπεδον θέλει τότε μεταβῆ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Β. Διάταγμα 27 'Ιουνίου 1849. Περί διορισμού ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν Πατρῶν ἐπιτροπῆς.

Ἦν ὄψιν ἔχοντες τὸ ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1841 ἡμίτερον Διάταγμα ἀπεφασίσαμεν.

1. Ἡ κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου 1847 Β. Διατάγματος διορισθεῖσα Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν Πατρῶν διαλύεται.

2. Διορίζομεν νέαν ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν Πατρῶν Ἐπιτροπὴν, συγκεκλιμένην ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, ὡς προέδρου, φέροντος τὴν νικῶσαν ψῆφον ἐν περιπτώσει διχοψηφίας, ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Πατρῶν, ὑπὸ δύο ἐτέρων μελῶν, ἐκλεγθησομένων ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Πατρῶν, μεταξὺ τῶν πλέον εὐπολήπτων καὶ εἰδημόνων περὶ τὰ τοιαῦτα κατοίκων, καὶ ὑφ' ἑνὸς μηχανικοῦ, διοριζομένου δι' ἰδιαιτέρου Β. Διατάγματος.

Εἰς τὸν μηχανικὸν ἀνατίθενται καὶ τὰ ἔργα τοῦ γραμματέως τῆς ἐπιτροπῆς.

3. Εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς ἐπιτροπῆς προσκαλοῦνται διὰ τακτικῆς εἰδοποιήσεως ὅλα τὰ μέλη.

Θεωροῦνται δὲ πλήρεις αἱ συνεδριάσεις αὐτῆς, καὶ ἔχουσι τὸ νόμιμον ἀποτέλεσμα, ὅταν εἴναι παρόντα τὰ τρία μέλη.

Ἀναγκαιῶς πρέπει νὰ παρευρίσκηται ἐν πάσῃ συνεδριάσει, ἐκτὸς τοῦ προεδρεύοντος νομάρχου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ὁ μηχανικὸς καὶ εἰς ἕκ τῶν ἐκλεγχομένων ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Β. Διάταγμα τῆς 13 'Οκτ. 1852. Περί ἀποζημιώσεως τῶν κατοίκων Πατρῶν.

1. Αἱ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν Πατρῶν πράξεις τῆς τακτοποιητικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς παρ' ἡμῶν διορισθεῖσας ἀνεθεωρητικῆς, αἱ ἐνεργηθεῖσαι ἐνῆκε τῶν ὑπ' ἀριθ. 2771 καὶ 3909 ἀπὸ 4 Δεκεμβρ. 1830 καὶ 26 Ἰουνίου 1831 διαταγμάτων τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ἀπὸ 17 (20) Αὐγούστου 1836 καὶ ἀπὸ 10 (22) 'Οκτ. 1837 ἡμιτεροῦ Β. Διαταγμάτων καὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδοθεισῶν παρὰ

των ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργείων ὀδηγῶν, ἐπεκυροῦνται καὶ θέλουσιν ἐκδοθῆ παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τὰ παραχωρητήρια ἐπ' ὀνόματι ἐκάστου τῶν λαβόντων καὶ λαμβανόντων ἔθνικα οἰκόπεδα, λόγῳ ἀποζημιώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς, ἐὰν παρέδωταν ἢ παραδώσωσιν ἤδη τὰ εἰς ἀποζημιώσιν ἢ ἀνταλλαγὴν ἰδιόκτητα αὐτῶν οἰκόπεδα, ἐλεύθερα οἰκοδομῆς ὑποθήκης καὶ παντὸς βάρους ἢ ἐκνικησεως. Τὸ δημόσιον δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ πρώτην ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ παραχωρηθέντος ἢ παραχωρηθησομένου ἔθνικου οἰκοπέδου, ἢ ἄλλην ἐξασφάλισιν, ὅταν κρίνῃ αὐτὴν ἀναγκαίαν πρὸς ἀσφάλειαν αὐτοῦ διὰ πᾶσαν ἐκνίκησιν τοῦ δωθέντος εἰς ἀντάλλαγμα ἰδιοκτήτου οἰκοπέδου. Ἡ ὑποθήκη ἢ ἐξασφάλισις λαμβάνεται ἐπὶ δέκα ἔτη διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ εἰς ἀντάλλαγμα δωθέντος ἰδιωτικῶ οἰκοπέδου.

Ἐγκύκλιος 55615 τῆς 3 Δεκ. 1854. Τὰ οἰκόπεδα τῆς νέας πόλεως Πατρῶν ἔχουσιν ἀναντιρρήτως σήμερον μείζονα ἀξίαν παρὰ τῆς παλαιᾶς πόλεως, δι' ἧν ἀντηλλάχθησαν. Ἐπομένως δύναται νὰ ὡσιν ἐνυποθήκα κατὰ τὴν δευτέραν παραγράφον τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 13 Ὀκτωβρίου 1852 Β. Διατάγματος διὰ μόνην τὴν ἀξίαν τῶν ἡν ἔλαβε τὸ δημόσιον πρὸς ἀνταλλαγὴν οἰκοπέδων τῆς παλαιᾶς πόλεως, τοῦτο δὲ δι' ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου ἀπέναντι ἐνδεχομένης ἐκνικησεως τρίτων. Ἄν ἐπομένως ἡ ἀξία τῶν τῆς νέας πόλεως οἰκοπέδων ὑπερτερῆ τῶν τῆς παλαιᾶς, δὲν ὑπάρχει εἰ τὸ κωλύον τὴν πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου δι' ἀνανυσούμενα χρέη παραδοχὴν αὐτῶν καθ' ὅσον μέρος ἡ ἀξία των ὑπερέχει τῶν τῆς παλαιᾶς πόλεως.

Ἡ ὕλη τῶν κατασκευασθησομένων ἢ ἡμιωκοδομημένων οἰκιῶν δὲν εἶναι δεκτή πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου, καθ' ὅσον καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιβαρυνθῆ μὲ ὑποθήκην, διότι τὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. 27 καὶ 28 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου ἐπὶ τοιαύτης ὕλης καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς γενησομένων προσαρτημάτων τῶ ἐνυποθηκῶ κτήματι μετὰ τὴν ὑποθήκην αὐτοῦ δὲν παρέχεται δικαίωμα ἀσφαλοῦς ὑποθήκης.

ΑΠ. 185 (1862). Διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 13 86ρίου 1852 διατάγματος ἐπεκυρώθησαν αἱ πράξεις οὐχὶ ὄλων τῶν ἐπιτροπῶν, ἀλλ' εἰδικῶς αἱ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναφερομένων ἐπιτροπῶν, ἐν αἷς περιλαμβάνεται μόνον ἡ διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 17 Ἀυγούστου 1836 συστηθεῖσα ἀναθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἐνταγγήσασα τὴν κλήρωσιν τῶν οἰκοπέδων κατὰ τὸ 1851. Τὸ 4 δὲ ἄρθρον τοῦ εἰρημένου διατάγματος ἀφορᾷ μόνον ἐκεῖνα τὰ διὰ τοῦ κλήρου διατεθέντα οἰκόπεδα, ὅσα τυχὸν ἀυθαίρετως κατέχονται παρ' ἄλλων.

2. Θέλουσιν έκδοθῆ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου παραχωρητήρια καὶ εἰς τὰ δυνάμει εἰδικῶν Β. Διαταγμάτων πρὸς ἀποζημίωσιν ἰδιοκτητῶν οἰκοπέδων παραχωρηθέντα ἔθνικὰ οἰκόπεδα, ἀφοῦ προηγουμένως ἀναθεωρηθῆ ἢ ἔκτασις τῶν παραχωρηθέντων ἐθνικῶν οἰκοπέδων, καὶ βεβαιωθῆ ἢ σατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος διατάγματος πρὸς τὸ δημοτικὸν παράδοσις τῶν ἰδιοκτητῶν οἰκοπέδων.

3. Περὶ τῶν δι' ἀδείας τῆς τακτοποιητικῆς ἐπιτροπῆς καταληφθέντων ἐθνικῶν οἰκοπέδων, ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ ὑπόκεινται οἱ λαβόντες αὐτὰ εἰς τὰ ληφθησόμενα παρὰ τῆς κυβερνήσεως μέτρα, θέλει ληφθῆ ἰδιαίτερον μέτρον.

4. Ὅσα ἐκ τῶν δι' ἀ κλήρου διατεθέντων ἢ διατεθρομένων ἐθνικῶν οἰκοπέδων κατέχονται αὐθαίρετως παρ' ἄλλων, θέλουσι παραχωρηθῆ εἰς τοὺς λαχόντας αὐτὰ, ἀφοῦ ἐκδικηθῶσι καὶ περιέλθωσιν εἰς τὴν καταγῆν τοῦ δημοσίου. Ἐπιφυλακτικῶς μὲθ' αὐτῶν ἀπορασίωμεν ἀκολούθως περὶ τῶν αὐθαίρετως κατεχομένων οἰκοπέδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀνηγέρθησαν οἰκοδομαὶ ἀξίας ἀνωτέρας τῶν 6 χιλιάδων δραχμῶν.

ΑΠ. 54 (1863). Ἡ κατὰ γράμμα ἐπιτροπὴ τῆς 2 § τοῦ 4 άρθρου τοῦ ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1852 διατάγματος διαλαμβάνοντος μόνον περὶ τῶν αὐθαίρετως κατεχομένων ἐθνικῶν ἐν Πάτραις οἰκοπέδων δὲν εἶδει ἀφορμὴν εἰς ἀνάγκη, ὅταν ἡ διάταξις αὕτη δὲν εἰσέλθῃ κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ ἐθνικοῦ οἰκοπέδου κατεχομένου παρὰ τοῦ κατεχομένου διανοστῆ κυρίου, δυνάμει κεκτημένων δικαιωμάτων κυριότητος ὡς ἰδιοκτητῆ (810 § 1 πολιτ. δικ.).

5. Οἱ ἔχοντες δικαίωμα εἰς ἀποζημίωσιν καὶ ἀντάλλαγτον κατέχοντες ἢ αὐθαίρετως ἐθνικὰ οἰκόπεδα, ὡς καὶ οἱ ὑπεγόμενοι εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς τελευταίας § τοῦ προηγουμένου άρθρου, δὲν λαμβάνουν ἀποζημίωσιν, οἱ μὲν πρῶτοι εἰσὸς δὲν παραιτήσωσιν ἐκούσιως, ἢ δὲν ἀποβληθῶσι δικαστικῶς τοῦ αὐθαίρετως παρ' αὐτῶν κατεχομένου ἐθνικοῦ οἰκοπέδου, οἱ δὲ δευτέροι μὲν δὲν συμμορφωθῶσι μὲ τὸ περὶ τῶν τούτων οἰκοδομῶν ληφθησόμενον μέτρον.

6. Τὰ ἐξ ἰδιοκτητῶν ἀγρῶν κατὰ τὴν κάτω πάλιν σχηματισθέντα κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2771 διατάγματος τοῦ κυβερνήτου οἰκόπεδα καὶ ὑπὸ τῶν ἔχόντων τὸ δικαίωμα ἀποζημίωσης ἢ ἀντάλλαγῆς ἐκλεχθέντα συνεπεῖα τῆς ἀπὸ

σεως, δὲν θέλουν παραχωρηθῆ εἰς αὐτούς, ἐὰν κατέχωνται εἰσὶν ὑπὸ τῶν πρῶν ἰδιοκτητῶν, πρὶν ἢ ἐνεργηθῆ ἢ κατὰ τὸ μνησθὲν 4 ἄρθρον τοῦ ψηφίσματος κανονίζομένη ἀποζημίωσις εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας.

7. Οἱ μὴ πῶ ἀποζημιωθέντες πολῖται θέλουσιν ἀποζημιωθῆ διὰ κλήρου κατὰ τὰ περὶ τούτων διατάγματα καὶ τὰς πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδοθείσας παρὰ τῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργείων ὁδηγίους, τὸ δὲ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν θέλει ἐκδώσει καὶ διὰ τὰς ἀποζημιώσεις καὶ ἀνταλλαγὰς ταῦτα· τὰ παραχωρητήρια, ἀφοῦ προηγουμένως ἐνεργηθῶσι καὶ πρὸς αὐτῶν τὰ διὰ τοῦ παρόντος διατάγματα κανονίζομενα.

8. Ἐὰν τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς κάτω πόλεως Πατρῶν διαθέσιμα ἔθνικὰ οἰκόπεδα δὲν ἐξαρκέσωσι πρὸς ὀλοκληρῆ ἀποζημίωσιν τῶν ἐκ τοῦ σχεδίου προσβληθεισῶν ἰδιοκτησιῶν καὶ τῶν εἰς ἀντάλλαγμα δοθησομένων, τὸ σχέδιον τῆς πόλεως θέλει ἐπεκταθῆ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον διὰ τῆς προσθήκης μιᾶς ἢ καὶ δύο ἐπιγραμμῶν. Τὸ σχέδιον τῶν ὡς ἀνωτέρω προστεθησομένων δύο γραμμῶν, καὶ ἡ εἰς τετράγωνον αὐτῶν κανονικὴ διαίρεσις θέλει ὑπεβληθῆ παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐγκρισίν μας.

9. Οἱ ἰδιοκτήται τῆς ἀνω πόλεως τῶν ὁποίων τὰ οἰκόπεδα δὲν προσεβλήθησαν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου, ἀλλὰ λόγω ἀνταλλαγῆς ἐζητήσαντο ἕτερα κατὰ τὴν κάτω πόλιν ἔθνικὰ οἰκόπεδα, δὲν παρέδωσαν δὲ εἰς τὸ δημόσιον τὰ ἰδιοκτητῶν αὐτῶν οἰκόπεδα, οὐδὲ τὸ δημόσιον διέθεσεν αὐτὰ πρὸς ἀποζημιώσιν ἄλλων πολιτῶν, δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἤδη ἀπαίτησιν ἀνταλλαγῆς ἐπὶ τῶν προστεθησομένων, κατὰ τὸ ἄρθρον 8, δύο νέων γραμμῶν.

10. Πᾶσα ἀπαίτησις περὶ ἀνταλλαγῆς γηπέδου κτιμένου ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς ἀντιδικήουσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 2771 διάταγμα καὶ τὰ μετὰ ταῦτα ἐκδοθέντα Β. Διατάγματα, ἐπομένως πᾶσα μέχρι τοῦδε γενομένη ὑπὸ τῆς τεκτοποιητικῆς ἐπιτροπῆς ἢ ἄλλης τινος ἀρχῆς παραχώρησις ἔθνικου οἰκοπέδου λόγω τοιαύτης ἀνταλλαγῆς θεωρεῖται ἀκυρὸς.

Νόμος ΥΝΖ' τῆς 10 'Απρ. 1858. Περί τῶν ἐν Πάτραις οἰκοπέδων.

1. Τοπογραφικὸς χάρτης, ἐν ᾧ σημειοῦνται τὰ ὄρια τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν, ἐκτίθεται εἰς τὸ ἀρμόδιον δημοαρχεῖον καθὼς καὶ ἀντίγραφον τοῦ παρὰ τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντος βιβλίου, τοῦ περιλαμβάνοντος τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως ἰδιόκτητα γηπέδα καὶ τὴν κατὰ τὰ πρωτοφασισθέντα ὀριστικὴν αὐτῶν ἑκτασιν. — Ὁ ἀξίωσις ἐπὶ γηπέδου κειμένου ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως δικαίωμα κυριότητος μὴ σημειούμενον ἐν τῷ ἄνωτέρῳ βιβλίῳ, ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ τὰς ἀξιώσεις του ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοτικῆς εὔσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐνώπιον τοῦ οἰκονομικοῦ Πάτρων δι' ἀναφορᾶς καινοποιουμένης διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος. Ἐπιβλήθη δὲ ἡ ἀμφισβήτησις δὲν λυθῆ συμμοδικαστικῶς, αἱ τοιαύται ἀξιώσεις πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται καὶ ἐνώπιον τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους. — Τὸ μὴ κατὰ τὰς ὀριζόμεναι διατάξεις προτεινόμενον δικαίωμα κυριότητος ἐκτὸς τῶν ἐν τῶν γηπέδων, ἅτινα ἡ ἰδιοκτῆτης διατηρεῖ κατὰ τὰ ἀρτ. 9, § 6', παραγράφεται καὶ ἐπιβαρύνει ὡς πρωτοδικῶν τὸν λαβόντα παρὰ τοῦ δημοσίου γηπέδον λόγῳ ἀνταλλαγῆς ἢ ἀποζημιώσεως.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις πρὸς τὴν Βουλὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως καὶ ἀνταλλαγῆς τῶν οἰκοπέδων τῆς πόλεως Πατρῶν.

Κατὰ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Διατάγματος, διὰ νὰ ἐκδοθῶσι τὰ τακτικὰ παραχωρητήρια εἰς τοὺς λαβόντας ἢ λαμβάνοντας οἰκοπεδὰ ἐν τῇ κάτω πόλει, ἀπαιτεῖται νὰ παραδώσωσιν οὗτοι εἰς τὸ δημοσίον τὰ ἐν τῇ ἄνω πόλει οἰκοπεδὰ των, ἐλευθέρῃ οἰκοδομῆς, ὑποθήκης καὶ παντὸς βάρους ἐκνικήσεως, καὶ περὶ τῆς παραδόσεως ταύτης συντασσάτω συμβόλαιον, δι' οὗ χορηγεῖται εἰς τὸ δημοσίον τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ πρώτην ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ παραχωρουμένου οἰκοπέδου, ἰσχυρῶσαν ἐπὶ δέκα ἔτη· ἀλλ' οἱ πλείστοι τῶν λαβόντων τὴν ἀποζημιώσιν των κατὰ τὸ 1830 ἢ 1831 δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐκπληρώσωσι τὸν ὅρον τοῦτον τοῦ διατάγματος, διότι φρονούντες, ὅτι ὅπως αὐτοὶ ἐγκατέστησαν εἰς τὰ οἰκοπεδὰ τῆς νέας πόλεως οὕτω καὶ τὰ ἰδικὰ των μετέβησαν ἔκτοτε εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τοῦ δημοσίου, τὴν ἐγκατέλιπον ἔκ τῆς ἐγκαταλείψεως δὲ ταύτης ὡφελῆθέντες ἀλλοίως μάλιστα οἱ ἐκ τῶν ὄρειων μερῶν κατελθόντες καὶ ἀποκατασταθέντες εἰς τὴν πόλιν πάροικοι, ἀνήγειρον ἐπ' αὐτῶν οἰκίας κατὰ τὸ μᾶλλον ἐπιήττον στερεάς, ἐντὸς τῶν ὁρίων κατοικοῦσαι πρὸ πολλῶν ἐτῶν. Διὰ τὴν παραδῶσιν λοιπὸν οἱ ἀρχικοὶ ἰδιοκτῆται τὰ οἰκοπεδὰ των ὅπως τὸ

Διατάγμα απαιτεί, είναι ανάγκη να καταδικασθῶσιν αἱ οἰκίαι αὐταί, ἐπειδὴ οὐδόπως συνζινοῦσιν εἰς τοῦτο οἱ ἀνεγείραντες, ἀπαιτεῖται νὰ καταφυγῶσιν οἱ ἰδιοκτῆται εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ ἀφοῦ μετὰ πομπρῶν καὶ πολυδάπανον ἀγῶνα λάβωσιν ὀριστικὰς καὶ τελεσιδικούς ἀποφάσεις, νὰ τοὺς ἐξώσωσι καὶ νὰ καταστρέψωσι τὰς ἀνεγερθείσας οἰκοδομάς· ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἔχουσιν ὅλοι τὰ μέσα καὶ τὴν εὐκαιρίαν νὰ τρέχωσιν εἰς τὰ δικαστήρια καὶ νὰ ἐμπλέκωνται εἰς δικαστικούς ἀγῶνας, ἀντίκειται καὶ εἰς τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον τῆς κοινῆς καὶ τοῦ δημοσίου τὸ νὰ ἐπιμείνωμεν εἰς τὴν καταδικαστὴν τοσοῦτον οἰκοδομῶν καὶ νὰ δυστυχήσωμεν χιλίους περίπου πτωχοὺς οἰκογενειάρχας· ἐνῷ ἐὰν τὰ καταληφθέντα ὑπ' αὐτῶν οἰκοπέδα θεωρηθῶσιν ὡς περιελθόντα ἔκτοτε εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου, δύνανται νὰ ὑπαγῶσιν εἰς τὸ γενικὸν μέτρον, ὅπερ ἔλαβεν ἡ κυβέρνησις διὰ τὰς αὐθαίρετους οἰκοδομάς ὄλων τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ κράτους, καὶ, παραχωρούμενα εἰς τοὺς σημερινούς κατόχους ἐπὶ ἐκτίμηται, νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἄχι εὐκαταφρόνητον χρηματικὸν ποσόν. Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς περιτάσεως ταύτης καθίσταται εἰς τὴν δυσκόλος ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ὅρου τῆς παραδόσεως, διὰ τὰ οἰκοπέδα, τῶν ὁποίων προκρίεται νὰ παραδοθῆ τὸ ἀντάλλαγμα, δὲν κεραινοῦνται πλέον ἅπα τοὺς ἀρχικούς ἰδιοκτῆται, ἀλλὰ περιήλθον εἰς χεῖρας τρίτων, καὶ εἰς τὴν κατηγορίαν τούτων ὑπάγονται τὰ περισσότερα οἰκοπέδα τῆς κάτω πόλεως, διότι οἱ καθόντες αὐτὰ πρὸς ἀποζημιώσιν πωλῆται τὰ ἐπώλησαν ἔκτοτε πρὸς ἄλλους ἐνεκα τῆς ἄκρας πίστεως εἰς τὴν ὡς ἐκ τοῦ ἀγῶνος εἶχον περιέλθει. Ἐπειδὴ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ παράδοσις τοῦ οἰκοπέδου τῆς ἄνω πόλεως καὶ ἡ σύνταξις τοῦ συμβολαίου ἀπαιτεῖται νὰ ἐνεργηθῶσιν ἀπὸ τὸν ἀρχικὸν ἰδιοκτῆτην, οὗτος δὲ ἀποξενωθείς πρὸ πολλοῦ ὅπὸ τὸ παραχωρηθὲν εἰς αὐτὸν γηπέδον δὲν ἔχει πλέον κανέν συμφέρον νὰ φροντίσῃ περὶ τοῦ οἰκοπέδου, ὃ σημερινὸν κατέχων τὸ οἰκοπέδον ἀγοραστῆς ἀδυνατεῖ νὰ ἐκπληρωτῆ τὴν περὶ παραδόσεως ὅρον τοῦ Διατάγματος, καὶ οὕτω τὸ οἰκοπέδον, το ὁποῖον καλῆ τῇ πίστει καὶ νομίμως περιήλθεν εἰς τὴν ἐκτίμησιν σου, δὲν δύναται νὰ κατασταθῆ βεβαία καὶ ἀσφαλῆς κτήσις σου. Καὶ αὐτὰ μὲν εἶναι αἱ ἀνυπέροβλητοι δυσκολίαι, τὰς ὁποίας παρουσίαζει ἡ ὑποχρέωσις τῆς παραδόσεως ὡς πρὸς τοὺς πωλίτας, ἀλλ' ἐπιμένοντες αὐτῇ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψίν τοῦ δημοσίου συμφερόντος ἐπιμένοντες, οἱ ἐμπορεῖ νὰ κατασταθῆ καὶ εἰς αὐτὸ οὐ μικρῶν ζημιῶν προξενῶν, διότι ἀφοῦ τὰ ὄρια τῶν οἰκοπέδων τῆς ἄνω πόλεως καταστραφῶσιν, ἡ δὲ παράδοσις γίνεται δι' ἀπλῆς ἐπιδείξεως (διότι ἡ καταστροφὴ αὐτῶν θεωρεῖται ὀριστικὴ πλέον ἐπὶ τῇ βίσει τοῦ ληφθέντος μέτρου ὄρου) εἶναι πολὺ ἐνδεχόμενον νὰ συμβῆ, ὥστε τὸ αὐτὸ οἰκοπέδον, τὸ ὁποῖον παραδίδει σήμερον πωλίτης τις, νὰ παραδοθῆ μετὰ ἑξήμισιο ἢ ἑν ἔτος ἀπὸ ἕτερον Καὶ ἐπὶ τέλους παραιτεῖται τὸ δημόσιον ἀπὸ τὴν ἀπλήρωσιν τῆς παραδόσεως τῶν οἰκοπέδων τῆς ἄνω πόλεως κατ' ἄν τῶν τρόπον διέλαβε τὸ διάταγμα τοῦ 1852. Περὶ τοῦ ὁ-

ρου τούτου ἰδίως, ὅστις εἶναι ὁ κυριώτερος, ἢ κυβέρνησις ἐπιφέρει ἐπὶ πολὺ, καὶ ἀφοῦ διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους ἐπέσθη, ὅτι εἶναι ἀδύνατον καὶ ἀσύμφορον τὸ νὰ παραδοθῇ σήμερον ἐν ἑκάστῳ οἰκοπεδῶν τῆς ἄνω πόλεως, εὔρε τὸ μέσον νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν τμηματικὴν παραδοσὶν διὰ τῆς ὀλικῆς μεταβιβάσεως τῶν οἰκοπεδῶν τῆς ἄνω πόλεως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου καὶ ἰδοὺ πῶς. Ἀφοῦ τα ἐν τῇ ἄνω πόλει ἰδιόκτητα οἰκόπεδα κατεμετρήθησαν πολλακίς, ἢ ἔκτασις αὐτῶν κατέστη ὀριστικῆ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ληφθέντος μέσου ὄρου, ἔχομεν γνωστὸν τὸν ἀριθμὸν τῶν πηχέων, ἐκ τῶν ὁποίων συγκοινωνοῦν τὰ οἰκόπεδα ἑκάστου πολίτου καὶ ὑπάρχουσιν ἤδη τακτικὰ βιβλία εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἐπιτροπῆς καὶ εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ βουλευτικοῦ συνεδρίου, εἰς τὰ ὅποια εἶναι καταγεγραμμένα τὰ οἰκόπεδα διὰ τῶν πολιτῶν, καὶ ἡ ὀριστικῆ αὐτῶν ἔκτασις. Ἐάν λοιπὸν ἀπο τὰς μερίδας τῶν πολιτῶν ἀφαιρέσωμεν αὐτοδικαίως τὰ οἰκόπεδα, τὰ ὅποια δι' ἐγκύριον πράξεων τῶν ἐπιτροπῶν τοῖς παρεχωρήθησαν μέγιστον, δε καὶ δι' ἄλλων ἐπομένων παραχωρήσεων ἐξαντλήσωμεν ἀπασαν τὴν ἀπαιτούσαν τὰς μερίδας ταύτας ἔκτασιν, δὲν θέλει ὑπάρχει πλέον ἡμιδεμίᾳ ἀξίωσις ἐπὶ οἰκοπέδων τῆς ἄνω πόλεως, καὶ οὕτω δύναται νὰ κηρυθῶσιν ὅλα ἔθνηκᾶ ἄνευ τῆς καθ' ἑκάστα παραδόσεως· ἀλλ' ἐπὶ δὴ ἐνδέχεται νὰ ἀντιποιηθῶσι τινὲς βραδύτερον οἰκόπεδα τῆς ἄνω πόλεως, προτείνοντες ὅτι κακῶς ἐνεγράφησαν ἐπ' ὀνόματι ἄλλων ἐπ' ἀνῆκον εἰς αὐτοὺς, ἢ ὅτι περιτλήθον εἰς τὴν κυριότητα τῶν μεταγενεομένην καταμέτρησιν, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ταχθῇ ἐνός ἐτος προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦνται ἐπὶ ποινῇ παραγραφῆς εἶ ἔχοντες τοιαύτας ἀντιρρήσεις νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις των. Μέχρι τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς θέλει ἐναδελθῆ τῶν ὀριστικῶν παραχωρητηρίων ἢ ἔκδοσις, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἐμποδίζηται ἀφ' ἑτέρου ἢ πρόδος τῆς πόλεως, θέλει ἐκδοσε προσηρῖνὰ τοιαῦτα ὃ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπάλληλος, δύναται τῶν ὁποίων δύναται οἱ πολῖται νὰ οἰκοδομήσωσι καὶ νὰ διαθέσωσιν ἐλευθέρως τὰ παραχωρούμενα αὐτοῖς οἰκόπεδα ὑπὸ μόνους τοὺς ἐν τῇ κῆμῳ διαλαμβανομένους περιορισμούς, οἵτινες εἰς οὐδὲν ἄλλο τείνουσιν εἰμῆ εἰς τὸ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ δημόσιον ἀπὸ ἐνδεχομένης ἀπαιτήσεως τρίτων, καὶ οἵτινες οὔτε νὰ βλάψωσιν, οὔτε νὰ ἐμποδίσωσι οὐδὲν αὐτοῖς τὸν ἔχοντα ἀναμφισβήτητον τὴν κυριότητα τῶν οἰκοπεδῶν των.

Ἄλλην οὐσιώδη δυσκολίαν, ἀναγομένην ἰδίως εἰς τὴν πραγματικὴν ποίησιν τῆς γενομένης κατὰ τὸ 1831 κληρώσεως, παρουσιάζουσι τὰ λεγόμενα παραπήγματα. Κατὰ τὴν κληρώσιν ταύτην συμπροσέκηθησαν πολλὰ οἰκόπεδα τῆς κάτω πόλεως ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶχον ἐπιβληθεῖς ἀνθαίρετοις οἰκοδομαὶ παρὰ τρίτων, διότι ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε τοὺς κληρωθέντας, ὅτι τὸ δημόσιον ἤθελεν ἀμέσως ἐξῶσαι τοὺς κατοικοῦντας. Τὸ διάταγμα ἐπεκύρωσε τὰς κληρώσεις ταύτας καὶ διέταξε νὰ παρα-

χωρηθῶσι τὰ οικόπεδα εἰς τοὺς λαχόντας, ἐφοῦ προηγουμένως ἐκνικηθῶσι καὶ περιέλθωσιν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου, ἐκτὸς τῶν ἐχόντων οἰκοδομὰς ἀξίας ἀνωτέρας τῶν ἑξ χιλιάδων δραχμῶν, περὶ ὧν ἐπεφυλάχθη ἡ ἀποφασίση· ἀλλ' εἴτε ὡς ἐκ τῆς ἀδιαφορίας τῶν ἀρμυδιῶν ἀρχῶν, εἴτε ὡς ἐκ τῆς βραδύτητος, ἧτις συμβαίνει συνήθως ὅστις ἀπαιτεῖται δικαστικὴ μεσολάβησις, οὐδεμίαν σχεδὸν ἐνέργειαν ἐγένετο καὶ τὰ οικόπεδα μένουσιν εἰς χεῖρας τῶν αὐθαιρέτως καταλαβόντων, ἐμποδιζομένης οὕτω τῆς ἀποζημιώσεως τῶν λαχόντων.

Ἐφοῦ ὅλα τὰ οικόπεδα τῆς κάτω πόλεως ἦσαν προσδιωρισμένα πρὸς ἀποζημίωσιν ἢ ἀνταλλαγὴν τῶν τῆς ἄνω πόλεως ἰδιοκτησιῶν, ἢ κυβερνητικῆς ἐνόμισεν, ὅτι ἤθελεν ἀδικήσει τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ἀποζημιώσεως πολίτας, ἐὰν δὲν ἀπέβαλε τοὺς ἄνευ ἀδείας τινὸς καταλαβόντας οικόπεδα καὶ ἀνεγείραντας ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομὰς. Διὰ τοῦτο διέταξε νὰ συμπεριληφθῶσιν ὅλα τὰ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπαγομένα εἰς τὴν κατὰ τὸ 1851 γενομένην κλήρωσιν, καὶ τὸ ἐκδοθὲν διάταγμα ἐπεκύρωσε τὴν πράξιν ταύτην, ἐξαίρεσαν ὅσα οικόπεδα εἶχον οἰκοδομὰς ἀξίας ἀνωτέρας τῶν ἑξ χιλιάδων δραχμῶν. Ἄλλ' ἐπειδὴ αἱ πλείστα τῶν ἀνεγερθεῖσων οἰκοδομῶν ἔχουν ἀξίαν μικροτέραν τοῦ ὅρου τούτου, ἐθεωρήθη σκληρὸν νὰ ἐξωσθῶσιν οἱ καταλαβόντες, καὶ διὰ ταῦτα περιορίσθημεν διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου νὰ θεωρήσωμεν ὡς διαθέσιμα διὰ τὰς μελλούσας τοὺς ἀχίστον ἀποζημιώσεως τὰ φέροντα ξύλινα παραπήγματα ἢ πλινθοκτίστους ἢ λιθοκτίστους οἰκοδομὰς οὐχὶ ἀνωτέρας ἀξίας τῶν 1000 δραχμῶν.

Εἰς τὴν κλήρωσιν τοῦ 1851 συμπεριελήφθησαν διάφορα παρ' ἄλλων καταγομένα ἐθνικὰ οικόπεδα, - τὰ ὅποια δὲν θεωροῦνται διαθέσιμα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νομοσχεδίου· καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἐπεφυλάχθη τὸ κατὰ τὸ 1852 ἐκδοθὲν Β. Διάταγμα νὰ ἀποφασίσῃ ἀκολουθῶς· καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὰ αὐθαιρέτως καταληφθέντα καὶ φέροντα οἰκοδομὰς, ὧν ἡ ἀξία δὲν ὑπερβαίνει τὰς 6000 δραχμῶν, διέταξε ρητῶς νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς ἐκλέξαντας ἀφοῦ προηγουμένως ἐκνικηθῶσι καὶ περιέλθωσιν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου. Συνεπῶς ὅθεν μὲ τοὺς ὅρους τοῦ εἰρημένου Β. Διατάγματος ὑποχρεοῦνται οἱ μὴ ἐκλέξαντες κατὰ τὸ 1851, ἢ ἐκλέξαντες γῆπεδα ἅτινα τὸ παρὸν νομοσχεδίον χαρακτηρίζει ὡς μὴ διαθέσιμα, νὰ ἐκλέξωσι κατὰ προτίμησιν καὶ πρὸ παντός ἄλλου ἐκ τῶν διαθέσιμων, γίνεται ὅμως ἐξαίρεσις περὶ τῶν ἄνευ ἀδείας τῶν ἐπιτροπῶν καταγομένων οἰκοπέδων καὶ φερόντων οἰκοδομὰς ἀξίας κατωτέρας τῶν 6000, καὶ ὑποχρεοῦται τὸ δῆμόσιον νὰ τὰ ἐκνικήσῃ δικαστικῶς καὶ νὰ τὰ παραχωρήσῃ εἰς τοὺς ἐκλέξαντας, ἐὰν ἐπιμένωσιν εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἐκλογῆς τῶν καὶ δὲν συναινέσωσι νὰ παραιτηθῶσι ἀπ' αὐτῶν καὶ νὰ ἐκλέξωσιν ἄλλα ἐκ τῶν διαθέσιμων. Ἄλλ' ἀπ' ἑτέρου ἐπιβάλλεται αὐτοῖς ἡ ὑποχρέωσις, ὅπως ἀποζημιώσωσι τοὺς

κατόχους διὰ τὴν ἀξίαν τῆς οἰκοδομῆς διὰ τοὺς ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ ἐκτεθέντας λόγους.

ΑΠ. 175 (1865). Ἐπειδὴ, ὡς παραδέχεται τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, τῶν ἀναιρεσιβλήτων κατεχόντων διανοίᾳ κυρίου τὸ ἐπίδικον οἰκόπεδον, τοῦ δὲ ἀναιρεσιβέοντος δημοσίου ἀξιοῦντος ὅτι τοῦτο υποκείται εἰς πληρωμὴν δικαιώματος ἐπιφανείας (νοθέλου), ὀρθῶς καὶ σύμφωνα μὲ τὰς γενικὰς περὶ ἀποδείξεως ἀρχὰς ὑπεχρεώθη τὸ ἡμοσιον νὰ ἀποδείξῃ τὸν περὶ Νοθέλου ἰσχυρισμὸν του· ἡ δὲ τοῦ ἐναγομένου θέσις του ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔδεν δύναται νὰ τὸ ἀπαλλάξῃ τῆς ὑποχρέωσως, ἣν τῷ ἐπιβάλλει ὁ νόμος (ἀρθ. 248 πολ. δικ.), οἷσι κατ' οὐσίαν ἐπὶ τοῦ φιλονεικουμένου δικαίου εἶναι ἐνάγων, οὐδὲ καθιεραὶ τὸ ἀρθ. 1 τοῦ ΓΝΖ' νόμου τεκμήριον, ὡς ὀρθῶς καὶ τὸ ἐφετεῖον ἐσκέφθη ἀποφηνάμενον προσέτι ἐντὸς τῆς ἐξουσίας του, ὅτι καὶ ἀνυπόταθῆ ὅτι ἐν τῷ ἐκτεθέντι εἰς τὸ δημαρχεῖον Πατρῶν ἀποσπασματικὸν παρὰ τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντος βιβλίου περιλαμβάνεται ὡς ὑποκείμενον εἰς πληρωμὴν δικαιώματος ἐπιφανείας τὸ ἐπίδικον οἰκόπεδον, ἡ μονομερῆς αὕτη πράξις τῆς ἐπιτροπῆς ἔδεν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν θέσιν τῶν ἀναιρεσιβλήτων, κατεχόντων διανοίᾳ κυρίου τὸ ἐν λόγῳ οἰκόπεδον, νὰ ἀμφισβητήσῃσι τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ δημοσίου.

ΑΠ. 48 (1876). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὴν ἐρσειν τοῦ δημοσίου σκεφθὲν ὅτι ἐκ τοῦ προσαχθέντος ἀντιγράφου τοῦ βιβλίου τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου προέκυψε, ὅτι τὸ ἐπίδικον οἰκόπεδον ἐγκλισητικῶς ὡς ἰδιόκτητον εἰς τὰ βιβλία τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς καὶ οὐχὶ ὡς φιλονεικούμενον, τὸ δὲ ἕτερον ἀπόσπασμα τῆς 24 Ἰουλίου 1858, εἰς τὸ ὁποῖον σημειοῦται ὡς φιλονεικούμενον, ἔδεν εἶναι κατὰ τὴν κρίσιν του, ἰσχὺν τινά.

Ἐπειδὴ οὕτω πως ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον ἔδεν παρεβίβασε δικταζὴν τινὰ τοῦ νόμου· τὸ μὲν, διότι ἐξετίμησεν ἔγγραφα, ἡ σταθμισίς τῶν ὁποίων διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου· τὸ δὲ, διότι μόνον τὰ ἐν τῷ ἐλεγκτικῷ συνεδρίῳ ὑπάρχοντα βιβλία ἀποσπασμοῦ ἀπόδειξιν περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς σημειώσεων, οὐχὶ δὲ αἱ τῶν ὑπαλλήλων προσθήκαι· αἱ εἰσὶν αἱ ἐν τῷ εἰρημένῳ ἀποσπασματι.

ΑΠ. 337 (1860). Παραγραφῆ ἔδεν χωρεῖ, ὅτε ὁ τίτλος, ἐπ' οὗ στηρίζεται, ἐξαρτᾶται ὑπ' ἄλλου τινός μὴ πληρωθέντος, ὅλον ὅταν ἀπορῆ οἰκόπεδον ἐν Πάτραις, ὃ παρεχώρησε τινὶ ἢ ἐπιτροπῇ ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς ἐγκρίσεως, ἣν δὲ ἐπῆλθεν.

ΑΠ. 50 (1864). Ἡ τοῦ δημοσίου πρότασις ὅτι οἰκόπεδον, κείμενον ἐν Πάτραις, βρύνεται μὲ νόθελον, ἔδεν παραγράφεται ἐκτος ἐνὸς ἔτους· τὸ ἔτος τῆς παραγραφῆς, περὶ ἧς ὁ περὶ οἰκοπέδου τῶν Πατρῶν νόμος ΓΝΖ' τοῦ 18 βρῆει, ἀφορᾷ τὰς ἀπολύτους περὶ καθαρότητος ἀγωγὰς τῶν ἰδιωτῶν κατὰ τοῦ δημοσίου.

ΑΠ. 21 (1863). Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ΓΝΖ' νόμου ὡριστὸν τὴν ἐνιαύσιον παραγραφὴν μόνον κατ' ἐκείνου, ὅστις ἔχων ἀξίωσιν κυρίου

τητος ἐπὶ γηπέδου τινὸς κειμένου ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν δὲν ἤθελεν ὑποβάλλει τὴν ἀξίωσίν του ἐντὸς τοῦ ἔτους, καὶ οὐχὶ κατ' ἐκείνου, καθ' οὗ προτείνεται ἡ ἀξίωσις, καὶ ὅστις ὡς ἐναγόμενος ἔχει δικαίωμα ν' ἀντιτάξῃ τὰς ἐνστάσεις του κατὰ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐναγόντος καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους.

ΑΠ. 367 (1862). Κατὰ μὲν 1. ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 10 'Απριλίου 1858 νόμου, ὁ ἀξίων ἐπὶ γηπέδου κειμένου ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν δικαίωμα κυριότητος μὴ σημειούμενον εἰς τὸ πρὸς τοῦτο ὁρισμένον βιβλίον, ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ τὰς ἀξιώσεις του ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου αὐτοῦ· μετὰ παρέλευσιν δὲ τοῦ ἔτους αὐτοῦ ἐκδίδονται, κατὰ ἄρθρ. 14, τὰ ὀριστικὰ παραγωγητῆρια διὰ τὰ γήπεδα, περὶ ὧν δὲν ἐγένετο ἀμφισβήτησις τις ἐντὸς τοῦ εἰρημένου χρόνου, καὶ τὰ γήπεδα, δι' ἃ ἐδόθη ἀποζημίωσις ἢ ἀντάλλαγμα, μεταβαίνοσι, κατὰ ἄρθρ. 15, εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου ἐλεύθερα παντὸς βάρους. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον ὀρθῶς ἀπεφάνθη ὅτι ἡ ὑποθήκη τὴν ὁποῖαν τὸ δημοσίον λαμβάνει τὰ εἰς ἀντάλλαγμα διδόμενα ἰδιοκτήτη γήπεδα διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ διδομένην ἀποζημίωσιν, εἶχε δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ἐπὶ τοῦ παραγωγητῆρουμένου ἔθνικοῦ γηπέδου πρὸς ἀσφάλειαν αὐτοῦ διὰ πᾶσαν ἐκνικήσιν τοῦ ὁθέντος εἰς ἀντάλλαγμα ἰδιοκτήτου οἰκοπέδου, καὶ νὰ διατηρῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτων τὴν ὑποθήκην ἐπὶ δέκα ἔτη κατὰ τὸ ἀπὸ 13 Ὀκτωβρίου 1852 ὑπ' ἀριθ. 50572 διάταγμα, περιωρίσθη διὰ τοῦ νόμου ΥΝΖ' τοῦ 1858 εἰς ἓν ἔτος, ὅστις κατὰ τὸ τελευταῖον ἄρθρον αὐτοῦ αἱ ἀντιβαίνοσαι εἰς αὐτὸν διατάξεις ἀκυροῦνται· ἠκυρώθη δὲ ἡ διάταξις τοῦ διατάγματος τοῦ 1852, καθ' ἣν τὸ δημοσίον εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ διατηρῇ τὴν ὑποθήκην ἐπὶ δέκα ἔτη, λόγω τοῦ ὅτι ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ τρίτος τις ἠδύνατο νὰ ἐκνικήσῃ τὸ ὁθέν εἰς ἀντάλλαγμα, ἀφοῦ, περιοριζέντος τοῦ χρονικοῦ τῆς ἐκνικήσεως διαστήματος διὰ τοῦ νόμου ΥΝΖ' εἰς ἓν ἔτος, ἀναγκασίως περιωρίσθη, εἰς ἓν ἔτος καὶ τὸ πρὸς ἀσφάλειαν κατὰ τῆς ἐκνικήσεως δικαίωμα ὑποθήκης τοῦ δημοσίου, ἐκλιπόντος τοῦ λόγου τῆς ἐπὶ δέκα ἔτη διατηρήσεως τῆς ὑποθήκης.

ΑΠ. 61 (1856). Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 10 'Απριλίου 1858 νόμου τὸ ἐπὶ τῆς κυριότητος τῶν ἐν τῇ ἄνω πόλει Πατρῶν οἰκοπέδων δικαίωμα παραγράφεται μὲν, ἐπιβαρύνει δὲ ὡς προσωπικὸν τὸν λαβόντα παρὰ τοῦ δημοσίου οἰκόπεδον λόγω ἀποζημιώσεως ἢ ἀντάλλαγης, ἥτοι τὸν ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς ἀναφερόμενον ὡς ἰδιοκτήτην· ὥστε ἡ παράγραφος αὕτη καθιερώθη μόνον ὑπὲρ τοῦ δημοσίου κατὰ πάσης ἀξιώσεως τρίτου, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ φαινομένου ἐν τῷ βιβλίῳ ἰδιοκτήτου, καθ' οὗ ὁ τρίτος δύναται καὶ μετὰ τὴν παραγραφήν νὰ προτείνῃ τὸ δικαίωμα του ὡς προσωπικόν.

ΑΠ. 177 (1867). Ὅταν τὸ γήπεδον, τὸ ὁποῖον προτελήθη ἀπὸ τὸ σχέδιον τῆς πόλεως Πατρῶν τὸ κατ' ἐπέκτασιν ἐραρμυτῆ

κατά τὸ 1861, ἀνῆκε πρὸ τοῦ 1830 εἰς τὸ δημόσιον, δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ὑπ' ἀριθ. 2771 τοῦ 1830 ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν, ἀλλ' οἱ νεώτεροι νόμοι.

2. Οἱ διὰ πράξεων τῶν ὑπαρξασῶν ἐπιτροπῶν, ἐπικυρωθεῖσων διὰ τοῦ ἀπὸ 13 Ὀκτ. 1852 Β. Διαταγματος, λαβόντες ἤδη γῆπεδα πρὸς ἀποζημίωσιν ἢ ἀνταλλαγὴν ἰδιοκτησιῶν ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως κειμένων, εἴαν δὲν ἐλάβον ἔτι τακτικά παραχωρητήρια, θέλουσιν ἐφοδιασθῆ με προσωρικὰ τοιαῦτα ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως ὑπάλληλων, ἀφοῦ προηγουμένως παρουσιάσωσι τὰ χορηγηθέντα εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν ἐνδεικτικὰ, ἢ ἄλλας ἰσοδυνάμους πράξεις, εἴαν δὲν ἀφωρῶσιν οἰκόπεδα κατεγόμενα ὑπὸ τρίτων. Ἐπίσης δὲ θέλουσιν ἐκδοθῆ παραχωρητήρια καὶ διὰ τὰ παραχωρηθέντα ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν οἰκόπεδα ἀπέναντι δωριῶν, ἐκπιπτομένης τῆς δωρηθείσης ἐκτάσεως ἀπὸ τῆς μερίδας τῶν δωροδοτῶν, εἴαν αἱ περὶ τῶν ὁ λόγος δωρεῶν δὲν ἀνεκαλέσθησαν ὑπὸ τῶν δωρητῶν. Δυνάμει δὲ τῶν προσωρινῶν τούτων παραχωρητηρίων θέλουσιν εἶχει τὴν ἐλευθέραν διαχείρισιν τῶν παραχωρηθέντων εἰς αὐτοὺς γηπέδων ὑπὸ μόνους τοὺς ἐν τῷ τερῶντι νόμῳ ἐνδιαλαμβανομένους περιορισμούς. — Ἐάν ἢ ἔκτασις τῶν δι' ἰσχυρῶν πράξεων τῶν ἐπιτροπῶν ἢ συνεπείᾳ τῆς κατὰ τὸ 1851 ἐνεργηθείσης κληρώσεως παραχωρηθέντων εἰς τινὰ οἰκοπέδων ᾗται ἀνωτέρα τῆς ἐκτάσεως τῶν γηπέδων, τὰ ὅποια εἶχαν ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως, καὶ δὲν δύναται ν' ἀποκοπῆ τὸ πλεόνασμα, εἴτε διότι ὑπάρχει ἐπ' αὐτῷ οἰκοδομή, εἴτε διότι δὲν εἶχει ἀνάλογο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρῶτον, ἀφίεται εἰς τὸν κάτοχον ἐπ' ἐκτιμῆσει.

3. Οἱ ἀρχικαὶ ἰδιοκτηταὶ, τῶν ὁποίων αἱ μερίδες δὲν συμπληρώθησαν διὰ τῶν ἤδη γενομένων ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν ἐγκύρων παραχωρήσεων, ἢ τῆς κατὰ τὸ 1851 ἐνεργηθείσης κληρώσεως, πρὸς τὸ οἱ νομίμῳ τίτλῳ ἐκδοχῆς τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, ἔχουσι τὸ δικαίωμα ν' ἀποζημιωθῶσι διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῶν ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως κειμένων γηπέδων τῶν ἐκ διαθεσίμων γηπέδων ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως, ἢ νὰ κρατήσωσιν ἴσην ἔκτασιν ἐκ τῶν γηπέδων τῶν διὰ τὰ ὅποια δὲν ἀποζημιώθησαν ἔτι. — Τὸ δικαίωμα τούτο

επιτελείνεται καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας ἔκπαλαι ἐν τῇ κάτω πόλει ἐμπορικὰ καταστήματα, οἰκίας καὶ ἐργαστήρια, τῶν ὁποίων τὰ γήπεδα προσεβλήθησαν ἀπὸ τὰς γραμμάς τοῦ σχεδίου.

Γνωμοδοτικῆς δικαστ. Συμβουλ. τῆς 8 Μαρτ. 1897. Ἀποδεικνυμένου, ὅτι οἱ μεταβιβάσαντες τὴν πίστωσιν τῶν αἰτοῦντι τὴν παραχώρησιν ἔθνικοῦ γηπέδου ἀντ' αὐτῆς εἰσὶν οἱ κληρονόμοι, οὐδὲν ὑφίσταται κώλυμα διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἔκδοσιν παραχωρητηρίου διευκίει τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ ΥΝΖ' νόμου, ὅπερ ἀναγνωρίζει δικαίωμα ἀνταλλαγῆς ἢ ἀποζημιώσεως εἰς πάντας, ὧν αἱ μερίδες δὲν ἐξητηλήθησαν διὰ τῶν γενομένων παραχωρήσεων, χωρὶς νὰ τάσσηται προθεσμία τις πρὸς ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματός των, ἐφ' ὅσον, κατὰ τ' ἀρθρον Β' ἐδ. 2 τοῦ νόμου τούτου δὲν ἐδήλωσαν, ὅτι θέλουσι νὰ διατηρήσωσι τὴν ἀρχικὴν ιδιοκτησίαν των, ὅτε ἐκδίδεται ἀναγνωριστήριον.

ΑΠ. 52 (1866). Κατὰ ἀρθρ. 1—3, 11 καὶ 13 τοῦ νόμου ΥΝΖ', ὅταν τὸ δοθὲν τῷ δημοσίῳ εἰς ἀνταλλαγὴν οἰκόπεδον σημειοῦται ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ιδιόκτητον τοῦ δόντος αὐτό, ἐντὸς δὲ ἑτοῦς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐκεῖνου οὔτε ὁ δικαιοπάροχος τούτου, οὔτε ἄλλος τις ἠμφισβήτησε τὴν κυριότητά του, πᾶν ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου τοῦ ἀνταλλαγέντος δικαίωμα κυριότητος παραγράφεται, καὶ τὸ μὲν δημοσίον καθίσταται κύριον τοῦ δοθέντος αὐτῷ, ὁ δὲ δὸς ἀποκτᾷ δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τοῦ ληφθέντος, ἀνεπίδεκτον ἀμφισβήτησεως ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου, ὅπερ ἀρεῖλει νὰ ἐκδώσῃ τὰ παραχωρητήρια, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἰσχυρίσθη ὅτι τρίτος τις πιστοῦται μὲ τὸ ἀντάλλαγμα.

1. Διαθέσιμα οἰκόπεδα εἶναι 1) Τὰ ἐν τῇ ἄνω ἢ κάτω πόλει κείμενα ἔθνικα, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχουσιν οἰκοδομαί. 2) Τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως ιδιόκτητα, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι ἔλαβον ἤδη ἀλλαγῆν τὸ ἀντάλλαγμα καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχουσιν οἰκοδομαί· καὶ 3) Τὰ ἐν τῇ κάτω πόλει κείμενα ἔθνικα, ἅτινα κατελήφθησαν ἄνευ ἀδείας τῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων κατασκεύασαν οἱ κάτοχοι ξύλινα κατασκευάσματα, ἢ ἀνήγειραν πλινθοκτίστους, ἢ λιθοκτίστους οἰκοδομίας, ἀξίας κατιωτέρας τῶν χιλίων δραχμῶν — Δὲν παραχωροῦνται πρὸς ἀποζημιώσιν ἢ ἀνταλλαγὴν ὅσα οἰκόπεδα προσδιορίσθησαν ἢ θέλουσι προσδιορισθῆ δι' ἄλλην χρῆσιν παρὰ τῆς κυβερνήσεως.

ΑΠ. 147 (1875). Ἐπειδὴ τὸ δημοσίον ἀποκροῦον, κατὰ τὴν προβαλλομένην ἀπόφασιν, τὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν παρέμβασιν, ἰσχυρίσθη ὅτι τὸ παρ' ἑκατέρου τῶν ἀναιρετειόντων ἀξιούμενον ὡς παραχωρητῆρον εἰς αὐτὸν οἰκόπεδον δὲν εἶναι ἐκ τῶν διαθέσιμων· ἐξαρτημένης ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς διαφορᾶς ὡς πρὸς ἅπαντας τοὺς διαδίκους ἐκ τῆς

ἐξετάσεως τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, καθ' ὅσον ἡ ἰδιότης αὐτῆ τοῦ διαθεσίμου προϋποτίθεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΥΝΖ' Νόμου διὰ τὴν τοῦ οἰκοπέδου παραχώρησιν, οὐδεμίαν τὸ Ἐφρετεῖον τοῦ Νόμου παρεβίβασε διατάξιν, προτάξιν τὴν τοῦ τοιοῦτου ἰσχυρισμοῦ ἐξακριβώσιν, ἢ δὲ μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ παρεμβάντος ἀμφισβήτησιν τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως καὶ ἤτις ἐκ τούτου ἀνεφέρετο οὐκ εἰς τὴν τοῦ Δημοσίου ἀπὸ τῆς παραχώρησεως τοῦ οἰκοπέδου ἀπαλλαγῆναι, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπίδικασιν ἢ τῆς ἀγωγῆς, ἢ τῆς παρεμβάσεως, ἢ ἀποτελεῖται, ὡς ὁ ἀναίρεσέων Θ. διατείνεται, ἔνστασιν ἀκυρότητος ἢ ἀπαράδεκτου κατὰ τῆς ἀγωγῆς, πρὸ παντός ἄλλου (ἄρθρ. 583 Πολ. Δικον.) ἐξεταστέαν. οὕτε στηρίζεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἰς μόνην τὴν τοῦ παρεμβάντος ὁμολογίαν ὡς πρὸς τὴν τοῦ οἰκοπέδου ἰδιότητα.

Ἐπειδὴ τὸ Ἐφρετεῖον ἐκτιμᾷ καὶ τὸ παρ' ἑκατέρου τῶν ἀναίρεσιόντων εἰς τὴν ὁμολογίαν του προστιθέμενον γεγονός ὅτι καὶ ἐκ παρελεύσεως τσποῦτου χρόνου καὶ τῆς ἀπραξίας τοῦ Δημοσίου ὡς πρὸς τὴν τῶν Δημοσίων καταστημάτων ἐποικοδόμησιν, ἰδίως ὡς ὡς ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως πράξεων ἐκδηλουσῶν τὸ ἐναυτίον ἐξίγεται ἐπὶ ἔπαυσιν πλέον ὁ τοῦ οἰκοπέδου προορισμός, πείθεται δὲ ἐν τῇ ἀνεξιλέγητι κρίσει του, προκειμένου περὶ ἐκτιμήσεως γεγονότων, ὅτι οὐτε ταῦτα οὐτε ἡ εἰς τὸν Δῆμον Πατρῶν παραχώρησις μέρους τοῦ οἰκοπέδου πρὸς ἀνέγερσιν θεάτρου ἀπαδεικνύουσιν ὅτι ἐξέλιπε τὸ ὅτι ὁ ἀρχικὸς τοῦ οἰκοπέδου τούτου προορισμός· προσηκόντως δ' ἠρμήνευσεν καὶ τὸ ἄρθρ. 4, παραδειχθέν ὅτι ἡ ὁρισθεῖσα ἢ ὁρισθησομένη εἰς τὴν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τῶν οἰκοπέδων χρῆσις περιλαμβάνει πίστιν πρὸς θεραπείαν κοινῆς τινος καὶ γενικωτέρας ἀνάγκης τείνουσαν.

δ. Ἐπιτροπή, συγχειμένη ἀπὸ τῶν οἰκονομικῶν ἔργων, τὸν προεστῆμενον τῆς διευθύνσεως καὶ ἓνα ἕτερον μηχανικόν, δι' ὀριζόμενον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, θέλει χαρακτηρίσει μετὰ προηγουμένην αὐτοψίαν, ποῖα ἐκ τῶν ἀνω ἀδειῶν τῶν ἐπιτροπῶν καταληφθέντων ἐν τῇ κάτω πόλει ἑθνικῶν γηπέδων ὑπάγονται εἰς τὴν γ' κατηγορίαν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.— Αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς κοινοποιούνται διὰ δικαστικῶν κλητῆρος εἰς τὸν κάτοχον τοῦ γηπέδου καὶ εἰς τὸν ἐκλέξαντα αὐτὸ πρὸς ἀποζημίωσιν ἢ ἀνταλλαγῆναι πάλιν, ἐὰν ὑπάρχη τοιοῦτος, καὶ δημοσιεύονται διὰ τινος ἐγγράφου ἐφημερίδας· ἐπὶ δὲ δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ἀνακαταναταί ὁ κάτοχος ἢ ὁ ἐκλέξας, νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου Πατρῶν, τὸ ὁποῖον δικάζει συνοπτικῶς καὶ ἐπὶ κλήτως. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ πᾶς ἄλλος ἔχων δικαίωμα ἀποζημιώσεως πάλιν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμε-

σειύσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τῆς ἐγγωρίου ἐφημερίδος. — Αἱ ἀνακοπαὶ ἀπευθύνονται κατὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Πατρῶν ὡς παριστάμενος τὸ δημόσιον, παρεμβαλλομένων εἰς τὴν δίκην τῶν εἴτε ὡς κατόχων, εἴτε ὡς ἐκλεζάντων ἐξαιρετομένων ἢ γνώμη των παρὰ τοῦ πρωτοδικείου Πατρῶν κατὰ τὴν δίκην διοριζομένων προγκυματογνωμόνων δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὸ δικαστήριον. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρωτοδικείου δὲν ἐπιτρέπεται ἀναίρεσις.

ΑΠ. 266 (1863) Αἱ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς περὶ τῶν οἰκοπέδων Πατρῶν ἐπιτροπῆς ἀνακοπαὶ δικάζονται συνοπτικῶς καὶ ἀνεκκλήτως (ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρου ἢ τοῦ νόμου ΓΝΖ') ἢ περὶ ἀνεκκλήτου ὁμοῦς διατάξεις ἐφαρμόζεται ὅταν ἡ ἀπόφασις τοῦ πρωτ. ἀφορᾷ ἀνακοπήν κατ' ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐκδοθείσης ἐντὸς τῶν καθηκόντων τῆς, δὲν ἐφαρμόζεται δὲ ὅταν πρόκηται περὶ ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου δικαστικῆς ἀνακοπῆς, δι' ἧς προσβάλλεται ἐπὶ ἀναρμοδιότητι ἢ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπόφασις, ὅτε συγχωρεῖται καὶ ἔφεσις (ἄρθρον 738 πολ. δικ.).

ΑΠ. 71 καὶ 291 (1863) Τὸ ἔνδικον τῆς ἀναίρεσεως μέτων δὲν ἀποκλείεται ὡς πρὸς τὰς περὶ τῶν ἐν Πατρῶσι οἰκοπέδων ἀποφάσεις, τὰς ἐκδιδόμενας δυνάμει τοῦ νόμου ΓΝΖ' τοῦ 1858.

ΑΠ. 342 (1875). Ἐπειδὴ, κατὰ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1858 ΓΝΖ' νόμου περὶ τῶν ἐν Πατρῶσι οἰκοπέδων, κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν αὐτῶν ὀριζομένων ἐπιτροπῶν ἐπιτρέπεται ἀνακοπή ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου Πατρῶν, τὸ ὅποιον δικάζει συνοπτικῶς καὶ ἀνεκκλήτως, κατὰ δὲ τῶν ἀποφάσεων τοῦ πρωτοδικείου δὲν ἐπιτρέπεται ἀναίρεσις. Ἐκ τῆς σαφοῦς δὲ ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου ἐξάγεται, ὅτι ἐπὶ τῶν τοιούτων δικῶν ὁ νομοθέτης ἠθέλησε ν' ἀποκλείσῃ ζητῶς καὶ ἀδιακρίτως τὰ εἰδικὰ τῆς ἐφέσεως καὶ ἀναίρεσεως μίαν ὄθεν εὐκ ὀρθῶς τὸ Ἐφετεῖον ἀπεφάνηκε ὅτι ἦτο δικτὴ ἢ τοῦ ἐν ἀναίρεσιβλήτου ἔφεσις κατὰ τῆς 1449 (1872) ἀποφάσεως τῶν ἐν Πατρῶσι πρωτοδικῶν, δι' ἧς τὸ δικαστήριον ἐκεῖνα ἀπέρριψε τὴν ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1868 ἀνακοπὴν τοῦ ἀναίρεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἀπὸ 22 Ὀκτωβρίου 1868 πρωτοκόλλου τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς, καθιερωτῶν διακρίσεων, ἣν ὁ προμνησθεὶς εἰδικὸς νόμος δὲν ἐπιτρέπει ὅτι, ἐξαιρῶν, ἢ τοῦ πρωτοδικείου ὀφάσεις εἶναι ἀνεκκλήτος, καθόσον περὶ εἴσεται εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν αὐτῶν, οἷα καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐξήτασεν, ἀντικειμένων, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ τοῦ πρωτοδικείου ἀπόφασις ἐπ' αἰτίων στηρίζηται βάσειων, ἐν ᾗ τὸ πρωτοδικεῖον, ἀρμοδίον ὄν να ἐπιληθῆ παντὸς σχετικοῦ ἐκ τῶν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαγομένων ζητημάτων ἄπερ κατ' ἀνακοπὴν συνανταὶ νὰ εἰς-

αχθῶσιν ἐνώπιόν του, ἀποφαίνεται ἀνεκκλητῶς δυνάμει τῆς ἰδιαζούσης δικαιοδοσίας, ἣν ἀπονέμει αὐτῶ ὁ προμνησθεὶς νόμος.

ΑΠ. 146 (1876). Οἱ δικαιούμενοι εἰς ἀποζημίωσιν ἀρχικοὶ ἰδιοκτῆται γηπέδων κειμένων ἐν τῇ ἄνω πόλει Πατρῶν, ἢ οἱ ἐκδοχαῖ τῶν δικαιωμάτων τῶν, ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσιν ἴσης ἐπίσσεως γῆπεδα ἐν τῇ κάτω πόλει ἐντὸς τοῦ ἐγκριμένου καὶ ἰσχύοντος σχεδίου κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ΥΝΖ' τοῦ 1858.

ΑΠ. 71 (1863). Ἐπειδὴ ἡ ἐπιτροπὴ, ἣν ἀναφέρει τὸ ἀρθρ. 5 τοῦ ΥΝΖ' νόμου τῆς 10 Ἀπριλίου 1858, ἔχει ἀρμοδιότητα κατὰ τὸ ἀρθρ. αὐτὸ νὰ χαρακτηρίσῃ μετὰ προηγουμένην αὐτοψίαν ποῖα ἐκ τῶν ἄνευ ἀδείας τῶν ἐπιτροπῶν καταληφθέντων ἐν τῇ κάτω πόλει τῶν Πατρῶν ἐθνικῶν γηπέδων ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ 4 ἀρθροῦ, ἥτοι ποῖα κατέχονται ἄνευ ἀδείας τῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἀνήγειραν ἐπ' αὐτῶν οἱ κάτοικοι πλινθοκτίστους οἰκοδομὰς, ἄλλας κατατέρας τῶν χιλίων δραχμῶν. Τὸ δὲ ἐπίδικον γῆπεδον κατέχει ὁ ἀναρρεσιῶν, καθὰ παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δυνάμει τῆς κληρώσεως τοῦ 1851 ἣν ἀναγνωρίζει ὁ διαληφθεὶς νόμος, ὡς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ ἀρθρ. 2 καὶ 7 ἐξάγεται· ἄρα δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἄνευ ἀδείας τῶν ἐπιτροπῶν κατεχομένων ἵνα ἔχῃ ἀρμοδιότητα ἡ ἐπιτροπὴ ν' ἀποφανθῇ ἐν ἀνήκῃ εἰς τὰ διαθέσιμα τοῦ γ' ἐδαφ. 4 ἀρθρ., διότι ἡ κληρῶσις τοῦ 1851 δὲν φαίνεται οὔτε ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ, οὔτε ἐξ ἄλλου τινος ὡς ὑπαχθεῖσα εἰς τὴν ἐπίκρισιν ἐπιτροπῆς τινός.

ΑΠ. 291 (1863). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον παρεδέχθη ὅτι κατὰ ἀρθρ. 5 τοῦ Νόμου ἡ δι' αὐτοῦ δριζομένη ἐπιτροπὴ καθῆκον καὶ ἀρμοδιότητα ἔχει μόνον ἐπὶ τῶν ἀναμφισβητήτως ἐθνικῶν γηπέδων τῶν ἄνευ ἀδείας τῶν προλαβουσῶν ἐπιτροπῶν καταληφθέντων. Ἀλλὰ προκύπτει συγχρόνως ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὅτι τὸ ἐπίδικον γῆπεδον δὲν ἠμφισβήτησεν ὁ ἀνακόπτων κάτοχος εἰμὴ διὰ τῆς προκείμενης ἀνακοπῆς του, ἥτοι μετὰ τὴν ἐκδόσιν τῆς ἀνακοπέσεως ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς καθ' ἣν τὸ ἐπίδικον γῆπεδον θεωρεῖται ἀναμφισβητήτως ἐθνικόν. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τὸ ἐφετεῖον δὲν ὀφείλε οὐδὲ ἠδύνατο ν' ἀκυρώσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην λόγῳ ἀναρμοδιότητος ἐνεκα τῆς εἰρημένης ἀμφισβήτησεως ταύτης, καθόσον ἄλλως ἤθελε ματαιωθῆ ἐντελῶς ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς, δυνάμενων αὐτῶν κατεχόντων τὰ ἐθνικὰ γῆπεδα νὰ μηδενίσσῃσι πᾶσαν ἀπόφασιν αὐτῆς δι' ἀπλῆς μεταγενεστέρως ἀμφισβήτησεως τῶν γηπέδων τούτων.

Ἐπειδὴ ὁμοῦς τὸ ἐφετεῖον, ἐνῶ παρεδέχθη ρητῶς ὅτι ὁ ἀνακόπτων ἠρνήθη τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ κατεχομένου γηπέδου ἀναγνωρισθέντα δικαιώματα τοῦ Δημοσίου, καὶ ὅτι ἐνεκα τούτου ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον ἐπέληψθη τοῦ ζητήματος τῆς κοριότητος τοῦ ἐπίδικου γηπέδου, ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς ὀριστικῆς ἀπο-

πρώτως ἀναφερόντες εἰς τὰς αἰτιολογίας τῶν προεκδοθεισῶν ἀποφάσεων, ἀποριζόμενοι ἐν μέρει τὴν ἐφεσιν τοῦ ἀνακόπτοντος, θεωρήσαντες ἰσχυρὰν τὴν ἀνακοπέισαν ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸ πλείστον μέρος τοῦ ἐπιδοκού γηπέδου ὡς ἐθνικοῦ ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ μέρος τοῦτο δὲν περιλαμβάνεται, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ ἀνακόπτων, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ὑπὸ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου (ὡς κυρίου) ἐκμισθωθέντων αὐτῷ κτημάτων· ἐνῶ πρὸς ἀντίκροισιν τῆς ἀνακοπῆς, ἐπειδομένης κυρίως εἰς τὴν προεκτεθεισάν ἀρνήσιν τῆς τοῦ δημοσίου κυριότητος, ἀπαιτεῖτο ἀναγκαστικῶς ἢ τῆς κυριότητος ταύτης ἀπόδειξις, ἐξ ἧς ἢ ἐκκληθεῖσα πρωτόδικος ἀπόφασις ἐστηρίχθη, καὶ κατὰ τῆς ἐκμισθώσεως τῆς ὁποίας παρεπονέθη, ὁ ἀνακόπτων διὰ τε τῆς ἐρέσεώς του καὶ τῶν εἰς τὸ ἐφετεῖον ὑποβληθεισῶν ἐγγράφων προτάσεών του.

ΑΠ. 91 (1862). Τὰ ἐδ. 3 ἄρθρ. 5 τοῦ ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1858 νόμου περὶ τῶν οἰκοπέδων Πατρῶν δὲν ἀφῆρσεν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν τὸ δικαίωμα νὰ διορίξῃ πληρεξούσιον πρὸς ὑπεροπισίαν τῶν δικαιοματίων τοῦ δημοσίου καὶ νὰ τὸ ἀντιπροσωπεύῃ.

6. Οἱ ἐκλέξαντες οἰκόπεδα, τὰ ὁποῖα ἤθελον χαρακτηρίσθαι ὀριστικῶς ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὴν γ' κατηγορίαν τοῦ ἄρθρου 4, ὑποχουοῦνται ν' ἀποζημιώσωσιν ἐν καιρῷ τῆς παραχωρήσεως τοὺς κ τόχους διὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἐπ' αὐτὰ οἰκοδομῶν. — Ὅσοι τῶν κατόχων δυστροπήσωσι ν' ἀποσυρθῶσιν, ἀποβάλλονται δικαιοδικῶς ἀπὸ τὴν διακατοχὴν τῶν γηπέδων καὶ ἐγκαθίστανται εἰς αὐτὰ οἱ ἐκλέξαντες, ἀφοῦ προηγουμένως καταθέσωσι τὴν ἀξίαν τῆς οἰκοδομῆς εἰς τὸ ταμεῖον Πατρῶν.

7. Οἱ συμπεριληφθέντες εἰς τὴν κατὰ τὸ 1851 ἐνεργηθεισάν κληρωσιν καὶ μὴ ἐκλέξαντες γῆπεδα τὰ ὁποῖα εἶχον παραχωρηθῆ νομίμως ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν εἰς ἄλλους, ἢ μὴ θεωρούμενα διαθέσιμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου θέλουσι προσκληθῆ, ἅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτοῦ, καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ ἐκλέξωσιν ἄλλα ἐκ τῶν διαθέσιμων. Ἐάν ὅμως τὰ γῆπεδα, ἅπερ ἐξέλεξαν, εἴναι ἐκ τῶν ἀνευ ἀδείας τῶν ἐπιτροπῶν καταληφθέντων καὶ ἢ ἀξία τῶν ἐπ' αὐτὰ οἰκοδομῶν, ἢ τις θέλει προσδιορισθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5, δὲν ὑπερβαίνει τὰς εἴς χιλιάδας δραχμᾶς, ἔχουσι τὸ δικαίωμα οἱ ἐκλέξαντες αὐτὰ νὰ ἐπιμείνωσιν εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἐκλογῆς των, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θρῆλυται ν' ἀποζημιώσωσι τοὺς κατόχους διὰ τὴν ἀξίαν τῆς οἰκοδομῆς, τὰ δὲ γῆπεδα θέλουσι παραχωρηθῆ εἰς αὐτοὺς ἀφοῦ ἐκνικθῶσι καὶ περιέλθωσιν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου.

8. Οἱ κάτοχοι ἐθνικῶν οἰκοπέδων, τὰ ὅποια ἤθελον ἀρπυρεθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν δύο προηγουμένων ἀρθρῶν διὰ τὰ χρησιμεύσασσι πρὸς ἀποζημιώσεις ἄλλων, δύνανται νὰ λάθωσι ἐπ' ἐκτιμήσει μέχρι 300 □ πήχων ἐκ τῶν ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως κειμένων ἐθνικῶν γηπέδων διὰ ν' ἀνεγείρωσι κατοικίαν.

9. Διὰ τοὺς ἔχοντας δικαίωμα πρὸς ἀποζημιώσεις ἢ ἀνταλλαγῆν, μὴ λαθόντας δὲ οὐδὲ ὅπως τοιαύτην μηδὲ συμπληροφθέντας εἰς τὴν κλήρωσιν τοῦ 1851, θέλει ἐνεργηθῆ νέα κλήρωσις δι' ἐπομένως δὲ κληρώσεως τῶν δικαιούχων, τῶν ὁποίων σὶ μερίδες παριστάνουσιν ὑπόλοιπον, θέλουσι συμπληρωθῆ τὰ ὑπόλοιπα ταῦτα, ὥστε νὰ ἐξαντληθῶσιν ἅπασαι αἱ μερίδες αἱ ἐγγεγραμμέναι εἰς τὸ ἐν τῷ ἀρθρῷ 1 διχλασματόμενον βιβλίον. — Οἱ θέλοντες νὰ διατηρήσωσι τὰ ἐν τῇ ἄνω πόλει γηπέδα τῶν λαμβάνουσι περὶ τούτου ἐγγραφον ἐκδιδόμενον ἀπὸ τοῦ ἐπιτῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείον καὶ περιέχον τὴν θέσιν καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν τοιούτων γηπέδων, τὰ ὅποια τακτοποιοῦνται καὶ ὀρθογωνίζονται κατὰ τὸ σχέδιον τῆς πόλεως.

10. Δι' ὅλας τὰς γενησομένας ἀποζημιώσεις ἢ ἀνταλλαγὰς κατὰ τὰ ἀρθρα 7 καὶ 9 τοῦ παρόντος νόμου θέλουσιν ἐκδοθῆ προσωρινὰ παραχωρητήρια, καθ' ὃν τρόπον ὀρίζει τὸ ἀρθρον 2.

11. Ἐὰν τῇ ἐκδόσει τοῦ προσωρινοῦ παραχωρητηρίου λόγῳ ἀνταλλαγῆς, ἢ κατοχῆ καὶ ἐλευθέρῃ διαχείρισις τοῦ ἀνταλλαχθέντος γηπέδου τῆς ἄνω πόλεως μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τὸ δημόσιον, ἐπιφυλαττιμένου εἰς τοὺς τρίτους τοῦ δικαιώματος ἵνα ἐκνικήσωσιν ἢ ἐκπυκίωσιν αὐτὸ ἀναγκαστικῶς διὰ χρεὸς τοῦ ἀνταλλάξαντος ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀρχομένου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐὰν προὔπῃρχε κατοικίαι.

12. Διζηρούσης τῆς προσωρινῆς κατοχῆς τοῦ δημοσίου οὐδεμίαν δουλείαν δύνανται νὰ ἐξασκηθῆ ἐπὶ τοῦ ἀνταλλαχθέντος γηπέδου, ὁ δὲ ἔχων δικαίωμα δουλείας ἐπὶ τῶν ἀνταλλαχθέντων ἢ παρὰ τοῦ σχεδίου ἀφαιρεθέντων γηπέδων δικαιούται ν' ἀποζημιωθῆ ἀπὸ τὸν λαθόντα τὸ προσωρινὸν παραχωρητήριον, δι' ὅσον καιρὸν ἔχει δικαίωμα νὰ κατέχη δύναμις αὐτοῦ τὸ ἀντάλλαγμα.

13. Τὰ δημοσίον διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος ἐπ' αὐτῶν τῶν γηπέδων, ὅσα παραχωροῦνται παρ' αὐτοῦ λόγῳ ἀνταλλαγῆς ἢ ἀποζημιώσεως τῶν τῆς ἄνω πόλεως ἰδιοκτησιῶν μέχρι τῆς παρελεύσεως ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου. — Ἐὰν διαρκούντος τοῦ χρόνου τούτου τὸ ἐν τῇ ἄνω πόλει γηπέδον ἀμφοισθηθῆ ὑπὸ τρίτου, τὸ παρά τοῦ δημοσίου παραχωρηθὲν γηπέδον κατὰσχεταί συντηρητικῶς καὶ ἐργαζέται ἐπ' αὐτοῦ ὑποθήκη κατὰ τὸ ἄρθρον 960 τῆς πολ. οικονομίας. Μετὰ δὲ τὴν τυχόν ὀριστικὴν ἐκνικησιν τοῦ ἐν τῇ ἄνω πόλει γηπέδου ὑπὸ τρίτου, ἐὰν τὸ παρά τοῦ δημοσίου ἀντ' αὐτοῦ δοθὲν εἶναι εἰλεῦθερον οἰκοδομῆς, ἐπανέρχεται εἰς αὐτό, ἄλλως δίδεται εἰς τὸν κάτοχον ἐπ' ἐκτιμῆσει· ἐὰν ὁμοίως ἢ ἀμφοισθησὶς δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ μέρος τοῦ ἐν τῇ ἄνω πόλει γηπέδου, τ' ἀνωτέρω ὀριζόμενα ἐνεργοῦνται ἐπὶ ἀναλόγου μέρους τοῦ παρά τοῦ δημοσίου χρηρηθέντος γηπέδου. — Ἐὰν τὸ ἀνταλλαχθὲν γηπέδον τῆς ἄνω πόλεως ἢ μέρος αὐτοῦ ἐκποιηθῆ ἀναγκαστικῶς ἐντὸς τοῦ ἔτους, ἐπανέρχεται ἐπίσης εἰς τὸν δημοσίον τὸ παρ' αὐτοῦ δοθὲν οἰκόπεδον, ἢ ἀνάλογον μέρος αὐτοῦ. Ἐὰν ὁμοίως ἡγέρθη ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομή, παραχωρεῖται ἐπ' ἐκτιμῆσει ὡς ἀνωτέρω.

14. Μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου θέλουσιν ἐκδοθῆ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργείου τὰ ὀριστικὰ παραχωρητήρια διὰ τὰ δοθέντα ὑπὸ τοῦ δημοσίου λόγῳ ἀνταλλαγῆς ἢ ἀποζημιώσεως γηπέδα. Δι' ὅσα ὁμοίως γηπέδα ἐπροσθησαν ἀμφοισθησὶς ἢ ἐκδόσις τῶν παραχωρητηρίων θέλει ἐνεργηθῆ, ἀφοῦ περὶ αὐτῶν ὀριστικῶς πᾶσα ἀμφοισθησὶς.

15. Ἐὰν ἐκδοθῆ τοῦ ὀριστικοῦ παραχωρητηρίου, τὸ ἐν τῇ ἄνω πόλει γηπέδον, ἀντὶ τοῦ ὁποίου ἐδόθη ἢ ἀποζημιώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς, μεταβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου ἐλευθερον παντὶς βάρους.

16. Αἱ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἄνω πόλει γηπέδων ὑποθήκαι μεταβιβάζονται αὐτοδικαίως ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ δημοσίου λόγῳ ἀνταλλαγῆς ἢ ἀποζημιώσεως ὀριστικῶς παραχωρηθέντων γηπέδων. Διὰ δὲ τὰς ἐπιβαρυνούσας τὰ εἰρημένα γηπέδα τῆς ἄνω πόλεως δουλείας ὀφείλεται ἀποζημιῶσις πρὸς ἐξασφάλισιν

τῆς ὁποίας δίδεται δικαίωμα ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ δημοσίου ὀριστικῶς παραχωρηθέντων γηπέδων.

17. Οἱ ἀξιούντες δικαίωμα δουλείας μὴ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸ βιβλίον τῆς μεταγραφῆς ὀφείλουσι νὰ τ' ἀναγγείλωσι ἐντὸς τοῦ ἔτους εἰς τὸν ὑποθηκορῦλκα, σημειῶντες ἑαυτοὺς καὶ τὸ παρ' αὐτῶν ἀπαιτούμενον πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς δουλείας προσόν, ὃ δὲ ὑποθηκοφύλαξ κρατεῖ εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον σημειῶσιν τῶν ἀπαιτήσεων τούτων.

18. Ἄμα τῇ μεταγραφῇ τοῦ λόγῳ ἀποζημιώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς παρὰ τοῦ δημοσίου ὀριστικῶς χορηγηθέντος γηπέδου, ὃ ὑποθηκοφύλαξ ὀφείλει νὰ ἐγγράψῃ εἰς βῆρος αὐτοῦ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν τὰς ἐγγεγραμμένας εἰς βῆρος τοῦ ἐν τῇ ἄνω πόλει γηπέτου ὑποθήκας, διὰ τὴν λόγῳ δουλείας ὡς ἀνωτέρω ἐκκαθρισμένην ἀποζημίωσιν καὶ προσημειῶσιν. ἂν ἡ ἀποζημίωσις ὅπωςδὴποτε ἀμφισβητῆται, τὰ ἐξουδ. τῆς ἐγγραφῆς εἶναι εἰς βῆρος τοῦ ἀνταλλάξαντος ἢ ἀποζημιωθέντος.

19. Ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς μεταγραφῆς τοῦ λόγῳ ἀποζημιώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς χορηγηθέντος γηπέδου δύναται οἱ ἔχοντες κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δικαίωμα ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως νὰ ζητήσωσι τὴν ἐγγραφήν μετὰ παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης τὰ μὴ ἐγγραφέντα δικαιώματα μεταβάλλονται εἰς προσωπικά.

20. Οἱ ἔχοντες οἰκόπεδα ὑποκειμένα εἰς πληρωμὴν διανομῆς ἐπιφανείας πρὸς τὸ δημοσίον (νοβέλλου) καθίστανται κύριοι τοῦ ἡμίσεως αὐτῶν καὶ ἔχουσι δι' αὐτὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς ἂν κεῖται ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως. Τὸ ἄλλο ἡμισυ θεωρούμενον ὡς ἐθνικὸν παραχωρεῖται εἰς τοὺς ἰδίους κατ' ἐκτίμησιν, ἂν ἀνήγειραν ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομὰς μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1857. — Ἐὰν κάτοχος τοῦ οἰκόπεδου ὑποκειμένου εἰς δικαίωμα ἐπιφανείας ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως κειμένου ἔλαβεν ἤδη πρὸς ἀποζημίωσιν ἐθνικὸν οἰκόπεδον, τοῦ ὁποίου ἡ ἔκτασις εἶναι ἀνωτέρω τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος ἡμίσεως, ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς τὸ πλεονασμα ἢ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2.

21. Μετὰ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου

ἐξαντλήσιν ὅλων τῶν μερίδων ἅπαντα τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως οἰκόπεδα θεωροῦνται ὡς ἀνήκοντα ἀποκλειστικῶς καὶ ἄνευ οὐδενὸς βάρους ἢ ὑποχρεώσεως εἰς τὸ δημόσιον, ἐξαιρέσει τῶν ὅσα ἐκράτησαν οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ὅσα τὸ δημόσιον παρεχώρησε πρὸς ἀποζημίωσιν ἢ ἀνταλλαγὴν ἢ ἐπ' ἐκτιμήσει.

Ἐφ. Πατρῶν 1082 (1896). Ἐπειδὴ ἡ ἐκ τῶν συνδυασμένων ἐνόμων 1, 3, 7, 9, καὶ 21 τοῦ περὶ οἰκοπέδων Πατρῶν ὙΝΖ' Νόμου τοῦ 1858 προκύπτουσα ἀληθὴς αὐτῶν ἐννοία δὲν εἶναι ἐκείνη ἣν ἀποδίδει αὐτοῖς ὁ ἐκκαλῶν, ὅτι τουτέστιν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 παραγραφὴ τοῦ τῆς κυριότητος δικαιώματος ἐπὶ γηπέδου τῆς ἄνω πόλεως (ὅπερ μὴ σημειούμενον ἐν τῷ ἐκτεθέντι βιβλίῳ τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν ἐγένετο ἀντικείμενον ἀξιώσεως ὑποβληθείσης ἐντὸς τῆς ἐνιαυσίου προθεσμίας), ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον ἐάν ἀντὶ τοῦ ἀληθοῦς ἰδιοκτητοῦ γηπέδου, ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως κειμένου, ἐσημειώθῃ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς ἕτερος ὡς ἰδιοκτῆτης, τὸ Δημόσιον παρεχώρησεν αὐτῷ ἐπ' ἀνταλλαγῇ τούτου ἐθνικὸν ἐν τῇ κάτω πόλει οἰκόπεδον, καθόσον ἡ γενικὴ ἐρρασις τοῦ νόμου, ἀπεικονῶντος παραγραφὴν διὰ πᾶν δικαίωμα κυριότητος, μὴ σημειωθὲν ἐν τῷ βιβλίῳ καὶ μὴ ὑποβληθὲν δι' ἀξιώσεως, ἐντὸς τοῦ ἔτους, οὐδεμίαν ἐπιτρέπει διαστολήν· πράγματι σκοπὸς τοῦ νόμου τούτου ὑπῆρξεν ἡ μεταφορὰ τῆς ἄνω πόλεως εἰς τὴν κάτω καὶ διὰ τοῦτο ἐπεζητήθη, ἵνα ὅλα τὰ οἰκόπεδα τῆς ἄνω πόλεως περιέλθωσι τῷ Δημοσίῳ δι' ἀνταλλαγῆς ἢ ἐξαντλήσεως τῶν μερίδων, ἐκτὸς ὅσων αὐτὸ τὸ Δημόσιον ἤθελε παραχωρήσει, ἢ οἱ ἰδιοκτῆται ἤθελον κρατήσῃ κατὰ τὸ ἄρθρον 9' οὕτω δὲ ἀναμφίβολος καθίσταται καὶ ἡ ἐννοία τοῦ ἄρθρου τούτου ἐδαφίου δευτέρου, ὅτι δὲν ποτεὶ νὰ ἀπαλλάξῃ τοῦ ἰδιοκτητῆς γηπέδων τῆς ἄνω πόλεως, ἂν μὴ τυγχάνωσι σημειωμένοι ὡς τοιοῦτοι κατὰ τὸ ἄρθρον 1, ἐν τῷ ἐκτεθέντι βιβλίῳ τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἐμπροθέσμου ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς ἀξιώσεως ἐπὶ ποινῇ παραγραφῆς, ὅπερ θ' ἀντέκειτο εἰς τὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρου 1 καὶ αὐτόχρομα θ' ἀνήρει αὐτήν, ἀλλ' ἐπὶ ἀναμφισβητήτου αὐτῶν δικαιώματος, καθὼ σημειουμένου ἐν τῷ βιβλίῳ ἢ δι' ἐγκαίρου ὑποβολῆς ἀξιώσεως συμβιβαστικῆς ἢ δικαστικῆς, ἀναγνωρισθέντος κατὰ τὸ ἄρθρον 1, παρέχει τοῖς εἰρημένοις ἰδιοκτηταῖς τὸ δικαίωμα νὰ διατηρήσωσι τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῶν, ἐξαιρουμένοι καὶ λαμβάνοντες ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγνωριστήριον τῆς ἰδιοκτησίας αὐτῶν ἐγγραφον, ὅπερ ἀποστέλει παρτίτσιν τοῦ πρὸς ἀνταλλαγὴν δι' ἐθνικὸν ἐν τῇ κάτω πόλει γηπέδου δικαιώματος αὐτῶν· ἀδάσιμοι κατὰ ταῦτα αἱ περὶ τοῦ ἐναντίου αἰτιάσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐλέγχονται, ἢ 22 ἑτέρα ἀντίρρησης αὐτοῦ, ὅτι ὁ Νόμος ὙΝΖ' τῆς 10 Ἀπριλίου 1858 δὲν ἐδημοσιεύθη ὡς ἀ-

πῆτουν οἱ τότε ἰσχύοντες νόμοι περὶ τοῦ τρόπου τῆς δημοσιεύσεως τῶν νόμων, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀόριστος, ἐπεὶ δὲν ἀμφισβητεῖται ἰσχυρισμένως ὅτι ἐτοιμοκλήθη ἐν τῷ Νομαρχεῖῳ Πατρῶν τὸ περιεχόμενον τὸν νόμον φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856.

22. Ἐπιτρέπεται νὰ παραχωρηθῶσι δι' ἐκτιμήσεως εἰς τοὺς κατόχους, ἐὰν αἱ ὑπάρχουσαι ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομαὶ ἀνηγέρθησαν μετὰ τὸ τέλος Ὀκτωβρίου τοῦ 1857. 1) Τὰ εἰς τὸ ἀκαθόριστον ἀνήκοντα ἐθνικὰ ἢ εἰς τὴν κατοχὴν αὐτοῦ δι' ἀποζημιώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς περιελθόντα καὶ περιλειπούμενα ἰδιωκτικὰ οἰκόπεδα τῆς ἀνω πόλεως, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν αἰουδήποτε εἶδους οἰκοδομαί. 2) Τὰ ἐθνικὰ οἰκόπεδα τῆς κάτω πόλεως, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀνηγέρθησαν οἰκοδομαὶ ὀξείας ἀνωτέρας τῶν χιλίων δραχμῶν, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἤθελον ἐπιμείνει νὰ κρατήσασιν οἱ κατὰ τὸ 1851 κληρωθέντες κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἁρθροῦ 7· καὶ 3) Τὰ δοθέντα ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν πρὸς ἀνταλλαγὴν γηπέδων ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως κειμένων ἢ ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ ὑπόκεινται εἰς τὰ ληρηθησομένα μέτρα, ἐὰν ὑπάρχουσιν ἐπ' αὐτῶν αἰουδήποτε εἶδους οἰκοδομαί.— Ἡ παραχώρησις τῶν ἀνωτέρω καὶ τῶν ἐν τοῖς ἁρθροῖς 13 καὶ 20 διαλαμβανόμενων οἰκοπέδων θέλει περιορισθῆ εἰς ὅσον μέρος κατέχει ἡ οἰκοδομὴ ὀρθογωνιζόμενον καὶ τακτοποιούμενον κατὰ τὸ σχέδιον τῆς πόλεως. Τὰ ἐλευθέρως οἰκοδομῶν οἰκόπεδα ἢ μέρη αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ διὰ περιτοιχισμάτων ἢ περιφραγμάτων κατεχόμενα ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν διαθεσίμων, ἀποβαλλομένων διοικητικῶς τῶν κατόχων.

ΑΠ. 209 (1872) 260 (1873) Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων, τῶν ἀφορωσῶν τὰ τῆς κάτω πόλεως Πατρῶν ἐθνικὰ οἰκόπεδα, προκύπτει ὅτι καὶ τὰ τῆς παραλλοῦ γκαμῆς οἰκόπεδα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ Β. διάταγμα τοῦ 1835 δὲν ἐπιτέτετο νὰ ἐκποιηθῶσιν εἰμὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ διατάγματος τούτου, ἤτοι κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φαρτῶν κτημάτων νόμον, συμπεριελήφθησαν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ Ν. νόμῳ μνημονευομένων, καὶ ἐπομένως καὶ εἰς τὰ τῆς κατηγορίας τοῦ ἁρθροῦ 22 § 2, ἄρκει μόνον αἱ ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομαὶ νὰ ᾖσι ὀξείας μείζονος τῶν 1000 δραχ. καὶ ἀνεγερθέντες μετὰ τὸ τέλος Ὀκτωβρίου 1857, οἱ δὲ κατὰ τὸ 1851 κληρωθέντες νὰ μὴ ἐπιμείνωσι νὰ κρατήσασιν αὐτὰ, διότι ἔχει μόνον τὰ περὶ ἐκποιήσεως τῶν κατοχῶν ἐθνικῶν οἰκοπέδων κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 τοῦ νόμου τούτου προταθέν

ται της διατάξεως του άρθρου 26, ένθα γίνεται λόγος και περί των της παραλλίου γραμμής οικόπεδων και έν γίνεται περί των οικόπεδων τῶ ἠποία ἤθελον μείνει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου μετὰ τὴν λικανοποίησιν των ἐχόντων δικαίωμα εἰς ἀποζημίωσιν καὶ ἀνταλλαγὴν καὶ τὴν ἐπὶ ἐκτιμήσει παραχώρησιν εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 22 κατόχους, ἀλλὰ πρὸς τοῦτους οὔτε έν τῷ ἄρθρῳ 22 § 2 ἐξαιροῦνται ταῦτα (τὰ της παραλλίου γραμμής) τῆς ἐπὶ ἐκτιμήσει παραχωρήσεως πρὸς τοὺς ρηθέντας κατόχους, οὔτε έν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις ἐξαιροῦνται ὡσαύτως τῆς χάριν ἀποζημιώσεως καὶ ἀνταλλαγῆς ἰδιουκτησιῶν, παραχωρήσεως, ὅπερ ρητῶς ἤθελε πράξει ὁ νομοθέτης ἂν έννοιει νὰ τηρήσῃ έν ισχύϊ τὸ περί αὐτῶν Διάταγμα τοῦ 1835 καὶ ἤθελε παραλείψει έν τῷ ἄρθρῳ 26 τὴν περί των οικόπεδων τούτων μείσιν, ἣτις (τοῦ Νόμου ἐρμηνευσομένου καθ' ἃ τὸ ἀναιρεσιῶν δημοσίου διατείνεται) καὶ περιττὴ καὶ ἄσκοπος, ἀφοῦ καὶ κατὰ τὸ διάταγμα τοῦ 1835 τὰ οικόπεδα της παραλλίου γραμμῆς ἐκποιῶνται κατὰ τὸν περί ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φηαρτῶν κτημάτων Νόμον, ἣται ἀφοῦ ὁ ΥΝΖ' Νόμος δὲν μετερρῦθμισε τὸ Διάταγμα ἐκεῖνο ὡς πρὸς τὸν τρόπον της ἐκποιήσεως των οικόπεδων τούτων.

ΑΠ. 334 (1863). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται ὅτι ἡ παραχώρησις τοῦ οικόπεδου, περί οὗ ἡ αἰκὴ, εἰς τὸν ἀναιρεσιῶντα ἐγένετο ὑπὸ των ὄρων του νὰ ὑποβλήθῃ εἰς τὰ ληθητάμενα περί ποιῶν παραχωρήσεως μέτρα· ὅτι μέρος τοῦ οικόπεδου τούτου ἀφαιρέσεται ὑπὸ τοῦ σχεδίου της πόλεως Πατρῶν, τὸ δ' ὑπόλοιπον πίπτει εἰς τὴν παραλλίαν γραμμὴν, ένθα κατὰ τὸ αὐτὸ σχέδιον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνωσιν οἰκοδομαὶ ἐπομένως κατὰ τὰς βύσεις τούτας ὀρθῶς ἀπέριψε τὸ αὐτὸ δικαστήριον τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ τοῦ νὰ υποβληθῇ τὸ δημοσίον νὰ ἐκδώσῃ ὀριστικὸν παραχωρητήριον έν ὠκεῖται τὸς, ἢ, ἂν τὸ εἰρημένον οικόπεδον προβάλληται ὑπὸ τοῦ καταγγελλομένου σχεδίου, νὰ παραχωρήσῃ ἰτης ἐκτάσεως ἐθνικὸν οἰκοπεδὸν κατὰ τὴν αὐτὴν γραμμὴν· διότι ὅσοι ἔλαβον οικόπεδα έν Πατρῶσι μετὰ τὴν ὑποχρέωσιν του νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰ ληθητάμενα μέτρα· ἄλλο δικαίωμα δὲν ἔχουσιν ἐπὶ των οικόπεδων τούτων κατὰ τὸν ΥΝΖ' νόμον (ἄρθρ. 22 § 3) εἰμὴ νὰ λάβωσι δι' ἐκτιμήσεως ὅσον μέρους κατέχει ἡ οἰκοδομὴ των ὀρθογωνιζόμενον καὶ τακτοποιούμενον κατὰ τὸ σχέδιον της πόλεως· ὅθεν ἐπιτεταί ὅτι οὐδὲν δικαίωμα ἔχουσιν ἐπὶ τῷ αὐτῷ διὰ τοῦ σχεδίου της πόλεως ἀφαιρουμένου μέρους, οὔτε πρὸς τὸ μέρος, ένθα δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις οἰκοδομῶν κατὰ τὸν νόμον, οὔτε τέλος νὰ λάβωσιν ἀντὶ τοῦ ἀφαιρεθέντος ἄλλο ἐθνικὸν οἰκοπεδόν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον οὐδόπως ὑπερέβη τὸ ὄρια της ἐξουσίας του ἐφηρημένον ὅτι κατὰ τὸ σχέδιον της πόλεως Πατρῶν ἀφαιρέσεται ὅλον τὸ ἐπίδικον οικόπεδον, διότι δὲν ἠμυρισθητήρῃ ὅτι τὸ σχέδιον αὐτὸ τοιοῦτον, ὁποῖον ἀναφέρει αὐτὸ τὸ ἐφετεῖον.

ΑΠ. 430 (1893). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 4, ἐδ. 1 καὶ 2 τοῦ νόμου ΥΝΖ'

ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

48

μόνον ὅσα οικόπεδα τῆς ἄνω καὶ κάτω πόλεως Πατρῶν προσδωρίσθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δι' ἄλλην χρῆσιν, δὲν παραχωροῦνται ἐπομένως ἡδύνατο ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀφοῦ τὸ παραχωρηθὲν οικόπεδον δὲν ὑπέγγοτο εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μὴ παραχωρητέων, νὰ παραχωρήσῃ τοῦτο, καὶ ἂν δὲν ἦτο τὸ κληρωθὲν ὑπὸ τοῦ πρὸς ὃν παρεωρήθη, ἀφοῦ οὗτος ἀπεδέχθη τοῦτο καὶ διότι τὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι δὲν ἐπετρέπετο ἡ παραχώρησις τοῦ μὴ κληρωθέντος, εἰδικαιούτο μόνον ὁ ἐνάγων νὰ προτείνῃ. Κατὰ δὲ τὸ ἀρθρ. 22 τοῦ νόμου τούτου, δὲν ἐπιβάλλεται τῷ δημοσίῳ ἢ ὑποχρεώσις πρὸς παραχώρησιν οικόπεδων τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν εἰς τοὺς κατοικοῦντας αὐτῶν, ἐξ' ὧν ὑπάρχουσιν οἰκοδομαί, ἀλλὰ χορηγεῖται αὐτῷ δικαίωμα πρὸς τοῦτο.

23. Ὅλα τὰ οικόπεδα, ὅσα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου παραχωροῦνται ἐπ' ἐκτιμήσει, δύνανται, ἔαν ὁ κάτοχοι αὐτῶν ἢ οἱ δικαιοπάροχοι τῶν ἔχωσι δικαίωμα ἀνταλλαγῆς ἢ ἀποζημιώσεως, νὰ τὰ λάθωσιν ἀπέναντι τῶν μετῶν των.

Γνωμοδότησις Δικ. Συμβουλ. 36586 τῆς 4 Ἰουν. 1897. Περὶ κειμένου περὶ ἐθνικοῦ γηπέδου, κειμένου μὲν ἐντὸς τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ σχεδίου τῆς κάτω πόλεως Πατρῶν, ἐκτὸς ὅμως τῶν ὁρίων τοῦ σχεδίου τοῦ Βουλγαρεως, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὁ ΥΝΖ' νόμος, ὅπερ μόνον ἐν ἔτει 1866 ἐπεξετάθη κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πλεοναίας, δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν τ' ἀρθρα 22 καὶ 23 τοῦ ΥΝΖ' νόμου καί, ἂν τὸ ὑπὸ τῆς οἰκοδομῆς καταχόμενον μετὰ τοῦ παρόντος καὶ συνεχομένου ἀκτεποῦς εἶναι μὴ οἰκοδομήσιμον, θέλει ερασιμαθῆ, διὰ τὴν παραχώρησιν του τὸ Β. Δ. τῆς 20 Νοβίου 1842 περὶ τοῦ σχεδίου τῆς Ἐρμουπόλεως, ὅπερ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς ἄλλας πόλεις κατὰ τὸ ἀρθρον 2 τοῦ νόμου ΣΚΒ' τοῦ 1867.

24. Ἡ ἀξία τῆς οἰκοδομῆς τῶν ἐν ταῖς ἀρθρα 6) καὶ 7) διαλαμβανομένων οικόπεδων καὶ ὄλων ἐν γένει τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀποζημιώσεων προδιορίζεται δι' ἐκτιμήσεως ἐνεργουμένης ὑπὸ δύο πραγματογνώμων, ὧν τὸν ἕνα διορίζει ὁ ὀφείλων τὴν ἀποζημίωσιν καὶ τὸν ἕτερον ὁ δικαιούμενος νὰ λάβῃ αὐτὴν· ἐν περιπτώσει δὲ διχογνωμίας, τρίτος πραγματογνώμων, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν ἐν Πατρῶν πρωτοδικῶν ἀποφασίζει παραδεχόμενος τὴν ἐτέραν τῶν γνωμῶν ἢ σχηματίζων ἰδίαν ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτῶν. — Ἐὰν ὁ εἰς τὰς ἐνδιαφερομένων δὲν διορίσῃ τὸν ἐκ μέρους τοῦ πραγματογνώμονα ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ἀφ' ἧς νομίμως προσκληθῆ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου, διορίζεται οὗτος ὑπὸ τοῦ προέδρου ἢ ἀπόφασις τῶν πραγ-

πραγματογνώμων ἐκτελείται προσωρινῶς, ἀφ' ἧς ὁ πρόεδρος κη-
ρήξη αὐτὴν ἐκτελεσθῆν κατὰ τὸ ἄρθρον 119* τῆς πολιτ. δικο-
νομίας. — Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης συγχωρεῖται προσφυγῆ
ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Πατραις πρωτοδικῶν ἐντὸς
δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπ' ἧς λάθωσι νομίμως γινώσιν οἱ ἐνδιαφε-
ρόμενοι. Τὸ πρωτοδικεῖον δικάζει ὡς ἐπὶ συνοπτικῶν ὑποθέ-
σεων καὶ ἀνεκκλήτως, ἡ δὲ γνώμη τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομέ-
νων πραγματογνώμων δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ δι' αὐτό. Ἡ
ἀπόφασίς του δὲν ὑπάκειται εἰς ἀναίρεσιν, ἐπιτρέπεται δὲ μό-
νον κατ' αὐτῆς τὸ ἐνδικον μέσον τῆς ἀνακοπῆς ἐντὸς πεντε-
ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ἐφαρμοζομένης ὡς πρὸς τὴν ἐ-
πέκτασιν τῶν ἐν τῷ παρόντι παρχγράφῳ ὠριμμένων προθεσμιῶν
τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 195 τῆς πολ. δικονομίας. Αἱ ὑπο-
θέσεις αὗται ἐξακολουθοῦν γὰρ δικάζωνται καὶ κατὰ τὸ διάστη-
μα τῶν διακοπῶν ὡς κατεπεύγουσαι χωρὶς νὰ κηρυχθῶσιν ὡς τοι-
αῦται διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου ὁ τοῦ περὶ δικαστικῶν διακο-
πῶν νόμου ἀπαιτουμένης ἀποφάσεως. — Ὁ πρόεδρος τῶν
πρωτοδικῶν, κηρύττων προσωρινῶς ἐκτελεσθῆν τὴν ἀπόφασιν
τῶν πραγματογνώμων ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν ἐνδιαφερομέ-
νων, δύναται νὰ ὑποβάλλῃ τὸν ἕτερον εἰς ἀνάλογον χρηματικὴν
ἐγγύησιν διδωμένην παρὰ τῷ γραμματεῖ τῶν πρωτοδικῶν, διὰ
τὴν ἐνδεχομένην ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἐλάττωσιν ἢ αὐξήσιν
τῆς πρώτης ἐκτιμήσεως. — Ἐὰν ἡ τοιαύτη ἐγγύησις ζητῆται
ἀπὸ τὸν ἐκλέξαντα τὸ οἰκόπεδον καὶ ὁ κάτοχος αὐτοῦ δὲν τὴν
παρακαταθήσῃ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἀπ' ἧς προσκληθῆ, λαμβά-
νεται τὸ ποσὸν τῆς ὀρισθείσης ἐγγυήσεως ἀπὸ τὰ χρήματα τῆς
ἐκτιμήσεως καὶ παρακατατίθεται εἰς τὸ ταμεῖον Πατρῶν. Ἐὰν
δὲ ἡ ἐγγύησις ζητῆται ἀπὸ τὸν κάτοχον τοῦ οἰκοπέδου καὶ
ὁ ἐκλέξας ἀρνηθῆ νὰ τὴν χρηρηγήσῃ, ἀναβάλλεται ἡ ἐξῆσις τοῦ
κατόχου ἀπὸ τὸ οἰκόπεδον. — Οἱ πραγματογνώμονες λαμβά-
νουσιν ἀποζημίωσιν κανονιζομένην ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρω-
τοδικῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 25 Μαρτίου 1835 Β.
δικτάγματος περὶ τῶν ἐν πολιτικαῖς ὑποθέσεσι δικαιωμάτων
τῶν μετῴρων, ἐμπειροτεχνῶν κλπ. πληρωνομένην ἐξ ἡμισίας
ἀπὸ τοῦς διαφερομένοις.

* Ἀντὶ 119.

ΑΠ. 1 (1869). Ἀνεκκλήτοι εἰσὶν ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιδικίου ὑποδομημένης οἰκίας, ὡς τιμωμένης ἦσαν τῶν 6000 δραχμῶν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς αὐτῆς στηριζομένην αἰτησὶν τῆς παρακρατήσεως τοῦ ἐθνικοῦ οἰκοπέδου, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαράδεκτα ὄσα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αἰτήσεως ταύτης προτείνονται (ἄρθρ. 4, 5, 7 καὶ 24 τοῦ Νόμου ΥΝΖ').

25. Ἡ ἀξία τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου παραχωρουμένων ἐπ' ἐκτιμήσει ἐθνικῶν οἰκοπέδων θέλει ἐξακριβωθῆ ὑπὸ δύο πραγματογνωμόνων, ὧν τὸν ἓνα θέλει διορίσῃ τὸ δημόσιον καὶ τὸν ἕτερον ὁ ἐνδιαφερόμενος κάτοικος· ἐν περιπτώσει διχογνωμίας ἢ ὅταν ὁ ἕτερος δὲν διορίσῃ ἐμπροθέσμως τὸν ἐκ μέρους τοῦ πραγματογνώμονα ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου άρθρου. Κατὰ δὲ τῆς ἀποφάσεως τῶν πραγματογνωμόνων ἐπιτρέπεται νὰ γενῆ ἀνακοπὴ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν, τὸ ὁποῖον ἀπορροσίζει ἀνεκκλήτως καὶ ἀνευ προσφυγῆς εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄνωτέρω.— Τὸ τίμημα τῶν γηπέδων τούτων θέλει πληρωθῆ, τῶν μὲν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ἐνδιαλαμβανομένων καὶ τῶν πρὸς ἀνταλλαγὴν γηπέδων ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως δούβλων εἰς ἑπτὰ ἐτησίαις ἴσας δόσεις ἀτόκως, τῶν δὲ λοιπῶν εἰς δέκα ἐτησίαις ἴσας δόσεις μὲ τόκον 6 0/0 κατ' ἔτος.

Ἡ πρώτη δόσις θέλει πληρωθῆ εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκδόσιν τοῦ παραχωρητηρίου καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως αὐτοῦ εἰς τὸν δικαιοῦχον.— Τὸ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ πρῶτην ὑπόθεσιν ἐπὶ τῶν παραχωρουμένων γηπέδων, ἰσχυρῶς μὲχρι τῆς ὀλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος.

Ἐφ. Πατρῶν 1167 (1896). Ἐπειδὴ, διὰ τῆς ἀνακοπῆς ἧτις ἐστὶ τὸ εἰσαγωγικὸν τῆς δίκης δικόγραφον, οἱ ἀνακόπτοντες ἀνακόπτον τὴν πρὸς αὐτοῦ ἀπειθυνθεῖσαν καὶ ἐπίδοθεῖσαν πρὸς κλήσιν τοῦ ἀνανομικοῦ ἐφόρου Πατρῶν, δι' ἧς οὗτος, ἀξιών ὅτι οἱ ἀνακόπτοντες κατέχουσιν ἐν Πάτραις ἐθνικὸν γηπεδὸν τῆς παραλλίου γραμμῆς, καὶ ἀπτόμενον δι' οἰκοδομῆς καὶ προσλήθον ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν τοῦτο, προσκαλεῖ τοὺς νὰ παραχωρήσωσι τῷ Δημοσίῳ ἀνταλλάγμα ἵπτα ἐκτάσεως ἐκ τῶν ἐν τῇ ἄνω πόλει οἰκοπέδων, ἄλλως νὰ διεκδικήσιν πραγματογνώμονα πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ οἰκοπέδου, καὶ ἐν περιπτώσει μὴ διορισμοῦ τοιούτου, εἰδοποιεῖ τοὺς ἀνακόπτοντας ὅτι θέλει τὸς καλέσει τὸν διορισμὸν τοῦ πραγματογνώμονος παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ αὐτοῦ ὅμως οὕσα ἢ ἀνακοπτομένη πρὸς κλήσιν ἐξωδικος πρὸς τὸν μὴ δὲ βλάβην τινα φέρουσα εἰς τοὺς ἀνακόπτοντας, μῆτε ἀντιτὰ τὰ νόμιμα ἢ ἀξιούμενα παρ' αὐτοῦ συμφέροντα ἢ δικαιώματα.

καὶ κατοχοὶ τοῦ ἐν τῇ προσκλήσει ἀναφερομένου κτήματος εἰσὶ καὶ κυρίως ἑαυτοὺς ἀξιοῦσι τοῦ ἐν τῇ προσκλήσει ἀναφερομένου κτήματος, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ κυριότητα τοῦ Δημοσίου ἀμφισβητοῦσι, ἐπομένως ἢ κατ' αὐτῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀνακοπὴ εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρ. 23^ο Πολ. Δικ. οὐδεμίαν δὲ ἐφαρμογὴν τὰ ἄρθρα 23, 24 καὶ 25 τοῦ ΥΝΖ' νόμου ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχουσι, καθ' ὅσον τὰ ἄρθρα ταῦτα προϋποθέτουσιν αἰτήσιν πρὸς τὸ Δημοσίον περὶ παραχώρησης ἐθνικοῦ οἰκοπέδου ἢ παραχώρησιν τοιοῦτου γενομένην τῇ θελήσει βεβαίως τοῦ πρὸς ὃν ἢ παραχώρησις (ἢτε τοῦ νόμου μὴ ἐπιβάλλοντος παραχώρησιν ἐθνικῶν ἐν Πάτραις γηπέδων ἐπὶ ἀποζημιώσεις ἢ ἀνταλλαγῇ ἀναγκαστικῶς καὶ ἄκοντος τοῦ πρὸς ὃν ἢ παραχώρησις), οὐδέτερος ὁμοίως τῶν διαδίκων διατίθεται, ὅτι οἱ ἀνακόπτοντες ἐζήτησαν νὰ τοῖς παραχωρηθῇ ἐπὶ ἐκτιμῆσει ἢ ἀνταλλαγῇ, τὸ ἐν τῇ προσκλήσει ἀναφερόμενον οἰκόπεδον, ἢ ὅτι τοῖς παρεχωρήθη τοῦτο, συνεπεῖα αἰτήσεως τῶν ἢ τῇ θελήσει τῶν. Ἐπίσης δὲ δὲν ἐραρμόζεται καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἰδίου νόμου, διότι οὐδεὶς τῶν διαδίκων διατίθεται ὅτι τὸ ἐν τῇ προσκλήσει ἀναφερόμενον γῆπεδον ὀπίσκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν γηπέδων περὶ ὧν ὁμιλεῖ ἡ διάταξις ἡ.

ΑΠ. 184 (1875). Ἐπειδὴ τὸ Ἐσπερίον ἀπερρίχεται ὅτι τὰ ἄρθρ. 4 καὶ 2^η τοῦ ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1858 ΥΝΖ' Νόμου περὶ τῶν ἐν Πάτραις οἰκοπέδων ὁρίζοντα δυνητικῶς καὶ οὐκ ἐπὶ ἀποκλειστικῶν τῆς ἄλλης χρήσεως, ὅτι οἱ ἐν Πάτραις κατοχοὶ ἐθνικῶν γηπέδων, ἀναφερομένων ἀπ' αὐτῶν συνεπεῖα τῶν ἄρθρ. 6 καὶ 7, δύνανται νὰ λάθωσιν ἀντ' αὐτῶν ἐκ τῶν ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν κειμένων, οὐδὲως ἐζήρσε τὰ γηπεδα ταῦτα ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ πραγματοποιήσεως Κρητικῶν γραμματίων ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ 2ου § 1 Β. Διατάγματος καθ' ὃ ἐξαίρουνται ὡς μὴ διαθέσιμοι καὶ οἱ ἰδιωτῶν νόμων ἢ διαταγμάτων προσδιωρισμένα: δι' εἰδικὴν τινα γῆσιν ἐθνικῆς γαίας, διότι ἡ χρῆσις τῶν εἰρημένων ἐν τῇ περιφερείᾳ Πατρῶν γηπέδων δὲν προσδιωρίσθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν προαναθέντα σκοπὸν, οὐδὲ συνάγεται ὁ τοιοῦτος ἀποκλεισμός ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ διακληθέντος ΥΝΖ' νόμου.

Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ προέχουσα τοῦ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1848 περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν ΡΙΔ' Νόμου δίκνοια, συμφωνοῦσα ἄλλως καὶ ὡς πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. ΚΔ' προηγούμενον ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, εἶναι τὸ νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς ἀποικισκοντας ἐν Ἐλλάδι Κρήτας, αὐτὸ κυρίως ὁ νομοθέτης ἐσκόπει ν' ἀνταμείψῃ διὰ τὰς κατὰ τὸν ἰσρὸν ἀγωνία θυσίας τῶν, γαίας ἐθνικῆς γρηπαιοὶ προεκαμέργειαν, ἵνα τοιοῦτοτρόπως ἀρραδίτη αὐτοῖς τὰ πρὸς συντήρησιν μῆσα, ἀλλ' οὔτε ἐκ τοῦ προμνησθέντος νόμου, οὐδ' ἐκ τοῦ προεπιτεθέντος αὐτοῦ ἐκδοθέντος Β. Διατάγματος τῆς 28 Αὐγούστου 1854, δι' οὗ ἐκανονίσθησαν τὰ περὶ πραγματοποιήσεως τῶν κρητικῶν γραμματίων, συνάγεται, ὅτι ἡ ἰδιότης αὕτη τῶν παραχωρητέων

ἀποτελεῖ, κατὰ τὸν εἰρημένον τύπον, ὅρον ἀπαράβατον οὕτως, ὥστε αἱ μὴ μετέχουσαι τῆς ιδιότητος ταύτης ἐθνικαὶ γαῖαι νὰ μὴ δύνανται νὰ παραχωρηθῶσι· μὴ κατονομαζομένης δὲ τῆς κατηγορίας ταύτης τῶν γαιῶν μεταξὺ τῶν ὑπὸ τοῦ άρθρου 1 τοῦ εἰρημένου Β Διατάγματος ἐξηρημένων, ὅ ἐναντίος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἰσχυρισμὸς δὲν ἔχει νομιμόντινα ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου· οὐδὲ παρέβλασε τὸν περὶ ἀποικισμοῦ Κορητῶν νόμον· τὸ Ἐφετεῖον ἀπαφανθὲν ὅτι, εἰ καὶ αἱ ἐπιπέδιαι γαῖαι, κείμεναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πλησίον τῆς πόλεως Πατρῶν ἐν θέσει προσφόρων, ἀλλὰ μὴ περιλαμβανόμεναι ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς πόλεως, δυνατόν ἐν τῷ μέλλοντι νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἐποικισμῶν, ὅπερ δὲν ἄρκει, ἵνα αἱ γαῖαι αὗται θεωρηθῶσιν ἀπὸ τοῦδε ὡς οἰκόπεδα καὶ ὡς τοιαῦτα ἐξηρημένα τῆς παραχωρήσεως, ὡς εἰς εἰδικὴν χρῆσιν προσδιωρισμένα, κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 ἐδ. 1 ἢ 1 τοῦ Β Διατάγματος 1854, ἀρῶν, κατὰ τὰ προειρημένα, αἱ ταιαῦται γαῖαι δὲν ἀπακλείονται ἀπὸ τὸν νόμον πρὸς παραχώρησιν εἰς Κορητας.

26. Ὅσα οἰκόπεδα τῆς ἄνω ἢ κάτω πόλεως συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τῆς παραλίου γραμμῆς, μείνωσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου ἐπιτρέπεται νὰ ἐκποιηθῶσι κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμον.

27. Ἡ ἴφισταμένη ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων ἐπιτροπὴ καταργεῖται, ἡ δὲ περαιτέρω διεξαγωγὴ τῆς ἀποζημιώσεως ἀνατίθεται εἰς ὑπάλληλον διορισθησόμενον διὰ Β. διατάγματος κατὰ πρότασιν τῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργῶν. — Παρὰ τῷ ὑπάλλῳ τούτῳ διορίζεται εἰς μηχανικὸς καὶ εἰς γραμματεὺς διὰ Β. διατάγματος, κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅστις θέλει διορίσει καὶ τὸ λοιπὸν ἀναγκαῖο βοηθητικὸν προσωπικόν, διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ὁποίου θέλει ζητηθῆ ἡ ἀναγκαῖα πίστωσις.

28. Αἱ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διαλαμβανόμεναι κληρώσεις, ἐνεργοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀποζημιώσεως ὑπάλλῳ ἐνώπιον τοῦ νομάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ δημάρχου.

29. Πᾶσα ἀπαίτησις περὶ ἀνταλλαγῆς ἢ ἀποζημιώσεως γῆπέδου τῆς ἄνω πόλεως μετὰ παρελθούσιν ἐνός ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου εἶναι ἀπαράδεκτος. Δια τὴν γῆπεδα δὲ, τὰ ὅποια ἠθέλον ἀμφισβητηθῆ ὑπὸ τρίτου, ἡ πρῶτη θεσμία ἀρχεται ἀφ' ἧς περικωθῆ ἡ ἀμφισβήτησις. Ἡ περικωθὴ σα τὴν ἀνωτέρω ἀπκίτησιν ἀναφορὰ ἐπιδίδεται διὰ δικαστικῶν

κλητήρος εις τὸν οἰκονομικὸν ἔρρορον Πατρῶν, ἢ τὸν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀποζημιώσεως διωρισμένον ὑπάλληλον.

30. Ὅλοι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις ἀκυροῦνται.

Ἰδιότητα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς 27 Ἰουνίου 1858. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ὙΝΖ' Νόμου περὶ ἀποζημιώσεως καὶ ἀνταλλαγῆς τῶν οἰκοπέδων τῆς πόλεως Πατρῶν.

Α'. Ἐκκαθάρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποζημιώσεως

1. Τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν Πατρῶν πηγάζει ἐκ τοῦ ἐκδοθέντος ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου ψηφίσματος, διὰ τοῦ ὁποῦ ἀπερασιόθη ἡ σύστασις τῆς κάτω πόλεως καὶ ἡ σχεδιογράφησις τῆς ἄνω, διότι ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τὰ ἰδιόκτητα οἰκόπεδα τῶν κατοίκων ἐβλάπτοντο κατακοπτόμενα ἀπὸ τὰς γραμμάς τοῦ σχεδίου, καὶ ἐλαττωμένης τῆς σχετικῆς αὐτῶν ἀξίας ἕνεκα τῆς εἰς ἄλλο μέρος μεταθέσεως τῆς πόλεως. Ἐκαστὸς λοιπὸν ἕκαστος πολίτης, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προαπαραιοθέντων, νὰ λάβῃ ἐν τῇ κάτω πόλει γῆπεδον, ἴσης ἐκτάσεως μὲ τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω, διότι τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου μένοντα γῆπεδα δὲν ἐνεκρίθη νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν 1) διότι δὲν προσεβλήθησαν ἀπὸ τὰς γραμμάς τοῦ σχεδίου, καὶ 2) διότι κείμενα εἰς τὰς ἀκρας τῆς πόλεως οὐδέποτε εἶχον τὴν αὐτὴν μὲ τὰ ἄλλα ἀξίαν.

2. Τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου ἰδιόκτητα οἰκόπεδα τῆς ἄνω πόλεως θεωροῦνται ὀριστικῶς ἐξηκριβωμένα, κατὰ συνέπειαν τῶν γεωμετρικῶν ὑπὸ τῶν κατὰ καιροῦ ἐπιτροπῶν κνταμετρήσεων, ἢ ἢ ἐκτάσεως ἕκαστου οἰκοπέδου θεωρεῖται ἐπίσης ὀρισμένη, συνεπεὶ τῆς ληφθείσης κατὰ τὸ ἔτος 1843 ὑπὸ τῶν ὑπουργείων ἀποστάσεως, καὶ ἢ ἠθεωρήθη ὡς πραγματικὴ τῶν οἰκοπέδων ἐκτάσεως, ποῦ μὲν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παρὰ τῶν γεωμετρικῶν Χέρτερ καὶ Κκαλάνερου γενομένης ἀναθεωρήσεως, ποῦ δὲ ὁ μέρος ὅρος τοῦ ἀποτελέσματος τῶν διαφορῶν καταμετρήσεων. Ἐπαντα τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως ἰδιόκτητα οἰκόπεδα μετὰ τῆς ὀριστικῆς αὐτῶν ἐκτάσεως εἶναι ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον θέλει ληφθῆ ὡς βῆσις εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀποζημιώσεως.

ΑΠ. 83 (1897). Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Νόμον ὙΝΖ' τοῦ 1858,

οσοι είχαν πιστώσει εις τὰ βιβλία τῶν ἀναθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν δι' οἰκόπεδον, ὅπερ διὰ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν τοῖς εἶχεν ἀφαιρηθῆ, οὗτοι μόνον ἐδικαιούντο ν' ἀποζημιωθῶσι παρὰ τοῦ Δημοσίου διὰ παραχωρήσεως ἑτέρου οἰκοπέδου ἰσῆς ἐκτάσεως πρὸς τὸ ἀφαιρηθέν, ὅταν ἂν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρεώρηνεν εἰς τοὺς ἐναγομένους τὸ περὶ οὗ πρόκειται οἰκόπεδον, διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου παραχωρητηρίου, χωρὶς νὰ ἴσῃ πιστὴν ἰσὴν ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν ρηθειῶν ἐπιτροπῶν, ὑπερβῆ τὴν ἐξουσίαν, ἣν ὁ νόμος τῷ ἀπένειμε καὶ ἐπομένως τὸ ἐκδοθὲν παραχωρητήριον ἐστὶν ἀκυρωτέον, βασιμῶν θεωρουμένης τῆς τοιαύτης ἀσέως τῆς ἀγωγῆς, ὥστε ἐξεταστέον ἐστίν, ἂν οἱ ἐναγόμενοι ᾖσαν πιστωμένοι ἢ εἶχον ἐξαντλήσει τὴν πιστώσιν των διὰ παραχωρήσεως εἰς αὐτοὺς ἑτέρου οἰκοπέδου.

Ἐπειδὴ ἀποδείχθη ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἐξήντησαν τὴν πιστώσιν των (πλὴν 24 πήχεων), λαβόντες παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς τὸ ἐν τῷ τετάρτῳ τετραγώνῳ τῆς ἀνω πόλεως Πατρῶν ἐκ 240 πήχεων οἰκόπεδον καὶ τῆς πράξεως ταύτης ἐπεκυρωθείσης ὑπὸ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1852, δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ζητήσωσι νὰ παρὰχωρηθῆ αὐτοῖς καὶ τὸ ἕτερον οἰκόπεδον, ὅπερ ἀφαιρῆ τὸ ἐπίδικον παραχωρητήριον ὥστε τοῦτο ἀκύρως ἐξεδόθη καὶ βασιμῶς θεωρεῖται ἡ περὶ ἀκυρώσεως αὐτοῦ ἀγωγή τοῦ Δημοσίου ὃ δὲ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐναγομένων, ὅτι, ἐν ὄσῳ δὲν εἶχεν ἐκδοθῆ ὑπερ αὐτῶν παραχωρητήριον διὰ τὸ πρῶτον οἰκόπεδον, ἐδικαιούντο νὰ ζητήσωσι τὸ δευτέρον, ἐστὶν ἀπορριπτέος, διότι ἡ πελασιότερα παραχωρήσις μετὰ τὴν ἐπεκύρωσιν τῆς κατέστη ἰσχυρὰ καὶ ὤφειλον οὗτοι νὰ ζητήσωσι τὴν δι' αὐτὴν ἐκδοσὶν ὀριστικῶν παραχωρητηρίου, αὐτοὶ δὲ νὰ καταλάβωσι μὴ νομιμῶς καὶ νὰ κατέχωσιν ἐκείνο, νὰ λάβωσι δὲ καὶ ἕτερον, καίτοι μὴ ἔγοντες πλέον πιστῶν, ἀποζημιούμενοι οὗτοι οἱς διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ζημίαν των.

3. Ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο καὶ οἰκόπεδα εἶναι ἐγγεγραμμένα ἐπ' ὀνόματι τῶν ἀρχικῶν ἰδιοκτητῶν, ἀπὸ δὲ τῆς ἐγγραφῆς ταύτης ἐλαθον χώραν διέφοροι μεταδολαί, μεταβιβασθέντων πολλῶν οἰκοπέδων εἰς ἄλλα πρόσωπα, καὶ ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ ἰσχυρισθῶσι τινες, ὅτι παρελείφθησαν ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν τὰ οἰκόπεδα των, ἢ ὅτι οἰκόπεδα ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς ἐνεγράφησαν ἐσφαλμένως ἐπ' ὀνόματι ἄλλων, ὃ γὰρ ἐπιβάλλει εἰς τὸ δημόσιον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκθέσῃ ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου μετὰ τοῦ τοπογραφικοῦ χάρτου τῆς ἀνω πόλεως εἰς τὸ δημορχεῖον, ὥστε λαμβάνοντες γνῶσιν τῶν γενομένων ἐγγραφῶν οἱ πολῖται νὰ προτείνωσι τὰς ἀξιώσεις των. Το ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου ταύτου, ἐτοιμασθὲν ἀπὸ τῶν ἐπ'

τροπὴν, παρεβλήθη μὲ τὰ εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Συνεδρίου ὑπάρ-
 γοντα ἀντίγραφα καὶ ἐπεκυρώθη. Ὁφείλει λοιπὸν ὁ ἐπὶ τῆς
 ἀποζημιώσεως ὑπάλληλος νὰ τὸ διευθύνῃ μετὰ τοῦ τοπο-
 γραφικοῦ γάστου πρὸς τὸν δήμαρχον, προσκαλῶν αὐτὸν νὰ
 ἐκθέσῃ ἀμφότερα εἰς τὸ δημαρχεῖον κατὰ τὸν νόμον καὶ νὰ
 γνωστοποιήσῃ τὴν ἐκθεσὶν τῶν πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας διὰ
 προγράμματος, τὸ ὁποῖον θέλει διαλαμβάνει ρητῶς, ὅτι τὸ δη-
 μόσιον δὲν ἀναγνωρίζει ὡς ἰδιοκτῆτας οἰκοπέδων ἐντὸς τοῦ
 σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως, εἰμὴ τοῦ: ἀναγνωρισθέντος ὡς τοιού-
 τος ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν, καὶ ἐγγεγραμμένους εἰς τὸ βιβλίον
 τῆς ἀναθρονητικῆς ἐπιτροπῆς, ἀντίγρ φον τοῦ ὁποῖου ἐκτίθε-
 ται, καὶ τούτους μόνους θέλει ἀποζημιώσει: ὅσοι ἐπομένως τῶν
 πολιτῶν ἔχουσιν ἀξιώσεις ἐπὶ οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα δὲν ἐνε-
 γράφησαν καθόλου ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν, ἢ ἐνεγράφησαν κακῶς
 ἐπ' ὄνοματι ἄλλων, καθὼς καὶ ὅσοι ἐξ ἀγορᾶς, κληρονομίας,
 ἢ οὐδὲν ποτε ἄλλου νομίμου τρόπου κατέστησαν βριδύτερον
 κύριοι οἰκοπέδων, ἀνηκόντων καὶ ἐγγεγραμμένων εἰς τὴν με-
 ρίδα ἄλλων, ὀφείλουσι νὰ προτείνουσι τὰς ἀξιώσεις των ἐντὸς
 ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου (ἐντύθη πρέπει
 νὰ σημειοῦται ἡ ἡμερομηνία, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ δημοσίευσις
 τοῦ νόμου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ νόμου, καὶ ὁ χρό-
 νος, καθ' ὃν λήγει ἡ ἐνικύσις προθεσμίας)· ἡ δὲ τιαυτή πρό-
 τεσις πρέπει νὰ γενῆ δι' ἀναφορᾶς, ἐπιδοθησομένης πρὸς τὸν
 οἰκονομικὸν ἔνορον διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος καὶ περιεχούσης
 τριτημὸν ἀντίγραφον τῶν τίτλων ἢ τοὺς νομίμους λόγους, εἰς
 τοὺς ὁποίους στηρίζονται αἱ ἀξιώσεις των· θέλει δὲ διαλαμβάνει
 προσαετὶ τὸ πρόγραμμα, ὅτι ὅσοι δὲν εἰδοποιηθῶσιν ἐγγρά-
 φως περὶ τῆς παραδοχῆς τῶν ἀντιρρήσεών των, χρεωστοῦσι νὰ
 εἰσῶσι τὰς ἀπαιτήσεις των καὶ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου
 Πατρῶν, κινουντες καθ' οὗτινος ἀνήκει τὴν ἀνήκουσαν ἀγωγὴν,
 διὰ νὰ ἀναγνωρισθῶσιν ἀναγκαστικῶς ἰδιοκτῆται τῶν οἰκοπέ-
 δων, τὰ ὁποῖα ἀξιοῦσι, διότι, μετὰ παρέλευσιν τῆς προθεσμίας
 ταύτης, πᾶσα ἐπὶ οἰκοπέδων τῆς ἄνω πόλεως ἀξίωσις παρα-
 γράφεται καὶ τὸ δημόσιον θέλει θεωρήσει ὡς ὀριστικὸν ἰδιο-
 κτῆτας τοὺς ἐγγεγραμμένους εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἐπιτροπῆς, τῶν
 ὁποίων θέλει συμπληρώσει τὴν ἀποζημίωσιν, λαμβάνον εἰς τὴν

κατοχήν καὶ κυριότητά του ὅλας τὰς ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως ἰδιοκτησίας, κατὰ τὸ ἀρθρ. 21 τοῦ νόμου. Το πρόγραμμα τοῦτο πρέπει νὰ δημοσιευθῆται παρὰ τοῦ δημάρχου διὰ τυμπανοκρουσίας καὶ δι' ἀναγνώσεως εἰς ὅλας τῆς πόλεως τὰς ἐκκλησίας κατὰ διμηνίαν, διὰ νὰ λάβωσι πληρεστάτην γνῶσιν τῆς οὐσιώδους ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου ὅλοι οἱ κατοικοὶ καὶ φροντίσωσιν ἐμπροθέσμῳ περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν δικαίων των.

4. Ἀντίγραφον τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ νόμου θέλει κοινοποιῆσαι ὁ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως πρὸς τὸν εἰσαγγελέα Πατρῶν, ἐξαίτουμένος παρ' αὐτοῦ ὅπως λάβῃ πρόνοιαν περὶ διορισμοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος τῶν τυχόν στερουμένων τοιοῦτου ὀφειλῶν διὰ νὰ ὑποβάλῃ τὰς ὁποίας ἐνδέχεται νὰ ἔχωσιν ἀξιώσεις καὶ νὰ μὴ πάθωσι τὰ δικαιώματά των

5. Αἱ ὑποβαλλόμεναι ἀντιρρήσεις μετὰ τῶν πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν τίτλων θέλουσιν ἐξετάζεσθαι ἀπὸ συμβούλιον, συγκείμενον ἀπὸ τὸν οἰκ. ἐφορον, τὸν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ἐπαλλήλον καὶ τὸν δικηγόρον τοῦ δημοσίου. Ἐὰν ἡ ἔξιωσις ἀποβλέπῃ οἰκόπεδον, τὸ ὁποῖον μετεδίδασθῆ εἰς τὸν ἀξιούντα ἀπὸ τὸν ἀρχικὸν ἰδιοκτητήν, καὶ οἱ προσαγόμενοι τίτλοι θεωρηθῶσιν ἰσχυροί, τὸ συμβούλιον ἀποφαίνεται, διὰ συντόμου ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς πράξεως, περὶ μεταφορᾶς τῆς μεταδιδασθείσης ἐκτάσεως ἀπὸ τὴν μερίδα τοῦ ἀρχικοῦ ἰδιοκτητοῦ εἰς τὴν τοῦ ἀξιούντος, καὶ τὰ ἔγγραφα διευθύνονται εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰς ἀνηκούσας ἐπὶ τοῦ βιβλίου μεταβολᾶς. Ἐὰν ὅμως οἱ παρουσιασθέντες τίτλοι δὲν εὐρεθῶσιν ἰσχυροί, ἢ ἐὰν ἡ ἔξιωσις ἀποβλέπῃ οἰκόπεδα, μὴ μετεδιδασθέντα παρ' ἄλλων, ἀλλ' ὡς ἐξ ἀρχικῆς ἰδιοκτησίας προερχόμενα καὶ ἐκ παραδρομῆς μὴ ἔγγραφέντα ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν, ἢ κακῶς ἔγγραφέντα ἐπ' ὀνόματι ἄλλων, ὁ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως κρατεῖ τὴν σημείωσιν τῶν τοιοῦτων ἀντιρρήσεων ἐπὶ ἰδιαιτέρου βιβλίου καὶ ἀναβάλλει τὴν πραγματοποιοῦσαν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀρχικῶν ἰδιοκτητῶν, τῶν ὁποίων τὰ οἰκόπεδα φιλονεικοῦνται διὰ τῶν τοιοῦτων ἀντιρρήσεων, μέχρι τῆς οριστικῆς λύσεως τῆς ἀμυρσοθητήσεως.

6. Ἡ ἐξέτασις πάσης ἀντιρρήσεως πρέπει νὰ περατοῦται

ἔδωκεν τὴν δυνατὴν ταχύτητα, τὰ δὲ ἀποτέλεσμα κοινοποιεῖται, ἐπιμελεία τοῦ οἴκ. ἐφόρου, πρὸς τὸν ἀξιοῦντα, μὲ τὴν εἰσβολήν, ἐν περιπτώσει μὴ πικροδοχῆς, ὅτι ὀφείλει νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγὴν τζυ, πρὶν ἢ λήξῃ τὸ ἔτος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, διότι μετὰ ταῦτα τὰ πραγματικά του δικαιώματα ἐπὶ τοῦ ἀμφισβητουμένου οἰκοπέδου παραγράφονται.

7 Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου κατατάσσει μετοξὺ τῶν ἐγκύλιων ἀποζημιώσεων καὶ ἀνταλλαγῶν καὶ τὰ δοθέντα ὑπὸ τῶν πατρῶν οἰκόπεδα ἀπέθεντι δωρεῶν, ὅτε ἤρξατο ἡ ἐργασία τῆς ἀποζημιώσεως, πολλοὶ τῶν ἐχόντων οἰκόπεδα Πατρῶν, πληθυσθέντες νὰ δώσωσι τὰ μέσα τῆς ἀποκαταστάσεως εἰς διαφόρους προσελθόντας νέους κατοίκους τῆς πόλεως καὶ ἄλλους πτωχοὺς συμπολίτας τῶν, στερουμένων ἰδιοκτησῶν, παρεχώρησαν πρὸς τοὺτους ἀνά ἓνα, δύο ἢ πλείονους πῆχεις, ἐκ δὲ τῆς συνεισφοράς ταύτης ἐσχηματίσθησαν οἰκόπεδα ἀναλόγῳ ἐκτάσεως, τὰ ὅποια ἢ ἐπιτροπῇ δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ ἀνταλλάξῃ, παραχωρήσασα εἰς τοὺς δωρητέους οἰκόπεδα ἴσης ἐκτάσεως μετὰ τὴν ἐκ συνεισφοράς καταρτισθέντα ἀριθμὸν πῆχειων, τοὺς ὅποιους ἀπέχεσεν ἀπὸ τὰς μερίδας τῶν δωροδοτῶν· αἱ τοιαῦται οἰκίαι παραχωρήσεις κηρύσσονται διὰ τοῦ νόμου ἐγκυρῶν κηρόσων ἐν ἀνεκλήθησιν ἀπὸ τοῦ δωροδοτῆ· ὀφείλει ὅθεν ὁ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ν' ἀνεύρῃ τὰς τοιαύτας ἀναφορὰς τῶν δωροδοτῶν, αἱ ὅποια, καθ' ὃ συνταχθεῖσαι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρὲς χωριστήμου νόμου, θεωροῦνται ὡς νόμιμοι τίτλοι, ἐνόσω τὸ πλεονέκτημα ἐν ἀνεκλήθησιν καὶ ἐπὶ τῇ βύσει αὐτῶν θέλει ἀναθεῖναι εἰς τὴν β. β. β. τῆς ἀποζημιώσεως ἰδίαν δι' ἕκαστον δωροδοτῆν μερίδα, εἰς τὴν ὁποίαν θέλει ἐγγράψῃ τὴν ἑωρηθεῖσαν ἐκτασιν, σημειῶν λεπτομερῶς τὰ ὀνόματα τῶν δωρητῶν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν μερίδων αὐτῶν, ἐξ ὧν θέλει ἐκπεσθῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν πῆχειων, ὅσους ἕκαστος μεριδιοῦχος ἐδώρηται.

8. Ἐν τῇ ἀνω πόλει Πατρῶν ὑπάρχον πολλὰ οἰκόπεδα, τῶν ὁποίων αἱ κατόχοι ἐπλήρωσαν ἐτησίως ὠρισμένον δικαίωμα ἐπιρροῆς, Νόβελλον καλούμενον, πρὸς ὀθωμανοὺς ἢ πρὸς ἄλλοις ὀθωμανικὰ ὀρθοκετικὰ καταστήματα, ὧν διάδοχος θεωρεῖται τὸ δημοσίον.

Τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου ἀνεγνωρίζει τοὺς κατόχους τῶν

οικόπεδων τούτων ιδιοκτητίας τοῦ ἡμίσεως τῆς ἐκτάσεως αὐτῶν καὶ χορηγεῖ εἰς τούτους δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς, ἐὰν τὰ οἰκόπεδα κείνται ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως. Ἄλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ προεκτεθέντα εἶναι ἡ βραχὺς τῆς ἀποζημιώσεως, σημειοῦται ὀλόκληρον τὸ ἐμβαδὸν τῶν εἰς Νούμιλον ὑποκειμένων οἰκοπέδων, ἀνευ διακρίσεως τινος, ὃ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπ' ἄλληλοῦ ἀπείλει, ὁδηγούμενος ἀπὸ τὸν πίνακα τῶν οἰκοπέδων καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν ἐπιτροπῶν, καὶ ἐπὶ τὸ ἐνώπιον τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου τὴν ἀνήκουσαν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου ἀντίρρησην, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου, καὶ ἐάντε κάτοχοι δὲν παραιτηθῶσιν ἀπὸ πάσαν ἐπὶ τοῦ εἰς τὸ δημοσίον ἀνήκοντος μέρους ἀξίωσιν, νὰ εἰδωποιηθῇ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν κινήθωσιν ἐμπροθέσμως αἱ ἀπαιτούμεναι ἀγωγαί. Ταῦτα οὕτως ἀπείλει νὰ πράττη καὶ περὶ τῶν ὀλίγων οἰκοπέδων, τὰ ὅποια εἰς τὸν πίνακα σημειοῦνται ὡς σιλονεϊκούμενα.

9. Ἡ ἐκτασις τῶν οἰκοπέδων, ὅσα ἐφθίσχον νὰ παραληθῶσιν ἤδη εἰς τὸ δημόσιον, κατὰ τὰς ἰσχυρούσας μέχρι τοῦδε διατυπώσεις, καὶ περὶ τῆς παραδόσεως τῶν ὁπαίων συντηρηθῶσαν συμβολαία, πρέπει νὰ ἀραιεθῇ ἀπὸ τὰς μερίδας τῶν ἀποζημιωθέντων, ἐπισπευδομένης τῆς ἐκδόσεως τῶν ὀριστικῶν παραχωρητηρίων, δι' ὅσα τυχὸν δὲν ἐξεδόθησαν ἔτι.

Β'. Τακτοποίησις τῶν γενομένων ἤδη ἀποζημιώσεων

10. Οἱ πλείους τῶν πολιτῶν ἐλαθὸν ἤδη ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν οἰκόπεδα ἐν τῇ κάτω πόλει, λόγῳ ἀποζημιώσεως ἀνταλλαγῆς τῶν ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως ἰδιοκτησιῶν των. Αἱ παραχωρήσεις αὗται, γεόμεναι ὑπὸ τὸν πίνακα τῆς προσωρινότητος καὶ ὑποκειμεναι εἰς ἀναθεώρησιν, ἐπεκρίθησαν διὰ τοῦ ἀπο 13 Ὀκτ. 1852 Β. Δ. καὶ διατάχθη ἡ ἐκδόσις τῶν τακτικῶν παραχωρητηρίων, ἀλλ' ὀλίγοι τινὲς κωλύθησαν νὰ λάβωσι τοιαῦτα, οἱ δὲ λοιποὶ διατελοῦσιν ἐπὶ τὸν ὅρον τῆς προσωρινότητος καὶ στεροῦνται τῆς ἐλευθέρου χρήσεως τῶν παραχωρηθέντων οἰκοπέδων, ὡς μὴ δυνήσασθαι νὰ ἐκπληρώσωσι τοὺς ὅρους τοῦ διατάγματος, καθ' οὗς ἀρκεῖον τὸ παραδώσωσιν εἰς τὸ δημόσιον τὰ οἰκόπεδά των, ἐλευθέρου κωδομῆς καὶ παντὸς βάρους. Παραιτουμένης ἤδη τῆς κωδικοποιήσεως

ως, διὰ τοῦ νέου νόμου, ἀπὸ τὴν ἀπαίτησιν τῆς παραδόσεως, ἢ δὲν κωλύει τὴν ἐκδοσιν τῶν ὀριστικῶν παραχωρητηρίων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ φιλονεικηθῶσι τινὰ τῶν ἰδιοκτητῶν κτηπέδων ὑπὸ τρίτου, διὰ νὰ μὴ εὐφθώμεν εἰς τὴν ἀνάγκην ἐγγράφωμεν ὑποθήκας πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου, διὰ πᾶσαν τιαύτην ἀμφισβήτησιν, ἐλήφθη τὸ μέτρον ν' ἀναβληθῆ ἡ ἐκδοσις τῶν ὀριστικῶν παραχωρητηρίων, μέχρι τῆς παρελεύσεως ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, ὅτε κηρύττειται παραγεγραμμένον πᾶν δικαίωμα καὶ πᾶσα τρίτου ἀξίωσις, νὰ ἐφοδιασθῶσιν ὅμως οἱ ἀποζημιωθέντες μὲ προσωρινὰ παραχωρητήρια δύναμει τῶν ὁποίων θέλουσιν ἔχει τὴν ἐλευθερίαν τῶν παραχωρηθέντων γηπέδων διαχειρίσιν, ὑπὸ μόνην τὴν ἐξουσίαν τοῦ ὅτι, ἐὰν ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας παρουσιασθῆ ἀμφισβήτησις ὑπὸ τρίτου, θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 4 τοῦ νόμου ὀριζόμενα.

Ὅθεν ἕκαστος ἀποζημιωθείς ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν πολιτῆς καὶ μη λαθῶν ἔτι τακτικῶν παραχωρητήριον θέλει προκληθῆ παρουσιάσῃ τὸν τίτλον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου σφριζέται ἡ ἀποζημιώσις του· ἐὰν δὲ εἶχε πολλὰ οἰκόπεδα ἐν τῇ ἀνω πόλει, καὶ ἡ ἀνά χειρας αὐτοῦ τίτλος δὲν διαλαμβάνῃ τὸ οἰκόπεδον ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὴν ἀποζημίωσιν, ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ δι' ἀνεφορᾶς του (ἐπικυρωμένως ἀπὸ τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν διὰ τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς) ἀπέναντι τίνος οἰκοπέδου ἐπιθυμῆ νὰ συμψηφισθῆ ἡ ἀποζημίωσις αὐτῆ, ἢ τιαύτην ἀποζημίωσιν εἶναι ἀναγκαῖα διὰ δύο λόγους 1) διὰ νὰ γνωρίζῃ τὸ οἰκόπεδον ἀπέναντι τίνος οἰκοπέδου ὀρισμένως δίδεται τὸ ἀνεπιθυμητὸν καὶ ἐνεργῆ ἐν περιπτώσει ἀμφισβήτησεως ἐπ' αὐτοῦ ἀπέναντι, καὶ 2) διὰ νὰ ᾔηται γνωστὰ τὰ οἰκόπεδα, τὰ ὁποῖα ἀπέναντι ἐλάμβανον τὴν ἀποζημίωσιν, καὶ ἐπομένως θεωρούμενα ὡς διαθέσιμα, καὶ τὰ ἀρθρῶν 4 τοῦ νόμου νὰ δύνανται νὰ χρησιμεύωσι πρὸς ἀποζημίωσιν ἄλλων πολιτῶν, καὶ νὰ μὴν ἡμπορῆ νὰ τὰ κρηματώσῃ ὁ ἀρχικὸς ἰδιοκτήτης πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μερίδος του, καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 9. Πρὸς ἐκδοσιν τοῦ προσωρινοῦ παραχωρητηρίου ὃ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπ' ἄλληλος δὲν ἔχει νὰ ἐνεργῆσθαι εἰς τὴν 1) ἐὰν ὁ παρουσιαζόμενος τίτλος ᾔηται τακτικῶς νομίμως ἐκδοθεμένος, διότι ἅπαντες οἱ τοιοῦτοι τίτλοι

εἶναι ἐπικυρωμένοι καὶ ἀπὸ τὸ διάταγμα τοῦ 1852 καὶ ἀπὸ τὸν ἤδη ἐκδοθέντα νόμον, καὶ 2) ἐὰν τὸ ἀρχικὸν οἰκόπεδον ἴκῃ πέναντι τοῦ ὁποίου ἐδόθη ἡ ἀποζημιώσις, ἦναι ἐγγεγραμμένον εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ δὲν ἐφίλονται κήθη μέχρι τοῦδε ὑπὸ τρίτου. Ἐνταῦθα θεωροῦμεν ἀναγκασιῶς νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ὡς ἀφιλονεικῆτως νόμιμοι καὶ ἐπικυρωμένοι τίτλοι θεωροῦνται μόνον τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς τακτοποιητικῆς ἐπιτροπῆς ἐνδεκτικῶς. ὅταν λοιπὸν παρουσιάζονται τοιαῦτα, πρέπει νὰ ἐκδίδονται ἀδιστακτικῶς τὰ παραχωρητήρια. ὅ-αν ὅμως αἱ ἀποζημιώσεις στηρίζονται εἰς ἄλλους τίτλους, φεῖλει ὁ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως νὰ ἐξετάζη αὐτοὺς μετὰ τοῦ νομάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ νὰ τοὺς ὑποβάλῃ διὰ κρινῆς ἠτιολογημένης ἐκθέσεως πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπου ἀποφαινεται τοῦτο περὶ τοῦ κύρους αὐτῶν ἐννοεῖται. ὅτι ἐπὶ τὴν ὑποβαλλομένην ἐκθεσιν πρέπει νὰ ἐπισυνάπτηται καὶ πρωτοκόλλον αὐτοψίας καὶ περιγραφῆς τοῦ παραχωρηθέντος ἀπὸ τὸ δημόσιον οἰκόπεδον, διότι αἱ ἰσοδύναμοι με ἐνδεικτικὰ πράξεις δὲν θεωροῦνται ἰσχυραὶ εἰμὴ καθόσον ἀποβλέπουσιν εἰς οἰκόπεδα μὴ κατεχόμενα ὑπὸ τρίτων. Τὰ προσωρινὰ παραχωρητήρια θέλουσιν ἐκδίδεσθαι ἀπὸ διπλότυπον βιβλίον. τὸ ἑκάστον θέλει ἀποτείλει τὸ ὑπουργεῖον, ὅλοι δὲ οἱ ἐφοδιαζόμενοι τοιαῦτα ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ οἰκοδομήσιν ἐλευθέρως ἐπ' αὐτῶν καὶ νὰ ἐξασκῶσι πᾶσαν πρᾶξιν κυριότητος. Ἐὰν τὸ αὐτὸ οἰκόπεδον ἐδόθη δι' ἐνδεικτικῶν εἰς δύο προσηλωτὰ προσωρινῶν παραχωρητήριον θέλει ἐκδίδεσθαι ἐπ' ὀνόματι τοῦ κατέχοντος αὐτὸ

11. Ἐὰν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ προσωρινοῦ παραχωρητηρίου φιλονεικηθῇ ὑπὸ τρίτου τὸ ἐν τῇ ἀνω πάλαι ἰδιοκτητικῷ γήπεδον, ἀναβάλλεται τὸ παραχωρητήριον ἢ ἐκδοσις μετὰ τοῦ οὐ λυθῇ ἡ ἀμφισβήτησις, καὶ εἰ μὲν ἡ λύσις ἀποβῇ ὑπὲρ τοῦ ἀρχικοῦ ἰδιοκτητοῦ, ἐκδίδεται τὸ παραχωρητήριον, ἐν δὲ ἐὰν ἀποβῇ ὀριστικῶς ὑπὲρ τοῦ ἀμφισβητούντος, τὸ παραχωρητήριον οἰκόπεδον ἐπανέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἠμεινωμένου. Ἐφαρμοζόμενων τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ νόμου, ἐκδοθήσονται καθ' ἑν ἀνηγέρθη ἐπ' οὐτοῦ οἰκοδομή. Ἐὰν ὅμως ἐφίλονται ἤδη νὰ ἐκδοθῇ τὸ παραχωρητήριον, καὶ ἡ ἀμφισβήτησις ἐπι-

τάθη βραχύτερον, ὁ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπάλληλος θέλει ζητεῖν τὴν ἀδειαν τοῦ προέδρου τῶν πρωτοκόπων, διὰ νὰ ἐνεργῇ συντηρητικῶς κατάσχεσιν τοῦ ἐθνικοῦ οἰκοπέδου, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 13 τοῦ νόμου διαλαμβανόμενα.

12. Ἐὰν ἡ ἔκτασις τοῦ οἰκοπέδου, διὰ τὸ ὅποιον ζητεῖται καὶ πρόκειται νὰ ἐκδοθῇ τὸ προσωρινὸν παραχωρητήριον, ᾗται ἄνωτέρα τῆς ἔκτασεως τῶν οἰκοπέδων, ἐξ ὧν ἀπαρτίζεται ἡ δὴ ἡ μερίς τοῦ ἀποζημιωθέντος, ὁ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως θέλει ἀποστέλλει ἐπιτοπίως τὸν μηχανικόν, διὰ νὰ ἐνεργῇ νέαν καταμέτρησιν καὶ περιγραφὴν αὐτοῦ, σημειῶν ἐπὶ τοῦ συσταχθρομένου πρωτοκόλλου καὶ τοπογραφικοῦ σχεδίου τὸ μέρος το ὅποιον θέλει ἀποκοπῆ, διὰ νὰ περιορισθῇ ἡ παραχώρησις εἰς ἔκτασιν ἴσην μὲ τὴν τῆς μερίδος του. Ἐὰν τὸ παραχωρηθὲν οἰκοπέδον ᾗται ὀλοσχερῶς ἐλεύθερον νόμοδομῆς, ἢ ἡ ὑπάρχουσα ἐπ' αὐτοῦ τοιαύτη τὴ καλύπτῃ, ὀρθογωνιζομένη, ὀλοκληρον, ἀφίεται εἰς τὸν κάτοχον νὰ ὀρίσῃ ἐκ ποίας πλευρᾶς θέλει γενῆ ἡ ἀποκοτὴ τοῦ πλεονάσματος. Ἐὰν ὁμοίως ἡ ὑπάρχουσα ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομῇ τὴ καλύπτῃ ἐν μέσει μόνον, τὸ πλεονάσμα θέλει ἀποκόπτεσθαι ὀριστικῶς ἀπὸ τὸ ἐλεύθερον οἰκοδομῆς μέρος, καὶ, ἐν ἔγῃ ἀνάλογον ἐπὶ τῆς ἐδοῦ πρόσωπον, θέλει ἐγγραφῆσθαι εἰς τὸν πίνακα τῶν διαθεσίμων, διὰ νὰ δοθῇ εἰς ἄλλους πολίτας. Μετὰ τὰς ἀνωτέρω ἐρρωσίας, τὸ προσωρινὸν παραχωρητήριον θέλει ἐκδίδεσθαι δι' ὅσον μέρος τοῦ οἰκοπέδου δικαιοῦται ὁ ἀποζημιωθείς νὰ λάβῃ, τὸ δὲ πλεονάσμα, ἐὰν δὲν δύναται ν' ἀποκοπῆ, θέλει μένει εἰς τὴν κατοχὴν του, μέχρι οὗ ἐκτιμηθῇ ἢ συψηφισθῇ εἰς ἄλλα γῆπεδον.

13. Ἐπὶ τῇ βίσει τῶν ἀνωτέρω ὀδηγιῶν θέλουσιν ἐκδοθῆ τὰ προσωρινὰ παραχωρητήρια καὶ εἰς τοὺς λαβόντας ἀποζημιώσεις ἀπέναντι ὄψεων ἢ οἰκοπέδων, ὑπικειμένων εἰς Νόβελον, θεωρουμένους, τοὺς μὲν πρώτους ὡς ἰδιοκτητὰς τῆς ὄψεως θέσεως ἐκτάσεως καθόσον δὲν ἀνεκλήθη αὕτη ὑπὸ τῶν ὄψεοδοτῶν, τοὺς δὲ τελευταίους τοῦ ἡμίσεως μόνον τῶν οἰκοπέδων.

Γ'. Διαθέσιμα οἰκόπεδα.

14. Πρὶν ἢ κάμωμεν λόγον περὶ τῆς κληρώσεως τοῦ 1851 καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν μηκέτι ἀποζημιωθέντων πολιτῶν,

έθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν διαθέσιμων ὡς καὶ τῶν ἄνευ ἄδειας τῶν ἐπιτροπῶν ἐν τῇ κάτω πόλει καταληφθέντων οἰκοπέδων, διότι ἡ ἐκκαθάρισις τούτων εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς διεξαγωγὴν καὶ περαιώσιν τῶν δύο εἰρημμένων ἐργασιῶν.

15. Διαθέσιμα οἰκόπεδα κατὰ τὰ ἄρθρ. 4 τοῦ νόμου εἶναι α'. Τὰ ἐν τῇ ἄνω ἢ κάτω πόλει ἐθνικὰ, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχουσιν οἰκοδομαί. β'. Τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως (ιδιοκίτητα, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι ἀπέζημιώθησαν ἤδη λαβόντες ἀλλαγὴν τὸ ἀντάλλαγμα καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχουσιν οἰκοδομαί καὶ γ'. Τὰ ἐν τῇ κάτω πόλει ἐθνικὰ, τὰ καταληφθέντα ἄνευ ἄδειας τῶν ἐπιτροπῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ κάτοχοι κατεσκευάσαν ξύλινα παραπήγματα (ἐννοεῖται οἰασθήποτε ἀξίας) ἢ ἀνήγειρον πλινθοκτίστους ἢ λιθοκτίστους οἰκοδομαὶς ἀξίας κατωτέρας τῶν χιλίων δραχμῶν.

Ἐκτὸς τούτων θεωροῦνται ἐτι ὡς διαθέσιμα δ'. Τὰ δυνάμενα ν' ἀποκοπῶσι πλεονάσματα τῶν εἰς ἀντάλλαγὴν παραχωρηθέντων οἰκοπέδων (ἄρθρ. τοῦ νόμου). ε'. Τὸ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου περιερχόμενον ἡμισυ τῶν εἰς Νοσελλὸν ὑποκειμένων οἰκοπέδων (ἄρθρ. 20 τοῦ νόμου). ζ'. Τὰ δοθέντα ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν πρὸς ἀντάλλαγὴν γηπέδων ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως κειμένων, ἢ ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ ὑπόκεινται εἰς τὰ ληφθησόμενα μέτρα, ἐὰν δὲν ὑπάρχουσιν ἐπ' αὐτῶν καθόλου οἰκοδομαί (ἄρθρον 22 τοῦ νόμου) καὶ ζ'. Τὰ διὰ περιτοιχισμάτων ἢ περιφραγμάτων κατεγόμενα μέρη τῶν ἐπ' ἐκτιμῆσει παραχωρουμένων γηπέδων ὅσα δύνανται νὰ αποκοπῶσι χωρὶς βλάβην τοῦ ὀρθογωνισμοῦ τῆς οἰκοδομαίς.

16. Τὰ ἐν τῇ κάτω καὶ ἄνω πόλει ἐθνικὰ γήπεδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων εὐθεμεῖα ὑπάρχει οἰκοδομή, εἶναι καταγεγραμμένα εἰς εἰδικὸν πίνακα· πρέπει δὲ νὰ ληφθῇ πρόνοια, ὅπως καταχωρίζονται εἰς τὸν αὐτὸν πίνακα καὶ τὰ λοιπὰ διαθέσιμα γήπεδα, καθ' ὅσον ἀνακαλύπτονται, διότι, πρὸς ἀποζημιώσιν τῶν κληρωθέντων καὶ τῶν δικαιουμένων νὰ ἀποζημιωθῶσιν, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχη ἀκριβὴς τῶν διαθέσιμων οἰκοπέδων κατάλογος, διὰ νὰ ἐκλέξη ἐξ αὐτῶν ἕκαστος τὴν ἀποζημιώσιν του.

Δ'. Οικόπεδα τῆς κάτω πόλεως κατεχόμενα ἄνευ ἀδείας τῶν ἐπιτροπῶν.

17. Τὰ ἄνευ ἀδείας τῶν ἐπιτροπῶν καταληφθέντα ἐν τῇ κάτω πόλει οἰκόπεδα διαιροῦνται εἰς τρεῖς κατηγορίας, ἡ τάξις α'. Εἰς τὰ φέροντα ξύλινα παραπήγματα οἰσθῆποτε ἀξίας, ἡ λιθοκτίστους, ἡ πλινθοκτίστους οἰκοδομὰς ἀξίας κατωτέρας τῶν χιλίων δραχμῶν. β'. Εἰς τὰ φέροντα οἰκοδομὰς ἀξίας ἀνωτέρας τῶν ἐξ χιλιάδων δραχμῶν. γ'. Εἰς τὰ φέροντα οἰκοδομὰς ἀξίας ἀνωτέρας μὲν τῶν χιλίων, κατωτέρας δὲ τῶν ἑξακισχιλίων δραχμῶν καὶ συμπεριληφθέντα εἰς τὴν κλήρωσιν τοῦ 1851.

Τὰ πρῶτα ἀφαιροῦνται ὀριστικῶς ἀπὸ τοῦς κατόχους, διότι θεωρήθησαν ὡς διαθέσιμα· τὰ τῆς δευτέρας κατηγορίας ἀφίονται ἐπ' ἐκτιμήσει εἰς τοῦς κατόχους, καθόσον μέρος καλύπτονται δι' οἰκοδομῶν ἀνεγερθεισῶν μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1857 (ἄρθρ. 22 τοῦ νόμου). Περὶ τῶν τῆς τρίτης καὶ τελευταίας τάξεως διαλαμβάνει τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ νόμου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι μία ἐκ τῶν πρώτων ἐργασιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐνασχοληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν ἀποζημιώσεων, εἶναι ἡ καταγραφή ὅλων τῶν ἄνευ ἀδείας τῶν ἐπιτροπῶν καταληφθέντων ἐν τῇ κάτω πόλει οἰκοπέδων καὶ ἡ ἐξακριβῶσις τοῦ εἶδους καὶ τῆς ἀξίας τῶν οἰκοδομῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουσιν ἐπ' αὐτῶν· καὶ περὶ μὲν τῆς καταγραφῆς δὲν ὑπάρχει οὐδεμίαν δυσκολίαν, διότι εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς ἐπιτροπῆς ὑπάρχει βεβαίως πῖναξ τῶν τοιούτων οἰκοπέδων, καθόσον ὁ ἄφορος τὴν ἐξακριβῶσιν τοῦ εἶδους καὶ τῆς ἀξίας τῶν οἰκοδομῶν, αὕτη ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρ. 5 καὶ 6) εἰς τριμελῆ ἐπιτροπὴν, κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς ὁποίας ἐπετρέπη προσφυγῇ εἰς τὸ πρωτοδικεῖον Πατρῶν· δὲν ἔχει λοιπὸν εἰμὴ νὰ διευθύνῃ τὸν πῖνακα τῶν τοιούτων οἰκοπέδων πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἄφορον, αὗτος δὲ περὶ λαμβάνων τὸν προϊστάμενον τῆς διευθύνσεως τοῦ μηχανικοῦ καὶ ἕτερον μηχανικόν, διωρισμένον ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον θέλει σχηματίσει ἐπιτροπὴν, ἣτις ὀφείλει νὰ ἀπαρτίσῃ κατὰ πλειονοψηφίαν περὶ τοῦ εἶδους καὶ τῆς ἀξίας τῶν οἰκοδομῶν· ἐννοεῖται ὅτι εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας τῆς οἰ-

κοδομῆς δὲν πρέπει νὰ συμπεριληφθῇ ἡ ἀξία τῶν περιτομιαμάτων τῶν δυναμένων νὰ ἐκκοπῶσι μερῶν κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ ἀρθρ. 22.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς διευθύνονται εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως, ὅστις θέλει φροντίζει περὶ τῆς διὰ δικαστικὸν κλητῆρος κοινοποιήσεως ἀντιγράφων αὐτῶν, πρὸς τε τὸν κλητοχὸν τοῦ οἰκοπέδου καὶ πρὸς τὸν ἐκλέξαντα αὐτὸ κατὰ τὴν κλήρωσιν τοῦ 1851 πολίτην (ἐὰν ὑπάρχη τοιοῦτος) καὶ περὶ δημοσιεύσεως αὐτῶν διὰ τινος τῶν ἐγγυωρίων ἐφημερίδων. Ἐὰν κατὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων γενῶσιν ἀνακοπαί, ἐντός τῆς νομίμου προθεσμίας, ὁ οἶκον. ἔφορος φροντίζει περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς δίκης καὶ κοινοποιεῖ ἐπίσημον ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου εἰς τὸν ἐπὶ τῆς διεξαγωγῆς ὑπάλληλον, ὅστις τὴν ἐμισυνάπτει εἰς τὴν σχετικὴν ἀπόρασιν τῆς ἐπιτροπῆς.

19. Καθόσον καθίσταται ὀριστικὸς ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας τῆς οἰκοδομῆς ἐκάστου οἰκοπέδου, θέλει σημειοθεῖσθαι εἰς τὸν πίνακα ἡ ὀριστικὴ αὐτῆς ἀξία καὶ ἡ τάξις εἰς τὴν ἀνήκει πρὸς ἐνέργειαν τῶν περαιτέρω.

Ε'. Κλήρωσις τοῦ 1851. (*Ὁρα Δ. τοῦ 1852 καὶ ἀρθρ. 5-7 καὶ 24 τοῦ νόμου). 20—24.

ς'. Ἀποζημιώσεις τῶν μικρῆτι ἀποζημιωθέντων πολιτῶν. (*Ὁρα ἀρθρ. 3, 9, 21, 23 καὶ 28 τοῦ νόμου). 25—30.

Ζ'. Οἰκόπεδα παραχωρούμενα ἐπ' ἐκτιμήσει.

31. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου παραχωροῦνται ἐπ' ἐκτιμήσει:

1) Τὰ μὴ δυνάμενα νὰ ἀποκοπῶσι πλεονάσματα τῶν οἰκοπέδων, τὰ ὅποια παρεχωρήθησαν νομίμως ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν, λόγῳ ἀνταλλαγῆς, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἔκτασις εἶναι ἀνωτέρα τῆς μερίδος τοῦ πολίτου (ἀρθρ. 2 τοῦ νόμου). 2) Τὰ κατὰ τὸ ἀρθρὸν 8 ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ἐκ 300 παλαιῶν παραχωρούμενα γήπεδα εἰς τοὺς κατόχους παραπηγμάτων. 3) Τὰ λόγῳ ἀνταλλαγῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου παρεχωρηθέντα γήπεδα, καὶ διὰ τὴν ὀριστικὴν ὑπὸ τρίτων ἐκδίκασιν τοῦ δολοφόντου ἀνταλλάγματος ἐπανερχόμενα εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ, ἐὰν ἐφθασαν νὰ ἀνεγερθῶσιν ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομαί (ἀρθρ. 13

του νόμου). 4) Τὰ ὡς ἐθνικὰ θεωρηθέντα ἡμίση τῶν εἰς Νό-
βελλον ὑποκειμένων οἰκοπέδων. 5) Ὅλα τὰ ἀνήκοντα ἢ πε-
ριελθόντα εἰς τὸ δημοσίον οἰκόπεδα τῆς ἀνω πόλεως. 6) Τὰ
παρχωρηθέντα πρὸς ἀνταλλαγὴν γηπέδων ἐκτὸς τοῦ σχεδίου
κειμένων. 7) Τὰ παρχωρηθέντα ἐπίσης ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ
ὑπόκεινται εἰς τὰ ληφθησόμενα μέτρα· καί, 8) Τὰ ἐν τῇ κάτω
πόλει ἐθνικὰ γήπεδα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀνηγέρθησαν οἰκοδομαὶ
ἄξιας ἀνωτέρας τῶν 1000 δραχμῶν, ἐξαιρέσει· τῶν ὅσα συμ-
περιλήφθησαν εἰς τὴν κλήρωσιν τοῦ 1851 καὶ ἤθελον ἐπιμεί-
νει νὰ τὰ κρατήσωσιν οἱ κληρωθέντες.

32. Διὰ τὴν παρχώρησιν γηπέδου τινὸς ἐπ' ἐκτιμήσει
εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχη ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομὴ ἀνεγερθεῖσα μέχρι
τέλους Ὀκτ. 1857, περιορίζεται δὲ ἡ τιαυτὴ παρχώρησις
εἰς ὅσον μόνον μέρος κατέχει ἡ οἰκοδομή, ὀρθογωνιζόμενον ἢ
τακτοποιούμενον κατὰ τὸ σχέδιον τῆς πόλεως· ἐὰν π.χ. εἰς τὸ
τετραγώνον, τοῦ ὁποίου τὰ οἰκόπεδα πρέπει νὰ ἔχωσι βάθος
40 πήγγων, κατέχη τις διὰ περιτοιχίσματος ἢ περιφράγμα-
τος οἰκόπεδον, ἔχον πρῶτον 20 πήγγων, ἔχη δὲ οἰκοδομὴν
ἐπὶ προσώπου μόνον δώδεκα, θέλει τῷ παρχωρηθῆ μόνον τὸ
πρῶτον τοῦτο τῶν δώδεκα πήγγων μὲ τὸ ἀναγκαῖον βάθος
ἦτοι $12 \times 40 = 480$ πήγεις, αἱ δὲ ἄλλαι 320 θελουσιν ἀφαι-
ρεθῆ διαικητικῶς, ὅπως γρηγορεύσωσιν εἰς ἄλλων ἀποζημιώσιν.

33. Κατὰ τὸ ἀρθρ. 23 τοῦ νόμου, πᾶν οἰκόπεδον, παρ-
χωρούμενον ἐπ' ἐκτιμήσει, δύναται νὰ ἀνταλλαχθῆ, συμφησι-
ζόμενον εἰς τὴν μερίδα τοῦ κατόχου ἢ τοῦ δικαιωπαρόχου του.

34. Πᾶς κάτοχος οἰκοπέδου, παρχωρούμενου ἐπ' ἐκτιμή-
σει, ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν εἰκ. ἔφρον αἴτησιν περὶ πα-
ρχωρήσεως, ἐπισυνάπτων πιστοποιήσιν τοῦ δημάρχου, δικ-
λαμβάνουσαι τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἀνηγέρθη ἡ οἰκοδομή, καὶ
βεβαιώσασιν ὅτι ἀνήκει εἰς αὐτόν. Ἐὰν δὲ ἐπιθυμῆ νὰ μὴ πλη-
ρῶσῃ τὴν ἄξιαν αὐτοῦ εἰς χρήματα, ἀλλὰ νὰ τὸ συμφηρίσῃ
ἀπέναντι τῆς μερίδας του, θέλει δηλώνει τοῦτο εἰς τὴν ἀναφο-
ρὰν του, σημειῶν τὸ οἰκόπεδον, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἐννοεῖ
νὰ συμφηρισθῆ, ἐὰν ἡ μερίς του σύγκειται ἀπὸ πολλῶν τιαυ-
τῶν· ἐὰν δὲ πρόκειται νὰ γενῆ ὁ συμφηρισμὸς ἀπέναντι τῆς με-
ρίδας τοῦ δικαιωπαρόχου του, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπισυνάπτηται ἢ

ἔγγραφος συγκατάθεσις τούτου καὶ ὁ τίτλος ἐκ τοῦ ὁποίου ἀποδεικνύεται ἡ μεταβίβασις.

35. Ὁ οἶκον, ἔφορος, παραλαμβάνων τὴν παρά τῃ ἐπιπέδῃ ἀποζημιώσεως μηχανικόν, μεταβαίνει ἐπιτοπίως καὶ συντάττει πρωτοκόλλον καταμετρήσεως καὶ ὀροθεσίας τοῦ παραχωρητέου μέρους, περιγράφων ἀκριβῶς τὸ εἶδος καὶ τὴν ὡς ἐγγύστα ἀξίαν τῆς ὑπαρχούσης οἰκοδομῆς, καὶ ἐὰν μὲν πρόκειται νὰ πληρωθῇ τὸ τίμημα ἐπ' ἐκτίμησει, φροντίζει νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐκτίμησις κατὰ τὸ ἄρθρ. 25 τοῦ νόμου, καὶ ὑποβάλλει τὰ σχετικὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐκδοθῇ τὸ τακτικὸν παραχωρητήριον, μετ' ὃ θέλουσι ληφθῆ αἱ ἀναγκαῖαι πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος ἰμολογίαι, καὶ ἐγγραφῇ ἡ ἀντικείμενη πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου ὑπόθηκη. Ἐὰν ὅμως ὁ κάτοχος ζητῇ νὰ τὸ ἀνταλλάξῃ, διευθύνεται ἡ αἴτησις μετὰ τοῦ πρωτοκολλητικοῦ καὶ τοῦ πρωτοκόλλου πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως, διὰ νὰ ἐκδώσῃ τὸ προσωρινὸν παραχωρητήριον καὶ ἐνεργήσῃ τὸν συμπληρισμὸν ἀπέναντι τῆς μερίδος τοῦ κατοχοῦ τοῦ δικαιοπαρόχου του.

36. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 29 τοῦ νόμου, οὐδεμία ἀποζημιώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς γηπέδων αἰτήσεις εἶναι δεκταὶ μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐταῦ, ὁ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπάλληλος καὶ ὁ οἶκον, ἔφορος θέλουσι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἐνιαυσίου ταύτης προθεσμίας, νὰ προβῶσι καὶ οἴκοθεν εἰς τὴν ἐξακριβώσιν τῶν τοιοῦτων οἰκοπέδων καὶ νὰ ἐνεργήσωσι τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας αὐτῶν, διὰ νὰ ὑποχρεωθῶσι οἱ κάτοχοι εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος.

Η'. Μεταβίβασις τῆς κατοχῆς καὶ τῶν οἰκοπέδων τῆς ἄνω πόλεως εἰς τὸ δημόσιον.

37. Κατὰ τὸ Δ. τοῦ 1852 καὶ τὰς μέχρι ταῦδε ἰσχυροῦσας διαταγὰς τῶν ὑπουργείων, ἡ κατοχὴ καὶ ἡ κυριότης τῶν οἰκοπέδων, ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἐδίδοντο ἀποζημιώσεις, μεταβιβάζετο διὰ τακτικῆς παραδόσεως καὶ ἐνεγράφετο ὑπόθηκῃ ἐπὶ τοῦ παραχωρουμένου γηπέδου, πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ δημοσίου, διὰ πᾶσαν τοῦ ἀνταλλάγματος ἐκνίκησιν. Καταργηθείσης διὰ τοῦ νέου νόμου τῆς παραδόσεως, ἐλήφθη πρόνοια καὶ

μεταβιβάζεται αὐτοδικαίως ἢ κατοχὴ εἰς τὸ δημοσίον. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 11, ἅμα ἐκδοθῆ τὸ προσωρινὸν παραχωρητήριον, δι' ὅποιονδήποτε παραχωρούμενον ὑπὸ τοῦ δημοσίου οἰκόπεδον, τὸ ἰδιωτικὸν γήπεδον, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἢ ἀνταλλαγῆ θεωρεῖται αὐτοδικαίως ὡς περιελθὼν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου, τὸ ὅποιον δύναται νὰ τὸ διαθήσῃ ἐλευθέρως, παραχωροῦν αὐτὸ πρὸς ἄλλον, ἔχοντα δικαίωμα ἀποζημιώσεως πολιτῆν, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 § 2 τοῦ νόμου εἰρημένα ἢ εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομήσαντας (ἄρθρ. 22 § 2). Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 12 οὐδεμία δουλεία δύναται νὰ ἐξασκηθῆ ἐπὶ τῶν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου περιεχόμενων οὕτως οἰκοπέδων. οἱ δὲ τυχόν ἔχοντες τιαυτάς δύναται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀνήκουσαν ἀποζημιώσιν ἀπὸ τὸν ἀνταλλάξαντα τὸ γήπεδον ἰδιώτην.

38. Ἐπειδὴ ὁμως μέχρι τῆς παρελεύσεως ἐνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἔτους δύναται τὸ ἰδιωτικὸν γήπεδον, τοῦ ὁποίου ἢ κατοχὴ μεταβιβάσθη αὐτοδικαίως εἰς τὸ δημοσίον, νὰ ἀμρισηθῆ ὑπὸ τρίτων ἢ καὶ νὰ ἐκποιηθῆ ἀναγκαστικῶς, ἐὰν ὑπῆρχεν ἐπ' αὐτοῦ κατάσχεσις πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ προσωρινοῦ παραχωρητηρίου, τὸ ἄρθρον 13 τοῦ νόμου διατηρεῖ εἰς τὸ δημοσίον τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος ἐπ' ὅλων τῶν οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν προσωρινῶν παραχωρητηρίων μεταβιβάζει εἰς τὴν κατοχὴν καὶ διαχείρισιν τῶν ἀποζημιωσίων ἐνῶν πολιτῶν ἐπομένως. ἐὰν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς τὸ ἰδιωτικὸν οἰκόπεδον, τοῦ ὁποίου διὰ τοῦ νόμου λαμβάνει τὴν προσωρινὴν κατοχὴν τὸ δημοσίον, ἅμα τῇ ἐκδόσει τοῦ προσωρινοῦ παραχωρητηρίου, ἀμρισηθῆ ὅλοσχερῶς ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τρίτου, ἐνεργεῖται εἰς τὸ τοῦ δημοσίου κατάσχεσις, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 τῆς παρούσης ὠρισμένα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ δεόντα μετὰ τὴν τυχὴν ὑπὲρ τοῦ τρίτου ἐκνήκησιν.

39. Ἐκ τῶν ἀρθρῶν 11 καὶ 13 τοῦ νόμου προκύπτει, διὰ ἐπί των περιεχομένων εἰς τὸ δημοσίον οἰκοπέδων, μετὰ τὴν ἐκδοσὴν τοῦ προσωρινοῦ παραχωρητηρίου, μὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῆ κατάσχεσις, ὡς μεταβάντων αὐτοδικαίως εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου· ἐὰν δὲ προὔπῃρχεν ἐπ' αὐτῶν τιαυτή, ἀπρίλουσιν οἱ ἔχοντες συμφέρον νὰ ἐπισπεύσωσι τὸν πλειστηρια-

σμόν ἢ, ἐὰν τοῦτο δὲν ᾔηται ἐφικτόν, γὰρ ἐξασφλισθῶσι διὰ τοῦ παραχωρηθέντος ὑπὸ τοῦ δημοσίου οἰκοπέδου, διότι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, αἱ τοιαῦται κατασχέσεις θεωροῦνται ἄκυροι.

Ἔκδοσις τῶν ὀριστικῶν παραχωρητηρίων.

40. Τὰ ὀριστικὰ παραχωρητήρια θέλουσιν ἐκδοθῆ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ νόμου μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ὅτε αἱ μερίδες τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς ἀνω πόλεως καθίστανται ὀριστικά, παραγραφόμενου παντὸς δικαιώματος καὶ πάσης ἀπαιτήσεως ἐπὶ τῶν ἐντὸς τοῦ σχεδίου αὐτῆς οἰκοπέδων.

41. Πρὸς ἐκδοσιν τοῦ ὀριστικοῦ παραχωρητηρίου πρέπει νὰ ὑποβάλληται πρωτόκολλον ἀκριβοῦς καταμετρήσεως καὶ περιγραφῆς τοῦ παραχωρηθέντος οἰκοπέδου, συνωδευμένον μὲ ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν μερίδων καὶ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.

42. Τὰ ὀριστικὰ παραχωρητήρια, μετὰ τὴν περισσὴν τοῦ ἀναλόγου χαρτοσήμου θέλουσιν ἀποστέλλεσθαι εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα, διὰ τὰ μεταγράψῃ εἰς τὸ ἀρμόδιον βιβλίον καὶ ἐνεργῆ τὰς κανονιζομένας ἀπὸ τὰ ἄρθρα 18 καὶ 19 τοῦ νόμου μεταφορὰς ὑποθηκῶν καὶ παντὸς ἄλλου βάρους.

Βιβλία.

43. Ὁ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὀφείλει νὰ κρατῆται τὰ ἑξῆς βιβλία.

α') Τὸ γενικὸν τῆς ἀποζημιώσεως βιβλίον, ἐπὶ τοῦ ὅποιου θέλουσιν συγκεντρωθῆ ὅλαι αἱ μερίδες τῶν πολιτῶν· εἰς τὸ πρῶτον μέρος τούτου θέλουσιν καταγραφῆ 1) τὰ οἰκόπεδα, τὰ ὅποια ἀνήκουσιν εἰς ἕκαστον ἀρχικὸν ἰδιοκτήτην κατὰ τὰ βιβλίον τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, 2) τὰ ἡμίση τῶν εἰς τὸ βιβλίον ὑποκειμένων οἰκοπέδων, καὶ 3) τὰ ἐκ δωρεῶν προερχόμενα ἀκολουθῶν δὲ θέλουσιν σημειωθῆ ὅλαι αἱ κατὰ συνέπειαν ἀντι-

ρήσεων γεννησόμενοι μεταβολαί· εἰς δὲ τὸ ἕτερον αὐτοῦ μέρος θέλουσιν ἐπίσης σημειωθῆ ὄλαι αἱ γενόμεναι ἀποζημιώσεις καὶ κρατήσεις, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μερίδος ἐκάστου πολίτου.

β') Βιβλίον τῶν ἀντιρρήσεων, ὅσαι γίνονται δεκταὶ κατὰ τὸν § 5 τῆς παρούσης.

γ') Βιβλίον τῶν ἀντιρρήσεων, ὅσας ἀπορρίπτει τὸ συμβούλιον κατὰ τὸν αὐτὸν παράγραφον.

δ') Βιβλίον τῶν διαθεσίμων οἰκοπέδων καὶ

ε') Βιβλίον τῶν ἐκδιδομένων προσωρινῶν παραχωρητηρίων.

Νόμος ΨΕ' τῆς 18 Δεκ. 1878. Περὶ παραχωρήσεως οἰκοπέδων τοῦ δημοσίου ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομήσαντας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1877.*

1 Τὰ εἰς τὸ δημόσιον ἀνήκοντα ἢ δι' ἀνταλλαγῆς εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ περιελθόντα οἰκόπεδα ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν, ἐρ' ὧν ἀνηγέρθησαν τέλειαι οἰκοδομὴ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1877, παραχωροῦνται ἐπὶ ἐκτιμήσει εἰς τοὺς ἀνεγείραντας τὰς οἰκοδομὰς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1858 ΥΝΖ' νόμου περὶ τῶν οἰκοπέδων Πατρῶν.

Ἡ διάταξις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν γηπέδων, τῶν κειμένων εἰς τὴν νέαν ἀρκτικὴν σειρὰν τῆς κάτω πόλεως, τὴν θέσιν Ἀρειαν καὶ τὰς ἐντὸς τοῦ σχεδίου θέσεις Βλαταρὸν καὶ Καμίνια.

Γνωμοδοτήσις δικ. συμβουλ. τῆς 19 Ἰαν. 1890. Τὰ γήπεδα τοῦ δημοσίου ἐν Πάτραις καὶ ἐν τῇ νέα μεσημερινῇ σειρᾷ, ὡς ὀνομάζεται, δὲν εἶναι διαθέσιμα πρὸς ἀνταλλαγὴν ἢ ἀποζημίωσιν ἰδιοκτητῶν οἰκοπέδων, ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως 1) διότι, κατὰ τὸν νόμον τῆς 6)18 Φεβρ. 1833, μόνον διὰ νόμου δύναται νὰ ἐπιτασσῇ ἢ παραχώρησις ἐθνικῶν ἀκινήτων κτημάτων, διὰ τὸν ἐν αὐτῷ δοξασμένον λόγον καὶ κατὰ τὸν ἐν τούτῳ δοξάζομενον τρόπον, πᾶσα δὲ ἄλλη τοιοῦτου κτήματος διάθεσις θεωρεῖται ἄκυρος, 2) διότι, ναὶ μὲν διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 13 Ὀκτ. 1852 ἐν ἀρθρῷ 8 ὠρίσθη ὅτι, ἐὰν δὲν ἀρκέσωσι τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς κάτω πόλεως Πατρῶν, πρὸς ὁλοσχερῇ ἀποζημίωσιν ἢ ἀνταλλαγὴν τῶν πρὸς τοῦτο δικαιουμένων, θέλουσι προστεθῆ μία ἢ καὶ δύο γραμματαί, ἀλλὰ τὸ Β. Δ. δὲν ἀρκεῖ, μὴ κυρωθὲν διὰ νόμου μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Συν-

(*) ΕρΚ. 84 τῆς 30 Δεκ. 1878.

ταγματικού Πολιτεύματος, να καταστήσῃ διαθέσιμα τὰ ἐν ταῖς νέαις γραμμαῖς ἔθν. οικόπεδα, νόμου, ὡς εἰρηται, ἀπαιτουμένου, ὅπως διατεθῇ δι' οἰονδήποτε λόγον ἔθν. ἀκίνητος περιουσία, καθόσον δια τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ ΓΝΖ' νόμου ἐκυρώθησαν μόνον αἱ διὰ τοῦ Β. Δ. τοῦ 1852 ἐπικυρωθεῖσαι παραχωρήσεις οικόπεδων ἔθνικων, ἅτινα εἶχον παραχωρηθῆ ὑπὸ τῶν ὑπαρχασῶν ἐπιτροπῶν καί, 3) διότι, ἐνῶ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ΓΝΖ' νόμου δὲν εἶχον προστεθῆ ἢ μία ἢ δύο μεσημβριναὶ σειραί, πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ σχεδίου τῆς κάτω πόλεως Πατρῶν καὶ ἰσχυε τότε τὸ σχέδιον τοῦ Βουλγάρους, ἐν ᾧ αὐταὶ δὲν περιείχοντο, διὰ τῶν ἀρθρῶν αὐτοῦ 3 καὶ 4 ὠρίσθη, ὅτι οἱ μὴ εἰσέτι ἀποζημιωθέντες ἔχουσι δικαίωμα ν' ἀποζημιωθῶσι μὲ γῆπεδα ἔθνικὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω ἢ κάτω πόλεως, καὶ ἐκ τῶν τῆς κάτω πόλεως Πατρῶν ἐθεωρήθησαν διαθέσιμα τὰ ἐν τῇ κάτω πόλει ἔθνικα, εἴαν δὲν ὑπάρχωσιν ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομαὶ ἢ καταλήφθησαν ἄνευ ἐδείας τῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν ὑπῆρχον παραπήγματα ἢ οἰκοδομαὶ ἀξίας κατωτέρας τῶν χελίων δραχμῶν, ὥστε κατὰ τούτα τὰ τῶν νέων μεσημβρινῶν γραμμῶν τῆς κάτω πόλεως Πατρῶν ἔθνικὰ οικόπεδα δὲν εἶναι διαθέσιμα, οὐδὲ δύνανται νὰ παραχωρηθῶσι, λόγω ἀνταλλαγῆς ἢ ἀποζημιώσεως, δι' οικόπεδα ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως, διότι οὐδὲ ἐν ταῖς διατάξεσι τοῦ ΨΞ' νόμου τοῦ 1878 περιέχεται ἐναντία τούτων διάταξις, καθόσον τὸ ἀρθρ. 1 ἐδ 2 τοῦ νόμου τούτου μόνον διὰ τὰ ἐν τῇ θέσει Ἄρεια ἔθν. γῆπεδα καὶ τῆν νέαν ἀρκτικὴν σειρὰν ποιεῖται λόγον, ὅτι παραχωροῦνται ἐπὶ ἑκτιμήσει ἢ καὶ ἐπὶ ἀνταλλάγματι, ἂν ἐπ' αὐτῶν ὑπῆρχον μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1877 οἰκοδομαί.

2. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν οἰκοδομῶν, περὶ ὧν διέλαβε τὸ ἀρθρῶν 1, ἀφείλουσιν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ ἐπιδώσωσι διὰ δικαστικοῦ κλητύρου πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπάλληλον αἴτησιν περὶ παραχωρήσεως τῶν δι' οἰκοδομῶν κατεχομένων οἰκοπέδων, ἐπισημάνοντες πιστοποιητικόν τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἀνεγέρσεως τῆς οἰκοδομῆς καὶ τῶν περὶ αὐτῆς δικουμάτων των. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχουσῶν οἰκοδομῶν, τὰ μὲν ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω καὶ κάτω πόλεως κείμενα οικόπεδα παραχωροῦνται ὀρθογωνιζόμενα καὶ τακτοποιούμενα κατὰ τὸ σχέδιον τῆς πόλεως, τὰ δ' ἐκτὸς τοῦ σχεδίου κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ἐν χρῆσει γειτονικάς ὁδοὺς. Τὰ διὰ περιτομισμάτων καὶ παραπηγμάτων ἐκ σανίδων κατεχόμενα ἔθνικὰ οικόπεδα δὲν παραχωροῦνται, ἀποβαλλομένων δικουτικῶς

των κατόχων, δυναμένων ν' ἄρως: τὸ ὑλικὸν ἄνευ ἐτέρας ἀποζημιώσεως.

Ἄν ἐντὸς μηνός, ἀφ' ἧς προσκληθῶσι, δὲν παραλάβωσι τὸ ὑλικόν, περιέρχεται τοῦτο εἰς τὸ δημόσιον ἄνευ ἀποζημιώσεως τοῦ κυρίου.

3 Οἱ μὴ ἐπιδόσαντες ἐμπροθέσμως αἴτησιν κατὰ τὸ ἄρθρον 2, ἢ οἱ μὴ προκαταβλόντες εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐντὸς ἐνὸς μηνός, ἀφ' ἧς εἰδοποιηθῶσιν, διὰ ἐξεδόθη τὸ παραγωγηθῆσιν, τὴν πρώτην δόσιν τοῦ τιμήματος τοῦ οἰκοπέδου, μὴ ὑπογράψαντες τὰ χρεωστικὰ ὁμολογα, στεροῦνται παντὸς δικαίωματος, τὰ δὲ οἰκόπεδα μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομῶν περιέρχονται εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τοῦ Δημοσίου ἄνευ τιμῆς δικαίωματος πρὸς ἀποζημιώσιν διὰ τὰς οἰκοδομὰς καὶ πᾶσαν ἐτέραν βελτίωσιν τοῦ οἰκοπέδου. Οἱ ἐνώπιον τῶν δικαιοπραγμάτων ἐναχθέντες μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐπιβλεπόντων οἰκοδομήσει τοιοῦτων οἰκοπέδων, ὡς καὶ ἐλεῖνοι, καὶ ἂν ἐξεδόθησαν ἐπὶ τοιοῦτων δικῶν δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἔχουσιν νὰ ζητήσωσι νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, καταργουμένων τῶν ἐγγηγεμένων δικῶν.

4. Εἰς τὸ δημοκρεῖον Πατρῶν θέλει ἐκτεθῆ ἀπόσπασμα τοῦ βιβλίου τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν οἰκοπέδων τῶν κατόπιν χαρακτηρισθέντων ὡς ὑποκειμένων εἰς δικαίωμα ἐπιφανείας (νόβελλον), περὶ ὧν διέλαβε τὸ ἄρθρον 20 τοῦ περὶ τῶν οἰκοπέδων Πατρῶν νόμου, διὰ τὰ ὅποια δὲν ἐδόθη πλήρως ἀποζημιώσις, δὲν ἐξεδόθησαν τελεσίδικοι ἀποφάσεις καὶ δὲν ἐτάθησαν πράξεις συμβιβαστικαὶ ἢ συμβόλαια, δι' ὧν ὡρίσθη ἡ ἰδιότης αὐτῶν.

Ἐξ Ἀθηνῶν 1464 (1896). Ἐπειδὴ ὁ ἐν τῇ ἐφέσει λόγος, διὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ΓΝΖ' Νόμου τοῦ 1858 περὶ τῶν ἐν Πάτραις οἰκοπέδων φησισθὲν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀπὸ 24 Μαρτίου 1834 Διατάγματος περὶ ἀποδεκατάσεως τῶν προϊόντων τῆς γῆς, δι' οὗ ἐκτελέσθησαν τὰ νόβελλα, ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα ὡς ἀποτελοῦν ἑγκληματικὴν ἀπορριπτὴν ὡς μὴ νόμιμος κρίνεται, διότι ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ρηθέντος Διατάγματος περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῆς διατάξεως αὐτῆς τοῦ ἄρθρου 9 ὀρίζοντος, «τὰ νόβελλα καὶ ἄλλα παρόμοια ἐπὶ τουρκοκρατίας ἀκανόνιστα ἐγκλητικὰ δικαιώματα, θεωροῦνται καὶ εἰς τὸ μέλλον κατηργημένα, τὰ δὲ ἕως ἄραυτοῦ ὑποκείμενα εἰς πληρωμὴν νοβέλλων ἀμπέλια, σταφίδαμπε-

λώνες, ελαιόδενδρα καὶ μωρέαι μένουσιν εἰς τὸν νόμιμον ἐπικαρπώτην μὲ ἐμφυτευτικά ἐπικαρπία δικαιώματα, ὀνομάζονται ἐθνικοῖδικοκτητὰ καὶ πληρῶνουν ἐκτὸς τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ φόρον ἐπικαρπία, ἐξάγεται ὅτι δὲν πρόκειται περὶ καταργήσεως τῶν νοβέλλων ἐν γένει, ἀλλὰ χαρακτηρίζονται τὰ εἰς νοβέλλον καὶ φορολογίαν ὑποκειμένα κτήματα καὶ τὸ νοβέλλον μεταβάλλεται εἰς φόρον ἐπικαρπίας.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς ἀγωγῆς τῆς ἐκκαλοῦσης προκύπτει, ὅτι τὸ οἰκόπεδόν τῆς, περὶ οὗ πρόκειται, κείται εἰς τὴν θέσιν, ἣτις πάλαι καὶ νῦν ἐκαλεῖτο, καλεῖται καὶ διακρίνεται διὰ τῆς ὀνομασίας «Προσάντες», ἡ θέσις ὅμως αὕτη δὲν κείται ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν, ὡς ὀρθῶς παραδέχεται καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις διὰ τοῦ ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένου λόγου εἰς τοὺς ὁμοίους καὶ τὰ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται ὡς ὀρθοῦς καὶ νομίμου, τὸ δὲ ἄρθρον 1 τοῦ ΓΝΖ' νόμου ὁρίζει ὅτι τοπογραφικὸς χάρτης, ἐν ᾧ σημειοῦνται τὰ ἔθρια τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν, ἐκτίθεται εἰς τὸ ἀρμοδίον δημαρχεῖον, καθὼς καὶ τὸ ἀντίγραφον τοῦ παρὰ τῆς ἀναθεωρητικῆς συνταχθέντος βιβλίου, τοῦ περιλαμβάνοντος τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως ἰδιοκτητὰ γῆπεδα, καὶ τὴν κατὰ τὰ προεκποσασθέντα ὁριστικῆν αὐτῶν ἕκτασιν· ὁ δὲ ἀξίων ἐπὶ γηπέδου, κειμένου ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως, δικαίωμα κυριότητος, μὴ σημειούμενον ἐν τῷ ἀνωτέρῳ βιβλίῳ, ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ τὰς ἀξιώσεις του ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου κλπ. Τούτων δὲ τεθέντων τῶ γηπέδον τῆς ἐκκαλοῦσης, μὴ κείμενον ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως, δὲν ἠδύνατο νὰ περιέχεται ἐν τῷ ἀντιγράφῳ τοῦ βιβλίου τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, τῷ κατατεθέντι ἐν τῷ δημαρχεῖῳ, ὡς ἰδιοκτητὴν καὶ συνεπῶς οὐδὲ τὸ Δημόσιον νὰ ὑποβάλλῃ ἐξώσεις ὅτι εἶναι ἐθνικόν. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ λόγος τῆς ἐρέσεως, ὅτι τὸ νοβέλλον μὴ ἐγγεγραμμένον εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, ὅπερ διὰ τοῦ γηθέντος ἄρθρου 1 τοῦ ΓΝΖ' νόμου ἐκτὸς ῥυθθῆ ὡς γνώμων τῶν ἰδιοκτησιῶν, παραγράφῃ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΓΝΖ' Νόμου, ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς μὴ βάσιμος. Ἐκτὸς ὅμως τούτου τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ΓΝΖ' νόμου ὁρίσεν ἐνιαύσιον παραγραφήν μόνον κατ' ἐκείνου, ὅστις ἀξίων δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ γηπέδου κειμένου ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν, μὴ σημειούμενον ὁ ἐν βιβλίῳ τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν ὑπέβαλεν, ὡς ὀφείλει, τὰς ἀξιώσεις του ἐντὸς ἑτοῦς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου καὶ οὐχὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου, αἰτιούντος ὅτι οἰκόπεδον κείμενον ἐν Πάτραις βαρύνεται μὲ νοβέλλον. Τοῦτο ὁ ἐνίσχυεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ἣν μετὰ τὴν ἐξάντησιν ὅλων τῶν μερίδων, ἅπαντα τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν οἰκόπεδα θεωροῦνται ὡς ἀνήκοντα ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν κῶς εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἐπειδὴ, καὶ ἂν ὑποτεθῆ νόμιμος ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἀναγνώρισις τῆς κυριότητος τῆς ἐκκαλοῦσης ἐπὶ τοῦ οἴκου

του, δι' ὃ ἡ ἀνταλλαγή ζητεῖται, περὶ οὗ γενήσεται κατωτέρω λόγος, ἡρῶς τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποζημιώσεως του ἔκρι-
 νεν, ὅτι ἡ ἐνάγουσα καὶ ἐκκαλοῦσα δὲν ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως
 δι' ἀνταλλαγῆς τοῦ οἰκοπέδου τῆς τούτου μὲ ἐθνικὰ οἰκόπεδα δια-
 θέσιμα, ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω ἢ κάτω πόλεως κείμενα, κατὰ
 τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ΨΞ' νόμου, διότι μετὰ τὰ Διατάγματα τοῦ Κυβερ-
 νήτου τῆς Ἑλλάδος καὶ μετὰ τὰ Βασιλικά Διατάγματα περὶ ἀπο-
 ζημιώσεως τῶν κατοίκων τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν, ἐψηφίσθη ὁ
 ΓΝΖ' Νόμος τοῦ 1858, ὅστις ἐν ἄρθροις 1, 3 καὶ 20 ὥρισε τίνες οἱ
 ἔχοντες δικαίωμα ἀποζημιώσεως δι' ἀνταλλαγῆς τῶν ἐντὸς τοῦ σχε-
 δίου τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν κειμένων γηπέδων τῶν μὲ γηπέδα
 διαθέσιμα κείμενα ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω ἢ κάτω πόλεως καὶ
 προσέτι ἐχορήγησε δικαίωμα ἀνταλλαγῆς εἰς τοὺς ἔχοντας ἔκπαλαι
 ἐν τῇ κάτω πόλει ἐμπορικὰ καταστήματα, οἰκίας καὶ ἐργαστήρια,
 τῶν ὁποίων τὰ γηπέδα προσεβλήθησαν ἀπὸ τὰς γραμμᾶς τοῦ σχεδίου
 ἄρθ. 3 § 2, οὐδεμοῦ ὅμως διέλαβέ τι περὶ τῶν εἰς τὸ Προσάντες
 κειμένων ἰδιοκτητῶν γηπέδων, ἂν εἶναι καὶ ταῦτα ἀποζημιώσιμα·
 ταῦτα δ' ἠμολογοῦσι διὰ τῶν προτάσεων τῶν ἀμφότερα τὰ διαδίκαια
 μέρη. Περὶ τούτων δὲ ὥρισεν ὁ ΨΞ' νόμος τοῦ 1878 διὰ τοῦ ἄρθρου
 7 τὰ ἑξῆς: καὶ ἰδιοκτῆται οἰκοπέδων, σημειωθέντων ἐν τῷ βιβλίῳ
 τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, κειμένων δὲ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς
 πόλεως Πατρῶν κατὰ τὴν θέσιν τὴν διακρινομένην ὑπὸ τὴν ὀνομα-
 σίαν «Προσάντες» καὶ μὴ συμπεριληφθέντων εἰς τὸν ἐν τῷ Δημαρ-
 χεῖῳ Πατρῶν ἐκτεθέντα πλᾶκα κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ΓΝΖ' νόμου
 περὶ τῶν ἐν Πατρῶν οἰκοπέδων, ἔχουσι δικαίωμα ἀποζημιώσεως
 δι' ἀνταλλαγῆς τῶν οἰκοπέδων τῶν μὲ ἐθνικὰ οἰκόπεδα διαθέσιμα,
 ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω ἢ κάτω πόλεως κείμενα, ἂν ἐντὸς τῆς
 διὰ τοῦ ἀνωτέρου ἄρθρου ὁρισθείσης προθεσμίας ἐξητήσαντο τοῦτο,
 ἄλλως λαμβάνουσι παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οικονομικῶν διὰ τὰ οἰκό-
 πεδα τῶν ἀναγνωριστήριον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δὲν ἰσχυρίζεται
 ἡ ἐκκαλοῦσα ὅτι κατὰ τὴν ἐντὸς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΓΝΖ' νόμου προ-
 θεσμίαν ἕκαστος τοιαύτην αἴτησιν, ἐπομένως τὸ δικαίωμά της, ἂν
 εἶχε τοιοῦτον, παραγράφη καὶ δὲν ἀτομῆται αὐτῇ ἢ νὰ λάβῃ παρὰ
 τοῦ ὑπουργοῦ ἀναγνωριστήριον, ὃ δὲ ἰσχυρισμὸς της, ὅτι ἡ ἐνικύσις
 αὐτῆς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΓΝΖ' νόμου παραγραφῇ ἀγορεύει ἀπὸ τῆς
 δημοσιεύσεως τοῦ ΨΞ' νόμου, ἀντίκειται εἰς τε τὸ γράμμα καὶ τὸ
 πνεῦμα τοῦ νόμου τούτου, ὅστις ἠθέλησε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἀποζη-
 μιῶσιν δι' ἀνταλλαγῆς καὶ εἰς ἐκείνους, ὅσους μετὰ τὴν δημοσίευσιν
 τοῦ νόμου ΓΝΖ' ἤτησαντο ἀνταλλαγὴν ἐντὸς τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρθε-
 ρης προθεσμίας· καὶ δὲ περὶ τούτου καὶ περὶ τοῦ ὅτι τὸ γηπέδον της
 κείται ἐν τῇ ἄνω πόλει Πατρῶν ἐπικαλούμεναι ἀγορεύσεις ἐν τῇ
 Βουλῇ κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου ὡς καὶ ἡ αἰτιολογικὴ ἐκθε-
 σις τοῦ εἰσαγαγόντος τὸν νόμον ὑπουργοῦ, οὐδὲν ἰσχύουσι, μὴ καθιε-

ρωθέντων τῶν λεγθέντων ὑπὸ τοῦ νόμου, οὐδὲ συντελοῦσι πρὸς ἐργα-
νεῖαν αὐτοῦ, οὗ τὸ γράμμα εἶναι σαφές.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 6' τοῦ Βασ. Διατάγματος περὶ σχημα-
τισμοῦ καὶ τῶν καθηκόντων τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας
τῆς 3)15 Ἀπριλίου 1833, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν
οἰκονομικῶν ὑπάγεται ἡ διοίκησις τῆς περιουσίας τοῦ Κράτους, εἰς
ἀκίνητα κτήματα κλπ. καὶ ἡ πρότασις περὶ ἐκποίησης αὐτοῦ ποτε
μέρους τῆς περιουσίας, ἢ ἡ ἐκποίησις εἶναι ἐπιωφελέης. Κατὰ δὲ τὸ
Διάταγμα τῆς 6)18 Φεβρουαρίου 1833 (Ἐφ. Κυβ. φύλ. 3 σ. 19) ἡ
ἐκποίησις ἐθνικῶν κτημάτων παντὸς εἴδους εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ Κρά-
τους, κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰς πόλεις, ἀπαγορεύεται καὶ πᾶσα ἐκποίησις
ἄνευ νόμου γενομένη θεωρεῖται ἄκυρος, ὁρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ
τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἔκρινεν ὅτι ἡ ἐπικαλουμένη ἀνα-
γνώρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκκαλοῦσης πρὸς ἀποζημιώσιν δι' ἀν-
ταλλαγῆς, τὴν ὅποσαν στηρίζει ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16458 τοῦ 1889
διαταγῆς ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, γνωστοποιηθείσης τῇ ἐναγου-
σῃ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3710 τῆς 21 Ἰουλίου 1889 ἐγγράφου τοῦ οἰκο-
νομικοῦ ἐφόρου Πατρῶν, οὐδὲν ἔχει κύρος, διότι ἡ ἀνταλλαγὴ γη-
πέδων ἐθνικῶν καὶ μάλιστα ἐν πόλεσι κειμένων, ἀντὶ ἀποζημιώσεως
πρὸς ἄλλα, εἰς ἧτιονα θέσιν κείμενα, ἐστὶν ἐπιβλαβεστέρα τῆς ἐκποι-
ήσεως, διὰ τοῦτο καὶ ἐπιτρέπεται ὅπου ὁ νόμος ὀρίζει τοῦτο.

Ἐπειδὴ ὁ νομοθέτης, θέλων νὰ κανονίσῃ τὰ ἐν τῇ ἄνω πόλει
τῶν Πατρῶν κείμενα οἰκόπεδα, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι ἐπλήρως ἐν-
δικαίωμα ἐπιφανείας, νόθελλον, διέταξε διὰ μὲν τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ
ΥΝΖ' νόμου, ὅτι καὶ ἔχοντες οἰκόπεδα ὑποκείμενα εἰς πληρωμὴν
δικαιώματος ἐπιφανείας πρὸς τὸ Δημόσιον, καθίστανται κύριοι τοῦ
ἡμίσεως αὐτῶν καὶ ἔχουσι δι' αὐτὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἢ ἀν-
ταλλαγῆς, ἐὰν κηται ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως· διὰ δὲ
τοῦ ἄρθρου 1, ὅτι τοπογραφικὸς χάρτης ἐν ᾧ σημειοῦνται τὰ ὅρια
τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν ἐκτίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον Πατρῶν, ὡς
καὶ ἀντίγραφον τοῦ παρὰ τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντος
βιβλίου, περιλαμβάνον τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως ἵσχυρὰ
τὰ γηπεδὰ καὶ τὴν κατὰ τὰ προαποφασισθέντα ὁριστικῶν αὐτῶν ἐπι-
τασιν, ὁ δὲ ἔγων ἀξιώσεις ἐπὶ γηπέδων κειμένων ἐντὸς τοῦ σχεδίου
τῆς ἄνω πόλεως, δικαίωμα κυριότητος, μὴ σημειούμενον ἐν τῷ ἑ-
νωτέρῳ βιβλίῳ, ὀφείλει νὰ υποβάλλῃ τὰς ἀξιώσεις του, καὶ ἐν τῇ ἐμ-
φισβήτησιν δὲν ἐλύετο συμβιβαστικῶς, νὰ υποβάλληται ἡ ἀξίωσις ἐν-
ώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν. Μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τοῦ ἄρθρου 1
τοῦ Ψ' νόμου ὀρίζει· εἰς τὸ δημαρχεῖον Πατρῶν θέλει ἐκτεθῆ ἀπο-
σπασμα τοῦ βιβλίου τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῶν οἰκοπέ-
δων τῶν κατοπίου χαρακτηρισθέντων καὶ ὑποκειμένων εἰς δικαίωμα
ἐπιφανείας (νόθελλον), περὶ ὧν διέταξε τὸ ἄρθρον 20 τοῦ περὶ οἰκο-
πέδων Πατρῶν Νόμου, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἐδόθη πλήρης ἀποζημιώσις,
δὲν ἐξεδόθησαν τελειδικοὶ ἀποφάσεις καὶ δὲν συνετάχθησαν προεῖς

συμβιβαστικά ή συμβόλαια, δι' ὧν ὠρίσθη ἡ ιδιότης αὐτῶν. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τοῦ ἄρθρου τούτου πρὸς τὰ προηγούμενα 1 καὶ 20 τοῦ ΓΝΖ' Νόμου ἐξάγεται ὅτι τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ΨΞ' νόμου πραγματεύεται μόνον περὶ τῶν οἰκοπέδων, τῶν κειμένων ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως Πατρῶν, τῶν χαρακτηρησθέντων διὰ τοῦ βιβλίου τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς κατόπιν ὡς ὑποκειμένων εἰς δικαίωμα ἐπιφανείας, καὶ οὐχὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τούτου κειμένων. Τοῦτο δὲ ἀναμφισβήτητον καθίσταται α') ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου τοῦ νᾶ δόσις πέραις εἰς τὰς ἐκκρεμείας ὑποθέσεις ἐκ τῶν οἰκοπέδων τῆς ἀνω πόλεως Πατρῶν β') ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἄρθρον ὀρίζει ὅπως ἐκτεθῆ ἀπόσπασμα τοῦ βιβλίου τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῶν οἰκοπέδων, περὶ ὧν διέλαβε μόνον περὶ τῶν νοθευτικῶν οἰκοπέδων τῶν ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως κειμένων, δι' ἃ καὶ μόνον δίδεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς, γ') διότι διὰ τὰ οἰκόπεδα τὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως κείμενα ἠδύνατο κατὰ τοὺς προηγηθέντας νόμους καὶ διατάγματα νᾶ δοθῆ πλήρης ἀποζημίωσις, δι' αὐτὸ ἠδύνατο νᾶ ἐκδοθῶσι τελεσίδικαι ἀποφάσεις, καὶ νᾶ γεινώσι συμβιβασμοὶ κατὰ τὸ προμηθεὲν ἄρθρον 1 τοῦ ΓΝΖ' νόμου καὶ δ') ἐκ τοῦ ἄρθρου β' τοῦ ΨΞ' νόμου, καθ' ὃ οἱ ἔρχοντες ἐκκρεμαῖς τοιαύτας ὑποθέσεις, ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, δύνανται τῆ αἰτήσεως, νᾶ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ὅπου δὲ ὁ νόμος ΨΞ' ἠθέλησε νᾶ ἐπεκτείνῃ τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως, εἶπε τοῦτο ρητῶς ἦτοι ἐν § δευτέρῳ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, ἐν ἄρθρῳ 7, ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 7, καὶ ἐν ἄρθρῳ 12, τοιαύτης δὲ οὐσῆς τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ ΨΞ' νόμου, ὃ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν δὲν ἠδύνατο ν' ἀναγνωρῆσθαι δικαίωμα κυριότητος τῆς ἐναγούσης ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται γηπέδου, ὡς κειμένου ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως Πατρῶν κατὰ τὴν θέσιν «Προσάντες», διότι τοιοῦτον δικαίωμα δὲν χορηγεῖται αὐτῷ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6 τοῦ ΨΞ' νόμου, κατ' ἀκολουθίαν ἢ ἐκκαλοῦσα δὲν ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως δι' ἀνταλλαγῆς, οὔτε κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ΨΞ' Νόμου, οὔτε κατὰ τὸ ἄρθρον 3 καὶ 20 τοῦ ΓΝΖ' Νόμου καὶ ὀρθῶς διὰ τὸν λόγον τούτον ἀπέριεθῆ ἡ ἀγωγή.

5. Ὁ ἀξίων δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων τούτων δεκτικὸς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ Δημαρχεῖον νᾶ ἐπιβῶσθαι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπάλληλον αἰτησὶν, ἐπισυναπτῶν ἐν αὐτῇ τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας του, ἂν ἔχῃ τοιούτους, ἢ ἐνόρκους καταθέσεις μαρτύρων, καὶ προτείνῃ μαρτυράς πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ δικαιοματός του.

Ἡ εξέτασις τῶν μαρτύρων γίνεται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐντὸς τριῶν τοῦ πολὺ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς αἰτήσεως, ἐπὶ πεινῇ ἀπωλείας τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς διαμονῆς τῶν μαρτύρων, εἰδοποιουμένου ἐμπροθέσμως καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπαλλήλου, ἔχοντος τὸ δικαίωμα νὰ παρκαταθῇ κατὰ τὴν εξέτασιν τῶν μαρτύρων αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου καὶ νὰ ἐξετάσῃ μαρτυρας ἀνταποδείξεως κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἢ καὶ κατόπιν.

Μετὰ τὴν ἐκπνευσιν τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν, ἀποστέλλεται ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἀπὸ τὸν Νομαρχὴν Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, τὸν οἶκον, ἐφορον Πατρῶν καὶ τῶν Δήμαρχον Πατρῶν, ἀφ' οὗ ἀκούσῃ τὸν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπαλλήλου.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπεβάλλονται πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, τὸ ὅποσον ἢ ἐπικυροῦ ἢ μεταρρυθμίζει αὐτάς.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργείου, κοινοποιουμένη διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον, καθίσταται τελεσίδικος, ἂν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως δὲν ἐπιδώσῃ ὁ ἐνδιαφερόμενος ἀγωγὴν πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν.

Δι' ὅσα οἰκόπεδα τῆς αὐτῆς κατηγορίας δὲν ἐπιδοθῶσιν αἰτήσεις ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας, θεωροῦνται ὁριστικῶς ὑποκείμενα εἰς δικαίωμα ἐπιφανείας.

6. Οἱ ἔχοντες ἑκκρεμείας ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων εἰς τοιαύτας δύνανται ἐπὶ τῇ αἰτήσει των νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τῆς ἀνωτέρω διατάξεις.

7. Οἱ ἰδιοκτῆται οἰκοπέδων, σημειωθέντων ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, κειμένων δ' ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν κατὰ τὴν θείαν διακρινομένην ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Πρόσαντες», καὶ μὴ συμπεριληφθέντων εἰς τὸν ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ Πατρῶν ἐκτεθειντὰ πίνακα, κατὰ τὸ ἀρθρον 1 τοῦ ὙΝΖ νόμου περὶ τῶν ἐν Πάτραις οἰκοπέδων, ἔχουσι δικαίωμα ἀποζημιώσεως δι' ἀνταλλαγῆς τῶν οἰκοπέδων τῶν μέ ἐθνικὰ οἰκόπεδα διαθέσιμα, ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνωτέρω πόλεως κείμενα, ἂν ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἀρθρου ὁρισθείσης προθεσμίας ἐζητήσαντο τοῦτο· ἄλλως, λαμβάνουσι

παρά του Υπουργού των Οικονομικών διά τὰ οικόπεδα των αναγνωριστήρια.

Όμοια αναγνωριστήρια θέλουσιν έκδοθῆ καὶ διά τὰ ἐν τῇ κάτω πόλει τῶν Πατρῶν ἰδιόκτητα οικόπεδα, τὰ περιλαμβανόμενα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, τὰ ἑποῖα οἱ ἰδιόκτῆται ἢ οἱ ἔκδοχοὶ τῶν δικαιωμάτων των κατέχουσιν.

8. Οἱ μήπω λαβόντες αναγνωριστήρια διά τὰ ἐντός τοῦ σχεδίου τῆς ἄνω πόλεως ἰδιόκτητα οικόπεδα καὶ οἱ κατὰ τὸ βιβλίον τῆς πιστοχρεώσεως ἔχοντες ὑπόλοιπα ἀνταλλαξιμῶν πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐκλεζάντων μὴ διαθεσίμα οικόπεδα (εἴτε κατέρυγον οὔτοι εἰς τὰ δικαστήρια, εἴτε μὴ) ὀφείλουσιν ἐντός δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρὸντος νόμου νὰ ὑποβάλλωσι διὰ δικαστοῦ κλητῆροι εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ὑπάλληλον οἱ μὲν πρῶτοι αἴτησιν, ὀφείζουσιν ἀκριβῶς τὴν θέσιν καὶ τὰ ὄρια τῶν οικόπεδων των, οἱ δὲ τελευταῖοι ὁμοίαν αἴτησιν περὶ ἐκλογῆς ἑτέρου διαθεσίμου οικόπεδου. Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης, ἐὰν διατεθῶσι παρὰ τοῦ δημοσίου τοιαῦτα οικόπεδα, οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας οὐδὲν ἄλλο δικαίωμα ἔχουσιν εἰμὴ νὰ λάβωσιν ἀτόκως τὸ εἰσπραχθὲν τίμημα ἢ νὰ ζητήσωσιν ἄλλα διαθέσιμα οικόπεδα.

9. Τὸ δημοσίον, ὡς κύριον τῶν ὁδῶν, παρόδων καὶ πλατειῶν, τῶν σχηματισθειῶν διὰ τοῦ σχεδίου τοῦ Βουλγάρως, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὰ διὰ μεταγενεστέρων τροποποιήσεων τοῦ σχεδίου τούτου σχηματισθέντα οικόπεδα ἢ τεμάχια, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους.

10. Ἐπιτρέπεται καὶ ὑπὸ γεωμέτρου ἢ ἐκτέλεσις τῆς ὑπερσείας, ἢ διεξάγει ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ διαληφθέντος νόμου μηχανικός. Εἰς τὸν μηχανικόν ἢ γεωμέτρην δίδονται, λογιμῶς ἀποζημιώσεως, δύο μὲν δραχμαὶ διὰ τὴν καταμέτρησιν ἐκάστου οικόπεδου καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀνήκοντος παραχωρητηρίου, ὅταν θεωρηθῆ παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικῆς Συνεδρίου, ἑπτὰ δὲ δραχμαὶ διὰ τὴν ἀναθεώρησιν ὁλοκλήρου τετραγώνου καὶ τὴν σύνταξιν λεπτομεροῦς καὶ ἀκριβοῦς διαγράμματος καὶ ὑπομνήματος.

11. Ἐκ τῶν ἀμφισβητούμενων ἐν τῇ κάτω πόλει τῶν Πατρῶν οἰκοπέδων καὶ γηπέδων μεταξὺ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου καὶ τοῦ δημοσίου, ἀναγνωρίζονται ὡς ἰδιοκτησία τοῦ ναοῦ, πλὴν τοῦ περιβόλου αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸ διαγράμμα ἀπὸ 11 Νοεμβρίου ε. ε. τοῦ γεωμέτρου Κοστάλη, ἐπιτελοῦντα μετὰ τοῦ περιβόλου στρέμματα 76 καὶ μέτρα 96, κατὰ τὰ ἐν τῷ εἰρημένῳ διαγράμματι ἀναφερόμενα ἔρια ἐπὶ τοὺς ἐξῆς ὅρους:

α') Νὰ παραιτηθῇ ὁ ναὸς πάσης κατὰ τοῦ δημοσίου ἀπαίτησεως.

β') Οἱ κατέχοντες οἰκοδομὰς ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων τούτων γίνονται κύριοι τῶν οἰκοπέδων, ἐφ' ὧν ὠκοδόμησαν, ἐπ' ἐκτιμήσει, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ παρόντος νόμου, τὰ δὲ κενὰ καὶ τὰ ἐφ' ὧν δὲν ὑπάρχουσι τέλειαι οἰκοδομαὶ θέλουσιν ἐκποιηθῆ ἐπὶ δημοπρασίας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων περὶ ἐκποιήσεως τῶν δημοσίων φθαρτῶν κτημάτων.

γ') Τὸ τίμημα τῶν ἀνωτέρω οἰκοπέδων, εἰσπραττόμενον παρὰ τοῦ ταμείου Πατρῶν εἰς λογαριασμὸν τοῦ εἰρημένου ναοῦ θέλει κατατεθῆ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, διὰ τὴν χρησιμεύσῃ πρὸς ἀνέγειν καὶ διακόμην καταλλήλου ναοῦ, τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου, τὸ δ' ὑπόλοιπον θέλει μείνει ἀνέπαρον καὶ μόνον εἰς τόκοι αὐτοῦ θέλουσιν χρησιμεύσει πρὸς συντήρησιν τοῦ αὐτοῦ ναοῦ.

δ') Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον τοῦ εἰρημένου ναοῦ θέλει συμπράττει δι' ἑνὸς τῶν μελῶν του, νομίμως ἀντιπροσωπεύοντος αὐτό, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου διαταττομένων.

Γνωμοδότησις δικ. συμβουλ. τῆς 29 Ὀκτ. 1893. — Διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ΨΕ' νόμου τοῦ 1878 ὁ ναὸς τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου ἀναγνωρίζεται ὡς ἰδιοκτητῆς ἐκτάσεως γηπέδου ἐν Πατρῶν στρέμματων 76, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ περιβόλου αὐτοῦ σύμφωνα πρὸς τὸ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1879 διαγράμμα τοῦ γεωμέτρου Κ., ἐπιτελούμενος ταῦτα ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου θεωροῦνται ὡς ἰσοτιμική περιουσία τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ ναοῦ καὶ οὐχ ἑθνική, ὅπως ἔχασιν ἐφαρμογὴν διὰ τὴν παραχώρησιν τούτων αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ περὶ ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου νόμου περὶ ἐκδόσεως παραχωρητηρίων, θεωρουμένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ εἰρημένου ναοῦ.

ματος, και συνεπώς ἐὰν τὰ γήπεδα, τὰ ὅποια ἠγοράσθησαν ὑπὸ τῶν Β.Σ. καὶ Θ.Π. περιέχονται ἐν τῷ ρηθέντι τῆς ιδιοκτησίας τοῦ ναοῦ χώρῳ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκδοθῶσι παραχωρητήρια δι' αὐτὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὡς ἐγένετο, ἀλλὰ διὰ νὰ καταστῶσιν ο἗τοι κύριοι ἔδει νὰ συνταχθῇ δημοσίον ἔγγραφον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου καὶ τοῦτο νὰ μεταγραφῇ, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι δυνάμει τοῦ παραχωρητηρίου καὶ τῆς μεταγραφῆς τῶν δὲν ἐγένοντο κύριοι οἱ εἰρημένοι τοῦ χώρου, ὄν ταῦτα δι' ἕκαστον περιέλαβον, δύναται δὲ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ν' ἀνακαλέσῃ ἀμφοτέρω ἀνευ δικαίωματος ἐκδοθέντα, ἐὰν δὲ ὁ Θ. Π. εἶχεν οἰκοδομήν ἐπὶ γηπέδου τοιοῦτου πρὸ τοῦ 1878 δυνάμει τοῦ ἀρθρου 11, ἐδ. 6', ἐγένετο κύριος αὐτοῦ ἅμα ὡς ἴσχυσεν ὁ ρηθεὶς νόμος καὶ ὑποχρεούται μόνον εἰς τὴν κατ' ἐκτίμησιν καταβολὴν τῆς ἀξίας αὐτοῦ, μὴ δικαιούμενος μεταδιβάσειως τινος πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ναοῦ καὶ ἀρκεῖ μόνη ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ὄρου τῆς καταβολῆς τοῦ ὑποθησαυμένου τιμηματος, διότι ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ δὲν ἐπαλαμβάνεται τὸ ἐν τῷ ἀρθρῳ πρώτῳ τοῦ νόμου, ὅτι παραχωροῦνται, ἀλλὰ λέγεται ὅτι γίνονται κύριοι, ἐξ οὗ ἡ εἰς τὴν διατάξιν τοῦ ἀρθρου πρώτου παρεπομπὴ ἀφορᾷ εἰς μόνον τὸ ἐὰν ἡ ὑφισταμένη οἰκοδομὴ ἐγένετο μέχρι τέλους τοῦ 1887, οὕτω δὲ οὐδὲ διὰ δημοπρασία: ἡδύνατο τὸ δι' οἰκοδομῆς ἔκτοτε κατεγόμενον ὑπὸ τοῦ Θ. Π. γηπέδον νὰ πωληθῇ, οὐδὲ νὰ παραχωρηθῇ ἄλλω τινι ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ναοῦ, εἰ μᾶλλον ὑπὸ τοῦ μὴ ἔχοντος δικαίωμά τι ἐπὶ τοῦτου δημοσίου.

12. Οἱ ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν ἔχοντες ἰδιόκτητα οἰκόπεδα, τὰ ὅποια πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀποτελοῦν μέρους τῆς ἀνω πόλεως, ἐσημειώθησαν δὲ εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, λαμβάνουσιν ἐπ' ἐκτιμήσει κατὰ τοὺς ὄρους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ τοῦ ΥΝΖ' περὶ τῶν οἰκοπέδων Πατρῶν, ἐθνικὸν οἰκόπεδον ἐκ τῶν διαθεσίμων τῆς ἀνω πόλεως, καθύστερον ὑπάρχουσι τοιαῦτα, ἐκ πηγῶν τριακοσίων, ὀρθογωνιζόμενον καὶ τακτοποιούμενον κατὰ τὸ ἐν ἰσχύι σχέδιον τῆς αὐτῆς πόλεως, ἂν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐπιδώσωσι πρὸς τὸν ἐπινηὴ ἀποζημιώσεως ὑπάλληλον αἰτήσιν διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ταύτης, στεροῦνται παντὸς δικαίωματος.

Τὰ αὐτὰ δικαίωμα περὶ τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου οἰκοπέδου ἔχουσιν ἅμα ἅπαντες οἱ κληρονόμοι ἐκάστου ἰδιοκτήτου οἰκοπέδου καὶ οἱ ἀγοράσαντες ἰδιόκτητα οἰκόπεδα τῆς αὐτῆς κατηγορίας

πρὸ τῆς κυρώσεως τοῦ ἸΝΖ' νόμου, ἀν συμμορφωθῶσι μετὰ ἐν τῇ § πρώτῃ, ὀρισθέντα.

Γνωμοδότησις διὰ Συμβουλ. 24 Ὀκτ. 1897. α') Κατὰ τὸ ἀρθρ. 12 τοῦ ΨΕ' νόμου, εἰς τοὺς ἔχοντας οἰκόπεδα ἐκτὸς τοῦ σχεδίου Πατρῶν κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Βουλγάρως, τὰ ὁποῖα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀπετέλουσαν μέρος τῆς πόλεως καὶ ἦσαν σηματομενῆ εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, δύνανται νὰ παραχωρηθῶσιν οἰκόπεδα ἐθνικὰ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω πόλεως διαθέσιμα κατ' ὅσον ὑπάρχουσι κατὰ τοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ ΨΕ' νόμου καὶ τοῦ ἸΝΖ' ἐπ' ἐκτιμήσει, β) διαθέσιμα ἐθνικὰ οἰκόπεδα ἐν τῇ ἀνω πόλει Πατρῶν, κατὰ τὰ ἀρθρ. 4 τοῦ ἸΝΖ' νόμου εἶναι τὰ ἐντυθερα οἰκοδομῶν, γ) ἂν τὸ γῆπεδον ᾖ ναὶ ἐθ' ἰκόν, ἐξετασθήσεται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου. δ) τὰ μὴ σηματομενῆ ὡς ἰδιόκτητα τῆς ἀνω πόλεως Πατρῶν γῆπεδα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ τ' ἀρθρ. 1 τοῦ ἸΝΖ' νόμου καὶ θεωρούμενα ἐθνικὰ, ὡς καὶ ἐκεῖνα, ἃ περιήλθον τῷ δημοσίῳ λόγω ἀνταλλαγῆς πρὸς παραχωρηθέντα ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀνω ἢ κάτω πόλεως Πατρῶν, δύνανται νὰ καταστῶσιν ἰδιόκτητα, εἰάν μετα τῆς ἰσχύος τοῦ ἸΝΖ' νόμου, ἢ μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν κατεῖχοντο ἐπὶ τριακονταετίαν καλῆ τῇ πίστει ὑπὸ ἰδιώτου α') ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὡς ἀνω ἐθνικῶν γηπέδων τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος τοῦ δημοσίου δύναται ν' ἀποσβέσθῃ ἂν ἐπὶ τριακονταετίαν ἰδίῳ ὀνόματι κατεῖχοντο ὑπὸ ἰδιώτου μετὰ τοῦ ἸΝΖ' νόμου ἢ τὴν ἀνταλλαγὴν, ζ') τὸ δημοσίον παραχωροῦν γῆπεδον ἐπ' ἐκτιμήσει, ὑποχρεούται νὰ παρασχῇ καὶ τὴν σχολαίαν τούτου νομῆν, ἄλλως ὑπόκειται εἰς ἀποζημιώσεις ἐκτὸς ἂν ὁ πρὸς ἂν ἢ παραχώρησις διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ δημοσίου παρατηρήθῃ τῶν δικαιωμάτων τούτων, ἀναδεχθεὶς αὐτὸς νὰ διεκδικήσῃ παρὰ τοῦ κατέχοντος τὸ παραχωρητέον ἀνευ εὐθύνης τοῦ δημοσίου δια τὴν ἀποτυχίαν, τῆς διοικητικῆς ἀγιογῆς του καὶ ζ') ἢ τοιαύτη σύμβασις δι' ἧς τὸ δημοσίον ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραχωρήσῃ τὸ ὑπὸ τρίτου κατεχόμενον οἰκόπεδον, καὶ οἱ πρὸς οὗς ἢ παραχώρησις τῆν πρὸς διεκδικήσιν του ὑποχρέωσιν, παρατιρούμενοι τῶν κατὰ τὸ δημοσίου ἀπαιτήσεών των, ἀμφιμερῆς οὔσα ἔχει ἰσχύν ἐάν κατὰ τῆς κεντρικῆς τῆς μετέσχον τὸ τε δημοσίον καὶ ἐκεῖνοι. Ἐνεκὰ δὲ τούτων, ἀπὸ μέρος τοῦ οἰκοπέδου, δι' ὃ ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 1392 κεντρικὸν παραχωρητήριον, ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1218 διὰ μέρος αὐτοῦ, κατεῖχτο ὑπὸ τρίτων ἔδει νὰ ἐξετασθῇ ἐν πρώτοις ἂν τὸ δημοσίον διατήρῃ τὴν κυριότητα ἐπὶ τοῦ κατεχομένου ὑπ' ἐκείνην, μὴ ἀποσβεσθεῖσαν εἴτε διὰ τῆς τριακονταετούς κτητικῆς ἢ τοιαύτης ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς καὶ 2) νὰ συνταχθῇ αὐχὶ δῆλωσις, ὡς ἢ διὰ τοῦ ἐν τῷ ὑπετέρῳ ἐγγράφῳ μνημονευομένου συμβολαίου, ἄλλα συμβάσεις μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ δημοσίου καὶ τῶν κληρονομησάντων τοῦ ζητήσαντος τὴν παραχώρησιν, ἐν ᾗ νὰ περιέχωνται τὰ ἐν τῷ εἰρημένῳ συμβολαίῳ, ὅπως τοῦτο ᾖναι ὑποχρεωτικόν καὶ διὰ τοὺς εἰ-

ρημένους κληρονόμους, διότι καὶ ἂν τοῦτο προεκλήθη συνεπεία ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου πρὸς τὸν ἔφορον Πατρῶν, ἐκ τοῦ μονομεροῦς αὐτοῦ δὲν ἐπάγεται τὰς συνεπείας τῆς συμβάσεως καὶ συνεπῶς, ἂν μὴ οἱ πρὸς αὐτὴν ἢ παραχώρησις δὲν συναίνων ἐπὶ τὴν κατάρτισιν τῆς τοιαύτης συμβάσεως καὶ δὲν ἀναλάβωσι τὴν πληρωμὴν τῶν δόσεων τῆς κατ' ἐκτίμησιν ἀξίας τοῦ γηπέδου καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ἀποτύχει ἢ ὑπ' αὐτῶν κατὰ τῶν κατόχων διεκδίκησις, διότι οὗτοι κατέστησαν κύριοι τοῦ γηπέδου ἢ ἀπεσβέσθη τοῦ δημοσίου ἢ κυριότης, δέον ἂν ἀνακληθῆ τὸ παραχωρητήριο διὰ τὸ δλον γηπέδου καὶ ἐκδοθῆ μόνον διὰ τὸ ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου.

13. Αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ αἰτήσεις καταχωρίζονται εἰς ἐπίτηδες βιβλίον, μονογραφημένον καὶ ἡριθμημένον παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἅμα ὡς ἐπιδίδονται, κατὰ σειρᾶν, τὸ δὲ ἑσπέρας ἐκάστης ἡμέρας τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται διὰ προξέως, ὑπογραφομένης παρὰ τοῦ προϊσταμένου τῆς ἀποζημιώσεως, τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ Δημάρχου Πατρῶν.

14. Ἐν τὴν αὐτὴν ἡμέραν δύο ἢ πλείότεροι αἰτήσωσι τὸ αὐτὸ οἰκοπέδον, ἐνεργεῖται τὴν ἐπιούσαν, πρὸ τῆς καταχωρίσεως νέων αἰτήσεων κλήρωσις δημοσίᾳ ἐνώπιον τῶν ἐν τῷ προελθόντι ἄθρῳ ὑπαλλήλων.

Οἱ ὑπο ὑχόντες εἰς τὴν κλήρωσιν ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἐντὸς ἑκατὸ ἡμέρων ἀπὸ τῆς κληρώσεως, ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας παντὸς δικαιώματος, νὰ ἐκλέξωσιν ἕτερον οἰκοπέδον.

Β διατάγμα 24-Αὐγ. 1879. Περὶ ἐξαίρεσεως οἰκοπέδου ἀπὸ παραχωρήσεως κατὰ τὸν νόμον περὶ οἰκοπέδων Πατρῶν.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου ΥΝΖ' περὶ τῶν ἐν Πατρῶν οἰκοπέδων, προσδιορίζομεν πρὸς χρῆσιν τοῦ δημοσίου τὸ ἐν τῇ θέσει Νταμπάχανα τῆς ἄνω πόλεως Πατρῶν κείμενον ἐθνικὸν οἰκοπέδον, κατεχόμενον ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Ἀργυροπούλων ἐκ στρεμμάτων ἑπτὰ, μέτρων 692 καὶ 1100 καὶ ὁριοθετούμενον ἀνατολικῶς μετ' οἰκίαν Γερούση καὶ αὐλακῆ, δυτικῶς μετ' ἐθνικὸν οἰκοπέδον, ἀρκτικῶς μετ' παλαιὰν ὁδὸν καὶ μεσημβρινῶς μετ' αὐλακᾶ καὶ ἐθνικὸν περιβόλιον, κατὰ τὸ ἀπὸ 21 Μαρτίου 1878 δι' ἄγραμμον τοῦ Γεωμέτρου Σωτηρίου Κασταλή.

Νόμος ΑΣΜΘ' τῆς 26 'Ιουλ. 1885. Περὶ παραχωρήσεως οἰκοπέδων τοῦ δημοσίου ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομήσαντας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1877.

1. Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ΨΞ' νόμου τῆς 18 Δεκεμβρ. 1878 χορηγηθεῖσα προθεσμία τοῖς ἰδιοκτῆταις τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀριζομένων οἰκοδομῶν παρατείνεται ἐπιτρὸς ἑξὶ μῆνας, λογιζομένους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Αἱ δυνάμει τοῦ αὐτοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ΨΞ' νόμου δοθεῖσαι καὶ μὴ πω ἐκτελεσθεῖσαι αἰτήσεις ἰσχύουσι, καθόσον εἰσὶ νομίμοι· ἰσχύουσι ἐπίσης καὶ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ἐνεργηθεῖσαι νομίμως ἐκτιμήσεις.

2. Οἱ εἰδοποιηθέντες, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ ΨΞ' νόμου, ὅτι ἐξεδόθη τὸ παραχωρητήριον διὰ τὴν οἰκόπεδον, ἐρ' οὐκ οἰκοδόμησαν, καὶ μὴ πληρώσαντες τὴν πρώτην δόσιν τοῦ τιμήματος τοῦ οἰκοπέδου ἢ μὴ ὑπογράψαντες τὰ χρεωστικά ἰμόλογα καὶ ἔνεκα τούτου στερηθέντες τῶν ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων καὶ τῶν ἐπ' αὐτὰ οἰκοδομῶν δικαιωμάτων των, ἀναγκῶσι τὰ δικαιώματά των ταῦτα, ἐφαρμοζομένων ὡς πρὸς αὐτοὺς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρ. 3 καὶ ἐπόμενα τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἐναχθέντες μέχρι ταῦδε ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐπὶ αὐθαίρετῳ οἰκοδομήσει ἐπὶ ἐθνικῶν οἰκοπέδων ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΨΞ' νόμου, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι, καθ' ὧν ἐξεδόθησαν ἐπὶ ταύτων ἀγωγῶν δικαστικαὶ ἀποφάσεις, δύνανται, ἐὰν ζητήσωσι ταῦτο ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου χορηγουμένης ἤδη νέας τριμήνου προθεσμίας, νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ΨΞ' νόμου, ὡς ἐτροποποιήθησαν ταῦτα διὰ τοῦ παρόντος, καταργουμένων τῶν ἐγγηγεμένων δικῶν.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐφαρμοζόνται, καθ' ὅσον τὰ, περὶ ὧν πρόκειται ἐν αὐτῷ, οἰκόπεδα καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομίαι δὲν διετέθησαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου.

3. Ἡ αἴτησις περὶ παραχωρήσεως καὶ τὸ πρωτόκολλον περὶ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κατεγομένου δι' οἰκοδομῆς οἰκοπέδου ἀποτελοῦσι μετὰ τὴν μεταγραφὴν τοῦ δι' αὐτὸ ἐκδοθέντος πρ.

παρωχητηρίου τὴν ἀναγκαῖον ὑπὲρ τοῦ δημοσίου τίτλον πρὸς ὑποστήριξιν τῶν διὰ τὸ τίμημα ἀπαιτήτεών του.

Ἰδιαίτερα διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τοῦ οἰκοπέδου δυσολογία ἐκ μέρους τοῦ πρὸς ὃν παρεχωρήθη τοῦτο, δὲν ἀπαιτεῖται.

Τὸ δημοσίον ἔχει διὰ τοῦ παρόντος ὅμου τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ ἐπὶ τοῦ παρεχωρημένου οἰκοπέδου καὶ τῆς ἐπ' αὐτὸ οἰκοδομῆς πρώτην πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ τιμήματος ὑποθήκην.

Ἡ πρώτη τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος εἶναι πληρωτέα κατὰ τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐξεδόθη τὸ παρεχωρητήριον, τὸ δὲ παρεχωρητήριον παρασῆδοται τῷ ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη μετὰ τὴν μεταγραφὴν του καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἐγγραφὴν ὑποθήκης.

4. Κατὰ τῶν μὴ ἐπίδοσάντων τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ψ' νόμου κανονισθεῖσαν αἴτησιν εἴτε ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ παρόντος χορηγηθείσης προθεσμίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ εἰρημένου Ψ' νόμου.

Ὁ ἰδρύσας τὴν οἰκοδομήν, ὡς καὶ ὁ ἐκδοχὸς τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, θεωρεῖται πάντοτε ὡς κατέχων ἐξ ὀνόματος τοῦ δημοσίου· μηδεμίαν δ' ἐπιτρέπεται ὡς πρὸς ταῦτο ἀνταποδείξει.

5. Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα κτήματα καταμετροῦνται, ὅπως μετὰ προηγουμένην ἐκτίμησιν τῆς κατ' ἐλάχιστον ὕβον ἀξίας αὐτῶν, ἐκποιηθῶσιν ἐπ' ὠφελεία τοῦ δημοσίου ὡς ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα.

Το μετὰ τὴν καταμέτρησιν συνταχθὲν διάγραμμα τοῦ οἰκοπέδου μετὰ πρωτοκόλλου, ἐνδιαλαμβάνοντος περιληπτικῶς περὶ τοῦ εἶδους τῆς οἰκοδομῆς, δημοσιεύεται διαταγῇ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος, δι' οὗ ἐγένετο ἡ δημοσίευσις, κοινοποιεῖται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν, κατὰ τὰς πληροφορίες τοῦ Οἰκονομ. Ἐφόρου Πατρῶν, ἰδρύσαντα τὴν οἰκοδομήν, ἢ τὸν εἰς ὃν μετεβιβάσθη αὐτή, καὶ εἰς τὸν Δήμαρχον Πατρῶν.

Τὰ περί τῆς κοινοποιήσεως ταύτης ἀποδεικτικὰ δημοσιεύονται ἐν ἐπομένῳ φύλλῳ τῆς αὐτῆς ἡμερίδος.

6. Ἐὰν ὁ ἰδρύσας τὴν οἰκοδομὴν ἢ ὁ ἐκδοχὰς τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ἔχῃ ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον καταμετρηθέντος πρὸς ἐκποίησιν οἰκοπέδου καὶ ἐπ' αὐτὸ οἰκοδομῆς, ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ ταύτας δι' ἀνακοπῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐντὸς ἔτους, λογιζομένου ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ προηγούμενου ἄρθρου δημοσιεύσεως ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς κοινοποιήσεως. Αἱ ἀνακοπὴ ἀπευθύνονται ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, τὸ ὁποῖον δικάζει ὀριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν Πρωτοδικῶν μόνον ἀναίρεσις ἐπιτρέπεται.

Παρελθόντος τοῦ ἔτους ἄνευ τῆς κοινοποιήσεως ἀνακοπῆς ἢ ἀπορριφθεῖς ὀριστικῶς καὶ τελεσιδικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς κοινοποιηθείσης τοιαύτης, τὸ δημόσιον προβαίνει εἰς τὴν κατὰ τὸ α' ἐδάφιον τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου ἐκποίησιν τοῦ κτήματος.

7. Ἐὰν τὸ δημόσιον μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἐκποιήσεως τοῦ κτήματος δὲν διαθέσῃ τοῦτο πρὸς τρίτον δι' ἐνοικίσεως ἢ ἄλλως, προτιμήσῃ δὲ ν' ἀνεκθῆ ἐνοικιῶντα ἐν τῇ οἰκοδομῇ τὸν ἰδρύσαντα αὐτὴν ἢ τὸν εἰς ἂν μετεβιβάσθῃ αὐτὴ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἔχει δικαίωμα νὰ εἰσπράξῃ διοικητικῶς ἀνάλογον διὰ τὴν χρῆσιν αὐτῆς ἐνοίκιον.

Τὸ ἐνοίκιον δὲν δύναται νὰ ᾖ κατώτερον τοῦ εἰκοστημορίου τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 ἐκτιμήσεως τῆς ἀξίας τοῦ οἰκοπέδου καὶ τῆς οἰκοδομῆς, ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς διὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου ταχθείσης διὰ τὴν δῆλωσιν προθεσμίας καὶ προσδιορίζεται διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ ἄνωτερον τοῦ ἔτους δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Πατρῶν.

Ἡ προσδιορίζουσα τὸ ἐνοίκιον ἀπόφασις κοινοποιεῖται διὰ δικαστικῶν κλητῆρος ἐπιμελείας τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Πατρῶν, εἰς τὸν ἂν ἀφορᾷ τὸ ἐνοίκιον, ὑπόκειται δὲ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς ἔρρεσιν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

8. Πᾶσα διατάξεις τῶν προηγουμένων νόμων, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, καταργεῖται.

Ἐγκύκλιος τῆς 28 Σεπτ. 1888, κοινοποιούσα τὸν ἀνωτέρω νόμον.

Α'. Ὁ οἶκον. ἔρρος ὀφείλει ν' ἀνεύρη δι' ἐπιμελοῦς ἐρεύνης ἐν ἀρχαῖς τῆς ἐφορείας καὶ τοῦ γραφείου τῆς ἀποζημιώσεως τῶν οἰκοπέδων Πατρῶν, α) Πάσας τὰς ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ΨΞ' νόμου τοῦ 1878 δοθεισῶν αἰτήσεων ὑπαρχούσας ἐν τοῖς εἰρημένιοις ἀρχαῖοις ἐκκρεμεῖς, β) Τὰς, μετὰ τὴν λήξιν τῆς διὰ τοῦ προσημειωθέντος νόμου ταχθείσης προθεσμίας, δοθείσας ἄλλας καὶ μὴ γενομένας δεκάς ὡς ἐκπροθέσμουι, γ) Τὰ παρὰ διαφόρων ἰδιοκτητῶν οἰκοδομῶν δοθέντα, μετὰ τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν, ὑποσχετικά ἔγγραφα περὶ τῆς διὰ τὰ παρ' αὐτῶν καταληθέντα αὐθαριέτως οἰκόπεδα ὑπαγωγῆς των εἰς τὰ ληφθησόμενα κατόπιν διὰ νόμου μέτρα. δ) Τὰ παραχωρητήρια, ὅσα, ἐκδοθέντα δι' οἰκόπεδα ἐκ τῶν, περὶ ὧν πρόκειται, ὄχι παρεδόθησαν τοῖς ἰδιοκτηταῖς τῶν σχετικῶν οἰκοδομῶν, ὅτι οὗτοι ὄχι ἐξεπλήρωσαν τὰς ἐν τῷ ἄρθρ. 3 τοῦ αὐτοῦ ΨΞ' νόμου διαγραφόμενας ὑποχρεώσεις καὶ ε) Τὰ ἔγγραφα περὶ τῶν ὀριστικῶς παραχωρηθέντων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 1, 2 καὶ 3 τοῦ ΨΞ' οἰκοπέδων.

Βίτα νὰ καταγράψῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐγγράφων τούτων ἐν πάσῃ ἐπαρκείᾳ λεπτομερεῖα εἰς ἐπὶ τούτῳ βιβλίῳ ἀνά ἐν πάντα τὰ αὐτὰ ἀναφερόμενα οἰκόπεδα. Νὰ σημειώσῃ ἐφ' ἑκάστου ἐγγράφου τὸν αὐθότα ἀριθμὸν, ὑπὸ τὸν ὅποιον ἐνεγράφη ἐν τῷ ἀνωτέρῳ βιβλίῳ ἢ ἀνημνησθεμένη εἰς τὸ ἔγγραφον αὐτὴ οἰκοδομῆ. Νὰ ἐξακολουθήσῃ καταγραφῶν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν τῷ εἰρημένῳ βιβλίῳ πᾶσαν καταπιν ὀδομένην αὐτῇ αἰτησὶν μέχρι τῆς λήξεως τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἈΣΜΘ' νόμου χορηγηθείσης νέας προθεσμίας. Νὰ καλέσῃ πάντας τοὺς δούτας ὑποσχετικά κατὰ τὸ ἀνωτέρω γ' ἐδ. νὰ ὑποδείλωσιν ἐγκαίρως τὰς περὶ παραχωρήσεως τῶν οἰκοπέδων αἰτήσεις των. Νὰ ἐξτάσῃ ἅμα τῇ ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ βιβλίῳ ἔγγραφῳ τῆς ἐκαστῆν περὶ παραχωρήσεως οἰκοπέδου αἰτησὶν, εἴτε ἤδη ἐδόθη αὐτῇ, εἴτε ἐκ τῶν παλαιότερων δοθεισῶν καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 6' τοῦ ἈΣΜΘ' νόμου ἰσχυροῦσῶν ἤδη εἶναι καὶ, ἐὰν αὐτῇ ὄχι φέρῃ συνημμένον τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ΨΞ' νόμου ὀριζόμενον πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου Πατρῶν, ἢ, ἐὰν παρουσιάσῃ οἰκισθῆναι ἄλλας ἐπιπέσεις, νὰ καλέσῃ πρὸς τακτοποίησίν των ἔγγραφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει τὸν ὀδοβαλόντα αὐτῇ. Νὰ παραπέμψῃ τὴν αἰτησὶν, ἐὰν μὲν εὑρέθῃ τακτικῆ, ἅμα τῇ ἐν τῷ βιβλίῳ ἔγγραφῳ τῆς, ἐὰν δὲ εἶχεν ἐλλείψει, ἅμα τῇ κατὰ τ' ἀνωτέρω τακτοποιήσῃ τῆς, εἰς τὸν γεωμέτρην, ὅπως καταμετρούσῃ οὗτος τὸ οἰκόπεδον, ἀφοῦ προηγουμένως ὀριζομένη καὶ τακτοποιήσῃ τοῦτο, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΨΞ' νόμου καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ εἰκότα περὶ τῆς εὐθύς μετὰ τοῦτο ἐκτιμῆσεως τοῦ κτήματος.

Β Καὶ ὁ ὀρθογωνισμὸς καὶ ἡ τακτοποίησις τοῦ οἰκοπέδου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 Ψ' νόμου, καὶ ἡ ἐκτίμησις αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου, εἶναι πράξεις μεγίστης σημαντικότητος· ἐπειδὴ δὲ ἐδόθησαν ἀφορμαὶ νὰ γνωρισθῇ τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ταιούτων πράξεων ἐν Πάτραις ἔλαβον χώραν σπουδαία ἀνακριβείαι, καὶ ὅτι, ὅτε μὲν πολῖται, ἀδικηθέντες ἰδίως ἐκ τῆς ὑπεριτιμήσεως τῶν οἰκοπέδων, ἠναγκάσθησαν ν' ἀναλάβωσι δαπανηρότατον δικαστικὸν ἀγῶνα πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ ἀδικήματος, ὅτε δὲ τὸ δημόσιον ὑπέστη καὶ ἐκ τῆς πλημμελοῦς καταμετρήσεως καὶ ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως ἄλλων ζημιᾶν σημαντικὴν, διότι δὲν ἐλήφθη ἐπὶ τὰς ἐν τῷ τόπῳ ἀρμοδίας ἀρχὰς ἐγκαίρως πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς ζημιᾶς πρόνοια, συνιστῶ καὶ διὰ τῆς παρουσίας ὑμῖν καὶ ἰδίως τῷ οἴκῳ ἐφόρῳ μεγίστην προπογὴν περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου ἐκτιμητοῦ καὶ ἀδιάλειπτον ἐπαγρόπνησιν εἰς τ' ἀφορῶντα τὸν ὀρθογωνισμόν, τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Ψ' νόμου τακτοποίησιν, καὶ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ οἰκοπέδου, ὅπως μὴ λάβωσι τοῦ λοιποῦ χώραν ἀνακριβείαι, δυνάμεναι νὰ ζημιώσωσιν εἴτε τοὺς πολῖτας εἴτε τὸ δημόσιον.

Περὶ τοῦ ὀρθογωνισμοῦ, τῆς τακτοποιήσεως καὶ τῆς καταμετρήσεως τοῦ οἰκοπέδου, θέλει συνταχθῆ πρωτόκολλον μετὰ διαγράμματος, ἐμφαίνοντος 1) τὴν δηλωθεῖσαν διὰ τῆς αἰτήσεως ὡς κατεγομῆνην ἔκτασιν· 2) τὴν μετὰ τὸν ὀρθογωνισμόν καὶ τὴν τακτοποίησιν τοῦ οἰκοπέδου παραχωρουμένην· 3) τὸ καλυπτόμενον ὑπὸ τῆς οἰκοδομῆς μέρος αὐτῆς καὶ 4) τὴν περισχὴν τῆς οἰκοδομῆς καὶ δηλοῦντος τὸ ἐμβαδὸν τοῦ παραχωρουμένου μέρους καὶ κατὰ κατηγορίαν καὶ ἐν συνόλῳ ὑπὸ τὸ πρωτόκολλον δὲ τοῦτο δεῖν νὰ συνταχθῇ ἢ ἐκθεσίς τῶν πραγματογνωμόνων διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀξίας τοῦ παραχωρουμένου κτήματος.

Γ' Κατασταθείσης ὀριστικῆς τῆς ἐκτιμήσεως οἰκοπέδου, ἡ ἔφορος ὀφείλει νὰ συντάξῃ διὰ τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν καταμέτρησιν γεωμέτρου τὸ οἰκεῖον παραχωρητήριον εἰς διπλοῦν καὶ νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸ ἀμέσως εἰς τὸ ὑπουργεῖον, συνωδευμένον, ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ οἰκοπέδου, περὶ οὗ ἐδόθη ἤδη ἡ αἴτησις α) Μετὰ τὴν αἴτησιν ταύτην. β) Μετὰ τὸ κατὰ τὸν ἄρθρον 2 τοῦ Ψ' νόμου πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου Πατρῶν. γ) Μετὰ περὶ τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως τοῦ οἰκοπέδου πρωτόκολλον καὶ δ) Μετὰ τὰ περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν πραγματογνωμόνων κλπ. σχετικὰ ἔγγραφα.

Ἐὰν δὲ περὶ οἰκοπέδου, περὶ οὗ εἶχε δοθῆ αἴτησις καὶ ἐγένετο καὶ ἐκτίμησις κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Ψ' νόμου, εὑρεθεῖσα νόμιμος καὶ διὰ τοῦτο θεωρουμένη καὶ ἤδη ἰσχυρά, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 6' τοῦ ΔΣΜΘ' νόμου συνωδευμένον καὶ μετὰ πιστοποιητικὸν τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου περὶ τοῦ ὅτι τὸ οἰκοπέδον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομὴ διατελοῦσι καὶ σήμερον ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ, ὡς εἰρηται, δυναμει τοῦ Ψ' νόμου ὑποβαλλόντος τὴν αἴτησιν, ἵνα μὴ, ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ κοινοποιουμένου νό-

ου, παραχωρηθῶσιν ἐν ἀγναίᾳ τοῦ ὑπουργείου οἰκόπεδα, τὰ ὅποια κείθετε τὸ δημοσίον.

Δ'. Ἐρρήθη ἀνωτέρω ἐν τῷ κεφ. Α', § δ' τῆς παρούσης, ὅτι ἐν τῷ γραφεῖν τῆς ἐφορίας ἢ τῷ τῶν ἀποζημιώσεων μένουσιν ἐκκρεμῆ παραχωρητήρια, ἐκδοθέντα δι' οἰκόπεδα, ὑπαγόμενα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 1 τοῦ ΨΕ' νόμου μὴ δοθέντα δὲ τοῖς ὑπὲρ ὧν ἐξεδόθησαν, οὗτε πρῶν, διότι οὗτοι δὲν ἐξεπλήρωσαν ἐμπροθέσμως τὰς ὑπὸ τοῦ άρθρου 3 τοῦ εἰρημένου νόμου ἐπιβληθείσας εὐτοῖς ὑποχρεώσεις, οὗτε κατοπιν, ἤτοι μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας, διότι οὗτοι ἀπέλειπεν τὰ ἐπι τῶν οἰκοπέδων καὶ τῶν ἐπ' αὐτὰ οἰκοδομῶν δικαιώματάτων.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 § α' τοῦ καὶ διὰ τῆς παρούσης κοινοποιουμένου μὲν ΑΣΜΘ' νόμου, πάντες οἱ ὑπὲρ ὧν τὰ προμνημονευθέντα παραχωρητήρια ἀνέκτησαν τὰ, ὡς εἴρηται, ἀπολεσθέντα δικαιώματάτων. Ἐπομένως τὰ ὑπὲρ αὐτῶν ἐκδοσθέντα παραχωρητήρια δύνανται εὖ νὰ παραδοθῶσιν αὐτοῖς.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ προσημειωθεῖσα διάταξις περὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀπολεσθέντων δικαιωμάτων ἐφαρμόζεται μόνον, καθόσον τὰ ἐν τοῖς παραχωρητηρίοις μνημονευόμενα κτήματα δὲν διατέθησαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου, παραγγέλλω νὰ ὑποβάλῃ ὁ ἐφορος πάντα εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἢ εἰς ἕκαστον ἀναφορᾶς του, σχετιζομένης πρὸς τὰς περὶ τοῦτου προηγουμένης κατὰ τὸν ΨΕ' νόμον ἐνεργείας τῆς ἐφορίας ἢ τοῦ εἰρημένου τῶν ἀποζημιώσεων καὶ περιεχούσης πιστοποιητικὸν τοῦ δημοσίου Πατρῶν καὶ βεβαίωσιν αὐτοῦ τοῦτου τοῦ ἐφορος περὶ τοῦ ἐπι τὸ οἰκόπεδον καὶ ἢ ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομῆ διατελοῦσι καὶ σήμερον ἐπι τὴν κατογὴν τοῦ κατὰ τὸ παραχωρητήριον ἰδιοκτῆτου τῆς οἰκοδομῆς, ὅπως διατάξω τὰ εἰκότα.

Ε'. Ὁ οἶκον, ἐφορος λαθῶν παρὰ τοῦ ὑπουργείου προσηκόντως κεινομένη τὰ κατὰ τ' ἀνωτέρω Γ' καὶ Δ' κεφ. ὑποβληθέντα παραχωρητήρια, ὑφείλει, α) νὰ μεταγράψῃ ἕκαστον εἰς τὰ ἀρμόδια βιβλία καὶ νὰ λάβῃ περὶ τοῦτου ἔγγραφον σαφῆ βεβαίωσιν, ὑπογεγραμμένην παρὰ τοῦ φύλακος τῶν βιβλίων τῶν μεταγραφῶν. β) τὴν ἐπιτοχὴν τῆς μεταγραφῆς τοῦ παραχωρητηρίου, νὰ ἐγγράψῃ, πρῶτην ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ τιμήματος τοῦ οἰκοπέδου καὶ τῶν τόκων καὶ νὰ λάβῃ τὴν ἑτέραν τῶν περιλήψεων, ἐξουσίαν, οὐ μόνον τὴν περὶ τῆς ἐγγραφῆς δήλωσιν τοῦ ὑποθηκοφύλακος, ἀλλὰ καὶ βεβαίωσιν τοῦ ἰδίου περὶ τοῦ ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐνεγράφη ἢ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποθήκη, δὲν ἐνεγράφη τοιαύτη καὶ ὑπὲρ ἄλλου τινός, καὶ γ) νὰ ἐπιτροπέψῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ παραχωρητήριον συνωδευμένον μὲ τὴν βεβαίωσιν περὶ τῆς μεταγραφῆς του καὶ τὴν περιλήψιν τῆς ὑποθήκης διὰ νὰ μεριμνήσῃ τοῦτο περὶ τῆς βεβαίωσεως τῶν ληξασῶν δόσεων τοῦ τιμήματος τῆς διὰ τοῦ οἰκοπέδου παραδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην τῆς οἰκοδομῆς καὶ περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν δικαιωμάτων τῆς μεταγραφῆς, τῆς ὑποθήκης κλπ.

Σ'. Αιτήσεως καὶ τῆς διὰ τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ ἈΣΜΘ' νόμου δοθείσης νέας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων προθεσμίας, εἶναι ἀπαιτούμενον νὰ μεριμνησῆτε παντὸς δι' ὧν τῶν μίσθων τῆς θέσεώς του ἕκαστος, ὅπως ἐξακριβωθῶσι καὶ αἱ ἄλλαι ἐν γένει οἰκοδομαί, αἵτινες δὲν ἦσαν γνωσταὶ ἐκ προηγουμένων ἐγγράφων καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπιμειώθησαν ἐν τῷ κατὰ τὸ κεφ. Α' βιβλίῳ καὶ δι' ἃς, ὑπαγομέναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἈΣΜΘ' νόμου, δὲν ἐδόθησαν αἰτήσεις οὗτε ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ ἀριθ. 1 ταχθείσης προθεσμίας· ἰδιαίτερον οὖτως καὶ μεγίστης σπουδαιότητος καθήκον τοῦ ἐφόρου εἶναι νὰ συγκεντρωθῇ πάσας ταύτας τὰς πληροφορίας ἀμέσως, καὶ νὰ συμπληρωσῇ αὐτὰς διὰ πάσης ἀναγκαίας ἀποδείξεως περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου, φροντίζων ἅμα ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει μὲν τῶν πληροφοριῶν καὶ ἀποδείξεων τούτων καταγράφῃ εἰς τὸ κατὰ τὸ κεφ. Α' τῆς παρούσης βιβλίον μίαν πρὸς μίαν καὶ ἐν πάσῃ ἀναγκαίᾳ λεπτομερείᾳ, τὰς περὶ ὧν πρόκειται, οἰκοδομαί, δι' ἃς δὲν ἐδόθησαν αἰτήσεις, κατὰ λόγον δὲ τῶν κατόπιν ἐνεργειῶν περὶ ἑκάστου οἰκοπέδου, σημειοῖ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου πᾶσαν πρᾶξιν ἣτοι καταμετρηθῆναι δημοσιεύσεις πρωτοκόλλων κλπ.

Ἡ ἔρευνα διὰ τὴν ἐξακριβώσιν τῶν οἰκοδομῶν, δι' ἃς ὑπαγομέναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἈΣΜΘ' νόμου δὲν ἐδόθησαν αἰτήσεις, πρέπει νὰ ἦναι λίαν ἀκριβὴς καὶ νὰ διεξαχθῇ μετὰ πολλῆς τῆς επιμελείας, ὅπως φέρῃ εἰς ἐξαγόμενα ἀλάτιστα· συνιστᾷ δὲ ἰδιαίτερος τὸ μέγεθος τοῦτο εἰς τὴν πρόσοχὴν πάντων ὑμῶν, διότι, ἐνῷ ἀρ' 1 εἰς τῷ αὐτῷ ἐξακριβωθῶσι καὶ νὰ προσυλαχθῶσιν ἀπὸ παντὸς σφραγισμοῦ τὰ ἀνθαιρέτως δι' οἰκοδομῶν καταληφθέντα ἐθνικὰ οἰκόπεδα, περὶ ὧν λόγος, ὀφείλω ἀρ' 2 ἑτέρου νὰ προνοήσῃ ὅπως μὴ, ἐπὶ τῷ ἁσπρῷ τῆς ἐξακριβώσεως καὶ τῆς προστασίας τῶν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν οἰκοπέδων δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου, ἐνοχληθῶσι πολῖται εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν των, ἀναγκαζόμενοι νὰ καταφύγῃσι πρὸς ὑπεράσπισίν των εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἡ λεπτοίησις περὶ τῶν ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων, περὶ ὧν ὁ νόμος, ἐν δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου πρέπει νὰ ἦναι ἀναπόφευκτον προηγουμένη τῆς εἰς τὸ, κατὰ τ' ἀνωτέρω, βιβλίον ἐγγραφῆς τοῦ κτηματοῦ καὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐφόρου, περὶ τῶν ὁποίων διαλαμβάνουσι τ' ἄνωκα ὁ καὶ ἐπόμενα τοῦ νόμου. Ἐπομένως μόνον μετὰ πεποιθήσιν τοιαύτοι καὶ ἐπισημομένην καὶ ἀπὸ τὰς συγκεντρωθείσας, ὡς ἐστὶν ἐν ἀνωτέρω, πληροφορίας, θέλει διατάξῃ ὁ ἔφορος τὸν γεωμέτρην νὰ καταμετρήσῃ καὶ τοὺς πραγματογνώμονας νὰ ἐκτιμήσωσι τὸ κτήμα πρὸς ἐκποίησιν.

Ἐκαστον τῶν τοιαύτων πρωτοκόλλων τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως κτήματος, διαλαμβάνον περιληπτικῶς περὶ τῆς οἰκοδομῆς (ἀρθρ. 5 § 6'), θέλει ὑποβάλλεσθαι ἅμα τῇ συντάξει τοῦ δι' ἰδίαν ἀναφορᾶς τοῦ ἐφόρου εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρὸς ἔλεγχον καὶ δημοσίευσιν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 6' τοῦ αὐτοῦ ἀρθρ. 5 τοῦ νόμου· ἀπαραί-

τήτως δὲ πρέπει νὰ συνοδεύηται μετὰ πάντων τῶν περὶ αὐτοῦ σχετικῶν ἐγγράφων καὶ μὲ λεπτομερεῖς ἐξηγήσεις τοῦ ἐφόρου περὶ τῶν ἐπὶ τοῦ κτήματος δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου· ἐπειδὴ δὲ τὸ εἰρημένον πρωτόκολλον δὲν εἶναι ὀριστικὸν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διατάξεων τῶν § § γ' καὶ δ' τοῦ προμνησθέντος 5 ἄρθρου τοῦ νόμου καὶ τῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 6, παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς τελευταίας δημοσιεύσεως (ἄρθρ. 5 § δ') ἢ τῆς ὀριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀπορρίψεως τῆς τυχόν κατὰ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως κοινοποιηθείσης ἀνακοπῆς, ἡ ἐφορὰ δὲν θέλει προβῆ καὶ μετὰ τὰς κεκανονισμένας δημοσιεύσεις εἰς οὐδεμίαν περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν κτημάτων ἐνέργειαν ἄνευ ρητῆς περὶ τούτου διαταγῆς.

Ζ'. Ἡ διαταξὶς τοῦ ἄρθρ. 7 ἐτέθη ἐν τῷ νόμῳ, ὅπως δοθῆ προσωρινὴ εὐκολία, ἀλλὰ καὶ ἐν' ἀσφαλισθῆ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἀνάλογος πρόσδος μέχρι τῆς ἐκποιήσεως τοῦ κτήματος. Οἱ ἔφοροι προσέχοντες εἰς τὴν κατὰ τὴν § α' τοῦ ἄρθρ. 5 ἐκτίμησιν, δεῖον νὰ μὴ ὑπερτιμῶσιν ἐξ ἐσφαλμένων ὑπολογισμῶν κτήμα τι εἰς πῶσόν, οὐ τὸ εἰκοστημόριον νὰ ᾖ ἀνώτερον τοῦ ἐνοικίου, ὅπερ συνήθως πληρῶνεται ἐν τῷ τόπῳ καὶ τῇ ὁποίῳ, κατὰ τὴν β' § τοῦ ἄρθρου 7, δικαιούται ν' ἀπαιτήσῃ τὸ δημόσιον.

Νόμος ΔΥΖ' τῆς 28 Μαΐου 1887. Περὶ παραχωρήσεως οἰκοπέδων τοῦ δημοσίου ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομήσαντας.

1. Ἡ διὰ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ΔΣΜΘ' νόμου τῆς 26 Ἰουλίου 1885 χορηγηθεῖσα τοῖς ἰδιοκτῆταις τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων οἰκοδομῶν προθεσμία παρατείνεται μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἐ.ε.

2. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ΔΣΜΘ' νόμου ἀπόφασις περὶ προσδιορισμοῦ ἐνοικίου ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα καὶ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη, ἐνόσω δὲν ζητεῖται παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ τῆς πρώτης κατοχῆς τῆς οἰκοδομῆς ἢ ἀναθεώρησις αὐτῆς.

Νόμος ΔΨΚΑ' τῆς 22 Μαρτίου 1889. Περὶ παραχωρήσεως οἰκοπέδων ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομήσαντας.

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τοὺς μέχρι τέλους τοῦ 1877 ἔτους ἐπὶ τῶν ἐν Πάτραις οἰκοπέδων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου ΨΖ' τῆς 18 Δεκεμβρίου 1878 ἀνεγείραντας οἰκοδομὰς ἢ τοὺς ἐκδοχῆς αὐτῶν χορηγεῖται νέα προθεσμία μηνῶν ἕξ ἀπὸ τῆς

δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου πρὸς κοινοποίησιν δηλώσεως εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον Πατρῶν περὶ παραχωρήσεως τῶν οἰκοπέδων τούτων συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΥΝΖ' τῆς 10 Ἀπριλίου 1858, ΨΕ' τῆς 18 Δεκεμβρίου 1878 καὶ ΑΣΜΘ' τῆς 26 Ἰουλίου 1885.

ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Περί μεταλλείων, ορυχείων καὶ λατομείων.

1. Όγχοι οὐσιῶν μεταλλικῶν, ἢ ορυκτῶν, ἐγκλεισμένοι εἰς τοὺς κόλπους τῆς γῆς, ἢ κείμενοι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς κατατάσσονται εἰς τὰς ἐξῆς τρεῖς κατηγορίας, τὴν τῶν μεταλλείων, τὴν τῶν ορυχείων καὶ τὴν τῶν λατομείων.

2. Μεταλλεῖον εἶναι ὁ χώρος ὁ ἔχων εἰς φλέβας, ἢ κοιτάσματα, ἢ εἰς σωρούς τὰ κυρίως καλούμενα μέταλλα: εἶον χρυσόν, ἄργυρον, λευκόχρυσον (platine), ὀρθόργυρον, μόλυθον, σίδηρον, χαλκόν, κασσίτερον (étain), ψευδάργυρον (zing), βυσμούθιον, κοβάλτιον, ἀρσενικόν, μαγγανήσιον, (ἀντιμόνιον) στίβιον, μολυβδαῖον (molybdène), οὐράνιον, νικέλιον, χρώμιον κτλ. εἴτε εἰς καθαρὰν κατάστασιν, εἴτε εἰς ὠξυδωμένην, εἴτε εἰς ἀσσήποτε ἄλλας ἐνώσεις. — Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ἀπάγεται καὶ ὁ χώρος ὁ ἔχων ἐκ τῶν ἡμιμετάλλων τὸ ὑποφυές θεῖον καὶ τὰς παντὸς εἶδους ορυκτὰς καυσίμους ὕλας: οἷον ἀνθρακίτην, λιθάνθρακας, γαιάνθρακας καὶ γραφίτην.

3. Όρυχείον εἶναι ὁ χώρος ὁ ἐγκλείων τὸν προσχωματικὸν σίδηρον (mineraï de fer d'alluvion), τὰ ἄλλα τὰ τοῦ νίτρου, τῆς στυπτηρίας, τοῦ βιτριολίου, τῆς χρυσοκόλλας (borax) ὡς καὶ τὰ ἐξῆς ορυκτὰ, σμύριδα, γύψον, μυλοπέτρας, σῆπιον, μαγνησίτην καὶ τὰς βαφικὰς ὕλας, ἀμέσως ὡς τοιαύτας χρησίμους, ὡς καὶ τὰς

* Ἐφ. Κυβ. παλ. σελ. 299 ἀνατυπ. σελ. 72.

πισσώδεις, ρητινώδεις καὶ ἐλαιώδεις οὐσίας, νάφθαν, ασφαλτον, πετρέλαιον, ἤλεκτρον κτλ.

4. Τὰ λατομεῖα ἐγκλείουσι τοὺς χρησίμους εἰς τὰ τέχνας καὶ πρὸς οἰκοδομὴν λίθους· τὰ μάρμαρα καὶ τοὺς σχιστολίθους παντὸς εἶδους· τοὺς τιτανολίθους, τὰς μάργας, τὰς ἀκόνιας, τοὺς πώρους, τὰς λιθογραφικὰς καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους πλάκας, τοὺς ὄφιτας, τοὺς γρανίτας, τοὺς βασάλτους, τοὺς πυροποικίλους, τὴν κίσπριν, τὴν θηραϊκὴν γῆν, τὸν ὄψιανόν, τοὺς ἀμμιτας, τοὺς πυρίτας καὶ ἄμμιους παντὸς εἶδους, καὶ τὸν τερρον, ἀπαντα ἐξορυσσόμενα ἐν ὑπαίθρῳ ἢ δι' ὑπονομοῦ στοδῶν.

— Ἀπόσπασμα τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως.

«Καὶ τὰ μὲν ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ πρώτου κεφαλαίου, καθιεροῦντα τὴν τριπλῆν διαίρεσιν τῶν ὄρυκτῶν εἰς μεταλλεῖα, ὄρυκτα καὶ λατομεῖα, ἀπαριθμοῦσι συνάμα καὶ τὰ εἰς ἕκαστην τῶν τριῶν τούτων κατηγοριῶν ὑπαγόμενα ὄρυκτά· ἀλλ' ἡ ἀπαριθμητικὴ αὕτη ἐστὶν εἰναι περιοριστικὴ, ἀλλ' ἐνδεικτικὴ μόνον· ὥστε πᾶν ὄρυκτον μὴ κληρονομαζόμενον ἐν τῷ νομοσχέδιῳ θέλει καταταχθῆ ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του εἰς μίαν τῶν τριῶν τούτων κατηγοριῶν, καὶ ἐξορυθῆ καθ' ἃ ὀρίζει τὸ παρὸν νομοσχέδιον».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ κυριοτήτος τῶν μεταλλείων.

5. Ἡ μετάλλευσις τῶν μεταλλείων καὶ τῶν ἐν τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγομένων ὄρυκτῶν * δὲν ἐπιτρέπεται εἰμὴ δυνάμει πράξεως τῆς κυβερνήσεως παρὰ χούσης τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα.

— Ἀπόσπασμα τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως.

«Ὁ νόμος τοῦ 1810 ἐπέλυθ' ἐπέθελε τὰς περὶ μεταλλείων ἐργασίας ἀρχαίς, χορηγήσας εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παραχωρῆ πρὸς ἐξορύξιν, τὴν κυριότητα τῶν μεταλλείων, εἰς ἰδιώτας ἢ ἐταιρίας. Ἡ νεωτέρα αὕτη νομοθεσία μὴ θέλουσα νὰ ἀνασκευάσῃ

* Διὰ τοῦ Νόμου ΒΤΟ' 1896 πάντα τὰ ὄρυκτά ὑπήχθησαν ἐνταῦθα, ἀπαιτουμένου Β. Δ. πρὸς παραχώρησιν αὐτῶν.

τὴν ὑπὸ τοῦ κώδικος καθιερωθεῖσιν ἀρχήν, οὐδ' ἄλλως ἀμρσιθεῖται τὴν κυριότητα τοῦ μεταλλείου εἰς τὸν τῆς ἐπιφανείας κύριον, ἐνόσω δὲν πρόκειται περὶ ἐξορύξεως τοῦ μεταλλείου, ὥστε ἡ ἰδιοκτησία τῶν μεταλλείων πρὸ τῆς ἐξορύξεως τῶν εἶναι ἐμπορεύσιμος καὶ δύναται γὰρ μεταβιβασθῆ εἰς τρίτους 555 Κ. Γ. Ἀλλ' ἅμα ἀποφασισθῆ ἡ κυριότητες νὰ παραχωρήσῃ τὴν ἐξορύξιν ταύτην εἰς ἰδιώτην ἢ εἰς ἐταιρίαν, ἀμέσως ἀποχωρίζεται ἡ ἐπιφάνεια ἀπὸ τῶν ὑπ' αὐτὴν καὶ προκύπτουσιν εἰς μέσον δύο κύριοι, ὁ τῆς ἐπιφανείας καὶ ὁ εἰς τὸν ἢ κυριότητας παρεχώρησε τὴν ἐξορύξιν τοῦ μεταλλείου, ἐξ ὧν ὁ πρῶτος δικαίωμα μόνον ἀποζημιώσεως κέκτηται διὰ τὸν περιορισμὸν τοῦτου τῆς ἰδιοκτησίας του.

6* Τὸ δικαίωμα τοῦτο παραχωρεῖται διὰ Β. Διατάγματος **, προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν συμβουλίου, ἰδίως ἐπὶ τούτῳ συγκεκριημένου, καὶ συγκεκριμένου ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν τοῦ Κράτους, τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, ἢ μετὰ τὴν λήξιν τῆς συνοδου ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν σύνοδον προεδρεύσαντος αὐτῆς, τοῦ προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ παρ' αὐτῷ ἐπιπροσπου καὶ τῶν εἰσαγγελέων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετών, συγκαλουμένων ἀπάντων ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ, καὶ ἀποφασίζοντων κατὰ πλειονοψηφίαν. Τὸ συμβούλιον τοῦτο λογίζεται πλήρες, ἐάν, ἐκτὸς τῶν μελῶν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, παρευρίσκωνται καὶ δύο ἐκ τῶν λοιπῶν πέντε μελῶν.

7. Ἐν τῇ πράξει τῆς παραχωρήσεως ὀρίζεται καὶ τὸ πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην τῆς γῆς ὑπὸ τοῦ εἰς τὸν παρεχωρήθη τὸ μεταλλεῖον ὀφειλόμενον μέρος, ὅπερ δὲν δύναται γὰρ ὑπερβαίνει τὰ 5 τοῖς 100 ἐπὶ τοῦ μεταλλεύ-

* Τὸ ἀρθρ. 6 ἐτέθη ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΣΚΗ' τοῦ 1867.

** Διὰ τοῦ νόμου 8Π' 26 Μαΐου 1882 εἶχεν ὀρισθῆ ὅτι μόνον διὰ νόμου ἐπετρέπετο ἡ παραχώρησις μεταλλείων ἢ ὀρυχείων ἐκ τῶν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγομένων Ἀλλὰ διὰ τοῦ Νόμου ΒΤΟ' 1896 ὀρίσθη ὅτι γενικῶς ἡ παραχώρησις μεταλλείων καὶ ὀρυχείων πάντοτε εἰδούς γίνεται διὰ Β. Δ.

ματος μετά την προαφαίρεσιν τῶν γενομένων ἐξόδων ἐργασίας καὶ ὕλικου.

8. Ἡ αὐτὴ πράξις μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅρισμοῦ τοῦ 20 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου παρέχει ἐπὶ τοῦ μεταλλείου δικαίωμα διηνεκοῦς κυριότητος, ὅπερ διακρινόμενον τῆς κυριότητος τοῦ ἐπικειμένου ἐδάφους μεταβιβάζεται εἰς τοὺς κληρονόμους καὶ δύναται νὰ ἐκποιηθῇ δι' ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ· δὲν δύναται ὅμως νὰ ἐκποιηθῇ ἐκουσίως ὀλοσχερῶς οὐδὲ κατὰ μερίδας ἢ νὰ διανεμηθῇ ἢ νὰ ἐκμισθωθῇ ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς κυβερνήσεως διδομένης κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ β ὠρισμένα.

— Ἀπόσπασμα τῆς εἰσηγ. ἐκθέσεως.

« Ἀπαγορεύεται ὅμως πᾶσα πράξις ἐκουσίας ἐκποίησης, ἢ ἐκμισθώσεως κλπ. τοῦ μεταλλείου ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς κυβερνήσεως, ὅπως προληφθῇ ὁ κατακερματισμὸς, ἢ ἡ μεταβίβασις τοῦ μεταλλείου εἰς χεῖρας ἀνικάνους».

ΑΠ. 219 (1878). Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν τρίτην αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, συνδυαζομένην πρὸς τὴν πέμπτην, τὸ ἐφετεῖον οὐδόπως κατέλειπεν ἀναιτιολόγητον τὴν ἀπόφασίν του περὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῶν ἀναιρεσειόντων, ὅτι ἡ μὲν πρὸς αὐτοὺς παραχώρησις ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς 10 Ἰουνίου 1876, ἡ δὲ πρὸς τὸν Π. τὴν 23 Ἰουλίου, ὡστε διὰ τῶν δύο τούτων αἰτιολογιῶν τὸ ἐφετεῖον δὲν θαρρεῖ τὴν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσιν ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς κατορτίσεως τῆς νομίμου σχέσεως τοῦ ὑπέρο ὃ ἢ παραχώρησις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὡς πρὸς τὸ μεταλλεῖον, ἀλλὰ παραδέχεται ὡς ἀρκούσαν τὴν πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον κοινοποίησιν τοῦ διαταγματος ἢ δὲ τοιαύτη αἰτιολογία εἶναι συμφωνοῦς πρὸς τὸν νόμον, διότι οὐ ἐνός μὲν ὃ περὶ μεταλλείων νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ δημοσιευῶνται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὰ περὶ παραχώρησεως αὐτῶν διατάγματα, ἀρ' ἑτέρου δὲ πρόκειται περὶ διαταγμάτων μὴ ἀναγομένων εἰς τὰ γενικά του Κράτους συμφέροντα, ἀλλ' ἀφορούντων εἰς ἀτομικά καὶ ἰδιαίτερα συμφέροντα ὠρισμένων προσώπων, ἤτοι τῶν ὑπῆρξαν ἢ παραχώρησις καθόσον ἢ ἐπὶ τῆς παραχώρησεως τοῦ μεταλλείου παραγομένη εἰδικὴ νόμιμος σχέσις μεταξύ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ὑπέρο ὃ ἢ παραχώρησις (ὡς πρὸς τὴν διάκρισιν τῆς κυριότητος ἐπὶ τοῦ ἐπικειμένου ἐδάφους ἀπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ μεταλλείου διὰ τῆς μεταγραφῆς, καὶ τὰς παροχὰς τοῦ αἰτησάμενου τὴν παραχώρησιν) εἶναι σχέσις οὐσιωδῶς ἰδιωτικοῦ συμφέροντος, τῆς ὁποίας ἡ γ'

εις δὲν μεταβάλλεται ἐκ τῆς ἀπαιτουμένης παρὰ τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ περὶ μεταλλείων Νόμου ἐκδόσεως βασιλ. διατάγματος· ὅθεν ὁ περὶ ἀναιρεσιολογήτου τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ οὐδένα παρεβίασε νόμον τὸ ἐφετεῖον μὴ λαθὼν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι ἐν τῷ συμβουλίῳ τῶν μεταλλείων προηγήθη ἢ εἰς τοὺς ἀναιρεσειόντας παραχώρησις, διότι ἡ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου δὲν εἶναι ἡ πράξις τῆς παραχώρησεως, ἀλλὰ προηγείται ταύτης, τὰ δὲ διατάγματα τῆς παραχώρησεως τοῦ αὐτοῦ μεταλλείου εἰς ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους φέρουσι τὴν αὐτὴν χρονολογίαν, τῆς 10 Ἀπριλίου, καθ' ἣ παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου, ἡ πράξις αὕτη μεταγραφομένη παρέχει δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τοῦ μεταλλείου. Ὅθεν ὁ εἰρημνός ἰσχυρισμὸς οὐδὲν ἕτερον ἐκφράζων ἢ ψευδῆ τοῦ νόμου ἑρμηνείαν, οὐδεμίαν εἶχεν ἐπιρροήν, καὶ διὰ τοῦτο ἀπορριπτός ἀποβαίνει ὁ δεύτερος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος.

Ἐπειδὴ ματαία εἶναι ἡ ἐξέτασις τοῦ εἰς τὴν σύμβασιν ἀναφερομένου πρώτου λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου, διότι καὶ ἐὰν ἡ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως συναφθεῖσα σχέσις διὰ τῆς παραχώρησεως τοῦ μεταλλείου δὲν εἶρει κυρίως τὸν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως, ὃν παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τὸ διατακτικὸν αὐτῆς εἶναι ὄρθρον, στηριζόμενον εἰς τὰς λοιπὰς σκέψεις, δι' ὧν τὸ ἐφετεῖον ἀποβαίνεται, ὅτι ἐξ ὧσων τῶ ὑπεβλήθησαν δὲν ἀποδεικνύεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου μεταλλείου κυριότης τῶν ἐναγόντων, διότι, ὡς ἄνω εἰρήται, πρόκειται περὶ διατάγματος ἀφορῶντος εἰς ἰδιωτικὸν συμφέρον, τὸ δ' ἐφετεῖον ἐκτιμήσαν ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ ἰξουσίᾳ τὸ περιεχόμενον τῶν νομικῶν πράξεων τῶν παραχώρησεως καὶ τὰ ὑποβλήθηκα ἐν γένει ἔγγραφα παραδέχεται, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 τῆς παραχώρησεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος μεταλλείου εἰς τοὺς ἀναιρεσειόντας ἡ παραχώρησις αὐτοῦ ἰσχύει καθόσον δὲν προσβάλλει δικαίωματα τρίτων λαθόντων προηγουμένην παραχώρησιν, ὅτι τὴν 28 Ἀπριλ. ἐκοινοποιήθη τὸ διάταγμα τῆς παραχώρησεως εἰς τὸν ἀναιρεσιόλητον καὶ οὕτως ἐνενηθῆ ἡ ὑποχρέωσις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ, ὅτι τὴν 28 Ἀπριλ. οὔτε γνωστοποιήσις εἰς τοὺς ἀναιρεσειόντας, οὔτε δημοσίευσίς τις τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν διατάγματος ὑπῆρχεν, ἀλλ' αὕτη ἐγένετο πολλῶ βραδύτερον, καὶ ὅτι ἐπομένως ἀνταίει τοῦ ἄρθρ. 8 τῆς πράξεως περὶ παραχώρησεως εἰς τοὺς ἀναιρεσειόντας ἡ μεταγενεστέρως γενομένη αὕτη πράξις δὲν ἰσχύει, μεταγραφομένη, νὰ περιποιήσῃ αὐτοῖς τὴν κτῆσιν τῆς κυριότητος· τὰ γεγονότα δὲ ταῦτα ἀρκουσιν ὡς καταστήσωσιν ἀνυποστήρικτον τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὸν Νόμον, διότι, ἀνεξαρτήτως τῶν περὶ συμβάσεων ἄρισμῶν τοῦ κοινοῦ δικαίου, ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου (ἄρθρ. 8 καὶ 27) προκύπτει ὅτι ἡ κοινοποιήσις τοῦ διατάγματος τῆς παραχώρησεως εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον παρέχει εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα νὰ συμπληρώσῃ διὰ τῆς μετα-

γραφῆς τὴν κτῆσιν, ἐκ δὲ τῆς ὀρθῆς ἐρμηνείας τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου συνάγεται, ὅτι ἡ μεταγραφή ἀποβαίνει ἀνωφελής, ὅταν ὁ μεταγραφόμενος τίτλος δὲν ἔχη ἰσχύον νὰ μεταδιβάσῃ διὰ τῆς μεταγραφῆς τὴν κυριότητα, μὴ καλυπτομένων διὰ τῆς μεταγραφῆς τῶν ελαττωμάτων τῆς μεταβιβαστικῆς τῆς κυριότητος πράξεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθ' ἃ παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῶν σκέψεών του, ἢ πρὸς τὸν δευτερον, ἤτοι τοὺς ἀναιρεσίοντας, παραχώρησις περιέχει τὸν ὅρον καθόσον δὲν παρεχώρησεν εἰς ἄλλον, καὶ ὁ ὅρος οὗτος ἀναφέρεται εἰς μόνην τὴν ἐκδοσιν διατάγματος παραχώρησεως εἰς ἄλλον, ὁδηλοῦσι τοῦ τίτλου, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ συμπλήρωσιν τῆς κτήσεως διὰ τῆς μεταγραφῆς τὴν πρὸς ἄλλον δὲ προηγουμένην παραχώρησιν παρεδέξατο τὸ ἐφετεῖον ἕνεκα τῆς προηγουμένης κοινοποιήσεως τοῦ διατάγματος δὲν δὲν ὑπῆρχε θέλησις καὶ ἀντικείμενον μεταβιβάσεως, καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀποφασίς δεχθεῖσα τὸ ἀνίσχυρον τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τίτλου, ὁρθῶς ἀπέκρουσε τὴν κυριότητα αὐτῶν ἐπὶ τοῦ μεταλλείου, καὶ ἐπὶ τῆς ὑποθέσει, ὅτι αὐτοὶ μὲν μετέγραψαν τὴν περὶ παραχώρησεως τοῦ μεταλλείου πράξιν, οἱ δὲ ἀναιρεσιβλήτοι οὐδόλως μετέγραψαν αὐτήν, διότι ἐπὶ διεκδικήσεως ἐξετάζεται ἂν ὁ διεκδικῶν ἔχη τὴν κυριότητα, καὶ ἂν ταύτην δὲν ἀποδείξῃ, νικᾷ ὁ ἐναγόμενος, χωρὶς νὰ ἐξεταζῆται δυνάμει τίνος αἰτίας νέμαται οὗτος.

Ἐπειδὴ αἱ περὶ προηγουμένης μεταγραφῆς παρὰ τοῦ Σ, εἰς ὃ ἐξεποιήθη τὸ μεταλλεῖον ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Π, αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἰσὶν ὅλως ἐπιδοθητικά' στοιχομένου ἐπομένως τοῦ διατακτικοῦ ταύτης ὑπὸ τὴν ἐποψίν του νόμου ἐπὶ τῶν προεκτεθέντων, ἄσκοπος ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τῶν εἰς ταὐτὰ ἐκτεθείσας αἰτιολογίας ἀναφερομένων λόγων ἀναιρέσεως.

9. Τὰ μεταλλεῖα καὶ τὰ κατὰ τὸν περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμον παρακολουθήματα αὐτῶν λογίζονται ἀκίνητα.

10. Κινητὰ δὲ εἶναι αἱ μεταλλευθεῖσαι ὕλαι, αἱ μετοχαὶ τῆς ἐπὶ τῆς μεταλλεύσεως ἐταιρίας, καὶ τὰ κέρδη τῆς ἐπιχειρήσεως. Κατὰ τα λοιπὰ ἰσχύουσιν οἱ ὅρισμοί τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ τῶν διὰ τὴν παραχώρησιν τῶν μεταλλείων
προαπαιτουμένων.

11. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐρεῦνας πρὸς

ἀνεύρεσιν μεταλλείου ἀνασκάπτων ἢ διατρυπῶν ἀλλότριον ἔδαφος ἄνευ συγκαταθέσεως τοῦ τῆς γῆς ἰδιοκτῆτου, ἢ αὐτοῦ μὴ συναινοῦντος, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργείου, ἣτις δίδεται ἀφοῦ ἀκουσθῆ ὁ ἰδιοκτῆτης καὶ γνωμοδοτήσῃ ὁ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικός. — Διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἐρίζεται τὸ ποσόν, τὸ ὅποτον ὀφείλει νὰ καταθέσῃ ὁ ἐπιχειρήσων τὴν ἐρευναν πρὸς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ ἰδιοκτῆτου διὰ τὰς συμβησομένης ζημίας.

12. Ἄνευ προηγουμένης συγκαταθέσεως τοῦ ἰδιοκτῆτου ἐντοίχων περιβόλων, περιφραγμάτων, αὐλῶν ἢ κήπων, ἢ γηπέδων, ἢ ἀδεία ἐρεύνης ἢ ἢ παραχώρησις μεταλλείου δὲν δίδει δικαίωμα εἰς διάτρησιν ἢ κατασκευὴν φυγαγωγίων (φρεάτων), ἢ ὑπονόμων στοῶν ἢ εἰς ἀνέγερσιν μηχανῶν ἢ ἀποθηκῶν μὴ ἀπεχουσῶν 100 Β. πηγεῖς ἐκ τῶν εἰρημένων ἐντοίχων περιβόλων ἢ κατωκημένων μερῶν.

13. Ὁ ἰδιοκτῆτης δύναται νὰ κάμῃ ἐρέυνας ἀπανταχοῦ τῆς ἰδιοκτησίας του ἄνευ ἀδείας· ἀλλὰ πρὶν ἢ ἐπιχειρήσῃ μετᾶλλευσιν, ἀνάγκη νὰ τῷ παραχωρηθῆ τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Περὶ παραχώρησεως τῶν μεταλλείων.

14. Πᾶς Ἕλλην ἢ ἀλλοδαπὸς δύναται εἶτε ἐν ἴδιῳ ὀνόματι εἶτε ὡς ἀντιπρόσωπος ἐταιρίας νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ λάβῃ τὴν παραχώρησιν μεταλλείου.

15. Οἱ ζητοῦντες τὴν παραχώρησιν μεταλλείου ὀφείλουσι ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι κέκτηνται πάντα τὰ προσόντα τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τε μετᾶλλευσιν αὐτοῦ καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τῆς πράξεως τῆς παραχώρησεως ἐπιβληθησομένων αὐτοῖς παροχῶν καὶ ἀποζημιώσεων.

16. Ἐὰν ἐπιχειρῶσιν ἐργασίας, εἴτε ὑπὸ κατοικημένα κτίρια, ἢ ὑπὸ χώρους, ἐν οἷς γίνονται ἄλλα γεωργικὰ ἢ βιομηχανικὰ ἔργα, εἴτε ἐν τῇ ἀμέσῳ γειτονία τῶν κτιρίων ἢ τῶν χωρῶν τούτων, ὀφείλουσιν ἐγγύησιν ὅτι, εἰ ἐκ τῶν ἐργασιῶν ἐκείνων προκύψῃ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας αὐτῶν ζημίαι, θέλουσιν ἐπανορθῶσαι αὐτήν· αἱ δὲ περὶ τούτων αἰτήσεις καὶ ἀντιρρήσεις ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικά δικαστήρια.

17 *. Ἡ Κυβέρνησις κρίνει περὶ τῶν αἰτιῶν καὶ τῶν λόγων, δι' οὓς, εἰάν πλείονες ἐξαιτῶνται τὴν παραχώρησιν μεταλλείου, παραχωρεῖται τούτο εἰς ἓνα ἐξ αὐτῶν κατὰ προτίμησιν, κατὰ τοὺς ἄρθρα τῶν ἀρθρῶν 5 καὶ 6.

18. Ἐὰν τὸ μεταλλεῖον δὲν παραχωρηθῇ εἰς τὸν εὐρετὴν, διὰ τῆς πράξεως τῆς παραχώρησεως ὀρίζεται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἢ εἰς αὐτὸν ὁστέα ἀμοιβῆ ἢ ἀποζημιώσεις.

19. Τὰ ἐπὶ τοῦ κτήματος προνόμια καὶ αἱ ὑποθήκαι δὲν ἐπεκτείνονται ἐπὶ τοῦ μεταλλείου καὶ τῶν προσαρτημάτων αὐτοῦ· ἕνεκα τούτου ἡ πράξις τῆς παραχώρησεως πέμπεται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν παραχρῆμα εἰς τὸν ἀρμοδίον εἰσαγγελέα τῶν Πρωτοδικῶν, ὅπως φροντίσῃ νὰ γείνη εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν καὶ ἡ προσήκουσα σημείωσις. — Ἡ τῆς παραχώρησεως τοῦ μεταλλείου σημείωσις γίνεται καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ στήλῃ τῆς σελίδος τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν. τῇ περιεχοῦσῃ τὰς προὑπαρχούσας ὑποθήκας, περιέχει δὲ καὶ τὸ ὀρισθὲν ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς ἐπιφανείας μέρος, ὅπερ προστιθέμενον εἰς τὴν ἀξίαν τῆς ἐπιφανείας, ὠριστα μετ' αὐτῆς εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐπιρρημένων ὑποθηκικῶν δανειστῶν.

* Τὸ ἀρθρ. 17 τίθεται ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΣΚΗ' τοῦ 1867.

20. Ἡ τῆς παραχωρήσεως τοῦ μεταλλείου πρᾶξις ἀνάγκη νὰ μεταγράφηται εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν κατὰ τὸν ἀπὸ 9 Νοεμβρ. 1856 νόμον, μὴ μεταβιβαζομένης ἄλλως τῆς τοῦ μεταλλείου κυριότητος.

21. Δικαίωμα εἰς ἐγγραφήν ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ μεταλλείου δυνάμει τοῦ νόμου ἔχουσι — α') Ὁ εὔρετῆς πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, ἐὰν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 18 δὲν παραχωρηθῆ εἰς αὐτὸν τὸ μεταλλεῖον, καί—β') Οἱ διὰ δημοσίου ἐγγράφου ἀποδεικνύοντες, ὅτι ἐχορήγησαν χρήματα πρὸς εὔρεσιν τοῦ μεταλλείου ἢ πρὸς ἐπιχείρησιν τῶν παρασκευαστικῶν ἔργων ἢ πρὸς κατασκευὴν μηχανῶν ἢ ἄλλων κατασκευασμάτων, ἢ τέλος πρὸς μετάλλευσιν τοῦ μεταλλείου.—Οἱ ὀρισμοὶ τῶν ἄρθρων 940 καὶ 941 συνδυαζομένων μετὰ τοῦ ἄρθρου 991 τῆς πολιτικῆς οικονομίας, καὶ τῶν ἄρθρων 48 καὶ 49 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τῶν μεταλλείων — Δὲν ἐπιτρέπεται ἐγγραφή αὐτοτελοῦς ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ εἰς τοὺς ἰδιοκτητῆς τῆς γῆς διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 παραχωρησιν ὀφειλομένου μερίσματος.

22. Ἡ τῆς παραχωρήσεως τοῦ μεταλλείου αἰτήσις γίνεται δι' ἀναφορᾶς εἰς τὸν ἀρμοδίον Νομάρχην, ἐξηγουήσης τὸ εἶδος, τὴν θέσιν καὶ τὴν περιοχὴν τοῦ μεταλλείου, καὶ ἐὰν ὁ αἰτῶν ᾖ ἰδιοκτήτης ἢ εὔρετῆς αὐτοῦ*. Ὁ Νομάρχης ἐγγράφει τὴν ἀναφορὰν εἰς βιβλίον ἐπὶ τούτῳ ὀρισμένον κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς παραλαβῆς, δίδει εἰς τὸν ἀναφερόμενον, ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ, ἐγγραφῶν ἀποδείξιν τῆς χρονολογίας τῆς παραλαβῆς καὶ διατάσσει ὅσον εἰς τὸν τε τάχιον** τὴν δημοσίευσιν τῆς αἰτήσεως εἰς δύο τῶν μᾶλλον διαδεδομένων περιοδι-

* Ὡς τὸ ἄρθρον 2 Νόμου ΣΚΗ' 1867 καὶ τὸ δυνάμει τούτου ἐκδοθέν Β. Δ. τῆς 17 Μαΐου 1867.

** Ἐντός 3 ἡμερῶν κατὰ τὸ Β. Δ. 19 Ἰανουαρ. 187

κῶν φύλλων τοῦ νομοῦ, ἢ, ἐὰν δὲν δημοσιεύωνται αὐτοὶ τοιαῦτα φύλλα, εἰς δύο ἐκ τῶν μᾶλλον διαδεδομένων περιοδικῶν φύλλων τοῦ Κράτους*. Ἀντίτυπα τῶν φύλλων τούτων διανέμει εἰς τε τὰ χωρία τοῦ δήμου, ἔνθα τὸ μεταλλεῖον, καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου, ἵνα ἀναγνωσθῶσιν ἐπ' ἐκκλησίας, καὶ μείνωσιν ἐπὶ 30 ἡμέρας τοιχοκολλημένα εἰς τε τὸ δημαρχεῖον καὶ εἰς τὰ δημοσιώτερα μέρη τοῦ δήμου, ἐπαναλαμβανομένης τῆς ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγνώσεως κατὰ τρεῖς συνεχεῖς Κυριακάς.—Περὶ δὲ τῶν ἀναγνώσεων καὶ τῶν τοιχοκολλησεων τούτων συντάσσονται ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν ἐπιμελουμένων αὐτὰς δημοτικῶν ἀρχῶν.

23** Οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις εἴτε εἰς μετᾶλλευσιν τοῦ μεταλλείου, εἴτε εἰς ἀποζημίωσιν, καθὸ εὔρεται ἢ ἰδιοκτητῆται τῆς γῆς, ὡς καὶ οἱ χορηγήσαντες χρήματα κατὰ τὸ ἐδάφ. 6' τοῦ ἄρθρ. 21, ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλλωσι τὰς ἐνοστάσεις των εἰς τὸν Νομάρχην μετὰ τῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς πρώτης εἰς τὸ δημαρχεῖον τοιχοκολλησεως τῶν κατὰ τὸ προαγόμενον ἄρθρον ἐγγραφῶν.—Ὁ Νομάρχης καταχωρεῖ αὐτὰς εἰς τὸ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναφερόμενον βιβλίον.

24. Τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἀνοικτὸν ἐπὶ 20 ἡμέρας μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἀνωτέρω τετραμήνου προθεσμίας, ἵνα λάβωσι γνῶσιν τῶν ἀντιρρήσεων καὶ ἀξιώσεων οἱ ἔχοντες συμφέρον καὶ ἐπιφέρωσι τὰς ἀντιπαρατηρήσεις των.

25. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς τελευταίας προθεσμίας, ὁ Νομάρχης, ἀφοῦ λάβῃ τὰς ἀποδείξεις τῶν ἀνωτέρω δημοσιεύσεων καὶ τὰς προσηκούσας πληροφορίας περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπο-

* Ἴδε καὶ ἄρθρ. 1 ἐδ. 6' τοῦ Β. Δ. 19 Ἰανουαρ. 1871.

** Τὸ ἄρθρ. 23 τίθεται ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νομοῦ ΣΚΗ τοῦ 1867.

χρεώσεων των προσόντων των εξαιτουμένων την παραχώρησιν, υποβάλλει εις τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργείων ἢ τιολογημένην ἔκθεσιν καὶ γνωμοδοτήσιν, διευθύνων ἅπαντα τὰ ἔγγραφα μετὰ τοῦ τῆς καταμετρήσεως καὶ τῆς ὁρθοθεσίας χωρογραφικοῦ σχεδίου.

26. Τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργείων ζητεῖ τὴν γνωμοδοτήσιν τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ τῶν μεταλλείων ὑπαλλήλου καὶ συμπληροῦν, ἐὰν τὸ κρίνη ἀναγκαῖον, τὰς γενομένας ἐξετάσεις διὰ νέων ἐπιτοπιῶν ἐρευνῶν, * ὑποβάλλει εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 συμβούλιον τὴν ἔκθεσιν του καὶ ἐπὶ τῇ ἀποδεχομένῃ τὴν αἴτησίν του ἀποφάσσει αὐτοῦ, προκαλεῖ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ τὸ ἐπὶ τῆς παραχώρησεως τοῦ μεταλλείου Β. Διάταγμα.

27. ** Μέχρις οὗ ἐκδοθῇ τὸ Β. Διάταγμα, πᾶσα ἐνστάσις ἢ αἴτησις εἶναι δεκτὴ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν ἢ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 συμβουλίου.

28. Διὰ τοῦ Β. Δ. ὀρίζεται ἡ θέσις καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ παραχωρουμένου μεταλλείου κατὰ τὸ τῆς καταμετρήσεως καὶ τῆς ὁρθοθεσίας σχέδιον, τὸ μέρος τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς γῆς, ἡ ἀποζημίωσις τῶν εὔρετῶν καὶ αἱ λοιπαὶ ὑποχρεώσεις τοῦ εἰς ὃν παρεχωρήθη τὸ μεταλλεῖον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Περὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἰδιοκτητῶν
τῶν μεταλλείων.

29.*** Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν μεταλλείων ὀφείλουσι νὰ

* Ἴδε καὶ ἄρθρ. 6 Β. Δ. 19 Ἰαν. 1871.

** Τὸ ἄρθρ. 27 τίθεται ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΣΚΗ' 1867.

*** Τὸ ἄρθρ. 29 τίθεται ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΣΚΗ'.

κάτωσιν ἑναρξῖν τῆς μεταλλεύσεως ἐντός ἔτους ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως *, νὰ ἐκπληρῶσι τὰς ἐν τῷ παραχωρητηρίῳ ἐγγράφῳ περιεχομένας ὑποχρεώσεις, νὰ διατελῶσι μεταλλεύοντες τὸ παραχωρηθὲν μεταλλεῖον ** καὶ νὰ ἐκτελῶσι τὰς πρὸς ἀποφυγὴν δυστυχημάτων ἀναγομένας παραγγελίας τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικοῦ.

30*** Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν μεταλλείων πληρώνουσι εἰς τὸ δημόσιον.—α') Λεπτὰ 3 κατ' ἔτος δι' ἑκάστην στρέμμα τῆς πρὸς μετάλλευσιν παραχωρηθείσης ἐκτάσεως ὁ φόρος οὗτος πληρώνεται ἑτησίως, καὶ ἀρχεται ἅμα τῇ παραχωρήσει τοῦ μεταλλείου****—β') Φορον εἰς χρήματα, ὅστις προσδιορίζεται ἑκάστοτε διὰ τοῦ ἐτησίου φορολογικοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ προϊόντος, ἀφοῦ ἐκπεσθῶσιν ἐκ τούτου μόνα τὰ ἐξόδα τοῦ ὕλικου καὶ τῆς ἐργασίας τῶν χρησιμευσάντων εἰς τὴν ἐξόρυξιν του, δὲν δύναται δὲ νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 5 τοῖς 0)ο τοῦ, ὡς εἰρηται, καθαροῦ εἰσοδήματος *****.

ΑΠ. 368 (1894). Τὰ ἄρθρ. 29 καὶ 30 τοῦ Χ4' νόμου τοῦ ἔτους 1861, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ νόμου ΣΚΗ' τοῦ ἔτους 1867, προσδιορίζοντα τὸν ὀφειλόμενον ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν μεταλλείων φόρον, οὐδεμίαν περιέχουσι διατάξιν περὶ ἀλληλεγγύου πληρωμῆς αὐτοῦ ἐπὶ πλειόνων ἰδιοκτητῶν, οὔτε τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου Χ4', ἐφ' οὗ κυρίως ἐρεῖθεται ἡ αἰτήσις ἀναίρεσεως τοῦ Δημοσίου, περιέχει διατάξιν τοιαύτην· ἐκ τοῦ ὅτι δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο καθιεροῖ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐκουσίας ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἐκμισθώσεως, ἂνε ἀπαιτουμένης ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, οὐδὲως ἐπιταί ἡ ἀλλοτρίω-

* Ἡ προθεσμία καθηργήθη μετὰ τὸν Νόμον ΒΤΟ' 1896 (ἄρθρ. 2).

** Ἰδὲ ἄρθρ. 2 καὶ ἐπ. Νόμου ΒΤΟ'.

*** Τὸ ἄρθρ. 30 τίθεται ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΣΚΗ'.

**** Ἰδὲ καὶ ἄρθρ. 12 τοῦ Νόμου ΒΟΕ' 1892.

***** Τὰ τοῦ φόρου τούτου ὄρισεν ὀριστικῶς εἰς 5 0)ο (καὶ 1) 0)ο διὰ τὰ ὄρυχεῖα) ὁ Νόμος ΒΟΕ' 1892, καὶ τὸ Θεσπισμα τῆς 13^{ης} Ὀκτ. 1863.

ρος υποχρέωσις τῶν συνιδιοκτητῶν μεταλλείων πρὸς πληρωμὴν τοῦ φόρου αὐτῶν.

ΑΠ. 209 (1892). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 59 τοῦ Συντάγματος, οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται, ἐὰν προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ ἀπὸ τῆς Βουλῆς καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἐξ οὗ ἔπεται, ὅτι οἱ φόροι, οἱ τε δημόσιοι καὶ οἱ δημοτικοί, μόνον διὰ ρητοῦ νόμου, ὁμοῦ τὸ τε ποσοστὸν καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ, καθὼς καὶ τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως, δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσιν.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδεὶς ὑφίσταται νόμος ὑποβάλλων τὰ μεταλλεία εἰς δημοτικὴν εἰσφοράν, διότι ὁ μὲν νόμος ΣΠ' τοῦ 1847, ἐπιτρέπων νὰ ἐπιβάλληται δημοτικὴ εἰσφορά μέχρι δύο τοίς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ἀκαθάριστου προσόδου τῶν πραγμάτων ἐκεῖνων, κατ' ὧν ἐπιβάλλεται δημόσιος ἔγγειος φόρος, περιλαμβάνει τὰ πράγματα ἐκεῖνα, ἅτινα ὑπέκειντο εἰς τοιοῦτον φόρον κατὰ τὴν δημοσίευσίν του, ἐπομένως οὐδόλως ἀφορᾷ εἰς τὰ μεταλλεία, τὰ ὅποια ὑπήχθησαν εἰς φόρον δημοσίον διὰ τοῦ νόμου ΧΖ' τοῦ ἔτους 1861 τὸ πρῶτον, οὐδεὶς δὲ ἄλλος νόμος, οὔτε αὐτὸς ὁ τοῦ 1861, ὁρίζει τὸν δημοσίον φόρον ἐπὶ τῶν μεταλλείων ὥρισεν ἐπὶ τῆς καθαρᾶς αὐτῶν προσόδου, διέλαθέ τι περὶ δημοτικῆς εἰσφορᾶς, εἴτε ἐπὶ τῆς ἀκαθάριστου, εἴτε ἐπὶ τῆς καθαρᾶς αὐτῶν προσόδου, ἐνῶ ἐὰν ὁ νομοθέτης ἤννοει νὰ ὑποβάλλῃ τὰ μεταλλεία εἰς δημοτικὴν εἰσφοράν, ἤθελε ρητῶς διατάξει τοῦτο, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον, προκειμένου περὶ μεταλλεύματος, ὅπερ, ὅπως παραχθῇ, ἀπαιτεῖ ὑπερόγκους δαπάναις καὶ σπουδαίας ἐργασίας, ἐὰν ἐφηρμοζέτο ἀπλῶς ὁ νόμος ΣΗ', ὅστις τὴν δημοτικὴν εἰσφορὰν ἐπιβάλλει μόνον ἐπὶ τῆς ἀκαθάριστου προσόδου, ἤθελεν ἐπέλθει ἀναγκαίως τὸ ἄτακτον, ἢ δημοτικὴ αὐτῆς εἰσφορὰ οὐ μόνον νὰ εἶναι κατὰ πολὺ μείζων τοῦ ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου τῶν μεταλλείων ἐπιβαλλομένου δημοσίου φόρου, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑφίσταται αὐτῆ, ἐν ᾧ ὁ δημόσιος φόρος ἠδύνατο δυνάμει τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ΧΖ' νόμου τοῦ 1861 οὐ μόνον νὰ ἐλαττωθῇ τῇ ἀπαφάσει τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀνασταλῇ ἐντελῶς χάριν ἐμφυχώσεως καὶ προστασίας τῆς μεταλλεύσεως.

31. Ἐπιβάλλεται προσέτι ἐν ἑκατοστὸν τῆς δραχμῆς φόρος ἐπὶ τοῦ, ὡς εἴρηται ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, καθαρῷ προϊόντος, ἵνα ἀπαρτισθῇ τοῦ ἀποθεματικῆν κεφάλαιον πρὸς βοήθειαν περιθαλψῆν τῶν ἀρρωστῶν καὶ τῶν αἰσχρογενειῶν αὐτῶν ἐν περιπτώσει δυστυχημάτων. — Ἰδιαίτερον Διάταγμα θέλει κανονίσαι τὴν διαχειρίσιν τοῦ κεφαλαίου τούτου *.

* Β. Δ. 31 Μαΐου 1882.

32 *. Ἡ Κυβέρνησις δύναται δι' ἰδιαιτέρους λόγους, ἰδίως λόγῳ ἐμφυχώσεως τῆς μεταλλεύσεως, ἢ βοηθείας ἐν περιπτώσει δυστυχημάτων ἐξ ἀνωτέρας βίας, ἅτινα ἤθελον συμβῆ κατὰ τὴν μεταλλευσιν, νὰ ἐλαττώσῃ ἢ καὶ ν' ἀναστείλῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ κατὰ τὸ ἐδάφ. 6' τοῦ ἀρθ. 30 πληρωνομένου φόρου ἐπὶ τινι ἐτηθια δία Β. Δ., ἐκδιδομένου κατὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἀρθρον 6 συμβουλίου καὶ ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν.

33. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν μεταλλείων ὑποχρεοῦνται νὰ ἀποζημιώσωσι τοὺς ἰδιοκτῆτας, ὧν ἤθελον καταλάβει ἢ βλάβῃ τὰς γαίας διὰ τῶν μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν. Καὶ εἰ μὲν ἐξ αὐτῶν κωλύεται ἀνευ ἄλλης βλάβης ἢ ἐντὸς τοῦ ἔτους συνήθης καλλιέργεια, ἢ ἀποζημιώσις συνίσταται εἰς τὴν ἐκ τῆς καλλιεργείας καθαρὸν πρῶτον κατὰ τὴν γνωμοδότησιν ἐμπειροτεχνῶν, προτιθεμένου εἰς αὐτὴν καὶ ἐνὸς τετάρτου τῆς αὐτῆς προσόδου· εἰ δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων ἐργασιῶν καὶ τῶν ἀνασκαφῶν βλάπτονται αἱ γαῖαι τοσοῦτον, ὥστε δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς καλλιέργειαν ἢ καταλαμβάνονται ὑπὲρ τὸ ἔτος, οἱ ἰδιοκτῆται τῶν μεταλλείων ὑποχρεοῦνται νὰ προσλάβωσιν αὐτὰς εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ μεταλλείου ἐπὶ ἀποζημιώσει ἐρίζομένη ὑπὸ ἐμπειροτεχνῶν εἰς τὸ διπλάσιον τῆς ἀξίας, ἣν εἶχον αὐταὶ πρὸ τῆς μεταλλεύσεως τοῦ μεταλλείου.

34. Ἐάν τὸ μεταλλεῖον βλάβῃ εἴτε λόγῳ τῆς γειτνιασεως, εἴτε δι' ἄλλας αἰτίας ἕτερον μεταλλεῖον ἔνεκα τῶν ὑδάτων ἢ ἄλλων περιπτώσεων, ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ βλάπτοντος μεταλλείου ἀποζημιῶσιν τὸν τοῦ βλαπτομένου κατ' ἐκτίμησιν ἐμπειροτεχνῶν.

* Τὸ ἀρθρ. 31 τίθεται ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ Νόμου ΣΚΗ τοῦ 1867.

ΑΠ. 363 (1894). Κατά τὸ ἄρθρ. 490 ἐδ. 5' Πολ. Δικ. οἱ εἰσπράξεις δύνανται νὰ διατάττωσι προσωρινὰ μέτρα ἐπὶ παντὸς εἶδους διενέξεων περὶ νομῆς, ἐπομένως καὶ ἐπὶ διενέξεων περὶ νομῆς μεταλλείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

περὶ ὄρυξεων.

35. Ἡ ἐν ὄρυξεῖσι ἐξόρυξις δὲν ἐπιτρέπεται, εἰμὴ ἔσται ἀδείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργοῦ, παρεχούσης τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα καὶ ὀριζούσης τὰ ὅρια καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐξορύξεως*.

36. Πρὸς ἔκδοσιν τῆς ὑπουργικῆς ἀδείας διὰ τὴν ἐν ὄρυξεῖσι τινὶ ἐξόρυξιν ἀπαιτεῖται νὰ ἐνεργηθῶσι προηγουμένως τὰ ἐν τοῖς ἄρθροισι 22, 23, 24 καὶ 25 περὶ παραχωρήσεως μεταλλείων ἐπιζόμενα, προτιμωμένου πάντοτε τοῦ ἰδιοκτῆτου τῆς γῆς.

37 **. Ἐὰν οἱ ἔχοντες τὴν τῆς ἐξορύξεως ἀδειαν ἀναβάλλωσι τὴν ἐξόρυξιν ἐπὶ πλεόν τῶν ἑξ μηνῶν, ἄνευ ἐπιμήνου τινὸς κωλύματος, ἡ ἐκδοθεῖσα περὶ ἐξορύξεως ἀδεία θεωρεῖται ἄκυρος, καὶ παραχωρεῖται εἰς ἄλλον κατὰ τ' ἀνωτέρω.

38. Παραχώρησις δι' ὄρυξια τοιαύτη ὅποια ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὰ μεταλλεία, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν εἰμὴ ὑπὸ τὰς ἐξῆς περιστάσεις.—α') Ἐὰν ἀποκατασταθῇ ἀδύνατος ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐξόρυξις καὶ ἂν ἡ κατασκευή ψυχαγωγίων, ὑπονόμων στοῶν καὶ τεχνικῶν ἄλλων ἔργων θεωρηθῇ ἀναγκαία.—β') Ἐὰν ἡ ἐξόρυξις καὶ ἐπιβίωσις ἐπιβίωσις, ἔσεται ὀλιγοχρόνιος καὶ καθίστησιν ἀδύνα-

* Μετὰ τὸν Νόμον ΒΤΟ' 1896 καὶ διὰ πᾶν ὄρυξιον ἀπαιτεῖται Διάταγμα.

** Τὸ ἄρθρ. 37 τίθεται ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΣΚΗ' 1867.

τον τήν μετά ταῦτα ἐνεργηθησομένην ἐξορύξιν δι' ὑπόνομων στοῶν καὶ ψυχαγωγίων (φρεάτων). *

39 **. Ὅσακις ὁ λαβὼν τῆς ἐξορύξεως τὴν ἀδειαν δὲν εἶναι ἰδιοκτῆτης τῆς γῆς, καὶ δὲν συνεφώνησε μετὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου περὶ τοῦ εἰς τοῦτον δοτέου μερίσματος, ἢ ἰδιοκτῆτης εἶναι τὸ δημόσιον, θέλει ἀποφασίζει περὶ τούτου τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 συμβούλιον, ἀφοῦ ἀκούσῃ τοὺς διαφερομένους καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ τῶν μεταλλείων ὑπαλλήλου καὶ λάβῃ καὶ ἄλλοθεν, χρείας τυχούσης, τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

40. Οἱ ἐξορύσσοντες ἐν ὄρυχείοις πληρώνουν εἰς τὸ δημόσιον ἓνα μόνον φόρον εἰς χρήματα, ἐάν τὸ προϊόν δὲν ὑπέκειται εἰς τέλος δι' εἰδικῶν νόμου ὠρισμένον.— Ὁ φόρος οὗτος προσδιορίζεται ἐκάστοτε διὰ τοῦ ἐτησίου φορολογικοῦ νόμου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας ἀξίας τοῦ προϊόντος, ἀφοῦ ἐκ ταύτης ἐκπεσθῶσι μόνον τὰ ἐξοδα τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ὕλικου τὰ πρὸς ἐξορύξιν του καταβληθέντα διὰπραγματογνωμόνων προσδιοριζόμενα. Ὁ φόρος οὗτος δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 10 τοῖς ο/ο ἐκ τῆς ὡς εἴρηται, καθαρᾶς προσόδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Περὶ λατομείων.

41 ***.

42. Οἱ λιθοτομοῦντες ἐν λατομείοις ὑπέκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν φόρου ὀριζομένου εἰς 10 ο/ο τοῦ ὡς προεἴρηται καθαροῦ προϊόντος.

* Τὸ ἄρθρον 38 κατέστη ἀχρηστον, ἀφ' ἧς διὰ Νόμου ΒΤΟ 1896 κατηργήθη πᾶσα μεταξὺ ὄρυχείων διάκρισις ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς παραχωρήσεως.

** Τὸ ἄρθρ. 39 τίθεται ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου ΣΚΗ'.

*** Τὸ ἄρθρ. 41 ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΒΥΝΑ' 1896.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ

Περὶ πραγματογνωμοσύνης.

43. Ὅσάκις ὑπάρχει ἀνάγκη πραγματογνωμόνων, ὁ διορισμὸς αὐτῶν καὶ ἡ διαδικασία τῆς γνωμοδοτήσεως γίνονται κατὰ τὰ ἄρθρα 292 — 297 τῆς Π. Δι. Κονομίας.

44. Οἱ πραγματογνώμονες διορίζονται ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικῶν ἢ ἄλλων εἰδημόνων περὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ τὰς εἰς αὐτὴν ἀναγομένας ἐργασίας — Ὁ εἰσαγγελεὺς γνωμοδοτεῖ πάντοτε κατὰ τὴν περὶ γνωμοδοτήσεως τῶν πραγματογνωμόνων συζήτησιν.

45. Ἡ γνωμοδοτήσις τῶν πραγματογνωμόνων δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰ δικαστήρια· ὅθεν δύναται καὶ νὰ τροποποιηθῇ ὑπ' αὐτῶν, ἐὰν ἀντιβαίνει εἰς τὴν πεποιθησίν των.

46. Ἡ ἀμοιβὴ καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἐμπειροτεχνῶν καὶ αἱ δαπάναι τῆς πραγματογνωμοσύνης ἐν γένει ἐκκαθαρίζονται καὶ προσδιορίζονται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐπὶ τῇ βάσει διατιμήσεως, ὀρισθησομένης διὰ Β. Δ. Ἀλλ' οἱ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικοὶ δὲν ἔχουσι δικαίωμα εἰς τοιαύτην ἀμοιβὴν, ὅσάκις ἐπιχειρῶσιν ἐργασίας ἀναγομένας εἰς τὴν διοίκησιν τῶν μεταλλείων καὶ τῶν λατομείων ἢ εἰς τὴν διοικητικὴν ἢ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν.

47. Ὁ προκαλῶν τὴν πραγματογνωμοσύνην δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου νὰ καταθέσῃ τὰ πρὸς διεξαγωγὴν αὐτῆς ἀναγκαῖα ἐξόδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Περὶ τῆς τῶν μεταλλείων ἀστυνομικῆς ἐπιτη-
ρήσεως καὶ τῆς εἰς ταῦτα ἀναγομένης
ποινικῆς δικαιοδοσίας.

48. Αἱ παραβάσεις τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ μεταλλεύειν μεταλλεῖον ἄνευ παραχωρήσεως καταμηνύονται καὶ ἐκδικάζονται κατὰ τοὺς περὶ πταισμάτων ἑρισμῶς τῆς Ποιν. Δικον.— Αἱ ἐπιβληθησόμεναί ποιναὶ εἶναι πρόστιμον 100—500 δρ., ἐν ὑποτροπῇ δὲ πρόστιμον 200—1000 δρ. καὶ κράτησις 10—30 ἡμερῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Περὶ μηχανικῶν
καὶ τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν μεταλλείων.

49. Διορίζεται εἰς ἐπιθεωρητῆς ἐπὶ τῶν μεταλλείων διατελῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργείων μὲ μισθὸν καὶ βεθμὸν τμηματάρχου Α' τάξεως.— Ὅσακις δ' οὗτος ἐνεργεῖ ἐπιθεώρησιν ἔχει ὅλα τὰ δικαιώματα, καὶ καθήκοντα καὶ ὅλας τὰς ἀπολαυὰς τῶν ἐν περιουσίᾳ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ μηχανικοῦ.*

50. Διὰ Β. Δ. διορίζονται παρὰ τῷ ἐπιθεωρητῇ τῶν μεταλλείων καὶ τῷ ἐπὶ τῶν ὄρυκτῶν ἐφορῷ εἰς ἀναγκαῖοι βοηθοὶ καὶ δόκιμοι.

51. Ὁ ἐπιθεωρητῆς τῶν μεταλλείων ἐπιτηρεῖ τὸν τρόπον τῆς μεταλλεύσεως, δίδει κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ τὰς προσηκούσας ὁδηγίας εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν μεταλλείων καὶ ἀναφέρει εἰς

* Ἡ διάταξις αὕτη κατηργήθη ἐμμέσως διὰ τῶν Νόμων ΑΥ' 1887 καὶ ΑΩΠΑ' 1891.

αὐτὸν τὰς ἐλλείψεις, τὰς καταχρήσεις, καὶ τοὺς κινδύνους τῆς μεταλλεύσεως. Ἡ ἐπιτήρησης αὕτη δύναται ν' ἀνατεθῆ καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν δρυκτῶν ἔφορον.

Ἐγκύκλιος τῆς 29 Ἰαν. 1896. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν ἐν περιπτώσει δυστυχήματος ἐν μεταλλοίσι.

Παρατηρήθη, ὅτι οὐχὶ ἀπροσκόπως βαίνει πολλάκις ἡ ὑπερσία τῶν προϊσταμένων Διοικητικῶν Ἀρχῶν, ὡσάκις δυστύχημά τι συμβῆ ἐν μεταλλείοις, εἴτε διότι δὲν ἀγγέλλεται τοῦτο ἐγκαιρῶς, εἴτε διότι αἱ Ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ περιέρχονται ἐνίοτε εἰς σύγκρουσιν πρὸς τοὺς ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν μεταλλείων ἀποστελλομένους ἐξεταστὰς, ὅσον ἀφορᾷ τὰ μέτρα, ἅτινα δεόν νὰ ληφθῶσι πρὸς ἀποτροπὴν νέου ἀτυχήματος. — Ἐπιθυμοῦντες λοιπὸν νὰ διακριθῶσι τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας ἑκατέρας τῶν εἰρημένων Ἀρχῶν, ὅπως τὸ μὲν σκοπιμώτερον προστατεύηται ἡ ζωὴ τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις ἐργαζομένων, τὸ δὲ λαμβάνωνται μόνον τ' ἀπαραίτηται ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν νέων δυστυχημάτων, παρέχομεν ὑμῖν τὰς ἐξῆς διασαφῆσεις καὶ ὁδηγίας :

1) Ἐὰν συμβῆ δυστύχημά τι, ὁ οἰκείος Ἀστυνόμος ὀφείλει ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ γνωρίζη τοῦτο παραχρῆμα πρὸς τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν μεταλλείων, ἀφ' ἑτέρου δὲ, μεταβαίνων αὐτὸς ἐπὶ τόπου, νὰ διατάσῃ, ὅπως μὴ μεταβληθῶσι τὰ πράγματα μέχρι ἀφίξεως τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, καταλείπων αὐτόθι καὶ φρουρὸν ἐν ἀνάγκῃ.

2) Ὁ Ἐπιθεωρητὴς μεταβαίνων ἐπὶ τόπου παραλαμβάνει καὶ τὸν Ἀστυνόμον ἢ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ.

3) Ἐπὶ τόπου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καταμέτρησις πρὸς παραστασιν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν συνέβη τὸ δυστύχημα, καὶ διατάσσονται προφορικῶς ὑπ' αὐτοῦ, παρουσία καὶ τοῦ Ἀστυνόμου, αἱ ἀναγκαῖαι ἐργασίαι, πρὸς στερέωσιν τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων, ἢ ἢ προσωρινὴ διακοπὴ τῆς ἐξορύξεως, ἢ, κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Χτ' νόμου, διατάξῃ τὰ δεόντα ὁ ἀρμόδιος Νομάρχης.

4) Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ὁ Ἀστυνόμος δεόν νὰ ἐξετάζη εἴαν ἐξετελέσθησαν ἀκριβῶς αἱ ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ὑποδειχθεῖσαι ἐργασίαι, ἢ εἴαν ἐπηκολούθησεν ἡ τυχὸν διαταχθεῖσα διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν, ἀναφέρων πρὸς αὐτὸν τὰ δεόντα.

Ἀντίτυπον τῆς παρούσης παρακαλοῦμεν ν' ἀποστείλητε πρὸς τὰς κατὰ τὴν ὑπ' ὀμῆς Νομὸν Ἀστυνομικὰς Ἀρχάς, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἐκείνας, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν ὁποίων ἐνεργοῦνται μεταλλευτικαὶ ἐργασίαι, παραγγέλλοντες νὰ συμμορφῶνται τοῦ λοιποῦ ἀπαρεγκλίτως πρὸς τὰς διδομένας ὁδηγίας ταύτας.

Ἐξ. Ἐάν ἡ μετάλλευσις περιορισθῇ ἢ διακοπῇ, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἐμβάλλεται εἰς κίνδυνον ἡ δημοσία ἀσφάλεια.

λεια ἢ βλάπτωνται τὰ συμφέροντα τῶν ἀναλωτῶν, ὁ ἀρμόδιος νομάρχαι, ἀφοῦ λάβωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας παρά τῶν ἰδιοκτητῶν, ἀναφέρουσι πάντα ταῦτα εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως συνεννοούμενον μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποφασίσῃ τὰ δέοντα*.

533. Ἐάν ἐκ τοῦ τρόπου τῆς μεταλλεύσεως ἀπειλήται ἡ δημοσία ἀσφάλεια, ἡ συντήρησις τῶν ψυχαγωγικῶν, ἡ στερεότης τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων, ἡ ἀσφάλεια τῶν μεταλλευτῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους οἰκισμῶν, ὁ ἀρμόδιος νομάρχης ἐκδίδει τὰς ἀναγκαίας διατάξεις πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἀπειλουμένου κινδύνου καὶ ἀναφέρει τὰ γενόμενα εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον.

534. Ἐάν ὁ ἰδιοκτήτης μεταλλείου δὲν συμμορφωθῇ μὲ τὴν διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν παρατηρηθεισῶν ἐλλείψεων, διατάσσεται ἡ προσωρινὴ διακοπὴ τῆς ἐξορύξεως ἢ ἡ ἐξακολουθήσις αὐτῆς καὶ ἡ ἐπανόρθωσις τῶν ἐπισφαλῶν ἔργων τῇ ἐπιστάσει τοῦ μηχανικοῦ καὶ δαπάνῃ τοῦ ἰδιοκτήτου.

535. Ἐάν μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ὠρισμένων, ὁ ἰδιοκτήτης ἐξακολουθῇ, ἢ ἀνεκπλήρωτος καθ' ὅλοκληρίαν τὰς, ὡς εἴρηται, ἐπιβλητένας αὐτῷ ὑποχρεώσεις, ἢ, ἐάν ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ὑπουργείου διακόψῃ τὴν ἐξορύξιν ὑπὲρ τὸ ἔτος** δύναται μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὸ ἀρθρὸν θ συμβουλίου καὶ διὰ Β. Δ. νά γείνη ἔκπτωτος τοῦ δικαιώματος, ὅπερ ἀπέκτησε διὰ τῆς παραχωρήσεως τοῦ μεταλλείου. Τοῦτο δὲ ἐκποιεῖται διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ.—Τὸ ἐκπλειστηρίασμα καταβάλλεται εἰς τὰς πρῶν ἰδιοκτητὴν ἢ εἰς τοὺς δικαιοῦχους αὐτοῦ.

* Ἰδὲ καὶ ἀρθρ. 2 Νόμου ΒΤΟ' 1896 συμπληροῦν τὸ παρὸν 299, 300.

** Ἡ προθεσμία αὕτη καθηγήθη διὰ τοῦ Νόμου ΒΤΟ' 1896 (299).

*

Νόμος ΣΚΗ' 26]27 'Απριλίου 1867. Περί τροποποιήσεως άρθρων τινῶν τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου*.

* Ἄρθρον 1.

Τ' ἄρθρα 6, 17, 23, 27, 29, 30, 32, 37 καὶ 39 τοῦ ὑπὸ στοιχ. Χγ' νόμου περὶ μεταλλείων τῆς 22 Δεκεμβρίου 1861 τροποποιῶνται ὡς ἑξῆς.

* Ἄρθ. 6. Τὸ δικαίωμα τοῦτο παραχωρεῖται διὰ Β. Διατάγματος,** προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν*** συμβουλίου, ἰδίως ἐπὶ τούτῳ συγκεκριημένου, καὶ συγκεκριμένου ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν τοῦ κράτους, τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, ἢ μετὰ τὴν λήξιν τῆς συνόδου ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν σύνοδον προεδρεύσαντος αὐτῆς, τοῦ προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ παρ' αὐτῷ ἐπιτρόπου καὶ τῶν εἰσαγγελέων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετών, συγκαλουμένων ἀπάντων ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ, καὶ ἀποφασίζόντων κατὰ πλειονοψηφίαν. Τὸ συμβούλιον τοῦτο λογίζεται πλήρες, ἐὰν ἐκτός τῶν μελῶν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, παρευρίσκονται καὶ δύο ἐκ τῶν λοιπῶν πέντε μελῶν».

* Ἄρθ. 17. Ἡ Κυβέρνησις κρίνει περὶ τῶν αἰτιῶν καὶ τῶν λόγων, οἱ οὓς, ἐὰν πλείονες ἐξαιτῶνται

* Εφ.Κ. 1867 σελ. 196.

** Διὰ τοῦ Νόμου ΚΠ' 26 Μαΐου 1882 εἶχεν ὀρισθῆ, ὅτι μόνον διὰ νόμου ἐπετρέπετο ἡ παραχώρησις μεταλλείων ἢ ὀρυχείων ἐκ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ ὑπαγομένων. Ἀλλὰ διὰ τοῦ Νόμου ΒΤΟ' 1896 ὄρισθη, ὅτι γενικῶς ἡ παραχώρησις μεταλλείων καὶ ὀρυχείων (πλὴν ὀρισμένων εἰδῶν) γίνεται διὰ Β. Δ.

*** Ἡ γνωμοδότησις τοῦ Μεταλλευτικοῦ Συμβουλίου εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ὑπουργόν. Ὁ Θ. Δηλιγιάννης κατὰ τὴν γ' συζήτησιν τοῦ Νόμου ΒΤΟ' 1896 (Ἐφημ. Βουλῆς σελ. 211) εἶπεν: «Ἐμεῖς ἔχομεν τὸν ὑπουργὸν ὑποτασσόμενον εἰς τὰς γνώμας τοῦ Μεταλλευτικοῦ Συμβουλίου». [Διακόπουλος].

τὴν παραχώρησιν μεταλλείου, παραχωρεῖται τοῦτο εἰς ἓνα ἐξ αὐτῶν κατὰ προτίμησιν, κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6».

« Ἄρθρ. 23. Οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις εἴτε εἰς μετάλλευσιν τοῦ μεταλλείου, εἴτε εἰς ἀποζημίωσιν, καθὼ εὐρεταὶ ἢ ἰδιοκτῆται τῆς γῆς, ὡς καὶ οἱ χορηγήσαντες χρήματα κατὰ τὸ ἐδάφιον 6' τοῦ ἄρθρ. 21, ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλῃσι τὰς ἐνστάσεις των εἰς τὸν Νομάρχην, μετὰ τῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς πρώτης εἰς τὸ δημαρχεῖον τοιχοκολλήσεως τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐγγραφῶν. — Ὁ Νομάρχης καταχωρίζει αὐτὰς εἰς τὸ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναφερομενον βιβλίον».

« Ἄρθρ. 27. Μέχρις οὗ ἐκδοθῆ τὸ Β. Διάταγμα, πᾶσα ἐνστάσις ἢ αἴτησις εἶναι δεκτὴ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, ἢ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 συμβουλίου».

« Ἄρθρ. 29. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν μεταλλείων ὀφείλουσι νὰ κάμωσιν ἐναρξιν τῆς μεταλλεύσεως ἐντὸς ἑτὸς ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως *, νὰ ἐκπληρῶσι τὰς ἐν τῷ παραχωρητηρίῳ ἐγγράφῳ περιεχομένας ὑποχρεώσεις, νὰ διατελῶσι μεταλλεύοντες τὸ παραχωρηθὲν μεταλλεῖον **, καὶ νὰ ἐκτελῶσι τὰς πρὸς ἀποφυγὴν δυστυχημάτων ἀναγομένας παραγγελίας τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικοῦ».

« Ἄρθρ. 30. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν μεταλλείων πληρώνουσι εἰς τὸ δημόσιον. — α') Λεπτὰ 3 κατ' ἔτος εἰς ἕκαστον στρέμμα τῆς πρὸς μετάλλευσιν παραχωρηθείσης ἐκτάσεως ὁ φόρος οὗτος πληρῶνεται ἑτησίως κατὰ

* Ἡ τῆς προθεσμίας διάταξις κατηργήθη ὑπὸ τοῦ Νομοῦ ΒΤΟ 1896 (ἀρθ. 2).

** Ἴδε συμπλήρωσιν ἐν ἄρθρ. 2 καὶ ἐπ. τοῦ νόμου ΒΤΟ 1896

ἀρχεται ἅμα τῇ παραχωρήσει τοῦ μεταλλείου *. — β') Φόρον εἰς χρήματα, ὅστις προσδιορίζεται ἐκάστοτε διὰ τοῦ ἐτησίου φορολογικοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ προϊόντος, ἀφοῦ ἐκπεσῶσιν ἐκ τούτου μόνα τὰ ἐξοδα τοῦ ὕλικου καὶ τῆς ἐργασίας τῶν χρησιμευτάντων εἰς τὴν ἐξορύξιν του, δὲν δύναται δὲ νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 5 τοῖς ο)ο τοῦ, ὡς εἴρηται, καθαροῦ εἰσοδήματος **.

α' Ἄρθρ. 32. Ἡ Κυβέρνησις δύναται δι' ἰδιαιτέρους λόγους, ἰδίως λόγῳ ἐμψυχώσεως τῆς μεταλλεύσεως, ἢ βοηθείας, ἐν περιπτώσει δυστυχημάτων ἐξ ἀνωτέρας βίας, ἅτινα ἠθέληον συμβῆ κατὰ τὴν μετάλλευσιν, νὰ ἐλαττώσῃ ἢ καὶ ν' ἀναστειλῇ τὴν πληρωμὴν τοῦ κατὰ τὸ ἐδάφ. β' τοῦ ἄρθρ. 30 πληρωνομένου φόρου, ἐπὶ τινὰ ἐτηθία Β. Διατάγματος, ἐκδιδόμενου κατὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 συμβουλίου καὶ ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν.

α' Ἄρθρ. 37. Ἐὰν οἱ ἔχοντες τὴν τῆς ἐξορύξεως ἀδειαν ὀρυχείου ἀναβάλλωσι τὴν ἐξορύξιν ἐπὶ πλέον τῶν 3 μηνῶν, ἀνευ νομίμου τινὸς καιλύματος, ἢ ἐκδοθεῖσα περὶ ἐξορύξεως ἔγκρισις, θεωρεῖται ἄκυρος, καὶ παραχωρεῖται εἰς ἄλλον κατὰ τ' ἀνωτέρω*.

α' Ἄρθρ. 39. Ὅσακις ὁ λαβὼν τῆς ἐξορύξεως τὴν ἀδειαν δὲν εἶναι ἰδιοκτῆτης τῆς γῆς, καὶ δὲν συνεφώνησε μετὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου περὶ τοῦ εἰς τούτον δοστέου μερίσματος, ἢ ἰδιοκτῆτης εἶναι τὸ δημόσιον, θέλει ἀποφασίσει περὶ τούτου τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 συμβούλιον, ἀφοῦ ἀκουσθῇ τοὺς διαφερομένους καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ τῶν μεταλλείων ὑπαλλήλου, καὶ λάβῃ καὶ ἄλλοθεν, χρείας τυχούσης, τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας*.

* Ἰδὲ καὶ ἄρθρ. 12 Νόμου ΒΟΕ' 1892.

** Ἀλλὰ διὰ τοῦ Νόμου ΒΟΕ' 1892 (ἄρθρ. 12) ὤρσθη εἰς 5 ο)ο σταθερῶς.

Ἄρθρον 2.

Ὁ τρόπος, καθ' ὃν ὁ αἰτῶν τὴν παραχώρησιν μεταλλείου θέλει ὀρίσει, κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ νόμου, τὸ εἶδος, τὴν θέσιν καὶ τὴν περιοχὴν τοῦ μεταλλείου, κανονισθήσεται διὰ Β. Διατάγματος. *

Ἄρθρον 3

Ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ μεταλλείου δὲν ἐπιχειρήσῃ τὴν καλλιέργειαν αὐτοῦ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς παραχώρησεως τοῦ μεταλλείου, δύναται διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδόμενου μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὸ 6 ἄρθρον συμβουλίου, νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος τοῦ ἐπὶ τοῦ μεταλλείου δικαιώματος.

Β. Διάταγμα 17 Μαΐου 1867. Περὶ τῶν ὑποβαλλομένων πρὸς παραχώρησιν μεταλλείων αἰτήσεων. *

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ΣΚΗ' ἀπὸ 26 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. δι' οὗ ἐτροποποιήθη ὁ ὑπὸ στοιχ. Χ' περὶ μεταλλείων νόμος τῆς 22 Αὐγούστ. 1861, ἀπεφασίσασμεν κατὰ

1. Οἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ΣΚΗ' νόμου αἰτῶντες τὴν παραχώρησιν μεταλλείου ὀφείλουσι νὰ συνοδεύωσι τὴν περὶ τούτου ἀναφορὰν αὐτῶν καὶ μὲ τὰ ἐξῆς.—α') μὲ ἐγγράφον ἀπόδειξιν τῶν γενομένων ἐπιστημονικῶν ἐξετάσεων, ἐμφαίνουσαν τὸν προσδιορισμὸν οὐχὶ μόνον τοῦ εἴδους τοῦ ἐπικρατοῦντος μετάλλου, ἡμιμετάλλου ἢ ὀρυκτῆς καυσίμου ὅπως τοῦ ἀνακαλυφθέντος μεταλλείου, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὴν περιγραφὴν τοῦ τόπου, ἐνθα κεῖται τὸ μεταλλεῖον, καθὼς καὶ τῆς διασκευῆς, ἐν ἧ ἅπαντάται τὸ μετάλλευμα εἰς οὐρέας, εἰς κοιτάσματα ἢ εἰς σωρούς.—β') Χωρογραφικὸν διάγραμμα. ***

* Τοιοῦτον ἐξεδόθη τὸ Β. Δ. 17 Μαΐου 1867.

** ΕρΚ. 1867 σελ. 463. Τὸ παρὸν Β. Δ. συνεπληρώθη, καὶ ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Β. Δ. τῆς 19 Ἰαν. 1871.

*** Ἴδε Β. Δ. 19 Ἰανουαρ. 1871 (ἄρθρ. 3).

εἰς τριπλοῦν τῆς ζητούμενης πρὸς παραχώρησιν ἐκτάσεως μέλιμακα δέκα χιλιοστομέτρων δι' 100 μέτρα, ἤτοι ὑπὸ σφίκρυνσιν ἑνὸς δεκακισχιλιοστοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ διαγράμματος τούτου ἀνάγκη νὰ σημειοῦνται ἀκριβῶς αἱ τριγωνομετρικαὶ τῆς καταμετρήσεως γραμμαί, ἢ ἢ ἐπιφάνεια εἰς τετραγωνικοῦς βασιλικοῦς πῆχεις κατὰ τὰ ὅρια πῆς ὅλης ἐκτάσεως εἰς τρόπον τοιοῦτον, ὥστε αἱ περιλαμβάνουσαι τὴν ὅλην ἐκτασιν γραμμαὶ ν' ἀπολήγωσιν εἰς εὐδιάγνωστα σημεῖα, τεχνητὰ ἢ φυσικὰ· θέλει δὲ συνυποβάλλεται καὶ ἕτερον λεπτομερεῖς διάγραμμα ὑπὸ ἀνάλογον σφίκρυνσιν, δι' οὗ νὰ καταφαινῆται ἡ ὀριζόντιος προβολὴ τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν καὶ διὰ δύο καθέτων μεταξύ τῶν κατὰ μῆκος καὶ πλάτος κατατομῶν ἐπὶ τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν καὶ τῆς θέσεως τοῦ μεταλλείου, νὰ καταδεικνύται ἡ θέσις, ἡ διεύθυνσις, ἡ κλίσις καὶ τὸ πάχος τοῦ ἀνασκαφέντος μεταλλοῦχου χώρου, καθὼς καὶ τοῦ περικλειόντος τοῦτο πετρώματος.

2*

Ἐγκύκλιος ἀριθ. 58. Περί τῶν ὑποβαλλομένων πρὸς παραχώρησιν μεταλλείων αἰτήσεων.

Αἱ μέχρι τοῦδε ὑποβληθεῖσαι πρὸς τοὺς Νομάρχας, περί παραχώρησεως μεταλλείων ἀναφοραί, ἐνεγράφοντο ἀπλῶς εἰς τὸ ἐπὶ τούτω βιβλίον τῆς Νομαρχίας καὶ διατάσσεται ἀμέσως ἡ δημοσιευσίς καὶ ἐπ' ἐκκλησιαστικῆς ἀνάγνωστίς των εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου, ἐνθα ἀναφέρεται ὅτι ὑπῆρχε μεταλλεῖον. Ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ἀνευ προηγουμένης ἄλλης οὐσιώδους ἐξετάσεως, καθόσον ἀφορᾷ τὸ εἶδος, τὴν θέσιν καὶ τὴν περιοχὴν τοῦ μεταλλείου, ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου· διότι εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι τὸ ἀρθρον 22 τοῦ νόμου περί μεταλλείων ἀναφέρει ὡς ἰσχυρῶς, ὅτι ὁ Νομάρχης ἐγγράφει τὴν ἀναφορὰν καὶ διατάσσει ὅσον οἷόν τε τάχιον τὴν δημοσιευσίν τῆς αἰτήσεως, ἀλλὰ παρακατιὸν ἐν τῷ αὐτῷ ἀρθρῳ ἀναφέρεται ἐπίσης ὡς ἰσχυρῶς, ὅτι ἀντίτυπα τῶν φύλλων τούτων (τῶν ἐφημερίδων ταυτέστιν ἐν αἷς ἐγένετο ἡ δημοσιευσίς) διανέμει (ἡ Νομαρχία) εἰς τὰ χεῖρα τοῦ δήμου ἐνθα ὑπάρχει τὸ μεταλλεῖον, ὅπερ σημαίνει, ὅτι πρὸ πάσης ἄλλης ἐνεργείας, ὁ Νομάρχης πρέπει νὰ βεβαιωθῆ διὰ παντὸς τρόπου, ὅτι ἡ ἀνακάλυψις καὶ ἡ ὑπαρξίς τοῦ μεταλλείου δὲν πρέπει μόνον ἀπλῶς ν' ἀναφῆρηται ἐν τῇ ὑποβληθείσῃ αὐτῷ ἀναφορᾷ καὶ νὰ ᾖ ἰσοκρινὴ καὶ ὑποθετικὴ, ἀλλὰ πραγματικὴ καὶ ἀρκοῦντως ἀποδοδειγμένη· καὶ κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον ἔπρεπε νὰ ἐπι-

* Κατηργήθη ὑπὸ Β. Δ. 19 Ἰαν. 1871 (ἀρθ. 2).

στήσωσιν οἱ ἄρμόδιοι Νομάρχαι, πρὸς οὓς ὑπεβάλλοντο αἱ τοιαύται φύσεως αἰτήσεις, τὴν προσοχὴν αὐτῶν εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῆς βεβαίας ὑπάρξεως τοῦ μεταλλείου, καθόσον δὲν ἔπρεπε νὰ θεωρηθῶσιν ὡς περιττὴν καὶ ἀνωφελετὴ τὴν μετ' ἐπιτησίας ἐξακριβῶσιν τῆς ἀδιαφιλονεικητοῦ ὑπάρξεως τοῦ μεταλλείου, διότι ἐπὶ τῇ βύσει ταύτῃ ἡ Κυβέρνησις πρόκειται νὰ παραχωρήσῃ τίτλους κυριότητος ἐπὶ μεγάλων ἐκτάσεων γῆς καὶ νὰ ἀποκλείσῃ ἄλλους κερκηθέντα ἐπὶ τῇ ἐπιφανείᾳ ἔχοντας δικαιώματα καὶ ταῦτα πάντα πρὸς μεταλλεύειν τῶν μεταλλείων καὶ πρὸς τὸ γενικὸν τῆς πολιτείας συμφέρον. Οὗτοι εἶναι κυρίως οἱ λόγοι προκαλέσαντες τὴν ἔκδοσιν τοῦ ρηθέντος Β. Δ. ἐτάγματος, δι' οὗ κανονίζεται τὸ εἶδος ἡ θέσις καὶ ἡ περιοχὴ τοῦ μεταλλείου, καὶ προσέτι τὴν ἔκδοσιν τῆς παρούσης ἐγκυκλίου διαταγῆς ἡμῶν, δι' ἣν ἐν λεπτομερεῖα ἀναφέρονται αἱ ἐπὶ τῶν ὑποβαλλομένων ἀναφορῶν ἐπισημασθῆσιν τῶν ἀρμόδιων προσώπων μέγχοι τῆς στιγμῆς, καὶ ἦν μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ νόμῳ ὀρισμένων, ὑποβλήθῃσι κατηρητισμέναι πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν αἱ περὶ παραχώρησης μεταλλείων ἀναφοραί. Καὶ πρῶτον μὲν καθόσον ἀφορᾷ τὰ προαπειτουμένα διὰ τὴν παραχώρησιν τῶν μεταλλείων ἐν τῷ κεφ. Γ' τοῦ νόμου τοῦ 1861 ἀναφέρεται ρητῶς, τίνες εἰσὶν οἱ θυνόμενοι νὰ ἐνεργήσωσιν ἐρεῦνας πρὸς εὑρεσιν μεταλλείου, καὶ τίνες οἱ ὀφειλόντες νὰ ζητήσωσι καὶ νὰ λάθωσι τὴν ἄδειαν, καθ' ἣν περὶ τῶσιν δὲν εἶναι οἱ ἴδιοι ἰδιοκτῆται τῆς γῆς, ἢ ἀνοῖχται αὐτοῖς ὁ ἰδιοκτῆτης τὴν πρὸς τὸν ρηθέντα σκοπὸν συγκατάθεσιν αὐτοῦ. — Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἐνεργήσῃ μεταλλομαστεύσεις, ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ ἀναφορὰν πρὸς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχ. Α' κατωτέρω ὑπόδειγμα. — Ὅταν διὰ τῶν μεταλλομαστευτικῶν εργασιῶν καὶ διὰ τῶν απαιτουμένων ἐκτάσεων ἀποδειχθῇ ὡς βέβαιε καὶ ἀδιαφιλονεικητος ἡ ὑπέρξις τοῦ μεταλλείου καὶ ζητηθῇ ἡ παραχώρησις αὐτοῦ, ἢ πρὸς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην περὶ τούτου ἀναφορὰ πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ τὰ ἐν τῷ ὑπὸ στοιχ. Β' ὑπόδειγματι διαλαμβανόμενα. — Ὁ ἀρμόδιος Νομάρχης λαθῶν τὴν ἀναφορὰν τοῦ αἰτούντος τὴν παραχώρησιν μεταλλείου, κατηρητισμένην ὡς ἀνωτέρω εἰρηται, διατάσσει μὲν τὴν ἐγγραφὴν ταύτης εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ β' βλῖον τῆς Νομαρχίας καὶ ἐκδίδει ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀναφερομένου ἀποδείξιν παραλαβῆς αὐτῆς, ἀλλὰ πρὸ τοῦ διατάξῃ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀναφορᾶς, ἀποστέλλει ἀμέσως πρὸς τὴν διεθθυνσιν τοῦ Μηχανικοῦ τοῦ Νομοῦ τὰ διαγράμματα τῆς λεπτομερείας τοῦ μεταλλείου, καὶ τῆς πρὸς παραχώρησιν τούτου ζητούμενης ἐκτάσεως ὅπως γινώσκουσιν οἱ ἀπαιτούμενοι ἐπιτόπιοι ἐξετάσεις, περὶ τῆς ἀκριβείας αὐτῶν καὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ μεταλλείου, περὶ ὧν ὑποβάλλεται πρὸς τὸν Νομάρχην λεπτομερὴς ἔκθεσις.* Καὶ εἰ μὲν παρυσιάζεται ἡ ἔκθεσις

* Ἡ ἐπιτόπιος ἐξέτασις κατηργήθη διὰ τοῦ Β. Δ. 19 Ἰαν. 1871 (ἀρ. 2.)

εις, ότι οὐδὲν ἄλλως ἐνηργήθησαν ἀνασκαφαί, ἢ καίτοι ἐνεργηθεῖσαι ἐν μέρει ἐσταμάτησαν καὶ εἶναι ἀθέβαιον ὅτι κατὰ τὸ τετράμηνον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ μέλλει νὰ διαρκέσῃ ἡ δημοσίευσίς τῶν ἀνασκαφῶν, αἱ ἐργασίαι τῆς μεταλλομαστεύσεως θέλουσι ἐξικολουθήσῃ πρὸς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ μεταλλείου, οὐδεμίαν περαιτέρω ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀναφορῶν ἐνέργεια πρέπει νὰ λάβῃ χώραν, θεωρουμένων ὡς ἀπορριπτέων τῶν ἀναφορῶν τούτου. Εἰ δὲ γενομένων τῶν ἀπαιτούμενων ἀνασκαφῶν, ἀποδεικνύεται πρᾶγματι ἡ ὑπάρξις τοῦ μεταλλείου καὶ τὰ διαγράμματα ἔχουσι κελῶς καὶ τακτικῶς, ἐπισημασθέντι ταῦτα συνοδευόμενα μετ' ἐκθέσεως, ἐπικυρωμένῃ πρὸς τὸν Νομάρχην, ἧσιν διατάσσει τότε τὴν ὅταν ὁὖν τε τὰχιον πλήρη τῆς αἰτήσεως δημοσίευσιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 22 τοῦ νόμου καὶ τὸ περί τοῦ ὄρισμοῦ τοῦ μεταλλείου Β. Διάταγμα. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τούτου ἐκδίδεται ἀμέσως ἡ ὑπὸ στοιχ. Γ' διακήρυξις τῆς Νομαρχίας.— Μετὰ τὰς ὁδηγίας ταύτας οὐδεμίαν εἰς τὸ μέλλον, ἐλπίζομεν, θέλει παρουσιασθῆ ἁσυχία, καθόσον ἀρραῖ τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας σὺν ταύτῃ· διότι ἅπαρ παρουσιασθείσῃ ἀναφορᾷ τινος πρὸς παραχώρησιν μεταλλείου, θέλετε, ὡς προειρηται, ἐγγράφει ταύτην εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον τῆς παραχώρησεως ὑπὸ ἴδιον ἀριθμὸν καὶ διαβιβάζει ἐντὸς 24 ὥρων τὸ διάγραμμα τῆς λεπτομερείας τοῦ μεταλλείου καὶ ἐκεῖνα τῆς χωρομετρήσεως τῆς πρὸς παραχώρησιν ζητουμένης ἐκτάσεως πρὸς τὸν μηχανικὸν τοῦ ὄμοῦ, ὅστις ὑπέχει ἀμέσως καὶ κατὰ προτίμησιν νὰ ἐνεργήσῃ τὴν μηχανικὴν αὐτῶν ἐπιεργασίαν καὶ ἐξέλεξις. — Ἐν τούτοις κρίνω ἀναγκαῖον νὰ συστήσω ὑμῖν, ὅτι κατὰ τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς δημοσίευσως τῶν ἀναφορῶν πρέπει νὰ προσπαθήσητε νὰ συλλέγητε τὰς τὰς ὁδοῦσας πληροφορίας τὰς ἀφορώσας τὸσον τὰ ἡθικὰ καὶ ἄλλα μὲτα τῶν προσώπων τῶν αἰτούτων τὴν παραχώρησιν μεταλλείου, τῶν σχετῶν μὲ ταύτην, ἔχοντων ἀντικειμένων, ὅταν καὶ τὰς σχέσεις τῶν ἔχοντων ἀποδειχθέντων ἀξιώσεις καὶ συμφέρον πρὸς τὴν ζητουμένην παραχώρησιν, ὅπως διὰ λεπτομεροῦς περί τούτων καὶ βεβίμου ἐκθέσεως πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, θέσητε τὴν κ. ἐξέρεσιν καὶ τὸ κατα τὸ ἄρθρον β' τοῦ νόμου συμβούλιον, εἰς θέσιν νὰ κρίνη καὶ ἀποφασίσῃ ὀριστικῶς περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, μετ' ἧς συνδέονται ἀποφατικὰ καὶ μεγάλα τῶν ἰδιωτῶν καὶ τοῦ δημοσίου συμφέροντα.

ΣΤΟΙΧ. Α'.

Πρὸς τὴν Νομαρχίαν. . . .

Προτιθέμενος ὁ υποφαινόμενος (ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα καὶ ἰδιότητα τοῦ αἰτούντος) νὰ ἐνεργήσῃ ἀνασκαφὰς καὶ ἐρεῖνας πρὸς ἀνακάλυψιν μεταλλείου ἐντὸς τῶν ἰδιοκτητῶν γαιῶν, ἀνηκουσῶν εἰς τὴν

κυριότητα τοῦ κυρίου, (ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα καὶ διαμονή τοῦτου), λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω τὴν Σ. Νομαρχίαν, ὅπως μοὶ χορηγηθῆ ἡ ἀπαιτούμενη ἄδεια πρὸς τὸν ρηθέντα σκοπὸν, ὑποσχόμενος πρὸ τοῦ κάμου ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν μου νὰ δώσω χρηματικὴν ἐγγύησιν πρὸς πλήρη τοῦ ἰδιοκτῆτου τῶν γαιῶν ἀποζημιώσιν, διὰ τὰς ἐνεκα τῶν ἐργασιῶν μου συμβησομένης τυχόν ζημίας, καὶ προσδιοριζομένην εἴτε δι' ἀμοιβαίας μεταξύ μας συμφωνίας, εἴτε διὰ πραγματογνωμόνων. — Ὑπόσχομαι προσέτι νὰ συμμορφωθῶ κατὰ γράμμα μὲ τὸν περὶ μεταλλείων νόμον καὶ τὰς ὁδηγίας τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν

τὴν

188

Εὐπειθέστατος

ΣΤΟΙΧ. Β'.

Πρὸς τὴν Νομαρχίαν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν ὁ ὑποφαινόμενος (ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα, διαμονή) νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, κ. Νομάρχα, ὅπως ἐνεργήσῃτε νὰ παραχωρηθῆ τὸ ὑπ' ἐμοῦ ἢ τοῦ κ. (ὀνοματεπωνυμον, διαμονή, ἐπάγγελμα) ἀνακαλυφθέν μεταλλεῖον τοῦ (μολύβου, χαλκοῦ, γαιανθράκων κλπ.) συμφώνως μὲ τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν..... συνημμένην τῇ παρούσῃ ἐπιστημονικὴν ἔκθεσιν καὶ τὸ συναποστελλόμενον δείγμα τοῦ μεταλλεύματος ἐξ ὀκτάων (δέκα, εἴκοσι....) καὶ τὸ ἐπί.....λεπτομέρῃς τοῦ μεταλλεῖου διάγραμμα.

Τὸ ἐν λόγῳ μεταλλεῖον κεῖται ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας.....καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου.....τὰ δὲ ὄρια τῆς ζητουμένης ἐκτάσεως τοῦ μεταλλεῖου εἰσὶ τὰ ἐξῆς.

Πρὸς ἀνατολὰς.....

Πρὸς δυσμὰς.....

Πρὸς ἄρκτον.....

Πρὸς μεσημβρίαν.....

Ἡ δὲ ὄλιγὴ ἐπιφάνεια, ὡς διαλαμβάνει τὸ εἰς τριπλοῦν ὑποβαλλόμενον διάγραμμα μὲ σμίχρουνσιν ἐνὸς δεκάκις χιλιοστοῦ τοῦ βαρ. πῆχους, ἀνέρχεται εἰς στρέμματα..... καὶ πῆγεις τετραγωνικοῦ.....

Ὑπόσχομαι δὲ διὰ τῆς παρούσης μου, νὰ πληρώσω κατ' ἑτος πρὸς τὸ δημόσιον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου ἐπ' ὀνομασί μου τρία λεπτὰ δι' ἕκαστον στρέμμα τῆς παραχωρηθείσης μοι ἐκτάσεως τοῦ μεταλλεῖου, καὶ τὸν ἐτήσιως προσδιορισθησόμενον ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου τοῦ μεταλλεῖου φόρον * καὶ εἴτε ἐν ἑκάστῳ τῆς

* Μετὰ τὸν Νόμον ΒΟΕ' 1892 (ἀριθ. 12) πρέπει νὰ γράφηται τὸν νόμιμον φόρον 5 ο/ο ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου.

δραχμῆς ἐπὶ τοῦ καθαροῦ προϊόντος, ὡς ὀρίζεται ἐν τοῖς ἄρθροις 30 καὶ 31 τοῦ νόμου.

Προσέτι δὲ νὰ συμμορφωθῶ κατὰ γράμμα καὶ ν' ἀκολουθῶ τὸν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κανονισθησόμενον τεχνικὸν τῆς μεταλλεύσεως τρόπον, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ νόμου.

Ἔπασχομαι προσέτι νὰ πληρῶσω πρὸς τοὺς κ. κ. εἰς μὲν τὸν πρῶτον δι' ἀμοιβὴν αὐτοῦ, ὡς ἀνεγνωρισμένου εὐρέτου τοῦ μεταλλείου, τὴν ποσότητα τῶν δραχμῶν... εἰς δὲ τὸν δεύτερον ὡς ἰδιοκτήτην τῆς παραχωρηθείσης μοι καὶ εἰς αὐτὸν ἀνηκούσης ἐκτάσεως, τὴν ποσότητα τῶν δραχμῶν. . . ἢ τοῖς ἑκατὸν ἐκ τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος ἐτησίως καὶ συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 7, 18 καὶ 33 τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου.

Ἐν

τὴν

188

ΣΤΟΙΧ. Γ'.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Νομάρχης.

Διακηρύττει ὅτι,

Ὁ κύριος (ὄνοματεπώνυμον, ἐπάγγελμα, διαμονή) διὰ τῆς πρὸς τὴν Νομαρχίαν ταύτην ὑπὸ ἡμερομηνίαν..... αἰτήσεώς του καταχωρήσεως ἐν τῷ ἀριθμῷ..... (ἔτος, μῆν, ἡμέρα) ἐξαιτεῖται τὴν παραχώρησιν μεταλλείου..... κειμένου εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου..... ἀναπέσειν ρητῶς ὅτι,

α') Ἡ αἰτουμένη πρὸς παραχώρησιν θέσις ἔχει ἑκτασιν μὲν ἐκ στοιματιῶν..... καὶ βασι. πήχεων τετραγωνικῶν..... ὄρια δὲ πρὸς ἀνατολὰς ... πρὸς δυσμὰς... πρὸς ἄρκτον..... πρὸς μεσημβρίαν.....

β') Ὅτι ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶσῃ πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην τῆς ἐπιφανείας κ..... τὴν ποσότητα ἐκ δραχμῶν..... (ἢ ἐτησίως....) καὶ προσέτι, ὅτι θέλει ἀποζημιώσει αὐτὸν δι' ὅσην ἑκτασιν γῆς ἤθελε καταλάβει ἢ βλάψῃ διὰ τῶν μεταλλευτικῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν, συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 33 καὶ 34 τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου. *

γ') Ὅτι ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶσῃ τὸν νενομισμένον, ἐπὶ τε τῆς παραχωρηθήσομένης ἐπιφανείας καὶ ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου πρὸς τὸ δημόσιον τὸν τοῦ μεταλλείου ὄσον, καὶ ὅτι θέλει συμμορφωθῆ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου καὶ τὰς διατάξεις τῆς κυβερνήσεως τὰς ἀφωρῶτας τὸν τρόπον τῆς μεταλλεύσεως.

δ') Ἡ παρούσα διακήρυξις συνοδευομένη μὲ τὴν ἀπὸ (χρονολογίαν) ἀναφορὰν τοῦ αἰτουῦντος θέλει δημοσιευθῆ δι' ἐξόδων αὐτοῦ εἰς τὰς ἐφημερίδας..... θέλει δὲ τοιχοκολληθῆ τῇ φροντίδι τοῦ δημάρ-

χου... και μένει έκτεθειμένη επί τέσσαρας συνεχείς μήνας εἰς τὸ δημοσιώτερον μέρος τῆς πρωτεύουσας τοῦ νομοῦ, τῆς ἐπαρχίας... τοῦ δήμου... και τῶν χωρίων... εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται ἡ περίμετρος τῆς πρὸς παραχώρησιν ζητούμενης ἐκτάσεως και εἰς... (πόλιν ἢ χωρίον) ὅπου διαμένει ἡ αὐτῶν τὴν παραχώρησιν. Πρὸς τοῦτοις ἡ παρούσα θέλει ἀναγινώσκεισθαι ἐπὶ ἐκκλησίας, κατὰ τρεῖς συνεχεῖς ἀπὸ τῆς πρώτης τοιχοκολλήσεως κυριακῆς μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν.

Διαρκουσῶν δὲ τῶν δημοσιεύσεων τούτων ἡ ἀναφορὰ τοῦ κ... και τὰ διαγράμματα τῆς ἐπιφανείας, θέλουσι μένει έκτεθειμένα εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Νομαρχίας πρὸς γνῶσιν και ὀδηγίαν τῶν ἐνδιαφερομένων.

Μετὰ τὴν λήξιν τῆς ταχθείσης τετραμήνου προθεσμίας, ὑποβάλλονται πρὸς τὴν Νομαρχίαν ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν, αἱ ἀπαιτούμεναι περὶ τῶν δημοσιεύσεων και τοιχοκολλήσεων και ἐπὶ ἐκκλησίας ἀναγνώσεων τῆς διακηρύξεως ταύτης ἀποδείξεις, καθὼς και αἱ τυχόν εἰς τὰς ἐντοπίους ἀρχὰς ὑποβληθεῖσαι ἀναφοραὶ τῶν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἐνδιαφερομένων.

Ἐν

τῇ

188

Ὁ Νομάρχης

Ἐγκύκλιος τῆς 16 Φεβρ. 1868. Περὶ τῶν ὑποβαλλομένων πρὸς παραχώρησιν μεταλλείων αἰτήσεων.

Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 58 περυσινῆς ἐγκυκλίου, κοινοποιούμεν ὑμῖν, Κύριοι, και τὰς εἰς συμπληρωματικῆς ὀδηγίας, περὶ τῶν ἀπαιτούμενων ἐκθέσεων και διαγραμμάτων περὶ τῶν ὑποβαλλόντων αἰτήσεις περὶ παραχώρησεως μεταλλείων, και προσκαλοῦμεν τὴν διοικητικὰς ἀρχὰς, νὰ δώσωσι και εἰς τὴν παρούσαν πλήρη δημοσίητα πρὸς γνῶσιν και ὀδηγίαν τῶν ἐνδιαφερομένων.

1ον. Τὰ ὄρια τῶν αἰτουμένων μεταλλοῦγων ἐκτάσεων δεῖν νὰ σημειῶνται σαφῶς, και νὰ ᾧσιν ὅσον τὸ δυνατόν πραγματικὰ, εὐδιάγνωστα και ἀμετακίνητα και νὰ προσδιορίζωνται ταῦτα οὐχὶ δι' ἀσφῶν και γενικῶν ἐκφράσεων, ἀλλὰ διὰ τῆς πραγματικῆς προσεώσεως (orientation) τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν συνακολουθῶν πλευρῶν τῆς αἰτουμένης ἐκτάσεως και διὰ τῆς μενείας τοῦ εἶδους τῶν πλευρῶν τούτων και τῶν ἀκριβῶν ὁροθεσιῶν αὐτῶν.

2ον. Τὰ διαγράμματα δεῖν νὰ φέρωσιν ἐπιγραφὴν ὡς εἰς:

«Αἴτησις παραχώρησεως μεταλλείου (τὸ εἶδος τοῦ μεταλλείου)»

Ἐπαρχία

Ἐκτασις (εἰς στρέμματα

(ἔνθα κεῖται)

Δῆμος

Παραχώρησις (ὄνομα τῆς κυριωτέρας θέσεως).

(Ἡμερομηνία και ὑπογραφή τοῦ αἰτούντος).

3ον. Ἐπὶ τοῦ χωρογραφικοῦ διαγράμματος νὰ σημειῶνται α' ἡ ἄκτις τῆς καταμετρήσεως δ' τὸ τριγωνικὸν δίκτυον, δι' οὗ συνδέεται ἡ βᾶσις, ἀφ' ἑνὸς μετὰ πλείοτέρων γνωστῶν σημείων τοῦ γενικοῦ γεωγραφικοῦ πίνακος τῆς Ἑπαρχίας, ἀφ' ἑτέρου μετὰ τῶν σημείων, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὰς γωνίας τῆς πρὸς παραχώρησιν αἰτουμένης ἐκτάσεως γ' τὸ μήκος τῆς βάσεως, τὸ μέγεθος τῶν γωνιῶν τοῦ δικτύου, μετὰ τὴν διάκρισιν τῶν διὰ σκοπεύσεως προῤῥορισθεῖσων καὶ τῶν δι' ὑπολογισμοῦ ἐξαχθεῖσων, γραφομένων τῶν τελευταίων τούτων ἐντὸς παρεμβάσεως, τὸ μήκος τῶν πλευρῶν τῆς παραχωρητέας ἐκτάσεως καὶ τῶν διαφόρων βοθηθητικῶν γραμμῶν, εἴτε τριγωνισμοῦ, εἴτε χωρομετρίας δ' ὁ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον προσδιορισμὸς τῶν θέσεων τῶν ἐνεργηθεῖσων ἢ ἐνεργουμένων ἀνασκαφῶν καὶ ἄλλων, ἐντὸς τοῦ αἰτουμένου χώρου, σπουδαίων σημείων καὶ ε' ἡ ὄρθογώνια ὡς περιγράφεται ἐν τῇ ἀναφορᾷ.

4ον. Τὸ χωρογραφικὸν διάγραμμα, νὰ συνοδεύηται μετὰ τοῦ λεπτομεροῦς πίνακος τῆς ἀπειριθμήσεως τοῦ ἐμβαδοῦ τοῦ αἰτουμένου χώρου, ὡς ἀπαιτεῖται· τοῦτο διὰ πᾶσαν χωρομέτρησιν.

5ον. Τὸ διάγραμμα τῶν ἐργασιῶν, νὰ συντάττηται ὑπὸ σμίκρυνσιν ἐνὸς πενταχωστοῦ ἐπὶ φύλλου χάρτου κεχωρισμένου, οὐχὶ δὲ ἐπὶ τοῦ ἰοῦ χάρτου τοῦ φέροντος τὸ χωρογραφικὸν διάγραμμα, ἵνα προστίθῃται ἐπ' αὐτοῦ ἡ πρόσθεσις τῶν ἐργασιῶν νὰ φέρῃ δὲ ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας κατὰ τὸ ἔδαφον Β' τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 17 Μαΐου 1867 Β. Διατάγματος γεωλογικᾶς λεπτομερείας καὶ γενικῶν ἐπεξηγηματικῶν ὑπόμνημα.

6ον. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἐκθέσις νὰ συντάσσῃται μετὰ τὰς ἀπαιτουμένας λεπτομερείας α' ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦ μεταλλεύματος, τὸ ποῖον τῆς ἀναλύσεως αὐτοῦ, τὸ ποσὸν τοῦ ἐπικρατοῦντος μετάλλου, ἡμιμετάλλου ἢ τῆς ὀρυκτῆς καυσίμου ὕλης β' ὡς πρὸς τὴν τοπογραφικὴν, γεωλογικὴν καὶ φυσικὴν περιγραφὴν τοῦ τόπου, καὶ γ' ὡς πρὸς τὰ σχετιᾶ τοπικὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰς ἐπιτοπίους εὐκολίας, διὰ μεταλλουργικὰς ἐργασίας.

Β. **Διάταγμα 19 Ἰαν. 1871.** Περὶ τῶν πρὸς παραχώρησιν μεταλλείων αἰτήσεων καὶ τῶν χωρογραφικῶν αὐτῶν διαγραμμάτων.

1. Ἐντὸς τῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς καὶ τῆς εἰς τὸ κατὰ τὸ ἀρθρον 22 τοῦ νόμου βιβλίον ἐγγραφῆς πάσης περὶ παραχώρησεως μεταλλείου αἰτήσεως, δικτάσσεται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου ἢ δημοσίου αὐτῆς, ἧτις γίνεται ἐπιμελεία τοῦ αἰτουμένου.

Ἡ δημοσίευσις αὕτη εἰς ἄλλα, παρὰ τὰ ὑπὸ τοῦ μνη-

* ΕφΚ. 1871 σελ. 121.

σθέντος άρθρου του νόμου οριζόμενα, φύλλα θεωρείται ως μη γενομένη.

2. Ἡ ὑπό του άρθρ. 2 του Ἡμετέρου διατάγματος τῆς 17 Μαΐου 1867 απαιτούμενη ἐπιτόπιος ἐξελεγχῆς του σχετικού διαγράμματος καὶ ἡ ἐπικύρωσις αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας οὐνούνσεως του μηχανικοῦ καταργεῖται.

3. Τὸ χωρογραφικὸν διάγραμμα δεόν νὰ ᾖ συντεταγμένον ἢ ὑπὸ τινος τῶν ἀξιωματικῶν του μηχανικοῦ ἢ ὑπ' ἀνεγνωρισμένου ἐπιστήμονος πολιτικοῦ μηχανικοῦ ἢ γεωμέτρου, νὰ φέρῃ δὲ τὰς ὑπογραφὰς του τε συντάξαντος αὐτό καὶ του αἰτουόντος.

4. Ὁ αἰτούμενος καὶ ἐν τῇ αἰτήσει περιγραφόμενος χώρος πρέπει νὰ ὁροθετῆται διὰ τῶν ἀναγκαίων σταθερῶν σημείων, ἀκριβῶς ἀπεικονιζομένων ἐν τῷ διαγράμματι. — Ἡ ἔλλειψις τῆς ὁροθετήσεως ταύτης, ἢ ἡ μὴ σύνταξις του διαγράμματος κατὰ τὴν διάταξιν του άρθρου 1 του ἡμετέρου διατάγματος τῆς 17 Μαΐου 1867 ἀναστέλλει πᾶσαν περαιτέρω ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως.

5. Τὸ χωρογραφικὸν διάγραμμα δεόν νὰ συνοδεύῃ πάντοτε ἐκθεσις λεπτομερῆς του συντάξαντος οὐτοῦ μηχανικοῦ, περιγράφουσα τὴν ὅλην ἔκτασιν, τὰς διαφοροὺς τοπικάς περιστάσεις καὶ τὰς ἐκτελεσθεῖσας μεταλλομαστευτικὰς ἐργασίας.

6. Πᾶσα ἐπιτόπιος ἐξέτασις καὶ ἐρευνα, ἂν ᾖ ἤθελε κρίνει ἀναγκαίαν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, εἴτε πρὸς ἐξελεγχῆς του διαγράμματος, εἴτε πρὸς ἐξακριβῶσιν τῶν ὀρίων τῆς αἰτουμένης ἐκτάσεως ἢ τῶν ἐνεργηθειῶν μεταλλομαστευτικῶν ἐργασιῶν κλπ. ἐκτελεῖται δαπάνῃ του αἰτουόντος. — Ὁ τιν ἐργασίαν ταύτην ἐπιτεριζόμενος μηχανικὸς δικαιούται εἰς τὴν ὑπό του ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1870 ἡμετέρου διατάγματος οριζομένην ἀποζημίωσιν.

Διαταγὴ Ἐπιθεωρητικῶν Ἐσωτερικῶν ἀριθ. 18061.— 10 Ἀπρίλ. 1896.— Πρὸς τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Μεταλλείων.

Λαβόντες ὑπ' ὄψει καὶ τὴν ὑμετέραν γνώμην διατυπωθεῖσαν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 38 τῆς 31 Μαρτίου ε. ε. ἐγγράφῳ ὑμῶν, κανονίζομεν τὰ τῶν ὁδοιπορικῶν καὶ λοιπῶν ἐξόδων σας ὡς ἔπεται. — Ἄμα λάβητε διαταγὴν ἐπιθεωρήσεως ζητουμένου μεταλλείου ἤελετε προσ-

καλεῖ τὸν αἰτοῦντα νὰ δηλώσῃ ὑμῖν, ἂν ἔχῃ ἐκτελέσει τὰ διατασσόμενα ὑπὸ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 19 Ἰαν. 1871, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὁροθέτησιν. Ἐν καταφατικῇ ἀπαντήσῃ θέλετε γνωστοποιεῖ ἐγγράφως τῷ αἰτοῦντι τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς σας, ἵνα, ἂν καὶ αὐτός ἐπιθυμῇ, συναπέλθῃ μεθ' ὑμῶν. Ἐν ἀρνητικῇ δὲ ἀπαντήσῃ, θέλετε γνωστοποιεῖ τῷ αἰτοῦντι, ὅτι ὀφείλει ἢ νὰ προβῇ πρὸς τῆς ἐπιθεωρήσεως εἰς τὴν ὁροθέτησιν, ἢ νὰ μεταβῇ καὶ αὐτός ἢ ἀντιπρόσωπος τοῦ μεθ' ὑμῶν, ὅπως σὺν τῇ ἐπιθεωρήσῃ ἐκτελέσῃ καὶ τὴν ὁροθέτησιν τοῦ μεταλλείου. — Πρὸ πάσης δὲ μεταβάσεώς σας εἰς ἐπιθεωρήσιν μεταλλείου, θέλετε προσκαλεῖ τὸν αἰτοῦντα καὶ εἰς προκαταβλήν δραχμῶν ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων λόγῳ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεως ὑμῶν καὶ ἑνὸς ἐργοδηγοῦ καὶ ἄλλων δαπανῶν ἐπιθεωρήσεως καὶ ἤ ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ μεταλλείου καὶ τῶν ὑπολογιζομένων πιθανῶν ἐξόδων. — Μετὰ δὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιθεωρήσεως, θέλετε ὑποβάλλει τῷ ὑφ' ἡμῶν Ὑπουργεῖῳ λογαριασμὸν τῶν ἐξόδων μεταβάσεως καὶ ἐπιθεωρήσεως, μετὰ σημειώσεως τοῦ προκαταβληθέντος ποσοῦ, ἵνα προσκαλῆται ὁ αἰτῶν εἴτε εἰς ἀναλήψιν τοῦ τυχόν περισσεύματος εἴτε εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐπιπλέον δαπανηθέντος. — Κατὰ τὰς ἐπιθεωρήσεις δύνασθε νὰ παρακαμβανῆτε ἕνα ἐργοδηγὸν ἱκανὸν διὰ τὰς καταμετρήσεις καὶ ἄλλας ἐργασίας.

Θέσπισμα 15 Ὀκτωβρ. 1863. Περὶ προπδιορισμοῦ τῆς ἐκ τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων καὶ λατομείων καθαρᾶς προσόδου. *

Προδωρικὴ Κυβέρνησις.

Ἐγροντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 7, 30, 40, καὶ 42, τοῦ Χζ' περὶ μεταλλείων νόμου καὶ τὸ ἐδάφιον ζ' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ προπδιορισμοῦ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικοπίας διὰ τὸ 1863 Νόμου—θεσπίζομεν.

1. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν μεταλλείων καὶ ὀρυχείων, ἢ οἱ νόμιμοι πύτων ἀντιπρόσωποι, ὑποβάλλουσι μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν τοῦ μέρους ἐνθα κεῖται τὸ μεταλλεῖον ἢ ὀρυχεῖον, δήλωσιν, ἐμφαίνουσαν τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ἐτησίως μεταλλευομένου προϊόντος, τὰς θέσεις ἐνθα ἐνεργεῖται ἡ μεταλλευσίς, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνασχλητευομένων ἐργατῶν, τὸ ποσὸν τῶν πληρωνομένων ἡμερομισθίων, τὸ ἴδιον καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ καταναλισκομένου ὑλικοῦ,

* Ἐρκ. 1863 πκλ. σελ. 202 ἀνατ. σελ. 27.

καί τέλος τήν καθαρὰν πρόσδοον (κατά καντάριον, ὀκάν, μέτρον ὄγκου, ἢ ἄλλο σὺνηθες καί ἐν χρήσει τοιοῦτον), ἐφ' ἧς ἐπιβάλλεται ὁ νενομισμένος φόρος. — Διὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἡ ἀγλωσις αὕτη θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν εἰς ἀμύνα τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος θεσπισματος εἰς τὸν Δῆμον, ἐνθα κεῖται τὸ μεταλλεῖον ἢ ὄρυγεῖον.

2. Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς δηλώσεως, καί ἐν ἑλλείψει τοιοῦτης αὐτεπαγγέλτως, συγκαλεῖ ἐπιτροπὴν παρ' αὐτῆς προεδρευομένην καί συγκεκλιμένην ὑπὸ τοῦ Οἰκονομ. Ἐφόρου, τοῦ πλησιεστέρου εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας Τελώνου ἢ Ὑποτελώνου καί τοῦ Δημάρχου τοῦ μέρους ἐνθα κεῖται τὸ μεταλλεῖον ἢ ὄρυγεῖον, ἧτις, ἀκούουσα τὰς παρατηρήσεις τῶν ἔχόντων συμφέρον ἰδιοκτητῶν, ἢ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων τῶν, καλουμένων ἐπὶ τούτῳ, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ τῶν μεταλλείων ὑπαλλήλου, καί ἐν ἑλλείψει τοιοῦτου δύο ἄλλων περὶ τὰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας εἰδημόνων, ἀποφαίνεται διὰ πρωτόκολλου, ὀρίζουσα·

α') Ποῖα τοῦ πρεῖοντος ἡ ἀγοραία ἀξία.

β') Ποῖα τὰ πρὸς μεταλλευσιν δαπανηθέντα, ἤτοι ἐξῆδη ἐργασίας καὶ ὕλικου, καθ' ἃ διαλαμβάνει ὁ νόμος, καί

γ') Ποῖα ἡ καθαρὰ πρόσδοος, ἐφ' ἧς ἐπιβάλλεται ὁ νενομισμένος φόρος.

3. Τὸ ἀνωτέρω πρωτόκολλον, δεόντως καταχρησιζόμενον καὶ συνωδευμένον μὲ ὅλας τὰς τυχόν γενομένας ἐνστάσεις καὶ ἀντιρρήσεις, εἴτε ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, εἴτε ἐκ μέρους τῶν ἔχόντων συμφέρον, πέμπεται παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς μετὰ λεπτομεροῦς καὶ ἠτιολογημένης ἐκθέσεως πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἀποφαίνεται ὀριστικῶς, ἐγκρίνον ἢ τροποποιῶν αὐτὸ, καὶ τὸ ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἀρμοδίαν διοικητικὴν ἀρχὴν, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐνεργῆται ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου καὶ τοῦ ἀποδοτέου μερίσματος εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τῆς γῆς.

4. Κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἀνωτέρω ἀρθροῖς ὀρισμένα, καταρτίζεται ἐπίσης τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς εἰς τῶν λατομείων καθαρᾶς προσόδου πρωτόκολλον, εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὁποῖου κα-

οὔνται παρά τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς τρεῖς ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ἰδιοκτητῶν, ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου, ὅπως ὑποβάλλωσι τὰς παρατηρήσεις των.

5. Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς κατὰ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν ἢ ἐξαγωγὴν, ὡσάκις γίνεται τοῦ προϊόντος τούτου κατανάλωσις ἐν τῷ τόπῳ τῆς παραγωγῆς. Ἐν ἐναντία περιπτώσει ἢ βεβαίωσις ἐνεργεῖται ἐπιμελεία τοῦ οἰκονομικοῦ φόρου ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐξορύξεως ἢ καμινεύσεως. — Τὰ περὶ τῆς βεβαίωσεως ἐν γένει κανονισθήσονται λεπτομερέστερον δι' ὁδηγίων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

6. Τὰ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐκ τῶν μεταλλείων, ὀρυγείων καὶ λατομείων καθαρᾶς προσόδου πρωτόκολλα ἰσχύουσιν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους. Ἐν περιπτώσει κωλύματός τινος, μέχρι τῆς καταρτίσεως τῶν νέων πρωτοκόλλων, ἰσχύουσι τὰ τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἐγκύκλιος Ὑπουργ. Οἰκονομικῶν τῆς 2 Νοεμβρ. 1863. Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐκ τῶν μεταλλείων, ὀρυγείων καὶ λατομείων καθαρᾶς προσόδου.

Πρὸς κατάληψιν τοῦ περιεχομένου ἐν τῷ θεσπίσματι τούτῳ, ὁρῶντες νὰ φέρω παρατηρήσεις τινὰς, αἱ ὁποῖαι, πιστεύω, θέλουσι καταστήσει ὅσον οἶόν τε εὐκόλον τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ.

Ἄρθ. 1. Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῶν δηλώσεων καὶ μέρους τῶν ἰδιοκτητῶν διὰ τὰ καταβληθέντα ἔσοδα εἰς παραγωγὴν τοῦ προϊόντος, θεωρουμένη ὡς ἀφετηρία, ὡς ἀρχὴ τρόπου τινὰ συμπίσεως τῶν παραιτέρω ἐργασιῶν τῆς ἐπὶ τούτῳ καλουμένης Ἐπιτροπῆς καὶ τινόντι ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς τῆς αὐτῆς λεπτομεροῦς δηλώσεως, καθ' ἣ διαγράφει τὸ ἄρθρον τοῦτο, δύνανται εὐκολώτερον νὰ προσῶσιν αἱ ἀρχαὶ εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐτησίως μεταλλευομένου προϊόντος, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνασχολουμένων ἐργατῶν καὶ τῶν πληρωνομένων ἡμερομισθίων, τοῦ εἴδους καὶ τῆς ἀξίας τοῦ καταναλισκομένου ὑλικοῦ καὶ λοιπῶν, ὅσα θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς εὐρέσιν τῆς καθαρᾶς προσόδου, ἐφ' ἧς ἐπιβάλλεται ὁ νενομισμένος φόρος. Ὅταν ἡ δηλώσις θέλει περιέχει ὅσον οἶόν τε λεπτομερῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργατῶν, τὴν ἀξίαν τῶν ἡμερομισθίων, κατάλογον τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ μηχανῶν, τὰς ἐνεργηθείσας ἐργασίας καὶ λοιπὰ.

Δι' ἐπιπτώσεως πρέπει νὰ δίδονται παρά τῶν ἰδιοκτητῶν, ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀντιπροσώπων, μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους ἡ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης εὐκολώτερον δύνανται νὰ συνέρχων-

ται αὐτὰ ἄρχαι καὶ νὰ παρυσίσκωνται οἱ ἔχοντες συμφέρον. Διὰ τὸ πρῶτον ὁμοῦς ἔτος τῆς ἐφαρμογῆς προβλέπει ἡ παράγραφος 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὀρίζουσα τὴν προθεσμίαν ἕνα μῆνα τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος θεσπίσματος εἰς τὸν Δῆμον, ἔνθα κεί-
ται τὸ μεταλλεῖον, ὄρυχεῖον, ἢ λατομεῖον.

Ἄρθ. 2. Ἐν περιπτώσει μὴ ὑπόβολῆς δηλώσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ παρελθούσης τῆς τεταγμένης προθεσμίας προβαίνει αὐτεπαγγέλτως εἰς τὰς προκαταρκτικὰς ἐργασίας καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου, εἰς τὸ ὁποῖον, πρὸς εὔρεσιν τῆς καθαρᾶς προσόδου, πρέπει νὰ ὀρίζωνται ἀκριβῶς δύο τινὰ α) ποῖα ἢ ἀγοραία τοῦ προϊόντος ἀξία καὶ β) ὅποσα τὰ πρὸς μετάλλευσιν δαπανηθέντα, ἧτοι ἐξοδα ἐργασίας καὶ ὕλικου.

Ἐπὶ τῶν δύο τούτων ἀντικειμένων ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐνδιατρίψω, ἐπειδὴ ταῦτα ἀποτελοῦσι τὸ σπουδαιότερον καὶ δυσχερέστερον τῶν ἐργῶν τῆς ἐπιτροπῆς, καθόσον ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων ὑπάρχουσιν αἱ ἀμφιβολίαι καὶ διχογνωμίαι τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολουμένων.

§ α' Ποῖα ἢ ἀγοραία τοῦ προϊόντος ἀξία.

Ποῖα πρέπει νὰ θεωρῆται ἀγοραία τοῦ προϊόντος ἀξία, ἢ ἐν τῷ τόπῳ τῆς παραγωγῆς, ἢ ἢ ἐν τῷ τόπῳ τῆς καταναλώσεως; Καὶ ὅταν ἐν τῷ τόπῳ τῆς παραγωγῆς δὲν ὑπάρχῃ ἀγοραία ἀξία ὡρισμένη, ποίου μέρους ἢ ἀγοραία ἀξία πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅσας τις ὑπάρχουσι μάλιστα πλείστα γῶραι, ἔνθα γίνεται τοῦ προϊόντος αὐτοῦ καταναλώσις; πρέπει τέλος νὰ ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τῆς ἀγοραίας ἀξίας τὰ τῆς μεταφορᾶς καὶ λοιπὰ ἐξοδα καὶ ποῖα; Ἀπαντῶμεν εἰς ἐκάστην τῶν ἐρωτήσεων τούτων. Τὸ θεῖον λ. χ. τὰ ἐν Μήλῳ καμινουόμενον πωλεῖται ἐπιτοπίως πρὸς λεπτὰ 30 τὴν ὀκτῶν, ἧτοι δραχ. 13, 50/100 τὸ καντάριον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἢ ἀγοραία τοῦ θεῖου ἀξία εἶναι τὸ ἀνωτέρω ποσόν καὶ ἐξ αὐτοῦ πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν τὰ ἐξοδα ἐργασίας καὶ ὕλικου (περὶ ὧν κατωτέρω εἰρηθεύεται) πρὸς εὔρεσιν τῆς καθαρᾶς προσόδου, ἐφ' ἧς θὰ ἐπιβληθῇ ὁ νομισμῆνος φόρος. Ὑποθετόν πρὸς τούτοις, ὅτι ἐν Μήλῳ δὲν εἶναι γνωστὴ ἢ ἀγοραία ἀξία τοῦ καθαρῶν θεῖου, καθόσον τὸ προϊόν τούτο δὲν πωλεῖται συνήθως ἐπὶ τῆς νήσου ταύτης, ἀλλὰ μεταφέρεται εἰς Σύρον, ὅπου γίνονται προμυθῆναι μεγάλων ποσοτήτων διὰ τὰς διαφορὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, ἢ διὰ τὴν ἀλλοδαπήν καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἢ εὔρεσις τῆς ἀγοραίας ἀξίας δὲν εἶναι παντάπασιν δυσχερῆς, διότι δὲν ἔχομεν ἢ νὰ ἀφαιρέσωμεν ἐκ τῆς Σύρου γνωστῆς τιμῆς τῶν πωλήσεων, τὰ γενόμενα ἐξοδα τῆς μεταφορᾶς. Ὑποθεθείσθω ὁμοῦς, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς ἀγοραίας ἀξίας ἄλλου τινὸς προϊόντος, λ. χ. τοῦ γραμίτου, τοῦ ὁποῖου δὲν γίνεται καταναλώσις ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ καὶ τὸ ὁποῖον μεταφέρεται καὶ πωλεῖται εἰς ξένας ἀ-

γοράς. Ἐνταῦθα ἐκ τῆς τρεχούσης ἀξίας εἰς τὴν ξένην ἐκείνην ἀγοράν, πρέπει νὰ ἀφαιρηθῶσιν ἂν ὄχι ἄλλα, οἱ ναῦλοι τοῦλάχιστον, πρὸς κανονισμόν τῆς ἀγοράς ἀξίας τῆς ληφθησομένης ὑπ' ὄψιν πρὸς εὐρέσειν τῆς καθαρᾶς προσόδου. Αἱ ἀρχαὶ ἐπομένως ὀφείλουσι νὰ ερροισίζωσιν ἐγκαίρως, ὅπως ἔχωσιν ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῶν τιμῶν, εἰς αἷς πωλοῦνται ἐν ταῖς ξέναις ἀγοραῖς, τὰ προϊόντα ἐκεῖνα, περὶ τῶν συνήθων ναυλίων τῆς μεταφορᾶς. Ἐχόντες πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὰς διαφόρους περιστάσεις αἱ ἄποϊαι τροποποιούσι τοὺς ὑπολογισμοὺς τούτους, καθότι αἱ τινὰς περιστάσεις πρέπει νὰ ἐκπίπτῃται ὀλόκληρος ἢ ἁπλῆ τοῦ ναύλου, εἰς ἄλλας τὸ ἥμισυ καὶ ὀλιγώτερον, καθόσον πολλὰ τῶν προϊόντων τούτων, ὡς ὁ χρωμίτης, ἡ σμῦρις καὶ ἄλλα τινά, μεταφέρονται ἐν εἴδει ἔρματος καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ ναύλου πληρώνεται ἐκ τῆς ἀξίας τῶν λοιπῶν ἐμπορευμάτων, τὰ ὅποια συμπληροῦν τὸ φορτίον τοῦ πλοίου. Οὕτως ἐν παραδείγματι, ναυλώνεται πλοῖον τι πρὸς σελίνια 20 τὸν τόνον διὰ μεταφορὰν ριζαρίων, μιλίων καὶ τοιοῦτων ὀγκωδῶν ἐμπορευμάτων, ὁ ἔμπορος ὀφείλεται τῆς περιστάσεως καὶ ἀποστέλλει 30 τόνους (ὡς ἔρμα) τοιοῦτων ὀρυκτῶν, ἢ ἀναλογία τότε τοῦ ναύλου εἶναι μικροτέρα καὶ αἱ περιστάσεις αὗται πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν, καθόσον ἡ μεταφορὰ τῶν ὀρυκτῶν εἰς τὴν ἀλλαδαπὴν συνήθως κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν γίνεται· μόλαταῦτα καὶ ὁ κανὼν οὗτος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀλάνθαστος ἔχων τὰς ἐξαιρέσεις του· διὸ αἱ ἀρχαὶ πρέπει νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ ἐξετάζωσιν ὅλας τὰς ἐνδεχομένας περιστάσεις.

§ 6'. Ὅποσα τὰ πρὸς μετάλλευθιν δαπανηθέντα,
ἴται ἐξόδα ἐργασίας καὶ ὕλικου.

Ἐκ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τούτων παρουσιάζονται μεγαλειότεραι ἐτι δυσχερεῖαι, τὰς ὁποίας διὰ συντόμου προσοχῆς καὶ ἐνδελεχοῦς μελέτης εὐκόλως θέλετε δυνηθῆ νὰ ὑπερνικήσητε.

Ὁ νομὸς μὲ ἐξόδα ἐργασίας καὶ ὕλικου ἐννοεῖ τὰ ἐτησίως καταβαλλόμενα πρὸς ἐντελῆ προπαρασκευὴν, ἐξόρυξιν, ἢ καμίνευσιν τοῦ μεταλλουμένου προϊόντος, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ἀπαξ καταβληθέντα πάγια καὶ σταθερά, πρὸς ἑναρξιν τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὰ ἐτησίως καταβαλλόμενα ἐξόδα ἐργασίας καὶ ὕλικου δύνανται νὰ θεωρηθῶσι τὰ ἐξῆς· α) τὰ κυρίως πρὸς ἐξόρυξιν ἀπαιτούμενα, αἷον μισθοὶ ὑπαλλήλων, ἡμερομισθία ἐργατῶν, συντήρησις ἵππων καὶ μηχανῶν διὰ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ προϊόντος ἐκ τῶν μεταλλείων, ἡ προμήθεια ξυλείας, πυρίτιδος, τσιμέντου καὶ ἄλλων μετάλλων, λύχνων, ἐλαίου καὶ παντὸς ἄλλου εἴδους ὕλικου, χρησίου εἰς ἐξόρυξιν· β) ἐάν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ὀρυκτοῦ προαπαιτῆται μηχανικὴ ἐκκαθάρισις αὐτοῦ καὶ καμίνευσίς ὡς εἰς τὸν ἀργυρον, μόλυθον, τὸ θεῖον, τὴν στυπτηρίαν, τὸ βιτριόλιον κτλ., τότε ὑπολογίζονται καὶ τὰ ἐξόδα τῆς καμίνεύσεως,

ολον τὰ ἔξοδα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν κλιβάνων, τῶν χωνευτηρίων τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν, ἢ συντήρησις τῶν φυσιστηρίων μηχανῶν καὶ πᾶν ἄλλο ὀλικόν, χρήσιμον εἰς τὴν ἐντελῆ προπαρασκευὴν τοῦ προϊόντος.

Ἄρθ. 4. Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ γίνεται εἰδικὴ μνεία περὶ λατομείων, μὴ συμπεριληφθέντων εἰς τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 περὶ μεταλλείων καὶ ὄρυχείων, καθόσον εἰς τὴν σύνταξιν τῶν πρωτοκόλλων περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐκ τῶν λατομείων καθαρᾶς προσόδου, δὲν ἠδύναντο νὰ τηρηθῶσιν αἱ αὐταὶ διατυπώσεις, οἷαι καὶ διὰ τὰ πρωτόκολλα τῶν μεταλλείων καὶ ὄρυχείων. Εἰς ταῦτα αἱ ἰδιοκτηταὶ εἰσὶν ὀλίγοι καὶ πάντες δύνανται νὰ λαβῶσι μέρος κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτῶν, καλούμενοι ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς καθ' ἃ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 εἴρηται. Προκειμένου ὅμως περὶ συντάξεως πρωτοκόλλου διὰ τὴν καθαρὰν πρόσδον λ. χ. τῆς Θεραϊκῆς γῆς, ἢ τῶν λατομείων, ἐνθα λιθοτομοῦνται οἱ πρὸς οἰκοδομὴν χρήσιμοι λίθοι, αἱ ἰδιοκτηταὶ εἰσὶ πλείστοι καὶ ἢ συγκάλλεισι ἐπομένως ὅλων τούτων ἀδύνατοι. Διὸ ὤριστη ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, ὅτι ἡ σύστασις μὲν τῆς ἐπιτροπῆς ἐκ μέρους τῶν δημοσίων ἀρχῶν εἶναι ἡ αὐτὴ, δὲν καλοῦνται ὅμως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ κάμωσι τὰς παρατηρήσεις των εἰς τὰ ὑποσυζητήσιν ἀντικείμενα, εἰμὴ μόνον τρεῖς ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ἰδιοκτητῶν, ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου διοικητικοῦ συμβουλίου, αἵτινες ἐκπροσωποῦσι τρόπον τινὰ τοὺς λοιποὺς ἰδιοκτητὰς, τῶν ὁποίων ἢ συγκάλλεισι ἦτο, καθὰ προεῖρηται, ἀνεπίκτος.

Ἐγκύκλιος τῆς 20 Μαΐου 1868. Περὶ βεβαίωσης καὶ εἰσπραξέως τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν μεταλλείων, ὄρυχείων καὶ λατομείων.

Α' Στρεμματικὸς φόρος ἐπὶ τῶν παραχωρηθέντων μεταλλείων.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ ὑπὸ τὴν α' κατηγορίαν φόρου οὐδεμίαν παρουσιάζει δυσκολίαν, γνωστῆς οὐσῆς τῆς ἐκτάσεως τοῦ μεταλλείου ἐκ τε τοῦ Β. Διατάγματος τῆς γενομένης παραχωρήσεως καὶ ἐκ τοῦ ἐγκρινομένου διαγράμματος αὐτῶν, ἀντίγραφον τοῦ ὁποίου ὑπάρχει παρὰ τῇ Νομαρχίᾳ, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας κεῖται τὸ μεταλλεῖον. Ἐπομένως εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Οἴκ. Ἐφόρου κατὰστρωσιν τοῦ πίνακος III περὶ οὗ γίνεται μνεία ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ὑπ' ἀριθμὸν 38251)103 ἐγκυκλίῳ διαταγῇ τῆς 17 Ἰουλίου π. ε. καὶ ἐν ᾧ ἀναφέρεται ἡ τοποθεσία καὶ ἡ ἐκτασις τοῦ μεταλλείου, τὸ ὀνοματεπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἡ διαμονὴ τοῦ λαβόντος τὴν παραχώρησιν καὶ λοιπά, σημειοῦνται ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ, ὃ ἀριθμὸς τῶν στρεμμάτων καὶ τετραγωνικῶν μέτρων καὶ ὁ ὀλικὸς διὰ τὸ μεταλλεῖον στρεμματικὸς φόρος. Σημειωτέον δ' ἐνταῦθα ὅτι ὁ φόρος οὗτος ἀρ/ο-

μενος από της χρονολογίας της οριστικής παραχωρήσεως, πληρώνεται κατ' έτος υπό του λαβόντος την παραχώρησιν άνευ ούδεμιᾶς προσυζητήσεως ἢ ἐλαττώσεως, ἐνόσω διά Β. Διατάγματος δέν τροποποιηθῶσι τὰ όρια της παραχωρηθείσης ἐκτάσεως, καταπαύει δὲ τότε μονον, όταν ἐπίσης διά Β. Διατάγματος ὁ ἰδιοκτήτης του μεταλλείου κηρυχθῆ ἑκπτώτος του δικαιώματος, ὅπερ ἀπέκτησε διά της πράξεως της παραχωρήσεως.*

Ἡ εἰσπραξις του φόρου τούτου ἐνεργεῖται υπό τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν οριστικῶν καταλόγων εἰς τὸ τέλος ἐκάστου έτους.

Β' Περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ της καθαρᾶς προσόδου τῶν μεταλλείων, ὄρυχείων καὶ λατομείων.

Διὰ τὴν βεβαίωσιν του φόρου ἐπὶ της καθαρᾶς τῶν μεταλλείων, ὄρυχείων καὶ λατομείων προσόδου, ἀνάγκη νὰ προηγηθῆ κατ' έτος ὁ προσδιορισμὸς της καθαρᾶς τούτων προσόδου, περὶ ἧς μολοντί τὰ ἐκλήρηθέν θεσπίσμα καὶ αὐ ἐκδοθεῖσαι μέχρι τουδε ἐγκύκλιος διατάξει του ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀναφέρει τὰ εἰκότα, ὡς πρὸς τὸν τρόπον καὶ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν οἱ ἰδιοκτῆται, οἱ μεταλλευταὶ ἢ οἱ ἐκμισθωταὶ τῶν μεταλλείων, ὄρυχείων καὶ λατομείων, ὀφείλου νὰ ὑποβάλλωσι κατ' έτος δηλώσιν τῶν κατὰ τὸ παρελθόν έτος προϊόντων καὶ δαπανῶν τῶν ἐργασιῶν των, προσέτι δὲ κατὰ τίνα τρόπον καταρτίζεται υπό τῶν ἀρμοδίων προσώπων τὸ περὶ της καθαρᾶς προσόδου πρωτόκολλον, μολταυτα θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ ἐνδιατρίψω καὶ πάλιν εἰς τὸ μέρος ταῦτο περισσάτερον, ὡς τὸ σπουδαιότερον τῶν ἐργασιῶν σας, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἢ μέχρι τουδε πείρα ἀπέδειξεν, ὅτι οὐκ ἐπαρτήθητε μετὰ της προσηκούσης προσοχῆς καὶ δραστηριότητος, γινόμενοι ὡς ἐκ τούτου παραίτιοι της καθυστερήσεως τῶν πρὸς τὰ Δημόσιον ἐπὶ του προκειμένου ὀφειλομένων φόρων.

Αὐ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 του θεσπίσματος της 15 Ὀκτωβρίου 1863 ὑποβαλλόμεναι εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν δηλώσεις τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τῶν καλλιεργούντων τὰ μεταλλεῖα, ὄρυχεῖα καὶ λατομεῖα, δεόν νὰ περιλαμβάνωσι.

Α' Τὸ εἰσόδημα ἦτοι: — α) Τὴν ποσότητα του κατὰ τὸ προηγούμενον έτος ἐξορυχθέντος ἢ καμινευθέντος καὶ ἐκείνην του κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου καὶ 31 Δεκεμβρίου του αὐτου έτους ἐν ταῖς ἀποθήκαις μένοντος μετάλλου ἢ ὀρυκτου. — β) Τὴν πωληθεῖσαν ποσότητα καὶ τὴν ἀξίαν της πωλήσεως. — γ) Τὸ γινόμενον τῶν, ὡς εἴρηται, δύο προσυθητων, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἀξία του ἀκαθαρστου προϊόντος.

Β' Τὰ ἐξόδα ἦτοι: — α) Τας γινόμενας κατὰ τὸ αὐτὸ έτος πλη-

* Ἄλλ' ἴδε καὶ ἄρθ. 12 του κατωτ. νόμου ΒΟΕ' 1892.

ρωμας εις μισθους και ημερομισθια.—ε) Την δαπανηθεισαν χρηματικην ποσότητα εις αγοραν διαφορου υλικου, οσον πυριτιδος, σιδηρου, ελαιου και εργαλειων χρησιμων εις την εξορυξιν η καμινευσιν.

Η τοιαυτη δηλωσις φερουσα τον τυπον Ι ως μνημονευεται εν τη υπ' αριθ. 103 εγκυκλιω του υπουργειου, λαμβανομενης υπ' οφιν παρα της Επιτροπης επι της εκτιμησεως της καθαρας προσοδου, παραδιδεται προς τον Οικονομικον Ξερον δια την καταστρωσιν της γενικης καταστασεως (υποδειγμα ΙΙΙ εγκυκλ. 103) εις διπλουν, οπως την μεν εξ αυτων τηρηση εις τα αρχεια της Εφοριας, την δε μετα του πρωτοκollου της καθαρας προσοδου της Επιτροπης, υποβαλη προς το επι των Οικονομικων Υπουργειον.

Συμφωνως δε προς το αρθρον 3 του θεσπισματος το Υπουργειον αποφαινόμενον οριστικως, επιστρεφει το πρωτοκollον και την καταστασιν ταυτην προς την αρμοδιαν αρχην δια την καταστρωσιν των φορολογικων καταλογων επι των μεταλλειων, ουρειων και λατομειων, οστινες επικυρουμενοι συμφωνως με το αρθρ. 5 του θεσπισματος υπο της αρμοδιας διοικητικης αρχης κηρυσσονται εκτελεστοι και πεμπονται προς τας αρμοδισ αγγα., να ενεργησωσι την εισπραξιν του φορου κατα τα περι τουτου κεκανονισμενα.

Εγκύκλιος της 4 Δεβρίου 1868. — Περι του χρονου της βεβαιωσεως και της εισπραξεως του προς 3 λεπτα κατα στρεμμα πληρωνομενου υπο του ιδιοκτητου του μεταλλειου φορου.

Παραχωρηθεντος κατα νόμον εις τινα δικαιωματος μεταλλευσεως επι εκτασεως ωρισμενης, το περι τουτου Β. Διατ. εκοινοποιηθη εις αυτον την α' εν παραδειγματι Ιουνιου ε. ε., αφ' ης και λογιζεται κατα την υπ' αριθ. 24646 απο 20 Μαΐου ε. ε. εγκυκλιον μας οριστικη η παραχωρησις, και κατα συνεπειαν αρχεται η του ετησιου φορου των λεπτων κατα στρεμμα προς το δευτερον ορεινη Ερωτησαντος ενος εξ ομων το Υπουργειον, ποια ημερα θελει λογισθη ως τελος του ετους εις το τεθεν παραδειγμα, η 31 Δεκεμβρ. ε. ε., η η 31 Μαΐου 1869; και τοιυτο διότι κατα την ρηθεισαν εγκυκλιον η εισπραξις του φορου τουτου γενησεται εις το τελος του ετους, απαντωμεν τα εξης, ατινα και γνωστοποιουμεν απαι δια της παρουσης προς οδηγιαν σας. Κατα το αρθρον 30 του περι μεταλλειων νόμου, οπως ετροποποιηθη δια του ετερου υπο στοιχ. ΣΚΗ της 26 Απριλιου 1867, ο εκ λεπτων τριων δι' εκαστον στρεμμα της προς μεταλλευσιν παραχωρηθειση, εκτασεως πληρωνομενος παρα του ιδιοκτητου του μεταλλειου φορος, καταβλλεται ετησιως και αρχεται αμα τη παραχωρησει του μεταλλειου, ωστε κατα την διαταξιν ταυτην του νόμου, ο φορος αυτος δυναται να βεβαιωθη και βεβαιουται εντος του ετους τουτου 1868, και δεν ειναι αναγκαιον να αναβληθη η βεβαιωσις μέχρι του Ιουνιου 1869, οτε ληγει το της

παραχωρήσεως του μεταλλείου έτος. Της παρούσης αντίγραφον θέ-
λετε κοινοποιήσαι και προς τους ταμίαις. *

Εγκύκλιος της 20 Ιουνίου 1878. Περί των δαπανών των δυ-
ναμένων να συμπεριληφθώσιν εις τον προσδιορισμόν της καθαράς
προσόδου των μεταλλείων.

Περί των απαιτούμενων προς μετάλλευσιν έξοδων πραγματεύεται
και ή ύπ' αριθ. 46402 από 2 Νοεμβρίου 1863 εγκύκλιος του καθ' ή-
ρας Υπουργείου, ένομίσταμεν όμως σκόπιμον να πραγματευθώμεν περι
αίτων άναλυτικώτερον, ακολουθούντες ως επί το πλείστον τά παρα-
δεχόμενα επί του άντικειμένου τούτου έν Γαλλία, ίνα προλάβωμεν
ή δυνατόν πάσαν άπορίαν δυναμένην να έγερθή κατά τον προσδιορι-
σμόν της καθαράς προσόδου των μεταλλείων. — Τα έξής λοιπόν έξοδα
θέλετε παραδεχθή ως έξοδα ύλικού και έγργασίας χρησιμευσάντων εις
τήν έξόρυξιν. — α') Μισθούς έγργατών, ήτοι τάς δαπάνας εις ήμερο-
μισθία ή εις εργολαβίας διά τάς έγργασίας της έξορύξεως μεταφοράς
των μεταλλευμάτων ως και τους μισθούς των έγργατών διά πάσαν
άλλην έγργασίαν άναγκασίαν εις τήν έξόρυξιν ή τήν προπαρασκευήν
των μεταλλευμάτων και τήν καμίνευσιν αύτών. — Ένταύθα έγείρει-
ται τό ζήτημα, άν πρέπει να έκπίπτωσιν έκ του άκαθάρστου εί-
σοδήματος και αί δαπάναι προς οικοδομήν και συντήρησιν οικημά-
των δια τους έγργατας. Τάς δαπάνας ταυτας δεν θέλετε άφαιρεί από
του άκαθάρστου εισοδήματος, δσακίς οι έγργαται κατοικοῦσιν εις οι-
κηματα διά τά όποια πληρώνουσιν εις τους ιδιοκτήτας των μεταλ-
λείων ένοίκιον. — β') Αγοράν και συντήρησιν ίππων χρησίμων εις
τήν μετάλλευσιν. Αί δαπάναι διά τήν μεταφοράν των μεταλλευμάτων
δι' ίππων και άμαξίων μισθουμένων υπάγεται εις τό στοιχ. α'. — γ')
Κατασκευήν και συντήρησιν όλων των ύπογειών έργων του μεταλ-
λείου, οίον φρεάτων, ύπονόμων και άλλων τεχνικών έργων. Υπό τό
στοιχείον τούτο περιλαμβάνονται: αί έγργασίαι δι' ήμερομισθίου ή δι'
εργολαβίας διά τήν συντήρησιν των φρεάτων και ύπονόμων, διά τήν
προσδόν των ύπονόμων, ως και διά τήν ύποστήριξιν των τεχνικών
έργων του μεταλλείου, διά ξυλείας ή τοιγίσματος, ως και τάς δα-
πάνας δι' έλαιον, πυρίτιδα κλπ. διά τήν κατασκευήν και συντήρησιν
των έντός του μεταλλείου σιδηροδρόμων κλπ. Ένταύθα περιλαμβά-
νονται επίσης και αί άποζημιώσεις διά βλάβας προξενηθείσας εις τήν
επιφανείαν διά καταπτώσεων ή διά των υδάτων του μεταλλείου. —
Εις τά έξοδα της κατασκευής των ύπογειών έργων περιλαμβάνονται
βέβαιος και κί άποζημιώσεις τάς όποιας ό μεταλλευτής πληρώνει
διά τήν κατάληψιν γαιών υπό των έργων τούτων. — δ') Κατασκευήν
και συντήρησιν μηχανών διά τήν έξόρυξιν. Εις τάς μηχανάς ταύτας

* Άλλ' ίδε και άρθ. 12 του νόμου ΒΟΞ' 1892.

περιλαμβάνονται αἱ μηχαναὶ διὰ τὴν ἀνάβασιν καὶ κατάβασιν τῶν ἔργασι, διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῶν μεταλλευμάτων, διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῶν ὕδατων καὶ διὰ τὸν ἀερισμὸν. Ἐπίσης ἐνταῦθα συμπεριλαμβάνονται τὰ ἐξοδα τῆς τοποθετήσεως τῶν μηχανῶν καὶ ἡ ἀποζημιώσις διὰ τὰς καταλαμβανόμενας τυχὸν γαίας ὑπὸ κτιρίων, εἰς ἃς εἶναι τοποθετημέναι αἱ μηχαναί.—ε') Κατασκευὴ καὶ συντήρησις τῶν ὁδῶν συγκοινωνίας σιδηροδρόμων κλπ. πρὸς διευκύνεισιν τοῦ μεταλλείου κλπ. εἴτε ἀποτελοῦσιν αὗται ἀδιάσπαστον τοῦ μεταλλείου μέρος εἴτε μή. — Ἐνταῦθα συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ ἀποζημιώσεις αἰτίας τυχὸν πληρώνονται εἰς βιοκτητὰς γειτονικῶν ὁδῶν χρησιμευσῶσιν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν.—ς') Κατασκευὴν καὶ συντήρησιν οἰκοδομῶν χρησιμευσῶσιν ἀπακλειστικῶς διὰ τὴν ἐξορυξίν.—ζ') Ἐξοδα τῆς διευθύνσεως.—Ἐνταῦθα περιλαμβάνονται οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὰ λοιπὰ ἐξοδα τῆς διευθύνσεως. Εἰς τὰ προσωπικὸν τῆς διευθύνσεως περιλαμβάνεται μόνον τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον προσωπικὸν διὰ τὴν διέθυνσιν τῶν μεταλλευτικῶν ἔργων, ὡς ἐν ἐν τῷ γραφείῳ τῆς διευθύνσεως ἐκτελοῦνται καὶ ἕτεραι ἐργασίαι, ὡς π. /, ιρακλιζιτικά ἐργασίαι, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅλον τὸ προσωπικὸν ὡς ἀναγκαῖον εἰς τὴν διέθυνσιν τοῦ μεταλλείου. — Ἐλπίζομεν ὅτι μετὰ τὰ ἀνωτέρω δὲν θέλουσιν ἀπομεινῆ εἰς ὑμᾶς ἀμφιβολίαι ὡς πρὸς τὰ ἐξοδα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ παραδεχθῆτε ὡς δυνάμενα νὰ ἐκπεσθῶσιν ἐκ τοῦ ἀκαθαρστοῦ εἰσοδήματος τῶν μεταλλείων.—Δὲν κρίνομεν ἀπὸ σκοποῦ νὰ προσθεσωμεν, ὅτι εἰς τὰ ἐξοδα τοῦ μεταλλείου δὲν πρέπει νὰ περιλαμβάνωνται οἱ τόκοι ἢ τὸ χρεωλύσιον οἰωνδήποτε δανείων, τὰ μερίσματα τῶν μετοχῶν οὔτε οἱ τόκοι καὶ τὸ χρεωλύσιον τοῦ κεφαλαίου τῆς διαχειρίσεως.—Δε' ἕκαστον ἔτος πρέπει νὰ περιλαμβάνωνται ἅπαντα τὰ ἐξοδα τὰ γενόμενα κατὰ τὴν διαρκείαν τοῦ ἔτους τούτου καὶ ἀναγόμενα εἰς τινὰ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, εἰ δὲ τὰ ἐξοδα πρέπει νὰ σημειῶται τὸ εἰσπραχθέν ποσὸν ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ μεταλλεύματος ἢ τοῦ ἐκ τούτου παραχθέντος μεταλλοῦ κατὰ τὸ ἔτος ταῦτο καὶ οὐχὶ ἡ ὄξια τοῦ ἐξορυχθέντος κατὰ τὴν διαρκείαν τοῦ μεταλλεύματος. — Ὡς πρὸς τὴν ἀνέυρεσιν τῆς τιμῆς τῆς πωλήσεως τῶν μεταλλευμάτων πρέπει νὰ ἐπιστήγητε σπουδαίως τὴν προσοχὴν ὑμῶν, προσπαθοῦντες νὰ εὕρητε τὴν ἀληθῆ τιμὴν καὶ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ δημόσιον ἐνδιαφέρεται μᾶλλον ὑπὲρ τῆς ἀκριβείας τῆς ἐργασίας ταύτης ἢ περὶ τῆς εἰσπραξέως φόρου μὴ στηριζομένου ἐπὶ τῆς ὀρθῆς ἐκτιμήσεως τῆς καθαρᾶς προσόδου τῶν μεταλλείων.—Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐν τῷ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1863 θεσπισμένῃ τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως ἀναφερομένους εἰδήμονας περὶ τὰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας, εἰς ὅσα μέρη δὲν ὑπάρχουσι μηχανικοὶ τῶν μεταλλείων, ἢ ἄλλοι ἐξ ἐπαγγέλματος μεταλλευταί, θέλετε προσκαλεῖσθε ἀνδρᾶς εἰδήμονας περὶ τὰ ἐν γένει ἔργα, οἷον μηχανικοὺς καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐργοδηγοὺς τῶν ὁποίων ἡ γνώσις περὶ πολλὰ δύναται νὰ ᾖναι ἐπιωφελέης, τρὸ πάντων δὲ ὡς πρὸς τὴν ἐκ(μ)ητιν

της δαπάνης διὰ διάφορα ἐκτελεσθέντα τεχνικά ἔργα. — Τὸ καθῆκεν προσόδου τῶν μεταλλείων ἐπιτροπὰς, θέλετε προσεφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου θεσπίτου προσωρινῆς κυβερνήσεως, ἐντὸς τοῦ πρώτου ὀκταημέρου τοῦ μηνὸς ἐκάστου ἔτους.

Νόμος ΦΣΕ' 24)27 Δεκεμβρ. 1875. Περί ἑρμηνείας τοῦ περὶ μεταλλείων Χι' νόμου τοῦ 1861. *

Ὁ λαβῶν δικαίωμα μεταλλεύσεως μεταλλεύματός τινος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περὶ μεταλλείων Χι' νόμου τοῦ 1861, κέκτηται τὸ δικαίωμα τῆς μεταλλεύσεως καὶ παντός ἄλλου τοῦ κυρίου μετάλλου μεταλλεύματος, ἀπαντωμένου ἐν τῇ παραχωρηθείσῃ ἐκτάσει. — Διὰ τῆς ἑρμηνείας ταύτης οὐδολως παραβλάπτονται τὰ τυχόν κεικτῆμενα δικαιώματα.

— Ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως.

Τινὲς τῶν ζητησάντων παραχωρήσεις μεταλλείων, ἀντὶ νὰ σημειώσωσιν εἰς τὰς αἰτήσεις των μόνον τὸ κύριον μέταλλον, τὸ ὁποῖον περιεῖχεται εἰς τὸν ζητούμενον χώρον, ὡς ἔπραξαν ἄλλοι, ἐσημείωσαν ὡρισμένον μέταλλευμα αὐτοῦ. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αἰτήσεων τούτων καὶ τὰ παραχωρητήρια ἐξεδόθησαν ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τούτον, περιέγοντα ἢ πλ. τὴν ἄδειαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὄχι ἀπλῶς μολύβδου, σιδήρου, χαλκοῦ, χρωμίου, κτλ. ἀλλ' ἐνθείου μολύβδου, ἐνθείου χαλκοῦ, ἀνθρακικοῦ χαλκοῦ, ἀνθρακικοῦ σιδήρου, θειούχου σιδήρου, χρωμίου κτλ.

Ἐν τούτοις, ὡς ἀποφαίνονται διὰ πᾶν ἐπισυνημμένων ἐκθέσεων των ἀδελφ. ἐπιστημονες, τοὺς ὁποίους ἡ ὑπηρεσία συνεβουλεύθη, τὰ μέταλλα ἀπαντῶνται συνήθως εἰς διαφόρους χημικὰς ἐνώσεις, σπανίως δὲ εἰς μίαν μόνην* ἐπομένως, ἐὰν τὰ ἐκδοθέντα παραχωρητήρια ἐρμηνεύωσι κατὰ γράμμα καὶ ὑπὸ τὴν στενὴν τῶν λέξεων αὐτῶν ἔννοιαν, ἀποβαίνει ἀδύνατον εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν μεταλλείων νὰ ἐπιχειρήσωσι σπουδαίας ἐργασίας, καθόσον, ἐὰν ἀπαντηθῇ τὸ μέταλλον εἰς ἄλλην σύνθεσιν, δὲν ἀνήκει πλέον εἰς αὐτοὺς, ἀλλὰ δύναται κατὰ τὸν περὶ μεταλλείων νόμον νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἄλλον. — Πρὸς ἀσφάλειαν τῶν δυσκολιῶν τούτων ἐνόμισα ὀρθὸν νὰ εἰσαγάγω εἰς τὴν Βουλὴν προσχέδιον ἑρμηνευτικὸν τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου. Κατὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, οἱ λαβόντες ἢ λαμβάνοντες παραχωρήσειν μεταλλείων τινὲς θεωροῦνται ἰδιοκτῆται καὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐκμεταλλεύωνται πάντα τὰ μεταλλεύματα τοῦ ἐν τῷ παραχωρητηρίῳ

(*) ΕρΚ. 1875 σελ. 466.

αὐτῶν ἀναφερομένου κυρίου μετάλλου, ἅτινα ἤθελαν ἀπαντηθῆ ἐν τῇ παραχωρηθείσῃ ἐκτάσει.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ ζητήματος ἐρμηνευτικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς
Μεταλλευτικῆς Νομοθεσίας
ὑπὸ Α. Cambray, μηχανικοῦ.

Συνεπεὶα τῆς διαταγῆς αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 332441 καὶ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1875, μεταβληθείσης διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἐπιστολῆς τῆς 6 Νοεμβρίου, ὁ κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἔλαμε τὴν τιμὴν εἰς τὸν ὑποφαινόμενον νὰ ἐρωτήσῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος :

Ἡ παραχώρησις ἐπικρατοῦντος τινος εἴδους μεταλλεύματος μετάλλου τινὸς συμπαρασύρει μεθ' ἑαυτῆς τὴν ἀπονομὴν τῆς παραχωρήσεως τῶν λοιπῶν χημικῶν ἐνώσεων τοῦ αὐτοῦ μετάλλου; π. χ. ἡ λαβὼν παραχώρησιν ἐνθελου μολύβδου ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ μεταλλεύσθαι ἐν τῇ παραχωρηθείσῃ αὐτῷ ἐκτάσει τὸν ἀνθρακικὸν μόνω βδον καὶ πᾶσαν ἄλλην σιανδῆποτε χημικὴν ἐνωσιν τοῦ μολύβδου;

Ὁ ὑποφαινόμενος ἐκθέτει ὡς ἀκολουθῶς τὰς ἀρχάς, αἵτινες πρέπει νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βάσις εἰς τὰς Κυβερνητικὰς ἀποφάσεις κατὰ τὰ τοιαύτης φύσεως ζητήματα :

Α' Τὸ ἄρθρο. 2 τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου τῆς 22 Αὐγούστου 1867 ὁρίζει ὑπὸ τὸ ὄνομα «Μεταλλεῖον» τὰν γῶρον, ὅπου ἀπαντῶνται μέταλλα εἰς φλέβας, κοιτάσματα ἢ εἰς σωρούς· διακρίνει δὲ τὰ μεταλλεῖα κατὰ τὰ μέταλλα τὰ περιεχόμενα εἰς τὰς κοίτας, ἀδιαφορῶν περὶ τῆς μορφῆς ἢ χημικῆς ἐνώσεως ἢ ὀρυκτολογικοῦ εἴδους ὑπὸ τὰ ὁποῖα τὸ μέταλλον παρουσιάζεται· τὸ μέταλλον χαρακτηρίζεται τὸ μεταλλεῖον καὶ οὐχὶ ἡ χημικὴ ἐνωσις· αὕτη δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐργασίας ἢ τῆς μεταχειρίσεως τῶν προϊόντων τοῦ μεταλλεῖου, ἀλλ' οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἔχει ἐπὶ τῆς ταξινόμησεως ἢ τοῦ ὀρισμοῦ τῆς παραχωρήσεως.

Πρὸς τούτοις τὸ ἐρμηνευτικὸν Β. Διάταγμα τῆς 17 Μαΐου τοῦ 1867 καὶ μάλιστα τὸ ὑπὸ στοιχ. Β' ὑπόδειγμα, τὸ ἐπισυνημμένον εἰς τὸ εἰρημένον Β. Δ., ἀναφέρει τὴν παραχώρησιν ὡς οἰκτικὸν ὀριζόμενὴν διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ μετάλλου (μολύβδου, χαλκοῦ κτλ.) καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ εἰδικοῦ προσδιορισμοῦ χημικῆς τινος ἐνώσεως ἢ εἴδους τινὸς ὀρυκτοῦ. Αὐτὸ τοῦτο τὸ Β. Διάταγμα ἐν τῷ Α' αὐτοῦ ἄρθρῳ ἀπαιτεῖ διὰ τὴν ἐνέουσιαν τῆς παραχωρήσεως μόνον τὸν προσδιορισμὸν τοῦ εἴδους τοῦ ἐπικρατοῦντος μετάλλου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐνεταί, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ περὶ μεταλλείων

νόμου και ἡ ἐρομηναία ἢ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δοθεῖσα συμφωνοῦσιν εἰς τὸ νὰ βασιζοῦσι τὰς παραχωρήσεις ἐπὶ τῶν μετάλλων και οὐχὶ ἐπὶ τῶν χημικῶν ἐνώσεων ἢ τῶν ὀρυκτῶν εἰδῶν. Ἐξετάζων λοιπὸν ὁ ὑποκεινόμενος τὴν σημασίαν παραχωρηθεῖς τινος ἐνθετοῦ μολύβδου, νομίζω ὅτι συμφώνως πρὸς τοὺς ἀνωτέρω ἀναπτυχθέντας λόγους ἡ παραχώρησις αὕτη παριστᾷ κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν νόμον, παραχωρηθῆναι αὐτοῦ τούτου τοῦ μετάλλου και οὐχὶ ἰδιαιτέρας τινὸς μορφῆς αὐτοῦ.

Ἢ καθόσον ἀφορᾷ τὸ εἰδικὸν παράδειγμα τὸ ἀναφερόμενον ἐν τῷ ζητηματι τῷ ὑποβληθέντι εἰς τὴν ἐξέτασίν του, ὁ ὑποφαινόμενος παρατηρεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει παράδειγμα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν μεταλλείων πρὸς τῶν χωρῶν, ὅπου δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὰ μέταλλα παρουσιάζονται ἢ μεταλλεύονται μόνον ὑπὸ μίαν και μόνην ὀρυκτολογικὴν μορφήν.

Ἐν ταῖς κοίταις τοῦ μολύβδου και μάλιστα τοῦ ἀργυροῦχου ἀρχόμενος τις ἀπὸ τῶν κατ' ἐπιπορὴν και προχωρῶν πρὸς τὰ βαθύτερα βεβαιούται, ὅτι τὰ μεταλλεύματα μεταβάλλουσι τὴν χημικὴν αὐτῶν φύσιν ἀναλόγως τοῦ βάθους κατὰ τὸ ὅποιον ἀπαντῶνται· τὰ ὀξειδωμένα, ὀρυκτολογικῶς και ὀξυθεικῶς μεταλλεύματα ἀπαντῶνται εἰς τὰ ἀνώτερα μέρη τῶν κοιτῶν ἢ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἦσαν κατὰ τὸ πᾶν ἢ ἤττον ἐκτεθειμένα εἰς διαφόρου φύσεως ἁλλοιωτικὸς ἐπιηρέας· τὰ ἐνθετα μεταλλεύματα κατέγουσιν ἀπ' ἐναντίας τὰ κατώτερα μέρη τῶν κοιτῶν ἢ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἦσαν ἀπηλλαγμένα τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθεισῶν ἀπροσυνθετικῶν ἐπιηρέων. Καὶ τὰ μὲν και τὰ δὲ ἔγινον τὴν αὐτὴν γένεσιν, τοὺς αὐτοὺς ὄρους, ὑφ' οὗς παρουσιάζονται· ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν και παρουσιάζουσι διαφορὰς ἐν τῇ χημικῇ αὐτῶν συνθέσει προεργασμένως ἀποκλειστικῶς ἐκ περιστάσεως και μεταγενέστερας ἐποχῆς, αἵτινες δὲν μετέβαλον εἰμὴ τὴν μορφήν τῶν μεταλλευμάτων, χωρὶς νὰ μεταβάλλωσι τὴν βᾶσιν αὐτῶν.

Τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα ἐκτείνονται και ἐφαρμόζονται οὐ μόνον εἰς τὰ ἐνθετα και ὀξειδωμένα ὀρυκτὰ τοῦ μολύβδου, ἀλλὰ και ἐπὶ πάντος ἄλλης μορφῆς ἢ χημικῆς ἐνώσεως τοῦ μολύβδου και τῶν λοιπῶν δευτερευόντων μεταλλευμάτων, τὰ ὅποια συνοδεύουσιν αὐτὸν· ἕκτος τούτου, αἱ διαφοροὶ αὗται μεταλλικαὶ μορφαὶ ἀπαντῶνται ἀναμεμιγμένα κατὰ διαφόρους ἀναλόγους, οὕτως ὥστε εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ μεταλλεύῃ τις ἐν μόνον ὀρυκτὸν εἶδος (χημικὴν ἐνωσιν) ἀποκλειστικῶς τῶν λοιπῶν. Ἄν οἱ μεταλλευταὶ δὲν δύνανται ἀπολύτως νὰ ἐξορύσσωσιν ἐκ τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν εἰμὴ ἐν και μόνον ὀρυκτὸν εἶδος τοῦ παρακεχωρημένου μετάλλου, δύναται τις νὰ εἴπῃ μετὰ πάσης βεβαιότητος, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη, ἀδύνατον οὕτως νὰ τηρηθῇ, θὰ διέκοπτεν ἀμέσως πᾶσαν μεταλλευτικὴν ἐργασίαν.

Ἢ ἕκτος τοῦ ὑπὸ τεχνικὴν ἐποψίν ἀδύνατου, ὅπερ ἀνεφέρθη ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ, τοῦ νὰ μεταλλεύωνται τὰ μέταλλα διὰ

μίαν και μόνην χημικὴν ἔνωσιν, ὃ ὑποφαινόμενος νομίζει, ὅτι πᾶσα περίπτωσις παραχώρησεν ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ βασιζομένων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου ὑπὸ διαφόρους μορφάς ἢ χημικὰς ἐνώσεις εἶναι ἐναντία πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου και πρὸς τὴν ἐπίσημον ἑρμηνείαν αὐτοῦ, ὡς ὃ ὑποφαινόμενος ἀπέδειξεν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ παραγράφῳ Α', ἀποδεικνύων ὅτι ὃ ἀριθμὸς τῆς λέξεως «Μεταλλεῖον» γίνεται, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκτάσεως. Τοῦτο θὰ ἦτο ἐπίσης ἐναντίον πρὸς τοὺς ὀρθοὺς κανόνας τῆς μεταλλεύσεως και πρὸς τὴν ἀναπτύξιν τῆς μεταλλευτικῆς βιομηχανίας, ἐνεκα ἐρίδων, αἵτινες ἤθελον προέλθει ἐκ τῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συμπτώσεως τῶν μεταλλευτικῶν ἔργων.

Δ' Ἐπειδὴ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Βασιλείῳ ἡ ἀναγεννωμένη μεταλλευτικὴ βιομηχανία προσκάλεσε πολυαριθμούς παραχωρήσεις κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ὁποίων ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν μόνον ἡ χημικὴ ἔνωσις, ἀνήκει νῦν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐκτελέσῃ τὸν κανονισμόν τῶν παραχωρήσεων, διὰ τὰς ὁποίας θέλει αἰτηθῆ τοῦτο, και μάλιστα νὰ προκαλέσῃ γενικὴν ἀπόφασιν πρὸς ἑρμηνείαν γενομένων πράξεων, κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἀναπτυχθείσας ἀρχάς.

Ἀνακεφαλαίωσις.

1) Ὁ ὑποφαινόμενος παραδέχεται, ὅτι ὃ ἑλληνικὸς νόμος παραχωρεῖ τὸ μέταλλον, τὸ ἀναφερόμενον ἐν τῇ αἰτήσει και τῷ περί παραχώρησεως Διατάγματι, και οὐχὶ ἰδιαιτέραν μορφήν τοῦ μετάλλου τούτου.

2) Ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ μεταλλευθῇ τις ὀρυκτὸν τι εἶδος (χημικὴν ἔνωσιν) μετάλλου τινός, ἀποκλείων τὰ λοιπὰ ὄρυκτὰ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου ἢ ἄλλων μετάλλων ἀναμιγμένων, ὅτι κατὰ συνέπειαν ἡ παραχώρησις ἐνθείου μολύβδου ἐφέλκεται μεθ' ἑαυτῆς τὴν τοῦ ὀξυανθρακικοῦ μολύβδου και πάντων τῶν λοιπῶν εἰδῶν ἐν τῷ αὐτῷ μεταλλεῖῳ ἢ ἐν τῇ αὐτῇ ἐκτάσει.

3) Ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἐφαρμόζουσα τοὺς νόμους κατὰ τὸ πνεῦμα αὐτῶν και τὴν δοθείσαν ἐπίσημον ἑρμηνείαν, πρέπει νὰ παραχωρῇ τὰ μεταλλεῖα κατὰ τὸ αἰτηθὲν μέταλλον, και κατὰ συνέπειαν νὰ ἑρμηνεύσῃ και κανονίσῃ κατὰ τὴν ἔννοιαν ταύτην τὰς γενομένας παρὰ τὰς ἀρχάς ταύτας μέχρι σήμερον παραχωρήσεις.

Γνωμοδοτησίς.

Ζήτημα.

«Ὁ λαθὼν παραχώρησιν ἐνὸς μετάλλου εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ἐπινοητοῦσας αὐτῷ χημικὰς ἐνώσεις ἀποκτᾷ διὰ τῆς παραχώρησεως

αυτῆς δικαίωμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου, ὅπερ ἤθελε παρουσιασθῆ
 ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως ἀλλ' εἰς ἄλλοίαν γημικὴν ἔνωσιν, ὡς
 π. γ. ὁ λαθῶν παραχώρησιν μολυβδου εἰς ἔνθειον κατάστασιν ἔχει
 ἀνεκτὸν δικαίωμα μεταλλεύσεως καὶ ἐπὶ τοῦ ὄξυανθρακικοῦ
 μολυβδου.»

Ἀπάντησις.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ περὶ μεταλλείων νόμος τοῦ 1861 καταργή-
 σαι οὐκ ἔσθ' ἐπιβεβηκυῖα τῶν μεταλλείων προγενεστέρως δια-
 τάξεις, ἐδημιουργήσασθαι νέον τοιοῦτον δικαίωμα, ὅπερ ἡ Κυβέρνησις
 μετὰ ὀρισμένην προδικασίαν παραχωρεῖ εἰς τὸν αἰτήσαντα τὸ δικαίω-
 μα διηνεκοῦς μεταλλεύσεως ὀρισμένου μεταλλείου, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ
 ἰδιοκτήτης τῆς ἐπιφανείας οὐδὲν δικαίωμα κυριότητος ἢ διαθέσεως
 ἔχει, ἀλλὰ μόνον ὀρισμένον ποσοστὸν τῆς καθαρᾶς προσόδου τῶ πλη-
 ρῶναι ὁ λαθῶν τὴν κυριότητα τοῦ μεταλλείου ἑπομένως ἕκαστον
 μεταλλεῖον ἀποτελεῖ μίαν ἰδιαιτέραν ἰδιοκτησίαν, καὶ θεωρεῖται ἀν-
 τεκείμενον ἰδιαιτέρας παραχωρήσεως.

Πρὸς αὐτὴν λοιπὸν τοῦ προκειμένου ζητήματος ἀνάγκη νὰ ἐξε-
 ρασθῆ ταῖς στοιχεῖα ἀπαιτοῦνται πρὸς σύστασιν ἐνὸς μεταλλείου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου, «Μεταλλεῖον εἶ-
 ναι ὁ ὄρυξ, ὁ ἔργον εἰς φλέδας, κοιτάσματα, ἢ εἰς σωρούς τὰ κυ-
 ρίως καλούμενα μέταλλα, ὡς ἀργυρον, χρυσόν, μολυβδον, ψευ-
 ριδιον κτλ. εἴτε εἰς καθαρὰν κατάστασιν, εἴτε εἰς ὀξειδωμένην
 εἴτε εἰς οἴαν ἄλλοτε ἄλλα ἐνώσεις». Ἐπομένως κατὰ τὸν ὀρισμὸν
 τοῦτον (ὅστις εἶναι σφαιρότερος τοῦ γαλλικοῦ νόμου περιέχων ἐν τέ-
 λει τῆς λέξεως ἀπὸ σαφῆ ἔκφρασιν «εἰς καθαρὰν εἴτε ὀξειδωμένην κατά-
 στασιν εἴτε εἰς οἴαν ἄλλοτε ἄλλα ἐνώσεις») πρὸς καταρτισμὸν ἐνὸς
 μεταλλείου, δυναμένου νὰ γείνη ἀντικείμενον αἰτήσεως καὶ παραχω-
 ρήσεως, ἀπαιτεῖται ὀρισμένον μέταλλον ἐν οἴαν ἄλλοτε καταστάσει
 καὶ ἐνώσει. Τοῦτο δὲ συμφωνεῖ 1) μὲ τὸ ἄρθρ. 22 τοῦ ἰδίου περὶ
 μεταλλείων νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ τῆς παραχωρήσεως πρὸς τὸν
 Νομίαν αἰτήσιν ἐξήγει τὸ εἶδος, τὴν θέσιν καὶ τὴν περιοχὴν τοῦ
 μεταλλείου, καὶ 2) μὲ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1867
 ΣΚΠ νόμου περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ περὶ μεταλλείων
 νόμου, καὶ μὲ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέν Β. Διατ., κατὰ τὸ
 ὁποῖον οἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου αἰτήσαντες τὴν
 παραχώρησιν μεταλλείου ὀφείλουσι νὰ συνοδεύωσι τὴν ἀναφορὰν τῶν
 μετὰ ἔγγραφον ἀποδείξιν τῶν γενομένων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, ἐμ-
 βαλοῦσιν ἡ μόνον τὸν προσδιορισμὸν τοῦ εἴδους τοῦ ἐπικρατοῦντος
 μεταλλείου, ἀλλὰ καὶ τὴν περιγραφὴν τοῦ τόπου κτλ.

Ἐάν ὡς ἐκ περισσοῦ λαθῶμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς πρὸς ἐκτέλεσιν
 τοῦ ἐπισημένου νόμου καὶ Β. Διατάγ. δὲδηγίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν
 Ἐσπέρων, ἦτοι τὴν ὑπ' ἀριθ. 58 τοῦ ἔτους 1867 ἐγκύκλιον καὶ

τὸ ἐν αὐτῇ ὑπὸ στοιχείων Β. ὑπόδειγμα, εὐρίσκομεν ὅτι ἡ περὶ παραχωρήσεως αἰτήσεις πρέπει νὰ ζητῆ νὰ παραχωρηθῆ τὸ ὑπὸ τοῦ αἰτούντος ἀνακαλυφθὲν μεταλλεῖον, μολύβδου, χαλκοῦ, γαιανθρακων κτλ., ὥστε πανταχοῦ ὁ νόμος λαλεῖ, περὶ μεταλλοῦ, οὐδαμῶς δὲ ἀπαντᾶται περὶ μιᾶς ἢ πλείονων ἐνώσεων.

Συνοψεῖα τῶν προεκτεθέντων, στηριζομένων εἰς ρητὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἡ παραχώρησις τοῦ δικαιώματος μεταλλεύσεως ἐνός μετάλλου ἐν οὐδὲν ποτε ὠρισμένη ἐνώσει ἐπεκτείνεται ἐπὶ ὅλων ἐν γίνεσι τῶν μεταλλευμάτων (χημικῶν ἐνώσεων) τοῦ μετάλλου ἐκείνου ἐν οὐδὲν ποτε καταστάσει ἢ ἐνώσει καὶ ἂν παρουσιάζωνται τοῦτα. Ἡ διάφορος δὲ ἐνώσις τοῦ μεταλλεύματος δὲν δύναται νὰ γείνη ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας αἰτήσεως, ἀπ' οὗ ἡ διάφορος αὐτῆς ἐνώσεως δὲν ἀποτελεῖ ἴσιον μεταλλεῖον, ἀλλὰ εἶναι ἐν ἓκ τῶν στοιχείων τοῦ κυρίου μετάλλου, ὅπερ μόνον, ὡς εἴρηται, ἀποτελεῖ τὸ ὑπάρχον καὶ ἤδη παραχωρηθὲν μεταλλεῖον. Ἐπομένως ἀναμφίβολον καθίσταται, ὅτι ὁ ζητήσας καὶ λαθῶν παραχώρησιν ἐνθεῖου μολύβδου ἔχει, νομίζουσα, δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ ἐν πᾶσι, ἀλλῇ ἐνώσει. Ἐπιπλέον ὁμοίως ἡ ἰδιοκτησία τῶν μεταλλείων ὠρίσθη διὰ τῶν τῆς παραχωρήσεως Διαταγμάτων παρὰ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ νόμου καθ' ὠρισμένον τοῦ μετάλλου ἐνώσειν ἢ χ. τοῦ ἐνθεῖου ἀργυροῦρου μολύβδου, νομίζομεν, ὅτι τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου ἀνάγκη νὰ ὑπάρχη πρὸς κυβερνητικὴν ὀρίζουσα σαφῶς τὴν ἔκτασιν τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ μεταλλευτοῦ ἐν πᾶσι ταῖς ἐνώσει τοῦ παραχωρηθέντος κυρίου μετάλλου, ὅπως ὁ τῆς κυριότητος τίτλος ἢ πλήρης, καὶ δὲν διδῆ ἀφορμὴν ἐν τῷ μέλλοντι εἰς ἀμφισβητήσεις θενδὲν ποτε ἐγεροθρομεναι. Ἀλλὰ ἡ κατὰ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ νόμου διευκρίνισις τοῦ τίτλου οὐκ ἔχει τῆς διαδικασίας νέας παραχωρήσεως, ἥτις ἤθελεν ὑπόδειται τὸ δυνατόν τῆς εἰς ἄλλον ἰδιοκτῆτην παραχωρήσεως τοῦ τῆς παραχωρηθέντος μετάλλου, ἀλλ' ἐν ἄλλῃ χημικῇ ἐνώσει, ὅπερ ὁμοίως ἤθελεν εἰσαγάγει ἀληθῆ κυκεῖνα ἐν τῇ μόλις γεννωμένη παρ' ἡμῶν μεταλλευτικῇ βιομηχανίᾳ, κυκεῖνα ὅστις δύναται νὰ καταπιεθῇ αὐτῶν ἐν τοῖς σπαργάνοις.

Ἄλλ' ἀνεξαρτήτως τῶν διατάξεων τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου, ὑπὸ ἐπιστημονικὴν ἔποψιν ἐξεταζομένου τοῦ ζητήματος παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς:

Εἰς τὰς μεταλλευτικὰς κοίτας τὰ μέταλλα, ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν εἶδον τοῦ χρυσοῦ κτλ. παρουσιάζονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ διαφόρων χημικῶν ἐνώσεων, σπανίως εἰς μίαν καὶ μόνην, σπανιώτατα δὲ εἰς καθαρὰν ἐντελῶς κατάστασιν. Τὸ ἐν τῷ θέματι ἢ χ. μέταλλον τοῦ ἀργυρομολύβδου παρουσιάζεται ἐν ταῖς κοίταις αὐτοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς ἐνθειωμένην κατάστασιν, ἥτις εἶναι τὸ κυριώτερον ὄρυκτον μέταλλον ἐξ οὗ ἀποκαθαίρεται μολύβδος ἀργυροῦχος. Μετὰ τοῦ ἐνθεῖου μολύβδου στενωπῶς συνδεδεμένοι ἀλλ' εἰς μικρὰς ὁσείας συμπαρακολουθοῦσιν αἱ χημικαὶ ἐνώσεις τοῦ ἐνθεῖου σιδήρου, τοῦ ἀρσενικοῦ,

τοῦ ἀντιμονίου κτλ. Διὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, ἔπειτα τὰ ἀνωτέρω ὄρυκτά, αἱ χημικαὶ δηλονότι ἐνώσεις, ὀξειδοῦνται καὶ μεταβάλλονται εἰς ὀξυθεικόν, εἰς ὀξυκνθρακικόν, ἀντιμονιούχον καὶ αρσενιούχον μολύβδον, τοσοῦτον στενῶς συνδεδεμένον ἀναμίξ του-
των τῶν ὑστερογενῶν ἐνώσεων μετὰ τοῦ ἐναπολειπομένου πρωτογενοῦς μολύβδου, ὥστε ἀδύνατος πολλὰκις ἀποκαθίσταται δι' ὀπλοῦ ὀρθάλμου ἡ σαφῆς διάκρισις καὶ ἡ κατάταξις τοῦ κράματος τούτου, ὅπερ ἐπιτελεῖται τὸ ἐπικρατοῦν κύριον τῆς παραχωρήσεως μέταλλον, τὸν ἀργυρούχον μολύβδον.

Ἡ σύλληψις ἔρα ἐξόρυξις ἐνδὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ μεταλλοῦ ἐν ἄλλοι-
αις χημικαῖς ἐνώσεσι χωριστὰ ὑπὸ διαφόρων μεταλλευτῶν, οὐχὶ μό-
νον ἔβηλεν εἶσθαι κατὰ τὰς πλείστας περιστάσεις ἀδύνατος, ἀλλὰ καὶ
ἐπίρρει ἀκαταλόγιστους δυσκολίας καὶ τὴν παντελῆ καταστροφὴν τῆς
μεταλλευτικῆς βιομηχανίας. Τοῦτο προβλέπων καὶ ὁ νόμος ὤρισεν,
ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, ἵνα τὸ κύριον ἀντικείμενον τῆς παραχωρήσεως
ἦ τὸ ἐπικρατοῦν μέταλλον.

Ἡ μεταλλευτικὴ βιομηχανία παρουσιάζει μεγάλας δυσκολίας καὶ
ἀκαταίτη σπουδαῖα κεφάλαια, ἰδίως δὲ παρ' ἡμῖν, ἐνθα αὕτη ἀρτισύ-
στατος οὕσα ὀραλεῖ τὰ πάντα νὰ δημιουργήσῃ. Νομίζομεν κατὰ συ-
νέπειαν, ὅτι ἡ Κυβερνησις πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὴν πρόοδον τῆς
βιομηχανίας ταύτης καὶ κατὰ συνέπειαν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημο-
σίου ὀρεῖται νὰ κανονίσῃ συμφώνως πρὸς τὸν νόμον τὰς παραχωρή-
σεις ἐν ὠρισμένῃ χημικῇ ἐνώσει, αἵτινες ἐγένοντο μᾶλλον ἐξ ἀγνοίας
καρτηροῦσεως τοῦ γράμματος τοῦ νόμου, καὶ οὕτως ἔρχη πᾶσαν δυ-
σχερίαν καὶ δυσκολίαν δυναμένην νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν πρόοδον καὶ τὴν
ἀναπτύξιν τῆς βιομηχανίας ταύτης.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 5 Νοεμβρίου 1875.

A. Κορδέλλας

E. Δραγοῦμης

Συμφωνῶ κἀγὼ καὶ ἔμεινε συμφωνῶν καὶ ἡ ἐρωτηθεῖσα δωδεκα-
μελής Ἐπιτροπὴ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν κυ-
ρίων Δραγοῦμη καὶ Κορδέλλα, ὀρυκτολόγων, ἐκφραζομένην ἐπὶ τῇ
παρούσῃ γινώμην.

Καθὼς δ' ἀφορᾷ τὴν συνύπαρξιν τοῦ ἀνθρακικοῦ μετὰ τοῦ ἐν-
δείου μολύβδου, δὲν ἐπαρουσιάσθη, ἐφόσον γινώσκω, τὸ φαινόμενον
τοῦτο εἶναι μόνον εἰς τινὰ τῶν ἐν Λαυρίῳ παραχωρηθέντων καὶ με-
ταλλογενῶν μεταλλείων μολύβδου· οὐχ ἦττον εἶναι δυνατόν προΐου-
σῃ τῆς μεταλλοῦσεως νὰ παρουσιασθῇ τὸ αὐτὸ φαινόμενον τῆς συνυ-
παρξέως τοῦ ἐσθείου μολύβδου καὶ ἀλλαγῶν τῶν ἐλληνικῶν μεταλ-
λαίων μολύβδου ὡς συμβαίνει καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μεταλλεῖα μολύ-
βδου τῶν πλείων Ἐπικρατειῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Νοεμβρίου 1875.

II. Βουγιούκας

— Έκ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς.

Σωτηρόπουλος. Εἶπεν ἀναβληθῆ ἡ τρίτη συζήτηση τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἡγέρθη ἀμφιβολία μήπως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χώρου ἐγίνοντο διπλαῖ παραχωρήσεις διὰ τὸ αὐτὸ κύριον μέταλλον ὑπὸ διαφόρους ἐνώσεις. Περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου ἔλαβον πληροφωρίαν ἀπὸ τοὺς εἰδικούς ὑπαλλήλους, ἦτοι ἐκ μὲν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ τὸν κ. Μανσόλαν, ἐκ δὲ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀπὸ τὸν κ. Βουγιούκαν. Ὁ κ. Μανσόλας βεβαίως μὲ τὸν βετικώτερον τρόπον, ὅτι δὲν ἐγεινεν οὐδεμίαν τοιαύτην παραχώρησιν, ὁ δὲ κ. Βουγιούκας μοι εἶπεν ὅτι ἀμφιβάλλει μόνον μήπως εἰς τὴν ἐταιρίαν ἡ «Περικλῆς» συνέβη τοιοῦτόν τι. Ἀλλὰ μετὰ τὴν διαβίβασίν τοῦ κ. Α. Πατιμεζᾶ, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον συνέβη, νομίζω ὅτι δυνάμεθα ἀδιστακτικῶς νὰ προδῶμεν εἰς τὴν ἐπιφύρησιν τοῦ νομοσχεδίου. Μ' ὅλα ταῦτα δὲν πιστεύω νὰ βλαπτῆ, ἐὰν προσθέσωμεν ἕνα ἐπὶ τῆς ἐρμηνείας ταύτης, δὲν παραβιάζεται οὐδὲν τυχόν κερτιμένον δικαίωμα.

Νόμος ΒΟΕ' 5 Αὐγούστου 1892. — Περὶ συμπληρώσεως καὶ μεταρρυθμίσεως τῶν παγίων φορολογικῶν νόμων.*

Ἄρθ. 12. Ὁ φόρος ἐπὶ τῶν μεταλλείων προσδιρίζεται εἰς 5 ο/ο, ἐπὶ δὲ τῶν ὄρυχείων καὶ λατομείων εἰς 10 ο/ο κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΧΙ' τῆς 22 Αὐγούστου 1861, τοῦ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1863 Θεπίματος καὶ ΣΚΗ' νόμου τῆς 26 Ἀπριλίου 1867. Ὁ δὲ κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον νόμον στρεμματικὸς φόρος τῶν λεπτῶν 3 πληρῶνεται τὴν 31 Δεκεμβρίου ἐκαστοῦ ἔτους· ὁ φόρος διὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς παραχωρήσεως ὑπολογίζεται καὶ πληρῶνεται ἀναλόγως τοῦ γωνικοῦ διαστήματος.

Νόμος ΒΤΟ' 13/18 Μαρτίου 1896. — Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ μεταλλείων νόμων**.

Ι. Τὸ δικαίωμα τῆς μεταλλεύσεως τῶν μεταλλείων

* Ἐφ. Κυβ. 1892 σελ. 983.

** ἘφΚ. Α' 1896 σελ. 107. Ὁ ἐκ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐηλώσεων κατὰ τὴν εἰσήγησιν καὶ τὰς δύο πρώτας συζητήσεις συναγεται ἀναμφιβόλως, ὅτι σκοπὸς τοῦ νόμου ΒΤΟ' ἦν νὰ καταργηθῇ τὸν νόμον

καὶ ὀρυχείων παρέχεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Χι' περὶ μεταλλείων νόμου τῆς 22 Αὐγ. 1861 καὶ τοῦ ΣΚΗ' τῆς 26 Ἀπρ. 1867 διὰ Β. Δ. ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἑσωτ. καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργῶν.

Τὸ δικαίωμα ὁμῶς τῆς μεταλλεύσεως τῶν ὀρυκτῶν ἀργύρου (ἐν αἷς τὰ ἀργυρομεταλλεύματα τῆς Μήλου, τῆς Κιμῶλου καὶ τῆς Πολυαίγου) καὶ χρυσοῦ καὶ λευκοχρῦστου, τῶν σκωριῶν καὶ τῶν ἐκβολᾶδων, τῆς σμύριδος, τῶν μυλοπετρῶν, τοῦ κοινοῦ ὀρυκτοῦ ἁλατος μετὰ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ κοίτῃ ἐτέρων ἁλάτων, τοῦ στεατίτου (σίδηρος), τοῦ χρωμίου, ὡς καὶ τῶν ὀρυκτῶν ἐλαίων (πετρέλαιου καὶ νάφθης) παραχωρεῖται μόνον διὰ νόμου.

— Εἰσηγητικὴ ἔκθεσις.

Ὁ περὶ μεταλλείων νόμος Χι' τῆς 22 Αὐγούστου 1861 ἐλήφθη ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ περὶ μεταλλείων νόμου τοῦ 1810, ὅστις καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐτροποποιήθη ἔκτοτε διὰ νεωτέρου νόμου, κατὰ τὰς βάσεις δὲ μετεβλήθη καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰταλικοῦ νόμου καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κατὰ τὸ 1865 ἐκδοθέντος Πρωσικοῦ. Ταῦτα καθιστῶσι δῆλον, ὅτι ἀτελής τυγχάνει ὁ ἡμέτερος νόμος, πάνυ δὲ δυσχερὲς ἀποβαίνει νὰ κανονίσωμεν τὰς ἐν ταῖς μεταλλευτικαῖς σχέσεσι προκυπτούσας δυσχερείας δι' αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἐπιβάλλεται ἡμῖν νὰ μεταβάλωμεν τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν καὶ νὰ ζητήσωμεν ἐν τοῖς νεωτέροις εὐρωπαϊκοῖς νόμοις τὰ πορίσματα τῆς μελέτης καὶ τῆς πείρας.

ἘΠ' τοῦ 1882 καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ πρῶην καθεστῶς, μέ τινας περαιοισμούς οὓς ἀναγράφουσι τὰ ἀρθρ. 2 καὶ ἐπ. Ἐπειδὴ δὲ πρὸ τοῦ ἘΠ' τὰ μεταλλεῖα καὶ τὰ εἰς τὴν κατηγορίαν τούτων ἀναγόμενα ὀρυκτεῖα παρεχωροῦντο διὰ Β. Δ., τὰ δὲ λοιπὰ ὀρυκτεῖα παρεχωροῦντο δι' ἀπ' αἷς ὑπουργικῆς πράξεως, εἶπετο ὅτι τοῦτο ἤθελε γίνεσθαι καὶ μετὰ τὸν ΒΤΟ' νόμον. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος ἐν ἀρθρ. 1 ὁμιλεῖ γενικῶς περὶ μεταλλείων καὶ ὀρυχείων, οἱ βουλευταὶ Δεληγεώργης καὶ Ράλλης κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπέστησαν τὴν προσοχὴν τοῦ εἰσηγητοῦ πρῶθυπουργοῦ ἐπὶ τῆς ἀντιφάσεως, ὃ δὲ πρῶθυπουργὸς ἐδήλωσεν, ὅτι ἐννοεῖ ὅτι μετὰ τὸν ΒΤΟ' ἐξομοιοῦνται ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς παραχωρήσεως τὰ μεταλλεῖα καὶ πᾶν εἶδος ὀρυκτοῦ, ὡς κελεύει καὶ τὸ γράμμα τοῦ νόμου ΒΤΟ'. Ὡστε οὗτος οὐ μόνον κατήγγησε τὸν ἘΠ' τοῦ 1882 καὶ ἐπανέφερε τὸ καθεστῶς τοῦ νόμου Χι' τοῦ 1861, ἀλλ' ἐτροποποίησε καὶ τοῦτον ἐν τῷ ἀρθρῳ 35.

ΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

54

Πρὸς τοῦτο ἐπομένως συνετάξαμεν καὶ προτείνομεν τὸ εἰσαγόμενον νομοσχέδιον.

Κατὰ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου ἀναιρεῖται ὁ Κ' Π' νόμος τῆς 26 Μαΐου 1882, κατὰ τὴν ὁποῖον μόνον διὰ νόμον ἐπιτρέπεται νὰ γίνηται ἡ παραχώρησις τοῦ δικαιώματος τῆς μεταλλεύσεως τῶν μεταλλείων καὶ τῶν ὄρυκτῶν, ἐπανάγεται δ' αὖθις ἐν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ Χλ' νόμου τοῦ 1861, καὶ ἐπιτρέπεται ἵνα κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ γίνηται ἡ παραχώρησις τῶν μεταλλείων καὶ ὄρυκτῶν. Καὶ ὄντως ἐπὶ δέκα καὶ τρία ἔτη ἐφαρμόζεται ἤδη ὁ μνημονευθεὶς νόμος τοῦ 1882, τὸ μόνον δ' ἀποτέλεσμα, ὅπερ παρήγαγεν, ἦτο ἡ παρακώλυσις τῶν μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν.

— Ἐκ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς.

Θ. Π. Δηλιγιάννης (Πρωθυπουργός). Ὁ νόμος τοῦ 1882 ἐτροποποίησε τὴν διάταξιν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ παραχώρησις τῆς ἐμεταλλεύσεως τῶν μεταλλείων ἐγένετο διὰ Βασιλικῆς διατάγματος, καὶ διετάζε νὰ γίνηται διὰ νόμου. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ, ὁ νόμος ἐκεῖνος ἔμεινεν ἐν ἰσχύϊ. Τώρα καταργεῖται ὁ νόμος τοῦ 1882, καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ σύστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐγένετο ἡ παραχώρησις κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1861. Τὸ ἄρθρον πραγματεύεται γενικῶς περὶ τοῦ τρόπου τῆς παραχωρήσεως, καὶ διατάσσει ὅτι αὕτη γίνεται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου τοῦ 1861.

Δ. Ράλλης. Δὲν θέλω νὰ ἐξηγησῶ τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου κακοσούλως, δὲν θέλω νὰ ὑποθέσω ὅτι πρόκειται νὰ διευκολυνθῇ ἡ παραχώρησις οὐδὴποτε μεταλλείου παρὰ τῆς νῦν Κυβερνήσεως, ἀλλὰ παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως νὰ μοι εἰπῇ: γνωρίζει τί θὰ πράξῃ, δυνάμει τῆς διατάξεως ταύτης, τὴν ὁποῖαν σήμερον εἰσάγει, τὴν ὁποῖαν ἐπαναφέρει εἰς τὴν ζωὴν διὰ τοῦ νομοσχεδίου, τί θὰ πράξῃ ὁ διάδοχος αὐτοῦ; Καὶ δὲν φοβεῖται μήπως φθάσωμεν εἰς τὰ αὐτὰ ἄτοπα, δυνάμει τῆς διατάξεως αὐτῆς, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπέπεσαμεν, ὅτε ἦτο ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὸ 1872, 1873, 1874; Αἱ καταχρήσεις ἐκείναι μὰς ἔφεραν εἰς τὸν νόμον τοῦ 1882· σήμερον ἐλησμονήσαμεν τὰς καταχρήσεις, καταχρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπέτελλον σκάνδαλον διὰ τὴν Πολιτείαν, σκάνδαλον διὰ τὴν Βουλὴν, σκάνδαλον διὰ τὴν κοινωνίαν. Διενέμοντο δὲ ὡς παροχαὶ κυβερνητικαὶ τὰ μεταλλεία, ὡς σήμερον διανέμονται ἄλλαι εὐτελεστεραι παροχαὶ, οἱ ὁρισμοὶ καὶ αἱ παύσεις. Διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1882 καταργήθη μία φοβερὰ πληγὴ, ἀλλὰ καὶ μία φοβερὰ πηγὴ παροχῶν κυβερνητικῶν, καὶ ἐπανερχόμεθα ἀκριβῶς εἰς τὸ καθεστῶς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀντλήσει ἐκ τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ νόμου τοῦ 1861, εἶχεν ἀντλήσει ἐκείνην τὴν πληγὴν τὴν ανεξάντλητον τῶν παροχῶν τῶν κυβερνητικῶν πρὸς διαφθορὰν συνειδήσεων, ἀλλὰ καὶ πρὸς ζημίαν καὶ τοῦ δημοσίου καὶ τῆς κοινωνίας. Διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονήσῃτε τὴν ἱστορίαν τῶν ἐποχῶν ἐκείνων: ἐδημιουργήθησαν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος καὶ χρεὶν

ἐκμεταλλεύσεως μεταλλείων ἐντελῶς ἀνυπάρχτων, ἐδημιουργήθησαν ἑταιρίαι καὶ αἱ ἑταιρίαι ἐκεῖναι κατώρθωσαν νὰ προσελκύσωσι κεφάλαια τῶν εὐπίστων ἰδιωτῶν, τὰ ὁποῖα ὅλα κατεστράφησαν καὶ ὅλα ἤρπυγισαν. Αὐταὶ εἶναι αἱ καταχρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἔδωσαν ἀφορμὴν εἰς τὸν νόμον τοῦ 1882. Καὶ δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, πρὸς τιμὴν τοῦ εἰρηγητοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐξέλιπεν ἀπὸ τῆς Πολιτείας ἡμῶν μία πηγὴ ἀκατάλλων. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔχει τοιαύτην πεποίθησιν ἐν ἑαυτὸν καὶ τοὺς διαδόχους του, ὥστε νομίζει, ὅτι πρέπει νὰ ἐπανεέλθωμεν εἰς τὸ καθεστῶς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τόσα ἄτοπα ἔφερον. Ἀλλὰ ἐθεώρησεν, ὅτι διὰ τῶν ἐπομένων διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου ἦτο δυνατόν νὰ μειώσῃ ὅπωςδήποτε τὰ ποτελέσματα εἰς τὰ ὁποῖα ἀναγκάως φθάνομεν ἐκ τοῦ ὅτι ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν νόμον τοῦ 1861, ὡς πρὸς τὴν παραχώρησιν τῶν μεταλλείων, καὶ ἠθέλησε νὰ μειώσῃ τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα διὰ διατάξεων, δι' ὧν φαίνεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ὅτι τηρεῖ ὑπὲρ τοῦ κράτους τὴν ἐπιβλεψίν τῆς καλλιέργειας τῶν μεταλλείων, καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ὅπωςδήποτε διακοπῇ ἢ καλλιέργεια, χορηγοῦμεν τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Πολιτείαν νὰ ἀνακαλίσῃ τὴν παραχώρησιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Διακόπτων χθές τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, τῷ παρετήρησα, ὅτι το ἄτοπον δὲν προέρχεται ἐκ τοῦ νόμου, οἷός τι ὁ νόμος ἐν ἄρθρῳ 18 οὐρίζει, ὅτι οἱ ζητούντες τὴν παραχώρησιν μεταλλείου ὀφείλου νὰ ἀποδείξουν, ὅτι κέκτληται πάντα τὰ προσόντα, τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐκμεταλλευσίν, καὶ ὅτι διαθέτουν τὰ πρὸς τοῦτο μέσα. Αὐτὸ τὸ ἄρθρον, ἐν ὅσῳ ἐκεῖτο τὸ δικαίωμα τῆς παραχώρησεως μεταλλείου εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως, τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἦτο νεκρὸν· οὐδεὶς ποτε ἐπέβη ἐν τῷ τόσῳ ποικίλως καταρτιζομένῳ κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1861 Μεταλλευτικῷ Συμβουλίῳ, οὐδεὶς ποτε ἐσκέφθη, ἔν ἐκεῖνος, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου ἐγένετο ἡ παραχώρησις, εἶχε τὴν ἐμπειρίαν ἢ διέθετε τὰ μέσα πρὸς τὴν καλλιέργειαν τοῦ παραχωρουμένου μεταλλείου. Ὁ νόμος τοῦ 1882, ἀκριβῶς διότι ἀπέδιδεν αὐτὴν τὴν ἐρεῦναν εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, διὰ τοῦτο ἔθηκε φραγμὸν. Δὲν εἶναι πλέον δυνατόν μετ' τὸν νόμον τοῦ 1882 νὰ ἔλθῃ ἔν Ὑπουργεῖον καὶ νὰ εἰπῇ μίαν πρότασιν παραχώρησεως μεταλλείου εἰς ὁσὸνδήποτε, χωρὶς νὰ δύναται νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι τὸ ἄτομον ἐκεῖνο, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου προκειται νὰ γείνη ἡ παραχώρησις, εἶναι εἰς θέσιν, καὶ λόγῳ τῆς μορφώσεώς του καὶ τῆς ἐιδικότητός του καὶ λόγῳ τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα διαθέτει, νὰ καλλιερῆσῃ τὸ μεταλλεῖον.

*

Θ. Δηλιγιάννης. Ὁ κ. ἐκ Μήλου βουλευτὴς ἰσχυρίσθη, ὅτι μετὰ τὸν νόμον τοῦ 1882 δὲν ἐγένοντο πλέον παραχώρησις μεταλλείων, οὔτε ἢ διὰ νόμου παραχώρησις κατεστάθη ἀδύνατος. Ὁ κ. ἐξ ἑστιατικῆς βουλευτὴς δι' ἰσχυρίσθη, ὅτι ἐγένετο παραχώρησις, καὶ ὁμο-

λογῶ ὅτι καὶ οἱ δύο ἔχουσι δίκαιον. Βεβαίως ἐγένοντο παραχωρήσεις μεταλλείων, ἀλλ' ἐγένοντο δύο ἢ τρεῖς. Πῶς δὲ ἐγένοντο αἱ παραχωρήσεις αὗται ; Διὰ νόμου. Ἄλλὰ πρὶν ἢ προκληθῆ ἡ ἐκδοσις τοῦ νόμου πᾶσα ἡ διαδικασία, ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ 1861 διαγραφομένη, ἐξεταλεῖτο, καὶ τοῦ μεταλλευτικοῦ συμβουλίου ἡ γνωμοδότησις προεκαλεῖτο, καὶ συζητήσις ἐν τῷ μεταλλευτικῷ συμβουλίῳ ἐγένετο, καὶ πᾶσαι αἱ ἄλλαι διατάξεις ἐτηροῦντο. Τί μεταβλήθη μόνον ; Ἄντι οἱ ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ὑποβιβάλλωσι σχέδιον διατάγματος, ὑπέβαλλον νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἐζήτουν τὴν ψήφισιν αὐτοῦ. Ὅστε οὐδεμίαν ἄλλην διατάξιν τοῦ νόμου εἶχε καταργηθῆ. Ἐγὼ εἶπον, ὅτι ἡ διατάξις τοῦ νόμου τοῦ 1882 ἦτο ἀπαγορευτικὴ, διότι κατέστησε τοσοῦτον δυσκόλον τὴν παραχώρησιν, ὥστε ἐν διαστήματι 13 ἐτῶν τρεῖς μόνον παραχωρήσεις ἐγένοντο, ἀλλ' αἱ παραχωρήσεις αἱ γενόμεναι ἐγένοντο κατὰ τρέπον, ὃ ὅποιος ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἡ Διοίκησις—ὄχι μόνον ἡμεῖς ἀλλὰ καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν καὶ πάντα τὰ κατὰ καιροὺς Ὑπουργεῖα—ἐθεώρησε ζῶντα τὸν νόμον τοῦ 1861, πλὴν τῆς διὰ τοῦ διατάγματος, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, παραχωρήσεως.

*

Χατζόπουλος. Αἱ διατάξεις ἐκεῖναι καὶ ἡ διαδικασία ὅπως ὁρίσθησιν ἢ ἀφομοιοῦνται καὶ ἤδη, προκειμένου νὰ γίνηται ἡ παραχώρησις διὰ νόμου ;

Ράλλης. Μαλίστα.

*

Α. Δεληγεώργης. Ἐπιθυμῶ μίαν ἐξήγησιν ἀπὸ τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν. Ἄρα γε ἐν γνώσει γίνεται ἐν τῷ νόμῳ αὐτῇ ἡ ἐξομοίωσις τῶν ὄρυξεων πρὸς τὰ μεταλλεῖα καὶ τῶν ὄρυκτῶν πρὸς τὰ μέταλλα ; Διότι ἐν τῷ νόμῳ παρὶ μεταλλείων τοῦ 1861 διακρίνονται καὶ ὑπὸ ἑποψίν μεταλλευτικὴν καὶ ὑπὸ ἑποψίν παραχωρήσεως τὰ μεταλλεῖα καὶ τὰ ὄρυγεῖα.

Θ. Δηλιγιάννης (πρωθυπ.) Ἐὰν ἐπιτρέπηται, θέλω προβάλει μίαν παρατήρησιν. Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἔχει τι τὸ ὑδροιστικόν. Ἐν γνώσει γίνεται αὕτη ἡ ἐξομοίωσις ἢ ἐξ ἀνοησίας ;

Δεληγεώργης. Δὲν εἶναι τοιαύτη ἡ ἐρώτησίς μου· διότι ὑποθέτω ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἐγένετο παρ' ἄλλου.

Θ. Δηλιγιάννης. Ὅμοιοσδῆποτε καὶ ἂν συνέταξε τὸ νομοσχέδιον, δὲν ἔχει σημασίαν, διότι τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἀπεδέχθημεν ἡμεῖς. Ἐδέχθημεν, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ άρθρου 6 θέλουσιν ἐφαρμοζέσθαι τοῦ λοιποῦ καὶ ἐπὶ τῶν μεταλλείων καὶ ἐπὶ τῶν ὄρυξεων.

Δεληγεώργης. Ὁ δὲ εἰμεθα σύμφωνοι, ἀλλὰ διὰ τοῦ νομοσχεδίου δὲν γίνεται αὐτό. Ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀντικαθίσταται ἡ διάκρισις μεταξὺ ὄρυξεων τοῦ άρθρου 3 ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν μεταλλείων καὶ τῶν πρὸς

τα μεταλλεία εξομοιούμενων ἀφ' ἑτέρου ὄρυκτων τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου τοῦ 1861, ἐν τῷ ὁποίῳ, ἀφοῦ λέγεται τί εἶναι μεταλλεῖον, προστίθεται εἰς τὴν τελευταίαν παράγραφον: «Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγεται καὶ ὁ γῶρος ὁ ἔγων ἐκ τῶν ἡμιμετάλλων τὸ αὐτοφῶς θεῖον καὶ τὰς παντός εἰδους ὄρυκτὰς καυσίμους ὕλας, ὡς ἀνθρακίτην, λιθάνθρακας, γαιάνθρακας καὶ γραφίτην». Τὰ μεταλλεῖα καὶ ὄρυγεῖα τοῦ ἄρθρου 1 παρεχωροῦντο διὰ νόμου, τὰ ὄρυγεῖα τοῦ ἄρθρου 2 παρεχωροῦντο δι' ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, προτιμωμένου τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς γῆς, ἰσάκις διὰ τὴν ἐξόρυξιν δὲν ἀπαιτοῦνται τεχνικὰ ἔργα. Τὸ νομοσχέδιον καταργεῖ τὴν διάκρισιν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς παραχωρήσεως τῶν μεταλλείων καὶ ὄρυγεῖων, τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου τοῦ 1861. Ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον ὀρίζει, ὅτι ἐφεξῆς ἢ παραχωρῆται μόνον διὰ νόμου ἢ μετάλλευσις τῶν ὄρυκτων ἀργύρου καὶ χρυσοῦ καὶ λευκοχρῦσου καὶ χρωμίου. Ὁ νόμος ὅμως περὶ μεταλλείων τοῦ 1861, ὅστις ἐν τοῖς ἄρθροις 2 καὶ 3 ὀρίζει τί εἶναι μέταλλον καὶ μεταλλεῖον καὶ τί ὄρυκτὸν καὶ ὄρυγεῖον, δὲν ἀναγνωρίζει τοιαῦτα ὄρυκτὰ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ καὶ λευκοχρῦσου καὶ χρωμίου. Τὸν ἀργυρον καὶ τὸν χρυσόν καὶ τὸν λευκόχρυσον καὶ τὸ χρώμιον θεωρεῖ μέταλλα καὶ ὑπάγει εἰς τὰ μεταλλεῖα. Κατὰ τὸν συντακτικὸν τοῦ νομοσχεδίου, διατηροῦνται τὴν διάκρισιν μεταξύ μεταλλείων καὶ ὄρυγεῖων, μόνον ὁ ὄρυκτὸς ἀργυρος, χρυσοῦ, λευκοχρῦσος καὶ χρωμίου ἢ παραχωροῦνται διὰ νόμου, οὐχὶ δ' ἢ εἰς μεταλλεύματα καὶ ἐν μεταλλείοις· οὗτος ἢ παραχωρῆται διὰ Β. Διατάγματος, ὡς καὶ τὰ ἄλλα μεταλλεῖα. Ἀλλὰ τοιαύτη διάκρισις ὄρυκτοῦ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ καὶ λευκοχρῦσου, ἣν ποιεῖται τὸ νομοσχέδιον, ἀντίκειται οὐ μόνον εἰς τὸν νόμον τοῦ 1861, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὄρυκτολογίαν, διότι ἐκ τῆς ὄρυκτολογίας ἐλήφθησαν αἱ διακρίσεις τοῦ νόμου τοῦ 1861. Ἀλλ' ἡ ἀπαιτήσις τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως διὰ μὲν τὰ ἄλλα μεταλλεῖα ἀρκῆται ἡ κοινωμία εἰς Β. Διατάγμα, διὰ δὲ τὸν ἀργυρον καὶ τὸν χρυσόν καὶ τὸν λευκόχρυσον καὶ τὸ χρώμιον ἀπαιτῆται νόμος, ὅσοι τε γὰρ τὰ μέταλλα ταῦτα εἶναι πολύτιμα, εἶναι παιδαριώδης καὶ εἰς οὐδένως νομοθέτου τὴν κεφαλὴν ἐπὶ ἤλθεν. Ἡ ἀξία καὶ σπουδαιότης τῶν μεταλλείων δὲν ἐξήρηται ἐκ τοῦ εἶδους τοῦ μετάλλου, ἀλλ' ἐκ τῆς χρησιμότητος καὶ τοῦ πλοῦτος αὐτῶν. Μεταλλεῖα λιθανθράκων καὶ αἰθέρου ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περισσότερὰν ἀξίαν ἢ τὰ μεταλλεῖα χρωμίου καὶ ἀργύρου.

Θ. Δηλιγιάννης (πρωθυπουργός). Αὐτὴ ἡ μεγάλη διαφορὰ ὑφίσταται, επομένως ἐκεῖνοι αἱ ὁποῖοι νομίζουσιν ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἰσχύουσα ἡ περὶ παραχωρήσεως τῶν ὄρυγεῖων ὑπάρχουσα διάταξις, ψηφίζουσι κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, ὅσοι δὲ συμφωνοῦσιν ὅτι δὲν εἶναι ἰσθῆ ἡ διαφορὰ, ψηφίζουσιν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου.

Δηλιγιάννης. Αὐτὴν τὴν ἀπάντησιν δίδετε, ὅταν δὲν ἔχητε νὰ ἀπαντήσητε τίποτε.

Θ. Π. Δηλιγιάννης (πρωθυπουργός). Δίδω αὐτὴν τὴν ἀπάντησιν.

ἀποῦ τρεῖς ἡμέρας κατὰ συνέχειαν δὲν ἐπαύσαμεν συζητοῦντες καὶ ὁμιλοῦντες. Ὑμεῖς εἴχατε κωλύματα, καὶ δὲν προσήλθετε ἐνταῦθα, ἤδη δέ, εἰς τὴν τρίτην ἀνάγνωσιν, φέρετε αὐτὴν τὴν παρατήρησιν.

Ράλλης. Ὁ ἀξιότιμος ἐκ Μεσολογγίου συναδελφός εἶχεν ἐντελῶς δίκαιον νὰ ὑποβάλῃ τὴν παρατήρησίν του. Δικαίως παρετήρησεν ὁ κ. βουλευτής, ὅτι τὸ νομοσχέδιον, ὡς εἶναι συντεταγμένον, δὲν λύει τὴν περιπτωσιν, περὶ ἧς πρόκειται. Διότι ὁ κ. πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐδήλωσεν ἐρμηνεύων τὸ ἀρθ. 1, ὅτι δι' αὐτοῦ οὐδὲν ἕτερον σκοπεῖ ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου ἢ νὰ φέρῃ ἐν ἰσχύϊ τὸν νόμον τοῦ 1861, τὴν σχετικὴν διάταξιν τοῦ νόμου τοῦ 1861. Τίς ἦτο δὲ ἡ διάταξις τοῦ 1861; ἡ διάταξις ἦτο ἐκείνη, καθ' ἣν διὰ Βασ. Διατάγματος μετὰ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ μεταλλευτικοῦ συμβουλίου ἐγίνετο ἡ παραχώρησις τοῦ μεταλλείου καὶ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἀρθ. τοῦ νόμου ἀναγραφομένων ὄρυκτων. Ἀλλ' ὡς εἶναι συντεταγμένον τὸ ἀρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου, δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ καθεστώτος τοῦ πρὸ τοῦ 1882, ἀλλ' ἀφορᾷ καὶ εἰς τὴν τροποποίησιν τοῦ νόμου τοῦ 1861, διότι περιλαμβάνει ἐν τῇ διαδικασίᾳ τῆς παραγωγῆσεως τῶν μεταλλείων ὄχι μόνον τὰ μεταλλεία, ἀλλὰ καὶ τὰ ὄρυχεῖα ἐν γένει. Πρὸς τοῦτοις ἔρχομεν τὴν διάταξιν ὡς πρὸς τὰ ὄρυχεῖα τοῦ ἀρθρου 35, ἔχουσαν οὕτω: «Ἡ ἐν ὄρυχείοις ἐξόρυξις δὲν ἀπιτρέπεται, εἰμὴ δυνάμει ἀδείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργοῦ, παρεχούσης τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα καὶ ὀριζούσης πρὸς ὅρα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐξορύξεως». Ὁ λόγος δέ, διὰ τὸν ὁποῖον ὑφίσταται ἡ τοιαύτη διαφορά ἐν τῷ νόμῳ τοῦ 1861 μετὰ τῆς παραγωγῆσεως μεταλλείων καὶ ὀρισμένων τιμῶν ὄρυκτων καὶ ὄρυχείων εἶναι, ὅτι τὰ ὄρυχεῖα δὲν δύνανται νὰ περιλαμβάνουσι τοιοῦτον πλοῦτον, ὅσον περιλαμβάνουσι τὰ μεταλλεία. Διὰ τοῦτο ἀφῆκαν εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἑσωτερικῶν νὰ χορηγῇ αὐτὸς τὴν ἀδειαν τῆς ἐξορύξεως διὰ τὰ ὄρυχεῖα. Νομίζω λοιπόν, ὅτι λίαν ὀρθὴ εἶναι ἡ παρατήρησις τοῦ κ. βουλευτοῦ ἐκ Μεσολογγίου, καὶ ἀπορῶ πῶς ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἠθέλησε νὰ προσεῖξη εἰς αὐτήν.

Θ. Π. Δηλιγιάννης (πρωθυπουργός). Ὁ ἀργυροῦχος μόλυβδος δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τῆς δευτέρας παραγράφου· ὁ ἀργυροῦχος μόλυβδος δὲν εἶναι ὄρυκτὸν ἀργύρου· ὁ νόμος ἐνόησε τὸν λεγόμενον ἀργυρίτην.

Γνωμοδότησις Νομ. Συμβ. 30 Ἰανουαρ. 1898.*

Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου οὔτε ἡ παραχώρησις οἰουδήποτε ὄρυχείου δύνανται νὰ ἐπέλθῃ ἀνεῦ Β. Διατάγματος.

* Ὁμοῖα καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 78 τῆς 27 Φεβρ. 1898 γνωμοδότησις τοῦ Νομ. Συμβουλίου.

οὔτε ἡ δοθείσα ἄδεια ἐξουσίως θεωρεῖται αὐτοδικαίως ἄκυρος, ἀλλὰ δεῖν νὰ κηρύσσεται ἀνακληθμένη. Ἀμφοτέρων τῶν ζητημάτων ἡ λύσις δεῖν νὰ ἀναζητηθῇ εἰς τὴν πραγματικὴν ἔκτασιν τοῦ νεαροῦ περὶ μεταλλείων νόμου ΒΤΟ' τῆς 13 Μαρτίου 1896, ὅσον ἀφορᾷ τὴν τε παραχώρησιν ὄρυξευ καὶ τὴν ἐκπτώσιν ἀπὸ τῆς γενομένης παραχωρήσεως. Ἄν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ εἰρημένου νόμου διέπουν ἤδη ἐν γένει τὴν ὕλην ταύτην, ἀντικαταστήσαντα τὸ κεφάλαιον 5 τοῦ νόμου Χ4' τοῦ 1861, τὰ ἀφορῶν τὰ ὄρυγεα, τότε πᾶσα κατὰ τὸν παλαιὸν τοῦτον νόμον διαστολὴ ὄρυξεων ἀπλῶν, ἢ μετὰ στοῶν, ἐκλείπει, καὶ τὸ ὅλον ρυθμίζεται ἀπὸ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νέου νόμου. Ἡ ἐκδογὴ ἢ παραδεχομένη ὡς ὑφισταμένην τὴν εἰρημένην διαστολὴν στηρίζεται εἰς τὴν φράσιν τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ νέου νόμου, καθ' ἣν ἡ παραχώρησις ὄρυξεων γίνεται μὲν διὰ Β Διατάγματος, ἀλλὰ «κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Χ4' καὶ ΣΚΗ' ἀρχαιοτέρου νόμου». Ἐντεῦθεν συμπεραίνουσιν ὅτι τὸ ἕτερον ἡμῖς τῆς φράσεως «διὰ Β Διατάγματος» δὲν κατηγορεῖται γενικῶς εἰς πᾶσαν ὄρυξευ παραχώρησιν, ἀλλ' εἰς ἐκείνων μόνων ὧν διὰ τὴν παραχώρησιν ἦτο χρεῖα Β Διατάγματος καὶ κατὰ τοὺς νόμους τοῦτους, ἦτοι τῶν μετὰ στοῶν, ἐνῶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, δι' ἃ τότε ἦρκει ὑπουργικὴ διαταγὴ, τοιαύτη ἀρκεῖ καὶ σήμερον. Ἀλλ' ὁ νομοθέτης τοῦ νέου νόμου δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τοιαύτας διαστολάς, ἀπ' οὗ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ κυρίῳ αἵτιῳ αὐτοῦ εἰσάγει γενικῶς τὸ Β διατάγμα ὡς μέσον παραχωρήσεως τόσοσιν διὰ τὰ μεταλλεῖα, ὡς καὶ διὰ τὰ ὄρυγεα, ἐν ᾧ μάλιστα εἶχεν ὑπ' ὄψει τοῦ ὅτι ὁ νόμος Χ4' ἐν ὅλῳς εἰδικῷ κεφαλαίῳ πραγματευόμενος περὶ παραχωρήσεως ὄρυξεων, παρεδέχετο κατ' ἀρχὴν τὴν ὑπουργικὴν διαταγὴν ὡς μέσον παραχωρήσεως αὐτῶν, καὶ μόνον ὡς ἐξαιρέσιν, ἦτοι διὰ τὰ μετὰ στοῶν, τὸ Β Διατάγμα. Αὐτὴν λοιπὴν τὴν σπουδαίαν καινοτομίαν ἠθέλησεν ἴσα ἴσα νὰ εἰσαγάγῃ ὁ νόμος, ἦτοι νὰ καταργήσῃ ἐν τῷ μέλλοντι τὴν ἀπλὴν ὑπουργικὴν διαταγὴν ὡς μέσον παραχωρήσεως. Ἡ προσθήκη τοῦ ὅτι ἡ παραχώρησις γίνεται «κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου Χ4' καὶ ΣΚΗ'» εὐρίσκει τὴν ἑαυτῆς χρησιμότητα καὶ ἐξηγήσιν εἰς τὴν τήρησιν τῆς λοιπῆς διαδικασίας περὶ τὴν παραχώρησιν, ἣτις τῷ ὄντι καὶ ἤδη γίνεται ὡς οἱ νόμοι οὗτοι διακελεύουσι. Τοῦτων τεθέντων, οὐ μόνον τὸ ζήτημα τῆς παραχωρήσεως λύεται ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης Β Διατάγματος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἕτερον, τὸ τῆς ἐκπτώσεως ἕνεκα διακοπῆς, ἢ μὴ ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τοῦ ὄρυξευ, ἦτοι ὅτι καὶ αὕτη κανονισθῆσεται οὐχὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ Χ4' νόμου, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ΒΤΟ' ἦτοι ἀπαγγελθῆσεται μετὰ προηγουμένην ματαίαν πρόσκλησιν πρὸς ἐπιχείρησιν ἢ ἐξακολουθήσιν τῆς μεταλλεύσεως. Μόνον ὡς πρὸς τὴν οὐδόλως ἀρξασμένην μεταλλευσιν ἢ μειονοψήφια τοῦ Συμβουλίου φρονεῖ ὅτι δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ εἰρημένον ἄρθρον 2, ἀλλ' ὅτι τὸ θέμα τοῦτο ἄφησεν ὁ νέος νόμος κανονιστέον ἀπὸ τὸν παλαιὸν (ἄρθρ. 37), τῆς ἐκπτώσεως ἐπερχομένης οὕτως αὐ-

τοδικαίως· στηρίζει δὲ τὴν γνώμην τῆς ταύτης εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἀπαντῶσον φράσιν «παῦσιν ἢ διακοπῆν» ὅπερ κατ' αὐτὴν δὲν ἀναποδίδει τὴν ἐννοίαν τῆς μηδὸς ἀρξάμενης ἐκμεταλλεύσεως.

2. Ὁ κύριος τοῦ μεταλλείου ἢ ὄρυχείου ὑποχρεοῦται νὰ ἐκμεταλλεύηται αὐτό, εἰς τὴν παῦσιν ἢ τὴν διακοπῆν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀντίκεινται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικοῦ λόγου δημοσίου συμφέροντος. — Ὁ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικὸς ὀφείλει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ προσκαλέσῃ τὸν ἰδιοκτήτην, ἀφοῦ προηγουμένως ἀκούσῃ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προτεινομένων λόγων, νὰ ἐπιχειρήσῃ ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν, εἰάν ὁ οὗτος καὶ μετὰ τοῦτο φανῇ ὀκνῶν, νὰ ἀπειλήσῃ, ὅτι θέλει προκαλέσει τὴν ἀνάκλησιν τῆς παραχωρήσεως. Πρωτ. Ν. 65.

— Εἰσηγητικὴ ἔκθεσις.

Διὰ τοῦ 2 ἄρθρου ἀνανωρίζεται ἡ ἀρχή, ὅτι δὲν πρέπει ἡ κυριότης τοῦ μεταλλείου νὰ περιορίζεται πλεῖστον ἢ ὅσον τοῦτο ἐπιβάλλεται ὑπὸ λόγων δημοσίου συμφέροντος ἐπικρατεστέρων, καθιερούται δὲ προσέτι, ὅτι ἀντιβαίνει πρὸς τὴν γενικὴν τοῦ μεταλλεῦσθαι ἐλευθερίαν καὶ πρὸς τὸ ἐπὶ ταύτης στηριζόμενον δημοσίον συμφέρον, ἂν κατοχὸς τις μεταλλείου δὲν ἐξακολουθῇ τὴν ἐκμετάλλευσιν καίτοι προσκληθεὶς ἵνα προβῇ εἰς αὐτήν, ἐξακολουθῇ δὲ ἀσιέμενος εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ μεταλλείου.

— Ἐκ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς.

Θ. Π. Δηλιγιάννης. Ὁ λαμβάνων παραχώρησιν ἐκμεταλλεύσεως ὄρυχείου ἢ μεταλλείου εἶναι ἐργολάβος, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβεν ἀπὸ τοῦ κράτος τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον του, ὅηλ. τὴν ἐνασχῆσιν τοῦ δικαίωματος, τὸ ὁποῖον ἀναλαμβάνει. Ἄν ἦτο δυνατόν κατὰ τὸν χρόνον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἄρχονται αἱ ἐργασίαι ἢ κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν, ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ἦτο γνωστὸν πόσος καιρὸς ἤθελεν ἀπαιτηθῆ, ἵνα δυνηθῇ τις νὰ ἀρξῆται τῆς ἐκμεταλλεύσεως μεταλλείου ἢ ὄρυχείου, εὐκόλον ἦτο νὰ ἀναγραφῆ ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι πᾶς, ὅστις λαμβάνει δικαίωμα ἐκμεταλλεύσεως μεταλλείου ἢ ὄρυχείου, ὀφείλει ἐντὸς 3 ἢ 6 μηνῶν ἢ ἐνός ἔτους νὰ ἀρξῆται τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, διότι ἐξαρτᾶται ἀπὸ ποικίλας περιπτώσεις, ἀπὸ συνδυασμοὺς χρηματικῶν, ἀπὸ φροντίδας παρασκευῆς ὀργάνων καὶ ἐργαλείων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναπόφευκτα διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν. Διὰ τοῦτο ὁ νόμος δὲν τίθησι προ-

μεταλλείων, ἀλλ' ἔταξεν ἐπιτηρητὴν ἄγρυπνον τὸν μηχανικὸν ἐπὶ τῶν μεταλλείων. Οὗτος, ἂν ἀγγεληθῆ, ὅτι διεκόπησαν εἰς μεταλλεῖόν τι αἱ ἐργασίαι, μεταβαίνει ἐπὶ τοποῦ καὶ ἐξετάζει, καὶ ἂν πεισθῆ, ὅτι κακῶς ἔπαισαν αἱ ἐργασίαι, θέλει διατάξει τὴν ἐξακολουθήσασιν τῶν ἐργασιῶν, ἂν δὲ δὲν ἐξακολουθήσῃσι, θέλει ἀπειλήσει, ὅτι, ἂν ἐντός τῶσαν ἡμερῶν δὲν ἐπαναληφθῶσι, θέλει ἀπευθύνει καταγγελίαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἂν δὲ δὲν ἐπαναληφθῶσι καὶ πάλιν, θέλει καταγγεληθῆ ὁ ἀναλαβὼν τὴν ἐκμετάλλευσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὁ δὲ ὑπουργὸς κηρύττει αὐτὸν ἔκπτωτον. Ἄλλὰ νὰ ἀφεθῶσι τὰ δικαιώματα τοῦ ἀτόμου εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ὑπουργοῦ! Ἐχει δικαίωμα ὁ ἀναλαβὼν τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ κηρυχθεὶς ἔκπτωτος νὰ ἀπευθύνῃ ἀγωγὴν εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ οὕτω νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ συμφέροντα αὐτοῦ. Ἄν ἀποφασίσῃ τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι κακῶς ἀφῆρέθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως, αὐτὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ἦναι κύριος τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἄν εἴπῃ τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι καλῶς ἀνεκλήθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως, τότε καλῶς ἀνεκλήθη, καὶ οὐδεὶς ἄλλος βαθμὸς δύναται νὰ ἐπιτραπῆ, διότι ἄλλως ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἤθελε παραχωρήσει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἐνῶ ἡ ὑπόθεσις εἶναι τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ, ἐδόθη δὲ ὡς δευτέρου βαθμοῦ προσφυγῆς τὸ Πρωτοδικεῖον.

Θ. Π. Δηλιγιάννης. Ἐνομίσαμεν ὅτι διὰ τοῦ νόμου πρέπει νὰ διατηρῶσι τρία τινά 1) νὰ ἀναγραφῆ ὑποχρέωσις τοῦ ἀναλαμβάνοντος παραχώρησιν ἐκμεταλλεύσεως μεταλλείου ἢ ὄρυξευ νὰ ἀρξῆται τῆς ἐκμεταλλεύσεως· 2) ἀφοῦ ἀρξῆται, νὰ μὴ ἐπιτραπῆ αὐτῷ ἢ διακοπῆ ἄνευ λόγου καὶ 3) ἐν ἡ περιπτώσει παύεται τῶν ἐργασιῶν ἄνευ λόγου, νὰ ἀφαιρέθῃ ἀπ' αὐτὸν τὸ δικαίωμα. Ἀνεγρῶσα λοιπὸν ἐν τῷ άρθρῳ 2 τοῦ νομοσχεδίου ἡ ἀρχὴ καὶ κύριος τοῦ μεταλλείου ἢ ὄρυξευ ὑποχρεοῦται νὰ ἐκμεταλλεύηται αὐτόν. Δὲν ἐνομίσαμεν ὁμοίως, ὅτι πρέπει τὸν κανονισμὸν τῆς ἀρχῆς αὐτῆς νὰ ὑποτάξωμεν εἰς χρονικοὺς περιορισμοὺς, διότι ἡ ἀναγραφὴ τοιούτων ἐν τῷ νόμῳ ἢ δυνατόν νὰ παραλύσῃ πᾶσαν ἐργασίαν μετ' ἀλλεγορητικῆν. Ἀφήκαμεν λοιπὸν εἰς τὴν διοίκησιν τὸ δικαίωμα ἢ τὸ καθήκον νὰ καταστήσῃ ἔνεγκρον τὴν ὑποχρέωσιν. τὴν ὁποῖαν ἀνέγραψε τὸ ἄρθρον 2 καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῇ § 2 τοῦ ἄρθρου 2 γίνεται λόγος περὶ πασῶν τῶν περιπτώσεων, περὶ τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν δὲν ἤρξατο μὲν τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ περὶ τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν ἤρξατο μὲν, ἀλλὰ διέκυψεν ἢ ἔπαυσεν αὐτῆν, καὶ τὸ ἄρθρον 2 λέγει, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικὸς ὀφείλει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει — ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δηλαδὴ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἔπαυσεν ἢ δὲν ἤρξατο, — ἐὰν προκαλέσῃ τὸν ἰδιοκτήτην, ἀφοῦ προηγουμένως ἀκούσῃ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προτεινομένων λόγων, νὰ ἐπιχειρήσῃ ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἢ ἐκμετάλλευσιν, ἐὰν δ' οὗτος καὶ μετὰ τοῦτο φανῆ ὀκνῶν, νὰ ἀπειλήσῃ ὅτι θέλει προκαλέσει τὴν ἀνάκλησιν τῆς παραχωρήσεως.

δηλ. νὰ ἀρξηται ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν, εἰάν δὲ οὗτος καὶ μετὰ τοῦτο φανῇ ὀκνῶν, ν' ἀπειλήσῃ ὅτι θέλει προκαλέσῃ τὴν ἀνάκλησιν τῆς παραχώρησεως.

Ἄλλ' ἄπαν τὸ πόρισμα τῶν ἐργασιῶν τῆς διοικήσεως ὑπεβλήθη εἰς τὴν μελέτην τοῦ μεταλλευτικοῦ συμβουλίου πρὸς δὲ ὑπεβλήθησαν εἰς αὐτὸ καὶ αἱ γνωμοδοτήσεις, ἂν πρέπη νὰ ἀνακληθῇ ἀπ' αὐτοῦ τὸ δικαίωμα, ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ἤρξατο ἢ ἂν ἀρξάμενος ἔπαυσε ἢ διέκοψε τὰς ἐργασίας του. Μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς διοικήσεως ἐδόθη πλήρης ἐξασφάλισις τῶν δικαιωμάτων· ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια.

Διὰ τοῦτο νομίζω, ὅτι δὲν ὑπολείπεται, εἰμὴ τὸ σύστημα τῆς προθεσμίας. Τὸ σύστημα τῆς προθεσμίας μοὶ ἐφάνη δεινόν· μοὶ φαίνεται ὅτι θέλομεν μεταιώσει τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐκάμομεν τὸ νομοσχέδιον.

Κ. Ι. Ἀγγελόπουλος Νομίζω, ὅτι ἐκείνο τὸ ὅποιον ζητοῦν παρ' ἡμῶν αἱ ἀξιώσιμοι βουλευταὶ ἐκ Λοκρίδος καὶ Βόλου, νὰ προδουρίσωμεν δηλονότι χρονικὸν διάστημα, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου νὰ ὑποχρεώσωμεν τὸν κύριον τοῦ μεταλλείου νὰ ἀρξηται τῆς ἐκμεταλλεύσεως, αὐτὸ τοῦτο ἀντίκειται εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ μεταλλείου. Τὰ μεταλλεῖα καὶ ὄρυγεα εἶναι διάφορα ἀναλόγως τῆς φύσεως αὐτῶν. Ἐπὶ τινῶν ἐξ αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης θὰ ἀρχίσῃ βραδέως ἢ ἐκμεταλλεῖται ἐπὶ ἄλλων ἐνωρίτερον, ἐπὶ ἄλλων βραδύτερον. Διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ ἡ θέσις τοῦ μεταλλείου συντελεῖ πολὺ πρὸς τοῦτο. Διὰ τοῦτο νομίζω, ὅτι θὰ περιέλθωμεν, εἰάν θελήσωμεν νὰ συμφωνήσωμεν μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Εὐσταθίου καὶ ὀρίσωμεν χρονικὸν διάστημα ἐνάρξεως, θὰ περιέλθωμεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ ἴσασωμεν τὸν χρόνον ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ὀφείλει ὁ ἰδιοκτῆτης ν' ἀρχίσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν. Διὰ τοῦτο εἶναι προτιμότερον ν' ἀφήσωμεν τὸ διάστημα τὸ χρονικὸν ἀόριστον.

Ράλλης. Οὐδεὶς δύναται ν' ὀμφισθητήσῃ, ὅτι τὸ ἀρθρ. 2 πλημμελῶς συντάχθη, ἀλλὰ πρέπει νὰ εὐρωμεν, τίς ἢ ἔννοια, τὴν ὁποίαν ὁ συντάκτης αὐτοῦ ἠθέλησε νὰ δώσῃ, συντάξας αὐτὸ ὅπως ἔχει. Ὁ συντάκτης τοῦ ἀρθρου, διατυπώσας αὐτὸ ὡς ἔχει, ἠθέλησε νὰ περιορίσῃ τὴν ἐπ' ἀπειρον ἀναβολὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, καὶ ὤρισεν ὅτι ἐκεῖνος, ὑπὲρ οὗ ἐγένετο ἡ παραχώρησις, ὀφείλει ν' ἀρχίσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν. Ὅρισε δ' ὅτι, ἐν περιπτώσει, κατὰ τὴν ὁποίαν ἤθελε παύσει τὴν ἐκμετάλλευσιν, ἢ ἠθελε διακόψει τὴν ἐκμετάλλευσιν, δύναται ὁ μηχανικός, ὁ ἐπὶ τῶν μεταλλείων, νὰ προκαλέσῃ αὐτὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν, ἐκτὸς ἂν λόγοι δημοσίου συμφέροντος ἐπιβάλλωσι τὴν παύσιν. Καὶ ἐτεῦθέν τινες τῶν κ. συναδέλφων ὑπέθεσαν, ὅτι πρόκειται περὶ παύσεως ἢ διακοπῆς, ἐπιβληομένης ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ τῶν μεταλλείων, ἐνῶ πρόκειται περὶ παύσεως γενομένης ὑπὸ τοῦ κυρίου τοῦ μεταλλείου, διὰ τὴν ὁποίαν

Έργεται ὁ μηχανικός νὰ ἐκτιμήσῃ, ἂν ἐγένετο ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, ὡς λ. χ. ὅταν πρόκηται περὶ καταπτώσεως στοῦς, ἐπιβαλλούσης τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας. Ποτὲ ὁ συντάξας τὸ ἄρθρ. 2 δὲν ἠθέλησε νὰ δώσῃ εἰς τὸν μηχανικὸν τὸν ἐπὶ τῶν μεταλλείων τὸ δικαίωμα νὰ παύσῃ ἢ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν τῶν μεταλλείων, ἔδωκε μόνον εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ, ἐὰν ἡ διακοπὴ ἢ ἡ παύσις τῆς ἐργασίας ἐπιβάλλεται ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος. Ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς διοικήσεως, νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν καλλιέργειαν τῶν μεταλλείων, καὶ καθ' ὅσον ἐκ τῆς καλλιέργειας ἐπίκειται κίνδυνός τις εἰδικὸς ἢ γενικὸς, νὰ διακόψῃ τὴν καλλιέργειαν αὐτήν, οὐδὲ πρόκειται νὰ δημιουργήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο τὸ ἄρθρον 2. Τὸ ἄρθρον 2 ὁρίζει, ὅτι ὁ μηχανικὸς εὐρίσκειται πρὸ τοῦ γεγονότος τῆς παύσεως τῆς καλλιέργειας τοῦ μεταλλείου, καὶ ἐρωτᾷ τὸν πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ παραχώρησις τοῦ μεταλλείου: διατί ἐπαύσα, διατί διέκοψες τὰς ἐργασίας; Κατὰ τοσούτου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀτελὲς τὸ νομοσχέδιον, διότι ἀποδίδει τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τὸν μηχανικὸν ἀνεκκλήτως πλέον. Ἡ γνώμη τοῦ μηχανικοῦ, καθ' ὅσον ἠθέλε συμπεσεῖ με τὴν γνώμην τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ μεταλλείου, εἶναι ἀνεκκλήτος. Διότι, ἐὰν ὁ μηχανικὸς θεωρήσῃ, ὅτι ἡ διακοπὴ ἐπιβάλλεται ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, οὐδεὶς ἀναοῦται ν' ἀπορνηθῇ ἀντιθιτικῶς. Ἐὰν ὅμως ἀπεφῆναιτο ἡτῆ ὁ μηχανικὸς, ὅτι δὲν ἐπιβάλλεται ἡ παύσις ἢ ἡ διακοπὴ ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, τότε ἀναγκαστικῶς φθάνομεν εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπκαλοτριωσιν, ἢ εἰς ἔκπτωσιν. Καὶ ἐνταῦθα θίγομεν ἀμέσως τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

2. Πάλιν. Τὸ ἄρθρον 2 ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἄρθρ. 65 τοῦ Πρωσσικοῦ νόμου, ἀλλὰ δυστυχῶς, ὅτε μεταφράσθη, μεταφράσθη εἰς τοιοῦτον τρόπον διὰ τῆς παρεμβολῆς ἐνός «δέν», ὥστε δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἔννοια, τὴν ὁποίαν ἀπέδωκεν ὁ Πρῶσσος νομοθέτης εἰς τὸ ἄρθρον 65. Τὸ ἄρθρον 65 ἔχει ὡς ἐξῆς (ἀναγινώσκει): «Ὁ κύριος τοῦ μεταλλείου ὑποχρεοῦται νὰ ἐκμεταλλεύηται αὐτὸ, ἐὰν εἰς αὐτὴν παύσιν ἢ τὴν διακοπὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μεταλλείων ἀνωτέρας ἀρχῆς, ἀντίκεινται λόγοι δημοσίου συμφέροντος». Ἡμεῖς πάντες ὑπελαμβάνομεν, ἐκ τοῦ τρόπου, μὲ τὸν ὅποιον εἶναι συντεταγμένον τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νομοσχεδίου, ὅτι ὁ συντάκτης αὐτοῦ ἠθέλησε παρεμπιπτόντως νὰ ἀφῆσῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν μηχανικὸν τῶν μεταλλείων νὰ διακόψῃ ἢ νὰ παύσῃ τὴν ἐκμεταλλεύσιν, λόγῳ δημοσίου συμφέροντος, ἐνῶ ἐδῶ ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ Πρωσσικοῦ κειμένου ἡ ἐξαικολούθησις ἢ μὴ, διακοπὴ καὶ ἢ μὴ παύσις τῆς ἐκμεταλλεύσεως λόγῳ δημοσίου συμφέροντος. Ποτὲ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ δημοσίον συμφέρον; Ὁ Κλόσερμαν, ὁ καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου, σχολιάζων ἐν τῷ συγγραμμάτι του τὸ κείμενον αὐτὸ, καθορίζει τὰς περιπτώσεις, αἰδοῖ τὰ παραδείγματα τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς τῆς διατάξεως: ὑποτίθεισιν ὅτι

εὐρίσκαται τὸ Κράτος ἐν πολέμῳ, ὅτι ἔχει ἀνάγκη μολύβδου, ὅτι ἐν ταύτοις ἐκείνος, πρὸς ἃν ἐγένετο ἡ παραχώρησις μεταλλείου μολύβδου, διακόπτει τὴν ἐκμετάλλευσιν ἢ καλλιέργειαν αὐτοῦ, καὶ τότε, ἐπειδὴ ὑπάρχει δημόσιον συμφέρον ὑπέρτατον, δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν ἰδιοκτητὴν τοῦ μεταλλείου νὰ ὑποχρεωθῇ αὐτὸς εἰς τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἄλλ' ὁ κ. πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως, ἐρμηνεύων τὸ σχετικὸν ἄρθρον, ἐνόμισεν ὅτι πρόκειται περὶ γενικῆς ἀρχῆς, περὶ ὑποχρεώσεως τοῦ κυρίου εἰς ἐκμετάλλευσιν τοῦ μεταλλείου, ἐνῶ πρόκειται περὶ εἰδικῆς περιπτώσεως, κατὰ τὴν ὅποιαν ὑποχρεοῦται ἐκείνος, πρὸς ἃν ἐγένετο ἡ παραχώρησις τοῦ μεταλλείου, νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν. Σημειώσατε ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος οὗτου ἐγένετο σπουδαία συζητήσις ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας τῆς Γαλλίας κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου τοῦ Ὀκτωβρίου, τοῦ ὁποίου μετάφρασιν ἀκριβῆ ἔχομεν διὰ τοῦ νόμου ἡμῶν τοῦ 1861, ὁ δὲ Ναπολέων ἀντικαθίσταται εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ ἀπαλλοτριωτοῦ, τοῦ ἀνακλητοῦ τῆς ἰδιοκτησίας, τῆς παραχωρηθείσης ἰδιοκτησίας τοῦ μεταλλείου, ἔλεγεν ὅτι, ἀφοῦ δὲν δύναται ἡ Πολιτεία νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν κύριον ἀγροῦ νὰ καλλιέργῃ αὐτόν, ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ εἰς καλλιέργειαν καὶ τὸν κύριον μεταλλείου. Διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1861, ὡς καὶ διὰ τοῦ Γαλλικοῦ νόμου τοῦ Ὀκτωβρίου, ἀνεγνωρίσθη ἡ ἰδιοκτησία τῶν μεταλλείων ὡς ἰδιοκτησία κοινῆ, μὴ ὑπαγομένη παρὰ εἰς ἓνα μόνον περιορισμόν, ὅταν πρόκειται περὶ ἐκουσίας ἀπαλλοτριώσεως, ἢ περὶ διανομῆς, κατὰ τὴν ὅποιαν ἀπαιτεῖται ἡ παρέμβασις τοῦ Κράτους, ὅπως ἐγκρίνη αὐτήν, ἀλλὰ ὡς ἀναγνωρίσθη τις εἰς τὴν ἐχώρησιν τῶν μεταλλείων τὴν ἰδιότητα τῆς ἰδιοκτησίας, ἀναγκαίως τὴν ὑπάγει ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ άρθρου 17 τοῦ Συντάγματος, τοῦ άρθρου 343 τοῦ Γαλλικοῦ νόμου, ὅ,τι, καὶ θίσταται αὕτη ἀναπαλλοτριωτος, μετὰ προηγουμένην ἀποζημίωσιν. Αὐτὸ ὑπεστήριξεν ὁ Ναπολέων, αὐτὸ ἐδέχθη ὁ νομοθέτης τοῦ 1810, αὐτὸ δὲ ἐδέχθη διὰ τῆς μεταρρύσεως, ἡ ὅποια ἐγένετο, καὶ ὁ νομοθέτης τοῦ 1861 πρὸς ἡμῖν. Ἄλλ' ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔλεγε: «τί εἶναι ἐκείνος, πρὸς ἃν ἐγένετο ἡ ἐχώρησις ἐνὸς μεταλλείου; εἶναι εἰς ἐργολάβος» καὶ οὕτω πως ἀντιλαμβανόμενος τῶν πραγμάτων, ἔφθασεν εἰς σφαλερὰ συμπεράσματα. Βεβαίως δὲν εἶναι ἐργολάβος» καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἐργολάβος, εἶναι εὐκολόν νὰ τὸ μάθωμεν. Θὰ τὸ μάθωμεν ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου, τὸ ὅποιον ἔχομεν ὑπ' ὄψει μας. Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου Κ.τ. λέγει (ἀναγινώσκει): «Ἡ αὕτη πράξις μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ δαισμοῦ τοῦ 20 τοῦ άρθρου τοῦ παρόντος νόμου παρέχει ἐπὶ τοῦ μεταλλείου δικαίωμα κληθρακοῦς κυριότητος, ὅπερ, διακρινόμενον τῆς κυριότητος τοῦ ἐπιχειμένου ἐδάφους, μεταβιβάζεται εἰς τοὺς κληρονόμους καὶ δύναται ἀνὰ ἐκπονηθῆ δι' ἀναγκαστικὸν πλειστηριασμόν....» Λοιπὸν πρόκειται περὶ κυριότητος» ἂν δὲ πρόκειται περὶ κυριότητος, εἶναι ἀμφισβητήτων, ὅτι αὕτη εὑρίθαι ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ άρθρου 17 τοῦ

Συντάγματος ἡμῶν δὲν δύναται τις ν' ἀπαλλοτριωθῆ τὴν ἰδιοκτησίαν ἢ τὴν κυριότητάτου ἐπὶ τοῦ μεταλλείου, ὅπως καὶ τὴν κυριότητα ἐπὶ οἰουδήποτε ἀγροῦ, ἐπὶ οἰακδήποτε ἐπαύλειω, εἰμὴ λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης, μετὰ προηγουμένην ἀποζημίωσιν. Δὲν πρόκειται περὶ ἐρογολάβου· πρόκειται περὶ ἰδιοκτητῆτος· ὁ νόμος ὁ Πρωσσικὸς ἀκριβῶς καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν, καὶ τὸ λέγει ὁ Κλόσσερμαν ἐν σελ. 175 (ἀναγινώσκει). Καὶ εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἄρθρον 65 τοῦ νόμου τοῦ Πρωσσικοῦ, τὸ κακῶς μεταφρασθὲν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2. «Τὴν ἀρχὴν ταύτην (προσθέτει ὁ Κλόσσερμαν) τοῦ Γαλλικοῦ νόμου ἀπεδέχθη καὶ ὁ ἡμέτερος νόμος ἐν τῷ ἄρθρῳ 65». Λοιπὸν τὴν ἀρχὴν ταύτην τοῦ ἄρθρου 2, τὸ ὅποιον ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐνόμισεν ὅτι εἶναι τῆς ἐφευρέσεως τοῦ συντάκτου τοῦ νομοσχεδίου, τὴν εὐρίσκατε ἀναγεγραμμένην ἐν τῷ ἄρθρῳ 49 τοῦ Γαλλικοῦ νόμου, εἰς τὸ ἄρθρον 52 τοῦ ἡμετέρου νόμου, τοῦ ὑφισταμένου. Ἰσοῦ δὲ τί λέγει τὸ ἄρθρον 52 τοῦ Χ4' νόμου.

Τατασάκης. Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΣΚΗ'.

Ῥάλλης (ἀναγινώσκει) : «Ἐν ἡ μεταλλεύσεις περιορισθῆ ἢ διακοπῆ, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἐμβάλλεται εἰς κίνδυνον ἢ δημοσία ἀσφάλεια, ἢ βλαπτοῦνται τὰ συμφέροντα τῶν ἀναλωτῶν, οἱ ἀρμόδιοι νομάρχαι, ἐροῦ λάβωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἀναφέρουσι πάντα ταῦτα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπως, συνεννοούμενον μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποφασίσῃ τὰ θέοντα». Λοιπὸν τὴν ἀρχὴν τὴν ἔχομεν ἐῶ ἀναγεγραμμένην, ἐκείνην, τὴν ὅποιαν ἐπεδίωξεν ὁ συντάκτης τοῦ νομοσχεδίου νὰ καταστήσῃ εἰς τὸ ἄρθρον 2, ἀλλὰ τὴν ὅποιαν κακῶς ἐπεδίωξε, διότι τὸ ἄρθρον 2, ὡς εἶπον, ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἄρθρου 65 τοῦ Πρωσσικοῦ νόμου, τὸ ὅποιον ἀφορᾷ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐξαναγκασμοῦ ἐκεῖνου, πρὸς τὸν ὅποιον ἐγένετο ἡ ἐκχώρησις μεταλλείου, χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος, τοῦ ἐξαναγκασμοῦ εἰς ἐξακολούθησιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως. ἔχομεν λοιπὸν αὐτὴν τὴν ἀρχὴν. Διατί, ὅταν ἔχομεν αὐτὴν τὴν ἀρχὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 52 τοῦ νόμου ἡμῶν, τὴν ἐπαναλαμβάνομεν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ὑπὸ συζητήσιν νομοσχεδίου ; Διὰ τὸν ἀπλουστάτον λόγον, διὰ οἱ συντάκται τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ δυστυχῶς δὲν ἔλαβον τὸν κόπον νὰ μελετήσῃσι τὸν νόμον τὸν κείμενον, οὕτω δὲ, ἀντὶ νὰ συμπληρώσῃσι τὸν νόμον τὸν κείμενον, διὰ τῶν νέων διατάξεων, τὰς ὅποιας θέλουσι νὰ εἰσαγάγῃσιν ἐν τῇ νομοθεσίᾳ ἡμῶν, θέλουσι καταστήσει τελείαν τὴν σύγχυσιν ἐκ τῆς κοινῆς περὶ τῆς ἐνότας αὐτῶν. Δυστυχῶς δὲ δὲν διείδον καὶ ἄλλην τινὰ διάταξιν τοῦ νόμου ἡμῶν, ἢ ὅποια δὲν ὑφίσταται ὁμοίως ἐν τῷ νόμῳ τῷ Γαλλικῷ καὶ ἢ ὅποια ἐλήφθη ἐκ νομοθεσιῶν, αἵτινας παραδέχονταὶ ἀντιθετὸν ἀρχὴν ἀπὸ ἐκεῖνου, τὴν ὅποιαν παραδέχεται καὶ ὁ νόμος τοῦ Ὀκτωβρίου ὁ Γαλλικὸς καὶ ὁ ἡμέτερος, ὡς πρὸς τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν μεταλλείων, ὁ δὲ πρόκειται περὶ ἰδιοκτησίας, τὴν ὅποιαν ἐπομένως προσπίπτει τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος, δὲν διείδον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 52, ἢ ὅποια ἔρχεται ὅτι : εἴαν μετὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐν τῷ προη-

«γυμνών ἄρθρω ὀρισμένων, ὁ ἰδιοκτήτης ἐξακολουθῆ νὰ μὴ ἐκπλη-
 «ροῖ καθ' ὀλοκληρίαν τὰς, ὡς εἴρηται, ἐπιθεβλημέναις αὐτῷ ὑποχρε-
 «ώσεις», (αἱ ὑποχρεώσεις δὲ εἶναι ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργα-
 ζομένων ἐν τοῖς μεταλλείοις) ἢ ἐὰν ἀνευ τῆς ἀδείας τοῦ ὑπουργίου
 ἀδιακόψῃ τὴν ἐξόρυξιν ὑπὲρ τὸ ἔτος, δύναται μετὰ προηγουμένην ἀ-
 απόφασιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον ὁ Συμβουλίου καὶ διὰ Β. Διαταγματος
 εἰνὰ γαίῃ ἔκπτωτος τοῦ δικαίωματος, ὅπερ ἀπέκτησε διὰ τῆς πα-
 ραχωρήσεως τοῦ μεταλλείου. Τοῦτο δὲ ἐκποιεῖται διὰ δημοσίου
 ἐκλειστηριασμοῦ. Τὸ ἐκλειστηρίασμα καταβάλλεται εἰς τὸν πρῶτον
 εἰδιοκτήτην ἢ εἰς τοὺς δικαιούχους αὐτοῦ.

Βλέπετε, ὅτι ἔχετε μίαν νομοθεσίαν πλήρη, περιλαμβάνουσαν
 ὅλας τὰς περιπτώσεις τὰς ὁποίας θέλετε νὰ κανονίσητε διὰ τοῦ νο-
 μοσχεδίου καὶ τὰς ὁποίας κανονίζετε, συγχύζοντες ἀκριβῶς τὰς σύ-
 σεις, συγχύζοντες τὰς περιπτώσεις, καὶ ἔρχεσθε εἰς αὐτὴν τὴν νομο-
 θεσίαν τὴν πλήρη νὰ ὑποκαταστήσητε ἐν νομοθέτημα, τὸ ὁποῖον
 προεῖρας συνετάχθη, καὶ συνετάχθη παρ' ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι δὲν
 ἔλαβον τὸν κόπον νὰ μελετήσωσι κἂν τὰς διατάξεις τοῦ κειμένου νό-
 μου, εἰς τροποποίησιν τοῦ ὁποίου ἀπέβλεπε τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁ-
 ποῖον συνετάχθη παρ' αὐτῶν.

Θ. Δηλιγιάννης. Ὑποφαίνεται ὁ κ. βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς, διότι
 ἀνεύρισκεν οὕτω τὴν ἀμάθειάν μου ἐν τῷ χαρακτηρισμῷ τοῦ ἐργα-
 λάδου, ἐν ἐγὼ ἔδωκα εἰς τὸν λαβόντα τὸ δικαίωμα τῆς ἐκμεταλλευ-
 σεως μεταλλείου ἢ ὀρυχείου. Εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν ἐργολάβος εἶναι
 ὁ διὰ δημοπρασίας ἀναλαμβάνων τὴν ἐκτέλεσιν ἀλλοτρίων ἔργων
 ὄθεν, ἀνομάσας ἐργολάβον τὸν ἀναλαμβάνοντα τὴν ἐκμετάλλευσιν μεταλ-
 λείου, ἀπέδιδον αὐτῷ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ διὰ δημοπρασίας ἀνα-
 λαμβάνοντος τὴν ἐκτέλεσιν ἀλλοτρίων ἔργων. Πῶς νὰ μὴ παγῶσῃ ὁ
 κ. βουλευτὴς διὰ τοιαύτην ἀμάθειαν; Ἄλλ' ἔλησμονεὶ τὴν κυριο-
 λεκτικὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως ἐργολάβος, ὅτι ὁ κύριος τίτλος τοῦ ἀ-
 ναλαμβάνοντος τὴν ἐκμετάλλευσιν μεταλλείου εἶναι, ὅτι ἀνέλαβε τὴν
 ἐργασίην ἐπὶ τοῦ μεταλλείου, νὰ ἐκμεταλλευσῆται αὐτό, καὶ ὅτι ἐν
 δὲν πληρῶσῃ τὸν ὄσον τοῦτον, ἀπόλλυσι τὸν τίτλον, δυνάμει τοῦ ὁ-
 ποίου κατέχει τὸ μεταλλεῖον. Ὅθεν ἡ κυριότης τοῦ λαβόντος τὸ
 μεταλλεῖον ὑπὸ τὸν ὄρον αὐτὸν ὑφίσταται.

Δ. Ράλλης. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήτεως νομίζει, ὅτι
 εἶναι δυνατόν ἢ ἐπιβεβλημένη τοῦ νομοσχεδίου νὰ γείνη ἐν πλήρει
 συνεδριάσει τῆς Βουλῆς. Ἐγὼ ἔχω τὴν ἐναντίαν γνώμη, καὶ διὰ
 τοῦτο θὰ ἀφίσω ὀλοκληρῶν τὸ νομοσχέδιον νὰ ψηφισθῆ, χωρὶς οὐδε-
 μίαν νὰ φέρω παρατήρησιν, διότι φρονῶ, ὅτι ἐὰν εἶναι δυνατόν ἐν
 πλήρει συνεδριάσει τῆς Βουλῆς νὰ συναρμολογῶνται τοιοῦτοι νόμοι,
 οἱ ὁποῖοι θὰ παρέχωσι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν πολλὰς τὰς ἀφορμὰς,
 ὅπως ἐμπαιζῶνται οἱ συνταξάντες αὐτοῦς.

Θ. Δηλιγιάννης (Πρωθυπουργός). Εἶναι προσιτὸν εἰς πάντα, ὅτι

εις ἤθελε μελετῆσαι ἐπισταμένως τὴν φράσιν τῆς παραγράφου, ὅτι δὲν ἐνδείκνυται παύσιν ἢ διακοπὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, διατασσόμε-
την ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ ἢ τῆς ἀρχῆς. Βίναί ἀληθές, ὅτι ἡ διαταξὶς
μεταφράσθη ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ κειμένου, καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος με-
τέφρασεν αὐτήν, γνωρίζει ἄριστα τὴν Γερμανικὴν γλῶσσαν, ὡς γνω-
ρίζει καὶ τὴν ἐπιστήμην τῶν νόμων· ἐχρήσατο δὲ λέξεις καὶ φρά-
σεις, αἱ ὁποῖαι δεικνύουσιν ὅτι πρόκειται περὶ παύσεως ἢ διακοπῆς,
τῆν ὅποιαν ἐνήργησεν ὁ ἀναλαβὼν τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ διὰ τοῦτο,
εἰν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ μηχανικοῦ ἢ παύσιν ἢ ἡ διακοπὴ τῆς ἐκ-
μεταλλεύσεως ἀντίκειται εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα, ἐνεργοῦνται τὰ
διατασσόμενα ἐν τῷ νόμῳ. Καὶ ποῖος εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως
ταύτης, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ἀναγραφόμενος ;
Νὰ περιστείλῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου. Ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχε-
δίου εἶναι, νὰ ἐπιτρέπηται ἡ παραχώρησις καὶ διὰ διατάγματος βασι-
λικοῦ, τῇ γνωμοδοτῆσει τοῦ μεταλλευτικοῦ συμβουλίου, ἀρχὴ ἢ ὁ-
ποία δὲν κρατεῖ ἐν τῷ ἐν ἰσχύϊ νόμῳ. Ἀποῦ λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον
μετέβαλε τὴν ἀρχὴν τῶν ἰσχυόντων νόμων, ἀνέγραψεν ἀμέσως περιο-
ρισμὸς· ὁ λαμβάνων τὴν παραχώρησιν ὀφείλει νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς
τὴν ἐκμετάλλευσιν, ἐὰν δὲ ἤθελε συμβῆ διακοπὴ ἢ παύσις τῆς ἐκ-
μεταλλεύσεως, ὁ ἀρμόδιος μηχανικὸς κρίνει, ἐὰν ἡ παύσις αὕτη ἢ ἡ
διακοπὴ ἀντίκειται εἰς τὰ συμφέροντα εἴτε τοῦ Δημοσίου εἴτε τοῦ
Κεῖτου, καὶ αἶρει τὴν διακοπὴν, προσκαλῶν αὐτὸν νὰ ἐξακολουθή-
σῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν, καὶ ἂν δὲν ἐξακολουθήσῃ αὐτήν, ἀπειλεῖ
αὐτὸν, καὶ ἐνεργοῦνται τὰ περαιτέρω ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα.

Θ. Δηλιγιάννης. Αἱ ἐν τῷ Πρωσικῷ νόμῳ προθεσμιαὶ δὲν δύνανται
νὰ τηρηθῶσι, διότι ἡ ἐπιστήμη ἢ μεταλλουργικὴ εἶναι ἐκεῖ ἀνεπτυγ-
μένη καὶ τὰ κεφάλαια πρῶτα καὶ εὐκόλως δύνανται νὰ προμηθευ-
θῶσι πάντα τὰνάγκαιούντα ἐντὸς 25 μηνῶν, ἀλλὰ παρ' ἡμῶν τὰ πράγ-
ματα δὲν ἔχουσιν οὕτως, ὀφειλομέν δὲ νὰ ἀφήσωμεν εἰς τὴν διοίκη-
σιν τὴν ἐξουσίαν νὰ προσδιορίσῃ τὸν χρόνον, καθ' ὃν θέλει ἀρχίσῃ
τὴν ἐκμετάλλευσιν. Ἐν βραδύνῃ ὁ ἀναλαβὼν τὸ μεταλλεῖον, προσκα-
λεῖται νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν, ἢ ἂν ἀρξάμενος αὐτῆς
διακῆ τὴν ἐργασίαν, ὑποχρεοῦται νὰ ἀρχίσῃ αὐτήν, ἂν ἡ διακοπὴ
ἀντίκειται εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα. Οὕτω συνηρηολογήθη ἡ δια-
τάξις τοῦ ἀρθροῦ 2.

Θ. Δηλιγιάννης. Ἡμεῖς ὁμῶς, οἱ συντάξαντες τὸν νόμον, εἶχο-
μεν ἐν τῷ νόμῳ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶχομεν, ὅτε συνεζητούμεν, ἦτοι
ὅτι νομιζόμεν ὅτι εἶναι ὑπόχρεως ὁ λαβὼν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκμε-
ταλλεύσεως νὰ ἀρξῆται τῶν ἐργασιῶν, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐκμετάλ-
λευσιν, καὶ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ ρητῶς ὑποχρεοῦμεν αὐτὸν
νὰ ἐκμεταλλεῖται αὐτό. Πότε δ' ἐπιτρέπεται νὰ μὴ ἐκμεταλλεῖται ;
Ἐὰν ἡ ἐκμετάλλευσιν ἢ ἡ συνέχεια τῆς ἐργασίας πρὸς τὸ ἐκ-
μεταλλεῖσθαι ἀντίκειται εἰς δημόσια συμφέροντα, κατὰ τὴν κρίσιν
τοῦ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικοῦ.

Θ. Δηλιγιάννης. Δὲν γνωρίζω ποίαν ἔννοίαν παρέχει τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ἀλλ' ἡ ἔννοια τοῦ νομοθέτου εἶναι ἡ ἐξῆς· πρῶτον δὲ ἀποδέχεται τὴν προθεσίαν, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος τοῦ 1861 ἔχει, φρονῶ δ' ὅτι πρέπει νὰ μὴ ταχθῇ προθεσίμα, διότι ὁ χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δυνατὰ νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν, δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἐκ τῶν προτέσιων ἐν κράτει, ἐν ᾧ καὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν εἶναι ἀβήστος, καὶ τὰ κεφάλαια δὲν ρέουσιν εἰς τοὺς δρόμους, καὶ ἡ ἐργασία δὲν εἶναι πρᾶξιμος. Ἐπομένως τὸ ἄρθρον διατάσσει: «Ὁ κύριος τοῦ μεταλλείου ἢ ὄρυχείου ὑποχρεοῦται νὰ ἐκμεταλλεῖται αὐτὸ, εἰς εἰς τὴν παῦσιν ἢ τὴν διακοπὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀντίκειται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικοῦ λόγου δημοσίου συμφέροντος». Τί ἔννοσι; Ὅτι, ἐν ᾗ περιτῶσαι τὴν παῦσιν ἢ τὴν διακοπὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ μεταλλείου δὲν ἐπιτρέπωσι δημόσια συμφέροντα, τότε δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ ἐκμεταλλεῖται αὐτὸ.

Θ. Δηλιγιάννης. Ὁ νόμος τοῦ 1861 διατάσσει, ὅτι πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἐντὸς προθεσμίας τὴν ἐκμεταλλευσιν ἡμεῖς μεταβαλλομένοι τοῦτο, διότι δὲν τάσσομεν προθεσίαν τινα. Ὁ κύριος τοῦ μεταλλείου πρέπει νὰ προπαρασκευάσῃ τὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως, καὶ νὰ ἀρχίσῃ αὐτῆς, ὅταν καταστήσῃ δυνατὴν τὴν ἐναρξιν, διατελεῖ ὅμως πάντοτε ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ὄργανου ἐκείνου τῆς Διοικήσεως, τὸ ὅποιον ἔχει εἰδικὰς γνώσεις καὶ τὸ ὅποιον εἶναι κατάλληλον, ἵνα κρίνῃ ἐν ἐργάζωνται ἢ δὲ, ἐργάζονται, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ νὰ μὴ ἐκμεταλλεῖται, σταματᾷ χάριν δημοσίου συμφέροντος. Ὑποχρεοῦται λοιπὸν νὰ ἐκμεταλλεῖται τὸ μεταλλεῖον, ἐν ὅσῳ εἰς τὴν παῦσιν ἢ τὴν διακοπὴν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀντίκειται, λόγοι δημοσίου συμφέροντος. Αὕτη εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου. Ἄν ᾖ τινες, οἱ ὅποιοι δὲν θέλουσι τὴν ἔννοίαν ταύτην, ἀλλὰ θέλουσιν ἄλλην, τὸ πρᾶγμα ὅμως εἶναι, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἔννοια, τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ ἄρθρον.

Θ. Δηλιγιάννης. Νομίζετε ὅτι λόγοι δημοσίου συμφέροντος εἶναι μόνον τὸ λεχθὲν ἐνταῦθα, ὁ κίνδυνος νὰ καταπέσωσιν αἱ σκαπὲς; Ἡμεῖς ἐννοοῦμεν δημόσιον συμφέρον αὐτὴν μόνον τὸν κίνδυνον, τὸ ὅποιον ἐπιτηρεῖ καὶ καθήκον ἔχει νὰ φροντίσῃ ν' ἀποσοδῆσῃ ἢ ἀπονομίμα, καὶ διὰ τοῦτο τὰ σχέδια τῆς ἐκμεταλλεύσεως προηγουμένως ἐπεξεργάζεται ὁ μηχανικός, ἀλλὰ δημόσια συμφέροντα εἶναι πλείστα καὶ συμφέρον δημόσιον ἀκόμη εἶναι καὶ τὸ συμφέρον, τὸ ὅποιον ἔχει τὸ Κράτος, νὰ πορίζηται ἐκ τοῦ μεταλλείου πρόσθετον.

Δ. Δελιγεώργης. Τὸ ἄρθρον λέγει, ὅτι ὁ κύριος τοῦ μεταλλείου ἐφεξῆς ὑποχρεοῦται νὰ ἐκμεταλλεῖται αὐτὸ. Θέλω νὰ ἐρωτήσω, ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 θὰ ἐφαρμόζηται ἐν τῷ μέλλοντι εἰς τὰ μεταλλεῖα μόνον τὰ ὅποια θὰ παραχωρηθῶσι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου, ἢ θὰ ἐφαρμόζηται καὶ ἐπὶ τῶν παλαιῶν μεταλλείων, τῶν ἢ ἢ παραχωρημένων. Μοὶ παρεχωρήθη μεταλλεῖον εἰς προγενεστέρῳ ἐποχῇ, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν νόμων τῶν τότε ἰσχυόντων, ἂν πολλὰ διατάξεις περιελήφθησαν ἐν αὐτῷ τῷ διατάγματι τῆς παραχωρήσεως.

Ἐνὶ ἐδέχθη καὶ ἔλαβον τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτὴν ὑπὸ τὰς κειμένας ἐγγυήσεις καὶ ἑδαπάνησα. Ἦδη ἔρχεσθε καὶ διὰ νέου νόμου τὴν πασαύρησιν αὐτὴν ὑποβάλλετε εἰς περιορισμούς, οἱ ὅποιοι δὲν ὑπῆρχον ποσῶς, ἢ, ἂν ὑπῆρχον, ὑπῆρχον ὑπὸ ὄρους ἄλλους. Ἐπιθυμῶ νὰ μάθω, ἂν ὁ νέος νόμος θὰ ἐφαρμασθῆ καὶ εἰς τὰ ἤδη παρακεχωρημένα μεταλλεία.

Θ. Δηλιγιάννης (Πρωθυπ.). Θέλει ἐφαρμόζεσθαι ἐπὶ παντός μεταλλείου, παρακεχωρημένου εἰς οἰονόηποτε. Θέλει καλεῖσθαι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ μεταλλείου, ὁ ὁποῖος διεκόψε τὰς ἐργασίας του, καὶ θέλει ἐξετάζεσθαι, ἂν εἰς τὴν διακοπὴν ἀντίκεινται λόγοι δημοσίου συμφέροντος, εἴτε τὸ μεταλλεῖον εἶναι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια παρεχωρήθησαν πρὸ ἐνὸς ἔτους, εἴτε ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια θέλουσι παρεχωρηθῆ μετὰ ἓν ἔτος. Το Κράτος θέλει ἐξετάσει, ἂν τὸ μεταλλεῖον μένη ἀργάν. Ἀς μεταφέρωμεν τὴν εἰκόνα ἐπὶ ἄλλων σχέσεων τοῦ Κράτους. Οἰκοδομῶ οἶκον, καθ' ὃν χρόνον ὑπάρχει φόρος οἰκοδομῶν 3 οιο ἀλλ' ἐκδίδεται μετὰ τινα καιρὸν ἕτερος νόμος, ἐπιβάλλων φόρον 5 οιο ὕνασθε νὰ προβάλητε, ὅτι δὲν ὑποχρεοῦσθε, διότι εἴχετε οἰκοδομησεὶ καθ' ὃν χρόνον ὁ φόρος ἦτο 3 οιο :

Ράλλης. Κατὰ τὸν ψηφισθέντα νόμον ἡ ἰδιοκτησία τοῦ μεταλλείου εἶναι ὡς πᾶσα ἰδιοκτησία. Τὸ ἄρθρον δὲ τοῦ Πρωσοικοῦ νόμου καθιεροῖ τὴν ἀρχήν, ὅτι ἡ ἰδιοκτησία τοῦ μεταλλείου δὲν εἶναι ἀνακλητή. Δὲν δύνανται δὲ τις νὰ ὑποχρεωθῆ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἀπαξ παραχωρηθέντος μεταλλείου, εἰμὴ ἂν δημοσία συμφέροντα ἐπιβάλλωσι τὴν ἐξακολούθησιν. Αὐτὴν τὴν ἀρχὴν καθιστᾷ τὸ ἄρθρον 2, καὶ λέγεται τοῦτο, ὅχι ὅπως πείσω τινά, ἀλλ' ἵνα ἡ γνώμη μου εὐρίσκηται εἰς τὰ ἐστενογραφημένα πρακτικά, κατ' ἀντίθεσιν τῆς ἀρχῆς, ἣν ἔθηκεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως.

Ράλλης. Ἦμπορεῖ νὰ μὴ παραδέχεται ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, τὸ παραδέχεται τὸ κείμενον ἂν δὲ συζητῶ, συζητῶ οὐχὶ δὲ νὰ πείσω τινά, ἀλλὰ διὰ νὰ ζώσω τὴν ἀληθῆ ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου, ἡ ἀληθῆς δὲ ἐρμηνεία, ὡς εἶπον, τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ καθιστᾷ ἐν τῇ νομοθεσίᾳ μας μίαν ἀληθῶς ὑγιεστάτην ἀρχήν, ὅπως τὴν ἐγαρεκτήρισεν ὁ ἀξιότιμος συμπολίτης μου, ἡ ἀρχὴ δὲ αὐτῆ ἡ μεγάλη τῆς πλήρους ἰδιοκτησίας, ἡ ὁποία εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ συντάγματος, οἰονόηποτε καὶ ἂν συναντήσῃ αἰταξίν, ἀντιστρατευομένην πρὸς αὐτὴν, θέλει τὴν συντρίψει, καὶ ἢ αἰετὶ συντρίψει ἐντεῦθεν καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου δὲ τοῦ ὑφισταμένου νόμου, διότι εἶναι νεότερος νόμος, καθιστῶν μίαν ἀρχήν, τὴν συνταγματικὴν ἀρχὴν τοῦ ἀπαξιασμοῦ τῆς ἰδιοκτησίας.

28. Ἐάν ἐξακριβωθῆ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν μεταλλείων κτηματολογίου, ὅτι κύριός τις μεταλλείου δὲν ὑπήκουσεν εἰς τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον γενομένην αὐτῷ

πρόσκλησιν πρὸς ἐκμετάλλευσιν ἢ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης ἐκμεταλλεύσεως, δύναται, δι' ἀποφάσεως τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτ. καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκον. Ὑπουργῶν, ἐκδιδόμενης μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἀρθ. 6 τοῦ νόμου τῆς 22 Αὐγ. 1861, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΣΚΗ' τῆς 26 Ἀπρ. 1867, Συμβουλίου, νά κηρυχθῇ οὗτος ἐκπτώτος τοῦ ἐπὶ τοῦ μεταλλείου δικαιώματος αὐτοῦ. Πρωσ. Ν. 156.

— Εἰσηγητικὴ ἐκθεσις.

Τὰ ἐπόμενα ἀρθρα τοῦ νομοσχεδίου πληροῦσι κενόν, καταφανόμενον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἰσχυόντων νόμων, ἀναγνωριζομένου διὰ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρων τούτων τοῦ δικαιώματος τῆς παραιτήσεως. Ὅρίζεται δ' ἐν αὐτοῖς ὁ τρόπος, καθ' ὃν ὑποβάλλονται αἱ παραιτήσεις καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν ρυθμίζονται δ' ὡσαύτως καὶ τὰ περὶ τῆς ἐκπτώσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος. Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων τούτων ἐπορίσθημεν ἐκ τοῦ Πρωσσοικοῦ νόμου τῆς 24 Ἰουνίου 1865, ὅστις ἐκρίθη ὡς ἡ τελειότατος, καὶ ὅστις μᾶς παρέχει καὶ τὸ πλεονέκτημα, ὅτι θέλομεν ἔχει ἀσφαλῆ ὁδηγὸν ἐπὶ τῶν ἀναφρομένων τυχόν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποριῶν τοὺς δοκίμους ἐρμηνευτάς αὐτοῦ.

Α. Ὁ κύριος μεταλλεῖου ἔχει δικαίωμα ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐπεδόθη αὐτῷ ἡ περὶ ἐκπτώσεως ἀπόφασις, νά προσφύγῃ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει τὸ μεταλλεῖον, κατὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ζητῶν τὴν ἀνάκλησιν αὐτῆς. Ἄλλως, στερεῖται παντὸς δικαιώματος ἀντιρρήσεως. Πρωσ. Ν. 157.

Ἐκ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς.

Ταταράκης. Κατὰ τὸ προηγουμένον ἀρθρον, τὸ βον, εἶδομεν ὅτι δὲν ἐκδίδεται ἀπόφασις, κηρύττουσα τὴν ἐκπτώσιν, ἀλλ' αὕτη κηρύσσεται διὰ Β. Διατάγματος.

Θ. Δηλιγιάννης. Τοῦτο ἐνόει.

Θ. Δηλιγιάννης. Τὸ Μεταλλευτικὸν Συμβούλιον εἶναι σῶμα, τὸ ὁποῖον συμβουλεύει τὴν ἀρχὴν τὴν ἔχουσαν τὸ δικαίωμα ἢ ἀποφάσεως, εἶναι ἡ ἀρχὴ ἢ διατάσσουσα, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν προβαίνει εἰς ἀπόφασιν, ἀπόφασιν τῆς Διοικήσεως, δι' ἑνὸς μέσου, τοῦ Β. διατάγματος. Ἢν δὲ συντάχῃ τοῦ νομοσχεδίου ἐν τῷ ἀρθρῷ ἡ μεταχειρίσθη τὸν ὄρον ἀπόφασις.

ἐνώ ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 εἶχε «Β. διάταγμα», ἤθελε νὰ ἐνδείξη τὴν ἀπόφασιν τῆς διοικήσεως, τὴν ἐκδοθεῖσαν διὰ Β. διατάγματος· διὰ τοῦτο λέγει, ὅτι κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἐπιτρέπεται ἔφεσις. Ἄλλ' ὁ κ. συνάδελφος, ὁ βουλευτὴς ἐκ Μήλου, ἠρώτησε, πῶς ἐπιδίδεται τὸ Β. διάταγμα; Κοινοποιεῖται τὸ Β. διάταγμα διὰ πράξεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς κοινοποιήσεως ἀρχεται ἡ πρόθεσμία τῶν τεσσάρων ἐβδομαδίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων δύναται νὰ προβάλλῃ τὴν ἔκκλησιν. Ἐάν δὲν θεωρηταὶ ὁμαλὸν νὰ καλῆται τὸ Πρωτοδικεῖον νὰ ἀνατρέπῃ ἀπόφασιν τῆς διοικήσεως, εἴτε ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν γενομένην, εἴτε διὰ Β. διατάγματος ἐκδοθεῖσαν, νομίζω ὅτι τοῦτο εἶναι φυσικώτατον, διότι πρόκειται περὶ διασώσεως δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν. Ἐάν τὰ δικαιώματα ταῦτα ἀθετῶνται διὰ πράξεως τῆς διοικήσεως, προσφεύγουσιν οἱ πολῖται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, καὶ τὰ δικαστήρια ἀναιροῦσι τὴν ἀπόφασιν τῆς διοικήσεως. Νομίζω ὅτι δὲν πρόκειται περὶ προσβολῆς ἐναντίον οὐδενός.

Θ. Δηλιγιάννης. Εὐθὺς ὡς κηρυχθῆ ἔκπτωτος ἐλείνας, εἰς ὃν ἐγένετο ἡ παραχώρησις, ἡ Διοίκησις θὰ φροντίσῃ, θὰ θέσῃ φύλακας, θὰ φρουρήσῃ αὐτό, θὰ τὸ προφυλάξῃ ἀπὸ πύσης κλοπῆς καὶ ἀπειρέσειος. εἶναι καθήκον τῆς. Δὲν θὰ τὸ ἀρήσῃ εἰς διασπαρῆν, δὲν εἶναι δυνατόν.

Δ. Ἄν μηδεμίαν προβάλλῃ ἀντίρρησην ἢ ἐνστάσιν ὁ κύριος τοῦ μεταλλείου, ἢ ἂν ἀπερρίφθῃ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, δικάζοντος ἀμετακλήτως, προταθεῖσα παρ' αὐτοῦ, ἢ περὶ ἐκπτώσεως αὐτοῦ ἀπόφασις ἐπιδίδεται τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτ. καὶ Οἴκον. Ὑπουργείων εἰς τοὺς ἐνυποθήκους δανειστάς καὶ εἰς πάντας τοὺς ἔχοντας δικαιώματα ἐμπράγματα δημοσιεύεται δὲ προσέτι καὶ διὰ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως.

Ε. Πᾶς ἐνυπόθηκος δανειστής, ἢ πᾶς ἐμπράγματα ἔχων δικαιώματα, δύναται ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐπεδόθη ἢ ἀπόφασις ἢ ἐπίδοθη τὸ δημοσιεύσαν αὐτὴν φύλλον τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, νὰ αἰτήσῃται παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τὴν δικαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν τοῦ μεταλλείου ἰδίαις δαπάναις, ἀποδοθησομέναις αὐτῷ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ. Ὅστις ἐντὸς τῆς ὀρισθείσης προ-

θεσμίας μὴ ποιήσῃται χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, ἀπόλλυσι κατὰ τὴν ἐπακολουθοῦσαν ἀνάκλησιν τοῦ δικαιώματος τὴν ἐμπράγματον αὐτοῦ ἀξίωσιν.—Καὶ ὁ κύριος τοῦ μεταλλείου δύναται ἐντὸς τῆς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τῶν τριῶν μηνῶν νὰ αἰτήσῃται τὸν ἰδίαις δαπάναις πλειστηριασμόν.

7. Ἄν μὴ γένηται ὁ πλειστηριασμός, ἢ ἐὰν ὁ γινόμενος δὲν ἐπενέγκῃ τὴν πώλησιν τοῦ μεταλλείου, τὸ κατὰ τὸ ἄρθ. 6 τοῦ Χι' νόμου τῆς 22 Αὐγ. 1861, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΣΚΗ' τοῦ 1867, Συμβούλιον δι' ἀποφάσεώς του ἀποφαίνεται τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τοῦ μεταλλείου, διὰ τῆς ἀφαιρέσεως δὲ ταύτης ἀποσβέννυνται πᾶσαι αἱ ἐπὶ τοῦ μεταλλείου ἀξιώσεις.—Ἡ ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς μεταλλεύσεως τῶν μεταλλείων καὶ ὄρυχείων ἔκπτωσις συνεπάγεται καὶ τὴν ἔκπτωσιν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις καὶ ὄρυχείοις κατασκευασθέντων ἔργων ἢ ἐγερθεῖσων οἰκοδομῶν.—Τὴν περὶ τῆς ἔκπτώσεως ἀπόφασιν ὀφείλουσιν οἱ ἐπὶ τῶν Οἰκον. καὶ ἐπὶ τῶν Ἑσωτ. Ὑπουργοὶ νὰ ἐκδώσωσιν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἀπεφάνθη περὶ τῆς ἔκπτώσεως τὸ Μεταλλευτικὸν Συμβούλιον.

8. Ἐὰν ὁ κύριος μεταλλείου τινὸς ἑκουσίως δηλώσῃ εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθ. 6 τοῦ Χι' νόμου τῆς 22 Αὐγ. 1861, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΣΚΗ' τοῦ 1867, Συμβούλιον τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, καὶ ἐὰν μετὰ τὴν τῆ ἐπιμελεία τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτ. Ὑπουργείου ἐξέτασιν καὶ βεβαίωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ παραιτουμένου προτεινομένων λόγων πρὸς δικαιολογίαν τῆς παραίτησεως ἀποφανθῇ ὑπὲρ ταύτης καὶ τὸ εἰρημένον Συμβούλιον, συνερχόμενον πρὸς τοῦτο εἰς συνεδρίασιν, γίγνεται ἡ παραίτησις ἀποδεκτὴ διὰ Β. Δ., ἐπὶ τῆ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἑσωτ. καὶ Οἰκον. Ὑπουργῶν ἐκδιδομένου.—

Οἱ ἐπὶ τοῦ μεταλλείου ὁμῶς ἐνυπόθηκοι θανείσται καὶ οἱ ἔχοντες ἐμπράγματα δικαιώματα διατηροῦσι τὰ δικαιώματά των ταῦτα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα 5 καὶ 6.

9. Αἱ διατάξεις τοῦ προηγούμενου ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ὅταν ἡ ἔκουσίως ὑποβληθεῖσα παραίτησις δὲν εἶναι καθολικὴ, ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς τινὰ μόνον μέρη τῆς παραχωρηθείσης ἐκτάσεως. Πρωσσ. Ν. 162.

Ἐκ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς.

Ταταράκης. Παρατηρῶ ὅτι τὸ ἄρθρον 9 προβλέπει μόνον περὶ τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν ἰδιοκτῆτης τοῦ μεταλλείου εἶναι εἰς, ἢ καὶ πολλοί, παραιτούμενοι μέρους τῆς ἐκτάσεως αὐτοῦ, δηλ. περὶ περίπτωσης παραιτήσεως ἀντικειμενικῆς· ἀλλὰ ἡ παραίτησις δύναται νὰ ᾖ καὶ μερικὴ καὶ ὑποκειμενικῶς, δηλ. εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ μεταλλείου εἶναι πολλὰ πρόσωπα, δύο ἢ καὶ πλεόνα, καὶ τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν μόνον παραιτεῖται. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί συμβῆσεται; εἶναι δίκαιον νὰ μὴ γείνη δεκτὴ ἡ παραίτησις αὐτῶν;

Δηληγεώργης. Βεβαίως πρέπει νὰ γίνηται δεκτὴ.

Ταταράκης. Τοῦτο δὲν ἐξάγεται σαφῶς ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου. Λοιπὸν αὐτὴν τὴν ἀτέλειαν, τὴν ὅποιαν ἔχει τὸ ἄρθρον 9 καὶ τὴν ὅποιαν ἔχει ἐπίσης καὶ αὐτὸ τὸ ἄρθρον τοῦ Γερμανικοῦ νόμου, ἐξ οὗ μετεφράσθη, νομίζω ὅτι προσήκει νὰ διορθώσωμεν, ρητῶς ἀναγραφόμενον, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ προηγούμενου ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ὅταν ἡ ἔκουσία παραίτησις γίνηται παρ' ἑνὸς μόνου ἢ παρὰ τινῶν τῶν ἰδιοκτῆτῶν τοῦ μεταλλείου.

Ράλλης. Τί θὰ γείνη ἢ μερὶς τοῦ παραιτουμένου;

Ταταράκης. Θὰ περιέρχεται εἰς τὸ Δημόσιον. Ὅ,τι γίνεται ὅταν ἡ παραίτησις εἶναι ὀλική, θὰ γίνηται καὶ ὅταν ἡ παραίτησις εἶναι μερικὴ.

Δηληγιάννης. Ἄν ἡ παραχώρησις γίνηται εἰς δύο, τρεῖς ἢ τέσσαρα, δὲν παραχωρεῖται εἰς ἕκαστον αὐτῶν τὸ τρίτον, τὸ τέταρτον, ὥστε νὰ ᾖ κύριος τοῦ τρίτου ἢ τοῦ τετάρτου. Ἄν λοιπὸν παραιτῆται ὁ εἰς, οἱ ἄλλοι, οἱ ὑπόλογοι, μένουσι κύριοι τοῦ ὅλου μεταλλείου.

Δηληγεώργης. Τοῦτο δὲ κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον ὑπάρχει ἐκτετατὸς νόμος, ἀπαγορεύουσα τὴν διαίρεσιν.

10. Ἐπὶ τῶν πρὸ τοῦ παρόντος νόμου ὑποβληθεισῶν παραιτήσεων, ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν ὑποβαλόντων αὐτάς ἀπὸ τοῦ νενομισμένου φόρου τῶν τριῶν λεπτῶν κατὰ πᾶν στρέμμα τῆς παραχωρημένης ἐκτάσεως ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ παραίτησις μέχρι τοῦ χρόνου

καθ' ὃν ἤθελε γείνη ἀποδεκτὴ, δύναται νὰ διαταχθῇ μόνον διὰ Β. Δ., ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐπιτ. καὶ Οἴκου. Ὑπουργῶν, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ γνωμοδοτησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Χ' νόμου τοῦ 1861, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΣΚΗ' τοῦ 1867, Μεταλλευτικοῦ Συμβουλίου.

— Εἰσηγητικὴ ἐκθεσις.

Ἀπεδέχθημεν ὁμῶς ἐν τῷ 10 ἄρθρῳ τροποποιήσιν τινα τῶν ὑπὸ τοῦ Πρωσσικοῦ νόμου διατασσομένων ὡς πρὸς τὰς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ὑποβληθείσας παραιτήσεις. Ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως δὲν δύναται πάντως νὰ γένηται λόγος περὶ ὑποχρεώσεων τῶν κατεχόντων μεταλλεῖα· ὑπάρχει ὁμῶς κατηγορία προσώπων ὑποβαλόντων παραίτησιν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν μεταλλείων δικαιωμάτων των, ἐφ' ἧς δὲν ἐξεδόθη ἀπόφασις ἀποδοχῆς αὐτῆς, οὗτοι δέ, ἂν οὐ δὲν ἐκηρυχθῆσαν ἔκπτωτοι, ὑποβάλλοντο εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς πληρωμῆς πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον τριῶν λεπτῶν κατ' ἔτος δι' ἕκαστον στρέμμα τῆς πρὸς μετάλλευσιν παρακεχωρημένης ἐκτάσεως, διότι ἡ παραίτησις αὐτῶν δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ πρὶν ἢ γένηται ἀποδεκτὴ. Εἶναι δὲ ἄδικον νὰ ἐπιβαρυνθῶσι διὰ τῆς πληρωμῆς μεγάλου ποσοῦ φόρου, ἐνεκα τῆς παρελεύσεως πολλῶν ἐτῶν καὶ τοῦ μεγέθους τῆς παρακεχωρημένης ἐκτάσεως, οἱ πιστεύσαντες ἐκ πλάνης κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τοῦ 1861 καὶ μετὰ τὴν Δουρεωτικὴν ἐπιχείρησιν, ὅτι ἡ παραχώρησις τοῦ μεταλλείου ἀρκεῖ ὅπως πορίσῃ αὐτοῖς μέσον εὐκόλου πλουτισμοῦ.

11. Μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς μεταλλεύσεως, ἐπιτρέπεται, τῷ τέως κυρίῳ τοῦ δικαιώματος νὰ ἀφαιρῇ τὴν ξυλείαν καὶ τὰ περιτοιχίσματα τῶν ἐν ταῖς στοαῖς κτιρίων, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικοῦ, δὲν ἀντίκεινται εἰς τοῦτο ἀστυνομικοὶ λόγοι.

12. Τὰ ὑπὸ τῶν κατὰ τοὺς νόμους ἀρμοδίων ἀρχῶν δαπανηθέντα ἐξοδα τῆς πρὸς ἀφαιρέσιν τῆς κυριότητος τοῦ μεταλλείου διαδικασίας καταλογίζονται εἰς βᾶρος τοῦ τέως ἰδιοκτῆτου τοῦ μεταλλείου.

13. Ἐνεκα τῶν διαταξῶν τοῦ παρόντος νόμου δὲν παράγεται δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ

Δημοσίου, οὐδ' ἀγωγή ἐπομένως ἀποζημιώσεως κατ' αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς.

Θ. Δηλιγιάννης. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 προσφυγή ἐξηγεῖται ῥητῶς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ «ἡ ἀποφυγή ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου κατὰ τῆς εἰρημένης ἀπόφάσεως, ζητῶν τὴν ἀνάκλησιν αὐτῆς». Ἐπομένως τὸ Πρωτοδικεῖον δὲν δικάζει ἐπὶ αἰτήσεων ἀποζημιώσεως, δικάζει ἂν καλῶς ἐκηρύχθῃ ἔκπτωτος, ἢ ἂν πρέπη ν' ἀνακληθῇ ἢ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου. Ἄν τὸ Πρωτοδικεῖον ἀποφανθῇ, ὅτι καλῶς ἐκηρύχθῃ ἔκπτωτος, ἢ ὑπόθεσις λύεται ὀριστικῶς ἂν ἀποφανθῇ, ὅτι δὲν ἐκηρύχθῃ καλῶς ἔκπτωτος, ἐγκαθίσταται πάλιν εἰς τὸ μεταλλεῖον ὡς ἐκηρύχθῃ ἔκπτωτος. Ἀλλὰ ἔχει δικαιώματα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου; Βεβαίως δὲν ἔχει, διότι τὸ Δημόσιον ἐνήσκησε τὸ δικαίωμα, τὸ ὅποιον εἶχεν, ὡς Κράτος, νὰ κηρύττῃ ἔκπτωτον ἐκεῖνον, ὃ ὅποιος διέκοψε τὰς ἐργασίας του, ἢ ὃ ὅποιος δὲν ἤρχισεν αὐτάς.

Ῥάλλης. Εἰς τὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν δὲν ἤθελεν ἀνακαλεῖσαι τὴν ἔκπτωσιν μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου τί γίνεται; Δέον νὰ παράγῃται ὑποχρέωσις τοῦ Δημοσίου εἰς ἀποζημιώσιν. Οὐδὲν ἀποτέλεσμα θὰ ἔγῃ ἢ προσφυγή, ἐν περιπτώσει κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν δύναται τις νὰ ζητήσῃ ἀποζημιώσιν διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἐκπτώσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου.

14. Αἱ διατάξεις τοῦ Χ' περὶ μεταλλείων νόμου τῆς 22 Αὐγ., 1861 καὶ τοῦ ΣΚΗ' νόμου τῆς 26 Ἀπρ. 1867 ἰσχύουσιν, ἔάν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιῶσιν αὐτάς αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Νόμος ΒΥΝΔ' 26128 Δεκ. 1896. Περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ νόμου τῆς 22 Αὐγούστου 1861 περὶ μεταλλείων, ὀρυχείων καὶ λατομείων.*

1. Τὸ ἄρθρ. 41 τοῦ νόμου τῆς 22 Αὐγ. 1861 περὶ μεταλλείων, ὀρυχείων καὶ λατομείων τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ἡ ἐν ὑπαίθρῳ λατομία ἐνεργεῖται ἄνευ ἀδείας. Ἐὰν δὲ ἡ ἐξορυξίς γίνηται δι' ὑπονομῶν στοῶν, διατελεῖ ὑπὸ τῆν ἐπιτήρησιν τοῦ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικοῦ. Ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς πέριξ ὁρίσιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Περαιῶς ἁφῶν καὶ ὕψωμάτων ἀπαγορεύεται πᾶσα λατο-

* ΕρΚ. Α' σελ. 458.

μια άνευ προηγουμένης άδειας του Υπουργού των Έσωτερικών. Η άδεια αύτη εκδίδεται είτε επί ώρισμένου είτε επί άορίστου χρόνου μετά προηγουμένην υποχρεωτικήν έγγραφον γνωμοδότησιν έπιτροπείας αποφαινομένης ότι διά της αίτουμένης λατομίας δέν επέρχεται τις βλάβη εις λόφον ή ύψωμα, ιστορικήν ή αρχαιολογικήν έχον σημασίαν. — Η έπιτροπή αύτη αποτελείται εκ του Πρεσβέρου και του Εισαγγελέως του Άρείου Πάγου, εκ του γενικού Έφόρου των αρχαιοτήτων, εκ του άρχαιοτέρου των καθηγητών της Αρχαιολογίας έν τώ έθνικώ Πανεπιστημίω και έξ ενός άλλοδαπου άρχαιολόγου, λαμβανομένου κατά προτίμησιν εκ των διευθυντών των έν Αθήναις αρχαιολογικών σχολών. Θεωρείται δέ αύτη πλήρης και άν τρία τουλάχιστον εκ των μελών αύτης ώσι παρόντα, έν εις πάντως ό γενικός Έφορος των αρχαιοτήτων. — Ο Υπουργός των Έσωτερικών επί τή προτάσει του γενικού έφόρου των αρχαιοτήτων και τή αποφάσει της ανωτέρω έπιτροπείας, πρός τουτο καλουμένης, έχει δικαίωμα να ανακαλή ή πάσαν εκδιδομένην άδειαν. — Τα πρός εκτέλεσιν του νόμου τουτου όρισθήσονται διά Β. διατάγματα. Διά Βασιλικών δέ διαταγμάτων δύνανται να επεκταθώσιν αι διατάξεις αύτου και επί άλλων εις άλλας περιφέρειας λόφων και ύψωμάτων πλην των περι τας Αθήνας και τον Πειραιά».

2. Η ισχύς του παρόντος νόμου άρχεται από της δημοσιεύσεώς του έν τή Έφημερίδι της Κυβερνήσεως.

Β. Διατάγμα 31 Μαΐου 1882. Περί συστάσεως ειδικού ταμείου πρός βοήθειαν και περιθαλψιν των έν τοις μεταλλείοις εργαζομένων εργατιών και των οικογενειών αυτών έν περιπτώσει δυστυχημάτων.

1. Συνιστάται ειδικόν ταμείον πρός βοήθειαν και περιθαλψιν των έν τοις μεταλλείοις εργαζομένων εργατιών και των οικογενειών αυτών έν περιπτώσει δυστυχημάτων.

* ΈφΚ. 1882 σελ. 185.

2. Πόροι τοῦ ταμείου εἰσὶν

α'.) Τοῦ κατὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον ἐπιβαλλόμενον ποσοστὸν 10% ἐπὶ τοῦ δυναμει τοῦ ἀρθρου 30 προσδιοριζομένου φόρου.

—β') Πᾶσα προσφορά ἢ δωρεά παρ' οἰκοῦ ἢ ποτε γενομένη ὑπὲρ τοῦ ἀνωτέρω ταμείου.

3. Τὰ μέχρι τέλους τοῦ τρέχαντος ἔτους βεβαιωθέντα ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ἀνωτέρω ποσοστοῦ καὶ τὸ 1/10 τῶν βεβαιωθέντων καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τοῦ ἐπιόντος ἀποτελοῦσι τὸ ἀποθεματικὸν τοῦ ταμείου κεφάλαιον.

4. Τὰ ὑπολειπόμενα 9/10 τῶν, ὡς εἴρηται, βεβαιωθησομένων ὡς καὶ οἱ ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου παραγόμενοι καθ' ἕκαστον ἔτος τόκοι ἀπαρτίζουσι τὸ κατ' ἔτος διανεμητέον ποσό.

5. Ἡ περιουσία τοῦ ταμείου μένει διαρκῶς διατεθειμένη εἰς χρεώγραφα τοῦ Δημοσίου, αἱ δ' ἐτήσια εἰσπράξεις κατατίθενται ἐπὶ τόκῳ παρὰ τινι τῶν ἐν Ἀθήναις Τραπεζῶν καὶ ἀναλαμβάνονται, καθ' ὅσον παρουσιάζεται ἀνάγκη.

6. Δικαίωμα πρὸς περιθαλψίν ἔχουσιν οἱ ἐπὶ ἓν ἔτος τοῦλάχιστον μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Ἡμετέρου διατάγματος ἐργαζόμενοι ἐν ὑπογείοις ἔργοις τῶν μεταλλείων καὶ παθόντες ἐργάται, καὶ σύζυγοι, τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ αἱ πατρικῶν ἀποθιωσάντων οἰογένεαι.

7. Ὁ ἕνεκα ἐργασίας ἐν τοῖς μεταλλείοις παθὼν ἐργάτης καὶ ἀνίκανος ὡς ἐκ τούτου κατασταθεὶς προσωριῶς πρὸς μεταλλευτικὴν ἐργασίαν, λαμβάνει, ἂν μὲν ἦναι ἔγγαμος, δραχμὴν μίαν καθ' ἑκάστην, ἂν δὲ ἄγαμος, 60 λεπτά.

Ἡ προσωρινὴ αὐτῆ περιθαλψὶς δὲν δύναται νὰ διρκέσῃ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν.

Ἄν δὲ ἐκ τῆς ἐν τοῖς μεταλλείοις παθήσεως κατασταθῆ διαρκῶς ἀνίκανος πρὸς μεταλλευτικὴν ἐργασίαν, ἐν μὲν τῆ πρώτῃ περιπτώσει λαμβάνει ὡς περιθαλψίν δραχ. 30 κατὰ μῆνα. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ δραχ. 18. Ἡ περιθαλψὶς αὕτη χορηγεῖται ῥάνον ἐπὶ ἓν ἔτος, παύει δὲ καὶ πρότερον μετὰ παρέλευσιν ἑξ μηνῶν, ἀφ' ἧς χορηγηθῆ. ἂν ὁ εἰς ἓν χορηγεῖται, κριθὲν ἄνικανός δι' ἄλλην οἷαν δῆποτε ἐργασίαν.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε ἐπέλθῃ θάνατος ἐκ ταιούτης

ἐν τοῖς μεταλλείοις παθήσεως ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀφ' ἧς συνέθη αὕτη, χορηγεῖται εἰς τὴν χήραν καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς μηνιαία περιθαλψίς δραχμῶν 15, περιρρίζεται δ' αὕτη εἰς δραχμὰς 10 ἂν δὲν ὑπάρχωσι τέκνα, ἢ ἂν ταῦτα συμπληρώσωσι τὸ 12 ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Παύει ἡ περιθαλψίς ὡς πρὸς τὴν χήραν, ἅμα αὕτη ἔλθῃ εἰς δεῦτερον γάμον, ἂν δὲ ὑπάρχωσι καὶ τέκνα, ἡ περιθαλψίς περιορίζεται εἰς δραχμὰς 10.

8. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 διανεμητέον ποσὸν δὲν ἤθελεν ἐπαρκέσει πρὸς χορηγήσειν των κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀριζομένων περιθαλψεων, γίνεται ἀνάλογος μείωσις, ὑπὸ ταύτην δὲ ὑπάγονται καὶ αἱ ἀπονεμηθεῖσαι προηγούμεναι περιθαλψεῖς.

Ἄν δὲ ὑπάρχη περίσσευμα, χορηγοῦνται ἐφ' ἑαυτῆς βοηθήματα, ἕκαστον τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῶν 30 δραχμῶν εἰς τοὺς ἐργάτας ἢ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας εὐρίσκονται.

Ἐν ἡ περιπτώσει ὑπάρχει περίσσευμα, τοιαῦτα ἐτήσια χορηγήματα, ὧν ἕκαστον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαῖν τὸ ποσὸν τῶν 50 δραχμῶν, χορηγοῦνται ἐφ' ἑαυτῆς ἐτήσιως καὶ εἰς τὴν πατρικὴν οἰκογένειαν τῶν κατὰ τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου τούτου ὀριζόμενα ἀπεβιωσάντων μεταλλευτῶν, καθέσων οἱ μεταλλεῦται οὗτοι ἦσαν τὸ στήριγμα τῶν οἰκογενεῶν των.

9. Τὰ χορηγοῦντα δικαιώματα εἰς περιθαλψίν παθόντων βεβαιούσιν ἐγγράφως καὶ ἐνόρκως ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου ἐιρηνοδικοῦ ὁ μηχανικὸς καὶ ὁ προϊστάμενος τοῦ ἔργου, ἐν ᾧ εἰργάζετο ὁ παθὼν, ὁ θεραπεύων ἰατρὸς καὶ δύο ἐκ των παρευρεθέντων καὶ ἀντιληφθέντων τοῦ συμβάντος, ἂν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι. Προσάγεται δὲ καὶ πιστοποιητικὸν τοῦ Δημάρχου τῆς κατοικίας του, τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου, τῆς ἡλικίας, τῆς πατρίδος, τοῦ γάμου, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τέκνων, τῆς ἐποχῆς τοῦ θανάτου κλπ.

Ἐπιτρέπεται ὁμως εἰς τὴν οἰκοῦσαν τὸ ταμεῖον ἐπιτροπὴν νὰ συλλέξῃ καὶ ἀλλοθεν τὰς περὶ τῶν γεγονότων πληροφορίας πρὸς μὀρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς της.

10. Τὸ ἀνωτέρω ταμείον διοικεῖται ὑπὸ συμβουλίου συγ-
κευμένου ἀπὸ τὸν παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Οἰκονομικῶν δι-
αστικῶν σύμβουλον, τὸν διευθυντὴν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου
καὶ τὸν διευθυντὴν τοῦ τμήματος τῶν μεταλλείων.

Κατ' ἔτος τὸ συμβούλιον τοῦτο ἐκλέγει ἐκ τῶν ἰδίων με-
τῶν ἓνα Πρόεδρον, ὅστις διευθύνει τὸ γραφεῖον τοῦ ταμείου,
ἀντιπροσωπεύει εἰς ἄλλας τὰς σχέσεις του αὐτό, ὑπογράφει τὴν
ἐλληνογραφίαν, τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα καὶ τὰ γραμμάτια
παραλαβῆς χρημάτων.

11. Εἰς ἓνα τῶν ὑποταμιῶν τοῦ κεντρικοῦ ταμείου ἀνατί-
θεται ὑπὸ προσωπικὴν τοῦ ἐθύνου τὸ λογιστικὸν καὶ τὰ τῆς
διαχειρίσεως τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Διατάγματος καταρτιζομέ-
νου ταμείου, εἰς ὃν χορηγοῦνται δι' ἀποζημίωσιν τοῦ ἀπὸ τὸ
διανεμητικὸν ποσὸν ὡς ἐπιμίσιον δραχμαὶ 30 κατὰ μῆνα, ἐκ
τοῦ αὐτοῦ δὲ διανεμητέου ποσοῦ χορηγεῖται εἰκοσάδραχμον
ἐπιμίσιον εἰς τὸν ἐνεργοῦντα τὴν γραφικὴν ἐν γένει
τοῦ ταμείου ὑπηρεσίαν καὶ ἐπίσης ἐκ τοῦ ἰδίου ποσοῦ κατα-
βάλλεται καὶ ἡ ἀναγκαῖα διὰ τὴν γραφικὴν καὶ τὰς λοιπὰς
ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας δαπάνη.

12. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον ἑ χρεώγραφα καὶ ἐν γένει τὰ
ἐπιτελούμενα τὴν περιουσίαν τοῦ ταμείου κατατίθενται εἰς
δικαιότερον κισιώτιον σιδηρεῦν ἐν τῷ κεντρικῷ ταμείῳ.

Τὰ τριπλότυπα τῶν γραμματίων παραλαβῆς καὶ τὰ βι-
βλία τῆς διαχειρίσεως χορηγεῖ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
ἐπιγραφημένα παρ' αὐτοῦ.

13. Τὸ συμβούλιον ὑποβάλλει εἰς τὸν ἐλεγχον τοῦ Ὑ-
πουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὰ τέλη Δεκεμβρίου ἐκάστου
ἐτους λογοδοσίαν ἀκριβῆ τῆς διαχειρίσεως μεθ' ὅλων τῶν δι-
καιολογητικῶν ἐγγράφων. Ὁ δὲ Ὑπουργὸς δύναται ν' ἀνα-
στήσει εἰς ἐπιτροπὴν ἐπὶ τούτῳ καταρτιζομένην τὴν ἐξέλεξι-
ν τῆς διαχειρίσεως ταύτης· ἂν δὲ ἀποκαλυφθῇ ἔλλειμμα, κατα-
λογίζεται εἰς τὸν ὑπόλογον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν
Οἰκονομικῶν, εἰσπράττεται δ' αὐτὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ
ἐπι δυνάστεων ὑπολόγων νόμου.

Ἡ λογοδοσία καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ
δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

14. Δι' ειδικωτέρου κανονισμού της διοικούσης το ταμείον επιτροπής έγκρινομένου παρά του Υπουργού των Οικονομικών και δημοσιευομένου δια της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως επιτρέπεται να κανονισθώσι τὰ πρὸς έξακρίβωσιν τῶν παθημάτων απαιτούμενα και ὁ χρόνος ἐντός τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ γίνεται ἡ τσιαύτη έξακρίβωσις.

15. Δέν επιτρέπεται προσφυγή ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων κατὰ τῶν ἐκδεδομένων παρά της επιτροπής ἀποφάσεων.

Περὶ κανονισμού τῶν πρὸς έξακρίβωσιν παθημάτων απαιτούμενων και τοῦ χρόνου της έξακρίβώσεως πρὸς περιθάλψιν τῶν ἐν τοῖς ὄρυχείοις* ἐργαζομένων. **

* Ἀριθ. 28999

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ συστάσεως ειδικοῦ ταμείου πρὸς διόρθωσιν και περιθάλψιν τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις ἐργαζομένων ἐργατῶν και τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἐν περιπτώσει δυστυχημάτων Β. Διάγραμμα της 31 Μαΐου π. ε. ὀρίζον ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 14 αὐτοῦ.

«Δι' ειδικωτέρου κανονισμού της διοικούσης το ταμείον επιτροπής, ἐγκρινομένου παρά τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργοῦ και δημοσιευομένου δια της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως επιτρέπεται νὰ κανονισθώσι τὰ πρὸς έξακρίβωσιν τῶν παθημάτων απαιτούμενα και ὁ χρόνος ἐντός τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ γίνεται ἡ τσιαύτη έξακρίβωσις.»

* Ἐγκρίνομεν τὸν ὑπαβληθέντα ἡμῖν κανονισμὸν και διατάσσομεν τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ἀπριλίου 1883.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ

Κανονισμὸς.

Πρὸς έξακρίβωσιν τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις ἐπισυμβαλλομένων τοῖς μεταλλευταῖς δυστυχημάτων.

Οἱ δικαιούμενοι εἰς περιθάλψιν ἐκ τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις ἐργαζομένων ἐργατῶν και τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν εἰσὶν*

* Γράφη : μεταλλείοις.

** ΕφΚ. 1883 σελ. 848.

Α' Ὁ ἕνεκα τῆς ἐργασίας ἐν ταῖς μεταλλείαις παθὼν ἐργάτης καὶ ἀνίκανος ὡς ἐκ τούτου κατασταθεὶς προσωρινῶς.

Β' Ὁ παθὼν ἐργάτης καὶ κατασταθεὶς διαρκῶς ἀνίκανος πρὸς μεταλλευτικὴν ἐργασίαν.

Γ' Ὁ παθὼν ἐργάτης ἐν ταῖς μεταλλευτικαῖς ἐργασίαις καὶ ἕνεκα τοῦ παθήματός του ἀποθανὼν, καὶ

Δ' Ὁ ἐν ταῖς μεταλλείαις ἐργαζόμενος ἐργάτης καὶ ἕνεκα ἐπιποθείας ἐκρήξεως ἢ καταπτώσεως φονευθεὶς.

Τὰ ὡς ἀνωτέρω εἰρηται παθήματα βεβαιούσιν ἐγγράφως καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδικοῦ ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ δυστυχήματος, α') ὁ μηχανικὸς ἢ ὁ προϊστάμενος τοῦ ἔργου, ἐν τῷ παθὼν ἐργαζέτο, βεβαιῶν καὶ τὴν ἐποχὴν τῆς προσλήψεως τοῦ παθόντος εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ μεταλλείου καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῆς μέχρι τοῦ παθήματός του· β') ὁ πλησιέστερος εἰς τὸν τόπον τοῦ παθήματος ἰατρός, βεβαιῶν τὸ πάθημα, τὴν αἰτίαν καὶ τὴν ὡς ἐγγίστα διάρκειαν αὐτοῦ.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν ὑπὸ στοιχ. Α περιπτώσιν, ὁ ἐξαιτούμενος περίθαλψιν ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ ἐντὸς εἰκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ παθήματος πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ταμείου τῶν περιθάλψεων τὴν περίπτωσιν αἰτίας, προσάγων καὶ τὰς ὡς ἀνωτέρω εἰρηται ὑπὸ στοιχ. α καὶ β ἐνόρκους καταθέσεις τῶν βεβαιουμένων τὸ πάθημα αὐτοῦ καὶ προσεῖ ἐπίσημον μαρτυρικὸν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐμφαίνον τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὴν πατρίδα, τὴν ἐποχὴν τοῦ γάμου, ἂν ἦ ἐγγαμος, τὸν ἀριθμὸν τῶν τέκνων καὶ τὴν οἰκονομικὴν κατὰστασιν τῆς οἰκογενείας του.

Εἰς τὰς αὐτὰς δευτερεύουσας ὀφείλει νὰ ὑπαχθῇ καὶ ὁ κατὰ τὴν στοιχ. Β ὑπαγομένην περίπτωσιν ἐξαιτούμενος περίθαλψιν.

Ἐν τῇ ὑπὸ στοιχ. Γ περιπτώσει ἡ χήρα τοῦ ἀποθνήσκοντος ἔρπου ὀφείλει νὰ προσαγάγῃ, πλὴν τῶν μαρτυρικῶν τῶν βεβαιουμένων τὸ πάθημα καὶ τὸν ἐκ τούτου ἐπεληθόντα θάνατον τοῦ συζύγου αὐτῆς, καὶ τὰ ἑξῆς :

1. Ἐπίσημον μαρτυρικὸν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς βεβαιῶν τὴν ταυτότητα αὐτῆς.

2. Ἐπίσημον μαρτυρικὸν τοῦ γάμου τῆς.

3. Ἐπίσημον μαρτυρικὸν ἐμφαίνον τὸν ἀριθμὸν τῶν τέκνων αὐτῆς καὶ ἂν ταῦτα συνεπλήρωσαν τὸ δωδέκατον τῆς ἡλικίας των ἔτος.

Ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὴν § 3 τοῦ ἀρθροῦ 8 τοῦ διατάγματος περιπτώσιν, καὶ ἢν ὁ ἀποθνήσκων ἢ ὁ φονευθεὶς ἐργάτης ἐτύχωνε τὸ πάθημα τῆς πατρικῆς τοῦ οἰκογενείας, ὀφείλουσιν οἱ γονεῖς ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποθνήσεως τοῦ παθόντος, ἐκτός τῶν ἐν τῇ ὑπὸ στοιχ. Α περιπτώσει ἀπαιτουμένων ποδείξεων, καὶ μαρτυρικὸν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς βεβαιῶν τὴν ταυτότητα αὐτῶν, τὴν ἡλικίαν των καὶ τὴν οἰκονομικὴν τῆς οἰκογενείας κατὰστασιν.

Ἡ περὶ ἀπονομῆς περιβάλλουσας αἰτήσεις γίνεται δεκτὴ ἢ ἀπορρίπτεται ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ταμείου τῶν περιβάλλουσων ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀφ' ἧς αὕτη ὑποβλήθη. Ἡ δὲ περὶ ταύτης ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου κοινοποιεῖται τὸ ταχύτερον ἐγγράφως πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ τὸν Γ' γεντρικὸν ὑποταμίαν, εἰς ὃν εἶναι ἀνατεθειμένη ἡ διαχείρισις τοῦ ταμείου τῶν περιβάλλουσων πρὸς γῆρας καὶ συμμόρφωσίν των.

Νόμος ΒΩΜΑ' τῆς 21 Φεβρ.[23 Μαρτ.] 1901. Περί περιβάλλουσων τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις καὶ μεταλλουργείοις παθόντων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Δικαιώματα τῶν παθόντων καὶ ὑποχρεώσεις τῶν κυρίων τῶν ἐπιχειρήσεων.

1. Οἱ ἐν τοῖς μεταλλείοις καὶ μεταλλουργείοις ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι οἱ ἐν τῇ ἐκτελείᾳ τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀσομῆς τῆς ἐργασίας ὑποστάντες δυστύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος, δικαιούνται εἰς ἀποζημίωσιν ἢ σύνταξιν, ἂν ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀνεκωνότης διήρκεσε πλεον τῶν τεσσάρων ἡμερῶν, πλὴν τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἐκ προθέσεως προὐκλήσαν τὸ ἐπελθόν δυστύχημα. Εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ ὑπάλληλους τῶν μεταλλείων συγκαταλέγονται καὶ οἱ ἐργάται τῶν ὀρυχείων καὶ λατομείων, ἐπὶ τῷ καθαρῷ εἰσοδήματι τῶν ὑποίων εἰσπράττει τὸ Δημόσιον 10 0/0 κατὰ τὸν νόμον ΒΟΕ τῆς 5 Αὐγούστου 1892. Οἱ ἐργολάβοι θεωροῦνται ὡς ἐργάται ἀπολαμβάνοντες ἡμερομίσθιον δραχ. 5. Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν μεταλλείων καὶ μεταλλουργείων συγκαταλέγεται καὶ τὸ προσωπικὸν τὸ ἐργαζόμενον εἰς ἀπάσας τὰς συναφεῖς μετ' αὐτὰ ἐργασίας.

2. Ἄν ἡ ἐκ τοῦ δυστυχήματος ἐπελθοῦσα ἀνεκωνότης τοῦ παθόντος διαρκῆ ἔλαττον τῶν τριῶν μηνῶν, ὑποχρεοῦται ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος, ἐβδομαδιαίως ἀποτινομένην, ὀρίζομένην δὲ εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ ἡμερομίσθιου ἢ τοῦ μισθοῦ, ἂν ἐλάμβανεν ὁ ἐργάτης ἢ ὁ ὑπάλληλος κατὰ τὴν ἡμέραν, τὴν ἐβδομάδα ἢ τὴν μῆνα, καθ' ὃν συνέβη τὸ δυστύχημα.

3. Ἐάν ἡ ἀνικανότης διαρκῆ πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, ὑποχρεῖται εἰς πληρωμὴν συντάξεως κατὰ τὸ ἤμισυ μὲν ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως, κατὰ τὸ ἕτερον δὲ ἡμισυ τὸ «ταμείον περιθάλψεων» τὸ συσταθὲν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου 1882 Β. Διατάγματος, τὸ ὁποῖον μετονομαζόμενον ἀπὸ τοῦ νῦν «Ταμείον Μεταλλευτῶν» θέλει διοικεῖσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

4. Ἐάν ἡ ἀνικανότης εἶναι πλήρης ἢ ἂν ὁ παθὼν ἀπώλεσε χεῖρα ἢ πόδα, δικαιούται εἰς σύνταξιν ἴσην μὲ τὸ ἤμισυ, ἂν δ' εἶναι μερική, ἴσην μὲ τὸ τρίτον τοῦ ἡμερομισθίου ἢ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον ἐλάμβανε, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθρου 2.

Τῶν δοκίμιων ἢ παιδῶν, τῶν λαμβανόντων ἡμερομισθίον ἑλαττον τῶν δρ. 250, λογίζεται ἡ σύνταξις ἐπὶ τῆ βάσει ἡμερομισθίου δρ. 2,50.

5. Ἡ σύνταξις καταβάλλεται εἰς τὸν δικαιούχον τὴν 1 ἐκάστου μηνος προκαταβολικῶς. Πρὸς ὄρισμὸν δὲ τῆς συντάξεως ὁ μὴν ὑπολογίζεται εἰς ἡμέρας εἴκοσι καὶ εἴξ.

6. Ἡ μηνιαία σύνταξις ἀρχεται ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν τριῶν πρώτων μηνῶν, οἵτινες ἐπιβαρύνουσι τὸν κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὸ ἀρθρον 2.

7. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ παθόντος μεταβαίνει ἡ σύνταξις ἠλωτωμένη κατὰ $1\frac{1}{4}$ εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ κατὰ κεφαλὰς διανεμομένη ἐν ἐλλείψει δὲ συζύγου καὶ τέκνων εἰς τοὺς γονεῖς κατὰ κεφαλὰς. Μόνον ἡ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ δυστυχήματος σύζυγος δικαιούται εἰς σύνταξιν ὡς καὶ τὰ εἴξ αὐτῆς ἢ πραγματοποιημένα συζύγου τέκνα.

Ἐάν ὁ μετὰ θάνατον τοῦ παθόντος δικαί ὕμενος εἰς σύνταξιν εἶναι εἰς, λαμβάνει τὸ ἤμισυ τῆς συντάξεως τοῦ παθόντος.

Τὰ ἄρρενα τέκνα δὲν λαμβάνουσι σύνταξιν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16 ἔτους τῆς ἡλικίας των, τὰ δὲ θήλεα μετὰ τὸν γάμον αὐτῶν. Τὰ θήλεα ὅμως λαμβάνουσι προῖκα σύνταξιν ἕως ἔτους τὴν ἐπιούσαν τοῦ γάμου. Ἡ σύζυγος, ἐλθοῦσα εἰς νέον γάμον, παύει συμμετέχουσα τῆς συντάξεως.

8. Ἐάν ὁ παθὼν ἐπρονεύθη ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἢ ἂν ἀπέθανε πρὶν ἢ ὀρεθῆναι ἡ σύνταξις αὐτοῦ, ἀρχίζει αὐτὴ διὰ τοὺς δικαιουμένους συγγενεῖς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου. Ἐν τῇ περιπτώ-

σει ταύτη ὁ παθὼν θεωρεῖται ὡς ὑποστὰς πλήρη ἀνικανότητα ἐκ τοῦ δυστυχήματος· καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ὀρίζεται ἡ σύνταξις τῶν συγγενῶν.

9 Ἡ σύνταξις τοῦ παθόντος ἐκ δυστυχήματος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 100 δραχ. κατὰ μῆνα σὺν $1\frac{1}{4}$ τοῦ περιπλέον εἰς ὃ θὰ ἐδικαιοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου ἢ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του.

10. Τὰ φάρμακα τῆς νοσηλείας καὶ τὸν ἰατρὸν κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τῆς παθήσεως χορηγεῖ ὁ ἰδιοκτήτης δωρεάν, ἐν περιπτώσει δὲ θανάτου κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτοῦ διάστημα καὶ τὰ ἐξοδα τῆς κηδείας ὀριζόμενα εἰς δραχμάς ἐξήκοντα.

11. Πρὸς τοὺς παθόντας πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου χορηγοῦνται αἱ βοήθειαι, ὡς ὀρίζονται αὐταὶ ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου 1882 Β. Διατάγματος.

12. Αἱ συντάξεις καὶ αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 11 βοήθειαι οὐτε ἐκχωροῦνται οὔτε κατάσχονται.

13. Οἱ ἀλλοδαποὶ δικαιοῦνται εἰς τὴν σύνταξιν τὴν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένην, ἐφ' ὅσον διαμένουν ἐν Ἑλλάδι. Ὁμοίως καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῶν οἱ δικαιούμενοι εἰς σύνταξιν ἐφ' ὅσον διαμένουν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἂν διέμενον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ δυστυχήματος τοῦ παθόντος. Ἄλλ' οἱ τε παθόντες ἀλλοδαποὶ καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῶν ἀπερχόμενοι τῆς Ἑλλάδος δικαιοῦνται εἰς ἀπόληψιν συντάξεως ἐφ' ἅπαρ τριῶν ἐτῶν, στερούμενοι παντός περαιτέρω δικαιώματος δι' ἑαυτοῦ ἢ τοὺς συγγενεῖς των καὶ ἂν ᾔθελον καὶ αὐθις ἐπανελθῆ εἰς Ἑλλάδα.

14. Εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἀπαίτησιν δικαιοῦνται οἱ παθόντες ἢ οἱ συγγενεῖς αὐτῶν καὶ ἄλλοι κληρονόμοι κατὰ τῶν κυρίων τῶν μεταλλείων καὶ μεταλλουργείων ἢ κατὰ τῶν προϊσταμένων τῆς ἐργασίας ἐν τοῖς ἔργοις, ἐνθα ἔπαθον πλὴν τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Μόνον ὁ κύριος τοῦ μεταλλείου ἢ μεταλλουργείου δύναται νὰ ἐνασκήσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὰς ἀγωγὰς τοῦ παθόντος κατὰ τῶν ὑπαιτίων τοῦ δυστυχήματος ἄλλων παρά τοὺς ἐργάτας αὐτοῦ

ἢ τοὺς προστηθέντας ὑπ' αὐτοῦ συμφώνως πρὸς τὸ κοινὸν δίκαιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Πόροι τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ Διοικήσεις αὐτοῦ.

15. Πόροι τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἐκτὸς τῶν τίκων τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ, εἰσὶν οἱ ἑξῆς :

Α') 1 0)0 τοῦ καθαρῦ εἰσοδήματος τῶν μεταλλείων, τὸ εἰσπραττόμενον κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Χ4' νόμου περὶ μεταλλείων.

Β') 1 0)0 τοῦ καθαρῦ εἰσοδήματος τῶν μεταλλουργειῶν ἐν γένει, συμβεβηκυμένων καὶ συνεισπραττομένου μετὰ τοῦ φόρου τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τοῦ καθαρῦ εἰσοδήματος αὐτῶν, καὶ 1 0)0 τοῦ καθαρῦ εἰσοδήματος τῶν ὀρυχείων καὶ λατομείων, ἐπὶ τοῦ καθαρῦ εἰσοδήματος τῶν ὁποίων εἰσπράττει τὸ Δημόσιον 10 0)0 κατὰ τὸν νόμον 'ΒΟΕ'.

Τὸ 1 0)0 ταῦτο ἐπὶ τοῦ καθαρῦ εἰσοδήματος τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων καὶ λατομείων δύναται διὰ Β. Διατάγματος νὰ ἀυξηθῇ εἰς 1 1)2 0)0, ἂν ἔτος τι τὰ εἰσοδήματα τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν δὲν ἐπαρκέσουν εἰς τὰς δαπάναις αὐτοῦ.

Γ') Τὰ πρόστιμα τὰ ἐπιβαλλόμενα δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου καὶ τοῦ καθεστῶτος περὶ μεταλλείων νόμου.

Δ') Αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 42 προβλεπόμεναι εἰσφοραὶ τῶν ταμείων Ἀλληλεβοηθείας.

Ε') Αἱ ὑπὲρ τοῦ ταμείου τούτου δωρεαὶ ἢ κληροδοτήσεις.

16. Ἡ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ὑπηρεσία ὑπάγεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἐφαρμόζονται ὑπὲρ τῶν ὑπὲρ αὐτῆς εἰσπραξέων αἱ διατάξεις τῶν περὶ εἰσπραξέως τῶν δημοσίων ἐσόδων νόμων.

17. Τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν διοικεῖται ὑπὸ Συμβουλίου ἑπταμελοῦς, συγκειμένου ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γεν. Λογιστηρίου, ὡς προέδρου, τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν Μεταλλείων ἢ τοῦ τὰ χρεὴν αὐτοῦ ἐκπληροῦντος νομομηχανικοῦ, ὡς ἀντιπροέδρου, τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν νομικοῦ συμβού-

λου, τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ Ὑπουργεῖῳ τμηματάρχου τῆς δημοσίας οἰκονομίας, τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Οἰκονομικῶν ὀρυκτολόγου καὶ δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ Μεταλλευτικῶν ἢ Μεταλλουργικῶν ἐργασιῶν, διοριζομένων κατ' ἔτος παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἐδραν δ' ἔχει τὰς Ἀθήνας.

18. Τὸ συμβούλιον θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἂν τρία μόνον μέλη παρίστανται, ἅπαντα προσκλιόμενα πρὸς ἐκάστην συνεδρίασιν ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Κωλυομένου τοῦ Προέδρου καὶ ἀντιπροέδρου, τὴν προεδρίαν ἀναλαμβάνει ὁ νομικὸς σύμβουλος.

Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν· ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

19. Παρὰ τῷ Συμβουλίῳ ἀναλαμβάνει χρέη γραμματέως καὶ λογιστοῦ εἰς τῶν γραμματέων Α' τάξεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, παρὰ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν διοριζόμενος.

Τὰ χρέη ταμείου ἐκπληροῖ ὁ κεντρικὸς ταμίας ἢ εἰς τῶν ταμιῶν Ἀττικῆς.

20. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διαχειρίζεται τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου, ἐξελέγχει τὰς αἰτήσεις περὶ συντάξεων, ἐντέλλεται τὴν πληρωμὴν αὐτῶν, καὶ ἀνταποκρίνεται ἀπ' εὐθείας μετὰ πάσης Ἀρχῆς σχετικῶς μετὰ τὸ ἔργον αὐτοῦ.

21. Ὁ Πρόεδρος ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπογράφει τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα, εἰς ἃ συνυπογράφει καὶ ὁ γραμματεὺς, τὰ δὲ γραμμάτια παραλαβῆς ὑπογράφει ὁ ταμίας καὶ ἐπιθεωρεῖ ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου.

22. Ὁ Πρόεδρος παριστᾷ τὸ ταμεῖον ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἢ δὲ ὑπεράσπισις τῶν συμφερόντων τοῦ ταμείου ἐνώπιον αὐτῶν ἀνατίθεται εἰς τὸν παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐσωτερικῶν νομικὸν σύμβουλον ἢ τὸν νόμιμον αὐτοῦ ἀναπληρωτήν.

23. Χορηγεῖται ἀπὸ τὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου ἐπιμεσίβιον εἰς μὲν τὸν Πρόεδρον τοῦ Δ. Συμβουλίου δραχ. 100 κατὰ μῆνα, εἰς δὲ τὸν γραμματέα καὶ τὸν ταμίαν ἀνά 50.

Ἐπίσης καταβάλλονται ἐκ τῶν αὐτῶν κεφαλαίων τὰ γραφικὰ ἐξόδα.

Τὰ τριπλότυπα τῶν γραμματικῶν παραλαβῆς καὶ τὰ ἔντυπα τῶν ἐνταλμάτων, εἰς διπλότυπα κατηρτισμένα, ὡς καὶ τὰ βιβλία τῆς διαχειρίσεως χορηγεῖ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, μονογραφημένα παρὰ τινος τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ.

24. Ἡ περιουσία τοῦ ταμείου μένει διαρκῶς διατεθειμένη εἰς χρειώγραφα τοῦ δημοσίου ἅτινα θέλουν κατατίθεσθαι εἰς ἰ. διαίτηρον κινώτιον σιδηροῦν ἐν τῷ Κεντρικῷ Ταμείῳ. Δύονται ὅμως ποσὸν τι τῆς περιουσίας ταύτης μὴ ὑπερβαῖνον τὰς ἐτησίαις εἰσπράξεις ἐκ τακτικῶν ἐσόδων νὰ μένη κατατεθειμένη ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ παρὰ τινι τῶν ἐν Ἀθήναις ἀνεγνωρισμένων Τραπεζῶν, ἧς θέλει ἐνεργεῖ καὶ τὰς πληρωμὰς ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ ἐπιταγῶν τοῦ ταμείου.

25. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συντάσσει καθ' ἕκαστον ἔτος λογοδοσίαν τῆς διαχειρίσεώς του, ἧς δημοσιεύεται εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Σὺν τῇ λογοδοσίᾳ θέλει δημοσιεύει κατὰστασιν ἐμφαίνουσας τὰς ἀπονεμηθείσας κατὰ τὸ ἔτος συνταξεῖς, μὲ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς παραλαβῆς ἐκάστης αἰτήσεως καὶ τὴν τῆς ἀπονομῆς αὐτῆς.

Οἱ δὲ λογαριασμοὶ ἐκάστης χρήσεως ὑποβάλλονται μεθ' ὅλων τῶν δικαιολογητικῶν ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ ἐπομένου ἔτους εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ὅπερ ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐπ' αὐτῶν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους.

26. Τὰ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ γραφείου κανονισθῶσονται διὰ Β. Διατάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Βεβαίωσις τοῦ δυστυχήματος.

27. Ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἐνθα συνέβη τὸ δυστύχημα, ὀφείλει, ἂν τὸ δυστύχημα προκαλέσῃ ἀνικανότητα ἐπὶ πλέον τῆς ἑβδομάδος, νὰ βεβαιώσῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ δυστυχήματος ἐγγράφως καὶ ἐνόρκως ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς περιφέρειας,

ἐν ἣ συνέβη τὸ δυστύχημα, μετὰ δύο εἰς τὸ δυστύχημα παρειαυθέντων μαρτύρων, ἂν ὑπαρχοῦσι τοιοῦτοι, τὰς λεπτομερείας τοῦ δυστυχήματος, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν συνέβη, τὸ ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα τοῦ παθόντος.

Ἐπίσης ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας καὶ ἐπιμελεῖα τῶν αὐτῶν προσώπων ὁ θεραπεύων ἰατρός ὀφείλει νὰ βεβαιώσῃ ἐνόρκως καὶ ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου τὴν κατάστασιν τοῦ παθόντος καὶ τὴν πιθανὴν ἔκβασιν τοῦ παθήματος.

Ὁ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως τιμωρεῖται διὰ προστίμου 50 ἕως 200 δρ., ἂν παραλείψῃ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ αὐτοῦ εἴτε αὐτός εἴτε ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ. Τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλει τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, εἰσπραττόμενον ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐπιτοχιακοῦ ταμείου τῆς περιφερείας πρὸς ὄφελος τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν.

28. Ἐπίσης οἱ συγγενεῖς τοῦ παθόντος ἢ καὶ αὐτός ὁ παθὼν δικαιούνται νὰ αἰτήσωνται, ὅπως ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ Εἰρηνοδίκου καταθέσῃσι περὶ τοῦ δυστυχήματος καὶ περὶ τῶν περιστάσεων, ὅρ' ἃς ἐγένετο τοῦτο.

29. Ὁ εἰρηνοδίκης, συλλέγων καὶ αἰσθητῶς ἄλλος δυναθῇ πληροφορίας, συντάσσει ἐκθεσιν ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ δυστυχήματος. Ἀντίγραφον ταύτης, ὡς καὶ τῶν καταθέσεων ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου, χορηγεῖ εἰς τὸν παθόντα ἢ εἰς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ ἐπὶ τῇ αἰτήσει των.

30. Ὁ παθὼν ἢ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ διευθύνουσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα, συνοδευόμενα μὲ τὴν αἰτησίαν των περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν.

Ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ παθόντος τὰ ἔγγραφα ταῦτα δεόν νὰ συνοδεύωνται μὲ πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου τῆς κατακίνας του, δηλοῦν τὴν πατρίδα, τὸν γάμον, τὸν ἀριθμὸν τῶν τέκνων αὐτοῦ καὶ τὴν ἡλικίαν αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐπιζῶντας γονεῖς.

Ω: πρὸς τὰ ἔγγραφα ταῦτα τηροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 128 τοῦ λογιστικοῦ νόμου περὶ συντάξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἐκδίκασις καὶ πληρωμὴ τῶν συντάξεων.

31. Ὁ Πρόεδρος, ἅμα λαβὼν τὴν αἴτησιν, καταχωρίζει ταύτην ἐν περιλήψει ἐν βιβλίῳ πρωτοκόλλου, μεθ' ὃ ἐξετάζει τὸν ὄκελλον, καὶ ἂν θεωρῇ αὐτὸν πλήρη, ὑποβάλλει τὴν αἴτησιν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰς πρώτην αὐτοῦ συνεδρίασιν. Ἄλλως προκαλεῖ δεόντως τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐγγράφων, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ τὴν Ιατρικὴν ἐξέτασιν τοῦ παθόντος δαπάνῃ τοῦ ταμείου.

32. Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰ ὑποβληθέντα ἐγγράφα καὶ οἷαςδήποτε ἄλλας πληροφορίας ἐγε: συλλέξει ἄλλοθεν, ἀποφαίνεται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν ἐγγράφων τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἀπαίτουμένων περὶ τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως δι' ἀποφάσεως ἠτιολογημένης καὶ καταχωριζομένης ἐν τῇ πρακτικῇ τῶν συνεδριάσεων.

33. Ὁ παθὼν ἢ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἂν ἡ ἀπόφασις δὲν δημοσιεῖται ἐντὸς τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 32 προθεσμίας, δικαιοῦνται νὰ ἐπιχειρήσιν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Ταμείου τῶν Μεταλλευτῶν εἰς δικαστήριον ἐνώπιον τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων πρὸς ἀπόληψιν τῶν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου δικαιωμάτων.

34. Τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κοινοποιεῖ ὁ Πρόεδρος εἰς τὸν κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν εἰργάζεται ὁ παθὼν καὶ εἰς τὸν παθόντα ἢ εἰς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τοὺς ἰδιοκτῆτας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ ἀπόφασις εἰς οὐδὲν ἑνδικον μέσον ὑπόκειται ὡς πρὸς δὲ τὸν παθόντα ἢ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, δικαιοῦνται οὗτοι νὰ ἐκκαλέσωσιν αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως. Ἡ ἐφεσις ἐκδικάζεται συνοπτικῶς, εἰσαγομένη διὰ τοῦ πινακίου τῶν αἰτήσεων τὴν πρώτην δικάσιμον μετὰ παρέλευσιν 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐφέσεως πρὸς τὸν κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου δὲν ὑπόκειται εἰς τὸ ἑνδικον μέσον τῆς ἀναφέσεως.

35. Ἐν περιπτώσει τοῦ χρόνου τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον πεισθῆ, ὅτι ἡ ἀνικανότης συνταξιούχου τινὸς ἐπαυσεν ἢ περιορίσθη, προβαίνει δαπάναις τοῦ ταμείου εἰς νέαν λατρικὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ, συνεπιβὰς τῆς ὁποίας ἐκδίδει νέαν ἀπίφασιν.

Ἐν περιπτώσει χειροτερεύσεως τῆς καταστάσεώς του δύναται καὶ ὁ παθὼν νὰ ὑποβάλῃ αἴτησιν.

Ἐπὶ τῆς νέας ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἐφαρμόζονται οἱ αὐταὶ διατάξεις, αἱ καὶ ἐν ἀρθροῖς 32—34.

36. Ὁ Διευθυντὴς ἢ ἰδιοκτῆτης τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς τὴν ἀνήκει ὁ παθὼν, θέλει πληρῶναι κατὰ μῆνα ὁλόκληρον τὴν σύνταξιν εἰς τὸν δικαιοῦχον, τὸ μὲν ἡμῖσι διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ δὲ ἕτερον ἡμῖσι διὰ λογαριασμὸν τοῦ ταμείου τῶν Μεταλλευτῶν. Κατὰ τριμηνίαν δὲ θέλει στέλλει εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ ταμείου Μεταλλευτῶν κατάστασιν τῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ταμείου πληρωθέντων μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν, μετὰ τὴν ἐξέλεξιν τῶν ὁποίων ὁ Πρόεδρος ἐντέλλεται τὴν ἐπιστροφὴν τῶν προκεταβληθέντων παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὴν πληρωμὴν ἐνεργεῖ ὁ ταμίας δι' ἐπιταγῶν ἐπὶ τῆς ἐν ἀρθρῷ 24 ἀναφερομένης Τραπεζῆς.

37. Ἐν ὁ Διευθυντὴς ἢ ἰδιοκτῆτης τῆς ἐπιχειρήσεως ἀναβάλῃ πέραν τῶν δέκα ἡμερῶν τὴν πληρωμὴν συντάξεώς τινος ἢ τῶν βοηθημάτων τῶν ἀναφερομένων ἐν ἀρθροῖς 2 καὶ 10, πᾶς ἐνδιαφερομένος δικαιούται νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ὅστις ἐνεργεῖ ἀνακρίσεις, αἱ ὑποβάλλει εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο δὲ, ἂν πεισθῆ, ὅτι κακῶς ἠρνήθη τὴν πληρωμὴν ὁ ἰδιοκτῆτης ἢ διευθυντὴς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐντέλλεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπαρχιακὸν ταμίαν νὰ εἰσπράξῃ καταναγκαστικῶς τὸ ἀντίτιμον τῆς καθυστερουμένης συντάξεως ἢ βοηθήματος, μετὰ προστίμου ἴσου πρὸς τὸ δέκατον τῆς ἀξίας αὐτῆς, καὶ τὴν μὲν σύνταξιν ἢ βοηθῆμα νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν δικαιοῦχον, τὸ δὲ πρόστιμον νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν Μεταλλευτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἐξασφαλιστικὰ μέτρα.

38. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἰδιοκτῆτης τῆς ἐπιχειρήσεως

περίπεση εις χρηματικήν στενοχωρίαν, και ή εισπραξις των συντάξεων κ θίσταται αδύνατος, ο Πρόεδρος του Ταμείου Μεταλλευτών μετ απόφασιν του Συμβουλίου εντέλλεται την πληρωμήν αυτών εις τους δικαιούχους υπό του Ταμείου Μεταλλευτών. ειδυποιεί δε τον νομικόν σύμβουλον του Υπουργείου των Εσωτερικών, όπως λάβη άπαντα τα εξασφαλιστικά μέτρα της επιχειρήσεως.

39. Έν περιπτώσει καταναγκαστικής εκποιήσεως, είτε διά λογαριασμόν του Ταμείου Μεταλλευτών, είτε διά λογαριασμόν τρίτου, κτήσεις ανηκουσών εις επιχειρήσιν υπόχρεων εις πληρωμήν συντάξεων, τα δικαιώματα του Ταμείου Μεταλλευτών λογίζονται προνομιούχα, κατατάσσονται δε άμέσως μετά τας προνομιούχους απαιτήσεις του έδριου τρίτου του άρθρου 940 της Πολιτικής Δικονομίας. Απαρτίζονται δε ταυτα εκ των ερελυμένων ποσών διά βοηθήματα ή συντάξεις καταστάσας απαιτητάς και μη πληρωθείσας, και εκ των υποχρεώσεων των υφισταμένων εις το μέλλον προς εξακολούθησιν της πληρωμής των συντάξεων διά τα συμβάντα δυστυχήματα πρό της αναγκαστικής εκποιήσεως. Αί τελευταίαι αυταί απαιτήσεις, αν δεν ανακουβανώνται άπό τον νέον ιδιοκτήτην, θέλουσι κεφαλαιοποιηθαι, υπολογιζομένου του κεφαλαίου εις το δεκαπλάσιον των έτησιων συντάξεων, και θέλουσι κρατείσθαι εκ της αξίως του εκλεισθηριάσματος.

40. Κατά τον άνωτέρω τρόπον θέλουσι λογίεσθαι και εξαοχλιζέσθαι τα δικαιώματα του Ταμείου των Μεταλλευτών, έν περιπτώσει διαλύσεως της επιχειρήσεως, της υποχρέου εις πληρωμήν συντάξεων ή βοηθημάτων, ή μεταβιβάσεως αυτής, παρεκτος αν ο νέος ιδιοκτήτης αναδέχεται τας υποχρεώσεις του παλαιου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

Παραγραφαί.

41. Πάσα αίτησις προς σύνταξιν πηγάζουσα εκ δυστυχίματος προβλεπομένου υπό του παρόντος νόμου κατά του

Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἢ κατὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τῶν προϊσταμένων αὐτοῦ, περί ἧς δὲν ὑπεβλήθη ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 30 αἰτήσεις, παραγράφεται δύο ἔτη μετὰ τὸ δυστύχημα. Δὲν παραγράφονται ὅμως αἱ ἀπαιτήσεις κατὰ τῶν ἰδιοκτῆτῶν, ἀν οἱ προϊστάμενοι αὐτῶν δὲν συνεμορφώθησαν μετὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27.

Προκειμένου περὶ δικαιωμάτων ἀποκτιωμένων μετὰ θάνατον συνταξιούχου, ταῦτα παραγράφονται δύο ἔτη μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἀν δὲν ὑπεβλήθη ἐν τῷ μεταξύ ἢ κατὰ τὸ ἄρθρ. 30 αἰτήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ταμεία ἀλληλοβοηθείας.

42. Τὰ ὑφιστάμενα ταμεία ἀλληλοβοηθείας Μεταλλείων καὶ Μεταλλουργείων θέλουσιν ἐξακολουθήσει ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου χορηγοῦντα βοηθήματα ἢ συντάξεις εἰς τοὺς παθόντας πρὸ ταύτης, κατὰ τὰ ὀριζόμενα παρὰ τῶν κανονισμῶν αὐτῶν. Θέλουσιν ὅμως παύσει χορηγοῦντα συντάξεις εἰς τοὺς παθόντας ἐκ βιαίου συμβάντος ἢ τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος νόμου, ὡς δικαιουμένους νὰ λάβωσι τοιαύτην παρὰ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν. Θέλουσι δὲ συνεισφέρει εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν καθ' ἑξαμηνίαν τὸ πέμπτον τῶν ἑξαμηνιαίων ἐισοδημάτων αὐτῶν. Ἐξαιρητικῶς διὰ τὰ πρῶτα ἔτη, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, θέλουσιν συνεισφέρει τὰ ταμεία ἀλληλοβοηθείας μόνον τὰ ἐξῆς ποσοστὰ ἐκ τῶν ἐισοδημάτων αὐτῶν: τὸ πρῶτον ἔτος 1)12, τὸ 2ον ἔτος 1)11, τὸ 3ον ἔτος 1)10, τὸ 4ον ἔτος 1)9, τὸ 5ον ἔτος 1)8, τὸ 6ον ἔτος 1)7, τὸ 7ον ἔτος 1)6.

Ἄν ὁ κύριος τοῦ Μεταλλείου καταβάλλῃ εἰς τὸ ταμεῖον ἀλληλοβοηθείας τοῦ ἰδίου Μεταλλείου ποσὸν ἰσὸν ἢ ἀνώτερον τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, τῶν κανονιζομένων ἐν τοῖς ἀρθροῖς 2 καὶ 10, ἀναλαμβάνει τοῦτο τὰς ὑποχρεώσεις ταύτας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

43. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 123 τοῦ λογιστικοῦ νόμου περὶ ἐπιτροπικῶν ἐφαρμοζόνται καὶ εἰς τὰ ἐπιτροπικά τῶν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου συνταξιούχων.

Ἐπίσης ἐφαρμοζόνται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου ΒΥΚ' τοῦ 1896 διὰ τὰς μεταδιβαζομένας εἰσπράξεις εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν ἢ τὰ παρ' αὐτοῦ ἀποστελλόμενα πρὸς διὰ μέσου τῶν ταμείων τοῦ Κράτους. Ὁμοίως ἄπασαι αἱ δικαστικαὶ καὶ διοικητικαὶ πράξεις, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ παρόντος ἢ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ πρὸς κτήσεις τῶν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου δικαιωμάτων, συντάσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου, ἀπηλλαγμένοι οὐταὶ καὶ τῶν δικαστικῶν τελῶν.

44. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1900. Τὰ δεξιὰ ἐκτελέσεως αὐτοῦ ὀρίσθησονται διὰ Β. Διατάγματος.

Β. Διάταγμα τῆς 15 Σεπτ. 1901. Περί ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ γραφείου τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 26 τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' τῆς 21 Φεβρουαρίου 1901 «περὶ περιθάλψεως τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις καὶ μεταλλουργείοις παθόντων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν», διατάσσομεν.

1. Οἱ ἐπαρχιακοὶ ταμίαι, βεβαιοῦντες καὶ εἰσπράττοντες μετὰ τοῦ φόρου τοῦ δημοσίου τὰ ὑπὲρ τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' ὀριζόμενι ἔσοδα ἐκ φόρων μεταλλείων κλπ. ἐνεργούσιν, εἰς βάρος τῶν ἐν τῇ περιφέρειᾳ οὐτῶν ἐδρευουσῶν ἐταιρειῶν ἢ τῶν ἐν αὐτῇ κατοικούντων ἢ διαμενόντων ἰδιωκτητῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, τὴν βεβαιώσιν τῶν εἰς τὸ ρηθὲν ταμεῖον ἀναλογούντων ἔσόδων ὑπὸ ἰδίᾳ μερίδι ἀστυεῖον μεταλλευτῶν, ἐφ' ἣν καὶ χρῶνται οὗτοι κατὰ τὴν εἰσπραξίν καὶ εἰσπαγωγὴν τῶν ἔσόδων εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διαχειρίσει τῶν ταμείων διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν οικείων γραμματίων παραλαβῆς, ὧν τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰ ποσὰ σημειοῦσιν ἐπὶ τῶν δεξιῶν τῆν εἰσπραξίν τῶν, εἰς τὸ δημοσίον ἀνηκόντων φόρων, ἐκδιδόμενων γραμματίων παραλαβῆς.

Υποβάλλουσι δὲ εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου κατάστασιν, ἐν ἣ ἔμφαίνεται κατ' ὄφειλέτην τὸ βεβαιωθὲν ποσόν, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τοῦ τριπλοτύπου ἀποδεικτικοῦ παραλαβῆς εἰσπρακτέων ἐσόδων, ὡς καὶ τῶν ἐκδιδόμενων γραμματίων παραλαβῆς καὶ τὰ ποσὸν τούτων.

2. Ὑπὸ τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μνημονευομένην μερίδα καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἀποσπασμάτων ἀποφάσεων, προσηκόντως ἐκδεδομένων, οἱ ταμίαι βεβαιοῦσι καὶ εἰσπράττουσι καὶ τὰ κατὰ τὸν νόμον ΒΩΜΑ' ἢ τὸν καθεστῶτα περὶ μεταλλείων ἐπιβαλλόμενα ταῖς ἐταιρίαις ἢ τοῖς ἰδιοκτηταῖς τῶν ἐπιχειρήσεων πρόστιμα, ὡς καὶ τὰς διὰ λογαριασμὸν τούτων ἐκ τοῦ ταμείου τῶν μεταλλευτῶν καταβαλλόμενα, ἐνεκὰ δυστροπίας τῶν ὑποχρέων εἰς πληρωμὴν, ἀπολήψιμα ἐξοδα. Τοῦτ' αὐτὸ δὲ ἐνεργεῖται καὶ ὅσον ἄφορᾷ εἰς τὰ ἐκ συνεισφορῶν τῶν ταμείων ἀλληλοβοηθείας καθιερούμενα ἐσοδα τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν.

3. Κατὰ τὸν αὐτὸν ἐπίσης τρόπον βεβαιοῦνται καὶ εἰσπράττονται παρὰ τῶν ταμείων καὶ αἱ κεφαλαιωθεῖσαι προκειμένης ἀναγκαστικῆς ἐκπειθήσεως ὑπεγγύων κτήσεων ἢ διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπαιτήσεις τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν. Ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου βεβαιώσις ἐνεργεῖται δι' ὃ ποσὸν καὶ ἡ κατάσχεσις ἐπεβλήθη ἢ ἡ ἀναγγελία ἐγένετο ἐκ μέρους τοῦ προέδρου τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν.

4. Οἱ ταμίαι ὀφείλουσι γὰρ τηρῶσι παρ' αὐτοῖς τὰ ἀποσπάσματα τῶν ἀποφάσεων ὡς παραστατικὰ τῆς βεβαιώσεως ἔγγραφα, ἐκ δὲ τῶν ἐκδεδομένων τριπλοτύπων ἀποδεικτικῶν παραλαβῆς εἰσπρακτέων ἐσόδων, τὰ μὲν παραρτήματα γὰρ ὑποβάλλωσιν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν, τὰ δὲ ἀποδεικτικὰ αὐτῶν, μετὰ τῶν ἄλλων λογιστικῶν στοιχείων τῆς διαχειρίσεώς των, εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον.

Ὅφείλουσι πρὸς τούτοις οἱ ταμίαι γὰρ ὑποβάλλωσιν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐκδιδόμενα γραμμάτια παραλαβῆς διὰ τὴν εἰσπραξίν των εἰς τὸ ταμεῖον μεταλλευτῶν ἀνηκόντων ἐσόδων.

Τὰ γραμμάτια ταῦτα παραλαβῆς ἐξοφλοῦνται συνεπείᾳ διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου παρὰ τοῦ α' ταμείου ἐπὶ

των πληρωμῶν τῶν ἐπαρχιακῶν ἐξόδων Ἀττικῆς διὰ τῆς ἐκδόσεως χρηματικῶν γραμματίων, ἐξοφλουμένων ἄνευ τέλους γαρτοσήμου, ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου ὡς ταμείου τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν.

5. Τὸ ἐπὶ τῇ ἐξαργυρώσει τοῦ χρηματικοῦ γραμματίου ἐκκοπόμενον παρὰ τοῦ ταμείου τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν ἀποδεικτικὸν εἰσπράξεως προσαρτᾶται, μετὰ τὴν προσήκουσαν ἐπ' αὐτῷ θεώρησιν, εἰς τὸ ἐξοφλούμενον χρηματικὸν γραμμάτιον ὡς δικαιολογητικὸν τῆς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ, τὸ δὲ παράρτημα τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου ἀποστέλλεται εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν ὡς στοιχεῖον ἀναγκαῖον πρὸς ἐγγράφην τῆς οἰκείας διαχειριστικῆς πράξεως εἰς χρέωσιν τοῦ ταμείου.

6. Ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν εἰς τὸ γραφεῖον ὑποβληομένων παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων γραμματίων παραλαβῆς καὶ τῶν παραρτημάτων τῶν ἐκδιδόμενων τριπλοτύπων ἀποδεικτικῶν παραλαβῆς εἰσπρακτέων ἐσόδων, ἐνεργοῦνται παρὰ τοῦ ἐκπληροῦντος χρέη λογιστοῦ παρὰ τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ αἱ θέουσαι ἐν τοῖς βιβλίοις λογιστικαὶ πράξεις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ παριστανται ἐν τῇ διαχειρίσει πᾶν καθυστέρημα ταύτης καὶ πᾶσι ἐμπράγματι τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν ἀπαίτησις.

Τὸ ἡμερολόγιον καὶ τὸ καθολικὸν τῆς διαχειρίσεως βιβλίον τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν, τηρούμενα διπλογραφικῶς, κλειόνται κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους, τὸ δὲ ἐξαγόμενον τῶν διαφόρων μεριδῶν ὑποβάλλεται ἐν ἰσολογισμῷ τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν ὑπ' ὄψει τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τούτου. Πλὴν τῷ γραφεῖῳ τοῦ λογιστοῦ τηροῦνται ἐπίσης καὶ τὰ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς οὐλοληπτικῆς κινήσεως τοῦ ταμείου ἀπαραίτητα βοηθητικὰ βιβλία.

7. Ἐν τῷ βιβλίῳ μητρώου τῶν συνταξιούχων θέλει σημειοῦσθαι ἡ χρονολογία τῆς ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου, ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τῆς συντάξεως, ὁ εἰς ὃν αὕτη ἀπενεμήθη, τὸ ἀπενεμήθην ποσόν, οἱ εἰς ὑποκαταστάσεως εἰς σύνταξιν δικαιούμενοι ἡ ἡλικία τῶν ἀρρένων, αἱ ἀποκαταστάσεις τῶν θηλέων ὡς καὶ πᾶν ἄλλο γεγονός, ἐπιφέρον μεταβολὴν εἰς τὴν

κατάστασιν τῶν προσώπων, ἐξ ἧς ἐνδέχεται νὰ προέλθῃ βραδύτερην διακοπὴ ἢ περιορισμὸς τῆς ἀρχικῆς ἀπονεμηθείσης συντάξεως.

8. Οἱ κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τοῦ 1882 περιβαλψιοῦχι ὡς καὶ οἱ εἰς οὗς ἀπενεμήθη ἢ ἀπονεμηθήσεται σύνταξις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' τοῦ 1901 ἐφοδιασθήσονται διὰ φύλλων ταυτότητος.

Οὐδεμία πληρωμὴ περιβάλψεως ἢ συντάξεως ἐνεργεῖται, ἐκ μέρους τῶν ὑποχρέων εἰς τοῦτο ἐταιρειῶν καὶ ἰδιοκτητῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκ τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν, ἀνευ προσαγωγῆς τοῦ φύλλου ταυτότητος τοῦ μηνὸς ἐκείνου, δι' ὃν ἡ πληρωμὴ γίνεταί, τεθεωρημένου παρὰ τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς.

9. Ἡ πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν ἐκδιδόμενη παρὰ τῆς Ἐθνικῆς τραπεζῆς ἀπάδειξις καταθέσεως χρημάτων παρ' αὐτῇ ἐπ' ἀνοικτῷ λογαριασμῷ, ἄγεται παρ' αὐτοῦ εἰς πίστωσιν τοῦ ταμείου ἀνακοινοῦται δὲ ἅμα εἰς τὸν πρόεδρον τὸ ποσόν, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία ταύτης πρὸς καταχώρησιν τῆς προσηκούσης ἐν τοῖς βιβλίοις πράξεως εἰς γρέωσιν τοῦ λ)σμοῦ τῆς Ἐθνικῆς τραπεζῆς.

10. Διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν εἰς τὰς ἐταιρείας ἢ τοὺς ἰδιοκτητὰς ἀρειλομένων ἐκ τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν ἐκδίδεται, μετὰ προηγουμένον ἐλεγχον τῶν δικαιολογητικῶν, χρηματικὸν ἐντάλμα πληρωτέον ἐκ τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν ἐξοφλεῖται δὲ διὰ γραμματίου παραλαβῆς ἴσου ποσού, οὗτινος ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία σημειοῦται ἐν τῷ ἐξοφλουμένῳ δι' αὐτοῦ ἐντάλματι.

Τὸ οὕτως ἐκδιδόμενον ἀποδεικτικὸν εἰσπράξεως μετὰ τοῦ πασαρτήματος αὐτοῦ πέμπεται εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἵνα, τὸ μὲν παράρτημα χρησιμεύσῃ ὡς τίτλος, ἐφ' οὗ στηριχθήσεται ἢ εἰς πίστωσιν τοῦ λ)σμοῦ τῆς Ἐθνικῆς τραπεζῆς ἐγγραφησομένη πράξις, τὸ δὲ ἀποδεικτικὸν εἰσπράξεως διευθυνθῇ, μετὰ προηγουμένην θεώρησιν, εἰς τὴν Ἐθνικὴν τράπεζαν, ὅπως ἐξαργυρωθῇ τῷ κομιστῇ δικαιούχῳ, ἢ ἐπὶ τῇ βάσει τούτου, ἐκδοθῇ ἰσόποσος τοῦ κεντρικοῦ καταστή-

ματος επίταγή πληρωτέα ἔκ τινος τῶν ὑποκαταστημάτων αὐ-
τῆς.

11. Εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ὑποβάλλονται παρὰ τοῦ
δικητικῶ συμβουλίου τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν μὲ τοὺς
ληγμούς ἐκάστης χρήσεως, ληγούσης τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ
ὑπολόγου ἔτους, αἱ καταστάσεις τῶν ὑπὸ τῶν ταμιῶν ἐκδοθέν-
των καὶ ὑποβληθέντων γραμματίων παραλαβῆς κατὰ τὴν § 6'
τοῦ άρθρου 1 τοῦ παρόντος Διατάγματος, τὰ παρὰ τῶν ἰδίων
ὑποβληθέντα ἀποδεικτικὰ βεβαιώσεως, τὰ στελέχη τῶν χρη-
ματικῶν ἔνταλμάτων, τὰ παραρτήματα τῶν ἀποδεικτικῶν εἰσ-
πράξεως καὶ ἀντίγραφον κεκυρωμένον τοῦ ἰσολογισμοῦ.

Ὁ δὲ Κεντρικὸς ταμίης, ὡς ταμίης τοῦ ταμείου μεταλ-
λευτῶν, ὑποβάλλει τοὺς λογαριασμοὺς τῆς διαχειρήσεως τοῦ
ταμείου καὶ τὰ πρὸς ὑποστήριξιν ταύτης στελέχη τῶν τρι-
πλοτύπων εἰσπράξεως μετὰ τῶν ἀποδείξεων καταθέσεως, τῶν
πρὸς αὐτὸν παρὰ τῆς Ἐθνικῆς τραπεζῆς ἐκδοθεισῶν, καὶ τῶν
παρ' αὐτοῦ ἐξηργυρωμένων χρηματικῶν ἔνταλμάτων.

12. Τὸ κατὰ τὸ κλείσιμον τῶν βιβλίων καὶ ἐν τῷ ἰσολο-
γισμῷ ἀναγραφόμενον τυχὸν εἰς πίστωσιν τῆς συνθέτου μερί-
δος «Ἐξόδα καὶ Ἐσοδα» χρηματικὸν ποσόν, ἀποτελοῦν πρόσ-
θετον ἀποθεματικὸν κεφάλαιον, προορίζεται, κατατιθέμενον
ἐπὶ τόκῳ παρὰ τινι τῶν ἐν Ἀθήναις ἐδρευουσῶν τραπεζῶν, εἰς
κάλυψιν ἀπροβλέπτων ζημιῶν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

11

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

**ΨΗΦΙΣΜΑ
ΠΕΡΙ ΔΙΑΘΗΚΩΝ**

Ε τὸ φινύσιον τοῦτο σαρὶδι φθικεῖ
Κορυθαῖον αἰνιγματικὸν ἐστὶν
καὶ Νότα

ΓΨΠ (3780) 14^η κεῖα 1911
Περὶ σαρὶδι φθικεῖ
ὄρα ἐν τῷ Γενάρῳ.

πρόγραμμα 11 Φεβρ. 1830. Περί διαθηκῶν. * * *

E

1. Ἡ διαθήκη εἶναι ἢ δημοσία, ἢ μυστική, ἢ ἰδιόγραφος, ἢ προφορική.

ΑΠ. 59 (1900). Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσίβλητος τὴν κατὰ τῆς ἀναιρεσίβλητης ἀγωγὴν τῆς, ὡς ἐξ αὐτῆς ἐμφαίνεται, στηρίζει ἐπὶ τῶν στοιχείων ὅτι ὁ ἀποβιώσας πατὴρ τῆς Δ. Τ. διὰ τῶν ἀπὸ 3 καὶ 4 Ἰανουαρίου 1891 δύο ὁμοίων διαθηκῶν του, τῆς μὲν ἰδιοχείρου τῆς ἐπιμοιρῆς, ἐγκατέστησε κληρονόμους τοῦ πύθην τε καὶ τὴν ἀντίδικον τῆς, ἵνα τὴν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν κληροδοτημάτων τινῶν καὶ τῶν γρεῶν του ἀπομένουσαν καθαρὰν αὐτοῦ κινήτην καὶ ἀκίνητον περιουσίαν ἀξίας δρακμῶν 264,754 καρπῶται ἡ ἀντίδικος τῆς ἐπ' ὄρου ζωῆς, μετὰ δὲ τὸν θάνατόν τῆς περιέλθῃ αὐτὴ εἰς αὐτήν. Ὅθεν το δικατὴν ἐρετείον, χαρακτηρίσταν ἀμφοτέρως τὰς διαδίκους ὡς συγκληρονόμους, τὴν μὲν ἀναιρεσίβλητον ἐπὶ τῆς ἐπιμοιρῆς τῆς περιουσίας, τὴν δὲ ἀναιρεσίβλητον ἐπὶ τῆς κυριότητος αὐτῆς, περιελπομένης εἰς αὐτὴν λόγῳ ἀποκαταστάσεως μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀναιρεσίβλητης, οὐδὲως μετέβαλε τὴν τῆς ἀγωγῆς βάσιν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν τῆς ἀποφάσεως αἰτιολογιῶν προκύπτει, ὅτι τὸ πρωτεύον δὲν ἦτο ὑπόχρεον νὰ διατάξῃ ἀποδείξει περὶ τοῦ χρησθέντος ἀσφαλείας ποσῶν τῆς κινήτης κληρονομικῆς περιουσίας, ἀποῦ ἐπιδοῦν, ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ ἀπόφασί του ἐπιστήμων ἐκθέσεων προγραφῆς, ὅτι ἡ δυναμένη νὰ διακινδυνεύσῃ εἰς χεῖρας τῆς ἀναιρεσίβλητης κινήτῃ περιουσίᾳ ἀνέρχεται εἰς δραχ. 168,876 καὶ 50 ἰσ., ὡς αἰετὸ δὲ τῆς ἀσφαλείας ποσὸν εἰς δρ. 150,000, εἰς ἃς περὶ αὐτοῦ ἀνέφρονται, ὡς ἀναφέρει διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ μόνου ἐκ τῶν ἐπιμοιρῶν δάνεια καὶ τὰ ἐθνικά, περὶ ὧν, κατὰ τὴν γενομένην περὶ αὐτοῦ ἐκτίμησιν, οὐδεὶς κίνδυνος μὴ εἰσπράξεως δύναται νὰ ὑπαρῇ.

Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσίβλητος στηρίζει τὴν ἀγωγὴν ἐπὶ δύο ὁμοίων διαθηκῶν, ὡς διαπερροῦσῶν μόνον κατὰ τὴν χρονολογίαν καὶ τὸν τόπον, ἥτοι ὅτι ἡ μὲν μία εἶναι ἰδιόγραφος, ἡ δὲ ἕτερα μυστική. Τὴν μυστικὴν καὶ ταύτην παρεδόχθη καὶ ἡ ἀναιρεσίβλητος διὰ τῶν ἐνώπιον του κριτείου ἐγγράφων προτάσεων τῆς, ὡς ἀναφέρουσα ἐν μὲν

* Ἐπιμοιρῆσθαι ἐν ἀριθ. 27 τῆς Γεν. Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος 2 Ἀπριλίου 1830 σελ. 105.

** Τὸ ἔρημα καίπερ προγενέστερον τοῦ Β. Δ. τῆς 23 Φεβρ. 1830, ὅμως καὶ νόμος ἀπτικός ἀρα τὰ ἔθιμα δὲν κατισχύουσι τοῦ ἔρηματος τούτου, ὅπερ μόνον δι' ἄλλου νόμου δύναται νὰ καταργηθῇ.

τῇ 4ῃ αὐτῶν σελίδι : α' Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀσφαλείας ἀξίωσις τῆς ἀντιδίκου ἀποκρούεται ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης, ἐν τῇ ὁποία ρητῶς διατάσσεται νὰ λυθῶ, διαχειρίζομαι καὶ καρπῶμαι ἀνεμποδίστως τὴν ὅλην περιουσίαν», ἐν δὲ τῇ 11ῃ σελίδι : α' Ἀλλὰ διὰ τῆς ἤδη προμνησθείσης διατάξεως τῆς διαθήκης ρητῶς ἀπαλλάσσομαι τῆς ἀσφαλείας καὶ παντός προσκόμματος ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς περιουσίας. Ὅθεν ἀπαντῶν τὸ ἐρωτεῖον ἐπὶ τῶν προτάσεων τούτων τῆς ἀναίρεσιούσης διὰ τῆς ἐκτῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφασεῶς του, οὐδόλως ἡμάρτε μὴ ποιησαμένον διακρίσιν μεταξὺ τῶν δύο διαθηκῶν. Ἡ δὲ γενομένη παρὰ τοῦ ἐφετείου ἐκτίμησις τῆς διαθήκης αὐτῆς δι' αὐτῆς δὲν ἀπηλλαγῆ ἢ ἐναγομένη ἀμέσως ἢ ἐμμέτως τῆς πρὸς ἀσφαλείαν ὑποχρεώσεως, ὅτι ἡ ἀπόλυτος διαχείρισις ἐχορηγήθη αὐτῇ μόνον ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων, ἀπαγορευθείσης τῆς διαθέσεως ἢ ἐπιβαρύνσεως τῶν κεφαλαίων», περιστρεφομένη εἰς πράγματα, διαφράζει τὸν τοῦ Ἄο. Πάγου ἔλεγχον. Ἀνυπόστατος δ' ἐκ τῆς ἐκτῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφασεῶς ἐξελέγχεται ὁ τῆς ἀναίρεσεως λόγος, ὅτι τὸ ἐρωτεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει τὴν διαθήκην ἐν συνόλῳ.

Ἐπειδὴ ἀρροισιωθέντων τῶν κληροδοτημάτων καὶ καταπιστευμάτων Εἰς (2.20)3 καὶ Κωδ. (6.43) 1 καὶ 2, ὁ καταπιστευματοδότης δύναται, ὡς ὁ κληροδόχος, ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ βεβλημένου ἀσφαλείαν δι' ἐγγυητοῦ Πανῶ. (36.3) Ν. 1 πρ. § 1 καὶ Ν. 4 καὶ 16, Βισιλ. (44.24) 1, 2 καὶ 14 ἄλλα καὶ ὅσκις ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἀσφαλείαν δι' ἐνεχύρου ἢ ἐγγυήσεως Πανῶ. (17.1) 59 § 6, (37.6) 1 § 4 καὶ (40.5) 1 § 8, τὴν ἐκλογὴν μεταξὺ τῶν δύο τούτων εἰδὼν τῆς ἀσφαλείας ἔχει ὁ εἰς ἀσφαλείαν ὑποχρεούμενος Πανῶ. (13.5) 21 c 2 καὶ Βισιλ. (26.7) 21. Ἡ διατάξις δὲ 3 τοῦ Κωδ. (6. 8), ἣν ἐπικαλεῖται ἡ ἀναίρεσιούσα, ἵνα βῶσῃ ἀσφαλείαν προφορικῆν (nuda promissionem), στερεῖται νῦν ἰσχύος, διότι μετὰ τὴν ἀρχητῆριαν τῶν ἐπερωτήσεων, οὐδεμίαν ἢ τοιαύτην ἀσφάλεια ἔχει αἴταν. Ἐκ δὲ τῶν ἀρθρῶν 78, 80, 186, 621, 723, 733, 892, 966, 1005, 1030, 1033, 1041 καὶ 1047 Πολ. Δικ. συνάγεται, ὅτι ἡ τοῦ τροποποιηθέντος ἀρθρου αὐτῆς 840 περὶ ἐγγυήσεως διατάξις ἀφορᾷ μόνον τὰς ρητῶς παρ' αὐτῆς ὀριζομένας περιπτώσεις, συνεπῶς δὲ δὲν τροποποιεῖ τι περὶ ἐγγυήσεως καὶ ἐν γένει περὶ ἀσφαλείας διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου μόνον δὲ ὅταν ἡ κατὰ τὸν ἀστικὸν νόμον προσφερομένη ἀσφάλεια ἀμφισβητηθῇ, ὡς μὴ οὕσα ἀποχωρῶσα, λύεται ἡ ἀμφισβήτησις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κατ' ἀναλογίαν τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 841 καὶ ἐπομ. διαγραφομένης διαδικασίας. Ὅθεν ἡ ἀναίρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπικυρώσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 8.711 τοῦ 1894 ἀπόφασιν τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ὑπεχρεώθη ἢ ἐναγομένη καὶ νῦν ἀναίρεσιούσα νὰ δώσῃ ἐγγύησιν τῇ ἐναγούσῃ καθ' ἕνα τῶν ὑπὸ ἀρθρου 840 Πολ. Δικ. ἀναγραφόμενων τρόπων, οὐ μόνον τὰς προπαρτεθείσας διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου ψευδῶς ἠρμήνευσεν, ἀλλὰ

αίτην περί έγγραφοςίας ουσιώδη τοῦ ἀρθρ. 840 Πολ. Δικ. διάταξιν περιέλασε.

ΑΠ. 258 (1868). Ἐπειδὴ ἐν Ἑπτανήσῳ μέχρι τοῦ 1841 (ὅτε δημοσιεύθη ἡ ἀστικός κώδιξ) οὐδεμία διαθήκη συνιστάσα μάλιστα καταπιστευματικούς δεσμούς ἠδύνατο, κατὰ τὸ αὐτόθε ἰσχύον Ἐνετιμονόδικον, ἢ ἀντιταχθῆ κατα τρίτων, εἴην δὲν ἦτο δημοσιευμένη, καὶ εἴην τὰ εἰς τὸ καταπίστευμα ὑποκείμενα κτήματα δὲν εἶχον ἐγγραφεῖς εἰς τὰ περί τούτου δημόσια βιβλία, ὡς καὶ τὸ ἐφετέριον παραγγέλλεται ὅθεν μόνον κατὰ τοὺς κρίσμοις τῶν περί τούτου ἡνωτικῶν Νομῶν τῆς 2 Δεκεμβρίου 1474 καὶ 31 Μαρτίου 1596, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν οπτιῶν συνετάχθη ἢ προκειμένη διαθήκη καὶ ἀπεβίωσεν ὁ ἀστικός, ἐπρεπε νὰ γενῆ τόσον ἡ δημοσίευσις τῆς διαθήκης ταυτης, καθὼς καὶ ἡ ἐγγραφή τῶν δι' αὐτῆς ὑπὸ ὄρον καταπιστευματικῶν ἀλλοδαπογενήτων ἀκινήτων κτημάτων, περί ὧν πρόκειται, καὶ ἐπομένως μόνον τὰ εἰς τοὺς νόμους τούτους δριζύμενα ἀποδεικτικά μέσα εἰσέλθαι πρὸς ἀποδείξιν τῆς τε δημοσιεύσεως καὶ τῆς ἐγγραφῆς· εἰς ὅσοι μόνον ἐκ τῶν εἰς τοὺς νόμους τούτους ἀναφερομένων εἶχον καὶ ἐκ τῶν κατὰ τοὺς νόμους τούτους ἀποδεικτικῶν μέσων ἐπικρατεῖται νομίμως ὡς πληροφορηθέντας περί τῆς ὑπάρξεως τῆς διαθήκης καὶ τοῦ ἀναπαλλοτριώτου τοῦ ὑπὸ ὄρον καταπιστευματικῶν ἀλλοδαπογενήτων κτημάτων.

ΑΠ. 136 (1853). Ἡ ἀκύρωσις τῆς διαθήκης δὲν ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκκα θανάτου δωρεάν ὅθεν τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐξετάσῃ δι' ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης ἀποδεικνύηται δωρεὰ δι' αἰτίαν θανάτου Ν. 4 βιβλ. 8 τίτλ. 57 τοῦ Κώδ.

ΑΠ. 48 (1868). Ἀμφισβητούμενης τῆς ἐν ξένῳ κράτει ἰσχύος εἰσέλθαι νὰ ἀποδειχθῆ ἢ ἐν τῇ ξένῃ ἐπικρατεῖα ἰσχύος οὐχὶ τοῦ ρωμαίου δικαίου, ἀλλὰ τῆς ὁρισμένης εἰδικῆς αὐτοῦ διατάξεως, ἣτις ἀποκρίσθη ἀμφισβητούμενον ἰσχυρισμόν, ἐκ τῆς ἀποδείξεως τοῦ ὁποίου ἐξετάσεται ἡ ἀπόφασις· οἷον ἂν ἰσχύῃ ἡ διάταξις τοῦ νόμου 8 Π. 28, 31, Εἰσ. 172 § 1.

ΑΠ. 231 (1860). Ἐπειδὴ κατὰ τὰ 68 καὶ 161 Πολ. Δικ. ἡ ἔνστασις ὅτι οἱ διαιτικοὶ δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν διατάξιν ἢ ὑπόθεσιν ἐν μέρει ἢ καθ' ὅλοκληρίαν συγχωρεῖται κατὰ πάντα τῆς δίκης στάσιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξετάζεται ὁ δὲ λόγος ὅτι ἐν ἑαυτῷ δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ζητῆ τὸ ὅλον ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς του, ὡς ὑπαρχόντων καὶ ἄλλων μετ' αὐτοῦ συγκαληρομένων τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ἐξ οὗ παράγει τὸ τῆς ἀκαιτήσεως τοῦ δικαίωμα, περιελαί ἀμφισβήτησιν, ὅτι δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ ὅλου νὰ ὑπερασπίζῃ τὴν ἀκατομένην διαφορὰν, καὶ καθὼς τοιοῦτος ἀποβλέπει τὴν ἀκατομένην τῆς δίκης· ὅθεν δεκτὸς εἶναι καὶ πρωτοδικῶς καὶ ἐφετέριως εἰς πάντα τῆς δίκης στάσιν, ὁ δὲ προτείνων αὐτὸν διαιτικὸς δύναται ἐπίσης νὰ ἐπικαλεσθῆ καὶ τὸν νόμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου πε-

ριορίζεται τὸ τοιοῦτον δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος, ἢ, ἐν ἑλλείψει νόμου, νὰ ἐπικαλεσθῆ ἔθιμον, προτείνων συναίμα καὶ τὰ ἐξ ὧν ἀπαρτίζεται πραγματικὰ περιστατικά, διότι καὶ τὸ ἔθιμον ἀντὶ νόμου ἰσχύει ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἀνημνησθέντων προτάσεων τοῦ ἀνααιρεσιόντος τῆς 10 Δεκεμβρίου 1858 ἀποδεικνύεται, ὅτι οὗτος, ἀποκρούων τὴν ἀγωγήν τοῦ ἀντιδίκου του, ἰσχυρίσθη, ὅτι τὸ ζητηθὲν ποσὸν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀποδιώσαντος Γ. πρέπει νὰ ἐλαττωθῆ προσέτι κατὰ ἕν τέταρτον ἐφ' οὗ ἔχει δικαίωμα κληρονομίας καὶ ἡ δικαιοπαροχὸς του Α. χήρα τοῦ Γ. δύναται ἐθίμου ἰσχύοντος εἰς Ἀράχωβαν, καθ' ἣν ἡ χήρα, ἐὰν μείνῃ εἰς τὴν χηρείαν τῆς, κληρονομήτῃ τὰ ἐκ τοῦ γαμου τῶν τευθέντα τέκνα, καὶ τοὶ προαποδιώσαντα τοῦ πατρὸς τῶν ἐν ἄλλοις ἐπρότειναν, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἔχει ἐπὶ τοῦ ὅλου τῆς ἀπαίτησώς του δικαίωμα νὰ ὑπερασπίζῃ τὴν δικαιομένην διαφορὰν συναίμα ἐθίμου, ἰσχύοντος ἀντὶ νόμου, καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιτραπῆ ἡ περὶ τούτου ἀποδείξις, τὸ δὲ ἐπέτειον, χωρὶς νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπιτηθεῖσαν ἀποδείξιν, προέβη εἰς τὴν ἐπίδικασιν τῆς ἀγωγῆς, στῆριζόμενος εἰς τὴν σκέψιν, ὅτι τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς μηδὲν ἐπιτρέψων ἀμφισβήτησιν τοῦ πρὸς τὸ παρίστασθαι δικαίωματος, ἐκ τῶν πραγματικῶν γεγονότων περὶ ἐθίμου, ἀντιβαίνοντος εἰς τὸν νόμον, πρότασιν τὴν ὅποιαν ὁ ἀνααιρεσιὼν δὲν ὑπέβαλεν, ὡς ἀφείλει, εἰς τὴν ἐπὶ ἀκρατηρίου συνεδρίασιν τῶν πρωτοδικῶν, καὶ οὕτως παρεδίβη τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ποσθηματικῶν ἀρθρ. καὶ τῶν περὶ ἀποδείξεως 248 καὶ ἐπ. ἀρθρῶν, ὅπερ δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

ΑΠ. 338 (1880). Ὑπο τοῦ ΡΝ' νόμου κατηργήθη ὁ περὶ συμβολαιογραφῶν ΔΕ' νόμος τοῦ Β' Ἰονίου Κοινοβουλίου, ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου (Ὁργ. Δικ. ἀρθ. 181 καὶ ἐπ. οὐ μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν σύνταξιν ὄλων ἐν γένει τῶν συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν δημοσίων διακηρῶν, διότι τὸ ἀρθρον 883 Ἰον. Κώδικος, τὸ καθορίζον τὰς ἰδιαίτους τῆς δημοσίας διαθήκῃ διατυπώσεις, ἀναφέρεται κατὰ τοὺς λοιποὺς τύπους αὐτῆς εἰς τὰς κοινὰς καθ' ὅλας τὰς ἐπισήμους πράξεις διατυπώσεις, τὰς ἀπαιτούμενας ὑπὸ τοῦ περὶ συμβολαιογραφίας νόμου. Ὡστε εἰ διαθήκῃ μετὰ τὸν ΡΝ' νόμον διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρ. 181 καὶ ἐπ. τοῦ Ὁργαν. ἀρθρῶν τῶν Δικαστηρίων, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὁποίων προκύπτει 1) ὅτι ἡ ἐν τῷ σώματι τοῦ ἐγγράφου μὲν καὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ἐπωνύμου τοῦ συμβολαιογράφου εἶναι ἀεὶ ἐπιβεβαιωτικῆς καὶ διακεκριμένη τῆς ἐν τέλει τοῦ ἐγγράφου ὑπογραφῆς αὐτοῦ ὅθεν ἡ ὑπαρξὶς τῆς μιᾶς δὲν ἀναπληροῖ τὴν ἑλλείψιν τῆς ἄλλης καὶ 2), ὅτι τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ συμβολαιογράφου δὲν ν' ἀναφέρονται διακεκριμένως καὶ ὀλογράφως ἐν τῷ σώματι τοῦ ἐγγράφου.

ΑΠ. 144 (1873). Ἐκ τοῦ νόμου ΡΝ' τῆς 20 Ἰανουαρίου 1866 (ἀρθρ. 1, 2 καὶ 3) προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ περὶ συμβολαιογραφῶν

νόμος τῆς Ἑπτανήσου καθηργήθη, καὶ ἀντ' αὐτοῦ εἰσῆχθησαν καὶ αὐτοὶ αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ περὶ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ Συμβολαιογράφων νόμου τοῦ Βασιλείου, καὶ ὅτι μόνον ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1830 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου περὶ διαθηκῶν δὲν ἐπεξετάθη εἰς τὰς Ἰονίους νήσους, ἐν ταῖς ὁποῖαις διατηροῦνται τὸ κύρος των αἱ καίμεναι περὶ διαθηκῶν διατάξεις τῶν άρθρων 382 καὶ ἐπ. τοῦ Ἰον. Ἀστικοῦ Κώδ. Ἐκ τούτου ἐπιταί, ὅτι, κατὰ τὴν ἐν ταῖς Ἰονίαις νήσοις σύνταξιν τῶν δημοσίων διαθηκῶν, πρέπει νὰ διαφυλάττωνται αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθ. 181 τοῦ δικαστικοῦ Ὀργανισμοῦ, κατ' ὃ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀπαιτεῖται πᾶν συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφο, ἐπομένως καὶ ἡ δημοσία διαθήκη, καθ' ὃ συντασσόμενη ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου, ν' ἀναφέρῃ ἐν τῷ σώματι αὐτῆς, πρὸς τοὺς ἄλλοις, καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ συμβολαιογράφου. δηλαδὴ τὸν τοπικόν, ἐν ᾧ ἐδρεύει· δὲν ἀναπληροῖ δὲ τὴν ἄλλοθεν ταύτην ἢ ἐν τῇ ἀπραγίᾳ τοῦ συμβολαιογράφου μνεῖα τῆς ἕδρας αὐτοῦ.

ΑΠ. 101 (1874) α7, 372 (1878) 66 (1882) 386 (1884). Κατὰ τὸν νόμον ΡΝ' τῆς 20 Ἰουνίου 1866 (ἀρθ. 1) δὲν ἐπεκτείνονται εἰς τὰς Ἰονίους νήσους, πρὸς τοὺς ἄλλοις, οὔτε ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου 1835 Β Δ. περὶ ἀστικοῦ νόμου, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ προσωρινῶς αὐτοῦ τοῦ κύρους τῶν διατάξεων τοῦ Ἰονίου Κώδικος, τῶν κανονισμῶν ἀντικείμενα, περὶ ὧν δὲν προνοοῦσιν οἱ λοιποὶ νόμοι τοῦ Βασιλείου (ἀρθρον), οὔτε ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1830 ψηφίσματος περὶ διαθηκῶν, διατηρηθέντος ὡσαύτως προσωρινῶς τοῦ κύρους τῶν καίμενων περὶ διαθηκῶν διατάξεων τοῦ Ἰονίου Κώδικος (ἀρθρον 3), καθόσον οὗται δὲν εἶναι ἀνεφάρμοστοι ἐπὶ ἐκείνου τινὸς ἰδιαιτέρου νόμου τοῦ Βασιλείου. Τούτου τελευτῶν δημοσία διαθήκη συνταχθεῖσα μετὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1866, παραίτα δὲ εἰς 2, μόνον φύλλον χαρτοσήμου καὶ ὑπογραφεῖσα παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου, τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων εἰς τὴν τρίτην σελίδα, ἐνθα τὸ τέλος τῆς πράξεως, δὲν εἶναι ἀκυρὸς, ἐν δὲν ἀπαιτεῖται προ' αὐτῶν καὶ εἰς τὴν δευτέραν σελίδα, ἤτοι εἰς τὸ πρῶτον ἡμίφυλλον, διότι ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1866 αἱ παρὰ τῶν συμβολαιογράφων συντασσόμεναι διαθήκαι ἐν Ἑπτανήσω δὲν γράφονται πλέον μετὰ ἐπὶ τούτῳ καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 39 τοῦ κατὰ συμβολαιογραφίας νόμου τῆς 14 Μαΐου 1825 τηρούμενα βιβλία, οὐδ' ἀ χωριστὰ εἰς 2ν ἢ πλείοτερα φύλλα, ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῶν περιεχομένων αὐτῶν, ἐκ δὲ τῶν ἀρθ. 26, 5 καὶ 12 τοῦ αὐτοῦ νόμου τῆς 14 Αὐγούστου 1836 περὶ χαρτοσήμου προκύπτει, ὅτι τὸ φύλλον ἀπὸ τῆς ἀπαιτεῖται οὐχὶ ἐκ δύο σελίδων, (ὡς τὰ ἡμίφυλλα τῶν δεδεμένων βιβλίων), ἀλλ' ἐκ τεσσάρων, ὡστε ἡ κατὰ τὸν νόμον αὐτὸν ἔννοια περὶ ἐκάστου φύλλου χαρτοσήμου πρέπει ν' ἀπορρίπτεται πλὴν καὶ εἰς τὸ φύλλον, περὶ οὗ γίνεται λόγος ἐν τῷ ἀρθ. 382 τοῦ Ἰον. Κώδικ. καὶ ἐπομένως εἰς ἕκαστον τοιαύτου φύλλον καὶ οὐχὶ εἰς ἕκαστον ἡμίφυλλον ἀπαιτεῖται νὰ ὑπογράφῃται ἢ διαθήκη.

2. Ἐκάστη ἀπὸ αὐτὰς ἔχει ἰδίους τύπους, τῶν ὅπο
ἢ ἀθέτησις ἀκυρόνει τὴν διαθήκην.

ΑΠ. 44 (1871). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἀφ' ἐνὸς ἀπέριψε τὸν
πιὸν τοῦ προταθέντα ἰσχυρισμὸν ὅτι τὰ ἐπίδικα κτήματα περιτλ
εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἀποθανόντος Οἰκονόμου διὰ κτητικῆς καὶ
προδεδεικτῆς παραγραφῆς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἐπίσθη περὶ τοῦ
ἐκ τῶν μαρτυριῶν, ἐνῶ περὶ τοιοῦτων παραγραφῶν ἔδεν διετόχη
πᾶσαι, οὔτε θέμα ἐτάχθη, ὡς ἐκ τῶν παρεπιπτουσῶν ὑπ' ἀρ.
328 καὶ 36^ο ἀποφάσεων τοῦ ἐν Πάτραις ἐφετείου ἀποδεικνύεται,
ἐτέρου διὰ τῆς ἀποφάσεως, στήριχθιν εἰς τὸν λόγον ὅτι ἡ ἐνάγω
καὶ νῦν ἀναιρετούσα δὲν ἀπέδειξε, καθ' ἃ ὤφειλε, δυνάμει τῆς
ρεμπιπτούσης ὑπ' ἀριθ. 328 ἀποφάσεως, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἐξέτε
σαν τὴν ἀκυρὸν διαθήκην τῆς Γ. (δι' ἧς κατὰ τὴν ἀξίωσιν τ
ἐναγούσης περιτλῆθον τὰ ἐπίδικα εἰς τὸν Ο. ὡς κληρονομο
δεχθέντες καὶ λαβόντες κληροδοτήματα ἀρεθέντα διὰ τῆς αὐ
διαθήκης καὶ κτήματα αὐτῆς τῆς ἰδίας Γ., ἐν γνώσει τῆς ἰ
τητος αὐτῆς καὶ τῶν ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης τῆς Γ., προ
δὲ κατ' ἀναγκάσει συνέπειαν εἰς τὴν δι' ἄλλων ἀποδείξεων ἐξακριβ
σιν εἶναι τὰ αὐτὰ κτήματα ἀνήκον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ εἰρημέν
Ο., καὶ μὴ πεισθῆν περὶ τοῦτου ἀπέριψε τὴν περὶ αὐτῶν ἐ
γῆν, ἀλλὰ τῶν ἀποδείξεων αὐτῶν χρεῖα δὲν ὑπῆρχεν, εἶναι ἰδέ
τὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι ταῦτα περιτλῆθον νομίμως εἰς τὴν κυριότη
τοῦ Ο. δυνάμει τῆς διαθήκης τῆς Γ., καὶ ὅτι αὐτῆς, εἰς τ
κατὰ τὴν ἀξίωσιν τῶν ἐναγομένων, ἀνήκουσι τὰ εἰς τὸν Ο. π
ριελθόντα κτήματα, ἢ διαθήκη, καίτοι ἀκυρὸς οὗτα, ἐξετέλεσθη ὡ
τῶν αὐτῶν ἐναγομένων ἐν γνώσει τῶν ἀκυροτήτων αὐτῆς; δὲν
δέχθη δὲ τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἀποφά
του, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ὤφειλε νὰ φέρῃ τὴν περὶ αὐτ
ἀποδείξιν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ αὐτῆ εἶναι ἡμεροτημένη, διότι
ἐνάγουσα, εἰ καὶ ὑπεχρεούτο ν' ἀποδείξῃ τὴν ὑπὸ τῶν ἐναγόμε
ἐκτέλεσιν τῆς διαληθθείσης διαθήκης τῆς Γ. καὶ τῆς ἀποδο
-ῶν δι' αὐτῆς καταληθθέντων κληροδοτημάτων καὶ κτημάτων
περιπτώσει ἀμφισβητήσεως, δὲν ἦτο ὅμως ὑπόχρεως ν' ἀποδεί
καὶ τὴν περὶ τῶν ἀκυροτήτων γνώσιν τῶν ἐναγομένων, καθόσον ὑπ
ἐαυτῆς ὑπῆρχε τεκμηρίον ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἀποδεχθέντες καὶ λα
βόντες τὰ κληροδοτήματα εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης εἶρον γνώσιν
τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν ἐλλείψεων αὐτῆς ὥστε εἰς ἀνάγκην τ
τεκμηρίου τοῦτου οἱ ἐναγόμενοι ὤφειλον, συμφώνως μὲ τὴν ἀξίωσιν
τῆς ἀναιρετούσης, ὅπως ἀπαλλαγῶσιν ἐκ τῶν τῆς ἐκτέλεσεως
πιζημιῶν συνεπειῶν, ν' ἀποδείξωσιν ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀκυροτήτων
καὶ ἐκ πλάνης, ἧς δὲν εἰκάζεται, προέβησαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, ὅ
δ καὶ κατὰ τὸν νόμον ὁ ἀγνοῶν τὴν διαθήκην πλαστὴν εἶναι βρο
θεῖται: εἶναι ληγᾶτον λάθη, ἢ δὲν βλάπτεται εἰν ἀποδείξῃ μὴ γινόμε

νη, ἢ ἀρχήτως γενομένην τὴν διαθήκην (N. 3. Δ. 48. 10. N. 3. K. 9. 22. B. 60. 41. τεμ. 3. 39. N. 8. Δ. 53. B. 42. 1. τεμ. 8. N. 4. B. K. 1. 18.) B. 2. 4. τεμ. 13. 17).

ΑΠ. 407 (1901). Ἐπειδὴ ἀληθῶς μὲν κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον καὶ ἰδίως κατὰ τοὺς Νόμους 25 Πανδ. (34.5) καὶ 38 Πανδ. (35.1), ἐπιτρέπετο ἡ μυστικὴ κληροδοσία, νὰ μὴ δηλώσῃ τουτέστιν ὁ διαθέτης ἐν τῇ διαθήκῃ ἢ τῶ κωδικέλλῳ αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῦ τετιμημένου ἢ τοῦ βεβαρημένου τῇ κληροδοσίᾳ ἢ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, ἀλλὰ νὰ ἀναφερθῇ εἰς ἕτερον περὶ τούτου σήλωσιν τῆς βουλήσεώς του, ὡς γενομένην ἤδη ἢ μέλλουσαν νὰ γείνη, ἣτις ἐθεωροεῖτο ἰσχυρὰ καὶ ἂν μὴ περιεβάλλετο τὸν τύπον διαθήκης ἢ κωδικέλλου, ἀλλ' εἰ διατάξεις αὗται, ἀναγόμεναι προφανῶς εἰς τὸν τύπον τῆς δηλώσεως τελευταίας βουλήσεως, κατηργήθησαν ὑπὸ τοῦ περὶ Διαθηκῶν Ψηφίσματος, διότι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἰδίως ἐκ τῶν άρθρων 1, 2, 3, 14 καὶ 63 σαφῶς προκύπτει, ὅτι πᾶσα εἰς διατάξιν τελευταίας βουλήσεως ἀναγομένη δηλωτικὴ δεῖν νὰ περιβληθῇ τὰς διατυπώσεις τῆς διαθήκης καθ' ὁμοιότητα τῶν ὁρισθέντων εἰδῶν αὐτῆς καὶ νὰ προκύπτῃ μόνον ἀπὸ τὸ περιεχόμενον πράξεως τσαυτῆς τολῆν περιβληθείσης, πᾶσα δὲ ἐν τῇ δηλώσει τῆς τελευταίας βουλήσεως ἀτέλεια, εἰς τῆς κατὰ νόμον ὡς μὴ πλήρης παρίσταται αὕτη, εἰ δύναται ν' ἀναπληρωθῇ δι' αὐτοῦ δηλώσεως τοῦ διαθεμένου ἐκτὸς τῆς διαθήκης, ἀπὸ τοῦ κοροθέτης εἰς μόνας τὰς διατυπώσεις τοῦ Ψηφίσματος ἀνεῦρεν ἐπαρκεῖς ἐγγυήσεις διὰ τὸ ἀσφαλῆ καὶ ἀνεπιβόλον τῶν διατάξεων τελευταίας βουλήσεως. Συμφώνως ἄρα τοῖς εἰρημένοις ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ Δ. Γ. διατάξις, δι' ἧς παρήγγειλε τὴν σύζυγον καὶ κληρονόμον του νὰ δώσῃ λόγῳ κληροδοτήματος ἀραγ 60,000 εἰς τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο, ὅπερ ἰδιαίτερος καὶ ἀντικτικῶς ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὴν, εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς μὴ ὀνομάζουσα τὸ πρόσωπον τοῦ κληροδόχου, καὶ ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ διαθέτου προσδιορισμὸς αὐτοῦ δὲν ἔδυνάτο νὰ γείνη ἐκτὸς τῆς διαθήκης διὰ δηλώσεως τῆς βουλήσεώς του, μὴ περιβεβλημένης τοὺς τύπους τοῦ Ψηφίσματος, οὐδῶς ἠμείνευσε καὶ ἐρήμωσε τὸ ἐν λόγῳ Ψηφίσμα.

ΑΠ. 14 (1842). Πᾶσα διαθήκη, κηρυχθεῖσα ἄκωρος οὐ μόνον δὲν ἰσχύει ὡς δημόσιον ἔγγραφον, ἀλλὰ, οὕτω διάφορος τῶν ἄλλων δημοσίων ἐγγράφων, δὲν δύναται οὐδὲ ὡς ἰδιωτικὸν ἔγγραφον νὰ φέρῃ ἐνελὶ ἀποδείξιν· ὅταν δὲ φέρῃ τὴν ὑπογραφήν τοῦ διαθέτου ἐπιπέτῃ ἀσπρὴν ἔγγραφου ἀποδείξεως περὶ τῆς ἐν αὐτῇ περιεχομένης δηλώσεως, ἀπὸ δὲν ἀνεκλήθῃ ζῶντος τοῦ διαθέτου.

21 Ἡ δημοσία διαθήκη εἶναι ἐκείνη, τὴν ὁποίαν καταχωρεῖ ὁ μνήμων * εἰς τὸ βιβλίον του, δεχόμενος

* Οἱ μνήμονες ἀντικατεστάθησαν διὰ τῶν συμβολαιογράφων, διὰ Β. Δ. τῆς 21 Ἰαν. 1834 περὶ ὄργων, τῶν δικαστ. καὶ συμβολαιογράφων.

τὴν τελευταίαν θέλησιν τοῦ διαθέτου, παρόντων τριῶν μαρτύρων, ἢ τεσσάρων, ἂν ὁ διαθέτης δὲν ἤξεύρῃ νὰ γράψῃ.*

ΑΠ. 178 (1866). Λέγον τὸ ἄρθρον 3 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, ὅτι ἡ διαθήκη γίνεται παρόντων τριῶν μαρτύρων, δὲν ἐννοεῖ ν' ἀπαγορευθῇ τὴν πρόσληψιν περισσοτέρων, ἀλλὰ μόνον νὰ ὄρισῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν μαρτύρων, ὅστις ἀρκεῖ, ἵνα ἡ διαθήκη λογίζεται ὡς μὴ ἐλλειπῆς καὶ ἀτελῶς μεμαρτυρημένη διότι τόσον περισσώτερον ἐξασφαλίζεται ἡ τελευταία βούλησις τοῦ διαθέτου, ὅσον περισσώτεροι εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες ἐνόρκως περὶ αὐτῆς, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος 19ης, 35ης, καὶ 37, καὶ διὰ τοῦτο ὁ νόμιμος προσδιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαρτύρων ἐπὶ δημοσίων διαθηκῶν εἰς τρεῖς, προφανῶς δὲν σκοπεῖ εἰμὴ νὰ ὄρισῃ τὸν ἐλάχιστον ἀριθμὸν τῶν προσληπτέων μαρτύρων χωρὶς ν' ἀπαγορευθῇ τὴν πρόσληψιν πλειόνων.

ΑΠ. 325 (1864). Εἰς τὰς διαθήκας δύναται νὰ συμπαράξῃ ὡς μάρτυς μὴ ἰθαγενῆς, ὅταν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεώς της ἐθεωρεῖτο ὁ μάρτυς κοινῶς ὡς ἀπολαυδάνων τὰ πολιτικά τοῦ Ἑλληνοῦ δικαίωματα. Εἰς. Ἰουσ. (2, 10) 7.

* Ἀλλοδαπὸς μὲν ὢν, θεωρούμενος ὁμοῦ κοινῶς ὡς πολίτης Ἑλλην, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μάρτυς εἰς δημοσίαν διαθήκην. Εἰς. (2, 10) καὶ νόμος Ἰ. Κώδ. (6, 23) διότι ἡ κοινὴ συνειδήσις τῶν πολιτῶν καλύπτει πᾶσαν τυχὸν περὶ τὴν ἱκανότητα κωτικῆς ἐκλείψιν τοῦτου.

ΑΠ. 204 (1847). Ἐπειδὴ οὔτε ἀπὸ τὸν νόμον τῶν διαθηκῶν οὔτε ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸν τῶν δικαστηρίων (ἄρθρ. 179) ἀπαιτεῖται ἡ συμβολαιογράφος ν' ἀναφέρῃ ἐν τῇ διαθήκῃ, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἀναμνησκόντες, ὅτι οἱ προσκληθέντες μάρτυρες δὲν εἶναι συγγενεῖς, ὅτι δὲν ἐξαιροῦνται ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ πόθεν ὁ συμβολαιογράφος ἔχει τὰ περὶ τούτων πληροφορίας καὶ μολοντούτο ταῦτα πάντα ὁ συμβολαιογράφος ἀναφέρει ἐν τῇ διακηρθείσῃ διαθήκῃ, δὲν ἀπαιτεῖ ὅς ὁ ἴδιος συμβολαιογράφος νὰ γνωρίζῃ, ὅτι οἱ κλητοὶ δὲν εἶναι συγγενεῖς, καὶ ν' ἀναφέρῃ τὴν ἰδίαν περὶ τούτου γνώσιν ἐν τῇ διαθήκῃ, ἀλλὰ δύναται νὰ πορισθῇ καὶ ἄλλοθεν τὰς πληροφορίας ταύτας, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔλαβεν αὐτὰς παρὰ τῶν ἰδίων μαρτύρων* τότε δὲ ἔθελεν εἰσθεῖν λόγος ἀκυρότητος, ὅταν τις ἐκ τῶν μαρτύρων τούτων ἔθελεν ἀποδειχθῆ, ὅτι ἔχει πρᾶγματικῶς συγγένειαν τοιαύτην, ἕνεκα τῆς ἀπορίας δὲν ἠδύνατο κατὰ τὸν νόμον νὰ πρόσληφθῇ ὡς μάρτυς εἰς τὴν διαθήκην.

* Τὰ ἄρθρ. 3, 20, 24 καὶ 30 τοῦ Ψηφίσματος ἐτροποποιήθησαν, τὰ δὲ ἄρθρ. 9—12 καὶ 26 κατηργήθησαν ὅλως ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 213 Ὁργαν. Δικ.

4. Ὁ μνήμων χρεωσται νὰ σημειώσῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς πράξεως τὸν ἄνθρωπον διὰ τοῦ ὁποίου προσκαλεῖται νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν διαθήκην, καὶ ν' ἀναφέρῃ εἰς αὐτὸν τὴν οἰκίαν καὶ ἐνερσίαν τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων.

ΑΠ 231 (1851). Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος τῶν ἐγγράφων προτάσεων εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου προτεινόμενος (ἄρθρ. 811 Πολ. Δικ.), ἀλλὰ καὶ ἀνυπόστατος, διότι καὶ μὴ μόνον ἐνορία εἶναι ὑπάρχουσα εἰς τὸν τόπον, ἐνθα συντάσσεται ἡ διαθήκη, πρέπει νὰ μνημονεύηται, καθότι ἡ μνηστὴ αὕτη χρησιμεύει πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς ταυτότητος, ὅστις πάντοτε ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ὑπάρχῃ.

ΑΠ 204 (1847). Τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψήφισματος ἀπαιτεῖ, ὅπως ὁ συμβολαιογράφος σημειώσῃ ἐν ἀρχῇ τῆς πράξεως τὸ πρόσωπον, διὰ τοῦ ὁποίου προσκαλεῖται νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν διαθέτην, καὶ ν' ἀναφέρῃ εἰς τὴν πρᾶξιν τὴν οἰκίαν κλπ. δὲν ἀπαιτεῖ εἰς, ὅπως ὁ συμβολαιογράφος σημειώσῃ εἰς τὴν διαθήκην, ὅτι τὸ πρόσωπον, διὰ τοῦ ὁποίου προσκαλεῖται νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν διαθέτην, ἐστὶν, ὡς αὐτοῦ ἐπὶ τούτῳ καὶ ὅτι εἶναι γνωστὸν τῷ συμβολαιογράφῳ.

ΑΠ 177 (1844). Ἐκ τοῦ ἄρθρ. 4 καὶ 18 τοῦ περὶ μνημόνων ψήφισματος, ὅπερ ἀντικατεστάθη διὰ τῶν ἄρθρ. 181 καὶ ἐπ. τοῦ περὶ συμβολαιογραφῶν νόμου, συνάγεται ὅτι πᾶν συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον πρέπει πρὸς τοὺς ἄλλοις ν' ἀναφέρῃ τὸν τόπον, δηλονότι τὸ οἶκος, ὃν ὡς εὐρίσκειται ὁ διαθέτης κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης, ἐν αὐτῷ δὲν συντάσσεται ἐν τῷ συμβολαιογραφίῳ.

Π. 151 (1847) 177 (1849). Ἰδὲ ἄρθρον 4 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψήφισματος δὲν ἀπαιτεῖ ν' ἀναφέρηται ἐν τῇ διαθήκῃ καὶ τὸ κτίριον, ὃν ὡς κατανοοῦσιν οἱ μάρτυρες. Ἡ δὲ ἐν αὐτῷ περιεχομένη λέξις οἰκίαν ἔχει προδήλως οὐχὶ τὴν σημασίαν τοῦ οικοδομήματος (ἐνθα διατρίβουσι συγγνωστῶς οἱ μάρτυρες κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης), ἀλλὰ τὴν νομικὴν γλῶσσαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὀνομαζέει οἶκος (Βασιλ. 2, 2, ἐ. 1000, καὶ οὐχὶ οἰκίον, ἀλλὰ τὴν σημασίαν τῶν μετ' αὐτῆς συνωνομένων κληρονομιῶν ἢ οἰκησιῶν αἰγίως κατὰ τὴν νομικὴν γλῶσσαν τῆς αὐτῆς ἐποχῆς σημαίνουσι τὸν τόπον τῆς διαμονῆς, τῆς διατρίβου, τοῦ τόπου, ἐνθα ἡ πολιτὴς ἔχει τὸ μόνιμον κέντρον τῶν συμφερόντων του, ἐπιτατοχοῦσαι πρὸς τὰς λέξεις τῶν Ρωμαίων domus καὶ domo 1000 καὶ πρὸς τὴν κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν νομικὴν ἡμῶν γλῶσσαν λέξιν κατοικίαν, ἢ δὲ ἐπανάληψιν τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἐν τῷ ἄρθρ. 4, ἡτοῦ τοῦ δόξισμου τῆς μνηστὴ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν μαρτύρων, ἐγένετο βεβαίως, ὅπως προσδιορισθῇ ἀκριβέστερον, ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ ἐνορία τῆς οἰκίας, ἢ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν

μαρτύρων καὶ οὐχὶ ἢ τοῦ οἰκήματος ἐν ᾧ τυχαίως καὶ ἐκτὸς τοῦ τοῦ
 που τούτου καταλύουσιν οἱ μάρτυρες.

ΑΠ 213 (1851). Κατὰ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 8 τοῦ περὶ διαθηκῆς
 ψήφισματος, ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀκύροτῆτος τῆς διαθήκης, ν
 ναφέρεται ἐν αὐτῇ, πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἡ ἐνορία τοῦ διαθέτου
 τῶν μαρτύρων. Καὶ μία μόνον ἐνορία ἐάν ὑπάρχῃ ἐν ᾧ τόπω συ
 τάσεται ἡ διαθήκη, δεόν νὰ μνημονευθῆται, ἅτε τῆς μνείας ταύτ
 - χρησιμεύουσῃ πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς ταυτότητος, ὅστις δεόν π
 τοτε νὰ ὑπάρχῃ.

ΑΠ 171 (1863). Ἡ ἐσφαλμένη σημείωσις τῆς κατοικίας καὶ
 ἐνορίας τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων δὲν βλάπτει, ὅσῳκις οἱ
 δεμίαι ἐντεῦθεν γεννῶνται ἀμφιβολία περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ διαθέτου
 καὶ τῶν μαρτύρων.

ΑΠ 126 (1847). Οὐδαμῶς τὸ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα διατάτ
 νὰ γείνη μνεία ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι οἱ μάρτυρες ἦσαν ἐπὶ τούτῳ προ
 κεκλημένοι, ἢ, ἐάν ἄλλως συνῆλθον, ὅτι ἐγένετο γνωστὸν εἰς αὐτοὺς
 ὅτι θέλουσι χρησιμεύει ὡς μάρτυρες διαθήκης, ἐπομένως ἡ ἔλλη
 ψις αὐτῇ δὲν οὐκ εἶναι νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης.

ΑΠ 176, 177 (1849) 112 (1861). Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ ἀν
 φέρηται ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς διαθήκης, ἐπὶ ποινῇ ἀκύροτῆτος, ὅτι
 προσληφθέντες μάρτυρες εἰσὶ πολῖται Ἑλλήνες (ἀρθ. 179 - 181 Ὁργ
 Δικαστηρίων)

ΑΠ 343 (1861) 325 (1861). Ἐὰν ἀποδειχθῇ, ὅτι μάρτυς ἐ
 θῆκης ἐθεωρεῖτο κοινῶς, καθ' ἕνα χρόνον συνετάχθη ἢ διαθήκη,
 ἀπολαμβάνων τὰ πολιτικὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαιοῦματα, ψήφισμ
 τοιοῦτος καὶ χρησιμεύει ὡς μάρτυς εἰς διάφορα συμβόλαια, ἢ διαθ
 κη εἶναι ἔγκυρος, κατὰ τοὺς Ν. 22 § 1 Π. (28. 1) Εἰς § 7 (2. 1)
 Ν. 1 Κώδ. (6 23), καθ' οὗς ἡ μαρτυρία ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ κατὰ τ
 σύνταξιν αὐτῆς νομιζομένου ἐλευθέρου πολίτου, ὀφθέντος μετὰ τοῦ
 δούλου, οὐδὲνως προσβάλλει τὸ κύρος τῆς διαθήκης, ἐάν, κατὰ τ
 χρόνον τῆς συντάξεώς της, ὁ μάρτυς ἐνομιζέτο κοινῶς ὡς ἐλευθ
 καὶ δὲν ἠμυρσθητεῖτο ἡ πολιτικὴ του κατάστασις.

25. Ὁ μνημὼν χρεωστεῖ νὰ γνωρίζῃ τὸν διαθέτην
 καὶ τοὺς μάρτυρας, καὶ νὰ βεβαιωθῇ ἂν ὁ διαθέτης
 ἔχῃ σφῶς τὰς φρένας του ὀρκώνει τοὺς μάρτυρας ν
 φυλάξωσι μυστικὸν μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου
 ὅ, τι ἀκούσωσιν ἀναφέρει τὸ ὅλον εἰς τὴν διαθήκην
 καὶ κατοχωρεῖ ὅσα εἰπῆ ὁ διαθέτης, χωρὶς νὰ κάμ
 κάμμίαν παρατήρησιν.

Α. Π. 149 (1865). Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ὁρίζει ρητῶς ὅτι ὁ μνήμων (συμβολαιογράφος) ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὸν διαθέτην καὶ τοὺς μάρτυρας καὶ νὰ βεβαιωθῇ ἂν ὁ διαθέτης ἔχει σώας τὰς φρένας του, ὀρκώνει τοὺς μάρτυρας νὰ φυλάξωσι μυστικὸν μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου ὅτι ἀκούσωσι καὶ ἀναφέρει τὸ ὅλον εἰς τὴν διαθήκην.

Ἐπειδὴ, ὡσάκις ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν τύπου τινος ἐν τῇ δημοσίῳ ἐγγράφῳ, πρέπει ἢ τῆρισις τοῦ τύπου αὐτοῦ ν' ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ δημοσίου ἐγγράφου.

Ἐπειδὴ τὸ ἀνωτέρω ψήφισμα ἀπήτησεν ὡς ἐγγύησιν περὶ τῆς ἀκρίβειας τῶν διαθηκῶν τὸ νὰ ᾔναι γνωστοὶ πρὸς τὸν συμβολαιογράφον οἱ τε μάρτυρες καὶ ὁ διαθέτης, τὸ δὲ ἐφετεῖον παραδέχεται ὅτι ἐν τῇ προσβαλλομένῃ διαθήκῃ ἀναφέρεται μόνον ὅτι οἱ μάρτυρες γνωρίζουσι τὸν διαθέτην καὶ εἶναι γνωστοὶ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκ τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ διαθέτης καὶ οἱ μάρτυρες εἰσὶν ἀμοιβαίως γνωστοὶ πρὸς ἀλλήλους, οὐδαμῶς δὲ προκύπτει ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ἐγνωρίζῃ τὸν διαθέτην καὶ τοὺς μάρτυρας.

Ἐπειδὴ ὅσοι ὅρισμοί τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος δὲν κατηργήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 213 περὶ ὄργ. δικ. νόμου ἔχουσι πλήρη ἰσχύον, ἐπομένως καὶ τὸ ἀνωτ. ὁ ἄρθρ. ὅπερ διαγράφει τὸν τρητήριον ἐν ταῖς δημοσίαις διαθήκαις τύπον, καθὼς καὶ τὸ ἄρθρ. 8, ὅπερ ἀπαγγέλλει τὴν ἀκυροτητα εἰάν παραμεινῇ εἰς δημοσίαν διαθήκην τύπος τις τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 5 καὶ ταῖς ἐπομένοις τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος διαγραφόμενων διατηροῦσι τὴν ἰσχύον των, οὐδὲ ἐφαρμόζεται ἐπὶ διαθηκῶν τοῦ ἄρθρ. 184 τοῦ περὶ δικαστηρίων καὶ συμβολαιογράφων νόμου καὶ ἰσχύουσιν οἱ εἰς τὸ ἀνωτέρω ψήφισμα τοῦ καθ' ἑνὸς, ὅπερ καὶ ὁ εἰδικὸς περὶ διαθηκῶν νόμος, περιεχόμενοι ὅρισμοί.

ΑΠ 64 (1862). Ἀπαιτεῖται πάντως νὰ ὀρκισθῶσιν οἱ μάρτυρες, ὅτι ἐν τηρήτωσι μυστικὸν τὸ ἀνακοινωθησόμενον αὐτοῖς, ἀλλ' ἢ ἐλλείψει τῆς λήξεως μυστικὸν δύναται ν' ἀναπληρωθῇ ἐξ ἄλλων φρασῶν τῆς διαθήκης.

ΑΠ 64 (1862). Τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, ὁρίζον, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὸν διαθέτην, νὰ βεβαιωθῇ, ἂν ἔχη σώας τὰς φρένας του, νὰ ὀρκίξῃ τοὺς μάρτυρας καὶ ἐννοεῖ προδήλως, ὅτι περὶ τούτων γίνεται μνεία ἐν τῇ διαθήκῃ, οὐχὶ καὶ ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ὀφείλει νὰ γράψῃ αὐτολεξεί ἐν αὐτῇ, ἡλικίαν τὸν δοθέντα ὑπὸ τῶν μαρτύρων ὄρκον.

ΑΠ 168 (1861). Μὴ καθιεροῦντος οὔτε τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, οὔτε τοῦ ἄρθρου 213 τῶν ὄργ. τῶν δικ. νόμων, τὸν τύπον ὄρκου ἐξαιρηθείας, καθ' ὃν δέον νὰ ὁμνῶσιν οἱ ἐν αὐτῇ διαθηκαίς προσλαμβανόμενοι μάρτυρες, ἔπεται, ὅτι καίτοι συμ-

τὴν διαθήκην, ἀνακαλεῖ διὰ τοῦτο τὴν περὶ τοῦναντίου διατάξιν ἀπόδειξιν, ὅτι δηλ. οἱ μάρτυρες ἀγράμματοι ὄντες δὲν ἀνέστησαν τὴν διαθήκην, ἢ κρίσις αὕτη τοῦ ἐφετερίου περιστρεφόμενη περὶ τὴν ἐκτίμησιν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ τὴν ἐρμηνείαν ἐγγράφων, ἣτις ἀδόλως προσβάλλει τοὺς κανόνας τοῦ δικαίου, διακαλύπτει τὸν ἔλεγχον τοῦ Α Π.

ΑΠ. 204 (1847). Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετερίου καὶ ἐν ἐνώπιον αὐτοῦ γενομένων ἐγγράφων προτάσεων ἀποδεικνύεται, ὅτι προσχθεῖσα εἰς αὐτὸ ἐν πρωτοτύπῳ διαθήκῃ δὲν προσεβλήθη ὡς διατεταγμένη, ἀλλ' ἐξηγήθη ἢ ἀκούρτης αὐτῆς λαγῶ ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς αὐτὴν ἢ ὑπογραφή τοῦ διαθέτου καὶ ὅτι περιέχει παρεισγραφάς καὶ ἀσυντάκτους, τὸ δὲ ἐφετερίον παρατηροῦσαν τὴν διαθήκην ταύτην ἐσκέπη ὅτι ὁ διαθέτης εἶναι ὑπογεγραμμένος εἰς αὐτὴν ἰδιοχειρίως εἰς τὴν ἐπιτομήν καὶ εἰς τὰς ἐν τῷ περιθωρίῳ προσθήκας, εὐαναγκάστως καὶ ἀκατακτάτως μὲ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου καὶ τὸ ἄρθρ. 185 τοῦ ἐγκανονισμοῦ, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς αὐτὴν οὐδεμία οὐδόλως παρεισγραφὴ ἢ συγκοπὴ, ὥστε τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν πληροφορηθὲν ἐξ ἑκείνης ἀντιλήψεως περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου καὶ περὶ τῆς μὴ ὑπάρξεως παρεισγραφῶν ἢ συγκοπῶν, καὶ ἀποφαντικῶς περὶ τούτων κατὰ τὴν ἰδίαν ἐαυτοῦ πεποιθήσιν, ὀρθῶς ἐπραξεν.

ΑΠ. 75 (1876). Διαθήκη, ἐν ἣ δὲν σημειοῦται τὸ ὄνομα, τὸ ἑνὸς καὶ ἡ κατοικία τοῦ συμβολαιογράφου, ὡς καὶ πᾶν συμβολαιογραφικὸν ἐγγράφον, περιέχον τοιαύτην ἔλλειψιν, ἀκυροῦται (Ὁρμ. ἀν. Δικ. 181 καὶ 185) Δὲν ἀρκεῖ δὲ ἡ ἀπλή ὑπογραφή τοῦ συμβολαιογράφου κατωθὶ τῆς ἐκθέσεως.

ΑΠ. 10 (1897). Ἐπειδὴ ἡ ὁλομέλεια τοῦ δικαστηρίου ἔλαβεν ἄποψη τὸ εἰς τὴν κρίσιν αὐτῆς ὑποβληθὲν ζήτημα, ὅτι ἢ περὶ τῆς ἢ δίκῃ διαθήκῃ εἶναι ἔγκυρος, εἰ καὶ ὁ συντάξας αὐτὴν ἀποβιβάσας ἑαυτὸν παρέλειψε νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τὸν διαθέτην, καθ' ὃ ἀπαιτεῖται τοῦ ἄρθρου τοῦ Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου νὰ ἀφήσῃ ἀκριβοῦσιν εἰς φιλανθρωπικὰ καταστάματα καὶ ἀπεργήσῃ ὅτι, ἀπὸ τοῦ προκειμένου, οἴκοθεν ὁ διαθέτης ἀρῆκεν ἐλεημοσύνην εἰς τὸν πτωχόν τῆς πόλεως Κορίνθου, ἢ προσβαλλομένη διαθήκη εἶναι ἀκυρὴ κατὰ τὴν παραλειφθεῖσάν τῆς εἰρημένης ὑπομνήσεως, ὅθεν ἀπαιτεῖται ἀναστῆναι τὸ ἀπρεπόμενον ζήτημα, περὶ οὗ ἡ ὁλομέλεια ἐξέδωκεν ἀπομνην καὶ ἀσχυρολήθῃ, ἥτοι ἐάν ἡ ἐπίδικος διαθήκη, δι' ἣς ἐπὶ τὴν ἐλεημοσύνην εἰς φιλανθρωπικὰ καταστάματα, ἥτοι εἰς καταστάματα ἔχοντα ἰδίαν προσωπικότητα, ἀλλ' εἰς τοὺς πτωχοὺς εἶναι ἀπαιτεῖται ἔργον ἐλευθέρου, καὶ ἐσφαλμένως ὁ ἐφετίβλητος ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ προκειμένον ταῦτο ζήτημα ἐλύθη διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ὁλομελείας.

ΑΠ. 10 (1849) 112 (1861). Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου οὐρίζει μὲν, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος προσκαλεῖ τοὺς μάρτυρας ν' ἀκούσωσι τὴν ἀνάγνωσιν τῆς διαθήκης, ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖ,

ὅπως ἡ πρόσκλησις αὐτῆ τῶν μαρτύρων γίνηται διὰ πανηγυρικῶν λέξεων, ἢ τοι ὠρισμένων, ἐπομένως ἀρκεῖ ὅπωςδὴποτε νὰ γίνῃ αὐτῆ ὅτιεν, ἂν ἐν τῇ διαθήκῃ ἀναφέρηται, ὅτι αὐτῆ ἀνεγνώσθη «εἰς ἐπὶ-
 κσον τῶν μαρτυρῶν», ἢ φράσις αὐτῆ ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν πρόσκλησιν
 ν' ἀκούσωσιν οἱ μαρτυρεῖς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς διαθήκης, ὥστε καὶ ἡ
 διάταξις καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῆς ἐκπληροῦται.

ΑΠ. 176 καὶ 177 (1849). Ἐντελῶς ἐκουσιώδης καθίσταται ἡ
 παράλειψις τῆς ἐν τῇ διαθήκῃ μνείας, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ὑπέ-
 μνησε τῷ διαθέτῃ ν' ἀρήσῃ ἐλεημοσύνην εἰς φιλανθρωπικὰ κατα-
 στῆματα, ἀπὸ ὃ διαθέτης διὰ τῆς διαθήκης του κατέλειπεν ἐλε-
 μοσύνας καὶ κληροδοσίας εἰς φιλανθρωπικὰ καταστῆματα.

ΑΠ. 107 (1882). Οὐδαμῶς τὰ ἀρθρὰ 2, 6, 8 καὶ 83 τοῦ περὶ
 διαθηκῶν ψηφίσματος διατάττουσιν, ὅτι ἡ ἐρώτησις τοῦ συμβολαιο-
 γράφου πρὸς τὸν διαθέτην, εἰ ἔχῃ νὰ προσθέτῃ ἄλλο τι, καὶ ἡ ὑ-
 πενθυμισίς πρὸς αὐτὸν ν' ἀρήσῃ ἐλεημοσύνας πρὸς φιλανθρωπικὰ
 καταστῆματα, ἀνάγκη νὰ γίνωνται διὰ πανηγυρικῶν φράσεων, ἀρκεῖ
 δὲ νὰ ἐξηγητῆ ἡ τήρησις τῶν εἰρημένων διατυπώσεων ἐκ τοῦ συ-
 νόλου τῆς διαθήκης, κατὰ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου
 τῆς οὐσίας, ὅπως θεωρηθῆ ἔγκυρος ἔχουσα.

ΑΠ. 284 (1883). Ἐὰν δὲν ἀποδεικνύηται ἐκ τῶν διαφόρων φρά-
 σεων τῆς διαθήκης, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ἤρωτησέ τὸν διαθέτην,
 μετὰ τὸ πέρασ τῶν διατάξεων του, εἰ ἔχῃ τι νὰ προσθήσῃ καὶ δι-
 οῦτος ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἔχει, ἡ διαθήκη εἶναι ἄκυρος, ἐνεκα παρα-
 δείτσεως τοῦ τύπου τούτου (ψηφ. διαθ. ἀρθρ. 6 καὶ 81).

ΑΠ. 400 (1893). Κατὰ μὲν τὸν Ν. 49 Κωδ. 13) καὶ Νεαρόν
 131 κερ. 1Α', τὸ εἰς τοὺς πτωχοὺς πόλειός τινος ἀριέμενον διὰ τε-
 λευταίας βουλήσεως κληροδοτήμα τηρεῖται ἰσχυρῶν, θεωρούμενον, ὅτι
 ἀρέθη εἰς τὸ πτωχοκομεῖον, ὅπερ εἶναι φιλανθρωπικὸν καθίδρυμα,
 τὸ δὲ ἀρθρ. 6 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, διατάσσει, ὅτι ὁ μνη-
 μων ὑπενθυμίζει τῷ διαθέτῃ ν' ἀρήσῃ ἐλεημοσύνην εἰς φιλανθρωπι-
 καταστῆματα, δὲν ἐνδεὶ βεβιαίως, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ σκοποῦ
 τοῦ νομοθέτου καὶ ἐκ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐνομοθετήθη, μόνον τοι-
 αῦτα καταστῆματα ἐγκαθιδρυμένα καὶ ἀνεγνωρισμένα ὑπὸ τῆς πολι-
 τείας, ἀλλὰ περιλαμβάνει γενικώτερον πᾶσαν ἐλεημοσύνην, ἀφορῶσαν
 εἰς σκοποὺς φιλανθρωπικοὺς ἄρα, τὸ εἰς τοὺς πτωχοὺς πόλειός τινος
 ἀφεθὲν κληροδοτήμα ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ περὶ
 διαθηκῶν ψηφίσματος.

ΑΠ. 112 (1861). Ἐὰν ἐξ ἀθνετίας ὁ διαθέτης δὲν ἠδύνατο νὰ
 θέσῃ μόνος τὴν ὑπογραφήν του, ἀλλὰ τὴν ἔθεσε κρατουμένης τῆς
 χειρὸς του ὑπὸ τινος τῶν μαρτύρων, κινδύνος αὐτὴν ὡς ὄργανον
 τοῦτο καὶ μόνον δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν διαθήκην. Ἐὰν δὲ ὁ προ-
 βαλὼν τὴν διαθήκην ἐνόη διὰ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, ὅτι ἡ ταίου-
 τοτρόπως τεθεῖσα ὑπογραφή τοῦ διαθέτου δὲν εἶναι ἰδική του νοερά,

ὅτι νὰ προσβάλῃ συγχρόνως τὴν τε διαθήκην καὶ τὴν ὑπογραφὴν
ἐπιστην.

ΑΠ 203 (1862). Τὸ ἄρθρον 195 τοῦ Ὀργ. Δικ. ἐφαρμόζεται
ταῖς ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου συντασσομέναις διαθήκαις ὅθεν
νὰ γίνηται μνεία καὶ ἂν ὁ διαθέτης ἦναι ἀγράμματος.

ΑΠ 163 (1868). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 185 τοῦ Ὀργ. Δικ., ἀρκεὶ ἡ
ἐπίσης τελείως τῆς διαθήκης μονογράφησις τοῦ συμβολαιογρά-
φου καὶ δὲν ἀπαιτεῖται ὀλοκληρὸς ἢ ὑπογραφὴ αὐτοῦ.

ΑΠ. 66 (1882). Ἡ ἔλλειψις μνείας ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι αὕτη ὑ-
πάρχει παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου, δὲν νὰ κριθῇ οὐχὶ κατὰ τὸ
ἄρθρ. 83 Ἰον. Κώδ., ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. 185 Ὀργ. Δικ., διότι
ἀρκεῖται περὶ ἰδιαιτέρας διατυπώσεως κατὰ τὴν διαθήκην, ἀλλὰ
ἐπίσης κατὰ τὴν ἐπιβεβαίωσιν παντὸς συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, ἢ ποῖον
ἢ ἢ δημοσιὰ διαθήκη κατὰ δὲ τὸ εἰρημένον ἄρθρον τοῦ Ὀργ., δὲν
ἀρκεῖται νὰ γίνῃ μνεία ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ὅτι ὑπεγράφη τοῦτο παρὰ
τοῦ συμβολαιογράφου, ἀρκεῖ δὲ ὅτι ὑπεγράφη προσηκόντως.

ΑΠ. 107 (1882). Ναι μὲν κατὰ τὰ ἄρθρα 2, 6, 8 καὶ 63 τοῦ
Κώδ. τῆς 11 Φεβρ. 1830 ὅταν ὁ διαθέτης τελειώσῃ τὰς δι-
ατάξεις του, ὁ μνημὼν τὸν ἐρωτᾷ ἂν ἔγῃ ἄλλο τι νὰ προσθέσῃ, καὶ
ἀποκρίθῃ, ὅτι δὲν ἔχει, τὸν ἐνθυμίζει ν' ἀφήσῃ ἐλεημοσύνην εἰς
φιλανθρωπικὰ καταστήματα, ἢ δὲ μὴ τήρησις τῆς διατάξεως
ἐπιφέρει ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης, ἀλλ' οὐδαμῶς τὰ εἰρη-
μένα ἐπιβεβαιώσῃ, ὅτι ἡ ἐρώτησις τοῦ συμβολαιογράφου πρὸς
τὸν διαθέτην, ἂν ἔγῃ νὰ προσέσῃ ἄλλο τι, καὶ ἡ ὑπεθυμῆσις πρὸς
τὸν διαθέτην νὰ ἀφήσῃ ἐλεημοσύνας πρὸς φιλανθρωπικὰ καταστήματα,
ἐπὶ τῇ ἐπιβεβαίωσιν νὰ γίνονται διὰ πανηγυρικῶν ἐκφράσεων, ἀρκεῖ δὲ νὰ ἐξά-
γῃ καὶ τήρησις τῶν εἰρημένων διατυπώσεων ἐκ τοῦ συνόλου τῆς
διαθήκης κατὰ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας,
καὶ μνημὼν ἐγκύριως ἔχουσα

Ὁ διαθέτης ἐκ τῆς ἀποφάσεως, τὸ ἔρωτᾷ δέχεται ἐξαγομει-
νὰ τῆς διαθήκης, ὅτι ὁ διαθέτης ἀφοῦ ἐτελείωσεν τὰς διατάξεις
ἐπιβεβαίωσιν τελείως, προσέθηκε τὰ εἰρημένα ἀλλὰ τίποτε δὲν ἔχω νὰ
προσθέσω, ὅπως νὰ σημειούται ἂν τὸν ἠρώτηται ἐπὶ τούτῳ ὁ συμ-
βολαιογράφος καὶ δύναται μὲν ἐνταῦθεν νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι προσέθηκε
ἐπιβεβαίωσιν παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ νὰ
ἀποκρίθῃ ὅτι ἐρωτᾷται καὶ συμπεράσματος, ὅτι ἠρώτηθη ὑπὸ τοῦ
συμβολαιογράφου ὁ διαθέτης ἂν ἔγῃ ἄλλο τι νὰ προσθέσῃ, ἀλλ'
ἀποκρίθῃ νὰ ἀναγράφηται ἡ ἐρώτησις αὕτη ἐν τῇ διαθήκῃ ρητοῖς
ἐπιβεβαίωσιν, κατελείπομένη δ' ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς κατὰ τὰ
ἄρθρα 6 καὶ 8 τοῦ ψήφισματος. Ἐν ἄλλαις λέξεσι, ἐνῶ ἀρ' ἐνός δέ-
ξῃ, ἐκτίμων τὴν διαθήκην, ὅτι ἐγένετο ἡ ἐρώτησις ὑπὸ τοῦ συμ-
βολαιογράφου, ἂν ἔγῃ νὰ προσέσῃ ἄλλο τι ὁ διαθέτης πρὸς αὐτόν,
ἐπιβεβαίωσιν θεωρεῖ ἄκυρον τὴν διαθήκην, διότι τούτου δὲν ἐγένετο
ἐπιβεβαίωσιν ἐν αὐτῇ οἱ αἰτιῶν καὶ πανηγυρικῶν ἐκφράσεων.

ΑΠ. 77 (1863). 'Επειδή τὸ ἐρετίον παρεδέξατο, δεῖ ὁ προσήλυθος εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης, περὶ ἧς ἡ δέησις, μάρτυς Α. δὲν γινώσκει γράμματα καὶ μηχανικῶς μόνον θέγει τὴν ὑπογραφήν του, ἐκλήρουε δὲ διὰ τοῦτο ἄκυρον τὴν εἰρημένην διαθήκην στηριχθέν, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ εἰς τὴν ἐνώπιόν του ἐνεργηθεῖσαν, ὡς λέγει, δοκιμασίαν, ἤτοι τὴν εἰς τοὺς μάρτυρας ὑποβολὴν τῆς διαθήκης πρὸς ἀνάγνωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν δοκιμασίαν, ὡς βεβαίον τὸ αὐτὸ ἐρετίον, ὁ εἰρημένος μάρτυς οὐδεμίαν λέξιν ἐκ τῆς διαθήκης ἠδυνήθη ὁπωσδήποτε ν' ἀναγνώσῃ. Ἀλλὰ τὸ μέσον τοῦτο τῆς ἀποδείξεως, οὐ ἐποίησατο χρῆσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον, οὐδὲως καθιερωτὴ ἢ πολὺ δικ. (πολ. 257), καθότι οὔτε αὐτοψία εἶναι, μὴ προσπίπτοντος τοῦ ἐξεταστέου ἀντικειμένου (τῆς ἀγραμματοσύνης τοῦ μάρτυρος) εἰς τὰς αἰσθήσεις τοῦ δικαστοῦ, οὔτε πραγματογνωμοσύνη, μὴ ἀποφαινομένου τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὑπῆρχον ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἀρθρ. 291, οὔτε τέλος μαρτυρικῆ ἀπόδειξις, ὡς ὑποβληθέντος ἀνωμοτὴ εἰς τὴν δοκιμασίαν τοῦ μάρτυρος Α.

ΑΠ. 252 (1875). 'Επειδή ὅσον ἀφορᾷ τὸν δεῦτερον λόγον δι' ὃν ἠκυρώθη ἡ διαθήκη, ὅτι δηλ. δὲν γίνεται μνεῖα ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι αὕτη ὑπεγράφη παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου, οὗτος ἀδυσίμως ἐπιέρ' ὅσον, ὅπως ὁ λόγος τῆς ἀκυρώσεως διατυπώταται ἐν τῇ ἀποφασί, δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἰδιαίτης διατυπώσεως κατὰ τὴν διαθήκην, ὅτι ἀνάγκη νὰ ὑπογράφηται αὕτη καθ' ἕκαστον φύλλον παρὰ τῶν μαρτύρων τῆς διαθέσεως καὶ τοῦ συμβολαιογράφου καὶ νὰ γίνηται τοῦτου μνεῖα, ἀλλὰ περὶ τῆς κατὰ τὴν καθάρτησιν παντός συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, ὁποῖον καὶ ἡ διαθήκη, τηρητέως διατυπώσεως ἀναγομένης ἰδίως εἰς τὴν ὑπογραφήν τοῦ συνόλου, ὅτι δηλαδὲ κατὰ τὴν ὑπογραφήν τοῦ συνόλου παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου ποιεῖται νὰ γίνη μνεῖα, ὅτι ἡ διαθήκη ὑπογράφεται καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ συμβολαιογράφου, ὅπερ ὅλως διάφορον τῆς ἀνωτέρω διατυπώσεως τῆς εἰς ἕκαστον φύλλον ὑπογραφῆς, περὶ ἧς ὡς μὴ τηρηθεῖσθαι δὲν γίνεται λόγος εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὡς πρὸς τοιαύτας δὲ διατυπώσεις τηρητέως αἱ μεταγενεστέρως τῆς περὶ ἧς πρόκειται διαθήκης ἐν Ἑσταντῇ εἰσκαθεῖσθαι διατάξεις τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, κατὰ τὸ ἀρθρον 185 τοῦ ὁποίου κτὰ συμβολαιογραφικὰ ἐγγραφα ὑπογράφονται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως παρὰ πάντων τῶν συμβαλλομένων, τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ συμβολαιογράφου, δὲν λέγεται δ' ἐν αὐτῷ ὅτι πρέπει νὰ γίνηται μνεῖα ὅτι ὑπεγράφη τὸ ἐγγραφοῦν παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου.

ΑΠ. 81 (1875). 'Επειδή καὶ κατὰ τὸ ἀρθρον β' τοῦ ψηφίσματος περὶ διαθηκῶν καὶ κατὰ ἀρθρ. 185 ὀργανισμοῦ τῶν δικ., ἡ διαθήκη πρέπει νὰ ἀναγινώσκηται ὑπὸ τοῦ συντάξαντος αὐτὴν συμβολαιογράφου καὶ πρὸς τοὺς μάρτυρας καὶ πρὸς τὸν διαθέτην, γενομένης ἐν τέλει τῆς διαθήκης μνεῖας τῆς ἀναγνώσεως ταύτης.

Ἐπειδὴ οὐ μόνον ἐν ἄρθρ. 215 ἀρκ. ὄργ., δι' οὗ ἠκυρώθησαν δι-
 ατάξεις τοῦ ρηθέντος περὶ διαθηκῶν ψήφισματος, εἴτε ὀλο-
 σχερῶς, εἴτε ἐν μέρει, δὲν ἀπαριθμεῖται, εἴτε ἄλλως μνημονεύεται
 καὶ ἡ προεκτεθείσα διαταξὶς τοῦ ἄρθρ. ο τοῦ αὐτοῦ ψήφισματος ὁ-
 ρεῖται ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἰσχύει ὀλοσχερῶς καὶ μετὰ τὸν εἰρη-
 μένον ὄργανισμόν ἄλλὰ καὶ μόνον ἢ ἐν ἄρθρ. 184 ὄργ. ἐπανάλη-
 ψις τῆς ἀνωτέρω παρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου β τοῦ ψήφι-
 σματος περὶ διαθήκης εἰς τὸ αὐτὸ φέρει συμπέρασμα. Ὅθεν αἱ ἐν
 τῷ ψήφισματι τούτῳ ὀριζόμεναι συνέπειαι ἐν περιπτώσει παραλεί-
 ψως τῆς προεκτεθείσης τοῦ ἄρθρ. β διατυπώσεως ὑφίστανται ἀέ-
 ραι καὶ μετὰ τὸν νόμον περὶ ὄργ. Δικ. καὶ συμβολαιογράφων.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀρθρῶν 2, 8 καὶ β3 τοῦ ψήφισματος προκύπτει
 ὅτι ἡ παραλείψις τῆς ἀναγνώσεως τῆς δημοσίας διαθήκης καὶ πρὸς
 τὴν διαθέτην ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἡ τήρησις τῶν τυπῶν, καθ' οὓς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος
 πέπεισεν ἀσυντακτικῶς Ἐγγράφον τ', πρέπει νὰ ἀποδεικνύηται ἐκ τοῦ
 περιεχομένου τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου, καὶ διὰ τοῦτο ἐν πάσῃ τοιαύτῃ
 περιπτώσει ὁ νόμος διατάσσουσι νὰ γίνηται ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγράφῳ
 μὴ τῆς τήρησεως αὐτῶν ἐνταῦθεν δ' ἔπεται ὅτι καὶ ὁ ἐπὶ ποινῇ
 ἀκυρόσεως τῆς δημοσίας διαθήκης διαταττόμενος τύπος τῆς ὑπὸ τοῦ
 συμβολαιογράφου ἀναγνώσεως αὐτῆς πρὸς τὸν διαθέτην πρέπει ν'
 ἀποδεικνύηται ἐκ τῆς περὶ τούτου μνείας ἐν τῇ διαθήκῃ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1856 νόμου
 περὶ δικαιοδοσίας καὶ καθηκόντων τῶν προξενικῶν ἀρχῶν οἱ γενικοὶ
 προξενοὶ, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι ἐκπληροῦσι καθήκοντα ληξιαρχοῦ
 καὶ συμβολαιογράφου, συμμορφούμενοι μὲ τὰς περὶ τούτων διατάξεις
 τοῦ νόμου Ὅθεν ἐκ τούτου, καὶ ἀνεξαιτήτως τῶν προγενεστέρων νόμων
 περὶ τῶν καθηκόντων τῶν προξενῶν, οἱ πρόξενοι ἀνεργοῦσιν ὡς συμβο-
 λαιογράφοι συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς νόμους τοὺς διέπιντας τὰς περὶ
 τῶν συμβολαιογράφων συντασσομένας πράξεις καὶ διατάξεις. Ἄρα ὁρθῶς
 ἡ προειρηλωμένη ἀπόφασις ἐδέχθη ὅτι καὶ ἡ προκειμένη δημοσία δια-
 θέκη τοῦ αὐτοῦ Ἑλλήνου συνταχθεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ
 ἑλληνικοῦ προξένου μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ εἰρημένου νόμου τοῦ
 1856, ὄφειλεν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ συνταχθῆ, τηρουμένης τῆς
 διατάξεως τῆς Ἑλλάδος ἰσχύοντος νόμου περὶ δημοσίων διαθηκῶν διατυ-
 πώσεως καθ' ἣν ὄφειλε ν' ἀναγνωσθῆ αὐτὴ παρὰ τοῦ εἰρημένου
 συμβολαιογραφούντος προξένου πρὸς τὸν διαθέτην, καὶ νὰ γενῆ ἐν
 αὐτῇ μνεία περὶ τῆς ἀναγνώσεως ταύτης, καὶ ἀπομένως οὐδεμίαν ἐ-
 μπίπτουσαν εἰς τὸ κύρος τῆς διαθήκης ταύτης ὅτι ἐν Κωνσταντι-
 νουπόλει κατ' ἄλλους τύπους παρὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντας συν-
 τασσονται αἱ δημοσίαι διαθήκαι, ὅπερ ἤθελεν εἶσθαι αὐτιῶδες, ἂν ἡ
 προκειμένη διαθήκη δὲν συνετάσσετο ὑπὸ τῆς ἑλλην. προξενικῆς ἀρ-
 χῆς ἐπιτήρουσης ἕνεκα συμβολαιογράφου.

Ἐπειδὴ ἡ δι' ἐθίμου τροποποίησις τῶν κατὰ τὰς δημοσίας διαθή-

καὶ τηρουμένων ἐπὶ ποιῆ ἀκυρότητος διατυπώσεων δὲν δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐκ μόνης τῆς περιστάσεως ὅτι ἀρχὴ τις, ἀρμοδίᾳ πρὸς τὸ συντάττειν ταύτας, παρέλειψε πάντοτε τὴν διατήρησιν διατυπώσεως τινος τῶν ἐν τῷ νόμῳ ὀριζομένων ἀκόμη καὶ ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἐδρεύει ἡ ἀρχὴ αὕτη, ἀλλὰ μόνον, ἂν πᾶσαι αἱ πρὸς τὴν σύνταξιν τοιοῦτων πράξεων ἀρμοδίαι ἀρχαὶ τοῦ Βασιλείου ἔπραξαν αὐτὸ τοῦτο. Ἦεν ἡ πρότασις τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι ἡ διατύπωσις τῆς ἐν τῇ δημοσίᾳ διαθήκῃ μελέας περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφουτος προξένου ἀναγνώσεως τῆς διαθήκης πρὸς τὸν διαθέτην δὲν τηρεῖται ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει προξενικῆς ἀρχῆς καὶ ὅτι ἡ προσβαλλομένη διαθήκη συνετάχθη τηρηθέντων πάντων τῶν τύπων, τῶν κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν δημοσίων διαθηκῶν τηρουμένων ὑπὸ τῆς αὐτῆς προξενικῆς ἀρχῆς. (ἡ πρότασις αὕτη) δὲν ἦτο οὐσιώδης.

ΑΠ. 247 (1894). Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἀρθρ. 6 τοῦ ψηφίσματος, εἴαν ὁ διαθέτης τελειώσῃ τὰς διατάξεις του, ὁ μνήμων τὸν ἐρωτᾷ ἂν ἔγῃ ἄλλο τι νὰ προσθέσῃ καὶ ἂν ἀποκριθῇ ὅτι δὲν ἔχει, τὸν ἐνομιμίζει νὰ ἀφήσῃ ἐλεημοσύνην εἰς φιλανθρωπικὰ καταστήματα. Κατὰ δὲ τὰ ἀρθρ. 2 καὶ 8 τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος, ἡ ἀθέτησις παντὸς τύπου, καθ' οὓς ἐκάστη τῶν διαθηκῶν πρέπει κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ νὰ συντάσσεται, ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης. Ἀφοῦ δὲ ὁ νόμος ρητῶς ἀπαγγέλλει τὴν ἀκυρότητα ὡς συνέπειαν τῆς παραλείψεως τῶν τύπων οὓς καθιεροῦ ὡς ἀπαραιτήτους κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ εἰς τὸ κῆρος τῶν διαθηκῶν, ἐσφαλμένως ἐσκέφθη τὸ Πρωτοδικεῖον δια τῆς ἐκκαλουμένης αὐτοῦ ἀποφάσεως, ὅτι, ὅταν συνάγεται ἐκ τῆς διαθήκης ὅτι ὁ διαθέτης οἶκον καὶ πρὸ πάσης τοῦ συμβολαιογράφου ὑπομνήσεως κατέλιπεν ἐλεημοσύνας, ὑποτίθεται ὅτι ἡ ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου διατασσομένη τοιαύτη ὑπόμνησις ἐγένετο, καὶ ἡ διαθήκη ὡς ἐκλήρωθῆντος οὕτω τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθέτου, εἶναι ἐγκυρος καὶ ὅτι ἐπομῆκως καὶ ἡ περὶ τῆς πρόκειται διαθήκης καίτοι ἐντελῶς παραλειφθείσας τῆς ὑπὸ τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἐπιτασσομένης ὑπομνήσεως τοῦ συμβολαιογράφου, δὲν εἶναι οὐχ ἦττον ἄκυρος, ἀφοῦ ὁ ἀθέτης κατέλιπεν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς Κορίνθου τὸ ἡμῖσι ἐπίδοκον τινος κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπατήσεώς του. Οὕτως ὁμοίως σκεφθὲν τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ ἐναντίον τῆς διὰ ρητῶν διατάξεων τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἀπαγγελλομένης δια πᾶσαν παράλειψιν τῶν καθιερουμένων τύπων ἀκυρότητας αὐτῶν ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ παράλειψις τῆς προειρημένης ὑπομνήσεως δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης τοῦ Γ' ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ, ὅτι ἀφοῦ προσέλαβεν οὕτως αὐθορμητῶς νὰ ἀφήσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς μέρος τῆς περιουσίας του, ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἐξεπληρώθη, παρητηρήθησε τὴν προμημονευθεῖσαν σφρῆ καὶ ρητὴν διάταξιν τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, καθ' ἣν ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἀπολύτως ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται ἐπὶ ποιῆ ἀκυρότητος ἡ ὑπόμνησις τοῦ συμβολαιογράφου καὶ δὲν λογίζεται ὡς ἐκπληρωθεῖσα διὰ τῆς οἶκον ὑπὸ τοῦ διαθέτου ὑπὲρ φίλων

ωπικῶν σκοπῶν διαθέσεως μέρους τῆς περιουσίας του· ἀκύρου δὲ τῆς ἐπί τῷ λόγῳ ταύτῳ τῆς διαθήκης τοῦ Γ', εἶναι περιττὴ ἡ ἐξέλιξις τοῦ ζητήματος ἂν τὸ ἀφεθῆν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς Κορίνθου κληροδοτήμα προσέπει νὰ λογισθῆ ὡς ἐλεημοσύνη εἰς φιλανθρωπικὸν πᾶσιγμα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρθ. 6 τοῦ ψηφίσματος.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ τοῦ τμήματος τούτου γνώμη ὅτι ἡ διαθήκη καθ' ἐλαφροῦς παρελείφθη ἢ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ἀρθρου ἀπαιτουμένη ὑπόμνησις εἶναι ἄκυρος, προσκρούει προφανῶς, ἂν καὶ ἐμμέσως, πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ πρώτου τμήματος ὡς ὀρθὴν θεωρουμένην ἀντίθετον γνώμην, ὅτι τοῦ ἀρθρου τούτου περὶ ὑπομνήσεως διάταξις λογίζεται ἐκπληρωμένη ὅταν οἴκωθεν καὶ ἄνευ ρητῆς ὑπομνήσεως ὁ διαθέτης ἀρίνηι διαπιστωθῆναι εἰς φιλανθρωπικὰ καταστήματα, διότι ἐπὶ μόνῃ τῇ προϋποθέσει τῆς ὀρθότητος τῆς γνώμης ταύτης καθίστατο αναγκαία καὶ εἰς σημασίαν ἢ τοῦ παρεπομένου ζητήματος ἐξέτασις περὶ τοῦ ἂν δια τοῦ ἀφεθέντος εἰς τοὺς πτωχοὺς κληροδοτήματος κατελείφθη, ἐλεημοσύνη εἰς φιλανθρωπικὸν κατὰ τὴν ἐπιβίον τὸ τμήμα ὅθεν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ ΧΜΖ' νόμου τὸ τμήμα τοῦτο ἔχον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ κύρους τῆς διαθήκης γνώμην διαφόρουσαν τῆς ὑπὸ τοῦ πρώτου τμήματος παραδεχομένης, ὁμοίως πρὶν ἢ προβῆ εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν τῆς ἐπιδικίου διαφοράς νὰ παραπέμβῃ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου τὴν λύσιν τοῦ μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων ἀμφισβητουμένου νομικοῦ ζητήματος.

7 Οἱ μάρτυρες, πρὶν ὑπογράψωσι τὴν διαθήκην, εἶναι ὑποχρεοὶ νὰ τὴν παρατηρήσωσι καὶ νὰ τὴν ἀναγνωστοῦν.

ΑΠ 47 (1848). Κατὰ τὸ ἀρθ. 7 τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1830 νόμου τούτου περὶ διαθηκῶν, οἱ μάρτυρες πρὶν ἢ ὑπογράψωσι τὴν διαθήκην εἶναι ὑποχρεοὶ νὰ τὴν παρατηρήσωσι καὶ νὰ τὴν ἀναγνώσωσιν, ὅτι εἶναι, ὅτι δὲν ἀρκεῖται ὁ νόμος εἰς μόνην τὴν παρατήρησιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάγνωσιν, διότι διὰ τῆς ἀναγνώσεως δύναται ἀκριβῶς ὁ μαρτυρὸς ἀκριβῶς γινῶσιν, ἂν ἐν τῇ διαθήκῃ ἐγράφησαν ὅλαι οἱ ὁμοίαι ἀποκαταξίαι τοῦ διαθέτου, ὡστε δὲν δύναται νὰ ὑποκαθῆ, ὅτι ἡ παρατήρησις ἀναπληροῖ καὶ τὴν ἀνάγνωσιν.

ΑΠ 112 (1861). Δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ διαθήκη, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρθ. 6 καὶ 7 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἂν πρὶν ὑπογράψῃ τὴν διαθήκην παρατηρήσῃ καὶ ἀναγνώσῃ ὑπὸ τῶν μαρτύρων.

ΑΠ 379 (1864) 18 (1867) 163 (1868) 40 (1871). Ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ ἐπιβίον τοῦ συμβολαιογράφου, ὅτι παρέδωκε τὴν διαθήκην ἐν τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι, καὶ ὅτι ἕκαστος αὐτῶν τὴν ἀνέγνωσεν ἴδιαν καὶ ἡ παρατήρησιν ἐπισταμένως, ἀφορᾷ εἰς περιστατικὰ, ὑποπίπτοντα ἐπὶ τῇ ἀπόδειξι τοῦ συμβολαιογράφου, ὡς ἐνώπιόν του λαβόντα χάριον καὶ ἐπομένως ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν, μόνον δὲ διὰ κατηγο-

ρίας ἐπὶ πλαστογραφίᾳ δύναται νὰ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον (Πολ. Δ. 400, 453 καὶ ἐπ.).

ΑΠ 379 (1864) 163 (1868). Ἐπομένως δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι οἱ μάρτυρες ἦσαν ἀγράμματοι καὶ ἀπλῶς καὶ μηχανικῶς μόνον τὴν ὑπογραφήν των νὰ θέτωσιν ἐγνωρίζον.

ΑΠ 379 (1864). Ὅτι δὲ ὁ νόμος ὑποχρεοῖ τὸν συμβολαιογράφον νὰ βεβαιώσῃ τὴν περὶ τὸ ἀναγινώσκειν ἱκανότητα τῶν μαρτύρων συνάγεται ἐκ τοῦ ἀρθ. 8, ὅπερ, ἐν συνδ. πρὸς τὸ ἀρθρον 7 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψήφισματος, ἀπαιτεῖ νὰ βεβαιώσῃ ὁ συμβολαιογράφος ὅτι οἱ μάρτυρες εἶχον καὶ τῆς ἀναγνώσεως τὴν ἱκανότητα.

ΑΠ 18 (1867). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἐνῶ ἀποφαίνεται ῥητῶς ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ἐν τῇ προσβαλλομένῃ διαθήκῃ βεβαιοῖ ὅτι οἱ ὡς μάρτυρες προσληφθέντες ἀνέγνωσαν αὐτὴν (ἀρθρον 7 καὶ 8 τοῦ περὶ διαθήκης νόμου), παραδέχεται ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ δὲ μαρτύρων ἀπόδειξις τοῦ ἐναντίου τῆς βεβαιώσεως ταύτης, γὰρ ἀπαιτεῖται ὥστε νὰ προσβλήθῃ αὐτὸ τὸ μέρος τῆς διαθήκης, ὡς πλαστόν, διέταξε δὲ τὴν περὶ τούτου μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν, ἐκτιμηθεὶς κατόπιν δι' ἑτέρας προσβαλλομένης ἀποφάσεως αὐτοῦ τὰς ἐπὶ τοῦ ὅρους αὐτοῦ ληφθείσας μαρτυρίας ἄλλ' οὕτως ἀποφασίζαν παρεβέβησε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἀρθ. 400 πολ. δικον., καθ' ὃ τὰ δημοσία ἔγγραφα ἀποτελοῦσιν ἐντελεῖ ἀποδείξιν περὶ ὅλων, ὅσα συμβάντων ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου (τοιούτων δὲ εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τῶν μαρτύρων ἀνάγνωσις τῆς διαθήκης, οὗτινος ἐδύνατο ἰδίαις αἰσθήσεσιν ν' ἀντιληφθῇ ὁ συμβολαιογράφος) περιέχονται ἐν τῷ ἔγγραφῳ, ὅπου κατὰ τὸ ἀρθ. 403 μόνον διὰ τῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ προσβολῆς δύναται ν' ἀποκρουθῇ ἡ ἰσχύς τοῦ ἔγγραφου.

ΑΠ. 126 (1847). Ἐπειδὴ ἂν καὶ, κατὰ τὸ ἀρθ. 400 Πολ. Δ. τὰ δημοσία ἔγγραφα δὲν ὑποχρεοῦν τρίτους, τούτεστι δὲν δύναται νὰ ἀσπρίσωσι δικαιώματα ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς, ἢ νὰ τοῖς ἐπιβληθῶσιν ὑποχρεώσεις, ἀποτελοῦν ὁμως ἀποδείξιν καὶ ὡς πρὸς τοὺς τρίτους περὶ ὅλων ὅσα, γενόμενα ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου, περιέχονται εἰς αὐτὰ ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἐν συντρέχοντι ἀρρημένῳ περιπτώσει, καθότι ἡ διαθετοῦσα ἐδύνατο ἐλευθέως νὰ ἀποθέσῃ τὴν περιουσίαν της, οὐδὲ διὰ τῆς διαθήκης ἀφαιροῦνται δικαιώματα, ἢ ἐπιβάλλονται ὑποχρεώσεις εἰς τὰς ἀναιρεσειούσας, τὸ δὲ ὅ κασάν δικαστήριον παρεδέχθη, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐρημέστην δημοσίαν διαθήκην προκύπτει, ὅτι κατὰ θέλησιν τῆς διαθετούσης ἐξημειώθη περιουσία της καὶ ὅτι οἱ μάρτυρες διέμειναν καθ' ὅλην τὴν διάρκεια τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης ἔπομένως τὰ δύο ταῦτα περιττακῶς λαβόντα χώραν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου, ἐμπεριεχόμενα ἐν διαθήκῃ, καὶ βεβαιούμενα παρὰ τοῦ ἀρμοδίου τούτου ὑπαλλήλου, πάρχουν κατὰ τὴν ρητὴν τοῦ νόμου διάταξιν ἀποδεδειγμένα καὶ πρὸς τὰς ἀναιρεσειούσας, καὶ κατὰ συνέπειαν ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἀπο-

ἀπὸ τῆς ἀπόδειξης αὐτῆς εἶναι καὶ δι' αὐτὰς ὑποχρεωτικὴ μέρος τοῦ ἡθελὲν ἀποδειχθῆ πλαττογραφία ἢ νόθευσις τῆς προκειμένης διαθήκης.

ΑΠ. 7 (1900). Ἐπειδὴ ἔοικει μὲν τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Ψηφίσματος περὶ Διαθηκῶν, ὅτι οἱ προσλαμβανόμενοι μάρτυρες εἰς δημοσίαν διαθήκην, πλὴν τὴν ὑπογραψῶσιν, εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παρατηρήσωσιν καὶ τὴν ἀναγνώσασιν, τὸ δὲ ἐπόμενον ἄρθρ. 8 τοῦ αὐτοῦ Ψηφίσματος θεωρεῖ ἄκυρον τὴν τοιαύτην διαθήκην, ἂν παραλειφθῶσιν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις ὁριζόμενοι τύποι περὶ αὐτῆς, ἀλλ' ὡς συναγέται ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς ἐκτεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 7, αὕτη σκοπεῖ κυρίως νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν γνησιότητα τῆς διαθήκης, καὶ νὰ παραφυλαχθῇ οἰασθήποτε ἁλλοιωτικὸς αὐτὴν, τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον τοῦ νόμου πληροῖ καὶ μόνη ἡ τῆς διαθήκης ὑπὸ τῶν μαρτύρων ἀναγνώσις, καθὼς αὕτη, ἄνευ παρατηρήσεως τῆς διαθήκης, δὲν δύναται νὰ γείνη, καὶ ἀναγκαστικῶς ἐν τῇ ἀναγνώσει ἐνυπάρχει καὶ ἡ τῆς διαθήκης παρατήρησις, τοῦτο δὲ συνάδει καὶ πρὸς τὴν διατάξιν τοῦ Ν. 111 αὐθ. (28.4), καθ' ἣν ἐν ἀναγκαστικῇ ἢ διαθήκῃ σημαίνει νὰ παρατηρηθῶσιν ὅσα εἶναι ἐν αὐτῇ γεγραμμένα: ὅθεν τούναντι δὲχθὲν τὸ δικαστὴν ἐρεταιεῖον, καὶ ἀποφηνάμενον ἄκυρον τὴν ἐπίδικον διαθήκην, ὡς περιέχουσαν ὅτι ἀναγνώσασιν αὐτὴν οἱ μάρτυρες, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὅτι τὴν παρατήρησαν, ψευδῶς ἠρμήνευσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, καὶ ἐτραλμένως αὐτὰς ἐφήρμοσε.

8. Ἐὰν εἰς δημοσίαν διαθήκην παραμεληθῇ κἀνεις τῶν ἀνωτέρω τύπων, ἐκτὸς τῆς ἀκυρώσεως αὐτῆς, ὁ μνημῶν καθυποβάλλεται εἰς τὰς ζημίας καὶ τὰ διάφορα, ἂν συμβῶν, καὶ ἐξόνεται.

ΑΠ. 80 (1859). Ἐκ τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος προκύπτει, ὅτι ἐπιτήρησαν ἀκριβῶς οἱ τῶν διαθηκῶν τύποι, ὧν ἡ προῖδασις ἐπιτελεσθεῖσως καὶ ἀπολύτως τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης (ἄρθρ. 8, 13, 14, 15, 49, 56, 58, 63), καὶ ὅτι διὰ τοῦ παραρτήματος τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος ἐτροποποιήθησαν αἱ περὶ μαρτύρων τῶν διαθηκῶν διατάξεις τοῦ πολ. Νόμου (Κωδ. Ν.22 (6, 23). Ἄρμ. § 25 (5.1), καὶ ἐπιπροσθεῖν, νὰ προσλαμβάνονται ἐν ταῖς διαθήκαις ὡς μάρτυρες τὰ ἐν τῷ προκρινόμενῳ ἀναφερόμενα πρόσωπα, χωρὶς ὁμως νὰ ὁρισθῇ ἐν τοῖς προπαρατεθείσιν ἄρθροις, ὅτι ἡ προῖδασις καὶ τῆς ἐν τῷ παραρτήματι ἀπαγορεύσεως συναγέται τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης: ἔκ τῆς ἀπαγορευτικῆς αὐτῆς διατάξεως πρέπει νὰ ἐρμηνευθῇ συμφώνως μετὰ τὸν σκοπὸν τοῦ δικαίου, τοῦτέστι νὰ μὴν ἐπεκταθῇ πέραν τοῦ ὅρου τοῦ ἀπαγορευμένου διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως, καὶ ἐπομένως νὰ μὴ θεωρηθῇ ἄκυρος ἡ διαθήκη, ἂν ἐν αὐτῇ ἔλαβε μέρος ὡς μάρτυς πρόσωπον μὴ ἐπιτρεπόμενον ἀπὸ τὸν νόμον, εἰμὴ μόνον καθ' ὅσον οὐδεὶς μάρτυς δύναται νὰ ἦναι ἐν ἰδίῳ πράγματι μάρτυς.

ΑΠ. 263 (1870). Ἐπειδὴ τὸ ἄρ. ἀπορρίψαν ὡς μὴ βάσιμον

καὶ ὡς μὴ ἐσχυρὸν πρὸς ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης τὸν λόγον οὗτις ἐπὶ προτληθῆις εἰς αὐτὴν ὡς μάρτυς Μ. ἦτο ἔκτου βαθμοῦ ἐξ ἀγγιστείας συγγένειας πρὸς τὸν διαθέτην, δὲν παρεδίωξε σαφῆ νόμου τινὸς ἢ ἱεροῦ κανόνος διατάξιν· ἀλλ' ἀπεναντίας ἀποφρηνάμενον ὅτι ἡ ἐξ ἀγγιστείας συγγένεια ἔκτου βαθμοῦ δὲν εἶναι κώλυμα πρὸς συναψή γάμου, ἐφήρμοσε τὴν διατάξιν 7 (6, 6) Ἀρμ.

ΑΠ 37 (1880). Τὸ βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν Ἐρετῶν, δι' οὗ τοῦτο ἀποφαίνεται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν ἐπὶ πλαστογραφίᾳ τῆς διαθήκης κατὰ τοῦ συμβολαιογράφου τοῦ συντάξαντος αὐτὴν, οὐχὶ διότι οὗτος ἐβεβαίωσε τὸ γεγονός, ὅτι οἱ μάρτυρες ἀνέγνωσαν τὴν διαθήκην, διὰ τοῦ οἰκείου ἀντιληθῆις αἰσθητηρίου, ἦτοι τῆς ἀκοῆς, ἀλλὰ διότι δὲν ἐξάγεται ἐκ τῆς διαθήκης ἢ τοιαύτη βεβαίωσις, ἐπομένως δὲν ὑπάρχει πλαστογραφία, τοῦ συμβολαιογράφου βεβαιούντος ἀπλῶς ὅ,τι ἀντελήφθη διὰ τῆς ὁρασεως, ἦτοι ὅτι ἔλαβον οἱ μάρτυρες πρὸς ἀνάγνωσιν παρ' αὐτοῦ καὶ προσεπίβησαν τὴν ἀνάγνωσιν τῆς διαθήκης. δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον περὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι οἱ μάρτυρες τῆς διαθήκης δὲν ἀνέγνωσαν αὐτὴν, ὡς μὴ δυνατόν ἐν ἀναγνώσει, ὅπερ ἔχει σπουδαίαν σημασίαν, διότι τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἐπιβάλλει τὴν υποχρέωσιν εἰς τοὺς μάρτυρας ν' ἀναγνώσωσι τὴν διαθήκην, καὶ μὴ τηρηθείσης τῆς διατυπώσεως ταύτης τὸ ἄρθρ. 8 διατάσσει τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης· καίπερ δὲ τοῦ συμβολαιογράφου ὄντος ὑποχρέου νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς τηρήσεως καὶ τῆς διατυπώσεως ταύτης, ἂν δὲν το βεβαίωσῃ, καταλλήλως ἀντιληθῆις, ἐξ ἀμελείας, καὶ τούτου ἕνεκα δὲν ἦναι ἔνοχος πλαστογραφίας, ἕνεκεν ἐλλείψεως βόλου, δὲν παύει ὁμως νὰ ἦναι ἀκύρος ἡ διαθήκη, ὅταν ἡ εἰρημένη διατύπωσις δὲν ἐτηρήθῃ, τὸ δὲ πολιτικὸν Δικαστήριον δύναται νὰ ἐξετάσῃ τὰ περὶ τῆς τηρήσεως αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν τοῦ συμβολαιογράφου.

ΑΠ 316 (1873). Ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ παραβάσεως ἄρθρ. 3-8 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος λόγω τοῦ ὅτι ἡ προταθείσα πλαστογραφία τῆς διαθήκης, ὡς διατυπώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 605 ἀποράσεως καὶ ἐξελήφθη ὡς ἀποδειγμένη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 371 ἀποράσεως, δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀκυρότητος τῆς διαθήκης, ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς ἀδόκιμος, καθόσον, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 συνδυασμένον πρὸς ἄρθρον 8 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, ὡς τύπος ἀναγκαῖος, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένος, διαγράφεται οἱ μὲν μάρτυρες νὰ ἀκούσωσιν ὅσα εἶπεν ὁ διαθέτης, ὁ δὲ συμβολαιογράφος νὰ ἀνακρίσῃ εἰς τὴν διαθήκην ὅσα εἶπεν ὁ διαθέτης, ὅπερ ἀνεκτιρητικῶς σημαίνει ὅτι ἡ διαθήκη δεόν νὰ γράφηται καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ διαθέτου· τούτου δὲ τι δὲν ὑπάρχει ὅταν ὁ συμβολαιογράφος ἔχῃ ἤδη γεγραμμένως κατὰ σχέδιον δοθὲν αὐτῷ παρὰ τοῦ διαθέτου τὰς διατάξεις τῆς τελευταίας αὐτοῦ βουλήσεως καὶ παρὰ τούτου φέρηται ἐπισημὴ ἡ διαθήκη εἰς τὴν εἰκὴν τοῦ διαθέτου καὶ υπογράφηται ὑπὸ τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ

διαθέτου· ὅπως δὲ ἀδιάφορον ἐστίν, ἐὰν παραλειφθέντος τοῦ ὡς ἀνωτέρω τύπου (ἤτοι τῆς καθ' ὑπογύρευσιν τοῦ διαθέτου ἐνώπιον τῶν μετέωρων γραφῆς τῶν διατάξεων τοῦ διαθέτου) ἐξεπληρώθησαν πάντες οἱ λοιποὶ ἐπὶ ποιῆ ἄκυρότητας διατεταγμένοι τύποι, καὶ ἂν, ἀναγνωσθείσης τῆς διαθήκης ἐνώπιον τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ διαθέτου, ὡς ὁ νόμος διαταττεῖ, ὁ διαθέτης προφορικῶς ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν μαρτύρων ἐπαναλάβῃ τὰς ἐν τῇ διαθήκῃ διατάξεις.

ΑΠ 167 (1848). Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐπικαλουμένου νόμου 5 τῶν Πανθεκ. (34 9) συνδυαζομένου, πρὸς κατάληψιν αὐτοῦ, καὶ μὲ τοὺς νόμους τῆς αὐτῆς ὕλης, ἤτοι τὸν νόμον 3 Π. (38. 10) καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κῶδ. 3. καὶ 7 (9. 22) νόμον 2 καὶ 23 (β. 42, καὶ νόμον 16 (β. 28), προκύπτει ἀριθμητικῶς, ὅτι οὐγί ὁ ἀποδεχθεὶς κληρονομίαν ἢ κληροδότημα, ἢ ἀποδοῦναι τοιοῦτον, ἐν γνώσει ὡς ὅπως ὀχιποτε τῶν παρατυπιῶν ἢ τῆς πλαστογραφίας τῆς διαθήκης, δύναται νὰ τὴν προσβάλλῃ ὡς τοιαύτην, ἀλλ' ὁ ἐν ἀγνοίᾳ ὡς τῶν τοιούτων ἐλαττωμάτων τῆς διαθήκης δύναται νὰ προσβάλλῃ αὐτήν, καὶ ἂν ἀπεδέχθῃ ἢ ἀπέδοικε τὴν κληρονομίαν ἢ τὸ κληροδότημα κατὰ τὴν ἀρχήν, ὅτι μόνον ὁ παραιτηθεὶς τοῦ ἐνόχου μέσου τῆς προσβολῆς συμβολαίου ὡς ἄκυρον δὲν δύναται νὰ προσβάλλῃ αὐτό, καὶ ὅτι ἡ ἀγνοία τῆς ἀκυρότητος ἀποκλείει τὴν εἰρημένην παραίτησιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς εἴρηγται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ Α. Κ. κατὰ τῆς καθ' αὐτοῦ ἀγωγῆς τῆς Ε. Θ. περὶ ἀκυρώσεως ὡς παρατύπου τῆς ἐπο 18 Ἰανουαρίου 1841 διαθήκης τῆς θυγατρὸς τῆς καὶ συζύγου τοῦ Π. ἐπήγαγεν εἰς τὴν Ε. τὸν ἐξῆς ὄρκον «ἐὰν τὰ πρὸ τοῦ θανάτου τῆς θυγατρὸς τῆς ἔτος δὲν εἰσέπραξε τὰ εἰσοδήματα τῶν εἰρηθῶν, τὰ ὅποια ἐγκαταλείφθησαν αὐτῇ ὑπο τῆς θυγατρὸς τῆς ὡς κληρονομίαν καὶ τὰ ἐδέχθη ὡς τοιαῦτα», τὸ δὲ ἐφεταῖον, σκεπτόμενον ἀπολύτως ἀνευ τῆς ἀνωτέρω διακρίσεως, ὅτι κατὰ τὸν μνησθέντα νόμον 5 Π. εἴ ἀποδοχῇ τοῦ ἐν διαθήκῃ καταληφθέντος ὠφελήματος δὲν ἀποκλείει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπὶ ἀκυρότητι προσβολῆς τῆς διαθήκης, καὶ ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Α. Κ. δὲν ἔχει ἐπιρροὴν τινὰ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸν εἰρηθῶν νόμον, καθ' ὃν, ὡς εἴρηγται, μόνον ὁ ἐν γνώσει ὡς τῶν παρατυπιῶν καὶ ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης, καὶ μολοντοῦτο ἀποδεχθεὶς ἢ ἀποδοῦναι τὴν κληρονομίαν ἢ τὸ κληροδότημα, δὲν δύναται πλέον νὰ τὴν προσβάλλῃ ὡς τοιαύτην, καθὸ παραιτηθεὶς τοῦ δικαίωματος τοῦ νὰ προσβάλλῃ αὐτήν.

ΑΠ 6 (1851). Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις αὕτη παραδέχεται ἐν τῇ πέμπτῃ αὐτῆς σκέψει, ὅτι ὁ ἀνααιρεσίων ἐπήγαγεν εἰς τὸν ἀνααιρεσίων ὄρκον περὶ τοῦ εἰς αὐτὸν ἐπιβληθέντος διὰ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 465 ἀποφάσεως θέματος ἀποδείξεως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελε θεωρηθῆ τοῦτο ἀποδειγμένον διὰ τῶν μαρτύρων, τῶν ἐν

ξετασθέντων πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ ὥστε ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἐπήχθη τοιοῦτος ὄρκος κατὰ τὴν μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῆς εἰρημένης ἀποδείξεως γενομένην τελευταίαν συζητήσιν, τὸ δὲ θέμα τῆς ἀποδείξεως εἶχεν ὡς ἐξῆς· ὅτι ἡ Ε. Θ. ἐν γνώσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 13919 καὶ ἀπὸ 18 Ιανουαρίου 4841 διαθήκης τῆς θυγατρὸς τῆς Π., συζύγου τοῦ ἀναιρεσειόντος, γενομένης ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Κ. Κ., ἔλαβε τὸ πρῶτον ἔτος μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τῆς ρηθείσης θυγατρὸς τῆς τὸ εἰσόδημα τῶν διὰ τῆς διαθήκης αὐτῆς καταλειπομένων εἰς αὐτὴν 15 αἰγιδίων κτλ.»

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσειῶν, προτείνας τὸ ἀπαράδεκτον τῆς προκειμένης ἀγωγῆς διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀναιρεσιβλήτος ἐν γνώσει τῆς ἀκυρότητος ταύτης ἀπεδέχθη καὶ ἐξετέλεσεν αὐτὴν, ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ τούτου, ἀλλὰ πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ ἀπηρτίτο μόνον νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ἀναιρεσιβλήτος ἐν γνώσει τῆς διαθήκης ἐξετέλεσεν αὐτὴν, διότι ὁ γινώσκων νομικὴν τινα πρᾶξιν ὑποτίθεται, ὅτι, ἐὰν αὐτὴ εἶναι ἄκυρος κατὰ διάταξιν τοῦ νόμου, γινώσκει καὶ τὸ ἄκυρον αὐτῆς, τεκμαιρομένης καὶ τῆς γνώσεως τοῦ νόμου. Βασιλ. (2. 4) §. 21. Ἀρμενοπούλ. (1. 1), 39 ὥστε ὁ ἀναιρεσειῶν δὲν ἦτο ὑπόγρηως ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐν γνώσει τῶν ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης ἀποδοχὴν αὐτῆς, ἀλλ' εἰς τὴν ἀναιρεσιβλήτον, ἐὰν ἰσχυρίζετο ὅτι ἀγνοοῦσα τὸν νόμον δὲν ἔλαβε γνῶσιν τῶν ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης, ἐπέκειτο τὸ χρέος ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀγνοίαν ἢ τὴν πλῆξιν ταύτην καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε θεωρηθῆ αὐτὴ συγγνωστὴ καὶ ἐπομένως δυναμένη ν' ἀποτρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου τὰ ἐπιζητούμενα τῆς ἐκτελέσεως ἀποδοχῆς καὶ ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης ἀποτελέσματα ὥστε ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις προσέθεσε, καὶ μάλιστα ἀνευ τινὸς αἰτιολογίας, εἰς τὸ θέμα τοῦ ἐκτεθέντος ὄρκου, ὅτι ἡ Ε. Θ. ἐν γνώσει τῶν τύπων τῆς διαθήκης, ἦτοι τῶν περὶ διατυπώσεων τῶν διαθηκῶν ὀρισμῶν τοῦ νόμου, δὲν ἀπεδέχθη καὶ ἐξετέλεσεν αὐτὴν, ἐνώ, ἀνευ τῆς προσθήκης ταύτης, ἴσως ἡ ἀναιρεσιβλήτος δὲν ἔμελλε δώσει τὸν ὄρκον καὶ ἡ δίκη, ἤθελε λάβει ἐντελῶς ἄλλην ἐλδοσιν τοῦτο δὲ πρᾶξιν τὸ δικαστήριον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἀναιρεσειόντα τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἡ ἀναιρεσιβλήτος ἐγίνωσκε τὸν νόμον, οὕτω δὲ παρεβίασε τὰ ἐπὶ ἀποδείξεως ἀριθ. 244, 248, 272 καὶ 275 Πολ. Δικ., ἅτινα εἶναι οὐσιώδη, διότι ὡς ἐκ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως αὐτῶν ἐφαρτᾶται ἡ ὀρθὴ ἐκτίμησις τῶν δικαιωμάτων τῶν διαδίκων, καὶ ἐπομένως εἶναι ἀναιρετέα.

ΑΠ. 70 (1868). Ἐπειδὴ τὸ ἐφεταῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 102 ἀποφάσεως τοῦ παρεδέχθη μὲν ὅτι, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῆς συλλογῆς τῆς προσηγήσεισθαι ὑπ' ἀριθ. 624 διεξαχθείσης ἀποδείξεως, οὐχὶ ἡ ἐνάγουσα καὶ ἡ ἀναιρεσιβλήτος Π., ἀλλ' ὁ σύζυγός τῆς διεγχερίετο τὰ εἰς αὐτὴν καὶ διὰ τῆς προσβαλλομένης διαθήκης καταλειφθέντα κληροστήματα, ἀλλ' εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο προέβη, διότι (ὡς δὴ

αὐτῆς ἐκ τῆς ἀποφάσεώς του) δὲν ἐζήτησε (μολονότι ἐκ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει περιεχομένων καταθέσεων ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἐκτιμήσῃ) ἐὰν ὁ συζυγὸς τῆς κατέλαβε καὶ διεχειρίζετο ταῦτα κατὰ συννενοῦσιν αὐτῆς, καὶ ἂν ἡ τοιαύτη διεχειρίασις ἦναι πρᾶξις ἐμφαίνουσα ἐκτέλεσιν καὶ ἀποδοχὴν τῆς διαθήκης, ἐθεώρησε περιττὴν τὴν περὶ τῆς συννενοήσεως ἐξέτασιν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἀπεδείχθη, συμπληρωτικῶς μὲ τὴν παρεμπόπτουσαν ὑπ' ἀριθ. 624 ἀπόφασιν, ὅτι ἡ Π. ἐν γνώσει τῶν ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης συννενοήθη μετὰ τοῦ συζυγοῦ αὐτῆς περὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν γενομένης διεχειρίσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἐρεττεῖον διὰ τῶν σκέψεων αὐτῶν ἀπήτησε ν' ἀποδείξῃ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καὶ νῦν ἀναιρεσειούσης (διότι εἰς αὐτὴν ἐπεβλήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 624 ἀποφάσεως το βάρος τῆς ἀποδείξεως) ὅτι ἡ ἐνάγουσα γενώσκουσα τὰς ἀποδιδόμενας εἰς τὴν διαθήκην κληροδοτήσας καὶ συμβουλευθεῖσα διαφόρους περὶ αὐτῆς, καὶ ποίους, ἀνεγνώρισε καὶ ἐξετέλεσεν αὐτήν, ἀποδειχθεῖσα τὰ διὰ τῆς αὐτῆς διαθήκης, καταλειφθέντα κληροδοτήματα, ἐνῶ ἡ νῦν ἀναιρεσειούσα δὲν ἔπρεπε νὰ ἀποδείξῃ εἰμὴ ὅτι κατὰ τὸν ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει περιεχόμενον καὶ ἀμφισβητηθέντα ἰσχυρισμὸν τῆς ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἀπέδεχθη τὴν διαθήκην, λαβοῦσα εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς, διεχειρισθεῖσα καὶ καρπωθεῖσα τὰ δι' αὐτῆς καταλειφθέντα κληροδοτήματα, οὐχὶ δὲ καὶ ὅτι ἐξετέλεσεν αὐτὴν ἐν γνώσει τῶν ἀκυροτήτων καὶ ὁποίους συμβουλευθῆ περὶ τῶν ἀκυροτήτων αὐτῆς διότι ἡ ἀτόδειξις ὅτι ἔλαβε ταῦτα εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ ἀπαράδεκτον τὴν διὰ τῆς ἀγωγῆς γενομένην προσβολήν, καὶ βάσιμον τῆς περὶ ἀπαρδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης· ἐὰν δὲ ἡ ἐνάγουσα ἤθελεν ἰσχυρισθῆ ὅτι ἠγνόει τὴν ἐκ τοῦ νόμου ἀκυρότητα καὶ ἐκ πλάνης εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης κατέλαβε καὶ διεχειρίσθη, ἢ ἀμέσως ἢ διὰ τοῦ συζυγοῦ τῆς τὰ εἰρημένα κληροδοτήματα, τότε ἔπρεπε νὰ ὑποχρεωθῇ αὐτὴ νὰ φέρῃ τὴν περὶ τούτου ἀποδείξιν, ἢ ὅτι, ἀποδειχθέντος ὅτι κατέλαβε τὰ κληροδοτήματα εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης, τακμαίρεται ὅτι ἐν γνώσει τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν ἀκυροτήτων αὐτῆς προῆλθε εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μέχρις οὗ δὲν ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἐπράξε τούτα ἐξ ἀγνοίας ἢ ἐκ πλάνης, ἧτις δὲν ὑποτίθενται ὡστε τὸ ἐρεττεῖον παρέλειψε νὰ εξακριβώσῃ ἐκ τῶν ἀποδείξεων ἢ ἐναγωγῶν διὰ τοῦ συζυγοῦ τῆς καὶ μετὰ προηγηθεῖσαν μετ' αὐτοῦ συννενοῦσιν παρέλαβε καὶ διεχειρίσθη τὰ ἐν λόγῳ κληροδοτήματα (τοῦ) ὅπερ ἔχει σπουδαίαν ἐπιφορὴν εἰς τὴν λύσιν τῆς προκειμένης ἀποφάσεως, ἀπαιτήσαν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀποδείξιν οὐδόλωσ ἐπιβεβαιώσασθαι αὐτήν, καὶ οὕτω παρεβίασε τὴν οὐσιώδη περὶ ἀποδείξεως εἰς αὐτὴν ἀριθ. 264 Πολ. Δικ.

All 14 (1871). Ἐπειδὴ τὸ ἐρεττεῖον ἀφ' ἐνὸς ἀπέριψε τὸν ἐπίπτον του προτεθέντα ἰσχυρισμὸν ὅτι τὰ ἐπίδικα κτήματα περιῆλθον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἀποθανόντος Ο. διὰ κτητικῆς καὶ ἀποδεικτικῆς παραγραφῆς ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἐπαίσθη περὶ τούτων ἐκ

τῶν μαστιριῶν, ἐν ᾧ περὶ τοιούτων παραγραφῶν δὲν διατάχθη ἀποδείξεις οὕτω θέματα ἐτάχθη, ὡς ἐκ τῶν παρεμπιπτουσῶν ὑπ' ἀριθ. 328 καὶ 368 ἀποφάσεων τοῦ ἐν Πάτραις ἐφετείου ἀποδεικνύεται· ἀπ' ἐτέρου στηριχθὲν εἰς τὸν λόγον ὅτι ἡ ἐνάγουσα καὶ νῦν ἀνακρεσίου δὲν ἀπέδειξε, καθ' ἃ ὄφειλε, δυνάμει τῆς παρεμπιπτούσης ὑπ' ἀριθ. 328 ἀποφάσεως, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἐξετέλεσαν τὴν ἄκυρον διαθήκην τῆς Γ. (δὲ ἦς, κατὰ τὴν ἀξίωσιν τῆς ἐνάγουσης, περιῆλθον τὰ ἐπίδικα εἰς τὸν Ο. ὡς κληρονόμοι) δευτέρας καὶ λαβόντες κληροδοτήματα ἀσθέντα διὰ τῆς αὐτῆς διαθήκης καὶ κτήματα αὐτῆς τῆς ἰδίας Γ. ἐν γνώσει τῆς ἰδιότητος αὐτῆς καὶ τῶν ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης τῆς Γ., προσέβη δὲ κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν εἰς τὴν δι' ἄλλων ἀποδείξεων ἐξακρίθωσιν, ἐὰν τὰ αὐτὰ κτήματα ἀνήκον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ο., καὶ, μὴ πεισθὴν περὶ τοῦτου, ἀπέριψε τὴν περὶ αὐτῶν ἀγωγὴν· ἀλλὰ τῶν ἀποδείξεων αὐτῶν χρεῖα δὲν ὑπῆρξεν, ἐὰν ἐδέετο τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ταῦτα περιῆλθον νομίμως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ο. δυνάμει τῆς διαθήκης τῆς Γ., καὶ ὅτι αὐτῆς, εἰ ἦν, κατὰ τὴν ἀξίωσιν τῶν ἐναγομένων, ἀνήκουσι τὰ εἰς τὸν Ο. περιελθόντα κτήματα, ἡ διαθήκη, καίτοι ἄκυρος οὔσα, ἐξετέλεθη ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐναγομένων ἐν γνώσει τῶν ἀκυροτήτων αὐτῆς· δὲν ἐδέχθη δὲ τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἐνάγουσα ὄφειλε νὰ φέρῃ τὴν περὶ αὐτῶν ἀπόδειξιν, ἀλλὰ καὶ ἡ σκέψις τοῦ αὐτῆ εἶναι ἡμαρτημένη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, εἰ καὶ ὑπερρεῦτο ν' ἀποδείξῃ τὴν ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἐτέλεσι τῆς διαληφθείσης διαθήκης τῆς Γ. καὶ τὴν ἀποδοχῆν τῶν δι' αὐτῆς καταλειφθέντων κληροδοτημάτων καὶ κτημάτων ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως, δὲν ἦτο ὁμοῦς ὑπόχρεως ν' ἀποδείξῃ καὶ τὴν περὶ τῶν ἀκυροτήτων γνώσιν τῶν ἐναγομένων, καθότι ὑπὲρ ἐαυτῆς ὄφειλε τεκμηρίον ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ἀπεδεχθέντες καὶ λαβόντες τὰ κληροδοτήματα εἰς ἐτέλεσιν τῆς διαθήκης εἶχον γνώσιν τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν ἐλλείψεων αὐτῆς ὥστε εἰς ἀνακρεσίν τοῦ τεκμηρίου τοῦτου οἱ ἐναγόμενοι ὄφειλον, συμφώνως μὲ τὴν ἀξίωσιν τῆς ἀνακρεσίουσῆς, ὅπως ἀπαλλαγῶσιν ἐκ τῶν τῆς ἐτελέσεως ἐπιζημιῶν τῶν νεπειῶν ν' ἀποδείξωσιν ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀκυροτήτων καὶ ἐκ πλάνης, ἧτις δὲν εἰκάζεται, προσέβησαν εἰς τὴν ἐτέλεσιν, δι' ἃ καὶ κατὰ τὸν νόμον ὁ ἀγνοῶν τὴν διαθήκην πλαστὴν εἶναι βοηθεῖται ἐὰν ληγόντων λάβῃ, ἢ δὲν βλαπτεται ἐὰν ἀποδείξῃ μὴ γενομένην, ἢ ἀρρηκτικῶς γενομένην τὴν διαθήκην. Ν. 3 Π. (48. 10) Ν. 3 Κώδ. (9. 22). Β. (60. 41) τεμ. 3. 39.—Ν. 8 Π. (5. 3). Β. (42. 1). Τεμ. 8—Ν. 4. 8. Κώδ. (1. 18) Β. (2. 4) τεμ. 13. 17.

Ἐπειδὴ ἀληθῶς τὸ βάρος τῆς τοιαύτης ἀποδείξεως ἐπιβλήθη εἰς τοὺς ἐνάγοντας διὰ τῶν 328 καὶ 368 ἀποφ. ἐφετείου Πάτρων, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν, καθὸ παρεμπιπτουσῶν, τὸ ἐντοῦθα ἐφετείου εἰς τὸ δικαίωμα ν' ἀπομακρυνθῇ, καθ' ἃ διέλαβε καὶ ἡ προηγηθεῖσα ἀπ' ἀριθ. 6 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπιμαίναν δὲ εἰς αὐτὰς καὶ τὴν

παρέβαν τὴν περὶ τῶν ἀκινήτων ἀγωγὴν ἕνεκα τῆς προεκτεθείσης ἀπέφωτος τοῦ καὶ χωρὶς νὰ διατάξῃ τὴν δέουσαν περὶ τῆς ἐν γνώσει τῶν ἀκυροτήτων ἐκτελέσεως τῆς προσημειωθείσης διαθήκης καὶ περὶ τοῦ τῆς παραγράφου ἰσχυρισμοῦ τῆς ἀναίρεσειούσης, παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις περὶ ἀποδείξεως διατάξεις πολ. δικ. καὶ τοὺς προσημειωθέντας νόμους παρείδεν ἢ ψευδῶς ἠρμήνευτεν αὐτάς.

ΑΠ 157 (1871). Ἐπειδὴ, ἀκύρου οὐσης τῆς διαθήκης τῆς Γ., δι' ἧς τὰ ἐπίδικα κτήματα περιήλθον εἰς τὸν Α. Ο. ὡς σύζυγον καὶ κληρονόμον αὐτῆς, ἐξεταστέος εἶναι ὁ τῆς ἐναγούσης ἰσχυρισμὸς ὅτι οἱ ἀντίδικοὶ τῆς παρεδέχθησαν αὐτὴν διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς, ἢ δὲ ἀπόδειξις ὅτι οὗτοι εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς κατέλαβον τὰ διεκδικουμένα βαρύνει τὴν ἐναγούσαν συμφώνως μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 328 ἀπόφασιν τῶν ἐν Πάτραις Ἐρετῶν, ἐν ᾧ εἰς ἀπόδειξιν ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀκυροτήτων ἐγένετο ἡ ἐκτέλεσις, ὑποχρεοῦνται μὲν οἱ ἐναγόμενοι, ἀλλ' ἢ περὶ ταύτης ἀπόδειξις ἀποβαίνει περιττὴ, ἐὰν ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 328 ἀποφάσεως διεξαχθειῶν ἀποδείξεων δὲν βεβαιωθῇ ὅτι πραγματικῶς οὗτοι παρέλαβον τὴν διεκδικουμένην περιουσίαν ἢ μέρος αὐτῆς εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀκύρου διαθήκης τῆς Γ.

9—12.

13. Ὁ μνήμων χρεωστῆι νὰ προσέγῃ εἰς τὴν ἐκθεσιν τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου, γράφων τοὺς ἰδίους λόγους του, χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ τὰς ἐννοίας του.

ΑΠ. 79 (1860). Ἐπειδὴ κατὰ τὸ περὶ διαθηκῶν ψήρισμα, ὁ συμβολαιογράφος δέχεται τὴν τελευταίαν θέλησιν τοῦ διαθέτου παρόντων τριῶν μακρῶν ἢ τεσσάρων, ἐὰν ὁ διαθέτης δὲν ἤξερῃ νὰ γράψῃ (ἄρθ. 3) χρεωστῆι δὲ νὰ προσέγῃ εἰς τὴν ἐκθεσιν τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου, γράφων τοὺς ἰδίους λόγους του χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ τὰς ἐννοίας (ἄρθ. 13) ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἐκ τοῦ 18 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος, καθ' ὃ δὲν συγχωρεῖται νὰ παρευρεθῇ ἐν ᾧ τόπῳ συντάσσεται ἡ διαθήκη ἄλλος εἰμὴ ὁ συμβολαιογράφος καὶ οἱ μάρτυρες, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ἐννοῶσι τὸν διαθέτην καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀμέσως ν' ἀντιλαμβάνονται τὴν ἀλήθειαν τῆς τελευταίας θελήσεώς του, διότι εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν διττῶν αὐτῶν προσώπων σύμπτειν ὑπάρχουσιν αἱ ἐγγυήσεις τοῦ νόμου θέλοντος νὰ κατατίθῃται εἰς ἀμφοτέρους ἀπ' εὐθείας ἡ τελευταία θέλησις· αἱ ἐγγυήσεις δὲ αὐταὶ καταστρέφονται διὰ τῆς προσημειώσεως διερηγνέως. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον δικταζὸν ἀπόδειξιν, ἂν ὁ συμβολαιογράφος καὶ οἱ μάρτυρες ἐγίνοντο τοῦ διαθέτου τὴν γλῶσσαν, διότι ὁ νόμος 21 Βασιλ. (35. 1) ἀφορᾷ βεβαίως τὰς μυστικὰς διαθήκας. Ἐπὶ δὲ τῶν προφορικῶν ἀ-

* Τὰ ἄρθρα 9—12 κατηργήθησαν διὰ τοῦ ἄρθ. 213 Ὁργαν. Δικαστηρίων.

γράφων απαιτείται καὶ κατὰ τὸ Ρωμ. Δίκ. (N. 16 Βασιλ. 35. 2) νὰ ἐννοῶσιν οἱ μάρτυρες τὰ ὑπὸ τοῦ διαθέτου λεγόμενα.

ΑΠ. 163 (1868). Ἐπι συντάξεως διαθήκης δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπαγορεύωνται οἱ λόγοι τοῦ διαθέτου διὰ μεσολαβήσεως ἄλλου προσώπου (τινὸς τῶν μαρτύρων), ἀλλ' ὁ συμβολαιογράφος ὀφείλει νὰ γράψῃ τοὺς λόγους τοῦ διαθέτου, ἀπαγγελλομένους παρ' αὐτοῦ τοῦ τοῦ διαθέτου.

14. Ἄν, ἀφοῦ γραφῇ καὶ κλεισθῇ ἡ διαθήκη, ὁ διαθέτης θελήσῃ νὰ κάμῃ κάμμιαν προσθήκην, γίνεται μνεία τοῦτου, καὶ πρὶν τῆς ἀναχωρήσεως τῶν μαρτύρων καταχωρεῖται ἀμέσως ἢ προσθήκη, ἢ ὁ ποία ὑπογράφεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς διαθήκης· οἱ δὲ μάρτυρες καὶ ὁ διαθέτης ἐπανολαμβάνουν τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ βίου.

15. Ἐάν ὁ διαθέτης δὲν δυναθῇ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἔκφρασιν τῆς τελευταίας θελήσεώς του, ἢ ἀποθάνῃ, τὸ καταχωρηθὲν μέρος ὡς μηδὲν λογίζεται· ἔάν διὰ συνέργουσι θελήσῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν διακοπεῖσαν διαθήκην, ἡ παρουσία τῶν αὐτῶν μαρτύρων εἶναι ἀναγκαία· ἀλλέως ἡ διαθήκη εἶναι ἄκυρος.

16. Ὁ μνήμων δὲν ἔμπορεῖ νὰ λάβῃ λεγάτων, οὔτε νὰ γένῃ ἐπίτροπος τῶν ὄρφανῶν, ἢ ἐκτελεστής τῆς διαθήκης.

17. Ἄν ὁ διαθέτης, ἀτεκνὸς ὢν, ἀφήσῃ εἰς τὴν γυναῖκά του τὴν ἐπικαρπίαν τῆς περιουσίας του, ὁ μνήμων χρεωστῆται νὰ τὸν ἐρωτήσῃ, ἂν ἡ γυνή, ὑπανδρευομένη ἐκ δευτέρου, θέλει ἀπολαμβάνει τὴν ἐπικαρπίαν.

18. Εἰς τὸ μέρος, δπου ὁ μνήμων γράφει τὴν διαθήκην, δὲν πρέπει νὰ παρευρίσκωνται εἰμὴ ὁ διαθέτης καὶ οἱ μάρτυρες· ἔάν δὲ παρευρεθῶσι καὶ ἄλλοι, ἡ διαθήκη εἶναι ἄκυρος, καὶ ὁ μνήμων ἐξόνεται.

ΑΠ. 204 (1847). Τὸ ἀρθ. 18 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος δὲν ἀπαιτεῖ, ὅπως ὁ συμβολαιογράφος ἀναφέρῃ ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι εἰς τὸ μέρος, ἐν ᾧ ἔγραψεν αὐτὴν δὲν παρευρίσκετο ἄλλος ἐκτὸς αὐτοῦ, τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, ὥστε δὲν εἶναι λόγος ἄκυρότη-

τος ἢ παραλείψις μνείας ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι δὲν παρευρέθησαν ἄλλοι, ἐκτός ἐάν ἀποδειχθῇ, ὅτι πραγματικῶς παρευρέθησαν.

ΑΠ. 204 (1847). Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 18 τοῦ νόμου τῶν διαθηκῶν δὲν ἀπαιτεῖ ἵνα ὁ συμβολαιογράφος ἀναφέρῃ ἐν τῇ διαθήκῃ ὅτι εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἔγραψεν αὐτήν, δὲν παρευρίσκητο ἄλλος παρ' αὐτόν, τὸν διαθέτην καὶ τοὺς μάρτυρας ὥστε δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος ἢ μὴ γενομένη ἐν τῇ διαθήκῃ μνεία ὅτι δὲν παρευρέθησαν ἄλλοι ἐκτός ἐάν ἀποδειχθῇ ὅτι πραγματικῶς παρευρέθησαν, περίπτωσις ἣτις ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει.

ΑΠ. 163 (1868). Ἀποῦ ἐκ τῆς διαθήκης βεβαιοῦται ὅτι, ὅτε αὕτη συνετάχθη, οὐδεὶς ξένος ὑπῆρχεν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκτός τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων προσώπων, τὸ δικαστήριον καλῶς ποιῆσαν ἀπέριψε τὴν πρότασιν τοῦ ὅτι δὲν ἐτηρήθη ἢ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένη μυστικότητα, διότι μεχριστότου ἀποδειχθῇ ὡς πλαστή ἢ διαθήκη, ἢ ἐν αὐτῇ περιεγομένη περὶ τῆς τηρήσεως τῆς μυστικότητος βεβαίως ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν.

19. Ἄν ὁ διαθέτης εἶναι κωφός, ἀναγινώσκει ὁ ἴδιος τὴν διαθήκην, καὶ ἂν, κωφός ὢν, δὲν ἤξευρη ν ὑπογράψῃ, τότε ἡ διαθήκη ὑπογράφεται ἀπὸ διπλοῦν ἀριθμῶν μαρτύρων ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς ἀπαιτεῖται καὶ ὅταν ὁ διαθέτης εἶναι τυφλός.

ΑΠ. 26 (1853). Τὸ ἄρθρον 19 περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ὀρίζον ἂν ὁ διαθέτης κωφός ὢν δὲν ἤξευρη ν ὑπογράψῃ, τότε ἡ διαθήκη ὑπογράφεται ἀπὸ διπλοῦν ἀριθμῶν μαρτύρων, ἐννοεῖ διπλάσιον τὸν ἀριθμὸν τῶν τριῶν μαρτύρων, ὅτινες ἀπαιτοῦνται καὶ διὰ τὸν κωφὸν τὸν ἠξεύροντα ν' ἀναγινώσκῃ καὶ οὐχὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν τεσσάρων μαρτύρων διὰ τὸν μὴ ἠξεύροντα νὰ γράψῃ διαθέτην, κατὰ τὸ ἄρθ. 2 τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀρτῶ εἰς μίαν καὶ εἰδικὴν περίπτωσιν, καὶ δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ μαρτυροῦν ἄρθ. 19, ὅπερ προβλέπει ἄλλας περιπτώσεις, ἣτοι ὅταν ὁ διαθέτης ἦναι κωφός καὶ ἐνταυτῷ δὲν ἤξευρη ν ὑπογράψῃ.

ΑΠ. 92 (1896). Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθ. 19 τοῦ ψηφίσματος περὶ διαθηκῶν ἂν ὁ διαθέτης εἶναι κωφός, ἀναγινώσκει ὁ ἴδιος τὴν διαθήκην, καὶ ἂν κωφός ὢν δὲν ἤξευρη ν ὑπογράψῃ, τότε ἡ διαθήκη ὑπογράφεται ἀπὸ διπλοῦν ἀριθμῶν μαρτύρων ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς ἀπαιτεῖται καὶ ὅταν ὁ διαθέτης εἶναι τυφλός, ἐξομοιοῦσα τὴν περίπτωσιν τοῦ τυφλοῦ διαθέτου πρὸς τὴν τοῦ κωφοῦ καὶ μὴ ἠξεύροντος ν ὑπογράψῃ, καὶ ὀρίζουσα διὰ ταύτην, ἀντὶ τῆς ἀδυνατοῦ ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου, διπλοῦν ἀριθμὸν μαρτύρων, τὸν αὐτόν δὲ ἀριθμὸν μαρτύρων, καὶ ὅταν ὁ διαθέτης εἶναι τυφλός, ἐννοεῖ προδήλως, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται καὶ τότε ἡ ὑπογραφή τοῦ διαθέτου, ὡς μὴ προσδίδουσα ἕνεκα

τῆς φυλότητος κῦρος τι, ἀναπληρουμένη δὲ διὰ τῆς προσλήψεως καὶ ὑπογραφῆς διπλασίων μαρτύρων.

20. Μυστικὴ διαθήκη εἶναι ἡ γραφομένη καὶ ὑπογραφομένη ἀπὸ τὸν διαθέτην, ἢ γραφομένη παρ' ἄλλου καὶ ὑπογραφομένη ἀπὸ τὸν γράψαντα καὶ τὸν διαθέτην, ἐμειλογομένη ἐνώπιον τοῦ μνήμονος, ὅστις καταγράφει τὴν ὁμολογίαν, καὶ παραδιδόμενη εἰς τὸν χαρτοφύλακα τῆς ἐπαρχίας.*

ΑΠ. 173 (1870). Ἡ ἐπὶ τῆς μυστικῆς διαθήκης γραφομένη συμβολαιογραφικὴ πρᾶξις μετὰ τῆς καταθέσεως αὐτῆς εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ συμβολαιογράφου ἀποτελεῖ ἐν ὅλῳ μετὰ τῆς διαθήκης δημοσίων ἐγγράφων (Πολ. Δικ. ἀρθ. 399 § 2 καὶ 4) καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ προσβληθῆ ἄλλως ἢ τοιαύτη διαθήκη ἢ ἐπὶ πλαστογραφίᾳ.

ΑΠ. 21 (1873). Τὴν μνείαν τοῦ χρονολογικοῦ συστήματος ἐπὶ μυστικῆς διαθήκης ἀναπληροῖ ἢ παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου ἐν πρωτοκόλλῳ ἐγγραφῇ τῆς περὶ παραδόσεως αὐτῆς πράξεως, καὶ ἢ ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ μέρους αὐτῆς πρᾶξις ἐπιγραφῆς, περὶ ἧς προνοεῖ τὸ ἀρθ. 889 τοῦ Ἰον. Ἀστ. Κώδικος, διότι καὶ αἱ εἰρημέναι πράξεις εἰσὶν ἀναγκαῖα στοιχεῖα τοῦ νομικοῦ κύρους τῆς μυστικῆς διαθήκης.

ΑΠ. 386 (1884). Τοῦ Ὁρναν. τῶν Δικαστηρίων ἐν ἀρθρῷ 203 καταργήσαντος τὴν εἰς τὰ κατ' ἐπαρχίαν ἀρχεῖα ἀποστολὴν καὶ φύλαξιν τῶν διαθηκῶν, καὶ διαταξάντος, ὅτι αἱ μυστικαὶ διαθήκαι θέλουσι φυλάττεσθαι τοῦ λοιποῦ παρὰ τοῖς ἰδίαις συμβολαιογράφοις, ἄσκοπος ἀποβαίνει ἡ περὶ συντάξεως ἀντιγράφου ὁμοίου πρὸς τὸ πρωτότυπον καὶ περὶ παρακαταθέσεως αὐτοῦ εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ἐπαρχείου διαταξίς τοῦ ἀρθ. 884 Ἰον. Κώδ., καὶ ἐπομένως ἡ μὴ συντάξις ἐγκύρου ἀντιγράφου τῆς διαθήκης οὐδ' ὅμως βλάπτει τὸ κῦρος αὐτῆς.

21. Ἡ μυστικὴ διαθήκη πρέπει νὰ φέρῃ τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος, τὸν τόπον, καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου, ἢ τοῦ γράψαντος, ἂν ᾖ ἄλλος, εἰς ἑκάστην σελίδα.

ΑΠ. 161, 162 (1889). Ἐπὶ μυστικῆς ἰδιογράφου διαθήκης νομίμως κατατεθείσης παρὰ συμβολαιογράφῳ, ἂν αὕτη ἀπωλείθῃ τυχαίως, δύναται ν' ἀποδειχθῆ ἢ τυχηρὰ ἀπόλειξις τῆς διαθήκης, τὸ ἐγκυρον αὐτῆς καὶ τὸ ἐν αὐτῇ περιεχόμενον ἢ τοιαύτη δ' ἀποδείξις ἀναπληροῖ τὴν ἀπολεθεῖσαν διαθήκην καὶ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις αὐτῆς

* Τὸ ἀρθρ. τοῦτο ἠκυρώθη ἐν μέρει ὑπὸ ἀρθρ. 213 Ὁργ. Δικ.

καὶ ἐπὶ ἀπωλείας δὲ τῆς διαθήκης ἐκ κακοβουλίας ἄλλων, αὕτη ἐρ-
 ωτα: μετὰ τὴν προσήκουσαν ἀπόδειξιν, προνοήσαντος τοῦ νομοθέ-
 του περὶ πάντων τούτων διὰ σοφῶν ἐβδικῶν διατάξεων. Ν. 2 § 11
 ἰδ. (6.23) Ν. 1 § 2 καὶ 3 Π. (37.11) Ν. 1 Π. (37.2).

ΑΠ. 154 (1881). Τὰ ἀρθ. 21 καὶ 29 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψη-
 φισματος καὶ 184 Ὁργαν. Δικ. δὲν ἀπαιτοῦσι νὰ σημειῶται ἐν τῷ
 ἐγγράφῳ τῆς μυστικῆς διαθήκης ἡ κατοικία τοῦ διαθέτου, ἀλλὰ μέ-
 ρον ὁ τοπος, ἐν ᾧ αὕτη ἐγγραφή.

ΑΠ. 337 (1894). Διαθήκη διαλαμβάνουσα, ὅτι συνετέθη παρὰ
 τοῦ διαθέτου εὐρισκομένου εἰς τὸ γραφεῖόν του, κείμενον εἰς τὴν με-
 τέρηδον τῆς πρώτης ὀροφῆς τῆς οἰκίας, εἰς τὴν ὅποιαν κατώως,
 ἐκκρούτης εἰς τὴν κυρίαν Μ. Μ. καὶ κειμένης εἰς τὴν συνοικίαν Εὐκα-
 ταίστριας τῆς πόλεως ταύτης τοῦ δήμου Ζακυνθίων, ἐπαρκῶς ση-
 μαιοῖ τὸν τόπον τῆς συντάξεώς της, τοῦ δήμου τούτου ἔχοντος μίαν
 μόνον πόλιν, τῶν δὲ λοιπῶν συνοικισμῶν αὐτοῦ μὴ φερόντων τὸ ὄνο-
 μα πόλεως, ὡς ἀποτελουμένων ἐξ ἀπλῶν κωμοπόλεων ἢ χωριῶν.

22. Ὁ μνήμων, ὅστις ἐγράψε τὴν μυστικὴν δια-
 θήκην, δὲν ἐμπορεῖ νὰ δεχθῆ τὴν ὁμολογίαν.

23. Ὅταν ὁ διαθέτης παρουσιάσῃ εἰς τὸν μνή-
 μονα τὴν διαθήκην του, οὗτος χρεωστεῖ νὰ βεβαιωθῆ ἂν
 ἴσῃ εἰς τὰς φρένας του, καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ἔμπροσθεν
 τῶν μαρτύρων, ἂν ἡ διαθήκη ἐγγραφή καὶ ὑπεγγραφή
 ἀπὸ αὐτοῦ.

ΑΠ. 154 (1881). Δὲν ἀπαιτεῖ τὸ ἀρθρ. 23 τοῦ περὶ διαθηκῶν
 ψηφισματος, ὅπως ὁ συμβολαιογράφος σχηματίσῃ ἐνώπιον τῶν μαρ-
 τῶν τὴν περὶ ἔχερρόσυνης τοῦ διαθέτου πεποθησίν του καὶ ποιή-
 ται μείζων τούτου ἐν τῇ ἐκθέσει, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρηται ἐν αὐτῇ,
 ὅτι αὐτὸς ἔλαβεν ὅπωςδῆποτε τὴν εἰρημμένην ἀντίληψιν τῆς ἔχερρο-
 σῆς μόνον δὲ τὴν ἐρώτησιν περὶ τοῦ ὅτι ἡ διαθήκη ἐγγραφή καὶ
 ὑπεγγραφή ὑπὸ τοῦ διαθέτου ὀρεῖται ν' ἀπευθύνῃ πρὸς αὐτὸν ἐνώ-
 πιον τῶν μαρτύρων.

24. Ἄν ὁ διαθέτης ὁμολογήσῃ, ὅτι ἡ διαθήκη
 ἐγγραφή καὶ ὑπεγγραφή ἀπὸ τὸν ἴδιον, ὁ μνήμων σημειό-
 νηαι εἰς τὸ βιβλίον τῶν διαθηκῶν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ δια-
 θέτου, τὴν ἐρώτησιν καὶ ἀποκρίσιν, καὶ τὴν θέλησίν
 του νὰ παρακατατεθῆ ἡ διαθήκη του· ἂν δὲν ἴσῃ
 ἐπικρατομένη, ἀμέσως σφραγίζεται ἀπὸ τὸν διαθέτην.

* Τὸ ἀρθρ. τοῦτο ἠκυρώθη ἐν μέρει ὑπὸ ἀρθρ. 213 Ὁργ. Δικ.

ὁ δὲ μνήμων ἐπιγράφει ὀπισθεν αὐτῆς τὴν ἡμέραν, τὸ μῆνα, τὸ ἔτος, καὶ τὸν τόπον, τὸ ὄνομα καὶ παρόνομον τοῦ διαθέτου, τὸν ἀριθμὸν τοῦ βιβλίου καὶ τοῦ φύλλου οὗ ἐσημειώθη ἡ ἐμφάνισις, καὶ ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ὑπογράφεται ἀπὸ τὸν διαθέτην, τοὺς μάρτυρας, καὶ τὸν μνήμονα.

ΑΠ. 15^α (1881). Τὸ ἀρθρ. 24 καίπερ ἀπαιτοῦν, ὅπως ἐξωθεν τῆς ἐσφραγισμένης μυστικῆς διαθήκης γραφῇ ἡ ἡμέρα, ὁ μῆν, τὸ ἔτος ὁ τόπος, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ διαθέτου καὶ ὑπογραφῶσι τοῦτο ὑπὸ τοῦ διαθέτου, τῶν μαρτύρων, καὶ τοῦ μνήμονος, πρὸς δέ, ὡς μεταξὺ τῶν ἀνω καὶ πρὸ τῆς ὑπογραφῆς μνημονευθῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ βιβλίου καὶ τοῦ φύλλου, ἐν ᾧ ἐσημειώθη ἡ ἐμφάνισις, ἅπερ ὁμοίωρον εἶσιν ἀνεφάρμοστα, ὡς καταργηθέντος τοῦ σχετικῆς βιβλίου ἐμφανίσεως διαθηκῶν, ἀντικατασταθέντος διὰ τῆς ἐκθέσεως ἐμφανίσεως τῆς συνασσομένης κατὰ τοὺς τύπους παιτὸς συμβολαιογραφικοῦ ἐπιγράφου, ἐν τούτοις οὐδέμία διατάξις οὔτε τοῦ περὶ διαθηκῶν ψήφισματος, οὔτε τοῦ Ὁργανισμοῦ ἔρχει, ὅτι ἡ σημείωσις τῶν ἀνω ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου τῆς διαθήκης δέον αὐτολεξεῖ ἢ ἀναρῆσθαι καὶ ἀντιγράφεται ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐμφανίσεως καὶ μόνον διὰ τῆς ἐν ταύτῃ μείας αὐτῆς ἀποδεικνύεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου τῆς διαθήκης σημείωσις τῶν, οὐχι δὲ καὶ διὰ τῆς προσαγωγῆς αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐξωφύλλου τῆς ἐμφανισθείσης μυστικῆς διαθήκης.

ΑΠ. 114 (1890). Ὁ Ν. 1 § 6 Π. 37, 41], ὅστις προνοεῖ περὶ δύο διαθηκῶν ἅμα σφραγισθείσων, ἐν ἑκατέρᾳ τῶν ὁποίων ἄλλος ἐπιγράφῃ κληρονόμος, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος, ὅτι οὐδεὶς κληρονομεῖται διὰ δύο διαθηκῶν, διότι ἡ τελευταία ἀκυροῖ τὴν προγενέστεραν, δέχεται μὲν ὡς τελευταία, συναπῶς δὲ ὡς ἰσχυρὰ καὶ δύο πλείονας διαθήκας, ἅμα σφραγισθείσας, οὐδόλλως ὁμοίως θεωρεῖ αὐτὰ καὶ ὡς ἀποτελούσας μίαν, ἀλλὰ τούναντίον δι' ὅλου τοῦ κειμένου τοῦ νόμου γίνεται λόγος περὶ αὐτῶν ὡς περὶ δύο* ἐνδείκνυται δὲ ἐκ τῶν διαφόρων ρήσεων τοῦ νόμου τούτου, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἅμα σφραγισθείσων διαθηκῶν δέον νὰ συμβιβάσθωσι πρὸς ἀλλήλας καὶ νὰ συμπληρῶνται ὡσάντι περιέγοντο ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ διαθήκῃ ἀπὸ τοῦ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα δέον νὰ συναρμολογηθῇ πρὸς τὴν διατάξιν τοῦ Πανδέκτου, καὶ νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐπιτρέπεται μὲν ἀπ' ἐνὸς νὰ σφραγισθῶσιν ἐν ἐνὶ φακέλλῳ καὶ κατατεθῶσιν ἅμα καὶ δύο διαθήκαι, ὅπως δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ Πανδέκτου ἔχουσιν ἀμφοτέραι κύρος, τηρουμένων ὁμοίως ἀπ' ἑτέρου ὡς πρὸς ἀμφοτέρας τῶν ἐπὶ τοῦ ψήφισματος, πρὸς ἔγκυρον σφράγισιν καὶ καταθεσιν μυστικῆς διαθήκης ἀπαιτουμένων πανηγυρικῶν δηλώσεων, ὅπερ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ, ἐὰν ἐκ τῆς πράξεως τῆς ἐμφανίσεως προκύπτῃ, ὅτι ἐτηρηθῶσιν αὐταὶ ὡς πρὸς ἀμφοτέρας τὰς ἐν τῷ φακέλλῳ περιεχομένα

διαθήκας. Ὡστε, εἰν ἐν τῷ φακέλλῳ περιεκλείσθησαν δύο διαθήκαι, ἡ δὲ πράξις τῆς καταθέσεως διαλαμβάνη ὡς πρὸς μίαν διαθήκην τὴν τήρησιν τῶν τῆς καταθέσεως διατυπώσεων, ἀμρότεραι αἱ διαθήκαι αὗται εἰσὶν ἄκυροι, διότι ἡ τοιαύτη κατάθεσις οὐδαμῶς ἐξασφαλίζει τὴν ταυτότητα καὶ τὸ ἀνόθευτον τῆς διαθήκης.

ΑΠ 82 (1877). Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀρθρου 24 τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1830 περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος προκύπτει, ὅτι μετὰ τὴν ἐκπληρωσιν τῶν ἐν αὐτῇ διαγραφομένων διατυπώσεων ἡ διαθήκη, ἂν δὲν ᾖναι ἐσφραγισμένη, σφραγίζεται ἀπὸ τὸν διαθέτην· ἀλλ' ἡ ἀκλεισθῆ, καὶ σφραγισθῆ ἡ διαθήκη, εἶναι βεβαίως ἐπάναγκες νὰ περιεληθῆ, καὶ περικλεισθῆ ἐντὸς χάρτου καὶ φακέλλου, περικαλύπτοντος καὶ σφραγίζοντος αὐτήν· ἄλλως ἢ σφράγισις, ἣν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος εἰς οὐδὲν ἠθέλεν ὠφελεῖ· ἐπὶ τῆς οὕτω δὲ περιεκλεισμένης καὶ σφραγισμένης διαθήκης δεῖον νὰ ἐπιγράφηται ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου ἡ τῆς ἐμφανίσεως πράξις τοιαύτη δὲ προφανῶς, ἐρμηνευσμένη λογικῶς, εἶναι καὶ ἡ τοῦ νόμου ἐννοια, λέγοντος ὅτι ὁπισθεν αὐτῆς ἐπιγράφει ὁ μνήμων τὸ τῆς ἐμφανίσεως πρακτικόν· ἄρα δὲν ἤμαρτε τὸ δικαίον ἐρετσίον, ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ ἐπίδικος διαθήκη δὲν εἶναι ἄκυρος, διότι ἐτέθη ἐντὸς περικαλύμματος, ἐφ' οὗ καὶ ὑπεγράφη ἡ ἐμφανίσις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου, καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐρμηνεύσει τοῦ εἰρημένου νόμου στηριζόμενος λόγος τοῦ ἀκαιρετηρίου δὲν εἶναι βεβαίως.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παραδέχεται καὶ ἡ ἀναιρεσιούσα δὲν ἀρνείται, ὅτι ὁ περιέχων τὴν διαθήκην φακέλλος ἦτο ἐσφραγισμένος τοῦτου δ' οὕτως ἔχοντος, δὲν ὑπάρχει παράδοσις τῆς τοῦ νόμου διατυπώσεως ἀπαιτουμένης ἵνα ἡ διαθήκη σφραγίζεται, ἐπομένως καὶ ἄκυρῆς ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς διατυπώσεως ταύτης δὲν δύναται νὰ ὑπάρξη. Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσιούσης, ὅτι αὐτὴ διατείνεται ὅτι τὸ ἐρετσίον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι δηλαδὴ ὡς τὸ περικαλύμμα τῆς ἐπίδικου διαθήκης ἦτο ἐσφραγισμένον, ἦτο εὐχερῆς ἡ ἀντικατάστασις τῆς διαθήκης καὶ ἄνευ διαρρηξέως τῶν σφραγίδων, εἶναι ἄνευ νομίμου ἐπιρροῆς, ὡς καὶ τὸ ἐρετσίον ὁρῶς παραδέχεται, ἀρῶν ἐκ τούτου, καὶ μόνου δὲν ἔπεται ὡς ἀπὸ τεκμηρίου νομίμου ὅτι ἡ ἐν τῷ οὕτω ἐσφραγισμένῳ περικαλύμματι ὠρεθείσα διαθήκη δὲν εἶναι αὐτῆ ἡ γνησια διαθήκη τῆς Μ. Ἡ., ἀρῶν ἡ ἀκαιρεσιούσα δὲν ἰσχυρίσθη συγχρόνως, ὡς τὸ ἐρετσίον βεβαίως, ὅτι πράγματι ἔλαβε χώραν ἀντικατάστασις διαθήκης ὅτε καὶ μόνον ἐξεταστέον ὅτι ἦτο ὡς πραγματικόν στοιχεῖον συντελεστικόν εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεως τοῦ δικαίου, ἂν αὐτὸ ὑπάρχουσι παραγίδες ἐπέτρεπον ἢ οὐ τὴν ἀντικατάστασιν ἄνευ λυμάνσεως αὐτῶν· ὅθεν ὁ τε περὶ ἀναιτιολογήτου καὶ ὁ περὶ μὴ ὀρθῆς ἐρμηνείας τοῦ νόμου ἀκαιρεσεως λόγος δὲν ἔχει νόμιμον ὑπόστασιν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐρετσίον βεβαίως ὅτι ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐμφανίσεως τῆς διαθήκης προκύπτει ὅτι καὶ οἱ μάρτυρες ἀπ' ἀρχῆς τῆς συν-

ταξίως ἦσαν παρόντες καὶ ἐξεπληρώθη ἡ ἐν τῷ ἀρθρῷ 23 τοῦ ψηφίσματος διαγραφομένη διατύπωσις περὶ τῆς ἐνώπιον τῶν μαρτύρων ἐρωτήσεως τῆς διαθετιδος ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου περὶ τοῦ ἂν ἐγράφη ἡ διαθήκη παρ' αὐτῆς ἢ παρ' ἄλλου καὶ περὶ τῆς ἀπαντήσεως αὐτῆς· ἄρα ἀνυπόστατος εἶναι ὁ ἀναιρέσεως λόγος ὅτι δὲν ἐξεπληρώθησαν αἱ διατυπώσεις αὐταί.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον λαμβάνει ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρέσειούσης, ὅτι ἡ πράξις τῆς ἐμφανίσεως δὲν ἀναφέρει τὴν δῆλωσιν τῆς θελήσεως τῆς διαθετιδος τοῦ νὰ παρακαταθέσῃ τὴν διαθήκην τῆς παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ καὶ συλλήβδην μετὰ τῶν ἄλλων ἀποκρούει ὡς ἀνυπόστατον, καθὼ ἐναντίον εἰς τὰ ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ συμβολαιογράφου προκύπτοντα· ἄρα δὲν εἶναι βῆσιμος ὁ ἀναιρέσεως λόγος, ὅτι τὸ ἐρετεῖον ἐσύγχυσε τὴν δῆλωσιν περὶ ἐμφανίσεως τῆς διαθήκης μὲ τὴν δῆλωσιν περὶ παρακαταθέσεως καὶ φυλάξεως, μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὸν περὶ τούτου ἰσχυρισμὸν τῆς.

Ἐπειδὴ τὸ ἐρετεῖον παραδέχεται ὡς ἐκ τῆς διαθήκης καὶ τῆς πράξεως ἐμφανίσεως προκύπτον, ὅτι ἡ διαθήκη αὕτη ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Δ. Μ. καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τῆς διαθετιδος, ὅτι δὲ μετὰ τὴν σύνταξιν καὶ ὑπογραφήν τῆς διαθήκης ὑπάρχει προσθήκη χωριστῆ παρ' ἄλλου γραμματικῆς ἀρῶσα τὸν εἰρημένον Μ.· ἄρα κατὰ τοῦτο ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος προσθήκη, δυναμένη νὰ θεωρηθῇ ὡς Κωδικέλιος, καὶ ἂν τυχὸν ἦναι ἄκυρος, δὲν ἐπηρεάζει τὸ κύρος τῆς αὐτοτελῆς ὑφισταμένης διαθήκης, ὡς καὶ τὸ ἐρετεῖον ὀρθῶς παραδέχεται.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς 190 ἀποφάσεως τὸ ἐρετεῖον ἀπεμακρύνθη τῆς ὁποίας εἶχε θέσει βῆσεως διὰ τῆς προηγουμένης 75 σχετικῶς πρὸς τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Η. Ι. ἀπαράδεκτον τῆς ἐνστάσεως τῆς ἐναγοῦσης Φ. Δ. περὶ ἀκυρότητος τῆς διαθήκης τῆς μητρὸς τῆς Μ. Ι. λόγῳ ἀποδοχῆς τῆς εἰρημένης διαθήκης, φαρμάσαν τὸ ἀπαράδεκτον τοῦτο μόνον ὡς πρὸς τὰς ἐμφανεῖς ἀκυρότητος τῆς διαθήκης ὧν ὡς ἐκ τοῦ νόμου καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς αὐτῆς διαθήκης διέτελει ἀναγκαιῶς ἐν γνώσει ἢ ἐν γούσῃ, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τοὺς μὴ φανεροὺς 23 ἀκυρωτικὸς λόγους, οὓς ἀπαριθμεῖ ἐν τῇ 75 ἀπόφασιν καὶ ὧν τὴν ἐκδίκασιν παρέτεμψεν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ὅθεν διὰ τῆς ἐπομένης 190 ἀποφάσεως ἐξατάζει οὐ μόνον τοὺς διαλυθέντας 23 λόγους, οὓς καὶ τὸ πρωτοδικεῖον ἐζήτησα καὶ ἀπέρριψεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑτέρους πρῶτονθεν καὶ αὖθις ἐνώπιόν του καὶ μὴ ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἐξετασθέντας, ὡς οἷτις ἀναφέρει ἐν ἀρχῇ τῆς 8 αἰτιολογίας τῆς τελευταίας ταύτης ἀποφάσεως τοῦ ἐντεύθεν δὲ ἐπιτελεῖ ὅτι ὁ 5 τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος καὶ οἱ λοιποὶ σχετικοὶ ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Ι καὶ ΙΙ μέχρι τοῦ ΧΙV τοῦ προσθέτου ἐγγράφου, οἱ βῆσιμον ἔχοντες παρῆκονα ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὐκ ὀρθῶς τὸ ἐρετεῖον διὰ τῆς 75 ἀποφάσεως ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς προεκταθείσης μεταξὺ φανερῶν καὶ ἀφανῶν ἀκυροτήτων διακρίσεως καὶ κατὰ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀρθ. 76 ἀποφάσεως ἀπευθυνόμενοι, ἀποβαίνουσιν ὅλως περιττοί, κατὰ συν-

πειαν δὲ καὶ ἡ κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀναίρεσις αἰτησις μα-
τελι' ὁ δὲ πρόσθετος λόγος, ὅτι τὸ ἐφετεῖον κατέλιπεν ἀνεξέστουτος
τοῦ ἐξῆς προταθέντος ἐνώπιον τοῦ ἀκυρωτικοῦ λόγου α) ὅτι δὲν
ὑπάρχει σημασιωμένη ἐν τῇ διαθήκῃ εἰς ἐκάστην σελίδα, ὡς ἀπαιτεῖ
τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ψηφίσματος, ἡ ἡμέρα καὶ ὁ χρόνος β) ὅτι δὲν
ἐσφραγίσθη τὸ περικαλυμμα τῆς διαθήκης καὶ γ) ὅτι ἐν τῇ πράξει τῆς
ἐμφανίσεως δὲν ὑπάρχει ἡ αὐθάρμης ὁμολογία τῆς διαβέτιδος τοῦ
νὰ ἐμφανίσῃ τὴν διαθήκην τῆς στερεῖται καὶ νομίμου καὶ πραγμα-
τικῆς ὑποστάσεως' 1) διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφε-
τείου ἐγγράφων προτασέν τῆς ἀναίρεσιούσης ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου
1875, ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀ. ν. 190 ἀπόφασις, τὸν περὶ ἀκυρότητος
τῆς διαθήκης λόγον ὅτι δὲν φέρει ἐν ἐκάστη αὐτῆς σελίδι τὴν ἡμέ-
ραν, τὸν μῆνα καὶ τὸ ἔτος δὲν ὑπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἡ ἀναι-
ρεσίοντα, ἀρα εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρ. 811 § 2 πολ. δικον.
ἀλλ' ὡς καὶ, κατὰ τὴν ὁρθὴν τοῦ άρθρου 21 τοῦ ψηφίσματος ἐν-
νοιαν, μόνον ἡ ὑπογραφή τοῦ διαθέτου ἀπαιτεῖται νὰ τίθεται ἐν ἐ-
κάστη σελίδι τῆς διαθήκης' οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἡμέρα, ὁ μῆν κλπ. ὅπερ
ἀλλως δὲν θὰ εἶχε καὶ νόμιμον τινὰ ἢ ἔλλογον σημασίαν ὥστε ὁ προεκ-
τεθείς λόγος εἶναι καὶ νομίμως μὴ βάσιμος' 2) διότι ἡ ἀναίρεσίοντα
δὲν ἐσφραγίσθη ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὅτι ἡ διαθήκη δὲν ἐσφραγίσθη
ἀπολυτως, ἀλλ' ὅτι κακῶς ἐσφραγίσθη ὥστε ἡ ὑπεξαγωγή αὐτῆς
ἐκ τοῦ περικαλύμματος ἦτο εὐμερῆς τὸν ἀκυρωτικὸν δὲ τοῦτον
λόγον, περὶ οὗ καὶ ἀνωτέρω ἐν τῇ 3 σκέψει τῆς παρουσίας γίνεται
λόγος, τὸ ἐφετεῖον ἀντικρούει ἐν τῇ 10 αἰτιολογίᾳ τῆς εἰρημένης ἀ-
ποφάσεως τοῦ 3) διότι, ὡς ἐπίσης ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐδαφίου τῶν ἐρεσί-
μων προτασέν τῆς ἀναίρεσιούσης προκύπτει, τὴν ἔλλειψιν τῆς δη-
λώσεως περὶ ἐμφανίσεως τῆς διαθήκης ὑπέβαλε σχετικῶς πρὸς τὴν
μὴ ἐπ' αὐτῆς τῆς πράξεως ἐμφανίσεως παράστασιν τῶν μετεωρῶν,
καὶ οὕτως ὡς λόγον ἀκυρότητος αὐτοτελῆ' τὴν πρότασιν δὲ ταύτην
ἀποκρούει τὸνεπτυγμένως τὸ ἐφετεῖον.

Ἐπειδὴ, ἀπὸ ὁ ἀκυρωτικὸς τῆς διαθήκης λόγος ὅτι τὸ πρα-
κτικὸν τῆς ἐμφανίσεως δὲν συνετάχθη ἐν τῇ κατοικίᾳ τῆς διαβέτιδος
ὡς ἐν αὐτῷ ἀναφέρεται, ἀλλ' ἦτο προσυνηταγμένον, ἐθεωρήθη ὡς
ἐπαράδεκτος ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν προσεβλήθη ὑπὸ τῆς ἀναίρεσιού-
σης τὸ εἰρημένον πρακτικὸν ὡς πλαστον, ἀτε ἀποτελοῦν πλήρη ἀ-
πόδειξιν μὴ δυναμένην νὰ πολεμηθῆ, ἢ διὰ τῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ
ἐπιπέσεως (400 πολ. δικ.), μάταιος εἶναι ὁ ἀναίρεσις λόγος, ὅτι
ὡς ὁρθῶς τὸ ἐφετεῖον, ἀνανεωθὲν εἰς τὴν σχετικὴν σκέψιν τῆς πρω-
τόδικου προτάσεως, ἐξήτασε καὶ κατ' εὐσίαν τὸν διαληθέντα λόγον
καὶ ἀπέψιν αὐτὸν ὡς μὴ βάσιμον, διότι ἡ περὶ τούτου αἰτιολογία
ἐστὶν ἐπικυρωτικὴ καὶ ἐπομένως περιπευούσα' πρωτεύει δὲ τὸ ἀπαρά-
δεκτον, ὅπερ ἀρκεῖ ἵνα στηρίξῃ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ, τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς 190 ἀποφάσεως ἀπαντᾷ εἰς τὸν ἀ-
κυρωτικὸν λόγον ὅπως διατυπώθη αὐτός, ὅτι δηλ. οἱ μάρτυρες δὲν

ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς παρόντες κατὰ τὴν πράξιν τῆς ἐμφανίσεως καὶ ἐπομένως δὲν ὄντα λήφθησαν τῆς τῆς διαθήκης ἐμφανίσεως, ἀλλὰ δὲν ἰσχυρίσθη ἡ ἀναιρεσιεύουσα, ὡς ἤδη διατείνεται, ὅτι οὐδὲν ἀπολύτως τῶν ἐν τῇ πράξει ἐμφανίσεως ἀναφερομένων ἔλαβε χώραν, οὐδὲ προσέβαλε κατὰ τοῦτο τὴν διαθήκην ὡς πλαστήν, καθὰ νῦν ἰσχυρίζεται· ἀποὺ δὲ τὸ ἐρετεῖον παραδίδεται ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ συμβολαιογράφου προκῦπτον ὅτι οἱ μάρτυρες ἀπ' ἀρχῆς ἦσαν παρόντες, συνεπτυγμένως ἀποκρούει καὶ τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσιεύουσας ὅτι οὗτοι δὲν ἦσαν παρόντες κατὰ τὴν δήλωσιν τῆς διαθέτου.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀρθρῶν 24 καὶ 27 τοῦ ψηφίσματος ὅτι δὲν ὀποτελεῖ διατύπωσιν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τηρητέαν τὸ ὅτι ἡ μυστικὴ διαθήκη πρέπει νὰ ᾖ κεκλεισμένη καὶ ἐσφραγισμένη πρὸ τῆς εἰς τὸν συμβολαιογράφον παραδόσεώς της, διότι ὁ νόμος δὲν ἀπατεῖ τὴν τοιαύτην προηγουμένην σφράγισιν. Ἐάν δὲ τὸ ἀρθρ. 27 ἀναφέρῃ ὅτι ὁ συμβολαιογράφος, λαμβανὼν τὴν διαθήκην ἵνα ἀναγνώσῃ τὸ περιεχόμενον, ἀνοίγῃ αὐτήν, προφανῶς ὑποθέτει τὴν συνηθεστέρην περίπτωσην διὰ δὴλ. τὸ περιέχον τὴν διαθήκην ἔγγραφον δὲν παραδίδεται τῷ συμβολαιογράφῳ ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἀνοικτὸν ἀλλὰ διπλωμένον, τοῦτο ὅμως δὲν ἀποτελεῖ προδήλως καὶ βεβαίως διατύπωσιν τῆς ἐμφανίσεως τῆς διαθήκης· ὅτι δὲ ἡ διαθήκη πρὸ τῆς εἰς τὸν συμβολαιογράφον παραδόσεώς της δὲν ἀπατεῖται νὰ ᾖ ἐσφραγισμένη, ἀποδεικνύεται· ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀρθρ. 27 διατάσσοντος ὅτι, ὅτι ἡ διαθήκη παραδίδεται εἰς τὸν συμβολαιογράφον, τότε σφραγίζεται ἀπὸ τὸν διαθέτην· ὅθεν ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιεύουσας ὑποστηριζομένη ἐναντί δόξα δὲν ἔχει νόμιμον ὑπόστασιν, ἐπομένως καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς στηριζόμενον ἀναιτιολόγητον τῆς ἀποφάσεως, ὡς μὴ λαθουσῆς δῆθεν ὑπ' ὄψιν τὸν περὶ τοῦτο ἰσχυρισμὸν αὐτῆς, ἀνευ ἐπιρροῆς ἀποβαίνει πρὸς ἀναίρεσιν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ διὰ τῶν πρὸς τὸ ἐρετεῖον ἐγγράφων προτάσεων ἡ ἀναιρεσιεύουσα ὑπέβαλε τὰ ἐξῆς εἰς τὸ δωμάτιον ὅπερ τὸ πρακτικὸν τῆς ἐμφανίσεως τῆς διαθήκης τοῦ M. I. ἀναφέρει ὡς γραφεῖον αὐτῆς εἶναι τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ σήμερον ἔχει τὸ γραφεῖον τοῦ δ II. I., ἔτι κείνας δ' ἀντιλήψεως δύναται τὸ δικαστήριον νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἕνεκα τῆς σμικρότητος τοῦ ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ εὐρισκῶνται ἐν αὐτῷ οἱ μάρτυρες, ὁ διαθέτης καὶ ὁ συμβολαιογράφος· ὁ δὲ συμβολαιογράφος ν' ἀναγνώσῃ, πρὸς τὸν διαθέτην, λίαν βραυκοῦν ὅτι κῶς ἐκ τῆς προβεβηκυίας ἡλικίας του, τὴν διαθήκην καὶ οἱ μάρτυρες νὰ μὴ ἀκούσῃν, ὥστε ὡς πρὸς τοῦτο τὸ πρακτικὸν τῆς ἐμφανίσεως εἶναι πλαστὸν, χωρὶς ὅμως ἡ πλαστότης νὰ προέρχεται ἐκ πᾶσης προαιρέσεως τοῦ συμβολαιογράφου, ὅστις τὸ πρακτικὸν δὲν ἐσυνέταξεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ διαθέτου, ἀλλ' ἐν τῷ συμβολαιογραφικῷ αὐτοῦ γραφεῖῳ, θεωρήσας θεμιτὸν τοῦτο· ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει προτεινόμενον μάρτυρας κλπ. νὰ διὰ δὲ τῆς προσθήκης τῶν αὐτῶν προτάσεων τοῦ ἐπαναλαμβάνει ἡ ἀναιρεσιεύουσα τὸν ἰσχυρισμὸν της, ὅτι τὸ

περιεχόμενον τῆς διαθήκης ἤκουον οἱ μάρτυρες ἀναγινωσκόμενον ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου πρὸς τὸν διαθέτην, διὰ δὲ τοῦ αἰτητικοῦ τῶν αὐτῶν προτάσεων ἠτήσατο ἵνα, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ δικαστήριον θεωρήσαν ὅτι οἱ σχετικοὶ περὶ ἀκυρότητος τῆς διαθήκης λόγοι μόνον διὰ τῆς ἀποδείξεως τῆς πλαστογραφίας τῆς διαθήκης δύνανται νὰ στηριχθῶσι, διατάξη παρεμπιπτόντως τὰς δεούσας ἀποδείξεις κλπ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν προτάσεων τούτων τῆς ἀναιρεσειούσης προκύπτει ὅτι αὐτὴ ὑπέβαλεν εἰς τὸ δικαστήριον πρὸς ἐκτίμησιν τεκμήρια, δι' ὧν ἐξήτει προφανῶς καὶ πιθανολογήσῃ τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτῆς ὅτι ψευδὴς ἢ πρᾶξις τῆς ἐμφανίσεως ἀναφέρει ὅτι οἱ μάρτυρες ἔβλεπον μὲν, ἀλλὰ δὲν ἤκουον τὴν ἀνάγνωσιν τῆς διαθήκης, ὡς τὸ ἄρθρ. 27 τοῦ ψηφίσματος ἀπαιτεῖ, οὐχ ἤττον ὅμως ἢ περὶ πλαστότητος τῆς πράξεως ἐμφανίσεως πρότασις αὐτῆς εἶναι ρητὴ καὶ ἀναμφίβολος, οὐκ ὀρθῶς δὲ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, μὴ λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ πλαστότητος πρότασιν τῆς ἀναιρεσειούσης, περιορίζεται εἰς τὸ ν' ἀποκρούσῃ ἐκ τῶν προτέρων τὰ περὶ ὧν ἔλαος τεκμήρια δι' ἄλλων καὶ μάλιστα ὅτι τὸ ἐναντίον ἐξάγεται ἐκ τῆς πράξεως τῆς ἐμφανίσεως, ἐφ' ἧς, προσβαλλομένης ὡς πλαστῆς ἀνεπεριέργου ψευδῶν γεγονότων παράστασις, δὲν ἤδυνατο νὰ στηριχθῇ τὸ ἐφετεῖον ἵνα ἐξ αὐτῆς ἀρυσθῇ ἐπιχείρημα, καὶ ἀντικρούσῃ τὸν ἐναντίον τῆς ἀναιρεσειούσης ἰσχυρισμὸν, ἀλλ' ὄφειλε νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν περὶ πλαστότητος προεκτεθεισάν πρότασιν αὐτῆς, καί, ἂν εὕρισκε ταύτην ὀρθὴν καὶ νόμιμον, νὰ διατάξη τὰ ἐν ἄρθρ. 454 παλ. ἀκ. δοξόμενα, προκειμένου περὶ πλαστογραφίας ἀποδιδόμενης εἰς ὠρισμένον πρόσωπον τουτέστι τὸν συντάξαντα τὴν τῆς ἐμφανίσεως ἐκθεσιν συμβολαιογράφου· οὕτω δὲ καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεως ἀρχὰς παρεβίαι, στηριχθὲν ἐπὶ ἐγγράφου ἀμφισβητουμένης γνησιότητος, καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ἀναιτιολόγητον κατέλιπε μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν ἀλλόκληρον τὴν περὶ πλαστότητος τῆς πράξεως ἐμφανίσεως πρότασιν τῆς ἀναιρεσειούσης.

Ἐπειδὴ, ἀναιρουμένης διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον τῆς ἀποφάσεως καθ' ὅσον μόνον ἀφορᾷ τὴν διαθήκην τοῦ Π. Ι., δεόν νὰ παραπεμφθῇ ἡ δίκη ὡς πρὸς ταύτην καὶ μόνον τὴν διαθήκην ἐνώπιον ἐτέρου ἐφετείου πρὸς νέαν συζήτησιν.

Ἐπειδὴ, ἀναιρουμένης τῆς 190 ὀριστικῆς ἀποφάσεως, μεταβα ἀποβαίνει ἡ ἐξέτασις τοῦ κατὰ τῆς προηγουμένης 75 προδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ ἐφετείου λόγου ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον ταύτην δύναται ἀνακαλεσθῆναι τὸ πρὸς θ' παραπέμπεται ἡ δίκη ἐφετεῖον.

Ἐπειδὴ, ἀπορριπτομένης τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως τῆς ἐναγούσης Φ. Δ. ὡς πρὸς τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης τῆς μητρὸς τῆς Μ. Ι. καὶ μενούσης τελεσιδίκου τῆς προσβαλλομένης 190 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, ἧτις ἐκάρηζε τὴν διαθήκην ταύτην ἔγκυρον, κατὰ συνήθειαν δὲ θεωρουμένης πλέον τῆς ἐναγούσης καὶ ἐκ διαθήκης

κληρονόμου τῆ εἰρημένης μητρὸς τῆς, ἐξαστασία ἀποβαίνει κατὰ τοῦτου ἢ αἰτησις ἀνακρέσεως τοῦ Π. Ι., ματαία δὲ καθίσταται καθ' ὅσον σχετίζεται πρὸς τὸ πρὸς τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης τοῦ Μ. Ι. μέρος τῆς προσδωλομένης ἀποφάσεως, ἅτε κατὰ τοῦτο ἀνακρέσεισιν ταύτης καὶ παραπεμπομένης τῆς ὑποθέσεως εἰς νέαν συζητήσιν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται ὅτι διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τῆς ἡ ἐνάγουσα καὶ ἡ ἀνακρεσίβλητος Δ. Φ. ἐζήτησε τὴν διανομήν καὶ τῆς μητοικῆς αὐτῆς περιουσίας ἐπὶ τῆ βάσει τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῆς, μὴ λαμβίνουσα ὑπ' ὄψιν τὴν διαθήκην τῆς μητρὸς τῆς. Ἄλλ' ἀφοῦ τὸ ἐφετεῖον εθεώρησεν ἔγκυρον τὴν διαθήκην ταύτην ἀπορρίψαν τοὺς κατ' αὐτῆς προβληθέντας ὑπὸ τῆς ἐνάγουσας λόγους ἀκυρότητος, οὐκ ὀρθῶς δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ αὐτεπαγγέλτως ὅτι, διατασσομένης ὑπ' αὐτοῦ τῆς διανομῆς ἐπὶ τῆ βάσει τῆς διαθήκης, μεταβάλλετο ἡ ὅλως ἀντίθετος βάσις, ἐφ' ἧς ἡ ἀγωγή ἐστηρίζετο τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας. Δὲν εἶναι δὲ ὀρθὴ ἡ κρίσις τοῦ ἐφετείου ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἀντέκρουσε τὴν διὰ τῆς ἐφέσεως τῆς ἐνάγουσας ὑποβληθείσαν ὑπ' αὐτῆς αἰτησίν τοῦ νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις καθ' ὅσον δὲν διέταξε τὴν διανομήν ἐπὶ τῆ βάσει τῆς διαθήκης, διότι τὸ δικαστήριον ὤφειλεν αὐτεπαγγέλτως νὰ ἐξετάσῃ ἐν ὑπέρχει πρὸς τοῦτο ἢ προσήκουσα προδικασία ἐφ' ἧς ἡ ἐν τῷ ἀκρατηρίῳ διαδικασία ὤφειλε νὰ στηριχθῇ.

25. Ὁ μνήμων χρεώσται νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τὸν διαθέτην, ὅτι, ἂν ἡ διαθήκη δὲν ἦναι γεγραμμένη καὶ ὑπογεγραμμένη ἀπὸ τὸν ἴδιον κατὰ τὴν ὁμολογίαν του, εἶναι ἀκυρος· ἢ ἐρώτησις αὐτῆ καταχωρεῖται εἰς τὴν πράξιν τῆς ἐμφανίσεως.

ΑΠ. 531 (1852) Τὸ ἀρθ. 25 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἀπαιτεῖ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ ὑπομνήσῃ ὁ συμβολαιογράφος τῷ διαθέτῃ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἀρθῷ διατεχθέντα μόνον, ὅταν οὗτος ὁμολόγησεν, ὅτι ἡ διαθήκη εἶναι γεγραμμένη ὑπ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὅτε οὗτος ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ μυστικὴ διαθήκη εἶναι ὑπὸ ἄλλου γεγραμμένη καὶ ὑπογεγραμμένη ὑπ' αὐτοῦ, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθ. 27 τοῦ ψηφίσματος.

26.*

27. Ἄν ὁ διαθέτης φανερώσῃ, ὅτι ἡ μυστικὴ διαθήκη, τὴν ἑποῖαν ἐμφανίζει, οὕσα γεγραμμένη ἀπὸ ἄλλον, μόνον ὑπεγράφη ἀπὸ αὐτόν, ὁ μνήμων, διὰ νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς καλῆς πίστεως τοῦ γράψαντος τῆς

* Κατηργήθη ὑπὸ τοῦ ἀρθ. 213 Ὁργ. Δικ.

διαθήκην, ἀφοῦ ἀπομακρύνῃ τοὺς μάρτυρας ὥστε μόνον νὰ βλέπωσι καὶ νὰ μὴν ἀκούωσιν, ἀνοίγει τὴν διαθήκην, ἀναγινώσκει τὸ περιεχόμενον, τὴν ἐγγχειρίζει εἰς τὸν διαθέτην, προσκαλεῖ τοὺς μάρτυρας νὰ πλητιάσωσι, καὶ παρόντων αὐτῶν, ἐρωτᾷ τὸν διαθέτην, ἂν τὸ περιεχόμενον εἰς τὸ ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀνέγνωσεν ἐνώπιον του, ἦναι ἡ τελευταία καὶ ἀληθὴς θέλησίς του· ἂν αὐτὸς ἀποκριθῇ καταφατικῶς, ὁ μνήμων δέχεται τὴν διαθήκην, ἡ ὁποία σφραγίζεται τότε ἀπὸ τὸν διαθέτην, καὶ γίνεται μνεῖα τοῦ ὄλου εἰς τὴν πράξιν τῆς ἐμφανίσεως, ἡ ὁποία ὑπογράφεται ὡς ἀνωτέρω.

ΑΠ. 173 (1870). Ἡ ἐπὶ τῆς μυστικῆς διαθήκης γραφὴν συμβολαιογραφικὴν πράξιν μετὰ τῆς καταθέσεως αὐτῆς εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ συμβολαιογράφου, ἀποτελεῖ ἐν ὄλον μετὰ τῆς διαθήκης δημόσιον ἔγγραφον (ἄρθρ. 399 § 2 καὶ 4 τῆς πολ. δικον.) ὥστε οἱ θελοῦντες νὰ ἐκφράσωσιν ἀποτελεσματικῶς ὅτι δὲν παραδέχονται ἢ δὲν ἀνγνωρίζουσι τὴν διαθήκην, οφείλουσιν νὰ προσβάλλωσιν αὐτὴν τε καὶ τὴν κυρούσαν αὐτὴν συνημμένην συμβολαιογραφικὴν πράξιν ἐπὶ πλαστογραφίᾳ (ἄρθρον 403 πολ. δικ.)· τούτου δὲ μὴ γυνομένου, τὰ δικαστήρια δὲν οφείλουσιν νὰ διατάξωσιν ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος, μὴ ἰσχυραμένης ρητῆς ἀρνύσεως αὐτῆς.

ΑΠ. 531 (1852). Τοῦ ἀρθρ. 27 τοῦ περὶ διαθ. ψήφ. δὲν διατάσσεται ν' ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐκθέσει ὅτι ἐπὶ τοῦ φύλλου, ἐν ᾧ ἐπιτελείσθη ἡ διαθήκη, ὑπέγραψεν ὁ διαθέτης, οἱ μάρτυρες καὶ ὁ συμβολαιογράφος.

ΑΠ. 274 (1875). Ἐπειδὴ τὸ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, κανόνισαν εἰδικῶς τοὺς τύπους κατὰ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ συντάσσεται καὶ ἡ μυστικὴ διαθήκη, προνοήσαν δὲ διὰ τὴν περίπτωσηιν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ διαθήκη αὕτη ἐγράφη παρ' ἄλλου νὰ ἐξασφαλίζηται ὅσον ἔστιν ἡ γνησιότης τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου ἀπὸ πάσης ἐνδεχομένης νοθεύσεως παρα τοῦ προσώπου τοῦ γράφοντος αὐτὴν διὰ τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 27 διαγραφόμενων διατυπώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ κίνδυνος οὗτος ἐκλείπει, ἀφοῦ ὁ εἰς ὃν ἐγγχειρισθήσεται ἡ διαθήκη συμβολαιογράφος ὑποχρεοῦται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ν' ἀνγνωσῇ τὸ περιεχόμενον τῆς διαθήκης καὶ δι' ἐκθέσεως πιστοποιητῆς τοῦ διαθέτου ἀπάντησιν, προδήλως κατήρησε τὰς τοῦ Διανομοῦ δόγματος διατάξεις· τούτου δὲ ἔτι μᾶλλον καταδηλον γίνεται ἐκ τοῦ ὅτι ὡς μόνον κώλυμα τοῦ παρὰ τοῦ διαθέτου προσλαμβανόμενου, ὅπως καθ' ὑπαγόρευσιν του συντάξῃ τὴν διαθήκην ἐν ἀρθρῷ 27 ἀναφέρει τὸ ἀνωτέρω ψήφισμα τὸ τοῦ συμβολαιογράφου

εις ὃν ἡ διαθήκη ἐγχειρισθήσεται, ἤρσαν ὅτι τοιοῦτος δὲν δύναται νὰ ἦναι ὁ τὴν διαθήκην γράψας. ὥστε καὶ ἂν ἐγράφη παρ' ἄλλου διάταξις τις ἐν τῇ ἑριστικῇ διαθήκῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, δὲν εἶναι διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦτον ἄκυρος, ἀφοῦ ἡ κατὰ τὰς περιστάσεις γενικὴ ἢ εἰδικωτέρα παρὰ τοῦ διαθέτου βεβαίωσις καὶ ἀναγνώρισις τοῦ περιεχομένου τῆς τοιαύτης διατάξεως, ἣτις καὶ κατὰ τὸ Λιβονιανὸν δόγμα ἔγκυρον καθίστησιν αὐτήν, Ν. 15 § 4 Π. (48.10) καὶ Ν. 2. Κ. (9.23) καὶ ὑπὸ τὸ ψήφισμα ἤδη τοῦ Κυβερνήτου, ἀντιστοιχεῖ προφανῶς εἰς τὴν προεκτεθεισάν καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διαγραφομένην τοῦ ἄρθρου 27 διατάξωσιν.

Ἐπειδὴ ἀνεξαιρέτως τὸ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα διὰ τοῦ ἄρθρου 29 εἰπάγει ἀκυρότητα διὰ πᾶσαν ἀβέτησιν τῶν παρὰ τοῦ ἄρθρου τοῦτου διαγεγραμμένων διὰ τὸ κύρος τῆς μυστικῆς διαθήκης τύπων ὥστε ἀφοῦ καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν τηρηθῶσιν αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 27 διατυπώσεις, προϋποτίθεται πάντοτε κατὰ τὸ ἄρθρον 20, ὅτι ἡ διαθήκη εἶναι ὑπογεγραμμένη καὶ ἀπὸ τὸν γράψαντα αὐτήν, ὁρθῶς τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται, ὅτι ἡ τήρησις ἐκείνων δὲν ἀναπληροῖ ταύτην.

28. Ὁ κωφός, ὁ τυφλός, καὶ βουβός, καὶ ὁ μὴ ἤξεύρων νὰ γράψῃ, δὲν ἐμποροῦν νὰ κάμουν μυστικὴν διαθήκην.

29. Ἐκάστη ἀθέτησις τῶν ἀνωτέρω τύπων ἀκυρώνει τὴν μυστικὴν διαθήκην· ὁ δὲ μνήμων καθυπεβάλλεται εἰς τὰς ζημίας καὶ τὰ διάφορα, ἂν συμβοῦν, καὶ καταδικάζεται εἰς ἀργίαν, ἢ ἐξόνεται κατὰ τὸ βάρος τοῦ πταίσματος.

Γνωμοδοτήσις Ἑρρίκου Dernburg καὶ Ἑρρίκου ἘΚ, τῆς 1 Νοεμβρίου 1889.

Ἑρώτησις. Ἐν Ἑλλάδι ἰσχυρότων τῶν ἄρθρων 1, 2, 20—29 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, ἐνεφανίσθη ὁ Α. ἐνώπιον συμβολαιογράφου, παρέδωκεν αὐτῷ ἐνώπιον τριῶν ἐπὶ τούτῳ κεκλημένων μαρτύρων τὴν ἐσφραγισμένην αὐτοῦ διαθήκην πρὸς φύλαξιν, δηλώσας κατὰ τὴν παράδοξιν ὅτι εἶναι ἡ διαθήκη του, ἢ τὴν τελευταίαν οὗτου βούλησιν περιεχούσα, καὶ διὰ θέλει νὰ καταβῆται ταύτη παρ' αὐτῷ πρὸς φύλαξιν. Ὁ συμβολαιογράφος ἠρώτησεν αὐτὸν ἐνώπιον τῶν μαρτύρων ἂν ἡ διαθήκη ἐγράφη καὶ ὑπεγράφη ὑπ' αὐτοῦ καὶ κατέστησεν αὐτὸν προτεκτικόν, μετὰ γενομένην καταφατικὴν ἀπάντησιν, ὅτι ἡ διαθήκη, ἂν δὲν ἐγράφη καὶ ὑπεγράφη ὑπ' αὐτοῦ συμφώνως πρὸς τὴν δῆλωσίν του, εἶναι ἄκυρος. Περὶ τῆς ἐμφάνισως τοῦ διαθέτου, τῆς παραδόσεως τῆς διαθήκης, τῶν γενομένων δηλώ-

των, τῆς ἐρωτήσεως, ἀπαντήσεως καὶ παρατηρήσεως συντάχθη ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου ἔκθεσις.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου προσήγαγεν ὁ συμβολαιογράφος τὴν διαθήκην ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὅπου, ἀποσφραγίσαν τὸν φακέλλον, εἶρε, συμφώνως ταῖς γενομέναις καὶ διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ συμβολαιογράφου βεβαιωθείσαις δηλώσει μίαν ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἐπιχειρῶς γεγραμμένην καὶ ὑπογεγραμμένην διαθήκην, ἐν ἣ ὁ αὐτὸς ἐνεταβίστα κληρονόμους αὐτοῦ τὰ τέκνα του.

Αἰτίας ὁ Β. προβάλλει τὸν ἰσχυρισμόν, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐν τῷ φακέλλῳ εὑρεθείσα διαθήκη δὲν εἶναι ἡ ἀληθῶς ὑπὸ τοῦ διαθέτου δηλωθεῖσα καὶ πρὸς φύλαξιν παραδοθεῖσα, καὶ ὅτι ὁ διαθέτης, ἐνῷ ἐποιεῖτο, ὡς ἀνω ἐρέθη, τὴν περὶ τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἀκώσιν, παρέδωκε τῷ συμβολαιογράφῳ ἐσφραγισμένης ἐν ἐνὶ φακέλλῳ δύο διαθήκας, αἵτινες κατόπιν ὑπεξηρέθησαν ἐκ τοῦ φακέλλου, ὅπως καταλάβῃ τὴν ἐν αὐτῷ θέσιν των ἡ ὑπὸ τῶν τέκνων ὑποβληθεῖσα. Συγχρόνως προτάγει δύο ἔγγραφα δύο ἀνεξαρτήτων ἀπ' ἀλλήλων διαθηκῶν, φερουσῶν τὴν αὐτὴν χρονολογίαν, καὶ αἰοῦ μὴδὲν τὴν ἔκθεσιν τοῦ συμβολαιογράφου, ἐν ἣ περὶ μιᾶς διαθήκης γίνεται λόγος, νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἢ ἀποδείξῃ, ὅτι ἐν τῷ φακέλλῳ κατὰ τὴν παράδοσιν δὲν ἔειπε ἢ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐν αὐτῷ εὑρεθείσα διαθήκη, ἀλλὰ τὰ δύο πρωτότυπα τῶν προσαγομένων ἄντιγραφῶν, αἵτινα πρωτότυπα, κατὰ συνέπειαν, δεόν νὰ θεωρηθῶσιν ὡς περιβληθέντα τα νομίμως διατυπώσεις δια τῶν ἀνωτέρω τελεσθέντων καὶ διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ συμβολαιογράφου πιστοποιηθέντων.

Ἐκάτερον τῶν δύο προσαγομένων ἔγγραφων κεκτηται καθ' ἑαυτὸ πάντα τὰ προαπαιτούμενα, καὶ πάντα τὰ γνωρίσματα αὐτοτελοῦς διαθήκης ἥτοι 1) ἑκάτερον ἀρχεται καὶ τελευτᾷ διὰ τῶν τυπικῶν ἐκείνων ἐκφράσεων δι' ὧν αὐτοτελής διαθήκη συνήθως ἀρχεται καὶ τελευτᾷ, 2) ἑκάτερον περιέχει ἴδιαν ἐγκατάστασιν κληρονόμου καὶ μάλιστα ἐν μὲν τῷ πρώτῳ εἶπιν ἐγκατεστημένα ὡς κληρονόμοι τὰ τέκνα τοῦ διαθέτου, ὅπως καὶ ἐν τῇ διαθήκῃ τῇ ἀληθῶς ἐν τῷ φακέλλῳ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου εὑρεθείση, ἀλλὰ μόνον εἰς ὠρισμένα πράγματα, ἀπαρτίζοντα τὴν νόμιμον αὐτῶν μοῖραν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐγκαθίσταται ὁ Β. ὥστε δι' ἑκατέρας διαθήκης ἰδιαιτέρον μέρος περιουσίας διατίθεται, 3) δι' ἑκατέραν διαθήκην διορίζονται ὡς ἐκτελεστέαι διαφόρα πρόσωπα καὶ 4) ἑκατέρω τελευτᾷ διὰ τῆς ρήτρας «ἰδία προγενεστερά διαθήκη ἀκυροῦται διὰ τῆς παρούσης διαθήκης μου».

Ἡρωτᾷται ἤδη, ἂν, καὶ ἐπὶ τῇ ὑπαθέσει, ὅτι ἀπεδείχθη ἡ αἰτιολογία ὑπερῶς τῶν δύο διαθηκῶν καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτῶν διὰ τῆς ἐν τῷ φακέλλῳ πραγματικῶς εὑρεθείσης μιᾶς, αἱ δύο αὐταὶ διαθήκαι δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἔγκυροι, καίτοι ἡ παράδοσις καὶ ἄποσις αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου διαγεγραμμέναι δηλώσεις, ἐρωτήσεις καὶ παρατηρήσεις μόνον εἰς μίαν διαθήκην ἀνεφέροντο. ἐν δὲ τῇ περὶ αὐτῶν τούτων ἔκθεσι τοῦ συμβολαιογράφου περὶ μιᾶς μόνον δια-

θήκης γίνεται λόγος (άρθρα 20, 23, 24, 25 ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀρθρα 2 καὶ 29), ἢ μήπως εἶναι ἀπαρτίτερον διὰ τὰ δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς περιβληθεῖσαι τὰς νομίμους διατυπώσεις καὶ ἐπομένως ὡς τυπικῶς ἔγκυροι, τὰ τελεσθέντα πάντα καὶ ἢ διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ συμβολαιογράφου πιστοποιήσας αὐτῶν νὰ αναφέρονται καὶ εἰς τὰς δύο διαθήκας, ὅπερ συγχρόνως ἤθελεν ἐξασφαλίσαι τὴν τελευταίαν βούλησιν τοῦ διαθέτου ἀπὸ πάσης ἄλλως δυνατῆς ὑποβολῆς δευτέρου διαθήκης (ἐν ᾗ περιπτώσει ἢ δηλωθεῖσα μόνον παρεδόθη εἰς τὸν συμβολαιογράφον) ἢ ἀπὸ πάσης δυνατῆς ὑπεξαίρεσεως τῆς μὴ δηλωθείσης διαθήκης (ἐν ᾗ περιπτώσει πράγματι δύο διαθήκαι παρεδόθησαν τῷ συμβολαιογράφῳ πρὸς φύλαξιν):

Λύσις. Κατὰ τὴν λύσιν τοῦ τεθέντος ζητήματος πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ ἑξῆς:

1. Ἡ περίπτωση καθ' ἣν περιβάλλει τις συγχρόνως διὰ τῶν νομίμων διατυπώσεων δύο αὐτοτελεῖς διαθήκας ἐν αἷς ἐγκαθιστῆ κληρονόμους διάφορα πρόσωπα εἶναι σπανία· οὐδὲν ἥτιον γίνεται ταῦτα μνηστία ἐν ταῖς Ρωμαϊκαῖς πηγαῖς, καὶ δὴ ὁ νόμος 1 § 6 Πανδ. de honorum possessione secundum tabulas 37. Ἢ ἀποφίνεται ὅτι αἱ δύο συγχρόνως καταστήθεῖσαι διαθήκαι ἰσχύουσιν ἐξ ἴσου ὡς τελευταία βούλησις τοῦ διαθέτου, καὶ οὕτω ὡς μία διαθήκη πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν.

Λεδομένον, ἔχομεν ὅτι δύο ἔγγραφα διαθήκης περιβλήθησαν συγχρόνως τοῖς νομίμοις τύποις· ἐπειδὴ ἐν τῇ κοινῇ καὶ τῇ νομικῇ γλώσσῃ τὰ ἔγγραφα, τὰ περιλαμβανόμενα ἐγκαταστασὶν κληρονόμου, ὀνομαζονται «διαθήκη», ἀναμφιβόλως ὑπάρχουσι αὐτοὶ διαθήκαι ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐννοίᾳ.

Αἱ δύο ὁμοῦ αὐταὶ διαθήκαι ἰσχύουσι τέλος ὡς μία τελευταία βούλησις, ὡς μία δικαιοπραξία, κατ' ἀκολουθίαν αἰῶς μία διαθήκη ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ λογίζονται. (Πρβλ. περὶ τῶν διαφόρων τούτων ἐνοιῶν τῆς λέξεως «διαθήκη» Dernburg Πανδεκτῶν Τομ. 31 § 31 σημ. 3.)

Κατὰ τὴν ἐξέτασιν λοιπὸν τοῦ ζητήματος τίνες οἱ τρητέοι τύποι ἐπὶ διαθήκης, φυσικῶς πρόκειται περὶ τῶν ἔγγραφων τῆς διαθήκης. Κατὰ τύπους, ἔχομεν ἀναγκαιῶς δύο διαθήκας, ὅταν ἐν δύο αὐτοτελεῖσιν ἔγγραφοῖς παραλλήλως ὀνομαζόνται διάφοροι κληρονόμοι. Τοῦτο οὐδαμῶς μεταβάλλεται· ἐκ τοῦ ὅτι αἱ δύο διαθήκαι, μὴ ταῦτα, ὁμοῦ ὡς μία δικαιοπραξία ἤτοι μία διαθήκη ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ λογίζονται.

Συμφώνως πρὸς τ' ἀνωτέρω πρέπει οἱ τύποι τῆς καταρτίσεως νὰ τηρηθῶσι τελείως δι' ἑκατέραν τῶν δύο διαθηκῶν. Εἰς οὐδέμινον δύναται νὰ ὑπόκηται ἀμφιβολία κατὰ τὸ Ἰουστινιανέιον δίκαιον, ὅτι εἴαν ἢ μία μόνον τῶν δύο τούτων διαθηκῶν ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἢ δὲ ἄλλη δὲ ὑπεγράφη, ἢ εἴαν ἢ μία τούτων φέρῃ τῆ

υπογραφὴν καὶ τὴν σφραγίδα τῶν μαρτύρων, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἄλλη, διὰ τὸς, μόνον ἢ μία διαθήκη, ἢ προσηκότως περιβληθεῖσα τοῖς πανηγυρικοῦς τύποις, ἔχει κύρος, ὅτι δὲ ἡ ἑτέρα, ἀπ' ἧς ἐλλείπουσιν οὐσιώδεις τύποι τῆς καθαρτίσεως, εἶναι ἄκυρος καὶ πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς μὴ ὑπάρχουσα.

2. Αἱ διαθήκαι, εἰς ἃς ἀναφέρεται τὸ τεβὲν ἐρώτημα, ὑπόκεινται εἰς τοὺς τύπους τοῦ θεθέντος μοι ἐν τῇ πρωτοτυπῇ γλώσσῃ καὶ ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Νόμων Φλογαίτου τομ. 3 σελ. 304 περιεχομένου ψηφίσματος τῆς 11 Φεβρουαρίου 1830 περὶ διαθηκῶν. Καὶ δὴ ἐρωτᾶται ἐὰν αὗται φέρουσι καθ' ἑαυτὰς τοὺς τύπους τοὺς ὁποίους ὁ Νόμος ὀρίζει ὡς τύπους μυστικῆς («Μυστικῆς») διαθήκης.

Ὁ Νόμος ὀρίζει ἐν ἄρθρῳ 2, ὅτι ἐκάστη τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτροπομένων διαθηκῶν ἰδίους ἔχει τυπούς, ὧν ἡ μὴ τήρησις μηδενίζει τὴν διαθήκην.

Ὁ αὐτὸς Νόμος ἀπαιτεῖ κατὰ ταῦτα ἐν ἄρ. 20 διὰ τὴν μυστικὴν διαθήκην ὅπως αὕτη ᾖ γεγραμμένη καὶ ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἢ γεγραμμένη μὲν ὑπ' ἄλλου ὑπογεγραμμένη δὲ ὑπὸ τοῦ γραψαντος αὐτὴν καὶ τοῦ διαθέτου, ὅπως αὕτη ἀγνωσθῆ ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ ὅπως συνταχθῆ ὑπὸ τούτου ἐκθέσις περὶ τῆς ἀναγνωρίσεως.

Ἐπειτα, κατὰ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ νόμου τούτου, ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι ἡ διαθήκη εἶναι ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου γεγραμμένη καὶ ὑπογεγραμμένη, καταχωρίζει ὁ συμβολαιογράφος ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἐκθέσεων περὶ διαθηκῶν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ διαθέτου, τὴν πρὸς αὐτὸν γενομένην ἐρώτησιν, τὴν ἐπακολουθήσαν ἀπάντησιν καὶ τὴν δηλώσιν τῆς θελήσεως αὐτοῦ ὅπως κατατεθῆ ἡ διαθήκη του. Ἐὰν ἡ διαθήκη δὲν ᾖ ἐσφραγισμένη, σφραγίζεται τότε ἀμέσως παρὰ τοῦ διαθέτου. Ὁ συμβολαιογράφος ἐπιγράφει ὀπισθεν τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος, τὸν τόπον, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ διαθέτου, τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐκθέσεως ἐν ἧ καταχωρίσθη ἡ ἐμφάνισις τοῦ διαθέτου, ἢ ἡ ἐπιγραφή αὕτη ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ διαθέτου, τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ συμβολαιογράφου.

Ὁ συμβολαιογράφος πρέπει ἔτι κατὰ τὸ ἄρθρον 26 νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ διαθέτου εἰς τοῦτο, ὅτι ἂν ἡ διαθήκη δὲν ἐγράφη καὶ ὑπεγράφη παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ὡς ἐξέθηκεν ἐν τῇ δηλώσει του, εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἐρώτησις αὕτη καταχωρίζεται ἐν τῇ ἐκθέσει.

Ἐν πρῶταις ταῖς διατάξεσι ταύταις ἐννοεῖται ἀπ' ἑαυτοῦ ὅτι ὁ ὅρος διαθήκη (Διαθήκη) σημαίνει ἔγγραφον διαθήκης.

Ἐννοεῖται λοιπὸν ὅτι τότε, ἐὰν, ὅπως ἰσχυρίζονται, δύο ἔγγραφα διαθήκης ἐκκοπιεῖτο νὰ περιβληθῶσι τοὺς νομίμους τύπους, ἑκάτερον ἔδει ἀνεξαρτήτως καὶ καθ' ἑαυτὸ νὰ περιβληθῆ αὐτοῦ καθ' ὃν τρόπον διαγραφεῖ τὸ ψήφισμα. Ὁ διαθέτης ἔπρεπε λοιπὸν ἀμφότερας τὰς διαθήκας ν' ἀναγνωρίσῃ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου ἂν ἐρω-

τήσεις τοῦ συμβολαιογράφου καὶ ἡ ἔκθεσις ἔπρεπε ν' ἀναφέρονται εἰς ἀμφοτέρας τὰς διαθήκας, ὅπως αὐταὶ ὡς τιν ἰσχυραὶ.

Ἐὰν ὅμως ἐν ταῖς δηλώσεσι τοῦ διαθέτου περὶ τούτου μόνον γίνεται λόγος, ὅτι μίαν διαθήκην ἀναγνωρίζει ὡς διαθήκην του, ὅτι μίαν διθήκην ἰδιοχίρωσ ἐγραψε καὶ ὑπέγραψεν, ἐὰν εἴτι αἱ ἐρωτήσεις, αἱ παρατηρήσεις τοῦ συμβολαιογράφου καὶ ἡ ἔκθεσις αὐτοῦ μόνον περὶ μιᾶς διαθήκης ἐγένοντο, κατὰ δὲ τὴν περιβολὴν τῶν τύπων δὲν βεβαιοῦται εἰς ποῖον ἐκ τῶν δύο ἐγγράφων διαθήκης πάντα ταῦτα ἀναφέρονται, τότε ἀμφοτέρα εἶναι ἄκυρα· ὅστις εἶναι ἀθέμιον καὶ οὐδόλως πιστοποιεῖται διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου τελεσθέντων, ποῖον ἐγγράφον διαθήκης ὁ διαθέτης ἤθελε ν' ἀναγνῆ εἰς διαθήκην.

3. Ὁ Νόμος θέλει νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τῶν εἰδικῶν αὐτοῦ διατάξεων τὴν ταυτότητα καὶ τὸ ἀνόθευτον τῶν διαθηκῶν. Διὰ τοῦτο διατάσσεται ἐν ἀρθρῷ 29 ὅτι «ἐκάστη παράβασις διαγεγραμμένου τυποῦ καθιστᾷ τὴν μυστικὴν διαθήκην ἄκυρον».

Ταυτότης καὶ ἀνόθευτον τῆς διαθήκης ἢ διεικονοῦντο ὅμως, ἐὰν ἤθελε τις νὰ παρίδῃ τὸ ὅτι ἡ ἀναγνώρισις τοῦ διαθέτου καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ συμβολαιογράφου πρέπει νὰ συμῶνῶσι πρὸς τὰ ἀληθεῖς πραγματικὰ γεγονότα.

Ἡ συμφωνία αὕτη ἐλλείπει ἐὰν ὁ διαθέτης ἐγραψὲ μὲν καὶ ὑπέγραψὲ δύο μυστικὰς διαθήκας, ἐν δὲ τῇ πρὸς τὸν συμβολαιογράφον ἀναγνώσει αὐτοῦ μόνον περὶ μιᾶς διαθήκης ὁμιλεῖ, καὶ ἡ ἔκθεσις μόνον μιᾶς διαθήκης ποιεῖται μνηεῖν.

Καὶ κατ' αὐτὸ εἶτι τὸ γράμμα τοῦ νόμου πρέπει νὰ δευθῶμεν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει δὲν ἐτηρηθῆ ὁ ἀναγκαῖος τύπος δι' ἀμφοτέρας.

Πολλῷ μᾶλλον ὅμως προκύπτει τοῦτο ἐκ τῆς ἐννοίας καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου, ὅστις ἄλλως ἤθελε διακινδυνεύει τὴν ταυτότητα καὶ τὸ ἀνόθευτον τῶν διαθηκῶν, καὶ ἤθελεν ἐκλείπει πᾶσα ἐγγύησις περὶ τοῦ ὅτι εἰς τὴν μίαν ὑπὸ τοῦ διαθέτου διὰ τῶν νομίμων τυπῶν περιβληθεῖσαν διαθήκην, δὲν ἤδυνατο νὰ προστεθῆ πρὸ τῆς ἀμεσσιεύσεως ἢ κατὰ τὴν δημοσίευσιν καὶ δευτέρα νόθος διαθήκη, τὸν καντὸν δὲ ἢ καθίστατο δυνατὸν, πρὸ τῆς δημοσίευσσεως ἢ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν δύο διαθηκῶν, ἔς καθήρτισεν ὁ διαθέτης, ν' ἀρῆρεθῆ ἡ μία ἐξ αὐτῶν.

Αἱ ἐγγυήσεις, πᾶς ὁποίας ὁ νόμος ἐν τῇ δηλώσει τοῦ διαθέτου, τῇ ὑπογραφῇ αὐτοῦ καὶ τῇ συμβολαιογραφικῇ ἔκθεσις ἐπιδίδωται, ἤθελον οὕτω παντελῶς ἐκλείψει.

4. Ἐναντίον τούτου οὐδὲν ἐπιχειρημα δύνανται τις ν' ἀρῆσθῃ ἐκ τοῦ ὅτι αἱ δύο διαθήκαι, ἐὰν περιβληθῶσι προσηκόντως καὶ συγγράμῳως τοὺς νομίμους τύπους, ἰσχύουσι ὡς μία διαθήκη· ὅστις ὡς μία διαθήκη ἰσχύουσι μόνον, ἐφ' ὅσον ἀμφοτέραι κατὰ τύπον καὶ περιεχόμενον ἐγροῦσι νομικὴν ὑπόστασιν.

Ἡ ἐνότης αὕτη γεννᾶται διὰ συλλογισμοῦ, ὅστις εἶναι ἀναπόφευ-

κτος ἐκ τοῦ ὅτι οὐδετέρᾳ τῶν διαθηκῶν δύναται ν' ἀξιοὶ προτίμησιν ἀπὸ τῆς ἄλλης. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον πρέπει ἀμοιβαίως νὰ περιορισθῶσιν ἀλλήλας, καὶ τούτου ἕνεκα, μόνον ὁμοῦ ἀποτελοῦσι τὴν καθολικὴν διαδοχὴν εἰς τὴν κληρομίαν.

Πρὸς τὸ ζήτημα κατὰ τίνα τρόπον αἱ διαθήκαι ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν τὰ ἔγγραφα διαθήκης πρέπει νὰ περιβληθῶσι τοὺς νομίμους τύπους, οὐδεμίαν τοῦτο ἔχει σχέσιν.

δ. Ἐπὶ τοῦ τεθέντος λοιπὸν ἐρωτήματος δεόν ν' ἀπαντήσωμεν ὅτι τότε, ἐάν ὁ διαθέτης ἤθελε νὰ καταρτίσῃ νομίμως δύο ἐξωτερικῶς διακεκομμένα καὶ ἀνεξάρτητα ἔγγραφα διαθήκης συγχρόνως ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ φακέλλῳ, αἱ δηλώσεις καὶ αἱ ἀναγνώρισις τοῦ ἑκαστοῦ ἥτοι αἱ ἀναγνώσεις ν' ἀναφέρονται εἰς ἀμφοτέρᾳ τὰ ἔγγραφα διαθήκης, ὡς καὶ εἰ ἐρωτήσεις καὶ ἢ. Ἐκθεσις τοῦ συμβολαιογράφου, καὶ ὅτι, ἐάν ὁ διαθέτης καὶ ὁ συμβολαιογράφος μόνον περὶ μιᾶς ποιοῦνται λόγον διαθήκης, τὰ δύο ἔγγραφα διαθήκης δὲν καὶ διαστάναι ἰσχυρὰ διαθήκαι.

Γνωμοδοτησις Ἐρρίκου Dehnburg τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1889.

Ἐρωτήσις. Ἐν γῶρα ὅπου τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον ἰσχύει καὶ ὅπου ἡ Νεαρὰ ἔχει πληρῆ ἰσχύν, καθ' ἣν ὁ διαθέτης ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ εἰς τοὺς πρὸς νόμιμον μοῖραν δικαιουμένους κατιόντας ὀφείλει οὐχ ἰσομοῖρον τὴν νόμιμον μοῖραν νὰ παράσῃ, ἀλλὰ μᾶλλον, καὶ νὰ τιμηθῇ τούτους διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν ὡς κληρονόμων (Νεαρ. Κεφ. 3, 4 καὶ 5), πατήρ τις κατέλιπε δύο κατὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους ἰσχυρὰς διαθήκας, αἱτινες συγχρόνως περιβλήθησαν τοὺς νομίμους τύπους.

Ἐν τῇ μιᾷ τούτων ἐνεκατέστης τὰ τέκνα τοῦ ὡς κληρονόμοι, ἐν τῇ ἑτέρᾳ ἐνεκατέστης ἐξωτικόν, παραλείψας τοὺς ἀναγκαίους κληρονόμους, ἥτοι τὰ τέκνα αὐτοῦ.

Ἐρωτᾶται ἐάν ἡ διαθήκη αὕτη, ἥτις αὕτη καθ' ἑαυτὴν, ἕνεκεν αἱ ἐγκαταστάσεως ἢ μὴ προσηκούσης ἀποκληρώσεως τῶν τέκνων, δὲ ἦτο ἀκυρὸς κατὰ τὴν Νεαρὰν 115, ἐάν διαφύγει τὴν ἀκυρότητα, διότι καθαρτίσθη συγχρόνως μετὰ τῆς ἄλλης διαθήκης, ἐάν λοιπὸν ἰσχύει παρ' ἄλλῃ τινὶ διαθήκῃ, ἐν ἣ ὁ αὐτοὶ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι ἔρρωσι ἐγκαταστῆ κληρονόμοι ὑπὸ τοῦ διαθέτου.

Ἀνσίς. I. Ἐάν ὁ διαθέτης περιβάλῃ διὰ τῶν νομίμων τύπων συγχρόνως δύο ἔγγραφα (codices, tabulae testamenti), ἐν οἷς ἐγκαταστᾷ δύο πρόσωπα κληρονόμοις του, τότε αἱ δύο αὗται διαθήκαι ἢ ἔγγραφα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικαίου ἀποτελοῦσι μίαν διαθήκην· τούτεστιν ἰσχύουσιν ὁμοῦ ὡς ἡ τελευταία αὐτοῦ βούλησις αὐτοῦ, ὡστε θά νοηθῶσιν ὡς ἐνἑκία τις δικαιοπραξία τοῦτο ὀρίζεται ἡρῶς ἐν τῷ Νόμῳ 1 § 6 Πανθ. de honorum possessione secundum tabulas 37, 11.

Ἡ ἀναγκαία ἡμῶς προϋπόθεσις πρὸς τοῦτο εἶναι, ἵνα ἕκαστον

τῶν ἐγγράφων τούτων πληροὶ ἅπαντας τοὺς ὅρους ἐγκύρου διαθήκης. Διότι, ἐὰν παρὰ τινι τῶν ἐγγράφων τούτων ἔλλειψωσι τὰ εὐσιώδη προσόντα διαθήκης, τότε δὴ τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ ἀληθῆ διαθήκην. Αἱ τοιαῦται tabulae εἶναι nullius momenti, διότι τοῦτο ὅπερ ἡδύνατο νὰ τὰς καταστήσῃ διαθήκας ἔλλειπει τέλειον ἢ ἐν μέρει. Ἐν ὅμως ὑπάρχουσιν ἀπλῶς πραγματικῶς οὐχὶ ὡς ἀληθῆ ἐγγράφα διαθήκης, τότε δὲν δύνανται ν' ἀποτελέσωσι συστατικά μέρη δικαιοπραξίας διαθήκης. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀποτελεῖ τὸ ἄλλο ἐγγράφον μόνον, ὑποτιθεμένου ὅτι πληροὶ τοὺς ὅρους ἰσχυρᾶς διαθήκης, τὴν διαθήκην τοῦ διαθέτου. Οὕτω θὰ εἶχε π. χ. ἀναμφιβόλως τὸ πρῶγμα, ἐὰν μόνον τὸ ἐν τῶν δύο ἐγγράφων ἐσφραγίζετο ὑπὸ μαρτύρων ἢ τὸ ἐν μόνον ὑπεγράφετο ὑπὸ τοῦ διαθέτου, ὡς ἀπατεῖ ὁ Νόμος, ἢ ἐὰν τὸ εἶ, ἀντὶ νὰ ἦναι γεγραμμένον δι' ἀραβητικῶν στοιχείων, ἢ το διὰ σημείων—οἷον στενογραφικῶν σημείων—ὅπερ ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει.

Ἡ περίστας λοιπὸν ὅτι τὸ ἐν τῶν δύο πρὸς τὸν σκοπὸν μιᾶς διαθήκης καταρτισθέντων ἐγγράφων εἶναι ἰσχυρὸν, δὲν δύναται νὰ φέρῃ θεραπείαν εἰς τὸ ἕτερον συγχρόνως περιελθὲν τοῦ τύπου, ὅταν τοῦτο εἶναι ἄκυρον.

2. Ποίπει τώρα ν' ἀποφανθῶμεν ἐὰν ἡ ἀρχὴ αὕτη, ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ διαθέτης κατήρτισε συγχρόνως δύο διαθήκας, καὶ ἐν τῇ μιᾷ τούτων ἐνεκατέστησε κληρονόμους τὰ τέκνα του, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ ἐνεκατέστησε κληρονόμους μόνον ἐξωτικούς παραλείπων τὰ τέκνα του.

Ἡ δευτέρα αὕτη διαθήκη προφανῶς ἀντίκειται ἐξωτερικῶς εἰς τὰς διατάξεις τῆς Νέωρ. 115 Κερ. 3, 4 καὶ 5. Ἀληθῶς εἶναι ἀμφισβητούμενον τίνας αἱ συνέπειαι τῆς παραβάσεως τοῦ Νόμου. Ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος τούτου θὰ ἀπῆγεν ἡμᾶς μακρὰν, δὲν θὰ ἔδυνάτο δὲ νὰ θεσπῇ πέρας εἰς ἀμφισβήτησιν τόσων αἰώνων. Εἶναι ἄλλως καὶ περιττὸ ὡς πρὸς τὸ θετὸν ζήτημα, διότι ἡ ἐρώτησις λαμβάνει ὡς βέβαιον ὅτι ἐν τῇ γῶρα, ὅπου ἡ περὶ ἧς ἡ γυναικότης εἰς περιπτώσει συνέβη, παράλειψις τῶν τέκνων τοῦ διαθέτου ἀντιστρατευομένη πρὸς τὴν ἀπχόρευσιν τοῦ Νόμου καθιστᾷ τὴν διαθήκην τούτου ἄκυρον ἐλλείψει τύπου. Πρὸς τοῦτο συνδέεται τὸ ζήτημα ἐὰν ἡ ἀκυρότης τῆς μιᾶς τῶν δύο διαθηκῶν ἦτις ἐγκτεται ἐν τῇ παράλειψι τῶν τέκνων, θεραπεύεται διὰ τοῦτου ὅτι ἐν τῇ ἑτέρᾳ συγχρόνως καταρτισθείσῃ διαθήκῃ τὰ τέκνα ἐνεκατέστησαν εἰς τὴν νόμιμον αὐτοῦ μοῖραν.

Ἐπιπῦθα δεῖν νὰ ἐπαναλάβωμεν, ὅτι τὰ σχετικὰ ἐγγράφα τότε μόνον δύνανται ν' ἀποτελέσωσι τὰ συστατικά τῆς διαθήκης, ἐὰν ταῦτα καθ' ἑαυτὰ καὶ ἀνεξαρτήτως τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἄλλου, ἐπαρκεῖ εἰς τοὺς ὅρους ἰσχυρᾶς διαθήκης. Ἐὰν λοιπὸν ἐλλείπῃ ἀπὸ τοῦ ενός ἐγγράφου εἰς τῶν ὄρων τούτων, τότε αὐτὸ εἶναι ἄνευ ἰσχύος καὶ ἄκυρον καὶ δὲν δύναται νὰ προσλάβῃ κύρος διὰ τοῦτο, διότι ἕτερον πῦ

συνώνως καταρτισθέν έγγραφον ἀνταποκρίνεται εἰς πάσας τὰς ἀξιώσεις τοῦ Νόμου. Οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ εὐρεθῇ δι' ἃν τὸ ἐν ἔγγραφον ἔσται καὶ πικτεῖ μετὰ τοῦ ἄλλου.—Ἐάν λοιπὸν τὸ ἐν ἔγγραφον ἔκκεν τῆς τυπικῆς ἐλλείψεως τῆς μὴ ἐγκαταστάσεως τῶν τέκνων τοῦ διαθέτου, εἶναι ἄκυρον, τότε δὲν δύναται τοῦτο οὐδὲν νὰ κτήσῃ κῆρας ἐκ τοῦ συγχρόνως καταρτισθέντος ἄλλου ἐγγράφου διαθήκης.

Ἀληθῶς ἐναντίον τούτων δύναται νὰ ἐγερθῇ ἡ ἀντίρρηση, ὅτι ἀστοργία τοῦ διαθέτου πρὸς τὰ τέκνα του δὲν ὑπάρχει τότε, ὅταν οὐδὲν τὰ τέκνα ταῦτα, ἔστω καὶ ἐν μιᾷ τῶν δύο διαθηκῶν ἐγκαθιστῶ κληρονόμοι εἰς τὴν νομίμον αὐτῶν μοῖραν ὥστε οὕτω φαίνεται ὅτι ἐκλείπει ὁ λόγος τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀκυρότητος. Ἡ τοιαύτη ἀντίρρηση εἶναι τότε μόνον ὀξία προσοχῆς, εἴαν ἐκ τῆς Νεαρᾶς 115 ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκαταστάσεως τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων μόνον διαρρηχῆς τῆς διαθήκης ἐνεκα τῆς ἀστοργίας τοῦ διαθέτου ἐπέργεται. Ὅπως διαφορὸν ὅμως εἶναι τὸ πρᾶγμα εἴαν κατὰ τὴν Νεαρᾶν 115 διαθήκη, ἐν ἣ ὁ ἀναγκαῖος κληρονόμος δὲν ἔρουσι προσηκόντως ἐγκαταστῆ, θεωρεῖται ὡς τυπικῶς ἄκυρος, διότι κατὰ τὴν ἐκδοχὴν ταυτεῖν δὲν πύκτεται περὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ ζητήματος τῆς ἀστοργίας τῶν γονέων, ἀλλὰ περὶ ὀρισμένης ἐκδηλώσεως τῆς προαιρέσεως τῶν γονέων ἀξιομένης ὑπὸ τοῦ νόμου, ἐν ἐλλείψει τῆς ὁποίας τὸ ἔγγραφον ὡς πρὸς τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν κληρονόμων εἶναι ῥηθὸν ἄκυρον καὶ κατὰ τοῦτο ἄκυρον. Τοιαύτη ἀκυρότης δὲν δύναται νὰ θεραπευθῇ, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ συγχρόνως ἀλλ' αὐτοτελῶς παρ' αὐτῇ καταρτισθέν ἔγγραφον εἶναι ἰσχυρὸν κατὰ Νόμον.

Τὸ τετὸν λοιπὸν ζήτημα θὰ λυθῇ οὕτω :

Ἐάν ἡ ἐγκατάστασις τῶν τέκνων παρὰ τοῦ διαθέτου ἀνήκει εἰς τοὺς ἀναγκαίους τύπους τῆς διαθήκης αὐτοῦ, ὥστε ἐν περιπτώσει ἀβελτητικῆς τοῦ τύπου τούτου νὰ καθίσταται ἡ διαθήκη ἄκυρος, τότε δὲν διατρέχει αὕτη τὴν ἀκυρότητα ἐνεκα τοῦ λόγου, ὅτι ἄλλη διαθήκη συγχρόνως μετ' αὐτῆς καταρτισθεῖσα ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν τύπον τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν τέκνων ὡς κληρονόμων. »

Γνωμοδοτήσις Windscheid. « Κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν δύναται νὰ ἐπισημηθῇ, ὅτι αἱ δύο ὑπὸ τοῦ ἀποθνήσκοντος Z. Σαρόγλου συνταχθεῖσαι διαθήκαι, εἴαν αὗται ὑπ' αὐτοῦ ἐντὸς ἐνὸς φακέλλου ἐτέθησαν καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ συμβολαιογράφῳ κατατέθησαν μετὰ τὴν ὀμωσιν, ὅτι ἐν τῷ φακέλλῳ περιέχεται ἡ διαθήκη του, νομικῶς ὡς αἱ καὶ μὴ διαθήκη πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν. Ἡ ἀθήκη εἶναι κατὰ τὴν ἀναμνηστικὴν δηλώσιν τοῦ διαθέτου ἡ ἐν τῷ φακέλλῳ περιεχθεῖσα. Ὅτι δ' αὕτη ἐκ δύο ἐγγράφων ἀποτελεῖται, κατὰ διάφορον ἐποχὴν, ὡς φαίνεται, συνταχθέντων, στερεῖται πάσης σημασίας. Ὅμοιος ἔρκει ὁ Νόμος I § Πανδ de b p. s t (37. 71), ὅτι οἱ τῶ ἀνεξαρτήτως ἀλλήλων συνταχθέντες «codices» ὡς τι ὅλον ἐνιαῖον

« una tabula » θεωρούνται, εάν οἱ τοὶ πραγμαθῶσι « simula » τοῦτο δὲ τὸ « simula, ὡς καὶ τὸ « una » τῶν Βασιλικῶν, δὲν θέλει νὰ σημαίη σύγχρονον διπλὴν σφράγισιν, ἀλλ' ὅτι οἱ πλείονες « codices » ἔχουσιν ἀνάγκη μόνον μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς σφραγίσσεως. « Ὅσον ἂν ἀφορᾷ τὴν διαθήκην τοῦ παιδὸς ἐπὶ τῆς pupillaris substitutio, αὕτη ἀποτελεῖ μετὰ τῆς διαθήκης τοῦ πατρὸς μίαν καὶ μόνην διαθήκην καὶ ἐν ἣ περιπτώσει ἤθελεν ἰδιαίτερος σφραγισθῆ (πρὸς. περὶ τούτου τὸ Ἐγχειρίδιόν μου III §-559 ἀριθ. 5) ».

« Ἀφοῦ ὅμως αἱ δύο διαθήκαι εἶναι μία καὶ μόνη διαθήκη, ἔπειτα ἀνεγκλίτως ὅτι ἀρκεῖ, ἂν ἐν τῇ μιᾷ τούτων ἐτηρήθησαν οἱ διαταγαὶ τοῦ δικαίου τῶν ἀναγκαίων τῶν κληρονόμων. »

« Ὡς ἐκ τῆς μεγίστης ἀπλότητος τοῦ πράγματος θεωρῶ ὅτι εἶναι περιττον νὰ προβῶ εἰς τὴν σύνταξιν τοπικῆς γνωμοδοτήσεως, ἰδίως ὅμως εἰς Ἑλλάδα τὸ δικαίωμα, ὅπως Ἑμεῖς ἢ οἱ ἄλλοι εἶναι ποιήσοιαι χρῆσιν τοῦ ἐγγράφου μου τούτου. »

ΑΠ. 114 (1890). Ἡ παρέμβασις τῶν ἐφεσιβλήτων τέκνων Ζ. Σαρρόγλου στηρίζεται οὐ μόνον εἰς τὴν ἀπὸ 30 Μαΐου 1884 μυστικῆν διαθήκην τοῦ πατρὸς τῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐξ ἀδιαθέτου διαίτησιν, ὡς νομίμων τέκνων αὐτοῦ τὸ δὲ Βουλγαρικὸν Δημόσιον ἀμφισβητεῖ μὲν τὴν ἐν τῇ δίκῃ νομιμοποίησιν αὐτῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ἰδιότη-
 τας προσδύλλον τὴν διαθήκην ὡς πλαστὴν, καὶ ἰσχυρίζομεν, ὅτι καὶ ἐν ὅποισθι ἄκουρος ἢ ἀπὸ 11 Μαΐου 1885 διαθήκη, ἐν ἣ στηρίζεται τὴν ἀγωγὴν του, πάλιν διαμένει αὐτὸ κληρονόμος τοῦ Ζ. Σαρρόγλου δυνάμει τῆς ἀπὸ 1 Μαΐου 1880 ἰδιογράφου μυστικῆς διαθήκης αὐτοῦ κατατεθείσης ὑπὸ τοῦ ἰδίου παρὰ τῷ ἐνταῦθα συμβολαιογράφῳ Π. Δ. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2586 πράξεως ἐμφανίσεως, δημοσιουσίσεως δὲ νομίμως, καὶ φερούσης πάντα τὰ προσόντα τοῦ περὶ διαθηκῶν φη-
 ρίσματος· ἀλλὰ συνομολογεῖ ἐτέωθεν, ὅτι τὸν Ἰούλιον τοῦ 1882 ὁ αὐτὸς Σαρρόγλου κατέθηκεν ἄλλην διαθήκην παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ Α. Π. ὡς δηλοῦται ἄλλως καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37,150 τῆς 9 Ἰουλίου 1882 πράξεως καταθέσεως· κατὰ δὲ τὸν Νόμον (ἄρθ. 1 & 2, Πανδ. 28,3 καὶ § 2. ἰσηγ. 2,17) διὰ μεταγενετέρας διαθήκης φηγγυται ἢ προγενετέρας ὥστε συνωδὰ τούτοις ἢ διαθήκῃ τοῦ 1890 κατηρήθη διὰ τῆς καταθέσεως τῆς διαθήκης τοῦ 1882, ἢ τὸ κύρος δὲν ἤμψη στήτησεν ὀρισμένως ἐνώπιον τῶν Πρωτοδικῶν τὸ ἐκκαλοῦν Βουλ-
 γαρικὸν Δημόσιον, ὡς ἐξαγεται ἐκ τῶν προσαγομένων σχετικῶν πο-
 τείσεών του, ἀποκρούονται δ' ὡς ἀπαράδεκτοι αἱ νῦν τὸ πρῶτον προ-
 τετινόμεναι ὑπ' αὐτοῦ ἀκυρωτικαὶ ἐνστάσεις· οὐδ' ἀναζητῆ ἢ διαθήκῃ
 τοῦ 1880, διότι κατὰ τὸ 1885 ὁ διαθέτης ἀνεκάλεσε τὴν διαθήκην
 τοῦ 1882, ἀναλαβὼν αὐτὴν καθόσον ἐκ τῆς ἰδίας πράξεως τῆς ἀνα-
 λήψεως προκύπτει σαφῶς, ὅτι οὗτος δὲν ἀνέλαβε τὴν διαθήκην τοῦ
 1882, ὅπως ἀποκαταστήσῃ τὴν ἐσχὴν τῆς προγενετέρας διαθήκης
 τῆς τοῦ 1880, ἀφοῦ διὰ τῆς ἰδίας πράξεως κατέθηκε συναμὰ ἄλλην

διαθήκην, ἐνῶ μόνον ὅταν ἐπὶ τοιοῦτῳ σκοπῷ ἐξαφανίζηται ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἢ νεώτερα διαθήκη ἀναζῆ ἢ προγενεστέρα (Lex 1 § 2. Πανδ. 37, 11). Τούτων ἄρα τεθέντων, οἱ ἐφεσίβλητοι νομιμοποιούνται νὰ προσβάλωσι τὸ κύρος τῆς διαθήκης, ἐφ' ἧς τὸ Βουλγαρικὸν Δημόσιον στηρίζει τὴν ἀγωγὴν του, διότι ταύτης ἐλεγχομένης ἄκυρου, οὗτοι ὡς τέκνα τοῦ ἀποθιῶσαντος Ν. δικαιούνται εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἔγκυρου ἢ μὴ τῆς διαθήκης, ἐφ' ἧς κατὰ πρῶτον λόγον στηρίζουσι τὴν παρέμβασίν των' ἐπομένως ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλούοντος, ὅτι πρὸς νομιμοποίησιν των' ἐφεσίβλητων ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ δεῖν προηγουμένως νὰ ἐξετασθῆ τὸ ἔγκυρον τῆς διαθήκης, ἢν οὗτοι ἐπικαλοῦνται ἐν τῇ παρεμβάσει, δὲν ἔχεται βασιμαστικός.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλούμενη ἀπόφασις σκεψαμένη, ὅτι καίτοι τὸ Βουλγαρικὸν Δημόσιον καὶ διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ διὰ τῶν προτάσεων του προβάλει τὸν πραγματικὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι ὁ ἀποθιῶσας Ν. Σαρόγλου κατέθηκε παρὰ τῆ συμβολαιογράφῳ Γ. Π. δύο μυστικὰς διαθήκας, ὧν προσάγει τ' ἀντίγραφα, ἐπικαλεῖται ὁμοίως πρὸς ἀπόδειξιν τῆς παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ καταθέσεως αὐτῶν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2780 τῆς 6 'Ιουλίου 1885 πράξιν ἐμφανίσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναφέρεται ὅτι κατέθεθ' ἡ διαθήκη τοῦ Ν. Σαρόγλου ἤτοι μία διαθήκη, ἐνῶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, ἀπαιτεῖται δι' ἐκάστη μυστικὴν διαθήκην νὰ συντάσσεται ὑπὸ ὄρισμένης πανηγυρικῆς καταστάσεως ἐκθεσις ἐμφανίσεως, ἧς ἡ παραλείψει ἢ μὴ προσήκουσα συνταξὶς καθιστᾷ ἄκυρον τὴν διαθήκην' ὅθεν προκειμένου περὶ δύο διαθηκῶν ἔπρεπε κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ψηφίσματος νὰ συναγθῶσι δύο πράξεις ἐμφανίσεως, ἢ ἐὰν ὑποθεθῆ, ὅτι ἠδύναντο καὶ διὰ μιᾶς ἐκθεσεως νὰ κατατεθῶσιν, ἔδει πάντως ν' ἀναφέρηται ἐν αὐτῇ ρητῇ, ὅτι κατατίθενται δύο διαθήκαι ἐν τῷ ρακέλλῳ ἐσφραγισμέναι, ἵνα οὕτω βεβαιωθῆ, ὅτι δι' ἀμφοτέρας ταύτας ἐτηρηθησαν οἱ πρὸς τοῦτο ὁριζόμεναι πανηγυρικοὶ τύποι, τούτων δὲ μὴ γενομένων ἀμφοτέραι αἱ διαθήκαι εἰσὶν ἄκυροι, ἀπορριπτέα δὲ ἢ ἐπὶ τῆς ἑτέρας τούτων ἐσεισομένη ἀγωγῇ' προέχει ἐπομένως ἡ ἐξέτασις τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἐφέσεως' καὶ πρὸς τοῦτο ἐξεταστέον πρὸ πάντων, ἐὰν πρόκειται περὶ δύο διαθηκῶν κατατεθεισῶν ἢ περὶ μιᾶς διμεροῦς διαθήκης, ὑφισταμένης περὶ τούτου διαφανείας μεταξὺ τῶν διαδίκων.

Ἐπειδὴ τὸ Βουλγαρικὸν Δημόσιον ἐπαναλαμβάνει μὲν καὶ διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν πρωτοδίκων προτάσεων, ὅτι κατετέθησαν δύο μυστικαὶ διαθήκαι, ὅπερ ἄλλως ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν προσαγομένων ἀπ' αὐτοῦ ὡς ἀντιγράφων τῶν διαθηκῶν τούτων, περιέχοντος ἐκάτερου πλάγιον τὰ προσόντα διαθήκης, καθ' ἃ λεπτομερῶς διαλαμβάνει περὶ τούτου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις' ἀλλ' ἰσχυρίζεται, ὅτι αὐτὰς ἄμφω σφραγισθεῖσαι, θεωροῦνται κατὰ νομικὸν πλάσμα ὡς μία ἐπιμαία τοῦ Νόμου 1 § 6. Πανδ. 37, 11, ὅστις προνοεῖ περὶ δύο διαθηκῶν ἄμφω σφραγισθεῖσων, ἐν ἑκατέρᾳ τῶν ὁποίων ἄλλος ἐγγράφη

κληρονόμος· ὁ Νόμος ὁμοίως οὗτος, ὅστις κατ' ἐξαιρέσειν τοῦ κανόνος καθ' ὃν οὐδεὶς κληρονομεῖται διὰ δύο διαθηκῶν, διότι ἡ τελευταία ἀκυροῦ τὴν προγενεστέραν. δέχεται μὲν ὡς τελευταία, συνεπῶς δὲ ἰσχυράς, καὶ δύο ἢ πλείονας διαθηκὰς ἅμα σφραγισθείσας, οὐδὲν ὁμοίως θεωρεῖ αὐτὰς καὶ ὡς ἀποτελούσας μίαν, ἀλλὰ τούναντιον δι' ὅλου τοῦ κειμένου τοῦ Νόμου γίνεται λόγος περὶ αὐτῶν ὡς περὶ δύο, αἱ δ' ἐν αὐτῷ ἀπαντῶσαι ρῆσεις ex utroque quasi ex uno εἰς ἑκατέρας ὁμοίως ἐκ μιᾶς) quia pro unis (διότι ἀντὶ μιᾶς) ἀναφέρονται εἰς τὸν τρόπον, καθ' ὃν θὰ ἰσχύσωσιν αἱ ἐν αὐταῖς περιεχόμεναι διατάξεις, αἵτινες δυνατόν νὰ συγκρουῶνται πρὸς ἀλλήλας, ἢ καὶ νὰ μὴ προνοοῦσι περὶ τοῦ ὅλου τῆς κληρονομίας· ἐνδείκνυται λοιπὸν διὰ τῶν ρῆσεων τούτων, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἅμα σφραγισθειῶν διαθηκῶν θέον νὰ συμβιβάζωνται πρὸς ἀλλήλας καὶ συμπληρῶνται ὡσάντι περιείχοντο ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ διαθήκῃ, περὶ ἧν ὀρίζουσιν ἄλλαι διατάξεις, ὅπερ καὶ ἐφ' ἑαυτοῦ ἠδύνατο νὰ ἐννοηται, ἀφοῦ καὶ εἰς τὰς διατάξεις αὐτῶν δίδεται ἴση πρὸς ἀλλήλας ἰσχύς, ὅπως καὶ εἰς τὰς διατάξεις τὰς περιεχομένας ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ διαθήκῃ διὰ καὶ ὅπως παραλείπονται ἐν τῇ παραφρασει τῶν Βασιλικῶν (I § 6. Bas. 36, 17) «καὶ ἂν δύο κώδικες ἅμα σφραγισθεῖν ἄλλους καὶ ἄλλους ἔγραψε κληρονόμους καὶ οἱ δύο προφέρονται.» Ἐπομένως οὔτε ἐκ τοῦ πράγματος οὔτε ἐκ τοῦ Νόμου δύναται αἱ κατὰ τὴν Βουλγαρικὴν Δημόσιον ὑπὲρ τοῦ ἀποδιδάσαντος Σπαργόλου κατατεθεῖσαι δύο διαθηκαὶ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μία, ἀπρωτιζομένη ἐκ δύο μερῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἐν ἐνὶ φακέλλῳ σφραγιστῆν αὐτῶν ἐξακολουθεῖσαι διαμένουσαι δύο· τὸ περὶ διαθηκῶν ἄρα ψήφισμα, τὸ ὁποῖον δὲν προνοεῖ ἰδιαίτεως περὶ τῆς περιπτώσεως τῆς σφραγίσεως ἐν ἐνὶ φακέλλῳ καὶ καταθέσεως ὁμοῦ δύο διαθηκῶν, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ ἐπισηνευθῆ ἕνεκα τούτου ὡς καταργήσαν τὴν δικαιοθεσίαν διατάξιν τῶν Πανδέκτων, διότι δὲν εἶχε νὰ τροποποιήσῃ οὐσιαστικὰς περὶ τοῦ κόρους τῶν διαθηκῶν διατάξεις τοῦ κοινοῦ Νόμου, θέον νὰ συναρμολογηθῆ πρὸς τὴν διατάξιν τοῦ Πανδέκτου, ἐπιτροπομένου μὲν ἀφ' ἑνός νὰ σφραγισθῶσιν ἐν ἐνὶ φακέλλῳ, καὶ κατατεθῶσιν ἅμα καὶ δύο διαθηκαὶ, ὅπως δύναται τῆς ἐξαιρετικῆς διατάξεως τοῦ Πανδέκτου ἐγρῶσιν ἀμφότεραι κῆρος, τηρομένου ὁμοίως ἀφ' ἑτέρου ὡς πρὸς ἀμφότερας τῶν ὑπὸ τοῦ ψήφισματος πρὸς ἔγκυρον σφραγιστῆν καὶ καταθέσειν μυστικῆς διαθήκης ἀπαιτούμενων πανηγυρικῶν δηλώσεων, ὅπερ δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ, ἐὰν ἐκ τῆς πράξεως τῆς ἐμφανίσεως προκύπτῃ, ὅτι ἐτηρηθῆσαν αὐταὶ ὡς πρὸς ἀμφότερας τὰς ἐν τῷ φακέλλῳ περιεχομένας διαθηκὰς, διὰ δὲ τῆς δηλώσεως, ὅτι ἐν τούτῳ περιλαμβάνεται δύο διαθηκαὶ, οὐδὲν ὁμοίως παραβιάζεται ἢ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένη, μυστικότης, διότι αὕτη δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑπαρξίν ἀπλῶς, ἀλλ' εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς διαθήκης τούτων ἄρα τεθέντων, καὶ ἐφ' ὑποθέσει, ὅτι αἱ δύο διαθηκαὶ, αἱ ἐπικαλεῖται τὸ Βουλγαρικὴν Δημόσιον ἐσφραγίσθησαν ἐν ἐνὶ περιεκλύματι καὶ κατατε-

ήσαν ὁμοῦ παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 2760 τῆς 5 'Ιουλίου 1885 πράξεως καταθέσεως, ἀφοῦ αὕτη ὁμολογούμενης διαλαμβάνει ὡς πρὸς μίαν διαθήκην τὴν τήρησιν τῶν διὰ τὴν καταθεσιν μυστικῆς διαθήκης ἀπαιτουμένων πανηγυρικῶν δηλώσεων, ἔπεται ἡ ἀκυρότης ἀμφοτέρων τῶν διαθηκῶν τούτων, μὴ ἐξαγομένου ἐκ τῆς τοιαύτης ἐκθέσεως, ὅτι ἐτηρήθησαν αἱ πρὸς ἑκατέραν τούτων ἀπαιτούμεναι δηλώσεις, ἐνῶ μυστικῆ διαθήκη, χωρὶς ἐκ τῆς τοιαύτης ἐμφανίσεως πράξεως νὰ ἐξαχθῆται ἡ τήρησις τῶν πρὸς ἔγκυρον καταστίν αὐτῆς ἀπαιτουμένων δηλώσεων, εἶναι ἄκυρος (ἀρθ. 2 καὶ 24 ψηφισματος) ἀντίκειται δὲ προδήλως ἡ κατάθεσις δύο διαθηκῶν δὲ πράξεως μὴ ἐμφανίσεως ἢ τὴν καταθεσιν μιᾶς καὶ εἰς τὸν ὑπὸ τῷ ψηφισματι ἐπιδικωκόμενον σκοπὸν τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ταυτότητος καὶ τοῦ ἀνοθεύτου τῆς διαθήκης' διότι δύναται νὰ ὑπεξαίρεθῇ ἡ ἑτέρα τῶν οὕτω κατατεθεισῶν διαθηκῶν, ἢ νὰ παρεισαχθῇ καὶ εἰς τὴν μίαν κατατεθεισάν καὶ ἐν τούτοις οὐδεμία νὰ προκύπτῃ ἀσυνάμικτα μεταξύ τοῦ περιεχομένου τοῦ φακέλλου καὶ τῆς ἐκθέσεως ἐμφανίσεως, μὴ διαλαμβανούσης περὶ τῆς καταθέσεως δύο διαθηκῶν. Οὕτως ἐπομένως τὸ δικαστήριον ἐθεώρησε διὰ τῆς προβαλλομένης ἀπορριψῆς ἄκυρον τὴν ἐφ' ἧς τὸ βουλγαρικὸν Δημόσιον στηρίζει τὴν ἀγωγὴν τοῦ διαθήκην, καὶ ἀπέρριψε τούτῳ τῷ λόγῳ τὴν ἀγωγὴν δὲν ἄρα ν' ἀπορριφθῇ ἢ ἐπείσει καὶ επικυρωθῇ ἡ πρωτοδικὸς ἀπόφασις.

Αἰ. 161 (1888). 'Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον 1 § 6 Πανδεκτῶν (15, 1) καὶ 1 Βασ. (35, 7) κἂν ἐν δυσὶ κώδικεσιν ἅμα σφραγισθεῖσιν αἱ δύο καὶ ἄλλοι ἐν ἑκατέρῳ ἐγράφησαν κληρονόμοι, ὑφίστανται δ' ἀμφοτέρω κώδικεσιν, ἐξ ἀμφοτέρων ὡς ἐξ ἑνὸς ἀρμόζει ἡ τῆς περιουσιαὶ διαταγῆ, διότι δέον νὰ ὑπολαμβάνωνται ὡς μία θέλησις καὶ ἑκείνη ὡς ὁ τελευταίος, ἢ ἀληθῆς δὲ ἔννοια τοῦ νόμου τούτου εἶναι ὅτι αἱ δύο διαθήκαι αἱ συγχρόνως περιβληθεῖσαι διὰ τῶν νομίμων τύπων καὶ συγχροούμεναι κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν κληρονόμων δὲ πρὸς τὸν οὐδὲν ἦσαν ἀλλήλας, ἀλλὰ θεωροῦνται ὡς μία καὶ μόνη διαθήκη τῶν ἐγκαταστάτων κληρονόμων γενομένων συγκληρονόμων' ἐκ τῆς ἀσυνάμικτα καὶ τοῦ πνεύματος τῆς Νεαρᾶς 115 συνάγεται, ὅτι ἐν ἐπιθήκῃ δὲν ἐγκαταστήσῃ οὐδὲ ἀποληρώσῃ προσηκόντως τοὺς κληρονόμους ἢ ἀπόντας αὐτοῦ, ἡ διαθήκη δὲν λογίζεται κατὰ τύπον ἀκυρῆς ἄκυρος, ὅπως πᾶς ἐνόδιαφερόμενος ἔχη τὸ δικαίωμα νὰ ἀπορρίψῃ τὸν νόμον αὐτῆς, ἀλλὰ μόνον οἱ παρελειφθέντες κατιόντες κληρονόμοι ἀκούονται νὰ ζητήσωσι τὴν διάρρηξιν αὐτῆς, ὅπως ἀναγράφεται ἐν τῇ 1 τῆς Νεαρ. τῆς ἐγκαταστάσεως κληθῶσιν αὐτοῦ ἐν τῇ 1 καὶ 2 καὶ ἐν τῇ 3 ἀδιαθέτου καὶ ἀπορριπῆ ἀπ' αὐτῶν ἢ ἐκ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἀδελφῆς τῶν βλαβῆ (κεφ. γ' τῆς Νεαρ.) καὶ οὐ ταῦτα ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς ἀλλ' ὅσον εἰς τὴν ἐνστάσιν τῶν κληρονόμων ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς ἀκυρουμένης, εἰς τὴν τῶν γονέων κληρονομίαν καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς ἐξ ἰσῆς μοίρας ἔρχεσθαι, ὥστε μὴ τοὺς

παίδας πεπλασμέναις κατηγορίαις κατακρίνεσθαι, ἢ τινὰ περιγραφήν
 ἐν ταῖς τῶν γονέων περιουσίαις ὑπομένειν, ρητῶς δὲ καὶ ἐπανεπιλημ-
 μένως ἐν τῷ πέμπτῳ κεφ. τῆς Νεαρᾶς ἐκφράζεται ὁ λόγος τῆς τοῦ
 Ἰουστινιανοῦ διατάξεως καὶ αὐτὰ διευκρινώσασμεν ἕνα καὶ τοὺς γονεῖς
 καὶ τοὺς παῖδας ἀπὸ τῆς τῶν διαθηκῶν ὕβρεως ἐλευθερώσωμεν. Ἐ-
 δὲ τινες κληρονόμοι ὀνομασθεῖεν, κἄν εἰ ρητοῖς πράγμασιν ἀσκεσθῆναι
 προσταθῆεν, ἐν τούτῳ τὴν μὲν διαθήκην μὴ ἀνατρέψασθαι προστα-
 τομεν, ὅπερ δ' ἂν ὑπέλαττον αὐτοῖς τῆς ἐκ τῶν νόμων μόρας κατα-
 λειφθῆ, τοῦτο κατὰ ἄλλους ὑμῶν νόμους παρὰ τῶν κληρονόμων ἀ-
 ποπληροῦσθαι· μία γὰρ ἐστὶ τῆς ὑμετέρας γαληνότητος φροντίς, τὸ
 τὴν ὕβριν τῆς praecutionis καὶ exhaeredationis τῶν γονέων καὶ
 τῶν παίδων ἀνελεῖν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τοῦ νόμου 1 § 6 Παν-
 δεκτῶν (37.11) καὶ τῆς Νεαρᾶς 115 συνάγεται ἀδισταχῶς, ὅτι διὰ
 τὸ κατ' οὐσίαν κῆρος τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῷ Νόμ. τῶν Πανδ.
 διαθηκῶν ἀρκεῖ, ἐὰν ἐν τῇ μιᾷ τούτων ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ
 δικαίου τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων, διότι ἀμφοτέραι αἱ διαθήκαι
 αὐταὶ χαρακτηρίζονται ὑπὸ τοῦ Νόμου ὡς μία καὶ μόνη διαθήκη,
 ἀμφοτέραι ἐκλαμβάνονται ὡς αὐτοῦ ὡς περιέχουσαι τὸ σύνολον τῆς
 τελευταίας θελήσεως τοῦ διαθέτου· ἐνταῦθεν δ' ἀναγκαίως ἐπεται, ὅτι
 ἡ διάταξις τῆς Νεαρᾶς 115 ἐκπληροῦται καὶ κατ' ἀκολουθίαν δια-
 τηρεῖ τὸ κατ' οὐσίαν κῆρος τῆς ἢ καθιστώσα κληρονόμων ἐπιτακ-
 τῆς διαθήκης, καίτοι παραλείπουσα τὰ τέκνα, ὅταν ἐν τῇ ἑτέρᾳ διαθήκῃ
 τῇ συγγενῶς καταρτισθεῖσθαι καὶ ἐνεκα τούτου ἐκλαμβάνομεν ὑπὸ
 τοῦ νόμου ὡς ἀποτελούσῃ ἐν ὅλῳ μετὰ τῆς ἑτέρας, ἐγκαταστήσαν
 κληρονόμοι τὰ τέκνα τοῦ διαθέτου· διότι οὕτω ἐκλείπει ὁ λόγος τῆς
 ἐκ τοῦ νόμου ἀκυρότητος, καὶ δὲν δύνανται τὰ τέκνα ἐν τοιαύτῃ πε-
 ριπτώσει νὰ προβάλλωσιν ἀποργίαν τοῦ διαθέτου, οὐδὲ νὰ θεωρηθῶσιν
 ὡς ἐγκαταστάνα κληρονόμοι καὶ ἐνταυτῷ ὡς παραλειφθέντα ἐν μιᾷ
 καὶ μόνῃ διαθήκῃ· ἂν δὲ ὁ Ἰουστινιανὸς προστίθετο καίτοι θεωρουμένων
 ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν δύο διαθηκῶν τῶν ὁμοῦ σραγισθεῖσθαι, ἢ ὡς
 ἐγκαθίστανται ἄλλοι καὶ ἄλλαι κληρονόμοι, ὡς ἐπίσης ἰσχυροῦν, καὶ
 ὡς ἀποτελουσῶν μίαν μοναδικὴν διαθήκην ὡς ἀπαιτήσῃ κατ' ἐξαιρέ-
 σιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἐνιαίας δικαιοπραξίας, τὴν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς
 διαθήκαις ἐγκατάστασιν τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων, τὴν δὲ παρα-
 λειψὶν τῶν τέκνων ἐν τῇ μιᾷ τούτων νὰ ἐκλάβῃ ὡς ὕβριν πρὸς αὐτὰ
 καὶ ὅτι ἐγκατέστησαν κληρονόμοι διὰ τῆς ἑτέρας διαθήκης, ἢ ὅταν
 ἀναφέρει εἰδικῶς αὐτὸ ἐν τῇ Νεαρᾷ 116· σιωπῶντος δὲ τῆς Νεαρᾶς
 περὶ τούτου καὶ σκοπούσης, ὡς εἴρηται, νὰ ἐνίσχυσῃ τὸ δίκαιον τῆς
 νομίμου μερίδος, τὴν δὲ μὴ ἐγκατάστασιν τῶν ἀναγκαίων κληρονό-
 μων θεωρούσης ὡς ὕβριν, δι' ἣν ἐπιτρέπει τὴν ἐπὶ διαρρήξει ἀγωγὴν
 εἰς τὸν παραλειφθέντα, ἢ τοιαύτη ἐπέκτασις τῆς ἐνοίας τῆς ὕβρεως
 καὶ τῆς προσβολῆς τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων δὲν εἶναι σύμφωνος
 πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Νεαρᾶς· Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἢ προσβαλλόμε-
 νη ἀπόφασιν, δέχεται, ὅτι ὁ Σαρόγλου καταλίπε δύο μυστικὰ ἰσχυρᾶ

προς διαθήκας κατατεθείσας ἐντός ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐσπραγισμένου
 φακέλου παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ Π. διὰ μιᾶς πράξεως ἐμφανίσεως
 καὶ ὅτι ἐν μὲν τῇ μιᾷ τούτων ἐγκατέστησε κληρονόμους τὰ τέκνα
 του, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ τὸ βουλγαρικὸν ἔθνος, καὶ ὅτι κατὰ τὴν σύντα-
 ξιν καὶ παράδοσιν αὐτῶν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις, ὡς διαγράφει τὸ
 πρὸς διαθηκῶν ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου· καὶ ὅτι αἱ διαθήκαι αὗται
 ἀποτελοῦσι δύο διαθήκας αὐτοτελεῖς καὶ ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων,
 εἴτινες οὐσαι κατὰ τυπούς ἔγκυροι καὶ ἰσχυραὶ δὲν εἶναι κατ' οὐσίαν
 ἔγκυροι ἀμφότεροι, ἀλλ' ὅτι ἄκυρος εἶναι ἡ ἐγκαθιστώσα κληρονόμον
 τὸ βουλγαρικὸν ἔθνος διὰ τὴν μὴ ἐγκατάστασιν ἢ νόμιμον ἀποκλή-
 ρωσιν τῶν τέκνων, διότι ἡ ἐν ἄλλῃ διαθήκῃ συγχρόνως καὶ ὁμοῦ
 ἐσπραγισθεὶς ἐγκατάστασις δὲν αἴρει τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης,
 κατὰ τὴν ὁποίαν παρελείφθησαν ἀνευ νομίμου λόγου τὰ τέκνα, καὶ
 ἐν ἡ μιᾷ ποιῆται μνείαν τῆς ἑτέρας. Ἐπι τοιαύτης δὲ σκέψεως στη-
 μίζομενον τὸ Ἐρετεῖον, ἠκύρωσέ τὴν διαθήκην, ἐν ἣ ἐγκατέστη
 κληρονόμος τὸ Βουλγαρικὸν ἔθνος ὡς πρὸς τὴν ἐγκατάστασιν τῶν
 κληρονόμων, καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ. Οὕτω δ' ἀποφηνόμε-
 νον τὸ Ἐρετεῖον ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφῆρμωσε τὸν
 Ν 1 § 6 Πανδ. (37.11), καὶ τὴν Νεαρ. 115· ἡ ψευδὴς δ' αὕτη ἐρ-
 μηνεία δίδει χώραν εἰς ἀναιρέσεις· οὐδὲ συμβάλλει πρὸς ὑποστήριξιν
 τῆς ἀποφάσεως τὸ προτεινόμενον ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὅτι τὸ
 Δικαστήριον τῶν Ἑρετῶν ἐκτιμῆσαν ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ ἐ-
 φηρμῳσῆς διαθήκας παρεδέξατο ὅτι πρόκειται περὶ αὐτοτελεῶν καὶ
 ἀνεξαρτήτων ἀπ' ἀλλήλων διαθηκῶν, διότι ὁ εἰρημένος νόμος αὐτὰς
 τούτους τὰς ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων συνταχθεῖσας δύο διαθήκας, δι'
 ὧν ἕκαστος καὶ ἄλλος ἐγκαθιστάνται κληρονόμοι, θεωρεῖ ὡς τι ἕλον
 ἑναῖον *unus tabulis*, εἰάν ὁμοῦ ἐσπραγίσθησαν· δὲν ἰσχύει δ' ἐπίσης
 προσηγοριεῖν τῆς ἀποφάσεως τὸ ὑπὸ ἀναιρεσιβλήτων προτεινό-
 μενον, ὅτι κατὰ τὴν ἐν τῇ προσβιλλομένη ἀποφάσει περιεχομένην
 ἔκφρασιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δὲν ὑπάρχουσιν αἱ διαθήκαι ὡς ὑπε-
 ςεπιτελεῖται καὶ ἐξαφανισθεῖσαι, καὶ ὅτι τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν ἀπατεῖ ὁ
 ἐφῆρμωσθεὶς νόμος 1 § 6 Πανδ. 37.11, ἵνα συνισχύσωσι· διότι, ὅπως
 ἐπὶ τῆς τυχαῆς ἀπωλείας παντὸς ἐγγράφου, διὰ τὸ κύρος τοῦ ὁποῖου
 ὁ νόμος ἀπέχεσθαι τὴν παραφυλακὴν ὁρισμένων διατυπώσεων, ἡ μαρ-
 τυρικὴ ἀπόδειξις ἐπέχει τὸν τόπον τοῦ ἀπολεσθέντος ἐγγράφου (ἀρθρ.
 390 Πανδ. Δικον.) ἢ δὲ δυσκολία περὶ τὴν ἀπόδειξιν δὲν καθιστᾷ
 αὐτὴν ἀπορριπτόν, ὅταν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρέπηται· αὕτω καὶ ἐπὶ
 ποσότητι τοιοῦτου διαθηκῆς νομίμως κατατεθείσης παρὰ συμβο-
 λαιογράφου ἢ αὐτῆ ἀπωλείᾳ τυχαίως, δύναται νὰ ἀποδειχθῇ ἡ τυ-
 χαρὰ ἀπωλεία τῆς διαθήκης, τὸ ἔγκυρον αὐτῆς καὶ τὸ ἐν αὐτῇ πε-
 ριουμένον ἢ τοιαύτη δ' ἀπόδειξις ἀναπληροῖ τὴν ἀπολεσθεῖσαν δια-
 θήκην καὶ ἐκτελεῖ αἱ διατάξεις αὐτῆς· καὶ ἐπὶ ἀπωλείᾳ δὲ τῆς
 διαθήκης καὶ κληροδοσίας ἄλλων, αὕτη ἐρρωτᾷ μετὰ τὴν προσήκου-
 σαν ἐπιτέρισιν· περὶ τῆς ἀποδείξεως δὲ τῆς ὑπάρξεως τῆς διαθήκης

καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῆς διὰ σαφῶν εἰδικῶν διατάξεων προνοήτων ὁ νομοθέτης συνειδώς, ὅτι ἀπαγόρευσις τῆς ἀποδείξεως τῆς ὑπέρβου-
 ξως ἀπολεσθείσης κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα διαθήκης οὐ-
 δὲν ἄλλο ἤθελεν εἶσθαι ἢ τιμωρία τῆς ἀτυχίας καὶ ἀμοιβή
 τοῦ ἐγκλήματος. Νόμ. 2 καὶ 11 Κώδικος (6, 23) καὶ Νόμ. 1 § 2
 καὶ 3 Πανδ. (27, 11) καὶ Νόμ. 1 Πανδεκτῶν (37, 2).

Γνωμοδοτικὸς Νομικὸς Συμβούλιος 254 (1884). Τὰ ὑπὲρ τῆς
 ἐν Πορτ-Σαῖδ ἑλληνικῆς κοινότητος καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀκαδημίας
 κληροδοτήματα τὰ περιεχόμενα ἐν ταῖς τρισὶ ταύτοσῃμοις ἐπιστολαῖς
 τοῦ ἀποδιδάσκοντος Κ. χρονολογημέναις ἐκ Παρισίων τῆν 18]30 καὶ
 19]31 Αὐγούστου 1883 ἀπευθυνόμεναις δὲ πρὸς τοὺς ἐν Πορτ-Σαῖδ
 τῆς Αἰγύπτου φίλους αὐτοῦ Β. καὶ Δ. τοὺς καὶ ἐκτελεστὰς τῶν ἐπι-
 ταξέων του ὀνομαζομένους, ἰσχύουσι, καίτοι μὴ γενόμενα διὰ διαθή-
 κης συντεταγμένης κατὰ τοὺς συνηθεῖς τύπους;

Τὸ συμβούλιον παμφηρεῖ ἀποφαίνεται.

Ὅτι κατὰ τὴν θεμελιώδη ἀρχήν, ὅτι ὁ τύπος τῶν ἐγγράφων κα-
 νονίζεται κατὰ τὸν νόμον τοῦ τόπου, ὅπου συντάχθησαν, πρέπει νὰ
 κριθῆ καὶ τὸ κύρος τῶν προκειμένων ἐπιστολῶν τοῦ Κ. γεγραμμέ-
 νων ἐκ Παρισίων. Ὅτι, κατὰ τὸ άρθρον 970 τοῦ γαλλικοῦ ἀστικοῦ
 Κώδικος, ἡ ὁλόγραφος διαθήκη δὲν ὑποβάλλεται εἰς ἄλλον τινὰ τύπον
 ἢ εἰς τοὺς ἐξῆς τρεῖς. Τουτέστι νὰ ᾖ γαλλογραφημένη κατ' ἀλοκλη-
 ρίαν, χρονολογημένη καὶ ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ διαθέτου. Ὅτι
 εἶναι μὲν ἀληθές, ὡς παρατηρεῖ ὁ Demante (Cours τόμ. 4 § 115 bis
 σελ. 269), ὅτι κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ἡ ἐπιστολή ὡς ἐκ τῆς φύσεώς
 τῆς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς διαθήκη, διότι αὐτὴ δὲν ἀποτελεῖ ὅτι
 καιοπραξίαν, οἷαν ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἐν ταῖς διαθήκαις, τουτέστιν ἐγγ-
 γραφον συντεταγμένον ἐπὶ τούτῳ, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν τελευταίαν βου-
 λησιν τοῦ θανόντος. Ἐὰν ὁμοῦ ὁ θανὼν ἠθέλησεν νὰ γράψῃ τὴν ἐπι-
 στολήν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, τότε βεβαίως οὐδὲν ὑπάρχει τὸ κώλυμα
 ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθ. 970, ἵνα θεωρήσωμεν τὴν ἐπιστολήν ταυ-
 τὴν ὡς διαθήκην ὁλόγραφον. Τὴν γνώμην δὲ ταύτην ἀσπάζονται
 ἀνεξαιρέτως πάντες οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς καὶ ἡ γαλλικὴ Νομολογία
 διὰ προσφάτων ἀποφάσεων, ὡς μαρτυροῦσιν οἱ Aubry et Rau (Cours
 de droit civil, τόμ. 7ος § 668 σελ. 105 σημ. 14).

Ὅτι ἐκ τῆς ἀπλῆς ἀναγνώσεως τῶν προμηνηθειῶν τριῶν ἐπι-
 στολῶν τοῦ Κ. καὶ ἰδίως τῆς πρὸς τὸν Δ. ἐν ἣ γράφει τὰ ἐξῆς
 σ' Ἐπειδὴ καὶ δὲν ἔχω διαθήκην κατωμένην, ἐννοῶ τὰ γράμματα ὅπου
 εἶπες στέλλω ὡς διαθήκην θὰ ἀτείλω εἰς διαφόρους φίλους καὶ ἐννοῶ
 ἀνὰ τὰ ἐκτελέσητε τὰ γραφόμενά μου, εἰάν ἀποθάνω· ἀδισταχῶς
 ἐξίγεται, ὅτι ὁ διαθέτης ἤθελε νὰ προσδώσῃ εἰς τὰς ἐπιστολάς ἐκεί-
 νας, τὰς εἰς τριπλοῦν διὰ χειρὸς αὐτοῦ γραφείσας, χρονολογηθείσας
 καὶ ὑπογραφείσας, κύρος διαθήκης.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους τὸ συμβούλιον φρονεῖ, ὅτι τὰ ἐν ταῖς ἐπι-

ρημέναις ταύτοσημοῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Κ, περιεχόμενα κληροδοτήματα ἔχουσι κύρος, ὡς διὰ διαθήκης· κατὰ τόπους ἐγκύρου καταλειμμένα, καὶ ὡς τοιαῦτα δύνανται ἰσχυρῶς ν' ἀπαιτηθῶσι παρὰ τῶν κληροδόχων.

30. Διὰ πᾶσαν ὑστερωτέραν ἀλλοίωσιν εἰς τὸ ἀντιγραφὸν τῆς πράξεως τῆς ἐμφανίσεως, ἢ εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς μυστικῆς διαθήκης, ἢ εἰς τὴν ἀποστολὴν πρὸς τὸν χαρτοφύλακα, ἡ διαθήκη δὲν ἀκυροῦται, ἀλλ' ὁ μνήμων ἐξονεταὶ καὶ καθυποβάλλεται εἰς τὰς ζημίας καὶ τὰ διάφορα, ἂν συμβοῦν, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν ἐγκληματικῶν ποινῶν*.

31. Ἰδιόγραφος διαθήκη εἶναι ἡ γραφομένη καὶ υπογραφομένη ἰδιοχειρῶς ἀπὸ τὸν διαθέτην, καὶ εὑρισκόμενη μεταξὺ τῶν χαρτίων τοῦ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ, καὶ ὄχι εἰς χεῖρας ἄλλου· ἡ διαθήκη αὕτη πρέπει νὰ φέρῃ τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος, καὶ τὸν τόπον.

ΔΠ. 60 (1878). Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐφαγεται, ἡ ἀναίρεσιшева ἀπέκρουσε τὴν ἀπὸ 8 Ἰουλίου 1872 ἀγωγὴν τοῦ δημάρχου Χαλκιδέων, ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν ἰδιότητα αὐτοῦ, στηριζομένην εἰς τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ μνημονευομένην ἰδιόγραφον διαθήκην τῆς Μ. Δ. Κ., καὶ διὰ τῆς ἐνστάσεως, ὅτι εἶναι ἀκυρὸς δι' ἄλλους τε λόγους ἡ διαθήκη αὕτη, καὶ διότι δὲν εὑρέθη μεταξὺ τῶν χαρτίων τῆς διαθέτιδος μητρὸς τῆς, τὸ δὲ ἐφετεῖον ἀπορρίπτει τὴν ἀναγνώσασαν ἐνστάσιν, παραδειγόμενον ἐν τῇ 2 τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων τοῦ α') ὡς ἀποδείχθεν ἐκ τῶν καταθέσεων μαρτύρων, ἐξ ἐπιπέσειων ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς ὑπ' ἀριθ. 54 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Χαλκίδι Πρωτοδικείου, ὅτι ἡ διαθήκη εὑρέθη ἐντὸς χαρτοθήκης εἰς κιβώτιον, ἐνθα ὑπῆρχον τὰ ἀσπρόρουχα τῆς διαθέτιδος, καὶ τὸ ὅποιον εὑρίσκετο εἰς τὴν κατοχὴν τῆς, διότι εὑρίσκετο εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς ἣν κατοκεῖ καὶ ἀπεβίωσεν ἡ εἰρημένη* καὶ β') ὅτι ἀνευ τινὸς σημασίας εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἡ διαθέτις εἶχε καὶ ἄλλα κιβώτιον, εἰς τὸ ὅποιον ἔθετε τὰς ἐπιστολάς τῆς, προκειμένου λόγου περὶ γυναικός, ἣτις ἄλλα ἐγγράφα δὲν εἶχεν ἐντὸς αὐτῆς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς διατάξεις ἐν ἀρθρῷ 2 καὶ 31 τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1830 ψηφίσματος περὶ διαθηκῶν, ἀπαιτεῖται διὰ τὸ κύρος

* Τὸ ἀρθρ. ταῦτο ἠκυρώθη ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 213 Ὁργ. Δικαστηρίων.

της ιδιογράφου διαθήκης, και τὸ νὰ εὐρεθῆ αὐτὴ μεταξύ τῶν χαρτίων τοῦ διαθέτου. Ἐν ᾧ δὲ τὸ ἐφετεῖον θεωρεῖ, ὡς εἴρηται, ἀποδειχθέν, ὅτι ἡ περί ἧς ὁ λόγος διαθήκη εὐρέθη εἰς κιβώτιον, ἐνθα ὑπῆρχον τ' ἀσπρόρουχα τῆς διαθέτιδος, παραδέχεται ἐξ ἄλλου ὡς οὐδεμίαν σημάσιαν ἔχον τὸ γεγονός, ὅτι δὲν εὐρέθη ἡ διαθήκη εἰς τὸ κιβώτιον, εἰς τὸ ὅποσον ἡ διαθέτις ἔθετε τὰς ἐπιστολάς της (ἐν ᾧ χαρτὰ καὶ αὐταὶ εἰσί), καὶ ὅτι ἄλλα ἔγγραφα δὲν εἶχεν ἐντὸς αὐτοῦ, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ διαταχθῆ προηγουμένως ἀποδείξεις, σχετικῆς πρὸς τὸ τοιοῦτο γεγονός, τὸ πάντῃ ἀσήμαντον, ἧτοι τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν καὶ τῆς μὴ εὐρέσεως ἐτέρων ἐγγράφων, διότι τὸ θέμα τῆς παρεμπιπτουσῆς περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ. 54 περιωρίζεται εἰς τὸ εἶναι ἡ διαθήκη εὐρέθη ἐντὸς ἐνὸς κιβωτίου τῆς διαθέτιδος ἀνααιρετέα δὲ οὕτω καθίσταται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1133 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἐνεκα παραβιάσεως τῶν ἐν ἀρθροῖς 248, 249, 306 Πολ. Δικ. οὐσιωδῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς παρεμπιπτούσης ὑπ' ἀριθμ. 1904 ἀποφάσεως δυναμένης ἀνακληθῆναι ὑπὸ τοῦ κατ' οὐσίαν δικασόντος.

ΑΠ. 129 (1854). Τοῦ νόμου (31 διαθ.) ὁρίζοντος, ὅτι ἡ ιδιογράφος διαθήκη πρέπει νὰ παραδίδηται εἰς χεῖρας τρίτου καὶ οὐχὶ νὰ εὐρίσκηται μεταξύ τῶν χαρτίων τοῦ διαθέτου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἐπιτεταί: ὅτι ὁ τύπος οὗτος πρέπει νὰ τηρηθῆ, ἀφοῦ ἡ διαθήκη γίνεται κατὰ τοὺς αὐτοῦ ἰσχύοντας νόμους, καὶ οὐχὶ ὁ τοῦ 31 ἀρθ. ὁ δὲ τυχὸν θάνατος ἐν Ἑλλάδι τοῦ εἰς ξένον κράτος διαθέτου Ἑλλήνου, ποσῶς δὲν μεταβάλλει τὴν κατάστασιν τῶν ἤδη ἐγκυρῶς γινόμενων, καθότι δταν ὁ νόμος τοῦ ξένου κράτους ἀπαιτῆ ἡ ἐπιτέτη ἡ ιδιογράφος διαθήκη νὰ παραδίδηται εἰς χεῖρας τρίτου καὶ οὐχὶ νὰ εὐρίσκηται μεταξύ τῶν χαρτίων τοῦ διαθέτου, ἀποθνήσκοντος Ἑλλήνου, καὶ πραγματικῶς ἐτηρηθῆ ὁ ὑπὸ τοῦ ξένου νόμου διατασσόμενος αὐτὸς τύπος, θεωρεῖται τότε ὡς ἐκπληρωθεὶς ὁ τύπος τοῦ 31 ἀρθ. τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, διότι οὗτος ἐπιτρέπει, ἄνευ ἐξαιρέσεως ἢ περιορισμοῦ, ἡ ιδιογράφος διαθήκη νὰ γίνηται κατὰ τοὺς ἰσχύοντα εἰς τὸ ξένον κράτος νόμους, ὅπου ἡ διαθήκη ἐγένετο.

ΑΠ. 230 (1866). Τὸ 31 ἀρθρον τοῦ περὶ διαθηκῶν ψήφισματος δὲν ἀπαγορεύει, καὶ μάλιστα ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὴν ὑπὸ τρίτων προσώπων, ὡς μαρτύρων, ὑπογραφήν αὐτῆς, ἢ τὴν ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἀνακοίνωσιν της. Ἦθρον ἡ νοεὶ προδήλως νὰ παραχθῆ τὴν ἐκ τῆς τῆς ῥήσεως τῶν τύπων προκύπτουσαν βεβαιότητά, ὅτι ἡ διαθήκη αὐτὴ εἶναι τῶν ἐπὶ πρῶτος τοῦ διαθέτου ἐκφράζουσα τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ καταστήσῃ μυστικὴν τὴν εἰρημένῃ διαθήκην, ἢ ν' ἀπαγορεύσῃ, καὶ μάλιστα ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὴν ὑπὸ τρίτων προσώπων ὡς μαρτύρων προσυπογραφήν ἢ τὴν ὑπὸ τοῦ διαθέτου πρὸς τὸν κληρονόμον ἢ ἄλλως ἀνακοίνωσιν αὐτῆς δὲν ἀπαται δὲ ἡ εἰρημένῃ διατάξις νὰ εὐρεθῆ ἡ διαθήκη μεταξύ τῶν ἐγγράφων τοῦ διαθέτου ἐσφραγισμένη.

ΑΠ. 110 (1856). Το να παραδοθῆ μυστικῆ διαθήκη εἰς συμβολαιογραφόν, ὡς θεματοφύλακα τοῦ διαθέτου, λογίζεται ὡς εἰς χεῖρας ἄλλου εὐρεθεῖσα.

ΑΠ. 6 (1851). Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις αὕτη παραδέχεται, ὅτι ὁ ἀναίρεσιον ἐπῆγαγεν εἰς τὴν ἀναίρεσιβλήτον ὄρκον περὶ τοῦ εἰς αὐτὸν ἐπιβλήθέντος διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφ. θέματος ἀποδείξεως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν Ἰὼν ἤθελε θεωρηθῆ τοῦτο ἀποδεικνύμενον διὰ τῶν μαρτύρων, τῶν ἐξετασθέντων πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ, ὥστε ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἐπῆχθη τοιοῦτος ὄρκος κατὰ τὴν μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῆς εἰρημένης ἀποδείξεως γενομένην τελευταίαν συζήτησιν, τὸ δὲ θέμα τῆς ἀποδείξεως εἶναι ὡς ἐξῆς ὅτι ἡ Θ. ἐν γνώσει τῆς ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1841 διαθήκης τῆς θυγατρὸς τῆς Π., συζύγου τοῦ ἀναίρεσιοντος, γενομένης ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου ἔλαβε τὸ πρῶτον ἔτος μετὰ τὴν ἀποδίδωσιν τῆς ρηθείσης θυγατρὸς, τὸ εἰσῶδημα τῶν διὰ τῆς διαθήκης αὐτῆς καταλιπομένων εἰς αὐτὴν 15 αἰγιδίων κτλ. Ἐπειδὴ ὁ ἀναίρεσιον, προτείνας τὸ ἀπαράδεκτον τῆς προκειμένης ἀγωγῆς διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀναίρεσιβλήτος ἐν γνώσει τῆς ἀκούου ταύτης διαθήκης ἀπέδωκε καὶ ἐξετέλεσεν αὐτήν, ὡφείλε ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ τούτου, ἀλλὰ πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ ἀπητήτο μόνον ν' ἀποδειχθῆ ὅτι ἡ ἀναίρεσιβλήτος, ἐν γνώσει τῆς διαθήκης, ἐξετέλεσεν αὐτήν, διότι ὁ γρῶσκων νομικῆν τινα πράξιν ὑποτίθεται, ὅτι εἰάν αὕτη ἦναι ἄκυρος κατὰ διατάξιν τοῦ νόμου γνωσκαί καὶ τὸ ἄκυρον αὐτῆς, τεκμαίρομένης καὶ τῆς γνώσεως τοῦ νόμου βασιλ. (2, 4, 2. 21. Ἀρμενοπούλου (1.1) 39) ὥστε ὁ ἀναίρεσιον δὲν ἦτο ὑπόχρεως ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐν γνώσει τῶν ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης ἀποδοχὴν αὐτῆς, ἀλλ' εἰς τὴν ἀναίρεσιβλήτον, εἰάν ἰσχυροῦντο ὅτι ἀγνοοῦσα τὸν νόμον δὲν ἔλαβε γνῶσιν τῶν ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης, ἐπέκειτο τὸ χρέος ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀγνοίαν, ἢ τὴν πλάνην ταύτην, καθ' ἣν περιπτώσει ἤθελε θεωρηθῆ κατὰ τὴν συγγνωστὴν καὶ ἐπομένως δυναμένην ν' ἀποτρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀναίρεσιβλήτου τὰ ἐπιζήμια τῆς ἐκτεθείσης ἀποδοχῆς καὶ ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης ἀποτελέσματα ὥστε ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παραδέχεται, καὶ μάλιστα ἄνευ τινὸς αἰτιολογίας, εἰς τὸ θέμα τοῦ ἐκτεθειμένου ὄρκου ὅτι ἡ Θ. ἐν γνώσει τῶν τύπων τῆς διαθήκης, ἦτοι τῶν περὶ διατυπώσεων τῶν διαθηκῶν βρισμῶν τοῦ νόμου δὲν ἀπέδωκε καὶ ἐξετέλεσεν αὐτήν, ἐνῶ ἄνευ τῆς προσθήκης ταύτης ἴσως ἡ ἀναίρεσιβλήτος δὲν ἤθελε δώσει τὸν ὄρκον καὶ ἡ δίκη ἤθελε λαβεῖ ἐνταῦθα τὴν ἐκβίβιν τοῦτο δὲ πράξιν τὸ δικαστήριον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἀναίρεσιοντα τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ἡ ἀναίρεσιβλήτος ἐγίνωσκε τὸν νόμον, οὕτω δὲ παρεδίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις.

ΑΠ. 240 (1888). Το ἄρθ. 31 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος δὲν ἀποδέχεται ἐν αὐτῇ καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἐδομάδος.

ΑΠ. 27 (1887). Οὐδεμία τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος διά-

ταξίς απαγορεύει τὴν εἰς πλείονα πρωτότυπα σύνταξιν τῆς ἰδιογράφου διαθήκης καὶ τὴν παρὰ τῆ προξενικῆ ἢ ἄλλῃ ἀρχῇ καταθεσὶν τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, ἐφ' ὅσον τουτέστι τὸ ἕτερον πρωτότυπον εὑρίσκειται κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου μεταξύ τῶν χαρτίων αὐτοῦ, καθ' ἃ τὸ ἄρθρ. 31 τοῦ ψηφίσματος ἐπιτάσσει τὸ ὅτι ὁ τοιοῦτοτρόπως δύναται νὰ διαδοθῆ τὸ περιεχόμενον τῆς διαθήκης δὲν ἔχει σημασίαν, διότι ὁ νόμος οὐδαμῶς ἀπήτησεν ὡς προσὲν τῆς ἰδιογράφου διαθήκης καὶ τὴν μυστικότητά αὐτῆς, οὐδὲ καθιέρωσε διατυπώσεις πρὸς τοῦτο· δὲν συνάγεται δὲ τοῦναντίον ἐκ τοῦ ἄρθρ. 32 τοῦ ψηφίσματος, διότι τοῦτο δὲν προϋποθέτει ἀναγκαστικῶς, ὅτι ἡ διαθήκη ἀπαιτεῖται νὰ προσαχθῆ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἐσφραγισμένη.

ΑΠ. 397 (1880). Καὶ ἂν διαθήκη τις ᾖναι ἄκυρος ὡς μυστικῆ, δύναται ὁμως νὰ ἐσχύσῃ ὡς ἰδιόγραφος, ἐάν τὸ περιέχον τὰς διατάξεις φύλλον ᾖναι ἄλογαφως διὰ χειρὸς τοῦ διαθέτου γεγραμμένον, προσηκόντως χρονολογημένον καὶ παρ' αὐτοῦ υπογεγραμμένον, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρ. 879 Ἰον. Κώδ. καὶ ἐάν ἐξ αὐτοῦ ὄν προκύπτῃ σαφῶς, ὅτι ὁ διαθέτης ἐθεώρησεν αὐτὸ ὡς ἀπλοῦν σχέδιον ἢ ὅτι ἠθέλησεν νὰ ἐξαρτήσῃ τὸ κύρος αὐτοῦ μόνον ἐκ τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τῆς μυστικῆς διαθήκης.

ΑΠ. 243 (1881). Ἐκ τοῦ ἄρθρ. 31 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος προκύπτει, ὅτι μὴ εὐρεθεῖσα ἡ ἰδιογράφος διαθήκη ἐν τοῖς ἐγγράφοις τοῦ διαθέτου εἶναι ἄκυρος.

ΑΠ. 18 (1886). Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 31 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, διὰ τῆς πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου ὑπεχειρέσεως, ἡ ἰδιογράφος διαθήκη μετακυβύται, ὡς μὴ εὐρισκομένη μεταξύ τῶν ἐγγράφων τοῦ διαθέτου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ· ἂν ὁμως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου ἐκλάβῃ ἡ διαθήκη, ἢ κλοπῇ αὐτὴ δὲν καθιστᾷ τὴν διαθήκην ἄκυρον, διότι καὶ αὐτὴ ἡ κλοπὴ μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τοῦ διαθέτου εὐρέθη, ἅμα τοῦτο ἀποδεικνύεται, οὔτε ἡ διὰ τὴν τοιαύτην ἀπώλειαν τῆς διαθήκης μὴ τραγνώσεισ αὐτῆς ὡς κυρίας ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καθιστᾷ τὴν διαθήκην ἄκυρον καὶ ἐπομένως ἀπερρέκτον τὴν ἐξ αὐτῆς ἀγωγήν, διότι ἂν αὐτὴ ἀπολέσθῃ τυχαίως, δύναται ν' ἀποδειχθῆ ἡ τυχαῖα ἀπώλεια τὸ ἔγκυρον αὐτῆς καὶ τὸ ἐν τῷ ἐγγράφῳ περιεχόμενον κατὰ τὸ ἄρθρον 300 Πολ. Δικ.

ΑΠ. 18 (1886). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 31 τοῦ ψηφίσματος περὶ διαθηκῶν, ἰδιόγραφος διαθήκη εἶναι ἡ γραφομένη ἰδιοχείρως ἀπὸ τὸν διαθέτην, καὶ εὐρισκομένη μεταξύ τῶν χαρτίων του μετὰ τὸν θάνατον του καὶ ὄχι εἰς χεῖρας ἄλλου· ἡ διαθήκη δ' αὕτη πρέπει νὰ φέρῃ τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος καὶ τὸν τόπον, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 83 οἱ τύποι, εἰς οὓς ὑπόκεινται αἱ διάφοροι διαθήκαι, μὴ διατηρούμενοι τὰς ἀποτελοῦν ἄκυρους, οἱ εἰρημένοι δὲ ὄροι τῆς γραφῆς τῆς χρονολογίας, τῆς υπογραφῆς καὶ τῆς εὐρέσεως μεταξύ τῶν χαρ-

των τῶν διαθέτου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ εἶναι οἱ μόνοι τοὺς ὁποίους ὁ νόμος ἐπικρατεῖ διὰ τὸ κύρος τῆς ἰδιογράφου διαθήκης καὶ ἐπομένως εἰς τὴν παράλειψιν τινος ἐξ αὐτῶν δύναται νὰ στηριχθῇ λόγος ἀκυρότητας· κατὰ τὴν ὁρθὴν δ' ἔννοιαν τοῦ ἄρθ. 31 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, διὰ τῆς πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου ὑπεξαίρεσεως ἢ ἰδιογράφου διαθήκης ματαιοῦται ὡς μὴ εὐρισκομένη μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τοῦ διαθέτου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ὡς ὁ νόμος ἀπῆρτησε διὰ τὰ ἔγγραφα ἢ τοιαύτη διαθήκη κύρος· ἂν ὁμοίως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου ἐκλάβη ἢ διαθήκη, ἢ κλοπὴ αὕτη δὲν καθίστησι τὴν διαθήκην ἄκυρον, διότι καὶ αὕτη ἢ κλοπὴ μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τοῦ διαθέτου εὐρέθη, ἀλλὰ τοῦτο ἀποδεικνύεται, οὔτε ἢ διὰ τὴν τοιαύτην ἐπιπέσειαν τῆς διαθήκης μὴ ἀναγνώρισιν τῆς διαθήκης ὡς κυρίας ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καθίστησι τὴν διαθήκην ἄκυρον καὶ ἐπομένως ἀπαράδεκτον τὴν ἐξ αὐτῆς ἀγωγὴν· διότι ἡ ἔννοια τῶν ἄρθρ. 32, 33 καὶ 34 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, καθ' ἃ διὰ τὴν εὐρέθειαν καὶ τὴν ἀνοιχθῆ ἑνώπιον τριῶν μαρτύρων, οἱ ὁποῖοι ν' ἀναγνωρίσωσι τὸν χαρακτῆρα τοῦ διαθέτου, εἶναι ὅτι δι' αὐτῶν ἐκανονίσθη δικαστικὴ ἀπόφασις περὶ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς διαθήκης καὶ τὴν ἐξακριβώσιν τῆς γνησιότητος αὐτῆς, καθόσον ἢ ἰδιογράφου διαθήκη οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, καὶ ὅπως κατὰ τὸ ἄρθ. 409 Πολ. Δικ. εἰς τὰ ἔγγραφα κύρος ἰδιωτικὸν τι ἔγγραφον, ἀπατεῖται ἢ ὑπογραφή ἐκείνου, ὅστις ὑπεγράφη δι' αὐτοῦ, καὶ ἀμφισβητουμένης τῆς γνησιότητος αὐτοῦ τὸ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον δὲν ἔχει κύρος, εἰὰ δὲν ἐπιβλήθῃ αὕτη, οὕτω καὶ ἐπὶ ἰδιογράφου διαθήκης, ἐπειδὴ ἡ ὑπογραφή μόνη ἀποδεικνύει τὸ δικαστικὸν πέρας αὐτῆς ἀπῆρτησε ταύτην ἕνεκα ὡς ὅσον τοῦ κύρους αὐτῆς, ὡς ἐπίσης ἀπῆρτησε καὶ τὰ ἦναι γενομένην ἰδιογράφου παρὰ τοῦ διαθέτου ἢ διαθήκη, καὶ ἀπερῆματο εἶναι τῆς ἀναγνώσεως τοῦ χαρακτῆρος τοῦ διαθέτου παρὰ τριῶν μαρτύρων ἐξαίρετομένον ἐξαρτᾶται ἢ περὶ τοῦ κύρους τῆς διαθήκης ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, αἱ διατάξεις ὁμοίως αὐταὶ τῶν ἄρθρων 32, 33 καὶ 34 τοῦ ψηφίσματος περὶ διαθηκῶν, δι' ὧν ἐκανονίσθη ἢ δικαστικὴ κυρωσις τῆς ἰδιογράφου διαθήκης πρέπει νὰ συνδυασθῶσι μετὰ τῶν νεωτέρων διατάξεων τῆς Πολ. Δικ. καθ' ἣν ἡ κηρύττουσα κυρία τῆς ἰδιογράφου διαθήκης ἀπόφασις δὲν εἶναι ἀπρόσβλητος, εἰὰ πᾶσι κληρονόμοις δύναται τῇ ν' ἀνακοφῇ τῆν ἀπόφασιν καὶ προσβῆναι εἰς τὴν γνησιότητα τῆς διαθήκης ἢ νὰ θεωρησθῇ αὕτη ὡς μηδὲν ὡς ἐπιπέσειαν καὶ μὴ ἀποτελοῦσαν δεδικασμένον κατ' αὐτοῦ μὴ ὑπεξαίρετον δικόδικον, κατὰ ταῦτα δὲ ἢ περὶ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἰδιογράφου διαθήκης δικαστικὴ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὸ ψηφίσμα τοῦ Πεδουλήτου, σκοποῦσα τὴν ἐξακριβώσιν τῆς γνησιότητος αὐτῆς ποσολογία ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς διαθήκης, καὶ ἀναπύρεται ὑπὸ τῆς ἐν τῇ τακτικῇ διαδικασίᾳ ἀναγνώσεως τῆς τῶν ἀμφισβητουμένης γνησιότητος τῆς, ἢ καὶ ὅπως περιττὴ καθ' ἡ

σταται ἡ δικαστικὴ ἀναγνώρισις, ὅταν ἡ γραφὴ καὶ ὑπογραφή τοῦ διαθέτου, εἰς ὃν ἀποδίδεται ἡ διαθήκη, ἐκουσίως ἀναγνωρισθῶσιν ὅπως δ' ἐπὶ τῆς τυχηρᾶς ἀπώλειας τοῦ ἀποδεικνύοντος τὴν ἀπαίτησιν ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις ἐπέχει τὸν τύπον τοῦ ἀπολεσθέντος ἐγγράφου, καὶ ἐπιτρέπεται, καίτοι σὺν τῇ ἀπόδειξι τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐγγράφου πρέπει ν' ἀποδεικνύηται καὶ ὅτι ἡ ὑπάρχουσα εἰς αὐτὸ ὑπογραφή ἦτο πράγματι ἐκείνου, εἰς ὃν ἀποδίδεται, ὅπερ δύσκολον εἶναι ν' ἀποδειχθῇ, ὅταν τὸ ἐγγράφον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ δικαστήριον, ἐπιτρέπεται καὶ διότι ἡ δυσκολία περὶ τὴν ἀπόδειξιν δὲν καθίστησιν αὐτὴν ἀπαράδεκτον, ὅταν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρέπηται, οὕτω καὶ ἐπὶ ἰδιογράφου διαθήκης ἡ προαγωγή αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀνεύχαια, διότι ἂν αὕτη ἀπωλέτη τυχαίως, δύναται ν' ἀποδειχθῇ ἡ τυχηρὰ ἀπώλεια, τὸ ἐγκυρον αὐτῆς καὶ τὸ ἐν τῷ ἐγγράφῳ περιεχόμενον κατὰ τὸ ἀρθ. 39 Πολ. Δικ. ἐπὶ δὲ τοῦ προκείμενου τὸ Ἐρρετίον θεωρεῖται ἄκυρον τὴν διαθήκην καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἐξ αὐτῆς περὶ κληρονομίας ἀγωγήν, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐνεκεν τῆς ἀπώλειας τῆς ἰδιογράφου διαθήκης δὲν ἐκηρύχθη αὕτη κυρία κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἀρθ. 32 καὶ 33 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψήφισματος ἀναφερόμενον τρόπον, ὅπερ ἦτο ἀναγκαστὸν στοιχεῖον τοῦ κυρους αὐτῆς, καὶ ὅτι ἡ ἀγωγή, καθ' ὅσον ἔχει βῆσιν διαθήκην εὑρεθείσαν κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου εἰς τὰ ἐγγράφα αὐτοῦ καὶ ὑπεξαιρεθείσαν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἧς καὶ αἱ νόμιμοι διατυπώσεις καὶ τὸ περιεχόμενον ὠρίσθησαν ἀρκούντως, εἶναι ἀπαράδεκτος διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς δικαστικῆς κυρώσεως τῆς διαθήκης, ἐνεκα τῆς ὁποίας μόνον ἀγωγή περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ ὑπεξαιρέτου ἀρκούζει, παρεδίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἀρθ. 311 | 2 καὶ 3^ο Πολ. Δικ., ὅπερ ἐπάγει τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποράσεως ὡς πρὸς τὴν βῆσιν αὐτῆν, ὃ δὲ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναίρεσιβλήτου ὃ ἐν ταῖς ἐνώπιον τοῦ Ἄρ. Παγ. προτάσει περιεχόμενος, ὅτι πρόκειται κατὰ τὴν ἀγωγήν περὶ εὑρεθησομένης διαθήκης καὶ ἐπομένως περὶ μὴ κλητῆμένου δικαιοῦματος, καὶ ὅτι διὰ τοῦτου στηρίζεται ἡ ἀπορριτικὴ οὐδόλως συντελεῖ εἰς ἀπύκρουσιν τῆς ἀναίρεσεως, διότι τὸ Ἐρρετίον ἐν τῇ προτεκλλομένη ἀπορίσει δὲν παραδέχεται, ὅτι πρόκειται περὶ εὑρεθησομένης διαθήκης, ἀλλ' ὅτι αἱ νόμιμοι διατυπώσεις καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς διαθήκης, εὑρεθείσης κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου καὶ ὑπεξαιρεθείσης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὠρίσθησαν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, καὶ τὴν τοιαύτην βῆσιν ἔχουσαν ἀγώρην ἀπέρριψε.

ΑΠ. 1^ο 5, 348, 357 (1875) 90 (1888) 102 (1893). Τὸ ἀρθ. 879 ἴον. κῶδ. κηρύττει ἄκυρον τὴν ἰδιογραφὸν διαθήκην, ἐὰν ὁ διαθέτης δὲν μνημονεύσῃ σημειῶν ἐν αὐτῇ, τὸ χρονολογικὸν σύστημα, καθ' ὃ ἐχρονολογήσῃ αὐτὴν διὰ δὲ τοῦ νόμου ὉΔ' τοῦ ἴτους 1864 κανονίζεται ὡς χρονολογικὸν σύστημα. καθ' ὃ τοῦ λοιποῦ πρέπει νὰ χρονολογῶσι τὰς πράξεις τῶν αἰ ἐν τῇ πρώτῃ Ἑλληνικῇ ἀρχαί, τὸ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύον Ἰουλιανόν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῷ

ούλεμιά διατάξεις, ἀφορώσα εἰς τὴν χρονολόγησιν τῶν ἰδιωτικῶν ἐγγράφων καὶ ἀπαγορεύουσα τὴν ἐν αὐταῖς χρῆσιν παντὸς ἄλλου συστήματος πλην τοῦ Τουλιανοῦ ἢ καὶ ἀπλῶς εἰς τοῦτο μόνον περιορίζουσα αὐτὴν· ἡ δὲ ἐπιγραφή τοῦ νόμου ΟΔ' «περὶ τῆς εἰς τὴν Ἑπτάκρον ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἰσχυόντος χρονολογικοῦ ἔτους», μὴ ἤρριθεύεσα ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς ταξινομήσεως τῶν νόμων ὑπαλλήλου, πρὸς ὀνομασίαν καὶ εὔρεσιν αὐτοῦ τεθεῖτα, δὲν δυνατὰ νὰ κατισχύσῃ τῆς σαφούς διατάξεως τοῦ κειμένου τοῦ νόμου· ὅθεν, ὁ νόμος ΟΔ' δὲν κατήργησε σιωπηρῶς τὴν διατάξιν τοῦ ἀρθ. 879 Ἴον. Κώδ. ὡς πρὸς τὴν μείαν τοῦ χρονολογικοῦ συστήματος.

ΑΠ. 57 (1887). Ὁρθῶς τὸ Ἐφετεῖον ἀπεφάνητο, ὅτι οὐδεμία τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος διατάξις ἀπαγορεύει τὴν εἰς πλείονα κεινοτάτα συντάξιν τῆς ἰδιογράφου διαθήκης καὶ τὴν παρὰ τῇ προηγουμένη ἢ ἄλλῃ ἀρχῇ καταθέσιν τοῦ ἐνός αὐτῶν, ἐφ' ὅσον τουτέστι τὸ ἑστὸν πρωτότυπον εὐρίσκειτο κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου μεταξὺ τῶν χαρτίων αὐτοῦ, καθ' ἃ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ ψηφίσματος ἐπιτάσσει· διότι ἡ ἐκ τῆς συντάξεως πλείονων πρωτοτύπων καὶ τῆς καταθέσεως τοιούτων παρὰ τρίτῳ δυναμένη τυχὸν νὰ προέλθῃ γνωστοποίησις τοῦ περιεχομένου τῆς διαθήκης, οὐδαμῶς ἐπηρείξει το αὐτὸς αὐτῆς, τοῦ νόμου οὐδὲν ἄλλο ὀρίζοντος περὶ τῆς ἰδιογράφου διαθήκης, ἢ ὅτι δεόν νὰ γραφῇ ἰδιοχειρῶς παρὰ τοῦ διαθέτου κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 31 εἰδικώτερον ὀριζόμενα καὶ νὰ εὑρεθῇ μεταξὺ τῶν χαρτίων τοῦ διαθέτου, ἵνα ἢ ὅσον οἶόν τε βεβαίᾳ ἢ γνησιότης αὐτῆς, μὴ ἀπαιτοῦντος δὲ ὡς προσὲν τῆς ἰδιογράφου διαθήκης καὶ τῆς μυστικότητος αὐτῆς, οὐδὲ καθιερούντος διατυπώσεις πρὸς διεκπεραίωσιν τῆς μυστικότητος· οὐδὲ συνάγεται τὸ ἐναντίον ἐκ τοῦ ἀρθρου 32, ὅπερ ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρρεσίων, καθ' ὃ ἡ διαθήκη δεόν νὰ προταθῇ εἰς τὸ δικαστήριον καὶ ν' ἀνοιχθῇ ἐνώπιον μαρτύρων, μὴ προϋποθεθέντος ἀναγκαιῶς, ὅτι ἡ διαθήκη ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι ἐσφραγισμένη.

ΑΠ. 230 (1888). Τὸ δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν παραδέχεται ὅτι ἡ ἐπίδικος διαθήκη φέρει τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐγράφη, ὁρθῶς ἐσκέφθη, ὅτι τὸ ἄρθρον 31 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ ὀρίζηται ἐν αὐτῇ καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἐδομητῆος.

ΑΠ. 397 (1880). Κατὰ τὴν σαφῆ διατάξιν τοῦ ἀρθρ. 881 Ἴον. Κώδ. μόνον ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἰδιογράφου διαθήκης ἀναστέλλεται μέχρι τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διατυπώσεων ἐκείνων, ἐξ ὧν μέλλει ν' ἀποδείχθῃ ἡ γνησιότης τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου· ὅθεν δὲν ὑποχρεοῦται τὸ δικαστήριον νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν περὶ τῆς γνησιότητος πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀρθρ. 880, ὅτε πᾶς ὁ ἐνδιαφερόμενος δύναται νὰ φέρῃ ἀνακοπὴν κατὰ τὸ ἐπόμενον ἀρθρ. 881.

32. Ἡ ἰδιογράφος διαθήκη, διὰ νὰ λάβῃ τὸ κύρος της, πρέπει νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ν' ἀνοιχθῇ ἐνώπιον τριῶν μαρτύρων, εἰ ὅποιοι νὰ ἀναγνωρίσωσι τὸν χαρακτῆρα τοῦ διαθέτου.

33. Τὸ δικαστήριον, ἀφοῦ ἀκούσῃ τοὺς μάρτυρας, καταγράφει τὰς ὁμολογίας των, καὶ κατὰ συνέπειαν αὐτῶν ἀποφασίζει τὴν διαθήκην κυρίαν ἢ μὴ.

ΑΠ. 63 (1854). Ὁ ἀπὸ 11 Φεβρ. 1830 νόμος περὶ διαθηκῶν δὲν ἔριξε προθεσμίαν τινά, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡ ἰδιογράφος διαθήκη, ἢ εὐρεθεῖσα ἐντὸς τῶν χαρτίων τοῦ διαθέτου, πρέπει νὰ ἐμφανίζηται εἰς τὸ δικαστήριον διὰ νὰ γνωστοποιηθῇ καὶ κηρυχθῇ κυρία. Προτείνει λοιπὸν ὁ κληρονόμος, ὅτι ἡ διαθήκη εὐρεθεῖσα ἐντὸς τῶν χαρτίων τοῦ διαθέτου, κατελήφθη ὑπὸ τῆς δημαγεροντίας; Πρέπει νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἀπόδειξις αὕτη, ὅσπερ ἐμφαίνει τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ τὴν ἐμφανίσῃ πρότερον. (Νόμ. 185 Βασίλ. 23).

Τ' ἄρθρα 31—35 τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1830 Νόμου περὶ διαθηκῶν, τὰ καιονίζοντα τὸν τύπον τῆς ἰδιογράφου διαθήκης, δὲν οὐρίζουν προθεσμίαν τινά, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡ ἰδιογράφος διαθήκη, εὐρεθεῖσα μεταξὺ τῶν χαρτίων τοῦ διαθέτου, πρέπει νὰ ἐμφανίζηται εἰς τὸ δικαστήριον διὰ νὰ ἀνοιχθῇ, ἤτοι νὰ γνωστοποιηθῇ καὶ κηρυχθῇ κυρία, εἰ μὴ ἀφοῦ ἀκουσθῶσι μάρτυρες περὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ χαρακτῆρος τοῦ διαθέτου.

ΑΠ. 230 (1888). Καθιερώσαν τὸ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα (ἀρθ. 32—33) διαδικασίαν, δυνάμει τῆς ὁποίας ἡ ἰδιογράφος διαθήκη κηρύσσεται κυρία ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, συνεπεῖα ἐνόρκου ἐξετάσεως μαρτύρων περὶ τῆς γνησιότητός της, ἐννοεῖ ἀναγκαίως, ὅτι δὲν κωλύονται μὲν οἱ ἔχοντες συμφέρον, ὅπως προσβάλλωσιν αὐτήν, νὰ ζητήσωσι δι' ἀγωγῆς ἢ ἄλλως τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς, ὡς μὴ γενομένης ἢ ὡς μὴ ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ διαθέτου, καθὼς μὴ λαθόντες μέρος εἰς τὴν περὶ κυρώσεως αὐτῆς διαδικασίαν, ἀρνεῖσθαι ὅμοιως πάντως νὰ φέρωσιν οὕτω τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ των, καθὼς προσβάλλοντες τὴν ὑπάρχουσαν δυνάμει τῆς δικαστικῆς κυρώσεως ἔννομον κατάστασιν καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέον τεκμήριον.

34. Ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου ἐκκαλεῖται ἐνώπιον τοῦ ἐκκλητοῦ.

35. Προφορικῆ διαθήκη εἶναι ἡ διατακτομένη εἰς τὰ λοιπὸν, ὅτε ὁ διαθέτης οὔτε νὰ γράψῃ δύναται, οὔτε καιρὸν ἔχει νὰ προσκαλέσῃ μνήμονα, γραφομένη εὐθὺς

εις τὴν οἰκίαν τοῦ διαθέτου, καὶ ὑπογραφομένη ἀπὸ ὅλου τοῦ παρευρεθέντος μάρτυρας.

36. Μόνον ὅταν πέσῃ τις ἑξαφνα εἰς ἀρρωστίαν θάνατοφορον, ἢ μπόρῃ νὰ καμῇ προφορικὴν διαθήκην· δὲν συγχωρεῖται δὲ ἂν ὁ διαθέτης ὑπερέβῃ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ ἂν ἔχῃ ἀνιόντας ἢ κατιόντας, καὶ τότε δὲν διαθέτει εἰμὴ τὸ τέταρτον μέρος τῆς περιουσίας του.

37. Ὁ διαθέτης, παρόντων πέντε μαρτύρων, [προφέρει] προσφέρει πῆν τελευταίαν θέλησίν του, καὶ παρακαλεῖ τοὺς μαρτυρας νὰ τὴν δεχθῶσιν ἐγγράφως, καὶ νὰ μαρτυρήσωσι περὶ αὐτῆς, χωρὶς νὰ μακρυνθῇ ἀπὸ τὸν τοπον ἀνάεις τῶν μαρτύρων, πρέπει ἀμέσως νὰ γράφεται καὶ νὰ ὑπογράφεται ἀπὸ ὅλους· ἀμέσως δὲ μετὰ τὸν θάνατον τὴν παρασθῶν εἰς τὸ δικαστήριον· παραδίδοντές τιν ἄρχειον, νὰ ἀπαιτήσωσιν ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν, ἣ τις τὴν παραλαμβάνει. Οἱ μάρτυρες ἐν ἔτος 24 ὥρων μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου νὰ παρουσιάσωσι τὴν παρ' αὐτῶν γραφεῖσαν τελευταίαν θέλησιν τοῦ διαθέτου εἰς τὸ δικαστήριον.

38. Τὸ δικαστήριον καλεῖ προσωπικῶς τὸσον τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ἀδιαθέτως, ὅσον καὶ τοὺς καλουμένους ἀπὸ τὴν διαθήκην εἰς κληρονομίαν, ἢ εἰς λεγάτον, ἂν αὐτοὶ εὐρίσκωνται εἰς τὸ τμήμα τῆς δικαιοδοσίας του, καὶ ἂν αὐτὸ γνωρίζῃ τὸ τμήμα, τὸ ὅποιον κατοικεῖ, κοινοποιεῖ εἰς αὐτοὺς τὴν ζήτησιν· οἱ δὲ ἄγνωστοι συγγενεῖς, εἰδοποιοῦνται διὰ τριῶν προγραμμάτων ἔχοντων ἕκαστον μίαν προθεσίαν, προσδιοριζομένην κατὰ τὰς περιστάσεις, καὶ τὰ ὅποια δημοσιεύονται διὰ τῆς ἐφημερίδος.

39. Τὸ δικαστήριον χρεωστεῖ, ἐκτὸς τῶν πέντε μαρτύρων, νὰ προσκαλέσῃ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἱατρῶν, καὶ ὅποιοι ἐπεσκέψθησαν τὸν διαθέτην, τῶν συγκατοίκων

αὐτοῦ, καί, ἂν ἦναι χρεῖα, καὶ τῶν γειτόνων του, διὰ νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ πράγματος, καὶ ἂν ἐφυλάχθησαν οἱ ἀπαιτούμενοι ἀπὸ τὸν νόμον κανόνες.

40. Οἱ ἔχοντες δικαίωμα ἔμπορῶν νὰ παρρησιάζωσι τὰ μέσα τῆς ἐναντιώσεώς των ἐντὸς 15 ἡμερῶν μετὰ τὴν προθεσμίαν τοῦ τελευταίου προγράμματος.

41. Τὸ δικαστήριον, ἀφοῦ θεωρήσῃ τὰ μέσα τῆς πρώτης ζητήσεως, καὶ ὅλας τὰς ἐπιφερομένας ἐναντιότητας, ἂν ὑπάρχουν, ἀποφασίζει περὶ τοῦ κύρους τῆς διαθήκης.

42. Ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου ἐκκαλεῖται.

Κανόνες ἰδιαίτεροι περὶ τοῦ τύπου τῶν διαθηκῶν

43. Αἱ διαθήκαι τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν προσκολλημένων εἰς τὰ στρατεύματα, δύνανται νὰ γίνωνται εἰς ὅποιονδήποτε τόπον ἐνώπιον ἑνὸς ταγματάρχου ἢ λοχαγοῦ, παρόντων δύο μαρτύρων, ἢ ἐνώπιον δύο φροντιστῶν, ἢ καὶ ἑνὸς μόνου, παρόντων δύο μαρτύρων.

44. Ἐὰν ὁ διαθέτης ἦναι ἀσθενής ἢ πληγωμένος, δύνανται προσέτι νὰ γίνωνται ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῆς υγείας ἀρχηγοῦ, παρόντος καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ ἀρχηγοῦ, καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἀστυνομίας τοῦ νοσοκομείου.

45. Τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα ἰσχύουν μόνον ὑπὲρ τῶν εὐρίσκομένων εἰς ἐστρατείαν, ἢ ἐστρατοπεδευμένων, ἢ φρουρούντων ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἢ αἰχμαλώτων ὄντων εἰς τοὺς ἐχθρούς· δὲν δύνανται δὲ νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπ' αὐτὰ οἱ ἐστρατοπεδευμένοι ἢ φρουρῶντες ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἔξω μόνον ἂν εὐρίσκωνται εἰς φρούριον πολιορκημένοι, ἢ εἰς ἀκρόπολιν, ἢ εἰς ἄλλον τόπον, τοῦ βλοίου

αί πόλαι εἶναι κλεισμέναι, καὶ ἡ κοινωνία ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου διακεκομμένη.

46. Ἡ γενομένη κατὰ τὸν προεκτεθέντα τύπον διαθήκη μένει ἄκυρος μετὰ ἅ μῆνας, ἀφοῦ ὁ διαθέτης ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν τόπον, ὅπου δύναται νὰ κάμῃ διαθήκην κατὰ τοὺς συνήθεις τύπους.

47. Αἱ συμπίπτουσαι διαθήκαι εἰς τόπον ὅπου πάσα κοινωνία εἶναι διακεκομμένη ἐξ αἰτίας τῆς παύσεως ἢ ἀλλῆς μεταδοτικῆς νόσου, δύνανται νὰ γίνωνται ἐνώπιον ἐνὸς διοικητικοῦ ἀξιωματικοῦ, παρόντων ὄσο μαρτύρων.

48. Ὁ κανὼν οὗτος ἰσχύει καὶ ὑπὲρ τῶν πασχόντων ἀπὸ τοιαύτας νόσους καὶ ὑπὲρ τῶν εὐρισκομένων εἰς μειμιασμένους τόπους, ἂν καὶ μὴ πασχόντων.

49. Αἱ διαληφθεῖσαι διαθήκαι εἰς τὰ προηγουμένα ὄσο ἄρθρα μένουσιν ἄκυροι μετὰ ἅ μῆνας, ἀφ' οὗ ἐπαναληφθῇ ἡ κοινωνία τοῦ τόπου, ὅπου εὐρίσκεται ὁ διαθέτας, ἢ μετὰ ἅ μῆνας, ἀφ' οὗ οὗτος μεταβῇ εἰς τόπον ἐλευθέρας κοινωνίας.

50. Αἱ εἰς διάπλουν συμπίπτουσαι διαθήκαι δύνανται νὰ γίνωνται εἰς μὲν τὰ ὀημόσια πολεμικά πλοῖα τοῦ Κράτους, ἐνώπιον τοῦ πλοιάρχου, ἢ, εἰς ἀπουσίαν αὐτοῦ, ἐνώπιον τοῦ ὑποπλοιάρχου, παρευρισκομένου πάντοτε καὶ τοῦ φροντιστοῦ ἀξιωματικοῦ, ἢ τοῦ ἐκπληροῦντος τὰ ἔργα αὐτοῦ, εἰς δὲ τὰ ἐμπορικά πλοῖα δύνανται νὰ γίνωνται ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τοῦ πλοίου, ἢ οὐτινὸς ἀντ' αὐτοῦ, πάντοτε παρευρισκομένου τοῦ πλοιάρχου, ἰδιοκτήτου, ἢ κυρίου, καὶ, εἰς ἀπουσίαν τούτων, παρευρισκομένων τῶν ὀλτινῶν ἀντ' αὐτῶν καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις αἱ διαθήκαι αὗται πρέπει νὰ γίνωνται, παρόντων ὄσο μαρτύρων.

51. Εἰς μὲν τὰ πλοῖα τοῦ Κράτους, ἡ διαθήκη

τοῦ πλοιάρχου, ἢ τοῦ διοικοῦντος ἀξιωματικοῦ, εἰς δὲ τὰ ἐμπορικὰ ἢ τοῦ πλοιάρχου, τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ κυρίου, ἢ ἢ τοῦ γραμματέως δύνανται νὰ γίνωνται ἐνώπιον τῶν διαδεχομένων αὐτοὺς κατὰ τάξιν τῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ ἐπίλοιπον, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον

52. Καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις, γίνονται δύο πρωτότυπα τῶν διαθηκῶν, περὶ ὧν ὁ λόγος εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα.

53. Ἐὰν τὸ πλοῖον ἀράξη εἰς ξένον λιμένα, ὅπου εὐρίσκεται πρὸξενος τῆς Ἑλλάδος, εἶναι ὑπόχρεοι οἱ ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἐγεινεν ἡ διαθήκη νὰ παρακαταθέσουν τὸ ἐν τῶν πρωτοτύπων κλεισμένον καὶ ἐσφραγισμένον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ προξένου, ὅστις θέλει τὸ διευθύνει πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ οὗτος θέλει τὸ παρακαταθέσει εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου τοῦ τόπου, ὅπου ὁ διαθέσας ἔχει τὴν κατοικίαν του.

54. Ἀφοῦ τὸ πλοῖον ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἴτε εἰς τὸν ἐθνικὸν ναύσταθμον, εἴτε εἰς ὁποιοδήποτε ἄλλον, τὰ δύο τῆς διαθήκης πρωτότυπα κλεισμένα καὶ ἐσφραγισμένα, ἢ τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν, ἐὰν τὸ ἄλλο ᾔθελε παρακατατεθῆ ἐπὶ τοῦ διάπλου κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Γραμματείας, καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Γραμματεὺς διατάττει τὴν παρακαταθήκην αὐτῶν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον.

55. Εἰς τὸ ναυτολόγιον τοῦ πλοίου, ἀντικρὺ τοῦ ὀνόματος τοῦ διαθέσαντος, σημειοῦται ἡ γενομένη τῶν πρωτοτύπων τῆς διαθήκης παράδοσις εἴτε εἰς χεῖρας ἐμπορικοῦ προξένου, εἴτε εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Γραμματείας.

56. Ἡ διαθήκη δὲν θεωρεῖται ὡς γενομένη εἰς τὴν

θάλασσαν καὶ ἂν ᾔθελε γενῆ κατὰ τὸν διάπλουν, ἂν, καθ' ὃν χρόνον ἔγεινεν, ᾔθελεν εἶναι ἀραγμένον τὸ πλοῖον εἰς ξένον τόπον, ἢ εἰς τόπον τοῦ Κράτους, ὅπου ᾔθελεν ὑπάρχει δημόσιος ἀξιωματικός· εἰς τοιαύτην περίπτωσιν εἶναι ἄκυρος ἡ διαθήκη, ἂν δὲν ἐκτεθῆ κατὰ τοὺς προδιωρισμένους τύπους τοῦ Κράτους, ἢ κατὰ τοὺς ἐν χρήσει τύπους τοῦ τόπου, ὅπου ἔγεινε.

57. Αἱ προρρηθεῖσαι διατάξεις εἶναι κοιναὶ καὶ διὰ τὴν διαθήκην ἀπλῶν ἐπιβατῶν μὴ συγκροτούντων μέρος τοῦ πληρώματος.

58. Ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης γενομένη διαθήκη κατὰ τὸν διαληφθέντα τύπον εἰς τὸ ἄρθρον 51 δὲν ἔχει κύρος, εἰμὴ μόνον ὅταν ὁ διαθέσας ἀποθάνῃ εἰς τὴν θάλασσαν· δὲν ἔχει κύρος ὡσαύτως μετὰ 21 ἡμέραν ἀφοῦ ὁ διαθέσας ἀποθῆ εἰς τόπον, ὅπου ᾔθελε δυνηθῆ νὰ κάμῃ ἐκ νέου τὴν διαθήκην κατὰ τοὺς ἐν χρήσει τύπους.

59. Ἡ εἰς τὴν θάλασσαν γενομένη διαθήκη δὲν δύναται νὰ περιέχῃ οὐδεμίαν διάταξιν ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου.—Τὸ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν μαρτύρων ἄρθρον εἶναι κοινὸν καὶ διὰ τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ πλοίου. Ἐὰν ὅλοι εἰ ἀξιωματικοὶ ἦναι συγγενεῖς, τότε ἡ διαθήκη γίνεται ἐνώπιον διπλασίου ἀριθμοῦ μαρτύρων.

60. Αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος διαθήκαι εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα ὑπογράφονται ἀπὸ τὸν διαθέσαντα καὶ ἀπὸ τοὺς ἐνώπιον τῶν ὁποίων γίνονται. Ἐὰν ὁ διαθέσας ἀηλοποιήσῃ ὅτι δὲν ἠξεύρει ἢ δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται μνεῖα τῆς δηλοποιήσεώς του ταύτης, ὡς καὶ τῆς αἰτίας, ἣτις τὸν ἐμποδίζει νὰ ὑπογράψῃ. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία δύο μαρτύρων, ἡ διαθήκη ὑπογράφεται τοῦλάχιστον παρ' ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, καὶ γίνεται μνεῖα τῆς αἰτίας, δι' ἣν ὁ ἄλλος δὲν ὑπέγραψεν.

61. Ὁ Ἕλληνας, εἰς ξένον Κράτος εὔρεθείς, δύνα-

ται νὰ διαθέσῃ δι' ἰδιογράφου διαθήκης ἢ ἐπὶ μνήμονος, κατὰ τοὺς περὶ μνημονείας ἐν χρῆσει τύπους τοῦ τόπου, ὅπου ἡ πράξις ἐγείνεν.

Γνωμοδοτικῆς Νομικοῦ Συμβουλίου θ (1887). Τίνες εἰσὶν αἱ τηρητέαι διατυπώσεις ἐπὶ συντάξεως διαθήκης πολλοῦ Ἑλλήνου, καταγομένου ἐκ τῶν Ἰονίων νήσων καὶ διαμένοντος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ;

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ περὶ ἀφομοιώσεως ΡΝ νόμου τῆς 20 Ἰανουαρίου 1868, δὲν ἐπιζητήθη εἰς τὰς Ἰονίους νήσους ἡ ἰσχὺς τοῦ περὶ διαθηκῶν ψήφισματος τοῦ Κυβερνήτου, ἀλλὰ τηροῦσι προσωρινῶς τὸ κύρος αὐτῶν αἱ κείμεναι περὶ διαθηκῶν διατάξεις, ὥστε κατὰ ταῦτα αἱ τοῦ Ἰονίου Κώδικος διατάξεις φέρουσι τὸν χαρακτήρα τοπικοῦ θεσμοῦ, οὗ ἢ ἰσχὺς περιορίζεται ἐκ τῶν πρώην πολιτικῶν ὁρίων τοῦ Ἠνωμένου Κράτους τῶν Ἰονίων νήσων, ἤτοι διέπουσι μόνον τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκείναις τοῦ Βασιλείου ἔχοντας τὴν νομίμον ἐκυτῶν κατοικίαν, οὐχὶ δὲ ἀπλῶς τοὺς ἐκεῖθεν μὲν καταγομένους, ἀλλ' ἐγκατασταθέντας ἐν ἄλλῃ ἐπαρχίᾳ τοῦ Βασιλείου. Κατὰ τὸν κανόνα δὲ τοῦτον πρέπει νὰ κρίνηται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένοντας ἢ ἐφαρμογῇ τῶν τοῦ Ἰονίου Κώδικος διατάξεων ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος, καθόσον μάλιστα ὁ εἰρημένος Κώδιξ (ἀρθρ. 912) ὅπως ὁ γαλλικὸς (ἀρθρ. 998) καὶ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, (ἀρθ. 61) διέλαβε περὶ τηρητέων τύπων τῆς διαθήκης τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὐρισκόμενων Ἰονίων. Κατὰ τὸ ἀρθρον τοῦτο οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὐρισκόμενοι Ἰόνιοι, συντάσσοντες τὴν διαθήκην αὐτῶν, δύνανται νὰ ἐκλέξωσιν ἢ τὸν τῆς ἰδιογράφου τύπον, κατὰ τὸ ἀρθ. 879 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, ἢ τὸν τῆς δημοσίας, συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς τύπους τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων τῶν ἐν χρῆσει ἐν τῷ τόπῳ τῆς διαμονῆς των κατὰ τὸν γνωστὸν κανόνα *locus regit actum*. Ἀλλ' οἱ Ἕλληνες ἐν γένει οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὐρισκόμενοι, προστρέγοντες εἰς τὸν πρόξενον, ἵνα συντάξῃ οὗτος τὴν διαθήκην αὐτῶν κατὰ τὸ ἀρθ. 119 § α', τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ΧΝ νόμου, δὲν ἀπευθύνονται πρὸς ἀρχὴν ξένην, ἀλλὰ πρὸς ἀρχὴν ἑλληνικὴν, ἐκπληροῦσαν τὰ συμβολαιογραφικὰ καθήκοντα ἀπαρالياτικῶς ὅπως καὶ οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ συμβολαιογράφοι· ἐπομένως δὲ δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ὡς πρὸς αὐτοὺς ἡ διαταχὴ τοῦ προσημειωθέντος ἀρθ. 912 τοῦ Ἰονίου Κώδικος καὶ 61 τοῦ ψήφισματος, ἥτις ἀφορᾷ εἰς ἀρχὰς ξένας τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ διαθέτου, ὅτε καὶ ἐφαρμόζοντας αἱ περὶ τοῦ τύπου τῶν ἐπισήμων πράξεων τοῦ ἀλλοδαποῦ νόμου. Ὁ πρόξενος τοῦναντίον, συντάσσων ὡς συμβολαιογράφος διαθήκην, ὑποχρεοῦται νὰ ἐφαρμόσῃ τοὺς ἐν τῷ ἡμετέρῳ κράτει ἰσχύοντας τύπους. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὰ ἐν ἀρχῇ εἰρημένα, ἐν τμήματι τοῦ Κράτους, τῷ τῆς πρώην Ἑπτανήσου, ἰσχύει θέσιμον τοπικόν, ὅπερ εἶναι καὶ τοῦτο νόμος τοῦ Κράτους, κατ' ἀνάγκην ὁ πρόξενος, κα-

λούμενος νά συντάξη διαθήκην πολίτου Ἑλληνοσ, ἔχοντος τὴν κατοικίαν αὐτοῦ ἐν τῷ πρώτῳ Ἰονίῳ Κράτει, ὀφείλει νά συμμορφωθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ τοῦς ἐν Ἑπτανήσῳ ἰσχύοντασ τύπουσ τῆσ δημοσίας διαθήκησ, ὡσανεὶ ἦτῃ συμβολαιογράφοσ τῆσ περιφερείασ ἐκείνησ, ἀροῦ ἐν τοῖσ ποικίλοισ αὐτοῦ καθήκοσιν ἐκπληροῦ καὶ τὰ συμβολαιογραφικά. Οὐδὲ συμβάλλει τοχόν ὁ λόγοσ, ὅτι ὁ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν συμβολαιογράφων νόμοσ τοῦ Βασιλείου εἶναι γενικόσ καὶ πρὸσ τοῦτον ὑποχρεοῦται νά συμμορφωθῆ ὁ πρόξενοσ, διότι νόμοσ μεταγενέστεροσ, ὁ προμνησθεῖσ ΡΝ' τοῦ 1866, δὲν ἐπεξέτεινε τὴν ἰσχύν αὐτοῦ καὶ εἰσ τὰς Ἰονίουσ νῆσοσ ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματοσ, οὔτοσ δὲ ὁ εἰδικόσ νόμοσ κατὰ τὸν γνωστόν κανόνα πρέπει νά κατισχύσῃ τοῦ γενικοῦ.

62. Αἱ εἰσ ξένον Κράτοσ γενόμεναι διαθήκαι δὲν δύνανται νά στέλλωνται πρὸσ ἐκτέλεσιν δταν ἀφορῶσιν ὑπάρχοντα κείμενα ἐντόσ τοῦ Κράτουσ, εἰμῆ μόνον, ἀφοῦ καταγραφῶσιν εἰσ τὸ γραφεῖον τοῦ τόπου τῆσ κατοικίασ τοῦ διαθέσαντοσ, (ἂν οὔτοσ ἔχη τινὰ κατοικίαν) ἢ εἰσ τὸ γραφεῖον τοῦ τόπου τῆσ τελευταίασ γνωστῆσ αὐτοῦ κατοικίασ ἐντόσ τοῦ Κράτουσ. Ὅταν δὲ ἡ διαθήκη περιεχῆ διατάξεισ ἀφορώσασ ἀκίνητα κείμενα ἐντόσ τοῦ Κράτουσ, ἡ διαθήκη πρέπει νά καταγράφεται καὶ εἰσ τὸ γραφεῖον τοῦ τόπου, ὅπου εὑρίσκοντασ τὰ ἀκίνητα ταῦτα.

63. Οἱ τύποι, εἰσ τοῦσ ὁποίουσ ὑπόκεινται αἱ διάφοροι διαθήκαι, μῆ διατηρούμενοι, τὰσ ἀποτελοῦν ἀκύρωτοσ.

ΑΠ. 26 (1853). Ἀκύρωτοσ οὔτοσ τῆσ δευτέρας διαθήκησ, κατὰ τὸν νόμον 2 Βασ. (29, 2) Ἀρμ. (B. α), ἡ πρώτη θεωρεῖται ἰσχυρά.

ΑΠ. 114 (1890). Κατὰ τὸν νόμον (N. 1 § 2 Πανδ. 28, 3 καὶ § 2 Βίσηγ. 2, 17), διὰ μεταγενεστέρας διαθήκησ ρῆγγυται ἡ προγενεστέρα, ἐκτόσ μόνον δταν ἀναλαμβάνηται ἡ μεταγενεστέρα, ἐπὶ σκοπῷ ν' ἀποκατασθῆ ἡ ἰσχύσ τῆσ προγενεστέρας, μόνον δὲ τότε ἀναξῆ, κατὰ τὸν νόμον (N. 1 § 2 Πανδ. 37, 11), ἡ προγενεστέρα.

ΑΠ. 136 (1853). Καὶ ἐν ἀκυρωθῆ ἡ διαθήκη, δι' ἧσ ὁ διαθέτης ἐδώρησατο τοῦσ τόκουσ εἰσ τὸν ὀφειλέτην του, οὐκ ἦτον ἡ διαθήκη αὐτῆ δύναται νά θεωρηθῆ ὡσ αἰτία θανάτου δωρεῆσ, ἐάν ἐξ αὐτῆσ συνάγηται, ὅτι ἡ δωρεῆ αὐτῆ ἐγένετο δι' αἰτίαν θανάτου, διότι κατὰ τὸν νόμον ὁ Κώδ. (8, 57) εἰσ τοιαῦτασ δωρεῆσ δὲν ἀπαιτοῦνται αἱ διατεταγμέναι διὰ τὰσ διαθήκασ διατυπώσεισ.

ΑΠ. 234 (1853). 'Ακύρου αΐσης τῆς διαθήκης ἢ περιουσία τοῦ διαθέτου ἀνήκει εἰς τοὺς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμους τοῦ.

ΑΠ. 167, 192, (1848). 'Εκ τοῦ συνδ. τῶν Ν. (34.9) Νόμ. 3 Π. (48.10) Ν. 3 καὶ 7 Κώδ. (9.22) Ν. 2 καὶ 23 Κώδ. (6.42) καὶ Ν. 16 Κώδ. (6.23) προκύπτει ἀριθμητικῶς, ὅτι οὐχὶ ὁ ἀποδοθεὶς κληρονομίαν ἢ κληροδοτήμα, ἢ ἀποδοθεὶς τοιοῦτον, ἐν γνώσει ὧν ὁπωσδήποτε τῶν παρατυπιῶν ἢ τῆς πλαστότητος τῆς διαθήκης, δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ὡς τοιαύτην, ἀλλ' ὁ ἐν ἀγνοίᾳ ὧν τῶν τοιούτων ἐλαττωμάτων τῆς διαθήκης δύναται νὰ προσβάλῃ αὐτήν, καὶ ἂν ἀπεδέχθη ἢ ἀπέδωκε τὴν κληρονομίαν ἢ τὸ κληροδοτήμα, κατὰ τὴν ἀρχήν, ὅτι μόνος ὁ παραιτηθεὶς τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς προσβολῆς συμβολαίου ὡς ἀκύρου δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ αὐτό, καὶ ὅτι ἡ ἀγνοία τῆς ἀκυρότητος ἀποκλείει τὴν εἰρημένην παραίτησιν.

ΑΠ. 180, 227 (1851). 'Ἡ ἀγνοία τῶν ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης, ὅπως γνωστοῦ τοῦ περιέχοντος αὐτὴν ἐγγράφου, ἀποτελεῖ ἀγνοίαν οὐχὶ γεγονότων, ἀλλὰ τοῦ δικαίου, ἧτις εἶναι ἀσύγνωστοι, ὅστις ἐκ μόνῃς τῆς παραβολῆς τοῦ γνωστοῦ περιεχομένου αὐτῆς πρὸς τὸν νόμον δύναται νὰ παραχθῇ ἢ τῶν ἀκυροτήτων γνῶσις.

ΑΠ. 295 (1859). 'Ὁ κληρονόμος τότε μόνον θεωρεῖται κατὰ τὸν Ν. 31 § 4 Π. (5.2), ὡς παραιτηθεὶς τοῦ δικαιώματος νὰ προσβάλῃ ὡς ἀκύρον τὴν διαθήκην, ἐκ τῆς ἀκυρώσεως τῆς ὁποίας προσδοκᾷ ὠφέλειαν, ὅταν γνωρίζῃ τὰς διατάξεις τῆς διαθήκης, ὡςτὰ νὰ ὑποτίθεται, ὅτι παρετήρησεν τὸ εἰρημένον δικαίωμα ἐν γνώσει τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν αὐτῇ ἀκυροτήτων.

ΑΠ. 26 (1873). 'Ὁ ἐκουσίως ἐκπληρῶν ὁρισμένην ὑποχρέωσιν οὐδαμῶς ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμα ν' ἀντιτάξῃ τὰ κατοπιν ἀποκλεισθέντα ἐλαττώματα αὐτῆς, ὡς τοῦτο ἀποχρώντως συνάγεται ἐκ τοῦ ὅ' ἐδαφ. τοῦ ἀρθ. 1254 τοῦ Ἰονίου Κώδικος, ἐπομένως δεόν νὰ ἐξετάζηται, ἂν ὁ κληρονόμος, ὅστις ἐκουσίως ἐξέτελεσε τὴν διαθήκην, παρασχῶν τὸ δι' αὐτῆς ὁρισμένον ποσόν, ἔπραξε τοῦτο ἐν γνώσει τῶν πραγματικῶν καὶ μὴ ἐμφανιζομένων ἐκ τῆς διαθήκης πλημμελημάτων, καὶ ἐπὶ προσέσει νὰ καλύψῃ αὐτὰ.

ΑΠ. 44 (1871). Οἱ κληροδόχοι, οἱ λαβόντες τὰ ἀφεθέντα αὐτοῖς κληροδοτήματα, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης, ὑποτίθεται, κατὰ τεκμήριον, ὅτι εἶχον γνῶσιν τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν ἐλλείψεων τῆς διαθήκης, πρὸς ἀναίρεσιν δὲ τοῦ τεκμηρίου τούτου, δεόν ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀκυροτήτων καὶ ἐκ πλάνης, ἧτις δὲν εἰκάζεται, προέβησαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν. Ν. 3 Π. (48.10) Ν. 3 Κώδ. (9.22) Βασ. 60 καὶ 41 (3.39) Ν. 8 Π. (5.3) Βασ. 8 (12.4) Ν. 4 καὶ 8. Κώδ. (1.18) Βασ. 2 καὶ 4 (13.17).

ΑΠ. 316 (1873). 'Ἐὰν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας δεῖξῃ, ὅτι ὁρισμένον συμβολαίον δι' οὗ τις ἀναγνωρίζει ἑαυτὸν ὀφειλέτην τοῦ χρεώστου τοῦ διαθέτου ἀπέναντι ἄλλου, ἐμφαίνει ἀποδοχὴν τῆς διαθήκης, ἰσχυροσθέντος τοῦ κτησαμένου τὴν ἀναγνώρισιν ταύτην, ὅτι τοῦτο ἐγένετο

ἐν ἀγνοίᾳ τῆς διαθήκης, ἐὰν τὸ δικαστήριον, διεξαχθεῖσων ἀποδείξωσιν, δέχθῃ ἀγνοίαν τῆς πλαστότητος τῆς διαθήκης, δὲν ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ καὶ ν' ἀποφανθῇ, ἂν ἡ ἀγνοία αὕτη ἦτο δεδικαιολογημένη καὶ συγγνωστῇ, διότι δὲν πρόκειται περὶ πλάνης κατὰ νομικὴν τινὰ σχέσιν, ἀποκλείουσιν τὴν θέλησιν, ἀλλὰ περὶ ἐνόμου σχέσεως ἀληθοῦς καὶ οὐδόλως πεπλανημένης, ἐπὶ τῇ προϋποθέσει γεγονότος μὴ ἀληθοῦς, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει οὐδόλως γωροῦσιν αἱ περὶ συγγνωστῆς ἢ ἀσυγγνωστοῦ πλάνης διατάξεις τοῦ νόμου.

ΑΠ. 307 (1891). Δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται ἐν ταῖς διαθήκαις χροῖς πανηγυρικῶν ἐκφράσεων, ἀλλ' ἡ τήρησις τῶν καθιερουμένων ὑπὸ τοῦ νόμου διατυπώσεων δύναται νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἀλλήλουχιας τῶν διαφόρων ἐκφράσεων, συνδυαζομένων λογικῶς πρὸς ἀλλήλας.

ΑΠ. 243 (1881). Καὶ ἡ ἄκυρος διαθήκη δύναται νὰ παραγάγῃ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, παρὰ τοῦ ἐγκατασταθέντος κληρονόμου ἀποδεχτῆ γενομένη, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἀποδεχθεὶς τὴν ἄκυρον διαθήκην ἤγνοιε τὰς ἀκυρότητας αὐτῆς. Ν. 3 Π. (43.10).

Παράρτημα.

Δὲν εἶναι δεκτοὶ ὡς μάρτυρες εἰς καμμίαν διαθήκην οἱ κληρονόμοι, οἱ λεγατάριοι, οἱ ἐξ αἵματος καὶ ἐξ ἀγχιστείας συγγενεῖς αὐτῶν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ κωλύοντος τὸν γάμον, οἱ συγγενεῖς τοῦ ἰδίου βαθμοῦ εἴτε τοῦ διαθέτου, εἴτε τοῦ μνήμονος, ὅστις δέχεται τὴν διαθήκην, ὁ πνευματικὸς τοῦ διαθέτου, καὶ ὁ ἱερεὺς τῆς ἐκκλησίας του, οἱ καταδικαζόμενοι δι' ἐγκλήματα προεργασμένα ἐκ πλεονεξίας, οἱ ἐπίορκοι, παραχαράκται, πλαστογράφοι, ψευδομάρτυρες, κλέπται, μαστροποὶ, καὶ συκοφανταί.*—Οἱ μὴ ἐπαγγελόμενοι τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν δὲν δύνανται νὰ ἦναι μάρτυρες τῆς τελευταίας θελήσεως τοῦ χριστιανοῦ.

Ὁ Κυβερνήτης
J. A. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

ΑΠ. 204 (1847). Οὔτε ὑπὸ τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, οὔτε ὑπὸ τοῦ ἐγκυκλίου τῶν δικαστηρίων ἀπαιτεῖται ὁ συμβολαιογράφος ν' ἀναφέρῃ ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι οἱ προσληφθέντες μάρτυρες δὲν εἶναι

* Ἐπιθ. καὶ ἀρθρ. 20, 21 καὶ 22 τοῦ Ποινικοῦ νόμου, δι' ὧν δρίζονται τινεὶ εἶσι πρὸς πάντας ἐν γένει μαρτυρίαν ἀνίκανοι, συνεπῶς καὶ διὰ τὴν σύνταξιν διαθήκης.

συγγενείς, ὅτι δὲν ἐξαίρουνται ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ πόθεν ὁ συμβολαιογράφος ἔχει τὰς περὶ τούτων πληροφορίας; οὔτε ἀπαιτεῖται ὁ συμβολαιογράφος αὐτὸς νὰ γνωρίζῃ, ὅτι οἱ μάρτυρες δὲν εἶναι συγγενεῖς, ἢ καὶ ν' ἀναφέρῃ τὴν ἰδίαν περὶ τούτου γνώσιν ἐν τῇ διαθήκῃ, ἀλλὰ δύναται νὰ πορισθῇ καὶ ἄλλοθεν τὰς πληροφορίας ταύτας, τὸ δὲ ἤθελεν ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος, ὅταν τις ἐκ τῶν μαρτύρων τούτων ἤθελεν ἀποδειχθῆ, ὅτι ἔχει πραγματικῶς συγγένειαν τοιαύτην, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν ἠδύνατο, κατὰ τὸν νόμον, νὰ προσληφθῇ ὡς μάρτυς εἰς τὴν διαθήκην.

ΑΠ. 204 (1847). Κατὰ τὸ παράρτημα τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, δὲν εἶναι δεκτοὶ ὡς μάρτυρες εἰς διαθήκην, πρὸς τοὺς ἀλλοίους, καὶ οἱ ἐξ ἀγχιστείας συγγενεῖς τοῦ κληρονόμου μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ κωλύοντος τὸν γάμον, μάλιστα ὅπως ἔχων συζυγον τὴν μητρικὴν τῆς μητρὸς τῆς κληρονόμου εἶναι συγγενεῖς ταύτης ἐκ τριγενείας καὶ οὐχὶ ἐξ ἀγχιστείας, ὡς ὁ νόμος ἀπαιτεῖ, διότι ἡ ἐξ ἀγχιστείας συγγένεια εἶναι ἢ ἐκ δύο γενῶν συναπτεμένη. *Ἄν δὲ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς ἀγχιστείας περιλαμβάνουσι καὶ τὴν τριγένειαν, οὐχ ἦττον οὐδεμίαν ρητὴν διατάξιν νόμου ἢ κανὼν ἐκκλησιαστικοῦ κωλύει τὸν γάμον εἰς δευτέρου βαθμοῦ τριγενείας.

ΑΠ. 339 (1863). Κατὰ τὸν Ἄρμ. § 9 (Δ. η'), ὁ ἐξ ὁμοῦ βαθμὸς τῆς συγγενείας κωλύει τὸν γάμον, ἐπομένως ὁ τοῦ βαθμοῦ τοῦ συγγενῆ τοῦ διαθέτου δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μάρτυς τῆς διαθήκης αὐτοῦ.

ΑΠ. 112 (1861) 263 (1870). Ὁ ἐξ ἀγχιστείας συγγενεῖς τοῦ διαθέτου εἰς ἕκτον βαθμόν, ὡς ὅντος τοῦ διαθέτου δισηξαδέλφου τῆς συζυγοῦ τοῦ μάρτυρος, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μάρτυς διαθήκης διότι ἡ σχέση αὕτη τῆς ἀγχιστείας μεταξὺ τοῦ μάρτυρος καὶ τοῦ διαθέτου δὲν εἶναι εἰς βαθμὸν κωλύοντα τὸν γάμον, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ παράρτημα τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, πρὸς ἐξαιρέσιν τῶν μαρτύρων. Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Βυζαντινῶν Αυτοκρατορῶν ἐν τοῖς Βασιλικαῖς (24.5), ὁ γάμος δὲν ἀπαγορεύεται ἀπολύτως εἰς τὸν ἑκτὸν βαθμὸν ἐξ ἀγχιστείας, σχετικῶς δὲ μόνον καὶ ἐπ' ὀρισμένων προσώπων ὑπάρχει κώλυμα πρὸς γάμον ἕνεκα τῆς συγγένειας τῶν ὄντων μέρων τῆς συγγενείας, ὥστε, καὶ ἂν ἄλλως ἀποφαίνηται ὁ Ἄρμ. § 20 (4.6), δὲν ἰσχύει ἡ διατάξις αὕτη, ἀφοῦ, κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 Β. Δ. μόνον οἱ πολιτικοὶ νόμοι τῶν βυζαντινῶν Αυτοκρατορῶν, οἱ περιεχόμενοι εἰς τὴν Ἐξάβιβλον, ἰσχύουσιν, οὐχὶ δὲ πᾶν ὅ,τι ἐν αὐτῇ ἀναφέρεται εἰς σχέσεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

ΑΠ. 80 (1856) 263 (1870). Ἐκ τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρ. 1830 περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος τοῦ Κυβερν. τῆς Ἑλλάδος προκύπτει, ὅτι ὡρίσθησαν ἀκριβῶς οἱ τῶν διαθηκῶν τύποι, ὧν ἡ παραβίασις ἐπιφέρει ρητῶς καὶ ἀπολύτως τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης (ἀρθ. 8, 15, 18, 29, 48, 49, 56, 58 καὶ 63) καὶ ὅτι διὰ τοῦ παραρτήματος τοῦ

ἡδίου ψηφίσματος ἐτροποποιήθησαν αἱ περὶ μαρτύρων τῶν διαθηκῶν διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ νόμου (N. 22 Κιῶδ. 6.23 Ἀρμεν. § 52. E. a) καὶ ἀπηγορεύθη νὰ προσλαμβάνωνται ἐν ταῖς διαθήκαις ὡς μάρτυρες τὰ ἐν τῷ παραρτήματι ἀναφερόμενα πρόσωπα, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπισηθῇ, ὡς ἐν τοῖς προπαρατεθεισῖν ἄρθροις, ὅτι ἡ παράβασις καὶ τῆς ἐν τῷ παραρτήματι ἀπαγορεύσεως συνεπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης, ἀρα, ἡ ἀπαγορευτικὴ αὕτη διάταξις πρέπει νὰ ἐρμηνευθῇ συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τοῦ δικαίου, τοῦτ' ἔστι νὰ μὴ ἐπιταθῇ πέραν τοῦ ὅρου τοῦ σκοπομένου τῆς ἀπαγορεύσεως, καὶ ἐπιμένως νὰ μὴ θεωρηθῇ ἄκυρος ἡ διαθήκη, ἂν ἐν αὐτῇ ἔλαβε μέρος ὡς μάρτυς πρόσωπον μὴ ἐπιτρεπόμενον παρὰ τοῦ νόμου, εἰμὴ μόνον καθόσον οὐδεὶς δύναται νὰ ᾖ ἐν ἰδίῳ πράγματι μάρτυς ἐπιμένως, ὡς ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ, ἐγκατάστασις τοῦ κληρονόμου ἤθελεν εἶναι ἄκυρος, ἂν προσελαμβάνετο μάρτυς συγγενῆς τοῦ κληρονόμου, εἰς βαθμὸν καλύοντα τὸν γάμον, οὕτω καὶ ἡ πρόσληψις μάρτυρος συγγενοῦ τοῦ κληροδόχου καθιστᾷ μὲν ἄκυρον, δυνάμει τῆς ἀπαγορεύσεως, τὸ κληροδότημα, οὐχὶ ὅμως καὶ ὀλοκληρὸν τὴν διαθήκην.

ΑΠ. 71 (1888). Ἀποφηνάμενον τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον μὴ ἄκυρον τὴν ἐπίδικον διαθήκην, καίτοι προσληφθέντος κατ' αὐτὴν μάρτυρος τοῦ ἱερέως καὶ πνευματικοῦ τοῦ διαθέτου, ὀρθῶς ἠμνήνευσε τὸ παραρτήμα τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, καὶ οὕνεκα νόμον παρεβίασε, διότι δὲν συγχωρεῖ μὲν τὸ παράστημα τοῦτο μάρτυρα εἰς διαθήκην τὸν πνευματικὸν τοῦ διαθέτου καὶ τὸν ἱερέα τῆς ἐνορίας του, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐρίζεται ἐν αὐτῷ καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, οὕτε τὸ ψηφίσμα τῶν διαθηκῶν καθιεροῖ τοῦτο, ἀπαγγέλλον μόνον ἀκυρότητα ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν διατάξεων αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ παραρτήματος [ἀρθ. 8, 15, 18, 29, 49, 56, 58 καὶ 63].

Τὸ Ἐφετεῖον, ἀναφερόμενον εἰς τὰς σκέψεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 777 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, εἰδέξατο ὅτι ἐν τῇ προβαλλομένῃ διαθήκῃ ἡ συμβολαιογράφος βεβαίαι ὅτι οἱ μάρτυρες γνωρίζοντες γράμματα ἀνέγνωσαν καὶ παρατήρησαν αὐτὴν πρὶν ὑπογράψωσιν ὀρθῶς ἀνα ἐπιρροφῆ ἢ κατὰ τῆς διαθήκης ἐπὶ τῷ ἀντιθέτῳ λόγῳ ἀκυρωτικῆς ἐνστάσεως, καθόσον ἡ ἐκτεθείσα τοῦ συμβολαιογράφου ἀντίληψις περὶ πράγματος προσπίπτοντος εἰς τὰς αἰσθήσεις αὐτοῦ ἀποκαθεῖ πείστικῃ δημοσίᾳ, καὶ μόνον διὰ πλαστογραφίας προσβάλλεται, πρότασι δὲ τοιαύτην πλαστογραφίας ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν, ὡς ἐξίχεται ἐκ τῶν ποτασῶν αὐτῆς, δὲν ὑπέβλεν ἡ ἀναιρεσιούσα.

Ἐκ τοῦ συνδουκασμοῦ τῶν ἀριθ. 405, 386, 442, καὶ 458 τῆς Πολ. Δικ. τῆς ὡς προκύπτει, ὅτι ὁ προσβάλλων δημοσίῳ ἔγγραφον ὡς πλαστόν, καὶ μὴ ἀποδίδων πλαστογραφίαν εἰς ὀρισμένον πρόσωπον, οφείλει παραρτήμα νὰ προτείνῃ τὰ τῆς ἀποδείξεως μέσα καὶ νὰ κατονομάσῃ τοὺς μάρτυρας, ἂν ἔχη τοιοῦτους, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πλαστότητος ὅθεν ἡ τῆς ἀναιρεσιούσεως πρότασις, ὅτι ὁ διαθέτης δὲν ἤδυνάτο νὰ καλῆ, καὶ ἡ θέλησις αὐτοῦ ἐν τῇ διαθήκῃ εἶναι πλαστὴ, ὀρ-

θῶς ἀπερίφθῃ ὡς ἀπαράδεκτος, ἀφ' οὗ δὲν ἰσχυρίζεται ἡ ἀντιρροπούσα, ὅτι τὴν πλαστογραφίαν ἀπέδωκεν εἰς ὠρεσμένον πρόσωπον, οὐδὲ ὥρισε τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως καὶ τοὺς ὑπάρχοντας μάρτυρας, ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις.

Ἐρ. Ἀθ. 445 (1893). Ὁρθῶς τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἀπεφάνηκε διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ὅτι διὰ τοῦ παραρτήματος τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἰσχυρίζεται μὲν τίνος βαθμοῦ συγγενεῖς τοῦ διαθέτου δὲν δύναται νὰ προσληθῶσιν ὡς μάρτυρες κατὰ τὴν σύταξιν διαθήκης τινός, ἀλλ' ἡ παράβασις τῆς τοιαύτης διατάξεως δὲν ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς ὅλης διαθήκης, ἀλλὰ τῆς ὑπαρχούσης τυχόν διατάξεως τῆς διαθήκης ὑπὲρ τοῦ ὡς μάρτυρος χρησιμώσαντος, διότι τοιαύτην ἀκυρότητα τῆς ὅλης διαθήκης δὲν ἀπαγγέλλει τὸ ἐν λόγῳ παράρτημα, ἢ δὲ ἐν τῷ ψηφίσματι ἀνακηρυσσομένη ἀκυρότης ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐν αὐτῷ δεξιζόμενας διατυπώσεις τῆς διαθήκης καὶ οὐχὶ εἰς τὰς παραβάσεις τῶν διατάξεων τοῦ παραρτήματος· ὅθεν ἀπορριπτέα ἢ ἐπὶ τούτων καὶ μόνων τῶν λόγων στηριζομένη ἔρεσις, εἰ καὶ ἡδύνατό τις εἰπεῖν, ὅτι τὸ παράρτημα ἀποτελεῖ συγγενεῖαν τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος καὶ πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παραρτήματος ὑπάγει εἰς τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπαγγελλομένην διὰ τῆς τελευταίας διατάξεως τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, καὶ ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ ἡ κατὰ τῆς ἐπίδικου διαθήκης προβληθεὶς λόγος ἀκυρότητος διὰ τῆς πρόσληψιν μάρτυρος συγγενοῦς εἰς ἀγχισταίας εἰς πέμπτον βαθμὸν πρὸς τὸν διαθέτην, ἣν ἀπαγορεύει τὸ παράρτημα τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος.

Ἐγκύκλιος Ὑπουργ. Δικαιοσ. ἀριθ. 29896—15 Ἰουν. 1843—Περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν διαθηκῶν.

Πληροφωροῦμεθα, ὅτι πολλὰ δικαστήρια δὲν δημοσιεύουσι τὰς διαθήκας, πρὶν ἢ καλέσωσι διὰ προγράμματος καταχωριζομένου εἰς ἐφημερίδα, τοὺς ἔχοντας συμφέρον νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν δημοσίευσιν, καὶ ὅτι δὲν ἐκδίδουσι τὸ πρόγραμμα, πρὶν ἢ καταβληθῶσι τὰ ἐξόδα αὐτῶν. Ἐπειδὴ κανεὶς νόμος δὲν ἀπαιτεῖ τὴν ἐκδοσιν τοιοῦτου προγράμματος ἐπὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν διαθηκῶν, καὶ ἐπειδὴ πᾶσα ἀναβολὴ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν δύναται νὰ ἦναι ἐπιζήμιος, εἰ παρακαλοῦμε, νὰ διακοινώσητε, διὰ τῶν κατὰ πρωτοδικαίας εἰσαγγελίων, εἰς τὰ δικαστήρια, ὅτι ὁρεῖλουσι νὰ δημοσιεύωσι τὰς διαθήκας ἄνευ προηγουμένου τινός προγράμματος, προκαταβάλλοντα τὸ χρεῖσισμον τοῦ πρακτικοῦ τῆς δημοσιεύσεως, ὅσῳκις δὲν εἶναι παρῶν κανεὶς κληρονόμος ἢ ἄλλος ἔχων συμφέρον, καὶ εἰσπράττοντα μετῴπειτα ἀπὸ αὐτοῦ τὴν ἀξίαν τῆς προκαταβολῆς ταύτης.

Ἐγκ. Ὑπ. Δικ. ἀριθ. 9161—15 Σεπτ. 1865—Περὶ τοῦ τίς ἐστὶν ἀρμόδιος πρὸς φύλαξιν τῶν διαθηκῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν. Γνωστὸν ὑπάρχει, ὅτι ἅμα τῇ ἀποβίωσει τοῦ διαθέτου, ὁ παρ' αὐτοῦ

παρακατατέθη ἡ μυστικὴ διαθήκη συμβολαιογράφος ἐξαποστέλλει αὐτὴν εἰς τὸ δικαστήριον πρὸς δημοσίευσιν. Τοῦτο ἐστὶν ἀναντίρρητον. Ἄλλ' ὡς πληροφοροῦμεθα μετὰ τὴν δημοσίευσιν πολλάκις ἠγέρθη φιλονεικία μεταξὺ τοῦ γραφείου τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν συμβολαιογράφων περὶ τοῦ τίς ἐστὶ τοῦ λοιποῦ ὁ φύλαξ τῶν τοιούτων διαθηκῶν. Τὴν ἀμφισβήτησιν ταύτην σκοποῦντες νὰ ἄρωμεν ἐκ μέσου, παρατηροῦμεν ὅτι ὁ νόμος εἶναι σαφὴς ὡς πρὸς τὸ ζήτημα, ἀφοῦ ἐν ἀρθ. 142 τοῦ ὄργ. τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν συμβολαιογράφων ρητῶς ἐπιτάττει, ὅτι ἡ πᾶς συμβολαιογράφος ὀφείλει νὰ φυλάττη παρ' ἐαυτοῦ ἐπὶ ποινῇ προσκλήρου καύσεως καὶ πειθαργικοῦ προστίμου τὰ πρωτότυπα τῶν ἐγγράφων, ὅσα αὐτὸς συνέταξεν ἢ παρέλαβε πρὸς φύλαξιν. Ἐπειδὴ προσέτι διὰ τοῦ ἀρθ. 213 τοῦ ὄργ. τῶν δικαστηρίων καταργήθη ἡ εἰς τὰ κατ' ἐπαρχίαν ἀρχαιοφυλακεῖα ἀποστολῆ καὶ φύλαξιν τῶν διαθηκῶν, ἡ διατασσομένη πρότερον διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρ. 1830 περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, διατάσσεται ἁπλοῦς ὅτι αἱ μυστικαὶ διαθήκαι θέλουσι φυλάττονται τοῦ λοιποῦ παρὰ τοῖς ἰδίοις συμβολαιογράφοις, ἔπεται ὅτι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν τοιούτων διαθηκῶν πέμπονται καὶ πάλιν αὐταὶ πρὸς τοὺς συμβολαιογράφους, παρ' οἷς ἐξ ἀρχῆς εἶχον παρακατατεθῆ, πρὸς διαφύλαξιν εἰς τὸ μέλλον.

Ἐγκ. Ὑπ. Δικ. ἀριθ. 8509—8 Ἰουλίου 1876.— Περὶ εἰδοποιήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐθν. Στόλου. *

Παρακαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ ἐπιστελλήτε τὰ δέοντα πρὸς τοὺς παρὰ Πρωτοδικαίς γραμματεῖς, ὅπως, ἅμα μετὰ τὴν ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τοῦ δικαστηρίου ἀνάγνωσιν διαθήκης τινὸς περιεχοῦσης κληροδοτήματι ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐθν. Στόλου ἐπιδιωκόμενου ἐθνωφελοῦς σκοποῦ ἀνακοινῶσιν ἀμελητέῃ τὸ σχετικὸν μέρος τῆς διαθήκης ἢ πέμπωσιν ἀπόσπασμα αὐτῆς τῶν κ. Προέδρῳ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἵνα λαμβάνων γνώσιν μεριμνᾷ οὗτος περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς τελευταίας βουλήσεως τῶν κληροδοτῶν.

* Ὁμοία εἶναι καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 15099—8 Ὀκτ. 1883. Παρομοίᾳ ἐγκύκλιος ἐξεδόθη παραγγέλλουσα τὴν τακτικὴν ὑποβολὴν ἀντιγράφων τῶν δημοσιευομένων διαθηκῶν τῶν περιεχουσῶν διατάξεις ὑπὲρ φιλαθρωπικῶν ἰδρυμάτων.

ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΡΤΙΣΤΑ

ΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Γενικαὶ διατάξεις.

Περὶ τῆς δημοσιεύσεως, τῶν ἀποτελεσμάτων, καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων ἐν γένει.

Ι. **Οἱ νόμοι ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύον, ἅμα δημοσιευθῶσι· θεωροῦνται δὲ δημοσιευμένοι, ἐν μὲν τοῖς δήμοις τῶν πρωτευουσῶν τῶν νομῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχεῖῳ ἢ ἐν τῷ ἐπαρχεῖῳ τοιχοκολλήσεως τοῦ περιέχοντος αὐτοὺς φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς δήμοις τοῦ Βασιλείου, μετὰ μίαν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχεῖῳ τοιχοκολλήσεως αὐτοῦ.

Περὶ τῶν εἰρημένων τοιχοκολλήσεων συντάσσονται ἐκθέσεις, ὑπογραφομέναι παρὰ τοῦ νομάρχου, ἢ τοῦ ἐπαρχοῦ ἢ τοῦ δημάρχου· τεσσαράκοντα δὲ ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχεῖῳ τῆς πρωτευούσης τοιχοκολλήσεως τοῦ δημοσιεύοντος τὸν νόμον φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις, ὅτι ἐν τῷ δήμῳ τοῦ Κράτους δὲν ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος· ἢ δὲ ἐκθέσις τῆς ἐν τῷ νομαρχεῖῳ τῆς πρωτευούσης τοιχο-

* ΕφΚ. 1856 παλ. σελ. 399. Κατὰ τὸ 1849 διωρίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Γ. Ράλλη (προέδρου), Β. Οἰκονομίδου, Π. Καλλινα, Π. Παπαρηγοπούλου, Μ. Ρενιέρη, Γ. Βέλλιου, Ι. Σούτσου, Δ. Κυριακοῦ καὶ τινῶν ἄλλων. Ἐκ τοῦ νομοσχεδίου δὲ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἐψηφίσθη ὁ νόμος ΤΗΑ', ὁ νόμος ΤΗ' περὶ μεταγραφῆς, καὶ ὁ Νόμος ΧΙΘ' περὶ ἀνηλίκων κλπ.

** Τὸ ἀρθρον 1 ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΚΜΣΤ' τῆς 1 Μαΐου 1882. Οὗτος διέπει τὰ τῆς δημοσιεύσεως τῶν Νόμων. Περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν Β. Διαταγμάτων ἰσχύει ὁ Νόμος τῆς 1 Φεβρ. 1833, ὁ Νόμος ΑΝΔ' καὶ ὁ Νόμος ΑΣΝΔ'.

κολλήσεως καταχωρεῖται ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς κυβερνήσεως.

ΑΠ. 94 (1888). Ὁ νόμος, δι' οὗ ἀπλῶς διατίθενται ἰδιωτικὰ δικαιώματα τοῦ Δημοσίου πρὸς ὄφελος ὤρισμένου προσώπου ἢ κυροῦται καταστατικὸν ἑταιρίαις δὲν εἶναι κυρίως νόμος, ἀλλ' ἀπλῶς τίτλος, δικαίωμα μόνον ἐξ ὑποκειμένου συνιστῶν τοιοῦτος δὲ εἶναι καὶ ὁ νόμος Τ4Α' καὶ ἐπομένως ἡ κακὴ τυχὸν ἐρμηνεία τούτου διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἄρειου Πάγου.

ΑΠ. 213 (1891). Αἱ μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ τοῦ Δημοσίου συμβάσεις, καίπερ διὰ νόμου κυρούμεναι, ἔν ἰσχύουσιν ὡς νόμοι τοῦ κράτους, διότι ἀφορῶσι μόνον εἰς τὰ συμφέροντα ὤρισμένων προσώπων, δὲν σκοποῦσι δὲ νὰ δημιουργήσωσι γενικὸν ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον, ἰσχύον πρὸς πάντας ἢ δὲ νομοθετικὴ ἐπικύρωσις καθίσταται ἀνεγκαίᾳ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἱκανότητος τῶν συμβαλλομένων ἀντιπροσώπων τοῦ Δημοσίου ὅθεν τοιαύτας συμβάσεις δὲν δυνατὰ νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν τὰ Δικαστήρια.

ΑΠ. 181 (1890). Προσαρτηθεῖσης χώρας τινὸς εἰς ἕτερον Κράτος, ὁ σέβασμός τοῦ ἀρχαίου νόμου τῆς προσαρτηθεῖσης ταύτης χώρας ἐπιβάλλεται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὰ τοῦ προσαρτηθέντος κράτους δικαστήρια, ὡσάντις πρόκειται περὶ δικαιοπραξιῶν τελεσθεισῶν, ἢ συμφερόντων λαθόντων γέννησιν πρὸ τῆς προσαρτήσεως. Προκειμένου δὲ περὶ ὤψεως, συναρθεῖσης πρὸ τῆς προσαρτήσεως τῆς Θεσσαλίας, ἐφαρμοστέας ἐστὶν ὁ κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνον ἰσχύων ἄστικὸς νόμος, ὅστις θεωρεῖται ὡς νόμος ἡμεδαπός.

ΑΠ. 309 (1892) 39 (1893). Ὁ ΠΜ' νόμος τῆς 19 Μαρτίου 1882 ἐν ἀρθρῷ 14 κηρύττει μὲν ἄκυρα τὰ περὶ τῶν προσαρτηθεισῶν τῇ Ἑλλάδι νέων χωρῶν Β. Α., θεωρήτας δὲ ὡς κύριος ἐχούσας τὰς ἀπὸ τῆς προσαρτήσεως μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ κειμένης νομοθεσίας ἀποφάσεις καὶ ἄλλας πράξεις, τὰς δικαστικὸν τύπον φερούσας, σκοπὸν προῖθετο διὰ τῆς τοιαύτης κυρώσεως νὰ προστατεύσῃ τοὺς διὰ τῶν ἀνωτέρω πράξεων δίκαια κτησθέντους καὶ διατελοῦντας ἐν γενικῇ πλάνῃ ὡς πρὸς τὸ ὅτι τὰ Β. Α. ἦσαν ἐγκυρα. Ἐκ τοῦ προστατευτικοῦ δὲ τούτου σκοποῦ τοῦ νόμου ἐπεταί, ὅτι ὁ κάτοικος τῆς προσαρτηθεῖσης χώρας ἠδύνατο μέχρι τῆς νομικοῦ ἐισαγωγῆς ἐν αὐτῇ τῆς ἐλληνικῆς νομοθεσίας ν' ἀσκήσῃ τὰ δίκαια αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βίσει τῆς ὀθωμανικῆς νομοθεσίας, καταστάσης ἡμεδαπῆς ἀπὸ τῆς προσαρτήσεως, μὴ ὑποχρεούμενος νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἐλληνικὴν νομοθεσίαν.

ΑΠ. 396 (1893). Ἀληθῶς μὲν, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀλληλεθνικοῦ καὶ τοῦ δημοσίου ἐκάστης πολιτείας δίκαιου διὰ τῆς καταλήψεως χώρας ἐκλειπούσης τῆς μέχρι τῆς προσαρτήσεως κράτους κυριαρχίας, συνεκλείπουσιν καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέουσιν δημόσιαι ἐξουσίαι, ἀλλὰ τὸ γεγονός τῆς καταλήψεως, αὐτὸ καὶ μόνον, δὲν συνεπάγεται ἴπσο

facto καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς νομοθεσίας τοῦ προσαρτῶντος τὴν χῶ-
ραν Κράτους, ἀλλ' αὕτη δύναται νὰ συνταλεσθῇ μόνον καθ' ὃν τρό-
πον οὐδεὶς τὸ δημόσιον τοῦ προσαρτῶντος κράτους δίκαιον Ἐπί δὲ
τοῦ προκειμένου εἰσηχθῆ μὲν, ἅμα τῇ καταλήψει τῶν νέων χωρῶν, ἡ
ἑλληνικὴ νομοθεσία διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς 5 Αὐγούστου 1881, ἀλλὰ διὰ
τοῦ ΠΜ νόμου τῆς 19 Μαρτίου 1882 τὸ διάταγμα τοῦτο καὶ τὰ
λοιπὰ νομοθετικὰ τοιαῦτα ἐκηρύχθησαν ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρα, συνεπῶς
εἰ μὴ λογιζομένης ἐν νομίμῳ ἰσχύϊ τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας, οἱ
διαδίκαι διατελοῦν εἰς ἀδυναμίαν πρὸς ἐνάσκησιν ἐνδίκων μέσων κατὰ
τὴν ἀπορροσῆσιν τοῦ ὀθωμανικοῦ δικαστηρίου καὶ ἐπομένως ἡ ἀποφα-
σίς αὕτη, ἥτις, ἐὰν ἐνησκειτο τὸ ἐνδικὸν μέσον τῆς ἀναίρεσιως, δὲν
θα ἐξτελεῖτο κατὰ τὴν ὀθωμανικὴν νομοθεσίαν, δὲν ἦτο ἐκτελεστέ-
μη ἐπὶ τῆς νομίμου εἰσαγωγῆς τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας, ὅποτε καὶ
μὴν ἔδυνάτο νομίμως νὰ ποιήσῃται χρῆσιν τῶν ἐνδίκων μέσων ὁ
ἡττηθεὶς διάδικος.

ΑΠ. 86 (1847). Ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα οὐδεμίαν ἔ-
χουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύον, ἐὰν δὲν δημοσιευθῶσι διὰ τῆς ἐφημε-
ρίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐπομένως οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα δὲν
δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς δεδημοσιευμένα, ἐὰν γνωστοποιηθῶσιν
εἰς τοὺς κατοικοὺς ἐπαρχίας ἢ κοινότητος εἴτε διὰ τοιχοκολλήσεως
εἰς τὰ συνήθη μέρη τῆς κοινότητος, εἴτε διὰ κηρύξεως.

ΑΠ. 211 (1875). Προκειμένου περὶ νόμου, ἐκδοθέντος πρὸ τοῦ
δικαστηρίου τοῦ 1844, ὅτε ἡ νομοθετικὴ καὶ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξου-
σία συνεκέντρούντο εἰς χεῖρας τοῦ Βασιλέως, ἡ μὴ δημοσίευσίς αὐτοῦ
θεωρεῖται ὡς ἀνάκλησις τοῦ νόμου ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως καὶ ὡς
καὶ τοῦτου οὐδὲν δικαίωμα παρέχει ἡ θέσις αὐτοῦ εἰς ἰδιώτην ἀνε-
πιδημοσιεύσεώς του.

ΑΠ. 235 (1874) 211 (1875) 282 (1875). Ἐὰν ἡ ἀγωγή στη-
θῆται ἐπὶ νόμου μὴ δημοσιευθέντος, ἀπορρίπτεται καὶ αὐτεπαγγελ-
μὸς ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου, διότι πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς νόμου.

ΑΠ. 342 (1876). Τὸ ζήτημα, ἂν ἐδημοσιεύθῃ νόμος τις προση-
γνώσθη, ἀρεῖται ὁ δικαστὴς καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ ἐξετάσῃ, διότι,
κατὰ τὸν ἀστικὸν νόμον, οἱ νόμοι ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν
ἰσχύον, καὶ δημοσιευθῶσι, κατὰ τὸν ἐν τῷ ἀστικῷ ὀριζόμενον τρόπον.

ΑΠ. 198 (1847) 278 (1882). Οἱ εἰδικοὶ νόμοι καὶ αἱ βσιλι-
καὶ διατάξεις, δι' ὧν προσδιορίζονται χορηγίαι εἰς πρόσωπὸν τι ἢ εἰς
ορισμένους τῶν προσώπων, παράγουσι τὰ ἐν αὐτῇ κανονιζόμενα δικαι-
ματα καὶ ἀποχρεώσεις τοῦ Δημοσίου ἀπέναντι αὐτοῦ καὶ ἀμοιβαίως
ἀπέναντι αὐτοῦ, ἐὰν καὶ ἀφοῦ γνωστοποιηθῶσι πρὸς τὰ εἰς αὐ-
τὰς καθολικῶς γνωστοποιήσεως ἢ δημοσιεύσεως τῶν τοιούτων εἰδι-
κῶν νόμων καὶ βασ. διαταγμάτων (Ν. 1 Π. 22. 3 Βασ. Δ. 22. 1 ε'
τοῦ 1847).

ΑΠ. 206 (1867). Κατὰ κανόνα τοῦ δικαίου, μόνον ἐν τοῖς ἀσα-

φείσι χωρεῖ ἡ ἔρμηνεα τοῦ δικαστοῦ, εὐχί δὲ καὶ ἐπὶ τῶν σαφῶν καὶ καθαρῶν διατάξεων.

ΑΠ. 153 (1874). Προκειμένου περὶ ἔρμηνεας νόμου τινὸς ἢ βασιλ. διατάγματος, τὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ὑπόχρεα νὰ λάβωσιν ὑπὸ ὄψιν τὰς ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένας γνωμοδοτήσεις περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν, καὶ ἂν αἱ γνωμοδοτήσεις αὐταὶ προέρχωνται ἐξ ἀρχῆς τινος.

ΑΠ. 29 (1881). Ὁ κανὼν ἐν τοῖς ἀμφιβάλοις κατὰ τοῦ Δημοσίου κρίνεται ἢ ἐφαρμόζεται ὡς ἀνάγκη τὸ Δικαστήριον διαλαμβάνει ἐν τῇ ἀποφάσει του, ὅτι διατελεῖ ἐν ἀμφιβολίᾳ τινὶ ὡς πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεώς του διατασσόμενα.

ΑΠ. 126 (1867). Κατὰ γενικὴν ἀρχήν, εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται ἡ τοῦ νόμου ἀγνοία. (21 Β. 2. 4).

ΑΠ. 158 (1883). Κατὰ τοὺς Ν. 25 § 1 Π. (22. 3) Ν. 9 Κῶδ. (4. 29) καὶ Ν. 40 Κῶδ. (1. 18), εἰς ἀνάληψιν τῶν μὴ κεχρωσθημένων συμβάλλεται ἀγνοία εὐλογος καὶ περὶ τὸ δίκαιον προσεῖτι, ἂν αὕτη ἦναι συγγνωστὴ δι' εἰδικὰς περιστάσεις ἢ διὰ τὴν ιδιότητα τοῦ πλανηθέντος, τῆς ἀγνοίας τοῦ νόμου, κατὰ κανόνα, βλαπτούσης.

ΑΠ. 198 (1847). Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου, τὰ δικαστήρια εἶναι ἀρμόδια νὰ ἐξετάσωσιν, ἂν τὰ παρὰ τῶν διαδίκων εἰς αὐτὰ καθυποβαλλόμενα ἔγγραφα ὡς νομοθετικαὶ πράξεις, φέρωσι νομοθετικὸν χαρακτῆρα, τωτέστι φέρωσι τοὺς παρὰ τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενους τύπους πρὸς σύστασιν νομοθετικῆς ἀποφάσεως, διότι ἡ θέλησις τοῦ νομοθέτου προσεῖται νὰ ἦναι ὄργανος τῶν ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων, καὶ ἡ θέλησις αὕτη δὲν ἐξάγεται εἰμὴ ἐκ τῶν παρὰ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας πηγάζοντων νόμων καὶ ἀποφάσεων, δὲν εἶναι ὅμως ἀρμόδια καὶ νὰ ἐξελέγξωσι τὰς τοιαύτας νομοθετικὰς ἀποφάσεις ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον των, διότι δὲν ὑποτίθεται, ὅτι ἡ ἐξουσία ἢ παρισταύουσα τὴν τοῦ ἔθνους κυριαρχίαν παρανομεῖ.

ΑΠ. 18 (1871). Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία δὲν δύναται νὰ θεωρησῆ ὡς ἀνίσχυρον νόμον, περιβεβλημένον δι' ὅλων τῶν συνταγματικῶν τύπων, ἐκτός ἐν ὃ νόμος αὗτος διατέλλῃ εἰς πρόδηλον ἀτίτρασιν πρὸς ἐναντίαν ἰσχυροτέραν διάταξιν τοῦ Συντάγματος.

ΑΠ. 101, 142, 254 (1883) 380 (1884). Τὰ δικαστήρια δὲν ἀκιοῦνται νὰ ἐξετάσωσιν, ἂν κατὰ τὴν κατάρτισιν νόμου τινὸς ἐτηρήθησαν αἱ ἐσωτερικαὶ διατυπώσεις, ἧτοι ἐὰν ἐψηφίσθῃ κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις. Ἀλλ' ὅταν κηρυχθῇ διὰ νόμου ἄκυρος νόμος τις ὡς ψηφισθεὶς παρὰ τὰ διαγεγραμμένα ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, δὲν νὰ παραδεχθῶσι τὸ τοιοῦτον καὶ τὰ δικαστήρια.

ΑΠ. 401 (1878). Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰ δικαστήρια ν' ἀποφαίνωνται περὶ ἐσωτερικῶν τοῦ νομοθετικοῦ σώματος ἀντικειμένων (ἧτοι ἀπαρτίας, περὶ τὰς συζητήσεις τάξεως διαψηφίσεως κλπ.), δηλονότι περὶ τῆς τηρήσεως ἢ μὴ τῶν πρὸς νόμιμον κατάρτισιν τοῦ νόμου ἀπαιτούμενων διατυπώσεων. Ἐρτεῦθεν ἔπεται, ὅτι ὁ οὗτος παρὰ

τὸ Σύνταγμα καταργηόμενος νόμος, φέρων πάντα τὰ ἐξωπερικὰ τῶν νόμων γνωρίσματα, ὑπάρχει νομικῶς καὶ ἐπομένως ὀφείλουσι νὰ πειθαρχῶσιν αὐτῷ καὶ ἀρχαὶ καὶ ἰδιῶται, μόνη δὲ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δικαιούται νὰ ἐξελέγηται καὶ κατακρίνηται τὰς περὶ τὴν κατάρτισιν τῶν νόμων παρεισφουδίστικας παρατυπίας, εἴτε καταργούσα, εἴτε ἀκυροῦσα ἁπλῶς αὐτόν, διδούσα ὅμως κατ' ἀμφοτέρως τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ὑπερθερογόν δυνάμιν εἰς τὸν καταργητικὸν ἢ ἀκυρωτικὸν νόμον, εἴτε καὶ κηρύττουσα τὸν παράτυπον νόμον ὡς πρᾶξιν μὴ γενομένην, ὅτε καὶ μόνον δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δώσῃ εἰς τὸν τοιοῦτον νόμον δυνάμιν ἀναδρομικὴν. Τοῦτων οὕτως ἐχόντων, ὁ νόμος ΦΚΑ' περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀρθρ. 930 καὶ 932 Πολ. Δικ. δὲν ἐκηρύχθη ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρος, ἀλλ' ἐτηρήθη ἐν πλήρει ἰσχύϊ διὰ πάντας μέχρι τῆς 18 Ἀπριλίου 1875, ὅτε ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὁ τοῦτον καταργήσας ἢ ἀκυρώσας νόμος ΦΛΘ'.

Α.Π. 254 (1883) 191 (1886). Τὰ δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ ἐπιτασσῶν, ἐάν κατὰ τὴν κατάρτισιν νόμου τινὸς ἐτηρήθησαν αἱ ἐσωτερικαὶ διατυπώσεις, ἤτοι ἐάν ἐψηφίσθῃ οὗτος συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῷ Σύνταγματι πρὸς τοῦτο διαγεγραμμένα, καὶ ἐπομένως, ἐν ἐναντίω περιπτώσει, νὰ θεωρήσωσιν αὐτὸν ἀνίσχυρον καὶ ὡς μὴ ὑπάρχοντα καὶ νὰ μὴ ἐφαρμόσωσιν αὐτόν· ἀλλ' ἀπὸ ἡ νομοθετικῆς ἐξουσίας διὰ τοῦ νόμου ΦΛΘ' τοῦ 1873 ἐκήρυξε τοὺς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένους, ἐν οἷς καὶ τὸν ΦΛΗ' νόμον ἐπερὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ τῶν οικονομικῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, ὡς οὐδεμίαν ἰσχὺν ἔχοντα, ὅπερ προδήλως σημαίνει, ὅτι οἱ νόμοι οὗτοι θεωρητέοι ὡς μὴ ὄντες ὑπάρχοντες, τὰ Δικαστήρια, ὅπερ δύνανται νὰ ἐξελέγηται τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, ὀφείλουσι τοὺς τοιοῦτους παρὰ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ὡς ἀκυροῦς καὶ μὴ ὑπάρχοντα κηρυχθέντας νόμους ν' ἀναγνωρίσωσιν ὡς τοιοῦτους καὶ νὰ μὴ ἐφαρμόσωσιν αὐτούς. Ἀνισχύρου δ' ὄντος καὶ ὡς μὴ ὑπάρχοντος κηρυχθέντος νόμου τινὸς, ὑπάρσεται καὶ ἐξακαλουθεῖ ἰσχὺν ἔχων ὁ δι' αὐτοῦ δῆθεν καταργηθεὶς προγενέστερος νόμος.

Α.Π. 150 (1870) 18 (1871). Ἐπειδὴ (ἐκτός ὅτι ἐκ τῆς ἀρχῆς περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, νομοθετικῆς καὶ δικαστικῆς, ἐπεται ὅτι τὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἀρμόδια νὰ κρίνωσι νόμον τινὰ ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ἀκόμη καὶ ὅταν προσβάλλῃ κερτημένα δικαιώματα, καὶ ὀφείλωσι νὰ ἐφαρμόσωσιν αὐτόν ὅπως ἔχει), πρὸς τοῦτοις τὰ πλεονεκτήματα τοῦ περὶ πενταετοῦς θητείας τῶν τελωνοφυλάκων καὶ δεκαρχῶν νόμοις ΧΗΘ' νόμου τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1861 καθιερωθέντος κερτικῶς πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον, καὶ κατὰ δεῦτερον λόγον, ἐν ὁποίῳ νόμῳ ὑφίσταται, ἀποδίδει οὗτος ὡς συνέπειαν καὶ δικαιώματα εἰς τὰ τοιαῦτα πρόσωπα· ὅθεν ἐπεται ὅτι καὶ ἡ ὁλοκληρῆς καταργήσας τὸν νόμον τοῦτου δι' ἄλλου μεταγενέστερου, ἐπερχομένην ὁλοκληρῶς ὑπὲρ τοῦ κοινῆς συμφέροντος, οὐδὲν προσβάλλει δικαιώματα τῶν τελωνοφυλάκων καὶ δεκαρχῶν, τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ διατελούν-

των, καὶ κατὰ μετρίαν λόγον οὐδὲν κεκτημένον τοῦ ἀναίρεσεύοντος δικαίωμα προσβάλλεται διὰ τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΓΓ' νόμου τῆς 15 Δεκεμβρίου 1868, δι' οὗ περιορίζεται ὁ διὰ τοῦ προηγουμένου νόμου ὀρισμένος ἀριθμὸς τῶν δεκαρχῶν εἰς μόνον 28, καὶ διατάσσεται ἡ παῦσις τῶν πλεοναζόντων ὥστε, παυθεὶς οὗτος δυνάμει τοῦ τελευταίου τούτου νόμου πρὸ τῆς λήξεως τῆς πενταετίας, δι' ἧς ὡς δεκάρχος ἀντικατεστάθη τὴν 24 Ἰβρίου 1867, οὐδὲν ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

ΑΠ. 10 (1877). Ἐπειδὴ τὸ ἐρεταῖον ἀποφαίνεται, ὅτι τὰ ἀγέδια τῶν πόλεων, δι' ὧν ὀρίζονται αἱ ρυμοτομικαὶ οἰκίαι καὶ τὸ οἰκοδομήσιμον ἢ μὴ οἰκοπέδου τινός, κανονίζονται διὰ νόμου καὶ βασιλικοῦ διατάγματος, ἄτινα ὑποτίθενται γνωστὰ τοῖς πολίταις κατὰ συνέπειαν δέ, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναίρεσιμος ἀγοραστὴς ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ οἰκία, ἣν ὑπεσχέθη νὰ πωλήσῃ πρὸς αὐτὸν ὁ ἀναίρεσιδότης, ὑπέκειτο εἰς τὸ βῆμας τῆς ρυμοτομίας. Ἐπὶ τῆς βάσει δὲ τῆς σκέψεως ταύτης τὸ ἐρεταῖον ἐθεώρησε τὴν περὶ πωλήσεως ὑπόθεσιν τῆς ἐν λόγῳ οἰκίας ὡς ἄκυρον, ἐπὶ τῷ λόγῳ δὲ ὁ ἐπὶ ὑποσχέσει πωλητῆς ἀνδρόγῃ τὴν ἐκπλήρωσιν ὄρου ἀδύνατον (τὴν πώλησιν οἰκίας ἐλευθέρας ρυμοτομίας), ἐκ τῶν προτέρων τῆς γνωστοῦ τῷ ἀγοραστῇ, καὶ ἐπομένως ἀπέριψε τὴν ἐπίδικον ἀγωγὴν. Ἄλλ' οὕτω σκεψάμενον τὸ ἐρεταῖον συνήγαγεν ἡμαρτημένως τεκμήριον δῆθεν νόμιμον, ὅτι τὸ ἔγκρινον τὸ σχέδιον πόλεως τινος ἢ διάταγμα εἶναι ἀναγκαίως γνωστὸν τοῖς πολίταις, ἐνῶ τοιοῦτος κανὼν ὑπ' οὐδενὸς νόμου καθιερούται, μὴ προκειμένου περὶ νόμου πρὸς τὴν ἀσφάλειαν δημοσιευμένου καὶ γενικῶς κανονίζοντος συμφέροντα, ὅτι κατὰ νόμιμον τεκμήριον ὑποτίθεται γνωστὸς τοῖς πᾶσι, ἀλλὰ περὶ πράξεως τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ὁρώσης μὲν τὴν κατὰ τόπον δικησίαν (οἷα ἡ ἔγκρισις σχεδίου πόλεως), μὴ ὑποτιθεμένης ὅμως καὶ ἀναγκαίως γνωστῆς τοῖς πολίταις. Ἄλλως δὲ καὶ ἂν ὁ καιὼν τῆς μὴ ἀγνοίας τοῦ νόμου ἐρημμόζετο καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτου εἴδους διαταγμάτων, ὡς παρεδείχθη τὸ ἐρεταῖον, τὸ γεγονός ὅμως τῆς ρυμοτομίας γηπέδου τινός ἢ οἰκίας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐγκεκριμένῳ σχέδιῳ τῆς πόλεως περιλαμβανομένων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου καὶ ἐκ τῆς ἐκπλήρωσεως τῶν ἀναγκαίως προηγουμένων τῆς ρυμοτομίας προκαταρκτικῶν μηχανικῶν ἐργασιῶν ὥστε καὶ ἡ ἀπλὴ τοῦ ἐγκρίνοντος τὸ σχέδιον Βασ. διατάγματος γνώσις δὲν συνεπάγεται ἀναγκαίως καὶ τὴν γνώσιν διὰ δεδομένου τι ἐκ τῶν ἐν τῷ σχέδιῳ γηπέδου θὰ καταστῇ διὰ τῆς ρυμοτομίας ἄρτιον ἢ τεμάχιον, ἢ ἂν ἔξω καταληφθῇ ὑπὸ τῆς ἐν τῷ σχέδιῳ ὁδοῦ. Ἄρα τὸ ἐρεταῖον ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ εἰδικῶς τὸ γεγονός τῆς γνώσεως τοῦ ἀγοραστοῦ ἀναίρεσεύοντος καὶ νὰ τάξῃ περὶ τούτου τὰς δευτέρας ἀποδείξεις. Τοῦτο δὲ μὴ πράξαι παρεδίδοσε τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιαστικὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 148 καὶ 250 τῆς πολ. δικονομίας, ὅπου ἐπάγεται ἀναίρεσις.

2. Ὁ νόμος ὀρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος μόνον, καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν· διατηρεῖ δὲ τὴν ἰσχύον αὐτοῦ, ἐν ὅσῳ ἕτερος νόμος δὲν καταργήσῃ αὐτὸν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς.

ΑΠ. 265 (1874). Ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὴν Ὀκτωβριανὴν μεταπολίτευσιν τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἐξήσκει ἡ προσωρινὴ Κυβέρνησις μέχρι συγκλήσεως τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, δὲν ἔπεται, ὅτι ἀδικοῦτως πᾶσα ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως ταύτης ἀπορρέουσα πράξις, καὶ ἂν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μόνον νόμου ἀνεφέρετο, ἔχει ἰσχύον νόμου, ἀπ' ἐναντίας ἢ διακρίσεως τῶν καθηκόντων τῆς νομοθετικῆς καὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἐτηρηθῆ, χαρακτηριζομένων τῶν μὲν ἐκ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἀπορρευσῶν πράξεων τῆς ὡς ψηφισμάτων, τῶν δὲ ἐκ τῆς ἐκτελεστικῆς ὡς ἀπλῶν θεσπισμάτων, ἐπομένως διὰ θεσπισματος δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῆ νόμος.

ΑΠ. 410 (1864). Ὁ ἐρμηνευτικὸς νόμος ἀνατρέχει εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐρμηνευομένου καὶ ἐφαρμόζεται τοιοῦτο-τόπως ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης νομικῶν σχέσεων.

ΑΠ. 172 (1858). Τὴν κατάργησιν νόμου δὲν συνεπάγεται τὸ γεγονός, ὅτι οἱ λόγοι, δι' οὓς οὗτος ἐξεδόθη, ἐξέλιπον.

ΑΠ. 451 (1866). Μέχρι τοῦ Συντάγματος τοῦ 1844 καὶ διὰ Β. Δ. ἠδύνατο νὰ τροποποιηθῶσιν οἱ ὀργανικοὶ νόμοι, διότι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὁ Βασιλεὺς περιεβάλλετο τὴν τε ἐκτελεστικὴν καὶ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

ΑΠ. 61 (1870). Διὰ διατάγματος οὔτε δωρεὰ δημοσίων χρημάτων δύναται νὰ γείνη, οὔτε νόμος νὰ καταργηθῆ.

ΑΠ. 386 (1865). Κατ' ἀρχὴν τοῦ δικαίου, καὶ οἱ νόμοι οἱ τὴν ἐκείνων δύναμιν καὶ εἰς τὰ παρεληλυθότα πράγματα ἀναφέροντες δὲν δύναται ν' ἀνατρέψωσι δίκαια κεκτημένα ἤδη διὰ τελεσιδίκου ἀποβέσεως ἐκδοθείσης πρὸ τοῦ ὀπισθενεργοῦ νόμου, κατὰ τοὺς τότε ἰσχύοντες νόμους, διότι καὶ οἱ ἀναδρομικοὶ νόμοι (Βασ. Β. 2 τίτ. 6 κεφ. 12 καὶ Βιβ. 9 τίτ. 2 κεφ. 7) ἰσχύουσι μόνον ἐπὶ ἐκαρεμῶν εἰσὶν δικαστικῶν διαφορῶν, καὶ οὐχὶ ἐπὶ διαφορῶν τετμημένων ἤδη δικαστικῶς διὰ δικαστικῆς ψήφου (Ν. 19 Κώδ. 4.21).

ΑΠ. 116 (1866). Τὸ ἀπαράγραφτον δικαίον δὲν εἶναι κεκτημένον δικαίωμα (Ν. 3 Κώδ. 7.39), ἐπομένως ὁ νεώτερος νόμος, ὅστις ὑποβάλλει τὸ τέως ἀπαράγραφτον δικαίον εἰς παραγραφὴν, δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μὴ ὀπισθενεργείας τῶν νόμων.

ΑΠ. 349 (1875). Ἐπὶ μεταβολῆς τῆς παραγραφῆς, ὁ νέος νόμος ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἐκτός ἂν ὑπάρχῃ κεκτημένον δικαίωμα.

ΑΠ. 143 (1880) 48 (1881) 56 (1887). Κατὰ τὰς περὶ τῆς κατά χρόνον ἐκτάσεως καὶ ἰσχύος ἀρχὰς τῶν νόμων (ἄρθρ. 2 ἀστ. νόμου), ὁ συντέμνων τὸν ἰσχύοντα χρόνον τῆς παραγραφῆς τῶν ἀγω-

γῶν νόμος ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτῆς γεννηθειῶν ἀπατήσεων ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς δημοσιεύσεώς του, καθὼς ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου γενικῶς καθιερούμενος διὰ πᾶσαν ἔννομον σχέσιν, ἣς τὰ στοιχεῖα δὲν ἐτελειώθησαν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ παλαιοῦ νόμου, ὥστε παραχθῆ κεκτημένον δικαίωμα, ὁποῖον εἶναι καὶ ἡ ἀξιωμένη ἀλλομὴ συμπληρωθεῖσα παραγραφή.

ΑΠ. 9 (1892). Κατὰ τὰ ἄρθρα 2 τοῦ Ἰονίου Κώδ. καὶ 2 τοῦ ἄστικοῦ ἑλλην. νόμου, οἱ νόμοι ὀρίζουσι μόνον περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ δὲν ἔχουσιν ὀπισθενεργὸν δυνάμιν. Ὅστε, κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην, προκειμένου περὶ γνησιοποιήσεως (νομιμοποιήσεως) φυσικοῦ τέκνου, δεῖ ἢ ἀπαιτεῖται (Ἰον. Κώδ. 237) τοῦτο μὲν γάμος τοῦ πατρὸς μετὰ τῆς μητρὸς του, τοῦτο δὲ ἀναγνώρισις αὐτοῦ ὑπὸ τῶν γονέων του, εἴτε προγενεστερα τοῦ γάμου, εἴτε ἐν αὐτῇ τῇ πράξει τοῦ γάμου γενομένη, τούτέστιν ἀπαιτοῦνται δύο διακεκομμένοι ἀλλήλων νομικαὶ πράξεις, ἑκατέρω τούτων κρίνεται κατὰ τὸν νόμον τὸν ἐπὶ τῆς τελευτῆς τῆς ἰσχύοντα. Ὅθεν, καίπερ τοῦ γάμου τῶν γονέων τοῦ φυσικοῦ τέκνου τελεσθέντος ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ἰονίου Κώδ., ἢ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἰονίου Κώδικος γενομένη ἀναγνώρισις αὐτοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναγνώσεως ἰσχύοντος ἐνετικοῦ νόμου.

ΑΠ. 314 (1867). Οἱ νεώτεροι περὶ ἐπιτροπείας νόμοι, ὡς νόμοι τοῦ δημοσίου δικαίου, ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων, τῶν διατελούντων ὑπὸ ἐπιτροπείαν δυνάμει προγενεστέρων νόμων ἄλλ' ὅταν δὲν ὑπάρῃ διαφορά τις μεταξὺ τοῦ νεωτέρου καὶ τοῦ προγενεστέρου νόμου, αἱ δυνάμει τοῦ προγενεστέρου νόμου συστάσαι ἐπιτροπείαι δὲν καταργοῦνται.

ΑΠ. 224 (1864). Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καὶ ἐπὶ διαρκῶν συναλλαγμάτων ὁ νέος νόμος κανονίζει τὰ ἐξ αὐτῶν πηγάζοντα δικαιώματα, ὅσα δὲν ἀπεκτήθησαν πρὸ αὐτοῦ, ἀλλ' ἔλαβον ἐναρῖν καὶ συνεπληρώθησαν μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ νόμου ἑπομένως καὶ ἐν πρὸ τῆς ἑπαναστάσεως τὸ συναλλάγμα τῆς ἐμφυτεύσεως δὲν ἀντιτίθετο, ἂν δὲν ἐπληρωνετο ὁ συμπρωμανημένος κανὼν ἐπὶ 3 ἐτη, κατὰ τὴν διατ. 20 Βασ. (2.2), οὐχ ἤτιον ἀφοῦ συνεπληρώθησαν τρία ἔτη μετὰ τὴν καθιέρωσιν τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας. Ὡς ἐφαρμόσθωσιν αἱ διατάξεις αὐτῆς, καὶ ὁ κύριος τοῦ κτήματος δύναται νὰ ποιήσῃται χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποβολῆς κατὰ τοῦ ἐμφυτεύτου, καίπερ συναρθέντος τοῦ συναλλάγματος τῆς ἐμφυτεύσεως ὑπὸ τὸ κράτος ἄλλης νομοθεσίας.

ΑΠ. 165 (1855) 200 (1868) 32 (1868). Προκειμένου περὶ ἀγοραπωλησίας, καταρτισθείσης πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, δὲν ὑπάρχει περίπτωσις, περὶ τῆς ὁποίας ἔπρεπε νὰ συναχθῆ δημοσίον ἔγγραφον.

ΑΠ. 195 (1855). Δὲν ἀνατρέπει τὴν ἰσχύον τῆς ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προγενεστέρου δικαίου καταρτισθείσης συμβάσεως ταύτης τὸ γα-

γινός, ὅτι αὐτὴ ἐξετελέσθη μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, διότι τὸ κύρος τοῦ πρὸς κτήσιν τῆς κυριότητος τίτλου δὲν ἀναγκάσιως νὰ κριθῆ κατὰ τὸν ἐπὶ τῆς δυνάμει τοῦ τίτλου τούτου γενομένης παραδόσεως εἰσχυθέντα νόμον.

ΑΠ. 276 (1860). Ἐπὶ δανείου συναφθέντος τῷ 1823, ὅτε ἡ Ἑλλὰς δὲν διετέλει πλέον ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν, ἐφαρμόζεται ὁ ἐλληνικὸς καὶ οὐχὶ ὁ τουρκικὸς νόμος.

ΑΠ. 174 (1873). Τὰ τῆς κληρονομίας κανονίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνοίξεως τῆς κληρονομίας.

ΑΠ. 472 (1895). Ὄταν δίδηται ρητῶς ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας εἰς τινα νόμον ἀναδρομικὴ δύναμις, υποβάλλονται ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ καὶ αἱ πρότερον παραχθεῖσαι ἔννομοι σχέσεις.

ΑΠ. 206 (1897). Ἐπειδὴ τὸ άρθρον 2 ΤζΑ Ἀστικοῦ νόμου κηρύσσει τὴν ἀρχὴν, ὅτι ὁ νόμος ὀρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος μόνον, καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἤτοι δὲν ἐπηρεάζει τὰ πρὸ αὐτοῦ κεκτημένα ἤδη δίκαια, ὅθεν προκειμένου περὶ παραγραφῆς, ἐφ' ἧς διὰ τοῦ νέου νόμου ὀρίζεται μακρότερος χρόνος τῆς συμπληρώσεως αὐτῆς, ἢ εἰσάγονται ἄλλα προσόντα πρὸς ἐναρξιν ἢ διακοπὴν αὐτῆς, ἐφαρμόζεται καὶ τότε ὁ νόμος ὁ ἰσχύων ὅτε αὕτη συμπληροῦται, διότι πρὸ τῆς συμπληρώσεως αὐτῆς, τὸ δι' αὐτῆς παραγόμενον δικαίον δὲν παρήχθη ἔτι, ἀλλὰ προσδοκᾶται, ἐπομένως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, δὲν πρόκειται περὶ ἤδη κεκτημένου δικαίου, ἀλλ' ἀπλῶς προσδοκωμένου, ἤτοι περὶ σχέσεως ἐκκρεμοῦς. Ἡς τὰ στοιχεῖα δὲν εἶχον συμπληρωθῆ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ παλαιοῦ νόμου, ὅπως ἀπαιτῶσιν κεκτημένον ἤδη δικαίον. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἀφ' οὗ ὁ νέος νόμος ΧΑ' τοῦ ἔτους 1877 μετέβαλε τὸν χρόνον τῆς ἐναρξιας τῆς πενταετοῦς παραγραφῆς, ὅρισας ὅτι ἡ παραγραφὴ αὕτη ἀρχεται ἀφ' ἧς ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα, καὶ οὐχὶ ὡς ὁ Λογιστικὸς Νόμος, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς χρήσεως, ἤτοι ὥρισεν μακρότερον τὸν χρόνον ταύτον, ἐπειτα ὅτι ὁ νέος Νόμος ΧΑ' εἶναι ἐφαρμοστέος ἐν προκειμένῳ, ἀφ' οὗ, καθ' ἃ καὶ τὸ Ἐφετεῖον δέχεται, ὅτε ἐδημοσιεύθη ὁ Νόμος οὗτος δὲν εἶχε συμπληρωθῆ ἡ πενταετὴς παραγραφὴ τῆς ἐπίδικου ἀπαιτήσεως.

25. Οἱ τὴν δημοσίαν τάξιν ἀφορῶντες νόμοι ὑποχρεοῦσι πάντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι.

26. Οἱ νόμοι οἱ περὶ ἱκανότητος πρὸς κτήσιν δικαιωμάτων, ἢ πρὸς ἐπιχείρησιν νομικῶν πράξεων, διέπουντι τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.—Οἱ ἀλλοδαποὶ αἰτούνται ὑπὸ τῶν περὶ τῆς ἱκανότητος ταύτης νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν· ἀλλ' ἐπὶ τῶν μεταξὺ ἀλλοδαπῶν καὶ Ἑλλήνων ἐν Ἑλλάδι συνισταμένων

ἐνοχῶν, οἱ ἀλλοδαποί, οἱ ἔχοντες τὴν κατὰ τὸν ἑλλη-
νικὸν νόμον πρὸς σύστασιν αὐτῶν ἀπαιτουμένην ἱκανό-
τητα, λογίζονται ἱκανοί, ἂν καὶ κατὰ τοὺς νόμους τῆς
πατρίδος τῶν ἠθέλων θεωρεῖσθαι ἀνίκανοι. — Ὁ γάμος,
αἱ μεταξὺ γονέων καὶ τέκνων σχέσεις, ἡ ἐπιτροπεία καὶ
κηδεμονία ρυθμίζονται, καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀλλοδα-
πῇ διατρίβοντα Ἕλληνα, ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων αἱ
αὐταὶ δὲ σχέσεις τοῦ ἀλλοδαποῦ, ὑπὸ τῶν νόμων τῆς
πολιτείας, εἰς τὴν ἀνήκει.

ΑΠ. 44 (1900). Ἐπειδὴ ἀρμοδίως εἰσῆχθη ἡ ἀγωγή ἐνώπιον
τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων, ἡμεδαποῦ ἄντος τοῦ ἐνάγοντος κατὰ
τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ δεῦθεν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ ἐρετίζον,
ὅτι αἱ περὶ διαζυγίου διατάξεις τοῦ ἡμετέρου νόμου ἐφαρμόζονται
καὶ ἐπὶ ἀλλοδαπῶν, ἀποκτησάντων μετὰ τὸν γάμον αὐτῶν τὴν ἑλ-
ληνικὴν ἰθαγένειαν, ἄνευ διαστολῆς ἂν οἱ τῆς διαζεύξεως λόγοι εἶναι
προγενέστεροι ἢ μεταγενέστεροι τῆς ἀποκτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς
ἰθαγενείας, οὐδένα παρῆ τοῦ νόμου ὄρισμόν παρεβίασε, τούναντιον
δὲ, τῶν περὶ διαζεύξεως διατάξεων τοῦ νόμου ἀφορῶντων εἰς τὴν δη-
μοσίαν τάξιν, μᾶλλον συνεμορφώθη πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθ. 2 τοῦ
Ἄστικοῦ Νόμου, καθ' ἣν οἱ τὴν δημοσίαν τάξιν ἀφορῶντες νόμοι ὄ-
ποχρεοῦσι πάντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι.

Ἐπειδὴ αἱ διατυπώσεις αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὸ κύρος τοῦ γάμου τῶν
ἀλλοδαπῶν, ρυθμίζονται κατὰ τὸ ἀρθ. 4 τοῦ Ἄστικοῦ ἡμῶν νόμου
ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας εἰς τὴν ἀνήκουσι, κατ' ἀκολουθίαν,
ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ γάμος τῶν διαδίκων, τελωθεὶς, ὡς ἰσχυρὸν
ῥηθῆναι ἢ ἀναιρεσιεῖσθαι, πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀποκτήσεως
τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας, ἔγκυρός ἐστι τῆρηθεισῶν τῶν διατυπώ-
σεων οὐχὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ νόμου, ἀλλὰ τῆς πολιτείας εἰς τὴν ἀνή-
κειν ὁ ἀναιρεσιβλήτος.

Ἐπειδὴ, τοῦ ἐρετίζου πεισθέντος, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσ-
βαλλομένης ἀποφάσεως, ἐκ τῶν προσαχθέντων ἐπισήμων πιστοποιη-
τικῶν τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων καὶ τοῦ Νομάρχου Ἀττικοδωσιατικῆς,
ὅτι ὁ ἀναιρεσιβλήτος ἀπέκτησε τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, ἦτο κατὰ
τὸ ἀρθ. 244 Πολ. Δικονομίας περιττὸν νὰ διαταχθῆι περὶ τούτου ἀπι-
δειξαι.

Ἐπειδὴ ἐν τῷ θέματι τοῦ ἐπακτοῦ ὄρκου τοῦ ἐπιβληθέντος τῷ
ἀναιρεσιβλήτῳ περὶ τοῦ ὅτι ἀπέκτησε τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν καὶ
ἔδωκε τὸν ὄρκον τοῦ πολίτου Ἑλλήνος, δὲν ἦτο ἀναγκαῖον νὰ περι-
ληφθῆι καὶ ὅτι ἦτο ἐγγήλιος κατὰ τὸν νόμον τῆς πολιτείας εἰς τὴν
ἀνήκει, διότι ἡ δόσις τοῦ ὄρκου τοῦ πολίτου Ἑλλήνος ἐπιβάλλεται

εἰς τὸν ἀλλοδαπὸν ὡς τελευταία διατύπωσις πρὸς ἀπόκτησιν τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας· ὁ δὲ οὗτος ἄρα αὐτὸν τεκμαίρεται ὅτι κέκτηται πάντα τὰ λοιπὰ νόμιμα πρὸς τοῦτο προσόντα καὶ ἐπομένως ὅτι ἐβεβαιώθη ἢ κατὰ τὸν νόμον τῆς πολιτείας εἰς ἣν πρότερον ἀνήκεν ἐνηλικιότητος αὐτοῦ, οὐδ' ἰσχυρίζεται ἢ ἀναιρεσεύουσα ὅτι ἐπρότεινε τὴν κατὰ τὸν κτηθέντα νόμον ἀνηλικιότητα αὐτοῦ.

ΑΠ. 102 (1878). Ἡ πρὸς ἐπιχειρήσιν συμβάσεως ἀγοραπωλησίας ἱκανότης καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ἐπιτρόπων Μονῆς, κειμένης ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, κρίνεται κατὰ τοὺς νόμους τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ὑπάγεται ἡ Μονή, περὶ τῆς πωλήσεως τῶν κτημάτων τῆς ὁποίας πρόκειται.

ΑΠ. 211 (1889). Ἡ πρὸς τὸ παρίστασθαι ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἱκανότης ρυθμίζεται κατὰ τὸν νόμον τῆς ἐθνικότητος τοῦ παρισταμένου, δυνάμει τοῦ κανόνος, ὅτι ἡ κατάσταση τοῦ προσώπου καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς πηγάζουσα ἱκανότης ὑπάγεται εἰς τὸν προσωπικὸν θεσμὸν (statut personnel), δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 4 τοῦ ἀστικοῦ νόμου, καθ' ὃ οἱ ἀλλοδαποὶ διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν.

ΑΠ. 476 (1893). Ἡ περίστασις τοῦ εἶναι τινα ἔμπορον, οὔτε ἰδιαιτέρην τινὰ προσωπικὴν κατάστασιν τοῦ κειτημένου τὴν ἰδιότητα ταυτην συνιστᾷ, οὔτε τὴν ἱκανότητα πρὸς ἐπιχειρήσιν νομικῶν πράξεων αὐτῇ καὶ μόνῃ προσῶβει αὐτῷ, ὥστε νὰ ἐκλεισθῇ τούτω τῷ λόγῳ ἐκλειμένη τῷ προσώπῳ, καὶ παρακολουθοῦσα τὸν ἡμεδαπὸν καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατελοῦντα. Ἄρα ἐχούσης, κατὰ τὸν ἀστικὸν ἡμῶν νόμον, τοιοῦτόν τινα χαρακτῆρα τῆς ἰδιότητος τοῦ ἔμπορου, ἢ ἐπιβαλλομένη ἐν ὠρισμένη γῶρᾳ τῆς ἀλλοδαπῆς διατύπωσις ἐγγραφῆς τοῦ μετερχομένου τὸ ἐπάγγελμα ἐν εἰδικῷ βιβλίῳ, ἔπεται, ὅτι ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς γῶρας ταύτης ἔδει νὰ ρυθμισθῇ, κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἰσχύος τῶν νόμων κατὰ τόπον ἀρχὰς τοῦ δικαίου.

ΑΠ. 244 (1891). Κατὰ τὸ ἀρθρ. 4 τοῦ ἀστικοῦ νόμου τοῦ 1856, τὰ τῆς ἐπιτροπείας τοῦ ἀλλοδαποῦ ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει· κατὰ δὲ τὸ ἀρθρ. 18 τῆς διὰ τοῦ νόμου ΠΛΒ κυρωθείσης προξενικῆς συμβάσεως ἀπὸ 15]27 Νοεμβρίου 1880 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας, ὁ Πρόξενος ὀφείλει ἐν ἀνάγκῃ νὰ προβαίῃ ἀνυπερθέτως εἰς τὸν σχηματισμὸν ἐπιτροπείας τῶν ἀνικάνων ὁμιθῶν του, ὅπως ὁ ἐπίτροπος ἐκπροσωπῇ αὐτοὺς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Ἐκ τῶν διατάξεων δὲ τούτων συνάγεται, ὅτι τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἀρμόδια νὰ διορίσωσιν ἐπίτροπον τοῦ ἐστω καὶ ἐν Ἑλλάδι ἐγκατεστημένου ὑπηκόου Ἰταλοῦ ἀνηλίκου, καὶ ἀνάγκῃ ὑποτεθῇ, ὅτι εἶναι ἀδύνατος ὁ διορισμὸς ἐπιτρόπου ὑπὸ τῶν ἰταλικῶν δικαστικῶν ἀρχῶν.

Ἄρα, κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια, δὲν δύνανται νὰ διορίσωσιν ἐπίτροπον τῶν ὑπηκόων Ἰταλῶν ἀνηλίκων,

ὁ ἰσχυρισμός, ὅν οἱ ἀναιρεσεῖοντες ὑπέβαλον εἰς τὸ ἐφετεῖον, ὅτι εἶναι ἀδύνατος ὁ διορισμὸς ἐπιτρόπου τῆς ἀνηλικίου ὑπὸ τῶν Ἰταλικῶν δικαστικῶν ἀρχῶν ἀποβαίνει ἀνευ σημασίας τινός· διότι ἡ ἀξιουμένη ἀδυναμία, κἂν ἀληθής ᾖ, δὲν δύναται νὰ νομιμοποιήσῃ τὸν ὑπὸ τὸ πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἀνευ ἐξουσίας γενόμενον διορισμὸν ἐπιτρόπου τῆς εἰρημένης ἀνηλικίου.

ΑΠ. 137 (1877). Εἰς δίκην περὶ δανειστικοῦ συμβολαίου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐγένετο κατάσχεσις τις, δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 1998 τοῦ Ἰουνίου κώδ., ἐὰν τὸ συμβόλαιον ἐγένετο πρὸ τοῦ κώδικος αὐτοῦ.

ΑΠ. 381 (1855). Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 234 (ἐμπορ. νόμου) τῆς ὁποίας ὁ σωτήριος σκοπὸς εἶναι νὰ περιορίσῃ τὰς καταχρήσεις τὰς παραγομένας ἐκ τῶν ἀνευ ἀνάγκης εἰς ξένους λιμένες γινομένων δανειῶν πρὸς ζημίαν καὶ καταστροφὴν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν πλοίων, δὲν εἶναι ἐπαχθεστέρα πρὸς τοὺς ἀλλοδαποὺς παρὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἡμεδαποῦ δικαίου περὶ τῆς ἐν γένει ἱκανότητος τῶν προσώπων τοῦ συνάπτειν ἐγκύριως συμβόλαια, καὶ ὁμῶς κατὰ τὴν κοινὴν ἀπάντων τῶν εὐνοουμένων ἐθνῶν συνένεστι, ὃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μετ' ἡμεδαποῦ συναλλαττόμενος ἀλλοδαπὸς ὀφείλει νὰ ἐρευνησῇ τὴν κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον προσωπικὴν ἱκανότητα τοῦ ἡμεδαποῦ εἰς τὸ νὰ συνάψῃ ἐγκύριως τὸ συμβόλαιον.

25. Ἡ νομὴ, ἡ κυριότης, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῆς ἀποσπώμενα ἀπόλυτα δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι κειμένων κινητῶν ἢ ἀκινήτων, ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων. — Ἡ ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ διέπεται ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας, εἰς τὴν ἀνήκει ὁ κληρονομούμενος, ἐκτὸς ἂν πρόκηται περὶ ἀκινήτων, κειμένων ἐν Ἑλλάδι, τὰ ὁποῖα ὡς πρὸς τοῦτο διέπονται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου.

ΑΠ. 23 (1845). Καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας καὶ κατὰ τὰς περὶ τῶν ὄρων τῆς ἰσχύος τῶν ξένων προσωπικῶν νόμων ἀρχὰς τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν, τὸ κύριον ὄριον γενομένης ἐν Ἑλλάδι πρὸς Ἑλληνα καὶ ἀφορώσης εἰς ἀκίνητα κτήματα κείμενα ἐν Ἑλλάδι, διέπεται ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων.

ΑΠ. 149 (1849). Προκειμένου περὶ ἀκινήτου κτήματος, κειμένου ἐν Ἑλλάδι, δυνάμει νομικῆς πράξεως γενομένης ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, τὰ ἐσωτερικὰ, ἢτοι τὰ κατ' οὐσίαν προσόντα, τὰ συνιστῶντα αὐτὴν ἐγκυριον, πρέπει νὰ κριθῶσι κατὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντας νόμους. διότι, κατὰ γενικὸν κανόνα, ἀπορρέοντα ἐκ τῆς κυριαρχικῆς ἐξουσίας πύσης πολιτείας, καὶ ἀνεγνωρισμένον ὑπὸ τῶν νομοθεσιῶν καὶ τῆς νομολογίας τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν, ἐπὶ τῶν ἐντὸς τῶν ὄρων

αὐτῆς εὐρισκομένων προσώπων καὶ πραγμάτων, οἱ νόμοι ἐκάστου ἔθνους διέπουν τὴν κτῆσιν καὶ ἀπόβολὴν τῶν ἐντὸς τῶν ὄριων τῆς Ἐπικρατείας κειμένων ἀκινήτων.

ΑΠ. 388 (1874). Κατ' ἀρχὴν, παρὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἀναγνωρισμένην, ἡ κτῆσις ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων ἐπὶ ἀκινήτων διέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς γῶρας, ἐν ᾗ κεῖται τὸ ἀκίνητον, διότι τοιοῦτοι νόμοι εἰσὶ πραγματικοί, ὡς φέροντες δὲ χαρακτῆρα προστατευτικῶν τῶν συμφερόντων τῶν δημοσίων εἰσὶ δημοσίας τάξεως, καὶ διὰ τοῦτο ἀπολύτως ἐφαρμοστέοι ἐπὶ τῆς ἀποκτήσεως ἐμπραγμάτων δικαιῶν ἐπὶ ἀκινήτων, κειμένων ἐν Ἑλλάδι, καὶ εἴαν ἡ πράξις τῆς μεταβιβάσεως ἐγένετο ἐν τῇ ἁλλοδαπῇ μεταξὺ ἁλλοδαπῶν. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, διὰ πᾶσαν μεταβολὴν τῆς κατοχῆς ἀκινήτων ἀπαιτεῖται, ἐπὶ ποινῇ ὀκυρότητος, συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφο.

ΑΠ. 102 (1878). Ἡ νομὴ καὶ ἡ κυριότης, ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐμπράγματα δίκαια ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι κειμένων ἀκινήτων κρίνονται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους (ἀστ. νόμου ἄρθρ. 5) ἐπομένως σύμβασις, ἀφορῶσα εἰς μεταβολὴν κατοχῆς ἢ κυριότητος ἀκινήτου, εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος, μὴ καταρτισθεῖσα ἐνώπιον συμβολαιογράφου (Ν. Χαρτ. 42).

ΑΠ. 13 (1880). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀπὸ 21 Ὀκτωβρίου 1856 ἀστικοῦ νόμου, ἡ νομὴ, ἡ κυριότης καὶ τὰ ἀπ' αὐτῆς ἀποσπώμενα ἀπόλυτα δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι κειμένων κινήτων ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων, ὅθεν καὶ ἡ διεκδίκησις γραμματικῶν ἐν Ἑλλάδι εὐρισκομένων καὶ διεκδικουμένων ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἰσχυρόντων ρωμαϊκῶν νόμων περὶ διεκδίκησεως κινήτων κατ' αὐτοὺς δὲ ἀποτρέπεται ἡ διεκδικητικὴ αὐτοῦσιν τοιοῦτων γραμματικῶν καὶ κινήτων, περιελθόντων μὴ νομίμως εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἐναγομένου (Ν. 23 Κῶδ. 3. 32 καὶ Ν. 2 Κῶδ. 6. 2).

ΑΠ. 306 (1855). Ἐάν τις ἐγκατεστημένος ὢν ἐν τῇ ἁλλοδαπῇ τελευτήσῃ ἐν Ἑλλάδι ἄκληρος, τὸ ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ δικαίωμα ρυθμίζεται κατὰ τὸν νόμον τῆς κατοικίας αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ κατὰ τὸν νόμον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ εὗρεθῇ ἡ κινήτῃ ἀκληρονόμητος περιουσία, καὶ ἐπομένως ὅταν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς περιουσίας ταύτης τὸ ἄρθρ. 16 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου περὶ τῆς εἰς τὸ Δημόσιον τῆς Ἑλλάδος μεταβιβάσεως τῆς προκειμένης περιουσίας, διότι ἡ λόγφ κληρονομίαις μεταβιβάσις τῆς περιουσίας τοῦ τελευτήσαντος εἰς τοὺς κληρονόμους ἀποτελεῖ κυρίως τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου καθιερωμένην τεχνητὴν ἐπίστασιν τῆς θελήσεως καὶ πέραν τῶν ὄριων τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἡ δὲ βούλησις αὐτῆ, ἣτις ἰσχύει, ἄλλοτε μὲν ρητῶς ἐπὶ τῆς ἐκ διαθήκης, ἄλλοτε δὲ σιωπηρῶς ἐπὶ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῆς ἐκπερατωμένη, συνέχεται στενῶς μετὰ τοῦ προσώπου τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ ρυθμίζεται κατὰ τὸν νόμον τῆς μονίμου αὐτοῦ κατοικίας.

ΑΠ. 33 (1875). Ἡ τε ἐκ διαθήκης καὶ ἡ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ

ἐπὶ ἀκινήτων κειμένων ἐν Ρωμοῦνι. δέεται ὑπὸ τοῦ ρωμουικοῦ νόμου.

ΑΠ. 88 (1871). Οἱ βυζαντινοὶ νόμοι ἐκυρώθησαν παρ' ὄλων τῶν Συνελεύσεων ὡς συμπληρωτικοὶ τῶν ἐθνικῶν νόμοι· διότι καὶ τὸ διατάγμα τοῦ 1835 κηρύττει αὐτὰ ἐπικρατέστερα τῶν νόμων ὧν ἦδ' ἔτι δὲ εἶπει τοῦτο ἐὰν ἡ κύρωσις τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων ἦνυδε· νὰ καταργήσῃ τὰ ἔθιμα καὶ ἐπέφερα τὴν ἀπραξίαν αὐτῶν· ὡστε διαθήκη γενομένη πρὸ τοῦ 1835, καθ' οὓς ἐθίσται τότε τύπους, ἔγκυρος ἐστὶ.

ΑΠ. 211 (1869). Ἐρνήθη δὲ ρητῶς καὶ ὅτι ὁ Μ. καὶ ἡ σύζυγος τοῦ εἶναι ἀπὸ τοῦ 1833 ἔτους, πρὸ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς υἱοθεσίας τοῦ, ὑπῆκοι· Ἕλληνας, ὡστε τὸ ἐρεταῖον, θεωρήσαν ὡς ὁμολογούμενον τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ε. ἀπέθανεν ὡς Ἕλληνίς, παρεῖθε τὴν περὶ τούτου πρότασιν τοῦ νῦν ἀνααιρεσέοντος, καὶ παρεῖθε νὰ διατάξῃ τὴν δεούσαν περὶ τῆς ἀντικρουθείσης ἀμφισβητήσεως τοῦ ἀποδείξειν, καθὼς καὶ περὶ τοῦ ἀνωτέρου μνημονευομένου ἐθίμου, ἐν ᾧ ἡ ἀποδείξις δύναται νὰ ἔγῃ ἐπιφορὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἂν, καθὰ διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀξιοῖ ὁ ἀνααιρεσίμων, ἔγῃ δεκάκιωμα μέμφεως κατὰ τῆς διαθήκης τῆς Τ., διότι, κατὰ τὸ ὃ ἄρθρον τοῦ ἀστικοῦ νόμου, ἡ ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ δέεται ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ κληρονομούμενος, ἐκτός ἐὰν πρόκηται περὶ ἀκινήτων κειμένων ἐν Ἑλλάδι, τα ὅποια ὡς πρὸς τοῦτο δέονται ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ νόμου· κατὰ συνέπειαν, πρὶν ἀπορρίψῃ τὴν ἀγωγὴν τὴν στηριζομένην εἰς τὴν τῆς μέμφεως λόγον, ὡρεῖται νὰ ἐξετάσῃ οὐχὶ μόνον ἐὰν ὁ λόγος οὗτος καὶ τὸ ζήτημα τοῦ ἀναγκαίου κληρονόμου στηρίζεται εἰς διατάξιν τῶν ἰσχυρότων ἐν Ἑλλάδι νόμων, ἀλλὰ καὶ ἂν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐθίμον παρέγῃ εἰς τὸν ἀνααιρεσίωνα δεκάκιωμα νὰ προσβῇ τὴν περὶ ἧς πρόκειται διαθήκην ὡς αἰῶρον· παραλίπον δὲ τὴν περὶ τούτου ἐξέτασιν, κατὰ τὰ προκτεθέντα παρεῖθε τὰς οὐσιώδεις περὶ ἀποδείξεων διατάξεις τῆς πολιτ. δικον. 244 καὶ 248, καὶ ἕνεκα τούτου ἡ ἀπόφασίς τοῦ εἶναι ἀνααιρετέα.

ΑΠ. 242 (1869). Ἐπειδὴ τὸ ἐφ. κεισθὲν ὅτι ὁ περὶ τῆς κληρονομίας τοῦ ὁποῖου πρόκειται Γ. διέμεινε μὲν ἐν Θήρᾳ πρὸ 30 ἐτῶν, ἀλλὰ διτήρησε πάντοτε τὴν Ἰονικὴν ὑπηκοότητα καὶ οὐ μόνον ὄν ἐπολιτογραφῆθη ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' ἀπεναντία, καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐν Θήρᾳ διαμονῆς τοῦ διετέλει ἐγγεγραμμένος ἐν τοῖς βιβλίοις τοῦ αὐτοῦ Ἀγγλικοῦ Ὑποπροξενείου ὡς ὑπῆκοος Ἰωνίος καὶ ἐπροστατεύετο ὑπὸ τῶν Προξένων τῆς Ἀγγλίας, καὶ ὅτι μέχρι τῆς 19 Μαΐου 1864 ὅτε ἐγένετο ἡ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἕνωσις τῆς Ἑπτανήσου, διτήρησε, καίτοι διαμένων ἐν Θήρᾳ, τὴν περὶ πολινουσίας πρόθεσιν τοῦ μέχρι τοῦ Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὅτε ἀπέθωσε, συμφώνως μὲ τὸν νόμον ἀπερῆνατο ὅτι ἡ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ αὐτοῦ πρέπει νὰ ρυθμισθῇ κατὰ τὴν νομοθεσίαν τῆς Ἰωνίου πολιτείας, καθόσον ἡ παρουσίαι αὐτοῦ δὲν συνίσταται ἐξ ἀκινήτων, ἀλλὰ μόνον ἐκ κινήτων.

Ἐπειδὴ ἡ πρότασις τῆς ἀναίρεσειούσης, ὅτι τοῦ συζύγου αὐτοῦ ἀποβάντος ἀφ' ἧς Ἰόνιος πολιτεία προσηρτήθη εἰς τὸ ἑλληνικὸν κράτος, ἡ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ αὐτοῦ πρέπει νὰ ρυθμισθῇ κατὰ τοὺς ἐν κατοικίᾳ τοῦ αὐτοῦ συζύγου τῆς ἰσχύοντος νόμου καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν ἐν Ἑβτανήσῳ ἰσχύοντα Ἄστικὸν Κώδικα, ἀνυπόστατός ἐστι, διότι καὶ μετὰ τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔνωσιν τῶν Ἰονίων νήσων ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ καὶ ὁ Ἰόνιος Κώδιξ ἐν Κεφαλληνίᾳ, καὶ ἡ κληρονομία τῶν Ἰονίων διέπεται κατὰ συνέπειαν ἀπὸ τὸν Ἄστικὸν Κώδικα καὶ ἂν ἀποβιώσῃσιν ἐκτὸς τῶν Ἰονίων νήσων, ὡς ἔχει γίνεσθαι ἂν ἡ Ἰόνιος Πολιτεία ἀπετελεῖ ἐτι ἰδιαίτερον κράτος.

Ἐπειδὴ ἀφ' ἧς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομία τῶν Ἑβτανήσων ὡς πρὸς τὴν κινήτην αὐτῶν περιουσίαν διέπεται ἀπὸ τὸν Ἄστικὸν τῆς Ἑβτανῆρου νόμον ὅπου καὶ ἂν ἀποβιώσῃσιν, τὸ δικαστήριον τῶν Ἑβτανῶν δὲν ὄφειλε νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν περὶ τοῦ τόπου, ὅπου ἡ κληρονομία τὴν κατοικίαν του, διότι ἡ κατοικία δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν εἰς τὸ περὶ ρυθμίσεως τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας ζήτημα.

ΑΠ. 46 (1890). Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου ΡΝ' τῆς 20 Ἰανουαρίου 1866 δὲν ἐπιτίταθη εἰς τὰς Ἰονίους νήσους ἡ ἰσχύς τοῦ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1834 Β. Δ. περὶ πολιτικοῦ νόμου, διατηροῦσι δὲ αὐτοὶ τὰ κῆρος αἱ διατάξεις τοῦ Ἰονίου ἄστικου Κώδικος, ἐν αἷς περιλαμβάνονται καὶ αἱ κανονίζουσαι τὴν ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴν, αἱ διατάξεις δ' αὗται ἐφαρμόζονται προκειμένου περὶ ἀποβιώσιντος ἐν Αἴγυπτῳ Ἰονίου, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐννοίαν τοῦ ἀρθρ. 129 τοῦ νόμου περὶ ἀκαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν.

ΑΠ. 43 (1875). Ἡ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ ἐπὶ ἀκινήτων, κειμένων ἐν Ἑλλάδι, διέπεται ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων, κατὰ τὸ ἀρθρ. 5 τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1856 ἄστικου νόμου, ἡ δὲ διάταξις αὕτη ἰσχύει ὁ μόνον ἐπὶ συγκρούσεως ἡμεδαπῶ πρὸς ἀλλοδαπὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ συγκρούσεως τοῦ Ἰονίου Κώδικος πρὸς τὴν ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι ἰσχύουσαν νομοθεσίαν.

ΑΠ. 42 (1877). Ἐὰν ὁ σύζυγος γυναικὸς τινος ἦτο ὑπὸ τὸν ἑλληνικὸν νόμον καὶ κάτοικος ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν τελευταίαν του, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου, δεῖν νὰ θεωρηθῇ ἡ σύζυγος κληρονόμος τοῦ τέκνου τῆς, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῇ πρώτῃ Ἰονίῳ πολιτεία κειμένων ἀκινήτων, ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ἐφαρμοσθήσανται τὰ ἐκεί ἰσχύοντα.

Β. Αἱ ἐνοχαὶ ρυθμίζονται ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς σιωπηρᾶν θέλησιν τῶν ἐνεχομένων, πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσιν, ἐκτὸς ἂν ὤρισαν οὗτοι τὸν νόμον, εἰς ᾧ θέλωσι νὰ υποβληθῶσιν. — Αἱ ἐξ ἀδικημάτων ὁμοῦ ἐνοχαὶ διέπονται πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου.

ΑΠ. 41 (1842). Ὡς πρὸς τὰς συναλλαγματικὰς ἰσχύουσιν οἱ νό-

μοι τοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν προσδιορισθέντος τόπου, καὶ οὐχί οἱ τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν.

ΑΠ. 118 (1850). Ἡ πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ὀφειλέτου καθιερωμένη παραγραφή θεωρεῖται ἐν γένει εἶδος ποινῆς κατὰ τοῦ δανειστοῦ ἕνεκα τῆς ἀμελείας αὐτοῦ, ὅπως ἐνασκήσῃ ἐν καιρῷ τὴν ἀπαιτήσιν του, ἐξ οὗ ἐπιταί, ὅτι ὁ νόμος τοῦ τόπου, ἐν ᾧ πρέπει νὰ πληρωθῇ συναλλαγματικῆς τις, διέπει τὴν παραγραφήν αὐτῆς, διότι ὁ δανειστής αὐτόθι ὀφείλων νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν ἔχει ὅπ' ὄψιν καὶ τὸν νόμον τοῦ τόπου τούτου τὴν ἀσκήσῃ ὡς ταύτην ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγειν ἀναγνωρίζει καὶ ἡ Πολιτικὴ Δικονομία (ἄρθρ. 22 § 4), καὶ καθιεροῦσι κυρίως οἱ Ν. 1—3 Π. (42. 5), ἄλλως ἐν ὁ δανειστής ὑπέκειτο εἰς τοὺς νόμους παντὸς τόπου, ὅπου ὁ ὀφειλέτης καὶ ἐκ κακῆς πίστεως ἠδύνατο ἐκίστοτε νὰ μεταφέρῃ τὴν κατοικίαν του, ἢ καλῆ πίστεως, ἥτις τὰ μέγιστα συντελεῖ εἰς τὰ ἐμπόριον, ἠδύνατο νὰ κλονισθῇ καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ δανειστοῦ νὰ διακυβεύωνται.

ΑΠ. 40 (1883). Εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνοχῶν, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ ἄστικου νόμου, περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἐπακόλουθα αὐτῶν, ἥτοι τὰ ἐπισυμβαίνοντα καὶ μὴ προβλεπόμενα κατὰ τὴν συνομολόγησιν· οἷον ἡ ὑπερμερία, τὸ πταίσμα καθόσον συμπίπτουσι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως, τροποποιούντα αὐτὴν, ἐπομένως καὶ τὸ ποσὸν τοῦ τόκου τῆς ὑπερμερίας ρυθμίζεται κατὰ τὸν νόμον τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως.

7. Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐπιχειρούμεναι νομικαὶ πράξεις ἔχουσι κατὰ τὸν τύπον αὐτῶν κύρος ἐν Ἑλλάδι, καταρτιζόμεναι εἴτε κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον, εἴτε κατὰ τὰς ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῶν ἰσχυρούσας διατυπώσεις.

ΑΠ. 78 (1867). Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρ' ἡμεδαπῶν ἐπιχειρούμεναι νομικαὶ πράξεις ἔχουσι κύρος ἐν Ἑλλάδι, καταρτιζόμεναι εἴτε κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον, εἴτε κατὰ τὰς ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἰσχυρούσας διατάξεις, πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰάν ἐπὶ συμβάσεως τινος (π. χ. συμβιβασμοῦ) ὁ ἕτερος τῶν συμβαλλομένων ἔχη τὴν ἰθαγενεῖαν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ καταρτίσθῃ ἡ σύμβασις.

ΑΠ. 117 (1867). Προκειμένου περὶ συνυποσχετικῶν (συναχθέντος ὑπὸ Ἑλλήνων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ), ἥτοι περὶ συμβάσεως καὶ οὐχί περὶ καθιερῶς διαδικαστικῆς πράξεως, δὲν ἰσχύει τὸ ἄρθρ. 54 τοῦ περὶ προξ. δικαιοθ. νόμου, ἀλλ' ὁ ἄστικος νόμος, καθ' ὅν ὁ τύπος τῆς πράξεως ρυθμίζεται κατὰ τὸν νόμον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐπιχειρεῖται αὕτη.

ΑΠ. 187 (1854). Προκειμένου περὶ ἄλλου, συντάξαντος τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τῆς ἐν Ρώμῃ γαλλικῆς πρεσβείας, νομίμως συντάσσεται τὸ πληρεξούσιον τοῦτο κατὰ τοὺς γαλλικοὺς νόμους, διότι οἱ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι, ἔχοντες τὸ δικαίωμα δυνάμει νόμου νὰ ἐνεργῶσι τοιαύτας πράξεις, ὄφειλον νὰ

συμμορφωθῶσι πρὸς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος των καὶ οὐχὶ πρὸς τοὺς νόμους τοῦ κράτους, ἐνθα ἐνεργοῦσι τὰ δημόσια καθήκοντα των.

ΑΠ. 129 (1854). Οὐδεὶς νόμος ἢ κανὼν τοῦ δικαίου, οὔτε κανὼν ἢ τις τοῦ διεθνούς δικαίου κωλύει τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πρέσβεις καὶ ὑποβαλλῶνται ἔκουσίως αὐτόθι εἰς ἰδιωτικὸς τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου νομικὰ σχέσεις, ἐπομένως ἢ ἰδιότης προσώπου τινὸς ὡς πρέσβευς τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δὲν κωλύει αὐτὰ νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν του δι' ἰδιογράφου διαθήκης, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας αὐτόθι τύπους.

ΑΠ. 129 (1854). Τὸ ἀρθρ. 61 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἔπεισε, ὅτι ἡ ἐνώπιον Συμβολαιογράφου διαθήκη γίνεται μόνον κατὰ τοὺς ἐν γένει τύπους τοῦ ξένου κράτους χάριν ευκολίας τοῦ Ἑλληνοδιαθέτου, μὴ δυναμένου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ νὰ ἔχη Συμβολαιογράφον, ἐνεργοῦντα κατὰ τοὺς τύπους τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας, δὲν ἐννοεῖ δὲ ἀπαγορεύσῃ νὰ γίνηται καὶ κατὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἰσχύοντας τύπους ἢ αὐτόθι συντασσομένη ἰδιογράφος διαθήκη, ἐξ ἐναντίας, ἐκ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὸν εἰς ξένον κράτος εὐρισκόμενον Ἕλληνα νὰ διαθέτῃ δι' ἰδιογράφου διαθήκης, ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ νομοθέτης παρεδέχθη τὸν οἰαίας τοιοῦτου εἶδους διαθήκας εἰς ξένον κράτος συντασσομένης γενικῶν κανόνων, καθ' ἃν ὁ τύπος τοῦ ἐγγράφου κανονίζεται κατὰ τοὺς νόμους τοῦ ἰσχύοντος, καθ' ἃν χρόνον καὶ τόπον ἐγένετο τὸ ἐγγράφον.

ΑΠ. 129 (1854). Ἡ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου εὕρεσις τῆς ἰδιογράφου αὐτοῦ διαθήκης μεταξὺ τῶν χαρτίων αὐτοῦ καὶ οὐχὶ εἰς χεῖρας ἄλλου, εἶναι μὲν εἰς τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 31 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου ἀπαιτουμένων τύπων διὰ τὸ κύρος τῆς τοιαύτης διαθήκης, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ νόμου οὗτος ἐπιτρέπει, ὅπως ἢ εἰς ξένον κράτος ἰδιογράφος διαθήκη τοῦ Ἑλληνοδιαθέτου γίνηται κατὰ τοὺς αὐτόθι ἰσχύοντας τύπους, οὗτος δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐν ἀρθρ. 31 ὀριζομένου, προσδιορίζουσιν ἄλλον τόπον, ἢτοι ἢ ἰδιογράφος νὰ παραδίδηται εἰς χεῖρας τρίτου καὶ οὐχὶ νὰ εὐρισκῆται μεταξὺ τῶν χαρτίων τοῦ διαθέτου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἐπειτα, ὅτι ὁ τύπος οὗτος πρέπει νὰ τηρηθῇ, ἀπὸ τῆς διαθήκης γίνεται κατὰ τοὺς αὐτόθι ἰσχύοντας νόμους, καὶ οὐχὶ ὁ τοῦ ἀρθρ. 31, ὁ δὲ τυχὸν θάνατος ἐν Ἑλλάδι τοῦ εἰς ξένον κράτος ἀνηκόντος διαθέτου οὐδαμῶς μεταβάλλει τὴν κατάστασιν τῶν ἤδη ἐγκύτως γενόμενων, διότι ὅταν ὁ νόμος τοῦ ξένου κράτους ἀπαιτῇ ἢ ἐπιτρέπῃ ἢ ἰδιογράφος διαθήκη νὰ παραδίδηται εἰς χεῖρας τρίτου καὶ οὐχὶ νὰ εὐρισκῆται μεταξὺ τῶν χαρτίων τοῦ διαθέτου ἀποθανόντος Ἑλληνοδιαθέτου, καὶ πραγματικῶς ἐτηρηθῇ ἢ ὑπὸ τοῦ ξένου νόμου διατασσομένης τύπος οὗτος, θεωρεῖται τότε ὡς ἐκπληρωθεὶς ὁ τύπος τοῦ ἀρθρ. 31 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, διότι οὗτος ἐπιτρέπεται, ἀπὸ ἐξαιρέσεως ἢ περιορισμοῦ, ἢ ἰδιογράφος διαθήκη νὰ γίνηται κατὰ τοὺς ἰσχύοντας ἐν τῷ ξένῳ κράτει νόμους, ἐνθα ἡ διαθήκη ἐγένετο.

ΑΠ. 54 (1860). Τὸ ἀρθρ. 61 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἐν-

νοει διὰ τοῦ δευτέρου αὐτοῦ μέρους νὰ υποβάλλῃ πάσας τὰς μὴ ἰδιογράφους διαθήκας εἰς τοὺς τύπους τῆς Ἐπικρατείας ἐνθα γίνονται, οὐχὶ δὲ νὰ περιορίσῃ αὐτὰς εἰς τὸν τύπον τῆς ἐνώπιον Συμβολαιογράφου συντάξεως, διότι ἄλλως ἤθελε διατάξει τι ὅλως ἀνεφάρμοστον, ἐὰν τυχὸν δὲν ὑπάρχωσι Συμβολαιογράφοι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἄρα καὶ ἐπὶ τοιοῦτων διαθηκῶν ἐφαρμόζεται ὁ κανὼν, ὅτι ὁ τύπος τῶν πρᾶξεων κανονίζεται κατὰ τοὺς νόμους τοῦ τόπου. ἐνθα συντάσσονται, διότι ἐν ἄλλω ἐσκόπει ὁ νομοθέτης, ἤθελεν ἐκφράσει ρητῶς τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος.

ΑΠ. 81 (1875). Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ τοῦ Προξένου συντασσόμεναι διαθήκαι διέπονται ὑπὸ τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντος νόμου, ἤτοι ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ψηφίσματος τοῦ 1830.

§. Κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὑπὸ ἐλληνικῶν δικαστηρίων ἀλλοδαπαὶ νομοὶ ἀντιβαίνοντες εἰς ἡμεδαποὺς νόμους τῆς δημοσίας τάξεως, ἢ ἀφορῶντες θεσμοθεσίας μὴ ἀναγνωριζόμενας ὑπὸ τῶν ἐλληνικῶν νόμων.

ΑΠ. 125 (1904). Ἐπειδὴ βάσις τῆς ἐπὶ κρίσιν ἀγωγῆς εἶναι τὸ ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ἀναιρεσεύοντος ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ πατρὸς ἀπορρέον κληρονομικὸν δικαίωμα, ἤτοι σχέσις διεπομένη κατὰ τὸν Ἀστικὸν ἡμῶν Νόμον τοῦ 1858 (ἄρθρον 4) ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τῆς ἰθαγενείας μὲν τοῦ ἀναγνωρίζοντος πατρὸς, ἐὰν οὗτος τυχάνῃ Ἕλλην ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, τοῦ ὀρθοδόξου δὲ θρησκευάματος αὐτοῦ ἐν ταῖς μὴ χριστιανικαῖς τῆς Ἀνατολῆς χώραις, ἐὰν τυχάνῃ ὑπήκουε ὀθωμανός, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι κατὰ τὰ ἀνεκὰθεν κρατοῦντα ἐν Τουρκίᾳ ἐκκλησιαστικὰ καθεστῶτα, τὰ δι' ἐπανεπιλημμένων σουλτανικῶν βερατιῶν κυρωθέντα, ἐφαρμόζεται ὁ Βυζαντινὸς Νόμος ἐπὶ πάσης γαμικῆς καὶ κληρονομικῆς διαφορᾶς ἢ ἄλλης ἀφορώσης εἰς τὴν προσωπικὴν κατάστασιν τῶν ὀρθοδόξων ὀθωμανῶν ὑπηκόων, κατὰ τὸν ρηθέντα νόμον, διέποντα προδήλως τὴν δικαζομένην σχεσίαν, τὰ νόθα τέκνα δὲν κληρονομοῦσι τὸν φυσικὸν πατέρα, ἐκτὸς ἐὰν νομιμοποιηθῶσι, τοῦθ' ὅπερ μόνον κατὰ δύο τρόπους γινώσκει, δι' ἐπιγνωμένου γάμου καὶ διὰ βασιλικῆς ἀντιγραφῆς, περὶ ᾧ ἡδὴ δὲν πρόκειται, οὐδ' αὖτως ἄρα ἤμαρτεν ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀποφηνάμενη ὡς πρὸς τὴν κληρονομίαν τῶν κινητῶν νόμων ἀβάτιμον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσεύοντος, ὅστις, Ἕλλην τὴν ἰθαγένειαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγείσεως τῆς ἐπὶ κρίσιν ἀγωγῆς, καθ' ἃ ἀνεξιλέγτως δέγεται τὸ ἐρεταῖον, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναγάγῃ τοῖς ἀναιρεσιβλήτου Ἕλληνας ἐπίσης, ἢ ἐνώπιον τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, μόνου ἄρ' ἡμετέρου κατὰ τὸν νόμον εἰς τὰς μεταξὺ Ἑλλήνων ἐν Τουρκίᾳ διαφορᾶς.

Ἐπειδὴ ἡ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν προστηκόντως κεκυρωμένων ἀν-

τηγράφω προσαγομένων προτάσεων, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζητήσιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἢ ἀναιρεσίῳ ἰσχυρίσαστο ὅτι κατὰ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ κρατοῦντα, τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα διέπεται ὡς πρὸς τὰ αὐτῶσε κείμενα ἀκίνητα ὑπὸ τοῦ ἐπιχωρίου νόμου, καθ' ὃν καὶ τὰ νόθα τέκνα, ἀναγνωρίζομενα, κληρονομοῦσι τὸν φυσικὸν πατέρα, τὸ δὲ ἐφετεῖον παρέλιπε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὸν οὐσιώδη τοῦτον ἰσχυρισμόν, περὶ οὗ τοῦναντίον ὤφειλε, κατὰ νόμον ἠτιολογημένως ν' ἀποφαίνεται, ἀφ' οὗ δὲν πρόκειται περὶ ἀλλοδαποῦ θεσμοῦ, ἀποδοκιμαζομένου ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς νομοθεσίας, ἢ ἀντιβαίνοντος εἰς ἡμεδαποὺς νόμους δημοσίας τάξεως.

BIBLION ΠΡΩΤΟΝ

Περὶ προδῶπων.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Περὶ ἀπολαύσεως, ἀποβολῆς, καὶ ἀνακτίσεως
τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ἀπολαύσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

9 Ἡ ἀπόλαυσις τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς τῶν πολιτικῶν, ἅτινα ἀποκτῶνται καὶ διατηροῦνται μόνον κατὰ τὸ δημόσιον δίκαιον.

10. Πᾶς Ἕλλην ἀπολαύει ἀπάντων τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

11. Τὸ κυοφορούμενον λογίζεται γεννηθὲν ὡς πρὸς τὰ εἰς αὐτὸ ἐπαγόμενα ἀστικά δικαιώματα, ἂν τεχθῆ ζῶν ἐν ἀμφιβολίᾳ δέ, ἂν ἐγεννήθῃ ζῶν ἢ νεκρὸν, ὑποτίθεται τὸ πρῶτον.

12. Τὰ κατὰ τὸν νόμον συνεστηκότα νομικὰ πρόσωπα ἀπολαύουσι τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων, καθόσον δὲν τροποποιήσῃ τὴν ἀπόλαυσιν αὐτῶν ἰδιαιτέραι νόμοι.

13. Ὁ ἀλλοδαπὸς ἀπολαύει ἐπίσης ἐν Ἑλλάδι τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων, ἐκτὸς ἂν νόμοι τοῦ Κράτους, μὴ τροποποιούμενοι διὰ συνθηκῶν, ἀποδίδωσιν ἀστικὸν τι δικαίωμα εἰς μόνους τοὺς ἡμεδαποὺς.

14. Ἕλλην εἶναι—α' ὁ ἐξ Ἑλληνος πατρὸς

γεννηθείς—β' ὁ ἐξ Ἑλληνίδος καὶ ἐκ πατρὸς μὴ νομίμου—γ' ὁ ἐξ ἀδῆλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐν Ἑλλάδι γεννηθείς—δ' ὁ ἐξ ἀλλοδαπῆς μητρὸς καὶ ἐκ μὴ νομίμου πατρὸς Ἕλληνας γεννηθείς, ἂν νομίμως ἀναγνωρισθῆ ὑπ' αὐτοῦ.

15. Ὁ ἀλλοδαπός, ὁ κατὰ τὸν νόμον τῆς πολιτείας, εἰς τὴν ἀνήκει, ἐνήλικος, γίνεται Ἕλληνας διὰ πολιτογραφίσεως.— Πᾶς δὲ ὁ θέλων νὰ πολιτογραφηθῆ ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ τούτου θέλησίν του εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλει νὰ καταστήσῃ τὴν κατοικίαν του, καὶ μετὰ τὴν δηλώσιν νὰ κατοικήσῃ ἐν Ἑλλάδι, εἰάν μὲν ἦναι ὁμογενὴς ἐπὶ δύο, εἰάν δὲ ἦναι ἀλλογενὴς ἐπὶ τρία ἔτη μετὰ παρέλευσιν δὲ τῶν προθεσμιῶν τούτων, καὶ πιστοποιήσαντος τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, ὅτι οὐκ ὑπέπεσεν εἰς κακούργημα ἢ πλημμέλημα, ἐκ τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὸ 22 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὀφείλει νὰ δώσῃ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου τὸν ὄρκον τοῦ Ἕλληνας.

16. Ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν πρὸς πολιτογράφειν ἐγκατασταθέντα ἀλλοδαπὸν πλήρη τὴν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πρὸς πολιτογράφειν ἀπαιτουμένου χρόνου ἀπολαύσιν τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων ἐν ταιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἅπασαι αἱ νομικαὶ σχέσεις αὐτοῦ ρυθμίζονται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους.

17. Τὰ γεννηθέντα τέκνα πρὸ τῆς περὶ πολιτογραφίσεως δηλώσεως καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἤδη πολιτογραφθέντος μένουσιν ἀλλοδαποί· ἂν δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πολιτογραφίσεως ἡ σύζυγος ἢ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἦσαν ἀνήλικοι, δύναται ν' ἀποκτήσωσι τὴν τοῦ Ἕλληνας ιδιότητα, εἰάν, ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητός

* Τὰ περὶ πολιτογραφίσεως τροποποιοῦνται διὰ διαφόρων Νόμων δημοσιευομένων κατωτέρω ἢτοι Νόμου ΒΤΚ' 1895, νόμου ΒΥΠΓ' 8 Μαρτίου 1897 καὶ Νόμου ΒΩΔΖ' τοῦ 1901.

των, δηλώσωσι τὴν περί τούτου θέλησίν των εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλουσι νὰ καταστήσωσι τὴν κατοικίαν των, κατοικήσωσιν ἐν Ἑλλάδι, καὶ δώσωσιν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου τὸν ὄρκον τοῦ Ἑλλήνος.

18. Τὰ ἐν τῇ διετία ἢ τριετία γεννώμενα τέκνα τῶν ἐν τῷ 15 ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθίστανται Ἑλλη-
νες διὰ τῆς πολιτογραφήσεως τοῦ πατρὸς.

19. Ὁ ἐξ Ἑλληνίδος καὶ μὴ νομίμου πατρὸς ἀλλοδαποῦ γεννηθεὶς, ἀναγνωρισθεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ὁ ἐν Ἑλλάδι ἐξ ἀλλοδαποῦ γεννηθεὶς, δύνανται ν' ἀποκτήσωσι τὴν τοῦ Ἑλλήνος ἰδιότητα κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ 17 ἄρθρου.

20. Ὁ ἐκ γονέων ἀποβαλόντων τὴν τοῦ Ἑλλή-
νος ἰδιότητα γεννηθεὶς δύναται πάντοτε ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ Ἑλλήνος, ἐκπληρῶν τὰς διατάξεις τοῦ 17 ἄρθρου.

21. Ἀλλοδαπὴ μετ' Ἑλλήνος συζευχθεῖσα γίνε-
ται Ἑλληνίς.

22. Ἄλλοδαπὸς προσενεγκὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα μεγάλας ἐκδουλεύσεις, εἰσαγαγὼν ἀξιολογον ἐφεύρεςιν ἢ βιομηχανίαν, καθιδρύσας καταστήματα κοινωφελῆ, ἢ ἐπ' ἐξοχω διανοητικῇ ἱκανότητι διακρινόμενος, δύναται νὰ πολιτογραφηθῇ διὰ νόμου. **

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ ἀποβολῆς καὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

23. Ἀποβάλλει τὴν τοῦ Ἑλλήνος ἰδιότητα—α'

* Τοῦ ἀρθ. 22 ἐτέθη ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ΥΑΗ' 1858.

** Τοιοῦτοι νόμοι εἰσὶν ὁ ΥΜΖ' 1858 περὶ πολιτογραφήσεως Δ. Βερναδάκη ὁ ΥΜΗ' 1858 περὶ πολιτογρ. Α. Ἀρσάκη ὁ ΥΜΘ' 1858 περὶ πολιτ. Σ. Σίνα ὁ ΣΙΔ' 1867 περὶ πολιτ. Ἑλ. Μασάσκη (Δόρα ὁ Ἰστορία), ὁ ΠΜΗ' 1882 περὶ πολιτ. Κ. Ζάππα, Ἐπιθὶ καὶ νόμον ΑΡΚΘ' 1883 περὶ ὀρκωμοσίας τῶν διὰ νόμου πολιτογραφουμένων.

ὁ ἐν ἀλλοδαπῇ πολιτογραφηθεὶς. — 6' ὁ ἀνευ Βασιλικῆς ἀδείας ἀναδεχθεὶς δημοσίαν ὑπηρεσίαν παρὰ ξένη κυβερνήσει.

24. Ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα τοῦ ἀποβαλόντος τὴν τοῦ Ἑλλήνος ἰδιότητα διαμένουσιν Ἑλληνες.

25. Ἡ μετ' ἀλλοδαποῦ συζευθεῖσα Ἑλληνὶς ἀποβάλλει τὴν τοῦ Ἑλλήνος ἰδιότητα ἂν δὲ ὁ σύζυγος τῆς πολιτογραφηθῆ Ἑλλην, ἢ αὐτὴ χηρεύσῃ ἢ διαζευχθῆ, δύναται ν' ἀνακτήσῃ τὴν τοῦ Ἑλλήνος ἰδιότητα, ἀφ' οὗ, εἴτε διαμένουσα ἐν Ἑλλάδι, εἴτε ἐπανελθούσα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, δηλώσῃ εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλει νὰ κατοικήσῃ, τὴν περὶ ἀνακτήσεως τῆς ἰδιοτήτος ταύτης θέλησίν τῆς.

26. Ὁ διὰ Βασιλικῆς ἀδείας εἰς ξένον Κράτος πολιτογραφηθεὶς ἀνακτᾶται τὴν τοῦ Ἑλλήνος ἰδιότητα, ἅμα, ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα, δηλώσῃ εἰς τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχὴν τὴν περὶ ἀνακτήσεως τῆς ἰδιοτήτος ταύτης θέλησίν του, καὶ κατοικήσῃ ἐν Ἑλλάδι.

27. Ὁ ἀποβαλὼν τὴν τοῦ Ἑλλήνος ἰδιότητα δύναται πάντοτε νὰ τὴν ἀνακτήσῃ, ἂν, ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα, δηλώσῃ εἰς τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχὴν τὴν περὶ τούτου θέλησίν του, κατοικήσῃ ἐν αὐτῇ ἐπὶ ἕξ μῆνας, καὶ δώσῃ ἐνώπιον τοῦ νομάρχου τὸν ὄρκον τοῦ Ἑλλήνος.

28. Ὁ ἀνευ Βασιλικῆς ἀδείας ἀναδεχθεὶς ξένη στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν δύναται νὰ ἀνακτήσῃ τὴν τοῦ Ἑλλήνος ἰδιότητα, ἂν ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκπληρώσῃ, κατὰ προηγουμένην Βασιλικὴν ἀδειαν, τὰς εἰς τὸν θέλοντα νὰ πολιτογραφηθῆ ἀλλοδαπὸν ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις.

29. Ἡ στέρησις τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων, ὡς

ἀποτέλεσμα ποινικῆς καταδίκης, ὀρίζεται ὑπὸ τῆς ποινικῆς νομοθεσίας.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Γενικαὶ διατάξεις.

30. Ληξίαρχοί εἰσιν· * 1) ὁ δήμαρχος καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου, ἐξαιρουμένων τῶν ἐχόντων εἰδικὸν πάρεδρον χωρίων· 2) ὁ εἰδικὸς πάρεδρος εἰς τὰ χωρία ἐνθα ὑπάρχει τοιοῦτος. — Ἄν τις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ δὲν γινώσκῃ γράμματα, διορίζεται ἄλλος ληξίαρχος διὰ Β. Δ. ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ. — Εἰς δήμους, ἧ χωρία μεγάλης ἐκτάσεως δύναται νὰ διορισθῇ παρὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ ἕτερος ληξίαρχος, προσδιοριζομένης τῆς περιφέρειας αὐτοῦ.

31. Ἐλλείποντος, ἐξαιρουμένου, ἢ κωλυομένου τοῦ δημάρχου, ἐκπληροῖ τὰ ληξιαρχικά χρέη ὁ νόμιμος αὐτοῦ, καθὼς δημάρχου, ἀναπληρωτῆς. — Διὰ τὴν περιπτώσιν ἐλλείψεως, ἐξαιρέσεως, ἢ κωλύματος τῶν λοιπῶν ληξιαρχῶν ἢ κυβέρνησις διορίζει ἀναπληρωτικούς ληξιαρχούς. — Ἐὰν ἐντὸς ληξιαρχικῆς τινος περιφέρειας δὲν ὑπάρχῃ ληξίαρχος, οὔτε ὁ ἀναπληρώσων αὐτόν, τὰ μέρη προσέρχονται εἰς τινὰ τῶν πλησιεστέρων ληξιαρχῶν.

* 1. Διὰ τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν ἐπιθ: τεῦχος **Συντάγματα** Κατὰ δὲ τὰ ἀρθ. 35 τοῦ ὑγειονομικοῦ νόμου ΚΒ' 1845, καθήκοντα ληξιαρχοῦ ἐκτελεῖ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ λοιμοκαθαρητοῦ ὁ ἐπιστάτης αὐτοῦ.

* 2 Ἐπιθ: Νόμον ΥἱΑ' 1858. Περὶ ὀρκωδοσίας ληξιαρχῶν κλπ.

Ὁρθητικὸν Πύγμα 2430 (29^η Ἰαν. 1920) ἀφ' ἧς καὶ ληξιαρχικαὶ ἐπὶ ὑπόθεσιν. —

χων, ὅστις θέλει ἐνεργεῖ τὴν ληξιαρχικὴν πράξιν, ποιούμενος ἐν αὐτῇ μνεῖαν τῆς αἰτίας, δι' ἣν κατ' ἐξαιρέσειν τὴν ἐκτελεῖ αὐτός.

32. Ἡ ἀρμοδιότης ἐκάστου ληξιάρχου περιορίζεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς περιφερείας του, ἐξαιρουμένης τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ 31 ἄρθρου περιπτώσεως.

33. Ὁ ληξιάρχος δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ληξιαρχικὴν πράξιν, ἀφορῶσαν ἑαυτόν, τὴν σύζυγον, τοὺς ἀνιόντας καὶ κατιόντας, καὶ τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς ἢ ἀγγιστεῖς αὐτοῦ μέχρι τοῦ δευτέρου βαθμοῦ.

34. Οἱ ληξιαρχοὶ ὑπάγονται, ὡς τοιοῦτοι, εἰς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, ὑποκείμενοι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ληξιαρχικῶν αὐτῶν καθηκόντων, εἰς τὰς περὶ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων πειθαρχικὰς διατάξεις.

35. Ὁ ληξιάρχος κρατεῖ βιβλία, * ἐν οἷς καταγράφει τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ του γεννήσεις, γάμους, ἀποβιώσεις, μεταβολὰς ἢ προσθήκας ὀνομάτων, ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, υἰοθεσίας, καὶ διαζύγια.

36. Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις ἐγγράφονται, ἀναλογως τῆς πληθύος τῶν κατοίκων, ἢ εἰς ἐν βιβλίον διηρημένον εἰς τρία μέρη, ἢ εἰς τρία βιβλία· καὶ εἰς μὲν τὸ ἐν μέρος ἢ βιβλίον καταχωρίζονται αἱ γεννήσεις, μεταβολαὶ ἢ προσθήκαι ὀνομάτων, ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, καὶ υἰοθεσίαι, εἰς τὸ ἄλλο οἱ γάμοι καὶ τὰ διαζύγια, καὶ εἰς ἄλλο, τὸ τρίτον, αἱ ἀποβιώσεις. Τὰ βιβλία ταῦτα θέλουσι κρατεῖσθαι διπλᾶ.

37. Τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία, ἀπαιτεῖται, πρὶν ἐπιγίνῃ χρῆσις αὐτῶν, νὰ ἴναι δεδεμένα, κατὰ σελίδα ἡριθμημένα, καὶ καθ' ἑκάστον φύλλον μονογραφημένα πορᾷ

* Ἐπιθ. Β. Δ. 31 8)βρίου 1856 ἄρθρ. 1.

τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ἢ τοῦ παρὰ τούτου ἐπι-
 τετραμμένου δικαστοῦ, καὶ νὰ φέρωσιν ἐπὶ τοῦ τελευ-
 ταίου φύλλου τὴν περὶ τούτου μαρτυρίαν, συναναφερο-
 μένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σελίδων, καὶ παρατιθεμένου τοῦ
 ἔτους, τοῦ μηνός, τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ
 προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν δικαστοῦ.

38. Κατ' ἔτος οἱ παρὰ πρωτοδικαῖς εἰσαγγελεῖς
 ὀφείλουσι νὰ διευθύνωσι πρὸς τοὺς ληξιαρχοὺς τῆς πε-
 ριφέρειᾶς τῶν τὰ ἀναγκαῖα πρὸς καταχώρισιν τῶν λη-
 ξιαρχικῶν πράξεων βιβλία, ἠριθμημένα καὶ μονογραφη-
 μένα ὡς ἀνωτέρω. — Ἄν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους τὰ
 βιβλία γραφῶσιν ὁλόκληρα, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει νὰ ζη-
 τήσῃ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν
 ἄλλα συμπληρωτικά, συμμορφούμενος μὲ τὰ ἐν τῷ ἀρ-
 θρῷ 48 τοῦ παρόντος νόμου διατεταγμένα.

39. Ὅσακις ἕνεκα προσβολῆς ἐπὶ πλαστογραφία
 ἢ νοθεύσει διατάσσεται παρὰ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ἢ
 προσαγωγή ληξιαρχικοῦ βιβλίου, ὄντος ἐν χρήσει, ὁ
 ληξίαρχος ὀφείλει νὰ ζητήσῃ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἄλλο
 συμπληρωτικόν, καὶ, ἀφοῦ τὸ λάβῃ, νὰ περατώσῃ τὸ
 ζητούμενον, ποιούμενος μνεῖαν τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἐγει-
 νεν ἢ περάτωσις πρὶν τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, καὶ νὰ
 πέμψῃ αὐτό.

40. Πᾶσα ληξιαρχικὴ πράξις πρέπει νὰ φέρῃ αὐ-
 ζήντα ἀριθμόν· εἰς δὲ τὸ περιθώριον πρέπει νὰ γράφηται
 τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον ἐκείνου, ἢ ἐκείνων, τοὺς ὁ-
 ποίους ἀφορᾷ.

41. Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις πρέπει νὰ γράφωνται
 εἰς τὰ βιβλία κατὰ συνέχειαν καὶ χωρὶς νὰ ἀφίνηται
 κενὸ τόπος· περὶ τῶν διαγραφῶν γίνεται μνεῖα εἰς τὸ
 περιθώριον ἢ κάτωθι τῆς πράξεως· ἢ δὲ μνεῖα αὕτη, ὡς

* Ἐπιθ. Β. Δ. 31 86ρίου 1856 ἀρθ. 3.

καὶ αἱ λοιπαὶ εἰς τὸ περιθώριον ἢ κάτωθι τῆς πράξεως παραπομπαὶ ὑπογράφονται, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ πράξις αὐτῆ· αἱ συγκαταπαγορεύονται. οἱ δὲ ἀριθμοὶ καὶ αἱ χρονολογίαι τίθενται ὀλόγραφοι.

42. Εἰς τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις σημειοῦνται τὸ ἔτος, ἡ ἡμέρα, καὶ ἡ ὥρα τῆς συντάξεώς των, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, ἡ ἡλικία, τὸ ἐπάγγελμα, καὶ ἡ κατοικία τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων.

43. Οἱ ληξίαρχοι δὲν δύνανται νὰ καταχωρίσωσιν εἰς τὰς παρ' αὐτῶν συντασσομένας ληξιαρχικὰς πράξεις, οὔτε λογῶ σημειώσεως, οὔτε καθ' ὅποιονδήποτε ἄλλον τρόπον, ἄλλο τι ἐκτὸς τῶν δηλώσεων, ὅσαι συγχωρεῖται, κατὰ νόμον, νὰ γίνωνται ὑπὸ τῶν ἐμφανιζομένων.

44. Τὰ μέρη δύνανται ν' ἀντιπροσωπευθῶσι διὰ πληρεξουσίου, φέροντος εἰδικὸν καὶ ἐπίσημον πληρεξουσιότητα αὐτῶν ἔγγραφον, τὸ ὅποιον, προσυπογραφομένον παρὰ τοῦ ληξίαρχου καὶ τοῦ πληρεξουσίου, θέλει μὲν παρὰ τῷ ληξίαρχῳ. — Ἐὰν ὁ φέρων τὸ πληρεξούσιον δὲν ἤξεύρῃ ἢ δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ, θέλει γίνεσθαι μνεῖα τούτου.

45. Οἱ πρὸς βεβαίωσιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων προσλαμβανόμενοι μάρτυρες, πρέπει νὰ ἦναι ἄρρενες, ἐνήλικοι, πολῖται Ἑλληνας, συγγενεῖς ἢ μὴ τῶν μερῶν, ἐκλέγονται δὲ παρὰ τούτων, ἢ, ἐν ἑλλείψει, παρὰ τοῦ ἰδίου ληξίαρχου.

46. Ὁ ληξίαρχος ἀναγινώτκει τὴν συνταχθεῖσαν πρᾶξιν εἰς τὰ μέρη παρόντων τῶν μαρτύρων, μνεῖαν ποιούμενος τῆς ἀναγνώσεως ταύτης εἰς τὸ τέλος τῆς πράξεως. — Ἐὰν οἱ ἐμφανιζόμενοι ἢ οἱ μάρτυρες ἀγνοῶσι τὴν ἑλληνικὴν, προσλαμβάνεται ἑρμηνεύς, ὑποβαλλόμενος εἰς ὄρκον· καὶ τούτου γίνεται ὡσαύτως μνεῖα.

47. Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις ὑπογράφονται ἀμέσως

ὡπὸ τοῦ ληξιαρχοῦ, τῶν μερῶν, τῶν μαρτύρων, καὶ τοῦ
 συγῶν προσληφθέντος ἑρμηνεύς, ἢ γίνεται μνεῖα τῆς
 αἰτίας, δι' ἣν δὲν ὑπέγραψαν τὰ μέρη, οἱ μάρτυρες, ἢ
 ὁ ἑρμηνεύς.

48. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους τὰ ληξιαρχικὰ
 βιβλία περατοῦνται παρὰ τοῦ ληξιαρχοῦ, καὶ ἐντὸς τοῦ
 ἐπομένου μηνὸς τὸ μὲν τῶν διπλῶν παρακατατίθεται
 εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ δήμου, τὸ δὲ εἰς τὸ δικαστήριον τῶν
 πρωτοδικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται ὁ ληξιαρχος. Μετὰ
 τοῦ δευτέρου ἐναποτίθενται τὰ πληρεξούσια καὶ ὅσα
 ἄλλα ἐγγράφα παρέπονται ἐκάστῳ ληξιαρχικῷ βι-
 βλίῳ.

49. Ὅσακις εἰς τὸ περιθώριον ληξιαρχικῆς πρά-
 ξεως ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν νόμον νὰ γίνῃ σημείωσις,
 αὕτη ἐγγράφεται, κατ' αἰτησιν τῶν μερῶν, παρὰ μὲν
 τοῦ ληξιαρχοῦ εἰς τὰ ἐν χρήσει βιβλία, παρὰ δὲ τοῦ
 ἐφημέρου εἰς τὰ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ δημαρχείου, καὶ
 παρὰ τοῦ γραμματέως τῶν πρωτοδικῶν εἰς τὰ ἐν τῷ
 δικαστικῷ γραφείῳ κατατεθειμένα. Ὁ δήμαρχος καὶ ὁ
 γραμματεὺς τῶν πρωτοδικῶν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ὀφί-
 λουσι νὰ γνωστοποιῶσι τὴν γενομένην παρ' αὐτῶν ση-
 μείωσιν εἰς τὸν παρὰ πρωτοδικαῖς ἀρμοδίον εἰσαγγελία,
 ὅστις θέλει φροντίζει νὰ γίνηται ἡ σημείωσις αὕτη ἀπα-
 ραλλάκτως ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν βιβλίων.

50. Ἐκαστος δύναται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν ληξιαρ-
 χον, καὶ τοὺς λοιποὺς φύλακας τῶν ληξιαρχικῶν βι-
 βλίων, ἀντίγραφον τῶν παρ' αὐτοῖς φυλαττομένων λη-
 ξιαρχικῶν πράξεων.—Τὰ ἀντίγραφα ταῦτα, βεβαιού-
 μενα παρὰ τοῦ ἐκδόντος Ἰσα ἀπαράλλακτα τῷ πρωτοτύ-
 πῳ, καὶ φέροντα τὴν ὑπογραφήν τοῦ ὑπαλλήλου τούτου,
 ἐπικυρωμένην παρὰ τοῦ ἀρμοδίου προέδρου τῶν πρωτο-

* Ἐπιθι Β. Δ. 31 Ὀβρίου 1856 ἀρθ. 4.

δικῶν, ἔχουσι πλήρη ἀποδεικτικὴν ἰσχύον περὶ τῆς πρὸς τὸ πρωτότυπον ἐντελοῦς ὁμοιότητος των, μεχριστοῦ ἀποδειχθῶσι πλαστὰ ἢ νοθευμένα.

§ 1. Αἱ παραβάσεις τῶν περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων διατεταγμένων συνεπάγονται τὴν ἐν τῷ 362 ἄρθρῳ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὠρισμένην ποινὴν.

§ 2. Πᾶς ληξίαρχος καὶ πᾶς ἄλλος φύλαξ ληξιαρχικῶν βιβλίων εἶναι ὑπεύθυνος εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ἐπιγενομένας τυχὸν ἀλλοιώσεις, ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος τῆς κατὰ τῶν αὐτουργῶν τῆς ἀλλοιώσεως ἀναγωγῆς.

§ 3. Οἱ παρὰ πρωτοδικαῖς εἰσαγγελεῖς ὀφείλουσι νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰ βιβλία, ὅταν ἐναποτίθενται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, νὰ συντάττωσι περὶ τούτου ἔκθεσιν, καὶ, ἂν ἀνακαλύψωσιν εἰς αὐτὰ παραβάσεις ἢ ἀξιοπονοῦν πράξιν τῶν ληξιαρχῶν, νὰ προκαλῶσι τὴν κατὰ τοὺς νόμους τιμωρίαν των.

§ 4. Πᾶσα διορθωσις ληξιαρχικῆς πράξεως γίνεται δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐχόντων ἐννομον συμφέρον ἰδιωτῶν, καὶ, ὡς αἰεὶ ἢ δημοσία τάξις τὸ ἀπαιτεῖ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ εἰσαγγελέως. — Ἀρμοδίον δικαστήριον εἶναι, ἐπὶ κυρία μὲν αἰτήσει, τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὸ ὅποιον ὑπάγεται ὁ συντάξας τὴν διορθωτέαν πράξιν ληξίαρχος, ἐπὶ δὲ παρεμπιπτούσῃ τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκκρεμῆς ἢ κυρία δίκη.

§ 5. Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ διορθωσις τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως ζητεῖται παρεμπιπτόντως, ὅτε ἐφαρμόζονται αἱ περὶ παρεμπιπτούσων δικῶν διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἢ περὶ διορθώσεως διαδικασίας γίνεται ἐπὶ ἀναφορᾷ κατὰ τὰ ἐν τῇ

* Ἰδε κατωτ. Β. Δ. 31 Ὀκτωβρίου 1856, ἄρθ. 6.

πολιτικῆ δικονομίᾳ διατεταγμένα. — Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐκδίδεται ἡ ἀπόφασις ἀγορεύσαντος τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἀρθροῖς 673 καὶ 674 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὠρισμένα. — Ἡ περὶ διορθώσεως ἀπόφασις δὲν δύναται ποτὲ ν' ἀντιταχθῆ πρὸς τοὺς μὴ ζητήσαντας τὴν διορθώσιν, ἢ μὴ προσκληθέντας εἰς τὴν περὶ αὐτῆς δίκην.

56. Ὅσακις τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀποφασίσῃ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων, ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ προσβληθῆ διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως.

57. Ἡ ἐν τοῖς ἀρθροῖς 54-56 διαγεγραμμένη διαδικασία ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν ζητῆται ἡ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως πιστοποίησις γεννήσεως, γάμου, ἢ ἀποβιώσεως, μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ ληξιαρχικά βιβλία.

58. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δύνανται νὰ ἐνεργῶσι τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις, τὰς ἀφορώσας Ἕλληνας, οἱ ἑλληνοὶ διπλωματικοὶ πράκτορες ἢ πρόξενοι.

59. Ἐκ τῶν δύο διπλῶν βιβλίων, τὰ ὅποια ὀφείλουσι νὰ κρατῶσιν οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ἀναφερόμενοι ληξίαρχοι, τὸ μὲν μένει εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ληξίαρχου, τὸ δὲ ἀποστέλλεται ἕνα παρακατατεθῆ εἰς τὸ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν. — Ἐὰν κατ' αἰτησίν τινος γενῆ εἰς τὰ παρὰ τῷ ληξίαρχῳ τούτῳ μένοντα βιβλία σημειώσις κατὰ τὸ ἀρθρον 49, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει, ὡς τάχιστα, νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν εἰσαγγελέα τῶν πρωτοδικῶν τῆς πρωτεύουσῆς, ὅπως αὐτὸς φροντίσῃ νὰ γενῆ ἡ σημειώσις αὕτη ἀπαραλλάκτως καὶ εἰς τὰ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ κατατεθειμένα βιβλία. — Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἅπασαι αἱ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατάξεις.

60. Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς εἰθισμένους τύπους συντεταγ-

μέναι ληξιαρχικαὶ πράξεις ἔχουσιν ἀποδεικτικὴν ἰσχύϊν καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι.

61. Ἐὰν γέννησις, γάμος, ἢ ἀποθίωσις δὲν δύνανται ν' ἀποδειχθῇ διὰ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων, τὸ παραδεκτὸν ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων, καὶ ἰδίως τῶν μαρτύρων, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ τῶν εἰς τὰς γεννήσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

62. Πᾶσα γέννησις δηλοῦται εἰς τὸν ληξιαρχὸν τοῦ τόπου, ἐνθα ἐγεννήθη τὸ παιδίον, ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ.

63. Ἡ ἀνωτέρω δῆλωσις γίνεται, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἀρθρῷ 644 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὠρισμένῃ ποινῇ, ὑπὸ τῶν ἑξῆς προσώπων.—α'. ὑπὸ τοῦ πατρὸς.—β'. εἴν ἡ μήτηρ ἔτεκεν ἐκτὸς τῆς οἰκίας τῆς, ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσποτοῦ τῆς οἰκίας, ἐν ἣ συνέβη ὁ τοκετός.—γ'. ὑπὸ τῆς μαίας, τοῦ ἱατροῦ, ἢ τοῦ χειρουργοῦ καὶ—δ'. ὑπὸ παντὸς ἄλλου παρευρεθέντος εἰς τὴν γέννησιν. Ἀλλὰ τὰ ἐν ἐκάστῳ τῶν ἀνωτέρω ἐδαφίων ἀναφερόμενα πρόσωπα ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν δῆλωσιν, μόνον ἐν περιπτώσει κωλύματος, ἢ ἐλλείψεως τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἀναφερομένων.

64. Ἡ περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἀμέσως ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν δηλούντων καὶ δύο μαρτύρων σημειοῦνται δ' ἐν αὐτῇ τὸ ἔτος, ὁ μῆν, ἡ ἡμέρα, ἢ ὥρα, καὶ ὁ τόπος τῆς γεννήσεως, τὸ γένος τοῦ παιδίου, καὶ τὸ ὄνομά του, εἴν τῷ ἐδόθη ἤδη, τὰ ὀνοματὰ καὶ ἐπώνυμα, τὸ ἐπάγγελμα, καὶ ἡ κατοικία τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός.—Ὁ ληξιαρχὸς δύναται ν' ἀπαίτηση νὰ τῷ ἐπιδειχθῇ τὸ παιδίον. Περὶ τούτου γίνεται

νεία ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει. — Ἄν εἰς τὸ παιδίον
 ἔν ἦτο δεδομένον ὄνομα, καθ' ὃν χρόνον συνετάχθη ἢ
 περὶ γεννήσεως ληξιαρχικῆ πράξις, προστίθεται τοῦτο
 μετὰ τὴν βάπτισίν του παρὰ τοῦ ληξιάρχου, ἢ τῶν ἐν
 τῷ ἄρθρῳ 49 ἀναφερομένων λοιπῶν φυλάκων τῶν ληξιαρ-
 χικῶν βιβλίων, διὰ μεταγενεστέρως πράξεως, γραφομέ-
 νης εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως πράξεως, πα-
 ρόντων δύο μαρτύρων, ἐπὶ τῇ δηλοποιήσει τοῦ πατρός,
 τῆς μητρός, καὶ τοῦ ἀναδόχου, οἵτινες ὑπόκεινται εἰς
 τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 644 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὠρισμένην
 ποινὴν, ἐάν ὄν ποιήσωσι τὴν δήλωσιν ταύτην ἐντὸς
 ἑκά ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἐδόθη τὸ ὄνομα. *

65. Ἐάν τὸ παιδίον ὄν ἐγεννήθη ἐν γάμῳ, τὸ
 ὄνομα τῶν γονέων σημειοῦται μόνον ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐ-
 τῶν, καὶ τοῦτο ἐάν ἡ ἀναγνώρισις ἐπιτρέπεται ἀπὸ τὸν
 νόμον.

66. Ἐν περιπτώσει γεννήσεως διδύμων, σημειοῦ-
 ται ἐν ἑκάστη τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ἡ τάξις, καθ'
 ἣν ταῦτα ἐγεννήθησαν.

67. Ἐάν τὸ τεχθὲν ἦναι παρὰ φύσιν γέννημα, ὁ
 ληξιαρχὸς ὀφείλει νὰ διορίσῃ ἐμπειροτέχνας, ἐπὶ τῇ
 ἐπιμετροδοτήσει τῶν ὁποίων συντάττει τὴν περὶ γεννή-
 σεως ληξιαρχικὴν πράξιν, ἢ ἀναφέρει ἐν ἰδιαιτέρῳ ἐκθέ-
 σει τοὺς λόγους, δι' οὓς ἤρνηθη τὴν σύνταξιν τῆς
 πράξεως.

68. Ὅστις εὖρη νεογέννητον παιδίον, ὀφείλει, ἐπὶ
 τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ 638 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὠρισμένην
 ποινὴν, νὰ δηλώσῃ τοῦτο ἐντὸς 24 ὥρῶν εἰς τὸν ληξιαρ-
 χον τοῦ τόπου, ἐνθα τὸ παιδίον εὑρέθη, νὰ ἐπιδείξῃ εἰς
 αὐτὸν τὸ παιδίον καὶ τὰ σὺν αὐτῷ τυχόν εὑρεθέντα ἐν-
 ῶματα καὶ ἄλλα πράγματα, καὶ νὰ φανερώσῃ ὄλα τὰ

* Ἐπιθετικὸν τὸ Ἐπίδειγμα Α.

περιστατικά τὰ περί τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῆς εὐρέσεως* περί τῶν ἀνωτέρω γίνεται λεπτομερὴς μνεία ἐν τῇ συντασσομένῃ ληξιαρχικῇ πράξει, σημειουμένων προσέτι ἐν αὐτῇ καὶ τῆς κατ' εἰκοσίαν ἡλικίας τοῦ πατρὸς, τοῦ γένους τοῦ, τοῦ δοθησομένου αὐτῷ ὀνόματος, τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, ἢ τοῦ ἰδιώτου, εἰς οὓς παρεδόθη ἢ θέλει παραδοθῆ.

69. Ὅταν ἐν θαλασσοπλοῖα γεννηθῆ παιδίον, ἢ περί γεννήσεως αὐτοῦ ληξιαρχικὴ πράξις συντάσσεται ἐντὸς 24 ὥρων, ἐν μὲν τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις παρὰ τοῦ φροντιστοῦ, ἐν δὲ τοῖς ἐμπορικοῖς παρὰ τοῦ πλοιάρχου, ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων, ἐκ τοῦ πληρώματος. — Ἡ πράξις αὕτη ἐγγράφεται εἰς τὸ ναυτολογίον.

70. Ἐν ἐλλείψει φροντιστοῦ ἐν τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις, καὶ πλοιάρχου ἐν τοῖς ἐμπορικοῖς, ἢ κωλύομένων αὐτῶν, ἡ ληξιαρχικὴ περί γεννήσεως πράξις συντάσσεται παρὰ τῶν νομίμως αὐτοὺς ἀναπληροῦντων.

71. Εἰς τὸν πρῶτον λιμένα, ὅπου τὸ πλοῖον καταπλεύσῃ δι' ὁποιαδήποτε ἄλλην αἰτίαν παρὰ τῆς τοῦ ἀφοπλισμοῦ, ὁ φροντιστής, ὁ πλοίαρχος, ἢ οἱ ἀναπληροῦντες αὐτοὺς ὀφείλουσι νὰ ἀποθέσωσι δύο παρ' αὐτῶν ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῆς συνταχθείσης ληξιαρχικῆς περὶ γεννήσεως πράξεως εἰς τὸ λιμεναρχεῖον, ἂν ὁ λιμὴν ἦναι ἑλληνικὸς, ἢ εἰς τὸ προξενεῖον, ἂν ὁ λιμὴν ἦναι ξένος. — Ἐκ τῶν ἀντιγράφων τούτων τὸ μίον μένει εἰς τὸ λιμεναρχεῖον ἢ εἰς τὸ προξενεῖον, τὸ δὲ ἄλλο πέμπεται παρὰ τοῦ λιμεναρχοῦ ἢ τοῦ προξένου εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργόν, ὅστις πεμπει ἀντίγραφον παρ' αὐτοῦ ἐπικυρωμένον εἰς τὸν ληξιαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου,

* Ἐπιθεὶ παρακατὸν τὸ Ὑπόδειγμα Β.

τῆς μητρός, ἐὰν ὁ πατήρ ἦναι ἄγνωστος, τὸ δὲ ἀντίγραφον τοῦτο καταχωρίζεται ἀμέσως εἰς τὰ ληξιαρχικά βιβλία.

22. Ὄταν τὸ πλοῖον καταπλεύσῃ δι' ἀφοπλισμόν, τὸ ναυτολόγιον ἀποτίθεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ λιμεναρχοῦ. ὅστις πέμπει ἀντίγραφον παρ' αὐτοῦ ἐπικυρωμένον τῆς ληξιαρχικῆς περὶ γεννήσεως πράξεως εἰς τὸν ληξιαρχὸν τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου, ἢ τῆς μητρός, ἂν ὁ πατήρ ἦναι ἄγνωστος τὸ ἀντίγραφον τοῦτο καταχωρίζεται ἀμέσως εἰς τὰ ληξιαρχικά βιβλία, ἐὰν δὲν ἦναι ἤδη καταχωρισμένον, κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὠρισμένα.

23. Διὰ τὰς ἐν τοῖς λοιμοκαθαρητηρίοις γεννήσεις συντάσσεται ληξιαρχικὴ πράξις ἐν τοῖς ὑγειονομικοῖς βιβλίοις παρὰ τοῦ ὑγειονόμου, ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν ὑπαλλήλου, ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων· ἀντίγραφον δὲ ἐπικυρωμένον τῆς πράξεως ταύτης πέμπεται ἐντὸς 24 ὥρῶν πρὸς τὸν ληξιαρχὸν τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς, ἢ, ἂν ὁ πατήρ ἦναι ἄγνωστος, πρὸς τὸν ληξιαρχὸν τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τῆς μητρός. διὰ τὰ ἐγγραφῆ εἰς τὰ ληξιαρχικά βιβλία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ τῶν εἰς τοὺς γάμους ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

24. Ὅσακις τελεσθῆ γάμος, οἱ σύζυγοι καὶ ὁ ἱερεύς, ὁ τελέσας τὸν γάμον, ὀφείλουσι νὰ τὸν φανερώσωσιν ἐντὸς 10 ἡμερῶν εἰς τὸν ληξιαρχὸν. ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποῦ ἐτελέσθη ὁ γάμος· οὗτος δὲ συντάττει ἀμέσως τὴν περὶ γάμου ληξιαρχικὴν πράξιν, παρόντων τῶν δύο συζύγων, τοῦ τελέσαντος τὸν γάμον ἱερέως, καὶ δύο μαρτύρων, εἰ δυνατόν, ἐκ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου.

25. Ἡ περὶ γάμου ληξιαρχικὴ πράξις θέλει περιέχει α'. τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν ἡλικίαν, τὸν τόπον τῆς γεννήσεως, καὶ τὴν κατοικίαν τῶν συζύγων· β'. τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, καὶ τὴν κατοικίαν τῶν γονέων· γ'. τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν κατοικίαν τῶν μαρτύρων, καὶ ἂν ἦναι συγγενεῖς τῶν συζύγων, κατὰ τίνα βαθμὸν καὶ τίνος· δ'. τὴν γενομένην παρὰ τοῦ ἱερέως τέλεσιν τοῦ γάμου, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἱερέως τούτου, καὶ τὴν ἡμέραν, ὥραν, καὶ τόπον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.*

26. Ὅσακις διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιωθῆ γάμος, τοῦ ὁποῦοι ἢ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἐγγραφή παρελείφθη δι' ἔλλειψιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 74 ὀφλώσεως τῆς τελέσεως αὐτοῦ, τὸ δικαστήριον δύναται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως νὰ ἐπιβάλῃ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 20—100 εἰς ἕαστον τῶν παραμελησάντων τὴν ὀφλῶσιν συζύγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Περὶ τῶν εἰς τὰς ἀποβιώσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

27. Οὐδεμίαν πρὸς ἐνταφιασμὸν ἄδεια δίδεται παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, πρὶν ἢ συνταχθῆ ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πράξις.

28. Ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πράξις συντάσσεται παρὰ τοῦ ληξιαρχοῦ ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων.—Τὴν ἀποβίωσιν ὀφείλουσιν, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ 644 ἄρθρῳ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὀρισμένην ποινῇ, νὰ δηλώσωσιν ἄνευ ἀναβολῆς α'. οἱ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ διαμένοντες πλησιέστεροι τοῦ ἀποβιώσαντος συγγενεῖς καὶ β'. οἱ

* Ἐπιθεὶ παρακατὸν Ὑπόδειγμα Γ.

κατὰ τὴν ἀποβίωσιν παρευρεθέντες. — Ὁ ληξιαρχὸς ἐπισκέπτεται αὐτοπροσώπως τὸν νεκρὸν, ἔαν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον. Τῆς ἐπισκέψεως δὲ ταύτης γίνεται μνεῖα ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει.*

79. Ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πράξις θέλει περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν τὸ ἐπάγγελμα, καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ἀποβιώσαντος, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ, πρὸς τούτοις δέ, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα, καὶ τὴν κατοικίαν τῶν δηλωσάντων τὴν ἀποβίωσιν, καί, ἔαν οὗτοι ἦναι συγγενεῖς τοῦ ἀποθανόντος, τὸν βαθμὸν τῆς συγγενείας. — Ἡ αὐτὴ ληξιαρχικὴ πράξις θέλει περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων, ἔαν ὁ ἀποβιώσας ἦτον ἐγγαμος, ἢ ἐν χηρείᾳ, καὶ τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν κατοικίαν τῶν γονέων τοῦ ἀποβιώσαντος, καὶ τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, καθόσον ταῦτά εἰσι γνωστά.

80. Ὁ ληξιαρχὸς, εἰς ὃν ἐπίδεικνύεται νεκρὸν νεογέννητον παιδίον, τοῦ ὁποῦ ἡ γέννησις δὲν ἐπιστοποιήθη ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις, δεῖλει νὰ μὴν ἀναφέρῃ ὅτι ἀπέθανεν, ἀλλὰ μόνον, ὅτι τῷ ἐπεδείχθη νεκρὸν. θέλει δὲ σημειώσῃ εἰς τὴν περὶ τούτου συνταττομένην ληξιαρχικὴν πράξιν ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων, κατὰ τὰς δηλώσεις τῶν ἐμφανιζομένων, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, καὶ τὴν κατοικίαν τῶν γονέων τοῦ παιδίου, καὶ τὸ ἔτος, τὴν ἡμερομηνίαν, καὶ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς του. — Ἡ ληξιαρχικὴ αὕτη πράξις ἐγγράφεται ἐν τοῖς τῶν ἀποβιώσων βιβλίοις, χωρὶς νὰ προδικάζηται δι' αὐτῆς τὸ ζήτημα, ἂν ἐγεννήθη ζῶν ἢ νεκρὸν τὸ παιδίον. **

* Ἐπιθε παρακατιὸν τὸ Ὑπόδειγμα Δ.

** Ἐπιθε παρακατιὸν τὸ Ὑπόδειγμα Ε'.

81. Ὅταν ὑπάρχουν σημεῖα ἢ ἐνδείξεις βιαίου θανάτου, ἢ ἄλλαι περιστάσεις, δίδουσαι ὑπόνοιαν περὶ αὐτοῦ, ὁ ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος, ἐνεργήτας αὐτοψίαν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 157 τῆς ποινικῆς οἰκονομίας, καὶ συντάξας ἐκθεσιν περὶ αὐτῆς, ὀφείλει νὰ πέμψῃ ἀμέσως πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα συνέβη ἢ ἀποβίωσις, ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως ταύτης καὶ ὅλας τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 79 τοῦ παρόντος νόμου ἀναγκαίας πληροφoρίας, τὰς ὁποίας ἤδυνήθη νὰ συλλέξῃ διὰ τῆς ἀνακρίσεως. Κατὰ τὰς πληροφoρίας ταύτας ὁ ληξίαρχος συντάσσει τὴν περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴν πράξιν. *

82. Οἱ γραμματεῖς τῶν ποινικῶν δικαστηρίων ὀφείλουσιν ἐντὸς 24 ὥρων ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν καταψηφίζεται θανατικὴ ποινὴ, νὰ πέμπωσι πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐκτέλεσις, ὅλας τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 79 τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανομένας πληροφoρίας, κατὰ τὰς ὁποίας συντάσσεται ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πράξις. **

83. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν βιαίου θανάτου, ἀποβιώσεως ἐν φυλακῇ, ἢ θανατικῆς ἐκτελέσεως, οὐδεμίαν γίνεται μνησὶα τῶν περιστάσεων τούτων ἐν ταῖς ληξιαρχικαῖς πράξεσιν.

84. Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως κατὰ τὴν θαλασσοπλοίαν ἢ ἐν τοῖς λοιμοκαθαρητηρίοις, ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 69—73 τοῦ παρόντος νόμου διαταγμένα. Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργός, κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 71, καὶ ὁ λιμένάρχης, κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ παρόντος νόμου, πέμπουσιν ἀντίγραφον τῆς περὶ ἀποβιώσεως πράξεως, παρ' αὐτῶν ἐπικυ-

* Ἐπιθε παρακατιὸν τὸ Ὑπόδειγμα ΣΤ'.

** Ἐπιθε παρακατιὸν τὸ Ὑπόδειγμα Ε'.

γενομένου, πρὸς τὸν ληξιαρχὸν τῆς κατοικίας τοῦ ἀποβιώσαντος.

85. Ἐὰν συμβῆ θάνατος διὰ πυρκαϊᾶς, πλημμύρας ἢ ὑπονόμοις, ἢ δι' ἄλλων παρομοίων ἐκτάκτων δυστυχημάτων, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἀποβιώσαντος δὲν δύναται νὰ εὑρεθῆ, ἢ εὑρέθη δυσγνώριστον, ὁ δήμαρχος τοῦ τόπου, ἐνθα συνέβη τὸ δυστύχημα, ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν βεβαιούσαν τὸ γεγονός, καὶ διαλαμβάνουσαν ἀπάσας τὰς πρὸς σύνταξιν τῆς περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικῆς πράξεως ἀναγκαίας πληροφορίας, καὶ νὰ πέμψῃ τὴν ἔκθεσιν ταύτην πρὸς τὸν ἀρμόδιον παρὰ πρωτοδικαίᾳ εἰσαγγελέα, ὅστις ὀφείλει, ἀδεία τοῦ παρ' ᾧ διατελεῖ δικαστηρίου, νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία καταχωρίσεώς της. Τὸ πρωτότυπον τῆς ἔκθετός τῆς θέλει μείνει συνημμένον τοῖς βιβλίοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν προσθήκην ἢ μεταβολὴν ὀνόματος, εἰς τὰς ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, τὰς υἱοθεσίας, καὶ τὰ διαζύγια.

86. Ἡ κατ' ἐγκρίσιν τῆς κυβερνήσεως γενομένη προσθήκη ἢ μεταβολὴ ὀνόματος ἢ ἐπωνύμου ἐγγράφεται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐτήσαντος τὴν προσθήκην ἢ τὴν μεταβολὴν, εἰς τὰ ληξιαρχικὰ τῶν γεννήσεων βιβλία, καὶ σημειοῦται εἰς τὸ περιώριον τῆς περὶ γεννήσεως πράξεως, ἂν ὑπάρχῃ τοιαύτη.

87. Ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις νόθου τέκνου γίνηται ἐνώπιον ληξιαρχοῦ, ἢ περὶ ταύτης ληξιαρχικὴ πράξις συντάσσεται ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων. — Ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις γίνῃ ἐνώπιον ἄλλου ληξιαρχοῦ παρὰ τὸν τοῦ τόπου, ἐνθα ἐγεννήθη τὸ παιδίον, ἢ ἐνώπιον ἄλλης ἀρ-

μοδίας ἀρχῆς, ἢ περὶ αὐτῆς συνταχθεῖσα πράξις καταχωρίζεται ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου.— Ἐν πάσῃ περιπτώσει γίνεται μνεῖα τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως ληξιαρχικῆς πράξεως, ἐὰν ὑπάρχη τοιαύτη.*

88. Ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ υἰοθεσίας τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐγγράφεται αὕτη, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ υἰοθετοῦντος ἢ τοῦ υἰοθετουμένου, εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου, ἐνθα κατοικεῖ ὁ υἰοθετῶν. Ἡ ἐγγραφή γίνεται ἐπιδειχθέντος εἰς τὸν ληξιαρχον ἀντιγράφου προσηκόντως ἐπικυρωμένου τῆς ἀποφάσεως.**

89. Ἡ περὶ διαζεύξεως τελεσιδικὸς ἀπόφασις ἐγγράφεται, ἐπιμελεία τῶν διαζευχθέντων, ἐντὸς εἰκοσίων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς, εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου, ἐνθα ἐνεγράφη ἢ περὶ τελέσεως τοῦ γάμου ληξιαρχικὴ πράξις.***

90. Οἱ παραμελοῦντες τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 86 88 τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένην αὐτοῖς ὀφλῶσιν τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθροῦ 644 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

ΤΜΗΜΑ Γ'

Περὶ κατοικίας.

91. Κατοικίαν ἔχει τις ἐν ᾧ τόπῳ κυρίως καὶ μόνιμως ἐγκατέστη.

ΑΠ. 54 (1853) 38 (1868). Οἱ βουλευταὶ πρόσκαιρον καὶ ἀπρόσθετον διεξίτητον διαρκείας διαμονὴν ἐν Ἀθήναις ἔχοντες, δὲν μεταβάλλουσιν

* Ἐπιθεὶ παρακατιὸν τὸ Ὑπόδειγμα Η

** Ἐπιθεὶ παρακατιὸν τὸ Ὑπόδειγμα Θ

*** Ἐπιθεὶ παρακατιὸν τὸ Ὑπόδειγμα Γ

τὴν μόνιμον αὐτῶν κατοικίαν ἐκ μόνον τοῦ περιστατικοῦ, ὅτι ἐξελέγησαν βουλευταί.

92. Ἡ κατοικία μεταβάλλεται διὰ τῆς εἰς ἄλλον τόπον μετοικίσεως ἐπὶ πρόθεσι κυρίας καὶ μόνιμου αὐτοῦ ἐγκαταστάσεως. — Ἡ πρόθεσις αὕτη ἀποδεικνύεται διὰ ρητῆς δηλώσεως γινομένης πρὸς τὰ δημαρχεῖα τοῦ τε καταλειπομένου τόπου, καὶ τοῦ εἰς ὃν ἡ μετοικίσις γίνεται. Ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων δηλώσεων, ἡ ἀπόδειξις αὕτη συνάγεται ἐκ τῶν περιστάσεων.

ΑΠ. 72 (1891). Ἐκ τοῦ συνδ. τοῦ ἄρθ. 91 τοῦ ἀστ. νόμου τοῦ 1856 πρὸς τὸ 23 τοῦ ἴδιου νόμου συνάγεται, ὅτι ἡ κατοικία θεωρεῖται ὡς πραγματικὸν ἐντελῶς περιστατικόν, ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως ὅπως ἐξηγημένον, ἢ οὔτε ἡ ἀπόκτησις, οὔτε ἡ μεταβολὴ ὑπόκειται εἰς νομικὰς διατυπώσεις καὶ εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν ἰθαγενείαν καθ' ὃ δὲ τοιαύτη, δύναται νὰ συσταθῇ καὶ ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ παρ' ἡμεδαπῶν, ἀνατρεπομένων διὰ τῆς ἐκδοχῆς, ὅτι ὁ ἡμεδαπὸς λογίζεται ἔχων κατοικίαν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, καίτοι μόνιμος καὶ κυρίως διατελεῖ ἐγκατεστημένος ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ, τῶν πρὸς συστάσιν τῆς κατοικίας ὄρων τοῦ νόμου, οὐδὲ δικαιολογεῖται ἐκ διατάξεως τινος τῶν ἰσχυρόντων νόμων ἡ καθιέρωσις τοιούτου πλάσματος.

ΑΠ. 97 (1866). Ἐπειδὴ κατὰ ἄρθ. 92 Ἀστ. Νόμου ΤΟΑ, ἡ κατοικία μεταβάλλεται διὰ τῆς εἰς ἄλλον τόπον μετοικίσεως ἐπὶ πρόθεσι κυρίας καὶ μόνιμου αὐτοῦ ἐγκαταστάσεως. Ἡ πρόθεσις δ' αὕτη ἀποδεικνύεται διὰ ρητῆς δηλώσεως γινομένης πρὸς τὸ δημαρχεῖον τοῦ τε καταλειπομένου τόπου καὶ τοῦ εἰς ὃν ἡ μετοικίσις γίνεται ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων δηλώσεων, ἡ ἀπόδειξις αὕτη συνάγεται ἐκ τῶν περιστάσεων. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δικάσαν ἐφετεῖον διὰ τῆς προβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐκτιμήσαν ἐντὸς τῆς ἐξουσίας του τὰς παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ὑποβληθείσας αὐτῷ ἀποδείξεις ὡς καὶ τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτῶν, συνήγαγεν ἐξ αὐτῶν, ὅτι ἀποδεικνύεται ἡ πρόθεσις τοῦ ἀναιρεσιδλήτου περὶ τῆς μεταβολῆς τῆς κατοικίας του ἐκ Μεσολογγίου εἰς Πάτρας, καὶ ὅτι πράγματι ὁ ἀναιρεσιδλήτος μετέβαλε καὶ τὴν κατοικίαν του διὰ τῆς διαρκούς ἐν Πάτραις ἐγκαταστάσεώς του, ἡ δὲ παρὰ τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου γινομένη ἐκτίμησις τῶν πραγματικῶν γεγονότων διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρ. Πάγου.

Ἐπειδὴ οὕτως ἀποφανθὲν τὸ ἐφετεῖον οὔτε τὸ ἄρθρον 92 Ἀστικού Νόμου ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε, διότι κατ' αὐτὸ ἡ πρὸς μεταβολὴν κατοικίας πρόθεσις δύναται ἐν ἐλλείψει τῶν παρὰ τοῦ Νόμου ὀρισμένων δηλώσεων νὰ ἐξαχθῇ καὶ ἐκ τῶν περιστάσεων, οὔτε τὸ ἄρθ. 248 Πολ. δικ. περιέβαλε, διότι τὸ ἐφετεῖον, ἐκτιμήσαν ἀπάσας

τὰς παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ὑποβληθείσας ἀποδείξεις, παρεδέχθη, ὅτι ἐκ τούτου ἀπαδείχθη ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ὅτι οἱ πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν περὶ μεταβολῆς τῆς κατοικίας ἀποδείξεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἰσχυρισμοὶ τῆς ἀναιρεσιουσίτης, καὶ ἄλλοις ἐὰν ὑποθεθῶσι, δὲν ἀναιροῦσι τὰς περὶ τοῦ ἐναντίου ἀποδείξεις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου· ἐπομένως καθίστατο περιττὸν νὰ διαταχθῶσιν ἀποδείξεις.

Ἐπειδὴ τὸ ἐρετικὸν παραδεχθέν, ὅτι δύναται τις νὰ μὲν εἰσέλθῃ ἐγγεγραμμένος ὡς δημότης εἰς τινα δῆμον καὶ μ' ὅλα ταῦτα νὰ μεταβάλῃ κατοικίαν διὰ τῆς ἐγκαταστάσεώς του μὲ πρόθεσιν οὐκ ἔτι εἰς ἕτερον τόπον, δὲν παρεβίασε τὸ ἄρθρον ὁ τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν Νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 70 τοῦ Συντάγματος, διότι ἀμφοτέρωθεν τὰ εἰρημένα ἄρθρα δὲν ἔρριψαν τι, ἀντιβαῖνον εἰς τὰ παρὰ τὸ δικαστηρίου παραδεχθέντα.

93. Οἱ ἀναδεχθέντες ὑπηρεσίαν ἰσοβίου καὶ συνεχῆ ἔχουσι τὴν κατοικίαν αὐτῶν ἐν ᾧ τόπῳ ἐνεργοῦσι τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

ΑΠ. 241 (1870). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 93 τοῦ ἄστικοῦ νόμου, ἀνεγκαστικὴν τῆς κατοικίας μεταβολὴν φέρει ἡ ἀνάληψις ἰσοβίου καὶ συνεχῶς ὑπηρεσίας οὐχὶ δὲ προσκαιροῦ.

94. Οἱ ἀχειράφεται ἀνήλικοι ἔχουσι κατοικίαν τὴν τῶν γονέων, ἐὰν δὲ διατελῶσιν ὑπὸ ἐπιτροπείαν, τὴν τῶν ἐπιτρόπων· οἱ ἀπηγορευμένοι, τὴν τῶν ἐπιτρόπων, αἱ δὲ συζυγοὶ, τὴν τῶν συζύγων.

Β. Διάταγμα τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1856 πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων νόμου.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων νόμου, καὶ ἰδόντες τὰ ἄρθρα 17 καὶ 40 τοῦ περὶ δῆμων, τὰ ἄρθρα 208, 210, καὶ 215 ἐὺἀρ. 5 καὶ 461 τῆς πολ. δικονομίας, καὶ τὸ ἄρθρον 24 § 13 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου ἀπεραιοσάμεν καὶ διατάττομεν.

1. Ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς τῶν ἐν ἐκαστῇ δημοτικῇ περιφερείᾳ, κατὰ τὸ 30 ἄρθρον τοῦ νόμου, κρατουμένων ληξιαρχικῶν βιβλίων προκαταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, ἀποδίδεται δὲ ὑπὸ τοῦ οὐκ ἔτι δήμου εἰς τὸ δημόσιον. Ἡ δὲ δαπάνη τῶν ὑπὸ τῶν διπλωματικῶν πρακτόρων καὶ προξένων κρατουμένων βιβλίων γίνεται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βιβλίων ἐκάστης ληξιαρχικῆς περιφερείας (ἄρθρ. 36 τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων νόμου) προσδιορίζεται, διὰ μὲν τοὺς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ληξιαρχοὺς, ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, διὰ δὲ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου. Ἐκαστος δὲ αὐτῶν παρασκευάζει τὸν ἀναγκαῖον ἀριθμὸν τῶν βιβλίων, καὶ ἀποστέλλει εἰς τοὺς παρὰ πρωτοδικαῖς εἰσαγγελεῖς, ἕνα, ἐπιμελεῖα αὐτῶν, καταρτισθῶσι, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 37 τοῦ νόμου ὠρισμένα, καὶ ἀποσταλῶσιν εἰς ἕκαστον ληξιαρχον. Τὰ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ληξιαρχοὺς βιβλία ἀποστέλλονται διὰ τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις πρωτοδικαῖς εἰσαγγελέως. Τὰ βιβλία ταῦτα θιευθύνονται εἰς τοὺς εἰσαγγελεῖς, κατὰ τὸ αὐτὸ σχῆμα δεδεδεμένα, καὶ φέροντα ἕκαστον ἐπὶ τοῦ περιαλόμματος τὸ ὄνομα τοῦ δήμου, ἢ τοῦ χωρίου, ἢ τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ληξιαρχικῆς περιφερείας, καὶ τὸ ἔτος, ὡς ἐξῆς:—«Ληξιαρχικὸν βιβλίον τοῦ δήμου (τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ἔτους (δαίος)» ἐν περιπτώσει δέ, καὶ ἢ δοθῶσιν ἐξ βιβλίου εἰς τὸν ληξιαρχον, προστίθενται ἐξωθεν αὐτῶν αἱ πράξεις, δι' ἃς ἕκαστον εἶναι ὠρισμένον, οἷον Ἀληξιαρχικὸν βιβλίον τῶν γεννήσεων κτλ., ἢ ληξιαρχικὸν βιβλίον τῶν γάμων κτλ.

3. Ὅσακις κατὰ τὸ ἄρθρον 39 τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων νόμου ἕνεκα προσβολῆς ἐπὶ πλαστογραφία ἢ νοθεύσει ληξιαρχικοῦ βιβλίου, ὄντος ἐν χρήσει, γενῆ χρεῖα ἐτέρου συμπληρωτικοῦ βιβλίου, ἢ δαπάνη τῆς κατασκευῆς καὶ ἀποστολῆς αὐτοῦ προκαταβάλλεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὑπὸ τοῦ προκλήσαντος τὴν περὶ προσαγωγῆς τοῦ προσβαλλομένου ἐκείνου βιβλίου ἀπόφασιν διαδίκου, καὶ καταλογίζεται εἰς τὸν ἠττώμενον.

4. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 τοῦ νόμου ἀναφερομένη περὶ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων γίνεται κατὰ τὸν ἐξῆς τύπον, γραφομένη ἀμέσως μετὰ τὴν τελευταίαν ἐν τῷ βιβλίῳ ἐγγραφὴν, ἢ τῆς τελευταίας ἐγγραφῆς ἐν ἑκάστῳ τῶν τριῶν μερῶν τοῦ αὐτοῦ βιβλίου, εἰς τὸ εἶναι τὸ εἰς διπλοῦν κρατούμενον βιβλίον ἢ ἑπισημῶς σήμερον τὴν (ὁ μὴν, τὸ ἔτος, ἡ ἡμέρα, ἡ ὥρα, ἡ ἀπογευματινὴ ὥρα) ὁ ληξιαρχὸς τοῦ δήμου (τὸ ὄνομα), ἢ τοῦ χωρίου (τὸ ὄνομα), ἢ τῆς προξενικῆς περιφερείας (τὸ ὄνομα) Δ.

Δ.— Μετὰ τὴν περάτωσιν καὶ πρὸ τῆς κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον τοῦ νόμου ἀποστολῆς τῶν βιβλίων, ὁ ληξιαρχὸς συντάσσει καὶ καταχωρίζει ἐν τέλει τοῦ βιβλίου, δι' ἕκαστον τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 36 ἀναφερομένων τριῶν εἰδῶν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων. Ἴδιον ἀλφωβητικὸν πίνακα τῶν ὀνομάτων τῶν προσώπων, περὶ ὧν συνετάχθησαν αἱ ἐν τῷ βιβλίῳ περιεχόμεναι ληξιαρχικαὶ πράξεις. Ἐκ τῶν πινάκων τούτων συντάσσεται κατὰ πᾶσαν δεκαετίαν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων γραμματέων τῶν πρωτοδικῶν ἴδιος δι' ἕκαστον δῆμον πίναξ τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος.

5. Αἱ σελίδες τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων διακρίνονται εἰς τρεῖς στήλας κατὰ τὸ συντημένον ὑπόδειγμα, καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ γράσσεται ὁ ἀριθμὸς τῆς πράξεως καὶ τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ προσώπου, περὶ οὗ ἡ πράξις, ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ, ἡ ληξιαρχικὴ πράξις, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ, αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 49, 68 § γ', 86, καὶ 87 τοῦ αὐτοῦ νόμου γενόμεναι σημειώσεις.

6. Τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 50 ἀναφερόμενα ἀντίγραφα γράσσονται ἐπὶ χαρτοσήμου τάξεως τρίτης κλάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 24 § γ' τοῦ περι χαρτοσήμου νόμου.

7. Πρὸς ὁδηγίαν τῶν ληξιαρχῶν συνάπτονται εἰς τὸ παρὸν διάταγμα ὑποδείγματα ὑπὸ στοιχεῖα α', β', γ', δ', ἕως ε', περὶ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεως τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων.

8. Ὁ Ἦμ. ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς θέλει κοινοποιήσει διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν οἱ ληξιαρχοὶ θέλουσιν εἶσθαι ἐρωδιασμένοι μετὰ τὰ ἀναγκαῖα βιβλία, ἵνα κατ' αὐτὴν ἀρχίσωσι τὰς ἐργασίας των.

Ἐπόδειγμα στοιχ. Α'.

Ληξιαρχικὴ πράξις γεννήσεως.

(ἀρθ. 64 τοῦ ἀστικοῦ νόμου).

ἀριθ. πράξ.	Σήμεραν τὴν (τοῦ μηνὸς...) τοῦ ἔ-	Σημειώσεις
ὀνομα καὶ	τους (ὁ ἀριθμὸς δλογράφως) ἡμέραν	(κατὰ τὰ
ἐπών. τοῦ	τῆς ἐβδομάδος... ὠραν... ἐνεφανίσθη	ἀρθρα 49, 64
παιδίου.	ἐνώπιον ἐμοῦ (ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	86, καὶ 87
	τοῦ ληξιαρχοῦ) ληξιαρχοῦ τοῦ δήμου	τοῦ νόμου).

(ὄνομα τοῦ δήμου), (ἢ τοῦ χωρίου τοῦ δήμου, ἢ τοῦ προξενείου), τῆς ἐπαρχίας (τὸ ὄνομα αὐτῆς) ὁ (ὄνομα, ἐπώνυμον, ἡλικία, ἐπάγγελμα, καὶ κατοικία τοῦ δηλοῦντος), καὶ ἐδήλωσεν ὅτι ἐν τῇ σκία αὐτοῦ, κειμένη (τὴν ἑστίαν αὐτῆς), ἡ σύζυγος αὐτοῦ (τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον αὐτῆς) ἔτεκε τὴν (ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος καὶ τοῦ μηνὸς καὶ ὠραν) παιδίον (ἄρρεν ἢ θῆλυ) γεννηθὲν ὑπὸ τοῦ δηλοῦντος, ὅπερ ὠνόμασαν (ἀν τυχὸν ἔλαβεν ὄνομα). Ἐν περιπτώσει τοῦ ἀρθρου 64 § α' προστίθεται, «τὸ παιδίον τοῦτο ἐπεδείχθη εἰς ἡμᾶς κατ' αἰτησίαν μας.»)

Ἐπὶ τούτῳ συνετάχθη ἡ παρούσα πράξις ἐν τῷ ληξιαρχικῷ καταστήματι ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων Κ. Κ. (τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, ἡ ἡλικία, τὸ ἐπάγγελμα, καὶ ἡ κατοικία τῶν μαρτύρων), ἧτις ἀναγνωσθεῖσα εἰς τὸν δηλώσαντα καὶ τοὺς μάρτυρας ὑπεγράφη παρ' αὐτῶν καὶ ἐμοῦ (ἢ ὑπεγραφή μόνον παρ' ἐμοῦ, ὁμολογησάντων τοῦ δηλώσαντος καὶ τῶν μαρτύρων ἀγνοῖαν γραμμάτων).

Ὁ ληξιαρχὸς

Σημειώσεις. Ἐὰν ὁ δηλῶν ἦναι ἄλλος παρὰ τὸν πατέρα, ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐκθέσει τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, καὶ ἡ κατοικία τοῦ δηλοῦντος καὶ τοῦ πατρός.

Ἐπίδειγμα στοιχ. Β'.

Ληξιαρχικὴ πράξις γεννήσεως ἐν θαλασσοπλοίῳ.

(ἄρθρ. 69 τοῦ ἄστικοῦ νόμου.)

ἀρ. πράξ. Σήμερον (ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος, Συμμετώπιον
 ὄνομα καὶ τὴν ὥραν, ὀλογράφω; ἐπὶ τοῦ πλοίου...
 ἐπών. τοῦ εἶν ἦναι ἐμπορικόν, τὸ ὄνομα τοῦ λιμέ-
 παιδίου. νος, εἰς ὃν ἀνήκει τὸ πλοῖον, καὶ τὸν ἀ-
 ριθμὸν τοῦ νηολογίου) ἐγὼ (τὸ ὄνομα
 τοῦ πλοίαρχου, ἢ τοῦ φροντιστοῦ)
 πλοίαρχος (ἢ φροντιστής) τοῦ πλοίου...
 βεβαιῶ ὅτι κατὰ τὴν (...ἡμέραν καὶ
 ὥραν, τὸν μῆνα, καὶ τὸ ἔτος) ἐγεννήθη
 ἐν τῷ αὐτῷ πλοίῳ ὑπὸ τῆς (ὄνομα, ἐ-
 πώνυμον, ἡλικία, ἐπάγγελμα, καὶ κα-
 τοικία τῆς μητρός) παιδίου (ἄρρεν, ἢ
 θῆλυ), τοῦ ὁποῦ οὗ ἐν νομίμῳ γάμῳ
 πατὴρ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δήλωσιν,
 ἢ (ἐν ἑλλείψει τοῦ πατρὸς) τὴν δήλωσιν
 τῆς μητρός, ὀνομάζεται (τὸ ὄνομα, ἐ-
 πώνυμον, ἡλικίαν, ἐπάγγελμα, καὶ κα-
 τοικίαν τοῦ πατρὸς).

Ἐπὶ τούτῳ συνετάχθη ἡ παρούσα πρά-
 ξις ἐν τῷ ναυτολογίῳ τοῦ πλοίου, ἐπὶ
 παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων (ἐκ τῶν ἀξιω-
 ματικῶν, ἢ τοῦ πληρώματος· τὸ ὄνομα,
 ἐπώνυμον, καὶ λοιπὰ αὐτῶν, ὡς τὸ
 προηγούμενον ὑπόδειγμα) καί, ἀναγνω-
 σθεῖσιν εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν μητέρα,
 ἢ καὶ τὸν πατέρα (εἰ ἔστιν παρὼν), ὑ-
 πεγράφη παρ' αὐτῶν καὶ ἐμοῦ.

Ὁ πλοίαρχος (ἢ ὁ φροντιστής).

Ἐπόδειγμα στοιχ. Γ'.

Ληξιαρχικὴ πράξις γάμου.

(ἄρθρ. 75 τοῦ ἀστικοῦ νόμου).

ἀρ. πράξ. ὄνομ. καὶ ἐπών. τῶν συζύγων. Σήμερον τὴν (τοῦ μηνὸς) τοῦ ἔτους... Σημειώσεις.
 (ὀλογράφως) ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος...
 ὡραν..... ἐνεφάνισθησαν ἐνώπιον ἐμοῦ
 (ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ληξιάρχου)
 ληξιάρχου τοῦ δήμου (ἢ τοῦ χω-
 ρίου τοῦ δεῖνος δήμου, ἢ τοῦ δεῖνος προ-
 ζενείου) ὁ ἱερεὺς.... (ὄνομα, ἐπώνυμον),
 τῆς ἐνορίας, (τῆς πόλεως ἢ τοῦ χωρίου)
 κατοικίος... καὶ οἱ σύζυγοι, (τὸ ὄνομα,
 ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν ἡλικίαν,
 τὸν τόπον τῆς γεννήσεως, καὶ τὴν κα-
 τοικίαν αὐτῶν) τέκνα ὄντες, ὁ μὲν τοῦ
 ... (ὄνομα, ἐπώνυμον, καὶ κατοικία τοῦ
 πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς τοῦ συζύγου),
 ἢ δὲ τοῦ... (ὄνομα, ἐπώνυμον, καὶ κα-
 τοικία τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς τῆς
 συζύγου) καὶ ἐδήλωσαν, ὅτι τὴν... (ἡ-
 μέραν τοῦ μηνὸς καὶ ἔτους) ὁ εἰρημένος
 ἱερεὺς ἐτέλεσεν ἐν τῇ κατὰ τὴν ἐνορίαν
ἐκκλησίᾳ (τὸ ὄνομα αὐτῆς — ἢ ἐν
 τῇ κατὰ τὴν δεῖνα ἐνορίαν οἰκίᾳ τοῦ
 δεῖνος) τὸν γάμον αὐτῶν καθ' ὅλας τοῦ
 νόμου τὰς διατάξεις καὶ τοὺς ἐκκλησια-
 στικὸὺς τύπους.

Ἐπὶ τούτῳ συνετάχθη ἡ παρούσα
 πράξις ἐν τῷ ληξιαρχικῷ καταστήματι,
 ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων (τὰ λοιπὰ
 ὡς ἐν τῷ ὑπό στοιχ. Α' ὑποδείγματι.).

Ὁ ληξιάρχος.

Σημειώσεις. Ἐὰν οἱ σύζυγοι παρίστανται διὰ πληρεξου-
 σίου, αναφέρονται τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, ἢ κατοικία, καὶ
 τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ, καὶ τὸ πληρεξούσιον ἐγγραφον.

Ἐπόδειγμα στοιχ. Δ'.

Ληξιαρχικὴ πράξις ἀποβιώσεως.

(ἄρθρον 73 τοῦ ἀστικοῦ νόμου).

ἀρ. πράξ. Σήμερον τὴν... τοῦ μηνός... τοῦ ἔ-
 ὄνομα καὶ τους ἡμέραν... ὠραν... (ὀλογράφως) ἐνε-
 ἐπών. τοῦ φανίσθη ἐνώπιον ἐμοῦ (ὄνομα καὶ ἐπών-
 ἀποβιώ- νυμον τοῦ ληξιάρχου) ληξιάρχου τοῦ
 σαντος. δήμου, (ὄνομα τοῦ δήμου ἢ τοῦ χωρίου
 τοῦ δήμου, ἢ τοῦ προξενείου) τῆς ἐπαρ-
 χίας... ὁ (τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὴν
 ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν κατοικίαν,
 καὶ τὴν τυχόν συγγένειν τοῦ δηλοῦν-
 τος πρὸς τὸν ἀποβιώσαντα) καὶ ἐδήλω-
 σεν, ὅτι τὴν... (ἡμέραν καὶ ὠραν) ἀ-
 πεβίωσεν ἐν (τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἢ
 τοῦ χωρίου) ὁ (ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγ-
 γελμα, ἡλικία, καὶ κατοικία τοῦ ἀπο-
 βιώσαντος) — ἐὰν ἦτο ἀγαμος, ἢ ἔγγα-
 μος, καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει,
 τὸ ὄνομα τοῦ ἐτέρου συζύγου καὶ τὸ ὄ-
 νομα τῶν γονέων τοῦ ἀποβιώσαντος),
 καὶ, ἀφοῦ ἐβεβαιώθημεν περὶ τῆς ἀπο-
 βιώσεως, συνετάξαμεν τὴν παροῦσαν
 πράξιν ἐν τῷ ληξιαρχικῷ καταστήματι,
 ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων (τὰ λοιπὰ
 ὡς εἰς τὸ ὑπὸ στοιχ. Α' ὑπόδειγμα).

Ὁ ληξίαρχος.

Ἐπόδειγμα στοιχ. Ε΄.

Ληξιαρχικὴ πράξις περὶ τῆς προσαγωγῆς νεκροῦ νεογνοῦ παιδίου
(ἄρθρον 80 τοῦ ἀστικοῦ νόμου).

ἀρ. πράξ. Σήμερον (τὰ λοιπὰ ὡς τὸ ὑπόδειγμα. Σημειώσεις
ὄνομα καὶ στοιχ. Α΄) ἐνεφανίσθη ἐνώπιον ἐμοῦ (ὡς
ἐπών. τῶν τὸ ὑπόδειγμα στοιχ. Α΄) ὁ (τὰ προ-
γονέων σόντα τοῦ δηλοῦντος, ὡς τὸ ὑπόδειγμα
τοῦ νεκροῦ στοιχ. Α΄.) καὶ μοι ἐπέδειξε παιδίον
νεογνὸν (ἄρρεν, ἢ θῆλυ), δηλώσας, ὅτι
παίδιου ἐξῆλθε τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς του (τὸ
ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα,
καὶ τὴν ἡλικίαν αὐτῆς) συζύγου
(ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα, καὶ
κατοικίαν αὐτοῦ) τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα,
τὸ ἔτος, καὶ τὴν ὥραν).

Ἐπὶ τούτῳ συνετάχθη ἡ παρούσα
πράξις ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων
(τὰ λοιπὰ ὡς εἰς τὸ προειρημένον ὑπό-
δειγμα).

Ὁ ληξίαρχος.

Ἐπόδειγμα στοιχ. Σ΄.

Ληξιαρχικὴ πράξις περὶ βιαίου θανάτου μὴ δηλωθέντος
κατὰ 78 ἄρθρον τοῦ ἀστικοῦ νόμου.
(ἄρθρ. 81 καὶ 82 τοῦ ἀστικοῦ νόμου).

ἀρ. πράξ. Σήμερον τὴν (τὰ λοιπὰ ὡς τὸ ὑπό- Σημειώσεις
ὄνομα καὶ δειγμα Α΄) ὁ εἰσαγγελεὺς . . . (ἢ ὁ ἀ-
ἐπών. τοῦ νακριτικὸς ὑπάλληλος — ἢ ὁ γραμμα-
ἀποκρί- τεύς τοῦ . . . δικαστηρίου, ἐν περιπτώ-
σατος. σει θανατικῆς ἐκτελέσεως) ἐπεμφεν εἰς
ἡμᾶς (τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ λη-
ξίαρχου) ληξίαρχον (τὰ λοιπὰ ὡς τὸ ὑ-

πρόδειγμα Α') διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν καὶ ἀπὸ ἐγγράφου του πληροφορίας, ἐξ ὧν ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ὁ (ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα, κατοικία, καὶ ἡλικία τοῦ ἀποβιώσαντος) ἀπεβίωσε τὴν (ἡμέραν καὶ ὥραν τοῦ θανάτου) ἐν (τὴν πόλιν, ἢ τὸ χωριόν, ἢ τὴν θῆσιν, ἐνθα ἀπεβίωσεν). Ἐπὶ τούτῳ συνετάχθη ἡ παρούσα ἐκθεσις ἐν τῷ ληξιαρχικῷ ἡμῶν καταστήματι καὶ ὑπεγράφη παρ' ἡμῶν.

Ὁ ληξίαρχος.

Ἐπόδειγμα στοιχ. Ζ'.

Ληξιαρχικὴ πράξις μεταβολῆς ὀνόματος.

(ἄρθρ. 86 τοῦ ἀστικοῦ νόμου).

ἀριθ. πράξ. Ἄπαράλλακτον ὡς τὸ ὑπὸ στοιχ. Θ' Σημειώσεις
 τὸ νέον ὑπόδειγμα, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι
 ὄνομα προσάγων εἶναι ὁ αἰτήσας τὴν προσθήκην, ἢ τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος, ἢ τοῦ ἐπωνύμου, καὶ ὅτι ἐγγράφεται τὸ ἐπίσημον τῆς ἐγκρίσεως ἐγγράφον.

Ἐπόδειγμα στοιχ. Η'.

Ληξιαρχικὴ πράξις ἀναγνωρίσεως φυσικοῦ τέκνου, μὴ γενομένου συνάμα μετὰ τῆς δηλώσεως τῆς γεννήσεως.

(ἄρθρ. 87 τοῦ ἀστικοῦ νόμου).

ἀριθ. πράξ. Σήμερον τὴν (κατὰ τὰ προηγούμενα) ὄνομα καὶ μετὰ ὑποδείγματα) ἐνώπιον ἐμοῦ (κατὰ ἐπιών. τοῦ τὰ προηγούμενα) ἐνεφκνίσθη ὁ (τὸ ὄνομα, ἀναγνωρι- ἐπώνυμον, ἡλικία, ἐπάγγελμα, καὶ κατοικίαν τοῦ φυσικοῦ πατρὸς), ὅστις ἐδήλωσεν ὅτι ἀναγνωρίζει ὡς γνήσιον αὐτοῦ τέκνον. τοῦ τέκνον τὸν (ἢ τὴν) (τὸ ὄνο-

μα, τὸ ἐπώνυμον, τὸν χρόνον, καὶ τὸν τόπον τῆς γεννήσεως, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα, καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ τέκνου) γεννηθέντα (ἢ γεννηθεῖσαν) ἐξ αὐτοῦ καὶ τῆς (τὸ ὄνομα κλπ. τῆς μητρός).

Ἐπὶ τούτῳ συνετάχθη ἡ παρούσα πρᾶξις ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων (ὡς τὰ προηγούμενα).

Ὁ ληξιαρχος.

Ἐπόδειγμα στοιχ. θ'.

Ληξιαρχικὴ πρᾶξις υἰοθεσίας.

(ἄρθρ. 88 τοῦ ἀστικοῦ νόμου).

Ἄξ. Σήμερον τὴν . . . (τὰ λοιπὰ ὡς τὰ καὶ προηγούμενα ὑποδείγματα) ἐνεφανίσθη οὐ ἐνώπιον ἐμοῦ (ὡς τὰ προηγούμενα) ὁ (ὄνομα κλπ. τοῦ υἰοθετοῦντος, ἢ τοῦ υἰοθετουμένου) καὶ προσήγαγεν ἀντίγραφον ἐπικεκυρωμένον τῆς ὑπ' ἀριθ. καὶ ἀπὸ τελεσιδίκου ἀποφάσεως τῶν (τὸ ὄνομα τοῦ δικαστηρίου) ἐχούσης ὡς ἐξῆς (ἀντιγράφεται τὸ διατακτικὸν αὐτῆς).

Ἐπὶ τούτῳ συνετάχθη ἡ παρούσα πρᾶξις, ἥτις ἀνεγνώσθη εἰς τὸν προσαγαγόντα τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν καὶ ὑπεγράφη παρ' αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ.

Ὁ ληξιαρχος.

Ἐπόδειγμα στοιχ. Γ'.

Ληξιαρχικὴ πράξις διαζεύξεως.

(ἄρθρ. 897 τοῦ ἀστικοῦ νόμου).

ἀριθ. πράξ. Ἄπαραλλάκτως, ὡς τὸ προηγούμε-
 νομα καὶ νον ἔπόδειγμα μὲ μόνην τὴν διαφορὰν
 ἐπὶ τῶν ὅτι ὁ προσάγων τὴν ἀπόφασιν εἶναι ὁ
 διαζ. συζ. διαζευχθεὶς σύζυγος.

Ὁ ληξίαρχος.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ
ΝΟΜΩΝ
ΚΑΙ
Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ

Β. Διάταγμα † Φεβρουαρίου 1833.

1. Όλοι οί φέροντες τήν ἡμετέραν ὑπογραφήν νόμοι καί διατάγματα, ὅλοι αἱ δημοσιότητα χρηζούσαι διατάξεις τῶν μετετέρων ὑπουργείων, ἔτι δὲ αἱ περὶ διορισμῶν καὶ προδιβασιμῶν εἰς τὰς δημοσίους ὑπηρεσίας, καὶ αἱ περὶ παραιτήσεων ἀποποιήσεως θέλουσιν δημοσιεύεσθαι τοῦ λοιποῦ διὰ μιᾶς ἐπισημοῦ ἐφημερίδος, ἧτις θέλει φέρει τὸ ὄνομα α' Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος,» καὶ ἐκδίδεσθαι ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν γραμματέως τῆς ἐκτεταθείας.

2. Ἡ ἐφημερίς αὕτη τῆς Κυβερνήσεως θέλει εἶσθαι τοῦ λοιποῦ τὸ μόνον ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποῖου θέλουσιν γνωστοποιεῖσθαι ὅλοι οἱ νόμοι, διατάγματα καὶ διακηρύξεις, ὡς τὸ ἄρθρον 1. Ταῦτα πάντα θέλουσιν ἔχει ὑποχρεωτικὴν δύναμιν δι' ὅλους τοὺς κατοίκους μιᾶς ἐπαρχίας, ἀπ' ἧς ἡμέρας γνωστοποιηθῶσιν ἐκ αὐτοῦ διὰ τῆς εἰρημένης ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Όλοι αἱ ἀρχαὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν κοινοτήτων τοῦ μετετέρου βασιλείου ὀφείλουσιν νὰ ἔχωσιν τὴν ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως. Ἐκαστος δικεικτῆς θέλει δηλώσει τὸ ποσὸν τῶν ἀναγκασιούτων εἰς τὸ τμήμα του σωματίων τῆς ἐφημερίδος, καὶ λαμβάνων αὐτὰ ἀπὸ τῶν ἐκδότων θέλει φροντίζει διὰ τὴν ταχίστην διανομὴν των. — Οἱ δημογερόντες* ἐκάστης κοινότητος ὀφείλουσιν νὰ δημοσιεύουσιν ἀμέσως εἰς τοὺς κατοίκους τῆς περιφέρειας των τὰ εἰς ἕκαστον φύλλον ἐνδιαλαμβανόμενα.

4. Ἡ ἐφημερίς θέλει ἀποτελεῖ μέρος τῶν ἀρχείων ἐκάστης ἀρχῆς τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν κοινοτήτων ἐπομένως θέλουσιν κρατεῖ σειρὰν ὅλων τῶν ἐκδιδόμενων φύλλων, τὰ ὁποῖα θέλουσιν συσσωματωθῆναι εἰς βιβλίον εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους, καὶ θέλουσιν ἀναποταμιεύεσθαι εἰς τὰ ἀρχεῖα. — Ὁ ἀρχιεπισκοπικὸς ἀρχιεπίσκοπος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν φύλλου.

5. Ταῦτα διὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως

* Ἄντι τῶν δημογερόντων σήμερον εἰσὶν οἱ Δήμαρχοι.

ἀναγκαιοῦντα ἔξωθὰ θέλουν γίνεσθαι ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ ταμεῖου. Ἐν αὐτῷ τούτῳ θέλει δοθῆ ἡ ἀνάλογος πίστωσησ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν γραμματείας.

ΑΠ. 199 (1854). Ἐπειδὴ τὸ ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1833 Β. Διατάγμα ὀρίζει, ὅτι ἡ ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως θέλει εἶσθαι τοῦ λοιποῦ τὸ μόνον ὄργανον, δι' οὗ θέλουν γνωστοποιεῖσθαι ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα, καὶ ὅτι ταῦτα θέλουσιν ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν δι' ὅλους τοὺς κατοίκους, ἀφ' ἧς ἡμέρας γνωστοποιηθῶσιν εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς εἰρημένης ἐφημερίδος ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀπεφάνητο ὅτι τὰ ὑπ' ἀριθ. 725, 852 τῆς 24 μαρτ. (5 ἀπρίλ.) 1838, καὶ 783 τῆς 3115 ἀπρίλ. 1842 γενικὰ Βασ. διατάγματα, τῶν ὁποίων τὴν ἰσχὺν καὶ ἐφαρμογὴν εἰς τὴν προκειμένην διαφορὰν ἀποκρούει τὸ δημόσιον, ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν, καίτοι μὴ δημοσιευθέντα διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἐδημοσιεύθησαν διὰ τῆς τοιχοκολλήσεως ἐν Μεσολογγίῳ, καὶ ἐφηρμάσθησαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐκουσίως εἰς ἄλλας ἁμοίας τῇ προκειμένη ὑποθέσει.

ΑΠ. 198 (1847). Ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἄρθρα 70, 72, 75 καὶ 123 τοῦ πολ. Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος τῆς ἐν Τροιζίνι τρίτης ἐθνικῆς συνέλευσεως, αἱ ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς διὰ τὰ θεωρηθῶν ὑποχρεωτικὰ καὶ καὶ τὰ ἐπέχουν τόσον νόμου ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχουν περιεπεποιημένα μὲ τὰ ἐν τοῖς εἰρημένοις ἄρθροις διαγεγραμμένα προσόντα, ἢ δὲ ὑπ' ἀριθ. 172 τῆς 4 Ἰαν. 1843 ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δια τῆς ὁποίας τὸ χωρίον Ρετιντὸ ἀνεγνωρίσθη ἰδιοκτησία τοῦ Κ. φέρεῖ εἰς τὰ τῶν εἰρημένων ἄρθρων προσόντα, καθότι ἐξεδόθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑπάρχει ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς καὶ τοῦ πρῶτου γραμματέως, φέρεῖ τὴν ἐφραγίδα τῆς ἰδίας Βουλῆς, ἐνεκρίθη καὶ ἐπεκυρώθη τὴν 9 τοῦ ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους παρὰ τῆς ἀντικυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν ὅπου (κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀπ. 3 Ἀπριλλίου 1827 ὑπ' ἀριθ. 5 ψηφίσματος, καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 6 τῆς 5 τοῦ ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους ἑτέρου ψηφίσματος) ἡ νομοταλαστικὴ ἐξουσία μέχρι τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐλευσεως τοῦ Κυβερνήτου ἐναπιστεύθη παρὰ τῆς ἰδίας συνέλευσεως καὶ παρεκρῆθησαν ταῦτά καὶ εἰς τὴν Κυβερνήτην δικαιώματα, ἐκτὸς ἐξαιρέσεων τινῶν προβλεπομένων παρὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15 τῆς 1 Μαρτίου 1827 ψηφίσματος, αἵτινες δὲ ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἀναμείψασιν τῆς προκειμένης τῆς Βουλῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἀφορῶσα εἶναι αἴτερα καὶ οὐχὶ γενικὰ συμφέροντα δὲν εἶναι γενικὸς τοῦ Κράτους νόμος, ἀλλὰ προβούλευμα προβλεπὸν περὶ ἰδιωτικοῦ δικαιώματος ἢ γνωστοποίησις τῆς ἀποφάσεως ταύτης πρὸς τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ προσωποπὸν γενομένη κατὰ διαταγὴν τῆς κυβερνήσεως παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2000 τῆς 15 Ἰανουαρίου 1828 ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῆς Οἰκονομικῆς γραμματείας τῆς

πικρατείας, καὶ ἡ παράθεσις τοῦ κτήματος πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην ἐ-
 χεῖρ τόπον πληρεστάτης δημοσιεύσεως, ἥτις τότε ἀπαιτεῖται γὰ
 ἵνα γενικῆ, ὅταν πρόχρηται περὶ ἀντικειμένων ἀφορώντων τὴν βλο-
 μέλειαν τοῦ ἔθνους ἢ ἐπαρχίας τινος, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν, ὡς ἐπὶ τοῦ
 προκειμένου, ἀφορᾷ μόνον δικαιώματα πολίτου τινός, καὶ ἡ γνωστο-
 ποιησις γίνεται, ὡς ἐγένετο, πρὸς τὸν ἴδιον πολίτην.

ΑΠ. 141 (1864). Ἐπειδὴ ἡ προμνημονευθεῖσα ἀπόφασις τῆς
 βουλῆς συνελούσεως οὕσα κατακεχωρισμένη εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ
 καὶ ἐρμηνεύουσα ἀπλῶς ἐν γεγονόσι, ἰσχύει καίτοι μὴ δημοσιευθεῖσα
 καὶ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως, διότι, οὕτως ἔχουσα, δὲν ὑπά-
 ρξει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν νόμων ἢ διαταγμάτων, τὰ ὅποια κατὰ
 τὴν διατάξιν τοῦ νόμου, διὰ τὴν κατασταθῆ ὑποχρεωτικὴ ἢ ἰσχύς
 τῶν, ἀπαιτεῖται γὰ δημοσιευθῆσιν διὰ τῆς εἰρημένης ἐφημερίδος.

ΑΠ. 144 (1857). Δημοσιεύσις διὰ τῆς ἐφημερίδος δὲν ἀπαιτεῖ-
 ται ὅταν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κηρύττῃ τὴν μεταθεσὶν τῆς ἐορτῆς τοῦ
 ἀναγγελισμοῦ εἰς τὴν τρίτην τῆς διακαινισμού.

ΑΠ. 22 (1854). Οὕτε τὸ ἀπὸ 1 (13) Φεβρ. 1833 διατάγμα, οὔτε
 τὸ ἀρθρ. 5 τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου τοῦ 1852, οὔτε ἄλλοις τίς νο-
 μοὶ διαγράφει ἰδιαίτερόν τινα τύπον ἀποδείξεως περὶ γνωστοποιήσεως
 τῆς ἐφημερίδος καὶ τοιχοκολλήσεως τῶν νόμων, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὸ
 διατάγμα ὁ νόμος ὑπάρχει ὑποχρεωτικὸς ἀφ' ἧς ἡμέρας γνωστο-
 ποιῆθῃ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως κατὰ δὲ τὸν ἀνωτέρω
 ἀρθρ. ἀφοῦ δημοσιευθῇ διὰ τῆς εἰρημένης ἐφημερίδος, θέλει ἐκτε-
 λεσθῆ ὡς νόμος τοῦ κράτους.

ΑΠ. 160 (1867) ποινικῆ. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 1 καὶ 2 ἀρθρ. τοῦ ἀπὸ
 1 Φεβρ. 1833 διατάγματος, οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα δὲν φέρουν
 ἄνεμον ὑποχρεωτικὴν εἰμὴ ἀφοῦ δημοσιευθῶσιν ἐπὶ δὲ τοῦ προκει-
 μένου τὸ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1835 διατάγμα τὴν ἐδημοσιεύθη, ἡ δὲ
 καταχωρισθεῖσα εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως περὶ αὐτοῦ
 δημοσιότησις τοῦ Γ. Διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων δὲν δύναται ν' ἀ-
 ναικισθῇ τὴν παρὰ τοῦ νόμου ρητῶς ἀπαιτουμένην δημοσίευσιν
 αὐτοῦ τοῦ διατάγματος.

ΑΠ. 3 (1850). Ὅταν ὁ ὑπουργὸς προκαλῆ διατάγμα ἀφορῶν με-
 γαλὴν τινα ὑπόθεσιν, καὶ αὐτὸς οὕτως ἐκτελῇ τὸ διατάγμα, δὲν εἶναι
 ἔτι ἀνεῖρον, καὶ ἂν δὲν τὸ προσωπέγραψεν ὁ ὑπουργὸς, διότι αὐτὸς
 ἐπέβη τὴν εὐθύνην τῆς πράξεως, ὅπερ εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς διατά-
 ξεως τοῦ 8 ἀρθρου τοῦ ἀπὸ 315 Ἀπριλίου 1833 διατ. περὶ σχη-
 ματισμοῦ τῶν γραμματειῶν.

ΑΠ. 179 (1849). Ἐπειδὴ πρὸς ἀποδείξιν τῆς ὑποχρεωτικῆς
 ἐπιπέρας τοῦ ἀπὸ 26 Σεπτεμ. 1838 ὑπ' ἀριθ. 7715 ἔγγραφου τοῦ φε-
 ροντος, τῆς ὑπογραφῆς τῆς Α. Μ. ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὸ ἔγγρα-
 φον τοῦτο ἐγνωστοποιήθη πρὸς τὸν δικαιοπάροχόν του Γ.

Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι τὸ εἰρημένον ἔγγραφον μὴ φέρων
 τὴν ἀποδείξιν τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ δὲν εἶναι αὐτὸ καθ' ἑξυ-

τὸ ὑποχρεωτικὸν διὰ τὸ δημοσίον, ἀλλ' ὅμως ἢ ἀποδείξεις τοῦ ἀνωτέρω ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσειόντος ἠδύνατο νὰ ἔχη οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκβασιν τῆς δίκης, καθότι δι' αὐτῆς τῆς ἀποδείξεως ἐπρόκειτο ν' ἀποδειχθῆ ἢ παρὰ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου τοῦ δημοσίου αὐτοβελήτως καὶ ἐν γνώσει ἀναγνώρισει τῆς ὑποχρεώσεως καὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὄρων τοῦ ἐγγράφου· ἀρα τὸ ἐφετεῖον ὤφειλε, συμφώνως πρὸς ἀρθρ. 244 καὶ 248 πολ. δικ., νὰ ἐπιτρέψῃ τῇ ἀποδείξει ταύτην· παραδεχόμενον δὲ οὗτι τὸ ἐγγράφον δὲν ἐγνωστοποιήθη ἐπισήμως πρὸς τὸν Γ., διότι μεταξὺ ἄλλων διίσχυρισθῆν ἀναιρεσειῶν οὗτι ἔλαβε καὶ ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ μὴ ἐπιτρέψαν τὴν ἀποδείξει τῆς ἐπισήμου καὶ αὐτοβελήτου κοινοποιήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ δημοσίου πρὸς τὸν δικαιοπάροχον τοῦ ἀναιρεσειόντος, (ἀποδείξει ἣ τις ἦτο ἀνεξάρτητος τοῦ ἐτέρου ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσειόντος περιλήψεως ἀντιγράφου), παρεβίασε τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως κατὰ τὰς ἀνωτέρω οὐσιώδεις περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τοῦ νόμου.

ΑΠ. 161 (1848). Ἐπειδὴ τότε μόνον ὁ νόμος λαμβάνει νόμιμον χαρακτὴρα καὶ ὑποχρεωτικὴν ἰσχύον, ὅταν τὰ πρὸς αὐτὸν αὐτῆς ἀπαιτούμενα ἐκπληρώθῃσαν καὶ βεβαιωθῆναι ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ νόμου, ἢ ἀναπληρῶνται νομίμως· κατὰ δὲ τὸ ἀρθρ. 8 τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1833 καταστατικοῦ περὶ γραμματειῶν νόμου, ὅλοι ἐν γένει οἱ νόμοι καὶ τὰ βασιλικὰ διατάγματα ἀπηρτίετο νὰ συνοπογράφωνται παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, ἢ δὲ συνοπογραφή αὕτη δὲν ἦτο ἀπλή διατυπωθεῖς, ἀλλ' οὐσιώδεις τοῦ νόμου προσόν. καθότι δι' αὐτῆς ἐλαμβάνεν ὁ νόμος τελείαν νόμιμον ὑπαρξίν καὶ ἔσταν ἀφ' ἑνὸς τὸν ὑπουργὸν ὡς ἄμεσον ἀπέναντι τῆς κυβερνήσεως εὐθύνην ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου, ἀφ' ἑτέρου καθίστατο ὑποχρεωτικὸς διὰ τοὺς πολίτας, ὡς φέρων ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα πρὸς νόμιμον νόμου ὑπαρξίν· ἀρα τὸ δικάσαν ἐφετεῖον παραδεχθέν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2372 ἀποφάσεώς του, ὅτι τὸ ἀπὸ 6 (18) Ἰανουαρ. 1835 Β. Διατ. οὐ ἐκρίθη ἀλλ' ἐκρίθη καὶ μεταξὺ Δ. καὶ Δημοσίου συνθήκη, δὲν ἔδύνατο νὰ θεωρηθῆ ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς πολίτας, διότι δὲν ἔφερε τὴν συνοπογραφήν τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, δὲν παρεβίασε τὸν νόμον, ὡς ἐστραμμένως διατείνεται πρὸς ἀναιρεσειὸν Δημοσίον, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας συνμορφώθη ἀκριβῶς μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 8 τοῦ εἰρημένου καταστατικοῦ τῶν γραμματειῶν νόμου.

ΑΠ. 17 (1854). Ἐπειδὴ κατὰ τὸ πρῶτον ἀρθρ. τοῦ περὶ τῆς ἀστάσεως τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας διατάγματος, τὸ συμβούλιον τοῦτο ἦτο ἀπλῶς συμβουλευτικὴ ἀρχή, καὶ οὐκ εἰς τοιαύτην ἐπεβάλλοντο τ' ἀντικείμενα, περὶ ὧν κατὰ τὸ αὐτὸ διατάγμα ἐπρόκειτο νὰ γνωμοδοτήσῃ· ὅθεν καὶ ἂν δὲν ἠκούσθη ἢ γνώμη τοῦ συμβουλίου κατὰ τὴν ἐκβασιν τῶν διαταγμάτων, ὧν ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ ἐκρίθη ὡς ἔσταν ἔσταν γρηγορῶς, οὐχ' ἦσαν τὰ διατάγματα ταῦτα εἰς ἰσχύρα, καὶ ὡς δὲν ἔσταν νόμον παρεβίασε τὸ ἐφετεῖον λαβὼν αὐτὰ ὑπ' ἔψιν, μάλιστα

πρὸς δι' αὐτῶν δὲν ἐτέθησαν γενικοὶ ὅρισμοὶ περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων, κατὰ τὸ 35 ἄρθρ. τοῦ εἰρημένου διατάγματος.

Ἐπειδὴ τὸ μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συναφθὲν συναλλάγμα, τὸ διὰ τῶν εἰρημένων διαταγμάτων κανονισθὲν, ἐτελέσθη πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ συντάγματος ἐπομένως κατὰ τὴν προτέραν νομοθεσίαν κρίνονται ἢ τε δύναμις καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ συναλλάγματος αὐτοῦ, τὰ ὅποια ἐπέλθον τὸ σύνταγμα δὲν ἠδύνατο νὰ τροποποιήσῃ, κακτημένα ἔχοντος ὡς πρὸς τοῦτο τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δικαίωματα.

ΑΠ. 267 (1858). Ἐπειδὴ πᾶν ὅσα τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται, ὅτι ἀποδεικνύονται ἐκ τῶν εἰς αὐτὸ ὑποβληθέντων ἐγγράφων, δὲν ἀποτελοῦσι σύμβασιν, ὑποχρεοῦσαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν βουλευῶν νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως ὅρων τῶν τοῦ γενομένου μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ δημοσίου, τοῦ Ρ. καὶ τοῦ Α. ἐγγυητοῦ, ἢ ὑποχρεοῦσαν τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ δημοσίου νὰ παρατείνῃ τὴν προθεσίαν τῆς διαλύσεως τοῦ ρηθέντος συμβολαίου μέχρις οὗ ὑποβληθῇ τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον εἰς τὰς Βουλὰς ἵνα αὐταὶ ἀποφασίσωσι περὶ τούτου· διότι, ἐνῶ οὐδαμοῦ εἰς τὰ ἐγγράφα, ἢ εἰς ὅσα ἐκ τούτων συνήγαγε τὸ ἐφετεῖον ἀναφέρεται ρητῇ τοιαύτης συμβάσεως δηλωτικῆς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν προκύπτει κἄν ἐξ ὧν αὐτῶν σαφῶς καὶ ἀνεκδοκίμως, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπέδεχθη τοιαύτην ὑπὸ ὅρων σύμβασιν, ἢ γον ν' ἀνασταλῇ ἢ διάλυσιν τοῦ συμβολαίου μέχρις οὗ αἱ βουλὴ ἀποφασίσωσι περὶ τοῦ νομοσχεδίου· ἄρα εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐφετείου ἀπέκει- τοι ἢ ἀποφασίσῃ ἂν ὑπῆρξεν ἢ μὴ ἢ προταθῆσα σύμβασιν· τὸ δ' ἐφε- τεῖον ἐκτιμήσαν πάντα τὰ εἰς αὐτὸ ὑποβληθέντα στοιχεῖα τῆς κα- τηρίσεως αὐτῆς, δὲν παραδέχεται, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ Γ., ὅτι αἱ με- ταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Α. διαπραγματεύσεις ἐληξάν εἰς ἕν πέρασ, ἢ γον ὅτι κατηρήσθη ἢ σύμβασιν ἀπεναντίας σκέπτεται, ὅτι ὁ ὑ- πουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐκράτησε μὲν τὰς προτάσεις τοῦ Α, θεω- ρῶν αὐτάς μᾶλλον συμφερούσας ἢ τὴν διάλυσιν τοῦ συμβολαίου, ἀλλ' ἐπισοῦτι δὲν ἐσυμφώνησε περὶ τῆς ἀναστολῆς τῆς διαλύσεως τοῦ συμβολαίου, οὔτε ὑπεσχέθη τι ἄλλο εἰς τὸν Α· ἄρα τὸ ἐφετεῖον δὲν παρεβίβασε τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου § 2 (2, 14) καὶ δὲν παρεμόρφωσε τὸ συμπέρασμα τῶν σκέψεων του ἢ τὸ περιεχόμενον ἐγγράφου καὶ ὡς τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἐπειδὴ καὶ ἐσφαλμένη ἂν ᾖ τὴν ἢ σκέψιν τοῦ ἐφετείου, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο ἀνευ νόμου νὰ συνάψῃ τὴν σύμβασιν, ἢς τὴν ὅσα, ὁ Γ. ἰσχυρίζεται, τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως στηρίζεται εἰς τὰς λοιπὰς σκέψεις, δι' ὧν τὸ ἐφετεῖον ἀποφαινεται, ὅτι ἐξ ὧν τῶν ὑποβληθέντων δὲν ἀπεδείχθη ἢ προκειμένη σύμβασιν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται, ὅτι ἐκ τοῦ ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1836 Β. Διατάγματος δὲν ἀποδεικνύεται ἄλλο εἰμὴ ἢ διαταγῇ τῆς

Α. Μ. πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὰς βουλὰς, σκοπὸς τοῦ ὁποίου ἦτο ἵνα ὁ ὑπουργὸς διὰ τοῦ προσήκοντος νόμου ἐνισχυθεὶς συνάψῃ γέναι σύμβασιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προτάσεων τοῦ Λ., τὰς ὁποίας ὁ πρῶτος ὑπουργὸς Κ. ἐθεώρει συμπεροτέρας ἢ τὴν διάλυσιν τοῦ συμβολαίου· ἐκ τούτων ἄρα γίνεται φανερόν, ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἀποκρούει τὸν ἰσχυρισμόν, ὅτι ἡ Α. Μ. συνήνεσε μονομερῶς ν' ἀνασταλῇ ὁ ὅρος τῆς διαλύσεως τοῦ συμβολαίου ἢ ὅτι ἐνέκρινε προϋπάρχουσαν περὶ τοιαύτης ἀναστολῆς συμφωνίαν τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Λ.· ὅθεν, ἀφοῦ διὰ τοῦ διατάγματος τούτου οὐδὲν δικαίωμα ἐχορηγήθη τῷ Λ., περιττὸν ἦτο νὰ σκεφθῇ τὸ ἐφετεῖον ἂν τὸ διάταγμα αὐτὸ κατηργήθη ἢ ἀνεκλήθη κτλ. Ἐκτὸς ὁμως τούτου τὸ διάταγμα τοῦτο μὴ ἀφορῶν πρᾶξιν τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας ἀλλ' ἐκδοθῆν πρὸς ἐξάσκησιν καθαρῶς νομοθετικοῦ δικαίωματος, ἡδύνατο καὶ νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἄνευ τινὸς εὐθύνης τοῦ δημοσίου ἀπέναντι τοῦ Λ., καθόσον οὐδὲν δικαίωμα τῷ Λ. ἐχορηγήθη, ὡς εἴρηται.

Νόμος 6Μ5' 1 Μαΐου 1882. Περί ἀντικαταστάσεως τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ἀστικοῦ νόμου.

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀστικοῦ νόμου ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐπομένου.

Ὁ νόμος ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν καθ' ὅλον τὸ Κράτος μετὰ παρέλευσιν δέκα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς δημοσιευθῇ, πλὴν ἂν ὠρίσθῃ ἄλλως ἐν αὐτῷ.

Ἡ δημοσίευσίς λογίζεται γενομένη ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ περιέχοντος τὸν νόμον φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Γνωμοδότησις Νομ. Συμβουλίου 29324 (1884). Δύναται νὰ ἐκδοθῇ Β. Δ. πρὸς ἐκτέλεσιν νόμου, μὴ ἰσχύσαντος ἐτι, ἦτοι πρὸ τῆς κατὰ τὸν νόμον 6ΜΕΤ' παρελεύσεως τῆς δεκαήμερου προθεσμίας;

Τὸ διατυπωθὲν ἡμῖν ζήτημα ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ ὑποβῶμαι ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου. Κατὰ τινὰ ἐκ τῶν μελῶν τούτου, δύναται νὰ ἐκδοθῇ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν Β. Δ. καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν δέκα ἡμερῶν διὰ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου. Κατὰ τοὺς πλείστους ὁμως, μεταξύ τῶν ὁποίων καταλέγομαι καὶ ἐγώ, εἶναι λίαν ἐπισηφάλης ἡ τοιαύτη λύσις. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀντλεῖ τὸ δικαίωμα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἀπ' αὐτὸν αὐτὸν, ὅστις ὁμως δὲν

ισχυεῖ, ἤτοι δὲν παράγει ἐννόμους συνεπείας πρὸς τῆς παρελεύσεως τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος.

Νόμος ΑΝΔ' 31 Μαΐου 1882 Περὶ καταχωρίσεως Διαταγμάτων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως κτλ.

1. Πρὸ πάσης ἐκτελέσεως των πρέπει νὰ καταχωρίζωνται ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰ περὶ διορισμῶν, προβιβάσμων, παύσεων, καὶ μεταθέσεων τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν Βασιλικὰ Διατάγματα, ἢ αἱ περὶ τοιαύτων ὑπουργικαὶ πράξεις, πρὸς δὲ τὰ περὶ ἀπονουμῆς χαρίτων καὶ παρασήμων ὡς πρὸς τοὺς ἡμεδαπούς Β. Διατάγματα ὡς πρὸς δ' ἅπαντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ μόνον τὰ περὶ προβιβάσμου, ἐπιτροπομένης τῆς καταχωρίσεως τῶν ἄλλων καὶ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Ἐν τῷ κοινοποιητέῳ περὶ τῶν ἀνωτέρω μετασῶλων ἐγγράφῳ πρέπει νὰ φέρηται ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῷ ὁποίῳ κατεχωρίσθη τὸ Β. Διατάγμα, ἢ ἡ ὑπουργικὴ πράξις.

2. Ἐπὶ ποινῇ παραβάσεως καθήκοντος, ἀπαγορεύεται εἰς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς νὰ δέχωνται πρὸς ὄρκισιν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθήκοντων των δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν, ἀν ἐν τῷ κοινοποιηθέντι πρὸς αὐτὸν ἐγγράφῳ ἂν περιλαμβάνεται ἡ ἀνωτέρω περὶ καταχωρίσεως πιστοποιήσις πᾶς δὲ δημοσίου ὑπάλληλος, ἀποδεχόμενος δημοσίαν θέσιν ἢ ὑπηρεσίαν, συνεπὲς αἰτιολογίᾳ ἢ προβιβάσμου, ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφου, καὶ περιέχοντος τὴν βεβαίωσιν, ὅτι τὸ Β. Διατάγμα, ἢ ἡ ὑπουργικὴ πράξις κατεχωρίσθη πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, στερεῖται ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ταμείου τῆς μισθοδοσίας τοῦ πρώτου εἰς αὐτὸν καταβλητέου μισθοῦ. Οἱ ἀρμοδίως ταμίαι, ὑπὸ προσωπικὴν των εὐθύνην, ἐξαιρέτως τοῦτ' ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τὸ χρηματικὸν ἔνταλμα προσηρητημένων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν τοῖς ἀρχείοις των ὑπαρχούσης Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ἀνεξαιρέτως δὲ τούτων δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰς δικαιούχον ὀνόματι ὑπάλληλον ἢ ὑπηρετῶν πληρωμὴ μισθοδοσίας, ἐν περιπτώσει διορισμοῦ, προβιβάσμου, ἢ μεταθέσεως, ἀν ἐκ τοῦ προσηρητημένου εἰς τὸ χρηματικὸν ἔνταλμα ἀντιγράφου τοῦ περὶ

τῆς τοιαύτης μεταβολῆς ἐγγράφου δὲν ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ μισθὸς αὗτος συμπίπτει ὑπὸ χρονικὸν διάστημα, κατὰ τὸ ὅποιον εἶχε καταχωρισθῆ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως τὸ Β. Διατάγμα, ἢ ἡ ὑπουργικὴ πράξις.

3. Μετὰ παρέλευσιν εἰκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεως τοῦ περὶ τῆς ἀπολύσεως, ὑποβιβασμοῦ, ἢ μεταθέσεως δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρετοῦ Β. Διατάγματος ἢ ὑπουργικῆς πράξεως, δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν ἢ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ ὅτι δὲν τῷ ἐκονιστοῦ ἦβη ἢ τοιαύτη μεταβολή.

4. Ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίζονται καὶ ἄπασαι αἱ πράξεις ἢ αἰουδήποτε εἴδους δημοποιήσεις τῶν δημοσίων ἀρχῶν, αἱ γρηζούσαι τῆς διὰ τοῦ τύπου δημοσιεύσεως, δυνάμει διατάξεως νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων· οὐδεμίαν δὲ παρέχουσιν ἰσχύον αἱ εἰς ἄλλα ἰδιωτικὰ φύλλα γενομένη, οὐδ' ἐπιτρέπεται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου πληρωμὴ αἰουδήποτε ποσῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, προσωπικῶς οὕσης ὑπευθύνου ἀπέναντι τοῦ ἰδιώτου τῆς ἐντειλάσης τὴν δημοσίευσιν ταύτην δημοσίως ἀρχῆς. Εἰς τὰς ἀνωτέρω πράξεις δὲν περιλαμβάνονται αἱ σχέσιν ἔχουσαι πρὸς τὰ καθήκοντα τῶν δικαστικῶν κλητῆρων ἢ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν περὶ διοικητικῆς ἐκτελέσεως νόμων. Ἐν παραρτήματι δὲ τῆς Ἐφημερίδος δημοσιεύονται καὶ αἱ πολιτικαὶ καὶ ποινικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου.

5. Ἡ Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως ἐκδίδεται καθ' ἑκάστην ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ πλείονα τοῦ ἑνὸς φύλλα ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας — Ἐκ τῶν τριῶν πρώτων ἀντίτυπων ἑκάστου φύλλου τὸ ἐν τοιχοκολλᾶται παρὰ χροῖμα ἐν τῇ θύρᾳ τοῦ τυπογραφείου, τὰ δὲ ἄλλα δύο στέλλονται παρὰ χροῖμα εἰς τε τὴν νομαρχίαν τῆς πρωτεύουσας καὶ τὸν δήμαρχον Ἀθηναίων, ὅπως τοιχοκολληθῶσιν ἐν τοῖς καταστήμασι των· ἐντὸς δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἢ τὸ πολὺ ἐντὸς τῆς ἐπομένης, διανέμονται τὰ τῶν ἐκδοθέντων φύλλων ἀντίτυπα εἰς ἅπασας τὰς λοιπὰς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἀρχὰς καὶ παραδίδονται εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὰ διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς πρωτεύουσας ἀρχὰς προωρισμένα.

6. Τὰ φύλλα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ

παραρτήματος ἀποστέλλονται ὡρεὰν εἰς ἀπίσας τὰς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἀρχάς, εἰς τοὺς βουλευτὰς καὶ τοὺς δημάρχους τοῦ Κράτους. Τὰ φύλλα τούτα εἶναι ἀπηλλαγμένα ἀπὸ τῆς καταβολῆς ταχυδρομικῶν τελῶν. Τὰ ἀποστελλόμενα εἰς ἐκάστην ἀρχὴν φύλλα ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ ἀργείου των, καὶ φυλάσσονται ἀσφαλῶς ὑπὸ τὴν εὐθύνην τῶν προϊσταμένων. — Τὰ φύλλα τῆς αὐτῆς Ἐφημερίδος μετὰ τοῦ παραρτήματος δίδονται καὶ εἰς πάντα ἰδιώτην ἐπὶ προηγουμένη πληρωμῇ ἐτήσιας συνδρομῆς ἐκ δραχ. ὀκτῶ διὰ τὸ ἐσωτερικόν, περιλαμβανόμενον ἐν αὐταῖς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν. — Τὸ ποσὸν τῆς συνδρομῆς πληρώνεται εἰς οἰονδήποτε ταμεῖον τοῦ Κράτους· τὸ περὶ τούτου γραμματίον προσάγεται εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ τυπογραφείου.

7. Ἡ Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως ἐκδίδεται ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν. Διὰ Βασιλικῆς δὲ Διατάξεως, ἐκδοθησαμένου τῆς προτάσεως τῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, κανονισθήσεται ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἔθνικοῦ τυπογραφείου ὡς, πρὸς τὴν ἐκδόσιν καὶ δημοσιεύσιν τῆς Ἐφημερίδος, τὰ τῆς διαχειρίσεώς του ἐν γένει, καὶ τὰ τοῦ ἐλέγχου τοῦ δι' αὐτὴν ἀναγκαίου ὕλικου καὶ τῶν διανεμομένων ἀντιτύπων.

Νόμος ΑΣΝΔ' τῆς 29 Ἰουλ. 1885. Περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ΑΝΔ' νόμου περὶ καταχωρίσεως διατ. ἐν τῇ Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως.

1. Τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 1 τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου 1882 ΑΝΘ' νόμου μνημονευομένων Β. Διαταγμάτων περὶ διορισμῶν, προβιβάσεων, παύσεων καὶ μεταθέσεων τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν, ὡς καὶ τῶν περὶ τοιοῦτων ὑπουργικῶν πράξεων, δὲν θέλει δημοσιεύεσθαι τοῦ λοιποῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ὅλον καὶ πᾶν τὸ κείμενον, ἀλλὰ θέλει δημοσιεύεσθαι λεπτομερῆς περίληψις τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, περιλαμβανούσα α') Τὸ ὄνομα τῆς ἐκδούσης τὸ δημοσιεύμενον ἔγγραφο ἀρχῆς καὶ τοῦ τόπου, ἐνθα ὑπεγράφη. β') Τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα καὶ τὸ ἔτος, καθ' ὃ ὑπεγράφη ὑπὸ τῆς ἐκδόσεως ἀρχῆς ἢ δημοσιευομένη πράξις. γ') Τὸν ἀριθμὸν αὐτῆς, ἐὰν ἔσται τοιοῦτον ἢ πράξις. δ') τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπὶ

νυμον τοῦ ἀτόμου, ὅπερ δι' αὐτῆς διωρίσθη, προὔβιβάσθη, μετετέθη ἢ ἐπαύθη. ε') Τὴν θέσιν εἰς τὴν διωρίσθη, προὔβιβάσθη, μετετέθη, ἢ τὴν θέσιν ἀφ' ἧς προὔβιβάσθη, μετετέθη ἢ ἐπαύθη καὶ ς') πάντα ἄλλον προσδιορισμὸν, ὃν περιεῖχε τὸ Β. Δ. ἢ ἡ ὑπουργικὴ πράξις εἴτε μισθοῦ, ἐπιμισθοῦ, ἀντιμισθίας ἢ ἀποζημιώσεως, εἴτε ὀροδοσίας, εἴτε οἰουδῆποτε ἄλλου ὄρου, σχετικοῦ πρὸς τὸν μισθόν, τὸν βαθμὸν ἢ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν τὴν ἐπιτετραμμένην ἢ ἀνατεθειμένην εἰς τὸν διὰ τοῦ δημοσιουμένου Β. Δ. ἢ ὑπουργικῆς πράξεως διορισθέντα, προβιβασθέντα, μετατεθέντα ἢ ἀπολυθέντα τῆς ὑπηρεσίας.

2. Τὰ περὶ ἀπονομῆς χαρίτων Β. διατάγματα καὶ τὰ δημοσία ἐγγραφα τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου μνημονευόμενα θέλουσι δημοσιεύσθαι ἐν παραρτήματι τοῦ φύλλου τῆς Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰ διὰ Β. διατάγματα κανονισθησόμενα.

Β. Διάταγμα τῆς 26[31] Δεκεμβρίου 1884. Περί κανονισμοῦ τῆς ἐκδόσεως καὶ δημοσιεύσεως τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρὸν 7 τοῦ ΑΝΔ' νόμου τῆς 22ας Ἰουνίου 1882 περὶ καταχωρίσεως διαταγμάτων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως. ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν ἀπερασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

1. Ἡ Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως ἐκδίδεται εἰς τὸ αὐτὸ ὡς μέχρι τοῦδε σχῆμα καὶ μέγεθος, δικαίρεται δὲ εἰς τρία μέρη.

Τὸ πρῶτον μέρος, ὑποδιαιρούμενον εἰς δύο τμήματα. περιλαμβάνει ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τοὺς νόμους, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὰ διατάγματα 1) τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, 2) τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν νόμου καὶ 3) τὰ κανονιστικά πρὸς δὲ τοὺς ἐσωτερικοὺς κανονισμοὺς τῶν ὑπηρεσιῶν.

Τὸ δεύτερον μέρος περιλαμβάνει τὰ κατὰ τὸ ἀρθρὸν 104 τοῦ νόμου διατάγματα καὶ ὑπουργικὰς πράξεις κατὰ τὴν ἐπομένην τάξιν τῶν Ὑπουργείων.

α')	Ὑπουργεῖον	Ἐσωτερικῶν
β')	»	Δικαιοσύνης
γ')	»	Ἐσωτερικῶν

δ')	»	Ἐκκλησιαστικῶν καὶ παιδείας
ε')	»	Οἰκονομικῶν
ς')	»	Στρατιωτικῶν
ζ')	»	Ναυτικῶν.

Τὸ δὲ τρίτον μέρος περιλαμβάνει πράξεις καὶ δηλοποιήσεις τῶν δημοσίων ἀρχῶν.

Ἐν χωριστῷ παραρτήματι τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐκδίδονται κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε σχῆμα καὶ μέγεθος αἱ πολιτικαὶ καὶ ποινικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, κεχωρισμένως.

2. Τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον τρία τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως φέρουσιν ἴδιον αὐξήοντα ἀριθμὸν φύλλου καὶ ἴδιαν ἕκαστον αὐτῶν ἀριθμῆσιν σελίδων.

3. Ἐκαστον μέρος τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως φέρει ἐν ἐπικεφαλίδι συναπτικήν περίληψιν τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων· εἰς τὸ τέλος δὲ ἑκάστου ἔτους συστάσεται καὶ δημοσιεύεται ἴδιος πίναξ τῶν περιεχομένων ἐν ἑκάστῳ μέρει χρονολογικῶς καὶ καθ' ὕλην.

4. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνατίθεται δι' Ὑπουργικῆς διαταγῆς εἰς ἓνα τῶν τοῦ Ὑπουργείου του ὑπαλλήλων τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· εὗτος δὲ φέρων τὸν τίτλον τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἐφημερίδος, ἔχει καθήκον νὰ ἐπιτηρῇ εἰς τὴν ἐκδοσιν, δημοσιεύσιν καὶ διεκπεραιώσιν αὐτῆς.

5. Ὁ διεκπεραιωτὴς ἑκάστου Ὑπουργείου, ἅμα λάβῃ τὸ πρωτοτυπον νόμου, διατάγματος, ὑπουργικῆς πράξεως ἢ ἄλλου ἐγγράφου χρήζοντος δημοσιεύσεως, ἀποστέλλει ἀμέσως ἐπὶ ἀποδείξει πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς Ἐφημερίδος ἀντίγραφον ὑπ' αὐτοῦ κεκυρωμένον. Τοῦ ἀντιγράφου τούτου ὁ διευθυντὴς καταχωρεῖε περίληψιν εἰς τὸ πρωτόκολλον τῶν εἰσερχομένων. Αἱ αὗται διατυπώσεις τηροῦνται καὶ εἰς τὰ παρ' ἄλλων ἀρχῶν ἐπ' εὐθείας εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἐφημερίδος στελλόμενα πρὸς δημοσίευσιν.

6. Ἡ διόρθωσις τῶν δοκιμῶν πάντων τῶν δημοσιευμάτων γίνεται ἐπὶ προσωπικῇ εὐθύνῃ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἐφημερίδος, ὅστις ὑπογράφει τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπιθεωρηθὲν τελευ-

ταῖον δοκίμιον. Ἡ δὲ πρὸς δημοσίευσιν τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐγκρίσις ἀνήκει εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν, ὅστις ὅμως δύναται νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐνασχῆσιν τοῦ δικαίωματος τούτου εἰς τινὰ τῶν τμηματαρχῶν τοῦ Ὑπουργείου.

Τὰ δοκίμια τὰ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἐφημερίδος ὑπογεγραμμένα καὶ τὰ φύλλα τὰ φέροντα τὴν ὑπουργικὴν ἐγκρίσιν φυλάττονται ἐν τάξει ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Ἐφημερίδος πρὸς ἔλεγχον.

7. Ἀμὰ δοθείσης ἀδείας πρὸς δημοσίευσιν τοῦ φύλλου, ἐκ τῶν πρώτων ἀντιτύπων τοιχοκολλᾶται παραχρῆμα ἐν ἐν τῇ θύρᾳ τοῦ γραφείου τῆς Ἐφημερίδος καὶ τοῦ τυπογραφείου, ἀποστέλλονται δὺο εἰς τε τὸν νομάρχην τῆς πρωτεύουστος καὶ τὸν δήμαρχον Ἀθηναίων, κατὰ τὸ ἄρθρον 5ον τοῦ νόμου, εἶτα δὲ πέμπονται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὴν διεκπεραιώσιν ἐκάστου Ὑπουργείου τὰ ἀναγκαζοῦντα αὐτῆς ἀντίτυπα.

8. Ὁ γραμματεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου ὀφείλει κατὰ τὸ 1ον δεκαήμερον ἐκάστου μηνὸς ν' ἀποστέλλῃ εἰς τὴν διευθύνσιν τῆς Ἐφημερίδος ἀντίγραφα κεκυρωμένα τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου. Πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ περιέχοντος ταύτας φύλλου ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν θεώρησιν αὐτῶν Ἀρσοπαγίτης θεωρεῖ τὸ τελευταῖον δοκίμιον καὶ ὑπογράφει αὐτό.

9. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ ὁ παρ' αὐτοῦ ἐπιτετραμμένος Ἀρσοπαγίτης θέλει συνεννοηθῆ ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος περὶ τῆς καθυστερουμένης ἐκτυπώσεως τῶν ἀποφάσεων, ὅπως αὕτη γένηται τὸ ταχύτερον. Αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐκτυπούμεναι θεωροῦνται παράρτημα τῶν ἀντιστοίχων ἐτῶν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

10. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5ον τοῦ νόμου ἐτησίᾳ συνδρομὴ τῆς ἐφημερίδος λογιζέται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους. Ἡ συνδρομὴ καταβάλλεται εἰς οἰονδήποτε ταμεῖον τοῦ Κράτους, τὸ δὲ περὶ τῆς καταβολῆς ταύτης ἐκδιδόμενον γραμματίον προσάγεται εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐφημερίδος. Ἡ κρατεῖ σημείωσιν ἐν τῷ οἰκείῳ βιβλίῳ καὶ φυλάττει αὐτὴ πρὸς ἔλεγχον.

11. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιτύπων τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὁρίζεται εἰς τρεῖς χιλιάδας· δύναται ὅμως ἐκάστοτε ἀυξήσθαι, διαταγῇ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, κοινοποιουμένη εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον καὶ τὸν διευθυντὴν τῆς Ἐφημερίδος.

12. Ἰδιαίτερον Β. διάταγμα θέλει κανονίσει, γνωμοδοτήσει τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ ὕλικου καὶ τὸν ἔλεγχον.

Τὸ ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1882 Β. διάταγμα περὶ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν καὶ δημοσίευσιν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καταργεῖται.

Β. Διάταγμα τῆς 29 [31] Αὐγούστου 1885. Περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἀφορῶντων εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἐφημερ. τῆς Κυβερνήσεως.

1. Ἡ Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως, στοιχειοθετουμένη καὶ κατοπινομένη ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου, θέλει ἐκδίδεσθαι εἰς τὸ αὐτὸ μέχρι τοῦδε σχῆμα καὶ μέγεθος.

2. Τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἐκδιδόμενα φύλλα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀποτελοῦντα ἴδιον τεύχος, ἀρροῦσιν ἐπὶ ἐκάστης σελίδος ἀριθμὸν συνεχῆ αὐξῶντα, ἀν δὲ ταῦτα ἀποτελῶσι πλείονα τεύχη, ἕκαστον τῶν τευχῶν τούτων ἔμει ἴδιαν σελιδογράφειν.

3. Καὶ ἕκαστον τῶν φύλλων τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως φέρει ἴδιον αὐξῶντα ἀριθμὸν, ἐξ ὁσωνδήποτε σελίδων καὶ ἂν σύγκηται.

4. Ἡ Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, ἐν τῷ πρώτῳ, ἐκδιδόμενον πάντοτε εἰς ἴδιαν καὶ κεχωρισμένον φύλλον, διαιρεῖται εἰς τὰ τέσσαρα τμήματα.

Τῶν τμημάτων τούτων τὸ πρῶτον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τμήμα Νομοθετικόν» περιλαμβάνει τὰ κείμενα τῶν νόμων· τὸ δευτέρον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τμήμα Νομοτελεστικόν» τὰ κείμενα τῶν Β. Διαταγμάτων, τῶν ἐκδιδόμενων, εἴτε δυνάμει συνταγματικῶν διατάξεων, εἴτε πρὸς ἐκτέλεσιν νόμων· τὸ τρίτον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τμήμα Κανονιστικόν» τοὺς κανονισμοὺς τῶν ἀποστολῶν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς διοικήσεως, εἴτε ὑπὸ

τὸν τύπον Β. Διατάγματος, εἴτε ὑπὸ τὸν τύπον Ἑπουργικῆς πράξεως ἐκδιδόμενος· καὶ τὸ τέταρτον τμήμα ὑπὸ τὸν τίτλον ἀγγελλίαι ἀπαρῶσαι τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν περιλαμβάνει τὰ κείμενα τῶν Β. διαταγμάτων περὶ ἀπόνομης παρασῆμων καὶ περίληψιν—ἰδίαν κατὰ Ἑπουργεῖον—τῶν Β. διαταγμάτων καὶ τῶν Ἑπουργικῶν πράξεων, τῶν μνημονευομένων ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουλίου 1885 ΑΣΝΔ νόμου.

5. Αἱ περιλήψεις αὗται εἰσὶν ἐπομένως ἰσάριθμοι πρὸς τὰ Ἑπουργεῖα, δημοσιεύονται δὲ καθ' ἣν τὰ Ἑπουργεῖα ἐτάχθησαν τάξιν διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ περὶ Γραμματειῶν τῆς Ἐπικρατείας Β. διατάγματος τῆς 3 Ἀπριλίου 1833.

Ἐκαστῇ τῶν περιλήψεων ταύτων φέρεται ὡς ἐπιγραφὴν τὸ ὄνομα τοῦ Ἑπουργείου, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποῦτο ἀναγεται, περατοῦται δὲ διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Ἑπουργοῦ, ὡς προέτεινεν ἡ ἐξέδωκε τὰς πράξεις, τὰς ὁποίας περιλαμβάνει. Εἶναι δὲ συντεταγμένη ἡ περίληψις κατὰ τοὺς ἐν τῷ ἀρθρῷ 1 τοῦ ἀπὸ 2^η Ἰουλίου ε. ε. ΑΣΝΔ νόμου ἐκτεθεμένους λεπτομερεῖς προσδιορισμούς, δηλοῦσα α') τὸ ὄνομα τῆς ἐκδούσης τὴν δημοσιευμένην πράξιν ἀρχῆς καὶ τὸν τύπον, ἐνθα τὸ ἐπιγραφὸν ὑπεγράφη· β') τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα καὶ τὸ ἔτος· καθ' ὃ ἡ δημοσιευομένη πράξις ὑπεγράφη ὑπὸ τῆς ἐκδούσης αὐτῆς ἀρχῆς· γ') τὸν ἀριθμὸν αὐτῆς, ἐὰν ἔφαρε τοιοῦτον ἡ δημοσιευομένη πράξις· δ') τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ ἄτομου, τὸ ὁποῖον δι' αὐτῆς διωρίσθη, προεβιβάσθη, μετετέθη ἢ ἐπαύθη· ε') τὴν θέσιν, εἰς ἣν διωρίσθη, προεβιβάσθη ἢ μετετέθη, τὴν θέσιν, ἀφ' ἧς προεβιβάσθη ἢ μετετέθη ἢ ἐπαύθη· καὶ σ') πᾶντα ἄλλον προσδιορισμὸν, τὸν ὁποῖον περιεῖχε τὸ Β. διατάγμα ἢ ἡ Ἑπουργικὴ πράξις, εἴτε μισθοῦ, ἐπιμισθίου, ἀντιμισθίας ἢ ἀποζημιώσεως, εἴτε ὀρκοδοσίας, εἴτε οἰουδῆτος ἄλλου ὄρου, σχετικῶς πρὸς τὸν μισθόν, βαθμὸν ἢ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, τὴν ἐπιτρετραμμένην ἢ ἀνατιθεμένην εἰς ταῦτα διὰ τοῦ δημοσιευομένου Β. διατάγματος ἢ Ἑπουργικῆς πράξεως διορισθέντα, προεβιβάσθέντα, μετετεθέντα ἢ ἀπολυθέντα τῆς ὑπηρεσίας.

6. Καὶ τὸ δεύτερον μέρος τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐκδίδεται ἐπίσης εἰς ἰδίαν φύλλον ὑπὸ τὸν τίτλον ἑπι-

άρτημα τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ τὸ μέρος δὲ τοῦτο ὑποδιαιρεῖται εἰς τρία τμήματα, ὧν τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «ἀπονομή Β. χαρίτων» περιλαμβάνει τὰ κείμενα τῶν Βασιλικῶν διαταγμάτων περὶ ἀπονομῆς Βασιλικῶν χαρίτων· τὸ δεύτερον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «πράξεις δημοσίων ἀρχῶν δημοσιευτέαι κατὰ τοὺς νόμους» τὰ κείμενα τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 4 τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1882 ΑΝΔ' νόμου μνημονευμένων πράξεων ἢ δηλοποιήσεων καὶ τῶν προσηρητημένων εἰς αὐτὰς πινάκων, καταστάσεων, λογαριασμῶν ἢ ἐκθέσεων· καὶ τὸ τρίτον τὰ κείμενα τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο τμήμα ἐκδίδεται ἅπαξ τοῦ μηνός, κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος τοῦ φύλλου, καθ' ὃ ἐξεδίδετο καὶ μέχρι τοῦδε.

7. Ἡ διεύθυνσις τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἀνατίθεται εἰς ἓνα τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, φέροντα τὴν τίτλον τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος. Καὶ ἡ ἀδεια δὲ πρὸς ἐκδοσιν ἐκάστου τῶν φύλλων τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δίδεται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ὁποίου κατὰ τὸ ἀρθρον 7 τοῦ ΑΝΔ' νόμου τῆς 31 Μαΐου 1882 ἐκδίδεται ἡ ἐφημερίς.

Δύναται ὅμως καλεῖς τῶν τμηματάρχων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου νὰ δίδῃ τὴν πρὸς ἐκδοσιν τῆς ἐφημερίδος ἀδειαν, ἂν ἤθελεν ἀνατεθῆ αὐτῷ εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ τὸ καθῆκον τοῦτο.

Τὰ ἐπιτετραμμένα ὅμως τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος ὄργανα ἀνήκουσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τοῦ ὁποίου πρῶσταται ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Προσδιορίζονται δὲ ταῦτα εἰς ἓνα διεκπεραιωτὴν τῆς ἐφημερίδος, ἐπὶ μηναίᾳ ἀντιμισθίᾳ μὴ ὑπερβαίνουσῃ τὰς 120 δραχμὰς, ἐπὶ δύο βοηθοῦς ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ ὡσαύτως μὴ ὑπερβαίνουσῃ τὰς ἑβδομηκοντα (70) καὶ εἰς τρεῖς διανομῆς ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ μὴ ὑπερβαίνουσῃ τὰς δραχμὰς ἑξήκοντα (60).

8. Ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου ὑποβάλλει

κατὰ μῆνα εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείων ἰδίαν μισθοδοτικὴν κατάστασιν πρὸς πληρωμὴν τῶν μισθῶν τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τεταγμένων ὑπαλλήλων. Κατ' ἐξαιρέσιν δὲ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος θέλει ὑποβάλλει τὴν κατάστασιν ταύτην εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείων.

9. Ὁ διευθύνων τὰ τῆς ἐκδόσεως τρεῖς βιβλίον πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων, δεχόμενος πάσας τὰς περὶ δημοσιεύσεως τῶν κατὰ τὸν νόμον δημοσιευτέων ἐγγράφων ἀπευθυνομένας αἰτήσεις τῶν ἀρχῶν, ἀποκρινόμενος ὁμοίως εἰς αὐτάς διὰ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ ἐνασχοῦντος τὴν ἐπιτηρείαν τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐφημερίδος.

10. Ἡ διαχείρισις τοῦ ἀναγκαιοῦντος πρὸς ἐκτύπωσιν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως χάρτου ἀνατίθεται εἰς τὸν διευθύνοντα τὰ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς, ὅστις τυγχάνει ἐπὶ ταύτῃ ὑπάλογος.

Εἰς αὐτὸν ὡσαύτως ἀνατίθεται καὶ ἡ διαχείρισις τῶν ἐκτυπομένων ἀντιτύπων. Διὰ τοῦτο ὀφείλει εἰς τὸ τέλος ἐκάστης τριμηνίας νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείων κατὰστασιν, δηλοῦσιν τὸν ἀριθμὸν τῶν φύλλων τῶν ἀποσταλέντων εἰς τὰς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχάς, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀποσταλέντων εἰς τοὺς κυρίους βουλευτάς καὶ δημάρχους, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀποσταλέντων εἰς τοὺς ἐπὶ πληρωμῇ συνδρομητάς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπολειφθέντων ἀδιαθέτων· εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ἔτους ν' ἀποστέλλῃ πλὴν τῶν ὑποβλητέων εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον στοιχείων καὶ ἐγγράφων τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ, καὶ κατάστασιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείων, δηλοῦσιν τὸν ἰσολογισμὸν τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, συνιστάμενον : α') εἰς τὰ δαπανηθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους εἰς μισθοὺς ὑπαλλήλων καὶ εἰς ἀντίτιμον χάρτου καὶ λοιπὰ μικρὰ ἐξοδα, β') εἰς τὰ εἰσπραχθέντα παρὰ τῶν ἐπὶ πληρωμῇ λαμβανόντων τὰ φύλλα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπολειφθέντων ἀδιαθέτων φύλλων αὐτῆς.

11. Τὰ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ὑπολειφθέντα ἀδιαθέτα

φύλλα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως παραδίδονται κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐπιόντος ἔτους εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ Ἐθνικοῦ τυπογραφείου, ὅστις προκαλεῖ τὰς διαταγὰς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ πρὸς συναρμολόγησιν αὐτῶν εἰς τεύχη καὶ διατήρησιν τῶν συναρμολογηθέντων τευχῶν, ὡς καὶ πρὸς τὴν διάθεσιν τῶν περισσευόντων φύλλων.

12. Ὁ διεκπεραιωτὴς ἐκάστου Ὑπουργείου, ἅμα λαβὼν τὸ πρωτόγραφον νόμου, Β. διατάγματος, Ὑπουργικῆς πράξεως ἢ ἄλλου δημοσίου ἐγγράφου, χρῆζοντος δημοσιεύσεως, ἀφίλει ν' ἀποστέλλῃ ἀνευ ἀναβολῆς τινὸς καὶ ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς ἐφημερίδος ἀκριβῆς, καθαρῶς καὶ εὐαναγνώστως γεγραμμένον καὶ παρ' αὐτοῦ κεκυρωμένον ἀντίγραφον, ἐὰν πρόκηται νὰ δημοσιευθῇ τὸ κείμενον τοῦ ἐγγράφου, σημειῶσιν δὲ λεπτομεροῦς περιλήψεως αὐτοῦ, χρονολογημένην καὶ ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ ἐὰν πρόκηται περὶ ἐγγράφων, ὧν πρέπει νὰ δημοσιευθῇ περίληψις μόνον.

Τοῦ ἀντιγράφου τούτου, καθὼς καὶ τῆς σημειώσεως, ὁ διευθυντὴς καταχωρίζει περίληψιν εἰς τὸ πρωτόκολλον τῶν εἰσπραγμένων, ἀπόγραφα δ' ἀκριβῆ αὐτῶν παραδίδωσιν ἀμεληταί πρὸς στοιχειοθέτησιν, τῶν ἐν ἰδιαιτέrais δεσμοῖσι τὰ ἀντίγραφα καὶ τὰς σημειώσεις πρὸς ἔλεγχον. Αἱ αὐταὶ διατυπώσεις τηροῦνται καὶ ὡς πρὸς τὰ παρ' ἄλλων ἀρχῶν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς ἐφημερίδος στελλόμενα πρὸς δημοσίευσιν ἐγγράφα.

13. Διὰ τὴν ἀκρίβειαν ἀπάντων τῶν δημοσιευμάτων πρὸς τὰ ἀντίγραφα τῶν πρωτογράφων ὑπέχει προσωπικὴν εὐθύνην ὁ διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδος, ὅστις τίθησι τὴν ὑπογραφήν του ἐπὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐπιθεωρηθέντος τελευταίου δοκιμίου.

Τὰ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος ὑπογεγραμμένα δοκίμια καὶ τὰ φέροντα τὴν Ὑπουργικὴν ἔγκρισιν φύλλα αὐτῆς τηροῦνται κατὰ τάξιν ἐν τῷ γραφείῳ τῆς ἐφημερίδος πρὸς ἔλεγχον.

14. Ἄμα δοθείσης τῆς ἐγκρίσεως πρὸς δημοσίευσιν τοῦ φύλλου, ἐκτελοῦνται ἀκριβῶς, ἐπιμελεία τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος, τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 5 τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου 1882 ΑΝΔ'

νόμου ὀριζόμενα περὶ δημοσιεύσεως, διανομῆς καὶ ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

15. Ὁ γραμματεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου ὀφείλει κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον ἐκάστου ἐπιόντος μηνός ν' ἀποστέλλῃ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἀντίγραφα, κεκυρωμένα παρ' αὐτοῦ, τῶν κατὰ τὸν προηγούμενον μῆνα ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου. Πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως δὲ τοῦ περιέχοντος αὐτὰς μέρους τοῦ παραρτήματος τῆς ἐφημερίδας, ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν ἐπίβλεψιν τῆς ἀκριβείας τῆς ἐκτυπώσεως ἀρειοπαγίτης θεωρεῖ τὸ τελευταῖον δοκίμιον καὶ ὑπογράφει αὐτό.

16. Αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1884 Β. διατάγματος διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ, ἐφ' ὅσον δὲν ἐτροποποιήθωσαν διὰ τοῦ παρόντος.

Β. Διάταγμα 28 [29] Δεκεμβρίου 1893. Περὶ διαιρέσεως εἰς τεύχη τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Παραρτήματος αὐτῆς.

Ἄρθρον μόνον.

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1894 καταργεῖται ἡ κατὰ τὸ ἀπὸ 29 Αὐγούστου 1885 Ἡμέτερον διάταγμα εἰς δύο μέρη διὰκρισίς τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἕκαστον δὲ τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ διάταγμα τεσσάρων τμημάτων ἀποτελεῖ ἴδιον τεύχος, τὸ δὲ παράρτημα ὑποδιαιρεῖται εἰς ἑξὶ τεύχη ἔχοντα ἕκαστον ἴδιον αὐξοῦντα ἀριθμὸν φύλλων καὶ σελίδων. — Τὸ Α' τεύχος τοῦ παραρτήματος περιλαμβάνει Βασιλικά διατάγματα περὶ ἀπονομῆς χαρίτων, παντοίας δικαστικῆς πράξεις, ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ νόμου δημοσιευτέας, ὡς ἀιτήσεις, ἀγωγάς, αποφάσεις δικαστηρίων ἢ δικαστικῶν προσώπων, κατασχετήρια, κλητήρια ἐπικρίματα κλπ. ἔτι δὲ ἄλλας πράξεις ἐξωδίκιους, ὧν ἡ δημοσίευσίς ὡσαύτως ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν νόμων, ὡς ἀναγγελίας δανειστῶν ἐπισπευδόντων, καταλόγους τῶν ἐχόντων προσόντα ἐνόρκου κλπ. — Τὸ Β' τεύχος περιλαμβάνει τὰς δημοσιευτέας Ὑπουργικὰς ἐγκυκλίους καὶ τὰς εἰδικὰς τῶν Ὑπουργείων διατάγας, προσκλήσεις, γνωστοποιήσεις, δηλο-

ποιήσεις, ἀποφάσεις ἢ πράξεις δημοσίων ἀρχῶν, ἀφορώσας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἢ παράβασιν φορολογικῶν ἢ περὶ ἔθνικῶν κτημάτων ἢ πραγμάτων καὶ περὶ ναυαγίων ἢ ναυαγιαίρεσεων νόμων.—Τὸ Γ' τεύχος περιλαμβάνει τὰς διακηρύξεις δημοπρασιῶν ἐν γένει καὶ τὰ προγράμματα πλειστηριασμοῦ κινητῶν ἢ ἀκινήτων κτημάτων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου.—Τὸ Δ' τεύχος περιλαμβάνει καταστάσεις ἀφορώσας εἰς δημόσια ἔσοδα ἢ ἐξόδα καὶ εἰς τὴν ἐμπορικὴν ἢ ταχυδρομικὴν κίνησιν, κληρώσεις δανείων ἢ λαχείων, πρωτόκολλα καταστροφῆς ἐφθαρμένων κερμάτων τραπεζικῶν γραμματίων, μηνιαίας καταστάσεις ἢ ἔτησιους ἰσολογισμοὺς τραπεζῶν, ἐταιριῶν, συλλόγων ἢ ἀγαθοεργῶν καταστημάτων μὴ δημοτικῶν, δελτία μετεωρολογικά, θνησιμότητος κλπ., ἐκθέσεις προξένων ἢ ἄλλων ἀρχῶν, στατιστικὸν ἐργάσας χαρακτηριστὰ καὶ πᾶν δημοσίευμα σχέσιν ἔχον πρὸς τὴν στατιστικὴν.—Τὸ Ε' τεύχος περιλαμβάνει δημοτικούς καὶ κοινοτικούς προϋπολογισμοὺς καὶ—Τὸ τελευταῖον τεύχος τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Β. Διάταγμα 31 Δεκεμβρίου 1895. Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου 1893 Β. Δ. περὶ διαιρέσεως εἰς τεύχη τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ παραρτήματος αὐτῆς.

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1896 ὁ ἀριθμὸς τῶν τευχῶν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τεσσάρων περιορίζεται εἰς τρεῖς. Τούτων δὲ τὸ μὲν Α' τεύχος περιλαμβάνει τὰ Β. διατάγματα, τὰ τε κατ' ἐντολὴν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων ἐκδιδόμενα, τὰ δὲ Β' συλλέγονται τὴν ὕλην, ἣτις μέχρι τοῦδε, κατὰ τὸ διάταγμα τῆς 28 Δεκεμβρίου 1893, κατενέμετο εἰς τὰ τεύχη Β' καὶ Γ', καὶ τὸ Γ' τεύχος περιλαμβάνει τὴν ὕλην τοῦ κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντος Δ' τεύχους.—Τὸ Δ' τεύχος τοῦ παραρτήματος τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, τὸ μὲν πρῶτον περιλαμβάνει τὴν καὶ νῦν ὕλην, πλὴν τῶν ἐν τῷ Π. διατάγματι τῆς 28 Δεκεμβρίου 1893 ἀναφερομένων προξενικῶν ἐκθέσεων, τὸ δὲ δεύτερον ἀποκλειστικῶς τὰς ἐκθέσεις ταύτας. Ἐκάτερον δὲ τῶν τμημάτων τούτων φέρει ἴδιον

αὐξοντα ἀριθμὸν φύλλων καὶ σελίδων.— Τὸ Ε΄ τεῦχος τοῦ παραρτήματος τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ πρῶτον περιλαμβάνει τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐτήμων, τὸ δὲ δεύτερον τοὺς ἀπολογισμοὺς αὐτῶν. Ἐκάτερον δὲ τῶν τμημάτων τούτων φέρει ἴδιον ἀριθμὸν φύλλων καὶ σελίδων.

ΠΕΡΙ ΑΝΗΛΙΚΩΝ, ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

νόμος ΧΠΘ' 17 Αύγ. 1861. — Περί ἀνηλικίων, ἐπιτροπείας, χειραφεσίας, καὶ κηδεμονίας αὐτῶν. *

ΤΙΤΛΟΣ Α'.

Περί ἀνηλικίων, ἐπιτροπείας, χειραφεσίας καὶ κηδεμονίας αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περί ἀνηλικιότητος.

1. Ἀνήλικός ἐστὶν ὁ μὴ συμπληρώσας τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ.

ΑΠ. 297 (1901). Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἐδέχθη ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1855, ὅτε διελύθη ἡ μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν Κ. καθολικὴ εἰταιρία διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Σ. Κ., μέχρι τῆς χηρείας τῆς προκειμένης ἀπὸ 6 Ἰουνίου 1885 ἀγωγῆς, παρῆλθον τριακοντα ἔτη, ἀλλὰ καὶ συνάμα ὅτι κατ' αὐτὰ τὰ προταθέντα ὑπὸ τῶν ἐναγόντων καὶ μὴ ἀμφισβητηθέντα πραγματικὰ γεγονότα τὸν Σ. Κ. ἐκληρονόμησαν ἐξ ἰσῆς τὰ τρία τέκνα του, ἦτοι ὁ Ν., ὅστις διετέλεσεν ἀνήλικός μέχρι τοῦ 1874, ὅτε καὶ μόνον ἐνηλικιώθη, ἡ Α. καὶ ἡ Ε., ὅτι κατόπιν ἐν ἔτει 1856 ἢ 1857 ἀποβιώσασαν τὴν μὴν τῶν θυγατέρων ἐκληρονόμησαν ἐξ ἰσῆς οἱ ἐπιζῶντες ἀδελφοὶ μετὰ τῆς μητρὸς Β. Κ., καὶ ὅτι ἀποβιώσασαν καὶ τὴν ἄλλην ἀδελφὴν ἐν ἔτει 1853, ἐκληρονόμησαν ἐξ ἰσῆς ὁ ἐπιζῶν ἀδελφὸς μετὰ τῆς μητρὸς. Κατὰ ταῦτα, δεχθὲν τὸ ἐφετεῖον ὅτι ἐν τῷ ἰσχυρισμῷ περὶ ἀνηλικιότητος τοῦ Ν. Κ. παρατηρήσῃς μέχρι τοῦ 1874, περιείργοντο καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς περὶ ἀνηλικιότητος αὐτοῦ μέχρι τοῦ 1867 προτάσεως, δὲν ἀνεπλήρωσεν οἰκοθεν πράγματα μὴ προταθέντα, ἀλλ' ἀνέλυσε τὸν ἰσχυρισμὸν εἰς τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα. ἐξ ὧν ἀπετέλετο, γνωστοῦ ὄντος ἐκ τοῦ νόμου, πότε λήγει ἡ ἀνηλικιότης καὶ πότε ἡ ἀνηλικιότης, (Ν. 3 Κωδ. 5.60 καὶ ἄρθρον 1 τοῦ ΧΠΘ' τοῦ 1861 Νόμου) καὶ ὁρθῶς μὲν καὶ συμφώνως τοῖς Νόμοις 3 § 1 Κωδ. (7. 39) 5 § 2 Κωδ. (2. 53) καὶ 19 Π. (4. 4) ἐδέχθη τὸ ἐφετεῖον ὡς ἀνασταλεῖσαν τὴν παραγραφὴν διὰ μὲν τὸ μέρος, καθ' ὃ ὁ Ν. Κ. ἐν ἔτει 1855 ἐκληρονόμησε τὸν πατέρα του, ἀπὸ τοῦ ἔτους

* Εφ.Κ. 1861 σελ. 283.

τούτου μέχρι τοῦ 1867, διὰ δὲ τὸ μέρος καθ' ὃ ἐκληρονόμησε τὴν ἐν ἔτει 1857 ἀποδιώσασαν ἀδελφὴν του, ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου μέχρι τοῦ 1867, καὶ ἀπέρριψε κατὰ συνέπειαν τὴν σχετικὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν κατὰ τὰ μέρη ταῦτα, ἤτοι, κατὰ τὰ τέσσαρα ἔννατα τῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπιδιωκομένων δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ τετάρτου ἐξ ἀδαιρέτου τοῦ ἐν τῷ αἰτητικῷ αὐτῆς οἰκοπέδου. Ὅσον ὁμοίως ἀφορᾷ τὰ μέρη, καθ' ἃ ἡ Β. Κ. ἐκληρονόμησε τὰς θυγατέρας της καὶ οὗτος ὁ Ν. Κ. τὴν μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν αὐτοῦ ἐν ἔτει 1883 ἀποδιώσασαν ἀδελφὴν του, τὸ ἐφετεῖον ἐπαχτεῖναν τὴν ἀναστολήν καὶ ἀπορρίψαν τὴν σχετικὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν, ἐνῶ οὐδαμῶς δεχεται ὅτι ἐπροτάθη ἀπὸ τῶν ἐναγόντων ἀνηλιότης τῶν θυγατέρων τοῦ Ν. Κ., ἢ τῆς μητρὸς αὐτῶν Β. Κ., προφανῶς ἀνεπλήρωσεν οἰκογενεὰ πράγματα μὴ προταθέντα, κατὰ παραβίαν τῆς οὐσιώδους διατάξεως ἄρθρου 170 Πολ. Δικ., καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, καθόσον ἀπέρριψαν τὴν τῆς παραγραφῆς ἔνστασιν καὶ ἐδέχθησαν τὴν ἀγωγὴν, κατὰ τὰ πέντε ἔννατα τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκομένου δικαιώματος πρὸς μεταβίβασιν τῆς κυριότητος καὶ ἐγκύρωσιν τῶν ἀγωγῶν ἐπὶ τοῦ τετάρτου ἐξ ἀδαιρέτου τοῦ ἐν τῷ αἰτητικῷ αὐτῆς οἰκοπέδου, συμφώνως πρὸς 807 ἐδαφ. ὁ Πολ. Δικ.

ΑΠ. 254 (1856). Ἐπειδὴ δακτικὸς ὑφίσταται ἡ ἀνάγκη τοῦ δικωρισμοῦ κηδεμόνος περιουσίας εἴτε ἀγνώστου κυρίου, εἴτε ἀπόντος, οὗτινος ἀγνοεῖται ἡ ὑπαρξίς, ὁ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς δικωρισμένος κηδεμὼν ἔχει μόνον τὴν ἐξουσίαν τῆς παραφυλακῆς (ad custodiam) τῆς τοιαύτης περιουσίας· ὅθεν δικαιούται νὰ ἐπιχειρήσῃ πᾶσαν πρᾶξιν ἀναγκαίαν εἰς τὴν διατήρησιν αὐτῆς· νὰ ἐκποιήσῃ δὲ τὰ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντα πράγματα δικαιούται τότε μόνον, ὅταν ταῦτα ἄλλως ἤθελον φθαρῆ, μὴ οὕτως ἐφικτῆς τῆς συντηρήσεως αὐτῶν αὐτουσιῶν. Π. (26, 7) 48. Β. (37, 7) 47. Π. (50, 4) 1 § 4· ἤτοι ὁ τοιοῦτος κηδεμὼν δὲν ἔχει ἀτελείαν τὴν διοίκησιν τῆς τοιαύτης περιουσίας.

Ἐπειδὴ, ἀποποιηθέντος ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ πλοιάρου Μ. τὴν περαιτέρω φροντίδα τοῦ φορτίου, ὅπερ εἶχεν ἐπιβιβάσει εἰς τὸ πλοῖον αὐτοῦ ἐν Γαλατζίῳ, ἵνα μεταφέρῃ εἰς Σύρον, καὶ ἀπαγωγέσαντος τὰ ἴδια συμφέροντα ἀπὸ τὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ φορτίου κατὰ παραβίαν τῆς ἐντολῆς του, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸς πρόξενος ὤφειλε νὰ προνοήσῃ περὶ τοῦ φορτίου, οὗτινος ὁ παραλήπτης δὲν ἦτο γνωστός, διατάσσων πᾶν τὸ πρὸς παραφυλακὴν καὶ συντήρησιν αὐτοῦ ἀναγκαῖον, κατὰ τοῦτο δὲ ὁ τοῦ κηδεμόνος τοῦ φορτίου διορισμὸς οὐδέλλως ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον, ὡς δὲν ἤθελεν ἀντιβαίνει εἰς αὐτὸν ὁ ἐν ὁμοίᾳ περιπτώσει ἐν τῇ Ἑλλάδι ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας δικαστ. ἀρχῆς διορισμὸς τοιοῦτου φύλακος καὶ προστάτου ὡς συντηρητικὸν τῆς περιουσίας ταύτης μέτρον, ἀλλ' ὁ τοιοῦτος κηδεμὼν εἶχε νομίμως μόνον τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ ἡμεδαπὸς νόμος ἀπο-

ναι εἰς τοὺς οὕτω ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀρχῶν διοριζομένους κηδεμόνας.

Ἐπειδὴ οἱ τοιοῦτοι κηδεμόνες ἔχουσι τὴν ἐξουσίαν καὶ τοῦ ἐκποιεῖν τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτοῖς περιουσίαν μόνον, ἐὰν ἢ προσηκόντως ἀποδειχθῆσιν, ὅτι ἡ ἐκποίηση ἀποβαίνει ἀφρακτὸς πρὸς διατήρησιν τῆς αὐτῆς περιουσίας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἢ συνομολογήσῃς ναυτικοῦ δανείου συνεπαγομένου τὴν ἐνεχυρίασιν τοῦ φορέου, ἦτοι τῆς εἰς τὸν κηδεμόνα πρὸς παραφυλακὴν ἐμπιστευθείσης περιουσίας, εἶναι πρᾶξις ἐκποίησις. Κ. (4, 51).

ΑΠ. 14 (1869). Ἄκυρός ἐστὶν ἡ ἐπίδοσις καὶ ἡ ἀγωγή κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 201 Πολ. Δικ., ὅταν, τοῦ ἐναγομένου ἀνηλικῶν ὄντος, δὲν ἐπιδίδεται ἡ ἀγωγή, οὐδ' ἀπευθύνεται πρὸς πρόσωπον δυνάμιμον ν' ἀντιπροσωπεύῃ τὸν ἀνήλικον ἐπὶ δικαστηρίου, τοὔτεστιν εἰς τὸν νόμιμον αὐτοῦ ἀντιπρόσωπον, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν γίνηται μὲν τοῦτο, ἐσφαλμένως δὲ ὀνομάζεται ὁ ἀντιπρόσωπος· διότι οὐσιῶδες ἐστὶ τὸ ἀντιπροσωπεύεσθαι νομίμως τὸν ἀνήλικον, ἐπουσιῶδες δὲ ἡ τῆς τοιαύτης νομίμου ἀντιπροσωπείας κυριολεξία (ἄρθρον 785 ἐδ. 5 καὶ Βασ. (9, 8) (10, 2 11) ὅπου ὁ ἐπίτροπος καὶ κηδεμὼν λέγεται)· ἐπομένως τὸ ἐφετέριον ἀκυρῶσαν τὴν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσειόντος διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ὁ Π. νόμιμος ἐπίτροπος ὢν τῆς ἀνηλικῶν ἐγγίνης αὐτοῦ ἐναγομένης, κηδεμὼν αὐτῆς λέγεται ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ τῇ ἐπίδουσι, παρέβλασε τὸν Νόμον.

2. Ἀνήλικος μὴ συμπληρώσας τὸ δέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας, δὲν ὑποχρεοῦται ἐκ τῶν ἀθεμίτων αὐτοῦ πράξεων. Συμπληρώσας δὲ τὸ δέκατον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος, ὑποχρεοῦται ἐκ τῶν ἀθεμίτων αὐτοῦ πράξεων, ἐὰν ἀποφασισθῇ ὅτι ἐνήργησεν αὐτὸς μετὰ διακρίσεως. — Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ δέκατου τετάρτου ἔτους ὑποχρεοῦται ἐκ τοιούτων πράξεων ὡς καὶ οἱ ἐνήλικοι.

3. Ὁ ἀνήλικος δὲν δύναται ἄνευ συναινέσεως τοῦ πατρὸς, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ὁποίου διατελεῖ, ἢ τοῦ ἐπιτροπῶν, νὰ συνομολογήσῃ ὑποχρέωσιν, ἢ ν' ἀπαλλοτριώσῃ τὴν περιουσίαν του· πᾶσα δὲ εἰς αὐτὸν γενομένη καταβολὴ τὸν ὑποχρεοῖ μὲν εἰς ἀπότισιν τοῦ ληφθέντος ἢ τοῦ ἀντισίμου αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον καθ' ὅσον ἐκ τούτου εἶναι πλουσιώτερος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐκτὸς ἐὰν ἐξ ἰδίου δόλου ἐματαιώσῃ

τὴν ἐκ τῆς καταβολῆς αὐξήσιν τῆς περιουσίας του.—
Διὰ τῶν διατάξεων τούτων δὲν ἀνατρέπονται οἱ ὅρισμοί
τῶν ἄρθρων 104—106.

ΑΠ. 66 (1869). Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ περὶ ἀνηλικῶν
καὶ ἐπιτροπείας νόμου 1861, ὁ ἀνήλικος δὲν δύναται ἄνευ τῆς συνα-
νέσεως τοῦ ἐπιτρόπου νὰ συνομολογήσῃ ὑποχρέωσιν ὥστε αὕτη δὲν
ἔχει κύρος, ἅμα ὁ ἐπίτροπος δὲν συνήνεσεν ἢ δὲν συνέπραξεν εἰς
τὴν ὑπὸ τοῦ ἀνηλικίου συναφθεῖσαν σύμβασιν· καὶ ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ,
ὡς ἔχων τὸ δικαίωμα νὰ παριστᾷ αὐτὸν δυνάμει τοῦ 50 ἄρθρ. αὐτοῦ
νόμου, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς συμβάσεως· εἰ δὲν χω-
ρῆ ἢ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγή, δὲν ἐξετάζεται, ὅπως ἐπὶ τῆς περὶ ἀ-
ποκαταστάσεως, ἀπλῶς, εἰάν ὁ ἀνήλικος ὠφελήθῃ ἐκ τῆς συμβάσεως
ταύτης, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν εἰς αὐτὸν γίνῃ κα-
ταβολή τις, καὶ ἐξ αὐτῆς εἶναι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπέδοσεως τῆς
ἀγωγῆς πλουσιώτερος, καθὰ διαλαμβάνει τὸ ἐδ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου·
διότι, τούτων ζητούμενων παρὰ τοῦ καταβαλλόντος, ὀφείλει νὰ ἀπο-
τίσῃ ὁ ἀνήλικος· ἐκ δὲ τῶν προβαλλομένων ἀποφάσεων ἀποδεικνύε-
ται, ὅτι ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἀναρρεσιέντος κατὰ τῆς διοικητικῆς
ἀναγκαστικῆς καταδιώξεώς του ἐπὶ πληρωμῇ ὑπολοίπου μέρους τοῦ
μισθώματος γενομένης ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ν' ἀκυρωθῆ ἢ ὑποχρέωσις
του κλπ. τὸ δικαστήριον αὐτὸ διὰ μὲν τῆς τελευταίας ἀποφ. διέτα-
ξεν ἀποδείξιν 1) ἂν, καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο ἡ περὶ τῆς ἢ δίκῃ ἐνοικί-
ασις, ὁ ὑπὸ ἐπιτροπείαν διατελὼν τότε ἦτο ἀνηλῆς, 2) ἂν καί-
τοι ὑπερβᾷ τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας, παρέστησεν ἑαυτὸν δολίως
εἰς τὰς ἀρχὰς ὡς ἐνήλικα, καὶ 3) ἂν εἰσέπραξε πρὸ τῆς ἀνακοπῆς
τοὺς φόρους, περὶ ὧν πρόκειται· διὰ δὲ τῆς ὀριστικῆς παρεδέχθη
ὅτι, μολοντί ἀποδείχθη ὅτι ὁ εἰρημένος I. μόλις διέτρεχε τὸ 18
ἔτος τῆς ἡλικίας του κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνοικιάσεως, δὲν ὑπάρχει
ὅμως περίπτωσις ν' ἀκυρωθῆ αὕτη, καὶ ἀπέριψε τὴν περὶ ἀκυρώ-
σεως ἀνακοπὴν τῆς ἐπιτρόπου μητρός του στήριχθὲν εἰς τὴν σκέ-
ψιν ὅτι ὁ ἀνήλικος ὠφελήθῃ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως πρὸ τῆς ἀνακοπῆς
ταύτης, συλλέξας τοὺς φόρους καὶ ὠφελῆθαις ἐξ αὐτῶν, πληρὸν τοῦ
ἐνοικίου, καὶ 500 δραχμᾶς περίπου, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ εἰάν διὰ τὴν
ἵσκιαν ἀνέλαβεν ὑποχρέωσιν ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως εἶχε τὴν συναίνε-
σιν τῆς ἐπιτρόπου μητρός του, οὔτε νὰ διατάξῃ τὰς θεούσας περὶ
τούτου ἀποδείξεις· ἐν ἄλλοις παρεδέχθη ὅτι περὶ τοῦ κύρους τῆς ὑπο-
χρέωσεως τοῦ ἀνηλικίου ἀρκεῖ ν' ἀποδείχθῃ ὅτι πρὸ τῆς ἀγωγῆς του
ὠφελήθῃ ἐκ τῆς συναφθεῖσης συμβάσεως, καὶ ἡ περὶ ἀκυρώσεως αὐ-
τῆς ἀγωγή δὲν χωρεῖ· οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον καὶ διατηρήσαν ἐκ
τούτου ὡς ἐκτελεστὸν κατὰ τοῦ ἀνήλικου τὸν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς
τοῦ μισθωτοῦ ὑποχρέωσεως τίτλον τοῦ Δημοσίου, καὶ τὸ 3 ἄρθρον
τοῦ προσημειωθέντος νόμου ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως, ἐν ᾧ καὶ ἐξ ἐ-
παγγέλματος ὤφειλε νὰ ἐφαρμόσῃ ὀρθῶς κτλ.

ΑΠ. 216 (1873). Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ περὶ ἀνηλικῶν

καὶ ἐπιτροπείας νόμου τῆς 17 Αὐγούστου 1861 ὁ ἀνήλικος δὲν δύναται μὲν ἄνευ τῆς συνααινέσεως τοῦ πατρός, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἑαυτοῦ διατελεῖ, ἢ τοῦ ἐπιτρόπου, νὰ συνομολογήσῃ ὑποχρέωσιν, ἀλλὰ πᾶσα εἰς αὐτὸν καταβολὴ τὸν ὑποχρεῖ εἰς ἀπότισιν τοῦ ληφθέντος ἢ τοῦ ἀντιτίμου αὐτοῦ, καθόσον μόνον ἐκ τούτου εἶναι πλουσιώτερος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς· ὅπὸ τὸν ὄρον δὲ καταβολὴ δὲν ὑπάγεται μόνη ἢ περιπτώσις καθ' ἣν κατεβλήθησαν τῷ ἀνηλικῷ χρήματα, ἀλλ' ἐν γένει πᾶν κέρδος καὶ ὠφέλεια προκύψασα ἐκ συνομολογηθείσης παρ' αὐτοῦ μετὰ τρίτων συμβάσεως ἢ ὑποχρεώσεως, καθόσον οὕτως ὁ ἀνήλικος καθίσταται πλουσιώτερος, τοῦ νόμου προστατεύοντος μὲν αὐτὸν κατὰ πάσης ζημίας, μὴ ἐνοῶντος δὲ νὰ τὸν καταστήσῃ πλουσιώτερον διὰ συνομολογήσεως συμβάσεως πρὸς ζημίαν τρίτων.

Ἐπειδὴ, κατὰ τ' ἀνωτέρω, ὁ ἀνήλικος ὑποχρεοῦται εἰς ἀπότισιν τοῦ ληφθέντος ἢ τοῦ ἀντιτίμου αὐτοῦ, καθόσον μόνον εἶναι πλουσιώτερος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου βεβαίοι μὲν τὸ ἐφετεῖον, ὅτι ὁ ἀνήλικος ὠφελήθη ἐκ τῆς ἐνόμου σχέσεως, περὶ ἧς πρόκειται, δὲν βεβαίοι δὲ ὅτι ἦτο πλουσιώτερος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀνακοπῆς του, ὅπερ ἦτο οὐσιώδες στοιχεῖον ἵνα καταδικασθῇ εἰς τὴν ἀπότισιν, καὶ οὔτε ἕκασ ἀποδείξεως ὑπάρχει περὶ τούτου. Τούτου δ' οὕτως ἔχοντος ἀκαίρετά ἐστὶν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις.

ΑΠ. 71 (1874) Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον παραδεξάμενον ἀφ' ἑνός, ἢ ἐκ δύο εἰρημένη Π. ἔδωκεν αὐτὸ μέρους τῆς κινήτης προικίας περιουσίας τῆς ἕνεκα θανάτου εἰς τὸν ἐκείτης σύζυγον, καὶ ἀποφηνάμενον, ὅτι ἡ δωρεὰ αὕτη δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον, οὐδεμίαν τοῦ νόμου διάταξιν παρεβίασε· τούτο μὲν, διότι κατὰ τὴν διάταξιν τῶν β.τ. (30, 38) 32 Ἄρμ. (14, 4) 18. Κώδ. (5, 16) 10 καὶ 24) ἢ παρὰ τῆς συζύγου πρὸς τὸν σύζυγον αὐτῆς δωρεὰ, ἕνεκα θανάτου, τῆς προικίας αὐτῆς, ἔρρωται μὴ ἀνακληθεῖσα ζώσης τῆς συζύγου, (ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο, καθὰ τὸ ἐφετεῖον παρεδέξατο)· τούτο δὲ, διότι τὸ ἄρθρον 106 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, ἐκθέτον ἀκριβῶς τὰς πράξεις, ἃς χαίρεινος ἀνήλικος δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, δὲν συγκαταρθεῖ μετὰ αὐτῶν καὶ τὰς ἕνεκα θανάτου δωρεὰς κινήτων, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἐκτὸς δὲ τούτου, ὁ περὶ ἐπιτροπείας νόμος δὲν μεταρρυθμίσας τὰς τελευταίας περὶ θελήσεως διατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικαίου, καθ' ἃς ὁ ἐφηβὸς ἀνήλικος δύναται νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν του Ν 5 Π. (18 1) δυνάμενος καὶ ἕνεκα θανάτου δωρεῖσθαι. Ν.μ. δὲ § 8 (24. 1), τὸ δὲ ἄρθρον 3 τοῦ περὶ ἐπιτρόπων νόμου ἐπὶ εἰς τὰς μετὰ ζώντων πράξεις τῶν ἀνηλικῶν.

ΑΠ. 182 (1887). Ὁ δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ ΧΠΘ' νόμου ἐπιτροπείας τὴν ἐπιδοθητικὴν ἐκ τῆς ὠφελείας κατὰ τοῦ ἀνηλικίου ἐπιτροπῆ, ὀφείλει νὰ φέρῃ δι' ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων, ἐκτὸς τοῦ

ἀκόρου ἐγγράφου, τὴν ἀποδειξὴν τότε περὶ τῆς καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου πρὸς τὸν ἀνήλικον, ὅσω καὶ περὶ τῆς ἐκ ταύτης προαυφάνσεως αὐτῷ ὠφελείας, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ΧΠΘ' νόμου.

ΑΠ. 50 (1866). Ἡ παρὰ τοῦ ἀνηλικίου γενομένη ἔγκρισις τῆς ἐκποιήσεως φαλαγγιτικοῦ γραμματίου εἶναι ἰσχυρά, καίπερ γενομένη πρὸ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τοῦ περὶ συγγνώμης ἡλικίας Β. Δ., μετὰ τὴν ἔκδοσιν ὁμοῦ αὐτοῦ. Ἄρμ. § 18 (Α'. 17).

Νομικὸν Συμβούλιον 48051 (1887). Ἡ ἀνηλικιότης τῶν ἀλλοδόξων εἶναι λόγος κωλύματος εἰς τὸ βάπτισμά των; Ὑπάρχει πρὸς τοῦτο ἀνάγκη διορισμοῦ κηδεμόνος ἢ ἐπιτρόπου;

Τὰ περὶ βαπτίσματος τῶν ἑτεροδόξων ἀνηλικῶν ὅπως εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς τὴν περὶ διορισμοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος ἰδέαν ἱσως προήλθεν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὁρμημένη ἐκ τῆς σκέψεως, ὅτι οἱ ἀνήλικοι, καθὼ ἀνέκικοι πρὸς δικαιοπραξίαν ἐν τῷ ἀστικῷ βίῳ, βοηθοῦνται πάντοτε διὰ τῆς μεσαλαβήσεως τοιοῦτου ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος ἀλλὰ ταῦτα ἐκάνοντι τὸ ἀστικὸν δίκαιον, σχετικῶς πρὸς τὴν διαίτησιν τῆς περιουσίας αὐτῶν.

Ἐπὶ βαπτίσματος ὁμοῦ τὰ τῆς συναίνεσεως τοῦ βαπτιζομένου κανονίζουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἱερῶν κανόνων, καθόσον δὲ γνωρίζω, ἡ ἀνηλικιότης δὲν εἶναι λόγος κωλύματος εἰς τὸ βάπτισμα τῶν ἀλλοδόξων. Ἄλλως δὲ προκειμένου περὶ ζένων ὑπήκοων, διότι οἱ περὶ αὐτῶν ὁ λόγος εἰσὶν ὁμολογουμένως ὑπήκοοι ξένοι, αἱ περὶ ἐπιτροπείας διατάξεις τοῦ ἡμετέρου ἀστικοῦ νόμου οὐδ' αὖτως δύνανται νὰ ἐκπομσθῶσιν εἰς αὐτούς.

ΑΠ. 265 (1879). Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὅλου σώματος τῆς ἀγωγῆς προκύπτει, ὅτι αἱ νῦν ἀναιρεσεύουσαι διὰ τῆς ἐπιτρόπου μητρός αὐτῶν ἐλαβον ὀλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν ὀρχ. 95, 404' ἐπομένως, ἀν ταῦτα ὡτιν ἄληθῆ, νομίμως ἐνήχθησαν αἱ ἀναιρεσεύουσαι, αἰτίαι ἐνίστανται μὲν ἤδη προτείνουσαι, ὅτι ἐκ τῆς ἀδίκου ταύτης εἰσπραξείως τῆς ἐπιτρόπου αὐτῶν μηδὲν πλουσιώτεροι καταστῆται δὲν εὐθύνονται, ἀπαράδεκτου ἀποβαινούσης τῆς κατ' αὐτῶν ἀγωγῆς (Ν. § Π. 26. 9) πλὴν τὸ δημόσιον ἀντενισταμένον ἀντιτάσσει ἀπαράδεκτον, ὡς νῦν τὸ πρῶτον ὑποβαλλομένης τῆς ἐνστάσεως ταύτης ἐπομένως ἀναγκαῖον νὰ ὑποχρεωθῶσιν αἱ ἀναιρεσεύουσαι εἰς τὴν προσαγωγὴν τῶν μὴ συνημμένων τῇ δικογραφίᾳ πρωτοδικῶν καὶ ἐφεσίων προτάσεων των.

ΑΠ. 265 (1879). Ἡ λαβοῦσα (ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν ιδιότητα τῆς ἐπιτρόπου) μὴ ὀφειλόμενον ποσόν, ἐν γνώσει τῆς μὴ ὀφείτης αὐτοῦ πρὸς τὰ παρ' αὐτῆς ἐπιτροπεύομενα τέκνα, ἐνήργησε δολίως συνειπῶς ὑπέχει προσωπικῶς εὐθύνας κατὰ τὸν νόμον 15 πρ. καὶ § 2 Π. (4. 3).

ΑΠ. 300 (1879). Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ περὶ ἀνηλικίων καὶ ἐπιτροπείας νόμου, καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 58 ἔπεται ὅτι πάντα πράξεις τοῦ ἀνηλικίου, ὠρισμένας ἔχουσα κατὰ τὸν Πολ. νόμον συνεπίαι.

ἔστιν ἄκυρος καὶ μὴ οὔσα ἂν δὲν γίνῃ τῇ αὐθεντίᾳ καὶ συναινέσει τοῦ ἐπιτρόπου του. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προβαλλομένης ἀποφάσεως, τοῦ ἀναιρεσεύοντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ὑπ' αὐτοῦ, ὡς κληρονόμου, χρέους τοῦ ἀποθνήσκοντος πατρὸς του, ὄντος ἀνηλικίου, προτείναντος δὲ αὐτοῦ παραιτησθαι ἀπὸ τῆς πατρικῆς κληρονομίας, κατὰ τῆς προτάσεως δὲ ταύτης ἀντιταχθείσης παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τῆς ἐναντίας, ὅτι ἀνεμίγη ὁ ἀναιρεσεύων εἰς τὴν πατρικὴν κληρονομίαν, ἢ ἀνάμιξις τότε μόνον ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν εἰς τὴν προκειμένην δίκην, εἰάν ἔλαθε γῶραν πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐπιταγῆς, ἐπομένως κατὰ τὴν ἀνηλικιότητα τοῦ ἀναιρεσεύοντος καὶ ἀληθῶς τὸ Ἐφετεῖον (ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῆς προβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξάγεται, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῶν 3 καὶ 6 σκέψεων αὐτῆς, ἐν αἷς τὸ δικαστήριον σκέπτεται περὶ τῆς προταθείσης παρὰ τοῦ ἀναιρεσεύοντος προτάσεως περὶ ἀποκαταστάσεως, ταύτην δὲ ἀπορρίπτει λόγῳ τῆς παραγραφῆς, ἐξετάζον τὸ τῆς ἀνεμίξεως) θεωρεῖ ταύτην λαβοῦσαν γῶραν κατὰ τὴν ἀνηλικιότητα τοῦ ἀναιρεσεύοντος καὶ ὁμῶς ἐν τῇ ἀποφάσει περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνηλικίου ὡς ἐνεργήσαντος ἀνεμίξεως πράξεις γίνεται λόγος, καὶ οὐδόλως περὶ ἐνεργείας τοιαύτης πράξεως διὰ τῆς ἐπιτρόπου του μητρὸς ἢ τῆς συναινέσει ταύτης, ἐνῶ καὶ κατὰ τὴν ἀνάμιξιν, ἐξ ἧς προκύπτουσι διαζυγία καὶ ὑποχρεώσεις, προκειμένου περὶ ἀνηλικίου, ἀνάγκη νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὸς ὁ ἐπίτροπος, καὶ αὕτη γαίρη ὑπὸ τὴν αὐθεντίαν αὐτοῦ. Οὕτω δὲ δικάσαν τὸ Ἐφετεῖον καὶ παραδεχθὲν ὡς σφόδρα πιθανῶς λαβοῦσαν γῶραν ἀνάμιξιν τοῦ ἀναιρεσεύοντος εἰς τὴν πατρικὴν κληρονομίαν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπορρίψαν τὴν ἀνακοπὴν αὐτοῦ μετὰ δόσιν ἐπιβληθέντος ὄρκου εἰς τὸν ἀντίδικόν του, ὅν καὶ ἔδωκεν αὐτός, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1874 πρακτικῆς ὁροδοσίας τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, περιέλασε τὰ ἀρθρ. 3 καὶ 58 τοῦ περὶ ἀνηλικίων καὶ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, ὅπερ δίδωσι γῶραν εἰς ἀναρῆσιν.

4. Νομικὴ πρᾶξις τοῦ ἀνηλικίου, δι' ἣν ὁ νόμος ἀπαιτεῖ πρὸς τῆ συναινέσει τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ ὠρισμένας διατυπώσεις (ἀρθρ. 61, 66, 67, 70, 71, 73, 74, 75, 76, καὶ 77), εἶναι ἄκυρος, εἰάν δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις αὗται, καὶ τοι ὑπαρχούσης τῆς συναινέσεως τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἐπιτρόπου.

All 120 (1890). Ἐπειδὴ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου, 8 § 4 καὶ 5 *Colligi de bonis quae lib. 6. 61* καὶ Βασιλ. (45, 4, 11), δὲν ἐπιτρέπεται τῷ πατρὶ ἢ ἐκποίησις τοῦ ἀπροσπορίστου χρηματικοῦ εἰμῆ εἰς τὰς ὀριζόμενας ἐν τοῖς νόμοις τούτοις περιπτώσεις ἤτοι α') πρὸς πληρωμὴν χρεῶν ἢ κληροδοτημάτων τῆς μητρικῆς κληρονομίας β') προκειμένου περὶ κτημάτων ἀνευ προσόδου γ') περὶ πραγ-

μάτων ἐπιζημιών ἢ εἰς φθορὰν ὑποκειμένων, εἰς τὴν εἰρημότητα τῶν ἐπιζημιωθέντων, μὴ πειρασκέτωσαν, μὴδὲ ἐνεχυριαζέτωσαν οἱ πατέρες τὰ πράγματα κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Νόμου τούτου κατὰ δὲ τὰς διατάξεις ταύτας δὲν ἐτροποποιήθη ὁ Νόμος ὑπὸ τοῦ νεοῦ Νόμου ΧΠΘ'· ὅθεν ἐσφαλμένως ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐφήρμοσεν ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς τὰς διατάξεις τοῦ ΧΠΘ' Νόμου καὶ εἶναι διὰ τοῦτο μεταρρυθμιστέα κατὰ τὸ περὶ τούτου παράπονον τῶν ἐκκαλοῦντων· καίτοι ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθ. 4 τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου ἀπὸ 17 Αὐγ. 1861 καὶ αὐτὴ ἡ συναίνεσις τοῦ πατρὸς εἰς νομικὴν πράξιν τοῦ ἀνηλικίου δὲν ἀρκεῖ ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων περὶ τῶν ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἀνηλικίων ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης ἐπιτελεῖται, ὅτι γνωμοδότησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ δικαστικὴ ἀπόφασις εἶναι ἀπαραίτητος καὶ ὅταν ὁ πατὴρ οἰκοθεν καὶ μόνος ἐνεργῇ τοιαύτας πράξεις, ἐξ ὧν καὶ ἡ ἐκποίησις ἀκινήτων ὀνόματι τοῦ ἀνηλικίου, περὶ ὧν ἀπαιτοῦνται αἱ διατυπώσεις αὗται διὰ τοὺς ὑπὸ ἐπιτροπείαν, ἐνῶ ἄλλως εἶναι ἄκυροι κατὰ τὸ ἄρθ. 86 τοῦ αὐτοῦ νόμου διὰ νὰ χορηγηθῇ τὴν ἀδειαν τὸ δικαστήριον πρέπει νὰ πεισθῇ περὶ τῆς ἀφύκτου ἀνάγκης ἢ τῆς προφανοῦς ὠφελείας ἐκ τοιοῦτων πράξεων, τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ μέρος ἀναπόσπαστον τῶν ἐφαρμοστέων διατυπώσεων πρὸς ἔγκυρον ἐκποίησιν, καὶ δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ νέου Νόμου ἀπ' ἐνὸς μὲν ν' ἀπαιτῆται ἡ γνωμοδότησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου πρὸς ἔγκυρον ἐκποίησιν παρὰ τοῦ πατρὸς ἀκινήτου τοῦ ἀνηλικίου ἀποτελοῦντος ἀπροσπόριστον αὐτοῦ χρηματίου, ἀπ' ἑτέρου δὲ τὸ δικαστήριον ἐν τῇ ἀπόφασί του νὰ μὴ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὴν προφανῆ ὠφελείαν, περὶ τῆς διαλαμβάνει ὁ περὶ ἐπιτροπείας ἀνηλικίων νόμος, ὅπως ἐπιτρέψῃ τὴν ἐκποίησιν ἀκινήτου αὐτῶν εἰς τὸν ἐπίτροπον, ἀλλὰ τὰς τρεῖς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπιτρέπεται εἰς τὸν πατέρα ἢ ἐκποίησις ἀπροσπόριστου χρηματίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου τούτου, ἢτοι ὅταν ἡ κληρονομία τοῦ παιδὸς ἐπιβαρυνῆται μὲ χρέος, ἢ πρόκηται νὰ πληρωθῶσι κληροδοτήματα, ἐνῶ ἡ πρόσθετος πρὸς τοῦτο δὲν ἐξαρκεῖ, ἢ ὅταν τὰ πράγματα ὑποκείνται εἰς φθορὰν ἢ εἶναι ἐπαχθῆ καὶ ἀπρόσοδα, περιοριζομένης τοιοῦτοτρόπως τῆς διαχειρίσεως τοῦ πατρὸς πλείοτερον τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐπιτρόπου, ἐνῶ ὡς εἴρηται ὑπὸ τοῦ ἄρθ. 4 τοῦ Νόμου τῆς 17 Αὐγ. 1861 αἱ αὗται διατυπώσεις αἱ διὰ τοὺς ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἀπαιτούμεναι διὰ τὸ κῦρος τινῶν πράξεων ἀπαιτοῦνται καὶ διὰ τὸν πατέρα μόνον ἐνεργούντα τοιαύτας πράξεις, κατὰ δὲ τὸ ἄρθ. 137 τοῦ περὶ ἀνηλικίων Νόμου κατηργήθη πᾶσα διαταξὶς τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου ἀναγομένη εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ εἰρημένου νέου νόμου· ἄλλως δὲ καὶ αἱ διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου ἂν θεωρηθῶσιν ὡς ἐσθλῶσαι ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν δύναται νὰ ἀκυρωθῇ ἢ διὰ προφανῆ ὠφελείαν τῶν ἀνηλικίων ἢτοι δι' ἐκπαίδευσιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπιτροπεία διαγραφὴ ὑποθήκης ἐγγεγραμμῆς πρὸς ἐξασφάλισιν

ἀπαιτήσεως τῶν ἀνηλικῶν, ἀποτελούτης ἀπροσπόριστον αὐτῶν χρημάτων, ἐν τῷ λόγῳ, ὅτι περὶ τοιαύτης περιπτώσεως προφανοῦς ὁφέλειαι δὲν διαλαμβάνει τι ρητῶς ὁ Ῥωμαϊκὸς Νόμος, διότι ὁ πατήρ χεῖρει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαλλοτριώσεως τοῦ ἀπροσπόριστου χρηματίου οὐ μόνον κατὰ τὰς ἐν ταῖς πηγαῖς ρητῶς ἀναφερομένας περιπτώσεις, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ ἀπαλλοτριώσις γίνηται πρὸς φανεράν ὁφέλειαν τῶν τέκνων.

Ἐπειδὴ ἡ ἐξάλειψις ὑποθήκης καὶ ἐκποίησης ἀκινήτου τοῦ πατρὸς ἐρ' αὐτῆν ἐγγεγραμμένη ὑποθήκη πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεως εἰς τὸ ἀπροσπόριστον χρημάτιον ἀνηκούστη ἐξομοιοῦται πρὸς ἐκποίησιν ἀκινήτου ἀνήκοντος εἰς τὸ ἀπροσπόριστον χρημάτιον, ὡς πρὸς τὸ ποσόν, ὅπερ ἐξασφαλίζει ἡ ὑποθήκη· ὁδὲν ἀπορριπτέα ἡ ἔνστασις ὅτι δὲν ἔχουσιν οἱ ἀνάγοντες ἀγωγήν ἀποζημιώσεως οὔτε δικαίωμα πραγμάτων.

ΑΠ. 208 (1861). Ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι τὸ ἐφετεῖον παρεδέχθη ὡς ἐν ὀνόματι τοῦ υἱοῦ τοῦ δικασθέντα τὸν ἀναιρεσεῖντα, καθότι αὐτὸς ἐδικάσθη ἐν ἰδίῳ ὀνόματι. Ἄν δὲ ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ὡς ἐκ περισσοῦ σκέπτεται, ὅτι δύναται κατὰ νόμον νὰ ἐναγῆ ὁ πατήρ καὶ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, ὅσῳκις πρόκειται περὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ διαχειριζομένου ἀπροσπόριστου χρηματίου τοῦ υἱοῦ του, ἡ περιττὴ αὕτη σκέψις, μὴ χρησιμεύσασα ὡς βάσις τῆς ἀποφάσεώς του, δὲν δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν παραπόνου.

ΑΠ. 9 (1876). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἐρμηνεύον ἐν τῇ κυριαρχικῇ ἐξουσίᾳ του τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπίδικου ἀγωγῆς, παραδέχεται, ὅτι αὕτη ὡς δευτέραν βάσιν εἶχεν, ὅτι ἡ ἐνάγουσα καὶ νῦν ἀναιρεσιβλήτος ὄρφανὴ εἶναι κυρία τοῦ διεκδικουμένου οἰκοπέδου, συνεπὲς ἀγορᾶς καὶ καταλήψεως τῆς κατοχῆς αὐτοῦ ἐνεργητικῆς, ὑπὸ τῆς μάμμης τῆς Ε. Χ. διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς (ἴθι ὄρφανῆς), ἐνεργούσης τῆς εἰρημένης μάμμης τῆς ὡς διαχειριστοῦ ἀλλοτρῶν, μὲ πρόθεσιν δὲ νὰ δωρεῖσθαι πρὸς τὴν ὄρφανην τὸ τίμημα τῆς ἀγορᾶς, ὅπερ ἐξ ἰδίων ἡ μάμμη κατέσκαλε τὴν δωρεὰν ἐκ ταύτης ἐπραγματοποίησε διὰ τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ ἀπέδεχθη ταύτην νομίμως ἢ ὄρφανὴ μεταγενεστέρως. Ἀφοῦ δὲ διὰ τῆς πραγματικῆς ταύτης ἐρμηλείας τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς, ἦν ὁ Ἄρειος Πάγις δὲν δύναται κατὰ νόμον νὰ ἐξελέγηται (ἀρτὸν 810 § 2 πολ. δικονομ.), τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται, ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς, οἱ ἀναιρέσεις λόγῳ, ὅτι αὐτεπαγγελτικῶς τὸ ἐφετεῖον ἀνεπλήρωσε πραγματικὰ γεγονότα μὴ προταθέντα ἐκ τῆς ἐνάγουσης, ὅτι, δηλαδή, τῇ ἐγένετο δωρεὰ τοῦ τιμήματος, ὅτι ἡ μάμμη τῆς ἔλαβε τὴν κατοχὴν τοῦ ἐπίδικου ἐν ὀνόματι τῆς ὡς διαχειριστῆς ἀλλοτρῶν κτλ. καὶ ὅτι μετέσκαλε τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, παραδεχθὲν τὴν δωρεὰν τοῦ τιμήματος, ἐξελέγχοντα μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ἐπίσης τὸ ἐφετεῖον, ἐν τῇ κυριαρχικῇ ἐξουσίᾳ του ἐρ-

μηνεῦον κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγ. κρίσιν του, τοῦ ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1855 καὶ ὑπ' ἀριθ. 480 συμβολαίου ἀγοραπωλησίας ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ, παραδέχεται ὅτι ἐξ αὐτοῦ ἐξάγεται, ὅτι ἡ εἰρημένη μάμη τῆς ἀναίρεσιβλήτου ἠγόρασε τὸ ἐπίδικον κτῆμα καὶ ἔλαβεν αὐτὸ εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ἐν ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμῶν τῆς ἐναγοῦσης μὲ πρόθεσιν νὰ τῇ δωρήσῃ τὸ τίμημα, ὅπερ διὰ τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου ἐνήργησεν, ὁμολογήσασα τὴν δωρεάν ταύτην ἐκ τοῦ ἐτέρου δὲ συμβολαίου ὑπ' ἀριθ. 11138 τῆς 2 Μαρτίου 1858, ὅπερ ἐπίσης κυριαρχικῶς ἐρμηνεύει, τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται ὅτι ἐξάγεται, ὅτι ὁ πατὴρ τῆς ἐναγοῦσης, ὡς φυσικὸς αὐτῆς ἐπίτροπος ἀπεδέχθη τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς μάμης πρὸς τὴν θυγατέρα του δωρεάν καὶ ἐκύρωσε τὰς πράξεις τῆς μάμης, ἐνεργήσασα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐπιτροπευομένης ὑπ' αὐτοῦ θυγατρὸς του, ὡς δικαιοῦστον ἀλλοτρίων. Τοιαύτης δὲ οὕτης τῆς ἐρμηνείας, ἣν τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον ἐν τῇ ἐξουσίᾳ του ἀποδίδει εἰς τὰ εἰρημένα ἔγγραφα, οἱ πρὸς ἀνασκευὴν τῆς πραγματικῆς ταύτης ἐκτιμήσεως προτεινόμενοι ἀναίρεσεως λόγοι εἰσὶν ἀπαράδεκτοι κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν τοῦ ἀρθροῦ 810 § 2 τῆς πολ. δικον. διατάξιν, μὴ βᾶσιμος δὲ ὁ περὶ παραβιάσεως τῶν περὶ ἀποδείξεων κανόνων, διότι μόνον περὶ τῶν ἀμφιβαλλομένων διατάσσεται ἀπόδειξις ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐφετ. τὴν πεποιθήσιν αὐτοῦ ἐκχημάτισεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ περιεχομένου τῶν εἰρημένων συμβολαίων, ἅπερ ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὡς βεβαίῳ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει του.

Ἐπειδὴ, κατὰ συνέπειαν τῶν προεκτεθέντων, καὶ οἱ ἀναίρεσεως λόγοι, ὅτι — ἐνῶ οἱ ἀναίρεσιόντες ἠμφισβήτησαν ὅτι ἡ ἀγορὰ ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς ἀρφανῆς ὅτι ἡ ὁμολογία τῆς μάμης ἦτο ἐξώδικος καὶ ἀνίσχυρος ὡς ταιαύτη νὰ μεταβιβάσῃ πραγματικὸν δικαίωμα τῇ ἐναγοῦσῃ ὅτι ἡ ἐναγοῦσα δὲν ὤρισε τίνας πράξεις ἐγένετο ἡ ἀποδοχὴ αὕτη, καὶ ὅτι οὐδαμῶν ἐντολὴν πρὸς ἀποδοχὴν ἔχεν ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς ὁ Κ., — δὲν διατάχθη ἀπόδειξις οὐδ' ἠτιολόγησε τὸ ἐφετεῖον ὡς πρὸς ταῦτα τὴν ἀπόφασίν του, ἐξελέγονται μὴ βᾶσιμοι, διότι τὸ ἐφετεῖον διαρρήδην ἀποφαίνεται, ὅτι ἐκ τῶν προμνησθέντων συμβολαίων ἀποδεικνύονται τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει τῆς παρούσης ἀναφερόμενα, συνεπτυγμένως ἀποκρούει τοὺς ἀντιθέτους τῶν ἐναγομένων ἰσχυρισμοὺς, καὶ ἐμμέσως ἀπορρίπτει αὐτοὺς ὡς ἀντικειμένους εἰς τὴν κυρίαν τῆς σκέψεως του βᾶσιν. Ἀφοῦ δὲ, καθ' ἣν ἐν τῇ προμνησθεισῇ σκέψει του εὐθροῦ βᾶσιν, ὅτι ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμοῦ 11138 συμβολαίου προκύπτει, ὅτι αὐτὸς ὁ πατὴρ ὡς φυσικὸς ἐπίτροπος ἀπεδέχθη τὴν δωρεάν καὶ τὰ πεπραγμένα, ἀποκρούει τὸν περὶ ὑπάρξεως, ἢ μὴ, παρὰ τῷ Κ. ἐντολῆς ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς πρὸς ἀποδοχὴν ἰσχυρισμὸν τῶν ἐναγομένων ὡς ἄνευ ἐπιρροῆς, ἀφοῦ δὲν παραδέχεται ὅτι ὁ Κ. ἀπεδέχθη ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς, ἀλλ' αὐτὸς ὁ πατὴρ ὁ δὲ περὶ ἀναίρεσιβλήτου λόγος ἀναίρεσεως δὲν ἔχει ὑπόστασιν.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος λόγος, ὅτι αὐτεπαγγέλτως τὸ ἐφετεῖον ἀπεφώνησε ὅτι ἡ ἀποδοχὴ ἐγένετο διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 11139 προμηθεύτου συμβολαίου, ἐνῶ δὲν ἐπακαλέσθη τὸ αὐτὸ ἢ ἐνάγουσα, δὲν ἔχει ὑπόστασιν ὅτι ἀποδοχὴ ἐγένετο ὑπ' αὐτῆς τῆς ὠφελεῖς καὶ τῆς ἐν ὀνόματι ἀγορᾶς, δὲν ἤμαρτε τὸ ἐφετεῖον (ἀφρῦ τὸν περὶ τούτου ἰσχυρισμὸν δὲν ἔκρινεν, ὡς ἠδύνατο νὰ πράξη ἐν τῇ κυριαρχικῇ ἐξουσίᾳ του ὡς ἀδριστὸν) ἐξαγαγὼν τὴν τοιαύτην ἀποδοχὴν ἐκ τοῦ ἐν τῇ δικαιογραφίᾳ συμβολαίου, ὅπερ κατὰ νόμον κοινὸν ἦτο μέσον ἀποκρίσεως τῶν ἐκατέρωθεν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων (ἀφθρον 254 πολ. δικ.).

Ἐπειδὴ ἀφρῦ τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται, ὅτι δὲν ἠμφισθητήθη, ἐν κατὰ τῆς ἐποχῆν τῆς συντάξεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 488 καὶ 11138 συμβολαίων ἡ ἐνάγουσα ἦτο ἀνηλίκος, καὶ ὅτι ἐκ τοῦ δευτέρου τούτων προκύπτει ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ἐγένετο ἡ τῆς ἀγορᾶς ἐγκρίσις καὶ τῆς ὠφελεῖς ἡ ἀποδοχὴ ἐξῆ ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὀρθῶς ἀπεφώνησε ὡς πατέρα ὡς νόμιμον τῆς ἀνηλίκου ἐπιτροπὸν, ἀφρῦ δὲν ἐπιτόρηθη, ὡς βεβαίῳ ἐν τῇ ἀποφάσει του, ὑπὸ τῶν διαδίκων, ὅτι ἐπιτόρησε νόμιμος τις μεταβολὴ εἰς τὴν ἐπιτροπείαν δὲν ἔχει δὲ ἐπιτροπὴν το γεγονός, ὅπερ οἱ ἀναιρέσειοντες ἐπικαλοῦνται, στηρίζοντες ἐπ' αὐτοῦ ἀναιρέσεως λόγον, ὅτι, δηλαδὴ, ἡ ἐνάγουσα ἰσχυρίσθη ὅτι διατέλει ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ἀλλὰ τὸ ἄντικθον διατέλει, ὅτι διατέλει ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῆς μητρός της (σχετικῶς πρὸς τὴν πρώτην βῆσιν τῆς ἀγωγῆς αὐτῆς)· διότι, πρὸς αὐτὸν περὶ νομίμου ἐπιτροπείας, τὸ δικαστήριον ἐδικαιούτο νὰ ἐξακριβώσῃ ἐκ τῶν ὑποβληθέντων αὐτῷ ἐγγράφων, ὡς ἔπραξε, καὶ αὐτεπαγγέλτως τὸ γεγονός εἰς τίνα ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καλουμένων περιπτώσεων τῆς ἀνηλικίας ὑφίσταται τότε ἡ ἐπιτροπεία αὐτῆς.

Ἐπειδὴ οἱ ἀναιρέσεως λόγοι, οἱ στηριζόμενοι εἰς τὴν παραβίασιν τῶν Ν. 1—6 Κωδ. (4. 50), Ν. 1—6. Β. (10' 15), καθ' οὓς ἐπὶ μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος λαμβάνεται πρὸ πάντων ὑπ' ὄψιν ἡ μεταβιβάσις ἢ κατοχὴ τοῦ πωλουμένου καὶ τίμη ὁ μεταβιβάσις πωλητῆς σκοπεῖ νὰ μεταβιβάσῃ τὴν κυριότητα, δὲν ἔχουσιν ἀπορροπὴν πρὸς ἀναιρέσιν τῆς ἀποφάσεως, διότι τὸ δικαστὸν ἐφετεῖον ἀποφασίζονται ἐν τῇ καὶ ἀνωτέρω μνημονευθείσῃ τετάρτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ μητὴρ τῆς ἐνάγουσης ἠγόρασε τὸ κτήμα καὶ ἔλαβεν αὐτὸ εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῆς, οὐχὶ ἰδίῳ ὀνόματι ἐνεργούσα, ἀλλ' ἐν ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐνάγουσης ἡγεμένης τῆς, ὡς διαχειριστῆς ἄλλοτρίων· ἀρα ἐλλείπει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἀναγκαία προϋπόθεσις, ἐφ' ἣς στηρίζεται ὁ περὶ παραβίασεως τῶν εἰρημένων νόμων λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι, δηλαδὴ, ἡ μητὴρ ἠγόρασε καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῆς τὸ κτήμα ἰδίῳ ὀνόματι, κατόπιν μεταβιβάσασα τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐγγόνῃ ἐνάγουσᾳ, ἐνῶ, καθ' ἣν ποιεῖ τῶν πραγματικῶν ἐργασιῶν καὶ τοῦ καταστατικῶν συμβολαίου ἐκτμήσιν τὸ τῆς οὐ-

σίας δικαστήριον, ἐξ ὑπαρχῆς ἢ ἀγορᾶ συνωμολογήθη καὶ ἡ κατοχὴ ἐλήφθη ὑπὸ τῆς μάμμης ἐν ὀνόματι τῆς ἐναγούσης· ἐντεῦθεν δ' ἀποκρούεται ὑπὸ τοῦ ἐρετείου συναντυγμένως καὶ ὁ ἕτερος τῶν ἀναιρεσειόντων ἰσχυρισμός, ὅτι ὁ πωλητὴς δὲν διενόησε νὰ πωλήσῃ πρὸς τὴν ἐγγόνην, ἀλλὰ πρὸς τὴν μάμμην. Δὲν δύναται δὲ νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀναιτιολόγητος ἡ ἀπόφασις, ὡς οἱ ἀναιρεσειόντες ἰσχυρίζονται, διότι ἀπόχρῳσα εἶναι ἢ ἐν τῇ προμνηθείσῃ τετάρτῃ σκέψει αἰτιολογία, ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 488 καὶ ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1855 καταστατικοῦ τῆς συμβάσεως, συμβολαίου ἐξάγονται τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα πραγματικὰ γεγονότα.

Ἐπειδὴ, καθ' ἣν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ποιεῖ ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου, ἡ ὄψεα ἀνάγεται εἰς τὸ τμήμα τῆς ἀγορᾶς ὅπερ ἡ μάμμη ἐξ ἰδίων κατέβαλεν· ἄρα οὐδεὶς νόμος παρεδίεσθη, ἂν ἐν τῷ αὐτῷ συμβολαίῳ ὡμολογήθη ἢ περὶ τοῦ λόγου ὄψεα, καθόσον αὕτη ἐσχετίζετο πρὸς τὸ καταβληθὲν τμήμα, καὶ ὁ ἐναντίος λόγος ἀναιρέσεως εἶσιν ἀνυπόστατος· ὁ δ' ἕτερος περὶ κεκαλυμμένης ὄψεως λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ὅλως ἀσπῆρικός, διότι, κατὰ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ἡ ἀγορᾶ τοῦ ἐπιόλου παρὰ τοῦ τρίτου πωλητοῦ καὶ ἡ ὄψεα τοῦ τμήματος πρὸς τὴν ἐνάγουσαν, ἐν ὀνόματι τῆς ὁποίας ἡ ἀγορᾶ ὑπὸ τῆς μάμμης, εἰς διακεκριμέναι καὶ ἀπροκάλυπτοι, ὁμολογοῦμεναι ἐν αὐτῷ τῷ συμβολαίῳ, καθ' ᾧ τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας παραδέχεται.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξάγεται, καὶ ἐπὶ δύο διακεκριμένων βάσεων στηριζομένης τῆς ἀγωγῆς, εἰ ὅμως ὑπάρχει ὁ τελικὸς αὐτῆς σκοπός, ἡ διεκδικησις τοῦ ἐπιόλου κτήματος καὶ ἡ εἰς τὴν κατοχὴν καὶ ἐξουσίαν τῆς ἐναγούσης περὶ τὴν λευσίαν αὐτοῦ· δὲν ἀπαγορεύεται δὲ ἀπὸ τὸν νόμον ἢ ἐπὶ πηλαπλῶν βάσεων στηριζομένη ἀγωγῇ, ὅσαίς αὐταὶ ἐπικουρικῶς προτείνονται πρὸς ὑποστήριξιν τῆς κυρίας αἰτήσεως τῆς ἀγωγῆς· Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ τῆς ὑποχρέσεως αἰτία, ἥτις καθ' ἑκατέρων τῶν τῆς ἀγωγῆς προμνησθειῶν βάσεων ἐφέρετο ὡς νόμιμος τῆς ἀγωγῆς λόγος (ἢ λόγῳ ἐντολῆς ἢ λόγῳ διοικήσεως ἀλλοτρίων ἀγορᾶ) μὴ ὡς σιωδῶς ὑπῆρχεν, ὅτι, δηλαδὴ, ἡ μάμμη ἠγόρασεν ἐν ὀνόματι τῆς ἐγγόνης, ἡ δὲ ὄψεα ἀνάγεται μόνον εἰς τὸ τμήμα· ἄρα δὲν ἀπικλείετο ἡ σύγχρονος τῶν δύο βάσεων τούτων πρότασις, ὡς οὐκ ὀφείτως οἱ ἀναιρεσειόντες ὑποστηρίζουσι. Καὶ κατ' αὐτὸν δὲ τὸν νόμον οἱ ἀναιρεσειόντες ἐπικαλοῦνται, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοῦ αὐτῶν (N. 36 Πανδ. (41 1). N. 35 B. (N. 1) καὶ ὑπάρχει πλάνη ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων ὡς πρὸς τὸν νόμον τῆς μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος λόγον, ἡ πλάνη αὕτη δὲν ἐπιρεάζει τὴν μετάθεσιν τῆς κυριότητος, μὴ ὑπαρχούσης ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως· ὥστε καὶ ἂν ὑποθεθῆ, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, στηρίζουσα ἐπὶ δύο βάσεων τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς, φαίνεται ἀμφιβάλλουσα πότερα τῶν νο-

αίμων τούτων λόγων ἀποτελεῖ τὸν τίτλον τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπίδικου κυ-
ματήτος αὐτῆς, τὸ τοιοῦτον δὲν ἔχει κατὰ νόμον ἐπιρροήν, ἀφοῦ
ἡνωσθήποτε διεκδικεῖ τὸ ἐπίδικον κτῆμα ὡς ἴδιον ἑαυτῆς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐφετ. παραδειγμένα ἐν τῇ ἑβδόμῃ
μέσῃ τῆς προβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἡ δωρεὰ ἀνάγεται εἰς τὸ
ἰσχυρὸν ἄρα δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη μεταγραφῆς τοῦ δωρητηρίου ἢ
τῆς περὶ ἀποδοχῆς τῆς δωρεᾶς πράξεως, μὴ προκειμένου περὶ ἀκι-
νητου, κατὰ τὸν περὶ μεταγραφῆς νόμον (ἄρθρον 1 § 1), ἡ δὲ ἀγορὰ
ἐγένετο ὑπὸ τῆς μάμμης ἐν ὀνόματι τῆς ὄρφανῆς τὸ 1855 πρὸ τῆς
ἐκδόσεως τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου (ἄρθρον 9). Δὲν ὑπῆρχε δὲ
ἀνάγκη μεταγραφῆς τῆς κατὰ τὸ 1858 γανομένης πράξεως ἐγκρίσεως
τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῆς μάμμης ἐκ μέρους τῆς ὄρφανῆς, διότι ἡ
πρᾶξις τῆς ἐγκρίσεως δὲν εἶναι ὁ μεταβιβαστικός τῆς κυριότητος τί-
τος, οὐ τὴν μεταγραφὴν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος (ἄρθρον 1), ἀλλὰ τοιοῦτος
ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἦτο τὸ περὶ ἀγοραπωλησίας συμβόλαιον, ὅπερ,
ἀνομοιολογήθην τὸ ἔτος 1855 ἐν ὀνόματι τῆς ἐγγόνης ὑπὸ τῆς μάμ-
μης, περιείχε τὴν περὶ καταρτίσεως τῆς ἀγοραπωλησίας σύμβασιν,
ἡ δὲ διακρίσις ἦν τὸ ἐφετεῖον ποιεῖ ἐν τῇ προμνησθείσῃ αἰτιολο-
γίᾳ του καὶ ἐφ' ἧς στηρίζεται ὁ τῆς ἀνακρίσεως λόγος ἀποφηνά-
μενον, ὅτι ἡ ἑλλείψις τῆς μεταγραφῆς ἐπροτάθη ὑπὸ τῶν ἐναγομέ-
νων ὡς πρὸς τὴν δωρεάν μόνον οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν πώλησιν,
καὶ ὡς ἐπικουρικός καὶ ἄνευ ἐπιρροῆς, ἀφοῦ ἡ ἀπόφασις ὀρθῶς
στηρίζεται εἰς τὴν προεκτεθείσαν σκέψιν τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ
μεταγραφῆς νόμου ἐπὶ τῶν προκειμένων πράξεων τῆς τε δωρεᾶς καὶ
τῆς πώλησεως.

Ἐπειδὴ τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον ἀποφίνεται ὅτι ἐκ τοῦ συνό-
λου τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 488 καὶ ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1855 συμβολαίου
ἐάγεται ὅτι ἡ μάμμη ἐνήργησε τὴν ἀγορὰν τοῦ ἐπίδικου ἐν ὀνό-
ματι τῆς ὄρφανῆς ἐγγόνης του, μὲ πρόθεσιν νὰ δωρήσῃ αὐτῇ τὸ τί-
μας, ὅπερ ἐξ ἰδίων κατέβαλε, καὶ ὅτι τὴν δωρεάν ταύτην ὡμολό-
γησε εἰς τὸ αὐτοῦ συμβολαίου, σαφῶς καὶ ἀναμφισβόλως παραδέχθη-
ται ὅτι ἐνουπῆρχεν εἰς τὴν μάμμην ἢ πρὸς δωρεάν διάνοικ (animus
donandi).

ΑΠ. 392 (1901) contra 84 (1900). Ἐπειδὴ τὸ περὶ ἀνηλικίων
κλπ. τμήμα τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου τοῦ 1861, ὅπερ ἐψηφίσθη καὶ
παρῆναι ὡς νόμος τοῦ Κράτους, δὲν διατάσσει τι οὔτε περὶ πατρικῆς
ἐξουσίας οὔτε περὶ γρηματίων, ἢτοι περιουσίας ἀνηκούσης εἰς τοὺς
ἐκ πατρικῆν ἐξουσίαν διατελοῦντας, οὔτε περὶ τῶν περιουσιακῶν
πράξεων τοῦ ἑαυτοῦ ταύτην πατρός ἀπέναντι τοῦ ὑπερσούτου αὐ-
τοῦ τὸ δὲ ἄρθρ. 4 τοῦ ρηθέντος νόμου, καθ' ὃ νομοικὴ πρᾶξις τοῦ
ἀνηλικίου, δι' ἣν ὁ νόμος ἀπαιτεῖ πρὸς τῆ συναινέσει τοῦ πατρός ἢ
τοῦ ἐπιτρόπου καὶ ὡρισμέναις διατυπώσεσι εἶναι ἄκυρος, ἐν αὐταὶ δὲν
ἐπηρεάζον, καίτοι ὑπερχούσης τῆς συναινέσεως τοῦ πατρός ἢ τοῦ
ἐπιτρόπου, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὡς

καταχωρισθὲν ἐν τῷ νόμῳ ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅτι ἤθελε ψηφισθῆ καὶ κυρωθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους καὶ τὸ ὑπόλοιπον τμήμα τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου, τὸ πραγματευόμενον περὶ πατρικῆς ἐξουσίας καὶ χρηματίων, κατὰ τροποποίησιν τῶν Ρωμαϊκῶν Νόμων, ὅσοι ὅμως εἰσάτι: δὲν ἐνομοθετήθη ὥστε προκειμένου περὶ διαθέσεως τοῦ χρηματίου τοῦ ὑπεξουσίου ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὡς ἐνασκούντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ἰσχύουσι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῶν Ρωμαϊκῶν Νόμων, καθ' ἃς αἱ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ περὶ Ἀνηλίκων κλπ. Νόμου καθιερούμεναι διατυπώσεις, οὐ μόνον δὲν ἀπαίτουται, ἀλλ' ἀντίκεινται: προδήλως καὶ εἰς τὸ ἐν γένει πνεῦμα τῶν Ρωμαϊκοῦ-ζαντικῶν Νόμων, δι' ὧν διέπεται ἡ σχέσις πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ δι' ὑπεξουσίου, καὶ καθ' ἃ θεωρεῖται ἐπαρκῆς ἡ ἐπιτήρησις τοῦ πατρὸς εἰς τὰ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου ἀνευ παρεμβάσεως τῶν ἀνωτέρω συγγενῶν. Ὡστε κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Β' τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἰσχὴν ἐχόντων καὶ ἐφαρμοστέων τῶν Ρωμαϊκῶν Νόμων, δὲν θεωρεῖται ἄκυρος ἡ διὰ συμβιβασμοῦ παραχώρησις τῆς ἐπιδικίου οἰκίας τοῦ ὑπεξουσίου ἀνηλίκου εἰς τὴν ἐναγομένην, καίτοι μὴ τηρηθεισῶν τῶν διατυπώσεων τῶν ἀρθρῶν 4, 66 καὶ 77 τοῦ περὶ Ἀνηλίκων Νόμου τοῦ 1861. Τοιαύτην ὅμως γνώμην ἔχον τὸ Β' τοῦτο τμήμα, προδήλως διαφωνεῖ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Α' τμήματος ἐκφρασθεῖσαν καὶ ἐπομένως δεόν νὰ παραπεμφθῆ ἡ λύσις τοῦ νομικοῦ τούτου ζητήματος εἰς τὴν ἐλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

ΑΠ 352 (1900), Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἐν ἀρχῇ τῆς δεκάτης ὀγδοῆς αἰτιολογίας ὅτι τὴν τυχόν ἀκυρότητα διὰ τῆς συνομολογηθείσης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 18019 συμβολαίου ἑτερορρυθμοῦ ἑταιρίας δι' ἀνηλικότητα τῆς ἑτερορρυθμοῦ συνεταίρου Μ. Χ. καὶ ἔλλειψιν ἱκανότητος αὐτῆς πρὸς σύστασιν τῆς ἑταιρίας καὶ καταθέσιν ὡς ἑταιρικῆς εἰσφορᾶς τῆς κυριότητος μὲν τῆς ἑταιρικῆς αὐτῆς περιουσίας, τῆς ἀπλῆς δὲ χρήσεως τῶν ἀκινήτων, καὶ διὰ μὴ τηρήσιν τῶν νομίμων πρὸς ἐνέργειαν τοιοῦτων πράξεων διατυπώσεων, δὲν δικαιούται νὰ προβάλλῃ, ἢ ἀναιρεσείουσα, ὁρθῶς ἡρμηνεύσει τὰ ἀρθρὰ 2, 3 καὶ 6 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, 4, 66 καὶ 67 τοῦ περὶ Ἐπιτρ. Νόμου, καθόσον οἱ ἀναγραφόμενοι ὅροι καὶ διατυπώσεις διὰ τὴν ἐπιχειρήσιν ἐμπορικῶν πράξεων καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τοῖς εἰρημένοις ἀρθροῖς τοῦ περὶ Ἐπιτροπείας Νόμου μνημονευσμένων καὶ ἡ ἐκ τῆς παραλείψεως αὐτῶν ἀκυρότης ἐπιήρσαν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀνηλίκου, ὑφ' οὗ καὶ μόνου κατὰ συνέπειαν δύνανται νὰ προταθῶσιν ἢ ὑπὸ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων του, ἢ καὶ ὑπὸ τῶν δανειστῶν του, ὡς ἐνασκούντων τὰ δίκαιά του, ἐνῶ ἡ ἀναιρεσείουσα οὔτε ἰσχυρίσθη, οὔτε διατίσινεται ὅτι ἰσχυρίσθη, ὅτι κέκτηται τοιαύτην τινὰ ἰδιότητα ἀπέναντι τῆς Μ. Χ., ἀκυρότης δὲ τῆς αἰτιολογίας ταύτης πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς διακληθείσης πρὸς ἀκυρότητος τῆς ἑταιρίας ἐνστάσεως τῆς ἀναιρεσείουσης, τὸ ἕτερον

στήριγμα τῆς ἀπόφασως ὅτι ἡ σύναψις ἑτερορρυθμοῦ ἑταιρίας δὲν ἐποτελεῖ ἐμπορικὴν πρᾶξιν διὰ τὸν ἑτερορρυθμὸν ἑταῖρον, ὅστις καταβάτει ἀμέσως τὴν εἰσφοράν του, καὶ ἐσφαλμένον ἂν ὑποτεθῆ, δὲν ἀκχεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ τὴν παραφυλακὴν τῶν ὄρων καὶ διατυπώσεων τοῦ νόμου διὰ τὴν ἐγκυρον σύστασιν τῆς ἑταιρίας ὑπὸ τοῦ ἑτερορρυθμοῦ μέλους Δ. Χ., ἀπέναντι τοῦ ὁποῦ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἡ ἀναιρεσειούσα ἤλπισεν ὅτι κέκτηται τὴν ιδιότητα πιστωτρίας, ἤτοι τὴν χειραφεσίαν τοῦ εἰρημένου Χ. μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δεκακοκταετοῦς ἡλικίας, τὴν ἀδειαν πρὸς τὸ ἐμπορευέσθαι καὶ τὴν εἰδικὴν πρὸς τὸ συστήσαι ἑτερορρυθμὸν ἑταιρίαν καὶ εἰσενεγκεῖν εἰς αὐτὴν τὴν κυριότητα τῶν ἀνηκόντων αὐτῷ ἀκινήτων, δέχεται ὡς ἀποδειγμένα τὸ ἐφετέριον ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπαρχόντων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἡ τοιαύτη δὲ βεβαίωσις τοῦ ἐφετερίου, ὅτι ἔλαθεν ὑπ' ὄψαι πάντα τὰ ἐπικληθέντα ἐγγράφα, εἶναι ἐπαρκῆς δηλοῦσα τὴν ἐξ αὐτῶν μέρωσιν τῆς κρίσεώς του, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀναγκαῖα ἢ εἰδικὴ μνηεῖα ἐκάστου ἐγγράφου, ἐνῶ ἄλλως καὶ παραπέμπει ἐν τέλει τῆς δεκάτης ὁγδοῆς αἰτιολογίας ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἰς τὰς σχετικὰς ὑπ' ἀριθ. 8—10 σκέψεις τῆς πρωτοδικου ἀποφάσεως, ἐν αἷς ρητῶς κατονομαζονται τὰ ἐγγράφα ταῦτα, ἧτοι ἡ ληξιαρχικὴ πράξις, τὰ βουλευμάτα τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ αἱ ἐπικυρώσαται αὐτὰ ἀποφάσεις.

Ἐπειδὴ, εἰπούσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι τὴν προκειμένην δίκην ἐπιδιώκουσιν αἱ ἀναιρεσιδῆγοι ἐκ συμπαιγνίας μετὰ τοῦ Δ. Χ. δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμὸν, εἶναι ἀπορριπτέος, καθόσον, ὡς ὁλόος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ κατὰ νόμον, ἡ ἐπιδίωξις δικαιοῦματος μεταβιβασθέντος αὐτοῖς διὰ τοῦ τυμβιασμοῦ καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 32057 συμβολαίου, συνεμορφώθη πρὸς τὸν Νόμον 55 Πανδ. 50.17 (Βασιλ. Β' 8.55).

25. Ὁ ἀνήλικος, συμπληρώσας τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας, δύναται νὰ διαθέσῃ ἀνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἐπιτρόπου πᾶν ὅ,τι κερδαίνει διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐργασίας, ἢ τῷ ἐδόθη πρὸς χρῆσιν του.

All. 58 (1891). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, ἀνήλικος συμπληρώσας τὸ 14ον ἔτος, δύναται νὰ διαθέσῃ πᾶν ὅ,τι κερδαίνει ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐργασίας, ἀλλὰ δικαίωμα παραστάσεως ἐπὶ δικαστηρίου δὲν ἔχει, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο καθιστοῖ ἐξαιρέσιν μόνον ὡς πρὸς τὴν διαθέσιν τῶν τοιοῦτων ἀπαιτήσεων, ἐν τῇ ἐνοσίᾳ ὅμως τῆς διαθέσεως δὲν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἀπαιτούμενη ἐκθέσις πρὸς παράστασιν ἐπὶ δικαστηρίου, ἧτις, προκειμένου περὶ ἀνηλικῶν (Ν. Ἐπιτρ. 58 καὶ 75 καὶ Πολ. Δικ. 75), γίνεται διὰ τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἐπιτρόπου.

6. Ἐὰν ὁ πατήρ ἢ ὁ ἐπίτροπος ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν συμπληρώσαντα τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας νὰ ἐκμισθώσῃ τὰς ἐργασίας του, ἢ ὑπὸ τοῦ ἀνηλίκου συναφθεῖσα τοιαύτη σύμβασις δὲν δύναται νὰ διαρρηχθῇ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἐπιτρόπου εἰμὴ ἐνεκα σπουδαίων λόγων.

7. Πᾶν ὅ,τι ὑποχρεοῖ τοὺς ἐνήλικους ἄνευ τῆς συναινέσεως αὐτῶν, ὑποχρεοῖ καὶ τοὺς ἀνηλίκους.

8. Ὁ συμπληρώσας τὸ 18 ἔτος ἀνήλικος δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν διάταξιν τοῦ άρθρου 3, εἰάν ἀποδειχθῇ, ὅτι, κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς νομικῆς πράξεως, ἐπίσειε διὰ δόλου τὸν μετ' αὐτοῦ ἐπιχειρήσαντα τὴν πράξιν, ὅτι εἶναι ἐνήλικος.

ΑΠ. 260 (1892). Ἡ ἀγωγή στηρίζεται εἰς δάνειον γεγόμενον πρὸς τὸν ἐναγόμενον ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῶν ἀνακοπιόντων, ἀνήλικον μὲν ὄντα ἀλλὰ κατῳστάντα δι' αὐτοῦ πλουσιώτερον, πείσαντα δὲ τὸν δανειστήν διὰ δόλου, ὅτι τὴν κατὰ τὴν συνομολόγησιν αὐτοῦ ἐνήλικος ἀρνηθέντος δὲ τοῦ ἐναγομένου τὰ γεγονότα ταῦτα, ἀνάγκη παρίστατο νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐνάγων εἰς ἀπόδειξιν αὐτῶν ὡς ἀποτελούντων τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του, ἤτοι πρῶτον μὲν ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἔλαβε τὸ ποσὸν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δανείου τῶν χιλίων δραχμῶν, δεύτερον ὅτι κατέστη δι' αὐτοῦ πλουσιώτερος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀγωγῆς, καὶ τρίτον ὅτι διὰ δολίων μέσων ἐπίσειε τὸν δανειστήν, ὅτι τὴν ἐνήλικος.

Ἐπειδὴ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς καταβολῆς τῶν χιλίων δραχμῶν λόγῳ δανείου εἰς τὸν ἐναγόμενον ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ σημειουμένην συναλλαγματικὴν, αὕτη ὅμως ἄκυρος οὐσα λόγῳ τῆς κατὰ τὴν ἐκδοσιν αὐτῆς ἀνηλικότητος τοῦ ἐναγομένου, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀποδεικτικὸν μέσον κατὰ τὸ ἄρθρ. 114 Ἐμπορικίου Νόμου, ὅς ἀπεφάνθη τὸ Α' τμήμα τοῦ δικαστηρίου τούτου ἄκυρον δὲ ἐγγράφον ἔν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὐδ' ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, ὥστε νὰ ἐπιτραπῇ τῇ μέσον τῶν μαρτύρων κατὰ τὰ ἄρθρα 304 καὶ 305 Πολ. Δικ. ὡς ἀξιοὶ ἢ ἀνακόπτουσα, μὴ αὐτῆ δὲ ἀνεφίχτου τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως, δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων, προκειμένου περὶ ποσοῦ μείζονος τῶν 50 δραχμῶν, καὶ ἐπομένως δεόν νὰ ἐπιβληθῇ τῷ ἐναγομένῳ ὁ ἐπιδοθητικὸς ὡς ἐπαγόμενος ὄρκος, ἀφοῦ ἢ ἐνάγουσα ὁμολογεῖ, ὅτι ἐγγράφον ἄλλην ἀπόδειξιν περὶ τοῦ δανείου τούτου δὲν ἔχει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Περὶ ἐπιτροπείας.

ΤΜΗΜΑ Α΄.

Περὶ ἐπιτροπείας ἐν γένει.

9. Ὁ ἀχειράφειτος ἀνήλικος, ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατρὸς, διατελεῖ ὑπὸ ἐπιτροπείαν. — Ἐπίσης ὑπὸ ἐπιτροπείαν διατελεῖ καὶ ὁ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατρὸς ἀνήλικος, εἰάν ὁ πατὴρ ἀδυνατῇ νὰ ἐξασκήσῃ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ἢ δὲ μήτηρ εἴτε δὲν εἴη, εἴτε ἀδυνατεῖ ν' ἀναπληρώσῃ αὐτόν. — Διορίζεται δὲ εἰδικὸς ἐπίτροπος εἰς τὸν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατρὸς διατελοῦντα, πρὸς ἀντιπροσώπευσιν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπιχειρήσιν τῶν πράξεων, καθ' ἃς τὰ συμφέροντα αὐτοῦ ἀντίκεινται πρὸς τὰ τοῦ πατρὸς.

ΑΠ. 116 (1874). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἀναφερόμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 88 τοῦ ἔτους 1871 ἀποφάσεώς του εἰς τὰς εἰσαγωγίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1107 τοῦ ἔτους 1867 παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως αὐτοῦ παραδέχεται διὰ τῆς πρώτης τῶν ἀποφάσεων τούτων, ὅτι τὸ ὑπ' ἀριθ. 656 τῆς 8 Ἰουλ. 1846 συμβόλαιον τὸ γενόμενον ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Θ. Γρουπάρη μεταξὺ τῆς Ἑλισ. γῆρας Γ.Τ. ἐνεργούσης ὡς ἐπιτροπῆς τῆς ἐγγόνης τῆς ἀναιρεσειούσης ἀηλίκου τότε οὔτης καὶ τῆς Ἑλέν. γῆρας Ν. Κ., δι' ἣς ἡ πρώτη ἐνεργώσασεν ὡς ἡ Ἑλισ. Κ. ὀφείλει πρὸς τὴν μητέρα τῆς Ἑλέν. ὄρ. 16376 καὶ 8]00 εἶναι ἔγκυρον καὶ ἰσχυρὸν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ μάμμη τῆς ἐναγοῦσης καὶ νῦν ἀναιρεσειούσης, ἀναλαβοῦσα τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας αὐτῆς μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς νομίμου ἐπιτροπῆς μητρὸς τῆς ὡς νόμιμος ἐπίτροπος, ὀρμηθεῖσα πρὸς τοῦτο ἐκ τῶν ἀκρίβειων τῆς ὑπ' ἀριθ. 13988 τοῦ ἔτους 1846 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν καὶ ὡς τοιαύτη συνάψασα τὸ μνησθὲν ὑπ' ἀριθ. 656 συμβόλαιον, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποῖου ἐξεποιήθη τὸ διεκδικούμενον παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης οἰκόπεδον, ἐνήργησεν ὡς πλαστὸς ἐπίτροπος κατὰ τὴν συνταξίν τοῦ συμβολαίου τούτου, καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ὡς δὲ τοιοῦτος νομίμος δῆθεν ἀντεπροσώπευσε τὴν ἀναιρεσειούσαν καὶ τὴν ἠρθεῖσαν σύμβαιον.

Ἐπειδὴ οὕτως ἀποφηνάμενον τὸ ἐφετεῖον παρηρμήνευσε τοὺς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθμ. 1107 ἀπόφάσει του παραταθειμένους νόμους § 7 Παν.

27. 5 καὶ Βασ. (38. 5) ἐδάφ. 1, διότι οἱ νόμοι οὗτοι ὀρίζουσιν ὅτι ὁ συνωθηθεὶς ὑπὸ τοῦ πραιτορος διαικῆσαι ὡς ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίου, καὶ τοι μὴ ὄν, ἐνάγεται αὐτῇ ἄρκει γὰρ τὸ νομίζειν ἑαυτὸν ἐπίτροπον ἐπομένως κηρύττουσι μόνον τὸν ψευδεπίτροπον ὑπόχρεον ἀπέναντι τοῦ παρ' αὐτῶν κακῶς ἐκπροσωπευθέντος ἀνηλικίου διὰ τὰς ἐπιζημίους νομικὰς πράξεις, ἅς ἐν ὀνόματι αὐτῶν ἐνήργησεν οὗτος, οὐδαμῶς δὲ ἀναγνωρίζουσιν ὡς ἰσχυρὰς καὶ ἐγκύρους τὰς ὑποχρεώσεις, ἅς ἀπέναντι τρίτων ἀνέλαβεν οὗτος ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ἀνηλικῶν ἀπ' ἐναντίας μάλιστα ἐκ τῶν νόμων 2 Κώδ. (5, 45) καὶ 16 § 1, καὶ 34 § 4 Πανδ. (16, 3) προκύπτει ὅτι ὁ πλαστός ἐπίτροπος ὡς πρὸς τὰς ἐπιβαλλομένας τῷ ἐπιτροπευομένῳ ὑποχρεώσεις θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρχων καὶ ἐπομένως ἀνίσχυροί εἰσιν αἱ πρὸς τρίτους ἐν ὀνόματι τοῦ ἀνηλικίου συνομολογούμεναι παρ' αὐτοῦ ὑποχρεώσεις. Ὅστε τὸ ἐφετεῖον ἀναγνωρίσας ὡς ἔγκυρον καὶ ἰσχυρὸν τὸ εἰρημένον ὑπ' ἀριθ. 656 συμβολαίων, καὶ ὅτι ἐξ αὐτοῦ ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ἀναιρεσειούσα ὀφείλει πρὸς τὴν Ἑλέν. χήραν Ν. Κ. τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον ποσόν, ἐνῷ αὐτῆς ἐτέρου δὲν παραδέχεται ὅτι ἡ Ἑλισ. χήρα Γ. Τ. ἦν διωρισμένη διὰ τῆς προρρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 139888 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν ἐπίτροπος τῆς ἀναιρεσειούσης, ἢ ὅτι ἄλλως τοῦλάχιστον τὸ πρωτοδικεῖον ἐνώησε νὰ ἐγκρίνη διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης αὐτὴν ὡς ἐπίτροπον τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ ἂν ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς ἢ ρηθείσα ἀπόφασις δὲν διέλαθε τι ρητῶς περὶ τοῦ διορισμοῦ αὐτῆς ὡς ἐπίτροπου, παρηρμήνευσε καὶ παρεβίασε τοὺς παρατεθέντας νόμους, ὅπου ἐπάγεται ἀναίρεσιν.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ ἐπιτροπείας τῆς μητρός.

10. Ἐὰν ὁ πατὴρ ἀπολέσῃ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, κηρυχθῆ ἄφαντος, ἢ ἀποβιώσῃ, ἢ ἐπιτροπεία τῶν τέκνων ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τὴν μητέρα.

11. Ὁ πατὴρ ἐξασκῶν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν δύναται διὰ διαθήκης, ἢ διὰ δηλώσεως γενομένης ἐνώπιον εἰρηνοδίκου ἢ συμβολαιογράφου, νὰ διορίσῃ τῇ μητρὶ καλουμένην εἰς τὴν ἐπιτροπείαν, σύμβουλον, ἀνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ ὁποίου δὲν δύναται ἡ μήτηρ νὰ πράξῃ τι τῶν εἰς τὴν ἐπιτροπείαν ἀναγομένων. Ἀλλ' ἐὰν ὁ πατὴρ εἰδικῶς ὀρίσῃ τὰς πράξεις, καθ' ἃς ἡ μήτηρ χρῆ-

ζει τῆς συναινέσεως τοῦ συμβούλου, ἢ ἐπίτροπος ἔχει πλήρη τὴν ἰκανότητα νὰ ἐπιχειρήσῃ μόνη τὰς λοιπὰς. — Καὶ τὸ δικαστήριον δύναται, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τινὸς τῶν συγγενῶν καὶ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, νὰ διορίσῃ εἰς τὴν μητέρα, καλουμένην εἰς τὴν ἐπιτροπείαν, τοιοῦτον σύμβουλον, εἰάν αὕτη, ζῶντος τοῦ πατρὸς, ἀναλάβῃ τὴν ἐπιτροπείαν τῶν τέκνων, ἕνεκα παύσεως τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ. — Ὁ σύμβουλος εἶναι ὑπεύθυνος εἰς ἀποζημίωσιν, ἂν ἐκ δόλου ἢ ἐκ μελίκτου ραθυμίας συνήνεσεν εἰς πράξεις ἐπενεγκούσας ζημίας εἰς τὸν ἀνήλικον. Ἡ ἔλλειψις τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ συναινέσεως δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς καλῆ τῇ πίστει μετὰ τῆς ἐπιτρόπου συμβαλλομένους.

12. Ἐάν ἡ γυνὴ κατὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ἀνδρός, μὴ ἔχουσα ἐξ αὐτοῦ ἄλλα ἀχειράφετα ἀνήλικα τέκνα, ἦναι, ἢ λέγῃ ὅτι εἶναι ἔγκυος, διορίζεται ἐμβρυωρὸς, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου· γεννηθέντος δὲ τοῦ παιδίου, καθίσταται ἐπίτροπος ἢ μήτηρ, ὁ δὲ ἐμβρυωρὸς εἶναι αὐτοδικαίως παρεπίτροπος.

13. Μήτηρ θέλουσα νὰ ἔλθῃ εἰς νέον γάμον, ὀφείλει προηγουμένως νὰ προκαλέσῃ τὸν διορισμὸν ἐπιτρόπου κατὰ τὸ ἄρθρον 646 τῆς πολ. δικονομίας, ὅτε ἐξακολουθεῖ ἐπιτροπεύουσα μέχρις οὗ τὸ δικαστήριον ἢ διατηρήσῃ αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιτροπείαν, ἢ διορίσῃ νέον ἐπίτροπον, καὶ ὁ διορισθεὶς ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του· μὴ προκαλέσασα δὲ τὸν διορισμὸν τοῦτον παύει αὐτοδικαίως τῆς ἐπιτροπείας, καὶ ὁ νέος σύζυγος εἶναι εἰς ὁλόκληρον μετ' αὐτῆς ὑπεύθυνος ἕνεκα τῆς πρὸ τοῦ γάμου καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ διαχειρίσεως τῆς ἐπιτροπείας, ὡς εἴαν ἦτον ἐπίτροπος.

ΑΠ. 84 (1861). Ἐφ' οὗ ἡ μήτηρ ἐζήτησε παρὰ τοῦ δικαστηρίου

τὸν διορισμὸν ἐτέρου ἐπιτρόπου τῶν τέκνων τῆς καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας, ὡς προτιθεμένη νὰ ἔλθῃ εἰς δευτέρον γάμον, ὀρθῶς ἐπιτρέπη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ν' ἀναδεχθῶσιν ἀπὸ τοῦδε τὰ καθήκοντά των οἱ ὑπ' αὐτοῦ διορισθέντες ἐπίτροποι, διότι πρέπει νὰ προηγηθῆται τοῦ γάμου ἢ τῆς ἐπιτροπείας κατάθεσις. Ἄρμ. § 51 (Ε' 16),

ΑΠ. 377 (1864). Κατὰ τὴν § 8 Ἄρμ. (Δ. ζ) καὶ τὴν Νεαρῶν 22 κεφ. 40, ἡ γυνή, ἡ ἐπιτροπεύουσα τὰ τέκνα αὐτῆς ὡς ἀνηθα, εἴν ἔλθῃ εἰς δευτέρον γάμον, χωρὶς πρότερον νὰ ζητήσῃ ἐπίτροπον, ὅπως παραδώσῃ τὸν λογαριασμὸν καὶ καταβάλλῃ τὰ προλαβόντα χρέη, καθιστᾶ ὑπόχρεων πρὸς τὰ τέκνα τῆς τὴν τε περιουσίαν αὐτῆς καὶ τὴν τοῦ δευτέρου συζύγου τῆς.

ΑΠ. 29 (1878). Ἡ διάταξις τῶν Νεαρῶν 22 κεφ. κβ' καὶ 14 κεφ. β', καθ' ἣν ἡ μήτηρ, ἡ ἐπιτροπεύουσα τῶν ἰδίων τέκνων, εἴν ἔλθῃ εἰς δευτέρον γάμον, πρὶν ἢ προκαλέσῃ διορισμὸν ἐπιτρόπου καὶ παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν περιουσίαν μετὰ προηγουμένην λογοδοσίαν, στερεῖται τῆς ἰκανότητος πρὸς τὸ κληρονομεῖν τὰ ἴδια τέκνα, ἀνηθα τελευτώντα, κατηργήθη ὑπὸ τοῦ νεωτέρου ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1861 περὶ ἐπιτροπείας νόμου (ἄρθρ. 137), διότι ἡ διάταξις αὕτη συνέχεται μετὰ τοῦ περὶ ἐπιτροπείας τῶν ἀνηλικίων θεσμοῦ, ἀντικαταστάθεντος ὑπὸ τοῦ εἰρημένου νόμου, ἐκτός δὲ τούτου, διότι αἱ συνέπειαι τοῦ δευτέρου γάμου τοῦ ἐπιτρόπου τῶν ἰδίων τέκνων εἰδικῶς ἐκανόνισθησαν ὑπὸ τοῦ νεωτέρου νόμου.

ΑΠ. 307 (1891). Οὔτε ὁ ἐν Ἑπτανήσῳ εἰσαχθεὶς νόμος περὶ ἐπιτροπείας, οὔτε ὁ Ἴόν. Ἀστικὸς Κώδιξ περιέχει διάταξιν περὶ ἀποκλεισμοῦ τῆς μητρὸς ἀπὸ τῆς κληρονομίας τῶν ἀνηλικίων τέκνων τῆς, εἴν παραμελήσῃ νὰ προκαλέσῃ τὸν διορισμὸν ἐπιτρόπου, ἐλθοῦσα εἰς δευτέρον γάμον. Τὸ δὲ Ρωμ. δίκαιον δὲν ἴσχυεν ἐν Ἑπτανήσῳ.

14. Ἐάν ἡ μήτηρ διατηρηθῆ εἰς τὴν ἐπιτροπείαν, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, τὸ δικαστήριον διορίζει συνεπίτροπον τὸν νέον σύζυγον, ὅστις καθίσταται εἰς ὀλόκληρον ὑπεύθυνος μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ περὶ τῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γάμου διαχειρίσεως.

15. Μήτηρ ἐλθοῦσα εἰς νέον γάμον, καὶ αὐτοδικαίως παύσασα τῆς ἐπιτροπείας, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 ὠρισμένα, δύναται νὰ διορισθῆ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπίτροπος, ὅτε ὁ νέος σύζυγος διορίζεται συνεπίτροπος, καὶ καθίσταται ὡς τοιοῦτος εἰς ὀλόκληρον ὑπεύθυνος ἕνεκα τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐπιτροπείας.

16. Ἐὰν ὁ νέος σύζυγος παύσῃ ἢ ἀπαλλαγῇ τῆς ἐπιτροπείας δι' οἰονδήποτε λόγον, ἐκτὸς φρενοβλαθείας, ἢ μῆτηρ παύει αὐτοδικαίως νὰ ἦναι ἐπίτροπος, ἢ δὲ ἐνεκὸν οἰουδήποτε λόγου παύσῃ τῆς ἐπιτροπείας αὐτῆς συνεπάγεται αὐτοδικαίως καὶ τὴν τοῦ συνεπιτρόπου.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τοῦ διὰ τελευταίας βουλήσεως διοριζομένου ἐπιτρόπου.

17. Ὁ πατὴρ ἐξασκῶν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν δύναται, μὴ ὑπαρχούσης μητρός, ἢ μὴ δυναμένης νὰ ἐξασκήσῃ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, νὰ διορίσῃ διὰ διαθήκης, ἢ διὰ δηλώσεως γενομένης ἐνώπιον εἰρηνοδίκου ἢ συμβολαιογράφου, ἐπίτροπον τῶν ἀνηλίκων τέκνων του. — Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ ἡ μῆτηρ ὅταν ἐξασκῇ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ἢ ἀναπληροῖ κατὰ τοῦτο τὸν πατέρα. — Ἐὰν ὁ πατὴρ ἢ ἡ μῆτηρ ἀνακτήσωσι τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἢ τὴν ἐξάσκησιν αὐτῆς, ἀργεῖ ὁ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου αὐτῶν διορισμὸς τοῦ ἐπιτρόπου.

ΑΠ. 229 (1874). Ἐπειδὴ ὁ διὰ τελευταίας βουλήσεως διορισμὸς πλειόνων ἐπιτρόπων ἀντίκειται εἰς τὸ γράμμα καὶ εἰς τὸν νοῦν τοῦ νομοθέτου τοῦ ἀρθρ. 17 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου· τοῦτο μὲν, οἷοτι, κατὰ τὸ ἀρθρον αὐτό, ἢ πατὴρ ἢ ἡ μῆτηρ διορίζουσιν ἐπίτροπον, ὅπερ σημαίνει ἕνα ἐπίτροπον· τοῦτο δὲ, διότι ὁ περὶ ἐπιτροπείας νόμος δὲν παραδέχεται πολλοὺς ἐπιτρόπους, ὁρῶν μάλιστα, ὅτι, ὅταν ἔρχεται εἰς νέον γάμον ἢ μῆτηρ, διορίζεται ἐπίτροπος, διορίζεται δὲ τότε παρεπίτροπος ὁ νέος σύζυγος· ἐκ τούτου δὲ προκύπτει, ὅτι ὁ πατὴρ δὲν δύναται νὰ διορίσῃ διὰ διαθήκης πλείονας ἐπιτρόπους· ἐὰν δὲ παρὰ τὸν νόμον διορίσῃ πλείονας, ἀποβαίνει μὲν κτιστικῆς καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος ὁ διορισμὸς πλειόνων, ἰσχύει δὲ ὁ διορισμὸς ἐκείνου ἐκ τῶν πλειόνων, ὅστις πρῶτος διορίζεται ἐν τῇ διαθήκῃ, τεκμαιρουμένου, ὅτι τοιαύτη ἦτο ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου.

ΑΠ. 314 (1880). Οὐδαμῶς ἀπαγορεύει ὁ νόμος, οὔτε ἀντίκειται εἰς τὸ ἐνιαῖον τῆς ἐπιτροπείας, ὅπως ὀνομάζωνται δύο ἐπίτροποι κατ' ὑποκατάστασιν, τουτέστιν, ὅπως ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἐκλείβῃ ὁπωσδήποτε ὁ εἰς ἔλθῃ εἰς τὴν ἐπιτροπέαν ὁ ἐπόμενος. Οὔτε δύναται νὰ ἀπαγορευθῇ τῷ πατρί, ὅπως ὑποκαταστήσῃ ἐκ τῶν προ-

τέρων ὡς ἐπίτροπον ἕτερον πρόσωπον τῆς ἐμπιστοσύνης του, διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ γενόμενος ὑπ' αὐτοῦ διορισμὸς ματαιωθῆ ἢ πωσθῆποτε.

18. Μήτηρ ἐλθοῦσα εἰς νέον γάμον, καὶ μὴ διατηρηθεῖσα ἢ μὴ διορισθεῖσα ἐπίτροπος τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων τῆς, δὲν δύναται νὰ διορίσῃ ἐπίτροπον αὐτῶν. Ἐὰν δὲ αὐτὴ διατηρηθῆ ἢ διορισθῆ ἐπίτροπος, ἢ παρ' αὐτῆς γενομένη ἐκλογή δυνάμει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἰσχύει, ἐὰν ἐπικυρώσῃ αὐτὴν τὸ δικαστήριον.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ τῆς ἐπιτροπείας τῶν ἀνιόντων.

19. Ἐν ἐλλείψει τῆς ἐπιτροπείας τῆς μητρός, ἢ τῆς ἐκ τελευταίας βουλήσεως, ἡ ἐπιτροπεία ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τὸν πρὸς πατρός πάππον, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου, εἰς τὸν πρὸς μητρός, ἐν ἐλλείψει δὲ καὶ τούτου, εἰς τὴν πρὸς πατρός ἢ τὴν πρὸς μητρός μὴ ἐλθοῦσαν εἰς γάμον μάμμην, ἐν ἐλλείψει δὲ καὶ αὐτῶν εἰς τοὺς ἀπωτέρω ἀνιόντας. Καὶ ἡ μὲν πρὸς πατρός μάμμη πραγματοποιεῖται τῆς πρὸς μητρός, ὁ δὲ πρὸς πατρός ἀπώτερος ἀνιών, τοῦ πρὸς μητρός ἰσοβάθμου ἀνιόντος. — Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 13-16 ἰσχύουσι καὶ ὡς πρὸς τὴν μάμμην.

20. Ἐὰν ὁ ἀνήλικος δὲν ἔχῃ μήτε πρὸς πατρός μήτε πρὸς μητρός πάππον ἢ μάμμην, πρὸς δὲ τὸ ἐπιτροπεύειν συνέρχωνται δύο τοῦ ἀπωτέρου βαθμοῦ ἀνιόντες, ἀμφότεροι εἰς τὴν πατρικὴν τοῦ ἀνηλίκου γραμμὴν ἀνήκοντες, λαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν ἐπιτροπείαν ὁ πρὸς πατρός πάππος τοῦ πατρός τοῦ ἀνηλίκου.

21. Ἐὰν συντρέχωσι δύο πρὸς μητρός πρόπαπποι, τὸ δικαστήριον διορίζει τὸν ἕτερον αὐτῶν, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

ΤΜΗΜΑ Ε΄.

Περὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διοριζομένου ἐπιτρόπου.

22. Μὴ ὑπάρχοντος ἐπιτρόπου ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς 10-21 ἀναφερομένων, ἢ ἐὰν ὁ ὑπάρχων ἀπηλλάγη, παρητήθη, ἢ ἐπαύθη τῆς ἐπιτροπείας, διορίζεται ἐπίτροπος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, ἐπιμελεῖα τῶν συγγενῶν, ἢ παντὸς ἄλλου ἔχοντος συμφέρον, ἢ τοῦ εἰσαγγελέως, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.—Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διορίζεται καὶ ὁ κατὰ τὸ τρίτον ἐδ. τοῦ ἀρθρ. 9 εἰδικὸς ἐπίτροπος.—Εἰς κατεπειγούσας δὲ περιπτώσεις ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 649 τῆς πολ. Δικονομίας.

ΑΠ. 138 (1856). Ἐκλιπούσης τῆς νομίμου ἐπιτρόπου μητρός, καὶ τῆς εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδίκης, δὲν δύναται πλέον νὰ μεταβῇ αὐτοδικαίως ἡ ἐπιτροπεὶα εἰς τὸν πρὸς πατρὸς πάππον, ἀλλ' ἔσται περιπτώσις διορισμοῦ δικαστικοῦ ἐπιτρόπου, ἧτοι τῆς δοτῆς ἐπιτροπείας. Ν. 11 § 2 Π. (23. 3).

ΑΠ. 246 (1849). Ἐὰν τὸ συμφέρον τῶν ἀνήθων εὐρίσκηται εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὸ τῶν ἐπιτρόπων αὐτῶν, οὗτοι καθίστανται ἀνεπίθετοι, ὅπως εκπροσωπήσωσι τοὺς ἀνήθους, καὶ ἐπομένως ὑπάρχει περίπτωσις διορισμοῦ εἰδικοῦ κηδεμόνος Ν. 13 Π. (27.10) Ν. 2 Κώδ. (5.44).

ΑΠ. 221 (1881). Κατὰ τὸν νόμον περὶ ἐπιτροπείας (ἄρθρα 9 § 3 καὶ 22 § 2 καὶ 3) καὶ τὸ ἀρθρ. 649 Πολ. Δικονομίας, εἰς κατεπειγούσας περιστάσεις ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ ἀρμόδιος εἰσαγγελεὺς νὰ διορίσῃ προσωρινὸν εἰδικὸν ἐπίτροπον ἀνηλίκων, ἢ δὲ τοῦ κατεπειγόντος ἐκτίμησις ἀπόκειται τῷ εἰσαγγελεῖ. Ὁ προσωρινὸς εἰδικὸς αὐτοῦ ἐπίτροπος δύναται νὰ ἐξακολουθῇ ἀντιπροσωπεύων τοὺς ἀνηλίκους, μέχρις οὗ διορισθῇ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου εἰδικὸς ἐπίτροπος.

ΑΠ. 28 (1881). Εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως διορισθέντα προσωρινὸν ἐπίτροπον ἀνηλίκων κοινοποιεῖται ἡ ἀγωγή.

ΑΠ. 359 (1865). Κατὰ τὸ ἀρθρ. 656, συνδ. πρὸς τὸ ἀρθρ. 646 Πολ. Δικ., ὁ εἰσαγγελεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα, ἀμελοῦντος τυχόν τοῦ ἐπιτρόπου, νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπικύρωσιν παντὸς βουλεύματος τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, καθ' ἃς περιπτώσεις εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἐπικύρωσις αὕτη.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τοῦ παρεπιτρόπου.

23. Κατὰ πᾶσαν ἐπιτροπείαν ὑπάρχει παρεπίτροπος διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Ἔργον τοῦ παρεπιτρόπου εἶνε νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διαχειρίσιν τοῦ ἐπιτρόπου, καὶ ν' ἀναπληροῖ αὐτὸν πρὸς ἐπιχειρίσιν τῶν πράξεων, καθ' ἃς τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνηλίκου συγκρούονται πρὸς τὰ τοῦ ἐπιτρόπου.

ΑΠ. 314 (1880). Κατὰ πᾶσαν ἐπιτροπείαν ὑπάρχει παρεπίτροπος διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν Πρωτοδικῶν, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Ὅθεν δὲν δύναται νὰ διορισθῇ παρεπίτροπος διὰ διαθήκης.

24. Πᾶς ἐπίτροπος ὀφείλει, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, νὰ προκαλέσῃ κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὠρισμένα, τὸν διορισμὸν παρεπιτρόπου. Ἄν δὲ ἐπιληφθῇ πρότερον τῆς διαχειρίσεως, τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν δύναται, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ν' ἀποβάλῃ αὐτὸν τῆς ἐπιτροπείας. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἔχει ὁ ἀνήλικος τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ἐξ οἰασδῆποτε ραθυμίας ἐπιγενομένης αὐτῷ ζημίας.

25. Ἐπὶ τῆς δικαστικῆς ἐπιτροπείας ὁ παρεπίτροπος διορίζεται συνάμα μετὰ τοῦ ἐπιτρόπου.

26. Περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ παρεπιτρόπου οὐδέποτε δύναται νὰ γνωμοδοτήσῃ ὁ ἐπίτροπος· ὁ δὲ παρεπίτροπος δὲν λαμβάνεται ἐκ τῆς γραμμῆς εἰς τὴν ἀνήκει ὁ ἐπίτροπος, ἐκτὸς ἂν οὗτος ἦναι ἀμφιθαλῆς τοῦ ἀνηλίκου ἀδελφός.

27. Ὅταν ἡ ἐπιτροπεία σχολάσῃ, ἢ δι' ἀράνειαν τοῦ ἐπιτρόπου ἐγκαταλειφθῇ, ὁ παρεπίτροπος δὲν δύναται ν' ἀναπληρώσῃ αὐτὸς τὸν ἐπίτροπον, ἀλλ' ὀφεί-

λει, ἐπὶ ποινῇ ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἐκ τούτου προσγενητομένας τυχόν εἰς τὸν ἀνήλικον ζημίαις, νὰ προκαλέσῃ τὸν διορισμὸν νέου ἐπιτρόπου.

28. Ἄμα παύσῃ ἡ ἐπιτροπεία, παύουσι καὶ τὰ ἔργα τοῦ παρεπιτρόπου.

29. Αἱ ἐν τοῖς τμήμασι Η' καὶ Θ' τοῦ παρόντος Κεφαλαίου διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς παρεπιτρόπους· ἀλλ' ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται οὔτε τὴν ἀπομπήν τοῦ παρεπιτρόπου νὰ προκαλέσῃ, οὔτε μέλος νὰ ἦναι τοῦ πρὸς τοῦτο συγκαλουμένου συγγενικοῦ συμβουλίου.

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

Περὶ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

30. Τὸ συγγενικὸν συμβούλιον συγκροτεῖται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ ἐξ ἕως ἄνω τὸ πολὺ ἐκ τῶν πλησιωτέρων συγγενῶν τοῦ ἀνηλικῶ, διαμενοντῶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας αὐτοῦ, καὶ λαμβανομένων ἐξ ἡμισείας ἐκ τῶν πρὸς πατρός καὶ μητρός συγγενῶν, τῶν κατ' εὐθείαν γραμμὴν παντὸς βαθμοῦ ἀγχιστέων, τῶν δὲ τῆς πλαγίας μέχρι τοῦ δευτέρου. Ὁ ἐξ αἵματος συγγενὴς προτιμᾶται τοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐξ ἀγχιστείας, ἐκ δὲ τῶν ἰσοβάθμων προτιμᾶται ὁ πρεσβύτερος. Οἱ ἀμφιθαλεῖς ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἀνιόντες, καὶ ἂν ὧσιν ὑπὲρ τοὺς ἄνω, προσκαλοῦνται πάντες.— Ἐὰν εἰς ἀποπασιν δύο μυριομέτρων δὲν εὑρίσκωνται συγγενεῖς, παραλαμβάνονται συγγενεῖς ἀπώτερω κατοικοῦντες, ἢ φίλοι ἐκ τοῦ τόπου τῆς κατοικίας τοῦ ἀνηλικῶ.— Οἱ κατὰ τὸ ἀρθρ. 49 πρὸς τὸ ἐπιτροπεύειν ἀνίκανοι δὲν δύναται νὰ ἦναι μέλη τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου· ἡ δὲ μήτηρ, καίτοι ἀνήλικος, δύναται νὰ ἦναι μέλος τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.— Τὰ τρία τέταρτα τῶν συγκληθέντων ἀρκουσι πρὸς συνεδρίασιν. Ἐκαστος δὲ αὐτῶν δύνα-

ται νὰ παρασταθῆ δι' εἰδικοῦ πληρεξουσίου, ὅστις δὲν συγχωρεῖται ν' ἀντιπροσωπεύσῃ ὑπὲρ τὸν ἕνα.

ΑΠ. 252 (1867). Πρὸς συγκράτησιν συγγενικοῦ συμβουλίου, εἰς ἀποσπασθῆ φίλος ἀντὶ μακακρυσμένου συγγενοῦ, ἢ συγγενῆς ἀπώτερος ἀντὶ ἐγγυτέρου, δὲν εἶναι ἄκυρος ὁ διορισμὸς τοῦ ἐπιτροπῆ, διότι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου οὔτε ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος εἰσὶ διατεταγμέναι, οὔτε οὐσιαστικῶς δύνανται νὰ θεωρηθῶσι.

ΑΠ. 2 (1883). Καὶ εἰς τὸ συγγενικὸν συμβούλιον δὲν συνεκροτήθη τακτικῶς, ἢ γνωμοδότησις αὐτοῦ δὲν καθίσταται ἄκυρος, ἀφοῦ δὲν προτείνεται, ὅτι ὁ εἰρηνοδίκης προέβη εἰς τὴν συγκρότησιν τοιοῦτου συμβουλίου ἐν γνώσει τῆς ὑπάρξεως ἐτέρων προτιμωμένων συγγενῶν.

ΑΠ. 138 (1856) Δὲν ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἔχοντας δικαστικὰς διενέξεις μετὰ τῶν ὄρφανῶν νὰ προκαλῶσι τὸν διορισμὸν ἐπιτροπῶν, ἀλλ' ἀπαγορεύεται μόνον εἰς αὐτοὺς ν' ἀποτελῶσι μέρος τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου (Πολιτ. Δίκον. 651).

ΑΠ. 215 (1866) 252 (1867). Τὸ ἄρθρ. 651 § 4 Πολ. Δικ., τὸ διαλαμβάνον, ὅτι μέλη συγγενικοῦ συμβουλίου δὲν δύνανται νὰ ᾔνωσι ὅσοι ἔχουσι λογαριασμοὺς ἢ διαφορὰν τινα μετὰ τοῦ ὑπὸ ἐπιμέλειαν διατελοῦντος, ἐννοεῖ τοὺς ἀσιλόγους ἢ θεξιλόγους ἢ τοὺς ἔχοντας μετὰ τοῦ ἀνηλίκου δικαστικὴν ἐριδα, οὐχὶ δὲ ἀπλῶς καὶ τοὺς ἔχοντας ἀπλῆν κατ' αὐτοῦ ἀκαίτησιν, προϋπάρχουσαν μὲν τῆς συγκροτήσεως συγγενικοῦ συμβουλίου, ἀλλὰ περὶ τῆς οὐδεμίας εἰσέτι εἶχεν ἀναφυῆ ἐπὶ δικαστικῇ.

ΑΠ. 314 (1875). Ἡ πρόσληψις ἀνικάνων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 651 Πολ. Δικ., ὡς μελῶν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, τοῦ μέλλοντος νὰ γνωμοδοτήσῃ κατὰ τὸ ἄρθρ. 1085 Πολ. Δικ., περὶ ἐκποιήσεως ὁσπρωτικοῦ κτήματος, δὲν καθιστᾷ ὁπολύτως ἄκυρον τὴν γνωμοδότησιν, εἰμὴ καθ' ἣν περίπτωσιν ἢ πρόσληψις τοῦ ἀνικάνου ἐπήνεγκε βλάβην εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνηλίκου.

ΑΠ. 2 (1883). Καὶ ἂν ἡ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου γνωμοδότησις δὲν κατηρτίσθῃ συνωδᾷ τοῖς ἄρθροισι 30—33 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, τοῦτο ἐκτὸς τῶν ἐν ταῖς προηγουμέναις σχέψεσιν ἐκτεθιντων ὡς πρὸς τὴν ἰσχύν τῆς τὸν ἐπίτροπον διορισάσης ἀποφάσεως, δὲν συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' ἀκυρότητα μόνον τῆς γνωμοδότησεως, πλὴν καὶ ἀληθεῖς ἂν ὑποθεθῶσιν αἱ ἀξιούμεναι ἀξίαι κατὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ὁποῦ ἐπεκύρωσε τὸ ἀρμόδιον Πρωτοδικεῖον, δὲν ἔβηλον καταστήσει ἄκυρον τὴν γνωμοδότησιν, ἀφοῦ δὲν προτείνεται ὅτι ὁ εἰρηνοδίκης προέβη εἰς τὴν συγκρότησιν τοιοῦτου συγγενικοῦ συμβουλίου ἐν γνώσει τῆς ὑπάρξεως ἐτέρων προτιμωμένων συγγενῶν.

31. Ὁ εἰρηνοδίκης συγκαλεῖ ἐγγράφως τὰ μέλη τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τῶν ἐν τῷ

ἄρθρω 20 ἀναφερομένων, ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὀρίζει ἐν τῷ συγκλητηρίῳ ἐγγράφῳ τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῆς συνεδριάσεως, καὶ διευθύνει τὰς συζητήσεις, τόπος δὲ τῆς συνεδριάσεως εἶναι, ἂν δὲν ὠρίσθη ἄλλοι, ἡ οἰκία τοῦ εἰρηνοδίκου. Ἡ πρὸς ἐμφάνισιν προθεσμία δὲν πρέπει νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν 24 ὡρῶν. Ἐὰν ὅμως τις τῶν συγκαλουμένων δὲν κατοικῇ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ὁ εἰρηνοδίκης ὀρίζει τὸν χρόνον τῆς συνεδριάσεως, ὑπολογίζων μίαν ἡμέραν κατὰ πᾶσαν ἀπόστασιν τριῶν μυριαμέτρων.

ΑΠ. 289 (1859). Ὁ εἰρηνοδίκης, συγκαλῶν συγγενικὸν συμβούλιον, διευθύνων τὴν συζήτησιν αὐτοῦ καὶ συντάσσων περὶ τῆς διακρίσεως τοῦ ἔκθεσιν (Πολ. Δικ. 652 καὶ 654), ἐνεργεῖ ὡς δικαστικὴ ἀρχή, ἐπομένως καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην ἀπαιτεῖται ἡ παρούσα τοῦ γραμματέως (Πολ. Δικ. 489), ἄλλως ἡ γνωμοδότησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου εἶναι ἀκυρὸς καὶ δὲν ὀφείλει τὸ δικαστήριον νὰ διορίσῃ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐπίτροπον.

32. Οἱ συγκληθέντες ἢ αἰ εἰδικοί αὐτῶν πληρεξούσιοι, ἐμφανίζονται ἰδίαις δαπάναις, ἐπὶ προστίμῳ πέντε μέχρι τριακοντα δραχμῶν· τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλει ἀνεκκλητῶς ὁ εἰρηνοδίκης· ἀνατρέπεται δὲ ἡ ἀπόφασις ὑπ' αὐτοῦ, εἴαν ἀποδειχθῇ, ὅτι ὑπῆρξε νόμιμον κώλυμα.

33. Τὰ βουλευμάτα τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἐκδίδονται κατὰ πλειονοψηφίαν ἢ δὲ φῆφος τοῦ εἰρηνοδίκου νικᾷ ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας. Ἐὰν δὲ κατὰ τὴν ἀπρεσβρίαν σχηματισθῶσι πλείονες τῶν δύο γνώμων, καὶ δὲν ὑπάρχει πλειονοψηφία, ἡ γνωμοδότησις καταρτίζεται κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἀρθροῖς 178 καὶ 179 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὠρισμένα.

ΑΠ. 2 (1883). Ἐὰν ἡ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου γνωμοδότησις δὲν καθηρισθῇ κατὰ τὰ ἄρθρα 30—33 Ν. ἐπιτροπείας, τοῦτο δὲν συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς τὴν γνωμοδότησιν ταύτην ἐπικυρωσάσης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἀλλ' ἀκυρότητα μόνον τῆς γνωμοδότησεως.

ΑΠ. 89 (1871). Ἐκτελέσεις κατὰ βουλευμάτων τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου περὶ διορισμοῦ ἐπιτρόπου, δὲν γίνονται δεκταί, ἐνόσω δὲν προσβάλλονται δι' ἀνακοπῆς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 657 Πολ. Δικονομ.

ΑΠ. 252 (1867). Οὐδεὶς δύναται νὰ προσβάλλῃ δι' ἀνακοπῆς ἀπόφασιν διορίσασαν ἐπιτροπὸν (Πολ. Δικ. 644), μόνον δὲ τριτανakoπῆς δικαίωμα ἔχουσιν οἱ μὴ κεκλημένοι τρίτοι, ἧτοι ἐκεῖνοι, οἵτινες, κατὰ τὰ ἀρθρα 645—647 Πολ. Δικ., καίπερ ὄντες κλητευτοὶ δὲν ἐκλητεύθησαν, οὐδέποτε ὅμως ὁ ἀγγλικὸς, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ κλητευθῆ καὶ ὅστις δὲν εἶναι τρίτος· εἰάν ὅμως ὁ ἀγγλικὸς μετὰ ταῦτα, ἐν τινὶ δίκῃ, ζητῆ τὴν ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας, διότι δὲν ἀντεπροσωπεύθῃ προσήκόντως, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐνασκήσῃ ἔνδικα μέσα κατὰ τοῦ διορισμοῦ, ἀλλὰ δικαιούται, προσβάλλων ἀπλῶς ἐπὶ ἀκυρότητι τὸν διορισμόν, νὰ προτείνῃ, ὅτι δὲν εἶχε τὸν προσήκοντα ἀντιπρόσωπον.

ΤΜΗΜΑ Η'.

Περὶ τῶν λόγων τῆς ἀπαλλαγῆς καὶ τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας.

34. Ἀπαλλάττονται τῆς ἐπιτροπείας α') Τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς οικογενείας, οἱ ὑπουργοί, οἱ βουλευταί, οἱ γερουσιασταί, οἱ νομάρχαι, οἱ εἰσαγγελεῖς καὶ οἱ ἀντεισαγγελεῖς—β') Οἱ ἐνεργοῦντες δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐν ἄλλῳ τόπῳ ἢ ὅπου ἐπάγεται αὐτοῖς ἡ ἐπιτροπεία, εἰάν ἐκ τούτου καθίσταται δυσχερὴς ἡ ἐκπλήρωσις τῶν καθηκόντων τῆς ἐπιτροπείας—γ') Οἱ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐπιτετραμμένοι δημοσίαν ὑπηρεσίαν—δ') Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοί· καὶ—ε') Οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ διάκονοι ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἀρθρου 49 ἔδαφ. ε'.

35. Οἱ ἀνωτέρω λόγοι ἀπαλλαγῆς εἶναι ἀπαράδεκτοι μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐπιτροπείας, ἐκτὸς εἰάν οἱ τῆς ἀπαλλαγῆς λόγος, ἐπελθὼν ἢ γενομένος γνωστὸς μετὰ τὴν ἀποδοχὴν, προτείνεται ὡς λόγος παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας.

36. Μετὰ τὴν παύσιν τῆς ὑπηρεσίας, δύναται ὁ τῆς ἐπιτροπείας ἀπαλλαγεί, ἢ παραιτηθεῖς, νὰ διορισθῆ ἐκ νέου ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ, ἢ τοῦ ἀντ' αὐτοῦ διορισθέν-

τος αἰτήσῃ, καὶ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

37. Ὁ μὴ ὢν συγγενὴς ἢ ἀγχιστεὺς τοῦ ἀνηλικου ὑποχρεοῦται νὰ δεχθῇ τὴν ἐπιτροπείαν αὐτοῦ μόνον ὡσάκις δὲν ὑπάρχει εἰς ἀπόστασιν τεσσάρων μυριομέτρων συγγενὴς ἢ ἀγχιστεὺς ἰκανὸς πρὸς τὸ ἐπιτροπεῦται, ἢ ὁ ὑπάρχων ἀπηλλάγη.

38. Ὁ τὸ ἐξηκοστὸν πέμπτον συμπληρώσας ἔτος δύναται ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ἐπιτροπείας, ἐπαχθείσης αὐτῷ, ὁ δὲ συμπληρώσας τὸ ἑβδομηκοστὸν δύναται καὶ νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀποδεκτῆς γενομένης ἐπιτροπείας.

39. Νόσημα χρόνιον εἶναι λόγος ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ἐπαχθείσης ἐπιτροπείας, ἐπελθὼν δὲ μετὰ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῆς εἶναι λόγος παραιτήσεως.

40. Δύο ἐπιτροπείαι εἶναι λόγος ἀποχρῶν πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τρίτης, μία δὲ καὶ μόνη ἀνατεθεῖσα εἰς σύζυγον ἢ πατέρα εἶναι λόγος ἀπαλλαγῆς ἀπὸ δευτέρας.

41. Πέντε γνησίων τέκνων πατὴρ ἀπαλλάττεται πάσης ἐπιτροπείας πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου συγκαταλέγονται τὰ ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικῆς ἢ ναυτικῆς ὑπηρεσίας ἀποθανόντα τέκνα. Συγκαταλέγονται ἐπίσης καὶ τὰ ἄλλως πῶς ἀποβιώσαντα, ἂν κατέλιπον τέκνα.

42. Ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιτροπείας ἀποκτηθεὶς πέντε γνησίων τέκνων δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς λόγος παραιτήσεως τῆς ἐπιτροπείας, μετὰ προηγουμένην γνωμοδοτήσιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

43. Ἄν ὁ προτεινόμενος ἐπίτροπος αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου παρευρεθῇ εἰς τὴν διάσκεψιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ὀφείλει νὰ προτείνῃ ἀμέσως τοὺς πρὸς ἀπαλλαγὴν λόγους, περὶ ὧν, χρείας κα-

λούσης, ἀποφασίζει τὸ δικαστήριον. Οἱ τοιοῦτοι λόγοι, προτεινόμενοι βραδύτερον, εἰσὶν ἀπαράδεκτοι.

44. Κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ὁ διορισθεὶς ἐπιτροπὸς δύναται νὰ ὑποβάλλῃ τὴν περὶ ἀπαλλαγῆς αἰτησίαν του, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 640 καὶ ἐπ. τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὠρισμένα, εἰς τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, ἐντὸς εἰκοσιν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς τῷ ἐπιδοθῆ ἢ τοῦ διορισμοῦ του ἀπόφασις ἢ προθεσμία αὐτῆ ἐκτείνεται προστιθεμένης μιᾶς ἡμέρας ἀνά πᾶσαν τριῶν μυριομέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐδρεύει τὸ δικαστήριον, μέχρι τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ διορισθέντος. Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης, πᾶσα τοιαύτη πρότασις καθίσταται ἀπαράδεκτος.

45. Ἐὰν γείνη δεκτὴ ἡ περὶ ἀπαλλαγῆς αἰτησις αὐτοῦ, τὰ δικαστικά ἐξόδα ἐπιβάλλονται εἰς βᾶρος τοῦ ἀνηλίκου.

46. Οἱ ἐκ τελευταίας βουλήσεως, ἢ ὑπὸ τοῦ νόμου, εἰς τὴν ἐπιτροπείαν καλούμενοι ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν τὴν περὶ ἀπαλλαγῆς αἰτησίαν ἐντὸς εἰκοσιν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς λάβωσι γνῶσιν, ὅτι ἐκλήθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπείαν. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσι καὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς τὰ ἐν ἄρθροις 44 καὶ 45 ὠρισμένα.

47. Ἡ μήτηρ καὶ ἡ μάμμη δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ δεχθῶσι τὴν ἐπιτροπείαν τῶν ἰδίων αὐτῶν κατιόντων, δύνανται δὲ καὶ νὰ παραιτηθῶσιν αὐτῆς μετὰ τὴν ἀποδοχὴν, καὶ ἂν δὲν ἔχωσιν τινα τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις ἀναφερομένων λόγων ἀπαλλαγῆς.

48. Ἡ ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας παραίτησις ζητεῖται κατὰ τὰ ἄρθρα 640 καὶ ἐπόμενα τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

ΤΜΗΜΑ Θ'.

Περὶ τῆς πρὸς τὸ ἐπιτροπεύειν ἀνικανότητος, καὶ περὶ τῶν λόγων τῆς παύσεως τῶν ἐπιτρόπων.

49. Ἐπίτροποι δὲν δύνανται νὰ ἦναι:

- α') Οἱ ἀνήλικοι — β') Οἱ δικαστικῶς ἀπηγορευμένοι, καὶ ὑπὸ δικαστικὸν ἀντιλήπτορα διατελοῦντες — γ') Οἱ πτωχεύσαντες καὶ μὴ ἀποκατασταθέντες, ἐκτὸς πτωχεύσεως γυναικὸς ὡς πρὸς τοὺς ἰδίους αὐτῆς κατιόντας — δ') Αἱ γυναῖκες, ἐκτὸς τῆς μητρὸς, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἀρθροῖς 13 ἕως 16 ἀκριβέστερον ὠρισμένα, καὶ πάσης ἄλλης ἀνιούσης, μὴ διατελούσης ἐν νέῳ γάμῳ — ε') Οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ μοναχοί, ὡσαύτως οἱ πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι, ὅταν προκηθῶσι περὶ ἄλλης ἐπιτροπείας ἢ τῆς τῶν ἰδίων αὐτῶν κατιόντων — ς') Οἱ ἀλλοδαποὶ, προκειμένου περὶ ἡμεδαπῶν ἀνηλίκων — ζ') Οἱ δικαζόμενοι μετὰ τοῦ ἀνηλίκου περὶ τῆς προσωπικῆς αὐτοῦ καταστάσεως, ἢ περὶ οὐσιώδους μέρους τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἢ ὧν οἱ κατιόντες, οἱ ἀνιόντες, ἢ ὁ σύζυγος, ἔχουσι τοιαύτας δίκας μετὰ τοῦ ἀνηλίκου — η') Οἱ καταδικασθέντες εἰς ποινὴν κακουργήματος, ἢ πλημμελήματος, κατὰ τὰ ἀκριβέστερον ἐν τῷ ἀρθρῷ 23 τοῦ ποιν. νόμου ὠρισμένα — θ') Οἱ ὁμολογουμένως κακῆς διαγωγῆς — ι.) Οἱ ἐπιτροπείας τινὸς ὡς σφετεριστὰὶ ἀποβληθέντες.

50. Ἐάν τις τῶν ἀνωτέρω λόγων ὑπάρξῃ μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐπιτροπείας, ὁ ἐπίτροπος παύεται αὐτῆς. — Ὡσαύτως παύονται καὶ οἱ κατὰ τὴν διαχείρισιν ἀνεπιτήδευτοι ἢ σφετεριστὰὶ ἀναφανέντες.

51. Ἡ παύσις τοῦ ἐπιτρόπου κατὰ μὲν τὰς περιπτώσεις β'. γ'. ε'. καὶ η'. τοῦ ἀρθροῦ 49 ἐπέρχεται αὐτοδικαίως, κατὰ πάσας δὲ τὰς λοιπὰς ἀπαγγέλλε-

ται παρὰ τοῦ δικαστηρίου, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ παρεπιτρόπου, ἢ συγγενῶν τοῦ ἀνηλίκου, μέχρι τετάρτου βαθμοῦ, περιλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, ἢ τοῦ εἰσαγγελέως, προσηγηθείσης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Κατὰ τὴν περὶ παύσεως δικαστικὴν συζήτησιν, κλητεύεται ὁ ἐπίτροπος, προσέτι καὶ ὁ παρεπίτροπος. ἂν δὲν ὑπέβαλε τὴν περὶ παύσεως αἴτησιν.

ΑΠ. 351 (1893). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 49 § 5' τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, οἱ ἀλλοδαποὶ δὲν δύνανται νὰ ᾖναι ἐπίτροποι ἡμεδαπῶν ἀνηλίκων, τὸ δὲ ἄρθρ. 51 ὁρίζει περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης τῆς ἀνικανότητος, ὅτι δὲν ἐπέργεται αὐτοδικαίως, ἀλλ' ἀπαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, τῇ αἰτήσῃ τοῦ παρεπιτρόπου ἢ συγγενῶν τοῦ ἀνηλίκου κλπ. Ἐπομένως ἡ ιδιότης τοῦ ἐνάγοντος ἐπιτρόπου ὡς ἀλλοδαποῦ, δὲν καθιστᾷ αὐτὸν αὐτοδικαίως ἀνίκανον τοῦ λειτουργήματος τῆς ἐπιτροπείας, οὐκ ἐνδέχεται ὁ ἐναγόμενος νὰ προτείνῃ τὴν ἐν λόγῳ ἀνικανότητα, μὴ ὦν ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 51 ἀναφερομένων προσώπων.

52. Οἱ προκαλέσαντες τὴν συγκάλεσιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου συγγενεῖς δύνανται νὰ παρεμβῶσιν εἰς τὴν περὶ παύσεως δίκην.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ ἀνατροφῆς ἀνηλίκων.

53. Ἡ ἐπιμέλεια τῆς ἀνατροφῆς τοῦ ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἀνηλίκου ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τὴν μητέρα, ἐκτὸς ἂν ὑπάγεται αὕτη εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων β'. γ'. δ'. καὶ ε'. τοῦ ἄρθρου 49, ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τοῦ ἐδ. ζ'. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, εἰάν τὰς ἐν αὐτῷ δίνας ἐγγὴ αὐτῇ ἡ μήτηρ ἢ ὁ σύζυγος αὐτῆς, ἢ τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 50 ἐπαύθη τῆς τοῦ τέκνου ἐπιτροπείας ὡς σφειτεριστῆς τῆς ἐπιτροπείας αὐτοῦ. — Τὴν ἐπιμέλειαν ταύτην διατηρεῖ ἡ μήτηρ καὶ ἂν ἔλθῃ εἰς νέον γάμον, ἐκτὸς ἂν τὸ συγγενικὸν συμβούλιον τὴν ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον.

54. Ἄν ὁ ἐπιτηθήσκων γονεὺς δὲν ᾧρισε διὰ τέλευταίας αὐτοῦ βουλήσεως παρὰ τίνι θέλει ἀνατρέφεσθαι τὸ ἀνήλικον αὐτοῦ τέκνον, τὸ συγγενικὸν συμβούλιον ὀρίζει τὸ πρὸς ἀνατροφήν τοῦ ἀνηλικίου καταλληλότερον πρόσωπον. Τοῦ δικαιώματος τοῦ διορίζειν τὸν ἀνατροφέα στερεῖται ἡ μήτηρ, καθ' ἃς περιπτώσεις δὲν δύναται αὕτη κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον νὰ ἦναι ἀνατροφεύς.

55. Ἐὰν τὸ παρὰ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ὀρισθὲν πρόσωπον εἶναι ἐκ τῶν ἀνιόντων τοῦ ἀνηλικίου, τὸ περὶ τούτου βούλευμα δὲν χρήζει δικαστικῆς ἐπικυρώσεως.

56. Ὁ ἀναδεξιόμενος τὴν ἀνατροφήν τοῦ ἀνηλικίου δύναται ἕνεκα σπουδαίων λόγων, νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν κατὰ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς αὐτοῦ εἰρηνοδίκην αἴτησιν, ἵνα ἐπιβάλῃ αὐτός εἰς τὸν ἀνήλικον περιορισμὸν μέχρι τριάκοντα τὸ πολὺ ἡμερῶν, ὀριζομένου ρητῶς καὶ τοῦ τοποῦ τοῦ περιορισμοῦ. — Ὁ εἰρηνοδίκης, πρὶν ἢ ἐκδώσῃ τὴν περὶ τούτου διάταξιν, ἀκροᾶται τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς τοῦ ἀνηλικίου, ἢ ἄλλα ἀρμόδια πρόσωπα.

57. Ὁ ἐπίτροπος καὶ ὁ παρεπίτροπος, ἂν δὲν ἀνετέθη εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ ἀνατροφή τοῦ ἀνηλικίου, καὶ εἰ μέχρι τετάρτου βαθμοῦ πλησιέστεροι συγγενεῖς οὗτοῦ, ἐπιλείπουσι νὰ ἐπιτηρῶσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τοῦ ἀνατροφέως, ἀναφερόμενοι εἰς τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, ἢ, κατὰ τὰς περιστάσεις, καὶ εἰς τὸ δικαστήριον.

ΤΜΗΜΑ ΙΑ΄.

Περὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ ἀνηλικίου, καὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

58. Ὁ ἐπίτροπος παρίστησι τὸν ἀνήλικον κατὰ τὴν νομικὴν πρᾶξιν, ἀφορῶσάν τὴν προσωπικὴν κατά-

* ὀρίν. Νόμ. 1360 (1818) Τραπ. Ἰου. ἐκδ. Α. σ. 222

στασιν, ἢ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, διοικῶν δὲ τὴν περιουσίαν ὡς ἐπιμελής οἰκογενειάρχης, εἶναι ὑπεύθυνος ἕνεκα πάσης ἐκ ραθυμίας ἐπενεχθείσης εἰς τὸν ἀνηλικὸν ζημίας· ἀπαλλάττεται δὲ τῆς ἐξ ἐλάσσοτος ραθυμίας εὐθύνης, εἴαν ἀποδείξῃ ὅτι κατέβαλεν εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἀνηλικίου εἶαν συνήθως εἰς τὰς ἰδίας καταβάλλει ἐπιμέλειαν.

ΑΠ. 186 (1838). Ὁ ἐπίτροπος ἀνηλικίου, ὡς νόμιμος ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ, ἐνεργεῖ νομίμως πάσας τὰς δικαστικὰς ὑπὲρ αὐτοῦ πράξεις.

ΑΠ. 351 (1893). Ἡ ἀγωγή περὶ ἀκυρώσεως γάμου, συναφθέντος μεταξὺ κόρης ἀνηλικίου καὶ ἀνδρὸς ἐνηλικίου, νομίμως ἐγείρεται ἐκ μέρους τοῦ ἐπιτρόπου, ἐνεργοῦντος ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ἀνηλικίου, ἀπευθύνεται δὲ κατὰ μόνου τοῦ ἐνηλικίου συζύγου οὐχὶ δὲ κατὰ τῆς ἀνηλικίου.

ΑΠ. 178 (1875) Οἱ ἐπίτροποι δὲν εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι πρὸς τρίτους, ἀλλὰ μόνον πρὸς τοὺς ἐπιτροπευομένους διὰ τὰς ἐκ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν προκυψάσας εἰς τοὺς ἀνηλικίους ζημίας.

ΑΠ. 265 (1879). Ὁ λαβὼν, ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ ἐπιτρόπου, ποσὸν μὴ ὀφειλόμενον, ἐν γνώσει τῆς μὴ ὀφειλῆς αὐτοῦ πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτροπευόμενα ἀνήλικα, ἐνήργησε δολίως καὶ ἐπομένως ἐνέχεται ἀτομικῶς εἰς ἀπόδοσιν αὐτοῦ. Ν. 15 πρὸς καὶ β' Π. (4 §).

ΑΠ. 351 (1893). Τὸ ἄρθρ. 58 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, ἀναφέρον ρητῶς πρὸς τὴν ἐπιτροπείαν ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλικίου, καὶ τὴν ἐκπροσώπησιν ὡς πρὸς τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ κατάστασιν προδήλως ἠνιόησε νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας τοῦ ἐπιτρόπου καὶ ἀπονείμῃ αὐτῷ τὴν ἐξουσίαν παραστάσεως καὶ συναινέσεως καθ' ὅλας τὰς πράξεις, τὰς ἀναγομένας εἰς τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, εἰς ἣν ἀναμφισβητήτως ὑπάγεται καὶ ὁ γάμος (Πανθ. 1. 5 καὶ νόμου ἐπιτρ. 98). Ἡ λύσις δ' αὐτῆς ὑποστηρίζεται καὶ ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 99 καὶ 100, καθ' ἃ οὐδέποτε ὁ ἀνηλικίος δύναται διὰ μόνης τῆς ἐκταυθὸς θελήσεως νὰ χειραφετηθῇ, καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 114, καθ' ὃ καὶ αὐτὸς ὁ ἐνήλικος ἔχει τὴν πρὸς πᾶσαν πρᾶξιν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἰκανότητα, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ γάμου καὶ υἰοθεσίας διατεταγμένων. Ἄρα γάμος ἀνηλικίου, τελευτῆς ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, εἶναι ἀκυρὸς. — Ἡ ἐκ τῆς ἐλλείψεως συναινέσεως τοῦ ἐπιτρόπου πρὸς γάμον τῆς ἀνηλικίου ἀκυρότης εἶναι ἀπόλυτος, κατὰ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, καθ' ἃ ἐλλειπούσης τῆς συναινέσεως, καθ' ἃς περὶ κτώσεως αὕτη ἀπαιτεῖται, ἐπέργεται ἀπόλυτος ἀκυρότης.

59. Ὁ ἐπίτροπος ὀφείλει ὡς τάχιστα νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν τυχόν ἐπιτεθειμένων σφραγίδων, καὶ τὴν σύνταξιν δικαστικῆς ἀπογραφῆς τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ παρεπιτρόπου.

ΑΠ. 30 (1848). Κατὰ τὸν Ν. 7 Π. (26,7) καὶ Ν. 4 καὶ 5 Κώδ. 5,53), ὁ ἐπίτροπος [ἢ κηδεμὼν] ὀφείλει μὲν, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ὄρφανου, νὰ συντάξῃ τακτικὴν καὶ ἀκριβῆ ἀπογραφὴν τῆς εἰς αὐτὸν ἐμπιστευομένης περιουσίας αὐτοῦ, καὶ ἐν περιπτώσει παραλίψεως θεωρεῖται, κατὰ τεκμήριον τοῦ νόμου, ὡς ὁλίως ἐνεργήσας, καὶ ὑποχρεῦται ν' ἀποζημιώσῃ τὰ ὄρφανὰ, διὰ πᾶσιν εἰς αὐτὰ πραγματικῶς προξενηθεῖσαν ζημίαν, κατὰ τὸν ἐκτιμητικὸν αὐτῶν ὄρκον, ἀλλ' ὅμως, δὲν στερεῖται ὁ ἐπίτροπος τοῦ δικαιώματος ν' ἀποδείξῃ τὸ ἀνυπαρκτὸν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἀνηλίκων του, οὐδ' ὑποχρεοῦνται τὰ δικαστήρια νὰ δεχθῶσι πρὸς μὸρφοσιν τῆς πεποιθήσεώς των, ὡς μόνον καὶ ἀποκλειστικὸν μέσον, τὸν ἐκτιμητικὸν ὄρκον τῶν ὄρφανῶν, εἴτε θπάρχει εἴτε μὴ βεβαίως περὶ τοῦ βασιμοῦ τῶν αἰτήσεών των, οὐδ' εἶναι βᾶσιμον, ὅτι ὑπάρχοντος νομίμου τεκμηρίου περὶ ὁλόου, πᾶσα ἀνταπόδειξις ἀποκλείεται.

ΑΠ 289 (1868). Ἡ παρ' Ἀρμενοπούλφ (§ 33 Α. ιγ') διάταξις περὶ μὴ συντάξεως ἀπογραφῆς δὲν εἶναι μὲν ποινικῆ, οὔτε καταργεῖται ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 137 τοῦ νόμου περὶ ἐπιτροπείας, ὡς μὴ προνοῦντος περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· ἀλλ' ὅμως, ὡς περιλαμβάνουσα δικονομικὴν διάταξιν περὶ ἀποδείξεως ὑφαιρεθέντων ἢ μεταβληθέντων ἐκ τῶν τῆ συζύγῳ ἀνηκόντων, δὲν ἔχει κύρος, ἅτε ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας.

60. Ὁ συντάπτων τὴν ἀπογραφὴν ὀφείλει, ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ 50—500 δραχμῶν, νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ἐπίτροπον. ἔάν ἔχη ἀπαίτησιν τινα κατὰ τοῦ ἀνηλίκου, καὶ ν' ἀναφέρῃ ἐν τῇ ἐκθέσει τὴν τε ἐρώτησιν καὶ τὴν ἀπάντησιν. Ὁ ἐπίτροπος, εἰ καὶ μὴ ἐρωτηθεῖς, ἔάν ἀποσώψῃ κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἀπογραφῆς τὴν ὑπάρχουσαν καὶ γνωστὴν εἰς αὐτὸν ἀπαίτησιν κατὰ τοῦ ἐπιτροπευομένου, ἀπολλύσιν αὐτήν.

ΑΠ. 369 (1878) Ἐπειδὴ ἡ τοῦ ἀρθρ. 60 § 2 τοῦ περὶ ἀνηλίκων ἐπιτροπείας Νόμου διάταξις, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν ἑξῆς, νόμιμον ἐπίτροπον τῶν ἀνηλίκων αὐτῆς τέκνων, ἧτις κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἀπογραφῆς ἀπεισιώπησε τὴν ἐκ τῆς προίκοις καὶ τῆς προγαμίας δωρεᾶς ἀπαίτησιν αὐτῆς· διότι ὁ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ἐξαφανίσεως ἢ ἀποκρύψεως τῆς περὶ ἐξοφλήσεως τῆς ἀπαίτησεως αὐτοῦ ἀποδείξεως φόβος, δι' ἃ νομοθέτης διὰ τῆς προ-

κειμένης διατάξεως ἠθέλησε νὰ προλάβῃ, δὲν δύναται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ ὑπάρχῃ, τοῦ ἐκ τῆς προικὸς καὶ τῆς προγαμίας δωρεᾶς χρέους γινομένου αἰτητοῦ, καθ' ἣν στιγμὴν ἀνοίγεται ἡ κληρονομία τοῦ συζύγου, ἤ γουον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιτροπείας.

61. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀπογραφῆς, ὁ ἐπιτροπος πωλεῖ, παρόντος τοῦ παρεπιτρόπου, τὰ κινητὰ τοῦ ἀνηλίκου, ὅσων τὴν διατήρησιν δὲν ἐπέτρεψε τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, κατὰ τὰς ἐν τοῖς ἀρθροῖς 891—906 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὠρισμένας διατυπώσεις, ἐνώπιον εἰρηνοδίκου ἢ συμβολαιογράφου, διοριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ἐν τῇ κατὰ τὸ ἀρθρον 893 τῆς πολιτικῆς δικονομίας συντασσομένη κοινοποιήσει, ἣτις περιέχει περιγραφὴν τῶν πωληθησομένων καὶ ἐκτίμησιν αὐτῶν, γινομένην ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐπιτρόπου. — Ἐὰν ἡ ἀξία τῶν ἐκποιητέων κινήτων κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀπογραφῇ διατίμησιν αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰς πεντακοσίας δραχμάς, τὸ συγγενικὸν συμβούλιον δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐκποίησιν καὶ ἄνευ τῶν εἰρημένων διατυπώσεων. — Ἐὰν μετὰ τῶν κινήτων ὑπάρχωσι μετοχαὶ ἐταιριῶν, ἢ δημόσια χρεώγραφα, ἢ ἄλλα τοιαύτης φύσεως ὁμολογα, ἢ ἐκποιήσις αὐτῶν γίνεται μόνον δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπιτροπούσης αὐτὴν, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου· τὸ δικαστήριον διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὀρίζει καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκποιήσεως.

ΑΠ. 283 (1866) Τὸ ἀρθρ. 61 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, τὸ ἀπαιτοῦν πρὸς ἐκποίησιν μετοχῶν ἐταιρειῶν κλπ. γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδειαν τοῦ δικαστηρίου, δὲν ἀφορᾷ εἰς τὰς βραχυπροβέστους ἀπαιτήσεις (π. χ. τὰς ἐκ γραμματίων ἢ συναλλαγματικῶν πηραζούσαι), ἄς ὁ ἐπιτροπος δύναται νὰ ἐγκωλύσῃ εἰς ἄλλον.

ΑΠ. 17 (1881), 293 (1892). Κατὰ τὸν περὶ ἐπιτροπείας νόμον, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῇ γνωμοδότησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ δικαστικὴ ἀπόφασις, ὅπως ὁ ἐπιτροπος ἐγκωλύσῃ ἰδιωτικὴν ἀπαιτησιν τοῦ ἀνηλίκου λόγῳ πωλήσεως· τοῦτο δὲ συνάγεται δι' ἀντιδιαστολῆς ἐκ τοῦ ἀρθρ. 61 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, ὅπερ

ἀπαιτεῖ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, μόνον ἐπὶ ἐκποιήσεως μετοχῶν ἑταιρειῶν ἢ δημοσίων χρεωγράφων καὶ τῶν τοιαύτης φύσεως ὁμολογιῶν.

ΑΠ. 24 (1860), 47 (1865). Τὸν ἄκυρον πλειστηριασμὸν πραγμάτων ἀνηλικίου δὲν δύναται ὁ ἐπίτροπος ν' ἀποδεχθῆ (Πολ. Δικ. 485 καὶ 486), ἀλλὰ μόνος ὁ ἀνήλικος ἐνήλικος γενόμενος (Ν. 1 καὶ 2 Κώδ. (2.46) Βασ. 1 καὶ 2 (10.28)).

ΑΠ. 205 (1875). Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον ἀποφηνάμενον, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀνηλικίων κληρονόμων τοῦ Γ. γενομένη πρὸς τὸν Δ Σ. ἐχώρησις τῆς κατὰ τοῦ Κ. ἀπαιτήσεως δὲν ὑπέκειτο εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ περὶ ἀνηλικίων κλπ. ΧΠΘ' τοῦ νόμου τούτου (ἀρθ. 81), καθ' ἣν μόνον μετοχαὶ ἑταιριῶν καὶ δημόσια χρεωγράφα εἰ, ἀλλὰ τοιαύτης φύσεως ὁμολογα ἐπιτρέπεται νὰ ἐκποιηθῶσι μόνον ἐνῶμαι δεκαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπιτροπείας αὐτῆν μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἡ δὲ προκειμένη ἀπαίτησις τῶν κληρονόμων τοῦ Γ. εἰς οὐδεμίαν τῶν ρηθείσων κατηγοριῶν ὑπέγχετο.

62. Ἐνόσω ἡ μήτηρ ἀπολαμβάνει δυνάμει τοῦ νόμου τὴν ἐπικαρτίαν τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλικίου, ἐὰν προκρίνη νὰ διατηρήσῃ τὰ κινητὰ διὰ νὰ τὰ παραδώσῃ αὐτοῦσια, δὲν ὑποχρεοῦται νὰ πωλήσῃ αὐτὰ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ μήτηρ προκαλεῖ ἰδίαις αὐτῆς δαπάναις ἀκριβῆ αὐτῶν ἐκτίμησιν ὑπὸ πραγματογνωμόνων ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ εἰρηοδίκου. Ἐὰν δὲ τὰ κινητὰ ταῦτα δὲν ἀποδοθῶσιν αὐτοῦσια, καταβάλλεται ἡ ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐκτιμῆσει ἀξία αὐτῶν.

63. Κατὰ τὴν ἐναρξὴν πάσης ἐπιτροπείας, ἐξαιρουμένης τῆς ἐπιτροπείας τῆς μητρός, τῆς ἐχούσης τὴν ἐπικαρτίαν τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλικίου, τὸ συγγενικὸν συμβούλιον κανονίζει ἀναλόγως τῇ περιουσίᾳ τοῦ ἀνηλικίου, τὸ ποσὸν τῆς ἀναγκαίας ἐτησίας δαπάνης, πρὸς τὴ συντήρησιν καὶ ἀνατροφὴν αὐτοῦ, καὶ πρὸς διαχείρισιν τῆς περιουσίας του. Ἡ αὐτὴ πρᾶξις ὀρίζει ρηθῆς, ἐὰν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐπίτροπον νὰ παράσχῃ ἀμειβὴν, καὶ πόσῃν εἰς βοηθόν, ὃν τυχόν προσλαμβάνει.

64. Ἀφαιρουμένης τῆς κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον ὀριζομένης δαπάνης, τὸ συγγενικὸν συμβούλιον

προσδιορίζει τὴν ποσότητα ἀφ' ἧς ὁ ἐπίτροπος ὀφείλει νὰ καταστήσῃ παραγωγὰ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνηλικίου ἀνήκοντα χρήματα. — Ἐάν δὲ ὁ ἐπίτροπος δὲν πράξῃ τοῦτο τὸ πολὺ ἐντὸς ἑξ μηνῶν, ἀφ' ἧς παρέλαβεν αὐτὰ, ὀφείλει τόκους ἕνεκα τῆς εἰρημένης ποσοτήτος. Ἄλλ' ὅταν τὸ ποσόν, ὅπερ πρέπει νὰ καταστήσῃ παραγωγόν, ὑπερβαίῃ τὰς δισχιλίαις δραχμάς, ὀφείλει, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, νὰ προκαλέσῃ δικαστικὴν ἀπόφασιν προσδιορίζουσαν τὸ τε πρόσωπον, εἰς ὃ θέλουσι δοθῆ τὰ χρήματα, καὶ τὰς ἀπαιτούμενας ἀσφαλείας. Ἡ γνωμοδοτήσις αὐτῆ καὶ ἡ ἀπόφασις δὲν ἀπαιτοῦνται, ὅταν τὰ χρήματα ταῦτα πρόκηται νὰ κατατεθῶσι παρὰ τῆ Ἐθνικῆ Τραπεζῆ ἢ τινι ταμιευτηρίῳ ἀνεγνωρισμένῳ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

ΑΠ. 82 (1885). Ἀφῶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 64 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, οἱ ἐπίτροποι ὀφείλουσι νὰ καταστήσωσι παραγωγὰ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνηλικίου ἀνήκοντα χρήματα, ἐπεταί, ὅτι μὴ πράξαντες τοῦτο εὐθύνονται εἰς ἀποζημίωσιν.

ΑΠ. 36 (1887). Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 64 καὶ 65 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, συνάγεται, ὅτι, συνομολογουμένων δανείων ὑπερβαίνοντων τὰς 2000 δραχ., ἄνευ τηρήσεως τῶν ἐν αὐτοῖς διορισμένων διατυπώσεων ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου, ἐλλείπουσι τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα τοῦ κύρους αὐτῶν διὰ τὸν ἀνήλικον, καὶ δύναται αὗτος, ὡς ἔχων ἔννομον συμφέρον, ἐφ' ὅσον βλάπτεται, νὰ προσβίχῃ καὶ μὴ ἀναγνωρίσῃ ταῦτα, ἔχων προσωπικῶς ὑπεύθυνον δι' αὐτὰ τὸν ἐπίτροπον, ὅστις, μὴ τηρήσας τὰς νομίμους διατυπώσεις, ἐπὶ ἰδίῳ κινδύνῳ ἐδάνεισεν (ἄρ. καὶ ἄρθρα 4, 61, 65, 67, 70, 71 καὶ 74 τοῦ ἰδίου νόμου).

65. Ἄν ὁ ἐπίτροπος δὲν προκαλέσῃ τὸν παρὰ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου προσδιορισμὸν τῆς ποσότητος, ἀφ' ἧς ὀφείλει νὰ καταστήσῃ παραγωγὰ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνηλικίου ἀνήκοντα χρήματα, καταβάλλει μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας τόκον πάσης παρ' αὐτῷ ὑπαρχούσης ποσότητος.

66. Ἐπίτροπος, μὴδ' αὐτῆς τῆς μητρὸς ἐξαιρου-

μένης, δὲν δύναται νὰ δανεισθῆ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀνηλικίου, οὐδὲ νὰ ἐκποιήσῃ τὴν κυριότητα τῶν ἀκινήτων αὐτοῦ, ἢ νὰ παραχωρήσῃ ἀπολυτὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα, οὐδὲ νὰ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλους τοιαῦτα ἐπὶ ἄλλοτριῶν κτημάτων δικαιώματα, ἀνήκοντα εἰς τὸν ἀνήλικον, ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Τὴν ἀδειαν ταύτην χορηγεῖ τὸ δικαστήριον μόνον ἐπὶ ἀφείκτω ἀνάγκῃ ἢ προφανεῖ ὠφελείᾳ, κατὰ τὴν πρώτην δὲ περίπτωσιν, ἀφοῦ διὰ συνοπτικοῦ λογαριασμοῦ, προσαχθέντος παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου, ἀποδειχθῆ, ὅτι τὰ χρήματα, τὰ κινητὰ, καὶ αἱ πρόσδοαι τοῦ ἀνηλικίου δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰ ἔξοδα. Κατὰ πᾶσαν ὁμοίως περίπτωσιν τὸ συγγενικὸν συμβούλιον ὀρίζει τὰ κατὰ προτίμησιν ἐκποιητέα ἢ ὑποθηκευτέα ἀκίνητα, καὶ τοὺς κατα τὸ δοκοῦν αὐτῷ ὠφελίμους ὄρους.

ΑΠ. 217 (1857). Ἐγένετο πλειστηριασμὸς ἀκινήτων ἀνήλικου. Ὁ κηδεμὼν αὐτοῦ, μετὰ τὴν ἀπαλλοτριώσιν, ἐνέγραψε προσημείωσιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων ἐκείνων δι' ἀπαιτήσεως τῶν ἀνηλικίων κατὰ τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, καθ' οὗ μετὰ ταῦτα (ὄντος καὶ δανεισταῦ ἐπισπεύσαντος τὸν πλειστηριασμὸν) ἐκινήθη ἀγωγή περὶ ἐκυρώσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ ἕνεκα παρατυπιῶν ὃ ὑπερθεματιστὴς ἐπρότεινε, ὅτι ὁ κηδεμὼν, διὰ τῆς εἰρημένης ἐγγραφῆς, ἀπεβίβη τὸν πλειστηριασμὸν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται πλέον νὰ τὸν προσβάλῃ. Ζητεῖται λοιπὸν, ἂν ὁ κηδεμὼν ἔχῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἀποδοχῆς ταύτης. Ὁ Ἄρ. Πάρος ἀπεφάνθη. Κατὰ τὰς διατάξεις Νόμου Βασ. 36 (38, 9)· 2, 10, 11, Cod. 12, 13, 17 καὶ 18, 5, 72, ὃ ἐπιτροπὸς δὲν ἔχει ἐξουσίαν ν' ἀπαλλοτριώσῃ τὸ ἀκίνητον κτῆμα τοῦ ἐπιτροπευμένου ἀνηλικίου, ἄνευ προηγουμένης δικαστικῆς ἀδείας, ἄνευ τῆς ὁποίας εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος ἢ ἀπαλλοτριώσις, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται νὰ προσφύγῃ ὁ ἀνήλικος εἰς τὸ εὐεργέτημα τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως, ὅπερ γαρήγεται ὑπὲρ αὐτοῦ κατ' ἐκείνων τῶν ποζέμων τοῦ ἐπιτρόπου, ἅς ἢ δύνατο αὐτὸς νὰ ἐνεργήσῃ.

ΑΠ. 27 (1858). Ἡ ὑπὸ ἐπιτρόπου ἀποδοχὴ πλειστηριασμοῦ ἀκινήτου κτήματος, καθὼς περιέχουσα παραίτησιν κυριότητος ἐπὶ τοιοῦτου μὴ εὐφάρτου κτήματος, δὲν ἔχει κύρος ἵνα ἀπερῆσθ τὸν κηδεμονευόμενον τοῦ δικαιώματος νὰ προσβάλῃ τὸν πλει-

στηριασμὸν ὡς ἄκυρον. Κώδ. (5, 37) 22, 28 § 5. Κώδ. (5, 72) δικτ. τελ. Βασίλ. (38, 9) 36, 41, 63.

ΑΠ. 24 (1860). Ἐπειδὴ τὸ τελευταῖον ἐν ταῖς προτάσεσι παράπονον, ὅπερ ὑποτίθησιν ἀσυμβίβαστον νομικῶς πρὸς τὴν σπουδαίαν διεξαγωγὴν τοῦ πλειστηριασμοῦ, τὸ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου βεβαιούμενον γεγονός, ὅτι ὁ Α., εἰς δὴ τὰ πλειστηριασθέντα ὄρφανικὰ κτήματα κατεκυρώθησαν, ἐξετέθη εἰς τὸν πλειστηριασμὸν καὶ ὑπερθεματίαι πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ὄρφανῶν, ὅπως αὐξήσῃ ὅσον ἔνεστι τὰς προσφορὰς, ἀφοῦ προηγουμένως συνεφώνησε μετὰ τῶν ἐπιτροποκηδεμονίων τῶν ὄρφανῶν, καθ' ἣν περίπτωσιν κατακυρωθῶσιν εἰς αὐτὴν τὰ κτήματα, νὰ τὰ μεταπωλήσῃ καὶ ἂν συμβῇ ζημίαι νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ, δὲν εἶναι βλάσιμον, διότι ἡ περὶ τῆς ἀπαζημιώσεως ταύτης συμφωνία, ὅπως ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ὤρισθη, τροπακιοῦσα μόνον τὴν προσωπικὴν πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐκπλειστηριασματος ἐνοχλήν τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, δὲν ἰσχύει κατὰ τὸν νόμον πρὸς μεταίωσιν τῆς πράξεως τοῦ πλειστηριασμοῦ.

ΑΠ. 127 (1864). Ἐφαρμόζονται μὲν ἐπὶ τῆς δικαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως αἱ περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας (ἀρθρ. 1086 καὶ 1093), ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἐπιτεταί, ὅτι καὶ ἡ ἀνευ τῶν ὀρισμένων διατυπώσεων ἀπαλλοτριώσις τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ἀνηλικίου καθίσταται ἰσχυρὰ διὰ τῆς τοῦ κηδεμόνος συγκαταθέσεως, διότι ὁ κηδεμὼν δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ ἐλευθέρως τὰ τοῦ ἀνηλικίου ἀκίνητα, ὡς ὁ ἐγγήλικος τὴν ἴδιαν καὶ παρ' αὐτοῦ ἐλευθέρως διαχειριζομένην περιουσίαν.

ΑΠ. 47 (1865). Ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐπιτρόπου σιωπηρὰ ἀποδοχὴ τοῦ ἄκυρου πλειστηριασμοῦ ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 465 καὶ 486 Πολ. Δικ. καὶ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου περὶ ἀπαλλοτριώσεως ἀκινήτων ἀνηλικίως, καθ' ἣς ἀπαλλοτριώσις ἄκυρος γενομένης μόνος ὁ ἀνηλικίος δύναται ἐνηλικιωθεὶς νὰ κυρώσῃ ἐγκρίτων αὐτὰς. (Κ) 2, 46, 1 καὶ 2 Β. (10, 28, 1 καὶ 2).

ΑΠ. 24 (1860). Ἡ παρ' ἐπιτρόπου ἀνήλικων ὄρφανῶν προταθεῖσα ἔνστασις, ὅτι οὗτος ὡς ἐπίτροπος δὲν ἠδύνατο ν' ἀγνωρίσῃ τὸ κύριον πλειστηριασμὸν ἀκινήτου, καθίσταται παραδεκτὴ κατὰ πρῶτον ἐφεσίμωμιν προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐκκαλοῦντος ὡς νομικὸν ἐπιχείρημα.

ΑΠ. 364 (1864). Ἡ διὰ πλειστηριασμοῦ δικαστικὴ ἐκποίηση, ἅμα ἐτηρήθησαν αἱ διατεταγμένα: ὑπὸ τῆς δικονομίας, πρὸς ἐγγύχθιν τῆς νομιμότητος καὶ τῆς εἰς τὴν ὅσον ἔνεστιν ἀνωτέραν τιμὴν ἀσφαλτοῦς ἐκποιήσεως τῶν ὄρφανικῶν κτημάτων, καθιστᾷ ἀπρὸςβλήτου τοῦ λοιποῦ αὐτῆν.

ΑΠ. 302 (1852). Κατὰ τὸν νόμον (Βασίλ. τ.μ. 38 (9, 12), ὁ τὴν ἄκυρότητα τῆς ἐκποιήσεως προτεινὼν ἀνηλικίος ἀποκρούεται διὰ τῆς τοῦ δόλου ἐνστάσεως ἐὰν ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ ἄκυρου ἐκποιθέντος κτήματος ἐπληρώθησαν χρεῖα αὐτοῦ, οὗτος δὲ δὲν προσφέρεται

εἰς τὸν νομέα τοῦ πράγματος τὸ τμήμα, δι' οὗ ἐκεῖνος κατέστη πλουσιώτερος. — Ταῦτα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸν δανειστὴν τῶν ὀφρανῶν, ὅστις προτείνει τὸ ἄκυρον τῆς πωλήσεως δυνάμει ἀρθρ. 1025 πολ. δικ.

ΑΠ. 246 (1864). Κατὰ τὸν νόμον 6^ῃ Βασίλ. (10, 4), ἐὰν πρᾶγμα ἀνηλικὸς ἐκποιηθῆ, κάκεινος ἐπὶ πάντε ἐνιαυτοῦς συναπτοῦς ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητος σιωπήσῃ, βεβαιούται ἡ πρᾶσις. — Ἀδιάφορον δ' εἶναι τίς ἐνήργησε τὴν ἐκποίησιν, ὁ κηδεμὼν μετὰ τοῦ ἀφήλικος, ἢ μόνος ὁ κηδεμὼν διακρίσιν δὲν κάμνει ὁ νόμος.

ΑΠ. 408 (1866). Ἐὰν τὴν ἐν ἀτελεῖ ἡλικίᾳ γενομένην πρᾶσιν τέλειος γερόμενος ἀποδέξῃται ὁ ποτὶ ἀφήλιξ, καὶ χωρὶς ἀποράσεως γέγονεν ἡ πρᾶσις, ἔχει αὐτὴ τὸ βέβαιον, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς ἐγκρίσεως ἀρχεται ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐπαχειρήθη ἡ εἰς τὴν ἀναφέρεται νομικὴ πρᾶσις, καὶ διὰ τῆς ἀναδρομικῆς ταύτης δυνάμεως θεωρεῖται ὁ ἐγκρίνων ὡς ἐκφράσας τὴν βούλησιν τοῦ κατ' αὐτὴν τὴν ἐπιχειρήσιν τῆς νομικῆς πράξεως.

ΑΠ. 234 (1852). Ὁ ἐνηλικιωθεὶς ἐγκρίνων τὴν ἐν τῇ ἀνηλικιότητι αὐτοῦ γενομένην ἐκποίησιν πράττει τοῦτο, ἵνα καταστήσῃ τὴν ἐκποίησιν ἀπρόσβλητον, διότι ἄλλως εἴτε ἐτηρήθησαν αἱ κατὰ τὴν ἐκποίησιν ὀρισμέναι διατυπώσεις, εἴτε οὐ, δύναται ν' ἀνατρέψῃ αὐτὴν, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει δι' ἀποκαταστάσεως εἰς ἀξέριον, ἐν ἀπέθῃ ἐπιζήμιος εἰς αὐτόν· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ διὰ τῆς διακοικήσεως τοῦ ἐκποιηθέντος ὅθεν δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀποδεικνύηται ὅτι ὁ ἐνηλικιωθεὶς καὶ ἐγκρίνας τὴν ἐκποίησιν ἐγίνωσκε, κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς ἐγκρίσεως, τὰς τυχόν κατὰ τὴν ἐκποίησιν γενομένας παραβιάσεις τῶν ὀρισμένων διατυπώσεων· διὸ καὶ αὐτεὶς νόμος ἀπαιτεῖ τοῦτο ὡς στοιχεῖον τῆς ἐγκυρου ἐγκρίσεως. Κωδ. (2, 46) 1 καὶ 2.

Ἡ προσβολὴ τοῦ ἀκύρου τῆς ἐκποιήσεως ὀφραμικῆς περιουσίας κηρύσσεται ἀπαράδεκτος, ὅταν ὁ ἀνηλικὸς, ἐνηλικὸς γερόμενος, ἐνέκρινε τὴν ἐκποίησιν· νόμ. 10 Π. (27, 9), συνδ. μετ' ὧν Βατ. 1, 2 (10, 28), αἵτινες δὲν περιορίζουν τὸ ἀπαράδεκτον τῆς προσβολῆς τῆς ἀκύρου ἐκποιήσεως εἰς μόνην τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἀνηλικὸς μετὰ τὴν ἐνηλικιότητά του ἤθελεν ἐπιδιώξει δικαστικῶς τὴν εἰς αὐτὸν ἀπόδοσιν τῆς ἀξίας τοῦ ἐκποιηθέντος, ἀλλ' ἀναφέρουσι τὸ γεγονός τοῦτο ὡς ἐν ἐκ τῶν ἐμφαινόντων τὴν ἐγκρίσιν τῆς ἐκποιήσεως.

ΑΠ. 171 (1873). Ἐπειδὴ ἡ περὶ εἰκονικότητος τῆς αἰκῆς σύμβασις δὲν εἶναι, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ Μ. Μ., πρᾶσις ἀπαλλοτριώσεως τῆς περιουσίας αὐτῆς διαφεύγουσα τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἐπιτρόπου τῆς, ἀλλ' εἶναι πρᾶσις ἀπλῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτῆς ἀναγομένη εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπιτρόπου· ὥστε ὁ λόγος ὅτι εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος ἢ ἀνωτέρω σύμβασις, ὡς περιέχουσα ἀπαλλοτριώσιν τῆς περιουσίας αὐτῆς κατὰ τὴν ἀνηλικιότητα αὐτῆς, δὲν εἶναι βᾶσιμος· ἐπομένως ὀρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποράσεως ἡ ἐπὶ τοῦ λόγου τούτου στηριζομένη ἔνστασις τῆς Μ. Μ. περὶ ἀκυρότητος τῆς προμηθεύσεως συμβάσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν προμνηθεύσαν ἀπὸ 3 Μαΐου 1857 σύμβασι, συναφαινθήσαν μεταξὺ τοῦ Κ. Κ. ὡς πληρεξουσίου τοῦ Γ. Μ., ὡς ἐπιτροπὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ Μ., καὶ τοῦ Π. Σ. ὡς πληρεξουσίου τῆς Ε. Χ. τὰ εἴης εἰ μὲν Ε. Χ. ὑπεσχέθη νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ παραδεχθῆ τὴν ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1858 παρέμβασιν τοῦ Γ. Μ. ὑπο τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα, ἢ δὲ παραδοχὴ τῆς παρεμβάσεως ταύτης καὶ ἡ ἐπιδικασίς τῶν ἐν αὐτῇ αἰτήσεων νὰ μὴ ἔχῃ ἄλλο ἀποτέλεσμα, εἰμὴ τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1854 ἀγωγῆς τοῦ Ι. Δ. ὡς ἐπιτροπῶς τῆς θυγατρὸς τοῦ Ε. καὶ ἄποσι αἱ ἐκδοθησόμεναι ἀποφάσεις νὰ μὴ ἔωσιν ἀποτέλεσμα, οὔτε ὑπέρ, οὔτε κατὰ τῶν συμφωνουμένων μερῶν, ἀλλ' ὅλαι αἱ ἐνεργεῖται, ἀποφάσεις καὶ συνέπεσαι νὰ θεωρῶνται εἰκονικαὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς.

Ἐπειδὴ τὸ ἐγγραφοὺν τοῦτο περιέχον συμβιβασμὸν μεταξὺ τοῦ πατρὸς τῆς Μ. Γ. Μ., ἐνεργοῦντος ὡς ἐπιτροπῶς αὐτῆς καὶ τῆς Ε. Χ. ὡς πρὸς τὴν μεταξὺ αὐτῶν ὠρισμένην δίκην συναλλαγῆς τῆς ἀνωτέρω παρεμβάσεως τῆς πρώτης, δι' ἧς αὕτη ἤταίτο ν' ἀναγκασθῆ κυρία τῶν παρὰ τοῦ Ι. Δ. διεκδικουμένων δι' ἀγωγῆς τοῦ κατὰ τῆς Ε. Χ. ἀκινήτων καὶ κινήτων κτημάτων, διότι ταῦτα εἶχον δοθῆ ὡς προῖξ εἰς τὴν μητέρα τῆς, ἧς ὁ γάμος μετὰ τοῦ πατρὸς τοῦ Γ. Μ. εἶχε διαλυθῆ, τὸ ἐγγραφοὺν τοῦτο εἶναι τῶντι ἀνίσχυρον καθὼ συναμολογηθῆν παρὰ τοῦ ἐπιτροπῶς πατρὸς αὐτῆς, ἀνελίκου τότε οὕσης, μετὰ τῆς ἀντιδίκου τῆς Ε. Χ., ἀλλὰ μόνον καθόσον βλάβεται αὐτῇ, ὡς ἐκ τῆς γενομένης παραιτήσεως τῆς παρεμβάσεως, ἐπὶ τῷ πέλει τοῦ νὰ θεωρηθῆ πράγματι καὶ σπουδαίως γενομένη ἡ παρεμβασίς αὕτη ἀπέναντι τῆς Ε. Χ., οὐχὶ δὲ καὶ καθόσον ἀφορᾷ τὰ μετὰ τὸν συμβιβασμὸν γενομένα, τὰ ὅποια καὶ μόνον εἶναι εἰκονικὰ καὶ ἀνίσχυρα ἀπέναντι τῆς Ε. Χ. διότι κατὰ τὸν νόμον 46 § 7 Πανθ. (26. 7) δὲν εἶναι συγκεχωρημένον εἰς τοὺς ἐπιτροπῶς νὰ συμβιβάζωνται πρὸς βλάβην τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπιτροπευομένων ἀνελίκων ἀπ' ἐτέρου ὁμοῦ δυνάμει τοῦ εἰρημένου ἐγγράφου ἢ ὑπ' ἀριθ. 46 τοῦ ἔτους 1858 τελεσιδικίως ἀποφάσις τοῦ Ἀρ. Πάγου δικάσαντος κατ' οὐσίαν, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ παρέμβασίς τῆς Μ. Μ., εἰκονικῶς ἐκδοθεῖσα κατὰ τὰ εἰρημένα ὡς πρὸς ταύτην καὶ τὴν Ε. Χ., δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῆ κατὰ τῆς τελευταίας, διότι κατὰ τὸν νόμον 1 κωδ. (2. 18) καὶ τὸν νόμ. 1 Βασ. (10. 30) ὁ ἀποκαθιστάμενος κατὰ τινος πραγματος, ὡσπερ ζημιουσθαί ἐξ αὐτοῦ οὐκ ὀφείλει αὐτός, οὔδ' ἐκδοθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο εἶτι ὅποτε εἰς αὐτὸν περιέβη, ἢ ἐξ ἀγορασίαις ἢ ἐπὶ πράσεως, ἢ ἐξ ἄλλου συναλλάγματος, καὶ ἀποκαθίσταται κατὰ τοῦτου τοῦ συναλλάγματος, ὀφείλει ἀποδιδόναι τὰ ἐξ αὐτοῦ κερδῆ θέντα ὡστε κατὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν πρέπει μὲν νὰ ζημιωθῆ ἐκ τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως ἡ Μ. Μ., καὶ διὰ τοῦτο δέον νὰ διατηρηθῆ, καθ' ἃ εἴρηται ἀνωτέρω, ἰσχυρὰ ἢ προμνηθεύσα παρέμβασίς αὐτῆς καὶ κατὰ τῆς Ε. Χ., δὲν πρέπει ὁμοῦ καὶ νὰ ἀφελθῆ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46 τοῦ 1858 ἀποφάσεως τοῦ Α. Π. ἀπέναντι τῆς

Ε. Χ. ἀπ' οὗ αὕτη ἐκηρύχθη εἰκονικὴ μεταζῦ των' δὲν εἶναι δὲ ὀρθή ἢ σκέψις τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι δῆθεν διὰ τῆς ρηθείσης ἡμολογίας τοῦ ἐπιτρόπου τῆς Μ. Μ. περὶ εἰκονικότητος τῆς αἰκῆς, αὕτη ἐστερήθη τῆς δικαστικῆς ἀναγνωρίσεως τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς, τῆς γενομένης διὰ τῆς ἀνωτέρου ἀποφάσεως τοῦ Α. Π. καὶ οὕτω βλαβεραία πρέπει ν' ἀποκατασταθῇ κατὰ τῆς τοιαύτης ἐπιβλαβοῦς πράξεως, θεωρουμένης ἰσχυρᾶς καὶ ἀπέναντι τῆς Ε. Χ. τῆς ἀποφάσεως ταύτης, καθόσον ἡ προμνησθεῖσα σύμβασις τοῦ συμβιβασμοῦ ἐγένετο μεταζῦ τοῦ ἐπιτρόπου τῆς Μ. Μ. καὶ τῆς Ε. Χ. πολὺν χρόνον πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 46 τοῦ 1858 ἀποφάσεως τοῦ Α. Π., διότι τὸ μὲν ἔγγραφο τοῦ συμβιβασμοῦ ἐγένετο τὴν 3 Μαΐου 1857, ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 46 ἀπόφασις τοῦ Α. Π. ἐδημοσιεύθη τὴν 27 Φεβρουαρίου 1858, ὥστε, ὅτε συνήφθη ἡ ρηθείσα σύμβασις τοῦ συμβιβασμοῦ, δὲν εἶχον εἰσέτι ἀναγνωρισθῆ διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεως τὰ δικαιώματα τῆς Μ. Γ. Μ. ἐπὶ τῆς περιουσίας τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ ἐπομένως διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης, αὕτη οὐδενὸς ἐστερήθη κερτιμένου δικαιώματος.

Ἐπειδὴ ἐπομένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἡμαρτημένως τὰ ἀνηλικούτων παραδειξαμένη καὶ ἀποφνημαμένη ἰσχυρὰν καὶ ἐπιδικτικὴν ἐκτελέσεως τὴν προμνησθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Α. Π. καὶ ἀπέναντι τῆς Ε. Χ. εἶναι μεταρροθμιστέα ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ γείνη δεκτὴ ἢ ἐπὶ 17 Μαΐου 1863 ἀνακοπὴ τῆς Ε. Χ. κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 284 ἐθέσεως ἐγκαταστάσεως τοῦ κλητῆρος Γ. Δ. καὶ κηρυχθῆ ἀνεπίδελτος ἐκτελέσεως ὡς πρὸς αὐτὴν ἢ ὑπ' ἀριθ. 46 τοῦ ἔτους 1858 ἐπὶ τῆς Ε. Χ.

ΑΠ. 177 (1875). Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ Ἐφρετεῖον διὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶ ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀκύρου τοῦ μεταζῦ τῆς ἐπιτρόπου τῶν ἀνηλίκων καὶ τοῦ Μ. Ἰατροῦ ὑπ' ἀριθμ. 40 συμβολαίου ἔνστασιν, καθὸ πορεύσας συμβιβασμὸν ὡς πρὸς τὴν εἰς τὸν Μ., δικαιολογῶν τῶν ἀνδραρσιβλήτων Π. Ν. Μ., ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὰς πρὸς τὴν ἐμπορικὴν ἐταιρίαν, ἧς μέλος ἦτο ὁ Μ. Ἰατρός, ὑπηρεσίας, ὅστις συμβιβασμὸς δὲν ἐπιτρέπεται ἄνευ δικαστικῆς ἀδείας, καθὸ περιέχων περιουσίας ἀπαλλοτριώσιν, διότι, κατὰ τοὺς νόμους τοὺς κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ συμβολαίου ἰσχυρόντας, δὲν εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος, ἀλλ' ἐπιτρέπεται συμβιβασμὸς, (ὡς καὶ ἀπαλλοτριώσιν κινητῶν πραγμάτων), ὡς καὶ περὶ ἐνοχικῶν ἀπαλλοτριώσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀντὶ ὀρισμένης γρημκτικῆν ἐχούσας ἀξίαν ἀποδόσεως καὶ ἄνευ δικαστικῆς ἀδείας (Π. 56 Β. 4 καὶ 5 βιβλ. 47 τίτλ. 2— Β. 54 Β. 4. 60 2)· ἐπ' ὅσον ὁμως ἐκ τοῦ τοιοῦτου συμβιβασμοῦ ἐβλάβη ἀνήλικ, δύναται νὰ ζητησθῆ λόγῳ τῆς ἀνηλικότητος ἀποκατάστασιν τὸ Ἐφρετεῖον ἐξαγαθὸν κατὰ τὴν ἀνεπιβλαβὴ αὐτοῦ κρίσιν ἐκ τῶν προτάσεων, ὅτι ἐπροτάθη βλάβη καὶ ἐπὶ τῇ βλάσει ταύτης ἀποκατάστασις τῶν ἀνηλίκων, ἀναγκαίαν ἐθεώρησε τὴν ἐξέτασιν τοῦ περὶ ἀποκαταστάσεως ζητήματος. Οὐκ ὀρθῶς

ὅμως τὴν περὶ τούτου λύσιν παρέπεμψεν ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῆς κυρίας ἀγωγῆς ἀρμοδίου δικαστηρίου τῶν ἐμποροδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 165 προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ δὲ τῆς ἐτέρας ὑπ' ἀριθμ. 440 ἀποφάσεως ἀπέρριψε τὴν περὶ τούτου γενομένην ἐνστάσιν τοῦ νῦν ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ἐθεώρησε τὸ ἐμποροδικεῖον ὡς ἀρμοδίως ἐπιληθὲν τοῦ ζητήματος τούτου, διότι τὰ ἐμποροδικεῖα ἀρμοδιὰ εἶσι νὰ δικάζωσι περὶ διαφορῶν ἐμπορικῆν ἐχουσῶν φύσιν, ὅποια εἰσὶν αἱ πρὸς αὐτὰ παραπεμπόμεναι διὰ τοῦ περὶ ἀρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικῶν νόμου, δὲν δύνανται ὅμως νὰ ἐπιληθῶσι ζητημάτων τοῦ πολ. δικαίου καὶ νὰ δικάζωσιν ἐπὶ διαφορῶν καθαρῶς τῆς φύσεως τοῦ δικαίου τούτου, καθ' ὅσον οὔτε παραπέμπονται εἰς αὐτὰ τοιαύτας διαφοραὶ ὑπὸ τοῦ περὶ ἀρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικῶν νόμου, οὔτε οἱ ἐμποροδικοί, οἵτινες καλοῦνται νὰ δικάζωσι τὰς ἐμπορικὰς διαφοράς, εἰσὶν ἔμπειροι περὶ τὴν τῶν ζητημάτων τοῦ καθαρῶς πολιτικοῦ δικαίου λύσιν, ἧτις ἐξαρτᾶται ἐξ ἄλλων ἰδιαζουσῶν ἀρχῶν ἰδίως δὲ, προκειμένου περὶ ἀποκαταστάσεως ἀνηλικῶν, ὅπως ἰδιαζοντος νομοθετήματος τοῦ πολιτ. δικαίου, ἐθα διάφορα δύνανται ν' ἀναφανῶσι ζητήματα, ἧται ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον, ὅπερ δύναται νὰ ζητησῆται, ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν χρόνον, καθ' ὃν δύναται νὰ ζητηθῆ' οὔτε τοιαύτας διαφοράς, καθὼ λόγῳ ὕλης ἀναρμοδιὰ εἰσὶ τὸ ἐμποροδικεῖα, δύναται νὰ δικασθῆ παρεμπιπτόντως κατὰ τὴν ἐνώπιον τούτου δίκην ἀναφερομένην τὸ ἐμποροδικεῖον. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀναιρετέαι καθίστανται αἱ ὑπ' ἀριθ. 165 καὶ 440 ἀποφάσεις, διὰ τῆς πρώτης τῶν ὁποίων παρεπέμφθη εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον τὸ περὶ ἀποκαταστάσεως ζήτημα, ὡς πρὸς τὸ μνησθὲν ὑπ' ἀριθ. 40 συμβολαίον, διὰ δὲ τῆς δευτέρας ἐθεωρήθη ὀρθῶς ἐπιληθὲν τὸ δικασθῆν ἐμποροδικ. καὶ τοῦ ζητήματος τούτου, διότι παρεβιάσθησαν οὕτως αἱ διατάξεις τοῦ περὶ ἀρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικῶν νόμου καὶ τὸ ἀρθρ. 748 τῆς πολιτ. οἰκονομίας, καθ' ὃ τὰ ἐμποροδικεῖα ἀρμοδιὰ εἰσὶ νὰ δικάζωσιν ἐκεῖνας μόνον τὰς διαφοράς, αἵτινες ρητῶς εἰς αὐτὰ παρεπέμφθησαν.

ΑΠ. 175 (1875). Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις (καθ' ὅσον δὲ αὐτῆς ἀπερρίφθη ἡ ἐφεσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἄκυρος ἡ δύναμις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1470 Μαρτίου 1867 συμβουλευτικοῦ ἐγγράφου ἐγγραφεῖα ὑποθήκη), βραῖν ἔχει (ὄρα αἰτιολογίαν τρίτην) ὅτι διὰ τοῦ συμβολαίου τούτου αὐνομολογεῖται, ὅτι πλὴν τῶν ὑποθηκῶν αἵτινες ἐρρηγγήθησαν παρὰ τῆς ἀποβιωσάσης μητρὸς τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὀρφανῶν, καὶ τῶν ὁπίων ἡ ἰσχὺς τηρεῖται, ὁ ἐπιτρόπος τούτων χορηγεῖ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ καὶ νέαν ὑποθήκην, χωρὶς νὰ διατείνηται οὗτος ὅτι πρὸς σύστασιν τῆς νέας ταύτης καὶ διὰ τοῦ 1470 συμβολ. αὐνομολογηθείσας ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ὑποθήκης προηγήθη διάσκεμμα τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀπύραξις δικαστικῆ, ἐνῶ τὰ ὀρφανὰ ρητῶς διὰ τοιαύτην ἔλλειψιν προσβάλλουσι

πέσει τὰς ἐν τῷ συμβολαίῳ τούτῳ περιεχομένης συμφωνίας, ἀμφι-
σβηθεὶ δὲ μόνον τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτῶν διὰ τὸ ἐπιτροπὸς προσέφερεν
ὑποθήκην, ἰσχυριζόμενος ἐναντὶον τοῦ περιεχομένου ἐγγράφου, ὅτι
αἱ ὑποθήκαι ἐδόθησαν παρὰ τῆς ὀφειλέτιδος μητρὸς τῶν ὄρφανῶν,
τῆς ὑπὸ τούτων κληρονομηθείσης, καὶ 2) ὅτι ἡ τοιαύτη τῆς ὑποθή-
κης σύστασις ἐκ μέρους τοῦ ἐπιτρόπου ἕνεκα τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου
διαγραφομένων διατυπώσεων ἐστὶν ἄκυρος.

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα ἠκυρώθη μόνον ἡ δυνάμει τοῦ εἰρημένου
1470 συμβολαίου ἐγγραφείσα ὑποθήκη, διτηρήθη δὲ ρητῶς ἡ ἰσχύς
τῶν διὰ προηγουμένων συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων παρ' αὐτῆς
τῆς ὀφειλέτιδος μητρὸς τῶν ἀναρρεσιβλήτων δοθεισῶν ὑποθηκῶν,
τῶν δυνάμει τῶν ἐγγράφων τούτων ἐγγραφεισῶν ἀδιάφορον δὲ, ἂν αἱ
διὰ τῶν ἐγγράφων τούτων δοθεῖσαι ὑποθήκαι ἀφερῶσι τὸ αὐτὸ κτήμα,
δι' ἃ ἐδόθη ὑποθήκη καὶ διὰ τοῦ εἰρημένου ὑπ' ἀριθ. 1470 συμβο-
λαίου, διότι ἐντεῦθεν δὲν ἐπεται ὅτι ἔγκυρος ἐστὶ καὶ ἡ παρὰ τοῦ
ἐπιτρόπου ἀνευ τῶν εἰρημένων διατυπώσεων δοθεῖσα ὑποθήκη, ἀφοῦ
μάλιστα αὕτη σκοπεῖ κυρίως νὰ ἀσφαλίσῃ τόκους τοῦ ἀρχικοῦ χρέους,
περὶ ὧν δὲν εἶχε κατὰ νόμον ὁ ἀναρρεσιβίων δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ
ὑποθήκην δυνάμει τῶν προηγουμένων συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων.
ἐκ τούτων δ' ἐπεται ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ κτήματος τούτου πράξεις ἐκτε-
λέσεις ἠκυρώθησαν μόνον καθ' ὅσον ἐνηργήθησαν δυνάμει τοῦ εἰ-
ρημένου ὑπ' ἀριθ. 1470 συμβολαίου. Ὅθεν μὴ προκειμένου μήτε
περὶ ἐρμηνείας τῶν ὑπ' ἀριθ. 385 καὶ 464 συμβολαιογρ. ἐγγράφων
(περὶ ὧν ἐγένετο λόγος ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς παρούσης), μήτε περὶ
τοῦ περιεχομένου τῶν ἐγγράφων τούτων, ἀλλὰ μόνον περὶ τοῦ εἰρη-
μένου ὑπ' ἀριθ. 1470 συμβολαίου, μήτε τέλος περὶ ἐκτελέσεως ду-
νάμει τῶν εἰρημένων 385 καὶ 468 συμβολαίων, πῖντες οἱ τῆς ἀναρ-
ρεσιβίας λόγοι στεροῦνται βέβαιως.

ΑΠ. 154 (1872). Ἐπειδὴ τὴν παραγραφὴν ἀγωγῆς περὶ ἀκυ-
ρώσεως ἀγοραπωλησίας κτήματος ἀνηλίκων, καθόσον δι' αὐτῆς προ-
βλέπεται τὸ ὄρθον τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἥτις διέταξε τὴν ἐκ-
ποίησιν, κανονίζει ὁ ἀστικὸς νόμος (Ν. 3 Κῶδ. 5. 74.), ἀφοῦ μα-
λιστα ἡ πολ. δικον. λέγουσα, ὅτι τὰ πράγματα τῶν ἀνηλίκων ἐκ-
ποιεῖνται δυνάμει ἀποφάσεως δικαστικῆς διαταγούσης τὴν ἐκποίη-
σιν, αὐτὸ τοῦτο ἐπαναλαμβάνει, ὅπερ καὶ ἡ τρίτη διατάξις τοῦ Κῶδ.
(ἡ 72) λέγει.

Ἐπειδὴ α) ἡ μὲν πολ. δικον. οὐδαμοῦ ἀπαγορεύει τῷ ἐπιτρόπῳ
τὸ ἀγοράζειν ἐπὶ πλειστηριασμῷ κτήμα τοῦ ὑπ' αὐτὸν ἐπιτροπευο-
μένου ὁ δὲ ἀστικὸς νόμος ρητῶς ἐπιτρέπει ταῦτα τῷ ἐπιτρόπῳ,
ὡς περὶ καὶ παντὶ διαχειριστῇ ἄλλοτρίας περιουσίας ἢ λαβόντι ἐντα-
λὴν τοῦ πωλῆσαι διὰ πλειστηριασμῷ, οἵτινες κατὰ τὸ δικαίωμα
τοῦ ἀγοράζειν κτήματα τοῦ κυρίου τοῦ πωλουμένου κατ' οὐδὲν δια-
φέρουσι κατὰ νόμον τοῦ ἐπιτρόπου, (Ν. 2. § 8 καὶ 9 (41. 4) Ν. 5.
Κῶδ. (4. 58) Ν. 34 § 7 (26.8). 6) ὅσα λέγουσιν οἱ ἀναρρεσιβίοντες

ὅτι πρᾶττειναν ὑποστηρίζοντες τὸ δόλιον ἢ τὴν κακὴν πίστιν τῆς μητρὸς των, ὁρθῶς ἐθεωρήθησαν ἀπαράδεκτα ὡς μὴ προταθέντα πρῶτοδίκως, διότι τὸ ἀβολὸν καὶ ἡ καλὴ πίστις τοῦ ἔχοντος τίτλον τεκμαίρεται ὁ νόμος, καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ ὀφείλει νὰ προτείνῃ ἐν καιρῷ καὶ ἀποδείξῃ τὸ δόλιον ἢ τὴν κακὴν πίστιν γ) τὰ ἔγγραφα ἐκτιμῶνται ἐκ τοῦ συνόλου αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἐκ μεμονωμένων περιχοπῶν· διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ὑπ' ἀριθ. 427 καὶ 447 δημοσίων ἐγγράφων ἐκτίμησις τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, ἡ γενόμενῃ ὑπὸ τῶν ἐφετῶν, δὲν ἀντίκειται εἰς ἐρμηνευτικὸν τινὰ κανόνα τοῦ δικαίου, κἂν φαίνεται ἀντικειμένη εἰς περικοπὰς τινὰς αὐτῶν μεμονωμένως λαμβανόμενας ὑπ' ὄψιν δ) οὐδὲν ὑπάρχει τὸ κωλύον τὸ πωλεῖν ἐν ἀμριβολίᾳ καὶ εἰς πλείονα ἀσφάλειαν τοῦ ἀγοραστοῦ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος ἑτέρου, ἵνα ἰσχύῃ ἡ πώλησις οὕτως ἢ ἄλλως· ὅθεν τοῦτο δεγνίεν τὸ ἐφετ. ὡς γενόμενον διὰ τῶν εἰρημένων ἐγγράφων οὐδόλως ἡμαρτήσε.

ΑΠ. 89 (1871). Ἐπειδὴ ὁρθῶς μὲν ἡ περὶ κακῆς περιγραφῆς τοῦ ἐπιδίκου ἔνστασις ἀπερρίφθη ὡς καλυφθεῖσα διὰ τὸ μὴ γενέσθαι ἐν καιρῷ δι' ἀνακοπῆς, καὶ διὰ μὴ τὸ λαβεῖν τὸν ἐπιτρόπον τὸν κριτὸν τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ, καὶ διότι ἀνεγνώρισεν οὕτω τὸν πλειστηριασμὸν ὡς καλῶς γενόμενον· νομίμως δὲ ἀπεκρούσθη τοιοῦτο τρόπον ὑπὸ τοῦ Ἐρωτείου ἢ κατὰ τοιοῦτων πράξεων τοῦ ἐπιτροπῶν αἰτηθεῖσα εἰς ἀκέραιον ἀποκατάστασις· διότι α) ἐλλείψεις τῆς διαδικασίας, ὅσα ἡ εἰρημένη, δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητα τῆς διαδικασίας διατεχτομένων (ἄρθρα 970, 971, 986, 897 πολ. δικ.) τῶν δυναμένων νὰ προταθῶσι καὶ μετὰ τὸ πέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ, εἴαν τυγῶν ἐγένετο· β) ἡ ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως προθεσμίας καὶ μάλιστα δικονομικῆς προσγινόμενῃ βλάβῃ καὶ ἡ ἐκ πράξεων μὴ δολίων τοῦ ἐπιτροπῶν προσερχομένη δὲν δίδει χώραν εἰς ἀποκατάστασιν, προκειμένου λόγου περὶ ἐκποιήσεως ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἐνεργουμένης Ν. 38 (4. 4). Ν. 2 Κώδικος (2. 29).

ΑΠ. 152 (1873). Ἐπειδὴ κατὰ νόμον 3 κῶδ. (5. 74), Βασιλ. (10. 4) εἶς εἴτε ἀνήθου εἴτε ἀφήλικος πρᾶγμα ἐξεποιήθη, ἐπὶ πέντε δὲ ἑνιαυτοῦς συναπτοῦς μετὰ τὴν ἐνηλικότητα μὴ μίμψεται, ἡ ἐκποίησις ἰσχύει· κατὰ δὲ ταῦτα, εἴαν ἀνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως ὁπωσδήποτε, εἴτε δηλ. ὑπὸ ἐπιτροπῶν εἴτε ὑπὸ τῶν ἀνηλικίων αὐτῶν, ἐκποιήθῃσιν ἢ ὑποθηκευθῶσι κτήματα αὐτῶν, οὗτοι δὲ μετὰ τὴν ἐνηλικότητά των ἐπὶ πέντε συναπτά ἔτη σιωπήσωσιν, ἡ πώλησις ἰσχύει καὶ εἴαν ἐγένετο ἂν ἀρχῆς ἀδείᾳ δικαστικῇ quasi ab initio legitimo decreto fuisset res alienata.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται μόνον ὅτε ἡ πώλησις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀνήλικος αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐγένετο, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὑπὸ τῆς μητρὸς ὡς ἐπιτροπῶν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν τέκνων· ὁ νόμος δὲ δὲν ἀπαιτεῖ νὰ ἔχῃ γνώσιν ὁ ἀνήλικος ὅτι ἐγένετο τοιοῦτη.

ἀπαλλοτριώσεις, διότι ὑπαρ(θ)εται ὅτι ὁ ἀνήλικος, ἐνηλικιωθεὶς, χρεωστέϊ νὰ ἐξετάσῃ καὶ μάλῃ τὰ τῆς καταστάσεώς του.

Ἐπειδὴ τὰ πέντε αὐτὰ ἔτη δὲν παρατείνονται ἕνεκα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τυχόν διαμονῆς τῶν ἀναιρεσειόντων, διότι, ὡς ἐκ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων προκύπτει, μόνον ἐπὶ διωρεῶς ἀκινήτου ἐκ μέρους τῶν ἀνηλικίων ἀπαιτεῖται δεκαετία ἐπὶ παρόντων, εικοσαετία δὲ ἐπὶ ἀπόντων· αὐτὸ ἔχουσι ἐπὶ τοῦ προκακιμένου ἐφαρμογῆν τὰ περὶ ἀποκαταστάσεως δοιζόμενα ἐν ταῖς νόμοις 1 § 1 (4. 6). Βασ. (1. 1ε) 1. — Ν. (61. 2) (2. 53) καὶ Βασ. 1. 15. 7, διότι αἱ νόμοι αὐτοὶ ὁρῶσι εἰς ἕτερον θέμα, τὸ τῆς ἀποκαταστάσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἀρθρ. 137 τοῦ περὶ ἐπιτρόπων νόμου δὲν κατήργησεν εἰμὴ τὰς περὶ ἐπιτρόπων διατάξεις αὐτοῦ, οἳ εἰσι καὶ αἱ ἀνωτέρω παρατεθεῖσαι καὶ ἐνηλικίας ἤδη κατεστάνατα ὁρῶσιν.

ΑΠ. 239 (1879). Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμ. 3 κώδ. (5. 74). Βασ. (10. 4) 66, εἴτε ἀνήθου εἴτε ἀφήλικος πρᾶγμα ἐξεποιήθη, ἐπὶ πέντε ὅς ἐνιαυτοὺς συναπτοὺς μετὰ τὴν ἐνηλικίτητα μὴ μέμψηται ἢ αὐτὸς ἢ ὁ κληρονόμος του, ἢ ἐκποίησις ἰσχύει. Ἐκ τῆς γενικῆς δὲ ταύτης ἐκφράσεως τοῦ νόμου ἐξάγεται α) ὅτι ἡ πενταετής αὕτη παραγραφὴ γωρεῖ οὐ μόνον, ὅταν αὐτὸς ὁ ἀνήλικος ἐξεποίησεν τὸ πρᾶγμα του, ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ ἐπιτρόπος του ἐξεποίησεν τοῦτο· β) ὅτι ἡ παραγραφὴ αὕτη γωρεῖ οὐ μόνον κατὰ τῶν ἐφήθων· ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν ἀνήθων, ἀρχομένη εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητος των καὶ μὴ παρατείνουμένη ἢ ἀναπτελλομένη ὑπὲρ τῶν ἀποδημοῦντων διὰ δημόσιον πρᾶγμα ἢ ἕνεκα στρατείας.

ΑΠ. 1 (1882). Ἡ πενταετής παραγραφὴ τοῦ νόμου 3 Κώδ. (5. 74) Νόμ. 66 Βασ. (1. 4) ἀνάγεται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν κτῆμα ἀνήλικος ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως ἐπωλήθη ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος αὐτοῦ, ἤτοι τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀντιπροσώπου, ἢ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἀνηλικου· ὥστε ἐὰν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐνγοντος ἐπώλησεν τὸ κτῆμα οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἐπιτρόπου, μῆτε πενταετής παραγραφὴ γωρεῖ, μῆτε ἀποκατάστασις.

ΑΠ. 284 (1900). Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτρόπου τῶν ἀναιρεσειουσῶν γενομένη πώλησις τοῦ ἐπιδίκου τῶ ἀναιρεσιβλήτω, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1821 τοῦ 1871 ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν, δι' ἧς ἐπὶ τῇ γνωμοδοσίῃ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἐχορηγήθη αὐτῇ ἡ ἀδεία πρὸς ἐκποίησιν, ἔγκυρός ἐστι, διότι ἡ εἰρημένη ἀπόφασις ἐπεκυρώθη ἐπὶ τῇ ἐφέσει τῶν ἀναιρεσειουσῶν κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 199 τοῦ 1893 ἐρήμην ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν ὀριστικῆς καὶ τελεσίδικου καταστάσεως, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς τελεσιδικίας ταύτης ἀνατρέχουσιν εἰς τὸν χρόνον τῆς πωλήσεως, πλὴν τὸν λόγον τοῦτον, ὅτις καὶ μόνος ἀρκεῖ πρὸς στῆριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, ὁδῶνως προσβάλλουσιν αἱ ἀναιρεσεῖουσαι ὡς προσκρούοντα εἰς διάταξιν τινὰ τοῦ νόμου κατ' ἀκολουθίαν αἱ λοιπαὶ αἰτιολογίαι τῆς προσ-

βαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ ἐσφαλμένοι ἂν ὦσιν, δὲν δύνανται νὰ καταστήσωσιν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν.

ΑΠ. 152 (1873) 283 (1874). Ἡ διάταξις τοῦ ν. 3 Κώδ. (5. 74) Βασ. 60 (10 4), καθ' ἣν ἡ ἐκποίησης ἀκινήτων ἀνηλίκου ἰσχύει, εἰς δὲν προσβληθῇ μετὰ πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητος, ἐφαρμόζεται ἐν γένει καὶ εἰς τὴν ἐκποίησης ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἀνηλίκου, ἢ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀνηλίκου, ὁ νόμος δὲ δὲν ἀπαιτεῖ νὰ ἔχη γινῶσιν ὁ ἀνηλίκος, ὅτι ἐγένετο τοιαύτη ἀπαλλοτριώσις. Ἡ πενταετής αὕτη προθεσμία δὲν παρατείνεται ἕνεκα τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τυχόν διαμονῆς τοῦ ἀνηλίκου.

ΑΠ. 311 (1884). Ἐκ τοῦ συνδ. τῶν ἄρθρ. 130, 56, 66 καὶ 4 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου καὶ τοῦ ἄρθρ. 77 νόμου ὑποθηκῶν συνάγεται, ὅτι ἡ τῇ συναίνεσει μόνον τοῦ ἐπιτρόπου καὶ ἀνευ τῶν νομίμων διατυπώσεων (γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ δικαστικῆς ἀποφάσεως) ἢ τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους γενομένη ἐξάλειψις τῆς ὑποθήκης εἶναι ἀπολύτως ἄευρος καὶ λογίζεται ὡς μηδέποτε γενομένη, τῆς ὑποθήκης ὑφισταμένης πάντοτε ἀπέναντι πάντων, μηδὲ τῶν τρίτων ἐξαιρουμένων, τῶν μετὰ τὴν ἐξάλειψίν τῆς ἀποκτησάντων τὴν ὑποθήκην, οἷτινες, πληροφορούμενοι ἐκ τῶν δημοσίων βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν σὺν τῇ ἐξάλειψις καὶ τὸ ἄκυρον αὐτῆς εἰσὶν ἀδικαιολόγητοι, προτείνοντας, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξάλειψις συνηλλάχθησαν.

ΑΠ. 1 (1882). Ἡ πενταετής παραγραφὴ τοῦ νόμου 3 Κώδ. (5. 74) νόμου 66 Βασ. (1. 4) ἀνάγεται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν κτῆμα ἀνηλίκου, ἀνευ προηγουμένης ἀποφάσεως, ἐπωλήθη ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ἢ τοῦ κηδεμόνος αὐτοῦ, ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀντιπροσώπου ἢ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἀνηλίκου ἄρα, ὅταν τις πωλήσῃ κτῆμα τοῦ ἀνηλίκου, οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, οὔτε ἡ προμνημονευθεῖσα πενταετής παραγραφὴ χωρεῖ, οὔτε ἀποκατάστασις.

Νομικὸν Συμβούλιον 112402 (1885). Δύναται νὰ γίνῃ νόμιμος ἢ καταβολὴ τοῦ ἀντιτίμου ἐξ ἐκποιήσεως ἀκινήτου κτῆματος ἀνηλίκου εἰς τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ;

Ἡ εἰσπραξις ὀφειλομένων τῶ ἀνηλίκῳ, ἔστω καὶ λόγῳ ἐκποιήσεως ἢ καταλήψεως ἀκινήτου κτῆματος λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης, ἀποτελεῖ πράξιν διοικήσεως καὶ ἐπομένως ἐγκύριως γίνεται ἡ καταβολὴ εἰς τὸν ἐπίτροπον τοῦ ἀνηλίκου. Ὁ νόμος περιέβαλε διὰ διατυπώσεων τὴν ἐκποίησης τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνηλίκου, ἵνα ἐξασφαλισθῇ τὰ συμφέροντα αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν μεζονος τιμήματος ἄλλὰ πραγματοποιηθείσης ἅπασι τῆς ἐκποιήσεως οὐδαμῶς ἀπαγορεύει εἰς τὸν ἐπίτροπον νὰ παραλάβῃ τὸ τίμημα τῆς πωλήσεως, αὐτὸς δὲ καθίσταται ὑπεύθυνος πρὸς τὸν ἀνηλίκον περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ (ἄρθρ. 34 τοῦ ἀστικοῦ νόμου τοῦ 1861).

ΑΠ. 243 (1891). Ἡ ἀκυρότης τῶν πράξεων τῶν ἐπιτρόπων, ἔπικεν ἐλλείψεως γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἢ καὶ δικηγόρου, πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἀνηλίκων νομοθετηθεῖσα, εἶναι σχετικὴ, καὶ ἐπομένως τὸ δικαστήριον δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν ἐξ ἐπαγγέλματος.

ΑΠ. 282 (1892). Ἡ προίκισις, ὡς πρᾶξις ἀπαλλοτριώσεως, ὑπάγεται εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 66 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας Νόμου, ἀλλὰ, τῆς πηγαζούσης ἐκ τῆς παραλείψεως τῶν καθιερουμένων ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τῶν ἀνηλίκων διατυπώσεων ἀκυρότητος οὗσης σχετικῆς καὶ οὐχὶ ἀπολύτου, ἔπεται ὅτι ἡ ἐπὶ τῇ βρασίᾳ τοιαύτης περὶ προίκισεως πράξεως μεταβίβασις κυριότητος ἀποτελεῖ νόμιμον πρὸς χρησικτησίαν τίτλον, ὅταν συνυπάρξωσι καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῆς προσόντα.

ΑΠ. 293 (1892). Ἡ παραχώρησις ἀπαιτήσεων ἐπὶ καταβολῇ τοῦ τιμήματος αὐτῶν, μὴ ὑπαγομένη εἰς οὐδεμίαν τῶν ἐν τῷ περὶ ἐπιτροπείας νόμῳ ἀναφερομένων πράξεων διαχειρίσεως, διὰ τὸ κύρος τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις τῶν εἰρημένων διατυπώσεων, εἶναι λεγομένη παρὰ μόνου τοῦ ἐπιτρόπου ἐνεργουμένη.

ΑΠ. 243 (1896). Κατὰ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 66 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου ἡ ἐκποίησις τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων τῶν ἀνηλίκων ἀπαγορεύεται τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτῶν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπιτροπείας αὐτῆν, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ μεταγραφὴ τοῦ συμβολαίου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ ἐκποίησις. Ἄρα αὕτη δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ ἄνευ τῆς ρηθείσης διατυπώσεως.

ΑΠ. 114 (1878). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ αὐτοῦ κρίσει, προκειμένου περὶ ἐκτιμήσεως πραγμάτων, ἐχαρκτήρισε τὴν προκειμένην ἀγωγὴν ὡς πρωδικτικὴν, ἐκτιμήσαν τὸ περιεχόμενον αὐτῆς καὶ παραδεχθέν ὅτι δι' αὐτῆς ἐπιδιώκεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 665 τῆς 27 Ἀυγούστ. 1865 συμβολαιογραφικοῦ προικοσυμφώνου ἀτομικῆς ὑποχρέωσεως τῆς ἀναιρεσειούσης πρὸς παραδόσιν τῶν ἐπιδίκων δύο κτημάτων, ἀνηκόντων αὐτῇ κατὰ κυριότητα καὶ παραχωρηθέντων τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ διὰ προίκα τῆς συζύγου του, θυγατρὸς τῆς ἀναιρεσειούσης, καὶ πρὸς πληρωμὴν τῆς ἐκ δραχμ. 5500 εἰς μετρητὰ προίκας ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς καταχωρουμένης ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, οὐδαμῶς προκύπτει ὅτι τὴν κατοχὴν τῶν εἰρημένων δύο κτημάτων εἶχε λαβεῖ ὁ ἀναιρεσιβλήτης δυνάμει τοῦ προικοσυμφώνου τούτου, καὶ ἀπώλεσεν αὐτὴν εἴτε δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 864 τῆς 8 Δεκεμβρ. 1865 μεταγενετέρου συμβολαίου περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς εἰρημένης προίκας, ὅπερ ἡ ἀναιρεσειούσα ἀπεκατέστη πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀγωγῆς, εἴτε ἐξ ἄλλης αἰτίας ὥστε, ὡς πρὸς τὰ εἰρημένα κτήματα, νὰ λάβῃ ἡ ἀγωγὴ τὸν χαρακτήρα τῆς διεκδικήσεως.

Ἐπειδὴ τὰ εἰρημένα δύο ἀκίνητα κτήματα, κατὰ τὴν προσ-

βαλλομένην ἀπόφασιν, ἀνῆκον κατὰ κυριότητα εἰς τὴν ἀναιρεσιούσαν, καὶ παρ' αὐτῆς ἐδόθησαν εἰς προίκα διὰ τοῦ εἰρημένου ὑπ' ἀριθ. 665 συμβολαίου, ὡς εἶδα αὐτῆς κτημάτα, ὅπερ καὶ αὐτὴ ἡ ἀναιρεσίαισα δὲν ἠμφισβήτησεν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐγγράφων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου προτάσεων τῆς ὄθεν ὁ λόγος ἀναιρέσεως ἂ στήριζόμενος εἰς τὴν ἔλλειψιν νομιμοποιήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὡς δῆθεν κατὰ παραβάσιν τοῦ ἀρθ. 66 τοῦ περὶ ἀνηλικίων ἐπιτροπείας Νόμου συστηθείσης τῆς προίκος τῶν εἰρημένων δύο κτημάτων, ἀνηκόντων εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς συζυγοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ παρὰ τῆς ἀναιρεσιούσης ὡς ἐπιτρόπου ταύτης, καθὼ ἀνηλικίου, δοθέντων, καὶ ἂν ἤδυνάτο νὰ προταθῆ τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἄρ. Πάγου, στερεῖται βάσεως, καὶ ἄλλως ἀνυπόστατος ἐστὶ, προκειμένου περὶ προίκος ἀδιαιτητήτου, ἡ σύστασις τῆς ὅποιας δύναται νὰ γενῆ ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ ἀνευ δικαστικῆς ἀδείας. (Νόμος 61, Πανθ. 23, 3).

Ἐπειδὴ ἀφοῦ, κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρουσίας ἐκτεθειμένα, ἡ πρὸς παράδοσιν τῆς ἐπίδικου προίκος ἀγωγή στήριζεται εἰς τὸ εἰρημένον ὑπ' ἀριθ. 665 προικοσύμφωνον γενομένον μεταξὺ τῶν διαδίκων, καὶ οὐχὶ εἰς διεκδίκησιν, δὲν ἦτον ἀναγκαῖα διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ἀπευθυνομένης κατὰ τῆς ὑποσχεθείσης τὴν προίκα, ἡ μεταγραφὴ τῶν ἐπίδικων ἀκινήτων κτημάτων, διότι πρόκειται μόνον περὶ τῆς ὑποχρέωσως τῆς ἀναιρεσιούσης εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ εἰρημένου συμβολαίου.

Ἐπειδὴ τὸ ἐρστατον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐν τῇ ἀνεξελέγκτω αὐτοῦ ἐξουσίᾳ (ἀρθρ. 110 § 2 πολ. δικονομίας) ἐξέτιμησε τὸ περιεγόμενον τοῦ εἰρημένου ὑπ' ἀριθ. 864 τῆς 8 Δεκεμ. 1865 συμβολαίου καὶ παρεδέχθη ὅτι δι' αὐτοῦ, γενομένου μετὰ τὴν τέλειαν τοῦ γάμου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῆς Ἄ. Θ. Κ., θυγατρὸς τῆς ἀναιρεσιούσης Α., εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἐπίδικων κτημάτων, προικῶν κατὰ τὸ ρηθὲν 665 συμβόλαιον, καὶ τῆς εἰς μετοχὰ ἐν δραχμ. 5500 ὀφειλομένης, κατὰ τὸ αὐτὸ συμβόλαιον, ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιούσης, προίκος τὰ τρία τέταρτα ἐκ τῆς ὅλης περιουσίας κινήτης καὶ ἀκινήτου τοῦ τε ἀποθιώσαντος Θ. Π., πατρὸς τῆς εἰρημένης Α., ὡς καὶ τοῦ μετὰ τὸν γάμον αὐτῆς ἀποθανόντος ἀδελφοῦ τῆς Α. Θ. Π., ἐν δὲ τῇ ἐβδόμῃ αἰτιολογίᾳ ἐσκέρθη ὅτι ἡ τοιαύτη ἀντικατάστασις τῆς εἰρημένης προίκος (δηλονατικῶν τῶν ἐπίδικων δύο ἀκινήτων καὶ τῶν εἰς μετρητὰ δραχμ. 5500) ὄχι μόνον δὲν ὤφειλε, ἀλλὰ καὶ καταστρέφει τὴν προίκα ταύτην, διότι, ἀποθανόντος τοῦ εἰρημένου Α. Π., καὶ κληρονομηθέντος παρὰ τῆς ἀναιρεσιούσης καὶ τῆς εἰρημένης Α. ἐξ(σου, ἡ τελευταία, καθὼ θυγάτηρ τοῦ Θ. Π. δικαιούται νὰ λάβῃ ὡς κληρονόμος μὲν τοῦ πατρὸς τῆς τὸ ἥμισυ ἐν γένει τῆς περιουσίας του, ὡς κληρονόμος δὲ τοῦ εἰρημένου ἀδελφοῦ τῆς τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας τοῦ ἀδελφοῦ τῆς καὶ ἐπομένως διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως ταύτης ἡ προίξ ἀπόλλυται τὰ δοθέντα διὰ τοῦ ὑπ'

ἀριθ. 865 συμβολαίου κτήματα καὶ γοήματα, περὶ ὧν ἡ προκειμένη δίκη, χωρὶς νὰ λαμβάνη τι εἰς ἀντάλλαγμα, ἀφοῦ τὰ εἰς ἀντικαταστάσιν διδόμενα εἰσὶ περιουσία ἐξώπροικος αὐτοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐθεώρησεν ἄκυρον τὸ εἰρημένον 865 συμβόλαιον.

Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσίαισα ἐνώπιον τῶν ἐφετιῶν δὲν ἐπρότεινεν ὅτι ἡ ὠφέλεια, ἥτις ἐκ τοῦ εἰρημένου 864 συμβολαίου ἀντικαταστάσεως προικὸς ἐπήρχετα εἰς τὴν διὰ τοῦ 865 προικοσυμφώνου συστηθεῖσαν προίκα, συνίστατο εἰς τὰς παραχωρήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὑπὲρ τῆς εἰρημένης θυγατρὸς τῆς, παραιτηθεῖσα ὁλοσῶς ὅλων τῶν κατ' αὐτῆς, ὡς κληρονόμου τοῦ πατρὸς τῆς, προικῶν ἀπαιτήσεων (ὡς νῦν ἰσχυρίζεται πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ εἰς παραβίαν τῶν περὶ ἀποδείξεως δικονομικῶν διατάξεων στηριζομένου λόγου ἀναιρέσεως), ἀλλὰ μόνον ὅτι ὁ ἀναιρεθίβλητος μᾶλλον ὠφελήθη ἐκ τοῦ συμβολαίου περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς προικὸς.

67. Ἡ πώλησις γίνεται διὰ πλειστηριασμοῦ, παρόντος τοῦ παρεπιτροπου, κατὰ τὸ ἀρθρ. 1077 τῆς πολ. Δικονορίας. Ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ συγχωρήσῃ καὶ τὴν ἀνευ πλειστηριασμοῦ πώλησιν, ἐὰν ἕνεκα τῆς μικρᾶς ἀξίας τοῦ ἀκινήτου, ἢ ἄλλων σπουδαίων λόγων, πεισθῇ ὅτι συμφέρει τοῦτο εἰς τὸν ἀνήλικον.

68. Τὰ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἀκινήτων τῶν ἀνηλικίων ἐν τῷ ἀρθρῷ 66 ὠρισμένα δὲν ἐφαρμοζονται, ἐὰν ὁ πλειστηριασμὸς γίνεται ἀναγκαστικῶς, ἢ διατάσσεται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, κατ' αἴτησιν ἐτέρου συγκυρίου.

69. Ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται οὔτε ἐπὶ ἐκουσίας, οὔτε ἐπὶ ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως ν' ἐγοράσῃ ἀκίνητα τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν αὐτοῦ ἀνηλικίου, ἐκτὸς ἐὰν ᾗ ἐξ ἀδιαιρέτου συγκυρίου τοῦ πωλουμένου κτήματος.

70. Ὁ ἐπίτροπος δύναται νὰ ἐκμισθῶσιν ἐκ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνηλικίου, τὰ μὲν ἀστικά, τὸ πολὺ ἐπὶ τριετίαν, τὰ δὲ ἀγροτικά, τὸ πολὺ ἐπὶ ἑξαετίαν, ἀνευ δικαστικῆς ἀδείας. Ἐπὶ μακροτέρας ὁμοῦ ἐκμισθώσεως ἀπαιτεῖται ἀδεια τοῦ δικαστηρίου, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Τὸ αὐτὸ δὲ ἀπαιτεῖται καὶ ὅταν πρόκηται νὰ ἐκμισθωθῶσιν εἰς τὸν ἐπί-

τροπον διὰ τοῦ παρεπιτρόπου τὰ εἰρημμένα ἀκίνητα. — Κατ' οὐδεμίαν ὁμως περίπτωσιν δύναται, ἄνευ γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου, νὰ συνομολογηθῇ χρόνος ἐκμισθώσεως ὑπερβαίνων τὸν τῆς ἐνηλικιότητος.

71. Οἱ ὀρισμοὶ τοῦ προηγουμένου ἀρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιμορτου καλλιεργείας τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων.

72. Ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται ν' ἀποκτήσῃ δι' ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν αὐτοῦ διατελοῦντος ἢ διατελέσαντος, προὔπαρχούσας τῆς ἐνηλικιότητος. — Ἡ παράβασις τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης συνεπάγεται τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως.

ΑΠ. 22 (1873). *Ἐπειδὴ ναὶ μὲν, κατὰ τὸ ἀρθρον 72 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται ν' ἀποκτήσῃ δι' ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν αὐτοῦ διατελοῦντος ἢ διατελέσαντος προὔπαρχούσης τῆς ἀνηλικιότητος, καὶ ἡ παράβασις συνεπάγεται τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως, ὡς ὀρίζει καὶ ἡ νεαρὰ 72 κεφ. 5, ἀλλὰ ἡ τοῦ παρατεθέντος ἀρθρου διάταξις ὅρα εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐπίτροπος αὐτὸς ἀποκτᾷ δι' ἐκχωρήσεως, ἐνῶς ὁ ἀνααιρεσίμων δὲν εἶναι ἐπίτροπος τοῦ ἐκχωρηθέντος ὀφειλέτου, ἂν δέ, καθὰ τὸ Ἐφετ. παραδέχεται, ἡ μήτηρ τοῦ ὀφθαίου, ἐλθοῦσα εἰς δεῦτερον γάμον μετὰ τοῦ ἀνααιρεσίμοντος, δὲν συνεμορφώθῃ μετὰ τὸ ἀρθρον 13 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, ἤγουν δὲν ἐπροχάλεσε διορισμὸν ἐπιτρόπου, ἐπαμένως κατὰ τὴν διάταξιν αὐτὴν ἐπαυσεὶ αὐτοδικαίως τῆς ἐπιτροπείας, οὕσα ἁπλῶς εἰς ὁλόκληρον ὑπεύθυνος μετὰ τοῦ νέου συζύγου τῆς καὶ ἄνεκα τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐπιτροπείας, δὲν δύναται διὰ τοῦτο ἡ εἰρημμένη διάταξις ὡς ποινὴν τῷ ἐπιτρόπῳ ἐπιβάλλουσα νὰ ἐφαρμοσθῇ κατὰ τοῦ ἀνααιρεσίμοντος εἰς ἀναλογία τῆς ἐπιτροπείας.

*Ἐπειδὴ τοῦτων οὕτων ἐχόντων, τὸ Ἐφετεῖον τὸ ἀντίθετον παραδεξάμενον κακῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς παρατεθείσας διατάξεις, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ ἀνααιρετέα ἐστίν, ἡ δὲ δίκη πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς ἕτερον Ἐφετεῖον μενόντων ἀδικαστῶν καὶ ἑτέρων θεμάτων αὐτῆς, ἤγουν καθὼς μὴ ἐξαντληθείσης τῆς δίκης.

73. Ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται ἄνευ προηγουμένης

γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου νὰ δεχθῆ ἢ ἀποποιηθῆ κληρονομίαν, περιελθοῦσαν εἰς τὸν ἀνήλικον, ἢ δὲ ἀποδοχῆ γίνεται ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς.

ΑΠ. 77 (1877) Ἐπειδὴ οἱ μάρτυρες οἱ ἐξετασθέντες ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 135 π. ε. ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Μεσολογγίου καὶ εἰσηγητοῦ κατέθεσαν, ὅτι ὁ ἀποβιώσας Β. Π. εἶχεν εἰς τὴν κυριότητά του δύο ἀγροὺς ἐν Μεσολογγίῳ κειμένους, οὓς ζῶν ἐδιωρήσατο πρὸς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Ε. σύζυγον Γ. Μ., καὶ ἐν τέταρτον τῆς πατρικῆς οἰκίας, ὅπερ ἐπέωλησεν ἐπὶ ζῶν πρὸς τὸν ἀδελφὸν τον Μ. Π. Ἐπομένως ἐκ τούτων ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ Β. Π. οὐδεμίαν μετὰ τὸν θάνατόν του κατέλιπε περιουσίαν· ὥστε ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Δημοσίου, ὅτι ὁ Δ. Π. ἀνεμίχθη εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἀδελφοῦ του Β. Π., ἐξελέγχεται μὴ βάσιμος.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὰ ἀνήλικα τέκνα τοῦ Μ. Π., Χ., Κ. καὶ Ν., τὸ Δημόσιον δὲν προσήγαγεν, ὡς ὑπεχρεώθη διὰ τῆς προμηθεύσεως ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, δικαστικὴν ἀπόφασιν ἐπιτρέπουσαν εἰς τὸν ἐπιτροπὸν αὐτῶν Δ. Π. τὴν ἀποδοχὴν τῆς κληρονομίας τοῦ Β. Π. Ἐπομένως οἱ εἰρημένοι ἀνήλικοι δὲν εἶναι κληρονόμοι τούτου, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 73 τοῦ περὶ ἀνηλικίων κτλ. νόμου, ὁ ἐπιτροπὸς δὲν δύναται ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου νὰ δεχθῆ κληρονομίαν περιελθοῦσαν εἰς τὸν ἀνήλικον. Ὅθεν ἡ προκειμένη ἀνακοπὴ τοῦ Δ. Π., ὡς ἐπιτροπὸς τῶν ρηθέντων ἀνηλικίων, καθίσταται δεκτὴ ἀπὸ τοῦδε κατ' οὐσίαν ὡς πρὸς τοὺς Κ. καὶ Ν. Μ. Π. καὶ ἀπορριπτέα ὡς πρὸς αὐτοὺς ἢ ἀπὸ ἡ Ἀπρ. 1873 αἰτήσεως τοῦ Δημοσίου περὶ ἐπαναλήψεως τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Β. Π. ἐκκρεμοῦς δίχης, ἀφοῦ οὗτοι δὲν εἶναι κληρονόμοι τούτου· ὡς πρὸς δὲ τὸν Χ. Π., ὅστις ἐνηλικιώθη ἤδη, ἐπιφυλάσσεται τὸ δικαστήριον ν' ἀποφασίσῃ μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ἐπαγομένου εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Δημοσίου ὄρκου, περὶ οὗ κατωτέρω ρηθήσεται.

Ἐπειδὴ τὸ Δημόσιον ἐπιβουηθητικῶς ἐπάγει ὄρκον εἰς τοὺς Δ. Π. καὶ Χ. Μ. Π., ἃν δὲν ἀνεμίχθησαν εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἀποβιώσαντος Β. Π., διαχειριζόμενοι ὡς κληρονόμοι τούτου τὴν ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθεῖσαν κινήτην καὶ ἀκίνητον περιουσίαν, καὶ ἰδίως τὴν ἐν τῇ πόλει Μεσολογγίου ὑπάρχουσαν οἰκίαν καὶ τοὺς εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς πόλεως ταύτης κειμένους δύο ἀγροὺς, τὰ ὅποια κτήματα ὁ ἀποβιώσας Β. Π. ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Δ. Π. καὶ τοῦ ἑτέρου ἀδελφοῦ του Μ. Μ. Π. (ἀποβιώσαντος πρὸ τοῦ Β. Π.) ἐκληρονόμησεν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ πατρὸς του Ι. Π. καὶ ἄτιμα κατέλιπε μετὰ τὸν θάνατόν του ὁ Β. οὗτος, καὶ οἱ Δ. καὶ Χ. Π. παρέλαβον καὶ

διεχειρίζοντο κατοικοῦντες ἢ ἐνοικιαζόμενοι τὴν ἐπὶ τῆς κοινῆς πατρικῆς κληρονομικῆς οἰκίας ἀναλογουσαν εἰς τὸν Β. Π., καὶ καλλιεργούντες ἢ ἐνοικιαζόμενοι καὶ ἀπολαμβάνοντες τὸ μίσθωμα, ἢ ἄλλως πως διαθέσαντες καὶ ὠφελήθεντες τὸ τίμημα τῆς ἐκ τῶν ρηθέντων ἀγρῶν ἀνηκούσης εἰς τὸν Β. Π., μερίδος ἐκ τῆς πατροκληρονομικῆς περιουσίας, καὶ ὅτι ἡ ἀνάμιξις αὕτη δὲν ἐγένετο πρὸ καὶ μετὰ τὴν σύστασιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 237 τῆς 15 Μαΐου 1876 καὶ ὑπ' ἀριθ. 485 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1875 ἐκθέσεων τῶν ὑπογραμμάτων τῶν ἐν Μεταλογίῳ καὶ τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν Μ. Τ. καὶ Π. Δ., δι' ὧν ἐδήλωσαν τὴν ἀπὸ τῆς κληρονομίας τοῦ Β. Π. παραίτησίν των· ὁ δὲ ὅρκος αὗτος εἶναι δεκτός συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 351 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀλλ' οὐχὶ ὅπως ἐπάγεται ὡς ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπαχθῇ συμφώνως μὲ τὸ θέμα τῆς ὑπ' ἀριθ. 135 π. ε. ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, πρὸς ἀπέδειξιν τοῦ ὅποιου ἐπάγεται ὁ ὅρκος αὗτος, τοιούστιν ὅτι δὲν ἐπεληφθήσαν αὗτοι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Β. Π. περιουσίας ἀνηκούσης εἰς αὐτόν, ἀναμιχθέντες εἰς τὴν διαχείρισιν αὐτῆς.

ΑΠ. 104 (1878). Ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 90 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας καὶ κηδεμονίας ἱστικοῦ νόμου ὁ γάμος συναπάγεται αὐτοδικαίως τὴν χειράφεσιν κατὰ δὲ τὰ ἄρθρ. 9, 102 καὶ 105 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ὁ χειράφετος δὲν διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐπιτρόπου, ἀλλὰ τοῦ κηδεμόνου, ἀνεῦ τῆς συναίνεσεως τοῦ ὁποῦ δὲν δύναται νὰ παραστή ἐπὶ δικαστηρίου, οὔτε ὡς ἐναγομένος ἐπὶ διαφορῶν μὴ ἀναγομένων εἰς πράξεις τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ προκειμένου δὲ περὶ ἀνηλικίου γυναικός, ὄρφνης πατρός, κηδεμόνων αὐτῆς εἶναι ὁ σύζυγός τῆς. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, ἀφοῦ ἡ ὡς νόμιμος ἐπίτροπος τῆς Ε., θυγατὸς τοῦ Χ. Σ., παρισταμένη Ε. Χ. Σ., δὲν ἀμφισβητεῖ εἰδικῶς διὰ τῶν προτάσεων αὐτῆς ὅτι ἡ διαληφθεῖσα θυγάτηρ αὐτῆς Ε. ἐγένετο διὰ νομίμου γάμου συζυγος τοῦ Ι. Σ., καθ' οὗ καὶ ὡς κηδεμόνος αὐτοῦ ἀπευθύνει τὴν ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγὴν τῶν τῶν δημόσιον, δὲν δύναται νομίμως νὰ παραστήσῃ ταύτην γενομένην χειράφετον διὰ τοῦ γάμου ὑπὸ τὴν ιδιότητα ἐπιτρόπου, ἀλλ' ὁ νόμιμος αὐτῆς κηδεμόνος, ὁ σύζυγός τῆς Ι. Σ. ὅθεν ἀφοῦ οὔτε ὁ διαληφθεὶς, οὔτε ἡ συζυγος αὐτοῦ Ε. παρίστατο ἐπὶ ἀκροατηρίου, οὔτε αὐτοπροσώπως, οὔτε διὰ πληρεξουσίου κατὰ τὴν ἐκωνήσιν τῆς, ὡς εἴρηται, ἀγωγῆς, γενομένης παρὰ τοῦ κλητήρος τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὴν σειράν τοῦ πινακίου, καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν νομίμων προθεσμιῶν ἀπὸ τῆς τοιχακολλήσεως τοῦ ἐκθέματος, ἐνῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ δικαιογραφίᾳ ἐπιδοτηρίων τῆς 1 Μαΐου 1876 βεβαιούται, ὅτι αὕτη ἐκοινοποιήθη προσηκόντως πρὸς τοὺς εἰρημένους, δικάζονται κατὰ νόμον ἐρήμην, ἢ δὲ ὑπὸ συζήτησιν ἀγωγῆ τοῦ δημοσίου στηριζομένη εἰς τὸν Νόμον καὶ εἰς πραγματικὰ περιστατικά, θεωρούμενα ἀναμφισβήτητα δι' ἔλλειψιν ἀντιρρήσεως, καθίσταται παραδεκτῆ, ὡς πρὸς αὐτούς.

Ἐπειδὴ κατὰ νόμον (Εἰσηγ. 2, 19 § 2) μόνον οἱ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀποδιώσαντος διατελοῦντες κατιόντες ἀποκτῶσι αὐτοδικαίως τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ πρόσωπα, ἅτινα εἶτε ὡς ἐκ τοῦ νόμου, εἶτε δυνάμει διαθήκης καλοῦνται εἰς τὴν κληρονομίαν τινος, ἀποκτῶσι τὴν τοῦ κληρονόμου ιδιότητα δι' ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας, ἥτις εἶτε ρητῶς δύναται νὰ γείνη ἢ καὶ διὰ σιωπηλῶν πράξεων ἐνδεικνυσουσῶν τὴν περὶ ἀποδοχῆς πρόθεσιν προκειμένου ἡμῶς περὶ ἀνηλικίων, διατελοῦντων ὑπὸ ἐπιτροπείαν κατὰ τὸ ἄρθρ. 73 τοῦ νεωτέρου περὶ ἀνηλικίων νόμου, τροποποιήσαντος καὶ κατὰ τοῦτο τὰς διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ νόμου, ἢ ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας μόνον ρητῶς δύναται νὰ γείνη, καὶ τοῦτο ἐπ' ὤφελος ἀπογραφῆς καὶ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδείαν τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἀφοῦ κατὰ το ἱστορικὸν τῆς ἀγωγῆς τοῦ δημοσίου, τὰ δι' αὐτῆς ἐναγόμενα ἀνηλικὰ τέκνα τοῦ ἀποδιώσαντος Χ. Σ., Π., Ζ., καὶ Μ. δὲν εἶναι κατόντες τοῦ ἀποδιώσαντος Δ. Σ., ὅστις ἦτο κύριος διαδόχος αὐτοῦ, εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐκκρεμῆ δίκην, ἥς ζητεῖται ἢ ἀνατροπῆ, ἀλλ' ἀνεψιοὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπομένως ὡς τοιοῦτοι δὲν γίνονται αὐτοδικαίως κληρονόμοι κατὰ τὰς ἀνωτέρω παρατεθείσας διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ Νόμου, δὲν ἰσχυρίζεται δὲ τὸ δημοσίον ὅτι ρητῶς ἐδέχθησαν τὴν κληρονομίαν τοῦ εἰρημένου διὰ τοῦ παρισταμένου ὡς ἐπιτροπῶν αὐτῶν, καὶ ὅτι προηγήθη γνωμοδότησις πρὸς τοῦτο τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδεία τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἂν ἐνήργησεν πράξις, δι' ὧν τεκμαίρεται ἢ περὶ ἀποδοχῆς πρότασις του, ὅπως μὴ βασιμῶς ἰσχυρίζεται τὸ δημοσίον, αἱ πράξεις αὗται οὐδεμίαν ἔχουσι νομίμον ἰσχύν ὅθιν ἀφοῦ συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις δὲν ἀπέδεχθησαν νομίμως τὴν κληρονομίαν τοῦ εἰρημένου, ἢ κατ' αὐτῶν, ὡς κληρονόμον αὐτοῦ, ἀγωγῆ τοῦ δημοσίου, δι' ἧς ζητεῖται ἢ ἀνατροπῆ τῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ὑπαρχούσης ἐκκρεμοῦς ἐρέσεως τοῦ Δ. Σ. κατὰ τῆς ὑπ' ἄρθρ. 940 ἀποράσεως τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν ἀποδίδει ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπαράδεκτος.

Αἱ 96 (1869) 189 καὶ 190 (1871) 283 (1884). Τὸ ἄρθρ. 73 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου ἐννοεῖ διὰ τῆς φράσεως «δὲν δύναται ν' ἀποδεχθῆ κληρονομίαν,» ν' ἀπαγορεύσῃ τῷ ἐπιτρόπῳ ν' ἀποδεχθῆ κληρονομίαν ἀνευ τῶν ἐν ἄρθρ. 73 διατυπώσεων καὶ ἀπογραφῆς, ὅτι ὅταν αὕτη μεταβαλεῖ ἀπὸ τῶν ἀνιόντων εἰς τοὺς ὑπεξουσίους, τότε, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἢ ἀπόκτησις γίνεται αὐτοδικαίως καὶ ἀνευ ἀποδοχῆς Εἰσ. § 1 καὶ 2 (2, 19) Εἰσ. 2, 3 καὶ 8 (3 1) Ν. 14 Π. (38, 16) ἀλλὰ καθ' ὡς περιεπλάσει ἐπαίτεται δῆλως ἀποδοχῆς, ἥτοι ἐπὶ ἐκούσιον κληρονόμον ἐπ' ἑτέρου ὅμως ἐννοεῖ νὰ ὑπαχρεώσῃ τὸν ἐπίτροπον, θέλοντα ν' ἀποκαταθῆ ἐν γένει κληρονομίαν, ἐπαχθεῖται εἰς τὸν ἀνηλικὸν ἀπὸ τῶν ανιόντων ἢ εἰς ἐκούσιον κληρονόμον, νὰ λάβῃ προηγουμέν-

νας γνωμοδότησιν συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδείαν τοῦ δικαστηρίου, περὶ ὧν προηγουμέναι διατάξεις δὲν ὑπῆρχον.

ΑΠ. 104 (1878). Κατὰ νόμον (§ 2 Εἰσ. 219), μόνον οἱ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀποδιώσαντος διατελοῦντες κατιόντες ἀπακτῶσιν αὐτοδικαίως τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ πρόσωπα, ἅτινα εἶτε ὡς ἐκ τοῦ νόμου, εἶτε δυνάμει διαθήκης καλοῦνται εἰς τὴν κληρονομίαν τινός, ἀπακτῶσι τὴν τοῦ κληρονόμου ἰδιότητα δι' ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας, ἣτις ἢ ρητῶς δύναται νὰ γίνῃ ἢ καὶ διὰ σιωπηρῶν πράξεων, ἐνδεικνυουσῶν τὴν περὶ ἀποδοχῆς πρόθεσιν· προκειμένου δὲ μὴ περὶ ἀνηλικῶν, διατελούντων ὑπὸ ἐπιτροπείαν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 73 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, ἡ ἀποδοχὴ τῆς κληρονομίας μόνον ρητῶς δύναται νὰ γίνῃ, καὶ τοῦτο ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς καὶ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδείαν τοῦ δικαστηρίου.

74. Τὴν πρὸς τὸν ἀνήλικον ὄψεάν τῆ κληροδοσίαν, εἰάν συνεπάγεται ὑποχρεώσεις, ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ δεχθῆ ἄνευ γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου· εὐθεμίαν δὲ ὄψεάν τῆ κληροδοσίαν δύναται ν' ἀποποιηθῆ ἄνευ τῆς ἀδείας ταύτης.

75. Ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται, ἐκτὸς ἂν ἐπίκειται κίνδυνος ἐκ τῆς ἀναβολῆς, νὰ κινήσῃ πραγματικὴν ἀγωγὴν περὶ ἀκινήτου, ἢ προσωπικὴν περὶ ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰς 500 δραχμάς, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, μετὰ προηγουμένην ἔγγραφον γνωμοδότησιν δικηγόρου, ἐπὶ τούτῳ ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ παρὰ πρωτοδικαίαις εἰσαγγελείως. Δὲν δύναται δὲ νὰ παραιτηθῆ τῆς περὶ τοιούτων ἀγωγῶν δικῆς ἄνευ τῆς εἰρημίνης ἀδείας.

ΑΠ. 16 (1878). Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 75 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας καὶ ἀνηλικῶν νόμου προαπαγομένη ἀδεία συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἡ γνωμοδότησις δικηγόρου, προκειμένου νὰ κινήσῃ ὁ ἐπίτροπος πραγματικὴν ἀγωγὴν περὶ ἀκινήτων ἢ προσωπικὴν ἀγωγὴν τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμάς, ἐτέθη μὲν ἐν τῷ νόμῳ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀνηλικίου ὅπως μὴ ὁ ἐπίτροπος ἐπιχειρῆ δικὰς μεταίας, ἐξ ὧν δύναται νὰ προκύβῃ ζημία εἰς τὸν ἀνήλικον, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀντίδικος τοῦ ἀνηλικίου συμφέρον ἔχει νὰ ἐπικαλεσθῆ τὴν ἔλλειψιν τῶν μνησθεισῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 75, καὶ ἐπὶ τῆς ἐλλείψεως ταύτης στηριζόμενος νὰ προτείνῃ ἕνεκα ταύτης

ἐνστάσιν ἀπαράδεκτου τῆς ἀγωγῆς, καὶ δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι εἶναι ἐνστάσις ἐκ δικαιώματος τρίτου, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τῶ περι ἐπιτροπείας καὶ ἀνηλικίων Νόμου, πᾶσα νομικὴ πράξις, ἥτις πρὸς τῇ συναινέσει τοῦ ἐπιτρόπου ἀπαιτεῖ ὠρισμέναις παρὰ τοῦ Νόμου διατυπώσεις (ἐν αἷς καὶ αἱ τοῦ ἄρθρου 75 ὅπως δύναται ὁ ἐπίτροπος νὰ κινήσῃ τὰς ἐν αὐτῷ μνημονευομένας ἀγωγὰς), ἄκυρος εἶναι ἐν ἡ περιπτώσει δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις αὗται, καίτοι ὑπαρξέσης τῆς συναινέσεως τοῦ ἐπιτρόπου, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι ὁ ἀνηλικὸς δύναται νὰ προσβάλλῃ πᾶσαν παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου ἐπιχειρηθεῖσαν δίκην ὡς ἄκυρον, καὶ νὰ ματαιώσῃ τὸ ἐκ ταύτης προκύψαν ἄπὸ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ καὶ καθ' ἑαυτοῦ ἀποτέλεσμα· τοιοῦτω δὲ τρωπῶ ματαίον ἀγῶνα, ἐξ οὗ οὐδεμίαν ὠφέλειαν δύναται νὰ προκύψῃ ἀλλὰ μᾶλλον ζημίαν, ἀναλαμπᾶνει ὁ τρίτος, ὅπερ συμφέρον ἔχει νὰ ποιάδῃ προτείνων τὸ τῆς ἀγωγῆς ἀπαράδεκτον ἕνεκ ἐλλείψεως τῶν μνησθεισῶν διατυπώσεων· καὶ διαγράφεται μὲν ἐν τῷ ἄρθρῳ 75 ἐξαιρετικὴ περίπτωσις, καθ' ἣν δύναται ὁ ἐπίτροπος καὶ ἄνευ τῆς εὐθείας συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ γνωμοδοτήσεως δικηγόρου νὰ κινήσῃ τὰς ἐν αὐτῇ ἀγωγὰς, ἦτοι καθ' ἣν ἐπίκειται κίνδυνος ἐκ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις οὗ ἐκτελεσθῶσιν αἱ διαγραφόμεναι διατυπώσεις, ἀλλ' ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἂν ἐπίκειται ἢ οὐ κίνδυνος ἐκ τῆς ἀναβολῆς, ὑπὸ τὴν ὅποιον κίνδυνον δὲν ἐννοεῖται καὶ καταπεῖγον, ἀνήκει εἰς τὴν ἀνεξέλεγκτον τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐπίστασις κρίσιν.

Τούτων ταβέντων, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δημολογουμένου ὄντος ὅτι διὰ προηγήθη ὅπως κινήσῃ ἡ νῦν ἀναρρασεῖουσα ὡς ἐπίτροπος τῶν αὐτῆς τέκνων τὴν συνετεία τῆς ὁποίας ἡ δίκη προσωπικὴν ἀγωγὴν, τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμάς, εὐθεία τὸ συγγενικοῦ συμβουλίου πρὸς τοῦτο καὶ γνωμοδοτήσις δικηγόρου, ἐπ' ἐτέρου δὲ, παραδεχθέντος τοῦ δικαστηρίου διὰ τῆς ἀφασεῖς τοῦ, επικαλεσθεῖσης τῆς ἀναρρασεῖουσης τὸ καταπεῖγον τῆς ὑποθέσεως, ὅτι ὁ κίνδυνος ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἀπαιτεῖ καὶ ὅτι τοιοῦτος δὲν ὑφίσταται ἐν τῇ νῦν ὠρισμένῃ περιπτώσει, ὀρθῶς ἐφαρμοζόν τὸ ἄρθρον 75 περὶ ἐπιτροπείας καὶ ἀνηλικίων νόμου ἀπέρριψε τὴν ἔμτην τῆς ἀναρρασεῖουσης ὡς ἐπιτρόπου τῶν τέκνων τῆς κατὰ τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐκλήθησεως ἀφασεῖς τοῦ Πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ἀπαρρίφθη ὡς ἀπαράδεκτος ἡ τῆς ἀναρρασεῖουσης ἐν τῇ ιδιότητι τῆς ταύτης κατὰ τὸν δημοσίου ἀγωγῆ.

ΑΠ. 407 (1864). Ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τῆς ἐνοίας τοῦ ἄρθ. 75 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου συναγεται ἡ τάξις, ἣν ὁ νόμος ἀπαιτεῖ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν διατυπώσεων, ἦτοι προηγείται ἡ γνωμοδοτήσις τοῦ παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως διοριζομένου δικηγόρου, ἔπειτα δὲ ἡ εὐθεία τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, καὶ τοῦτο ἵνα φωτισθῇ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον ἐκ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ δικηγόρου, πρὶν ἢ ἀποφασίσῃ, ἂν συμφέρῃ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνηλικίου ἡ ἐγερσις ἀγωγῆς ἢ οὐ.

ΑΠ. 69 (1868). Ὁ προκαλῶν εἰς ἀγωγήν ἐξισούται κατὰ τοῦτο πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ὅτι καὶ οὗτος ἐξασκεῖ δι' ἀγωγῆς προσιποικῆς ἐν δικαίωμα, χορηγούμενον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ νόμου, τὸ δικαίωμα, ἰδίως προκειμένου περὶ ἀκινήτου, νὰ μὴ παρενοχλῆται εἰς τὴν γρῆσιν τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ ὑπὸ ἀνυποστατων ἀλλοτριῶν ἀξιώσεων, ἐπομένως ὡς ἀγωγήν οὕτω καὶ πρόκλησιν εἰς ἀγωγήν δὲν δύναται νὰ ἐγείρῃσιν οἱ ἀνήλικοὶ ἄνευ τῶν ἐν τῷ ἀρθ. 75 τοῦ περὶ ἀνηλικίων νόμου διατυπώσεων.

ΑΠ. 30 (1876). Προκειμένου νὰ ἐγερθῆ ἔσπουσμένως δίκη τις ἕνεκα τοῦ ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἐπικειμένου κινδύνου, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ζητήσῃ ὁ ἐπίτροπος τὴν ἀδείαν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, οὐδὲ νὰ τηρήσῃ τὰς λοιπὰς διατυπώσεις, ἃς ἀπαιτεῖ ὁ περὶ ἐπιτροπείας νόμος (νόμου ἐπιτροπείας ἀ.θ. 75).

ΑΠ. 172 (1878). Κατὰ τὸ ἀρθ. 75 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, ὁ ἐπίτροπος οὐδέποτε δύναται νὰ παραιτηθῆ ἀγωγῆς περὶ ἀκινήτων κλπ. ἄνευ ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, μηδὲν λαμβανόμενου ὑπ' ὄψιν, ἂν ἐπίκειται ἢ οὐ κίνδυνος ἐκ τῆς ἀναβολῆς, διότι τὸν κίνδυνον τῆς ἀναβολῆς ὁ νόμος ἀναφέρει σχετικῶς πρὸς τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς, οὐχὶ δὲ πρὸς τὴν παραίτησιν, ὡς τοῦτο συναγεται ἐκ τοῦ σαφούς γράμματος αὐτοῦ τοῦ νόμου· ἔνθα δὲ ὁ νόμος δὲν διακρίνει, οὐδὲ ὁ δικαστὴς δύναται νὰ διακρίνη.

ΑΠ. 146 (1871). Το ἀρθ. 75 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου ἀπαγορεύον τῷ ἐπιτρόπῳ νὰ ἐγείρῃ τὰς αὐτοῖσι μηχανοκινούμενας ἀγωγὰς ἢ νὰ παραιτῆται αὐτῶν ἄνευ ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου δευτέρας μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν δικηγόρου, δὲν περιλαμβάνει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐπίτροπος παραιτεῖται οὐχὶ δικαιοματός τινος, ἀλλὰ μόνον δικηγόρου πλημμελοῦς κατὰ τοὺς τύπους, ἀντικαθιστῶν συγχρόνως τὸ πλημμελὲς δικόγραφον δι' ἄλλου, συνταταγμένου κατὰ τοὺς νομίμους τύπους.

ΑΠ. 354 (1884). Προκειμένου περὶ ἀνατροπῆς, ἣτις δύναται νὰ καλυφθῆ ἐν περιπτώσει ἐλαχίστης βραδύτητος διὰ τῆς ἐπιχειρήσεως πράξεως πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίκης ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου, νομίμως ἀγέρεται ἡ σχετικὴ ἀγωγή ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου, καὶ ἄνευ ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἄτε ἐπικειμένου κινδύνου ἐκ τῆς ἀναβολῆς.

ΑΠ. 351 (1893). Ἐν τῷ ἀρθ. 75 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου ρητῶς δηλοῦνται αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ἀπαιτεῖται ἢ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἀδεία, ἐν ταύταις δὲ δὲν καταλέγεται ἡ περὶ ἀκυρώσεως γάμου ἀγωγή.

ΑΠ. 140 (1893). Ὁ ἐναγόμενος ὑπὸ ἐπιτρόπου ἀνηλικίων, μὴ συμμορφωθέντος πρὸς τὰς διατυπώσεις τοῦ ἀρθρου 75 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, δὲν δικαιούται νὰ προτείνῃ ἀκυρωτικὴν κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἔνστασιν, ἕνεκα τῆς μὴ ἐκπληρώσεως αὐτῶν, ἄτε πρὸς τὸ συμφέρον μόνον τοῦ ἀνηλικίου ταχθεισῶν τῶν εἰρημένων διατυπώσεων.

ΑΠ. 354 (1893). Κατὰ τὸ ἀρθ. 75 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου,

οὐδέποτε δύναται νὰ παραιτηθῆ ἀγωγῆς περὶ ἀκινήτων, ἄνευ ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, οὐδεμίαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου ποιουμένης διάκρισιν, ἂν πρόκηται περὶ παραιτήσεως τοῦ δικαιώματος ἢ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς.

ΑΠ. 177 (1892). Ἀφοῦ τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται ὅτι ἐπέκειτο κίνδυνος ἐκ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐκδίκασεως τῆς ἐπιόκου ἀγωγῆς, ὁρθῶς ἐφῆρμοσε τὸ ἄρθρ. 75 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας κλπ. νόμου, καθ' ὃ δὲν ἀπαιτῆται ἀδεία συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ γνωμοδοτήσεως δικηγόρου, ὅταν ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἐπίκηται κίνδυνος· ὁ δὲ λόγος ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπικαλουμένας ἀποδείξεις καὶ τὴν ὁμολογίαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ τῆς μὴ ὑπαρξεως πρὸ τῆς ἀγωγῆς τοιοῦτου κινδύνου εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν προτάσεων, οὐδεμίαν τοιαύτην ἀπόδειξιν ἢ ὁμολογίαν ἐπακκέληθη ὁ ἀναιρεσιβίων ἐνώπιον τοῦ ὡς Ἐκτελείου δικάσαντος Πρωτοδικείου.

ΑΠ. 174 (1877). Ἐπειδὴ, δηλωσάντων τῶν Κ. Σ. καὶ τῆς Β. χήρας Σ. (ὑφ' ἣν παρίστανται ἰδιότητα) διὰ τῶν ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1877 ἐγγραφῶν αὐτῶν προτάσεων, ὅτι παραιτοῦνται ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1874 δικογράφων τῶν τῆς αἰτήσεως κατὰ τῆς 683 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (τῇ ἐπιφυλάξει παντός δικαιώματος αὐτῶν, καὶ ἰδίως τοῦ τῆς ἀναιρέσεως), ἀνυπόστατος ἀποβαίνει ἡ τοῦ δημοσίου ἀντίρρησης, ὅτι δὲν ἔχει ἡ ἐπιτροπὸς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παραιτηθῆ τοῦ εἰρημένου δικογράφου, ὅστις τοιαύτην παραιτήσιν δὲν ἀπαγορεύεται ὑπ' οὐδεμιᾶς τοῦ νόμου διατάξεως· τὸ δὲ ἄρθρον 75 τοῦ περὶ ἐπιτροπῶν νόμου ἀφορᾷ παραιτήσιν ἀπὸ τῆς εἰκῆς καὶ τοῦ δικαιώματος ἐν γένει.

ΑΠ. 137 (1900). Ποινικῆ. Ἐπειδὴ καὶ ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι ἡ πολιτικὴ ἀγωγή ἔδει ν' ἀπορριφθῆ ὡς ἀπαράδεκτος, καθὼς ἐγερθεῖσα ἄνευ ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ γνωμοδοτήσεως δικηγόρου κατὰ ἄρθρ. 75 περὶ ἐπιτροπείας νόμου, στερεῖται οὐχ ἤττον βεβαιότητος, καθόσον ἐκτός ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον ἀπαράδεκτον ὑπεβλήθη ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου τῶν συνέδρων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 811 Πολ. Δικ. δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσαχθῆ νέος λόγος ἐνώπιον τοῦ Ἄρειου Πάγου, ὅστις δὲν εἰσαχθῆ ἤδη εἰς τὸ ἀνεκκλήτως δικάσαν δικαστήριον, πλὴν εἰάν ὁ λόγος ἀναγεται εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν διατάξιν τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου ἡδυνάτο μὲν νὰ ἐπικαλεσθῆ ὁ ἀναιρεσιβίων πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀγωγῆς ὡς ἀπαράδεκτου πρὸ τῆς ἐκδίκασεως αὐτῆς, δὲν δύναται ἔμως νὰ ἐπικαλεσθῆ τὸ πρῶτον αὐτῆν, καθὼς ἀφορῶσαν τὸ συμφέρον τοῦ ἀνυλίκου, πρὸς ματαίωσιν τῆς ἐπιδίκασάσης τὴν ἀγωγὴν τούτου ἀποφάσεως.

ΑΠ. 89 (1865). Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, ἀπορρίψαν ὡς ἀπαράδεκτα τὰ δύο πρῶτα κεφάλαια τῆς ἀγωγῆς ἣν ἐκίνη-

σαν ὁ Γ. Α. (πρώην ἐπίτροπος τῶν ἀνηλικίων τέκνων τοῦ Α. Θ.) πρὶν προκληθῆ ἄδεια τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου μετὰ προηγουμένη γνωμοδότησιν δικηγόρου, συνεμορφώθη ἀκριβῶς, μετὰ τὸ ἄρθρον 75 τοῦ περὶ ἀνηλικίων νόμου, δι' οὗς λόγους τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐπίθῃσιν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθμὸν 407 ἀποφάσει αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος, ὅτι ἡ ἀγωγή ἐκινήθη χωρὶς νὰ προηγηθῶσιν οἱ παρὰ τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ εἰρημένου νόμου ἀπαιτούμενοι ὄροι, ἕνεκα ἐπιχειμένου κινδύνου, εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ πρώτον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου προτεινόμενος καὶ ἐπομένως ἡ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τοῦ λόγου τούτου ἐνστάσις τοῦ Σ. στηρίζεται εἰς τὸν νόμον.

ΑΠ. 181 (1870). Τὸ ἐφετεῖον δὲν παραβιάζει τὸν νόμον ἀπορρίπτον τὴν ἐνστάσιν τῶν ἀναιρεσιόντων τῇ στηριζομένῃ εἰς τὸν λόγον ὅτι κατὰ τὴν ἐγερσιν τῆς ἀνακοπῆς ἢ τῆς παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς ὁ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀντιπροσωπευόμενος ἀνηλικὸς δὲν εἶχεν ἀποδεχθῆ τὴν κληρονομίαν, οὐδὲ εἶχε προηγηθῆ γνωμοδότησις δικηγόρων καὶ ἄδεια τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, αἰστέ, ὡς δέχεται τὸ ἐφετεῖον, ἡναγκάσθη ἡ ἀναιρεσιβλήτος νὰ προεβῆ ἐσπευσμένως εἰς τὴν προκειμένην δίκην καθόσον ἐπέκειτο κίνδυνος ἐκ τῆς ἀναβολῆς, τὸ δὲ ἄρθρον 74 πολιτ. δικονομ. καὶ τὰ 73 καὶ 75 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας ἀστικοῦ νόμου ὑποβάλλουσι μὲν εἰς τὰς ἀνωτέρω διατυπώσεις τὴν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἐπιδίωξιν τῶν εἰς τὴν ἀνηλικὸν ἀνηκόντων δικαίων, ἀλλὰ πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ οὐχὶ πρὸς βλάβην αὐτῶν. Ἐπομένως ἄφου ἡ γνωμοδότησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ αἱ λοιπαὶ διατυπώσεις περὶ ὧν ὁ λόγος δὲν ἦσαν ἀμέσως ἐπιχθῆ, προκειμένου περὶ ταχίστης ἀποτροπῆς κινδύνου, δὲν εἶναι βλαβερὸν τὸ ἐπὶ τῆς ἐναντίας ὑποθέσεως στηριζόμενον τῶν ἀναιρεσιόντων παραπονόν.

ΑΠ. 197 (1873). Ἐπειδὴ ὄχι μόνον κατὰ τὸ ἴσχυρον δίκαιον τῶν Ῥωμαίων καὶ Βυζαντινῶν ὁ πατὴρ διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν τῶν ἀνηλικίων καὶ μὴ χειραφάτων τέκνων του καὶ ἐκπροσωπεῖ αὐτὰ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων δυνάμει τῆς πατρικῆς ἐξουσίας ἀκόμη καὶ μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς αὐτῶν ὅθεν ἐπιταί, ὅτι αὐτὸς δὲν εἶναι ἐπίτροπος τούτων, ὑποκείμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νεωτέρου περὶ ἀνηλικίων ἐπιτροπείας νόμου, τὰς ἀρρώστας τοῦ ἐπιτρόπου τῶν ἀνηλικίων· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 289 καὶ 291 τοῦ Ἰονίου ἀστικοῦ κώδικος, ἴσχυόντος ἐν Νικουλιτσῇ τῆς Ζακύνθου (ἐνθα, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριώσεως τῶν κακοῦργιοδικῶν, ἐγεννήθη καὶ κατοικεῖ τόσον ὁ ἀνηλικὸς Δ. Π. Κ. καθὼς καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Π. Κ.) μόνον, ἀποβιάσκατος τοῦ ἐτέρου τῶν γονέων, τὰ ἀνηλικὰ καὶ μὴ χειραφάτα τέκνα ὑποβάλλονται εἰς ἐπιτροπείαν, καὶ ὁ ἐπιζήσας πατὴρ, καθὼς πλέον αὐτοδικαίως ἐπίτροπος αὐτῶν, διαχειρίζεται ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην τὴν περιουσίαν τούτων, καὶ ἐκπροσωπεῖ αὐτὰ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἐνεργῶν τὰ ἐκ τῆς ἐπιτροπείας προκύπτοντα δικαιώματα, καὶ ὑποκείμενος εἰς τὰς ἐξ

αὐτῆς ὑποχρεώσεις κατὰ τὰ περὶ ἐπιτροπείας τῶν ἀνηλικίων διατεταγμένα.

Ἐπειδὴ μῆτε κατὰ τὸν Ἰόνιον ἀστικὸν κώδικα, ὅστις φαίνεται διέπων τὸν εἰρημένον ἀνηλικόν, ὑπόκειται ὁ πατήρ εἰς περιορισμὸν τινά, ὅταν ἀφοῦσά τὴν παραίτησιν τῆς ἀγωγῆς τῶν ἀνηλικίων καὶ ὑπὸ τὴν πατρικὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν διατελούντων τέκνων του, καὶ μὴ προτινομένου ὅτι τοῦ εἰρημένου ἀνηλικίου καὶ μὴ χειραφετοῦ Δ. Π. Κ. ἡ μήτηρ ἀπέβησε πρὸ τῆς ἐκδικάσεως τῆς προκειμένης κατηγορίας, ὁ πατήρ αὐτοῦ Π. Κ. ἐκπροσωπῶν αὐτὸν δύναται τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, κατὰ τὰ προκειθέντα, ἐδικαιούτο νὰ παραιτηθῆ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως πολιτικῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀνηλικίου τούτου χωρὶς νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὴν διατάξιν τοῦ ἀρθροῦ 75 τοῦ περὶ ἀνηλικίων νεωτέρου νόμου ἀφοῦσαν μόνον τοὺς ἐπιτρόπους αὐτῶν ἂν δὲ ἐν ἀρθρῷ 4 τοῦ αὐτοῦ μνημονεύεται ἐν ἄλλοις καὶ τὸ ἀρθρον 75, ἐντεῦθεν δὲν ἐπιτεταί ὅτι αἱ τοῦ ἀρθροῦ τούτου διατυπώσεις ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὸν πατέρα ἑνασκούντα τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ἀλλ' ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο ἐφαρμόζονται ἐκεῖναι μόναι αἱ διατάξεις αἱ ἀφοῦσαι διατυπώσεις, τὰς ὁποίας κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας ρητῶς ὁ νόμος ὑπεχρέωσε τὸν πατέρα νὰ τηρῆ εἰς ὠρισμένας περιστάσεις (ἀρθρον 3).

Ἐπειδὴ κατὰ ταῦτα ὁ Π. Κ. νομίμως παρητήθη τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀνηλικίου καὶ μὴ χειραφετοῦ υἱοῦ του Δ. καὶ ἐπομένως οὐκὸς μὴ ὢν πλέον πολιτικῶς ἐνάγων, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ὑπαχθόμενος εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἀρθροῦ 122 ποιν. δικ. ὄφειλε κατὰ τὸ ἀρθρον 121 αὐτῆς νὰ ὀρκισθῆ, πρὶν ὡς μάρτυς ἐξετασθῆ. Ὅθεν ἕνεκα τούτου ἡ διαδικασία δὲν εἶναι ἄκυρος.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν ποινικὴν διαδικασίαν συγχωρεῖται ἐν γένει πᾶν εἶδος ἀποδεικτικῶν μέσων (ἀρθρ. 94 ποιν. αὐτόθε). Ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων εὐρεθὲν εἰς ἀμφισβόλιαν περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ εἰρημένου Δ. Κ., ἂν δηλ. συνέπληρωσεν, ἢ οὐ, τὸ 14 ἔτος τῆς ἡλικίας του, νομίμως διέταξε περὶ τούτου ἀποδειξίαν διὰ πραγματογνωμόνων, καὶ ἐκ τῆς γνωμοδοτήσεως τούτων ἐσχημάτισε τὴν περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ εἰρημένου Κ. πεποίθησιν του.

ΔΠ. 87 (1874). Ἐπειδὴ ἡ διὰ τοῦ ἀρθρ. 75 τοῦ περὶ ἐπιτρόπων νόμου ἐπιβαλλομένη εἰς αὐτοὺς ὑποχρέωσις τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ τούτῳ διαγραφομένων διατυπώσεων, ὅσας προέκειται περὶ ἐνάσκεσεως πραγματικῆς ἢ προσωπικῆς, ὑπερβαίνουσης ὅμως τὰς 50 δραχμάς, ἀγωγῆς, ἀνάγκη κυρίως οὐχὶ εἰς τὴν ἐπὶ δικαστηρίου παραστάσιν αὐτοῦ ἐπ' ὀνόματι τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῶν διατελούντων, ἀλλ' εἰς πράξιν διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τούτων προστατευοῦσα οὕτω τὰ συμφέροντα αὐτῶν, καὶ τούτου ἕνεκεν, ἐν περιπτώσει μὴ τηρήσεως αὐτῆς παράγεται μὲν ἡ πρὸς ἐπανόρθωσιν πάσης βλάβης τῶν συμφερόντων τῶν ἀνηλικίων εὐθύνη τῶν

ἐπιτρόπων, οὐχὶ ὁμοίως καὶ δικαίωμα εἰς τοὺς μετ' αὐτῶν δικαζομένους τρίτους νὰ προβάλλωσιν ἑνστάσιν ἀπαράδεκτου κατὰ τῆς ἀγωγῆς· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρα ἀποφηνάμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὸ ἐνταῦθα ἐφεταίον, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν καὶ ἤδη ἀναιρεσίων, καὶ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ἤλυντο νὰ προτείνῃ τὴν τοιαύτην ἑνστάσιν ὡς τὴν δημοσίαν ἐρώσαν τάξιν, καὶ ἀπορρίψαν, τοῦτου ἕνεκα, τὴν κατ' αὐτῆς προταθείσαν ἀπὸ τὴν ἀναιρεσίουςαν ἑνστάσιν ἀπαράδεκτου καὶ τὴν ἀγωγὴν τῆς, ψευδῶς ἠρμύμευσε τὴν προεκτεθείσαν τοῦ ἄρθ. 75 τοῦ περὶ ἐπιτρόπων νόμου διατάξιν· παραβίασε δὲ οὕτω αὐτὸν μόνον τὴν οὐσιώδη τοῦ ἄρθρου 160 πολ. δικ. διατάξιν, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐπὶ ποινῇ ἀπαράδεκτου, κατὰ τὴν πρῶτην ἐπὶ ἀκρατηρίου συνεδρίασιν γίνονται ὅλαι αἱ ἀναβλητικαὶ καὶ ἀνατροπικαὶ ἐνστάσεις, ἐξαιρουμένων τῶν κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίχης προβλητέων, εἰς τὰς ὁποίας διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον δὲν ὑπῆγετο ἡ προκειμένη, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπίσης οὐσιώδης τοῦ ἐδ. 3 ἄρθ. 552 τῆς αὐτῆς Δικον. κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπαράδεκτοι εἰσὶν αἱ ἐκ τοῦ δικαιώματος τρίτου προτεινόμεναι ἐνστάσεις, ἡ τοιαύτη δὲ παραβίασις ἐπιφέρει κατὰ νόμον τὴν τῆς ἀποφάσεως ἀναίρεσιν.

76. Ἐπίσης ἄδεια τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἀπαιτεῖται, ἵνα προκαλέσῃ ὁ ἐπίτροπος διανομὴν περιουσίας, κοινῆς μεταξὺ τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ ἄλλων.— Ἡ διανομὴ γίνεται κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 1088—1099 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὠρισμένα.

ΑΠ. 3 (1877). Ἐπειδὴ ἐν τῷ ἄρθρῳ 76 τοῦ περὶ ἀγγλικῶν νόμου τῆς 7 Αὐγούστ. 1861, κατὰ τὸ ὅποσον ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ διανομὴν κοινῆς μεταξὺ τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ ἄλλων περιουσίας ἄνευ ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἢ ἐν ἀναφέρειται ἢ ἐν τῇ προηγουμένῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ αὐτοῦ νόμου περιεχομένη ἐξίχρσις τοῦ ἐπικειμένου ὡς ἐκ τῆς ἀναβολῆς κινδύνου· τοῦτο δὲ διότι προφανῶς ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης τῆς διανομῆς οὐτ' ἀφορμὴ κινδύνου εἶναι δυνατόν ν' ἀναφανῇ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ πραγματικὰ γεγονότα τὰ ἐν ταῖς προσβαλλομέναις ἀποφάσεσι περιεχόμενα, οἱ τῆς ἀγγλικῆς Ἀ. ἀντιπρόσωποι καὶ τοὶ ἐναγόμενοι εἰς τὴν περὶ διανομῆς ἀγωγὴν τοῦ Δ. Σ., δὲν προσέβαλον ἀπλῶς δι' ἀνακοπῆς τὰς ἐπὶ τῆς δίχης ἐκείνης ἐκδοθείσας ἀποφάσεις, ἀλλ' ἴδια τῆς περ' αὐτῶν ἀντιπροσωπευομένης ἐπιδιώκοντες δίκαια δι' ἀνακοπῆς τρίτου προσέβαλον τὴν κατ' ἀντιμωλίαν τοῦ ἀρχικῶς ἐναγόντος καὶ τοῦ ἐνός ἐκ τῶν τότε ἐναγομένων Δ. Σ. ἐκδοθείσαν ἀφάσεις, ἐξαιτούμενον τὴν παραδοχὴν τῆς περὶ διανομῆς ἀγωγῆς· ἀφοῦ ὁμοίως κατὰ ταῦτα ὀριστικῶς εἶχεν ἐκδικασθῆ ἡ τοιαύτη ἀγωγή καθόσον διὰ τῆς τριτανακοπέσεως.

ἀποφάσεως ἀπερρίφθη αὐτὴ καθ' ὀλοκλήρειν, ἢ ἐν ὀνόματι ἡλικίου ἐνασκηθείσα τριτανακοπὴ ἐταυρίζετο πλέον πρὸς ἀγωγὴν διανομῆς, ἀπειθυνθείσα, τούτου ἕνεκα, κατὰ τοῦ μὴ ἀποδεχθῆναι τὴν διανομὴν καὶ ἀρχικῶς ἐναγομένου Δ. Σ. ἐν ταιαύτῃ ὁμοῦ περιπτώσει ἀναγκαῖον ἦτο, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ὅπως προηγήθη ἢ τοῦ συγγενικοῦ Συμβουλίου ἄδεια, μὴ ὀρισταμένης τῆς νομίμου ἐξαιρέσεως κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐνήλικος ἐξαιτεῖται τὴν διανομὴν ὥστε τὸ ἐρετεῖον τὸ ἐναντίον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἀπορρηγνόμενου, πλημμελῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν διαδικαστικὸς οὐσιώδεις τύπους ἀφῆρσαν προεκτεθείσαν τοῦ ἄρθρου 76 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου διατάξιν καὶ τὰς ὡς ἐκ τῆς ἐνασχήσεως τῆς τριτανακοπῆς προκυπούσας μεταξὺ τῶν διαδίκων καὶ ἐν ταῖς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ ἄρθρου 238 πολ. δικ. διαγραφόμενας σφάσεις, ὅπερ ἐπάγεται ἀναίρεσιν.

27. Ὁ ἐπιτροπὸς δὲν δύναται νὰ συμβιβάζηται ἐν ὀνόματι τοῦ ἀνηλίκου, οὐδὲ νὰ συναινῇ εἰς ἀγωγὴν, ἢ εἰς ἀπόφασιν, ἀνευ ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, καὶ μετὰ προηγουμένην ἔγγραφον γνωμοδότησιν δικηγοροῦ. Ἄλλ' ὁ συμβιβασμός, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς ὑπερβαίῃ τὰς 500 δραχ., δὲν ἰσχύει, πρὶν ἢ ἐπιχυρωθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

ΑΠ. 84 (1901). Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ περὶ ἀνηλίκων Νόμου, αἱ ἐπιχειρούμενα ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἐνασκούντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, νομικαὶ πράξεις περὶ μεταβιβάσεως ἢ διὰ συμβιβασμοῦ παραχώρησεως ἀκινήτων τοῦ ἀνηλίκου τέκνου τοῦ πρὸς τρίτους, ὑπόκεινται ὡς καὶ ὅταν συνάπτονται παρ' ἐπιτρόπων, εἰς τὰς ἀναγραφόμενας ἐν τοῖς ἄρθροις 66 καὶ 77 τοῦ αὐτοῦ Νόμου διατυπώσεις, καὶ ἄκυροι κηρύττονται γειόμενοι, ἄνευ τῶν διατυπώσεων τούτων, ἅτε σκοπομένης δι' αὐτῶν τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν συμφερόντων καὶ δικαιωμάτων τοῦ ἀνηλίκου ὅθεν τούναντιον τὸ δικάσαν ἐρετεῖον δεχθέν, καὶ ἀπορρηγνόμενον ἰσχυρὰν καὶ ἔγκυρον τὴν διὰ τοῦ ὡς ἀριθ. 148 τοῦ 1889 συμβιβαστικοῦ συμβολαίου γενομένην τῷ ἀναρρεσιδλήτῳ ἄνευ τῶν διατυπώσεων αὐτῶν παραχώρησιν τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως τῆς ἐπιδίκου οἰκίας ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἀναρρεσιδαντος, δι' αὐτὸν ἀνηλίκον τότε ὄντα, ψευδῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε.

28. Πᾶσα πράξις ἐνεργουμένη ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ἐν ὀνόματι τοῦ ἀνηλίκου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὀρισμένα, ἰσχύει ὡς πράξις ἐνήλικου.

ΑΠ. 79 (1848). Κατὰ τῆς περὶ ἐπιτροπῶν καὶ ἐντολῆς ἀρχῆς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου καὶ τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικ., αἱ πράξεις, αἱ ἐνεργεῖαι ὁ ἐπίτροπος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐπιτροπευομένου καὶ κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ, δὲν εἶναι πράξεις τρίτου προσώπου, ἀλλὰ τοῦ ἐπιτροπευομένου ἢ τοῦ ἐντολέως αὐτοῦ, διὰ τὸν ὅποιον ἐνεργεῖ, ἐν ὧν δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἀνευ δικαιώματος ἐνήργησε τὰς πράξεις ταύτας, ἢ ὁ ἐπιτροπευόμενος δὲν τὰς ἀποδοκιμάζει.

ΑΠ. 56 (1859). Ὁ νόμος β. Π. (4. 4). Β. (10. 4) χῶραν δίδωσιν εἰς ἀποκατάστασιν κατὰ συμφωνίαν, δι' ἧς ὁ ἀνθλικὸς υποβάλλεται εἰς δίκην ἐπιβλαβῆ αὐτῶ, καὶ εἰς δικαστικάς δαπάνας ἢ δὲ ἀποκατάστασις αὐτῆ οὐδὲν ἕτερον δύναται νὰ ἔχη ἀποτέλεσμα ἢ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀνθλικὸς ἀπὸ τῆς υποχρέωσός τοῦ νὰ ὑποστῇ τὴν δίκην ἐκείνην καὶ δαπάνην ἐπομένως τὸ ἔφετεῖον, ἀποκαταστήσαν τὴν ἀναιρεσιβλήτην κατὰ συμφάσεως, δι' ἧς συνωμολογήθη μεταξὺ τοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐπιτρόπου πατρός, καὶ τῆς ἀναιρεσιούσης πρὸς μητρός μάμμησ αὐτῆς, ἵνα ἢ κατὰ τοῦ Δ. καὶ τῆς ἀναιρεσιούσης ἀιερχθῆσομένη ἐκχερήσ τότε δίκην, ἐφ' ἧς ἐξετάθη ἢ κατ' αὐτῆς ἐκτελουμένη ἤδη ἀπόφασις, μεταξὺ μὲν τῶν συμβαλλομένων εἰκονικῶς γένηται, σπουδαίως δὲ κατὰ μόνου τοῦ Δ. καὶ κηρύξαν, διὰ τῆς ἀκυρώσεως τῆς συμφωνίας ταύτης, ὑπὲρ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, σπουδαίαν τὴν εἰκονικῶς γενομένην δίκην, ἐφαλμένως ἐφήρμοσε τὸν Νόμον ἐκεῖνον· διότι α) οὕτως ἀποφηνάμενον δὲν ἀπῆλαξε τὴν ἀναιρεσιβλήτην δίκην ἐπιβλαβοῦς αὐτῇ ἢ δικαστικῆς δαπάνης, ἀλλὰ περιεποίησεν αὐτῇ ὠφελείας μὴ ἀνηκούσας τῇ ἰδίᾳ, ἐὰν ἢ ἀληθῆς ὁ περὶ τῆς εἰκονικότητος τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων γενομένης δίκης ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσιούσης, ὃν τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν παρέλιπεν ὅλως νὰ ἐξετάσῃ· β) ἢ καταργούσα τὰς δι' ἀποφάσεως ἐπιδεδικασμένας ἀπαιτήσεις τοῦ ἀνθλικὸς συμφωνία τότε δὲν ἰσχύει, ὅταν ἢ ἀπόφασις ἐκείνη νόμιμον κύρος ἔχη κατὰ τοῦ καταδικασθέντος, τοῦθ' ὅπερ, ἀμφισβητούμενον, παρέλιπεν, ὡς εἴρηται, νὰ ἐξετάσῃ τὸ ἔφετεῖον. (Ν. 40 Πρ. Π. (4. 4).

ΑΠ. 89 (1871). Ἐπειδὴ δοθῶς μὲν ἢ περὶ κακῆς περιγραφῆς τοῦ ἐπιδίκου ἔνασταις ἀπερρίφθη ὡς καλυφθεῖσα διὰ τὸ μὴ γενεῖσθαι ἐν καιρῶ δι' ἀνακολλητῆς καὶ διὰ τὸ λαβεῖν τὸν ἐπίτροπον τὸ λοιπὸν τοῦ ἐκπλειστηρητισμοτός, καὶ διότι ἀνεγνώρισεν οὕτω τὸν πλειστηρισμὸν ὡς καλῶς γενόμενον, νομίμως δὲ ἀπεκρούσθη τοιοῦτοτρόπως ὑπὸ τοῦ Ἐφετεῖου ἢ κατὰ τοιοῦτων πράξεων τοῦ ἐπιτρόπου αἰτηθεῖσα εἰς ἀκέραιον ἀποκατάστασις· διότι α) ἔλλαψεν τῆς διαδικασίας, οἷα ἢ εἰρημένῃ, δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητας τῆς διαδικασίας διατασσόμενων (ἀρθρ. 970, 971, 896, 897 τῆς πολ. δικονομίας) ἢ τῶν δυναμένων νὰ προταθῶσι καὶ μετὰ τὸ πέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐὰν τυχὸν ἐγένοντο.

β) ἢ ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως προσθεσμίας, καὶ μάλιστα δικονομ-

κῆς, προσγενομένη βλάβη καὶ ἡ ἐκ πράξεων μὴ θολίων τοῦ ἐπιτρόπου προερχομένη δὲν δίδει: χώραν εἰς ἀποκατάστασιν, προκειμένου λόγου περὶ ἐκποίησης ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἐνεργουμένης. Ν. 38 (4. 4) Ν. 2 Κώδ. (2. 29).

ΑΠ. 43 (1853). Ὁ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐπιτροπευομένου συναλλαττομένου ἐπιτροπος, δὲν ἐνέχεται αὐτὸς καὶ ἡ περιουσία του, ἀλλ' ὁ ἐπιτροπευόμενος καὶ ἡ τούτου περιουσία, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν νόμων 4 § 1 Πανδ. (24. 2), νόμ. 1 § 3, νόμ. 2 Πανδ. (26. 7)

ΑΠ. 186 (1863). Ἐπειδὴ τὸ ἐρετεῖον ἀποφηνάμενον ὅτι ὁ κηδεμών τοῦ ἀνααιρεσιόντος ἐδύνατο ἄνευ δικαστικῆς ἀδείας νὰ ἐκχωρήσῃ τὸ τοῦ ἀνααιρεσιόντος ἐξ ἀναγκαστικῆς ἀφαιρέσεως γαιῶν λόγῳ ἀφροσύνης ἀνάγκης ἐκπηγάξον δικαίωμα περὶ ἀποζημιώσεως, λαβὼν τὸ ἀντάλλαγμα αὐτῆς, οὐδενίαν τοῦ νόμου διατάξιν παρεβίασε, ὡς κατὰ τὸ τεμ. (15) (26. 7) καὶ τὴν διατ. δ. (37. 7) τῶν Βασιλ. ὁ κηδεμών δύναται ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς νὰ ἐκπράττῃ τὰ ἀπαιτήσεις τοῦ ἐφήδου, ὅταν ᾖναι φόβος ἐλαττώσεως τῆς περιουσίας τῶν ὀφειλετῶν, οὐδὲ ὑπάγεται ἡ προκειμένη περίπτωση εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῆς ὀφθαλμικῆς περιουσίας.

Ἐπειδὴ, τοῦτου οὐτως ἔχοντος, ὁ ἀνααιρεσιῶν ὄφειλεν, ἐὰν ἐκ τῆς πράξεως αὐτῆς προεγενέτο αὐτῷ, ἀνηλικίω τότε ὄντι, βλάβη, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς διὰ τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως ἐντὸς τετραετίας ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητος αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, παραδεχόμενον τὸ ἐρετεῖον ὅτι εἶχον συμπληρωθῆ τὰ τέσσαρα ἐτῆ ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητος τοῦ ἀνααιρεσιόντος ὅτε ἐκίνησε τὴν προκειμένην ἀγωγὴν, καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι εἶναι διὰ τοῦτο ἀπαράδεκτος, δὲν παρεμόρφωσε τὴν προκειμένην ἀγωγὴν του ὀρθῶς δ' ἤρμηνευσεν καὶ ὀρθῶς ἐφήρμωσε τὴν διατάξιν 7 τοῦ Κώδ. (2. 53) καὶ τὴν διατάξιν 7 τῶν Βασιλ. (10. 34), καθ' ἃς ἡ τετραετία τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως τρέχει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνηλικιότητος, καὶ ἐχούσης ἐφαρμογὴν τινὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῆς διατ. τοῦ τεμ. 1 Πρ. τῶν Πανδ. (27. 3), ὅπερ ἐφαρμόζεται ὅταν πρόκηται περὶ τῆς ἐκ τῆς ἐπιτροπείας εὐθείας ἀγωγῆς (actio tutelae directa), ἣτις κινεῖται κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου.

ΑΠ. 246 (1864). Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον 66 Βασιλ. (10. 4) ἐὰν πρῶμα ἀνηλικίος ἐκποιηθῆ, κατὰ καινὸς ἐπὶ πολλὸν χρόνον (ἤγουν ἐπὶ πλείον ἐνιαυτοῦ) συνάπτουσι ἀπὸ τῆς ἀνηλικιότητος) σιωπήσῃ, βεβαίωται ἡ πράξις, ἀδιόφορον δὲ τὸ ἐνήργησε τὴν ἐκποίησιν (ὁ κηδεμὼν μετὰ τοῦ ἀνήλικου, ἢ μόνος ὁ κηδεμών), καθότι ὁ νόμος ἐκφέρεται γενικῶς εἴτε ἀνήδου εἴτε ἀφήλικος πρᾶγμα ἐξοποιήθη, κατὰ καινὸς ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἐσιώπησεν, ὡς καὶ ὁ ἀμέσως προηγούμενος, ἐὰν ἡ πράξις χωρὶς ἀπαράσεως (sine decreto) γέγονεν καὶ μηδὲ μετὶ τῶν γινόμενος ἐβεβαίωσε τὴν πρᾶξιν ἐφήλις.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον παρηρμήνευσε τὸν νόμον ἀποφηνάμενον ἐπὶ τοῦ προκειμένου μὴ ὄρθον τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσέοντος, ὅτι τ' ἀνήλικα τοῦ Π. ἐνηλικιωθέντα πρὸ πολλοῦ, ἐκύρωσαν τὴν ἀπαλλοτριώσιν διὰ τῆς ἐπὶ πενταετίαν σιωπῆς των, καὶ τοῦτο ἀποφηνάμενον τὸ εἰρημένον δικαστήριον ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ ἀνήλικα δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἀπαλλοτριώσιν, εἰσαγαγὼν τοιμοτοπικῶς διαστολὴν μὴ ὑπάρχουσαν εἰς τὸν νόμον· παρεβίασε δὲ συνάμα καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις Πολ. Δικ., μὴ διατάξαν τὰς ἀναγκαίας πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ εἰρημένου ἰσχυρισμοῦ ἀποδείξεις ὅπερ φέρει ἀνάρεσιν.

79. Ὁ ἐπίτροπος ἀναλαμβάνει τὰ τῆς ἐπιτροπείας, τῆς μὲν δοτῆς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπίδοθῆ εἰς αὐτὸν ἢ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ ἀποφασίς, πάσης δ' ἄλλης, ἀφ' ἧς λάβῃ γνώσιν, ὅτι ἐκλήθη εἰς αὐτήν. Τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης δὲν ἀπαλλάσσεται ὁ ἐπίτροπος, εἴαν προτείνῃ λόγον ἀπαλλαγῆς. Ἐάν ὁμοῦ ἐπιμένῃ ἀρνούμενος ν' ἀναλάβῃ τὰ τῆς ἐπιτροπείας διαρκούσης τῆς περὶ ἀπαλλαγῆς δίκης, ἢ ἀρμοδία ἀρχὴ διορίζει προσωρινὸν ἐπίτροπον, κατὰ τὸ ἀρθρον 649 τῆς πολ. δικονομίας. — Ἐάν ἡ τῆς ἀπαλλαγῆς αἴτησις γενῆ δεκτὴ, ὁ ἀπαλλαγείς οὐδόλως εὐθύνεται διὰ τὴν ἀποχὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς διαχειρίσεως. Ἐάν δὲ ἀπορριφθῆ, ἐνέχεται καὶ διὰ τὴν τοῦ προσωρινοῦ ἐπιτρόπου διοίκησιν.

ΤΜΗΜΑ ΙΒ'

Περὶ λογοδοσίας τοῦ ἐπιτρόπου.

80. Πᾶς ἐπίτροπος ὀφείλει λόγον τῆς ὅλης αὐτοῦ διοικήσεως μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς· τὰ δὲ πρὸς τοῦτο ἔξοδα βαρύνουσι μὲν τὸν ἐπιτροπευθέντα, προκαταβάλλονται δὲ ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου

ΑΠ. 122 (1871). Κατὰ τὸν περὶ ἐπιτροπείας νόμον, οἱ ἐπίτροποι ὀφείλουσιν, ἐκτὸς τῶν διαρκούσης τῆς ἀνηλικιότητος δοθέντων λόγων τῆς διαχειρίσεως των, νὰ δώσωσι λόγον εἰς τοὺς ἐνηλικιωθέντας τῆς ὅλης αὐτῶν διοικήσεως, μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς (νόμου ἐπιτροπείας ἀρθρ. 80, 81 καὶ 83)· εἶναι δὲ ἄκυρος πᾶσα μεταξὺ ἀνη-

λίκου καὶ κηδεμένων νομικῆ πράξις, ἀπαλλάττουσα τούτον τῆς εἰρη-
μένης λογοδοσίας· οὐδ' ἀπαλλάσσει τῆς λογοδοσίας ἢ ἐπικύρωσις τοῦ
συμβιβασμοῦ δι' ἀποφάσεως τῶν Πρωτοδικῶν, κἂν ἐγένετο μετὰ δέκα
ἡμέρας ἀπὸ τῆς διαρκούσης τῆς ἐνηλικιότητος γενομένης λογοδοσίας.

ΑΠ. 124 (1848) 62 (1854) 336 (1861). Κατὰ τὸν Ν. 5 Βασ.
(37.7) Ν. 14 Βασ. (38.9) Ν. 54 Βασ. (9.1), συνδ. πρὸς Ν. 5 § 6
Π. (26.7) καὶ Ν. μον. Κώδ. (5.48), ὁ ἐπίτροπος, πρὶν ἢ παρα-
δώσῃ τοὺς λογαριασμοὺς τῆς διαχειρίσεως μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπιτρο-
πείας, δύναται καὶ ὀφείλει μάλιστα νὰ ἐκπροσωπῇ τὸν ὄρφανόν,
καίπερ ἔφησον καταστάτα, ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ δι' ἄλλων
τῶν βαθμῶν ὑπερασπιζόμενος τὰ συμφέροντα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν δικῶν,
οἷαι ἤδη εἶχον ἀρχαίαι πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐπιτροπείας.

ΑΠ. 62 (1854). Οὐδαίς ὁμοῦ νόμος συγχωρεῖ εἰς τὸν πρόην ἐπί-
τροπον, οὐδ' εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιτροπεύσαντων μητέρα, ἧτις δὲν εἶναι
καὶ νόμιμος κηδεμὼν τῶν ἐφήδων τέκνων τῆς (Νεωρὰ 218 κεφ. α'),
νὰ ἐπιχειρῇ εἰς ὑπαρχῆς νέαν δίκην, ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτῶν, μετὰ
τὴν παύσιν τῆς ἐπιτροπείας, εἴτε ἔδωκεν ἤδη λόγον τῆς διαχειρί-
σεως, εἴτε οὐ.

ΑΠ. 145 (1878). Ἐνώπιον ὁ ἐπίτροπος δὲν ἔδωκε λόγον τῆς δια-
χειρίσεώς του, δύναται νὰ ἐξακολουθῇ τὰς ἐκπρεμεῖς δίκας, ἐπομένως
καὶ νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν περὶ ἀνατροπῆς, ἀφορῶσαν εἰς τὰ συμφέροντα
τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν του, καίπερ ἐνηλικιωθέντων τῶν ἀνηλίκων
(Ν. 15 Βασ. (38.9) Ν. μον. Κώδ. (5.48) καὶ νόμου περὶ ἐπιτρο-
πείας ἀρθρ. 38).

ΑΠ. 405 (1880). Ἐκ τοῦ συνδ. τῶν ἀρθρ. 58 καὶ 80 τοῦ περὶ
ἐπιτροπείας νόμου προκύπτει, ὅτι ὁ ἐπίτροπος, ὁ ἀπαλλαγὴς ἢ παύ-
σις, δὲν παύει τῆς ἐκκληρώσεως τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, εἰμὴ ἀφοῦ
κοινοποιήθῃ αὐτῷ ἢ περὶ τούτου ἀπόφαισις καὶ ὁ διορισμὸς ἄλλου
ἐπιτρόπου, πρὸς ὃν ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον τῆς ἰδίας διαχειρίσεως.
Ἐντεῦθεν δ' ἔπεται, ὅτι μέχρι τοῦ χρόνου τούτου δικαιοῦται καὶ
ὀφείλει νὰ παριστᾷ τὸν ἀγγλικὸν κατὰ πᾶσαν νομικὴν πράξιν καὶ
ἐπομένως νὰ κοινοποιήσῃ καὶ τὴν ὀριστικὴν ἀπόφαισιν ὅπως ἀρχίσῃ
κατὰ τοῦ ἀντιδίκου ἢ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία, καὶ τὴν παρεμπύπτου-
σαν περὶ ἀποδείξεως, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς σχετικῆς διατάξεως· ἐπο-
μένως, ἢ τοιαύτη κοινοποίησις, κατὰ παραγγελίαν τοῦ τοιοῦτου ἐπι-
τρόπου, εἶναι ἐγκυρὸς καὶ ἐπιφέρει τὰ νόμιμα ἀποτελέσματα.

ΑΠ. 405 (1880). Ἐκ τοῦ συνδ. τῶν ἀρθρ. 58, 114, 80 καὶ 83
τοῦ περὶ ἀνηλίκων νόμου προκύπτει, ὅτι ἡ ἐπιτροπεία τοῦ ἀνηλίκου
ὡς καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ ἐπιτρόπου δὲν παύει ἅμα ἐκείνος καταστῇ ἐνή-
λικος, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐγγράφου λογοδοσίας τοῦ ἐπιτρόπου περὶ τῆς
ἰδίας διαχειρίσεως· ἐντεῦθεν δ' ἔπεται, ὅτι ἕως τότε ὁ ἀντίδικος τοῦ
ἀνηλίκου δύναται ν' ἀπευθῆναι κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ (καίπερ
γενομένου τούτου ἐνηλίκου) καὶ τὴν περὶ ἀνακίσεως τῆς ὑπὲρ τοῦ

ἀνηλικίου ἐκδοθείσης τελεσιδικίου ἀποφάσεως αἰτησιν, ἐκτός ἂν τῷ ἐγνωστοποιήθῃ ἤδη ἡ ἐνηλικίωσις τούτου.

ΑΠ. 335 (1884). Μὴ γνωστοποιηθείσης τῆς ἐνηλικίωσις τοῦ ἀνηλικίου εἰς τὸν ἀντίδικον, δύναται ὁ ἐπίτροπος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἤδη ἀρξάμενην δίκην, κατὰ τὸν Ν. 6 § 6 Π. (26. 7) καὶ Βασ. 5 (37. 7).

81. Πᾶς ἐπίτροπος ὑποχρεοῦται πρὸς τούτοις, καὶ διαρκούσης τῆς ἐπιτροπείας, νὰ διδῇ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, παρόντος τοῦ παρεπιτροπου, λόγον τῆς ἐνιαυσίας διαχειρίσεως· ἄλλως ὁ παρεπιτροπος ὀφείλει νὰ προκαλῆ αὐτὴν διὰ τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδίκου. Τὰ τῆς λογοδοσίας ταύτης ἐγγράφα γράφονται ἐπὶ ἀσήμου χάρτου.

82. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐπιτρόπου εἶναι ἀμισθος, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις, τῇ αἰτήσῃ αὐτοῦ, νὰ ὀρίσῃ ἀμειβὴν ἀναλόγως τῆς περιουσίας τοῦ ὄφρανοῦ καὶ τῶν εἰς τὴν διοίκησιν αὐτῆς καταβαλλομένων κόπων.

83. Πᾶσα νομικὴ πράξις μεταξὺ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἀνηλικίου, γενομένου ἐνηλικίου, ὑποχρεούσα τοῦτον ὁπωσδήποτε, ἢ ἐλαττούσα τὰς πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας ἐγγυήσεις, λογίζεται ἄκυρος, ἂν δὲν ἀποδεικνύεται ἐγγράφως, ὅτι δέκα τοῦλάχιστον πρὸ τῆς πράξεως ταύτης ἡμέρας ἐγένετο ἐγγράφος λεπτομερῆς λογοδοσία τῆς ὅλης διαχειρίσεως, καὶ παράδοσις τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

ΑΠ. 203 (1870). Ἐκ τοῦ 83 ἀρθ. τοῦ περὶ ἀνηλικίων καὶ ἐπιτροπείας νόμου κηρύττοντος ἄκυρον πᾶσαν νομικὴν πράξιν τοῦ ἀνηλικίου, ἐνηλικίου γενομένου, ὑποχρεούσαν αὐτὸν ὁπωσδήποτε ἢ ἐλαττούσαν τὰς πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας ἐγγυήσεις, γενομένην δὲ χωρὶς ν' ἀποδεικνύεται ἐγγράφως ἑπὶ δέκα τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ αὐτῆς ἐγένετο ἐγγράφος λεπτομερῆς λογοδοσία τῆς ὅλης διαχειρίσεως καὶ παράδοσις τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, δηλοῦται, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν τῆς ἀκυρότητος ὑποβάλλεται οὐχὶ μόνον ἡ μετὰ τοῦ ἐπιτρόπου συναφθεῖσα νομικὴ πράξις, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἄλλη γενομένη μεταξὺ τοῦ ἀνηλικίου αὐτοῦ καὶ ἄλλου, ἀντιπροσωπεύοντος τὸν ἐπίτροπον, καὶ ἀντ' αὐτοῦ διαχειριστῆ.

μῆνου τὴν περιουσίαν ἐκείνου, συναπαγομένη ὁμῶς τὴν τοῦ ἐπιτρόπου ἀπαλλαγὴν ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως ταύτης πηγάζουσών, διότι κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἐκ τῆς ὑποτιθεμένης ἀπειρίας του ὁ ἀνηλικὸς βλάπτεται ἐνῶ ὁ ἐπίτροπος ὠφελίζεται, ἢ ἀπ' εὐθείας συναλλαττόμενος μετ' αὐτοῦ, ἢ δι' ἀντιπροσώπου τοῦ διαχειριταμένου καὶ συναλλαξαμένου ἐν ὀνόματι τοῦ ἰδίου ἐπιτρόπου Ν. 50 Π. (3. 3.) περὶ ἀντικειμένων ἐχόντων σχέσιν πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἀπῆλλαξε τὸν νῦν ἀναίρεσίβλητον ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως νὰ δώσῃ κατὰ τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀντιδίκου του λόγον περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῆς, ἐπὶ λόγοις ὅτι αὕτη μετὰ προηγηθείσαν ἔγκρισιν τῶν πράξεων του ὁμολόγησεν ὅτι δὲν ἔχει κατ' αὐτοῦ ἀπαίτησιν ἀνάμει τοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδίου προσαχθέντος ὑπ' ἀριθ. 3059 συμβολαιογραφικῆ ἔγγραφου καὶ ὅτι ταῦτο ἔχει κύρος, εἰ καὶ συναφῆν μεταξύ τῆς ἀναίρεσιούσης καὶ τοῦ ἀντιδίκου τῆς ὡς πληρεξουσίου τῆς ἐπιτρόπου μητρὸς τῆς αὐτῆς ἀναίρεσιούσης, καὶ ὡς διαχειρισθέντος τὴν περιουσίαν αὐτῆς ἐν ὀνόματι τῆς αὐτῆς ἐπιτρόπου, ἀφορᾷ πράξεις τῆς διαχειρίσεως του τῆς γενναμένης διαρκούσης τῆς ἀνηλικιότητος ἐκείνης, καὶ τῆς ὁποίας δὲν προηγήθη, κατὰ τὴν ἀξίωσιν αὐτῆς, οὔτε ἢ ἐν τῷ ἀρθ. 83 τακτικῆ λογοδοσίας, οὔτε ἢ δι' αὐτοῦ ὀριζομένη προθεσμία, διότι, καθὰ τὸ ἐφετεῖον ἐπέβη, τὸ ἀρθ. αὐτὸ ἀφορᾷ διήθεν τὰς, τοῦ ἀνηλίκου σχέσεις πρὸς τὸν ἐπίτροπον καὶ οὐχὶ τὰς σχέσεις τῶν ἐντολοδόχων καὶ διαχειριστῶν πρὸς τὸν ἡδὴ ἐνηλικιωθέντα ἀνηλικόν· ἀλλ' οὕτως ἀποφηνάμενον παρεξηγήσῃ καὶ τὸν προσημειωθέντα νόμον τῶν Πανδεκτῶν, καθ' ὃν ἀπαλαττομένου τοῦ ἐντολοδόχου, ὠφελίζεται ὁ ἐντολεὺς αὐτοῦ καὶ τὸ ἀρθ. 83 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, ὅπερ, ὡς ἐρρέθη, εἰς τὰς ἐνδίκους σχέσεις τοῦ ἐπιτρόπου πρὸς τὸν ἐπιτροπευθέντα περιλαμβάνει καὶ τὰς εἰς τὴν διαχείρισιν ἐκείνου ἀναγομένας πράξεις τῶν ἐντολοδόχων, ἐξ ὧν ὁ ἀνηλικὸς, γενόμενος ἐνηλικὸς, ὑποχρεούται ἢ ελαττοῦσαι ἢ πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένη ἔγγυθσις· ἐνεκὰ δὲ τῆς ψευδοῦς αὐτῆς ἐρμηνείας τὸ ἐφετεῖον παρέλιπε νὰ ἐξετάσῃ καὶ περὶ τῆς βασιμότητος τῆς ἀγωγῆς καὶ τὰς ἀουτας περὶ αὐτῆς ἀποδείξεις νὰ διατάξῃ κατὰ παραβίασιν τῶν οὐσιωδῶν περὶ ἀποδείξεων διατάξεων τῆς πολ. δικονομ., ὅπερ ἐπάγεται ἀνάρεσιν.

ΑΠ. 122 (1871). Κατὰ τὰ ἀρθ. 80, 81 καὶ 83 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, οἱ κηδεμόνες ὀφείλουσιν, ἐκτὸς τῶν, διαρκούσης τῆς ἀνηλικιότητος, δοθέντων λόγων τῆς διαχειρίσεως, νὰ δώσωσι καὶ λόγον τῇ ἐνηλικιωθείσῃ τῆς ἄλλης αὐτῶν διοικήσεως μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς ἄκυρος δὲ εἶναι πᾶσα παρ' αὐτῆς ἢ ἐκ δικαιώματος αὐτῆς παρὰ τοῦ συζύγου γενναμένη μετὰ τῶν κηδεμόνων νομικῆ πράξις, ἢτε τοὺς κηδεμόνας τῆς εἰρημένης λογοδοσίας ἀπαλλάττει· οὐδ'

ἐπάγεται τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς λογοδοσίας ἐκείνης ἢ ἐπικύρωσις τοῦ συμβιβασμοῦ δι' ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν κἂν ἐγένετο μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς, διαρκούσης τῆς ἀνηλικιότητος, γενομένης λογοδοσίας.

ΑΠ. 54 (1872). Κατὰ τὸ ἄρθρον 83 τοῦ περὶ ἐπιτροπ. Ν., πᾶσα νομικὴ πρᾶξις μεταξὺ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἀνηλικίου, γενομένη ἐνηλικίου, υποχρεούσα αὐτὸν ὅπωςδὴποτε, εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν ἀποδεικνύηται ἐγγράφως, ὅτι δέκα τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς πράξεως ταύτης ἐγένετο ἐγγράφως λεπτομερῆς λογοδοσία τῆς ὅλης διαχειρίσεως, καὶ παράδοσις τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων. Ὅθεν ἀνάγκη, α) νὰ προηγηθῇ ἡ ὀριστικὴ λογοδοσία β) ἢ λογοδοσία αὕτη νὰ δοθῇ ἐγγράφως γ) νὰ ἀποδειχθῇ αὕτη ἐγγράφως καὶ δ) νὰ παρέλθωσιν ἀπὸ τῆς λογοδοσίας ταύτης τοῦλάχιστον 10 ἡμέραι.

ΑΠ. 122 (1871). Ὁ σύζυγος λαβὼν τὴν ὅλην κληρονομικὴν μερίδα, δύναται κατὰ νόμον νὰ ἐνασκήσῃ πᾶσαν περὶ αὐτῆς ἀγωγὴν ἐπομένως καὶ τὴν κατὰ τὸν κηδεμόνων περὶ λογοδοσίας καὶ ἀποδόσεως εἰς αὐτὸν παντὸς ὅ,τι τυ,ὸν ὀφείλουσι τῇ συζύγῳ του (ἄρθρον 1025 πολ. δικον.).

ΑΠ. 158 (1878). Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 103 τοῦ περὶ ἀνηλικίων κλπ. ἀστικοῦ Νόμου, ὁ τῆς ἐπιτροπείας λογαριασμὸς δίδεται ὑπὸ τοῦ πρώην ἐπιτρόπου εἰς τὸν χειραφετὸν, οὗτος δὲ δὲν δύναται νὰ ἐγκρίνῃ αὐτὸν ἄνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ κηδεμόνος του. Ἀφοῦ δὲ ὁ Νόμος ἐν τῷ οἰκείῳ τούτῳ ἄρθρῳ δὲν ἀπαιτεῖ διὰ τὸ κύρος τῆς ἐγκρίσεως τῆς λογοδοσίας ὑπὸ τοῦ χειραφετοῦ ἄλλην τινὰ διατύπωσιν πλὴν τῆς συναίνεσεως τοῦ κηδεμόνος αὐτοῦ, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐξ ἀναλογίας ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 83 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἣτις, ἐξαιρετικὴ οὖσα, πρέπει στενωπῶς νὰ ἐφαρμόζηται εἰς τὴν ῥητὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου προνοουμένην περίπτωσιν, ἀφοῦ μάλιστα ὁ Νόμος ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ 103 οὐδὲ κἂν μνησθῆναι ποιεῖ τῆς ἐτέρας τοῦ 83 διατάξεως, ὅπερ βεβαίως ἤθελε πράξει ἐὰν ἐσκόπει τὴν τήρησιν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς χειραφεσίας ὁ δὲ λόγος, ἐρ' οὐ αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις στηρίζονται, αἱ τὴν ἐναντίαν δόξαν δεχόμεναι, ὅτι, ὅπλασθαι ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 110 τοῦ αὐτοῦ Νόμου αἱ τοῦ χειραφετοῦ πράξεις, αἱ συναίνεσις τοῦ κηδεμόνος ἐναργυρῶμεναι, θεωροῦνται κατὰ τὴν ἰσχὺν ὡς πράξεις ἐνηλικίου, ὑπόκειται εἰς τὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρ. 83, δὲν εἶναι ἰσχυροί· τὸ μὲν, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο προνοεῖ, ὡς ἐρρήθη, εἰδικὴν περίπτωσιν, τὴν πρὸς τὸν ἀνήλικον, ἐνηλικιον γενομένον, δούσιν τοῦ λογαριασμοῦ τῆς ἐπιτροπείας καὶ δὲν περιεχει διατάξιν γενικὴν ἀναφερομένην εἰς ὅλας ἐν γένει παντὸς ἐνηλικίου τὰς πράξεις, περὶ ταύτης δὲ τῆς εἰδικῆς περιπτώσεως ἐπὶ χειραφεσίας προνοεῖ ἄλλως τὸ ἄρθρ. 103, ὅπερ σαφῶς οὐδὲν χρῆζει πρὸς ὀρθὴν κατάληψιν καὶ ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, τῆς ἐπικουρίας τοῦ ἄρθρ. 83, αὐτὴ ἄλλης ἐρμηνείας ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ τελευταίου ἄρθρου, ὅπως ἀπῆλθον οὗτος πρὸς ἐκεῖνο ὡς ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένων

περιπτώσεων, καὶ τῆς ἀνάγκης, δι' ἣν ἐν ἑκατέρῳ τῶν ἀσθρῶν αὐτῶν εἰδικῇ προστασίᾳ γερηγεῖται ὑπὸ τοῦ νομοθέτου· το δέ, διότι, προκειμένου περὶ ἀκυροτήτων, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐξ ἀναλογίας ἐφαρμογή.

ΑΠ. 34 (1879). Ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ ἀρθρ. 103 τοῦ περὶ ἀνηλικίων κλπ. Νόμου τῆς 19 Αὐγούστου 1861, ὁ τῆς ἐπιτροπείας λογαριασμός δίδεται πρὸς τὸν χειράφετον· ἀλλ' ἵνα ἐγκρίνη ὁ χειράφετος τὸν λογαριασμόν τοῦ ἐπιτρόπου, ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις τοῦ κηδεμόνος· κατὰ δὲ τὸ ἀρθρ. 110 τοῦ αὐτοῦ νόμου, εἰ παρὰ τοῦ χειράφετου συναίνεσις τοῦ κηδεμόνος ἐνεργουμένη πράξεις ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἰσχύϊν ὡσανεὶ ἐγένετο περ' ἐνηλικίων· ἐντεῦθεν δὲ συναγεται, ὅτι ὁ χειράφετος ὄνηλικος, ἐνεργῶν συναίνεσις τοῦ κηδεμόνος, ἐπιφέρει πράξιν ἔχουσαν τὴν αὐτὴν ἰσχύϊν ὡσανεὶ ἐγένετο περ' ἐνηλικίου. Ἀφοῦ δὲ, κατὰ τὸ ἀρθρ. 83 τοῦ προρρηθέντος νόμου, πᾶσα νομικὴ πράξις μεταξὺ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἀνηλικίου, γενομένου ἐνηλικίου, ὑπογενοῦσα τοῦτον ὀπωσδήποτε ἢ ἐλαττοῦσα τὰς πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Νόμου βριζομένας ἐγγυήσεις, λογίζεται ἄκυρος, ἀν δὲν ἀποδεικνύεται ἐγγράφως, ὅτι δέκα τοῦλάχιστον πρὸ τῆς ἐπίσης ταύτης ἡμέρας ἐγένετο ἐγγραφὸς λεπτομερῆς λογοδοσίας τῆς διαχειρίσεως καὶ παραδόσεως τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἵσται προδήλως, ὅτι ἢ διὰ τὸ κύρος πάσης μεταξὺ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἀνηλικίου, γενομένου ἐνηλικίου, διαγραφομένη ὑπὸ τοῦ 83 ἀρθρ., ὡς ἀνωτέρω, διατύπωσις ἀπαιτεῖται νὰ τηρηθῇ καὶ κατὰ τὴν πρὸς τὸν συναίνεσις τοῦ κηδεμόνος ἐνεργοῦντα χειράφετον ἀνηλικιον ὑπομένην ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ λογοδοσίαν, καθόσον καὶ κατὰ τὴν περιπτώσει ταύτην ὁ αὐτὸς ὑφίσταται λόγος, ὅστις ὑπηγάγευσε τὴν διαταγὴν τοῦ εἰρημένου 83 ἀρθρ. πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ ἀπέλευστος καὶ τὴν ταχεῖαν ἀνάληψιν τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ ἐπιζητούντος ὄρφανου, ἐνηλικίου γενομένου· τευτέστι καὶ ἐταῦθα δίδεται ὁ λογαριασμός ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου πρὸς τὸν χειράφετον ἀνηλικιον, καὶ ἐπομένως ἀπ' εὐθείας συναλλάσσεται ὁ χειράφετος μετὰ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ὁποῦ τῶς διετελεῖ, οὐδαμῶς δὲ διὰ τῆς ἀπλῆς συναίνεσεως τοῦ κηδεμόνος εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ χειράφετου ἐγκρίσιν τοῦ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου ὑπομένου λογαριασμοῦ ἀποσοδοῦνται εἰ κίνδυνοι, οὗς ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ νομοθέτης ἐθέσπισε τὴν τοῦ 83 ἀρθρ. διάταξιν.

ΑΠ. 275 (1861). Ἐπειδὴ κατὰ τοῦ Δ. ὡς κηδεμόνος, καὶ οὐχὶ ὡς ἐκπελεστοῦ, κατὰ τὰ ἄνω εἰρημένα, καταλαμβάνοντας καὶ διαχειριζόμενος τὴν περὶ ἧς πρόκειται περιουσίαν, ἤρμοζεν, ὡς καὶ κατὰ τοῦ συνηδεμόνος Μ., ἡ τῆς ἐπιτροπείας ἀγωγή (Τεμ. 1 § 24, τεμ. 4 Π. (27, 3) καὶ τεμ. 1 § 2, (27, 4)) ὡς τοιαύτη δὲ ἐγκαταστήσθη καὶ ἡ προκειμένη, συμφώνως πρὸς τὰς αἰτιολογίας, κατὰ τὰς ἀιτήσεις αὐτῆς, ὑπὸ τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, καὶ τοι, ὡς ἐκ περισσοῦ, ἐξηγηθέντος τούτου καὶ περὶ τοῦ κύρους

τῶν τῆς διαθήκης αἰρέσεων. Τῆς κηδεμονίας δὲ τοῦ ἀναρρεσιδλήτου Π. παύσασθαι δυνάμει τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ συγγνώμης ἡλικίας (Ἄρμ. (1, 12) 18, ἀποτελεσμα νόμιμον τῆς ἀγωγῆς ἦτο, πλὴν τῆς λογοδοσίας, καὶ ἡ ἀπόδοσις ὀλοκλήρου τῆς ἐπ' ὀνόματι τούτου παραληφθείσης καὶ διαχειρισθείσης ὑπὸ τῶν κηδεμόνων αὐτοῦ περιουσίας.

ΑΠ. 90 (1887). Τὸ ἄρθρ. 83 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, καθ' ὃ πᾶσα νομικὴ πράξις μεταξὺ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἀνηλικίου, γενομένου ἐνηλικίου, ὑποχρεοῦσα αὐτὸν ὅπως δῆποτε ἢ ἐλαττοῦσα τὰς πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας ἐγγυήσεις, λογίζεται ἄκυρος πρὸ τῆς λογοδοσίας τῆς ὅλης διαχειρίσεως καὶ παραδόσεως τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, δὲν ἐφαρμόζεται, προκειμένου περὶ συμβάσεως, συνολογηθείσης μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν, μετὰ τρίτου καὶ οὐχὶ μετὰ τοῦ ἐπιτρόπου.

ΑΠ. 90 (1887). Ἡ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν νομίμων διατυπώσεων ἀκυρότης τῶν πράξεων τοῦ ἐπιτρόπου εἶναι σχετικὴ, ὡς τοιαύτη δὲ δύναται νὰ καλυφθῇ διὰ τῆς μεταγενεστέρως ἐγκρίσεως τοῦ ἀνηλικίου, ὑπὲρ οὗ ἐτάχθησαν, ἐνηλικίου καταστατατος. Τὸ κατ' ἔρασι ἄρα δικαστὴν Πρωτοδικεῖον οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, οὐδὲ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 61 παρεβίασεν, ἀπορρηγόμενον ὅτι ἡ ἀνευ τῶν νομίμων διατυπώσεων γενομένη ἐγκώρησις λόγῳ κληρονομικῆς μερίδος καὶ προκίος τῆς ἐπίδικου ἀπαίτησεως ἐκαλύφθη διὰ τῆς ἐπελευθούσης ἐγκρίσεως. Ἀληθῶς μὲν κατὰ τὸ ἄρθρ. 83 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου πᾶσα νομικὴ πράξις μεταξὺ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἀνηλικίου γενομένου ἐνηλικίου ὑποχρεοῦσα αὐτὸν ὅπως δῆποτε, ἢ ἐλαττοῦσα τὰς πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένας ἐγγυήσεις, λογίζεται ἄκυρος πρὸ τῆς λογοδοσίας τῆς ὅλης διαχειρίσεως καὶ παραδόσεως τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐκτιμήσασθαι τὸ περιεχόμενον τοῦ συμβολαίου, εἰδείκατο ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ ἀναφερομένη ἐγκρίσις δὲν ἀφορᾷ πρᾶξιν ἀναγομένην εἰς τὴν λογοδοσίαν τῆς ἐπιτρόπου μητρὸς, ἀλλὰ πρᾶξιν τῆς ἀναρρεσιδούσης τῆς ἀδελφῆς τῆς Α. ὡς πρὸς τὴν διανομὴν κληρονομικῆς περιουσίας μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν τῆς. Ἐπομένως ἀφ' οὗ τοῦ Πρωτοδικείου παρεβίαζατο ταῦτα, κατὰ τὴν μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν του, ὁρθῶς ἀπερρίχνατο ὅτι δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου.

84. Ἀφ' ἧς ἡμέρας περαιωθῆ ἡ λογοδοσία, τὸ πρὸς τὸν ἐπιτροπευθέντα παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου ὀφειλόμενον ποσὸν φέρει τόκον.

85. Πᾶσα ἀγωγή κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου, ἐκ τῆς διοικ.

κήσεως τῆς ἐπιτροπείας προκύπτουσα, παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν δέκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητος, ἢ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνηλικίου. — Ἡ παραγραφή αὕτη δὲν ἐκτείνεται εἰς τὸ ἐκ τοῦ δοθέντος λογαριασμοῦ τῆς διαχειρίσεως ἐκκαθαρισθὲν ὑπόλοιπον.

86. Ἡ ἐπιτροπεία εἶναι ὑπηρεσία προσωπική, εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἐπιτρόπου μὴ μεταβαίνουσα· διατελοῦσιν ὁμοῦ οὗτοι ὑπεύθυναι ἕνεκα τῆς διαχειρίσεως τοῦ παρ' αὐτῶν κληρονομηθέντος ἐνήλικου δὲ ὄντες, δεφείλουσι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν διαχείρισιν ταύτην, μέχρις οὗ ἕτερος ἐπίτροπος ἀναλάβῃ αὐτήν.

ΤΜΗΜΑ ΙΓ'.

Περὶ τῆς ἐπιτροπείας τῶν φυσικῶν τέκνων.

87. Περὶ τῆς ἐπιτροπείας φυσικῶν τέκνων ἀναγνωρισθέντων, ἰσχύουσιν ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 10, 11, καὶ 13 ἕως 18.

88. Εἰς ἀνήλικον φυσικὸν τέκνον, μὴ ἀνεγνωρισμένον, ἢ ἀναγνωρισθὲν μὲν, μὴ ἔχον δὲ ἐπίτροπον κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, διορίζει ἐπίτροπον τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν.

89. Κατὰ πᾶσαν ἐπιτροπείαν φυσικῶν τέκνων διορίζεται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν παρεπίτροπος, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα διαγράφονται ἐν τῷ Γ' τμήματι τοῦ παρόντος κεφαλαίου.

90. Τὰ ἐν τοῖς τμήμασι Η' καὶ Θ' τοῦ παρόντος κεφαλαίου ὠρισμένα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς ἐπιτροπείας τῶν φυσικῶν τέκνων.

Συγγενικὸν συμβούλιον ἐπὶ τῆς ἐπιτροπείας τῶν φυσικῶν τέκνων δὲν ὑπάρχει. Καθ' ἃς δὲ περιπτώσεις ἐπὶ νομίμων τέκνων ἀπαιτεῖται ἡ ἀπόφασις τοῦ συγγε-

νικοῦ συμβουλίου, ἀναπληροῖ αὐτὸ ὁ ἀρμοδίος εἰρηνοδίκης.

91. Τὴν ἀνατροφήν φυσικῶν τέκνων ἀνατίθῃσι τὸ δικαστήριον ἢ εἰς τὸν ἐπίτροπον αὐτῶν, ἢ εἰς ἄλλον, ὃν ἤθελεν ἐγκρίνει.

92. Αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 58—60 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ φυσικῶν τέκνων.

93. Ὁ ἐπίτροπος πωλεῖ, κατὰ τὰς ἐν τῷ ἀρθρῷ 61 διατυπώσεις, τὰ κινητὰ τοῦ ἀνηλικῶ, τῶν ὁποίων τὴν διατήρησιν δὲν ἐπέστρεψεν ὁ ἀρμοδίος εἰρηνοδίκης.

94. Ὁ προσδιορισμὸς τῆς πρὸς συντήρησιν καὶ ἀνατροφήν τοῦ ἀνηλικῶ ἀναγκαίας δαπάνης, αἱ πωλήσεις, αἱ ἐκμισθώσεις, καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν κτημάτων αὐτοῦ γίνεται κατὰ τὰ ἀρθρα 63—72.

95. Ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται, ἀνευ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου, νὰ δεχθῇ ἢ ν' ἀποποιηθῇ κληρονομίαν, περιελθοῦσαν εἰς τὸν ἀνηλικῶ, ἢ δὲ ἀποδοχὴ δὲν γίνεται ἄλλως ἢ ἐπ' ὀφειλῆ ἀπογραφῆς.

96. Ἀνευ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ δεχθῇ δωρεάν ἢ κληροδοσίαν, εἰὰν συνεπάγονται ὑποχρεώσεις, ἢ ν' ἀποποιηθῇ δωρεάν ἢ κληροδοσίαν, ἢ νὰ προκαλέσῃ διανομὴν περιουσίας ἀνηκούσης εἰς τὸν ἀνηλικῶ, ἢ νὰ συμβιβασθῇ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ περὶ ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰς τριακοσίας δραχμὰς. Διὰ νὰ κινήσῃ πραγματικὴν ἀγωγὴν περὶ ἀκινήτου, ἢ προσωπικὴν περὶ ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν τριακοσίων δραχμῶν, ἢ νὰ παραιτηθῇ τῆς περὶ τοιοῦτων ἀγωγῶν δίκης, ἢ νὰ συναινέσῃ εἰς ἀγωγὴν ἢ ἀπόφασιν περὶ τοιοῦτων ἀντικειμένων, ἀπαιτεῖται αἰτιολογημένη γνωμοδότησις δικηγόρου ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως.

97. Τὰ ἀρθρα 78—86 ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τῶν φυσικῶν τέκνων, ἢ δ' ἐν τῷ ἀρθρῷ 81

ἐπιβαλλομένη εἰς τὸν ἐπίτροπον ἐτησίᾳ λογοδοσία γίνεται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ χειραφείας καὶ κηδεμονίας.

98. Ὁ γάμος συνέπαγεται αὐτοδικαίως τὴν χειραφείαν.

ΑΠ. 237 (1867). Ἐπειδὴ ἡ Δ. Π. ἅμα ἐνυμφεύθη, ἐγένετο αὐτοδικαίως χειραφείας, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 98 τοῦ περὶ ἀνηλίκων καὶ ἐπιτροπείας νόμου, καὶ ἔπαυσεν ἕκτοτε ἢ ἐπ' αὐτῆς ἐπιτροπεία τοῦ πατρὸς τῆς Δ. Π. ὅστις, ἐπομένως, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγείρῃ τὴν περὶ διατροφῆς προκειμένην ἀγωγὴν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπίτροπου, ὡς ἔπραξε· διότι οἱ χειραφετοὶ ἀνήλικες παρίστανται ἐπὶ δικαστηρίου, εἴτε ὡς ἐνάγοντες εἴτε ὡς ἐναγόμενοι, κατὰ τὸ ἀρθρον 105 τοῦ ἀνωτέρου νόμου, αὐτοπροσώπως, ἔχουσι δὲ χρεῖαν μόνον τῆς συναινέσεως τοῦ κηδεμόνου αὐτῶν.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, κηρύξαν διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 1123 ἀποφάσεώς του ἀπαράδεκτον τὴν παρὰ τοῦ Δ. Π. ἐγερθεῖσαν μετὰ τὴν πύσιν τῆς ἐπιτροπείας τοῦ ἀγωγῆν, ὡς μὴ ἔχοντος τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὰ ἀρθρα 98, 102 καὶ 105 τοῦ ρηθέντος νόμου.

ΑΠ. 351 (1893). Καὶ μὲν διὰ τοῦ γάμου ἐπέρχεται ἡ χειραφεία, ἀλλ' ὑποτίθεται ἔγκυρος γάμος, διότι ὁ ἄκυρος οὐδὲν παράγει ἀποτελεσμα. Διὰ δὲ τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ζητεῖται ἡ ἀνακήρυξις τῆς ἄκυροστος τοῦ γάμου δι' ἔλλειψιν συναινέσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐπιτροπῆς τῆς ἀνηλίκου, πρόκειται νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ἐγκύρου γάμου, ἐν ἀντιδικίᾳ μετὰ τοῦ συζύγου τῆς ἀνηλίκου, διὰ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ζητήματος, εἰς ἀπαιτῆται ἢ μὴ ἢ ἐν λόγῳ συναινέσεως, ὅπερ ἀποτελεῖ προδικαστικὸν ζήτημα τοῦ κύρους τῆς χειραφείσεως.

99. Ὁ ἀνήλικος, συμπληρώσας τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δύναται νὰ χειραφετηθῇ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἢ, εἰς ἀντιδικίᾳ ὑπὸ ἐπιτροπείαν, παρὰ τῆς μητρὸς, λαμβανούσης ἐπὶ τούτῳ τὴν συναινέσιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Ἡ χειραφεία τελεῖται διὰ δηλώσεως τοῦ χειραφετοῦντος γινομένης παρὰ τῷ εἰρηνοδίκῳ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

ΑΠ. 147 (1872). Τὸ ἀρθρ. 137 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου καθήρτησε πάντας τοὺς ὀρισμοὺς τοῦ τε Ρωμαϊκοῦ καὶ τοῦ Βυζαντινοῦ Δικαίου, τοὺς εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ νόμου τούτου ἀναγομένους, ἐπομένως καὶ ὁ νόμος 5 Π. (37. 12), ὅστις ἀφορᾷ εἰς πατέρα ἀνηλικασθέντα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος νὰ χειραφετήσῃ τὸν υἱὸν του, καθήρτηθη, διότι σήμερον ἰσχύουσιν ἄλλαι διατάξεις τοῦ εἰρημένου νεωτέρου νόμου περὶ χειραφεσίας.

100. Τὸ συγγενικὸν συμβούλιον δύναται νὰ χειραφετήσῃ τὸν ὑπὸ ἐπιτροπείαν διατελοῦντα καὶ συμπληρώσαντα τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας του ὀρφανὸν μητρὸς ἀνήλικον, εἴαν κρίνῃ αὐτὸν χειραφεσίας ἄξιον. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἡ χειραφεσία γίνεται διὰ τοῦ βουλευμάτος τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

101. Ὁ εἰρηνοδίκης ὀφείλει νὰ συγκαλέσῃ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, κατ' αἴτησιν τοῦ ἐπιτροπου, ἢ τῶν μέχρι τετάρτου βαθμοῦ συγγενῶν τοῦ ἀνηλικίου, πρὸς διάσκεψιν καὶ ἀπόφασιν περὶ χειραφεσίας. Δύναται δὲ ὁ εἰρηνοδίκης καὶ κατ' αἴτησιν τοῦ ἀνηλικίου νὰ συγκαλέσῃ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον.

102. Ὁ χειραφετηθεὶς ἀνήλικος διατελεῖ ὑπὸ κηδεμονίαν, ἣτις πρὸ πάντων ἀνήκει οὐτοδικαίως εἰς τὸν πατέρα· περὶ δὲ τῶν λοιπῶν εἰς τὴν κηδεμονίαν αὐτοῦ καλουμένων προσώπων, τῶν λόγων τῆς ἀπαλλαγῆς, τῆς παραιτήσεως, τῆς ἀνικανότητος καὶ τῆς παύσεως ἀπὸ τῆς κηδεμονίας, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἐπιτροπείας διατάξεις, ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς 17 καὶ 18 ὄρισμένων.— Ἀνήλικος δὲ γυνή, ὀρφανὴ πατρός, διατελεῖ ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ συζύγου.

103. Ὁ τῆς ἐπιτροπείας λογαριασμὸς δίδεται πρὸς τὸν χειράφετον· ἀλλ' ἵνα ἐγκρίνῃ ὁ χειράφετος τὸν λογαριασμὸν τοῦ ἐπιτροπου ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις τοῦ κηδεμόνου. Ἐάν δὲ οὗτος ἦτο ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλικίου, τὸ ἀρμοδίον δικαστήριον διορίζει, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, εἰδικὸν κηδεμόνα, ἵνα ἐφορεύσῃ κατὰ τὴν λογοδοσίαν.

ΑΠ. 158 (1878). Ἀφοῦ ὁ περὶ ἐπιτροπείας νόμος ἐν ἄρθρῳ 103 δὲν ἀπαιτεῖ διὰ τὸ κύρος τῆς ἐγκρίσεως τῆς λογοδοσίας ὑπὸ τοῦ χειραφέτου ἄλλην τινὰ διατύπωσιν ἐκτὸς τῆς συναινέσεως τοῦ κηδεμόνου αὐτοῦ, δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ἐξ ἀναλογίας ἐφαρμογῇ τῆς ἐξαιρετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἀφοῦ μάλιστα τὸ ἄρθρ. 103 οὐδὲ κἂν μνησθῆναι ποιεῖται τῆς τοῦ ἄρθρ. 83 διατάξεως, ὅπερ βεβαίως ἤθελε πράξει, ἐὰν ἐσχόπει τὴν τήρησιν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς χειραφείας.

ΑΠ. 367 (1878). Ἡ διὰ τὰ κύρος πάσης μεταξὺ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἀνηλικίου, γενομένου ἐνηλικίου, διαγραφομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 83 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου διατύπωσις, ἀπαιτεῖται νὰ τηρηθῆ καὶ κατὰ τὴν πρὸς τὸν, συναινέσει τοῦ κηδεμόνου, ἐνεργαῦντα χειραφέτου ἀνηλικίου διδομένην ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ λογοδοσίαν, διότι καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ αὐτὸς ὑφίσταται λόγος, ὅστις ὑπεγόρευσε τὴν διατάξιν τοῦ εἰρημένου ἄρθρ. 83 πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ ἀπείρου καὶ τὴν ταχεῖαν ἀνάληψιν τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ ἐπιζητούντος ὄρφανοῦ, ἐνηλικίου γενομένου· τουτέστι καὶ ἐνταῦθα δίδεται ὁ λογαριασμὸς ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου πρὸς τὸν χειραφέτου ἀνηλικίου, καὶ ἐπομένως ἀπ' εὐθείας συναλλάσσεται ὁ χειραφέτος μετὰ τοῦ ἐπιτρόπου του, οὐδαμῶς δὲ διὰ τῆς ἀπλῆς συναινέσεως τοῦ κηδεμόνου εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ χειραφέτου ἐγκρίσιν τοῦ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου διδομένου λογαριασμοῦ ἀποσοβοῦνται οἱ κίνδυνοι, οὓς ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ νομοθέτης ἐθέσπισε τὴν διατάξιν τοῦ ἄρθρου 83.

104. Ὁ χειραφέτος δύναται νὰ ἐκμισθόνῃ τὰ μὲν ἀστικά αὐτοῦ ἀκίνητα ἐπὶ τριετίαν τὸ πολὺ, τὰ δὲ ἀγροτικά, ἐπὶ ἑξαετίαν τὸ πολὺ, ἢ νὰ δίδῃ αὐτὰ εἰς ἐπίμορτον καλλιέργειαν κατὰ τὸ ἄρθρον 71, καὶ νὰ εἰσπράττῃ ἐπὶ ἐξοφλήσει τὰ εἰσοδήματα τῆς περιουσίας αὐτοῦ κινήτης καὶ ἀκινήτου. Ὡσαύτως δύναται νὰ ἐπιχειρῇ ὡς διαχειριστῆς πᾶσαν πράξιν πρὸς συντήρησιν ἢ βελτίωσιν αὐτῆς· αἱ δὲ διὰ τῶν πράξεων τούτων συμφωνηθεῖσαι ὑποχρεώσεις περιστέλλονται, ἂν ὧσιν ὑπερμετροί, κατ' αἴτησιν αὐτοῦ ἢ τῶν ἀνιόντων, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν, τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου· ἀλλ' ὁ μετὰ τοῦ χειραφέτου συναλλαχθεὶς ἔχει τότε τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως, ἐπανερχομένων τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸς τῆς συμβάσεως κατάστασιν, ἂν τοῦτο ᾖ ἐφικτόν.

108. Ὁ χειράφετος δὲν δύναται νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου, οὔτε ὡς ἐνάγων, οὔτε ὡς ἐναγόμενος, ἐπὶ διαφορῶν μὴ ἀναγομένων εἰς πράξεις τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του, οὔτε νὰ δεχθῇ χρηματικὰ κεφάλαια ὀφειλόμενα αὐτῷ, ἄνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ κηδεμόνου αὐτοῦ, ὅστις φροντίζει περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ χειραφέτου ἀσφαλούς καὶ ἐπωφελούς διαθέσεως τῶν ληφθέντων χρημάτων. — Ἡ αὐτὴ συναίνεσις ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων αὐτοῦ μεινάντων χρημάτων.

ΑΠ. 237, 238 (1867), 66 (1868). Διὰ τοῦ γάμου ἐπέργεται αὐτοδικαίως ἡ χειραφεσία τοῦ ἀνηλίκου (νόμος ἐπιτροπ. 98), ἐπομένως ὁ τίσις ἐπιτροπὸς δὲν δύναται πλέον νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν ὑπὸ τὴν ἰδίαν ταύτην, διότι οἱ χειραφετοὶ ἀνηλικοὶ παρίστανται ἐπὶ δικαστηρίου εἴτε ὡς ἐνάγοντες, εἴτε ὡς ἐναγόμενοι, κατὰ τὸ ἀρθρ. 105 τοῦ ἀνωτέρου νόμου, αὐτοπροσώπως, χρῆζουσι δὲ μόνον τῆς συναίνεσεως τοῦ κηδεμόνου.

ΑΠ. 109 (1872). Ὁ κηδεμὼν τοῦ χειραφέτου δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ παρίστασθαι ἐπὶ δικαστηρίου ὡς ἐνάγων διὰ δικαιώματα τοῦ χειραφέτου, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀποκλειστικῶς ἀνήκει εἰς τὸν χειράφετον αὐτόν, προσαπαιτεῖται δὲ πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς, ἐκ μέρους τούτου ἡ συναίνεσις τοῦ κηδεμόνου αὐτοῦ τότε μόνον, ὅσας πρόκειται περὶ διαφορᾶς, μὴ ἀναγομένης εἰς πράξεις τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του (ἀρθρ. 105 νόμου περὶ ἐπιτροπείας). Συνεπῶς πρὸς ταῦτα, ἡ ἀγωγή, ἡ οὐχὶ ὑπὸ τῆς χειραφέτου τῆς συναίνεσεως τοῦ συζύγου τῆς, ἀλλ' ἐν ὀνόματι τοῦ συζύγου, ὡς κηδεμὼνος αὐτῆς, ἐγερθεῖσα εἶναι ἄκυρος καὶ ἀπαράδεκτος, καίπερ ἐγκριθεῖσα καὶ παρὰ τῆς χειραφέτου μετὰ τὴν ἐνηλικιστικότητά της.

ΑΠ. 237 (1876). Κατὰ τὸ ἀρθρ. 105 τοῦ περὶ ἀνηλίκων νόμου τῆς 17 Αὐγούστου 1861, ὁ χειράφετος δὲν δύναται νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου οὔτε ὡς ἐνάγων, οὔτε ὡς ἐναγόμενος, ἐπομένως οὔτε ὡς ἀνακόπων, ἐπὶ διαφορῶν, μὴ ἀναγομένων εἰς πράξεις τῆς διαχείρισεως τῆς περιουσίας του, ἄνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ κηδεμόνου αὐτοῦ, ἄρα ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ἔπεται, ὅτι ὁ κηδεμὼν τοῦ χειραφέτου δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ παρίστασθαι ἐπὶ δικαστηρίου διὰ δικαιώματα τοῦ χειραφέτου, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τούτον καὶ μόνον ὅσας πρόκειται περὶ διαφορᾶς, μὴ ἀναγομένης εἰς πράξεις τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ χειραφέτου, προσαπαιτεῖται πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς ἢ τοῦ κηδεμόνου συναίνεσις.

ΑΠ. 274 (1884). Κατὰ τὸ ἀρθρ. 105 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου,

ὁ χειράφετος ἔχει τὴν ἱκανότητα τῆς ἐπὶ δικαστηρίου παραστάσεως, ὡς προσαπαιτουμένης ἀπλῶς καὶ τῆς συναίνεσεως τοῦ κηδεμόνος· ἐντεῦθεν ἔπεται, ὅτι ὁ κηδεμὼν δὲν ἔχει ἐκ τοῦ νόμου τὸ δικαίωμα νὰ παριστᾷ ἐπὶ δικαστηρίου τὸν χειράφετον.

106. Ὁ χειράφετος δὲν δύναται νὰ δανεισθῇ οὔτε νὰ ἐκποιήσῃ μετοχὰς ἐταιριῶν, δημόσια χρεώγραφα, ἢ ἄλλα τοιαύτης φύσεως ὁμολογὰ, ἢ τὰ ἀκίνητα αὐτοῦ, ἢ νὰ παραχωρήσῃ ἀπόλυτα ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα, οὔτε νὰ μεταβιβάσῃ τοιαῦτα εἰς ἄλλους ἐπ' ἀλλοτρίων κτημάτων δικαιώματα αὐτοῦ, ἄνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ κηδεμόνος, καὶ τῶν διατυπώσεων, ὅσας ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἐπὶ μὴ χειραφέτου ἀνηλικίου.

ΑΠ. 24 (1859). Κηδεμὼν, καταβάλλων ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ κηδεμονευομένου ἐπιμέλειαν ὅταν καὶ εἰς τὰς ἰδίας του ὑποθέσεις, δὲν εἶναι ὀπεύθυνος διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ δοθέντος παρ' αὐτοῦ δανείου (Νεκρ. 72 κεφ. η').

ΑΠ. 155 (1892). Προκειμένου περὶ συστάσεως προίκης, ἢ σύμβουσις ἢ γενομένη πρὸς τοῦτο μεταξὺ τῆς ἀνηλικίου συζύγου, ὡς προικολοῦτου, καὶ τοῦ συζύγου, ὡς προικολήπτου καὶ συνάμα ὡς κηδεμόνος, συναίνεσαντος εἰς τὴν προίκισιν, εἶναι ἄκυρος, διότι ὑπῆρχε συγκρούσις συμφερόντων καὶ ἐστερείτο ὡς ἐκ τούτου ὁ σύζυγος τῆς ἐξουσίας νὰ παράσῃ τὴν συναίνεσιν αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἀναλογίας τῆς περὶ διορισμοῦ εἰδικοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος διατάξεως τῶν ἄρθρ. 9 καὶ 103 τοῦ περὶ ἀνηλικίων νόμου, ἔδει, πρὸς τὸ κύρος τῆς πράξεως, νὰ διορισθῇ εἰδικὸς κηδεμὼν, ὅπως συναίνεσῃ εἰς ταύτην, ἀπαιτουμένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 106 τῆς συναίνεσεως κηδεμόνος, προκειμένου περὶ συστάσεως διατετιμημένης προίκης ὑπὸ χειραφέτου.

ΑΠ. 186 (1870). Ὁ χειράφετος ἀνηλικίος, δυνάμενος, κατὰ τὰ ἄρθρα 86 καὶ 106 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, νὰ δανειζῆται ἐπὶ ὑπόθηκῃ, τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου καὶ τῇ συναίνεσει τοῦ κηδεμόνος, ἰσχυρῶς ἐνεργεῖ τοιαῦτα δάνεια καὶ δι' ἄλλου καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ κηδεμόνος, ἐντελέμενος αὐτῶν, ἢ ἐγκρίνων τὰ ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τοῦτο πραχθέντα, ὡς καὶ ὁ ἀνηλικίος.

ΑΠ. 71 (1874). Τὸ ἄρθρ. 106 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, μνημονεύον ρητῶς τὰς πράξεις, ἃς ὁ χειράφετος ἀνηλικίος δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ ἄνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ κηδεμόνος αὐτοῦ, δὲν συγκαταριθμῆται μεταξὺ αὐτῶν καὶ τὰς ἐνεκα θανάτου δωρεὰς κινητῶν, μὴ μεταρρυθμισαν ὡς πρὸς τοῦτο τὸν Ν. 5 Π. (284), καθ' ὃν ὁ ἐφηβὸς ἀνηλικίος δύναται νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν του καὶ διὰ δωρεὰς αἰτία

θανάτου Ν. 32 § 8 (24,1) τὸ δὲ ἄρθρ. 3 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου ἀφορᾷ εἰς τὰς μεταξὺ ζώντων πράξεις τῶν ἀνηλικῶν.

ΑΠ. 171 (1900). Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 106 τοῦ ΧΠΘ' τοῦ 1861 Νόμου, ὄρισαν ὅτι διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ χειραφέτου ἀνηλικίου ἐπιχείρησιν τῶν αὐτοῦ ἀναφερομένων πράξεων, ἐν αἷς καὶ τὸ δάνειον καὶ ἡ παραχώρησις ἀπολύτων δικαιωμάτων ἐπὶ ἀκινήτων περιλαμβάνονται, δὲν ἀρκεῖ μόνῃ ἡ συναίνεσις τοῦ κηδεμόνου. ἀλλ' ἐπιβάλλεται προσέτι καὶ ἡ τήρησις τῶν διατυπώσεων, ὅσας ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἐπὶ μὴ χειραφέτου ἀνηλικίου, ἐνόησε προδήλως νὰ παραπέμψῃ εἰς τὰς περὶ τούτων ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου διοίκησιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλικίου καθοριζομένας διατυπώσεις καὶ ἰδίως εἰς τὸ ἄρθρον 66, ὅπερ, μεταξὺ τῶν ἄλλων διατυπώσεων, ἀπαιτεῖ καὶ τὴν προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐκδοδομένην δικαστικὴν ἄδειαν, ἐνιαίον δὲ σύστημα διοικήσεως τῆς περιουσίας τῶν χειραφετῶν ἀνηλικῶν καθιερώσας ὁ νόμος οὗτος, οὐδεμίαν ἐποίησε διάκρισιν μεταξὺ χειραφετῶν διατελούντων ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ πατρὸς καὶ χειραφετῶν διατελούντων ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν ἐτέρου προσώπου, ὥστε διὰ πάντας οἱ αὐτοὶ ἀρμόζουσιν ὅροι καὶ τύποι τῆς διοικήσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν, ὡς ἐκ τῶν ἄρθρων 102 καὶ ἐπομένων φανερώς δείκνυται. Κατὰ συνέπειαν, δεχθὲν τὸ ἐφετέριον ὅτι διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀναίρεσιόντος, χειραφέτου ἀνηλικίου ὄντος καὶ ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ διατελοῦντος, σύναψιν τοῦ ἐν τῇ ἀνακοπῇ αὐτοῦ ἀναφερομένου δανείου καὶ τὴν παραχώρησιν ὑποθήκης ἐπὶ ἀκινήτου αὐτοῦ, δὲν ἀπαιτεῖτο νὰ προηγηθῇ γνωμοδότησις τοῦ οἴκειου συγγενικοῦ συμβουλίου, ἀλλ' ἤρκει μόνῃ ἡ συναίνεσις τοῦ κηδεμόνου καὶ ἡ δικαστικὴ ἄδεια, ψευδῶς τὰς εἰρημένας σαφεῖς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου ἠρημύνευσε.

ΑΠ. 260 (1892). Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγή στήριζεται εἰς δάνειον γενόμενον πρὸς τὸν ἐναγόμενον ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῶν ἀνακοπτόντων, ἀνηλικῶν μὲν ὄντα ἀλλὰ καταστάνατα δι' αὐτοῦ πλουσιώτερον, πείσαντα δὲ τὸν δανειστήν διὰ θόλου, ὅτι τὴν κατὰ τὴν συνομολόγησιν αὐτοῦ ἐνήλικος ἀρνηθέντος δὲ τοῦ ἐναγομένου τὰ γεγονότα ταῦτα, ἀνάγκη παρίστατο νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐνάγων εἰς ἀπόδειξιν αὐτῶν ὡς ἀποτελούντων τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του, ἤτοι πρῶτον μὲν ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἔλαβε τὸ ποσὸν τοῦ περὶ οὗ προκίεται δανείου τῶν χιλίων δραχμῶν, δευτέρον ὅτι κατέστη δι' αὐτοῦ πλουσιώτερος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀγωγῆς, καὶ τρίτον ὅτι διὰ θολῶν μέσων ἐπίεισε τὸν δανειστήν, ὅτι ἦν ἐνήλικος.

107. Ἐκτός τῆς ἐκ γάμου χειραφείας, πᾶς ἄλλος χειράφετος, οὗτινος αἱ ὑποχρεώσεις περισταλῶσι, δύναται νὰ στερηθῇ τῆς χειραφείας διὰ πράξεως τοῦ

πατρός, ἢ τῆς μητρός, ἢ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, κατὰ τὰς ἐν τοῖς ἀρθροῖς 99 καὶ 100 διαγεγραμμένας διατυπώσεις.

108. Ἄμα ἡ χειραφεσία ἀνακληθῆ, ὁ ἀνήλικος υποβάλλεται αὐτὸς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατρός ἢ ἐπιτροπῆς, παρατεινομένην μέχρι τῆς ἐνηλικιότητος αὐτοῦ, ἐξαιρουμένης μόνως τῆς ἐν τῷ ἀρθρῷ 98 περιπτώσεως. — Ἡ τῆς χειραφεσίας ἀνάκλησις σημειοῦται εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ χειραφεσίας πράξεως.

109. Χειράφετος ἐμπορίαν μετερχόμενος, λογίζεται ἐνήλικος, ὡς πρὸς τὰς πράξεις, ὅσαι τὴν ἐμπορίαν ταύτην ἀφορῶσιν.

ΑΠ. 57 (1877). Ἐπειδὴ τῆς τοῦ ἀρθρου 109 τοῦ περὶ ἀνηλίκων κλπ. νόμου διατάξεως, καθ' ἣν χειράφετος ἐμπορίαν μετερχόμενος λογίζεται ἐνήλικος ὡς πρὸς τὰς πράξεις ὅσαι τὴν ἐμπορίαν ταύτην ἀφορῶσιν, μὴ ὀριζούσης ὅτι καὶ πᾶς χειράφετος δύναται νὰ ἐνασκήσῃ τὴν ἐμπορίαν ἢ νὰ ἐνεργήσῃ πράξεις ἐμπορικὰς μόνον δύναται τῆς χειραφεσίας, ἡ ὀρθὴ ἔννοια κατὰ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἐστὶν ὅτι ὁ χειράφετος ἀνήλικος δύναται νὰ ἐνασκήσῃ τὴν ἐμπορίαν ἢ νὰ ἐνεργήσῃ πράξεις ἐμπορικὰς, ἀλλὰ ἀφοῦ ἀποκτήσῃ τὴν πρὸς τὸ μετέρχεσθαι τὴν ἐμπορίαν ἰκανότητα κατὰ τοὺς ἐπιμέρους ἐμπορικῶν νόμων, ἀρθρου 2. Ὅθεν, ἀμφοτέρων τῶν διατάξεων τούτων συμβιβαζομένων πρὸς ἀλλήλας, ἐκ τοῦ ἀρθρου 109 περὶ ἀνηλίκων νόμου, ὡς μεταγενεστέρου, δὲν καθηργήθη τὸ ἀρθρον 2 ἐμπορικῶν νόμων ὡς προγενεστέρου ὥστε ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις βάσιν ἔχουσα μόνον ὡς πρὸς τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδικίου συναλλαγματικῆς ὅτι καὶ ἄνευ ἐκπληρώσεως τῶν ὁσων ἀρθρου 2 ἐμπορ. νόμου, καὶ ἰδίως ἄνευ τῆς ὁμολογουμένως μὴ λαβούσης χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου καταστιχώσεως καὶ εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον τοῦ τόπου, εἶτα κατώκει ὁ ἐναίρεσιών ἀνήλικος χειράφετος, τοιχοκολλήσεως τῆς πρὸς τὸ ἐμπορεῦσθαι ἀδείας τῶν γονέων τοῦ κλπ., ἡ εἰρημένη συναλλαγματικὴ εἶχε κύρος ὡς ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀναίρεσιαντος μετὰ τὴν χειραφεσίαν αὐτοῦ ἐν τῷ ἦν ἄκυρος κατὰ τὸ ἀρθρον 114 τοῦ ἐμπ. νόμου, ψευδῶς ἠρμήνευσε τὸν Νόμον.

ΑΠ. 196 (1863). Κατὰ τὸ ἀρθρ. 109 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, εἶναι αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ χειραφέτου θεωροῦνται ὡς γενόμεναι πρὸς τὸν ἐνήλικον, ὅσας ἀναδέχεται χάριν τοῦ ἐμπορίου τοῦ ἐπομένως δέον νὰ ἐξακριβῶται, ἐὰν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπαγγέλ-

ματος ἐνηργήθησαν πρότερον τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου ἀπαιτούμενα, διότι μὴ προηγηθέντων αὐτῶν, αἱ ὑποχρεώσεις καὶ συναλλαγαὶ αὐτοῦ θεωροῦνται ὡς παρ' ἀνηλικίου γεγόμεναι.

110. Αἱ παρὰ τοῦ χειροφέτου συναινέσει τοῦ κηδεμόνος, κατα τ' ἀνωτέρω ὀρισμένα, ἐνεργούμεναι πράξεις ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ὡσανεὶ ἐγένοντο παρ' ἐνηλικίων.

111. Καθ' ἂς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται ἡ συναινέσις τοῦ κηδεμόνος, ἐὰν οὗτος ἀποποιηται αὐτὴν, ὁ ἐνήλικος ἀναφέρεται εἰς τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, ὅπερ δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς πράξεως.

112. Φυσικὸν τέκνον, συμπληρώσαν τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, δύναται νὰ χειραφετηθῆ παρὰ τοῦ ἀναγνωρίσαντος αὐτὸ πατρός, ἢ, ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, παρὰ τῆς ἀναγνωρισάσης αὐτὸ μητρος. — Ἡ χειραφεσία αὐτοῦ τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀρθρῷ 99 διατύπωσιν.

113. Τὸ ὑπὸ ἐπιτροπείαν φυσικὸν τέκνον, συμπληρώσαν τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, δύναται νὰ χειραφετηθῆ ὁ ἐπίτροπος ἀδεία τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν.

ΤΙΤΛΟΣ Β'.

Περὶ ἐνηλικιότητος.

114. Ὁ συμπληρώσας τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ εἶναι ἐνήλικος καὶ ἔχει τὴν πρὸς πᾶσαν πράξιν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἰκανότητα, ἐξαιρουμένων τῶν περιγὰμου καὶ υἰοθεσίας ὀρισμένων.

ΑΠ. 86 (1869). Ἐπὶ εἰσποιήσεως ἀνήθων ἢ ἐφήθων ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις ὄλων τῶν ἐπιτρόπων ἢ κηδεμόνων κατὰ τὸν Ν.

5 Κώδ. (5 59) ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐπρόκειτο περὶ εἰσποιήσεως, καθ' ἣν καὶ ἡ περιουσία τοῦ εἰσποιουμένου μεταβαίνει εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ εἰσποιούντος καὶ ἡ γνωμοδότησις τῶν διαχειριζομένων τὴν περιουσίαν ἀπαιτεῖται πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀνηλικού, ἀλλὰ περὶ ἀπλῆς υἰοθεσίας ὑπὸ γυναικός, ἥτις οὔτε πατρικὴν ἐξουσίαν λαμβάνει ἐπὶ τοῦ υἰοθετουμένου οὔτε δικαίωμα ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ὡς μὴ ὑπαρχούσης οὔτε φυσικῆς οὔτε πολιτικῆς μεταξύ τῶν συγγενείας § 10 Εἰσ. (1. 11.) 5 Κώδ. (8 48). Β. (33. 1.) 1. τμ. 52 ἄρμ. § 4. (2. 8). καὶ ἐπομένως τοιαύτην γνωμοδότησιν τοῦ κηδεμόνος ἀπαιτουμένην ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἀνηλικού, τρίτος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ ὡς λόγον ἀκυρότητος τῆς υἰοθεσίας.

ΑΠ. 86 (1869). Δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι διὰ υἰοθεσίαν ἦτον ἀναγκαζα ἡ γνωμοδότησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, διότι ρητῇ περὶ τούτου διατάξει τοῦ ἐν ἰσχύϊ ρωμαϊκοῦ δικαίου δὲν ὑπάρχει ἔαν δὲ συμφέρῃ, εἰς τὸν υἰοθετούμενον, ἢ μὴ, ὅπως καὶ περὶ τῆς ἡλικίας αὐτοῦ καὶ τοῦ υἰοθετοῦντος, ἐξετάζει ὁ ἐπιτρόπων δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ Ν. 17 § 4 τῶν Πανδ. (17) ἢ τῆς διατάξ. 23 τῶν Βασιλ. (33. α.).

ΑΠ. 86 (1869). Διὰ τὸ κύρος τῆς προκειμένης υἰοθεσίας δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐχθῆ ἡ υἰοθετήσασα συμπληρωμένον τὸ 60ὸν ἔτος, διότι ἡ συμπλήρωσις αὐτοῦ ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν Ν. 15 § 2 Π. (1. 7). Βασ. (13. α.) 12, ὅταν πρόκηται νὰ εἰσποιηθῆ αὐτεξούσιος ὑπὸ ἀνδρός ἐξασκούντος πατρικὴν ἐξουσίαν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ υἰοθεσίας γενομένης ὑπὸ γυναικός, ἥτις δὲν εἰσποιεῖ, κατὰ δὲ τὴν υἰοθεσίαν ὁ υἰοθετῶν ἀρκεῖ νὰ ἦναι πρεσβύτερος τοῦ υἰοθετουμένου κατὰ 18 ἔτη. Β. (33. α.) 58. Ἄρμ. (Β. 14) 5.

ΑΠ. 86 (1869). Ἐπειδὴ ἀληθῶς διὰ τοῦ γάμου χειραφετεῖται ὁ υἰοθετούμενος (Ἄρμ. α. 17) 8, καὶ ὁ χειραφετηθεὶς δὲν ἔχει δικαίωμα κληρονόμου ἐξ ἀδιαθέτου ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ μετὰ τὴν χειραφεσίαν ἀποδιώσαντος θετοῦ γονέως. (Ἄρμ. 5. 8 § 76. Ν. 14. Π. (1. 7) Β. (35. Α. 11)—§ Η εἰσηγ. (3). Ἄλλ' αἱ διατάξεις αὗται, σγαιτικαὶ οὐσα μὲ τὴν ἐκ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας χειραφεσίαν τῶν ὑπὸ ἀρρένων υἰοθετουμένων, κανονίζουσι δικαιώματα μεταξύ τῶν αὐτῶν προσώπων καὶ δὲν ἐφαρμόζονται κατὰ τῶν ὑπὸ γυναικὸς υἰοθετουμένων, διότι αὗται δὲν ἐξασκοῦσι πατρικὴν ἐξουσίαν, οὐτὴ χειραφετοῦσι κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὅποιου ἐγένετο ἡ προκειμένη υἰοθεσία, καὶ ἐπομένως οὔτε αἱ ἐκ τῆς χειραφεσίας συνέπειαι ἐπέρχονται πρὸς βλάβην τοῦ ὑπὸ γυναικὸς υἰοθετηθέντος, οὔτε διὰ τὸν λόγον τούτον ἡ ἀνατρεψίβλητος στερεῖται τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου, καὶ ἂν μετὰ τὴν υἰοθεσίαν συνῆλθεν εἰς γάμον.

ΑΠ. 86 (1869). Διὰ τῆς νεαρῆς τοῦ Διόντος χορηγούσης τὸ δι-

καίωμα εἰς τὰς γυναῖκας νὰ υἱοθετῶσι καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀσμοδίου ἀρχόντος δὲν μετεβλήθησαν τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα, ἅπερ ὁ ὑπὸ γυναικὸς υἱοθετούμενος διὰ Β. θεσπίσματος, ἀπέκτα ὡς νόμιμον τέκνον ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτῆς, δυνάμει τοῦ Ν. 5. Κώδ. (8. 48) Β. (33. α') 54. καὶ τοῦ § 10 εἰς. (I. II) καὶ ἐπομένως ἡ ἀναιρεσιβίλητος υἱοθετηθεῖσα δυνάμει ἀποφάσεως δικαστικῆς χάρις τοῦ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου τὰ δικαιώματα συμμίχως μὲ τὴν περὶ τούτου σκέψιν τοῦ ἐφεταίου, ὡς ἂν ἤθελεν υἱοθετηθῆ διὰ Β. θεσπίσματος, ἡ δὲ περὶ τοῦ ἐναντιοῦ ἀξίωσις δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον. — Ἐπειδὴ, ἀφοῦ τὸ Ἐφετεῖον παρεδέχθη ὅτι ἡ ἀναιρεσιβίλητος ἐγένετο θετὴ θυγάτηρ τοῦ τε Κ. καὶ τῆς συζύγου του, δὲν ἐσφαλὲν εἰπὼν, ὅτι ὡς πρὸς τὴν συζυγον ἡ πράξις ἔχει χαρακτῆρα υἱοθεσίας ὑπὸ γυναικὸς γενομένης, καὶ ὅτι ἡ υἱοθετηθεῖσα παρ' αὐτῆς ἔχει ἐπὶ τῆς περιουσίας ὡς κληρονόμου ἐξ ἀδιαθέτου δικαιώματα, κατὰ συνέψιαν καὶ πρὸς ἀβίβλη ὡς ἄκυρον τὴν περὶ ἧς ἡ δίκη διαθήκη· ἄρα λαμβασμένης δὲν ἐφήρμοσε τὰς σχετικὰς περὶ υἱοθεσίας γυναικῶν διατάξεις, ἂν καὶ ἡ υἱοθεσία ἐγένετο παρ' ἀμφοτέρων τῶν συζύγων, διότι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἀναιρεσιβίλητος εἶναι θετὴ θυγάτηρ τῆς συζύγου, ὅπως ἤθελεν εἰσθαι ἂν χωρὶς τοῦ συζύγου ἐγένετο υἱοθετηθεῖς τῆς ἀναιρεσιβίλητου.

ΑΠ. 211 (1869). Ἐπειδὴ οὔτε ὁ νόμος 5 τοῦ Κώδ. (8. 48 41 Βασ. 33. 1) καὶ ἡ § 10 εἰσηγήσεων (1 ἀρ. σ) ρητῶς καὶ σαφῶς ἀπονέμου δικαιώματα νομίμου, καὶ ἐπομένως ἀναγκαίου κληρονόμου, εἰς τὸν ὑπὸ γυναικὸς υἱοθετούμενον, οὔτε τὸ τεμάχιον 2 § 3 τῶν Π. (5. 2) 25. Β. 391 ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν ἐπίσης σαφῶς τὸ τῆς μέμφεως δικαίωμα, δεκτικὰ δὲ ἐμοισθητήσεως εἶναι ταῦτα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς μεταγενεστερῆς καὶ ἰσχυροῦς παρ' ἡμῖν Νεαρᾶς 27 τοῦ Αὐτοκράτορος Λέοντος τῆς περιεχομένης ἐν τῇ ἐξαδίβλω τοῦ Ἄρμεν. (2. 8) § 4, ἐὰν παραλειφθῆ ἀμνημόνευτος ἐν τῇ διαθήκῃ τῆς θετῆς μητρὸς τοῦ ὁ υἱοθετηθεῖς, ἔχει τὴν περὶ μέμφεως ἀγωγὴν ὥστε τὸ Ἐφετεῖον παρεδεχθὲν τὴν γνώμην ὅτι ὁ νῦν ἀναιρεσιβίλητος, ὡς θετός τῆς Ἐ., δὲν ἔχει τίσιν νομίμου καὶ ἀναγκαίου κληρονόμου, οὔτε δικαίωμα μέμφεως κατὰ τῆς προσβαλλομένης διαθήκης, καθὼς παραλειφθεὶς, δὲν παρεβίβασε σαφῆ ὄρισμόν τοῦ νόμου, καὶ, ἕνεκα τούτου, ἡ ἀπόφασίς του δὲν ὑπάκειται εἰς ἀναρῆσιν δυνάμει τῶν 809 καὶ 810 ἀρ. τῆς πολ. Δικονομίας, οὔτε ἂν στηριχθῆν εἰς τὴν σκέψιν ταύτην δὲν ἐξέτεινεν ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβίλητος κατ' ἀναλογίαν τὰς περὶ μέμφεως τῆς διαθήκης τῶν ἀνόντων διατάξεις τοῦ νόμου Π. (5. 23) Βασ. (29. 1) 31.

Οἱ καταφατικῶς λύοντες τὸ ζήτημα εἶπον τὰ ἑξῆς: Ἐπειδὴ ἡ Νεαρά 27 τοῦ Λέοντος ἐπιτρέψασα εἰς τὰς γυναῖκας ἐν γένει τὸ υἱοθετηθῆναι, ρητῶς ὥρισεν, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἔχουσιν αἱ ὑπάνδρου ἀλλ' ἄτοκοι γυναῖκες, καὶ ὅτι οὐκ ἄξιον, διότι θῆλυ πρόσωπον, ὑποζουσίους ἔχειν παῖδας οὐκ ἐρεῖται, διὰ τοῦτο μὴ ἐξεῖναι υἱοθετηθῆναι.

Ἐπειδὴ ἡ αὐτὴ Νεαρά οὐδὲν ὥρισην ἰδίως τὰ ἀποτελέσματα τῆς ταιαύτης ὑπὸ γυναικὸς γενομένης υἰοθεσίας, ἀλλ' ἀπλῶς ἐπεξέτεινε μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ υἰοθετησῆαι, ὅπερ κατ' ἀρχὰς εἰς μόνον τὰς γυναῖκας, αἵτινες ἀπώλεσαν τὰ ἴδια τέκνα τῶν πρὸς παραμβλίαν ἐπατραπῆ, εἰς πᾶσαν γυναῖκα εἴτε ὕπανδρον εἴτε μῆ, εἴτε καὶ παρθενοῦσιν ἐλομένην* ἐκ τούτου δὲ ἐξάγεται καὶ τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ παρὰ γυναικὸς μὴ ἀπολεσάσης ἴδια τέκνα καὶ υἰοθετούμενος ἀνευ Β. ἀδείας δὲν ἀπολαύει τῶν δικαιωμάτων τῆς πλήρους ἢ ἀτελοῦς υἰοθεσίας, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς ἀστοργεν τὴν παραλιπούσαν αὐτὸν διαθήκην, καθόσον ὁ σκοπὸς τῆς Νεαρᾶς ταύτης δὲν ἦτο νὰ κανονίτῃ τὰ δικαιώματα τοῦ υἰοθετουμένου, ἀλλὰ νὰ ἐπικτείνῃ τὸ τοῦ υἰοθετησῆαι δικαίωμα. Ὅθεν διέμενον ἐν ἰσχύϊ τὰ ὑπὸ τῆς προτέρας νομοθεσίας κεκαנוνισμένα ἀποτελέσματα τῆς υἰοθεσίας, ἅτινα συγκεφαλαιοῦνται εἰς τούτο, ὅτι ἡ γυνὴ ἢ υἰοθετήσασα ποιεῖ τὸν παῖδα ὡσάνεἰ ἐξ αὐτῆς τεχθέντα, ταυτέστιν ἀναγκαῖον αὐτῆς κληρονόμον. Ταῦτα ἐπιβεβαιοῦσι ρητῶς, α') τὸ χωρίον Κ. (8. 48) 5, ὅπερ εἶναι διάταξις ὅλως ἐξαιρετικὴ, καὶ ἐπομένως δὲν ἐπιτρέπεται διασταλτικῇ αὐτῆς ἐρμηνείᾳ. Αὐτὸ ἐπὶ τῆς ὑπὸ γυναικῶν υἰοθεσίας ἀφομοιοῖ τὸ θετὸν τέκνον γυναικὸς πρὸς τὸ καὶ φύσει καὶ νόμῳ ἴδιον αὐτῆς τέκνον, καὶ κατ' ἐξαιρέσειν τῶν κρατούντων ἐπὶ τῶν ἄλλων υἰοθεσιῶν, χορηγεῖ εἰς αὐτὸ τὴν κατὰ τῆς διαθήκης τῆς υἰοθετησάσης οὐτὸ γυναικὸς περὶ ἀστοργίας μὲμφιν, ἣ δὲ ἐν τῷ τεμαχίῳ τούτῳ ἔκφρασις Αἰγογάγε δὲν ἔχει παρὰ ἱστορικῶν ἀξίαν· β') τὸ χωρίον Βασιλ. (33. 1) 44.—γ') τὸ χωρίον Ἄρμ. (2. 8) 4.—δ') Αἰ εἰσηγήσεις (1. 11) § 10 δὲν ἀποκλείουσι τὴν ὑπὲρ ἡμῶν λύσειν τοῦ ζητήματος, ἀναφέρουσαι μόνον συντόμως τὸ ἐξ ἐπιεικείας υἰοθετεῖσθαι τὰς γυναῖκας· ε') τὸ χωρίον Πανδ. (2. 5) 29 § 3, καὶ ὃ δὲν δίδεται ἡ μὲμφις κατὰ τῆς διαθήκης ἐκείνης, ἣν ψευδῶς καὶ κατὰ πλάνην ἐνόμιζεν ὁ ἀνάγων θετὴν εἶναι μητέρα, ἥτοι τὸ τεμάχιον τοῦτο λύει ὑπὲρ ἡμῶν τὸ ζήτημα διὰ τοῦ argumentum a contrariis, ὁμοίως, εἰάν ἡ πλάνη δὲν ὑπῆρχεν, ὁ υἰοθετούμενος ἤθελεν εἶναι τὴν μὲμφιν. Τὰ αὐτὰ λέγουσι καὶ τὰ Βασιλικά (39. 1) 29, ἀρὰ δίδεται κατὰ ταῦτα ἡ μὲμφις κατὰ τῆς διαθήκης θετῆς μητρός, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἥτοι ὁ θετὸς υἱὸς γυναικὸς εἶναι ἀναγκαῖος αὐτῆς κληρονόμος. Τὰ ὑπὸ τῶν ἀντιδικῶν ἐπικαλούμενα διὰ τῶν προτασῶν τῶν ἄλλων χωρία τοῦ Ρ. Δικαίου οὐδεμίαν πρὸς τὸ ἐπαγγελοῦν ἡμᾶς ζήτημα σχέσιν ἔχουσι, ἀφορῶντα οὐχὶ θετά, ἀλλὰ φυσικὰ τέκνα καὶ ἄσχετα ἄλλα ζητήματα (ἰδὲ καὶ Νεαρ. 115 κεφ. 3. καὶ 115 κεφ. 1. Κωδ. (8. 48) 10, Θεοφ. (1. 11) § 2 καὶ Βασιλ. (33. 1) 25 § 3 καὶ σχολίον).

Ἐπειδὴ ἡ δοξα ὅτι ὁ θετὸς υἱὸς γυναικὸς εἶναι καὶ ἀναγκαῖος αὐτῆς κληρονόμος καὶ μεριδιοῦχος, ἢ ἀπὸ ρητῶν καὶ σαφῶν, ὡς ἴφρηται, τοῦ νόμου διατάξεων συναγομένη, εἶναι καὶ ἡ κοινῶς ἐπι-

κρατοῦσα παρὰ τοῖς ἐπισημοτέροις συγγραφεῦσι τοῦ Ρ. Δικαίου, ἵνα μὴ εἴπωμεν παρὰ παντὶ γράφοντι περὶ Ρ. Δικαίου. Καὶ ἔντως α') ὁ Π. Καλλιγας ταύτην τὴν δόξαν παραδεχόμενος ἔγραψεν ἐν τῷ. 5 85 τοῦ συστήματος τοῦ περὶ Ρ. Δικ. καθὰ ἐν Ἑλλάδι πολιτεύεται, τάδε αὐτολεξεῖ περὶ τῆς δόξης ταύτης· α καὶ σὶ ὑπὸ γυναικῶν υιοθετηθέντες θεωροῦνται ὡς γνήσιοι καὶ ἀπολαμβάνουσι τὴν μερίδιον (Ἰδὲ τοῦ αὐτοῦ καὶ τόμ. 4, σ. 211 ἐν ἀρχῇ τόμ. 5 σελ. 102 ἀρ. 66 καὶ σελ. 140 ἀρ. 106, καὶ Κρασσῶν τόμ. 1, σελ. 404)· β') Ὁ Οὐαγγερῶφ ἐν τόμ. 2 § 474 σελ. 295 τῆς ἕκτης ἐκδόσεως τοῦ περὶ Ρ. Δικ. συστήματος τοῦ γράφει, ὅτι εἶναι προσῆτι διαφιλονευκούμενον ἐὰν δύνανται τὰ ὑπὸ γυναικῶς υιοθετηθέντα τέκνα νὰ προσβάλλωσι τὴν διαθήκην τῆς θετῆς μητρὸς των διὰ τῆς *quaerela inofficiosi testamenti*. Πολλοὶ ἀρνοῦνται τοῦτο ἐκ τῆς ἀναλογίας τῆς *adoptionis plena*, ἀλλὰ βεβαίως σφάλλουσι, διότι διὰ ταιαύτης υιοθεσίας τὸ θετὸν τέκνον εἰσέρχεται εἰς σχέσιν φυσικοῦ τέκνου καὶ θεωρεῖται ὡς φυσικὸν τέκνον ἢ ἀπολαμβάνει τὰ δικαιώματα φυσικοῦ τέκνου. Παρ' ἐπέμπει δὲ ὁ Vangerow εἰς τὸν Νόμ. 5. Κώδ. de adoptionibus καὶ Νόμ. 29, § 2 de inoff. testamenti, καὶ εἰς τοὺς νομοδιδασκάλους Francke, Mühlenbruch, Sintenis καὶ λοιπούς· γ') Ὁ Μουλεμπρουχ ἐν τόμ. 3 σ. 557 γράφει τὰ ἑξῆς κατ' ἀκριβῆ μεταφράσιν ἐπὶ ἀποτέλεσμα πάσης ἐγκύρου υιοθεσίας εἶναι ὅτι τὸ θετὸν τέκνον ὑπόκειται εἰς τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν τοῦ θετοῦ πατρὸς, λαμβάνει τὸ ὄνομα τούτου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκονομικὴν του καὶ τὰ τιμητικὰ αὐτοῦ δικαιώματα καθόσον ταῦτα δύνανται νὰ μεταβιβασθῶσιν εἰς τέκνα κτλ. Εἰς τὴν υιοθεσίαν κατὰ τὴν στενὴν σημασίαν ἐπέφερον ἐν τούτοις ὁ Ἰουστινιανὸς ἕνα σπουδαῖον νεωτερισμὸν, διέκρινε δηλ. ἐὰν ἡ υιοθεσία ἐγένετο παρ' ἀιόντος τοῦ θετοῦ τέκνου ἢ παρὰ τρίτου. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἰσχύει καθ' ὅλοκληρίαν τὸ ἀρχαῖον δίκαιον, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ἐὰν ὁ εἰς υιοθεσίαν δοθεὶς εἶναι *suus heres* τοῦ φυσικοῦ ἀιόντος, ἡ υιοθεσία αὐτῆ οὐδὲν ἄλλο ἔχει ἀποτέλεσμα, εἰμὴ ὅτι τὸ θετὸν τέκνον κληρονομῆ ἐξ ἀδιαθέτου τὸν θετὸν πατέρα, ἐὰν οὗτος δὲν ἔχαμε διαθήκην. Ἐπὶ τούτου οἱ νεώτεροι στηρίζουσι τὴν διακρίσιν μεταξὺ *adoptionis plena* καὶ *adoptionis minus plena*. Ταύτης ὁμοῦ διαφέρουσι καὶ ἀτελεῖς υιοθεσίαι ἄλλου εἶδους, δηλαδή ἡ ταῖς γυναῖκι ἐξαιρετικῶς ἐπιτραπομένη, ἣτις βεβαίως δὲν δύναται νὰ περιποιήσῃ ταύτην τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, καὶ ὁμοῦ δίδει εἰς τὸ θετὸν τέκνον τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναγκαίου κληρονόμου. (Ἰδὲ Mühlenbruch καὶ ἐξακολούθησιν Glück τόμ. 35 σελ. 183 καὶ ἐπ.)· δ') Ὁ περιώνυμος συγγραφεὺς Francke ἐν τῇ ἀξιολογίᾳ αὐτοῦ μονογραφίᾳ περὶ Δικαίου τῶν ἀναγκαιῶν κληρονόμων κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν καὶ Βυζαντινὸν Δίκαιον σελίδι 185 καὶ ἐπ. ὀρθότατα παρατηρεῖ, ὅτι αἱ ἀτελεῖς υιοθεσίαι τέκνου ἔχοντος κατὰ φύσιν πατέρα περιποιεῖ εἰς τὸ θετὸν τέκνον ἀπέ-

καὶ τοῦ υἱοθετοῦντος αὐτὸ πατρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν τοῦ ἀναγκαίου κληρονόμου, ἥτις ἐφυλάττετο αὐτῷ ἀπέναντι τοῦ φυσικοῦ πατρὸς ἀλλ' ἡ ἀτελής αὐτῆ υἱοθεσία (adoptio minus plena) ὑποθέτει θετὸν πατέρα καὶ μάλιστα ἕνα. Ρητῶς δὲ διακρίνεται ἀπ' αὐτῆς ἡ υἱοθεσία τῶν γυναικῶν, ἥτις θεωρεῖται ἀτελής μόνον καθόσον δὲν δύναται νὰ περιποιηθῆ πατρικὴν ἐξουσίαν εἰς τὰς γυναῖκας ἐπὶ τῶν θετῶν τέκνων, ἐν ᾧ ἐν τῷ κληρονομικῷ δικαίῳ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς εἶναι ὡς καὶ τὰ τῆς πλήρους υἱοθεσίας (adoptio plena). Οἱ νόμοι ἀπονέμουντι εἰς τοὺς ὑπο γυναικῶν υἱοθετηθέντας τὴν ἰδιότητα τῶν γνησίων καὶ νομίμων τέκνων, ἐπομένως καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων » (Ἰδὲ τὸν Νόμ. 5. Κ. (8. 48) de adoptionibus καὶ Νόμον 29 § 3 Παν. (5. 2.) de inofficiosi testamenti). Ἐκ τοῦ τελευταίου γωρίου προκύπτει ἀδισταχτῶς κατὰ τὸν Thibaut, τὸν Francke καὶ τὸν Mühlenbruch ὅτι οἱ κατὰ τὰς νόμους διατυπώσεις υἱοθετηθέντες ὑπο τῶν γυναικῶν ἔχουσι τὴν ἀγωγὴν περὶ μέμφεως τῆς διαθήκης καὶ θεωροῦνται ὡς ἀναγκαῖοι κληρονόμοι. Ἡ διάταξις τοῦ νόμου 29 § 3 Πανδέκτων ἐλήφθη ἐκ τοῦ Οὐλπιανοῦ, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ὅπου δὲν εἶχαν εἰσεῖτι ἐπιτραπῆ ἡ υἱοθεσία τῶν γυναικῶν, ἐπομένως τὸ γωρίον εἶναι ὑποβολιμαῖον ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο μάλιστα ἀποδεικνύει, ὡς ὀρθότατα παρατηρεῖ ὁ Francke, ὅτι κατὰ τὸ ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ δίκαιον οἱ υἱοθετούμενοι ὑπο τῶν γυναικῶν ἀπελάμβανον τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀναγκαίου κληρονόμου, διότι ἄλλως οὐδεμία ὑπῆρξεν ἀνάγκη νὰ μεταβληθῆ τὸ καίμενον τοῦ Οὐλπιανοῦ ἐν τῷ Πανδέκτῃ. Ἡ ἀλλοίωσις ἐγένετο προφανῶς πρὸς ἀρμοσίωσιν τῆς ἐν τῷ Πανδέκτῃ διατάξεως πρὸς τὴν διατάξιν τοῦ Κώδικος de adoptionibus (8. 48), κατὰ τὴν ὅποιαν, ὡς ἐρρέθη, ὁ υἱοθετηθεὶς ὑπο γυναικῶν νομίζεται ὡς γνήσιον καὶ νόμιμον τέκνον τῆς θετῆς μητρὸς καὶ ἀπολαμβάνει δίκων τῶν συνδεομένων μετ' αὐτῆς ἰδιότητα ταύτην δικαιωματικῶν. Καὶ ἀπῆρτετο μὲν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ διὰ τὸ ἐγκυρον τῆς υἱοθεσίας τῶν γυναικῶν, ἵνα προὑπῆρξεν τῇ θετῇ μητρὶ τέκνα κατὰ σάρκα καὶ νόμιμου γάμου, ἀποβιάσαντο πρὸ τῆς υἱοθεσίας, ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ Λέων ἐπέτρεψεν, ὡς εἰρησται, διὰ τῆς 27 Νεαρᾶς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνεπιτρέτως τὰς γυναῖκας καὶ τὴν υἱοθεσίαν εἴτε ἐγγάμους εἴτε ἀγάμους, εἴτε ἀτέκνους, εἴτε καὶ λαβούσας τέκνα. Ἐπέτρεψε διὰ τῆς 27 Νεαρᾶς, ὡς διὰ τῆς 26 νεαρᾶς του, τὴν υἱοθεσίαν καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἀγάμους, τοὺς ὄψοιους ἢ προτέρα νομοθεσία ἀπέκλειεν αὐτῆς. Ὅθεν δὲν δύναται ἄνευ προφανοῦς παραβιάσεως καὶ τοῦ ρήματος καὶ τῆς ἐννοίας τῶν νόμων τούτων νὰ ἐρμηνευθῶσιν ὡς συνδεόντες πρὸς τὴν υἱοθεσίαν τῶν γυναικῶν ἄλλας συναρτίαι, τὰς ὁποίας τὸ ἰσχυρὸν δίκαιον οὐκ ἀπέκλειεν μετ' αὐτῆς, θεωροῦν τὰ θετὰ τῶν γυναικῶν τέκνα ὡς ἔχοντα τὴν ἰδιότητα τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων. Ἄν ἡ ἐπιτροπεία Νεαρᾶ ἐννοεῖ ν' ἀρνηθῆ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀναγκαίου

κληρονόμου εἰς τὰ θετὰ τῶν γυναικῶν τέκνα, εἰ ἀπαραιτήτου ἀνάγκης ὄφειλε νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ εἰς μόνον τοὺς ὑπὸ τῶν εὐνοῦχων εἰσποιουμένους καὶ ν' ἀποκλείσῃ αὐτῆς τοὺς ὑπὸ τῶν γυναικῶν ὑποθετουμένους (Ἴδὲ καὶ Sintenis Ρωμ. δίκ. Τόμ. 3 σελ. 124, Thibaut Δοκίμιον περὶ Ρωμαϊκοῦ δικαίου Τόμ. 3, σελ. 110, Παπαρηγοπούλου Βιβλ. Δ. Οἴκογ. Δικ. σελ. 84 § 259 ἐδ. 3, Μακκελλέου, μεταφρασίαν Πάλλη καὶ Ρενιέρη Τόμ. 2 § 553, § 655, γ. σημ. ε, § 616 Β. 3. καὶ Εὔρετ. Ἰωαννίδου Τόμ. 20 σελ. 470, 3.)

Ἐπειδὴ ἐπομένως κατὰ τὸν νόμον καὶ τοὺς νομοδιδασκάλους ὁ θετός υἱὸς γυναικὸς εἶναι καὶ ἀναγκαῖος αὐτῆς κληρονόμος καὶ ἀπολαμβάνει τὸ δικαίωμα τῆς μέμφεως τῆς διαθήκης τῆς θετῆς αὐτοῦ μητρός ὡς γνήσιον καὶ νόμιμον αὐτῆς τέκνον, ὅθεν εἰ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τῶν ἀντιδίκων εἰσὶν ἀβάσιμαί καὶ ἀσπαστέα δυνάμει τοῦ νόμου ἀποβαίνει ἡ ἐφεσις αὐτῶν.

ΑΠ. 269 (1873). Διὰ τῆς ἐνηλικιώσεως τοῦ ἐπιτροπυομένου παύει αὐτοδικαίως ἡ ἐπιτροπεία.

ΑΠ. 420 (1893). Μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν τοῦ ἀνηλίκου, δὲν δύναται ν' ἀπευθυνθῇ κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν, οὐτε ὁ ἐπίτροπος παύει διὰ τῆς ἐνηλικιώσεως τοῦ ἐπιτροπυομένου, καὶ κατ' ἀκολουθίαν, πᾶσα πρᾶξις ἀπευθυνομένη πρὸς αὐτόν, ὡς τοιοῦτον, εἶναι ἀνίσχυρος, δὲν πρόκειται δὲ περὶ ἐξακολουθήσεως δικῆς, ἵνα ὑπάρχῃ ἀνάγκη γνωστοποιήσεως τῆς ἐνηλικιώσεως.

ΑΠ. 408 (1866), 83 (1881). Ὁ ἀνήλικος δύναται ἐνηλικιωθεὶς νὰ ἐγκρίνῃ τὴν διαρκούσας τῆς ἀνηλικιότητός του ἀκύρωτος γενομένην πρᾶξιν, διότι ἡ ἀκύρωσις εἶναι σχετικὴ καὶ ἡ πρᾶξις ἀκυροῦται μόνον τῇ αἰτήσει τοῦ ἀνηλίκου.

ΑΠ. 90 (1887). Ἡ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν νομίμων διατυπώσεων ἀκυρότης τῶν πράξεων τοῦ ἐπιτρόπου εἶναι σχετικὴ καὶ ὡς τοιαυτὴ δύναται νὰ καλυφθῇ διὰ τῆς μεταγενεστέρας ἐγκρίσεως τοῦ ἀνηλίκου ὑπὲρ οὗ ἐτάχθησαν ἀνηλίκου καταστάσαντος.

ΑΠ. 408 (1866). Ἐάν τὴν ἐν ἀτελεῖ ἡλικίᾳ γενομένην πώλησιν ὁ ἀφῆλιξ γενομένος ἐνήλιξ ἀποδεχθῇ, ἰσχυροποιεῖται αὕτη, τὸ δὲ τῆς ἐγκρίσεως ἀποτέλεσμα ἀρχεται ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐπεχειρήθη εἰς ἣν ἀναφέρεται νομικὴ πρᾶξις, καὶ διὰ τῆς ἀναδρομικῆς ταύτης δυνάμεως θεωρεῖται ὁ ἐγκρίνων ὡς ἐκφράσας τὴν βούλησιν τοῦ αὐτοῦ αὐτὴν τὴν ἐπιχειρήσιν τῆς πράξεως. Βασ. (10,4) ΕΔ', (10,28) Α (38,3) ΔΑ' (25,2) 16.

ΑΠ. 436 (1901). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, δεχθὲν ὅτι ἐξεδόθη ἀδικοπρακτικῆ τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1897 ὑπ' ἀριθ. 594 πρὸς τέλος τῆς μου μεταξὺ τοῦ ἀναιρεσιλόντος καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐν ὀνόματι τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, ὑπογραφείσα ὑπὸ τοῦ γραμματέως Α.Ι. λαβόντος προφορικὴν ἐντολήν αὐτοῦ, ὡς προκύπτει ἐκ πιστοποιητικοῦ αὐτοῦ τοῦ Μητροπολίτου, ὀρθῶς ἀπερήνυτο ὅτι ἔγκυρος ἐστίν.

ἀδεια αὕτη κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1835 ἐγκυκλίου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἰσχύον νόμου ἐχούσης, καθ' ὃ ἡ ἀδεια ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου του, ἢ τοῦ προσώπου ᾧ τινι οὗτος ἐνετείλατο τὴν ἐκδοσὶν ἀδείας, ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς ἑώρας του, διότι οὔτε ἡ ἐγκύκλιος αὕτη, ἀπαιτοῦσα μόνον ἡ ἀδεια νὰ ἦ ἐγγραφος, οὔτε τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 τοῦ Νόμου 9 Ἰουλίου 1852 περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων ὁρίζουσιν ὅτι ἡ τοιαύτη ἐντολὴ πρέπει νὰ ἦ ἐγγραφος καὶ εἰδική, τὸ δὲ ἄρθρον 3 τοῦ διατάγματος δ' Ἰανουαρίου 1834 περὶ τῶν καθηκόντων τῶν πρωτοσυγγέλων καὶ ἀρχιδιακόνων, καθ' ὃ ὁ πρωτοσύγγελος, ἐπέχων τόπον συμβούλου τῆς ἐπισκοπῆς, ἐπιτροπεύει αὐτῆς ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἐπισκόπου, ἐνεργῶν ἐπ' ὀνόματι καὶ κατὰ παραγγελίαν αὐτοῦ, ὁρίζει ὅτι τοῦ ἐπισκόπου ἀπόντος ἐκ τῆς ἑώρας του, ἐπίτροπος αὐτοῦ ἐν αὐτῇ ἐστὶν ὁ πρωτοσύγγελος.

Ἐπειδὴ, ναὶ μὲν κατὰ Νόμον 2 (23.4) ἄκυρος ἐστὶν ὁ γάμος ἄνευ τῆς συναιρέσεως τῶν συναπτομένων καὶ τῶν ἐνασκούντων ἐπὶ τούτων τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, πλὴν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων (14, 108 καὶ 137 τοῦ Νόμου περὶ Ἀνηλικίων κλπ., ἅμα τῇ ἐνγλιχισίᾳ διὰ τῆς συμπληρώσεως τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου ἔτους, παύει ἡ πατρικὴ ἐξουσία καὶ ὁ ἐνήλικος καθίσταται αὐτεξούσιος, ἐπομένως ἔχει πλήρη ἱκανότητα νὰ συνάψῃ ἔγκυρον γάμον ἄνευ τῆς συναιρέσεως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, ἀφ' οὗ δέχεται ὅτι ὁ ἀκαιρεσίμων κατὰ τὸν τῆς τελέσεως τοῦ γάμου χρόνον ἦν ἐνήλικος, ἄκων τὸ εἰκοστὸν τέταρτον ἔτος, ὀρθῶς ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀκυρότητος τοῦ γάμου, δι' ἔλλειψιν συναιρέσεως τοῦ ἐκτουτοῦ πατρὸς ἕστασιν τοῦ ἀκαιρεσίμου, ὁ λόγος δὲ οὗτος ἀρκεῖ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐκ τούτου ὁ ἕτερος λόγος αὐτῆς ὅτι μόνον ὁ πατὴρ δικαιούται νὰ προσβάλλῃ τὸν γάμον, καὶ ἐσφαλμένος ἂν ἦ δὲν θύναται νὰ ἐπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ, μέχρι τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος ὁ πρόχειρος νόμος (Δ. 27) Ἀρμενία 26 (Δ. δ.) ἀπηγόρευσε τὴν μυστικὴν ἱεροτελεσίαν τοῦ γάμου, πλὴν δὲν ἀνεγράψεν, ὡς ἀπαραίτητον ὄρον ὑπάρξεως τοῦ γάμου τὴν φανεράν, ἡ Νεσρά δὲ 89 τοῦ Λέοντος ὥρισεν ὅτι ἄνευ τῆς εὐλογίας δὲν ὑπάρχει γάμος, οὔτε τὸ ἄρθρον 74 τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων Νόμου ἀπαιτεῖ ἀναγκαστικῶς τὴν παρουσίαν μαρτύρων ἐν τῇ ἱεροτελεσίᾳ. Μὴ ἀπαιτοῦντος ἄρα τοῦ νόμου διὰ τὸ κύρος τοῦ γάμου τὴν ἐνώπιον πλειόνων (φανεράν) ἱερολογίαν αὐτοῦ, ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἀπεφάνηκε ὅτι ἡ σχετικὴ περὶ ἀκυρότητος τοῦ γάμου ἕστασις τοῦ ἀκαιρεσίμου οὐκ ἐστὶ βᾶσιμος.

Ἐπειδὴ, κατὰ νόμον, οὐδεὶς ἄκων ἀναγκάζεται συνάψαι γάμον Ν. 13 Κ. (8.4) Ν. 21, 22 (23.2), πλὴν κατὰ τὰ ἐπὶ δικαιοπραξιῶν, ὅπου καὶ ἐπὶ γάμου κρατοῦσιν, ἡ βία συναπάρτεται τὴν ἀκυρώσιν τοῦ γάμου, ὅταν ὁ φόβος ἢ τοιοῦτος, ὥστε νὰ καταλαυδῆται οὐχὶ ἄνθρωπον εἶλον, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπον εὐσταθέστατον (et in homine cons-

tantissimo) Ν. 6 (4.2) Βασίλ. 6 (I. 6'). Ὅθεν τὸ ἐφεταιῖον, δεχθὲν, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσίων, ὅτι ἐκ τῶν μαρτυριῶν προκύπτει βία κατὰ τὴν τέλει τοῦ γάμου, ἀλλ' ὅτι δὲν ἦτο τοιαύτη, δυναμένη νὰ κάμψῃ τὴν βούλησιν ἀνδρώπου σταθεροῦ χαρακτήρος, καὶ ἀποφραγμένον ὅτι ἡ τοιαύτη βία δὲν καθίστησιν ἄκυρον τὸν γάμον, συνεμορφώθη πρὸς τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς εἰκοστῆς ἔκτης αἰτιολογίας τῆς ἀποφάσεώς του, τὸ ἐφεταιῖον δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίων κέκτηται περιουσίαν τὴν ἡμισὺ τῆς ἐκ δραχμῶν 35,000 προικὸς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ἔλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐπομένως, συνῶδα τῷ Νόμῳ 5 § 7 καὶ 10 (25,3), καθ' ὅν ἡ διατροφή κανονίζεται: ἀναλόγως τῆς ὑπαρχούσης περιουσίας, ὥρισε τὸ πρὸς διατροφήν τῆς ἀναιρεσιδότης συζύγου αὐτοῦ χρηματικὸν ποσόν, ὅπερ ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ αὐτῇ.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφεταιῖον δέχεται, ὅτι ἐκ τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων ἀπεδείχθη αὐτῇ ἡ σύστασις τῆς προικὸς τῆς μητρὸς τοῦ ἀναιρεσιδότης, ἀλλ' ἡ πρὸς τοῦτον κληρονόμον αὐτῆς καταβολὴ τῆς προικὸς ταύτης ὑπὸ τοῦ πατρὸς του.

Ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τῆς διατροφῆς ὥρισε τὸ ἐφεταιῖον, κρίναν ἐν τῇ κυριαρχικῇ ἐξουσίᾳ του ὅτι τοῦτο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποφάσεώς του δὲν περιορίζει τὰ πρὸς συντήρησιν τοῦ ἀναιρεσιδότης μετὰ αὐτῶς μὴ ἀπορῆ, συμφώνως πρὸς τοὺς Ν. 20 (42.1) Ν. 15, 53 (24.3) Ν. 63 πρ. § 6 (17.2). Τοῦ λόγου δὲ τούτου ἀρκούντος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀναιρεσιδαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ ἕτερος λόγος αὐτῆς περὶ ἀοριστίας τῆς ἐστάσεως τοῦ ἐνεργητήματος τῆς ἀπορίας, καὶ ἂν ἡ ἐσφαλμένως, δὲν δύναται νὰ καταστήτῃ αὐτὴν ἀναιρετέαν.

ΑΠ. 226 (1875). Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀρθρ. 114, 108 καὶ 137 τοῦ νόμου ΧΠΘ' περὶ ἀγγελικῶν κλ. ὁριζόντων τοῦ μὲν 114 ὅτι ὁ συμπληρώσας τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ εἶναι ἐνήλιξ καὶ ἔχει τὴν πρὸς πᾶσαν πρᾶξιν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἱκανότητα, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ γάμου καὶ υἰοθεσίας ὠρισμένων, τοῦ δὲ 108 ὅτι, ἅμα ἡ χειραφεσία ἀνακληθῆ, ὁ ἀγγλικὸς ὑποβάλλεται αὐθις ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἐπιτρόπου, παρατεταμένην μερὶς τῆς ἐνηλικιότητος αὐτοῦ, ἐξαιρουμένης τῆς ἐν τῷ ἀρθ. 98 περιπτώσεως, καὶ τοῦ 137 ὅτι πάντες οἱ ἄριστοι τοῦ τε ρωμαϊκοῦ καὶ τοῦ βυζαντινοῦ νόμου καὶ τῶν ἐθίμων, οἱ εἰς τὸ ἀντικείμενον τῶν παρῶντων νόμων ἀναγόμενοι, καταργοῦνται, ἐξάγεται σαφῶς ὅτι διὰ τῆς ἐνηλικιότητος, ἦτοι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 21 ἔτους τῆς ἡλικίας, λύεται ἡ πατρικὴ ἐξουσία, καταργηθεῖσάν τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου διατάξεων τοῦ ρωμαϊκοῦ καὶ τοῦ βυζαντινοῦ νόμου· διότι, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἀρθρου 114 ἐχορήγησεν ὁ μνησθεὶς ΧΠΘ' νόμος τοῖς ἀγγλικοῖς τὸ δικαίωμα πρὸς ἐνέργειαν πάσης πράξεως τοῦ ἀστικοῦ νόμου, ὅπερ κατὰ τοὺς ρωμαϊκοὺς καὶ βυζαντινοὺς νόμους δὲν ἐφίσταται, διὰ δὲ τοῦ ἀρθρου 108 ὥρισεν ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ἀνακλητέως τῆς χειραφεσίας ὁ ἀνήλιξ ὑποβάλλεται μὲν ἐκ νέου εἰς τὴν

παρικὴν ἐξουσίαν, πλὴν αὕτη δὲν παρατείνεται πέραν τῆς ἐνηλικιότητος, ἔπεται ὅτι τελευταῖον ὄριον τῆς ὑπεξουσιότητος ἔθετο τὴν ἐνηλικιότητα, ἥτοι καθιέρωσεν ὅτι διὰ τῆς ἐνηλικιότητος καταργεῖται ἡ ὑπεξουσιότης.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ ζήτημα τῆς ἐνηλικιότητος ἢ αἱ τῆς δικαιοπαρόχου τοῦ ἀναιρεσειόντος Β. κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν συνετάχθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 1851 συμβόλαιον, οὐσιώδη εἴησεν ἐπιτροπὴν ὡς πρὸς τὸ ἐγκυρον ἢ μὴ τῆς παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς Δ. Ἰ. Α. μεταδιόσεως τῆς κυριότητος ἐπὶ τῆς ἐπιδικίου σταφιδάμπελου καὶ ὠφείλε το δικαστήριον νὰ ἐξετάσῃ τὸ γεγονός τῆς κατὰ τὴν μνηθεΐσαν ἐποχὴν ἡλικίας τῆς Β., διατάσσον ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὰς προσηκούσας ἀποδείξεις τοῦτο ὅμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως παραδεξάμενον ὅτι κατὰ νόμον ἡ ἐνηλικιότης δὲν λύει τὴν ὑπεξουσιότητα, οὐδὲως ἡσυχολήθη εἰς τὴν ἐξαρίθμωσιν τῆς ἡλικίας τῆς Β., περιορισθὲν μόνον εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καθ' ἧς, κατὰ τὴν κρίσιν του, δὲν συνωμολόγησεν οὗτος τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσειόντος καὶ τῆς κατὰ τὴν μνηθεΐσαν ἐποχὴν ἐνηλικιότητος τῆς Β., ὡς τὰ ἐν ταῖς προτάσεσιν ἐκείναις περὶ τῆς ἡλικίας τῆς Β. ἀναιρεσέμενα παρέργως καὶ πρὸς ἀπόκρουσιν ἄλλου ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσειόντος ἐλέγχθησαν, καὶ διότι τὴν ὁμολογίαν ταύτην οὐτ' ἐπέδεδυξεν, οὐτ' ἐπεκαλέσθη ὁ ἀναιρεσειών. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον παραδέξιμον, ὅτι τὸ συμβόλαιον, δι' οὗ μεταδιόσθη ἡ ἐπίδικος σταφιδάμπελος παρὰ τοῦ Δ. Ἰ. Α. πρὸς τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, δικαιοπαρόχου τοῦ ἀναιρεσειόντος, εἶναι ἄκυρον λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ συμβασις ἔλαβε χώραν μεταξὺ πατρὸς καὶ τῆς ὑπεξουσιᾶς θυγατρὸς τοῦ καθότι διὰ τοῦ περὶ ἀνηλικίων ΧΠΘ' νόμου δὲν καταργήθησαν αἱ διατάξεις τῶν ρωμαϊκῶν καὶ βυζαντινῶν νόμων καθ' ἧς ἡ ὑπεξουσιότης παρατείνεται καὶ πέραν τῆς ἐνηλικιότητος, ψευδῶς ἠρμήνευσεν ἀρθ. 114 καὶ 108 νόμου ΧΠΘ' παρεβίασε δὲ καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις πολ. δικ., καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐστὶν ἀνααιρετέα.

ΑΠ. 34 (1875). Ὁ ἐνάγων ἀποδεικνύει ὅτι, ὅτε ἡγέρθη ἡ ἀγωγή, τὰ τέκνα, ἃ ἐπιτροπεύει, ἦσαν ἀνηθα.

Εἰς τὴν ἐνάγουσαν ὡς ἐπίτροπον τῶν τέκνων τῆς ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ρωμ. δικαίου πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀνηθότητος αὐτῶν, ὡς τὸ τοῦτο ὄρα εἰς τὴν νομιμοποίησιν αὐτῆς.

ΑΠ. 170 (1877). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ μὲν τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 340 (1875) ἀποφάσεως ἐδέχθη ὅτι πρὸς ἀποδείξιν τῆς ὑπὸ τῆς Ε. Τ. υιοθεσίας τοῦ Σ. Τ. προσαχθὲν ἔγγραφον τῆς 14 Ἰανουαρίου 1834 διὰ νὰ θεωρηθῇ δημόσιον, εἶδει νὰ συνταχθῇ κατὰ τῆς καθιερωμένους διὰ τοῦ ἐν Τουρκίᾳ ἰσχύοντος γραπτοῦ Νόμου τύπου ὡς συνταχθὲν ἐν Μετσόβῳ μεταξὺ χριστιανῶν καὶ ὑψηκῶν Τούρκων, ἢ ἄλλως νὰ ἰσχυρισθῇ ὁ ἀναιρεσειών ρητῶς καὶ ὠρισμένως

ὅτι τὸ Τουρκικὸν δίκαιον ἐπιτρέπει τὴν ὑπαρξίν ἐθίμων, καθ' ἃ δύναται νὰ συνταχθῇ ἔγγραφον τι θεωρούμενον ὡς δημόσιον, καὶ ἂν δὲν συντρέχωσι κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ οἱ ὑπὸ τοῦ γραπτοῦ νόμου καθιερούμενοι τύποι, ἢ νὰ ἐπικαλεσθῇ αὐτὸς ἔθιμον ἰσχύον ἐν Μετσόβω, καθ' ὃ τὰ ἔγγραφα τῆς υἰοθεσίας συνταττόμενα, ὅπως καὶ τὸ προκείμενον, φέρουσι τὰ προσόντα δημοσίου ἔγγραφου, ἀλλὰ τοιοῦτον ἔγγραφον δὲν ἐπικαλέσθη, καὶ διὰ τοὺς λόγους τούτους θεωρήσαν τὴ εἰρημὸν ἔγγραφον ὡς ἰδιωτικόν, προσέβη εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν περὶ τῆς γνησιότητος αὐτοῦ διαταγθεῖσων διὰ τῆς ὑπ' αριθ. 359 (1872) ἀποφάσεως ἀποδείξεων· διὰ δὲ τῆς συμπροσβελλομένης ὑπ' ἀριθ. 560 (1876) θεωρήσαν ἀνακαλουμένην τροπὴν τινὰ τὴν εἰρημηνὴν ὑπ' ἀριθ. 340 καὶ πρὸς τὸν τύπον τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιβληθέντος δοκοῦ, καὶ διὰ τοῦτο φρονοῦν ὅτι ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιληφθῇ αὐτῆς τῆς ἐξετάσεως τῶν δι' αὐτῆς ἀποφασισθέντων, ἐπέμεινεν εἰς τὸν προεκτεθέντα χαρακτηρισμὸν τοῦ εἰρημηνίου ἔγγραφου καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι, καὶ ἂν τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ συνταχθήσαν, θεωροῦνται κατ' ἔθιμον καὶ ὡς δημόσια, πάλιν ἐν Ἑλλάδι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσι τοιαῦτα, ἀφοῦ δὲ, ὑπάρχει Νόμος ἡμεδαπὸς δίδων εἰς ταῦτα τοιοῦτον χαρακτῆρα, καθότι μόνον ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ παρὰ τῶν δημοσίων προσώπων ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν συντασσόμενον ἔγγραφον ὁ νομοθέτης ἀπέδωκε τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ἔγγραφου· τὰ δ' ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δημόσια ἔγγραφα λογίζονται κατὰ πάντα ἰδιωτικά, μὴ περιβαλλόμενα μάλιστα, ὡς τὸ προκείμενον, διὰ τῆς προσκυρώσεως ἑλληνικοῦ τινος διπλωματικοῦ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν πράκτορος.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνόρασμοῦ τῶν ἀρθρ. 386 καὶ 396 τῆς πολ. ἐικονομίας προκύπτει, ὅτι δημοσίον ἔγγραφον ἔστι πᾶν ἔγγραφον συνταττόμενον κατὰ τοὺς νόμους τοὺς καθ' ὅν τρόπον καὶ χρόνον ἐξεδόθη τοῦτο ἰσχύοντας διὰ τὸ ἀντικείμενον εἰς τὴν πράξιν τύπους παρὰ δημοσίου ὑπαλλήλου, ἐντὸς τῶν ὄρων τῶν καθηκόντων του, καὶ κατὰ τόπον, ὅπου οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συντάξῃ τοιαῦτα· ἐκ τούτων δ' ἔπεται, ὅτι δημοσία ἔγγραφα εἰσὶ καὶ τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπο τῶν αὐτῶν ἔγχωριων ἀρχῶν κατὰ τοὺς νομίμους τύπους συνταττόμενα ἐντὸς τῶν ὄρων τῶν καθηκόντων τῶν καὶ κατὰ τόπον, ὅπου αὗται εἰσὶ τὸ δικαίωμα νὰ συντάττωσι τοιαῦτα· καθὼ δὲ τοιαῦτα, δύναται ἐπιβρῶν 400 καὶ ἐπομ. πολ. Δικ., παρέχουσι πλήρη ἀποδείξιν, καὶ μόνον, ἵνα ἐπιτελεσθῶσιν ἐν Ἑλλάδι, ποῖται νὰ κληρωθῶσιν ἐπιτελεσθῶσιν παρ' ἡμεδαπῶν δικαστηρίων κατὰ τὸ ἀρθρ. 858 Πολ. Δικ., ἀνεῖν διακρίσεως ἂν ἦναι περιβεβλημένα διὰ τῆς προσκυρώσεως τοῦ αὐτῶν ἑλληνικοῦ διπλωματικοῦ πράκτορος· ἔθεν αἱ περὶ τῶν δημοσίων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τῶν ἔγχωριων ἀρχῶν συνταττόμενον ἔγγραφον αἰτιολογίαι τῆς εἰρημένης 460 ἀποφάσεως ἀντίκεινται εἰς τὰς εἰρημηνίνας ὑσιώδεις διατάξεις τῆς πολ. Δικ.

Ἐπειδὴ, προκείμενον περὶ νόμου ἀλλοδαποῦ, ὁ δικαστὴς δὲν δύ-

ναται νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὸν αὐτεπαγγέλτως, ἀλλὰ κατὰ πρότασιν τοῦ δικαίου καὶ ἀφοῦ ἀποδείχθῃ ἡ ὑπαρξίς τοῦ νόμου τούτου ἀμφισβητούμενου, ἄρθρον 245 § 3 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ 630 πολ. δικον. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὄχι μόνον οἱ ἀναιρεσίβλητοι, ὡς ἐκ τῶν κατ' ἐφεσίων προτάσεων αὐτῶν ἀποδεικνύεται, δὲν ἐπρότειναν ἐνώπιον τῶν ἐφεσίων ὅτι μόνον τὰ κατὰ τύπους τοῦ γραπτοῦ νόμου συνταγμένα ἐν Τουρκίᾳ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν ἐγγραφεῖ εἰσι δημοσία, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὡς ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὰς διαφορὰς ἐνώπιον τῶν ἐφεσίων συζητήσεως προτάσεων αὐτοῦ καὶ ἀκόμη ἐκ τῆς πέμπτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης 340 ἀπ., ἰσχυρίσθη ὅτι τὸ εἰρημένον ἐγγραφοῦν υἰοθεσίας, ἐπιθεβαιωμένον ὄν παρὰ τοῦ τότε καὶ μέχρι τοῦδε (τῆς συζητήσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις αὕτη) ἀρμοδίου, καὶ ὅτι ἐγγραφα μεταξὺ τῶν αὐτοῖσι κατοίκων χριστιανῶν ἐπιθεβαιούμενα θεωροῦνται ὡς καὶ ταῦτα ἐπίσημα ἐγγραφα κατὰ τὰ ἐν Μετσόβῳ εἰθισμένα ὅθεν ἐπιτεταί ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος καὶ ἠμυρίσθη τὴν ὑπαρξίν γραπτοῦ νόμου ἐν Τουρκίᾳ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐνώπιον τῆς ἀρχῆς γίνεται ἡ υἰοθεσία μεταξὺ τῶν χριστιανῶν ὑπηκόων ὅθεν τὸ ἐφεσίων δεχθὲν ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ ἀνεῦ ἀποδείξεως ὅτι ἡ προκειμένη πράξις εἶσι νὰ συνταχθῇ κατὰ τοὺς ἀπὸ τοῦ ἐν Τουρκίᾳ ἰσχύοντος γραπτοῦ νόμου διαγεγραμμένους τύπους ὅπως ἔχη τὸν χαρακτῆρα δημοσίου ἐγγράφου, παρέβλεπε τὰς προεκτεθείσας οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 245 § 3 καὶ 176 πολ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἐπιτεταί, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν ὤφειλε νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι τὸ τουρκικὸν δίκαιον ἐπιτρέπει τὴν ὑπαρξίν ἐθιμῶν, καθ' ἃ δύναται νὰ συνταχθῇ ἐγγραφοῦν τι θεωρούμενον ὡς δημοσίον καὶ ἃ δὲν συντρέχουσιν κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ οἱ ὑπὸ τοῦ γραπτοῦ νόμου καθιερούμενοι τύποι, τῆς εἰρημένης περὶ γραπτοῦ δικαίου αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως οὗτης ἐσφαλμένης.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐκτεθειμένων ὡς προταθέντων ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίβλητος ἐνώπιον τῶν ἐφεσίων περὶ τῶν ἐν Μετσόβῳ εἰθισμένων ὡς πρὸς τὰς μεταξὺ χριστιανῶν ὑπηκόων Τουρκῶν υἰοθεσίας ἀποδεικνύεται ὅτι πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι τὸ εἰρημένον υἰοθεσίας ἐγγραφοῦν ἐστὶ δημοσίον ἐπεκλήσθη καὶ ἐθιμον ἐν Μετσόβῳ ἰσχύν, καθ' ἃ τὰ ἐγγραφα υἰοθεσίας μεταξὺ χριστιανῶν ὑπηκόων Τουρκῶν συντασσόμενα, ὡς καὶ τὸ προκειμένου, φέρουσιν τὰ προσόντα δημοσίου ἐγγράφου. Ὅθεν τὸ ἐφεσίων τὰ ἐναντία δεχθὲν, ὅτι δηλαδὴ δὲν ἐγένετο τοιαύτη πρότασις παρὰ τοῦ ἀναιρεσίβλητος, προδήλως δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἰσχυρισμοὺς τούτους τοῦ ἀναιρεσίβλητος, καὶ ἐπομένως ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ στερεῖται αἰτιολογίας ἐπὶ οὐσιώδους προτάσεως.

ΑΠ. 249 (1877). Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 6. καὶ γ. τοῦ ΡΙΣ νόμου τῆς 18 Δεκεμβρίου 1865, κληροδοσίαι περιερχόμεναι μὲν εἰς ἀνιόντας καὶ κατιόντας, εἰς συζύγους, εἰς θρησκευτικὰ, φιλανθρωπικὰ καὶ εκπαιδευτικὰ καταστήματα ἀπυλλάττονται τῆς πληρω-

μῆς τέλους χαρτοσήμου ἀξίας περιερχόμεναι δὲ εἰς συγγενεῖς ἐκ πλαγίου μέχρι τοῦ τρίτου βαθμοῦ, ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου ἀξίας πρὸς ἕν τοῖς ἑκατὸν λογιζόμενον, εἰς ἐκ πλαγίου δὲ συγγενεῖς τετάρτου καὶ ἀνωτέρω βαθμοῦ ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου ἀξίας δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, καὶ εἰς ἐξωτικούς εἰς τέλος ἀξίας 4 τοῖς ἑκατὸν.

Ἐπειδὴ ἡ υιοθεσία πρὸς μίμνησιν τῆς φύσεως ἐπινένηται (§ 4 Εἰσηγ. 1 ii) ἀπονέμουσα εἰς τὸν υιοθετούμενον καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ θετοῦ πατρὸς (θεμ. ἐ. Βασ. 6. 1), ἐπάγεται δὲ 1) κώλυμα πρὸς γάμον οὐ μόνον μεταξὺ τοῦ υιοθετοῦντος καὶ τοῦ υιοθετουμένου καὶ τῶν κατιόντων αὐτοῦ, καὶ μεταξὺ τοῦ υιοθετηθέντος καὶ τῆς συζύγου τοῦ υιοθετησαντος, καὶ τ' ἀνάπαλιν, (διότι ἡ μὲν μητριὰς, ἡ δὲ νόμφης τόπον ἐπέχει), ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τοῦ θετοῦ υἱοῦ καὶ τῆς τοῦ θετοῦ πατρὸς μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς (§ 1 ἐν τέλει Εἰσηγ. 1. 10 καὶ Θέμ. β. καὶ κ. Βασιλ. 28.5), ἐτι δὲ καὶ μεταξὺ τῶν ὑπο τοῦ αὐτοῦ προσώπου υιοθετηθέντων ὡς καὶ μεταξὺ τοῦ υιοθετηθέντος καὶ τῶν τέκνων τοῦ υιοθετησαντος (§ 2 Εἰσηγ. αὐτόθι. 110 καὶ Νόμος 17 πρ Πανδ. 232) καὶ 2) τὴν ἀμοιβαίαν μεταξὺ τοῦ υιοθετησαντος καὶ τοῦ υιοθετουμένου ὑποχρέωσιν πρὸς διατροφὴν (Ν. 44 καὶ 45 Πανδ. 1.7)· τέλος δὲ προσδίδωσι τῷ υιοθετηθέντι δικαίωμα ἐξ ἀδιαιθέτου κληρονομίας εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ υιοθετησαντος πρὸς τὰ γνήσια τούτου τέκνα. (Ν. 10 Κωδ. 8.47).

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων προκύπτει, ὅτι τὸ σύστημα τῆς ἰσχυοῦσης περὶ υιοθεσίας νομοθεσίας σκοπεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὸν υιοθετοῦντα διὰ πλάσματος κατιόντας, ὡς πρὸς τ' ἀποτελέσματα ἐξομοιωμένους πρὸς τοὺς γνησίους κατιόντας· ἂν δὲ ὁ υιοθετούμενος δὲν ἔγῃ δικαίωμα κληρονομίας καὶ εἰς τὴν περιουσίαν τῶν συγγενῶν τοῦ υιοθετοῦντος, τούτο προδήλως δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι δὲν πρέπει ἀπὸ τῆς θελήσεως τοῦ υιοθετοῦντος νὰ ἐξαρτᾶται νὰ γίνωνται κληρονόμοι τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ἐκεῖνοι, οἵτινες οὔτε ἐκ τοῦ νόμου ἀρσένησαν ὡς τοιοῦτοι, οὔτε τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν εἰσίν· διὰ τοῦτο δὲ οὐ μόνον δὲν τροποποιεῖται ἐντεῦθεν ποσῶς ἡ στενὴ σχέση, ἣν ὁ νόμος ὥρισε μεταξὺ τοῦ υιοθετοῦντος αὐτοῦ καὶ τοῦ θετοῦ αὐτοῦ υἱοῦ, ἀλλ' ἀναντιτίας ὡς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τούτου ἰσχυροποιεῖται.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, τὰ θετὰ τέκνα διὰ νομικοῦ πλάσματος ἀνήκουσιν εἰς τὴν κατιούσαν τοῦ υιοθετοῦντος γραμμῆν, καὶ τούτου ἕνεκεν ἢ πρὸς ταῦτα περιορισμένη κληρονομία ἢ κληροδοσία τοῦ θετοῦ πατρὸς ἢ τῆς θετῆς μητρός ἀπαλλάττεται τῆς πληρωμῆς τέλους χαρτοσήμου ἀξίας, κατὰ τὸν ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης παρατεθέντα νόμον· τὸσω δὲ μάλλον, ὅσω, ἂν ὁ νομοθέτης τοῦ νόμου τούτου ἐσχόπει νὰ ὑποβάλῃ καὶ τὰ θετὰ τέκνα ἢ τοὺς κατιόντας αὐτῶν εἰς τὴν πληρωμὴν τοιοῦτου τέλους διὰ τὴν περιορισμένην αὐτοῖς κληρονομίαν ἢ κληροδοσίαν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ θετοῦ αὐτῶν γονέως, α') ἤθελεν ἤρσει καὶ τὸ ποσὸν τοῦ τέλους, ὡς

ὄρισεν αὐτὸ διὰ τοὺς πλησιέστερους συγγενεῖς, τῶν ὁποίων προτιμῶνται τὰ θετὰ τέκνα καὶ οἱ κατιόντες αὐτῶν εἰς τὴν ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίαν, κατατάττων αὐτὰ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, ἐνῶ, ἂν ταῦτα δὲν θεωρηθῶσι κατιόντες τοῦ θετοῦ γονέως, καὶ ἐπομένως ὑπαγόμενοι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀπαλλαστομένων τοῦ τέλους χαρτοσήμου, θέλουν ὑπαχθῆ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐξωτερικῶν, ἐνῶ τοιοῦτοι δὲν εἶναι κατὰ τὰ περὶ υἰοθεσίας νομοθετηθέντα· ἢ) τοῦλάχιστον ἤθελε ρητῶς ἐξαιρέσει αὐτὰ τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ μνημονευομένων κατιόντων, ὅπως ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεως νόμου (Π. ἀρθρ. 10 § 6 τοῦ νόμου τῆς 3 Αὐγούστου 1861) ρητῶς ἀπέκλεισε τοῦ πρὸς σύνταξιν δικαιώματος τὰ θετὰ τέκνα.

Ἐπειδὴ ἡ ρητὴ ἐν τῷ νόμῳ μνηστὴ τῆς ἀπὸ τοῦ ἐν λόγῳ τέλους ἀπαλλαγῆς τῶν θετῶν τέκνων ἦν περιττὴ, ἀφοῦ ταῦτα, κατὰ τὰ προσκεθέντα, ἀνέγκουσιν εἰς τὴν γραμμὴν τῶν κατιόντων, καὶ μόνον ἂν ὑπέκειντο εἰς τοιοῦτο τέλος, ὡφείλειεν ὁ νόμος νὰ μνημονεύσῃ καὶ ταῦτα· ἂν δὲ τὸ θετὸν τέκνον ἀπαλλάττηται τῆς πληρωμῆς τέλους καὶ ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ φυσικοῦ πατρὸς καὶ ἐξ ἐκείνης τοῦ θετοῦ, ἐντεῦθεν δὲν προκύπτει ἀποπάν τι, ὡς δὲν προκύπτει καὶ ὅταν ἡ γυνὴ, ἐλθοῦσα εἰς δεύτερον γάμον, δὲν ὑπόκειται εἰς τοιοῦτον τέλος, διὰ τὸ ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ δευτέρου συζύγου περιελθὼν αὐτῇ.

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἡρμήνευσεν καὶ ἐφήρμοσεν τὸν εἰρημένον ΡΙΣΤ' νόμον ἀπαλλάξασα τὸν Α. Π. παντὸς τέλους χαρτοσήμου ἄξιας (ἐπομένως καὶ προστίμου) διὰ τὴν περιελθοῦσαν τούτῳ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ θετοῦ αὐτοῦ πατρὸς Α. Π. κληρονομικὴν μοῖραν. Ὅθεν ἡ προκειμένη αἴτησις ἐστὶν ἀνυπόστατος.

ΑΠ. 3 (1900) Ὀλομέλεια. Ἐπειδὴ κατὰ τὸν ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντα Ρωμαϊκὸν καὶ Βυζαντινὸν Νόμον, ὁ ὑπὸ ἐπιτροπείαν διατελῶν ἀνυλικὸς δὲν ἔχει ἀνάγκην τῆς συναίνεσεως τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ πρὸς σύνταξιν γάμου.— Ἀρμεν. 11 (Δ' δ') Ν. 20 (29.3) Ν. 8 Κῶδ. (5.4) Βασιλ. 12 καὶ 29 (ΚΗ' δ').— Αἱ διατάξεις δὲ αὗται δὲν κατηγορήθησαν οὔτε ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ΧΠΘ' τοῦ 1861 περὶ Ἀνυλικῶν κλ. Νόμου, ὀρίζοντος ἐν ἀρθρῷ 137 ὅτι οἱ ὄρισμοὶ τοῦ τε Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ Νόμου, οἱ εἰς τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ ἀναγόμενοι, καταργοῦνται, διότι ὁ νόμος οὗτος προνοεῖ περὶ ἄλλων θεμάτων, οὐχὶ δὲ περὶ ἰκανότητος πρὸς γάμον, ἐπιφυλαχθεὶς περὶ τοῦ θέματος τούτου νὰ πραγματευθῆ ἰδιαίτερος διὰ τοῦ ἀρθροῦ 114, ὅπερ διὰ τῆς ἐκφράσεως: «ἐξαιρουμένων τῶν περὶ γάμου καὶ υἰοθεσίας ὡρισμένων», ἀναφέρεται εἰς τὰς μελλούσας νὰ νομοθετηθῶσι περὶ τῶν θεμάτων τούτων διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οὐχὶ εἰς/ἐκείνας, αἵτινες, ἀποσπασθεῖσαι ἐκ τοῦ ὅλου σχεδίου τοῦ Κώδικος, κατέσχησαν νόμοι τοῦ Κράτους, δὲν συνάγεται δὲ τὸ ἐναντίον ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 3 καὶ 58 τοῦ νόμου τούτου, διότι τὸ μὲν 3 ἀφορᾷ εἰς δικαιοπραξίαν ἀναγομένην μόνον εἰς τὴν περιουσίαν καὶ συνεπαγο-

μὲνας ὑποχρέωσιν ἢ ἀπαλλοτριῶσιν αὐτῆς, οὐχὶ δὲ εἰς οἰκογενειακὰς σχέσεις, εἰς ᾧ ἀνήκει ὁ γάμος, ὡς δῆλον καθίσταται ἐκ τῶν ἐξαίρεσεων τοῦ ἐν αὐτῷ κανόνος ἐν τῇ τελευταίᾳ παραγράφῳ αὐτοῦ καὶ τῶν ἄρθρων 4 καὶ 7, ἐν ᾧ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν συζύγων δὲν προέρχονται ἐκ δικαιοπραξίας, ἀλλ' ἐκ τοῦ νόμου καὶ συνεπῆς τοῦ γάμου, τὸ δὲ 58 ἐν τῷ τμήματι: «περὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ ἀνηλικίου καὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του», κανονίζει τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ ἀνηλικίου ἐπὶ νομικῶν πράξεων, ἐν αἷς δὲ δὲν συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ γάμος, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ νομικὴ πρᾶξις.

ΑΠ. 138 (1899). Ἐπειδὴ, ὡς ἀστικὸς κώδιξ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπικρατεῖᾳ ἰσχύουσιν οἱ Ῥωμαϊκοὶ καὶ Βυζαντινοὶ νόμοι, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν καθρηγῆθησαν ἢ δὲν ἐτροποποιήθησαν διὰ νεωτέρων νόμων, τοιοῦτοι δὲ νόμοι καταργουῦντες ἢ τροποποιουῦντες τοὺς ἰσχύοντας ἀρχαιότερους δὲν ὑφίστανται, διότι ὁ Νόμος περὶ ἀνηλικῶν κλπ. τοῦ 1861 προνοεῖ περὶ ἄλλων θεμάτων, οὐχὶ δὲ περὶ τῆς ἰκανότητος τῶν προσώπων πρὸς τέλεσιν ἐγκύρου γάμου καὶ τῶν πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενων διατυπώσεων, δὲν εἰσάγεται δὲ τοιαύτη ἔννοια ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 3, 58, 114 καὶ 137 τοῦ περὶ ἀνηλικῶν Νόμου, εἰς ᾧ ἐπιτηρήθη ἢ προσημειωθείσα ἀπόφασις τοῦ Α' τμήματος, διότι τὸ μὲν ἄρθρ. 3 προνοεῖ περὶ πράξεων τοῦ ἀνηλικίου, ἀφορώσων τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῶν ἄρθρ. 104—106 τοῦ αὐτοῦ νόμου, μεθ' ὧν ρητῶς τὸ ἄρθρον 3 σχετίζεται, ἐν οἷς γίνεται λόγος μόνον περὶ διαχειρίσεως περιουσίας, τὸ δὲ ἄρθρον 58 προνοεῖ ὡσαύτως περὶ ἐκπροσωπήσεως τῶν ἀνηλικῶν κατὰ τὰς νομικὰς πράξεις, τὰς ἀφορώσας τὴν περιουσίαν αὐτῶν καὶ τὴν διαχείρισιν αὐτῆς, κανονίζον καὶ τὰς εὐθύνας τοῦ ἐπιτρόπου διὰ τὰς ἐκ τῆς ἀμελοῦς διαχειρίσεως ζημίας τῶν ἀνηλικῶν, τὰς ὕλικὰς προφανῶς, καὶ παρίστησι μὲν ὁ ἐπίτροπος τὴν ἀνηλικῶν καὶ εἰς τὰς νομικὰς πράξεις, τὰς ἀφορώσας τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, ἀλλ' ἔννοεῖ ὁ νόμος διὰ τῆς φράσεως ταύτης πᾶσαν περίπτωσιν δεκτικὴν ἐκπροσωπήσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκεῖνας ἐν αἷς ὄψει ἢ ἐκπροσώπησις εἶναι ἀδύνατος, οἷα ἐστὶν ἡ τοῦ γάμου, ἀφ' οὗ ὁ ἐπίτροπος κατὰ τὴν κρατοῦν σύστημα τῶν σχετικῶν διατάξεων δὲν κυροῖ διὰ τῆς συναίνεσεώς του τὰς πράξεις τοῦ ἀνηλικίου, ἀλλὰ προσωπικῶς αὐτὸς ἐνεργεῖ ταύτας ἀντὶ τοῦ ἀνηλικίου, τὸ δὲ ἄρθρον 114 διὰ τῆς ἐκφράσεως «ἐξαιρουμένων τῶν περὶ γάμου καὶ υἰοθεσίας ὠρισμένων» ἀναφέρεται εἰς τὰς μελλούσας νὰ νομοθετηθῶσι περὶ τῶν σχετικῶν θεμάτων διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ οὐχὶ εἰς ἐκεῖνας, αἵτινες μόναι ἀποσπασθεῖται ἐκ τοῦ ὅλου σχεδίου τοῦ Κώδικος ἐψηφίσθησαν καὶ κατέστησαν νόμοι τοῦ Κράτους, δὲν δύναται δὲ νὰ ὑποθεθῇ λογικῶς ὅτι ὁ νομοθέτης, ὅστις ἐν ᾧ ἐν ταῖς περὶ ἀνηλικῶν κλπ. διατάξεσιν αὐτὸς προενόησε μετὰ πάσης λεπτομερείας καὶ περὶ ἐπουσιωδαιτέρων θεμάτων, προκειμένου περὶ γάμου, τῆς οὐσιασθετέρας πράξεως τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, προέβλεψεν ἀτελῶς δι' ἀσφῶν καὶ ἀρίστων ἐκ-

φράσει, καὶ τούτο οὐχὶ ἐν τῷ ἀνομοίῳ τμήματι τοῦ νομοθετικοῦ συστήματος, ἀλλ' ἐν τῷ μέρει, ὅπου κυρίως ἄλλα θέματα ἐσκόπει ἢ κανονίσῃ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ εἰρημένα, τὸ ἄρθρον 137 τοῦ περὶ Ἀνηλίκων κλπ. Νόμου τοῦ 1861, οὔτε κατήργησεν οὔτε ἐτροποποίησε τὰς περὶ τῆς πρὸς πάναφεν γάμου ἱκανότητος τῶν ἐφήθων διατάξεις τῶν Ρωμαϊκῶν καὶ Βυζαντινῶν νόμων, καὶ ἐπομένως ἐπὶ τῇ βῆσει αὐτῶν δεόν νὰ κριθῇ τὸ νόμιμον ἢ μὴ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ γάμου, καθ' ἃς ὁ γάμος τοῦ μὴ ὑποκειμένου εἰς πατρικὴν ἐξουσίαν ἐφήθου ἐγκύριως συνάπτεται καὶ ἄνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ ἐπιτροπῶν αὐτοῦ (Ἄρμενοπούλ. Δ. Γ' 12 καὶ 11 Βασιλ. ΚΗ' Δ. 14 Ν. 25 Π. (23,2) Ν. 8. 18. 20 Κ. (5. 4), οὕτω ὅμως σκεπτόμενον τὸ Β' τοῦτο τμήμα, εὐρίσκειται προδηλῶς εἰς διαφωνίαν πρὸς τὸ Α' τμήμα ἐπὶ τοῦ ζητήματος δι' ὃ ἀνηρέθη ἢ ὑπ' ἀριθ. 595 τοῦ 1898 ἀπόφασις τῶν ἐναυθῶν Ἐφεσῶν, καὶ ἐπομένως δεόν νὰ παραπεμφθῇ ἢ λύσις τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὀλομέλειαν.

ΑΠ. 263 (1901). Ἐπειδὴ, ἀληθῶς μὲν κατὰ τὸ ἀρχαιότερον Ρωμαϊκὸν Δίκαιον ἢ υἱοθεσία, ἥτις ἐν τῇ εὐρυτέρᾳ σημασίᾳ περιλαμβάνει καὶ τὴν εἰσποίησιν αὐτεξουσίου, δὲν εἶχεν ἀπλῶς σκοπὸν νὰ δημιουργήσῃ κατὰ μίμησιν τῆς φύσεως τεχνητὴν σχέσιν πατρὸς πρὸς τέκνον, ἀλλὰ κυρίως νὰ υποβάλῃ τὸν υἱοθετούμενον εἰς τὴν πατρικὴν τοῦ υἱοθετοῦντος ἐξουσίαν (Ν. 1 πρ. § 1, Ν. 15 πρ. Ν. 23 Πανδ. 1. 7. πρ. § 4 καὶ 4 Εἰσηγ. 1. 11), δι' ὃ καὶ λυομένης τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, κατὰ τινὰ τῶν νομίμων τρόπων, ἀνηρείτο πᾶς ἐκ τῆς υἱοθεσίας δεσμός (Ν. 13 καὶ 14 Πανδ. 1. 7, Ν. 3 § 2 Πανδ. 37. 4, Ν. 1 ἢ 6 καὶ Ν. 4 Πανδ. 38. 6). Ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη μεταβλήθη ἐν τῷ μεταγενεστέρῳ δικαίῳ, καθόσον ἡ μὲν διάταξις 10 Κ. (8. 4κ) εἰσῆγαγε τὴν ἐπικληθεῖσαν ἀτελῆ υἱοθεσίαν, καθ' ἣν ὁ δεθεὶς εἰς θέσιν πρὸς ἐξωτικόν, ἐνῶ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ φυσικοῦ ἀνιόντος τοῦ ὄντος αὐτὸν εἰς θέσιν ἥθελε καταστῆ αὐτεξουσίας, δὲν ὑπεβάλλετο εἰς τὴν πατρικὴν τοῦ υἱοθετοῦντος ἐξουσίαν, μολονότι ἐδημιουργεῖτο εἰς τὴν πατρὸς πρὸς τέκνον καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικὸν δικαίωμα ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ ἀτελοῦς υἱοθετηθέντος ἀπέκτα τὸ θετὸν τέκνον, ἐν τῷ γράνω δὲ ἐπαράτη καὶ ἡ παρὰ γυναικῶν υἱοθεσία, καίτοι μὴ δυναμένη νὰ ἔγῃαι πατρικὴν ἐξουσίαν (Ν. 5. Κώδ. 8. 48 § 10 Εἰσηγ. 1. 11, Νεσρά Λέοντος 27 Ἄρμενοπ. Β'. Η'. 3 καὶ 4). Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων καὶ πρὸς τὰς Νεσράς 24 καὶ 26 τοῦ Λέοντος, σαφῶς δηλοῦται, ὅτι ἐν τῇ νεωτέρᾳ νομοθεσίᾳ σκοπὸς τῆς υἱοθεσίας δὲν εἶναι πλέον ἢ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας κτήσις, ἀλλ' ἡ ἰδουσαὶ σχέσεως γονέως πρὸς τέκνον, ἐξ ἧς ἐπομένως διέπεται ὁ δεσμός ἐν τε τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ καὶ τοῖς ἀποτελέσμασι τῆς θετῆς συγγενείας, ὡς μαρτυρεῖται καὶ ἐν τῇ τῷ ζήτημένῳ Ἐπαναγωγῇ (XV § 8 καὶ 12), ἥτις ὡς ἐρμηνευτικὴ πηγὴ δὲν στερεῖται σημασίας διὰ τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος. Καὶ ὁρίζει μὲν ἡ διάταξις

10 τοῦ Κώδικος (8, 48), ὅτι τὴν ἀρεὴν τοῦ δεσμοῦ καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς υλοθεσίας ἐπάγεται ἡ χειραφεσία, ἀλλ' ὡς τοιαύτη ἔχει ὅπ' ὄψιν ἡ διάταξις τὴν ἀπορρέουσαν ἐκ τοῦ θετοῦ πατρὸς, ἥτις ἐκφράζει κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ νόμου τὴν βούλησιν τοῦ χειραφετουμένου, ὅτι δὲν στέργει πλέον ὡς θετὸν τὸ τέκνον καὶ ἀποβάλλει αὐτὸ τῆς θετῆς οικογενείας ὥστε ἡ κατὰ τὸν ΧΠΘ τοῦ 1861 Νόμον (ἄρθρ. 28 καὶ 107) διὰ τοῦ γάμου ἐπερχομένη καὶ μὴ ὑποκειμένη εἰς ἀνάκλησιν χειραφεσία τοῦ τέκνου, ὡς καὶ ἡ κατὰ τὸν αὐτὸν Νόμον (ἄρθρ. 114) διὰ τῆς ἐνηλικιώσεως λύσις τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, μὴ ἀπορρέουσαι ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ πράγματός αὐτοδικαίως ἐπερχόμεναι, δὲν ἐπάγονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Ἰουστινιανοῦ χειραφεσίας, ἀφοῦ δὲ τὰ ὡς εἴρηται γεγονότα τοῦ γάμου ἢ τῆς ἐνηλικιώσεως ἐπερχόμενα δὲν αἰρῶσι τὸν δεσμόν τῆς υλοθεσίας, ἔπειτα ὅτι καὶ ἐξ ἀρχῆς ἡ ὑπαρξίς αὐτῶν δὲν κωλύει τὴν εἰσποίησιν τοῦ αὐτεξουσίου, τοσοῦτω μάλιστα ὅσῳ αἱ εἰρημέναι διατάξεις, δι' ὧν καθιερώθη ἀσυμβίβαστον τῆς πατρικῆς ἐξουσίας πρὸς τὴν ιδιότητα ἐγγάμου ἢ ἐνηλίκου τέκνου, ἐνομοθετήθησαν ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῶν τέκνων καὶ δὲν εἶναι δυνατόν κατὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ 45 Βασιλ. (Β'. α'.) ἀρχὴν νὰ στραφῶσι κατ' αὐτῶν διὰ τῆς ἐρμηνείας, ὅτι δημιουργοῦσι κώλυμα εἰσποίησεως ἢ ἐπάγονται τὴν ἀρεὴν τῶν ἐκ τῆς γεγεννημένης υλοθεσίας ὑκαίων. Συμφώνως ἄρα τοῖς εἰρημένοις ἀποφνημαμένη ἢ προσβάλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ἰσχυρὰ εἶναι ἡ τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰσποίησις καίτοι ὑπάρχου καὶ ἐνηλίκου κατ' αὐτὴν οὐσίας, ὑπὸ τοῦ Σ. Π. καὶ ὅτι συνεπάγεται αὕτη ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικὸν δικαίωμα τῆς εἰσποιήσεως ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ θετοῦ πατρὸς ἀποδιδώσαντος, οὐδαμῶς ἐλέγχεται παρεμνηύσασα τὸν Ἀστικὸν Νόμον.

ΑΠ. 200 (1898). Ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Νόμου ΧΠΘ' περὶ ἀνγλικῶν κλπ., ὁ ἀνγλικὸς δὲν δύναται ἄνευ συναίνεσεως τοῦ ἐπιτρόπου του νὰ συνομολογήσῃ ὑποχρέωσιν, ἢ τοι πράξῃν τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου συνεπαγομένην ὑποχρέωσιν πρὸς τὸν δὲ ὅτι ὁ γάμος καὶ πράξις τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἐστίν, ὡς ρητῶς ἔρχει τὸ ἄρθρ. 114 τοῦ ἰδίου νόμου, καὶ σπουδαίας ὑποχρέωσεις συνεπάγεται, ὡς διατροφήν συζύγου, τέκνων κλπ. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 58 τοῦ ἰδίου νόμου ὁ ἐπίτροπος παρίστανται τὸν ἀνγλικὸν κατὰ πᾶσαν νομικὴν πρᾶξιν, ἀφορῶσαν οὐ μόνον τὴν περιουσίαν του, ἀλλὰ καὶ τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, οἷα καὶ ἡ δικαιοπραξία τοῦ γάμου, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 98 τοῦ αὐτοῦ ΧΠΘ' νόμου αὐτοδικαίως συνεπάγεται τὴν χειραφεσίαν. Νόμ. 3 Πανδ. 4 5.

Ἐπειδὴ διὰ τῶν διατάξεων τούτων ὁ νεώτερος νόμος σαφῶς ἐδήλωσεν, ὅτι ὁ ἀνγλικὸς ἄνευ τῆς συναίνεσεως τῶν ἐπιτρόπων του δὲν δύναται νὰ συνάψῃ γάμον καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ διάταξις τοῦ Ρ. Δ. καθ' ἣν ὁ ὑπὸ ἐπίτροπον ἔρητος ἀνγλικὸς δύναται νὰ συνάψῃ γάμον.

ἀνευ τῆς πυναιέσεως τούτου, κατηργήθη ρητῶς διὰ τοῦ ἄρθρ. 137 τοῦ νεωτέρου νόμου.

Ἐπειδὴ ἡ θέλησις αὕτη τοῦ νόμου ἐναργέστατα ἐκδηλοῦται καὶ ἐν τῷ ἄρθρ. 114, ἐνθα ρητῶς ἠθέλησε νὰ ἔχῃ περιορισμένην ἱκανότητα ὡς πρὸς τὸν γάμον καὶ αὐτὸς ὁ ἀνήλικος, ὁ πρὸς πᾶσαν πρᾶξιν τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἱκανός, ἐξ αὐτῆς ἀναγκαίως συνάγεται ὅτι εἰς τὸν ἀνήλικον κατὰ μέζονα λόγον ἠρνήθη τὴν πλήρη ἱκανότητα πρὸς σύναψιν τῆς δικαιοπραξίας τοῦ γάμου. Οὐδεμίαν δὲ περὶ τῆς ὀρθότητος τῶν προεκτεθέντων δύναται νὰ προκύψῃ ἀμφιβολία ἐκ τῆς τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου περικοπῆς «ἐξαιρουμένων τῶν περὶ γάμου καὶ υἰοθεσίας ὄρισμένων», ὡς δῆθεν ἀναφερομένης εἰς τὰ παρὰ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου περὶ γάμου ὄρισμένα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνικανότητα τῶν αὐτεξουσιῶν ἀνηλικῶν πρὸς σύναψιν γάμου, διότι ἡ περικοπὴ αὕτη ἀποτελεῖ τὴν ἐξαίρεσιν τῆς ἱκανότητος, ἣν διὰ τοῦ πρώτου τῆς περικοπῆς μέρους τοῦ ἄρθρου ἐχορήγησεν ὁ νομοθέτης εἰς τὸν ἀνήλικον καὶ συνεπῶς ἀφορᾷ μόνον εἰς τοὺς ἀνηλικούς, κατ' ἀκολουθίαν δὲ ὡς πρὸς τοὺς μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀνηλικούς ἀναφέρεται. Ἄλλως ἡ ἐναντία ἐρμηνεῖα φέρει εἰς τὸ λίκον ἀτοπον συμπέρασμα ὅτι ὁ νομοθέτης, ὅστις μετὰ μεγάλης στοργῆς ἐφρόντισε περὶ τῆς ἀνατροφῆς τοῦ ἀνηλικῶν καὶ μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας ἐπρονόησε καὶ περὶ τῶν ἐλαχίστων συμφερόντων αὐτοῦ, δεῖκνυται ἐντελῶς ἀδιόφορος ὡς πρὸς τὸν γάμον του, ἥτοι διὰ τὴν σπουδαιότητα ἐν τῷ βίῳ του πρᾶξιν, ἣτις ποικίλας ὑποχρεώσεις συνεπάγεται καὶ ἥτις ρηγνύουσα αὐταδικαίως τὸν δεσμόν τῆς ἐπιτροπείας, δύναται δωδεκαετη ὄρφανὴν πατρὸς κόρην νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν κηδεμονίαν τοῦ πρώτου τυχόντος, ὃν αὕτη ἐξ ἀπειρίας ἐξέλεξεν ὡς συζυγόν τῆς.

ΤΙΤΛΟΣ Γ'.

Περὶ ἀπαγορεύσεως καὶ δικαστικοῦ ἀντιλήπτορος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ἀπαγορεύσεως.

115. Ἐνεκα παραφροσύνης ἢ μανίας, καὶ ἂν ὑπάρχωσι διαλείμματα ἐχεφροσύνης, καὶ ἔνεκα βλακειας, δύναται νὰ ζητήσωσι παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν τὴν ἀπαγορεύσιν οἱ συγγενεῖς, ὁ σύζυγος τοῦ νοσοῦντος, ὁ ἐπίτροπος ἢ ὁ κηδεμὼν αὐτοῦ, ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὁ εἰσαγγελεύς.

ΑΠ. 2 (1853). Ὄταν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας πεθῆται, ὅτι ὁ κηδεμὼν στερεῖται μὲν τῶν αἰσθησῶν τούτων, ἀλλ' ἡ στέρησις

αὐτὴ δὲν εἶναι παραίτιος καὶ πνευματικοῦ πάθους, διορίζει εἰς αὐτὸν ἐπιτροπὸν ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προκληθῇ ἡ τῆς ἀπαγορεύσεως διαδικασία.

116. Ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως αἰτησις γίνεται δι' ἀναφορᾶς, περιεχούσης τὰ περιστατικά, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ μαῖα, ἡ παραφροσύνη, ἡ ἡ βλακεία, καὶ τὰ πρὸς ἀποδείξιν μέσα.

117. Εἰς τὴν ἀναφορὰν ἐπιτυνάπτεται γνωμοδοτησις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀπαγορεύσεως. — Τὸ συγγενικὸν συμβούλιον συντίθεται κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἀρθροῖς 30—33 ὠρισμένα. — Ὁ σύζυγος τοῦ ἀπαγορευτέου καὶ ὁ αἰτῶν τὴν ἀπαγορεύσιν, δύνανται νὰ παρασταθῶσιν ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου διὰ νὰ δώσωσι τὰς περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀπαγορευτέου ἀναγκαίας πληροφορίας, δὲν παρευρίσκονται ὅμως κατὰ τὴν διάσκεψιν καὶ τὴν κατάρτισιν τῆς γνωμοδοτήσεως.

118. Κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, διατάσσεται ἡ ἐξέτασις τοῦ ἀπαγορευτέου, χρείας δὲ καλούσης, καὶ τῶν προβεβλημένων μαρτύρων, καὶ συγχρόνως προσδιορίζεται ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῆς ἐξετάσεως, ἣτις γίνεται ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ αἰτούντος, τοῦ ἀπαγορευτέου, καὶ τοῦ εἰσαγγελέως, εἴτε ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, εἴτε καὶ κατ' ὄψιν ὑπὸ εἰσηγητοῦ, ἐὰν ὁ ἀπαγορευτέος δὲν δύναται νὰ μεταβῇ εἰς τὸ δικαστήριον. Ἡ δὲ δημοσίευσίς τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀποφάσεως γίνεται ἐν δημοσίᾳ συνεδρίασει.

ΑΠ. 72 (1868). Ἡ ἐξαφροσύνη τεκμαίρεται μέγιστε ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου ἐκ μέρους τοῦ προτείνοντος τὴν ἔλλειψιν ἐξαφροσύνης.

ΑΠ. 127 (1892). Τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον μὴ ὂν ὑπόχρεον νὰ διατάξῃ πραγματογνωμοσύνην πρὸς σχηματισμὸν τῆς πεποιθήσεώς του περὶ τῆς διανοητικῆς καταστάσεως τοῦ ἀπαγορευτέου, ἀλλ' ὀφείλον κατὰ τὸ ἄρθρον 118 τοῦ ΧΠΘ' νόμου περὶ ἀνηλικίων κλπ. νὰ κρίνῃ περὶ αὐτῆς πάντως μὲν ἐκ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἀπαγορευτέου, χρείας δὲ καλούσης καὶ τῶν προβεβλημένων μαρτύρων, δὲ παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικ. διατάξαν πρὸς ἀπλὴν πληρο-

πορίαν του ἐνέργειαν πραγματογνωμοσύνης ἢ ἑνὸς μόνου πραγματογνώμονος, ἀπορριπτέος δ' ἐστὶν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος. Μεταρρυθμίσαν τὸ Ἐφετεῖον τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν ἡδύνατο νὰ προβῇ εἰς τὴν περαιτέρω τῆς ὑποθέσεως ἐξέτασιν κατὰ τὸ ἀρθ. 780 Πολ. Δικ., ὅπερ δὲν ἐτροποποιήθη ὡς πρὸς τὰς ἀποφάσεις τὰς ἐκδιδόμενας ἐπὶ αἰτήσεων περὶ ἀπαγορεύσεως διὰ τοῦ ἀρθ. 118 τοῦ μνημονευθέντος περὶ ἀνηλικῶν κλπ. νόμου, ἀπορριπτέος ἄρα ἐστὶν ὁ σχετικὸς τῆς ἀναιρέσεως λόγος. — Δεχθέντος τοῦ δικασάντος Ἐφετείου, ὅτι ὁ καθ' οὗ ἡ αἴτησις ἔχει σφῶς τὰς φρένας καὶ τούτω τῷ λόγῳ ἀπορρίψαντος τὴν ρηθείσαν αἴτησιν δὲν ὑπῆρχε χρέος ἰδιαίτερας αἰτιολογίας πρὸς ἀπόρριψιν τῆς ἐπιδοθητικῆς αἰτήσεως τῆς ἀναιρεσιούσης περὶ διορισμοῦ ἀντιλήπτορος, καθόσον τοιοῦτος κατὰ τὸ ἀρθ. 121 τοῦ ΧΠΘ' νόμου διορίζεται, ἐὰν ἡ πνευματικὴ νόσος δὲν εἶναι ἐντελῶς ἀποδεδειγμένη, ὅπερ ἀποκρούει τὸ δικαστήριον θεγόμενον σφῶς ἔχοντα τὰς φρένας τὸν καθ' οὗ ἡ αἴτησις, ἀπορριπτέος ἄρα εἰσὶν οἱ σχετικοὶ τῆς ἀναιρέσεως λόγοι.

119. Ἐὰν οἱ διάδικοι δὲν ἐνεφανίσθησαν εἰς τὴν ἐξέτασιν, ἀρκεῖ ὅτι προσεκληθήσαν· ἀλλ' ὁ εἰσαγγελεύς πρέπει νὰ παρευρίσκηται πάντοτε.

120. Τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἔχει τὸ δικαίωμα, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως διαδικασίας, νὰ διορίσῃ πρὸς συντήρησιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀπαγορευτέου προσωρινὸν διαχειριστήν, ὅστις φροντίζει συνάμα καὶ περὶ αὐτοῦ.

ΑΠ. 198 καὶ 199 (1881). Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθ. 120, 123 καὶ 22 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, συνδ. καὶ πρὸς τὸ ἀρθ. 169 τῆς Πολ. Δικ. προκύπτει, ὅτι διαρκούσης τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως διαδικασίας μόνον τὸ δικαστήριον τῶν Πρωτοδικῶν, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, δύναται νὰ διορίσῃ πρὸς συντήρησιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀπαγορευτέου προσωρινὸν διαχειριστήν, ὅστις φροντίζει περὶ αὐτοῦ. Τελειωθικοῦ δὲ καταστάσεως τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀποφάσεως, διορίζεται ἐπίτροπος ἢ παρεπίτροπος καὶ ἂν ὁ ἤδη διορισθεὶς ἐπίτροπος ἢ παρεπίτροπος ἢ ὁ ὄμιμος ἐπίτροπος (ἀρθ. 127) ἀπηλλαγθῶν, παρητήθησαν ἢ ἐπαύθησαν τῆς ἐπιτροπείας ἢ καὶ ἀπεβίωσαν, διορίζονται ἄλλοι, εἰς κατεπειγουσας δὲ περιπτώσεις διορίζεται παρὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως προσωρινὸς ἐπίτροπος, ἔτι καὶ ἐξ ἐγκρίματος, ἀλλὰ τότε αὐτοὶ ὀφείλουσι νὰ φροντίσωσι περὶ διορισμοῦ ὀριστικοῦ ἐπιτρόπου καὶ παρεπιτρόπου.

Ὁ τοιοῦτος προσωρινὸς ἐπίτροπος ἐκπροσωπῶν τὸν ἀπαγορευμένον μέχρι τοῦ διορισμοῦ τοῦ ὀριστικοῦ, προδήλως διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ὡς καὶ ὁ ὀριστικὸς ἐπίτροπος, καὶ κατ' ἀκολουθίαν

δύναται νὰ ἐγείρη καὶ ὑποστηρίξῃ ἐν ὀνόματι τοῦ ἀπαγορευμένου πᾶσαν ἀγωγήν αὐτοῦ, εἴτε εἶναι ἡ ἀγωγή αὕτη φύσεως καταπειγούτης, εἴτε οὐ, ἀφοῦ οὐδεὶς νόμος περιορίζει τὸν χρόνον καθ' ὃν οὗτος δύναται νὰ ἐνασχόσῃ τὰ τοῦ ἐπιτρόπου καθήκοντα.

ΑΠ. 183 (1898). Ἐπειδὴ κατὰ τὰ άρθρα 120 καὶ 123 τοῦ περὶ ἐπιτροπείας νόμου, τὸ Πρωτοδικεῖον κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως διαδικασίας μέχρι τῆς τελεσιδικίας τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως αποφάσεως, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίσῃ πρὸς συντήρησιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀπαγορευτέου προσωρινὸν διαχειριστὴν ὅστις φροντίζει συνάμα καὶ περὶ αὐτοῦ, μεταξύ δὲ τῶν καθήκοντων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν συντήρησιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀπαγορευτέου, ἀνάγεται πάντως καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῶν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἐκκρεμῶν δικῶν, κατ' ἀκολουθίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, κηρυχθείσης εἰς κατάστασιν ἀπαγορεύσεως τῆς Ξ. διὰ τῆς 2.449 (1894) αποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου καὶ διορισθέντος διὰ τῆς αὐτῆς αποφάσεως προσωρινοῦ διαχειριστοῦ τῆς περιουσίας τῆς τοῦ Θ Π., νομίμως οὗτος ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ προσωρινοῦ διαχειριστοῦ παρέστη ταύτην, μέχρις οὗ κατασταθείσης τελεσιδικίου τῆς ρηθείσης αποφάσεως, διορισθῆ δι' ἄλλης ἐπιτροπῆς καὶ παρεπιτρόπος.

121. Ἐὰν ἡ πνευματικὴ νόσος δὲν ἦναι ἐντελῶς ἀποδεδειγμένη, τὸ δικαστήριον δύναται, ἀπορρίπτειν τὴν περὶ ἀπαγορεύσεως αἴτησιν, νὰ διορίσῃ διὰ τῆς αὐτῆς αποφάσεως τῶ ἔχοντι διαφορουμένας τὰς φρένας ἀντιλήπτορα, ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ὁποίου δὲν δύναται οὗτος, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς πράξεως, νὰ διεξάγῃ δίκην ὡς ἐνάγων ἢ ἐναγόμενος, νὰ συμβιβάζεται, νὰ ἐπιχειρῇ ἀπαλλοτριώσεις, νὰ δανείζηται, καὶ νὰ δέχεται κεφάλαια ἐπὶ ἐξοφλήσει. — Τὸν διορισμὸν ἀντιλήπτορος δύναται νὰ προκαλέσῃ καὶ οἱ συγγενεῖς, ὅτανικς δὲν κρίνωσιν ἀναγκαίαν τὴν ἀπαγόρευσιν. Τὰ ἐξόδα τῆς δίκης δὲν καταλογίζονται εἰς βᾶρος τῶν συγγενῶν καὶ ἂν οὗτοι μὲν ἐπροκάλεσαν τὴν ἀπαγόρευσιν, τὸ δὲ δικαστήριον διώρισεν ἀντιλήπτορα.

ΑΠ. 127 (1892). Ἐὰν τὸ δικαστήριον παραδεχθῇ, ὅτι ὁ καθ' οὗ ἡ αἴτησις ἔχει σφίνας τὰς φρένας, δὲν διορίζει αὐτῷ ἀντιλήπτορα, διότι τοιοῦτος, κατὰ τὸ ἀρθ. 121 τοῦ ΧΠΘ' νόμου, διορίζεται, εἰν ἡ πνευματικὴ νόσος δὲν ἦναι ἐντελῶς ἀποδεδειγμένη.

ΑΠ. 158 (1897). Ἐπειδὴ ὁ ἀντιλήπτωρ τοῦ ἔχοντος διαφορουμένας τὰς φρένας δὲν ἐκπροσωπεῖ αὐτὸν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων,

ἀλλὰ παρέχει ἢ ἀρνείται τὴν συναινέσιν του, διὰ τὴν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων παράστασιν αὐτοῦ, ὡς ἐνάγοντος ἢ ἐναγομένου—ἄρθρον 121 ΧΠΘ' νόμου—κατ' ἀκολουθίαν τὸ Ἐφετεῖον δεχθὲν ὅτι ὁ Δ, ὡς δικαστικὸς ἀντιλήπτωρ τῆς συζύγου του, ἦτο αὐτὸς ἐνακτέος ὑπὸ τὴν βιότητά του ταύτην ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτῆς, παρεβίωσε τὸ ἄρθρ. 121 τοῦ ΧΠΘ' Νόμου καὶ τὰς περὶ νομιμοποιήσεως διατάξεις τῶν ἐξῆς 67 καὶ 68 Πολ. Δικ., οὕτω δὲ ἀνααιρετέαν κατέστησε τὴν ἀποράσιν του.

122. Ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως ἢ διορισμοῦ ἀντιλήπτορος ἀπόφασις τοιχοκολλᾶται, ἐπιμελεία τοῦ ἐπισπεύδοντος, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς καταστῆ τελεσιδίκος, ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου διαμένει ὁ ἀπαγορευθεὶς, ἢ ὁ εἰς ἐν ἐδόθη ἀντιλήπτωρ, καὶ εἰς τὰ συμβολαιογραφεῖα τῆς περιφερείας τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, δημοσιεύεται δὲ καὶ ἐν τῷ διὰ δικαστικὰς κοινοποιήσεις παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὠρισμένῳ δημοσίῳ φύλλῳ.

123. Τελεσιδίκου καταστάσεως τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀποφάσεως, διορίζεται ἐπίτροπος καὶ παρεπίτροπος κατὰ τὸ ἄρθρον 22.

124. Τα ἀποτελέσματα τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἢ περὶ διορισμοῦ ἀντιλήπτορος ἀποφάσεως ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δημοσιεύσεως αὐτῆς, καὶ πρὶν ἢ καταστῆ τελεσιδίκος· μετὰ δὲ τὴν δημοσίευσιν ταύτην, πᾶσα πρᾶξις γενομένη ὑπὸ τοῦ ἀπαγορευμένου, ἢ ὑπὸ τοῦ ἔχοντος ἀντιλήπτορα, ἀνευ τῆς συναινέσεως τούτου, εἶναι ἄκυρος.

ΑΠ. 2 (1883). Τὰ ἀποτελέσματα τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἢ περὶ διορισμοῦ ἀντιλήπτορος ἀποφάσεως ἄρχονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της καὶ πρὶν ἢ καταστῆ τελεσιδίκος (νόμος ἐπιτρ. 124), οὐδ' ἀπαιτεῖται ὡς πρὸς τὴν ἰσχύον τῆς ἀπέναντι τρίτων νὰ ἐπέλθῃ ἢ τοιχοκόλλησις καὶ δημοσίευσις διὰ τῆς ἐφημερίδος.

ΑΠ. 275 (1877). Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῇ προσβαλλομένη ἀπόφασιν γενομένη μεία τοῦ Ν. Σ., ὡς ἐκκαλοῦντος, παρασταθέντος διὰ τοῦ παρρησιαίου του δικηγόρου Χ., εἶναι ἀπλοῦν γραφικὸν λάθος· τοῦτο δὲ προφανῶς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50 (1871) ἀποφάσεως τῶν ἐν Συρίῳ πρωτοδικῶν, δι' ἧς ἐκηρύχθη ὁ Σ. εἰς κατάστασιν ἀπαγο-

ρεύσεως πρὸ τῆς συζητήσεως ἐνώπιον τῶν ἐφετών, ἐκ τῶν πρὸς τὸ ἐφετεῖον ἐγγράφων προτάσεων τοῦ Ν. Χ. ὡς προσωρινῶς διαχειριστοῦ τῆς περιουσίας τοῦ εἰς κατάστασιν ἀπαγορεύσεως κηρυχθέντος Ν. Σ., ἐκ τοῦ ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1873 ἀναιρετηρίου πάντων τῶν ἀναιρέσεων ὄντων, ἀπευθυνομένου κατὰ τοῦ εἰρημένου διαχειριστοῦ, ὡς καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸν προεδρὸν αἰτήσεως περὶ προτιμήσεως τοῦ ἀναιρετηρίου τούτου, ἀντικειμένου δὲ τοῦ εἰς κατάστασιν ἀπαγορεύσεως κηρυχθέντος ἀπέναντι τῶν τρίτων ἐνεργητικῶς καὶ παθητικῶς ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου, ὅστις ἐνεργεῖ δι' αὐτὸν καὶ κατὰ τοῦ ὁποῖου πρέπει ν' ἀπευθύνονται πᾶσαι αἱ αἰτήσεις καὶ νὰ γίνωνται εἰ τὴν ἀπηγορευμένην ἀφορᾶσι κοινοποιήσεις (ἄρθρον 124 τοῦ περὶ ἀνηλικίων, ἐπιτροπείας κλπ. νόμου), δεκτῇ, ὡς βῆτιμος, καθίσταται ἡ ἐνστάσις περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1873 ἀναιρετηρίου καὶ τῶν προσβιτών λόγων τῆς ἀναίρεσεως ὡς ἀπευθυνομένων κατὰ τοῦ Ν. Σ., ἤτοι κατὰ τοῦ ἀπηγορευμένου

123. Αἱ πρὸ τῆς ἀπαγορεύσεως γενομέναι πράξεις, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἄκυροι, εἰάν, ὅτε ἐγένοντο, ἡ αἰτία τῆς ἀπαγορεύσεως ὑπῆρχεν ὁμολογουμένως γνωστῇ — Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, καὶ ὅταν ὁ μετὰ τοῦ ἀπηγορευμένου συναλλαγθεὶς ἐγίνωσκε τὴν αἰτίαν τῆς ἀπαγορεύσεως.

ΑΠ. 224 (1868) 179 (1870). Ἡ εἰς φρενοβλαθῆ, μὴ πῶς ἀπαγορευθέντα, γενομένη ἐπίδοσις ἀγωγῆς, εἰς οὐδεμίαν νομικὴν διάταξιν ἀντίκειται α' διότι, κατὰ τὰ ἀρθ. 74, 858, 864-868 Πολ. Δικ., ὁ φρενοβλαθῆς στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του, ἀπὸ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως γίνῃ δεκτῇ ἡ κατ' αὐτοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως αἰτήσις, ἢν μόνον οἱ συγγενεῖς, ὁ σύζυγος καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς δύνανται νὰ ἐγείρωσι κατὰ τοῦ νομιζομένου φρενοβλαθοῦς β' διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 156 Πολ. Δικ., ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς ἐξασφαλίζει μὲν τὰ συμφέροντά τοῦ ἐνάγοντος, χωρὶς ὁμῶς νὰ καθιστᾷ πενέστερον τὸν ἐναγόμενον, κατὰ δὲ τὸν βυζαντινὸν νόμον πράξεις τοιαύται, πρὸς ἐπίτευξιν ἐξασφαλίσεως ἀλλοτρίων δικαιῶν, ἐνεργούμεναι κατὰ φρενοβλαθοῦς καὶ οὐδῶς αὐτὸν πενέστερον καθιστώσαι, οὔτε ὑπὸ τοῦ φρενοβλαθοῦς οὔτε ὑπὸ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ νὰ πρόσβληθῶσι δύνανται. Ν. 4 § 26 Π. (44.4) Ν. 22 § 1 Π. (24.3) Ν. 47 § 1 Π. (46.3) καὶ Ν. 1 § 15 Π. (16.3).

ΑΠ. 138 (1874). Ἀγωγή, ἐπιδοθεῖσα πρὸ τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ πρὸς ὃν ἐπέδθη αὐτή, καλῶς ἐπέδθη, ἐκτὸς ἐὰν ἦτο βυζαντινῶς γνωστῇ ἡ κατάστασις αὐτῆ τοῦ προσώπου, πρὸς ὃ ἐγένετο ἡ ἐπίδοσις, ἢ τὴν ἐγίνωσκεν ὁ τὴν ἐπίδοσιν παραγγέλλας (νόμος ἐπιτροπείας 125).

* Ἴδε κατωτ. ἀπόσπασμα εἰσηγ. ἐκθέσεως.

ΑΠ. 178 (1866). Τὰ συναλλάγματα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ τοῦ μὴ πω ἀπαγορευθέντος ἐνεκα βλακείας ἢ παραφροσύνης αὐτοῦ, οὐδὲν ἔχουσι κύρος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου (§ 8 Εἰσ. 3.19, § 1 Εἰσ. 2.18, Ν. 1 § 12 Π. 44.7), εἰς ἃς οὐδόπως ἀντίκεινται τὰ ἀρθ. 658 καὶ 145 Πολ. Δικ., ἂν ἐγένοντο, ὅτε ἐν τοιαύτῃ διετέλει διανοητικῇ καταστάσει.

ΑΠ. 311 (1900). Ἐπειδὴ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου, ὁ φρενοβλαβὴς στερεῖται βουλήσεως καὶ πάντα νομικὴ πρᾶξις αὐτοῦ ἄκυρος ἐστίν, δυνατὰ δὲ οὗτος καὶ πᾶς ἔχων νόμιμον συμφέρον νὰ προτείνῃ τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς, ἀποδεικνύων ὅτι, κατὰ τὴν στιγμήν τῆς συνομολογήσεώς τῆς, διετέλει ἐν καταστάσει παραφροσύνης Ν. 8 Εἰσηγ. (3.19) Ν. 40 (50.27). Ὁ δὲ Νόμος περὶ Ἐπιτροπείας κλπ. ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρου κοινού κανόνας, ὀρίζει ἐν ἀρθρῷ 124, ὅτι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀποφάσεως, πάντα πρᾶξις τοῦ ἀπηγορευμένου ἐστὶν ἄκυρος, ἐν δὲ τῷ ἀρθρῷ 125 καθιερεῖ τὸ πλεονέκτημα ὑπὲρ τοῦ ἀπηγορευμένου καὶ τῶν ἀντιπροσώπων του ὅτι ἡ προσβολὴ τῶν πρὸ τῆς ἀποφάσεως περὶ ἀπαγορεύσεως πράξεων δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποδείξεως τῆς διαρκείας τῆς παραφροσύνης κατὰ τὸν χρόνον τῆς πράξεως, ἀλλὰ μόνον τῆς ὁμολογουμένως γνωστῆς αἰτίας τῆς ἀπαγορεύσεως, διὰ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρῷ 126, ἐν ἣ περιπτώσει ἀποβίωσῃ τις χωρὶς καὶ προσβάλλῃ τὴν πρᾶξιν του διὰ φρενοβλαβείαν, ὑποβάλλει τὸ δικαίωμα μόνων τῶν κληρονόμων αὐτοῦ, ὡς πρὸς τὴν προσβολὴν τῶν ἀμφοτεροβαρῶν πράξεων, εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ περιορισμούς, ἐπομένως οὗτοι δύνανται ἄνευ περιορισμοῦ τινος νὰ προσβάλλωσι τὰς ἑτεροβαρεῖς πράξεις του· αἱ διατάξεις δὲ αὗται περὶ προσβολῆς τῶν πράξεων τοῦ ἀπηγορευμένου, ἐξαιρετικαὶ οὖσαι, δὲν ἀποκλείουσι τὰς εἰς τὸ κράτος τοῦ κοινού δικαίου ὑπαγομένας περιπτώσεις περὶ ὧν δὲν διαλαμβάνουσι, καθόσον εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ περὶ Ἐπιτροπείας Νόμου περὶ ἀκυρότητος τῶν πράξεων τῶν ἀπηγορευμένων δὲν ἀνάγονται αἱ διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου περὶ ἀκυρότητος τῶν πράξεων τοῦ φρενοβλαβοῦς λόγῳ τῆς κατὰ τὴν στιγμήν τῆς συνομολογήσεως τῆς δικαιοπραξίας παραφροσύνης καὶ τῆς ἐντεῦθεν στέρησεως βουλήσεως. Ἐν προκειμένῳ τὸ ἐφεταῖον, ἀποφηνάμενον ὅτι οἱ ἀναιρεσιβλητοὶ κληρονόμοι τοῦ δωρητοῦ δύνανται νὰ προσβάλλωσι τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀρθ. 5073 τοῦ 1891 συμβολαίου γενομένην πρὸς τὸν ἀναιρεσιβλήντα ὡρεᾶν διὰ φρενοβλαβείαν ἐκείνου καὶ ὑποχρεῶσαν αὐτοὺς μόνον εἰς ἀποδείξιν ταύτης κατὰ τὴν στιγμήν τῆς συντάξεως τοῦ συμβολαίου, ὡς δὲ ἡμῆναιεσε τὰς εἰρημένας διατάξεις καὶ ἐφήρμοσε τὰς τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου, ἀφοῦ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ προτάσεών του, ὁ ἀναιρεσιβλήν δὲν ἰσχυρίσατο, ὅτι ἡ πρᾶξις ἐστὶν ἀμφοτεροβαρῆς ὡς ἀποβίωσῃ ἀνταποδοτικὴν ὡρεᾶν, οὐχὶ δὲ ἀπλῆν ὡρεᾶν, οἷαν προσβάλλουσι διὰ τῆς ἀγωγῆς των οἱ ἀναιρεσιβλητοὶ.

Ἐπειδὴ ἡ κατάστασις τῆς παραφροσύνης τοῦ δωρητοῦ δὲν ὑπο-

πίπτει εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ συμβολαιογράφου ὥστε νὰ ἦ ἀναγκαία ἢ ἐπὶ πλαστότητι προσηλὴ τοῦ ἀνωτέρω συμβολαίου.

126. Ἀποβιώσαντός τινος, αἱ παρ' αὐτοῦ γενομεναι ἀμφοτεροβαρεῖς πράξεις τότε μόνον δύνανται νὰ προσβληθῶσιν ὑπὸ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ, λόγῳ φρενοβλαβείας, ὅταν ἡ ἀπαγόρευσις ἀπηγγέλθη ἢ προεκλήθη πρὸ τῆς ἀποβιώσεως αὐτοῦ, ἢ ὅταν ὁ ἀποβιώσας ἐπεχειρήσῃ τὰς πράξεις θεραπευόμενος ἐν φρενοκαμείῳ. Ἐὰν δὲ ἡ ἀπόδειξις τῆς φρενοβλαβείας προκύπτῃ ἐξ αὐτῆς τῆς προσβαλλομένης πράξεως, συγχωρεῖται πάντοτε ἡ προσβολὴ αὐτῆ.

127. Ὁ ἀνὴρ εἶναι νόμιμος ἐπίτροπος τῆς ἀπαγορευθείσης συζύγου του.

128. Ἡ γυνὴ δύναται νὰ διορισθῇ ἐπίτροπος τοῦ ἀπαγορευθέντος συζύγου αὐτῆς.

129. Οὐδεὶς πλὴν συζύγων, ἀνιόντων καὶ κατιόντων, ὑποχρεοῦται νὰ ἦναι ὑπὲρ τὰ δέκα ἔτη ἐπίτροπος ἀπηγορευμένου· μετὰ δὲ τὴν λήξιν τοῦ χρόνου τούτου, δύναται ὁ ἐπίτροπος νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπαλλαγὴν του.

130. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσι τὰ περὶ ἐπιτροπείας τῶν ἀνηλίκων ὠρισμένα.

131. Τῶν εισοδημάτων τοῦ ἀπηγορευμένου γίνεται κυρίως χρήσις πρὸς παραμυθίαν καὶ ταχεῖαν αὐτοῦ θεραπείαν.

132. Ἐὰν πρόκηται νὰ προικισθῇ τέκνον ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀπηγορευμένου γονέως αὐτοῦ, ἡ προῖξ προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, καὶ ἀκουσθέντος τοῦ εἰσαγγελέως.

133. Ἡ ἀπαγόρευσις, ἅμα ἐκλείψωσι τὰ προκαλέσαντα αὐτὴν αἰτία, ἀφίεται παρὰ τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἀρθροῖς 115—120 διαδικασίαν· ὁ δὲ ἀπηγο-

ρευμένος ἀσκει τὰ ἀστικά αὐτοῦ δικαιώματα μετὰ τὴν περὶ ἄρσεως ἀπόφασιν.

134. Οἱ ὅρισμοὶ τῶν ἄρθρων 122, 123, 127, 128, 129, 130, καὶ 132 ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τῆς νομίμου ἀπαγορεύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ δικαστικοῦ ἀντιλήπτορος ἁδῶτου.

135. Εἰς τὸν ἄσωτον διορίζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀντιλήπτωρ, ἀνευ τῆς συναινέσεως δὲ αὐτοῦ δὲν δύναται ὁ ἄσωτος νὰ παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου, νὰ συμβιβάζεται, νὰ δανείζηται, νὰ δέχεται κεφάλαια, νὰ διόη ἐξοφλήσιν, καὶ νὰ ἐπιχειρῇ ἀπαλλοτριώσεις.

ΑΠ. 55 (1863). Κατὰ τὸ ἄρθ. 665 Πολ. Δικ., ἡ συναινέσις τοῦ ἀντιλήπτορος εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαία, ὡσάκις πρόκηται περὶ διεξαγωγῆς δίκης τινός, περὶ συμβιβασμοῦ, περὶ ἀπαλλοτριώσεως ἢ υποθήκης καὶ περὶ παραδοχῆς ἢ ἐξοφλήσεως κεφαλαίου τοῦ ἀπαγορευτέου· δὲν ἐπιτρέπεται δὲ εἰς τὸν ἀντιλήπτορα νὰ ἐνεργῇ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ἢ ἐν ὀνόματι τοῦ ἀπαγορευτέου ἐπὶ τῶν υποθέσεων εἰς ἃς μόνον ἡ συναινέσις του ἀπαιτεῖται, ὅπως οὗτος ἐνεργήσῃ ταύτας ἐν τῷ ἰδίῳ ὀνόματι. Ἐπομένως, αἰτήσεις ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ δίκης, ἀφορώσης εἰς τὸν ὑπὸ ἀντίληψιν, ἀπευθυνθεῖσα καὶ ἐπιδοθεῖσα πρὸς τὸν ἀντιλήπτορα αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος, μὴ ἀπευθυνομένη καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ διαδίκου.

136. Ὁ περιορισμὸς οὗτος προκαλεῖται παρὰ τῶν ἐχόντων δικαίωμα νὰ αἰτήσωσι τὴν ἀπαγόρευσιν. — Ἡ περὶ τούτου αἰτήσις συζητεῖται καὶ δικάζεται ὡς καὶ ἐπὶ ἀπαγορεύσεως· ἡ δὲ ἄρσις τοῦ περιορισμοῦ γίνεται κατὰ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις.

137. Πάντες οἱ ὅρισμοὶ τοῦ τε Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ νόμου, καὶ τῶν ἐθίμων, οἱ εἰς τὸ ἀντικείμενον τῶν παρόντων νόμων ἀναγόμενοι, καταργοῦνται. Ὡσαύτως καταργεῖται καὶ πᾶσα διάταξις τῶν νεωτέρων νόμων ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα. — Ἡ τοῦ παρόντος νό-

μου ἰσχύς ἀρχεται τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

ΑΠ. 283 (1874). Ἐπειδὴ ὁ νόμος 3 Κ. (5.74) καθιεροῖ σύντομον πενταετῆ παραγραφὴν τῆς ἀγωγῆς ἀντὶ τῆς τριακονταετοῦς, ἢ ἀπὸ τῆς ἐνηλικότητός του ἤθελεν ἔχει ὁ ἐνήλικος πρὸς ἀκύρωσιν ἢ διεκδίκησιν τοῦ παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου πωληθέντος ἀκινήτου ἄνευ διατάγματος (decretum), νῦν δικαστικῆς ἀδείας· τοῦ περὶ ἐπιτροπείας δὲ ἀστικοῦ νόμου τοῦ 1861 μηδὲν περὶ παραγραφῆς πραγματευομένου, οὔτε ἐν γένει οὔτε ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὰς παρατύπους ἢ ἀκύρους γενομένας πωλήσεις τῶν ἀκινήτων τῶν ἀνηλίκων, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἢ μνησθεῖσα τοῦ κώδικος διατάξις ὡς καταργηθεῖσα διὰ τοῦτου, συνεπεῖα τῆς ἐν ἀρθρ. 137 αὐτοῦ διατάξεως, δι' ἧς καταργοῦνται ἅπασαι αἱ εἰς τὴν προηγουμένον νόμον ἀντιβαλλόμεναι διατάξεις τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ Ρωμαϊκοῦ δικαίου· ὅθεν ὀρθῶς τὸ δικαστικὸν ἐφετεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐθεώρησεν ὡς μὴ καταργηθεῖσαν τὴν διατάξιν 3 (5.74) Κ. διὰ τοῦ παρ' ἡμῖν ἤδη ἰσχύοντος περὶ ἐπιτροπείας νόμου τοῦ 1861, καὶ ἀπορριπτέος ἐπομένως ἀποβαίνει ὁ περὶ κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ἤτοι τῆς διατάξεως ταυτῆς, λόγος ἀναίρεσεως, ὡς καταργημένης. Προκειμένου δὲ περὶ παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς τῶν ἀνηλίκων πρὸς διεκδίκησιν τοῦ πωληθέντος καὶ οὐχὶ περὶ ἐγκρίσεως σιωπηρᾶς, ἄνευ σημασίας ὀποβαίνει ἢ πρὸς τὴν ἰσχύν αὐτοῦ ἀντίθεσις τοῦ ἀρθροῦ 42 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, διότι δῆθεν θὰ καθιεροῦτο, ὅτι μεταβίβασις ἀκινήτου ἡδύνατο νὰ γείνη κατ' ἀντίθεσιν τῆς διατάξεως τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, καθ' ἣν μόνον διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου δύναται νὰ γείνη μεταβίβασις ἀκινήτων· μολοντί καὶ ὡς σιωπηρὰ ἐγκρίσις εἰάν ἐθεωρεῖτο ἐφ' ὅσον (ἢ ἔστω καὶ ἄκυρος) μεταβίβασις ἐγένετο ἐγγράφως, δὲν ἦτο ἀναγκαῖον ὡς ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 42 καὶ ἡ ἐγκρίσις αὐτῆ, δι' ἧς ἤθελεν ἐγκυρος κατασταθῆ ἢ μεταβίβασις, διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου νὰ δηλωθῇ.

Ἐπειδὴ ὁ Ν. 3 (5.74) Κ. τῆς μνησθεῖσαν πενταετῆ παραγραφὴν ρητῶς καθιεροῖ ἐν ἡ περιπτώσει ὁ ἐπιτρόπος ἤθελε πωλῆσαι ἄνευ διατάγματος (decretum), νῦν δικαστικῆς ἀδείας, ἀκινήτων τοῦ ἀνηλίκου καὶ οὐχὶ μόνον εἰάν οἱ ἀνήλικες αὐτοὶ πωλήσωσι τοιοῦτον, τὸ χρονικὸν δὲ τῆς παραγραφῆς τούτων διαστήμα οὐδὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς γνώσεως τῆς ἀκύρου πωλήσεως, ἀπορριπτέος ἀποβαίνει ὁ περὶ κακῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς λόγος ἀναίρεσεως, λόγῳ τοῦ ὅτι ἐνῶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρόκειται περὶ πωλήσεως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ οὐχὶ παρὰ τῶν ἀνηλίκων αὐτῶν, καὶ ἐνῶ ἐπρωταῖη ἢ τῆς ἀκύρου πωλήσεως ἀγνοία τῶν ἀναιρεσειόντων, οὐχ ἦσαν τὸ δικαστήριον ἐθεώρησεν ἐφαρμοστέαν τὴν περὶ ἧς πρόκειται διατάξιν.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ μνησθείσῃ διατάξει οὐδὲν γίνεται διάκρισις μεταξὺ παρόντων καὶ ἀπόντων, ἤτοι δὲν ἕρξει ἢ διατάξις μὴ τρέχοντα

τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας πρὸς τὴν τῶν πέντε ἐτῶν συμπλήρωσιν, ὅπου δὲ ὁ νόμος δὲν διακρίνει, ἐκεῖ καὶ ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοιοῦτον ἀπορριπτέος οὖν ἀποβαίνει ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως περὶ κακῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς καὶ περὶ παραβιάσεως τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς πολιτικ. δικονομ. θεωρήσαντος τοῦ ἐφετείου ὡς λογιζόμενον καὶ τὸν τῆς ἀπουσίας χρόνον εἰς ἄλλην γῶραν, καὶ ἐπουσιώδη ἐπομένως θεωρήσαντος τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσιόντων περὶ ἀπουσίας ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς μὴ στηριζόμενον (οὐ μὴ λογιζόμενον, ἀσυμπλήρωτος ἢ πενταετία) καὶ μὴ διατάξαντος περὶ τῆς ἀπουσίας ἀπόδειξιν.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστὴν ἐφετεῖον ἐκτιμῶν τὰς ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν προτάσεις τῶν διαδίκων παραδέχεται, ὅτι ἡ περιουσία αὐτῶν ἐν ἡ ἀναφέρουσιν ἐπὶ λέξεσι τὰδε «ἡ δὲ ἡλικία ἡμῶν εἶναι ἤδη ἢ μὲν τοῦ I. 30 ἐτῶν, τῆς δὲ Z. 33—35. τοῦ δὲ N. 27—30, περιέχει ὁμολογίαν οὐχὶ μὴ σπουδαίαν καὶ πάρεργον, ἀλλὰ τοῦναντίον οὐσιώδη καὶ σπουδαίαν ὡς περιλαμβανομένην εἰς τὸ οὐσιωδέστατον μέρος τῶν προτάσεων κτλ. καὶ οὐδεμίαν ἔχουσαν σημασίαν τὴν πρὸς τὰ προηγούμενα μικρὰν ἀντίφασιν, καὶ ἐπομένως περιττὴν θεωρήσαν τὴν διατάξιν ἀποδείξεως περὶ τῆς ἡλικίας τῶν ἀναιρεσιόντων, ἀφοῦ ἐκ τῆς ὁμολογίας τῶν ἐξάγεται, ὡς παρεδόχθη τὸ πρωτοδικεῖον, ὅτι παρῆλθε μέχρι τῆς ἀγωγῆς τῶν ἀπὸ τῆς ἐνηλικιώσεως τῶν πενταετία, ἡ δὲ ἐκτίμησις αὐτῆ ἀνεξέλεγκτος ἐστίν.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησε μὴ παραδεκτὴν τὴν περὶ ἀνακλήσεως τῆς ἀνωτέρω δικαστικῆς ὁμολογίας ὡς ἐκ πλάνης γενομένην πρότασιν τῶν ἀναιρεσιόντων, καθὼ μὴ ἀναφερομένων τῶν γεγονότων ἐξ ὧν προῆλθεν ἡ πλάνη, ἡ δὲ τῶν προτάσεων ἐκτίμησις, ὅτι δὲ ἀναφέρονται ἐν αὐταῖς τοιαῦτα γεγονότα, ἀνεξέλεγκτος ἐστίν ἐπομένως ἀπορριπτέος ὁ σχετικὸς λόγος ἀναιρέσεως περὶ παραβιάσεως τῶν περὶ ὁμολογιῶν διατάξεων.

Ἐπειδὴ ἡ ἰσχὺς τῆς δικαστικῆς ὁμολογίας δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ρητῆς παρὰ τοῦ ἀντιδίκου ἀποδοχῆς αὐτῆς ἀλλῶς τε δὲν προτείνουσιν οἱ ἀναιρεσιόντες, ὅτι τὴν μὴ παραδοχὴν τῆς ὁμολογίας ἐπρότεινον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας.

ΑΠ. 152 (1872). Ἐπειδὴ τὴν παραγραφὴν ἀγωγῆς περὶ ἀκυρώσεως ἀγοραπωλησίας κτήματος ἀνηλικίων, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς προσβάλλεται τὸ ὀρθὸν τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἥτις διέταξε τὴν ἐκποίησην, κανονίζει ὁ ἀστικὸς νόμος (N. 3. Κῶδ. 5. 74), ἀφοῦ μάλα σαφὴ καὶ πάλ. δικον. λέγουσα, ὅτι τὰ πράγματα τῶν ἀνηλικίων ἐκποιεῖσθαι δυνάμει ἀποφάσεως δικαστικῆς διατακτοῦσης τὴν ἐκποίησιν, αὐτὸ τοῦτο ἐπαναλαμβάνει, ὅπου καὶ ἡ τρίτη διαταξὶς τοῦ Κώδικος (δ. 7^α) λέγει.

ΑΠ. 178 (1875). Ἐπειδὴ οἱ ἐπίτροποι δὲν εἶναι ἀλληλεγγύως ἐπιθῆναι πρὸς τρίτους, ἀλλὰ μόνον πρὸς τοὺς ἐπιτροπευομένους διὰ τὰς ἐκ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν προκυψάσας εἰς τοὺς ἀνηλικίους

ζημίας. Ὡστε ὀρθῶς καὶ νομίμως τὸ ἐρετίσιον ἀπέρριψε τὴν αἰτησιν τῶν ἀναιρεσειόντων τοῦ νὰ τοῖς ἀποδώσῃσιν ὀλοκληρον τὴν παρὰ τῶν ἐπιτρόπων Β. καὶ Κ. ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν ἐκ δραχ. 13601, διότι δὲν προέκαιτο περὶ ἀποδόσεως ἀποζημιώσεως ἐκ μέρους τῶν ἐπιτρόπων τῶν ἀναιρεσειόντων πρὸς αὐτοὺς τούτους, καὶ ἐπομένως οὐδεμία ὑπῆρχε κατὰ νομον ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν ἀναιρεσιδότηων κληρονόμων Β. Κατὰ ταῦτα δὲ ἄνευ ἐπιρροῆς ἦν ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἀναιρεσειόντων, ὅτι ἡ ἐνέργεια καὶ τὰ ἔργα τῶν ἐπιτρόπων, εἰ καὶ ἀδιαίρετα, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ὄθθεν ἐνείχοντο αὐτοὶ ἀλληλεγγύως ἀπέναντι αὐτῶν, διότι ἡ τοιαύτη ἀλληλεγγύη κατὰ νόμον ὀφίσταται, ὡς εἴρηται, μεταξὺ τῶν συνεπιτρόπων μόνον ἀπέναντι τῶν παρ' αὐτῶν ἐπιτροπευθέντων, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπέναντι τρίτων. Ὡστε ἡ ἔλλειψις αἰτιολογίας ἐπὶ τοῦ ἀβασίμου τοιαύτης προτάσεως τῶν ἀναιρεσειόντων δὲν βλάπτει, οὐδ' ἰσχύει πρὸς ἀναίρεσιν.

ΑΠ. 310 (1898). Ἐπειδὴ διὰ τῆς διατάξεως 3 τοῦ Κώδικος 5, 74 (N. 66 Βασιλ. 10. 4 καὶ 14 Ἀρμεν. Α. 16) ὁ Ἰουστινιανὸς ἠθέλησε νὰ ὀρίσῃ διὰ τρόπον σαφοῦς τὸν χρόνον μετὰ παρέλευσιν τοῦ ὀποιου ὁ ἤδη ἐνηλικίος γενόμενος, δὲν ἠδύνατο νὰ προσβάλλῃ τὴν κατὰ τὴν ἀνηλικιότητα αὐτοῦ γενομένην ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκποίησιν ἀκινήτου αὐτοῦ κτήματος, θεωπίσας ρητῶς ὅτι, εἰν μετὰ παρέλευσιν πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐνηλικιώσεως οὗτος ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ οὐδεμίαν ἤγειραν ἀμφισβήτησιν διὰ τὴν ἐκποίησιν ταύτην, αὕτη εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ἀπροσβλήτος καὶ θεωρεῖται ὡς ἀπ' ἀρχῆς δυναμει δικαστικῆς ἀποφάσεως γενομένη· ἐπομένως ὁ νεώτερος περὶ ἐπιτροπείας κλπ. νόμος μὴ πραγματευόμενος οὔτε ἐν γένει οὔτε ἰδίᾳ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, οὐδαμῶς διὰ τοῦ ἀρθρου 137 αὐτοῦ κατήγγησε τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ νόμου, αἵτινες μάλιστα ἀφορῶσιν οὐχὶ ἀνηλικίους ἀλλ' ἐνηλικίους ἤδη γενομένους, οὐδὲως ὑπάρχοντες εἰς τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ.

ΑΠ. 315 (1898). Ἐπειδὴ ἡ διάταξις 3 Κώδ. 5. 74 ὀρίζουσα, ὅτι, εἰν μετὰ παρέλευσιν πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητος ὁ γενόμενος ἐνηλὶξ ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ δὲν προσβάλλωσι τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνηλικιότητος του γενομένην ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως πώλησιν ἀκινήτου αὐτοῦ, καθίσταται αὕτη ἰσχυρὰ καὶ ἀπροσβλήτος καὶ θεωρεῖται ὡς ἀπ' ἀρχῆς δυναμει δικαστικῆς ἀποφάσεως γενομένη, προνοεῖ περὶ ἀντικειμένου ὅπως ἀσχέτου πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ νεωτέρου περὶ ἐπιτροπείας κλπ. νόμου ρυθμιζόμενα· καὶ ἐπομένως διὰ τοῦ ἀρθρου 137 αὐτοῦ, καθ' ὃ καταργοῦνται οἱ ὀρισμοὶ τοῦ τε Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ νόμου, οἱ ἀναγόμενοι εἰς ἀντικείμενα περὶ ὧν οὗτος προνοεῖ, δὲν κατηγγήθη ἡ ρηθεῖσα τοῦ Κώδικος διάταξις.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ μὲν εἰς ἀπαλλοτριώσεις πραγμάτων ἀνηλικίων, ἐφαρμοστέα ὅμως ἐστὶ κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνηλικιότητος γενομένων συμβιβασμῶν, ἄνευ τῶν νομίμων διατυπώσεων κατὰ τοὺς νόμους 12 καὶ 13 Πανθ. 1. 3

—διότι ὁμοία περίπτωσις ἐστίν, ἢ αὐτὸς δὲ συνηγορεῖ καὶ εἰς αὐτὴν νομοθετικὸς λόγος ἤτοι ἢ ἐντὸς ὄρισμένου οὐχὶ μακροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἄριστος τῆς ἀμφιβολίας περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ τοῦ γενομένου ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου συμβιβασμοῦ, κατ' ἀκολουθίαν τὸ δικαίον Πρωτοδικεῖον οὐδόλως ἤμαρτεν ἐφαρμόσεν κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τοῦ ἄνευ τῶν νομίμων διατυπώσεων γενομένου συμβιβασμοῦ τὴν ρηθείσαν τοῦ Κώδικος διατάξιν.

ΑΠ. 5 (1869). Ἐπειδὴ ἀληθῶς, διαλυθέντος τοῦ γάμου ἕνεκα παραπτώματος τῆς γυναικὸς, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Βυζαντινῶν αυτοκρατόρων, ἢ σύζυγος στερεῖται τῆς προικὸς ὑπὲρ τοῦ συζύγου, ἀλλ' ἢ στερῆσαι αὐτὴ καὶ ἢ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς ἐπίδικασις τῆς προικὸς διατάσσεται ὡς ποινή, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ § 13. Ἀρμεν. βιβλ. (4. 15) καὶ ἐκ τῶν νεαρῶν 22 κ. 15 (117. κ. 8. 9) 134 κ. 10, ἐν αἷς ρητῶς χαρακτηρίζονται ὡς ποιναὶ ὅσα ἐν αὐταῖς διατάσσονται εἰς περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας ἢ τῆς παρουσίας τῶν συζύγων ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἕνεκα παραπτώματων ἐπιτρέπεται ἢ διάλυσις αἱ τοιαῦται δὲ ποιναὶ δὲν ἐφαρμόζονται ἤδη, διότι αἱ περὶ τούτων διατάξεις τῶν Ῥωμαϊκῶν καὶ Βυζαντινῶν νόμων κατηργήθησαν δυνάμει τοῦ 705 άρθρου τοῦ ἐν ἰσχύϊ ποινικοῦ νόμου, ὡς ἀντιβαίνουσαι εἰς αὐτό. Ὅθεν ἕνεκα τούτου ὀρθῶς τὸ Ἐφετεῖον παρεδέχθη ὅτι διαλυθέντος τοῦ μεταξὺ τῶν διαδίκων γάμου, δυνάμει ἀποφάσεως τῶν Πρωτοδικῶν, καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ νῦν ἀναιρεσιβλήτος διέμεινεν εἰς ἐξωτικὴν οἰκίαν, μὴ βουλομένου τοῦ πατρὸς (ἴσως ἀνδρὸς) καὶ ἄνευ τῶν γονέων αὐτῆς, δὲν πρέπει νὰ στερηθῇ τῆς προικὸς τῆς, καὶ νομίμως διέταξε τὴν ἀπόδοσίν τῆς, ἀποῦ, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἀποφάσεώς του, ἕτερος λόγος καταργῶν τὸ τῆς ἀπαιτήσεώς τῆς δικαίωμα δὲν ἐπρόταθη.

ΑΠ. 265 (1900). Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὅτι στερεῖται τις δικαιομάτως τινος ἢ ἀπόλλυσσι τι συνεπεῖα παραβάσεως νομικῆς τινὸς διατάξεως, οὐδόλως ἔπεται ὅτι αἱ στερήσεις αὗται καὶ αἱ ἀπώλειαι ἐπιβάλλονται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ νόμου πρὸς ποινὴν αὐτοῦ, διότι δυνατόν ἢ κύριος σκοπὸς τοῦ νομοθέτου νὰ εἶναι ἄλλος τις' δυνατόν ἢ νομοθέτης συνδέων ἀμέσως μετὰ τῆς παραβάσεως τῆς νομικῆς διατάξεως περὶ ἀπωλείας παρουσίας νὰ σκοπῇ κυρίως καὶ πρὸ πάντων οὐχὶ τὴν δι' αὐτοῦ τιμωρίαν τοῦ παραβάτου ἀλλὰ τὴν προφύλαξιν καὶ προστασίαν τοῦ συμφέροντος τοῦ διὰ τῆς παραβάσεως ζημιωθέντος καὶ νὰ συνδέσῃ ἐπιβλαβῆ διὰ τὸν παραβάτην συνέμα ἀποτελέσματα' ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν πρόκειται πλέον περὶ ποινῆς ἀλλὰ περὶ ἀποζημιώσεως ἀναγομένης εἰς τὸ ἀστικὸν δίκαιον. Καὶ τὸ ποινικὸν δίκαιον καὶ τὸ περιουσιακὸν δίκαιον ὀρίζουσι καὶ ἐν κατὰ τοῦ ὑπαίτιου, ἀλλὰ τὰ χωρίζοντα αὐτὰ ὅρια εἶναι ἢ πρόθεσις δι' ἣν ὀρίζουσι τὸ κακόν' διότι ἐκεῖνο ἐπίδικασι μόνον τὴν ἱκανοποίησιν τῆς πρὸς ἀνταπόδοσιν ὀρμῆς ἣτις προήλθεν ἐκ τῆς ὑπαιτιότητος καὶ ἣτις μόνη νὰ ἱκανοποιήσῃ δύναται διὰ τῆς τιμωρίας τοῦ ὑπαίτιου, ἐν ᾧ τοῦ ο

σκοπεῖ τὴν διὰ χρημάτων θεραπείαν τῆς ζημίας ἢν ὑπέστη τις καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Προκειμένου ὅθεν περὶ τῶν διατάξεων τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ νόμου, αἰτινες ἐπιβάλλουσι τὰς ἀπωλείας καὶ στερήσεις ἕνεκα τοῦ διαζυγίου, ἐπὶ τῆς προικὸς τῆς προγάμου ζωρῆς καὶ τῆς λοιπῆς περιουσίας τῶν συζύγων, ἢ τοῦ νομοθέτου πρόθεσις σκοπεῖ πρωτίστως καὶ κυρίως τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τοῦ ἀθῶου συζύγου, εἰς τὸ συμφέρον αὐτοῦ ἀποβλέπων ὁ νομοθέτης ἐπέβαλε τῷ ὑπαίτιῳ συζύγῳ τὰς ἀπωλείας καὶ τὰς στερήσεις τῆς περιουσίας αὐτῆς διὰ τῶν νεαρῶν 22 κεφ. 18 ix. 117 κεφ. θ'. § 4 κεφ. θ' § 5 κεφ. η' § 4 Νεαρ. 127 κεφ. δ'. Νεαρ. 134 κεφ. 1 ἀναγράφει, θέλων οὕτω οὐχὶ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ὑπαίτιον ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν ἀθῶον σύζυγον, ὥρισεν ἅπαξ διὰ παντὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ὅπερ δικαιούται οὗτος νὰ λάβῃ διὰ τὴν ἐπενεχθεῖσαν αὐτῷ ζημίαν ἐκ τῆς λύσεως τοῦ γάμου, καὶ νὰ καταστήσῃ ἐμμέσως διὰ τῶν εἰρημένων ἀπωλειῶν δυσχερῆ τὴν διαλύσιν τοῦ γάμου. Ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ἀποκαλεῖ ἐν ταῖς ρηθείσαις νεαρῆς μνημονουμένας ἀποζημιώσεως καὶ στερήσεως ποινὰς, δὲν ἐπίεται ὅτι καὶ πραγματὶ εἶναι ποινὰ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ δικαίου. Ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ δικαίῳ αἱ τοῦ ποινικοῦ δικαίου ποινὰ καὶ αἱ διὰ τὰς παραβάσεις τοῦ ἀστικοῦ νόμου ἐπιβαλλόμεναι ποινὰ ὡς ἀποζημιώσεις ὁμοιάζουν μέχρι ἐναλλαγῆς ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν Πηγῶν, αἰτινες ὅτ' ἐν ἀποκαλοῦσι τὰς πρὸς ἀποζημιώσιν ὑποχρεώσεις ἐξ ἀδικήματος ποινὰς (Σ. 1 § δ' 8, Π. de Vis fiat (43. 4), ὅτ' ἐ δὲ οὐχὶ (non sunt poenales ex delicto autem dantur N. 4 § 6, N.7. Π. (4. 7) ὡς καὶ ἐπὶ τῶν poenales sponsiones περὶ ἧν πραγματεύεται ὁ Γάϊος IX § 13, 34, 141, 162—168, 171—172 ὡς καὶ ἐπὶ τῶν συμβατικῶν ποινῶν αἰτινες φέρουσι ποινικὸν χαρακτῆρα καὶ ὀνομάζονται ποινὰ. [Ὁμοίαι ΑΠ. 110 (1847), 5 (1869). Ἀντιθετοὶ 364 (1840), 253 (1850), 20 (1851), 46 (1858).]

Αἰτιολογικὴ ἐκθεσις τοῦ περὶ ἐπιτροπείας καὶ κηδεμονίας ἐνηλικιότητος καὶ ἀπαγορεύσεως νῦν νόμου ΧΠΘ'.

Ὁ περὶ ἐπιτροπείας καὶ κηδεμονίας τίτλος τοῦ παρόντος νόμου διαίρεται εἰς τρία κεφάλαια· τὸ μὲν πρῶτον πραγματεύεται περὶ τῶν ἀνηλικίων, ὀρίζον τίνες εἰσὶν οἱ ἕνεκα τῆς ἀώρου αὐτῶν ἡλικίας διατελοῦντες ὑπὸ τὴν ἰδιάζουσαν, κατὰ τὸ τὸ πρόσωπον καὶ τὴν περιουσίαν αὐτῶν, προστασίαν τῆς πολιτείας, τὴν διὰ τῶν ἐπιτρόπων, ἀνατροφῶν καὶ κηδεμόνων παρεχομένην. Τὸ δὲ δεύτερον, περὶ τοῦ διορισμοῦ, περὶ τῶν λόγων τῆς ἀνικανότητος, καὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἐπιτρόπων,

περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας αὐτῶν, περὶ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, καὶ περὶ τῶν ἀνατροφῶν· τὸ δὲ τελευταῖον, περὶ τῆς χειραφεσίας, δι' ἧς παύει ἡ ἐπιτροπεία, καὶ περὶ τῆς τῶν χειραφετῶν ἀνηλικίων προστασίας, ἧς ὀνομάζεται κηδεμονία. Παρατηρητέον, ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καθήρηθη ἡ κατὰ τὴν ἐν ἰσχυρῇ νομοθεσίᾳ τῶν ρωμαίων διάκρισις τῆς ἐπιμελείας τῶν ἀνηλικίων εἰς ἐπιτροπείαν, ἐπὶ ἀνήτων, καὶ εἰς κηδεμονίαν, ἐπὶ ἐφήτων, διότι αὕτη παρήχθη, ὡς γνωστόν, ἀπὸ τῆς ἐν Ρώμῃ, κατὰ τὴν παναρχαίαν ἐποχὴν, ἐπικρατούσης ἀρχῆς, ὅτι τὸ μὲν ἄρρεν, ἅμα συμπληρώσαν τὸ 14, τὸ ἑθῆλυ, τὸ 12 ἔτος, ἔχουσιν ἐγκυρον βούλησιν καὶ πλήρη ἰκανότητα τοῦ διοικεῖν τὴν περιουσίαν των. Ἄλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη ἀπεδείχθη ἐσφαλμένη. Ἐντεῦθεν περιωρίσθη βραδύτερον κατὰ τοῦτο, ὅτι οἱ ἔφηβοι ἐθεωρήθησαν ἑστερημένοι τῆς ἀναγκαίας πρὸς ἐπιχείρησιν τινῶν σπουδαιότερων πράξεων περιπέπειστος καὶ πείρας, καὶ ἐπὶ τέλους ἐτροπολογήθη, κατὰ μικρὸν, διὰ τῆς τῶν ἀνηλικίων ἐκουσίας καθολικῆς κηδεμονίας, διὰ τῶν εἰδικῶν ἀναγκαστικῶν κηδεμονιῶν αὐτῶν, καὶ τέλος διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως εἰς ἀκέραιον, ὥστε, ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς ρωμαϊκῆς νομοθεσίας, ἡ διάκρισις μεταξὺ τῶν δύο εἰρημένων εἰδῶν τῆς ἐπιμελείας κατήντησε κατὰ τύπον μᾶλλον ἢ κατ' οὐσίαν ὑπάρχουσα. Διὰ ταῦτα ἐκρίθη ὀρθότερα ἡ ἀρχὴ τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν, καθ' ἣν ὁ ἀνήλικος διατελεῖ, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀνηλικιότητος, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπιμελείαν, καλουμένην ἐπιτροπείαν, μόνον δὲ εἰς μετὰ τὴν διὰ τοῦ γάμου, ἢ ἄλλως γενομένην χειραφεσίαν ἀναγνωρισθῆ ἔχων ἑπὶ ἑαυτοῦ ὄριμον κρίσιν καὶ θέλησιν, μεταβαίνει ἀπὸ τῆς αὐστηρότερας ἐπιμελείας τοῦ ἐπιτρόπου εἰς τὴν ἥτιον αὐστηρὰν τοῦ κηδεμόνου, δυνάμενος ὑπ' αὐτὴν νὰ διαχειρίζηται τὰς προόδους του, καὶ νὰ ἐπιχειρῇ πᾶσαν πράξιν πρὸς συντήρησιν καὶ βελτίωσιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ α' κεφαλαίου ὄρισθη ἡ ἀνηλικιότης, κατὰ τὸν ἐν ἰσχυρῇ νόμον τῆς 15 Ἰερίου 1836.

Τὸ ἄρθρον 2 ὀρίζει τὸν εἰς τοὺς ἀνηλικίους καταλογισμὸν τῶν ἀθεμιτῶν πράξεων κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀστικῷ δικαίῳ ἀποτελέσματα αὐτῶν, ἧται τὴν πρὸς ἀπιζήμιωσιν ὑποχρέωσιν. Ἐ-

θεωρήθη δὲ ἀναγκαῖον νὰ ὀρισθῇ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἡ καταλογισμὸς οὗτος, ἵνα ἐκλειψῇ ἡ ὑπάρχουσα σύγκρουσις μεταξὺ τοῦ ποινικοῦ καὶ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, καθότι π. χ. κατὰ μὲν τὸν ποινικὸν ἡμῶν νόμον, ὁ νεώτερος τῶν δέκα ἐτῶν δὲν θεωρεῖται αὐτουργὸς ἀθεμίτου καὶ ἀξιοποίνου πράξεως ἂν καὶ ὕλικῶς παρήγαγεν αὐτήν, κατὰ δὲ τὸν ἐν ἰσχύϊ ρωμαϊκὸν ἀστικὸν νόμον, καὶ ὁ ὀκταετής ἀνήλικος, ἂν ἐνήργησεν μετὰ διακρίσεως, κατὰ τὴν πεποιθήσιν τοῦ δικαστοῦ, δύναται νὰ θεωρηθῇ αὐτουργὸς ἀθεμίτου πράξεως, καὶ ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημιώσιν ἕνεκεν αὐτῆς· ἵνα τεθῇ λοιπὸν ἐκ μέσου τὸ ἀτόπημα τοῦτο τοῦ νὰ ὑπάρχωσι περὶ τῆς πράξεως τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου, ἐν τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ, δύο διάφορα καὶ ἀντίθετα μάλιστα μέτρα καταλογισμοῦ, τὸ νομοσχέδιον παρεδέχθη ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ τὰς ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ ἡμῶν νόμου καθιερωμένας περὶ καταλογισμοῦ ἀρχάς, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκ τῶν ἀθεμίτων πράξεων παραγομένην πρὸς ἀποζημιώσιν ὑποχρέωσιν, θεωρήσαν, ὅτι ἡ ποινικὴ ἡμῶν νομοθεσία, κατὰ τὸ παράδειγμα καὶ ἄλλων ἐνομοιμένων ἐθνῶν, ἔλυσεν ὀρθῶς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Τὸ ἄρθρον 3 πραγματεύεται περὶ τῆς ἱκανότητος τῶν ἀνηλικίων τοῦ ἐπιχειρεῖν θεμιτὰς νομικὰς πράξεις, ἅνεις τῆς συμπράξεως τοῦ ἐπιτρόπου. Ὁ γαλλικὸς νόμος δὲν λύει τὸ ζήτημα τοῦτο σαφῶς καὶ ἀνεκδοιάστως. Ἐντεῦθεν ὑπάρχει περὶ αὐτοῦ ἐν Γαλλίᾳ τοσαύτη γνῶμων ποικιλία (Demolombe Cours de code civil, Τόμ. Ζ', σελ. 582 καὶ ἐπ.), ὥστε τὰ ἐκ τοσούτων πράξεων δικαιώματα τῶν ἀνηλικίων καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συναπτόντων νομικὰς σχέσεις ἐγγλίκων, ρυθμίζονται μᾶλλον κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ δικαστῇ, ἢ κατὰ τὴν σαφῆ θέλησιν τοῦ νόμου. Τὸ κακὸν τοῦτο προτιθέμενον τὸ νομοσχέδιον νὰ θεραπεύτῃ καθιέρωσε τὸν ἐν τῷ ἄρθρ. 3 κανόνα καὶ τοὺς συμπληροῦντας καὶ περιορίζοντας αὐτὸν ὀρισμοὺς τῶν ἀρ^{ων} 4 — 8 καὶ ἐν μὲν τῷ 3 ἄρθρῳ καθιεροῦται κατ' οὐσίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ ρωμαϊκοῦ νόμου, ὅτι ὁ ὑπὸ ἐπιτροπείαν διατελών δὲν δύναται ν' ἀναλάβῃ ἐγκυρον ὑποχρέωσιν, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιχειρεῖ μόνος νομικῶν πράξεων, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι δὲν ἔγεινε δεκτὴ ἡ φυσικὴ ἐνοχὴ (obligatio naturalis), ἡ παραγούσα μὲν τὰ λοιπὰ τῶν ἐνοχῶν ἀποτελέσματα οὐχὶ ὅμως καὶ

ἀγωγὴν πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς ἐξ αὐτῶν ἀπαιτήσεως, ἦν παρε-
 δέξατο ὁ τῶν ρωμαίων νόμος ἐν τῷ αὐτῇ περιπτώσει, διότι
 ἐθεωρήθη ὅτι ἡ ἐν τῷ νεωτέρῳ δικαίῳ καθιέρωσις τοιαύτης
 ἡμιεγκύρου ἐνοχῆς, δὲν εἶναι ποσῶς ἀνοχαιῶν, οὔτε σκόπιμος.
 Ἄλλ' ἵνα μὴ γίνῃ κατάχρησις τῆς ἀρχῆς ταύτης ὑπὸ τῶν
 ἀνηλικίων πρὸς βλάβην τρίτων, οἵτινες, συνάψαντες τυχὸν νο-
 μικὰς σχέσεις μετ' αὐτῶν ἀνευ τῆς συμπράξεως τοῦ ἐπιτρό-
 που, ἤθελον καταβάλλει τὸ εἰς αὐτούς, δυνάμει τοιούτων σχέ-
 σεων, ὀφειλόμενον, ὠρίσθη ἐν τῷ 2 ἔδαφιῳ τοῦ 3 ἄρθρου, καθ'
 ἃ ἀποφαίνεται καὶ ὁ ρωμαϊκὸς νόμος, ὅτι ἐν τῷ αὐτῇ περι-
 τώσει ὁ ἀνήλικος ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τὸ ληφθέν, καθόσον
 ἐκ τῆς καταβολῆς ἐγένετο πλουσιώτερος. Ἄλλ' ἵνα μὴ πάλιν
 ἐκ δόλου ὁ ἀνήλικος ματαιοῖ τῆς ἀπαίτησιν τοῦ ἐνηλικίου συμ-
 βαλλομένου, σπαταλῶν, ἢ καταστρέφων ἐκ προθέσεως τὸ λη-
 φθέν, καθιερώθη ὁ ἐν τέλει τοῦ αὐτοῦ ἔδαφιου περιορισμὸς. Ἐπὶ
 πάσιν, ἵνα μὴ ὑποτεθῇ, κατὰ παρεξήγησιν τῆς διατάξεως τοῦ
 α' ἔδαφιου, ὅτι τοῦτο ὄρα καὶ τὰς νομικὰς πράξεις, ἅς δύναν-
 ται (κατὰ τὰ ἄρθρα 104—107 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου) νὰ
 ἐπιχειρῶσιν οἱ χειράφεται ἀνήλικοι, ἐμνησνεύθη ἐν τέλει τοῦ
 ἄρθρου, ὅτι οἱ ὅρισμοί τῶν ἄρθρων 104—107 δὲν ἀνατρέ-
 πονται διὰ τοῦ κινήσους τοῦ α' ἔδαφιου τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄλλ' ἐὰν κατὰ γενικὸν κανόνα ὁ ἀνήλικος δὲν δύναται
 ἀνευ συναινέσεως τῶν ἐπιμελητῶν αὐτοῦ νὰ ὑποχρεώσῃ ἑαυτὸν,
 ἢ ν' ἀπαλλοτριώτῃ τὴν περιουσίαν του, ἀνάγκη ἀναπόφευκτος
 ὑποχρεῖται τὴν παραδοχὴν ἐξαιρέσεων τινῶν τοῦ κανόνος τού-
 του, διὰ τῶν συμπληρώσαντα τὸ ἰδ' ἔτος τῆς ἡλικίας του
 ἀνήλικον. Αἱ ἐξαιρέσεις αὗται διαλαμβάνονται ἐν τοῖς ἄρθροις
 5 καὶ 6, καθ' ἃ ὁ τοιοῦτος ἀνήλικος δύναται, ἀνευ ἀδείας τοῦ
 πατρὸς ἢ ἐπιτρόπου, νὰ διαθέσῃ τὰ διὰ τῆς ἀτομικῆς αὐτοῦ
 φιλοπονίας ἀποκτώμενα, ἢ τὰ πρὸς τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ
 χρῆσιν διδόμενα αὐτῷ χρήματα, ἢ ἄλλα πράγματα, καὶ ὅτι αἱ
 περὶ τῶν ὑπηρεσιῶν του γενόμεναι τυχὸν συμβάσεις ἰσχύουσιν,
 ἀν' ἐδόθη γενικὴ πρὸς τεῦτο συναίνεσις τοῦ πατρὸς ἢ ἐπιτρό-
 που, οὐδὲ δύνανται νὰ διαρρηχθῶν εἰμὴ ὑπὸ τῶν τελευταίων
 καὶ ἐνεκῆ σπουδαίων λόγων.

Ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 4 καὶ 7 περιεχομένων ὀρισμῶν,

ὁ μὲν πρῶτος ἀπορρέει ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ παράβασις τῶν οὐσιωδῶν διατυπώσεων τινος πράξεως συνεπάγεται τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς, ὁ δὲ τοῦ 7 ἄρθρου ἐκφράζει τὸν κανόνα, ὅτι, καθ' ἂς περιπτώσεις ἢ ὑποχρέωσις παράγεται ἐκ γεγονότων μὴ περιεχόντων θέλησιν δὴλώσεως τοῦ ὑποχρέου, ἢ ἀνηλικιότης δὲν ἀποτελεῖ κώλυμα πρὸς παραγωγὴν ὑποχρεώσεως, τελευταῖον ἐν τῷ 8 ἄρθρῳ καθιεροῦται ἡ ἀρχή, ὅτι ὁ ἱκανῶς ἀναπτυγμένος ἔχων τὰς διανοητικὰς αὐτοῦ δυνάμεις ἀνήλικος, καταδολιευθεὶς τινα, ὀφείλει ν' ἀποζημιώσῃ τὸν ὑπὸστάντα τὸν δόλον.

Τοῦ β' κεφαλαίου τὸ α' τμήμα πραγματεύεται περὶ τῆς ἐπιτροπείας ἐν γένει.

Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ τμήματος τούτου ὑπ' ἀριθ 9 ὀρίζον τίνες διατελοῦσιν ὑπὸ ἐπιτροπείαν, καθιεροῦ τὴν ἀρχήν, ὅτι ἐν ὄσῳ ζῇ ὁ πατήρ τοῦ ἀχειραρέτου ἀνηλικίου, καὶ εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐνασκῇ τὴν προστατευτικὴν αὐτοῦ ἐπὶ τὰ τοιαῦτα τέκνα ἐξουσίαν, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐπιτροπείας, μὴ παρεχθεὶς τὴν ἀρχὴν τοῦ Γαλλικοῦ δικαίου, ἀντιβαίνουσαν εἰς τε τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχύον δίκαιον, καὶ εἰς τὰ ἥθη ἡμῶν, καθ' ἣν ὁ πατήρ, ἀναλυθέντος τοῦ γάμου, διὰ τοῦ θανάτου τῆς γυναίκος, παύει τοῦ νὰ ἐπιμελῆται τῶν ἀχειραρέτων ἀνηλικίων τέκνων του, καὶ τῆς περιουσίας αὐτῶν, μόνον καθὸ πατῆρ, ἀλλὰ προσλαμβάνων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπιτρόπου καθίσταται διοικητὴς τῶν ὑποθέσεων τῶν τέκνων του, ἔχει τὴν βαρύναν τοῦ ἐπιτρόπου εὐθύνην, ὀφείλει ν' ἀνέχεται τὴν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς περιουσίας ἐπέμβασιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, καὶ ἐπιλόγῳ γίνεται ἀπὸ πατρός, οἷον ἐντολοδόχος, ὡς πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἰδίων τέκνων καὶ τῆς περιουσίας αὐτῶν. Ἡ ἐπιτροπεία λοιπόν, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, προϋποτίθηται ἀχειράφετον ἀνήλικον, οὐτινὸς ὁ πατήρ ἢ ἀπέθανεν, ἢ ἔνεκα οἰουδὴποτε λόγου, λ. χ. ἔνεκα κεκηρυγμένης ἀφανείας, ἀπώλεσε τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν.

Ἐπειδὴ ὁμοίως κατὰ τὰ περὶ πατρικῆς ἐξουσίας ὀρισθησόμενα, ἀδυνατοῦντος τοῦ πατρός νὰ ἀσκήσῃ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ἀναπληροῦ αὐτὸν ἡ μήτηρ, ὠρίσθη, διὰ τοῦ 6' ἐδαφίου τοῦ παρόντος παραγράφου, ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει

αὐτὴ δὲν χωρεῖ ἐπιτροπεία τῶν ἀχειραρέτων ἀνηλικίων τέκνων, ἐὰν ἡ μήτηρ δύναται ν' ἀναπληρώσῃ τὸν πατέρα κατὰ τὴν ἀσκήσιν τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, παρεδέχθη δὲ τὸ δόγμα τοῦτο τὸ νομοσχέδιον, ἵνα μὴ, ζώντων τῶν γονέων, γαλαροῦται διὰ τὰ τέκνα ὁ σωτήριος οἰκογενειακὸς δεσμός, ὁ συνέχων αὐτὰ εἰς ὁμάδα πειθεμένην τοῖς γονεῦσι καὶ χειραγωγομένην ἐπ' αὐτῶν, ὅπερ ἠδύνατο νὰ συμβῇ ἂν παραισθήγοντο εἰς τὴν οἰκογενεῖαν ἀλλότρια πρόσωπα, ὁ τὴν μητέρα ὡς ἐπιτροπὸν ἐπιτηρῶν παρεπίτροπος καὶ τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, περιβεβλημένῃ ἐξουσίαν κατὰ τὴν διαχείρισιν τῆς τῶν παιδίων περιουσίας, ἐνῶ ταῦτα, ζώντων τῶν γονέων αὐτῶν, δὲν εἶναι ὀριστικῶς στερημένα πατρικῆς προστασίας, ἀλλ' αὕτη διὰ τὸ πρόσκαιρον κώλυμα τοῦ πατρὸς ἀσκεῖται ὑπὸ τῆς μητρὸς, καθὼς φυσικῆς αὐτοῦ ἀντιπροσώπου.

Ἐπὶ τέλος ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ τρίτου ἐδαφίου τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ εἰσάγονται καὶ εἰδικοί ἐπίτροποι, ὧν ἡ ἀνάγκη δικαιολογεῖται ἐξ αὐτοῦ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου.

Ἐννοεῖται ὁμως, ὅτι ὁ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἀσκῶν γονεὺς δὲν εἶναι ἀπὸλλυγμένος πάσης εὐθύνης, ἔνεκα τῆς διοικήσεως τῆς περιουσίας τῶν τέκνων του, ἀλλ' ἡ εὐθύνη αὕτη διαφέρει οὐσιωδῶς τῆς τοῦ ἐπιτροποῦ, καὶ ὀρίζεται ἐν τῷ περὶ πατρικῆς ἐξουσίας κεφαλαίῳ.

Ἐὰν, ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς, ἢ ἀπολέσαντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ζῆ ἡ τοῦ ὄρφανου μήτηρ, ἠδύνατό τις νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ δύο συστημάτων. Κατὰ τὸ μὲν, ὁ ὄρφανός, ἐστερημένος τῆς ἀντιλήψεως τοῦ πατρὸς, ὑποβάλλεται εἰς τὴν (ἂν καὶ ἀτελῶς) ἀναπληροῦσαν αὐτὴν ἐπιτροπικὴν ἐξουσίαν καὶ ἀντίληψιν (potestas tutelarlis), τὸ δὲ τὴν ἐξουσίαν ταύτην περιβεβλημένον πρόσωπον ὀρίζει πρὸ πάντων ὁ πατήρ διὰ τελευταίας βουλήσεως ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιοῦτου διορισμοῦ, ὁ νόμος, καλῶν εἰς τὴν ἐπιτροπείαν πρὸ παντός ἄλλου τὴν μητέρα· τοιοῦτον εἶναι τὸ ρωμαϊκὸν σύστημα, τὸ καὶ νῦν παρ' ἡμῖν ἰσχύον, ἂν καὶ εἶχε μεταρρυθμισθῆ ὑπὸ τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, ὡς θέλομεν ἰδῆ μετ' ὀλίγον.

Κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο, ὁ νόμος ἔχει μὲν πίστιν εἰς τὴν σύνεσιν καὶ στοργὴν τῆς μητρὸς, ἀλλ' ἐὰν ὁ πατήρ διορίσας

ἄλλον ἐπίτροπον, δηλώσῃ οὕτω σιωπηρῶς, ὅτι ἡ μήτηρ παρέρχεται τῆς διὰ τὸ τοιοῦτο λειτουργήμα ἀνεγκλίαις ἐμπειρίας καὶ εὐσταθίας, ὁ νόμος, σεβόμενος τὴν τοιαύτην περὶ τῆς ἐκ-
τοῦ συζύγου κρίσιν τοῦ πατρὸς, προτιμᾷ τῆς μητρὸς τὸν ὑπὸ
τοῦ πατρὸς διορισθέντα.

Κατὰ τὸ ἕτερον σύστημα, ὁ νόμος περιποιήσας εἰς τὴν μη-
τέρα πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἀνγλικῶν αὐτῆς τέκνων, ἂν ὁ
πατὴρ ἀπέθνηεν ἢ ἄλλως ἀπώλεσε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, ἔχει
πλήρη πίστιν εἰς τὴν μητρικὴν στοργὴν καὶ ἀφοσίωσιν, πεθο-
μεινός ὅτι αὐταὶ ἀναπληροῦσι πάντοτε τὴν ἐκ τῆς ἀδυναμίας
τοῦ φύλου ἀπειρίαν καὶ ἀδεξιότητα αὐτῆς περὶ τὴν διεξαγωγὴν
τῶν εἰς τὴν περιουσίαν τῶν ἰδίων τέκνων ἀναγκασμένων ὑποθέ-
σεων. Ὅθεν οὐδέποτε ἀνέχεται ἄλλον ἐπίτροπον, παραλειπο-
μένη: τῆς μητρὸς, ἐκτός ἂν αὕτη, συνειδυῖα τὴν ἐντελῆ αὐ-
τῆς περὶ τὰ τοιαῦτα ἀνικανότητα, ζήτησῃ τὴν ἀπὸ τοῦ λει-
τουργήματός τούτου ἀπαλλαγὴν τῆς, οὐδ' ἐπιτρέπει τῷ πα-
τρὶ νὰ διορίτῃ ἄλλον, παρὰ τὴν μητέρα ἐπίτροπον, διότι ἡ
οὕτω δηλουμένη κρίσις τοῦ πατρὸς περὶ τῆς ἀδεξιότητος τῆς
μητρὸς τοῦ προϊστασθαι τῶν συμφερόντων τῶν ἰδίων τέκνων,
δύναται διὰ παρεξηγήσεως ἢ ἀναφερῆθῃ καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν
αὐτῆς ἀνικανότητα, καὶ οὕτω πολλαχῶς νὰ διασειῇ τὸ πρὸς
αὐτὴν σέβας τῶν τέκνων, πρὸς βλάβην τῆς οἰκογενειακῆς πει-
θαρχίας καὶ ὁμονοίας, ἅρ' ἧς κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξαρτᾶται ἡ
ἠθικὴ τῶν τέκνων διαυόρφωσις. Ἀκολουθῶν τις τὸ σύστημα
τοῦτο μέχρι τῶν ἐσχάτων αὐτοῦ ἔκρων, ἠδύνατό νὰ παρα-
δεχθῆ, ὅτι οὐδέποτε χωρεῖ ἐπιτροπεία, ζῶντος τοῦ ἐ-έρου τῶν
γονέων, ὅτι ἡ μήτηρ ἀναπληροῦσα τὸν ἐλλείποντα πατέρα, δύ-
ναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ὡς μήτηρ τὴν προστατευτικὴν ἐκείνου
ἐξουσίαν ἐπὶ τε τὰ πρόσωπα καὶ τὴν περιουσίαν τῶν τέκνων,
μηδὲ ὅπως ἀναλαμβάνουσα τὸν τίτλον, τὴν συνεσταλμένην ἐξου-
σίαν, καὶ τὴν βαρεῖαν εὐθύνην τοῦ ἐπιτρόπου. Εἰς τὸ συμπέ-
ρασμα τοῦτο εἶχε φθάσει ἡ βυζαντικὴ νομοθεσία τῆς 8ης ἑκα-
τονταετηρίδος, διότι ἐν τῇ ἐκλογῇ Λέοντος καὶ Κωνσταντί-
νου εὐρίσχομεν καθιερωμένην τὴν ἀρχὴν, ὅτι μόναι οἱ ὀρφανοὶ
γονέων διατελοῦσιν ὑπὸ ἐπιτροπείαν (Τίτλ. 2. Κεφ. Ε'.) Καὶ
ὅτι καὶ παίδων ὑπόντων, ὁ ἀνὴρ, πρὸ τῆς ἑαυτοῦ γαμετῆς

τελευτήσῃ, τὴν γυναῖκα, ἤγουν τὴν τῶν αὐτῶν παιδῶν μητέρα ἐγκάτοχον τῆς τε προικῆς αὐτῆς, καὶ ἀνδρῶς ἀπόσης ὑπάρξεως εἶναι, καὶ αὐτὴν τὴν πᾶσαν τοῦ οἴκου ποιεῖσθαι κροντίδα τε καὶ διοίκησιν μὴ δυναμένων τῶν τέκνων ἀντικαθίστασθαι αὐτῇ, ἢ ἐπιζητεῖν παρ' αὐτῆς πατρῶν ὑπόστασιν, τοῦναντίον μὲν οὖν καὶ πᾶσαν τιμὴν καὶ ὑπεκοὴν κατὰ τὴν τοῦ Θεοῦ ἐντολὴν ὡς μητρὶ προσαγόντων αὐτῇ, προδήλως ὀφειλοῦσης αὐτῆς, καθὼς πρέπει γονεῦσι, τα τέκνα κεύπαιδεύειν τε καὶ γαμοστολεῖν, καὶ προικὰ ἐπιδιδόναι καθὼς ἂν βούληται κτλ. (Τίτλ. 2. Κεφ. 2—7)» δὲν ἠσπάσθη ἡμῶς τὸ νομοσχέδιον τὸ σύστημα τοῦτο μέχρι τοῦ ἀπωτάτου τούτου βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεώς του, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ μήτηρ, ὡς ἐκ τῆς ἀδυναμίας αὐτῆς, ἐξ ἧς πολλάκις ὑποπίπτει εἰς ἄλλοτριαν βούλησιν, οὐδόλως δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ τῷ πατρὶ κατὰ τὴν εὐστάθειαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς βουλήσεως, ἅτινα ἀπαιτοῦνται πρὸς τὴν σκόπισμον τῶν χρηματικῶν συμφερόντων τῶν τέκνων διοίκησιν, καὶ ὅτι ἐπομένως ἐπικίνδυνον ἦθελεν εἶναι νὰ καταστῇ αὐτὴ ἀνεπιτήρητος καὶ ἀνεξέλεγκτος διοικητὴς τῆς περιουσίας καὶ τῆς τύχης τῶν ἰδίων τέκνων, ἀπὸ μάλιστα το ἀνωτέρω τῆς ἐκλογῆς τοῦ Λέοντος καὶ τοῦ Κωνσταντίνου δόγμα δὲν ἐπεκράτησεν ἐν τῷ ἑλληνικῷ ἔθνει, διεπαμένῳ μέχρι τοῦ νῦν ὑπὸ τοῦ ἀντιθέτου συστήματος τοῦ ρωμαϊκοῦ νόμου. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, ἐπροτίμησε τὸ νομοσχέδιον τὸ δεύτερον σύστημα μέχρι τῶν ὀρίων, ἅπερ ἔθεσεν εἰς αὐτὸ ὁ γαλλικὸς νόμος, τοῦτέστιν ἐσεβάσθη τὸ δικαίωμα τῆς μητρὸς τοῦ νὰ ἐφορᾷ καὶ νὰ διέπῃ τῶν τέκνων αὐτῆς τὰ συμφέροντα, καὶ διῶκεν κυρίως τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ συσφιγῇ τοὺς οἰκογενειακοὺς δεσμούς, διατηροῦν τὰ τέκνα ἐν ἀπαρμολιώτῳ πεδασμῷ καὶ ὑποταγῇ πρὸς ἑκάτερον τῶν γονέων, ἐδιώκεν εἰς τὴν μητέρα τὴν ιδιότητα τοῦ ἐπιτρόπου, ἵνα ἀποτρέψῃ τὰ ἐκ τῆς ἀπολύτου ἐκείνης ἐξουσίας ἐνδεχόμενα ἀτοπήματα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ γινώσκει ὑπὲρ πάντα ἄλλον, μέχρι τίνος βαθμοῦ εἶναι ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἱκανὴ νὰ διεξαγάγῃ τὰς πολλάκις πολυλόκους ὑποθέσεις, τὰς ἀναγομένας εἰς τὴν διοίκησιν τῆς περιουσίας τῶν τέκνων του, ἐπιτρέπη αὐτῷ, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Γάλλου νομοθέτου, νὰ διορίσῃ τῇ γυναικὶ σύμβου-

λον, ὀρισθείσης ἀκριβέστερον τῆς ἐνεργείας καὶ τῆς εὐθύνης αὐτοῦ, κατὰ τὰς περὶ τῆς θεσμοθεσίας ταύτης γνώμας τῶν ἐπισημοτέρων Γάλλων νομομαθῶν, καὶ τὴν νομολογίαν τῶν γαλλικῶν δικαστηρίων.

Ἡ διατάξις τοῦ 12 ἄρθρου σκοπὸν ἔχει ν' ἀποτρέψῃ τὴν ἀπόκρυψιν ἢ ὑποβολὴν τέκνων, αἱ δὲ τῶν ἀρθρ. 13—16 ὑπεγορεύθησαν ὑπὸ τοῦ λόγου, ὅτι ἡ δευτερογάμος μήτηρ, ὑποκειμένη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ δευτέρου συζύγου, δὲν παρέχει ὡς πρὸς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῆς ἐπιτροπείας τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων τὰς ἐγγυήσεις, ἃς συνήθως εὐρίσκομεν ἐν τῇ μητρικῇ στοργῇ καὶ ἀφοσιώσει. Ὅθεν καὶ ἂν τὸ δικαστήριον θεωρήσῃ εὐλογον, διὰ τὸν σταθερὸν αὐτῆς χαρακτῆρα, νὰ διατηρήσῃ ἢ νὰ διορίσῃ αὐτὴν ἐπίτροπον, ἀνάγκη νὰ ληφθῇ συντονωτέρα φροντίς περὶ τῶν συμφερόντων τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων, καθιστάμενου τοῦ νέου συζύγου εἰς ὀλόκληρον μετὰ τῆς μητρὸς ὑπευθύνου, ἕνεκα τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐπιτροπείας, ἐπιβιλλομένης ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰς ἀμφοτέρους. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ μόνη περίπτωσις, καθ' ἣν, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὑπάρχουσι δύο συνεπίτροποι τοῦ αὐτοῦ ἀνηλικίου.

Τὸ τρίτον τμήμα πραγματεύεται περὶ τῆς ἐκ τελευταίας βουλήσεως ἐπιτροπείας· δὲν ὀνομάσθη αὕτη κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ παρ' ἡμῖν νόμον ἐκ διαθήκης ἐπιτροπεία (*tutela ex testamento*). (Βασιλ. 37. 2), διότι διὰ τοῦ ἀρθρου 17 τοῦ νομοσχεδίου, καθιερώθη ἐκτὸς τῆς διαθήκης καὶ ἄλλος ἐν τῷ γαλλικῷ νόμῳ ὑπάρχων (ἄρθρα 392 καὶ 398) τρόπος διορισμοῦ ἐπιτρόπου, ὅπως εὐκολύνηται ὅσον οἶον τε ὁ ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἢ τῆς μητρὸς διορισμὸς ἐπιτρόπου, μὴ ἐξαρωτώμενος ἐκ τῶν διατυπώσεων τῆς δημοσίας διαθήκης, διότι ἡ πατρικὴ ἢ ἡ μητρικὴ στοργὴ εἶναι πάντοτε ἀποχωρῶτα ἐγγυήσαις ὑπὲρ τῆς καταλληλοτέρας ἐκλογῆς, ὀνομάσθη δὲ καὶ ὁ διὰ δηλώσεως ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ συμβολαιογράφου διορισθεὶς ἐκ τελευταίας βουλήσεως ἐπίτροπος, ἵνα καταδειχθῇ ὅτι καὶ ὁ διορισμὸς οὗτος δύναται ν' ἀνακληθῇ ὑπὸ τοῦ ἐπιχειρήσαντος αὐτὸν γονέως, ἐὰν βραδύτερον ὑπάρξῃσι λόγοι, πείθοντες

αὐτόν, ὅτι συμφέρει νὰ διορισθῇ ἄλλος παρὰ τὸν κατὰ πρῶτον ἐκλεγθέντα.

Τὸ 18 ἄ. ἄρθρον καθιεροῖ τὸν φυσικὸν καὶ εὐκόλως ἐννοουμένον περιορισμὸν τοῦ τῆς δευτερογάμου μητρὸς δικαιώματος τοῦ διορίζειν ἐπίτροπον τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνων.

Τὸ Δ' τμήμα πραγματεύεται περὶ τῆς τῶν ἀνιόντων ἐπιτροπείας. Κατὰ τὴν λόγῳ συγγενείας ἐπαγομένην ταύτην ἐπιτροπείαν, μετερρυθμίσθη οὐσιωδῶς τὸ ἐν ἰσχύϊ δίκαιον, καθ' ὃ δυνάμει τῆς ἀρχῆς, οἱ «ὅπου ἡ κληρονομία ἐκεῖ καὶ ἡ ἐπιτροπή, πλὴν γυναικός», καλοῦνται εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ ἀνηλίκου ὄρφανοῦ καὶ αἱ ἐκ πλαγίου συγγενεῖς, καθόσον εἶναι ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι αὐτοῦ, προετμήθη δὲ τὸ γαλλικὸν δίκαιον, καθ' ὃ ἡ ἐπιτροπεία αὕτη περιορίζεται εἰς μόνους τοὺς ἀνιόντας, διότι μόνον παρ' αὐτοῖς ὑπάρχει ἐκ φυσικῶν λόγων εὐλογον τὸ τεκμήριον τῆς στοργῆς, ἀφοσιώσεως, καὶ ἐμπειρίας, τὸ καθιστῶν ματαίαν τὴν δικαστικὴν περὶ τῆς ἰκανότητος τοῦ διορισθησομένου ἐρευναν, καὶ περιττὸν τὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διορισμὸν, ἡ δὲ εἰς τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς, λόγῳ τῆς ιδιότητος ταύτης, ἐπαγωγὴ τῆς ἐπιτροπείας, ἀνευ τινὸς ἐρεύνης, ἡ παρεμβάσεως τῆς ἀρχῆς, ἀποβαίνει, ὡς μᾶς διδάσκει ἡ πείρα, ἐπικίνδυνος εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ἀνηλίκων.

Τὰ ἄρθρα 19—21 ὀρίζουσι τὴν τάξιν, καθ' ἣν ἡ ἐπιτροπεία ἐπάγεται εἰς τοὺς ἀνιόντας ἢ τάξιν αὕτη ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ τεκμηρίου τοῦ ἔνεκα τῆς ἐγγύτητος τοῦ βαθμοῦ ὑπάρχοντος μείζονος φίλτρου, δὲν γρήζει πλειοτέρας αἰτιολογίας.

Τὸ πέμπτον τμήμα πραγματεύεται περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διοριζομένων ἐπιτρόπων· ἡ τάξις αὕτη τῶν ἐπιτρόπων εἶναι ἡ ἐσώατη ἢ δικαστικὴ ἀρχὴ παρεμβαίνει, διορίζουσα ἐπίτροπον τῶν ἀνηλίκων τότε μόνον, ὅταν οἱ μὲν γονεῖς δὲν ἐπρονόησαν περὶ τῆς μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν ἐπιμελείας τῶν συμφερόντων τῶν τέκνων, συγγενεῖς δὲ, εἰς οὓς ὁ νόμος ἐπιβάλλει τὸ βᾶρος τῆς ἐπιτροπείας, δὲν ὑπάρχουσιν, ἢ τέλος οἱ δυνάμει τῆς τελευταίας τῶν γονέων βουλήσεως, ἢ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀμέσως καλούμενοι εἰς τὴν ἐπιτροπείαν ἀπαλλαγῶσιν, ἢ παύσωσιν αὐτῆς. Ἄν καὶ, ἐκλιπόντος τοῦ ἐκ τελευταίας βουλήσεως κληθέντος, ἡδύνατα ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐπιτροπείαν ὁ ἀνιὼν,

ἐκλιπόντος ἐξ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου καλουμένου ἐγγυτέρου ἀνιόντος, ἡδύνατο ν' ἀναλάβῃ αὐτὴν ὁ ἐπόμενος ἀνιὼν, θεωρήθη οὐδὲν ἦσαν λυσιτελής ὁ διορισμὸς δικαστικοῦ ἐπιτρόπου, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπαλλαγῆς ἢ παύσεως τῶν ἐκ τελευταίας βουλήσεως, ἢ δυνάμει τοῦ νόμου κληθέντων εἰς τὴν ἐπιτροπείαν, διότι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ, οἵτινες, καίτοι γινώσκοντες ὅτι ἐν ἐλλείψει ἐκ διαθήκης ἐπιτρόπου καλοῦνται εἰς τὴν ἐπιτροπείαν οἱ ἀπώτεροι ἀνιόντες, διώρισαν διὰ τελευταία βουλήσεως ἐπιτροπον, εἶχον βεβαίως λόγους, δι' οὓς δὲν θεωρήσαν συμφέρον ν' ἀνατεθῇ εἰς ἐκείνους ἡ ἐπιτροπεία· τοὺς δὲ λόγους τούτους, ἂν καὶ ἀγνώστους, δεόν νὰ σεβασθῇ ὁ νόμος. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ἡ δικαστικὴ ἀρχή, ἢ παρεμβᾶσα ἤδη κατὰ τὴν παραίτησιν, ἢ τὴν παῦσιν τοῦ ἐγγυτέρου ἀνιόντος, καὶ δυναμένη συγχρόνως, ἄνευ ἐπιζημίου ἀναβολῆς, νὰ ἐκλέξῃ, μετὰ ἀκριβῆ ἐρευναν καὶ ὄριμον σκέψιν, τὸν καταλληλότερον ἀναπληρωτήν, πράττουσα τοῦτο ἀπαλλάττει τὸν ἀνήλικον τοῦ ἐπὶ τῆς νομίμου ἐπιτροπείας μειονεκτήματος, τοῦ νὰ ἐξήρτηται ἐκ τῆς τύχης ἢ ἐκλογῆς τοῦ καταλληλοτέρου ἐπιμελητοῦ αὐτοῦ. Ἄλλως ταῦτα πάντα ὀρίζει καὶ τὸ παρ' ἡμῖν ἐν ἰσχύϊ δίκαιον.

Περὶ δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς διοριζούσης τὸν ἐπίτροπον, τὸ νομοσχέδιον ἐπροτίμησε τοῦ γαλλικοῦ δικαίου τὸ ἐν ἰσχύϊ ἐν Ἑλλάδι ρωμαϊκὸν δίκαιον, οὐ τὰς ἀρχὰς παρεδέχθησαν κατὰ τοῦτο καὶ ἄλλαι νομοθεσίαι, μεταγενέστεραι τῆς γαλλικῆς, διότι τὰ συγγενικὰ συμβούλια, ὡς ἐκ τῆς πείρας εἶναι γνωστὸν, δὲν ἐνεργοῦσι πάντοτε μετὰ τῆς προσηκούσης αὐστηρότητας, περισκέψεως καὶ αὐταπαρνήσεως, ὥστε θεωρήθη ἐπικίνδυνον ν' ἀνατεθῇ εἰς αὐτὰ καὶ μόνον, ἄνευ τῆς δικαστικῆς παρεμβάσεως, ἢ σπουδαία αὕτη πράξις.

Τελευταῖον ἀποβλέψαν τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν ἀφρευκτον χρονοτριβὴν, ἣν ἐπιφέρει ὁ κατὰ τὸ 1 ἐδάφιον τοῦ 20 ἀρθροῦ διορισμὸς τοῦ δικαστικοῦ ἐπιτρόπου, μάλιστα, ὅταν ὁ ἀνήλικος κατοικῇ μακρὰν τῆς ἑδρας τῶν Πρωτοδικῶν, ἐνῶ πολλάκις ὑρίσταται ἡ ἀνάγκη νὰ ἐπιχειρηθῶσιν, ἄνευ ἀναβολῆς, πράξεις διαχειρίσεως, ὧν ἡ παράλειψις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ δυσεπανόρθωτον ζημίαν εἰς τὸν ἀνήλικον, διετήρησεν ἐν ἰσχύϊ τὴν ἀπὸ

τοῦ 1835 ἐπικρατοῦσαν παρ' ἡμῖν θεσμοθεσίαν τῶν προσωρινῶν ἐπιτρόπων. τῶν διοριζομένων εἰς καταπειγούσας περιστάσεις ὑπὸ τοῦ παρὰ πρωτοδικαίᾳ εἰσαγγελέως, ἢ τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδίκου (ἄρθρ. 649 πολ. δικονομ.). Οἱ προσωρινοὶ οὗτοι ἐπιτροποι, ὧν ὁ διορισμός, ὡς διδάσκει ἡ τετρα, πολλακίς ἀπέβη λυσιτελής εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ὀρφανῶν, εἶναι ὠφέλιμος καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι θεραπεύοντες τὰς στιγμιαίας ἀνάγκας τοῦ ἀνηλίκου, δίδουσι τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν εἰς μὲν τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ νὰ σκεφθῶσιν ὀριμότερον περὶ τὴν πρότασιν, εἰς δὲ τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς νὰ προβῶσι μετὰ τῆς προσηκούσης περισκέψεως εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλληλοτέρου ἐπιτρόπου.

Τὸ ἕκτον τμήμα πραγματεύεται περὶ τοῦ παρεπιτρόπου, ὅστις ταυτίζεται τὸ μὲν, μετὰ τοῦ ἐπιτίμου ἐπιτρόπου (Tutor honorarius) τῶν ῥωμαίων, τὸ δὲ μετὰ τοῦ εἰδικοῦ παρ' αὐτοῖς ἐπιτρόπου (Tutor ad hoc). Ὁ διορισμός τοῦ παρεπιτρόπου γίνεται πάντοτε διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, προηγουμένης τῆς γνωμοδότησεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, διότι ὁ παρεπιτρόπος εἶναι, καθὼς διηνεκῆς ἔφορος τῆς τοῦ ἐπιτρόπου διαχειρίσεως, ὁ παρ' αὐτῷ, οὕτως εἶπείν, διατελὼν ἀντιπρόσωπος τῆς ἐπιτηρούσης ἐν γένει τοῦ ἐπιτρόπου ἀρχῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ, καὶ ἐπομένως αὕτη πρέπει νὰ ᾖναι ἡ μόνη ἀρμοδία κατὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ. — Ἐκ τῶν εἰρημένων ἐξηγοῦνται καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ παρεπιτρόπου, τὰ ὁποῖα ἐκτίθενται ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ἀκριβέστερον καὶ σαφέστερον, ἢ ἐν τῇ ἀντιστοιχοῦντι ἄρθρῳ 420 τοῦ γαλλικοῦ νόμου.

Ἐκ τῶν καθηκόντων δὲ τοῦ παρεπιτρόπου ἐξηγοῦνται τὸ τε εἰς τὸν ἐπιτρόπον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 ἐπιβαλλόμενον καθήκον, καὶ οἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 24—27 περιορισμοὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἐπιτρόπου κατὰ τὸν διορισμὸν καὶ τὴν παῦσιν τοῦ παρεπιτρόπου.

Τὸ ἕβδομον τμήμα πραγματεύεται περὶ τῆς συγκροτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἐν τοῖς ἄρθροις 28—31. Τὰ ἄρθρα ταῦτα περιέλαβον τὰς ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ἡμῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διατάξεις, μετὰ τινων τροποποιήσεων καὶ προσθηκῶν, ὧν τινὲς μὲν σκοπὸν ἔχουσι τὴν καταλληλοτέραν

συγκρότησιν τοῦ συμβουλίου, ὡς ἡ τοῦ ἀρθρ. 28 περὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ εἰρηνοδίκου, τοῦ νὰ καλῆ ἐν ἀνάγκῃ καὶ τοὺς ἀπωτέρω τῶν δύο μυριομέτρων κατοικοῦντας συγγενεῖς, τινὲς ἐξ τῆν ἀκριβεστέραν τῶν διακρίσεων τοῦ συμβουλίου ρύθμισιν, ὡς αἱ τοῦ ἀρθρου 31.

Ἐν τῷ ὁγδόῳ τμήματι πρόκειται περὶ τῶν λόγων τῆς ἀπαλλαγῆς, καὶ τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας· διαφέρει δὲ οἱ λόγοι τῆς παραιτήσεως τῶν τῆς ἀπαλλαγῆς κατὰ τοῦτο, ὅτι οἱ μὲν ἀπαλλάττουσι τινα καὶ τῆς ἀποδεκτῆς ἤδη γενομένης ἐπιτροπείας, ἐνῶ οἱ τῆς ἀπαλλαγῆς δικαιουσι τὸν ἐπικαλούμενον αὐτοὺς μόνον ν' ἀποποιηθῇ τὴν μῆπω ἀποδεκτὴν γενομένην ἐπιτροπείαν.

Οἱ ἐν τοῖς ἀρθροῖς 32—40 ἐκτιθέμενοι λόγοι ἀπαλλαγῆς ἀπορρέουσιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ὅτι τό τε δημόσιον καὶ τό καλῶς ἐννοούμενον ἴδιον τοῦ ἀνηλικίου συμφέρον, ἀπαιτοῦσι νὰ μὴ ἐπιβάληται εἰς τινὰς ἡ ἐπιτροπεία, ὡς ἀφευκτος ὑποχρέωσις.

Τοιοῦτοι δὲ εἰσὶν·

α') Οἱ κατέχοντες κοινωνικὴν τάξιν δυσσυμβίβαστον πρὸς τὰς μερίμνας καὶ τὴν εὐθύνην τοῦ τῆς ἐπιτροπείας λειτουργήματος (ἔδ. α' ἐν ἀρχῇ δ' καὶ ε' τοῦ ἀρθρ. 32).

β') Οἱ ἔχοντες σπουδαῖα δημόσια καθήκοντα, ἅπερ δὲν δύνανται ἀβλαβῶς νὰ διακοπῶσιν, ἢ νὰ ἐπιβαρύνωσιν, ὡς ἐκ τῶν φροντίδων καὶ τῆς εὐθύνης τῆς ἐπιτροπείας (βουλευταί, γερουσιασταί, νομάρχαι).

γ') Οἱ ὡς ἐκ τῶν δημοσίων αὐτῶν καθηκόντων ὀφείλοντες νὰ ἐπιτηρώσιν τὴν τῶν ἐπιτρόπων διαχείρισιν (εἰσαγγελεῖς).

δ') Οἱ μὴ δυνάμετοι νὰ ἐκτελέσωσιν αὐτοπροσώπως τὰ τῆς ἐπιτροπείας καθήκοντα, ἀνευ παραιτήσεως τῆς τοῦ δημοσίου αὐτῶν ὑπηρεσίας (ἔδ. β' καὶ γ' τοῦ ἀρθρου 32).

ε') Οἱ εὐλόγως δυνάμενοι νὰ θεωρηθῶσιν ἥττον πρὸς τὴν ἐπιτροπείαν κατάλληλοι ἄλλων, δυναμένων προχείρως ν' ἀναλάβωσιν αὐτὴν (ἀρθρον 35).

ς') Οἱ ἐκ τῆς ἀδυναμίας τοῦ φύλου, ἢ ἐκ τῆς ἡλικίας, ἢ ἕνεκα νοσήματος, ἢ οἰκογενειακῶν μεριμνῶν (ἀρθρ. 36—40)

πυνήθως μὴ δυνάμενοι εὐλόγως νὰ ἐκτελέσωσι μετὰ τῆς προσηκούσης ἀκριβείας τὰ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης καθήκοντα.

Ἡ περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς διαδικασία ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 41—45, ὧν οἱ ὅρισμοί δὲν χρῆζουσιν αἰτιολογήσεως.

Ἐν τῷ θ' τμήματι (ἄρθρα 47—50) πρόκειται περὶ τῶν λόγων τῆς πρὸς τὴν ἐπιτροπεῖαν ἀνικανότητος, καὶ τῆς παύσεως τῶν ἐπιτρόπων.

Εἰς τοὺς ἐν τῷ γαλλικῷ νόμῳ ἐκτεθειμένους λόγους προστέθη ἐν τῷ στοιχ. Α' τοῦ ἡμετέρου ἄρθρου 49, ἡ τῆς ἀνηλικιότητος τῆς μητρός· διότι, ὡς ὀρθῶς παρατηρήθη, ἐὰν ἡ ἀνήλικος μήτηρ, ἡ ὑπὸ κηδεμόνα διατελοῦσα ἐγένετο δεκτὴ εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς ἐπιτροπείας, ἐναντίον τῆς περὶ τούτου διατάξεως τοῦ ἰσχύοντος ρωμαϊκοῦ νόμου, ὁ κηδεμὼν αὐτῆς ἤθελεν ἔχει δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσιν ν' ἀναμιχθῆ καὶ εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ὑπὸ τῆς ἀνηλικίου ἐπιτροπευομένου. Ὅποια δὲ ἤθελεν εἶσθαι ἡ μετοχὴ ἐκατέρου τῶν δύο τούτων προσώπων εἰς τὴν διαχείρισιν ταύτην; ὅποια δὲ ἀνακολουθία τὸ νὰ καλῆται εἰς τὴν ἐπιτροπεῖαν, ἢτοι εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλικίου, πρόσωπον, μὴ ἔχον τὴν ἰκανότητα τοῦ διαχειρίζειν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ περιουσίαν! Ἐὰν δέ, ὡς πολλάκις συμβαίνει, ἡ ἀνήλικος γῆρα ἔλθῃ εἰς δευτέρον γάμον, καὶ ἐπομένως ὁ νέος αὐτῆς σύζυγος διαορισθῆ συνεπιτροπος, πῶς θέλει ρυθμισθῆ ἡ εἰς τὴν ἐπιτροπεῖαν μετοχὴ τῆς μητρός, τοῦ συνεπιτρόπου καὶ τοῦ κηδεμῶνος αὐτῆς; Ἐὰν τελευταῖον ὁ πατὴρ δώσῃ εἰς τὴν ἀνήλικον αὐτοῦ γυναῖκα, κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 καὶ σύμβουλον, ὅποιον κικεῶνα θέλει παριστᾶ ἡ αὐτῷ μετὰ τεσσάρων, ἢ καὶ πλείοτέρων προσώπων διανεμημένη ἐπιτροπεῖα!

Ἐκτὸς τοῦ λόγου τούτου προσετέθησαν καὶ οἱ ὑπὸ στοιχ. γ' δ' καὶ στ', διότι οἱ μὲν πτωχεύσαντες σπανίως παρέχουσιν ἀπογράσαν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ἀτράλειαν εἰς τοὺς ἀνηλικίους, ἐνεκα τῆς διαχειρίσεως, οἱ δὲ ἐπίσκοποι καὶ μοναχοί, κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας κανονισμένα, δὲν πρέπει ν' ἀναμιγνύωνται εἰς τὰς βιωτικὰς μερίμνας, καὶ τέλος οἱ ἀλλοδαποί, ὄντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκτὸς τοῦ κράτους ἐγκατεστημένοι, δὲν παρέχουσι κατὰ τὴν ἐπιδικασιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κατ'

αὐτῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως ἀπαιτήσεων τῶν ἀνηλικίων τὴν ἀπαιτούμενην ἀσφάλειαν τὴν ἀνικανότητά ὅμως τῶν ἀλλοδαπῶν περιωρίσαμεν μόνον εἰς τὴν ἐπὶ ἡμεδαπῶν ἐπιτροπείαν, θεωρήσαντες, ὅτι ὁ νόμος ἤθελε προσβάλλει οὐσιώδη συμφέροντα τῶν ἐν Ἑλλάδι κατοικούντων ἀλλοδαπῶν ἀνηλικίων, ἀναγκάζων αὐτοὺς νὰ δεχθῶσιν ἐπιτροπὴν, εὐχί τοὺς πλησιεστέους αὐτῶν συγγενεῖς, ἢ οἰκουγενειακούς φίλους ἀλλοδαπούς (ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους καὶ ὁ τῆς οἰκείας αὐτῶν πατρίδος νόμος δύναται νὰ προστατεύη σκοπίμως τὰ τοῦ ὄρφανου συμφέροντα), ἀλλὰ πάντῃ ἀσχέτους αὐτοῖς ἡμεδαπούς, ὧν ἡ διαχειρίσις καὶ προστασία θέλουσιν ἀποβῆ πολλὰκις πλημμελεῖς, ἀναφερόμεναι εἰς συμφέροντα καὶ σχέσεις, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀγνωστα τῷ ἀλλοφύλῳ, ἀλλογλώσσῳ, καὶ ἀλλοθρήσκῳ ἐπιτρόπῳ.

Περὶ τῶν ἐν τῷ δεκάτῳ τμήματι περιεχομένων, παρατηρήτεον, ὅτι ὁ ἀνήλικος ἔχει ἀνάγκην διττῆς ἐπιμελείας καὶ ἀντιλήψεως ὡς ἄνθρωπος κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἄωρον ἡλικίας καὶ νοητικῆς ἀναπτύξεως, χρῆζει ἀνατροφῆς καὶ παιδείσεως, ὡς κύριος δὲ περιουσίας, ἣν δὲν εὐνῶται νὰ διοικήσῃ, ἔει ἀνάγκην διοικητοῦ αὐτῆς. Τὴν διττὴν ταύτην ἐπιμέλειαν δυσκόλως καταβάλλει ἐπίσης ἐπιτυχῶς τὸ αὐτὸ πρόσωπον, διότι λ. γ. μήτηρ χρηστὴ καὶ συνετὴ, κείτοι ἀπειρος περὶ τὰς νομικάς τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας πράξεις, προδήλως θέλει ἐπιμεληθῆ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ τετραετοῦς ἢ ὀκταετοῦς τέκνου τῆς πολὺ σκοπιμώτερον ἢ ὁ ἐμπειρότατος τῶν διαχειριστῶν, ὁ στερούμενος καὶ χρόνου, καὶ πείρας, καὶ ἐπιμονῆς πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο.

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἀνεγνώρισε καὶ ὁ ρωμαϊκὸς νόμος, καθιερώσας ἐν τῷ Πανδέκτῃ καὶ τῷ Κώδικι ἰδίους τίτλους Π. (27.2). Κ. (5.49). Β. (38.2) ὀρίζοντας «Παῦ ὄρφανούς ἀνάγεσθαι (educare) καὶ διατᾶσθαι ὀφείλει.» Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων ἐξηγῶνται οἱ ὅρισμοὶ τῶν ἀρθρῶν 51 - 53 τοῦ νομοσχεδίου. Ἴσως παρατηρηθῆ, ὅτι δὲν ἐδόθη εἰς τὸν πατέρα τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ διορίζειν τὸν ἀνατροφέα, ἀλλ' οὔτε τὸ ἐν ἰσχύϊ δικαίωμα παρέχει τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀπολύτως εἰς τὸν πατέρα, οὐ ἢ ἐκλογὴ ἔχει κατ' αὐτὸ τότε μόνον

κῦρος ὅταν ἐγκριθῆ ὑπὸ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς δημοσίας ἀρχῆς. Καὶ τῷ ὄντι σκανδαλώδες ἤθελεν εἶναι νὰ ἀραιρῆται τὸ τυχόν νήπιον τέκνον ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ νὰ παραδίδεται εἰς ἀπώτερον συγγενῆ ἢ ξένον πρὸς ἀνατροφήν, διότι ὁ πατήρ, ἐκ κακῶν εἰσηγήσεων, ἢ ἄλλων ἀνυποστάτων λόγων ἠθέλησε νὰ στερήσῃ τὴν μητέρα τοῦ τιμιωτέρου τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς, τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ περιθάλπῃ καὶ νὰ χειραγωγῆ εἰς τὴν ἐδὸν τῆς ἠθικῆς τὸ ἴδιον τέκνον ἐν τῇ τρυφερᾷ αὐτοῦ ἡλικίᾳ. Ἐὰν ἡ μήτηρ ᾖ ἀληθῶς κακῆς διαγωγῆς, καὶ καθὼς τοιαύτη ἀνάξια ν' ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τοῦτο, ἢ ἀνατροφή τοῦ τέκνου τῆς βεβαίως ἀνατίθεται εἰς ἄλλον, δυνάμει τοῦ παρόντος ἀρθροῦ, συνδυασμένου πρὸς τὸ ἀρθρον 49, στοιχ. θ'. Ἀλλὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπερ δι' αὐτὴν συγγρόνως εἶναι ζήτημα τιμῆς καὶ ὑπολήψεως, θέλει ἀποφασίσῃ ἡ δικαστικὴ ἀρχή, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἐξ ἀναλογίας τοῦ ἀρθροῦ 51

Πολλῆς σκέψεως ἄξιον ἐφάνη καὶ τὸ περὶ πειθαρχικῆς ἐξουσίας τοῦ ἀνατροφέως ζήτημα. Κατὰ τὸ συνταχθέν ἤδη περὶ πατρικῆς ἐξουσίας νομοσχέδιον, ὁ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἀσκῶν γονεὺς δύναται νὰ προκαλέσῃ τὸν περιορισμὸν τοῦ ἰδίου τέκνου, ἂν ἡ ἀπειθεία καὶ αἱ ἀταξίαι αὐτοῦ κορυφωθῶσιν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἡ κατ' οἶκον σωφρονιστικὴ ἐξουσία δὲν ἰσχύει νὰ περιστείλῃ τὸ κακόν. Τὸν περιορισμὸν τοῦτον, ὃν ἐξαιτεῖται ὁ γονεὺς, ἄλλοτε μὲν οφείλει νὰ διατάξῃ ἐπὶ ἓνα μῆνα τὸ πολὺ ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν, ἢ ὁ εἰρηνοδίκης, ἄλλοτε δὲ διατάσσει, κατὰ τὸ δοκοῦν, ὁ αὐτὸς πρόεδρος ἐπὶ ἐξ τὸ πολὺ μῆνας· ἀλλ' ἡ πειθαρχία καὶ τιμώρησις αὐτῆ δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐκτραπῆ εἰς κατάθλιψιν καὶ κάκωσιν τοῦ τέκνου, ἀπειλούσας τὴν φυσικὴν ἢ ἠθικὴν αὐτοῦ ὑπαρξίν· διότι ἡ πατρικὴ, ἢ ἡ μητρικὴ στοργὴ παρέχουσιν ἀποχρῶσαν ἐγγύησιν ὅτι δὲν θέλουσιν ὑπερβῆ τοῦ σωφρονισμοῦ τα εὐλόγια ὄρια· ἐπὶ τοῦ ἀνατροφέως ὅμως, ὅστις πολλάκις εἶναι πάντῃ ξένος πρὸς τὸν ἀνηλικόν, ἢ ἔχει ὡς ἐκ πλαγίου ἀπώτερος καὶ μόνος ἐπιζῶν συγγενῆς, κληρονομικὸν δικαίωμα ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἐθεωρήθη λίαν ἐπικίνδυνος ἡ ἀνωτέρω εἰς τὸν γονεᾶ

δοθείσα ἀπόλυτος σωφρονιστικὴ ἐξουσία. Ἄφ' ἑτέρου ὅμως εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι οὐ μικρὸς εἶναι ὁ κίνδυνος τῆς ἠθικῆς διαφθορᾶς τοῦ ἀνηλικίου, ἐὰν ὁ νόμος ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τοῦ ἀνατροφέως πᾶσαν ἐξουσίαν τοῦ ἐπικαλεῖσθαι εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις τὴν βοήθειαν τῆς ἀρχῆς πρὸς περιστολὴν τῶν πταισμάτων τοῦ ἀνατροφεμένου. Ἐκτός δὲ τούτου ἡ ἀδυναμία αὕτη τοῦ ἀνατροφέως, ἐὰν μάλιστα οὗτος ἔγῃ ἴδια τέκνα, δύναται νὰ προξενήσῃ ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ αὐτοῦ μέγα κακόν, τὴν ἐκ τοῦ ταιούτου παραδείγματος διατάραξιν τῆς οἰκογενειακῆς εἰρήνης, καὶ τὴν ἐξαχρείωσιν τῶν ἰδίων τέκνων. Ἐντεῦθεν δὲ, παραιτουμένου τοῦ ἀνατροφέως, καὶ τὸ ἕτερον ἀτόπημα τοῦ ν' ἀφαιθῆ ὁ ἀνήλικος εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἰδίων ὄρυων. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐδόθη πρὸς τὸ ἀληθές συμφέρον τοῦ ἀνηλικίου εἰς τὸν ἀνατροφέα ἡ ἐξουσία τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὴν βοήθειαν τῆς ἀρχῆς πρὸς περιστολὴν τῶν παρεκτροπῶν τοῦ ἀνηλικίου, ἐὰν πρὸς τούτο ἀποδῆ ἀνεπαρκής ὁ κατ' οἶκον σωφρονισμὸς· συνεστάλησαν ὅμως τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας ταύτης, ὑποβληθείσης τῆς ἐξασκήσεως αὐτῆς εἰς τὸν διττὸν ἔλεγχον τῶν συγγενῶν καὶ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἀνωτέρω κινδύνου τῆς καταχρήσεως. Ἐπὶ τούτῳ καθιερώθη τὸ ἄρθρ. 58 τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ συμβιβάζει τὰ ἀντίθετα στοιχεῖα, τὴν προστασίαν τοῦ ἀνηλικίου κατὰ τῶν ἰδίων παρεκτροπῶν καὶ κατὰ τῆς ἐνδεχομένης σκληρότητος τοῦ ἀνατροφέως πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῆς παντελοῦς ἀτιμωρησίας τοῦ εἰς μεγάλα καὶ σκανδαλώδη ἀτοπήματα ἐκτραχηλιζομένου ἀνηλικίου.

Τὸ δέκατον πρῶτον τμήμα πραγματεύεται περὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ ἀνηλικίου καὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ

Τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον 58 ἐκτίθησι τὸ κύριον καθήκον τοῦ ἐπιτρόπου, ἧτοι τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ ἀνηλικίου κατὰ πᾶσαν περὶ τῆς προσωπικῆς καταστάσεως καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ πρᾶξιν, καὶ ὀρίζει τὴν κατὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ καθήκοντος τούτου εὐθύνην· περὶ τῆς εὐθύνης ταύτης ἐγένετο παραδεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐν ἰσχυρῷ δικαίου, καθ' ἣν ὁ νόμος κηρύττει τὸν ἐπίτροπον ὑπεύθυνον πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκα δόλου, ἢ παρα-

λείψεως τῆς ἐπιμελείας καὶ προνοίας, ἣν ἔχουσι συνήθως πάντες οἱ ἄνθρωποι, παραλείψεως τοσοῦτον ἀσυγγνώστου, ὥστε ταυτίζεται πρὸς τὸν θάλλον, δὲν ἀπαιτεῖ δὲ κατὰ τὰ λοιπὰ νὰ καταστή ὁ αὐτός κρείττων ἑαυτοῦ καθ' ἣν ἐκὼν ἄκων ἀναλομβάται διαχειρίσιν, καὶ ἐπαμένως παρορᾷ τὰς παραλείψεις τῆς παρὰ μόνους τοῖς λίαν συνετοῖς συνήθους προνοίας, ὅταν ὁ ἐπιτροπος ἀποδείξῃ, ὅτι καὶ κατὰ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ὑποθέσεις συνήθως ὑποπίπτει εἰς τοιοῦτου βαθμοῦ ραθυμίαν.

Τὰ ἀρθρα 59—63 ὀρίζουσι τὰς πράξεις, δι' ὧν ὁ ἐπιτροπος ὀφείλει νὰ βεβαιώσῃ τὴν παρουσίαν τοῦ ἀνηλικίου, καὶ ν' ἀσφαλίσῃ αὐτὴν κατὰ πάσης ἐνδεχομένης φθορᾶς ἢ βλάβης.

Ἐν τῷ 59 ἀρθρῷ ἀφηρέθη ἡ δεκαήμερος προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ ἐπιτροπος, κατὰ τὸν γαλλικὸν νόμον, ὀφείλει νὰ συντάξῃ τὴν ἀπογραφὴν, διότι πολλάκις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τηρηθῇ ἡ προθεσμία αὕτη ἐν Ἑλλάδι, ἐνθα, τό γε νῦν ἔχον, πολλάκις ὁ ἐπιτροπος κατοικεῖ εἰς τόπον μὴ ἔχοντα συμβολαιογράφον, ἄλλως ἢ προθεσμίᾳ ὠριμμένων ἡμερῶν, ἧς ἡ παράβασις οὐδὲν παράγει κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου ἔννομον ἀποτέλεσμα, τὸν μὲν ραθυμον ἐπιτροπον δὲν θέλει καταστήσῃ δραστηριώτερον, εἰς δὲ τὸν ἀκριβῆ καὶ δραστήριον δύναται εὐθὺς ἐν ἀρχῇ νὰ ἐμπαιήσῃ τὸν φόσον, ὅτι θέλει παραβῆ αὐτήν, καὶ ἔνεκα τούτου ἴσως ἀποτρέψῃ αὐτὸν τῆς ἀπαδοχῆς τοῦ βάρους τῆς ἐπιτροπείας, ἐνῶ πᾶς ἐπιτροπος συνειδώς τὴν ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς ἀπογραφῆς εὐθύνην, θέλει προσπαθῆσαι νὰ ἐκπληρώσῃ ὅσον τάχιστα τὴν ὑποχρῆσιν ταύτην.

Τὸ ἀρθρον 60 ὀρίζει τὴν ἀπώλειαν τῶν κατὰ τοῦ ἀνηλικίου ἀπαιτήσεων ἐπιτρόπου, ἐν γνώσει ἀποσιωπήσαντος αὐτῆς. Ἡ παινή αὕτη ἐγένετο δεκτὴ, διότι ἐθεωρήθη λίαν ἐπικίνδυνον εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνηλικίου νὰ ὑπάρχωσι κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεις τοῦ ἐπιτρόπου, ἅς μὴ καθισταμένας εἰς τὸν παρεπίτροπον γνωστάς, εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιτροπείας, αὐτὸς μὲν δὲν θέλει δυνατῶς ἐγκαίρως καὶ ἐπιτυχῶς ν' ἀποκρούσῃ, ὁ δ' ἐπιτροπος θέλει καταρθῶσιν ἢ νὰ ἐξαφλήσῃ προχείρως κατὰ τὴν δικαιοκρατίαν τῆς ἐπιτροπείας ἢ νὰ ἐπιδιώξῃ ἀδίκως βραδύτερον,

καταστρέφων πᾶν ἐκ τῶν ἐγγράφων τοῦ ἀνηλικίου, ἢ ἄλλοθεν προκύπτον μέσον ὑπερασπίσεως αὐτοῦ.

Ἐν τῷ 61 ἄρθρῳ περὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ ἐκποιεῖν τὰ κινητὰ τοῦ ἀνηλικίου ἐγένετο σκέψις ἰδίᾳ περὶ τῶν ἐταιρικῶν μεταχῶν, τῶν τραπεζικῶν ὁμολογιῶν, καὶ τῶν δημοσίων χρεωγράφων ἅτινα, ἀποτελοῦντα ἐνίοτε τὸ κυριώτερον στοιχεῖον μεγάλης περιουσίας, δὲν ὑπόκεινται εἰς κίνδυνον φθορᾶς, παράγουσιν ἀσφαλῆ πρόσοδον καὶ αὐξάνουσι συνήθως κατὰ τὴν ἀξίαν, προϊόντος τοῦ χρόνου. Τῶν κινητῶν τούτων, ἅπερ ἐπολλαπλασιάσθησαν τοσοῦτον ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς χρόνῳ ἐκ τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῶν ἐθνῶν, ἢ διατήρησις εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπίσης ἐπωφελῆς, ὡς καὶ ἡ τῶν ἀκινήτων. Ἀποπώτατον δ' ἤθελεν εἶναι νὰ ἐξομωθῶσι ταῦτα πρὸς τὰ περιττὰ ἐπιπλῶν ἢ διατήρησις εἶναι προδήλως ἐπαχθῆς καὶ ἐπιζήμιος. Ἐκτὸς τούτου ἡ πώλησις τῶν πιστωτικῶν τούτων ἐγγράφων, ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου καὶ εἰς μεγάλας ποσότητας ἤθελεν ἔχει τὸ ἕτερον ἐπιβλαβὲς ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ ἐκποιηθῶσι πορὰ τιμῆν. Ἐντεῦθεν δὲ μεγάλη ἤθελεν εἶναι ἡ τοῦ ἀνηλικίου ζημία. Διὰ τοὺς λόγους τούτους συνετάχθη τὸ β' ἐδάφιον τοῦ 61 ἄρθρου, ἰδίως πραγματευόμενον περὶ τοῦ εἶδους τούτου τῶν κινητῶν.

Τὸ ἄρθρον 62 περιέχει περὶ τῆς ἀπολαμβανούσης τὴν ἐπικαρπίαν τῆς περιουσίας τῶν τέκνων τῆς μητρὸς εὐλογον ἐξαιρέσιν τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 61 καθιερουμένου κανόνος τῆς ἐκποιήσεως τῶν κινητῶν, ὧν τὴν διατήρησιν δὲν ἐπέτρεψε τὸ συγγενικὸν συμβούλιον, διότι ἡ ἐκποίησις αὐτῶν, κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἤθελε ματαιώσῃ πολλάκις τὴν ἐκ τῆς ἐπικαρπίας ὠφέλειαν, ἀναγκαζομένης τῆς μητρὸς ν' ἀγοράσῃ ἰδίαις δαπάναις πράγματα πρὸς χρῆσιν ἑαυτῆς, ἅπερ εὐρίσκονται ἐν τῇ περιουσίᾳ τῶν τέκνων τῆς, ἐξεποιήθησαν ὅμως διὰ πλειστηριασμοῦ, ἐνῶ ἐκ τῆς προσηκούσης χρήσεως αὐτῶν δὲν ὑπῆρχε κίνδυνος φθορᾶς τῆς περιουσίας.

Διὰ νὰ συμβιβάσῃ ὅμως ὁ νόμος τὸ συμφέρον τοῦτο τῆς μητρὸς πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀνηλικίου, ὥρισε διὰ τοῦ 62 ἄρθρου νὰ ἐκτιμῶνται ἀκριβῶς τὰ πράγματα πρὸς συντηρητικῶν

ἀπόδειξιν τῆς ἀξίας αὐτῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν παρέλαβεν αὐτὰ ἡ μήτηρ.

Τὰ ἄρθρα 63 καὶ 64 ὀρίζουσι τὸν τρόπον, καθ' ὃν θέλουσιν θεραπεύονται αἱ πρῶτισται ἀνάγκαι τοῦ ἀνηλικίου χωρὶς σπατάλης ἢ ἀπιστίας, ἢ ἐπιζημιῶν ἀργίας τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ καὶ βεβαίως ὁ προχειρότερος τρόπος τοῦ ν' ἀποφύγωμεν τὰ ἀτοπήματα ταῦτα ἦτο ν' ἀνατεθῆ εἰς τὰ συγγενικὰ συμβούλια ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀναγκαίου πρὸς τε τὴν συντήρησιν καὶ τὴν διατροφήν τοῦ ἀνηλικίου, καὶ τὴν διοίκησιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ, καθ' ἣ ὀρίζει καὶ ὁ γαλλικὸς νόμος. Διότι τὸ συμβούλιον τοῦτο, ὡς ἐκ τῆς σχέσεώς του πρὸς τὸν ἀνηλικὸν καὶ τῆς ἀκριβοῦς γνώσεως τῶν πόρων αὐτοῦ, εἶναι καταλληλότερον πρὸς ὀρθὴν λύσιν τῶν ζητημάτων ταύτων.

Ὁ ἐν τῷ 64 ἄρθρῳ περιορισμὸς τοῦ ἐπιτρόπου κατὰ τὴν διαθέσιν τῶν ὑπερβαίνοντων τὰς χεῖρας δραχ. κεφαλαίων ἐθεωρήθη ἀναγκαῖος, τὸ μὲν, ἵνα μὴ κινδυνεύουσι τὰ κεφάλαια τῶν ἀνηλικῶν, ὡς συμβαίνει ἐνίοτε, δανειζόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου εἰς τοὺς οἰκείους ἢ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἐπὶ ἰδανικαῖς ἐγγυήσεσι, τὸ δέ, ἵνα μὴ ἀναφύωνται κατὰ τὴν λογοδοσίαν ἀνυπέβλητοι δυσκολαίαι περὶ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἐὰν ὁ δανεισθεὶς τὰ χρήματα ὀφειλέτης ἦτο ἤδη ἀναξιόχρεως κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ δανείου, ἢ κατέστη μὲν βραδύτερον τοιοῦτος, ἠδύνατο ὁμοίως νὰ προληφθῆ ἢ ἐντεῦθεν προκύψασα ζημίαι, ἔρυνωντος τοῦ ἐπιτρόπου ἐπιμελῶς τὰ κατὰ τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου, καὶ ἐπιδιώκοντος ἐγκαίρως τὴν ἀπότισιν τοῦ δανείου. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ βραδύτητος καὶ ἐξόδων κατὰ τὴν διαθέσιν τῶν κεφαλαίων, καθιερώθη ἐν τέλει τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ ἐξαιρέσις, ὡς πρὸς τὰ παρέχοντα πᾶσαν ἀσφάλειαν δημόσια τραπεζικὰ καταστήματα· τέλος πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς τηρήσεως τῶν ὀρισμῶν τούτων καθιερώθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 65.

Ἡ πρόνοια τοῦ νόμοθέτου περὶ τῶν κινητῶν (ἄρθρ. 63) καὶ τῶν κεφαλαίων (ἄρθρ. 64) ἀναγκαῖως πρέπει νὰ ἐπεκταθῆ καὶ εἰς τὰ ἀκίνητα, ἀ διατηρούμενα κυζάνουσι πάντοτε ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ εὐνομίας κατὰ τὴν ἀξίαν, ἐὰν καταβάλληται εἰς αὐτὰ ἡ προσήκουσα ἐπιμέλεια, ὑπὲρ ἧς ἐγγυᾶται ἡ ἐπι-

τήρεις τοῦ παρεπιτρόπου. Ἐκ τούτου ἐξηγοῦνται ἐν μέρει οἱ ἐν τοῖς ἀρθροῖς 66 καὶ 67 ἐπιβαλλόμενοι εἰς τὸν ἐπίτροπον περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν ἐν ὀνόματι τοῦ ἀνηλικίου λαμβανομένων δανείων καὶ ἐπὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἀκινήτων αὐτοῦ χάριν δὲ πλειοτέρας σαφηνείας, ὠρίσθη ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῶς ἢ ἐννοεῖται τῆς ἐκποιήσεως κατὰ τοὺς ὅρισμοὺς τοῦ ἐν ἰσχυρῷ ρωμοῦκου δικαίου (Κώδ. 4). 51. 7. Οἱ περιορισμοὶ ὁμοίως αὐτοὶ τῆς ἐκποιήσεως εἰσὶν ὅλως περιττοὶ ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἀρθρ. 68, καθ' ἣν ρητῶς καθιερώθη τὸ ἀνεφάρμοστον αὐτῶν.

Ὁ λόγος δι' ὃν ἐγένετο ἐκτὴν ἢ αὐστηρὰ διατάξεις τοῦ ἀρθρου 60, ὑπηγόρευσε καὶ τὴν τοῦ ἀρθρου 69.

Τὸ ἀρθρον 70 περιορίζει τὸ ἐν τῷ γαλλικῷ νόμῳ δικαίωμα τοῦ ἐπιτρόπου (ἀρθρ. 1718, 1419 καὶ 1430) τοῦ νὰ ἐκμισθῶι τὰ ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ ἀνηλικίου ἀπὸ ἐνεαετίας εἰς ἑξαετίαν τὸ πολὺ, διότι ὡς ἐκ τῆς παρ' ἡμῖν καταστάσεως τῆς γεωργίας καὶ τοῦ πληθυσμοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὠρίσθῃ ἀκριβῶς ἢ ἐπὶ μακρόν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, χρόνον ὡς ἔγγιστα δυνατὴ πρόθεσις τῶν τοιαύτων κτημάτων, ὥστε ἢ εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἐκτάκτως προβαίνουσα αὐξήσις τῆς προσόδου ταύτης δύναται νὰ καταστήσῃ ἐπιβλαβεῖς εἰς τοὺς ἀνηλικίους τὰς μακρὰς μισθώσεις. Διὰ τὸ νὰ μὴ στερηθῇ δὲ ὁ ἀνηλικίος τῶν ὠφελειῶν τῆς ἐκμισθώσεως εἰς τὸν ἀξιοῦχρον, ἐπιτήδειον, καὶ πολλάκις ἐξ ἀδικαιετοῦ συγκύριον τοῦ κτήματος, (καθὸ στενὸν συγγενῆ) ἐπίτροπον, καθιερώθη ἢ ἐν τῷ ἀρθρῳ 70 διατάξις, δι' ἧς σκοπὸν ἔχει ὁ νόμος νὰ προλάβῃ τὰς ἐκ τοιαύτης μισθώσεως καταχρήσεις. Τὸ τελευταῖον ἐδάφειον τοῦ ἀρθρου τούτου προσετέθη πρὸς λύσιν τοῦ δυσχεροῦς ζητήματος περὶ τοῦ κέρους τῶν μισθώσεων τῶν γενομένων ἐπὶ χρόνον ὑπερβαίνοντα τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνηλικιότητος, αἵτινες προδήλως ἠθελον περιέχει ἀδικαιολόγητον περιορισμὸν τῆς τοῦ ἡλικιωθέντος ἐξουσίας τοῦ διαχειρίζειν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ.

Αἱ ἀπαγορεύσεις τοῦ ἀρθρου 72 λησθεῖσαι ἐκ τοῦ ἐν ἰσχυρῷ δικαίου (Neap. 72 τοῦ Ἰουστινιανοῦ) ἔχουσι τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν καθιερώθη καὶ ἡ τοῦ ἀρθρου 60 διατάξις.

Τὰ ἀρθρα 73—77 ἐκφράζουσι τὴν σωτηρίαν ἀρχὴν, ὅτι ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀνεῦ ἐγκρίσεως τοῦ

συγγενικοῦ συμβουλίου πράξεις, ἐπιβαλλούσας ὑποχρεώσεις εἰς τὸν ἀνήλικον, ἢ ἐκθετούσας αὐτὸν εἰς δαπάνας, ἢ στερούσας αὐτὸν ὠφελημάτων, ἢ τέλος λυούσας περὶ δικαιωμάτων ἀμφισπητήταις, αἵτινες ἤθελον ἴσως ἀπαθῆ ὑπὲρ τοῦ ἀνηλίκου, ἀνέλυοντο διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἡ καθιέρωσις τῆς ἐν τῷ 78 ἄρθρῳ περιεχομένης ἀρχῆς ἐθεωρήθη ἀναγκαία, ἵνα καταργηθῆ ὡς ἔμπρὸς τὰς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένας πράξεις τὸ τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως προνόμιον, ὅπερ τὸ ἐν ἰσχύϊ δίκαιον ἀπονέμει εἰς τοὺς ἀνηλικούς κατὰ πάσης ἐπιζημίου εἰς αὐτοὺς νομικῆς πράξεως, καὶ ἂν αὕτη ἐνηργήθη ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου· καθότι τὸ προνόμιον τοῦτο, ὅπερ ἄλλως ἀπαβαίνει περιττὸν μετὰ τσαυτάς προφυλάξεις καὶ ἀσφαλείας, καταργοῦν πᾶσαν πίστιν εἰς τὰς ἐν ὀνόματι τοῦ ἀνηλίκου ἐπιχειρουμένας πράξεις, ἀποβαίνει ἐπὶ τέλους εἰς βλάβην αὐτοῦ.

Τὸ ἄρθρον 79 περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων τοῦ ἐπιτρόπου ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον διὰ νὰ ὀρισθῆ σαφῶς καὶ ἀνεκδοιάστως ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τῆς βαρείας τοῦ ἐπιτρόπου εὐθύνης.

Ἐν τῷ 1B' τμήματι πρόκειται περὶ τῆς λογοδοσίας τοῦ ἐπιτρόπου, ἥτις εἶναι διττή, ἢ μὲν μερική, περιοριζομένη εἰς τὴν τοῦ ἀμέσως προηγουμένου ἔτους διαχειρίσιν, καὶ δυναμένη νὰ ζητηθῆ κατὰ πᾶν ἔτος ὑπὸ τοῦ παρεπιτρόπου, ἐὰν ἐκούσιως δὲν δίδῃ αὐτὴν ὁ ἐπίτροπος, ἢ δὲ καθολική, ἀναφερομένη εἰς τὸ ὅλον τῆς διαχειρίσεως καὶ γινομένη μόνον μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς, διότι ἤθελεν εἶναι ἀφόρητον διὰ τὸν ἐπίτροπον βάραις νὰ δίδῃ κατ' ἐπανάληψιν λόγον τῆς καθόλου αὐτοῦ διαχειρίσεως ὅποτε θελήσῃ ὁ παρεπίτροπος.

Τὸ 82 ἄρθρον προεκάλεσε τὴν συζήτησιν περὶ τοῦ ζητήματος ἐὰν πρέπει νὰ δοθῆ εἰς τὸ δικαστήριον ἡ ἐξουσία ν' ἀπονέμῃ κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς τὸν ἐπίτροπον ἀνάλογον πρὸς τοὺς κόπους αὐτοῦ καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνηλίκου χρηματικὴν ἀμοιβήν· τὸ λειτουργήμα τοῦ ἐπιτρόπου, καθὼ ἀναπληροῦν τὴν τοῦ πατρὸς ἀντίληψιν, ἀνάγκη ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ νὰ μὴ συνδέεται μετὰ χρηματικῆς τοῦ ἐπιτρόπου ὠφελείας, διότι τοιαύτη ἀμοιβή, διδομένη λ. χ. εἰς τὴν μητέρα, ἢ τὸν πάππον,

ἢ τὸν εὐπορον πρεσβύτερον ἀδελφόν, τοὺς ἀναδεχομένους τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ υἱοῦ, ἢ ἐγγόνου, ἢ ἀδελφοῦ, ἤθελε προσβάλλει καιρίως τὸ αἰσθημα τῆς στοργῆς καὶ τοῦ συγγενικοῦ καθήκοντος, ἀφ' ὧν καὶ μόνων συνήθως ὀρμώμενα τὰ πρόσωπα ταῦτα ἀναλαμβάνουσι τὴν προστασίαν τῶν ἀδυνάτων μελῶν τῆς οἰκείας οἰκογενείας. Ἐκτός τούτου ἡ καθιέρωσις τοῦ ἐμμίσθου τῆς ἐπιτροπείας ἤθελε καταβιάσῃ αὐτὴν εἰς κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν, ἐπιζητουμένην ἐνίοτε χάριν πορισμοῦ, ἐνῶ συνήθως ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ἢ ἐκπλήρωσις ἱεροῦ συγγενικοῦ ἢ φιλικῆς καθήκοντος. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἔπρεπε νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀρχή, ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐπιτρόπου εἶναι ἀμισθός. Ἄλλ' ἔάν ὁ ὀρφανὸς στερῆται ἐγγυτέρων συγγενῶν, ἢ δὲ σκόπιμος διαχειρίσις τῆς τυχόν μεγάλης αὐτοῦ περιουσίας χρήζει πολλῆς δεξιότητος καὶ μεγάλων κόπων, δὲν εἶναι κίνδυνος μὴ περιπέσῃ εἰς ἀδεξίους, ἢ ρυπαρὰς χεῖρας, ἐὰν οἱ ἀπώτεροι συγγενεῖς, ἢ καὶ ξένοι ἐξειδικιασμένους ἱκανότητος καὶ τιμιότητος ἀποποιῶνται ν' ἀναλάβωσι τὴν διοίκησιν αὐτῆς, διὰ τὸν λόγον ὅτι, μὴ ἔχοντες ἴδιαν περιουσίαν καὶ ζῶντες ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν, δὲν δύνανται νὰ καταβάλλωσι δωρεὰν κόπους εἰς τὴν προσήκουσαν τοσοῦτον μεγάλης περιουσίας διαχειρίσιν. Ὁ λόγος οὗτος, ὃν ἄλλως παραδέχεται καὶ ὁ αὐστριακὸς νόμος, ὑπηγόρευσε τὴν διατήρησιν τῆς διατάξεως τοῦ παρ' ἡμῖν ἐν ἰσχύϊ νόμου περὶ τῆς κατὰ τὰς περιστάσεις ἀπονειμητέας ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ εἰς τὸν ἐπίτροπον ἀντιμισθίας· τοῦτα συναγοῦσιν οἱ νομοδιδάσκαλοι, κατὰ τὸ νῦν ἰσχύον δίκαιον, ἐκ τῶν νόμων τοῦ Πανδέκτου Π. (27. 3). 1 § 7 καὶ τῶν Βασ. (Λ'. 3). 1. § 5.

Τὸ ἄρθρον 83 καθιεροῖ ἀπαγόρευσιν περιβάλλουσιν τὴν λογοδοσίαν μὲ τὴν εἰς αὐτὴν προσήκουσαν ἀγνότητα καὶ εἰλικρίνειαν. Ὁ δὲ τοῦ ἄρθρου 84 ὀρισμὸς, ὅστις συνάδει καὶ πρὸς τὸ νῦν ἰσχύον δίκαιον, ἀπορρέει ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ὅτι τοῦ ἐκ τῆς λογοδοσίας προκύπτοντος ἀφλήματος πρὸς τὸν ἐπιτροπευόμενον τὴν πληρωμὴν ἐπιτάττει ἀμέσως, οὕτως εἰπεῖν, ὁ νόμος εἰς τὸν ἐπίτροπον, ὥστε ἡ ἐλάχιστη αὐτοῦ ἀναβολὴ περὶ τὴν καταβολὴν ἀποτελεῖ ὑπέρθεσιν καὶ συνεπάχεται τὴν πρὸς πληρωμὴν τόκων ὑποχρέωσιν.

Ὁ σκοπὸς τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 85 συντόμου παραγραφῆς εἶναι ν' ἀπαλλάξη τὸν ἐπιτροπὸν τῶν, μετὰ μακρὸν ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς διαχειρίσεως χρόνον, τυχόν κινουμένων κατ' αὐτοῦ ἀπαιτησεων, ἕνεκα τῶν ὁποίων, ἀφοῦ τέλος ἀπηλλάγη τῶν ὀφειδῶν καταβληθέντων κόπων τῆς διαχειρίσεως, θέλει τρέχει ἐπὶ τριακονταετίαν τὸν κίνδυνον ἀδιεξόδων ἀμφισβητήσεων καὶ ἀδίκου καταδίκης, μὴ δυνάμενος ἴσως νὰ ἔχη προχείρους μετὰ τοσούτων χρόνον τὰς πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν ἀπαιτήσεων ἀναγκαίας ἀποδείξεις· ἐξαιρέσειν ὅμως τοῦ κανόνος τούτου ἀποτελεῖ τὸ ἐκ τῆς λογαδοσίας προκύψαν ὑπόλοιπον, τὸ λόγῳ δανείου μείναν εἰς χεῖράς του.

Τὸ ἄρθρον 86 καθιεροῦ τὴν ἀρχήν, ὅτι τὸ τῆς ἐπιτροπείας λειτουργημικὸν δὲν εἶναι νομικὴ σχέση, ἀφουρῶσθαι τὴν περιουσίαν τοῦ ἐπιτρόπου, καὶ ἐπομένως δὲν μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονομοὺς αὐτοῦ.

Τὸ II' τμήμα πραγματεύεται περὶ τῆς ἐπιτροπείας τῶν φυσικῶν τέκνων· οἱ ὄρισμοί τῶν ἄρθρων τοῦ τμήματος τούτου διαφέρουσι τῶν περὶ τῆς ἐπιτροπείας τῶν νομιμῶν τέκνων κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι, ἐπὶ τῶν μὴ ἀνεγνωρισμένων φυσικῶν τέκνων, δὲν ὑπάρχει δυνατὴ οὔτε ἢ ἐκ τελευταίας βουλήσεως, οὔτε ἢ τῶν ἀνιόντων ἐπιτροπεία. Ἐπὶ δὲ τῶν ἀνεγνωρισμένων εἶναι μὲν δυνατὴ ἢ ἐκ τελευταίας βουλήσεως τοῦ ἀναγνωρισαντος αὐτὰ πατρός, ἢ τῆς ἀναγνωρισάσης μητρός ἐπιτροπεία, οὐχὶ οἷως καὶ ἢ τῶν ἀπωτέρω ἀνιόντων. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐπὶ τῆς ἐπιτροπείας τούτων τέκνων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συγχροτηθῇ συγγενικὸν συμβούλιον. Ἐντεῦθεν ἢ ἀνάγκη τῶν ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ὄρισμῶν τῶν ἄρθρων 87—97.

Ἐν τῷ Γ' κεφαλαίῳ πρόκειται περὶ τῆς χειραφεσίας, ἐφ' ἣς μεγίστη ὑπάρχει ἀνάγκη ριζικῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ ἐν ἰσχυρῷ δικαίου, ὅπερ, συνεχόμενον μετὰ τῶν ρωμαϊκῶν περὶ πατρικῆς ἐξουσίας ἀρχῶν, αἵτινες ἀπάδουσιν οὐσιωδῶς πρὸς τὰ ἦθη ἡμῶν, δὲν πικραδέχεται τὴν αὐτοδικαίως γενομένην ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, εἰμὴ μόνον διὰ τοῦ θανάτου τοῦ πατρός, ἢ διὰ τινῶν ἀξιοματίων τοῦ υἱοῦ, ἢ πρὸς ποιήν τοῦ πατρός, ἕνεκα ἀξιοπαλίων τινῶν πράξεων αὐτοῦ, ἢ

τέλος διὰ τὴν εἰς ἴδιον ἀνεξάρτητον βίον (δυσασπόδεικτον) τροπὴν τοῦ τέκνου.

Παραδέχεται λοιπὸν τὸ νομοσχέδιον κατὰ τὰς περὶ χειραφεσίας ἀρχὰς τοῦ γαλλικοῦ νόμου.

α') Ὅτι ἡ χειραφεσία γίνεται αὐτοδικαίως διὰ τοῦ γάμου τοῦ ἀνηλικίου, ὅπερ συνάδει οὐ μόνον πρὸς τὰ ἦθη ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων (ἄρθρ. 98).

β') Ὅτι ἡ χειραφεσία δύναται νὰ γενῆ 1) διὰ δηλώσεως τοῦ πατρὸς· ἐνταῦθα παρεδέχθη τὸ νομοσχέδιον, ὅτι ὁ πατὴρ δύναται νὰ χειραφετήσῃ καὶ αὐτὸ τὸ πεντεκαιδεκαετὸς τέκνον του, ἐὰν πεισθῆ, ὅτι εἶναι ἄξιον τῆς τοιαύτης ἀνεξαρτησίας· δὲν ἐδίωκε δὲ νὰ ὀρίσῃ τὴν ἡλικίαν τῶν 15 ἐτῶν, εἰοίτι ἡ χειραφεσία αὕτη ἤρτηται ἀπὸ τῆς θελήσεως τοῦ πατρὸς, ὅστις ὑποτίθεται ὅτι γινώσκει κάλλιον παντὸς ἄλλου τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν νοητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν τέκνων του καὶ τὰ συμφέροντα αὐτῶν. Ὅθεν τὸ μὲν, δὲν ὑπάρχει κίνδυνος μήπως τὸ τέκνον χειραφετηθῆ ἀναξίως πρὸς βλάβην αὐτοῦ τε καὶ ἄλλων, τὸ δὲ, δίδεται εἰς τὸν πατέρα τὸ δικαίωμα νὰ παράσῃ εἰς τὰ πρωίμως ἀναπτυχθέντα καὶ ἄξια ἐμπιστοσύνης τέκνα του ἀφορμὴν ἰδίας ἐνεργείας καὶ περαιτέρω ἀναπτύξεως· ὅταν ὅμως ἡ χειραφεσία αὕτη ἐνεργῆται ὑπὸ τῆς μητρὸς, ἀπαιτεῖται διὰ λόγους προφανεῖς καὶ ἡ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου γνώμη δότῃσις· 2) διὰ δηλώσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἐν ἑλλείψει πατρὸς καὶ μητρὸς. Ἐνταῦθα ἐτέθησαν, μὴ ὑπαρχόντων τῶν ἀνωτέρω λόγων, ὡς κατώτατος ὅρος ἡλικίας, τὰ 18 ἔτη (ἄρθρ. 100).

Τὸ ἄρθρον 101 ὀρίζει τὴν διαδικασίαν, καθ' ἣν γίνεται ἡ χειραφεσία, παρέχον καὶ εἰς τὸν δεκαοκταετῆ ἀνήλικον τὸ δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ τὴν περὶ χειραφεσίας αὐτοῦ γνωμοδοτήσιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, ἐὰν, συνειδῶς ἑαυτὸν ἄξιον χειραφεσίας, δὲν δύναται νὰ πείσῃ περὶ τούτου, οὔτε τὸν ἐπιτροπον, οὔτε τοὺς μέχρι τετάρτου βαθμοῦ συγγενεῖς αὐτοῦ.

Τὰ ἄρθρα 102—111 ρυθμίζουσι τὴν ἰκανότητα τοῦ χειραφετοῦ ἀνηλικίου πρὸς τὸ ἐπιχειρεῖν νομικὰς πράξεις, καὶ περιορίζοντα αὐτὴν πολυειδῶς, θέτουσι τὸν χειραφετοῦ ὑπὸ τὴν ἐφορείαν ἐπιμελητῶν καλουμένων κηδεμόνων.

Ἡ ἐφορεία αὐτὴ ταυτίζεται ἐντελῶς πρὸς τὴν ἐπιτροπείαν, ὡς πρὸς τὴν ἐπαγωγὴν αὐτῆς καὶ τοὺς λόγους τῆς ἀπαλλαγῆς, τῆς παραιτήσεως καὶ τῆς παύσεως τῶν εἰς αὐτὴν καλούμενων, ἐκτὸς τῆς ἐκ διαθήκης ἐπαγωγῆς (ἄρθρ. 102). διότι ἡ ἀνάγκη τῆς κηδεμονίας, ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων ἄρθρ. 98—101 προκύπτει, δὲν ἀναφαίνεται ἐπὶ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς, ἢ τῆς μητρός, εἰμὴ μόνον ὅταν τὸ τέκνον ἐχειραφετήθῃ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου αὐτῶν. Ἀλλὰ τότε ὁ πατὴρ, ἢ, ἐν ἔλλειψει αὐτοῦ, ἡ μήτηρ εἶναι κηδεμόνες (ἄρθρ. 102 καὶ 12). ἐθεωρήθη δὲ ἀτοπὸν νὰ δύναται ὁ κηδεμὼν ὁ ὑπεύθυνος ἕνεκα τῆς διαχειρίσεως νὰ ἐκλέγῃ τὸν διάδοχον αὐτοῦ, τὸν ἀνθρώπον ὁδηλαδὴ, ὅστις ὀφείλει νὰ ζητήσῃ λόγον τῆς τοῦ προκατόχου αὐτοῦ διαχειρίσεως καὶ νὰ ἐπιδιώξῃ τὰς ἐξ αὐτῆς προκυπτούσας ἀπαιτήσεις τοῦ ἀνηλικίου κατὰ τῆς περιουσίας τοῦ προτέρου κηδεμόνος. Καθόσον ἀφραῖ τὴν ἱκανότητα τοῦ χειραφετοῦ πρὸς ἐπιχειρήσιν νομικῶν πράξεων, ἀναφερομένων εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, τὸ νομοσχέδιον ἐν τοῖς ἄρθροις 104—106 καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν, ὅτι τοιοῦτος ἀνήλικος, ἕνεκα τῆς ὀπωσοῦν ἤδη ὠρίμου νοητικῆς αὐτοῦ ἀναπτύξεως, δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ πᾶσαν πρᾶξιν, σκοποῦσαν τὴν διατήρησιν καὶ βελτίωσιν τῆς περιουσίας του, νὰ λαμβάνῃ τὰ εἰσοδήματα αὐτῆς καὶ νὰ ἐκμισθοῖ ἐπὶ πενταετίαν, ἢ ἑξαετίαν τὰ ἀστικά ἢ ἀγροτικά αὐτοῦ κτήματα, διότι ἅπασαι αἱ πράξεις αὗται, καὶ ἂν ἐκ τῆς ἀπειρίας τοῦ ἀνηλικίου δὲν ἐνεργηθῶσι μετὰ τῆς προσηκούσης περισκέψεως, δὲν δύνανται νὰ ἐλαττώσωσιν οὐσιωδῶς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ὅστις ἄλλως, καὶ διὰ τῆς περιστολῆς τῶν ὧν διὰ τοιούτων πράξεων ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεων, ἀρκούντως προστατεύεται κατὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀπειρίας, ἢ ἀπερισκεψίας. πᾶσα δὲ ἄλλη πρᾶξις αὐτοῦ, δυναμένη νὰ στερήσῃ αὐτὸν τῆς κεκτημένης περιουσίας του, ἐπιχειρεῖται συναινέσει τοῦ κηδεμόνος του, ὅστις ἐπὶ τῶν σπουδαιότερων τούτων πράξεων χρῆζει τῆς συναίνεσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, καὶ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ δικαστηρίου (ἄρθρ. 105 καὶ 106).

Τὸ ἄρθρον 110 θέτει ἀρχὴν ὁμοίαν τῇ τοῦ ἄρθρου 78, διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, οἵτινες ἐξετέθησαν πρὸς αἰτιολογίαν τοῦ ἄρθρου ἐκείνου.

Τὰ ἄρθρα 112 καὶ 113 πραγματεύονται ἰδίως περὶ τῆς χειραφείσας τῶν φυσικῶν τέκνων ἧτις ἐπρεπε διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους (ἄρθρ. 87—97) νὰ κανονισθῇ ἐν ἰσίων ὁρισμῶν.

Ὁ περὶ ἐνηλικιότητος τίτλος, ἐξ ἑνὸς μόνου ἄρθρου συγκείμενος, ὁρίζει κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίᾳ (Ν. ἀπὸ 15 Φεβρίου 1836 περὶ ἐνηλικιότητος) καὶ τὸ παράδειγμα καὶ ἄλλων ἐθνῶν, ταυτιζομένων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττο· μεθ' ἡμῶν ὡς πρὸς τὴν ταχύτητα τῆς φυσικῆς καὶ νοητικῆς ἀναπτύξεως, ὅτι ἡ ἐνηλικιότης ἀρχεται, ἅμα συμπληρωθέντος τοῦ 21 ἔτους, ὅτε συνήθως ὑπάρχουσιν ἐπὶ τοσοῦτον ἤδη ἀνεπτυγμέναι αἱ νοητικαὶ τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεις, ὥστε δύναται ἀκινδύνως νὰ ἐπιχειρῇ πᾶσαν νομικὴν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου πράξιν, ἐκτὸς τῶν ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξηρημένων π. γ. τοῦ γάμου ἀνευ συναίνεσεως τῶν γονέων, τῆς υἰοθεσίας κτλ.

Ὁ περὶ ἀπαγορεύσεως καὶ δικαστικοῦ ἀντιλήπτορος τίτλος ἐικριεῖται εἰς δύο κεφάλαια α') τὸ περὶ ἀπαγορεύσεως, καὶ β') τὸ περὶ δικαστικοῦ ἀντιλήπτορος.

Αἱ περιπτώσεις τῆς δικαστικῆς ἀπαγορεύσεως ὁρίζονται ἐν τῷ ἄρθρῳ 115 σαφῶς, ἄλλως τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι σφαλῶν ἀντιγεγραμμένον ἐκ τῆς πολ. ἡμῶν δικονομίας (ἄρθρ. 658) ἐξ ἧς ἐλήφθη καὶ ἡ διαδικασία, ἐκτὸς τινῶν προσθηκῶν π. γ. 1) τῆς τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ ἄρθρ. 117, σκοπούσης τὴν πληρεστέραν ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας, 2) τῆς τοῦ ἄρθρ. 118, καθ' ἣν, ἐν ἀνάγκῃ, δύναται νὰ ἐξετάσῃ ὁ εἰσηγητὴς τὸν ἀπαγορευτέον καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἐκ τῆς μεταγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὸ δικαστήριον ἐνδεχομένου σκανδάλου, οὔτινος ἔχομεν θλιβερὰ παραδείγματα, καὶ β) τῆς τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ ἄρθρου 121 περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ προκαλεῖν τὸν διορισμὸν ἀντιλήπτορος, ὅπερ εἶναι ἀναγκαῖα συμπλήρωσις τοῦ ἄρθρου 115 ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἐν διφορομένῃ καταστάσει φρενῶν εὐρισκομένου.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης εἶναι, ὅτι ὁ ἀπαγορευμένος τίθεται ὑπὸ ἐπιτροπείαν, ὅποια δὲ ἡ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἱκανότης αὐτοῦ πρὸς ἐπιχειρήσιν νομικῶν πράξεων, ὁ τρόπος τοῦ διορισμοῦ ἐπιτρόπου καὶ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ,

δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη νὰ ἐκτεθῶσιν ἐνταῦθα, ἀφοῦ περὶ τούτων ἀπάντων διέλαθεν ὁ περὶ ἐπιτροπείας νόμος.

Ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 125 περὶ τῆς ἐπὶ ἀκυρότητι προσβολῆς τῶν πρὸ τῆς ἀπαγορεύσεως πράξεων τοῦ ἀπηγορευμένου εἶναι δικαία, διότι εἰάν ἡ φρενοβλάβεια ἦτο ὁμολογουμένως γνωστὴ, ἢ τοῦλάχιστον γνωστὴ εἰς τὸν μετὰ τοῦ βραδύτερον ἀπαγορευθέντος συναλλαχθέντα, δὲν ὑπάρχει οὔτε κατ' οὐσίαν ἐγκυρος νομικὴ πράξις, οὔτε ἀνάίτιος τοῦ ἐτέρου συναλλαχθέντος ἀγνοία τῆς διαταρᾶξεως τῶν φρενῶν, δυναμένη εὐλόγως νὰ προστατεύσῃ αὐτὸν κατὰ τῆς ἀκυρότητος· ὥστε ἤθελον προσβληθῆ καίριως αἱ περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐγκύρων νομικῶν πράξεων ἀρχαί, ἂν ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως τοῦ τύπου τῆς ἀπαγορεύσεως ἐβεβαρῶντο ἐγκυροὶ τοιαῦται πράξεις.

Τὸ ἀρθρον 126 παρέχει εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος τὸ δικαίωμα νὰ προσβάλλωσι τὰς ἀμφοτεροβαρεῖς πράξεις αὐτοῦ, λόγῳ φρενοβλαβείας, α') ὅταν ἡ ἀπαγόρευσις ἀπηγγέλθη, ἢ προεκληθῆ ζῶντος αὐτοῦ, ἢ β') ἡ ἀπόδειξις τῆς φρενοβλαβείας προκύπτῃ ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Παρατηρητέον ὅμως, ὅτι οἱ περιορισμοὶ τῆς προσβολῆς ταύτης ἀναφέρονται εἰς μόνας τὰς ἀμφοτεροβαρεῖς πράξεις· διότι ἂν ἐσυγχωρεῖτο ἀπολύτως εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἐνεργήσαντος τοιαῦται πράξεις, ἢ προσβολὴ αὐτῶν ἔνεκα διαταρᾶξεως τῶν νοητικῶν δυνάμεων τοῦ ἀποβιώσαντος, ἢς τὸ δικαστήριον εἶναι ἀδύνατον ν' ἀντιληφθῆ ἰδίαις αἰσθήσεσιν, ἢ δι' ἐκθέσεως ἐμπειροτεχνῶν, ἢθελον εἰσχωθῆ ἡ μέγιστη δυσπιστία καὶ ἀβεβηκίότης εἰς τὰς ἐκ τοιούτων πράξεων καθ' ἑκάστην συνηγορούμενας ἀπειροαίθιμους νομικὰς σχέσεις, καὶ κλονισθῆ ἡ πίστις εἰς τὴν διατήρησιν τῶν συμβάσεων· τούτου ἔνεκα ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, ὅπως γενῆ δεκτὴ ἡ προσβολὴ αὕτη, νὰ ὑπάρχωσιν ἐκ προοιμίων τὰ ἐν τῷ ἀρθρῳ τούτῳ σπουδαία τεκμήρια τῆς φρενοβλαβείας τοῦ ἀποβιώσαντος. Ἐπὶ ἐτεροβαρῶν ὅμως τῶν πράξεων, αἵτινες πολλάκις ὀλόκληρον τὴν περιουσίαν ἀπαρροφῶσι καὶ καίριως προσβάλλουσι τὸ μέλλον τῶν οἰκογενειῶν, ἔχει ἄλλως τὸ πρᾶγμα, καὶ ἂν δὲν ὑπάρχωσιν ἐκ προοιμίων τὰ ἐκτεθέντα τεκμήρια τῆς ἀληθείας τοῦ προκειμένου λόγου συγχιν-

ρεῖται ἡ προσβολὴ αὐτῶν ἕνεκα τῆς φρενοβλαβείας τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτάς.

Αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 127—133 εἰσὶν αὐτοδικαιολόγητοι.

Ἐν τῷ ἀρθρῷ 134 κανονίζεται ἡ ἀνάλογος πρὸς τὴν δικαστικὴν νόμιμος ἀπαγόρευσις, δηλ. ἡ λαμβάνουσα χώραν κατὰ τὸν ποιν. νόμον (ἀρθρ. 25) ἐπὶ τῶν εἰς εἰρκτὴν ἢ εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ καταδικασμένων, καθ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ ποινὴ αὐτῶν· ὅθεν γίνεται ἐνταῦθα παράθεσις πασῶν τῶν διατάξεων τῆς δικαστικῆς ἀπαγορεύσεως, ὅσαι ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς νομίμου.

Τέλος τὸ κεφάλαιον Β' τοῦ πρῶτου τίτλου ὀρίζει ἐν ἀρθροῖς 135 καὶ 136 τὰ περὶ τοῦ ἄσωτου, εἰς ὃν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διωρίσθη δικαστικὸς ἀντιλήπτωρ. Διὰ τῶν διατάξεων τούτων μετεβλήθη τὸ ἰσχύον ρωμ. δίκαιον, καθ' ὃ καὶ ὁ ἄσωτος ὑπεβάλλετο εἰς τὸ μέτρον τῆς ἀπαγορεύσεως τὸ ἐπαγόμενον τὴν κηδεμονίαν, ἐνῶ κατὰ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἡ νομικὴ αὐτοῦ ἰκανότης καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ διαθέτειν περιορίζεται μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐπιχειρῆσιν τῶν σπουδαιωτέρων πράξεων, τῶν δυναμένων νὰ μειώσωσι τὴν περιουσίαν του, ἂς ὅν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ ἄνευ τῆς συναιρέσεως τοῦ διορισθέντος εἰς αὐτὸν ἀντιλήπτορος. Καὶ τίνες μὲν αἱ πράξεις αὗται, ὀρίζει τὸ ἀρθρ. 136, τίνες δὲ οἱ ἔχοντες τὸ δικαίωμα νὰ προκαλέσωσι τὸν περιορισμὸν τοῦτον, καὶ τίς ἡ διαδικασία, τὸ ἀρθρὸν 137.

I
ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II
ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΙΔΙΩΤΩΝ

III
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΕΚΧΩΡΗΣΕΩΣ

IV
ΑΔΕΙΑ ΓΑΜΟΥ

V
ΜΙΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Νόμος ΧΛ' 27]29 'Ιουν. 1877.—Περὶ ὑπερημερίας τοῦ δημοσίου καὶ παραγραφῆς τῶν κατ' αὐτοῦ ἀγωγῶν.

1. Ὁ νόμιμος ἐξ ὑπερημερίας τόκος πάσης τοῦ δημοσίου ὀφειλῆς ὀρίζεται εἰς 8 ο)ο, πλὴν ἐὰν ἄλλως ὠρίσθη διὰ συμβάσεων ἢ ἐιδικῶν νόμων, ἢ ὑπάρχη ἤδη περὶ τούτου τελεσιδίκος δικαστικὴ ἀπόφασις.—Ὁ εἰρημένος τόκος ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς. Τόκος δὲ ἐπὶ τόκου καὶ παντὸς ἄλλου ἐκκαθαρισμένου καρποῦ πληθρόνεται μόνον ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν τελεσιδικίαν ἐπιταγῆς, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν μεταγενεστέρων ἐπιταγῶν, πλὴν ἐὰν τὸ δημόσιον καθυστέρησε τὴν πληρωμὴν ἐπὶ μίαν ὁλοκλήρον χρῆσιν.*

Συζητήσεις τῆς Βουλῆς.

Δεληγεώργης. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἔχει ἀνάγκη μεταρρυθμίσεως, καὶ πολὺ προσέχετε, διότι ἄλλως κινδυνεύει νὰ κατασταθῇ πόρος μεγάλων καταχρήσεων, ἢ μᾶλλον κατεστάθῃ ἤδη, διότι πολλοὶ καταφεύγουσιν εἰς τὰς ἐναντίον τοῦ Δημοσίου δίκας πρὸς χρηματισμὸν καὶ κερδοσκοπίαν, λόγω ἐπιτηδεύματος, διὰ τοῦτο καὶ ἑταιρίαι ὑπάρχουν αἱ ὁποῖαι ἐξαγοράζουν ἀπαιτήσεις ἀνυπάρκτους. Βεβαίως πλὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ἡ Κυβέρνησις ἢ παρούσα ἢ ἡ μέλλουσα, ἐνασχολουμένη εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ κλάδου, θέλει εἰσαγάγει ἐτέρας διατάξεις. Ἡδὴ εἰσάγω τοὺς κανονισμοὺς περὶ ὑπερημερίας τοῦ Δημοσίου καὶ προσδιορίζω τὸν τόκον αὐτῆς εἰς 8]00. Ὡς πρὸς τὰς ἀγωγὰς δὲ αἱ ὁποῖαι γεννῶνται ἐξ ἀδικημάτων τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους, πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς, καθιεροῦνται παραγραφὴ σύντομος δύο ἐτῶν, ἀντὶ τῶν πέντε, διότι τοιαῦται ληψοδοσίαι πρέπει νὰ ἀποπερατώνωνται ταχέως καὶ θεωροῦνται ὡς προσκόμματα τῆς ὑπηρεσίας μᾶλλον. Τὸ ἐναντίον σύστημα, τὸ ἐπικρατοῦν μέχρι σήμερον, αὐτὸ μᾶς φέρει εἰς ἀδικίαν. Ἰσως παρουσιασθῇ ἀνάγκη νὰ παρουσιάσῃ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τροπολογίαν ἀφορῶσαν τὴν παραγραφὴν τῶν ἀγωγῶν, αἱ ὁποῖαι

Διὰ τοῦ Νόμου ΡΞΕ' (ἀρθ. 3) ἐτροποποιήθη τὸ ἐδάφειον ταῦτο. καθόσον νῦν ἵνα χωρήσῃ εἰς βᾶρος τοῦ δημοσίου τόκος τόκου ἢ ἄλλων προσόδων πρέπει νὰ παρέλθῃ μία τούλάχιστον χρῆσις, εἴτα δὲ νὰ γίνῃ συμφωνία, ἢ νὰ ἐγερθῇ ἀγωγή.

είναι οὐκ ἄλγισται, ἀνθρώπων διδουχιζομένων ὅτι ἐπληρώθησαν εἰς συμπλοκάς κατὰ ληστῶν. Ὅστις εὐρέθη εἰς περιστάσεις νὰ συμπλακῆ μετὰ ληστῶν ἀποκτῆ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ σύνταξιν· τοῦτο ὅμως πρέπει νὰ ζητήσῃ ἐντὸς ὤρισμένου χρόνου, διότι παρουσιάθησαν ἀξιώσεις πολυχρόνιοι, τὸ δὲ Δημόσιον δὲν ἔστο εἰς κατάστασιν νὰ ὑπαρσπίση ἑαυτὸ, καὶ ἐνῶ ἐκεῖνοι ἠδύνατο νὰ πλάσωσιν ἀποδείξεις, τὸ Δημόσιον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποκρούσῃ τὰς ἀγωγὰς τῶν.

Δεληγεώργης. Τὸ Δημόσιον, κύριοι, ὅπως γνωρίζετε, δὲν ἀνέκει εἰς κανένα, ἀλλ' εἶναι ὁ κοινὸς θησαυρὸς ὄλων, σχηματίζεται ἀπὸ τοὺς φόρους πάντων, καὶ ἀπὸ τὴν κοινήν περιουσίαν τοῦ ἔθνους. Πρῶτον λοιπὸν δι' αὐτὸν τὸν χαρακτῆρα, καὶ δεῦτερον, διότι δὲν εἶναι ἄτομον, ἀλλὰ πρόσωπον νομικὸν τὸ ὅποιον δὲν δύναται νὰ τυγχάνῃ τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς φροντίδος, ἧς τυγχάνει ἡ περιουσία ἡ ἀνήκουσα εἰς ἄτομον, δι' αὐτοὺς τοὺς δύο λόγους πάντα τὰ ἔθνη εἰς πᾶσαν ἐποχὴν ἔλαβον πρόνοιαν καὶ φροντίδα περὶ αὐτοῦ ἰδιαιτέρων. Προέταξα ταῦτα πρὸς ἀποδείξιν διατὶ ὑπάρχει ἀσυμφωνία μεταξὺ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῶν ἰδίων ἐκεῖνων, οἱ ὅποιοι ἐπαρουσίασαν τὴν ἰσότητά ὡς διὰ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ προσβαλλομένην· ἐκεῖνοι ἀναγινώσκοντες διατάξεις ὑπὲρ τοῦ Δημόσιου, εἶδον μόνον προστασίαν διαδίκων, ἐνῶ τὸ νομοσχέδιον ἐμορφώθη ὅπως ἐμορφώθη, διότι ὡς πρόσωπον νομικὸν δεῖται τῆς προστασίας τοῦ νομοθέτου, ἄλλως δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀντιπαρταχθῆ κατὰ τῶν ἀτόμων μετὰ τῶν ὁποίων ἔρχονται τὰ συμφέροντα αὐτοῦ εἰς σύγκρουσιν, διότι δὲν δύναται νὰ ἔχῃ, οὔτε τὴν φροντίδα, οὔτε τὴν ἐπιμελείαν, οὔτε τὴν φρόνησιν, ἣν ἔχει τὸ ἄτομον πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰδίων συμφερόντων. Αὐτὴν δὲ τὴν ὑποστήριξιν, τὴν ὅποιαν ἐνόμισεν ὁ νομοθέτης ὅτι εἶναι ὀρθὸν νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ Δημόσιον, τὴν ἐχορήγησεν εἰς ὅλα τὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια ἔπρεπε νὰ τύχῃσι προστασίας, εἰς τὰς γυναῖκας, εἰς τοὺς ἀνήλικας, εἰς πᾶσαν περιουσίαν στερουμένην κυρίου, καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις ἕνεκα διαφόρων ἄλλων λόγων· τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἡ νομοθεσία δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἰσότητος, διότι τὴν ἰσότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην ὁ νομοθέτης εὗρισκε ἀλλοῦ καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἀριθμητικὴν ἀναλογίαν. Πρῶτον τὸ νομοσχέδιον ὤρισεν, ὅτι ὁ τόκος, ὃν ἄρειται τὸ Δημόσιον διὰ πληρώνη, νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὸ 8 0/0· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι περιορισμοί, κύριοι, ἀπαντῶνται εἰς πολλὰς περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἐνόμισεν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία, ὅτι ὤφειλε νὰ προστατεύσῃ. Οἱ ἀνήλικες δὲν πληρώνουν τόκον περισσότερον τοῦ 4 0/0. Ὁ χρόνος τρέχει καὶ παραγράφει τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἐνδίκους σχέσεις ἀδιακρίτως, ἐν τούτοις ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον ἀπέναντι ὤρισμένων ἀτόμων νὰ ποιήσῃ ἐξαιρέσεις, καὶ ἐνῶ ὁ ἀνήλικος δύναται διὰ τοῦ χρόνου νὰ παραγράψῃ τὸ ἰδικόν σας δικαίωμα, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ παραγράψῃτε ἐντὸς ἰσού χρόνου τὸ ἰδικόν του, μολοντί δὲν εἶναι ἔρημος πάσης προστασίας, διότι ἔχει ἐπίτροπον ἢ κηδεμόνα. Ἀλλὰ τοῦτο ἔπραξεν ὁ νομοθέτης.

διότι ἐνόμισεν ὅτι ἡ τῶν ἐπιμελητῶν φροντίς δὲν εἶναι οἷα ἡ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀτόμου εἰς τὰς ὑποθέσεις αὐτοῦ παρεχομένη. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ φανῆ εἰς οὐδένα παράδοξον, ὅτι προτείνεται ὁ περιορισμὸς τοῦ τόκου τοῦ δημοσίου εἰς 8 τοῖς ο). Ἄλλ' ὑπάρχουν πολλοὶ ἄλλοι λόγοι, κύριοι, οἵτινες συνηγοροῦν ὑπὲρ αὐτοῦ· διότι ἐκ τῶν ἐγγυητῶν ἀγωγῆν κατὰ τοῦ δημοσίου, αὐτεὶς διατρέχει τὸν κίνδυνον τῆς ἀπώλειας τῶν δικαιωμάτων, τὰ ἅποια μίᾳ τελεσίδικῳ ἀπόφασιν ἤθελεν ἐπιδικάσει ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ διότι τὸ δημόσιον εἶναι ἀγῆρατον καὶ ἀθάνατον, τὰ δὲ ταυεῖα αὐτοῦ στεροῦνται μὲν ἐνίστη τῶν μέσων, ἀλλ' ἡ κατάστασις αὐτὴ δὲν εἶναι διαρκής· ἐπομένως τὰ πάντα πληρονοῦνται ἀνελλιπῶς. Τὰ προσόντα ὅμως αὐτὰ δὲν ἔχει ὁ κοινὸς ὀφειλέτης, οἱ δὲ δανεισταὶ αὐτοῦ διατρέχουσιν ἀπείρους κινδύνους. Καὶ περιπλέον χρεωστοῦμεν νὰ ἠμολογήσωμεν, ὅτι ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ὑπόληψιν τοῦ δημοσίου συχνὰ ἐπιβαρύνει τὸ Κράτος μὲ δάνεια, ὅπως πληρώσῃ τὰ ἐκ δικαστικῶν ἀποφάσεων ὀφειλόμενα, ὧν τὸ πλεῖστον προέρχεται ἐξ ἀμελείας τῶν διαχειριστῶν καὶ ἐπιμελητῶν τοῦ δημοσίου. Ἄλλ' αὐτὰς τὰς ἀσφαλείας δὲν τὰς ἔχει τὸ δημόσιον ἀπέναντι τῶν ὀφειλετῶν αὐτοῦ, καὶ πάντες γνωρίζετε ὅτι ἐκ τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλομένων πλέον τοῦ ἡμίσεος ἀπόλλυται. Ἀρκεῖ νὰ σὰς μνημονεύσω μίαν ἀπώλειαν τακτικὴν κατ' ἔτος, ἐξακολουθοῦσαν, τὰ δικαιώματα τῆς ποινικῆς διαδικασίας, ἐξ ἧν οὐδὲν σχεδὸν εἰσπράττεται.

Παρετήρησέ τις, ὅτι δίδεται διὰ τοῦ ἀρθροῦ αὐτοῦ ὀπισθενεργὸς δύναμις εἰς τὸν νόμον. Προσεπάθησα, κύριοι, τὸ ἐναντίον. (Τὸ ἀναγινώσκει). Ἡ παρατήρησις γίνεται ὡς πρὸς τὰς ἀγωγὰς τὰς ἐκκρεμείας. Ὑπάρχει ὀπισθενεργὸς δύναμις, ὅταν προσβάλλωνται κεκτημένα δικαιώματα· φρονῶ ὅμως ὅτι ἡ κίνησις τῆς ἀγωγῆς δὲν γορηγεῖ κανὲν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ποσοτοῦ τοῦ τόκου, ἀλλὰ προσδιορίζει μόνον τὴν ἐναρξιν τῆς ὑπερημερίας, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ὑπάρχει κεκτημένον δικαίωμα ὀρισμένου ποσοῦ τόκου.

ΛΠ. 89 (1894). Ἐπειδὴ ἐκτιμήσαν τὸ πρωτοδικεῖον τὸ περιεχόμενον τοῦ συμβολαίου, ἐφ' οὗ ὁ ἀναιρεσιῶν στηρίζει τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, παρεδέξατο ὅτι διὰ τοῦ συμβολαίου τούτου οἱ πρωτότυποι ἐνοικισταὶ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων προσόδων Γ. καὶ ὁ ἀναιρεσιῶν Ι. ὑπενοίκισαν τὸ διὰ τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς ἀναφερόμενον μέρος τῶν διαληφθεισῶν προσόδων πρὸς τὸν Κ, καὶ ὅτι οὔτε διὰ τοῦ μητρήντος συμβολαίου ἀναφέρεται, οὔτε παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐπροτάθη λόγος τις περὶ μὴ ἐπιμερισμοῦ μεταξὺ τῶν πρωτότυπων ἐνοικιστῶν τῆς ἐκ τῆς ὑπενοικιάσεως πηγαζούσης ἀπαιτήσεως αὐτῶν κατὰ τοῦ ὑπενοικιστοῦ Κ. Ὅθεν ἀνήκοντος κατὰ ταῦτα δυνάμει Νόμων Πανθ. (45.2) 11 § 1 καὶ 2, Βασίλ. (9. 5) 89 καὶ 90 καὶ Κώδ. (7. 55) 1 καὶ 2 τοῦ ἡμίσεως τῆς προμνησθείσης ἀπαιτήσεως εἰς τὸν ἐνάγοντα Ι. τοῦ δ' ἑτέρου ἡμίσεως εἰς τὸν Γ., ὀρθῶς ἡ ἀνααιρεσιῶν ἀποφασίς ἀπέριψεν ὡς ἀστήρικτον τὴν ἀγωγὴν, ὡς

πρὸς τὸ ἀνήκον εἰς τὸν Γ. ἡμῶν τῆς δι' αὐτῆς ἐπιδικωμένης ἀπαιτήσεως. Ἀνοπόστατος δὲ ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀπαράσεως ἐξελέγεται ὁ τοῦ ἀναιρεσιβάντος ἰσχυρισμός, ὅτι τὸ ἐκδόν αὐτὴν πρωτοδικεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοῦ ὀλόκληρον τὸ περιεχόμενον τοῦ προμνησθέντος 570 61) συμβολαίου.

Ἐπειδὴ κατὰ Νόμ. Πανδ. (22. 1) 17 § 5 καὶ Βασιλ. (23. 3) 17, ἐπὶ πάσης δεκτικῆς τόκου ἀπαιτήσεως τοῦ Δημόσιου χρεωστῆται τοιοῦτος καὶ ἀνευ ὀχλήσεως, ἀφ' ἧς ἡμέρας ὀφείλεται ἡ καταβολή. Ὅθεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις παρεδέξατο ὅτι ὁ κληρονομηθεὶς παρὰ τῶν ἐναγομένων ὑπενοικιαστῆς Κ. ἀνεδέχθη διὰ τοῦ συμβολαίου τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπόκηται πρὸς τοὺς πρωτοτύπους ἐνοικιαστὰς Γ. καὶ Ι. εἰς πᾶσαν διάταξιν τοῦ σχετικοῦ φορολογικοῦ νόμου, εἰς ἣν ὑπόκεινται οὗτοι πρὸς τὸ Δημόσιον, ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως τῶν παρ' αὐτοῦ, ἧτοι τοῦ ὑπενοικιαστοῦ, παραδοτέων εἰς τὸ Δημόσιον καρπῶν, οὐδὲν ἦττον ἀπέριψε τὴν αἴτησιν τοῦ ἐναγοντος περὶ πληρωμῆς τόκων ἐπὶ τῶν ἔνεκα καθυστερήσεως τῶν διαληφθέντων καρπῶν ἐπιδικασθεισῶν αὐτῷ δι' αὐτῆς δραχμῶν 167 καὶ 50 οἱ ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως αὐτῶν πρὸς τὸ Δημόσιον, μέχρι τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς.

ΑΠ. 404 (1901). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἐπιδικάσαν τόκους ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς, συνεμαρμώθη πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ΧΛ' Νόμου τοῦ 1877, ὅστις ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης ἀπαιτήσεως, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ ΑΥΓΔ' τῆς 28ης Μαΐου 1887 Νόμου, καθ' ὃ εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ζαππείου περιουσίας ἐφαρμόζονται ἅπασαι αἱ διέπουσαι τὴν διαχείρισιν τῆς ἐθνικῆς περιουσίας διατάξεις.

ΑΠ. 98 (1899). Ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς τὸ Δημόσιον ὀφείλει τόκους ὑπερημερίας καὶ ὀρθῶς ἐπέδικασε τοιοῦτους τῷ ἐνάγοντι ἢ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δὲν ἀπαλλάσσεται δὲ τοῦτο διὰ τοῦ προτεινομένου ἰσχυρισμοῦ ὅτι προσεφέρθη εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ κεφαλαίου, ἀλλ' ὅτι ὁ ἐνάγων ἠρνήθη νὰ λάβῃ τοῦτο, διότι ἡ προσφορά τοῦ ὀφειλέτου, ἵνα ἔχῃ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα θεόν νὰ γίνῃ ἐν καταλλήλῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ, ὅπερ δὲν συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μὴ ὀρίζοντος τοῦ Δημόσιου πότε, τίνι τρόπῳ καὶ πού προσεφέρθη εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ μὴ ἤδη ἀμφισβητουμένου κεφαλαίου, ἀφοῦ μάλιστα τὸ Δημόσιον ἠδύνατο νὰ καταθέσῃ αὐτὸ νομίμως ὅπως ἀπαλλαγῇ τῆς ἐκ τῆς ὑπερημερίας εὐθύνης, ὅπερ οὐ μόνον δὲν ἐπραξεν, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐναγοντος ἠμφισβήτησεν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πρωτοδικῶν αὐτοῦ ποσάσεων. (Π. Λ. 1 § 36 καὶ 37 (16. 3) L. 1 § 3 L. 7 (22. 1) ρ. L. 6 19 de usuris (4.32).

ΑΠ. 142 (1899). Ἐπειδὴ ὁ νεμάρχης Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας ἠδύνατο νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἀήμερον Μηδίας νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθήκον, ὅπερ ἐπέβαλεν αὐτῷ τὸ ἰσχὺν νόμου ἔχον διάταγμα τῆς 1ης Ἰουλίου 1838, τοῦ νὰ συντάξῃ ἐρανικὸν κατάλογον διὰ τὴν εἰσ-

πράξιν τοῦ εἰς τὸν πατέρα τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐπιδικασθέντος διὰ τελεσιδικίων ἀποφάσεων ποσοῦ, καὶ ὅτι μὴ πράξαν τοῦτο, κατέδειξεν ἀσύγγνωστον ἀμελείαν, ἣτις συνεπάγεται κατὰ τὰς περὶ προστήσαντος ἀρχὰς τοῦ Δικαίου, τὴν εὐθύνην τοῦ Δημοσίου εἰς ἀνόρθωσιν πάσης ἐντεῦθεν ἐπαλλούσης εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους ζημίας.

Ἐπειδὴ τὸ Ἐφετεῖον ἔκρινε ὅτι εἰς τὸν πατέρα τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἦτο ἐπιδικαστέον λόγῳ ἀποζημιώσεως τὸ ποσὸν τῶν τόκων τοῦ ἐπιδικασθέντος αὐτῷ κεφαλαίου, ὧν ἐστερήθησαν οἱ ἀναιρεσιβλήτοι ἕνεκα τῆς ἀμελείας τοῦ νομάρχου· δὲν ἐπρόκειτο ἄρα περὶ τόκων ὑπερημερίας τοῦ Δημοσίου, ἵνα ἔχῃ ἐφαρμογὴν ὁ ΧΛ' νόμος τοῦ 1877· δὲν ἤμαρτε ἄρα τὸ Ἐφετεῖον ὑπολογίσαν τόκον ὑπερημερίας τῆς κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαιτήσεως τῶν ἀναιρεσιβλήτων πρὸς 12 ο)ο μέχρι τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ πρὸς 8 ο)ο ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦτου καὶ ἐφεῖς.

ΑΠ. 220 (1896). Κατὰ τὸ ἄρθ. 1 ἐδ. 2 τοῦ νόμου ΧΛ' τοῦ 1877, ὁ νόμιμος ἐξ ὑπερημερίας τόκος πάσης τοῦ δημοσίου ὀφειλῆς ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς· ἀποφράμενον ἄρα τὸ Ἐφετεῖον, ὅτι δὲν ὀφείλονται τόκοι ὑπὸ τοῦ δημοσίου πρὸ τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης καταλειφθέντων ἀγρῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὀρθῶς τὸν προπαρατεθέντα νόμον ἠρμήνευσε καὶ ἐφαρμοσσε καὶ οὐδένα παρεβίβασε νόμον.

ΑΠ. 216 (1896). Κατὰ τὸ ἄρθ. 1 τοῦ νόμου ΧΛ' τοῦ 1877, νόμιμος ἐξ ὑπερημερίας τόκος πάσης τοῦ δημοσίου ὀφειλῆς ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς πρὸς 8 ο)ο κατ' ἔτος, πλὴν ἂν ἄλλως ὁρισθῇ διὰ συμβάσεως ἢ εἰδικοῦ νόμου ἢ ὑπάρχη ἀπόφασις τελεσιδικίας, οὕτω δὲ προσδιορίσας ὁ νόμος τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν εἶχε ἐφαρμογὴν, ἠγνόησε προδήλως νὰ δώσῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, καὶ ὑπαγάγῃ εἰς αὐτάς, κανονίζουσας τὸ μέτρον τοῦ τόκου καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως, πᾶσαν νόμιμον σχέσιν, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων.

ΑΠ. 247 (1896). Κατὰ τὸ ἄρθ. 1 ἐδ. 2 τοῦ νόμου ΧΛ' ὁ νόμος ἐξ ὑπερημερίας τόκος πάσης τοῦ δημοσίου ὀφειλῆς ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς, ἢ διατάξεις δὲ τοῦ αὐτοῦ ἔδαφίου, καθ' ἣν ἀπὸ τῆς ἐπιταγῆς πληρόνεται καὶ τόκος τόκου καὶ παντός ἄλλου ἐκκαθαρισμένου καρποῦ κατηργήθη ρητῶς διὰ τοῦ ἄρθ. 3 τοῦ νόμου ΦΣΕ' τῆς 22 Μαΐου 1882, ἀπαιτεῖται δὲ κατ' αὐτὸ πρὸς πληρωμῆς τόκου ἐπὶ τόκων ἢ ἄλλων προσόδων ἀγωγή.

ΑΠ. 391 (1895). Ὁ νόμος ΧΛ' δὲν ἠγνόησε νὰ κανονίσῃ μόνον τὸν μετὰ τὸν νόμον τόκον, ἀλλὰ καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς δημοσιεύσεώς του δὲν εἶχε συντελεσθῇ τελεσιδικία ἀποφάσεως ἢ συμβάσεως, ἀδιακρίτως ἂν εἶχαν ἐγερθῇ ἀγωγή πρὸ τοῦ νόμου.

ΑΠ. 226 (1888). Ὁ ρυθμιζὼν τὸν νόμιμον καὶ ἐξ ὑπερημερίας τόκου πάσης τοῦ δημοσίου ὀφειλῆς πρὸς 8 ο)ο ΧΛ' νόμος κατήργησεν ὡς εἰδικὸς καὶ μεταγενέστερος τοῦ Ἰανίου Κώδικος, ἀδιακρίτως

παντός προσώπου, ὄρισαντος αὐτὸν εἰς 10 ο/ο, ὁσάκις δὲν ὑπάρξει ἐνέχυρον ἢ ὑποθήκη, τὰς σχετικὰς διατάξεις αὐτοῦ (ἄρθ. 1760 Ἰον. Κώδ. τροποπ. διὰ τῆς ΜΓ' πράξεως τοῦ Ζ. Κοινοβουλίου), ὡς προδήλως ἀντικειμένας τῷ ΧΛ' νόμῳ.

ΑΠ. 103, 262 (1879), 120, 182 (1889). Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ΧΛ' τῆς 27 Ἰουνίου 1877, ὁ νόμιμος ἐξ ὑπερμερίας τόκος πάσης τοῦ δημοσίου ὀφειλῆς ὀρίζεται κατὰ κανόνα εἰς 8 ο/ο καὶ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς αἰτήσεως θεραπείας.

ΑΠ. 208 (1882). Ἐὰν ἡ ἀποζημίωσις, ἣν ὀφείλει τὸ δημοσίον, συνίσταται εἰς τὸν τόκον καὶ ἀνατοκισμόν, δὲν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος ΧΛ', ὁ ὀρίζων τὸν τόκον 8 ο/ο ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀπαγορεύων τὸν τόκον ἐπὶ τόκου, διότι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ εὐθύνη τοῦ δημοσίου εἶναι ἀπόρροια τῆς παρ' αὐτοῦ ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἕνεκα τῆς ἀμελείας τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ οὐχὶ τῆς ὑπερμερίας του, ὡς πρὸς τὴν ὅπου ἐφαρμόζεται ὁ ΧΛ' νόμος.

ΑΠ. 208 (1882). Ἀπόφασις, ἐπιδικάζουσα κατὰ τοῦ δημοσίου, πολὺ μετὰ τὸν νόμον ΧΛ' τὸν νόμιμον τόκον, καίπερ μὴ ὀρίζουσα αὐτὸν δι' ἀριθμοῦ, ἐννοεῖ ἀναμφισβητήτως τὸν πρὸς 8 ο/ο.

ΑΠ. 372 (1884). Τὸ ἄρθ. 1 τοῦ νόμου ΧΛ' τῆς 27ης Ἰουνίου 1877 περὶ τόκου ὑπερμερίας τῶν κατὰ τοῦ δημοσίου ἀγωγῶν ἀφορᾷ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐπὶ ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς πρόκειται νὰ δικασθῇ τὸ δικαστήριον, ζητοῦνται τόκοι ὑπερμερίας. ὡς ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀγωγῆς, οὐδὲως δὲ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ζητοῦνται τόκοι ὀφειλόμενοι ἐξ ἄλλης οἰτίας ὡς π. χ. τόκοι προκύψαντες μὲν ἐκ τῆς ἐπίδοσεως προγενεστέρως ἀγωγῆς, ζητούμενοι ὅμως δι' ἀγωγῆς μεταγενεστέρως.

ΑΠ. 285 (1883). Τὴν ἐφαρμογὴν τῆς περὶ τόκου τόκων διατάξεως τοῦ νόμου ΧΛ' δὲν κωλύει τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 22 Μαΐου 1882 ΝΣΕ' περὶ τόκου ὑπερμερίας, διότι ὁ νόμος οὗτος, μὴ κεκτημένος ὡς ὁ ΧΛ' ἀναδρομικὴν δύναμιν, ρυθμίζει τὸ μέλλον καὶ δὲν δύναται νὰ ρυθμίσῃ σχέσεις, ρυθμισθείσας ἤδη ὑπὸ τὸ κράτος προγενεστέρου νόμου.

ΑΠ. 233 (1878) 275 (1882) 285 καὶ 287 (1883) 143 καὶ 165 (1884) 120 (1887) 78 καὶ 267 (1888) 59 / 1890) 73 (1893). Ὁ περὶ ὑπερμερίας τοῦ Δημοσίου ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1877 νόμος ΧΛ', καθ' ὃν, ἐὰν δὲν ὀρίσθῃ ἄλλως διὰ συμβάσεων ἢ εἰδικῶν νόμων, ἢ δὲν ὑπάρχῃ τελεσίδικος δικαστικὴ ἀπόφασις ὀρίζεται εἰς 8 ο/ο ἔτησίως ὁ νόμιμος ἐξ ὑπερμερίας τόκος πάσης κατὰ τοῦ Δημοσίου ὀφειλῆς καὶ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς, καθορίσας ρητῶς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις αὐτοῦ, ἠγνόησε προφανῶς εἰς πᾶσαν ἄλλην ἀδιακρίτως περίπτωσιν ν' ἀποδώσῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, δι' ἣν κινεῖται τὸ τε μέτρον καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τοῦ νόμου καὶ τοῦ

της υπερμερίας τόκου, και επομένως να υπαγάγη υπό τὸ κράτος αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τινος τῶν ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, πᾶσαν νομικὴν σχέσιν, καίπερ προγενεστέρως λαβοῦσαν ὑπαρξίν.

ΑΠ. 142 (1890). Ἐφαρμόζεται ὁ νόμος ΧΛ' και ἐπὶ τῆς υποχρεώσεως τοῦ Δημοσίου πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀξίας τοῦ παραχωρητέου ἄγρου, καίπερ πρὸ τοῦ νόμου τούτου παραχθείσας, ὅταν δὲν συντρέχη οὐδεμίαν ἐκ τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἀναφερομένων ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων.

ΑΠ. 162 (1892). Αἱ ἐν τῷ πρώτῳ ἔδαφ. τοῦ ἄρθ. 1 τοῦ Νόμου ΧΛ' τοῦ 1877 καθοριζόμεναι ἐξαιρέσεις, αἱ ἀποκλείονται τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως, τῆς κανονισούσης τὸ μέτρον τοῦ ἐξ υπερμερίας τοῦ Δημοσίου τόκου, ἐξ ὧν συναγεται ἡ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου δεδομένη εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ἀναδρομικὴ ἰσχὺς, οὐδαμῶς σχετίζονται πρὸς τὴν ὄντιον τὴν ἐναρξίν τοῦ τοιοῦτου τόκου διατάξιν τοῦ ἔδαφ. 2, τοῦ μὴ ἐπαναλαμβάνοντος μὴδ' ἀναφερομένου ποσῶς εἰς αὐτὰς ὥστε ἡ ἐξ αὐτῶν συναγομένη ἀναδρομικὴ ἰσχὺς δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῆ και εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἔδαφ. 2.

ΑΠ. 65 (1888). Κατὰ τὸν νόμον ΧΛ' τῆς 29 Ἰουνίου 1877 περὶ υπερμερίας τοῦ Δημοσίου, τόκος υπερμερίας ἐπὶ ἐκκαθαρισμένων καρπῶν πληρόνεται μόνον ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν τελεσιδικίαν ἐπιταγῆς, και οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀποδοτέων εἰσοδημάτων ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς.

ΑΠ. 125 (1889). Κατὰ τὴν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΧΛ', τόκος ἐπὶ τόκου και παντὸς ἄλλου ἐκκαθαρισμένου καρποῦ πληρόνεται μόνον ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν τελεσιδικίαν ἐπιταγῆς, ἡ δὲ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται και ἐάν ἡ κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαίτησις εἶχε παραχθῆ και εἰσαχθῆ πρὸς συζήτησιν πρὸ τῆς ψήφισεως τοῦ νόμου τούτου.

ΑΠ. 189 (1896). Ἡ ἀναδρομικὴ δύναμις τοῦ νόμου ΧΛ' 1877 ὡς πρὸς τὸ ὄρισθῆν ὑπ' αὐτοῦ μέτρον τοῦ τόκου τῶν 8 τοῖς 100 ἐπὶ πάσης τοῦ Δημοσίου ὀφειλῆς δὲν χωρεῖ κατὰ τὸ 1 ἄρθρον, ὅταν ὑπαρξῆ περὶ τούτου τελεσιδικία ἀπόφασις.

ΑΠ. 275 (1882). Κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀπὸ 27 Ἰουν. 1877 ΧΛ' νόμου, ὁ νόμιμος ἐξ υπερμερίας τόκος πάσης τοῦ Δημοσίου ὀφειλῆς ὀρίζεται εἰς 8 1/10, πλὴν ἐάν ἄλλως ὀρίσθῃ διὰ συμβάσεως ἢ εἰδικοῦ νόμου ἢ ὑπάρχῃ ἤδη περὶ τούτου τελεσιδικία ἀπόφασις ὁ εἰρημένος δὲ τόκος ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς κτλ., ἄρα ἐπὶ πάσης τοῦ Δημοσίου ὀφειλῆς, μὴ ρυθμιζομένης ἄλλως διὰ συμβάσεως ἢ εἰδικοῦ νόμου, ὡς πρὸς τοὺς τόκους ὀφείλεται τόκος τῶν 8 1/10 ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς και ἐάν ἡ περὶ τόκων ἐνοχὴ παρήχθη πρὸ τοῦ εἰρημένου νόμου ἢ και κατέστη ἐπίδικος, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεδικάσθη τελεσιδικίως, διότι ρητῶς ὁ νόμος δίδωσι τὴν ἀναδρομικὴν ταύτην δύναμιν εἰς τοὺς ὄρισμούς του, τροποποιουμένων ἀναγκαιῶς τῶν περὶ

ὀπισθενεργείας τῶν νόμων ὁρισμῶν καὶ τοῦ ἀρθρ. 74ῆ Παλ. Δικ., περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου ἐφαρμογῆς τῶν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πρωτοδικαίου ἀποφάσεως ἰσχυουσῶν διατάξεων.

ΑΠ. 336 (1887). Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 4 τοῦ νόμου ΧΛ ὁ νόμιμος ἐξ ὑπερμερίας τόκος πάσης τοῦ δημοσίου ὀφειλῆς ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, γενικῆς δὲ καὶ ἀπολύτου οὐσίας τῆς διατάξεως ταύτης, προδήλως ὁ νόμος οὗτος ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἀπαιτήσεων προγενεστέρων, περὶ ὧν ὅμως δὲν ἐξεδόθη τελεσίδικος ἀπόφασις, ἐκτὸς ἂν εἰδικὸς νόμος ἢ σύμβασις ὁρίζῃ τὸ ἐναντίον.

ΑΠ. 65 (1888). Κατὰ τὸν νόμον ΧΛ' τῆς 27 Ἰουνίου 1877 τόκος ὑπερμερίας ἐπὶ ἐκκαθαρισμένων καρπῶν πληρόνεται μόνον ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν τελεσίδικαυ ἐπιταγῆς καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀποδοτέων ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, ὡς ἐφαλμένως ἐδέχθη τὸ Ἐφετεῖον.

ΑΠ. 78 (1888). Ὁ περὶ ὑπερμερίας τοῦ Δημοσίου νεώτερος ἐπὶ 27 Ἰουνίου 1877 νόμος, καθ' ὅν ἐάν δὲν ᾤρισθῆ ἄλλως διὰ συμβάσεων ἢ εἰδικῶν νόμων, ἢ δὲν ὑπάρχῃ τελεσίδικος δικαστικὴ ἀπόφασις ὁρίζεται εἰς 8 ο/ο ἐτησίως ὁ νόμιμος ἐξ ὑπερμερίας τόκος πάσης κατὰ τοῦ Δημοσίου ὀφειλῆς, καὶ ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, καθορίσας ρητῶς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις αὐτοῦ, ἐνόησε προφανῶς εἰς πᾶσαν ἄλλην ἀδιακρίτως περιπτώσιν ἢ ἀποδώσῃ ἀναίτητικὴν δύναμιν εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, δι' ὧν κανονίζεται τὸ τε μέτρον καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τοῦ νομίμου καὶ τοῦ τῆς ὑπερμερίας, τόκου, καὶ ἐπομένως νὰ ὑπαγάγῃ ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν, ἐπ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τινος τῶν ἀρτι ἐκτεθεισῶν ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, πᾶσαν νομικὴν σχέσιν, καὶ περ προγενεστέρας λαβοῦσαν ὑπαρξίν.

ΑΠ. 12 (1897). Ὁ νόμος ΧΛ', προνοῶν περὶ ὑπερμερίας ἐν γένει (ἄνευ τινὸς διακρίσεως μεταξὺ ὑπερμερίας ex re καὶ ὑπερμερίας ex persona), προτίθεται νὰ κανονίσῃ τὸ ποσὸν τοῦ τόκου καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ ἐπὶ πάσης ἐν γένει ὀφειλῆς τοῦ δημοσίου ἐξ οἰαδήποτε αἰτίας προερχομένης, πλην τῶν ρητῶς ἐν τῷ νόμῳ ἐξηρημένων. Ὅθεν οὐδαμῶς ἐφαρμόζεται εἰς τὰς ὀφειλὰς τοῦ Δημοσίου ὁ νόμος 13 § 20 καὶ 21 τοῦ Πανθ. (19.1), ὅστις, ὑποχρεῶν πάντα ἀγροαστὴν εἰς καταβολὴν τόκου ἀπὸ τῆς πρακτικῆς τοῦ πωληθέντος, δὲν εἶναι εἰδικὸς διὰ τὸ Δημοσίον, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ νόμος.

2. Αἱ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει προσωπικαὶ ἀγωγαὶ κατὰ τοῦ δημοσίου ἕνεκα ἀπολύτως, καθυστερήσεως μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν, ἢ παραβάσεως τῶν περὶ προβιβασμοῦ ἢ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς θαλάσσης νόμων παραγράφονται, τῶν

μέν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν μετὰ ἓν ἔτος, τῶν δὲ λοιπῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν μετὰ διετίαν, ἀφ' ἧς κατὰ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγήν δικαίωμα, πλὴν ἂν ἡ ἀπαίτησις ἀνεγνωρίσθῃ παρὰ τοῦ δημοσίου, ὁπότε παραγράφονται μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 69 καὶ 70 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσιν ἐπὶ ἀγωγῶν προερχομένων ἐκ τῶν περὶ καταδωξέως τῆς ληστείας νόμων.

3. Ἡ διετής παραγραφή τῶν προϋπαρχουσῶν ἤδη ἀπαιτήσεων ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, πλὴν ἂν κατὰ τοὺς περὶ παραγραφῶν κειμένους νόμους δὲν ὑπολείπηται διετία πρὸς ἐνάσκησιν τῆς ἀγωγῆς. Ἡ δὲ κατὰ τὰ ἀρθρα 69 καὶ 70 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου παραγραφή ἀρχεται, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγήν δικαίωμα.

νόμος ΡΞΘ' τῆς 22 Μαΐου 1882. Περὶ τόκου ὑπερημερίας.

1. Ὁ νόμιμος καὶ ὁ τῆς ὑπερημερίας τόκος ὀρίζεται εἰς ὀκτῶν μὲν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐτησίως ἐπὶ παντὸς πολιτικοῦ χρέους, εἰς ἑννέα δὲ ἐπὶ ἐμπορικῶν.

ΑΠ. 104 (1867). Ἐπειδὴ ὁ Βυζαντινὸς νόμος τὸν μὲν ἡμικατοστιαῖον τόκον βαρῶν καὶ νόμιμον λέγει, τοὺς δὲ ἀπὸ τρίτης ἑκατοστῆς καὶ ἐλαφροτέρους τόκους τῆς συνθηθείας ἀποκαλεῖ (Βασ. (37.7) 7 § 10. (23. 3) 1 πρ. 13 πρ. καὶ 37) ἐκ τούτου δὲ ἐξάγεται, ὅτι ὅπου ὁ νόμος αὐτὸς τὸν ἀπὸ τρίτης ἢ τετάρτης ἑκατοστῆς τόκον παρέχει, ταῦτα πράττει διὰ δύο λόγους:

α) Διότι τοιοῦτος ἦτο τότε ὁ συνήθως συμφωνούμενος τόκος· τοῦτέστι διὰ τὸν λόγον, ὅτι ὁ τῆς συνθηθείας τόκος, ποῦ μὲν εἰς τὸ τρίτον τῆς ἑκατοστῆς συνίστατο, ποῦ δὲ εἰς τὸ τέταρτον αὐτοῦ, καὶ

β) Διότι τὸν τῆς συνθηθείας τόκον ἤθελε καὶ ἔπρεπε κατὰ τὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἀρχὰς τοῦ δικαίου νὰ παρέχῃ τῷ ἀδίκως στερηθέντι τῆς χρήσεως τῶν χρημάτων του ἐνάγοντι· ἐπομένως καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχόμενος τόκος, ὡς τόκος πρὸς τὴν συνθηθείαν ὀριζόμενος, ἀμετάβλητος μένει ἐνὸσφ καὶ ὁ τῆς συνθηθείας τόκος ἐκ νο-

μοθετικῆς ἀνάγκης ἀμετάβλητος ἐστί· μεταβάλλεται δὲ πρὸς αὐτὴν ἅμα ἡ ἀνάγκη ἐκείνη ἐκλείψει.

Ἐπειδὴ ὁ μὲν Βυζαντινὸς νομοθέτης ἀπηγόρευσε τῇ συνθησὶ νὰ παράσχη ποτὲ τόκον μείζονα τῶν ὑπ' αὐτοῦ δριζομένων μέτρων τοῦ ἀπὸ τετάρτης, τρίτης καὶ ἡμισίας ἑκατοστῆς, ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης ἀποφανόμενος διὰ τοῦ ἀπὸ 27 Φεβρουαρίου 1835 Βασιλικοῦ διατάγματος ἐπικρατέστερα τοῦ νόμου τὰ ἔθιμα ἐπιτρέπει τούναντιον τῇ συνθησὶ νὰ παρέχῃ τόκον πέραν τῶν περιορισμῶν ἐκείνων.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ, κατὰ τὰ εἰρημένα, ὅπου ὁ νόμος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸν ἀπὸ τρίτης ἑκατοστῆς παρέχει τόκον, τὸν τῆς κρατουσῆς συνθησὶας τόκον ἐννοεῖ νὰ παράσχη, πᾶσαι δὲ αἱ τὸν τῆς συνθησὶας τόκον περιορίζουσαι διατάξεις οὐδὲν ἔχουσι, σήμερον κύρος ὡς ἀντικείμεναι εἰς πολυχρόνιον καὶ ἀδιάκοπον συνθησὶαν διὰ πλείστων ὄσων δικ. ἀποφάσεων καθιερωμένην, καθ' ἣν ὁ ἐτήσιος τόκος εἰς 1200 συνίσταται, ὁ δεκαπτῆς δύναται καὶ ὀφείλει πρὸς τὴν συνθησὶαν ταύτην νὰ ὀρίξῃ τὸ μέτρον τοῦ τόκου, ὅπουδῆποτε ὁ νόμος τόκον τῷ ἀνάγοντι παρέχει, κατηργημένον θεωρῶν αὐτὸν πάντοτε μόνον, καθ' ὅσον ἀντίκειται εἰς τὴν συνθησὶαν τουτέστιν ὡς πρὸς τὸ μέτρον τοῦ τόκου.

ΑΠ. 239 (1854). Ἐπειδὴ ὅλοι οἱ προσδιορίζοντες τὸν ὄρον τοῦ τόκου νόμοι, ἐν οἷς καὶ ὁ νόμος 26 § 1 τοῦ Κώδικος de usuris (4. 32), ὃν ἐφήρμοσε τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, κατηργήθησαν ρητῶς διὰ τῆς μεταγενεστέρως νεαρᾶς τοῦ αὐτοκράτορος Βασιλείου ἐμπειριομένης ἐν τῇ ἐξαβίβλω τοῦ Ἀρμεν. ἂν δὲ κατηργήθη ἐπομένως καὶ ἡ Νεαρὰ αὕτη διὰ τῆς ἀχρηστίας, ὥστα οἱ δανείζοντες χρήματα λαμβάνουσι τόκον, δὲν ἐπεται ὁμοίως ἐκ τούτου δι: ἐπανελάβον τὴν ἰσχὺν τῶν οἱ καταργηθέντες διὰ τῆς Νεαρᾶς νόμοι· διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλος μεταγενεστερος νόμος ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐξαβίβλω ἐπαναφῶν αὐτοὺς εἰς τὴν προτέραν ἰσχὺν των, ἢ προσδιορίζων τὸ μέτρον τοῦ τόκου ἀνά 12 ο)ο κατ' ἔτος, ἀλλ' ὁ πληρονόμος ἐπὶ τῶν δανείων τόκος, ὡς καὶ τὸ μέτρον αὐτοῦ, δύναται νὰ λαμβάνωσι τὴν ὑπαρξίν των ἐκ τοῦ ἐθίμου. Ὅθεν, αἰτησάμενου τοῦ ἀναρσειβλήτου νὰ περιορισθῇ τὸ μέτρον τοῦ τόκου εἰς 12 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος ἐπὶ τῷ λόγῳ, (ὃν ἀναφέρει ἐν τῇ ἀγωγῇ του, δι: τὸ ἀνωτάτον μέτρον τοῦ τόκου εἶναι ἐν Ἑλλάδι 12 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος, καὶ δι: πᾶσα συμφωνία ὑπερβαίνουσα τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι παράνομος, καὶ τὸ περιπλέον δοθὲν καταλογίζεται εἰς τὸ κεφάλαιον, ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλως δ' ἐπιστρέφεται) τὸ δικαστὴν ἐφετεῖον ὤφειλε νὰ διατάξῃ προηγουμένως τὴν ἀποδείξιν αὐτοῦ τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ἢ νὰ προσδιορίσῃ ἄλλως τὸ περὶ ἀποδείξεως θέμα, κατὰ τὸ ἀρθρ. 250 τῆς πολ. δικονομίας· καθόσον ὁ ἀναρσειβλήτος δι' αὐτῶν τῶν λόγων ἰσχυρίζετο, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὑπαρξίν ἐθίμου, προσδιορίζοντος τὸ μέτρον τοῦ τόκου εἰς 12 τοῖς ο)ο. Προσδιορίσαν δὲ τὸ εἰρημένον δικαστήριον τὸν τόκον εἰς αὐτὸν τὸν ὄρον, ἧτοι 12

τοῖς α)α κατ' ἔτος, χωρίς νὰ διατάξῃ προηγουμένως ἀποδείξιν τινὰ περὶ τούτου, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει μόνου τοῦ προμνημονευθέντος νόμου 26 § 1 τοῦ Κώδικος, ἐνῶ ὁ νόμος οὗτος εἶναι κατηρηγμένος, ὡς προέβηται, καὶ ἐνῶ ὁ ἀναιρεσίων ζητῶν τὴν ἀπορρίψιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἤρναίτο ἐν γένει ὅλους τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτοῦ, παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως ἀρχάς.

ΑΠ. 272 (1850). Ἐθιμον, καθ' ὃ δὲν σύγχωρεῖται τόκος ἀνώτερος τῶν 12 τοῖς α)α, ἰσχύει διότι δύναται μὲν τις διὰ συμβάσεων νὰ αὐθιγῇ νομιμῇν σχέσιν ἐναντίον τοῦ ρυθμιζόντος αὐτὴν ἐθιμου τῶν ὁμοῦ τούτου δὲν περιέχῃ ἀπολύτους ἐπιτακτικούς ὁρισμοὺς, ὧν τὴν ἰσχὺν δὲν δύναται ν' ἀποτρέψῃ ἰδιωτικὴ θέλησις, ἀλλὰ διατάξεις σχετικὰ σκοπούσας τὴν ἀναπλήρωσιν τῆς σιωπῆς τῶν συνιστάντων νομικῶν σχέσεως, καθάσον οὗτοι δὲν ἐρρυθμίσαν διὰ τῆς ἰδιωτικῆς αὐτῶν θελήσεως τὰς νομικὰς σχέσεις των.

ΑΠ. 242 (1856). Ἐπειδὴ διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ περατοῦται ἡ δίκη καὶ δὲν δύναται πλέον νὰ κινηθῇ ἀγωγή περὶ τῆς ἀπαιτήσεως, περὶ ἧς ἐγένετο συμβιβασμός, Β. (11. 2) 39, 48 καὶ 56 ἀρθρ. 477 πάλ. δικ., οὐδεὶς δὲ νόμος ἀπαγορεύει τὸν συμβιβασμὸν περὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν παραγομένων ἐκ συνολογήσεως τόκων ἀνωτέρων τοῦ κατ' ἔθιμον τεταγμένου ὄρου, οὐδὲ πρόκειται ἐνταῦθα ἀντικείμενον ἐξηρηγμένον τοῦ συμβιβασμοῦ, ἀφοῦ δεκτικαὶ τούτου εἰσὶ καὶ αὐταὶ α) ἐνεκα κολασίμου πράξεως περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεις δὲν τὰ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσίοντος περὶ ἀναζητήσεως τόκων ἀνωτέρων τοῦ κατ' ἔθιμον τεταγμένου ὄρου, περὶ ἧς εἶχε συμβιβάσθῃ μετὰ τοῦ ἀντιδίκου του, οὐδένα νόμον παρεβίασαν· οὐδεὶς δὲ τῶν τῆς ἀναιρέσεως λόγων ἔχει ἐπίρροπον εἰς τὸ διατακτικόν τῆς ἀποφάσεως, διότι πάντες στηρίζονται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ νόμου περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς συνολογήσεως παρανόμων τόκων, ἐνῶ οἱ ὁρισμοὶ ἐκείνοι συγκαταργηθέντες μετ' ἀπάσας τὰς τῶν τόκων θερμοθεσίας ὑπὸ τοῦ Βασιλεῖου τοῦ Μακεδόνα περιελήφθησαν εἰς τὴν ἐξαβιβλὸν τοῦ Ἀρμ., ὡς στοιχεῖα τῆς ἱστορικῆς ἀναπτύξεως τῆς προκειμένης θερμοθεσίας καὶ οὐχὶ ὡς ἐν ἰσχύϊ ὁρισμοὶ τοῦ δικαίου.

ΑΠ. 318 (1853). Ἐπειδὴ τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἐφετῶν λαβὼν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμῆσαν τὰ ὑποβληθέντα ἐνώπιόν του ἄνωρα γεγονότα, παραδέχεται ὅτι α) αἰτίαι, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἀναιρεσίων Β. ἀποδίδει τὰς προκυψάσας εἰς αὐτὸν δῆθεν ζημίας καὶ πτεροθεσίας ὀφειλετῶν, δὲν ἀπεδείχθησαν βάσιμοι, ὥστε νὰ κατασθῇ οὕτως τὸν ἀναιρεσιβλήτον ὑπεύθυνον πρὸς ἀποζημιώσιν· παραδέχεται δὲ προσέτι ὅτι ἡ γενομένη περὶ δανείου μεταξὺ τῶν εἰρημένων διαδίκων καὶ καλύπτουσα ἐν μέρει παρανόμους τόκους συμφωνία δὲν ἀποτελεῖ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὕβριν ἢ ἀδικίαν τοιαύτην, ὥστε νὰ ὑπαγορεύσῃ καὶ ἄλλην ἱκανοποίησιν, εἰμὴ μόνον τὴν τε ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀναιρεσίοντος ἐκ τῆς πληρωμῆς τόκου ὑπερβαίνοντος τὸν νόμι-

μον ὄρον, καὶ τὴν ἀποζημίωσίν του διὰ τὰς τυχόν προκυψάσας εἰς αὐτὸν ἐκ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς παρανόμου ἐν μερεὶ συμφωνίας ἐνεργηθειῶν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πράξεων, θετικὰς, βεβαίας καὶ ἀμέσους ζημίας, καὶ ὅτι αἱ προταθεῖσαι παρὰ τοῦ ἀναιρεσειόντος δὲν ὑπάρχουσι πραγματικαὶ καὶ ἄμεσοι βλάβαι καὶ στέρησεις ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας ὁ ἀναιρεσειῶν ἐπιελλε βεβαίως καὶ ἀσφαλῶς ἢ ἀπολαύσει, ἀλλ' ὡς βεβαιοὶ τὸ διαληφθὲν δικαστήριον, ἡ μὲν ἀπαίτησις τῶν 50 χιλιάδων δραχμ. εἶχεν ἀντικείμενον ἀορίστου τινός καὶ ἡθικῆς μᾶλλον ἰκανοποιήσεως, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀπέβλεπον προφανῶς ζημίας καὶ στέρησεις κερδῶν ὑποθετικὰς καὶ ἀπαιτιζομένας ἐκ συνεπειῶν μεμακρυσμένων, ἐμίστων καὶ στερουμένων πάσης βεβαίας καὶ ἀσφαλοῦς βάσεως, καὶ ἰδιαίτερος ἡ τῶν 6 χιλιάδων δραχμῶν ἀφορῶσα δικαστικὰ ἐξοδα ἄλλα παρὰ τὰ εἰς τὴν διεξαχθεῖσαν δίκην περὶ ἐκπτώσεως τῶν παρανόμων τόκων ἐπιδικασθέντα, ἀντιβαίνει εἰς τὰ ἄρθρα 215 — 219 πολιτ. δικ. Ὅθεν τὸ εἰρημένον δικαστήριον τῶν ἐφετῶν νομίμως ἀπέρριψε τὰς περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσεις τοῦ ἀναιρεσειόντος· ἂν δὲ μὴ ὀρθῶς ἐξετίμησε τὰ ἐξ αὐτῶν ἐμῶρφως τὴν πεποιθησὶν του γεγονότα, τοῦτο, ὡς πραγματικόν, δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπίκρισιν τοῦ Ἄρ. Πάγου.

ΑΠ. 37 (1863). Ἐπειδὴ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου ἢ πρὸς πληρωμὴν τῶν ὑποχρέωσις γεννᾶται ἐκ διατάξεως τινός τοῦ νόμου, ἢ ἐκ συμφωνίας, ἢ ἐξ ὑπερημερίας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου το ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον οὐδένα παραδέχεται λόγον ἐπιτρέποντα, ὡς καμὶ νόμου τινός, ἢ συμφωνίας, ἢ ἐξ ὑπερημερίας, τὴν πληρωμὴν τῶν πρὸ τῆς ἀγωγῆς τόκων ἐπὶ τῶν δαπανημάτων τοῦ ἀναιρεσειόντος ἄρα νομίμως ἀπέρριψε τὴν πρὸς πληρωμὴν ταιούτων τόκων ἀφ' ἧσιν οὗτοῦ περιορίσταν τὴν ἀπόδοσιν αὐτῶν μόνον ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς, ὅτε κατὰ τὸ 156 ἄρθρον πολ. δικ. ἐγέναντο ὑπερήμεροι οἱ ἀναιρεσιβλήτοι.

ΑΠ. 203 (1849). Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσειῶν Σ. ἰσχυρισθεὶς ὅτι οἱ ἐναγόμενοι ὤφειλον νὰ πληρώσωσιν εἰς αὐτὸν τόκους ὑπερημερίας, ἀρ' οὗ χρόνου ἢ ἐν τῷ ὁμολόγῳ ἀνεφερομένη ἐξαίτησις προθεσμία ἐληξεν, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 1820 ἔτους καὶ ἐφεξῆς μέχρι διπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου, συμφωνηθέντος ἐξ ἀρχῆς ἐντόκως, οὐχὶ δὲ, καθά οὕτως διατείνοντο, ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς κινηθείσης κατὰ πρῶτον τὴν 12 Δεκεμβρίου 1848, ἐπεκαλέσθη, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του, καὶ τὰς περὶ ὑπερημερίας διατάξεις τοῦ Ἄρμεν., τῶν ὁποίων ἡ ἐφαρμογὴ ἤθελε συνεπιφέρει, κατὰ τὴν αἰτησὶν αὐτοῦ, τὸν διπλασιασμόν τοῦ κεφαλαίου. Τὸ ἐξ δικαστήριον διὰ τὸν λόγον καὶ μόνον, μὴ ἀμφισβητηθέντα ἄλλως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσειόντος, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐληξεν ἢ ἐν τῷ ὁμολόγῳ ὀριζομένη προθεσμία τῆς πληρωμῆς ἰσχυρῆς ἐν Ἀθήναις τὸ Τουρκικὸν δίκαιον, ὅπερ δὲν ὑποχρεοῖ εἰς καταβολὴν τόκου ὑπερημερίας, ἐθεώρησε μὴ ἐφαρμοστέας ἐν τῇ προκειμένῃ

περιπτώσει τὰς διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου, ἐνῶ, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι δὲν ὑπῆρχε κατὰ τὴν εἰρημένην ἐποχὴν νόμος τις περὶ τόκου, μολαταῦτα ἔπειτα, ἤτοι ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου ἐν Ἀθήναις (περιστατικοῦ, ὅπερ ἠδύνατο νὰ γενῆ ἀντικείμενον ἀπαδείξεως) οἱ τῆς ὑπερημερίας τόκοι ἤρξαντο καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ τρέχωσι καθόσον ἢ ἐξοφλησις τοῦ ἐπιδίκου δανείου ἀνεβλήθη ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἐν τῷ μεταξὺ τῶν ὁποίων προδήλως τὸ Ρωμ. δίκαιον ἔλαβεν ἰσχὺν ἐν Ἀθήναις.

ΑΠ. 31 (1885). Ὁ νόμος ΚΣΕ' τῆς 22 Μαΐου 1882 περὶ τόκου ὑπερημερίας δὲν ἀφορᾷ εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ ρυθμίζει τὰς ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ λαμβανούσας ὑπαρξιν ἢ ἄλλως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἐπιδικαζόμενας ἀπαιτήσεις.

ΑΠ. 105 (1892). Ὑπαρχούσης τελεσιδικίας περὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐναγομένου εἰς πληρωμὴν τόκων 12 ο/ο, δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ ὁ τόκος οὗτος εἰς 8 ο/ο ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ΚΣΕ' τῆς 22 Μαΐου 1882 περὶ τόκου ὑπερημερίας, διότι ὁ νόμος οὐδὲν περὶ τῶν διὰ τελεσιδικίων ἀποφάσεων κανονισθέντων ἀποτελεσμάτων τῆς ὑπερημερίας ὀρίζει, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπ' αὐτῶν, ἄτε τῆς τελεσιδικίας διαφραγούσης τὸ κράτος παντῶν τῶν μεταγενεστέρων ταύτης νόμων, εἰμὴ καὶ περὶ ταύτης ρητῶς διαλαμβάνουσι.

ΑΠ 6 (1892). Τὸ Δικαστήριον καταδικάζει τὸν ἐναγομένον εἰς καταβολὴν τόκου 12 ο/ο, ὀφείλει συγχρόνως νὰ βεβαιώσῃ ἐν τῇ ἀποφασί του, ὅτι πρόκειται περὶ συμπερωνημένου τοιοῦτου, διότι ὁ νόμος τῆς ὑπερημερίας τόκος, κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ ἀπὸ 22 Μαΐου 1882 ΚΣΕ' νόμου, δὲν ὑπερβαίνει τὰ 8 ο/ο.

ΑΠ. 149 (1879), 123 (1880). Κατὰ τὰ ἀρθρ. 1066 καὶ 1760 τοῦ Ἰονίου Κώδ., ὁ τῆς ὑπερημερίας τόκος λογίζεται πρὸς δέκα τοῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος.

ΑΠ. 161 (1896). Ἀληθῶς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐρμηνευτικοῦ νόμου 27 Κώδ. (4.32) αἱ διατάξεις αἱ περιορίζουσαι τὸ μέτρον τοῦ τόκου ἔχουσι δυνάμιν ἀναδρομικὴν ὅσον ἀφορᾷ τοὺς συμβατικοὺς τόκους, καθόσον οἱ ὀφειλόμενοι ἐξ αὐτῶν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὡς ἄνω εἰρηγῆς νόμου κανονίζονται καθ' ὃ μέτρον ὀρίζει ἢ περιορίζει τὴν διάταξιν, ὡς σαφῶς διατυπῶνται ἐν τῷ ἄνω ἐρμηνευτικῷ νόμῳ, ἀλλ' ἂρ' ἑτέρου κατὰ τὴν ταυτῆς διάταξιν τῆς Νεαρᾶς 19 ἐν προοίῳ καὶ κεφ. Α', ἡ ἀναδρομικὴ δυνάμεις τῶν ἐρμηνευτικῶν νόμων δὲν ἐκτείνεται ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἐπὶ τῶν τελεσιδικίως λυθέντων ζητημάτων, ὥστε καὶ ὑποτιθεμένου ὅτι ὁ ἄνω μνησθεὶς ἐρμηνευτικὸς νόμος ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ὑπερημερίας τόκων, οὐχ ἦτιον τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ἐπιδικαζόντων ἀνακρεσιδλήτων τόκους ὑπερημερίας πρὸς 15 ο/ο ἑτησίως καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ μετα τὸν περιορισμὸν τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας εἰς 8 ο/ο Νόμον τοῦ 1882, δὲν παρεβίασε νόμον

τινά ἀπ' ἐναντίας συναμορφώθη πληρέστατα πρὸς τὴν διάταξιν τῆς ἀνωτέρω Νεαρᾶς, ἀφοῦ δέχεται ὅτι οἱ ἐπιδικασθέντες τόκοι εἶχον μίχρως ἐξοφλήσεως τοῦ κεφαλαίου προηγουμένως τελεσιδικίως ἐκδικασθῆ.

ΑΠ. 93 (1882). Κατὰ τὸ Διάταγμα τῆς 23 Φεβρ. 1835 δι' οὗ ἀπεδόθη εἰς τὰ ἴθιμα, ὅπου ἐκράτησαν, ὑπερτέρα ἰσχύς, πᾶσαι αἱ τὸν τῆς συνήθειας τόκον περιορίζουσαι διατάξεις οὐδὲν ἔχουσι σήμερον κύρος ὡς ἀντικείμεναι εἰς ἀδιάκοπον καὶ πολυχρόνιον συνήθειαν, διὰ πλείστων ὄσων δικαστικῶν ἀποφάσεων καθιερωμένων, καθ' ὧν ὁ ἐτήσιος τόκος εἰς 12 οἷο συνίσταται, ὁ δὲ δικαστὴς ὀφείλει πρὸς τὴν συνήθειαν τούτων νὰ ὀρίξῃ τὸ μέτρον τοῦ τόκου, ὅπου ὁ νόμος τόκον τῷ ἐνάγοντι παρέχει, κατηργημένον θεωρῶν αὐτὸν πάντοτε καθόσον μόνον ἀντίκειται εἰς πασιδὴλον ἀρχαῖον ἴθιμον, τουτέστιν ὡς πρὸς τὸ μέτρον τοῦ τόκου καὶ ὡς πρὸς τοὺς περι ἀνατοκισμοῦ καὶ ὑπερδιπλασίῳ περιορισμούς καταστάντας εἰς ἀχρηστίαν δυνάμει πολυχρονίου ἔθιμου, εἰσαχθέντος ὑπὸ τῶν ἀναγκῶν τῆς νέας καταστάσεως τῆς κοινωνίας καὶ τῶν νέων τοῦ πολιτισμοῦ σχέσεων καὶ δυνάμει τῶν ἀρχῶν τῶν ρητῶς καθιερωθεισῶν συμφώνως μὲ τὰς ἀνάγκας τούτας ἐν νεωτέροις καὶ νῦν ἰσχυραῖς νόμοις ἧγουν τῷ ἀπὸ 26 Μαΐου καὶ 12 Νοεμβρ. 1836 περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν νόμῳ, τῷ Διατάγματι περὶ συνοικισμοῦ τῶν Χίων, τῷ ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1843 Διατάγματι περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ καταστατικῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, τῷ περὶ πληρωμῆς τῶν χρεῶν τῶν Δήμων νόμῳ τῆς 25 Ἰανουαρίου 1852, τῷ ἀπὸ 21 Νοεμβρίου 1862 ψηφίσματι τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως περὶ τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν 6 ἑκατομμυρίων καὶ τῷ νόμῳ τῆς 12 Ἀπριλλίου 1867 περὶ ἐθνικοῦ δανείου.

ΑΠ. 6 (1892).—Τὸ δικαστήριον ἀποφηνάμενον τὴν ἀγωγὴν δεκτὴν οὐ μόνον κατὰ τὴν αἰτησὶν αὐτῆς περὶ καταβολῆς τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀπαιτήσεως ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τόκου πρὸς 12 οἷο κατ' ἔτος χωρὶς συγγρόνως νὰ βεβαίωσιν ὅτι πρόκειται περὶ συμπεφωνημένου τοιοῦτου, παρηρμήνευσε προφανῶς τὸ ἀρθ. 1 τοῦ ἀπὸ 22 Μαΐου 1882 (ΣΕ) Νόμου καθ' ὃ ὁ τῆς ὑπερημερίας τόκος ἐπὶ πολιτικῶν ἀπαιτήσεων δὲν ὑπερβαίνει τὸ 8 οἷο. Οὗτω δὲ ἀποφηνάμενον κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του ἀναιρετέαν κατὰ τὴν διάταξιν αὐτῆς ταύτην (ἀρθρ. 807 § 7 Πολ. Δικ.).

ΑΠ. 44 (1873). Ἡ ὑπερημερία ἀρχεται ἀπ' ἧς ὁ ὀφειλέτης ὀχλήθεις ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ δὲν καταβάλλει τὴν ὀφειλὴν του ὥστε ὁ καταδικασθεὶς νὰ πληρώσῃ τὸν ἐν Ἑλλάδι νομοισμένον τόκον ὑπερημερίας καὶ οὐχὶ τὸν ἐν Γαλλίᾳ, ἐνθα ἀνεγνώρισεν τὸ χρέος του, ὀφείλει τὸν ἐν Ἑλλάδι τόκον διότι ὁ τόκος τῆς ὑπερημερίας ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ τόπου, ὅπου ὁ ὀφειλέτης κατέστη ὑπερημέρος. Νόμ. 32 Πανδ. (22.1).

ΑΠ. 114 (1861). Ἐπειδὴ τὸ ἐρστειὸν ἐπέδικασεν εἰς τὸν ἀναι-

ρισαιόντα λόγω αποζημιώσεως τὸ καθαρὸν εἰσόδημα ἐκ δραχμῶν 700 κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1843 μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ ἐκ δραχ. 11666 υπολογισθέντος κεφαλαίου ἢ μέχρι τῆς ἄρσεως τῆς πρὸς ἀνέγκειν παρεμποδίσεως διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς προελθοῦσαν καθυστέρησιν τῶν τοῦ ὑδρομύλου ἐτησίων εἰσοδημάτων· οὕτω δὲ γυνόμενης τῆς ἀποζημιώσεως, ἄλλη δὲν ὀφείλεται διὰ καταβολῆς τόκων τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν, διότι τόκος ἐπὶ τῶν ἐπιδικαζομένων εἰς ἀποζημιώσιν κιοσῶν δὲν συγχωρεῖται, νόμος 15 Π. (22,1), ὅπως, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ περὶ τόκου περιοριστικὰς διατάξεις τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, δὲν δίδεται τόκος ἐπὶ τόκου, ὅστις ἐπέχει τὰξιν καρποῦ. Νόμος 28. (4.32). Νόμος 34 Π. (22,1) ἐπομένως καὶ τὸ ἐφετεῖον ὀρθῶς ἀπεφάνηκε ὅτι δὲν πρέπει νὰ πληρωθῇ τόκος ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων ἕνεκα ἀντιστοιχοῦσι μὲ τὸν τόκον τοῦ κεφαλαίου τοῦ ἀναιρεσιόντος.

ΑΠ 39 (1867). Ἐπειδὴ προκύπτει μὲν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀρθρῶν 864 καὶ 156 § 2 πολ. δικ. ὅτι ἀπὸ τῆς πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγῆς ἄρχονται οἱ τῆς ὑπερημερίας τόκοι· ἀλλ' αἱ διατάξεις αὗται, ὑποθέτουσαι προδήλως ὀφειλὴν δεκτικὴν τόκου, δὲν χωροῦσιν ἐπὶ τῆς πρὸς ἀπόδοσιν καρπῶν ἐνοχῆς, ἥτις κατὰ τὸν νόμον 15 Πανδ. (22, 1.) δὲν εἶναι δεκτικὴ τόκου· ἄρα τὸ Ἐφετεῖον, στηριχθὲν ἐπὶ τῆς ἐναντίας βράσεως καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπιταγῆς ὀφείλονται τόκοι ἐπὶ τῶν διὰ τῆς ἐκτελουμένης ἀποφάσεως ἐπιδικασθεῖσων ἐπι-καρπιῶν, παρεβίβασε τὸν παρατεθέντα νόμον.

ΑΠ. 172 (1865). Ἐπειδὴ ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων τῶν ἐφετῶν ἐξάγεται ὅτι ἡ ἐκκληθεῖσα πρωτόδικος ἀπόφασις, παραδεχθεῖσα τὴν περὶ τόκου αἰτησιν τῶν ἐναγόντων, ἐπέδρασε αὐτοῖς τόκον ἐτήσιον ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς μέχρι ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους συνιστάμενον εἰς 12 τοῖς ἑκατόν, καὶ τοῦτο ἀναμφισβόως κατ' ἔθιμον διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων ἀνεκάθεν καθιερωμένον, καὶ ὅτι τὸ ἐφετεῖον, καίτοι ἀναγνωρίζον τὴν ὑπαρξιν τοῦ ἔθιμου τούτου, ἐθεώρησεν ὡς ἰσχυροῦσας καὶ ἐπήρμωσε τὰς περὶ τοῦ υπερδιπλασίου περιοριστικὰς διατάξεις τοῦ Βυζαντιν. Δικαίου (ἐξ. Ἄρμ. (Γ'. 2) 5, περιορίσαν τὸν τόκον μέχρι διπλασιασμοῦ τοῦ χρέους. — Ἐπειδὴ, τοῦ τόκου προερχομένου σήμερον οὐχὶ ἐκ τοῦ γραπτοῦ νόμου, ἀλλ' ἐξ ἔθιμου πολυχρονίου, ἀδικόπου καὶ διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων ἀνεκάθεν καθιερωθέντος, ὅπερ κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ κατὰ Φεβρουάριον 1835 διατάγματος ὑπερισχύει τῶν περὶ μέτρου καὶ υπερδιπλασίου περιοριστικῶν διατάξεων τοῦ Βυζαντινοῦ δικαίου, Βασ. (23,3) 72, 78, καὶ ἀπερίοριστον καθίστησι τὸν τόκον, ψευδῶς ἡρμηνεύθη τὸ εἰρημένον διατάγμα, ὡς κυρῶσαν τὰς περὶ τοῦ υπερδιπλασίου περιοριστικὰς διατάξεις, αἱτινες ὑπὸ περιορισμὸν ὑποβάλλουσαι τὸν κατ' ἔθιμον ἀπερίοριστον τόκον, καὶ ἀντικείμενον διὰ τοῦτο πρὸς τὸ ἔθιμον, οὐδέμιν ἰσχὸν ἔχουσι σήμερον κατὰ τὴν ἐννοιαν τοῦ διατάγματος.

Ἐπειδὴ ἀπραξίαν τῶν περὶ τοῦ υπερδιπλασίου περιοριστικῶν δια-

ταξεων του Βυζαντινου Δικαιου εξέφρασαν ὁ νομοθέτης ἡμῶν ἀρκούντως καὶ διὰ νόμων, εὐθὺς μετὰ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο ἐκδοθέντων, ἦτοι 1) τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 Νοεμβρίου 1836 νόμων περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν 2) τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1836 διατάγματος περὶ τοῦ συναικισμού τῶν Χίων ἐν Πειραιεὶ 3) τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1846 καταστατικοῦ τῆς ἐθνικῆς Τράπεζας τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1843 διατάγματος· διότι κατὰ μὲν τοὺς περὶ προικοδοτήσεως νόμους (ἄρθρ. 17 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1845 καὶ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836) ὀφείλει νὰ πληρώσῃ ὁ προικοδοτούμενος τὸ ἐκ 2000 δραχμῶν τίμημα εἰς τριάκοντα ἕξ ἔτησις ὁσείας καταβάλλων κατ' ἔτος εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὡς χρωλύσιον ἕξ τοῖς ἑκατόν, ταυτέστι τὸ ὅλον δραχμ. 4320, αἵτινες ὑπερβαίνουσι τὸ διπλάσιον τοῦ κεφαλαίου, τὸ αὐτὸ δὲ τίμημα τῶν 2000 δραχμῶν ὑποχρεοῦνται καὶ οἱ συναικιζόμενοι Χῖοι νὰ πληρώσωσι κατὰ τὰς αὐτὰς προθεσμίας καταβάλλοντες 4320 κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ εἰρημένου ἀπὸ 25 Μαΐου 1836 διατάγματος· εἰς δὲ τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν δίδεται τὸ δικαίωμα νὰ συμφωνῇ δάνεια πρὸς δέκα τοῖς ἑκατόν κατ' ἔτος πληρωτέα ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη κατὰ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 31 τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς, ἦτοι νὰ λαμβάνῃ τόκον διπλάσιον τοῦ κεφαλαίου.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς δὲν ἐπεδικάσθη τοῖς ἐνάγουσι τόκος ἐπὶ τῶν μέχρι τῆς ἀγωγῆς ληξιπροθέσμων τόκων, διότι ἐκ τῆς ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου 1847 ἀγωγῆς αὐτῶν ἐξάγεται, ὅτι ἠτήσαντο ρητῶς νὰ τοῖς ἐπιδικασθῇ τὸ κεφάλαιον διπλοῦν μέχρι τῆς ἀγωγῆς καὶ τόκος ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ μόνον τοῦ κεφαλαίου τῶν 600 δραχ., τὸ δὲ ἐφετεῖον μεταρρυθμίσει τὴν ἐπιδικάσασιν τὴν περὶ ἀνατοκισμού πρότασιν τῶν ἐναγόντων πρωτόδικον ἀπόφασιν καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐπεδικάσθη ἀνατοκισμὸς μὴ αἰτηθεὶς διὰ τῆς ἀγωγῆς.

ΑΠ. 11 (1845). Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 156 τῆς Πολ. Δικονομίας ἔθεσε μὲν ὡς γενικὴν ἀρχήν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς ἀρχοῦνται οἱ τῆς ὑπερμερίας τόκοι, δὲν δύνανται ὁμως νὰ θεωρηθῇ ὡς καταργήσασα τὰς εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου εἰδικὰς περὶ τόκων διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ δικαίου.

Κατὰ τὴν διάταξιν τὴν περιεχομένην εἰς τὴν § 5 (γ. 7) τοῦ Ἄρμ. τῶν τόκων τὸ κεφάλαιον διπλασιαζόντων, ὁ τόκος παύεται, ὁ δ' ἐνεκὰ διπλασιασμοῦ παύων τόκος δὲν ἄρξεται ἐκ νέου νὰ τρέχῃ εἰμὴ μετὰ τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν κατὰ τὴν τρίτην διάταξιν τοῦ Κώδικος (usuris rei judicatae).

ΑΠ. 124 (1847). Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κώδ. de usuris rei judicatae, ὁ ἐνεκὰ διπλασιασμοῦ παύσας τόκος δὲν ἄρξεται ἐκ νέου νὰ τρέχῃ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου εἰμὴ μετὰ τὴν τελεσιδικίαν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ δὲ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 156 τῆς πολιτικονομίας δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀνατρέπουσαι τοὺς εἰδι-

κοὺς τούτους ὄρισμους τοῦ πολιτικοῦ νόμου διὰ τὸν λόγον ὅτι εἶναι μεταγενέστεροι, καθότι οὐδεμία ὑπάρχει καθαρά ἀντίφασις μεταξὺ τῶν πρώτων καὶ τῶν τελευταίων ὡς πρὸς τὰς εἰδικὰς περὶ τόκων διατάξεις εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου· ἀλλὰ, θέτοντος τοῦ άρθρου 156 πολ. δικον. ὡς ἀρχὴν ὅτι ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς ἀρχονται οἱ τῆς ὑπερμερίας τόκοι, προβλέπεται ἐκεῖνας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ τόκοι δὲν ἤρχισαν καὶ δὲν ἔπαυσαν δυνάμει οὐσιαστικοῦ νόμου, ὃ δὲ εἰρημένος πολιτικὸς νόμος ἀφορᾷ εἰδικῶς καὶ ἀπαγορευτικῶς εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἀρχονται οἱ νέοι καὶ οὐχὶ οἱ τῆς ὑπερμερίας τόκοι μετὰ τὸν διπλασιασμὸν τοῦ κεφαλαίου, καὶ κυριαρχικῶς περιορίζει μέχρι θετικοῦ καὶ ἀνυπερδλήτου ὅρου τὰς ἀποδοτέας παρὰ τοῦ ὀφειλέτου ἀποζημιώσεις· ἐπομένως τὸ Ἐφετεῖον καταδικάσας τοὺς μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ κεφαλαίου καὶ τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ τόκου εἰς πληρωμὴν τόκων ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, παρεβίβασε τὰς εἰρημένας διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ νόμου.

ΑΠ. 52 (1853). Οἱ τόκοι παύουσι μετὰ τὸν διπλασιασμὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, Ν. 27 § 1 Κ. (Α. 32), ἡ δὲ διάταξις αὕτη εἶναι γενικῆ· ἐπομένως οὐδὲ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς δύνανται νὰ ἐπιδικασθῶσι τόκοι ἐπὶ τοῦ ἤδη διὰ τῶν προηγουμένων τόκων διπλασιασθέντος κεφαλαίου· ἀρα ἐσφαλμένως ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπέδικασε τόκους ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀναιρέτεια.

ΑΠ. 11 (1856). Ἐπειδὴ τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 Β. Διάταγμα, ὁρθῶς ἐννοοῦμενον, θέτει εἰς ἐνέργειαν τοὺς ἐν τῇ ἐξαβίβλω τοῦ Ἄρμεν. ἰσχύοντας πολιτικοὺς νόμους τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἤδη κατηργημένους δι' ἄλλων νόμων πάλιν αὐτοκρατόρων, καὶ ὁρίζει ὅτι ἀπέναντι τῶν ἰσχυόντων νόμων, καὶ οὐχὶ τῶν κατηργημένων, ὑπερισχύουν τὰ ἔθιμα, ὅπου ἐπεκράτησαν. Ἄν δὲ ἤθελε τὸ διάταγμα νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς ἰσχὺν καὶ τοὺς ἤδη κατηργημένους ἐν τῇ Ἐξαβίβλω τοῦ Ἄρμεν. ὑπάρχοντας νόμους, ἔπρεπε νὰ ἐκφράσῃ τοῦτο ὅπως ὀλίποτε ἀφοῦ ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσι καὶ οἱ καταργούντες αὐτοὺς νόμοι· πάντῃ δὲ αἰτιος εἶναι ἡ σκέψις, ὅτι τὸ Διάταγμα παρεδέχθη εἰς τὴν θέσιν τῶν καταργούντων νόμων τὰ καθιερούμενα τὸ ἐναντίον αὐτῶν ἔθιμον, καθότι ταῦτα οὔτε ἦσαν, οὔτε εἶναι γραπτῶς προσδιορισμένα, ἀλλὰ χρῆζουσιν ἐκάστοτε ἀποδείξεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐν τῇ ἐξαβίβλω Ἄρμ. ἐπιτερίζεται ἡ τοῦ Αὐτοκράτορος Βασιλείου Νεαρά, ἡ μὴ ἐπιτρέπουσα νὰ λαμβάνηται παντάπασιν ἡ δίδεται τόκος, καὶ ἐπομένως καταστήσασα ἀγρήστους ἀπάσας τὰς προηγουμένας περὶ τόκων περιοριστικὰς διατάξεις, τὸ ἐφετεῖον παρεδέχθη, ἐναντίον τῶν ἐκτεθέντων, ὡς ἰσχυοῦσα αὐτάς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ μνησθεῖσα Νεαρά τοῦ Βασιλείου ἀντιτατάθη δι' ἔθιμου, καθιερούντος τὸ ἐναντίον, ἤτοι νὰ λαμβάνηται

τόκος 12 τοῖς α]ο' ἐπὶ τούτου δὲ στηριζόμενον ὑπεχρέωσε τὸν Β. (ἐπαγόμενον) ν' ἀποδείξῃ ὅτι δυνάμει ἐδίμου ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνηται τόκος πέραν τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου, ἐνῶ ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀποδείξεως, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ταιούτος τόκος, ἔπρεπε νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντά τὸν αἰτοῦντα τὴν ἀνάληψιν τῶν καταβληθέντων τόκων, ἀφοῦ οἱ περιορίζοντες τὸν τόκον νόμοι κατηγγήθησαν, καθὰ ἐξετέθη.

Ἐπειδὴ οὐδὲν δύναται νὰ στηριχθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου εἰς τὸν λόγον ὅν ἐπικαλεῖται ὁ Α.*, ὅτι εἰς τὸ Βασιλικὸν ἐμπεριέχονται οἱ περιορίζοντες τοὺς τόκους νόμοι, καθότι τὸ διαληφθὲν διάταγμα τῶν 23 Φεβρουαρίου 1835 δὲν θέτει εἰς ἐξέργειαν μόνους τοὺς εἰς τὰ Βασιλικά, ἀλλὰ ἐν γένει τοὺς ἰσχύοντας νόμους τῶν αὐτοκρατόρων.

ΑΠ. 375 (1840). Τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια τότε μόνον δύνανται νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου ἐκδοθείσης καθ' ἡμεδαπῶν, ὅταν ἀντιρᾷ εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα, ἢ ἀντιβῆναι εἰς ἀπαγορευτικούς ἡμεδαποὺς νόμους: ὡς πρὸς τοὺς τόκους δὲ παρατῆρητέον, ὅτι ἐὰν ἐκ περιστάσεων μεταγενεστέρων τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν οἱ τόκοι, μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν ἀποφάσεων, ἐδιπλασιασῶν τὸ κεφάλαιον, τοῦτο δὲν καθιστᾷ τὰς ἀποφάσεις ἐκείνας ἀκύρους, ἀλλὰ χορηγεῖ ἐνάτασιν μόνον περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ἂν ὁ νικῆσας ἤθελε ζητήσει τοὺς τόκους τοὺς ὑπερβαίνοντας τὸ κεφάλαιον.

ΑΠ. 347 (1865). Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις, ἐκκαθαρίζουσα καὶ ὀρίζουσα τὸ ποσὸν τῶν καρπῶν, ὅστινες ἐπεδικάσθησαν τῷ ἀναίρεσειοντι παρὰ τῶν προεκδοθεισῶν ὀριστικῶν περὶ καρπῶν ἀποφάσεων, αἰτίνες τοὺς καρπούς τούτους ἀντὶ τόκου ἐπιδικάζουσιν, ὀρθὸς διὰ τὸν λόγον τούτου δὲν ἐδόχθη τὴν περὶ τόκου ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν αὐτῶν καρπῶν αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἀντικειμένην εἰς τὰς εἰρημένας ἀποφάσεις καὶ τὸν ἰσχύοντα παρ' ἡμῶν βυζαντ. νόμον, τὴν περιορίζοντα τὴν καταψήφισιν τῶν καρπῶν εἰς μόνην τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

ΑΠ. 323 (1874). Κατὰ τὴν σαφῆ καὶ ρητὴν τοῦ νόμου διατάξιν τὴν περιεχομένην ἐν Ν. 4 Κώδ. (δ. 47) ἐπὶ κληροδοτημάτων οἱ καρποὶ ὀφείλονται οὐχὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κληροδοτοῦντος, ἀλλ' ἀπὸ τῆς κατάρξεως τῆς δίκης, τούτέστιν ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, ἐκτος ἂν ἄλλως κατέστη ὁ κληρονόμος ἐν ὑπερθέσει πρὸς παράδοσιν τοῦ κληροδοτήματος (Ν. 23 Πανδ. (30). Ν. 3. Β. (24, 3). Ν. 23 Β. (44, 1). Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ὁ νόμος διατάσσει, Ν. 80 Πανδ (31), ὅτι ὁ κληροδόχος γίνεται αὐτοδικαίως κύριος τοῦ κληροδοτουμένου, ἅμα τῇ ἀποδοχῇ τῆς κληρονομίας ὑπὸ τοῦ κληρονόμου, ἔν ἐπειτα ὅτι καὶ οὗτος ὀφείλει ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης τοὺς καρπούς, ἀφοῦ ρητῶς τὸ ἐνάγοντον κελεύει ὁ νόμος ἐν ταῖς ἀνωτέρω παραθεθείσασιν διατάξεσιν αὐτοῦ. Ὅθεν οἱ παρὰ τῆς ἀναίρεσειούσης παρατιθέμενοι νόμοι, ὀρῶντες εἰς τὸ προεκτεθὲν τῆς ἀποκτήσεως τοῦ κληροδοτήματος ἐκ μέρους

του κληροδόγου θέμα, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου περὶ καρπῶν ζητήματος· ὁ δὲ νόμος 120 § 2 Πανδ. (30), διατάσσων ὅτι ὁ κληροδόχος ἰδιοποιεῖται τοὺς μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς κληρονομίας συλλεγέντας ὑπ' αὐτοῦ καρπούς τοῦ κληροδοτήματος, προϋποτίθησι προδήλως τὸν κληροδόχον ἐν τῇ κατοχῇ τοῦ κληροδοτήματος διατελοῦντα, καὶ ἐπομένως δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

ΑΠ. 157 (1876). Ἐπειδὴ ὁμως οὐκ ὀρθῶς καὶ ἐναντίον τοῦ Νόμου τὸ ἐφετεῖον ἐπέδικασεν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τόκον ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου τῆς πρὸς αὐτὸν ὀφειλῆς τοῦ ἀναιρεσιέντος μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ μεταξὺ αὐτῶν λογαριασμοῦ ἀπὸ τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1857, ὅτε ἐγένετο ἡ ἐκκαθάρισις αὕτη, ἐνῶ δὲν παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον ὅτι ἔκτοτε κατέστη οὗτος διὰ τινος νομίμου τρόπου ὑπερχμερος περὶ τὴν καταβολὴν τοῦ καθυστερουμένου ὑπολοίπου τοῦ κεφαλαίου· τόκοι δὲ κατὰ νόμον τοῦ κεφαλαίου ὀφείλονται μόνον ἀπὸ σπευδέσεως, Νόμ. 32 § 2 Πανδ. (22. 1) καὶ Νόμ. 23 Βασ. (23.3)· ἄλλως δὲ ἀπὸ τῆς ρηθείσης ἐποχῆς (14 Ὀκτωβρίου 1857) δὲν διετέλουν οἱ διαδίκοι πλέον εἰς ἀλληλόχρεον λογαριασμόν, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὑπόχρεως ὁ ἀναιρεσιένων τούτῳ τῷ λόγῳ, ἔμπορος ὢν, καθὰ παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, εἰς πληρωμὴν τόκων, διότι πᾶσα μετὰ αὐτῶν σχέσις ἔπαυσε κατὰ τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1857, κλεισθέντος τότε, κατὰ τὰ εἰρημένα, τοῦ μεταξὺ αὐτῶν λογαριασμοῦ.

ΑΠ. 134 (1875). Ἐπειδὴ τὸ ἀρθρ. 156 ἐδ. 2 Πολ. Δικ., ὀρίζον ὡς συνέπειαν τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ τὴν ἐναρξιν τῶν τῆς ὑπερημερίας τόκων, δὲν διατάσσει ὅτι ἡ συνέπεια αὕτη ἐπέργεται καὶ ὅταν δι' εὐλογον αἰτίαν ὁ ἐναγόμενος ἀποποιῆται τὰ καταβάλλη τὸ αἰτηθέν, καθ' ἣν περίπτωσιν, καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ προσβαλλομένη ἀπόφασι παρατεθειμένην διατάξιν τῶν Βασιλικῶν, συνδυαζομένην καὶ πρὸς τὸν Νόμον 24 Π. de usuris, δὲν ὑπάρχει ὑπέρθεσις, ἀλλ' ὡς γενικὸν κανόνα, προκειμένου νὰ ὀρίσῃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς, περιέλαβε καὶ τὰ τῆς ὑπερημερίας. Πεισθὲν ἐπομένως τὸ ἐφετεῖον, ὡς ἐν τῇ προσβαλλομένη ἀπόφασι· του ἐκτίθησιν, ὅτι δικαίαν εἶχεν ὁ ἀναιρεσίβλητος αἰτίαν νὰ μὴ ἀποδεχθῇ ὅτι αἱ ἀναιρεσιούσαι διὰ τῆς ἀγωγῆς τῶν ἀπῆτουν, καὶ, τούτου ἕνεκα, καταλογίσαν τόκους ἐπὶ τοῦ ἐπιδικαθέντος ποσοῦ οὐχ) ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀγωγῆς, δὲν παρεβίασε ἀρθρ. 156 Πολ. Δικον., ἀλλὰ συνεμορφώθη πρὸς τὰς ἀνωτέρω παρατεθείσας, αἰτινες οὐδόπως ἐτροποποιήθησαν δι' αὐτῆς, ἡ δὲ περὶ τῆς ὑπάρξεως εὐλόγου αἰτίας αἰτίας τοῦ Ἐφετείου, εἰς ἐκτίμησιν πραγματικῶν στρεφόμενη γεγονότων, διαφεύγει τὴν τοῦ Ἄρτου Πάγου ἔλεγχον.

ΑΠ. 270 (1869). Ἐπειδὴ, ὁμολογουμένου ὄντος ὅτι τὰ περὶ ὧν ἡ ὀκτὴ γραμμᾶτις εἰς διαταγὴν οὐδέποτε διεμαρτυρήθησαν, τόκος κατὰ τὰ ἀρθρα 184, 187 καὶ 188 τοῦ ἐμπ. νόμου δὲν ὀφείλεται εἰμῇ

ἀπὸ τῆς αἰτήσεως θεραπείας, ἦται ἀπὸ τῆς πέμπτης 9 ἑβρ. 1866, ὅτε ἐπέδωθη εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ὑπουργοὺς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν· διότι α) κατὰ τὰς εἰρημένους διατάξεις εἴτε παρ' ἐμπορων, εἴτε παρὰ μὴ ἐμπορων, ἐκδίδονται τὰ γραμμάτια εἰς διατάξιν, ἀπὸ τοῦ διαμαρτυρικοῦ ὀφείλεται ὁ τῆς ὑπερημερίας τόκος, καὶ δὲν ἀρκεῖ τὸ ὄρισμένον τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς πρὸς πληρωμὴν τόκου ὑπερημερίας, οὐδ' ἔχει ἐπιρροὴν τινὰ τὸ ὅτι ἀντίτιμον πωληθέντων πραγμάτων εἶναι τὸ ποσὸν αὐτῶν· β) τῆς ἀγωγῆς μὴ στηριζομένης ἐπὶ συμφωνίας μεταξὺ τῶν διαδίκων περὶ καταβολῆς τόκου γννομένης, ἀλλ' ἀσυμφώνητον ὑπερημερίας τόκον ἀντικείμενον ἐχούσης, εἰς τοῦτο καὶ μόνον περιοριστέα ἐστὶν ἡ παρούσα δίκη· γ) ἐκκλήσει-της τῆς ἀποφάσεως ρητῶς καθόσον ἐπεδικάσθησαν τόκοι τοῦ προ-τῆς αἰτήσεως θεραπείας χρόνου, διότι τὸν ἀπὸ τῆς θεραπείας καὶ πρωτοδικῶς ἐδέχθη νὰ καταβῆ, κατὰ τοῦτο καὶ μόνον δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

ΑΠ. 10 (1863). Ἐπειδὴ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν τελεσίδικου ἀποφάσεως γενομένη κατὰ τοὺς νομίμους τύπους ἀποτελεῖ ὄρισμένην κατὰ τὸν νόμον ἐποχὴν περὶ ἀποδόσεως τοῦ ὅλου δεδικασμένου κατὰ τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους ποσοῦ καὶ τακτικῆν μῆνυσιν τοῦ ὀφειλέτου αὐτῆς, ἣτις καθιστᾷ αὐτὸν ὑπερημερον ἐν περιπτώσει μὴ ἐξαφλήσεως, ὑποκείμενον εἰς τὰς συνεπείας τῆς ὑπερημερίας, ἦσαν ὑπόχρεον εἰς πληρωμὴν οὐχὶ μόνον ὅλου τοῦ διὰ τῆς ἐκκαθαρίσεως δεδικασμένου καὶ κατὰ τὴν ἐπιταγὴν ἀπαιτηθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ, τούτεστι τοῦ ἀπαρτιζομένου ἀπὸ τῶν κεφάλαιον καὶ ἀπὸ τοῦ εἰς τότε ὀφειλομένου τόκου, ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς ὑπερημερίας τόκων ὅλου τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ἐπειδὴ αἱ περιοριστικαὶ τῶν τόκων διατάξεις τοῦ ρ. δ. καθι-γῆθησαν ὑπὸ τῆς ἐν τῷ Ἄρμ. ὑπαρξούσης νεαρᾶς τοῦ Λέοντος ἐπο-μείνας τὸ ἐφετεῖον θεωρῶσα αὐτοὺς μὴ ἰσχύοντας πλέον τῆς σήμερον ἐρῶς ἐδίκασε.

ΑΠ. 25 (1876). Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξάγεται, τὸ δικαστὴν ἐφετεῖον, ἀπακροῦον τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσιέντος παραπονουμένου ὅτι κακῶς συνεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ Ταμίᾳ Μανωλίας τὰ ἐκδοθέντα ὑπὲρ αὐτοῦ ὅσο τοῦ Δημοσίου χρηματικὰ ἐντάλματα ὑπ' ἀριθ. 1648 τοῦ ἔτους 1830, 19,023 τοῦ ἔτους 1867 καὶ 1074 τοῦ ἔτους 1868 μὲ τὸ ἀντιστοι-χον χρέος αὐτοῦ πρὸς τὸ δημόσιον, τὸ ἐξ ἐνοικιάσεως ἐθνικῶν κτη-μάτων προερχόμενον, ὑπελόγησε τὸν τόκον τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἀναιρεσιέντος πρὸς 12 τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τῆς λήξεως ἐκάστου μισθώ-ματος, ἦται ἀπὸ τῶν ἐτῶν 1831, 1832 καὶ 1833 μέχρι τῆς ἐξο-σεως ἐκάστου τῶν εἰρημένων ἐνταλμάτων, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐφαρμόσῃ, κατὰ τὸ προσῆκον, μῆτε τὸ ἀπὸ 30 Ἰανουαρ. (11 Φεβρουαρ.) 1835 ἰσχύν νόμου ἔχον Β. Διατάγμα περὶ τῆς τιμῆς

τῶν τουρκικῶν καὶ πρώην Ἑλλ. νομισμάτων ὡς πρὸς τὰ νέα Βασι-
λικά νομίσματα (ἄρθρὸν 1 καὶ 2). καθ' ὃ ὁ τόκος ὄλων τῶν ἐκ δη-
μοσίων ἐσόδων παντὸς εἴδους καθυστερούντων λογίζεται πρὸς 8 τοῖς
εκατόν, μῆτε τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1861
σκέτ. Νόμου περὶ τῶν μέχρι τοῦ 1858 καθυστερούντων (ἄρθρ. 1, 3,
5, καὶ 10) καὶ τὰς τοῦ προγενετιέρου ΣΛΒ Νόμου τῆς 9 Ἰουνίου
1853 περὶ ἀπαιτήτως δημοσίου χρέους ἐκ παντοίων ἐνοικιάσεων
προσφρομένου (ἄρθ. 2), εἰς αἷς ἐκεῖνος ἀναφέρεται, καὶ ἐκ τοῦ συν-
δυασμοῦ τῶν ὁποίων συνάγεται, ὅτι τὸ χρέος τῶν ἐξ ἐνοικιάσεως
ορεικωτῶν τοῦ δημοσίου τῶν πρὸ τοῦ 1858 χρήσεων πληρόνεται ἄ-
τόκως εἰς εἴκοσιν ἐτησίας δόσεις, μόνον δὲ ἀπὸ τῆς α' Ἰουλίου 1861
λογίζεται ὁ νόμιμος τῆς ὑπερημερίας τόκος πρὸς ἐξέυρεσιν δὲ τοῦ
ὀφειλομένου κεφαλαίου ἐνεργεῖται ὁ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ εἰρημένου
ΣΛΒ Νόμ. διαταττόμενος συμφηφισμός, συμπεριλαμβανομένων καὶ
τῶν ἀμοιβαίων τόκων, οἵτινες ὅμως τότε πρέπει νὰ λογισθῶσι πρὸς 8
τοῖς ο]ο κατὰ τὸ προσην-θὲν Β. Διάταγμα τοῦ 1835.

ΑΠ. 344 (1879). Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ νόμ. 48 Π. (6 1) δὲν προ-
κύπτει, ὡς ὁ ἀναιρεσέων ἰσχυρίζεται, ὅτι τὰ ἀναγκαῖα καὶ ἐπιωφελῆ
δαπανήματα τὰ ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου γενόμενα ἀποδίδονται εἰς τὸν
καλῆς πίστεως νομέα, καθ' ἣν ἄξιαν εἶχον ὅταν ἐγένοντο.

Ἐπειδὴ τοῦναντίον κατὰ γενικὸν κανόνα τὰ ἀμοιβαῖα δικαιώματα
τῶν διαδίκων μερῶν κοίνονται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς προκατάξεως
τῆς ὁκίης, διότι εἰς αὐτὴν ἀνατρέγει καὶ ἡ καταψηφισις τοῦ δικασ-
τοῦ (Ν. 40. πρ. Π.) (δ. 3) Ν. 40. Β. (μ'. Β'. 1) καὶ Νόμ. 35
Π. (50. 16) Ν. 33 Β. (Β'. 2) ὅθεν ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀφ'
ἑνὸς μὲν ὁ ἀναιρεσέων κατεδικάσθη νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὸ
διεκδικούμενον ὑπὸ τούτου γήπεδον μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ μύλλου καὶ τὰ
εἰσδήματα ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ δημό-
σιον ὑπεχρεώθη νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν ἀναιρεσέοντα τὴν ἄξιαν τῶν
γενόμενων ὑπ' αὐτοῦ ἀναγκαίων καὶ ὀφελίμων δαπανῶν, ἡ ἄξια αὕτη
πρέπει νὰ λογισθῇ καθ' ἣν ἐποχὴν συνέστη μετὰ τῶν διαδίκων τὸ
δικαστικὸν συναλλαγμ., ἥτοι ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀναγωγῆς ἀφ'
ἑνὸς, ὅτι ἡ ἄξια τῶν βελτιώσεων δὲν ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῆς πραγ-
ματικῆς δαπάνης κατὰ τὸν νόμ. 38 Π. (6. 1) Ν. 38 Β', (1Ε'. 1)
ἔκτοτε δὲ ἥτοι ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀναγωγῆς τὸ δημόσιον ὀφεί-
λει καὶ τοὺς τόκους τῆς ἔξιας τῶν δαπανῶν ἣν ὁ ἀντενάγων διὰ τῆς
ἀναγωγῆς αὐτοῦ ἀπέριμνησεν εἰς χρήματα, καθίσσον ἔκτοτε καθίστα-
ται ὑπερήμερον κατὰ τὸν γενικὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 156 § 2 τῆς πολ. δι-
καιολογίας τεθειμένον κανόνα.

ΑΠ. 148 (1877). Ἐπειδὴ ἡ περὶ πληρωμῆς τόκων πρὸς 12 0)0 κατ'
ἑτοσ. τ.λ. τῶν εἰσδημάτων τούτων αἰτησις τῶν ρηθέντων κληρονόμων
τοῦ Γ Π. δὲν εἶναι βέβαιος, διότι, κατὰ τοὺς νόμ. 15, 34 καὶ 36 Πανθ.
(22, 1) καὶ τὰ ἐδ. 15, 29 καὶ 34 Βασιλ. (43, 3), τόκος ἐπὶ τῶν

καρπῶν ὡς παρακολούθημα τῆς περὶ νομῆς ἀγωγῆς δὲν δίδεται, μὴ ὀφείλοντος τοῦ ἐναγομένου νὰ πληρώσῃ καρπὸν καρποῦ.

ΑΠ. 57 (1877). Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἐκτιθέμενον καὶ μὴ ἀμφισβητούμενον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσειόντος, ὁ ἀναιρεσιβλήτος ἐκτελῶν τὴν ἀναιρουμένην ἀπόφασιν, ἀναγκαστικῶς ἔλαβε παρ' ἐκείνου διὰ κεφάλαιον, τόκους καὶ ἐξόδα δραχμᾶς 2.182. Ὁθεν ἡ αἴτησις τοῦ ἀναιρεσειόντος ὅπως ὁ ἀναιρεσιβλήτος ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν ἐπίδοσιν αὐτῶν καὶ τῶν τόκων ἐστὶ νόμιμος· ἀλλ' οἱ τόκοι ἀρχόνται οὐχὶ ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τῶν εἰρημένων 2.182 δραχμῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς περὶ ἀναιρέσεως αἰτήσεως, διότι ὁ ἀναιρεσιβλήτος ἔχων ὑπὲρ ἑαυτοῦ τελεσιδικίαν ἀπόφασιν, μὴ προσβλήθεισαν εἰσέτι δι' αἰτήσεως, καλῶς τῇ πίστει εἰσέπραξεν ὅσα διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν, καὶ ἐπομένως ὑπερημερος κατέστη διὰ τῆς ἐπίδοσεως τῆς περὶ ἀναιρέσεως αἰτήσεως (156 § 2 πολ. δικ.).

ΑΠ. 47 (1879). Τὸ δικάσαν ὄμιος Ἐφετεῖον προέβη εἰς ἀνεύρεσιν καὶ ὄρισμὸν τοῦ ποσοῦ τοῦ χρέους μέγιστον τῆς 4 Ἰανουαρίου 1874· πρὸς ἐξακριβῶσιν δὲ τοῦ χρέους τούτου ὄφειλε τὸ δικαστήριον νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὀρθὴν ὡς νόμιμον μέθοδον, ἥτις, ὅπως σκέπτεται τὸ δικαστήριον καὶ ὅπως ἐποίησε, συνίσταται εἰς τὴν ἀφαίρεσιν ἐκάστου ποσοῦ τῶν εἰσπράξεων (ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς καταβολὴν) κατὰ τὸν τῆς εἰσπράξεως αὐτῶν χρόνον, πρῶτον ἀπὸ τὸν τόκον, τὰ ἐπέκεινα δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου, ἂν δὲν ὑπέοχη ἀντίθετος συμφωνία, Ν. 5, Π. (46, 3) ὅποια ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἀναφέρεται ὑπόχουσα ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων κατὰ τὸ Ἐφετεῖον· τοῦτο δὲ καθ' ὅσον δὲν πρόκειται ἐπὶ τοῦ προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεως καὶ ἀνταπαιτήσεων συναντωσῶν ἑαυτάς, ὅτε ἐφαρμοστέα ἢ ἐπὶ συμφηρισμῷ ἀρχῇ, ὅτε ἢ ἀνταπαιτήσις λογίζεται ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀπαιτήσεως καὶ μόνον ἐφ' ὅσον δὲν ἀπορροφᾷ τοῦτο ἐξακολουθεῖ τακτοζόμενον τὸ ὑπόλοιπον τοῦ κεφαλαίου, κατὰ νόμον 5, 11, 12 (16, 2) Ν. 2, § 5 Κ. (4, 31), ἀλλὰ πρόκειται περὶ ἐξοφλήσεως χρέους δι' ἐκάστοτε εἰσπράξεων ἢ καταβολῶν, ὅπερ προκύπτει καὶ ἐκ τῆς παρὰ τοῦ Ἐφετείου δοθείσης εἰς τὴν ἐρμηνεύσαν ἀγωγῆς, ὅτι δι' αὐτῆς πρόκειται νὰ κηρυχθῇ ἐξωφλημένον τὸ χρέος τῆς Τραπεζῆς, δι' ὅσων εἰσέπραξεν ἢ Τράπεζα εἰσδημάτων ἐκ τῶν εἰς τὴν ἀγωγὴν ἀναφερομένων κτημάτων τοῦ Φ. ἂν δὲ προσέθισαι διὰ συμφηρισμοῦ, ἤτοι συμφηρισμῶν τούτων πρὸς τὰ χρέη τῆς Τραπεζῆς, ἢ λέξις συμφηρισμῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐξίγεται ἐκ τῆς μνησθείσης προηγουμένης φράσεως, δὲν ἔχει τὴν κυριολεκτικὴν νομικὴν σημασίαν, ἣν ἔχει προκειμένου περὶ συναντωσῶν ἀνταπαιτήσεων. Τούτων τεθέντων, ἐφ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν τοῦ χρέους ἐξακριβῶσιν, οὐδὲν προσεκλήθη, τῷ ἀναιρεσειόντι δικαίωμα ἐκ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως μὴ ἐξακριβωσάσης τὸ χρέος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ δικάσαντος Ἐφετείου, προβάλλοντος εἰς τὴν τοῦ χρέους ἐξακριβῶσιν, δι' ὃ οὐδὲν παράπονον προτείνει ὁ ἀναιρεσειῶν οὔτε

προτείνει λόγον ἀναιρέσεως, τούτου πρὸς ταῦτο ὀφείλοντος ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ὀρθὴν καὶ νόμιμον μέθοδον, τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν καὶ καθ' ἣν οὐδὲν εἰσὶν ὑπολογιστέοι τόκοι, ὡς ὁ ἐκκαλῶν προτείνει διὰ τῆς ἀναιρέσεώς του καὶ τῶν προσθέτων λόγων περὶ τῆς μεταβολῆς τῆς μεθόδου, ἣν ἠκολούθησε τὸ Ἐφετεῖον ἐξ επαγγέλματος, ἐνῶ ἡ ἐπιβλήτης Τραπεζα δὲν ἐξεκάλεσε τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν καὶ περὶ τῆς διὰ τῆς πρατταλλομένης ἀποφάσεως, ἐνῶ μόνος αὐτὸς ἦτο ἐκκαλῶν, χειροτερεύσεως τῆς θέσεώς του, διότι τὸ Ἐφετεῖον δὲν ὑπελόγησε καὶ τόκους τῶν παρὰ τῆς Τραπεζῆς εἰσπραχθέντων εἰσοδημάτων, οὕτω δὲ ἀφῆρασεν ἐκ τοῦ τῆς Τραπεζῆς χρέους πολὺ ὀλιγώτερον ποσὸν ἀφ' ὅσον εἶδε νὰ ἀφαιρέσῃ συνυπολογιζομένων καὶ τῶν τόκων καὶ ἀνεβίβασε τὸ πρὸς τὴν Τραπεζαν χρέος εἰς 10,000 δραχ. ἦτοι ὀλιγώτερον τοῦ δῆθεν διὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως βρισθέντος ἦτοι ἑ χιλιάδων, ὅπως μάταια ἀποβαίνουσι καὶ ὡς τοιαῦτα ἀπορριπτέα. Καὶ ἂν δὲ ἤθελε θεωρηθῆ χειροτερεύσασα ἡ θέσις του, μόνον κατὰ τοῦτο ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως δι' ἧς τὸ δικαστήριον ἀποφαινεται, ὅτι ὑπολείπονται ὀφειλόμενα τὴν 31 Δεκεμ. 1872 εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τραπεζαν παρὰ τοῦ ἀναιρεσένοντος 10,823 καὶ 25)00 προκύπτει δεδικοσμένον κατ' αὐτοῦ περὶ τασούτου ὀφειλομένου ποσού παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Τραπεζαν, ὡς πρὸς τοῦτο οὐδένα προτείνει λόγον ἀναιρέσεως.

ΑΠ. 341 (1879). Ἐπειδὴ, δεχθὲν τὸ Ἐφετεῖον, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ, δι' ἀποφάσεως τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς, προσδιορισθέντος τιμήματος τῶν διὰ δημοσίαν ἀνάγκην καταληφθέντων ὑπὸ τοῦ δημοσίου οἰκοπέδων τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσιόντων Σ. Σ., ἀπὸ τῆς 10 Δεκεμβρ. 1837 μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 31 Ἰουλ. 1843 βασιλ. διατάγματος, λογιστέος καὶ ἐπιδικαστέος αὐτοῖς εἶναι καὶ τόκος, οὔτε τὰς περὶ ἀγοραπωλησίας τοῦ γενικοῦ ἀστικοῦ νόμου διατάξεις, οὔτε τὰ ἐν τῷ προαναφερθέντι βασιλ. διατάγματι ἐσφαλμένως ἡρμηνεύσει καὶ ἐφήρμοσε· διότι κατ' ἐκείνας Πανθ. (19. 1) 13 § 20 (22, 1) 18. Κώδ. (4. 49) 5, Βασ. (19. 8) § (23. 3), ἐπ'. Ἄρμ. (γ. γ') 49, τόκος ἐπὶ τοῦ τιμήματος ὀφείλεται ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ πράγματος ὑπὸ τοῦ αγοραστοῦ, ἐὰν οὗτος διὰ συμβάσεως δὲν ἀπηλλάγη τῆς πληρωμῆς τόκου, διὰ δὲ τοῦ βασιλ. διατάγματος ἀπὸ 31 Ἰουλ. 1843 δὲν ὤρισθη ἵνα ἡ χρηρηγητῖα διὰ τὰ καταληφθέντα ἰδιωτικὰ οἰκοπέδα ἀποζημιώσις συνίσταται ἐκ μόνου τοῦ ἀρχικοῦ αὐτῶν τιμήματος, ἀλλ' ἐξ ἐθνικῶν ἐν Τριπόλει διαθεσίμων οἰκοπέδων τῆς ἀζίας, δηλ. τῆς νόμιμης ὀφειλομένης μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγ. αὐτοῦ, ἧτις, καθά εἴρηται, ἀπαρτιστέα εἶναι ἐκ τε τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς καταλήψεως (ἐκποιήσεως οὕσης ἀναγκαστικῆς) μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀνωτέρω βασιλ. διατάγματος χρονικοῦ διαστήματος.

2. Ἐπὶ ὀφειλῆς χρηματικοῦ ποσού, ἡ ἀποζημιώ-

σις διὰ τὴν μὴ ἔγκαιρον αὐτῆς ἐκτέλεσιν συνίσταται εἰς τὸν νεμιμον τόκον, πλὴν τῶν ἐν τῷ ἐμπορικῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς περὶ ἐγγυήσεως καὶ ἑταιρίας ὠρισμένων. — Ὁ τόκος οὗτος ὀφείλεται ἀπὸ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ὀφειλέτου, μὴ ὑποχρεουμένου τοῦ πιστωτοῦ ν' ἀποδείξῃ ζημίαν.

3. Τόκος ἐπὶ τόκων ἢ ἄλλων προσόδων, εἰς μισθωμάτων, διηνεκῶν ἢ προσκαίρων, ὀφείλεται 1) ἐὰν συμφωνηθῇ τοιοῦτος ἢ 2) ἐὰν ζητηθῇ δι' ἀγωγῆς κατ' ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις ταύτας μόνον ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων τοιούτων ἐπὶ ἀλόκληρον τοῦλάχιστον ἔτος ἢ ἐπὶ μίαν χρῆσιν ὡς πρὸς τὸ ὀημοσίον. — Ἡ περὶ πληρωμῆς τοιοῦτου τόκου συμφωνία πρέπει νὰ γίνηται, ἢ δὲ ἀγωγή νὰ ἐπιδίδεται μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ἀνωτέρω ἔτους ἢ τῆς χρήσεως. — Τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΧΛ' νόμου περὶ ὑπερημερίας τοῦ δημοσίου, ἐφ' ὅσον τροποποιεῖται δια τοῦ παρόντος, καταργεῖται. — Ἐπὶ ταμειυτηρίων ἢ ἄλλων τοιούτων ἰδρυμάτων ἰσχύουσι τὰ διὰ τῶν καταστατικῶν αὐτῶν ὀρισθέντα. Ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ὁ τόκος τοῦ τόκου ρυθμίζεται κατὰ τὰ εἰθισμένα.

ΑΠ. 128 (1889) — Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθ. 3 τοῦ νόμου 63Ε' συνάγονται οἱ ἐξῆς ὅροι ὑπ' οὓς ἐπιτρέπεται ὁ ἀνατοκισμός. Α) οἱ τόκοι καὶ αἱ πρόσδοι νὰ καθυστερηθῶσιν ἐπὶ ἀλόκληρον ἔνιαυτον ἢ ἐπὶ μίαν χρῆσιν, τούτεστι πρὸς ἀνατοκισμὸν πρέπει νὰ συμπρωθῶσι τόκοι καὶ πρόσδοι ἀλόκληρου ἔνιαυτοῦ ἢ χρήσεως ἀρὰ δὲν ἀρκεῖ ἢ παρελεύσεις τοσαύτου χρόνου ἀπὸ τῆς τελευταίας καταβολῆς, ἀλλ' ἀναγκαῖον καθ' ἅπαν τοῦτο τὸ διάστημα τὸ κεφαλαιον νὰ ἐξυκολουθῇ παράγον τόκους ἐπομένως τόκοι μίας ἑξαμηνίας οὐκ εἰσὶν ἀνατοκιστέοι ἀπλῶς λόγω τῆς παρελεύσεως καὶ ἐτέρων ἐξ μηνῶν ἀποκτικῶς, ὅτι ὁ νόμος ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων τοιούτων ἐπὶ ἀλόκληρον ἔτος ὑποτίθησι τόκους παραγομένους καθ' ἅπαντα τὸν ἔνιαυτον (Démol. XXIV ἀριθ. 652)· δὲν ἀντίκειται δὲ, ἀλλὰ τοῦναντίον συνάξει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, τῆθέντος ὡς ἐλάχιστον ὄριον τὸ διάστημα τοῦ ἔνιαυτοῦ, νὰ χωρῇ ὁ ἀνατοκισμὸς κατὰ διάστημα μείζον τοῦ ἔτους, ὅτε καὶ οἱ τοῦ παρελθόντος πλεόν τοῦ ἔτους κλάσματα τόκοι προστίθενται πρὸς ἀνατοκισμὸν, μεθ' ὃ λογίζεται

ἀρχομένη νέα περίοδος (Démol. ἀριθ. 653, Aubry et Rau, σελ. 110) Βον) μήνυσις ἢ ἐπιταγή πρὸς πληρωμὴν δὲν ἀρκεῖ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπακολουθήσῃ, εἴτε εἰδικὴ συμφωνία περὶ ἀνατοκισμοῦ τῶν λήξιπροθέσμων τόκων καὶ προσόδων, ἢ ἀγωγή περιέγουσα εἰδικὴν αἰτησιν περὶ τόκων τῶν τόκων (Γον) ἢ συνομολογία πρέπει νὰ καταρτισθῇ ἢ ἡ ἀγωγή νὰ ἐπιδοθῇ μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ἔτους ἢ τῆς χρήσεως· ἄρα ἀποκλείεται πᾶσα ἀἐκ τῶν προτέρων) συνομολογία, ὅτι καθ' ἑκαστον ἐνιαυτὸν ὁ τόκος θέλει συγκεφαλαιουῖσθαι καὶ φέρει τόκους, οὔτε ὁ δικαστὴς δύναται ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐνάγοντος ν' ἀπαγγεῖλῃ ὑπογρῶσιν ἐκ ἀπραξιμῶν καὶ εἰς τόκους τῶν παραχρησόμενων τόκων ἀνὰ πᾶν ἔτος καθυστερήσεως (Démol. XXIV ἀριθ. 631 Aubry et Rau § 308). Ἐπὶ δὲ συμφωνίας ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ παλαιοῦ Νόμου ἐγκύριως καταρτισθείσης, περὶ ἀνατοκισμοῦ τῶν μελλόντων τόκων, εἴταν ὁ ἀνατοκισμὸς δὲν ἤρξατο εἰσέτι, οὗτος υποβλήθησεται εἰς τοὺς ὅρους τοῦ ἰσχύοντος, καθ' ὃν χρόνον οἱ τόκοι ἐῤῥηξαν καὶ κατέστησαν ἀνατοκιστέοι, νόμου, διότι ἡ τοιαύτη συμφωνία ἀποτελεῖ «προκαταρκτικὴν δικαιοπραξίαν» περὶ συναφῆραμένου δανείου (pactum de mutuo danda), τούτέστιν οἱ τόκοι, ἀφ' οὗ παραχθῶσι, νὰ κρατηθῶσιν ὡς δάνειον ἔντοκον, ὥστε ὁ κατὰ τὸν χρόνον τῆς «τελειοποιήσεως» τῆς τοιαύτης νομικῆς σχέσεως τοῦ δανείου ἰσχύων νόμος ρυθμίζει αὐτήν. Τοῦτ' αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διηνεκοῦ ἀνατοκισμοῦ, καθ' ὃν ὁ μὲν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀρχαιότερου νόμου ἐπὶ τινος περιόδου πραγματοποιηθεὶς ἀνατοκισμὸς ἰσχυρὸς ἐστίν, οἱ παραχρησόμενοι ὁμῶς μετὰ τὸν νέον νόμον τόκοι τόκων ὑποβάλλονται εἰς τὰς περιοριστικὰς διατάξεις αὐτοῦ.

ΑΠ 101 (1901). Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νόμου ΚΣΕ' τοῦ 1882, ὁρίζον ὅτι δὲν ὀφείλονται τόκοι καὶ ἐπὶ μισθωμάτων, ἐν δὲν διττρέγασιν οἱ ἐν αὐτῷ τῷ ἄρθρῳ ὅροι, ἔχει προδήλως τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἀπαγορευτικὴ αὕτη διάταξις ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν μισθωμάτων ἵτινα κατέστησαν μετὰ τὴν ἰσχὴν αὐτοῦ ἀπαιτητά, καθὼς συνομολογηθείσης τῆς περὶ τόκου τῶν μισθωμάτων συμβάσεως πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δεχθέν, ὅτι ἡ συμφωνία περὶ τόκου τῶν καθυστερουμένων μισθωμάτων δὲν ἐγένετο μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως καὶ ἐπιδίκασαν τόκους αὐτῶν μόνον ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, δυνάμει τοῦ ἄρθρου τρίτου τοῦ μνημονευθέντος νόμου, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν αὐτό, ὡς σαφῶς ὀρίζει, ὅτι τόκοι καὶ ἐπὶ μισθωμάτων ὀφείλονται τότε μόνον, ὅταν μετὰ τὴν ἐπὶ ἐν ὁλόκληρον ἔτος καθυστερήσιν των συμφωνηθῇ ἢ ζητηθῇ δι' ἀγωγῆς καὶ ἄρχονται ἀπὸ τῆς συμφωνίας ἢ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, πρὸδηλος δ' ἐστίν ἡ ἔννοια αὕτη τοῦ νόμου περὶ τοῦ πότε καὶ ἐκ τίνος χρονικοῦ σημείου ὀφείλονται τόκοι δυνάμει συμφωνίας ἢ δυνάμει ἀγωγῆς καὶ ἐντελεῶς ἀπτήρικτος ἢ ἐκδοχῆ ὅτι τόκοι ὀφείλονται ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως

εάν ἡ ἀγωγή ἡγέρθη μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ ταύτης, διότι ἐν αὐτῇ ἦτο ἡ ἔννοιά του, δὲν θ' ἀπῆται τὴν ρηθείσαν συμφωνίαν πρὸς ἐπιδίκασιν τόκων ἀπὸ ταύτης, ἀλλὰ θὰ ἤρκειτο εἰς τὴν ἐγερσιν τῆς ἀγωγῆς μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους.

Ἐπειδὴ, ἀνίσχυρου οὐσίας τῆς συμφωνίας περὶ τοῦ τοκοφόρου τῶν μισθωμάτων ἀπὸ τῆς καθυστέρησεως τῶν, ὡς μὴ γενομένης καθ' ἃ δέχεται τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, μετὰ παρέλευσιν ὀλοκλήρου ἔτους ἀπὸ τῆς καθυστέρησεως, ἔπεται ὅτι ἀνίσχυρος ἦτο καὶ ὡς πρὸς τὸ ὀρισθὲν δι' αὐτῆς ποσοστὸν τοῦ τόκου καὶ ἐπομένως ὀρθῶς ἐπεδικάσθη τῷ ἀναίρεσει οὗτοι τόκος 8 ἄρ. ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, συμφώνως τῷ ἀρθρ. 1 τοῦ ΚΣΕ' Νόμου.

Ἐπειδὴ, προκειμένου περὶ τόκου μισθωμάτων, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἀρθρον 2 τοῦ ΚΣΕ' Νόμου, ἀλλὰ τὸ εἰδικῶς περὶ αὐτοῦ προνοῦν ἀρ. 3 αὐτοῦ.

ΑΠ. 102(1901). Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν πρωτοδ., δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητεῖται τόκος ἀπὸ τῆς καθυστέρησεως τῶν ὀφειλομένων μισθωμάτων, δυνάμει συμφωνίας περιμισθώσεως τοῦ ἔτους 1887 καὶ ὅτι ἡ συμφωνία αὕτη περὶ τῶν καθυστέρουμένων μισθωμάτων ἀνίσχυρος ἐστὶ κατὰ τὸ ἀρθρον 3 τοῦ ΚΣΕ' Νόμου τοῦ 1882, διότι δὲν ἐγένετο μετὰ τὴν ἐπὶ ἐν ὀλοκλήρῳ ἔτος καθυστέρησίν των, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσήμωσε τὸ οὐδὲν ἀρθρον, ὅπερ σαφῶς ὀρίζει ὅτι τόκος καὶ ἐπὶ μισθωμάτων ὀφείλεται τότε μόνον, ὅταν μετὰ τὴν ἐπὶ ἐν ὀλοκλήρῳ ἔτος καθυστέρησίν των συμφωνηθῇ ἢ ζητηθῇ δι' ἀγωγῆς καὶ ἀρχεται ἀπὸ τῆς συμφωνίας ἢ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, πρῶτος δ' ἐστὶν ἡ ἔννοια αὕτη τοῦ νόμου ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ περὶ τοῦ ποτε καὶ ἐκ ποίου χρονικοῦ σημείου ὀφείλονται τόκοι, δυνάμει συμφωνίας ἢ δυνάμει τῆς ἐγερθείσης ἀγωγῆς καὶ ἐντελῶς ἀπτήρικτος εἶναι ἡ ἀγωγή ὅτι τόκος ὀφείλεται ἀπὸ τῆς καθυστέρησεως, εἴαν ἡ ἀγωγή ἡγέρθη μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ ταύτης, διότι ἂν αὕτη ἦτο ἡ ἔννοιά του, δὲν θ' ἀπῆται τὴν ρηθείσαν συμφωνίαν πρὸς ἐπιδίκασιν τόκων ἀπὸ τῆς καθυστέρησεως, ἀλλὰ θὰ ἤρκειτο εἰς τὴν ἐγερσιν τῆς ἀγωγῆς μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους.

ΑΠ. 328 (1901). Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀρθρον 3 τοῦ ΚΣΕ' Νόμου τοῦ 1882, καταργήσαντος τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ΚΑ' Νόμου τοῦ 1877, καθ' ὃ ἡ μετὰ τὴν τελεσιδικίαν ἐπιταγὴ καθίστησι τὸ Δημόσιον ὑπερήμερον ὡς πρὸς τοὺς τόκους τῶν τόκων, εἴαν ἐπὶ ὀλοκλήρῳ χρόνῳ καθυστέρησεν ἢ καταβολῇ τοῦ ἐν τῇ ἀρχικῇ ἐπιταγῇ ὀριζομένου ποσοῦ, ἢ ὑποχρέωσις τοῦ Δημοσίου εἰς τόκους τόκων δὲν ἀρχεται, εἰμὴ εἴαν συμφωνηθῇ τοιαύτη, ἢ εἴαν ζητηθῇ δι' ἀγωγῆς ἐγειρομένης πάντοτε μετὰ τὴν λήξιν τῆς χρήσεως, οὐχὶ δὲ πλέον, δυνάμει ἀπλῆς ἐπιταγῆς, ὡς τὸ πρόσθεν, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀνω καταργηθείσης διατάξεως τοῦ ΚΑ' Νόμου τοῦ 1877. Τοῦτου τῆς

κετος, τὸ ἐφίπτεον δεξαμένον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως οὗ ἢ πρὸς τὸ Δημόσιον μετὰ τὴν μίαν βλοκλήρον χρῆσιν καινοποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀναραιοδότητων ἐπιταγή, γενομένη πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ «ΣΕ' Νόμου, κατέστησεν αὐτὸ ὑπερήμερον ὡς πρὸς τοὺς τόκους τῶν τόκων τοῦ ἐν τῇ ἐπιταγῇ πασοῦ καὶ διὰ τὸν μετὰ τὴν ἰσχύον τοῦ ρηθέντος νόμου χρόνον ἀπεριορίστως, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφῆρμωσε τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ Νόμου τούτου, ἡ δὲ παραβίασις αὐτῆ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τὸν, περὶ τούτου βᾶσιμον τοῦ ἀναραιοτηρίου λόγου.

ΑΠ. 260 (1901). Ἐπειδὴ διὰ τῶν Νόμων Σ4Ε' τοῦ 1855 (ἄρθρα 2-4) καὶ ΠΑΣ' τοῦ 1881 (ἄρθρ. 1, 11 καὶ ἄπ.), ἐπαράτη ἢ ἀνανέωσις τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ἐκ προικοκτησιῶν καθυστερούντων, παραχρηθειῶν νέων πρὸς πληρωμὴν προθεσμίων καὶ διαταχθείσης τῆς ἐκδόσεως ἡμολογιῶν διὰ τὰς κατ' ἀνανέωσιν δόσεις ἔντευθεν σαφῶς ἐπίστα ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τούτων καὶ τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδόσεως τῶν ἡμολογιῶν δὲν ἐσκοπήθη ἁπλῶς ἡ δημιουργία νέου τίτλου διὰ τὴν πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλὴν τοῦ τιμήματος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀποτελοῦσης τὴν αἰτίαν τῆς ὀφειλῆς ταύτης καὶ τὸν ἀπίστοιχον τοῦ συναλλάγματος τῆς κωλύσεως ὅρον ὑποχρέωσεως τοῦ Δημοσίου πρὸς παραδόντων τῶν προικοδοτηθέντων κτημάτων. Ἄλλα καὶ ἐκ τῶν ὀριζομένων ἐν ἀρθροῖς 6, 8 καὶ 9 τοῦ εἰρημένου Σ4Ε' Νόμου, 2 τοῦ ΧΚΗ' τοῦ 1861 Νόμου, 3 καὶ 1 τοῦ ΡΚΑ' τοῦ 1865 Νόμου, ἐν σχέσει πρὸς τὸ δικαίωμα τῶν προικοδοτηθέντων, ὅπως παρατηρήσῃ τὰ λόγῳ προικοδοτήσεως παρ' αὐτῶν ληθέντα ἐθνικὰ κτήματα, τὴν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐκδοσιν τῶν τῆς προικοκτησίας ἐγγράφων καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν δι' ἀναθεωρήσεως τῆς καταμετρήσεως τῶν κτημάτων ἤθελεν ἐξευρεθῆ ἔλλειψουσα ἢ πλεονάζουσα ἔκτασις, κατάδηλος γίνεται ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου, ὅπως διὰ τῶν νόμων τούτων ἀναγνωρίσῃ οὐχὶ ἁπλῶς τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἀγοραστῶν, μὴ ἀφισταμένων τῆς παραχωρήσεως πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος, ἀλλὰ τὰς ἐκατέρωθεν ἐπικειμένους ἐκ τοῦ συναλλάγματος ὑποχρεώσεις, εἰς μὲν τοὺς ἀγοραστὰς πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος, εἰς δὲ τὸ Δημόσιον πρὸς παραχώρησιν τῶν κτημάτων. Συμφώνως ἄρα τοῖς εἰρημένοις ἀποσηναμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ δεχθεῖσα προσέτι, ὅτι ἐξεδόθησαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐν ἔτεσι 1855 καὶ 1881 ὑπὸ τε τῶν δικαιοπαρόχων τοῦ ἀναραιοδότητου καὶ αὐτοῦ ταύτου πρὸς τὸ Δημόσιον ἡμολογιαὶ διὰ τὰς κατ' ἀνανέωσιν δόσεις τοῦ παραχωρηθέντος, λόγῳ προικοκτησίας, κτημάτων, ὀρθῶς ἀπέριψε τὴν περὶ ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς τῆς πρὸς τὸν παρόντα αὐτοῦ ὑποχρέωσεως τοῦ Δημοσίου ἔνστασιν, λόγῳ τῆς ἐπιθέσεως διὰ τῶν εἰρημένων ἀναγνωρίσεων διακοπῆς τῆς παραγραφῆς. (N. 7 § 5 Κώδ. 7.39, N. 5 Κώδ. 8.40).

Ἐπειδὴ τὰ ἀρθρα 9 τοῦ Σ4Ε' τοῦ 1855 Νόμου καὶ 4 τοῦ ΡΚΑ' τοῦ 1865, ὀρίζοντα ὅτι, ἐάν δι' ἀναθεωρήσεως τῆς καταμετρήσεως

των προικοδοτηθέντων κτημάτων ἤθελε προκύψει ἔλλειμμα ἢ πλεονασμα περί τὴν ἔκτασιν, γίνεται ἀνάλογος μείωσις ἢ αὐξήσις τοῦ τιμήματος, ἐκτός ἂν τὸ πλεονασμα ἤθελεν υπερβαίνει ὄρισμένη ἀναλογίαν, ὅτε ἡ τυχοῦσα ὑπέροχαις παραμένει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, ἀσορῶσιν, ὡς ἐξ αὐτῶν ὀφλόν γίνεται, εἰς τὰς λόγῳ προικοδοτήσεως πωλήσεις ἐθνικῶν κτημάτων, ἐν αἷς τὸ τίμημα ὄρισθη κατὰ μέτρον, οὐχὶ δὲ εἰς τὰς καθ' ὅρια καὶ μιᾶς τιμῆς, ἐνῶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδόχθη ὡς ἀποδεικνυμένου ἐκ τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων, ὅτι ὁ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἄγρος ἐξεποίηθη ἐπὶ δημοπρασίαις καθ' ὄρισμένα ὅρια ἀβρόως καὶ μιᾶς τιμῆς, ἐξ οὐδεμιᾶς δὲ διατάξεως τῶν περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν καὶ τῶν περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμων προκυπτούσης ἀπαγορεύσεως τῆς καθ' ὅρια ὑπὸ τοῦ Δημοσίου πωλήσεως τῶν δεστικῶν διαιρέσεως κτημάτων, εἰς ὧν τὴν ἐκποίησιν ἤθελε προβῆ, κατὰ τοὺς νόμους τούτους, τοῦναντίον δὲ ἐνδεικνυμένου ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Διατάγματος τῆς 13 Νομβρίου 1836 πρὸς τὸ ἀρθρον 6 τοῦ περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν Διατάγματος, ὁρθῶς ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐκρίνεν ὅτι ἡ προκειμένη εἰς τὸν δικαιοπάροχον τοῦ ἀνααιρεσιδλήτου, λόγῳ προικοκτησίας ἐπὶ δημοπρασίας ἐκποίησης τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἄγρου, γενομένη καθ' ὅρια καὶ μιᾶς τιμῆς, ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν περὶ ἀγοραπωλησίας διατάξεων τοῦ κοινοῦ δικαίου, καθ' ἃς ὁ πωλητὴς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐνεχεται κατὰ τὰ ὑποδειχθέντα ὅρια πρὸς παραδόσιν ὁλοκλήρου τῆς ἐν αὐτοῖς περιεχομένης ἐκτάσεως, καὶ ἂν αὕτη ἀποδεικνύται μετῶν τῆς δηλωθείσης, χωρὶς νὰ ἔχη διὰ τοῦτο δικαίωμα εἰς αὐξήσιν τοῦ ἀνταλλάγματος (N. 45 Πανδ. 21. 2 Βασίλ. 10'. ια' 42 Ἀρμεν. Π. γ' 74 αὐτοῖς γὰρ ὅροις πλέον ἐπίστευσας εἴπερ τῇ ποσότητι).

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὑπερέβαινε τὸ Δημοσίον νὰ παραδώσῃ τῷ ἀνααιρεσιδλήτῳ τὸ μῆκος παραδόντων μέρος τοῦ πωληθέντος κτήματος, μόνον δὲ διὰ τὴν περιπτώσιν, καθ' ἣν ἤθελεν ἀρνηθῆ τὴν παράδοσιν, ὑπερέβαινε τὸ αὐτὸ Δημοσίον νὰ καταβάλλῃ τὴν εἰς χρήματα ἀξίαν του, συμφωνῶνς ἀρθροῦ 881 Πολ. Δικ., καθ' ὃ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μεταβάλλεται ἡ καταδίκη εἰς χρηματικὴν διὰ τῆς ἀνευ περιορισμοῦ τινος ἐκτιμήσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀποτελούμενου τὸ ἀντικείμενον τῆς καταψηφίσεως ἀκινήτου. Ἀφοῦ δὲ, κατὰ τοὺς Νόμους 3 § 1, 13 § 13 καὶ 18 Πανδ. (19.1), 13, 16 Κῶδ. (4.49), 4 § 1, 38 § 8 καὶ 15 Πανδ. (22. 1), 7 πρ. Πανδ. (18.6), ὁ πωλητὴς εἶναι ὑπόχρεως νὰ παραδώσῃ τὸ πρᾶγμα μετὰ τῶν καρπῶν αὐτοῦ καὶ ἐκείνων ἐτι, οὐς ἀμελήσας παρέλειψε νὰ συλλέξῃ (N. 21 Πανδ. 18. 4), εἴπεται ὅτι ἡ παροχὴ αὕτη δὲν ἀποτελεῖ διαφέρον τοῦ ἀγοραστοῦ διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως, ἀλλ' αὐτὴν τὴν εἰς τὸ ἀπλοῦν ὑπόχρεωσιν τοῦ πωλητοῦ καὶ ὅν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτῆς

ἢ διατάξεις 1 τοῦ Κώδ. (7,47), ὅτι τὸ διαφέρον δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίῃ τὴν ποσότητα τοῦ διπλασίου.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετέριον, δεξιμαμένον ὅτι τὸ Δημόσιον διὰ τῆς ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1896 ἐφέσεως του ἐξεκάλεσε τὰς πρωτοδικικοὺς ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσων ἐν γένει ἐγένετο δεκτὴ ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγή, ὁρθῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 769, 517 καὶ 780 Πολ. Δικ. ἔκρινεν ὅτι, πλὴν τοῦ ἐν τῇ ἐφέσει λόγου ὅτι κακῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέριψε τὴν περὶ παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς ἔνστασιν, ἡδύνατο κατὰ τὴν συζήτησιν διὰ τῶν προτάσεων τοῦ Δημοσίου νὰ προστεθῶσι καὶ ἕτεροι λόγοι τείνοντες εἰς παραδοχὴν τῆς ἐφέσεως καὶ ἀπόκρουσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΚΣΕ' τοῦ 1882 Νόμου, ἐπιτρέψαν ὑπὸ τούτου ἐν αὐτῇ ἀναγραφομένους ὅρους τὸν τόκον ἐπὶ τόκων τῆ ἄλλων προσόδων, ἀπέκλεισε προδήλως αὐτὸν ἐπὶ ἑτέρων τοῦ ὀφειλομένου ἢ προϋποτιθεμένου κεφαλαίου ἀποδόσεων, ἀλλὰ πρόσσοδοι κατὰ τὰ ἄρθρα τοῦτο ἐννοοῦνται μόνον αἱ χρηματικαί, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ φυσικαὶ καρποὶ τοῦ πράγματος. Ἀποφηνικμένη ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι τὸ Δημόσιον δὲν ὀφείλει ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς τόκους ἐπὶ τῶν ἐπιδικασθέντων ἀπὸ τοῦ 1838 μέχρι τοῦ 1882 φυσικῶν καρπῶν τοῦ μὴ παραδοθέντος μέρους τοῦ κτήματος συνεμορφώθῃ πρὸς τὸν νόμον. Καὶ ἐπέδικασε μὲν ἡ εἰρημένη ἀπόφασις τὴν χρηματικὴν τῶν καρπῶν ἀποτίμησιν, ἀλλ' αὕτη δὲν ἀποτελεῖ τὴν ἀρχικὴν ὀφειλὴν, ἀλλὰ τὸν τρόπον τῆς ἀποδόσεως τῶν καρπῶν κατὰ ἄρθρα 852 καὶ 853 Πολ. Δικ., ὥστε μόνον ἀφ' ἧς διὰ τῆς τελευταίου ἀποφάσεως ἐγένετο ἡ ἀποτίμησις ἐπάτη ἢ ὀφειλὴ τῶν καρπῶν ἡ χρηματικὴν καὶ δεκτικὴν τόκων κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ ἔτους 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΧΑ' τοῦ 1877 νόμου, ὑπερ δὲν ἀπέκλεισε διὰ τὸ μέλλον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὔτε ὑποβάλλεται περὶ τούτου λόγος ἀναιρέσεως.

ΑΠ. 106 (1900). Ἐπειδὴ ὁρθῶς μὲν ἔκρινε τὸ πρωτοδικεῖον, ὅτι ὁ τόκος τῆς ἀποδοτέας προικῆς ἀρχεῖται ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς λύσεως τοῦ γαμου καὶ οὐχὶ ἀμέσως μετ' αὐτὴν, ὡς ἐσφαλμένως ἰσχυρίζεται ὁ ἐπειδελήτορ, διότι ἡ περὶ τούτου διάταξις τῶν Βασιλικῶν ΚΘ' α' 111, ἡ μνημονευομένη καὶ παρὰ τοῦ Ἄρμεν. δὲν κατηργήθη ὑπὸ νεώτερας τινος διατάξεως, οὐχὶ ὁρθῶς ἡμῶς ὥρισε τὸ ποσὸν τοῦ τόκου ἐκ 4 ἡς, καθ' ἃ διέτασσον οἱ ρωμαϊκοὶ καὶ βυζαντινοὶ νόμοι, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νεωτέρου ἀπὸ 22 Μαΐου 1882 γενικῶς καὶ ἀνευ τινος διακρίσεως ἐκφραζομένου νόμου, οὐ μόνον ὁ τῆς ὑπερημερίας, ἀλλὰ καὶ ὁ νομίμως ὁ ἀνευ ὑπερημερίας ὡς ἐκ τοῦ νόμου ὀφειλόμενος τόκος, ὁποῖος καὶ ὁ τῆς ἀποδοτέας προικῆς, ὀρίζεται ἐπὶ παντός περὶ τῶν χρέους εἰς ὀκτὼ τοῖς ἑκατὸν ἑτησίως· κατὰ τὸ μέρος ἄρα τούτου εἶναι δεκτὴ ἢ εἰς τὸ κεφάλαιον μόνον τῆς τελευταίας τῶν ἐκτελεσθέντων ἀποφάσεων τὰ εἰς τὸν τόκον ἀναφερόμενον, περιοριστικῶς καὶ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλομένη καὶ μὴ οὕσα, ἔνεκα

τούτου, ἀπαράδεκτος, συνοπτικῆς οὐσῆς τῆς ὑποθέσεως, ἀντέφρασις τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ μεταρρυθμιστέα ἢ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ ὀρισθῇ τόκος 8 ο)ο ἀπὸ τὸν χρόνον ὃν ὤρισεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

ΑΠ. 136 (1900). Ἐπειδὴ οἱ ἀναίρεσεύοντες διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφεταίου ἐγγράφων προτάσεων τῶν ἀπέκρουσαν τὴν περὶ τόκου 36 τοῖς ο)ο ἐτησίως σύμβασιν, ὡς ἀντικειμένην εἰς ἔθιμον ἐν Θεσσαλίᾳ καθιερωμένον ἀπὸ τῆς μακροχρονίου τουρκικῆς κατοχῆς, καθ' ὃ ἀπὸ ἀνώτατον ὄριον τοῦ τόκου ἐστὶ 12 ο)ο ἐτησίως καὶ πᾶσα καθ' ὑπερβάσιν αὐτοῦ συμφωνία ἀπηγορευμένη καὶ ἄκυρος ἐστίν, τούτέστι προέτειναν ἔθιμον, ὅπερ, δυνάμει τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ διὰ τοῦ Νόμου ΠΜ' τῆς 19ης Μαρτίου 1882 εἰσαχθέντος Β. Διατάγματος τῆς 23 Φεβρουαρίου 1835 κατισχύον τοῦ βυζαντινοῦ νόμου κατήργησεν οὐ μόνον τοὺς περὶ τόκου ὀρισμοὺς αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν διάταξιν Βασίλ. 67 (ΙΑ' α') σχόλιον: ἀδύναται τις πακτεύειν κόντρα κωνσταντουντινεμ, εἰς ἣν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν περὶ τόκου σύμβασιν ἀντικεῖται τὸ περιεχόμενον τοῦ ἔθιμου. Ὅθεν τὸ ἐφεταῖον ἀπορρίψαν τὴν πρότασιν τοῦ ἀνωτέρου ἔθιμου, ὡς μὴ ἀσκούσαν ἐπιτροπὴν τινα, ἐνεκα τῆς ρητῆς ἐναντίας αὐτοῦ συμφωνίας περὶ τόκου 36 ο)ο ἐτησίως, κατὰ τὴν εἰρημένην διάταξιν νόμος 67 Βασίλ. (ΙΑ' α') σχόλιον, ψευδῶς ἠρμήνευσεν τὸ εἰρημένον Β. Διατάγμα τῆς 23ης Φεβρουαρίου 1835, καθ' ὃ τὰ ἔθιμα, ὅσα πολυχρόνιος καὶ ἀδιάκοπος συνήθεια ἢ ἀποφάσεις δικαστικαὶ καθιέρωσαν, ὑπερισχύουσι τοῦ Βυζαντινοῦ Νόμου, ὅπου ἐπεκράτησαν, τοῦθ' ὅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως. **Ἀγόρευσις εἰσαγγελέως Ἀρ. Πάγον Δημ. Τσιθανοπούλου.**

«Πρόκειται περὶ συμπεφωνημένου τόκου πρὸς 36 ο)ο. Ὁ τόκος οὗτος ἐν μέσασι Ἀθηναῖσι ἀνῆλθε μέχρι τῶν 60 ο)ο κατ' ἔτος. Πρὸ δύο μηνῶν μὲ ἐδεβαίωσεν ὁ ὑποθηκοφύλαξ ὅτι ἐνεγραφε προσημελώσας καὶ ἠγέρθη ἀγωγή περὶ πληρωμῆς τόκου πρὸς 60 ο)ο.

Ὑποθῶς ἐχαρακτηρίσθη τὸ ζήτημα τοῦ κανονισμοῦ τοῦ τόκου οὐ γὰρ ἀπλῶς νομικόν, ἀλλὰ καὶ πρώτιστα κοινωνικόν. Ἡ ἐγγύριος νομολογία, στηριχθεῖσα καὶ εἰς τὸ νομικόν καὶ τὸ οἰκονομολογικόν κύρος ἐξόχων παρ' ἡμῖν συγγραφέων, περιέβαλε διὰ τοῦ κύρους τῆς τῆν οἰκονομολογικῆν θεωρίαν, καθ' ἣν τὸν κατὰ συμφωνίαν τόκον, ὡς καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων τὴν τιμὴν πρέπει νὰ κανονίσῃ ὁ νόμος τῆς προσφοράς καὶ τῆς ζήτησεως. Ἡ ἐλευθερία αὕτη, μὴ γνωρίζουσα οὐδένα ἐκ τοῦ νόμου περιορισμὸν, οὐδένα φραγμὸν πλεονεξίας, ἐπόμενον ἦτο νὰ ἐπενέγκῃ μεγάλας οἰκονομικὰς συμφορὰς διὰ τὴν ἔλλειψιν κεφαλαίων καὶ ἀπορρώσεως ἐν τῷ τόπῳ ἀσφαλείας. Ἡ μικρὰ δὲ τάξις καὶ ἰδίως ἡ γεωργικὴ παραγωγή, προοδεύουσα ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, εἶχεν ἀνάγκην μεγαλειτέρων κεφαλαίων, μὴ δυναμένη δὲ νὰ προμηθευθῇ ταῦτα, δι' ἔλλειψιν ἐγγυησιῶν, παρ' ὀριμένων Τραπεζῶν, ὑπέκυψεν εἰς τὴν τοκογλυφίαν.

«Τὰ κοινωνικὰ ζητήματα δὲν λύονται ἀπολύτως διὰ θεωριῶν τῆς

οικονομικῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὅπ' ὄψιν καὶ αἱ ἰδιαίτεραι περιστάσεις τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν. Ἐν ἔθνει, ἐν ᾧ ἡ κοινωνία ἀνευ ἀποκρίσεως ἠθικότητος καὶ θρησκευτικῆς μορφώσεως κλυδωνίζεται, ὡς τὰ εὐθραυστα σκάφη ἀνευ πηδαλίου καὶ πυξίδος εἰς τὸ πέλαγος τοῦ πολυκυμάντου τούτου βίου, ἐν ἔθνει ἐστερημένῳ κεφαλαίων καὶ ασφαλείας, ἐν ᾧ τὸ μέγα πλῆθος ἄμοιρον ἐκπαιδευσεως καὶ κυλινδούμενον εἰς τὸν βόρβορον τῆς πλάνης καὶ τῶν προλήψεων καὶ νυθθιμῶν κατατροχούμενον πρὸς ἀπόκτησιν αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου αὐτοῦ, καθίσταται πρόχειρον καὶ εὐτελὲς ὄργανον τῆς ἀπληστίας τῶν ὀλίγων, ἡ καθιέρωσις τοῦ ἀπεριορίστου τοῦ τόκου ἐν ταῖς συμβάσεσιν, ἐκ σεβασμοῦ μόνον πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν θεωρίαν, καθ' ἣν καὶ ἐπὶ νομίματος, ὡς ἐξομοιουμένου πρὸς ἐμπόρευμα, πρέπει νὰ ἐφαρμαζῆται ὁ νόμος τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως, ὡς πρὸς τὸν κανονισμὸν τοῦ τόκου, ἡ καθιέρωσις, λέγω, τοιαύτης ἀρχῆς ἐπὶ τόσον ἀπουδαίου κοινωνικοῦ ζητήματος, ἀντὶ νὰ ἐπιτύχη τοῦ ἐπιδιωκόμενου ὅπ' αὐτῆς σκοποῦ, ἐκτίθησι τὴν κοινωνίαν εἰς πραγματικὸν κίνδυνον, ὡς ἀπέδειξαν αἱ μέχρι τούδε τοκογλυφικαὶ παρ' ἡμῖν συμβάσεις, διότι τὸ μὲν ἰδιοτελὲς ἐξέπεσεν εἰς πλεονεξίαν καὶ αἰσχροκερδείαν, τὸ δὲ φιλόπλουτον εἰς πνεῦμα καταχρήσεως ἢ διαρπαγῆς δι' ὑπερόγκου τόκου. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα παρέσχε μεγάλας ὑποστηρίξεις τῇ γεωργίᾳ καὶ ὅλον ἐν παρέχει, ἀλλ' ὀφείλει αὐτὴ νὰ ἐπαρκῆ καὶ εἰς τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας τὰς ἀνάγκας, δὲν δύναται δὲ μεθ' ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν τῆς διοικήσεως νὰ ἐξοντώσῃ τὴν λυμαινομένην τὴν γῶραν τοκογλυφίαν. Ὁ οικονομικὸς δὲ βίος ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἡ ἐν γένει οικονομικὴ δυσπραγία ἐν Ἑλλάδι κατέστησαν ἀναπόδραστον τὴν ἀνάγκην νὰ ληφῇ νομοθετικὸν μέτρον, νὰ τεθῇ δηλαδὴ φραγμὸς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τόκου κατὰ τὴν συμφωνίαν, πρὶν ἢ δια τῶν ἀπικτῶν νόμων ρυθμισθῶσιν αἱ περὶ τόκου ἔννομοι σχέσεις κατὰ τὸν ἄριστον σταθερόν.

Δυστυχῶς τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ δὲν ἐπέψηφίσθη, καὶ ἡ σήμερον ἐκτυλισσομένη δίκη συνηγορεῖ ὑπὲρ τοῦ κατεπείγοντος τοιοῦτου μέτρου, ὅπως ἡ καταθλιβομένη ὑπὸ τῆς τοκογλυφίας κοινωνία καὶ ἴδιως ἡ μικρὰ τάξις δυνηθῇ νὰ σωθῇ ἀπὸ βεβαίου κινδύνου πλήρους οικονομικῆς καταστροφῆς.

Καὶ ἐν Γερμανίᾳ ὡς καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ τεθῶσι περιορισμοὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τόκου, οὐχὶ μόνον ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ, διότι ἔκριναν ὅτι ἡ σύμβασις περὶ ὑπερόγκου τόκου στηρίζεται εἰς ἀθέμιτον αἰτίαν, προκύπτουσαν ἐκ τῆς ἐπιβολῆς τῆς θελήσεως ἀπληστου δανειστοῦ, ἐκμεταλλουμένου τὰς βιωτικὰς περιστάσεις ἢ ἐν γένει τὴν ἀμηχανίαν ἢ τὴν ἐνδεΐαν τῶν δανειζομένων. Καὶ παρ' ἡμῖν δικαστήριά τινα στεγνυρόμαστα ἐκ τῆς ἐν τῷ Ἀστικῷ Νόμῳ ἑλλείψεως διατάξεων, ἀποφραξουσῶν τὸ ποσὸν τοῦ συμβατικοῦ τόκου καὶ τῆς αἰσχροκερδείας τῶν δανειστῶν καὶ βλέποντα ὅτι φθάνουσιν εἰς ἀδικίαν διὰ τῆς

ἐκδόσεως ἀποφάσεων ἀναγκωρίζουσῶν τόκον πρὸς 36 ο/ο κατ' ἔτος, ἠναγκάσθησαν ν' ἀπορρίψωσι τὴν περὶ συννομολογημένων τοιοῦτων τόκων ἀγωγὴν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἢ περὶ ὑπερέγκου τόκου συμφωνία εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς ὑποθέτουσα, κατὰ νομικὴν πρόληψιν, μὴ ἐλευθέραν ἐκ μέρους τοῦ ἀφαιλέτου ἐνέργειαν καὶ δόλον ἢ ἀπάτην ἐκ μέρους τοῦ δανειστοῦ, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι ἡ συμφωνία αὕτη προσβάλλει τὰ χρηστά ἤθη καὶ δὲν ἔχει ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ἰσχύον.

«Τοιαῦται ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἢ ὑπ' ἀριθ. 6605 τοῦ 1892, ἢ ὑπ' ἀριθ. 1648 τοῦ 1892 τοῦ Ἐρετείου Ἀθηνῶν καὶ ἄλλαι, πλεῖσται ὅμως ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν ὑπὸ πάντων τῶν δικαστηρίων ἀντίθετοι, καὶ τελευταία ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ ὑπ' ἀριθ. 148 τοῦ 1896, καθ' ἣν οὐδεὶς νόμος ὑπάρχει κηρύττων ἄκυρον ἢ ἀντικειμένην εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν τὴν συμφωνίαν ὡς πρὸς τὸ ποσοστὸν τῶν τόκων πρὸς 20 τοῖς ο/ο ἐτησίως.

«Δὲν καταρτίωθη εἰσέτι ἡ αὐτόνομος, ἡ βασιλευομένη καὶ ἐλευθέρα Ἑλλὰς γὰ ἐπισφραγίσθη δι' ἰδίου Κώδικος τὴν ἰδίαν αὐτονομίαν καὶ πληρώσθη οὕτω μίαν τῶν διακρεστέραν εὐχῶν καὶ ἐλπίδων τῶν ἐλευθερωτῶν τῆς, παύσθ' οὕτω ἢ καὶ μετ' αὐτῆν τὴν ἔνωσιν τῶν Ἰονίων Νήσων ὑφισταμένη διαφρασίς ἐν τῇ πολιτικῇ νομοθεσίᾳ, οὕτω δὲ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον ἀποτελεῖ δυστυχῶς ἔτι τὴν σήμερον κατ' οὐσίαν τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον ἐν Ἑλλάδι, αἱ περὶ τόκου ὅμως περιοριστικαὶ αὐτοῦ διατάξεις ἐθεωρήθησαν ὡς μὴ ἰσχύουσαι παρ' ἡμῖν. Κατὰ τὸ Διάταγμα τοῦ 1835 ἰσχύουσιν οἱ ἐν τῇ Ἐξάβιβλῳ περιεχόμενοι νόμοι τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, ἐν ταύτῃ δὲ περιελήφθη μόνον ἡ διάταξις Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα, δι' ἧς ἀπηγορεύθη ἐν γένει ὁ τόκος, ὡς ἀντικείμενος εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐν τῷ Ἀρμενοπ. δὲ δὲν περιελήφθη ἡ διάταξις Λέοντος τοῦ Σοφοῦ, υἱοῦ τοῦ Βασιλείου, δι' ἧς οὗτος κατήργησε τὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις τοῦ τόκου, καὶ ἐπανέφερε κατὰ τὸ κείμενον τῆς Νεαρᾶς τοῦ προαιρετικοῦ τόκου. Ὁ Ἀρεῖος Πάγος ἔκρινε διὰ μακρᾶς περιστάσεων, ὅτι οἱ ὅρισμοι τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ Βυζαντινοῦ Νόμου περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς συννομολογήσεως παρανόμων τόκων συγκαταργήθησαν μετ' ἀπόσεως τῆς τοῦ τόκου νομοθεσίας ὑπὸ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα, περιελήφθησαν δὲ εἰς τὴν Ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου ὡς στοιχεῖα τῆς ἱστορικῆς ἀναπτύξεως τῆς προκειμένης νομοθεσίας καὶ οὕτως ὡς ἐν ἰσχυρῷ ὅρισμῳ τοῦ δικαίου.—Ἐπειδὴ δὲ ταῖς ἰθίμα ἔγρουσι παρ' ἡμῖν ἐπικρατετέραν ἰσχύον, ὅπου ἐπεκράτησαν, ὁ τόκος ἐπανῆλθε διὰ τῆς συνθηλαίας, κανονιζόμενος δι' αὐτῆς μονη. ἀγνοούσης τοὺς πάλαι περιορισμούς.

«Ἀπὸ τοῦ 1861 ὁ Ἀρεῖος Πάγος ἐθεώρησε περιττὴν τὴν ἀπόδειξιν ἐδίμου περὶ καταργήσεως τῶν περιοριστικῶν τοῦ τόκου διατάξεων, ἐξαγομένης ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ἀρμενοπούλου. Τὰ δικαστήρια δὲ τῆς οὐσίας ἐθεώρησαν ὡς γεγονός πασίδηλον, ἥτοι ὡς πρᾶγμα, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν εἶχον εὐλογον ἀμφιβολίας, ὅτι ὁ τόκος προσδιορίζεται εἰς

12 ομο, ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 802 τοῦ 1856 ἀποφάσεώς του ἀπεφάνητο ὅτι, ἂν γυγονός τι εἶναι πασίδηλον, ἀπόκειται κατὰ τὸ ἄρθρον 246 τῆς Πολ. Δικονομίας εἰς τὰ δικαστήρια νὰ ἐκτιμῶσι, καὶ ἀπέρριψε τὴν αἰτησιν ἀναίρεσεως. Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83 τοῦ 1882 ἀποφάσεώς του ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφάνητο ὅτι ὑπάρχει ἀδιάκοπος καὶ πολυχρόνιος συνθήσια, διὰ πλείστων ὄσων δικαστικῶν ἀποφάσεων καθιερωμένη, καθ' ἣν ὁ ἐτήσιος τόκος εἰς 12 τοῖς ὄμο συνίσταται, ὁ δὲ δικαστὴς πρὸς τὴν συνθήσιαν ταύτην ὀφείλει νὰ ἔρῃ τὸ μέτρον τοῦ τόκου.

«Τοιαῦτον ἔβιμον ἐγένετο δεκτὸν πρὸ τοῦ νόμου τοῦ 1882, ἀλλὰ διὰ τοῦ νόμου τούτου ὤρισθη ὅτι ὁ νόμιμος τόκος καὶ ὁ τῆς ὑπερμερίας ἐπὶ πολιτικῶν ἀπαιτήσεων εἶναι 8 τοῖς ὄμο, ἐπὶ δὲ ἐμπορικῶν 9. Πρὸς πληρστέραν δὲ ἀπόδειξιν ὅτι παρ' ἡμῖν δὲν ὑφίστανται οἱ περὶ ὑπερδιδυκασίου καὶ ἀνατοκισμοῦ περιορισμοὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Νόμου, ὁ Ἄρειος Πάγος ἐν ταῖς ἀποφάσεσι τοῦ ἀπηριθμήσε διατάξεις νεωτέρων νόμων, ὡς τοῦ περὶ προικοδοτήσεως, τὸ Διάταγμα περὶ συνοικισμοῦ τῶν Χίων, περὶ πληρωμῆς χρεῶν τῶν Δήμων, τὸ Διάταγμα περὶ ἐπικυρώσεως τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζίης κλπ.

«Ἐν δυαὶ λέξεσιν ὁ Ἄρειος Πάγος παραδέχεται ὅτι ἡ διάταξις τοῦ Λέοντος, μὴ ὑπάρχουσα ἐν τῷ Ἄρμενοπ., δὲν ἰσχύει παρ' ἡμῖν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸν πολιτικὸν νόμον τῆς Ἑλλάδος ἀποτελοῦσι μόνον αἱ ἐν τῇ Ἐξαβιδῶ τῷ Ἄρμενοπ. περιεχόμεναι πολιτικαὶ διατάξεις, κατ' ἀκολουθίαν ἢ Νεαρά 83, δι' ἧς ὁ Λέων ἐπανέφερε τὸν τόκον καὶ ὤρισεν ὡς ἀνώτερον μέτρον 4 τοῖς ὄμο ἐτήσιως, δὲν ἰσχύει παρ' ἡμῖν, ὡς μὴ περιεχομένη ἐν Ἄρμενοπούλῳ. Πλὴν ἡ γνώμη αὕτη τοῦ Ἄρειου Πάγου εἶναι ἐσφαλμένη, διότι αὐτὸς αὐτὸς ὁ Ἄρειος Πάγος πλειστακίς παραδέχθη ὅτι ὁ νόμος τῆς 23 Φεβρουαρίου 1835, ἀποδεδειχθεὶς ὡς νόμον τῆς Ἑλλάδος τὰς πολιτικὰς διατάξεις τὰς περιεχομένας ἐν τῷ Ἄρμενοπούλῳ, δὲν ἐσκόπει ν' ἀποκρούσῃ τὰς ἄλλας συλλογὰς ἀλλὰ μόνον νὰ ἔρῃ τὴν προσφορωτέραν ἐξ αὐτῶν. Ἄντὶ νὰ θεσπίσῃ ὡς πολιτικὸν Κώδικα τὰ Βασιλικά, ὤρισε τὸν Ἄρμενοπ. ἀλλ' ὡς ἐκ τούτου δὲν ἔπεται ὅτι ἀπέκλεισε τὰ Βασιλικά. Οὕτω λ. γ. ὁ Ἀναστασιανὸς Νόμος, καθ' ὃν μὴ περιεχομένος ἐν τῷ Ἄρμεν., ἰσχύει, διότι κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 136 τοῦ 1848, 384 τοῦ 1852 καὶ 76 τοῦ 1865 ἀποφάσεις τοῦ Ἄρειου Πάγου, ὁσάκις ἐν τῇ Ἐξαβιδῶ τοῦ Ἄρμενοπούλου, αὐσῆ ἐπιτομῇ τῆς Ρωμαϊκῆς καὶ Βυζαντινῆς νομοθεσίας, ὑπάρχουσι κενὰ ἢ ἀντιφάσκουσαι ἀλλήλαις διατάξεις, τὰ δικαστήρια καταφεύγουσιν εἰς τὰς πηγὰς, εἰς ἃς ρητῶς παραπέμπει ἡ Ἐξαβιδῶ ἐν τῇ προθεωρίᾳ αὐτῆς, τὸ δὲ Διάταγμα τῆς 23ης Φεβρουαρίου 1835, ὅπερ κηρύττει ἰσχύοντας τοὺς ἐν τῷ Ἄρμενοπούλῳ περιεχομένους νόμους τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων δὲν καταργεῖ τοὺς μὴ περιεχομένους ἐν αὐτῷ αὐτοκρατορικὸς νόμους.

«Ἄλλ' εἶτε θεωρηθῆ ὡς ἰσχύουσα ἡ Νεαρά τοῦ Λέοντος παρ'

ἡμῖν εἶτε μὴ, ἢ λήψις τῶν τόκων ἐπιτρέπεται δυνάμει μὲν τῆς Νεαρᾶς, ἂν αὐτὴ ἰσχύῃ, ἂν αὐτὴ δὲ ἄν ἰσχύῃ, δυνάμει ἐθίμου ἐπιτρέπωντος παρ' ἡμῖν τὸν τόκον. Πάντες δὲ συμφωνοῦσιν ὅτι ἡ διαταγή τοῦ Λέοντος περὶ μέτρον τοῦ τόκου κατηγορήθη, δυνάμει ἐθίμου παρ' ἡμῖν, καὶ ἐπομένως τὸ τοιοῦτον σήμερον μέτρον τοῦ τόκου θεωρεῖται ἀνίσχυρον καὶ ἂν ἰσχύῃ παρ' ἡμῖν ἢ Νεαρᾶ.

«Ἄλλ' ἤδη ἐρωτᾶται, ὅποια ἡ ἰσχύς παρ' ἡμῖν συμφωνίας περὶ τόκου ἀντικειμένης εἰς ἐθίμον, καθ' ὃ ὁ ἀνώτατος ὅρος τοῦ τόκου προσδιορίζεται εἰς 12 τοῖς α]ο, ἂν ἡ συμφωνία συνήθη ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι καὶ οὐκ ἐν Θεσσαλίᾳ. Εἶναι ὀρθὴ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ἣν εἶναι ἰσχυρὰ τοιαύτη σύμβασις, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δύνανται τις πακτεῦν κόντρα κοινουετοντινιμ, ἢ συμβᾶλλεται δηλονότι ἐναντίον τοῦ ἐθίμου; Ἐπάρχουσι παρ' ἡμῖν ἐθίμα ἐπιτακτικῶν φέροντα χαρακτῆρα; Εἰς τὴν ἐξέτασιν δὲ τούτων προβαίνομεν κατ' ἀνάγκην, διότι ἡ ἐλληνικὴ νομοθεσία διὰ Νόμου τοῦ 1852 εἰσαχθῆ εἰς Θεσσαλίαν καὶ ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῆς συνωμολογήθη ἢ περὶ τῆς ὁ λόγος σύμβασις τοῦ 1895 καὶ ἐπομένως, ὅτι ἐφαρμόζεται παρ' ἡμῖν, θέλει ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐν Θεσσαλίᾳ ἐξεταζομένων καὶ τῶν ἰδιαιτέρων ὡς πρὸς αὐτὴν περιστάσεων.

«Αἱ νεώτεραι νομοθεσίαι δὲν εὐνοοῦσι τὰ ἐθίμα, τὴν δυσμένειαν δὲ ταύτην ἐξηγοῦμεν ἐκ τούτου, ὅτι ἐν τοῖς νεωτέροις Κώδικεσιν, ἐν τοῖς γραπτοῖς δηλ. θεσμοῖς, περιελήφθησαν διατάξεις ἀρμοζούσαι εἰς τὴν κατάστασιν τῆς νῦν κοινωνίας καὶ διὰ τοῦτο τὰ ἐθίμα ἀναγνωρίζονται ὡς ἀναπληρωτικὰ μόνον.

«Ἐπὶ γοργῶς προοιουσῶν σχέσεων συναλλαγῆς ὁ διὰ νόμων κανονισμὸς αὐτῶν εἶναι τοσοῦτω μᾶλλον ἀναγκαῖος, καθόσον ἡ μόρφωσις τοῦ δικαίου τῶν ἐθίμων δὲν ἐπιτελεῖται ὅσον δεῖ ταχέως. Προσῆτι ἐν τοῖς χρόνοις τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ, ἢ ἀντίθεσις τῶν συμφερόντων καὶ τῶν ἀντιλήψεων ἐν ταῖς ἀτόμοις ὡς καὶ ἐν ταῖς διαφοροῖς ταξέσιν εἶναι τόσον ἰσχυρὰ, ὥστε ἡ μόρφωσις νέων διατάξεων τοῦ ἐθίμου (περιλαμβανουσῶν ἅπαντα τὸν λαόν), σπανιώτατα δύνανται νὰ ἐπιτευχθῆ. Διὰ τοῦτο τὸ ἐθίμον ἐντελῶς ἀπωθεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου κατὰ τὰς νεωτέρας περιόδους τῆς ἱστορίας τῶν λαῶν.

«Κατὰ τὸν Βιντσάιτ τόμ. 1 § 15, ἡ παραγωγή τοῦ δικαίου διὰ τοῦ ἐθίμου εἶναι ἀρχικῶς διὰ πάντα λαόν πρακτικῶς ἢ σπουδαιότητι, ἐνῶ δεξιλοτέρα νομοθεσία ἀνήκει εἰς βαθμὸν μᾶλλον προηγμένον τοῦ πολιτισμοῦ τῶν λαῶν. Ὅσω ἀναπτύσσεται ἡ νομοθεσία, τόσῳ τὸ δίκαιον τῶν ἐθίμων περιόρίζεται. Ἡμεῖς δυστυχῶς εὐαισθησόμεθα ὡς πρὸς τὸν Πολιτικὸν Νόμον εἰς διαφόρον θέσιν πρὸς τὴν τῶν ἄλλων λαῶν.

«Παρ' ἡμῖν ἀποδίδεται μεγάλη δύναμις διὰ τοῦ Διατάγματος τοῦ 1835, διότι ὁ Ρωμῆϊος νομοθέτης, τοῦ ὁποῦ αἱ διατάξεις ἰσχύουσι παρ' ἡμῖν, εἶχεν ὑπ' ὄψει ἄλλων πραγμάτων κατὰστασιν, ἄλλαι ἀναγκ-

και άλλα συμφέροντα, ενώ τὸ ἔθιμον ἀνταποκρίνεται εἰς σημεῖναι κοινωνικὰς χρείας. Δὲν δύναται σήμερον ἐν χώραις, ἐν αἷς ἰσχύουσι πολιτικοὶ νόμοι, νὰ ἐννοηθῇ ἢ χρησιμότης ἔθιμου πλάττοντος ὁρισμοὺς δημοσίας τάξεως, ἔθιμου ἐπιτακτικοῦ, διότι δὲν δύναται τις νὰ φαντασθῇ ὅτι διέλαθε τὴν προσοχὴν τοῦ νομοθέτου ἀντικείμενον ἀπορῶν εἰς τὸ κοινωνικὸν συμφέρον. Ἡ συνείδησις τοῦ λαοῦ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐμφανίζεται διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ.

Ἐτὸ ἀντίθετον ὁμῶς συμβαίνει ὡς πρὸς τὴν δημιουργικὴν δύναμιν τοῦ δικαίου δι' ἔθιμων παρ' ἡμῖν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπικράτησιν αὐτοῦ ἐπέναντι τῶν ὁρισμῶν, τῶν ἀπηργατωμένων ἤδη Ρωμαϊκῶν καὶ Βυζαντινῶν νόμων. Δύνανται κάλλιστα νὰ ἰσχύσωσιν ἔθιμα ἀναγόμενα εἰς θέματα δημοσίας τάξεως, περὶ ὧν παρέλιπε νὰ φραντίση ὁ Ρωμαῖος νομοθέτης.

Ἐ' Ἀνίσχυρον κηρύττεται ὑπὸ τῶν Ρωμαϊκῶν νόμων μόνον ἔθιμον ἀντικείμενον εἰς ἴσμον δημοσίας τάξεως. Οὕτω π. χ. ὁ Νόμος 26 Κωδ. (4.32), περιορίζων τὸ ποσὸν τῶν τόκων ρητῶς ἀπαγορεύει τῷ δίκαστῇ τὴν ἐφαρμογὴν ἐναντίου τοπικοῦ ἔθιμου. Κατὰ τὸ ἐξ ἀντιδικαστολῆς δ' ἐπιγεῖρημα ἐπιτρέπεται ἔθιμον σύμωνον πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν, ὅλον εἶναι τὸ περὶ τῶν 12 τοῖς οἷο ὡς ἀνωτάτου ὅριου τοῦ τόκου πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς εἰρημένης διατάξεως τοῦ Κωδικοῦ ὡς καὶ ὁμοίας τοῦ Ὀθωμανικοῦ. Τοιοῦτον δ' ἀναγκαστικὸν χαρακτήρα φέροντος τοῦ ἔθιμου, ἡ δικαστικὴ προστασία συμβάσεως ἐναντίον αὐτοῦ ἤθελεν εἶσθαι προτίμησις τῆς ἰδιαιτέρας θελήσεως ἐπέναντι τῆς γενικῆς, ἐνῶ ἡ διατήρησις τῆς δημοσίας τάξεως εἶναι ὁ ὑπερτατος νόμος.

Ἐ' Ἄν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας πεισθῇ π. χ. ὅτι ἡ κοινὴ συνείδησις τοῦ λαοῦ καθώρισεν τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ τόκου παρ' ἡμῖν εἰς 12 τοῖς οἷο, ὅπως ἀλλαγῶν καθωρίσθη διὰ νόμου, ἐτι μικρότερον τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ τόκου καὶ ἐτέθησαν ἀστικαὶ καὶ ποινικαὶ φραγαμαὶ διατὶ νὰ μὴ ἀποδώσωμεν τὸν προσήκοντα σεβασμὸν εἰς τὸ ἔθιμον τοῦτο, κηρύττοντες ἄκυρον τὴν κατὰ παράθεσιν αὐτοῦ συμφωνίαν: Ἄν, λέγω, ἀποδειχθῇ τοιοῦτον ἔθιμον ἐπαναφέρον εἰς ἰσχὺν τὸν καταγγεμένον ὁρισμὸν τοῦ Ρωμαϊκοῦ νόμου περὶ τῶν ἐποτελεσμάτων τῆς νονομολογήσεως παρανόμου τόκου, διατὶ νὰ μὴ ἐκλάβωμεν αὐτὸ ὡς ἐπιβαλλόμενον καὶ εἰς τὰ συμβαλλόμενα μέρη: Ἐνα δὲ ἀναγνωρισθῇ ὁ ἐπιτακτικὸς τοῦ τοιοῦτου ἔθιμου χαρακτήρ, τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας οὐδὲν ἄλλο ἔχουσι νὰ πράξωσιν ἢ νὰ λάθωσιν ὑπ' ὄψιν τοῦς ὑπαγορευόμενας τὰς διατάξεις τῶν Ρωμαϊκῶν καὶ Βυζαντινῶν νόμων περὶ παρανόμου τόκου λόγους, τοῦς λόγους ἐπίσης τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν διατάξεων τῶν νεωτέρων νόμων τῶν πεπολιτευμένων ἔθνων, οὕτω δ' εὐκόλως θέλουσι πεισθῇ, ὅτι τὸ ἔθιμον τοῦτο ὡς πρὸς τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ κατὰ σύμβασιν τόκου φέρει τὸν χαρακτήρα τῶν πρὸ τῆς Νεωρῆς τοῦ Βασιλεῖου περὶ τόκου ἰσχυρόντων περιορισμῶν, οἵτινες ἀναγκαίως θὰ ρυθμίζωσιν ἕνεκα λόγων

δημοσίας τάξεως τὰς νομικὰς σχέσεις, μὴ δυναμένας νὰ ρυθμισθῶσι ἄλλως διὰ τῆς θελήσεως τῶν συναπτόντων αὐτὰς ἰδιωτῶν.

«Τὸ ἔθιμον, ἐφ' ὅσον ἔχει ἐφαρμογὴν παρ' ἡμῖν, εἶναι ἰδίᾳ δικαίου πηγὴ, τὴν αὐτὴν ἦν καὶ ὁ νόμος ἰσχύον ἔχον. Ἡ διαφορὰ μόνον εἶναι ὅτι ὁ νόμος γραπτῶς συντασσόμενος καὶ δι' ὄρισμένου τοποῦ δημοσιευόμενος, καθίσταται τοῖς πᾶσι γνωστός, ἐνῶ τὸ ἔθιμον ἐν μόνῃ τῇ ἐφαρμογῇ καὶ τῇ μνήμῃ τῶν βιούντων ὑπάρχον καὶ ἄφραγῶς μεταβαλλόμενον ἐκάστοτε διαφεύγει τὴν γνώσιν τοῦ δικαστοῦ καὶ καθίσταται ἀντικείμενον ἀποδείξεως.

«Ἐκ τούτου γίνεταί ὄηλον, ὅτι ἐνεκα τῆς ἐν τῷ Ἀστικῷ Νόμῳ ἑλλείψεως διατάξεων περιοριζουσῶν τὸ ποσὸν τῶν συμβατικῶν τόκων, ἢ ἐφαρμογῇ τῶν ἀρθρῶν 434 καὶ 435 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἀνέπιπτος ἀποβαίνει. Δὲν ἔχει ὅμως οὕτω τὸ πρᾶγμα ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ὡς πρὸς τὴν συμφωνίαν περὶ τόκου ὑπερβαίνοντος τὸ κατ' ἔτος ἀνώτατον ὄριον αὐτοῦ.

«Ὁ Ἄρ. Πάγος οὕτως ἀπεφάνετο διὰ δύο ἀποφάσεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 94 τοῦ 1848 καὶ 272 τοῦ 1850. Ἰδοὺ πῶς ἔχει ἡ δευτέρα «Ἐπειδὴ ὁ Α. ἐπρότεινε εἰς τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, ὅτι ὑπάρχει ἐν Ἑλλάδι καὶ ἰδίως ἐν Ἀθήναις καθιερωμένον ἔθιμον, καθ' ὃ ἀνώτατος ὄρος τοῦ τόκου ὄρισθη εἰς 12 τοῖς 100 κατ' ἔτος, καὶ ὅτι ὁ ὑπερβαίνων τὸ ὄριον τοῦτο τόκος θεωρεῖται κατὰ τὸ αὐτὸ ἔθιμον παράνομος καὶ ἀπηγορευμένος, τὸ δὲ δικαστήριον τῆς οὐσίας, ἐκτιμήσαν τὸν ἰσχυρισμὸν τούτον ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας του, παρέδεδεχθῆ, ὅτι τὸ ἔθιμον τοῦτο, ἂν ἀποδείχθῃ, φέρει τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀπολύτως ἐπιτακτικῶν διατάξεων τῶν πρὸ τῆς Νεαρᾶς τοῦ Βασιλείου ἰσχυόντων περιορισμῶν, ἔθεν παραβεχθῆν ὅτι πρέπει νὰ ρυθίσῃ τὴν προκειμένην νομικὴν σχέσιν, καίτοι ὑπαρχούσης ἐναντίας περὶ τούτου συνομολογήσεως τῶν διαδίκων, δὲν παρέβησε τὴν ἐν τοῖς σχολείοις τῶν Βασιλικῶν (XI. 1) 67 περιεγραμμένην ἀρχήν, ὅτι «δυναταί τις πακτεῦειν χόνδρα κόνσουετούντιμε», διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη συνδυαζομένη μετὰ τῆς ἀρχῆς ὅτι τὸ τῶν ἔθιμων δίκαιον ἔχει ὅταν καὶ ὁ νόμος ἰσχύον Βασίλ. (2.1) 41.44 Κῶδ. (8.53) ἢ Θεόφιλος (1.2) 8 ἢ σημαίνει προδήλως ὅτι δύναται τι διὸ συμβάσεων νὰ ρυθμίσῃ νομικὴν σχέσιν ἐναντίον τῶν ὁρισμῶν τοῦ ρυθμιζόντος αὐτὴν ἔθιμου. ὅταν ὅμως τοῦτο δὲν περιέχῃ ἀπολύτως ἐπιτακτικῶς ὄρισμός, τῶν ὁποίων τὴν ἰσχύον δὲν δύναται ν' ἀποτρέψῃ ἡ ἰδιωτικὴ θελήσει, ἀλλὰ διατάξεις σχετικὰς σκοπούσας τὴν ἀναπλήρωσιν τῆς σιωπῆς τῶν συνιστάντων νομικὰς σχέσεις καὶ ἰσχυούσας μόνον, καθόσον αὐτοὶ δὲν ἐρρυθμίσαν διὰ τῆς ἰδιωτικῆς αὐτῶν θελήσεως τὰς νομικὰς αὐτῶν σχέσεις. Εἰσηγητῆς τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἦτο ὁ αἰσίματος Παπαρηγόπουλος.

«Καὶ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 94 τοῦ 1848 ἀποφάσει τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνονται. Ἡ ἀπόφασις αὕτη διολογῆσθαι ὅτι ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι νόμιμος τόκος θεωρεῖται δυνάμει ἔθιμου ὁ 12 τοῖς 100 κατ' ἔτος, πᾶσα

ὑπερβάσις τοῦ ὄρου τούτου ἤθελε καταστήσει τὴν συμφωνίαν ἀνίτητον. Ὁ δανειστής δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἢ τὸν τόκον, ἢ κοινῶς παρδέχθῃ ἢ συνήθεια ὡς νόμιμον Νόμ. 19 καὶ 20 Πανδ. β.βλ. 22 τίτλ. 1. Τὰ αὐτὰ διδάσκει ὡς πρὸς τὰ ἔθιμα ἐν γένει ὁ Κρασσαῖος τομ. 1 § 11 ἐν τέλει ἀποφαινόμενος ὡς ἐξῆς « Συμφωνία ἀποκλείουσα τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἔθιμου ἔρρωται ἐφ' ὅσον αὐτὴ δὲν ἀντίκειται εἰς ἀναγκαστικὸν κανόνα τοῦ ἐξ ἔθους δικαίου. Τοῦτο δηλοῖ τὸ ἄξιωμα ὅτι εἰσχυρὸν τὸ παρά τὸ ἔθιμον σύμφωνον», ὅθεν ἂν ἐπρόκειτο περὶ συμβάσεως συνομολογηθείσης ἐνταῦθα, ἡ ἀπόφασις ἀναντιρρητως ἤθελεν ἀναίρεθῆ.

«Οὕτως ἔγρουσι τὰ περὶ τόκου παρ' ἡμῖν. Πῶς ὁμως ἔγρουσι τὰ κατὰ τὴν συζητηθεῖσαν ὑπόθεσιν συμβάσεως ἐν Θεσσαλίᾳ τοῦ 1885 περὶ τόκου πρὸς 36 τοῖς οἰο; καὶ τίνι τρόπῳ θέλει ἐπιτευχθῆ νομογραφία σωτήριος περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος;

«Οἱ ἐναγόμενοι διὰ τῶν προτάσεών των ἐνώπιον τῶν Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφεσῶν δὲν ἠμφισβήτησαν τὴν ἐκ συμβάσεως πρὸς πληρωμὴν τόκου ὑποχρέωσιν των, ἀλλ' ἐπεκαλέσθησαν τὰς εἰρημνίας ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ ἔθιμου καὶ ἀνισχύρου συμβάσεως ἐναντίας εἰς αὐτὸ καὶ ἀπέκρουσαν τὴν περὶ τοῦ ποσοῦ τούτου τοῦ τόκου σύμφωνον ὡς ἀντικειμένην εἰς ἔθιμον, ὀρίζον τὸν τόκον εἰς 12 τοῖς οἰο καὶ χαρακτηρίζον ὡς ἄκυρον τὴν ἐναντίαν συμφωνίαν. Καὶ τὸ μὲν πρωτοδικεῖον περιώρισε τὸν τόκον εἰς 12 τοῖς οἰο, τὸ δὲ Ἐφετεῖον ἐπέδικασε τὸν συμπεφωνημένον τόκον καὶ ἀπέρριψε τὸν περὶ ἔθιμου ἰσχυρισμὸν ὡς ἐλυσίτελῃ ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι δύναται τις νὰ συμβάλλῃται ἐναντίον τῶν ὀρισμῶν τοῦ ἔθιμου. Τῆς ἀποφάσεως δὲ ταύτης ζητεῖται ἡ ἀναίρεσις.

«Διὰ τοῦ νόμου τῆς 19 Μαρτίου 1882 ὠρίσθη ὅτι «ἅπανα ἢ ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ κειμένη νομοθεσία λαμβάνει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν ἐν ταῖς ἄρτι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος προσαρτηθείσαις χώραις». Κατὰ δὲ τὸν Ὀθωμανικὸν Κώδικα, συνεπέᾳ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1268 θεωρηθέντος κανονισμοῦ, ὃ ἐπὶ τῶν δανειζομένων χρημάτων μεταξὺ τῶν ἰδιωτῶν μηνιαῖος τόκος καθωρίσθη εἰς 4 τοῖς οἰο, ἐπιηγορευθῆ δὲ ὑπὸ τῆς Ἰσχυροῦσεως νὰ λαμβάνηται τόκος πλέον τούτου. Καθ' ἕτερον δὲ ἄρθρον: «Ἐὰν ἐντὸς τῶν ἐγγράφων ὑπάρχῃ συμφωνία τόκου ἀνωτέρου τοῦ νενομισμένου, ἡ συμφωνία αὕτη δὲν θεωρεῖται ἔγκυρος». Διὰ μεταγενεστέρου δὲ νόμου τῆς 22 Μαρτίου 1303 ὁ συμβατικὸς τόκος ὠρίσθη εἰς 9 τοῖς οἰο περὶ πάσης ἀπαιτήσεως.

«Συμμετώτερον δὲ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ Ἀστικοῦ Ὀθωμανικοῦ Κώδικος τὸ ἔθιμον ἰσχύει ἐπὶ διαφορῶν, περὶ ὧν δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ Ὀθωμανικοῦ νόμου διάταξις. Τοιαύτη ἦτο ἡ ἰσχύουσα ἐν Θεσσαλίᾳ νομοθεσία. Διὰ τοῦ εἰσχυθέντος ὁμως Ἑλληνικοῦ νόμου καθωρίσθη ἡ ἐπικράτησις τῶν ἔθιμων ἀπέναντι τοῦ Ρωμαϊκοῦ νόμου. Ἐπισημασθεῖς τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας εἰς Θεσσαλίαν δὲν δύναται νὰ μείνῃ λόγος περὶ συνεισαγωγῆς καὶ ἔθιμων ἐν Ἑλλάδι ἰσχυρόντων,

εἴτε ὡς πρὸς τὸν τόκον ἐν γένει, εἴτε ὡς πρὸς τὸ μέτρον αὐτοῦ, διότι ταῦτα ἠδύνατο νὰ εἰσαχθῶσιν οὐχὶ ὡς ἔθιμα, ἀλλ' ὡς νόμοι μόνον, διότι τὰ μὲν ἔθιμα παράγονται ἀμέσως ἐκ τῆς συνειδήσεως τοῦ λαοῦ, οἱ δὲ νόμοι ἐμμέσως.

«Ὁ ἐναγόμενος δὲν ἠμφοσθήτησε τὴν πρὸς πληρωμὴν τόκου ὑποχρῶσίν του, ὡς προείπομεν ὅμως ἐζήτητε τὸν περιορισμὸν τῶν τόκων εἰς 10 ἢ 12 τοῖς οἷο καὶ πρὸς ὑποστηρίξειν τούτου εἶπεν ἐπανελημμένως διὰ τῶν προτάσεών του τὰ ἑξῆς: «ἢ δὲν ἰσχύει ὁ Ρωμαϊκὸς νόμος περὶ τόκου καὶ ἐπομένως ἐπέρχεται ἡ παντελής ὑπ' αὐτοῦ ἀπαγόρευσις τόκων διὰ τῆς ἐν Ἀρμενοπούλῳ Νεαρᾷ τοῦ Βασιλεῦς ἢ διὰ ἰσχύος τὸ ἐπὶ Τουρκίας καθιερωμένον». Ἡμεῖς δὲ λέγομεν ἢ οὐδόλως ἐπιδικάζονται τόκοι δυνάμει τῆς Ἐξαβίδου τοῦ Ἀρμενοπεύλου ἢ θὰ ἐπιδικασθῶσι τοιοῦτος δυνάμει ἔθιμου, διότι ἡ Τουρκικὴ νομοθεσία κατηργήθη, οἱ δὲ ὅρισμοί αὐτῆς ἰσχύουσιν ἐν μετασχηματισθῶσιν εἰς ἔθιμα ὑπὸ τῆς κοινῆς τοῦ λαοῦ συνειδήσεως, μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας.

«Οὕτω πως ἀπαρτίχθη καὶ τὸ πρωτοδικεῖον ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως διὰ τῆς ὑπ' αριθ. 54 τοῦ 1898 ἀποφάσεώς του, κηρύξαν ἀκυρον τὴν περὶ τόκου ὑπεράνω τῶν 12 τοῖς οἷο συμφωνίαν, εἰπὼν ὅτι «ἐπεξετάθη μὲν διὰ τοῦ ΠΘ' Νόμου ἡ ἰσχύς τῆς ἐν Ἐξαβίδῳ Νεαρᾷ τοῦ Βασιλεῦς τῆς ἀπαγορευτικῆς τῶν τόκων, δὲν ἐπεξετάθη ὅμως οὔτε ἠδύνατο νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἰσχύς τοῦ ἔθιμου τοῦ ἐπιτρέποντος καὶ πάλιν τὴν συνομολόγησιν τόκου καὶ δὴ ἀπεριορίστου».

«Δὲν εἶναι ὅμως ὀρθὴ ἡ αἰτιολογία τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν καθ' ἣν δὲν δύναται νὰ γείνη λόγος περὶ γενέσεως ἄλλου ἔθιμου τοπικοῦ ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας (1881) μέχρι τοῦ τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως χρόνου (1895), ὡς ἐλλείποντος δῆθεν τοῦ κυριωτέρου στοιχείου τοῦ ἔθιμου, ἦτο: τῆς μακροχρονιότητος.

«Ἐπὶ ποσὸν χρόνον πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται τὸ ἔθιμον ἦτοι ἢ ἐκδήλωσις τῆς κοινῆς τοῦ λαοῦ συνειδήσεως περὶ κανόνος τινὸς ἀφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, πάντως ὅμως τούτο δὲν πρέπει ν' ἀποβλέπη ἀπλῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐφαρμογὴν, ἀλλὰ πρέπει πρὸ πάντων νὰ ἐξετάζη ἂν ὁ κανὼν ἀπορρέῃ ἀπὸ τῆς κοινῆς τοῦ λαοῦ συνειδήσεως, περὶ τοῦ εἶ δὲν νὰ ἰσχύσῃ ὡς κανὼν τοῦ δικαίου.

«Οὐδὲ μικρὸν ἄλλως τε εἶναι τὸ διαρρηῦσαν χρονικὴν διαστημα ἀπὸ τοῦ 1881 μέχρι τοῦ 1895. Κατὰ τὸν Windscheid ἀπαίτεται τὸσω μεγαλειτέρῃ διάρκειᾳ τῆς ἀσκήσεως, ὅσω μᾶλλον ἐν τῇ συγκριμένῃ περιπτώσει γίνεταί δεκτὸν ὅτι ἡ περὶ τοῦ δικαίου πεποιθῆσις μόνον ἐκ τοῦ ἔθιμου προέκυψεν εἰς τὸ μέσον. Ἄλλ' ὅτε, κατασχηθείσης ὀλοκλήρου τῆς Ὀθωμανικῆς νομοθεσίας, τυγκατηρήθη καὶ ἡ ὀρθὴ διάταξις αὐτῆς περὶ περιορισμοῦ τῶν τόκων καὶ προτείνεσθαι ἔθιμον σχηματισθὲν ἀμέσως, σύμφωνα πρὸς τὸν προϊσχύσαντα νόμον.

επιβάλλεται ὑπὸ τῶν πραγμάτων νὰ δεγθῶμεν ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται μεγάλη διάρκεια τῆς ἀσκήσεως, διότι ὁ ἀμεσος οὗτος σχηματισμὸς τοῦ ἔθιμου ἀποδεικνύει προφανῶς ὅτι ἡ περιοριστικὴ διαταγὴ τῶν συμβατικῶν τόκων εἶχε βαθεῖας τὰς ρίζας ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ λαοῦ καὶ ὅτι δὲν ἐκρίθη ἐπομένως ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἀβλαβερὸν κατασκευάσμα τοῦ Ὀθωμανοῦ νομοθέτου, κατ' ἀνάγκην γενόμενον δεκτὸν ἐπὶ τῆς ὀθωμανικῆς ἡγεμονίας, δι' ἃ καὶ ἐσπευσεν εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς νὰ κυρώσῃ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ Ὀθωμανικοῦ νόμου αὐτὴν ταυτὴν τὴν σωτήριον διαταγὴν κατ' ἔθιμον ἐφαρμοζῶν αὐτήν· ὅθεν διὰ τοῦ ἔθιμου δὲν προέκυψεν ὅπως νέον δίκαιον, ἀλλὰ συνέχισα τοῦ προϋπάρχοντος, ὑπερ' ἕνεκα τῆς καταργήσεως τῆς ὀθωμανικῆς νομοθεσίας δὲν ἤδυνάτο νὰ ἐξακολουθήσῃ ὡς νόμος.

Ἐμακροχρόνησα ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν τοῦ ἔθιμου, διότι τὸ Ἐφετεῖον ὡς κυρίαν μὲν αἰτιολογίαν εἶχε δι' ἐπιτρέπεται νὰ συναλλεσθῆται τις ἐναντίον τοῦ ἔθιμου, περιλαμβάνει ὁμως ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ ταυτῇ ἱστορικῶς μόνον ὅτι τὸ ἀτελῶς προτεινόμενον ἔθιμον δὲν ἐπιτρέπει ἐναντίον συμφωνίας, χωρὶς ν' ἀπορρίπτῃ καὶ διὰ τοῦτο ἦτοι καὶ διὰ τὴν ἀτέλειαν τῆς προτάσεως τὸ ἔθιμον. Οὐχ ἦτον ὁμως ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ ὑποληφθῇ ὅτι τὸ Ἐφετεῖον ἀπέδωκε σημασίαν οὐκ εἰς τὴν εἰρημένην σκέψιν τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ στηριχθῇ εἰς αὐτήν, ἔκρινα εὐλόγον νὰ φέρω τὸν λόγον καὶ ἐπὶ τούτου διὰ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς ἀναίρεσεως τῆς προσαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτε πλέον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς παραπομπῆς τὸ ἔθιμον ἔλεγε ἐξετασθῆ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψιν, ἣν ἔθιζεν ἀπλῶς τὸ Ἐφετεῖον (τὸ δὲ Πρωτοδικεῖον ἠσπάσθη καθ' ὀλοκληρίαν), τὴν τοῦ ἐπαρκετέου δηλονότι τοῦ ἔθιμου διὰ τὴν μὴ μακροχρόνιον αὐτοῦ ἐξάσκησιν ἣτις εἶναι ἀπαραίτητον στοιχεῖον τοῦ ἔθιμου.

Ἐξαιτίας τοῦ μὲν ἐναγόντος ἀπαιτοῦντος τόκον πρὸς 36 τοῖς ὄρο δυνάμει τῆς συμφωνίας, τοῦ δ' ἐναγομένου ἐπιμαίναντος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὅτι ὑπάρχει τὸ ἐξ ἔθιμου ἀπὸ τῆς μακροχρονίου τῆς Τουρκίας κατοχῆς καὶ νῦν συνεχῶς καὶ ἀδιακόπως ἰσχύον ὄριον τῶν 12 ο/ο καὶ ὅτι πᾶσα καθ' ὑπέρβασιν αὐτοῦ συμφωνία εἶναι ἀθέμιτος καὶ παράνομος καὶ ἐπομένως ἀκυροῦσα, τὸ Ἐφετεῖον ἄπειλε νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν ὑπὸχρέωσιν ν' ἀποδείξῃ, ὅτι μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας ἐν Θεσσαλίᾳ ἰσχύει τοιοῦτον ἔθιμον.

Οὕτω πως ἄπειλε ν' ἀποφανθῇ τὸ Ἐφετεῖον, δὲν ἀμφισβάλω δέ νοι ἡ συνείδησις τῶν Θεσσαλῶν περὶ δικαίου ὡς πρὸς τὸ ὄριον τοῦ τόκου μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας θὰ εἶναι συμφωνίας πρὸς τοὺς ὄρισμούς τοῦ ὀθωμανικοῦ νόμου, τοῦ ὁποίου οὐχὶ πολὺ μακροῦ χρόνου εἶχε παύσει ἡ ἰσχύς, ἀφοῦ ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ ἐπὶ μακρὰν περὶν ἐτῶν διεβίωσαν, αἱ δὲ διατάξεις τοῦ ὀθωμανικοῦ νόμου εἰσὶ πρὸς τούτους σύμφωνοι πρὸς τὰς διατάξεις νεωτέρων νόμων περιορισμένων ἐθνῶν, σύμφωνοι πρὸς τὴν περὶ δικαίου συνείδησιν

τῶν νομοθετῶν αὐτῶν. Ἄλλ' ἀντὶ τούτου, τὸ Ἐφετεῖον προτίμησε νὰ εἴπῃ, ὅτι: «μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας ἐν Θεσσαλίᾳ, πολλοὶ νόμοι ἐξεδόθησαν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βασιλείᾳ, δι' ὧν σιωπηρῶς καθιεργήθησαν αἱ περὶ τόκων διατάξεις τῶν Ῥωμαϊκῶν καὶ Βυζαντινῶν νόμων, ἧται περὶ τοῦ ποσοῦ, τοῦ ἀνατοκισμοῦ καὶ τοῦ ὑπερδιπλασίου διὰ τὴν μεταξὺ αὐτῶν ἀσυμφίθαστον ἀντίστασιν (ἄρθρ. 2 ἀστικῶν νόμων), καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἐπεται ὅτε οἱ διαδίκαι ἠδύναντο διὰ τοῦ συμβολαίου νὰ συναμολογήσασιν ἐν ἑπερήμερίᾳ πρὸς 36 τοῖς οἰο κατ' ἔτος μέχρι ἐξοφλήσεως, ὅστις κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὰς ὕγιας ἀρχὰς τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης περὶ πολιτικῆς οἰκονομίας ὡς ἀντίτιμον τῆς χρήσεως τῶν κεφαλαίων δὲν πρέπει καὶ δὲν συμφέρει νὰ υποβληθῇ εἰς οἰονδήποτε περιορισμόν, πᾶσα δὲ ἐναντία ἀπόπειρα ἐπιβληθῆς ἀποδοίκεται καὶ οὐδὲν φέρει ἀποτέλεσμα».

«Τὸ τοιοῦτο δόγμα τῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀδικαιολόγητον, ἀκατανοητόν ὅτι ὅτι ἡ δαήμερία αὐξάνουσι τοκογλυφία ἐν Ἑλλάδι καὶ θραυσιτάτην ὑψώσασα τὴν κεφαλὴν ἐν Θεσσαλίᾳ διέφευγε τὰς προδοκίας τῶν στηριζομένων εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν περὶ τὴν συμφωνίαν τῶν τόκων ὡς εἰς τὸ μόνον καὶ ἀσφαλὲς μέσον τῆς ἐλαττώσεως τοῦ τόκου. Περαιτέρω δὲ προδὲν τὸ Ἐφετεῖον ἀπέκρουσε τὸ ἐπικαλούμενον ἐν Θεσσαλίᾳ ἔθιμον περὶ ἠρίου τόκου εἰς 12 τοῖς οἰο ὡς οὐδεμίαν ἐπιτροπὴν ἀκούει ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως, ὁδῶτι δύναται τις πακτεῦσαι κόντρα κανονισμοῦντιν». Τοῦτο ἐβέβη τὸ Ἐφετεῖον καὶ τοιαῦτα εἶναι αἱ αἰτιολογίαι τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Οὕτως ὁμοῦ ἀποφηνάμενον ἐφαρμμένως ἡρηγύνασε τὸν δυναμὸς τοῦ νόμου περὶ εἰσαγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας ἰσχύοντα ἐν Θεσσαλίᾳ Ῥωμαϊκὸν νόμον, ὡς ἀναγνωρίζοντα ὅθην τὴν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν τῶν συμβάσεων ὡς πρὸς τὸν τόκον, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποδείξεως ἔθιμου περὶ τόκου ἰσχυόντος ἐν Θεσσαλίᾳ μετὰ τὴν καθιεργῆσιν τῆς τουρκικῆς νομοθεσίας. Ἐφαρμμένως δὲ ἡρηγύνασε καὶ τοὺς νεωτέρους νόμους, οἵτινες εἰς εἰδικὰ θέματα ἀνάγονται μὴ ὀρίζοντες γενικῶς τὸ ποσοὺ τοῦ τόκου. Τὸ Ἐφετεῖον ἐξέλαθεν ὡς νόμους τὰς ὕγιας κατ' αὐτὸ ἀρχὰς τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης, ὑπεκατόστηται δὲ ταύτας εἰς τὸν ἰσχύοντα παρ' ἡμῖν Ῥωμαϊκὸν νόμον, ἐνῶ, καθὰ εἰρηγύναται, ὁ ἰσχύων γραπτὸς παρ' ἡμῖν ἐπομένως καὶ παρὰ τοῖς Θεσσαλοῖς Ῥωμαϊκὸς νόμος ἀπαγορεύει τὸν τόκον, καὶ ἐξ ἔθιμου παρήχθησαν τὰ περὶ τόκου παρ' ἡμῖν, ἢ ἂν ἰσχύῃ ἡ Ναικρὰ Λέοντος τοῦ σοφοῦ, ὁ τόκος ἐπιτρέπεται μόνον μέχρι τῶν 4 τοῖς οἰο.

«Ἐτι δὲ πλέον ἐπράξε τὸ Ἐφετεῖον, καθ' ὑπέρθεσιν τῶν καθηκόντων του, ἀποφηνάμενον ὅτι οὐδεμίᾳ μεταβολῇ ἐν τῷ μέλλοντι πρέπει νὰ γείνη εἰς τὴν νομικὴν ὅθην ταύτην διατάξιν ἐξ υποβαλλούσης ἄλλ' ἀπροσφυοῦς ὁμοῦ λατρείας πρὸς τὸ δόγμα τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, ὅπερ ἠγύχθη νὰ ἦ αἰώνιον διὰ τὸ ἐν αὐτῷ τέλειον, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι νομοθέται ἐπραττον καὶ ὁ μὲν Λυκοῦργος κατέ-

λους τὸν βίαν ἐκουσῶς μακρὰν τῆς Σπάρτης νομικῶν ἀεὶν τοὺς Σπαρτιάτας ἐμμένειν τοῖς καθιστάσι νόμοις καὶ μηδὲν ἀλλόσσειν μὴδὲ μετακινεῖν, ὁ δὲ Σόλων, ὅπως ἀποφύγῃ ἐπίσης τὰς μεταβολὰς τῶν νόμων, ἐπέβαλεν ἐαυτῷ δεκαετῆ ἀποδημίαν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ Ἀπλὴν ἐπομένως οἰκονομολογικὴν θεωρίαν μετέγραψε τὸ Ἐφετεῖον εἰς θετικὴν νομικὴν δεξιὰν ἀντιποικηθὲν νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Συγχρόνως δὲ τὸ Ἐφετεῖον ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς περὶ ἐθίμου διατάξεις τοῦ νόμου, ἀποφηνάμενον ἀπολύτως ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει δυνατόν τις πακταεῖν κἀντὶ κατισουετούντιν, ἐνῶ ἡ τοιαύτη ἀπόλυτος ἐκδογὴ προσκρούει εἰς τὴν διάταξιν τοῦ Κώδικος (8. 53) 3, καθ' ἣν τὸ τῶν ἐθίμων δίκαιον ἔχει, ὅταν καὶ ὁ νόμος ἰσχύει καὶ εἰς τὴν ἑτέραν ἀρχὴν, καθ' ἣν ὅταν τὸ ἐθίμον περιέχῃ ἀπολύτως ἐπιτακτικὸν ὄρισμόν, τὴν ἰσχύα αὐτοῦ δὲν δύναται ν' ἀποτρέψῃ ἰδιωτικὴ θέλησις.

Ἡ Ὄθεν προτείνω τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῇ πεποιθήσει, ὅτι τὴν γνώμην μου θέλει δεχθῆ καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος.

Ἡ Περαιῶν νῦν τὸν λόγον μου, κύριοι, δύο μόνον λέξεις κρίνω ἐναγκαλίας νὰ προσθέσω σχετικῶς πρὸς τὸν νόμον τῆς προσφοράς καὶ ζητήσεως, ἕνεκα τῆς ἀνάγκης τῆς θρησκευτικῆς τηρήσεως τοῦ ὅπου τοῦ Ἐφετεῖον Ἀρείσις ἐπέδικασε τόκον σήμερον μὲν πρὸς 36 τοῖς οἴο, αὔριον δὲ θέλει ἐπιδίκασει πρὸς 60, διότι καὶ τοιοῦτος τόκος συνολογοεῖται ἐν Θεσσαλίᾳ.

Ἡ Τὸ ζήτημα τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τοῦ τόκου ἔδωκεν εἰς τοὺς οἰκονομολόγους ἀφορμὴν πολλῶν συζητήσεων. Καὶ αὐτοὶ ὁμοῦς σφ' ἐνθερμώτατοι θιασῶται τῆς θεωρίας περὶ ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων ὡς πρὸς τὸν τόκον, ἐν αἷς καταλέγεται καὶ ὁ διασημὸς Bossard, εὐρίσκονται ἐν ἀμηχανίᾳ ὡς πρὸς τὰς συνεπείας τῆς γνώμης τῶν καὶ συνομολογοῦσιν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μὲν ἀτιμώρητος ἡ τοκογλυφία. Ἡ Ὑποστηρίζοντες, λέγει οὗτος, (Λεξικὸν Πολ. Οἰκον. τομ. 2 σελ. 517), τὴν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν, δὲν φρονοῦμεν, ὅτι πρέπει ν' ἀφίσωμεν ἀτιμώρητον τὴν τοκογλυφίαν, διότι τοῦτο ἤθελεν εἶναι ἀγνοία τῶν στοιχείων αὐτῶν τῆς νομικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστήμης. Ὑπάρχουσιν ἀτιμοὶ κερδοσκάποι, προσέθηκεν, οἵτινες δελεάζουσι τὴν ἀπρόβλεπτον καὶ ἀπειρον νεότητα, τὴν καταστρεφόμενὴν ὑπὸ τοῦ γαρτοποιγιῶν, ὑπὸ τῆς ἀνηθίας καὶ τοῦ ἀσώτου βίου, νὰ προσέρχεται εἰς τὴν ἀδικοπραγοῦσαν τοκογλυφικὴν τῶν βιομηχανίαν. Δανείζουσι πρὸς 50 τοῖς οἴο, ὑποτρέφουσι τὴν ἀνηθικότητα καὶ τὴν ἀπαλην τῶν δεομένων προστασίας. Κατ' αὐτῶν πρέπει νὰ μετέλθῃ ὁ νομοθέτης ὅλην αὐτοῦ τὴν δικαίαν αὐστηρότητα, διότι πρόκειται περὶ ἰγκλήματος. Μὴ ὑπάρχοντος ὁμοῦς μέτρου τοῦ τόκου, ἐρωτῶμεν αὐτοὺς τίνι τρόπῳ θὰ εὐρεθῆ ὑπέρβασις, πῶς θέλει ἀναγνωρισθῆ ἡ ἐξίοποιος τοκογλυφία; Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου εἶναι ἀποχρῶσα πρὸς

προστασίαν τῶν ὑποκυπτόντων εἰς τὴν τοκογλυφίαν μόνη ἢ ἀπειλή ποινικῆς καταδιώξεως ;

α Ἀληθῶς ἀξιοπoιoς τοκογλυφία εἶναι ἡ συμφωνία ὑπερόγκων τόκων, ἢ γενομένη δι' ἐκμεταλλεύσεως τῆς κουφότητος ἢ τῆς οικονομικῆς στενοχωρίας τοῦ ὀφειλέτου καὶ τὸ κυρίον γνώρισμά αὐτῆς εἶναι ἡ ἐκμετάλλευσις, οὐχὶ μόνον τὸ ὑπέρογκον τῶν τόκων. Ἀνεφικτος ὁμως ἢ μᾶλλον ἄκρως δυσχερῆς καθίσταται ἡ ἐφαρμογή τῶν περὶ τοκογλυφίας διατάξεων, ἄνευ ὄρισμένου ὑπὸ τοῦ νομοῦ μέτρου κατὰ τὴν κρίσιν μόνον τοῦ δικαστοῦ περὶ ὑπερόγκου τόκου, ἤτοι τόκου ὑπερβαίνοντος τὸ σύνθηθες μέτρον καὶ εὐρισκομένου ἐν δυσαναλογία πρὸς τὴν παροχὴν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἀξιοπoιoς τοκογλυφία, οὐχ ἦττον ὁμως συνωμολογήθησαν ὑπέρογκοι τόκοι, ἄνευ ἐκμεταλλεύσεως τῆς κουφότητος, τῆς ἀπειρίας ἢ τῆς ἀνάγκης, ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων θέλει μείνει ὅπως ἀπροσπέτατος ὁ ὀφειλέτης ;

β. Ὁ παρῶν νόμος δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς Ἰουλιουσι νήστους.

III

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΕΚΧΩΡΗΣΕΩΣ

Νόμος ΚΝΕ' 14 Μαΐου 1882. Περί ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκχωρήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων κτλ.

Ἄρθρον μόνον. Ἀπαγορεύονται αἱ ἐκχωρήσεις τῶν μισθῶν καὶ οἰασδῆποτε ἄλλης ἀποδοχῆς τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων τῶν στρατιωτικῶν παντὸς βαθμοῦ, καὶ τῶν ὀημοσιῶν ὑπηρετῶν.*

* Κατόπιν ἐξεδόθη ὁ Νόμος ΑΡΜΑ' τῆς 19 Μαρτίου 1884. Περί ἀπαγορεύσεως τῆς κττασγέσεως τῶν μισθῶν ἢ οἰασδῆποτε ἄλλης ἀποδοχῆς τῶν ὑπαλλήλων κτλ. καὶ ὁ Νόμος ΑΡΜΒ' τῆς 19 Μαρτίου 1884, οὗς ἐπιθεὶ ἐν τεύχει Πολ. Δικονομία.

* ΕφΚ. 1835 π. σελ. 72.

IV

ΑΔΕΙΑ ΓΑΜΟΥ

Ἐγκύκλιος 2 Ἀπρ. 1835. Περὶ τῶν χωρὶς Ἐπισκοπικῆς ἀδείας γινόμενων γάμων.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Ἐπικράτειαν Σεβασμιωτάτους
Μητροπολίτας καὶ Ἐπισκόπους.

Διὰ τῆς ἀπὸ 31 Μαρτίου 1834 καὶ ὑπ' ἀριθμὸν 805,432 Ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς προλαβοῦσα ἡ Σύνοδος διέταξε τὰ κατὰ τὸν γάμον, κανονίσασα τὸν τρόπον τῆς παρά τῶν Ἐπιπέκτων γινόμενης περὶ τούτου ἀδείας, καὶ τῆς παρά τῶν ἐν ταῖς ἐνομοταχθεῖς Ἐκκλησίαις πρεσβυτέρων ἐκτελέσεως αὐτῆς.— Ἄλλ' ὅτι πολλοὶ πρεσβύτεροι παρεκτρεπόμενοι καὶ μὴ θέλοντες νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰ διατεταγμένα, εὐλογοῦσι γάμους χωρὶς Ἐπισκοπικῆς ἀδείας.— Ἐπειδὴ τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸν σκοπὸν τῆς Συνόδου, προσπαθούσης νὰ εἰσαῆξη τὴν εὐταξίαν εἰς τὸν κλήρον, καὶ νὰ πράξῃ αὐτὸν ἐπὶ τὸ βέλτιον.— Θέλουσα ἔτι νὰ περιορίσῃ τοὺς τοιοῦτους πρεσβυτέρους εἰς τὰ καθήκοντά των, καὶ νὰ προλάβῃ εἰς τὸ μέλλον τὰ ἐκ τῆς παραβάσεως αὐτῶν ἐνδεχόμενα κακά.— Κατ' ἐγκρίσιν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μ.— Διατάσσει.

1. Πᾶς πρεσβύτερος, εὐγογῶν γάμον χωρὶς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ κατὰ τὸν τρόπον Ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, καθαιρεῖται.

2. Πᾶς γάμος γινόμενος παρά τοιαύτην ἀδειαν, εἶναι ἄκυρος.

3. Ἐὰν δέ τις τῶν πρεσβυτέρων ἀναγκασθῇ ποτὲ διὰ τῆς ἐκείνου εὐλογῆσαι γάμον παρ' ἀδειαν Ἐπισκοπικὴν, αὐτὸς μὲν δεῖλε ν' ἀναγγέλλῃ τοῦτο ἀμέσως πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον ἢ τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, διὰ ν' ἀποφεύγῃ οὕτω τὴν ποινὴν, ὃ δὲ γάμος λογίζεται ἄκυρος.

Ταῦτα διατάσσουσα ἡ Σύνοδος προσκαλεῖ ἕκαστον ὑμῶν νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν διαταγὴν ταύτην πρὸς πάντας τοὺς ὑπὸ

τὴν δικαιοδοσίαν του προϊσχυτέρου, καθὼς καὶ πρὸς πάντας τοὺς χριστιανούς, πρὸς γυνῶσιν ἐνὸς ἐκάστου εἰς ἀποφυγὴν πάσης καὶ ὁποιασδήποτε προφάσεως.

ΑΠ. 216 (1883). Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐγκυκλίου τῆς 2 Ἀπριλίου 1835 τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἀπαγορεύεται, ἐπὶ πεινῇ ἀκυρότητο τοῦ γάμου, ἡ τέλεσις ἱερολογίας, ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου ἀδείας τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου, ἡ δὲ ἐγκύκλιος αὕτη τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς κυρωθεῖσα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ δημοσιευθεῖσα διὰ τῆς ἐφημερίδος ἔχει ἰσχὺν νόμου.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοῦ γάμου τῆς ἀναρκεσιούσης τελευθέρως μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀναμφισβητήτως ἄνευ ἐγγράφου ἐπισκοπικῆς ἀδείας, ἀλλὰ μόνον τῇ προφορικῇ ἀδείᾳ τοῦ Μητροπολίτου Θεοφίλου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ Ἔσπεριον ἐθεώρησε τὸν γάμον ἄκυρον καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτεῖν τὴν περὶ διατροφῆς ἀγωγὴν, διότι ἀπολύτου ὑπαρχούσης ἀπαγορευτικῆς διατάξεως περὶ τελέσεως τοῦ γάμου ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας, ἡ δοθεῖσα προφορικῇ ἀδείᾳ εἶναι ἀνίσχυρος κατισχύουσα πάσης ἄλλης πρηνεστεράς γνώμης περὶ τὰ τοιαῦτα.

ΑΠ. 44 (1868). Ἐπειδὴ αἱ νεαραὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου ἡ τε 24 καὶ 31 κηρύττουσαι τὴν δι' ἱερολογίας μνηστείαν ἀδιάλυτον, ὡς οὕτως ἰσοδύναμον τῷ γάμῳ καὶ μόνῃ ἀληθῆ μνηστείᾳ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκριβολογίαν, τὴν ἐπιτρεπομένην ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἱερολογίαν ἐνοοοῦσι προφανῶς τοιαύτη δὲ ἱερολογία ἐπὶ μνηστειᾷ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ σήμερον ἡ περὶ τῆς ἀπερῆγτο τοῦ ἐρετρίου, ὡς ἀντικειμένη πρὸς δύο ἐγκυκλίους διατάξεις τῆς ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς κατὰ τὸ 1834 καὶ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1835 ἐκδοθείσας καὶ γενομένης ἐγκρίσει μὲν τῆς κυβερνήσεως, συμφώνως δὲ πρὸς τὸ ἀπὸ 23 Ἰουλίου 1833 βασιλ. διάταγμα, τὸ κυρώσαν τὴν περὶ τῆς διακηρύξεως τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ περὶ συστάσεως ἱερᾶς συνόδου ὁμοφώνως ἐκφρασθείσαν ἐρεσιν τῶν μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων τοῦ ἑλλ. Κράτους, ταύτασι πρὸς τὸ 16 ἄρθρον τοῦ διατάγματος, καθ' ὃ οἱ ἀρχιερεῖς, ὧν ἡ ἀοία ἀπαιτεῖται κατὰ τοὺς ἱερούς κανόνας πρὸς πᾶσαν ἱερολογίαν μνηστειᾶς καὶ γάμου, ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην ἐφορείαν τῆς συνόδου διατελοῦντες καὶ παρ' αὐτῆς διατάγας λαμβάνοντες, οὐδὲν δύναται νὰ ἐπιτρέψωσιν ἐναντίον τῶν διαταγῶν αὐτῆς διότι διὰ τῶν εἰρημένων διατάξεων, ἐκδοθεισῶν ἐντὸς τῆς ἐξουσίας τῆς ἀνωτάτης ἐκκλ. ἀρχῆς, βεβαιούσα ἡ σύνοδος, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἡ ἐκκλησία ἀπηγόρευσε τὴν δι' ἱεροτελεστίας μνηστείαν κηρύττει τὸν ἀρραθῶνα τὸν κατὰ παραβάν τῶν διατάξεων τῆς δι' ἱεροτελεστίας γεγενημένον. Ἐπομένως καὶ ἂν ὑποθεθῆ, ὅτι ἡ γενομένη ἱερολογία ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἱερέως τῆ ἀδείας τοῦ ἐπισκόπου, ὑπερ οὐδ' ἄλλως βεβαιούται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, ἐσφαλμένως ἀπερῆγτο τὸ ἐρετρίον ἐφαρμόσαν ἐπὶ τοῦ προ-

κειμένου τὰς εἰρημένους νεαρὰς τοῦ Ἀλεξίου, αἰτινες ὡς εἰς ἀπραξίαν περιέλθουσαι, ἀπότου ἢ ἐκκλησία ἀπηγόρευσε τὴν ἐπὶ μνηστεία ἱερολογίαν, οὐδὲ ὡς κυρωθεῖσαι διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 βασιλ. διαταγματος δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῇ εξαβίβλω περιεχομένη Νεαρὰ τοῦ Λέοντος ἢ ἐπιτρέπουσα τὴν ἐπὶ διαλύσει μνηστείας εἰσπραξὶν τοῦ συμπεφωνημένου προστίμου δὲν ἔπαυσε νὰ ἰσχύη καὶ μετὰ τὰς νεαρὰς τοῦ Ἀλεξίου ἐπὶ πάσης μνηστείας, ἧτις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μνηστεία δι' ἱερολογίας γενομένη κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκριβολογίαν· διότι οὐ μόνον εἰρηται ἐν αὐταῖς, ὅτι μόνῃ ἢ δι' ἱερολογίας μνηστεία ἀδιάλυτος ἔσται προστίμου δόσει, ἀλλὰ καὶ ρητῶς ἐπετροπή ἢ διὰ διωμολογήσεως προστίμου ἐξασφάλις πάσης ἄλλης περὶ γάμου συμφωνίας. Ὑπομένους καὶ τῆς προκειμένης μνηστείας θεωρουμένης, ὡς εἴρηται, κατὰ τὰς συνοδικὰς διατάξεις, ὡς ἄνευ ἱερολογίας γεγενημένης καὶ χωρούσης διὰ τοῦτο τῆς τοῦ Λέοντος Νεαρᾶς, τὸ ἐφετεῖον ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ καὶ διατάξῃ τὴν δέουσαν ἀπόδειξιν περὶ τοῦ χωροῦ καὶ τῆς ἀθετήσεως τῆς περὶ τοῦ προστίμου συμφωνίας· διότι τὴν τοιαύτην ἐξέτασιν καὶ ἀπόδειξιν δὲν καθίστα περιττὰς ὁ γάμος τῆς μνηστῆς μετ' ἄλλου, ἂν, ὡς οἱ ἐνάγοντες ἰσχυρίζοντο, μετὰ τὴν διαλύσειν τῆς μνηστείας συνήφθη, καὶ αὐτοῦ παραίτιος ἐγένετο ὁ μνηστήρ, ὡς διαλύσας πρῶτος τὴν μνηστείαν· μὴ πράξαν δὲ τοῦτο παρεβίβησε καὶ τὰς τῶν ἀρθρ. 244 καὶ 248 τῆς πολ. δικονομίας οὐσιώδεις διατάξεις.

ΑΠ. 242 (1849). Ἡ ἐγκύκλιος τῆς ἱερᾶς συνόδου ἔχει ἰσχύον νόμου, καθότι κηρύττουσα ὡς ἀκύρους τοὺς γενομένους ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου γάμους, ἀφορᾷ ἀντικείμενον ὑπαγόμενον εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἱερᾶς συνόδου, προηγήθη δὲ αὐτῆς ἢ ἐγκρίσις τῆς κυβερνήσεως, ὡς ρητῶς διαλαμβάνει ἡ ἐγκύκλιος, καὶ ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως· δὲν ἦτο δὲ ἀνάγκη νὰ δημοσιευθῇ καὶ τὸ ἐγκρίνον τὴν ἐγκύκλιαν διάταγμα, διότι τοιοῦτο τι δὲν ἀπαιτεῖ τὸ καταστατικὸν τῆς συνόδου, δυνάμει τοῦ ὅπου ἡ ἐγκύκλιος ἐκείνη ἔχει ἰσχύον νόμου.

Περὶ τῶν ἄνευ ἀδείας νυμφευομένων στρατιωτικῶν. *

Ἡ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν γραμμ. τῆς ἐπικρατείας.

Δηλοποιεῖ ὅτι

†) Α. Β. Μεγαλειότης διέταξε τὴν 7/19 Ἰανουαρίου 1834

* ΕρΚ. 1834 π. σελ. 63.

ὥστε ὁ στρατιωτικός, ὅστις νυμφεύεται ἄνευ τῆς ἀδείας τῶν ἀνωτέρων του, νὰ παιδεύηται, ἂν εἶναι στρατιώτης, μετρίων μηνῶν φυλακὴν, ἂν ὑπαξιωματικός, μετ' κατοβιδασμὸν ἀπὸ τὸν βαθμὸν του διὰ πάντοτε, ἂν δὲ ἀξιωματικός, λαμβάνει τὴν ἀφείσιν του, ὁ δὲ γάμος νὰ θεωρῆται ὡς ἄκυρος. Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 29 Ἰαν. (10 Φεβρ.) 1834. *

ΑΠ. 257 (1860). Εἶναι ἄκυρος ὁ γάμος στρατιωτικοῦ ἂν δὲν προηγήθῃ ἄδεια τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐπομένως ὁ συνεπείᾳ τοιοῦτου γάμου συζυγος δὲν εἶναι ὑποχρεωσὸς πρὸς διατροφήν τῆς συζύγου του.

ΑΠ. 231 (1865). Τοῦ μνημονευομένου ἐν τῇ δηλώσει Β. Δ. μὴ δημοσιευθέντος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος ὁ κατὰ παράδειγμα αὐτοῦ τελεσθεὶς γάμος* τὸ δὲ ἀπὸ 16 Σεπτ. 1852 Β. Δ. περὶ κανονισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ διαλαμβάνει μὲν, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ συνέλθῃ εἰς γάμον ἄνευ εἰδικῆς περὶ τούτου ἀδείας ἀλλ' οὔτε κηρύσσει ἄκυρον τὸν ἄνευ ἀδείας τελεσθέντα γάμον τοῦ ἀξιωματικοῦ, οὔτε κἂν στερεῖ τὸν τελεσθέντα τὸν γάμον τῶν δυνάμεων τῶν κειμένων νόμων κεκτημένων αὐτοῦ δικαιωμάτων· ἀλλὰ καὶ ἂν διέτασσε ταῦτα, ἐκδοθὲν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Συνταγματος, δὲν εἶδοντο νὰ ἰσχύῃ.

ΑΠ. 257 (1860), 231 (1865). Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 765 ἔτους 1864 ἀποφ. ὑπεχρέωσε τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν νὰ προσάξῃ τὸ ἀπὸ 19 Ἰουνίου 1834 Β. διατάγμα περὶ γάμου τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, ὅπερ ἐπεκαλέσθη εἰς τὴν βε-

* Ἐπιθετικὸς Νόμος

α'). Τὸ ἀρθ. 17 § δ' τοῦ νόμου ΣΕ' 19 Αὐγ. 1852² περὶ συντάξεων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ἔχον οὕτως οὐδεὶς γάμος στρατιωτικῶν παράγει δικαίωμα πρὸς σύνταξιν, ἐὰν δὲν ἐξετελέσθησαν αἱ ἀφορῶσαι τοὺς τοιοῦτους γάμους εἰδικαὶ διατυπώσεις.»

β'). Τὸ ἀρθ. 258 τοῦ νόμου Φ4Β' 19 Μαΐου 1860 περὶ στρατιωτικῶν νομοθεσίας. «Πᾶς στρατιωτικός, ὅστις συνέλθῃ εἰς γάμον ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρμοδίας στρατιωτικῆς ἀρχῆς, τιμωρεῖται μετ' φυλάκισιν ἕως 25 μηνῶν, ὁ δὲ γάμος αὐτοῦ δὲν παράγει δικαίωμα πρὸς σύνταξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγ. 1852 περὶ συντάξεων νόμου.»

γ'). Τὸ Β. Δ. 7 Νοεμ. 1891. Κανονισμὸς τῆς Ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ πεζικοῦ ἀρθ. 383. «Οὐδεὶς στρατιωτικός δύναται νὰ συνέλθῃ εἰς γάμον ἄνευ εἰδικῆς περὶ τούτου ἀδείας. — Ἡ ἄδεια νυμφεύσεως παντὸς ἀξιωματικοῦ καὶ ἀνθυπασπιστοῦ ἐκδίδεται διὰ Β. Διατάγματος. — Ἡ ἄδεια νυμφεύσεως παντὸς ὑπαξιωματικοῦ, μουσικοῦ ἢ στρατιώτου ἐκδίδεται διὰ διατάγης τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ.»

δείξωσιν περί τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 142 ἔτους 1865 ἐτέρας αποφάσεώς του, μὴ προσεγγόντος τοῦ ταμείου τὸ προμνησθὲν διάταγμα, ἀλλὰ μόνον τὴν ἀπὸ 29 Ἰανουαρίου 1834 τῆς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν γραμματείας δηλοποίησιν (δημοσιευθεῖσαν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως), δι' ἧς ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν γραμματεῶν δηλοποιεῖ, ὅτι ὁ Βασιλεὺς διέταξε τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀφασίν του ὁ ἄνευ ἀδείας τοῦ ἀνωτέρου του νομφευόμενος ἄξιωματικός καὶ ὁ γάμος νὰ θεωρῆται ἄκυρος, παρεξέχθη ὅτι τὸ ταμεῖον τῶν γηρῶν καὶ ὄρφανῶν δὲν προσήγαγε τὸ ἐπικαλούμενον διάταγμα, ἀλλ' οὔτε ἀπόδειξιν τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ οὕτως ἀποφανθὲν τὸ ἐφετεῖον δὲν ἠρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸ ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1832 Β. Διάταγμα περί δημοσιεύσεως νόμων καὶ διαταγμάτων, ἀλλ' ὀρθῶς ἐφήρμοσε τοῦτο· διότι ἡ ὑπαρξὶς καὶ δημοσιεὺσις τῆς προμνησθείσης δηλοποιήσεως τῆς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν γραμματείας δὲν δύναται ν' ἀποδείξῃ τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἐπικαλούμενου διατάγματος, τοῦ ὁποῦοι τὴν προσεγγόνην τὸ ἐφετεῖον νομίμως ἀπῆτει διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του καὶ ἐρμηνεύσῃ, ἀλλ' οὔτε ἔδυνάτο ν' ἀναπληρώσῃ τὴν κατὰ τὸν νόμον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δηλοποίησιν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δὲν ἠρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸ ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1852 Β. Διάταγμα περί τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ, παραδεχθὲν ὅτι κατ' αὐτὸ δὲν εἶναι ἄκυρος ὁ ἄνευ ἀδείας τῆς στρατ. ἀρμοδίας ἀρχῆς γενόμενος γάμος ἄξιωματικοῦ, διότι τὸ ἀρθρ. 2 § 4 τοῦ εἰρημένου κανονισμοῦ, ὅπερ ἐπικαλεῖται τὸ ταμεῖον τῶν γηρῶν καὶ ὄρφανῶν καὶ ὅπερ κανονίζει τὸ περί νομφευσεως τῶν ἄξιωματικῶν, διαλαμβάνει μὲν ὅτι οὐδεὶς στρατιωτικός δύναται νὰ συνέλθῃ εἰς γάμον ἄνευ ἐιδικῆς περὶ τούτου ἀδείας ἀλλὰ οὔτε κηρύττει ἄκυρον τὸν ἄνευ ἀδείας γενόμενον γάμον τοῦ ἄξιωματικοῦ, οὔτε στερεῖ τὸν τελείαντα τὸν τοιοῦτον γάμον τῶν δυνάμει τῶν κειμένων νόμων κεκτημένων δικαιωμάτων του· ἐκτὸς δὲ τούτου, τὸ ἔτος 1852, ὅτε ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δὲν ἀνήκεν εἰς μόνον τὸν Βασιλέα, δὲν ἔδυνάτο, μὴ ὑπάρχοντος νόμου κηρύττοντος ἄκυρον τὸν τοιοῦτον γάμον, οὔτε κἂν ὡς πρὸς τὰς στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας ν' ἀραιεθῶσι δι' ἀπλοῦ διατάγματος κανονίζοντος τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ τὰ δυνάμει νόμου κεκτημένα δικαιώματα.

ΜΙΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

Νόμος Χ45' 15] 16 Ὀκτωβρίου 1861. — Περὶ μικτῶν γάμων.

1. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς Χριστιανοὺς τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος νὰ συνάπτωσι γάμους μετὰ Χριστιανῶν ἄλλου δόγματος, τηροῦντες τὰ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς ὀρθοδοξοῦ ἐκκλησίας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὀριζόμενα.

2. Πᾶσα προγενεστέρα περὶ μικτῶν γάμων διάταξις καταργεῖται.*

3. Οἱ μέχρι σήμερον συναφθέντες μικτοὶ γάμοι λογίζονται ἔγκυροι.

Γνωμοδοτικῆς Νομικοῦ Συμβούλου 112817 (1882).

Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ δύνανται νὰ δώσωσιν ἄδειαν πρὸς συναφὴν γάμου μετὰ ὀρθοδοξοῦ καὶ γαλλίδο, διαζευχθείσης ἀπὸ τοῦ πρώτου συζύγου αὐτῆς μόνον πολιτικῶς δυνάμει ἀποφάσεως τῶν γαλλικῶν δικαστηρίων. Τῶντι ἡ ἰκανότης τοῦ προσώπου πρὸς συναφὴν γάμου εἰσέπεται ἀπὸ τὸν νόμον τῆς πολιτείας, εἰς ἣν τοῦτο ἀνήκει κατὰ τὴν θεμελιώδη ἀρχήν, ἣν παρεδέχθη καὶ ὁ ἡμέτερος ἀστικός νόμος ἐν ἄρθρῳ 4' κατ' ἀκολουθίαν ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ γαλλίς νομίμως διαζεύχθη ἀπὸ τοῦ πρώτου συζύγου τῆς δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῆς πατρίδος τῆς, εἶναι τοῦ λοιποῦ ἐλευθέρῃ νὰ συνάψῃ δεῦτερον γάμον. Καὶ ταῦτα ἐξεταζόμενου τοῦ ζητήματος ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ πολιτικοῦ νόμου. Ἄλλ' ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, καθὼς ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, ἀπὸ τῆς θρησκευτικῆς ἀπόψεως σκοποῦσα τὸ ζήτημα, ἐνδοιάζει ἕνεκα τοῦ λόγου, ὅτι ὁ πρῶτος γάμος δὲν ἐλύθη θρησκευτικῶς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, εἰ καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸν γαλλικὸν νόμον, ὡς παρ' ἡμῖν, διὰ τὸ κύρος τοῦ διαζυγίου. Ἀλλὰ τὸ περιστατικόν, τοῦτο μόνον ζήτημα ἀβρότητος ἐν ταῖς σχέσεσι τῶν δύο ἐκκλησιῶν δύναται νὰ γεννήσῃ, οὐδεμίαν δὲ ἄσκει ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ καθαρῶς νομικοῦ ζητήματος τῆς ἰκανότητος τῆς διαζευχθείσης γαλλίδο πρὸς τὸ συνάψαι νέον γάμον. Ἀφοῦ δὲ ὁ γάμος, κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα, φέρει μικτὸν χαρακτῆρα πολιτικοῦ συναλλάγ-

* Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καταργήθη ὁ Νόμος τῆς 10 Αὐγούστου 1861. Περὶ μικτῶν γάμων.

ματος καὶ θρησκευτικῆς ἱεροτελεστίας, καθὼ κατάρτιζόμενος διὰ τῆς εὐλογίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, φρονοῦμεν ὅτι ἡ ἱερά Σύνοδος δὲν πρέπει νὰ διστάσῃ παρέχουσα τὴν κεκανονισμένην ἄδειαν, μὴ κινδυνεύουσα ἄλλως νὰ φανῇ ὀλιγώτερον ἀβρόφρων πρὸς τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν παρ' ὅσον αἱ ἐν Γαλλίᾳ συντεταγμένοι ἀρχαί, αἰτινες, ἐναντίον τῶν δογμάτων τῆς κρατούσης αὐτοῦ θρησκείας, ἐπέτρεψαν τὸ διαζύγιον. Ἄλλως δὲ ἀρνούμενοι ἐν Ἑλλάδι ν' ἀναγνωρίσωμεν τὸ κύρος τῶν ἐν Γαλλίᾳ περὶ διαζυγίου νενομοθετημένων καὶ τὸ κύρος δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀρμοδίως ἐκδοθείσης μεταξὺ Γάλλων, παραβαίνομεν τότε τὴν μεταξὺ Κρατῶν ἀβρότητα, ἀντιστρατευόμεθα δὲ καὶ πρὸς τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν θεμελιώδους κανόνος τοῦ ἁλληλεθνοῦς δικαιοῦ δικαίου.

ΑΠ. 273 (1892). Διὰ τοῦ Νόμου ΡΝ' περὶ εἰσαγωγῆς ἐν Ἑπτάνησιν τῆς ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ ἰσχυοῦσης νομοθεσίας, ἰσχυσε καὶ ἐν Ἑπτάνησιν ὁ περὶ μικτῶν γάμων νόμος τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1861 καθ' ὃν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς χριστιανοὺς τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος νὰ συνάπτωσι γάμους μετὰ χριστιανῶν ἄλλου δόγματος, τηροῦντες τὰ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὀριζόμενα· κατὰ δὲ τὴν νεαρὰν 89 τοῦ Αὐτοκράτορος Λέοντος τὴν περιεχομένην ἐν Ἀρμενοπούλῳ (19. 4, 4), καὶ τὴν ἐγκύκλιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 2 Ἀπριλίου 1835, ἔχουσαν ἰσχὺν νόμου, ὅπως ἔχη κύρος ὁ γάμος, ἀπαιτεῖται ἱερολογία ὑπὸ ἱερέως τῆς Ὀρθοδόξου ἐκκλησίας μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τοῦ ἀρμοδίου ὀρθοδόξου Ἐπισκόπου· ἡ δὲ ἐν Δουδίῳ συνθήκη τῆς 17]29 Μαρτίου 1864 μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν προστατῶν Δυνάμεων ὡς καὶ ὁ Συνταγματικὸς χάρτης τῶν Ἰονίων νήσων καὶ τὸ πρωτόκολλον τῆς 22]3 Φεβρουαρίου 1830, εἰς ἃ αὕτη παραπέμπει, δὲν καθιεροῦσι πρόνομιον ὑπὲρ τῶν Λατίνων Ἐπισκόπων.

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(Οἱ ἀριθμοὶ ἐμφαίνουσι τὰς σελίδας)

I Εἰσαγωγὴ Βυζαντιακῆς Νομοθεσίας ἐν Ἑλλάδι.	5
B. Διάταγμα 23 Φεβρ. [7 Μαρτ.] 1835.—Περὶ πολιτικοῦ νόμου	5
II Εἰσαγωγὴ Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας ἐν Ἑπτανήσῳ	25
III Εἰσαγωγὴ Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας ἐν Ἡπειρο- Θεσσαλίᾳ	47
Νόμος 19 Μαρτίου 1882. Περὶ εἰσαγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς ἄρτι προσαρτηθείσας Θεσσαλικὰς καὶ Ἡπειρωτικὰς ἐπαρχίας.	47
B. Διάταγμα τῆς 21 Μαρτίου 1882. Περὶ συστάσεως νομαρ- χιῶν καὶ ἐπαρχιῶν κατὰ τὰς νεωστὶ προσαρτηθείσας εἰς τὸ Βασίλειον ἐπαρχίας.	53
B. Διάταγμα 25 Μαρτίου 1882. Περὶ συστάσεως τελωνια- κῶν ἀρχῶν ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις.	54
B. Διάταγμα 23 Μαρτίου 1882. Περὶ συστάσεως ἐφετείου ἐν Λαρίσσει.	55
B. Διάταγμα 23 Μαρτίου 1882. Περὶ συστάσεως πρωτοδι- κειῶν καὶ εἰρηνοδικεῶν ἐν τῷ νομῷ τῆς Λαρίσης.	55
B. Διάταγμα 23 Μαρτίου 1882. Περὶ συστάσεως πρωτοδι- κειῶν καὶ εἰρηνοδικεῶν ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων.	59
B. Διάταγμα 23 Μαρτίου 1882. Περὶ συστάσεως πρωτοδι- κειῶν καὶ εἰρηνοδικεῶν ἐν τῷ νομῷ Ἄρτης καὶ ὑπαγω- γῆς τοῦ πρωτοδικείου Ἄρτης εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐφετείου Κερκύρας.	62
Σημείωμα.	63
B. Διάταγμα 26 Ἰουνίου 1881. Περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῶν προσαρτωμένων τῇ Ἑλλάδι χωρῶν κλπ.	66
B. Διάταγμα 26 Ἰουνίου 1881. Περὶ ἀναστολῆς ἐν ταῖς προ- σαρτωμέναις ἐπαρχίαις ἐπὶ δίμηνον ἀπὸ τῆς καταλήψεως ἐκάστου τῶν τμημάτων ἀπασῶν τῶν νομίμων καὶ δικα- στικῶν παντὸς εἴδους προθεσμιῶν καὶ παραγραφῶν.	70
B. Διάταγμα 3 Ἰουλίου 1881. Περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐνερ- γηθῆσομένης ἐν ἐκάστῳ τῶν τμημάτων τῶν παραχωρη- θεισῶν τῇ Ἑλλάδι χωρῶν ἀπογραφῆς.	70
B. Διάταγμα τῆς 6 Ἰουλίου 1881. Περὶ ἐφαρμογῆς ἐν ταῖς	

- νέαις ἐπαρχίαις τῶν περὶ γαρτσόημου καὶ γραμματοσήμου νόμων τοῦ Βασιλείου. 71
- B. Διάταγμα τῆς 4 'Ιουλίου 1881. Περί τοῦ τρόπου καθ' ὃν θέλει βεβαιωθῆ ἡ δημοσίευσίς νόμων τινῶν καὶ διαταγμάτων ἐν ταῖς προσαρτωμέναις τῇ Ἑλλάδι ἐπαρχίαις. 72
- B. Διάταγμα τῆς 4 'Ιουλίου 1881. Περί τοῦ τρόπου τῆς δημοσίευσίσεως τοῦ λοιποῦ τῶν ἀφορώντων εἰς τὰς προσαρτηθείσας καὶ προσαρτηθησομένας ἐπαρχίας εἰδικῶν διαταγμάτων καὶ τῶν εἰταγομένων δι' αὐτῶν νόμων. 72
- B. Διάταγμα τῆς 6 'Ιουλίου 1881. Περί ἐφαρμογῆς τῶν νόμων περὶ δημοσίου λογιστικοῦ καὶ ταμείων καὶ ἐν ταῖς προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις. 73
- B. Διάταγμα τῆς 6 'Ιουλίου 1881. Περί συστάσεως ἐπαρχιακοῦ ταμείου ἐν Ἄρτῃ. 73
- B. Διάταγμα τῆς 6 'Ιουλίου 1881. Περί ἐφαρμογῆς τῆς τελωνιακῆς νομοθεσίας κλπ. εἰς τὰς προσαρτωμένας τῇ Ἑλλάδι γώρας. 74
- B. Διάταγμα τῆς 11 Αὐγούστου 1881. Περί δημοσίευσίσεως καὶ ἐφαρμογῆς ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις τῶν περὶ τηλεγραφικῆς καὶ ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἰσχυόντων ἐν Ἑλλάδι νόμων κλπ. 74
- B. Διάταγμα 6 'Ιουλίου 1881. Περί κυκλοφορίας ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις τῶν καὶ ἐν Ἑλλάδι κυκλοφορούντων νομισμάτων καὶ διατιμῆσεως τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων. 75
- B. Διάταγμα τῆς 5 Αὐγούστου 1881. Περί εἰσαγωγῆς τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχυούσης νομοθεσίας ἐν ταῖς καταληφθείσαις καὶ καταλαμβανόμεναις ἐπαρχίαις καὶ περὶ τῆς ἐν αὐταῖς συστάσεως πρωτοδικείων καὶ εἰρηνοδικείων. 77
- B. Διάταγμα 11 Αὐγούστου 1881. Περί συστάσεως πρωτοδικείων καὶ εἰρηνοδικείων ἐν τῷ καταληφθέντι τμήματι τῆς Ἡπείρου κλπ. 80
- B. Διάταγμα τῆς 19 Αὐγούστου 1881. Περί παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 26 'Ιουνίου ε. ε. Β. Διατάγματος περὶ ἀναστολῆς προθεσμιῶν κλπ. μέχρι τῆς δεκάτης Σεπτεμβρίου ε. ε. ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Β. ἐπιτρόπου Ἄρτης. 8
- B. Διάταγμα τῆς 6 'Ιουλίου 1881. Περί συστάσεως τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐν τῷ τμήματι Ἄρτης. 82
- B. Διάταγμα τῆς 17 Αὐγούστου 1881. Περί συστάσεως τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐν τῷ διαμερίσματι Ἄρτης. 82
- B. Διάταγμα τῆς 14 Αὐγούστου 1881. Περί εἰσαγωγῆς ἐν ταῖς καταληφθείσαις καὶ καταληφθησομέναις ἐπαρχίαις τῶν περὶ ὕγειονομείων καὶ ὕγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει ἰσχυόντων ἐν Ἑλλάδι νόμων κλπ. 82

Β. Διάταγμα 6 'Ιουλίου 1881. Περί συστάσεως ειδικού ταχυδρομικού γραφείου ἐν Ἄρτῃ.	83
Β. Διάταγμα 6 Σεπτεμβρίου 1881. Περί προβιβατισμοῦ τοῦ ἐν Ἄρτῃ συσταθέντος ταχυδρομικοῦ γραφείου εἰς ὑποδιεθυσθεῖν β' τάξεως.	83
Β. Διάταγμα 30 Αὐγούστου 1881. Περί ἐγκαταστάσεως ἐν Θεσσαλίᾳ τελωνιακῶν ἀρχῶν.	83
Β. Διάταγμα 30 Αὐγούστου 1881. Περί συστάσεως ταχυδρομικῶν γραφείων κατὰ τὴν Θεσσαλίαν καὶ περὶ ὄρισμῶν τῶν μηνιαίων γραφικῶν αὐτῶν ἐξόδων.	84
Β. Διάταγμα 6 'Ιουλίου 1881. Περί συστάσεως τηλεγραφικοῦ σταθμοῦ ἐν Ἄρτῃ.	85
Β. Διάταγμα 6 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως τηλεγραφείων ἐν Λαρίσῃ, Φαρσάλοις κλπ. καὶ περὶ ὄρισμῶν τῶν μηνιαίων γραφικῶν αὐτῶν ἐξόδων.	85
Β. Διάταγμα 9 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως τηλεγραφικῶν σταθμῶν ἐν Τυρνόβῳ κλπ. καὶ περὶ ὄρισμῶν τῶν μηνιαίων γραφικῶν αὐτῶν ἐξόδων.	86
Β. Διάταγμα 9 Σεπτεμβρίου 1881. Περί ἰσχύος καὶ εἰς τὰς προσαρτηθείσας χώρας τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων κλπ. τοῦ Κράτους περὶ ὁδοποιίας.	86
Β. Διάταγμα 10 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως ὑγειονομικῶν ἀρχῶν ἐν τῷ τμήματι Ἄρτης.	86
Β. Διάταγμα 10 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως ἐπαρχιακῶν τομεῖων ἐν Λαρίσῃ καὶ Τρικκάλοις.	87
Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως πρωτοδικείων καὶ εἰρηνοδικείων ἐν τοῖς καταληφθεῖσι τμήμασι Λαρίσῃ καὶ Τρικκάλων.	87
Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί ὑπαγωγῆς εἰς τέλος εἰδῶν τινῶν μεταφερομένων ἐκ τοῦ μὴ πῶ καταληφθέντος διαμερισματος τοῦ Βώλου εἰς τὸ πρῶτον Βασίλειον καὶ τὰς καταληφθείσας ἤδη χώρας τῆς Θεσσαλίας.	90
Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί ἐφαρμογῆς τῶν ἰσχυόντων ἐν Ἑλλάδι περὶ δασῶν νόμων εἰς τὰς προσαρτηθείσας καὶ προσαρτωμένας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον ἐπαρχίας τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας.	91
Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί τῆς ὑπὸ τῆς χωροφυλακτικῆς ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως τῶν δασῶν τῶν προσαρτηθεισῶν καὶ προσαρτωμένων ἐπαρχιῶν.	91
Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως ἐν Ἄρτῃ, Τρικκάλοις, καὶ Λαρίσῃ δασαρχείων.	92
Β. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ΣΞΕ' περὶ οἴκων, ἐφοριῶν καὶ ἐν ταῖς προσαρτη-	

θείσαις και προσαρτηθησομέναις χώραις Ἡπείρου και Θεσσαλίας.	92
B. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου 1881. Περί συστάσεως οικονομικῶν ἐφοριῶν ἐν τοῖς διαμερίσμασι Λαρίσης, Τρικκάλων και Ἄρτης.	92
B. Διάταγμα 31 Αὐγούστου 1881. Περί ἐφαρμογῆς τῶν διαπόντων τῆν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν νόμων και κανονισμῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις και προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις.	92
B. Διάταγμα 13 Σεπτεμβρίου 1881. Περί ἐνεργείας και ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπογραφῆς των ἐκ τῶν προσαρτωμένων τῇ Ἑλλάδι χωρῶν κατοίκων κλπ.	93
B. Διάταγμα 20 Σεπτεμβρίου 1881. Περί τῶν εἰσαγομένων ἐκ τῆς πεδιάδος Ἄρτης νωπῶν ἰχθύων κλπ. εἰς τὴν πόλιν Ἄρτης.	93

Περί ὑποθηκῶν.

Νόμος 11 Αὐγούστου 1836. Περί τῶν ὑποθηκῶν	97
Γενικαὶ Διατάξεις.	97
ΚΕΦΑΛ. Α'. Περί τῶν τίτλων τῶν χορηγούντων δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης.	111
ΤΜΗΜΑ Α'. Περί τοῦ νόμου.	112
ΤΜΗΜΑ Β'. Περί τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων.	119
ΤΜΗΜΑ Γ'. Περί τῆς ἰδιωτικῆς θελήσεως.	119
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περί τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὑποθηκῶν.	124
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Περί τῶν προσημειώσεων.	129
ΚΕΦΑΛ. Δ'. Περί τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ὑποθηκῶν.	135
ΤΜΗΜΑ Α'. Περί τῆς ἐκτάσεως τῶν ὑποθηκῶν.	135
ΤΜΗΜΑ Β'. Περί τῶν δικαιωμάτων τοῦ χρεώστου και τοῦ πιστωτοῦ.	142
ΤΜΗΜΑ Γ'. Περί τῶν δικαιωμάτων και ὑποχρεώσεων τοῦ τρίτου κυρίου.	143
ΤΜΗΜΑ Δ'. Περί τῆς τάξεως τῶν πιστωτῶν πρὸς ἀλλήλους.	150
ΚΕΦΑΛ. Ε'. Περί ἀσβεδέσεως τῶν ὑποθηκῶν.	156
ΚΕΦΑΛ. Σ'. Περί τοῦ τρόπου τῶν ἐγγραφῶν και τῶν προσημειώσεων.	162
ΤΜΗΜΑ Α'. Τίνας δύνανται νὰ ἐγγράψουν ἢ νὰ προσημειώσουν.	162
ΤΜΗΜΑ Β'. Πότε δὲν εἶναι δεχταὶ αἱ ἐγγραφαὶ και αἱ προσημειώσεις.	168
ΤΜΗΜΑ Γ'. Πῶς γίνονται αἱ ἐγγραφαὶ και προσημειώσεις.	173
ΚΕΦΑΛ. Ζ'. Περί τῆς ἐξαλείψεως και ἐλαττώσεως τῶν ὑποθηκῶν και τῶν προσημειώσεων.	179

ΚΕΦΑΛ. Η'. Περὶ τοῦ γραφείου τῶν ὑποθηκῶν.	190
ΚΕΦΑΛ. Θ'. Περὶ τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν.	191
ΤΜΗΜΑ Β'. Περὶ τῆς δημοσιότητος τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν.	194
ΤΜΗΜΑ Γ'. Περὶ τῆς εὐθύνης τοῦ φύλακος τῶν ὑποθηκῶν.	195
ΚΕΦΑΛ. Ι'. Ἀκροτελεύτιοι ὅρισμοί.	197
Νόμος 23 Ἀπριλίου 1835. Περὶ σημειώσεως ὑποθηκῶν.	197
Β. Διάταγμα 18 Σεπτεμβρίου 1836. Περὶ τοῦ νόμου τῆς ἀντιχρήσεως.	198
Νόμος 20 Μαρτίου 1836. Περὶ προσωρινῆς σημειώσεως τῶν ὑποθηκῶν.	199
Νόμος 31 Ἰουλίου 1836. Περὶ ὑποθηκῶν.	199
Β. Διάταγμα 21 Σεπτεμβρίου 1836. Περὶ κλείσεως τῶν μέχρι ταῦδε προσωρινῶν βιβλίων σημειώσεως ὑποθηκῶν καὶ περὶ τῶν βληθῆσομένων εἰς ἐνέργειαν νέων.	199
Β. Διάταγμα 21 Σεπτεμβρίου 1836. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου.	202
Β. Διάταγμα 10 Μαΐου 1842. Περὶ τακτοποιήσεως τῶν ὑποθηκῶν βιβλίων τῶν μεταρρυθμισθέντων δήμων.	225
Νόμος 1 Ἰουλίου 1842. Περὶ ἀντιμισθίας τῶν ὑποθηκοφυλάκων.	228
Νόμος 24 Μαρτίου 1843. Περὶ ἀναπληρώσεως τῶν κωλυμένων εἰδικῶν ὑποθηκοφυλάκων παρὰ τῶν ἀρμοδίων εἰρηνοδικῶν.	229
Β. Διάταγμα 16 Ἰανουαρίου 1854. Περὶ πληρωμῆς παρ' ἐκάστου ὑποθηκοφύλακος τῆς ἀξίας τῶν χρησίμων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του βιβλίων.	229
Β. Διάταγμα 16 Μαΐου 1875. Περὶ προσόντων καὶ ἐγγυοδοσίας τῶν ὑποθηκοφυλάκων.	230
Νόμος ΠΝΒ' 8[22] Ἰανουαρίου 1866. Περὶ ἐγγραφῆς τῶν ἐν ταῖς Ἰονίοις Νήσοις ἀγράφων ὑποθηκῶν ἢ προνομίων καὶ τῶν γενικῶν ὑποθηκῶν.	231
Β. Διάταγμα 3 Φεβρουαρίου 1866. Περὶ εἰσαγωγῆς ἐν Ἑπτανήσῳ ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου τῶν ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ ἰσχυόντων περὶ ὑποθηκῶν νόμων.	232
Νόμος ΡΞΗ' 19[20] Ἰανουαρίου 1867. Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἀνανέωσιν τῶν ἀγράφων ἢ ἐγγεγραμμένων γενικῶν ὑποθηκῶν εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους κατὰ τὸν νόμον ΠΝΒ'.	233
Νόμος ΤΔΓ' 17 Ὀκτωβρίου 1869. Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἀνανέωσιν τῶν ἐγγεγραμμένων καὶ ἀγράφων ὑποθηκῶν κατὰ τὰς Ἰονίους νήσους.	234
Β. Διάταγμα 20 Ἰανουαρίου 1872. Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἐγγραφὴν ἀγράφων ἢ ἐγγεγραμμένων γε-	

- νικῶν ὑποθηκῶν εἰς τὰς Ἰονίους νήσους ἐπὶ πάντε εἰσέ-
τι ἔτη. 234
- Νόμος ANB' 9 Ἰουνίου [26 Ἰουλ.] 1882. Περὶ σημειώσεως
ὑποθηκῶν ἐν τοῖς νομοῖς Ἀρτης, Λαρίσης καὶ Τρικκάλων. 234
- B. Διάταγμα 14 Σεπτεμβρίου 1836. Περὶ προσδιορισμοῦ τῶν
γραφεῖων τῶν ὑποθηκῶν. 236
- B. Διάταγμα 1 Ὀκτωβρίου 1841. Περὶ τῶν ἐπὶ ὑποθήκη
ἔγγραφῶν κλπ. 236
- B. Διάταγμα 13 Ἀπριλίου 1842. Περὶ τινῶν ἔγγραφῶν ὑπο-
θηκῶν. 237
- B. Διάταγμα 18 Φεβρουαρίου 1844. Περὶ συστάσεως γραφείου
ὑποθηκῶν. 237
- B. Διάταγμα 1 Ἰανουαρίου 1855. Περὶ διαιρέσεως τοῦ ἐν Ἀ-
θήναις ὑποθηκοφυλακείου εἰς τὸ τῆς βορείου πλευρᾶς καὶ
εἰς τὸ τῆς νοτίου πλευρᾶς 237
- Νόμος ΔΕ' 25 Φεβρουαρίου 1864. Περὶ ἔγγραφῆς ἐκ νέου τῶν
ὑποθηκῶν ἢ προσημειώσεων, τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ
καταστραφέντα βιβλία τῶν ὑποθηκοφυλάκων Μαραθῶνος,
Κύμης, Ἐλευσίνος καὶ Τρικκάλων, εἰς τὰ νέα βιβλία τῶν
ὑποθηκῶν τῶν αὐτῶν ὑποθηκοφυλάκων. 238
- Νόμος ΟΘ' 5 Ὀκτωβρίου 1864. Περὶ παρατάσεως τῆς προ-
θεσμίας τῆς πρὸς ἔγγραφὴν τῶν ὑποθηκῶν ἢ προσημειώ-
σεων εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκοφυλάκων Μαραθῶνος, Ἐ-
λευσίνος, Κύμης καὶ Τρικκάλων μέχρι τέλους Δεκε-
μβρίου ἑ. ε. 239
- Νόμος ΡΓΓ' 4 Δεκεμβρίου 1865. Περὶ ἀπαλλαγῆς ἀνανεώ-
σεως ἔγγραφῶν τῶν δανείων. 239
- Νόμος ΒΧΑ' 30 Ἰουνίου [1 Ἰουλίου] 1899. Περὶ ἔγγραφῆς
ἐκ νέου καὶ μεταγραφῆς τῶν ἐγγεγραμμένων ὑποθηκῶν
καὶ προσημειώσεων καὶ μεταγραφῶν εἰς τὰ ἀπολεσθέντα
ἢ ἐν μέρει καταστραφέντα βιβλία τῶν ὑποθηκῶν καὶ με-
ταγραφῶν δῆμων ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Φθιώτιδι. 240
- B. Διάταγμα 20]21 Μαρτίου 1898. Περὶ βιβλίων ἔγγραφῆς
δανείων καλλιτεργείας ἐν τοῖς ὑποθηκοφυλακείοις. 242
- Νόμος ΒΨΝζ' 8]17 Ἀπριλίου 1900. Περὶ ἔγγραφῆς ἐκ νέου
καὶ μεταγραφῆς τῶν ἐγγεγραμμένων ὑποθηκῶν καὶ προ-
σημειώσεων καὶ μεταγραφῶν εἰς τὰ καταστραφέντα βι-
βλία τῶν ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν τοῦ δήμου Ἀστοῦ
τοῦ νομοῦ Τριφυλίας. 249

Περὶ ἐνεχύρου.

- B. Διάταγμα 1 Δεκεμβρίου 1836. Περὶ ἐνεχύρων. 253

Μεταγραφῆ.

ος ΤΙ' 29]30 Ὀκτωβρίου 1856. [Δημοσιευθεὶς τὴν 6 Νοεμβρίου 1856]. Περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων καὶ τῶν ἄλλων ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων.	265
Διατάγμα 31 Ὀκτωβρίου 1856. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ Μεταγραφῆς νόμου.	279
Διατάγμα 1 Μαρτίου 1866. Περὶ ἰσχύος καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ τοῦ ἐν τῷ λοιπῷ Κράτει ἰσχύοντος νόμου περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων κλπ.	282

Περὶ διακρίσεως κτημάτων.

ος 21 Ἰουνίου 1837. Περὶ διακρίσεως κτημάτων.	285
ΚΕΦΑΛ. Α'. Περὶ διακρίσεως κτημάτων.	285
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περὶ τῶν κτημάτων, θεωρουμένων ὡς πρὸς τοὺς κυρίους αὐτῶν.	289

Ἐθνικαὶ γαῖαι. Διανομὴ πεφυτευμένων.

Δείγμα.	301
ος 15]27 Ἰανουαρίου 1837. Περὶ διανομῆς τῶν γενομένων ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἐμφυτεύσεων.	304
γαῖαι 18 Μαΐου 1844. Περὶ διανομῆς τῶν φυτειῶν ὅσαι ὑπάρχοντα εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀπὸ 15]27 Ἰανουαρίου 1837 νόμου.	305
γαῖαι 6 Ἰουλίου 1871. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου περὶ τῶν γενομένων ἐμφυτεύσεων ἐπὶ ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν ἢ εἰς διαλελυμένας μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν.	308
ος ΤΠς' 24 Μαρτίου 1871. Περὶ τῶν γενομένων ἐμφυτεύσεων ἐπὶ ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν, ἢ εἰς διαλελυμένας μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν.	325
ΚΕΦΑΛ. Α'. Περὶ χαρακτηρισμοῦ, διαιρέσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν φυτειῶν.	325
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος	328
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς παραχωρήσεως.	330
ΚΕΦΑΛ. Δ'. Γενικαὶ διατάξεις.	336

Ἐθνικαὶ γαῖαι. Διανομὴ ἀφυτεύτων γαιῶν.

γαῖαι 10 Ἰουνίου 1871. Περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν.	341
--	-----

Νόμος ΥΛΑ' 25 Μαρτίου 1871. Περί διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς Ἐθνικῆς γῆς.	566
ΚΕΦΑΛ. Α'. Περί τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἐπὶ τῆς διανομῆς.	366
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περί διανεμητέων ἐθνικῶν γαιῶν.	367
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Περί διαιρέσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν γαιῶν.	370
ΚΕΦΑΛ. Δ'. Περί τῶν ὄρων τῆς παραχωρήσεως.	372
ΚΕΦΑΛ. Ε'. Περί παραχωρήσεως εἰς κατόχους	374
ΚΕΦΑΛ. ς'. Περί παραχωρήσεως εἰς μὴ κατόχους.	379
ΚΕΦΑΛ. Ζ'. Γενικαὶ διατάξεις.	382
Β. Διάταγμα 8 Ἰουνίου 1871. Περί ἐκτελέσεως τοῦ περὶ διανομῆς κλπ. τῆς ἐθνικῆς γῆς νόμου.	385
Β. Διάταγμα 4 Ὀκτωβρίου 1871.	387
Γνωμοδότησις Δικαστικοῦ Συμβούλου 30 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1888.	387
Β. Διάταγμα 16 Ὀκτωβρίου 1873.	387
Β. Διάταγμα 13 Ὀκτωβρίου 1873.	388
Β. Διάταγμα 24 Δεκεμβρίου 1873.	388
Β. Διάταγμα 28 Ἰανουαρίου 1874.	388
Β. Διάταγμα 29 Ἰανουαρίου 1874.	388
Β. Διάταγμα 11 Μαΐου 1874.	388
Β. Διάταγμα 20 Μαΐου 1874.	389
Β. Διάταγμα 25 Μαΐου 1874.	389
Β. Διάταγμα 29 Αὐγούστου 1874.	389
Β. Διάταγμα 10 Ὀκτωβρίου 1874.	389
Β. Διάταγμα 15 Ὀκτωβρίου 1874.	389
Β. Διάταγμα 16 Σεπτεμβρίου 1875.	390
Β. Διάταγμα 29 Σεπτεμβρίου 1875.	390
Β. Διάταγμα 23 Φεβρουαρίου 1876.	390
Β. Διάταγμα 4 Μαρτίου 1876.	390
Β. Διάταγμα 12 Ἰουλίου 1876.	391
Β. Διάταγμα 17 Ἰανουαρίου 1877.	392
Β. Διάταγμα 18 Φεβρουαρίου 1877.	392
Β. Διάταγμα 31 Μαρτίου 1877.	392
Β. Διάταγμα 15 Ἀπριλίου 1877.	392
Β. Διάταγμα 18 Ἀπριλίου 1877.	393
Β. Διάταγμα 6 Μαΐου 1877.	393
Β. Διάταγμα 16 Ἰουνίου 1877.	393
Β. Διάταγμα 20 Ἰουλίου 1877.	394
Β. Διάταγμα 10 Αὐγούστου 1877.	394
Β. Διάταγμα 30 Δεκεμβρίου 1892	394
Β. Διάταγμα 30 Αὐγούστου 1877.	394
Β. Διάταγμα 30 Αὐγούστου 1877.	395

Β. Διάταγμα 14 Δεκεμβρίου 1877.	395
Β. Διάταγμα 31 'Ιανουαρίου 1878.	396
Β. Διάταγμα 17 Αύγουστου 1878.	396
Β. Διάταγμα 28 'Ιανουαρίου 1879.	396
Β. Διάταγμα 28 Φεβρουαρίου 1879.	396
Β. Διάταγμα 3 Μαρτίου 1879.	397
Β. Διάταγμα 22 Μαΐου 1879.	398
Β. Διάταγμα 31 Μαΐου 1879.	398
Β. Διάταγμα 11 'Ιουνίου 1879.	398
Β. Διάταγμα 11 Δεκεμβρίου 1879.	399
Β. Διάταγμα 26 Μαρτίου 1880.	399
Β. Διάταγμα 3 Δεκεμβρίου 1881.	400
Β. Διάταγμα 23 Μαΐου 1883.	400
Β. Διάταγμα 26 Δεκεμβρίου 1896.	400
Β. Διάταγμα 15 'Ιουλίου 1897.	401
Β. Διάταγμα 2 Αύγουστου 1897.	401
Νόμος ΥΠΑ' 30 'Ιουλίου 1873. Συμπληρωτικός νόμος περί παραχωρήσεως τῶν ἐθνικοἰδιοκτητῶν φυτειῶν.	401
Νόμος ΥΠΠ' 30 'Ιουλίου 1873. Συμπληρωτικός νόμος περί διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς.	403
Νόμος ΦΕΖ' 14 Δεκεμβρίου 1875. Περί παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς ὑπὸ τῶν νόμων περί διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ τῶν φυτειῶν ταχθείσης.	405
Νόμος ΧΖ' 15 Μαρτίου 1877. Περί χορηγήσεως προθεσμίας πρὸς δῆλωσιν μέχρι τῆς 31 Αύγουστου 1877 εἰς τοὺς κατόχους ἐθνικοἰδιοκτητῶν φυτειῶν.	409
Νόμος ΧΑΕ' 29 'Ιουνίου 1877. Περί χορηγήσεως νέας προθεσμίας πρὸς δῆλωσιν γαιῶν.	411
Νόμος ΨΜΓ' 13 Δεκεμβρίου 1878. Περί χορηγίας παρατάσεως πρὸς δῆλωσιν προθεσμίας εἰς τοὺς κατόχους ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν.	411
Νόμος ΨΜΔ' 13 Δεκεμβρίου 1878. Περί κανονισμοῦ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς τῶν ἐτησίων δόσεων ὑπὸ τῶν δηλωσάντων ἐθνικῶς ἢ ἐκκλησιαστικῶς γαιῶν.	412
Νόμος Ψ'Η' 28 Μαρτίου 1880. Περί γαιῶν καὶ φυτειῶν.	432
Νόμος ΩΑΕ' 29 'Απριλίου 1880. Περί βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως ἐπικαρπίας ἐκ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν διὰ τὸ ἔτος 1880.	443
Νόμος ΩΟ' 26 Μαΐου 1882. Περί παρατάσεως προθεσμίας πρὸς δῆλωσιν φυτειῶν.	445
Νόμος ΔΡΙΖ' 5 'Απριλίου 1883. Περί παρατάσεως προθεσμίας δηλώσεως γαιῶν καὶ φυτειῶν.	447
Νόμος ΑΤΜΔ' 30 Δεκεμβρίου 1885. Περί γαιῶν καὶ φυτειῶν.	452

Νόμος ΑΣΜΗ' 26 'Ιουλίου 1885. Περί τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν	462
Νόμος ΑΧΚΣ' 22 Δεκεμβρίου 1887. Περί κληρώσεως μεταξὺ μὴ κατόχων δηλωσάντων τὰς αὐτὰς γαίας.	482
Νόμος ΑΨΞ' 6 'Απριλίου 1889. Περί ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς διανομῆς τῶν ἐν τῷ κτήματι Θέσμα ἐθνικῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν.	487
Νόμος ΒΙΒ' 11 'Ιουλίου 1892. Περί τοῦ κατὰ τὸν νόμον ΑΦΜΖ' προσθετοῦ προσωπικοῦ τοῦ 'Υπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν,	488
Νόμος ΒΡΑΔ' 20 'Ιανουαρίου 1893. Περί ἐκκαθαρίσεως τοῦ ὀφειλομένου τιμήματος δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν.	488
Νόμος ΒΣΟΓ' 29 'Ιουνίου 1895. Περί μεταβολῶν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ ὀφειλομένου τιμήματος δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν.	491
Νόμος ΒΥΠ' 13 Φεβρουαρίου 1897. Περί παρατάσεως τῆς πληρωμῆς τῶν προσωρινῶν δόσεων γαιῶν καὶ φυτειῶν τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας τῶν χρῆσεων 1890—1896.	493
Νόμος ΒΥΠΑ' 18 Φεβρουαρίου 1897. Περί ὑποχρεώσεως τῶν καλλιεργούντων γαίας ἢ φυτείας ἐθνικῆς ἢ ἐκκλησιαστικῆς εἰς ἀπόκτησιν δικαιώματος ἐπικαρπίας	495
Νόμος ΑΨΠΖ' 21 Δεκεμβρίου 1889. Περί φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ἔτος 1889, ἄρθρ. 7.	497
Νόμος ΦΜΘ' 19 Νοεμβρίου 1875. Περί φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1875.	497
Νόμος ΤΛΕ' 16 'Οκτωβρίου 1856. Περί ἐγκεντρίσεως ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν	504
Νόμος ΣΝΒ' 16 Δεκεμβρίου 1867. Περί ἐκρίζωσεως τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μεταφυτεύσεως.	506
Ρ. Διάταγμα 16 'Οκτωβρίου 1856. Περί ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ἐξημερώσεως τῶν ἀγριελαιῶν νόμου.	506
Β. Διάταγμα 20 'Ιανουαρίου 1880. Περί ἐκδόσεως συμπληρωτικῆς Διατάγματος πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ἐγκεντρίσεως ἀγριελαιῶν νόμου.	510

Προικοδοτήσεις

I 'Ελληνικῶν οἰκογενειῶν. II Φαλαγγιτῶν. III Κρητῶν. IV Νεοφύτων.

Νόμος 26 Μαΐου] 7 'Ιουνίου 1835. Περί προικοδοτήσεως τῶν 'Ελληνικῶν οἰκογενειῶν.	515
--	-----

ΡΟΣ Α'.	
ΚΕΦΑΛ. Α'. Χαρακτηρισμός τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν καὶ προικοδοτήσις αὐτῶν.	515
ΚΕΦΑΛ. Β'. Τρόπος, καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ προικοδοτή- σις καὶ διατάξεις περὶ τῶν προικοδοτημάτων.	517
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Δικαιώματα τῶν προικοδοτουμένων.	520
ΚΕΦΑΛ. Δ'. Ὑποχρεώσεις τοῦ προικοδοτουμένου.	521
ΡΟΣ Β'. Προικοδοτήσεις τῶν Δήμων.	524
ΡΟΣ Γ'. Γενικαὶ ὁρίσεις.	525
Διάταγμα 10 Μαΐου 1836.	526
Διάταγμα 13]25 Νοεμβρίου 1836. Περί προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν.	527
ἄρθρ. 23 Ἀπριλίου]5 Μαΐου 1838. Περί ἐγκτητικῶν φόρων (δεκάτων) διὰ τὸ 1838 ἔτος.	529
ἄρθρ. 24]Ε' 12 Αὐγούστου 1855. Περί τῶν ἐκ προικοκτη- σιῶν καθυστερούντων.	529
Διάταγμα 2 Σεπτεμβρίου 1856. Περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου περὶ προικοδο- τήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν.	532
ἄρθρ. ΦΑΘ' 28 Μαΐου 1859. Περί παραχωρήσεως δωρεᾶν ἐθνικοῦ γηπέδου εἰς τᾶσαν πόλιν καὶ κωμόπολιν πρὸς ἀνέγερσιν λιθοκτιστοῦ ἀγορᾶς ἐδωδύμων.	532
ἄρθρ. ΧΚΒ' 27 Ἰουνίου 1861. Περί φορολογίας τῶν ἀπο- κτησάντων ἐθνικὰς γαίας.	533
ἄρθρ. ΡΚΑ' 22 Δεκεμβρίου 1865. Περί τῶν ἐκ προικοκτη- σιῶν καθυστερούντων.	533
ἄρθρ. ΤΚζ' 12 Ὀκτωβρίου 1869. Περί τῆς εἰς τὰς διατά- ξεις τοῦ ἄρθρ. 27 τοῦ νόμου περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν ὑπαγωγῆς παντός ἄλλου κατα- στήματος δημοτικῆς ἀνάγκης.	535
ἄρθρ. 1]13 Ἰανουαρίου 1838. Περί παραχωρήσεως ἐθνικῶν γαιῶν εἰς τοὺς φαλαγγίτας.	537
Διάταγμα 4]16 Μαρτίου 1838.	541
Διάταγμα 17]29 Ἀπριλίου 1838.	541
Διάταγμα 18]30 Νοεμβρίου 1841.	542
Διάταγμα 15]31 Μαρτίου 1843.	542
Διάταγμα 25 Μαρτίου 1842. Περί χορηγήσεως γαιῶν εἰς τοὺς πυρπολιστάς, ναύτας καὶ ναυκλήρους κατὰ τὸ 1822.	543
ἄρθρ. 5]17 Ἀπριλίου 1843. Περί μετατροπῆς τοῦ μισθοῦ τῶν διαθεσίμων ἀξιοματικῶν τοῦ ναυτικοῦ εἰς πρόσκτη- σιν ἐθνικῶν κτημάτων.	543
ἄρθρ. 24 Ἰουνίου]6 Ἰουλίου 1843. Περί παρατάσεως τῆς χο- ρηγηθείσης πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 19]31 Μαρτίου τοῦ π. ε. νόμου.	544

- Νόμος 12]24 'Ιουλίου 1843. Περὶ προικοδοτήσεως τῶν φα-
λαγγιτῶν καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιοματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ. 545
- Νόμος ΡΜΔ' 3 'Οκτωβρίου 1849. Περὶ κληρονομικοῦ δι-
καιώματος. 545
- Β. Διάταγμα 10 Φεβρουαρίου 1850. Περὶ χορηγήσεως ἀ-
δείας τοῦ νὰ ἐκποιῶσιν οἱ κληρονόμοι τῶν ἀποβιωσάντων
ναυτικῶν τὰ πιστωτικὰ γραμμάτια. 546
- Νόμος ΣΚΑ' 24 'Ιανουαρίου 1853. Περὶ συντάξεως τῶν γη-
ρῶν καὶ ὄρφανῶν τῶν ἀξιοματικῶν τῆς φάλαγγος. 546
- Νόμος ΤΟΖ' 16 'Οκτωβρίου 1856. Περὶ τῶν ἀπερχομένων
εἰς ἀδειαν ἢ προικοδοτημένων ἀξιοματικῶν τῆς ἐν ἐνερ-
γείᾳ φάλαγγος. 547
- Ψήφισμα 1Η' τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῆς 24 Αὐ-
γούστου 1830. 548
- Β. Διάταγμα 12]24 'Ιανουαρίου 1836. 549
- Νόμος Π' 29 Φεβρουαρίου 1848. Περὶ χορηγήσεως ἐνὸς
στρέμματος γῆς εἰς ἓνα ἕκαστον γεωργόν. 549
- Β. Διάταγμα 3 Αὐγούστου 1850. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Π'
νόμου περὶ χορηγήσεως ἐνὸς στρέμματος γῆς εἰς ἓνα ἕ-
καστον γεωργόν. 551
- Ψήφισμα ΚΔ' τοῦ Κυβερνήτου. 556
- Νόμος ΡΙΔ' 15 Σεπτεμβρίου 1848. Περὶ ἀποικισμοῦ τῶν
Κρητῶν. 558
- Β. Διάταγμα 22 'Απριλίου 1850. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ
τοῦ ἀποικισμοῦ νόμου. 559
- Β. Διάταγμα 28 Αὐγούστου 1854. Περὶ πραγματοποιήσεως
τῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1848 νόμου περὶ
ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν ἐκδοθέντων καὶ ἐκδοθησομένων
γραμματίων. 561
- Β. Διάταγμα 11 Μαΐου 1855. Περὶ παρατάσεως προθεσμίας
πρὸς Κρήτας. 562
- Β. Διάταγμα 28 'Απριλίου]10 Μαΐου 1836. Περὶ τῶν ἀπαι-
τήσεων τῶν νεοφύτων ὡς πρὸς τὰ ἰδιόκτητα αὐτῶν κτή-
ματα τὰ διατεθέντα ὑπὸ τοῦ δημοσίου. 566
- Β. Διάταγμα 7]19 Μαΐου 1838. Περὶ ἐξελέξεως παρὰ τοῦ
ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου τῶν συνταχθέντων πρωτοκόλλων
πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν κληρονομικῶν δικαιωμάτων τῶν
Νεοφύτων. 568
- Νόμος 23 Νοεμβρίου]5 Δεκεμβρίου 1838. Περὶ ἐξελέξεως
τῶν εἰς τοὺς νεοφύτους παραχωρήσεων. 570
- Β. Διάταγμα 26 'Οκτωβρίου]7 Σεπτεμβρίου 1840. 571

Ἐκποίσεις ἐθνικῶν κτημάτων.

μείωμα.	575
Διάταγμα 6]18 Φεβρουαρίου 1833.	583
Διάταγμα 30 Μαρτίου]11 Ἀπριλίου 1835. Περὶ ἀνανεώσεως τῶν δικαιογράφων ἐκείνων τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ὅσα μετέβησαν εἰς τῶν ἰδιωτῶν τὴν κυριότητα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος μέχρι τῆς καταστάσεως τῆς παρούσης Κυβερνήσεως, δηλ. ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1822 ἕως 6 Φεβρουαρίου 1833.	584
Διάταγμα 9]11 Δεκεμβρίου 1835. Περὶ παρατάσεως τῆς διὰ τὴν ἀνανέωσιν τῶν ἐγκτητικῶν ἐγγράφων προλαβόντως ἐκποιηθέντων ἐθνικῶν κτημάτων προσδιορισθείσης προθεσμίας.	588
ὁς 13]25 Νοεμβρίου 1836. Περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων.	589
Διάταγμα 16]28 Ἰουνίου 1842.	598
ὁς ΧΘ' 10 Αὐγούστου 1861. Περὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν ἐλαιῶνων.	599
ὁς ΙΖ' 20 Δεκεμβρίου 1863. Περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν καὶ τῶν εἰς τὰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκόντων φθαρτῶν κτημάτων.	601
Διάταγμα 6 Ἰουλίου 1864.	615
ὁς ΡΞΘ' 30 Ἰανουαρίου 1867. Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων ΙΖ' νόμου.	616
ὁς ΤΛΘ' 31 Ὀκτωβρίου 1869. Περὶ πληρωμῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῶν ἐκποιητέων ἐλαιοδένδρων τοῦ δημοσίου.	616

Λειμῶνες.

μείωμα.	621
Διάταγμα 3]15 Δεκεμβρίου 1833. Περὶ διορισμοῦ τοῦ φόρου βοσκῆς καὶ τοῦ διὰ τὰ ἐθνικοἰδιοκτήτα λιβάδια ἐγγείου φόρου κατὰ τὰ ἔτη 1833 καὶ 1834.	624
ὁς ΚΘ' 31 Ἰανουαρίου 1864. Περὶ βοσκησίων γαιῶν.	626
Διάταγμα 9 Ἰανουαρίου 1878. Περὶ κοινοτικῶν ἐθνικῶν βοσκῶν.	634
Διάταγμα 13 Φεβρουαρίου 1878. Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας διὰ τὸν διαχωρισμὸν τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν.	637
Διάταγμα 16 Φεβρουαρίου 1878. Περὶ κοινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν βοσκῶν.	638

- B. Διάταγμα 22 Μαρτίου 1878. Γ' Συμπληρωτικὸν περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν περιφερειῶν ἐθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν. 638
- B. Διάταγμα 20 Μαΐου 1878. Περί συμπληρωτικῶν διατάξεων ἀναγομένων εἰς τὸν διαχωρισμὸν τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν. 639
- Νόμος ΨΜΕ' 13 Δεκεμβρίου 1878. Περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων. 640
- Νόμος ΨΛΖ' 27 Μαρτίου 1880. Περὶ κοινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν λειθαδίων. 643
- B. Διάταγμα 30 Ἰουνίου 1880. Περὶ διαχωρισμοῦ βοσκῶν. 644
- B. Διάταγμα 13 Ἰανουαρίου 1881. Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρ. 3 τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρ. 1878. Β. Διατ. σφοδρῶντος εἰς τὸν ἐν γένει κανονισμὸν τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν βοσκῶν κλπ. 644
- B. Διάταγμα 16 Ἰουνίου 1881. 645
- B. Διάταγμα 13 Ὀκτωβρίου 1888. Περὶ ὄρισμοῦ χρόνου ἀπαριθμήσεως κλπ. τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ζώων. 645
- B. Διάταγμα 23 Δεκεμβρίου 1888. Περὶ ὄρισμοῦ ἑνὸς νομαρχιακοῦ συμβουλίου ὡς τρίτου μέλους τῆς πρὸς διαχωρισμὸν τῶν βοσκῶν ἐπιτροπῆς. 645
- Νόμος ΑΧΞ' 30 Νοεμβρίου 1888. Περὶ ὄρισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς δηλώσεως τῶν ἰδιωτικῶν βοσκησίμων γαιῶν κτλ. 645
- B. Διάταγμα 5 Ἰουλίου 1890. Περὶ ἀναπληρώσεως τοῦ ταμίου ὡς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν βοσκησίμων γαιῶν. 645
- B. Διάταγμα 14 Μαΐου 1893. Περὶ ὄρισμοῦ καὶ ἀναπληρώσεως τοῦ τρίτου μέλους τῆς ἐπὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν ἐπιτροπῆς. 646
- B. Διάταγμα 10 Ἰουνίου 1896. Περὶ προσθήκης παραγράφου εἰς τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ περὶ κοινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν βοσκῶν Β. Δ. τῆς 9 Ἰανουαρίου 1878 κλπ. 646

I. Μοναστηριακὴ περιουσία.— II. Βακούφια.

- *Εγκύκλιος τοῦ Κυβερνήτου τῆς 15 Μαΐου 1829. Περὶ μοναστηριακῶν κτημάτων. Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Ἐπικράτειαν ἐκτάκτους ἐπιτρόπους καὶ προσωρινούς διοικητάς. 649
- B. Διάταγμα 25 Σεπτεμβρίου 1833. Περὶ τῶν ἐν τῷ Βασιλεῖω μοναστηρίων. 649
- B. Διάταγμα 26 Ἀπριλίου 1834. Περὶ ἰδιοκτητῶν μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν. 651
- B. Διάταγμα 4 Δεκεμβρίου 1834. Περὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ἐν τοῖς διαλυθείσι μοναστηρίοις μοναχῶν. 652

Διάταγμα 24 Ἀπριλίου. Περὶ τῶν ἱερῶν ναῶν τῶν δια- λυθέντων μοναστηρίων	655
Διάταγμα 20 Μαΐου 1836. Περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.	655
Διάταγμα 12 Ἰουνίου 1836. Περὶ τῶν κτιρίων τῶν δια- λυθέντων μοναστηρίων.	657
Διάταγμα 29 Ἀπριλίου 1843. Περὶ μεταβάσεως τῶν ἐκ- κλησιαστικῶν εἰσοδημάτων εἰς τὴν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείαν.	657
κύκλιος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰουν 1902.	658
λος ΔΨς' 5)17 Φεβρουαρίου 1889. Περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Ἠπείρῳ βρακουφίων κλπ.	669

Ἐθνικαὶ γαῖαι ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Ἠπείρῳ.

λος ΒΩΜΓ' 1 Φεβρουαρίου 1902. Περὶ κυρώσεως συμ- βάσεων α) περὶ ἀγορᾶς τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ κτημάτων τοῦ Ἰωάννου Στεφάνοβιτς Σκυλίτση καὶ β) περὶ δανείου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος αὐτῶν.	679
---	-----

Οἰκόπεδα Πατρῶν.

ταξίς τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῆς 4 Δεκεμβρ. 1830 ὕπ' ἀριθμ. 2774. Περὶ τῆς ἀνεγέρσεως τῆς πόλεως τῶν Π. Πατρῶν καὶ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλουσι δοθῆ αὶ ἀποζημιώσεις.	724
ταξίς τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῆς 26 Ἰουνίου 1831 ὕπ' ἀριθ. 3909. Περὶ τῶν οἰκοπέδων Πατρῶν.	729
Διάταγμα 17]29 Αὐγούστου 1836. Περὶ διορισμοῦ ἐπι- τροπῆς ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν κατοίκων Πατρῶν.	731
Διάταγμα 10]22 Ὀκτωβρίου 1837. Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Πατρῶν.	731
Διάταγμα 27 Ἰουνίου 1849. Περὶ διορισμοῦ ἐπὶ τῶν ἀπο- ζημιώσεων τῶν Πατρῶν ἐπιτροπῆς.	732
Διάταγμα 13 Ὀκτωβρίου 1852. Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατοίκων Πατρῶν.	732
λος ὐΝΖ' 10 Ἀπριλίου 1858. Περὶ τῶν ἐν Πάτραις οἰ- κοπέδων.	736
ηγίαί τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς 27 Ἰου- νίου 1858. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ὐΝΖ' Νόμου περὶ ἀπο- ζημιώσεως καὶ ἀνταλλαγῆς τῶν οἰκοπέδων τῆς πόλεως Πατρῶν.	759

Νόμος ΨΕ' 18 Δεκεμβρίου 1878. Περί παραχωρήσεως οικοπέδων τοῦ δημοσίου ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οικοδομήσαντας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1877.	775
Β. Διάταγμα 24 Αὐγούστου 1879. Περί ἐξαίρεσεως οικοπέδου ἀπὸ παραχωρήσεως κατὰ τὸν νόμον περὶ οικοπέδων Πατρῶν.	787
Νόμος ΑΣΜΘ' 26 Ἰουλίου 1885. Περί παραχωρήσεως οικοπέδων τοῦ δημοσίου ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οικοδομήσαντας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1877.	788
Νόμος ΑΥΓ' 28 Μαΐου 1887. Περί παραχωρήσεως οικοπέδων τοῦ δημοσίου ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οικοδομήσαντας	795
Νόμος ΑΨΚΑ' 22 Μαρτίου 1889. Περί παραχωρήσεως οικοπέδων ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οικοδομήσαντας.	795

Μεταλλεία.

Νόμος ΧΙ' 22 Αὐγούστου 1864. Περί μεταλλείων.	799
ΚΕΦΑΛ. Α'. Περί μεταλλείων, ὄρυξεων καὶ λατομείων.	799
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περί κυριότητος τῶν μεταλλείων.	800
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Περί τῶν διὰ τὴν παραχώρησιν τῶν μεταλλείων προαπαιτουμένων.	804
ΚΕΦΑΛ. Δ'. Περί παραχωρήσεως τῶν μεταλλείων.	805
ΚΕΦΑΛ. Ε'. Περί τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν μεταλλείων.	809
ΚΕΦΑΛ. ς. Περί ὄρυξεων.	813
ΚΕΦΑΛ. Ζ'. Περί λατομείων.	814
ΚΕΦΑΛ. Η'. Περί πραγματογνωμοσύνης.	815
ΚΕΦΑΛ. Θ'. Περί τῆς τῶν μεταλλείων ἀτυνομικτῆς ἐπιτηρήσεως καὶ τῆς εἰς ταῦτα ἀναγομένης ποινικτῆς δικαιοδοσίας.	816
ΚΕΦΑΛ. Ι'. Περί μηχανικῶν καὶ τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν μεταλλείων	816
Νόμος ΣΚΗ' 26]27 Ἀπριλίου 1867. Περί τροποποιήσεως ἀρθρῶν τινῶν τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου.	819
Β. Διάταγμα 17 Μαΐου 1867. Περί τῶν ὑποβαλλομένων πρὸς παραχώρησιν μεταλλείων αἰτήσεων.	822
Β. Διάταγμα 19 Ἰανουαρίου 1871. Περί τῶν πρὸς παραχώρησιν μεταλλείων αἰτήσεων καὶ τῶν χωρογραφικῶν αὐτῶν διαγραμμάτων.	829
Θέσπισμα 15 Ὀκτωβρίου 1863. Περί προσδιορισμοῦ τῆς ἐκ τῶν μεταλλείων, ὄρυξεων καὶ λατομείων καθαρᾶς προσόδου.	834

Λος ΦΞΕ' 24]27 Δεκεμβρίου 1875. Περί ἐρμηνείας τοῦ περὶ μεταλλείων Κη' νόμου τοῦ 1861.	841
Λος ΒΟΕ' 5 Αὐγούστου 1892. Περί συμπληρώσεως καὶ μεταρρυθμίσεως τῶν παγίων φορολογικῶν νόμων.	848
Λος ΒΤΟ' 13]18 Μαρτίου 1896. Περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ μεταλλείων νόμων.	848
Λος ΒΥΝΔ' 26]28 Δεκεμβρίου 1896. Περί τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 41 τοῦ νόμου τῆς 22 Αὐγούστου 1861 περὶ μεταλλείων, ὀρυχείων καὶ λατομείων.	874
Διάταγμα 31 Μαΐου 1882. Περί συστάσεως ἐιδικοῦ τα- μείου πρὸς βοήθειαν καὶ περιθάλψιν τῶν ἐν τοῖς μεταλ- λείοις ἐργαζομένων ἐργατῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἐν περιπτώσει δυστυχημάτων.	872
Λος ΒΩΜΑ 21 Φεβρ.]23 Μαρτ. 1901. Περί περιθάλ- ψεως τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις καὶ μεταλλουργείοις πα- θόντων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.	878
ΚΕΦΑΛ. Α'. Δικαιώματα τῶν παθόντων καὶ ὑποχρεώ- σεις τῶν κυρίων τῶν ἐπιχειρήσεων.	878
ΚΕΦΑΛ. Β'. Πόροι τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ Διοί- κησις αὐτοῦ.	881
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Βεβαίωσις τοῦ δυστυχήματος.	883
ΚΕΦΑΛ. Δ'. Ἐκδίκασις καὶ πληρωμὴ τῶν συντάξεων.	885
ΚΕΦΑΛ. Ε'. Ἐξισφαλιστικὰ μέτρα.	886
ΚΕΦΑΛ. ς'. Παραγραφαί.	887
ΚΕΦΑΛ. Ζ'. Ταμεία ἀλληλοβοηθείας.	888
ΚΕΦΑΛ. Η'.	889
Διάταγμα 15 Σεπτεμβρίου 1901. Περί ἐπιτορικῆς ὑπη- ρέσιος τοῦ γραφείου τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν.	889

Ψήφισμα περὶ διαθηκῶν.

Ψήφισμα 11 Φεβρουαρίου 1830. Περί διαθηκῶν.	897
---	-----

Ἄστικὸς νόμος.

Λος ΤΥΑ 28 Ὀκτωβρίου 1856. Ἄστικὸς Ἑλληνικὸς νόμος. Γενικαὶ διατάξεις. Περί τῆς δημοσιεύσεως, τῶν ἀποτε- λεσμάτων, καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων ἐν γένει.	975
ΒΙΒΛΙΟΝ Α'. Περί προσώπων.	993
ΤΜΗΜΑ Α'. Περί ἀπολαύσεως, ἀποβολῆς, καὶ ἀνακτή- σεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.	993
ΚΕΦΑΛ. Α'. Περί ἀπολαύσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.	993
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περί ἀποβολῆς καὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀστι- κῶν δικαιωμάτων.	995

ΤΜΗΜΑ Β'. Περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων.	997
ΚΕΦΑΛ. Α'. Γενικαὶ Διατάξεις.	997
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περὶ τῶν εἰς τὰς γεννήσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.	1004
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Περὶ τῶν εἰς τοὺς γάμους ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.	1007
ΚΕΦΑΛ. Δ'. Περὶ τῶν εἰς τὰς ἀποβιώσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.	1008
ΚΕΦΑΛ. Ε'. Περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν προσθήκην ἢ μεταβολὴν ὀνόματος, εἰς τὰς ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, τὰς υιοθεσίας, καὶ τὰ διαζύγια.	1011
ΤΜΗΜΑ Γ'. Περὶ κατοικίας.	1012
Β. Διάταγμα 31 Ὀκτωβρίου 1856 πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων νόμου.	1014

Δημοσίευσις Νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων.

Β. Διάταγμα 1 Φεβρουαρίου 1833.	1027
Νόμος 6ΜΣ' 1 Μαΐου 1882. Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ 1 ἀρθροῦ τοῦ ἀστικοῦ νόμου.	1032
Νόμος ΑΝΔ' 31 Μαΐου 1882 Περὶ καταχωρίσεως Διαταγμάτων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως κλπ.	1033
Νόμος ΑΣΝΔ' 29 Ἰουλίου 1885. Περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ΑΝΔ' νόμου περὶ καταχωρίσεως διατ. ἐν τῇ Ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως.	1035
Β. Διάταγμα 26]31 Δεκεμβρίου 1884. Περὶ κανονισμοῦ τῆς ἐκδόσεως καὶ δημοσιεύσεως τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.	1036
Β. Διάταγμα 29]31 Αὐγούστου 1885. Περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἐφημερ. τῆς Κυβερνήσεως.	1039
Β. Διάταγμα 28]29 Δεκεμβρίου 1893. Περὶ διαιρέσεως εἰς τεύχη τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Παραρτήματος αὐτῆς.	1044
Β. Διάταγμα 31 Δεκεμβρίου 1895. Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου 1893 Β. Δ. περὶ διαιρέσεως εἰς τεύχη τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ παραρτήματος αὐτῆς.	1045

Περὶ ἀνηλίκων, ἐπιτροπείας.

Νόμος ΧΠΘ' 17 Αὐγούστου 1861. Περὶ ἀνηλίκων, ἐπιτροπείας, χειραφείας, καὶ κηδεμονίας αὐτῶν.	1049
---	------

ΠΙΤΑΟΣ Α'. Περὶ ἀνηλίκων, ἐπιτροπείας, χειραφεσίας καὶ κηδεμονίας αὐτῶν.	1049
ΚΕΦΑΛ. Α'. Περὶ ἀνηλικιότητος.	1049
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περὶ ἐπιτροπείας.	1065
ΤΜΗΜΑ Α'. Περὶ ἐπιτροπείας ἐν γένει.	1065
ΤΜΗΜΑ Β'. Περὶ ἐπιτροπείας τῆς μητρὸς.	1066
ΤΜΗΜΑ Γ'. Περὶ τοῦ διὰ τελευταίας βουλήσεως διοριζομένου ἐπιτρόπου.	1069
ΤΜΗΜΑ Δ'. Περὶ τῆς ἐπιτροπείας τῶν ἀγιόντων.	1070
ΤΜΗΜΑ Ε'. Περὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διοριζομένου ἐπιτρόπου.	1071
ΤΜΗΜΑ ΣΤ'. Περὶ τοῦ παρεπιτρόπου.	1072
ΤΜΗΜΑ Ζ'. Περὶ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλοῦ.	1073
ΤΜΗΜΑ Η'. Περὶ τῶν λόγων τῆς ἀπαλλαγῆς καὶ τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας.	1076
ΤΜΗΜΑ Θ'. Περὶ τῆς πρὸς τὸ ἐπιτροπεύειν ἀνικανότητος, καὶ περὶ τῶν λόγων τῆς παύσεως τῶν ἐπιτρόπων.	1079
ΤΜΗΜΑ Ι'. Περὶ ἀνατροφῆς ἀνηλίκων.	1080
ΤΜΗΜΑ ΙΑ'. Περὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ ἀνηλίκου, καὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ.	1081
ΤΜΗΜΑ ΙΒ'. Περὶ λογοδοσίας τοῦ ἐπιτρόπου.	1114
ΤΜΗΜΑ ΙΓ'. Περὶ τῆς ἐπιτροπείας τῶν φυσικῶν τέκνων.	1121
ΚΕΦΑΛ. Γ'. Περὶ χειραφεσίας καὶ κηδεμονίας.	1123
ΠΙΤΑΟΣ Β'. Περὶ ἐνηλικιότητος.	1130
ΠΙΤΑΟΣ Γ'. Περὶ ἀπαγορεύσεως καὶ δικαστικοῦ ἀντιλήπτορος.	1147
ΚΕΦΑΛ. Α'. Περὶ ἀπαγορεύσεως.	1147
ΚΕΦΑΛ. Β'. Περὶ δικαστικοῦ ἀντιλήπτορος ἀπώτου.	1155
Ὁλοκληρῆ ἔκθεσις τοῦ περὶ ἐπιτροπείας καὶ κηδεμονίας, ἐνηλικιότητος καὶ ἀπαγορεύσεως νῦν νόμου ΧΠΘ'.	1160
ὑπερῆμερία καὶ παραγραφὴ δημοσίου. — II. ὑπερῆμερία ἰδιωτῶν. — III. Ἀπαγόρευσις ἐκχωρήσεως. — IV. Ἄδεια γάμου. — V. Μικτοὶ γάμοι.	
Ὁς ΧΛ' 27]29 Ἰουνίου 1877. Περὶ ὑπερῆμερίας τοῦ δημοσίου καὶ παραγραφῆς τῶν κατ' αὐτοῦ ἀγωγῶν.	1191
Ὁς ΣΞΒ' 22 Μαΐου 1882. Περὶ τόκου ὑπερῆμερίας.	1199
Ὁς ΣΝΕ' 14 Μαΐου 1882. Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκχωρήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων κλπ.	1232
Ὁς Κ' 2 Ἀπριλίου 1835. Περὶ τῶν χωρὶς ἐπισκοπικῆς ἀδείας τελοουμένων γάμων.	1233
Ὁς Κ' 29 Ἰανουαρίου 110 Φεβρ. 1834. Περὶ ἀποποικίσεως περὶ τῶν ἀνευ ἀδείας νυμφευομένων στρατιωτικῶν.	1235
Ὁς Χ' 5' 15]16 Ὀκτωβρίου 1861. Περὶ μικτῶν γάμων.	1238

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

Οι επιστημονικοί λόγοι αποτελούν τον πυλώνα της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ερευνητές επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, κριτ...

Οι επιστημονικοί λόγοι αποτελούν τον πυλώνα της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ερευνητές επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, κριτ...

Οι επιστημονικοί λόγοι αποτελούν τον πυλώνα της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ερευνητές επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, κριτ...

Οι επιστημονικοί λόγοι αποτελούν τον πυλώνα της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ερευνητές επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, κριτ...

Οι επιστημονικοί λόγοι αποτελούν τον πυλώνα της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ερευνητές επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, κριτ...

Οι επιστημονικοί λόγοι αποτελούν τον πυλώνα της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ερευνητές επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, κριτ...

Οι επιστημονικοί λόγοι αποτελούν τον πυλώνα της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ερευνητές επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, κριτ...

Οι επιστημονικοί λόγοι αποτελούν τον πυλώνα της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ερευνητές επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, κριτ...

Οι επιστημονικοί λόγοι αποτελούν τον πυλώνα της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ερευνητές επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, κριτ...

Οι επιστημονικοί λόγοι αποτελούν τον πυλώνα της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Είναι ο τρόπος με τον οποίο οι ερευνητές επικοινωνούν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, κριτ...

ΠΙΝΑΞ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ

1829

- Ἐγκύκλιος τοῦ Κυβερνήτου τῆς 15 Μαΐου. Περὶ μοναστηριακῶν κτημάτων. Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν Ἐπικράτειαν ἐκτάκτους ἐπιτρόπους καὶ προσωρινούς διοικητάς. 649

1830

- Ψήφισμα 1Η' τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῆς 24 Αὐγούστου. 548
- Διάταξις τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῆς 4 Δεκεμβρίου ὑπ' ἀριθμ. 2774. Περὶ τῆς ἀνεγέρσεως τῆς πόλεως τῶν Π. Πατρῶν καὶ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλουσι δοθῆ ἀποζημιώσεις. 721
- Ψήφισμα 11 Φεβρουαρίου. Περὶ διαιτηκῶν. 897

1831

- Διάταξις τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τῆς 26 Ἰουνίου ὑπ' ἀριθμ. 3909. Περὶ τῶν οἰκοπέδων Πατρῶν. 729

1833

- Β. Διάταγμα 6]18 Φεβρουαρίου. Ἐκποίησης ἐθνικῶν κτημάτων. 583
- Β. Διάταγμα 3]15 Δεκεμβρίου. Περὶ διορισμοῦ τοῦ φόρου βοσκῆς καὶ τοῦ διὰ τὰ ἐθνικοῖδιοκτήτα λιθάδια ἐγγείου φόρου κατὰ τὰ ἔτη 1833 καὶ 1834. 624
- Β. Διάταγμα 25 Σεπτεμβρίου. Περὶ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ μοναστηρίων. 649
- Β. Διάταγμα 1 Φεβρουαρίου. Δημοσίευσις Νόμων καὶ Διαταγμάτων. 1027

1834

- Β. Διάταγμα 26 Ἀπριλίου. Περὶ ἰδιοκτητῶν μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν. 651
- Β. Διάταγμα 4 Δεκεμβρίου. Περὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ἐν τοῖς διαλυθεῖσι μοναστηρίοις μοναχῶν. 652
- Δηλοποίησις περὶ τῶν ἀνευ ἀδείας νυμφευομένων στρατιωτικῶν 29 Ἰανουαρ.]10 Φεβρουαρίου. 1235

1835

- B. Διάταγμα 23 Φεβρ.]7 Μαρτ. Περί πολιτικοῦ νόμου. 5
 Νόμος 23 Ἀπριλίου. Περί σημειώσεως ὑποθηκῶν. 197
 Νόμος 26 Μαΐου]7 Ἰουνίου. Περί προικοδοτήσεως τῶν ἐλ-
 ληνικῶν οἰκογενειῶν. 515
 B. Διάταγμα 30 Μαρτίου]11 Ἀπριλίου. Περί ἀνανεώσεως
 τῶν δικαιογράφων ἐκείνων τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ὅσα
 μετέβησαν εἰς τῶν ἰδιωτῶν τὴν κυριότητα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ
 ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος μέχρι τῆς καταστάσεως τῆς πα-
 ρουσῆς Κυβερνήσεως, δηλ. ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1822 ἕως
 6 Φεβρουαρίου 1833. 5 4
 B. Διάταγμα 9]11 Δεκεμβρίου. Περί παρατάσεως τῆς διὰ τὴν
 ἀνανέωσιν τῶν ἐγκτητικῶν ἐγγράφων προλαβόντως ἐκ-
 ποιηθέντων ἐθνικῶν κτημάτων προσδιορισθείσης προθε-
 σμίας 588
 Ἐγκύκλιος 2 Ἀπριλίου. Περί τῶν χωρὶς ἐπισκοπικῆς ἀδείας
 τελουμένων γάμων. 1233

1836

- Νόμος 11 Αὐγούστου. Περί τῶν ὑποθηκῶν. 97
 B. Διάταγμα 18 Σεπτεμβρίου. Περί τοῦ νόμου τῆς ἀν-
 τιλήψεως. 198
 Νόμος 20 Μαρτίου. Περί προσωρινῆς σημειώσεως τῶν ὑπο-
 θηκῶν. 199
 Νόμος 31 Ἰουλίου. Περί ὑποθηκῶν. 199
 B. Διάταγμα 21 Σεπτεμβρίου. Περί κλείσεως τῶν μέχρι τοῦδε
 προσωρινῶν βιβλίων σημειώσεως ὑποθηκῶν, καὶ περὶ
 τῶν βλήθησων εἰς ἐνέργειαν νέων. 199
 B. Διάταγμα 21 Σεπτεμβρίου. Περί ἐκτελέσεως τοῦ περὶ
 ὑποθηκῶν νόμου. 202
 B. Διάταγμα 14 Σεπτεμβρίου. Περί προσδιορισμοῦ τῶν γρα-
 φείων τῶν ὑποθηκῶν. 236
 B. Διάταγμα 1 Δεκεμβρίου. Περί ἐνεχύρων. 253
 B. Διάταγμα 10 Μαΐου. 326
 B. Διάταγμα 13]25 Νοεμβρίου. Περί προικοδοτήσεως τῶν ἐλ-
 ληνικῶν οἰκογενειῶν. 527
 B. Διάταγμα 12]24 Ἰανουαρίου. 549
 B. Διάταγμα 28 Ἀπριλίου]10 Μαΐου. Περί τῶν ἀπαιτήσεων
 τῶν νεοφύτων ὡς πρὸς τὰ ἰδιόκτητα αὐτῶν κτήματα τὰ
 διατεθέντα ὑπὸ τοῦ δημοσίου. 566
 Νόμος 13]25 Νοεμβρίου. Περί τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν
 κτημάτων. 589

Χρονολογικός

1263

Β. Διάταγμα 20 Μαΐου. Περί τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.	655
Β. Διάταγμα 12 Ἰουνίου. Περί τῶν κτιρίων τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων.	657
Β. Διάταγμα τῆς 17]29 Αὐγούστου. Περί διορισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν κατοίκων Πατρῶν.	731

1837

Νόμος 21 Ἰουνίου. Περί διακρίσεως κτημάτων.	285
Νόμος 15]27 Ἰανουαρίου. Περί διανομῆς τῶν γενομένων ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἐμφυτεύσεων.	304
Β. Διάταγμα 10]22 Ὀκτωβρίου. Περί ἀποζημιώσεως τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Πατρῶν.	731

1838

Νόμος 23 Ἀπριλίου]5 Μαΐου. Περί ἐγκτητικῶν φόρων (δεκάτων) διὰ τὸ 1838 ἔτος.	529
Νόμος 1]13 Ἰανουαρίου. Περί παραχωρήσεως ἐθνικῶν γαιῶν εἰς τοὺς φαλαγγίτας.	537
Β. Διάταγμα 4]16 Μαρτίου.	541
Β. Διάταγμα 17]29 Ἀπριλίου.	541
Β. Διάταγμα 7]19 Μαΐου. Περί ἐξελέγξεως παρὰ τοῦ ἐξελεγκτικοῦ συνεδρίου τῶν συνταχθέντων πρωτοκόλλων πρὸς ἀποζημιώσιν τῶν κληρονομικῶν δικαιωμάτων τῶν Νεοφύτων.	568
Νόμος 23 Νοεμβρίου]5 Δεκεμβρίου. Περί ἐξελέγξεως τῶν εἰς τοὺς νεοφύτους παραχωρήσεων.	570

1840

Β. Διάταγμα 26 Ὀκτωβρίου 7 Σεπτεμβρίου.	571
---	-----

1841

Β. Διάταγμα 1 Ὀκτωβρίου. Περί τῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ ἐγγραφῶν κλπ.	236
Β. Διάταγμα 18]30 Νοεμβρίου.	542

1842

Β. Διάταγμα 10 Μαΐου. Περί τακτοποιήσεως τῶν ὑποθηκικῶν βιβλίων τῶν μεταρρυθμισθέντων δήμων.	225
Νόμος 1 Ἰουλίου. Περί ἀντιμισθίας τῶν ὑποθηκοφυλάκων.	228
Β. Διάταγμα 13 Ἀπριλίου. Περί τινῶν ἐγγραφῶν ὑποθηκῶν.	237

- B. Διάταγμα 25 Μαρτίου. Περί χορηγήσεως γαιῶν εἰς τοὺς
 πυρπολιστάς, ναύτας καὶ ναυκλήρους κατὰ τὸ 1822. 543
 B. Διάταγμα 16]28 Ἰουνίου. 598

1843

- Νόμος 24 Μαρτίου. Περί ἀναπληρώσεως τῶν κωλυμένων
 εἰδικῶν ὑποθηκοφυλάκων παρὰ τῶν ἀρμοδίων εἰρηνοδικῶν. 224
 B. Διάταγμα 19]31 Μαρτίου 542
 Νόμος 24 Ἰουνίου]6 Ἰουλίου. Περί παρατάσεως τῆς χορηγη-
 θεῖσης πρὸς τοὺς Φελλαγγίτας προθεσμίας τοῦ ἀρθροῦ 1
 τοῦ ἀπὸ 19]31 Μαρτίου τοῦ τ. ἔ. νόμου. 544
 Νόμος 12]24 Ἰουλίου. Περί προικοδοτήσεως τῶν φαλαγ-
 γιτῶν καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιοματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ. 545
 B. Διάταγμα 29 Ἀπριλίου. Περί μεταβάσεως τῶν ἐκκλη-
 σιαστικῶν εἰσοδημάτων εἰς τὴν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν
 γραμματεῖαν. 657

1844

- B. Διάταγμα 18 Φεβρουαρίου. Περί συστάσεως γραφείου ὑπο-
 θηκῶν. 237
 Ὁδηγία τῆς 18 Μαΐου. Περί διανομῆς τῶν φυτειῶν ὅσαι ὑπά-
 γονται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀπὸ 15]27 Ἰανουαρίου
 1837 νόμου. 305

1848

- Νόμος Π' 29 Φεβρουαρίου. Περί χορηγήσεως ἑνὸς στρέμματος
 γῆς εἰς ἕνα ἕκαστον γεωργόν. 549
 Νόμος ΡΙΔ' 15 Σεπτεμβρίου. Περί ἀποικισμοῦ τῶν
 Κρητῶν. 558

1849

- Νόμος ΡΜΔ' 3 Ὀκτωβρίου. Περί κληρονομικοῦ δικαιώματος. 545
 B. Διάταγμα 27 Ἰουνίου. Περί διορισμοῦ ἐπὶ τῶν ἀποζημιώ-
 σεων τῶν Πατρῶν ἐπιτροπῆς. 732

1850

- B. Διάταγμα 10 Φεβρουαρίου. Περί χορηγήσεως ἀδείας τοῦ
 νὰ ἐκποιῶσιν οἱ κληρονόμοι τῶν ἀποβιωσάντων ναυτικῶν
 τὰ πιστωτικὰ γραμμάτια. 546
 B. Διάταγμα 3 Αὐγούστου. Περί ἐκτελέσεως τοῦ Π' νόμου

περί χορηγήσεως ἐνός στρέμματος γῆς εἰς ἕνα ἕκαστον γεωργόν.

- B. Διάταγμα τῆς 22 Ἀπριλίου. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ τοῦ ἀποικισμοῦ νόμου. 551

1852

- B. Διάταγμα 13 Ὀκτωβρίου. Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κα-
τοίκων Πατρῶν. 732

1853

- Νόμος ΣΚΑ' 24 Ἰανουαρίου. Περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος. 546

1854

- B. Διάταγμα 16 Ἰανουαρίου. Περὶ πληρωμῆς παρ' ἑκάστου ὑποθηκοφύλακος τῆς ἀξίας τῶν χρησίμων διὰ τὴν ὑπη-
ρεσίαν του βιβλίων. 229

- B. Διάταγμα 28 Αὐγούστου. Περὶ πραγματοποιήσεως τῶν δυ-
νάμει τοῦ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1848 νόμου περὶ ἀποικι-
σμοῦ τῶν Κρητῶν ἐκδοθέντων καὶ ἐκδοθησομένων γραμ-
ματίων. 561

1855

- Νόμος ΣΗΕ' 12 Αὐγούστου. Περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν κα-
θυστερουμένων. 529

- B. Διάταγμα 11 Μαΐου. Περὶ παρατάσεως προθεσμίας εἰς
Κρήτας. 562

1856

- Νόμος ΤΛ' 29]30 Ὀκτωβρίου. [Δημοσιευθεὶς τὴν 6 Νοεμβρίου
1856]. Περὶ μεταγραφῆς τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων
καὶ τῶν ἄλλων ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων. 265

- B. Διάταγμα 31 Ὀκτωβρίου. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ Με-
ταγραφῆς νόμου. 279

- Νόμος ΤΗΕ' 16 Ὀκτωβρίου. Περὶ ἐγκεντρίσεως ἐθνικῶν ἀ-
γριελαιῶν. 504

- B. Διάταγμα 16 Ὀκτωβρίου. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ἐξη-
μερώσεως τῶν ἀγριελαιῶν νόμου. 506

- B. Διάταγμα τῆς 2 Σεπτεμβρίου. Περὶ τροποποιήσεως τοῦ
ἄρθρου 27 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου περὶ προικοδο-
τήσεως τῶν ἐλληνικῶν οἰκογενειῶν. 532

- Νόμος ΤΙΖ' 16 Ὀκτωβρίου. Περὶ τῶν ἀπερχομένων εἰς ἄδειαν
ἢ προικοδοτημένων ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος. 547

- Νόμος Τ'Α' 28 Ὀκτωβρίου. Ἀστικός ἑλληνικός νόμος. 975
 Β. Διάταγμα τῆς 31 Ὀκτωβρίου πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ λη-
 ξιαρχικῶν πράξεων νόμου. 1014

1858

- Νόμος Υ'ΝΖ' τῆς 10 Ἀπριλίου. Περί τῶν ἐν Πάτραις οἰ-
 κοπέδων. 736
 Ὁδηγία τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς 27 Ἰουνίου.
 Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ Υ'ΝΖ' νόμου περὶ ἀποζημιώσεως καὶ
 ἀνταλλαγῆς τῶν οἰκοπέδων τῆς πόλεως Πατρῶν. 759

1859

- Νόμος ΦΔΘ' 28 Μαΐου. Περί παραχωρήσεως δωρεᾶν ἔθνικοῦ
 γηπέδου εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ κωμόπολιν πρὸς ἀνέγερσιν
 λιθοκτίστου ἀγορᾶς ἐδωδόμενων. 532

1861

- Νόμος ΧΚΒ' 27 Ἰουνίου. Περί φορολογίας τῶν ἀποκτητῶν-
 τῶν ἔθνικῶν γαίαν. 533
 Νόμος ΧΟΗ' τῆς 10 Αὐγούστου. Περί διαθέσεως τῶν ἔθνικῶν
 ἐλαίωνων. 599
 Νόμος ΧΔ' 22 Αὐγούστου. Περί μεταλλείων. 800
 Νόμος ΧΠΘ' 17 Αὐγούστου. Περί ἀνηλικίων, ἐπιτροπείας, χει-
 ραφείας καὶ κηδεμονίας αὐτῶν. 1049
 Νόμος ΧΛϚ' 15]16 Ὀκτωβρίου. Περί μικτῶν γῆμων. 1238

1863

- Νόμος ΙΖ' τῆς 20 Δεκεμβρίου. Περί ἐκποίησεως τῶν ἔθνικῶν,
 ἐπισκοπικῶν καὶ τῶν εἰς τὰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνη-
 κόντων φθαρτῶν κτημάτων. 604
 Θέσπισμα 15 Ὀκτωβρίου. Περί προσδιορισμοῦ τῆς ἐκ τῶν
 μεταλλείων, ὀρυχείων καὶ λατομείων καθαρᾶς προσόδου. 831

1864

- Νόμος ΔΕ' 25 Φεβρουαρίου. Περί ἐγγραφῆς ἐκ νέου τῶν ὑπο-
 θηκῶν ἢ προσημειώσεων, τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ κα-
 ταστραφέντα βιβλία τῶν ὑποθηκοφυλάκων Μαραθῶνος,
 Κύμης, Ἐλευσίνος καὶ Τρικκάλων, εἰς τὰ νέα βιβλία τῶν
 ὑποθηκῶν τῶν αὐτῶν ὑποθηκοφυλάκων. 238
 Νόμος ΟΘ' 5 Ὀκτωβρίου. Περί παρατάσεως τῆς προθεσμίας
 τῆς πρὸς ἐγγραφὴν τῶν ὑποθηκῶν ἢ προσημειώσεων εἰς
 τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκοφυλάκων Μαραθῶνος, Ἐλευσίνος,
 Κύμης καὶ Τρικκάλων μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. 239

- Β. Διάταγμα 6 'Ιουλίου. 615
 Νόμος ΚΘ' τῆς 31 'Ιανουαρίου. Περὶ βοσκησίμων γαιῶν. 626

1865

- Β. Διάταγμα 1 'Ιανουαρίου. Περὶ διαιρέσεως τοῦ ἐν 'Αθήναις
 ὑποθηκαφυλακείου εἰς τὸ τῆς βορείου πλευρᾶς καὶ εἰς τὸ
 τῆς νοτίου πλευρᾶς. 237
 Νόμος ΡΙΓ' 4 Δεκεμβρίου. Περὶ ἀπαλλαγῆς ἀνανεώσεως ἐγ-
 γραφῶν τῶν δανείων. 239
 Νόμος ΡΚΑ' 22 Δεκεμβρίου. Περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν κα-
 θυστερούντων. 533

1866

- Νόμος ΡΝΒ' 8[22] 'Ιανουαρίου. Περὶ ἐγγραφῆς τῶν ἐν ταῖς
 'Ιονίους Νήσοις ἀγράφων ὑποθηκῶν ἢ προνομίων καὶ τῶν
 γενικῶν ὑποθηκῶν. 231
 Β. Διάταγμα 3 Φεβρουαρίου. Περὶ εἰσαγωγῆς ἐν 'Επτανήσῳ
 ἀπὸ τῆς 1 'Απριλίου τῶν ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ ἰσχύον-
 των περὶ ὑποθηκῶν νόμων. 232
 Β. Διάταγμα 4 Μαρτίου 1866. Περὶ ἰσχύος καὶ ἐν 'Επτανήσῳ
 τοῦ ἐν τῷ λοιπῷ Κράτει ἰσχύοντος νόμου περὶ μεταγραφῆς
 τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων κλπ. 282

1867

- Νόμος ΡΕΙΗ' 19[20] 'Ιανουαρίου. Περὶ παρατάσεως τῆς προθε-
 σμίας πρὸς ἀνανέωσιν τῶν ἀγράφων ἢ ἐγγεγραμμένων
 γενικῶν ὑποθηκῶν εἰς τὰς 'Ιονίους Νήσους κατὰ τὸν νό-
 μον ΡΝΒ'. 233
 Νόμος ΣΝΒ' 16 Δεκεμβρίου. Περὶ ἐκριζώσεως τῶν ἐθνικῶν
 ἀγριελαιῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μεταφυτεύσεως. 506
 Νόμος ΡΕΘ' 30 'Ιανουαρίου. Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων
 τινῶν τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φαρτῶν κτημάτων ΙΖ'
 νόμου. 616
 Νόμος ΣΚΗ' 26[27] 'Απριλίου. Περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων
 τινῶν τοῦ περὶ μεταλλείων νόμου. 819
 Β. Διάταγμα 17 Μαΐου. Περὶ τῶν ὑποβαλλομένων πρὸς πα-
 ραχώρησιν μεταλλείων αἰτήσεων. 822

1869

- Νόμος ΤΔΓ' 17 'Οκτωβρίου. Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας
 πρὸς ἀνανέωσιν τῶν ἐγγεγραμμένων καὶ ἀγράφων ὑποθη-
 κῶν κατὰ τοὺς 'Ιονίους νήσους. 234
 Νόμος ΤΚς' 12 'Οκτωβρίου. Περὶ τῆς εἰς τὰς διατάξεις τοῦ

- ἄρθρ. 27 τοῦ νόμου περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν ὑπαγωγῆς παντὸς ἄλλου καταστήματος δημοτικῆς ἀνάγκης. 535
- Νόμος ΤΛΘ' 31 Ὀκτωβρίου. Περὶ πληρωμῆς τοῦ ἐκπλειστηριασματος τῶν ἐκποιητέων ἐλαιοδένδρων τοῦ δημοσίου. 616

1871

- Ὁδηγία τῆς 6 Ἰουλίου. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου περὶ τῶν γενομένων ἐμφυτεύσεων ἐπὶ ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν ἢ εἰς διαλελυμένας μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν. 308
- Νόμος ΤΠΣ' τῆς 24 Μαρτίου. Περὶ τῶν γενομένων ἐμφυτεύσεων ἐπὶ ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν, ἢ εἰς διαλελυμένας μονὰς ἀνηκουσῶν γαιῶν. 325
- Ὁδηγία τῆς 10 Ἰουνίου. Περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν. 341
- Νόμος ΥΛΑ' τῆς 25 Μαρτίου. Περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς Ἐθνικῆς γῆς. 366
- Β. Διάταγμα 8 Ἰουνίου. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ διανομῆς κλπ. τῆς Ἐθνικῆς γῆς νόμου. 385
- Β. Διάταγμα τῆς 4 Ὀκτωβρίου. 386
- Β. Διάταγμα 19 Ἰανουαρίου. Περὶ τῶν πρὸς παραχώρησιν μεταλλείων αἰτήσεων καὶ τῶν χωρογραφικῶν αὐτῶν διαγραμμάτων. 829

1872

- Β. Διάταγμα 20 Ἰανουαρίου. Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἐγγραφὴν ἀγράφων ἢ ἐγγεγραμμένων γενικῶν ὑποθηκῶν εἰς τὰς Ἰονίους νήσους ἐπὶ πέντε εἰσέτι ἔτη. 234

1873

- Β. Διάταγμα 16 Ὀκτωβρίου. 387
- Β. Διάταγμα 13 Ὀκτωβρίου. 388
- Β. Διάταγμα 21 Δεκεμβρίου. 388
- Νόμος ΥΨΑ' 30 Ἰουλίου. Συμπληρωτικὸς νόμος περὶ παραχώρησεως τῶν ἐθνικοῖδιοκτητῶν φυτειῶν. 401
- Νόμος ΥΨΓ' 30 Ἰουλίου. Συμπληρωτικὸς νόμος περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς. 403

1874

- Β. Διάταγμα 28 Ἰανουαρίου. 388
- Β. Διάταγμα 29 Ἰανουαρίου. 388
- Β. Διάταγμα 11 Μαΐου. 388
- Β. Διάταγμα 20 Μαΐου. 389

Β. Διάταγμα 25 Μαΐου.	389
Β. Διάταγμα 29 Αὐγούστου.	389
Β. Διάταγμα 10 Ὀκτωβρίου.	389
Β. Διάταγμα 15 Ὀκτωβρίου.	389

1875

Β. Διάταγμα 16 Μαΐου. Περὶ προσόντων καὶ ἐγγυοδοσίας τῶν ὑποθηκοφυλάκων.	230
Β. Διάταγμα 16 Σεπτεμβρίου.	390
Β. Διάταγμα 29 Σεπτεμβρίου.	390
Νόμος ΦΕΖ' 24 Δεκεμβρίου. Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τῆς ὑπὸ τῶν νόμων περὶ διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ τῶν φυτειῶν ταχθείσης.	405
Νόμος ΦΜΘ' 19 Νοεμβρίου. Περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1875.	497
Νόμος ΦΞΕ' 24]27 Δεκεμβρίου. Περὶ ἐρμηνείας τοῦ περὶ μεταλλείων Χ4' νόμου τοῦ 1861.	841

1876

Β. Διάταγμα 23 Φεβρουαρίου.	390
Β. Διάταγμα 4 Μαρτίου.	390
Β. Διάταγμα 12 Ἰουλίου.	391

1877

Β. Διάταγμα 17 Ἰανουαρίου.	392
Β. Διάταγμα 18 Φεβρουαρίου.	392
Β. Διάταγμα 31 Μαρτίου.	392
Β. Διάταγμα 15 Ἀπριλίου.	392
Β. Διάταγμα 18 Ἀπριλίου.	393
Β. Διάταγμα 6 Μαΐου	393
Β. Διάταγμα 16 Ἰουνίου.	393
Β. Διάταγμα 20 Ἰουλίου.	394
Β. Διάταγμα 10 Αὐγούστου.	394
Β. Διάταγμα 30 Αὐγούστου.	394
Β. Διάταγμα 30 Αὐγούστου.	395
Β. Διάταγμα 14 Δεκεμβρίου.	395
Νόμος ΧΖ' 15 Μαρτίου. Περὶ χορηγήσεως προθεσμίας πρὸς δῆλωσιν μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1877 εἰς τοὺς κατόχους ἐθνικοῦ βιοκτῆτων φυτειῶν.	409
Νόμος ΧΛΕ' 29 Ἰουνίου. Περὶ χορηγήσεως νέας προθεσμίας πρὸς δῆλωσιν γαιῶν.	411
Νόμος ΧΔ' 27]29 Ἰουνίου. Περὶ ὑπερήμερίας τοῦ δημοσίου καὶ παραγραφῆς τῶν κατ' αὐτοῦ ἀγωγῶν.	1191

1878

Β. Διάταγμα 31 'Ιανουαρίου.	396-
Β. Διάταγμα 17 Αύγουστου.	396
Νόμος ΨΜΓ' 13 Δεκεμβρίου. Περί χορηγίας παρατάσεως πρὸς δῆλωσιν προθεσμίας εἰς τοὺς κατόχους ἔθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν.	411
Νόμος ΨΜΔ' 13 Δεκεμβρίου. Περί κανονισμοῦ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς τῶν ἐτησίων δόσεων ὑπὸ τῶν δηλωσάντων ἔθνικὰς ἢ ἐκκλησιαστικὰς γαίας.	412
Β. Διάταγμα 9 'Ιανουαρίου. Περί κοινοτικῶν ἔθνικῶν βοσκῶν.	634
Β. Διάταγμα 13 Φεβρουαρίου. Περί παρατάσεως τῆς προθεσμίας διὰ τὸν διαχωρισμὸν τῶν ἔθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν.	637
Β. Διάταγμα 16 Φεβρουαρίου. Περί κοινοτικῶν καὶ ἔθνικῶν βοσκῶν.	638
Β. Διάταγμα 22 Μαρτίου. Γ' Συμπληρωτικὸν περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν περιφερειῶν ἔθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν.	638
Β. Διάταγμα 20 Μαΐου. Περί συμπληρωτικῶν διατάξεων ἀναγομένων εἰς τὸν διαχωρισμὸν τῶν ἔθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βοσκῶν.	639
Νόμος ΨΜΕ' τῆς 13 Δεκεμβρίου. Περί τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων.	640
Νόμος ΨΞ' τῆς 18 Δεκεμβρίου. Περί παραχωρήσεως οἰκοπέδων τοῦ δημοσίου ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομήσαντας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1877.	775

1879

Β. Διάταγμα 28 'Ιανουαρίου.	396
Β. Διάταγμα 28 Φεβρουαρίου.	396
Β. Διάταγμα 3 Μαρτίου.	397
Β. Διάταγμα 2 ^ο Μαΐου.	398
Β. Διάταγμα 31 Μαΐου.	398
Β. Διάταγμα 11 'Ιουνίου.	398
Β. Διάταγμα 11 Δεκεμβρίου.	399
Β. Διάταγμα 24 Αύγουστου. Περί ἐξαιρέσεως οἰκοπέδου ἀπὸ παραχωρήσεως κατὰ τὸν νόμον περὶ οἰκοπέδων Πατρῶν.	787

1880

Β. Διάταγμα 26 Μαρτίου.	399
Νόμος ΨΖΗ' 28 Μαρτίου. Περί γαιῶν καὶ φυτειῶν.	432
Νόμος ΩΔΕ' τῆς 29 'Απριλίου. Περί βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως ἐπικαρπίας ἐκ τῶν ἔθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν διὰ τὸ ἔτος 1880.	443

B. Διάταγμα 20 'Ιανουαρίου. Περί ἐκδόσεως συμπληρωτικοῦ Διατάγματος πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ἐγκεντρίσεως ἀγριελαίων νόμου.	510
Νόμος Ψ'Ζ' τῆς 27 Μαρτίου. Περὶ κοινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν λειβαδιῶν.	643
B. Διάταγμα 30 'Ιουνίου. Περὶ διαχωρισμοῦ βοσκῶν.	644

1881

B. Διάταγμα 26 'Ιουνίου. Περὶ προσωρινῆς διοικήσεως τῶν προσαρτωμένων τῇ Ἑλλάδι χωρῶν κλπ.	66
B. Διάταγμα 26 'Ιουνίου. Περὶ ἀναστολῆς ἐν ταῖς προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις ἐπὶ δέμηνον ἀπὸ τῆς καταλήψεως ἐκάστου τῶν τμημάτων ἀπασῶν τῶν νομίμων καὶ δικαστικῶν παντὸς εἴδους προθεσμιῶν καὶ παραγραφῶν.	70
B. Διάταγμα 3 'Ιουλίου. Περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐνεργηθῆσομένης ἐν ἐκάστῳ τῶν τμημάτων τῶν παραχωρηθεισῶν τῇ Ἑλλάδι χωρῶν ἀπογραφῆς.	70
B. Διάταγμα τῆς 6 'Ιουλίου. Περὶ ἐφαρμογῆς ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις τῶν περὶ χαρτοσήμου καὶ γραμματοσήμου νόμων τοῦ Βασιλείου.	71
B. Διάταγμα τῆς 4 'Ιουλίου. Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν θέλει βεβαιωθῆ ἡ δημοσίευσίς νόμων τινῶν καὶ διαταγμάτων ἐν ταῖς προσαρτωμέναις τῇ Ἑλλάδι ἐπαρχίαις.	72
B. Διάταγμα τῆς 4 'Ιουλίου. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ λοιποῦ τῶν ἀφορώντων εἰς τὰς προσαρτηθείσας καὶ προσαρτηθησομένας ἐπαρχίας εἰδικῶν διαταγμάτων καὶ τῶν εἰσαγομένων δι' αὐτῶν νόμων.	72
B. Διάταγμα τῆς 6 'Ιουλίου. Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν νόμων περὶ δημοσίου λογιστικοῦ καὶ ταμείων καὶ ἐν ταῖς προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις.	73
B. Διάταγμα τῆς 6 'Ιουλίου. Περὶ συστάσεως ἐπαρχιακοῦ ταμεῖου ἐν Ἀργῇ.	73
B. Διάταγμα τῆς 6 'Ιουλίου. Περὶ ἐφαρμογῆς τῆς τελωνιακῆς νομοθεσίας κλπ. εἰς τὰς προσαρτωμένας τῇ Ἑλλάδι χώρας.	74
B. Διάταγμα τῆς 11 Αὐγούστου. Περὶ δημοσιεύσεως καὶ ἐφαρμογῆς ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις τῶν περὶ τηλεγραφικῆς καὶ ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἰσχυρότων ἐν Ἑλλάδι νόμων κλπ.	74
II. Διάταγμα 6 'Ιουλίου. Περὶ κυκλοφορίας ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις τῶν καὶ ἐν Ἑλλάδι κυκλοφορούντων νομισμάτων καὶ διατιμῆσεως τῶν Τουρκικῶν νομισμάτων.	75
II. Διάταγμα 5 Αὐγούστου. Περὶ εἰσαγωγῆς τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχυροῦς νομοθεσίας ἐν ταῖς καταληφθείσαις καὶ καταλαμ-	

- βανομέναις ἐπαρχίαις καὶ περὶ τῆς ἐν αὐταῖς συστάσεως πρωτοδικείων καὶ εἰρηνοδικείων. 77
- B. Διάταγμα 11 Αὐγούστου. Περί συστάσεως πρωτοδικείου καὶ εἰρηνοδικείων ἐν τῷ καταληφθέντι τμήματι τῆς Ἡ-πεύρου κλπ. 80
- B. Διάταγμα 19 Αὐγούστου. Περί παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουνίου ε. ε. Β. Διατάγματος περὶ ἀναστο-λῆς προθεσμιῶν κλπ. μέχρι τῆς δεκάτης Σεπτεμβρίου ε. ε. ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Β. Ἐπιτρόπου Ἄρτης. 81
- B. Διάταγμα 6 Ἰουλίου. Περί συστάσεως τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐν τῷ τμήματι Ἄρτης. 82
- B. Διάταγμα 17 Αὐγούστου. Περί συστάσεως τελωνιακῶν ἀρ-χῶν ἐν τῷ διαμερίσματι Ἄρτης. 82
- B. Διάταγμα 14 Αὐγούστου. Περί εἰσαγωγῆς ἐν ταῖς κατα-ληφθείσαις καὶ καταληφθησομέναις ἐπαρχίαις τῶν περὶ ὑγειονομείων καὶ ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει ἰσχυόν-των ἐν Ἑλλάδι νόμων κλπ. 82
- B. Διάταγμα 6 Ἰουλίου. Περί συστάσεως εἰδικοῦ ταχυδρομι-κοῦ γραφείου ἐν Ἄρτῃ. 83
- B. Διάταγμα 6 Σεπτεμβρίου 1881. Περί προβιβάσμου τοῦ ἐν Ἄρτῃ συσταθέντος ταχυδρομικοῦ γραφείου εἰς ὑποδιέ-θυνσιν 6' τάξεως. 83
- B. Διάταγμα 30 Αὐγούστου. Περί ἐγκαταστάσεως ἐν Θεσσα-λίᾳ τελωνιακῶν ἀρχῶν. 83
- B. Διάταγμα 30 Αὐγούστου. Περί συστάσεως ταχυδρομικῶν γραφείων κατὰ τὴν Θεσσαλίαν καὶ περὶ ὄρισμῶν τῶν μη-νιαίων γραφικῶν αὐτῶν ἐξόδων. 84
- B. Διάταγμα 6 Ἰουλίου. Περί συστάσεως τηλεγραφικοῦ σταθ-μοῦ ἐν Ἄρτῃ. 85
- B. Διάταγμα 6 Σεπτεμβρίου. Περί συστάσεως τηλεγραφείων ἐν Λαρίσῃ, Φαρσάλοις κλπ. καὶ περὶ ὄρισμῶν τῶν μη-νιαίων γραφικῶν αὐτῶν ἐξόδων. 85
- B. Διάταγμα 9 Σεπτεμβρίου. Περί συστάσεως τηλεγραφικῶν σταθμῶν ἐν Τυρνόβῳ κλπ. καὶ περὶ ὄρισμῶν τῶν μη-νιαίων γραφικῶν αὐτῶν ἐξόδων. 86
- B. Διάταγμα 9 Σεπτεμβρίου. Περί ἰσχύος καὶ εἰς τὰς προσ-αρτηθείσας χώρας τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων κλπ. τοῦ Κρά-τους περὶ ὀδοποιίας. 86
- B. Διάταγμα 10 Σεπτεμβρίου. Περί συστάσεως ὑγειονομικῶν ἀρχῶν ἐν τῷ τμήματι Ἄρτης. 86
- B. Διάταγμα 10 Σεπτεμβρίου. Περί συστάσεως ἐπαρχιακῶν ταμείων ἐν Λαρίσῃ καὶ Τρικκάλοις. 87
- B. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου. Περί συστάσεως πρωτοδικείων

- καὶ εἰρηνοδικεῖων ἐν τοῖς καταληφθεῖσι τμήμασι Λαρίσης καὶ Τρικκάλων. 87
- B. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου. Περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τέλος εἰδῶν τινῶν μεταφερομένων ἐκ τοῦ μήτιος καταληφθέντος διαμερίσματος τοῦ Βώλου εἰς τὸ πρῶν Βασιλεῖον καὶ τὰς καταληφθείσας ἤδη χώρας τῆς Θεσσαλίας. 90
- B. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου. Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἰσχυόντων ἐν Ἑλλάδι περὶ δασῶν νόμων εἰς τὰς προσαρτηθείσας καὶ προσαρτωμένας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασιλεῖον ἐπαρχίας τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας. 91
- B. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου. Περὶ τῆς ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς ἀτυνομικῆς ἐπιτηρήσεως τῶν δασῶν τῶν προσαρτηθεισῶν καὶ προσαρτωμένων ἐπαρχιῶν. 91
- B. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου. Περὶ συστάσεως ἐν Ἄρτῃ, Τρικκάλοις καὶ Λαρίσῃ δασαρυείων. 92
- B. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου. Περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ΣΣΕ' περὶ οἰκον. ἐφοριῶν καὶ ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτηθησομέναις χώραις Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας. 92
- B. Διάταγμα 12 Σεπτεμβρίου. Περὶ συστάσεως οἰκονομικῶν ἐφοριῶν ἐν τοῖς διαμερίσμασι Λαρίσης, Τρικκάλων καὶ Ἄρτης. 92
- B. Διάταγμα 31 Αὐγούστου. Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διεπόντων τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν νόμων καὶ κανονισμῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις. 92
- B. Διάταγμα 13 Σεπτεμβρίου. Περὶ ἐνεργείας καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπογραφῆς τῶν ἐκ τῶν προσαρτωμένων τῇ Ἑλλάδι χωρῶν κατοίκων κλπ. 93
- B. Διάταγμα 20 Σεπτεμβρίου. Περὶ τῶν εἰσαγομένων ἐκ τῆς πεδιάδος Ἄρτης νεπῶν ἰχθύων κλπ. εἰς τὴν πόλιν Ἄρτης. 93
- B. Διάταγμα 3 Δεκεμβρίου. 400
- B. Διάταγμα τῆς 13 Ἰανουαρίου. Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1878 Β. Διατ. ἀφορῶντος εἰς τὸν ἐν γένει κανονισμὸν τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν βοσκῶν κλ. 644
- B. Διάταγμα 16 Ἰουνίου. 645

1882

- Νόμος 19 Μαρτίου. Περὶ εἰσαγωγῆς τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς ἀρτι προσαρτηθείσας Θεσσαλικὰς καὶ Ἠπειρωτικὰς ἐπαρχίας. 47
- B. Διάταγμα 21 Μαρτίου. Περὶ συστάσεως νομαρχιῶν καὶ ἐπαρχείων κατὰ τὰς νεωστὶ προσαρτηθείσας εἰς τὸ Βασιλεῖον ἐπαρχίας. 53
- B. Διάταγμα 23 Μαρτίου. Περὶ συστάσεως τελωνειακῶν ἀρχῶν ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις. 54
- B. Διάταγμα 23 Μαρτίου. Περὶ συστάσεως ἐφετείου ἐν Λαρίσῃ. 55

B. Διάταγμα 23 Μαρτίου. Περί συστάσεως πρωτοδικείων και ειρηνοδικείων ἐν τῷ νομῷ Λαρίσης.	55
B. Διάταγμα 23 Μαρτίου. Περί συστάσεως πρωτοδικείων και ειρηνοδικείων ἐν τῷ νομῷ Τρικκάλων.	59
B. Διάταγμα 23 Μαρτίου. Περί συστάσεως πρωτοδικείου και ειρηνοδικείων ἐν τῷ νομῷ Ἄρτης και ὑπαγωγῆς τοῦ πρωτοδικείου Ἄρτης εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐφετείου Κερκύρας.	62
Νόμος ANB' 9 Ἰουνίου [26 Ἰουλίου]. Περί σημειώσεως ὑποθηκῶν ἐν τοῖς νομοῖς Ἄρτης, Λαρίσης και Τρικκάλων.	234
Νόμος CO' 26 Μαΐου. Περί παρατάσεως προθεσμίας πρὸς δῆλωσιν φυτειῶν.	445
B. Διάταγμα 31 Μαΐου. Περί συστάσεως εἰδικοῦ τμήμου πρὸς βοήθειαν και περιθαλψῆν τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις ἐργαζομένων ἐργατῶν και τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἐν περιπτώσει δυστυχημάτων.	872
Νόμος CMΣ' 1 Μαΐου. Περί ἀντικαταστάσεως τοῦ 1 άρθρου τοῦ ἄστικου νόμου.	1032
Νόμος ANΔ' 31 Μαΐου. Περί καταχωρίσεως Διαταγμάτων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως κλπ.	1033
Νόμος CEΕ' τῆς 22 Μαΐου. Περί τόκου ὑπερήμερίας.	1199
Νόμος CNE' 14 Μαΐου. Περί ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκχωρήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.	1232

1883

B. Διάταγμα 23 Μαΐου.	400
Νόμος APIZ' 5 Ἀπριλίου. Περί παρατάσεως προθεσμίας δηλώσεως γαιῶν και φυτειῶν.	447

1884

B. Διάταγμα τῆς 26]31 Δεκεμβρίου. Περί κανονισμοῦ τῆς ἐκδόσεως και δημοσιεύσεως τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.	1036
---	------

1885

Νόμος ATMA' τῆς 30 Δεκεμβρίου. Περί γαιῶν και φυτειῶν.	452
Νόμος ΑΣΜΗ' 26 Ἰουλίου. Περί τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος τῶν δηλωθεισῶν γαιῶν και φυτειῶν.	462
Νόμος ΑΣΜΘ' τῆς 26 Ἰουλίου. Περί παραχωρήσεως οἰκοπέδων τοῦ δημοσίου ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομήσαντας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1877.	788
Νόμος ΑΣΝΔ' τῆς 29 Ἰουλίου. Περί μεταρρυθμίσεως τοῦ ANΔ' νόμου περὶ καταχωρίσεως διατ. ἐν τῇ ἐφ. τῆς Κυβερνήσεως.	1035
B. Διάταγμα τῆς 29]31 Αὐγούστου. Περί ἐκτελέσεως τῶν	

Χρονολογικός

1277

ἀφορώντων εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

1039

1887

ὁρ. ΑΥΚΣ' 22 Δεκεμβρίου. Περὶ κληρώσεως μεταξὺ μὴ κατογῶν δηλωσάντων τὰς αὐτὰς γαίας.

842

ὁρ. ΑΥΛ' τῆς 28 Μαΐου. Περὶ παραχωρήσεως οἰκοπέδων τοῦ δημοσίου ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομήσαντας.

795

1888

ἀποδότησις Δικαστικοῦ Συμβούλου 30 τῆς 4 Ἰανουαρίου.

387

διάταγμα 13 Ὀκτωβρίου. Περὶ ὁρισμοῦ χρόνου ἀπαριθμήσεως κλπ. τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ζώων.

645

διάταγμα 23 Δεκεμβρίου. Περὶ ὁρισμοῦ ἑνὸς νομαρχιακοῦ συμβούλου ὡς τρίτου μέλους τῆς πρὸς διαχωρισμὸν τῶν βοσκῶν ἐπιτροπῆς.

645

ὁρ. ΑΧΕ' 30 Νοεμβρίου. Περὶ ὁρισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς δηλώσεως τῶν ἰδιωτικῶν βοσκησίων γαιῶν κλπ.

645

1889

ὁρ. ΑΨΕ' τῆς 6 Ἀπριλίου. Περὶ ἐξαίρεσεως ἐκ τῆς διαμῆτης τῶν ἐν πῶ κτήματι Θέρμα ἐθνικῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν.

487

ὁρ. ΑΨΠΖ' 21 Δεκεμβρίου. Περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ἔτος 1889, ἀρθρ. 7.

497

ὁρ. ΑΨΣΤ' τῆς 5]17 Φεβρουαρίου. Περὶ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Ἡπειρῶ-βακουφίων κλ.

669

ὁρ. ΑΨΚΑ' τῆς 22 Μαρτίου. Περὶ παραχωρήσεως οἰκοπέδων ἐν Πάτραις εἰς τοὺς ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομήσαντας.

795

1890

Διάταγμα 5 Ἰουλίου. Περὶ ἀναπληρώσεως τοῦ ταμείου ὡς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν βοσκησίων γαιῶν.

645

1892

διάταγμα 30 Δεκεμβρίου.

394

ὁρ. ΒΙΒ' 11 Ἰουλίου. Περὶ τοῦ κατὰ τὸν νόμον ΑΦΜΖ' προσθέτου προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

488

ὁρ. ΒΟΕ' 5 Αὐγούστου. Περὶ συμπληρώσεως καὶ μεταρρυθμίσεως τῶν παγίων φορολογικῶν νόμων.

848

1893

- Νόμος ΒΡΔΑ' 20 'Ιανουαρίου. Περί ἐκκαθαρίσεως τοῦ ὀφειλομένου τιμήματος δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν. 488
- Β. Διάταγμα τῆς 14 Μαΐου. Περί ὀρισμοῦ καὶ ἀναπληρώσεως τοῦ τρίτου μέλους τῆς ἐπὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινοτικῶν βροσκῶν ἐπιτροπῆς. 646
- Β. Διάταγμα 28]29 Δεκεμβρίου. Περί διακρίσεως εἰς τεύχη τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Παραρτήματος αὐτῆς. 1044

1895

- Νόμος ΒΣΟΓ' 29 'Ιουνίου. Περί μεταβολῶν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ ὀφειλομένου τιμήματος δηλωθεισῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν. 491
- Β. Διάταγμα 31 Δεκεμβρίου. Περί τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου 1893 Β. Δ. περὶ διακρίσεως εἰς τεύχη τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ παραρτήματος αὐτῆς. 1045

1896

- Β. Διάταγμα 26 Δεκεμβρίου. 400
- Β. Διάταγμα 10 'Ιουνίου. Περί προσθήκης παραγράφου εἰς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ περὶ κοινοτικῶν καὶ ἐθνικῶν βροσκῶν Β. Δ. τῆς 9 'Ιανουαρίου 1878 κλπ. 646
- Νόμος ΒΤΟ' 13]18 Μαρτίου. Περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ μεταλλείων νόμων. 848
- Νόμος ΒΥΝΔ' 26]28 Δεκεμβρίου. Περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ νόμου τῆς 22 Αὐγούστου 1861 περὶ μεταλλείων, ὄρυχείων καὶ λατομείων. 871

1897

- Β. Διάταγμα 15 'Ιουλίου. 401
- Β. Διάταγμα 2 Αὐγούστου. 401
- Νόμος ΒΥΠ' 13 Φεβρουαρίου. Περί παρατάσεως τῆς πληρωμῆς τῶν προσωρινῶν δόσεων γαιῶν καὶ φυτειῶν τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας τῶν χρήσεων 1890—1896. 493
- Νόμος ΒΥΠΑ' 18 Φεβρουαρίου. Περί ὑποχρέωσεως τῶν καλλιεργούντων γαίας ἢ φυτείας ἐθνικᾶς ἢ ἐκκλησιαστικᾶς εἰς ἀπόκτησιν δικαιώματος ἐπικαρπίας. 495

1898

- Β. Διάταγμα 20]21 Μαρτίου. Περί βιβλίων ἐγγραφῆς δανείων καλλιεργείας ἐν τοῖς ὑποθηκοφυλακείοις. 242

1899

- Νόμος ΒΧΑ' 30 'Ιουνίου (1 'Ιουλίου). Περί έγγραφης έκ νέου και μεταγραφής τῶν έγγεγραμμένων ὑποθηκῶν και προσημειώσεων και μεταγραφῶν εἰς τὰ ἀπολεσθέντα ἢ ἐν μέρει καταστραφέντα βιβλία τῶν ὑποθηκῶν και μεταγραφῶν δήμων ἐν Θεσσαλίᾳ και Φθιώτιδι. 240

1900

- Νόμος ΒΨΝΣ' 8]17 'Απριλίου. Περί έγγραφης έκ νέου και μεταγραφής τῶν έγγεγραμμένων ὑποθηκῶν και προσημειώσεων και μεταγραφῶν εἰς τὰ καταστραφέντα βιβλία τῶν ὑποθηκῶν και μεταγραφῶν τοῦ δήμου 'Αστοῦ τοῦ νομοῦ Τριφυλλίας. 249

1901

- Νόμος ΒΩΜΑ' τῆς 21 Φεβρ. [23 Μαρτ.]. Περί περιθάλψεως τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις και μεταλλουργείοις παθόντων και τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. 878
- Β. Διάταγμα τῆς 15 Σεπτεμβρίου. Περί ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ γραφείου τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν. 889

1902

- 'Εγκύκλιος τοῦ 'Υπουργείου τῶν 'Εκκλησιαστικῶν 'Ιουνίου. 658
- Νόμος ΒΩΜΓ' τῆς 1 Φεβρουαρίου. Περί κυρώσεως συμβάσεων α) περὶ ἀγορᾶς τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ κτημάτων τοῦ 'Ιωάννου Στεφάνοβιχ Σκυλίτση και β) περὶ δανείου μετὰ τῆς 'Εθνικῆς Τραπεζῆς τῆς 'Ελλάδος πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος αὐτῶν. 679

ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ

(Οἱ ἀριθμοί, τῶν ὁποίων δὲν προηγεῖται ἡ λέξις
ἄρ. (ἄρθρον), ἐμφαίνουσι τὰς σελίδας).

- Ἀγάματα.** Πότε λονίζονται ὡς ἐπιπλα 287, ἄρ. 10.
- Ἀγνωστοί** ζητοῦντες ἐγγραφήν ὑποθήκης ἢ προσημεώσιν ὑφεί-
λουν ἢ ἀποδείξουν τὴν ταυτότητα των 163, ἄρ. 60.
- Ἀγριελυταί** 504 κ. ἔ.
- Ἀγωγαί.** Τοῦ ὑποθηκικοῦ πιστωτοῦ 142, ἄρ. 34 κ. ἔ. Μετὰ παραι-
τησιν ἀπὸ τῆς ὑποθήκης 160, ἄρ. 54. Ἀγωγή διεκδικητικῆ
ἀκινήτου θεωρεῖται ἀκίνητος 287, ἄρ. 12.
- Ἀγνυταί.** Ὅρα Ὅδοί.
- Ἀδέσποτα.** Ὅρα Κ τ ῆ μ α τ α.
- Αἰγιατοί.** Εἶναι δημόσια κτήματα 290, ἄρ. 15.
- Αἰχμαλώτου** διαθήκη 960, ἄρ. 43—46.
- Ἀκίνητον** κτῆμα τί καλεῖται. Ὅρα Δ ι ἄ κ ρ ι σ ι ς κ τ ῆ μ ἄ τ ω ν.
Πῶς μεταβιβάζεται ἡ κυριότης αὐτῶν 268, ἄρ. 4. Ἀκινήτων
κειμένων ἐν Ἑλλάδι διαδοχῆ, νομῆ, κυριότης καὶ τὰ ἀπ' αὐ-
τῆς ἀποσπώμενα ἀπόλυτα δικαιώματα ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν
ἐλλήν. νόμων 986, ἄρ. 5.
- Ἀκυρότης** ἐγγραφῆς ὑποθήκης 184, ἄρ. 80.
- Ἄλατος** ὄρυκτοῦ δικαίωμα μεταλλεύσεως πῶς παραχωρεῖται 849.
- Ἄλλοδαποί.** Πότε ἀπολαύουσι τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων 993, ἄρ. 13.
- Ἄλλοιῶσις** ἐνυποθήκου κτήματος δὲν βλάπτει ὑποθήκην 160, ἄρ. 53.
- Ἄλυθοί.** Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἄρ. 8.
- Ἄμυγκες.** Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἄρ. 8.
- Ἀμέλεια** τοῦ χρεώστου ἐξ ἧς ἠφανίσθη τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα ἢ ἡ-
λατῶθη ἢ ἀξία τοῦ 110, ἄρ. 8. Τοῦ τρίτου κυρίου 150,
ἄρ. 43.
- Ἀναγνώρισις** νόθων τέκνων. Ὅρα Λ η ξ ι α ρ χ ι κ α ἰ π ρ ᾶ ξ ε ι ς.
- Ἀνανέωσις.** Ἐγγραφῆς ὑποθηκῶν καὶ προσημεώσεων 238, 240, 249.
Ἀπαλλαγὴ ἀνανέωσης ἐγγραφῆς τῶν δανείων ἐν Ἑπτανήσῳ
239. Μεταγραφῶν 249.
- Ἀναντικατάστατον** κτῆμα τί καλεῖται. Ὅρα Δ ι ἄ κ ρ ι σ ι ς
κ τ ῆ μ ἄ τ ω ν.
- Ἀναπλήρωσις** κωλυομένων εἰδικῶν ὑποθηκοφυλάκων 229.
- Ἀναστολὴ** τῶν νομίμων καὶ δικαστικῶν παντὸς εἶδους προθεσμῶν
καὶ παραγραφῶν κατὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Ἡπειροθεσσαλικῆς

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

70. Παράτασις ἀναστολῆς προθεσμιῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Β. Ἐπιτρόπου Ἄρτης 81.
- Ἀνατροφή ἀνηλίκου** 1080, ἄρθρ. 53 κ. ἑ. καὶ ἄρθρ. 63. Φυσικῶν τέχνων 1122, ἄρ. 91.
- Ἀνήλικος.** Ἐγὰρ δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῶν ἐπιτρόπων κλπ. 113, ἄρθ. 11 καὶ 163, ἄρθ. 61 ἐδ. 3 καὶ ἄρθ. 62. Τὶ ἀποδεικτικά ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, ἄρθ. 69, ἐδ. 3. Κατάργησις τοῦ περὶ διεκδικήσεως προνομίου αὐτῶν 276, ἄρθ. 12. Τίς εἶναι 1049. Πότε ὑποχρεοῦται ἐκ τῶν ἀθεμίτων πράξεων τοῦ 1051, ἄρθρ. 2. Νομικαὶ πράξεις αὐτοῦ ἄρθ. 3, 4, 6 καὶ 8. Συμπληρώσας τὸ δέκατον τρίτον ἔτος ἄρθρ. 5. Ἐπιτροπεία ἀνηλίκου ἄρθρ. 9 κ. ἑ. Ἀνατροφή ἀνηλίκου 1080, ἄρθρ. 53 κ. ἑ. καὶ ἄρθρ. 63. Ἐκπροσώπευσις τοῦ ἀνηλίκου καὶ διαχαίρισις τῆς περιουσίας αὐτοῦ 1081, ἄρθρ. 58 κ. ἑ.
- Ἀνικανότης** πρὸς τὸ ἐπιτροπεύειν 1079, ἄρθρ. 49 κ. ἑ.
- Ἀνεπιτροπος.** Πότε ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου ὑποθήκην διὰ τὰ εἰσοδήματα τοῦ ἀνηλίκου 119, ἄρ. 13. Ὑποχρέωσις αὐτοῦ ὅπως ζητήσῃ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐπιτρόπου 163, ἄρ. 61, ἐδ. 3 καὶ ἄρ. 62.
- Ἀντίγραφα.** Περιεχομένων εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν 194, ἀρ. 92—97.
- Ἀντικαταστάτῶν κτήματ' ἑκαλεῖται.** Ὅρα Διὰ κ ρ ι σ τ ο κ τ η μ ᾶ τ ω ν .
- Ἀντιλήπτωρ** τοῦ ἔχοντος διαφορομέναν τὰς φρένας 1150, ἄρ. 121, 122, 124. Ἀσώτου ἄρ. 135 κ. ἑ.
- Ἀντιχρῆδωσις** προνόμιον 198.
- Ἀπαγόρευσις** περαιτέρω ἐγγραφῆς ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων 168, ἄρ. 64. Φρενοβλαβοῦς κλπ. 1147, ἄρ. 155 κ. ἑ. Ἄρσις αὐτῆς 1154, ἄρ. 133.
- Ἀπαλλαγὴ.** Λόγοι ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας 1076, ἄρ. 34 κ. ἑ.
- Ἀπαράδεκτον** ἐγγραφῆς ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων 168, ἄρ. 63 κ. ἑ.
- Ἀποβίωσις** μὴ ἐγγεγραμμένη εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία πῶς πιστοποιεῖται 1003, ἄρθ. 57 καὶ 61. Ὅρα καὶ Λ η ξ ι α ρ χ ι κ ᾶ ἰ π ρ ᾶ ξ ε ι ς .
- Ἀπογραφὴ.** Διάταγμα περὶ ἀπογραφῆς ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ μετὰ τὴν προσάρτησιν 70. Τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατοικῶν τῶν προσαρτηθεισῶν χωρῶν 93. Περιουσίας ἀνηλίκου 1083, ἄρ. 59—60.
- Ἀποδεικτικά.** Ἀπαιτούμενα διὰ τὴν διόρθωσιν λαθῶν ἢ τροπολογίαν εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν 177, ἄρ. 74. Συνοπτεῖα εἰς τὰς περιλήψεις ἐπὶ ἐγγραφῆς ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων ὅρα Π ε ρ ἰ λ ῆ ψ ε ι ς . Ἀποδεικτικὸν ὑποθηκαφ. περὶ μὴ ὑπέρξεως ἐγγραφῆς ἢ προσημειώσεως 195, ἄρ. 95 καὶ 97.

- Ἀποδείξεις. Συναπτάει εἰς τὰς περιλήψεις πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης 174, ἄρ. 69.
- Ἀποζημιώσεις. Νεοφύτων διὰ τὰ δημευθέντα κτήματα τῶν 566. Κατοίκων τῆς πόλεως Πατρῶν, δρα Οἰ κ ε δ α Πα τ ρ ῶ ν.
- Ἀπόδοσις. Ὑποθήκης 156, ἄρ. 50 κ. ε.
- Ἀπόφασις, δικαστικὴ. Ἀποτελεῖ τίτλον πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης 111, ἄρ. 10. Ἀπόφασις δι' ἧς πρᾶξις μεταγεγραμμένη κηρύσσεται ἄκυρος, διαλελυμένη ἢ διερρηγμένη 268, ἄρ. 3.
- Ἀργύροι, δικαίωμα μεταλλεύσεως πῶς παραχωρεῖται 849.
- Ἀρμενόπουλος. Εἰσαγωγή τῆς Ἐξάβιβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου ὡς ἀστικοῦ τῆς Ἑλλάδος νόμου 5.
- Ἀροτριῶντα κτήνη. Φόρος δημοτικὸς ἐπ' αὐτῶν ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 48.
- Ἀρχιτέκτονες. Δικαίωμα αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτιρίων 114, ἄρ. 11, ἐδ. 7. Τὶ ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, ἄρ. 69, ἐδ. 6.
- Ἀστικὸς νόμος 975.
- Ἀστικῶν δικαιωμάτων ἀπόλαυσις, ἀποβολὴ καὶ ἀνάκτησις 993.
- Ἀστυνομικὴ ἐπιτήρησις μεταλλείων 816.
- Ἀσφάλεια. Ὅρα Πυρασφάλεια.
- Ἀδωμάτων κτήματι καλεῖται. Ὅρα Διακρίσεις κτημάτων.
- Ἄδωτος 1155, ἄρ. 135 κ. ε.
- Ἄφανισμὸς ἐνυποθήκου κτήματος, 110 ἄρ. 8. Ἀποσβένει τὴν ὑποθήκην 160, ἄρ. 52.
- Ἀφαιρέσις. Φύλλων ἐκ τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν 194, ἄρ. 89.

B

- Βακούφια. Διοικήσις καὶ διαχειρίσις τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Ἡπειρῷ βακουφίων κλπ. 669.
- Βιβλία. Δηλώσεων ἐθν. γαιῶν. Ὅρα Διανομὴ ἐθν. γαιῶν. Ὑποθηκῶν 191, ἄρ. 87 κ. ε. Δημοσιότης αὐτῶν 194, ἄρ. 90 κ. ε. Ὑποθηκῶν ἢ ἄτακτος κρητησις αὐτῶν συνεπάγεται πειθαρχ. ποινὰς κατὰ τοῦ ὑποθηκοφ. 196, ἄρ. 99. Βιβλίον ἐκθέσεων 208. Κλείσις βιβλίων προσωρινῶν σημειώσεων ὑποθηκῶν 199. Τακτοποιήσις τῶν ὑποθηκικῶν βιβλίων τῶν μεταρρυθμισθέντων δήμεων 225. Ὅρα καὶ Ὑποδείγματα καὶ Διάτ. τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1836 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ Ὑποθ. Ν. 202. Ὑποθηκῶν πληρώνονται ὑπὸ τοῦ ὑποθηκοφύλ. 219. Ὑποθηκῶν καταστραφέντα ἢ ἀπολεσθέντα 238, 240, 249. Ἐγγραφῆς δανείων καλλιτεργίας 242. Μεταγραφῶν εἰσι δημόσια 273 ἄρ. 5 καὶ 279 (B. Δ. τοῦ 56). Ἐκθέσεων ἐπὶ συρροῆς μεταγρα-

ῶν ἀρ. 6 καὶ 381, ἀρ. 4. Ληξιαρχικά 998, ἀρθ. 35 κ. ε.
 Ὅρα καὶ Β. Δ. περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ληξ. πράξεων νόμου
 1014.

- Βλακεία.** Ἀπαγόρευσις ἐνεκα βλακείας 1147, ἀρ. 115 κ. ε.
Βουλευματα συγγενικοῦ συμβουλίου. Ὅρα Σ υ γ γ ε ν ι κ ὸ ν σ υ μ -
 β ο ὐ λ ι ο ν.
Βυζαντιακὴ νομοθεσία. Ὅρα Εἰ σ α γ ω γ ῆ.

Γ

Γάμος. Ἕλληνας ἐν ἀλλοδαπῇ καὶ ἀλλοδαποῦ ἐν Ἑλλάδι κατὰ τίνος
 νόμους ρυθμίζεται 983, ἀρθ. 4. Μὴ ἐγγεγραμμένος εἰς τὰ λη-
 ξιαρχικά βιβλία πῶς πιστοποιεῖται 1003, ἀρ. 57 καὶ 61.
 Ὅρα καὶ Λ η ξ ι α ρ χ ι κ ἄ ῤ ῥ ο ι . Μήτηρ ἐπίτροπος
 θέλουσα νὰ ἔλθῃ εἰς νέον γάμον 1067 ἀρθρ. 12. Συνεπά-
 γεται χειραφεσίαν 1123, ἀρ. 98. Ἀδεία νόμου 1233, Στρα-
 τιωτικῶν ἕνευ ἀδείας 1235. Γάμοι μικτοί 1238.

Γαῖαι ἐθνικαί. Ὅρα Δ ι α ν ο μ ῆ ἔ θ ν ι κ ῶ ν γ α ι ῶ ν, Βοσκήσι-
 μοι 626 κ. ἐΓαῖαι: ἐθνικαί ἐν Ἡπειρῷ καὶ Θεσσαλίᾳ 679 κ.
 ε. Κατάλογος αὐτῶν 705.

Γενικαὶ ὑποθήκαι ἐν Ἑπτανήσῳ 231-234.

Γέννησις μὴ ἐγγεγραμμένη εἰς τὰ ληξιαρχικά βιβλία πῶς πιστοποι-
 εῖται 1003 ἀρθ. 57 καὶ 61. Ὅρα καὶ Λ η ξ ι α ρ χ ι κ ἄ ῤ ῥ ο ι
 π ρ ᾶ ξ ε ι ς .

Γήπεδα. Χωρίων τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι πλέον πολεμικά ποτε ἀνήκουν εἰς
 τὸ δημόσιον 296, ἀρ. 18.

Γροφτεῖα ὑποθηκῶν. Ὅρα Ὑ π ο θ η κ ο φ υ λ α κ ε ῖ α.

Γιναῖκες. Κατάρρησις τοῦ περὶ διεκδικήσεως προνομίου αὐτῶν 276,
 ἀρ. 12. Γυνὴ ἔγκυος: ποτε διορίζεται ἐμβρυοῦρος 1067, ἀρ. 12.

Δ

Δάνεια. Καλλιέργειας: βιβλία ἐγγραφῆς αὐτῶν 242

Δανεισθῆναι ἐνυπόθηκοι. Δικαίωμα αὐτῶν πρὸς ἀποκτήσιν ὑποθήκης
 ἐπὶ τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων διὰ καθυστεροῦντας τόκους
 κλπ. 114, ἀρ. 11, ἐδ. 8. Τί ἀποδεικτικά ἀπαιτοῦνται πρὸς
 τοῦτο 175, ἀρ. 69, ἐδ. 7. Ὅρα καὶ Π ι σ τ ω τ α ῖ .

Δαπάναι. Ἐπιφωλεῖς ἢ πρὸς συντήρησιν τοῦ ἐνεχύρου ἀπαιτοῦνται
 ὑπὸ τοῦ πιστωτοῦ 259, ἀρ. 8.

Δασορχεῖα. Σύστασις ἐν Ἄρτῃ, Τρικάλοις καὶ Λαρίσῃ 92.

Δάση. Εἰσαγωγή τῆς περὶ δασῶν νομοθεσίας ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 91.

Περὶ ἐπιτηρήσεως τῶν ἐν αὐτῇ δασῶν 91.

Δένδρα. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα τοῦ ἀκινήτου 286, ἀρ. 8.

Δημοτριακοὶ καρποί. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα τοῦ ἀκινήτου 286, ἀρ. 8.

Δήμοι. Πῶς ὑποθηκεύουσι τὰ κτήματά των 101, ἀρ. 4. Δικαίωμα αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν διαχειριστῶν ἢ ἐγγυητῶν αὐτῶν 113, ἀρ. 11. Τί ἀποδεικτικὰ απαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, ἀρ. 69, ἐδ. 2. Τακτοποίησις τῶν ὑποθηκικῶν βιβλίων τῶν μεταρρυθμιζομένων δήμων 225.

Δημοσία διαθήκη. Ὅρα Δ ι α θ ἦ κ α ι.

Δημοσίενδεις νόμων καὶ διαταγμάτων ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 72. Νόμων 975 κ. ἐ., 1032. Ὅρα καὶ Ἐ φ η μ ε ρ ι ς Κ υ θ ε ρ ν ἦ σ ε ω ς.

Δημόσιον λογιστικόν. Περί ἐφαρμογῆς τῶν νόμων περὶ δημοσίου λογιστικοῦ καὶ ταμείων ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 73.

Δημοσιότης. Βιβλίων ὑποθηκῶν 194, ἀρ. 90 κ. ἐ.

Δημοτικὸς φόρος ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 48.

Διαδοχὴ ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου ὑπὸ τίνων νόμων ρυθμίζεται 986, ἀρ. 5.

Διαζύγισ. Ὅρα Δ η ζ ἰ α ρ χ ι κ α ἰ π ρ ᾶ ξ ε ι ς.

Διάθεσις ἐθνικῆς γῆς. Ὅρα Δ ι α ν ο μ ῆ ἔ θ ν ι κ ῶ ν γ α ι ῶ ν.

Τοῦ ἐνεχύρου ὑπὸ τοῦ πιστωτοῦ δὲν ἐπιτρέπεται 258, ἀρ. 5.

Διαθήκη ὡς τίτλος πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης 119, ἀρ. 15 καὶ 19.

Διαθῆκαι 897. Δημοσία, μυστική, ἰδιόγραφος, προφορική ἀρ. 1.

Τύποι δημοσίας ἀρ. 3--19. Μυστικῆς ἀρ. 20--30. Ἰδιογράφου ἀρ. 31--33. Προφορικῆς ἀρ. 36--42. Διαθῆκαι στρατιωτικῶν ἐν ἐκστρατείᾳ ἀρ. 43 κ. ἐ.

Ἐπὶ διακοπῆς πάσης κοινωνίας ἐνεκα πανώλους ἀρ. 47-49. Εἰς διαίπλου ἀρ. 50-60.

Ἐλληνος εἰς ξένον κράτος ἀρ. 61 καὶ 62. Ἀχυρότης ἐνεκα ἐλλείψεως τῶν τύπων ἀρ. 63. Μάρτυρες διαθηκῶν 967.

Διάκρισις κτημάτων 285. Τί καλεῖται κτήμα ἀρ. 1. Ἐνσώματα καὶ ἄσώματα ἀρ. 2 καὶ 3. Ἀντικαταστατὰ καὶ ἀναντικατάστατα ἀρ. 2 καὶ 4. Κινητὰ καὶ ἀκίνητα ἀρ. 2, 5 καὶ 6 καὶ N. περὶ μετακλήσεων ἀρ. 9 καὶ 10 (σελ. 804). Παρακολούθημα ἀρ. 7-8. Οἰκοδομικὴ ὕλη ἀρ. 9. Ἐπιπλα ἀρ. 10. Πώλησις ἢ δώρησις οἰκίας μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ τί περιλαμβάνει ἀρ. 11.

Δίκαια, δουλεῖται, ἀγωγὰ διεκδικήσεως εἶναι κινήτὰ ἢ ἀκίνητα ; ἀρ. 12. Δημοσία τίνα εἶναι ἀρ. 13-18. Ἰδιωτικά ἀρ. 19.

Κτήματα κοινότητος ἀρ. 20. Πῶς ἀποκτᾶται, διατηρεῖται καὶ μεταδίδεται ἢ ἰδιοκτησίᾳ τῶν δημοσίων ἀρ. 21. Δίκαια ἐγκείμενα εἰς τὸ κτήμα τίνα εἶναι ἀρ. 22.

Διανομὴ Ἀκινήτων μεταγράφεται 265. Ἐθνικῶν γαιῶν. Περφυτευμένων 301 κ. ἐ. Ἀποτεύτων 341 κ. ἐ. Ἐξαίρεσεις 385 κ. ἐ.

Νομπληρωτικοὶ νόμοι 401 κ. ἐ. Περιουσίας κοινῆς μεταξὺ ἀνηλίκου καὶ ἄλλων 1110, ἀρ. 76. Περιουσίας κοινῆς μεταξὺ ἀνηλίκου φυσικοῦ τέκνου καὶ ἄλλων 1122, ἀρ. 96.

Περὶ ἀποκτῆσεως ἀκινήτων ἀρ. 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

- Διαταγμάτων δημοσίευσις** ἐν Ἑπειροθεσσαλίᾳ κατὰ τὴν προσάρτησιν 72.
- Διατίμησις** τουρκικῶν νομισμάτων ἐν Ἑπειροθεσσαλίᾳ 75.
- Διαχειριστικῆς** προσωρινῆς ἀπαγορευτικῆς 1149, ἀρ. 120.
- Διεκδικητικῆς**. Κατάργησις προνομίου διεκδικήσεως γυναικῶν, ἀνηλικού, κλπ. 276, ἀρ. 12.
- Διζήσεις** ἐνστάσις τοῦ τρίτου κυρίου τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος πότε ἐπιτρέπεται 150, ἀρ. 41.
- Δικαιοστάσιον**. Κατὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Ἑπειροθεσσαλίας 70. Παράτασις αὐτοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Β. ἐπιτρόπου Ἄρτης 81.
- Δικαιώματα** φύλακος μεταγραφῶν 275, ἀρ. 11.
- Δικαστήρια**. Ὁρ. Εἰρηνοδικεῖα, Πρωτοδικεῖα κλπ.
- Δικαστικὴ ἀπόφασις**. Ὁρ. Ἀπόφασις.
- Διοικητικῆς** προσωρινῆς Ἑπειροθεσσαλίας 66 κ. ἔ.
- Διοικητικῶν ἀρχῶν** αὐτασίς ἐν Ἑπειροθεσσαλίᾳ 53.
- Διορθώσεις** παραδοσμῶν πότε καὶ πῶς γίνονται εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν 177, ἀρ. 74.
- Δόλος** τοῦ χρεώστου. Ἐξ οὗ ἠφανίσθη τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα ἢ ἡ λατῶσις ἢ ἄξια τοῦ 110, ἀρ. 8. Τοῦ τρίτου κυρίου 150, ἀρ. 43.
- Δουλεία**. Ἡ σύστασις αὐτῆς μεταγράφεται 265. Ἐπι ἀκινήτου θεωρεῖται ἀκινήτος 287, ἀρ. 12.
- Δωρεά** πρὸς ἀνήλικον 1104, ἀρ. 74. Πρὸς ἀνήλικον φυσικὸν τέκνον 1122, ἀρ. 96. Οἰκίας μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ τί περιλαμβάνει 287, ἀρ. 41.

Ε

- Ἐγγραφή**. Πρὸς ὑπαρξιν ὑποθήκης ἀπαιτεῖται ἐγγραφή 110 ἀρ. 8. 124 ἀρ. 16. Μόνον δὲ ὠρισμένην ποσότητα καὶ ἐπὶ ὠρισμένων κτημάτων γίνεται 110 ἀρ. 9. 127 ἀρ. 17—19. Ἐπὶ μελλόντων κτημάτων δὲν ἐπιτρέπεται 127 ἀρ. 19. Κανονίζει τὴν προτίμησιν τῶν ὑποθηκῶν 128, ἀρ. 20. Διακόπτει τὴν παραγραφὴν 128, ἀρ. 21. Ὑπὸ τίνων καὶ πῶς ζητεῖται 162, ἀρ. 58 κ. ἔ. Ὑποθήκης καὶ προσημειώσεως πότε δὲν δύναται νὰ γείνη ἐπὶ κληρονομικῶν κτημάτων 169, ἀρ. 65. Ὑποθήκης, πότε εἶναι ἀνίσχυρος 170, ἀρ. 86. Πῶς γίνεται ἡ ἐγγραφή ὑποθήκης καὶ ἡ προσημείωσις 173, ἀρ. 67 κ. ἔ. Ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων ἀποβιώσαντος πῶς δύναται νὰ γείνη 176, ἀρ. 71. Ἐξόδα ἐγγραφῆς εἰς βάρος τίνος εἶναι 179, ἀρ. 76. Πότε ἡ ἐγγραφή τῆς ὑποθήκης εἶναι ἄκυρος 184, ἀρ. 80. Ἀγράφων ὑποθηκῶν ἢ προνομίων ἐν ταῖς Ἰσνίοις νήσοις 231. Ὑποθηκῶν ἐν Ἑπειροθεσσαλίᾳ 234. Ἐκ νέου ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων ἐγγεγραμμένων εἰς καταστραφέντα ἢ ἀπολεσθέντα βιβλία 238, 240, 249. Ἀπαλλαγῆ

ἀνανώσεως ἐγγραφῆς τῶν δανείων ἐν Ἐπτανήσῳ 239. Δανείων καλλιέργειας 242.

Ἐγγυηταί. Ἐχουν δικαίωμα νὰ ζητῶσι τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἢ προσημειώσων ὑπὲρ τοῦ ἀμελοῦντος πιστωτοῦ 163, ἀρ. 61, ἐδ. 2 καὶ ἀρ. 62.

Ἐγγυοδοσία. Ὑποθηκοφυλάκων 230.

Ἐγκέντρωσις ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν 504 κ. ἐ.

Ἔθιμα. Ὑπερισχύουν ὅπου ἐπεκράτησαν 5.

Ἐθνικαὶ γαῖαι. Ὅρα Διανομὴ ἐθνικῶν γαιῶν. Ἔθν. ἀγριελαιῶν 504 κ. ἐ. Ἐθνικῶν κτημάτων ἐκποίησις 575 κ. ἐ.

Ἐλακίωνων διάθεσις 599. Ἐθνικαὶ γαῖαι ἐν Ἠπείρῳ καὶ Θεσσαλίᾳ 679 κ. ἐ.

Ἐθνικοῖδιόκτητον. Ὅρα Διανομὴ Ἐθνικῶν γαιῶν. Εἰκόνες. Πότε λογίζονται παρακολουθήματα τοῦ ἀκινήτου 286, ἀρ. 8. Πότε ὡς ἐπιπλα 287, ἀρ. 10.

Ἐιρνοδικεῖων σύστασις ἐν τῷ νομῷ Λαρίσης 55. Τρικάλων 59. Ἄρτης 62. Κανονισμοὶ τῆς δικαιοδοσίας αὐτῶν 63, σημεῖω μ. κ. Σύστασις ἐν Ἠπειροβσσαλίᾳ 77. Ἐν Ἠπείρῳ 80. Ἐν Λαρίσῃ καὶ Τρικάλοις 87.

Ἐιρνοδικίς. Ἀναπληροῖ τὸν εἰδικὸν ὑποθηκοφύλακα 229.

Εἰδαγωγία. Βυζαντιακῆς νομοθεσίας ἐν Ἑλλάδι 5. Ἑλληνικῆς νομοθεσίας ἐν Ἐπτανήσῳ 25. Ἑλληνικῆς νομοθεσίας ἐν Ἠπειροβσσαλίᾳ 47 κ. ἐ., 77 κ. ἐ. Ἐν ταῖς νέαις Ἐπαρχίαις τῶν περὶ ὄγειονομείων καὶ ὄγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἰσχυόντων ἐν Ἑλλάδι νόμων κλπ. 82. Ἐν Ἐπτανήσῳ τῶν νόμων περὶ ὑποθηκῶν 232 κ. ἐ. Τοῦ περὶ Μεταγραφῶν νόμου ἐν Ἐπτανήσῳ 282.

Ἐκβολᾶδων δικαίωμα μεταλλεύσεως πῶς παραχωρεῖται 849.

Ἐκθεσίς. Ὑποθηκοφύλακος ἐπὶ συρροῆς ἐγγραπτέων ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων 177 ἀρ. 73, 208. Ὅρα καὶ Βεβλ. Διακαστικῆ περὶ διανομῆς ἀκινήτων εἶναι μεταγραφτέα 265. Ἐπὶ συρροῆς μεταγραφῶν 273, ἀρ. 6. Αἰτιολογικῆ, νόμου περὶ ἐπιτροπείας καὶ κηδεμονίας 1160.

Ἐκκλησίαι ἰδιόκτητοι 651.

Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα 655, Εἰσοδήματα 657. Ἐκκλ. γαῖαι.

Ὅρα Διανομὴ ἐθνικῶν γαιῶν.

Ἐνλογικαὶ περιφέρεται ἐν Ἠπειροβσσαλίᾳ 47.

Ἐκπαιδευσίς. Εἰσαγωγή ἐν Ἠπειροβσσαλίᾳ τῶν περὶ δημοσίας ἐκπαιδύσεως νόμων 92.

Ἐκποίησις ἐθνικῶν κτημάτων 575 κ. ἐ. Ἐθνικῶν, ἐπισκοπικῶν καὶ τῶν εἰς διαλελυμένας Μονὰς ἀνηκόντων φαρτῶν κτημάτων 601 κ. ἐ.

Ἐκτασίς ὑποθήκης 135, ἀρ. 26 κ. ἐ.

Ἐκχώρησις. Ἀπαγόρευσις ἐκχώρησεως 1232.

- Ἑλαίων** ὀρυκτῶν δικαίωμα μεταλλεύσεως πῶς παραχωρεῖται 849.
- Ἑλατωδία.** Ἀξίας ἐνοποθήκου κτήματος 110 ἄρ. 8 καὶ 150 ἄρ. 43. Εἰς τὴν δι' ἐκτιμήσεως προσδιοριζομένην ποσότητα τῆς ὑποθήκης 177, ἄρ. 74, ἐδ. 3.
- Ἑλκείψεις.** Ἐνεκα τῶν ὀποιῶν ἐνεγράφη προσημειώσεις ἀντι ὑποθήκης συμπληροῦνται ἐντός 30 ἡμερῶν 188, ἄρ. 82.
- Ἑλλην τίς** εἶναι. Ὅρα Ἰ θ α γ ἔ ν ε ι α.
- Ἑλληνικὴ νομοθεσία.** Εἰσαγωγή αὐτῆς ἐν Ἑπτανήσῳ 25. Ἐν Ἡπειροβασαλίᾳ 47 κ. ε., 77 κ. ε.
- Ἐβρουωρὸς** 1067, ἄρ. 12.
- Ἐεπράγματα δικαίωματα** ἐπὶ κινήτων ἢ ἀκινήτων κειμένων ἐν Ἑλλάδι ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν νόμων 986, ἄρ. 5.
- Ἐεφύτευσις.** Ἡ μεταβίβασις αὐτῆς μεταγράφεται 265.
- Ἐεγχυρον.** Ὅρισμός 253. Πότε ἀπαιτεῖται ἐγγράφον ἄρ. 2 καὶ 3. Εἰς τίνας τὴν κατοχὴν πρέπει νὰ διατελῇ 4. Δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ὑπὸ τοῦ πιστωτοῦ διάθεσις ἢ ἰδιοποίησις αὐτοῦ ἄρ. 5. Ἄν δὲν ἐξαρχῇ τὸ ἐκπλειστηρίασμα, ὁ πιστωτὴς ἔχει προσωπικὴν ἀγωγὴν διὰ τὸ ἐλλείπον ἄρ. 6. Δὲν ἐπιτρέπεται ἢ χρῆσις αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ πιστωτοῦ ἄρ. 7. Ὅστις εὐθύνεται δι' ἀμέλειαν ἄρ. 8. Τόκοι ἐνεχυρισθείσης τοκοφόρου πιστώσεως ἄρ. 9. Κατάχρησις, ἐξόφλησις, ἐπίσχεσις ἐνεχύρου ἄρ. 10.
- Ἐενηλικότης** 1130, ἄρ. 114.
- Ἐενοχῶν ἀποτελέσματα** ὑπὸ τίνων νόμων ρυθμίζονται 989, ἄρ. 6.
- Ἐενώματον κτῆμα** τί καλεῖται. Ὅρα Δ ε ἄ χ ρ ι σ ι ς κ τ ῆ μ ἄ τ ω ν.
- Ἐεξάβελος** Ἀρμενοπούλου. Εἰσαγωγή αὐτῆς ὡς ἀστικῆς τῆς Ἑλλάδος νόμου 5.
- Ἐεξάλειψις.** Ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων 179, ἄρ. 77 κ. ε. Πότε διατάσσεται ἀπὸ τὰ δικαστήρια ἄρ. 79.
- Ἐεξόδα.** Ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως εἰς βάρος τίνος εἶναι 179, ἄρ. 76.
- Ἐεξόρυξις** ἐν ὀρυχείοις 813, ἄρ. 35 κ. ε.
- Ἐεπάλληξις.** Πότε ἀποτελοῦσι μέρος τῆς δημόσιας κτήσεως 296, ἄρ. 17 καὶ 18.
- Ἐεπίδοσις** τῆς μᾶ: τῶν περιλήψεων εἰς τὸν ὑποθηκικὸν ὀφειλέτην πότε δὲν εἶναι ἀνγκαστικὰ 176, ἄρ. 70.
- Ἐεπικρασία.** Εἶναι δεκτικὴ ὑποθήκης 100, ἄρ. 2.
- Ἐεπικράτεια.** Πότε ἔχει δυνάμει τοῦ νόμου δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης 112, ἄρ. 11, ἐδ. 1 καὶ 2 καὶ ὑποσημ. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, ἄρ. 69, ἐδ. 2.
- Ἐεπιπλά.** Τίνα καλοῦνται 287, ἄρ. 10.
- Ἐεπίσχεσις.** Ἐνεχύρου 260, ἄρ. 10.
- Ἐεπισκοπικαὶ γαῖαι.** Ὅρα Δ ε α ν ο μ ῆ ἔ θ ν ι κ ῶ ν γ α ι ῶ ν.
- Ἐεπιτήρησις** μεταλλείων 816.
- Ἐεπιτροπεία καὶ κηδεμονία** Ἑλληνος ἐν ἀλλοδαπῇ καὶ ἀλλοδα-

ποῦ ἐν Ἑλλάδι κατὰ τίνας νόμους ρυθμίζεται 983, ἀρ. 4. Νόμος περὶ Ἐπιτροπείας καὶ κηδεμονίας 1049. Τίς διατελεῖ ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἀρ. 9. Ἐπιτροπεία μητρὸς ἀρ. 10 κ. ἐ. Ἐκ τελευταίας βουλῆσεως 1069, ἀρ. 17-18. Ἀνιόντων 1070, ἀρ. 19 κ. ἐ. Ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως 1065 ἀρ. 9 καὶ 1069 ἀρ. 22. Λόγοι ἀπαλλαγῆς καὶ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας 1076, ἀρ. 34 κ. ἐ. Ἀνικανότης πρὸς τὸ ἐπιτροπεύειν καὶ λόγοι παύσεως τῶν ἐπιτρόπων 1079, ἀρ. 49 κ. ἐ. Φυσικῶν τέκνων 1121, ἀρ. 87 κ. ἐ. Νόμου περὶ ἐπιτροπείας καὶ κηδεμονίας αἰτιολογικῆ ἔκθεσις 1160.

Ἐπιτροπός. Δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ ἀνηλίκου πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων αὐτοῦ 113, ἀρ. 11 ἐδ. 3, 163 ἀρ. 61 ἐδ. 3 καὶ ἀρ. 62. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, ἀρ. 69, ἐδ. 4. Πῶς ὀρίζεται ἡ ὀψ' αὐτοῦ προσφερομένη ὑπὲρ τοῦ ἐπιτροπευομένου ὑποθήκη 116, ἀρ. 12. Βραδύνων νὰ δώσῃ λόγον τῆς διαχειρίσεώς του ἢ ἀποδεικνυόμενος ἀμελῆς 119, ἀρ. 13. Ἔργα ἐπιτρόπου 1081, ἀρ. 58 κ. ἐ. Προσωρινός 1114, ἀρ. 79. Εἰδικὸς 1065, ἀρ. 9. Ἔργα ἐπιτρόπου φυσικῶν τέκνων 1021, ἀρ. 90 κ. ἐ. Ἐπίτροπος ἀπηγορευμένου 1151, ἀρ. 123, 127, 128, 129.

Ἐπιφάνεια. Ἡ μεταβίβασις αὐτῆς μεταγράφεται 265.

Ἐπτάνησος. Εἰσαγωγή τῆς Ἑλλην. νομοθεσίης ἐν αὐτῇ 25. Ἄγραφοι ὑποθήκαι καὶ προνόμια 231. Εἰσαγωγή τῶν περὶ ὑποθηκῶν νόμων 232 κ. ἐ. Ἀπαλλαγὴ ἀναεὐσεως ἐγγραφῆς τῶν δανείων 239. Εἰσαγωγή τοῦ περὶ μεταγραφῶν νόμου 282.

Ἐργολεῖα. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἀρ. 8.

Ἐργάται. Δικαίωμα αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτιρίων 114, ἀρ. 11, ἐδ. 7. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, ἀρ. 69, ἐδ. 6.

Ἐργολάδοι. Δικαίωμα αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτιρίων 114, ἀρ. 11, ἐδ. 7. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, ἀρ. 69, ἐδ. ο.

Εὐθύνη. Ὑποθηκοφύλακος· δρᾶ Ὑποθηκοφύλαξ. Φύλακος μεταγραφῶν 273, ἀρ. 5.

Εὐρετήριοι Μεταγραφῶν 280.

Εὐρετικὸς μεταλλεῖος· δρᾶ Μεταλλεῖα. Δικαίωμα αὐτοῦ πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ μεταλλεῖου 114, ὑποσημ.

Ἐφετερίου σύστασις ἐν Λαρίσῃ 55.

Ἐφημερὶς Κυβερνήσεως 1027 κ. ἐ.

Ἐφορίαι. Εἰσαγωγή ἐν Ἡπειροβασσαλίᾳ τῆς περὶ Οἰκονομικῶν Ἐφοριῶν νομοθεσίης 92. Σύστασις τοιοῦτων ἐν Λαρίσῃ, Τρικάλαις καὶ Ἄρτῃ 92.

Z

Ζῶα. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἄρ. 8.

H

Ἡπειροθεσσαλία. Εἰσαγωγή τῆς Ἑλλην. νομοθεσίας ἐν αὐτῇ 47 κ. ἐ., 77 κ. ἐ. Ἀκύρωσις τῶν περὶ τούτου προεκδοθέντων Β. Διαταγμάτων 52 Περὶ συστάσεως νομαρχιῶν καὶ ἐπαρχειῶν ἐν αὐτῇ 53. Τελωνιακῶν ἀρχῶν 54. Ἐρετείου ἐν Λαρίσῃ 55. Πρωτοδικείων καὶ Εἰρηνοδικείων ἐν τῷ νομῷ Λαρίσης 55. Τρικάλων 59. Ἄρτης 62. Διοίκησις προσωρινῆ 66 κ. ἐ. Ἀναστολὴ τῶν νομίμων καὶ δικαστικῶν παντὸς εἴδους προθεσμίων καὶ παραγραφῶν 70. Διάταγμα περὶ ἀπογραφῆς 70. Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν περὶ χαρτοσήμου καὶ γραματοσήμου νόμων 71. Δημοσίευσις νόμων, διαταγμάτων 72. Ἐφαρμογὴ τῶν νόμων περὶ δημοσίου λογιστικοῦ καὶ ταμείων 73. Τῆς τελωνιακῆς νομοθεσίας 74. Τῶν περὶ τηλεγραφικῆς καὶ ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας νόμων 74. Περὶ κυκλοφορίας τῶν καὶ ἐν Ἑλλάδι κυκλοφορούντων νομισμάτων καὶ διατιμῆσεώς τῶν τουργικῶν 75. Σύστασις πρωτοδικείων καὶ εἰρηνοδικείων 77, 80. Ἐγκατάστασις τελων. ἀρχῶν 83. ταχυδρομικῶν γραφείων 84. Εἰσαγωγή ἐν αὐτῇ τῆς περὶ δασῶν νομοθεσίας 91. Εἰσαγωγή τῆς περὶ Οἶκον. Ἐφορειῶν νομοθεσίας 92. Εἰσαγωγή τῶν περὶ δημοσίας ἐκπαιδευτικῶν νόμων 92. Περὶ σημειώσεως ὑποθηκῶν 234. Ἐθνικαὶ γαίαι ἐν Ἡπείρῳ καὶ Θεσσαλίᾳ 679 κ. ἐ.

Θ

Θέλνδις ἰδιωτικῆ. Ἀποτελεῖ τίτλον πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης 111, ἄρ. 10.

Θρησκευτικὰ καταδείματα. Δικαίωμα αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν διαχειριστῶν ἢ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν 113, ἄρ. 11. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, ἄρ. 69, ἐδ. 2.

I

Ἰδιόγραφος διαθήκη. Ὅρα Δ ι α θ ῆ κ α ι.

Ἰδιοκτησία τῶν ἐν τοῖς διαλυθείσι μοναστηρίοις μοναχῶν 652.

Ἰδιοποιήσις. Τοῦ ἐνεχύρου ὑπὸ τοῦ πιστωτοῦ δὲν ἐπιτρέπεται 258, ἄρ. 5.

Ἰδιωτικὴ θέλνδις. Ὅρα Θ ἔ λ η σ ι ς ἰ δ ι ω τ ι κ ῆ.

- Ἰθαγένεια ἑλληνική πῶς ἀποκτᾶται 993, ἄρ. 14 κ. ἔ. Πῶς ἀπο-
βάλλεται καὶ πῶς ἀνακτᾶται 995, ἄρ. 23 κ. ἔ.
Ἰκανότης προσώπου ὑπὸ τίνων νόμων διέπεται 983 ἄρ. 4.
Ἰόνιος Κώδιξ. Παρατηρήσεις περὶ τῶν τροποποιηθέντων ἢ καταρ-
γηθέντων ἀρθρῶν τοῦ Ἰονίου Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς ἐκ τῆς
εἰσαγωγῆς τῆς Ἑλλ. νομοθεσίας ἐν Ἑπτανήσῳ 25.
Ἰόνιοι νῆσοι. Ὅρα Ἐ π τ ἄ ν η σ ο ς.
Ἰσθεῖς. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 287, ἄρ. 8, ἐδ. 4.
Ἰγνογραφήματα. Πότε λογίζονται ὡς ἐπιπλα 287, ἄρ. 10.

Κ

- Κάδοι. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἄρ. 8.
Καθρέπται. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα τοῦ ἀκινήτου 286,
ἄρ. 8. Πότε λογίζονται ὡς ἐπιπλα 287, ἄρ. 10.
Καλλιεργείας δάνεια. Βιβλία ἐγγραφῆς αὐτῶν 242.
Κατακύρωσις. Κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεως, ἐπιφανείας με-
ταγράφεται 265.
Κατάργησις. Γραφῶν ὑποθηκῶν 236, ὑποσημ.
Κατάχρησις Ἐνεχύρου 259, ἄρ. 7 καὶ ἄρ. 10.
Κατοικία 1012, ἄρ. 91. Μεταβολὴ αὐτῆς ἄρ. 92. Ἰσοβίων-ὑπαλ-
λήλων ἄρ. 93. Ἀχειραφέτων ἀνήλικων, ἀπηγορευμένων, γυ-
ναικῶν ὑπᾶνδρων ἄρ. 94.
Κηδεμονία. Νόμος περὶ ἐπιτροπέας καὶ κηδεμονίας 1049. Κηδεμ.
χειραφέτου 1124, ἄρ. 102 κ. ἔ.
Κιμῶλον ἀργυρομεταλλεύματα πῶς δύνανται νὰ παραχωρηθῶσι 849.
Κινητὸν κτῆμα· τί καλεῖται. Ὅρα Δ ι ἄ κ ρ ι σ τ ι ς κ τ η μ ἄ τ ω ν.
Κινητῶν κειμένων ἐν Ἑλλάδι νομῆ, κυριότης καὶ τὰ ἀπ' αὐ-
τῆς ἀποσπώμενα δικαιώματα ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν ἐλληνικῶν
νόμων 986, ἄρ. 5.
Κληροδοσία πρὸς ἀνήλικον 1104, ἄρ. 74. Πρὸς ἀνήλικον φυσικὸν
τέκνον 1122, ἄρ. 96.
Κληροδόχοι. Δικαίωμα αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν
κληρονομικῶν ἀκινήτων 114, ἄρ. 11, ἐδ. 6. Τί ἀποδεικτικὰ
ἀπαιτοῦνται πρὸ τοῦτο 174, ἄρ. 63, ἐδ. 5.
Κληρονομία. Ὅρα Δ ι ἄ δ ο χ ῆ, Δ ι ἄ θ ῆ κ α ι. Εἰς ἀνήλικον
1100, ἄρ. 73. Εἰς ἀνήλικον φυσικὸν τέκνον 1122, ἄρ. 95.
Κληρονόμοι. Ὅρα Σ υ γ κ λ η ρ ο ν ὁ μ ο ι. Πιστωτοῦ δύνανται
νὰ ἐγγράψουν ὑποθήκην χωρὶς νὰ ὀνομασθοῦν οἱ ἴδιοι 176,
ἄρ. 70.
Κοινοποιήσις. Ὅρα Ἐ π ἶ δ ο σ τ ι ς.
Κοινότητες. Πῶς ὑποθηκαίου τὰ κτήματά των 101, ἄρ. 4.
Κόπρος. Πότε ἀποτελεῖ παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἄρ. 8.
Κρητῶν ἀποικισμός 558. Ὅρα καὶ Π ρ ο ι κ ο δ ὅ τ η σ ι ς.
Κτῆμα. Τί καλεῖται· ὄρα Δ ι ἄ κ ρ ι σ τ ι ς κ τ η μ ἄ τ ω ν.

Κτήματα. Στεφάνοβικ Σκυλίτση ὄρα ἐθνικαὶ καὶ γαίται ἐν Ἡπειρῷ καὶ Θεσσαλίᾳ. Δημόσια καὶ ἰδιωτικά 289, ἀρ. 13 κ. ἐ. Ἀδεισποτα, ἐγκαταλειμμένα καὶ τὰ τῶν ἀκλήρων ἀποθανόντων ἀνήκουσιν εἰς το Δημόσιον ἀρ. 16. Κτημάτων ἐθνηκῶν ἐκποίησης 575 κ. ἐ. Κτήματα ἐκκλησιαστικά 655.

Ευκλοφορία τουρκικῶν νομισμάτων ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 75.

Ευφοροῦμειον. Ἰῶς λογίζεται ὡς πρὸς τὰ ἄστικά δικαιώματα 993, ἀρ. 11.

Κυριότης. Ἀκινήτων ἢ μεταβίβασις αὐτῆς μεταγράφεται 265. Δημοσίων κτημάτων πῶς μεταβιβάζεται 296, ἀρθρ. 21. Κινητῶν ἢ ἀκινήτων κειμένων ἐν Ἑλλάδι ρυθμίζεται ὑπο τῶν Ἑλληνικῶν νόμων 986, ἀρ. 5.

Κυψέλαι. Ἀποτελοῦσι παρακολούθημα τοῦ ἀκινήτου 287, ἀρ. 8. ἐδάφιον 4.

Λ

Λατομεῖα 799 κ. ἐ., 814.

Λέβητες. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἀρ. 8.

Λιμένες. Εἶναι δημόσια κτήματα 290, ἀρ. 15.

Λιμῶνες 621 κ. ἐ.

Λευκοχρόσον δικαίωμα μεταλλεύσεως πῶς παραχωρεῖται 849.

Ληνοὶ. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἀρ. 8.

Ληξιαρχικαὶ πράξεις 997. Διόρθωσις ληξ. πράξεως 1002, ἀρ. 54 κ. ἐ. Πιστοποίησης γεννήσεως, γάμου ἢ ἀποδιώσεως μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ ληξιαρχικά βιβλία 1003, ἀρ. 57. Σένων ληξιαρχικῶν πράξεων ἀποδεικτικὴ ἰσχύς ἐν Ἑλλάδι 1004, ἀρ. 60. Ληξ. πράξεις ἀναγόμεναι εἰς τὰς γεννήσεις 1004, ἀρ. 62 κ. ἐ. Ληξ. πράξεις ἀναγόμεναι εἰς τοὺς γάμους 1007, ἀρ. 74 κ. ἐ. Ληξ. πράξεις ἀναγόμεναι εἰς τὰς ἀποδιώσεις 1008, ἀρ. 77 κ. ἐ. Ληξ. πράξεις ἀναγόμεναι εἰς τὴν προσηκόντην ἢ μεταβολὴν ὀνόματος. ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων. υἱοθεσίας καὶ διαζύγια 1011, ἀρ. 84 κ. ἐ. Διάταγμα περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ληξ. πράξεων νόμου 1014. Βλέπε καὶ Ὑποδείγματα.

Ληξιαρχοὶ. Τίνες εἰσὶ 997, ἀρ. 30 καὶ 1003 ἀρ. 58.

Λιδάδια. Ὅρα Λειμῶνες.

Λογοδοσία ἐπιτρόπου 1114, ἀρ. 80 κ. ἐ. Ἐπιτρόπου φυσικοῦ τέκνου 1122, ἀρ. 97. Πρὸς χειράφետον 1124, ἀρ. 103.

Μ

Μανία. Ἀπαγόρευσις ἕνεκα μανίας 1147, ἀρ. 115 κ. ἐ.

Μαρτυρικὴ ἀπόδειξις πρὸς βεβαίωσιν γεννήσεως, γάμου ἢ ἀποδιώσεως 1004, ἀρ. 61.

Μελίσσαι. Ὅρα Κ υ ψ ἔ λ α ι.

Μεταβίβασις. Κυριότητος ἀκινήτων εἶναι μεταγραφτέα 265. Ἀκινήτων ἐπέρχεται μόνον διὰ τῆς μεταγραφῆς κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρ. 1 τοῦ περὶ μεταγρ. νόμου 268, ἄρ. 4.

Μεταβολὴ ὀνόματος. Ὅρα Λ η ξ ι α ρ χ ι κ α ι π ρ ᾶ ξ ε ι ς.

Μεταγραφὴ. Ἀνανέωσις μεταγραφῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ καταστραφέντα βιβλία δήμου Ἰετοῦ 249. Νόμος περὶ μεταγραφῶν 265. Μεταγραφτέαι πράξεις ἄρ. 1. Ὑπόμνησις τῆς πρὸς μεταγραφὴν ὑποχρέωσις ἄρ. 2. Ἀπόφασις, δι' ἧς πρᾶξις μεταγεγραμμένη κηρύσσεται ἄκυρος, διαλελυμένη ἢ διερρηγμένη ἄρ. 3. Μόνον αὕτη ἐπάγεται τὴν μεταβίβασιν κλπ. ἄρ. 4. Μεταγραφῶν βιβλία εἰσὶ δημόσια ἄρ. 5. Συρροή μεταγραφῶν ἄρ. 6. Ἐπὶ πολλῶν μεταγραφῶν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ποία προτιμᾶται ἄρ. 7. Κατάγοησις τῶν περὶ προτιμήσεως διατάξεων τοῦ Ἀρμενοπούλου ἄρ. 10. Κατάργησις προνομίων γυναικῶν, ἀηλικῶν κλπ. πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ χρημάτων αὐτῶν ἀποκτηθέντων πραγμάτων κλπ. ἄρ. 12, Β Δ. περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου 279. Εἰσαγωγή τοῦ περὶ μεταγραφῶν νόμου ἐν Ἑπτανήσῳ 282.

Μεταλλεῖα 799 κ. ἔ. 813. Τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις 848 κ. ἔ.

Μεταλλεύσεως δικαίωμα, τί περιλαμβάνει 841 κ. ἔ.

ἵλον ἀργυρομεταλλεύματα πῶς δύνανται νὰ παραχωρηθῶσι 849.

Μήτηρ. Πότε ἀποκτᾶται δικαίωμα ὑπὲρ τῶν τέκνων πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων αὐτῆς 114, ἄρ. 11, ἐδ. 5.

Μοναστήρια. Πῶς ὑποθηκεύουν τὰ κτήματά των 101, ἄρ. 4. Ἰδιοκτήτα 651. Διαλυθέντων κτήρια 657.

Μοναστηριακὴ περιουσία 649 κ. ἔ. Πρᾶσις καὶ ἀγορασία αὐτῆς 659. Ἀνταλλαγὴ ἢ ἀμειψίς 662. Ἐμφύτευσις 666.

Μοναχοί. Περὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ἐν τοῖς διαλυθεῖσι μοναστηρίοις μοναχῶν 652.

Μιλοπετρῶν δικαίωμα μεταλλεύσεως πῶς παραχωρεῖται 849

Μυστικὴ διαθήκη. ὄρα Δ ι α θ ῆ κ α ι.

N

νεοφύτων ἀποζημίωσις διὰ τὰ δημευθέντα κτήματά των 566.

Νόθων τέκνων ἀναγνώρισις. Ὅρα Λ η ξ ι α ρ χ ι κ α ι π ρ ᾶ ξ ε ι ς.
Νοθα ὄρα Φ υ σ ι κ ᾶ τ ἔ κ ν α.

Νομικῶν πράξεων ἐπιχειρουμένων ὑπὸ Ἑλλήνων ἐν ἄλλοδαπῇ τύπος 990, ἄρ. 7.

Νομιμάτια τουρκικῶν κυκλοφορία καὶ διατίμησις ἐν Ἑπειροθεσσαλίᾳ 75.

Νομὴ κινητῶν ἢ ἀκινήτων κειμένων ἐν Ἑλλάδι ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν νόμων 986, ἄρ. 5.

Νομοθεσία. Βυζαντινική, Ἑλληνική ὅρα τὰς λέξεις ταύτας.

Νόμοι δημοσίας τάξεως 983, ἄρ. 3. Νόμοι περί Ικανότητος 983, ἄρ. 4. Νόμοι ἀλλοδαποὶ ἀντιβαίνοντες εἰς ἡμετέρας δημοσίας τάξεως 992, ἄρ. 8. Νόμος ὡς τίτλος πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης 111, ἄρ. 10. Τίνες ἔχουν δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης δυνάμει τοῦ νόμου 112, ἄρ. 11. Ἀποδεικτικὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο 174, ἄρ. 69. Δημοσιεύσεις αὐτῶν ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ κατὰ τὴν προσάρτησιν 72. Δημοσιεύσεις, ἀποτελέσματα καὶ ἐφαρμογὴ 975 κ. ἐ., 1032. Ὅρα καὶ Ἐφημερίς Κυβερνησεως. Ἀναδρομικὴ δυνάμις καὶ κατάργησις 981, ἄρ. 2.

Ξ

Ξένοι. Ζητοῦντες ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἢ προσημείωσιν ὀφείλουσιν ν' ἀποδείξουν τὴν ταυτότητά των 163, ἄρ. 60.

Ξέσματα. Εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν 194, ἄρ. 89.

Ξυλική. Πότε ἀποτελεῖ παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἄρ. 8

Ο

Ὅδηγια. Περί διανομῆς τῶν φυτειῶν ὅσα: ὑπάρχοντα εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀπὸ 15)27 Ἰανουαρίου 1837 νόμου 305. Περί διανομῆς καὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν 341.

Ὅδοι. Πότε ἀποτελοῦσι δημόσιον κτῆμα 290, ἄρ. 15.

Ὅδοποιία. Περί ἰσχύος καὶ εἰς τὰς προσαρτηθείσας ἐπαρχίας τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων κλπ τοῦ κράτους περί ὁδοποιίας 86.

Οἰκοδομικὴ ὕλη. Πότε θεωρεῖται ἀκινήτος 287, ἄρ. 9.

Οἰκόπεδα Πατρῶν 721, κ. ἐ. Δικαίωμα ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὲρ τῶν δικαιούχων δουλείας ἐπὶ τοῦ ἀνταλλαγθέντος 114, ὕποσημ.

Ὄνοματος μεταβολή. Ὅρα Ἀηξιαρχικαὶ πράξεις.

Ὄπωρικά. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα τοῦ ἀκινήτου 286, ἄρ. 8.

Ὄρμιοι. Εἶναι δημόσια κτῆματα 290, ἄρ. 15.

Ὄρυζα 799 κ. ἐ. Τροποποιήσεις καὶ συμπλήρωσις τοῦ περί μεταλλείων νόμου 848 κ. ἐ.

Ὄρθαι. Ποταμῶν δυνάμενων νὰ καταστῶσι πλευστῶν ἀνήκουν εἰς τὰ δημόσια κτῆματα 290, ἄρ. 15.

Ὄχυρῶματα. Πότε ἀποτελοῦσι μέρος τῆς δημοσίας κτήσεως 296, ἄρ. 17 καὶ 18.

Π

- Παραγραφὴ.** Ἀπαιτήσεως διακόπτεται διὰ τῆς ἐγγραφῆς ὑποθήκης 128, ἄρ. 21. Ἐπίσης διὰ τῆς προσημειώσεως 135, ἄρ. 25. Ὑποθήκης 129, ἄρ. 22. Ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως ἀποσβένει τὸ δικαίωμα τῆς ὑποθήκης 161, ἄρ. 57. Ἀγωγῆς κατα τοῦ ἐπιτρόπου 1120, ἄρ. 85. Ἀπαιτήσεων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου 1188, ἄρ. 2.
- Παράδοσις.** Δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος ἀκινήτων 268, ἄρ. 4.
- Παραίτησις.** Ἀπὸ ὑποθήκης ἀποτελέσματα 160, ἄρ. 54. Παραίτησις κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεως, ἐπιφανείας, δουλείας, μεταγράφεται 265. Λόγοι παραίτησεως ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας 1076, ἄρ. 34 κ. ἑ.
- Παρακολούθημα.** Τί καλεῖται 286, ἄρ. 6—8. Ἡ ὑποθήκη ἐκτείνεται καὶ ἐπ' αὐτῶν 135 ἄρ. 26. Τί ἂν τὰ κινήτὰ παρακολοῦσιν ἐκποιηθῶσιν εἰς τρίτον 137, ἄρ. 27.
- Παράρτημα** κτήματος 286, ἄρ. 7.
- Παραφροσύνη.** Ἀπαγόρευσις ἐνεκὸν παραφροσύνης 1147, ἄρ. 115 κ. ἑ. Προσβολὴ πράξεων φρενοβλαβοῦς 1154, ἄρ. 126.
- Παραχώρησις** ἔθν. γαιῶν. Ὅρα Διανομὴ καὶ Προϊκοδοτήσεως. Ἐγκεντρίσεως ἔθνικῶν ἀγριελαιῶν 504 κ. ἑ. Μεταλλείων ἄρα Μεταλλεία.
- Παραχωρητήρια.** Ὅρα Διανομὴ ἔθνικῶν γαιῶν.
- Παραγγυφαί.** Εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν 194, ἄρ. 89.
- Παρένθεσις.** Φύλλων εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν 194, ἄρ. 89.
- Παρεπιτροπος** 1067, ἄρ. 12 καὶ 22 κ. ἑ. καὶ ἄρ. 89. Ἀπηγορευμένου 1151, ἄρ. 123.
- Πατὴρ.** Πότε ἀποκτᾶται δικαίωμα ὑπὲρ τῶν τέκνων πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων αὐτοῦ 114, ἄρ. 11 ἑδ. 5.
- Πατρικὰ ἐξουσία** 1066, ἄρ. 10 κ. ἑ.
- Πατρῶν οἰκόπεδα** 721 κ. ἑ.
- Παῦσις.** Λόγοι πάσεως ἐπιτρόπων 1079, ἄρ. 49 κ. ἑ.
- Περιλήψεις.** Τί περιέχουν 173, ἄρ. 68. Ποῖα ἀποδείξεις συνάπτονται εἰς αὐτὰς ἄρ. 69. Ἡ μία κοινοποιεῖται εἰς τὸν χρεώστην ἄρ. 70. Συνεπτεῖα ἀποδεικτικὰ ἐπὶ προσημειώσεων 176, ἄρ. 72. Περιεχομένων εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν 194, ἄρ. 92, 94, 96—97. Ὅρα καὶ Διάτ. 21 Σεπτ. 1836 περὶ ἐκτελέσεως ν. ὑποθ. 207 καὶ λ. Ὑποδοξίματα. Μεταγεγραμμένων πράξεων 273, ἄρ. 5.
- Περὶσσευαί.** Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα τοῦ ἀκινήτου 287, ἄρ. 8, ἑδ. 4.
- Πίθαι.** Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἄρ. 8.
- Πίναξ** διατιμήσεως τουρκικῶν νομισμάτων ἐν Ἡπειροθσσαλίᾳ 76.

- Πιστώται.** Κληρονομίας' δικαίωμα αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κληρονομικῶν ἀκινήτων 114, ἀρ. 11, ἐδ. 6. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, ἀρ. 69, ἐδ. 5. Ἐχουν δικαίωμα νὰ ζητῶσι τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἢ προσημείωσιν ὑπὲρ τοῦ ἰδίου αὐτῶν χρεώστου 163, ἀρ. 61, ἐδ. 1 καὶ ἀρ. 62. Ὑποθητικοί' ἀφείλουσι νὰ κοινοποιήσουσι τινὰ μίαν τῶν περιλήψεων εἰς τὸν χρεώστην 176, ἀρ. 70. Ἐνεχυροῦχοι' δὲν ἔχουν δικαίωμα διαθέσεως ἢ ἰδιοποιήσεως τοῦ ἐνεχυροῦ 258, ἀρ. 5. Ἄν τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ἀρκῆ, ἀπαιτεῖ τὸ ἐλλείπον διὰ προσωπικῆς ἀγωγῆς 259, ἀρ. 6. Δὲν δύνανται νὰ κάμουν χρῆσιν τοῦ ἐνεχυροῦ ἀρ. 7. Εἶναι ὑπεύθυνοι δι' ἀμέλειαν ἀρ. 8.
- Πολιτογράφουσι.** 994, ἀρ. 15 κ. ἔ.
- Πολυαίγου ἀργυρομεταλλεύματα** πῶς δύνανται νὰ παραχωρηθῶσι 849.
- Ποταμοί.** Οἱ δυνάμενοι νὰ καταστῶσι πλειστοὶ ἀνῆκουν εἰς τὰ δημοσία κτήματα 290, ἀρ. 15.
- Πραγματογνωμοδύνη** ἐπὶ μεταλλείων 815, ἀρ. 43—47.
- Πράξεις.** Γραφείου ὑποθηκῶν' ἔχουν ἰσχύϊ δημοσίων ἐγγράφων 190, ἀρ. 86. Μεταξὺ ζώντων' τίνες μεταγράφονται 265.
- Προθεσμίαι.** Ἀναστολὴ τῶν νομίμων καὶ τῶν δικαστικῶν παντός εἶδους προθεσμιῶν καὶ παραγραφῶν κατὰ τὴν προσαρτησιν τῆς Ἡπειροθεσσαλίας 70. Παράτασις τοῦ περὶ αὐτῆς Δ. ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Β. Ἐπιτρόπου Ἄρτης 81. Ὑποθήκη ἐγγραφεῖσα δι' ἄρισμένην προθεσμίαν ἀποσβέννεται διὰ τῆς παρελεύσεως αὐτῆς 160, ἀρ. 51.
- Προικοδομήσεις.** Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν 515 κ. ἔ. Δήμων 524, 532. Φαλαγγιτῶν 536 κ. ἔ. Κρητῶν 556 κ. ἔ. Νεοφυτῶν 566.
- Προίξ.** Τέκνου γονέως ἀπηγορευμένου' πῶς προσδιορίζεται 1154, ἀρ. 132.
- Προνόμιον** ἀντιχρήσεως 198. Ἐγγραφὴ τῶν ἀγράφων ὑποθηκῶν ἢ προνομίων ἐν τοῖς Ἰονίοις νήσοις 231. Γυναικῶν, ἀνγλικῶν κλπ. πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ γρημάτων αὐτῶν ἀποκτηθέντων πραγμάτων κλπ. καταργεῖται 276, ἀρ. 12. Ἐπίσης τοῦ δημοσίου διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ἐμμέσων φόρων μεταγενεστέρων τῆς ὑποθήκης 276, 12.
- Προσαρτήματα.** Κανονισμὸς ὑποθηκικῶν δικαιομάτων ἐπὶ προσαρτήσεως ἀκινήτων 135, ἀρ. 28.
- Προσαυξήσεις.** Ἡ ὑποθήκη ἐκτείνεται καὶ ἐπ' αὐτῆς 185, ἀρ. 26.
- Προσημείωσις.** Πότε γίνεται 129, ἀρ. 23. Ἀποτελέσματα, ἀρ. 24. Διακόπτει τὴν παραγραφὴν ἀρ. 25 Ὑποχρέωσις τοῦ τρίτου κυρίου ἀρ. 39. Ὑπὸ τίνων καὶ πῶς ζητεῖται 162, ἀρ. 58 κ. ἔ. Πότε ἢ ὑποθήκη περιορίζεται εἰς προσημείωσιν 168, ἀρ. 63. Πότε δὲν δύναται νὰ γίνῃ προσημείωσις ἐπὶ κληρονομικῶν

κτημάτων 169, ἀρ. 65. Πότε εἶναι ἀνίσχυρος 170, ἀρ. 66, πῶς γίνεται 173, ἀρ. 67 κ. ἑ. Τροπὴ προσημειώσεως εἰς ὑπόθηκην ἀρ. 83. Ὑποδείγματα βιβλίων κλπ. 212 κ. ἑ. Ἀναλώσις ἐγγραφῆς προσημειώσεων ἐγγεγραμμένων εἰς καταστραφέντα ἢ ἀπολεσθέντα βιβλία 238, 240, 249.

Πρόσδοος μεταλλείων, ὀρυχείων καὶ λατομείων, πῶς προσδιορίζεται 831.

Προδόντα ὑποθηκοφυλάκων 230.

Πρόσωπα νομικά. Ἀπολαύουσι τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων 993, ἀρθρ. 12.

Προσωπικὴ κράτησις. Ὑπόκεινται Ἐπίτροποι καὶ σύζυγοι παραμελοῦντες τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης τῶν ἀνηλικῶν καὶ τῶν γυναικῶν 164, ἀρ. 61, ἐδ. 5.

Προτιμησὶς ὑποθηκῶν. Ὅρα τὰ ζῆεις ὑποθηκικῶν πιστωτῶν. Μεταξὺ πολλῶν μεταγραφῶν τῆς αὐτῆς ἡμέρας 274, ἀρ. 7 Προτιμήσεως διατάξεως τοῦ Ἀρμενοπούλου κατηργήθησαν 274, ἀρ. 10.

Πρωτοδικείων σύστασις ἐν τῷ νομῷ Λαρίσης 55. Τρικκάλων 59. Ἄρτης 62. Ὑπαγωγή τούτου εἰς τὸ Ἐφετεῖον Κερκύρας 62. Σύστασις ἐν Ἡπειροβασσαλίᾳ 77. Ἐν Ἡπείρῳ 80. Σύστασις Πρωτοδικείων ἐν Λαρίσῃ καὶ Τρικκάλοις 87.

Προφορικὴ διαθήκη· ὄρα Δ : α θ ἦ κ α ι.

Πύλαι φρουρίων κλπ. ἀποτελοῦσι μέρος τῆς δημοσίας κτήσεως 296, ἀρ. 17.

Πυροσφάλεια. Δικαιώματα τοῦ ὑποθηκικοῦ πιστωτοῦ 138, ἀρ. 30.

Πυροσβεστήρες. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἀρθρ. 8.

Πώλησις. Οἰκίας μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ τί περιλαμβάνει 287, ἀρ. 11.

Σ

Σβέσματα. Εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν 194, ἀρ. 89.

Σημειώσεις. Εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν· πότε καὶ πῶς καταχωρίζονται 177, ἀρ. 74.

Σίτος. Πότε ἀποτελεῖ παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἀρ. 8.

Σκευή. Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα ἀκινήτου 286, ἀρ. 8.

Σκοπιῶν δικαίωμα μεταλλεύσεως πῶς παραχωρεῖται 849.

Σμύριδος δικαίωμα μεταλλεύσεως πῶς παραχωρεῖται 849.

Στεντικόν δικαίωμα μεταλλεύσεως πῶς παραχωρεῖται 849.

Στρατιῶται. Κατάργησις τοῦ περὶ διεκδικήσεως προνομίου αὐτῶν 276, ἀρ. 12.

Στρατιωτικῶν ἐν ἑκατομασίᾳ διαθήκαι 960, ἀρ. 43 κ. ἑ.

Συγγενής. Ἀνηλικίου ἢ ἀπηγορευμένου ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐπιτρόπου

- 163, αρ. 61, ἐδ. 3. Ἐπίσης ὁ συγγενὴς τῆς συζύγου ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ συζύγου αὐτ. ἐδ. 4 καὶ αρ. 62.
- Συγγενικὸν Συμβούλιον.** Πότε ἀπαιτεῖται παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου ὑποθήκην διὰ τὰ εἰσοδήματα τοῦ ἀνηλίκου 119, αρ. 13. Ὑποχρέωσις αὐτοῦ ὅπως ζητήσῃ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐπιτρόπου 163, αρ. 61, ἐδ. 3 καὶ αρ. 62. Πῶς συγκροτεῖται 1073, αρ. 30 κ.ἐ. Ἐπὶ φυσικῶν τέκνων 1121, αρ. 90.
- Σύζυγος.** Δικαίωμα αὐτῆς πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρός διὰ τὴν προίκα κλπ. 113, αρ. 11, ἐδ. 4. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, αρ. 69, ἐδ. 4. Ὑποχρέωσις τοῦ συζύγου ὅπως ζητήσῃ τὴν ἐγγραφὴν 163, αρ. 61 ἐδ. 4 καὶ αρ. 62.
- Συγκληρονόμοι.** Πότε ἔχουν δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κληρονομικῶν ἀκινήτων 114, αρ. 11 ἐδ. 6. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, αρ. 69 ἐδ. 5.
- Συλλογαί.** Εἰκόνων, ἰχθυογραφημάτων, ἀγαλμάτων πότε δὲν θεωροῦνται ὡς ἐπιπλα 287, αρ. 10.
- Συμβιβασμὸς** ὑπὸ ἐπιτρόπου ἐν ὀνόματι τοῦ ἀνηλίκου 1111, αρ. 77. Ἐν ὀνόματι ἀνηλίκου φυσικοῦ τέκνου 1122, αρ. 96.
- Συμβούλιον** συγγενικόν. Ὅρα **Συγγενικὸν Συμβούλιον**.
- Σύμβουλος** ἐπιτρόπου 1066, αρ. 11.
- Συνεπιτροπὸς** 1067, αρ. 14 ἕως 16.
- Συρροή.** Ἐγγραπτῶν ὑποθηκῶν καὶ προσημειωτέων 177, αρ. 70. Μεταγραφῶν 273, αρ. 6.
- Σύστασις** διοικητικῶν, τελωνειακῶν, δικαστικῶν ἀρχῶν ἐν Ἠπειροθεσσαλίᾳ 53 κ. ἐ. Ἐπαρχιακοῦ ταμείου ἐν Ἄρτῃ 73. Πρωτοδικείων καὶ Εἰρηνοδικείων ἐν Ἠπειροθεσσαλίᾳ 77. Ἐν Ἠπείρῳ 80. Τελωνειακῶν ἀρχῶν ἐν Θεσσαλίᾳ 83. Ταχυδρομικῶν γραφείων 84. Τελωνειακῶν ἀρχῶν ἐν τῷ τμήματι Ἄρτης 82. Εἰδικοῦ ταχυδρ. γραφείου ἐν Ἄρτῃ 83. Τηλεγραφικοῦ σταθμοῦ ἐν Ἄρτῃ 85. Τηλεγραφικῶν ἐν Λαρίσῃ, Φλωσσάλει κλπ. 85. Τηλεγραφικῶν σταθμῶν ἐν Τυρνόβῳ κλπ. 86. Ὑγειονομικῶν ἀρχῶν ἐν τῷ τμήματι Ἄρτης 86. Ἐπαρχιακῶν ταμείων ἐν Λαρίσῃ καὶ Τρικκάλαις 87. Πρωτοδικείων καὶ Εἰρηνοδικείων ἐν Λαρίσῃ καὶ Τρικκάλαις 87. Οἰκον. Ἐφοριῶν ἐν Λαρίσῃ, Τρικκάλαις καὶ Ἄρτῃ 92. Δασαρχείων ἐν Ἄρτῃ, Τρικκάλαις καὶ Λαρίσῃ 92. Γραφείων ὑποθηκῶν 236 κ. ἐ. Δουλείας μεταγράφεται 265.
- Σχοινία.** Πότε ἀποτελοῦσι παρακολουθῆμα ἀκινήτου 286, αρ. 8.
- Σωματεία.** Πῶς ὑποθηκεύουν τὰ κτήματά των 101, αρ. 4.

- Ταμεία.** Περί ἐφαρμογῆς τῶν νόμων περί δημοσίου ταμείων ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 73. Σύστασις ἐπαρχιακῶν ἐν Ἄρτῃ 73. Σύστασις ἐπαρχιακῶν ταμείων ἐν Τρικκάλαις 87. Βοηθείας καὶ περιβάλψεως τῶν ἐν τοῖς λαίοις ἐργαζομένων 872. Τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις 878. Ὑπηρεσία γραφείου τοῦ ταμείου μεταλλευτῶν 88.
- Τάξις.** Ὑποθηκικῶν πιστωτῶν πρὸς ἀλλήλους 150 ἄρ. 44 κ. ἐ. ἢ ἀπαιτήσεων, διὰ δὲν ἀρχῆ τὸ ἐκπλειστηρίασμα ἄρ. 48—4.
- Τάφοι** φρουρίων κλπ. ἀποτελοῦσι μέρος τῆς δημοσίας κτήσεως 296, ἄρ. 17.
- Ταχυδρομεία.** Δημοσίευσις καὶ ἐφαρμογὴ τῶν περί ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας νόμων ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 74. Σύστασις εἰδικοῦ ταχ. γραφείου ἐν Ἄρτῃ 83. Προβιθασμός αὐτοῦ εἰς ὑποδιεύθυνσιν 6' τάξεως 83. Σύστασις ταχυδρομικῶν γραφείων ἐν Θεσσαλίᾳ 84. Σύστασις τηλεγραφικοῦ σταθμοῦ ἐν Ἄρτῃ 85. Τηλεγραφείων ἐν Λαρίσῃ, Φαρσάλαις κλπ. 85. Σύστασις τηλεγραφικῶν σταθμῶν ἐν Τυρνόβῳ κλπ. 86.
- Τέχν.** Ἀποτελοῦσι μέρος τῆς δημοσίας κτήσεως 296, ἄρ. 17.
- Τέκνα.** Πότε ἔχουν δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς 114, ἄρ. 11 ἐδ. 5. Περί τῆς ἐπιτροπείας φυσικῶν τέκνων 1121, ἄρ. 87 κ. ἐ.
- Τέλος εἰσαγωγικόν.** Περί ὑπαγωγῆς εἰς τέλος εἰδῶν τινῶν μεταφερομένων ἐκ τοῦ μῆπω καταληφθέντος διαμερίσματος τοῦ Βόλου εἰς τὸ πρῶν βασιλεῖον καὶ τὰς καταληφθείσας γῶρας τῆς Θεσσαλίας 90. Περί τῶν εἰσαγομένων ἐκ τῆς πεδιάδος Ἄρτης νοπῶν ἰχθύων κλπ. εἰς τὴν πόλιν Ἄρτης 93.
- Τελωνεῖα.** Σύστασις τελωνειακῶν ἀρχῶν ἐν τῷ διαμερίσματι Ἄρτης 82. Ἐγκατάστασις τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐν Θεσσαλίᾳ 83. Σύστασις τελων. ἀρχῶν ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 53 κ. ἐ. Τελων. νομοθεσία ἐφαρμογὴ ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 74.
- Τηλεγραφεῖα.** Ὅρα **Τ α χ υ δ ρ ο μ ε ῖ α**.
- Τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία.** Δημοσίευσις καὶ ἐφαρμογὴ τῶν περί ταύτης νόμων ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ 74.
- Τίτλος.** Πρὸς ὑπαρξίν ὑποθήκης ἀπαιτεῖται τίτλος χορηγῶν δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν αὐτῆς 110, ἄρ. 8. Εἰς ποῖα κτήματα ἐκτείνεται 110, ἄρ. 9. Ὅρα καὶ Ὑποθήκη. Τίτλοι χορηγοῦντες δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης 111, ἄρ. 10 καὶ 232, ἄρ. 2. Ὑποθήκης παραδίδεται εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα πρὸς ἐγγραφήν 173, ἄρ. 67.
- Τόκοι.** Ὑποθηκικοῦ χρέους, 138, ἄρ. 31—32 καὶ 175, ἄρ. 69, ἐδ. 7. Ἐνεχυριασθεῖσας τοκοφόρου πιστώσεως 260, ἄρ. 9. Ὑπερημερίας δημοσίου 1191. Ἰδιωτῶν 1199. Ἐπὶ τόκων ἢ ἄλλων προσόδων πότε ὀφείλονται 1214, ἄρ. 3.

προσημειώσεως εἰς ὑποθήκην 188, ἄρ. 83.

β. αἱ ὑποθήκας ὡς πρὸς τὴν προθεσίαν τῆς ἐξοφλήσεως, νόκου κλ. πῶς καταχωρίζονται 177, ἄρ. 74.

Υ

ὕγιονομεία, Εἰσαγωγή ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις τῶν περὶ ὕγιονομείων καὶ ὕγιονομικῆς ὑπηρεσίας ἐν Ἑλλάδι ἰσχυρότων νόμων κλ. 82. Σύστασις ὕγιονομικῶν ἀρχῶν ἐν τῷ τμήματι Ἄρτης 86.

Υιοθεσία, Ὅρα Δ η ξ ε π ρ χ ι κ α ἰ π ρ ἄ ξ ε ι ε .

Υπερμερία δημοσίου 1191. Ἰδιωτῶν 1199.

ὑποδείγματα, Περιλήψεων 212, 213. Βιβλίου ἐκθέσεων 214, 215. Ἐγγραφῶν καὶ προσημειώσεων 219—224. Ἐγγραφῶν καὶ ἐξαλείψεων δανείων καλλιέργειας 247. Ἐκθέσεως ἐγγραφῆς δανείου καλλιέργειας 248. Ἐκθέσεως ἐξαλείψεως δαν. καλ. 248. Δηλώσεως φυτείας ἐθνικοῦδιοκτητοῦ 323. Πρωτοκόλλου καταμετρήσεως καὶ περιγραφῆς ἐθνικοῦδιοκτητοῦ φυτείας 324. Δηλώσεως κατόχου ἐθνικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἢ ἐπισκοπικῶν γαιῶν 362. Δηλώσεως μὴ κατόχου γαιῶν τοῦ Δημοσίου 364. Αἰτήσεις ἀδείας ἐρεύνης πρὸς ἀνακάλυψιν μεταλλείου 825. Αἰτήσεις πρὸς παραχώρησιν μεταλλείου 826. Διακήρυξις νομάρχου 827. Ληξιαρχ. πράξεως γεννήσεως 1016. Γεννήσεως ἐν θαλασσοπλοίᾳ 1018. Γάμου 1019. Ἀποθιώσεως 1020. Προσαγωγῆς νεκροῦ νεογνοῦ 1021. Βιαίου θανάτου μὴ δηλωθέντος 1021. Μεταβολῆς ὄνματος 1022. Ἀναγνωρίσεως φυσικοῦ τέκνου 1022. Υιοθεσίας 1023. Διαζεύξεως 1024.

ὑποθήκη, 97. Ὅρισμός ἄρ. 1. Τίνα εἶναι ἐπιδεκτικὰ ὑποθήκης ἄρ. 2. Τί ὡς πρὸς τὰ πλοῖα ἄρθρ. 3. Πῶς ἀποκτάται ὑποθήκη εἰς κτήμα τρίτου, κοινοτήτων, δῆμων κλπ. ἄρ. 4. Ὑποθήκη ἐπὶ κτημάτων ἐφ' ὧν ὑπάρχει δικαίωμα περιορισμένον ἄρ. 5. Ὑποθήκη ἐπὶ κτήματος ἄλλοτρίου ἢ ὑπὸ ἰδιοκτητοῦ μετακλητοῦ ἄρ. 6. Ἀφανισμός ἢ ἐλάττωσις τῆς ἀξίας τοῦ ἐνυποθηκού κτήματος ἄρ. 7. Ὅροι ἀπαιτούμενοι πρὸς ὑπαρξιν ὑποθήκης ἄρ. 8. Ἐκτασις ὑποθήκης ἄρ. 9. Τίτλος χορηγοῦντες δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἄρ. 10. Τίνας ἔχουν δικαίωμα ἐκ τοῦ νόμου ἄρ. 11, ἄρ. 32 καὶ 232 ἄρ. 2. Ὡς πρὸς τὰ ἀνταλλαγέντα οἰκόπεδα Πατρῶν, ἐφ' ὧν ὑπῆρχε δουλεία 114. ὑποσημ. Ποσὸν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου προσφερομένης ὑποθήκης 12. Πότε ἕλλοτε δύναται ν' ἀπαιτηθῇ ὑποθήκη παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου ἄρ. 13. Τίτλος ἐξ ἀποφάσεων ἄρ. 14. Ἐξ ἰδιωτικῆς θελήσεως ἄρ. 15. Πῶς ἀποκτάται ἡ ὑποθήκη ἄρ. 16. Ἡ ἐγγραφὴ γίνεται δι' ὄρισμένην ποσότητα ἄρ. 17. Ἀξία κτημάτων ἐπὶ τίτλου ἐκ τοῦ νόμου ἢ ἀποφάσεως ἄρ. 18. Προσόντα τοῦ ἐκ διαθήκης ἢ συμφωνίας τίτλου ἄρ. 19. Ἡ ἐγγραφὴ κανονίζει τὴν προτίμησιν ἄρ. 20* καὶ διακόπτει τὴν παραγραφὴν

Ἄλφαβητικὸς

ἄρ. 21. Ἐκτασις ὑποθηκῶν ἄρ. 26 κ. ἐ. Ἐπί
 ἡσφαλισμένης ἄρ. 30. Ὡς πρὸς τοὺς τόκους ἄρ.
 Δικαιώματα χρεώστου καὶ πιστωτοῦ 142, ἄρ. 33 κ. ἐ.
 γῶρσι νέαι ὑποθήκη ἄρ. 33. Ἀγωγή τοῦ πιστοῦ
 34—36. Ἐκχώρησις ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως ἄρ. 37
 καὶ κινήματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ τρίτου κυρίου ἄρ. 38 κ. ἐ. Ἐπι-
 πιστωτῶν πρὸς ἀλλήλους 150, ἄρ. 44 κ. ἐ. Ἀπόσβεσις ὑποθη-
 κῶν 156, ἄρ. 50 κ. ἐ. Τίνες καὶ πῶς δύνανται νὰ αἰτῶσι τὴν
 ἔγγραφὴν 162, ἄρ. 58 κ. ἐ. Πότε δὲν εἶναι δεκταὶ αἱ ἔγγρα-
 φαὶ 168, ἄρ. 63 κ. ἐ. Πῶς γίνονται αἱ ἔγγραφαὶ 173, ἄρ.
 67 κ. ἐ. Ἐξάλειψις καὶ ἐλάττωσις 179, ἄρ. 77 κ. ἐ. Περὶ
 τοῦ γραφείου τῶν ὑποθηκῶν 190, 84 κ. ἐ. Περὶ τῶν βιβλίων
 τῶν ὑποθηκῶν 194, ἄρ. 87 κ. ἐ. Δημοσιότης βιβλίων 194,
 ἄρ. 90 κ. ἐ. Εὐθύνη τοῦ ὑποθηκοφύλακος 195, ἄρ. 98 κ. ἐ. Προ-
 σωδινὸς νόμος περὶ σημ. ὑποθηκῶν 197 καὶ 199. Διάταγμα
 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου 202. Ὑποδείγ-
 ματα βιβλίων κλπ. 212 κ. ἐ. Τακτοποιήσις ὑποθηκῶν βι-
 βλίων μεταρρυθμισθέντων δήμων 225. Ἀντιμισθία ὑποθηκο-
 φύλακος 228. Ἀναπλήρωσις ὑποθηκοφύλακος 229. Πληρωμὴ
 τῶν βιβλίων 229. Προσόντα καὶ ἐγγυοδοσία ὑποθηκοφύλακος
 230. Ἐγγραφή τῶν ἀγράφων ὑποθηκῶν ἢ προναμίων ἐν ταῖς
 Ἰονίοις νήσοις 231 κ. ἐ. Σημειώσεις ὑποθηκῶν ἐν τοῖς νομοῖς
 Ἄρτη, Λαρίση, Τρικκαλῶν 234. Προσδιορισμός, σύστασις,
 κατάργησις ὑποθηκοφυλακείων 236 κ. ἐ. Βιβλία ὑποθηκῶν
 καταστραφέντα ἢ ἀπωλεσθέντα 238, 240, 249. Πρ ο σ η μ ε ι-
 ὡ σ ε ι ς , π ε ρ ι λ ῆ ψ ε ι ς , ἔ γ γ ρ α φ α ἶ κ λ π. ὅρα τὰς λέ-
 ξεις ταύτας. Ὑποθηκῶν βιβλία ἐν Ἠπειροθεσσαλίᾳ κατὰ τὴν
 προσάρτησιν 52. Δὲν ἐκτείνεται καὶ εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ ὑποθηκευ-
 μένου ἀκινήτου μεταλλεῖον 806, ἄρ. 19. Τίνες ἔχουσιν ἐκ
 τοῦ νόμου δικαίωμα ἔγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ μεταλλεῖου
 807 ἄρ. 21.

Ὑποθηκοφύλαξ. Πότε ὀφείλει νὰ περιορίσῃ τὴν ζητουμένην ἔγγρα-
 φὴν ὑποθήκης εἰς προσημείωσιν 168, ἄρ. 63. Πότε δὲν δύνα-
 ται νὰ καταχωρίσῃ ὑποθήκην ἢ προσημείωσιν 168, ἄρ. 64. Κα-
 θήκοντα αὐτοῦ 150, ἄρ. 85, 88, 90, 92. Εὐθύνη αὐτοῦ πρὸς ἀπο-
 ζημίωσιν 195, ἄρ. 98. Ὑπόκειται εἰς πειθαρχικὰς ποινὰς διὰ
 τὴν ἀτακτον κράτησιν τῶν βιβλίων 196, ἄρ. 99. Ὅρα καὶ
 Διάτ. 24 Σεπτ. 1836 περὶ ἐκτελέσεως ν. ὑποθ. 202. Εὐθύνη
 αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ὑποθηκι-
 κῶν βιβλίων μεταρρυθμισθέντων δήμων 227, ἄρ. 7. Ἀντιμι-
 σθία αὐτοῦ 228. Ἀναπλήρωσις τῶν κωλυμένων 229. Προ-
 σόντα καὶ ἐγγυοδοσία 230. Ὅρα καὶ Φύλαξ μετὰ ἔ-
 γγραφων.

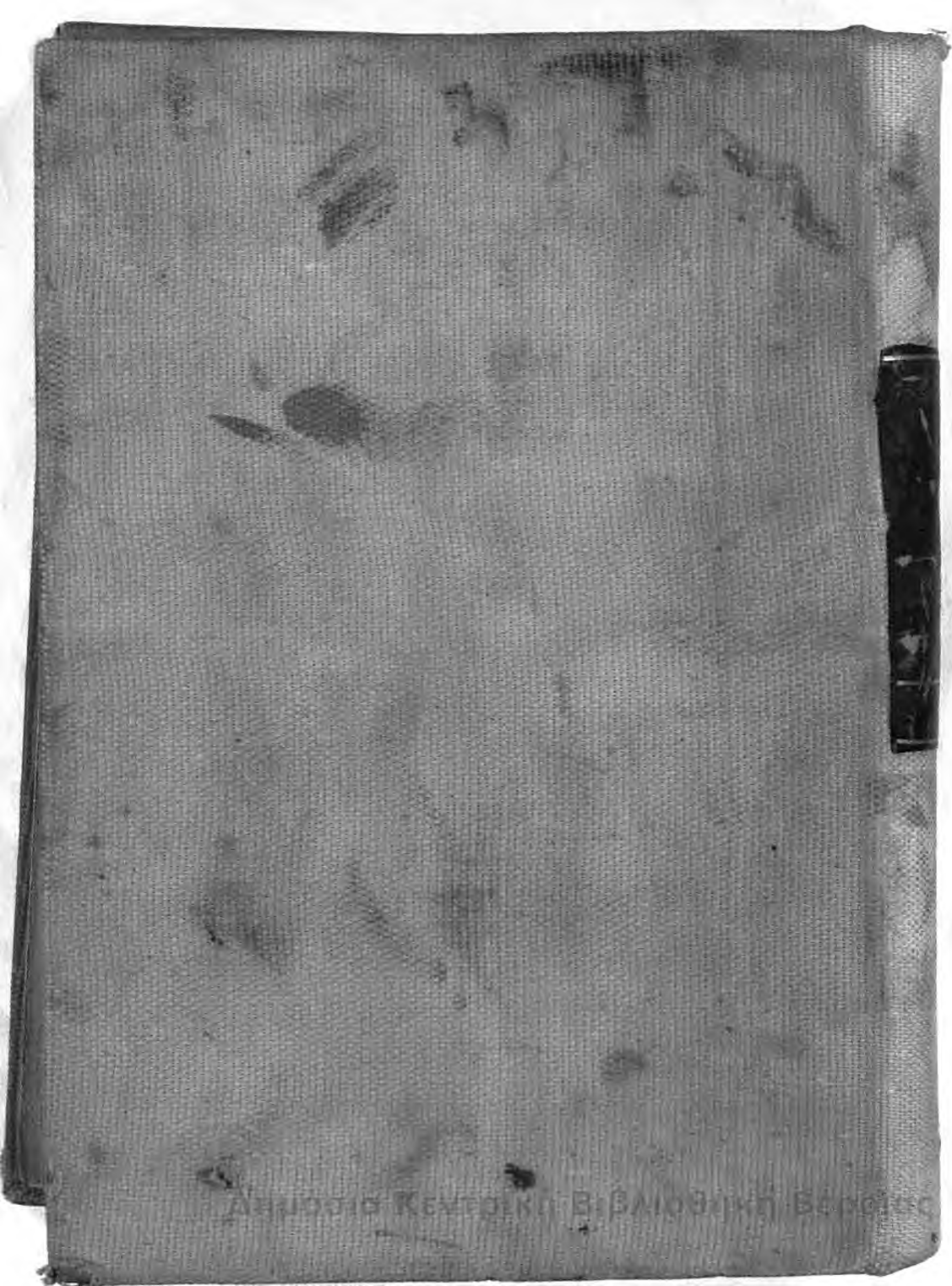
Ὑποθηκοφυλακεία. Προσδιορισμός, σύστασις, κατάργησις 236 κ. ἐ.

- Ποικίλα καταστήματα.** Πώς υποθηκεύουν τὰ κτήματα των 113, αρ. 4. Δικαίωμα αὐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν διαχειριστῶν ἢ ἐγγυητῶν αὐτῶν 113, αρ. 4. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, αρ. 69, ἐδ. 2.
- Ἐγγυητῶν Ἀνηλίκου ἢ ἀπηγορευμένου** δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐγγραφήν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐπιτρόπου 163, αρ. 61, ἐδ. 3 καὶ αρ. 62.
- Φαρβὴ.** Πότε ἀποτελεῖ παρακολούθημα ἀκινήτου 286, αρ. 8.
- Φόρος δημοτικῆς ἐν Ἠπειροθεσσαλίᾳ** 48. Φόροι καθυστερηθέντες, παρέχουν εἰς τὴν ἐπικράτειαν δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης 113, αρ. 11. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, αρ. 69, ἐδ. 1. Ἐμμεσοὶ κατάργησις τοῦ περὶ αὐτῶν προνομίου τοῦ Δημοσίου 276, αρ. 12. Μεταλλείων 810, αρ. 30 καὶ ἐδ. 820, αρ. 30 καὶ ἐδ. Βεβαίωσις καὶ εἰσπραξίς 836. Συμπλήρωσις καὶ μεταρρυθμίσις 848. Ὀροχείων 814, αρ. 40. Λατομείων 814, αρ. 42. Βεβαίωσις καὶ εἰσπραξίς 836. Συμπλήρωσις καὶ μεταρρυθμίσις 848.
- Φρενοβλαψῆς.** Προσβολὴ πράξεων φρενοβλαβοῦς 1154, αρ. 126.
- Φύλαξ ὑποθηκῶν.** Ὅρα Ὑποθηκὸς φύλαξ.
- Φύλαξ μεταγραφῶν.** Εὐθύνη διὰ τὰ διδόμενα ἀντίγραφα ἢ περίληψεις 278, αρ. 5. Ἐπὶ συρροῆς μεταγραφῶν αρ. 6. Δικαιώματα αὐτοῦ 275 αρ. 11.
- Φυσικὰ τέκνα.** Περὶ τῆς ἐπιτροπείας αὐτῶν 1121, αρ. 87 καὶ ἐδ.
- Φυτὰ.** Πότε ἀποτελοῦσι παρακολούθημα τοῦ ἀκινήτου, 286 αρ. 8 ἐδ. 2.

X

- Χειρογράφια.** Νόμος περὶ ἐπιτροπείας, κληρονομίας καὶ χειρογραφῶν ἀνηλίκου 1049.
- Χειρογράφος.** Δικαίωμα αὐτοῦ 1125, αρ. 104, καὶ ἐδ. Ἐμπορίαν μεταγόμενος αρ. 104.
- Χρημητῆς.** Οἰκονομικῆς ὕλης. Δικαίωμα αὐτοῦ πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν κτημάτων 114, αρ. 6, ἐδ. 7. Τί ἀποδεικτικὰ ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο 174, αρ. 69, ἐδ. 6. Χρημάτων πρὸς εὐρεσιν κλπ. μεταλλείων δικαίωμα αὐτοῦ πρὸς ἐγγραφήν ὑποθήκης ἐπ' αὐτοῦ 114, ἄποσημ.
- Χρηματίων ἀνηλίκου** 1063, αρ. 5.
- Χρῆσις τοῦ ἐνεγύρου** δὲν ἐπιτρέπεται 259, αρ. 7.
- Χρονολογία.** Ἀπαιτεῖται εἰς πᾶσαν ἐγγραφήν ὑποθήκης, προσήμειωσιν, περίληψιν κλπ. 179, αρ. 75.
- Χρυσῶν δικαίωμα μεταλλεύσεως** πῶς παραχωρεῖται 849.
- Χρωμίου δικαίωμα μεταλλεύσεως** πῶς παραχωρεῖται 849.

ΤΕΛΟΣ

Дружбе Кевтэрикі В.В.Модэрикі В.С.С.С.